

HEMEROTECA MUNICIPAL

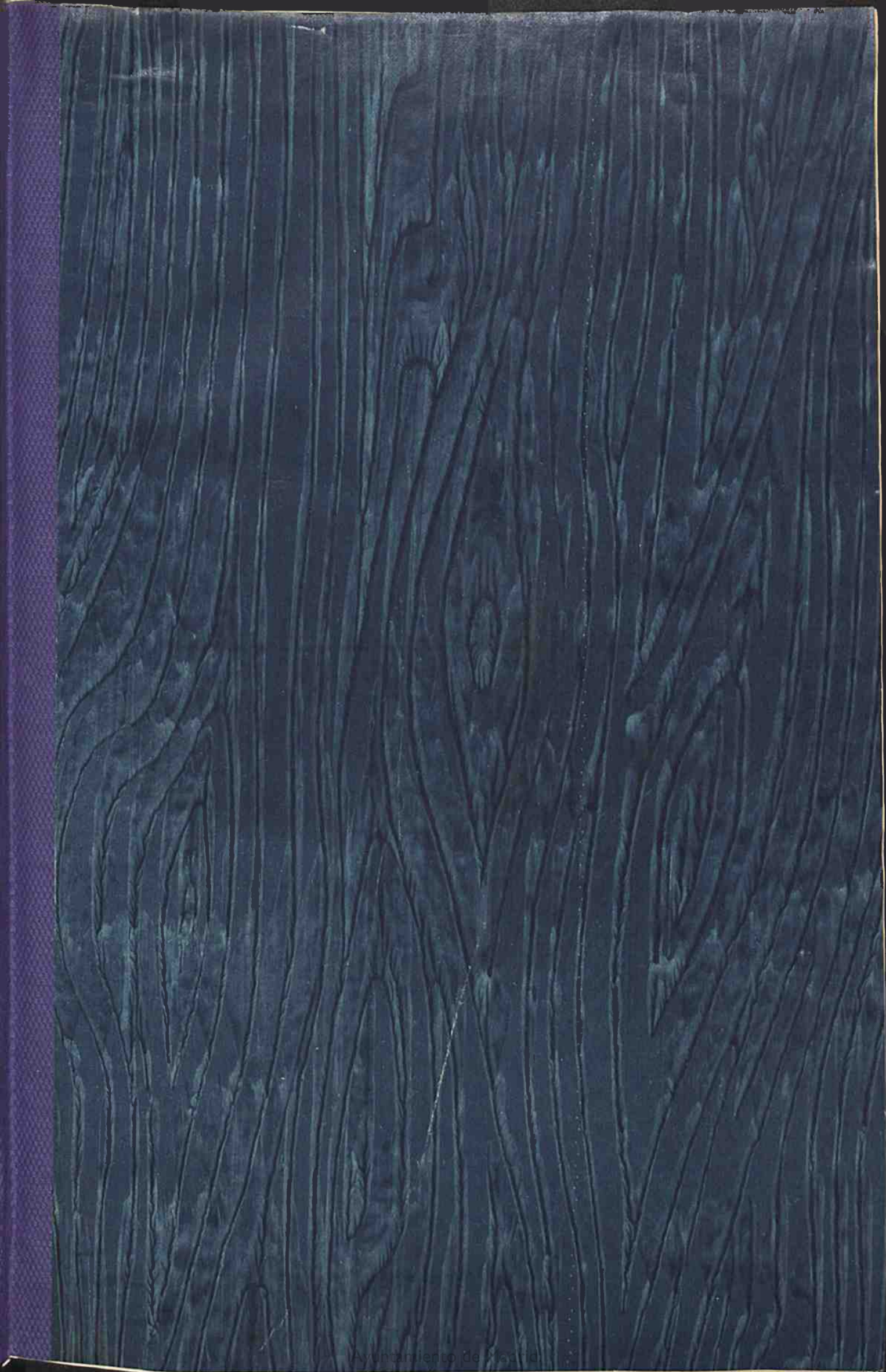
Número de registro

Estante

Tabla

Número de volúmenes

Encuadernación

XVI - 102

(E)

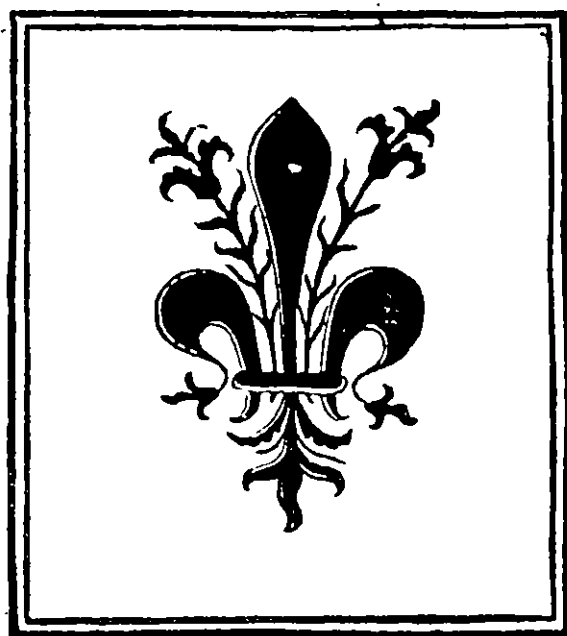
Secunda pars Dictionarij in qua
 dictio quelibet per literas alphabeti
 iuxta cōgruentiā distinguitur vtquā
 facillime omnia in ea contenta repe-
 riātur cōtinetq; dictiōes his literis
 incipientes. **E. F. G. H. I. K. L. M.**
N. O.

*Finet commentus dñi geronij ppe oppidum de catala
 de bobinate conre den Ham alys dona bo pto.*

Secunda pars Dictionarij in qua dictio quelibet per literas alphabeti iuxta cōgruentiā distinguitur vtquā facillime omnia in ea contenta reperiātur cōtinetqz dictiōes his literis incipientes. **E. F. G. H. I. K. L. O. M. N.**

*Imet conventus dñi geronij ppe oppidum de valle
 de bobinate contra dñm sam alys dona bñ p tibo.*

Ordo dictionum

Dictionū series l hac	Erubescere. erubes-	farao	57 frater. mitas	82 Iheri	eo.
scā pte dictionarij cō	scētia	28 farctra	58 fraus. fraudare	83 Iherodes. rodias	eo.
tentaz cū notis arith:	Erudire	eo. farina	eo. frenum	84 Ihester	109
mencis folioꝝ versuꝝ	Erumpere	29 fariseus	eo. frēntia. frēnter	eo. Iheu	eo.
sinistrā annotatis.	Es. creus. cneus	eo. fas	eo. frigus	eo. Ihic aduer. loci	eo.
Ea. Eam.	Esca	30 fase	eo. frons	eo. Ihic pronomen	110
earum	Esca	30 fasciculus	eo. fructus. fructif-	Ihec	eo.
Ebrietas	3 Estas	33 fatigatio	eo. care	84 Ihi. hoꝝ. his. hos	111
Ebron	3 Estimare. estima-	fatuus	eo. frumentum	86 Ihyems	eo.
Ebur	4 tio	33 fauces	59 frustra	eo. Ihyllaris	eo.
Ecce	4 Esto. estote	34 fauilla	eo. fruges	eo. Ihyminus	eo.
Ectiam	4 Estus	34 fanus	eo. fugere	eo. Ihyrcus	112
Ecclesia	6 Esurics. esurire	34 fedus	eo. fulgur. fulgere	88 Ihodie	eo.
Ecōtra. ecōtrario	7 Et	35 fel	60 fulgur	eo. Iholocaustus	eo.
Edere	8 Etenim	36 felix. felicitas	eo. fumus	eo. Ihomo	eo.
Edes	8 Etas	eo. femina	eo. fundamentum	89 Ihonestas	114
Edictum	8 Etern⁹. eternitas	eo. femur	61 funis. funiculus	eo. Ihonor	115
Edem	8 Ethyopia	37 fenus	eo. fur	90 Ihoza	eo.
Edificare	8 Ethens. ethei	eo. fenestra	eo. furoꝝ	eo. Ihozeum	116
Educere	8 Euadere	eo. fenem	eo. futurum	91 Ihoꝝoz	eo.
Efferre	9 Euacuare	eo. fera	62 Sabaa	91 Ihoꝝere	117
Efficere effici. effe-	10 Euaginare	eo. fermentum	eo. Sabaon	Ihoꝝpes	eo.
ctus.	Euangelinū. euange-	ferre	eo. Salaad	eo. Ihoꝝtia	118
Effenimatus. effe-	lizare	eo. ferire	eo. Gad	eo. Ihoꝝtia	eo.
minare	Euge	38 ferrum	63 Galilea. galileus	eo. Ihoꝝtum	119
Effodere	eo. Euellere	eo. fertilitas	eo. Gaudiū. gaudere	eo. Ihuꝝ	eo.
Effodere	eo. Euenire	eo. feruor. feruere	eo. Gaza	92 Ihumerus	eo.
Effundere	eo. Euentus	eo. festinare	64 Gazophilaciū	93 Ihumilitas	120
Effraim	eo. Euertere	eo. festi. festiuitas.	eo. Gehenna	eo. Ihumus	121
Effugere	11 Eufrates	eo. fetor	eo. Gelu	Iacere	121
Egenus. egestas	eo. Euigilare.	eo. fetus	eo. Gelboe	eo. Iacere. iactus	122
Egyptus	eo. Eum. ei. eo.	eo. fer	eo. Gemma	eo. Iacinctus	123
Ego	12 Eunuchus	eo. fiale	65 Gemere. mitus	eo. Iacob	eo.
Egredi. egressus	13 Euomere	eo. ficus	Generare. gignere	eo. Iacobus	124
Egregius	14 Ex	39 fingere. fictio. figmen-	eo. Generatio	94 Iactātia. iactare	124
Egrotare	16 Exaltare	eo. tum. figulus	eo. Gens	eo. Iaculum	125
Eius	eo. Exaudire	eo. fides	66 Genua	95 Iam	eo.
Eiacere	eo. Excelsus	co. fidelis. litas	eo. Genuus	eo. Ianua	126
Ieazar	eo. Exclamare	41 fiducia	eo. Germē. germiare	eo. Ibi	eo.
Iligere. electio	17 Excitare	41 fieri	67 Iyrium	96 Id	128
Ileuare	eo. Excutere	42 figere. fir⁹. fictio.	eo. Igladius	eo. Idcirco	eo.
Ilemofyna	19 Eum. ei. eo.	42 figul⁹. figmentū	eo. Gloria	eo. Ideo	129
Iloqui. eloquium	20 Exemplū. exēplar	44 figura	eo. Glorificare	98 Idem	129
eloquentia	Exercere	44 filippus	eo. Golorra	eo. Idipsum	130
Ilongare	21 Exercitus	45 filistū. filisteus	eo. Gratia	eo. Id	eo.
Iincre	eo. Exire	eo. filistea	eo. Gratiarū actio	eo. Idest	130
Iminere. eminēs	21 Existimare	46 filius	70 Gratitude	eo. Idolum	eo.
Imittere	eo. Expandere	eo. filia	eo. Gradi. gressus	99 Idria	131
Imulari. emulatio	eo. Expēdere. expense	eo. finis	71 Gradus	eo. Idumea. idumē	132
Imortuus	22 Expectare	eo. firmare. mitas	72 Grandis	100 Ieunium	eo.
Imundare. emun-	eo. Expellere	47 flagellum	eo. Brando	eo. Iebuseus	133
datio	Extendere	co. flāma	73 Gratis	eo. Iericho	eo.
En	22 Extinguere	48 flare. flatus	eo. Gratis	eo. Ieremias	eo.
Enarrare	eo. Extra. exterius. ex-	flectere	eo. Greꝝ	eo. Ieroboam	eo.
Eneus	22 terior	co. fletus. flere	74 Iubernare	101 Ierofolyma	eo.
Enim	eo. Extraneus	49 flos. floꝝere	eo. Gustus	eo. Ierusalem	134
Enumerare	eo. Extrahere	co. fluctus	75 Guttur	eo. Iesus	136
Enunciare	23 Extremus. extrem-	fluere. fluxus	eo. Habere	102 Iehu	137
Enutrire	tas	co. flumen. fluuius	eo. Ihabitare	Iezabel	eo.
Episcopus	eo. Eurgere	eo. fodere	eo. Ihabūdare. dātia	103 Iezabel	eo.
Epistola	co. Eruere. expoliare	49 folium	78 Ibarena	Igitur	137
Epulari. epule.	eo. Exultatio	50 fons	79 Ibarundo	105 Ignis	138
Equalis. eq̄litas	eo. Exultatio	50 fores	eo. Ibaſta	eo. Ignobilis. tas	141
Equus. equites	24 Faber.	foꝝ. foꝝas	80 Ibaſta	eo. Ignominia	eo.
Eq̄tas. equalitas	co. fabricare	eo. forma	eo. Ibaſta	106 Ignoscere	142
Equus	eo. facere	51 formidare. mido	eo. Ibeꝝcus	eo. Ille. illius	143
Eradicare. euellere	25 factus. eta. ctum.	53 formar	eo. Ibedus	eo. Illic. illic	144
Eregione	25 facies	54 fornicatio. fomi-	eo. Ibelꝝas	107 Illico	145
Erga	eo. facilitas	55 catus	81 Iherba	eo. Illudere	146
Ergo	eo. falsitas	56 forte. forſitan	eo. Ihereditas	108 Illuminare. illumi-	eo.
Erigere	co. fama	eo. fortitudo	82 Iheremus	eo. Iatio	eo.
Eripere. eriere	26 fames	57 fragilis. fragilitas.	eo. Iheres	eo. Iiugo	147
Error. errare	27 familia	57 debilis. litas	eo. Iheres		
	eo. fanum	57 frangere			

Secundepartis.

Immaculatus	147	mitas	168	inuenire	185	Languor.languere.	Ludere	eo.		
Imber	148	inflare	169	inuestigare	187	languidus	eo. Lugere.luctus	27		
Imitari.imita-		influere.influen-		inueterare	188	Lapis	217	Lumbi	24	
tio	eo.	tia	eo.	inuidia	eo.	Laqueus	217	Luna	eo.	
Imminere	eo.	infringere	eo.	inuolare	eo.	Largus.largitas	eo.	Lupus	249	
Immittere	eo.	infundere	eo.	inuocare	eo.	Lasciuia	eo.	Lupanar	eo.	
Immolare	eo.	ingemiscere	eo.	inuoluere	eo.	Lassitudo.lassus.	eo.	Lutum	eo.	
Impedire	149	infructuosus	eo.	inutilis	eo.	fatigatio	eo.	Lustra	250	
Impensa.impen-		ingens	eo.	ioathan.ioachim.	eo.	189	Lateres.later	219	Lur	eo.
dere	eo.	ingratitude	eo.	ioab	eo.	10a	Latro.latrones	eo.	Lumē.luminare	252
Impetare.impe-		ingrauiatus	eo.	171	eo.	eo.	Latitudo.latus	eo.	Luxuria	eo.
rium.	150	ingressus ingredi-	eo.	iob	eo.	eo.	Latrus.latra	eo.		
Impetus	eo.	inhabitare	eo.	171	eo.	eo.	Lauare	eo.		
Impius	eo.	initium	eo.	iocunditas	eo.	eo.	Laus.laudare	eo.		
Implere	151	inimicus.inimi-	eo.	iobannes	eo.	eo.	Lazarus	190		
Imponere	152	cicia	eo.	172	eo.	eo.	Lectulus.lectus	eo.		
Impossibilis	153	iniquitas	eo.	ioiada	eo.	eo.	Ledere	eo.		
Improprium	eo.	inire	eo.	ionas	eo.	eo.	Leena	eo.		
Impudentia	eo.	iniuria	eo.	173	eo.	eo.	Legatus.legatio	eo.		
Impudicia	eo.	iniustitia	eo.	iosaphat	eo.	eo.	Legio	eo.		
Impugnare	eo.	inniti	eo.	iodanis	eo.	eo.	Legere	eo.		
Imputare	eo.	innocentia	eo.	ioseph	eo.	eo.	Legitimus.legi-	eo.		
Immundicia	eo.	inopia.inops	eo.	iosuel	eo.	eo.	tima	eo.		
Immunis	eo.	innumerabilis	eo.	174	eo.	eo.	Lenitas	eo.		
Immutare	eo.	inquinare	eo.	ipocrisis	eo.	eo.	Leo	193		
In	154	inquirere	eo.	175	eo.	eo.	Lepa	194		
Inanis	157	insania.insanus	eo.	ira.irasci.iratus.	eo.	eo.	Leticia.letus	195		
Inauris	158	insanabilis	eo.	eo.	eo.	eo.	Leuare	eo.		
Incalescere	eo.	insatiabilis	eo.	eo.	eo.	eo.	Leuita.leui	eo.		
Incantare incan-		inscius	eo.	eo.	eo.	eo.	Leuis.leuitas	eo.		
tator	eo.	inscrutabilis	eo.	eo.	eo.	eo.	Lex	196		
Incedere.inces-		insensatus	eo.	eo.	eo.	eo.	Lya	eo.		
sus	eo.	inscrere	eo.	eo.	eo.	eo.	Lya.libamē.libamē	eo.		
Incidium.incen-		insignis	eo.	eo.	eo.	eo.	tū.libare	197		
dere	159	insilire	eo.	eo.	eo.	eo.	Libanus	198		
Incensum	eo.	insidiari	eo.	eo.	eo.	eo.	Libenter	199		
Incertus	eo.	insipiens	eo.	eo.	eo.	eo.	Liber	eo.		
Incertus	eo.	inspiciere	eo.	eo.	eo.	eo.	Liberalitas.libe-	eo.		
Incidere	160	inspiratio	eo.	eo.	eo.	eo.	ralis	eo.		
Incircūcūsus	eo.	instare.instans.in-	eo.	eo.	eo.	eo.	Libertat	eo.		
Incitare	161	stanter	eo.	eo.	eo.	eo.	Libertas	eo.		
Inclinare	eo.	instar	eo.	eo.	eo.	eo.	Licere.licet	201		
Inclutus	eo.	instaurare	eo.	eo.	eo.	eo.	Ligare.ligamētū	eo.		
Includere	eo.	instituere	eo.	eo.	eo.	eo.	Lignū.ligna	202		
Incredulus	eo.	instruere	eo.	eo.	eo.	eo.	Lilium	eo.		
Increpare	eo.	insula	eo.	eo.	eo.	eo.	Limes	203		
Incuruare	162	insuper	eo.	eo.	eo.	eo.	Limen	204		
Incumbere	eo.	insurgere	eo.	eo.	eo.	eo.	Lingua	205		
inde.deinde	eo.	integer	eo.	eo.	eo.	eo.	Limpidus	206		
indicare	eo.	intelligere.intelligēs.	eo.	eo.	eo.	eo.	Lingere seu lam-	eo.		
indicare.indi-		intellectus	eo.	eo.	eo.	eo.	bere	207		
gens.	163	intendere	eo.	eo.	eo.	eo.	Linire	eo.		
indignatio	eo.	inter	eo.	eo.	eo.	eo.	Linus.linē	eo.		
indignus	eo.	interficere.interfe-	eo.	eo.	eo.	eo.	Liquescere.lique-	eo.		
indisciplinatus	eo.	ctio.interfect⁹	eo.	eo.	eo.	eo.	feri	eo.		
indoctus	eo.	interire.interitus	eo.	eo.	eo.	eo.	Lis.litigare.liti-	eo.		
inducere	eo.	interea.interdū.in-	eo.	eo.	eo.	eo.	giosus	eo.		
inducere.indumen-		terim	eo.	eo.	eo.	eo.	Litus.litoris	239		
rum	eo.	interior.interius	eo.	eo.	eo.	eo.	Litera.litere	eo.		
inducatio	164	intermittere.inter-	eo.	eo.	eo.	eo.	Luer	240		
inebriare	eo.	missio	eo.	eo.	eo.	eo.	Locus	eo.		
inexpugnabi-		internecio	eo.	eo.	eo.	eo.	Locus	eo.		
lis	eo.	interponere	eo.	eo.	eo.	eo.	Locus	eo.		
inextinguibilis	eo.	interpellare	eo.	eo.	eo.	eo.	Locus	eo.		
infamia	eo.	interpretari	eo.	eo.	eo.	eo.	Locus	eo.		
infans	165	interrogare	eo.	eo.	eo.	eo.	Locus	eo.		
inferior	166	intestina	eo.	eo.	eo.	eo.	Locus	eo.		
iusfelix.infortu-		intingere	eo.	eo.	eo.	eo.	Locus	eo.		
natus	167	intrare.introire.	eo.	eo.	eo.	eo.	Locus	eo.		
inferius	eo.	introducere.	eo.	eo.	eo.	eo.	Locus	eo.		
inferre	168	intueri	eo.	eo.	eo.	eo.	Locus	eo.		
infidelis	eo.	intumescere	eo.	eo.	eo.	eo.	Locus	eo.		
infinitus	eo.	intus.interior.in-	eo.	eo.	eo.	eo.	Locus	eo.		
infirmus.infir-		trifecus	eo.	eo.	eo.	eo.	Locus	eo.		

Kalende.

Labium

Ordo dictionum.

A imus	eo. A modestia.modeste.	A ratio	311 A ubes	eo. O ffendere	eo.
A parine	eo. modestus.mode	A athan	eo. A udus.nuditas	332 O fferre.oblatio	eo.
A sechari	eo. ratio	eo. A athanael	eo. A udiustercius	eo. O fficium	351
A decum	eo. A dodicum	eo. A athumel.	eo. A ullus	333 O leum	eo.
A dedicus.medicina	eo. A dodo	eo. A atura	eo. A umer ⁹ .nūerare	eo. O liua	352
A deditatio.medicari	eo. A dodus	295 A azareth.nazare	eo. A unciarenunci ⁹	334 O lla	353
A dedius.mediū	274 A doleſtia	eo. nus	A unc	eo. O lim	eo.
A dedulla	276 A dollis.mollis	A ebula	312 A unq̄	336 O lofernes	eo.
A del	eo. A domentum	eo. A ecessitas.necessa	eo. A unquid	eo. O mnne.omnis	eo.
A delius.melior	eo. A donere	eo. ria	A uptie	eo. O mnino	355
A delchisedech	eo. A dokumentum	296 A ecmias	313 O	337 O mnipotēs	356
A delodia	277 A dons.mōtes	eo. A egare	eo. O bdormire	338 O nus	eo.
A dembra	eo. A donstrare	297 A egligentia	eo. O bdncere	eo. O nyas	eo.
A demoria.mēini	eo. A donstrum	eo. A egocium.nego	O bdurare	eo. O perari.opus.	eo.
A denis	278 A dorari.mora	eo. ciari	eo. O bedientia	eo. opera	eo.
A denſa	eo. A dodere.mor	A emo	314 O bijcere	eo. O perire.oper	eo.
A denſus	eo. sus	298 A emus	eo. O bire.obitus	339 tus	358
A dentiri	279 A dors.mori.mor	A eomenia	315 O berrare	eo. O pus	360
A derces	eo. tius	eo. A epos.nepotes	eo. O bligare	eo. O pidum	eo.
A deretrip	280 A dos.moris.mo	A eptalum	eo. O bliquitas	eo. O portet	eo.
A deriacs	eo. res	301 A equādo.neforte	eo. O bliuio	eo. O portunitas	eo.
A deritū.merer	281 A douere.motus	eo. A eq̄.nequaq̄	eo. O bluio	eo. O ppressio	eo.
A deroi.merere	eo. A dulier	302 A equicia.neḡ.neḡ	eo. O bluſcere	340 O pprobriū	361
A destus.mesticia	eo. A dultum.multi	eo. ſinus	316 O brigeſcere	eo. O ptare	eo.
A detari	eo. tido	303 A quire	eo. O brucere.obru	eo. O ptimates	eo.
A detere.mestis	282 A dultiplicare	304 A ſcire	eo. tus	eo. O ptimus	eo.
A deturi.mefura	eo. A dundare.mūdus.	A ichanoz	317 O bscuritas	eo. O ppugnare	eo.
A detus.mctuere	eo. mundicia	eo. A ibil	eo. O bscrare	eo. O ra	eo.
A det.memct.	283 A dundus	305 A idus	eo. O bscquius	341 O ratio.orare	eo.
A de.mei	eo. A dundus.substan	A igredo	eo. O bscruare	eo. O rbis	362
A de.mei.meū	285 tiue	eo. A imietas.nimis	318 O bsidere	eo. O rdium	363
A dichael	286 A dunire.mūitus.nu	eo. A imue	eo. O bstinatio	eo. O rdio.ordinare.	eo.
A dibi	eo. ntio	eo. A ili	eo. O bstuere	eo. O rganum	eo.
A dichol	287 A dumus	306 A itere.nitor	319 O bstupescere	eo. O riens.orienta	eo.
A diphibozeth	eo. A durnur	eo. A iti	eo. O btēperare	342 O ri.ortus	364
A digrare	eo. A durus.muri	307 A ix	eo. O btenebrare	eo. O rnatus	365
A dilitia.miles.mi	eo. A dutare.mutatio	eo. A obilis.nobili	eo. O btinere	eo. O rtus.orti	eo.
litare	eo. A dutuo	308 tas	eo. O bturare	eo. O ſculari.ofculus	366
A dille	288 A dutus	eo. A obifcū.vobifcū	320 O buare	eo. O s.oris	eo.
A diniſtrare.mini	eo. A as	eo. A ocere	321 O ccasus	eo. O s.offis	367
ſter.	eo. A aman	A octurnus.nox.no	eo. O ccasio	eo. O ſtendere	368
A dinoz.minozare.mi	A as	eo. ctes	322 O ccidere.occi	eo. O ſtium	eo.
ninus	289 A aſon	eo. A oe	323 ſio	343 O us	369
A dirari.mirabile	eo. A abal	eo. A olle	eo. O ciū.ocioſitas	eo.	
A difereri.miferatio.	A aboth	eo. A omen	324 O cto.octonarius	eo. O ſiniunt dictiones in	
miferus	290 A abuchodonofor	eo. A ondum	325 O ctoginta	344 ſcā parte dictionarij	
A difcere.mixtio	com A abusardan	309 A on	eo. O ctingenti	eo. contente.	
mixtio	291 A achoz	eo. A onne	326 O decumbere	eo.	
A diferia	292 A adab	eo. A ofcere	327 O ecultum	eo.	
A difericodia	eo. A am	eo. A ocem.nonus.no	eo. O culus	eo.	
A dylterium	293 A arrare	eo. nagenta	eo. O cupare	347	
A dittere.miſſus	A ares	eo. A onus.nouitas.	328 O currere.occur	eo.	
miſſio	eo. A aſci.natus.natiui	eo. A ouſſimus.nouiſſi	ſus	eo.	
A ditis.mitigare	294 tas	310 ma	329 O dire.odiū	348	
A doab	eo. A atu	311 A of	330 O dor	349	

Secunda pars Dictionarij. De littera E. ante A. Incipit feliciter.

A. Eam. Eargus.

Nota qd istud pnomē ea cū sit p nomē adiectiuū z relatiuū videt posse significare: qdqd tuū signifi cat substatiuū. Uex plerūq fit qd p talia pnomina generalia pfectōes cōtente i re seu psona signifi cant: ergo dicā qd p eaz: in bono significato pōt itelli gi beata virgo vel quelibet sancta persona seu anima vel etiam ecclesia militans vel triumphans: quia. scz ista omnia cōtinētur sub genere feminino. Notabis ergo qd talis ea cōmendatur in scriptura: quia Tranquillitatis sede quietatur. Diuinitatis corde adamatur. Eternitatis fronte adiuuatur. Sublimitatis monte subleuatur. Sterilitatis fonte maceratur. Felicitatis fonte adequatur.

Ista em solet quietare pacis trāquillitas Mat. x. Venit pax vestra sup eā. Et esa. lvi. ecce declinabo sup eā quasi fluuiū pacis. Itē istaz solet adamare fraz terna caritas. An de Hester legitur Hester. ij. qd rex adamauit eā sup oēs mulieres. Ista est em illa sumā mitis de qua dr. ij. Reg. j. qd adduxerunt eā ad dauid rex: rex nō nō cognouit eā. Ad regē. n. id est ad chri stum fuit beata virgo: aia vel ecclesia p fidē adducta z eidē spūaliter desponsata. ps. Adducēt regi virgī nes post eā. Itē istā solet adiuuare dei benignitas. ps. Adiuuabit eam de⁹ vultu suo: de⁹ in medio ei⁹ nō cōmouebit. Itē istā solet sublimare virtutū digni tas. ps. Elegit eā deus z plegit eā. Itē istam solet macerare pene sterilitas seu asperitas. scz penitētia Ezech. xxi. faciā eā desertā ab austro. Et osee. ij. Du cam eā in solitudinē z loqr ad cor eius. Itē istā so let reclinare celi felicitas. ps. De⁹ in tabernaculo suo habitare facit eam. Ista em crit ibi. s. in paradiso.

Sponsio sociata. Dico inq̄ sponso sociata. An de filio regis Amōn. i. d. chris to dr. ij. Reg. xij. qd ipse apphēdit eam z dixit: Cuba mecum soroz mea. fama ē diuulgata. Scz. xij. Sublata est mulier in domū pharaonis z lauda uerūt eā apud illū. Cañ. vi. Et regine laudauerūt eaz. Gratia ē ditata. j. Paralip. xx. Inuenit i ea auri pon do talentū. Aurū. n. grām designat. federe nō ligata. i. pacificata. ij. paralip. v. Portauerūt leuite archā z in tulerūt eā z oēm paturā tabernaculi. Gaudio ē le tata z solata. vñ ista est illa ea de qua scribit Esa. lj. Gaudium z leticia inuenietur in ea gratiarum actio z vox laudis. Sic ergo patet quomodo ea potest acci pi in bono significato inq̄tum. s. significat beatā vir ginē. scz tam aiam vel ecclesiam. Sed si vis dic qd ea pōt etiā accipi in malo. Et sic p eam notabis aiaz pec catricem: seu ecclesiam vel religionez vitijs depraua tā z preuaricatam. Et sic nota qd talis ea.

Vitiorum fecibus fedatur. Deitatis gratia priuatur. Amicorum ope non iuuatur. Inimicorum dente laceratur. Dico qd ista vitiorū fedat sterquilinio. An de ista dr Esa. xiiij. Pōnā eaz in possessionē ericij z in paludes aquarū. Itē ista deitatis priuat sponsalicio. De⁹. n. sponsus eius repudiat z dimittit eā cū peccat Ezech. xxiij. Recedit ab ea anima mea. Itē ista amicorū orbat. patrocinio: qz. s. omnes angeli z sancti qd eam solebant diligere ipsam nūc abhominant z horrent Tren. j. Nō est qd cōsoleat eam ex omnibus charis ei⁹. imo ibidē dicit qd oēs amici ei⁹ spreuerunt eaz z facti sunt ei inimici. Itē ista inimicorū grauat. malefi-

cio. An Tren. j. dr. Inimici eius apphenderunt eā in ter angustias. Istuc potissime fiet in inferno qd ista ea ppetuis dolorib⁹ affliget. Ibicre. vi. Tribulatio apphēdit nos: dolores vt parturientē. Sic ergo p qd ea in bono sumitur z in malo.

Nota qd E ppositio seruicis ablatiuo idem si gnat qd a vel de. vel ex. Et ideo vide in alijs titu lis. quia autoritates non habeo nisi paucas.

Ebrietas

ra generalr idē ē qd repletio z siue in bono siue in malo ac cipiat semp videt repletionē z supabū dantiam designare. Et possumus nota re. qd est quedā.

- Ebrietas virtuosa.
- Ebrietas vitiosa.
- Ebrietas dolorosa.
- Ebrietas gaudiosa.

Ebrietas virtuosa. est abundantia gratie z deuotionis. De qua potest dici illud Cantico. quinto. Co medite amici z bibite z inebriamini carissimi. Ebrie tas vitiosa est abundantia culpe z spūalis infectiōis. Et de ista pōt dici illud ps. Turbati sunt z moti sunt sicut ebrius: z ois sapiētia eoz deuorata est. Ebrietas n. cōi vocabulo est abūdantia vini z corporalis refe ctōis: de qua puer. rr. Tururiosa res est vinū z tumul tuosa ebrietas. Ebrietas dolorosa est abūdantia eter ne miserie z tam eternalis q̄ tēporalis afflictionis. De quo esa. xvj. Inebriabo te lachryma mea. z Tren. ij. Inebriauit me absinthio zc. Ebrietas gaudiosa est abūdantia glorie z future cōsolatōis: z de ista pōt dici illud ps. Inebriabunt ab vbertate dom⁹ tue: z toz rēte voluptatis tue potabis eos. qm̄ apud te est fons vite. Est ergo qdā ebrietas spiritalis. quedā corpo ralis. quedā tpalis. qdā eternalis. Ut nō breuiter trāscam⁹. p̄mo dicamus qd est ebrietas virtuosa q̄ signat spiritalē mētis alienationē: p quā hō ab huma no sensu z cōuersatiōe imutat. De qua qdē pōt expo ni illud Cañ. v. Comedite amici mei z bibite z inebria mini carissimi. vbi ondit qd quatuor sunt que faciunt hōiem spūaliter ebriū. Et ista sunt. Cōtritio timo rosa q̄ pōt in x̄bo notari. Comeditio. Dilectio visce rosa. Amici inq̄ z carissimi. Deuotio dulcorosa. q̄ nota tur i x̄bo bibite. Instructio fructuosa q̄ notari potest in verbo inebriamini. Dico ergo qd hōiem spūalr inebriat timorosa cōtritio. Delphini em̄ audito toni truo ita timent qd quasi epilepticū facti z ebrii ad fun dum maris cadunt: z se capi z illaqueari a piscatorib⁹ bus pmittunt. Sic vere carissimi illi qd bene audiunt z p̄cipiunt diuinarū cōminatiōnū tonitruū qd pec catoribus incutit: statim sunt ebrii. i. timo: osi: z stu pi di. z sic cadunt ad pfundum maris. i. inferni p cōsi derationē: z se pmittunt capi z inuolui p cōfessionez. Ista nō cōtritio ondit cū dr. Comedite. Comedere. n. nihil aliud est qd cibos terere vel masticare. z signat cōtrititiōnē qd crimina facta z p̄terita terit. diuidit. psis derat z masticat. Talē cibū comedebat dauid cū di cebat. Cinerē tanq̄ panē manducabā z potū meū cū fletu miscebā. Et Joelis. j. dr. Ergo sciamini ebrii z ste te: vlulate qd bibitis vinuz in dulcedine. Sicut em̄ vi demus qd panis vigelle comestus facit hōiem ebriū.

Sic vere talis comestio z masticatio. seu cōsideratio spiritalis facit hōiem stupidū z spūalr ebriosus. Si cut. n. videm⁹ qd ebri⁹ titubat cadit. spumat. facit plo rat. z sine verecūdia se denudat. parietib⁹ innititur ne corruat. Sic vere ille quē cōtritio facit ebriū p dei timorē titubat. p cōfessionē spumat. p ofonē parietib⁹ bus. i. sanctis innititur. p hūilitatē cadit z dep̄imit. z p cōpunctionē plozat z desolat: Iuxta illud pdictū esa. xvj. Inebriabo te lachryma mea. z et p pecca orū suorū reuelationē sine verecūdia denudat. Talib⁹ ergo dr esa. xxij. Obstupescite z ammiramini. fluctuate z vacillate. inebriamini z nō a vino. mouemini z nō ab

Ebrietas.

ebrietate. Et illud ps. Visitasti et inebriasti terram sana
cōtritiōis timorose. ¶ Adhuc dico qd est ebrietas dile-
ctiōis viscerose. Amici inq̄t meci. Amoz enim filis est
ebrietati. Sicut em̄ videm⁹ qd ebri⁹ solet sua libera l'r
dare. vestimēta sua abijcere de illatis iniurijs non cu-
rare. plū audacius inire: et in plio ictus et vulnera nō
sentire. Sic et carissimi: amor dei qm̄ cor inebriat facit
eū piū et liberalē. datorē vestimētorum. i. bonorum
tpaliū cōtempore. illatas iniurias obliuiscētē. plū
cōtra vitia aggredientē. et p̄ Christo illicita verba nō
sentientē. Un̄ puer. vii. de mutuo amore loquens illa
amafio suo dicebat sic. Veni inebriemur vberibus: et
frnamur cupidis amplexib⁹. Talē ebrietatez habuerūt
martyres q̄ se sicut hoies ebri⁹ et sine sensu morti
opponēbant. et de illatis vulneribus nō curabāt. Isti
em̄ fuerūt sicut elephas qd ex industria solet inebriari
vt ad plūm animē et audacior efficiat: qd nō qm̄ amo-
re diuino inebriati fuerūt. tūc plū mūdi tribulatio-
nū audaciter intrauerūt: et viriliter sustinuerūt. Amoz
em̄ ebrietati pp̄ie cōparat. qd qd p̄fecte amat sensum.
modū et rōnē nō seruat. Ut em̄ dicit Quid. Est i amor
re modus nō tenuisse modū. Amici ergo et carissimi.
Ideo talibus fecit deus iuxta cōsū iū eccli. vi. Si possi-
des amicum in temptatione posside eū. Id dicit p̄ Petr⁹
rauen. Amoz enim impetrabilis est lorica vulnera
respuit iaculuz excutit. piculo insultat. mortem irri-
det. si amor est oīa vincit. Un̄ i ps. Calix me⁹ inebriās
q̄ p̄clarus est. Exēplū de aplis Act. ij. qui p̄ seruoze
spūs ebri⁹ putabant. Ista est ergo ebrietas dilectiōis
viscerose. ¶ Deniq̄ est ebrietas deuotiōis dulcorose.
et hoc osidit cū dicit bibite. p̄ n. deuotiōis et p̄fecte
cōtēplatiōis hoiem inebriat ipm̄q̄ facit stupidū imi-
rantē. Ebrietas. n. hz leticiā exercitare. somnū et p̄cura-
re. et de reb⁹ inuisis. s. de bonis padisi somniat et exco-
gitat. Sen. ij. Hoc plantant vineā: bibēsq̄ vinū ineb-
riat⁹ est. Exēplo illi⁹ āne qd p̄ deuotiōe ebria ab hely
fuit tradita. qm̄ p̄ samuelis origine dñm p̄cabatur. j.
Reg. j. Aduerte autē qd talē ebrietatē nō hnt hypocri-
te hz h̄re videant. Isti. n. siles sunt curdam lapidi qd dō
dponis qd figit dicit d̄ ysaacoides: distemperat⁹ cū aq̄
vinū d̄: fragrare: sed qd mirū est ebrietati resistit. Iste
lapis proculdubio signat hypocritas: isti em̄ dicitis et
vobis et simulatōib⁹ suis vinū eterne voluptatis: toul-
cedinē eterne glorie fragrare. s. p̄ desiderare vidēt:
s. p̄certo istud verū nō est: qd ebrietati isti. i. eterne fe-
licitati et fertilitati. cōtēplatiōi et deuotiōi vident fa-
ctis et opib⁹ resistere et ei totis virib⁹ cōtraire. Un̄ Ag-
gei. j. Bibistis multū et nō estis inebriati. Id sic. s. si-
mus spūaliter ebri⁹. s. ebrietate deuotiōis dulcorose
dormiēdo p̄ deuotiōez. ¶ Kursus dico qd iuuenif ebrie-
tas instructiōis fructuose. doctrina. n. cōparatur vino. s.
qd mētes solet imbuerē et inebriare. et bonis opib⁹ se-
cūdare. De quo Esa. lv. Descēdit imber et nix de celo:
et inebriabit terrā et infundit eā: et germinare facit eā.
et dat panē ferenti et c. Simus ergo ebri⁹ carissimi. Do-
lendo p̄ deuotiōnē. Diligēdo p̄ affectionez. Largiēdo
p̄ cōpassionē. Titubando p̄ contritiōnē. Hauriēdo p̄
instructiōnē. Et sic p̄ quō est qdā ebrietas virtuosa.

E ¶ Secundo dico qd est quedā ebrietas vitiosa et ista
proculdubio triplex est.
Una est corporalis gulositatis.
Alia est mundialis prosperitatis.
Tertia est criminalis iniquitatis.
¶ Dicuntur ergo ebri⁹.
Qui replentur vinositate.
Ebri⁹ qui replentur prosperitate.
Ebri⁹ qui replentur iniquitate.
¶ Et ista est p̄culdubio vitiosa. qd prout dicit augus.
Ebrietas aufert memoriā. dissipat sensum. cōfundit
intellectū. cōcitāt libidinē. inuoluit linguaz. corūpit
sanguinē oīa bona debilitat. vitā diminuit et oēs sub-
stantiaz exterminat. et sic possum⁹ dicere: qd ista ebrie-

tas vitiosa est p̄pter tria. s. qd per istam.

Secreta reuelantur.

Animi concitantur.

Corpora maculantur.

Quia sicut quirinus lapis inuent⁹ in nidis vpparū
q̄ sunt aues valde insidē: suppositus capiti dormien-
tis facit eū dicere secreta sua dormiēdo. s. m̄ Irido. sic
vere ebrietas q̄ in nidis immūdoz ebri⁹: ioseph iuuenif fa-
cit hoies secreta abscondita reuelare. Id h̄ figuratū
est in Hoe. Sen. ij. qd inebriat⁹ discoopuit se ita qd ap-
paruerūt pudibunda sua. qd vere qm̄ hō ebri⁹ efficiet
tūc facit se discooperit p̄ secretorū suorū reuelationez
ita qd pudibunda. i. turpitudines et p̄cā ipsius facit
alijs ostendit. Id h̄ dicit puer. xxxj. Noli regib⁹ dare vi-
num o Samuel. qd nullū secretū est vbi regnat ebrie-
tas. Id dicit Abac. ij. Ne qd potū dat amico suo miscēs fel
et inebrians vt aspiciat nuditatē ei⁹. ¶ Per hāc ergo se-
creta reuelant. ¶ Itē dico qd p̄ istā iurgia seminatur.
Elephas em̄ hz sit aīal valde māfuerū: qm̄ tū inebriat
faciliter irascitur: et iō magister su⁹ solet ipm̄ inebria-
re vt possit ad plūm exercitare s. m̄ p̄li. Sic vere sepe fit
q̄ hoies et benigni et mites litigiosi et iracūdi efficiū-
tur. et in iurgijs et litib⁹ inuolunt qm̄ vino inebriatur
et p̄pterea magister eorū dyabol⁹ eos inebriari procur-
rat: vt sic ad plū et seditōes ipsos attrahat et inducat.
Ideo p̄ouer. xx. d. Luxuriosa res vinū et tumultuosa
ebrietas. p̄ hanc ergo iurgia seminant. ¶ Itē dico qd
p̄ istā corpa maculant. s. p̄ luxuriā. Exēplū habemus
de loth. Sen. xij. qd inebriatus duas pp̄tias filias se-
dauit. D̄sce. iij. Vinū fornicatio et ebrietas auferunt
cor. Ista est ergo prima ebrietas vitiosa. s. ebrietas vi-
nositatis. et p̄certo talis ebrietas abhōsabilis est: qd
Potum solet prouocare.
Mentem solet turbare.
Sensum solet ebetare.
Vomitum solet exercitare.
Superbiam solet eleuare.
Iracundiam solet inflammarē.
Penuriam solet generare.
Dico ergo qd ebrietas potū puocat. Id esa. v. d. Ne qd
iurgitis mane ad ebrietatē sectandā et potanduz vsq̄
ad vesperū. ¶ Itē mentē turbat esate. xxij. Agitabit
terra sicut ebrius. ¶ Itē sensum ebetat Job. xij. Pal-
pabunt qm̄ in tenebris et nō in luce. et errare eos faciet
quasi ebrios. ¶ Itē vomitū parit esa. xij. Errare fece-
runt egyptū sicut errat ebrius. ¶ Itē superbiam eleuat
Esaie. xxvij. Ne corone supbie: ebri⁹ effraym. ¶ Itē
iracūdiā inflammat. eccli. xxvj. Mulier ebriosa ira ma-
gna. ¶ Itē penuriam et paupertatem generat et p̄cu-
rat eccli. xij. Oparius ebriosus non locupletabit. ¶ Pa-
tet ergo qd est ebrietas vitiosa. s. ebrietas vinositatis:
Et de ista si vis vide pulcherrimas autoitates san-
ctorum in manipulo florum in titulo suo. ¶ Iterum
dico qd est ebrietas inūdiālis prosperitatis: sicut eniz
qui repleti sunt vino et ebrietate: sunt vt cōiter ratiōe
carētes: vndiq̄ vacillātes. fortiter dormiētes. iugiter
sitiētes. Sic vere illi qui diuitijs et prosperitate sunt
pleni et ebri⁹. carent rōne debite discretionis. nesciunt
em̄ cogitare de futuris nec de p̄nētibus ad salutē.
ps. Sicut ebri⁹ sapia eorū deuorata est. ¶ Itē isti sunt
vacillantes p̄ imbecilitatez incōstantie et impfectio-
nis. ps. Turbati sunt et moti sunt sicut ebrius. ¶ Itē
isti sunt dormiētes in lecto pigricie et obstinatiōis. j.
Thessal. v. Qui ebri⁹ sunt nocte et die dormiūt. ¶ Itē
isti semp sunt sitiētes per ardorem auaricie et ambi-
tionis. j. Coz. ij. Alius quidem esurit. alius ebrius ē.
Esurientes enim auariciam signat ps. Esuriētes et sitiē-
tes anima eorum in ipsis tabescebat. ¶ Prosperitas. n.
est calix babilonis qd inebriat vniuersam terrā sicut
dicit Hierē. ij. Calix aureus babilonis in manu dñi: de vi-
no eius biberūt gētes et ideo cōmote sunt. Tales figu-
rant Apoc. xvij. vbi dicit qd Johannes vidit mulierē fe-
dentē sup bestiam coccineam: qd erat ebria sanguine
martyrum

martyrū iesu: eratq; circū data auro et argēto et lapidi-
bus p̄ciosis et erat scriptū in titulo ei⁹. Babilon ma-
ter fornicationū terre. Ista m̄lter carissimi p̄certo si-
gnat m̄lū diuites: et prosperitate repletos. q; reuera
dicunt federe sup bestia: q; sedent et q̄scūt in menti-
bus sensualib⁹ et bestialib⁹. Dicunt isti ebriū sangui-
ne martyꝝ Jesu. q; pleni sunt pauperū Christi substā-
tijs et bonis spiritualib⁹. Dicunt circūdati argento et au-
ro: q; ornati sunt cunctis diuitijs et m̄dānis facultā-
tib⁹. et iō isti dicunt babilon mater fornicationū. quia
pleni sunt fornicatiōe et vitioꝝ cōfusiōib⁹. Babilon
em̄ interpretat cōfusio. Et iō breuiter tales vident di-
cere illud Esa. lvi. Venite sumamus vinū et ipleamur
ebrietate. Aduertant tñ isti q; ista ebrietas q̄ ipsos fa-
cit mō somniare et multa falsa et vana p̄sumere: desi-
ciet eis q̄si p̄ mortē a somno huius vite euigilabunt.
Ideo dicit Ioc. i. Erpergiscimini ebriū et flete oēs q; bibi-
stis in dulcedine: qm̄ perit ab ore vestro. Deniq; dico
q; est ebrietas iniquitatis: Et ista est q̄si hō tota-
liter inuoluit: et sopit in vitijs et pctis. de quo dicit Esa.
xxvij. De corone superbie: ebrijs effraym. Et Miere.
xlvij. Inebriate eum qm̄ contra dñm erectus est Ista
est ergo triplex ebrietas vitiosa. scilicet iniquitatis. p̄speri-
tatis et voluptatis. Sed p̄certo tales ebrietates d; su-
gere p̄fectus: iuxta illud qd̄ de sacerdotib⁹ et cōsecran-
dis dicit Neu. x. et Num. vi. q; vinū et om̄ne qd̄ inebriare
pōt bibere nō debent. Tertio dico q; est quedam
ebrietas dolorosa. Et ista est pena inferni: q; ebrietati
comparatur: p̄o eo q; in damnatis absorbet vsūm ra-
tionis: quia nesciūt quid faciunt. Et nota si vis q;
ebrietas inferni habet secum.

fletum eterne desolationis.

Opprobrium abiectionis et despectionis.

Amaritudinem desperationis.

Om̄nis carentiam miserationis.

Ibi em̄ est fletus et desolatio Ioc. i. Ebriū flete et vlu-
late. Itē ibi est opprobrium atq; despectio. Num.
ij. Inebriaberis et eris despecta. Itē ibi est tristitia
et desperatio. Unde aīa damnata dicit Treñ. iij. Re-
pleuit me dñs amaritudinibus inebriauit me absin-
thio. Itē ibi est nulla pietas et miseratio. Th̄. Hi-
re. xlvj. Deuorabit e s gladius et saturabit et inebria-
bit sanguine eoz. Nota q; s; medicos: plura sunt
que ebrietati resistūt et ab ebrietate p̄seruant. scilicet amig-
dalus. crocus. porrus. olus. amestus portatus. Sic
vere dico carissimi q; quinq; sunt virtutes sp̄uales q;
ab istis malis ebrietatibus ne nobis nocent nos p̄-
seruant. scilicet amigdalus: que calorem febrilem reprimit.
hec est carnis puritas et castitas. Crocus qui cordi d;
subuenire. hec est benignitas. Porrus qui est amar⁹:
est penitētie asperitas. Olus quod est cibus pauperū
est abstinentie parcitas. Amestus vero q; est lapis p̄-
ciosus est sapiētia et sagacitas. Ista em̄ quinq;. scilicet sapi-
entia. abstinentia. p̄nā. benignitas et castitas ebrietati tā
corporali q; mundiali dicuntur resistere et nos ab eis
p̄seuerare. Castitas enim et abstinentia p̄seruant a
corporali voluptate. Sagacitas vero et prudentia pre-
seruant a nocimento prosperitatis mundialis. Be-
nignitas vero et p̄nā p̄seruant a vitioꝝ iniquitate. Dñe
sum est ergo q; est ebrietas dolorosa.

Quarto vero
dico q; est ebrietas gaudiosa. Et ista est opulētia glo-
rie paradisi. De qua potest notari q; sicut ebriū letan-
tur et iocundantur. delectantur et inpingnant. quie-
tantur et consolantur. Sic illi qui vbertate diuine glo-
rie inebriantur habent iocunditatem imperturbabi-
lem p̄. Inuios eius inebriant multiplica genimina
eius: in stillicidijs eius letabit germinas. Itē h̄nt
cōsolationē inestimabilem. Miere. xxxj. Cōuertam lu-
ctū eoz in gaudiū cōsolabor et letificabo a dolore suo.
et inebriabo aīas sacerdotum pinguedine. Itē h̄nt
q̄tē et satietatē iterminabile. vñ Miere. xxxj. Inebria-
ui aīam meā lassaz et oēm animā esurientē saturavi.
Sic ergo patet q; est ebrietas gaudiosa. dolorosa et

triosa et virtuosa et c. Sufficit.

Ebron. Nota q; ebron q̄ fuit ciuitas regia I tri-
bu iuda: vbi primo regnavit dauid sup
iudam. pōt significare p̄scientiā. ecclesiaz. celi patriā.
Cōsciētia em̄ est locus vbi deus solet habitare. Unde
Gen. xij. Abraā habitauit iuxta puallē mambre: que
est in ebron. Ecclesia est locus vbi quisq; d; militare
ij. Reg. v. Tulerūt vniuerse tribus israel ad dauid in
ebron. Paradisus est locus vbi cūcti debēt cōgregari
i. Paralip. xij. Tulerūt in ebron vt cōstituerēt regez
dauid. Ebron. n. interpretatur transcendēs significās
cōsciām vbi est transcēsus altissime cōtemplationis.
Th̄ de samsonē d; Judic. xvj. q; ipse portauit ianuās
ciuitatis ad verticem montis q; respicit ebron. Ebron
interpretatur trāsicens. significās eccliam vbi fit trāsī-
tus nostre p̄ntis mortalitatis pegrinatiōis. ij. Regū. xv.
Surrexit et abiit in ebron. Ebron interpretat cōiugium
seu visio sempiterna: q; signat culmē et claritatē eter-
ne glie: et beatificē visionis: et cōiugii eterne caritatis
et dilectiōis. ij. Re. ij. Interrogauit dauid dñm dicēs.
Quo ascēdā: et r̄ndit ei. In ebron. Si atq; ebron vis
itelligere m̄lū. dic q; ebron interpretat incantator: q;
scilicet m̄lū oēs se diligētes decipit et incat: ipsosq; mor-
te culpe afficit atq; grauat Gen. xxiij. Adortua est sa-
ra in ciuitate arbec q; est sita in terra chanaan et c.

Ebur Ebur est res solida. res candida. res fri-
gida. res m̄lū. res rubicūda. Solida. n.
est: quia fit de dentibus rossibus elephantis. Et sicut
aliqui volunt tante soliditatis est q; ignibus non fa-
ciliter concrematur. Per ebur ergo intelligitur mul-
tipler virtus. videlicet.

Patientia que est candida et nō inficitur.

Continentia que est solida et non comburitur.

Temperantia que est frigida et non dissoluit.

Innocētia qui est m̄lū et nō corrūpitur.

Amicitia que est ignea et rubicūda et nō extinguit.

De tali ergo eboze. i. de tā multiplici virtute d; in no-
stris cōsciētijs fieri thronus xpo. ij. paralip. ix. fecit
salomon soliu eburnū et vestiuit illud auro. De tali
eboze d; edificari ecclia sancta dei. ps. A domib⁹ ebur-
neis delectauerūt te filie regū. i. sancte afe. De tali et
eboze fuit sedes christi. i. ipsa beata virgo composita
Casi. vij. Collum tuū sicut turris eburnea. Et Casi. v.
Tenter tuus eburneus distinct⁹ saphiris. vnde etiā
cuilibet eburneo. i. hōi sancto. virtuoso et munde pōt
dici illud Eze. xxvij. Transtra tua fecerūt tibi et eboze
indico. Peccatorū autē d; Apoc. xvij. Dia vasa ebozis
recesserunt a te. Uel si vis dic q; iustus pōt dici ebur
vel eburneus. Et hoc propter soliditatē constantie.
candorē contipētie. frigiditatē tēperatiē. leuitatē mā-
suetudinis et modestie ponderositatē prudētie. mun-
diciā innocētie. rubicunditatem caritatis et amicitie.
Treñ. iij. Candidiores niue rubicundiores eboze an-
tiquo. saphiro pulciores et c.

Ecce. Nota q; ecce est dictio demonstratiua. seu
aduerbium demonstrandi: demonstrat. n.
Res miras. Res nouas. Res magnas. Res insolitas.
Res promptas. Res certas vel demonstratas. Res
p̄ntes. Res viles. Res miserabiles. Res d̄risas atq;
despectas. Sumit ergo ecce admiratiue qm̄ loquitur
de re mira. sicut de virginis partu Esa. viij. ecce virgo
cōcipiet. De re noua Apoca. xxi. Ecce noua facio oīa.
De re magna. sicut Luc. ij. Ecce euāgelizo vobis gau-
diū magnū. q; natus est vobis saluator mundi. De re
insolita et ignota: sicut Mal. iij. Ecce mittam vobis
belyam p̄phetam. De re p̄npta Esaie. vi. Ecce ego.
mitte me. Itē sumit demonstratiue. et sic sumit qm̄
loquit de re certa. sicut cū d; Marci. xvj. Ecce locus
vbi posuerūt dñm. De re p̄nti seu ostensa Job. j. Ecce
agn⁹ dei. De re vili. Judic. iij. Ecce Holofernes ia-
cet in terra. De re miserabili seu pia. sicut cū d; Job.
xix. Ecce homo. Et Dan. xij. Ecce m̄dior cū nihil bo-
rū feceris: qd̄ ipsi maliciose cōposuerūt aduersus me.

scilicet de inferno. Esai. lxxij. Dicit filie syon: ecce saluator tuus venit. Ipe presentavit se vt eternaliter suos pmiante: dices. illud zachar. ir. Ecce rex tuus venit tibi. Esai. lxxij. Ecce saluator tuus venit: ecce merces eius cu co. Patet ergo: qd hic in hoc vbo ecce ofidif dei benignitas reparatiua cu of. ecce noster.

Denique dico qd p ecce ofidif dei scueritas iudicatiua: qd ofidif cu dicit. ecce ofis. De re em summe terribili nobis pntata & demonstrata libent dicimus ecce. & qz deus i iudicio terribilis apparebit: ideo admirando poterimus dicere verbu istud. ecce ofis. Esai. lxxij. Ecce ofis in igne veniet: & quasi turbo quadriga ei reddere in idignatiōe sua furore suu & increpationem suam in flama ignis. & nota qd ista dei presentia erit terribilis quia.

- Se reuelabit cunctis manifestum.
- Se demonstrabit tristem & molestum.
- Cito volabit p motum infestum.
- Tunc quēq; relegabit inhonestum.
- Ignis cremabit impios p estum.
- His sociabit consortium mestum.
- Ipsos seruabit ne faciant festum.
- His locū dabit tristem & funestum.

Dico ergo qm iudicio ecce ofis erit cunctis manifestus. Apoc. j. Ecce venit cu nubibus: & videbit eū ois oculus. ecce supbis durus erit & molestus: q. s. deus superbis & impijs apperbit crudelit. dices illd. hier. l. ecce ego ad te in nos pestifer qd cōturbas vniuersaz terrā. Et illud ezech. xxx. ecce ego ad te pharao rex egypti: draco magne: qd cubas in medio fluminū. Deus em tunc picipue pntaliter opponet se montibz pestiferis. i. superbis draconibz: infāmat. i. armatis habitantibus in medio fluminū. i. deliciosis & luxuriosis. Itē ecce furtim veniet citus & infestus. Jaco. v. ecce iudex ante ianuā assistit. & illud. Ecce dies dñi sicut fur ita in nocte veniet. & j. Thessa. v. & Esai. v. ecce festinus velociter veniet. Itē ecce relegabitur qsq; inhonestus. i. qd libet malus: q. s. a mūdo & a dei cōsortio relegabit in infernū. Hier. x. ecce longe pūciā habitatores terre in hac vice tribulabo eos. Itē ecce cremabit p igne os eius. vñ ezech. j. Ecce inq̄t ventus turbis veniebat ab aq̄lone nubes magna: rignis iuolucns. Itē ecce sociabitur illis cetus mestus. i. cetus demonū: cui p petuo cōiungent. Hier. viij. ecce ego mittā vobis serpentes & regulos qbz non erit incantatio. Itē ecce elōgabif ab his dies festus. i. oē gaudij. Hier. xvj. ecce ego auferā de loco isto vocē gaudij & leticie: vocē sponsi & vocē sponse. Itē ecce his locus dabit tristem & funestū. s. locus inferni. vñ Apoc. vj. de equo pallido d̄r. ecce inquit equus pallidus & infernus sequebatur euz. Pz ergo qd p ecce designat dei scueritas iudicatiua. Ecce ofis inq̄t. Esai. xij. ecce dies dñi veniet crudelis & indignationis plen⁹. & Esai. xl. Ecce ofis in fortitudine veniet. Deniq; dico qd ecce designat dei liberalitas pmiatiua & hoc cu d̄: ecce iste. Itē est em pnotiē demonstratiuū & signat deū in patria: qd bona vera existētia & pmanens a finaliter demonstrabit. Hūc nihil est pprie demonstrabile: qz oia qd vidimus carent durabili q̄dditate: sed non sic in patria: qz ibi ipe poterit dici iste & hic: qd essentialit demonstrabit & cu eo cuncta bona. ecce inq̄t ofis. vñ Casi. ij. ecce iste venit salūs i mōtibz. & si vis notare dic qd ibi ē vnū ecce. s.

- Mobilis generis. Ibi em demōstrant summi
- Stabilis federis. gnis nobilitates qz. s. quot
- Fertilis mūcris. quot sunt ibi filij dei sunt.
- Quiete tranquillitatis. Sap. v. Ecce quō cōputati
- Complete formositas. sunt inter filios dei: & inter
- scōs suos illoz est. Itē ibi demonstrant initi federis
- fraternitates: seu stabilitates seu felicitates. p̄. ecce
- q̄ bonū & q̄ iocūdū habitare frēs i vnū: & maxime qz
- deus ē caput & particeps istuz federis & amoris. Apoc.
- xxj. Ecce tabernaculū dei cu hoibus & habitabit euz

eis: & ipi pplus ei erūt: & ipse deus cū eis erit eoz de⁹ Itē ibi demonstrant inensi muneris fertilitate: quia vitz ibi est par & societas: iocunditas: formositas: & voluptas. An dñs dirigēs verba sua p cōtribus & dānat̄is dicit sic. Esai. lxx. ecce serui mei comedēt & vos esurietis. ecce serui mei bibēt & vos sitietis: ecce serui mei letabunt: & vos confundemini: ecce serui mei laudabūt p exultatione. & vos clamabitis p dolore. Ad etiā ibi demonstrat par & tranquillitas sempiterna. ptz. Esa. lxxij. vbi dicit ofis. Ecce declinabo sup cā q̄si flumē pacis. De formositate vō & pulcritudine sempiterna q̄ ibi specialiter demonstrat: ptz. Cant. j. vbi sponsus a sponsa: & sponsa a spōso de pulcritudine demonstrabiliter cōmendat. ecce inq̄t tu pulcra es amica mea: ecce tu pulcra oculi tui colūbar. ecce tu pulcra es dilectio mi & decorus lectulus n̄ flouidus. Verba sunt xpi & aie beate. De isto ergo ecce dicit Aug. ecce quid erit in fine sine fine: Quis ergo alius est finis nisi iste vbi nullus est finis. Itz ergo quō ecce refert ad deū in patria se demonstrantē: ecce iste. In iudicio non cāstigantē. ecce ofis. In carne nos redmentē: ecce n̄. In seipso manentē: ecce deus. P̄mū notauit eius essentiaz: ecce deus: sed scdm eius clemētā: ecce n̄: sed tertium eius iustitiā ecce ofis. quartū vō suā beatificatiuam pntiā. ecce iste. Hūc ergo dictū fuit de deo. ecce ofis deus n̄ iste. Patet ergo qd p ecce denotat dei pfectio multipharie demonstrata. Nota qd p ecce denotat rex conditio mirabiliter variata. De rebus em subito appentibz & celeriter disparentibus of ecce. et quia.

Alidundus trāsit cū fortune cursu. Ideo v̄ qd hec oia vita perit: tēporz discursu. Fortune impetus. Alidob⁹ accedit cū tremētū pulsū. Et vite transitus. Alidob⁹ accedit cū tremētū pulsū. Et vite transitus. Et mortis exitus: possunt denotari per ecce. De mūdo ergo mūdi fortuna siue trāsitū: pōt dici. ecce: qz: Habitat̄ur artissime. De arta mundi habitaculo: Vacua citissime. tione: q. s. nulli est satis Terminat̄ tristissime. lata pōt dici illud. iij. Reg. vj. Ecce locus in quo habitam⁹ corā te angust⁹ est. De cita mundivacuatione: cuius domus finaliter erit nuda: potest dici illud Luc. xij. Ecce relinquē vobis domus v̄ra deserta. De eius finali desolatione que vtiq; finaliter erit magna: pōt dici illud. Hier. iij. Asperi terram & ecce vacua erat & nihil: et celos & nō erat lux in eis. Audi montes & ecce mouebantur: & colles oēs p̄turbati sunt. Intuitus suz & non erat hō aspecti & ecce carmel⁹ desertus erat & c. Expone de diuersis mundi statibz: quō non sunt nisi vnū ecce. i. aliqd momentaneū atq; p̄is. De vita etiā humana: qd non sit nisi vnū ecce pz. Deut. xxxj. Ecce ppe sunt dies mortis tue. q. d. Ecce vita tua nihil est. An etiā de malis & impijs d̄r in p̄. Audi impium super altatus & eleuatum sicut cedros libani. transiui & ecce nō erat. Aduertendum qd breuitas huius vite vtilis est ad vitam ppetuam acq̄rendā: qz. s. nunc est tps merendi. An. ij. Cor. vj. Ecce nunc tps acceptabile. ecce nunc dies salutaris. De morte: qd sit vnū ecce. i. statim & presentialit affutura. pz. Deut. iij. vbi pntaliter dicit moyses. ecce mortioz in hac humo. & Job. vij. Ecce nunc in pulvere dormio: & si mane me quesieris nō subsistā. Patet ergo quō per ecce designat rex conditio mutabiliter variata. Scdo principaliter dico: qd p ecce designatur maloz actio dānabiliter deprauata: de quolibz. n. maloz i pio pōt dici ecce: qz. s. tāte sūt iqtates maloz qd gñant miraculū & stuporē. Sicut. n. sol⁹ vñ fulm̄is & fulguris & audit⁹ tonitruū stuporē gñat videntē & aures fatigat audiētis. Sic h̄e & visus & audit⁹ n̄ in ammirādo turbat qñ vita maloz n̄is aspectibz presentat & tunc dicimus ecce. Ecce. s. demonstrando suas vtilitates. Admirādo suas prauitates. Deridēdo seu detestando suas vanitates. Notabis ergo qd de malis & vitijs i pioz dici potest sic: Ecce

fantasia pturbat oculos.
 Lururia maculat paruulos
 Discordia dissoluit nodulos
 Acquitia figet pditiosos
 Superbia mouet psumptosos
 Scuitia inflamat furiosos
 Pigrizia pariperat ociosos
 Iactantia extollit gloriosos.
 Lasciuua adornat furiosos.
 Auaricia succendit anriosos
 Cinolentia occidit ebriosos.
 Ignorantia erreecat obliuiosos
 Castrimargia tenet deliciosos.
 Malicia indurat obstinatos.
 Tunc madianite uidente moyse. Jte nobis ofndit malo
 ru discordias et diuersitates. Judic. xij. Ecce in effra
 orta est seditio. Jte nobis ofndit pditor neqtias et ad
 uersitates. vñ de Absalon dixit dd. ij. Reg. xvj. Ecce si
 lius meus qui egressus est de utero meo querit stam
 meã. Jte nobis ofndit iflatoz supbias et crudelitates
 Ihesu. xj. ecce duo diacones magni parati ptra se ad
 preliu. Jte nobis ostendit tyrannoz scuitias et austeri
 tates: isti em figurant in illo pisce q Thobia uoluit
 deuorare. Thob. vj. Ecce piscis imanis eruit ad de
 uorandu eũ. Jte nobis ofndit desidiozoz pigricias et
 ociositates. puer. xxij. Per agrũ hois pigri transi
 ui et p vineã uiri stulti: et ecce totũ replerant uitic et
 spine et maceriala pidũ destructa est. Jte nobis ofndit
 vanas gloriozoz iactantias et pompofitates. ps. Ecce
 quõ inimici tui sonerunt: et qui oderũt te extulerunt
 caput. Jte nobis ofndit carnalium lasciuas et curiosi
 tates. puer. vij. Ecce mulier occurrit ei ornata mēre
 tricio. Jte nobis ofndit miquoz auaricias et cupidita
 tes. de qbus Esai. l. ecce uos oēs accedentes ignem
 accinti flãm. fãma em et ignis ardorem auaricie
 signant. De auaris etiã dicit in. ps. ecce ipi peccato
 res et abũdãtes in seculo obtinuerũt diuitias: et alibi.
 Famẽ patient vt canes: ecce dispergent ad manducã
 dum: si nõ fuerit saturati murmurabũt. Jte nobis ofndit
 maloz uinolẽtias et ebrietates. f. exẽplo holofcr
 nis q ebrius et dormiens fuit occisus. Judith. xij. Ec
 ce holofernes iacet in terra et caput eius non est in eo
 Jtem nobis ofndit maloz ignoãtias atqz cecitates.
 Esai. l. Ecce tenebre opient terrã et caligo ppos. Jtez
 nobis ofndit castrimargias eoz et gulofitates. Luc. vij
 Ecce hõ uorator et bibens uinũ publicanoz et pctõzoz
 amic. Jte ofndit nobis eoz duricias et pteruitates seu
 eoz malicias et obstinatas voluntates. An isti sunt q
 dicunt. Esai. lix. expectaui lucẽ et ecce tenebre: sple
 dozem et in tenebris ambulauimus: palpaui qsi
 ceci parietẽ: et qsi absqz oculis attraetaui. et. Jpẽ er
 go: quõ diuerse maloz iniditates significant p ecce.
 Significat ergo p ecce maloz actio dãnabilis depra
 uata. Terno dico q p ecce designat hostis deceptio
 palliata. Diabolus em põt significari p ecce p
 eo. f. qz sp est pñs et pñptus ad nocendũ et fallendũ.
 Lu. xij. Symon ecce sathan expetiuit te vt cribraret
 uelut triticum. Et illud pdictũ. j. Reg. xvj. Ecce spũs
 malus fragitabat Saul. Quarto uero principalitẽ
 dico: q p ecce designat pfectio psummata. De iusto
 em põt dici: ecce: et hoc pculdubio. ecce. n. ppt et tutes
 Excellentes et admirabiles.
 Demonstratas et inuitabiles.
 Presentatas et cõmendabiles.

Ecce em vt dictum est: ponit admiratiue: demõstrati
 ue: charitatiue: seu pñtatiue: q. f. iustus est admira
 bilis: ppter sanctitatem: et demonstabilis ppter ho
 nestatem: et pñtabilis ppter obsecutiua caritatem
 et sedulitatẽ: sp em dicit iustus ecce: et sp uult esse pñ
 ptus et pñs: vt possit obseq et pdesse dicens cuiusq p
 fenti uel auxiliũ postulãti. illud. ps. Ecce cupiui mã
 data tua. Et bñ ecce. q. d. Paratus suz pñs et pñpt
 ecce. Sicut em myrrha q facilius prius et pñpti stul

Dico ergo scriptu
 ra nobis ofndit stul
 toz fantasias et va
 nitates: et hoc põt
 dici illud. Genesi.
 xxxvj. Ecce somni
 ator uenit: uenite oc
 cidamus eum. Jte
 nobis ofndit malo
 rum lururias et fe
 ditates. Nume. xxv
 Ecce vnus de filiis
 isrl intrauit coram
 fratribus suis ad scoz
 rum madianite uidente moyse. Jte nobis ofndit malo
 ru discordias et diuersitates. Judic. xij. Ecce in effra
 orta est seditio. Jte nobis ofndit pditor neqtias et ad
 uersitates. vñ de Absalon dixit dd. ij. Reg. xvj. Ecce si
 lius meus qui egressus est de utero meo querit stam
 meã. Jte nobis ofndit iflatoz supbias et crudelitates
 Ihesu. xj. ecce duo diacones magni parati ptra se ad
 preliu. Jte nobis ostendit tyrannoz scuitias et austeri
 tates: isti em figurant in illo pisce q Thobia uoluit
 deuorare. Thob. vj. Ecce piscis imanis eruit ad de
 uorandu eũ. Jte nobis ofndit desidiozoz pigricias et
 ociositates. puer. xxij. Per agrũ hois pigri transi
 ui et p vineã uiri stulti: et ecce totũ replerant uitic et
 spine et maceriala pidũ destructa est. Jte nobis ofndit
 vanas gloriozoz iactantias et pompofitates. ps. Ecce
 quõ inimici tui sonerunt: et qui oderũt te extulerunt
 caput. Jte nobis ofndit carnalium lasciuas et curiosi
 tates. puer. vij. Ecce mulier occurrit ei ornata mēre
 tricio. Jte nobis ofndit miquoz auaricias et cupidita
 tes. de qbus Esai. l. ecce uos oēs accedentes ignem
 accinti flãm. fãma em et ignis ardorem auaricie
 signant. De auaris etiã dicit in. ps. ecce ipi peccato
 res et abũdãtes in seculo obtinuerũt diuitias: et alibi.
 Famẽ patient vt canes: ecce dispergent ad manducã
 dum: si nõ fuerit saturati murmurabũt. Jte nobis ofndit
 maloz uinolẽtias et ebrietates. f. exẽplo holofcr
 nis q ebrius et dormiens fuit occisus. Judith. xij. Ec
 ce holofernes iacet in terra et caput eius non est in eo
 Jtem nobis ofndit maloz ignoãtias atqz cecitates.
 Esai. l. Ecce tenebre opient terrã et caligo ppos. Jtez
 nobis ofndit castrimargias eoz et gulofitates. Luc. vij
 Ecce hõ uorator et bibens uinũ publicanoz et pctõzoz
 amic. Jte ofndit nobis eoz duricias et pteruitates seu
 eoz malicias et obstinatas voluntates. An isti sunt q
 dicunt. Esai. lix. expectaui lucẽ et ecce tenebre: sple
 dozem et in tenebris ambulauimus: palpaui qsi
 ceci parietẽ: et qsi absqz oculis attraetaui. et. Jpẽ er
 go: quõ diuerse maloz iniditates significant p ecce.
 Significat ergo p ecce maloz actio dãnabilis depra
 uata. Terno dico q p ecce designat hostis deceptio
 palliata. Diabolus em põt significari p ecce p
 eo. f. qz sp est pñs et pñptus ad nocendũ et fallendũ.
 Lu. xij. Symon ecce sathan expetiuit te vt cribraret
 uelut triticum. Et illud pdictũ. j. Reg. xvj. Ecce spũs
 malus fragitabat Saul. Quarto uero principalitẽ
 dico: q p ecce designat pfectio psummata. De iusto
 em põt dici: ecce: et hoc pculdubio. ecce. n. ppt et tutes
 Excellentes et admirabiles.
 Demonstratas et inuitabiles.
 Presentatas et cõmendabiles.

lat ab arboze melior reputat et dicit flactẽ: seu mir
 rhu electa: illa aut q tardius. f. in autũno et difficilius
 f. cum clauoz pforatione de arboze exilit illa indabili
 or iudicat. Sic uere carissimi si uolumẽ esse myrrha
 electa uare suauitatẽ odoris: pñpte cito et facilius
 debemus ad bona opa exire dicetes: ecce. Esai. vj. ecce
 ego: mitte me. Illi em q tarde exũt ad labores pñte
 tolerandos. f. in autũno senectutis: uel q difficiliter. f.
 puiolẽtiam aduersitatis sunt illa uerba apud deũ
 Hõ tardes ergo conuerti ad dñm et ne differas d die
 in diẽ Eccli. v. Sed accelera dicendo ecce qsi diceret:
 paratus suz emẽdare: pñentiã facere pñterita plangẽ
 re futura nõ cõmittere: iposita sustinere. ps. Ecce ego
 in flagella patus sum et do. me. in cõ. meo sp. Ubi ad
 uerte: q p penitentiã dẽ esse humiliatus ad subie
 ctionẽ: qz. f. ipse dẽ eẽ patus et pñtus ad flagella. Con
 tribulatus p cõrritionẽ: dolor inq̃t meus in cõspectu
 meo. Cõtinuat suz p durationẽ cũ dñ: sp. Ecce er
 go circa istud uocabulũ ecce. p qd pñptitudo ad bo
 num intelligit: possumus notare q quatuor psonarũ
 gñs dñt habere pñptitudinem uirtuosam. Debent
 em esse pñpti et parati.

Prelati ad iustitiã.
 Clerici ad decentiam.
 Regulares ad mundiciã.
 Seculares ad clementiam.

Prelati dico debent esse pñpti ad iustitiã faciẽdam.
 Corpa em celestia et etiã terrestria semp sunt pñpta
 et pata ad suũ officiũ exercendũ: sicut sol ad illuminã
 dus: ignis ad calefaciendũ: aqua ad refrigerandũ.
 Sic uere carissimi dico: q qz pñptoz et si: pñoz officium
 est facere iustitiã et eq̃tatẽ: cũ ipi ministri iustitie nun
 cupent: bñ dico q ad istud officiũ exequẽdũ dñt cõtr
 nue esse pñti. Ecce inq̃t. vñ. Hier. xij. ecce dices ueni
 unq̃pocit dñs: et suscitabo dauid germẽ iustũ: et regna
 bit rex et sapiẽs erit et faciet iudiciũ et iustitiã in terrã
 Ubi aduerte q pñtus dẽ esse dauid. Uultu desiderã
 bilisq honestatẽ. Germẽ iustũ p eq̃tatẽ. Regnare rex
 p autoritatẽ. Dẽ sapiẽs esse p prudentiã et maturitatẽ
 Ecce ergo. et uidet q ista pñptitudo iustitie q dẽ esse
 in pñtis dẽ esse duplex: qz ipi debent esse pati ad iusti
 tiaz erga bonos ipfos iuste pñuocẽdo. Prelati em de
 bent esse sicut apes: q portant mel et aculeum: qz uere
 q̃tũ ad bonos ipfos sp debent esse pati cis p̃bere mel
 dulcis consolationis et debite pñuocõis. Ath. xij.
 Ecce rex tuus uenit tibi mansuctus. Et q̃tũ ad ma
 los: sp pñpti inferre aculeũ correctionis et iuste pñi
 tionis vt de eis dicat illud. Gen. xxxij. Ecce uir lucta
 batur cũ illo: q. f. uir. i. uirtuosus pñt sp debet lucta
 ri p acrimoniã cõrectionis cũ discolis et pñtis: exẽ
 plo dñi de quod. Esai. xxx. Ecce nomẽ dñi uenit de lõ
 gino ardens furor et grauis ad portandũ. Elephas
 em est animal pudicissimũ et mansuetissimũ: et tñ sm
 pli. qñ puocat durissime ferit. Sic uere pñtus dẽ cẽ
 mansuctus et pius: ueruntũ si p delicta p̃uersorum
 puocetur debet inueniri durissimus et seuerissimus.
 Unde Bern. sup. Cañ. Sit in uobis inquit materna
 pietas et paterna seueritas: exhibete uos matres fouẽ
 do: patres corripiendo suspendite uera: pducite uer
 bera. De isto ergo ecce. i. de ista pñptitudine quã de
 berent habere pñti ad iustitiã faciẽdã: põt dici figu
 raliter illud. Apoc. vj. Ecce inquit equũ albus et qui se
 debat super eum habebat arcum: et data est ei corona
 et exiit uincens vt uinceret. Jste seffoz charissimi si
 gnat pñti: qui p̃certo debet habere albus equũ id est
 corpus mundũ per castitatẽ. Debet habere arcus ad
 sagittãdũ malos. i. iustitie seueritatẽ. Debet habere
 coronã. i. dignitatẽ et maiestãtẽ. Debet uincere p̃per
 seuerantiaz et longanimitatẽ. Istud adhuc ecce potest
 figurari. Apoc. iij. ubi dicit. Ecce in celo sedes posi
 ta erat. et supra sedem sedes: et pñs erat in circuitu se
 dis. et in circuitu sedis sedilia uiginti quatuor et supra
 thronos. xij. seniores sedentes circũamicti uestimẽ
 tis albis

to

tis albis: et de throno pcedebāt fulcra et voces et tonitrua et lapides ardētes. Sedes ista charissimi est status platiōis qui in celo sancte ecclesie collocat in quo sedēs. i. quilibet iudex vel platus p̄sudet atq; sedet. Sz p̄certo iste d̄z habere circa se plurima Et p̄mo p̄zidis arcū celestē p̄ quē p̄t iustitia designari. Esa. xxxij. Ecce in iustitia regnabit rex. Itē d̄z habere seniores: et isti si gnificant bonas societate. qz. i. senes vestimēta alba. i. castā et honestā vitā ducētes debent platis associari et circa eos in sedibz. i. in officijs et dignitatibz habitare Ezech. viij. Senes iuda sedebāt iuxta me et vidi et ecce similitudo quasi aspectus ignis. Itē de ista sede debēt erire fulgura terroris et correctionis: tonitrua clamoris et p̄dicationis: voces dulcoris et cōsolationis lāpa des amoris et dilectionis: bñ ergo d̄z. Ecce p̄tū ad statum plationis. vñ Lu. xij. Ecce vir noie zachus et ipe erat princeps. zachus ergo interpretat iusticia. iustificatio: iust̄ cōsilio. aut iustificatus aut festinatio. Ecce ergo. Et si vis nota q̄ plati in iustitie executione p̄s̄ p̄t debēt esse et parati vel apparere.

Audaces et animosi.
Sagaces et studiosi.
Teraces et nō dolosi.
Mordaces et rigorosi
Amaces et vigorosi
Simplices et virtuosos.

Appareāt dico animosi simul et audaces ad platos em̄ p̄tinet q̄s nihil timeāt pro iustitia faciēda. i. bñ. i. Ecce quasi leo descendit de supbia iordanis et apoc. v. Ecce vicit leo de tribu iuda. Itē appareāt studiosi simul et sagaces. Ad plati em̄ p̄tinet q̄ sit sapiēs.

Erēt. xxvij. Ecce sapiētior es tu danielē om̄e secretū nō est absconditū a te. Itē appareāt nō dolosi: sz magis veraces Job. j. Ecce h̄c israelita in quo dolus non est. Itē appareāt rigorosi simul et mordaces. i. impios cor rigēdo. dicētes. i. cuilibet malo illud p̄dictū i. bñ. l. j. Ecce ego ad te mōs pestifer qui turbas vniuersas terras. Itē appareāt vigorosi simul et viuaces. i. fortes ad p̄suerādum et mala tolerādum vt quilibz dicere possit illud ps. Ecce ego in flagella paratus sum. Et Eze. ij. Ecce vir vnus et. Itē virtuosos appareāt simul et simplices. qz scilicet ad platum p̄tinet q̄ sit mitis et dulcis. Math. xxi. Ecce rex tuus venit tibi māstuenis Et de Iona qui interpretat colūba: dicit Luc. xi. Ecce plus q̄ Iona hic. et Job. j. Ecce agnus dei. Et sic patz q̄ platorum prompta cōditio designat p̄ ecce qz sicut dictum est: ipsi debēt habere promptitudinē iustitie. Sint ergo p̄mpti et parati plati ad iustitiā faciēdas. Clerici sint parati ad decētiam obseruandā. Sicut enim videmz q̄ corpora cetera sunt ceteris pulciora clariora et formosiora si vere ecclesiastici debēt esse ceteris per decētiam pulciores per sciētiam clariores p̄ vite emimētiam altiores. Unde de isto ecce: potest dici illud quod dicitur zach. vi. Ecce inquit vir oriens nomen eius et sub ipso oriētur lux: et ipse fundabit tēplum et portabit gloriā et sedebit et dominabit in solio suo. Clerici debēt dici oriens que est regio calida: et p̄ certo ipsi debēt habere caritatis feruorē et ex ipsis d̄z oriiri lux quia ipsi debēt habere honestatis splēdorē. et sic ipsi fundabunt tēplum p̄ exēpla et documēta: et habebunt gloriā et honorē. Clerici enim charissimi debent esse similes illi bestie que dicitur cameleon que in pelle sua habz omnes colores circumstantes. Ad colōrē enim rerum oppositarū et propinquarum promptissime et facillime se cōuertit. Sic h̄c charissimi ecclesiastici colores honestarum conditionum q̄ in circumstantibus p̄sonis apparēt debēt in se promptissime recipere et ipsas in pelle sue conuersationis facillime p̄sentare. Ecce inq̄. vñ Eze. x. Ecce in firmamēto quod erat supra caput cherubin quasi lapis saphir̄ firmamētum est ecclesia: cherubin qui p̄certo debz habere lapidē saphirum qui colōrē habz celestē: signat vir tūc in honestatis que p̄certo d̄z in ecclesiasticis relucere et non solum honestas: immo etiam famositas gēn. xxvij. Ecce odor filij nēi sicut odor agri pleni cui bñdixit dominus. Sint ergo parati clerici ad decētiam

obseruandam. ¶ Seculares debēt esse parati ad clemētiam exequendā. Sicut em̄ corpa supiora p̄bēt mūdo lumen. sic inferiora p̄bēt mūdo nutrimentū. Terra em̄: arbores. aq; fructus ad nutrimentū oīm viuētū producūt. Ideo quibus superioribus non p̄t in lumine cocuari: ipsos t̄m in fructibus p̄ercellūt. Sic vere inferiores. i. seculares: quibus superioribus. s. ecclesiasticis in lumine scie et honestatis nō adquant ipsos t̄m in nutrimento pietatis debēt sup̄are qz isti fructus bonoz tpaliū maxime elemosinarū debēt p̄ducere p̄ indigētibus nutriendus: vt sic dicāt illud. Mat. xxi. Ecce prandiu meum parauit: thauri mei et altitia mea occi. sunt: venite ad nuptias. Exemplo illius zachari: q̄ dixisse legit. Lu. xij. ecce dimidiū bonoz meorum do pauperibus. ¶ Irregulares debēt esse parati ad mūdicā frequētandā. Sicut em̄ res q̄ celo sunt propiniores et q̄ fini sūt altiores sunt cōter puriores et mundiores: sicut de supiori pte aeris vbi pluuia vel quecumq; mala impressio nō ascēdit: sicut etiā p̄z de montibus vbi feces ad modū valliū nō abundāt. Sic vere qz religiosi et statu et gradu habent esse in celo. i. deo propinqui et vicini: et p̄ cōtēplationē circa celestia occupati iō p̄ castitatē debēt esse lucidi atq; mundi. Unde de tali ecce dicit. Daniel. x. Ecce vir vnus vestitus lineis: et renes accinctus auro obrizo. et corp⁹ ei⁹ quasi crisolitus: facies eius quasi species fulguris: oculi eius velut lampas ardens. In quibus verbis aduerte cōditiones boni religiosi qz primo iste debet esse vir. p̄per stabilitatis vigorē. vestitus lineis. p̄per castitatis nitorem. Accinctus auro obrizo. p̄per honestatis decorē et maxime circa renes. i. quantum ad opera carnis qz in istis et opando et loquēdo sedz religiosus honestissime portare. ¶ Itē d̄z habere faciē cordis velut spēm fulguris p̄ caritatis ardorē: et oculus intellexit velut lampas ardens: p̄ sapientie claritatis splēdorē. Isti debent esse sicut apes que valde diligunt mundiciam. Et ideo in volando anteq̄ intrāt aluere solent eijcere sterq; feces: ne forte i aluere ari aliq̄ imundicia inueniat vt dicit Ambro. et Plini. Sic h̄c religiosi summe debent amare et seruare mūdicā castitatē et fetorē et carnalitātē abhorere. Et iō extra aluere religiosus debēt eijcere feces suas. i. opa carnalia si q̄ in seculo habuerint. dicentes xpo illud. Math. xij. Ecce nos relinq̄mus oīa. Et sic p̄z carissimi quō diuersi ad diuersa bona opa debent esse parati. Irregulares ad mundiciā. Seculares ad clemētiam Clerici ad decētiam. p̄relati ad iustitiā: q̄ nota totus in isto verbo ecce. Et maxime hoc d̄z. esse isto tpe sancto: in quo et iustitia et decētia et mundicia et clemētia: semp debent in opere custodiri: qz s̄m aplm ecce nunc ip̄s acceptabile. ecce nunc dies salutis. ij. Cor. vi. Clericū charissimi multi sunt hodie q̄ faciunt cōtrariū: quia vere multi sunt qui nō sunt p̄mpti ad iustitiā: sed ad neq̄tiam: non ad decētiam: sed ad infolentiam. Non ad pietatē: sed ad auariciā et cupiditatē nō ad castitatē: sed ad carnalitātē. De iustis em̄ et crudelibus dicit. Esai. lvij. Ecce inquit ad lites et cōtentiones ieiunatis et pcutitis pugno impie. De inhonestis et insolentibus dicit. Apoc. vi. Ecce equus pallidus: et q̄ sedebat super eum nomen illi mors: et infernus sequebat eum. Insolentes enim habent equum pallidum p̄ inhonestam conuersationem: et ideo ipsi sunt mors et venēti alioz p̄ maloz cōp̄p̄tionē et ideo infernus seq̄tur eos p̄ eternā damnationē. de cupidis et auaris d̄z. Lu. xij. Ecce hō quidā ydropicus erat ante illū. ydropicus em̄ q̄ quāto plus bibit rāto plus sitit: auaros signat: q̄ quāto plus h̄bit tāto plus cupiunt. Ideo de talibus p̄t modo dici illud. Esai. lvij. Ecce in die ieiunij v̄ri inuentur voluntas v̄ra et oēs debitor: et v̄fos requiritis. De imundis autez carnalibus d̄z. Dan. vij. Ecce hyrcus capriarū veniebat ab occidēte sup faciē vniuersę terre. Tales ergo carissimi sunt p̄mpti ad malū nō ad bonū. Ad vitia nō ad

¶

virtutes. Ad opera vilia nō ad vtilia. S; nō sic: q; mū
 di 7 puri debēt esse: magis reputentur angeli q; carna
 les. **Mal. iij.** Ecce ego mittā angelū meū ad vos qui
 preparabit viā 7c. **Actu. xij.** Ecce angel⁹ dñi astitit 7c.
 Res em̄ pure facili⁹ ascēdunt. Sic hē religiosi qui p
 cōtinētiam 7 innocētiam puri sunt ad p̄tentiones
 celestīū facili⁹ se exollūt. **iij. Reg. xvij.** Ecce nubecu
 la parua ascēdebat de mari. **Pat. ergo q; parati dñt**
 esse regulares ad iudiciā. **Seculares ad clemētiam.**
Clerici ad decētiam. **Prelati ad iustitiā 7 hec omnia**
sunt probata per ecce. Et sic p̄t; q; ecce p̄tinet ad iustū
 Ad dyabolū. Ad malū Ad deū. **De ecce aut̄ inq̄tuz**
 pot̄ dici de reb⁹. putarijs 7 h̄tutib⁹. penat̄ glia. satis
 luculēter inferui. **s. c. ti.** De vitijs quidē 7 de pena quā
 vitia merētur. in. ij. mēbro p̄ncipali. De virtutib⁹ au
 tem 7 de glia quib⁹ h̄tutes remunerant̄. in. j. mēbro. **s.**
 penult. 7 in quarto diuisiōis mēbro. **Deniq; si vis ali**
quid dicere de ecce inq̄tū p̄tinet ad loca puta: ad mū
dum ad eccliam religiones infernum. paradysum 7c.
Passim in hoc titulo poteris autoritates notare. Me
 tamē diu vagabūdis oberres partim loca in hoc titu
 lo designare: partim autoritates annotare deliberari
 Si ergo ecce ad eccliam velis aptare. dic autoritatem
Apo. xij. Ecce tabernaculū dei cū hoibus. **Et Eze. vij.**
Ecce ego demoliar excelsa vestra. i. ecclias seu loca in
quib⁹ adorastis idola. 7 zacha. vij. Ecce vir oīs nomē
 eius. 7 ipse edificabit tēplum dñi. **Si ad mundū 7 tpa**
lia. s. ad vitā 7 morib⁹ q; cū tpe veniūt. redire ibi p̄mo
quidē dico in. s. nota q; p̄ 7c. Si ad religionē put̄ est lo
cus vbi regularis vel canonicus obseruāte fratres ad
diuini cultus laudē 7 decus collecti morant̄: dic illud
ps. Ecce q̄ bonū 7 q̄ iocundū habitare fratres in vñū
Si ad infernū. vide ibi p̄mo quidē dico. in. s. Deniq;
dico 7c. post mediū. Si ad ecclīy paradysus. Vide ibi
dem in. s. Demū dico 7c. sic sufficit.

A Etiam. Ista dictio etiā qñq; affirmat qñq; ad
 dit. Affirmat dico. Et sic est idē etiā: qd
 certe: seu ita: seu amen. sicut **Mat. xj.** Xps de beato Jo
 hāne dixit. **Quid existis in desertū videre ppham.** Et
 ioh. xij. **Petre amas me etiā dñe tu scis q; amo te.** Ad
 dit etiā: 7 hoc vt cōiter: q; vbiq; ponit etiā semp ad
 dit ad p̄clusionē precedentē: videt̄ em̄ supponere idē
 qd̄ adduc. idē qd̄ est. idē qd̄ atq; atq; sic de si
 milibus. **Igit̄ dicat q; etiā signat assensum 7 assertio**
nē. vel etiā augmētum 7 additionē siue bona fuerit si
ue mala. Est ergo etiam: Quod est.

B Habēdum. Primum est veritatis affirmatio.
Agendum. Secundū est bonitatis aggregatio.
Cauendū. Tertiu est prauitatis augmētatio.
Timendū. Quartū est aduersitatis cumulatio
Sperandū. Quintū ē supne felicitatis aduētatio
 seu additio. **Dico ergo q; est vñū etiā qd̄ signat as**
sentium 7 itatis: q; i. nūq; debem⁹ veritatē negare: sed
ei potius assentire 7 cā affirmare. Istud em̄ vocabu
lum etiam idest veritatis assertio semper debet nobis
scum esse: 7 in ore nostro iugiter apparere: vnde de da
uid dicitur. ij. Reg. vij. **Dauid erat accinctus ephot**
linco. **Ephot em̄ est vestimētum lineū 7 album atq;**
clarū. 7 h̄tatem designat qua dauid. i. quilibet iustus
precipue se induit 7 adornat. talis aut̄ h̄tatis 7 tale etiā
ēphot debet potissime apparere. In
Proprie fragilitatis cogitatioe
Veritatis fidei confessione.
Volūtatē dei inuestigatioe.
Dei beneficiorum recognitione.
Dei iudicio commendatione.
fraterna dilectione.
Deuota oratione.
Peccatorum confessione.
firma spe 7 deuotione.
Diuine passionis compassione
Etiam si simplex fuero: hoc ipsum ignorabit aia mea
Itez appareat nostrū etiā pro fideliū itate nos exponē

Appareat
 ergo nfm
 etiā. i. no
 stra asser
 tio verita
 tis ppriaz
 fragilitatē
 p̄meditādo
 vt sic dica
 m⁹ Job .ij.

do: vt sic dicamus dño illud. **Mat. xxvj.** **Etiā si opor**
tuerit me mori tecuz non te negabo. **Item appareat**
nostrū etiā dei voluntatē inuestigando. j. Cor. ij. **Spī**
ritus oīa scrutat: etiam p̄funda dei. Itē appareat: no
strum etiam diuina beneficia recognoscendo: vt etiā
dicamus illud. Luce. x. **Dñe etiam demonia subyciū**
tur nobis in nomine tuo. **Itez appareat nostruz etiā:**
dei iudicia recōmendando: dicendo: scz. illud. Apoc.
xvj. **Etiam dñe deus omnipotens: magna 7 vera iudi**
cia tua. Item appareat nostrum etiam p̄mos amā
do: 7 diligēdo: vt dicam⁹ cū apostolo: illd. j. Thes. i.
ij. **Uolebamus tradere vobis non solum euangelium**
sed etiam animas nostras. Itez appareat nostrū etiā:
in feruenter pro fratribus orando 7 supplicando. ij.
Thes. j. **In quo etiam oramus semp p vobis. Itē ap**
pareat nostrum etiā nra peccata cōfitemdo 7 diuinas
laudes p̄dicando. j. Reg. xij. **Expoliavit se saul vesti**
mentis suis 7 p̄phetavit. Item appareat nostrū etiā
in deo sperando 7 conitendo: vt dicamus illud. Job.
xij. **Etiam si occiderit me in ipso sperabo. Item ap**
pareat nfm etiā. i. nostra veritas diuine passioni cō
p̄tendo 7 dolendo. Apoc. j. **Plangent se sup eum oēs**
tribus terre etiam amē: sic etiam patet q; etiā signat
assensum 7 affectionem veritatis. Secundo dico
q; etiam signat augmētum 7 additionem bonitatis.
Boni em̄ viri semp bona bonis adyccere: 7 virtutes
virtutibus debent aggregare: 7 non solū vnā virtutē
seu vñū bonū actū: sed etiā alias 7 alias exercere. Tñ
de tali etiā bonoz operū multiplicatione 7 additio
ne pot̄ dici illud. ij. Reg. xvij. **Implete iquit helyas**
quatuor ydrias aqua 7 effundite sup holocaustū. etiā
inquit secundo hoc facite. Sequit̄: tertio idipsum fa
cite. Quatuor em̄ ydrie sunt quatuor affectiones cor
dis: q; s. aqua deuotionis 7 grē seu etiā lacrimose cō
punctionionis sunt iplēde. Itac ergo aq; holocaustū bo
noz opez nroz oz rigari 7 nō solū temel: imo etiam
scō 7 tertio oz talis spiritalis irrigatio iterari. 7 no
tabis ergo qd̄ in nobis oz iterari: sup addit̄ augeri.
Stabilitatis forte fundamentū. Igit̄ supadda
Humilitatis bassum fulcimentū. tur in nobis
Liberalitatis dulce rozamentū. fundamentuz
Castitatis purum vestimentū. fortis stabili
Paupertatis nudū pauimentū. tatis. ij. Para
Caritatis grande alimentū. li. iij. Vases
etiam fecit 7 conchas quas supposuit basibus. Vas
es enim fundamentū stabilitatis 7 cōscientie signāt
Itē superaddatur in nobis fulcimentū hūilitatis
vñ de illo bono rege dñ. ij. Para. xvij. Vñ ipse. excelsa
7 lucos de iuda abstulit. Excelsa enim supbiam si
gnant q; a nobis auferk: qñ hūilitas supra addit̄ 7 au
gef. Judith. vij. Etiā de nra hūilitate gloriemur. Itē
superaddat rozamentū liberalitatis 7 pietatis: 7 sic
accedat illud etiam qd̄ dñ. Thob. iij. Si multuz tibi
fuerit abundanter tribue 7 si exiguum etiā exiguum
libenter impartiri stude. Meffer. v. etiā. si dimidiam
partem regni mei petieris dabitur tibi. Item su
peraddat vestimentū pure castitatis vñ de. Judith.
dñ. Judit. xvj. Erat etiam virtuti castitas adiuncta.
Itē supaddat pauimentū nude paupertatis. Luc. x.
Etiā puluerē qui adhesit vobis abstergite. Puluis
enim diuitias signat. Itē supaddat alimentū dul
cis caritatis seu bñfactorie pietatis. ij. Mach. xj. etiā
deinceps bonozum nobis causa esse tentabo. Sic er
gop̄t; quō etiā signat augmētū 7 additionē bonita
tis. Tertio dico. q; qñq; etiā designat adiunctionē
iniquitatis 7 prauitatis. In opibus enim iniquozum
semp apparet vñū etiā. i. quidam profectus in malo
7 qdā additio maloz in malo qñ nō sufficiat ei pec
care semel s; etiā pluries nec vno crimine corūp̄i: s;
etiā pluribus nec vñū malū cōmittere: sed etiā aliud
7 aliū iterare: nec vni hoī malū facere: s; etiā plurib⁹
pectōib⁹ alijs in criminib⁹ se alligare. Ista enim ite
ratio peccati implicat: hodie multos 7 multa. Unde
Dice. iij

Osee. iij. Corruet hodie corruet etiam ppheta tecum.
 Nota ergo si vis q̄ per etiam intelligitur Additio
 Discordie q̄ mentes stimulat. Dico ergo qd̄ etiam
 Inuidie: que sese iaculat. signat motu discor-
 Senicie: que bonos strāgulat. die bonis rebellatē
 Fallacie: que mores simulat. Job. i. Effuit inter
 Lururie que carnem maculat. eos etiā sathan. i. ad
 Inconstantie: q̄ cadens erulat. versari. Thiere. xij.
 Ignorantie: que sensus tribulat. Etiam ipi pugnaue-
 Pestilentie: que sine vapr̄ lat. rūt aduersus te. Itē
 significat ensem in inuidie suos iaculātē. j. para. x. Irruit
 etiā ipse sc̄ armiger regis saul in gladiū suū. Item sig-
 nat actū senicie bonos strangulantē. Unde de crude-
 libus latronibus dicit Luc. x. Qui etiā spoliauerūt eū
 sc̄z fauciātū: et plagis ipositis abierūt. Itē signat rectū
 fallacie bona simulatē. i. fictionē et ypocrisim. Uti Ba-
 ruch. vi. de idolis dī. Ipsa etiā de aurata et margarata
 falsa sunt. Itē signat visum luxurie carnē maculatē in
 Eccl. xv. Hūc fornicabit i fornicatione sua etiā hec Et
 iij. Itē. Itē. Itē. Peccare fecit etiā iudā i inuidicijs suis
 Itē signat fluxū inconstantie facile ruentē. Osee. v. Itē
 etiā iudas cū eis. Itē signat fluxū inconstantie sensus ebe-
 tante Lu. xi. Etiā corp̄m tenebrosūm erit. itē signat
 ictum pestilentie impios in fine p̄dentē: et in inferno
 pumentē. qz. s. cōstat q̄ illi q̄bus nūc supaddunt quoti-
 die culpe mortales finaliter supaddent p̄nentē miserie
 infernales. Uti de p̄ctōre dicit. iij. Reg. ix. Etiā hūc p-
 cutite in curru suo. qz. s. d̄ illos qui sunt mala malis
 continue superaddentes: eterna morte percutiendos
 decreuit. ipsosq̄ a facie sua segregauit et expulit. iij.
 Regum. xij. Peccare fecit. s. manasses rex etiā iudam
 in abhominatiōibus suis. Propterea dicit d̄s: indu-
 cas mala sup hierlm̄ et iudā: vt q̄cūq̄ audierit tinniet
 ambe aures eius. Sic ergo pars quō Etiā signat addi-
 tionē iniquitatis et prauitatis. ¶ Quarto nō dico qd̄
 signat additionē aduersitatis et paupertatis. Bonis enī
 quotidie supaddūt miserie ipales. ij. Reg. xij. Etiaz
 seruus n̄ vias ethicus occubuit. Et puer. xij. Etiaz
 primo suo pang odiosus erit. Amici nō diuitū multi
 q. d. Paupes odiosi sunt nō solū extraneis et remotis:
 sed etiā vicinis et ppinquis. Ad alios nō finaliter super-
 addentur. mesticie infernales. Ezech. xv. Etiā cū esset
 integrū. s. lignū vitis nō erat aptū ad opus quāto ma-
 gis cū illos consumpserit ignis. ¶ Quinto etiā dico
 q̄ signat additionē eterne vite felicitatis et dignitatis
 De qua. Job. xij. Ego sum resurrectio et vita qui credit
 in me etiā si mor. iuc. vi. s. vita eterna ¶ Patet ergo quō
 etiā significare pōt diuersa cremētar̄ additamēta taz
 virtutū q̄ vitiorū. vel etiā possit significare p̄sonas si-
 ue in bono siue in malo proficentes: et siue vitia vitijs
 vel virtutes virtutibus cumulātes. Si nō ad deū ipm
 vocabulū referre p̄tingit dic q̄ iste est etiā qui affectu
 misericordie sue cōtinue hominib⁹ supaddit. Ro. viij. Etiā
 propro filio suo nō peperit. Mala nō malis: pia
 impijs finaliter superaddet Apocal. xvj. Sanguinem
 dedisti eis bibere digni enim sunt etiaz d̄ne deus om-
 nipotens. et. Sufficit de etiā.

Ecclesia. Nota q̄ ecclesia idē est q̄ p̄gregatio
 bonorum et beatorum. Ideo potest triplex ecclesia desi-
 gnari. Est enim ecclesia.

Adalignarium. Est dico ecclesia i qua pueniūt
 Adilicantium cuncti malignantes. et ista si-
 Triumpnantium. gnat quascūq̄ cōgregatiōes
 et cōspirationes hominū malignorū. De qua dicit da-
 uid in ps̄ Odium ecclesiam malig. et cum im. nō sedebo
 Item est ecclesia in qua conueniunt iusti militantes.
 et ista est pp̄ue ecclesia militās q̄ est p̄gregatio fidelium
 iustorum qui sc̄z sunt in militia et laborib⁹ huius vite
 de qua Eccl. iij. filij sapiētie ecclesia iustorū. Itē ē ecclesia
 in qua conueniunt beati triumphantes. Et iste ē status
 glie si m̄p̄terne. de qua in ps̄. Cātate d̄no can. no. laus
 eius in. ec. sanc. De ecclesia nō materiali. i. de oratorio

nihil ad p̄s. Hīs ergo p̄missis dicam⁹ aliquid de
 ecclesia militate et hoc inq̄tū generalit̄ cōprehēdit oēs
 fideles vel specialiter inq̄tū cōphēdit statū oim̄ eccle-
 siasticorū igit dicam⁹ q̄ sicut reges terre in ciuitatib⁹
 suis edificāt palacia seu castra q̄ specialiter ipsoꝝ ha-
 bitationib⁹ deputant. qd̄ etiā naturali exēplo firmat
 de rege apū q̄ in medio alucari edificat sibi domum.
 Sic deus lz totus mūdus sit suus et teneat vel tenere
 debeat fidē suā in speciali tñ palaciū et hospitium sibi
 fecit statū seu ecclesiam ecclesiasticorū viroꝝ. s. p̄latorū re-
 ligiosorū et etiā clericorū: vt ibi specialiter hospites vt
 ibi diligentius excolat: vt ibi deuotius honoret. Adū-
 dus enī iste materialis duas hz. p̄tes. s. inferiorē q̄ cor-
 ruptionibus elemētaribusq̄ inq̄ssionibus est subie-
 cta: diuersisq̄ statib⁹ et turbibus nubibus et reuolu-
 tionibus obnoxia. Et superiorē q̄ clara ē et q̄eta ta cū
 ctis tribulationib⁹ absoluta. Sic dicam⁹ q̄ mundus
 spiritalis. s. xp̄i fides et ecclesia duplicē habet partē vcz
 inferiorē q̄ est status seculariū turbulētis tribulatio-
 nib⁹ et angustijs valde plen⁹. Et p̄t superiorē q̄ est sta-
 t⁹ et habitatio clericorū. q̄. s. d̄ esse limpīd⁹ et sercū? et a
 cūctis malis inq̄ssionibus. i. a cūctis vitijs alienus
 in q̄. s. p̄te sol et stelle. i. papa et plati luculenti morant̄
 et in qua securius viuunt et habitant. Ecclesia enim
 cōparat̄ ceteri stellas cōtinenti corpore et mēbris cō-
 stanti manu iustos cōstinenti. Paui bonos deferenti
 mari semp fluctuanti: celo stellis rutilanti. arcturo
 nunq̄ occidenti. Est enī ecclesia sicut ceteri que septem
 planete solēt inhabitare. Septenarius enī numerus
 vniuersitatē signat s̄m. Sic. qz vniuersitas p̄latorū
 et ecclesiasticorū pagrat et inhabitat loci istū. Apoca. j.
 Septē stelle septē angeli sunt septē ecclesiarū. Est etiā
 ecclesia sicut corpus sc̄z qd̄ ex multis mēbris inuicem
 differentibus constat. Unde apostolus dicit. j. Cor.
 xij. Quod corpus vnum est: et membra habet plura. In
 corpore enim sunt oculi cetera regentes: sunt lingua
 et labia vba p̄ferētes: sunt aures sonos audiētes sunt
 nares de odoribus iudicātes: sunt manus p̄ mēbris pu-
 gnantes: sunt pedes corpus sustinētes. Sic h̄c etiam
 in ecclesia. sunt oculi et labia q̄ vices gerunt p̄dicatoꝝ
 Marcos q̄ vices gerūt deuotoꝝ et religiosorū: q̄. s. suauit-
 atē eternā odorant. Adan⁹ q̄ vices gerūt militū: pedes
 que vices gerūt agricolarū. Vta enī ista mēbra sunt ne-
 cessaria: et in ecclesia diuersimode seruiētia et obsequē-
 tia. Sicut enī dicit ap̄lus. Ro. xij. Vta mēbra nō cun-
 denti actus habent. sed multi vnū corpus sumus et xp̄o
 singuli aut̄ alter alterius membra. Est etiaz sicut ma-
 nus in qua. s. deus cōtinet et manu tenet oēs saluādos
 sa p̄. iij. Iustorū. n. aie i manu dei sunt q̄. s. ex diuersis
 differentibus constituitur digitus et personis. Et insu-
 per sicut nauis in qua solum qui continent: ad portus
 salutis portantur. Illi vero qui extra sunt in p̄fundū
 mergūtur. Proverbio. xxxj. facta est sicut nauis istis-
 toꝝ. Et etiam sicut celum que stellis. i. sanctis ruti-
 lat atq̄ fulget. Genes. j. Stellas posuit in firmamē-
 to celi. Est etiam sicut arcturus cōstellatio septē pla-
 nctarum: que circa polum mundi. i. xp̄m per fidē cir-
 cuit et apparet: nunq̄ vero occidit: nec vnq̄ deficit seu
 perit. Ista enī per tribulationes continue est in motu
 sed nunq̄ cadit aut occidit: immo semper i perpetuo
 statu sistit. Uti Greg. libro. ix. moralium dicit. Ad arctu-
 rus ecclesiam signat: semper enī vertitur nunq̄ mer-
 gitur: quia ecclesia semp tribulationes tolerat: et sine
 termino semp durat. quoniam hz sanctos hoc hz pp̄uū
 fides et ecclesia xp̄iana: quia quanto plus tribulatio-
 bus angitur: tanto meritis et virtutibus plus auge-
 tur. Videtur enim esse similis viridario seu prato:
 quod tunc magis ridet et floret: quando tempestas et
 pluuia magis viget. tunc vero magis desiccatur et de-
 ficat: quando estus et serenitas magis viget. Prosp̄-
 ritas enim ecclesie solet nocere aduersitas: vero sibi
 solet p̄ficere et valere. Unde Valerius alias Thila-
 rius de tri. li. vltimo dicit sic: hoc pp̄uū habet eccle-

Ecclesia.

fia qz dum psequit floret: dum opprimis crescit. dñi cō
tēnitur p̄ficiat. dum ledit vincit: tūc superat cū supari
videtur. Et idem ibidē. Hoc inquit h̄z p̄p̄iū vt tunc
vincat cum leditur. tunc intelligat cum arguitur. tūc
obteneat duz deseritur. ¶ De ecclesia: tamē nostra spe
ciali vocabulo sumpta. Notabis q̄ ista debet esse exē
plo materialis ecclesie. Locus.

Stabilis durationis.
Flebilis cōpunctionis.
Hūmilis orationis.
Teracis locutionis.
Fidelis intētionis.
Prudētis discretionis.
Diligētis prelationis.
Consiliū ordinacionis.
Auxiliū cōsolacionis.
Psalteriū et iubilatiōis.
Iudiciū et iurisdictionis.
Eloquiū et p̄dicacionis.
Fastigiū et exaltationis.
Coniugiū et concordis
alligacionis.
Repudiū et exclusionis.

Sit ergo ecclesia stabilis
et duratiua. Ecclesia em̄
materialis sit vt cōiter
cemēto bonor lapidib⁹
firmis: vt scz diu possit
stare et durare. Sic vere
ecclesia sp̄ualis de p̄so
nis bonis et stabilib⁹. cō
stantib⁹ et virtuosib⁹ de
bet cōstitui. qui cemēto
fortis caritatis iungan
tur ne faciliter ad vitia
dilabant. Et ideo isti cō
parant stellis celi que
a stando et stabilitate di
cuntur. Th̄ xps de eccle
sia dicit. Math. xvi. Supra petra edificabo ecclesiam
mea. Et. iij. Reg. viij. dicit. Omnis ecclesia israel stabat.
Quo tñ est hodie p̄tra multos ecclesiasticos qui. s. non
habēt cōstātiā virilē: sed poti⁹ molliciē femineas.
qz scz cū dicit. i. Cor. int. xiiij. Turpe est em̄ muliere in
ecclesia loqui: cui si loqui turpe est multo magis p̄ref
se. Itē sit ecclesia flebilis et cōpunctiua. In ecclesia em̄
materiali semp̄t cōiter inuenit aqua b̄ndicta. Sic ve
re apud ecclesiasticos dz aqua lacrymarū et p̄p̄tionis
vigere. Judith. viij. fact⁹ est fletus et ululatus magnus
in ecclesia magna. et clamauerūt dicētes. peccauimus
Item sit ecclesia humilis et exoratiua. In ecclesia em̄ ma
teriali orat passine. In ecclesia h̄o sp̄iali sit oratio acti
ue. Actus. xij. Oratio autē fiebat sine intermissione ab
ecclesia ad deū pro eo. Itē sit ecclesia veritatis p̄locuti
ua p̄s. Et enim veritatē tuā in ecclesia sanciozū. Itē sit ec
clesia veritatis exp̄ssiua. Debēt em̄ ecclesiastici viri iuxta
p̄ceptum apostoli p̄phana et vaniloquia deuitare. iij.
Thim. ij. Sed sic s̄ba sua moderari vt in veritate pos
sint sibi v̄dicare illud p̄ouerbi. viij. Veritatē medita
bitur guttur meuz. Itē sit ecclesia fidelitatis executiua.
Debz em̄ habere hoies fideles. i. Math. iij. Cōgrega
uit iudas p̄gregationē et ecclesias fidelium secū. Itē sit ec
clesia prudēs atqz discretiua. Viros ei prudētes dz ha
bere q̄ prudētē de negocijs valeat ordinare. Eccl. xxxj.
De prudētis q̄rif i ecclesia. Itē sit ecclesia diligēs et sollici
tatiua viri. n. ecclesiastici et maxie p̄lati debēt cē i regimi
ne et officio diligētes. vigiles patēti exēplo cū ap̄lo di
cētes. ij. cor. xj. istā nica quotidiana sollicitudo om
niū ecclesiarū. et act. xj. Attēditē vobis et vniuerso gregi
in quos posuit sp̄s sanctus ep̄os regere ecclesiam. Itē
sit ecclesia p̄sules et deliberatiua. Negocia em̄ ecclesie de
bēt p̄sulte et deliberate fieri nō p̄mpte. i. Math. v. Cō
uenit ecclesia magna cogitare qd facerēt. Itē sit ecclesia
p̄patiēs et adiutiua. Ibi. n. debēt cēviri miscēsz p̄ij
a deo auxiliū postulantes. Judith. vi. Dis p̄p̄s p̄ totā
noctē intra ecclesias orauerūt petētes auxiliū a deo isrl
Debēt etiā cē alijs b̄nficia et clynas miscēsz impēdē
tes. Eccl. xxxj. Ellynas eius enarrabit ois ecclesia sc̄to
rum. Verūtñ multi ecclesiastici nō sic: qz. s. multi sunt ec
clesiastici q̄ nō libētē sua cōicant: imo poti⁹ aliena v̄
dicāt et affectāt. P̄bi. iij. Nulla ecclesia mihi cōicauit i
rōne dati et accepti. Itē sit ecclesia leticiē et iubilatiua
Etem nō debēt p̄sone diuines mācipate misterijs. in
star p̄buris eozū facies cōterminare. dñi vel orāt vel ieu
nāt. vel aliud quid boni operis p̄petrāt: qn poti⁹ hi
larem vultū p̄ferant. Math. vj. Unge caput tuū: et fa
ciē tuā laua et. vt sic cum iubilo et leticia se leue iugis
dñi ferre comp̄zaret. dum iubilaret omnes filij dei
Job. xxxviij. ¶ Itē sit ecclesia iuste iudicans et determi

natiua. In ecclesia em̄ debet vigere iustitia p̄s. Annun
ciabo iustitiā tuā in ecclesia magna. ¶ Itē sit ecclesia do
cte p̄dicās et enūciatiua. Viri em̄ ecclesiastici debēt cē
eloquētes et docti: et ad deū laudādū et p̄mū instruē
dū instructi et informati: vñ de bono doctore dz. Eccl.
xv. In medio ecclesie apuit os ei⁹: et impleuit eū dñs sp̄s
sapie. Et in p̄s. In medio ecclesie laudabo te. Et alibi in
ecclesijs b̄ndicā te dñe. ¶ Itē sit ecclesia alte p̄fidens et
p̄diciatiua. Ista em̄ dz oibus p̄minere. Et viri ecclesias
fici et maxie p̄lati debēt honorabiliter oibus p̄fide
re p̄s. Exaltēt cū in ec. pleb. et in cathe. se. lau. eū. Itē sit
ecclesia bonos aggregās et eoz cōcordatiua. Judi. xx. In
ecclesijs dei p̄p̄li cōuenērūt. Itē sit ecclesia malos supe
rās et eoz repudiatiua: qz. s. sicut ab ecclesia materiali
arcenē et expellit ex cōcitate sic a statu ecclesiastico repu
diari debēt viri ip̄ij et infecti. Tria. n. ḡna p̄sonaz p̄hi
benē in lege antiq̄ ab ingressu ecclesie sic dz. Deu. xxiij.
vz. eunuchi. Māseres. Ammonites et moabites cumu
chi em̄ genitalib⁹ puati significāt ibecilles ignoīates
et desidiosos qz. s. p̄ p̄dicacionē nesciūt alios i fide et mo
rib⁹ ḡnare māseres aut ex scoto nati significāt scote
i. carnīs filios hoc ē dicitu carnales et luxuriosos. Am
monites h̄o et moabites q̄ interpretant iniq̄ vel cōagu
stātes significāt crudēles et p̄nciosos qz. s. alios p̄secu
tōib⁹ cōagustāt. Tales. n. ab ecclesia debēt arceri: et eis
ois p̄mōtio interdici. Et th̄ p̄ochd. hoc ē p̄trariū ho
die qz. s. iā multi iniq̄ ecclesiaz dei ingrediunt et ad grad⁹
ecclesiasticos p̄mouent d quo Tre. i. vidit gētes ingres
sas sc̄tūm tū: de q̄bz p̄cepas ne intrarēt ecclesiaz tuā
Et iō p̄certo: ecclesia hodie cōfundit ordie turbato. cō
cutit turbine puato percutit fulmie elata. Jā. n. ecclesia
subiacet ordinis p̄fusiōni p̄tz qz in mult⁹ ipsa p̄t dici
babylō q̄ interpretat cōfusiō: et etiā p̄t dici de terra mi
serie et tenebrarū. vbi vmbra mort⁹ et null⁹ ordo: s̄z sem
piternus horro: est inhabitās vñ. Act. xij. Erat enim
ecclesia p̄fusa. Jā em̄ ecclesia in seipsa subiacet discorde
et turbationi: et vt verum fatear miserie et desolationi
vnde malis rectoribus ecclesie. p̄t dici illud. Th̄. xj.
Cur eduxistis ecclesiaz dei i solitudine. Jaz insup eccle
sia ab exteriori subiacet multiplici tribulationi. vñ d
herode q̄ tyrānoz gerit figurā dñi. Act. xij. Misit he
rodes rex man⁹ vt affligeret quosdā de ecclesia. et Act.
viij. Persecutio magna facta est i ecclesia. ¶ Persecutio
inq̄ et h̄c persecutio: qz sicut videm⁹ tyrāni nō cessant
ecclesiaz impugnare sed th̄ sp̄ videmus eā finalē p̄uale
re. Tyrāni em̄ filies sunt cuiusdā mōstro marino: qz dz
serra maris: qz p̄tāto serra dñi. qz supra dorsus h̄z p̄
nulas sc̄dētes ad instar ferrule. qz sub nauē occulte
transiens ipsaz lacerat atqz rūpit. De quo dicit l̄. de
natura rex. Qu cū habeat alas altas et magnas: q̄nvi
det nauē velificare p̄ maria inuidet ei: et fili mō ec̄tra
rio velificare p̄tendit ip̄azqz concursu suo q̄tū p̄t ipe
dit: sibi qz obuāt et resistit. ¶ Post p̄vero aliq̄ diu aq̄ su
perficie natando et volando sic fecerit i se fatigata des
hicit et subsistit et nauis libere tūc p̄transit. Sic reuera
maris huius mūdi mōstra. i. mōstruosi tyrāni. qz. s. p̄
p̄t enoz miratē mox dici p̄nt merito mōstruosi: qz. s. de
struēdo rodēdo trapiēdo dici p̄nt merito ferre mar⁹ et
potissime: qz nauē ecclesie occulte p̄ machinatioēs et fa
laces ad inuēctōnes: si apte hoc facere nō audeāt: ser
rant dissipāt et sumūt. Isti dico videntes nauē istā ec
clesie sc̄tē dei cū suis p̄uilegijs: imunitatibus p̄ mūdū
libere transiret: inuidēt ei et dolēt: qz s̄m statū suū
liberius et facilius velificāt p̄ hūc mūdū. Cōstat em̄ qz
ecclesiastici s̄m status suos magis honorabilē et opulē
ter et feliciter ipsius mūdi p̄ncipibus ducūt et transigūt
cursum vite p̄t qd ip̄i secularē ecclesiasticis inuidēt q̄
tū p̄nt. Exēplifica quō mūdū nobilib⁹ vñ: q̄ nec cleric⁹
nec monach⁹ dz statū ducere. vt bonis vestib⁹ p̄dū. nec
bonū equū etiā regere. et sic de alijs. vñ Sic. i. omel.
dicit. qdū electi p̄ficiūt: inuidi ad furoz rabiē astantur
bonaz nascētia q̄ imitari nesciūt p̄sequūt. Et iō tales
maligni et mōstruosi. ecclesijs liber⁹ velificātib⁹ obuare
nituntur

nituntur: sibiq; & suis privilegijs obfistunt & eã simo-
 fa velo contraire conant: finalit tñ lassati deficere cõ-
 probant: & ecclia libere flatu spũs sancti regere: oppref-
 fis tyrannis ad patriã nauigans transportat. Hanc
 em petri fluctuasse legis nõ pisse: q; ecclia xpi fluctua-
 re qdem poterit tyrannoz tribulationibus nec pibit
 quimo vt dictũ est p̃valcbit. vñ Cassio. sup. ps. Ho-
 uit ecclesia ingruata in suis cladib; diuino bñficio
 triumphare. Persecutionibus em pficit tribulatio-
 nibus augetur: sanguie martyũ rigat: tristitia magi
 erigit: angustia dilatat: stetitibus quoq; pascif ieiunijs
 satiat: indeq; potius crescit. vñ mundus deficere psue-
 uit. Sed heu phd. timeo: q; hec solũ dicta sunt de p-
 mitiua ecclia: & qd moderne ecclie non debeant con-
 uenire. Teste em scriptura. filij israel deũ obliuiscẽ-
 tes: & gẽtiliũ se ydololatrys & vitijs pollutes in ipoz
 gentiliũ manibus a deo tradebant: vt ab eis depssi a
 a suis vitijs purgarent. Judi. iij. fecerunt filij israel
 malũ in conspectu dñi: robitũ sunt dei sui seruentes
 baalim: & aseroth: iratusq; dominus cõtra israel tra-
 didit illos in manu chusanrasathaim regis mesopo-
 tamie. Sic he timeo hodie qnos israelitici seu ecclie
 siastici tãta mala facimus & cõmittim;: & ita deũ rei-
 mãdata obliuiscimur & bozemus: q; oñs p inimicos
 suos. i. p regẽ mesopotamie & suos. i. p ipm diabolũ &
 pctores seculares & tyãnos nos punit & nos in eorũ
 manib; tradet: & pcos vt i spiritualib; emẽdemur i tẽ-
 poralib; nos pfundet. Tñ de vitijs eccliastricor loqf.
 Bern. in apolegetico. Quidã vanitas vanitatũ: s; nõ
 vanior qm infanior. fulget ecclia in parietibus s; eget
 in paupibus: suos lapides auro iduit: & suos filios nu-
 dos dserit. De sumptib; n. egenoz: seruit oculis diui-
 tuz. Sed nõ sic carissimi: s; poti; simus ecclia sancta &
 imaculata munda vt. l. de terrena irim trãformemur
 i triumphãtes & celestẽ irim clarã ppetuã atq; nouã qd
 nobis cõcedat xps dei filius sponsus nř. Sufficit q; i
 titulis. valde multus sit. mentio de ecclia & eccliastricis
 siue spũalibus: siue bonis siue malis.

Ecõtra ecõtrario. Uiderbi
e contra.

Edere.

Nota q; i scriptura iuenit. edere
 Sulozorum. Sulosi em dicunt edere cibos voza
 Tyrannoz. cõt. vñ d malo seruo dr. Luce. xij. qd
 Peccatoz. si ipse ceperit pcutere seruos & an-
 Miseror. cillas edere & bibere: & inebriari ve-
 Doctor. nict dñs ci; i hora qua nescit pteq;
 Perfector. ei; ponet cũ infidelib;. Tyãni edũt
 Beatoz. paupes crud: liter. ps. Appropiant
 Super me no. vt edat. car. meas. Pctores edũt culpas
 sua uiter. Adali em pctã dicunt edere. q; ipa sibi solẽt
 incorporare & p cõplacentiã intimare. vñ Thob. j. dr.
 q; eũ oēs ederent de cibis gentiliũ: iste solus custodi-
 uit aiaz suã. Cibi em gẽtiliũ sunt pctã. Paupes edũt
 panẽ alacriter. ps. Edent pau. & fatu. vi. cor. cor in se.
 seculi. Docti humiles comedũt scripturas dulciter
 Adath. xv. Catelli edũt de micis que cadunt de mela
 dñoz suoz. Perfecti edunt xpm humiliter. q; i. iusti
 edunt xpm in altari. Iheb. xij. Ihabem; altare de quo
 edere nõ habet prãtẽ q; tabernaculo corpis descriuit.
 Edunt etiã xpm p gra; ipm; vna cũ meritis & xrtuti-
 bus sibi incorporat incessanter. j. Cor. ix. Qui i sacra-
 rio opant: q; de sacrario sunt edũt. Beati vero edunt
 deũ feliciter. vñ dñs dicit. Eccl. xxij. Qui edunt me
 adhuc furient: & q; bibunt me abuc sicut. Et illud.
 Apoc. ij. Qui edunt me abuc edere de ligno vite &c. vide. s.
 de comedere.

Edes Distingue de ede sicut supra de domo.
 Et s; vñ nota q; in scriptura inuenitur.
 Edes interioris conscientie. Edes interior est p
 Edes exterioris opulencie. parãda. s. cõsciẽtia
 Edes securioris residentie. de q; vic; oia imũ-
 & des sup; prioris eminentie. da debet cõci; toia

munda & sancta imitti & induci. j. Adach. xij. Adã
 dauit edes in q; b; fuerant simulachra. & j. Adach. iij.
 dñs edẽ & atria scificauerũt. Edes exterior est dete-
 standã. s. status & opulencia habitationis mūdane qz
 reuera iste sunt edes voluptuose. edes litigiose. edes
 ruinosæ & piculose. Toluptuose dico. Esai. xij. Ihespõ
 debunt vñle in edibus voluptat. Litigiose etiã: q; s.
 in edib; mūdane opulẽtie nõ sunt nisi turbationes et
 lites. vñ de malis dr. Adichee. vij. Liget puluerẽ sicut
 serpens velut reptilia terre: pturbabunt in edib; suis
 Periculose etiã sunt & ruinosæ: q; s. tales dom;. edes
 & status finaliter & faciliter destrui solent & pire. Uñ
 Amos. ij. Diripient edes tue. & iterũ ibidẽ. Dissipa-
 bunt edes multe. edes securior est habitãda. s. edes fi-
 dei & ecclie. extra quã nõ est salus & in q; morant thas
 bitant oēs iusti. De quo puer. xxx. Stellio manib; ni-
 tif & morat in edibus regũ. edes em & stat; eccliastricæ
 fuerũt edes regũ. i. vtroz excellentiũ & scõz. Istas er-
 go soli stelliones q; aialia sunt stellata & pellegaria pẽ-
 cturata. i. viri iusti vita & uersatione ornati dñt habi-
 tare: & ibi sistere & manere. Quis hodie phd. verifice-
 tur illõ. ij. Adacha. vj. Qd in sacratis edib; mulieres
 vltro se ingerebãt: qd vitijs de locis scõis põt intelligi
 q; ipudice qñs a mulierib; frequant: vt etiã de stati-
 bus & officijs ecclie vbi mulieres & psonæ muliebres et
 inepte multoties pmouent. edes supior est affectans
 da. s. edes paradisi: iste sunt scõe edes affueri. de q; b;
 dr. Hester. ij. Qd & gines regine de cubiculo regio in-
 scõas edes ducebant. Cubiculũ regiu; ã ecclia militãtis
 scõe edes sunt ecclia triumphãtis. Paradisus em ã illa
 edes scõa ad cui; edificatiõem dauid se dicit ipensas
 varias prepasse. j. Paral. xxxix. & sic ergo ptz: quõ edes
 dr multas modis &c. trãfco: q; s. multa dirid; domo.

Edictum Edictũ ã ordinatio vñ statutũ a su-
 periore publice diuulgatũ: qd. s. p-
 tinet ad deũ: iudicẽ vñ prelatũ. Uide ergo de rege &c.

Edom Hã edom idẽ ã qd esau: sicut dr. scõ.
 xxxvi. Esau ipse est edom. fuit. n. pmo;
 genitus ysaac cui debebat p̃mogenitura: q; puat; fuit
 & terrã ydumee & terrã edom inhabitauit. sicut ptz in
 hystoria scõ. & p discursuz biblie in multis locis. In-
 terptat em edom rufus vel fuluus: siue terrenus aut
 sanguineus: q; ergo edom fuit regnũ filijs israel ini-
 micũ etiã ipse edom vel esau filius ysaac fuit malus:
 & ideo iure p̃mogeniture priuatus. vñ ergo q; p edom
 põt intelligi mundus: vt etiã qlbet vir iniqu;. q; s. fi-
 lijs isrl. i. iustis hominib; cõtinue se opponit & eoz vi-
 te & moribus p̃tradicit. De rege em edom legis q; trãf-
 tuz filioz israel impediunt & eos p̃transire penitus re-
 cutauit. Hãe. xx. Iñdit edom. Hõ transibis p me alio
 quin armat; occurrã tibi. q; s. mali societates bonoz
 recusant: & eis bñfacere: sp negãt: ipsiq; obedire refu-
 tant & rebellant. ij. pali. xxj. IRebellauit edom ne esset
 subdit; inde. Tales em sunt rufi p falsitatẽ: fului p in-
 uidie palliditatẽ. terreni p cupiditatẽ. Sanguinei aut
 q; sanguinem alienum libenter fundunt: vel quia si-
 naliter sanguisufioni: & morti & occisioni sempiter-
 ne succubunt. vñ. esai. xxxij. Iñ facta est interfectio ma-
 gna in terra edom.

Edificare Nota q; edificare: construere: cõ-
 ponere & facere idem significare
 videntur. Edificare enim dicit; proprie aliquem locuz
 vel domum pro habitatione construere. et sic dicitur
 edificatio ab edes. & facio: cis: quasi edis facio. est er-
 go moraliter loquendo multiplex edificatio: scilicet
 temporalis: virtualis: criminalis: spiritualis: corpo-
 ralis: eternalis. Primo dico q; est tẽporalis edifi-
 catio: quando scilicet aliquis componit et constituit
 factum et domum mundane prosperitatis & opulẽ-
 tie. in qua quidem tot lapides ponuntur. quot bona
 temporalia acquiruntur. et aduerte qd edificium pro-
 speritatis mundane concomitantur vt cõmunit; quas
 tuoz mala vic;.

Edificare.

Iniquitas in acquirendo.

De iniquitate in iu-

Crudelitas in possidendo.

stitia dñ. Hier. xxiij.

Compositas in presidendo.

De q edificat domū

Fragilitas in residendo & corrūedo suā iniustitia & ces-

nacula sua non in iudicio. De crudelitate & violentia

dñ. Abacuc. ij. ve q edificat ciuitatē i sanguinib⁹. de pō-

positate & iactantia seu supbia dñ. dan. iij. q. Habuc.

supbia clatus deambulās p aulā babilonis dicebat.

Nonne ista est babilon quā edificauit in domū regis i

roboze fortitudinis mee. i. glia decoris mei. De fragi-

litate xpo & ruinosā cristētia dñ. Mat. j. Edificabunt &

ego destruā. Istos em̄ videt dñs mō edificare: qz fecit

eis oīa ad votum succedere: & statū eoz sp̄ in melius

cōualere. Ipsos tñ destruit: & tpaliter & eternalit̄ hos

p̄fundit. ps̄. Destrues eos & nō edificabis illos. & hie

re. xlv. ecce quos edificauit ego destruor. Et iob. xxxij.

Edificauit sicut tinea domū suā. Ista est em̄ domus q

nō est edificata supra firmā petra. s̄ sup arenā bonoz

tpaliū. Iō facili deperit & cassat. ps̄. Nisi dñs edifi-

domū inuanū labo. q. edifi. ca. Itē spiritalis edificatio

est qñ aliqs edificat domū interiorū voluntat̄: & cōscie

sm̄ mētē in q̄ tot lapides ponunt quot vtutes & gfe

curant. Cōstructa crescit in tēplū sc̄m̄ in dño: in quo

zvos coedificamini i habitaculū dei in sp̄s̄ctō. Item

eterna is edificatio est qñ aliqs edificat sibi supiores

& ppetuā mansionē: i qua tot lapides ponit: quot: bo-

na opa facit & quot merita apud deū acquirit: de quo

pōt dici illud. ps̄. Hier. q̄ edificat vt ciuitas cuius

ptici. ei⁹ in idipso. Iste sunt ergo tres edificaciones q̄

ruiz p̄ma ē vitiosa sc̄da & tuosa tertia gliosa. ¶ Sc̄do

dicam⁹ aliqd̄ de edificatione & tualī seu mox q̄ ē & tuo

sa: qz reuera carissimi q̄libz n̄z dz se edificare. cōpone

re & p̄struere vt effici mereat dom⁹ & edificū summi

regis. Apes em̄ p̄mo edificat domū regis sui: & post-

modū edificat domos suas s̄m̄. ¶ Pl. & Ambro. Sic &

carissimi. p̄mo & p̄ncipalit̄ nos debem⁹ edificare do-

muz p̄ rege. i. p̄ xpo. s̄. inētē iteriorē: & postmodū edifi-

cabim⁹ domū p̄ nobis. s̄. p̄uerfationē exteriorē: sicut fe-

cit salomō q̄ p̄mo edificauit tēplū dñi: & postmodū edi-

ficauit domū suā. Iuxta illud. j. paraf. xxi. Cōsurgite

& edificate sanctuariū dño deo. Sic nō faciūt p̄potri-

te: q̄ domū exterioris p̄uerfationis sue bñ edificat do-

muz hō dei. i. domū interioris p̄scie p̄termittūt dice-

tes illō. Aggei. j. Hōdū venit tps̄ domus dñi edifican-

de: imo qd̄ p̄ci⁹ est ipaz p̄ctis & vitijs destruit & sub-

uertūt. ps̄. destrues & nō edifi. eos: hō sic ergo: s̄ tam

domū interiorē q̄ exteriorē tā domū dei: q̄ n̄z edifi-

cem⁹: cōponam⁹: p̄struam⁹. Iuxta illō. Aggei. j. Ascē-

dite inqt̄ in montem: portate ligna & edificate domū

Et videte q̄ in quolibet edificio necesse ē labores sub-

ire: onera sustinere. materiam habere. sic vere si nos

ip̄os edificare volum⁹ & tualr̄ necesse ē q̄ nos labori-

bus affligam⁹: ascendite inqt̄ i mōtē: qd̄ vtiqz magn⁹

est labor. Itē q̄ nos onerib⁹ supponam⁹: qd̄ ondif cuz

dñ. ¶ Portate. Qd̄ nos & tuitib⁹ fulciam⁹ q̄ noie lignoz

intelligunt. Lignū inqt̄. Ligna em̄. i. vtutes sunt ma-

teria de q̄bus hō & tuofus edificat. Habeam⁹ ergo la-

bonis penalitatē: virilē stabilitatē & tuitū fertilitatem

Dico q̄ si volum⁹ edificare nos ip̄os habitaculū & tu-

tuz nos debemus habere penalitatē laborū qd̄ ondif

Apes em̄ cum magnis industrijs & laboribus edificat

domos suas. Non cessant em̄ laborare & discurrere: qz

sicut dicit. Plini. Inter ipsas nulla est ociosa: immo

ociosas a se eijciunt: & eas secum habitare nō permit-

tunt. Sicyere carissimi cōtinue debemus esse in labo-

ret & exercitio opis virtuosū: vt. s̄. domos conscientiaz

n̄z possimus virtualiter edificare. Sc̄m̄ em̄ debe-

mus fingere: qz oīa mala docuit ociositas. ecclij. xxxij.

Et ociosoz & desidiosoz consortia declinare. Iuxta

illud Sc̄m̄. xxxij. epta. labor nutrit animos generos-

os: cur laborem recusat non est viri timere sudorem

Quod vtiqz est contra multos qui ita sunt deliciofi:

q̄ in bonis operibus nolunt aliquantū laborare. de

quibus dicit in ps̄. In labore hominū nō sunt: & cum

hominibus nō flagellabunt. Ideo tenuit eos supbia:

operati sunt iniquitate & impietate sua. S̄z aduertāt

isti qd̄ dicit. Berni. sup cantica. Qui in laboribus ho-

minū non sunt: i laboribus demonum erunt. Non sic

ergo sed habeamus laboris penalitatem. Ascēdite in

quit in montes Amos. ij. Qui edificat in celo ascētio-

nein suam. Et. ij. Paraf. xxxij. Urbes edificat in mō-

tibus. ¶ In sup dico. q̄ si volum⁹ virtualiter edifica-

re necesse est q̄ habeamus virilē stabilitatē: quia

onera diuersarum tribulationū: mandatorū & regula-

rium statutorū portare: & in patientia sustinere debe-

mus. Iuxta illud Michē. vij. Iram dñi portabo qm̄

peccaui ei. & Hier. x. Hec infirmitas mea est: & porta-

bo eam. Formice em̄ magnas festucas & ponderosas

trahunt & portant: vt ex illis edificent loca sua. Sicye-

re carissimi nos onus magnū & grauium tribulatio-

num sustinere & portare debemus vt nobis edificium

virtutum & mox in isto mundo: & edificium p̄ aliquid

in alio preparare possim⁹. Debemus ergo habere vir-

tilem stabilitatē: seu patientie summitatē: portare in-

quit. ¶ Deniqz debemus habere & tuitū fertilitatē q̄

notat qñ dñ. Lignum. Ligna em̄ q̄bus domus mora-

lis p̄struit sunt vitutes. Sicut em̄ dicit. Pl. Castoreis

muro modo iuxta flumina edificat domos suas. Id dicit

q̄ gregatim vadit ad siluā & cū dentib⁹ ligna scindūt

& vnū de societate supinū ad terrā p̄osternūt: & inter

eius tybias ligna ponunt: sic de ipso aliq̄ quadrigaz

faciunt: & ipsuz cū lignis ad locū edificij sui trahunt.

Sic vere carissimi ad siluā p̄fectionis debemus gre-

gatim. i. concorditer ambulare. Ligna etiā virtutū &

graruz cū dentibus. i. cū oronibus debemus abscinde-

re & p̄curare: ad terrā etiā debemus nos p̄ humilita-

tem p̄sternere & inclinare. Esai. lj. Posuisti vt terrā

corpus tuū & sicut viam transcurrentib⁹ ligna. i. vtutes

debem⁹ amplexari & retinere. Et sic edificij p̄fectionis

debemus cōstruere. Et iuxta fluminū deuotionis

continue p̄manere. Et de hoc pōt intelligi illud. iij.

Reg. vj. Eamus singuli vsqz ad iordanē: & tollamus

singuli de silua materias singulas: vt edificemus ibi

locū ad habitandū. & est aduertēdū q̄ edificij requir̄

fundamentum. ¶ Sic vere in edificio mora-

li requir̄ fundamentū hoc ē

fides Ephe. ij. Superedificat̄

sup fundamentū apostolorū

Item requirunt quatuor car-

dinales virtutes. Ezech. xliij.

¶ Parietes edificij quicqz cubi-

torum: quicqz inqt̄: qz tectum qd̄ ceteris superminet

est spes q̄ semp est de superiorib⁹: q̄ facit quintā dimen-

siones in edificio isto. ¶ Itē seq̄tur cententū qd̄ oīa li-

gat hoc est caritas: q̄ est vinculū p̄fectionis. Col. ij. Qd̄

sicut dñ. j. Cor. vij. Sciētia inflat caritas & edificat.

Itē requirunt lapides. i. durities cōstantie p̄seueran-

tie & duratiōis. ligna etiā. i. memoria crucis & diuine

passiōis. Clauī etiā punctura compassiōis & contritio-

nis de quib⁹ pōt dici illud. ij. Reg. v. Parauerunt bi-

bli⁹ ligna & lapides ad edificandū domū. istis ergo p̄gre-

gat̄ edificat hō iterior: & domicilij mētis p̄ hō hospi-

tādō: & sic ista erit illa dom⁹ d̄ q̄ dñ. puer. ij. Sapiētia

edificauit

B

C

edificauit sibi domū: cecidit colūnae septes. Sapiētia enī. i. quilibz hō sapiēs de seipso edificat domū virtutū in qua p certo septē. colūne ponunt. i. septē pdicta que ad domū virtutū requirunt. s. fundamentū fidei. Pārietes virtutū. Tectū spei. Cementū charitatis. Lapidēs firmitatis. Vigna crucis et passionis. Clauē et cōpunctionis. Talis erat dom⁹ de qua dicebat salomō. ij. palp. ij. Dom⁹ quā edificare cupio magna est nimis inclita. Sic ergo parz charissimi q si bñ volum⁹ nos ipsos edificare: nos debem⁹ habere sicut dētū est virtutū fertilitatē. Viriū stabilitatē. Laboris sedulitatē et sic de nobis dicit illd. j. Coz. ij. Dei agricultura estis et edificatio estis. Ista ē ergo edificatio & ruosa. Et si vis pone q sicut in edificio ecclie inaterialis edificatur. Altare. sedes cāpane cāpanile. et multa alia. Sic in edificio pscientie et. Dic si vis sicut in codē vbi agit de ecclia. Ista ē ergo edificatio & tualis que est edificatio interioris volūtatis et pscientie. **T**ertio dico. q inuenit edificatio criminalis q est edificatio prauitatis et iniusticie. Sicut enī boni edificāt spūale edificū. i. virtutū cōpaginē in seipsis vt ibi secū p gratia dñs habitare. Hee. ij. Venite edificem⁹ hirsū. ij. etiam ipse dñs p sult et requirit Aggei. j. Edificate domū dñi. Sic pro certo mali nō cessant edificare domū dyabolo in seipsis. i. pgeriē vitioz. Videm⁹ enī q arance q sunt aiaz liavenenosa: mirabili edificio faciunt telas suas et ad hoc solēt diligentissime laborare. Sicut venenosū peccatores ad edificādū telā dyabolicā. i. vitiozū congeries diligētē intēdūt. et hoc solo gaudentes: q multas terrenoz bonoz mediātē vitioz terdit edificio capiunt et acquirūt. Un de pctōre pōt dici illud. Job. xxij. Edificauit sicut tinea domū suā. Ergo notabis. q mali edificāt in seipsis. Altare crudelitatis vbi cremant pauperes egētes. Caernā cupiditatis. in q pgregant chamos latentes. Lupanar carnalitatis in quo natāt ad actus fetētes. Ascensum pōpositatis quo aspirant ad status ingentes. Dico ergo q isti edificāt in seipsis altare crudelitatis et leuitic. Antiquus enī in altarib⁹ cremabant animalia vt dño offerent. Sic mali vidēt adhuc vitia crudelitatis loco altaris in seipsis qstruere. In quo solent paupes affligere et cremare: quos reprehendēs scriptura dicit. Josue. xxij. Que est ista trasgressio. cur reliquistis dñm deū israel edificantes altare sacrilegum. Itē dico. q isti edificāt in seipsis tēplum cupiditatis et auaricie. Auaricia enī tēplo cōparat: qz et aggregatis lapidib⁹ cōstruitur: et ab omnibus ibi donaria et pecunie cōgregant. Et istud est fanū chamos ydoli Moab: q infatuatus salomon legif edificasse. qz. i. chamos interpretat cōgregans. significans auaricia que solet oia congregare. ij. Reg. xj. Edificauit salomon fanū chamos ydolo moab. Itē dico. q mali edificāt in seipsis lupanar carnalitatis et imundicie. Ezech. xvj. Edificasti tibi lupanar: fecisti tibi pstitū lum in cunctis plateis: ad omē caput vic edificasti signum pstitutionis tue. Itē dico. q mali edificāt in seipsis turrem seu ascēsum pompositatis et superbie. Hiere. xxxij. Posuerunt ydola sua in domo in qua in uocatum est nomen meū: et edificauerunt excelsa baal Excelsa enī baal signāt altitudinē superbie. Ista est ergo edificatio criminalis. **Q**uarto dico. q inuenit edificatio spiritualis. Et ista est edificatio qua nos in bono edificamus primos: qñ eis documēta salutis damus: vel qñ bene viuendo exempla virtutum eidē ministramus. Qdlibet enī bonū documētū vel creplū est ynu lapis in edificio persionis fraternice. j. Thesa. v. Consolamini inuicem et edificate alterutrum. Ista est igitur edificatio qua ecclia per fidē et grām spiritaliter edificat et qua a deo dirigente. a pclato regente a pcedatore monente. ab angelo inspiratē: et iusto quo libet coadiuuante spūaliter construitur et formatur. Deus enim principaliter edificauit et fundauit ecclesiam Non enī facta est humano opere: sed diuino. Nisi enim dominus edificauerit domum: inuanū labora

uerūt qui edificāt eā. Un iste facit sicut ille rex de quo legif. Judith. j. Qz ipse edificauit ciuitatē potentissimā et. Erpone si vis de ecclesia et vide ibi. Un ista est illa sponsa xpi: de qua ipse sponsus loquens angelis. pdicatoribus. aplis. martyribus et pclatis: q. i. oēs in eius pstructione sunt et fuerūt dei aduatores. iuxta illd qd dicitur ciuitati nobilissime xpo. Ezech. xxxij. fuiti mi tui qui edificauerunt te: ipse impleuerunt decorem tuum dicebāt sic Canf. viij. Si murus est edificemus super eum propugnacula argentea. Si ostium. cōpingamus illud tabulis cedrinis. Et reuera ecclesia et murus est et ostium. Murus est dico quo boni defendunt et continentur in via. Ostium sō quo boni introducunt ad gloriā in patria. Murus est cuius articuli fidei lapides fuerūt. Martires p cemēto istius muri propriū sanguinem prebuerunt. Ista enim est illa turris de qua sit mentio in hystoria mellini que a terra absorbebat quotiens edificabat quousqz sanguis iuuenis sine pte fundamētis edificij fuit mixt⁹. Ista est ecclia: q. i. lapides eius. i. psveteris testamēti oēs in inferno absorbebat: quousqz edificū fuit xpi et martyrum sanguine cemētatum. Unde xpo dicebant antiquitus sancti patres illud ps. Benigne fac dñe in bona volūtate tua spon: vt edificentur muri hierusalem q. d. tu esto sicut agnus benign⁹ et da nobis sanguinē pro cemento. Ostiū etiā est ecclesia per qd. scz boni ad gloriā admittunt et mali etiā includunt. Quid ergo pro certo ista debet edificari et compingi tabulis cedrinis. i. bonis et altis personis: et omari debet propugnaculis argenteis. i. pcciosis virtutibus atqz donis. Ecclia enim est illa virtus. de qua dicitur. Cantico. iij. Sicut turris David collum tuum que edificata est cum propugnaculis: mille clipei pendent ex ea omnis armatura fortiū. In ista enim turri David et sunt propugnacula: et sunt clipei. i. diuersa generavirtutū quarum qdam dicunt propugnacula: quia valent ad hostes inuadendū. Et dicunt clipei. qz valent ad nos ab hostibus defendendū. De istis ergo mille clipeis et propugnaculis: que mille dicunt propter perfectionem et complementum qd habent. qz millenarius numerus est pfectissimus: que quidem virtutes sunt armatura fortiū et sanctorū: possumus dicere et notare. qz isti clipei et propugnacula. que ad edificationem ecclie concurrere dinoscuntur sunt.

Amor charitas et amicitia. Ista sunt ergo cācelli in quozum quolibz suspenduntur tres clipei: hoc est. virtutum variarum triplicati cohortes et cunei. Dico ergo q in hoc edificio debet inueniri. Amor et charitas vel amicitia. vii Ezech. xl. Ostendit mihi angelus edificium ciuitatis vergentis ad austrum. Auster enī pars mundi calida. feruorē dilectionis designat: qz sicut dicit. j. Coz. viij. Charitas edificat. Itē ibi debet esse. Pax et tranquillitas atqz pccordia. Roma. xij. Que pacis sunt sectemur: et que edificatio nis sunt inuicem custodiamus. Itē ibi debet esse splendor et veritas et sapientia: qz sicut dicit. prouer. xxij. Sapientia edificabitur domus. Itē ibi debet esse rigor et equitas atqz iustitia. Eccl. iij. In iustitia edificabitur tibi. Itē sit tibi timor: humilitas et reuerētia. vii. Act. ix. dicitur. Quia ecclesia habebat pacem et edificata. ambulans in timore domini et in consolatione spiritali sancti. Itē ibi debet esse vigor et firmitas et pmanētia: qz. i. deus est ille pater homo sapiēs. De quo dicit. Math. vij. Qz ipse edificabit domū suā supra petram. Itē ibi debet esse honor honestas atqz decētia. j. Coz. xij. Omnia ad edificationē fiant. Unde etiam de pulchritudine persionis et honestatis pōt dici illd qd canit ecclia et accipit a Thobi. xij. Dēs muri tui et turres hirsū gemis edificabunt. Itē debet ibi esse

Educere.

qualior et paupertas et abstinentia. De quo. Esa. lviij. Edificabunt in deserto a seculo. Ista ergo sunt propugnacula turris nostre que a deo fuerunt antiquitus edificata: et in ecclesia constituta. ita quod dicebat dominus illud. Esa. xliij. Dico hierusalem edificaberis: et ciuitatibus iuda edificabimini: et deserta eius suscitabo. Sed reuera istud edificium per magna parte collapsum et destructum: et per vitia ibidem male placentium et habitantium dissipatum est. Ita. Prover. xiiij. di. Quis sapiens mulier. i. sapiens aia vel persona edificat domum suam. In sapiens vero constructas destruit manibus. Quis reuera iam tot sunt in ecclesia insipientes et inepte persone. que edificia virtutum que dudum ibi sancti viri edificauerunt: iam per vitia penitus destruerunt. Unde cuiuslibet malo potest dominus dicere illud. j. Paral. xxiij. Multum sanguinem fudisti. i. multa peccata fecisti. non poteris edificare domum nomini meo. Oportet ergo que deus ipsam redificaret et repararet: et virtutibus moribus renouaret. alia forte oino corrueret. j. Macha. r. Cepit edificare et renouare ciuitatem dicem. i. illud. zach. j. Reuertar ad bethlem in misericordiam: domus mea edificabitur in ea. Et Thiere. xxxi. In charitate perpetua dilecti re. deo atraxi te miserans. rursusque edificabo te: et edificaberis virgo israel. Iste ergo que est edificatio spiritualis. Quia dico. que inuenit edificatio materialis. s. domorum copiam pro nostra habitatione mortali. Et ista pccro est duplex. s. Edificium dei et publicum quod debet fabricari cum diligentia. et edificium nostrum seu priuatum quod debet moderari cum temperantia. De edificio ergo materialis ecclesie seu repleti constat que ad eius constructionem debemus omnes currere: et ad hoc diligenter succurrere et per viribus laborare. Natura enim primo format et edificat in corpore membra publica que priuata. Iste enim format. Cor. Epar et Cerebrum. que sunt coram et vniuersalia membra. que aures et pedes que sunt particularia. Sic vere nos primo et principaliter debemus intendere ad edificationem domus dei. que omnibus est coram que ad domorum nostram particularium et priuatarum instauracionem. Ad quod facit figura de salomone cui primitus legit domum dicitur: que domum suam edificasse. filij israel templum. primitus in bethlem reedificauerunt. que constructum dominos eius. Ad hoc enim astringimur precepto cogente. Ad hoc etiam instrumur natura docente. Ad hoc inducimur spiritu fauente. Precepto dico cogente. que per mandata dei quilibet ad hoc cogit. j. Esdr. j. Cyprus rex proposuit edictum ut domus dei edificaret. Natura etiam ad hoc inducit. Ita de apibus legit. que primo et antequam edificaret domum regis ergo nos debemus multo fortius domum dei. Spiritus etiam scriptus ad hoc fauet et hoc sibi placere preedit. Unde illud Eph. ij. di. Omnis edificatio constructa crescit in templum sanctum in domino in quo vos coedificamini in habitaculo dei in spiritu sancto vnde de templorum edificationibus dicit deo illud vobum. Luc. vi. Dignus est ut hoc ei prestet. diligit enim gentem nostram: et synagogam edificat nobis. Tales enim templorum edificatores a deo comedant et domus et diuitijs ampliantur. vnde est illud predictum. zach. vi. Ecce vir omnes nomen eius: et ipse edificabit templum domini. et ipse portabit gloriam: et sedebit et dominabitur super solio suo. De edificio vero priuato notare possumus. que istud est moderandum et supfluitatis que status nros excedunt sagaciter prescindendum. Agile enim vno nido: et leones vna fouca sunt prenti. apes etiam vna cella. Quidam etiam philosophi fuerunt. que medio volio per omni edificio prenti fuisse legunt. Et etiam que sunt nobiles puencie in quibus boies caneris per domibus vtunt: sicut exemplificat de bragmanis in hystoria alexandri: alie vbi homines testudinum marinarum (que in illis partibus sunt maxime) singuli per vno habitaculo prentantur. sicut exemplificat Solinus. Et ad hoc videtur alludere. Sen. in lib. de morali. qui dicit que breue tugurium virtutes recipit. Edificia ergo non sunt in superbiam et magnitudinem amplanda. nec in aliorum preiudicium fabricanda: que sicut dicit Eccl. xxi. Qui edificat domum suam impendit alienis quasi qui colligit lapides in hyeme. Lapides enim qui

in hyeme de lapidicinis colligunt. gelant atque franguntur. Sic et talia edificia cum aliorum iniurijs facta non debent diu durare. sed faciliter solent: et diu corruere et perire. Ista est ergo edificatio materialis. Sexto dico que inuenit edificatio eternalis et imperialis. et ista est edificatio glorie et palatii paradisi. Iste enim palatium nobis edificamur. que fides operum fidei militamur: que per bona opera laboramur. Ista est enim edificatio. lata. grata. rara. clara. cara. Lata est multos recipiens. Vnde deo videtur dicere illud. ij. Paral. ij. Domus quam edificare cupio magna est nimis et inclita. Grata est cunctos alliciens. ij. Cor. v. Edificacionem ex deo habemus domum non manufactam sed eternam in celis. Rara est. s. et firma nunquam deficiens per. Edificauit sicut vnicornis sanctificum suum in terra quam fundauit in secula. Clara est luculenta deum precipiens. ps. Edificabit dominus syon: ibi videbitur in gloria sua. Cara est atque tranquilla quiete sentiens. ps. Edificabo in generationem et generationem sedem tuam. Sedes enim quiete signat. Lata est et sublimis et alta honores subiciens. Amos. ij. Edificat in celo ascensionem suam. Sic ergo per quod inuenit scriptura. edificatio supernalis: corporalis: spiritualis: et immaterialis. et actualis et temporalis. videtur de domo filij.

Educere.

Nota que educere idem est que educere. i. quod de vno loco ad alium efferre. Nota ergo que Educit Et sic ergo dicam. que educit Ipsi de sinu paterno. citur spiritus de patris gremio ut mundum visitet. Anima a deo superno. Educitur spiritus a dei Justus a mortis inferno. Educitur spiritus a dei Impius de ventre materno. filio ut carne inhabitet. Diabolus de corde interno. Educitur iustus a culpe vitio ut liber volitet. Educitur Impius de statu proprio ut pauens hesitet. Educitur diabolus de corde impio dum ipse penitet. Dicam ergo que spiritus educit de patris gremio. et hoc quidem fit per eternam generationem et productionem. vel per beatam ad nos missionem et incarnationem. vnde. Baruc. ij. Quis ascendit in celos et accepit eam. s. sapientiam increatam. et eduxit eam de nubibus. Ite educitur spiritus a dei filio. Spiritus enim rationalis et humanus: cetera educantur de potentia materie de nihilo creati et educitur ab ipso deo per suam potentiam infinitam. Unde de hoc potest dicere quilibet illud. Exo. xliij. In manu forti eduxit te dominus. Ite educitur iustus a culpe vitio. Deut. xx. Dominus deus tuus tecum est qui eduxit te de terra egypti. i. de statu peccati. Ite educitur impius a loco proprio. que. s. deus educit malos de statu gratie. et hoc sicut educit pisces de fluuijs ut comedat. vel sicut educitur murena serpentinis sibilis. ut impregnet. Deus vero per mortem et damnationem de mundi prosperitate: et etiam de corpore educit eos et hoc. s. sicut educitur latro de carcere ut suspendatur. De sanone enim legitur que educit de carcere ludebat coram philistinjs in excecatus. Judic. xv. De athalia etiam nequissima precipitur sic. ij. Paral. xxiij. Educite eam extra septa templi. et interficiatur foris gladio. Tales enim de mundo qui quis sit carcer. tamen videt eis palatium seu templum finaliter per mortem et coram philistinjs. i. coram demonibus in inferno ludentes ab ipsis acriter occiduntur. Talis autem educio fiet in iudicio. potissime vbi angeli omnes homines de terra per resurrectionem educunt. et secus littus sedentes eligent bonos. in vasa sua malos autem foris mittent. vbi. s. mali per desperationem dicent illud. Job x. Quare devulua eduxisti me. que vnum presumptus essem ne oculis meis videret. Ite educit diabolus de corde impio. que. s. fit que per dicitur: et sic per gratiam diuinam diabolus educit de eo. sicut. Job. xxxi. dicit. Quis obstricta manu dei educit est coluber tortuosus. que. s. dum manus diuine gratie et potentie intercedere digna. necesse est ut de corde peccatoris diabolus educat. Tis ergo premissis solum de educatione liberata qua. s. deus educit suos de piculo vel de malo aliqd est dicendum. Deus enim est sicut ceruus. que. s. ut ait Plin. li. viij. flatu suo potest serpentes ex uernis suis extrahere. et educere ut sic possit eos in corpore portare sibi

pozare sibi & comedere. De serpente etiam legitur qd de corpore qd intravit educit qsi lactis calidi odoribus euocatur. Sic dicitur deus serpens. i. peccatores flatu attractiuo. sue inspirationis. de cavernis suis. i. de terrenis anore. & de corpore dyaboli solent educere & sibi per fidem & charitatem incorpare. adiungere & unire. qd vtiq; melius fit. qn lac suauitas sue dulcedinis & misericordie ipis peccatoribus ostenditur p qd ab ipem venie currentes. de corpore dyaboli. i. de iniquoꝝ pgerie facilius educunt. Vbi in psona talium eductoꝝ dicebat. David i ps. Educas me de laqueo que statuerunt mihi: & a scadalibus opantibus iniquitatem. Et istud etiam ipse dicebat alibi cu dicebat dno. Educ de custodia animam meam ad pfitendum nomini tuo. me expectant iusti donec retribuas mihi. Ubi nota qd qd hō pōt subijci tribus malis. v3. Malo Culpe seu neq̄tie spiritualis. Ideo ab istis tribus Noxe seu miserie temporalis petit dauid in his v3. Pene seu mesticie infernalis bis educit liberari. A malo culpe seu nequicie que mentes incarcerat. Educ inquit animam meam ad pfitendum. A malo noxe seu miserie que mentes macerat. De custodia inquit. A malo pene seu tristicie q̄ mentes lacerat. Ne expectat inquit. s. in paradiso donec retribuas mihi. Homo em̄ educit a culpa per penitentiam & p̄ssionem. Educ inquit ad pfitendum. Homo etiam educit a miseria p gratiam & p̄solationem. De custodia inquit supple miserie p̄ntis. Hō iustus educit a pena. s. infernali. per gloriam & retributionem. Ne inquit expectat. donec retribuas mihi. Dico ergo qd deus nos educit a culpis que nos incarcerat. Constitat em̄ qd peccator carcer est ex quo nullus liberat nisi p p̄ssionem & p̄ntiam inde a deo misericorditer extrahatur. Et hoc est qd petit cum dicit. Educ de carcere animam meam ad pfitendum. ps. Educisti ab inferno animam meam. saluasti me a defendentibus in lacu. Peccatum enim infernus & lacus dicitur. pro eo qd ibi peccator per conscientie remorsum sicut in inferno asfligitur & ibi per diuersas immundicias sicut in lacu fetido maculatur. Et nota sicut qd deus educit animam.

A tenebris ignorantie. Educit deus ab ignorantie tenebris. ps. A tenebris inuidentie. Educit eos de tenebris & vmbra mortis. A palpebris extollentie. Educit eos de tenebris & vmbra mortis. A sepulchris castimargie. vincula eoz dirupit. A feretris accidie seu pigritie. Jtes educit a latebris auaricie. Contractus enim auaricie semper voluit late re. Jpsi em̄ auari tenent in latebris bona sua. Judic. vj. Educit vos de domo seruitutis. Teste enim apostolo. Gall. v. Auaricia est idolorum seruitus. Auaricia etiam ignis est a quo suos educit dominus ne cremetur. Nec. ix. Educisti abraham de igne chaldeoz. Item educit dominus de inuidentie. terebris. Inuidia enim est sicut terebrum que terebrat & perforat corda nostra. Jta est em̄ fornax ferrea babilonis in qua nabucho. dyabolus cremat & affligit pueros. i. simplices & perfectos nisi inde a domino misericorditer educant. Deut. iij. Nos autem tulit dominus & educit de fornace ferrea. Jtes educit de immundicie terebris. Terebra em̄ humana membra sunt. mollia. stematica & immunda. que. s. multas immundas supfluitates emittunt sicut luxuria. Et ideo ista comparatur lacu seu feci que facilliter maculat contingentes. Ideo dicebat dauid in ps. Educit me dominus. s. de lacu miserie & de luto fecis. Item educit ab extollentie palpebris. i. a peccato superbie. que plerumq; in palpebris designatur. vnde in ps. Educit vincos in fortitudine similiter eos qui exasperant. Era sperare enim ad superbiam spectat. Jtes educit de castimargie sepulchris. Eccl. xxxvj. A periam tumulos vestros: & educam vos de sepulchris vestris. Item educit de accidie seu pigritie carceribus seu feretris. Pigri em̄ & accidiosi quasi in feretro sunt ligati: & quasi in carcere conuoluti. ps. Educ de carcere animam meam. & Hier. iij. Educit eum de domo carceris. Patet ergo qd

nos educit de peccatis que nos incarcerat. Educ. inquit. Secundo dico. qd ipse nos educit de tribulationibus que nos reuerberant. qd ostenditur cum dicitur. De custodia. Homo enim in mundo isto est in custodia & miseria detentus & in corporis & mundi vinculis alligatus & diuersis angustiis circumseptus. Act. iij. Posuerunt eos. s. apostolos in custodia publica. Unde ista est terra egypti in qua filij israel in seruitute fuerunt. Egyptus enim interpretatur angustia. Suos ergo dominus de ista custodia. i. de mundi tribulationibus & angustiis eripit. quando ad statum religionis & ecclesie ipsos conuertit: & quando a mundo & mundanis vitijs & miserijs ipsos liberat & educit. ps. Ego enim sum dominus deus tuus qui educit te de terra egypti. & Nec. ix. Jtes est deus tuus qui educit te de egypto. Tertio dico qd ipse educit a tormentis que nos dilacerant. s. a purgatio. vel inferno. qd ostenditur cum dicitur. Ne expectant iusti donec retribuas mihi. Retributio enim eterna est liberatio & saluatio. Educio & creptio a pena et angustia sempiterna. Prouerb. xij. Iustis retribuuntur bona. Talis autem finalis retributio et educio continet multa bona. Jbi enim educitur homo bonus. A paupertate penuriosa. Dico ergo qd beati educit a seruitute periculosa. cti sunt a paupertate indigentia. ps. Educit eos cum argento et auro: et non erat in tribubus eorum infirmus. Item educit a seruitute subiacentia. Dan. vj. Danieles precepit educi de lacu. figura de ioseph de quo legitur. Gene. xli. Quod educitum de carcere tonderunt & mutatis vestibus ipsius regi presentauerunt. Item educit sunt ab artitudine & angustia. ps. Educit me in altitudinem. saluum me fecit quoniam voluit me. Item educuntur a turbatione & tristitia. ps. Educit populum suum in exultatione. & electos suos in leticia. Patet igitur quomodo iusti a deo educuntur ab angustijs infernalis. Sap. x. Ab altitudine inferorum educit illos. De miserijs temporalibus dicit. Ezo. xx. Ego dñs qd educi te de terra egypti. A nequicijs cordialibus. Sap. x. Educit eum. s. a dā a delicto suo. et educit eum de limo terre. Et hoc b̄ educere sufficit. Vide de extrahere et liberare &c.

Ferre.

Fficere. Effici. Effectus.

Vide vbi facere factus factum & fieri. &c.

Effeminatus. Effeminare.

Vide infra de femina.

Effodere.

Vide infra de fodere.

Ephor. Nota qd ephor erat qdam vestis sacerdotalis lineat in antiqua lege. ad cuius p̄ntiaz dñs dabat resp̄sum: sicut bñ supponit. j. Reg. xxx. vbi dauid applicato ephor legit r̄sum a dño habuisse. In quo. s. notat qd illis qd ephor lineat. punitate innocētie & p̄ntie seruāt. solent dñs sp̄ualiter apparere: & eis secreta celestia reuellare. Castitas em̄ est pro p̄uestis sacerdotalis. quā qd habet dignus est dño ministrare: & tubilare: & ab ipso reuellaiones reportare & p ipso tribulamina tollerare. Administrare dico crep̄lo sa muclis. de quo dicit. j. Reg. ij. Samuel ministrabat ante p̄spectū dñi puer accinctus ephor lineo. Jubilar etiam crep̄lo dauid de quo dicit. ij. Reg. vj. qd dauid accinctus ephor lineo ludebat an arcā. Reuellaiones recipere insuper. sicut. j. Reg. xxx. dicit. qd Abiatbar applicauit ephor ad dauid & p̄tulit dñm. Mala etiam ab impijs tolerare: qd sicut dicit. j. Reg. xxx. Saul malus rex occidit. lxxxv. viros vestitos ephor lineo ritum sacerdotalem transiit ad dñm p̄uatum p̄tra dñi voluntatē. de quo grauitur est punitus qd in inuidicta officii filij eius legitimi p vnus spuris sunt occisi. sicut dicit. Judic. viij. De micha etiam legitur. Judic. xij. qd idos

C

D

A

Effundere.

lum sibi fecit: et factus leuita sibi in ephor ministravit. et sic vestem diuinis vrbibus deputata in vsus idolorum pervertit. Ita recte videtur facere ypocrite. quod vestes sacerdotales et lineas. id est sanctam et honestam conuersationem. et castam et mundam conditionem quas exterius ostendunt. solent in vsus ydolorum ad voluntatem demonum conuertere et ad priuatas utilitates lucraque temporalia ordinare. Et ideo sicut. Iudic. xvij. legimus. Ipse michas fuit. ab hostibus spoliatus? et in hoc quod male operatus est punitus. quod. scilicet. tales apud finaliter puniuntur pro eo quod illud quod solum ad dei laudem debet fieri in peruersis vrbibus excipiunt et.

A **Effundere.** Nota quod effundere idem est quod extra fundere vel ex toto fundere. Effundere enim pertinet ad res liquidas. vel ad res esse separatas. sicut est aqua. vel sanguis. vel pecunia. sicut expandere pertinet ad res priuatas atque siccas. sicut est pannus. vel liber vel huiusmodi. Dicatur ergo quod effusio pertinet ad deum. ad iustum et ad impium. Ad deum dico pertinet: quia scilicet quanto res melior est et perfectior tanto solet se diffundere latius et abundantius vniuersis. Et sic notabis quod deus. Effundit:

Dulciter riuulos fluminis. **Ista enim sunt dei**
Dulciter radios flaminis. **negotia quae a deo**
Fortiter liquoris sanguinis: **non solum diffunduntur**
Artus splendoris luminis. **in immo etiam effun-**
Effundit acriter feruor fulminis. **dunt. Dicatur ergo**
Effundet gradit honoris culminis. **quod deus effundit**
humorem fluminis ad nos vegetandum: et ista est effusio
sue misericordiae quae quae aquae seu flumini comparatur. quod
scilicet deus gratiam suam spiritualiter temporaliter non cessat effundere: et
nos vult beneficiis irrigare. Effundit misericordiam suam cul-
pas indulgens. Eccl. xvij. Patiens est deus in illis: et
propter hoc effundit misericordiam suam super illos. Effun-
dit gratiam virtutes augendo. Eccl. xxij. Ego sapientiam
effudi flumina. Effundit baptisimum mentes abluyendo
Titu. iij. Per lauacrum regenerationis et renouationis.
spiritus sancti quem effudit in nos abunde et. ut iustificat
et. Effundit lachrymas penitentiae culpas abstergen-
do. Ezech. xxxij. Effundam super vos aquam mundam et mun-
dabimini et. Effundit etiam terrenam substantiam cunctis
succurrendo. quod. scilicet. sicut pluuia effunditur in locis fructuo-
sis et infructuosis. Sic dei beneficia effunduntur. tam bonis
quam malis. Job. xxxij. Effundit ymbres ad instar gurgitis
quod de nubibus fluunt. Effundit ergo deus humorem
fluminis ad nos vegetandum. Deinde dico. quod ipse ef-
fundit vigoris flaminis ad nos consolandum seu visitandum.
Sicut enim leo inspirando et spiritu seu anhelitu effundendo
et emittendo super catulos suos ipsos viuificat et confortat.
Sic deus spiritu sancti effundendo super fideles ipsos viu-
ificat et confortat. An ipse est qui dicit. Ezech. xxxij. Effundam
spiritum meum super omnem domum israel. et Jobel. ij. Effundam
de spiritu meo super omnem carnem. Adhuc dico. quod deus effun-
dit liquoris sanguinis ad nos redimendum. Ad hoc. scilicet. pel-
licani qui proprium sanguinem pro pullis viuificandis ef-
fundit. Heb. ix. Sine sanguinis effusione non fit remis-
sio. et Heb. xj. fide celebravit pascha in sanguinis effu-
sione. Et illud. Mat. xxj. Hic est sanguis meus noui
eterni testamenti: qui pro vobis et pro multis effundetur in
remissionem peccatorum. Insuper dico quod deus effundit
splendoris luminis ad nos instruendum seu dirigendum et
iste est splendor sapientiae et doctrine quae inspirando et
predicando et per scripturam declarando diffundit. Eccle.
xxij. Doctrinam quasi pyphetiam effundam. Rursum
dico quod deus effundet ardorem fulminis ad nos punien-
dum. hoc est dictum rigoris sue iustitiae. Ut pro certo iste est
qui effundit iram suam in gentes quae cum non cognouerunt in
regna quae nomen eius non inuocauerunt. Iste est qui
effundit frumetum et procludit aduersus malos. ut non glori-
entur omnes qui operantur iniquitatem sicut ipse pro-
phetatur in psalmo. Ipse est qui dicit. Ezech. xx. In brachio exten-
so et furore effuso regnabo super vos et. similia quod. scilicet. de-
us in iudicio contra impios se erigit et iram suam in ipsos diri-
get et effundet. Hierem. xij. Effundam super eos malignum.

Deum dico. quod deus effundit honorem culminis ad
humiles sublimandum. Patet in saul cuius humilitas
facile deprehenditur. dum patris asinas quae perierat
quesiuit. et se de minima tribu israel. et de nouissima co-
gnatione inter omnes familias de tribu beniamin fa-
teatur. j. Reg. ix. et est dei iussu et inspiratione. ad regni is-
raelitici fastigium per samuelem leuatum. j. Reg. x. Tulit sa-
mucl lenticulam olei. et effudit super caput eius. scilicet. saul. et
deosculatus est eum. et ait. Ecce vixit te deus super he-
reditatem suam in principem. Dei autem hereditas israel. Esa-
zir. Hereditas autem mea israel. Patet ergo quod effusio
pertinet ad deum. Secundo dico quod effundere potest referri
ad virtutum iustum. Iusti enim effundunt se et sua. Sap.
co. quod fit quod ad voluntatem dei et utilitatem proximi to-
taliter se exponunt. ps. Sicut aqua effusus sum et dis-
persa sunt omnia ossa mea. proximi etiam quod fit quod
de sua iuste distribuunt et expendunt. Job. ij. Mulumla
riorum effudit es. Sicut ergo videtur quod liquor effusus ad
nihilum deducitur. terra exinde humectatur et imbibi-
tur. aer etiam inde refrigeratur et temperatus efficitur.
Sic dicatur quod corinum effusum. resolutum et liquefactum
ad nihilum deducitur in prospectu. scilicet. superius per humilitatem
et per tritionem Terram etiam alienam. scilicet. pauperes hume-
ctat et impinguat per elemosinam et copationem. Aeterno co-
scientie temperat et refrigerat per gratiam et deuotionem. ref-
ectiam quam tangit. i. ipso deo se applicat seu intimat
per orationem et dilectionem. Et sic dico quod est effusio
tangens cor proprium. haec est contritio. Et est effusio
quae fit ad proximum. haec est compassio. Et est effusio
pertinens ad deum. haec est deuotio. seu oratio aut bi-
lectione. Sic ergo dico quod iustus. Effunditur per.
Contritionem delictorum memoratiuam. Effunditur bi-
proximorum copationem consolatiuam. comistus per co-
deuotionem diuinorum amplectatiuam tritionem scelesti.
Flubes enim effusa pluuia solet emittere. et in seipsa so-
let deficere. et consumptis vaporibus aerem serenare. Sic
vere effusio tritionis nubem. id est. cor nubilosum solet re-
solvere. et aquam lachrymarum stillare. et aerem periclitum a va-
poribus criminum emundare. Amos. v. Vocat aquas ma-
ris. et effundit super faciem terre: et illud predictum. Ezech. xxxij.
Effundam super vos aquam mundam et mundabimini. haec aqua
enim maris est lachryma amara. quae recura aqua munda
dicit. quod quod per tritionem effunditur. aqua lauat et a pecca-
tis abstergit. Ut Tre. ij. di. Defecerunt per lachrymas ocu-
li mei. turbata sunt visera mea. effusum est in terra ie-
cur meum. super contritionem. Tercio dico quod effundit iustus
per copationem beneficium. An enim ignis terram agit statim resol-
uit et per ebullitionem effundit et circumquaque per se segregat
Sic affectio nostra aliena miseria tacta solet per copationem
non resoluere: per exteriora beneficia ad pro. nos perducit ef-
fundi. et maxime ista debet ad pauperes destituti et mise-
ricorditer ordinari. et istud prope videtur oleum magdalene
quod effudit super caput Iesu sicut dicit. Mat. xxvj. quod. scilicet. yn-
guentum seu oleum misericordiae et elemosine in Iesus. id est. in
pauperes christi repitantes deus effundit: et in vsus eorum expen-
dit. ut etiam sicut. de magdalena dicit. ibidem. quod. scilicet. domus reple-
ta est ex odore ynguenti. Job. xij. Sicut de tali elemosyna
riarum copatiua est visio odor bone fame possit ab omnibus
peritari. Cant. j. In odore ynguentorum tuorum currum. oleum
effusum nomen tuum. Dicit ergo quilibet pius homo illud. Esa-
pli. ij. Effundam aquas super sitientem et fluentiam super aridam
quod. scilicet. super pauperes sitientes et aridos. dicit aquae et flumina
beneficiorum effundit. et merito quod pro eo sicut dicit. Esa-
lyij. Cum effuderis esurientem et sitientem tuam supple. per copati-
onem interiorum: et a lam afflictam repleueris. scilicet. per elemosy-
nam exteriorum: tunc inquit dicit in tenebris lux tua et tenebrae
tuae erunt sicut meridies. Ista est ergo effusio qua effun-
dit iustus per copationem beneficium. Tercio dico. quod iustus ef-
fundit per deuotionem super se. Cor. enim ad deum eleuatur
per deuotionem effundit. et in seipso per dilectionem lique-
scit. dissoluit et mouet. Et sic homo per orationem ad deum ef-
fundere comprobatur. Effundit ergo per deuotionem. ps.
Effundite coram eo corda vestra deus adiutor vester
in eternum.

ternu Itē per dilectionē. Rom. v. Charitas dei diffusa est in cordibus vestris. Per pdicationē ps. Diffusa est gra in labijs tuis. Per orōnes ps. Effundo in cōspectu ei⁹ orōne meā: et tribulationē meā ante ipm p nuncio. Sic ergo p̄z quō inuenit. effusio pertinēs ad iustum. Tercio dico. q̄ inuenit effusio pertinens ad impium. De malo em̄ homine nota q̄ ipse. Effundit. Sram ipam amittēdo. Dico ergo q̄ mali effusio sanguinē primū ledendo. dunt gratiam virtutes Scipm malis exponēdo. deponendo. fatui em̄ si qñ habent aliqd gratie et virtutis. nō solēt illud seruare. sed potius facili occasione perdere et euacuare. Pro uerbiū em̄ cōmune est. q̄ miser vel infelic nūq̄ habebit bonā scutellā quā cam effundat. De belidibus et filiabus regis danay legi. q̄ viros suos ad instinctū patris p̄ma nocte nuptiar. pditiose occiderunt. p̄pter qd̄ dicit fabula. q̄ ipsas dy ad penā eternā in inferno damnauerūt. que. f. fuit dolū sine fundo implere uolentes semper aquā infunderent. vt. f. q̄rum a p̄te superioris possit infundi. semper a p̄te inferiori effundit. et sic imperpetuū laborarēt. Sic vere dico. q̄ in mundo sunt multi peccatores infelices. q̄. f. nō p̄nt habere aliā quā bonā scutellā (vt rudi et inuitato vocabulo vtat) et aliq̄ virtutū copiā congregatā. qñ ipsas effundat facili ter emittant et peccando occasione facili ipsas perdāt. Tident em̄ habere dolū cordis perforatum et fundo seu fundamēto p̄stantie et peruectate p̄uatū. q̄. f. q̄rum infundūt. tantū effundūt: et q̄rum boni laborando acquirunt: tantum peccando amittūt Bene ergo dicit. Eccl. xx. Sratie fatuorū effundent. Et meritorū: q̄ sicut subiungit. Eccl. xxj. fatui quasias p̄fractum et omnē sapientiā non tenebit. P̄z ergo. q̄ mali effundūt gratiā virtutes deponēdo. Itē dico q̄ mali effundūt sanguinē simplices affligendo. Crudeles em̄ hoies vident similes leombus. q̄. f. in sanguinis effusione se delectāt. Sicut em̄ d̄. puer. j. Pedes eorū ad malū currūt et festināt: vt effundāt sanguinē. Et isti p̄ certo sunt fatui: q̄ scriptura nūq̄ fallit que dicit. Sen. ij. Quicūq̄ effuacrit humanū sanguinē effundet sanguis illius. S̄ de hoc vide infra de sanguine. Effundūt ergo mali sanguinē humanū: impie agēdo. vel primū affligēdo. Itē dico q̄ isti effundūt seipos peccatū exponendo. Ille em̄ aliqd d̄ effundere. qui nihil sibi vult et inire. Sic homo tūc rēponit se effundit: quādo ex toto vitis se exponit. Et sic dico q̄ aliqui effunduntur.

Deliciose edendo.	Effunduntur dico dum
Luxuriose agendo.	edunt gulose vel deliciose
Seditiose viuendo.	contra illud. Eccl. xxx.
Impetuose loquendo.	vij. Non te effundas sup
Relū: copiā aggregando.	omnē escam. Item agen
Opulentiam deserēdo.	do impudice et luxuriose:
Culpe veniā desperando.	sicut ruben q̄ sedauit cō

cubinam patris sui iacob vt dicit. Sen. xlij. Ascendisti cubile patris tui effusus es sicut aqua nō crescas. Item viuendo iracunde et litigiose de quo in ps. Effusa est p̄rentio sup principes. Item loquendo indiscrete et impetuose p̄tra illud. Eccl. xxxij. Ubi nō est auditus. nō effundas sermonē. Quidā sicut ibidē dicit. Adolecens loquere in tua causa. vit. zc. Itē aggregando rēz copiā affectuose. sicut in persona auari terrena affectātis. dicit. Idere. Tre. y. effusum est in terra iecur meū. In terra inqt. i. in terrenis. Itē effundunt dimittendo oppulentiā doliose atq̄ luctuose. f. in morte qñ. f. ipsi mouent bona corporaliū effundent. ij. Reg. xij. Altare scindet et effundet cinis. Itē desperādo culpe veniā obfinate et p̄sumptuose. sicut. f. oc iuda despante d̄. Act. j. q̄ effusa sunt oia viscera eius. Adali ergo ad multa mala vitia effundunt et etiā diffundunt. Diffundunt em̄ se in mūdi p̄spere dilatātes et mūdi opulētias ambientes ij. Reg. v. Philistim diffusi sunt in valle raphan. Dif fundent aut postea oino deficientes et peuntes. Sap. v. Spes impi tanq̄ lanugo sequit. Et tanq̄ fumus qui a vento diffusus est. et Sap. ij. d̄ de morte ei⁹. Extinct⁹

cinis erit corpus nostrū: et spiritus diffunditur tanq̄ mollis aer zc. Sufficit de effundere seu diffundere.

Effraym. Nota q̄ effraym fuit vnus de filijs ioseph. qui inter filios iacob duodecimū tenuit locū: et duodecimū fecit tribū. Ioseph em̄ in effraym et mansit filijs suis duplicē sortem habuit: et sic in loco duorum successit pro eo q̄ leui cui dabantur decime nullam hereditatē assumpsit: igit̄ cuz effraym interpretat̄ crescens seu augmētatus: seu etiā fertilitas vel augmentū: cū etiā tribus effraym fuerit illa q̄ magis idololatrie vacauit et q̄ p̄ma filios israel ad idololatrā idurit: q̄. f. ieroboā regnū isrl̄ diuisit et p̄tra dñm suū salomonē se crexit: et q̄ vitulos aureos in dant berfabec p̄stauit. de effraym tribu fuit sicut d̄. ij. Reg. xj. et Eccl. xlvij. ex effrē imperare imperiū durū zc. videt̄ q̄ in bono et in malo possit assumi. Dicā ergo q̄ p̄ effraym pōt̄ intelligi. vir iustus: eccl. fia: paradus. vel etiā vir ipius seu iustus. P̄tio ergo dicā q̄ effraym significat̄ vir iustū. q̄. f. crescens seu augmētatus d̄. p̄ eo q̄ semp in melius pficiscēs. gratiis et virtutibus augmentat. et eo q̄ vlt̄ ad magne p̄fectionis cumulū pficiscit: et tō i scriptura in plurib⁹ locis fit mētio de mōte effraym. ad denotādū q̄ iust⁹ semp̄ debet esse in monte non in valle. i. in p̄fectionis acuminē non in pede iudic. xij. fuit quedam vir leuiticus habitans in latere montis effraym. In quibus verbis ostenditur q̄ quicūq̄ vult esse bonus effraym i. vir iustus atq̄ p̄fectus debet esse.

A malis cetibus respiscens.	Primū fit q̄ d̄ vlt̄
Virtutū viribus reminiscens.	uerē singulariter.
P̄fectis actibus pficiscens.	Quidā inquit. Se.
A vanis motibus obliuiscens.	cundū fit: q̄ d̄ per
In celi turribus p̄cupiscens.	fici etualiter. Vir.

inqt. Tertiū fit q̄ d̄ augeri efficaciter. leuitas additio et p̄positio. Quartū fit q̄ d̄ locari immobiliter habitā Quintū fit. q̄ d̄ leuari supnaliter. In latere mōtis effraym. Sit ergo in ipso quedā singularitas separatiua q̄. f. ipse d̄ esse quidā nō ois. Telle em̄. Sen. in epistola. Hūsp̄ est qui vbiq̄ est. Res em̄ solitarie i singulares sunt in natura p̄ ceteris excellēs. P̄z de fenice aue vnica et singulari: quā in natura p̄ ceteris ammiramur. P̄z de margarita q̄ et vno d̄: q̄ vna et singularis semp̄ in sua cōchili reperit q̄ th̄ i medicina p̄ ceteris lapidibus cōmēdat. P̄z de polo artico q̄ in nro emisperio est vnica et singularis stella et immobilis. q̄ ad dirigendū nautas p̄ astronomos p̄ ceteris vtilior reperitur. Sic reuera dicā q̄ illi q̄ singulares et solitarij volūt viuere et cōi p̄sortio hoim plus abesse solēt p̄nt p̄ ceteris boni esset sibi et alijs pficere et p̄desse. S̄ de hoc v̄z infra de solitudine vel et singularis qd̄ qd̄ ostendit cuz d̄: qd̄ qd̄ idē est qd̄ vn⁹ et singularis. Quis ergo vult se cū solo morari: magis p̄ esse effraym. i. magis p̄ d̄: et virtutibus augmētari. Dec. vij. Onager sibi solitari⁹ effraym. Quidā inqt. de quo p̄t exponi illd̄ qd̄ scribitur iudic. xvij. fuit eo tpe vir qd̄ de mōte effraym noie mitchas. Adichas em̄ in t̄p̄raf̄ qd̄ est h. aut qd̄ est iste: q̄. f. tales singulares ita solēt alios virtutib⁹ excellere. q̄ ad mirādo possum⁹ dicet̄ q̄ sūt h̄: et q̄ sūt isti diceret clamare. Sic ergo in effraym. i. in viro iusto. augmētato virtutib⁹ et adaucto qd̄ā q̄ singularitas separatiua. T̄ d̄ em̄ sit in ipso qd̄ā etualitas roboratiua. Vir inqt. q̄. f. d̄ a virtute vel a virecētia. vel virore. Arbor. n. nūq̄ augmentat nisi q̄ diu virescit. Sicca em̄ arbor nūq̄ crescit. Vir v̄z nec aliq̄s augmētari⁹ efficit vel p̄fectus: nisi virore grē sit humect⁹. Vir inqt. . Reg. j. fuit vir vn⁹ de ramatha in sophim de mōte effraym. et nomē ei⁹ helcana. q̄ interpretat̄ zelus vel dei possessio zc. Vide ifra de viroz in tabula in multis locis. Sic ergo in illo q̄ vult esse effraym qd̄az etualitas roboratiua. ps. Effraym fortitudo capitis. T̄ Abhuc sit in ipso qd̄az p̄tinuitas vegetatiua. qd̄ ostendit cū dicit leuitas q̄ interpretat̄ oppositio seu additio. q̄. f. sicut puer nūq̄ ad augmētū de bitū p̄ducit: nisi nutrimentū p̄tinuū mēbus ipsis ap

E

f

E

D

C

ponatur. Sic nec hō cōplementū mox ⁊ virtutū attin-
git nisi. q̄ p̄tinue in d̄tibus ⁊ bonis operibus vegetat
⁊ crescit leuites. inq̄t. Judi. xvij. Cū venissent in mōtes
effraym intrauerūt domū micbe agnos. ētes vocē ado-
lescentis leuite. Adolefcēs q̄ adhuc est in crescēdo ⁊ le-
uita q̄ interpretat appositus. cremenū ⁊ profectū vir-
tutū designat. de quo Ilic. rxiij. Audiu effraym trans-
migrantē. i. de bono in melius. pcedentē. Sic ergo in
illo q̄ vult esse effraym. i. iustus ⁊ augumētari⁹ ⁊ cōple-
re esse q̄dā p̄tinuitas augumētatiua seu vegetatiua.

D leuites inq̄t. **I**n sup sit in ipō q̄dā immobilitas col-
locatiua: q̄d̄ oñdit cū d̄: habitās. Habitare em̄ morā ⁊
itātū in aliquo loco designat. q̄. s. pegrinus q̄ nō facit
nisi trāsire. nō d̄: pprie habitare. Plāta em̄ nunq̄ au-
gumentat aut crescit. nec ad debitū cōplementū attin-
git: nisi illa q̄ in aliquo certo loco sine mutatione resi-
det atq̄ sistit. tēte em̄ Sēh. in epla. Hō p̄ualecit plā-
ta q̄ sepe transfert: ⁊ nihil adeo sanitatē impedit. vt re-
mediorū crebra mutatio. Sic. vere dicā q̄ status. q̄s p̄-
seuerātia ⁊ immobilitas in vno. pposito seu locovalde
p̄ficiat ad obtinendū ⁊ certū debitū cōplementum: ⁊ ad
hoc q̄ q̄s effraym sp̄ualiter possit dici q̄. s. nisi q̄ in d̄tibus
magis efficit nisi q̄ a motu mētis ⁊ corpis q̄scit
atq̄ sistit: ⁊ nisi q̄ magis habitator q̄ pegrinus censet
Habitās inq̄t. vide infra de habitare. vñ Judi. rix. Appa-
ruit hō sener ⁊ uertēs de agro q̄ ⁊ ipse erat p̄c. mōte ef-
fraym: ⁊ habitabat in gabaa. Sit ergo in illo q̄ vult esse
⁊ tuosus ⁊ iustus quedā immobilitas q̄tatiua: habi-
tās inq̄t. **D**euū sit in ipō quedā supnalitas p̄tēpla-
tiua seu subleuatiua. s. p̄templatio vel affectio superio-
rū ⁊ ceterorū bonorū q̄d̄ oñditur cū dicit. In latere mō-
tis effraym. mons enim altitudinē contemplationis
designat: Unde de moyse legitur. Deur. xxxij. q̄ ipse
ascendit sup montē nebo ⁊ ostendit ei deus totam ter-
ram effraym: ⁊ de gedeone. Judic. vij. q̄ ipse misit nun-
cios in omnem montem effraym. Et nota q̄ si vis q̄ il-
li qui tali modo dicuntur effraym. s. viri iusti decem.
Aspicūt fide cognoscēdo. Talibus em̄ deus mani-
fēstauit. mente diligēdo. festat ps. Qui sedes sup
⁊ recipiūt sibi succedendo. cherubin manifestare
coram effraym. Apud tales ⁊ d̄s hospitat. ps. Effra-
ym suscepio capitis mei. Talibus insup deus cōicat.
q̄. s. isti sunt filij ⁊ successores dei in glōria paradisi.
Ilic. rxiij. ⁊ effraym p̄mogenitus meus ⁊ ibidem filius
honorabilis mihi effraym. p̄t̄s ergo quō p̄ effraym i-
telligit iust ⁊ p̄ditio. **S**ecō dico. p̄ effraym intelligit
ecclesie seu religionis possessio. Ista est em̄ q̄ ⁊ virtibus
augetur. ⁊ que bonis operibus cotidie augmentat.
Dicit ergo potest effraym. quia ibi.

E **U**iget deuotio. **D**e deuotione p̄t̄s: q̄ in ps. d̄: illis
clamat p̄fessio. **P**redictū. Effraym suscepio capi-
tis mei. **D**e p̄fessione etiā p̄t̄s: q̄
Audif p̄dicatio. **S**icut d̄: Judic. iij. Insonuit bucci-
na in monte effraym. **D**e p̄dicatione hō pōt dici illud
Sentit castigatio. **S**icut d̄: Judic. iij. Insonuit bucci-
na in monte effraym. **D**e p̄dicatione hō pōt dici illud
Judi. vij. **A**disit gedeon nūcios in oēm montē effraym
di. **D**escēdit in occursum madian sequit. **C**lamauitq̄
ois effraym. **E**t illud q̄d̄ dicit in ps. **E**cce audiuim⁹ eū
in effraym. **D**e correctione hō pōt dici illud ps. filij ef-
frem intēdentes ⁊ mittentes arcū. ⁊ Judic. v. **E**ffraym
deleuit eos. **S**i hō p̄r effraym velis intelligere au-
gumentum ⁊ oppulentiam paradisi: q̄ videlicet. **I**bi.
Conspiciat dei clementia. **E**st em̄ loc⁹ clar⁹ in quo de-
p̄cipit dei clementia. **U**s nude sp̄iciat ps. **A**dam
Comendat dei potētia. **F**estare coraz effraym ⁊c. vt
Tēdicat alta p̄sidentia. **S**. Item est locus opulētus
vbi bonū oē p̄cipitur. q̄ s. ibi est felicitas sempiterna.
Sēh. rlv. ij. **E**ffraym posuit ad dexterā. **D**extera em̄ fe-
licitatē eternā signat. **I**tes ibi est locus lectus vbi deus
alte cōmendat. **U**ñ illud p̄dictū Judi. iij. Insonuit buc-
cina in mōte effraym. **I**tes ibi est locus altus vbi iustus
digne p̄ncipat. **U**ñ illud p̄dictū Judi. rix. **H**abitans
in latere mōtis effraym. **T**ertio dico q̄ p̄r effraym
pōt intelligi. vir iniquus. **C**onstat em̄ q̄ mali cultum

dei derelinquūt. idola. i. peccata seu bona terrena am-
plexant. ⁊ collūt vitulos aureos. i. mūdū dimittas deau-
ratas adulādo adorant ⁊ diligūt. **D**sec. xl. **P**articeps
idolorū effraym. **E**t nō. q̄ p̄ctōr p̄t̄ dicit effraym. **Q**uia
Inuidus ⁊ maliciosus. **E**t dico inuidus ⁊ mali-
ciosus. **E**sa. ir. **A**nusq̄ q̄
Inrosus ⁊ seditiosus. **C**ornē brachij sui vorabit
Inmūdus ⁊ luxuriosus. **M**anasses effraym ⁊ ef-
fraym manassen. **S**imul
Languidus ⁊ desidiōsus. **I**psi p̄tra iudā. **E**st. etiam
Ignarus ⁊ obliuiosus. **I**psi sup⁹ ⁊ ambitiosus. **E**sa.
Auarus ⁊ callumatosus. **R**xiij. **U**e corone supbie
Inanis ⁊ vanigloriosus. **C**ebrys effraym. **I**tes est ri-
Instabilis ⁊ infructuosus. **R**osus ⁊ seditiosus **J**udic.
Infidel⁹ ⁊ piculos⁹. **C**tuosus **R**ij. **I**n effraym orta est
finalr ip̄e cru⁹ flebil⁹ atq̄ lu-
seditio. **I**tem est imundus ⁊ luxuriosus **D**sec. v. **F**orni-
carus est effraym. **I**tes est languidus ⁊ desidiōsus **D**sec.
v. **U**idit effraym languorē suū. **I**tes est ignarus ⁊ obli-
uiosus **D**sec. vij. **F**actus est effraym quasi colūba sedu-
cta nō hñs cor. **I**tes est auarus ⁊ calūniosus. **D**sec. rxi.
Calūntiam dilexit: ⁊ dixit effraym verūtū diues effect⁹
suis. **I**tes est inanis ⁊ vanagloriosus **D**sec. rxi. **E**ffraym pas-
cit ventū ⁊ sequitur eū. **I**tes est instabilis ⁊ inuirtuo-
sus **D**sec. ix. **E**ffraym q̄si auis auolauit. **I**tes est infide-
lis ⁊ piculosus q̄ sicut dicit **D**sec. ix. **E**ffraym ducit ad
interfectionem filios suos. **I**tem ip̄e erit finaliter frac-
tus ⁊ flebilis atq̄ luctuosus. s. q̄n dānabit in eternum
Dsec. ix. **C**ōfusio effraym capiet **E**t zach. ix. **D**isperdā
quadrigā ⁊ effraym. **I**tes aut̄ per oia dic de mundo.

Effugere. **A**ide infra de fugere vbi fiet. vel in-
fra de caudere ⁊ alijs similibus.

Benus. **E**gestas. **N**ota q̄ qua
e **g**estus. videlicet. **g**estus.

Comendabilis ⁊ veneranda. **Q**uarta vero egent vi-
Detestabilis ⁊ euitanda. **R**i dolorosus. s. damnari
Miserabilis ⁊ subleuanda. **P**rimo ergo dico q̄
Amidabilis ⁊ cauenda. **I**uenit egestas homi-
Prima egent viri virtuosus. **N**um iustorū: ⁊ ista est
Secō egent viri vitiosi. **Q**uedā egestas tempe-
Tertia egent viri luctuosus. **R**antia ⁊ abstinentia. q̄
s. isti voluntarie sunt pauperes ⁊ egeni vt in paradiso
ualeāt abūdare. **E**xemplo xp̄i de quo dicit. ij. **C**oz. vij.
Quō cum diues esset pro nobis egenus factus est. **T**ali
aut̄ egestate egerunt sancti dum viuere in hoc mū-
do. q̄ sicut dicit apostolus **H**ebreo. rj. **I**sti fuerunt egē-
tes angustiati. afflicti quibus dignus non erat mun-
dus in solitudinibus errantes in spelūcis ⁊ in cauē-
nis terre. ⁊ ij. **C**oz. vj. dicitur de sanctis. q̄ ipsi fuerunt
sicut egentes multos autē locupletātes. **T**anq̄ nihil
habentes. et omnia possidentes. **I**sta est ergo egestas
hominum iustorum. **S**ecō dico. q̄ inuenitur ege-
stas hominum malorū. ⁊ ista est sp̄ritualiter loquendo
egestas raptorum. egestas auarorum: egestas etiā om-
nium peccatorū. **D**imnes enim isti sunt sicut ignis qui
consumit ⁊ deuorat quicquid apponitur ⁊ rursus in-
diget ⁊ rursus nutriatur. **D**e raptoribus pater: qui om-
nia bona aliorum deuorāt ⁊ tamē semp pauperes sunt
⁊ egent. figurati in illis vaccis macilentis **S**ene. rlv.
Que deuorata pinguedine aliarum. nullum saturita-
tis dederit vestigiū. **I**dcō. **P**rouerb. rj. dicit. q̄ alij diui-
dunt propria ⁊ ditiores sunt. **A**lij rapiūt nō sua ⁊ semp
in egestate sunt. **E**t p̄corte multi nobiles nostri hmoi
sunt ⁊ magniviri: qui recte videntur esse maledicti ma-
ledictione **J**oab principis militie dauid. de quo dicitur
ij. **R**eg. iij. **N**on deficiat de domo ioab sursum semē
nūcū sitinens ⁊ leprosus ⁊ tenens fufum cadens glā-
d: o. ⁊ indigens pane: q̄. s. tales nobiles semiflui sunt
per luxuriam ⁊ leprosi sunt. i. ferentes per infamiam: te-
nent fufum per moliciem effeminatam. cadunt glā-
dio per iracundiam: ⁊ finaliter per diuinam iustitiam
⁊ semp pane indigēt per penuriā. **A**nimalia em̄ rapa-
cia sunt vt cōiter paupiora. **E**t iō **E**ccl. r. d̄: **A**ldeloi est
quopraf

qui opat & abundat q̄ gloria & indiget pane. Et t̄c tales gloriātes & gloriosi bñ dicunt. eo. f. q. p. supbia iactantia: rvanā glouā p̄ ceteris extollūt. Ad n̄ p̄pter hoc minus indigere & esse paupes dignoscunt. Et hoc est qđ d̄r in scriptura. Prouer. xiiij. q. vbi vba sunt plurima. ibi frequēter egestas. Ad etiā de inferioribus & baulis: chetulisq; dñorum sepe videmus: qz. f. isti alie n̄a rapit vt dicit: sed tandē sua a superiorib; aliquotiens rapiunt. & sic ad egestatē ampliorē deducunt. vñ Prouer. xxij. Qui calumnia paupem vt augeat diuitias suas. dabit ipse ditione se & egebit. Multi em̄ nobiles sunt q̄ quāto plus rapiūt alicnū. tāto amplius pauperes fiūt. De istis ergo determino qđ isti q̄busdā suis pauperibus viliores & quibusdā suis usticis sunt peiores. qđ bñ testat scriptura d̄. Prouer. xij. Melior est paup̄ et sufficiens sibi. q̄ gloriosus & indigens pane. Et merito: qđ p̄ccerto indigētia & insufficientia magnor. opp̄ssio ē & destructio subditor: qz sicut d̄r Prouer. xvij. Dur̄ indigens cēsu multos opprimet p̄ calumniā. De avaris n̄o qđ p̄mū egēt p̄z: qz. f. sicut vorago seu caribdis aquas absorbens quāto plus de aquis recipit tāto minus apparet qđ recipit. imo semper indigere videt vt recipiat iterato: Sic avari nūq̄ satiant̄ receptis. sed semp̄ indigēt recipiēdis. ps. Diuites eguerūt & esurierūt. inquirētes aut̄ dñm nō minuetur omni bono. Isti vident̄ intrasse maledictionē tantal: qđ s̄m fabulas in inferno positus est in aqua vsq; ad labiū inferus: sed qz caput inclinare nō p̄t quāto plus abūdāt: tāto magis egēt: & quāto plus h̄z aquam tāto plus h̄z sitim. Indigētia em̄ sua est inutilis. affluētie p̄ntia amplius irritabit. Sic est de diuitibus & avaris: quāto em̄ plus habēt. tāto magis egēt. An̄. Sē. dicit. qđ diues est nō qđ magis h̄z sed qui minus egēt. Et s̄o de maledictiōe innox d̄r. Mal. ij. Aditā in vos egestatē. & maledicā bñdictionibus vestris. i. opulētū vestris. An̄ diuitibus d̄r. Apoc. ij. dicit inquit qz diues sum & nullus egeo cū sis miser: miserabilis & pauper: eccus nudus. De peccatoribus aut̄ p̄z qui. f. diuis bonis sp̄ualibus indiget. Sunt em̄ sicut terra sterilis & deserta. in qua est carentia & indigentia omnis boni. Prouer. ij. Egestas a dño in domo impij. qđ vtiq; nō est de iustis. Ite em̄ nō sunt egeates sed potius abūdātes. sicut em̄ d̄r. Lu. v. Ad egēt qđ sani sunt medico sed qui male h̄nt. Cor. xij. Bonetā nostra. supple mēbra nulli egēt. Teste em̄ Sē. Justus nō egēt nisi seip̄o in hoc. f. deū imitans. De quo d̄r. Eccl. xij. qđ neq; adiectum est neq; minus: neq; egēt alicuius p̄silio. & in ps. Deus meus es tu qm̄ bonor̄ meor̄ nō eges. Sic vere iusti qui deū & scrip̄os secū h̄nt nullus proisus egēt. Ad qđ monet scriptura Eccl. xl. fili in tpe vite tue nō indigeas. Melius est em̄ mori qđ indigere. Ad indigēss inquit supple v̄tutib; vcl nō indigeas. supple terrenis opibus: sed modico p̄tentus ipas abhorreas & p̄tēnas: qđ p̄ccerto. Melius est mori. qđ taliter indigere. Iusti em̄ nō indigēt terrena opulētia. nō indigēt penitentia. nō indigēt sapiētia. nō indigēt nisi frequēt̄ p̄fessionis mūdicia & eterne hospitalitatis cōplacētia: & mutue firmitatis b̄nivolētia. qđ nō indigēt opulētia. p̄z. Prouer. xxxij. vbi de muliere fortis. i. de diuina gr̄a dicit. qđ p̄fidit in ea cor viri sui. & spolijs suis non indigebit. Itē qđ nō indigēt penitētia. qz. f. qđ nō cōmittit p̄nitētia. P̄z. Lu. xv. d̄ non agitantouē iustis. qđ ipsi nō indigēt penitētia qđ isti nō indigēt sapiētia. p̄z qz. f. ipas admittit liberaliter eis deus. P̄z. Jaco. i. vbi d̄r. Si qđ v̄m indiget sapiētia. postulet a deo qui dat oibus affluēt. sed solū qđ isti indigēt purificatiua p̄fessione & mūdicia. f. p̄ quotidianis venialibus. p̄z. Jo. xij. Qui lotus est nō indigēt nisi vt pedes lauet. Item qđ isti indigent eterni b̄n̄itij cōplacētia. patz. Judi. xij. vbi d̄r. Nulla re indigemus nisi hospitio. Itē qđ isti indigēant mutue charitatis firmitate & amicitia. p̄z. qđ oia mēbra indigēt vñi alteri: sic hoies. j. Cor. xij. Ad p̄t dicere oculus manus opa tua nō indigeat. Sz reuer

ecōtra. mali oibus indigēt. dicētes illud Ibiere. xliij. Et eo tpe quo cessauimus sacrificare regine celi. & libere ci libamina oibus indiguimus: & gladio & peste consumpti sumus. Mal̄ em̄ qui regine celi. i. beate v̄gini per bona opa nō sacrificāt. p̄stat qđ bonis omnibus indigēt atq; carent. Isti enim. Indigent.

Stata viuificante. Dico ergo qđ mali indigent gratia viuificante Job. xxx. Uta ipa putabant indigni. ege

Doctrina rectificante. Doctrina rectificante. state & fame steriles. Itē indigēt gloria qđ beatificat. Ro.

Jocūditate letificante. Jocūditate letificante. gēt gloria qđ beatificat. Ro.

Fidelitate iustificante. Fidelitate iustificante. iij. Dēs em̄ peccauerūt egēt gloria dei. Item indigēt doctrina que rectifcat. Heb. v. Kursum indigeris vt do. camini. Itē indigēt iocūditate que letificat. Uñ Prouer. xij. Da merēribus vñū & c. sequit. Bibāt & obliuiscant̄ egestatis sue. Item egēt fidelitate que iustificat. De quo Prouer. xij. Qui despicit amicu indigēs est corde. Itē egēt stabilitate qđ fortificat. qz. f. tales nō habent p̄stantiā & stabilitate cordis Prouer. x. Virga in dorso eius qđ indiget corde. Tales em̄ sunt mali egēt seu indigēt qu. f. nō sunt digni stare inter bonos hoies & valētes iuxta illud qđ precipit Deut. xv. Dño indigēs & mēdicus nō erit inter vos. Et Act. iij. dicit qđ iter apostolos & discipulos nullus penit̄ egēs erat. P̄z ergo qđ est & inuenit egestas & indigētia hoim̄ pueror̄. Tercio dico. qđ inuenit idigētia hoiz miseror̄ & pauper̄ & egnor̄. & ista p̄z tyrannis soler despici crudeliter. Dico ergo (certo A clemētib; soler aspici benigniter. qđ tyranni egēcos A dño soler liberari salubriter. crudeliter affli. Ab eodem soler exaltari feliciter. gunt & despiciūt Despiciūt em̄ eos necessaria dēnegādo Esa. xij. Egeni & pauperes querūt aquas & nō sunt: ipsos decipiēdo atq; fraudādo Amos. iij. Audite x̄ bñ hoc. vacce pigues qui estis in monte samarie. qui calūniā facitis egenis & p̄fringitis pauperes. ipsos ledēdo seu iniuriando Job. xxij. Adane primo p̄surgit homicida vt interficiat egenū & pauperē. Itē dico. qđ clemētes egenos benigniter adiuuāt & respiciūt. iuxta illud Ecc. iij. Rogationē p̄tribulati ne abūcias: & ne auertas faciē tuā ab egeno: & ab inope ne auertas oculos tuos. Et aduerte qđ isti debent respici videri vicz vt foucant Esa. lvij. Egenos & vagos induc in domū tuā cū videris nudus opi cū. Ut eruant. f. ab impijs opp̄ssionibus. ps. Eripte pauperē & egenū. de manu peccatoris liberate eū. Et vt p̄mia eterna exinde recipiant & p̄mereant. qz. f. sicut dicit in ps. Btūs qui intell. get sup egenū & pauperem. in die mala liberabit eū dñs. Itē dico qđ deus & sancti egenos salubriter liberāt & respiciūt. ps. Ego vero egenus & pauper suz deus adiuua me. Et alibi d̄r de eo qđ ipse eripit inopē de manu fortiorū eius. egenū & pauperē a diripiētib; eū. Itē dico qđ deus & sancti egenos. qm̄ qđ t̄p̄aliter: semp̄ aut̄ eternaliter exaltāt̄ p̄ficiūt: qz. f. sicut d̄r. j. Reg. ij. Deus est de puluere suscitās egenū: & de stercore erigēs pauperē. Ita est ergo indigētia hoiz miseror̄. Quarto p̄ncipaliter d̄r o. qđ inuenit indigentia seu egestas hominū damnatorū. isti em̄ indigēt omni bono. Un̄ damnatis maledicūt dominus. Deut. xxvij. Percussit te dñs egestate & febru. frigore & estu. & acre corrupto ac rubigine. Et si vis nota. qđ egestas & paupertas eternat etiam tēporalis acquirūt. Propter Indisciplinatam proteruitatem, Immoderatam gulositatem. Increditam fatuitatem. Inercitatam seu nimis sopitam ociositatem. De p̄terita indisciplinata dicit P̄uerb. xij. Egestas & ignominia ei qui deserit disciplinā. De gulositate inordinata immoderata dicitur Prouer. xij. qđ qui dilige epulas in egestate erit. De fatuitate incredit. dicitur Prouer. x. Qui indocti sunt in cordis egestate mouentur. De pigritia & ociositate somnolenta & consopita dicitur Prouer. x. Qui secretatur oculum replebit egestate. Et ibidem. xij. Qui piger semper in egesta

C

D

E

Egyptus.

et est. Et ideo bene cōsultitur Prover. xi. Noli diligere somnum ne te egestas opumet. Ista est ergo egestas damnator. ¶ De beatis vero constat q̄ egestas eis non pueniat: q̄. sicut dicitur Apoc. xxi. Civitas hec non eget sole necq; luna. Et ibidē. xxi. dicit. de sanctis. q̄. i. p̄i nō egent lumine lune. necq; lumine solis. q̄m dñs illuminabit illos. Hoc ergo d̄ egestate seu idigētia sufficit

Egyptus. Egyptus vt cōter quadrupliciter signat. Signat em̄ mundū. penitētie statū. p̄ctm̄ et infernū. Egyptus em̄ interpretat tenebre. Et ideo signat mūdū in quo est tenebrositas errorum. Signat penitentie statum qui est tenebrositas humiliatorum. Signat peccatorē vel peccatū qd̄ est tenebrositas vitior. Signat infernū vbi est tenebrositas tormentorum. Quod ergo per egyptū mūdus intelligatur p̄t. Esa. xix. vbi de incarnatione xpi dicit. Ascēdat dñs sup̄ nubem leuem et ingrediet egyptū. q̄ etiā per egyptū intelligat penitentie status pat̄. Ero. iij. Vidi afflictionē populi mei qui est in egypto. q̄ etiā p̄ egyptum intelligatur peccatus vel peccator. p̄t. Esa. xxxi. Egyptus homo et non deus et equi eius caro et non spiritus. q̄ etiā per egyptum intelligatur infernus. pat̄. Ezech. xxxi. Ecce ego ad te. Pharaon rex egypti. dicit magico magice. qui cubas in medio luminū. ¶ Primo ergo dicamus aliqd̄ de egypto in quātibz signat mundū. Et notemus q̄ per egyptū potest mūdus intelligi triplici ratione. Primo in egypto est caloris inflammatio. Secōdo ferarum habitatio. Tertio deserti pagratio. Egyptus em̄ est ubi inflamatur. A feris habitatur. Desertis p̄nalat. Sic vere charissimi in mūdo isto est. Cupiditas feruentissima. Calores em̄ ardoris cupi Societas iniquissima. ditare. fere et bestie desolantias penalissima. gnant malorum societatem. desertum vero denotant laboris angustiam. Dico ergo q̄ in egypto isto est nimietas ardorum. In egypto enim superior tantus viget estus s̄m fido. q̄ nullus homo potest ibi tute morari. Soli enim serpentes et basilisci et alia reptilia viuunt ibi. Illi enim homines qui ibi conuersantur toti nigri efficiuntur propter calorem. Sic vere in egypto huius mundi. maxime in parte superiorū idest in statu diuitum et superiorum. regnant hodie multi et varij calores et ardores. scilicet. Avaricia. Luxuria. Fracūdia. propter qd̄ ibi pauci homines. i. paucē persone ratione vententes conuersantur. et multi serpentes et mali peccatores inibi commorantur. vnde Ezech. xxx. Dabo terrorem in terra egypti et disperdam terram pharaon. et dabo ignem in taphnis. Sequitur. Interficiam multitudinem alexandrie et dabo ignem in egypto. Unde aduerte q̄ qui in ista egypto ardore avaricie sunt. inflammati. habent generaliter ista vitia scilicet.

Ignorantiam. Ignorantia ostenditur cuj d̄. Egypti fraudulentia. qd̄ interpretat tenebre. Ideo dicitur Detractionem. Dabo terrorem in terra egypti. Ad de Adulationem. notādū q̄ illi q̄ sunt p̄ ignorantiaz tenebrosi. facilliter sunt stupidi et tremulosi. qd̄ maxime p̄tinet ad avaros. qd̄ semp̄ timēt amittere bona sua. Dicit s̄m Seneca. Quārū accessimus ad successum. tantus successimus ad metū. Et in ps̄. Trepidauerūt timore: vbi nō erat timor. Itē fraudulentia ostenditur cū d̄. Pharaon. i. status illoz q̄ sunt deceptio pauperū. calcarior et opp̄ssor. Itē detrahit denotat in vocabulo taphnis. qd̄ interpretat os insanū serpentū. Detractores em̄ serpentes similes sunt: q̄ os cox insanū est. et venenosus et p̄nitiosus ps̄. Os cox abundauit malicia. Itē adulationem intelligit p̄ multitudinē alexandrie. que interpretat alienas tenebras. q̄. i. adulatoris adulador facta aliorū iustificatio tenebras sue desperationis et timoris alenat et supportat: q̄ isti sunt q̄ in malicijs suis iustificat regē. et in medijs suis p̄ncipes. Sicut d̄. Dicit. vij. In ista ergo egypto. i. in mūdo put dicitur est inuenitur. Deceptio. detrahitio adulatoris. et ignorantie obfuscatio. Viget enim hodie in mūdo ignis et ardor avari-

cie. cupiditatis luxurie. carnalitat. iracūdie et crudelitatis. Dabo inquit ignem in egypto. et sic bene dico q̄ in ista egypto. i. in mūdo est nimietas ardor. ¶ Dico etiā q̄ ibi est societas maloz. In egypto em̄ habitant multa crudelium animalium genera. Sunt em̄ ibi ypocriti. q̄ sunt equi fluuiales. q̄ de die in aqs natāt: de nocte vero exeuntes segetes hoium depascūt. Item ibi sunt crocodili q̄ in inuit fluuijs cōmorantes mandibulā superiorē solum inter oia animalia. dicunt mouere. Itē ibi nascunt basilisci q̄ solo visu et flatu dicunt oia viuentia interimere et necare. Et p̄certo in egypto huius mūdi sunt et alia genera animalium pueros. Primi em̄ sunt luxuriosi. q̄ more ypocritarum in fluuijs delictarū et vanitatibz de nocte. i. in abscondito et occulto exeūt facere facta sua turpia. et imūda Job. xxiij. Oculi adulterij obseruat caliginē. Et ideo isti dicunt equi fluuiales. q̄ equus est animal valde luxuriosum. Hiere. v. Equi amatores in feminas et emissarij facti sunt. vnusq; ad vxorem primi sui hinciebat. Itē sunt ibi auari et ambitiosi: q̄ more crocodiloz mandibulā superiorē tātummodo mouent inferiorē vero immobilē semp̄ tenēt. q̄. sicut isti semp̄ ad superiora anhelant. Inferiora vero. s. primi utilitates mortis necessitate et inferni profunditate nō p̄siderant necq; cauēt. sed solū monere superiorē mandibulā. i. tractare masticare de superbis et sublimibus vanitatibz se delectant dicentes. s. illud Esa. xliij. Ascendā in celū et. Sunt etiam ibi inuidiosi. quoz visus more basilisci alijs venenum est. q̄. s. omnibus quos in prosperitate vident inuidēt et ipsos detrahendo inueniant et cor rumpunt. Et sic bene dico. q̄ quia in ista egypto idest mūdo commorantur inuidiosi. ambitiosi. luxuriosi bene dico q̄ ibi est societas maloz. Unde Ezech. xxx. fortissimi gentium adducentur ad disperendam terram: et euaginabunt gladios suos super egyptum. et sequitur. Tradam terram in manus pessimozum. Ibi est ergo societas malozum. ¶ Est preterea ibi angustia laborum: egyptus enim ex vna parte circumdatur mari. ex omnia parte desertis inaccessibilibus est vallata. Sic vere charissimi: mundus et mari et deserto idest omni genere tribulationū. laborum et amaritudinum est vallatus Ezech. xxxi. Erit terra egypti in desertū et in solitudinem. Istud maxime p̄t in filijs israel: qui q̄ diu fuerunt in egypto semper fuerūt in seruitute: op̄ aduerter tribulatione. sicut dicit Ero. ij. Et postmodum aduertere q̄ sicut egyptus antiquus decē plagis principalibus fuit afflictus. scilicet sanguine. ranis. cinisibus et muscis. sicut dicit Ero. viij. et viij. Itē morte animalium gradine et vesicis: sicut ibidē d̄ ca. ix. Itē locustis et tenebris sicut d̄ Ero. x. Itē morte p̄mogenitorū sicut dicit Ero. xij. Sic vere charissimi. egyptus mūdi multis plagis vulnerat: multis tormētis subijct. multis vitijs imbutur multis tribulationibus infestatur: Et maxime ibi sunt decem plage per quas possumus intelligere quatuor genera hominum malozum et sex genera principalium vitiorum. Quatuor enim malozum hominum genera significant quatuor reptilia animata de quibz fit mēto p̄ ranas. cinifes. muscas et locustas. Iste enim clamose significat malos aduocatos. q̄ nō cessant clamare coarpare coartare. Per cinifes q̄ gallice dicunt thētes que dormientes inquietāt. intelligo malos balliuos qui nō cessant alios molestare. Per muscas que viceribus insidiant intelligo malos iudices qui nō cessant aliorū defectus et vlcera seu scelera inuestigare: vt sanguinē sue substantie tp̄alis possent p̄ emēdas sugere et h̄c Locuste signāt detractores q̄ sanā aliorū nō cessant rodere et vastare. Locusta em̄ os h̄z triangulū et in cauda portat aculeū. Ideo d̄ istis quatuor d̄ in ps̄. M̄ rana cynomia. i. musca cinifer et locusta fuerūt in egypto. S̄ dico adhuc q̄ in istis plagis p̄t intelligi sex genera vitior. Ibi em̄ est sanguis. ecce p̄ctm̄ luxurie: q̄ sicut d̄ Dicit. iij. furēt adulterium inundauerūt super terras: et sanguis sanguinē tetigit. Item ibi fuit mors animalium. ecce p̄ctm̄ pigricie. qd̄ boies bestiales occidit: quia

dit: q: fm Sen. Scia sine literis mors est. viui hois se-
 pultura. Itē ibi est vesica inflata: ecce peccatū supbie.
 Itē ibi est grādo q: dure pcutit: ecce pctm rapine r seui-
 cie. Ibi fuerūt tenebre: ecce peccatū pignorantie. Ibi est
 moys primogenitor. i. animarū: ecce peccatū inuidie.
 Qui em odit fratrem suū manet i morte. i. Job. iij. Istis
 ergovitijs r tribulationib? subūcti egyptus hui? mun-
 di: q: sicut dicit. Esa. xix. Dabo egyptū in manu crude-
 liū dñor. Ista ergo est egyptus put dictū est vbi inue-
 nit. Anxietas labor. Societas malor. Humilitas ar-
 dorū. Ideo de ista egypto debēt filij israel q: tū ad affe-
 ctū recedere: r ad terrā pmissionis q: est in celo anhe-
 lare. Iuxta illud. Ose. xij. Puer israel r dilexi eum: r ex
 egypto vocavi filiū meum. ¶ Sed sicut adhuc notare
 dic q: egyptus signat mundū bonos afficientē. Egy-
 ptus em semp legit fuisse filijs israel inimica. vel falsa
 amica. Inimica dico q: ipso tenuit in seruitute. sicut
 pt. Deut. v. vbi dicit. Serui eramus pharaonis in egypto.
 falsa amica vñ de fallacia mūdani auxilij dicit. Esa. xxxij.
 Confidit super baculū arundineū p fractū
 istū sup egyptū. cui si innixus fuerit hō intrabit i ma-
 nū ei. Sivere dicā de mūdo: q: s. semp est r fuit inimi-
 cus nociuus r p rarius filius israel. i. viris iustis r bo-
 nis. r marime viris ecclasticis r religiosis. Cōstat em
 q: mūdani semp p uocurūt odire r psequi viros iustos
 r se eis ostēdūt inimicos. Ero. i. Dēcrāt aut filios isrl
 egyptū. vel saltē semp est r fuit ipsis falsus r infidelis
 amicus r sustētator arūdicus atq: vanus: r ideo spe-
 rantes in mūdo r mūdani arguunt. Esa. xxx. Ne filij
 desertores q: ambulatis vt descēdatis in egyptū. sperā-
 tes auxiliū in fortitudine pharaōis. Talis ergo regio
 dicitur dimitti. r viris prudētib? despici r exiri. Ibiere. xlij.
 Nolite intrare in egyptū. Ille em egyptū intrat q: mun-
 dū r mūdi pompā diligit r affectat. In egyptū ergo et
 in mundū p affectū r cōplacētā nō est intrandū. sed
 abinde potius ereundū. Et merito: q: p certo ibidē re-
 sident. Diuersis vitijs r varijs aiaz periculis suppo-
 nunt. Ibiere. xlij. Si ingrediamini in egyptū vt ibi ha-
 bitetis. gladius quē vos formidatis vi apphendet vos
 in terra egypti r fames p qua solliciti estis adherbit
 vobis in egypto. Abinde vo cēdēt: r ipm q: tū ad effe-
 ctū dimittēt sanctificatur r emēdant. ps. In exitu
 israel de egypto r c. facta est iudea sanctificatio eius.
 ¶ Et sicut notabis q: ista egyptus. s. mundus fugien-
 dus est r ptemendus ppter multa. videlicet q: est. Ibi.
 Gule voracitas. Est dico in ista egypto voraci-
 tas: gulositatis. An illi gulosi
 Mentis captiuitas. tas: gulositatis. An illi gulosi
 Luxus carnalitas. dicebāt. Au. xj. Recordamur
 Grauis cupiditas. pis: iū quos comedebamus in
 Grandis crudelitas. egypto. Tulus em p mīscuū
 Sensus obcuritas. vt dicit ibidē. cepit flagrare desi-
 Cordis debilitas. derio carniū r c. Et pcutit dñs
 falsa fidelitas. pplm plaga magna r vocatus
 vana pspertitas. est locus ille sepulchra concu-
 Homi sterilitas. piscētie. Itē est ibi captiuitas
 Neuis fallacitas. seu seruit? ociositatis. in mū-
 Tristis aduersitas. do em in statu peccati. sunt
 Mortis necessitas. hoies in seruitute pigrice. et
 ociositatis detētū. Deut. xxxij. Memento q: seruietis
 in egypto. Itē est ibi immūdicia seu luxus carnalitat
 An ibi abundāt equi amatores in feminas. i. v. r i luxu-
 riosi. sicut dicit. iij. Reg. x. Adducebant eq: de egypto salo-
 moni. vñ etiā de fornico deo homo qd occidebat forni-
 carios. i. de spū fornicationis dicit. Thob. viij. q: liga-
 tus fuit in deserto superioris egypti. Egyptus em supe-
 rior signat itatū mūdanoz. q. i. dicunt dñertū: q: carēt
 omni bonitate. r dicunt ipm fornicationis secū habe-
 re: q: pleni sunt carnis voluptatē. Itē est ibi fames et
 esuries cupiditatis. Ibiere. xlij. fames adherbit vo-
 bis in egypto. Itē est ibi effrenitas crudelitatis potissi-
 me apud superiores r magnates. Esa. xix. Dabo egyptū
 in manu dñor crudeliū. Itē est ibi obscuritas erro-
 ricitatis. Esa. xix. Emarcuerūt principes memphicos.

deceperūt egyptū angulū populor eius. Dñs miscuit
 in medio eius spm vertiginis. r errare fecerunt egyptū
 in omni opere suo. Itē ibi est debilitas fragilitatis.
 Esa. xix. Erit egyptus quasi mulieres. Itē est ibi falla-
 citas in fidelitatis. Infidelis em dicit mūdus: q: p mittit
 auxilium qd non reddidit. Esa. xxx. Egyptus frustra r
 vane auxiliabitur. falsus etiam r infidelis dicit. q: aliud
 apparet esse q: inueniat. Et ideo tam infidelis q: hy-
 pocrite monstruosis animalibus q: apparent esse ho-
 mines: r etiā imaginib? r idolis cōparant. An Ezech:
 xx. In idolis egypti nolite pollui. Itē est ibi pspertitas
 totius vanitatis. Ibiere. xlij. Titula formosa r ele-
 gans egyptus stimulator ab aqlone veniet ei. Itē ibi
 est sterilitas totius bonitatis. Unde illud p dicitū. Eze-
 chie. xxxij. Dabo terrā egypti desertā. Itē ibi est vbo-
 sitas adulatorie prauitatis. Unde de adulatore potest
 dici illud. Ose. xij. fedus cū assyrijs inijt. r oleū in egypto
 ferebat. Itē ibi est aduersitas grauis pspertitatis:
 q: in mūdo vigent multa aspera r aduersa. Unde Esa.
 xix. cap. Dñus egypti: pcurrere faciam egyptios aduer-
 sus egyptios: r dirumpet spūs egypti r c. Itē ibi est
 necessitas mortis r mortalitatis. q: l. post oia necesse
 est omnes mori. Amos. iij. Misi in vos mortem in via
 egypti. Ista ergo oia vitia r pericula sunt in egypto. id
 est in mundo: quapropter filij isrl. i. viri iusti ipm vt di-
 ctū est debēt exire. ipm q: p tēnere r horrere. Ezech. xxxij.
 Egypti non recordaberis amplius. Quapropter etias
 dñs solet inde suos educere r saluare. Josue. xxxij. Do-
 minus deus noster eduxit nos r patres nostros de egypto.
 i. de mūdo vel peccato. ¶ Secūdo dico q: per egyptū
 potē status penitentie intelligi. Ero. iij. Vidi afflic-
 tionē populi mei qui est in egypto. Egyptus em ma-
 gnis caloribus inflamatur. Solitudinibus circunda-
 tur. Aquis r fluminibus irrigatur. Sic vere charissi-
 mi penitentie status habet ardorem p ritionis. Ezech.
 xxx. Dabo ignem in egypto. flumina lachrymose cō-
 punctionis. Scñ. l. flevit egyptus. lxx. diebus: Ibi
 etiam deserta laborose afflictionis. Ezech. xxxij. Da-
 bo terram egypti desertam: r seruiet domino egyptū.
 Matth. ij. dicitur. Ad angelus pcepit ioseph matrē
 r puerum accipere. r in egyptum a facie herodis fugere.
 In quibus verbis notare possum. q: a facie iheros-
 rodis. idest dyaboli. in egyptum. idest ad caligi-
 nem humilitatis r ad penitentie statum debemus fu-
 gere vt puerum. idest puritatem cum matre eius in-
 nocentia possimus seruare. Quia reuera in tali egypto
 debet esse altare nostre deuotionis r seruitum dē-
 uine obedientie r famulationis. Seruiet inquit do-
 mino egyptū. idest humiles r penitentes. ¶ Et si vis
 notabis q: in egypto. i. in statu humilitatis. religiosus
 r penitentie manendū est cū isto puero. Quia locus est
 saluationis tutissime. Ibi em anime saluantur
 Cognitionis certissime. r liberantur. Ero. ij. Tir
 dilectionis charissime. egyptus liberauit nos.
 Reuersionis vltime. Ibi etiam diuina credun-
 tur r cognoscunt. Esa. xix. Cognoscetur dominus ab
 egypto. Ibi etiā oēs amant r diligunt. Deut. xxxij. Nō
 abominaberis ydumelū: q: frater tu? nec egyptiū r c.
 Ibi insup ad deū reuertuntur r rducuntur. Esa. xix.
 Reuertentur egypti ad dominum r c. ¶ Tertio dico
 q: p egyptum intelligit pctm. vel peccata: r hoc. Quia
 Luxuriose solet aspicere. Dico ergo q: egyptus
 Sc capite solet erigere. ptij. i. peccatores
 Litigiose se solet regere. seu mundani so-
 Solatiose solet p uere. lent inspicere lu-
 Supiores solet cōtemnere. xuriose. An Se-
 Inferiores solet opprimere. ne. xij. dicitur. q:
 Sc meliores solet dimittere. viderunt egyptū
 Graues dolores solet incurere. mulierem pul-
 chram et fecerunt q: sublata est in domo pharaonis.
 Item dico qd isti solent erigere se capite. habent
 enim cor et caput contra deum r proximum indurati
 et obstinati. Exod. xxxij. Indurabo cor egyptiorū

E

S

J

Tb

v. psequentes vos. Indurabo inquit. i. indurari permitta. Itē isti solēt se regere litigiose. vñ illud. Esa. xij. Cōcurtere faciā egyptios ptra egyptios. Itē solēt puiuere soliciose. Mali em̄ nō curāt nisi solaciari & ludere in p. speris hui⁹ mūdi. Itē isti solēt ptenere superiores. Unac de agar egyptia dicit Sc̄n. xvj. c. Quod cepisse se vidēs despectit dñam suā. De pteruis etiā subditis q̄ platos & superiores ptenēt dicit p̄ illud. Sc̄n. xlvj. Decitatur egypty oēs passiores om̄iū. Itē isti solēt opprimere inferiores. vñ Ero. j. Oderāt filios israel egypty & affligebāt eos. atq; ad amaritudinē pducēbāt vitā illic opibus duris. Itē isti solēt dimittere se meliores: qz. s. ma. l. nō curāt de societate bonor. Abominant em̄ & cōm. dere: & cohabitare cum eis ptemnūt. Sc̄n. xliij. dicitur. q̄ egypty pphanū putāt h̄mōi s̄uū. Itē etiam solent incurere graues dolores. scz. finalr in inferno. s. gurari in illis egyptyis qui submersi sunt in mari rubro. per quod denotatur amaritudo inf. mi. cū phar. none rege suo per quez dyabolus denotatur. De quo Ero. xij. fugientibus egyptyis occurrerūt aque: & in. voluit eos dñs in medijs fluctibus. Quarto dico q̄ adhuc egyptus signat infernum: et hoc. p̄ propter ardorem criticosum. Est em̄ ibi ignis inextin. & equalorem penuriosum. quibilib. Un̄ illud predi. & errorem caliginosum. cū Exec. xij. Dabo ignem in egypto. Itē ibi est squa. & sterilitas insatiabilis. Un̄ illud p̄dictū. E. ecb. Dabo terrā egypti desertā. Itē ibi est error inillu. & tribulatio. vñ & egyptus in: p̄ra tenebr. seu angustia & tribulatio. vñ. Ero. x. Tenebre sup terrā egypti tā. & in sepalpari queāt. Itē ibi est furor n̄st̄ placabi. & f. sicut i supiori egypto sunt fere crudeles. sicut in inferno demones. vñ illud. Esa. xij. Dabo egypty in. & in dñor crudeliū. Itē ergo q̄ egyptus signat m̄. & penitentie statum. peccatū. infernum.

Ergo nota q̄ ista dictio ego est p̄ nomē notatiui casus. numeri singularis. p̄ime p̄sonē. ois personis qui. s. sc̄m̄ personā illius qui loquitur signat. & p̄ime personē se copulat atq; ligat. Igitur dico ego ad omnia potest referri. scilicet ad

- 1. ad omnium creatorem.
- 2. ad omnium viuatorem.
- 3. ad omnem vel passorem.
- 4. ad omnem peccatorem.
- 5. ad omnem p̄d. torem.
- 6. ad omnem d̄ceptorem.

1. ad omnem admirabile in vniuersa terra. vnde ipse dicit. Gen. i. Ego dñs hoc est nomē meū. Itē ipse singulari numeri p̄pter summā & vnicā dignitatem. Esa. xlv. Ego dñs & nō est alter. & Deut. xxxij. Videte q̄ ego sum & nō sit alius deus p̄ter me. ego occidā & ego v. & facia. p̄cutiā & ego sanabo. Itē ipse est p̄ime p̄s. & p̄pter superiorē excellentiā. p̄pter antiquiorē existē. & p̄pter efficaciorē influentiā. Primus em̄ est quia p̄ime dignitate dū ab ip̄o cūcta gubernant. Esa. xlv. Ego primus & nouissimus: qz. p̄ior in eterni. & p̄ter antiquitate. dū post ip̄m cūcta generant. Jobā. & p̄ter ab̄iā fieret ego sum. qz. p̄ior in bonitate. & p̄ter ip̄o sicut a p̄. mo principio oia p̄cedere cōpro. & p̄ter. Unde ipse de seip̄o loquēs dicit. Job. viij. Ego sum p̄cipiū qui & loquor vobis. Itē est ois generis p̄pter & p̄ter vniuersalem superioratē. Esa. xlv. Ego dñs fa. & oia. Itē ipse testimoniiū p̄hibet de seip̄o p̄pter & p̄ter inēfabilem vitatē. Ita em̄ dictio ego semp. & p̄ter de seip̄a. sicut deus cū allegare nequeat aliud & p̄ter se testimoniiū p̄hibet sibi ip̄i. vñ ipse est qui di. & Job. viij. Si ego testimoniiū p̄hibeo de meip̄o. v̄z & p̄ter testimoniiū meū: qz. scio v̄venio & quo vado. Unde & p̄ter qui dicit de seip̄o illud. Exod. iij. Ego sum qui & p̄ter in quibus v̄bis ostēdit q̄ ip̄e de seip̄o p̄dicat. Sue & p̄ter tatis summā essentiā q̄ nunq̄ deficit. Ista em̄ & p̄ter tatis summā potētia. q̄ totū efficit dictio sus. & p̄ter tatis summā clemētiā q̄ cunctis p̄ficat. est dictio

substantia sua. Ista dictio q̄ est dictio ef. fectua. sem. per et ad istā dictionē q̄ se quis aliquis actus. vt cū dicit. Qui v̄vuit. qui dormit. qui bibit &c. Ista dicitio sum est dictio presentatiua vt cum dictum est. Johan. xvij. Quem queritis Iesus nazarenus dicit vobis. quia ego sum. scz. hic ad presens. et sic bene dicit q̄ hic ostenditur de deo per istud. Ego. Diuinitas durās p̄petue ego sum. Dico ergo q̄ Sublimitās agens assidue. ego qui. istud ego p̄ter Humilitas agens p̄tinue. ego sum. p̄dicari de deo inq̄tū ad essentiā sue diuinitatis. Ego sum inq̄t. Suz em̄ signat quandā existentiā inuariabilē & eternā. que v̄tq; cōpetit deo soli. cū p̄ter ip̄m nihil sit recipere qd̄. p̄tue sit. qz. s. ois creatura eo q̄ creatū est a vero esse deficit & deficit. qd̄ p̄ter de angelis. de quib⁹ dicit. Job. iij. Ecce celli nō sunt mūdi in p̄spectu eius. Qd̄ p̄ter etiā de hoibus de quib⁹ dicit. Esa. xl. Omnes gētes quasi nō sint. sic sunt corā deo. De terra etiā & de mari dicit. Apoc. xij. Primū celū & prima terra abijt: & marciā non est. Ad deū ergo solū p̄tinet dicere. Ego sum: qz. scz ipse habet verum & summum perpetuitatis & essentie fundamentum. Un̄ ipse est qui dicit. Leuit. xvij. & xij. Ego dñs & iterus. Ego suz dñs deus vester. & iter. Ego sum dñs deus vestes. Et sic notare potes q̄ deus p̄t di. cere de seip̄o suā. s. eternā essentiā p̄dicando. Ego sum Impator fortissimus. Dicit ergo se esse fortissi. mū impatorē. Un̄ ipse Liberator tutissimus. Dicit ergo se esse tutissi. mū liberatorē. Vindicator durissimus. Dicit ergo se esse durissi. mū vindicatorē. Expiator sanctissimus. Ego sum fortissimus deus patris tui noli ti. mēre. Itē dicit se esse tu. tissimū liberatorē. de. & Dominator altissimus. Dicit ergo se esse altissi. mū dominatorē. Sc̄n. xxvj. Ego sum deus abian patris tui noli timere. quia ego tecum sum. sup. paratus liberare & iuuare te. Itē ipse dicit se durissimum vindicatorē vnde ipse est qui di. cit Exod. xx. Ego enim sum fortissimus. zelotes. deus visitans iniquitatē patruz in filios in tertiam & quar. tam generationē. Itē ipse dicit esse sanctissimum expiatorē. s. nostrorum criminū & culpārum. Unde ipse est qui dicit Leuit. xx. Sanctificamini & estote san. cti. qz. ego sum sanctus dominus deus vester. & sequit. Ego dñs qui sanctifico vos. Itē ipse se esse dicit ve. rissimum reuelatorē. Unde ipse dicit se esse lucez que omnia abscondia reuelat Job. viij. Ego sum lux mundi. Itē ipse se dicit certissimum speculatorē. Dicit. vij. Ego sum. ego sum: ego vidi dicit dominus. Itē ipse se dicit doctissimum procreatorē & fabricatorē. Unde ipse ait Apoc. i. ego sum primus & nouissimus & ibidem. Ego sum principium & finis. Itē ipse dicit se esse altissimum dominatorē. Leuit. xxij. Ego sum dominus deus vester. Et aduert. qz. communiter vbi. cūq; deus dicit. ego sum. ipse videt loqui commina. tue & tiam prohibitiue. quasi. dicat. Caueatis a ma. lo: quia ego dominus qui punirem vos sicut Leuit. xij. vbi in principio dicitur. Ego dominus deus vester no. lite conuerti ad ydola. sequitur. Ego dominus deus vester non facietis solum: non mentiemini. nec dicit. p̄t vnuquisq; p̄imum suū &c.: qz. reuera valde debz a vitijs quis cauer. qui scit talem dñm se habere: qui. s. paratus est bonos & obediētes remunerare proter. uos vero & discolos cast. gare. vnde Leuit. xxv. Nolite affligere contribulos vestros: sed tuncat vnu quisq; deum suum: qz. ego dominus deus vester. facite p̄ces. pra mea & iudicia mea custodite & implete ea vt habi. tate possitis in terra absq; villo pauore. p̄tacet ergo q̄ ego potest dici de deo. p̄tum ad essentiā sue diuini. tatis. Ego suz inquit. Adhuc dico q̄ ego p̄t dici de deo q̄tum

10

deo q̄tū ad potentiā, sive sublimitatis: et hoc ostēditur cū dicit. Qui enim est vñū p̄nomē qd̄ solet factū aliqd̄ se quēs notare et significare, vt dicitur est vtpote cū dicit. Qui vivit in eternū creavit oīa simul. Eccl. xvij. et in ps̄. Qui habitas in celis miserere nobis. Et Prouer. xij. Qui operatur terras suam saturabitur panib⁹ et c. Et ideo dico q̄ quandoq̄ deus qui esse dicitur, in hoc opatiua ipsius potentia designatur. Un̄ ipse est, Qui Sanctificat. Est enim sanctificatio deuotoꝝ ipsos Saluificat. Est enim sanctificatio deuotoꝝ ipsos Iustificat. dñs q̄ sanctificos. Est etiā saluificatio seu liberatio, de p̄ssoz ipsos cripiēs ab aduersitate. Esa. lxiij. Ego q̄ loquor iusticiā et q̄ ppugnator sum ad saluandū. Est etiā iustificatio peccatoꝝ ipsos mūdificās ab iniquitate. Esa. xliij. Ego sum ego sum ipse q̄ deo iniquitates tuas p̄pter me. Est insup̄ legitimo miseroꝝ ipsos iustificans a captiuitate: et ideo iste est q̄ dicit in ps̄. Ego enim sum dñs deus tuus q̄ eduxi te de terra egypti, dilata os tuū et implebo illud. Sic ergo dico q̄ ego referē ad deū q̄tū ad potentiā sive sublimitatis. Qui inq̄t. Vide infra, de qui in titulo suo in litera. ¶ Deniq̄ dico q̄ ego p̄t referri ad deū. q̄tū ad clementiā sive humanitatis, qd̄ ostēditur cū dicit. Sum, Sum enim, vt dicitur, est. h̄bū substantiuum est signat enim substantiā, substantia aut̄ accidētia sustētat. Sic xp̄o diuinitas humanitatem sustinet atq̄ portat, ipsamq̄ in p̄sona filij suppositat, p̄sonat et limitat et ei⁹ dependentiā determinat atq̄ sedat. Un̄ ipse est q̄ dicit illud. Act. ix. Ego sum Iesus nazarenus. Ego inquit suus. Ecce quō diuinitas substat humane nature. Iesus inq̄t. i. saluator. Ecce quō obuiat humane nature. Nazaren⁹ inq̄t. i. florid⁹. Ecce quō portat flores scitatis pure. Et aduerte q̄ iste ego, s. xp̄s, d̄ se ip̄o hūanato et incarnato p̄t et poterat dicere q̄ sequit. vcz. Ego sum Procurator sup̄ne deitatis. Ecce ergo quot modis i scriptura xp̄s dicit ego. Iste enim sup̄ne deitatis fuit p̄curator. Ap̄te enim p̄cessit et ab ip̄o fuit legat⁹ et p̄curator in mundi missus. di. Eccl. xxiiij. Ego ex ore altissimi p̄dij. et Job. viij. d̄. Ego scio eū q̄ ab ip̄o sum. et ip̄e me misit. Item iste eterne deitatis fuit p̄dicator, vñ ip̄e dicit. Job. xiiij. Ego suavia vita. et Job. xvij. Ego in hoc natus suus et ad hoc veni vt testimonij phibēā v̄itati. vcl̄ et ip̄e humane ruditatis fuit in formator, vñ ip̄e dicit. Esa. xlvij. Ego dñs docēs te v̄talia Ite iste egene paup̄tatis fuit fr̄quentator: q̄. s. q̄ diu p̄p̄v̄it. fuit paup̄. ps̄. Paup̄ sum ego et in laborib⁹ a iuuentute mea. Ite iste magne sagacitatis fuit p̄sultator. Prouer. viij. Ego sapiētia habito in cōsilio. Ite iste care firmitatis fuit p̄fectator. Prouer. viij. Ego diligētes me diligo. et Cañ. vi. Ego dilecto meo et dilecto meo mihi. Ite iste gr̄adis sublimitatis fuit impator. Eccl. i. Ego ecclesiastes fui rex israel. Ite iste gr̄adis humilitatis fuit famulator. Iste enim dicebat. Lu. xxiij. Ego in medio vestrū sum sicut q̄ ministrat. Ite iste ois obscuritatis fuit illustrator. Un̄ ip̄e dicit. Eccl. xxiij. Ego feci in celis vt oues lumē in deficientib⁹: q̄. s. ab ip̄o reuelata est lux fidei et scripture: et patefacta rex obscuritas q̄ latebat, vñ ip̄e dicebat. Job. viij. Ego sum lux mundi. et Jo. i. Ego lux in mundum veni. Ite iste aduersitatis fuit p̄solator: Un̄ ip̄e dicit secesserunt v̄tinā: q̄ v̄tinū le tificat cor: hoīs. Job. xv. Ego sum vitis vera et Eccl. xxiij.

Ego quasi terebintus, ego quasi vitis. Un̄ etiā ipse dicit. Lu. xxiiij. Ego sum nolite timere. Ite iste magne fidelitatis fuit p̄seruator. Valde enim diligēs est et fuit ad animā et ecclesiā p̄seruādā. Un̄ de vinca dicit ip̄e. Esa. xxvij. Ego, dñs q̄ seruo eā: sequit. Iste et die seruo eā. Ite iste ois iniquitatis fuit expiator. Un̄ iste est qui dicit Ezech. xxxvij. Ego dñs sanctificator israel. Ite iste dure seueritatis fuit castigatoꝝ. Acriter enim rephende bat peccantes, sicut legit Mat. xxj. et Joh. ij. Tibi fecit flagellū ad vendētes cūciendū de tēplo. Un̄ ipse est q̄ dicit Ezech. xxxij. Ecce ego ad te pharaon rex egypti et c. et Eze. xxxij. Ecce ego sup̄ te tyre et c. Bonos etiā quōs castigat et tribulat ne delinquant: quia ip̄e est qui dicit Apoca. iij. Ego quos amo, arguo, et castigo. Item iste nostre mortalitatis est et erit suscitator: quia scilicet iste suscitabit in iudicio mortuos corporaliter: nūc vero quotidie ipse per gratiaz suscitatur mortuos spiritaliter, scilicet peccatoꝝ, vnde ipse dicit. Job. xj. Ego sum resurrectio et vita, qui credit in me etiam si mortuus fuerit uiuet. Item iste grandis autoritatis fuit gubernator. Pastor enim erat et greges fidelium pascebat et gubernabat. Job. i. Ego sum pastor bonus. Item iste dulcis benignitatis fuit rogator. Libenter enim pauperibus beneficiebat: et alios pauperib⁹ benefacere mā dabat, vnde ipse dicit. Jo. vi. Ego sum panis viuus et ego sum panis vite, sup̄ ad alios nutriendum, et Duce f. dicitur. Ego quasi nutricius effraym. Item iste magne fidelitatis fuit attestator. Unde ipse dicit. Ibiere. xxxij. Ego sum iudex et testis. et Job. viij. Si ego testi monium perhibeo veritati testimonij meū verū est. Item iste inuicte p̄tatis fuit triumphator. Unde ipse est qui dicit. Confidite, ego sum qui uici mundū. Job. xviij. Ite iste excelsę ciuitatis fuit speculator seu contemplator. Eccl. xxiiij. Ego in altissimis habito, et thronus meus in columna nubis. Item immensę largitatis fuit p̄miator: q̄. s. p̄miavite, eterne dat iustis: sicut ipse dicit. Job. x. Ego cognosco oues meas: et sequuntur me, et egō vitā eternā do eis. Item p̄clare maiestatis est dominator. Unde ipse est q̄ dicit. Apoc. xxiij. Ego sum genus et radix dauid, stella splendida et matutina. Et si vis dic q̄ iste dicit ego q̄ p̄cedit alios iniquitate et ciuitate: q̄. s. ip̄e est qui dicit. Job. viij. anteq̄ abraam fieret ego sum. Dicitur genus et radix: q̄ ip̄e influit alijs bonitate et pietate. Genus enim cōmunicat se speciebus: et radix influit in ramos. Dicitur dauid, i. vultu desiderabilis: q̄ iste p̄cessit alios cōuersationis pulchritudine et honestate. Dicitur stella splendida et matutina: q̄ omnes alios p̄cedebat, scientia, claritate et sublimitate. Patet ergo q̄ ego predicatur de deo et q̄tum ad suam humanitatem, que se p̄sentauit nobis p̄ficue. Sum inquit. Et q̄tum ad suam autoritatem, que se rephendat agens assidue. Qui inquit. Et q̄tum ad suā diuinitatem que semp̄ existit durans perpetue. Ego sum, dñs ergo dicit ego suus suus. Ite ergo q̄ ego p̄t dicit dñs, dñs ergo creator et ceteris de deo. Et hoc est primū principale ¶ Secundo dico, q̄ ego potest dicitur predicari de iusto viatore. Iustus enim dicitur Ego: q̄ sicut dictum est ego est prime persone, et verbo prime persone coniungitur, nominatiui casus est, numeri singularis. P̄nomen est qd̄ se pro nomine ponitur, omnis generis est et semper signat personas illius qui loquitur, sicut. s. de deo declarauit. Iste enim, scilicet iustus viator, debet esse prime persone: quia alios debet p̄cedere, scilicet bona opera inchoando et anticipando. Unde illud Apocalyp. i. Ego primus, et Esai. xlv. Ego ante te ibo. Prime persone debet coniungi: quia scilicet primioribus, id est deo et sanctis et melioribus se debet iungere ip̄orum bonos mores imitando et societatem sectando. Unde iste bonis personis debet dicere illud Mat. vlti. Ego autem vobiscum sum omnibus diebus vsq̄ ad consummationem seculi. Nominatiui casus debet esse, scilicet bonum nomen et famam habendo et vendicādo Eccl. xli. Curā habet de bono nomine.

B

X

T

E

detur enim sibi q̄ perpetuo nō deficit prosperitas status sui. Unde iste est qui dicit illi ps. Ego dixi in abundātia mea non moueboz in eternum. Item q̄ induratur per obstinationem. Peccator enim induratus in malicia non vult audire vel dicere quicquid boni. ps. Ego autē tanq̄ surdus non audiebam &c. Item quia perturbatur per desperationē. Uides enim peccatori q̄ peccato tuo nō potest veniam adipisci. Unde iste dicit domino illud ps. Ego dixi in excessu mētis nice peccatus sum a facie oculoz tuoz. Itē q̄ carcerat. s. in inferno p̄ eternā tribulationē. Uñ talis ego p̄t dicit illi. Esa. xxxviii. Ego dixi in dimidio diez meoz vadā ad portas inferi. Et illud Job. vii. Nunq̄d mare sum ego aut cetus: q̄ circūdedisti me carcere. Itē igit q̄d ego p̄t referri ad impium. ad iustum & ad deum. De alijs autē nihil amplius volo notare: q̄ possunt sub precedentibus contineri. Sufficit igitur de ego.

Egredi. egressus. Hora q̄ egredi idem est q̄d de aliquo loco discedere vel exire: vel ad aliū locū p̄cedere & abire. Uñ pp̄ue. egredi signat de termino a quo ire ad terminum ad quem. Et ideo. sicut est dare bonū locum & malum vitiosum & tuosum. Sic p̄culdubio possumus distinguere egressum & exitum. vtilē & inutilem cōmendabilem & detestabilem. meritorij & damnatorij. Egressus ergo cōmendabilis potest de creatore & de creaturis intelligi. Et breuiter dico q̄ duplex est egressus. diuinus. s. & humanus. ¶ Est ergo egressus domini seu diuinus. Sicut cū video q̄ egredit̄ a sole radius: egredit̄ a fonte fluuius. ¶ Egredit̄ a domo nuncius. egredit̄ de bello saucius. Sic & diuersimode egredit̄ diuinus filius a patre p̄ternā generationē. A matre per humanā p̄pagationē. A celo per t̄plem incarnationē. A mundo per corpalem mortē & passionē. Egressus est ergo dei filius a patre p̄ generationem eternam Job. xvi. Et iū a patre veni in mundū. Et michē. v. Egressus eius a dieb⁹ eternitatis: & iste est egressus radij ab ip̄ius solis substātia. Ab ip̄o em̄ p̄tinue egredit̄ & manat: tñ cū ip̄o p̄petuo indiuisibiliter manet & durat. Sic filius a patre exit: & in patre semp̄ est & fuit. Jobā. xiiii. Ego in patre & pater in me. Itē est ergo egressus a patre p̄ generationē eternā. Itē dico q̄ est egressus a matre p̄ p̄pagationem humanā: & ista fuit in die natiuitatis q̄ ip̄e exiit de vtero matris in mundū. De quo Joē. i. Egrediat̄ sponsus de cubili suo. Et esa. xxi. Egrediet̄ virga de radice iesse. Et iste egressus est sicut egressus flous a stipite. q̄ sine eius corruptione. foris erit. Esa. xxxv. Egrediet̄ dñs de celo sancto suo. Itē dico q̄ egressus est de celo per incarnationē t̄palem. Unde in ps̄. A summo celo egressio eius. Item egressus est a mūdo p̄ passionē corpalem. vñ Job. xvi. Et iū a patre veni in mundū itēz relinquo mundū & vado ad patrē. Et iste egressus fuit sicut hospitis q̄ erit de hospitio v̄t sc̄ ad p̄p̄riū domiciliū reuertatur. dicens cum Jacob Gen. xxxii. In baculo meo transiui iordanem nunc cū duabus turmis regredior. X̄pus enim in crucis baculo iordanem nostre mortalitatis transiuit: cū duab⁹ turmis. i. corpore & anima ad patris gremiū est regressus. ¶ Et visis nota q̄ x̄ps est egressus in mundū. Ad refrigerandum benigniter. Illuminandum mentaliter. Saluificandum vtiliter. Affligendum seueriter. Erudiendum subtiliter: Miserandum dulciter. Regendum sagaciter. Egressus est dico ad nos benigniter refrigerandū. q̄d sc̄ fecit in baptisimi infusione. vel gratie infusione. Joē. iij. fons de domo dñi egrediet̄ ad irrigandū torrentes spinax. Item ad nos sp̄ualiter illuminandū. Gen. xxi. Sol egressus est super terrā. & ioth ingressus est segoz. Itē ad nos vtiliter saluificandū. Abacuc. iij. Egressus es in salutē populi tui. in salutē cum x̄po tuo. Itē ad se

pro nobis corporaliter affligendū. p̄ passionē. s. & mortē. Iesus egressus est trans torrentē cedron. s. ad locū vbi a iuda tradit a iudeis capi. ad pilatū ad p̄bia. & ad flagella & ad mortē se trahi p̄scuit. Job. xviij. vt. ā. Itē ad nos subtiliter erudiendū. Marci. j. Egressus Iesus cepit predicare. Item ad nos dulciter & misericorditer miserandū. Luc. xxi. Egressus Iesus ibat in montem oliuarum. Oliua em̄ pietatē signat. veniā & dulcorē. Itē ad nos sagaciter regendū & gubernandū. Gen. xliij. Inde pastor egressus est lapis israel. Itē est ergo egressus dñicus. ¶ Est etiā egressus humanus: & iste p̄culdubio multiplex est. v. virtuosus. vitiosus. laboriosus: dolorosus. formidolosus. luctuosus & gloriosus. ¶ Primus ergo est egressus seu exit⁹ virtuosus: & iste est quando hō erit a vitijs & procedit ad virtutes. Sic enim vapor ab inferioribus egreditur: & sursum in celestibus inalteratur: Sic vere nos debemus ab inferioribus bonis & oblectamentis. nec non a peccatis & vitijs egredi discedere: & sursum ad bona sp̄itualia & virtutalia nos transferre. Itā videtur fecisse abraam. Gen. xxi. Egredere de terra tua. & de cognatione tua. & veni in terram quam monstrauero tibi. ¶ In quibus verbis ostenduntur duo. a quibus est mihi egressus & exitus inchoandus. & duo ad que est terminandus & ordinandus. Egredi enim debemus ab infectione cupiditatis: ideo dicitur egredere de terra. Ab infectione carnalitatis: ideo dicitur. egredere de cognatiōe tua: & domo patris. Quorsum ergo: ad propinquitatem charitativā: ideo dicitur veni in appropinqua te. Quorsum: ad serenitatem p̄templatiuam: ideo dicitur in terram quam ego monstrauero tibi. Egrediamur ergo a terrenoz cupiditate. Egredere inq̄t d̄ terra tua. Terra em̄ n̄r̄a est mundus a qua. p̄certo tunc temporis egredimur: cū terrenas cupiditates & bona temporalia detestamur. Serpentes enim dum de terra egrediuntur. visum que p̄re obscuritate amiserant. respiciendo solem recuperare dicuntur. vt dicit Iudo. Hyrundines autem & cycone terram propriam in hyeme erunt & dimittunt. et in remotis partibus pascua sibi querunt. In quibus p̄culdubio nostra docetur infirmitas q̄ terram propriam. s. mundum & mundanas cupiditates debemus q̄tum ad effectum exire: & relinquere & ad solem iustitie x̄pm per deuotionem nos cōuertere: & ad terram reuertimur. s. ad paradysum per effectum & desiderij nos trāssere: vñ de Gen. ij. fons descendebat de terra sequitur. fluuius egrediebatur de loco voluptatis. Terra enim & locus voluptatis dicitur mundus iste. a quo p̄certo q̄tum ad effectū egrediunt qui fontes per puritatem: fluuij per pietatem nuncupari metentur. Ad vitijs est contra multos qui sunt immixti inuoluntati in affectibus terrenis. q̄ exiit egredi perpetuo nūq̄ querunt. Isti sunt similes cuidam api false que dicitur labion. que s̄m Plinium quando potest intrare alucare tanto ardore in mel infigitur vt comedat q̄ amplius egredi non potest: sed ab apibus ibi inuenitur a quibus necatur & occiditur. Et similes etias sunt muscis que in tellis arancarum dum iucaute volitant circa ipsas taliter se inuoluūt. q̄ exinde amplius egredi nequūt: immo quando ibi ab arancis capte inueniunt. capiunt & occidunt. Reuera charissimi sic accidit multis peccōib⁹ hui⁹ mūdi: q̄ & t̄to impetuz appetit. tāta afflictioe & delectatione. Itā incaute & tā in discrete in melle voluptatū carnaliū. & in reti cupiditatum t̄paliū se infigūt. immersūt inuoluūt p̄ luxuriā & auariciā. q̄ exinde nō p̄nt amplius resilire. Sicut p̄z de luxuriosis & auaris induratis & obstinatis: q̄ nūq̄ exinde q̄runt exire. imo vsq̄ ad mortē p̄seuerātes ibidē capiunt & irretiri istis criminibus ab arancis. i. a demōnib⁹ inueniunt: & pena p̄petua in inferno ferunt. De quo. Mat. v. Amē dico tibi. nō exibis inde. Cū isti p̄nt dicere illud. iij. Reg. ij. Nō egrediar sed hic moriar. Nō sic ergo charissimi sed egrediamur a terrenoz cupiditate. De terra inquit tua. Dicte. l. Recedite de medio

Egredere.

babylonis: et de terra chaldeorum egredimini. Et Hieremie. ij. Durus babylonis constructus egredimini de medio eius popule meus. ut saluet unusquisque animam suam. Et notabis si vis quod nos debemus egredi de mundo et etiam de omni mundana conuersatione et delicto. Egredere ergo de mundo. sicut. De Solacio delizioso. Igitur egrediendum est a mundo: quod officio laborioso. inficit voluptatibus. Tamen illud Consortio pnicioso. Sen. ij. fluuius egrediebatur de Incedio piculoso. Et ideo angelus monet lotum quod egrediat de sodomis: quod scilicet per carnis immundicia erat locus infectus. Sen. xij. Surgite et egredimini de loco isto. quod delebit dominus civitatem istam. Item quod affligit aduersitatibus. Mundus enim est egyptus in quo filii israel diuersis aduersitatibus sunt afflicti. Et ideo inde egressi fuerunt. Ero. xij. Egressus est exercitus domini de terra egypti. Item quod coniungit malis hominibus. Ibi enim sunt male societates. quod merito sunt fugiende. Esa. xlvij. Egredimini a babilone. i. mundo. ut dicit Esa. xlvij. Ibi habitant dracones. strutiones. pellicule. sprene etc. per quod aialia peccatores variis polluti criminibus designant. quorum societas est abhorrenda: quod cum pueris puerteris. Ps. Item quod succedit cupiditatibus. Tamen mundus est sicut fornax babilonica a qua pueri sancti illesi egressi fuerunt. Dan. ij. Sydrach misach et abdenago egredimini et venite. Sequitur. Quod statim egressi sunt de medio ignis. A mundo ergo debemus meta liter egredi et cum cordialiter detestari. Sen. xxij. Surge et egredere de terra hac. Egrediendum est ergo a terrenorum cupiditate. Item egrediamur ab amicorum carnalitate. A carnali enim affectione. et a nimia parentum nostrorum dilectione debemus discedere et egredi. quod ostendit cum dicitur. De cognatione tua et de domo patris tui. quod scilicet cognatorum et parentum deus a nobis affectio et carnalitas vilipendit: et de hoc commendat aaron. Deut. xxiij. de quo dicitur ibidem. Qui dixerit patri suo et matri sue nescio vos. et fratribus suis ignoueros. et nescierit filios suos: hi cum stodierunt eloquium tuum. Sicut enim aquila non curat de propriis filiis. et maxime de illis quod aptis oculis sine lachrymatione solem respicere nequeunt. immo secundum Bresto. tales psequitur de nido proprio eicere. et sicut alienos dimittit. et de eis penitentiam non curare. Sic vere maxime nos prelati et clerici de nostris carnalibus filiis. i. nepotibus et cognatis non nimis debemus per affectionem curare. Sed de nido cordialis affectionis ipsos expellere et fugare. nisi ita forte perfecti fuerint et puecti quod sole christum per contemplationem possint respicere videre. tales enim solos de cognatis et sanguineis nobis in nido cordialis affectus retinere debemus: et ipsos promouere et fouere. De alijs vero imperfectis et insufficientibus non curare. Egredere ergo de cognatione tua et de domo patris tui. ps. Obliviscere populum tuum et domum patris tui: et occupet te decorem tuum. Quod phidolore est pro multis tamen clericis quod platos. quod ad consanguineos carnales taliter afficiuntur. quod pro deum et iusticia illos tamen ignorantes quod imperfectos promouere nituntur. Isti sunt sicut pellicanus quod pro salute filiorum mortis piculo se exponit. Sic rucra multi sunt quod per carnalibus filiis et cognatis vitandis. non timet multas iniusticias committere: se mortis eterne periculis obligare. Isti possunt figurari. Apoc. xiiij. vbi dicitur. quod ipse vidit supra montem syon agnum stantem. et in conspectu eius quod draginta quatuor milia habentium nomen eius et nomen patris eius scriptum in frontibus suis. Adhuc enim syon signat statum ecclesie et plationis. De isto enim dicit Esa. ij. Venite ascendamus ad montem domini. Sed per certo charissimi multoties accidit quod agni. id est simplices et ignorantes in isto monte proficiunt. et ad plationis apices promouentur. Iuxta illud Esate. ij. Dabo pueros principes eorum: et effeminati dominabunt eis. Quid ultra? per certo statim quod tales indigni et insufficientes sunt pinoti ipsi pculdubio nunquam cessabunt quousque in conspectu suo in patria. i. in ecclesia. in pbendis et dignitatibus officijs et beneficijs ecclesie sue fecerint venire et stare quod dra-

ginta quatuor milia. i. quod plures poterit de illis quod possunt nomen suum et patris sui. i. de propriis parentibus et cognatis. cum patriotis. familiaribus atque notis. Isti ergo non egrediuntur de domo patris et carnalium parentum affectione. Ero. xij. Nullus vestrum egrediat ostium domus sue. Non sic charissimi non. sed egrediamur ab amicorum carnalitate. Tamen illud Iohannis. ij. Egrediat sponsus de cubili suo. i. de affectione carnali. Isti sunt ergo duo termini a quibus est egrediendum. scilicet. Carnalis affectio et spualis possessio. Sed adhuc dico quod sunt alij duo termini ad quos est gradiendum. Et isti sunt sicut dictum est propinquitas charitativa. Et leuitas contemplativa. Dico ergo quod egredi debemus ad amorem charitatis. quod ostendit cum dicitur. Veni. Venire enim idem est quod appropinquare. et de loco remoto egredi retire: et ad locum propinquum se trahere. Cant. ij. Surge amica mea et veni. Surge dico de loco in quo stas egrediendo. venit enim ad deum per amorem appropinquando. Egrediamur ergo ad amplexum charitativum. Adurena enim serpentis sibilo euocata de fluuio egreditur et ad amplexum serpentis venit et attrahit: et sic a serpente percipit. et impregnat. Sic vere charissimi ad sibilum et euocationem dei (qui Ruine. xviij. per encum serpentem figurat) de fluuio mundane prosperitatis et voluptatis debemus egredi et retire et ad christum per charitatem nos trahere et venire et sic ab ipso poterimus per gratiam impregnari: et per bona opera secundari. Istud etiam modo egressa mulier chanaanica a sinitibus tyri et sydonis accessit ad dominum et curationem filie sue precibus impetrauit. Tyrus enim angustia interpretatur. Sydon vero venatio dicitur: que utique peccatum et mundum designat. vbi angustia tribulationum et venatio tentationum inuenit. Unde cum egreditur: et ad christum per charitatem accedit. curationem filie sue id est anime impetrat et acquirit. Notabis autem si vis quod iustus deus ad deum venire et egredi ad plura bona opera factenda. vcs. Ad plorandum luctuoso fluru. Orandum clamoroso pulsu. Pugnandum virtuoso nitu. Consolandum amoroso risu. Adeditandum timoroso passu. Increpandum rigoroso iustu. De luctu peritionis dicit. Matth. xviij. Quod petrus postquam negauit dominum egressus foras sicut amare. De clamore orationis dicit. Ero. x. Quod egressus moyses de prospectu pharaonis orauit dominum. De pugna vero bone resistentie et retuose opationis dicit. Ero. xvij. Egressus pugna contra malech. De dulcore consolationis dicit. Esa. viij. Egredere in occursum achaz et dices ei. Non timere. De timore meditationis dicit. Sen. xxiiij. Quod ysaac fuerat egressus ad meditandum in agro. De rigore autem punitionis et castigationis dicit. Ero. ij. Quod moyses egressus ad fratres suos euadisset egyptum peruenit in hebreis sepeliuit eum sub sabulo et occidit. Egrediendum est ergo ad amplexum charitativum. Veni inquit. Tamen dicitur. Egre dimini et venite. Item dico. quod nos debemus egredi ad aspectum contemplativum. Veni inquit in terram quam monstrauero tibi. Igitur terra quam monstrat nobis deus est paradysus. ad quam pro certo videndum et contemplandum debemus de peccatis et vitijs: et de mundi negocijs et delictijs egredi: et retire. Iuxta illud. Cant. viij. Egrediamur agrum: commoremur in villis mane surgam? ad vineas etc. exponere. Apes quod de alucari suo egrediuntur statim sursum versus celum celeriter eleuant. In quo docemur quod ad hoc de inferioribus egredi debemus. ut solum ad contemplationem celestem ascendamus. Cant. ij. Egredimini filie syon et videte regem salamonem in dyademate etc. zacha. vi. Isti sunt quatuor venti celi qui egrediuntur et stent coram dominatore orbis terre. Sic ergo per charissimum quod egressus esse deus. Contemplativus. Charitativus. Detestativus carnalitatis: et fugitivus cupiditatis. Et scio dico. quod est quidam egressus hominis vitiosus: et iste est qui quid egreditur de bono ad malum: et de virtute ad vitium de religione ad seculum de gratia ad peccatum. Tales ergo sunt

ergo sunt filies talpe q̄ incaute de cauernis suis egreduntur exierunt sup̄ terrā: ita q̄ sepe a miluo rapitur vel ab aliquo capit & necat. Sic v̄ facit multi q̄ cauernas sc̄z humilitatē & religionē deserūt & exierunt ad mundi negocia se puerūt. sicut p̄z de multis religiosis qui claustrū abhominant. & ad exteriora negocia & beneficicia exierūt. q̄ cū nesciāt se regere a miluo. i. dyabolo diuersis criminib⁹ capiunt. qd̄ figuratū est in Dyna. Sc̄z. xxxliij. Que egressa videret mulieres regionis ab emor est corrupta. Vere dū anima a sue p̄ficiētie secreto. vel a religionis claustro ad exteriora egreditur sepe fit q̄ ab emor. i. dyabolo corripitur. De isto ergo vitioso egressu p̄t dici illud Sc̄z. iij. Egressus Cayn a facie dñi habitauit vagus & pfugus in terra. Et iste est ergo egressus vitiosus. Et si vis potes de malis dicere q̄ egrediuntur ad malū. & ab ipsis etiā p̄cedūt & egrediuntur oīa mala. Egrediuntur dico ad mala. sc̄z Ad Inaniter gaudendum. Dico q̄ in malis inuenit Subtiliter fallendum. egressus ad p̄spicitatē gaudia p̄sequēda. Uñ de filiis Crucliter nocendum. maloz diuitum d̄z Job. xxxj. Carnaliter inueniendum. Qd̄ egrediunt q̄n̄ greges Verbaliter iniuriandū. paruuli eorum: & infantes Perenniter deperiendū. eorum exultāt iustibus. tenēt tympanū & psalteriū. & gaudent ad sonitū organi. ducūt in bonis dies suos: et in p̄scto ad inferna de scandūt. Ista em̄ est v̄itas. q̄ illi q̄ a deo & a statu gr̄e ad mundi p̄spicitatem egrediuntur. finaliter ad mundi aduersitatem regrediuntur. Exēplū de amō. de quo legit. Iherem. v. q̄ egressus est amō illo die lectus & alacer. & tū sequitur q̄ in crastino fuit sup̄ pensus. Itē egrediuntur mali ad fallacitatis studia p̄agenda. Uñ. iij. Reg. xxiij. Egressus est sp̄s & stetit corā dño. & ait. Ego decipia achab. Sequit. Egredietur et ero sp̄s mēdax in ore oīm p̄phetaz. sequit. Egredere & fac ita. Itē egrediuntur ad crudelitatis scelera cōmittēda. s. ad nocendū & ad grauandū bonoz. vñ dyabolus videt p̄cipue cūlibet malo illud qd̄ nabucodonosor p̄cepit holoseru dicens. Judith. ij. Egredere aduersus oē regnū occidētis: & p̄tra illos p̄cipue q̄ p̄temperunt imperiū meū. nō p̄cet oculus tuus vlli regno. Dyabolus em̄ p̄cipue vult p̄ malos molestari iustos. illos. s. q̄ p̄tēnunt impiū suū. Itē egrediuntur ad carnalitatis opa faciēda: figurati in malis senibus & impudiciis. Dan. xij. De q̄bus d̄z. Qd̄ egressi recesserūt a se. Et de garrula muliere legit. Proverb. vij. Qd̄ fatuo iuueni loquebat dicens. Egressa sum in occursum tuū defiderans te videre & respicere te. Itē egrediuntur mali ad rixositate verba p̄ferenda. Exēplo golie. De quo d̄z. j. Reg. xvij. Egressus est vir spurio de castris philistinor̄ noie golias. & d̄z ibi q̄ ipse exprobrabat agnimb⁹ isrl. Item finalr̄ isti egrediuntur ad aduersitatis v̄bera sustinēda sc̄z ad penas inferi subeūdas. De quo. iij. Reg. ij. Quo cūq̄ die egressus fueris de hierlm. scito te interficiendū. Qui em̄ de hierlm. i. de statu gr̄e egreditur. necessē est q̄ in inferno p̄petuo occidat. Uñ q̄libet dānat⁹ p̄t dicere illud Iherem. xiiij. Si egressus fuero ad agros. ecce occisi gladio: & si introiero ciuitatē. ecce attenuati fame. Et Iherem. v. Eieci illos a facie mea & egredient. Et si dixerint quo egrediemur. dic eis. Iherem. xli. Qui ad mortē ad mortē. Qui ad gladiū ad gladiū. & q̄ ad famem ad famem. & qui ad captiuitatē ad captiuitatē. Iste est ergo egressus maloz ad mala. Sed adhuc notabis q̄ inuenitur egressus maloz a malis. A mala em̄ arborē nunq̄ egredit nisi malus fructus. Sic a malis hoibus nō p̄t egredi: nec emanare nisi malus actus. Unde nota q̄ ab ipsis malis egreditur. Actus Acquitie male iudicando. Ab ipsis dico egreditur Seuicie bonos molestando. actus nequitie & iniusticie. Abacuc. j. Idcirco egredit iudiciū p̄uersum: q̄ impius p̄ualet aduersus iustum. Item ab eis egreditur actus seuicie & violentie. vnde Job. xli. de leuiathan dicitur q̄ flāma ex ore eius egreditur. Alitus em̄ p̄unas ardere facit. Itē

ab ipsis egreditur actus fallacie & fraudulentie. Esa. xliij. De radice colubz egreditur regulus. Patz ergo q̄ est multiplex egressus vitiosus. Tertio dico q̄ inuenitur egressus laboriosus. Et iste est egressus ad vitam mortalem. De quo Job. j. Audus egressus suus de vtero matris mee: nudus reuertar illuc. De quo quidē egressu plangendo dicebat hieremias. Iherem. xx. Quare devulus egressus sum viderem laborem & dolorem. & consumerent in confusione dies mei. Quarto dico q̄ est egressus dolorosus. Et iste est egressus de mundo qui fit per mortem. iij. Reg. xij. Egressus Helias stetit in ostio spelunce. idest sepulchri. Quinto dico q̄ inuenitur egressus formidolosus. Et iste est egressus xpi ad iudiciū. Unde de xpo tunc a patre egrediente veniente poterit dici illud. Dan. vij. fluius igneus rapidusq̄ egrediebatur a facie eius. Tunc cū verificabitur illud. Iherem. iij. Egredietur ut ignis indignatio. Sexto dico q̄ est egressus luctuosus. et iste est egressus ad damnationē & infernū. De qua. s. immediate vbi agit de egressu vitioso in fine. Septimo inuenitur egressus gaudiosus & gloriosus. De quo. Esaie. lv. In leticia egrediemini. Et eccli. iij. Qd̄ interdum egredietur de carcere quis ad regnum &c. Sufficit.

Egregius. Nota q̄ illud egregium esse dicitur quod nobile & notabile. bonum & vtile in suo genere reperitur. Dicitur ergo aliquid esse egregium tp̄aliter. Aliquid virtualiter. Aliquid eternaliter. Primum signat rerū mortalium amenitatem: et talis nihil aliud est q̄ p̄spicitas tp̄alis vel formositas corporalis vel nobilitas popularis. Prospera cū mundi dicuntur egregia. que sc̄z sunt cōtēnenda. Rūm. xvij. Nō peccabitis super hoc pinguiavobis & egregia reseruātes. idest non reseruatis vobis talia egregia ne peccetis. Pulchri etiam iuuenes dicuntur egregij. Unde de ooliba meretrice dicit figuratiter. Ezechiel. xliij. q̄ ipsa insaniuit libidine in adolescentibus qui erant forma egregia. Nobiles etiam viri dicuntur egregij: & quicūq̄ diuites & preclari. Ezechiel. xxxj. Omnia ligna voluptatis egregia atq̄ preclara in lybanoniuerfa que irrigantur aquis. Ista est ergo egregietas que signat rerū mortalium amenitatem. Secundo signat gratiarum virtualium vtilitatem. Et sic quilibet iustus egregius potest dici. vnde de sadoch dicitur j. Paral. xij. Quod ipse erat puer egregie indolis. De dauid vero dicitur. ij. Reg. xxiij. Egregius psalter &c. Tertio signat bonorum eternalium felicitatem. Unde de terra. idest de habitatione paradisi dicitur potest quod dicit moyses filiis israel. Deutero. iij. Vos transibitis iordanem & possidebitis terram egregias. Et Ezechielis. xx. dicitur. Quod ista est egregia inter omnes terras.

Egrotare. Nota q̄ inuenit multiplex egrotudo. videlicet. Egrotudo. Corporalis languoris: Egrotant enim mortales Temporalis doloris. omnes corporaliter. Unde Virtualis languoris. Sc̄z. xlvij. dicitur. q̄ nūcia Criminalis hororis. tum est Joseph q̄ egrotaret Infernalis laboris. pater eius. Egrotant pauperes temporaliter. Pauperes enim egroti dicuntur in quantum in mundi statu debiles & nullius valoris reputantur. immo ab omnibus horrentur & fastidiantur. De quo. j. Reg. xxx. Dereliquit me dñs q̄ egrotare ceppi. Egrotant iustivirtualiter. Iustus enim egrotat in quantum sp̄s fortis. & corpore & rebus debilis inuenitur. Eger em̄ dolet & tristat. calefcit & inflammat. et sultus eius aliter q̄ ante fuerat respit. q̄ d̄cēre cōpellit & iubeat: & medicinis p̄gruis resouet. Ab amicis visitat. A medicis frequentatur. A nocuis cibarijs p̄seruat et diligentī custodie committitur. et in lecto nec creat quandoq̄ per violentiā d̄ctinet. Sic v̄re iustus dolet per p̄titionē: tristat per timorem. calefcit per diuinus amorem. ij. Regum. iij. Adamauit ammon als amon

thamar forozē suā: ita vt egrotaret ppter amorē eius. Sustat suauitatē diuinā p cōtēplationē. Talis etias solet eiscere p deuotionē. Ad medicinis fouet p sacroz & bonoz documētōz adbibitionē. Ab amicis visitat p sanctorz reuelationē & p dei & angeloz p̄solationē. A medicis frequētat p p̄dicatoz & p̄latoz uisitacionē. A nociuis cohibet p mūdi delictabiliū abdicacionē. Diligenter custodit p dei & suploz gubernacionē. Uolētē ē q̄ n̄q̄ in lecto misericordie detinet p tribulationē & flagellationē. Eger erat dauid. de quo dicit. I Reg. x. q̄ egrotabat. Et de eschia ēt rege iusto. dicit. I Reg. xx. q̄ egrotauit eschias usq̄ ad mortē. Et reuera tales egri gratijs vngunt. a sanctis iuuant. a p̄po curant. Gratijs dicovngunt. Unde. Mar. vj. dicit. q̄ apl̄i vngēbat oleo multos egros. A sanctis etiā iuuant & p̄solant. Cū de sanctis dicit. Mar. xvj. q̄ sup egros manus imponēt & bñ habebunt. A p̄po etiā curant. vñ Act. v. dicit. q̄ afferebant egros & curabant. Egrotāt ergo iusti & tualiter. Egrotant etiā imp̄i criminaliter. Peccatoz em̄ eger dicit. q̄ ad oē bonū impotēs reperitur. iij. I Reg. vij. Egrotauit benadab rex syrie. Egrotant etiā damnati eternaliter. Unde achaz regi pessimo dictū est. ij. Paral. xxj. Tu autē egrotabis pessimo languore vteri &c. Vide infra de infirmitate.

e Jus. Vide vbi eam & ca.

Eiscere. Nota q̄ eiscere idem est q̄ expellere fugare cōtēnere nō curare. Ihes em̄ que eijciuntur signum est q̄ non diliguntur: immo q̄ potius contemuntur & q̄ de eis non curatur. Possumus ergo breuiter notare q̄ peccatores eiectionē triplicem faciunt. Eijciuntur enim a statu.

A Virtutis & bonitatis. Primo eijci p̄ctōz a ḡre sin mundane p̄speritatis. Secundo eijci p̄ccitate. hoc fit q̄i peccat sup̄ne felicitatis. mortaliter. tunc em̄ perdit status ḡre securitatē. & dei & angeloz societatem. Apes em̄ mortuas ab alucrio eijciūt & ipsas secū esse nō permittūt. Sic vere de mortuū. i. peccatoz. de alucrio. l. de statu ḡre eijciūt. & ip̄m a sanctorz & sanctorz & angeloz societate bannit & expellit. Tales em̄ mortui a deo contēnunt. & ab alucrio stat⁹ ḡreuel ēt ecclie expellunt In signū hui⁹ adā statim q̄ peccauit de paradiso fuit eiect⁹ & ad laborē & culturā exteri⁹ in mūdo miserabiliter p̄denatus. Et possumus notare q̄ ab isto statu differente vel ecclie eijciunt vel eijci merent. Ambitiosi.

B Ambitiosi. Inuidiosi. Desidiosi & furiosi. Primo ambitiosi. Istud p̄ in lucifero q̄ eq̄litatei dei ambies de empyreo celo est eiect⁹. Sic vere q̄ ultra q̄ debēt ambisūt & sup̄biūt. de statu ḡre eijciunt. & finalit̄ statu ḡre priuant. p̄. Deicisti eos dū alleuarent. Et esec. xxvij. Peccasti & eieci te de mōte sancto dei. & pdidi te cherubin. Itē eijciunt luxuriosi. Et. isti figurant in leprosis de q̄b⁹ dicit. Ihu. v. Precipe filijs israel vt eijciāt de castris oēm leprosum & q̄ semine fluit. Itē eijciunt inuidiosi q̄ figurant in Cain. q̄ inuidia motus fratrem occidit. Et ideo. Gen. iij. dixit. Ecce eijcis me hodie a facie terre. & a facie tua &c. Itē eijciunt desidiosi. vñ Mar. xv. dicit de seruo q̄ talēto opari noluit. Seruū inutilē eijcite in tenebras exteriores. De furiosis aht & obstinatis. q̄. s. nō faciūt nisi turbare alios. s̄ses demonib⁹ dicuntur. Math. f. In firmos curate. demones eijcite. Isti ergo peccatores a deo eijciunt. ab ei⁹ amore. acceptiōe & ḡra expellunt. Eijciunt ergo a ḡre sinceritate.

C Secundo dicit q̄ peccatores eijciunt a mundana p̄speritate. Aranea em̄ muscā captā in laqueis suis ip̄am primo in cauerā suā portat. diligēter reponit. humiditatē ipsi⁹ paulatim dauriēs. cū vacuata fuerit ip̄am expellit citius eijcit & emittit. Sic ē charissimū: cū aranea. i. dyabolus aliquem in laqueo malaz suggestionū & tentationū ceperit. ligauerit & inuoluerit. ip̄m primo in cauerā suā. i. in amorem mundane & terrene p̄speritatis portat: vbi totū humorem gratie & deuotionis quā ha-

bebat sibi aufert extrahit & exhaunt. Cū hō ip̄m in p̄fundo mūdane amoris viderit. in cūctis. s. vitis inuolutū. omni humore gratie & deuotionis & cōpassionis vacuatū. tūc a caucra hui⁹ mūdi ip̄m p̄ mortē eijcit & ad inferos trāsmittit. Et iste bene figurat in Sāp̄sone. q̄ cū supra genua valide dormiuisset incipit ip̄m tōdere. & cū septem crines sibi abstulisset. cecit eum dicens. Philistim super te samson. Charissimi. Valde ista signat dyabolum. qui p̄culdubio duo genua habet. i. duplicem mūdi p̄speritatem. s. delicias. diuitias. supra que cū homo p̄ malas cōplacencias obdormit. primo ab ipso diabolovellerē diuitiaz & gratiaz tōdetur. & septes crinibus. i. septem donis sp̄s sancti vacuatur & priuatur. & tandem p̄ mortē t̄palem de mūdo eijcitur & inferni funibus colligatur. Isti figurantur in Nabuchodonosor. rege gl̄iosissimo & potentissimo q̄ dum gloriaretur in gloria babilonis & diceret. Nonne ista est babilon quā edificauit in domū regni. in robore fortitudinis mee. & in gl̄ia decoris mei. Audiuit vocē de celo dicentē sibi. Regnū trāst̄ a te. & ab hoibus te eijciet: & cū bestijs ferisq̄ erit habitatio tua. Quia p̄ certo tales glouosi & p̄sumptuosi subito de societate hominum per mortem eijciunt. & feris infernalib⁹ exponunt. vnde Ibiere. xvj. dicit. Eijciāvos de terra hac in terram quā ignozatis vos & patres vestri: & seruietis dñs alienis die ac nocte q̄ nō dabūt vobis requiem die ac nocte. Terra em̄ quā ignozamus est infernus. vbi sunt diij alieni. i. demones quibus dānati a mūdana p̄speritate ceciti seruiunt & obediūt omni hora. vbi tñ nō inueniunt requiem aut q̄etē. Isti ergo eijciunt a mundana p̄speritate. Tertio dico q̄ peccatores eijciunt a sup̄na felicitate. Ad aliē in die iudicij de celesti hereditate & gratia fugabunt. non q̄ ibi sint vel fuerint: sed q̄ ibi essent si nō peccassent. Sicut em̄ dicit Ambrosius. P̄li. Apes ociosas valde odiunt: & ipsas a se eijciunt & secū viuere non pmittunt. Sic vere deus sancti & angeli in die iudicij peccatores q̄ in ope bono fuerint defides & ociosi ab hereditate paradisi possidenda eijciēt & priuabunt & a tam iocunda societate bannit & fugabunt. vñ Iudic. xj. Eiecerunt tepe fratres sui dicentes. Heres in domo nostra esse non potes: q̄ de adulate natus es. Et Ibiere. xv. Eieci eos & egrediētur & qui ad mortem ad mortē & qui ad gladiū ad gladiū. qui a fame ad famē. qui a captiuitate ad captiuitatem. Sic ergo p̄t̄ q̄ mali eijciuntur a ḡre sinceritate. A mundana p̄speritate. a sup̄na felicitate. Possumus adhuc notare q̄ eieccio potest accipi in bono & in malo. In bono enim q̄i nocua eijciunt & fugamus. Unde Sala. iij. Eijce ancillam & filiū eius. i. cōcupiscentiā & peccatū. In malo hō q̄i vtilia & p̄ficua expellimus. & de eis nō curamus. Unde in p̄. Projecisti sermones meos retrosum. Notabis ergo q̄ inuenitur. Eiectio. Perfectozi. Est ergo eieccio p̄fectoz. q̄ eijciūt res fatuorum. vitiosas. Sicut em̄ videm⁹ oīa natu Tyrannoz. raliter solēt eijcere suas sup̄fluitates Prelatoz. & illa p̄pter que sibi vident periculum imminere. Et ideo est q̄ arbores omni anno solent folia sua eijcere. & etiā sup̄fluum exterius emittere. Elephantes etiā sciētes & quodā sensu naturali aduertentes se venari p̄pter dentes suos eburneos solent ipsos frangere & excutere. & ne sibi sint cā periculi ipsos sp̄te dimittere venatoribus & cassare. Quid dicā de castoribus qui p̄pter testiculos medicinales quos gestant videntes se persequi auenatoze. & ob hoc timentes capi & periculum incurtere. ipsos sponte cum dentibus truncant & rumpunt. & venatoribus eijciunt & dimittit & sic solent euadere periculum q̄d timebant. His ergo exemplis instrimur q̄ bona mundi superflua p̄ cōtemptum eijcere debemus: & peccata & crimina si qua infunt a nobis penitus abdicare. cū reuera ista sint nobis causa periculi mortis eterne. propter ista enim auenatozibus. id est a tyrannis & demonibus. tentationibus & exactionibus infestamur. Sic ergo si tunc esse volumus

volunt a periculo oportet ut tñ ad desideriu & affectu hec oia dimittam? Eijciamus ergo testiculos carnos .i. totius carnalitatís & luxurie feditatē. Eijciamus insuper folia & fructu arboris .i. tēporalis substantie facultatē. Adore etiā cervi eijciamus cornua. s. elationis & superbie vanitatē. Scriptum est em̄ Marci. ij. Si ocul⁹ tu⁹ scandalizet te eijce eū abs te. q. d. Quicquid habem⁹ qd nobis est periculum & scādalū a nobis est eijciēdū & cū diligētia dimittendū. Si em̄ ista a nobis saltē tñ ad amorē & desideriu eijciam⁹ & trūcam⁹ mortis eterne periculū euademus. Tñ de tali eiectione potest dici illud Math. vj. Luce vj. Eijce trabē de oculo tuo. Sicut em̄ trabs si esset in oculo periculū cecitatis induceret: ideo statim eijciēda esset. Sic vere talia: qz periculū cecitatis mortis eterne possunt inducere: statim debem⁹ de oculo cordis emittere & eijcere. Ista est ergo eiection pfectoꝝ q̄ eijciūt res vitiosas. ¶ Est etiā eiection fatuoꝝ q̄ eijciūt res virtuosas. Mali em̄ sunt sicut stomachus infirmus q̄ euomit & eijcit medicinā q̄ ipsi poterat curare: & etiā nutrimentū q̄ ipsum poterat sustētare: qz. s. isti p̄ciūt illa bona q̄ sibi possunt esse utilia ad salutē. Dicit. vij. Projicit israel bonū & inimic⁹ persequet eū. Mali em̄ projiciunt legē nolētes dirigi. Dei timorē nolētes terri. Disciplinā nolētes corrigi. Doctrinā nolētes doceri. Projiciūt dico legē dei & ei⁹ mandata. Hierc. vj. Verba mea nō audierūt: & legem meā piecerūt. Itē dei timorē atqz iudicia. Ezech. v. Iudicia mea piecerūt: & precepta mea non custodierūt. Itē disciplinā & bona monita. ps. Tu vero odisti disciplinam: & piecisti sermones meos retro: sum. Itē dei scientiam atqz documēta. i. Reg. xv. Projicisti sermonem domini & piecit te domini⁹. Et pculdubio tales sunt mali & imbecilles milites q̄ arma sua p̄ciunt ut fugiant: q̄ cū comprehēsi fuerint non habeant cū quo defendere se possunt: sic isti pieciūt virtutes q̄ sunt arma spiritualia. j. Mach. vij. Projecerunt arma sua & fugerunt & ideo cōtra demones non defenduntur: sed ab eis capiuntur: q̄ propter tā q̄ inutiles deo p̄ciuntur Ezechie. v. Projicies eos in medio ignis. Et in ps. In ignē deijces eos in miseris & non subsistet. Deus em̄ eijcit reprobos ab acceptance sua: & a beneplacito gratie sue: qd vtiqz nunc videtur facere de. coz salute non curās: s. p̄prie voluntati ipsos dimittēs. Hier. xij. Hū qd p̄ciēs abiecasti iudā? Sicut de saul abiecto & reprobo dicit dominus Samueli. j. Reg. xvj. Usqz quo tu luges saul cum ego piecerim cum. finaliter vero p̄ciat eos a consorcio beatorum. s. in iudicio q̄i verificabitur illud ps. Projectus sum a conspectu oculorum tuorum. Et ideo de dyabolo & mēbris eius dr. Apocal. xij. Projectus est draco ille magnus. Sequitur. Projectus est in terrā & angeli eius etc. Et Hierc. xxij. Sepultura asini sepelietur: putrefact⁹ & piect⁹ extra portas iher. ¶ Itz ergo q̄ eiection fatuoꝝ. Est deniqz eiection tyrānoꝝ. A superbiis enim et tyrannis contēntur & eijciuntur pauperes atqz iusti. Eijciūt enim eos abominātes ipsis cohabitare. Tñ de ceco nato dr: q̄ pharisei dicebāt sibi. In peccatis nat⁹ es totus: tu doces nos: & ciecerunt eum extra civitatē: & duperūt eū ad supercilii mōtis ut p̄cipitarēt eū. Istud autem fecerunt: ut patet ibi: quia reprehendebat eos atqz docebat. Non solū enim cecus natus: immo etiā rps: hec est dicit: nō solū ignozantes immo etiā sapientes a superbiis eijciuntur & cōtēntur: dū ipsos reprehēdere nituntur. ij. Paral. xij. Eiecastis sacerdotes dñi: & fecistis sacerdotes vobis sicut omnes populi terraz. Item supbi eijciūt paupes cupiētes eos exhereditare: locis & habitationib⁹ spoliare. ij. Paral. xx. filij amon moab et seyr nituntur eijcere nos de possessione quā tradidisti nobis. Et Michce. ij. dicitur talibus. Adulteres populi mei eiecastis de domo delicarū suarū: hec est eiection superboꝝ & tyrānoꝝ. Demū inveniuntur eiection prelatoꝝ. Et ista est illa qua boni & prudentes prelati de domo ecclesie malos eijciunt: bonos vero retinent

et extollunt. Tñ nota q̄ ab ecclesia debent eijci. Simoniaci. De symoniacis dicit. Jos. ij. q̄ deus eiecit cientes & vendentes de templo dñi. cens. Nolite facere domū patris mei domū negotiationis. De demoniacis id est de obstinatis dicit. Luc. xij. Ecce demonia eijcio et sanitates perficio etc. De excomunicatis vero dicit. ij. Regū. ij. Eiecit salomon abiatbar ne esset sacerdos Abiatbar interpretatur peccato vigilās. De verbosis dr Prouer. xxij. Eijce verisore & eribūt cum eo iurgia. De luxuriosis dicitur Math. vij. Quod ihs cieiebat sp̄ ritus immūdos. De superbiis autem dicitur q̄ nabuchodonosor fuit eiectus ab hominib⁹ cū bestijs. Dan. niel. iij. Et hoc de eijcere sufficit.

Eleazar fuit filius aaron q̄ immediate successit sibi in sacerdotio: & post cum vna cū iosue populū cepit: & terrā pmissiois cū filiis israel intrauit. Interpretatur autē eleazar: deus adiutor: vel adiutoriu dei. Talis ergo potest significare bonū platum aaron. i. xpi vicariū & successorē: plebis rectorē & introductorē: & finaliter terre promissionis padisi possessorem: & aliorum adiutorē & benefactorem. Adiu tori enim dei dicitur eo: q̄ eo mediante alij a deo adiuuāt. Et vis dñata quōd iste fuit vestit⁹ & in iussu dñi institut⁹. Rume. xij. & xx. Cetera omitto ḡa breuitatis

Eligere. Electio. Quia materia de electione valde est prolixa ideo breuiter mō quo possum⁹ de ipsa aliqd distīguam⁹. Dicamus ergo q̄ electio. idē est. qd melioꝝ acceptatio. Res enim q̄nto melioꝝ: tanto eligibilioꝝ: imo vt communiter nihil eligitur: nisi sub ratione boni alij cuius eligatur: dū tamen in eligente rectitudo iudicij nullatenus vitietur. Est igitur electio diuina & humana. ¶ Primo dico q̄ diuina electio nihil aliud est q̄ sua predestinatio per quā deus eligit saluādos: & contemnit damnādos. Tñ Math. xij. Elegerunt bonos in vasa sua: malos autē autē foras miserunt. Et possumus notare breuiter q̄ eligunt ḡaliter tria perso narum ḡa scilicet illi qui habent.

Benignitatem. In illis ergo qui a deo eliguntur siue ad dignitatē temporalē siue ad eternā requirit virt⁹ benignitatis. Sicut em̄ aliq̄ sunt species que quāto plus habent de humore tanto plus habent de valore. Tñ gariofilū a medicis diligunt et eligunt: qd pressum virgula humorē valde videtur Campsor etiā illū denarium libēt⁹ eligūt: quē sub pollice plicare sentit. Pomum etiā citrinum: qd dr arenchia: tunc eligibilis est q̄i interius humore inuenit plenus. Sic vere ille a deo eligitur & assumitur: q̄ humore passionis et clemētie pl⁹ replet. Et ideo si in istis et supplicationib⁹ pauper p̄mitimur: statim nos eis applicare: intumescit & fauere debemus: et sudorē et humorem cōpassionis et clementie eis emittere tenemur: alias a deo eligi non meremur. Tñ Math. xij. et Esai. xlij. Ecce puer meus quem elegi dilectus me⁹ in quo cōplacuit sibi anima mea. Puer enim facilliter lachrymas emittit: et ideo nomine pueri vir pius et cōpaciens designatur. Sit igitur in illis virtus benignitatis. Iterum debet in eis esse virt⁹ humilitatis. Balsamus enim tāto melius eligitur: q̄nto magis ad fundum descendere p̄probat. Sic vere illi q̄ per humilitatē descendūt & sunt inferiores: sunt deo acceptiores et eligibilioꝝ. Ili vero qui per superbiā supnatare videntur: indigni ab omni electione tā diuina q̄ humana cēsent. Istud p̄t in dauid: q̄ cūctis suis fratribus minor erat: et minor et humilior officio scz custodie atalib⁹ seruebat. Et ideo rex ist⁹ fuit electus. Tñ dr in ps Elegit dauid seruū snū de postulantibus accepit eū. De superbiis hō q̄ a deo non eligat. dr illd Baruc. iij. Ipsi fuerūt ḡgantes notati natura magna scētes bellum

f

g

h

B

B

2

Eligere.

nō hos elegit dñs. Sit igitur in illis virtus hūilitatis. **¶** Deniq; dico: q̄ in eis debet esse virtus sinceritatis sine puritatis. Colūba em̄ pura grana et mūda dicitur eligere. de putridis vero et imūdis nō dicitur curare. Sic veri charissimi de castos et mūdos eligit: et ipsos in statu felicitatis post mortē: in statu vero platiōis dñi vincunt collocat et reponit. Ephe. i. Elegit nos deus vt essemus sancti et immaculati in sp̄suctu eius. Et ideo Hume. xvi. dicit. Quēcūq; dñs elegerit ipse erit sanctus. Ista ē ergo electio diuina. qua eligit et acceptat sanctitate nitentes. Hūilitate pollētes. Benignitate madētes. **¶** Se cūdo possumus dicere: q̄ electio humana. et ista est quāq; bona quāq; mala. Bona em̄ ē: quā omīssis detert orib; eligētes meliora sectātes. qd̄ sit qh ad regimen platiōis meliores et digniores assumūt. qh eterna tem poralib; virtutes criminib; p̄ferūt. De quo dicit. De cute. xxx. Elige ergo tu vitā vt viuas. Mala em̄ electio est qh homo de suato iudicio ratiōis mala eligit et bona dimittit: sicut p̄ter: qz mali quāq; malos eligit in magistros meliorib; cōtēptis. Uñ. i. Macha. i. Elegit bachides viros impios et cōstituit eos dños regionis. **¶** Dicam; ergo aliqd̄ de bonorū electione. Et primo dicam; de electione qua eliguntur bona. Eligendi sunt enim ad platiōem magis sufficiētes. Sicut em̄ natura bñ disposita de cibis eligit: qd̄ est melius et purius ad corporis nutrimentū. sic subdit; in collegio debet eligere meliorē ad ecclie regimētū. Exēplo alexādrī magni de quo narrat Iustinus. Quod cū esset in lecto mortis et peteretur ab eo quē eligerēt tāti iperij successorē. Respondit dignissimū: et quīs haberet fratrem et filiū neutrum noīauit: sed potius designauit debere eligi meliorē et ad regimē digniorē. Tūc em̄ scdm̄ Negetiū et Senecam. bene respublica regeatur: quā nō poterat esse maior: nisi q̄ melior. Iuxta illud iū. Regum. r. Elige meliorē de filiis dñi vestri. et cum q̄ vobis placuerit: et ponite eū sup̄ solū p̄ris sui. Dicam; ergo de quolibet bono electo: et exponam; illud. Exo. xvij. vbi dicit. Quod moyses electis viris strenuis de cunctis israel: cōstituit eos p̄ncipes populi tribunos et ceterationes: quāq; genarios et decanos: vt iudicarent populū omni tpe. vbi ostenditur: qd̄ plati debet esse assumpti cū deliberatione: ideo dicitur electis. Repleti omni p̄fectione: ideo dicitur: viris strenuis. Promoti sine acceptione: ideo dicitur. Ex omni israel. Occupati etiā iusticie executione: qz p̄stituit eos etc. vt iudicarent populū omni tpe. Sed quā istorū p̄secutio nimis esset prolixa: ideo aliam auctoritatē breuicem accipiam;. Esate. xl. forte lignū et imputribile elegit artifex sapiēs. **¶** In quibus vobis ostenditur p̄ditio boni electi. Debet em̄ habere.

¶ Cōstātie vigorē. forte inq̄t. Sit igitur firmus Clemētie dulcorē: qz debet esse lignū. et solidus: pius Mūdicie nitore: qz debet esse imputribile. et fluidus mundus et nitidus. firmitate probat virtutis. probitas forte. Pietatē notat ligni fecunditas. Lignū inq̄t. Puritate mōstrat fecunditas. Imputribile. Sit ergo electus cōstās et solidus: plenus firmitate. qz. i. ipse debet esse fortis. Colūne enim fortes et stabiles solēt eligi: vt domus edificia possint firmiter sustētari. Sicut etiā dicit. Plinius. Cerui fluuiū trāsituri solē fortiorē eligere: et ipm̄ alijs p̄ponere: et eius comib; innitēdo fluuiū pertrāsire. Sic vere charissimi ille q̄ in platiū eligitur alijsq; fortior et solidior debet esse. qz nisi fuerit fortis: solidus atq; cōstās: onus officij sui et p̄dus regiminis pastoralis sustinere neq̄bit: nec ad trāscedēdū fluuiū. i. cursum fluxibilis vite h; subditos adinuare. forte igitur fortis em̄ debet esse p̄stāter aduersa sustinēdo. Ip̄otens subditos p̄tegēdo. Strenu; alios animādo. Sit ergo fortis aduersa sustinēdo. i. Regū. xvij. Esio vir fortis et pliare plia dñi. Itē sit fortis subditos p̄tegēdo. valēter. Luce. xi. Si fortis armat; custodit atriu suū. Itē sit fortis alios animādo valēter. Uñ. ij. Macha. vj. Adolescentib; forte exēplū reliquā. Tales ergo fortes et solidi sunt p̄ alijs eligendi. Iuxta illud. j. Paral. xix.

Elegit viros fortissimos ex israel. Debet ergo electus esse fortis et solidus plenus firmitate. forte inq̄t. **¶** Itē dico qd̄ ipse debet esse dulcis et fluidus plenus pietate: qd̄ ostendit cū dicitur. qd̄ ipse debet esse lignū. Lignū em̄ liquorē fluidū solet emittere: sicut patet de pino et cedro. fructus enim solet ad nutriendū hoīes parturire sicut de pomo et moro. Sic vere bonus electus vel platus debet esse interius gūmosus per benignitatē et cōpassionē: ceterius secundus et fructuosus per elemosinā et emissionē: et per bonorum operū vbertatē. Scn. iij. Vidit mulier lignum qd̄ esset pulcrū visu et ad vescēdū suauē. Et sicut lignū quīs exterius sit durus: intus tñ sp̄ est medullifolium. qz sc̄s vir aut nūq̄ est vāre lignū qn̄ intus hēat aliqd̄ de medulla. Sic vere platus quīs ceterius ostendat duriciam sufficere: intus tñ in corde sp̄ debet habere medullā clemētie et misericordie. Uñ platus debet esse similis cedro q̄ est arbor alta: pulcra gūmosa: et ad malos nauis apta. Sic vere videtur dicere scriptura. Ezech. xxvij. Cedrus de libano tulerit vt facerēt tibi malū. Ad denotādū: qd̄ illi qui malū nauis. i. plati esse eliguntur: cedri et viri p̄fecti: sc̄s gummosi: per pietatē: pulcri per honestatē: alti per cōtēplationis sublimitatē esse tenētur. Iuxta illud. Cañ. v. Species eius vt liban: electus vt cedri. ps. Beatus quē elegisti et assumpsisti habitabit natrijs. Sit igitur dulcis et fluidus plenus pietate. **¶** Insuper dico: qd̄ electus debet esse castus et nitidus plenus puritate. Et hoc ostenditur: quā dicitur: imputribile. Ligna em̄ imputribilia debent esse illi qd̄ ad platiōem eliguntur: qz quīs in aq̄s delictarū ipsos esse p̄tigit: quīs foris ad mundana negocia ipsos cōtere oporteat: quīs ventos et turbines tēstationum ipsos sentire et sustinere sepe accidat: ipsi tamē nūq; debēt p̄ luxuriā vel impudiciā putreficere nec per peccatū aliqd̄ corrumpti. De qua qd̄ putredine dicitur. Iob. j. Cōputrunt iumēta in stercore suo. Ad edificādū em̄ archā testamētū altare thimia matris: electa fuerunt ligna imputribilia et incremabilia sc̄s ligna sethim: sicut dicit. Exod. xxxvij. Ad denotādū qd̄ illi q̄ in tabernaculo sancte ecclie habēt esse archā testamētū. i. plati qd̄. i. virgā correctionis: māna p̄passionis: et tabulas scriptas sciētie et discretionis p̄tinere debēt: et qd̄ etiā more altaris thimiamatū deuotionis et caritatis sp̄ debēt habere de lignis imputribilib; et incremabilib;. i. de p̄sonis q̄ nec p̄ auariciā crementur: nec per luxuriā corumpantur debent edificari: eligi et assumi vt de tali possit dici illud. ps. Non dabis sanctū tuum videre corruptionē. ij. Petri. i. fugiētes eā q̄ in mūdo ē cōcupiscētie corruptionē. Ut sic de tali electo possit dici illud. Numeri. xvi. Quēcumq; dñs elegerit: ipse erit sanctus. i. purus et mūdus. Uñ illud Esaię xlij. Moli time re serue meus iacob: et rectissime quem elegi. Itē. xlij. et Matth. xij. Ecce puer meus quē elegit. Ideo de bono electo potest dici illud. Cañ. v. Dilectus meus cādus et rubicūdus: electus ex milib;. Uide etiā. s. vbi de dilectus p̄sequitur. Et nota qd̄ dicitur: ecce benignitas. Debet em̄ facere qd̄ diligatur: qd̄ maxime facit māsuētudo. Dicit cādus: ecce puritas. Dicitur rubicūdus: ecce charitas. Dicitur ex milib; electus: ecce p̄ciositas: raritas et singularitas. Inter mille em̄ debet eligi: qd̄ debet alijs p̄ncipari. Unde de Moyse dicitur. Eccl. xlv. Quod deus in fide et lenitate ipsi; sanctum fecit illum et elegit eū ex omni carne. P̄ter ergo qd̄ electus debet habere puritatē et mūdiciā. Pietatē et clemētiā. firmitatē et p̄stātiā. Et ista est electio qd̄ eliguntur boni. **¶** Sed adhuc dico. qd̄ est qd̄ electio qd̄ eliguntur bona: et hec est virtuositas. Uñ nota: qd̄ nos debemus eligere specialiter bona sp̄ualia: nō tēporalia: celestia nō terrena: virtutes nō crima. Esate vij. Sciat re probare malū et eligere bonū. Iusto em̄ dicitur habere duo iecora: vnū medicinale: et aliud venenosum: qd̄ similitudinē saliter cōgnoscitur: qz busone mortuo in formicario p̄iecto: formice iecur medicinale eligit et comedūt. Aliud vero qd̄ venenosum est in tactu reliquit. Sic vere charissimū tantū duo sunt in mūdo: bona sc̄s sp̄ualia et tēporalia: quorū

quorū q̄dam p̄ma sunt aīe medīcīnalla alta venenosa. Hos p̄culdubio illa debem⁹ eligere: ⁊ bona ⁊ vitilla re putare. q̄ dudū a formicis. i. a r̄p̄o ⁊ a sanctis fuerunt electa ⁊ frequētata. Et illa etiā refutare q̄ ab eis fue rant refutata. Ita dico q̄ nos sicut ista bona dilige re ⁊ eligere debemus: q̄ sancti ⁊ sancte elegerūt scz hu militatē: paupertatē: tribulationē ⁊ passionem: Juxta illū. Job. xxiij. Judiciū eligam⁹ nobis: ⁊ iter nos videam⁹ qd sit meli⁹. Et si vis nota: q̄ nos debem⁹ eligere Humilitatis artū nutrimētū. Tenuitatis artū nutrimētū. Aduersitatis ḡue nocumētū. Sublimitatis altū leuamētū. Adurritatis tardū lozamētū. Stabilitatis tutū firmamētū. Tercitatis nudū pauimētū. Sagacitatis verū documētū. Felicitatis summū munimētū.

Eligam⁹ ergo hūilitatē. ps. Elegi abiect⁹ eē in domo dī. Item eligam⁹ paupertatē ⁊ de sectionem: q̄ si cut dī: Jacobi. ij. Pauperes elegit deus. Itē eligam⁹ aduersitatē ⁊ tribulationē sicut moyses. De quo dī. Heb. xij. Magis eligēs a s̄ figncū populo dei: q̄ t̄pal peccati habere locūditatē. Exēplū de susanna: q̄ magis elegit occidi q̄ fornicari. Mat. xij. Exēplū. ij. Macha. xij. de Kazia q̄ eligens nobiliter mori: potius q̄ subditus fieri peccatoribus gladio se perit̄ interimī. Item eligam⁹ sublimitatē et cōtemplationē. Uti Job. vij. Elegit suspēdū ala mea. Itē eligam⁹ maturitatē ⁊ discretionē. iij. Regū. v. vij. Eligite vobis bonē vñū. Hos em̄ maturitatē signat. Item eligam⁹ stabilitatem ⁊ durationem. Esai. lxij. Planū facite iter ⁊ eligite lapides. Item eligam⁹ ye ritatem ⁊ rationē. ps. Utiā vitatis elegi. iudicia tua nō som̄ oblit⁹. Itē eligam⁹ docilitatē ⁊ lectionē. Prouer. vij. Accipite disciplinā ⁊ nō pecuniā: doctrinā magis q̄ aurū eligite. Itē eligam⁹ summā felicitatem et saluationem. Itē gloriā paradī ⁊ vitā eternā. vñ illud. Deut. xxi. Elige ergo vitā ⁊ tu viuas. Uti em̄ x̄sum mū ⁊ optimū eligibilē: potissime autē vitā etna. Ideo de maria dī. Luce. i. Maria optima p̄tem elegit q̄ nō aufereret ab ea. Ista est ergo electio q̄ eligūtur bona.

Sed adhuc est vltima electio: q̄ eligūtur mala: q̄ est vitiosa. Sicut em̄ mulier impregnata bonos cibos facti dit: viles ⁊ cibos. s. carbones: fruct⁹ acidos ⁊ alia ta lia solet eligere ⁊ comedere. Sic he m̄cti sunt qui ce ptu dyabolico impregnati: bonos cibos. i. spūalia bo na vili pendūt: vilia ⁊o. s. bona t̄palia ⁊ vitia ⁊ crimīa eligunt ⁊ diligūt. Sicut em̄ camel⁹ s̄m plūmū aquā turbidā eligit: aquā ⁊o clarā p̄temit. Sic vere m̄cti sunt qui aquā turbidā bonorū t̄paliū diligūt ⁊ eligūt Aquā ⁊o clarā spūaliū ⁊ virtutum p̄temunt. quib⁹ dī. Hierem. ij. Et nunc quid tibi vis sup viā egypti vt bi bas aquā turbidā. Isti figurātur i filijs israel. Num. xj. Qui p̄tempo māna dulcissimo cibo egyptias men sas affectabāt. figurātur etiā in illis phariseis: qui in conuiuio p̄mos recubitus eligebāt. Luce. xij. figurāt etiā in Loth: qui iter p̄tatur declinās: qui dimissa soci etate abrae elegit regionem circa iordanem: ⁊ habita uit cū sodomitis: vbi postmodum fuit vit ⁊ vehementia sodomorum afflictus. Gen. xix. ⁊. ij. Petri. ij. Sic vere tales declinātes pctōres qui oculos suos statuerunt declinare in terrā: societatem ⁊ amorem abrae. i. dei re liquentes: ⁊ māna. i. bonorū spūaliū dulcedinem ab horrentes: regionem iordanis. i. s̄t atū p̄speritatis mū dāne: cibos egypti. i. bona t̄palia eligunt ⁊ affectant. Juxta illud. Esai. lxx. faciebatis malūm p̄spcū meo: et que nolui elegistis. Et sic ergo p̄t: q̄ est q̄dā electio diuina: q̄dā humana: q̄dā ⁊ tuosa: q̄dam vitiosa:

Sd si vis notare adhuc potes dicere: q̄ i scriptura recipiuntur tria ḡna electorū. s. Quidā q̄ eligūtur ad.

predestinationis. De em̄ est sicut campoz qui omnes quidē pecunias in saccū suū recolligit: tādē i statera omnia pōderans: qd melius est eligi: ⁊ in melius refer uādo reponit: qd ⁊o minus iuste pōderat: tāq̄ reprob um ad partem ponit: ⁊ ad p̄sādum vendit: vel ad ex pendendum exponit. Sic vere de⁹ omnes quidem ad bursam ecclie vocat: sed in statera iudici sui oculisq̄ p̄sciētie illos q̄ habent: vel habituri sunt debitū pon dus ⁊ virtutis ⁊ gratie eligit: ceteros vero repudiāt ⁊ re pellit. Mat. v. Appensus est i statera: ⁊ inuenit⁹ est mi nus habens. Sic ergo p̄stanq̄ omnes quidem ad fidē vocātur: pauci vero ⁊ optimi sunt electi. Mat. ij. x. Multi sunt vocati pauci vero electi. Et ideo dominus Mat. xij. Compat talē fides ⁊ ecclias sagenic misse in mari: vbi. s. piscatores. i. p̄dicatores informādo ⁊ lo quendo: deus ⁊o ⁊ angeli. inspirando ⁊ reuelando: ex omni ḡne piscium. i. hominū p̄gregauerūt: in fine t̄t scilicet in iudicio ad lites ⁊ ad terminum fluctuose vite detracti examīnabuntur. Boni ⁊o in vasis ⁊ recepta culis paradī eligentur ⁊ reponentur. Alii ⁊o repro babūtur ⁊ foras in infernū mittentur. Elegerūt i q̄bo nos i vasa sua: malos autē foras miserēt. c. Tales igit A dei prouidentis p̄ordinātur. Dico ergo q̄ A dei sapientia illuminātur. electi dei cō Virtutū opulētia accumulātur mēdari pos Cōstāt i residentia fortificātur. sunt: qz deo Cōstāt i p̄minētia beatificātur. sunt accepti et p̄ordinati. Accepti dico. Mat. xij. Ecce puer me⁹ quem elegi: dilectus meus in quo benē placuit anime mee. ⁊ Act. ij. Clas electionis est mihi iste. P̄ordina ti sunt etiā. Job. xij. Ego scio quos elegerim. Item qz fidei sunt illustres ⁊ illuminati. Jac. ij. Habōne pauperes elegit de⁹ diuites in fide. Sap. ij. Habitor in d̄tillis fidei donū ⁊ foras in templo dei acceptissima. Item qz ⁊ virtutib⁹ sunt diuites ⁊ accumulati: vñ ipsis dī illud. j. Petri. ij. Vos estis gens electū: gens sancta p̄pls ac quisitionis. Uti de accumulatione virtutū pōt dici illū Col. ij. Iuduite vos sicut electi dei viscera mie: beni gnitatem: hūilitatem: modestiam: patientiam sup portantes inuicem ⁊ donantes. Item qz sunt stabiles et fortificati. Ad hoc em̄ eligūtur: vt cōtra dyabolū et vitia preliantur. Uti de r̄p̄o potest dici illud. Judic. ij. De vniuersis autē vrbibus accepit sibi auxiliarios vros fortes ⁊ electos ad bellū. Itē qz i celis erunt felices atq̄ beati. Ad hoc em̄ electio opatur vt eterna beati ficatio subsequatur. Sap. ij. fulgebūt iusti ⁊ tanq̄ scin tille i arūdineto discurrēt: indicabūt nationes ⁊ d̄ha būtur p̄pls: sequitur. Quā ponū ⁊ par est electis dei. Ibi em̄ electi dei laudāt phenni carmie: s̄p gaudent sine turba mie: clare vident sine caligine: alte sedent in summo culmie. De laude dī in ps. Ad videndū i boni tate electorū tuorū: vt lauderis cū hereditate tua. Delē ticta dī i ps. Eduxit p̄plm cū exultatōe: ⁊ electos suos in leticia. De visione eterna: dī. ij. Regū. vj. Cōgrega uit dauid omnes electos israel. Israel autē interpretatur videns deū. De honorabili ⁊o sublimatione dī in ps. Exaltati electū de plebe mea. Ista em̄ bona eterna cle ctis dei finaliter distribuūtur: ⁊ ista etiā hereditas p̄s dis ponitur atq̄ datur. ps. Disposui testamētū electis meos. Et ideo bene concluditur illud ps. Beata gens cui⁹ e d̄s de⁹ eius: p̄pls quem elegit i hereditatē sibi P̄t ergo: q̄ ē electio q̄ d̄s eligitur ad salutē. **S**cdo dico q̄ est electio: q̄ d̄s assignatur ad p̄lationē null⁹ em̄ debet officium p̄lature p̄p̄ia autoritate accipere. sed potius ab illis q̄ p̄ratem ad hoc habent debet eligi vt digne possit alijs iparc. Erues enim (vt sepe dicitū ē) eligūt sibi ducem: ⁊ apes. s. eligūt sibi regem. De vinea ctiam videm⁹: q̄ q̄ ē plena fructib⁹: custos sibi eligitur: ⁊ p̄ponitur: a quo ⁊ fruct⁹ ⁊ vinea custoditur. Sic ergo ⁊ nos: nobis ⁊ vince nostre. i. p̄sclie ecclie debem⁹ regem: ducem ⁊ custodem eligere: q̄. s. nos possit cum diligentia custodire. Sed reuera ammirando ⁊ stupē do ⁊ iquirendo dī. Hierc. xlix. Et quis erit electus quē

S

H

3

Eligere.

ego perfecti et q. d. paucissimi digni eligi. Et tunc cum magna diligentia sunt eligendi. Isti enim debent esse ita sancti quod alios possint sanctos facere. et ita electi virtutibus quod eorum participatio alii boni et electi possint esse. iuxta illud ps. Cum sancto sanctus eris: et cum electo electus eris. Aduerte ergo quod sicut in rebus naturalibus due cause concurrunt. v. g. causa propinqua et remota. Mediatam et immediatam. Superiori inferiori. Costat enim quod in generatione hominis factus homo et solus. Homo enim visibiliter agit. Solus vero et celi inuisibiliter influit: quoniam ipse pater nihil faceret. nisi virtus superior hunc moueret. Sic et dicitur quod in electione hominis non solum operatur causa extrinseca visibilis et apparatus. v. g. ministerii electorum. verum etiam proximo et principali operatur inuisibilis ipse deus: tamen causa superior et celestis. ipse enim est qui principaliter eligat. et quod ubi voluerit eligentium corda vertit. vel verti a dyabolo permittit. vbi etiam sepe fit quod in vindicta et odium nostri. malos eligi sustinet. quos etiam ipse se elegisse dicit. sicut clare patet de saul qui contra dei voluntatem fuit electus: et qui in regimine fuit malus. et tamen electus. dicitur in dicitur. Quod contra dei voluntatem fuerit electus. patet et eorum cum maius natu israel perierit a samuele ut super se regem constitueret. Quia propterea ad dñs Samueli respondit. Non te abiecerunt sed me ne regnem super eos. j. Re. viij. quod verba vtiq; displicent indignatione plena sunt. Ad hoc fuit malus in regimine patet: quod reprobat a samuele. j. Re. xij. Nequaquam regnum tuum ultra surget. Cuius ponit. j. Re. xvj. Spiritus dñi recessit a saul et exagrabat eum spiritus nequam. Ad hoc autem fuerit dilectus dñi dicitur patet. j. Re. xij. Crucifigamur eos in gabaa saul quodam electus dñi: et tamen de eo pronunciat dicitur. j. Re. xij. Nunc igitur prope est rex vester quem elegistis et petistis: ecce dedit vobis dñs regem. Et ipse dñs dicit Dabo tibi regem in furore meo. Ite. xij. Deus enim quos eligat malos malis: ut per malos inferat mala malis: Ad deum ergo spectat principaliter electio. Et ideo ad ipsum debet haberi recursus et deuotio. Et in de est quod venit creator spiritus in electionibus canitur. ut spiritus sanctus et gratia in electionibus effundatur. et ut ille quem deus eligibile iudicat ab electoribus eligatur. Ideo cuiuslibet electoribus dicitur. Deute. xvij. Eum constitues quem dñs deus tuus elegerit. Ubi nota aliquid quantum ad.

Electum accedentem. Ista enim tria sunt necessaria in electione v. g. Electus accedens qui sit virtuosus. Eum inquit. Subditus. pcedens qui sit studiosus. Constitues inquit. s. tu elector. Qui sit gratiosus. quem deus dñs tuus elegerit. Requirit ergo a parte electi aditio virtuosas quod ostendit cum dicitur. Istud enim nomen relatiuum eum refert ad ipsum electum. qui. s. d. esse virtuosus et bonus. Bonitas etiam ipsius electi in hoc nomine denotatur. Est enim eum pronome adiectiuus. accusatiui casus. numeri singularis. Ad denotandum quod electus debet esse pronome quod pro note ponit. quod. s. pro alijs se debet ponere ipsos adiuvando. et pro eis apud deum intercedendo. et gregem suum contra dyabolum et tyrannos defendendo. ps. Elegit dauid seruum suum deposita etates accepit eum. Deposuit etates inquit quas. s. regebat et defendebat. Accusatiui casus dicitur esse. quod. s. seipsum debet accusare. et se indignum ad officium reputare. Scriptum est enim prouer. xvij. Ad iustum prior est accusator sui. Ubi de bonis arboribus quas alie arbores voluerunt in regem eligere. scilicet de ficu oliua et vite legif. Iudic. ix. Ad hoc se excusauerunt et regnum accipere noluerunt. quod. s. boni suam imperfectionem accusantes: et se cum quadam displicentia excusantes debet magis inuite trahi ad officia. quod voluntarie accedat. Ubi de paulo dicitur. Act. ix. Ad hoc circumfulsit eum lux de celo sequif. Ad manus autem illum trabentes introduxerunt dauid. Et subdit. Uade quod vas electionis est mihi ipse. Trahi enim debet electus et non se ingerere. Trahi dico per diuinam inspirationem per sociorum supplicationem per maiorum impositionem. Et per utilitatis publice quam sperat se facturum desiderium et affectionem. Numerus etiam singularis vti et perfectio. et a multis singulariter electus. et inter multos singulariter perfectus. Unde de isto eum dicitur. Eccl. i. x. Elegit cum ex omni

ni carne. Debet etiam adiectiuum dici quod semper debet virtutes virtutibus adiacere: et merita meritis aggregare. Et breuiter iste est illud eum: quod a deo electus: a deo erit vnctus: et in alto regimine constitutus: et finaliter in celi gloria coronatus: sicut in psalmis dicitur. Elegit eum dñs sacerdotem sibi ad sacrificandam ei hostiam laudis. Inuenit dñs dauid seruum suum: oleo sancto suo unxit eum. Amavit eum dñs et ornauit eum: stola glorie induit eum: et ad portas paradisi coronauit eum. Ecce ergo quod in isto pronome eum intelligitur iusti electio virtuosas: quod reuera istud est summe necessarium: quod electus sit virtuosus et iustus. Unde nota quod iste debet durabilis constantie fundamento fundari. Electus enim debet notabilis iusticie libramento librari. Electus enim debet amabilis misericordie velamento velari. Electus enim debet spectabilis decetie paramento parari. Electus enim debet humilis subiacetie potestate subiugari. Electus enim debet fertilis opulencie opere fecundari. Electus enim debet radum in bono. i. paradisi. Tunc elegit deus ut steteris coram eo. Ad resistendum malo. Dan. xj. Cōsurgent electi ad resistendum. Item debet esse iustus et rectificatus. Esa. xliij. Noli timere serue meus. Jacob et rectissime quem elegi etc. Item debet esse mundus et purificatus. Matt. xij. et Esaie. xlij. Ecce puer meus quem elegi. Puer enim mundiciam puritatis signat. Item debet esse decens. sicut vnctus. Dan. xij. Eligentur et dealbabitur et quasi ignis probabitur. Item debet esse subditus et humilitus. Esaie. xliij. Audi Jacob seruus meus: israel quem elegi. Item debet esse fertilis et fecundus: supple in bonis operibus. Ioh. xv. Elegi vos et posui vos ut eatis et fructus afferatis: et fructus vester maneat. Sic ergo ostenditur quod in electione debet esse ex parte electi conditio virtuosas. Eum inquit. Item ibi debet esse ex parte populis intentio studiosas. Constitues inquit. Constituer enim eligere et nominare continent ad subditos electores. iij. Regum. x. Eligite meliorem de filijs dñi vestri. Et. j. Regum. xvij. Eligite ex vobis virum. Ecce instantia acceleratiua: eligite. Ecce noticia consideratiua ex vobis. Ecce iusticia preponderatiua. vtrum inquit. Accelerare enim debent electores personam etiam debent cognoscere: et ideo ex seipso debent eligere: si idoneum reperierint virum. l. personam virilem et iustam debet eligere: non effeminatam aut imbecillam: quod tamen sunt contra multos: quod inter se inuidi et discordes solent magis extra se quam ex se eligere et magis feminas quam viros. l. magis imbecilles quam prouidos promouere. Talibus ergo sepe contingit sicut figuratim contingit arboribus: que elegerunt ramum arborum rem quandam degenerem et indignam: de qua tamen electa et promotas. dicitur. Iudic. ix. Quod exiit ignis ex ca et succendit etiam cedros libani. Quia reuera quod aliquis rarus: spirituosus: degener: insufficientis: extraneus et indignus eligitur: sepe fit: quod ignis rapine et inuidie ab eo finaliter succenditur: a quo ipsi sui electores etiam quis sint cedri libani. i. quod sint magni et boni: nobiles molestatur. Ex vobis ergo constituite si potestis: et si idoneum inuenieris. Unde Deuteronomij. xvij. dicitur. Non poteris alterius gentis regem facere qui non sit frater tuus: cuius fuerit constitutus non multiplicabit sibi equos. Aduerte tamen. quod multi possunt dicere illud. j. Iohannis. ij. Ex nobis prodierunt sed ex nobis non erant. Quia pro certo sepe accidit quod illi qui eliguntur ex gremio sunt peiores quam extranei: et crudelius agunt in subditos quam quod remota. Inuebene: quod tales: et etiam secundum veritatem vilius est quod constituitur extraneos quam propinquos etiam: quod tamen quod si inuenierit eos idoneos atque bonos. Dicit enim iplinius: quod coturnices mare transire eligunt sibi duces extraneos sed comites quod eos defendat ab aduersarijs auibus cum de se sint debiles et imbecilles. Sic vere si nos quod mare huius fluctuose vite transimus: videmus quod nullus est inter nos idoneus rector et defensor qui gregem nostrum ab aduersarijs demonibus et tyrannis digne possit defendere vel tueri: debemus ducem externi regis

R

II

III

gregis eligeret extra gremiū nřz extraneū aliquē pere
 arc. potissime cū nullū pprie sit extraneū imo oēs sum
 ciuē scđōrū 7 comestici dei. eiusdē. s. fiderz eccleie xpi de
 uoti. Ad ē ei dicere apđ nos ego sup pauli ego sup apol
 lo. ego sum cephe. cū pculdubio in corpe xpi mystico.
 sicut dicit apłs Col. ij. Ad ē masculū 7 femina. Genit
 lis 7 iude. circūcisio 7 ppucū. barbarū 7 schyta scru
 et liber s; xps in oib;. Indutte ergo vos sicut electi di
 q. d. Ad hoc q; possitis electi dei esse. nullū op; extra
 nēū reputare. nec patrie pditiōis aut gñis allegare va
 rietatē. cū oēs sim; xpi in fide. 7 debem; alterutrū tāq;
 ex vno gremio reputare. Eligite ergo vos virū. Dic
 si vis sicut infra de viro. 7 ista oīa dñdūtur cū dī. Con
 stitues. ij. para. r. Dis isrl; puenat vt pstitueret reges
 7c. Uide. s. de pstiture. Istud est ergo scđm requisitus
 in electione. s. ex parte ppli intētio studiosa. seu colle
 ctio amorosa. Cōstitues inqt a con. qđ ē siml; 7 statuo
 qđ si statues. C. Etia i plari electioe reqñit ex pte dei
 acceptio gr̄iosa. Quē inqt dñs elegerit. q. d. ille p ho
 mines d; pstituit. q; a deo meret eligi 7 assumi. De em
 pprie d; eligere inqt. s. vt. s. dicitū electionē solet in
 spirare: 7 tandē tāq; gratā 7 vtilē acceptare. Deus ele
 gerit inqt. Uñ dauid de seipso dicit. j. para. xxvij. Ele
 git me dñs de; isrl; vt effem rex sup isrl;. Sequitur. Pla
 cuit ei vt me eligeret regē. et subdit. Dñs elegit Salo
 monē filiū meū vt sederet i throno dñi sup isrl;. 7 pcul
 dubio tales qui a deo eligūtur 7 acceptātur. 7 q; a car
 ne 7 sanguie. pce. timorē 7 fauore nō introducūtur p
 prie electi dei dicit merētur. j. p. ij. Vos estis gen; ele
 ctū 7c. sicut. s. d; bh pcludit i ps. Dñs quē elegisti 7
 assumpsisti. habitabit i atrijs tuis. Et bh dicit hita
 bit q; s. tales diligūt i suis ecclesijs 7 i suis bñficijs re
 manere. nō in alienis locis inutilit diuagari. Cuius q;
 p̄rariū faciūt. electi pculdubio nō sunt. imo d; talib;
 nō dei s; diaboli electis sic in mūdi negocijs iuolutis
 d; Exo. xv. Electi pncipes ei; submersi sunt i mari ru
 bio. abyssi operuerūt eos. descēderūt i pfundū qđ i las
 pis 7c. Expone 7 inuebe;tra tales. 7 vide ista de malo
 electo q; s. eligitur ad dñationē. P; ergo quō i qua
 libet electioe reqñit v; 7c. Dei acceptatio occulte. puidēs
 Quē inqt dñs elegerit. Plebis assentio opis p̄siciens
 Cōstitues inqt. Justi. s. eligē pfectio gr̄adis 7 euidēs
 Eū inqt. Et sic bh dicitū fuit. Eū pstitues quē elegerit
 dñs. Sic ergo p; q; ē qđā electio ad p̄ationē. C. S; si
 forte vis loqui de vna icrā vel de vna electa i gñe femi
 nino dic q; p̄iose margite eligūtur. vt i coronis regū 7
 p̄ncipū apponātur. 7 vt sup caput honorabilr dese
 rātur. Sic vcre dico q; scđe femie eligūtur a deo. vñ i co
 rona dei: q; ē p̄gertes seu collegiū plarōrū: possit corā
 alijs rutilare 7 in dignitatis capite p̄parere ps. Elegit
 eā de; 7 p̄legit eā. 7 hitare eā facit i tabernaculo suo
 Et si vis notabis q; in scriptura reperio. electam ad
 Dei filium concipiendum Prima fuit bitā hgo de
 Carnis liliū custodiendū. qua d; Cañ. vj. q; ipsa ē
 Mundi solū recipiendū pulcray luna electayt
 Celi gaudiū accipiendus. sol terribilis vt castror
 acies ordinata. Uñ de ea 7 rpo p̄t dici illd iud. v. Pul
 cerrima feminarū eligitur. Scđa. ē q̄libet sanctimonia
 lis vel aliq; virgo mūda 7 casta. De q; hester. ij. Deam
 bulabat añ vestibulū dom; i qua electe; gines serua
 bātur. s. mardoche;. Tertia p̄t dici q̄lib; plara vel ab
 batissa de q; sc; p̄t dici illd p̄dictū. Elegit eā de; 7 p̄ele
 git eā 7c. q; etiā d; esse talis q; possit dicere de seipā illd
 ecclesia. xxij. In plateis sicut cynamomū 7 balsamus
 aromatizāso dōre dedi q; si myrra electa dedi suauita
 tē odoris. Quartā ē q̄libet sancta ala vel p̄sona. q; s. a
 deo eligitur vt sibi in glia p̄petuo vniatur. ij. Par. vj.
 Elegi isrlm vt sit nomē meū in ea. Uñ etiā de deo i pa
 tria p̄t dici illd Eccl. j. Cū electis feminis graditur. et
 cū iustis 7 fidelib; agnoscitur. C. Si vō de scđa ecc̄ha
 d; q; ista sit electa. dic q; de hoc d; Cañ. vj. Una ē colū
 ba inea p̄fecta mea vna ē matri sue electa genitrici sue
 P; ergo q; ē electio qua q; assumitur ad p̄lationē.

A

D

Tertio dico q; electio q; q; assumitur ad dñatio
 nē: 7 ista ē electio dyaboli siue mūdi. Ipsosū em; felices
 s. mūdi diuites petōres vidētur esse ceteris p̄lecti. q; s.
 ira sunt mūdi p̄spicitate fulgētes q; respectu ipsoꝝ
 oēs ali; vidētur eē reprobatē 7 sp̄eti. Uñ de bachide. j.
 de diabolo d; j. Macha. ij. q; ipse elegit viros ipios et
 cōstituit eos dños regidōis. Aduerte tñ q; tales electi.
 Succidentur a statu mūdana prosperitatis.
 Comedentur ex haustu demonū gulositatis.
 Decidentur in lacu eterne crudelitatis.
 Dico q; succidātur a mūdi p̄spicitate. Uñ i p̄sona na
 buchodonosor. i. diaboli: 7 iij. Reg. xij. 7 eia. xxvij.
 Succidā excelsa cedroz ei;. 7 p̄lectas abietes illi;. Itē
 comedūtur demonū gulositatē. s. p̄tationē qđ fit qñ
 p̄ pctā de corpe vel societate ei; efficiūtur. 7 in p̄grem
 malorū trahūtur Abac. j. Incrassata ē pars ei;. 7 cibus
 ei; elect;. Itē occidūtur eterna crudelitate. s. in inferno
 htere. xlvij. Electi iuuenes ei; descēderūt in occasionē
 Sic ergo p; q; mali eligūtur ad dñationē digni ad
 p̄lationē iustis ad saluationē. hoc de eligere sufficit 7c.

Elevare. Nota q; elevare idē est qđ se de infe
 fertiorib; ad superiora trāsfertet leuare
 Et sic ista vocabula sunt iusdē significari. s. Elevatio.
 Exultatio sublimatio surgere sursum. supra volare ascē
 dere. ex p̄t accipi cōter in bono 7 in malo. In malo eī
 elevatur hō p; superbā 7 elationē. 7 hec est elevatio vi
 tiosa p̄ctōrū. In bono vō elevatur p; celestū p̄t p̄latio
 nē. 7 p; bonorū eternoꝝ desiderū 7 affectionē. 7 p; rpa
 les seu p̄petuā p̄motionē. 7 ista ē elevatio 7 tuosa. P̄
 ma ē elevatio pctōrū 7 ista ē duplex: q; vna ē vanitatis
 7 supbie. Scđa p̄spicitatis 7 mūdana glie. C. Primo
 de elevatioe vitiosa superbie 7 vanitatis. p̄t dici illud.
 Dñe. xij. Eleuauerūt cor suū et obliu sunt mei. Istis
 em; accidit sicut in terremoto aliqui solet p̄ungere. Uñ
 tus em; in interiorib; caucernis terre; terrā p̄cutit. In
 ruis qđ tonitruū facit. quere; s; sibi p̄tū. terrā i altū
 elevat qđ montē. q; tandē crepit 7 rūpitur. Et sic nihil
 de illo mōte nisi vorago seu p̄cauitas incutitur. Sic vō
 fit q; interior v̄tus. i. interior cogitatio seu p̄sumptio
 in seipā cōcutitur 7 effertur. ita q; hō in seipso qđ vnus
 mons p; supbiā erigitur 7 leuatur. 7 istd fit qđ hō p̄su
 mit de se vt pote de diuitijs nobilitate. pulcritudie vel
 fortitudine etc. xxvij. Eleuatū ē cor tuū in t̄ccore tuo
 per montē tñ subito rūpitur ita q; tota elevata sua mō
 tuo sitas ad nihilū p̄putatur: et in voragine infernalē
 inclinatur. ij. Para. xxij. Eleuatū est cor ei;. 7 facta ē
 p̄tra cū ira. Si aut vis potes adhuc notare dicere q;
 Eleuantur mali super alios ipsoꝝ opprimendo.
 Super seipsoꝝ de se p̄sumendo.

Contra dominum ipsum 7 oēs contemnendo.
 Eleuantur dico sup alios Hume. xvij. Cur eleuamini
 sup pplm dñi. sup seipsoꝝ. T̄ch. ij. Sedebit solitari; 7
 tacebit qñ leuauit se supra se p̄tra dñz. 7 csa. ij. Eleua
 te sunt filie syon 7 ambulauerūt ex t̄ro collo 7c. Et tñ
 dñs p̄hibet tales supbas eleuatiōes. Hiere. xij. Nolite
 eleuari qz dñs locut; ē 7 merito q; p̄ccro de tali ele
 uatiōe seq̄tur mors eterna: sicut de illo regē d; ij. Pa
 ra. xxvj. Cū roborat; eēt eleuatū ē cor ei; in interrum
 suoz p̄tra dñz. Isti figurātur in illa cedro eleuarissima
 secūdissima 7 pulcerrima q; tñ subito legitur corruisse
 de quo d; ezech. xxxj. Uñ d; in ps. Audi impiū superal
 tarū sicut cedros h̄bani trāsiu i ecce nō erat. Ista est
 ergo elevatio vanitatis q; est vitiosa. C. Adhuc dico q;
 est elevatio vitiosa p̄spicitatis s. mūdana glie q; ē pe
 riculosa. Comix em; nucē quā frāgere neq; sursum ele
 uat vt dū ab alto ceciderit ipa; frāgat. Sic vō diaboloꝝ
 hoies p; p̄sumptionē 7 superbā faciunt eleuari 7 erigi. et
 qñq; etiā p; mūdi p̄spicitatē; p̄s facit exaltari. vt pmo
 cadat p; pctū tandē frāgatur p; mortē finaliter comes
 datur p; penā eternā. iob. xxx. Eleuasti inqt me 7 qñ su
 per ventū ponēs collisisti me valide. et illud ps. Quia
 eleuās allisisti me. illa em; auis maxima q; d; hoc. ele
 phātē rapiēs sursum leuat. 7 eū dimittit cadere dū oc
 cc ij

P

A

D

cc ij

Elevare.

Dicit devorat. ut dicit Marc⁹ paul⁹. in libello suo de re
 gionib⁹ orientis. Sic dyabol⁹ tales. ezech. xxxj. Elevatum
 est cor ei⁹ in altitudine sua. Ista est ergo elevatio duplex
 pctōis q̄ ē vitiosa. **S**ecundo dico q̄ invenit elevatio vir
 tuosa et pfecto⁹ et ista ē elevatio q̄ boni ap⁹ dū r̄ hoies
 tā spūaliter q̄ eternaliter elevātur. Napores cū quāto
 puriores tāto facili⁹ elevātur sursum. Et inde ē q̄ res
 celestes q̄ sunt sursum elevatē et superiores sunt ceteris
 puriores. Sic vere charissimi illi q̄ sunt puri et sancti.
 Ip̄ sunt sursum spūaliter p affectū et desiderii elevati.
 M⁹ hō quāto sanctior fuerit. tāto ab inferiorib⁹ et in
 ferio⁹ amozie magis remot⁹ et elevat⁹ crit. vñ huic p̄t
 dici illud Esa. lq. Ecce intelliget serū me⁹. exaltabit et
 elevabitur et sublimis erit valde In q̄bus verbis ofidit
 q̄ triplex est elevatio qua boni diversimode subleuāf.
 Una est interior. Una ē dico interior et cordia
 lia exterior. Et ista ē q̄si intellect⁹ et affe
 ctus ad affectū et aspectū supe
 riorū p contemplationē et
 Alia exterior. Alia superior
 Una ē cordialis affectiois. riorū p contemplationē et
 Alia spūalis p motionis. sideriū elevātur q̄si quis a
 Tertia spūalis p motionis. videri casu ad statum grē
 erigit. q̄si a terrenozū affectu ad amorē celestiu⁹ extolli
 tur. q̄si q̄s a cura et noticia inferiorū ad contemplationē
 leuat. De elevatiōe em̄ a statu pcti ad grē pfectionē dī
 Esa. lq. Elevare elevare p̄surge hirsim. et illō exodi. xix.
 Sāctificabis illos elevās corā dño. q̄s p̄t dici de sacer
 dotib⁹. de penitētib⁹. de cōversis de elevatiōe terreno
 rū ad eterno⁹ affectionē dī ezech. j. M⁹ cherubin. i. iu
 sti cū euntib⁹ ibant. et cū stātibus stabāt. et cū elevatis
 a terra pariter elevabātur. De elevatiōe hō ab iustit
 gatiōe inferiorū ad superiorū contemplationē p̄t dici illō
 Ihu⁹. xxiij. Elevās balasā. oculos isrl̄ vidit i rētorū
 suis. i. sanctos in patria. De ista ergo triplici elevatiōe
 elevatiōe p̄t dici illō Ecce puer me⁹ exaltabit et eleva
 bitur. Alia ē exterior et mūdialis. Et ista ē q̄si boni et di
 gnū ad p̄mōiōes et dignitates eriguntur et sublimantur
 De quo dī illō. Serū me⁹ exaltabit et c. Tertia insup
 est superior et eternalis. et ista ē q̄si boni et digni post hu
 ius mūdū labores ad celi celestitudinē p̄vehūt. Jō dī
 Sublimis erit valde. Ista ergo triplicē elevatiōe et
 exaltatiōe aliquātulū lati⁹ psequamur. **D**icam⁹
 ergo q̄ ē q̄dā elevatio interior et cordialis seu r̄tualis.
 Agnū cū sub aqua positū supius se elevat. et nisi p vio
 lentia teneat naturaliter sursum natat. Ignis etiā iseri
 us cū naturaliter descendit. et id naturaliter sursum ferē
 elevat. Arbores etiā statū q̄si de terra nascūt et exēūt
 sursum et sursum celū se elevāt et ascendūt. Aves etiā q̄ diu
 sunt inferi⁹ sunt i periculo. q̄si hō supius se elevāt sūt
 in tuto. Sic pculdubio charissimi nos nūq̄ debemus
 inferiora mūdū bona diligere. nec ibidē manere nisi p
 quādā violētiā ut pote q̄ n̄m officiū seu negociū h̄ re
 quirat remanere s̄ sursum ad bona p affectionē et p̄tem
 plationē debem⁹ ferri et elevari ut sic possim⁹ a pctis
 et periculis liberari. Et hoc maxie erit si nos fuerim⁹ li
 gnū. i. teneri p pietatē. ignis. i. calidi p charitatem ar
 bores. i. sursum elevati p p̄tēplationē aves. i. spūales. p
 sanctitatē. Job. xxxij. Ad p̄ceptū tūū elevabit aq̄lar in
 arduis ponet nidū suū. M⁹ s̄ ē p̄tra m̄stos q̄ sūt filices
 quibus dā lignis q̄ ita sunt solida et p̄derosa q̄ mox
 lapidis ad fundū descendēt. nūq̄ sursum natāt aut ele
 vātur: sicut dicit plini⁹ vcz. De buro. ebano et fico egypti
 p̄naca Siles etiā sunt quibus dā aub⁹ q̄ ita sūt carnose
 et p̄derose q̄ nūq̄ sup⁹ volāt. nec de terra surgūt aut
 se elevāt sicut de strutiōe. Siles etiā sunt quibus dā arbo
 rib⁹ q̄ ita sunt debiles q̄ nūq̄ p̄nt sursum crescere. cle
 vare s̄ semper. circa terram solēt reperere inclinari. sicut
 p̄s de vepub⁹ et de rubis. Et revera charissimi tali mō
 ipediūt nisi ne p̄tēplationē sursum ad celestia elevēt.
Primi sunt deliciofi. Deliciofi cū in aq̄s peli
 ciarū se immergūt et nūq̄
Secundi desideriofi. sursum ad p̄tēplandū v̄t
 desiderādū eterna se elevāt et extollūt. Strutiōes etiā
 i. desideriofi. tāto p̄dere pigritie vel accidie p̄primunt.
 q̄ nūq̄ sursum ad p̄tēplationē vel affectionē celestium

erigunt. Tepres insup. i. avaricia et ambitio ita circa ter
 rā et terrena et avaricia se dilatāt et diffundūt. q̄ ad ce
 lestia nūq̄ elevātur. vel crescūt. Un̄ his p̄t dici illud iu
 dicū. viij. Mō poterāt vltra ceruices elevare. Mō sic er
 go charissimi: s̄ elevemur ad t̄ū. i. ad bona eterna bo
 na. terrestria vilipendēdo p̄missa crimia p̄meditando
 secreta celica iuestigādo. Elevemur ergo a terrenozū
 affectiōe h̄ere. x. Elevat nebulas ab extremitatib⁹ ter
 re. Jtē elevemur a pctōis delectatōe ezech. ij. Elevavit
 me spūs et assumpsit et abij amar⁹ in indignatiōe. spūs
 mei glo. Quāto dulcescit supple spūs q̄s int⁹ videt tan
 to in amaritudinē vertit q̄s fons h̄z. Jtē elevemur i sa
 perno⁹ p̄scrutatiōe. vñ ezech. xliij. Elevavit me i spūs
 et introduxit me i atriu⁹ interi⁹ et ecce gl̄a erat repleta
 dom⁹ dñi. Ista ē ergo elevatio interior et cordialis. intel
 liget in q̄t elevabitur. vñ h̄z deu. xxxij. Utinā saprene
 et intelligerēt et prudēter novissima p̄viderēt. De p̄ho
 hō dī ac⁹. j. q̄ elevatis manib⁹ ferebatur in celū. Et si
 vis potes notare q̄ boni debēt elevare. Cor p̄ affectio
 nē d̄culos p̄ contemplationē. Ue cē p̄ laudē et p̄ffionē
 faciē p̄ sp̄i p̄olationē. **M**anus p̄ orationē et p̄ffionē.
Elevari dico dī. Elevet igit⁹ p̄mo sup⁹ ad dñi affe
 ctū cordialē. Mō bñ figuratur in ho
 stia cui⁹ p̄ctusculū debebat elua
 ri corā dño p̄ct⁹ cū cordialis affe
 ctionē et signat. Lev. viij. Tulit p̄
 ctusculū elevās corā dño. Et Lev.
 x. Elevaverūt armū et p̄ct⁹ corā dño. Jtē elevet aspe
 ctus visualis. i. p̄sideratio. j. par. xij. Elevās d̄ oculos
 vidit angeliū et gen. xxij. dī de abraā. q̄ elevatis oculis
 vidit locū p̄cul. Jtē elevatur affat⁹ verbal⁹ p honestat
 locutionē. q̄ p̄certo iusti elevāt vocē a mare plāgēdo
 dñm laudādo culpas p̄tēdo. Amare dico p̄lorādo. i.
 p culpe p̄missiōe. sicut. j. Re. xj. dī. Elevavit ois ppl̄s
 vocē suā et sicut p̄ fraterna p̄passiōe: sicut de ioseph dī
 gen. xlv. q̄ vidēs fratē suū elevavit vocē cū fleu. dñz
 laudādo p̄s: Elevaverūt flumina vocē suam. Culpas
 etiā p̄tēdo. iob. xxxvij. Elevabis in nebula vocē tuā
 et illud. j. Eldre. ij. Elevabāt vocē in leticia. Jtē elevet
 cōspect⁹ facilis p̄ spem. fiduciā et devotiōe. Job. xxij.
 Elevabis ad t̄ū faciē tuā et ogabis eū et exaudiet te. Jtē
 elevetur effect⁹ manualis p̄ devotā supplicationem.
 Rec. viij. Elevātes man⁹ incurvati sunt et exod. xvij. dī
 Cūq̄ elevaret moyses man⁹ vincebat israel et c. Ista est
 ergo elevatio interior et r̄tualis. **E**st etiā q̄dā ele
 vatio exterior et spūalis et ista ē elevatio dignitatu⁹ et p̄
 motionū ad quas boni et iusti sunt assumēdi et elevādi
 q̄s ofiditur cū dī: Serū me⁹ exaltabit. Illi cū q̄ sunt ser
 vi dei p̄ hūilitates et sedulitatē debēt eligi et exaltari ad
 r̄palem et ecclesiasticas dignitatē. q̄s sicut dī luce. xij. et
 xvij. Qui se hūiliat exaltabitur. et s̄m gre. Luc. dī: equū
 vt alijs p̄sint. q̄ subesse nō didicerint. Natura ei illā
 arbore⁹ solet exaltare et elevare. q̄ oquis seu fontib⁹. irri
 gatur. q̄ in terre p̄fundo radical⁹ q̄ ramis et frondib⁹
 inferi⁹ nō gravatur. Sic h̄c ille dī ad statū p̄clatiōis
 exaltari q̄ aquis devotiōis fuerit irrigat⁹. Juxta illud
 Ezech. xxxj. Aque nutriētūt ip̄m abyssus exaltant eū
 Jtē q̄ p̄ hūilitatē fuerit p̄fundat⁹ q̄ sicut dī: Eccl. xj.
 Sapia hūilitati exaltabit caput. Jtē q̄ ramoz. i. n̄po
 tulorū et cognatorū multitudie circa radicē. i. circa cor
 dialem affectū nō fuerit p̄gravat⁹. vel etiā ramozū. i.
 bonoz r̄paliū. M⁹ h̄c illi merētur p̄moveri et exaltari.
 plati⁹ superiores fieri q̄ p̄tū ad r̄sideriū et amorē ramis
 bonoz r̄paliū sunt nudati. vñ Lu. j. Exaltavit hūiles
 et esurientes implevit bonis. Ista ē ergo elevatio exterior
 et spūalis. ij. Re. ij. Elevet thron⁹ david sup isrl̄. **A**d
 hoc dico q̄ ē elevatio superior et eternalis. Et ista est ele
 vatio et exaltatio glie paradysi: q̄s ofiditur cū dī. Sub
 limis erit valde. Cōtrarie em̄ substantie p̄trarios habēt
 act⁹. p̄traria loca p̄trarias habēt p̄stucudines. et ideo
 ista de se vera cōter iucniūt q̄ q̄ in vno loco dep̄mit
 in loco ei⁹ p̄trario et sublimatur et elevatur. Jtē paret
 in planctis q̄ in diversis p̄trarijs signis h̄nt suas exal
 tationes et suas dep̄ssiones. Un̄ planeta q̄ i. v. signo de
 p̄mitur

primi. i. signo p[er]trario exaltat. reuera h[uius] sic e[st] q[uod] m[un]do
 t[er] paradysus vita p[er]s[er]a t[er] futura, sunt q[ui] duo signa due
 regid[er]es due h[ab]itatioes q[ui] p[er]trariant t[er] aduersant t[er] i mori
 bus t[er] p[er]ditioib[us]. Dic si vis quod sic est q[uod] i vno istoz. s. in
 m[un]do boni deprimuntur t[er] tribulatur. Malis exaltat
 t[er] p[er]speratur. Ergo dignu[m] t[er] iustu[m] e[st] q[uod] i p[er]trario signo. s. i
 statu post mortē t[er] i futura vita mali dānent t[er] de p[er]man
 tur boni x[rist]o p[er]moueat t[er] exaltetur. Et p[er]certo ita fit q[uod]
 illi q[ui] mō sunt i tribulatioe t[er] de p[er]sioe. s. paupes t[er] de p[er]si
 in alia vita erūt in paradiso i exaltatioe t[er] promotioe.
 Sublimis in q[ui]t[er] erit valde v[er]i gen[er]i. v[er]i. Multiplicate s[un]t
 aque t[er] eleuauerūt archā i sublimi a terra. H[uius] in q[ui]t[er]. s.
 tribulationū t[er] p[er]taliū q[ui]t[er]. s. iste sunt cā finalis eleuatiois
 t[er] saluatiois v[er]i de sanctis d[icit] in ps. Q[ui]m d[icit] fontes terre
 eleuati sunt. Illi x[rist]o q[ui] mō sunt indebite t[er] iuste i m[un]di
 exaltatioe t[er] gl[ori]a erūt i alia vita i inferni de p[er]sione t[er] mi
 feria. v[er]i c[on]f[ess]i. q[ui] h[ab]iliabit sublimitas viroz. Et sic illud
 verificabil euāgelicū Lu. j. Deposuit potētes de se. t[er] ex
 al. hu. t[er] ezech. xj. Eleuauerūt cherubin alas suas t[er] rote
 cū eis. t[er] gl[ori]a d[omi]ni erat supra eas. P[er]t[er] ergo triplicē e[st] bo
 norū exaltatioe eleuatioe t[er] sublimatioe. s. interiorē
 t[er] cordiale. Exteriorē t[er] t[er]palē. Superiorē t[er] t[er]nalē: t[er] hec
 sufficiāt. Vide. s. vbi ascēdere. et infra i alijs titulis. s. in
 principio notatis t[er] vide supra vbi adducere vbi iuenies
 illā auctoritatē diu[er]sam. Ezech. viij. Eleuauit me sp[irit]us
 et adduxit me hier[osol]im in visione dei t[er].

Elemosyna. Nota q[uod] elemosyna pp[er]tinet d[omi]ni largitas
 q[uod] diuino amore t[er] pietatis p[er]p[er]sione erga paupes exerceat. Bona ei m[un]di iō diuitibus
 sunt cōcessa a deo vt necessitatis t[er] p[er]curatorib[us]. s. paup[er]ib[us] q[ui] p[er]sonā
 rēp[er]sentantib[us] restituātur. t[er] p[er] elemosynas p[er]cedātur. Sicut ei natura
 humorē radicalē arborū posuit i radicē t[er] medullā: vt inde ar
 ramos diruet. Sanguinē etiā fontalē posuit in corde t[er] epate vt inde ad nu
 triēda mēbra sumatur t[er] diruet. Sic vere deus in diuitibus
 sanguinē t[er] humorē t[er] honorē bonorū t[er] p[er]taliū m[un]do
 lait reponi. vt tandē mēbris t[er] ramis. i. pauperibus valeant
 p[er] elemosynas circūfundi. con diuidi pariter et largiri. T[er] largiēde sunt ergo elemosyne.

Calamitas pauperū t[er]peretur. Elemosyna ergo t[er]pe
 At criminum malignitas p[er]p[er]ietur. ret pauperū cala
 At bonoz fecūditas p[er]p[er]inetur. mitatē. s. im[er] q[ui] a
 At celoz fertilitas p[er]curtur. boue egeritur et
 At inferni penalitas declinetur. emittit. Aqua q[ui]
 a fonte distillatur. Kos q[ui] a celo diffundit: terrā aridā
 imbuūt t[er] fecūdat. Sic elemosyne q[ui] a virtis p[er]p[er]s t[er] misere
 ricordib[us] distribuūtur. aridos paupes recreāt. nutriūt
 t[er] p[er]fortāt. Aridi ei t[er] paupes nō diuites sunt donis t[er] ele
 mosynis fecūdati. Iuxta illō d[omi]ni. iij. p[er]tā tua elemosynis
 redime t[er] iniquitates tuas miscōijs pauperuz. T[er] pat ergo
 elemosyna pauperū calamitatē. T[er] Itē elemosyna eripiat crimi
 nū iniquitatē sicut ei aial q[uod] d[omi]ni m[un]do apostemate timē
 mori ad arborē se fricat t[er] apostema rumpens humores
 enutrit t[er] sic infirmitatē t[er] mortē euadit. Sic diues sen
 tiēs se infirmū p[er] plura p[er]tā fricat se ad arborē crucis p[er]
 deuotionē. rūpat t[er] aperiat apostema suū vbi sunt amo
 res diuitiarū recōdit. s. archā vel buras p[er] elemosynarū lar
 gitionē faciat q[uod] illō fluere pauperib[us] erogādo. et sic ab
 infirmitate p[er]tā liberabit dei misam p[er]sequēdo. q[uod] beati
 misericordes q[ui]m ipsi miaz p[er]sequēt[ur] Math. v. Sicut em[er]
 d[icit] eccli. iij. Sicut aqua c[on]tingit ignē: ita elemosyna resistit
 p[er]tā. Itē elemosyna p[er]p[er]inat bonoz fertilitatē. Sicut ei fōs
 quāto plus de aqua p[er] riuulos mittit t[er] t[er] sibi natura
 ab interiorib[us] occultis meatib[us] de aq[ua] ā plus trāsmittit
 Sic v[er]e illi q[ui] sunt misericordes quāto plus p[er] elemosynas ex
 terius pauperib[us] largiūtur t[er] t[er] p[er] occultā dei p[er]uisionē
 sibi a deo ā plura donantur. sicut de ioh[ann]e elemosynario
 d[icit] q[uod] quāto plus dabat. t[er] t[er] abūdabat. Iuxta illō p[er]
 uer. f. Alij diuidit pp[er]tia t[er] ditiores sunt. Alij rapiunt
 nō sua t[er] sp[irit]u in egestate sunt. v[er]i Eccli. xvij. t[er] xxx. Elemosyna
 virt[us] q[ui]m succū cū ipso. Itē elemosyna p[er]curat celoz fertili
 tatē v[er]i aug. li. de v[er]bis d[omi]ni. Si vis in q[ui]t[er] esse mercator op
 tim[us]. fenerator egregi[us] da q[uod] nō potes amittere da mo

dicū vt accipies centuplū da t[er] p[er]talia t[er] accipe eterna.
 Item elemosyna declinat inferni p[er]nalitatē. q[uod] sicut dicit
 hiero. xl grego. Itō recolo me vidisse hoīem i male mor
 tuū. q[ui] libet[er] exerceat opa pietatis. v[er]i Thob. iij. t[er] rj. d[icit]
 Elemosyna a morte liberat. t[er] ipa e[st] q[ui] purgat p[er]tā. t[er] facit iue
 nire vitam eternā. Sed si vis adhuc aliquantulū curio
 sius et plenius distinguere d[icit] q[uod] cum elemosyna nihil
 aliud sit q[uod] miscōiavel pietas indigētibus p[er] effectas t[er]
 monstrata possum dicere q[uod] elemosyna faciēda t[er] ex
 quenda est p[er]t[er] multa videlicet. quia hec.

Docet a rerū natura. Dicā ergo q[uod] faciēda e[st] elemosyna: **C**
 Jube i sacra scriptura q[uod] hoc docet a rerū natura.
 Arce pauperū iactura. Jus ei naturale dicit hoc vt
 Delet peccatū p[er]uctura q[uod] nob[is] ab alijs volum[us] scribere
 Aug[ustinus] bonoz structura hoc alijs facim[us] t[er] hoc cōducit
 Causa penarū v[er]tura s[un]t q[uod] nob[is] oderim[us] fieri
 habet celoz pietura. hoc ne faciam[us] alteri. Prima
 istarū regularū naturalū ponit a p[er]o Math. vj. Scdā
 vero ponit Thob. iij. Cū ergo nos oēs si esse m[us] idigen
 tes. vellem[us] nob[is] ab alijs elemosynas dari t[er] officia impēdit
 oderim[us] etiā ipa nob[is] negari t[er] ipte p[er]radici. inde. pos
 sum[us] p[er]cludere q[uod] indigētib[us] ex naturali instinco t[er] obe
 mus elemosynas dare t[er] non negare t[er] im[er] q[uod] n[on]a rēdit facult
 tas t[er] ipoz necessitas ip[er]is miscōiter subuenire. Natura
 em[er] nō creauit bona sua p[er] singulis s[ed] p[er] oibus. Et id q[uod]
 eiusdē nature sum[us] t[er] fratres debem[us] t[er] nature bonoz
 simul esse p[er]ticipes t[er] p[er]sones. Paup[er] ei caro t[er] frater n[on] e[st]
 t[er] iō ipm sicut carnē p[er]p[er]tā debem[us] diligere. t[er] ipi tan q[uod]
 fratri bona n[on]a con diuidere atq[ue] dare. Et hoc allegādo
 clamat Esa. vi. Esa. lvij. frāge in q[ui]t[er] efuriet panē tuū. t[er]
 t[er] egenos vagosq[ue] induc in domū tuā t[er] videris nudum
 operi cū. t[er] carnē tuā ne despereris. et v[er]i dicit carnē tuā
 i. pauperē. q[uod] sicut d[icit] Ephe. v. Memos v[er]i q[uod] carnem suā
 odio habuit. s[ed] nutrit t[er] fouet eā. Et recerta natura rerū
 t[er] natura aliali ad elemosynas nos iducit. sicut em[er] sepe d[icit]
 Dia opa nature diffundit cōicat semetipsa Bues etiā
 nobiles q[ui] v[er]is rostra habeāt pungentia t[er] acuta. h[ab]it t[er] h[ab]it
 digitos nō p[er]tiguos s[ed] diuifos. Math[ew] 23. hūana nō est
 p[er]tigua necq[ue] clausa s[ed] in p[er]tes p[er]tes t[er] digitos e[st] distincta
 q[uod] quidē sogax ordinauit natura. vt se facile posset extē
 dere. t[er] ad erogandū seu operandū facili[ter] dilatare. De
 re ei diuisa. discōtinua t[er] h[ab]it facile cadit q[uod] h[ab]it. Et id in
 forma man[us] h[ab]it. t[er] p[er]t[er] autis nobilis. satis vt natura
 innuere q[uod] man[us] n[on]a debem[us] alijs extēdere bona n[on]a
 cūctis diuidere t[er] dimittere. t[er] sola necessaria retinere. et
 merito q[uod] p[er]certo bona n[on]a meli[us] seruātur erogādo q[uod]
 retinēdo. frumentū em[er] i archa nō multiplicat. imo la
 plu t[er] p[er]tis corūpit. seminatū x[rist]o i agro fertili multiplicat
 tur t[er] successiue si nō in se t[er] h[ab]it suo simili meli[us] p[er]seruatur
 et p[er] grano seminato. p[er] vno q[uod] d[icit] multiplic[er] p[er] corrupto
 integrū. p[er] veteri nouū finaliter reportatur. Sic h[ab]it v[er]i
 co q[uod] bona n[on]a i agro pauperū p[er] elemosynas seminata
 et sparsa. meli[us] seruātur. t[er] multiplicātur. q[uod] si a nobis
 retineātur. Ager ei pauperū fertili[us] e[st]. H[ab]it ituit em[er] ma
 gna p[er] paruis. Multa p[er] paucis Eterna p[er] caducis. Ce
 lestia p[er] terrenis v[er]i aug. in sermone de dedicatioe. Ele
 mosyna p[er]tā m[un]dat. t[er] p[er] nobis adbrū iterpellat. Quic
 quid em[er] pauperib[us] dederim[us] integre possidem[us]. Et id
 Crisost. sup[er] Math. dicit sic. Alit[er] seruatur pecunia in
 de p[er]t[er] paup[er]is q[ui] in archa. h[ab]it calūniator: nō exoriat
 inuid[us] nō criminatur. latro nō aufert. fur nocturn[us] nō
 diripit. seru[us] fugā meditās nō tollit. s[ed] sp[irit]u t[er] p[er] inte
 gra sp[irit]u salua. t[er] aug. li. de v[er]bis d[omi]ni dicit. Q[uod] secund[us]
 ager pauper[um] cito reddit v[er]narib[us] fructū. Ita ad celum
 sunt paupes. si nō vis ergo errare. h[ab]it paup[er]ib[us] ergo
 re. It[er] ergo q[uod] elemosyna faciēda e[st]. q[uod] hoc docetur a rerū na
 tura. Scd[us] o faciēda e[st] q[uod] hoc iubetur i scriptura. In
 cetera ei opa h[ab]itiosa scriptura solet elemosynā mirabi
 liter p[er]mendare t[er] singulariter impare. Precipit ei t[er] cō
 mēdat elemosynam. Precipitur ergo vt n[on]i
 nū exoratrix. Eccli. xxx.
 Ut oim[er] em[er] d[omi]ni. Conclude elemosynam i sinu
 At hostiū debellatricem. pauperis. t[er] ipa p[er]t[er] p[er]
 cc iij

rabat. Itē vt hostiū debellatrix. Marras de quodā qui
 oī sero cōsueuerat vnū pauperē hospitari et pascere. et
 contigit quodam sero q̄ vnū inuenit et inuitauit.
 vxor hoc nesciens alium inuenit et inuitauit. famulus
 suus hoc ignorās aliū inuenit et inuitauit dñs vno vnū
 solum se habere credēs et in sero tres inueniēs. oēs tres
 gaudēs recepit et pauit in sero ipse raptus ad iudiciū cū
 in quadā domo inclusus a demonib⁹ obfideret affue-
 rit tres paupes supra dicti q̄ sanuas custodierat hostes
 repulerūt et euz descenderūt. Itē de elemosyna dicit ecclī.
 xxxij. q̄ elyna viri quasi saccul⁹ cū ipso. Sequit sup scutū
 potētis et sup lanceā aduersus inimicū suū pugnabit.
E Itē p̄cipitur vt oīm emūdātrix. Lu. xj. Date elynam
 et oīa mūda sunt vobis. Et iō breuiter Thob. xij. oclū
 ditur sic. filiū in dī vestris mādāte vt faciāt elynas et
 iusticias vt sint memores dei. Patz ergo q̄ elyna faciē
 da est. qz hoc iubetur in sacra scriptura. **T**ertio dico
 q̄ faciēda est qz hac fouet pauperū iactura paupes em-
 mouerētur nisi elynis diuitū fouerētur et ideo diuina p-
 uidentia quosdā paupes eē decereuit. vt ipsi ex sua patiē-
 tia lucraretur et vt ppter inopiā a malis cohiberētur.
 et vt pietas diuitum in eis p̄baretur et exercitaret. et iō
 dicit Basilius in quadā Omel. q̄ nō iniustus est xus
 res. in equaliter distribuēs vt alter paup sit. alter abun-
 det qz hoc facit vt et tu dispēsationis merita psequaris
 ille aut patiētie brauijs corone. Panis famelic⁹ ergo ē
 panis quē tu tencis. nudi tunica quā tu recludis. discal-
 ciat calce⁹ quē tu reseruas. argentū qd possides indi-
 gentis. et tot iniurias facis quot subuenire dum vales
 omittis. fiat ergo elyna. qz hac fouet pauperū iactura
 Pauperū dicovuoꝝ. qui per elynas corporalite recreā-
 tur. Pauperū etiā mortuoꝝ q̄ p amicoꝝ elynas a pur-
 gatorio liberātur. Elynē em opus est satisfactoriū non
 solū pro proprijs. imo etiā p alienis pctis Cū ei p mor-
 tuo elemosyna pauperi datur pauper ille qui languet
 in purgatorio cōsolat⁹ et a sua miseria liberatur. In q̄tū
 per hoc diuine iusticie satisfactio impēditur q̄ placatur.
 Itgitur faciamus sicut facere solebat Cratesals puto.
 Crates populū tūc pagani in mortib⁹ amicoꝝ. Sicut
 em ponit. Pōponi⁹. in funeb⁹ mortuoꝝ amici cōue-
 niebāt et circa corp⁹ amici q̄cqd p̄ciosarū opum et q̄cqd
 armorū habebāt exponebāt. et replicabāt. Parati cum
 fato iacentis si daretur aut pacisci cū diuitijs. aut decer-
 nere seu bellare cuz armis. Sic vere dico q̄ pro amicis
 nostris mortuis debem⁹ exponere opes et arma. O pes
 dico diuitiarū elynas pro eis faciēdo. Arma etiā oratio-
 num p̄s eis apud deū intercedēdo. Sic ergo cum fato
 istius mortui. i. cū morte vel purgatorio. seu cuz diuina
 iusticia poterim⁹ occurrere vel pacisci. Decernere belia-
 re per orationē. Pacisci et concordare per elynarū largi-
 tionē. Ut et sic possimus dicere illud Esa. xxvij. P̄cep-
 imus fedus cū morte. et cū inferno fecimus pactū. Et
 ideo ad talem elemosynā mortuis impendendā scriptu-
 ra inducit ecclī. iij. vbi dicit sic. Elemosynā paupis ne
 defraudes. et oculos tuos ne transseras a paupre. ani-
 mam eiuertentem ne despereris. fiat ergo elemosyna qz
 hac fouetur pauperum iactura. **Q**uarto dico q̄ fa-
 cienda est elemosyna quia hic delectur peccati p̄ctura
 Peccata em per elemosynas redimētur. Vñ nabucho-
 donosor fuit dicitur Dan. iij. Peccata tua elemosynis
 redime. et iniquitates tuas misericordijs pauperū. Itō
 ponissime pertinet ad seculares qui nō possunt vacare
 ad alia opera satisfactoria. s. orationem. lectionem cōtē-
 plationem. qz vcz isti per elemosynas debēt se saluare. et
 p̄ ceteris pijs operibus insudare. Legitur enim in vi-
 ta beati Anthonij q̄ dum ipse Anthonius iuit per de-
 scerta videre paulum p̄mū heremitam. inuenit homi-
 nem equo inuicunt. cuius dato q̄ verba non intellige-
 ret. sibi tamen viā ostendit. et statim fuga voluerat au-
 git. per desertum tandem inuenit in alio loco homin-
 tiones aduicis naribus. fronte corribus asperata. qui
 ei dactilos porrigebat. a quo cum peteret quis esset? re-
 spondit. Mortalis ego sum vnus ex accolis heremi. le-

gatione fungor pro grege populi mei. vt cōmunem deū
 oꝝ pro nobis precamur. Tunc etiam legitur dixisse
 Anthonius. Ne tibi alexandria bestie p̄m loquuntur
 et homines ignorant. In his ergo notabo q̄ equo inni-
 et idest viri lubuci et luxuriosi. hominiones vero. i. sim-
 plices et ignari in naribus deuotionis dimittit et cor-
 nibus bestialitatis munit. solent sanctos et pauperes
 p̄ ceteris recognoscere et dactilos bonoꝝ terrenozum
 per elemosynas largiri. et viam veritatis ipsi qui bestie
 sunt demonstrare. Et p̄m reueritatē ista quotidie hūe
 quia scilicet bestie melius loquūtur p̄m q̄ homines.
 simplices et layci plus insistent elynis q̄ clerici immo
 etiam ipsi layci viam vite de facto clericis ostendunt. et
 bene agendo. male agentes clericos reprehendunt. Vñ
 na enim Balaam melius vidit angelū et eius gladius
 q̄ propheta et ideo a gladij itinere declinabat a quo tñ
 ppheta balaam non cauebat. quē a fina postea rep̄s-
 hedit et ipsius insaniā increpauit. sicut dicitur Nume-
 ri. xxij. Prophete enim idest ecclesiastici viri angelū. i.
 deum et gladij sue dure sentētie nō videtur aduertere.
 et ideo nō curāt avia vitioꝝ diuertere. Vñ vero. i. sim-
 plices et deū et eius gladium aduertunt et attendunt.
 Et ideo a mala via fugiunt et diuertunt. et sic de facto
 prophetas. i. clericos reprehēdunt. Hicuit ergo ista est
 veritas. q̄ sicut inter animalia femine magis vacante
 nutritioni fetuum et pullorum q̄ masculi. Sic vere in-
 ter homines seculares imbecilles et femine plus solēt
 vacare nutritioni pauperum q̄ clerici vel prelati. Et in
 hoc quidē ipsi benefaciunt et nos male qz. s. peccata sua
 elemosynis redimunt. et iniquitates suas in misericor-
 dijs pauperum. Vñ sicut dicitur Ecclī. iij. Sicut aqua
 extinguit ignem sic elemosyna reficit peccatis. facia-
 mus ergo elemosynas. qz hac delectur peccati punctura
Quinto dico faciēda est quia hac augetur bonoꝝ
 structura. Bona enim non solum spiritualia et eterna
 immo etiā tepozalia vel terrena per elemosynā augent
 multiplicantur et continuātur. Pone exemplū svis de
 montibus salis in cathalonia qui exhausta ab incolis
 ibidem sal accipientibus et foueas magnas facitibus
 statim adueniente pluuia foueā replente. tñ naturam
 salis se vertente. ipsi montes reintegrātur. et in naturā
 p̄stinā reuertūtur. Sic dicā de multis qui nō possunt
 tantū per elynas et per bonoꝝ suozū cōmunicationes
 minui sed augeri. Marras si vis de simplici qui vnicam
 vaccam suam dedit pro deo vt centū haberet. audito. s.
 verbo euangelico. Date et centuplū accipietis. Tandem
 mendicus factus: cū in domo regis cū alijs pauperib⁹
 elemosynam peteret. in sero et in obscure rogauit deum
 q̄ pro vna de centū vaccis suis lumē tūc t̄ps sibi daret
 Statim ergo ceruus splendēs et celo descendit qui tñ
 palacium illuminauit. Quo audito rex propter verifi-
 cationē euangelij nonaginta nouē vaccas sibi dari pre-
 cepit. Per elynam ergo etiā bona tepozalia augentur.
 Vide hoc supra de dare in fine secūdi mēbr. De bonis
 vero eternis constat q̄ illa per elynas augētur et in infi-
 nitum multiplicātur. Elemosyna em est semen de quo
 fructus eterne felicitatis succrescit. vnde Leo sup illud
 Lu. vj. ca. Date et dabitur vobis. Da inquit qd accipias
 sero qd metas sparge qd colligas q̄uis emz nō habeas
 nisi qd acceperis. nō potes tñ nō habere qd dederis. fa-
 tuus em est qui sibi nō vult esse perpetuū. qd extimatū
 ligendū. Ideo cōsultur Lu. xij. Tendite q̄ possidetis et
 date elemosynam. facite vobis sacculos q̄ nō veterascūt
 thesaurū indeficientē. faciam⁹ ergo elynam qz hac au-
 gerur bonoꝝ structura. **S**exto dico q̄ faciēda est. qz
 hac cauetur penarum visura. Per elynam em liberatur.
 hō a pena t̄galit eterna. Cōstat em q̄ mlti rei liberant⁹
 a penis dando munera iudicib⁹ vel eozū amicis. Sic er-
 go si p̄o in p̄sona pauperū elynas dāmus maxime cuz
 isti sint ipsius amici specialissimi. cōstat q̄ apud eum
 gratias impetramus. et sic mortē temporale et perpetuā
 euitamus vnde Thobie. iij. Elemosyna a peccato et a
 morte li-

morte liberat. et nō patiet animas ire in tenebris. Ista ē
 cū veritas q̄ quicquid fit pro xp̄o pauperi xp̄s sibi re-
 putat esse factū. Iuxta illud **Matth. xxv.** Quod vni ex
 minimis meis fecistis mihi fecistis. et ideo bene consu-
 lebatur cuidā qui non poterat ieiunare. q̄. s. quotiens
 ieiunā frangeret vnū pauperem fecū vocaret ad come-
 dendū. vt scz si ipsum dñs in iudicio argueret. q̄ in die
 ieiunabili comedisset. p̄osset respondere et dicere dñer tu
 mecum. De quodā etiā burgenſe duro et tenaci legitur
Matth. cū quadā die cuidam pauperi importuno dedisset
 panē vnū. et cū despectus p̄e tedio percussisset proij-
 ciens sibi panē qui nocte tractus ad iudiciū. p̄pondera-
 uit. panis pietus cōtra oīa mala sua: qui euigilās ele-
 molynas multas fecit. et tandē tunicā propriā cuidam
 pauperi dedit. qui statim eam vendidit. sed postea ap̄
 emptorē cognita doluit. et se indignū dicebat. q̄ pauper
 eius tunica vteretur. **Matth. cū** nocte eade vidit xp̄m ei⁹ tunica
 indutū. et euigilans aiebat. **Matth. cū** mihi quilibet pauper
 xp̄s est. ego ergo volo esse xp̄s. volo esse pauper. **Matth.**
 ergo suis venditis et datis. seipm finaliter vendi fecit et
 precium erogari et in virū perfectū creuit. et multa pro
 eo miracula de⁹ fecit. **Matth.** Bene ergo dico q̄ elemosina fa-
 cienda est. qz hac cauetur penarum vsura. **Septimo** ve-
 ro dico q̄ facienda est qz hac habetur celozū pictura. s.
 gloria paradisi. Constat enim q̄ per elynas celū emif.
 et pro tēporali bono qd datur celestis gloria promeret.
 Et ideo dicit **Petrus** rauē. in sermone quodā. Da pau-
 peri terrā pro celo. numū pro regno. qz quod pauperi de-
 deris hoc habebis. qd non dederis habebit aliter. Et iō
 bene dicitur **Thobi. xij.** Elyna a morte liberat. et ip̄a est
 que purgat peccata. et facit inuenire vitā eternā. Et p̄-
 cetero ista est veritas. q̄ ille qui hic dare non vult aliqd
 in persona pauperum ipsi xp̄o. nunq̄ se debet sperare
 aliquit ab eo recepturum in celo. Et ideo sicut videm⁹
 q̄ mercatores in alienis partib⁹ laborātes. quicqd ac-
 quirunt ad domū suam portantes ibides colligunt
 et reponunt. Aues etiā ad nidus suos rapinam solēt
 deferre. Et formice et hericij et apes solent illa q̄ foris
 acquirunt ad sua domicilia vbi habitaturi sunt repon-
 tare. Sic vere et nos si sapientes mercatores fuerimus
 bona que hic in ista aliena patria possidemus vbi tāq̄
 peregrini transm⁹ ad domū nostrā. que paradysus ē
 per manus pauperū transmittimus. vñ **Aug.** in quada
 epistola dicit sic. Si vis esse mercator optimus. fenera-
 tor egregius da qd nō potes retinere vt accipias qd nō
 potes amittere da modicum vt accipias centuplū. cō-
 muta tēporalia cū eternis. **Matth.** mittam⁹ ergo illuc per
 pauperes bona nostrā qz s̄m **Cris.** super illud **Mat. vj.**
Molite thesaurizare thesauros in terra et c. Stultitia ē
 illic relinquere vnde erit⁹. et c. et illic nō p̄mittere quo
 iturus es. Illic ergo substantiā tuā colloca vbi te habere
 patriā cognoscis et sequitur. Qui in terra thesauros col-
 locat. nō habet qd speret in celo. vt quid inq̄t celū respic-
 it vbi nihil repositū habes. Quicquid pro anima tua
 dederis tuū est. quicquid reliqueris perdidisti. Sic er-
 go. dico q̄ septē rōnibus elyne sunt faciende. **Matth.** vide isra-
 de mia pietate. dare. erogare et similia et c.

Eloqui. Eloquium. eloquen-

tia. Quia infra in ti. de loqui satis diffuse et hoc tracta-
 bo. iteo parū habeo dicere de locutionis materia loco
 isto. **Nota** ergo breuiter q̄ in scriptura fit mētio de elo-
 quo diuino et humano. **¶** **Primo** ergo aliquid de di-
 uino eloquio dicam⁹. Per eloquia em̄ dei intelliguntur
 proprie q̄ba sacre scripture quibus. s. ipse deus nobis
 loquitur. et quib⁹ nos debem⁹ credere sicut illis eloquijs
 que ore diuino p̄mūt. vñ **Ap̄tus** **1 Ro. ij.** Loquens
 de populo iudeoz dicit q̄ quidē credita sunt illis eloq̄a
 dei. Sicut enim in ps̄. dicitur. Deus emittet eloquium
 suum in terre. velociter currit sermo eius. Breuiter ergo
 notabo q̄ eloquium dei. id est sacra dei verba et diuina
 scriptura est credendum. tenendum legendū et frequē
 tandum multiplici ratione videlicet. Quia

Iustificat morientes.
 Iustificat penitētes.
 Iustificat confidentes.
 Tristificat immetuētes.
 Certificat cōtemplātes.
 Rectificat operantes.
 Flāmificat affectantes.

Dico ergo q̄ eloquiū dei
 mouentes viuificat p̄ ḡe
 reuentionē ps̄. Eloquiū
 tuū viuificauit me. Itē pe-
 nitentes saluificat seu iu-
 stificat per virtutū repa-
 rationē ps̄. In eloquiū iu-
 sticie tue. factū seruo tuo
 Saluificat hosti rebellātes. s̄m misericordiā tuā et iu-
 stificatiōes tuas doce me. Itē p̄nitentes iustificat p̄ sp̄m
 et p̄olationē. seu p̄ futurozū bonozū repromissionē ps̄.
Verbor ego sup eloq̄a tua sicut qui iucit spolia mul-
 ta. Itē metuentes tristificat per timorē et p̄ritionem
 ps̄. Statue seruo tuo eloquiū tuū in timore tuo. Itē cō-
 templātes certificat per doctrinā et institutiones ps̄.
Iuxta eloquiū tuū da mihi intellectū. Itē opantes res-
 tificat per prudentes gubernationē seu directionē ps̄.
Si essus meos dirige s̄m eloquium tuū. Itē affectan-
 tes flāmificat p̄ desiderij et dilectionem ps̄. Ignitus
 eloquium tuū vehementer et seruus tuus dilexit te. Et
 de ioseph dicit in ps̄. Eloquiū domini inſi āmauit eus.
 Itē xp̄m degustantes dulcificauit per deuotionē ps̄.
 Quam dulcia faucibus meis eloquia tua. Itē qz hosti
 repugnātes iustificat p̄ adiutorij et subuentionem ps̄.
Intret postulatio mea in conspectu tuo. s̄m eloquium
 tuū eripe me. Et illud. Iudica iudicium meum et eripe
 me. propter eloquium tuum. Et breuiter omnia bona
 possunt inueniri in eloquijs diuinis. Ista enim sunt elo-
 quia casta. argentū igne examinātū probatū terre pur-
 gatum septuplum. Et ideo p̄culdubio ista sunt medita-
 tanda. predicāda audiēda. et in corde perpetuo reponen-
 da et seruāda. **Ad** editanda dico ps̄. **Præuenit** t̄ oculis
 mei ad te diluculo vt meditarer eloquia tua. **¶** **Predican-**
da etiam in ps̄. **Præ** nūciabit lingua mea eloquiū tuū
 qz oīa mandata tua equitas. **Audiēda** insuper. **Præ** uer-
 tij. **filij** mi ausculta sermōes meos et ad eloquia mea in-
 clina aurē tuam. **Conseruanda** insuper et in cordibus
 abscondēda. ps̄. **In** corde meo abscondi eloquia tua vt
 non peccem tibi. **Istud** est ergo eloquiū dei qd est vene-
 randū. **¶** **Secūdo** dico q̄ inuenitur eloquiū humanū.
 quod est duplex. **Unū** iusti quod est moderandū. **Sicut**
 enim video q̄ status artificis in instrumento inusico
 facit diuersos dulcificos sonos promi. **Sic** status et in-
 spiratio tactus et admonitio sp̄s sancti. diuersa bono-
 rum eloquiorū genera fideles homines facit loqui. sicut
 benedicit **Act. j.** q̄ apostoli loquebātur varijs linguis
 prout sp̄s sanctus dabat eloqui illis. **Eloquētia** enim
 est quoddā speciale sp̄s sancti bonū. quod p̄culdubio
 valde necessariū est cuiuslibet oratori qui. s. predicādo vo-
 cendo allegando. alijs habet loqui. **Teste** enim **Cassi.**
Eloquens est ille qui scit magna granditer. parua. subs-
 misse et media dicere temperate: qui scit inuenire pre-
 clare: nūciare magnifice: apte disponere varie figurare.
Ad mores ergo applicando dico q̄ in iustis inuenitur
 multiplex bonum eloquium. **Videlicet** Eloquium.
 Confessionis quo se debet fortiter accusare.
 Oratiōis quo deū debet dulciter reclamare.
 R̄fissionis quo quilibet debet suauiter verba dare.
 Predicationis quo q̄sq̄ debet vtiliter informare.
Eloquium gratiarum actionis qui debz deū s̄baliter
 laudare et cōmendare. **De** eloquio confessionis sup̄ ps̄
 accusatiuo dicitur **Job. x.** **Dimittam** aduersum me elo-
 quium meum loquar in amaritudine anime mee. **De**
 eloquio orationis dei et sanctorum deprecatoriuo dicitur
Job. v. **Quod** rem dominū deprecabor. et ad deum ponas
 eloquiū meū. **De** eloquio r̄spōsionis cuiuslibet dulciter
 satisfactorio dicitur. **gene. xlij.** **Is** eptalim seruo⁹ emissus
 dans eloquia pulcritudinis. **Et** **Canti. iij.** dicitur. **Si**
 cut vitia: coccinea labia tua et eloquiū tuum dulce. **Et**
 in ps̄. **Erunt** vt cōplacent eloquia tua. **De** eloquio p̄-
 dicationis aliorum vtiliter informatiuo. dicitur illud.
Eccli. xxxij. **Tan** q̄ imber mittet eloquia sapiētie sue et
Deu. xxxij. **Concre** scat in pluuia doctrina mea. fluat vt

ros eloquii mei. De eloquio alicui gratiarum actionis diuine laudis emissio...

Elongare. Tunc ubi longe. de longe. alonge.

Emerere. Cum emergere nihil aliud sit quam aliquid acquirere...

Dei que est speciosa. Emit de humanas animas sanctas. Iustus que est virtuosa. tribuens. Emit iustus virtutes...

Charitatis igniculum qui semper ardeat. Veritatis spectaculum quod semper luceat. Pietatis cenaculum quod fratres foueat...

dant. s. gloria paradisi que est thesaurus et margarita in agro celi. que qui inuenit habet absconditum...

Eminere. eminens. Extra manere vel extra manere...

Est autem eminentia id est quod notabilis apparet in inuenit eminentia interior exterior superior inferior...

Emittere. Nota quod emittere id est quod extra...

mittere. Et per se refertur ad hoc et ad deum. est enim emissio humanarum emissionum diuina...

H

B

H

B

et sic hoicm venditū restituit et redemit. figuratus in noe. Gene. viij. Qui emisit columbā de arca que tandem cū ramo oliue ad cū redijt et cessationē diluuij designa uit. qz hē colūba xps a noe. i. a deo patre de arca p ady si emissus. iterū ad patrē per ascensionē redijt. et raium oliue. i. hūanitatē assumptā secū portauit et diluuiū dā natiōis mortificāsse pnostrāuit. Jō ptebat hūanū genū. Emitte manū tuā de alto. eripe me et libera me de aqz vt dicit ps. Emisit ergo filiū ad redimēdū. ¶ Emittit spm ad renouādū. spūs ei. i. veni et in me fac fauonū vt austrā terrā facit germiare florere. i. et virere. Et sic vere spūs a deo infusus et emissus facit terrā. i. pctōrē p grāz renouere. et ab ārtiqua puetudine p persionē pemit et renouarijū ps. Emitte spm tuū rē. et rē. fa. ter. ¶ Emittit grāz ad viuificādū Sicut ei pellican⁹ p emissionē sanguis sui pullos suos viuificat sic hē de⁹ p emissionē sanguis i passioe. et grē sue mic largitōe viuificauit spū ritualiter mortuos pctōres vñ zac. ix. Tu autē i sanguie testī tui emisisti vincos tuos de lacu i quo nō erat aq. Jpe ei emittit fontes i puallib⁹ sicut dicit ps. ¶ Emittit doctrinā ad erudiēdū qz sicut a celis lux nobis cōtinue emittit. a qua tenebrāz obscuritas effugaf. Sic vere a deo lux fidei et scie fuit emissā inspirata et infusa per quē a mūdo fuit error obscuritas effugata ps. emittit lu. tuā et veri. t. c. ¶ Emittit penā tpales ad castigādū. Sicut ei man⁹ pns de sinu emittit vt delinquēs puul⁹ sciat sic de⁹ duriciē pene tpalis emittit ex q puulos suos castigat sepi⁹ atqz scriit. vñ eccle. xxxiij. Ab altissimo fuit emissā visitatio. ¶ Emittit penā cternā ad pdēnādū m qz. i. ipe emittit sagittā et gladiū mortis vt i inferno feriat pctōres ps. Emittit sagittas tuas et turbas eos ¶ Emittit malos de mūdo ad occidēdū. qz. i. sicut bos pinguis de stabulo educit et mittit et i macello occidat. Sic de⁹ mittit pctōres de hoc mūdo vt i macello inferni ipos occidat gen. iij. Emisit eū de paradiso voluptatis. isti sūt ei sicut et feces q de vētre hui⁹ mūdi emisse i cloacā inferni pyciūtur. sicut Mat. xv. dicit. In ventrē vadit et p seces sum emittitur. ¶ Emittit bonos et corpe ad firmādū. Juxta illud. ioh. x. Cū emisit oues suas ahi eas vadit.

C Sed si vis alio mō distinguere. dic qz emissio diuina humana et mundana. Diuina. Emissio nostrē.

- Redemptionis. Jgr dico. qz de⁹ emisit filiū ad mūdū redimēdū. Cōstat ei q dñs pf filiū suū ppetuo gñat et emittit qz tuz ad diuinā gñationē. Jps autē tpalit i mūdū emisit. i. misit p beatā scarnationē. ad hūanū gñis redemptio nem. et de hoc esa. xvi. dicit. Emitte.
- Conversionis. Jgr dico. qz de⁹ emisit filiū ad mūdū redimēdū. Cōstat ei q dñs pf filiū suū ppetuo gñat et emittit qz tuz ad diuinā gñationē. Jps autē tpalit i mūdū emisit. i. misit p beatā scarnationē. ad hūanū gñis redemptio nem. et de hoc esa. xvi. dicit. Emitte.
- Purgationis. Jgr dico. qz de⁹ emisit filiū ad mūdū redimēdū. Cōstat ei q dñs pf filiū suū ppetuo gñat et emittit qz tuz ad diuinā gñationē. Jps autē tpalit i mūdū emisit. i. misit p beatā scarnationē. ad hūanū gñis redemptio nem. et de hoc esa. xvi. dicit. Emitte.
- Directionis. Jgr dico. qz de⁹ emisit filiū ad mūdū redimēdū. Cōstat ei q dñs pf filiū suū ppetuo gñat et emittit qz tuz ad diuinā gñationē. Jps autē tpalit i mūdū emisit. i. misit p beatā scarnationē. ad hūanū gñis redemptio nem. et de hoc esa. xvi. dicit. Emitte.
- Correctionis. Jgr dico. qz de⁹ emisit filiū ad mūdū redimēdū. Cōstat ei q dñs pf filiū suū ppetuo gñat et emittit qz tuz ad diuinā gñationē. Jps autē tpalit i mūdū emisit. i. misit p beatā scarnationē. ad hūanū gñis redemptio nem. et de hoc esa. xvi. dicit. Emitte.
- Saluationis. Jgr dico. qz de⁹ emisit filiū ad mūdū redimēdū. Cōstat ei q dñs pf filiū suū ppetuo gñat et emittit qz tuz ad diuinā gñationē. Jps autē tpalit i mūdū emisit. i. misit p beatā scarnationē. ad hūanū gñis redemptio nem. et de hoc esa. xvi. dicit. Emitte.

Emisit in super. agnū dñe dñatorē terre et ptra deserti ad mōtē sile syon
Filiū vt nos redimeret. agnū dñe dñatorē terre et ptra deserti ad mōtē sile syon
Spiriū vt nos puererit. Jtē de⁹ emisit spm ad mūdū renouādū. sicut ei p spm seu
Aquā vt nos ablueret. Jtē de⁹ emisit spm ad mūdū renouādū. sicut ei p spm seu
Luce vt nos dirigeret. vñū austrālē qñ sup terras
Virgā vt nos corrigeret. vñū austrālē qñ sup terras
Dexterā vt nos eriperet. emittit flores et folia generā turē terre facies renouat Sic p emissionē spūssancū in hoies sit hūitū gñatio. et moralis exntie renouatio ps. Emitte spm tuū et cre. rē. fa. ter. ¶ Jtē emittit de⁹ aqm sgrē ad culpas abluēdū ps. Qui emittit fontes i puallib⁹ inter mediū mōtū p rāsibūt aq. ¶ Jtē emittit de⁹ lucē. i. scripture ad mūdū dirigēdū et illuminādū. pstat ei q fides et scriptura a deo fuit i mediate emissā. et mūdo spiritali reuelata. ps. Emitte lucē tuā et hūitatē tuāz ipa me deducet rē. ¶ Jtē emittit de⁹ hūā. i. iusticie ad mūdū corrigēdū et puniēdū. Justicia ei diuina nūc dicit ga. qz emittit ad benignā correccionē ps. Virgā hūitatis tue. emit. et. In iudicio vero finali dicit sagitta qz tunc emittet ad maloz occisionē et dānationē. ps. Emitte sagittas tuas et turbas eos. Talis emissio fuit facta qñ vñs emisit ad de paradiso post pctm gñ. iij. Jtē dñs emittit manū suā. i. dextera mē ad nos saluādū et liberandū Eze. viij. Emissa sicutudo man⁹ apphēdit me i cincto capitis mei et ele. et. Tales autē manū diuie mē petebat dō in ps. di. Emitte manū tuā de alto. eripe. et li. me de aqz mul. Talis atē emissio mē facta ē qñ xps captiuos

de inferno emisit et liberauit de quo zach. ix. Tu autē in sanguie testī tui emi. vin tu. de lacu. Jsta ē ergo emissio diuina. ¶ Jtē adhuc inenitur emissio hūana. Jst⁹ enīz emittit bona ipa faciēdo et pducēdo sicut. i. bona arbor q emittit ex tēri⁹ bonos fruct⁹. De quo Cañ. iij. Emissiones tue paradysus ma. pu. cū. po. fru. Emittit etiā a se mala ipa rliquēdo et descredo. et etiā malos societare eoz fugiēdo et declinādo. sicut pcepitur qz hirc⁹ qz portabat pctā et malas. impcations pph i desertū emittēbas. et deuorād⁹ a feris dimittebatur. sicut dicit Lev. xvi. qz reuera hircos. i. luxuria fetētes. illos etiā qbus aliū ipēcā tur. mala oib⁹ displicētes. pctā etiā alioz pimitationē hūites et possidētes. dēbcm⁹ a nobis emittēre. et eoz societate dimitteret vitare. hirc. v. Eq amatores i feminas remissarij facti sunt. ¶ Ultimo dico qz inenitur quedā emissio mūdana. et ista cilla q mūd⁹ pctōres finaliter emittit et eicit i infernū. sicut emittitur stercoza in latrina Mat. xv. Dñe qd i os itrat i ven. vadit i seces. emittitur. Jsta ē etiā illa q mali emittuntur a deo tāq reprobi et inuitiles. et vitijs et demonib⁹ exponuntur. De quo p test dicit illud Apocali. vi. qz stelle ceciderunt de celo. sicut sic⁹ emittit grossos suos. Sic ergo dico qz est emissio mundi iustit dei.

Emulari. emulatio. Nota qz emulari

qñqz sumit p iudie malignitate et acerbitate. Sumitur dico p iudie malignitate et sic sumit eccle. xxxvij. vbi. dicit. Ab emulātib⁹ te absconde cōsiliū. et Sal. v. vbi dicit. qz opa carnis sunt imūdicia et. scōtur. Emulatio des pntiōes. i. rē. nre iudice. Sumitur etiā p bona amoris itegritate et sic dicit. j. cor. xij. Emulamini charismata meliora. et. j. cor. xij. Emulamini spū ritualia. et Aplos dicebat. ij. cor. xj. Emulor ei. vos det emulatioe et. sumitur insup p zeli doloze seu acerbitate et sic qñqz sumitur p bono zelo q puenit ex iusticia sicut Paul⁹ dicebat de scipo. Sal. j. Habūdanti⁹ emulatoz cñis paternaz traditionum. qd etiā docet scriptura. j. Mat. ij. vbi dicit. Emulatores estote legis Cuiusmōi emulatoz zelatoz fuit multo iōis ipede⁹ q. i. more zclotipi furibū de aiaduertit. sicut vir i vrozē qñ vidit q alijs se cōiungit. in filios isrl. quos sibi mīmonialiter pūcrat. cū idolis fornicari videbat. vñ ioh. x. rē. xij. dicit. Dñs cñi sanc⁹ et fortis emulatoz ē. Deu. iij. Dñs de⁹ tu⁹ ignis psumēs dñs emulatoz. Dñs hō sumit emulatio p malo zelo q puenit ex neqcia. Et sic sumitur zelus et emulatio p malo zelo pperitatis et gñe pctōrū et ist⁹ sit qñ qd volit qz nō ē silis pctōrib⁹ i pperitate mūdana et qñ desiderat appetit talis eē sicut ipi. et quo dicit puer. xxiij. Mō emulētur cor tuū pctōres. s. in timore dñi est o iora dic. et in ps. dicit. Noli emulari i malignātib⁹ neqz zelaueris faciētes iniquitatē: qm tāqz scñū velociter arcescēt: et sapiens dicit alibi. Mō zeles glām et opes pctōris: nescis ei qm vctura sit ipi⁹ subuersio. Mūgetiā sumitur emulatio p idiscreto zelo q puenit ex iperitia. et hoc ē qñ qd nimis seure zelat p diuinā lege custodiēda. vt p honore religiois et hūdi. Et qñ nimis exasperat alios p iusticia. de talib⁹ dicit Ro. x. Emulationē dei habēt. s. nō fm sciētā. et ideo bñ docet aplos Sal. iij. dicit. Nō emulamini. in bono semper et. Vide de zelo.

Emortuus. Vide infra de morte.

Emundare. emūdatio. Vide infra de mūdicia

En. Nota qz ist⁹ aduerbiū en qñqz signat idē qd p certo. seu idē qd vere vel certe. qñqz etiā signat idē qd ecce. Est enī aduerbiū de mōstrādi signat ei. rem certā de mōstrabilem atqz verā. Propositiuo enī de monstratiua ita est certa et vera qz impossibile est alijs se habere. Dicamus ergo qz en potest dici. De dei veritate infallibil. Pilo ergo dico qz p en De iuste bonitate p durabil. possum⁹ demonstrare De ipi volūtate obstinabil. cōmendare et predicare dei hūitatē infallibiles. De⁹ cñi sūme de monstrabil. qz qd qd in eo est. totū ē verū iuariabile atqz certum. Et sic

nota q̄ per en demonstratur.
Sua clemētia cūctos reficiēs.
Iustitia scelera puniens.
Sua potētia nūq̄ deficiens.
Sua p̄ntia bonos eripiens.
Sua sciētia suos erudiens.
Sua amicitia bonos alliciēs

Demōstrat dico p̄
en di clemētia qua
cūcti reficiūt. deu.
j. En inq̄ tradidi
vobis terrā ingredi
mini ⁊ possidere eā

subito accidit. p̄t̄ dicit illō q̄ de aman superbo dicit.
Ib̄etter. viij. En lignum quod parauerat marō. stat in
domo etus. sequitur Appendite enim in eo. suspensus
est itaq̄ ⁊c. Vide de Ecce supra.

Enarrare. Vide infra vbi narrare.

Eneus. Vide infra vbi es eris.

Enim. Cum enim sit aduerbiū assertiuū videtur

potest oēm affirmationē seu certitudinē designare. Di
cā ergo q̄ p̄ istud aduerbiū assertiū ⁊ firmat ⁊ certificat
aliqd̄ q̄ spectat ad deū aliqd̄ q̄ spectat ad iustū aliqd̄
q̄ spectat ad impiū aliqd̄ q̄ spectat ad diabolu. aliqd̄
q̄ ad mundū. aliqd̄ q̄ ad infernū aliquid q̄ ad pa
radysum. Et sic notabis q̄ inuenitur. Unum enim.
Summi creatoris. Ipsi ergo dico q̄ vnu. n. q̄ p̄ti
nct ad xū sumū creatorē. Nichil
Vani peccatoris. ei ē certū aut verus ip̄o x̄o. ⁊ iō.
Hostis fraudatoris. q̄cqd̄ de eo p̄t̄ dicit. ⁊c. ⁊ certe p̄t̄.
Audiū acceptoris. asserti ⁊ firmari. Ipe ei ē viā ⁊ vi
Cecivoratoris. tas ⁊ vita et iō ip̄m possumus.
Celi receptoris. tāq̄ viā perambulare tāq̄ veri
tatem annunciare. tanq̄ vitam participare. Igit̄ dico
q̄ istud aduerbiū enim affirmatur de dei.

Essentia. Igit̄ dico q̄ p̄ ei affirmat̄ dei cēntia q̄ p̄
Potentia. listit̄ imutabil̄. vñ de deo d̄. Dan. vi.
Clementia. Ipe ei deo viuēs ⁊ eternū secula ⁊ Ma
Scientia. la. iij. d̄. Ego. n. d̄s ⁊ non moror. ⁊ Jo.
Iusticia. viij. Ego ei ⁊ deo p̄cessi ⁊ veni. Ipe p̄
Iusticia. ei p̄dicat̄ dei potētia q̄ p̄sudet̄ impiali
Miserētia. ter. para. xxx. Tua ē ei d̄ne magnifi
Munificētia. cētia. p̄t̄as. gl̄ia ⁊ victoria. ⁊. j. i. h̄c. ij. d̄.
Mō est sanctū ⁊ est d̄s. necq̄ ei aliū deo extra te. nō est
fortis sicut deo n̄. seq̄tur. Dñi ei sunt cardines terre ⁊
Eph. ij. d̄. Ipsi ei factura sum. Ipe em̄ declarat̄
dei clemētia. q̄ succurrit̄ incessabiliter. q̄ reuera iste ei
fuit clemēscarnes assumendo Lu. ij. Ecce ei annuncio
vobis gaudiū magnū q̄ n̄at̄ est vobis saluator̄ mūdi
Est etiā clemens culpas remittendo Mat. j. Ipe em̄
saluū faciet̄ pplm̄ suū a pct̄is eor̄. Est insup̄r clemens
penas im̄nuendo seu i penis ⁊ tribulatiōib̄ subueniē
do ⁊ adiunādo ps. Ecce ei deo adiuvat me ⁊ d̄s susce
ptor est aie meā libi. Ab ip̄o ei salutare meū. ⁊ ipe rex
me⁹ salutaris me⁹ susceptor me⁹ nō moueboz apl̄tus
Item p̄ ei p̄mendat̄ dei scia qua agnoscit̄ infallibili
ter. Nā iste ei. s. deo ver⁹ ⁊ cert⁹ nouit̄ p̄terita ⁊ futura.
intrinsicca ⁊ extrinsicca sup̄iora ⁊ inferiora t̄palia ⁊ eter
na. Un̄ de ip̄o d̄. Sap. viij. Sobrietatez ei ⁊ prudentiā
docet ⁊ iusticiā ⁊ virtutes. seq̄tur. Scit̄ p̄terita ⁊ de fu
turis estimat. scit̄ veritates sermonū ⁊ dissolutiōes sar
gumentor̄ signa ⁊ mōstra scit̄ aq̄ fiant. Et breuiter.
Ipe ei nouit̄ oia ⁊ ip̄a cordis intima ⁊ secreta. ps. Ipe
ei nouit̄ abscondita cordis. Ite p̄ ei deplorat̄ dei me
riticia q̄ mouit̄ miserabiliter. In passiōe. vñ Luc. xij.
Tradet̄ ei gentib̄ ⁊ illudet̄ flagellabit̄ ⁊ p̄spuetur ⁊ oc
cident̄ eū ⁊c. Ite p̄ ei designatur̄ dei iusticia q̄ affli
git̄ valde seueriter. vñ p̄pter seueritatez sue iusticie ip̄e
ei deo p̄patur̄ igni. Mat. ij. Ipe ei q̄si ignis p̄sāoz ⁊ q̄si
herba fullonū. Ite potissime appebit̄ i die iudicij q̄n̄
verificabitur q̄ seq̄tur libides. Ecce ei dicentes succē
sa q̄si camin⁹. ⁊ crunt omēs sup̄bi ⁊ oēs facientes ip̄e
tatez stipular ⁊ inflāmabit̄ eos. Nā in iudicio ab ip̄o em̄
ip̄ij p̄cutientur ⁊ iserunt sup̄plicis exponēt. Esa. xxx. A
voce d̄ni pauebat̄ assur ⁊ ga p̄cussus. Ite p̄ ei desi
gnatur̄ dei mīa q̄ dimittit̄ largiter. Cōclūdit̄ ei deo oia
in incredulitate vt oim̄ miseretur iho. xi. Nec despet
imp̄. p̄ctōrū p̄sūs multitudie. Is cōfidat̄ de mīarum
vb̄ertate. Multe em̄ mie es. ij. Reg. xxij. Ite p̄ em̄ de
notatur̄ dei gr̄a seu munificētia q̄ p̄miat̄ delectabiliē
vñ de isto ei d̄. ip̄is bonis illō ioh. xij. Ipe ei p̄ amat
vos. ⁊ iho. j. d̄. de eo. Vire⁹ em̄ dei est in salutez cūm cre
dent̄ ⁊c. Dñi ei q̄ p̄tit̄ accipit. Ite ergo quō est
vnu em̄

B

C

Ite demōstrat p̄ en dei iusticia qua scelera puniūtur.
vñ de veditōe ioseph in egyptū dixerūt ip̄i veditores
fiatres sui illō gen. xlij. Peccauim⁹ in frarrē n̄m ⁊c.
seq̄tur. En sanguis ei⁹ c̄d̄rit. Ite demōstrat p̄ en dei
potētia. q̄ cūcti p̄ficiūtur ⁊ sic d̄. Deu. x. En d̄ni dei tui
celū ēr̄ celū celiz terra ⁊ oia q̄ i eis sunt. Ite demōstrat
p̄ en dei p̄ntia qua boni eripiunt. vñ iudi. iij. de Del
bora legit̄ dixisse barach. Ipe ē inq̄t̄ dies qua tradidit̄
de⁹ sizarā i man⁹ tuas. en ip̄e ē ductor tu⁹ seq̄uit̄ q̄
terrui d̄ns sizarā ⁊ cur⁹ ei⁹. Ite demōstrat p̄ en dei
scia qua cūcti erudiūtur. vñ sapia increata. i. ip̄e deus
dicit̄ puer. j. Cōuertimini ad correptionē meā. an pro
ferā vobis sp̄m̄ meū. ⁊ ostēdā vobis v̄ba mea Ite demō
stratur p̄ en dei caritate amicitia q̄ sancti alliciuntur
Et sic p̄sona deuote aie d̄. Cas. ij. En dilect⁹ m̄s lo
quē m̄si. surge p̄p̄ta amica mea. Sic ergo parz quō
p̄ en demōstrat̄ dei v̄t̄as infallibilis. C̄ Secō dico q̄
p̄ en demōstrat̄ iusti bonitas p̄mēdabilis. Et sic dico
q̄ iusti per hanc dictionē en solent iuste demōstrare.
Sue nature fragilitatem. D̄ditur ergo p̄ en n̄ra
Sue miserie calamitatē. fragilitas natural̄. vñ
Sue insufficiētie ignauitatē. Jacob d̄. Gen. xlij. En
Sue intelligētie sagacitatē. morioz in sepul. ro meo
Sue molestie aduersitatē. sepulre me. ⁊ gen. xlij.
Sue diligētie sedulitatē. d̄ en ego morioz et erit
d̄ns vobiscū. Ite p̄ en ostēdit̄ n̄ra calamitas t̄palis gen.
xlij. En oēs serui sum⁹. Ite p̄ en ostēdit̄ n̄ra ignauitas
p̄sonalis. Et de hoc dicebat̄ ip̄e moyses suā insufficiē
tia recognoscēs ergo. vñ in fi. En circūcisus labijs suis
quō audiet me pharao. Ite p̄ en ostēdit̄ n̄ra sagacitas
v̄tual̄. vñ Deu. iij. En p̄pls sapiēs ⁊ itelligēs magna
Ite p̄ en ostēdit̄ n̄ra aduersitas mūdiālis. Et sic dice
bāt̄ filij israel ab egyptijs se flagellari. ero. v. En famu
li tui flagellis cedimur. ⁊ iniuste agit̄ erga pplm̄ tuuz
Ite p̄ en intelligit̄ n̄ra sedulitas t̄pālis illa. i. sedulitas
qua iusti dei seruiuo se mācipant. ⁊ q̄ erga deū p̄ deuo
tionē vacāt. De q̄ Cas. ij. En lectulū salomonis. lxx.
fortes ambidit̄ ex fortissimis isrl̄ oēs tenētes gladiū p̄
pter timores nocturnos. fortes et isrl̄. i. viri iusti lectu
er gladios ordīs p̄tinue fecū ferūt. Ite ergo quō i scri
ptura p̄ en demōstrat̄ iusti bonitas p̄mēdabil̄. C̄ Ter
tio dico q̄ p̄ en demōstrat̄ ip̄ij prauitas detestabil̄. Et
sic nota q̄ inuenit̄. En.
Solositatis. Breuit̄ ei pctōres oēs vi
Calliditatis. dētur dicere en. i. ecce hoc
Mendacitatis. est dictū q̄ cito ⁊ indelibe
Adquacitatis. rate vult̄ p̄ficere mala sua
Cruditatis. Ite i voracib⁹ atq̄ gulo
future aduersitatis. sis q̄ figurati i esau p̄pter
qui dicebat. gen. xxv. en morioz. sup. nisi stari comedā.
et qd̄ p̄derit̄ mibi p̄genita mea. Ite i callidit̄ mali
ciolis figurati in illis gabaonitis q̄ ad astruendā suā
maliciā dicebāt̄ Josue. ij. En panes q̄n̄ egressi sumus
calidos sumpsim⁹ ⁊c. Ite in mēdactō⁹ atq̄ adulatori
bus figurati i illis falsis p̄phetis q̄ alter alteri⁹ dolū
p̄firmās fallacia regi dicebāt̄ de quo. ij. para. xij. En
verba oim̄ p̄phaz vno ore bona annūciāt̄ regi. Ite de
loquacib⁹ atq̄ v̄bosis. q̄. s. sine delib̄eratiōe loq̄ volūt̄
De quo Job. xxxij. dicebat̄ belu inuicis ⁊ bobus. En
v̄eter me⁹ q̄si multū absq̄spiraculo qd̄ lagunculas no
uas dirūpit. Ite de crudelit̄ ⁊ furiosis. q̄. s. i. p̄mptū ⁊
sine delib̄eratiōe ad iniurias p̄mptū. In quoz p̄sona
d̄. Tre. ij. fremuerūt̄ d̄rib⁹ ⁊ dixerūt̄ teorabim⁹. En
hec ē dies quā expectabamus inuenim⁹ ⁊ vidim⁹. De
tribulatis ⁊ calamitosis q̄b⁹. s. eterna aduersitas

vnū em qđ p̄tinet ad deū summū creatorē. ¶ Secūdo dī-
 co. qđ vnū em qđ spectat ad quēlibet iustū viatorē. Itē
 em vt dīctū ē assertiōnē r certitudinē signat. r sic vnū
 certōs p̄teritatis assertiōes designat. Deū. iij. Dūc est
 em alia gēs tā inclita vt habeat certimonias iustaq̄ iu-
 dicia r vniuersas legē r. ij. Itē. vij. dī. Dūc ē em gēs vt po-
 pul⁹ tu⁹ isrl. et no. si vis qđ quilibet talis em multīs v. r
 tutibus soler pollere. istud enim
 Prudenti liberat maturitas. Igit dīco qđ illō cī. i.
 Iusticie regit auctoritas. virū iustū liberat ma-
 Obediētie p̄mit humilitas. turitas magne pru-
 Ad sciētie rigat humanitas. dētie. j. re. iij. Senex
 Diuine gēte audit sublimitas. em erat vir grādeu⁹
 Summe clemētie acceptat caritas. ¶ Itē ipm̄ regit au-
 Ad magnificētie extollit dignitas. tonitas magne iustī-
 Clare sciētie crudit veritas. cte. j. Itē. vij. Itē em
 Eterne glorie dicitur felicitas. erit sup nos r iudica-
 but nos rer nī. Itē em p̄pued: qđ iuste se r alios regit et
 moderat. r aduerte: si vis qđ noie iusticie oīs p̄tutū p̄ge-
 ries morūq̄ p̄fectiō designat. r id qđ tales cī. iustī dīcun-
 tur virtute r grā abūdare p̄dicant. In iusticia em istoz
 comprehenditur.
 fidei veritas r noticia. Dīco ergo qđ isti ei dīcunt
 Corpis castitas r mūdicia iustī p̄pter fidē r iustitāte gal.
 Amoris vnitās r p̄cordia. ij. dēs em filij dei estis p̄ fi-
 Animi libertas r p̄tātā dē qđ ē i p̄po ielu. Itē p̄pter
 Ad etal claritas r p̄dētia corpis castitātē. vñ iph dī-
 Cordis hūilitas r subiacētia cū illō. ij. cor. r. in carne
 em ambulātes. nō s̄z carnē militam⁹. Arma ei militie
 nse nō sunt carnalia. Itē p̄pter amoris vnitātē Gal. iij.
 Dēs em vos vnū estis in p̄po ielu. Itē p̄pter alī libertātē
 Gal. v. Vos cī i libertātē vocati estis. Itē p̄pter sensū
 claritātē. j. The. v. Dēs ei vos filij lucis estis. Itē p̄pter
 cordis hūilitātē. j. pet. v. Dēs ei inuicē hūilitātē istīnua-
 tea. Itā ē ergo hā iusticia s. h. iustū p̄geres r abūdātia
 Sap. j. Iusticia ei p̄petua est r imortal. p̄z igit quō em
 iustū regit. auctoritas magne iusticie. ¶ Itē ip̄s p̄mit hu-
 militas obediētie. Tal ei p̄pue dī seru⁹ dī seru⁹ hō hūilita-
 tis ē nomē. ij. Itē. vij. Tu ei scis seruū tuū dñe deus. r. ij.
 Itē. r. iij. dī. Eten seru⁹ tu⁹ p̄cepit istō r alibi. Eten seru⁹
 tu⁹ dilexit illō. ¶ Itē ipm̄ regit hūilitas mic. j. Reg.
 r. iij. Adulte em sunt mic ei⁹. Itē ip̄s audit sublimitas
 diuile grē. De ei libēter exaudit eū. i. virū iustū. Un̄ sibi
 pōt dīcī illō. ij. Itē. ij. Itē ei negare tibi p̄t qđ qđ. et ibi
 dē legit. rē dixisse. Petē. negs ei. fas ē vt auctrā. faciem
 meā. Et vt tal ei secur⁹ sit de ip̄trādo a dño qđ qđ p̄tit
 sibi. Tho. iij. Itā cī fiet vt nec a te auertat facies dñi
 ¶ Itē ipm̄ acceptat caritas diuile clemētie. Cōstat enī
 qđ de societātē iustoz diligat r acceptat. Et id ipos s̄fes-
 suos r amicos vocat. ij. Itē. ij. Itē cī ē frater me⁹ maior
 me: r eos secū sp̄ h̄re retinere tētat. Un̄ si qñq̄ iustus a
 deo p̄r p̄tīm velit recedere. dñs dicit sibi illō. ij. Itē. r. j.
 Quia ei te apud me idgere vt q̄ras ire? Itē ip̄s q̄rit r dī-
 ligat r p̄curat. ij. Itē. r. ij. Unū ei virū tu q̄ris. ¶ Itē istū
 extollit dignitas magnificētie. q̄. s. tales tanq̄ digni a
 deo sp̄ritaliter eligunt rē. Et etiā qñq̄ ab ip̄o ad digni-
 tates seculi extollunt. ij. Itē. r. iij. Cōstituet ei dñs regē
 israel. ij. Para. r. vij. Itē ei elegi tibi i filij. r. ij. Para.
 r. vij. Elegi ei r sanctificau locū istū r merito. Tal ei a deo
 eligit oī sanctitātē r vītate fuleis. Sāctitas est inocētia
 ipm̄ ornāt. ij. Para. r. Sāct⁹ ē ei h. Veritas hō. timor
 dei r reuerētia ip̄s iuuāt. Itē. r. vij. Itē ei qñ vir verax r
 timēs. ¶ Itē istū crudit r iustas magne scie p̄s. Itē cī no-
 uit ablcōdita cordis. r. ij. Itē. r. iij. Itē cī iudicabit tibi
 qđ euēturū sit. et merito q̄r tales āgelos dei secretarios
 habēt q̄hos ip̄o scia instruit r informāt Thob. v. Credo
 ei qđ āgel⁹ dei bon⁹ comitē ei. Et id sapia r scia istoz
 quā. s. iustī p̄ deuotas orōes r reuelatiōes laq̄rū: iusta il-
 lud. puer. h. Si ei sapiam inuocaueris intelliges timorē
 dñi: reb⁹ oib⁹ asfertur: r puer. vij. Ad hō: ē ei sapia cū
 ctis opib⁹ vñ Sap. j. dī. Benign⁹ est ei sp̄s sapie. Et id
 alij ab istis sagaciter r veraciter instruitur: Ad h. r. vij.
 Erat cī docēs eos qñ p̄tātēs hñs r hoc q̄r tales ei dei se

creta scrutatur r meditant. j. cor. ij. Spūs ei oia scruta-
 tur etiā p̄funda dei. ¶ Itē istū dicit felicitas eterne glie
 Cōstat ei qđ illi qui iunrē. i. viri iustī certī r veri i mo-
 seculo penis affliguntur. Tre. ij. Adagna ei velut mare
 cōntio tua. Diuinitis grati⁹ sp̄ imbuūtur. ezech. xxxj.
 Erat cī radix illi⁹ iusta aquas. Dei aurilia sperare no-
 scunt Dan. r. ij. Erat cī cor ei⁹ fiducia hñs i dño. Iustī a
 iudicia libēter sequūt dañ. ij. iudicia ei hā fecisti. Atq̄
 seueriter malos p̄sequunt efa. r. In hōga cī sua p̄cutiet
 te r baculū suū leuabit sup te i via egypti. r p̄pter hoc
 hāc vitā eterne glie fruct⁹ p̄sequūtur Sap. iij. Laborus
 ei bonozū glorioius: ē fruct⁹ r nomē eternū cū hoc cōse-
 quūtur. Sap. iij. Imortal ei cū memoria illi⁹. r Bas-
 ruc. v. Noīabit ei tibi nomē a deo i sempiternū sicut ei
 dī. Lu. r. Dign⁹ ē ei opari⁹ mercede sua r Lu. r. vij. Talis
 est ei regnū dei r Lu. r. Itē ei vltra mon poterūt. Ec-
 ce igit quō p̄ cī intelligit vir p̄fectus. p̄z igit qđ ē vnū ei qđ
 cōcērnit iustū viatorē. ¶ Tertio dīco qđ ē vnū ei qđ cō-
 cernit vanū p̄ctōrē: Itā dīctio ei siue accipiat p̄ q̄r siue
 p̄ certe sp̄ p̄t significare virū rebelle r malū qđ. s. nūq̄ p̄t
 tēte se male fecisse. imo sp̄ nitit ut redere i dēs r cam qđ
 bñ egerit dūz deliq̄t sp̄ cī dicit. q̄r seu cī. Qu inq̄t illa fuit
 rō vel illa. seu ego ei feci sic vel sic. Per ei igit ielligitur.
 vel maloz rebellis obstinatio r suoz vitioz defensio. vñ
 itā i vitijs affirmatio r oīm maloz assertio r multiplicatio.
 Un̄ ip̄i mali p̄t dīcere illō. j. Itē. r. iij. Ad id dīctū em
 vniuersis p̄ctis nris malus. Itō dīctio igit qđ p̄ enim tē si
 gnauit p̄ctōrē multiplici ratione vcs. Quia est
 Pavidus r timorofus Est dico pavid⁹ r timorofus
 fluidus r ruinosus. q̄r scz mal⁹ fm ps. Trepidat
 Infans r maculosus timore vbi nō erat timor. vñ
 Auarus r ambitofus de isto malo ei dī iudic. vij.
 Imund⁹ r luxuriosus Timebat enī q̄r adhuc puer
 Ignorās r obliuofus erat r. j. Itē. r. iij. fucrat cī na-
 Supb⁹ r p̄sumptuosus mio timore p̄tērit⁹ Itē iste
 Rebellis r litigiosus ē debil⁹ r ruinosus Ad ali em
 Inuid⁹ r malitiosus sunt sp̄saliter debiles r facili-
 Iracund⁹ r seditiosus ter corrūit i p̄ctm̄ iudic. r. vij
 Crudel⁹ r facinorosus Stat enī lab cō fortitudo. r
 Tristis atq̄ luctuosus. cū sit vñ iob. vj. Que ē ei for-
 Dānat⁹ atq̄ dolorofus titudo mea vt sustineas: aut
 quis finis meus vt patiēter agā? Itē iste ē infamis r ob-
 probriofus: Un̄ de infamia talū. i. hoīm maloz dī. j. Itē.
 ij. Itō est em bona fama quā audio r. ij. Itē. r. vij. Erant
 enim viri confusi r turpiter. ¶ Itē iste est auarus r ambi-
 tiofus. vñ de talibus enī dicitur Amos. ij. Auaricia
 enim in capite oīm: et nouissima eozū gladio interficiā
 Itē iste est imundus r luxuriosus p̄ouer. r. ij. foues
 enim profunda est mer: r iij. j. Corin. iij. Adhuc enim
 carnales estis r p̄ouerbio. vij dicitur De fenestra enī
 dom⁹ mee p̄sidero vecordē inuenē sequitur. et ecce mu-
 lier ornata in creticio occurrit ei rē. et Ad h. r. vij. Erat ei
 cor illois r peccatus. ¶ Itē iste est ignorās et obliuofus
 Ignorans di cfa. r. r. iij. p̄scribit enim sapientia et tamē
 dicitur. j. The. iij. Itō enim vocauit nos deos in imū-
 ditiā et obliuofus Baruch. iij. Obliti enim estis: xū
 qui nutriuit vos. ¶ Itē iste est superbus et p̄sump-
 tuofus Soph. ij. Itō enim euemet eis pro superbia
 sua. Itē iste est rebellis r litigiosus ecclesia. r. vij. Itō
 enim iracundus incendit hēim ¶ Itē iste est inuidus
 et malitiosus p̄ouerbi. r. vij. Eris enī inuid⁹ anime tue
 ¶ Itē iste est iracundus r seditiosus ecclesia. j. Iracu-
 dia cī animositatis illi⁹ subuersio ip̄si⁹ ē Itē iste ē cru-
 delis r facinorosus cia. j. Ad h⁹ enī estre sanguine. Ple-
 nesunt h̄ze. r. ij. Sāguis cī ei⁹ i medio ei⁹ ē et p̄ouit.
 j. Pedes enī eozū ad maluz currunt r festināt vt effun-
 dat sanguinē. Itē iste ē tristis r luctuos⁹. i. i. r. r. iij. iu-
 dicio: cūz audiet deus euāgelico isutātēz oraculo sibi et
 alijs p̄ctōribus. Euriui ei: r nō dedi. mibi mīā. Ad h. r.
 r. vij. Audiet etiā deuz penas p̄minatē Ad h. r. r. vij. Au-
 dituri enī estis p̄cha que. s. sunt tā luctuosa r tristia vt
 anime morte iserāt eech. r. r. m. Itōs enī occidit tristitia vt
 ¶ Itē iste finaliter afflictus atq̄ dolorofus qđ s. fiet

Episcopus. Epistola. Epulari.

in inferno ubi iueniet penas nec tpe: nec mō tpatas: vsi. Ad arb. rritū. Erit enim tūc tribulatio magna: tūc. f. qñ diuina sūra ipios i pfundū iserm vōraginem mit: ter iude nūq̄ erituros. Adatt. v. Amen dico tibi nō erit es inde. Ecce ergo quōd p̄ em̄ potest itelligi: vir liquis: vel quōd p̄ istud aduerbiū enūm asserit: mala p̄ditio viri mali. Ip̄s ergo q̄ est vñs enim qd̄ p̄cernit vanūm peccatorem. Qd̄ aut̄ enim posset referri ad dyabolum ad mūdū: ad isernū: ad celū: z ad alia mltā: p̄z p̄ mul: tas auctoritates: sed om̄s ito gratia dicitur: t̄.

Enumerare. Tūc infra vbi numerus: vel numerare.

Enunciare. Infra vbi nunciare: z nunciū: et s̄ vbi annūciare.

Enutrire. Tūc vbi nutrire.

Episcopus. De episcopo possunt dici mltā: sed paucissime sunt auctoritates z in plurib⁹ locis dicitur p̄sima: que ad prelatum et ad ep̄m p̄tinent. Episcop⁹ enim debet esse perfect⁹ et iteger in vita: fama z doctrina. Vita dico. Ut tūc. f. d̄: p̄ oportet episcopū sine crimine esse: sicut dei dispensatoiem: nō superbū: nō iracundū: nō violentū: nō percussorem: nō tarpis lucri cupidū: sed hospitalē: benig⁹: cōuersatiōe d̄. j. Thimo. iij. Oportet inq̄t episcopum irrecipibē sibi ulem esse: vni⁹ vronis virū. i. vni⁹ ecclesie sponsum sobulū: ornatū prudētē: pudicū. De doctrina hō seu prudentia: que necessaria est ad regimen aliorū. Act. xx. Attendite vobis: z vniuerso greci: in quo posuit vos sp̄s sanct⁹: s̄z episcopos regere ecclesiā dei zc. Tūc de prelato.

Epistola. Nota q̄ epistola d̄: illa lra vel scriptura i q̄ p̄sensus z volūtates absentū sibi sicut scribūtur z manifestātur. Et sic dicām: q̄ per epistolam potest itelligi x̄p̄s q̄ a deo p̄e missus nobis volūtate: ipsi⁹ declarauit: seu q̄libz p̄dicat: q̄ x̄p̄i mādata nobis p̄dicādo declarat vel sacra scriptura: q̄ volūtatem dei si eam legim⁹ manifestat. Igit̄ possumus dicere tria esse ḡia ep̄larū: videlicet.

Ep̄lam quam scriptura loquitur. Ep̄le scripte sunt nostre Ep̄lam que a nobis mittitur. fidei firma mentū. Ep̄le lecte sunt legis veteris signamentū. Ep̄stole missē seu directe: sunt peccatoris velamentū seu plamentū. ¶ Ip̄simo ep̄le scripte sunt ille q̄ in biblia cōtinentur. f. q̄s scripsit paul⁹: z septem canonicē d̄: c̄: q̄z petr⁹ duas: iacobus vnā: iohannes tres iudas vnā in scriptur. Iste em̄ ab apostol̄ absentib⁹ seu i carcerib⁹ degentib⁹ scripte fuerūt: i q̄b⁹. f. fideles nouiter cōuersi i fide i formabantur: z ad resistendū tribulatio nib⁹ aiabantur. Et sic in istis ep̄stolis ista fundamenta iacebantur. Ip̄s enim profuerūt eccleie ap̄lin. carceribus detenti vel absentes: q̄ liberi vel. p̄ntes. Tunc enim ep̄stolas istas scripserūt q̄ ad sustentationem em̄ fidei z mox q̄ plurimā valuerūt: q̄ totū mūdū vbi nūc sunt due disperse ep̄stole q̄ntū i se fuit p̄uerterūt: p̄ntes hō paucis regionib⁹ z ppl̄is locuti sunt: q̄ nūc pro magna parte a fide diuerterūt. De omnibus em̄ populis q̄b⁹ apl̄i p̄stia h̄ p̄dicauerūt paucos iuēto: excepti d̄tarat romanos: cyprus z cōynthi⁹: q̄n omnes h̄nt falsi z scismatici: xp̄iani: vel saraceni: p̄fidi vel pagani. Ep̄le hō ad remotas p̄tes delate proficiūt: z de die in diem fideles ad x̄pm p̄uerūt. ¶ Et sic dico q̄ pl⁹ valuerūt ep̄le q̄ h̄ba: z magis scripta q̄ dicta: z pl⁹ absentia q̄ presentia. De quo potest dici illud. ij. Cor. x. Ep̄stole i q̄nt̄ grandes sunt z fortes: p̄stia corporis infirma et sermo p̄emptibilis. Cōstat em̄ de Aug. Hiero. Sen. et alijs scriptorib⁹: q̄ cor̄ ep̄le pl⁹ cotidie proficiūt q̄ ipsi per suas presentiam profecerūt. Iste sunt ergo ep̄stole scripte que sunt n̄re fidei fundamentū. ¶ Secūdo dico: q̄ sunt ep̄le lecte q̄ sunt veteris legis signamētū: z iste sunt ep̄le q̄ legūtur i missis: Iste em̄ leguntur

ante euāgelii: z dū legūtur homines sedēt. Euāgelii vero post legitur: qd̄ dū legit hōies stāt. Ep̄la hō. vete rem legem signat: euāgelii legē nouā. Igitur ep̄stola. i. lex autentica legem nouam p̄cedit. Auditores vero antique legis. i. sancti patres sedendo i tenebris z vmbra mortis istam ep̄lam. i. sacram prophetarū scripturam audiebant: z aduentum veri lūinis expectabant. Auditores hō legis noue. f. fideles stare dicitur: q̄ pati d̄nt esse fidem defendere: z q̄ q̄si gaudentes: z x̄pm q̄si p̄ntem i sacris lris audientes sibi assurgere p̄probant. De quō potest itelligi illō. ij. Paral. xxx. Scripsit ezechias ep̄las ad effraym z manassen: vt venirent i hierusalem i domū d̄ni: z facerent p̄phale. ¶ Tertio dico: q̄ sunt ep̄le directe: z iste sunt cotidiane: vel lre q̄s alijs destinam⁹: z i q̄b⁹ p̄cept⁹ nostros alijs declaramus: et iste p̄oculdubio d̄: bent scribi d̄ discrete: claudi secretes: celari fideliter atq̄ tute. Scribi i q̄o discrete: valde em̄ magnū piculā est id discrete scribere z nimis p̄ceptus suos ep̄mere vel nimis effluere: q̄ faciliter possunt aperiri: z ide mala p̄sima euenire. De hoc ponit exem: plū Orosius. Qd̄ cū rex perses suū horrendū exercitū vbi in ille milia hominū z q̄nq̄ milia nauū fuisse dicitur: paret cōtra greciā. rex q̄dem grecus q̄ apud eum in p̄sede epulabar: voluit scribere grecis qd̄ p̄cauerent sed non ausus accepit licentiam scribendi filie sue in cera z non in lra. Ille ergo cautelam adhibens: lram cōtinentem negociū z regis cōtra grecos appatū sup tabulas extendit: z post super ep̄istolam lignū cera vestiuit: z post i cera extensa aliqua superficiali scripsit et sic nūcius cū talib⁹ tabulis greciam venit. filia hō cautelam patris cognoscens: secretum grecis aperuit. Cautelas filis adhibent illi q̄ scribūt cū succo cyparū in papirū: vbi tandem nihil videtur scriptū: sed cū cale factū fortiter ad ignem fuerit. tunc rubescente lra legi potest. Scribendum est ergo caute z discrete. Itē claudi debent secreta: ne. f. forsitan ineniātur z ipediantur: et ideo mos fuit apud egyptios ep̄las alio colūbarū quas pe alienis z diuersis terris ad hoc deputauerunt ligare: q̄ emisse statim ad loca natiuitatis sue vtpote ad castra obfessa z ad remota amicorū loca volabant quas alijs cognoscentes recipiebant: ep̄las iueniebāt. Etiam debent esse fideles z tute. Cōstat enim q̄ de iure nature secretū debet celari. de iure em̄ gētis legati vbi poterant ire libere: z propbanū erat ip̄ios aliq̄r violare: z exide exiuit forte illō p̄ouerbiū gallicanū. qd̄. f. d̄. q̄ nūcius nec debet bonū audire: nec malū recipere. ¶ Messagers ne bien ouyr: ne mal auoir. Cū igitur ep̄stole nostre sint legati z nūcij nostri: z secreta intima mentis nostre i se p̄tineant p̄certo ire debent libere ad illos ad quos mittūtur: q̄nimo q̄ ip̄as iniuriose violat aut aperit sine volūtate mittentis iuris gentium violator dicit poterit. In hoc p̄mendatur ille quondam victorior⁹ Julius cesar q̄ cū haberet bellū contra p̄p̄tū: quem postea supauit: z gentes sue i mari cepisset literas pl̄um senatorū: q̄ p̄p̄o i mittebātur ip̄as aperiri noluit: nec alienū secretū. q̄ p̄ esset iuicioris suorū passus fuit reuelari: sed eas pot⁹ iuiolatas remisit zc. Dilata si vis de ep̄stolis ist ructorū: allectorū: de ceptorū: p̄minatū: zc. Et pone si vis differētiā iter ep̄stolam z p̄tionem. Concio em̄ est orna ta locutio: q̄ fit p̄ntib⁹ verbo. Ep̄stola vero ē illa locutio: que fit absentibus facto.

Epulari. Epule. Quia ē. de comedere: cibare: cib⁹: p̄uuium: et infra. de esca: manducare: z alijs sinonimis mltā dicitur. Restabit de epulatione q̄ pio p̄uuiio supponit paululū appoztare. Florabo ergo q̄ est epulatio. Cūctorū q̄ fit ad nature sustentationē. ¶ Per epulā Malozū q̄ fit ad corporis ipinguationē. em̄ potest Justozū q̄ fit ad grē ipationem. intelligi q̄li Sanctorū q̄ fit ad grē delectationē. bet delectatio: vel p̄solatio siue fuerit bona siue mala. ¶ Ip̄simo ergo dico: q̄ est quedam que fit ad nature sustentationē: z ista p̄certo necessaria ē oī viuētī ad restauratiōes humidi

tumidi radicat qd p calore naturalem psumit omni hora. Et pculdubio talis epulatio debet fieri.

Cū bonoꝝ sociatione. Dico cum associatione Cum sanctorꝝ inuocatione. bonoꝝ. Magna est em̄ Cū ciborū moderatione. et valde delectabilis cō Cū egenorū recordatōe. solatio cū bonis sanctis

tustis & discretis hominibꝝ cōsuarī. Plus em̄ p̄ficiunt bona verba q̄ pinguis cibaria. Nō em̄ in solo pane viuit homo sed in omni verbo qd pcedit de ore dei.

Ideo bene p̄lebat thobias filio suo dicens. Thobie. ij. Uade inq̄ & adhuc aliquos de tribu nostra timentes deū & epulentur nobiscū. Itē debet esse cū inuocatione sanctorꝝ: qz scz in p̄ncipio debet fieri b̄ndictio: in fine vero ḡtiar̄ factio. De b̄ndictiōe x̄o d̄r. Tho. viij. Epulati sunt b̄ndictēs deū. De ḡtiarū as̄t actiōe d̄r in ps̄.

Iusti epulētur & exultēt in s̄p̄cū dei & delectētur in iusticia. Itē debet fieri epulatio cū moderatione ciborū.

Uñ Eccl̄. xxxvij. p̄cipit sic. Noli inquit esse audax in omni epulatione: & non te effundas sup omnē escā. In multis em̄ c̄cis erit infirmitas: & ideo b̄n d̄r. Eccl̄. xxxij. q̄ melior est victꝝ pauperis sub tegmine asserū q̄ epule splēdide. Itē debet fieri epulatio cū recordatione egenorū. Uñ de pharaone legitur Gen̄. xl. q̄ inter epulas recordatꝝ ē m̄gr̄i p̄ncernarū q̄ erat in carcere. Ista est ergo epulatio q̄ fit ad nature sustētatōē.

Secūdo inuentur epulatio q̄ fit ad corporis ipinguationem. Et ista est epulatio gulosorū: q̄ procul dubio multis virijs est referta. Hanc enim concomitatur.

Oblitio fraterni meroꝝis. Tales em̄ epulatio nes fraterni meroꝝis

Omissio diuini timoris. Om̄ssio diuini timoris.

Detractio inuidi luoris. Detractio inuidi luoris.

Derisio alieni valoris. Derisio alieni valoris.

Infectio luxurie fetoris. Infectio luxurie fetoris.

Incurisio sempiterni terroris. Incurisio sempiterni terroris.

Interijs: figurati in diuine illo q̄ epulabatur cotidie splēdide: indutꝝ purpura & bisso: de quo legitur. Luc. xvi. q̄ lazaro nō dignabatur dare micas seu filiquis menie sue: q̄ tñ guttā aque postea ab ipso petijt in inferno. Itē diuino timorē nolūt subiacere. Nō em̄ epulantur in timore dei: sed potius in superbia & elatione. Uñ iudas in canonica dixit. Ibi sunt in epulis suis macule: puluantes sine timore pacētes semetipsos. Itē ista aliena facta solēt remordere. Judi. ix. In epulas & pocula maledicebāt abymelech. Itē aliena mala solent deridere: sicut de feminis deridētibꝝ sampsonem c̄cecatū d̄r. Judi. xvi. q̄ sumptū tā epul̄ p̄ceperūt vt vocaret sampson vt luderet añ eos. Itē isti facta luxurie solent exercere. Jac. v. Epulati estis super terrā: & in luxurijs vestris enutristis corda v̄sa. Itē isti inferni tormentis debent lugere: seu mortis pericula debēt sustinere: sicut p̄tz. Luce. xij. vbi isti diuini qui dicebat. Aia mea m̄sta bona habes p̄posita i ānos plurimos: redēsee: comedere: bibere: epulare: dictū fuit stulte: hac nocte repetēt animā tuā a te. Ideo Prouer. xxij. d̄r. Qui diligit epulas sp̄ in egestate crit scz in inferno. Ip̄tz ergo inuenitur q̄dā epulatio q̄ fit ad corporis ipinguationem.

Tertio dico q̄ inuenitur q̄dā epulatio q̄ fit ad grate restorationem: & ista est facietas: comestio seu epulatio sp̄haliū epularū scz studiū scripture & doctrinē: receptio eucharistic. & filia. Talē em̄ epulatio d̄r fieri

In innocētie puritate. In innocētie dico puritate. j. Corinthi. v.

In pietatis sinceritate. In pietatis dico sinceritate. j. Corinthi. v.

In mutua charitate. In mutua dico charitate. j. Corinthi. v.

In mentis iocūditate. In mentis dico iocūditate. j. Corinthi. v.

In innocētie puritate. In innocētie dico puritate. j. Corinthi. v.

In pietatis sinceritate. In pietatis dico sinceritate. j. Corinthi. v.

In mutua charitate. In mutua dico charitate. j. Corinthi. v.

In mentis iocūditate. In mentis dico iocūditate. j. Corinthi. v.

In innocētie puritate. In innocētie dico puritate. j. Corinthi. v.

In pietatis sinceritate. In pietatis dico sinceritate. j. Corinthi. v.

In mutua charitate. In mutua dico charitate. j. Corinthi. v.

In mentis iocūditate. In mentis dico iocūditate. j. Corinthi. v.

In innocētie puritate. In innocētie dico puritate. j. Corinthi. v.

In pietatis sinceritate. In pietatis dico sinceritate. j. Corinthi. v.

In mutua charitate. In mutua dico charitate. j. Corinthi. v.

In mentis iocūditate. In mentis dico iocūditate. j. Corinthi. v.

ips̄ mortuus fuit & reuiguit. Hec est ergo epulatio que fit ad gratie repationem. **Quarto dico q̄ inuenitur epulatio que fit ad glorie delectationem: & ista nihil aliud est q̄ fruitio ipsiꝝ dei vel p̄ceptio ipsiꝝ voluntatꝝ eternę: q̄ scz erit gaudiosa & copiosa p̄petua durabilis et glorioza: ps̄. In voce exultationis sonꝝ epulantis. et Deuter. xvj. Epulaberis in festiuitate tua &c. Uide in alijs titulis synonymis. s. vbi cibus: cōiuuiū: p̄ndiū: cena societas: esca: ahmētum: comedere & cetera filia.**

Equalis. equalitas Cum equalitas significet quādam proportionem p̄cis inuicē ad cōtarū: videtur q̄ idē sit qd similitudo: & sic potest significare eq̄tatem & iusticiā: societate & amicitia: imitationē seu similitudinē & eq̄ parariā. De tali ergo equalitate & de iusticia vide s̄. de amore: charitate & amicitia: & infra. de imitationē similitudine & cōsonātia &c.

Eques. eq̄tes Prope dicit illi q̄ equo rū auxilio & admiculo deuehūt: p̄p̄issime autē illi eq̄tes vocatur: q̄ i bello eq̄s v̄t̄tur: & in factis militie sup equos aguntur. Cū igit equites respectu peditum sint vt communiter.

Equites equites factis bellicis vtiliores. Tidelur q̄ per equites factis bellicis vtiliores. itelligitur omnes illi

Ad inuadēdū audacioris. Ad inuadēdū audacioris. qui alios virtute & potētia p̄cellūt: & q̄ alijs p̄ccinent & p̄sunt. Dicā ergo q̄ equites significāt Animos corpora fouētes. p̄mo ergo dico: p̄clatos subditos regēs. q̄ eq̄tes possunt di Tyrānos pauperes nocētes. ci animi qui in humanis latēt corporibꝝ. Animus em̄ seu sp̄s: est quasi eques: corpꝝ nō ē sicut equꝝ. iuxta illud. Esai. xxxij. Eq̄ eorū caro & nō sp̄s. q. i. sicut equꝝ eq̄ti solet obedire & mediāte freno & calcaribꝝ ad voluntatē eius incedere et suos p̄p̄os impetus ad votū ipsiꝝ eq̄tis cohibere. Sic n̄ corpꝝ ad voluntatē sp̄s debet regi mediāte freno & calcaribꝝ: & calcari diuini timoris a suis vanitatibꝝ cohiberi. Istoz em̄ cōditio nobilior est & vtilior: qz scz isti sp̄ debent peccata fugere & hostes anime ipu gnare. Quod ergo sp̄s tam humani q̄ angelici significentur p equites: patet. Cas. j. vbi p̄s loq̄ns anime sponse sue dixit sic. Eq̄tati meo assimilauit te. Eq̄tatus enim x̄pi sunt angelic: q̄bus scz anima assimulatur q̄i donis & virtutibus decoratur. Eq̄tes ergo sunt animi q̄ in humanis latēt corporibus. **Secūdo dico: q̄ equites sunt p̄lati q̄ subditis p̄sant hominibus: qz scz isti sunt q̄ subditos freno mandatorꝝ & statutorum regunt: & calcaribꝝ rigoris & iusticie stimulant & puniunt. Isti enim alijs nobiliores debent esse in bello cōtra mores malos: fortius debent pugnare: sagacius debent peccata fugere: & bona audacius & fortius attētare. Uñ de exercitu iude. d̄r. ij. Macha. xv. q̄ exercitus erat ordinatus bestie & eq̄tes oportuno loco p̄positi. Etiam bono p̄lato potest dici illud. ij. Macha. xv. q̄ cū filiū iuda pariter & p̄mpto animo p̄cederēt hierosolimis apparuit p̄cedens eos eques in veste candida armis aureis vibrans. **Tertio dico: q̄ equites sunt iniqui qui egenis nocent & pauperibus: videlicet mali diuites huius mundi: qui scz equites esse dicuntur: p̄p̄co: q̄ alijs altiores & potentiores: & ad nocendum agiliores sunt. Ad bene autem agendum p̄gaciores esse noscunt. Eccl̄. i. Uidi seruos in eq̄s & p̄ncipes ābulātes sup trā. Et si vis nota de talibꝝ eq̄tibꝝ diaboli q̄ isti Terrenorum opibus induūtur. Induūt dico. ve vtiliorum fluctibus imbuuntur. sibi seu opibꝝ Tormentorū clauibus puniūt terrenoz. vñ.****

Eques. eq̄tes Prope dicit illi q̄ equo rū auxilio & admiculo deuehūt: p̄p̄issime autē illi eq̄tes vocatur: q̄ i bello eq̄s v̄t̄tur: & in factis militie sup equos aguntur. Cū igit equites respectu peditum sint vt communiter.

Equites equites factis bellicis vtiliores. Tidelur q̄ per equites factis bellicis vtiliores. itelligitur omnes illi

Ad inuadēdū audacioris. Ad inuadēdū audacioris. qui alios virtute & potētia p̄cellūt: & q̄ alijs p̄ccinent & p̄sunt. Dicā ergo q̄ equites significāt Animos corpora fouētes. p̄mo ergo dico: p̄clatos subditos regēs. q̄ eq̄tes possunt di Tyrānos pauperes nocētes. ci animi qui in humanis latēt corporibꝝ. Animus em̄ seu sp̄s: est quasi eques: corpꝝ nō ē sicut equꝝ. iuxta illud. Esai. xxxij. Eq̄ eorū caro & nō sp̄s. q. i. sicut equꝝ eq̄ti solet obedire & mediāte freno & calcaribꝝ ad voluntatē eius incedere et suos p̄p̄os impetus ad votū ipsiꝝ eq̄tis cohibere. Sic n̄ corpꝝ ad voluntatē sp̄s debet regi mediāte freno & calcaribꝝ: & calcari diuini timoris a suis vanitatibꝝ cohiberi. Istoz em̄ cōditio nobilior est & vtilior: qz scz isti sp̄ debent peccata fugere & hostes anime ipu gnare. Quod ergo sp̄s tam humani q̄ angelici significentur p equites: patet. Cas. j. vbi p̄s loq̄ns anime sponse sue dixit sic. Eq̄tati meo assimilauit te. Eq̄tatus enim x̄pi sunt angelic: q̄bus scz anima assimulatur q̄i donis & virtutibus decoratur. Eq̄tes ergo sunt animi q̄ in humanis latēt corporibus. **Secūdo dico: q̄ equites sunt p̄lati q̄ subditis p̄sant hominibus: qz scz isti sunt q̄ subditos freno mandatorꝝ & statutorum regunt: & calcaribꝝ rigoris & iusticie stimulant & puniunt. Isti enim alijs nobiliores debent esse in bello cōtra mores malos: fortius debent pugnare: sagacius debent peccata fugere: & bona audacius & fortius attētare. Uñ de exercitu iude. d̄r. ij. Macha. xv. q̄ exercitus erat ordinatus bestie & eq̄tes oportuno loco p̄positi. Etiam bono p̄lato potest dici illud. ij. Macha. xv. q̄ cū filiū iuda pariter & p̄mpto animo p̄cederēt hierosolimis apparuit p̄cedens eos eques in veste candida armis aureis vibrans. **Tertio dico: q̄ equites sunt iniqui qui egenis nocent & pauperibus: videlicet mali diuites huius mundi: qui scz equites esse dicuntur: p̄p̄co: q̄ alijs altiores & potentiores: & ad nocendum agiliores sunt. Ad bene autem agendum p̄gaciores esse noscunt. Eccl̄. i. Uidi seruos in eq̄s & p̄ncipes ābulātes sup trā. Et si vis nota de talibꝝ eq̄tibꝝ diaboli q̄ isti Terrenorum opibus induūtur. Induūt dico. ve vtiliorum fluctibus imbuuntur. sibi seu opibꝝ Tormentorū clauibus puniūt terrenoz. vñ.****

Eques. eq̄tes Prope dicit illi q̄ equo rū auxilio & admiculo deuehūt: p̄p̄issime autē illi eq̄tes vocatur: q̄ i bello eq̄s v̄t̄tur: & in factis militie sup equos aguntur. Cū igit equites respectu peditum sint vt communiter.

Equites equites factis bellicis vtiliores. Tidelur q̄ per equites factis bellicis vtiliores. itelligitur omnes illi

Ad inuadēdū audacioris. Ad inuadēdū audacioris. qui alios virtute & potētia p̄cellūt: & q̄ alijs p̄ccinent & p̄sunt. Dicā ergo q̄ equites significāt Animos corpora fouētes. p̄mo ergo dico: p̄clatos subditos regēs. q̄ eq̄tes possunt di Tyrānos pauperes nocētes. ci animi qui in humanis latēt corporibꝝ. Animus em̄ seu sp̄s: est quasi eques: corpꝝ nō ē sicut equꝝ. iuxta illud. Esai. xxxij. Eq̄ eorū caro & nō sp̄s. q. i. sicut equꝝ eq̄ti solet obedire & mediāte freno & calcaribꝝ ad voluntatē eius incedere et suos p̄p̄os impetus ad votū ipsiꝝ eq̄tis cohibere. Sic n̄ corpꝝ ad voluntatē sp̄s debet regi mediāte freno & calcaribꝝ: & calcari diuini timoris a suis vanitatibꝝ cohiberi. Istoz em̄ cōditio nobilior est & vtilior: qz scz isti sp̄ debent peccata fugere & hostes anime ipu gnare. Quod ergo sp̄s tam humani q̄ angelici significentur p equites: patet. Cas. j. vbi p̄s loq̄ns anime sponse sue dixit sic. Eq̄tati meo assimilauit te. Eq̄tatus enim x̄pi sunt angelic: q̄bus scz anima assimulatur q̄i donis & virtutibus decoratur. Eq̄tes ergo sunt animi q̄ in humanis latēt corporibus. **Secūdo dico: q̄ equites sunt p̄lati q̄ subditis p̄sant hominibus: qz scz isti sunt q̄ subditos freno mandatorꝝ & statutorum regunt: & calcaribꝝ rigoris & iusticie stimulant & puniunt. Isti enim alijs nobiliores debent esse in bello cōtra mores malos: fortius debent pugnare: sagacius debent peccata fugere: & bona audacius & fortius attētare. Uñ de exercitu iude. d̄r. ij. Macha. xv. q̄ exercitus erat ordinatus bestie & eq̄tes oportuno loco p̄positi. Etiam bono p̄lato potest dici illud. ij. Macha. xv. q̄ cū filiū iuda pariter & p̄mpto animo p̄cederēt hierosolimis apparuit p̄cedens eos eques in veste candida armis aureis vibrans. **Tertio dico: q̄ equites sunt iniqui qui egenis nocent & pauperibus: videlicet mali diuites huius mundi: qui scz equites esse dicuntur: p̄p̄co: q̄ alijs altiores & potentiores: & ad nocendum agiliores sunt. Ad bene autem agendum p̄gaciores esse noscunt. Eccl̄. i. Uidi seruos in eq̄s & p̄ncipes ābulātes sup trā. Et si vis nota de talibꝝ eq̄tibꝝ diaboli q̄ isti Terrenorum opibus induūtur. Induūt dico. ve vtiliorum fluctibus imbuuntur. sibi seu opibꝝ Tormentorū clauibus puniūt terrenoz. vñ.****

Eques. eq̄tes Prope dicit illi q̄ equo rū auxilio & admiculo deuehūt: p̄p̄issime autē illi eq̄tes vocatur: q̄ i bello eq̄s v̄t̄tur: & in factis militie sup equos aguntur. Cū igit equites respectu peditum sint vt communiter.

Equites equites factis bellicis vtiliores. Tidelur q̄ per equites factis bellicis vtiliores. itelligitur omnes illi

Ad inuadēdū audacioris. Ad inuadēdū audacioris. qui alios virtute & potētia p̄cellūt: & q̄ alijs p̄ccinent & p̄sunt. Dicā ergo q̄ equites significāt Animos corpora fouētes. p̄mo ergo dico: p̄clatos subditos regēs. q̄ eq̄tes possunt di Tyrānos pauperes nocētes. ci animi qui in humanis latēt corporibꝝ. Animus em̄ seu sp̄s: est quasi eques: corpꝝ nō ē sicut equꝝ. iuxta illud. Esai. xxxij. Eq̄ eorū caro & nō sp̄s. q. i. sicut equꝝ eq̄ti solet obedire & mediāte freno & calcaribꝝ ad voluntatē eius incedere et suos p̄p̄os impetus ad votū ipsiꝝ eq̄tis cohibere. Sic n̄ corpꝝ ad voluntatē sp̄s debet regi mediāte freno & calcaribꝝ: & calcari diuini timoris a suis vanitatibꝝ cohiberi. Istoz em̄ cōditio nobilior est & vtilior: qz scz isti sp̄ debent peccata fugere & hostes anime ipu gnare. Quod ergo sp̄s tam humani q̄ angelici significentur p equites: patet. Cas. j. vbi p̄s loq̄ns anime sponse sue dixit sic. Eq̄tati meo assimilauit te. Eq̄tatus enim x̄pi sunt angelic: q̄bus scz anima assimulatur q̄i donis & virtutibus decoratur. Eq̄tes ergo sunt animi q̄ in humanis latēt corporibus. **Secūdo dico: q̄ equites sunt p̄lati q̄ subditis p̄sant hominibus: qz scz isti sunt q̄ subditos freno mandatorꝝ & statutorum regunt: & calcaribꝝ rigoris & iusticie stimulant & puniunt. Isti enim alijs nobiliores debent esse in bello cōtra mores malos: fortius debent pugnare: sagacius debent peccata fugere: & bona audacius & fortius attētare. Uñ de exercitu iude. d̄r. ij. Macha. xv. q̄ exercitus erat ordinatus bestie & eq̄tes oportuno loco p̄positi. Etiam bono p̄lato potest dici illud. ij. Macha. xv. q̄ cū filiū iuda pariter & p̄mpto animo p̄cederēt hierosolimis apparuit p̄cedens eos eques in veste candida armis aureis vibrans. **Tertio dico: q̄ equites sunt iniqui qui egenis nocent & pauperibus: videlicet mali diuites huius mundi: qui scz equites esse dicuntur: p̄p̄co: q̄ alijs altiores & potentiores: & ad nocendum agiliores sunt. Ad bene autem agendum p̄gaciores esse noscunt. Eccl̄. i. Uidi seruos in eq̄s & p̄ncipes ābulātes sup trā. Et si vis nota de talibꝝ eq̄tibꝝ diaboli q̄ isti Terrenorum opibus induūtur. Induūt dico. ve vtiliorum fluctibus imbuuntur. sibi seu opibꝝ Tormentorū clauibus puniūt terrenoz. vñ.****

Eques. eq̄tes Prope dicit illi q̄ equo rū auxilio & admiculo deuehūt: p̄p̄issime autē illi eq̄tes vocatur: q̄ i bello eq̄s v̄t̄tur: & in factis militie sup equos aguntur. Cū igit equites respectu peditum sint vt communiter.

Equites equites factis bellicis vtiliores. Tidelur q̄ per equites factis bellicis vtiliores. itelligitur omnes illi

Ad inuadēdū audacioris. Ad inuadēdū audacioris. qui alios virtute & potētia p̄cellūt: & q̄ alijs p̄ccinent & p̄sunt. Dicā ergo q̄ equites significāt Animos corpora fouētes. p̄mo ergo dico: p̄clatos subditos regēs. q̄ eq̄tes possunt di Tyrānos pauperes nocētes. ci animi qui in humanis latēt corporibꝝ. Animus em̄ seu sp̄s: est quasi eques: corpꝝ nō ē sicut equꝝ. iuxta illud. Esai. xxxij. Eq̄ eorū caro & nō sp̄s. q. i. sicut equꝝ eq̄ti solet obedire & mediāte freno & calcaribꝝ ad voluntatē eius incedere et suos p̄p̄os impetus ad votū ipsiꝝ eq̄tis cohibere. Sic n̄ corpꝝ ad voluntatē sp̄s debet regi mediāte freno & calcaribꝝ: & calcari diuini timoris a suis vanitatibꝝ cohiberi. Istoz em̄ cōditio nobilior est & vtilior: qz scz isti sp̄ debent peccata fugere & hostes anime ipu gnare. Quod ergo sp̄s tam humani q̄ angelici significentur p equites: patet. Cas. j. vbi p̄s loq̄ns anime sponse sue dixit sic. Eq̄tati meo assimilauit te. Eq̄tatus enim x̄pi sunt angelic: q̄bus scz anima assimulatur q̄i donis & virtutibus decoratur. Eq̄tes ergo sunt animi q̄ in humanis latēt corporibus. **Secūdo dico: q̄ equites sunt p̄lati q̄ subditis p̄sant hominibus: qz scz isti sunt q̄ subditos freno mandatorꝝ & statutorum regunt: & calcaribꝝ rigoris & iusticie stimulant & puniunt. Isti enim alijs nobiliores debent esse in bello cōtra mores malos: fortius debent pugnare: sagacius debent peccata fugere: & bona audacius & fortius attētare. Uñ de exercitu iude. d̄r. ij. Macha. xv. q̄ exercitus erat ordinatus bestie & eq̄tes oportuno loco p̄positi. Etiam bono p̄lato potest dici illud. ij. Macha. xv. q̄ cū filiū iuda pariter & p̄mpto animo p̄cederēt hierosolimis apparuit p̄cedens eos eques in veste candida armis aureis vibrans. **Tertio dico: q̄ equites sunt iniqui qui egenis nocent & pauperibus: videlicet mali diuites huius mundi: qui scz equites esse dicuntur: p̄p̄co: q̄ alijs altiores & potentiores: & ad nocendum agiliores sunt. Ad bene autem agendum p̄gaciores esse noscunt. Eccl̄. i. Uidi seruos in eq̄s & p̄ncipes ābulātes sup trā. Et si vis nota de talibꝝ eq̄tibꝝ diaboli q̄ isti Terrenorum opibus induūtur. Induūt dico. ve vtiliorum fluctibus imbuuntur. sibi seu opibꝝ Tormentorū clauibus puniūt terrenoz. vñ.****

Eques. eq̄tes Prope dicit illi q̄ equo rū auxilio & admiculo deuehūt: p̄p̄issime autē illi eq̄tes vocatur: q̄ i bello eq̄s v̄t̄tur: & in factis militie sup equos aguntur. Cū igit equites respectu peditum sint vt communiter.

Equites equites factis bellicis vtiliores. Tidelur q̄ per equites factis bellicis vtiliores. itelligitur omnes illi

Ad inuadēdū audacioris. Ad inuadēdū audacioris. qui alios virtute & potētia p̄cellūt: & q̄ alijs p̄ccinent & p̄sunt. Dicā ergo q̄ equites significāt Animos corpora fouētes. p̄mo ergo dico: p̄clatos subditos regēs. q̄ eq̄tes possunt di Tyrānos pauperes nocētes. ci animi qui in humanis latēt corporibꝝ. Animus em̄ seu sp̄s: est quasi eques: corpꝝ nō ē sicut equꝝ. iuxta illud. Esai. xxxij. Eq̄ eorū caro & nō sp̄s. q. i. sicut equꝝ eq̄ti solet obedire & mediāte freno & calcaribꝝ ad voluntatē eius incedere et suos p̄p̄os impetus ad votū ipsiꝝ eq̄tis cohibere. Sic n̄ corpꝝ ad voluntatē sp̄s debet regi mediāte freno & calcaribꝝ: & calcari diuini timoris a suis vanitatibꝝ cohiberi. Istoz em̄ cōditio nobilior est & vtilior: qz scz isti sp̄ debent peccata fugere & hostes anime ipu gnare. Quod ergo sp̄s tam humani q̄ angelici significentur p equites: patet. Cas. j. vbi p̄s loq̄ns anime sponse sue dixit sic. Eq̄tati meo assimilauit te. Eq̄tatus enim x̄pi sunt angelic: q̄bus scz anima assimulatur q̄i donis & virtutibus decoratur. Eq̄tes ergo sunt animi q̄ in humanis latēt corporibus. **Secūdo dico: q̄ equites sunt p̄lati q̄ subditis p̄sant hominibus: qz scz isti sunt q̄ subditos freno mandatorꝝ & statutorum regunt: & calcaribꝝ rigoris & iusticie stimulant & puniunt. Isti enim alijs nobiliores debent esse in bello cōtra mores malos: fortius debent pugnare: sagacius debent peccata fugere: & bona audacius & fortius attētare. Uñ de exercitu iude. d̄r. ij. Macha. xv. q̄ exercitus erat ordinatus bestie & eq̄tes oportuno loco p̄positi. Etiam bono p̄lato potest dici illud. ij. Macha. xv. q̄ cū filiū iuda pariter & p̄mpto animo p̄cederēt hierosolimis apparuit p̄cedens eos eques in veste candida armis aureis vibrans. **Tertio dico: q̄ equites sunt iniqui qui egenis nocent & pauperibus: videlicet mali diuites huius mundi: qui scz equites esse dicuntur: p̄p̄co: q̄ alijs altiores & potentiores: & ad nocendum agiliores sunt. Ad bene autem agendum p̄gaciores esse noscunt. Eccl̄. i. Uidi seruos in eq̄s & p̄ncipes ābulātes sup trā. Et si vis nota de talibꝝ eq̄tibꝝ diaboli q̄ isti Terrenorum opibus induūtur. Induūt dico. ve vtiliorum fluctibus imbuuntur. sibi seu opibꝝ Tormentorū clauibus puniūt terrenoz. vñ.****

Eques. eq̄tes Prope dicit illi q̄ equo rū auxilio & admiculo deuehūt: p̄p̄issime autē illi eq̄tes vocatur: q̄ i bello eq̄s v̄t̄tur: & in factis militie sup equos aguntur. Cū igit equites respectu peditum sint vt communiter.

Equites equites factis bellicis vtiliores. Tidelur q̄ per equites factis bellicis vtiliores. itelligitur omnes illi

Ad inuadēdū audacioris. Ad inuadēdū audacioris. qui alios virtute & potētia p̄cellūt: & q̄ alijs p̄ccinent & p̄sunt. Dicā ergo q̄ equites significāt Animos corpora fouētes. p̄mo ergo dico: p̄clatos subditos regēs. q̄ eq̄tes possunt di Tyrānos pauperes nocētes. ci animi qui in humanis latēt corporibꝝ. Animus em̄ seu sp̄s: est quasi eques: corpꝝ nō ē sicut equꝝ. iuxta illud. Esai. xxxij. Eq̄ eorū caro & nō sp̄s. q. i. sicut equꝝ eq̄ti solet obedire & mediāte freno & calcaribꝝ ad voluntatē eius incedere et suos p̄p̄os impetus ad votū ipsiꝝ eq̄tis cohibere. Sic n̄ corpꝝ ad voluntatē sp̄s debet regi mediāte freno & calcaribꝝ: & calcari diuini timoris a suis vanitatibꝝ cohiberi. Istoz em̄ cōditio nobilior est & vtilior: qz scz isti sp̄ debent peccata fugere & hostes anime ipu gnare. Quod ergo sp̄s tam humani q̄ angelici significentur p equites: patet. Cas. j. vbi p̄s loq̄ns anime sponse sue dixit sic. Eq̄tati meo assimilauit te. Eq̄tatus enim x̄pi sunt angelic: q̄bus scz anima assimulatur q̄i donis & virtutibus decoratur. Eq̄tes ergo sunt animi q̄ in humanis latēt corporibus. **Secūdo dico: q̄ equites sunt p̄lati q̄ subditis p̄sant hominibus: qz scz isti sunt q̄ subditos freno mandatorꝝ & statutorum regunt: & calcaribꝝ rigoris & iusticie stimulant & puniunt. Isti enim alijs nobiliores debent esse in bello cōtra mores malos: fortius debent pugnare: sagacius debent peccata fugere: & bona audacius & fortius attētare. Uñ de exercitu iude. d̄r. ij. Macha. xv. q̄ exercitus erat ordinatus bestie & eq̄tes oportuno loco p̄positi. Etiam bono p̄lato potest dici illud. ij. Macha. xv. q̄ cū filiū iuda pariter & p̄mpto animo p̄cederēt hierosolimis apparuit p̄cedens eos eques in veste candida armis aureis vibrans. **Tertio dico: q̄ equites sunt iniqui qui egenis nocent & pauperibus: videlicet mali diuites huius mundi: qui scz equites esse dicuntur: p̄p̄co: q̄ alijs altiores & potentiores: & ad nocendum agiliores sunt. Ad bene autem agendum p̄gaciores esse noscunt. Eccl̄. i. Uidi seruos in eq̄s & p̄ncipes ābulātes sup trā. Et si vis nota de talibꝝ eq̄tibꝝ diaboli q̄ isti Terrenorum opibus induūtur. Induūt dico. ve vtiliorum fluctibus imbuuntur. sibi seu opibꝝ Tormentorū clauibus puniūt terrenoz. vñ.****

Eques. eq̄tes Prope dicit illi q̄ equo rū auxilio & admiculo deuehūt: p̄p̄issime autē illi eq̄tes vocatur: q̄ i bello eq̄s v̄t̄tur: & in factis militie sup equos aguntur. Cū igit equites respectu peditum sint vt communiter.

Equites equites factis bellicis vtiliores. Tidelur q̄ per equites factis bellicis vtiliores. itelligitur omnes illi

Ad inuadēdū audacioris. Ad inuadēdū audacioris. qui alios virtute & potētia p̄cellūt: & q̄ alijs p̄ccinent & p̄sunt. Dicā ergo q̄ equites significāt Animos corpora fouētes. p̄mo ergo dico: p̄clatos subditos regēs. q̄ eq̄tes possunt di Tyrānos pauperes nocētes. ci animi qui in humanis latēt corporibꝝ. Animus em̄ seu sp̄s: est quasi eques: corpꝝ nō ē sicut equꝝ. iuxta illud. Esai. xxxij. Eq̄ eorū caro & nō sp̄s. q. i. sicut equꝝ eq̄ti solet obedire & mediāte freno & calcaribꝝ ad voluntatē eius incedere et suos p̄p̄os impetus ad votū ipsiꝝ eq̄tis cohibere. Sic n̄ corpꝝ ad voluntatē sp̄s debet regi mediāte freno &

Equitas. Equalitas.

dyaboli mali diuites et tyrāni in mari et amaritudi-
ne vitiorū cōtinue demergūtur. vñ Ero. xv. Ingressus
est enim pharao cū curribus et cōtibus i mare. Item
isti inferni cladibus puniūtur. vñ babiloni. i. inferno
potest dñs dicere illud. Hierem. l. j. Collidā in te equū
et equitē et. qđ bene figuratur. Ezech. xxxij. vbi dicitur
dic omni volucris et vniuersis auibus cunctisq; bestijs
agri conuenite pperate concurrite vndiq; ad victimā
meā. Sequitur. Et saturabimī sup mēsam meā: de equo
et eq̄te. forti. et de vniuersis viris bellatoribus aut dñs
Bestie enim volucres et aues sunt demones: q. s. fina-
liter cōducātur ad tales eq̄tes deuorādū: et in inferno
crudeliter puniēdū. Sic ergo patet q̄ equites possunt
dici diuites mali p̄clati: boni spiritus et.

Equitas. equalitas.

Flora q̄ eq̄tas seu eq̄litas no-
mina sunt relatiua: vñ illa equa dicitur: quoz vnum
alterū non excedit. et si vna et eadē res cō dicatur. illa
equitas videtur ad partes ipsi referri: q. s. qñ partes
rei iuncte sunt eq̄te et cōliter collocatē: ipsa res equa pro-
prie potest dici. Moraliter tñ et breuiter eq̄tas perti-
net ad iusticie rectitudinē. Eq̄tate enim ratio et iusti-
cia eq̄paratur. Iudex q̄ppe princeps: vel p̄clatus: equus:
iustus et rationalis debet esse: q. s. equus et iuste de-
bet inter virū et ei⁹ primū iudicare: et ad vtrūq; sine
acceptiōe p̄sone eq̄tē se habere s̄m q̄ iusticia p̄suadet.
iste em̄ debet esse similis libe seu statere: q̄ est instru-
mētū equalis et equi p̄deris: q. s. i tali equalitate et
pportione cōstituitur: q̄ nūq̄ si vera sit: ad vnā p̄tem
plusq̄ ad aliā p̄derare videtur: Iuxta illud Ero. xxx.
Equalis p̄deris erūt omnia. Sic vere iudex vel p̄-
clatus debet esse eq̄ssim⁹ vel iustissimus: et in pportio-
ne eq̄tatis et iusticie rectissime mēsuratus. P̄derare
enim vel se inclinare ad vnā partē plusq̄ ad aliā nūq̄
debet: nec vni iusticiam facere et alteri denegare: nec
vnū pmouere aliū dimittere. sed consideratis meritis
p̄sonarū: et pportione de merito ad meritū facta debet
ad omnes eque et cōliter se habere: iuxta illud. Sap.
vi. Eq̄liter est et cura de omnibus. Curam enim debet
habere iudex princeps vel p̄clatus de omnibus: q. s.
ita bene debet curare de remotis vt de propinquis: de
pauperibus vt de diuitibus: de extraneis vt de notis.
Iuxta illud. Deutero. j. Siue ciuis sit ille siue pegrin⁹
nulla erit distātia personarū ita paruū vt magnū au-
dient: et sic quilibet talis iudex vel p̄clatus poterit di-
cere. illud p̄ouer. viij. Mē est cōsiliū et eq̄tas: mea
est prudētia: mea est fortitudo. ¶ In q̄bus rōbis tria
notātur q̄ pertinere ad bonos p̄latos seu iudices tri-
noscutur. Debent enim habere prudētā in delibera-
do. Mē est inq̄t cōsiliū. Iusticiā in determinando.
Mē est eq̄tas inq̄t. Cōstātiā in perscquēdo. Mē est
inq̄t fortitudo. Habent! igitur
Prudentiam deliberatiuam. Primo ergo di-
Iusticiam determinatiuam. co: q̄ tales debēt
Cōstātiā corroboratiuam habere pruden-
tiam in delibera-
Iudētie maturitatem. rādo. qđ ostēdit
Iusticie ciuitatē. cum dicitur: Mē est
Cōstātie strēuitatē. inq̄t Cōsiliū
q. reuera tales debent semper seq̄ cōsilia peritorū: non
pprijs inniti sententijs: iuxta illud thob. iij. Cōsiliū a
sapiente perquire: q. sicut dicitur. Prouer. xi. Salus vbi mul-
ta cōsilia. firmamēto enim et suo raptui celeritimo ad-
iuncti sunt. vij. planete cōtrarij mot⁹ et diuersi: q. vtiq;
recte p̄sumēti raperet et violētā tēperaret: qđ si nō
faceret tantus est impetus firmamētū: q̄ totā mundi
machinā inflāmaret. Sic vere charissimi: cū firmamē-
tū. i. p̄ncipes et superiores sint vt cōmunitē ad vīdu-
ctā et tractū p̄cipites et veloces: ipsi tñ seclū debēt ha-
bere planctas. i. viros p̄fectos quoz scētū et cōsilijs
et adiutorijs vt ad rēpublicā gubernandā: et quoz
prudētia repmātur ne ad motū suoz appetitū sensu-

tiuz ipetuoſe et sine ratioe feratur ne forte nisi sic fi-
eret tota subdita patria rapinis et exactionibus: vin-
ductis et exactionibus inflāmaretur. Cōsiliū ergo. Be-
ne dicit ille p̄s sedechias in libro de dictis phorūm:
Quod bñ est populo cuius rex est bone discretionis. et
boni cōsiliij et sapiēs in sciētū et q̄ male ē ipi si aliqd
p̄dictoz defecerit et. De p̄silio nō pulcre loq̄t Petrus
rauēnas Cōsiliū inq̄t peritor et ex aptis obscura: ex
paulis magna. et ppinquis remota: et ex p̄tibus tota
estimat et pp̄dit: nouit enim q̄liter et qua via aggre-
di debeāt vniuersa Cōsiliū ergo et deliberatio dñt eq̄-
tatē comitare: eq̄tatē habere: et frequētare: eq̄tatē attē-
dere et cogitare: iuxta illud p̄s Oculi tui videāt eq̄ta-
tem. Iste est enim equus anim⁹. i. placid⁹ tranquill⁹ et
q̄t⁹ prudēs et deliberatiuus q̄ sepe suggerit in scrip-
tura q̄ scz valde est necessari⁹ trib⁹ gñib⁹ p̄sonaz scz.
Presidentibus. Equū ergo aim dñt ha-
Detuentibus. bere viri p̄sidentes: et ideo
Contemplantibus. illi regi israel achab dicit
ij. Regū xij. Grandis auctoritatis es et bñ regis re-
gnū isrl surge et comede panem: et equo esto aio. Item
qñū animū dñt habere viri metuēs sc vt viri tri-
bulati et patiētes vt scz mclij deliberēt qđ agēdū circa
picula vitāda sit. Tñ filijs isrl in tribulatione cōstitu-
tis dictū est. Judith vij. Equo animo estote fratres et
expectem⁹ a dño misericordiā. Itē equū animū debēt
habere viri cōtēplātes. i. dñi et celestia meditatēs. Tñ
Jaco. v. dñ. Dret equo animo et psallat. q. d. Oratio cū
equo animo debet fieri. Habent ergo illi q̄ equi et per-
fecti esse voluerint prudētā deliberando. ¶ Secun-
do dico q̄ habere debēt iusticiā in determinando: qđ
ostēditur cū dicitur. Mē est eq̄tas. P̄clat⁹ enim et iudex
debet dicere eq̄tatem suā ppriā esse. q. s. ipse debet ee
equ⁹ principaliter: quo ad duo. s. in p̄olatione iudicio-
rum. scđdo in distributione bñficiōz. Sit igitur equ⁹
in iudicijs. i. iuste alienū et primū iudicādo. Item in
bñficijs eq̄ remotū et pp̄quū admittendo. Iudex etiā
debet esse sicut centrū in medio spere: qđ ab omnibus
p̄tibus spere cōliter distat. Et etiā debet esse sicut ter-
ra que in medio firmamenti dyametraliter et cōliter
est suspensa. Sillis etiā debet cōfoli: qđ dicit⁹ iter pla-
netas. q̄ qñ ad signa artetis et libe p̄uenit: noctes et
dies eq̄les facit. Sic vere charissimi bonus p̄clatus et
iudex i medio iusticie debet esse: et ad omnes subditos
patrie sibi cōmissos cōli affectiōe q̄tū ad iusticiā se
habere: noctesq; et dies. i. pauperes et diuites: amicos
et inimicos scđdū q̄ merita ipsorū erigūt cōnimitē
ordinare. De eq̄litate ergo q̄tū ad bñficiā et alias p̄o-
mōtiones potest dici illud. Leuitici vij. Cunctis filijs
aaron equa mensura p̄ singulos diuidetur. Equa mē-
sura dico. s. facta ppōtione et deductione de meritis
vtrozūq;. Itē de eq̄litate q̄tū ad iudicia reddenda et
facienda: potest dici illud. Leuitici. xij. Statra iusta
et eq̄ sint p̄dera: iustus modius equusq; sextarius. Et
Col. iij. Quod iustū est et equū seruis p̄state. Sed heu
phdoloz q̄ multi sunt q̄ carēt ista iusticie eq̄tate. vbi
sunt hodie pro deo illi q̄ in promotionibus et iudicijs
eq̄liter se habeāt et. Si vis dic sicut sup: de acceptiōe
p̄sonarū: et pone si vis exēplū de nō q̄ dicitur qñ cō: q̄ tñ va-
rijs causis reddif icq̄list. Debēt ergo habere iusticiā
determinatiuā. Eq̄tas inq̄t. vt et sic subditi dicāt eis
illud. p̄s. Cognoui dñe: q. eq̄tas iudicia tua. et ideo di-
cebat Salomō pabolā suā proficere. prouer. f. Ad in-
telligēdū verba prudētie: et ad suscipiēdū iudicium
iusticiā: eq̄tatē: habeāt igitur iusticiā determinatiuā
qđ vtq; figuratū ē. Ezechie. xlij. vbi de ariel. i. de al-
tari dicebat: q̄ qđ rāgulū eq̄s laterib⁹ debebat esse. et
Apocal. xij. dicitur q̄ ciuitatis noue hierusalē lōgītudo et
latitudo eq̄lia sunt. Ad denotādū q̄ p̄ncipes et p̄lati
qui scz hierusalē. i. ecclesie altare et lōgītudo et latitudo
id est partes p̄ncipaliores p̄nt dici: dñt eq̄litate diligē-
re: eq̄tatē et iusticiā custodire: vt vn⁹ sit interit⁹ hoim
et sumētorū teq̄ vtriusq; cōditio. Eccl. ij. Eq̄tas igit
siue interior:

A

B

C

siue interior q̄ signat mentis tranquillitatē et modestiā. De qua Mal. ij. In pace et q̄tate ambulauit mecum. siue exterior q̄ signat v̄tutē est iustitiā: valde est cōmendanda et a bonis hoibus frequētāda. Jō dicebat sapiens puer. iij. Nā sapiētē mōstrabo tibi ducā te p̄ semitas eq̄tatis. quas cū igressus fueris nō artabuntur gressus tui. et currēs nō habebis offendiculū. Idēnt igit iustitiā d̄terminatiuā. ¶ Tertio dico q̄ tales d̄nt h̄c p̄stantiā corroboratiuā. q̄d ofidit cū d̄. M̄ca est fortitudo De fortitudine ergo p̄stantie quā d̄nt h̄c p̄lati ad hoc vt possint eq̄tatē iustitię p̄seruare vide. 3. ti. de electiōe. p̄mo mēbro illius auctentatis. forte lignū et ipurribile et c. In ti. de fortitudine et vbi alibi agit de p̄stantiā et fortitudine in pluribus locis. et sic viro seu p̄laro forti poterit d̄cti illo ps. virga eq̄tatis v̄gat regnū tui. Virga em̄ fortitudinē p̄lationis significat iuxta illud ps. Custodi inno. et vide eq̄. qm̄ sunt reliq̄e ho. pacifico. p̄lagendo tñ possumus dicere illud de curijs et domibus multorū iudiciū et platorū Esa. lix. Cōuersum est retro iudiciū. et iustitiā p̄oge stetit et corruit i plaetis v̄tatis et eq̄tas nō poruit ingredi. Cuiuslibz et in quo d̄ in ps. Dilexisti ma. sup benigni. iniqua. magis q̄ lo qui eq̄tatē. Nō sic charissimi. p̄t ergo. q̄ ille q̄ d̄vult h̄c eq̄tatē. d̄ h̄c prudentiā in deliberādo seu p̄videndo. iustitiā in d̄terminādo seu ordinādo. Cōstantiā i p̄seruādo seu resistēdo. ¶ De eq̄tate v̄o diuina. Nota q̄ eq̄lissimus et iustissimus et rectissimus est. suaz iudicia et opa equa sunt atq; iusta: l̄z q̄nq; p̄ma facie cōtrariū videat. Nāca em̄ in aqua p̄tim intus. et p̄tim ērposita. l̄z sit rectissima. fracta tñ tortuosaf̄. q̄d v̄tūq; facit diuersitas. s. raritas et densitas mediō. Cūsus em̄ n̄ facilius fallit. q̄ sicut dicit Sēf. Nihil acie n̄ra fallacius. Sic v̄e oculus rōnis n̄re ita est iperfectus. q̄ d̄ deieq̄tate et de lācea sue iustitię rectissima. q̄tū ad eq̄tū iudiciorū suoz iudicamus sepissime. q̄ sit torta. et q̄ iniqua sit et nō recta. Eze. xxxij. Dixerūt filij ppli mei. nō est eq̄ p̄dēns via d̄ni. Ista tñ tortuositas nō est in d̄ci opibus. s̄z in defectuoso iudicio mētis n̄re. Cōstat em̄ q̄ ipsa est vera eq̄tas. et q̄ oia opa sua iusta sunt nō iniqua. ps. Iustus d̄ns et iustitiam dilexit equitatem vidit vultus eius. Et aduerte si vis. q̄ equitas diuina.

Quificat penitentes grām infundendo Deuifica
 Tutificat p̄dētes et impios arguendo. tione peni
 Iustificat obediētes mādāta intungēdo tentū d̄ in
 Tristificat dellēctos dormētes a iustēdo. ps. Quififi
 Beaticat triūphantē p̄mia largiēdo. ficabis me
 in eq̄tate tua. De iustificatione in se sperantiū. d̄ Esa.
 r̄ Judicabit in iustitia paupes et arguet in eq̄tate pro
 māfueris terre. De iustificatione obediētū. q̄. s. fit per
 mādata equa et iusta eis tradita d̄ in. ps. fidelia oia.
 man. equa. q̄ fir. in se. sc. facta in v̄tate et eq̄tate. De d̄a
 natione v̄o seu tristificatione delinquentū. d̄ Sap. v.
 Sumet scutū inceptuabile equitatē acuet iram durā
 in lanceā et pugnabit cū illo orbis terrarū in contra
 insensatos. De saluificatione aut seu beatificatione triū
 phantiū dicit in ps. Replebimur in bonis domus tue
 lanceū est templum tuum. mirabile in equitate. Hec
 igitur de equitate tam diuina q̄ humana sufficiant.

Equus Equus in scriptura multipliciter signi
 ficat. denotat em̄ q̄nq; bonū. q̄nq; ma
 lū. v̄n generaliter q̄nq; equus figurat subditū: obediē
 tem carnalē luxuriantē p̄teruū supbientē. ¶ Primo
 dico q̄ equus signat hoīem obediētē. Equus em̄ sup
 oia animalia frenis et capistris ligat. et sine rebellionē.
 nō ad suā sed ad volūtātē ducit p̄sidētis. Sic v̄o sub
 diti d̄nt freno obediētē ligari. ps. In chamoz et c. ma.
 eoz p̄stringe. Nō ad suā sed ad volūtātē lectionis sui et p̄
 lati regere se et ordiare. figura Apo. vj. Ecce inq̄t equus
 albus et q̄ sedebat sup eū habebat arcū et Abac. iij. Nā
 fecisti in mari eq̄s ruis. Signat ergo subditū obediē
 tem. ¶ Secūdo dico q̄ equus designat mundū luxuriantē
 Equus em̄ est animal valde luxuriosum. Om̄i em̄ tpe
 si ad est oportunitas vult luxuriari. sic v̄e multi sunt.

ideo d̄: Esa. xxxj. Equi eoz caro et nō spūs: v̄e. v. Eq̄
 amatores in feminas vnūq̄sq; ad v̄torē p̄mi sui hin
 niebat. Ista figurant Apo. vj. Ecce inq̄t equus rufus.
 et qui sedebat sup eū nomē illi mors. ¶ Tertio dico. q̄
 equus designat p̄teruū supbientē. equus em̄ animal
 est superbu. In nullo em̄ animali appetit superbiā sicut
 in equo. est em̄ animal ita superbu. q̄ sonitu tubaz au
 dito magis incitat ad bellū q̄ terre. Sic multi sunt
 ita p̄terui et superbi. q̄ sonitu tubaz. i. terrore diuinorū
 iudiciorū nō terrent. nec a bellis p̄tentiōibus retardan
 tur. sed q̄d peius est ap̄lius animant. Psal. iij. d̄. Uoz
 ip̄tus rotaz et equi frēmētis. Ista figurant sac. vj. eq̄s
 varijs et fortibus qui querebāt discurrere p̄nuerlam
 curiā Breuiter ergo tā i bono q̄ in malo. p̄ equū in tel
 ligi superbiēs. peliciēs et obediēs et c. Vide in tabula
 exemplorū et vocabulorū que in fine fiet. Sed si vis
 aliter distinguere. dico q̄ in scriptura reperio. Equos.
 Splendentes et ethereos. ¶ Dico ergo q̄ inueniū
 fetentes et corporcos. tur equi etherei v̄tutibus
 Alordentes et tartareos. Splendentes. Et isti p̄cer
 to significat angelos vel quoslibz viros iustos qui scy
 more equi v̄t d̄ctū est freno diuine legis stringunt. Di
 uini timoris calcari pungunt a plato per correctionē
 victu satis sterili. s. feno grano et aqua. i. cibo macilenti
 pascunt. Ad voluntatē sui ductoris. i. dei vel plati per
 obediētā i egunt atq; ducunt. v̄n Jac. iij. in p̄sona p̄e
 latoz superiorū et antiquoz de subditis d̄. Equi frenos
 in ora mittim⁹ ad p̄sentēdū nobis. et oē corp⁹ eoz cir
 cūferim⁹ et si vis scire p̄ditionē boni eq̄. dic q̄ iste d̄ esse
 p̄cedibus agilis. Sic vere dico. q̄ iustus est p̄cedi
 In freno docilis bus agilis per diligentē h̄re.
 frontis nō humilis iij. velociorez aquilis equi eius
 Cūsus terribilis Et d̄n dicit aquilis que est auis
 Solee stabilis. q̄. i. iusti debēt esse similes illi
 Vocis hinnibilis equo ficticio qui pegafus dice
 bat. q̄ fm̄ fabulas alas in p̄cibus habebat. et volan
 do p̄ acra magistrū suū p̄scū vna die ab oriente in occi
 dentē portabat. q̄ scz boni d̄nt esse alati per virtutem
 agilitatis. et ad v̄torū magistrū sui dei vel plati citissime
 d̄nt volare p̄ impetū bone sedulitatis. Et bac. j. Remo
 res p̄dis equi eius. ¶ Itē d̄ esse talis equus in freno
 docilis p̄ obediētā et subiectionē v̄n illud p̄dicrum
 Jac. iij. Equis frenos in ora mittimus. Equus em̄ qui
 freno non obedit piculosus est. Cū de iustis et obediē
 tibus p̄t d̄cti illud. ij. Abdac. r̄. Apparuerūt aduersarijs.
 s. iudicorū. s. thimo. cū exercitu pegrine multitudinis et
 equitatu a siano q̄nq; viri de celo i equis frenis aureis
 decou. Item d̄ esse frontis nō humilis sed alter erecte
 cervicis per audaciā et p̄pei erectionē. mentisq; in deū
 elevationē. Equus em̄ audax et nobilis caput gerit di
 rectū. Sic v̄e ad iustos p̄tinet q̄ sint audaces et super
 b̄p̄tra fidei inimicos sicut exēphicat solinus de equo
 regis nicodemis. qui occulorē magistrū sui cū eū spo
 liare vellet dentibus laniauit altus etiā d̄nt caput mē
 tis habere inquantū. s. semp d̄nt de altis et celestibus.
 cogitare. Apo. ix. Capita equoz erāt tanq̄ capita leo
 num. ¶ Item talis equus d̄ esse visu seu aspectu terribi
 lis. p̄ ferocē p̄tra malos indignationē. Joct. ij. Quasi
 aspect⁹ equoz aspect⁹ eoz. ¶ Itē d̄ esse solice stabilis p̄
 p̄cuerantiā et durationē. Esa. v. Angule equoz eius v̄t
 sicut. ¶ Itē d̄ esse vocis hinnibilis per laudē et confes
 sionē seu predicationē et gratiarum actionē et per aspe
 ram multoz reprobationē et redargutionem. Psal. iij.
 Uoz flagelli et v̄oz impetus rotaz equi fremētis et qua
 drige seruentis. ¶ Et breuiter et iusti et angeli p̄nt dici
 equi. Angeli em̄ apparuerunt q̄nq; in specie equorū
 ignitorū. ad figurandum feruorem charitatis eoz. v̄n
 iij. Reg. ij. d̄. q̄ equi ignit. currus helyam leuauerūt
 in celum. et iij. Reg. vj. d̄. q̄ puer helyai vidit plenū
 montem equis et curribus igneis. Aperuit inquit d̄ns
 oculos pueri et vidit: et ecce mons equoz et currū igneo
 rum in circuitu helyai. Constat em̄ q̄ illi erant ange
 li qui pro eo equi dicunt q̄ per eos iusti in celū portan

D

E

A

18

C tur Abacuc. iij. Qui ascēdes sup equos tuos: ⁊ quadri-
ge tue saluatio. **C** Scōdico q̄ inueniunt equi corpo-
rei criminibus ferentes. Et isti sunt proprie peccato-
res quos dyabolus ducit ⁊ equitat quocunq; vult. ⁊
isti proprie dicuntur equi. quia sunt.

Bestiales p̄ ignorantiam. Sunt enim isti per
Carnales p̄ inmundiciam. Ignorantiā bestiales
Discurrētes p̄ inconstantiaz. ps. Nolite fieri sicut
Hinnientes p̄ malā eloquentiā. equus ⁊ mu. qui. nō
Deficientes p̄ fraudulentiam. est intellectus. Item
per inmundiciā sunt carnales. **C** hob. vj. Sue libidint
ita vacāt. sicut equus ⁊ mulus. Itē p̄ incōstantiā sunt
currētes. qd̄. s. facit. obstrinatio ⁊ p̄sumptio. De qua
Ecc. xxx. Equus idomitus euadet durus. Itē p̄ eloq̄n-
tiam sunt hinnientes. **H**ie. xij. Quō ptendere poteris
cū equis. Itē p̄ desistētiā sunt deficientes ps. falax equus
ad salutē. Isti sunt ergo equi q̄ a deo vilipendunt. qz̄ si-
cut d̄ in ps. Nō in fortitudine equi volūtātē habebit
Et finaliter eternis penis ⁊ vinculis supponunt. **P**ro-
uer. xxvj. s. lagellū equo. ⁊ chamusa sino. Et merito. qz̄
isti dū viuūt semp̄ p̄tra pauperes fremere ⁊ eos le dere
dinoscuntur. **H**ierc. viij. A dan auditus est sermitus
equorum. Isti sunt ergo equi corporei criminibus fetē-
tes. **T**ertio inueniunt equitartare hoibus nocen-
tes. Isti sunt demones figurati in locustis de abyssō
ascendētibz. similibz equis paratis ad preliū quoz̄
ptās nocet hominibus ⁊c. **A**po. ix. Uide id̄ ⁊c. sufficit

Eradicare. Euellere. Idē sunt

a radice aliquid extirpare. ⁊ pōt significare in
bono ⁊ in malo. In bono em̄ significat bonam muta-
tionē ⁊ transitiōē. In malo vero designat pauperū de-
structionē ⁊ euulsionē. **D**⁹ em̄ ⁊ porū de vno loco solet
euelli ⁊ radinari. vt in alio loco plantatū melius p̄fi-
ciat. Sic ⁊ nos de amore mundi debemus eradici ⁊
euelli ⁊ in agrū paradisi p̄ affectū ⁊ desiderū transplā-
tari: vel etiā in agrū penitentiē cōmutari: vñ **L**uce. xvij.
Eradicare ⁊ trānsplantare in mare. **I**bi em̄ melius fru-
ctificabimus ⁊ p̄ficiemus p̄ opa ⁊ tuosa. **C** Vel distin-
gue melius. q̄ est eradicatio. vittoꝝ iniquoz̄ egenoz̄
perfectoz̄. Vita em̄ eradicant a corde p̄ tritionē. **I**ni-
qui a mūdo per damnationē. **E**geni a p̄pria domo per
exheredationē. **B**oni s̄o ab hoc sculo p̄ contemptū ⁊
abominationē. **E**radicant ergo vitia p̄ tritionē. qz̄. s.
a radice. i. a corde d̄nt euelli. que em̄ a corde nō eradicā-
tur: iterū moꝝ z̄isanie repullulare noscunt. **M**at. xv.
Dis plātatio quā non plantauit pater meus eradica-
bit. ⁊ **P**rouer. xv. Cogitationes impioꝝ eradicabunt.
Itē eradicant iniqui. s. de mundo p̄ damnationē. **E**le-
phas em̄ s̄in **P**l. etiā maximas arbores solet eradica-
re. significans xpm̄. qui. s. xps̄ illos qui sunt potētes. ⁊
maximi p̄ moꝝ ⁊ dānationēz eradicat ⁊ subuertit. vñ
Ecc. xij. Substātia supbi eradicabit. ⁊ **S**ap. iij. A ni-
miate venti eradicabit. Item eradicant paupes per
exheredationē. vñ de ciuitate hierusalēdicat. **M**at.
v. q̄ antiochus eradicauit eam ⁊ accepit spolia eius.
Item eradicantur boni de mundo per conuersionem
⁊ mutationē. sicut porrum vel olus eradicantur. ⁊ ali-
bi transplantant vt p̄ficiant ⁊c. **U**ide supra in pun-
titu. **L**uce. xvij. Eradicare ⁊ transportare in mare ⁊c.

Eregione. Nota q̄ e regione. sicut mihi videt
est vna dictio cōposita deē qz̄ est
p̄tra. ⁊ regio. quasi contra regionem. Est em̄ vt opinor
aduer. loci. ⁊ signat idē qd̄ ecōtrario. signat igit̄ p̄tra-
rietatem ⁊ oppositionē ⁊ ideo sicut p̄trarietas ponit̄ in
bono ⁊ malo significato. sicut. s̄ patuit in litera **C**. si-
cut istud vocabulū e regione. Nota ergo breuiter q̄ ere-
gione signat oēm oppositionē seu diuisionē. siue bona
fuerit siue mala. Signat em̄ p̄trarietates. qua mali op-
ponunt bonis. ⁊ sic de ysmabel. d̄. **S**en. xvj. q̄ manus
eius p̄tra oēs. ⁊ manus oim̄ p̄tra ielū. ⁊ e regione vniuer-
soꝝ fratꝝ suoz̄ figet tabernacula. **C** Itē signat diuisionē
quā boni distinguunt a malis. ⁊ d̄. **D**eut. xxvij. q̄ tri-

bus ignobiles que ordinate fuerāt ad maledicēdū. ere-
gione tribuū nobiliū ad b̄dicendū ordinate stare de-
bebāt. **C** Itē signat distinctionē qua boni distinguū-
tur a bonis. ⁊ sic d̄. **M**ic. viij. q̄ mēsa que signat picta
tem. ponebat ad partē borealē que signat aduersitatē
Luccerna s̄o p̄tra boreā crēgionē ponebat. **I**. s̄us au-
strum: qd̄ signat p̄speritatē. qz̄. s̄. lucerna prudentie ne-
cessaria est in p̄speritate. ⁊ tus s̄o clementie in aduer-
sitate. **C** Itē signat oppositionē quā p̄trariatur mali-
malis: sicut de illis qui se inuicē occiderūt. d̄. **i**. **R**eg.
ij. q̄ e regione steterūt hi ex vna parte piscine illi ex alte-
ra. **C** Itē signat distinctionē qua mutuo subueniūt bo-
ni bonis: sicut d̄. **i**. **R**eg. vij. q̄ cherubin erat supra p̄-
piciatorū eregionē se respiciētes: Et de agar fillo cōpa-
tiētē. d̄. **S**en. xxj. q̄ ipsa sedit eregionē p̄cul. ne. s̄. videret
filii moꝝtētē ⁊c. **U**id. s̄. vbi p̄trarietas. ⁊ **I**sra er aduerso

Erga. Idē est qd̄ iusta circa ppe. Et ideo erga p̄-
significare amicitia ⁊ p̄pinq̄uitatē societa-
tem ⁊ sedulitatē. **Q**uoz̄ s̄o p̄ antifrasi designat p̄tra-
rietatē. q̄ erga significat charitatē p̄t̄. **S**en. xxxj. vbi d̄
cis. q̄ **J**acob aniaduertit q̄ facies laban non erat erga
se. Itē q̄ significat sedulitatē. p̄t̄ **L**uce. x. vbi d̄. **M**ar-
tha martha solli. es. ⁊ tur. erga plu. **I**lle enim qui erga
aliquid moꝝat. de eo sollicitus esse videtur. Item q̄ si-
gnificat contrarietatem patet iob. vij. vt quid inquit
apponis ergo eum cor tuum ⁊c. **U**ide supra de circa. ⁊
infra de iuxta ⁊ de prope. Et potes adducere exempla
de societate propinq̄uitate ⁊ sedulitate.

Ergo. Ergo signat finalē metā ⁊ additionē p̄posi-
tionis. **I**stō em̄ ergo semp̄ sequit̄ post p̄missas
siue accipit ergo p̄ modū q̄onis siue p̄ modū p̄onis
siue p̄ modū finalē p̄clusionis. semp̄ sc̄ h̄z̄ p̄secutiue ex ali-
q̄b̄ p̄cedētibz ⁊ p̄missis. **I**git̄ de hoc ergo interrogatiuo
p̄t̄ **J**ob. i. Quid ergo baptizas si tu nō es xps̄. **I**stō em̄
ergo interrogatiuū secutiū est ex eo q̄ **J**ob. p̄dixerat se
nō esse xpm̄. aut p̄phetā. **C** Itē de ergo ratiōnatiuo pa-
ter **H**eb. iij. vbi d̄ h̄ites ergo pontificē ⁊c. ergo inquit
i. sicut ex p̄missis. **C** Itē de ergo p̄clusiui patz̄ ḡnialiter
in oibus exemplis. semp̄ em̄ ergo sequit̄ post p̄missas
⁊ naturā etiā sequit̄ p̄missas. ⁊ ideo s̄m̄ q̄ p̄missis sūt
bone vel male. s̄e vel false. p̄grue vel incōgrue. s̄m̄ hoc
ergo. i. p̄clusio narrat̄ ḡnialr. ergo charissimū p̄ p̄missas
itelligit̄ vita p̄sens p̄ p̄clusionis. s̄o moꝝ notat. **P**ossu-
m̄ ergo dicere q̄ sunt ḡnialr tres moꝝis q̄ p̄hit d̄ca.

Vita temera. **E**rgo vita temera. **C**oncludit ergo dam-
nata misera. nationis. **E**rgo vita p̄spera concludit er-
nata p̄spera. **G**o afflictionis. **E**rgo vita misera conclu-
dit ergo saluationis. **D**amnatio em̄ est finalis cōclu-
sio peccatoꝝ. **S**aluatio est finalis p̄clusio p̄fectoꝝ. **A**f-
flictio est finalis cōclusio p̄speroꝝ. **D**icamus ergo
notādo breuiter. q̄ est quoddā ergo ⁊ quedā necessaria
p̄clusio. qd̄ sequit̄ ex vite fragilitate. quedā qd̄ sequit̄ ex
moꝝ iniquitate. quoddā qd̄ sequit̄ ex miserie calamita-
te. **P**rimū igit̄ ergo est moꝝ t̄p̄alis. **S**ed sc̄oz̄ est moꝝ
eternalis. **E**t tertius est lux sup̄naturalis. **C** **P**rimo igit̄
ergo signat moꝝtē temporālē. **I**sta em̄ p̄clusio est meta
oim̄ reꝝ sensibiliū seu terribiliū. **S**icut em̄ videmus q̄
flumina dulcia semp̄ mouent ⁊ fluunt quoad usq; ve-
niant ad suā p̄clusionē ⁊ terminū. s̄. mare. vbi ois coz̄
fluxus sistit. omnis coz̄ dulcedo amaricat. ois coz̄ pul-
critudo turbatur. **S**ic reuera q̄ diu sumus in hac vita
semp̄ fluimus ⁊ laboramus ad mare. i. ad amaritudi-
nē moꝝtis. **S**icut em̄ dicit. **i**. **R**eg. xij. **O**ms̄ mouimur
⁊ quasi aque delabimur in terrā. **S**icut em̄ **S**eneca di-
cit. **Q**uotidie diminuit aliqua pars vite nostre: ⁊ tunc
q̄nq; cū crescimus vita decrescit. **I**stud igit̄ ergo. istud
mare. s̄. moꝝ est nostri fluxus terminatiuū. **I**n isto em̄
ergo includit ⁊ inuoluit ois humana p̄ditio. **N**ullus
est em̄ bonus logycus. q̄ istud ergo valeat euntare. **I**ste
em̄ cit locus ad quē quotidie declinamus. **T**erminus
ad quē quotidie p̄peramus. **P**ortus ad quē quotidie
navigam⁹. vñ **S**en. lxxvij. **C**plā. **A**n putas te ad aliud
puenturum q̄ quo semp̄ ibas. nullū iter est seu c̄ritus
alibi

alibi &c. Alibi etiā dicit Sen. q̄ portus aliqui petēdus est nunq̄ aut recusandus. Istud est ergo ergo. & ideo Job timēs p̄clusionē illius argumētū. & vidēs p̄ istud argumētū sc̄necessario p̄cludi dicebat. Job. r. Dimitte ergo me vt. plangā paululū dolorē meū anteq̄ vadā ad terrā tenebrosam & opertā mortis caligine &c. istud ergo dānationis dñi declinauit ille scholaris parisiē. cui cū magister suus post mortē appareret cū vna capā de cedulis aut de lacera pappo p̄texta. quā dicebat ponderare magisq̄ aliquam turrē mūdi. & scholaris eidē diceret. q̄ sibi videbat. q̄ nō magnā penā sustinebat. dimisit ergo magister vñā guttā sudoris sui cade re sup brachiū discipuli q̄ statim brachiū cū carne & of fibus penetravit. tūc scholaris clamās intrauit religione: & cōposuit istos & sus. In quo coar raris cras coruis. vanas vanis. Ad logycā pergo q̄ mortis nō timet ergo. Aniglorijs ergo huius mūdi qñ veniūt ad mortē pōt dicit illud. Ro. iij. Ubi est ergo g ratio tua? excluda est. Istud est ergo p̄mū ergo q̄. f. signat montes t̄palē. i. Re. r̄r̄. Mortu⁹ ē saul. ¶ Sc̄do dico. q̄ ergo pōt significare mortē eternalē. sicut sophista. postq̄ p fallacias diu euasit qñq̄ tñ venit ad vñū argumētū demonstratiuū vbi necesse est ipsū pcludi. Sicut etiā lupus postq̄ diu p̄ nemoza hianti fauce circueit multas bestias inuadēdo. finaliter tñ qñq̄ ad pedicā vel ad foueā venit vbi arestat capis & pcludit. Sic mali & impij postq̄ p̄ nemoza huius mūdi vtendo falacijs & rapinis diu transuerint dies suos. ipsi tñ finaliter veniunt ad metā p̄clusionis & redargutionis. i. ad foueā inferni. ad laqueū dānationis. & ad pedicā mortis eterne: vbi sistunt & capiunt & p̄petuo pcludunt. ¶ P̄tā em̄ interiora & gaudia mūdi exteriora sunt p̄misse. que ducunt ad istā cōdusionē. Uñ Ro. vij. Mō ergo bonū est mihi factū est mors. Bonū em̄ de se est mūdi p̄spertitas. q̄ tñ mors efficit male vtenti. Isti ergo dicit illud Sap. v. Ergo errauimus a via vitatis. & lux iustitie nō luxit nobis. vñ dñs ergo dicit Ro. vij. Quē ergo fructū habuistis in q̄bus nūc erubescitis? Nam finis illorū mors est. ¶ T̄s iḡ. q̄ ergo signat penā eternalē. ¶ Tertio dico q̄ ergo signat lucem eternalē. i. gloriā paradisi. Sicut em̄ motus & labor pergrinoꝝ sistitur qñ ad hospitium reueniūt. qñ a p̄grinatione redcūt quādo in domo pp̄ria quietant qñ ab exilio reuertunt. Sic vere gloria. eterna est terminus. Cōlusio & finis oim̄ laborū & penarū. Pene em̄ & misericordie huius mundi sunt p̄misse que ducūt ad istā p̄clusionem. Uñ possumus dicere. q̄ istud ergo ista p̄clusio ducit ad libertatē p̄fert securitatē p̄stat immunitatem. vchit ad dignitatē. Ducit inq̄t ad libertatē. vñ Jo. viij. Si ergo filius vos liberauerit vere uberi eritis. & Mat. xvij. dicit. Ergo liberi sunt filij. Itē p̄fert securitatē. Heb. iij. Ad eam⁹ ergo cū fiducia ad thronū gratie eius. Itē p̄stat immunitatē. i. a dānatione & pena. Ro. vij. Nihil ergo dānationis est his q̄ in p̄pofunt. Itē vchit ad dignitatē. vñ Job. xvij. Ergo res tu. tu dicis. q̄ res sum ego. Sic iḡ p̄s triplex ergo. scilicet Ergo.

Glorie. & saluationis.
 Misericordie & dānationis.
 Mortis & afflictionis
 Sed si vis potes adhuc notare
 q̄ inuenitur Unum ergo
 Reprehensionis
 Redargutionis
 Eruditionis
 Diffinitionis
 Desolationis.
 Dissolutionis.
 Consolationis

¶ Primo dico q̄ est vñū ergo reprehensionis q̄ sc̄quit ex sceleribus que cōmittuntur. & sic loquit scriptura. Job. r̄ij. vbi de p̄sumptione amicos suos redarguit dicit. ergo vos estis soli homines. & vobiscū oritur sapientia. Et iō de malis ipsos arguendo pcludit. ad Heb. r̄ij. Ergo adulteri & nō estis filij. Istud em̄ ergo pp̄rie ptinet ad platum malū corrigentē. Ad p̄dicatōrē culpas reprobantē. finaliter autē ptinebit ad dñm malos iudicantē & punientē. i. in iudicio. ¶ P̄clatus em̄ dicit ergo dñi malos corrigit. Job.

r̄ij. Audite ergo correctiones meas. & excrādo culpas subditoꝝ. ipse dicit illud Heb. vij. Nunq̄d ergo spe lūca latronū facta est ista domus. ¶ P̄dicatōr etiā diu p̄tra malos inuehit dicit ergo. Et hoc p̄certo recitādo ipsoꝝ iniquitatē. excrādo ipsoꝝ p̄spertitatē. approbādo ipsoꝝ futurā penalitatē. ¶ P̄dicatōr ergo cōcludit p̄tra malos iniquitates. & sic dicit Hier. r̄ij. Et hi ergo abierūt post ocos alienos. & .i. Coꝝ. vij. di. Tollēs ergo mēbra r̄pi faciā mēbra meretricis. Itē pcludit p̄tra malos p̄spertitates. et sic dicit Job. r̄ij. Quare ergo impij viuunt? Hier. r̄ij. Quare bñ est oibus q̄ p̄uaricant & iniqui agunt? Itē pcludit iniquoꝝ penalitates dñi cuius bet inalo. dñi illud Eze. r̄r̄ij. Tu ergo in medio incircūcisōꝝ p̄tereris. & dormites cū interfectis gladio. r̄ps in super cū iudicabit impios. dicit ergo. Xps em̄ tūc erit optimus argumētator. sic em̄ dicit Esa. r̄j. Ipe tūc iudicabit in iustitia paupes. & arguet in equitate p̄ māsuetis terre. Et ideo de isto ergo dicit. Dñe. r̄ij. Iudiciū ergo dñi cū iuda. Et ipse dñs dicit Eze. r̄r̄. Diris ergo vt effunderē furorē meū sup eos in deserto. Tunc em̄ r̄ps p̄tra malos pcludit. qñ eos a suo p̄sortio perpetuo excludet eos in infernū pcludet dñi. illud Eze. r̄r̄. Eieci ergo eos de terrā egypti. et eduxi in desertū. de dānato ergo quolibet sic p̄clusor p̄futato dicit scriptura. Job. xvij. Hec sunt ergo tabernacula iniqui. & iste locus eius q̄ ignorat decum. ¶ P̄s ergo q̄ est vñū ergo reprehensionis. ¶ Sc̄do dico. q̄ est vñū ergo redargutionis seu inuolutiū: & istū est ergo peccati. dyabolus em̄ est subtilissimus logicus. p̄mittit em̄ quasā appentes p̄positiones. i. delectabilia mūdi. speꝝ lōgevitē. & final penitentiē. & cetera filia. & tūc subito infert p̄clusionē suā. i. malū p̄sensu seu peccatū. & sic dicit ergo. q. d. Capti⁹ & p̄clusus. inuoluti⁹ vñ est p̄dit⁹ & p̄fusus. Uñ dyabol⁹ vñ pcludere & dicere illud Job. ix. Terra data est in manus ip̄ij. q̄ si nō ille est q̄s ergo est: etiā ip̄i p̄ctōres p̄ remorsū p̄sciēte p̄tra seipos pcludit. Et ideo ap̄d seipos loquent. dicit illud. Sap. v. Ergo errauimus a via vitatis. & sol i relligēte nō ē dñs nobis. Istud est ergo vñū ergo redargutionis seu p̄clusi uñ. ¶ Tertio dico q̄ est vñū ergo eruditiū. scriptura em̄ ratiocinādo nos instruit & viā mādatorū esse sc̄tāz vt illē nobis ofidit. & ideo in multis passib⁹ dicit ergo. vñ. puer. vij. Hūc ergo filij audite me. Consulit ergo disciplinā & correccionē mūdiciā & orationē prudentiā & discretiōnē. audaciā & sp̄ci fortificationē. zelū legis & emulationē mādatorū ad p̄pletionē. P̄niam & p̄fessionē. Disciplinā p̄sultit. Job. v. di. Inreparationē ergo dñi ne reprobes. Itē ofonē p̄sultit Hier. iij. di. Ergo saltez āmōdoyoca me. Itē discretiōz p̄sultit puer. vij. fac ergo q̄d dico fili mi. sup. app̄hendēs sapientiā & discretiōnē quā te doceo. Itē p̄sultit audaciā. i. Mat. ij. vos ergo filij p̄forta minit̄ vultis agite. Itē zelū legis. i. Mat. ij. di. Hūc ergo o filij emulatores estote legi. Itē ad p̄fessionē mādatorū p̄sultit. Mat. r̄vij. di. oia ergo q̄cunq̄ dixerint vobis seruate & facite. P̄niam autē p̄sultit. Eze. r̄ij. Hūc ergo repellāt procul fornicationes suas &c. Istud est iḡ ergo eruditiū & p̄sultiuū. ¶ Quarto dico. q̄ est vñū ergo diffinitiuū. Et sic dico. q̄ p̄ ergo determinant del iudicia. Ro. ix. Ergo cuius vult miseret deus & quē vult indurat. ¶ Quinto est vñū ergo q̄ est desolatiū. Et sic dico. q̄ homo desolatus & tristis multipliciter dicit ergo. Dicit enim ergo conquerendo. De maloꝝ vita p̄pera De maloꝝ dico p̄suerita De suspisus vita misera te & opulentiā. & sic loquit De gaudioꝝ dilatione. in ps. Sup iniquos pacē De tormētōꝝ illatiōe peccator videns. Et dicit. Ergo sine causa iustificauit cor meū. De pp̄ria vtro calamitate & miseria dicit. Job r. Dimitte ergo me vt plangam paululū dolorē meū. De dilatione vtroꝝ celozum affluentia dicit. Job. xvij. Ubi est ergo nunc p̄solatio mea? De penarū hō pestilentia dicit. Mat. ij. Quid ergo adhuc nobis est viuere? Et Eze. ix. Ergo ne disperdas oia reliquias israel. Istud est iḡ ergo desolatiū. ¶ De ergo autē dissolutiuo. i. de cōdusionē mortis sa-

Erigere.

ris dictū est. 3. De ergo 10 p solatio. 1. de gloria para-
disi de quo. 1. Mach. 4. Vos ergo filij confortamini satis
dictus est supra. Sufficit de ergo. vide igitur. 7 de itaq
7 de propter. 20.

A **Erigere.** Nota. Erigere idē est q̄ sursum. su-
perius eleuari sublimari 7 exaltari. et
pōt accipi in bono 7 in malo. Est enī erectio. Quedā.
Virtuosa. Virtuosa est q̄ a depressiōe pecca-
fructuosa. ti ad statū virtutū erigit per p̄tritiōnē
Sbriosa. 7 p̄uersionē. fructuosa est q̄ quis a ter-
Vitiōsa. renis se erigit per cōtemplatiōnē. 2. Slo-
Periculosa. riosa est q̄ q̄s de statu paupertatis 7
mūdane miserie erigit ad celi p̄latiōnē. Vitiōsa est q̄
quis erigit per superbiam 7 elationē. Periculosa est q̄
q̄s erigit p̄ tpalem honorē 7 p̄motiōnē. de p̄mis ergo
tribus erectiōib⁹ bonis s̄t exponi illō Job. xl. Circūda-
bi decorē. 7 in sublimi erigere. 7 esto gloriosus. in q̄bus
s̄bis osidit triplex erectio qua boni in hoc seculo erigūf
Erigunt enī a peccatis ipsa dimittēdo. nā p̄miatio
Erigunt a terrenis ipsa derelictando. nē. Sicut in
Erigunt enī a mūdanicis celū occupādo. fusiōnē pro-
Erigunt dico a peccis p̄ grē inspiratiōnē. bat decor mo-
Erigunt a terrenis p̄ celoz p̄rēplatiōnē. ralis. 3o dici
Erigunt ēt a miseris mūdanicis p̄ sup- tur. Circūda-
tibi decorē. Celoz affectiōnē. p̄bat vigor mentalis. qui
Nota. cū dicit. In sublimi erigere. Celestē p̄motio-
nē p̄bat dulcor finalis. Idco. dicit. Esto inquit glorio-
sus. **C** Primo ergo dico. q̄ est erectio virtuosa qua bo-
ni erigunt a peccatoz depressiōe. q̄ notat gratie inspi-
ratio. que notat. cū dicit. Circūda tibi decorē. Decor
enī anime est grā. quas tūc anima recuperat 7 recipit.
q̄ a depressiōe peccati se erigit 7 auertit. Iherba enī
calcata 7 luteata perdit decorē: rore tñ superfusa solet
iterum erigi. 7 ad pristina pulcritudine restitui. Sic
vere anima luteata 7 fedata diuersis peccatis. 7 per di-
uersas malas p̄suetudines. calcata 7 pressa decore spiri-
tuali p̄uatur. Juxta illud. Tre. 1. Recessit a filia syon
omnis decor eius. Vbi hō rore gratie perfundit. tūc ite-
rum ad statū spūalis rectitudinis erigit. 7 ad spūalem
pulcritudine reparat. ita q̄ tūc t̄pis de ea p̄dici illud
ps. Cōfessionē 7 decorē induisti amictus lumine sicut
vestimēto. Et p̄uer. xxxj. fortitudo 7 decor indumentū
eius. Talis est enī similis elephanti. qui q̄ cadit non
pōt surgere per se. p̄ alioz tñ auxiliū aliqui erigit 7 leua-
tur. Sic vere charissimi peccatoz q̄ per p̄ctm̄ cecidit per
se surgere nūq̄ pōt. q̄ tamē deus sibi grām tribuit in-
te. us. 7 boni primi ipm̄ per orōnes adiunā t̄ exterius
tūc ad p̄nie rectitudinē reducit. 7 a mali status depres-
siōne erigit. 7 a malo p̄suetudinū oneribus subleuat.
De tali ergo erectiōe pōt intelligi illud ps. Vbi eri-
gitur solus. dñs soluit cōpeditos. dñs diligit iustos. 3o
talibus sic erectis 7 p̄uersis loquit deus. Leui. xxvj. Cō-
fregi carbenas ceruicuz v̄rarum vt incederetis erecti.
Talis autē erectio bonis p̄latis 7 socijs iniungit. Heb.
xij. vbi dicit. Manus remissas 7 soluta genua erigite.
Tales figurant. Luc. xij. in illa muliere infirma 7 in-
clinata. que p̄. xvij. annos nō poterat respicere sursum
quā cū vidisset Iesus imposuit illi manus 7 p̄fēctis cre-
cta est. Ista enī mulier signat animā peccatricē q̄ tunc
tpis curua 7 inclinata efficit. q̄ inferius ad bona mū-
di solūmodo de eis cogitādo per auariciā curuat. Tūc
hō respicere nequit sursum quādo in malis consuetu-
dinebus indurat 7 ab amore celestii dissiuecit. Sicut
a xpo sibi manus porrigit. q̄ aditrix gratia dei inte-
rius inspiratur. 7 tunc vltimo ab ipso erigitur. quādo
ad statum innocentie 7 perfectionis reducit. Et sic
tali p̄prie potest dici illud q̄s. Act. ix. dicit de thabita
Quia. Petrus dans illi manus erexit eā. Erigamus
ergo a peccato caput nostre intentionis. Aures nostre
attentionis 7 subiectionis. Oculos nostre discretionis
Pedes nostre affectionis. 7 flectam⁹ genua nostre de-
uotionis. Erigat ergo anima caput intentionis. sicut
artico qui semp̄ dormit capite erecto. Unde illud. Leui.

xxvj. ca. Confregi carbenas ceruicuz vestraz vt incede-
retis erecti. Et Lu. xxi. Respicite 7 leuate capita vestra
Itē erigat aures attentionis. 7 sit sicut elephas qui q̄
pugnat cum dracone aures solet erigere. 7 cum eis dra-
conem ferire. iuxta illud. Rec. viij. Aures omnis popu-
li recte erant ad libnū. Itē erigat ad deū oculos discre-
tionis 7 sit similis aquile. que stans solitaria super ru-
pem semp̄ cōter oculos h̄s erectos ad solē. Tob. iij.
Oculos meos erigo ad te. Itē erigat a peccato pedes
affectionis. 7 sit sicut canis 7 leo qui q̄ mingit crus
seu pedes erigunt. Ad denotandū q̄ illi qui volūt inin-
gere. i. vrinā peccatoz dimittere. dñt pedē affectionis
ad deū erigere. vnde. ij. Paral. iij. de cherubin templi
dicit. ipsi stabunt erectis pedibus. facies autē eoz
erant auerse ad exteriorē domū. Item genua sue deno-
tationis 7 orationis flectat. vnde Dan. 7. Erigit me sup-
genua mea. In tali ergo erectiōe a peccato p̄sistit spū-
ritualis decor anime que ostensa est. q̄ dictū est. Cir-
cūda tibi decorē. Et sic quando oīa mēbra spiritualia
anime erant bene erecta 7 p̄recta. sibi poterit dici illud
Cant. vj. Pulcra es 7 decora filia hierusalem. terribi-
lis vt castroz acies ordinata. Et ipse etiā poterit dice-
re illud. Eec. xxvij. Perfecti decoris ego sum 7 in corde
maris sita. Istud est ergo primū genus erectiōis scilicet
a peccatoz depressiōe. q̄ notat gratie inspiratiō. 1.
Reg. xij. Erigit se israel aduersus philistinim. Ut et de
deo dicat illud q̄s de moyse dicit. In me. vij. Erigit ta-
bernaculus 7 vniuit 7 sanctificauit illud. Et erectio ostē-
ditur cum dicitur. Circūda tibi decorē. **C** Secūdo di-
co q̄ est erectio fructuosa. qua nos debemus erigere a
terrenoz affectione. q̄ notat sublimis contemplatio
In sublimi inquit erigit. Simia quibus naturaliter pe-
dibus 7 manibus terram tangat cum sit animal qua-
drupes. tamen q̄sq̄ docetur sursum se erigere. 7 super
posteriorē pedes incedere sicut homo. Sic vere charif-
simi. Quis homo naturaliter sit animal quadrupes. qz
super quatuor affectiones ducitur curuatus 7 inclina-
tus ad terrena ipse tñ a terrenoz affectu se debz sursum
ad celestia cōtemplanda erigere. 7 sicut homo. i. tanq̄
persona rationalis erectus ad celestia ambulare. Ita
q̄ ipse de se 7 alijs peccatozibus possit dicere illud. ps.
Ipsi obligati sunt 7 ceciderunt nos autem surreximus
7 erecti sumus. Et sic de tali erectiōe 7 sublimatiōe
pōt dici illud. Esa. liij. Ecce intelliget seruus meus 7 ex-
altabitur 7 eleuabitur 7 sublimis erit valde. Unde ista
erectiōe dicit. Job. xxxij. Cū tempus venerit in altis
alas eriget. **C** Tertio dico. q̄ est erectio gloriosa qua
nos possumus erigi a mundana afflictione. quod fa-
cit finalis p̄miatio. que ostendit cū dicit. Et esto glo-
riosus. In quibus s̄bis nota q̄ erectio glorie paradisi
p̄sistit in tribus. scilicet. In. Charitate 7 dilectione. q̄
notat dictio copulatiua. Et. firmitate 7 directione. q̄
probat dictio substantiua. Esto. Dignitate 7 p̄motiōe
q̄ monstrat dictio honoratiua. gloriosus. p̄er istam
ergo p̄motiōnem erigunt miser 7 depressi. qz sicut pe-
rote que est inferior. q̄s rota vertit 7 erigit: fit superior
sic econuerso. illa pars que superior eminet si rota ver-
titur inferius descendit 7 deprimif. Sic charissimi illi
qui modo sunt pauperes 7 depressi in die iudicij quan-
do rota huius mundi voluetur. tunc ad statum eterne
superioritatis 7 glorie erigentur. econuerso autē illi qui
modo sunt in exultatione 7 gloria tūc erunt in depres-
siōne 7 miseria. Vbi p̄rouer. xxij. Superbū sequitur hu-
militas. 7 humilē spū suscipiet gloria. De tali ergo ere-
ctiōe potest dici illud. Job. v. p̄dit huius ille in subli-
mi: 7 merentes erigit 7 spirare. figura. Huc. viij. Tibi
dicit. Vbi candelabrum in australi erigitur. Australis
enim pars vbi est ardor 7 splendor. paradusum signat.
vbi est charitas 7 vnitatis. vbi scilicet candelabra. i. viri
sancti 7 iusti finaliter eriguntur. Eccl. xj. Erigit eum
ab humilitate. p̄ter ergo q̄ est. quedā erectio gloriosa
finalis 7 p̄miatiua. Quedā fructuosa mentalis 7 cō-
templatiua. Quedā virtuosus. p̄uolū 7 eleuatiua. Una
erigimur vt

erigimur vt dictū est a mūdi depressione. Alia a terre-
na affectione. Alia a peccati infectione. Et sic p̄z de
erectioe v̄tuosa. ¶ Quarto dico q̄ est quedā erectio
vitiosa. Et ista est erectio sup̄boꝝ ⁊ obstinatorū elatoꝝ
⁊ p̄teruoz qui erigunt p̄tra deū p̄ obstinationē. cōtra
p̄mū. p̄ designationē. p̄tra sc̄ipm p̄ elationē platos
inobediēdo: ⁊ subditos ipsos depredando. De talibus
ergo p̄t dici illud. Job. xij. Vir vanus in superbiā erigi-
tur: ⁊ quasi pullū onagri se liberū natum putat. ¶ Et
possumus notare. q̄ mali tripliciter eriguntur.
Erigunt em̄ p̄ ambitionē. Erigunt ergo quidā per
Erigunt em̄ per elationē. ambitionē vt principē
Erigunt em̄ p̄ rebellionē. Draco em̄ ad velū nauis
Ambitio querit p̄incipari vbi scit flare ventū valde
Elatio cupit honorari. desiderat volare ⁊ erigi:
Rebellio nō vult subiugari vt ardorē suū possit venti
roacuulo temperare. Sic vere charissimi. Ambitiosi v̄-
tum ⁊ statū desiderāt vane laudis. Et ideo nihil aliud
querūt q̄ sursum in nauē ecclesie. ad velū. i. ad platio-
nis status erigi ⁊ leuari vt sic vento vane laudis possit
ardor sue ambitiose ⁊ vane voluntatis temperari ⁊ re-
creari. Isti figurant in dathan ⁊ abylon ⁊ chore qui cō-
tra voluntatē dei ad sacerdotiū dei ambientes. quidā
igne sunt p̄sumpti. alij vero a terra viuētes sunt absoꝝ
pti. ideo illis dictū est. Mat. xv. Multū erigimini filij
leui. Isti em̄ sunt sicut ille adonias. de quo dr. iij. Reg.
i. qui eleuabat dicens. Ego regnabo. Isti sunt ergo qui
erigunt per ambitionē vt principē. Item quidā eri-
gunt p̄ elationē vt glouent. Isti sunt quidā superbi. q̄
in se erigunt ⁊ effertunt. s. se iactando. de se p̄sumēdo.
⁊ se p̄ alijs reputando. similes illi serpēti q̄ dicit cen-
thrus: q̄ semp̄ dicit erectus incedere. si em̄ se inclinaret
vel incuruaret: statim creparet. Sic vere quidā sunt ita
sup̄bie eleuati q̄ nullo mō volūt se iclinare p̄hūilitatē
s̄ maḡ ⁊ maḡ se erigere. erecto collo incedere. de se v̄tra
de bituz p̄sumere. de alijs vero nihil curare. Et breui-
ter ita grossit in flati sūt. q̄ citius creparēt q̄ se ad ali-
quā humilitatē seu misericordiā incuruarēt. De tali-
bus potest dici illud. Job. xv. Currunt aduersus deum
erecto collo ⁊ pingui ceruice armatus est. figurati in
saul qui crexit sibi fornicem triumphalē. ⁊ in absalon
qui crexit titulū nomini suo. sicut dicit. i. Reg. xv. ⁊
ij. Reg. xvij. ¶ Quidā etiā erigunt per rebellionē. Isti
sunt superbi inobedientes subditi qui cōtra p̄latos
erigunt. Isti sunt balii. qui cōtra pauperes aiantur.
Isti sunt etiā principes tyranni: q̄ ad depredandos sub-
ditos roborant. Tñ tales similes sūt basilisco. q̄ est ser-
pens venenosissimus. q̄ semp̄ dicit incedere erectus. Jō
p̄t alijs dicere. de eisdem illud. Tre. j. Vide dñe afflictio
nem meā qm̄ erectus est inimicus. Ista est ergo triplex
erectio vitiosa. ¶ Quinto dico. q̄ est quedam erectio
periculosa mundane. s. dignitatis ⁊ prosperitatis qui
q̄s mali plus erigunt q̄ boni. qui tñ similes sunt lo-
cnstis. q̄q̄ saltāt sursum ⁊ erigunt statim tñ cū se sur-
sum tenere nesciant. ruit inferius ⁊ deprimunt. q̄ vere
tales quos mūdāna prosperitas ita eleuans erigit ⁊ ex-
tollit. statim erigunt ⁊ statim deprimunt. subito pro-
mouentur subito annihilant. Ervere sicut alte. i. ad al-
ta officia se subito erigunt ⁊ saluant. ita iusto dei iudicio
cito pereunt ⁊ descendunt deficiunt ⁊ corruunt. Ju-
ra illud. Mat. ij. Quō erigent ita ⁊ depriment. De tali-
bus loquit. Sen. li. de tranquillitate animi circa mediū.
Nectores inquit require quos fortuna nūq̄ respexit q̄
quos deseruit. noli huic tranquillitati cōfidere: in mo-
mento mare evertit. ⁊ eodē die quo navigia luxuriant
absorbent. Et breuiter charissimi ex ista erectione nō
sequitur nisi depressio: ⁊ si non in hoc mūdo tñ in alio
Ista est ergo erectio periculosa. Periculosa em̄ est sibi
ipsis qui eriguntur. q̄ per ipsam in inferno precipitan-
tur. Periculosa etiā est alijs: q̄. s. dum tales sunt in
sua prosperitate ⁊ erectione: oēs alios volunt deprime-
re. oēs volūt subiugare. omnibus volunt p̄fici. ab om-
nibus volunt honorari. omnibus volunt nocere. ⁊ pau-

cis seu nemini cōplacere. Exemplū habemus de amā
qui ad dignitatē erectus. mardocheū qui ipm̄ nō vne-
rabat suspendere p̄curauit. ⁊ etiā in despectū ipsius ⁊
vindictam totū voluit destruere suum genus. nisi de-
us prouidisset. sicut habet Ihes. v. Exemplū etiā
habemus de abimalech. q̄ erectus in regē oēs fratres
suos occidit. sicut dicit. Judi. ix. Isti ergo bene p̄pue
figurant in statua aurea quā fecit erigi nabucho. rex.
qui. lx. cubitos in altuz. sc̄. x̄o in latū habebat coram
qua omnia genera instrumentoz citharizabant. ⁊ qui
non flecebant genua ante eam. ⁊ qui nō adorabant.
in caminū ignis mittebāt. sicut dicit. Dan. ij. Sic v̄c
charissimi sepe fit q̄ rex Nabuc. i. aliquis princeps aut
p̄latuz erigit in aliquo officio alteroz statu. aliquas
statuam. i. aliquē hominē ignorantē. quam scilz facit
aureā. i. diuitē ⁊ potentē corā talibus igit sic p̄moris ⁊
erectis optet citariare p̄ adulationē. optet genua fle-
tere p̄ obediētā ⁊ subiectionē. alioq̄n caminus ignis
i. tribulatio ⁊ aduersitas sequit alioq̄n mors ⁊ destru-
ctio p̄curat. sicut dr. ij. Mach. xv. Quō nichanor quādā
summa sup̄bia erectus cogitauerat cōe trophēū de iu-
da. Isti ḡhaliter. q̄ q̄ntuplex est erectio. P̄ria v̄tuosa.
Sc̄da fructuosa. Tertia glorioza. Quarta vitiosa. Qui-
ta piculosa. Sufficit ergo. Vide supra vbi eleuare ascē-
dere ⁊c. Et in pluribus alijs locis ⁊ titulis.

Eripere. Erudere. Idem signat q̄ libe-
rare. ¶ Tertinet em̄ eri-
pere et erudere ad hominem potentem Clementem atq̄
prudentem. Eripi vero p̄tinet ad hominem miserum ⁊
se defendere non valentem. Inuenio ergo q̄ eripit ius-
tus ⁊ angelus ⁊ deus. Eripit.
Iustus p̄siss succurrēdo p̄mo dico q̄ iustus eri-
pit succurrēdo p̄siss ⁊
Deus vires adaugendo. miseris. Ad vix em̄ iustū
p̄tinet. q̄ p̄posse miseroz inuiriatos eripiat de man-
ibus tyrannoz. p̄ter. xxiij. Erue eos qui ducuntur ad
mortē: ⁊ q̄ trahunt ad interitus liberare ne cesses. Tñ
filij israel vt a gētilibus eripent inuocabāt auxiliū
machabei. dicentes. j. Mach. v. Congregate sunt gētes
vt auferāt nos. nūc ergo veni ⁊ eripe nos de manibus
eoz. Iuxta illud. ps. Eripite pau. ⁊ ege. de ma. ⁊c. ¶ Se-
cūdo dico q̄ angelus eripit obuiādo casibus asperis
seu se opponēdo hostibus temeris. s. demonibus. vnde
Thob. de angelo loquēs. Thob. xij. dicit sic. Ad sc̄ipm̄ a
deuoratiōe eripuit. ¶ Petr⁹ etiā ab angelo liberatus di-
cebat Act. xij. Misit dñs. angelum suū ⁊ eripuit me de
manu herodis. ⁊ de omni expe. ple. iudeoz. Et ideo diei
tur ps. Immitet ange. dñi in cir. ti. eum. ⁊ eripiet eos.
¶ Tertio dico. q̄ deus eripit sumouendo sarcanā scele-
ris. i. vitia ⁊ peccata. ⁊ etiā precauendo ne incurramus
picula ⁊ tormēta. Eccl. ij. Eruis sustinētes te dñe ⁊ libe-
ras eos de manu angustie dñe nostre. De⁹ em̄ sp̄
est p̄ns suis vt ipos eruat. vt ⁊ eis in omni necessitate
subueniat ⁊ succurrat. Tñ ip̄e loquēs hic. dicit sic. Thie
re. i. Tñe timeas a facie eoz. q̄ tecū sum vt eruas ⁊c. Et
ista est p̄certo magna p̄solatio homini. q̄. s. cogitat q̄
semp̄ deū: ⁊ bonū angelū secū h̄z: q̄ ipm̄ p̄nt eripe ⁊ sal-
uare. Deu. xxiij. Dñs deus tu⁹ ābulat in medio castro-
rū tuoz vt eruat te s̄vis nota q̄ deus eripit atq̄ saluat.
humiles ⁊ timorosos. Quod dñs ergo eripiat hu-
fiebiles ⁊ lachrimosos miles ⁊ timorosos. patz in
Deuotos in se sperantes ps. vbi dicit vide humilita-
Cōtritos ad se clamantes tē meā ⁊ eripe me. Item q̄
eripiat fiebiles ⁊ luctuosos. patz in ps. vbi dicit. Ani-
mam meam cri. de moz. ocu. meos a lachrymis pe. me.
a lapsu. Item q̄ eripiat in se sperantes atq̄ deuotos. pa-
tet in ps. vbi dicitur. Sperauit in domino eripiat eum
saluum faciet eum quoniam vult eus. Item eripiat ad
se clamantes atq̄ contritos patet Baruc. liij. vbi dicit
nr. Clamate ad dominum ⁊ eripiet vos. Et Jud. x. Et
aduerte q̄ deus eripit suos ab omnibus tribulatio-
nibus periculis ⁊ delictis. Eruit enim eos.

Error.

A cupiditate inflammata
A carnalitate maculata
A obscuritate cecata
A crudelitate molestata
A demonum malignitate
A societate defraudata
A timiditate perturbata
A iniquitate deprauata
A aduersitate tribulata
A calamitate eternata

Dico ergo qd deus eripit
 eos a mundi cupiditate. Sal. j. Dedit
 semetipsum vt eriperet
 nos a presenti seculo
 nequam. **I**tem a fetente
 carnalitate seu voluptate. Pro-
 uer. ij. Eruaris de via
 mala. et muliere aliena
 te trahet: qd mollit ser-
 mones. Et in ps. petit dauid
 a dño dicens. Eripe me de
 luto vt nō infingar. et de
 profundis aquarū. **I**tem ab
 ignorantie obscuritate. Co. j.
 Eripuit nos de potestate
 tenebrarū. **I**tem a tyran-
 nico crudelitate. ps. Eripe
 me de ini. meis deus meus.
 Et alibi. Erue me de manu
 filiorū alienorū. et a perse-
 quētibz me. **I**tem a demonū
 malignitate. ps. Erue a
 frām. deus ani. meā. et de
 ma. ca. et c. Et alibi. Eripe
 animam meam ab impio. **I**tem
 a falaci societate. ps. A
 viro iniquo et doloso erue
 me. **I**tem a mentali timi-
 ditate. ps. A timo. ini. ani.
 meam. **I**tem a criminū
 iniquitate. ps. Ab oībz in-
 iquitatibus meis erue me.
 Et alibi. Eruat a morte
 animas eorū. **H**oste dico.
 scz culpe. **I**tem a tēporali
 aduersitate. ps. Ex omni
 tribulatione eripuit me. **I**tem
 ab infernali calamitate.
 ps. Erue animam meā de
 manu inferi cum accepit
 me. Et alibi. Eripuit ani-
 mām meā de inferno. **B**eu-
 ter ergo loquēdo dicere possum.
 qd deus semp paratus est
 suos eruere et eripere: et a
 culpa inferiori. miseria ex-
 teriori. pena seu tristitia
 posteriori misericorditer libe-
 rare. et eos in loco tuto
 paradisi constituere: et locare.
 ps. Clama. ad me: ego exau-
 dia eū: et cum ipso sum in
 tribulatione eius. cum et glo.
 eam et c. **V**ide infra de
 liberare.

Errare idem est qd deficere cum credulitate bene faciendi.

Accipit em̄ proprie errare pro illo defectu quez facit homo credens se bene facere. Quis improprie pro quocunqz defectu seipsum fumatur. **M**oraliter autē dicere possumus. qd errare nihil aliud est. qd aliquem a rectitudine deuiare. Et ideo possumus aduertere. qd plura sunt genera errorum. et plura sunt que faciunt nos errare in via morum. Et quia de errore fit mērio in isto opere in multis et creptis. **I**ō breuiter trāscūdo possumus notare qd multiplex est error: in moribus. Est em̄ error

- Affectionis
- Electionis
- Cogitationis
- Progressionis.
- In diligendo
- In eligendo
- In cognoscendo
- In ambulando

Primo igit est error in affectio-
 ne. Et iste est qñ illud qd minus
 est affectatur. Illud vero qd plus
 est melius ptemitur. et sic viden-
 tur errasse filij israel. qui pepōes
 porros et allia et ollas affectātes
 carniū. manna dulcissima ab-
 horrebant. sicut dicit. **R**ume. xj.
 Significantes auaros et carna-
 les: qui mundi bona et carnis oblectamenta per auari-
 ciam et luxuriam affectant et diligunt. manna vero. i. bo-
 na spiritalia et eterna contemnūt et negligunt. De ta-
 li ergo errore pōt exponi illud. j. **T**hm. vj. **R**adix om-
 nium malorū est cupiditas. quā quidā appetentes er-
 rauerūt. **I**te est ergo error affectionis. **S**cdo dico qd
 est error electionis. Et iste est quando nescitur quid est
 melius. ita qd qñqz pcius pro meliori eligif. et conuer-
 so. **I**stū nō errorem inducit cecitas ignorantie. que nō
 finit hominem recte eligere vel iudicare. **S**ic em̄ denari-
 us aurcus vel plumbeus ceco antefereff. facilliter erra-
 ret in eligendo. **T**ali modo errauit Jacob cui de nocte
 supposita est lya p. rachel. ipse nō lyan p. rachele susce-
 pit. et cū ea delicias durit. qui tñ nō suscepisset si eā cla-
 ra luce vidisset. **T**ali mō decipiunt multi in electioni-
 bus plator. qz em̄ cecitas ignorantie: cecitas etiā affec-
 tionis ipos cececat. ideo sepe fit qd vnū p alio. plūbū
 pro auro malū p bono. p pocritā p viro sancto eligūt
 et assumūt et c. **V**ide. s. de electione. **A**n. Tre. iij. Erraue-
 runt ceci in plateis. **T**ertio dico qd est error cognitio-

nis. Et isto modo potissime errant prelati in pmo-
 tibus subditoz. figurati in ysaac qui occutens: et isa-
 cob elau esse credens. pellibus caprinis quibus medf-
 antibus ipsum terigerat deceptus benedictionem pri-
 mogenti secūdogenito pcessit sicut dicit. **G**en. xxvij.
 Quia vere prelati qñ est occutens et ignorans mari-
 me qñ tangit personam mediante pelle carnalis affec-
 tionis sepe taliter erat et decipitur qd primogenitos et
 filios ecclesie sue subditos meliores et antiquiores im-
 promotos dimittit. Juniores vero et imperfectiores ad
 quos afficit et promouet et extollit. **B**enedictionē. i. be-
 neficiū qd ad alios p̄tinebat eis indebite pcedit. **D**e
 isto ergo errore dicit. **E**cl. x. Est malum qd vidi sub so-
 le: quasi per errorem a facie principis positum. stultū
 in dignitate sublimē: et diuites sedere deorsum. **I**sto et
 modo errant iudices in iudicijs. Ignorātes em̄ quid
 agere debeant: et ignorantēs merita personarū. sepe fit
 qd malos dimittunt bonos puniunt. **E**xemplo lamech
 qui cecus credens sagittare bestiam hominē interfecit
 sicut dicit. **S**en. iij. in hystoria scholastica. **I**sto etiam
 genere errorum erratur in fide et veritate. quando. s. be-
 nefis fides creditur. et quando mendacium veritas res-
 putatur. **E**sa. liij. **D**iximus nos quasi oues errauimus.
Quarto dico. qd est error pfectionis. **I**n via em̄ ma-
 loz facilliter erratur. qz quādoqz via que ducit ad mor-
 tem eligitur. via vero que ducit ad vitas p̄mittitur. qz
 est via que videt homini recta. nouissima vero ipsius
 ducunt ad mortem. sicut dicit. **P**rouer. xij. **S**icut em̄
 eurfors qui tenet altam viam qd debet tenere: et maxime
 si tenet vltam contrariam: nunqz venit ad terminū quō
 tēdebat. **S**ic vere si vitam ducimus aliter qd debemus
 et a vie rectitudine deuitemus. nunqz ad terminū pa-
 radisi veniemus. ps. Errauerūt in solitudine in iniquo
 so. viam ciuitatis habitaculi non inuenerunt. **S**i igit
 in ista via errauerim? faciam? sicut iapes qd qñ ab acie
 errauerūt et deuiauerūt. solent odore sentire quam viā
 alie tenuerunt et eas odore p̄sequi et ad aciem reueni-
 re. **S**ic vere charissimi: si ab acie sancte ecclesie. et a con-
 gregatione fidelium errare per peccatum nos contin-
 gat: pculdubio debemus odorare et sentire per deuot-
 tionem et per p̄siderationem: quam viā alij tenuerunt et
 per quam viā illi qui p̄cedunt nos. s. sancti et sancte iue-
 nerūt: et inuenerunt et inueniemus qd per humilitatis vi-
 am paupertatis et martyrij et c. ambulauerunt. **P**er ta-
 les ergo vias debemus post eos ire. si ab errore volu-
 mus reduci et ad rectitudinem peruenire. **E**t sic pote-
 rimus domino dicere illud. ps. **P**osuerunt pec. la. mi-
 hi. et de mandat. tuis nō erravi. **S**ic ergo p̄. qd est mul-
 tiplex error. s. per ambulando: cognoscendo: eligendo
 affectando et c. **S**ed si vis potes adhuc notare et dice-
 re. qd errare generaliter sumitur pro peccare. **P**rouer.
 xij. **E**rrant qui operantur malus. **S**icut em̄ videmus
 qd natura dicitur errare. qñ monstrum vel partum de-
 fectuosum p̄tingit facere et gnare. **S**ignalis em̄ intētio
 nature est. vt formet fetū p̄fectū. errat tñ qñqz. qz vel ex
 abūdiātia vel diuinatione materie p̄creat aliquoties im-
 perfectū et mōstruositate varia deformatū. **S**ic dicā
 tūc aia p̄prie errat qñ p̄uz mōstruosum. i. opus defe-
 ctuosus p̄creat. **C**ōstat em̄ qd gñalis itētio aic est bñ fa-
 cere et bñ faciēdo ab beatitudine puenire: qd bñ appet
 in findere si qd est ps potētie rōnalis. qd semp reclamatione
 et videt. **S**ic reuera sepe fit qd p supfluitate vel dimini-
 tionē materie. i. p supabūdanāia vel penuriā bonorū ter-
 renorū: mūdiz delectabilū decipit: et sic mōstruosa de-
 fectuosa et deformia opa p̄errore p̄creare vidēt. **u**. **R**e.
 xvij. **E**rrauit iuda et abulauit. in erroribus. **I**hō em̄ qui
 nescit viā: si ductorē suū dimittit facilliter oberrabit. cū
 ergo via vite hominis sit ignota: nisi inquā ductorem
 habem? dñm nrm iesū xp̄m. sicut dicit in sermone. **A**ug.
 de resurrectione: restat qd si peccādo mortali istū ducto-
 rem dimittimus: facilliter errabimus: et p diuersas mā-
 las vias deuiabimus. et vademus. figurati in agar. de
 qua dicitur.

A

B

C

val. ve. Dicamus ergo aliquid de qualibet istarum tri-
 un confusionum. ¶ Primo ergo est quedā erubescē-
 tia virtuosa. et ista est quando homo erubescit de ma-
 lis factis et perpetratis: et quā homo verecūdatur de re
 cōfusibili et inhōnesta si eam commiserit: vel si sibi im-
 posita fuerit. Elephas enī ab alto vicus intantum ve-
 recundat. quā in presentia ipsius non audet amplius ap-
 parere. sicut dicit Plinius. Si vocemictus audie-
 rit statim fugit. Sic vere charissimi si aduersarius no-
 ster dyabolus nos vicrit per tentationē. et nos indure-
 rit per peccatum nos proculdubio debemus verecūda-
 ri et pudere: et nos victos ab ipso fuisse: vel inhonestus
 aliquid commisisse. verecundum et indecens reputare.
 Debemus enī dicere illud. j. Eldre. ix. Deus meus con-
 fundo: et erubescō lenare faciem meam deus meus ad-
 re. Istius ergo victoris dyaboli debemus consortiū fu-
 gere: et vocem sue suggestiōnis non libenter attendere
 vel audire: ipsamq; horrere pariter et timere. Et sic lo-
 quitur Amb. li. de morte abel. Erubescere: inquit debe-
 mus et contemnere peccatum non defendere: quia pu-
 dore culpa minuitur. defensione cumulatur. Erubescere
 enī debet homo et potissime iuuenis et maxime quā-
 dō reprobenditur a maiore. Ideo dicit Hie. xxxj. Post-
 q̄ ostendisti mihi percussū femur meum: confusus sum
 et erubui. Ista enī virtus valde est commendabilis. et
 in natura et in scriptura. In natura enim commenda-
 tur pluribus exemplis. sicut dicit Solinus de mirabi-
 libus mundi in signum verecundie. Si corpora viri et
 mulieris flumine submergunt. corpus viri supinū cor-
 pus vero mulieris ad terrā pronū inuenit. Natura enī
 vult celare. sc̄rum et abscondere verenda mulieris. Iste
 in alijs exemplis. Canes enī venatici aures habentes
 pendentes pre alijs nobiles reputantur. Elephas etiā
 aures pendentes h̄: ipsaq; nunq̄ erigit. nisi quando
 pra diaconē contendit. In india etiā dicuntur esse
 homines ore et loquella carētes. In quibus proculdubio
 exemplis possumus instrui. quā verecundiā debemus fe-
 ctari. Ista est enī que aures submittit. os. i. audaciam
 loquendi deponit: quicquid verecundū et inhonestum
 est celat. cōtegit et abscondit. De ista ergo virtute lo-
 quitur Bern. sup Cant. Quid inq̄t amabilis verecūdia
 hec enī spei bone nuncia. bone idolis radij. virga disci-
 plinē: expugnatrix malorū: ppugnatrix puritatis: glo-
 ria p̄scientie: fame custos: vite decus: et tutū heres: gra-
 tiarū primitie: nature laus. insigne totius honestatis.
 Sed heu phdolor? Quā maxie ista virtus hodie in mul-
 tis deficit et cessauit: quā multi sunt inuerecūdi et fron-
 tosi: quā nō erubescūt crimina facere: correctiōes audire.
 suas inuerecūdias detegere. Ad enī erubescūt si sua fa-
 cta mala sciunt immo quā peius est in hoc gloriari et le-
 tari. In india enī est quāda insulavbi homines cōiterua-
 da nudi et manifesti: ita quā oīa eorū crimina pudibū-
 da sciunt et vident. ipsi hō non pfundunt. Iuxta illud.
 Gen. ij. Erāt autē nudi adā et vxor eius et nō erubescē-
 bāt. Tales etiā sunt similes a simis indicis quā in fronte
 more vnicornis inter oculos vnūcū habēt cornu. vt di-
 cit Plinius. Vere charissimi: tales inuerecūdi et fron-
 tosi in fronte. i. in apparētia et in p̄mptu cornu obsti-
 nationis et inuerecūdie sunt armati. quā vere si arguunt
 ab aliquo statim inuenit eos inuerecūdos: cornutos: p̄-
 teruos et obstinatos ita quā de eis p̄dēt dici illud Hie. iij.
 frons mulieris facta est tibi. noluisti erubescere. Et d̄
 publicis vsurarijs videt loq̄ Hie. viij. Confusi sunt quā
 abominatiōe fecerūt. quā potius pfusione nō sunt cō-
 fusi: et erubescere nescierūt. pat̄s ergo charissimi. quā est
 quedā verecūdia virtuosa. Vñ Hie. xxxj. Postq̄ puer-
 tisti me egi penitentia: pfusus sum et erubui. quā susti-
 nui opprobriū adolescentie mee. ¶ Secūdo dico quā est que-
 dā verecūdia vitiosa. Et ista est quā hō verecūdat dicere
 peccata in cōfessione Sicut enī infirmus quantūcu-
 q; vlcera ipsius sint horribilia et pudenda. discreto ta-
 men et sano medico ipsa ostendere nō erubescit. Sic ve-
 re crimina nostra quā vilia et enormia: non debemus

verecūdare medicis. i. sacerdotibus confiteri. ps. De-
 meus in te confido non erubescam. Talis enim verecū-
 dia valde est periculosa. Ipsa enim equiparatur infir-
 mitati squinantē: que guttur ita stringit quā anhelitus
 ab interioribus exire non permittit: que statim homi-
 nem interficit nisi celeriter succurratur. Sic vere vere-
 cundia confitendi guttur hominis facit ita strictum
 quā de interioribus conscientie sue non potest anhelitus
 et status pfessionis exire: et ideo sine remedio mors eter-
 na talibus est propinqua. Narrat enim de quodam san-
 cto. qui cum predicaret confessionem. vidit dyabolum
 qui singulorū auribus confidebat: a quo cum peteret
 quid ageret. r̄dit. facio inquit emendas meas: et quā
 abstulit hominibus reddo. Abstuli enī eis verecundiā
 quā peccabant nunc ipsam eis restituo quā confiteri dicit.
 Isti sunt sicut reus qui ducit ad patibulū qui pre vere-
 cundia nō audet appellare. Isti sunt sicut ovis quē lu-
 pus strangulat: que quā tenet ad guttur nō p̄dēt clama-
 re. Isti sunt sicut ille qui submergit qui pre aque mul-
 titudine nō p̄dēt spirare: quā breuiter verecūdia talibus
 ita claudit os. quā appellationis clamorem et spiratiōnē
 cōfessionis celant: sic mortē eternam inducit. Vñ. ij.
 Thi. j. dicit noli erubescere testimonium. i. pfessionem
 ¶ Donec hic fivis quomodo leo capis cum duplici fouea
 pin. Hiero. super Eze. xij. Sed omitto causa breuita-
 ris. Vide supra de abscondere vbi posui. ¶ Nota vero
 quā est aliud genus male verecundie proueniens ex sup-
 bia. Et ista est non detegere suam conditionem seu p̄-
 fessionem. Conditionē dico sicut sunt multi qui crube-
 scunt confiteri paupertatem sue parentele. pauperesq;
 socios et cognatos pudēt recognoscere et amare: immo
 ipsos solēt refugere et negare. Deut. xxxij. Dixit patri
 et matri sue nescio vobis: et fratribus suis ignoro illos. Pro-
 fessionē dico. sicut illi qui erubescunt se dicere xp̄ianos
 de quibus dicit Lu. ix. Qui me erubuerit corā hoibus.
 erubescet eū. filius hominis: corā angelis eius. De tali-
 bus ergo verecundis malis. dicit ps. Verecundia mea
 pra me est semp. i. peccatū meū pra me est semp. Ista
 est ergo verecūdia vitiosa. ¶ Tertio dico. quā est alia
 verecundia dolorosa. Et ista signat pfusionē et opprobriū
 mortis eterne. Quā magna et ponderosa erit illa vere-
 cundia. quā oīa crimina dānatorū deo angelis sanctis et
 dānatis sine aliquo operculo apparebūt et monstrabūt
 tur: quā tanq̄ excōicati de bonorū cōsortio expellēt. quā
 tanq̄ scelerati in infernalibus carceribus mācipabunt. et
 quā tanq̄ publici inimici et malefactorēs: ppter defectū
 suū tormētis et incendijs exponēt. Ideo talibus pote-
 rit dici illud. Ro. vj. Quem fructum habuistis in illis
 in quibus nunc erubescitis? Nam fructus vel finis il-
 lozū mors est. Et Hie. xij. Confunderis et crube-
 sces ab omni malicia. Sic ergo patet quā est triplex vere-
 cundia. scilicet. Una virtuosa et habenda. Una vitiosa
 que est cauenda. Una dolorosa que est timenda. Suf-
 ficat. Vide de verecundia.

Erudire. Nota quā erudire idem est quā docere
 et instruere in informare. Et sic ille dicit
 eruditus qui est sapiēs prudens bñ doctus disciplina-
 tus. instructus et informatus. Et videt esse differentia
 inter docere et erudire. quā erudire semp accipit in bono.
 Docere vero quāq; in bono quādoq; in malo: accipitur
 Nota ergo quā homo cruditur et instruitur. scilicet.
 Per interiorē meditationem. Eruditur dico p
 Per exteriorē tribulationem meditationē in
 Per superiorē inspirationem teriorē. Unde
 Per creaturarū manuductiones prouer. vij. Ego
 Et per scripturarū reuolutionem sapientia habi-
 to in psilto. et eruditus intersus cogitationibus. Itē erū-
 dit per tribulationē exteriorē. Vñ Hie. xxxj. Castiga-
 sti me dñe et eruditus sum quasi iuueculus indomitus
 Itē crudit per inspirationē superiorē. Vñ. Tref. j. De
 excelso misit ignem in ossibus meis et erudit me. Itē
 eruditur per manuductionē creaturarū. Unde Job.
 ca. xxxv. dicit. Quō deus docet nos super iumenta terre
 et super

B

C

B

Supvolucres celi erudiuit nos. ¶ Itē erudit p reuo- lutionē scripturarū. vñ Act. xxiij. Eruditus iuxta veri- tatē paterne legis. ¶ Possimus ergo dicere q duo gene- ra psonarū debent esse principalr erudita. vcz. Docto- res & rectores. Eruditi em debent esse doctores vt sciāt quid dicendū est quid tacendū. Rectores nō vt sciāt qd agendū & quid nō agendū. Ideo breuiter de talib⁹ potest intelligi illud dauiticum verbū. ps. Et nunc res- ges intelli. erudimini qui iudi. terram. In quibus ver- bis ostenduntur tria ad que eruditio et sapientia est necessaria. Ista enim necessaria est. Ut prudenter.

B Hosippos regulem⁹. Reges inquit. ¶ Pumo er- go erudiamur vt debite regu- lenius affect⁹ interiores. scz mor⁹ desideria cordis & carnis qd ostēdit cū dicit. Reges. ille em veraciter est rex: qui nouit seipm regere. & suis passionib⁹ impare & mentes & carnē sōnis legib⁹ & virib⁹ subiugare. Job. xij. Ergo rex es tu: tu dicis qz rex sum ego. Vide infra de rege. Ideo de hoie sic moraliter erudito: pōt intelligi illud prouerb. xv. Semitauite super eruditum vt inclinetur de inferno nouissimo. & notabis q homo qui se discre- teult regere. debet esse eruditus circa modum.

Comestionis. De mōviuendi. dicit Eccli. xxxij. Quā uocutionis. sufficiēsviro erudito vinū criguū. Cōuersationis: De modo loquendi dicit puerb. xvj. Obs̄uationis: Eruditus in vbo repiet bona. De modo conuersandi dicit Eccli. xxi. Stultus a fenestra respiciet in domum. Vir autem eruditus sōnis stabit. De modo nō sue proprie a malo obseruationis. dicit Eccli. xl. Vir disciplinatus et eruditus custodiet se. Sic ergo debent in se erudiri qui alios voluerint eru- dire: regibus et maloribus assistere. et se digne in mo- ribus gubernare. Exemplo sanctorum puerorū. Dani. j. Qd ipsi erant sine vlla macula. decori forma. eruditi omni sapientia. cauti scientia. docti disciplina. Ista est ergo eruditio qua regulamus affectus interiores.

¶ Reges inquit. ¶ Secundo dico q erudiri debemus vt cognoscā naturas exteriores. Intelligite inquit. Ille enim eruditus & sapiens debet dici qui scit cogno- scere et intelligere illa que sunt.

C Agenda. Bona em opa debemus agere. fidei Credenda. articulos debemus credere. ¶ Pecca- torum. ta et mundi bona debemus horre. Amanda. Veritates et bona eterna debemus Timenda: amare. Infernū & dei iudicium debe- mus timere. ps. Intelligite in sapien. in po. & stul. aliqn̄ sapite. Et sic d quolibz sic itelligēt: cogitāte & desiderā te. poterit dici illis Esa. liij. Ecce intelliget seru⁹ me⁹ &c. Vide eā p̄secutā sup̄vbi. Eleuare. Act. vij. Eruditus est moyses in oī sapiētia. Ista aut sapiētia intelligētia Christi legem facit meditari. Ista em xpi legē iu- Sanctū gregē facit informari. giter medita. ps. Summū regē facit honorari. Beat⁹ quē tu cru- dicris dñe: & de te. tua. docu. eum. Ista etiā sanctū gre- gem. i. subditos corrigit & sectat. Prouer. x. Labia iu- sti erudiunt plurimos. et Eccli. vij. filij tui sunt erudi illos. Summū regē. s. xpi limpide p̄templat. Dani. xij. Qui ad iusticiā erudiūt plurimos quasi stelle imppe- tuas cternitates fulgebunt. Erudiamur ergo vt cogi- temus naturas secretiores vel vtiliores. ¶ Tertio de- bemus erudiri vt gubernemus subditos & inferiores. Qui iudicatis terrā inq̄t. Illi em q alios habēt erudi- re & corrigere: debent esse eruditi & correcti disciplinati & ordinati. Celū em & stelle que terrā & inferiora habēt regere. sunt in suis morib⁹ & cursib⁹ ordinatissimi. nū- q̄ em deficiūt a solito cursu suo vt cōter. Sic & charif- simi illi q alios regūt iudicāt & gubernāt: debēt p alijs esse eruditi. docti. disciplinati & regulati. ita q a debito cursu suo. s. a prudentia & iusticia nunq̄ debēt aliqua-

literuariari iuxta illud Sap. j. Diligite iusticiā q iudi- catis terrā. Ista tñ sunt p̄tra multos: q sunt stellas stel- lis erraticis. que qñqz fiunt retrograde: ita q tūc t̄pis ipse p̄dunt sui directi vel stationarij cursus & regule di- sciplinā. Sic & multi sunt hodie iudices & plati. qui multimode a cursu & motu sue ordinate gressionis eru- ditionis prudentie. iusticie & discipline retrogradi effi- ciunt. quod vtiqz qñqz facit affectio: qñqz munex acce- ptio. quandoqz odium & iracundia. quandoqz timor & ignauia. qñqz error & ignorātia. Multis enim modis retrogradiunt illi qui iudicant terras a rectitudine ve- ritatis. Nō sic ergo. sed simus eruditi vt gubernemus subditos inferiores. quia sicut dicit Eccli. xxxvij. Vir sa- piens plebem suam erudit. Simus ergo eruditi. scilicet subditos gubernando. Discrete cogitando. Hosip- pos regulando. ¶ Vide supra de docere. et Eccliaistici xxxvij. Vir peritus multos erudit et infra instruere & informare &c.

Erumpere Nota q erumpere idem est qd emanare. cito egredi. exire et ap- parere. Unde erumpere idem est q de interiori loco ex- tra repetere et impetuose procedere. Signat ergo eru- pere aliquem actum violentum. celerem & promptum Significat ergo quandoqz.

Promptam & cogentem cōpassionem. De cōpas- sione patet De cōpas- sione patet Promptam & ingentem p̄mptionem. sione patet De cōpas- sione patet Promptā & videntē damnationē. de Joseph. De cōpas- sione patet Prōptā & rigentē malorū multiplicationē. Gene. xlij. Quivisis fratribus non poterat se continere. qz erum- pebant lachryme. De p̄mptione potest dici illud Esa. lviij. St videris nudum opericum &c. Sequitur. Tūc erumpet quasi mane lumen tuum. De damnatiōe ve- ro malorum que erumpit. idest que cito venit dicitur Ezech. xij. Erumpere faciam spiritum tempestatū &c. De eruptione autem iniquorum in cōs que p̄nue eru- punt ad nocendū dicit Esa. lix. Quas aspidū ruperūt tes- las aranee teruerūt. Sequit qd cōfortū est erūpet in re- gulū. Et. j. Reg. xxx. dicit. Dedit latrunculos q erum- pebant aduersus nos. Et si vis dic: q a nobis debent emanare & erumpere cuncta bona. Nam sicut.

De terra erumpunt radices. Sic dico q ab homi- bus De nubibus erūpunt voces. ne sancto & iusto erū- De stellis erumpunt luces. pit radix bone inten- De montibus erūpunt fontes. tidis. Osee. xij. Erū- De arborib⁹ erumpūt flores. pet radix eius vt liba- De florib⁹ erūpunt fructus. ni. Erumpet vor lau- De vineis erūpunt luctus. dis & p̄fessiois. Gal. idest lachryme seu stille. nij. Erūpe & clama q De abyssis erūpunt fluctus. non parturis. Erum- pit lux honeste conuersationis. Esa. lviij. Erūpet qua- si mane lumen tuū. Erūpit fons sapiētie & discretiōis: Deut. viij. In cuius campis & montib⁹ erūpūt fluiuij & abyssi. Et puer. iij. Sapiētia illi⁹ erūpūt abyssi. Erum- pit flos bone affectionis. Au. xvij. Turgetib⁹ gēnis erūpbat flores. Erūpit fruct⁹ bone opationis. Ezech. xvij. Erūpet in germen: & faciet fructū. Erūpit luctus idest lachryma cōpassionis. Sch. xlij. Cōmota sunt viscera sua super fratrem suo & erumpebant lachryme. Erumpit fluctus asperē correctionis & malorū punitio- nis. Job. xxxvij. Conclusit ostijs mare: qñ erumpe- bat quasi de vulua procedens &c. Sufficit de eruptio- ne. Vide vbi Egredi & exire & similibus.

S. Ereus. eneus. Not. q es ē metallū ruberū terreū & feculētū. Et p̄ significare in bono & in malo. p̄dēt em significare virum perfectū & virum imperfectū. potest ergo significare virum perfectū. Sicut enim es seu cuprū est metallū. Rubei coloris. Sicut vir perfectus debz esse Sonori clamoris. rubeus & igneus per amicitia. Aurci splendoris. Sonorus et canorus per elo- quentiam. Aureus & fulgidus p̄ sapientia. Iste enim dō rubere feruentē diligendo. vnde Ezech. xxxij. p̄o-

Esca.

Esse.

in pgerie iniquoz primo traiciunt & peccado comes
dunt. & in fine in q̄tum in eoz penis & miserijs delectā
tur: Unde iherc. xvi. Dabo cadauer eoz in escam vo
latilibus celi. Cadauer em̄ & morticinū animas pecca
trices designant que. s. mortue sunt. & fetentes & putri
de. coram deo. Tales enim sunt diuine male esce malo
rum. que scz bonaz escarū. i. bonozum spirituum &
virtutum fastidiunt generant. ps. Omnē escam abo
miata est aia eoz. & appropinquauerūt vsq; ad portas
morti. Et deit sanctoz indignatiōez pcurāt. ps. Adhuc
esce eoz erāt in ore ipsoz: & ira dei ascendit. super eos.
Et merito: qz pccro iste sunt. Ab istis dico scāda
lizamur. j. Coz. viij.
Pro quibus epheredamur. Si esca scandalizat
A quibus non confortamur. fratrē meū nō man
ducabo carnē in eternū. Pro istis etiā epheredamur. s.
glia paradisi. iherc. xvi. Propterynā escam perdidit
esau primogenita. Ab istis nō roboramur nec in bono
pfortamur. iherc. xviij. Optimū ei est grā stabilire cor
nō escis q̄ nō pfuerūt &c. Iste ergo sunt male esce per
culose. ¶ Secūdo dico q̄ inueniunt esce bone & fructuose
Et iste pccro signāt oia q̄ boni spūasr pascunt & in
q̄bus spūaliter delectant. Et sic dico q̄ boni pascūtur.
Esca penitentie & tribulatiōis. Cōtritiō em̄ & pe
nitētia sunt esca
Esca grē atq; deuotionis. laboratiū. Uñ il
Esca doctrine legis & lectiōis. lud. ps. Cinerem
Esca eucharistie sacre refectiōis. tanq̄ panē mā.
Esca celestis glie & solatiōis. & po. meū cū fle. misce. Xps ē dicit per ps. Dederūt in
escā meā fel: & in siti mea po. me aceto. Deuotio etiā et
grā sunt esce insipientiū seu religioz & simpliciū. ps.
Qui dat iumē. escā ipoz: & pul. cor. inuo. eū. Jumenta
ei sunt simplices & laici: pulli vō comoz sunt religiosi
atq; clerici. magis hispidi & penitētia squalidi. & ad in
uocandū dñm ordinati. Doctrina scripturaz euchar
istia sunt cib⁹ pficientiū. Scriptura em̄ sacra est illa ar
bor pulcherrima de q̄ fit mēto. Dan. iij. Cuius rami
pulcherrimi & fruct⁹ eius nimis & esca vniuersoz in eo.
qz. s. in ista arborē vniuersi. s. docti & indocti: simplices
& puecti: diuites & egeni. maiores & puuli. inueniūt sibi
escā. i. doctrinā & sciētā vnicuiq; s̄m statū suū pportio
natā. Et iō sequit̄ ibidē. q̄ bestie gētū habitāt sub ar
boze. aues vō celi in ramis ipsi⁹ volitabāt ad denotan
dū q̄ bestie. i. simplices sub arboze scripture quiescūt.
simplicē escā doctrine rudioris sumēdo firmiter credē
do & simplr. p̄fitēdo. Aues vō. i. subtiles & puecti per ra
mos. i. p libros ei⁹ volitāt studēdo & disputādo & alioz
ra intelligēdo. Quz breuiter scriptura sacra est sicut ar
cha noeybi sicut dicit Sen. vj. Pro nutrēdis oib⁹ gene
ribus aialis reposita sunt oia grā escaz. vñ ibidē dicit.
Tolle tecū ab oibus escis q̄ māducari p̄nt & cōporta
bis apud te. & erūt tā tibi q̄ illis in cibū &c. Expone. Er
go. bñ regratiādo dicit dauid in ps. Cōfitemini deo ce
li. Qui dat escā oi carni. Uñ ē de nubib⁹. i. de p̄dicato
rib⁹. platis & doctorib⁹ q̄ sacre doctrine sciētie sunt mi
nistri. dicit Job. xxxvj. Per hec em̄ iudicat p̄plos. et dat
escas multis mortalib⁹. Eucharistia ē p̄ficiētū esca
est. panis em̄ cor hois pfortat ne deficiat in labore. Uñ
de xpo escam istam hoibus ministrante dicit potest il
lud. j. Macha. x. Posuit in ciuitate auxilia & appa
tus escaz. Eterna em̄ gloria esca est perfectozum & con
templantium. Ista enim est esca que datur.
Orantibus & supplicantibus dei largitatem.
Sperantibus & expectantibus dei bonitatem.
Uidentibus & speculantibus summam veritatem.
Cupientibus & desiderantibus supernam vbertatem.
Datur dico dei largitate postulātibus. ps. Catuli leo
nūru. vt ra. & que. a deo escā sibi. Datur etiam dei boni
tatem seu pietatem pstantibus. ps. Omnia a te expe
vt des illis escam in tempore. Datur in super luminaz
veritatem speculantibus. Unde de aquila que est auis
limpidissimivivus. dicitur Job. xxxix. In inaccessis ru
pibus commoratur. inde cōtemplatur escam p̄ longe

oculi eius p̄spiciunt. Dat nihilominus supnā vberta
tem cupientib⁹ & affectantib⁹ ps. facit iudiciū in iur.
pa. dat escā esurien. Esurire em̄ idem est q̄ escā ausde
desiderare. Sic ergo patet quomodo inueniuntur esce
fructuose. et esce periculose. vide supra de cibo & in alijs
silibus. ¶ S̄z v̄s alio modo breuiter distinguere dic
t nota q̄ esca seu cib⁹ multipl̄r signat i scriptura. Est ei
Esca temporalis; Esca temporalis signat bonoz
Esca spiritualis; spaliū vbertatē. Esca spiri
Esca sacramentalis; talis signat virtutū & gratiaz
Esca sempiternalis; puritatē. Esca sacramentalis
signat sancte eucharistie dignitatē. Esca sempiterna
lis signat bonoz supernaliū voluptatē. Esca tempora
lis est gratiosissima ad digerendū. Esca spiritualis est
purissima ad nutriendū. Esca sacramentalis est aptissi
ma ad roborādū. Esca supernalis seu eternalis est dul
cissima ad recreandū. ¶ Esca tēporalis est tēperate
sumenda. s̄m q̄ dicit. Eccle. xxxvij. In multis escis erit
infirmitas Esca spiritualis. s. gratia & sciētia seu doctri
na est fauide pcuranda. Unde. j. Coz. x. Om̄s eandem
escam spiritalem manducauerunt &c. Item esca sacra
mentalis est deuote suscipienda. Unde ps. Om̄ia a
te expe. vt des illis escas in tempore. Esca vō eternalis
est ardēter desiderāda & considerāda. Unde Job. xxxix.
Inde inquit contemplatur escam & oculi eius de longe
prospiciunt. Esca temporalis est vituperanda. Unde
ps. Om̄nem escam abomina. est anima eozum. Esca
spiritalis est desideranda. ps. Oculi om̄iu in te spe
domine. & tu das escam in &c. Esca sacramentalis est re
uerenda. Unde ps. Escam dedit timen. se. Esca eterna
lis est affectanda. vt sic simus quasi aquilavolans ad
escam. sicut dicit Job. ix. De istis ergo escis posset fieri
magnus tractatus. s̄z quia supra dictū est de cibo. De
comedere satis prolixo. ideo om̄ito causa breuitatis.

Esse. Nota de erat supra in titulo de abram. vbi
satis inuenies. Nota aut̄ de esse in generali.
¶ Istud verbum. scz esse quanto in locis pluribus inue
nit tanto plura significare dignoscit. Istū est em̄ & bñ
anormalū q̄ nō sequitur regulā alioz. Istud est
etiam verbum substantiuum quod signat substantiā
& rationalem cristētiā subiectozum. Et ideo s̄m istā
ip̄si⁹ duplicē naturā possunt denotare duo ip̄si⁹ signi
ficata. Unū. s. bonū & vnū malū. Notemus ergo q̄ esse
potest p̄tinere ad vitiosos & ad gloriofos.
¶ Primo q̄ dē dico q̄ est p̄tinere ad malos & vitiosos.
Sicut em̄ sum es verbū est anomalū q̄ regulas alioz
nō sequit̄. q̄ nulli p̄iugationi subiicit̄. q̄ singularem
modū seruare dinoscit. & q̄ etiā quādā imutabilē ex
stentiā significare videt̄ designari. Sic &c charissimi
multi sunt ita p̄terui: inobediētes & obstinati q̄ alijs
& v̄bis. i. alijs socijs dedignant̄ assimilari p̄ p̄formitatē
regulis dei & platoz nō volūt subijci p̄ obedientiā & hu
militatē: nullā etiā sequunt̄ p̄iugationē. idest nullam
frequentāt p̄iunctionē: vnitatē. charitatē & societate.
sed sunt in malo existentes persecrantes & immuta
biles per obstinationem. et malicie p̄auitatem. Idco
proprie ista possunt dici verba anomala: quia scilicet
isti alieni sunt a norma et iusticia totius discipline.
De talibus ergo solis singularibus obstinatis: et im
mutabilibus et anomalis potest dici illud. Ecclesia
stes. iij. Unus est et secundum non habet. Ubi aduer
te q̄ tales mali alijs non coniunguntur per charita
tem: quia vnus est idest singularis. Alijs non confor
mantur per societatem. quia secundum non habent.
Alijs etiam non subiungantur per humilitatem. q̄
ostenditur in vocabulo non. omnibus enim contradi
cunt: omnibus sunt rebelles. Furta illud iherc. ij. A
seculo confregisti iugum dixisti non seruias. Isti sunt
ergo singulares sine conformitate: vnus inquit. Soli
tarij sine societate: qz non habent secundum. Inobe
dientes sine humilitate. quia. scilicet cui libet dicunt
non. ¶ Dico ergo q̄ isti sunt sine cōformitate. Unus
inquit est; Multi em̄ sunt q̄ glorian̄ esse vn⁹. idest sin
gulares et

gulares et partiales. sicut sunt superbi. quia alijs non dignantur copulari vel confirmari. similes illi cepe canine seu squille que quoniam una seu sola inuenit semper est venenosa. quoniam vero due simul inueniunt: tunc vtriusque malicia paratur. Similes etiam sunt illi aui que dicitur fenix. que vna et sola est in natura. que etiam alijs auiibus in partibus est difformis. Similes etiam sunt vni generi margaritarum. quod dicitur vnicoco quod vna semper et nunquam duo simul inueniuntur. Sic vere charissimi multi sunt hodie qui singularitatem et unitatem in moribus volunt seruare. et nulli alij se dignantur conformare: omnibus enim alijs nobiliores et meliores se reputant. et ideo per charitatem et concordiam nequaquam alter alteri se conformant. Isti figurantur in illo Thoma apostolo de quo dicitur Job. xx. Quod Thomas vnus de duodecim non erat cum discipulis quoniam venit iesus. Et ideo quod diuinus et solus fuit sibi non legitur per se apparuisse. sed tunc quoniam cum alijs est inuentus. In quibus et vobis instruitur quod illi qui sunt thomas qui interpretatur abyssus. id est tales singulares qui more abyssus vix per se cognoscunt inuestigare talibus dico per se non dicitur apparere. sed nisi ad societatem et congregationem aliorum dixerint ipsos inuisiones relinquere. Nota ergo quod tales qui consistunt in tali singularitate et unitate sunt frigidi sine charitate. Sunt dico frigidi sine charitate. Ecclesi. iij. Impii sine pietate. Duo fouebunt mutuo proditores sine fidelitate. vnus quoque calcet: Sunt etiam fragiles sine firmitate. facilliter enim cadunt in peccatum. Non per se. Sic vnus ex principibus cadetis. Item ipsi sunt crudes sine pietate. Ecclesi. i. A scintilla vna augetur ignis: et ab vno doloso augetur sanguis. Tales ergo insuper sunt proditores sine fidelitate. Non Job. xij. Vnus ex vobis me tradet. Pars ergo quod isti sunt singulares. sine conformitate. Item isti sunt solitarii sine societate: quia. sicut isti non habent secundum. Habere enim secundum nihil aliud est quam habere socium. Non. ij. Eldre. iij. Secundo loco sedebit a vario: et cognatus varij vocabitur. De quo Math. xij. Secundum sicut est huic quo vtriusque: tales carere noscuntur: quia. sicut societate et amicitia detestantur. Apoc. xi. Secundum abijt. Item dico quod isti sunt superbi sine humilitate quod ostendit cum dicitur: non. Istud enim vocabulum soliti sunt dicere superbi. Non enim volunt maioribus obedire sed eis negatiue contradicere et praeire: dicentes. non ideo non faciam: non dicam. Isti respondet sicut Johannes Job. i. Cum peteret. Tu quis es? In fide tenet esse per se: et dixerunt helyas es tu? In fide non per se: In fide non. Tales et negant se esse per se et helyam et per se. Christus enim grece interpretatur vnus. helyas vero interpretatur robustus: per se autem interpretatur videns. Quia vere isti non sunt per se. id est vncti per pietatem. Non sunt helyas. id est robusti per firmitatem. Non sunt prophete id est occulta considerantes per prouidentiam et sagacitatem. Unde tales possunt dicere illud. Amos vij. Non sum propheta nec filius prophete: armenta: et ego suuvellicus sicut omnia. isti sunt ergo illi qui sunt malo modo eundem: quia. sicut in malo stabiles et firmi sunt nisi in bono fallaces pleni nequicia. Unde nota quod isti sunt Tenaces pleni miseria. Sunt dico fallacitate vel Procaces sine modestia. Sunt dico fallacitate vel Sagaces sine constantia. Est qui nequiter se humiliat. et in: Loquaces pleni iactantia. teriora eius plena sunt dolo. Toraces sine sufficientia. lo. Item sunt tenacitate ligati. Ecclesi. i. Est qui locupletatur parce agendo. Item sunt peccitate effrenati. Ecclesi. xx. Est odibilis qui pergit ad loquendum. Item sunt sagacitate seu infidelitate deprauati. Ecclesi. vi. Est amicus socius mens. et non permanebit in die necessitatis. Item sunt iactantia et insolentia immoderati. Prouer. xij. Est quasi diues cum nihil habeat. Item sunt voracitate non satiati seu cupiditate ab omni sufficienti vacuati. Prouer. xij. Est quasi pauper cum in multis diuitijs sit. Tales igitur sunt qui in malo se persequuntur et sicut ita quod cuiuslibet tali sic indurato et existenti potest dici illud. Esa. xlvij. Scimus enim quod durus es tu. et neryus ferreus ceruix tua: et frons tua creata.

Et ego. vij. Induratum est cor pharaonis. Et breuiter tales qui sic sunt possunt dicere illud per se. factus sum sicut homo sine adiutorio inter mortuos liber: et. sicut filia vide. s. de ego in malo significato. Et infra de tu et vos. Et isti in locis alijs plurimis vbi ponitur est sine sunt in malo significato sine in bono. Sic ergo potest quod isti ad verbum sum es: signat quod quandoque malos et vitiosos. Et secundo dico quod quandoque pertinet ad bonos virtuosos. Esse enim signat substantie realitatem et essentie veritatem. et illos signat qui sunt reales perfecti fortes stabiles et firmi existentes et perseverantes. non hypocrite neque superficialiter apparentes. Quilibet ergo talis potest dicere illud. Luc. xxiij. Videte manus meas et pedes meos: quia ego ipse sum. In quibus verbis aduerte quod ille qui veraciter existit. Est humilis ad operandum: quia habet manus. Est agilis ad ambulandum: quia habet pedes. Est etiam stabilis ad permanendum. Ideo dicit. quia ego ipse sum. Tales enim suos ostendit effectus. Ideo dicunt. Videte manus. Suos detegunt affectus. Ideo dicite pedes. Nullos incurrit defectus. Item semper prouerbat. Ideo dicit quod ego ipse sum. Tales enim homines veri et non ficti nihil sciunt celare. immo illa que in eis sunt volunt omnibus apparere. Non ipsi ostendunt alijs. Quid sunt. Dicamus ergo quod si volumus esse virtuosos Quid volunt. si reales et existentes. nos debemus habere virtuosos effectus. quod ostenditur cum dicitur. Videte inquit manus meas. Per manus enim intelligitur virtus operatiua quam per certo quilibet debet habere. si tamen realiter existentia cupiat obtinere. Idola enim non habent esse sed ficti. et ideo non habent virtutem operatiuam: quia. sicut nihil possunt facere. Iuxta illud quod dicitur in per se. Manus habent et non palpant. Talibus etiam dicit. Esa. xli. Bene autem aut male si potestis facite. Sic vere charissimi multi sunt hodie idolatri: sicutudo hominis et non homo sicut sunt multi qui habent apparentiam non existentiam. vnde ficti et hypocrite: quod vere tales carerent virtute operandi et bonum faciendi. Et ideo isti non proprie sunt immo quasi sunt. Siles enim sunt ficti caris que sunt mostra humana spem habentia. non tamen existantia: quod quibus homines existantia exteriori in figura prestat tamen quod non sunt homines in natura. Opera enim humana non faciunt. nec ratione vniunt. immo proprie bestie sunt et bestialiter operantur. Sic vere charissimi tales non sunt homines sed quasi homines: quia. sicut quibus isti habeant apparentiam. non tamen habent existentiam. Quia breuiter isti opera rationalia non faciunt. sed more bestiarum opera bestialia irrationabilia et carnalia operantur et agunt vnde de talibus potest dici illud quod dicitur est de cecco nato. Job. ix. quod alij dicebant: quod hic est. alij vero dicebant non sed filius eius est. Non sic ergo sed habemus manus. id est virtutem bene operandi et faciendi. vt sic dicam illud. Esa. v. Manus mee stillauerunt mirram. Dico ergo quod nos debemus habere virtuosos effectus. Manus inquit. Videt infra de manu. Insuper dico quod nos debemus habere laudabiles affectus quod ostendit cum dicitur. videte pedes meos. Per pedes enim affectiones intelliguntur: quia sicut Augustinus. Pes meus affectus meus et cor feror quocumque feror. Et non. sicut ad naturale hominis existantia requiritur quod habeat pedes quibus ambulet. sic ad morale perfectionem requiritur quod habeat affectus quibus desideret. Habeat ergo pedes: non. sicut vnus sed duos: quia. sicut due nature corporales ceteris nobiliores: videlicet natura hominis et natura auis. non vni pedum: nec tres: nec quatuor: sed tamen duobus innuntur. Sic vere charissimi illi qui sunt homines. id est persone ratione preterite illi et qui sunt aues. id est per contemplationem sursum in celestibus habitantes: procul dubio duobus pedibus debent muniri: quia. sicut duas principales affectiones debent habere. Vna scilicet que ad deum erigatur. Alia que ad primum dirigatur. Vna per quam sursum celestia contemplantur. Alia per quam inferius in talibus gubernentur. Est enim genus aule et ipsi. Quoniam vnus pedem habet clausum more auis volatilis: quo natat vadit per aquam. Alium vero habet diuisum et

apertū more auis rapacis. cū quo rapit & accipit p̄das suā. Sic vere charissim viri p̄fecti duobus pedibus i. duabus affectionibus vtuntur. vna spūali alia tpali. Una p̄tēplatiua alia actiua. Una tpalis que clauditur. alia spūalis que aperit. Una cū quo se dirigat in aquis deuotiōis. alia cū q̄bus gradit ad laborem opationis. Et istud potissime p̄tinet ad p̄latos q̄ debent habere trūq̄ pedē. i. vtrāq̄ vitā. s. actiua & p̄tēplatiua. figurati in illo angelo. Apoc. r. Qui posuit pedes snū dextrū in mare: sinistrū v̄o sup̄ terrā. p̄clat̄ em̄ dicit̄ angelus: qz. s. iste d̄s esse tot̄ angelicus & celestis. Malac. ij. Labia sacerdotis custodiūt scientiā: qz angelus d̄ni exercitiū est. Iste ergo vnū pedē ponit in aq̄ aliū in terra: qz. s. dextrū pedē. i. affectū spūritalē d̄s ad mare. i. ad paradisi opulentiā extendere p̄ deuotionē. Sinistrū v̄o. i. affectū tpalem d̄s ad terrā. i. ad regimē terrenorū dilatare p̄ bonū exercitiū & opationē. Habemus ergo pedes. i. laudabiles affectus: si nos volum⁹ esse stabiles. i. p̄seuerātes. Iuxta illud. Eccli. xxxj. Colūne auree sup̄ bases argēteas: pedes firmi sup̄ plātas stabilis mulieris. Heemic. ix. Non sunt attriti pedes eorū. Et in ps̄. Stantes erāt pedes nostri in atrijs tuis hierusalem. Quamuis p̄culdubio multi possunt dicere illud ps̄. Mei autem pene moti sunt pedes. pene effusi sunt gressus mei. Sed p̄certo remedium ponitur alibi in ps̄. vbi dicitur. Si dicebam motus est pes meus misericordia tua domine adiuuabat me. Et possumus notare q̄ isti pedes nostri.

Sunt lauandi. Sunt dico lauandi per lachrymas. Sunt yngendi. tionez. Sc̄n. xij. Lauate pedes vestros et requiescite sub arborē. Et Sunt stringēdi. Leuit. j. Intestinat̄ pedes lauabūt Item sunt yngendi per cōpassionē. Cū Job. xij. dicitur Quō mariavn̄rit pedes iesu: Item sunt stringendi per inanis glorie executionē. Luc. ix. Excute puluerē de pedib⁹ vestris. Item sunt tegendi & calcandi p̄ discrete custodie absconsonē & tuitiōnē. Ero. xij. Calciamēta habebitis in pedibus vestris. Debem⁹ ergo h̄c laudabiles affectus. Videte inq̄t pedes meos. C̄ Adhuc dico. Quō si moraliter esse & crīstere volum⁹: opz nos caueere a vitiosis defectib⁹: qz. s. nos semp̄ debemus in bonis p̄seuerare: non deficere nec cessare: q̄ ostēdit cū dicit. Ego ipse sum. Istud em̄ sum q̄ est p̄sentis t̄pis signat̄ verā existentiā & p̄seuerantiā. Alia em̄ t̄pa. sc̄z p̄teritavēl futura semper denotāt̄ mihi aliquē fluxus aliquē defectū aliquā distantia aliquē trāsitiū seu motū: sicut cū d̄. fui. eram. Ero. Solū v̄o p̄sens t̄ps veraz & realē existentiā designat. Ideo dicit. Quia ego ipse sum. Et ideo cuius essentia nō nouit p̄teritū vel futūz suā p̄tinuā essentiā p̄verbiū p̄sentis t̄pis declarauit. Ero. ij. vbi dicit. Ego sum qui sum. Sic dices eis. Qui est misit me ad vos. Dicat ergo qlibet illō p̄dictū. Ego ipse sum. Et notem⁹ q̄ nos debem⁹ esse stabiles & p̄ncipalr̄ p̄seuerātes & hoc p̄ncipalr̄ in sex p̄ditōib⁹. s. In

Perfectione. Simus ergo stabiles in perfectione
Locutione. p̄seueremus in bono dicētes illud
Dilectione. j. Cor. xv. Gratia dei sum id q̄ sum.
Fidelitate. & gratia eius in me vacua nō fuit. sed
Humilitate. grā eius semper in me manet. Quō est
Tranquilitate. p̄tra leues & instabiles qui modo sunt modo non sunt: qz. s. si bene facere incipiūt: statū deficiunt & desinunt. Iuxta illud. Sap. v. sic & nos nati cōtinuo desinimus esse: & nullū q̄dē virtutis signū volumus ostendere s̄iles pisces qui d̄: cfimera. q̄ montur eodem die quo nascit. ita q̄ isti possunt dicere illud Job r. fuisset quasi non essem de vtero translatus ad tumulū. Isti em̄ invita morali nō p̄seuerant: qz statim quando viuere per gratiā incipiūt per peccatū moriūt̄ & deficiunt: qz si de vtero mūdū vel carnis p̄ gratiā q̄ h̄c egrediuntur: statim ad tumulū bonorū tpalium per auaricias transferuntur vel statim per peccata moriūt̄: & in tumulo malarū consuetudinū inuoluūt̄. Ideo de talibus bene p̄t d̄ci illud. Eccli. xliij. Qui p̄-

rierunt quasi qui nō fuerūt: & nati sunt quasi nō nati. Iterum simus stabiles & p̄seuerantes in locutione habeamus. s. & bavera stabilia & firma. Iuxta illud Mat. v. Sit sermo vester est est: nō nō: & ista habebat apostol⁹. ij. cor. j. di. Sermo noster q̄ fuit apud vos nō fuit in illo est & non: sed est in illo fuit. Iterum simus p̄seuerantes in dilectione Iuxta illud. Sc̄n. Sic diligamus quasi desinere non liceat. Quō est cōtra multos qui nō diligūt vere sed fice: non in aduersitate. s̄ t̄m̄ in p̄speritate. De quib⁹ dicit. Eccli. vj. Est amicus socius mensē & nō p̄manebit in die necessitatis. Item simus p̄seuerātes in fidelitate: vt de nobis dicat q̄d de moyse dicit. Nu. xij. At nō talis seruus meus moyse: qui in tota domo mea fidelissimus est. Item simus p̄seuerātes in humilitate: nō simus sicut multi qui q̄ diu sunt paupes valde sunt humiles statim & q̄ diuites fiunt: vel quando ad aliquā dignitatē ascendūt p̄re alijs sunt superbi. sicut apparuit de Saul. Simus igitur sicut ap̄s qui dicebat. j. Cor. xv. Ego sum minimus ap̄toz qui non sum dignus vocari apostolus. Ite simus p̄seuerantes in tranquillitate & stabilitate: qz siue succedāt p̄spera siue aduersa semp̄ debemus esse solidi & tranquilli. Quō em̄ debemus p̄pter casus fortuitos esse alij & alij. sed semp̄ idem & ipsi vt ei possit d̄ci illud ps̄. Tu autē ides ipse es: & anni tui nō deficient. Siles celo q̄d q̄uis p̄tinue voluat & moueat. nunq̄ t̄m̄ p̄pter hoc sua essentia variat. immo semper cadē reperit. Sic & nos debemus esse dicentes illud Job. xij. Quē visurus sum ego ipse & nō alius. Et sic ergo p̄t q̄ si nos veraciter esse volumus: necesse est q̄ caueamus defectus vitiosos. q̄ habeamus affectus p̄tuosos q̄ p̄ducamus effectus seriosos & fructuosos. Sed adhuc nota q̄ cū duplex sit esse. s. substantiale & accidentale. quoz p̄mū est permanēs & fixus aliud & v̄o transitoriū: & debile & inceptū. Sic vere duo sunt esse moralia. s. substantiale & permanēs q̄d p̄tinet ad bonos. Accidentale & transiens. q̄d p̄tinet ad malos. Et ideo possumus notare q̄ tria sunt genera hominū qui p̄prie possunt d̄ci non existere vel non esse: qui scilicet non habent p̄seuerantiam in bono nec permanentiā virtuosam. Qui scilicet non habent esse verū & substantiale s̄ esse fictū & accidentale. Et isti p̄certo sūt fugacis amicitie secretatores. P̄mi ergo q̄ fallacis apparentie p̄fessores. dicitur nō esse sunt nugacis fallacis possessiones. P̄mū sunt amici mundani. amicitie sectatores. scilz amici mundani. Isti sunt diuites insani. Secundi sunt hypocritevani: tores. scilz amici mundani. Isti sunt carent durabili dilectione. enim nō habent Secundi carent durabili p̄fectione. permanentē erit Tertij carēt durabili possessione. stentiam. qz sc̄z nunq̄ in amicitia p̄seuerant. Si em̄ bodie sunt amici in crastino sunt inimici. Amici enim sunt dum durant p̄spera: inimici vero sunt dum veniunt aduersa. Isti enim similes sunt muscis et locustis que sunt in estate quādo terra solet esse munita fructibus: in hyeme vero deficiunt omnes. In vere enim quando virent flores folia generant. in autūno v̄o adueniente frigore moriuntur. Sic vere falli et mundani amici: in vere et in estate. idest in p̄speritatis tempore quando fructus et luera possunt inuenire ipsi p̄certo. Tunc sunt. Sed p̄culdubio Tunc durant. si estas illa transiunt. Tunc p̄seuerant. uerit si tempus p̄speritatis defuerit si frig⁹ aduersitatis aduenit. tūc certe desinūt esse. tūc nō inueniunt. sed absconduntur tūc nō accedūt s̄ recedūt. Istud b̄n̄ apparuit in petro q̄ semp̄ fuit amicus d̄ni quousq̄ venit ad aduersitates sc̄z cū diceret ei. tu ex discipulis eius: ipse tūc p̄c̄it et statim desijt esse dicens. Non es paries & nō sum qui inuit eū. Statim em̄ vt paries. idest mortalis homo desinit esse & perdit esse p̄speritatis & status sui. statim p̄-

D

C

certo illi q̄ liniebāt eū q̄ applatuebāt ei. s. adulatoris
 & falsi amici sc̄ip̄it̄ nō esse. **Thiere. xxxj. & Mat. ij. Ita**
chel plorans filios suos noluit consolari. q̄ non sunt.
E Isti ergo dicunt nō esse. q̄. s. sunt nugacis amicitie se-
 ctatoris. **Sūt** alij qui possunt dici nō esse. q̄. s. sunt
 fallacis apparentie p̄fessores. s. hypocrite. Isti em̄ vi-
 dent esse. & nō sunt. tales em̄ nō habeant esse p̄manēs.
 sed transitorij & transcurrētes: q̄ q̄uis aliq̄ diu perse-
 uerent in sua ficta essentia. istud tñ durare non p̄t. q̄
 vt cōter prauitas istoz manifestat: & sic tota sua ficta
 existētia euanescit. Sicut em̄ dicit **Sci. Nihil** q̄ s̄
 mulatū & fictū est p̄t esse diuturnū. Ideo talib⁹ dicit
 illud. **Esa. xij. Ecce** vos estis ex nihilo: & opus vestrū ex
 eo q̄ nō est. Itē isti sunt sicut poma que nascunt circa
 lacū alpheti vbi dudū fuit ciuitas sodomoz: q̄ habēt
 apparentiā. s̄ nō existētiā. sunt em̄ exterius pulcher-
 rima: in terius aut̄ sunt fauillosa & cinerea. q̄ vere tales
 habent apparentiā. nō existētiā: formositatē nō be-
 nitatē: honestatē nō sanctitatē. Cōtra quos loquitur
Chris. O hypocrita inquit aut appare q̄ es. aut esto
 q̄ appares. Isti ergo sunt fallacis apparentie p̄fesso-
f res. **Sūt** tertij q̄ dicunt nō esse. q̄ sunt fugacis opu-
 lentie possessores. Et isti sunt mali diuites. qui exalta-
 tur subito: subito perēit & dep̄rimunt: modo sunt mo-
 do nō sunt. Isti em̄ sunt siles istis torētib⁹. q̄ p̄ aggre-
 gationē. aquarū plurimarū subito crescunt: sed estate
 & siccitate adueniēte amplius nō sunt: immo esse desi-
 nunt & desistunt. Sicut tales p̄ aggregationē aquarū.
 r̄. diuitiaz efficiunt potentes & magni. sed tandem
 estate & seruoze mortiaz: gente ita subito perēit q̄ nō
 possunt amplius inueniri. p̄. **Uidi** impiū superalta-
 tū & eleuatū sicut cedros libani transiui & ecce nō erat
 questus & nō est inuētus locus ei⁹. Isti figurant in e-
 dra **Jone** que subito sup caput eius exorta fuit. subito
 siccata & perijt. figurant etiam in illa bestia que por-
 tabat mulierem ebriā sanguine martyriū iesu: que erat
 ornata auro & argento: & lapide p̄cioso. De qua tñ dicitur.
Apoc. xvij. Ego tibi dicam sacramentū mulieris:
 & bestie que portat eā. Bestia quā vidisti fuit & nō est:
 & ascensura est de abyssō & in interitū vadit. Bestia em̄
 ista signat tales malos homines. peruersos & bestia-
 les: moze bestie de futuris nō cogitātes: & de sanguine
 martyriū iesu. i. de rapinis pauperū suas mulieres in-
 ebriantes & replentes. ipsasq̄ auro & argento & lapide
 p̄cioso parātes & ornātes: q̄ vere tales subito in interitū.
 mortis & inferni ruunt & vadunt. Ita q̄ de eis p̄t
 dici: fuerunt & non sunt. Bestia inq̄ quam vidisti fuit
 & non est. **Eccl. xxvij. Ad** nihilum deducta es: & nō eris
 vsq̄ imperpetuum. Patet ergo q̄ tria sunt genera ho-
 minum que non habent esse durabile. scilicet.
Diuites inhumani. Sic ergo p̄t q̄o esse refert ad
 ypocrite vani. viros inutiles & vitiosos. Et ad
Amici mundani. viros laudabiles & virtuosos.
E Et hoc est sc̄dm. **Tertio** dico q̄ esse p̄tinet ad san-
 ctos mirabiles & gloriosos. s. ad deū & ad angelos: & ad
 bonos. Isti em̄ p̄pue sunt q̄ ab existētia sue beatitudi-
 nis nunq̄ perpetuo cadere possunt. Unde de sanctis &
 beatis dicit. **Apoc. vij. Ibi** qui amici sunt: stolis albis
 qui sunt & vnderuerunt. Ibi sunt q̄ venerūt ex magna
 tribulatione: ideo sunt ante thronū dei & seruūt ei die
 ac nocte. De angelis etiā p̄t dici illud **Apoc. xij. Ibi**
 sunt qui cū mulierib⁹ nō sunt coinquinati sine macu-
 la sunt ante thronū dei. & apoc. j. s̄ angeli sunt. de deo
 & o dicit. **Ad** ipse p̄pue est et nullus alius p̄ter ipsum.
Esa. xlij. Ego sum: ego sum dñs & c. Tūc supra de **Ego**
Ex vi de essentia. exponitur illa auctoritas. Ego sum q̄
 sum. De deo em̄ p̄pue non dicitur fuit vel erit: s̄ semp
 est: q̄ vere eternitas & essentia summa non nouit p̄teri-
 tum neq̄ futurum. immo est tota simul. tota p̄sens
 p̄terita & omnia futura considerat in p̄senti: & ideo
 dicit est: q̄ istud verbum significat rei existētiā rei
 p̄sentiā. rei quantitatem. Sicut enim videmus q̄ cor-
 pora celestia semp sunt & nunq̄ desiciunt: nec corrumpuntur

immō in suis p̄prietatibus perpetuo p̄suerā
 Nam h̄ cellū q̄ h̄ op̄atur: ita q̄ quo ad apparentias
 videtur aliquāter se immutare. semper tamen in se
 incorruptibile & immutabile perseuerat. Sicut eba-
 rissimi deus q̄uis in assumpta carne videt nubibus.
 idest purissimū virginis visceribus. vel sacratissimis
 humanis carnibus inuolutus p̄pter q̄ q̄tum ad ap-
 parentiā aliquā mutabilitate h̄re visus fuerit. nullā
 tñ cōmutationē corruptionē vel alienationē habuit
 q̄tum est in rei v̄itate: immo sub nube humanitatis
 semp videt diuinitas existens & immobilis latitare.
Est inquit. Ideo de isto p̄t dici **Job. vij. Ibi** est vere p̄-
 pheta qui venturus est in mundū. Si ergo queritur
Quis est. Ad oia possumus r̄ndere p̄ est. Si er-
Quantus est. go querit. Quis est. p̄t r̄ndere & dice-
Qualis est. re illud **Exo. ij. Ego** sum q̄ sum. Qui
Ubi est. est misit me ad vos. **Eccl. xx. Est** qui
Unde est. multa redimat precio modico. **Pro-**
uer. xij. Est quasi diues cum nihil habeat: & est quasi
 paup̄ cū in diuitijs sit. Itē si querat. Quantus. potest
 dici. **Job. xj. Excelsior** celo est: & quid facies? p̄fundior
 inferno est: & vñ cognosces longior terra mēsurā eius
 & latior mari. Itē si querat qualis est: p̄t r̄ndere & di-
 cere. **Bonus** est. **Tresh. ij. Misericors** est. **Deuter. iij.**
Iustus est. **ij. Paral. xj. Item** si queratur. Ubi est? p̄-
 certo ipse poterit r̄ndere illud **Esa. lxx. Celū** mihi se-
 des est & terra scabellū pedū meoz. Item possumus et
 nos sibi dicere illud p̄. Si ascendero in celum tu illic
 es. si descendero ad infernum tu ades. Si querat. **Unde**
 est: ad hoc p̄t dici illud **Job. iij. qui** de terra est de
 terra loquitur qui de celo venit sup omnes est. Istud est
 p̄certo est cōtra multos mutabiles: instabiles: diuisi-
 biles. corruptibiles: fragiles & desructibiles: qui p̄pue
 loquendo non sunt: q̄. s. non habent aliquā existē-
 tiam firmitatis: nec p̄suerantie nec virtutis: q̄. s. ad
 modicū impulsus t̄tationis de esse in non esse. de gra-
 tia in peccatū. de virtute in vitium p̄uertunt. & tales ideo
 non sunt. & ideo ipsi possunt dicere illud. **Sapi. v. Nos**
 autē nati sumus p̄nue desinimus esse. Sicut em̄ vi-
 demus q̄ nix habet debilissimā existētiā: q̄. s. ad
 modicū calorem dissoluit & desinit esse. Sicut vere multi
 sunt qui habent debilissimā existētiā in mombus
 suis: sicut hypocrite & falsi amici & leues instabiles et
 variables persone. que. s. ad modicū calorem. i. ad mo-
 dicam displicentiam & t̄tationē & occasionē resoluū-
 tur & desinūt esse: q̄ potissimē est de falsis ad o-
 ta-
 tis: qui nō habent aliquā firmitatē siles lingue state-
 re que nihil habet de stabilitate: q̄. s. modo pendet ad
 vnam partem q̄dū nihil ponitur ad alias. statim ve-
 ro cum pondus ponitur ad alteram se declinabit ad
 partem oppositam. Sic vere multi sunt tales qui non
 perseuerant cum vna persona. quamuis ei promise-
 rint. quia sialia pars magic offert de pondere pecu-
 nite. dimissa prima parte ad aliam se conuertunt. ta-
 les ergo non sunt et ideo talibus hypocritis et tali-
 bus falsis amicis omnibus duplicibus et fictis
 adulatoribus et aduocatis potest dici illud. **Estate**
xl. Ecce vos estis ex nihilo: et opus vestrū ex eo quod
 non est. Sic ergo quilibet talis potest cum petro dice-
 re illud. **Luce. xxij. O** homo non sum. hypocrita enim
 et falsus amicus apparet et non est. et ideo dicitur **Jo-**
han. ix. Alij dicebant q̄ hic est. alij dicebant q̄ hic non
 est. similis enim eius est. Charissimi sic non christus.
 quia reuera ipse habuit existētiā veritatis. stabili-
 tatis et firmitatis: et potissime quantum ad diuinita-
 tem. qui a vere ipse est eternitas. diuinitas & incommu-
 tabilitas. Est inquit. Ideo de isto p̄t dici illud **Mat.**
ibid. xxvij. Ibi est iesus nazarenus rex iudeozum: Et
 aduertamus q̄ illud est significat essentiam vt di-
 cimus est. p̄sentiā q̄ est p̄ntis sp̄s. Singularitatē: q̄
 est verbū anormalū. Generalitatē. q̄ oibus reb⁹ indif-
 ferenter conuenit esse. Omnia em̄ p̄cunū tñ essendo.
 & ideo p̄certo charissimi tales p̄prietates habet

pprie deus et est quilibet ecclesiasticus debet habere, sicut patet in
 autoritate predicta. Competenter enim significat si-
 cut dictum est presentiam, et ideo dicitur esse: anomaliam
 litatem. ideo dicitur esse. Et dicamus quod exemplo dei
 ista debent nobis moraliter inesse. Sit ergo in nobis
 Amicitie presentatio. Habeat igitur quilibet platus
 Patientie sustentatio. vel ecclesiasticus amicitie si-
 Singularitas perfectionis. delitatur quo ad peritiam: quod
 Singularitas affectionis. debet esse hic quod est pronomen demon-
 stratiuum. Habeat patientie sustentationem: quod
 notatur in hoc verbo est. quod significat existentiam: que
 ad accidentia recipienda patiens est et parata. Habeat
 atque perfectionis singularitatem: quo ad vitam. quod debet esse
 nazarenus. Habeat affectionis generalitatem: quod debet
 esse rex. Nam sine acceptatione personarum debet generaliter
 iudicare. ¶ Primo dico quod debemus habere exem-
 plo dei amicitie iuuentus. Hic inquit. quod sicut hoc
 pronomen hic est demonstratiuum et rem presentem et presen-
 tem signat. Sic vere quilibet vir perfectus et maxime pre-
 latus semper debet presentem et presentem exhibere alijs
 ad iuuantum et consolandum. ad instituendum et corrigendum
 ad subueniendum et succurrendum. De tali ad potestatem
 dicitur Job. xxxij. Ubique cadauer fuerit statim ad-
 est: et sic per certo facit deus. Ideo de ipso dicit Ambrosius in
 li. de virginibus. Omnia inquit Christus est. Si caro impu-
 gnat. victor est. si febribus est uas. fons est. si grauaris
 iniquitate. iusticia est. si aurilio indiges: virtus est. si
 mortem times. vita est. hec Ambrosius. Ista est adiutor
 Christi presentia et ostendit. cum dicitur. Hic quod hoc pronomen
 hic demonstratiuum est. Adhuc notandum quod nos debe-
 mus modis predictis nos presentare et demonstrare. de
 quolibet dicat illud. Luce. xxij. Vere hic homo iustus
 erat. Ubi nota quod huius presentiam admittere debet coris fide-
 litas in affectu. beneignitas in aspectu. homo. soli-
 ditas in affectu. iustus. Homo est animal naturaliter
 mansuetum. Sed per certo charissimi tales hic non sunt
 hodie multi: quod vere charissimi pauci sunt hodie qui ha-
 bent veritatem amicitie. et qui se velint alijs in necessita-
 tibus presentare. Hodie homines non se presentant in ne-
 cessitate. sed in prosperitate. non ad subueniendum: sed ad
 accipiendum. non ad adiutorium: sed ad beneficium.
 sicut omnia patent de falsis amicis. qui ad accipien-
 dum habent manus apertas. ad dandum clausas: pra-
 doctrinam sapientis. Eccles. iij. Non sit porrecta manus
 tua ad accipiendum et ad dandum collecta. Patet et in alijs
 ecclesiasticis. qui nunquam sunt presentes in ecclesijs seruient
 deo. sed optime ad accipiendum fructus. Tales ergo non
 sunt hic: quod non sunt pronomen demonstratiuum quilibet
 enim talis quod creditur esse hic. i. bonus et iustus: in neces-
 sitate pro certo ipse est alius. duplex. falsus. diuisibi-
 lis et variabilis et inconstans. Similes cuidam anima-
 li quod dicitur byena. quod immutat sexum secundum Plinium. et Jui-
 do. quod inuenitur quod tempore seferus masculinus. alio tempore in-
 uenitur seferus femininus. Sic vere charissimi tales mu-
 tant sexum. i. conditionem. quod vere quod in tempore necessita-
 tis et aduersitatis hic credit eos inuenire masculum. i.
 bonos et legales. amicos et constantes. ipse per certo inue-
 nit eos semellas. i. variabiles et uanos. Talis ergo non
 est hic. et ideo de tali cuiuslibet potest dici illud. Job. xvij.
 Non huiusmodi barraban. Erat enim barrabas latro. Non
 sic charissimi: quia ipse in assumpta carne cum homini-
 bus conuersatus. exhibuit nobis amicitie iuuentus.
 Quia bene omnia fecit: et surdos fecit audire et mutos
 loqui. Matth. viij. fuit hic quod est pronomen demonstrati-
 uum. quia se nobis in nostris necessitatibus adiutor
 piissimum demonstrauit: maxime dico in isto in car-
 nem aduentu. j. Paral. xj. Hic stetit in medio agri et
 defendit eum. Ad denotandum quod platus debet ditio-
 ni sue commissos: ab omni infestatione tam spali quam
 spirituali: ut cuius poterit defendere. Job. ix. Bonus
 pastor animam suam dat pro ouibus suis. ¶ Secundo
 dico quod nos debemus habere patientie sustentationem.
 Est inquit. Istud enim uerbum. Sum es est. sicut di-

ctum est: significat existentiam et firmitatem. eo quod ipse
 est fundamentum omnium accidentium exteriorum.
 Nam quibus accidentia mutantur et variantur. semper
 tamen manet essentia et perseverat. Reuera charissimi
 talis essentia est uirtus patientie et constantie. quod est per-
 fecta: quod vere ista debet in perfectis et ecclesiasticis esse
 tanta quod omnia accidentia exteriorum tribulationum
 et tentationum: sine sui corruptione et mutatione equa-
 nimitate toleret. quod ostenditur cum dicitur. Est. quod nunc
 debet in eis definire. patientie et constantie firmi-
 tas. ps. Tu autem idem ipse es etc. ut supra. Et talem
 essentiam non habent hodie multi unde possumus no-
 tare quod peccatores definiunt esse per auariciam per in-
 constantiam per imprudentiam. Per auariciam ergo
 dicitur Job. ix. Terra data est in manibus impij. quod si
 ille non est: quis ergo est: quasi diceret. Illi qui habent
 terram per auariciam non sunt proprie per existentiam.
 Item alij definiunt esse per inconstantiam. sicut falsi
 amici. de quibus in ps. Transiit et ecce non erat. quod si
 uicium et non est inuentus locus eius. Eccles. vj. Est ami-
 cus socius mese. et non permanebit in die necessitatis.
 Item mali definiunt esse per imprudentiam. Ideo dicitur
 Esa. xxvij. Non est populus sapiens. ideo non mise-
 rebatur eius qui fecit eum. Tales ergo qui perseveran-
 tie constantiam et essentiam non habent: sunt siles vi-
 tro. Citrus enim cum sit splendidus et clarus. habet tamen
 debilissimam existentiam quod non potest aliquantulum pecu-
 ti quin fragatur et quin elongetur et rymiat atque claret.
 Sic vere sunt multi qui quibus uideantur boni et clari.
 lucidi atque sancti. quod tamen tanguntur per correctionem vel re-
 prehensionem a deo vel plato ipsi per certo nequeunt su-
 stinere: immo statim frangunt. statim per impatientiam
 et desperationem incipiunt recalcitrare. et per murmu-
 rationem et detractionem sonare. Talis prope non est
 deo enim potest dici illud. Job. ix. Non est hic homo a deo.
 Non sic charissimi non: sed habeamus patientie for-
 te fundamentum. Est inquit. ¶ Tertio dico quod tu debes
 habere excellentissimi moris paramentum. quod tu debes
 esse exemplo Christi nazarenus. i. floridus. Istud enim uer-
 bum est uerbum anomalum: non sequitur regulam aliorum
 uerborum est etiam singularis numeri. et ex hoc datur intel-
 ligi quod ecclesiasticus et maxime prelatus debet habere ex-
 cellentiam moris et perfectionum. debet itaque habere eminentiam
 et singularitatem uite pariter et sanctitatem. Debet esse
 anomalus. i. a regulis aliorum supercellere. et ideo de ho-
 minis singularitate dicitur illud Eccles. iij. Unus est et se-
 cundum non habet. et hoc ostendit cum dicitur Nazarenus. quod na-
 zarenus interpretatur uirgultus. floridus. custodiens. se-
 paratus. mundus. sanctus. unctus. consecratus. quod reue-
 ra charissimi nos debemus esse uirgultus. quod dicitur esse
 aueritate per honestatis apparentiam. floridus per fan-
 citatis redolentiam. custodes. i. et regere per pastora-
 lem diligentiam. separatus. i. a conditionibus aliorum in-
 di per purgatam conscientiam sancti per mandatorum dei
 obseruantiam uncti per dulcissimam locutionem consecrati
 per dignissimam uocationem et sic erimus nazarei. singu-
 lares. anomalus. perfecti. et sic de nobis dicit illud Tresh.
 iij. Candidi facti sunt nazarei eius. Sequitur. Candi-
 diores uino nitidiores. lacterubicundiores eboze anti-
 quo. zaphiro pulchriores. et talis per certo fuit Christus in
 carne. et ideo nazareus dicitur. Matth. xxj. Hic est iesus
 propheta a nazareth galylee. Et per certo charissimi.
 Ista hodie sunt contra multos: quod vere multi sunt hodie
 in seculo et in claustris qui non debent dici nazarei
 sed iebusci. id est non florentes. sed fetidi. non alios cu-
 stodientes. sed suffocientes. non ab alijs separati. sed
 communibus uitijs inquinati. non uncti non consecrati
 sicut Christus. De istis potest dici illud. Act. xxij. Inuentus
 hunc hominem pestiferum et constantem sedi-
 tiones et actorem seditionis secte nazarenorum. Non
 sic charissimi. sed habeamus excellentissimi moris pa-
 ramentum. nazareus inquit. exemplo Christi qui fuit
 excellens et singularis perfectionis. In perfectionis
 sanctitate

R

B

J

sanctitate. in discretionis claritate. in pditiōis puritate nec etiā ipse habet aliquē similem nec parē. Cū ipse est sicut fenix. que est avis unica & singularis nullū habens cōparē aut p̄similem in natura. Quis similis est tui in dñs dñe? non est s̄ opera tua. Et ideo de eo p̄t dici illud. Deut. vi. Deus vnus est. Habuit ergo excellenti singularitatem. nazarenus. ¶ Quarto dico. q̄ iste habuit p̄sidēte iustā equitatē. q̄ rex iudeor. Charissimi istud v̄bū est. est generalissime. significationis oibus em̄ rebus p̄t cōpetere. & de rebus oibus predicari & applicari. oia em̄ participant essentiā & esse cuiuscunq; pditiōis existant. Itēvera charissimi tale v̄bū debet esse platus. q̄ iste debet se generaliter equaliter ad oia habere. & sine acceptione personarū oibus suis subditis se cōdicare. & oibus equaliter s̄m. merita personar. & s̄m proportionē. correctionē iuste & debite discalare. & de tali p̄lato dici p̄t qd̄ de deo dicit: Sap. vi. Equaliter est cura illi de oibus. Talis em̄ deus est. q̄ sicur dicit. Act. x. In veritate cōperi. q̄ nō est acceptio personar apud deū. Tales em̄ debēt esse ecclesiastici. maxime p̄lati iudices. p̄ncipes & rectores. sicut precipitur Deut. j. Siue cuius sit. ille siue p̄grinus. nulla erit distantia personar. qd̄ ostendit cū dicit. rex. Rex em̄ dicit a regendo. cōq̄ oēs suos subditos debet eque regere. & ḡnialiter debet ad oēs suum prouidū regimē dilatare. Et de hoc Ezech. xxxij. Unus erit oibus imperans. Et nota q̄ p̄latus potissime debet imperare & cōparari regi apud qui summā h̄z māfuetudinē. & sine acceptione oēs equaliter regit. Applica de rege apud q̄cquid volueris. Sed h̄c ista sunt p̄tra multos q̄ vere nō sunt sicut reges apud. per benignitatē. māfuetudinē & clemētā ac eq̄tatē. imo sicut rex aul̄ p̄ crudelitates & iniquitatē per superbiam vanitatē. Dic de aquila cōtra fideles p̄latos. p̄ncipes. iudices & rectores sicut volueris. Et ita p̄t dicere subditi illud Dan. ij. Tradidisti nos in manus inimicorū pessimorū. p̄uaricatorūq; & regi iniusto & pessimo. Rex enim iniustus est crudelis. & raptor et personar acceptor. q̄ nō c̄pedit et promouet nisi nos. familiares & cōpatriotas. P̄uaricatores enim iniqui mali sunt talium. coadiutores & officiales & aduocati. Applica quicquid volueris de acceptione personarum. Non sic charissimi non. s̄ habeat quilibz ecclesiasticus & maxime p̄latus c̄m p̄lo christi videlicet

Prichidēte iustā equalitatē. Amicitie p̄mptā charitatem. Et sic cuiuslibz Excellentie singularitatem. Patientie fortis firmitatē: dicitur. est. Ista enim sunt quatuor membra auctoritatis. Et sic erimus cōformes deo p̄po quia sicut dictū est. habuit verā realem existentiam q̄tum ad diuinitatem. quia vere ipse fuit eternitas diuinitas & incommutabilis. quod ostēditur cum dicitur est. Ista ergo de est esse. essentia. gratia breuitatis sufficient.

Estas. Est tempus ani calidum. & in quo sol est nobis propinquior et viciniōr. Cum ergo estas plures habeat p̄prietates: possumus aduertere q̄ s̄m diuersas conditiones potest diuersa significare Unde breuiter possumus notare. q̄ estas significat. Tempus scilicet.

Denie.
Gratie.
Glorie.
Vite presentis.
Prosperitatis.
Aduersitatis.
Diē nobis exhibite charitatis
Et sic dico. q̄ inuenit. Estas
Culparum abolitiua
Virtutum reparatiua
Bonorū premiatiua.
Laboz cumulatua.
Maloz consolatiua.
Doloz aggregatiua.

¶ Primo ergo dico. q̄ per estatem intelligitur tempus venie vel penitentie. ista est enim. que culpas abolet & abstergit. Sicut enim videmus. q̄ in tempore estatis solent a sole arbores interius penetrari. & gummosi ac viscosi liquores exterius erpelli. Ita tandem flores. fructus folia generari & p̄duci. Sic vere charissimi in estate penitentie homines pene

Cunctoz ampliatiua. trantur a sole idest a diuina gratia per deuotionem & contritionem. viscosi humores emittuntur per confessionem. et tandem boni fructus. idest bona opera producuntur per satisfationem. Unde de tali estate potest dici illud Gen̄is octauo. Estas & hyems. nox et dies non requiescent. Estas enim est feruor & acerbitas contritionis. Hyems pluuia est humor et tenertitas lachrymationis. Nox obscura est: horror & profunditas meditationis. Dies clara est splendor et iuciditas contemplationis. Ista enim se habent per ordines. Quia primo homo fit feruidus. p̄ contritionem. Estas Secundo homo fit roidus. per lachrymationem. Hyems. Tertio homo fit obcurus per timorem & p̄fundam meditationem. Nox. Quarto vero homo efficitur hylaris et clarus. per conscientie depurationem. Dies idest per sp̄i consolationem Ista est ergo estas venie seu penitentie. ¶ Secundo dico. q̄ est estas gratie. Sicut enim in estate fructus abundantant. volucres cantant. luta siccantur. homines distantur. Sic vere in statu gratie quando scilicet sol in sticte chustus nobis est per charitatem. p̄pinquus. tūc procerto solent fructus bonorum operum abundare volucres diuine laudis gratiarum actiones resonare. luta peccatorum solent desiccari. & merita bonorū operum ampliari. Unde de statu gratie potest dici illud psalmiste. Tuus est dies & tua est nox. tu fabricatus es auroram & solem: tui sunt omnes fines terrę. statem et ver tu plasmasti ea. In quibus verbis aduerte. q̄ istud pronomen tuus: qd̄ est pronomen possessiuum. aggregat in possessionē dei. & in estate statu gratie quatuor genera persouarum.

Diem. fulgore nitentes. Dies.
Noctem. Per que Timore palentes. Nox.
Auroraz denotant Humore madētes vel dulcore
Et solem. fluentes. Aurora
Amore vel calore feruentes. Sol. Sit ergo in nobis.
Splendor bonestatis. Dies. Ista auctoritatē
Umbra humilitatis. Nox. potes prosequi ap
Dulcor pietatis. Aurora. p̄ficare v̄bicunq; in
feruor charitatis. Sol. themate in perso
na dei dicitur: tuus. vel tui. vel etiam posset dici de estate. sed omitto gratia breuitatis. ¶ Tertio dico. q̄ per estatem intelligitur status glorie. Sicut enim in estate fructus ad quos homo laborauerat per totum annum recolliguntur. feruores sunt ampliores. dies longiores. noctes breuiores. Sic vere charissimi in estate glorie paradisi omne illud premium ad qd̄ & p̄pter qd̄ ordinantur omnes labores totius anni. idest totius vite humane recipitur & habetur. Ibi etiam est dies perfectissime scientie. que quidem est longissima: quia sc̄z nunq̄ corrumpitur seu deficit. Nox etiam ignorantie ibi est breuissima. q̄ sc̄z beati parum aut nihil ignorāt q̄ sicut d̄: Apoc. xij. Nox nō erit in ea. Et Esa. lx. Non occidet vltra sol tuus. & luna tua nō minuet. Jē etias sunt ardores feruētissime charitatis etc. Cū de tali estate potest dici illud Eccl. l. Quasi lilia que sunt in trāsi tu aque. & quasi thus redolens in diebus estatis. Sancti em̄ qui sunt in patria sunt quasi lilia per puritatē. sunt in trāsi tu aque p̄ voluptatē. sunt quasi thus p̄ orationē & deuotionē sunt redolētes p̄ fame diffusionem. sunt etiā in diebus estatis: p̄ feruorē & dilectionē. Animalia em̄ que in hyeme p̄pter defectū cibi macerant. solēt in estate p̄pter ciboz copiam impinguari. sicut p̄t in ouibus. & similibus. Animalia h̄o que p̄pter defectū & paucitatē motus ciboz copia in hyeme impinguntur. sicut sunt porci. in estate postmodū p̄pter motus multitudinē a carnibus paupant. Sic h̄c charissimi illi qui in hyeme huius vite sunt paupes & depressi. et qui propter carentiā bonorū t̄palius sunt carnibus. & diuitijs denudati. sicut sunt oues idē. simplices & pauperes. isti dico in estate. i. in etate felicitatis impinguntur. & voluptate bonorū omnium replebunt. ps. Replebimur in bonis domus tue. Sed p̄culdubio p̄ orci

mat ebrius aliud q̄ v̄deat se videre. Ad q̄d facit fabula Quidij de bacho deovini. l. ij. fabulavitima. de quo dicit. Q̄d cū esset iuuenis pulcherrimus ⁊ a nautis tyr̄rhentis deferret in nauib; tunc eius factū est q̄armamēta nauis mutata sunt in linceos. tigrides et pantheras. q̄d timētes nauē de nauī profilerūt ⁊ in mari submersi fuerūt. hoc autē ad ostendendū virtutē vini a poetis fictū est. v̄tz qualiter bachus idē vinū facit res aliter q̄ sint imaginarij. tyvū pro alio estimari. ⁊ remus nauis esse tigridē opinari. Quare reuera lesa ⁊ turbata imaginatio: de rebus nō veraciter estimat. sed vnus esse putat aliud. Sicut ad literā pt̄z de melancholico. q̄ p̄pter infectionē cerebri ab humore melancholico seip̄s q̄m̄ estimat esse regē vel etiā bestiā seu auem. Quisq̄ celum humeris portare. q̄isq̄ caput aurē vel arietinū habere. sicut in pluribus locis exemplificant naturales. Virtus enim estimatiua inficitur. ⁊ infecta de rebus non veraciter opinatur. Sic reuera dico loquendo spiritualiter. q̄ multi sunt quoz̄ fantasia ⁊ imaginatio. interior sensus ⁊ ratio quasi penitus sunt corrupti. Vinum em̄ sanguis ⁊ humor. voluptas: vanitas: ⁊ prosperitas terrenoz̄ ipsos inficit multipliciter ⁊ corumpit. ps̄. Corrupti sunt ⁊ abominabiles facti sunt non est qui faciat bonum. Et ideo pro certo isti nesciūt de rebus veraciter iudicare. imo solent multa false ⁊ male estimare. Vñ de inuido dicit Prover. xxiij. q̄ ip̄e ad similitudinem artioli ⁊ conectoris estimat. q̄d ignorat. **C** Morabo ergo q̄ mali male estimāt ⁊ iudicant. De summa veritate que cūctis p̄minet. Estimāt et de iusti bonitate que a malis abstinet. go mali male de vite vanitate que corpus sustinet. le de dei maiestate ⁊ hoc potissime faciunt ydololatre. qui deitate attribuant lapidibus atq̄ lignis. ⁊ etiam hominibus mortalibus ⁊ terrenis. sicut apparuit in illis qui credit derunt ioueni. Herculem. esculapium. ⁊ saturnus dei ficatos. quos tamen constat fuisse mortales homines impios et iniustos. Contra quos dicitur. Sap. xij. q̄ eū qui ante t̄ps tanq̄ homo honoratus fuerat deū estimauerunt. ⁊ incommutabilem deitatis nomen lignis ⁊ lapidibus imposuerunt. Et ideo in ps̄. dicitur. Estimati inique q̄ ero tui similis. Istud etiam pertinet ad illos qui p̄ obstinationē ⁊ superbiam dei iustitiam contemnent. videntur eam nimis leuem estimare. et de eius duricia non curare figurati in illo bebb; moth: de quo dicit. Job. xli. q̄ quasi stipulam estimabit malus ⁊ deridebit vibratē bastam. Pertinet etiam ad illos qui b̄nficia dei nesciunt cogitare imo illud q̄ a deo recipiunt credunt a se ⁊ a suis meritis obtinere. figurati in nabuchodonosor. Esa. x. Qui quāq̄ a deo missus ⁊ ordinatus esset tanq̄ virga furoris sui ad regna plurima conterenda ip̄e tamen potentiam illā ⁊ fortunā a deo sibi datā sibi attribuebat ⁊ suis virtutibus ascribebat. Unde ibidem dicitur sic. Ad gentem salacē mit tam eum ⁊ contra populum furoris mei mandabo illi vt auferat spolia ⁊ diripiat pedem. Sequitur. Ip̄e autē non sic arbitrabitur ⁊ cor eius non ita estimabit. Et reuera multi sunt tale. qui. s. nō p̄siderāt se esse baculos furoris dei in filios pestilentis. nec considerant q̄ post q̄ quis virga puerum castigauit. ipsam virgā in ignem ponit. Sic etiam dominus postq̄ crudelēs et impios ad castigationē suoz̄ accinserit. ipsos finaliter igni tribulationum committit. Pertinet etiam talis estimatio ad viros furibundos ⁊ superbos. qui se estimāt vltra posse facturos. sicut de superbo antiocho dicit. ij. Machab. v. q̄ ip̄e p̄ superbiam estimabit se terrā ad nauigandum. pelagus vero ad iter agendum deducturum. Patet ergo quomodo mali male estimant de dei maiestate. **E** Iterum dico. q̄ mali male estimant de iusti bonitate. Sicut enim teste Arist. Pueri sua innocentia alios mesurant. ⁊ inde est. q̄ pueri cum sint innocentes omnes alios innocentes forma simili credant esse. Et ideo facilliter solēt credere ⁊ alijs assentire. Sic isti et propria nequicia alios estimant et iudicant de

eisdem: q̄ enim ipsi mali sunt. hic est q̄ omnes alios malos credunt. q̄ se sciunt non esse bonos. ⁊ ideo omnes alios estimant esse malos. Eccle. x. Stultus iuxta viam suam ambulans cum ⁊ ip̄e insipiens sit: omnes stultos estimat. Isti figurati sunt. j. Reg. j. in Ibeli sacerdotē: qui annam eo q̄ feruenter orabat. temulentā ⁊ ebriā estimabat. figurati sunt etiam in Thobia: de quo dicit Thobie. ij. q̄ ip̄e vocauerat ad se angelum quem hominem estimabat. q̄. s. tales illos qui feruenter sciunt orare p̄ deuotionem. illos etiam qui sunt angeli p̄ vite mundiciam. ⁊ carnis macerationem. ⁊ coercionem credunt ⁊ estimant esse malos ⁊ homines carnales ⁊ stutibus nudos: ⁊ abundantia criminum temulentos. Et breuiter boni p̄t dicere de quolib; tali malo estimatore illud. Sap. ij. Tanq̄ nugaces estimati sum⁹ ab illo. Sicut etiā David sanctus de se ip̄o dicebat in ps̄al. Estimatus sum cum descendentibus in lacum: In persona etiam ip̄oz̄ maloz̄ dicit. Sap. v. Hos autem vitam illoz̄ scz̄ bonoz̄ estimabamus insaniam. ⁊ finem illorum sine honore. Ecce quō computati sunt inter filios dei. Isti ergo mali male estimant de iusti bonitate. Demum dico. q̄ mali male estimant de vite vanitate. Et sic dico. q̄ ipsi male estimant. De terrenis. que diligunt nimis diligenter. De eternis que negligunt nimis imprudenter. De virtualibus. que eligunt nimis negligenter. De terrenis dico male estimant Sap. ij. Difficile estimamus que in terra sunt. Cōstat em̄ q̄ in estimatiōe istoz̄ terrena sp̄ialibus preferunt: Et tñ scriptū est ad Heb. xj. q̄ moyses maiores diuitias estimauit improperū. xpi thesauris egyptiorū. Vñ de istis dicit. j. Thi. vj. q̄ ipsi estimāt questū esse pietatē. Pueri em̄ magis estimāt pomū q̄ castrū. auem q̄ lucē. nutricem q̄ matrem. De eternis etiam male estimāt. q̄. s. ip̄a non tantū diligūt vt deberēt. vñ de hoc p̄t dici illud Sap. xvij. Estimauerūt deteriora esse q̄ nō videbant. q̄. d. Inuisibilia bona deteriora esse visibilibus ab eis estimātur. De sp̄ialibus v̄o bonis aut ⁊ tualibus qualiter par estimant ab istis p̄z Sap. vij. vbi d̄. Tanq̄ lutū estimabit argētū. Argentū em̄ sp̄ialia bona designat. que ab istis lutea reputant. Breuiter ergo patet quomodo inuenitur estimatio. imp̄i iusti ⁊ dei. Sufficit. **Estote. Estote.** Nota q̄ istud vocabulū estō cū sit depēdens de suis es. p̄ significare realē existētiā: veritate. robur. cōstantiā ⁊ p̄seuerantiā. sicut sum es. que tūc t̄ps nobis iubent. q̄n p̄ impatiū esto vel estote nobis d̄. sicut illud Ero. xxij. Ascēde in montē ad me ⁊ esto ibi. ⁊ p̄seuera ibi. Et illud. j. Reg. xvij. Estote vir fortis ⁊ p̄liare p̄liā d̄. ⁊ illud. ij. Reg. ij. Estote filij fortitudinis. Erponamus ergo illō Apoc. ij. Estote fidelis vsq̄ ad mortē. ⁊ dabo tibi coronam vite. Et aduertamus q̄ quatuor sunt quare ⁊ athleta in stadio fortius pugnat ⁊ p̄seuerat scz̄ Exterior exhortatio. Sic ⁊ dico. q̄ nos debem⁹ sta Interior obligatio. biles ⁊ fortes esse. q̄ ad hoc d̄ Interior tribulatio. strictus exhortamur. esto q̄ ad Largo prematio. hoc veracius obligamur. fidelis inquit. q̄ in hoc breuissime tribulamur. q̄. s. tñ vsq̄ ad mortē que nihil durat. q̄ ex hoc cōtissime p̄miamur dabo inquit tibi coronā vite. Iste em̄ sunt quatuor cāe que faciūt hoīem stabilē ⁊ p̄stātē laborantē ⁊ p̄seuerātem. s. exhortatio. obligatio. vite breuitas. lucri quātitas seu bonitas. primo ergo estote p̄stātes. q̄ v̄us ad hoc exhortat q̄ d̄. Estote est impatiū mōf. Equi em̄ tūc t̄ps melius ⁊ audacius currūt ⁊ pugnat q̄n rubis ⁊ acclamationibus exhortant. Accipit etiam melius volat ⁊ rapit q̄n ab ancupe exhortat ⁊ acclamatur. Canes etiam tūc feruentius laborant ⁊ currūt q̄n a magistris suis exhortant ⁊ excitant. Sic vere charissimi: videmus q̄ magister noster d̄ns pelati ⁊ predicatores ⁊ boni socij nō cessant nos continue exhortari. monere et excitare ideo pro certo debemus ad bene operandum animari ⁊ roborari. Estote inquit. Et ideo

notare possumus q̄ deus ad multa nos principaliter exhortatur per. Esto. scilicet. Ad:

- B** Charitatis vicissitudinem.
- Pietatis plenitudinem.
- Sobrietatis sanctitudinem.
- Sagacitatis limpiditatem.
- Honestatis pulcritudinem.
- Firmitatis fortitudinem.
- Item esto.
- Pacificus in conversando.
- Benignus in agendo.
- Cautus in respondendo.
- Diligens legem scrutando.
- Providens mortem meditando.
- Stabilis fidem observando.
- Agilis in obediendo.
- Vigil fidem predicando.

Ad charitatis dico vicissitudinē. Unde ad Gal. iij. Esto si cut ego. quia ego si cut vos. Item ad pietatis plenitudinē. Luc. vi. Estote misericordes: sicut et pater vester misericors est. Item ad sobrietatis sanctitudinem. i. Timot. iij. Ministerium tuus imple. sobrius esto. Item ad sagacitatis limpiditatem. i. Petri. iij. Esto

Doctus & tutes oēs admittēdo. te itaq̄ prudēs. Item ad honestatis pulcritudinē Job. xl. Esto gloriosus & speciosus induere vestibus. Item ad firmitatis fortitudinē. Eccl. v. Esto firmus in via domini. Et. i. Reg. xvij. Esto vir fortis & preliare prelia domini. Item dico q̄ per esto nos exhortamur ad pacifice vivendum Mat. v. Esto consentiens aduersario tuo dum es in via cum eo. Item ad benigne agendum Eph. iij. Estote inuicem benigni. Item ad sapiēter loquendum Eccl. xxxij. In multis esto quasi inscius. & audi tacens simul & querens. & loqui in medio magnorum non presumas. & ubi sunt senes nō multum loquaris. Item ad legem diligenter cogitandum atq̄ seruandum. Eccl. xviij. In medio cogitantium legem dei assiduus esto. Item ad futura prudenter meditandum. i. mortem iudicium & infernū Eccl. xviij. Memor esto qm̄ mors non tardabit. et Eccl. xxxvij. Memor esto iudicij mei. Item ad fidelitatem firmiter obseruandum. Apoca. ij. Esto fidelis vsq̄ ad mortem. Item ad agiler obediendum & bene operandum Eccl. xxxij. In omnibus operibus tuis esto velocis. Item ad vigilanter alios informandum Apoc. ij. Esto vigilans et confirma cetera que moritura erant. Item ad humiliter se regendum & ordinandum Eccl. xxxij. Rectores se posuerunt. nol. extolli. esto in illis quasi vnus ex ipis. Item ad sancte & sinceriter perseuerandum atq̄ inuocandum Leuit. xi. Sanctificamini & estote sancti. Et Leuit. xi. Et vos sancti estote quoniam ego sanctus sum. Item ad docte & sagaciter omnia faciendum Mat. x. Estote prudentes sicut ser. &c. In quibus etiam verbis ipse exhortatur ad sapiētiā & subtilitatem. Estote inquit prudentes. Exhortatur etiam ad & eutes. i. ad patientiam & fidelitatem. sicut inquit serpentes. qui. i. totū corpus defendēdo capite exponūt. Ad spantiam & benignitatem. Simples inq̄t sicut. col. Simus ergo stantes pmanētes & pseuerantes. qz ad hoc deus exhortat. Esto inquit. Secdo. qz ad hoc homo obligat. qz oñdū cū dicitur fidelis: fidelis em̄ dicitur a feudo. eo q̄ illi qui feudū a dño suscipiunt ad fidelitatem seruandā se obligāt & exponūt. & ideo tales vasalli & fideles dñi in suum tenent defendere. & pro ipso pugnare & laborare Sic vere qz r̄pus plura feuda. & plura beneficia nobis dedit. & per psequens ad fidelitatem sibi seruandā & impēdendā nos omnes plurimum obligauit benedico. q̄ pro ipso debemus stantē & fideliter laborare. pone exemplum quomodo elephas liberatus a fouea sequitur venatorem. Item de leone de quo in historia hierosolymitana. qui per militem liberatus a quodam serpente qui ipsum intortauerat ipsum milites secutus contra hostes pro eo pugnabat. & pedas quas capiebat eidem apportabat. Bene ergo precipitur. Eccl. xviij. fidem posside cum amico tuo. & in tempore tribulationis permanc illi fidelis. Simus ergo constantes & perseuerantes. quia ad hoc obligatur. fi

delis inquit. Act. xxij. Esto constans paulc. Tertio qz ad tempus breue limitatur scilicet vsq̄ ad mortem. Miles em̄ fortius pugnat & constantius perseuerat quando scit q̄ labor suus habet modicus durare. Sic vere qz labor bonorū nō habet durare nisi modicu scilicet dum durat misera vita nostra vsq̄ inquit ad mortē bene sequitur q̄ constanter debemus pugnare operari & laborare. Iuxta illud Eccl. iij. Usq̄ ad mortē certa pro iustitia Et Mat. ij. Esto ibi vsq̄. dūz dicā tibi. Quarta vero debemus esse stantes & laborantes. qz lucrum magnū repositatur. qd ostendit cum dicitur. Dabo tibi coronā vite. Corona em̄ vite est glia paradisi. que corona dicit. qz ipse deus qui ad modum corone caret sine & principio. est merces laborantium corona. Ista em̄ est corona stellarum. xij. i. xij. particularium gaudiorū que sunt in patria. quibus mulier. i. anima beata cōstituta coronata. Uide. s. de. xij. numerata a beato Ber. circa finem &c. Teruntamē valde consideranda sunt verba apo. ij. Timo. ij. Nemo coronabitur nisi qui legitime certauerit. Et ideo bene sequitur ibidem. Labora sicut bonus miles xpi qz prout dicit Jaco. i. Beatus vir qui suffer tentationes. qm̄ cū probatus fuerit accipiet coronam vite. quā repromisit deus diligentibus se. sicut ibidem. Estote scōrōi vbi & nō auditores tantū Bene ergo dictum est q̄ standum est & strenue laborandum propter lucrum quod repositatur. propter terminum qui breuiatur. propter animam seu domine qui obligatur propter dominū qui exhortatur &c.

Estus.

Nota q̄ in scriptura triplex inuenit estus. Est ci est. Uiriosus & tuosus. dolorosus Estus vitiosus est auaricia seu cupiditas. Estus virtuosus est amicitia amor & charitas Estus dolorosus est violentia seu aduersitas. De estu ardoris & concupiscentie pōt dici illud Thiere. xxxij. Cadauer eius proieci ad estum per diem. Cadauer em̄ signat fetentem carnem luxuriosorū vel vilem concupiscentias auarorū. qui estu luxurie auaricie inflāmantur. Unde Judith. viij. dicit. de manasse. q̄ in diebus meis ordaece. Instabat enim super alligantes manipulos in campo ecce signū auaricie: venit estus super caput eius & mortuus est. Concupiscentia em̄ solet Urere. Urere dico vsq̄ per sollicitudinē Gen. xxxij. Soluere. die nocteq̄ estu uebar & gelu. fugiebatq̄ Premere. somnus ab oculis meis. Soluere etiam. i. per luxurie turpitudinē. Ela. v. Ue qui surgitis mane ad ebrietatē sectandā. vino estu. concupiscentia est luxuria. Prover. xx. luxuriosa res est vinū. Premere p̄ terrenorū pondus & grauedinē. Mat. xx. Portauimus p̄dus diei & estus. Item de estu amoris. & amicitie potest exponi illud Job xxxvij. Indica mihi per quā viā spargis lux super terram & diuidis estus. Item de estu aduersitatis & violentie pōt dici. q̄ duplex est estus aduersitatis. i. temporalis & eterne. Temporalis fuit ille de quo b̄r Jone. iij. Ortus est sol sup caput ione & estuabat. Eternus est ille de quo dicit Apoc. xv. Estuauerūt homines estu magno & blasphemauerunt deū. A talibus ergo estibus saluantur iusti. qz sicut b̄r Hier. xvij. Beatus vir qui confidit in dño & erit tanq̄ lignū qd transplantatur super aquas & ad humorem mittit radices. & non timebit cum uenerit estus. Ista omitto prosequi quia paucissime sunt auctoritates. & quia superius dictum est de calore & de ardere. Predictas etiam figuras de estuatione ione & manasse &c.

Esuries. Esurie

Idem sunt. Esuries em̄ nihil aliud est q̄ vehemens appetitus sumendi cibuz Sicut de r̄po dicitur. Mathei. iij. Cum ieiunasset. xl. diebus postea esuriit. Potest tamen transumptiue significare indigentiam qualemcumq̄. sicut dicitur in ps. Diuites eguerunt & esurierunt. Vel etiam significare potest quodcumq̄ desiderium vel affectum. sicut Mathei. v. Beati qui esuriunt & sitiunt iustitias. Notabis ergo. qd in scriptura reperitur esuries.

Iustum,

Justorum. Primo esuriunt iusti. Celum equitatis.
 Miseroꝝ. Celum honestatis. zelum charitatis. Ce-
 Iniquoꝝ. lum felicitatis. Esuriunt enim iustitia. vt
 Beatoꝝ. mali puniantur. Isti enim affectant et zelant
 pro iustitia. Mat. v. Beati qui esuriunt et sitiunt iusti-
 tiam. qm̄ ipsoꝝ est regnũ celoz. ¶ Item esuriunt fan-
 ctitatem et gratiam seu eucharistiam. vt inde nutrian-
 tur. omnis enim natura suum et sibi conueniens appetit
 et esurit nutrimentũ. Gratia aut̄ et eucharistia. sapien-
 tia et doctrina sunt anime nutrimenta. quinimo etias
 penitentia. et abstinentia q̄ sint de se tristia. et amara
 esurit et affectat anima deo grata. Unde. Prouer. xxvij.
 Anima esuriens. amarum pro dulci sumat. Item esuri-
 unt. charitatem. vt inde reficiant. Unde de p̄mis pa-
 tribus ecclesie dicit in ps. Quod deus collocauit. illic esu-
 rientes. et constituerunt ciuitatẽ habitationis. Ciuita-
 tem inquit. idem ciuium vnitatẽ. que sc̄z charitas est.
 ¶ Item esuriunt celus. felicitatis in qua satient. boni
 enim in miseria huius vite valde esuriunt. satietatẽ glo-
 rie paradysi. Luc. iij. Consummatis diebus esuriit. Sic
 ergo p̄s. quod esuriit iusti. ¶ Secũdo dico. q̄ esuriit pau-
 peres miseri. Generaliter enim per esuriẽ intelligit ino-
 pia. paupertas et miseria. indigentia. vacuitas et tenui-
 tas bonoꝝ temporalium. que vtiq̄ valde est comen-
 dabilis. quia per istam venit ad satietatem bonoꝝ
 eternoꝝ. Iuxta illud Luce. i. Esurientes impleuit bo-
 nis et diuites dimisit inanes. Et nota q̄ talis esuriens
 potest esse valde utilis. ¶ Per hanc enim:
 Mundũ p̄temimus. Dico ergo q̄ per esuriẽ pau-
 Celum appetimus. pertatis. mundus p̄temit.
 Deum requirimus. Sicut enim puer cum aliquo
 Culpas euadimus. amaro solet a matris yberibus
 ablacari et separari. Sic vere homo qm̄ videt q̄ mater
 sua minus infert ei tot amaritudines. tot miseras et
 paupertates. solet ipsum continere. et yberalluaz falla-
 cum voluptatũ effugere et horrere. vñ Act. x. Cum esu-
 ritret voluit gustare. ¶ Itẽ dico q̄ per esuriẽ celum ap-
 petitur. Aquila enim filios et pullos suos in nido facit
 esurire vt necessitate cõpulsu nidũ dimittat et volare su-
 perius assuescant. Sic et deus in mundo isto facit ho-
 mines bonos sitire et esurire. indigere et miseras susti-
 nere. vt sic cõpellant alibi solatiũ querere nidũ huius
 mundi p̄temere et sursum ad celũ per desideriu euolare
 de tali esurie dicit. Luce. vi. Beati qui nũc esuritis. q̄
 saturabimini. Nũc enim id est in hoc seculo bonũ est esuri-
 re. vt in alio possimus esse angelis manducare. Mas si-
 cut mercenarius qui per totũ diẽ laborauerit in agro.
 esuriens solet sero a patrefamilias benigniter recolligi.
 et affluẽter reficere et satiari. Si vere illi qui in hoc mũ-
 do sunt in esurie et labore in sero mortis a deo recolligẽ-
 tur et voluptate eterne glorie replebunt. Quia sicut dicit
 Apoca. viij. non esurient neq̄ sitient amplius. neq̄ ca-
 det sup illos sol. neq̄ vllus estus. p̄ hãc ergo celo appeti-
 tur. ¶ Adhuc dico. q̄ per esuriẽ deus requiritur. Si-
 cut enim pulli quando esuriunt. solent ad matrem re-
 currere et clamare. Quando etiam galline et anseres
 sunt famelice. tũc solent ad homines recurrere et ipsos
 vt aliquid accipiant infestare. In estate vero quando
 satis quidem comedere inueniunt. tunc petere de ho-
 minibus dedignantur. Sic vere q̄ diu. homo est in esu-
 rie paupertatis. tandiu ad deum recurrit et ipsum sup-
 plicat et requirit. Gen. xij. vbi dicitur. Quod plebesu-
 riente clamauit ad Pharaonem alimenta petes. Quia
 vero homines mundi replentur et satiantur tunc ad de-
 um recurrere non dignantur. Unde Baruch. ij. Deus
 deficientes et anima esuriens dant tibi gloriam: per
 hanc ergo esuriẽ deus requiritur. ¶ Deniq̄ dico q̄
 per istam esuriẽ culpa euaditur seu diluitur. Sicut
 enim esuries et abstinentia impediunt infirmitates. et
 reddunt hominem quietum et sanum corporealiter. Sic
 vere quando homo p̄e. paupertate compellitur esuri-
 re. et a mundi diuitijs et delicijs abstinere. tunc pro certo
 infirmitates multoꝝ peccatoꝝ euadit. et a talibus

preseruatur. quia communiter per talem dietam sana-
 tur homo a febre. auaricie et ab apostemate superbie.
 Unde apostolus. talem esuriẽ elegit. sicut dicitur. j.
 Cor. iij. Adhuc inquit esuriunt et sitiunt. alapis ce-
 dimur et nudi sumus. Talis ergo esuries quamq̄ sit tri-
 stabilis et amara. est tñ animabus utilis atq̄ sana. Et
 idco talibus sic esurientibus est miserandum et compa-
 tendum et etiam subueniendum. Iuxta illud Esa. lviij.
 frange esurienti panem tuum etc. Et de thobia dicitur
 Thobie. j. q̄ esurientes alebat. nudis vestimenta p̄be-
 bat. Cum tñ p̄trarium faciant impij q̄. Esurientes et
 paupes molestant et ledunt. ipsosq̄ per rapinas et iniu-
 rias exasperant et confundunt. vnde Job. xxij. Esurien-
 ti subtraxisti panẽ. Ista est ergo esuries struosa et susti-
 nenda. qua. s. esuriunt pauperes et miseri. ¶ Tertio dico. q̄
 est alia esuries detestanda et fugienda. qua esuriunt nes-
 quam et temeri. Et ista esuries significat. famem.

Temporalis auaricie. famẽ dico auaricie. Sicut enim
 Crudelitatis et seuitie canis semper esurit et famescit
 Infernalis indigentie sic multi sunt qui per famem
 auaricie semp diuitias esuriunt et affectant Prouer. xij.
 Anima dissoluta esuriet. Et in ps. Esurientes et sitiētes
 anima eoz in ipsis defecit. Isti enim semp esuriunt et nũ-
 q̄ satiari possunt. Esa. ij. Declinabit ad dexteram et
 esuriet et comedet ad sinistram et non saturabitur. Ite
 est esuries crudelitatis et seuitie. Quia sicut animalia
 crudelia semper esuriunt et cupiunt alijs nocere. sic cru-
 deles principes et tyranni semper esuriunt et desiderant
 alios infestare. Prouer. xvij. Leo rugiens et visus esu-
 riens princeps impius sup populũ pauperẽ. Vñ de fa-
 melicis nobilibus dicit Esaie. viij. Cũ esuriant infestent
 et maledicet regi suo. ¶ Itẽ est esuries infernalis indig-
 gentie. de qua Esa. lxxv. Ecce serui mei comedent et vos
 esurietis. Et sic p̄s q̄ est esuries qua languent temeri.
 ¶ Quarto dico. q̄ est esuries qua habet luperi. s. beati
 q̄ semp deo fruunt et tñ ipm̄ semp desiderant. et cũ qua-
 dã p̄tinuandi esurie in eo delectant. de quo Ecc. xxij.
 Qui edunt me adhuc esurient et qui bibunt me adhuc
 sitient. Sufficit.

Nota q̄ ista dictio et est dictio copulatiua
 et aggregatiua. Solet enim dictiones dictio-
 nibus copulare. et sententias sententijs aggre-
 gare. Sine ista enim dictione nulla oratio orationi. nec
 verbo verbo seu sententia sententie iunguntur. Cum er-
 go ista semper significet copulam vel augmentum
 Copulã dico. sicut cur dicit Act. iij. Petrus et Job. ascen-
 debant in templum. Augmentũ dico seu additamen-
 tum sicut cum dicit. Gen. i. In principio creauit deus
 celum et terram Et in ps. Dominus est terra et plentis-
 do eius etc. Et enim semper addit aliqd ad p̄cedẽtia. et semper
 addit cum ulũ dictionis ps. Et auxit populũ suum ve-
 hementer possumus dicere q̄ per et pot̄ intelligi om-
 nis additio seu societas siue bona fuerit siue mala.

Nota ergo q̄ in scriptura reperitur vnum Et.
 Quod pertinet ad supernam diuinitatem.
 Quod pertinet ad fraternam societatem.
 Quod pertinet ad internam mentis charitatem
 Quod pertinet ad externam gentis p̄auitatem.
 Dico ergo q̄ inuenit in scriptura vnum Et q̄ ad deũ
 spectat et pertinet. Vnus et. fraternus. per q̄d vñ iustus
 splendet et eminet. Vnus et. infernus q̄d diuersa ligat
 et continet. Vnum et. externus q̄d terrena ambit et reti-
 net. ¶ Primo ergo est vñ et. q̄d pertinet ad supernas
 diuinitatem. Ista enim dictio et inq̄tum est copulatiua
 et adiunctiua pot̄ significare ipsum deũ. qui. s. manute-
 nendo copulat vniuersa. et per suã eternã p̄uidentiam
 moderat et colligat totius armoniã vniuersi. In reꝝ enim
 machina nunq̄ tot diuersę nature inuicẽ moderant enẽ
 nisi per istũ et. i. per ipsum deũ pariter iungentẽ et ad-
 proportionẽ debitã reducerent ps. Et tu dñe in p̄ncipio
 terra fundasti. et opera manũ tuaz sunt celi: sequitur
 Tu aut̄ idẽ ipse es et animarũ nõ deficiet. Vides etiam
 copulatiue et charitatiue ligat et vñ. ipsosq̄ inuicẽ
 cc ij

in unitate fidei & charitatis: piungit. **Alie. xvj.** Separa-
uit vos ab omni populo. & iunxit sibi ut seruiretis ei. **Do-**
tissime autem ista dictio et. spectat ad dei filium. qui piungit
deum & hominem in unitate persone. & qui mediator est dei &
hominum homo ipse ihesus: Spectat etiam specialiter ad spi-
ritum sanctum. qui. s. patris & filii amor & amoris nexus. qz. s. si
cur dicit. **j. Jo. v.** Pater & verbum & spiritus sanctus huius
eres unus sunt. Et filius **Jo. x.** Ego & pater unus sumus.
Unus dico. s. per et. spiritum qui nos unuit. Et etiam. i. ipse
deus. non sola habet virtute copulatiuam ut visus est
immo etiam huius virtute aditatio & adiunctiuam. per istum
enim omnia bona in homine multiplicantur & virtu-
tes virtutibus ad augentur. & post merita premia cu-
mulantur. Et benedixit eis et multiplicati sunt ni-
mis. Et possumus notare de isto et. id est. de deo copu-
latiuo & charitatiuo et bonorum omnium augmen-
tatiuo & multiplicatiuo. qd ipse est et fuit.

Fabricator mundi palatii. Dico ergo qd iste et est
Habitator carnis hospitiij. et fuit huius mundi pa-
Expilator nostri flagitij. lacij fabricator. Unus in
Tolerator grandis supplicij. principio. **Sen. legi** om-
Frequetator huius exilij. nia fecisse. & creaturaz
Predicator dulcis eloquij. oim ordine diuissime. vñ
Imperator alti fastigij. ibidem dicit. Et vidit lucem
Defensator tuti refugij. qd esset bona & diuisit lu-
Premiator magni stipendij. cem a tenebris sequitur
Castigator duri iudicij. Et fecit firmamentum
& diuisit aquas ab aquis. Sicut enim in ps. dicit. **Ipse**
dit & facta sunt ipe ma lauit & creata sunt. Et similiter
Qui est terra & pleni eius or. **zc.** **Itē iste est nostre car-**
nis hospitiij habitator. qz. i. ipse deus in virgine nostra
humanitate assumptus **Apoc. x.** Et vidit angelum alium
forte descendente de celo amictum nube. & prius erat in ca-
pite eius. & facies eius vt sol & pedes eius tanq. columna
ignis. & habebat in manu sua libellum apertum. & posuit
pedem dexte supra mare sinist. aut sup terram. Et sequit.
qd leuauit manum suam ad celum. **Iste em. et. i.** dei filius. dz
angelus ppter puritatem. Alius ppter singularitatem
fortis ppter eremitatem. Descendens ppter humilitatem
Amictus nube ppter humanitatem. prius in eius capite
ppter dignitatem vel diuinitatem. facies eius vt sol ppter
maiestatem. **Ipse huius igneos.** ppter charitatem. **Libel-**
lum huius in manu ppter scripture auctoritatem. Sup ter-
ram & mare tenens pedes. & ad celum etiam leuans manus. p-
pter generalē rex oim potatem. De isto ergo et. i. **iuq. tuus**
fuit nostre carnis inhabitator. & nostre humanitatis
assumptor dz **Daruc. iij.** In terris visus est cu hoibus
puerfatus est. **Item iste nostri fuit flagitij expiator.**
ps. Et sustulit eos de via iniquitatis eorum. **Unus dauid**
in ps. petebat per istum. id est per ipm xpm a suis in-
iquitatibus liberari di. Et in peccatis cepit me mater
mea. Et sm multitudinē misera. tu. del. **zc.** Et spm re-
ctum inno. in vis. in car. & spiritum sanctum tuum ne auferat me.
Itē ipse fuit duri supplicij zelator. s. in cruce. **ps.** Et
sustinui qd similis tristitaret. & alibi. Et flagellatus to-
ta die. **Itē ipse fuit huius exilij frequetator.** fuit enim si-
cut pegrinus in mundo. **ps.** Et intrauit israel de egypto
& iacob accola fuit in terra cham. **Itē etiam fuit dul-**
cis eloquij pdicator. i. oim viuere in hoc mundo. **ps.** Et su-
scitauit testimonium in iacob. & legē posuit in israel. **Et**
Lu. j. Et loquebat benedicēs deū. **Itē iste fuit celsi**
fastigij imperator. qd. s. summe appuit qm triumphauit
de morte resurgendo & ascendēdo. Et ideo de isto etiam
dz in simbolo athanasij. Et incarnatus est de sps san-
& resur. tertia die et ascendit in celum sedet ad dexteram pa-
tris. De officio aut imperiali. dz in ps. Et dñabit a mari
vsq. ad mare. & a flumine vsq. ad terminos orbis terra-
rum. **Et canit ecclesie. Ecce aduenit dñator dñs.** & regnum
in manu eius & potestas & imperium. de perpetuitate aut
ipsius. dz in ps. Et pmanebit cu sole & ante lunam. in ge-
neratione & gnatione. Sicut enim dz. **Dan. vij.** **Dñs et**
potestas eterna. & regnum eius qd no auferet. **Itē iste**
et. fuit tui refugij defensor. Ad impatore em. perti-

net defendere gentem suam. Et ideo xps verus imperator
descendit et ptegit oēs suos. vt de sanctis in isto et. idē
in deo sperantibus. & de deo ipsos adiuuante & ptegete
dz **Sap. x.** Et fuit illis in velamento dicit. & in luce stella-
rum nocte. Et trāstulit illos per mare rubrum. & transfudit
eos p aquam nimiam. & ab altitudine inferorum eduxit illos
Itē est & fuit magni stipendij pmiator. qz. s. iste xpi-
ter & ipsualiter. eternaliter ditat pmiat deuotos. **Iste**
em dat suis tpaliayt nutrimentum. **Scitentialia.** vt erudiant.
Sacramentalia vt reficiant. **Spūalia** vt puebantur.
Eternalia vt ppetuo leticia potiant. De tpalibus dz in
ps. Et dedit eis regiones gentium. Et alibi. **Et eduxit**
eos cu argento & auro. h. nō est in tribubus eorum infir-
mus. De scitentialibus dz in ps. **Et eduxit aquam de pe-**
tra reduxit tanq. flumina. aquas. **Ipse enim est sacra scri-**
ptura. de qua aque flumina. i. diuersa scientiaz gene-
raleducunt. De sacramentalibus dz in ps. **Et pluit illis**
mana ad manducandum & pane celi satura. eos. De spi-
ritualibus aut & tpualibus dz in ps. **Et mandant nu-**
bibus desuper & ianuas celi aperuit. **Et eduxit eos in nube**
diei tota nocte in illuminatione. **Illuminatio em nihil**
aliud est. q. gratia ipsius. De eternalibus **ho. i.** de bo-
nis eternis que ab isto et. i. a deo distribuunt dz **Mat.**
xv. **Et tradidit illis bona sua.** & vni quidē dedit. v. tal.
alij aut duo. alij **ho. vñ.** **Et luce. xij.** dz **Quo** ptinget se
& faciet illos discubere & trāsiens ministrabit illis. **Iste**
ergo fuit & est largi stipendij muerator. **Iste em et amat**
& remunerat oēs iustos suos. vñ de iusto beatificando
canit illud. **Quo** amauit eum dñs & ornauit eum isto. glo. in-
dignū. eum & ad portas paradisi coronauit eum. **Itē dico qd**
iste et. est & erit duri iudicij fulminator. i. contra malos.
Et idē & feueritate sua dicit ps. **Et occidit pingues eorum**
& electos israel impediuit. **Et puerit in sanguine flu-**
mina eorum & dedit erugini fructus eorum. & tradidit gran-
dini iumenta eorum. & possessione eorum igni. **Ecce ergo quō**
xps omnia facies in carne venit. **Soclera diluens tor-**
menta subiens. exiliū patiens. **Saluberrime erudiens.**
Infēna adiens. ad celestia rediens. suos defendēdo pspiciens
Iustis retribuēs & malos puniēs. pōt itelligi p et. **Itē**
ergo primū pncipalē. s. vñ. & qd pntet ad supernaz di-
uinitatē. **Scōdico** qd i scriptura iuenit vñ et qd p-
tinet ad fraternā charitatē & bonitatē. et em vt dictus
est copulat & addit. & sic pnt significare quēlibet virū iu-
stū. qz. i. viri iusti sunt copulatiui scipsos alijs charita-
tiue associando & inter alios charitatiue puiuādo & cō-
uersando & etiā inter discordes mediādo & eos ad con-
cordiā reducēdo. **Unus Apo. j.** **Beatus iohannes de se ipso**
dicebat sic. **Ego** **ioannes** frater vester pnceps. & socius
in tribulatione & regno **Esā. xj.** **Titulus** & ico & ouis si-
mul morabunt. & puer paruulus minabit eos. qd. **Iste**
quidē morabunt simul charitatiue puerfando. & puer
minabit eos inter eos mediādo. **Iste em iusti nō solū**
copulatiui sunt vt dictū est immo etiam aditui semp
in melius pficiendo. & virtutes virtutibus aggregādo
& vsq. ad eternaz gloriā & felicitatē crescendo. **Luce. ij.**
Crescebat & confortabatur plenus sapientia. & gratia dei
erat in illo. **Ad quod suadet scriptura Scene. j.** dicens.
Crescite & multiplicamini & replete terram. **De tali er-**
go et. id est de viro iusto sociatiuo. charitatiuo & bonoz
aggregatiuo et multiplicatiuo possumus notare & dic-
ere. qd iste multiplicatur.

florendo per bonam affectionem;	Justus em p
Creando p bonam conuersationem.	affectionem
Adadendo p deuotam lachrymationē.	plurimū flo-
Ardendo p seruentem dilectionem.	rece. ps. Et
Aiuendo p gratiam & deuotionem.	fiorebit i eter-
Adanēdo p pseruantē durat onem.	num ante do-
Auidendo plympidam ptemplationē.	minū. & Ecce.
Adadendo p eternam pulationem.	xxij. Et flo-
res mei fructus honoris & bone. Item per lachry-	mationem solet inadere. ps. Et erit tanq. lignum qd
matationem solet inadere. ps. Et erit tanq. lignum qd	plantatum

Eternus.

fortitudinem durationis. David. quiritur perfe-
 Plentitudinē discretōis. Senuerat. cta etas ad pro-
 motionis celsitudinem. qz. f. homo q̄ diu est puerilis &
 etatis imperfecte. non admittitur ad honorem. nec eri-
 am ad mensam patris recipitur. qz. fm̄ p̄m. Iuuenes
 nemo eligit duces. Sic vere illi qui spiritaliter sunt p̄-
 uectē & perfecte etatis. ad promotionem & promotionem
 debent recipi & admitti q̄ ostenditur cum dicit. Reg.
 qz. f. qui habent etatem perfectam debent fieri reges &
 presides aliorum. f. maiores in dignitate & honore. Q̄
 utiq̄ natura sagax bene videtur. cum suis operibus de-
 signare. Animalia enim bruta. quādo habent plures
 filios sicut sues & caniculae. solent primo nascentē
 plus diligerē. & primam & pinguiorem mamillam eidē
 porrigere & extendere. ad q̄ quidem facit illa figura de
 Joseph. qui vocans fratres suos ad conuiuium. vnum
 quemq̄. iuxta etatem suam. primum. vel vltimum. se-
 dit sedere. sicut dicitur Gen. xliij. qz. quāto plus habue-
 runt de etate. tanto plus habuerunt in illa mensa de
 proprietate. Et procerto charissimū talis Joseph debet
 esse quilibet superior prelatus. qui ad mensam ecclesia-
 sticorum & beatorum habet alios promouere. situare
 & iuuare. qz. se3 ipse debet eos situare vnumquemq̄ fm̄
 etatem suam. i. v̄m suam perfectionem & virtutē. Quā-
 to enim est antiquior in talitate. tanto procerto debet
 esse prior in dignitate. & potior in beneficij quanitate.
 Prioribus enī & antiquioribus & melioribus & perfe-
 ctionibus sunt potiores mamille & vberiores porrigen-
 de. id est prebende vberiores sedes & prelaciones prio-
 res distribuende & concedende. Nam etiam inter ele-
 phantes ille dicit ducere gregem. qui perfectionem habet
 etatem. Quia vere ad gregem subditoy regendum
 ducendum gubernandum. ille est sufficientior. qui in
 etate est antiquior. i. in virtutibus perfectior. Reg. inqt
 Et ideo fratres ioseph vidētes ipsam etatis adhuc im-
 perfecte dicebāt Gen. xxxvij. Nunquid rex noster eris
 aut subiciemur ditioni tue? q. di. non decet. quia scilz
 non pueri sed proceri sunt aliorum presides & maio-
 res constituendi. Quia sicut de David legit. j. Paral.
 xxij. David senex & plenus dierū regem p̄stituit Salo-
 monē. Ideo de tali promotione pot̄ exponi illud Dasi.
 v. vbi dicit. q̄ in p̄uio balibasar vnuq̄q̄ fm̄ suā bi-
 bebat etatē. Requirit ergo talis etas spiritalis ad ob-
 tinendā celsitudinē p̄motionis. ¶ Secūdo dico. q̄ talis
 etas & q̄rit ad p̄tinendā firmitudinē duratiōis. q̄ ostē-
 dit cū dicit. david q̄ interpretat manu fortis. qz. vere nul-
 lus efficit manu fortis nullus efficit. david. nullus effi-
 citur p̄stās & robustus. nisi sit in etate p̄fecta. i. in x̄tu-
 tū p̄gerie p̄stitutus. Un̄ Judi. viij. Juxta etatē robur ē
 hoīs. Jō de tali davidteus fortitudine dicit. j. Reg. xvij.
 Percussit saul milia david decē milia. Et. j. Reg. xvij.
 dicit. q̄ festinauit david & cucurrit ad pugnā. ¶ Tercio di-
 co. q̄ talis etas & virtus & p̄fectionis requirit ad acq̄rē-
 dā plenitudinē discretōis. q̄ ostēdit cū dicit. Senuerat
 Senectus enī sapiētā designat. qz. sicut dicit. Sap. iij.
 Cani sunt sensus hoīs & etas senectutis vita imacula-
 ta. Teste enī plimo archelaus dicit. q̄ cuniculi seu parui
 lepores quot h̄nt ānos in etate tot introitus faciūt in
 cavernis suis. vñ in hoc vidēt esse sagaciores inq̄tū. f.
 introit⁹ ad cavernā suā s̄z parat⁹ faciūt āp̄iores. Sic
 & charissimi in hoc debz esse sagacitas sp̄ualis etatis
 nostre. qz. quāto plus habem⁹ de etate & naturali & mo-
 rali tanto ad cavernā nostrā. f. ad paradysum debem⁹
 nobis plures introitus p̄ bona opa facere. & plures vi-
 as intrādī p̄adysum inuenire & plures modos intran-
 di celestē hierusalē p̄curare. Q̄ ostēditur cū dicit. q̄ da-
 uid senuerat & habebat etatis plurimos dies. Dico enī
 isti sunt virtutes & p̄fectiones. quos quanto plures ha-
 bemus. tanto plures vias nobis ad celum facimus et
 parauimus. tanto etiam ampliori sagacitate & sp̄itua-
 li prudentia p̄p̄ollemus. Unde Eccl. vj. Plures dies
 etatis habuerit. De david dicit. j. palyp. vi. Q̄ mortuus
 est in senectute bona plenus dicitur & diuitib⁹. Ita

vero discretio summe bz pparere in perfecte loquēdo &
 discrete alios instruendo. Juxta illud Job. ij. Etatem
 habet ipse de se loquatur. & Job. xxxij. Sperabā q̄ etas
 polior loqueretur & annorum multitudo doceret sa-
 pientiam. Patet ergo. q̄ spiritalis etas hoīem habi-
 lem reddit ad promotionem. facit stabilem ad dura-
 tionem. facit subtilem per discretionē. Habilem dico
 ad promotionem qz. p̄stat eminentiam honore. ij.
 Nach. vj. Cogitare cepit etatis & senectutis sue emi-
 nentiam. Item stabilem ad durationem. qz. p̄stat per-
 manentiā vigoris. Eccl. xxvj. Species faciei super eta-
 tem stabilem. Item subtilem ad discretionem. qz. p̄-
 stat sapientiam splendorem. Luce. ij. Jesus aut̄ p̄ficie-
 bat sapientia. etate. & gratia. Que tamen sunt. contra
 malos. qui. scilz sunt etate & antiquitate pleni. quia in
 malis annis. i. in vitijs indurantur. ij. Nach. vj. Etas
 te pariter et dementia p̄uocet. Et sic de etate sp̄itua-
 li sufficit. Vide infra de senectute & supra de anno.
 & die & antiquitate &c.

Eternus. Eternitas.

Nota. q̄ eter-
 nitas signat
 mensuram durationis interminabilis. inflexibilis.
 inuariabilis. Tempus enim est mensura motus. Et iō
 sicut mobile semper vertitur fluit: & de loco ad locum
 mouetur. Sic tempus quod ipse est mensura sem-
 per de momento ad momentū fluit. & nunq̄ in eodē
 statu subsistit. Eternitas autem est mensura rei per-
 manentis. scilicet ipsius cuius essentia est tota simpl.
 ita q̄ non nouit p̄teritum vel futurum. Et ideo ipsa
 eternitas est idem quod duratio vel mensuratio. que
 nec esse incipit. nec esse desinit. nec de puncto ad pun-
 ctum labitur. nec de statu ad statum variatur. Possu-
 mus ergo notare. q̄ duplex est eternitas. f. bona & ma-
 la. per bonam enī eternitatem designatur.

Dei immensitas seu essentia:

Celi felicitas & opulencia.

Morum stabilitas & permanentia:

Dei enim immensitas nunq̄ variatur.

Celi felicitas nunq̄ terminatur.

Honorum bonitas semper augmentatur.

Primo ergo de bona eternitate dico p̄seuerās enī eter-
 na potest dici dei immensitas. Unde Danielis vj. di-
 citur. Potestas eius potestas eterna. Et p̄ouerbio-
 rum. viij. Ab eterno ordinata sum. Item p̄seuerans
 & eterna potest dici celi felicitas. Unde Ecclesiā. xxxj.
 Perfectus inuentus est et erit illi gloria eterna. Item
 p̄seuerans & eterna potest dici morum stabilitas. qz
 scilicet boni semper debent in sua bonitate p̄seuera-
 rez nunq̄ amplius deficere vel cessare. vnde. Sapient.
 v. Justi autem in perpetuum uiuent. Et Ecclesiā. xv.
 Homo eternus hereditabit illum. De ista vero vltima
 eternitate. id est. de bonorum p̄seuerantia & durabili-
 tate multa possumus dicere sed in alijs titulis tam de-
 creis de p̄seuerantia & stabilitate multa meminimus
 nos dixisse. & solum aduertendū est q̄ oia que sunt de-
 siderāt affectant attingere ad eternitatem. i. ad sui cō-
 tinuationē & perpetuationē. Inhibet enī q̄d naturali-
 te. desideret nō esse vel nō fuisse. Et ideo ad talem con-
 tinuationē vel perpetuationē habendā solet omnia p̄-
 curare. p̄ficua. & declinare nocua. Sic de perpetuatio-
 nē p̄seuerantie. & eternitatē sup̄ne glorie summe debe-
 mus diligere & ad eā totis visceribus laborare. Nullus
 enī sapiēs dyelle morale perdere. sed ip̄m in p̄perpetuo
 sine p̄cti resistētia p̄seuare. Dasi. v. Rex in eternum vi-
 ue. &c. Vide de gloria eterna. Et de beatitudine. De perse-
 uerantia. De durabilitate. Cōstātia. Et cetera similia
 Sic ergo eternitas accipitur in bono. ¶ Secundo di-
 co. Eternitas potest dici in malo. Et sic accipitur.

Pro voluntate obstinata

De obstina-

Pro conueruudine indurata.

ta ergo vo-

Pro pena inferni interminata

luntate dicit

pot̄ illud. Jude q̄ dicit q̄ deus malos angelos in cunctis
 eternis sub caligine reseruauit. Itē de indurata cōsu-
 tudine pot̄

tudine potest dici illud Eccl. xij. Ibi homo in domum eternitatis sue. Item de interminata penalitate potest dici illud ps. Laboravit in eternum. et viuet adhuc in finem. Si autem vis adhuc notare alio modo dic q in scriptura reperitur Eternitas.

- Immutabilis.
- Imitabilis.
- Appetibilis.
- Formidabilis.

- Prima est eternitas dei
- Secunda iusti.
- Tertia celi.
- Quarta inferni.

C Primum ergo est eternitas dei que semper est manens et immutabilis. Veritas enim sue essentie nunquam mutatur aut variatur immo ipse et idem permanet nec aliter qualiter immutatur. ps. Veritas domini manet in eternum. Et alibi. Tu autem domine in eternum permanes. et memoriale tuum in generatione et generationem. Ipse enim est eternus a parte ante: quod sicut dicitur. Mich. v. Egressus est a diebus eternitatis. A parte vero: quod sicut dicitur Esa. lvij. Ipse est habitans eternitatem. et sanctum nomen eius. A parte post. ij. Pet. ij. Ipsi gloria nunc et in diebus eternitatis. Et in ps. Sedebit dominus rex in eternum. Quod ergo iste eternus est immutabilis atque firmus iustus est quod tanquam rei firme et stabili. et tanquam fundamento indefectibili. eidem per fidem spem et deuotionem principaliter innitatur. et ab omni fama defectibili crudelitate penitus abstrahamur. Sicut enim dicitur. j. Job. v. Hic est verus deus et vita eterna. Et Dani. vi. dicitur. Quod ipse est viuus et eternus. Quia enim que in deo sunt. indefectibiliter eterna sunt. Ipse enim habet eternum nomen eternum et verbum. eternam misericordiam: eternam iusticiam. eternam vitam. eternam veritatem. eternam preteritatem. De nomine enim dei dicitur Eccl. xxxvij. Quod nomen est illi viuus in eternum. De verbo dei dicitur in ps. In eternum domine permanet verbum tuum. De misericordia autem dei dicitur in ps. Misericordia domini ab eterno et usque in eternum super timentes eum. De iusticia dei dicitur in ps. Iusticia tua iusticia ieternum. De vita dei dicitur Eccl. xvij. Qui viuus in eternum creauit eum simul. De veritate eius dicitur in ps. Veritas domini manet in eternum. De potestate vero eius dicitur. Dani. viij. Potestas eius preterita eterna et cetera. Hec est ergo eternitas dei que semper est manens et immutabilis vite. **C** Secundo dico quod est eternitas iusti que est imitabilis: quod dat nobis perpetuitatem. Eccl. xv. Romine eterno hereditabit eum. Quod profert glorie copiositatem. ij. Cor. iij. Eternum glorie pondus operatur in nobis. quod re promittit eternam vite hereditatem. Heb. ix. Re promissionem accipiant qui uocati sunt eterne hereditatis. **C** Tertio dico quod est eternitas celi que est appetenda: quod ibi est infinita gloria. j. Pet. v. Locauit nos in eternam suam gloriam. Quia ibi est habitatio tuta ab omni ruina. ij. Cor. v. Habemus domum non manufactam sed eternam in celis. Quia ibi est consolatio continua. ij. Thessa. ij. Qui dilexit nos et dedit consolationem eternam. **C** Quarto dico quod est eternitas inferni que est formidanda: quod ibi nulla est flamma crepitantis extinctio. Baruch. iij. Ignis superueniet ex ab eterno: quod ibi nulla est penam intermissio. ij. Thes. j. Penas dabunt in interitu eterno. Quod ibi nulla est liberatio. Judas in Canonica sua. Vinculis eternis sub caligine reseruantur. sup. damnati.

A **Ethiopia** Nota quod ethiopia est regio feruē tissima solis ardozib⁹ exposita. Et ab omni aeris temperamento semota. Et ideo homines istius regionis nigri sunt. et deformes et caliginosi. et in multis partibus monstruosi. qui etiam quasi penitus vadunt nudi. Ista regio feris et serpentibus est referta. et pro magna parte arenosa. vacua et deserta. Et ideo res nomini congruere dinoscitur: quia ethiopia caligo vel tenebre interpretatur. Igitur moraliter loquendo dico quod ethiopia significare potest Penitentiam et statum iustorum. Peccatum et statum malorum. Mundum et statum vanorum. Tribulationem et statum miserorum. Mortem et statum defunctorum.

Infernum et statum damnatorum. **C** Et sic dico quod inuenitur ethiopia. Penitentie. Opulentie. Pestilentie. Violentie. Desluentie. Turbulentie.

C Primum ergo dico quod ethiopia significat statum religionis vel hominum penitentium. Ibi enim abundat. Calor macerationis. Ardoz contritionis. Frigredo palloris et humilis conuersationis. Auditas paupertatis et tenuis possessionis.

C Ista est ergo ethiopia que. Deum preuenit per deuotionem. Deum requirit per orationem. Pressos liberat per compassionem. Celum occupat per saluationem. Compassus hieremie qui erat in luto carceris fecit eum liberari. Celuvero et paradysum occupat ibi finaliter habitando. Unde de hierusalem loquitur dauid in ps. Ecce alienigena et tyrus et populus ethyopum hi fuerunt illic. Ista est ergo ethiopia penitentia. **C** Secundo dico quod inuenitur ethiopia opulentie. et sic ethiopia signat statum peccati: vel etiam statum mundi. ubi s. viget ardoz cupiditatis et auaricie. calor et siccitas in deuotionis et spiritalis indigentie. ubi fere et serpentes. et peccatores et sancti. ubi nigredo male puerfationis et obscuritas ignorantie reperit. Nota ergo quod in ista ethiopia est.

- flumē deliciaz.
- De flumine deliciaz dicitur Sesi. ij. Quod fluit per ethyopie circuit oem terram ethyopie.
- De dracone maliciaz dicitur in ps. Contra bulas capita draconum in aquis dediti eis escam populis ethy.
- De pauore tristitiaz dicitur Ezech. xxx. Erit pauor in ethyopia cum ceciderint vulnerati in egypto.
- De labore molestiarum dicitur Esa. xlv. Labor egypti et negociatio ethyopie adite transibunt. de horroze vero nequitiarum dicitur Abacuc. ij. Pro iniquitate vidi tentoria ethyopie.

C Tertio dico quod inuenitur ethiopia pestilentie. Peccatores enim et mundani possunt dici ethyopes: quia sicut ethyopes semper leguntur fuisse inimici filiorum israel et contra eos pro crudelibus regibus dimicasse. sicut legitur. ij. Paralip. xij. sic mali semper sunt inimici bonorum et laici clericorum. et mundani religiosorum. Et sicut ethyopes habent nigredinem sempiternam. que nec arte nec natura potest mutari. Sic mali perpetua nigredine vitioz et male conuersationis rubigine tali ter sunt infecti. et ita in suis iniquitatibus indurati. quod vix aut nunquam possunt mutari vel ad bonum conuersti. Hiere. xij. Si potest ethyops mutare pel. suam et pardus varietates suas. sic et vos potest. bo. face. cum didi. ma. Ista est ergo ethiopia pestilentie scilicet status peccati vel mundi.

C Quarto dico quod inuenitur ethiopia violentie et ista est status tribulationis. Status enim tribulationis presentis habet feras et dracones id est mundi tyrannos. Habet deserta id est sterilitatem bonorum. Habet ardozem. id est infirmitatem et laborem. **C** Quinto dico quod est ethiopia desluentie. id est status mortis. qui habet dracones. et serpentes qui comedunt corpus. et habet sterilitatem et vacuitatem bonorum omnium mundi. et habet ardozem multiplicium dolorum. **C** Sexto dico quod est ethiopia turbulencie. id est status infernalis qui habet dracones et feras. Habet atrocitatem demonioz habet etiam ardozem et squalorem. id est acerbitatem ignium et tormentoꝝ. Et sic ergo bene concludit quod quilibet istoz statuum aduersitatis per ethiopiam designat. Sopho. ij. Et vos ethyops

manus eius deo. Deum etiam honorat deuote orando. ps. Coram illo cadent ethyopes. unde de eunuchis cadacis regine ethyopie dicitur Act. viij. quod ipse uenerat in hierusalem. Aliis etiam subuenit ipsis miseris corditer compatiedo. Unde de abdemelech ethyope dicitur Hiere. xxxvij. quod ipse

Euadere.

pes inferiori gladio modo eritis etc. Vide in tabula. qz in diuersis locis ponunt exempla de ethyopia.

A **Etheus.** **ethei** fuerunt quidam populi qui terram pmissionis inhabitauerunt sed p aduentu filiorum israel partim occisi. partim subiecti fuerunt. Et credo qz sydonij et tyri fuerunt reliquie etheorum. Interpretat autem etheus stupens aut formidans: seu siupidus aut formido. Trias autem fidelis miles quem Dauid occidit fecit. de isto populo. i. de reliquijs huius populi fuit sicut dicitur. i. Reg. xj. Unde ibi dicitur. Seruus tuus vnus etheus mortuus est etc.

Euadere. Nota qz euadere sumitur pro eripi. liberari et fugere. vel erire. pertinet ergo ad illum qui fuit in angustijs vel dolore. qui se cupit euadere. et saluari. Cum ergo sint generaliter tria mala videlicet. Penitentium qui euadunt malum spirituale. Sapientium qui euadunt malum temporale. Triumphantium qui euadunt malum eternale.

Est ergo euasio a loco pncioso. s. a statu peccati a quo solent hoies euadere qz penitentia fugiunt. et in statu gratie qui est locus securitatis se ponunt sicut dicitur. Deut. xij. qz ciuitates refugij institute sunt ad quas euadere poterat. qui homicidium commiserat. Talis ciuitas est gra et penitentia: qz. s. in ista euadit et eripit: qz animam suam p peccatum occidit et hoc argui credebatur. Hiere l. Uox fugientium et eorum qui de terra babilonien euaserunt. Uox inquit fugientium. q. d. ad tale euasionem requiritur vox confessionis et fuga totius male occasionis. Item est euasio ab onere laborioso Et sic euadunt illi qui per prudentiam sciunt euadere mundi tribulationes vel etiam eas p patientiam superare. Vel qui onus temporalium bonorum sciunt et uolunt p paupertatem uoluntariam declinare. Iudith. xv. Felicitas oibus euadere conabant. Ipsi enim uidentur gloriari. qz alijs in mundi periculis manentibus ipsi se sentiunt liberatos. Exemplo illius nuncij Job. qui alijs mortuus dicebat Job. i. Euasi ego solus ut annuntiares tibi. Item est euasio a tormento periculoso. s. a morte et periculo infernali. qd. s. pprie euaserunt beati. Unde de periculo maris dicitur. Act. xvij. qz fracta nauis factus est periculum ut oes aie euaderent ad terram. ut et sic quilibet beatus possit de dyabolo dicere illud. y. Coz. xj. Euasi manus eius in nomine domini etc.

Euacuare. Vide de uanitas. in litera. U.

Euaginare. Cum euaginare nihil aliud sit qz gladium de vagina sua extrahere. notare possum qz p diuersitatem gladiorum inuenitur diuersitas euagationum. Signat enim gladius iracundiam et punitionem uerbu dei et orationem. Euaginare uero signat huius gladij executionem et ad actum applicationem. Sicut vagina signat huius gladij conseruationem. Dicam ergo qz inuenitur. Euaginatio.

Malorum que fit contra bonorum innocentiam.

Bonorum que fit contra malorum iniusticiam.

Dei et sanctorum que fit contra reproborum insolentiam.

Dico ergo primo qz mali euaginant gladios suos ut ledant hoies innocentes. qz. s. gladius crudelitatis euaginant ad ledendum corpus. gladius lingue ad infamandum personam. gladius malicie ad malignandum pertinaciter. De ista euagatione dicitur in psalmo. Gladius euaginauerunt peccatores. i. tenderunt arcum suum. Item scilicet iusti euaginant gladios ut corrigant fatuos delinquentes: qz. s. plures euaginat gladius iuste correctionis. doctor gladius predicacionis: religiosus gladius orationis. Primo gladio percutit malus inuidus. Secundo gladio percutit peccator obstinatus. Tertio gladio percutit dyabulus effrenatus. Josue. v. Uidit angelus euaginatam tenentem gladium. Item est gladius petri qui reponi precipit in uagina Joba. xvij. Adhuc gladium tuum in uagina. qz gladius iusticie et punitionis uel etiam excoicationis. peccato magis est reponendus qz extrahendus. magis euetandus qz acuedus: et magis retinendus qz uibrandus. Ezech. xxj. Ne

Euangelium.

uertere in uaginam tuam e mucro dñi. Quod tñ est contra multos crudeles indices et magistros: qui gladium istum facit euaginare. Unde isti uident dicere illud Ezechiel. xx. Mucro mucro euaginare ad occidendum. Immo etiam isti de uaulis et filijs suis gloriantur: qz gladios euaginos habent et ad occidendum paratos. Iudic. ij. Euagina gladium tuum et percute me. Item tertio dico qz deus et angelus euaginat et gladios suos ut puniant impios decedentes qz fiet in iudicio quando dominus dicet illis Deut. xxxij. Euaginabo gladium meum: et interficiet eos manus mea etc. Vide de gladio.

Euangelium. euangelizare.

Nota qz euangelium dicitur ab eu. quod est bonum: et angelus quod est nuncius. seu gelos quod est nuncium: quasi bonum nuncium. Est ergo euangelium ipsa fides et regula legis noue. et ipsa doctrina dñi saluatoris. Euangelista uero dicitur qui istam legem credit. predicat autem sectatur. Notandum ergo est qz euangelizare est officium. s. officium dignitatis: quia dominicum. Dico ergo qz euangelizans est officium puritatis: quia angelicum. dñicum quod probatur ipse dignitas. Ipse enim legis utilitatis: quia fructiferum. tur euangelizasse. Tranquillitatis: quia pacificum. tas. Preterea legis Subtilitatis: quia scientificum. tur euangelizasse et predicasse: et euangelicam ueritatem uerbo suo confirmasse. Unde Luc. viij. dicitur. Quod ipse iter faciebat per ciuitatem euangelizans et predicans regnum dei. Item istud est officium euangelicum quo probatur ipse puritas. Angeli enim qui sunt purissimi euangelizasse leguntur. In quo notat qz predicatorum seu euangelistarum puritas euangelice esse tenent. Luc. ij. dicit angelus. Euangelizo uobis gaudium magnum. unde Apoc. xij. dicitur qz ipse uidit angelum habentem euangelium ut euangelizaret sedentibus super terram. Item est officium catholicum quo probatur ipse ueritas. Scriptura enim euangelica uerissima est: qz ab ore ueritatis de prompta: et ipse euangelizatores ueri fideles et catholici debent esse. Gal. ij. Ueritas euangelij prima est: qz fructus glorie paradisi per hoc euangelizant et annuntiant. qui est utilissimus. unde Ephe. iij. Mihi autem omnium sanctorum minimo data est gratia in gentibus euangelizare inuestigabiles diuitias gratie dei. Item est officium pacificum quo probatur eius tranquillitas. Predicatorum enim debent esse hoies pacifici et benigni. qz scilicet euangelij pacis. quod tpe pacis. a deo pacis factus est euangelizant. Euangelizant enim euangelij pacis ut dicit Ephe. vj. Calciam pedes in preparatione euangelij pacis. Et ideo euangelizantes pacifici esse iubent. Ikon. x. Quia speciosi pedes euangelizantium pacem euangelizantium bona. Item est officium scientificum quo probatur eius subtilitas seu sagacitas. Predicatorum enim debent esse uiri scientifici et contemplatiui: et diuine reuelationis receptiui. scriptum est enim in psalmo. qz dñs dabit uerbum euangelizantibus uirtute multa. et Esa. xl. dicitur Super montem excelsum ascende tu qui euangelizas syon. qz. s. talis debet a deo illuminari et diuini uerbu per reuelationem informari. et in monte contemplationis iugiter quiescere. Et breuiter dico qz euangelizatio est firmiter credendum. firmiter dico credendum aperte fatendum. Mat. j. Penitemini et credite euangelio. Aperte etiam uiriliter defendendum. seu publice fatendum et defendendum. Ikon. j. Non enim erubescit euangelium. Diligenter colendum. q. Thimo. j. Collabora in euangelio. Uiriliter insuper defendendum: philip. j. habeo uos in defensione et confirmatione socios euangelij. Premissa enim omnia. s. credere. Dicere. Colere et defendere. Alta contemplari. pacifice conuersari: et puritatem sectari: sunt opera que decet predicatorum et euangelistarum. De quo. ij. Thimo. iij. Tu uero uigila in omnibus labora. opus fac euangeliste. iobius cto etc. Vide etiam infra de predicatore.

Euge

Euge. Nota q̄ Euge est interiectio q̄ q̄nq̄ est de
 r̄isua. q̄nq̄ cōgratulatiua. Est dico q̄nq̄
 p̄gratulatiua ⁊ p̄met ad dei charitates. Et sic loquit̄
 de⁹ beatis ⁊ benemeritis ⁊ ad celestē gloriā acceptatis
 Luc. xij. dicēs. Euge serue bone ⁊ fidelis intra in gau-
 diū dñi tui. Et idē Mat. xxv. ¶ Q̄nq̄ etiā est derisua
 ⁊ p̄tinet ad maloꝝ supbiā ⁊ p̄auitā. ps̄. ferāt conse-
 s̄im p̄fusiōnē suā qui dicunt mihi euge euge. Signat
 ergo derisionem ⁊ p̄temptū. Quas nūc a malis susti-
 nent boni ps̄. Dixērūt euge euge. viderūt oculi nostri.
 Signat et derisionē quā in inferno a demonib⁹ susti-
 nebūt dānati. quā derisionē petebat euitare dauid di-
 cens in ps̄. Dicāt in cordib⁹ suis euge euge anime nre.
 nec dicāt deuorabimus eū ⁊c. Vide. s̄. vbi deridere.

Euellere. Nota q̄ euellere idē est qd̄ eradica-
 re. ⁊ extirpare. Et aliqd̄ d̄ loco suo tol-
 lere ⁊ auferre. Et potest accipi in bono. Ueruntumen
 communiter accipitur in malo. ¶ Primo in bono ac-
 cipitur ⁊ significat mutationem scilicet.
 De mūdo ad claustrū. Sicut em̄ bone herbe solēt
 De seculo ad paradysus. euelli ⁊ eradicari de exterio
 De infidelitate ad fidē. rib⁹ siluis ⁊ nemorib⁹ vt in
 De peccato ad gr̄am. hortis ⁊ viridarijs trāsp̄lā-
 rent. Sic deus de silua peccati seu mundi p̄destinatos
 suos p̄ gr̄am r̄uocationē. seu etiā finalr̄ p̄ mortis affli-
 ctionem eradicat ⁊ euellit. vt in sp̄ali horto suo. in ec-
 clesia p̄ fidem in regulatione p̄ uerfationē vel etiā in
 paradiso p̄ beatitudinē transplantent. Et sic fuerit di-
 ctū Hier. i. Ecce te p̄stitui sup̄ gētes ⁊ regna. vt eucl-
 las ⁊ destruas ⁊ edifices ⁊ plātes. Boni em̄ p̄ mortem
 destruunt ⁊ euellunt. vt in paradiso. edificent ⁊ plantē-
 tur. Hier. xxxj. Sicut uigilauī sup̄ eos vt euellerem et
 demolirer. dissiparem. disperderem ⁊ affligerem. sicut
 uigilabo super eos vt edificem ⁊ plantem. Ista est ergo
 euulsio bona et uirtuosa in quantum scilicet euellere
 potest accipi in bono. ¶ Secundo dico adhuc q̄ euul-
 sio communiter accipitur in malo. Et sic possum no-
 tare q̄ euellere est aliquid ex toto uellere ⁊ colligere. Et
 sic possumus dicere q̄ est. Euulsio.

Crudelitas. Prima est euulsio qua paupes a ra-
Aduersitatis. p̄tonib⁹ de domicilijs euellunt. De
Penalitates. qua. Ezech. xviij. Aq̄la gr̄adis uenit
 ad lybanū: tulit medullā cedri. summitatē frondium
 eius euulsit. Aquila gr̄adis est crudelis ⁊ raptoꝝ. qui
 cedros. i. subditos frequenter solet uisitare vt frondes
 bonoꝝ suoꝝ exteroꝝ possit p̄ rapinā ab eis euellere et
 auferre. Sc̄da est euulsio qua diuites p̄ ifortunia sub-
 uertuntur. Multos em̄ uidemus auulsos ⁊ euersos a
 fortuna qui per ipsam plantati fuerant et crecti. Ideo
 fortuna p̄dicere illud Hier. xlv. Quos plantauī ego
 euello. ¶ Tertia euulsio est qua impij p̄ mortis impe-
 tū destruunt de quib⁹ d̄ in ps̄. Euellet te ⁊ emigrabit
 te de tabernaculo tuo: ⁊ radicē tuā de terra uiuentiuz.
 Sicut em̄ herba euellit vt in sterq̄lino ponatur: ⁊ ab
 equis ⁊ bestijs comedat vel vt siccata incendijs expona-
 tur. Sic uere mali de mūdo ⁊ de uita ista p̄ mortē eucl-
 lunt. vt in inferni sterq̄lino positi a bestijs. i. demoni-
 bus deuorent. vt p̄peritis incēdijs cōburant ps̄. fiat
 sicut fenū tectoꝝ qd̄ priusq̄ euellat eraruit. Et pp̄rie
 tales dicunt euulsi: q̄ sicut arbor q̄ euellitur nihil de
 ea remanet: q̄. s̄. vsq̄ ad radicē eradicat. Sic uere taliū
 mors pp̄rie dicit euulsio: q̄. s̄. post ip̄os nihil remanet
 de ipsis: q̄ nec fama. nec substātia. nec memoria. No-
 men em̄ ⁊ fama taliū perdit ⁊ substātia eoz post mor-
 tē disp̄gat. memoria nō sua obliuiscit. Ideo in p̄sona ta-
 liū loquit̄ Job. xij. Expolui me gloria mea. abstulit
 coronam de capite meo. ⁊ destruxit me undiq̄ ⁊ pere-
 ⁊ quasi euulsi arbori abstulit sp̄m meā. Sic ergo p̄p̄
 q̄ duplex est euulsio. scilicet bona ⁊ mala. vide. s̄. de era-
 dicare ⁊c.

Euenire. euentus. Nota q̄ euenire idē
 est q̄ accidere seu ad-

uenire. De fortuitis ergo et subditis accidentibus et
 euentibus rerum que sc̄s ab occulta dei prouidentia.
 in sperato procedunt multa possunt dici. sed breuiter
 transeo. hoc solum nota q̄ inuenitur. Euentus
 necessitatis. Euent⁹ necessitatis p̄tingit cūctis
 prosperitatis. uiuentib⁹. ⁊ iste est euentus mortis.
 Asperitatis. Eccl. ix. Eadē cūctis eueniūt. Euen-
 tus p̄sp̄ritatis p̄tingit ⁊ iustis credētib⁹: q̄. s̄. iustis eue-
 niūt finaliter p̄sp̄ra. uel in hoc seculo uel in futuro.
 ij. Paral. x. Credite p̄phetis eius ⁊ cūcta euenient p̄-
 sp̄ra. Euentus aduersitatis p̄tingit mestis lugētibus
 Job. ij. Timor quē timebā euenit mihi. ¶ Aduerte er-
 go q̄ euent⁹ rex ⁊ futura p̄tingētia debent p̄cogitari: ⁊
 p̄ prudentias p̄ueniri. Sap. viij. Signa ⁊ monstra sc̄ie
 anteq̄ fiant euentus tempoꝝ ⁊ seculoz. Cogitare em̄
 d̄ hō q̄ euentus p̄sp̄ri possunt aspero sine claudī vt
 non inflect. Et euentus asperi plerūq̄ bono sine claudī
 tur vt. p̄pter hoc nō turbet. Adens em̄ humana d̄ esse
 solida atq̄ firma contra biforimes euentus fortune.
 ⁊ sc̄ie q̄ sicut dicitur. ij. Reg. xj. Tarius est uētus bel-
 li: ⁊ nunc hūc nūc illū p̄sumit gladius. ideo si infortu-
 natus. euentus eueniat sibi p̄stanter d̄ sustinere: ⁊ uir-
 rili animo tolerare. Exemplo thobie. De quo dicitur
 Thobie. ij. Qd̄ non est p̄tristatus p̄tra deum q̄ plaga
 cecitatis euenit ei ⁊c. Vide. s̄. de aduenire ⁊ accidere
 ⁊ de contingere.

Euertere. Nota q̄ euertere idē est q̄ ex to-
 to uertere. uel extrahere. destrue-
 re uel euellere. Est ergo euersio.
 Penitētie q̄ euerit machinatioꝝ. Est dico euer-
 sio penitentie q̄ euerit series animoꝝ. que uita sub-
 uertit. Ubi de muliere i. de rōne que d̄ raginā gr̄e p̄ pec-
 catū pdiderat: d̄. Luc. xij. Qd̄ ipsa euerit domū. i. p̄ge-
 riem uitiuoz: ⁊ querit diligenter donec inueniat. De
 Hieremia etiam dicitur Eccl. xlij. Qd̄ consecratus
 est propheta euertere ⁊ p̄rdere. Est enim euersio inui-
 sticie que animos peruerit. mens enim quorundam
 per obstinationem ⁊ peccata quasi totaliter eueritur
 ⁊ omnis uirtutum machina in eis dissipat. Quā euer-
 sionē timēs dauid dicebat. Impulsus euersus suz vt ca-
 derē: sed dñs suscepit me. Et dā. xij. d̄ malis sc̄nib⁹ d̄
 Qd̄ euerterūt sensum suū ⁊ declinauerūt oculos suos
 vt non uiderent celum: ⁊ non recordarentur iudiciorū
 iustoz. ¶ Est insup̄ euersio pestilentie que malignos
 euerit: q̄. s̄. mali tyanni a deo per infortunia quādo-
 q̄ temporaliter. sem̄p̄ aut̄ eternaliter destruunt: ⁊ eoz
 status ⁊ gloria dissipant. De malis enim et symonia
 cis prelatis dicitur Mat. c. Qd̄ christus cathedras
 uidentium euerit. De tyannis etiam dicit Sap. v.
 Qd̄ malignitas euerit sedes potentiu ⁊c. Vide. s̄. de
 Destruere. ⁊ similibus ⁊c.

Eufrates. fluuius est mesopotamiam a syria
 diuidens in montibus maioris ar-
 mentis uisibiliter. in paradiso nō terrestri subterraneē
 ⁊ inuisibiliter ortum sumens. tandem in mare persi-
 cum iuncto sibi fluuiio Tigride se diffundens. Inter
 pietatur autem eufrates frugifer. uel x̄scens uel hu-
 mus. aut puluerulentus. Igitur per istum potes nota-
 re omnia que de fluuiio inferius annotantur. Signi-
 ficat enim gratiam qua cuncta uegetantur. Sc̄n-
 tiam qua mores augmentant. uitam presentem qua
 fluctus agitantur. Mortem sequentem qua cuncta
 terminantur. Omnia p̄sequere ⁊ concordare si uis quia
 omitto gratia breuitatis.

Euigilare. Cum euigilatio nihil aliud sit
 q̄ a somno uel a dormitione eci-
 tatio. uidetur q̄ s̄m q̄ sunt diuersa genera somnioꝝ
 diuersa sunt genera uigilationum. Dicant ergo breui-
 ter q̄ euigilat.
 Deus ad malos puniendū. Primo dico q̄ est que
 Iustus ad bona faciendum. ad euigilatio q̄ deno-

E Nota q̄ ista p̄positio ex. semper signat aliquā cām: siue efficientē: siue formalem aut certe materialem: aut finalem: siue quocūq; modo principiatiuā. Semp enim v̄r supponere p̄ termino incohatur: alicui⁹ rei vel ne gocij p̄ductiuo. Sic ergo dico moral' q̄ ex significat.

- Eternam diuinitatem.
- Airtutum vtilitatem.
- Bonorum societatem.
- Statie sinceritatem.
- Eterne glorie societates.
- Dei filij humanitatem.
- Celozum immensitatem.
- Demonū peruersitatem.
- Terrenam vnanitatem.
- Mundanam varietatem.
- filij a patre.
- filij a matre.
- Spūs sancti a filio ⁊ patre.
- Bonoz omniū ab ip̄a beatis:
- lima trinitate.

Primo ergo dico q̄ ex signat p̄cessum q̄ spectat ad summam diuinitatē. ⁊ sic signat p̄cessum filij dico a patre. Job. viij. Ego aut ex deo p̄cessi. filij etiā a virgine matre. Au. r̄riij. Quis stella ex iacob. Et in simbolo apostolor. Natus ex Maria virgine. Spiritus sancti a filio ⁊ a p̄e. Unde in simbolo Athanasij. Qui ex patre filioq; p̄cedit. Bonoz etiam om̄ ab ip̄a trinitate.

Job. viij. Qui ex deo est ⁊ v̄ba dei audit p̄pterea vos nō auditis: q̄ ex deo nō estis. Sicut em̄ ois radij luminis sunt ex sole sicut ex quodā p̄ncipio. cātuo. Sic oēs iustitiaz ex deo ⁊ v̄tutes ex deo p̄cedūt ⁊ p̄ q̄ndā spiritalē emanationē ab eodē oriūf ⁊ fluūt. An̄ aplūs dicebat. ij. Cor. iij. Nō q̄ sufficiens sim⁹ cogitat aliqd a nobis: itā q̄ ex nobis: s; sufficiens n̄ra ex deo ē. Nō solū at bona immo et ois boni cause ex deo sunt. An̄. Job. iij. Nōs ex deo sum⁹ q̄ aut nō est ex deo: nō audit nos. Signat ergo ex p̄cessum qui spectat ad supremā diuinitatem.

Secundo dico q̄ signat p̄cessum spectantē ad virtutum vtilitatē. Justus em̄ ⁊ sua iusticia ex v̄tutib⁹ p̄cedunt. De veste em̄ sacerdotali: d̄. Exo. xxxij. Quō ipsa quoq; tertia cūcta opis varietas erit ex auro ⁊ hiacynthoz purpura: coccoq; distincto. De ciuitate et noua hierusalē d̄. Apoc. xxi. Quō structura muri ei⁹ erat ex lapide iaspide. Ipsa hō ciuitas aux mundū. An̄ in hymno canimus. Platee ⁊ muri ei⁹ ex auro purissimo. Sic reuera dico q̄ ciuitas noua hierl̄m. i. iterio: p̄sciētia: vestis sacerdotalis. i. exterior apparetia: ex auro ⁊ iaspide. i. ex v̄tutū p̄ciositate p̄terit. ⁊ varijs bonis habitib⁹: opib⁹ ⁊ actib⁹ fabucaf. Quis em̄ ex bono cogitatu interiori. Mat. xij. Ex abundantia cordis os loquit. Itē ex affatu exteriori. Ibidē. Ex v̄bis tuis iustificaberis. Itē ex fructu seu actu v̄berio ⁊ vtilioi. Ibidē. Ex fructu arbor cognoscit. Signat ergo ex p̄cessus spectantē ad virtutū vtilitatē.

Tertio dico q̄ ex significat p̄cessus spectantē ad iustoz societate. Ex em̄ denotat p̄gregationem bonoz. Act. ij. Erāt aut in hierl̄m viri religiosi ex oi natione q̄ sub celo est. Quarto significat p̄cessum spectantē ad grē sinceritatē. Un̄ de grā baptisimi d̄. Job. iij. Nisi q̄s renatus fuerit ex aqua ⁊ spūs sancto nō intrabit in regnū celoz. Quinto signat celestis glie saturitatē p̄s. Cibauit eos ex adipe frumenti: ⁊ de petra melle saturauit eos. Sexto dico q̄ ex signat dei filij humanitatē: ⁊ sui sacri bonitatē. vñ Luc. j. de xp̄i incarnatione dicit beatus go. Ecce em̄ ex hoc beatā me dicēt oēs gnationes. De sacro vero altaris d̄. Job. vi. Siquis māducauerit ex hoc pane met in eternū.

Septimo dico q̄ ex significat immensitatē. Testimonio. Sen. j. vocauit de⁹ firmamentū celū. Celū hō moral' diuinā scripturā representat. De qua in gl. interliniari sup hō fiat fir. in me. a. Sen. j. d̄. Celū sicut liber plicabitur. Et Apoc. vi. Celū recessit sicut liber inuolutus. Vere celū. i. sacra scriptura liber inuolutus ⁊ plicatus est: itayt nulla arte: nullo ingenio: nulla ratiōe possit oimode explicari vel alicui⁹ calami longitudine mēsurari: qn̄ pot⁹ iuxta p̄s. Et hoc in hoc inclinat ⁊ inducit puta de sensu hystorico in allegoricū: ⁊ de litera ad intelligentiā morale. De terrenis ad celestia: de humanis ad diuina. Itayt iure poteris d̄ illa dicere. Illud

Job. xj. Excelsior celo est. profundior inferno. longior terra mensura eius: ⁊ latior mari. Signat ergo ex: celozum immensitatem p̄s. Ex hoc in hoc ⁊c. Octauo dico q̄ in malo signat maloz oim cōitatem ⁊ p̄cessus qui spectat ad dyaboli peruersitatem. oēs enim mali ex dyabolo procedunt. Job. viij. Nos ex patre dyabolo estis. Et Job. x. Non creditis quia non estis ex ouibus meis. Non signat bonoz terrenoz vanitatē ⁊ inuilitatem. Job. iij. Omnis qui bibit ex hac aqua sitiet iterum. q. d. ista nō replent. Decimo signat mūdi status varietatem ⁊ mutabilitatem. p̄s. Et inclinauit ex hoc in hoc: vcruntamen sex eius non est exinanita: bibent omnes peccatores terre ⁊c.

Eraltare.

Nota q̄ Eraltare idē est q̄ Ertra salta ⁊c. Unde Eraltatio idē est q̄ quēdam excellens ⁊ superior saltatio ⁊ eleuatio. Et potest significare in bono ⁊ malo. Diuide sicut in alijs titulis s̄ilibus. Et ideo vide. s. de Altitudo vbi ponitur illa autoritas. Ascendam super altitudinem nubiu. Et adiunge illud. Sup astra celi Eraltabo solum meum. Item vide. s. de Eleuare. vbi exponitur illa autoritas. Ecce intelliget seruus meus Jacob. eleuabitur ⁊ Eraltabit ⁊ sublimis erit valde. Item vide. s. de Ascendere de Ambitione. de Erigere. Et infra de sublimitate. Et vide supra de Adducere: vbi exponitur illa autoritas. Eleuauit me spiritus ⁊ adduxit in hierusalem. Et infra de excelsis. vide s̄ in Mauricio de Eraltatōe chl̄st̄ri vbi satis bene p̄oicquitur. Sed si vis dic q̄ in scriptura reperitur multiplex Eraltatio. p̄motio seu honozatio. videlicet Dei. Impij ⁊ Iusti.

Deus enim Eraltatur humanis vocibus
Impius Eraltatur humanis opibus.
Iustus Eraltatur diuinis nutibus.

Primo ergo dico q̄ inuenitur Eraltatio dei qui Eraltatur laudibus humanozum. Eraltatio enim dei nihil aliud est q̄ eius laus ⁊ honozatio: ⁊ sue potentie estimatio ⁊ cogitatio. Deus enim de se nec minuitur nec Eraltatur. sed ex estimatōne humana eius virtus ⁊ magnificentia Eraltabilis predicatur. Proprie autē deus altus ⁊ Eraltatus dicitur: quia eius altitudinis ⁊ immensitatis cognitio nunq̄ ab humano corde attingitur. immo quanto plus cogitauerimus ⁊ locuti fuerimus de eodē: ipsūq; cognoscere tentauerimus tanto supra cognitiones nostram amplius Eraltatur. p̄s. Accedet homo ad cor altum: ⁊ Eraltabitur deus. Et Eccl. xliij. Glorificate dñm q̄rumcūq; potestis superualebit adhuc: ⁊ admirabilis magnificentia eius. Benedicentes dominum Eraltate eum quantum potestis: maior est enim omni laude. Eraltantes eum replemini virtute: non enim comprehendetis. Aduerte autem q̄ dei quantum ad humanitatem triplex est Eraltatio. videlicet In cruce: sicut in equo bellum aggressurus. In celo sicut in solio regnum obtenturus. In iudicio finali sicut in palacio iura redditurus.

Dico q̄ fuit Eraltatio dei in cruce: in qua fuit Eraltatus ad munū redimendū. Job. iij. Sicut moyses Eraltauit serpentē in deserto: sic Eraltari op⁹ filij hois. Ipe em̄ Eraltat⁹ fuit in cruce sicut in palatio. ⁊ et ipse p̄ hoc Eraltauit crucē: ⁊ magnificauit gl̄iam ligni crucis q̄ ante in vituperiū dabebat. p̄s. Eraltabunt cornua iusti. ⁊ Eccl. xxij. Eraltati lignū h̄iile: fiorere feci lignū aridū. Et in p̄s. Eraltabunt ligna cāpi: ⁊ cedri libant q̄s: plātavit illic pass. res in d̄ificabūt. Pone s̄iuis quō crū fuit Eraltata ⁊ honozata. ⁊ quō factū est ornāmētū impatorū: que fuerat supplicii malefactorū. Pone quō helena: clauū in freno trudi fecit ⁊ cum alio ferro misceri. vt cā esset victone p̄stantino: q̄ quidē ostēdit ho: h̄i carpētorate p̄p̄e auinionē in eccl̄ia sancti chl̄st̄ri fredi. Et breuiter d̄ cornu. i. de cruce comuta. d̄. j. Reg. ij. Eraltatū est cornu meū in deo meo. ⁊ Eccl. xlvij. Eraltauit cornu gētis sue. Ita est ergo Eraltatio dei q̄ facta est in cruce ad mūdū redimēdū. Itē dico q̄ est Eraltatio dei q̄ facta fuit in celo ad cūctis p̄sidentibus.

Exaltare.

Sicut enim dicitur: **Psalmus. iij.** Ipse humiliavit semetipsum faciens obedientem usque ad mortem: propter quod deus illum exaltavit: et dedit illi nomen quod est super omne nomen etc. quod petrus david dicebat in psalmo. Exaltare super celos deus: et super omnem terram gloria tua. Quamquam enim sagitta plus in arcu depressa: tanto emissa altius exaltat. Sic quia ipse in arcu. i. in ligno crucis magis pro mortem fuit depressus: tanto ad altitudinem paradisi ipsius patris dextera fuit amplius exaltatus. **Esai. lv.** Sicut exaltant celsa terra: sic exaltate sunt viae mee. a visis vestris dicit dominus. Ita est ergo exaltatio dei in celo ad cunctis presidendum. **Insuper** per dico quod erit exaltatio dei in iudicio ad malos puniendum. Sua enim iusticia que nunc videtur perdita et depressa: tunc erit famosa: sublimis et exaltata. Et nota quod deus in iudicio exaltabit. Tunc enim pauperes vindicandus pauperes poterit: de premissis iniustus ad iudicandum humiles clemens. **Psalmus. lxxv.** Vindicabit. Ad eradicandum superbos patenter. **Psalmus. lxxv.** Erurge ohe et exalte manus tua: ne obliuiscaris pauperes. Itaque tunc humiles misericorditer liberabit iudicabit. **Esai. xxx.** Exaltabit dominus parens vobis: quia deus iudicium est. Item tunc impios seueriter eradicabit. **Esai. ij.** Exaltabitur dominus solus in die illa: quia dies domini super omnem superbum et excelsum: et arrogantem etc. Et in psalmo. dicitur. Exaltare quod iudicatis terram: redde retributionem superbis. Patet ergo quod est exaltatio de qua exaltat immensis laudibus. Et hoc est primum principale. **Secundo** principaliter dico quod in scriptura inuenitur exaltatio impij qui exaltat mundanis opibus vel qui eleuat peruersis motibus. **Constat** enim quod illa que sunt amplius leuia et inania: facilius exaltantur: et inde est quod nubes que nullas habent in se firmitatem aut stabilitatem exaltantur in aere ad alta sublimitate. Sic vere in motibus illi qui sunt inanes virtutibus vacui: qui sunt instabiles et nubes facilius inaltantur et mentaliter et temporaliter exaltantur. Exaltantur enim mentaliter per presumptionem et superbiam. **Abaliter** per electionem et iactantiam: realiter per vanam operationem et inanem gloriam. **Temporaliter** per terrenam promotionem et potentiam. Quia breuiter mali exaltantur in corde. **In ore.** In visu. In opere et in effectu. In rebus seu in statu. In corde dico superbiendo et irascendo. **Prover. xvij.** Antequam pertat exaltatur cor hominis: et antequam glorificet humiliatur. Et **Eccli. xxvij.** Homo iracundus exaltabit iram suam. In ore iactando et deridendo. **Eccli. xxi.** fatuus in risu exaltat vocem suam in visu alios despiciendo. et elate oculos circumferendo. cuius tamen contrarius facit iustus dicens cum david in psalmo. Domine non est exaltatum cor meum neque elati sunt oculi mei. In actu superbe agendo et cuncta sua opera pompate faciendo. **Unde** de golia superbe agente et de suis viribus presumendo **psalmus. lxxv.** superba dicente. dicitur **Eccli. xlvij.** Quod david dicit exaltationem golie. **Et. ij.** **Esdre. viij.** Iniquitates nostre exaltate sunt usque ad celum. Opera enim iniqua ad celum exaltari dicuntur: quando sursum ad diuine iusticie noticiam perueniunt et exinde vindicta sumatur. In statu etiam exaltantur bonis mundi pre ceteris abundando. et altas seculi dignitates sibi vindicando. **Judith. j.** Exaltatum est regnum nabuchodonosor. Et aduerte quod alicuius rei exaltatio habet fieri quibus **Per** radiceis vegetationem sicut arbores. **Per** continuam appositionem sicut turres. **Per** desuper attractionem sicut vapores. **Per** violentam impulsionem sicut sagitte vel lapides. **Primum** sunt qui exaltantur a parentibus sicut nobiles nostri. radice enim. i. parentum successionem sunt exaltati. De quo **Esai. xxxij.** Ecce assur quasi cedrus etc. aque nutriti fuerunt illum. abyssus exaltauit eum. Sequitur. Erat enim radix illius super aquas. Unde cuilibet tali potest illud psalmi. Exaltabit te ut hereditate capias terras. **Secundo** sunt qui exaltantur lucris etigentibus: sicut sunt vsurarij et mercatores: qui postea fiunt milites: quia scilicet tales appositione grossorum lapidum. i. acquisitione nouorum et grossorum lucrorum alii fiunt. sicut turres **Ju-**

dith. j. Posuit turres eius in altitudine cubitorum centum. **Tertio** sunt illi qui exaltantur suis agentibus. i. auxilio suorum: sicut copatriotes: familiares et nepotuli platorum: vel officiales tyrannorum. **Item** enim per desuper attractionem sicut vapores exaltantur. Virtute enim aliena sursum trahuntur: et a sole suo. i. ab auunculis vel dominis ad altas dignitates et officia ecclesie vel seculi exaltantur. **Unde** **Iherem. ij.** **Iherem.** assuerus exaltauit amam filium amadei. de quo etiam potest dici illud **Eccli. xv.** Exaltauit illud id est fortuna. apud proximos suos. **Quarto** sunt illi qui exaltantur causis latentibus seu fortune flatibus et isti sunt illi qui sine causa apparenti subito promouentur. videntur enim sicut yna sagitta subita sursum iacti: et quasi fortune impetu sublimati: quod quidem potest facere et procurare dyabolus: ut per ipsos bonis noccat vel ut eos tandem in profundum infortuniorum mundanum: et tormentorum infernalium demergat. Et hoc dicitur in psalmo. **Innucevero** domini motus honorificati fuerint: exaltati deficientes quemadmodum fumus deficient. **Ad ali** enim sunt sicut locuste que subito saluunt et exaltantur: sed quia in alto stare aut perseuerare nequeunt: subito cadere comprobant. **Negocia** enim subita non sunt bene stabilia: sed potius defecibilia et transiua. **Unde** psalmi. **Uidi** impium super exaltatum et eleuatum sicut cedros libani: transiit et ecce non erat. **quesiui** eum et non est inuentus locus eius. **Et** breuiter omnes qui iniuste exaltantur: necesse est quod finaliter depressantur. et quod quibus temporaliter. **semp** autem eternaliter profundantur. **Unde** pars rote que se exaltando erigit: quam ad altum et ad altitudinis seu ultimam punctum venerit: primum yma petat: et usque ad ultimum depressionis punctum descendit. **In** ipij rota sunt: quia scilicet. **ptinuit** de malo ad malum: de statu ad statum: de officio ad officium variabiliter fluunt et currunt. **Regum. xxv.** Anima inimicorum tuorum rotabitur quasi impetu et circulo funde. **Ista** ergo rota et si nunc exaltatur et erigit per mundi promotiones et promotionis elationes. finaliter tamen rotando cadit et depressum per tribulationes. **Planete** enim que in vno signo exaltantur et regnant in eius opposito cadunt depressuntur et exultantur in astrologos. **Sic** tales qui hic in hac vita in debite exaltantur et impetrant in altera vita que huic est pertraria: per tribulationes et depressiones corrumpuntur atque mutantur. **Contra** etiam est de bonis. quia scilicet in isto signo. i. in ista vita promuntur et tribulantur: in eius pertrario. scilicet in ista futura exaltantur. **Et** hec est sententia saluatoris. **Luce. xij. et xvij.** Qui se exaltat humiliatur: et qui se humiliat exaltabit. **Inuenitur** ergo in scriptura exaltatio impij qui eleuatur peruersis motibus et hoc secundum principale. **Tertio** dico quod inuenitur exaltatio iusti qui exaltat gratiarum. **Iustus** enim est sicut arbor que usque ad debitum complementum semper exaltat et crescit. **Humor** enim qui latet interius in radice: et calor solis qui ipsam penetrat inuisibiliter sub cortice. ipsi in altum faciunt crescere et transire. **Sic** vere dicitur quod calor solis. i. radii dei. in se deorsum veniens: humor deuote ac lachrymose mentis in se obediens: ita vegetantur et imbuunt spiritualiter corda iustorum quod sursum ad deum eleuantur: varijs bonis et per eius eleuationibus exaltantur. **Unde** in psalmo. **Dextera** domini exaltauit me: dextera domini fecit virtutem: non moriar sed viuam: et narrabo opera domini. **Cum** ergo sit quintuplex bona bonorum exaltatio. videlicet. **Exaltatio** mentalis que yma abdicat. **Quod** videlicet iusti exaltantur mentaliter celestia desiderando psalmi. **Accedet** homo ad cor altum et exaltabit deus. et **Eccli. l.** **Domine** deus exaltasti super terram habitaciones meas. et **Esai. x.** Eleuata erubuit alas suas exaltata sunt a terra. **Moraliter**: virtutes accumulando. **Eccli. xl.** facultates et virtutes exaltat cor super omnia timor domini. **Vulgariter** seu opinaliter

opinaliter famā et nomen acq̄rendo. Eccl. xv. Exalta-
bit illū apud primos suos. Sequit̄. Et noīe eterno he-
reditabit illū. T̄paliter ad p̄lationē ascendendo. Ps.
Exaltauelectū de plebe mea. Et alibi exaltēt cū in ec-
clesia plebis: et in cathedra seniorum laudent eū. Eter-
naliter celestem gloriā adipiscendo. ps. Exaltabit
te vt hereditate capias terram. Iste sunt ergo exalta-
tiones bone quibus scilicet exaltantur. Viri.

Humiles quos firmat patientia De humilib⁹ dicit
Simplices quos domat t̄pantia. Luc. j. Et exalta-
uit hūiles. Et Jac. Prudētes quos ornat sapiētia. ut hūiles. Et Jac.
Humiliamini et exaltabit vos. De simplicib⁹ dicit
in ps. Exaltabit māuetos in salutē. De prudētib⁹ vo-
dr. Eccl. ij. Sapiētia humiliati exaltabit caput. Val-
de plura dici possent q̄ r̄si de talib⁹ exaltatiōib⁹ supra
in locis plurimis v̄dictū est sit mentio: sup̄deō quo
ad p̄sens. ¶ De exaltatiōe t̄n qua beata x̄go: vel que-
libet sancta anima q̄nq̄ modis p̄dictis vel aliquo co-
rundem exaltatur a deo potest dici illud. Eccl. xxiij.
Quasi cedrus exaltata sum in libano. et quasi plata-
nus exaltata sum iuxta aquas et. Vide eam infra de
Quasi. Et dic q̄ ista fuit exaltata. Propter

Cedrum contemplationis. Prosequere si-
Cupressum fortitudinis et duratiōis. cut ibi si vis
Diuam compassionis. vide de Sur-
Montē syon p̄templationis et. suz infra. Et
sup̄aybi Ascendere. Eleuare et similia:

Exaudire. Idē est qd cum p̄sensu audire. vel
ides qd ex toto audire. T̄n ille ex-
audit voces alterius: qui eius p̄cibus annuit et applau-
dit. Et ideo exaudire signat. Misericordiā. Pietates.
Benignitatē. Indulgentiā. Liberalitatē. Cōcessionē.
Consensum et cōplementi executionē. Est ergo exau-
dire idē qd aduertere. Attendere. Auscultare. Cōcede-
re. Cōsentire. Et generalit̄ in scriptura exaudire perti-
net ad deū. v̄v̄ aut nunq̄ inuenit̄ exaudire nisi ad p̄so-
nam dei referatur. Possumus ergo notare q̄ quatuor
genera personarum solent a deo exaudiri. videlicet
feruentius amantes. Primo ergo dico q̄ exaudi-
Attentius clamantes. ri merent̄ illi qui feruentius
Dulcius miserantes. amant. Ista est rō naturalis
Amplius indigentes. q̄ ille q̄ amat plus facilius
impetrat. fumus em̄ p̄to a fortiori igne p̄cedit t̄to
ascēdit altius: et penetrat intimius. Sic oratio p̄to ab
igne charitatis fortiore nosc̄it p̄cedere tanto solet ad
intima diuini b̄n̄placiti p̄fundius et altius penetrare
v̄nde ps. Dilexi qm̄ exaudiet dñs vocē orationis mee.

¶ Sc̄do dico q̄ exaudiri merent̄ illi q̄ attēti⁹ clamāt.
Diligētia em̄ supplicat̄is facit supplicationē exaudi-
ri: qm̄ em̄ pulli in nido clamant ad matrē: solet eis ali-
menta p̄curare. Paupes v̄o qm̄ clamāt ad piū elemo-
synariū solet eos misericorditer exaudire. Ideo dicebat
ps. Ad dñm cum tribularer clamauit: et exaudiuit me.
Ideo dicit ps. in p̄sona dei. Clamauit ad iner ego exau-
diam eū: cum ip̄so sum in tribulatione: eripiam eum. et
glo. eum. In quib⁹ v̄bis aduerte q̄ deus tripliciter ex-
audit clamantes ad se. scilicet

Ip̄sos in terris associando. Cum ip̄so sum.
Ip̄sos in penis auxiliando. In tribulatione eripiam.
Ip̄sos in celis beatificando. glorificabo eum.

¶ Exaudit ergo iste v̄t amicissimus visitator. Cū ip̄o
sum. Esse enim cū aliquo signat p̄sentia l̄v̄sitationē:
q̄ v̄ere deus semp̄ est d̄sens inuocantib⁹ eū. Iuxta illud
ps. Prope est dñs oībus inuocantibus eū. Cum ip̄sis
em̄ sicut doctor ad docendū: sicut tutor ad p̄tendendū
sicut ductor ad dirigendū. Est ergo deus nobiscū sicut
doctor v̄t nos doceat: quia ip̄se dñs q̄ docet manus no-
stras ad p̄lium: et digitos nostros ad bellum. Item no-
biscū est sicut tutor v̄t nos protegat. Esa. xliij. Cum
transieris per aquas tecū ero: et flumina non operiet̄
te. et Sen. xxxj. Noli timere q̄ ego tecum sum. Itē iste
est nobiscū sicut ductor v̄t nos dirigat. s. paral. xvij.
Fui tecum quocūq̄ perrexi. Iste est ergo visitator

amicissimus. Iste enim sicut verus amicus desiderat
nobiscū esse: et nos per gratiam et charitatem secum
habere. Sues enim societates et viciniam hominū
amant. et ideo iuxta hominū habitacula faciūt nidos
suos. Cantis etiam societatem hominis amat. et ideo
q̄ v̄erberatus fuerit et repulsus. semper se solet in so-
cietatem hominū ingerere: et cum ip̄sis malis grati-
bus habitare. Sic vere deus amicissimus visitator: no-
ster: semper diligit nobiscū per gratiam esse et socie-
tatem nostram per charitatem et amicitiam frequen-
tare: et maxime si fuerimus homines. i. viri rationabi-
les et perfecti. Cum ip̄so sum inquit. v̄nde Prover. viij.
Delicie mee esse cum filiis hominum. fuit ergo ami-
cissimus visitator. Iste enim frequentauit societate sc̄z
Societate paternam. fuit enim dico in societate
Societate maternā. paterna. Ideo in persona
Societate fraternā patris sibi potest dici illud
Luce. xv. fili tu semper mecū es: et om̄ia mea tua sunt.
Itē fuit in societate materna. Unde angelus dixit vir-
gini matri sue. Dñs tecū benedicta tu. Luc. j. vbi dicit
Augusti. Dñs inquit tecū: tecū in ventre: tecū in mēte
tecū in v̄tero. tecū in auribus. Item ip̄se fuit in societate
fraterna. s. cū animalibus in p̄sep̄io. cū discipulis in se-
culo: cū latronibus in patibulo cū captiuis in infer-
no: cū angelis in paradiso. fuit ergo cū animalibus q̄
que intelliguntur simplices et innocentes quos deus
libenter visitat et frequenter. v̄nde Marc. j. Erat Je-
sus cū bestijs: et angeli ministrabant ei. Itē fuit cū di-
scipulis per quos intelligunt viri humiles et obedien-
tes. Job. ij. Ibi morabat cū discipulis suis. Itē fuit cū
latronibus qui erāt in cruce: per quos designant viri
afflicti et penitētes. Esa. liij. Cum sceleratis reputatus
est. Item ip̄se fuit cū patribus in inferno per quos in-
telligunt viri sperantes et expectantes. Unde illi pos-
sunt dicere illud Judith. xij. Aperite portas q̄ nobis
cum deus. Et Mat. xij. Dñs nobiscū et nolite timere.
Item ip̄e est et fuit cū angelis in paradiso: per quos in-
telligunt viri discreti et contemplantes. Mat. xvj.
fili⁹ hoīs venturus est in gloria patris sui cum ange-
lis suis. Iustorum enim solet deus frequentare socie-
tate. s. simplicium et innocentium: humilium et obedientium:
Contritorum et penitentium. Sperantium et expectantium.
Prudentium et p̄templantium. Cum ip̄so inquit sum.
Ideo cuiuslibet tali pōt dicere ip̄se deus illud Mat. vlti.
Ego aut vobiscū sum vsq̄ ad p̄sumationem seculi.

Dico igitur q̄ deus exaudit nos v̄t amicissimus visita-
tor. Esa. xliij. In tpe placito exaudiet te. ¶ Itē dico q̄
deus exaudit clamantes v̄t strenuissimus defensor:
qd ostēditur cum dicit. In tribulatione eripiam eum.
Istud est em̄ certū et verū: q̄ homo qui est in tribulatio-
ne: si deuote ad deū clamauerit: exaudiet et liberabitur
et eripietur. et ideo cessante causa inferiorum adiutorio:
ad superiores est recurrendū. Sicut em̄ a grauamine iu-
dicis inferioris ad superiorem est appellandū. Sicut v̄re
charissimi qm̄ cause et iudices inferiores. i. mundi tri-
bulationes et miserie inuasibiliter affigunt nos: tunc
debemus ad superiorem deum p̄ orationem recurrere. et
nos totos sibi committere: et tūc p̄certo ip̄se exaudiet nos
et misericorditer liberabit. Tunc em̄ v̄t dicit quidā san-
ctus: promptius sentitur dei auxilium quando desit
humanum presidium. Deus enim est sicut cētus
q̄ pisces marinos solet a crocodillo defendere et p̄tege-
re: et id pisces videntes crocodillū ip̄sos deuorare velen-
tem: et contra ip̄sos fumum venenosum et fetidum
emittentem: solent se post caudam ceti ponere. cētus
vero solet pro ip̄sis contra crocodillum pugnare. et
sic pisces ab eius malicia erueret et saluare. sicut dixit
Iorath et Plinius. Sicut v̄re charissimi si crocodil-
lus. id est mundus vel dyabolus vult nos inuenire per
delectationes vel deuorare per tribulationes: nos
pro certo debemus de ceto. id est de deo scutū nostrum
facere. reum sequi: et nos sibi per spem et orationem
committere: et sic ip̄se pugnabit p̄ nobis et clementer eri-

Leones per voracitatem. figurati in pla
 boues per ignorantia et tarditate. tioc abimelech
 hoies ho p debilitate et fragilitate. qui pstituitur rep
 occidit oes fratres suos sicut dicitur Judic. ix. Quere mul
 ti sunt qui statim qm sunt constituti reges. i. prelati iudi
 ces et maiores: ipsi couertuntur ad crudelitatem et iniqui
 tatem: ita q fratres. i. subditos suos depellunt: exhere
 ditant et deuastant. Et ideo de constitutoe talium pot dicit
 illud. j. Machab. ix. vbi dicit. Ad bachides elegit viros
 impios et pstituit eos dnos regionis. Adhuc si vis ctem
 plus q imperator dedit raris regem truncum qui nihil facie
 bat eis: postea hydrum qui omnes deuorabat et. Sic ergo
 ptiq est quedam celsitudo prelationis tpalis que ostē
 ditur euz dicitur. Constituit eum. Ideo de tali celsitudine
 potest dici illud Judic. ix. Erat turris excelsa in medio
 ciuitatis. vbi aduerte q prelati: debet esse.

fortissime roboatus. Turris.
 Altissime sublimatus. Excelsa.
 Equissime regulatus. In medio ciuitatis.

Dico ergo q est celsitudo prelationis tpalis. ¶ Scdo
 dico q est quedam celsitudo supernaturalis seu eternalis p
 motionis: que ostēditur: cū dicitur. Sup excellam terrā
 Excelsa enim terra paradisi est vbi pccato est status
 sublimitas: super. Loci securitas: excelsam. Cite stabili
 tas velicetus: fertilitas: terrā. Terra enim est stabilis et
 fertilis. Status sublimis est superior. Locus excelsus
 est securior: terra infima est fertilior. Dico ergo q iste lo
 cus habet dignitatem q sup. vñ Esa. vij. Perte tibi signū
 dno deo tuo in pfundū maris sicut in excelsis supra. Itē
 iste locus habet securitatem: excelsam. Loci enim et castra
 que sunt excelsa et alta: sunt magis tuta et secura. Et iō
 de isto loco securo et excelso potest dici illud ps. Super
 excelsa statuēs me: qui posuit man⁹ meas ad prelium.
 Posuisti vt arcū ereū brachia mea. Itē iste loc⁹ habet
 fertilitatem: terram. vñ. Ezech. xxiij. In montib⁹ excelsis
 pascam eos Sequitur. Ibi requiescēt in herbis virētibus

¶ Tertio dico q est celsitudo vtuālis perfectiois. Sicut enim aggre
 gatio et conulus: paruarū arnarū facit qñq montem
 magnū et excelsus: sic qñq particulares virtutes in hoīe
 aggregantur: vir magnus: perfect⁹: excelsus et itā efficiū:
 qd ostēditur cū dicitur. fructus agrorum. fruct⁹ em̄ agri sunt
 virtutes gratie et merita boniviri q ipm faciūt perfectū
 et excelsum. vñ Luc. xij. hoīs cuiusdā diuitis vberes fru
 ctus ager attulit. Ideo de tali celsitudine pot dicit illud.
 Eccli. xlij. Sol in aspectu annuncians in exitu vas ad
 mirabile opus excelsi. Vir em̄ perfectus dicit sol ppter
 claritatem honestatis. Dicit vas propter capacitatem cari
 tatis. Dicitur admirabile ppter plenitudinē sanctitati
 tis. Et sic ista celsitudo est vtuālis pfectiois. ¶ Quar
 to dico q est celsitudo cordialis affectionis. Et ista est
 quādo cor efficitur altū et excelsum per superiorū affe
 ctionem et contemplationē. vñ Job. xvj. Ecce in celis est re
 stis meus et conscius meus in excelsis. Et hoc ostēditur
 cū dicitur: vt sugeret mel de petra oleūq de saxo durissi
 mo. Contemplatio em̄ et affectio sugūt attrahūt sibi in
 corporant mel et oleū. i. dulcedines glorie paradisi. Ad
 enis qd est dulce signat dulcedinē fructiois. Oleū autē
 quod ignē nutrit et lampadū lumina signat plenitudi
 nem dilectionis et claritatem beatissime visionis. quia
 vere gloria eterna cōsistit in perfecta fructione: et cōple
 ta dilectione: et clarissima visione: et ideo cōtēplatio q
 iam bonis eternalis nutritur potest dici illud. Ezech. xvj.
 Similam et mel et oleū comedisti: et decora facta es vber
 meter. Sicut enim agnus poplices flectit: caput erigit
 et vbera: matris sugit: et exinde suū nutrimentū extrahit
 Sic debemus poplices cordis flectere: per humilitatem
 caput erigere per intētionē ad deū cleuationē. vbera
 matris nostre. i. dulcedinē illius que sursum est hinc in
 que est mater nostra sugere et nobis incorporare p cōtē
 plationem. Esa. lxxv. Gloria gentiū sugeris et ad vbera
 potabimini. Sed pccato multi sunt qui alio mō sugūt
 q. i. nō sugūt superiora s; inferiora nō eterna s; terrena

nō supernalia s; tpalia. Isti sunt diuites et auari q sunt
 similes arancis q nō cessant sugere et haurire humidita
 tem muscarū. Siles etiā sunt sanguisugis q nō cessant
 sanguinē membrorum quib⁹ insidēt sugere et haurire.
 Sic vere tales non cessant sugere. attrahere haurire et
 auare rapere et sumere humiditatem et sanguinē. i. tēpora
 lem substātiā aliorū et maxime muscarū. i. pauperū et il
 lozum quibus insident. i. vicinorū. De tali ergo suctioe
 dicitur Job. xxx. Caput aspidū fuget et occidet eū lingua
 vipere. Caput ei aspidis est intētio auari que nō cessat
 sugere bona aliorū: et ideo lingua vipere eas finaliter occi
 det. Non sic ergo sed sugam⁹ eterna et superiora: et sic
 per cōtēplationē erimus alti et excelsi: vt sic de nobis
 et nostrū quolibet possit dñs dicere illud esa. xl. Super
 montem excelsum ascende tu qui euangelizas syon et c.
 Patet ergo q est quadruplex celsitudo. scilicet.

Prelationis tpalis. Et sic pat⁹ q quidā sunt: ex
 celsi in bono. ¶ S; si forte
 Promotiōis supnalis. alio modo velis distiguere
 Perfectiōis vtuālis. de excelso: dic q in scriptura
 Cōtēplatiōis cordialis reperitur multiplex celsitudo. videlicet celsitudo.
 Potentis fulminans. Est dico quedā celsitudo po
 Mentis cōtaminans. tentis fulminatiua. Et ista
 Vales ceterminans. est celsitudo dei et sue potētie
 Mentis illuminans. iattingibilis magnitudo iob
 Celum exammans. xj. Excelsior celo et qd facies
 Honorem gemmans. Ista em̄ celsitudo potētie
 Perpetue dominans. diuine: que scilicet est.

Ad impetrandū satis egregia. Ista est ergo cel
 Ad miserandū satis propicia. situdo sumā et
 Ad operandum satis proficua. impatiua vñ
 Ad considerādū satis pspicua. filio dicit pater

in ps. Et ego primogenitū ponā illū excelsus pre regib⁹
 terre. Et ponā in mari manū ei⁹ et c. Res enim celsiores
 sunt ceteris potētiore. Pz de fulmine qd de excelsis ve
 nit sic dico fm ps. Qm excelsus est dñs: terribilis: rex su
 per oēs deos. Itē ista est celsitudo dulcis et miseratiua.
 Res em̄ excelsiores: sunt et flexibiliores et molliores: p; in
 arborū summitatib⁹ respectu stipitū et ramorū. Pz
 etiā in nubib⁹ excelsis q ita sunt hūide et tenere: q ros
 et pluuia ab eis dēscendit. Sic a deo ros grē: pluuia mī
 sericordie: et flexibilitas indulgētie pueniūt. Iste em̄ h; gratiā
 immutatiuas a culpa. ps. Hec mutatio dextere
 excelsi. Et gratiā liberatiuā a pena ps. De⁹ excelsus re
 dēptor corū est. Itē ista est celsitudo virilis et opatiua.
 An de ipsa dicit in ps. Ipe dedit filios isrl de egypto: in
 manu potētis brachio excelsi. Itē ista est celsitudo sub
 limis: et p;ideratiua. Excelsa em̄ corpa pspicua sunt et lu
 minosa sicut dicit in ps. Excelsus dñs et humilia respicit
 et alta longe cognoscit. Oculos em̄ h; aquilinos et lu
 minosos. qui de excelso vidēt ps. Pz p; de excelso san
 cto suo: dñs de celo in terrā aspexit. Itē est ergo excelsus
 et summ⁹ cui. i. mali male p;radicūz officit. ps. In ira
 excitauerunt excelsus in iniquosa. Bont nō ei obediūt
 atq; seruiunt. Et iō gratiā glām ab ipso f. naliter per
 pendūt p;cipiunt. Unde bonis dicitur in ps. Ego dixi
 dñs est isrl filij excelsi omnes. Ista est ergo quedam celsi
 tudo potenter fulminatiua. ¶ Adhuc est quedam celsi
 tudo cordiū maculatiua seu etiā elcuiatiua. Et ista si
 gnat altitudinē supbie et mētalis psumptiōis acerrū
 qñ. i. quis in suis oculis est excelsus: et se putat in h; vtu
 bus genere et pulcritudine et opib⁹ p;eeminentes. Talis
 em̄ excelsitas supbie valde est abominabilis deo. Cō
 stat em̄ q antiquit⁹ demones in excelsis colebātur: et p
 pter hoc excelsa destrui a deo p;cipiebātur et mandaban
 tur: sicut p; Isleri. xxxij. Sic et dico q excelsus locus
 i. cor qd est excelsum p superbiā: pprie locus demoni
 bus dedicatur: et cultib⁹ demonū et vitiorū aptatur: iō
 deus talia excelsa. i. superbie elationem mānat p;strui
 nec vult talia altaria seu sales superbie cultus in terra
 israel fabricari: sed potius fideles suos vult in ymo hu
 militatis sacrificia bonorum operum consecrari. y. pa
 raly. xxxij. Nunquid non iste est ezechias qui destruxit

Exclamare.

Excitare

excelsa? De multis ei regibus israel legit quod boni fuerunt
 res deum adorauerunt et idola pretempserunt: verum in hoc
 reprehensibiles iudicatur: quia excelsa non abstulerunt: et quod
 populi in excelsis sacrificare etiam officio promiserunt contra
 prohibitionem diuinam. Populus enim in excelsis imolare
 delectabatur: qui tamen solum sacrificare in templo officio iube-
 batur. iij. Reg. iij. Attamen populus imolabat in excelsis
 Et de salomone ibi ibidem. Quod ipse abulauit in vobis prorsus
 sunt: excepto quod in excelsis imolabat. Sic et dico quod multi
 sunt qui quibus sint boni et bonorum operum ministri excelsa
 est. i. superbia et fastus: et quadam elatione et presumptione:
 laudibus et iactantia quam ex bonis suis percipiunt solent dili-
 gere et gloria se plurimum delectare. Tunc enim est dare ali-
 que ita sanctum quin gloriae et eleuetur: si comedere au-
 diat factum suum. Talis ergo deum colit sed excelsa non aufert
 quasi se bene quidem operatur: sed exinde eleuat in gloria pro-
 pter laudem quam aliena adulario sibi affert. iij. Reg. xv.
 fecit asa recessum in prospectu domus sicut dauid patris eius abstulit
 effeminationes: purgavit sordes idolorum: subuertit specus
 priapi: destruxit ydolum turpissimum: excelsa autem non abstulit.
 Solum enim tres de omnibus regibus iuda abstulit excelsa
 leguntur: vobis Josias. Josaphat et Ezechias De iosia. iij.
 Reg. xxiij. Excelsa quoque que erat in hierusalem polluit rex et c.
 De iosaphat. ij. Paralip. xviij. Etias excelsas lucos de in-
 da abstulit De ezechia. iij. Reg. xvij. Dissipauit excelsa:
 et ezechias. Ad tenorandum quod pauci sunt qui talia excelsa
 scilicet inanis gloriae laudem et elationem non libenter admittunt
 Ista est ergo excelsitas cordium eleuatiua. ij. Paralip. xxiij
 Instaurauit excelsa et fecit lucos. Tertio dico quod est
 excelsitas malorum dissipatiua Et ista est altitudo sta-
 tus et prosperitatis: et criminum malignorum que causa est sue
 damnationis et mortis. Istud potissime dico de illis qui per
 vltimas et rapinas: et per vana fortune lenocinia subito
 efficiuntur excelsi: et de humili plebe ad sublimem statum
 erecti: sicut patet de multis burgensibus et aduocatis. et
 alijsque nihil preceatis: stande ad statum militie assum-
 ptis: et inter martiros computatis: ita quod de multis potest in-
 telligi illud. Deute. ij. fuerunt habitatores eius populi ma-
 gnus et validus: et tamen excelsus ut de enachim stirpe qua
 si gigantes crederentur: quasi diceret. Multi talium ira
 sunt magna prosperitate leuati et ita in diuitijs et pompa
 ornati quod per gigantes. i. nobiles antiquos videntur esse
 progeniti et creati: ut talibus dicat illud. Esa. xxiij. Excidisti
 in excelsis memouate Aduerte autem quod mundanorum status
 celsitudo continenda est et timenda quod est Status
 Incertus et periculosus. Loca excelsa Ad ascendere
 Desertus et penuriosus. dum sunt difficilia et labor
 Adolestus et laboriosus. iuosa. Ad remanendum sunt
 inutilia et penuriosa. Ad descendendum sunt terribilia et
 periculosa. Inuenit ergo labor difficilis in ascendendo
 Per multas graues accessus proueniunt homines ad excelsa
 Sicut per multas ambages frandiu: labores corporum: et
 sollicitudines mentium ascendunt homines ad suprema Esa.
 xvi. Laborauit moab super excelsis suis. Item inuenit
 squa: seu horro: inutilis in possidendo: excelsa enim
 loca sunt alijs magis sterilia. Sic mundi dignitates et
 officia alta et magna: sterilia dicuntur: vel quia bonorum spi-
 ritualium libertate prouidatur: vel quia mens humana nisi ab
 eis nec in eis satiatur. Esaie. xliij. Desertos faciam montes
 excelsos: comitatur ut in pluribus frigus et fames: si-
 cut de monte ventoso prope Aiuionem dicitur. Quod quis
 quis ad summum iter eius ascenderit. scilicet famelicum experiet
 Sic dico de celsitudine mundi officiorum et status. Sic pro-
 certo ibi viget frigus in deuotionis: et fames auaricie et
 ambitionis. sterilitasque omnis sufficientie et repletio-
 nis. Unde proprie ista sunt excelsa baalim qui interpre-
 tatur deuotatores: quia. scilicet illi qui ibidem ascendunt solent
 mundi bona continue occupare et deuotare: et tamen
 nunquam se possunt reficere vel replere. Hiere. xij. Edifica-
 uit excelsa baalim. Item inuenitur terror tristabilis in
 descendendo seu amittendo. Loca enim excelsa pericu-
 losa sunt et hoc ideo quia per terremotum facilliter de-

ruuntur et cadunt: et quia illi qui ibi sunt facile corrumpuntur
 et inde vix sine malo descendunt. Sic vere de excelsis mundi
 statibus. facilliter enim a deo concutiuntur: et per terre-
 motum infortunati ad nihilum deducuntur et ipsi qui ibi
 habitant mortis eterne periculum consequentur. De quo-
 esaie. ij. Ecce dies domini super omnem superbum et excelsum: et
 super arrogantem omnem et humiliabit: et super oes cedros
 lybani sublimes et erectas: sed super oes quercus basan
 et super omnes montes excelsos et colles eleuatos: et super
 omnem turrim eleuatam murum munitum: et super oes naues
 tharsis: et super omne lignum quod visu pulchrum est. Per
 ergo quod inuenitur excelsitas malorum subuersiua seu tri-
 bulatiua et destructiua. Tertio dico quod inuenitur celsi-
 tudo cumulariua et c. Tunc supra de quadruplici celsitu-
 dine vari iusti que sequitur in distinctione. videlicet.
 Virtuali. Virtuali dico quam facit cumulata morum perfectio
 Cordiali. Cordiali quam facit eleuata mentis affectio.
 Temporalis. Temporalis quam facit veditata digna platio.
 Eternali. Eternali quam facit occupata celi possessio
 Tunc supra de eodem in principio in autoritate diuina et p-
 secuta. Et supra de exaltare et locis alijs sufficit.

Exclamare. Idem est quod ex toto conatu cla-
 mare vel excelsive clamare vel ex-
 cellenter clamare. Et iterum potest significare feruorem orationis
 predicationis et similia. Tunc supra de Clamare.

Excitare. Nota quod excitare idem est quod aliquem de
 somno euigilare. Et quod per somnum incli-
 gatur status peccati: ideo per excitationem seu euigila-
 tionem potest intelligi exurrectio a peccato. Possunt ergo
 ergo breuiter notare quod tribus modis excitatur homo
 a somno peccati scilicet.

Per timorem. Per clamorem hominum enim excitat timor
 Per rigorem. Rigor correctionis
 Per clamorem. Clamor monitionis seu preconiis.
 Primo ergo quidam excitatur per damnationis timorem.
 Erues enim qui aliarum seruatur excubias: solent lapillum in pes-
 dem ponere. ut ex eius casu si dormierint possint a som-
 no euigilare et excitari. Casus etiam horologij quoniam fluxit
 usque ad certum punctum sub dormientes ad surgendum excitat
 et inuitat. Sic et clarissimi dico quod lapidum. pene eterne
 vel iudicij diuini duriciam debemus per considerationem porta-
 re: et casum horologij. i. mortem aliorum attendere: ne sic per
 timorem inde preceptum possimus excitari et euigilare. Contrarium
 quod est sonus terribilis hominem excitat et ipsum ne dormiat
 impedit et retardat. Quod si quis tonitruum diuini amo-
 ris: terroremque sue sententie et iudicialis clamoris attende-
 rit nunquam per petram dormitabit. Item si ergo monet apus. j.
 Cor. xv. Euigilate iusti et nolite peccare. Dicit ei plini.
 Quod si homo propter mosus aspidis efficit litargicus. i. vici-
 lenter dormiens et sopitus tunc cinis muscule combustus bi-
 bitus excitat patientem. Quod vere cinis. i. consideratio mor-
 tis: et maxime muscule combuste. i. malorum hominum combusto-
 rum in inferno et damnatorum etiam excitat hominem a somno
 desidie et peccati. Tales ergo excitantur a petra timore da-
 nationis. Secundo dico quod quidam excitantur rigore corre-
 ctionis. Sicut enim litargici fortibus herib: et medicinis
 asperis ut pote sinapi vel pipere excitantur si in naribus
 mittantur. Sic isti sunt ita dormientes et sopiti in vitijs
 et peccatis quod non possunt euigilare: nisi duris et asperis
 correctionibus excitentur: sicut dicitur esa. xxviij. Sola
 veratio dat intellectum. Quod bene figuratur in petro
 cathenato dormiente et incarcerato. De quo et. Act. xij.
 Quod angelus percussio lateris petri excitauit cum di-
 censi Surge velociter. Quia vere clarissimi quoniam homo est per
 peccatum dormiens et sopitus: quoniam etiam est per malas com-
 placentias alligatus et incatenatus et per malas consue-
 tudines incarceratus: tunc necesse est quod angelus. i. p-
 latus per correctionem ipsum percutiat et affligat ad
 hoc ut a tali somno euigilet et exurgat. Iste ergo excita-
 tur rigore correctionis. Tertio dico quod aliqui exci-
 tantur clamore monitionis seu preconis. Clamor enim
 tubarum solet equos ad prelium excitare. Clamor etiam
 leonis solet catulos suos a morte suscitare. Sic et cha-
 rissimi clamor preconis et exhortationis solet mouere
 peccatores

3

R

L

AD

B

B

B

peccatores a somno peccati excitare et ad prelium virtutis monere et aiare. Deo. rj. Leo rugiet et formidabunt filij maris. Sic ergo patet qd sit excitatio. Per clamorem. Per rigorem et per timorem et. sufficit.

A **Excitere.** Nota quod excutere dicit quasi extra cadere id est extra proijcere vel expellere. Dicam ergo qd excutuntur scilicet.

Peccata per confessionem. Est ergo excussio vittor que fit p flagellu pffessione. Terrena per refectionem. que fit p flagellu pffessione. Impij per damnationem. Sicut enim sputu cu lingua de ore excutit et extra spuitur et eicitur sic pctm cu lingua. i. per pffessionem ds excutit: vt palat pfficientie inde valeat mundificari. Sicut enim equus nobilis de stabulo surgens solet torporem excutere: et per membrorum inquisitiones ad iter se concutens pparare. Sic ho qui quandoq iacuit in pcto. qnq se per pffitionem concutit. et quicqd in ipso torpore peccati fuerit: per confessionem excutit: et sic liber ad bona opa deambulat et discurret. Gen. xxvij. Tempus veniet vt solvas et excutias iugum eius de cervicibus tuis. It est excussio terrenorum. Sicut enim pulvis de panis excutitur vt vestis inuidiosus habeatur: sic pulveres terrenorum debemus cotinere et excutere vt mundi possumus dno seruire vnde aplos pccipitur Math. x. Excutite pulverem de pedibus vestris. Vn anime pfulitur. Esa. liij. sic. Excutere de pulvere: p surge hierusalē. It inuenit excussio iniquorum: qz scz deus de mundo malos excutit: et eos in infernu pmit et immittit. Job. xxxvij. Excussisti impios et ca sez ex ecclesia vel ex terra. Item est excussio iniquorum seu perfectorum quos. scilicet deus cuz flagello mortis morte trahit excutit: et in horreo paradisi reponit. Unde Judi. vj. dicitur Quod gedeon intraverat in toxicular vel excuteret et par garet frumentum et.

A **Eum. ei. eo. et.** Nota qd per istud pronomē

is eius cum suis casibus cu sit adiectivus et relatiuus: potest referri ad personas: ad res et ad loca. Ad personas dico: et sic potest referri. Ad eum. Ad iustum. Ad dyabolu. Ad impiu. It ad res et sic referretur ad gratia ad gloria. Ad miseria et ad penam. Scu ad virtutes ad premia ad pctā. et ad tormenta. It ad loca et sic referretur ad mundu. Ad religionem seu ecclesiam. Ad infernu seu ad iudiciu et ad paradisu. Ad ista enim oia possunt dicta pronomina applicari et de ipsis ad oia concordari. Ad euitandū tamen tantam congerie prolititatu: dicamus solū in qm referet ad personas et sic dico qd per Eum potest intelligi.

Deus et eius dignitas insuperabilis. Prio ergo dico. Chastus et eius caritas inextimabilis. qd p eū intelligit Justus et eius bonitas incomparabilis. ipse deus qd ad su Angelus et eius puritas immaculabilis. am p pua dignitate Impius et eius vanitas incorrigibilis. tez seu etiā deitate Dyabolus et eius prauitas intolerabilis. tem. Deus enim proprie inominabilis est. Ad eū pōt sua perfectio aliquo certo nomine designari. vnde et ipse dixit Genesis. xxxij. Cur queris inquit nomē meū qd est mirabile: qz p certo sicut dicitur Esa. ij. Vocabitur nomē eius admirabilis: consiliarius: deus fortis: pater futuri seculi: princeps pacis. multiplicabitur eius imperiu: et pacis non erit finis. Et ideo conueniens reputatur qd ipsa dei proprietates: p suisq magnificencia et perfectio infinita per aliquod generale pronomē debeat designari. Designat ergo per istud pronomē eum: eo vel ei. vñ Apoc. j. dicitur Gratia vobis et pax ab eo qui est: qui erat et qui vrturus est. Deus enim pater significat per eū. sicut patet Jo. xij. vbi dicitur. dominus ostende nobis patrem p dū ipe qui videt me: vi. et pater meus: et amind cog. cum et vidistis eum. scilicet patrem. Deus etiam filius intelligitur per eum. Unde in persona patris loquentis de filio: dicitur. iij. Reg. vij. Ego ero ei in patrem Deus etiā spiritus sanctus designatur per eum: sicut de spiritu sancto xps loquens dicit Job. xvj. Cum assumptis fuerō mittam vobis eū. Breuiter ergo dicam quod iste eum scilicet ipse deus sic

generaliter nominatus debet.

Adorari. Debet dico adorari affectu mentali ps. Adorare eū oēs angeli: et audiuit letata est syon. It debet honorari effecti realiter eccles. xxxvij. Dedit hoibus scientia altissim: honorari in mirabilibus suis. Dicit etiā exaltari affatu verbalis Eccl. xlij. Exaltate eū quā tum potestis: maior est enim omni laude. It debet comendari sono musicabili ps. Laudate dominu de celis: laudate eū in excelsis. Laudate eum in sono tube: laudate eū in psalterio et cythara. Laudate eum in tympano et choro: laudate eū in chordis et organo. Laudate eū in cymbalis bñ sonantibus: laudate eū in cymbalis tubilationis: ois spūs laudet dominu Item debet amplectari manu cordiali. De quo pōt dicit illud Math. xxvj. Iste est: tenete eū. Et Cant. ij. Tenui eum nec dimittā. It debet frequentari neru sociali vñ de sapiente potest dicit illud eccl. j. Omnis sapientia domino deo est: et eū eo fuit semper: et est ante eum: vt sic quilibet dicat illud pñer. vij. Cum eo eram cūta cōponens. Item debet cōtemplari sensu visuali. Numert. xlij. Videbo eum sed non modo: intuebor eū s; non ppe. Item debet formidari metu filiali. De quo Mat. x. Nolite timere eos qui occidunt corpus: anima autē nō possunt occidere: sed potius timete eum qui pōt corpus et animā occidere: et mittere in gehennā. It debet visitari gressu supernali scilicet finaliter in paradiso quando verificabitur illud Job. xlij. Ad eū veniemus et mansio nem apud eum faciemus. Et breuiter bene patet quomodo per istud pronomē potest ipse deus et ipse perfectio designari. Dicam ergo qd iste est perfectissimus et excellentissimus propter multa: que. s. omnia per istud pronomē signantur: videlicet quia habet.

Essentia incommutabilem. Dico ergo qd deus timendus est et amandus ppter suam essentia incommutabilem. Potentia insuperabilem. Res enim durabiliora: sūt in suo genere meliores: et ideo amabiliores. Scientia inextimabilem. Itz in auro respectu metalloz cuius essentia etiam in igne durat eū ergo: essentia dei sit imutabilis et eterna bñ Justitiam irrefragabilem. dico qd efficaciter ē amanda ps. Benedictus nomen presentia nūq effugit. maiestatis eius in eternu Et alibi. Sit nomē eius bñdictū in secula: ante solē pmanet nomē eius. vñ illō predictū. Ipse est tenete eum. Item timendus est vel amandus ppter suaz potentia insuperabilem. Qui enim habet fortes hostes: bene diligit habere adiutorem potentē et adiuuare volentes. De isto autem adiutore legitur Danie. vij. Quō potestas eius potestas eterna que non auferetur: et regnum eius qd non corrumpetur. Vñ etiā ibidem dicitur. Quod milia milium ministrabāt ei: et decies centena milia assistebāt ei. Ita enim potētia non solū est inferius s; etiā superius quia sicut dicitur in ps. Magnificētia eius et virtus eius in nubibus: nec solum superius sed inferius: quia sicut dicitur Job. xij. Non est potestas super terram que comparatur et ei merito: quia sicut dicitur. Job. xij. Potestas et terror apud eum est. Item timendus est vel amandus propter suam clementiam incomparabilem. Deus enim valde diligit iudicem clementem. Pauper vero libenter sequitur diuitem piū et compatientem. Deus autem videt clemens et diues: misericors et compaties est vnde Luce. j. Misericordia eius a generatione in generationem timentibus eum. Erin ps. In eternum misericordia eius et a generatione in generationem veritas eius. Clementia et misericordia illi apparet: qd dicitur inouentibus. Dat dico mouentibus vt vitam inouentibus. tam gratie quod scz facit ff ij

Quietē laborātib⁹. qñ peccatores conuertit.
 Salute pereuntibus. Deuter. xxx. Adhercas. et
 quonia ipse est vita tua. Dat etiā indigētib⁹ panē eu-
 charistie. Pse. ix. Sacrificia e⁹ quasi panis lugentis
 Beh. xli. Aser pinguis panis eius ⁊ prebebit delicias
 regibus. Dat insuper laborātib⁹ quietē pacis ⁊ con-
 cordie Job. xxxij. Acquiesce ergo ⁊ habeto pacē: q̄ sicut
 dicitur. prouerb. iij. Uic eius vie pulcre ⁊ oēs semite pa-
 cifice longitudo dierū in dextera eius: ⁊ in sinistra illi⁹
 diuitie ⁊ gloria. Dat insuper pereuntib⁹ salutē securita-
 tis ⁊ eterne glorie. Unde de naufragare timētib⁹ aplis
 dicitur Mat. viij. Quod accesserit ad eū discipuli ei⁹
 et suscitauerūt euz dicētes. Dñe salua nos perim⁹ qui
 surgēs imperauit vētis ⁊ mari: ⁊ facta est trāquillitas
 magna Sequitur. Uēti et mare obediuit ei. ¶ Itē timen-
 dus ⁊ amādus est: frequētandus et adorādus propter
 scientiā indeceptibilē. Magister em̄ q̄ oia scit docere:
 diligit. Iudex vero quōs oia scit: timetur. Sic de⁹. Ip̄e ei
 habet sapientiā ⁊ scientiā infinitā: nihil em̄ latet eum.
 Et ideo dicit. Eccl. xxxij. Quod collaudabūt multi sa-
 pientiā eius: Uñ in ps. d. Quod oculi eius sup gentes
 respiciūt: palpebre ei⁹ interrogāt filios hoim̄. Uñ etias
 de oculis sue clarissime noticie d. Apo. j. Quō oculi ei⁹
 velut flāma ignis: caput ⁊ capilli eius candidi velut la-
 na alba. ¶ Itē ⁊ mēd⁹ est ⁊ amand⁹ ppter iusticias
 irrefragabilē seu inuariabilē. Iust⁹ em̄ iudex diligitur
 et timef. Diligitur dico a nobis: timef a malis. Uel. di-
 ligitur q̄ remunerat bonos timef q̄ punit malos. Ta-
 lis est deus. vnde in ps. Iusticia eius manet in seculus
 seculi Et alibi. Annunciabūt celi iusticiā eius. Ista au-
 tem iusticia eius potissime apparebit in iudicio: qñ ig-
 nis a facie eius exardescet: ⁊ insūmabit in circuitu ini-
 micos eius: s̄m psal. Et qñ verificabit illud Apocal. j.
 Ecce venit cū nubib⁹: ⁊ videbit eū ois oculus: ⁊ qui eū
 pupugerūt: ⁊ plangent se super eū oēs tribus terre Ist⁹
 ergo iudiciū ⁊ ista iusticia eius figurat. Danie. vij. vbi
 dicit. Aspicebā inquit donec throni positi sunt: ⁊ antē
 quos dierū sedit: vestimētū eius quasi lux candidū ⁊ ca-
 pilli eius quasi lana alba: thronus eius quasi flamme
 ignis rote eius ignis accensus fluuins igne⁹ rapidus
 egrediebatur a facie eius ⁊c. Expone si vis. ¶ Itē aman-
 dus ⁊ venerandus est q̄ habet p̄sentia valde amabilē:
 q̄ potissime erit in patria: vbi principaliter videbitur
 quando scz ad eū ventem⁹: ⁊ mansionē apud eū faciem⁹
 qñ scilicet accedemus ad eū ⁊ illuminemur ⁊ facies no-
 stre non cōfundentur: qñ etiā p̄uentus facie eius in
 confessione: ⁊ qñ proicidemus ⁊ adorabim⁹ ante eū: qñ
 insuper ibi eū videbim⁹ sicut dixit nobis. Sicut dicit.
 Marci. xvj. Et qñ nos p̄petuo diligemus euz quonias
 ipse prior dilexit nos. j. Johā. iij. Et quando erimus si-
 miles ei. j. Job. iij. Nos scimus quonia euz apparuerit
 similes ei erimus: qñ videbim⁹ eū sicuti est. ¶ Patz ergo
 quomodo per eum denotatur. Dct presentia. Iusticia.
 Scientia Clementia p̄otentia. Essentia. Et sic dico q̄
 per eum intelligitur ipse deus scilicet q̄m ad suam
 deitatem. ¶ Scdo dico qd̄ per euz intelligitur ip̄e x̄ps
 scilicet q̄m ad suā humanitatē. Et sic notabo qd̄ ill⁹
 pronomen signat christus.

A patre exeuntē eternaliter. Igit̄ dico q̄ p euz ⁊
 a matre proceduntē tpaliter. ei⁹ intelligitur x̄ps
 Per mundū trāscūtē copaliter. a patre exiēs ps. A
 In cruce p̄cuntē visualiter. sūmo celo egressio
 A morte redeuntē virtualiter. eius ⁊ occurus ei⁹
 Ad celū aduentē mirabiliter. vsq̄ ad summū eius
 A celis venientē terribiliter. Et Alidice. v dicit
 In celis se mōstrantē facialiter. Egressus eius a die
 bus eternitatis. ¶ Itē intelligitur x̄ps a matre. p̄diens
 scz per natiuitatē copozalē Luc. ij. Inuenerunt puerus
 cum Maria matre eius: ⁊ p̄cidentes adorauerunt eū
 et apertis thesauris suis obtulerunt ei munera. ¶ Itz
 intelligitur x̄ps per mundū trāsciens. Joh. j. In pp̄na
 venit et sui eum non receperunt. ¶ Item per eum intel-
 ligitur x̄ps in cruce moriens. Esate. liij. Audimus euz et

et non est aspectus. Unde nec reputauim⁹ eū: vere dolo-
 res nostros ip̄e portauit: ⁊ languores nostros ip̄e tulit
 et nos putauimus eū quasi leprosum p̄cissum a deo ⁊
 humiliatū. Ip̄e aut̄ vulneratus est. ppter iniquitates
 nostras. Sequitur. Disciplina pacis nostre super eum
 et luore eius sanati sumus. ¶ Item per eū denotatur
 christus ad vitā rediens. Gal. j. Deus suscitauit euz a
 mortuis. De deo enim pot̄ intelligi illud Job. xxxvij.
 Abscondit lucē et p̄cepit eivt rursus adueniat. Lux enī
 est x̄ps qui absconditus est per sepulturā et mortē: sed
 rursus aduenit per resurrectionē. ¶ Item per eum de-
 signatur x̄ps ad celos adiens Act. j. Quomodo
 vidistis eum euntē in celū ita veniet. Itz per eum desi-
 gnatur x̄ps a celis veniens. scilicet ad iudiciū. De quo.
 Malach. iij. Et quis poterit cogitare diem aduentus
 eius: et quis stabit ad videndus eum? Ip̄e enim quasi
 ignis conflagans. Unde de eo ad iudiciū veniente potest
 dici illud. Joelis. ij. Post eum solitudo deserti: neq̄ est
 qui effugiat eum. Et ibidem. Ante facie eius ignis. vo-
 rans: et post eum comburens flāma. ¶ Item per eum
 designatur christus in celis gloriatus. Unde deo patri
 potuit dici de x̄po illud ps. Gloria ⁊ honore coronasti
 eum dñe ⁊c. Et illud. Gloria ⁊ magnū decorē impones
 super eum: quonia p̄uenti eum in benedictionib⁹ dul-
 cedinis. ⁊c. Et illud Esate. lx. Gloria lybani data est ei:
 decor carmeli et saron. Sic ergo patet quomodo per eū
 vel eius: vel ei: vel eo: intelligitur x̄ps q̄m ad suā hu-
 manitatē. ¶ Tertio dico q̄ per eū potest intelligi homo
 iustus q̄m ad suā bonitatem et virtuositatem: vel etiā
 quilibet vir perfectus. et potissime vir talis cuius vir-
 tutes non facile particularim exprimantur: imo neces-
 se est quod aliquo generali vocabulo denotētur. De ta-
 li eo seu eū potest dici q̄ deus talē eum solet.

Benigniter recipere. Dico ergo q̄ talz eū solet x̄ps
 Triliter eripere. seclū recipere. vñ dñs dicit iob.
 Mentaliter diligere. vj. Euz q̄ venit: ad me nō eijciā
 Robiliter erigere. foras. Deus em̄ qui vult venire
 ad eum per fidem: religionē et penitentia: nunq̄ repu-
 diat aut eijcit: sed eū potius letanter recipit atq̄ nutrit
 Luc. xij. At ille excepit eum in domū suam gaudens.
 Similis enim videtur ossifrago qui recipere et nutrire
 conuenit pullū ab aquila derelictum. Secundū hysto-
 rias etiam romanorū. Antiqui duces exercitū trāsfu-
 gas libenter recipiebāt: et eos cū suis militibus admi-
 tebāt. Tales autē transfuge quādoq̄ multa bona hys
 ad quos transfugerant faciebant: ita q̄ eis mediantib⁹
 bus. sepe alios superabant. Sciebant enim merita par-
 tis aduersę et iāco quando volebant esse fideles: q̄ plu-
 rimuz viles erant. Si vere deus neminē repudiat aut
 refutat: sed omnes qui de exercitu dyaboli ad ipsuz per-
 penitentia refugiunt vel ipsos quos aquila dyabolus
 repulit et eiecit scz pauperes ⁊ egenos: libenter recipit
 et acceptat. Transfuga enim fuit p̄ paulus ⁊ dyonisius
 et qui primio fuerant milites dyaboli: facti sunt milites
 christi. Isti enim multa de secretis aduersę partis scilz
 dyaboli scierunt. et iāco nostris plurimū p̄ccerunt.
 Eos ergo nō debuit x̄ps recedere scz pot⁹ recipere ⁊ ama-
 re ps. Suscepit eos de via iniquitatis eoz. Uñ videtur
 q̄ quilibet talis eum figuratur in illo pisce. Thobi. vj.
 q̄ primo voluit deuorare thobiam: qui apphēdēs
 eū attraxit eum ad terrā et inuenit in eo sel de quo illu-
 minauit p̄cēta patrem suū: ⁊ per eius sumū demoniū
 effugauit. Talis piscis fuit paulus cū p̄ his primitiuis
 quia scz isti primo thobiam. i. x̄pm et eius fidē: deuora-
 re et destrucere conati sunt. Istē tamē thobias: istos eos
 ad se per fidē attraxit et eos ad se conuertit. Eze. xxxij.
 Expandā super eum r̄bete meuz et capietur in sagēna
 mea: et sic eozus felle et fumo vltus fuit. felle dico. i. sua
 spiritali contra vitia indignatione. fumo. i. sua deuota
 oratione ⁊ affectione. Istis enim mediantibus patrem
 suum cecū. i. populum iudaicum quo ad multas perso-
 nas x̄ps illuminauit ⁊ demonuz potentiam effugauit
 ij. Reg. xxxij. fecit eum dauid auricularium et secretar-
 rum.

D

f

E

rium. Unde de quolibet talteum: pōt dici illud ps. In uenit eum in terra deserta: in loco horrou & vaste solitudinis. Circumdurat eum & docuit & custodiuit eū quasi pupillam oculi. pōsuit in eo uerba signorū suorum et custodiuit quasi pupillam oculi sui. pōt q̄ illū qui dicitur: eum solet christus benigniter secum recipere. ¶ Item dico q̄ talem eū: solet xps a malis eripere ps. Immittere angelos domini in circuitu timentiu eum: & eripiet eos. Sicut enim quodā naturali instinctu animalia solent catulos suos defendere et iuare. Sic xps eos quos suos nouit esse. Istos enim a tentationib⁹ eripit. Istos a mundi tribulationibus protegit. Istos ab inferni damnationibus liberat et defendit ps. Eruct eos a peccatoribus: & saluabit eos quonia sperauerunt in eo. Et alibi. Eripiet eos a contradictionibus populi &c. Et alibi. Eripiet eum & glorificabo eum. ¶ Iterum dico. Quod talem eum solet xps summe diligere. Unde sc̄i. xxxij. dicitur. Israel autē diligebat eū. s. Joseph super omnes filios suos: eo q̄ in senectute sua genuit set eum et sc̄i. xliij. Pater enim tenerrime diligit eū. Signum autem q̄ deus diligit eos. & sanctos & iustos satis potest esse evidens quia scilicet sicut pater filium quem diligit solet induere magis honeste solet arguere magis molestare: solet honorare et promouere magis manifeste. Sic quia christus bonos et iustos stola gratie honeste induit. j. Machabeo. x. Induit eum purpurā: zelo iusticie. Machabeo arguit Machabei. xviij. Corripit eum inter te et ipsum solum Et Esai. xxxij. Qui forniauit eum non parcat ei. Corona glorie honorabiliter eum astruit ps. Gloriam et magnum decorem impones super eum domine: bene est uerisimile q̄ eos amat et q̄ bonū et salutē eorū affectat. Unde de tali: eum canit ecclesia. Amat eum dominus et ornauit eū: stola glorie induit eum: et ad portas paradisi coronauit eum. Unde. j. Machab. x. dicitur. Quod rex scripsit eum in ter puros amicos. Et. j. Machab. xj. dicitur. Quod rex exaltauit eum ante aspectū amicorū. Patet ergo q̄ talem eum solet xps summe diligere. ¶ Adhuc dico q̄ talem eum solet xps digne erigere. Constat enim q̄ christ⁹ illos qui sunt cū. i. viros iustos et bonos erigit & eleuat interius per contemplationē et affectionē Actuum. j. Eleuatus est. et nubes suscepit eum. Exterius per promotionem et prelationē. Deus enim de modico statu quandoq̄ hominem erigit: & ad statum alte promotionis deducit. Unde de dauid dicitur in ps. Quod sustulit eum de gregibus ouium: deposuerunt eum accepti est Et alibi. Constituit eum domini domus sue: & principem omnis possessionis sue. posterius per finales saluationem et per eterne glorie adeptionem. Deut. xxxij. Constituit eum super excelsum terrā: ut comederet fructus agrorum &c. Christus enim sanctos finaliter erigit et eos ad societate et societatem eternam secus aduocat et extollit. ij. Reg. xj. Vocauit eum dauid ut comederet coram eo. Unde in cantico canit ecclesia dicens. Et rege eos et extolle illos usq̄ in eternū. Et breuiter isti beati a deo in celo honorabiliter recipiuntur. j. Machab. xj. Delectatus est rex in aduentu eorū. Ab angelis ammirabiliter associantur sc̄i. xxxij. fuerunt ei obuiam angeli dei: quia sicut dicitur. j. Machab. x. Scripsit alexander rex Jonathe ut ueniret obuiam sibi. Ab oibus sanctis delectabiliter & festinanter alliciuntur Machab. xxxv. Ecce sponsus uenit: exite obuiam ei. In pace perpetua cōstituuntur Hiere. xxxij. Reuelabo eis & precationem pacis et in ps. factus est in pace locus eius et habitatio eius in spon. Et ideo omnia que desiderant eis finaliter conceduntur ps. Desiderium eorum attulit eis. non sunt fraudati a desiderio suo. Et alibi in ps. dicitur. Pluit illis manna ad manducandum: et panem celi dedit eis: panem angelorum manducauit hominibus: cibaria misit eis in abundantia. Patet ergo quod ille qui dicitur: eum scilicet quilibet uir perfectus est a deo receptus et non electus ereptus et non derelictus dilectus et non spretus. erectus & non despectus. Et sic

patet quomodo per eum et eos potest intelligi perfectio virtualis. Et ideo breuiter de quolibet uiro perfecto potest dominus dicere illud Cantico. v. Dilect⁹ meus candidus et rubicundus electus et milibus caput eius aurum optimum: come eius sicut elate palmarum. Oculi eius sicut columbe: gne illius sicut areole aromatum: labia eius distillantia myrram puram manus eius tomatices auree plene hyacinthis: uenter eius eburneus distinctis zaphiris: crura illius columbe marmoree: species eius ut lyban: electus ut cedri. In ista autoritate sunt nouē genitui p̄nominales qui possessionē & perfectionem virtutum signat. Et sic nota q̄ ille qui denotatur per eum vel per eius d̄z habere. Intentionis rectitudinem. Caput eius aurum. Affectionis celsitudinē. Come eius sicut elate palmarum. Discretionis simplicitudinē. Oculi eius sicut columbe. Uerecundie gratitudinē. Gne eius sicut areole. Eloquentie sanctitudinē. Labia eius distillantia. Efficacie fortitudinē. Manus eius tomatices. Abstinence mestitudinē. Uenter eius eburneus. Permanētie firmitudinē. Crura eius sicut columbe. Apparentie pulcritudinē. Spēs eius ut lyba &c. Dico ergo q̄ iste eius d̄z habere intentionē rectissimā quod ostenditur eū d̄z. Caput eius aurum optimum. Caput enim quod est purum et principale membrū corporis quo in firmo. cetera membra tolēt: intentionē signat que puram et principalem pars est cuilibet actionis: que si sana fuerit et recta totum corpus actionis sanum est et sincerum. Et etiam conuerso. Caput ergo eius debet esse aurum optimum: quia. s. intentio nostra debet esse aurea et sincera: & sic oīa sequentia erunt salubria atq̄ sana. Bonitas enim vel malicia omnis actus a capite intentionis dependet. Sit ergo eius. i. intentio cuiuslibet uiri iusti aurum optimum. Unde de sancta muliere. idest de sancta ania dicitur Apoc. xij. Quod in capite eius corona stellarum duodecim. Duodecim enim stelle: fidē duodecim articuloꝝ designant: que. s. in capite nostre intentionis continue est tenenda: quia sc̄z omnia que agimus: eū intentione uere fidei sunt agenda. ps. Posuisti in capite eius coronam de lapide precioso. Unde etiam canit ecclesia: et accipitur ab ecclesiastico. xlv. ca. Corona aurea super caput eius expressa signo sanctitatis: gloria honoris: et opus fortitudinis. Habere ergo debet iste eius intentionem rectissimā. Caput eius inquit aurum Daniclis. ij. Caput statue ex auro erat. ¶ Item debet habere affectionem altissimā quod ostenditur eū d̄z. Come eius sicut elate palmarum. Come procedentes a capite: sunt affectiones procedentes a corde: que sc̄z sicut folia palmarum: que oīa tendunt sursum: debent eē: in quantum sursum ad celestia debent esse erecte et sublimes Cant. vj. Come capitis eius sicut purpura. ¶ Itē debet habere discretionē clarissimā: quod ostenditur eū d̄z. Quod iste habet oculos. Oculi inquit eius sicut colūbe super riuos aquarū. Colūbe enim ita habet oculos claros quia ymbria accipit in aqua statim refugiunt: sic oculi ad foramē discretionis nostre debent esse clarissimi: quia. s. in aqua sacre scripture: vel in aqua lazymose penitentie statim debemus ymbria intentionis perpendere. et sic ab accipit de dyabolo precipere: & ad foramē conscientie refugere et transire Daniclis. f. Oculi eius ut lampas ardens. ¶ Itē debet habere uerecundiam simplicissimā quod ostenditur eum dicitur. Gne eius sicut areole aromatum. In gne enim summe apparent uerecundia: que areole aromatum cōparat: quia scilicet nihil fragrantius uel odorosius uerecunda facie iudicatur ynde Cant. iij. Sicut fragmē mali puncti gne tue. Et Ecclesiast. vj. dicitur. Gratie uerecundie illius super aurum. ¶ Item dico q̄ debet habere eloquentiam uerissimam: quod ostenditur eum dicitur. Quod labia eius sunt distillantia mirram purā. Mirra enim prima que sine infectione et uolentia stillat ab arboꝝ est ueritas que scilicet prima est inter uirtutes: et sine difficultate debet a nostris labijs sponte et uoluntarie

distillare. Ista est ad modum mirrhe odorosa sed amara: quia scilicet fama veritatis est magna: licet quibus multis sit displicibilis et amara ps. Scuto circumdabit tectitas eius f. petri. iij. Prohibeat lingua sua a malo et labia sua ne loquatur dolum et prover. xvj. Labijs eius addet gratiam. Contra tamē multa sunt labia que non distillant mirrham veritatis: sed sententiam immundiciam falsitatis et venenoser detractatione loquacitatis ps. Venenū aspidū sub labijs eorum. Venenū aspidis dormire primo facit et post dormiendo occidit et inuenenat. vñ. Esa. xxx. Labia eius repleta sunt indignatione: et lingua eius quasi devorās ignis. Item debet habere efficaciam fortissimam: quod ostēditur cū dicitur. Quod manus eius et cornatiles auree distincte hyacinthis. Adanus enim virtutē operatiuā: et bonorū operū effectiuā designat quā s. quilibet eius. i. quilibet iustorū habere: vt. s. hyacinthi virtutis in ipsis suis manibus. i. in suis operibus tēbeāt choruscare. Cornatiles etiam debent dici pro eo quod operationes nostre bone: nunc ad deum: nunc ad nos: nunc ad proximum cornari debent et verti. ps. Adanus eius in cophino seruiert. Et alibi. Ponam in manū eius: et in fluminibus dexterā eius. Et breuiter de bonis operibus potest dici illud ps. Opera manuum eius annuntiat firmamentū. Et Job. j. dicif. Operibus manuum eius benedixisti et possessio eius creuit in terra. Multi enim sunt qui habent manus aridam ad bene operandū: et cecū oculum ad videndū. De quo dicitur. zacharie. xj. Brachium eius dexterū ariditate siccat. Et oculus eius dexter tenebescens obscurabit. Item dico quod talis eius: debet habere abstinentiā artificiosā seu continentiā mundissimā: quod ostēditur cum dicitur. Uenter eius eburneus. Ebur enim quod est candidum et frigidū castitatē designat que per puritatē est candida et per temperantiam frigida et modesta. Unde Job. vij. De ventre eius fluent aque viue. Et Tresh. iij. dicitur. Candidi facti sunt nazarei eius. Sequitur. Candidiores niue: rubicundiores eboze: antiquo saphiro pulciores. Tale tamē ventrē eburneū cū aquis niuis: castitatis et puritatis non habet aliqui sed potius ventrē ubi habitat ignis cupiditatis et carnalitatis. vñ. eccl. xl. In ventre eius ignis ardebit. Item dico quod iste debet habere permanentiā firmissimā: quod ostēditur cum dicif. Quod crura eius sicut columnę marmoree: que fundate sunt super bases aureas. Ad marmoree enim columnę stabiles sunt bases auree onere non succumbunt. Sic perseverantia nostra nunquam debet deficere. sed in firmitate roboris p̄tinui et p̄petui perdurare. Vñ talis eius potest figurari in illo angelo Apoc. x. de quo dicif. Quod amictus erat nube. et yris in capite eius: et facies eius erat vt sol. et pedes eius sicut columna ignis. Rubes enim signat puritatem: yris que fit et resplendentia lucis signat diuinę gratię luminositatē. Sol vero signat caritatem. Columna perseverantiam et stabilitatem. Ignis vero signat imputrabilitatem. Item dico quod talis eius. debet habere apparentiā pulcherrimā quod ostēditur cum dicitur. Species eius vt lybani: electus vt cedri. q. d. Species eius debet esse per honestatē pulcherrima moze. s. lybani qui est mons syrie semper virens. vñ de tali specie dicitur. Danielis. x. Ecce vir inquit vestitus lineis: et renes eius accincti auro obrizo: corpus eius quasi crisolitus: facies eius velut species fulguris. etc. Si vis erpone et dic quod vestitus lineis est innocentia. Aurus circa renes est continentia. Corpus lapideū est permanentia. facies et species fulguris est clara et honesta apparentia. Sic ergo patēt nouę bone conditiones istius eius. Et ideo breuiter fuit in vita ista deo placens et graciosus: in se bonus et virtuosus. Et ideo finaliter in paradiso ipse est et fuit alte regnans et gloriosus. Ista enim deo placuit Sapient. iij. Placita erat deo anima eius. Iste etiā mores coluit ps. Anima eius in bonis demorabit. Iste insuper celū meruit ps. Gloria et diuitie in domo eius: et iusticia eius manet in seculum seculi. Et proverbio. iij. dicitur. Quod longitu

do dierum in dextera eius: et in sinistra illius diuitie et gloria. Sic ergo patet quomodo per eum: et per eius potest intelligi conditio viri iusti etc. Sivero de pluribus simul loqui volueris: dic quod per eos: et eis: et corū: potest intelligere virtutes et conditiones sanctorum. Isti sunt enim: Duorum.

Affectus a deo respiciuntur. Deum enim cōplet iustorū affectus ps. Affatus a deo exaudiuntur. Desideriū corū attulit eis nō sūt fraudati a desiderio suo. Effectus a deo remunerātur. Desideriū corū attulit eis nō sūt fraudati a desiderio suo. Aspectus a deo illuminantur. Et alibi in ps. Preparacionē cordis corū audiuit auris tua. Deus etiā exaudit in iustorū effatus. i. eorum orationes et p̄cces ps. Oculi domini super iustos: et aures eius in p̄cces eorum vt eruat a morte animas eorum: et alat eos i fame. De insuper remunerat iustorū effectus id est bona opera et virtutes eorum ps. Da illis s̄m opera eorum: et s̄m opera manuum eorum tribue illis. Deum nihilominus illuminat iustorum aspectus. id est intellectus et nectias earūdem ps. Eduxit eos de tenebris et umbra mortis: et vincula eorum dirupit. Et alibi. Expandit nubes in p̄tectionem eorum: et ignem vt luceret eis per noctem. Deum etiā rectificat iustorum processus. ps. Eduxit eos in viam rectam. vt tēnt in ciuitate habitatiōis. Deum insuper saluificat seu beatificat iustorum successus ps. Et saluauit eos propter nomen suū vt notā faceret potentiam suam. Sequitur. Et saluauit eos de manu odientium et redemit eos de manu inimici. In similia alia possent applicari de eos referendo ad om̄m virtutem: sed omitto gratia breuitatis. Patet ergo quod p̄ istud pronomē eos eorum. eis. eum. ei. eius etc. intelligitur homo iustus s̄m ad suā bonitatem. Quare topico quod per istud pronomē potest intelligi vir malus s̄m ad suam prauitatem seu iniquitatem. Aliqui enim sunt uia mali quod aliquo speciali vocabulo nō possunt comodē diffiniri et ideo solent a scriptura aliquo generalivocabulo appellari. Quādoque ergo tales per istud pronomē eū et eos designantur: et eorum nequitie talis generalivocabulo appellant. Notabo ergo quod mali qui denotant p̄ eos Indurantur diuino verberē. Isti enim sunt obstinati nec corrigunt diuinis verberibus et ideo Impinguantur carnali vberē. ti nec corrigunt diuinis verberibus et ideo Colligantur demonū federe. Hiere. v. d. Dne percussisti eos et nō coluerunt. Atrocitatem laborū onere. Atrocitatem laborū onere. Atrocitatem laborū onere. Deuorantur crudeli vulnere. Atrocitatem laborū onere. Relegantur a celi munere. Atrocitatem laborū onere. Isti sunt impinguati et delectantur carnis vberibus. Unde isti sunt isti equi de quibus dicitur Esaie. xxxj. Equi eorum caro et non spiritus. Carnales enim equi videntur: eo scilicet quia sicut equus et mulus sensus et ratione priuatur. Quasi aspectus equorū aspectus eorum. Quasi aspectus equorū aspectus eorum. Isti isti sunt desperati et sociantur hostis federibus vñ. Job. j. Affuit inter eos sathan. Videntur enim magli magis federari dyabolo quod deo. ps. Auertit se et non seruauerunt pactum quemadmodū partes eorum. Isti isti sunt deprauati et inquinantur multis sceleribus. Unde Ezech. xxxij. fuerunt iniquitates eorum in ossibus eorum. Isti isti sunt cecati nec illustantur veris splendoribus. quod scilicet plerumque mali cecitate ignorantie sunt percussi ps. Obscurentur oculi eorum ne videant et dorsum eorum semper incurua. Et luc. xxij. dicitur. Quod oculi eorum tenebantur ne eum agnoscerent. Isti isti sunt tribulati et fatigantur multis laboribus. Constat enim quod mali in vita ista multis miseris et tribulationibus affliguntur. Unde in ps. dicif. Quod dominus misit in eos iras indignationis sue in indignationem: et iram: et tribulationem: in missionem per angelos malos. Et sequitur ibidem. Quod ipse conuertit in sanguinem flumina eorum: et ymbres eorum ne biberent. Misit in eos cynomiam et comedit coram et

nam et disperdidit eos. Dedit erugini succus coru et labores eorum locuste. Et tradidit grandini iumenta eorum: et possessiones eorum igni. Ecce ergo quomodo isti eos et eorum. i. mali multis in presenti vita miserijs affliguntur. Item dico: qd isti sunt condemnati vt deuoeretur seu crucientur viris vulneribus: quod vtriq; fit et finaliter in inferno: quando scilicet verificabitur illud quod dicitur Deuterio. xxxij. Congregabo super eos mala et sagittas meas complebo in eis. Consumentur fame et deuorabunt eos aues moriu amarissimo. Dentes bestiarum immittam in eos cum furore et. foris vastabit eos gladius et intus pauor. Sequitur. Uua eorum uua fellis: et borrus amarissimus. fel diaconum yinum eorum: et venenum insanabile. Et iterum. Misa est vltio et ego retribuam eis in tempeste vt labatur pes eorum. Isti ergo erunt condemnati: et truncabuntur multis vulnerib; scilicet in inferno. Item dico qd isti erunt exulati et spoliabuntur summis honoribus. scilicet gloria et felicitate celesti. qd scilicet isti non solum habebunt penam sensus quam sustinebunt in inferno: immo penam damni quam patientur priuati deit sanctoru co-sortio. vnde Dlee. ix. Propter nequitia adinuetionu eorum de domo mea eiciam eos. Breuiter ergo pcludo qd p eos: eorum et eis. possunt pluraliter intelligi viri mali. Sed si vis potes dicere qd etiam in singulari numero psum: ei et eius et. potest intelligi singulariter quilibet vir iniquus. Et hoc qd sicut pbari pot per scriptura: iste Igozantie cecatur errore. Dico ergo qd talis cecatur per Igozantia Immundicie fedatur horrore. cecatur per Igozantia Auaricie crematur ardore. Elaic. vij. Ecceca cor Iracundie veratur stridore. populi huius. et aures Sapietie priuaf splendore. eius aggraua Et. iij. Regu. iij. dicitur Caligauerunt oculi ei; pre senectute De Thobia etia legitur Tho. ij. Quod stercoza calida cecauerunt oculos eius. Sic faciunt plerunq; stercoza et immundicie viciozu. Et iste iste maculat per immundiciam Tñ de immundo et luxurioso pot dici illud Tref. j. ca. Sordes eius in pedib; eius: nec recordata est finis sui. vnde prouer. vij. dicitur de luxurioso. Et ecce ornatu meretricio occurrit ei mulier. Et iste iste inflamatur per auaricia ps. Ignis in cospetu eius exardescet: et in circuitu eius tempestas valida. Auaricia em: et ignis dicitur esse tempestas. Et iste iste infatuatur per impudentiam. De iusto em dicitur qd collaudabunt multi sapientiam eius et. De peccatore vero dicitur prouerbi. xxvij. Non auferetur ab eo stulticia eius. Et iste iste incitatur per iracundia Unde de iracundo pot est dici illud ps. Ignis a facie ei; exarsit: carbones successi sunt ab eo Patet ergo quomodo singulariter et pluraliter per illud pronomē cum: potest intelligi scilicet

Exemplum exemplar ^{emplar et exemplar} est illud ad cuius similitudinē fit aliud. Et siue accipiat in bono vel in malo semper denotat aliquam similitudinem. Est ergo quadruplex exemplum. scilicet Tenendum: Exemplum tenendum est exemplum bonoru quoru. i. vie et semite sunt sequende. j. Petr. ij. Xps passus est pro nobis vobis relinquēs exemplū vt sequa

mini vestigia eius. Exemplum cauendum. Est exemplum maloru: quoru vitie et semite sunt fugiende. vñ Ihuu. v. dicitur. Quod mulier adultera post ventris disruptio nem: et post amarā aquarū potationē: erat in maledictionē et in exemplū omni populo. In exemplum dico non imitandū nec assimilandū: sed magis cauendū et curandū. Exemplū timendū: est exemplū damnatorū. Pena cuius istoru est alijs in exemplū. i. in signū qd. si mulier fecerit similiter dānatus erit. Tñ in canonica Jude dicitur. Quod sodoma et gomorra facte sunt in exemplū ignis eterni. Exemplū querendū: est exemplū bonoru qui. i. dātur alijs in exemplū: qd qui similia fecerit similiter recipiet et habebit Ero. xxv. Attende et fac iuxta exemplar qd tibi in mote monstratū est. De creplo Tenendo. Sequedo et Imitado possum; aliquantulum dilatare qd vita: conditio et cōuersatio bonoru et pfectoru: sunt quedā exempla que debemus sequi et imitari: et quibus debem; cōformari. Cameleon em est animal ethiopicum quod talis est conditio vt dicit Ihu. Quod ad formā: figurā et colorē rerū exteriorū d; ppriū colorē vertere et mutare siue fuerit paries albus siue fuerit color rubens: siue fuerit arbor viridis. Sic procerto charissimi dico qd colores. idest exteriora opera et exempla que in alijs existunt debent a nobis per imitationē recipi. quia. i.

Albedo castitatis. Tiroz etia honestatis qd in alijs personis inueniuntur: Rubedo caritatis. Alijs personis inueniuntur: a nobis debent recipi et exemplariter imitari et ad ipas debemus conditionē nostrā vertere: et nos eis moraliter conformare vt sic dicamus illud Prover. xxij. Qd est vidissem posui in corde meo: et creplo didici disciplinā Accipiamus ergo bona exēpla a superiorib; et sim; et tales qd bona exēpla demus inferioribus. Mdedicis enim bonas herbas solet colligere: et de malis et inutilib; nō curare. Columba etia bona grana solet colligere: mala autē et inutilia refutare. Apes etia flores bonos et puros solet frequētare vt inde possint mel plicere et generare. Sic et re charissimi bonos flores: bona grana: bonas herbas. i. bona aliorū exēpla debemus per imitationē recipere et colligere. mala vero respueci horere Ut enim dicit Plini. Apes que flores amaras frequētant: sicut est flos absinthij solēt mel amarus facere. Quia vere illi qui amara et mala aliorū exēpla recipiūt exinde mel amarū. i. opera mala et inutilia conficiunt. Bona ergo bonoru exēpla frequētemus. Mala autē maloru opera. i. exēpla respuamus. Id nobis d; Iplonā bonoru Judic. ix. Quod me videritis facere: hoc instanter facite. Boni ergo exempli acceptio pertinet ad subditos. Boni etia exēpli datio pertinet ad platos. Sicut ei videm; formica quādo nō pot portare onus suu; solet ipsum precedere: et precedendo ipsum cū ore post trahere. Apri etia videntēa venatorem filios suos. inuadere vt dicit Plini; precedunt eos: et pro eis pugnant et eos defendunt: quia procerto charissimi pclarus qd habet aliquod onus. i. aliquē onerosum subditum: volēs cum portare ad paradysum: et a venatore dyabolo rueri et defendere: tutissimum est et optimum quod cū per boni exempli dationem precedat: et quod cum ore idest cum verbo consolatorio et exhortatorio secum ducat. faciat ergo talis iuxta consiliū Apostoli. j. ad Thimo. iij. Exemplum inquit esto fidelium. In verbo. In conuersatione. In caritate. In fide. In castitate. In quibus verbis quinq; ostenduntur in quibus prelati et viri perfecti alios pcedere. et alijs dare bona exempla tenentur. scilicet.

In eloquentie veritate. In verbo. In apparentie venustate. In conuersatione. In amicitie firmitate. In caritate. In sapientie claritate. In fide. In continentie puritate. In castitate. Ista enim quinq; debent in viris perfectis pincipa liter esse. vt alijs minus perfecti possint ibi bonum exemplum accipere. Ad bonos enim pertinet qd habeant.

Exercere.

In verbo veritatem.
In conuersatione honestatem.
In caritate firmitatem.
In fide stabilitatem.
In castitate puritatem.

Ista omitto prosequi gratia breuitatis qz hoc vocabu-
lum exemplum satis rarum est in scriptura. Multa
enim poteris ad propositum inuenire in alijs titulis.
Et ideo vide infra de imitari. Et si vis prosequere pre-
dictam auctoritatem vide prosecutionem in alijs parti-
cularibus titulis.

Exercere. Nota qd exercitiū idem est quod dili-
gens et frequēs circa aliquid occupa-
tio. Unde exercere idē est quod aliquid diligenter et fre-
quenter facere vel circa aliquid laborare. Est ergo du-
plex exercitium seu opus. s. Unū virtuosum: aliud vitio-
sum: Unū perfectōrum: aliud peccatorū. Est ergo exerci-
tium virtuosum: et ista est bona occupatio et operatio
quā debemus semper facere et continue exercere. Crea-
ture ergo quanto plus habēt de perfectione tāto pius
habeat de exercitio et occupatione. Istud patet in an-
gelis qui continue se exercitant deum contemplando.
Patet in stellis que continue se exercitāt nobis influē-
do. Patet in terra que continue se exercitat fructū pro-
ducendo. Patet etiā in mari quod cōtinue se exercitat
sepe purgando et agitando. Et breuiter non est dare ali-
quam nobilem creaturā quin exercitium diligit et fre-
quenter. Sic vere charissimi loquendo spūaliter omnes
sunt qui volunt esse nobiles et perfecti debēt se ipsos ex-
ercere: et in bonis operibus occupare: qz vere aut debe-
mus sicut angeli superiōri cōtemplationi vacare: aut
sicut: sicut per pietatem in aliquos influere et eis bene-
facere. Iuxta illud. i. Thimo. iij. Exerce te ipsum ad pie-
tatem. Aut sicut terra fructus bonorū operū continue
producere. Aut sicut mare per contritionē et nostri sta-
tus discussionem continue nos agitare: et per confessio-
nem nos purgare. Sicut enim per phos motus maris
est causa quare non putrescit nec corrūpitur. Sic vere
motus et exercitiū bonorū operū est causa qd homo per
peccatū non corrūpitur quia. s. dum homo in bonis
operibus occupatur a peccatorū corruptionibus pre-
seruatur. Ideo bene consulebat Hiero. dicens. Semper
aliquid boni facito ne te dyabolus inueniat ociosum.
Quia enim paucē sunt auctoritates: de isto vocabulo ex-
ercere: ideo nolo aliquā auctoritatem dividere. sed breui-
ter aliquid volo distinguere et notare. ¶ Notemus er-
go quod bonum exercitium: bonus labor: bona occu-
patio: bonum opus debet ex causa triplici frequentari.
quia scilicet per bonum exercitium.

Virtus excitatur. Primo dico qd per bonū ex-
fructus reparatur. exercitiū virtus excitatur. Siue
Culpa refectur. enim in corporalibus. siue in
scientialibus: siue etiam in moralibus. nulla virtus si-
ne exercitio conualescit. Quia sicut dicit vegetius de re
militari. Omnes artes et opera iugibus exercitijs con-
ualescunt. Apes enim vt dicit Plinius et ambrosius.
si diu quiescant: infirmantur. Si vero opera sua et labo-
res suos continuauerint: in sanitate perseverant et ve-
getantur. Animalia etiam siluestria sunt domesticis vt
cōmuniter fortiora et velociora: et ad esum sapidiora et
meliora: sicut patet de apibus respectu domesticorū por-
corum quod vitis facit contrarias motus et laboris:
cibi etiam siccitas et aeris puritas. Nam per motū cō-
tinuitatem mali humores consumuntur: porci operiuntur
virtus roboratur et vigoratur. Cuius tamē in ani-
malibus domesticis totū cōtrariū inuenitur. Sic vere
charissimi illi qui maioribus studijs et exercitijs occu-
pantur saniores et fortiores et meliores efficiuntur et
tam in tēporalibus qd in spūalibus roborantur. Puri-
tas enim aeris. i. puritas conscientie: cibi siccitas: id est
paritas abstinentie. motus continuitas. i. labor exer-
citij et obedientie preseruant hōiem ab infirmitate et
moralī et corporali. quā tamen quies. i. ociositas introducit

Ideo dicit Hugo. in li. ii. Exēplo. Cōstat oēm operā-
egre resumī si diu ab exercitio quiescat. Cū enim nō
frequentantur studia consueta et ingenia in artibus: et
brachia in corporibus irrigescunt. Per exercitium ergo
virtus roboratur. Et ideo videmus de multis qui nullo
bono exercitio se occupant: quod in eis reperitur.

Nulla virtus. Similes quibusdā hōibus qui
Nullus vigor. sunt in ethyopia. qui sicut Plin. di-
Nulla fortitudo. cuntur graſaphantes. qui nullo
Nulla bonitas. penitus exercitio se occupāt: sed

sicut bestie continue vadunt nudi. Ad denotandū qd
illi qui bonis exercitijs studijs et laboribus non occupā-
tur nudi scientijs et moribus: nudi etiam bonis tēpora-
libus. nudi etiam gratijs et virtutibus inueniunt. ¶ Si
tales possunt dicere illud Job. i. Nudus egressus sum
de utero matris mee: nudus reuertar illuc exercamur
ergo occupemur in bono. nec aliquā vacem? ocio
vel quiete: vere per exercitium virtus roboratur. ¶ Se-
cundo dico quod per exercitium fructus reparat. ¶ Ter-
tia enī si bene colitur. vinea si bene foditur: arbor si be-
ne purgatur: solet melius fructificari et fructus in magis
vberes producere et portare. Et conuerso si debita cul-
tura deficiat: tunc terrā vepres et vitice occupant. vinee
et arbores a fructibus se retardāt. Sic vere charissimi
per culturā et exercitiū bonorū operū fructus merito-
rum et p̄miorū reparatur. requiritur et habet. Als
enim nisi bonū exercitium frequēter. vepres peccato-
rum in nobis oriuntur: et fructus eterne glorie retardā-
tur. Unde prouer. xiiij. Per agrum hominis pigri trā-
siet per vineam viri stulti. et ecce totū repleuerant vitice
operuerāt faciem eius spine et maceria lapidū destruc-
ta erat. Spine significant peccata que conscientias p̄-
remotum cōtinue pungunt. Vitice que carnē pungit
designant mala desideria que non cessant mentē inflā-
mare. Talibus ergo spinis et viticis: ager. id est cor pec-
catoris proleitur: quādo per bonū exercitiū nō colitur.
vnde prouer. xxiij. Diligenter exerce agrū tuum. Dico
ergo qd per exercitium fructus reparatur. vñ ad Heb.
xiij. Diuina disciplina in pleni non videtur esse gaudij
sed meroris. ¶ Postea autē exercitans per ipsam fructus
pacatissimū reddet. ¶ Tertio dico qd per exercitiū cul-
pa refectur. Sicut enī vestes qd sepe putiuntur et ver-
berantur sepe a rinceis preseruantur. Aqua etiā putei in
quo sepe hauritur propter motū et exercitiū a puti edi-
no preseruat. Sic hōio qui sepe mouet et bonis exer-
citjs occupatur: nec a tinea malariū cogitationū: rodif-
nec a corruptione peccatorū mortalitū vitatur. Sicut
enim dicit Johānicus. Exercitiū est vnū de illis septies
accidentibus que ad conuersationes humane vite req̄-
runtur que. scilicet. Aer. Cibus. Potus. Somnus. Vi-
gilia. Exercitiū. Requies. Quia reuera charissimi ad vi-
te spūalīs conuersationem ista requiruntur scilicet

Aer. i. gratie et deuotionis sinceritas.
Cibus. i. verbi dei suauitas.
Potus. i. passionis chasti acerbitas.
Somnus. i. contemplationis profunditas.
Vigilia. i. discretionis subtilitas.
Exercitium. i. occupationis sedulitas.
Requies. i. stabilitatis tranquillitas.

Exercitium ergo valet ad vite spiritualis p̄seruationē
et per consequēs ad mortis id est peccati destructiones
et expiationem. Sicut enim dicit Constantinus. Exerci-
tium ad terra valet. s. Ad caloris naturalis excitationes
Ad membrorū solidationem. Ad superfluorū consum-
ptionē. Quia vere charissimi bonū exercitiū bona occu-
patio. bon⁹ labor calorem excitat caritatis. vigorem solidat
firmitatis. superflua vero. i. peccata destruit et deuastat
Et propter hoc pulcherrime loquitur de exercitio fulgē-
tius. tra crans illud prouer. vii. s. panē ociosa non come-
dit. in quodā sermone allegans dicta sapientis cuius-
dam sic dicens. Hō est sine labore vite humane est custo-
dia fide: dormientis nature vigil. s. simulus sopiti calo-
ris. luna superfluitatis consumptio vitiorū. languorū
medicina

medicina iuveni tēporis. iuuentutis debitū. adolescentie disciplina. senectutis gaudiū. salutis adiutoriu. nutritis omnium. malox. i. accidit et ocij mimica. Ille nempe sol⁹ ab exercitio. se subtrahit et labore. q̄ felicitatis gaudijs vult carere. Et sic p̄z charissimi qd̄ exercitū ad multa est vtile. quia. i. sicut dictum est bonum exercitium est. Culpasū impediriū. Paucissime sunt auctores Honorū aq̄uisitiū. tates de exercitio in scriptura. Virtutū roboratiū. Et ideo nihil diu Per exercitū ei vt dictū est. si. Sz vide in alijs titulis Annulaf culpaz p̄auitas qui eundē habēt sensum Procuratur celi fertilitas. scz de labore De occupa Excitatur virtutū probitas. tione. De operatiōe De facere De p̄fectu. De inoin. De currere et ceteris sibi⁹

¶ Itē dico qd̄ exercitū p̄t accipi in malo: et sic signat malū malox laborē. Isti enim sunt similes aranee que capiēdo muscas continue se exercitat atq̄ vacat. Sic mali sunt in continuo exercitioz labore ad alios capiēdum. vnde Judith. ix. Exercebant latrocinia &c. Uide in predictis titulis &c.

Exercitus. Nota q̄ exercitus nihil aliud est q̄ cōgregatio hoim ad p̄liū faciendum siue pro hostiū inuasiōe. siue pro hostiū defensione. Exercitus ergo loquēdo spiritualiter p̄t denotare societatem. cōmunitatē concordē et inuicidū unitatem. Et propter hoc nos possum⁹ distinguere qd̄ quadruplex est. Exercitus. i. Exercitus.

Hominū perfectozū. De exercitu p̄fectozū. i. de bonozū cōgregatione p̄t

Hominū peruersozū. De exercitu peruersozū. dicit illud. ij. Paral. xij.

Demonū malignozū. De exercitu demonū. Ergo in exercitu nostro

Custum supernozū. De exercitu peruersozū. i. de societate malozū. qui quasi vnanimis non cessant contra pauperes preliari dicitur. iij. i. Reg. xxv. Persecutus est exercitus chaldeozū regē. cōprehenditq̄ eū. Et hierē. xxxij.

Exercitus regis babiloni obsidebat babilon. De exercitu vero demonozū dicitur Judith. v. Ita multiplicati sunt scz madianice. vt eozū exercitus numerari nō posset. De exercitu beatorū dicitur. iij. i. Reg. xxij. Uidi tōminū sedentē super solū suū: et omnē exercitū celi assistentem ei. Quāuis ergo exercit⁹ multis modis potest accipi. generaliter tamen per exercitum quis potest accipere statum ecclesie vel religionis. Illi enim. qui sunt eiusdem exercit⁹. Communiter.

Uiuunt. Sicut enim exercitus Sequitur

Facient. superiores. impugnat exteriores

Laborant. Diligit interiores: iter se bene

Ad cōem finē tendūt. ordinat. Exteri⁹ hospital. Cōtinue laborat et agitat. Sic p̄culdubio exercit⁹ fidelit⁹ debet superioribus. i. deo et prelatis obedire. Ideo de s̄bo dei dicit Apoc. xij. Exercitus qui in celo sunt sequebantur eum in equis albis. Debet exteriores. i. hostes sp̄iales impugnare Josue. v. Exercitu disposito oppugnabat Debet etiam interiores. i. socios et vicinos diligere et amare. Judic. xx. Cōportent exercitū cibaria. Debet etiā per prudentiā bene ordinari. ij. Macha. xv. Exercitus erat ordinatus. Debet sicut hospes in mundo peregrinari. ij. Corin. v. Quādiu sumus in hoc corpore peregrinamur a dño. Debet etiā semper in bonis exercitijs occupari. Scmp enim debemus esse parati cōtra hostes preliari: et nos per bona opera defendere et tueri vñ ezech. xxxvij. Ingressus est in ea sp̄s vixerunt steteruntq̄ supra pedes suos exercit⁹ magn⁹ nimis. Ubi nota q̄ illi qui in hoc exercitu congregant debēt habere

Ductorem precipientem. Spiritus.

Gratiam perficientem. Virerunt.

Rigorem itabilicentem. Steterunt &c.

Uide vbi ponitur quō exercitus apū est bene ordinat⁹ et occupatus &c. Omitto gratia breuitatis quia pauca themata inueniuntur. Uide. s̄. de bello. &c.

Exire. Quia supra satis tractatū est de egressu qd̄ dicitur. Idem est qd̄ exitus: ideo parū dicere intēdo de exitu. Morare ergo possum⁹ q̄ est exitus diuinus

et humanus. Primo dico quod est exitus diuinus qui est multiplex. Deus enim Exiit.

A patre per generationem. Est ergo exitus a p̄e per generationē eter-

A matre per incarnationē. nale et iste p̄prie ē ex-

A mūdo p̄ mortē et passiōē. tus: sicut exiit⁹ radi⁹ a sole: sicut exiit⁹ riuul⁹ a fonte. sicut exiit⁹ calor

Exiit vero de paradiso ad iudiciū promulgationem. ris ab igne. qz Quis filius a patre exeat: cuz ipso tñ cōtinue p̄fuerat Joh. xvj. Exiit a patre et venit in mundū: iterū relinquo mundū et vado ad patrē. ¶ Itē est exitus dei a matre per incarnationē temporale: De ista em̄ exiit sine matris corruptione. sicut flos exiit de arbore. sicut odor exiit de flore. sicut viros exiit de calamo: sicut sp̄sus exiit de thalamo. Unde iste fuit sicut murena que ad sibilus serpentis exiit de fluuio: et cum eo carnaliter coniungit

Primus fuit exiit⁹ valoris

Secūdus exitus amoris

Tertius exitus doloris.

Quartus exitus terroris.

Sic vere x̄ps ad sibilum orationis et deuotionis. serpētis. i. virginis prudentis: fluuio paradisi exiit. et cū es mirabiliter se coniungit. vnde de tali exitu s̄. Esate. ij. De syon exiit lex et verbum dñi de hierusalē. Sancta em̄ virgo dicitur syon quod interpretatur specula: dicitur hierusalē que interpretatur visio pacis qz vere ista semper fuit diuine maiestatis speculatrix: et dei et hoim cōcordatrix et pacificatrix. Ab ista ergo exiit lex et verbum idest dei filius benedictus qui dicitur lex totius equitatus: et verbum totius veritatis. De isto ergo exitu quo x̄ps exiit ab utero matris in exilium mundi s̄ in ps̄. Exiit homo ad opus suum et ad operationes suā vsq̄ ad vesperam. Ubi nota q̄ iste exitus est. Ad

Aherozem. Aherozem contulit febiles natura

Laborē. Homo. Laborē intulit penarū iactura. Ad opus suū. Dolorē

Dolorē. Dolorē intulit penarū iactura. Ad opus suū. Dolorē

lit termini clausura. i. mors que notatur per aduerbiū vsq̄: et per nomen vesperam. ¶ Item christus exiit ex mundo per passiōē corporale et procerto fuit sicut exitus peregrini de hospicio sicut exitus militis de stadio sicut exitus victoris de prelio. Unde de isto exitu mortis potest dici illud ps̄. Exiit spiritus eius et reuertetur in terram suam. De christo enim exiit spiritus eius p̄ passiōem: et sic reuersus fuit in terram suam. scz in paradysum per resurrectionem et ascensionem. ¶ Itē iste exiit. scilicet de paradiso ad discussionem generalem. scilicet ad iudicandum viuos et mortuos. et sic iste exiit sicut. Rex de palatio ad exterius prestandus. Sicut gladius exiit de vagina ad alios occidendum. Sicut fulgur exiit de nube ad aliquid exterius comburendum: vnde Math. xxiij. Sicut exiit fulgur ab oriente et apparet in occidente. sic erit aduentus filij hominis. Et zacharie. ix. Exiit vt fulgur iaculum eius. ¶ Item est exitus regis apum. qui quando exiit de aluicari toria turba tumultuat: ita quod per tres dies ante demonstrat exitus eius. Quando etiam exiit solet a turba apum circumdari et vallari. Quia procerto exiitum regis christi ad iudicium circumdabit turba angelorum. prenunciabit clamor tubarum: ipsum etiam venturum denunciant per tres dies. scz Tempore Regis. Naturae s̄. Turba prophetarū vñ. s̄. Mach. ij. Exiit rex ab anthiochia. Sic ergo p̄z qd̄ ē quadruplex exiit⁹ x̄pi. scz

Primus de patre: qui est mirabilis.

Secundus de matre qui est amabilis.

Tertius de mundo: qui fuit tristabilis.

Quartus de paradiso qui erit terribilis.

Bene ergo dicitur illud in persona dei. Ecclesia. xxxij. Ego quasi fluuius dorit: et quasi aqueductus exiit de paradiso. Ist est ergo exitus diuinus. ¶ Secundo dico. quod est exitus humanus et iste est multiplex. Quia

Exitus ergo virtuosus ē q̄si homo exiit ex mūdo p̄ solū rariā paupertatē. de carne p̄ meritoria castitatē

2

5

f

5

15

castitatem. De delicijs per purgatoriam asperitatem. De eminentijs per depressioam; humilitatem. De carcere peccati per gratie libertatem. Ideo ad talem exitu inducimur ad hebre. xij. Exeamus ad euz extra castra improprium eius portantes &c. ¶ Item exitus vitiosus est quando homo exiit. De

C

Bona societate.
Bonne puritate
fidei vel religionis unitate.
¶ Item exitus dolorosus est qñ hōp pellitur exire.
De diuitijs ad paupertatem.
De vita ad mortem.

Unde Lu. xxij. Tāq̄ ad latronem existis comprehendere me.

De mundo ad infernum.
De fortuna ad infortunium.

Unde Marci. j. Exclamās voce magna exiit. ¶ Item exitus gaudiosus est quando exiit de mundo ad paradysum. De miseria ad fastigium. De tristitia ad solatium. vnde Deutero. xxxij. Letare zabolon in exitu tuo. Possumus ergo de bono et morali exitu diuidere illas auctoritates predictas. Exiit homo ad opus suū & ad operationem suam absq; ad vesperam. In quibus verbis ostenditur triplex exitus moralis. Est enim exitus naturalis. Exiit homo in mundum naturaliter viuendo. Virtualis. Exiit homo in mundo virtualiter operādo. Personalis. Exiit homo de mundo personaliter recedendo. ¶ Primus est exitus merous qui ostenditur cum dicitur. Exiit homo. Secundus est exitus laboris cū dicitur. Ad opus suū. Tertius est exitus doloris idest mortis: qđ ostenditur cū dicitur vsq; ad vesperam.

D

¶ Dico ergo qđ exitus naturalis est exitus merous. qui ostenditur cum dicitur. Exiit homo. Quādo enim homo exiit in mundū per generationē naturalē procerto exiit ad lacrimas et ad luctum. In cuius signū puer statim quando est natus incipit clamare: plorare & dicere. A. si sit masculus. Vel dicere. e. s. sit femella. ¶ Per literā A. denotans adam. ¶ Per literam vero. E. denotās euas. In signū quod per adam et euam venerunt nobis cause luctus et fletus. s. miseria huius mūdi. Ille vero merous ostenditur cū dicitur. Homo qđ est animal flebile & lacrymans vñ Sapi. vij. Sum quidē mortalis homo: filis hominibus de genere terreno illius qui prior factus est. Sequitur. Et ego natus accepi communē aerem: & primam vocem similem omnibus emisi plorans. Ad quod quidem facit verbum. Verū in quoda sermone. Cōsiderā tibi quid sis: occurrit tibi homo nudus sic plorans: & murmurans. Quod sic homo inquit nascitur de muliere: ideo cum reatu breui viuens tempore. Ideo cū metu repletur multis miserijs. Ideo cū fletu additur multis: quia anime et corporis hec. Verū. Iste est ergo exitus naturalis qui est ad merorē. Homo. Sicut enim dicuntur naturales et maxime Constantinus et Auicēna. Nullū animal respectu corporis habet ita magnū nec ita humilitū cerebrū sicut homo: & ideo potest super oia etias plorare & flere et inde est quod pueri qui cerebrū habēt humidius: ceteris gentibus plorant facilius. Charissimi per cerebrum vbi est sedes rationis possumus intelligere prudentiam et disciplinā siue discretionem. que reuera in hominibus solet esse maior q̄ in alijs corporalibus creaturis & ideo ad istum potius pertinet flere q̄ ad alia animalia magis enim abundat in humore. idest in miseria et fragilitate: et ideo plures habet causas fletus et meroris. Melius etiam debet causas ipsas cogitare: in quantum pre ceteris participat rationem. Ploret ergo et mereat homo. De

Sua vili conditione.
Defectus vite miseria et afflictione.
future mortis tristabili defunctione.

future vite tam longa et incerta dilatioue.
Homo em̄ q̄tum ad originē est vilissimus. vnde ecclesi. xij. Deus de terra creauit hominem &c. ¶ Item q̄tus ad presentem vitam est miserissimus. vnde Job. xij. Homo natus de muliere breui viuens tempore repletur multis miserijs. ¶ Item q̄tum ad statum futurū est timidissimus.

Timere enim debet de mortis certitudine. vñ ad Iheb. ij. Statutus est hominibus semel mori. ¶ Item timere debet de future salutis incertitudine vnde ecclesi. ij. Nescit homo vtrius amore vel odio dei dignus sit. ¶ Patet ergo quod est exitus naturalis qui est ad merorē. vnde de causis istius merous dicitur Ecclesi. xl. Occupatio magna creata ē omnibus hominibus. iugli graue sup filios adā a die exitus ut ventre matris ipsorum. ¶ Insuper dico qđ est exitus virtualis qui est ad laborē. Ibit ad opus suum. Sicut homo qui exiit de lecto ad operādo: cursor exiit de hospicio ad ambulandū: Auis exiit de nido ad volandū. Sic vere charissimi nos debemus exire exterius ad labores et hoc vt operemur per virtuosam actionem: vt volitemus per altam contemperationem. Ad opus suū inquit Omnia enim que sunt: certis laboribus seu operibus occupantur sicut patet in apibus et formicis: quia apes operantur flores colligendo. formice vero laborāt grana congregando. vt enim dicit Ambrosius et plinius. Mira est inter apes solertia operis et laboris. Nulla enim est inter eas quin aliquibus laboribus occupetur. Alie ei vt dicitur contra alias sicut in bello campestri certāt. Alie circa victū vigilant. Alie vero futuros ymbres premeditantur et explorant: seu nubium concursus attendunt. Alie vero ceras et mella conficiunt. Alie domos cellulasq; componunt et th. vt dicit. inter tam diuersa opera: nulla alterius laboribus insidiatur. nulla raptu victus querit: sed proprio volatu inter herbas et flores cibaria recolligit & requirit. Et reuera charissimi mirū exemplum operandi bene & laborādi in taz paruis ant malibus nobis datur. qz proculdubio charissimi nullus vacare debet inter nos ocio: vel torpori qz procerto charissimi nos semper debemus ad aliqua bona opera vacare. nunq̄ vero ocio esse. Unde dicitur ecclesi. xxxij. Omnia mala docuit ociositas. Aut enim debemus regi nostro xpo assistere per cōtemplationē: dicentes cum helyseo. sū. Regus. ij. Cuius dominus in cultus conspectu sto. Aut futuros ymbres prosperitatis eternalis: vt futuros concursus aduersitatis infernalis premeditari per prudentie circūspecctionem. Iuxta illud. Seneca. futura precaue. presentia ordina. meditare preterita. Aut circa victū idest circa acquisitionē bonorū tpalius ad humane vite necessitatē oportunos inuigilare per diligentem attentionem vnde Job. xxxij. Vigilantes ad predā preparant panem liberis. Aut domos & cellulas nobis in paradiso edificare per operū pietatis excecutionem vnde zach. j. Reuertar in hierusalem in misericordia: domus mea edificabit in ea. Aut ceras seu mella conficere idest dulcedinem & deuotionem. vnde Cant. v. Comedi fauim cū melle meo. Aut saltes nulli alteri inuidere: nec alios quodammodo ledere per aliquam machinationem. Nec etiam raptu victum querere per aliquam exactionem: sed magis laboribus & operibus insistere et vacare. Et sic dico quod multis generibus bonorum operum debemus laborare: et nos dum viuimus. occupare. Ad opus inquit suū vnde Ecclesi. stici. ij. dicitur. Quodcumq; potest manus tua facere instanter operare quia nec opus nec ratio nec scientia. nec sapientia erūt apud inferos. ¶ Iste est ergo exitus virtualis qui est ad laborē idest bona opera exequenda. Unde Math. xij. dicitur. Exiit qui seminat seminare semen suum. Ista tamen sunt contra multos qui vere non exiunt ad bona opera sed ad mala. scilicet ad mundi ludibria et negocia quibus accidunt sicut apibus que dum ceteris exiunt ad pastum quandoq; apprehendit eos pluuia vel tempestas per quam pereunt et necantur. Sic vere multi sunt qui dum incaute exiunt ad exteriora opera et negocia mundana. quandoq; accidunt quod pluuia voluptatis vel tempestas tentationis ipsos obruit vel submergit et sic mortem eternā de suo exitu et de suis operibus & laboribus reportant qz sicut dicitur Esai. lix. Opera eorū opera inutilia & labores eorū sine fructu. Ista potissime patent in religiosis q̄ claustra exiit & dimittit: & curias pncipū frequentat vt mundi

yt mundi negocia administrant: qui pprie figurant in Esau. qui estene fons advenationem perdidit benedictionem. Quia vere religiosi et ecclesiastici qui experientia mundi negocia exant sine causa benedictione celestem perdunt. Unde. j. Machabe. v. dicitur. Ceciderunt sacerdotes in bello dum sine consilio exiuerunt in prelium. Non sic ergo: sed habeamus exitum virtuale qui fit ad laborem. Ad opus suum inquit. Adhuc dico: quod est quidam exitus personalis qui est ad dolores. Et iste est exitus mortis. Et iste notatur cum dicitur. Usque ad vesperam. Istud enim adverbium vsq est adverbium limitativum et terminativum. semper enim signat terminum loci vel temporis vsq ad quem potest homo procedere: et ulterius non transire. Et sic proprie per illud vocabulum vsq potest intelligi terminus mortis vsq ad quem possumus procedere et vivere. sed ultra non possumus: pertransire: tunc enim de seculo et de mundo exire necessario oportet: vt sic homini dicat illud. Job. xxxvij. Circundati mare terminis meis: et diris vsq: huc venies et non procedes amplius: et hic confringes tumetes fluctus tuos. Mare charissimi: signat dominem mortalem et fluctuosus. que pro certo deus infra duos terminos circumdedit et conclusit. scz inter natiuitate et mortem. Sibi ergo potest dici vsq huc venies scilicet vsq ad mortem et amplius non procedes. q. d. Tunc te mundo eries. et fluctus vite tue ibi terminabis et confringes. De isto ergo vsq. idest te termino vite humane potest dici illud. iij. Regu. xx. Egrotavit esechias vsq ad mortem. idest vsq ad vesperam. Vespera enim q est finis diei significat mortem que reuera finis est terminus diei vite nostre. Sicut enim sol per totum diem supra nostrum emisperium lucet: quando vero vsq ad occidentem discurrerit: tunc sol de nostro emisperio erit: et ad vesperascente die non succedit. Sic vere charissimi. q. uis sol. i. homo per die vite presentis appareat circueat et discurrat quando tamen veniet ad vesperam senectutis. necesse est quod de mundo exeat et discedat. et quod non. i. mors veniat et succedat ps. De mane vsq ad vesperam finies me et Eccli. xvij. A mane vsq ad vesperam immutabitur tempus. De tali ergo exitu mortis potest dici illud. ij. Reg. xv. Hec venisti et hodie compelleris egredi. Scriptura enim non facit differentiam inter vitam et mortem: nisi quantum inter heri et hodie compelleris inquit egredi. Sicut enim hyena mortuos de sepulcris eijcit et euellit. Sic pro certo mors animas de sepulcris. idest de suis corporibus exire compellit Unde ps. Exibit spiritus eius et reuertetur in terram suam. Patet ergo quod est triplex exitus scilicet naturalis virtutalis personalis. Primus ad merorem Secundus ad laborem. Tertius ad dolorem etc. Vide supra de egressu.

Estimare. Vide supra estimare.

Expandere. Nota q expandere idem est q extendere. aperire. dilatare. cooperire defendere. capere. inuolueri. Notare ergo possumus q expanditur.

Vestis ad calefaciendum. Dico ergo q expanditur vestis ad calefaciendum. Vestis enim signat bona nostra temporalia que pro certo te bene expaere et per misericordiam ad premos dilatare. vnde Ruth. ij. dicitur. Expande pallium tuum super ancillam tuam qz propinquus es. Item dico q expanditur manus ad deum deprecandum. vnde ps. Expandi manus meas ad te. Et alibi. Si expandimus manus nostras ad deum alienum. Item expanditur alea ad protegendum. Per alas enim intelligitur potentia defensiva vti in ps. In tegmine alarum tuarum sperabo. Job deus. xxxij dicitur. Expandit alas suas et assumpsit eos. Item expanditur retia ad capiendum. Per retia enim intelligitur tentatio vbi peccatores capiuntur. vel per re-

the intelligitur mors in qua omnes homines inuoluntur. vnde Ezech. xvij. Expandam super eum retia mea: et capietur in sagena mea. Item expanditur tegumen ad operiendum. Et istud tegumen potest significare virtutem honestatis que omnia verecunda operit atqz tegit vnde Ezech. xvij. Expandi amictum meum super te. et operui ignominiam tuam. Item expanditur nubes ad refrigerationem. Et ista significat virtutem clementie superiorum qua ipsi tenentur expandere vt possint pauperes recreare. Unde in ps. dicitur. Expandi nubem in protectionem eorum. Item expanditur liber ad informandum. Et iste signat virtutem scientie et discretionis: q alijs est predicanda et expandenda. vnde Ezech. ij. Et ecce manus missa ad me in qua erat liber inuolutus: et expandit illum coram me. Manus enim ista doctorem vel predicatoriem signat. qui librum sacre scripture in pectore clausum habet: quem pro certo debet alijs expandere: et per doctrinam et eruditionem aperire. Sic ergo per q expansio sumitur multis modis etc. Vide supra. de dilatare. Et infra de extendere.

Expendere. Expense. Nota q expendere idem est

quod expandere idest extra dispergere. distribuere. exponere dispensare. disponere. Expendere enim est quando aliquis rem suam extra se pandit et in alios alienat. Et possumus dicere quod expensa dicitur illud precium qd pro alia re traditur seu datur. quia vero vocabulum expendere rarum: immo quasi nullum est in scriptura quam q multa inueniuntur extra ideo omitto gratia breuitatis. Veruntamen possum notare quod quidam expendant bona naturalia. Quidam bona spiritualia. Quidam bona temporalia. Primum ergo dico quod quidam expendant bona naturalia que sunt gratie naturales sicut sunt fortitudo pulcritudo stabilitas seu limpitudo que proculdubio in laudibus et in bonis visibus sunt expendenda et dispensanda. Cuius tamen contrarium multi faciunt qui scilicet expendant.

Fortitudinem in stulticia. Et sic tales figurant in filio prodigo qui pro pulcritudine in luxuria. in stulticia et in malicia. tunc bonorum a patre

Subtilitate in malicia. tunc bonorum a patre recepta abijt in regionem longinquam: vbi dissipauit omnia bona sua viuendo luxuriose. Luc. xv. Quia charissimi multi sunt qui positionem bonorum naturalium que eis pater ipsorum deus distribuit et dispensat: in regionem peccati que longinqua est: quia longe est deus ab impijs. proverbs. xv. dissipat oia ista bona. i. viuendo luxuriose ipsis superflue et dolet ea indebite expendendo.

Secundo dico. quod quidam expendant bona spiritualia que sunt gratie spirituales scilicet virtutes taz theologicę qz morales. que scilicet in bono debent expendi quia scilicet ipsis est debite vtendum: non vltra debitum presumendum: sicut faciebat ille phariseus. Luc. xvij. dicens. Ieiuno bis in sabbato: decimas do omnium que possideo etc. Tales enim qui bona sua spiritualia vltra modum reputant et dilatant: et qui de se plus merito presumunt ipsa incaute expendant et perdunt.

Nota etiam circa quod ille dicitur male sua expendere qui pro modicis dat magna. Pro nociuis vitia.

Pro vitibus nobilia. Sic vere multi sunt qui bona spiritualia scilicet gratiam et virtutes que reuera sunt magna vitia et nobilia dant pro delectabilibus huius mundi que proculdubio sunt modica inuilia. vitia et nociua. Isti sunt similes fatuis nobilibus qui ab usurarijs accipiunt mutuo pecuniam ad tempus aliquod perfoluendum hereditatem suam obligantes et bona propria distrabentes quibus pro certo accidit: q cum illa bona recepta fuerint expensa cum ad hereditatem suam non habeant regressum oportet eos miserabiliter mendicare. Sic vere charissimi illi qui hereditatem gratie et glorie obligant usurarijs infernalibus idest demonibus: et ab eis vsq ad tempus idest vsq ad mortem accipiunt

Expectare.

bona temporalia et mundi delectabilia isti per certo cum tempore hoc transierit: et tempus mortis aduenit tunc pro certo incipient mendicare. cum scilicet hereditatem suam expendere indidre. Et sic tales possunt plangere cum habere inia. Tertiū. Hereditas mea versa est ad alienos. Talibus enim facit dyabolus sicut tabernari? isti ribaldis quoniam videt eos habere pecuniam. cupiens enim bursam eorum euacuare: ponit eis mensam. offert eis liberaliter vinum et carnes incipit cum eis ludere cum tribus talis. Et sic primo perdunt et expendunt pecuniam que erat in bursa deinde vestimenta. cum nihil amplius habuerint. nudi de taberna eijciuntur et quod peius est egregie se pessime verberantur. Reuera sic facit dyabolus talibus. Aperit enim eis huius mundi delectabilia ponit eis mensam prosperitatis. amministrat eis panem et vinum. omnia genera voluptatis. ludit cum ipsis tribus talis. i. cum triplici concupiscentia: et sic bursam eorum euacuata gratia. Ipsos etiam finaliter spoliat et denudat ab honesta conuersatione et bona: et sic nudos et pauperes de taberna ista. id est. de mundo per mortem eicit et in inferno verbera et confundit. vnde Job. xxiij. Audos dimittunt homines vestimenta tollentes. Tertio dico. quod quidam expendunt bona temporalia que sunt diuitie temporales. que pro certo debent libere expendi et bene et meritoze dispensari. Ille enim iter tauros nobilior dicitur secundum Plinium. qui arenam cum pedibus altius spargit et qui in arena eijciendo et spargendo amplius se delectat. Dicit enim Plinius quod ille taurus dicitur generosus qui

frontem habet comutam. Sic vere charissimi ille moraliter de generosus. nobilis pariter et per spectum ferocem. sus. nobilis pariter et per aures acutas. fectus qui frontem habet in altum spargit arenam. comuta. i. durior per constantiam. Aspectu fortior per audaciam. Aures acutior rem id est ad audientem veritatem negotiorum precipitior rem. Qui etiam alijs bella proffert per rigorem et iusticiam. Et qui arenam diuitiarum altius et liberaliter eijcit et spargit. per elemosinam et clementiam. Unde in ps. De personis liberalibus dicitur. Disperfit dedit pauperibus. Unum tamen circa huius spationem est aduertendum quia pro certo expense temporales faciende sunt.

Non nimis laute. ne depauperemur.
Non nimis parce ne vituperemur.
Sed moderate vt commendemur.

Primum enim facit fatuitas et prodigalitas.
Secundum facit parcitas seu cupiditas.
Tertium vero largitas seu liberalitas.

In casu enim expediti. Quidam sunt supflui. Quidam sunt diminuti. Sicut enim in spinis quedam sunt recte et exteque que quis acriter pungant nihil tamen sibi retinent. Quedam vero sunt curue que pungunt illud quod pungunt retinent nec dimittunt. Sic vere charissimi plura sunt genera spinarum. i. raptorum pungentium et excoantium: et aliena bona occupantium. aliquid enim sunt exteque liberales. Et isti sunt prodigi nobiles: qui per rapinam bene pungunt: verum tamen nihil sibi retinent: sed in superfluitatibus totum expendant. Et ideo isti pauperes et vacui semper manent De quibus dicitur. prouer. xj. Alij rapiunt non sua et semper in egestate sunt. Alij vero curui sunt et retracci id est parci: et per auariciam restricti et reflecti sicut sunt: usurarij et avari qui bene rapiunt et pungunt verum tamen capta vel acquisita nec dimittunt nec expendunt: sed totum sibi retinent atque seruant. Unde isti possunt dicere illud Ero. v. Nescio dominus: et israel non dimittas. Non sic charissimi: non simus prodigi vel avari non simus ultra debitum expendentes nec vitra debitum retinentes. Itaque sicut corpus ex nimio sudore et egestione debilitatur et vacuatur et nimia vero retentione et constipatione inflatur: torquetur et perimitur. Sic vere illi qui vitra debitum egerunt et expendunt: efficiuntur vacui: pauperes et debiles. Illi vero qui vitra debitum bona retinent: inflantur per superbiam: torquentur per inuidiam constipantur

per parcitatem per iniquitatem moriuntur. Non ergo oportet nimis retinere nec nimis expendere: sed proculdubio aliqua sunt retinenda: et aliqua expendenda. Sicut enim pinus et alie arbores gummosi humoris pro sui et ramorum suorum nutrimento intus retinent. illud vero quod eis superest de gummi seu humore exterius emittunt. Sic vere charissimi illa que sunt nobis et ramis nostris. i. propinquis et parentibus necessaria de humore nostro rum bonorum temporalium debemus retinere. Illa vero que sunt superflua debemus emittere et expendere: et ad alios deriuare. Homo enim plus tenetur sibi quam alijs quia caritas incipit a seipso. Ideo dicebat helias. iij. Regum. xvij. fac mihi panis subcineribus panes. tibi autem et filio tuo facies postea. Sic ergo parz qualiter tria genera bonorum sunt expendenda. scilicet.

Naturalia. Possimus tamen adhuc aduertere quod
Spiritualia. bona aliquorum indebite expenduntur
Temporalia. sicut quorundam in superbia quorundam in luxuria. et. Omitto gratia breuitatis

Expectare. Nota per istud vocabulum. Expectare re. idem est quod sperare seu sustinere. Expectare enim semper refertur ad aliquod futurum. Et ideo breuiter loquendo expectare videtur significare quoad quod in bono. quoad quod in malo. In bono enim designat patientie longitudinem. Confidentie certitudinem. In malo autem signat pigricie seu accidie magnitudinem. Dico ergo quod quidam expectant cum patientie longanimitate. Unde in psal. dicitur. Improprie expectauit cor meum et miseriam. Item alij expectant cum patientie confidentie firmitate. Unde in psal. dicitur. Expectabam eum qui saluum me fecit a pusillanimitate spiritus et tempestate. Item quidam expectant cum pigricia et tarditate. sicut sunt illi qui expectant conuerti et consistere vsque ad mortem et qui expectant et sperant habere paradisum sine operibus. De quibus dicitur Job. iij. Expectat lucem et non videat nec ortus surgentis aurore. Dico ergo breuiter charissimi. quod est quedam expectatio virtuosa. Et est expectatio vitiosa. Primum dico quod est expectatio virtuosa. quando aliqua prosperitas seu consolatio futura cum spe et fiducia expectatur. sicut resurrectio mortuorum. quam in die iudicii expectamus. Ad phyl. ij. Saluatorem expectamus dominus qui reformabit corpus humilitatis nostre. Vel etiam quando aliqua futura aduersitas cum patientia preloatur. vnde de certa correctione mortis future dicebat Job. xij. Cunctis diebus quibus nunc milito expecto donec veniat immutatio mea. Seneca etiam dicit. Quod sapiens eadem patientia mortem aliorum sustinet: qua suam expectat. Ita reuera charissimi sicut videmus quod agricola expectat tempus quo fructus sunt recolligendi. nec cessat per totum annum laborare. vt fructum expectatari valeat reportare. Sic vere charissimi fructus eterne glorie expectare et sperare debemus: et vt ipsum tempore suo id est in morte colligamus. continue per bona opera laborare debemus. Unde Jacobi. v. dicitur. Ecce agricola expectat preciosum fructus terre: patienter ferens donec accipiat. Possunt ergo notare quod triplex est bona expectatio.

Una que est sapientie et maturitatis.
Alia que est patientie et stabilitatis.
Tertia que est confidentie et credulitatis.
Dicamus ergo. Quod est quedam expectatio maturitatis et sapientie. Et sic expectatio opponitur scurrilitati. leuitati et mobilitati. Sapiens enim quando est. ad mensam diuitis: non se solet replere grossis cibarijs. que sibi in principio offeruntur. immo sapienter expectat et dissimulat quousque veniant cibaria delicata. Pulli etiam in nido que famem sustineant de nido propter hoc non exiunt neque volant. sed matrem suam eis cibum afferentem patienter expectant. Expectans etiam beneficium in bona collatione. multa parua beneficicia quandoque refutat: vt post longam expectationem melius recipiat et habeat. Sic pro certo charissimi illi qui

illi qui sunt prudentes et sapientes: non sunt nimis celeres: precipites et festinantes: quia sicut dicit Seneca. Celox consilium sequitur penitudo imo proculdubio vsq; ad tempus oportuni expectant: vt finem meliorem consequantur habeant. qz sicut dicitur Eccl. j. Usq; ad tempus sustinebit patiens: et postea red. dicitur io candidatis. Tales ergo parua beneficia huius mundi: et grossa cibaria bonorum tēporaliū respuū et resutāt: et vsq; dum veniēt bona bñificia et cibi delicati bonox eter naliū sapiēter expectant. Unde Treno. iij. Bonū ē pre stolari cū silentio salutare dei. Inter pullos etiā q̄ sunt m' nido religionis et ecclesie ista debet esse maturitas: et prudentia. quia scilicet non debent nimis festinare: vt Madum' exant. Exteriora beneficia habeant: Claustra dimittant. Imo procerto ipsi debēt expe ctare q̄ mater ipsorum scz prelatus ipsos s'm merita sua promoueat: et q̄ ipsos nutrit atq; pascat. Juxta illud Judith. viij. Expectemus humiles cōsolationem eius Sed procerto charissimi. ista sunt hodie cōtra multos qui reuera non expectant tēpus sue tēporalis promotio nis vel etiam tēpus future saluationis et recreationis. Isti sunt mundani diuites qui ad modum rusticorum se grossis replent cibarijs. scilicet bonis temporalib' vt finaliter non replentur nec satientur delicatis qz s'm Hieronymū. Impossibile est q̄ hic vētrem illic nientē impleas. et q̄ in vitrosq; seculo appareas gloriofus. Isti etiam sunt subditi ambitiosi qui temp' sue promotio nis nolunt expectare. similes filijs viperarū qui in par tu solutionem nature non expectantes: ante t'emp' vo lunt ventrem exire et ideo qz mater non potest eos pas cere et emittere. quia scilicet tempus eorum nondū ve nit ideo solent matrem corrodere et dentibus laniare: et violētē exteri' exire. Sic vtrē charissimi multi sunt ita ambitiosi. instanti' q̄ desiderant promoueri: qz pro certo ipsi nolunt expectare tempus sue promotionis et parturitionis idest tempus scilicet quo possint for mari et perfici quo ad mores. vt tandem mercantur p' moueri et exteri' parturiri ad honores imo matrem suam prelaturū dentibus ideit inturijs et appellationib' bus mordent et corrodunt: ipsosq; depauperat: atte nuant: et affligunt: et sic ante tempus promouentur et creunt. Omnes autē filij animalū que sunt gulosa et voracis nature. sicut sunt filij canū et luporū imperfecti generantur. Catuli etiam leonis nascuntur mortui ca tuli canum nascuntur ceci. catuli vītorum nascuntur. in formati et hoc quia propter eorū gulositatē natura nō expectat q̄ in vtero formentur. ne forte dentibus et yn gubus corroderent matrem suam. et ideo ad vitandū matris periculum solet eos natura ante tempus emit tere et ideo necesse est istos imperfectos parturiri. Sic vtrē charissimi: tales gulosi et ambitiosi imperfecti par turiantur et promouentur. quia enim propter gulosita tem ambitionis. tēpus sue formationis et perfectiois expectare nequeunt. Ideo ne forte in matres idest i pre latus insurgant ideo necesse est q̄ ceci ignorantēs et im perfecti peccatores mortui et incorrecti ante tēpus de bitum promouantur et pariātur. Expectare ergo oportet non festinare. Unde proverbio. r. Expectatio iusto rum leticia etc. Anū tamen circa hoc aduertendū est q̄ multi sunt qui nimis haberent expectare si expectaret promotionem prelatorum suorum quia crevit hodie per prelatus suos aliquis bene meritis promouetur quia nisi promotores aut fautores habuerit: nūq̄ ab aliquo respicitur vel iuuatur. figura ad hec habetur Job. v. de probatica piscina in quam prius descendens post aque morum sanabatur. ista quod erat ibi magna mul tudo languentium et expectantium aque morum. ve rum tamen erat ibi vnus languidus circa aquas qui xxx. annis expectauerat et nunq̄ sanatus fuerat. adeo quia hominem qui ipsum portaret non habebat et pro pter hoc alius ante eum se ponebat: qui sanitatis bene ficiū recipiebat. Keuera charissimi ista piscina signat ecclesiam vel religionē in qua procerto. tunc aqua mo

uetur quando aliquis prior vel canonicus moritur et decedit. Et ideo circa istam piscinam est hodie magna multitudo expectantium aque morum idest vtilitatis ran tium et expectantium mortem alicuius et hoc quan do aliquis sanatur a languore desiderij sui scilicet ille qui tunc temporis promouetur. Sed proculdubio charissimi aliqui sunt qui bene possunt expectare per tringinta annos idest illi qui nō habent auunculus aut parentem qui non habent fauorem. adiutores vel pro motorem. Et procerto tales quasi perpetue remanent sine promotione. q̄ q̄ sint boni et sufficientes. ita quod ipsi lamentando et conquerendo possunt dicere illud. Eiaie. liij. Expectaui iudiciū et non est: salutem et elongata est a nobis. Non sic ergo non faciunt eos pre latus vltra debitum spectare: sed solum vsq; ad ipsorum perfectionē et morale formationem. quia sicut quando materia est disposita natura amplius nō expectat imo statim solet infundere sibi formas. Sic etiā artifex me tallo liquefacto et preparato. solet ipsus fabricare et for mas quā intēdit imprimere quia si nimis diu expectat infrigidabitur et sic non poterit operari. Sic vere cha rissimi statim quando subditus est liquefactus parat' et dispositus ad promotionē: artifex prelatus non debet expectare nec differre sed statim ipsum secundū me ritū promouere et formare. Sepe enim fit quod illi qui vltra debitum postponunt refrigerantur per indeuo tionem indurantur per obstinationem: et sic in omni bus peiorantur. Et sic isti dicunt illud Job. xxx. Expe ctabam bona et venciunt mihi mala. Patet ergo q̄ est quedam expectatio maturitatis et sapientie. ¶ Insuper dico quod est quedā expectatio stabilitatis et paciē tie. In patientia enim sunt expectanda infortunia su tura. Non est enim bonus miles qui in campo non au det aduersarius expectare et qui ante fugit q̄ percutitur. Expectari ergo et sustineri debent tentationes et tribulationes a militantibus in hoc seculo. Et potissime expectatio patientie spectat principaliter ad prelatos qui nunq̄ in promouendo et iudicando debent esse ce leres vel festini quinimo multa debent expectare et ole rare vsq; ad tempus dissimulare sicut etiam facit ipse deus qui modo diu expectat peccatores vt ad penitenti am conuertantur sicut dicitur Eiaie. xxx. Expectat dominus vt misereatur vestri: Ut enim dicitur. ij. Pe triti. iij. Patienter agit deus circa nos nolens aliquē pe rire: sed omnes ad penitentiam reuertit. Ipse enim vt dicit Sap. xj. Dissimulat peccata hominū propter penitentiam ¶ Aduertant tamen illi qui istam expectationē et pa tientiam vilipendunt quia procerto quanto ipso iō tēpore huius vite expectat diutius. tanto procerto ipso nili conuersi fuerint percutiet acru. us et impetuofus. Si cut enim lapis quanto altius et remotius elongatur a terra. tanto rediens fortius ipsam percutere consuevit. Sicut enim aries quanto amplius retrocedit. tanto re diens fortius percutit atq; ferit. Sic vere deus q̄ pro peccatores diutius sustinet et expectat et q̄ pro plus ab eorū p'cussione et punitione in presenti dissimulando: se elongat tanto ipso diutius percutit in hoc mundo: et tanto etiam ipso finaliter crudelius condemnabit. Unde in. ps. dicitur. Nisi conuersi fueritis gladium suum vibrauit: arcum suum tetendit et parauit illum. Et parauit in eo. vasa mortis etc. Ista videmus quan doq; ad oculum in hoc mundo in tyrannis et peccato ribus quos deus viu permittit vivere. vt ad eum con uertantur. quod quia finaliter facere nolunt solet ip so morte subita percutere et tam temporaliter q̄ eter naliter cruciare dicens illud. Eiaie. xlij. Tacui: semper filii. patiens fui quasi parurens. loquar dissipabo. et absorbebo simul. Isti enim sunt sicut illa vinea Eia. v. De qua dicit dñs. Expectaui vt faceret vvas: fecit autē spinas. Ista est ergo expectatio patientie et stabilitatis etc. ¶ Adhuc dico quod est expectatio confidentie. Ictis D expectatio spei qua futuram gloriā expectamus. De q̄ Osee. ij. Diebus multis expectabis me. De ista ergo

Expellere.

Extendere.

expectatione potest dici illud ps. Expecta dominum: viri-
liter age. Unde eam supra expositas titulo de Agere. Et
Thobie. q. Illa vita expectamus qua datur? est si-
delibus suis. Et sic patet. q. e. triplex expectatio virtu-
sa. s. spei et confidentie patientie. sapientie. Et scdo dico q.
est quedam expectatio vitiosa. Et ista est expectatio falsi-
tatis et expectatio tarditatis. Prima pertinet ad vici-
rios deceptores qui ita expectant pauperes ipsi infideli-
do sicut cattus expectat murem et venator talpam. Ideo
dicit ipsi pauperes illud ps. Ne expectaverit pecca-
tores ut perderent me. et Hier. li. In visis sedebas expe-
ctans eos sicut latro. Scda pertinet ad tardilocos con-
versos. s. ad illos qui visis ad mortem expectant et continue
procrastinant converti ad dominum. Istis dicitur illud
Hier. xij. Expectabitis lucem et ponet eam in tenebris et ca-
liginem. Et ista est expectatio vitiosa. Unde de tardita-
te et c. Sufficiunt ista de expectatio.

Expellere. Nota q. expellere id est qd eicere
et emittere et extra aliquid pellere.

Possumus ergo dicere. q. est

Quedam expulsio vitiosa.

Quedam vitiosa.

Quedam dolorosa.

Prima est factenda

Secunda fugienda.

Tertia precidenda.

¶ Dico ergo primo q. est quedam expulsio vitiosa: ista
est qua expelluntur peccata per confessionem. vel qua ex-
pelluntur bona temporalia per elemosinam et copassiones
Sicut enim videmus q. fortis medicina stomacho res-
cepta ventrem movet et malos humores expellit. Sic ve-
re timor dei quando in stomacho cordis recipitur et con-
cipitur. solet ventrem conscientie movere per contritionem
et humores peccatorum expellere. per confessionem sicut dicit
Eccli. j. Timor dñi expellit peccatum. Sicut etiam herba q.
dicitur opptanus sagittas de corpore cervi dicit expelle-
re Sic vere contritio vel timor dei spes etiam venie seu
gratia sagittam peccati seu desperationis de corde expel-
lit. unde eccli. xxx. dicitur. Contine et congrega cor tuum
in sanctitate. et tristitia longe expelle a te. ¶ Per istas
etiam expulsiones debemus expellere malos homines et
societate nostra sicut etiam de apibus dicit q. si aliqua ip-
sarum in alveari suo mortua fuerit statim alie apes ip-
sam extra projiciunt et expellunt. Hoc idem dicunt face-
re naute quia cadaver mortui nunq. secum portant: s. ip-
sum statim eiciunt et emittunt. In quo docemur socios
mortuos id est corruptos et obstinatos fugere et ipsos a
nobis expellere et vitare ne forte si nobiscum remaneant
per ipsos corrumperemur. Et sic patet q. ista e. expulsio vir-
tuosa. ¶ Scdo dico q. est quedam expulsio vitiosa. Et ista
est q. dicitur per peccatum expellimus vel q. amicos paupe-
res resuta mus et eicimus. Quidam enim expellunt deum et con-
scientiam. sicut enim fornicator de domo suis per fumum
expellitur sic deus q. in domo conscientie fumus malarii
cogitationum inuenit et inde expellit et recedit. Ideo di-
cit quidam q. fumus et mulier stillicidia expellunt ho-
minem de domo propria. ¶ Item alij expellunt proximum
isti sunt crudeles. impij et ingrati. q. recipiunt hoies duz
sunt eis vtilis et necessarii. i. dum durat eorum prosperitas
iplos vero fugiunt et expellunt cum eis supervenerit aduersi-
tas. Isti sunt similes apibus que quassdam alias apes ste-
riles et non mellificantes que dicuntur fuci bñ recipiunt se-
cum ad laborandum. et ad domos suas edificandum: s. qua-
do eis plus non indigent iplos expellunt de melle suo
comedere non permittunt. ut dicit pl. Sic vere charissimi
multi sunt qui proximos suos steriles et pauperes bene re-
cipiunt ad laborandum: non tamen ad consolandum q. scz duz
eorum auxilio indigent. ab eis recipiuntur. Si vero eis am-
plius non indigent. ab eis eiciuntur et expelluntur. Unde
Eccli. xij. Dives comorus confirmat ab amicis. humi-
lis autem cum ceciderit: expelletur etiam a notis. Ista est er-
go expulsio vitiosa. ¶ Tertio dico. quod est quedam ex-
pulsio dolorosa. Et ista est quando homo expellitur de
mundo per mortem. Alio enim est durissimus ianitor q.
de conuiuio huius mundi omnes expellit. Unde Job.
xvij. dicitur expellet eum de luce in tenebras. Et postea

hic allegare de illo rege qui post annum expellebatur. ad
quo narratur in floribus sanctorum in historia barlaam
et cetera. Unde supra de eicere. et abicere. et cetera.

Extendere. Nota q. extendere id est quod ex-
tra tendere. Et est id est extendere
quod dilatare porrigere seu epandere. Quod ergo extendere po-
test referri ad deum et homines. id est de viros potest alii
quid annotari. Est ergo extensio diuina et humana.

¶ Primo ergo dico. quod est extensio diuina. que po-
test significare suam.

Justitiam et correctionem.

Clementiam et largitionem.

Memiam et receptionem.

Potentiam et ereptionem.

Et ista quatuor possunt.

significari per extensionem.

manus. q. manus extenditur.

Ad percipiendum.

Largiendum.

Recipiendum.

Protegendum.

Et recipiendum.

nature. q. si tu puocatur. grauliter solet irasci. ita q. au-
res et promiscidam suam. i. rostrum suum quo vitur loco ma-
nus extendit. et dure percussit atq. ferit. Sic ve deus q. q.
sit benignissimus: q. tamen diu p. mala opa peccatorum ad
iracundiam prouocatur solet contra impios manus sue
iusticie extendere. et ipsos per mortem subitam percussit
et per mortem perpetuam vulnerare. Unde etia. v. dicit.
Iratus est furor domini super populum suum et extendit
manum suam super eum. Talibus ergo dicitur eccli. xx.
In manu forti. et brachio extenso. et in furore effuso re-
gnabo. super vos. ¶ Insuper dico q. manus diuine ope-
rationis extenditur ad retribuendum bonis largissime

Ipse enim extendit manum misericordie sue scilicet fi-
lium suum vsq. ad nos per incarnationem: ipsa magis
continue nobis extendit per benedictionum suorum col-
lationem et concessionem. Et ideo deus pater figura-
tur in assuero rege qui extendit virgam auream quam
manu tenebat vsq. ad hester reginam in signum clemē-
tie per quam extensionem ipsa petitionem suam impe-
trauit et populum suum de amara malicia liberauit sicut
dicitur. Hester. v. Quia vere charissimam. Assuerus
qui interpretatur beatitudo id est deus pater extendit ad
hester reginam id est beatam virginem virgam virtutis
sue. quam emisit ex syon per beatam incarnationis
et sic ergo nobis ostendit suam clementiam et dilectio-
nem. et nobis concessit humani generis liberationem
et ereptionem. Unde Judicum. vj. dicitur. Extendit an-
gelus summitatem virge et. Hunc etiam charissimam
quondam extendit manum suam ad nos sua bona lar-
gendo. finaliter autem et precipue extendit nobis ce-
lestem gloriam dispensando ps. Extendit manum suam
in retribuendo. Et tunc dicit homo illud ps. Extendit
st. manum tuam. et saluum me fecit dextera tua. Ex-
tenditur ergo ista manus ad distribuendum bonis lar-
gissime. ¶ Deniq. dico. q. ista manus ostenditur ad re-
cipiendum suos dulcissime. Sicut enim manus exten-
duntur ad amplectendum et ad recipiendum. Sic vere
charissimi porriget nobis manus misericordie sue. nos
ad ventam recipiendo. et nos charitative amplectendo
et diligendo. Et in signum huius christus fuit crucifi-
xus extensis manibus: et in pectore perforato. ad innu-
endum quod paratus est omnes ad misericordiam re-
cipere et cordialem affectum omnibus aperire. Unde
de leproso a iesu mandato dicitur Luc. v. Extendens
manum iesus tetigit eum dicens. Nolo mundare. Ex-
tenditur ergo manus ad recipiendum suos dulcissime

¶ Kursum dico. quod manus diuine misericordie ex-
tenditur ad eripiendum suos turissime. Sicut enim ho-
mini qui in foueam cecidit manus porrigitur ut extra-
hatur. Sicut etiam manus extendendo alios defen-
dimus. et

dimus et contra eorum aduersarios dimicamus. Sic vere manum misericordie sue deus nobis porrigit. et nos te fouea peccati extrahit et deducit per ipsam et ab hoste nostro diabolo nos protegit et defendit vnde ibi. r. r. d. Debello abo ego in manu extenta et in brachio forti.

D Sic ergo per manus diuinę virtutis nobis extendit. Ut receptrix tutissima. Ista est ergo extensio diuina Ut receptrix dulcissima. **S**ecundo dico quod est exten- Ut retributrix clemētissima sio humana. Sicut enim Ut castigatrix clemētissima. videm⁹ quod auis quę volat: totū. s. quicquid habet extendit. s. collū et caput ad partē anteriore. Pedes et caudā ad posteriore. partē duas hō alas ad partē exteriorē. Sic vere charissimi si volumus sursum ad paradysum volare. et nos trāsferre de mūdo ad celū. necesse est quod quicquid in nobis ē moraliter extendamus quod. s. et caput quod est membrū principale. i. bona intensio: et collū quod vox erit. i. bona locutio. pedes cū quibus gradimur. i. bona affectio. cauda quę est finis corporis. i. finalis p̄fuerātia et duratio. alie hō que sursum aues portāt. i. spūalis p̄tēplatio et meditatio. oia ad bonos actus debem⁹ extendere et ad diuina bñplacita ordinare. vt sic extenti et dispositi possim⁹ ad celestia finaliter trāsnuolare. Ideo de viro p̄fecto sic extento et sic ad cuncta bona opera disposito pot̄i exponi illud ps. Extēdens celū sicut pellē: qui tegis aq̄s superiora eius. Vir em̄ perfectus dicitur celū qui sicut pellis debet extendi: et aq̄s spūalibus dicitur contēgi. Ecce ergo bñplacita ad quę debemus extendere nosmetipsos. Debet enim homo extendi.

Ad deum. Dicitur extendi ad deū ipm̄ p̄tēplādo:

Ad seipsum. quod ostenditur cū dicitur. Celū debet etiam extendi ad proximum. tēdi ad seip̄s se se castigado quod ostēditur cū dicitur. Pellis. Debet etiam extendi ad primū ipsius adiuuādo quod ostenditur cū dicitur. Quod ipse tegit. aquis per quas intelligitur roficatio pietatis. Extēdamur ergo ad deum cōtemplādo sup̄nalita. Ad nos ipsos macerādo corporalita. Ad proximum cōrogādo spūalia.

E **D**ico ergo quod quicquid debet extendi debet superius deū p̄tēplādo. quod scilicet ipse debet esse celū quod superius est locatū quod scilicet homo debet esse sursum per dei et bonorū eternorū cōtēplationē et p̄stos in superiorū superationē. cōtēptus et abominationē. De tā prouer. r. r. dicitur. Celū sursum et terra deorsum. De talibus ergo celis sic extēdit: pot̄ dicit illud iher. l. j. Extendit celos prudētia sua. Celi em̄ extendunt sup̄rema tangendo: infima tegēdo: cūcta continēdo. Sic viri perfecti debent esse extēti tangēdo superiora. s. deum et bona eterna per cōtēplationē et orationē. vñ Eccl. l. j. dicit. Manus meas extendi in altū. Tangēdo inferiora. s. subditos per protectionē et defensionē. Vñ Job. r. r. dicit. Extendet quasi nubes tentoriū suū. Continēdo etiam oia. s. bonos et malos generaliter per caritatem et dilectionem. Unde Esa. l. iij. dicitur. Dilata locū tentoriij tui: et pelles tabernaculorū tuorū extēde. Extēdi ergo debet superius deū cōtēplādo. quod dicitur Celū. Vñ Job. ix. Qui extendit celos suos etc. **D**enique nos debemus extendi inferius nos ipsos castigando: quod ostēditur cū dicitur Pellis. extendens inquit sicut pellem. Pellis enim te qua fit pergamentus. Primo in ligno extenditur deinde instrumentis ferreis raditur et a carnositate et pinguedine depuratur creta alba delinitur. in librum polita formatur: qui primo litteris nigris scribitur et postea litteris aureis et rubeis decoratur et tandē alijs ijs docentur et informantur. Sic vere charissimi: nos si fuerimus pellis que adheret carni. i. viri carnales et deliciofi. si libri. i. viri perfecti volum⁹ fieri ista sunt nobis necessaria per ordines. s. per extendamur in ligno crucis per dominice passionis meditationem et cōpāssionem. Secundo quod a carnalitate radamur et ab itergamur per penitentiam et macerationem. Tertio quod in nobis scribantur littere. id est scientie per doctrinam et eruditio nes. Quarto quod illuminemur et purgemur et decorēmur per bonorum exemplorum receptionē. Et sic poterim⁹ esse libri. i. viri perfecti aliorum informati et instructi etc. Unde Baruch. iij. dicitur. Hic est liber mātatorū

des: et leg que est incertum. De tali ergo pelle dicitur Esaie. l. iij. Pellis tabernaculorū tuorū extēde. Et ad uerte: quod pellis quando est bene extēta et bene sicca. optime sonat. sicut patz in tympano. Sic vere charissimi illi qui bene sunt extēti per penitentiā aspētatē. qui bñ sunt sicci per paupertatē optime sonant apud deum per orationē et laudem: et spūalē iocunditatē. Debet ergo vir perfectus esse extētus. Iuxta illud Ezech. r. r. vñ. Tu cherub extētus et protegens in paradiso dei fuisti etc. Et potissime charissimi manus debemus habere extētas ad deum. quia scilicet manus extenduntur.

Ab orantibus. Prima est extensio deuotiōis

Ab natantibus. quādo scilicet homo extendit manus

Ab amplectantibus. manus suas ad deū orando. De

quo dicit. i. j. Reg. vj. Extēdebant alas suas. Secūda

est extensio euasione quod scilicet ille qui est in aqua manus

extēdendo et aquā post se p̄iciendo natat et a submer

sione seruat. Sic vere charissimi. illi qui sunt in aq̄s

deliciarū siue diuitiarū extēdētes manus ad paupes

per elemosynā: et aquā diuitiarū pullando et se vili p̄dē

do: saluātur et eripiūt. Vñ Esa. r. r. dicit. Extēdit natās

ad natandū manus suas. Tertio est extensio dilectiōis

quod scilicet aliquis ab alio amplectat etc. Explica si vis sicut

de alijs duobus. **I**n super dico. quod nos debemus extendi

exterioris proximis adiuuādo. Sicut enim lux est natu

re cōmunicabilis: ita quod non est cōtēta in seipsa cōsi

stere imo in instāci sui ortus solet se vsq̄ ad nos diffun

dere. cōicare et extendere. Sic vere charissimi nos debe

mus esse cōicati per pietatē quod scilicet debemus nos vsq̄ ad

alios diffundere. dilatare et extendere per misericordiam et

largitatē: quod ostenditur cū dicitur. Tegis aquis superiora

eius. Aquę em̄ signant pietatē. quod scilicet sicut aque continue

se extēdūt: quousq̄ inueniāt aliquē locū vacuum quē

impleant. Sic vere pietas et misericordia incessanter se solēt

diffundere et extendere: vt locos vacuos. i. paupes et inas

nes possint replere bñficijs et iuuare. Aqua em̄ de se est

male terminabilis et sistitur termino alieno quod vere vir

plus nō debet quiescere quousq̄ terminū inueniat alie

num scilicet in quo sistat. id est pauperem uel debilē. vñ

de hoc prouerb. r. r. dicit. Palmas suas extendit ad pau

perem. Tegis inquit aquis. Quis vere charissimi. arbo

res id est homines qui aquis pietatis teguntur et nutriti

tur. magis ad alios dilatantur. sicut de illo cedro meta

phorice dicitur Ezech. r. r. Que erat pulcherrima in di

latatione arborum suorum. Erat enim radix illius

super aquas multas. Extēdamur ergo exterioris proxi

mos adiuuando Ecclesiasti. r. r. Quasi thercibintib⁹

extēdi ramos meos. Unde de dilatare et expandere. Et

vide de cherubin vbi est auroitas diuisa. Tu cherub ex

tētus etc. Patet ergo quod est triplex bona extensio scilicet

extensio proximis iuuatiua. Extensio nostri mace

ratua. Extensio dei cōtemplatiua. **S**ed adhuc dicitur

quod est alia mala extensio. quādo scilicet aliquis

extēditur ad furandum et ad male operandum quādo

scilicet homo transgreditur limites sibi dātos: et vlt

tra debitum se extendit ps. Non extendant iusti ad in

quitatem manus suas etc.

Extinguere. Nota quod extinguere nihil aliud

est quam lumen vel splendorem vel

calorem. vel ardorem destrueri vel annihilare. **P**otest

ergo significare moraliter loquendo in bono et in malo

Unde quadruplex est extinctio scilicet.

Quedam virtuosa.

Quedam vitiosa.

Quedam dolorosa.

Quedam gaudiofa.

Primo dico quod extinctio virtuosaf. ē extinctio peccatorū. vñ eccl. i. j. Ignē ardētē extinguit aq̄ sicut clyna extinguit petram

Secundo dico. quod extinctio vitiosaf. ē extinctio meritorū

Et ista est quę gte et virtutes extingunt et perdunt. quod

vtiq̄ magis facit p̄spertitas et aduersitas. Quod sicut dicitur

Apes oleo extinguntur que acetos viuificantur. Calē

etia oleo extinguitur que aqua calefcit et inflammatur.

Quod etiam dicitur de lapide qui dicitur gagates Carbunculus etiam in igne extinguitur quia aqua superfusus recuperat claritatem. Sic et oleum et ignis mundane prosperitatis quod dicitur oleum quia sedat et inficit. per carnalitate quod dicitur ignis. quia inflammat et vit per cupiditate extinguit in homine lucem meritorum et gratiarum claritatem. Aqua vero et acerum miserie et tribulationis. de qua dicitur in ps. Saluum me fac deus quoniam intraverunt aque usque ad animam meam: sunt recte causa et occasio quod tales virtutes et gratie conualescunt. Et ideo fatue virgines videntes quod suum oleum idest mundi prosperitas vel carnalitates nihil valebat alienum oleum petebant dicentes. Matthei. xxv. Date nobis de oleo vestro: quia lampades nostre extinguuntur. Aqua enim tribulationum in viris perfectis virtutes et gratias non extinguit. Quia sicut dicitur Cantico. vii. Aquae multe non poterunt extinguere charitatem. Tertio dico. quod est extinctio dolorosa. scilicet extinctio gaudiorum vite mortalium. vel prosperitatis temporalium. De qua dicitur Job. xvii. Nonne lux in me extinguetur. Quarto est extinctio gaudiosa tormentorum sicut accidit illis quidam tribulationibus mundi vel purgationibus cripiuntur. De quo ad Hebr. xj. dicitur Extinguerunt impetum ignis et cetera. Adverte tamen. quod multiplex est ignis qui non patitur extinctionem. scilicet ignis.

Perfecte dilectionis. Primus ergo ignis. scilicet perfectae dilectionis est inextinguibilis. Ista enim nisi potest extinguatur: quia verus amor non potest ab alio dissipari. Unde ad Romanos. viii. dicitur. Quis nos separabit a caritate christi: tribulatio: an angustia: et neque mors neque vita et cetera. Nec aduersitas nec prosperitas possunt veram caritatem extinguere. Vera enim caritas est sicut carbunculus cuius splendor de nocte non extinguitur sed amplius augmentatur. Sic vere non tribulationibus veram caritatem extinguit. sed eam potius manifestat et relucere facit. Unde proverbi. xxxj. dicitur. Non extinguetur in nocte lucerna eius. Secundus ignis inextinguibilis est ignis scilicet avarae affectionis. Equo enim aliquis igne avaricie semel fuerit inflamatus vix aut nunquam potest amplius extinguatur. unde ecclesi. xxiij. dicitur. Anima calida quasi ignis ardens non extinguetur donec aliquid glutuat. Tertius est ignis eterne damnationis. quia. scilicet sine aliqua extinctione vel refrigeratione corpus et anima damnatorum eternis ignibus succenduntur. Unde Esai. i. Succendetur utrumque simul. et non erit qui extinguat. Damnati enim sunt sicut lapis qui dicitur albeston qui semel accensus perpetuo non potest extinguatur. Quia breuiter sicut dicitur Esai. lxxj. et Matthei. xj. Dermis eorum non mouetur. et ignis eorum non extinguetur. Unde in tabula.

Extra. Exterius. Exterior.

Nota quod ista vocabula signant diuersimode in scriptura. Possunt enim denotare circumstantiam loci et circumstantiam rei. Quando enim ista percipiunt rem. signant illa que nobis sunt apparentia atque nota. sicut sunt bona temporalia et facta corporalia. Ista enim sunt quedam extrinseca que hominibus possunt apparere. et que extra et praeter rem substantiam velut accidentia possunt esse. Unde ista proprie signant exteriorem conuersationem et conditionem. vel exteriorem subuentionem seu possessionem. Quando vero concernunt locum signant a loco exclusionem. elongationem et remotionem sicut dicitur. Johannes est exterius vel extra. vel exterior. Alio ratiōe ergo accipiēdo. ista verba exterius et extra possunt mihi notare scilicet.

- Exteriorē conditionem.
- Exteriorē possessionem.
- Exteriorē electionem.
- Preparanda.
- Delectanda.
- Formidanda.

Primo ergo dico quod est quedam exterioritas conditionis

que preparanda et ordinanda est exterior conuersatio. Sicut enim color et pictura ponitur in superficie non in centro pulchritudo consistit in pelle exteriori non in carne interiori. Sic vere color: pulchritudo et pictura conuersationis in exterioribus principaliter consistit. Ista est exterioritas. scilicet operatio et conuersatio principaliter ab hominibus aspiciuntur et aspectibus hominum principaliter obijciuntur. Et ideo apud prudentibus ista mundius et pulchrius et honestius ornantur et gubernantur. Sicut enim radij solares inclusi in ventre nubis causant exterius arcum celestem in quo pulcherrimi colores apparerent. Sic vere radij diuine gratie: si in ventre nubis idest in corde nostro habitauerint. ipse procerio exterius in apparentia colores pulcherrime et honeste conuersationis efficiet et causabit. Et cetera omitto. quia nullas habeo auctoritates. Adhuc dicitur qui in concordantibus dimisit. Sed vide infra. ubi fons et foras. ubi satis poteris inuenire. Vide etiam supra de apparere. et de conuersatione. Et vide de hypocrisis. quod. scilicet. hypocrisis magis sudent exteriora parare quam interiora magis laborant circa honestate exteriorum: quam circa honestate interiorum. Cuius tamen contrarium facit natura quod primo format membra interiora. scilicet Cor. Cerebrum et talia. Et postea membra exteriora. scilicet manus. pedes et similia. Ad notandum quod primo et principaliter debemus curare de interiori conscientia paranda: ordinanda et virtutibus perficienda et postea de exteriori conuersatione et apparentia est tractandum. unde Matthei. xxiiij. dicitur. Mundum prius quod intus est calicis: parapetris: ut fiat et illud quod de foris est mundum. Et mundicia enim interiori solent exteriori mundicia redundare. Sic ergo patet quod exterioritas signat exteriorē conditionem que est preparanda. Secundo dico quod signat exteriorē possessionem que est preparanda. scilicet bona temporalia et mundana que exteriori apparent. Ista enim sunt causa multorum malorum. Calor enim accidentalis et exterior solet esse causa mortificationis et euaporationis caloris naturalis. Aperit enim poros et vias per quas calor interior euaporat. Et inde est quod quanto homo est frigidior: exterius. tanto solet esse interiorius calidior et dispositior. Sic vere charissimi. bona temporalia que causant calorem avaricie exterius sunt causa quod conscientia et cor interiorius calore diuine gratie priuantur et euacuantur. Quando enim homo est exteriorius frigidus et pauper spiritum ad temporalia tunc est interiorius calidior spiritum ad spiritualia. Exteriori enim picture freneticis et melancolicis sunt nociue. augent enim melancolicam et furorē. et ideo tales infirmi non sunt in locis pictis vel coloratis ponendi. Sic vere exterioria bona que non sunt nisi picture quedam quia scilicet non habent existentiam veram infirmis personibus non sunt necessaria. Augent enim imagines malorum desideriorum et sunt causa furoris et melancolie. idest diuersorum peccatorum. Et breuiter talia exterioria non sunt querenda vel diligenda. sed magis timenda et fugienda. Cuius gratia. v. li. moral. ca. j. Sancti inquit viri cum sibi suppetere et prospera conspiciunt pauida suspitione turbant. Timēt enim ne hic laborum suorum fructus recipiant et timent quod diuina iusticia eos exterioribus muneribus cumulans ab internis repellat. Ista est ergo exterioritas que est contemenda. Tertio dico quod est alia exterioritas formidanda et hec est exterioritas peccati mortalis que ponit hominem exterius a statu gratie vel ista est damnatio infernalis que extra paradysum eiecit peccatores. Ideo de peccatore in die iudicii quando rex veniet de paradiso ut videat discumbentes: et videbit ibi non habentem vestem nuptialem idest gratiam. Ipse procerio ligatis manibus et pedibus faciet eum mitti in tenebras exteriores. sicut dicit Matthei. xxij. et Hieremi. xxiij. Sepultura a fini sepelietur putrefactus et prosectus extra portas hierusalem. Et sic patet triplex exterioritas. Sed adhuc nota quod quidam proyiciuntur. Extra gratiam per iniquitatem. Extra mundum per mortem. Extra veniam per desperationem. Extra gloriam per damnationem. Primo ergo per iniquitatem extra

B

A

B

C

statum gratie eijciunt. An talis est recte. sicut piscis
 eprens extra aqua q̄ necessario morit. Sicut ovis exiens
 extra rectu que a lupis deuorat. Sicut etiā malefactor
 eriens extra locū p̄uilegiatum quā balliuis suspen-
 dit ⁊ capitur. Ista benefiguraliter dicunt. Hūc. xxxv.
 vbi dicitur. Qd̄ interfectoꝝ q̄ diu erat in aliqua ciuita-
 te refugij tutus erat: sed statim q̄si erat extra erat in pe-
 riculo. q̄ occidi poterat ab amicis ⁊ parētibz interfe-
 cti. Sic vere illi qui animā suam occiderunt ⁊ interfe-
 cerunt per peccatū mortale. debēt p̄certo recurrere ad
 ciuitatem refugij. i. ad statū gratie vel penitētie alib si
 extra istā ciuitatē inueniunt. mortis eterne piculo sub-
 iacere noscunt. q̄ vere in die iudicij q̄n venient amici ⁊
 parentes istius anime sic interfecte. i. deus ⁊ angeli. n̄
 si istū malefactorē. i. peccatorē in loco tutor p̄uilegia-
 to inueniāt. i. in statu gratie ipm occidūt. Status em̄
 gratie est. sicut vmbra cutusdā arboris. que dicit p̄fidi-
 on. in qua vmbra q̄d̄ colūbe manserint draco nō p̄t
 eis nocere. statim vero q̄n extravmbra m̄terierint. solet
 eas deuorare. q̄ p̄certo q̄d̄ in vmbra. i. in refrigerio
 gratie n̄āserimus. a dracone dyabolo nō ledemur. Si
 vero extra istā vmbra. i. extra statū gratie fuerimus a
 dracone dyabolo rapiemur. Ista potissime videmus d̄
 apostatis. cū q̄bus recte ludit dyabolus sicut lupus cū
 boue ludit. vt ipm extra societate vsq̄ ad nemus paula-
 tum deducat. quē cum in nemore tenuerit. ipm strangu-
 lat ⁊ occidit. Sic vere dyabolus per malas suggestiōes
 ludit cum religiosis. ipsosq̄ extra religionē vsq̄ ad ne-
 mus mūdi p̄trahit. vbi per diuersa peccata ipsos p̄ter-
 mit. Ista figurant in vitula illa. Hūc. xix. quam extra
 castra tantummodo erat licitū cremari. Deus enim ⁊
 dyabolus fecerūt partitū ludū. q̄ illa que sunt intra
 sunt dei. ⁊ q̄ extra sunt dyaboli. Ideo de pessima atha-
 lia dicit. iij. Reg. xij. ⁊. ij. Paralip. xxiij. Educite eam
 extra septa tēpli ⁊ interficite ibi. Tales ergo p̄ culpam
 extra gratiā eijciunt. Sc̄di per mortem extra mun-
 dum p̄ciunt. Sicut em̄ facto ⁊ finito p̄uicio. sanitor
 solet inuitatos extra emittere. ⁊ bene canet q̄ secus de
 bonis hospicij nihl̄ portent. Sic vere moꝝ qui est ias-
 nitor in conuiuiū huius mūdi. om̄es finaliter extra cō-
 uiuium huius mūdi mittit. ⁊ de bonis huius mundi
 portari aliquid nō p̄mittit. vñ de morte p̄t dici qd̄ de
 iudicis. d̄. Act. viij. c. Qd̄ eijcētēs stephanū extra ciuita-
 tē lapidabāt ⁊c. Tertij p̄ desperationē extraveniā con-
 stitunt. Ista. accidit sicut accipitri qui extra manus
 magistri sui dimissus. ita fortiter indignat q̄ redire re-
 nuens extra taliter diuagat. q̄ siluestris efficitur. Sic
 de charissimū. sepe accidit. q̄ dū homines extra manū
 dei per peccatū mortale ponunt. ita q̄siq̄ desperant ⁊
 obstinant. q̄ vterius redire ad ipsum per penitentiam
 dedignant. figurati in coruo Gen. viij. Qui extra ar-
 chā dimissus redire ad noe amplius noluit. sed cada-
 ueribus p̄ctus circa ea penitus se occupauit. Isti sunt
 similes corallo. qui dū est in aqua radix dicit cum vno
 extra ponit: in lapidis duriciā commutat. Quia vere
 multi sunt qui libenter exiunt de archa ⁊ de aqua. i. de
 statu gratie per peccatū: sed vere cum extra fuerint. vix
 aut nunq̄ tractant amplius de reditu. immo circa bo-
 na temporalia. ⁊ circa caduera carnalia taliter occu-
 pantur. q̄ eis totaliter contenti. de alijs curare non vi-
 dentur. sed quod p̄cius est in lapideam duriciam ver-
 tuntur ⁊ commutantur per obstinationem. de quibus
 dicit illud Job. xlij. Cor eius indurabit quasi lapis ⁊c.
 Isti ergo extraveniam per desperationem constituunt.
 Quartij extra gloriā per damnationem stabi-
 liuntur. Sicut enim apes expellunt foꝝes suas mor-
 tuas extra alueare suum. nec secum habitare permit-
 tunt. Sic deus ⁊ angeli expellent in die iudicij a socie-
 tate sua peccatores: qd̄ figuratur de leproso. Leuit. xij.
 Qui solus extra castra debebat habitare. quia vere le-
 prosi et infecti peccatores in die iudicij de castris idest
 de angelici exercitus congregatione expellētur. ⁊ extra
 paradysum salicet in inferno dānabūtur ⁊ relegabuntur.

tur. Unde. Rume. xij. dicitur. Separentur septem die-
 bus extra castra. Sic ergo patet q̄ est quadruplex ma-
 lum extra. Sed adhuc possumus dicere. q̄ istud vo-
 cabulum extra potest sumi in bono significato. sicut cū
 aliquid ponitur. Extra periculum. Extra peccatum.
 Extra malum consortium seu locum. Et sic loquitur
 apostolus. ad Hebr̄eos. xij. Exeamus ad eum extra
 castra improprium eius portantes ⁊c. Unde supra de.
 Egredi ⁊. Exire. quia ista denotant recessum extra lo-
 cum ⁊c.

Extranens. Nota qd̄ extraneus idem est q̄
 peregrinus. advena alienus. Et
 potest significare in bono ⁊ in malo. Extranens enim
 significat virum perfectum. a mundo ⁊ a mundi nego-
 cys alienum. sicut fuerunt sancti quos mundus extra-
 neos reputabat. ⁊ velut extraneos a suis promotioni-
 bus repellebat. Unde Sap. xix. dicitur. Inuiri recipie-
 bant extraneos. In malo vero illos qui nullam habēt
 nobiscum familiaritatem. sicut sunt pauperes ⁊ igno-
 ti. Spiritualiter etiam loquendo extranei sunt illi. qui
 per peccata sua a deo sunt alieni. qui in hereditate pa-
 radisi nihil habēt. s̄ sicut extranei idest extra nati ipsa
 p̄petuo p̄uabūtur. Unde. Prouerbi. xij. dicitur. In
 gaudio eius nō miscbit extraneus. Boni ergo paupe-
 res possunt dici extranei in hoc mundo. Nam sicut ex-
 tranei non cognoscuntur. Nam honorantur. vili pen-
 duntur. et nulla certa domo vel hereditate ditantur.
 Sic vere pauperes ⁊ viri perfecti in hoc mundo sunt si-
 cut extranei: quia s̄ ipsi sunt sine honore ab omnibz
 contempti ⁊ conculcati. nullus enim vult ipsos cogno-
 scere. immo etiam frares ⁊ amici dinoscuntur de rak-
 bus non curare. Aspides enim affris et mauris. non
 nocent. extraneos vero letaliter occidunt vt dicit Irido-
 rus. Ideo affri ⁊ mauri volentes probare de pueris an
 sint filij sui. solent eos aspidibus apponere. ⁊ si aspides
 eos non leserunt. solent eos vt proprios retinere. Si
 vero. ipsos aspides momorderint: solent eos tanq̄ ex-
 traneos ⁊ degeneres refutare. Sic vere aspides idest ve-
 nerosi tyranni ballui mauros ⁊ affros idest mūdi
 gros peccatores. ⁊ maxime vsurarios non ledunt. im-
 mo sicut notos ⁊ amicos ipsos protegunt ⁊ d. fendunt
 Sed proculdubio extraneos ⁊ ignotos idest pauperes
 ⁊ debiles: rapinis ⁊ excoꝝationibus vulnerāt ⁊ occidit
 Ideo dicunt tales cū psalmista. Extranens factus. suz
 fratribz meis. et peregrinus filijs matris mee. Ite
 nota. q̄ sicut ciues ⁊ non extranei ad ciuitatis officia ⁊
 consilia solent admitti. Iuxta illud. Eccl̄. viij. Coram
 extraneo ne facito consilium. Sic in ciuitate ecclesie:
 boni ⁊ non mali debent promoueri ⁊ ordinari. Cuius
 tamen contrarium fit hodie. Ideo modo plangunt ve-
 ri filij ecclesie dicentes Treno. v. Hereditas nostra ver-
 sa est ad alienos: domus nostre ad extraneos ⁊c. Cete-
 ra omitto. q̄ pauca sunt autoritates. Et inuenies de
 extraneo supra de acceptione. ⁊ de equo. Et infra de pe-
 regrino. Et supra de alieno ⁊ advena. Et breuiter mul-
 ta inueniremus exēpla. s̄ copia auctoritatū deficit ⁊c.

Extrahere. Nota qd̄ extrahere idem est qd̄
 extra locum trahere. Et potest
 significare in bono ⁊ in malo. In bono enim signat de
 peccato seu aliquo periculo ereptionem ⁊ saluationes.
 Unde. ij. Regum. xxij. Abiit de excelso ⁊ assumpsit me
 ⁊ traxit me de aquis multis. Et Danielis. xij. Extra-
 perunt danielē de lacu leonum. In malo autem si-
 gnat de propria hereditate eiectionem. vel de mundo
 expulsionem. Sicut enim hyena extrahit mortuos de
 sepulcro ⁊ eos deuorat. piscator etiam extrahit pisces
 de fluuio vt eos manducet. Sic rapitor extrahit. boni-
 nem de propria domo. Dyabolus extrahit peccatores
 de fluuio. idest de deliciarum irriguo. Adors vero ex-
 trahit omnes de corporis hospicio. Unde de peccato-
 ribz dicitur. Eze. xxx. Ecce ego ad te draco magne q̄
 cubas in medio fluminum extraham te de medio flu-
 minum. Pauperibus etiam possunt dicere vsurarij ⁊

ε

f

A

B

Erurgere.

raptores illud Ezech. xxxij. Ertrahā te in sagena mea etc. Multa exempla habemus de extrahere. sed autostitate deficiunt. Uide supra de eijcere & de expellere. infra de extrahere etc.

Extremus. Extremitas. Nota quod extremus idem est quod ultimus seu nouissimus. & signat finem siue posteriorē partem rei. Et ideo loquendo moraliter possumus dicere quod extremitas potest significare. Humilitatem. Tepiditatem. Moralitatem. Et ideo possumus dicere: quod est quedam.

Extremitas commendabilis.

Quedam detestabilis.

Quedam formidabilis.

Prima est desideranda.

Secunda vituperanda.

Tercia consideranda.

Primo ergo est quedam extremitas commendabilis & desideranda. ista est extremitas humilitatis. Utr enim humilis semper alijs se preponit. scilicet alijs non ingerit aut preponit. immo respectu omnium aliorum se omnium extremorum ultimum reputat. & supponit. Catuli enim sim. plii. qui nascuntur vltiores. sunt vlt communitate ceteris meliores. Sic vere illi qui vltimi & extremi sunt per humilitatem. & qui etiam ab alijs vltimi reputantur. propter corporalem miseriam & paupertatem. sunt quo ad deum meliores. quod figuratum est in beniamini. qui inter fratres ioseph fuit vltimo natus. qui tamen a ioseph amplius fuit dilectus. & in mensa sua ferculis amplioribus satiatus. Sicut dicitur. Gene. xliij. Quia vere charissimi. verum ioseph ipse illos plenius in mensa paradisi refecit: quos in hoc mundo vera humilitas & paupertas vltimos & extremos facit. Ideo de iuda machabeo in figura christi dicit. Machab. v. Erat iudas congregans extremos. Et Isa. xliij. Salus mea vsque ad extremum terre. quia breuiter secundum regulam saluationis erunt primi nouissimi: & nouissimi primi. Math. xx. quod sicut dicit Machab. xx. Patres familias icipit a nouissimis denariū diuini seu salariū dispensare. Ad benedicendum. quod illi qui sunt nouissimi per humilitatem & te corporalem paupertatem. erunt primi in gloria paradisi. Sic ergo patet quod est quedam extremitas commendabilis & desideranda.

Secundo dico. quod est alia extremitas detestabilis & vituperanda. ista est extremitas illorum. qui ad omne bonum faciendū volunt esse vltimi atque tardi. & ista est extremitas atque vltimitas pigritie. negligentie seu accidie: que valde est vituperabilis. Tales enim extremi: si fugiunt. primi a persecutoribus comprehenduntur. Extremi etiam pauperes. per typhosinas minus laute reficiuntur. Illi etiam qui extremi ad operandum veniunt minus de labore reportare merentur. Sic vere illi qui volunt esse vltimi & extremi ad bene operandum. minus in paradiso de premio reportabunt: & persecutoribus. inuasoribus & tentatoribus subiacent. Exemplum habemus Numeri. xij. vbi dicitur. Quod ignis deuorauit extremam partem castrorum. Extremum enim fructus ficuum que scilicet circa autumnum nascuntur nihil valent. quia scilicet nunquam possunt maturefcere. Quia vere charissimi illi qui bene operando volunt esse extremi. sicut sunt illi qui tempus autumnum. id est senectutem expectant. vere tale vitium possunt in moribus maturefcere. vel ad bonum aliquid peruenire. Unde Numeri. xxiij. dicitur. Dan cipium gentium amalech cuius extrema perdenf. Ista est ergo extremitas detestabilis & vituperanda.

Tercio dico. quod est extremitas formidabilis & premeditanda. Et ista est extremitas vite. & finis corporis. terminus & meta prosperitatis: que pro certo timenda sunt & consideranda. Celum enim habet duas extremitates immobiles. scilicet polum arcticum & polum antarcticum. que sunt stelle immobiles. inter quas tota celi substantia continue rapitur & mouetur. Sic vere homo habet duas extremitates scilicet natiuitatem & mortem. Ista enim

sunt duo poli. id est duo termini sibijnuicem contrarij. in quorum utroque homo immobilis reperitur. Ante enim natiuitatem & post mortem homo non mouetur. sed verte infra istos terminos vita humana voluitur. & continue diuersis variationibus agitur. Totum enim celum. id est tota mens nostra debet continue volui per considerationes infra istas duas extremitates. scilicet nunc cogitando de natiuitatis vilitate. nunc de mortis acciditate meditando. Unde sicut Eccl. xlvij. dicitur. Spiritu magno vidit vltima. Ista enim vltima & extrema sunt que finaliter contingunt. scilicet mors. iudicium. infernus paradysus. sunt spiritu magno preuidenda & consideranda. Animal enim quod extremitatem id est caudam perdidit a sacrificio repellatur. sicut dicit Levit. xxij. Sic vere illi qui talem extremitatem. id est extremorum considerationem non habent. nec deo sacrificari. nec ab eo acceptari merentur. Ideo dicitur in psal. Si sumptero pennas meas diluculo. & habitauero in extremis maris. etenim illuc manus tua deducet me. Extrema enim maris sunt ista. eo quod multas amaritudinibus sunt respersa. Adverte tamen quod quidam sunt sicut symie. & sicut homo qui sunt animalia ingeniosa que tamen talibus extremitatibus scilicet cauda carere noscuntur. Ad denotandum quod illi qui ingenio & ratione amplius vigent. de mortis consideratione minus habent. Ista facit dyabolus sicut formica grano cui scilicet extremitates aufert ne possit fructificare. Sic dyabolus aufert peccatoribus futurorum considerationes ne aliquod bonum opus possit facere. Ad sic charissimum. Sufficit replica distinctionem.

Erurgere. Nota quod erurgere idem est quod ex toto surgere vel ex affectu vel ex appetitu surgere & se superius eleuare. Sicut de beata virgine dicitur Luc. j. Erurgens. Maria abiit in montana cum festinatione. Potest ergo referri ad deum & ad hominem. Deus enim erurgit.

Ad adiuuandum per potentiam. Deus enim aliquos ad puniendum per iustitiam. adiuuat per potentiam. Ad miserandum per clementiam. An in ps. dicit. Erurge dñe adiuua nos. Item aliquos cruciat per iustitiam. An ps. Erurgat deus & dissipent inimici eius. Item aliquos parcit per clementiam. An ps. Tu erurges misereberis syon etc. Item erurgit homo. A cadendo. A sedendo. A dormiendo. Sic vere erurgere debet homo spiritualiter. Quando cadit per iniquitatem. Quando sedet per tepiditate. Quando dormit per carnalitate.

Surgam ergo a casu iniquitatis. An Mich. viij. Inter ceteris amica mea: quod cecidi conserga. Item a somno carnalitatis. Unde Ephe. v. Surge qui dormis & erurge a mortuis & illuminabit te christus. Item surgamus a se de se quiete tepiditatis. An Luc. j. Erurgens Maria abiit in montana cum festinatione. Uide supra de eleuare & erigere & exaltare. Et infra de surgere & desursum. Et si vis. pone illam auferatam. Erurgens saul de spelunca pergebat cepto itinere. Ista omnia dicit: sicut in illo sermone. Erurge in occisum meum & vide etc.

Erudere. Expoliare. Nota quod expoliare. id est erudere. id est est quod vestes deponere. seu exterioribus apparatibus se nudare. Et ideo sicut sunt tria genera vestimentorum moralium scilicet.

Bona spiritualia. Virtuosa est illa qua nos erudit moralibus per largitatem. Utiliosa est illa qua nos denudamus spiritualibus per prauitatem. Dolorosa est illa qua primum nos eternalibus per iniquitatem. Prima est seruitorum. qui se expoliant ut possint melius seruire. Et ista est expoliatio qua se expoliavit david ut luderet coram archa. ij. Regum. vj. De qua etiam dicitur. Cant. v. Expoliavi me tunicam meam:

quando merita cumulamur. ¶ Demos dico. q̄ nos tunc possumus exultare. quando gloria occupamus q̄ ostenditur cum dicitur. Quando diuidunt spolia. Istud enim aduerbium quando. signat terminum finalem temporis in quo aliquid faciendū. Et h̄c istud est quando moritur. in quo sancti diuidunt inter se finem diuisionem meritorum spolia et diuitias premiorum eternorum. quia finem apostolum. i. ad. Cor. xij. Diuisiones gratiarum sunt vnus autem spiritus diuidens singulis prout vult. Ideo de isto quando dicitur in psal. Quando diuidebat altissimus gentes. quando separabat filios adam. q. d. In isto quando scilicet in gloria paradisi altissimus diuidit gentes. vnūquēq̄ finem meritum diuersi modo premiādo. et separabat filios adā id est bonos a malis perbenniter distinguendo. Sicut ergo videmus q̄ nautic. post maris pericula valde exultant quando peruenerunt ad securum portum. Operarius post laborem exultat. quando in sero recipit premium. Cursoꝝ post cursum letatur. quando pro merce de recipit brauium. Miles etiam gaudet. quando post triumphum acquirat solum. Sic vere illi in paradiso qui in isto mundo fuerunt. sicut in mari. vt nauigarent. sicut in opere vt laborarent. sicut in stadio. vt procerarent. sicut in prelio vt dimicarent. tunc proculdubio letantur et exultant quando peruenerunt. scz ad portum securitatis.

Ad premium felicitatis.

Ad brauium eternitatis.

Ad solum sublimitatis.

Tunc enim percipiunt q̄ verum est verbum thobie. Thobie. iij. vbi dicitur. q̄ deus post tempestatem tranquillum facit. et post lachrymationem et fletum exultationem infundit. Isti enim modo exultāt.

¶ Quia dulcissime recreantur.

¶ Quia tutissime collocantur.

¶ Quia largissime premiāntur.

¶ Quia letissime modulantur.

Isti dico delectantur siue recreantur. dulcissime. Id dicit in ps. Exultauim⁹ et letati sum⁹. ¶ Itē collocantur seu situantur tutissime. scz in protectione et saluatione domini ps. In velamento alarum tuarū exultabo. ¶ Itē isti premiāntur et remunerantur largissime. Unde ps. Venient cum exultatione portantes manipulos suos. Et alibi. Qui semināt in lachrymis in exultatione metent. ¶ Isti insuper modulantur et regrattant letissime. Unde in psal. dicitur. Vox exultationis et salutis in tabernaculis iustorum. Et alibi. Exultabunt labia mea cum cantauero tibi. Tunc ergo exultamus. vbi dicitur est. quando. celestem gloriam occupamus. quod ostenditur cum dicitur. quando diuidunt spolia. Unde in psal. dicitur exultabo et diuidaz sicchiam. Sic enim interpretatur laboriosa. et signat gloriam paradisi que acquiritur laboribus infinitis: que tamen quando diuiditur seu attribuitur. tunc eternum gaudium et exultatio in homine cumulat. ¶ Patet ergo. q̄ est triplex bona exultatio. scilz. Una de superatione victorum. Alia de acquisitione meritorum. Tertia de distributione premiorum. Explicite litera E.

Incipit litera. f.

Faber. Fabricare.

Nota. q̄ fabricare idem est q̄ aliquid artificiose operari vel facere. Pertinet autē fabricare. ad illos artifices mechanicos. qui cum manibus laboribus percussione. bulz et ictibus solent aliquid construere vel formare. et sic solemus fabrum dicere illum. qui de ferro. cre. ligno. vel lapide solet aliquid fabricare. Moraliter igitur loquendo dicam⁹ q̄ in scriptura reperitur multiplex faber. videlicet faber.

Gloriosus qui fabricat opus mirabile.

Virtuosus qui fabricat opus laudabile.

Vitiosus qui fabricat opus inutile.

Odiosus qui fabricat opus damnabile.

Gloriosus est mundi creator.

Virtuosus est iustus viator.

Vitiosus est vanus peccator.

Odiosus est hostis tentator.

¶ Primo igitur dico. q̄ in scriptura reperitur faber mirabilis et gloriosus. Et iste est deus qui sine malleo vel securi fabricauit et fabricat vniuersa. Unde etiam quantum ad diuinitatem iste dicitur esse faber. quia fuit omnium creator. Psalmi. Tuus est dies et tuus est nox. tu fabricatus es auroz et solem. Tu fecisti omnes terminos terre. et statem et ver tu plasmasi ea. Quantum etiam ad humanitatem iste dicitur esse faber. quia fuit mundi creator. Unde de christo dicitur. Mathei. xij. Nonne iste est fabri filius? Nonne mater eius dicitur Maria? Si enim fabri filius. ergo faber. q̄ scz nō potest filius facere nisi que viderit patrem facientem. et quecūq̄ ille fecerit. hec et similiter filius facit. Johānis. v. Quantum vero ad vtrumq̄ faber dici potest. quia ipse est in vris iustis virtutum omnium generator. Unde sibi potest dici illud Job. xxxvij. fabricatus es celos qui solidissime quasi ere fundati sunt. Iste enim quotidie fabricat celos. i. viros iustos. quos scilicet per interiorē gratie infusionem. et exteriorē tribulationem et tunctionem facit solidos atq̄ firmos. Et sic dico q̄ deus est faber mirabilis et gloriosus.

¶ Secūdo dico q̄ iustus est faber laudabilis et virtuosus. Iustus enim templum dei in seipso fabricat. quando congruem virtutum aggregat et ibidem habitaculum deo parat. Alios etiam fabricat et edificat quando per bonam eruditionem vel correctionem ipsos ad bonum instruit et informat et sic eos in christi habitaculum construit atq̄ format. Sibi etiam in paradiso domum construit quando per bona opera deo seruit. Bonorum enim operum executio eterne possessionis et habitationis est constructio. Sicut enim dicitur Ihebreos. iij. Omnis namq̄ domus fabricat ab aliquo. Unde de bono fabro. id est de viro iusto virtualiter fabricatore operante potest dici illud. Esa. xliij. faber ferrarius. lima operatus est in prunis et in malleis formauit illud. et operatus est in brachio fortitudinis sue. Iustus enim faber ferrarius dicitur. eo q̄ contra labores ad modum ferri duratur. In lima etiam operari dicitur. eo q̄ lima penitentie se carpunt. Et alios etiam lima discipline et iustitie cupit a suis vitijs expiari. In prunis etiam opera sua facit. eo q̄ in seruoze charitatis facit et fabricat quicquid agit. Malleos etiam quando q̄ adhibet. q̄ sepe necesse est q̄ seueritatis ictibus et timoris diuini tusionibus. se et alios fabricet atq̄ domet. Sic igitur in brachio fortitudinis operatur. quando faciēdo bonum et declinādo a malo contra demones fortiter preliatur. De tali ergo fabro videtur dominus loqui. Esa. liij. Ego creauit fabrum sufflantem in igne prunas. et pducentem vas in opus suū. Sed heu. perito pauci tales fabri qui sciant se et alios in bonis moribus fabricare inuentuntur in mundo. Dicitur enim figuratiter. i. Reg. xij. Quod in omni terra israel nō inueiebatur faber ferrarius. q̄ pio tanto erat. quia phyllystium qui filios israel sibi subiecerāt. ordinauerant q̄ nullus faber ferrarius in terra israel habitaret. ne forte lanceas aut gladios fabricarent. Sic vere videtur hodie factum. Nam quia phyllystium id est demones israelitas. id est christianos sibi per vitia subiecerunt. ideo eorum ordinatione factum est q̄ de terra israel. id est de statu ecclesie vel fidei christiane. fabri ferrarii. hoc est dicitur. boni virtutum fabricatores. vel boni prelati et predicatores. qui. scilicet alios in moribus fabricāt atq̄ formant: quasi in pluribus defecerunt. Nolunt enim demones q̄ peccatores a sue seruitutis iugo possint refurgere. et ideo nolunt q̄ arma spiritualia valeant fabricare. qua propter bonos fabros studerunt de medio submouere. De quo dicitur. xix. Egressus est faber et inclinat

ber et inclusor de hierusalem. Non sic charissimi, sed sint in nobis boni fabri, id est boni predicatorum et prelati, et homines aliqui virtuosissimi. Unde Eccle. xxxvii. dicitur, quod omnis faber et architectus noctem tanquam diem transigit, quod sculpsit signacula etc. Sequitur, faber ferrarius sedens iuxta incidem considerans opus ferri. Uapor ignis vit carnes eius et in calore fornacis concertatur. Uox mallei innouat aurem eius; et contra similitudinem vasis oculus eius, cor suum dabit in consummationem operum. Erpone si vis de bono fabricare, id est de homine virtuoso, qui noctem et diem transigit in bono perseverando, in nocte et die benefaciendo, signacula sculpsit virtutum imagines in se pingendo, iuxta incidem patienter sedet ictibus tribulationum se assuefaciendo. Opus ferri considerat omnem difficultatem et duriciem virtute vincendo et superando. Carnes suas igne contritionis vit, abstinentia et penitentia carnem attenuando et macerando. In fornace infernali concertatur ibi iugiter meditando. Uocem mallei, id est cōminationis diuine libenter audit. Scripturis et sermonibus vacando et attendendo, et sic ad consummationem operum attingit virtutum multitudinem aggregando et tandem operum premia reportando. Patet igitur quod iustus est faber laudabilis et virtuosus. **C** Tercio dico, quod impius est faber inutilis et vitiosus. Impius enim faber dicitur, qui in se per peccatum domum dyabolo fabricat. Et etiam pro se in inferno habitaculum operatur. Quodlibet enim peccatum quod facit vnus est ictus vel actus edificij diabolici, hic scilicet in congerie vitiorum, et postea in congerie tormentorum. Et nota quod impij dicuntur fabri seu fabricatores, quia Percutunt iustos crudeliter. Conficiunt fraudes subtiliter. Decipiunt bonos fallaciter. Recipiunt opes rapaciter. Superbunt nimis inaniter. Inficiunt sese carnaliter. Et sic dicam, quod est vna fabricatio crudelitatis, et senectute. Sicut enim fabri, percutiunt super ferrum, sic tyranni non cessant tribulationem malleis pcutere, pauperem prope atque iustum. **S**upra dorsum meum fabricauerunt peccatores plongauerunt iniquitatem suam. **I**tem est fabricatio contra alios fabricare, scilicet machinatio fraudum peruersarum, quam viri maliciosi, non cessant quotidie contra alios fabricare. Ideo dicitur, Eccle. xj. Attende tibi a pestifero; fabricat enim mala, ne forte inducat super te subannationem imperpetuus. **I**tem est fabricatio fallacie et mendacitatis scilicet a parte ipsorum agentium seu ignorantie et fatuitatis, scilicet a parte fatue credentium et obedientium. Sic introductores sectarum malarum fuerunt mali predicatorum, et aliorum deceptores, sicut fuit machometus et similes. Contra quos dicit Esai. xlv. capitulo. Abierunt in confusione fabricatores errorum. **I**tem est fabricatio auaricie et cupiditatis. Constat enim quod auari per malos questus fabricant et edificant edificium status sui, et operum congeriem et structuram Baruch. iij. Argentum fabricant et solliciti sunt, nec est inuentio operum illorum. Baruch. vj. Accepit auro scilicet ydola fabricata sunt. Coronas certe habent aureas super capita sua. **I**tem est fabricatio superbie et pompositatis, sicut patet de superbis qui fabricant alta palacia, qui sibi procurant et fabricant altos status, ij. Paralyp. xxi. Dereliquerat dominus decum partem suorum in super excelso fabricatus est etc. **I**tem est fabricatio luxuriet carnalitatatis, Ezechielis. xvi. fabricasti tibi lupanar, et fecisti tibi prostibulum. Sic ergo patet, quomodo peccator dicitur faber inutilis et vitiosus. **Q**uarto dico quod dyabolus est faber damnable et odiosus, iste est enim qui fabricat omne malum in cordibus impiorum. Unde dicitur quod dyabolus ita fabricat quemadmodus Sapien. xii. dicitur de fabricatore ydolorum. Si quis artifex faber de silua lignum rectum secuerit huius do-

cte eradat omnem corticem, et arte sua vnus diligenter fabricat vas inutile in conseruationem vite. Constat enim quod iste faber de silua ecclesie, ligna recta, id est viros iustos per tentationes secat, et cortice bono, conuersionis denudat, et eos in vasa inutilia fabricat atque format etc. Et sicut videmus quod fabri vtuntur malleis et securibus, limis, ferreis, terribus et dolabris, et varijs vtensilibus. Et sicut faber ferrarius materiam suam in igne mollificat, et super incidem ipsam fortiter percutit atque domat. Sic dyabolus impios igne infernali inflammabit, et eos malleis eterne tribulationis percutiet et grauabit. Unde zacharie. j. dicitur, quod ipse primo vidit quatuor que erant cornua que ventilauerunt iudam. Postea vidit quatuor fabios qui venerant deterrere cornua supradicta. Quatuor enim cornua significant vniuersitatem malorum et maxime superbiorum et tyrannorum, qui in quatuor mundi plagis grauant et ventilant innocentes, fabri autem isti demones sunt qui scilicet in quatuor mundi plagis omne malum fabricant et componunt. Quatuor autem fabri quatuor cornua deterrēt, quia scilicet demones ipsos tyrannos et superbos finaliter in inferno confundunt. Esai. xl. Nunquid sculpsit conflagrat faber. Sic ergo, patet quomodo dyabolus et impius iustus etiam et deus diuersimode fabricare dicuntur etc. Vide infra de facere, et supra de edificare, et construere.

Facere. Nota, quod istud verbum facere est commune omnipotentie et virtuti actiue, et operatiue. Unde facere proprie est ille actus, qui a potentia immediate elicitur et causatur. Et est facere id est quod componere, construere agere, peragere, edificare operari et fabricare. **E**t ideo breuiter possunt distinguere, quod est multiplex factio, scilicet, diuina et superior, humana et inferior, diabolica et confusio, facit enim deus, facit iustus et impius, facit dyabolus.

In rebus enim nihil est otiosum, nec est aliquid dare quin continue facit opus suum. De deo enim dicitur in psal. Quia ipse est mare et ipse fecit illud, et arida fundauerunt manus eius. Et alibi, Tu es deus qui facis mirabilia. De iusto vero dicitur, Proverbiorum, xxi. Quod gaudium est iusto facere iudicium. De impijs vero dicitur Proverbiorum, ij. Quod ipsi letantur cum malefecerint, et exultant in rebus pessimis. De dyabolo vero dicit, Math. xii. Inimicus homo hoc fecit, scilicet seminauit zizaniam. **P**rimo ergo dicamus aliquid de factioe diuina que est superior, facere enim dei nihil aliud est quam suum velle, siue suum imperare. Et ideo quantum ad deum, facere semper denotat potestatem et auctoritatem. Unde psal. Ipse dixit et facta sunt ipse mandauit et creata sunt. Sicut enim bonus artifex solet bona opera facere, bona causa solet boni effectum producere, bona arbor solet bonum fructum procreare. Sic vere deus cum sit artifex qui errore non decipitur cum sit causa que occasione non deluditur, cum sit arbor, que occidentibus non impeditur, bonorum effectus in mundo producit, et sicut rex aut imperator omnia ad vorum suum facit atque ordinat. Unde Gene. j. Vidit deus cuncta que fecerat et erant valde bona etc. Mirabiles enim cause non faciunt nisi mirabiles effectus et hec iste est mirabilis causa que non necessario aut violenter sed libere et voluntarie et omnipotenter atque supernaliter operatur, ps. Tu es deus qui facis mirabilia. **I**tem sibi potest dici illud Iherem. xii. Tu fecisti celum et terram et quicquid celi ambitu continetur, quia breuiter omnia que sunt siue prospera siue aduersa siue media a dei factioe, prouidentia vel ordinatione vno modo vel alio procedunt. Et ideo hinc possumus videre quod deus facit summa facit infima facit media, ipse enim facit superiorum prosperitatem, que notatur per celum, inferiorum aduersitatem, que notatur per terram, exteriorum, varietatem, que notatur per

Facere.

ea q̄ celi ambitu p̄tinentur. Ab eius factione procedit
Promotio superiorum.

Depressio inferiorum

Conditio exteriorum

Ipsē enim facit quandoq; opera notabilia in aliquo-
rum promotione. Opera terribilia in aliquorum de-
pressione. Opera mirabilia in aliquorum ostensione. fa-
cit dico delectabilia que bonis placeant. Contristabi-
lia q̄ malos terreat; Admirabilia que cunctos stupe-
ant. Dico q̄ deus multa facit laudabilia. Er̄ ista p̄-
certo sunt promotiones bonorum. tam temporales q̄
eternę. que per celum designantur. Quia vere nullus
bonus efficitur celum. idest vir celestis q̄ tum ad boni-
tatem. vir altus q̄ tum ad dignitatem. vir clarus q̄ tum
ad honestatem. nisi a deo principaliter fiat; et nisi deus
ipsum faciat et componat. Unde ps̄. Qui facit celos in
intellectu. Ideo de talium factiō dicitur. Sen. j. q̄ fa-
ctum est firmamentum in medio aquarum superiorū
et inferiorū. fecit inquit firmamentū in medio aqua-
rum. et diuisit aquas ab aquis. Sequitur. Vocauitq; de-
us firmamentum celum. quia. vere illi qui sunt firma-
mentum siue celum per eminentiaz dignitatis debet
esse in medio aquarum. idest subditorum per temperā-
tiam equitatis. et debet diuidere et discernere aquas ab
aquis. idest bonos a malis per sapientiam veritatis.

B Aduerte ergo q̄ illi qui volūt fieri celi. idest superio-
res debent habere principaliter tria scz

Constantiam sine defectione

Iustitiam sine acceptione

Prudentiam plenam absq; diminutione

Constantiā probat status stabilitas. qz debet esse fir-
mamentum. Iustitiam probat localis equitas. qz debz
esse in medio aquarum. Prudentiā probat sensus sub-
tilitas. qz debet diuidere aquas ab aquis. Habent ergo
tales constantie firmitatem. fiat inquit firmamentū.
Sicut enim corallus q̄ diu est in aqua semper fit mol-
lis sicut radix. quando tamē super aquas ponitur. et de-
infra aquas extrahitur. efficitur corallus vt lapis. so-
lidus atq; firmus. Sic vt q̄ diu homo est inter aquas
idest inter socios et inferiores. in statu subiectionis fit
quandoq; mollis fragilis et sine firmitate. Ipse tamen
quādo exinde trahitur sup aquas. i. super socios inter
quos nutritus fuerat ponit et p̄ficitur ipse durus cō-
stans firmus solidus et lapideus. est tunc esse tenet. Un-
de Ezech. r. Ecce in firmamento lapis saphirus. Unde
ipse debet esse firmus in se stabiliter perseverando fir-
mamentum. alioz ipsos fouendo et protegendo. Unde
de quolibet tali potest dici illud ps̄. Er̄ firmamentū
in terra in summis montium. super extolletur super ly-
banum. Sicut enim firmamentum habet

Claritatem. Sic vere vir perfectus maxime prela-
tus debet habere claritatem discretio-
nis. Un̄ Sen. j. fiant luminaria in fir-
mitate in memento celi. Sublimitatē templa-
tionis. Unde Eccl. xliij. Nas castrorū in excelsis. in fir-
mamento celi resplendens gloriose. Capacitatem dile-
ctionis. Eccl. xxvij. In tempore agnitionis inuenietur
firmamentus. Stabilitatem durationis. Unde de Jo-
seph dicit. Eccl. xliij. q̄ ipse erat firmamentum gentium
rector fratrum. stabilimentum populi. Isti ergo debent
habere constantie firmitatem. Insuper dico q̄ isti
debent habere iusticie equitatem: qd̄ ostenditur cum
dicitur. In medio. Res enim que est in medio equali-
ter se habet ad omnes partes. sicut patet de centro. qd̄
equaliter distat ab omnibus partibus spere. Sicut
etiam patet de medulla. que equaliter se habet ad om-
nes partes ligni. Sic vere charissimi prelati sine ali-
qua affectione vel acceptione personarum se debent ad
omnes partes spere sue. idest ad omnes subditos col-
legij sui vel ecclesie sibi commissę equaliter se habere.

C Unde ipse debet dicere omnibus subditis illud Luce.
xxij. c. Ego autem in medio vestrum sum sicut qui mi-
nistrat. Et de isto medio supra in titulo. Habet

ergo iusticie equitatem. Deinde dico. q̄ ipse qui vult
taliter firmamentum fieri a deo vel formari debet ha-
bere prudentie claritatem. quia scilicet ipse debet esse
talis vt ipse sciat diuidere aquas ab aquis. Aque enim
signant subditos. quia sicut dicitur Apoc. xvij. Aque
multę populi sunt. Inter quos procerto diuidendum
est. et prudenter distinguendum et discernendum. Quia
dende enim sunt aque ab aquis. idest boni a malis. sa-
pientes ab ignavis. scz vt sciatur qui sint promovendi
et qui repellendi. et qui puniendi. et qui dimittēdi. Ideo
de ista diuisione dicitur Sen. j. fiat lux et facta est lux.
et diuisit lucē a tenebris. Et ibidē dicitur q̄ deus diuisit aq̄s
q̄ erant in firmamento. ab his q̄ erāt sup firmamen-
tum. qui vere charissimi valde debet prelati diuide-
re et discernere. que aque et qui subditi sunt super et sub-
tus. Qui scilicet sunt sursum per contemplationem et
per celestium affectionem. et qui sunt deorsus. per terre-
norum ambitionem. et per auaricie excecationem.
Secundum enim Isidorum. In mari sunt aque dul-
ces et fluiales mixte cum marinis et amaris. S; dulces
dicuntur in pluuiam resolui et sursum ascendere. ma-
rine vero que grosse sunt ponderose et amare dicuntur
in ferus remanere. Ad deuotādum. q̄ illi qui sunt dul-
ces et boni sursum ascendunt celestia desiderando. Illi
vero qui sunt peccatores et amari deorsum manent ter-
restria frequentando. Dulces etiam sunt a prelati su-
perius cleuandi. per promotionem. Amari vero rudes
ponderosi atq; graues sunt inferus relinquendo per
depressionem iuxta illud Deut. xxvij. Ipse ascendet
erit superior. tu autem descendes et eris inferior. Di-
uidendum est igitur et discernendum inter aquas supe-
riores inferiores. Sicut dicitur in ps̄. Diuisit mare tu-
bus in diuisiones. Sic igitur patet quomodo aliquis
potest fieri celum. idest vir celestis et altus per diuinas
promotionem. Tu inquit fecisti celum. vnde dicitur q̄
dominus fecit celum et terram: mare et omnia que in
eis sunt. Et sic patet q̄ deus multa fecit notabilia.

E Adhuc dico q̄ tum ad secundam dei factionem. q̄
deus multa facit tristabilia. Terraz inquit. et ista sunt
depressiones inferiorum. quia vere sicut dei misericor-
dia aliquos facit esse celum ipsos alte promovendo.
Sic equa iustitia aliquos facit esse terram ipsos in sta-
tu paupertatis dimittendo. et conculcari per tribula-
tiones ab alijs faciendo. Terra enim qui inferius collo-
catur et que ab omnibus conculcatur. et que nullo splē-
dore vel colore decoratur signat status paupertatis ad-
uersitatis et calamitatis. que ceteris est inferior. concul-
cator et vilior et splendore prosperitatis est priuor.
De qua dicitur Hieremie. xvij. Habitabit in deserto.
in siccitate. in terra saluginis et inhabitabili. Et d̄ hoc
etiam dicitur in psal. Suscitans a terra inopem et de-
stercorē erigens pauperem: quia sicut dicitur. j. Regū.
ij. Dominus pauperem facit et ditat humiliat et subli-
mat. Talem igitur terram idest talem pauperem et ad-
uersitatem facit et causat. Quia sicut dicitur Amos. iij.
Non est maluz in ciuitate quod non faciat deus. Ad
lum supple pene non culpe. Unde ipse dicit Hieremie.
xvij. Ego feci terram et homines et iumenta que sunt
super faciem vniuersę terre. Sicut enim vni naturales
sol est causa amaritudinis maris. Et hoc quia dulces
partes aque maris euaporare facit. et pro magna parte
consumit. et remanēt grosse et terree partes. que magis
ac magis decoquantur et in salcedinem commutantur
Sic vere charissimi deus est causa. quare amaritudo
paupertatis et aduersitatis in mari huius seculi gene-
rantur. Ipse enim per radios sue occulte prouidentie.
aquis dulces. idest dulcedinem consolationis quan-
daq; ab hominibus auferit et tollit ipsosq; in salidine et
amaritudine tribulationum constituit dimittit. Un-
de breuiter de deo dicitur in psal. Omnia quecunq; vo-
luit fecit in celo et in terra in mari et in omnibus abyssis
Patet igitur q̄ deus facit multa tristabilia. Deu-
q; dico q̄ tum ad terciam dei factionem. q̄ ipse facit
multa mirabilia

multa mirabilia. et ista sunt conditiones exteriorum seu vniuersoium. qđ ostenditur cuz dicitur. Quicquid celi ambitu continetur. Quia beniventer charissimi nihil fit in terra sine cā. sicut dicit Job. v. Et ideo quicquid in mūdo agitur: totum a dei dispositionibus ordinatur. Quilibet enim sentit et percipit in seipso quāta quotidie circa eum virtus diuine prudentie operetur. quādo scz in eum speratur. vel deuote per orationem ad eū clamatur ps. Spera in eo et ipse faciet. Et. iij. Regum ij. Postula qđ vis et faciam tibi. Unde dicunt quidam solennes theologi. qđ non est ita modicus verinis in mundo quin oporteat qđ deus animum ipsius faciat. creet atq; formet. Omnia etiam alia que nobis casualia videntur a deo dispositiue fiunt. qz sicut dicitur Mat. x. Nec capillus perit de capite. nec auicula laqo capitur. nec passer precio venditur. quin totum a deo fiat et disponatur. qđ satis videtur mirabile. vt. scz illa dei taz immensa prouiso se de tam modicis intronit. Ideo bene videtur de deo illud ps. Omnia in sapientia fecisti. impleta est terra possessione tua. Patet igitur. qđ deus facit mirabilia. terribilia. amabilia. Et sic notabis qđ deus solet facere

facta potentie. Ipse enim per potentiam creat et peragat per. Prudentiā re facta iustitie atq; dirigit. Per iustitiā perimit et corrigit. Per clementiaz facta clementie mit et corrigit. Sunt igitur quedam facta dei que cernunt suaz potentiam. Et ista sunt facta creationis De quo Luce. j. fecit potentiam in brachio suo. Et in ps. Tu fecisti omnes terminos terre. Et alibi. fecit magna in egypto. mirabilia in terra ebas. terribilia in mari rubro. Et Job. x. Memento quēso qđ sicut lutum feceris me. et in puluerem reduces me. Item quedam sunt facta que concernunt suam prudentiā. et ista sunt facta prudentie dei et ordinationis et gubernationis rerum. qua scz facit omnia certis ordinibus conuenire. Job. xxxv. facit cōcordiam in sublimibus suis. Omnia enim per dei sapientiam et prudentiā fiunt. Unde Esa. lxxv. Omnia hec manus mea fecit. Item quedam sunt facta que concernunt suam iustitiam. Ista autē sunt immissiones tribulationum siue in bonos siue in malos. Dani. ij. Iustus es in omnibus que fecisti nobis. Et ibidem Omnia que fecisti nobis dñe in vero iudicio fecisti. Et sunt verba puerorū qui erant in igne. Potissime autem talia facta fiunt in vltimo iudicio. De quo in ps. De celo auditum fecisti iudicium. terra tremuit et quieuit. Item aliqua sunt dei facta. que concernunt suam clementiam. Luce. j. fecit mihi magna quia potens est et sanctum nomen eius. Et misericordia eius a progenie in progenies timentibus eum. Ista autem eius clementia seu misericordia apparet in infinitis gratijs que nobis facit iste enim

A culpīs liberat. Libera tē dico a culpa ps. Saluū me fecit a pusillanimitate spiritus et tempestate. Temperat etiā In celis munerat a penis ps. Saluum me fecit de pterā tua. Informat etiā in occultis. Deu. iij. De celo audire te fecit vocē suam. Remunerat etiam in excelis. ps. Horas fecisti mihi vias vite adimplebis me leticia cum vultu tuo. delectationes in dextera tua vsq; in finem. Et sic patet. qđ est quedam factio superior et diuina. Secōdo dico qđ est quedā factio seu operatio inferior et humana. que quidē nihil aliud est qđ actio operatio. occupatio. exercitium etc. Ista igitur quandoq; est bona quāq; est mala. de bona dicit. Sal. vij. Bonus autem facientes non deficiamus. De malo vero dicit in ps. Omnes declinauerūt simul. inutiles facti sunt. Non est qui faciat bonum. Est itaq; factio iusti et impij Dicamus aliquid de factione bona que facit et operatur iustus. Omnis enim homo tenetur bonum facere. a malo etiam precauere. Iuxta illud psal. Declina a malo et fac bonum. Sicut enim cause naturales semper et continue faciunt suos effectus. sicut patz de igne

semper calefaciente. De terra continue fructificante. De sole continue illuminante. De celo continuo se mouente et corrente. Sic pro certo charissimi homo nunqđ debet esse ociosus. Semper enim debet aliquid boni facere. et se in aliquo bono continue occupare. Iuxta illud Hiero. Semper aliquid boni facito vt te dyabolus inueniat occupatum. Debet enim alios calefacere per charitatem et dilectionem. aut fructus elemosinarum emittere per pietatem et compassionem. aut alios illuminare per prudentiam et discretionem. Unde ad Col. ij. Omnia in nomine domini Jesu christi facite. Nobis igitur precipitur. qđ bona faciamus et qđ a malis actibus caueamus. Unde cuilibet dicitur illud. Ero. xxv. Respice et omnia fac sicut exemplar qđ tibi in monte monstratum est. In quibus et bis ostenduntur tria necessaria cuilibet qui vult aliquid boni facere. Est cō sibi necessaria. Attenta meditatio. Ideo dicitur. Respice. Magna informatio. ideo dicitur. fac. Regule conformatio. ideo dicitur. Sicut exemplar. Debet igitur habere qui bene vult facere opus suum attentam meditationem. quia vere nullus potest bene facere nisi sit diligens et attentus. qz sicut dicitur Hiero. xlvij. maledictus. qui facit opus domini negligēter. Alia litera hz fraudulenter. Ideo precipitur. ij. Paral. xix. Cuz diligētia cuncta facite qđ ostendit cum dixit. Respice. idest p̄sidera. delibera et attende. Unde Iudicū. xvij. Et qđ missi sunt viri fortissimi vt explorarent terram et diligenter inspicerent. Sicut enim artifex qui opus difficile vult facere circa opus suum diligenter inspicit et attendit. Sicut patz de scriptoribus. qui nihil possunt bene facere. nisi p̄tinue inspiciant et p̄siderent opus suum. Alz enim nisi bene inspicerent. nunqđ recte aut p̄grue scriberent. immo defacili deusarent. vnam literā pro alia facili facerent. aut locarent. Sic vere charissimi ad hoc qđ bene possimus operari et facere necesse est qđ diligenter inspiciamus et attendamus et qđ prudēter consideremus et videamus qualiter opera nostra sicut debitum ordinem faciamus. ipsa. scz ad bonum suum ordinando. bona intentione incipiendo. et ipsa bonis circumstantijs circūdando et circūuallando. Alz facili poterimus deficere. et vnam literā pro alia. idest vnum malum opus pro vno bono facere et locare. Unde de tali circūspecta attentione. dicitur. Deut. xxxij. Intelligatis vniuersa que facitis. Nota illi qui de nocte aliquid faciunt necessaria est lucerna. Nos autē omnes in nocte sumus et ideo lucerna attente discretionis indigemus Ero. xxv. facies et lucernas septem. et pones eas super candelabium vt luceant ex aduerso. Respiciē dum. est igitur. Ideo de anna dicit Thob. xj. Anna sedebat in supcilio. vñ respicere poterat. Supcilio em est locus alius. ad denotandū qđ illi qui facta sua bñ volūt inspicere et videre. ab infimis et hūanis debēt mentē et animū elcuare. Sic igitur nos debemus habere attentā meditationē. Item dico qđ si bñ volumus facere nos debemus h̄re magistrī exercitationē seu informationē qđ vñ dicit cū dicit. fac. fac em est impariui modi. et p̄ntis tps ad denotandū. qđ illa que nobis a nostris superioribus imprant. a nobis p̄mptē et p̄ntaliter exequi et impleri debentur. fac igitur. Et si querimus iuxta euangelij dicēdo illud Luc. x. et xvij. Magister qđ faciēdo vltam eternam possidebo. Et illud Luce. ij. Magister quid faciemus. Possimus notare. qđ a deo et a scriptura multa nobis iniunguntur faciēdaz implēdaz Nobis enim precipitur et mandatur vt faciamus opera pietatis. facimus igitur elemosinā et pietatē. Iuxta illud Doceamus opa veritatis. Luce. xvi. facite vobis Repēdamus opa charitatis amicos de mammona iniquitatis. Et Luce. xij. acite vobis sacculos qui nō veterascent thesaurū in deficientē in celis. Item impleamus sanctimoniam et bonitatem. Deu. vi. fac qđ beneplacitum est et bonum in conspectu dñi. Item doceamus sapientiam et veritatem. Psal. x. fac tibi dona

b

Facere.

tubas argenteas. id est predicationem vtriusque testamenti. Unde. ij. Thimo. iij. Tu vero vigila. in omnibus labora. opus fac. euangeliste. ministerium tuum imple. Item rependamus. amicitiam et charitatem ad quam pertinet illud affirmatiuum. Mat. vj. Omnia quecumque vultis ut faciant vobis homines. ita et vos facite illis. Et illud negatiuum. Thob. iij. Quod tibi oderis fieri illud ne alij facias. Et ratio reddit a Seneca. qui dicit. Ab altero expecta. alteri quod feceris. Nullus enim vnquam debet facere alij nisi quod sibi fieri vellet. quod vere istud ex dei iustitia sepissime fit. vt quod quis alij cui fecerit siue bonum siue malum. hoc eidem ab altero fiat. Ideo de illo rege qui dicebatur adonibezzech qui abstulerat extremitates manus. lxx. regibus qui colligebat reliquias mense succeditur iudicium. j. Quod summitates manuum suarum sibi filij israel abstulerunt. Et ideo ipse compulsus est dicere vt haberetur ibidem. Sicut fecit ita reddidit mihi deus. Ad quod facit illud Hier. l. Juxta omnia que fecit reddite ei. Et ibi deus. Sicut fecit. facite ei. Patet igitur quomodo ad benefaciendum necesse est habere magistri informationem. Unde et bonos magistros debemus diligere. reos vt nos doceant implorare dicentes sicut dicebat Saul Samuel. j. Regum. xxvij. Vocauit igitur te vt ostendas mihi quid faciam. Habeamus igitur magistri informationem. fac inquit. Imperatiue loquitur enim et informatiue. et ideo proceris isto verbo imperiali debemus obedire. et quicquid nobis precipitur facere et implere. Deut. xij. Quod precipio tibi hoc tantum fac. Nos vero respondendo dicamus illud Josue. j. Omnia que precepisti nobis faciemus Josue. xij. Sicut preceperat dominus moysi. ita fecerunt filij israel. Bonus enim obediens magister intelligit facere voluntate dei vel prelati que propriam. exemplo christi dicentis. Job. vj. Descendi de celo non vt faciam voluntate mea. sed voluntatem eius que misit me. Et merito. quod peccato omnis qui facit voluntate domini manet in eternum. j. Job. ij. facite vobis cor nouum et spiritum nouum. Ezech. xvij. facite fructus dignos penitentie. Mat. iij. facite iudicium iustitiam. Hier. xxj. Bonas facite vias vestras et studia vestra Hier. vj. Quaecumque dixerit vobis spiritus facite. Job. ij. Sic facite vt salui sitis. Eccl. iij. Vallet igitur ad benefaciendum que habeamus magistralem informationem. quod ostenditur cum dicitur. fac. Insuper dico que si bene volumus facere. nos debemus habere regule informationem. quod ostenditur cum dicit. secundum exemplar. Ista enim propositio secundum semper denotat similitudinem. conformitatem. imitationem et persecutionem. Sicut enim videmus que scriptor et pictor artifex lignarius et cementarius operantur cedunt pingunt et scribunt secundum regulam et exemplar cui conformantur. et quam referunt et imitari tenentur. Sic vere charissimi cum deus dederit nobis aliqua exemplaria certa. et quas certas regulas. scilicet vitam christi et sanctorum (quod omnis christi actio nostra est instructio secundum Augustinum) proculdubio necesse est que ista exemplaria sequamur. et que secundum eorum regulas operemur. que eis in omnibus conformemur. Unde de isto secundum i. de illa exemplari conformitate dicit. ij. Esdre. viij. Omnia secundum legem dei fiat. Et. j. Cor. xij. Omnia honeste et secundum ordinem fiat in vobis. Apoc. cii. reges suos sequuntur. et eis quantum plus possunt conformantur. Et ideo secundum Plin. Apes rex quantum plus possunt conformantur. Et ideo secundum exercitus apum. tantam enim regi suo reuerentiam exhibet que de cellis suis non creditur donec primo rex earum exierit. et si bi volatus vendicauerit principatum. Sic vere charissimi deus esse de vobis. Reges enim nostros. id est christum et sanctos tenentur sequi. et nos ipsi attentius conformari. et ad omnia bona opera ad que ipsi nos precesserunt per instructionem exire post eos et proficisci per imitationem. Sicut enim dicitur. Job. v. Quaecumque viderit filius patrem facere hoc et similiter filius facit. Ideo dicitur Iudicium. ij. Quod me videritis facere hoc instanter facite. Sic igitur per. quod ad hoc que iustus qui bene vult facere aliquod bonum opus tria requiruntur. scilicet

Attente considerare. **Nunc restat dicere de fac**
Magistro obtemperare. **ctione impiorum. quia que**
Regule se conformare **pauci sunt qui hodie fa-**
ciunt ista que iam dicta sunt. hodie enim multi sunt qui non
operantur cum deliberatione. sed subito et absque preme-
ditatione. Non sequuntur magistri mandatum. sed sue
voluntatis impetum et appetitum. Non se conformant
bonis exemplaribus. sed malis personis et infamibus.
Et ideo tales non possunt bene facere. immo solent que
plurimum deuiare. De quo conqueritur dominus di.
Hier. l. Quis est que dilectus meus in domo mea fa-
cit. scelera multa. Unde nota que tales faciunt opera
Carnalitatis.
Cupiditatis
fallacitatis
Pompositatis
Cruelcitas.
faciunt igitur opera carnalitatis et luxurie. vbi Ezech.
vii. Ecce vides abominationes quas ipsi sibi faciunt.
Item ipsi faciunt opera cupiditatis et auaricie. vbi
Hier. vi. et viij. Amatores vestros ad minorem omnes auaricie
studium. A propheta usque ad sacerdotem omnes faciunt
dolum. Item faciunt opera fallacitatis. Apoc. xxiij.
foris ciuitatem stet omnis qui amat et facit mendacium
Item ipsi faciunt opera pompositatis et superbie. De
quo in ps. Non habitabit in medio domus mee qui fa-
cit superbiam. Item ipsi faciunt opera crudelitatis et ini-
micitie. vbi in ps. Noli emulari in eo qui perperat in
via sua. in homine faciente iniustitias. De talibus ergo
dicitur generaliter Hier. xxij. Erant filij israel et filij iu-
da iugiter facientes malum. Et bene dicit facientes quia
scilicet isti persequuntur incessanter. Iudicium. ij. Addiderunt filij
israel facere malum. Et tunc in ps. de ipse retribuet abun-
danter facientibus superbiam. et Eccl. xxvij. que facienti ne-
quissimo consilium reuertetur super eum. Non sic charissi-
mi. sed declina a malo et fac bonum. Inquire pacem et per-
sequere eam. Tercio dico que est quedam factio inferna
et sceleratior. scilicet dyabolica. que nihil aliud est que malicia
et nequicia dyaboli cui semper in omni loco sicut est et erit
intensus. Sicut enim ab eo optimo qui est omnis boni-
tatis et equitatis autor origo nil nisi bonum et equum ema-
nant. Juxta illud Gen. i. Dabo vobis omnia bona. Et
ps. Omnia mandata tua equitas. Sic a dyabolo ini-
quissimo qui est omnium vitiorum et sordium artifex et magi-
ster. iuxta illud Ecc. Non est caput nequius super caput co-
lubini. nil nisi fraudes iniquitates. operantur et percurant. iuxta
illud Hier. loquentes dyabolo Hier. xxij. Cui non oculo
et cor ad calumniam et ad cursum mali operis. Et vere
spiritus ille nequam paratus est facere cursum mali operis. et
in omni tempore in omni loco. fecit enim malum in celo fa-
cit malum et hoc in mundo. faciet malum et hoc in mun-
di termino et in inferno. Fecit dico malum. scilicet
superbie in celo. dum dicebat in corde suo. Ascendam
super altitudinem nubium. et similis ero altissimo Esa. xliij.
Propter quod dicitur ei in dei persona per ps. Non habi-
tabit in medio domus mee qui fecit superbiam. Hier.
re. ij. fecisti mala et potuisti ergo detraheris in profun-
dum lacus Esa. xliij. Item facit quotidie mala hominibus
scelera suggerendo. Suggestit enim et inspirat dat et sua-
det ad omnia scelera licentiam et cupidinem. immo et per-
petrationem dicens. j. Paral. xvij. Omnia que in cor-
de tuo sunt fac. Et. j. Reg. xvij. fac omnia que placet
aio tuo. Nec aduertit miser peccator que facit sibi vincu-
la et catenas. ponitque in collum vt trabat in infernum.
Hier. xxvij. fac tibi vincula et. Item facit malum
in mundi termino et in inferno. dum quos hic suis frau-
dulentijs et inspirationibus venenosis infectis. deceptis
et illaqueauit. secum. post extremum iudicium suam. ad in-
ferni tormenta trahet et deducet. Quis si peccator ma-
lignitas iustodei iudicio meruit. dyabolus tunc non amo-
re iustitie. sed furore inuidie. fallacie sciencie et crudelitate ne-
cie. improbe malorum cohortis debita premia dispensabit iux-
ta dei edictum dicentis. Sicut fecit ei sic facite ei Hier.
l. fecit

l. fecit scelera sustineat tormenta. Baruch. iij. Sustine. iram que superueniet vobis. Hinc dyabolus auro ritate sumpta a deo dicit sibi tristibus damnatis. Cū inferno fecimus pactum. Esa. xxvij. Dicit etiam deo. Ego cibabo populum meum absinthio et porum dabō eis aquam fellis. Hierem. ix. Et Esa. ix. Erit populus iste quasi esca ignis et. Possent hic plura adiungi. sed q̄ de penis flamma. igne. inferno. tormento et. fatis inuenies. statui hic iam esse cessandum. Patuit ergo triplex facere dyaboli. scilicet in celo superbiendo in mundo suggerendo in inferno nequiter puniendo Sic igitur patet charissimi quomodo est alia factio diuina et superior. Alia humana et inferior. Tertia dyabolica vel inferna et sceleratio.

Factus. Facta. Factum. Nota q̄ participium semper denotat alicuius operis complementum siue bonum fuerit siue malum. Quod possumus ad tria hominum genera referre. scilicet ad hominem iustum. ad hominem iniustum. ad dei et hominum mediatorum deum et hominem iesum christum. Primo ergo dicamus in bono significato q̄ illud dicitur esse factum quod est in virtutibus bene dispositum et completum. seu in bonis moribus consummatum. Sic igitur sancti viri et iusti facti dicuntur. quia virtutum perfectione et complemento letantur. Hominem enim esse non in fieri s̄ in facto esse dicimus quando virtutū plenitudine consummat. vt sic quilibet iustus bene compositus atq̄ dicat illud ps̄. Vigilaui et factus sum. In quibus verbis aduerte q̄ ad hoc q̄ vir iustus factus proprie dici possit. necessaria sunt tria videlicet vnum.

Incohabitatum.

Adeditatum.

Terminatum.

Primum est ornamentum animi studiosi. Vigilaui. Secundum est incrementum operis copiosi. Et factus. quod scilicet additionem significat. Tertium est fundamentum roboris virtuosus. Sum.

Adesse igitur debet in homine. Diligens oculus clare prospiciens. Honorum riuus semper proficiens. Roboris titulus nunq̄ deficient. Ista enim tria necessaria sunt homini qui vult fieri vel factus esse. Studiosa discretio que scit incipere. Vigilaui. Operosa profectio que scit insistere. Et inquit virtuosus perfectio que scit persistere. Sum. Dico igitur q̄ habenda est solers discretio clare prospiciens et hoc ostenditur cum dicitur. Vigilaui. Vigilia enim que contraria est dormitioni. et vbi oculi et alij sensus non sunt per somnum impediti vel ligati. solertiam et diligentiam. discretionemq̄ et prudentiam signat. que pro certo necessaria est ad hoc q̄ aliquis possit in moribus fieri vel componi. Edificia enim non solent fieri ab artifice dormiente. sed potius vt vigilante. Illa enim que a dormiente fiunt non proprie dicuntur facta. sed potius dicuntur ficta. sicut sunt somnus et somnia que contingunt. Naturales etiam virtutes in corpore semper vigilare et nunq̄ dormire videntur. et sic corp̄ perficit et completur. Vigilia igitur idest Diligentia et discretio requiritur ad hoc q̄ quis virtutum complemento doteatur. q̄. p̄culdubio siue agamus de scientijs. siue de diuitijs. siue de virtutibus siue de quibusdā fortune gr̄e vel etia glorie operibus. nihil in suo cōplemento perficitur nisi qd̄ diligentia et vigilatia preuenit. Unde Eccl. xxxvij. dicit de artifice diligente. Vigilia sua perficiet opus. Sequitur cor suū dabit in consummationē operū. et vigilatia sua ornabit imperfectionē. et sic de homine per diligentia et discretionē facto et p̄fecto. possit dici illud Sen. ij. Inspiraui deus spiraculū vite in facie eius et factus est homo in animā uiuentē. Homo em̄ ratio et discretionē signat. vita et viuēs motū diligentie designat. Vigila igit. q̄. Thim. iij. Tueri et vigila in oibus labora. opus fac euangeliste. Et Hier. i. Vigila super verbo meo vt facia illud. Patet igit q̄ ad virtutū actionē seu perfectionē habendam. necessaria est

solers discretio somnū disentiens vel clare prospiciens sicut Salomō dicebat Eccl. j. Ecce magnus effectus sum et precessi sapientia oēs qui fuerūt ante me in hierusalē et mens mea cōtemplata est multū sapienter. Vigilaui inquit. Iterū dico q̄ ad talem factionem requiritur vna adiectio semper proficiens. Profectus em̄ in bono et consummatio virtutū et bonorū operū requiritur ad hoc vt quis possit dici. factus. idest ad hoc vt perfectus efficiatur. quod ostenditur eū dicitur. et qd̄ est dictio aggregatiua. et dictionū dictionib⁹ negociorū negociorū negociorū adiunctiua signās. scilz profectum in virtutibus. quo scilicet vires viribus et mores moribus aggregantur. vt quis ad perfectū attingere mereatur. Nunq̄ em̄ perfectus seu cōpletus fieret. nisi in eo vires viribus adderentur nisi corpus ipsius augmentaretur. Sic vere nullus factus aut perfectus efficit nisi ille qui crescit in virtutibus et augetur. Unde Sen. xxj. Creuit puer et moratus est in solitudine. et factus est iuuenis sagittarius et habitauit in deserto p̄baran. Vbi nota q̄ ipsum augmentauit et perfecit et in bono profectore fecit. Gratia que ipsum vegetauit. Creuit inquit. Providentia que ipsum ordinauit moratus est. idest morosus siue mongerosus. Penitentia quam ipse frequentauit. q̄ ipse fuit in solitudine et deserto. Constantia que ipsum roborauit. Iuuenis inquit. Iusticia quam multos castigauit. Sagittarius. Abstinencia que corpus macerauit. q̄ habi. in de. Eloquētia qua multos informauit. q̄ in p̄baran quod interpretatur frugifer siue onager. Predicator em̄ frugifer est. q̄ fruges doctrine profert. Onager etiā dicitur q̄ horas dicit et noctis. idest conditiones. gratie et peccati clamat et refert factus est igitur iuuenis sagittarius. Et inquit. Unde de quolibet tali potest dici illud quod de ysaac dicitur Gen. xxvj. Et ibat proficiens atq̄ succrescens donec uehementer magnus effectus est. Requiritur igitur ad talem factionem seu cōpletā perfectionē. Adorū adiectio semper proficiens. vide. a. de Et. Adhuc dico q̄ requiritur constans duratio nunq̄ deficient. Sum inquit. Sum enim verbū substantiuum signat durabilem existentiā et vigorē. sicut. a. de esse satis apparet. et etiā in multis alijs locis. Existente em̄ stabilitas et duratio rei bene facte sunt cōditio. Nullus em̄ domū bene factā fuisse diceret. que statim cum esset facta corrueret. Sum inquit seu factus sum. j. Cor. xij. factus sum vir et euacuauit que erant paruulū. Vn de quolibet viro durabilitatq̄ forti potest dici illud ps̄. Et Math. xxj. Vbi factus est in caput anguli. a domino factum est illud. Et nota q̄ iustus factus. factus et perfectus dicitur propter

Animi dulcem affectionem.

Virtutū latā possessionē.

Morū clarā p̄uersionē.

Quis sanā locutionē.

Auris mutā auditionē.

Humilē mētis subiectionē.

Cōdem plebis dilectionē.

Deuotā laudis p̄fessionē

flebilē miserorū cōpassionē

Delectabilē etnoꝝ p̄solationē.

Q̄tum ad moralem et honestam p̄uersionem. j. Cor. iij. vbi dicit. Spectaculū facti sumus mundo et angelis et hominib⁹. Sancti em̄ spectaculū alijs fiūt. p̄pter admirabilem p̄uersionē ipsorū. Itē q̄tum ad oris locutionē. j. Cor. xij. factus sum velut es sonans et cymbalū tyrrniens. Item q̄tum ad auris auditionē. seu q̄tum ad patientem iniuriarum tolerationes. ps̄. Et factus sum sicut hō non audies et nō habes in ore tuo redargutiones. Item q̄tum ad humilitatē seu subiectionē ps̄. Opprobriū factus sum multis. et tu adiutor fortis. Item q̄tum ad mutuā charitatem et subuentiones. j. Cor. ix. Omniū oia factus sum vt omnes facerem saluos. Item q̄tum ad laudes et confessionem. j. Cor. ix. factus sum iudeis iudeus. Iudeus interpretatur

Ad igit isti bñ sūt facti et formati q̄tum ad animi affectionē p̄t̄i ps̄. vbi dicit. factū ē cor meū tāq̄ cera liquēs in medio ventris mei. Itē q̄tum ad virtutū possessionē. Ps̄. j. Cor. j. In oibus diuites facti estis in xp̄o. Itē q̄tum ad moralem et honestam p̄uersionem. j. Cor. iij. vbi dicit. Spectaculū facti sumus mundo et angelis et hominib⁹. Sancti em̄ spectaculū alijs fiūt. p̄pter admirabilem p̄uersionē ipsorū. Itē q̄tum ad oris locutionē. j. Cor. xij. factus sum velut es sonans et cymbalū tyrrniens. Item q̄tum ad auris auditionē. seu q̄tum ad patientem iniuriarum tolerationes. ps̄. Et factus sum sicut hō non audies et nō habes in ore tuo redargutiones. Item q̄tum ad humilitatē seu subiectionē ps̄. Opprobriū factus sum multis. et tu adiutor fortis. Item q̄tum ad mutuā charitatem et subuentiones. j. Cor. ix. Omniū oia factus sum vt omnes facerem saluos. Item q̄tum ad laudes et confessionem. j. Cor. ix. factus sum iudeis iudeus. Iudeus interpretatur

Facies.

de ore eorum eribat ignis et sulphur et fumus etc. Non sic igitur sed simus in facie conscientie homines. Sicut enim facies est illa pars corporis que ab alijs libentius inspicitur. et que in signum amoris ad hominem conuertitur. Sicut voluntas et conscientia nostra deo est magis placens et amabilis. quia propter ipsam ad eum in signum amoris semper debemus conuertere. ei vel eum contemplantis. vel opem ipsius implorando. faciem cordis ad eum applicare. De suspensis experimentaliter conuertitur quod facies eorum versus solem conuertuntur. facies etiam solsequij solem dicitur sequi ad eum conuerti et aperiri. Sic homo et maxime per contemplationem suspensus. et a terrenis per contemptum eleuatus. faciem cordis ad deum conuertit et eum libenter respicit atque cernit. Thobie. iij. Ad te domine faciem meam conuerto. et ad te oculos meos erigo. Ista est igitur facies hominis que signat interiori conscientiam. Item dico quod in facie apparet debemus esse aquile. facies enim aquile habet oculos paruos et profundos. rostrum demissum et inclinatum. cutem plumatam atque pennatas. Sic vere charissimi facies nostre apparet debet esse plumis diuersarum virtutum vestita. oculis profundis et non eleuatis et vagis munita rostro locutionis veracundo et inclinato ornata. Ista enim tria faciem nostre apparet faciunt aptam et gratam. scilicet humilis conuersatio que notatur per operaturam plumarum. Sensus referatio. custodia et cohibitio que notatur per profundam inclusionem oculorum. Veracunda locutio que notatur per inclinationem rostrorum. De ista igitur facie aquile dicit Ezech. j. facies aquile desuper ipsorum. Ista enim facies apparet desuper. scilicet exterius in risu hominum. Et nota sicut quod ista facies. scilicet nostra presentia et apparetia mulieribus est auertenda. De auersione a vau pauperibus est ostendenda. nis appetitibus mulierum dicit Ecclesi. ij. Per leticiam est ethylarada. Auerte faciem tuam a muliere compra. De affabilitate pauperum et egenorum dicit Thobie. iij. Non auertere faciem tuam ab illo paupere. De spirituali leticia dicit in psalmo. Ut ethylaret faciem in oleo. De prudentia vero et sapientia que in facie nostre conuersationis debet apparere dicitur. Prouerb. xvj. In facie prudentis lucet sapientia. Et aduerte sicut quod ista facies est testis interioris habituum. Ut enim dicit Iusto. facies est quedam mentis imago. Ecclesi. xxxij. Ante faciem hominis similitudo alterius. Ad quod facit scriptura. Ecclesi. xij. Cor hominis immutat faciem eius siue in bono: siue in malo. Quia breuiter secundum Gregorium. Per hec que foris apparent. quid intus lateat aperitur. Cuius proterium in hypocritis inuenitur quorum. scilicet conuersatio conscientie non est testis. Unde isti non habent faciem aquile. immo videntur habere faciem cameleonis qui secundum Plinium. hanc similitudinem porci et symie: quere facies conuersationis talium in parte similis est symie quod ad symiale simulationem. In parte similis est porco quod ad immundiciam et infectionem. Esa. xij. facies combuste vultus eorum. Talibus accidit sicut mulieribus fucatis. que quous ad tempus facies suam decorare et colorare videantur. illa tamen postmodum ad modicum flatum venti deficit. et turpitudine prima reuincit: quere charissimi ficta et colorata facies hypocritarum non potest diu durare. immo per mala opera solet turpitudine talium apparere. Unde isti sunt sicut isti de quibus dicitur Treno. iij. Candidiores nite. pulchriores saphiro. Et statim sequitur. Demigrate sunt facies eorum super carbonem. Non sic igitur. sed in facie apparetie simus aquile. id est toti spirituales et aquilini. Item dico quod in facie iusticie debemus esse leones. Viri enim perfecti et maxime plati debent quandoque induere faciem leoninam iusticiam et quequedo. et more leonis ad impios acriter irrumpendo vt de talibus dicitur illud. j. Paralip. xij. vbi de quibusdam yris fortissimis dicitur quod facies eorum quasi leonis veloces quasi capree in montibus. Sicut enim facies

leons habet Constantiam inflexibilem. Habet audaciam inuincibilem. Habet potentiam insuperabilem respectu aliorum animalium. Sic vere tales semper debent habere et ostendere faciem constantem. audacem et potentem. Constantem dico ad perseverandum. Unde Luce. ix. firmavit faciem suam vt irret in hierusalem. Audacem ad aggrediendum. scilicet malos. Unde Hierem. j. c. Illam successam ego video. et faciem eius a facie aquilonis. Potentem ad resistendum. Unde Ezech. iij. Dedi frontem tuam duriorum etc. et Esaie. l. faciem meam non auerti ab increpationibus et conspuitionibus in me. Et alibi. Posui faciem meam vt petram durissimam. sciens quoniam non confundar. In facie enim posuit deus signa seueritatis et asperitatis. scilicet oculos vt contra inimicos coruscant. Dentes vt fremescant. cornua vt percutiant. Sicut dico spiritualiter quod in facie et presentia viri iusti contra malos debent apparere. iusticie et seueritates signa. et zelus diuine legis et iusticie figurari. vt scilicet loco et tempore sciat indignationem asperiendo. ostendere fremorem dentium reprehendendo. et arguendo preteriret percussam cornuum id est lesione: corporalem castigationem inferre. Unde nota quod talis facies. id est talis iusticie seueritas debet acui et ostendi. Superbis clericis et doctoribus. In iustis avaris et raptoribus. falsis et iniquis scrutatoribus. fictis et velatis deceptoribus. De malis clericis et subtilibus qui dici possunt israel. id est videns deum dicitur Ezech. vj. fili hominis pone faciem tuam super montes israel. De avaris et raptoribus qui possunt dici sydon. qui interpretatur pharaon qui interpretatur nudans et discooperiens virum. quia scilicet isti alios nudant et discooperiunt bonis suis. potest dici illud Ezech. xxxij. Pone faciem tuam contra pharaonem. De falsis vero scrutatoribus et exploratoribus qui aliorum secreta vt nocere possint explorando venantur dicitur Ezech. xxxij. Pone faciem tuam contra sydon. Sydon interpretatur venatio tristitie. de fictis deceptoribus. id est iniquis doctoribus et prophetis qui prophetaut de corde suo. et docent hominum mandata etc. dicitur ad Gala. ij. In faciem eius restitit. Et Thobie. iij. Non auertere faciem tuam ab illo peccatore. Ista est igitur facies leonis que est iusti. Item dico quod in facie amicicie debemus esse boues. Sicut enim bos est animal hominis maxime iuuatum. intantumque tempore pitagore qui bouem occidebat criminis reus erat: quia scilicet fratrem et incolam enecabat vt dicit Plinius. Sic verus amicus semper dat alijs solatium et iuuamen. Ezech. j. facies bouis a sinistro quia pro certo charissimi. facies et fauor bonorum amicorum semper precipue inuenitur in parte sinistra id est in tempore aduersitatis et paupertatis. Iuxta illud Ecclesi. iij. Ne auertas faciem tuam ab egeno. Quod tamen est contra multos qui faciem fauoris et amicicie sue tempore necessitatis alijs non ostendunt. sed ipsam auertunt et abscondunt. Unde isti videntur dicere illud Hieremie. xvij. Dorsum et non faciem ostendemus eis in die perditionis eorum. Non sic igitur. sed habeamus quatuor facies. id est quatuor modos predictos notificandi nos. Unde Mathaei. xxij. Resplendet facies eius vt sol. facies enim conscientie debet resplendere sicut sol per innocentie puritatem. facies exterior apparetie debet relucere. per bonam conuersationem et honestam. facies iusticie debet resplendere vt veritatem et equitatem. facies vero amicicie debet rutilare per clementie pietatem et bonitatem. Sic igitur dico charissimi quod vir perfectus maxime prelatus debet esse multum de notificatus. Denique dico quod vir iustus debet esse omnimode simplicatus quod ostenditur cum dicitur. Ani. Unus enim et simplex debet esse homo intentione. quod quous multipliciter operet. meditet et contemplet. omnia tamen ad vnum finem qui deus est ordinare tenetur. Sis igitur vnus non binus simplex non

plex nō duplex. idē non varius. Eccl. iij. Unus est et secundū non h̄z. Tūc infra. de vno. Naturaliter em̄ vñ animal contentū est vna facie. als esset monstrū. Sicut homo in suo genere vnitatem et simplicitatem in suis faciebus. s. in intentione interiori et in apparetia exteriori debet habere. q. s. in intentione et in conuersatione et in locutione et operatione duplicitas reprobatur. et tamen phidolo. hodie sunt multi qui peruarietates et fraudes diuersi modos habent vultus similes illis hominibus qui in montibus scythie habitant. reuocantur qui duplicem faciem. s. humanam et caninam habere noscuntur. Sic isti. s. proditores et hypocrite falsi amici etc. Dan. v. facies regis commutata est. Et Eccl. r. Quatuor facies habebat vñ. Quatuor enim facies male sunt quatuor varietates. scilicet in intentione conuersatione locutione et operatione. Et si vis nota q. facies malorum sunt. et esse consueverunt. facies.

6 **O**bstinate p. p. r. r. l. a. rebellione. De facie obstinata. **P**alliate p. hypocrisis deceptione. De facie palliata. **I**nclinate p. terrenorum affectione. De facie inclinata. **D**ilate ad terrenorum promissionem. De facie dilatata. **M**aculate p. carnalium infectionem. De facie maculata. **E**xornate ad luxurie attractionem. De facie exornata. **C**ocitate p. iracundie turbationem. De facie cocitata. **U**nde in ps. Usque iudicatis iniquitatem et faciem peccatorum sumitis. De facie inclinata dicitur. i. Reg. j. Cecidit super faciem suam. Et i. Reg. ij. Ne uere non potero faciem meam. De facie dilatata seu ad exteriores honores clargita et expansa dicitur potest illud. i. Para. iij. facies eorum uerse ad exteriorum domum. i. ad mundum. De facie maculata dicitur illud predictum. Ma. ij. facies omnium sicut nigredo olle. De facie exornata dicitur Judith. xv. q. Judith in facie speciei sue dissoluta dicitur. Hec. r. Impetus singulorum ante faciem tuam. Iste sunt enim male malorum facies. quas pro certo deus non habet gratum videre. sed potius ipsas solerit fundere et horere. ps. Imple facies eorum ignominia. Tūc ipse final dicitur. j. Mach. vij. Nolite mihi ostendere faciem eorum et occidite eos exercitus. Iste igitur non sunt facies vna sed multe. Non sic. sed sit vir iustus omnimode simpliciter. vni inquit. Adhuc dico q. vir iustus dicitur esse omnimode leuificatus. q. s. quatuor pennas debet habere per quas. s. uolitet ad remota. i. quatuor genera considerationis et meditationis. Cuiusmodi volare ad considerandum carnis fragilitatem. Cuiusmodi volare ad considerandum mundi labilitatem. Cuiusmodi volare ad considerandum mortis inferni iudicij asperitatem. Cuiusmodi quarta debet volare ad considerandum paradisi felicitatem et securitatem. Et sic ipse erit illa bestia de qua dicitur Dan. vij. q. ipse habebat alas quasi auis quatuor super se. Hec. r. Quatuor uultus vni et quatuor penne vni. vi. de. s. de ala. Sic igitur patet q. vir perfectus debet notificari. Et sic patet q. est quedam facies inferior. **S**implificari et humana etc. **S**ecundo dico q. est facies altificari. superior et diuina. **E**t ista facies est illud q. qd. deus nobis notificatur. Et q. deus notificatur. mundo per filij sui incarnationem per iusticie sue executionem. et per sui misericordie distributionem. **3** **I**deo q. in scriptura triplex dei facies reperitur. h̄z enim facies honorabilem. **F**acies dei honorabilis est filij amicabilem. **H**umilitas seu humanitas. **P**er formidabilem. **I**stam enim faciem fuit nobis deus ostensus et manifestatus. et ideo est facies honorabilis et desiderabilis iuxta illud prover. commune. s. honora faciem senis. et in ps. dicebant sancti. **O**stende faciem tuam et salui erimus. Ista tamen facies est duplex: q. s. in christo est facies diuinitatis et humanitatis. et sic bene figuretur. Ezcl. i. vbi dicitur. **D**uas facies habebat cherub. Cherub enim erat facies auis seu aquile als ignote. que in templo erat depicta que duas facies habebat. **A**d denotandum q. cherub qui interpretatur plenitudo conscientie. scilicet christus qui plenus est scientia per discretionem figuram habet aquile per co-

templationem. **D**uas etiam habet facies per vtriusque naturam unionem et coniunctionem. **I**stam igitur faciem desiderabant sancti patres dicentes in ps. Non auertas faciem christi tui. **E**t de istius faciei dilatione conquirebantur dicentes. **Q**uare faciem tuam auertis obliuisceris inopia nostre et tribulationis nostre: quia uere. **A**uertente te faciem tuam turbabuntur. **I**sta est igitur facies honorabilis. **T**riplex super dico q. est quedam facies dei. s. facies formidabilis. **E**t ista est facies sue iusticie. quam si sine peccatoribus ostendit. **P**ariter est aial quod a cunctis alijs diligitur et insequitur. quia tamen vultum habet quodammodo terribilem. ideo facies eius toruitate terrentur. vt dicit Plinius. **S**ic vere charissimus quis deus sit summe laudabilis et amabilis. quia tamen facies sue iusticie et sue occulte proe uidentie est terribilis. ideo quando ipsam bene consideramus terri et formidare debemus. **I**stud bene figuratur. **E**xod. xxxij. vbi dicitur. **M**o filij israel uiderunt faciem moysi commutata et timuerunt prope accedere. **Q**ui uere qui bene inuocatur faciem diuine iusticie et equitatis. ipsam procerto inuenit armata coramibus magne seueritatis. **U**nde **E**xod. xxxij. dicitur. **F**acies moysi commutata erat ex consortio sermonis domini. **I**sta autem est facies quam Dauid formidabat dicens: **A**uerte faciem tuam a peccatis meis et omnes iniquitates meas dele. **I**sta est igitur facies que peccatores in inferno deuat. **L**euit. xxxj. **N**on aui faciem meam contrarios. **I**sta est facies quam omnes debemus timere. et per timorem eius a uitijs abstinere. **N**astro enim esset bene fatuus qui non timeret committere furtum ante faciem iudicis. **I**deo **J**ob dicit. **A** facie ipsius turbatus sum. et considerans cum timore sollicitus. **J**ob. xxxij. **E**t merito quia procerto in iudicio facies eius erit sicut species fulguris. **S**icut dicitur **D**aniel. r. **Q**uia scilicet ignis a facie eius exarscet. succedentur carbones ab eo. sicut dicitur in psal. **E**t alibi. **A** facie domini mota est terra a facie dei **J**acob. **S**icut enim dicitur **J**oelis. ij. **A** facie eius cruciabantur populi. omnes uultus redigentur in ollam. **A**d huc dico q. est facies dei amicabilem. **E**t ista est ei clemencia et benignitas. **E**t istam faciem ostendit deus tripliciter. s. **I**n peccatorum correctione. **I**n spiritualium largitione. **I**n eternorum concessione. **F**acies igitur diuine misericordie ostenditur in correctione delinquentium. **q**ui procerto quando deus dimittit hominem in uoluntatem suam vagari per uita peccata. nec ipsum corrigit vel castigat. **signum est diuine iracundie non clementie. indignationis non compassionis. contemptus et non affectus. Sicut enim dicitur. ij. Macha. iij. Etenim non finire peccatoribus ex sententia agere. magni benefici est iudiciu. Et ideo deus similis est illi aui. que dicitur **I**kaladrius etc. **U**nde de hoc et dicitur supra titulo de auertere. **N**unc enim uidetur deus a peccatoribus faciem auertere. quando ipsos non dignatur percutere vel punire. ps. **A**uertit faciem suam ne uideat in finem. **D**e quo timens **D**auid dicebat. **A**uertisti faciem tuam a me. et factus sum conturbatus. **U**nde alibi. **N**e proicias faciem tuam a me. et spiritum sanctum tuum ne auferas a me. **T**riplex dico q. facies diuine misericordie ostendit in largitione spiritualium. ps. **M**isericordia et ueritas precedet faciem tuam. **I**deo dicitur **A**poca. r. facies eius sicut sol qui. s. gratiarum radios mittit. **T**riplex ista facies ostenditur in eternorum concessione. **E**t ista est facies in qua angelus et beatus respicere delectantur. **D**e qua. ij. **P**aralipo. ij. **D**ominus populus desiderabat uidere faciem **S**alomonis et audire sapientiam eius. **D**eus enim similis est speculo. cui si faciem ostenderit. facies ostendet tibi. et si dorsum sibi uerteris: dorsum similiter tibi uertet. **S**icere charissimi. si faciem cordis. et conscientie ad deum conuerterimus per deuotionem. ipse procerto faciem sue misericordie ad nos uertet per gratie et glorie largitionem.**

Facilitas.

nem. Juxta illud Rume. xij. Loquebatur dñs facie ad facie. Si vero dorsum eidem teremus de eo nõ curando. et nos ad eius oppositũ. scilicet ad bona temporalia convertendo siue etiã ad peccata ipsevere dorsum sue indignatiõis ad nos vertet et nos tanq̃ errantes respuet et contemnet. Juxta illud pdictũ. Dorsum et non facie ostendas eis. Thiere. xviij. Et ratione reddit. Thiere. ij. Clericũ ad me dorsum et non facie. Ideo david in ps. dicebat. Equisuit te facies mea. facie tua dominerequitram. Ista est igitur facies que sanctis in paradiso erit letissima. quando. scilicet verificabit illud. Job. xxxij. Videbis faciem eius cũ iubilo et. Ipsiq̃ erit turissima et certissima. Judicũ. vj. Aidi angelũ domini facie ad faciem. Ista erit facies desideratissima et amantissima. ij. Paralip. ij. Omnis populus desiderabat videre facie salomonis et audire sapientiã eius. Et merito: quia procer to ista est mirabilissima et gratissima. Hester. xv. Val de em admirabilis es domine. Et facies tua plena est gratiarũ. Sic igitur patet q̃ triplex est facies diuina. Et quadruplex facies humana. De facie vero dyaboli fallaci et proditoria: minaci et tumultuosa. mordaci et periculosa. potest dici illud. Eccl. xxxj. A facie colubri fuge et. sufficit de facie.

Facilitas rei natura. vel ex agentis virtute. sine difficultate et labore est factibile. Est ergo facilitas que pertinet.

Ad deivoluntatem. **Primo ergo dico**
 Ad retũ qualitatẽ. **q̃ est facilitas diu**
 Ad cordis leuitatẽ. **nevoluntatis. qz. s.**
 Ad morũ sanctitatẽ. **apud voluntatẽ. di**
 uinam omnia sunt facilia. et nihil est difficile seu im-
 possibile apud eum Gen. xviij. Nunquid deo est quic-
 q̃ difficile. Difficultas enim in rebus prouenit ex agẽ-
 tis impotentia et defectu virtutis: quia scilicet virtus et
 potentia agentũ naturalũ creata est et ad certũ quid
 determinata et contracta. Potentia autem virtus di-
 uina cũ sit increata infinita. nec limitata ad aliquid.
 sed ad omnia indifferenter extensa. Et ideo nihil est
 difficile apud illum. Thiere. xxxij. Non erit tibi difficile.
 omne verbum. Ista autem facilitas videtur q̃ appa-
 reat in tribus videlicet.

In egenorũ promotione. **Apparet dico in misero-**
 In preliorũ cõmissione. **rũ subita promotiõe. U-**
 In premiorũ redditiõne. **demus em q̃ dei prouidẽ**
 ria mediante pauper quandoq̃ ad magnũ statũ erigi
 tur. et mira facilitate contra spem omnĩũ a domino p-
 mouetur. Unde Eccl. xj. facile est in oculis domini
 subito honestare pauperẽ. De preliorũ cõmissione et
 victorie in sperata concessiõne patet. Sepe enim fit q̃
 quadam facilitate fortune vel quadã diuine prouidẽ-
 tie inopinata virtute fortiores a debilibus superan-
 tur et plures a paucioribus facilius debellantur. vnde
 j. Mach. ij. facile est concludi multos in manu pau-
 corũ. et. ij. Reg. iij. Nõ est difficile domino. vel in mul-
 tis vel in paucis saluare. De premiorũ redditiõne
 seu de meritorũ retributione patet. qz scilicet cũ ipse sit
 omnipotens facile est sibi retribuere iuxta merita vel
 de merita singulorum. Eccl. xj. facile est enim in con-
 spectu dei in die obire retribuere vnicuiq̃ s̃m̃yas suas

Ista est igitur facilitas diuine voluntatis. que scilicet faci-
 liter operatur omnia iuxta votum. **Secundo dico**
 q̃ facilitas inuenitur realis qualitatis. Alique enim
 res de sui natura et qualitate sunt faciles vel difficiles
 facile est em homini bono facere et intelligere bonũ.
 Prouer. xxij. Doctrina prudentium facilis. Difficile
 nõ facere malũ et adherere malo. Plus est em difficil-
 tatis in malo faciendo q̃ in bono. Isthil enim diffici-
 litas aui q̃ volare contra flatũ venti: nauẽ q̃ nauiga-
 re contra estum freti. planete q̃ currere contra impe-
 tum firmamenti. Sic vere dico q̃ maior difficultas est
 homini contra flatum spiritus sancti volare et contra
 estum seu contra fluctum proprie conscientie redar-

guentis et remordentis agere. et contra firmamentum
 dei mandatorum currere. Sicut enim dicitur Eccl.
 xlvj. Pugnare contra deũ non est facile. Unde etiam
 scriptura introducit ipso malos in iudicio delatos
 desperantes et dicentes illud Sap. v. Lassati somus in
 via iniquitatis et perditõis et ambulauimus vias dif-
 ficiles. Nota tamen q̃ inuenitur difficultas.

Virtutis socia. **Est dico difficultas virtutis.**
Homini nota. Et ista ẽ illa quã adhibet hõ vir-
Plurimis angia. tuosus ad terribilia et ad ardua
 opa facienda. Scdm em phos. Virtus est circa bonũ
 et circa difficile. nec etiã hõ virtuosus q̃s dicit. nisi qui
 circa res arduas et difficiles occupat. Vñ etiã Hercu-
 les. Pericles. Jason et alij mirabiles homines hodie ma-
 gnis laudibus extollunt. q̃ aggressi fuisse et vicisse res
 difficiles dimoscunt. Teste em Seneca. Res difficilis est
 virtus. Ideo Helyseo spm̃ Helye petenti dictũ est. iij.
 Reg. ij. Itecm difficilem postulaui. Ista est igitur diffi-
 cultas virtuosa. Et ista est difficultas que est.

In sciẽtijs pectoralib⁹. De difficultate sciẽtiarũ di-
 In diuitijs tpalibus. **ci. Prouer. xxx. Triã sunt**
 In neq̃tijs criminalib⁹. **mibi difficilia et quartũ qd̃**
 penitus ignoro. Et Eccl. j. dicit. Cunctas res diffici-

les. nec põt eas homo explicare sermonibus. Utilius
 igit est faciliõib⁹ sciẽtijs vacare. q̃ difficultibus. qz etiã
 potus s̃m̃ medicos q̃ facilius traucit: vtilior et nutri-
 bilior est q̃ cibus. De difficultate diuitiarũ p̃z. Iste
 em sunt difficiles in acq̃sitione. in custodia in p̃ditõ-
 ne et potissime in regni celestis exclusionẽ q̃ sit p̃ ipsas
 Constat em q̃ malus diues difficiliter saluat. et q̃ per
 male quesitas diuitias celestis ianua claudit et terat.
 Teste em scriptura. Mat. xij. facilius est itrare came-
 lã per foramen acus q̃ diuitẽ in regnũ celoz. funiculus
 em quo ligantur diuites triplex est. scilicet funiculus
 male acquirendi: male detinendi. male exp̃pendi: seu
 etiã de eis male ordinandi. Et idcop̃ dicit Eccl. iij. Mõ
 funiculus triplex difficile rũp̃tur. Unde etiã Mat. x.
 dicitur q̃ difficile qui pecunias habent intrabunt in
 regnũ celoz. De difficultate nequitiarũ p̃z. Cõstat
 aut q̃ ipsa peccata semper habent annexam difficul-
 tatem resurgendi. Eccl. j. Peruerũ difficile corrigunt.
 et stultorũ infinitus est numerus. Ista est igitur difficul-
 tas vitiosa. **Item dico q̃ est difficultas periculosa et**
tediosa. scilicet ipsa pena eterna que est difficilis atq̃ grauis
De quo. ij. Mach. xij. dicitur. Erat enim presidium car-
mon inexpugnabile. accessusq̃ difficile p̃pter locorũ an-
gustias. Carmon enim infernum signat: quia inter-
pretatur discindens merentes. aut diuisio murmuran-
tium: quia scilicet in inferno damnati qui sunt meren-
tes: murmurantes: desperati et dolentes. per tormen-
ta scinduntur et ab omni societate charitativa diuidũ
tur. Patet igitur q̃ inuenitur facilitas seu difficultas
realis q̃litatis. Terno inuenit facilitas cordialis leui-
tatis. Et hoc est qua q̃s facilius inclinatus est ad ma-
lum et qua facile conuertit ad iniquitatem simulis. si-
gno seu gallo quod est supra campanam quod ad flatũ
venti se conuertit. Sic mali ad modicam tentationẽ
dyaboli. Unde prouerb. xxx. Qui ad indignandum fa-
cilis est. erit ad peccandum procliuor. Quarto in-
uenit facilitas moralis bonitatis. Et ista est illa qua
quis deo et prelatis facilius obedit. Unde de manna ce-
leus dato dicitur Sapient. xij. q̃ facile dissoluebatur
sicut glacies. Sic isti per compassionem confessiones
et affectionem facile dissoluuntur. et ideo deo et prelatis
obediendo a glaciali duricia immutantur. Et hoc suf-
ficit de facili et de difficili quo ad presens: qz pauce sunt
autõitates. et ideo transco et.

Facilitas rei natura. vel ex agentis virtute. sine difficultate et labore est factibile. Est ergo facilitas que pertinet.

Falsitas rei natura. vel ex agentis virtute. sine difficultate et labore est factibile. Est ergo falsitas que pertinet.

In affectione. Prima significat amicitiam nugam.
 In locutione. Secunda significat eloquentiam mendacem.
 In ostensione. Tertia denotat apparentiam fallacem.
 In intentione. Quarta designat malitiam puritatem.
 In operatione. Quinta significat efficaciam non habentem.
C Dico igitur quod est quedam falsitas amicitie. Et ista est illa quam falsi amici fingunt se habere per quam alios decipiunt et defraudant. Sub specie enim amicitie, sic et palliate, sunt hodie omnes fraudes deceptiones et produtiones. Sicut enim illa bestia que dicitur hyena dicitur fingere vocem humanam ita quod vox eius secundum Plinium cum fistula potest misceri. et ideo tabernacula pastorum solet circuire. et canes cum dulcedine vocis sue ad se sequendum inuitare. et sic solet cedine vocis sue ad se sequendum inuitare. et sic solet eos comedere. Et ista est illa bestia que dicitur de sepulchris mortuos eicere et carnes eorum deuorare. Sic vere charissimi tales falsi consiliarii et amici et etiam usurarii fraudulentum. habent vocem humanam et verba dulcia attractiua et allectiua promissiuua et adulatione. et sic dum alij sophistrias illorum sequuntur: et dum eorum consilijs obtemperant sepe ad damnum et periculum ab eis protrahuntur. Unde proverb. xij. Consilia impiorum fraudulenta. Istud potissime patet de usurarijs. qui primo multa pauperibus fallaciter promittunt. et tandem ipsos de suis sepulchris. id est de suis habitationibus eiciunt et expellunt. De talibus igitur fraudulentis amicis dicitur Hierem. x. Unusquisque inquit a primo suo se custodiat et in omni fratre suo non habeat fiduciam: quia omnis frater supplantans supplantabitur. et omnis amicus fraudulenter incedit. Isti enim similes sunt male mulieri. que sub mala intentione falsam amicitiam pretendit. De qua dicitur Proverb. v. In te in tenderis. fallacia mulieris. fauus enim distillans labia eius. Sequitur. Nouissima eius amara sicut absinthium. Ita est igitur falsitas amicitie: quia vere tales non habent amicitiam veram sed fictam non existentem sed apparentem non realem sed verbalem. non stabilem sed mutabilem.
B **C** Secundo dico quod est quedam falsitas eloquentie. Et ista est falsitas mendacium. Mendaces enim habent falsitatem in verbis. Unum enim dicunt et aliud sentiunt. vnum loquuntur et aliud meditantur. Unum habent in ore et aliud in pectore. Proverb. xxiij. fraudes labia eorum loquuntur. Et hoc etiam dicitur Proverb. xvij. Lingua fallax non amat veritatem. Et ista falsitas tunc temporis est summe nociva quam ad aliam perniciem est intenta. Venenum enim serpentis quod habet in dentibus: et in ore. quous semper de sui natura sit malum. tamen efficit pessimum quum in alios diffunditur. et quum quis inde ledit aut mordet. Sic vere quous venenum mendacium semper sit malum. tunc tamen efficit pessimum. quum per detractionem deceptionem vel falsum testimonium extendit in primum seu in primum nocentem. psalmus. Alienati sunt peccatores a vulua errauerunt. ab ytero locuti sunt falsa. Et tamen scriptum est. Ezechiel. xxi. Non loqueris contra primum falsum testimonium. Et merito. quia sicut dicitur per. xij. falsus testis non erit impunitus. Ita est igitur falsitas eloquentie. **C** Tertio dico quod est quedam falsitas apparentie. Et ista est falsitas hypocritarum: qui fingunt se esse verum et sunt aliud. qui vident esse optimi et sunt pessimi. figurati in illo supplantatore iacob qui se esse esau fingit. ut benedictionem illius reportaret. unde de eo dictum est Genes. xxxij. Venit germanus tuus fraudulenter et subripuit benedictionem tuam. fingunt enim falsos quod sunt veritatis beneficia que per progenitum. id est bonis et iustis debentur reportent. Proverb. xij. Consilia impiorum fraudulenta. Et Daniel. xi. Obtinebit regnum in fraudulentia. Sicut enim cerastes pulchritudine cornuum suorum coloratorum aures fallit. et decipit. quia toto reliquo corpore sub arena occultato. dum aures dicta cornua credunt esse vermes ad ipsa descendunt crederes ipsa comedere que tamen conuerso a ceraste comeduntur et deuorantur. Sicut dicit Iherosolymus. et Plinius. sic vere sepe fit ut hypocrite et heretici toto corpore. id est tota malorum suorum congerie. sub harenis peniten-

tie exteriorum abscondita. ab auius. id est a simplicibus vermes. id est viri benigni et humiles esse credantur. (Iuxta illud psalmus. Ego sum vermis et non homo) qui tamen serpentes nequissimi esse realiter comprobantur quia dum simplices hoc errore decepti sunt ad ipsos accesserint. ab eis malis suggestionibus inuaduntur. et malis eorum exemplis et operibus spiritualiter perimuntur. Tales figurantur in symone mago: cui dicitur Actus. xxiij. **D** **E** plene omni dolo et omni fallacia filii dyaboli et inimice omnis iusticie. non desinis subuertere vias domini rectas. Tales igitur habent falsitatem seu fallaciam apparentie. Pulchri enim sunt. exterius in conversatione. venenosi tamen interius in intentione. Proverb. xxxij. fallax gratia ryana est pulchritudo. **C** Quarto dico quod est quedam falsitas malicie. Quidam enim sunt falsi ita cauti ita maliciosi tot sciunt vias alios decipiendi. quod non potest bene quis euadere manus suas. sicut patet de proditoribus qui per multas vias cautelas simulationes et fraudes sciunt alios decipere involuere et irretire. De quibus. Treno. ij. dicitur. Prophete tui viderunt tibi falsa. Et ij. Cor. xj. Periculum in falsis fratribus etc. Istud etiam patet de fallacibus aduocatis. vnde videtur quod tales sunt similes pardo qui est animal multis coloribus et maculis picturatum: quia reuera charissimi tales sunt hodie toti pleni maculis et oculis cautelarum fallaciarum et fraudum. Isti enim sunt sicut aial Ezechiel. qd erat ante et retro plenum oculis. quod etiam vna facie contentum non erat. immo quatuor facies habebat: quia. sicut in vna parte habebat faciem hominis. In alia faciem leonis. In alia faciem aquile. In alia faciem bouis. Sic vere charissimi tales sunt hodie multis oculis. id est multis cautelis et malicijs oculati. Apocalypsis. iij. Totum corpus in circuitu erat plenum oculis. Et ideo procerbo de talibus vix potest sciri quid sentiant vel quid intendunt. Habent enim plures facies. id est plures modos cum alijs se habendi. Hunc enim videntur habere faciem hominis per benignitatem. quandoque faciem bouis per laboris et penalitatem. nunc faciem leonis per seuitiam et crudelitatem. nunc faciem aquile per fallaciam et subtilitatem. De istis dicitur Daniel. xj. Impij in testamentum simulabunt fraudulenter. vris possit dici illud. Ezechiel. i. Cor tuum plenum est dolo et fallacia. De istis loquitur Hierem. vi. Principes declinantium ambulantes fraudulenter. Ita est igitur falsitas malicie. **C** Quinto dico quod inuenitur quedam falsitas mali operis seu efficacie. Et ista est illa que a falsarijs false monetev false litere fabricatur. Unde nota quod sic est de falsarijs sicut de humoribus venenatis qui commixti cum corporis humoribus. tanquam veri humores in venis recipiuntur. ubi nature destructionem et mortem et periculum operantur. Sic vere isti homines venenosi cum tales esse nesciantur. ab alijs non cauentur. Quapropter totum corpus. id est totam patriam inueniant. et sub specie veritatis: sue falsitatis nocumenta propinant. Isti igitur inter et super omnes malos sunt periculosi. et toti reipublice plus damnosissimi. ij. Cor. xj. Periculum in falsis fratribus. Igitur sicut acri medicina venenosi humores eiciendi sunt de corpore. sic acri et seuera disciplina falsarij eiciendi sunt de populo vel de plebe. Dicunt enim auctores Ambrosius et Plinius. quod inter veras apes quandoque inveniuntur quedam false apes que dicitur furari. que scilicet nunquam mellificant. sed aluearia subintrantes mel aliarum deuorant. quas tamen vere apes aculeo pungunt et ab alueari fugant. Sic vere false apes. id est falsarij qui proprie furari dicuntur pro eo quod furtive officium alienum usurpant et furantur societates et collegia prebendas et beneficia falso modo subintrant. et mel alienum. id est beneficia vbi non habent ius surripiunt et deuorant. quapropter vere apes. id est quislibet bonus. et maxime iudices et prelati quando suam percipiunt falsitatem. aculeo iusticie ipsos pungant eiciant et trucidant. De talibus dicit apostolus Gal. ij. Quid falsi fratres sub

Intraverūt explorare libertatem nostrā que est in xpo
 vt nos in seruitutē redigerent. Isti figurant in illa fal
 sa bestia et in illo pseudo ppheta. de quo legitur Apoc.
 xij. que .i. habebat cornua sicut agnus. et loquebat sicut
 draco qui seducit habitantes in terra. ppter signa
 que data sunt illi facere. et fecit omnes pusillos et ma
 gnos habere caracteres bestie. Et sequitur Apoc. xix.
 qd apprehensus est pseudo ppheta et omnes qui acceperunt
 caracterem et adorauerunt imaginem bestie. et vi
 ui missi sunt in stagnū ignis et sulphuris. Reuera sic
 erit de talibus pseudo prophetis seu falsarijs. qui .i. fa
 ciunt signa et sigilla. caracteres et imagines falsas. et qd
 seducunt vrbem et orbem. et qui fingunt se habere cor
 nua agni. i. ptātem pape vel plati. et tñ loquunt sicut
 draco. pro eo. s. qd verba eorū plena sunt malicia et vene
 no: quere isti et illi qui suos adorant caracteres et ima
 gines. i. qui suis falsis vtunt literis in stagnū ignis fi
 naliter mittunt. In q̄tum ardozi tribulationū suppo
 nuntur. Contra tales loquit scriptura. Hierē. x. Stul
 tus inquit factus est omnis homo a scientia. Confu
 sus est omnis artifex a sculptili qm̄ falsum est qd con
 flauit et non est spiritus in eis. Nana sunt et opus risu
 dignum in tpe visitationis sue. Stultus inquit factus
 est omnis homo a scientia. Quia reuera scientia et sub
 tilitas talium infatuat eos qui falsa sculptilia et lite
 ras cōponunt. Et ideo merito debent esse confusi: qz
 isti p̄ ceteris confusio digni sunt. Et ad literā ista
 sunt vana opera et risu digna in quibus non est sp̄ritus.
 i. in quibus non est aliqua efficacia seu virtus. Et
 ideo tpe visitationis necesse est qd pereant et qd deprehē
 dantur. et qd autores scelerum puniātur. Inter alia em̄
 omnia crimen falsi est illud qd minus pōt celari. et qd
 finaliter est necesse inueniri. i. seueriter corrigi et puni
 ri. Prouer. xix. falsus testis nō erit impunitus Sicut
 enim dicit Seneca. nihil qd simulatum et fictum est
 potest esse diuturnum. Stultum est igitur talia face
 re vel sperare qd non potest p̄ficere vel durare. ps̄. Bea
 tus cuius est dñs deus spes eius qui non respexit in va
 nitates et insanas falsas. Patet igitur quō quinto
 plex fraus seu falsitas inuenit .i. falsitas efficacie ma
 licie. apparentie. eloquentie amicitie et. Sufficit.

Fama. fama idem est qd bonū nomen. bonus
 rumor. vel bona opinio de aliquo. Etiaz
 est recte fama quasi quoddam accidens qd de virtutis
 substantia solet emanare. Sicut enim videmus qd ar
 bores aromaticę a sua interiori substantia solent ali
 qua bona accidentia emittre. s. bonos odores et liquo
 res. sicut patet in cedroz cupresso. que sunt arbores bo
 ne et perfecte interioris et suauem odorem fragrant et dif
 fundunt exterius. Sic vere charissimi bona fama est
 quoddā spūale accidens. qd de virtutibus viri perfecti
 diffunditur et emanat. quia enim isti sunt boni et perfe
 cti interioris. ideo odorem bone fame fundunt et emit
 tunt exterius. Nam sicut odor sentitur longe a re ex
 qua erit. Sic vere bona fama lōge lateqz potest diffun
 dit ad loca remotissima dilatari. Sicut de xpo dicitur
 Luce. iij. Quod fama erit per vniuersam regionē de
 glo. Et aduerte qd fm̄ sententiam sapientis cuius cu
 randum est de habenda bona fama. sicut dicitur Ec
 cli. xij. Curam habede bono nomine. Sicut enim dicitur.
 Prouer. xxij. Melius est nomen bonuz qd diuitie
 multe. Seneca in prouer. dicit qd honestus rumor alte
 rum est patrimonium. Triplicitero ratiōe possumus
 dicere qd fama bona est habenda. quia scilicet ista est

B Bonorum letificatiua. Dico igit qd bona fama est
 Maloz tristificatiua bonoz letificatiua. omnia
 Virtutū manifestatiua. em̄ que sunt (vt cōter) so
 lent in bonis odoribus delectari. Unde de istis paruis
 animalibus apibus scilicet. et formicis legitur. qd in bo
 nis odoribus delectantur et a malis fetoribus occidū
 tur. Et ideo flores et arbores odoriferos solent sequen
 tare. A locis vero fetidis solent fugere recedere et abire.
 Sic vere charissimi boni et iusti in bono odore et in bo

na fama aliorum bonorum solent delectari et iocunda
 ri et etiam recreari (quia sicut dicit p̄rouerbio. xxvij.
 Unguentis et odoribus varijs delectatur cor) et socie
 tem talium frequentare. a societate vero fetentium seu
 infaniam personarū debent summo opere resiliire. Tali
 mō fecit regina faba qd a finibz terre sensit: et audiuit fa
 mam Salomonis. Sicut dicitur. y. Paralip. ix. et ideo
 venit eum personaliter visitare et videre et eius sapien
 tiam audire dicens sibi. Non credebam narrantibus
 mihi donec ipsa veni et vidi. et probassem qd media pars
 mihi narrata non fuisset. vicisti famā virtutibus tuis
 fama em̄ est illud qd summe appetit cor generosum:
 Et ideo pro fama acquirenda antiqui omnia ardua
 opera faciebant gloriāqz et famā p̄ finali premio suo
 ruin operum expectabant. Et hoc q̄yeram celi gloriā
 verumqz sempiternum premium ignorabant. fama
 etiam est talis conditionis qd velociter et etiam inuito
 homine ad remotissima loca transit. Et ideo fm̄ ful
 gentium per pegasum equum perferi. qui alas in pedi
 bus habebat et per aera celeriter volabat. fama intel
 ligebatur. p̄ quam illius virtuosus militis virtus et no
 ticiā vndiqz debebatur. Ad literam enim fama equus
 alatus dicit. p̄ eo qd citissime circūfertur. Ruth. j. Ue
 loz apud cunctos fama percrebuit. Est igitur fama
 bonorum letificatiua. **C** Secundo dico qd bona fama
 est maloz tristificatiua. Mali em̄ et maxime inuidi in
 infamia aliorū letant et in bona fama tristantur. Cum
 enim omnia animalia diligant pantheram. et de suau
 odore quem de ore emittit qd plurimū delectant. solus
 draco istum odorem refugit et abhorret. et eum non va
 lens sufferre fugit et absconditur in caverna. vt dicit
 p̄li. Sic vere charissimi cū omnes homines naturali
 ter debeant diligere odorem bone fame bonaz perso
 narum. et in eo delectari. et ex eo ad eos sequendum fre
 quentandum et diligendum animari iuxta illud Cañ.
 j. In odore vnguentoz tuoz currimus. oleū effusum
 nomen tuum. ideo adolescentule dilexerunt te. Draco
 tñ. i. detractor et inuidus tales odores refugit. et ipso
 non quiescens sustinere a taliū presentia se abscondit. Hu
 so enim odorem vinee florentis sustinere non valens
 erinde fugit et erit. Sic vere inuidus et detractor odores
 bone fame aliorū sentiens et audiens solet erinde recede
 re et erinde dolorem et tristitiam p̄cipere habere. Ideo
 dicebat apostolus y. Cor. ij. christi bonus odor sum
 in his qui salui fiunt. et in his qui pereunt. Alijs quidē
 odor mortis in mortem. alijs odor vite ad vitam. Et be
 utter benedicit Señ. Quō quorquot sunt bona feliciuz
 tot sunt tormenta inuidoz. Viunt enim illud. j. Reg.
 ij. Non est bona fama quam audio. Isti enim sunt si
 cut porci qui magis delectantur in fetoribus qd in o
 doribus: quia magis volunt audire mala de alijs qd bo
 na. Dan. xj. fama turbauit eum ab oriente. Et Hierē.
 vj. Audiuimus famā eius. dissolute sunt manus nō
 stre. **D** Tertio dico qd bona fama est virtutum manife
 statiua. Sicut enim purus et bonus odor demonstrat
 substantiam rei de qua emanat esse puram et bonam:
 sicut patet in rosa. sic vere bona fama et fragrantia de
 clarat (vt communiter) illum cuius est esse virtuosus
 et bonum. Mala enim herba nunq̄ (vt communiter)
 bonum fundit odorem. Sic malus nunq̄ bonam fa
 mam diffundit. q̄uis sepe accidat qd aliquid falsi vul
 gi opinionibus famam magnam acquirant. et famosi
 efficiantur ante qd virtuosus. Unde dicit Boetius. iij. de
 consolatione. Plures inquit falsi vulgi opinionū
 bus magnū nomen acceperunt. quo tamen nihil tur
 pius esse credo. Tales potissime sunt hypocrite qd ha
 bent nomen sine re. gloriā sine dignitate. et sine bo
 nitate. famam sine virtute. Sed proculdubio talis fa
 ma non potest durare vel perseverare. quia sicut acci
 dens naturaliter non perferat nisi in substantia ra
 dicetur. sicut patet de ficis pomis ambricis. que quia
 in locorū ambra fuit aliquādiu tenentur. ideo vera po
 ma propter odorem creduntur. quia tamen ambre sub
 stantia

stantia deficit. ideo odor cito dilabitur recedit & sic sal-
sum pomum a falso facti apothecario se ostendit. Sic
nec talis fama potest durare. q̄ in virtutis substantia nõ
fundatur. Ideo dicit Cassio. l. viij. Melius est cogita-
re de vita q̄ de fama. post mortem enim si aliquid egre-
mus nostruz est si aliquid habuerimus alienũ est. Ad-
uerte igitur q̄ fama est recte sicut umbra. quam si secu-
tus fueris fugiet & si ipsam fugeris te sequetur. Sic ve-
re. Alanũ de planctu nature. vere fame hec est glorio-
sa proprietates vt appetitores sui contemnat & appetat
contemptores. famamq̄ fugiendo consequimur quas
perdimus insequendo. Et ideo de fame appetitoribus
pulcre loquitur Pet. Rauẽn. in quadaz epistola. Qui
inquit laudes hominum vilipendunt in hoc sunt lau-
dabiles. qui in omni tempore famam seculi venantur.
omni tpe sunt infames. Bene igitur dico. q̄ bona fa-
ma est virtutũ manifestatiua. Et malozũ tristificatiua.
Et bonozũ iustificatiua. Et hec de fama sufficiant.

Fames Nota q̄ fames est indigentia cibozum
vel accipitur p̄ desiderio & appetitu co-
medendi. Et ideo fames in scriptura potest designare.
Ieiunium & afflictionem
Desiderium & affectionem.
Supplicium & vocationem.

Signat dico ieiunium & afflictionem. ij. Coz. xj. In fa-
me & siti. in frigore. & nuditate. Et Ruth. j. facta est fa-
mes magna in samaria. ¶ Item signat desiderium et
affectionem. Et sic signat q̄s desiderium bonum vt
Amos. viij. Mittam famem in terra. non famẽ panis
neq̄ sitim aque sed audiendi verbum dñi. Q̄s etiam
desiderium malum. s. appetitum auaricie. de quo dicit
tur in ps. famem patient vt canes & circuibunt ciuita-
tem. ¶ Item signat indigentiam & vocationem: & sic ac-
cipit cõter in scriptura Esa. v. Mobiles eius interierũt
fame multitudo eius siti exaruit. Generaliter igitur
possumus dicere q̄ in scriptura reperitur fames.

Habenda. ¶ Primo dico q̄ fames virtuosa est
appetituz eternozũ. Tales em̄ fame-
licos requirit dñs ad mensam suam
Unde Luc. j. Esuriẽtes impleuit bo-
nis. Job. v. In fame eruet te de mor-
te. Item est fames vitiosa. Et ista est
fames auaricie seu desiderium terre
noz̄ Hiere. xij. Si introiero ciuita-
tem ecce attenuati sunt fame. Istas
famem quotidie patiuntur avari.
qui recte videntur habere boslinum
spirituale. Boslinus enim est in-
firmitas que continue facit hominem esurire & appeti-
tum caninum habere. Quia vere tales bonis mudi sa-
tiari nequeunt. immo per auariciam continue more ca-
nis esuriunt & famefcunt. Sicut enim dicitur prouerb.
xij. Venter impiorum insaturabilis. Unde possumus
notare q̄ quidam nituntur temperare istam famem p̄
seuiciam & crudelitatem. sicut sunt mali nobiles & rapto-
res. De quibus illud predictum. Esa. v. Mobiles eius
interierunt fame. Alij nituntur eam supplere per visu-
ram & cupiditatem sicut sunt vsurarij & avari mercato-
res. qui sicut canes famelici non cessant vndiq̄ circui-
re. Juxta illud ps. predictum. famem patientur vt ca-
nes & circuibunt ciuitatem. Alij vero sunt qui istam fa-
mem nitunt temperare per fallaciam & calliditatem. si-
cut sunt mali aduocati & deceptores. De quibus Job.
v. In vastitate & fame videbis. Et ibides. Cuius messes
famelicus comedit. Tales enim ridendo & dissimulan-
do messem. idest bona temporalia aliozũ acquirunt.
& sic famem auaricie sue satiare intendunt. Ista est igitur
fames vitiosa. de qua dicitur Prouerb. x. Non
affliget dominus fame animam iusti. ¶ Tertio dico
q̄ est fames tediosa. scilicet fames paupertatis & pau-
perum calamitatis. que. scilicet est in patientia susti-
nenda. Et hoc quia talis fames meretur eternam sa-
tietatẽ. & talis calamitas in eternã mutabitur felicitas

tem Math. v. Beati qui nũc esuritis q̄ saturabimini
Et. j. Reg. ij. Infirmi acinecti sunt robore. & famelici sa-
turati sunt. ¶ Quarto dico q̄ est fames gloriosa. Et
ista est fames quam habent in patria comprehensores
de essentia diuina videnda & contẽplanda. quia scilicet
ipsi dum esuriunt satiantur. & dum satiantur deside-
rant & ad amplius animantur. Juxta illud ps. In die-
bus famis saturabuntur. Et Eccl. xxiij. Qui edũt me
adhuc esuriunt. ¶ Quinto dico. q̄ est fames dolorosa
Et ista est illa quam sustinet inquit peccatores. Sicut
enim videmus q̄ talpa dum est viua non scit nisi nocere.
& prata & possessiones hoim dissipare. quando vtro
capitur tunc per pedes suspenditur. & fame interficitur
& necatur. Nilius etiã qui dũ viuũ nõ cessat pullos:
mures & minutas bestias infestare. quando ad senectũ-
tem peruenerit rapere non p̄t imo p̄ pigricia & igna-
uia fame moritur. Sic vere peccatores & maxime avari
& raptores. qui modo dũ sunt in vita ista non cessant
terras & possessiones hoim invadere & vsurpare & pul-
los. idest simplices & pauperes ledere & molestare. fina-
liter capiuntur per morte & in inferno fame perpetue
affectionis & indigentie perimuntur. Unde de talibus
dicitur. Apoca. xvij. Una die ueniet plage eius. scilicet
mors & luctus. fames & ignis. Tales em̄ habent
Mortem interminabilem.
Luctum inconsolabilem.
famem insatiabilem.
Ignem inextinguibilem.

Quia breuiter sicut dicit Eccle. xxxij. Ignis fames gra-
do & mors. hec omnia ad vindictã creata sunt. ¶ Sic
igitur patet q̄ est quintuplex fames scilz. fames infer-
nalis afflictionis. fames supernaturalis dilectionis. fa-
mes corporalis vocationis. fames mudiã seu pecto-
ralis ambitionis. fames virtualis affectionis. Sic igitur
patet q̄ multi affliguntur triplici fame. videlz fame
Carnalitatũ & penurie.
Cupiditatis & nequicie.
Aduersitatis & tristicie.

De fame miserie seu penurie & paupertatis satis patet. In
isto em̄ iudicio fit. q̄ peruersi nobiles & tyranni semper
indigent & famefcunt & semp cũ nihil eis sufficiat esu-
riunt & languescunt. Prouer. xj. Rapiunt non suaz sp̄
in egestate sunt. Quod bene figurat Sen. xij. Consum-
ptura est inquit fames. omne terrã. Et dicitur ibidem.
Quo ipse vidit septem vaccas squalidas. famelicas atq̄
macras. que septẽ vaccas pinguisimas deuorauerunt
que tamen propter hoc nullũ saturitatis dedere vestigi-
ũ. Sic vere dico q̄ terra egypti. idest generatio nobi-
lium & raptozũ. fame & indigentia dei iudicio consumi-
tur. quia semper macres & pauperes esse noscuntur. q̄
dato q̄ vaccas pingues. idest subditos & vicinos per ra-
pinas & extorsiones consumant famem tamen luc mi-
serie ex hoc non satiant neq̄ replent similes illi hericio
de quo narrant fabule vt refert. Quidius. q̄ quia arbo-
rem ceteris violauit & scidit tanta famis violentia est
percussus q̄ primo omnia sua consumpsit & deuorauit
tandem carnem propriam consumpsit & deuorauit. &
in fine vite perijt & decessit. Scisist quia arbores cere-
ris. idest bonos & simplices deuorant & violant per rabi-
nam fame paupertatis & miserie affliguntur intantũ
q̄ sua & aliena consumere & in fame & miseria viuere et
tandẽ mori & deficere dimoscunt. Unde Esa. v. illud pre-
dictum: Mobiles eius interierunt fame. Et eccl. xl. fa-
mies & contritio & flagella super impios. De fame vero
nequicie patet. Constat enim q̄ omne peccatum semp
solet habere famem annexam. idest desiderium conti-
nuandi. patet de luxuria. de qua dicitur Eccl. xxxij. Tho-
mini fornicario omnis panis dulcis. non fatigabitur
transgrediens vsq̄ in finem. Patet de auaricia que est
ignis qui nunq̄ dicit sufficit. Prouerb. xxx. Patet de
inani gloria & superbia de qua dicitur. Eccl. j. Ad non
satiatur oculus visa. nec auris auditu impletur. idest
vana laude & sic de alijs. Sen. xij. fames om nem ter-
rib

ra vehementius premebat. De fame vero tristitia et indigentia satis dictum est in paragrapho precedenti sufficit. Vide. s. de esurire. et infra de ieiunio

Familia. Nota q familia dicitur illa gens que in vna domo; vni domino, familiariter famulatur. seu ille populus qui in vna congregatione seu consanguinitate ab alijs distinctus morat. Sicut patet ex decursu scripture. vbi dilucide patet. q populus israel per tribus et familias et domos distinguebatur. Notare igitur possumus sicut de qualibet congregatione dicitur familia

Superior. que est beatorum

Secretior. que est angelorum.

Sincerior. que est deutorum

Exterior. que est mundanorum.

Deterior. que est damnatorum.

Ista est igitur quintuplex familia. Sed vt breuius dicamus ponamus solummodo duas familias scz familiam dei de qua sunt oēs boni. et familiam dyaboli. de qua sunt oēs mali. Pro ergo dico. q boni de familia dei sunt qui et famulant et subsunt. et ab eo sicut proprii familiares privilegia gratie. vestes conuersationis honeste: cibos et charitate et stipendia celestis glorie recipiunt et acquirunt. Unde de Joseph dicitur Lu. ij. q ipse erat de domo et de familia dauid. propter qd venit in bethleem vt de scriberet ibidem Joseph. enim interpretatur augmentum vel appositio. bethleem vero domus panis interpretatur. Ad denotandum q illi qui virtutibus se augmentant. Iuxta illud Gen. xlij. filius accrescens ioseph etc. De familia dauid. i. xpi esse noscunt: quapropter xpianitatem dicunt. et ideo in domo panis. s. in celesti habitatione finaliter describuntur. Ista est enim familia quam iustus. pietatus. debet gubernare. Quam ipse christus solet vendicare. Que xpm dominum solet adorare. Hec enim debet habere fidelem hominem dispensatorem. Mat. xxij. Qui disputas est. fidelis seruus quem pstituit dñs super familiam suam vt det illis cibum in tempore. Hec etiam habet ipsum deum pro possessore et vendicatore Gen. xij. fuerunt ei oues et boues et familiarie. Hec insuper istum adorant. et ei seruiunt pro deo et creatore. ps. Adorabunt in conspectu eius omnes familie gentium. Aduerte aut q illi qui sunt de familia dicuntur familiares et famuli. Et id nota q sicut famuli et serui per dominos solent castigari.

Pro dominis solent plicari.

Cum dominis debent federari.

A dominis solent munerari.

Sic dico. q famuli et familiares xpi per xpm castigantur per tribulationes. Erod. v. En famuli tui flagellati ceduntur. Pro xpo pliciantur contra tentationes. Mat. xxij. Hos autem famuli tui omnes expediti pergemus ad bellum. Cum ipso federantur per charitatis et fidei colligationes. Regum. xx. fedus me famulus tecum inire fecisti. Ab eo premiantur per eterni premij retributiones. iij. Reg. ij. fecit salomon grande conuiuium vniuersis seruis. Ista est igitur familia bona de qua sunt famuli christi. Secundo dico q inuenitur familia mala. de qua sunt omnes iniqui generaliter qui. s. sunt famuli dyaboli. Sicut enim famuli dominorum portant vestes arma et signa magistrorum suorum. per que statim possunt cognosci de cuius familia sint. Sic et mali in sua conuersatione mala. portant signa magistrorum sui dyaboli. que sunt diuersa mala opera et peccata. vnde mali videntur dicere dyabolo illud quod dictum est holoforni Judith. ij. Omnes facultates nostre et familie in potestate tua sunt. sint omnia sub lege tua. Hos etiam et filij nostri serui tui sumus veni nobis pacificus dominus et viere seruitio nostro sicut placuerit tibi. Sic igitur patet de famulis et familiaribus malis. De familiaritate vero prout accipitur communiter potest dici q valde caute est et prudenter in ea procedendum. fatuum est enim in familiaritatem recipere que quandoque necesse est dimittere. Teste enim Seneca. Turpissimum est cum illo bel-

lum gerere cum quo familiariter vixeris. Sicut enim videmus. q cum omne dulce familiare et amicabile sit nature. valde cauendum est. tamen q cum dulci nullum sit venenum admixtum. Sic valde cauendum est q homo in familiaritatem non recipiat qui venenum malicie sub specie amicitie habeat. Teste enim sententia sapientum. Nulla pestis grauior q familiaris inimicus. Cauendum est etiam ne contra naturam status nostri iranos familiares alijs ostendamus: q contemptibiles nos reddamus. Aliqui enim sunt qui illos quos sibi vident familiares viciniores et amiciores solent aliquantulum contemnere. extraneos vero magis recipere et amare. Exemplo quorundam animalium. que teste odore sunt in quadam provincia regni celeri in india que vicinos inueniunt solent et ledere extraneos vero non ledere nec grauare. Sic vere multi sunt qui propinquos et familiares contemnunt et contemnendo laedunt. extraneos vero diligunt. figura ad hoc de muliere que plus gaudia est de diagma vna nouiter inuenta. q super nouem quas antea habebat et possidebat dato q ille nouem multo plus valeret q illa. De angelis dicitur ibidem. scilicet Luc. xv. Quid maius est eis gaudium super vno peccatore penitentiam agente. qui scilicet extraneus eius fuerat et remotus. q supra. xxi. iustus qui non indigent penitentia. quos. scilicet semper familiares habuerunt et amicos. Ad idem etiam facit alia figura. de filio prodigo. ibidem Luc. xv. qui scilicet extraneus patri fuerat. cui dicitur ibidem. q pater fecit sibi maius festum ipsum magis amplius honorauit q primogenito filio. qui semp familiariter eius cohermanebat. Sic reuera dico de multis qui quotidianos et familiares q sint meliores contemnunt. extraneos vero et nouiter venientes prediligunt. Nota enim magis solent placere. Et teste Innocentio familiaritas solet contemptum et odium generare. Cum tamen dicat scriptura. Eccl. ij. Reuerelinquas amicum antiquum nouus enim non erit similis illi. Aduertendum etiam q quidam conuerso familiares suos nimis diligunt. ipsos quantum possunt. dicant. commendant promouent et extollunt. omnes etiam alios vilipendunt et improbos relinquant. Sed de hoc vide satis vbi cum q agitur de acceptione personarum. Sufficit igitur de familia. famulo. et familiaribus.

Fanum. Nota q fanum idem est q templum. sed proprie fanum est vbi adorantur ydola vel demonia templum vero vbi deus colitur et adoratur. vnde Judi. ix. dicitur. q ingressi sunt fanum dei sui berit. Et. ij. Paral. xxiij. dicitur q atbalia impissima ornauerat facies baalim. Dicitur igitur q fanum vbi coluntur demonia signat malam constantiam mundum et magnatum tyrannidem. Et cetera omitto. Vide infra de templo.

Faraon. Nota q faraon fuit rex egypti. qui. scz. dei in mari rubro submersit. Quamuis enim faraon esset temporibus illis nomen commune regum egypti scriptura tamen specialiter magis communiter de illo pharaone rege egypti mentionem facit. qui filios israel sub Moyses et aaron molestant. sicut patet. Erod. i. et deinceps vsq ad. xv. ca. Interpretatur autem. faraon nudauit virum vel dissipauit eum. seu denegans virum. vel disceperit eum. Iste igitur signat dyabolum vel tyrannum. seu quemlibet impium vel iniquum. Dyabolus enim in egypto. id est in mundo dominatur filijs israel. id est fidelibus christi. persequitur et eis aduersatur. bonis gratijs et virtutibus eos denudare molitur et tandem eos infideliter seducere. et in inferno dissipare et destruere comprobatur et tandem cum exercitu suo. id est cum omni membro in mari rubro. i. in infernali amaritudine submergetur. psal. Excussit faraonem et virtutem eius in mari rubro. Qd etiam significet tyrannum seu crudeles et impios patet. Iste enim. Deum negant impijs committendo. Viros. id est in istos nudant diuitias tollendo. Hebricos. id est pauperes grauare et dissipant iniuste deprimendo.

redepimendo. In mari inferni pereunt tormenta sustinendo. ¶ Regant igitur deū saltē facto si non verbum dum crimina cōmittunt. sicut dicit. Apostolus ad Titū. j. Confitentur quidē se nosse deum. factis autem negant. Unde de faraone legitur Exodi. v. q̄ ipse dixit moysi. Nescio dñm & israel non dimittam. ¶ Item mittunt viros iustos & maxime ecclesiasticos. dū rapinas cōmittunt. quia. scz sicut dicitur Job. xxiiij. Mudos dimittunt vestimenta tollentes. Unde de tali pharaone dicitur Gen. xlvij. Envt cernitis & vos & terrā vestrā pharao possidet. ¶ Item dissipant. scz pauperes & egenos dum furorē immittunt. vnde ipsi possunt dicere illud ps. Dissipata sunt ossa nostra secus in infernum. Unde de pharaone dicitur Exo. v. Dixit pharao. sequitur. Opprimantur operibus tc. ¶ Item submerguntur. s. in inferno cū se mori conspiciunt. Exo. xv. Ingressus est enim eques pharao cum curribus & equitibus in mari. et reduxit dominus super eos aquas maris. Breuiter ergo dicam q̄ pharao. id est quilibet tyrannus vel peccator

Proterua solet indurari procaciter.
Luxuria solet inquinari carnaliter.
Superbia solet agitari pompaliter
fallacia solet variari mobiliter.

Malicia solet effrenari crudeliter
Talis igitur est proteruus & presumptuosus Exo. viij: Induratum est cor pharaonis & non audiuit. Item est immundus & luxuriosus Gen. xij. Sublata est mulier in domū pharaonis. Item est pompaticus & ambitiosus. Cas. j. Equitati meo assimilavi te in curribus pharaonis. Itē est variabilis & defectuosus. q̄ decipit omnes in eo p̄identes. Uti. iij. Regū. xxvij. dicit q̄ pharao rex egypti est sicut baculus arundineus his qui cōfidunt in eo. Item est crudelis & maliciosus. vnde iste comparatur draconi. Ezech. xxxij. vbi dicitur. Ecce ego ad te pharao rex egypti. dracone magne tc.

Faretra. Cum faretra sit locus vbi sagitte custodiunt. vnde sagitte emittuntur. et vbi sagitte reponuntur. videt q̄m diuersitatē sagittarum. inueniatur diuersitas faretrarum. Dicam igitur q̄ ē faretra. Diuina. Dyabolica & humana. ¶ Primo igitur q̄tum ad deum dico. q̄ ipse habet faretram Latentis prouidentie. Est dico faretra diuine prouidentie seu patētie. Potentis prouidentie. in qua. scz deus ligat & abscondit illas sagittas q̄s carentis eloquentie. tandem habet emittere. seu illa iudicia vel opera que tandem deus proponit loco tempore. Uñ etiam Esa. de seipso dicebat Esa. xliij. In faretra sua abscondit me & posuit me sicut sagittas electam. ¶ Est igit faretra diuine potentie seu prouidentie. que. s. semper est potens emittere sagittas suas. De qua Creñ. iij. Misit in renibus meis filias faretre sue Est insup diuine iustitie seu euidētie. Ita est enī faretra que emittit sagittas. quas prouidentia et patientia retinuerat. & potentia acuerat & parauerat. De qua dicitur Job. xxx. faretram suā apperuit & afflipit me. et frenum posuit in os meum. Ita est autē faretra iustitie. que potissime aperietur in die iudicij. quando. scilz sp̄s sagittas venenatas p̄ra peccatores emittet. Ibi. tc. v. faretra eius quasi sepulcrū patēs. q. d. aperta erit ad impios sagittandū. ¶ Item est faretra diuine sapientie. Et ista est proprie faretra sacre scripture. vbi latent sagitte diuinorū eloquioꝝ. Unde diuersi libri prophetarum & apostolorū possunt dici diuersē faretre. vñ ¶ Paralip. xvij. dicitur. q̄ tulit dauid faretras aureas quas habuerant serui adadaser. ¶ Item est faretra diuine eloquentie. & sic faretra potest dici quilibet bonus doctor vel predicator diuine eloquentie. quia scilz ipso mediante deus sagittas diuinorum eloquioꝝ suorū emittit. Uñ Job. xxxij. Super iplus. scilicet super equum sonabit faretra vibrabit hasta & clypeus. quia. scilz super predicatorem & doctorem debet faretra eloquentie

resonare. & inde sagitte eloquioꝝ volare. quibus possit peccatores cordialiter vulnerare. Unde sibi dicit dominus illud Sene. xxvij. Sume arma tua faretram et arcum & affer mihi de venatione. Iste sunt igitur faretre diuine. ¶ Secūdo dico. q̄ inueniuntur faretre dyabolice & humane. Et sic nota q̄ est faretra

Crudelitatis & seuitie.
Iniquitatis & malicie
Carnalitatis & luxurie

De faretra interioris crudelitatis emittuntur sagitte tribulationum. ps. Ecce peccatores intendunt arcū parauerunt sagittas suas in faretray sagittent in obscuro rectos corde. ¶ De faretra malignos iniquitatis. id est interioris malicie & prauitatis emanant sagitte detractionum & prodicionum. Ibi. ij. Acuit sagittas. Implete faretras. ¶ In faretra immunditatis carnalitatis reponuntur luxuriosorum sagitte. Iste enī sunt faretre carnee malarum mulierum. de quibus dicitur Eccl. xxvj. In filia non aduertente se firma custodiam. sequitur. Sicut viator sitiens. ad fontem os aperiet. & contra omnes sagittas aperiet faretram tc. Uñ de de sagitta & arcu tc. Sufficit.

Farina. Nota q̄ farina de qua fit panis significat mola sancti intellectus tritici. Corde rudis hyltonis per expositionem frangitur. & tandem in cibos seu panes sancte doctrine vite conficitur. & adiuncta aqua vel oleo diuine gratie in cibos varios transformatur. Vel etiam farina que est materia ciborum ad vite humane sustentationem. signat diuinam gratiam q̄ optimus est gratia stabilire cor. Ita est enim farina qua iherosolymus cibum amarum temperat & indulcorat. iij. Regū. iij. Ita est farina quam in tribus satis mulier euangelica fermentat. Mat. xij. Ita est farina que apud viduā indeficiens. iherosolymus percussit. iij. Regū. xvij. Ita est farina quam consperiam populus israel egyptum exiens secum portat Exod. xij. Ita est farina de qua sedecon angelo panes parat Iudic. vj. Ita est farina de qua libamina deo iherosolymus iheri mandat. Luc. xj. Quia proculdubio charissimi farina diuine gratie seu etiam diuine scripture omne amarū temperat per consolationem. que in tribus satis. i. in fide sancte trinitatis continetur & ibi fermentatur & p̄ficatur per expositionē. & per feruorem & dilectionē. fermentū enim dicitur a feruendo. q̄ pastam facit feruere. transituri mare rubrū. i. huius amare vite periculū. istam secum portant per fidem & deuotionem hanc gedcon. i. quicūq̄ fidelis angelo testamenti xpo offert & presentat per gratiarum actionē. camos deo sacrificat atq̄ liberat per puram & sanctā intētionē. Sicq̄ ista apud viduā sanctā. i. apud eccliam indefectibilis p̄seuerat p̄ hely. i. per dei prouidentiam & ordinationē. Uñ. iij. Regū. xvij. fac mihi de farina nula subctericū panes hec enī dicit dñs. ydria farine nō deficiet & lechitus olei nō minuetur. Bene igitur p̄ Esa. xlvij. Tolle molā mole farinā. denua turpitudine tuā. ¶ Sed si in malo significato vis farinā accipere. Dic q̄ per farinā que est res subtilis p̄ quilibet subtilitas malicie designari. Malicia enim est illa farina dyabolica de qua thamar. i. aia peccatrix facit sorbicos unculas. i. cōplacētas amon. i. dyabolo sui suo. a quo tñ per diuersa vitia opprimis. sicut dicit. iij. Regū. xij. Caueant tñ illi qui farinā malicie secus portant. q̄ sicut dicit Gen. xl. c. Pincerna pharaonis qui fuit somni suu visionem tria canistra farine sup caput suum portabat. a pharaone fuit crucifixus & a celi quibus laceratus. scz q̄ farinā malicie nequie in tribus canistris. id est in corde ore & opere portat. ipsos finaliter pharao cum suis aibus. i. lucifer cum suis demonibus crucifigunt. lacerant & cruentant. tc vide de simila.

Fariseus. Nota q̄ pharisei fuerunt quidam populi inter iudeos. qui scz le piece terts iustos arbitrabantur. & quandam spectralium sectam quosdam mores seucros sectabantur & lequebant

pur. Et ideo pharisei dicti sunt. qui interpretant diuisi
vel diuidentes. seu violenti. vel dissipantes. et qđ in ritu
et moribus ab alijs diuidebant. et segregabant. Isti tñ
ceteris peiores erant et ceteris deterius operabantur. si
cut p̄t̄ per circursum euāgelioꝝ. Per istos igit̄ possunt
intelligi superstitioſi et hypocrite. qui. s̄. q̄tum ad ficti-
cios mores suos se solent ab alijs diuidere et distinguer-
re se alijs meliores solent dicere atq; alios respectu sui
solent vilipendere et p̄temnere. Malis tñ operibus so-
lent p̄te ceteris abundare. Bene igitur psultur Mat.
xxj. Cauete a fermēto phariseoꝝ qđ est hypocrisis.
Nota igitur qđ tales pharisei. i. hypocrite seu ficti
Veritatis lumine p̄uuantur.

Falsitatis tegmine velantur

Charitatis ligamine non ligantur.

Inuidie molimine molestantur.

Iactantie fame gloriantur.

Auaticie fulmine concremantur:

Isti igitur nō splendent luce veritatis. An de phari-
seis dicit Mat. xx. Scis qm̄ pharisei audio hoc verbo
scandalizati sunt. Sequitur. Sin te illos. cecidit et du-
ces cecoz. Et Mat. xxij. dicit. Pharisee cece munda pil-
us qđ deintus est. Item isti delitescunt sub velo fal-
sitis. i. sub ficta et falsa p̄uersatione. De quo Mat.
xxij. Te vobis scribe et pharisei hypocrite. qđ similes estis
sepulcris dealbatis. que apparent quidē hoibus specio-
sa. intus vō plena sunt ossibus mortuoz et omni spur-
cia. Itē non ardescunt facibus charitatis. Unde
pharisei (vt supra dictum est) diuisi interpretantur.
eo qđ nūq̄ per charitatē inuicē colligant. et persequēs
calore sp̄s nūlatenus inflāmant. cum res abinuicem
diuise raro caleſcere comprobentur. Unde de diuisione
odio et discordia talū dicit Act. xxij. Cui paulus dixisset.
Nam et ego phariseus sum et filius phariseoz. Dicitur
ibidem. Quō facta est dissensio inter phariseos et sadu-
ceos et soluta est multitudo. Itē isti expalleſcunt lūore
p̄uauitatis. s. per maliciā et inuidiam. De phariseis em̄
legit qđ. isti xp̄i operibus inuidebant et contra eum ma-
ligna consilia p̄tractabant. Job. xj. Collegerunt pon-
tifices et pharisei consilium aduersus Iesum. vñ etiam
Mat. xx. dicit. Quō pylatus sciebat qđ per inuidiam
tradidissent eum. Item isti intumescunt turbine va-
nitatis. s. de se p̄sumendo et bona sua iactando: et ali-
os contemnendo. Unde Luce. xviij. de phariseo dicitur.
qđ apud se orans dicebat. Dñe non sum sicut ceteri
hominiū raptiores. adulteri velut etiam hic publica-
nus ieiuno bis in sabbato etc. Item isti inflāntur
face cupiditatis. Unde Luce. xvi. dicit. Quō pharisei qui
erant auari audiebant verba iesu et deridebant eū. Sic
igitur p̄t̄. quomodo phariseus accipit in malo. In
bono vero posset dici. qđ per phariseos qñq; intelligun-
tur viri iusti. Isti enim ceteris iudeis erāt credulitatis
veracioris. Credebant enim alteram vitas et resurrectio-
nem mortuoz. sicut dicit. Act. xxij. qđ saducei non
faciebant. Sunt vel fuerunt orationis deuotionis. et
etiam elemosine et compassionis abundantioris. An
etiā de xp̄o legit. Luce. viij. qđ ipse intravit in domū cuius-
dā pharisei sabbato manducare panē etc. An paulus se
phariseum et phariseoz filiū dixit. Et in hoc sectā coz-
p̄ ceteris approbavit. etc. vide. s. de diuidere.

Fas. Vide infra vbi licere.

Fase. fase est solennitas iudeoz in quo agnus
pascalis comedebatur. et in quo omne fermē-
tum abesse a iudeoz tabernaculis iubeatur. sicut di-
citur Exo. xij. Interpretatur etiam phase transitus do-
mini. pro eo qđ sic quando ista solennitas fuit. institu-
ta. angelus occisus egyptijs filios israel pertransiuit.
nullumq; primogenitum in eoz domibus signatis
agni sanguine trucidauit. tunc etiam mare rubrum fi-
lius israel transierunt. et sic solennitatem istam phase.
id est transitū vocauerūt. Dic igitur qđ istud phase signat
spiritualem refectionem.

Sacramentalem comestionem.

penitentialem conuersionem.

Supernaturalem fruitionem.

Est igitur vnum phase spirituale. et istud est. quando in
stus in corde suo agnum pascalem. i. xp̄m per compas-
sionem immolat et eius sanguine purpurat. et de amo-
re mundi ad amorem celestium se transportat. Itē em̄
est bonus et spiritalis transitus. qui de bono tendit in
melius. Deut. xvi. Obserua mensem nouaz frugum et
verno p̄m̄ temporis vt facias phase dño tuo. Tale em̄
phase mense ix. verno tempore. et luna. xiiij. qui nume-
rus surgit ex decem et quatuor efficitur pro eo. qđ talis
spiritalis solennitas in nouitate spiritus cum denario
complementi decalogi et quaternario virtutum cardi-
nalem in animo summatur. Item est phase sacra-
mentale. et istud est sumptio et comestio sacramenti al-
taris. qđ loco agni pascalis successit. qđ. s. omēs fideles
debent sumere. et cum religioſe et deuote comedere et re-
cipere Exo. xij. Hec est religio phase. Et Hie. ix. faciāt
filij israel phase in tempore suo. Item est phase peni-
tētiāle. et istud est qđ homo per mare rubrū. i. per ama-
ritudinē penitentię transiit et egyptios cū pharaone. i.
peccata cū dyabolo in isto mare submergit. Exo. xij. Est
em̄ phase. i. transitus dñi. Penitentia enim transitus
dicit. eo qđ ipsa mediante mundi periculū secure transi-
tur. et eo qđ per eam de morte ad vitam et de culpa ad gra-
tiam de gratia vō ad gloriā peruenitur. Itē est pha-
se supernaturalis. s. festū ciuiliū paradisi. s. vbi agnus dei
qui tollit peccata mundi. s. xp̄s per clarā visionē cogno-
scitur. per dulcem fruitionē gustat. et per firmā securi-
tatem et perpetuitatem tenetur. Hie. xxij. fecerunt
phase filij israel. filij enim israel (qui interpretatur v-
dens deum) sanctos et beatos signant qui phase eterni
conuiuij deum clare speculando celebrant.

Fasciculus. Cum fasciculus sit aliquaruz re-

rum cumulus seu globus inuicē
colligatus et strictus. possum dicere qđ est fasciculus. i.
congregatio in scriptura videlicet fasciculus

Honorum. fasciculum iustozum ligat chari-

Mat. xxi. Unde de dauid dicit. j. Reg. xxv.

Meritorum. qđ ipse custodiebat quasi in fas-

tormentorum sciculo viuientis. Fasciculū mi-

quorum stringit prauitas. s. cupiditas et mala societas.

Esa. xxiij. Congregabunt p̄gregatione vnus fascis in

lacum. Fasciculum virtutum seu meritorū iungit bo-

nitatis seu sanctitatis Leui. xxiij. Eleuabis fasciculum in co-

ram domino. Fasciculum dolorum seu tormentoz

adunat aduersitas. ipsumq; lenit ac temperat pietas et

benignitas. Unde Esaie. lvij. Solue fasciculos depri-

mentes et omne onus dirumpe.

Fatigatio. Hora qđ fatigatio lassitudo labor

et fessio. idem sonant et significant.

Et ideo vide de labore seu lassitudine.

Fatuus. Hora qđ fatuus est ille qui sensu et di-

cretionē caret. Unde fatuus. insipiens

stultus et stolidus idem sunt. Et potest dici fatuus a fa-

teoz fateris. qđ idem est qđ reuelo reuelas. qđ tales ne-

sciunt secreta tenere. quia sicut dicit. Eccl. xxi. Cor fa-

tui quasi vas confractum. Sic breuiter fatuus dicitur

ille. qui motibus rationis non regit. sed sensuualitate

et proprie voluntatis ductibus gubernatur. Et potest

intelligi literaliter et spiritualiter. Et breuiter p̄ fatuus

potest intelligi vir peccator. quia sicut fatuus sine cau-

sa letatur. sine causa irascitur. facilliter currit et mouet

alte et indeliberate loquitur amicitiam non seruat. se-

creta reuelat. sapientes non amat: nec frequētat: do-

minum non honorat: de utilitate propria non curat: de

periculo vitando non certat: nec de futuris cogitat seu

tractat. Vel Si vis dic sic. fatuus sine causa gaudet in-

aniter. iracūde frendet facilliter. vagabunde currit mo-

biliter. indiscrete loquitur iugiter. vim secreti p̄dit falli-

citer. sapientes odit letaliter. in amore nō durat firmi-

ter. de vili nō curat libenter. nō vult corrigi patienter.

de futuris nō certat p̄udēter. inhonestā agit impudē-

ter. pericula

ter. pericula non cauet studenter. Sic pculdubio charissimi peccator pot dicit spualiter fatuus. qz sine causa letat per ineptā p̄solationē Eccl. xxj. fatuus in risu exaltat vocem suam. Itē sine causa irascit per iracūdie p̄tationē: qz sicut dicit. Prouerb. xij. fatuus statim indicat irā suā. Itē facilliter currit et mouetur. per incōstantiam et mutationē. Uñ Eccl. xxj. Pes fatui facilis stantiam et p̄ditiōnem. Unde isti sunt sicut serpentes qui habet cor iuxta guttur. qz. f. tales quicquid habēt in corde statim transit ad guttur et ad linguam. Unde Eccl. xxj. In corde sapientū os eorū et in ore stultorū cor eorū. Tales enim nihil sciunt celare. Unde Eccl. xij. A facie verbi parturie fatuus. Item talis societatez bonorum et prudentium refugit et non amat. propter dissimilem conuersationem Eccl. viij. Cum fatuo consiliū non habeas. non enim poterunt diligere nisi que eis placent. Itē talis amicitia seruat propter duplicitem et variationē. Uñ Eccl. xx. fatuo non est amicus. Et maxime hoc est verū de amicitia dei et sanctorum quam talis per peccatorū perdunt. Item talis deutilitate propria non curat per stulticiā et indiscretionē. qz. f. de diuitijs gratiarū et virtutum non curāt bona paradisi nō pcurant. pericula inferni nō deuitāt. immo omnia bona sua perdunt. p̄ peccatorū obligationē. Uñ Eccl. xx. Stantie fatuoz effundent. Item talis nunq̄ pot corrigi. propter mentis duriciam et obstinationē. qz sicut dicitur. Eccl. i. Peruersi difficile corrigunt et stultoz infinitus est numerus. Et Eccl. xxij. Qui docet fatuum quasi q̄ conglutinat testā. Itē talis nunq̄ cogitat de futuris. p̄ mortis inferni iudicij et paradisi p̄siderationes. vnde. Eccl. iij. Melior est puer pauper et sapiens rege senect. Stulto qui nescit. p̄uidere imposterus. Item inhonesta agit impudēt. Prouer. xvij. Expedit magis vix occurrere raptis fetibus q̄ fatuo p̄sidiēti sibi in stulticia sua. Is enim sibi omnia putat licere. Itē pericula nō cauet iuxta illud predictū. Prouer. xij. Stultus statim indicat iram suā. Et ideo breuiter de talibus fatuis. qui scz plus amant pomū q̄ castrum. mundū q̄ celū. seculum q̄ paradysum. pot dicit illud Hier. l. Habitant in orationes cū fatuis ficarijs. et habitabunt in ea strutiones. Ubi ostendit q̄ fatui p̄nt dicit tria genera peccatorū. scz illi qui sunt inflāmati crudelitate dracones. Illi q̄ sunt palliati caliditate. f. hypocrite. ficarij inquit. qui sunt bestie et tamē vident hoies. Itē illi qui sunt aggrauati cupiditate strutiones. qui sunt aues nunq̄ a terra se eleuantes et c. Si vis potes dilatare materiam istam. sed non est necesse. quia multa inuenies in mentionibus contra sapientiam. et ideo sufficit. vide infra de stulticia.

Fauces. Nota q̄ fauces sunt ille concavitates oris in quibus lingua voluitur et mouetur. que et locutionis conferrunt gustui famulatur. Dico igitur q̄ inueniuntur fauces.
 Buloſe comestionis. fauces comestionis. debēt obseruari per abstinentiam
 Bone locutionis. obseruari per abstinentiam
 Intime deuotionis. Eccl. xxj. Sup̄ mēsam magnam sedisti. ne aperias faucem tuam super illam prior fauces locutionis debent moderari. per temperatiam
 ps. Adhesit lingua mea faucibus meis. fauces deuotionis. que. f. gustant spiritualia. debent referari per sapientiam ps. Quam dulcia faucibus meis eloquia tua super mel ouis meo. Dic igitur breuiter. q̄ fauces signāt virtutem discretionis: virtutem bone locutionis. virtutem deuotionis. Itē sunt enim que saporem. i. virtutem rerum diiudicant et distinguūt et verborum varietatem emittunt. Job. xij. Nonne auris verba diiudicat et fauces comedentes saporem et c. vide de ore infra.

Fauilla. Nota q̄ fauilla et scintilla nihil aliud sunt q̄ illa subtilissima et tenuissima particula. que de materia post ignis consumptionem resoluitur. In hoc tamen differre videntur. qz scintilla dicitur dum est viua. fauilla vero dum est mortua vel extincta. Dum igitur fauilla idem est qd cinis vel cineris particula valde vili est. dico qd per fauillam pot est intelligi vilitas humane conditionis. seu nostre mortalis resolutionis. Job. xxx. Comparatus sum luto et ab similitus sum fauille et cineri. Seu vilitas diuitiarum vel terrene possessionis qz. f. moze fauillarum facile dispergitur et facilliter congregatur. Bona enim mundi vel etiam ipsa vita humana sunt sicut palee ante faciem venti aut sicut fauilla quam turbo dispergit. Job. xij. Seu asperitas penitentie et macerationis. seu accedo mortis memorie et compunctiois. Job. xlij. Ipse me respicendo et ago penitentiam in fauilla et cinere. Seu quecumq̄ vanitas aut leuitas. vel etiam defectus fortitudinis et durationis. Uñ cuiuslibet pot dicit qui est imbecillus illis Esa. i. Erit fortitudo vestra vt fauilla super topus vestrum quasi scintilla. Et Esa. v. Radix eorum velut fauilla erit et germen eorum vt puluis ascendet et c. Vide supra de cinere. et infra de scintilla.

Fauus. Nota q̄ fauus est illa materia in qua mel recolligitur. f. cera vna cum melle ibidem contento. Est enim fauus illa materia circa. que diuersis cellulis distinguitur. in qua apes velut in domicilio hospitantur et in qua mel conficitur. et ex qua postmodum distillat et eliquatur. fauus etiam est res dulcissima et sapidissima. Et ideo per fauum potest omnis spiritalis dulcedo intelligi. vt sic de fauo spiritaliter potest dicit illud. Can. iij. fauus distillās labia tua sponsa. In quibus verbis ostenditur quadruplex spiritalis dulcedo. est enim quedam dulcedo.

Interior. Dulcedo interior est deuotio que ostēditur cum dicitur. fauus. qui dicitur a fauore qz scz deuotio familiaritatem Superior. et fauorem dei impetrat inducit. Dulcedo inferior. Est compassio. que ostenditur cum dicitur distillans. Dulcedo exterior locutio. que ostenditur cū dicitur labia tua. Dulcedo superior est dilectio. scz ille perfectus amor qui habetur in patria. que ostenditur cum dicitur sponsa. Ista igitur verba. fauus distillans labia tua possunt referri ad quālibet sanctam animā. vel etiam ad quamlibet virginem. vel etiam ad quamlibet honestam personam. que pro certo debet habere. fauum dulcis deuotionis. Distillationem dulcis compassionis. Labia dulcis locutionis. Sponsalitatē dulcis et perfecte dilectionis. Habeamus igitur fauuz et fauorem deuotionis. fauus enim nihil aliud signat q̄ illum fauorem illum dulcorem illam suauitatem. quam homo inuenit gustando contemplando et considerando bona spiritualia et diuina. Unde Can. v. Comedi fauum cum melle meo. Item habeamus fauum et feruorem compassionis. Distillās inquit. Talem enim fauum debent apes. id est viri misericordes componere et ipsum pauperibus distillare. Cant. v. Adans me distillauerunt myrrham. Et Prouerbi. xij. fauum dulcissimum gutturi. Item habeamus fauum et dulcorem deuote locutionis. quia scilicet dulcedinem diuinorum eloquiorū debemus gustare. Ad ostenditur cum dicitur labia tua. Unde prouer. xvj. fauus mellis labia composita. Unde dicitur in ps. Dulciora super mel et fauū. Item habeamus fauum et fauorem dilectionis. qd ostenditur cum dicitur. Sponsa quia scilicet cum domino debemus desponsari et per charitatem vniri. qd potissime fiet in patria vbi est perfecta dulcedo dilectionis. quia sicut dicitur. Eccl. xxij. Spiritus meus super mel dulcis et hereditas mea super mel et fauum et c. Sufficit. potes dilatate dic. quomodo anima vel quelibet virgo que ad modum faui infra cellulas ventris sui mel. id est dei filium portauit et c.

2

Fedus. Nota fedus idem est qđ pactū. promissio. obligatio. conuentio. Et si aduertamus verba scripture inuentimus qđ semper loquitur de percussione federe. sicut. ij. Reg. v. Percussit dauid rex cum eis fedus. Et. ij. Reg. xj. In hoc seriam vobiscum fedus qđ tc. Et vnde talis vsitatus modus loquendi in scriptura inoleuit nescio nisi forte pro tanto. qđ quando fiunt aliquę pactioes solet quilibet contrahentū manū alterius tangere et pcutere in signū. qđ dicta pactio dicitur firmiter tenere et obseruari. Possumus igitur dicere qđ est fedus. Tenendum. fedus tenendum est illa pactio vel conuentio vel obligatio. que est inter nos et deū quā in baptismo feci pepigimus. Et de hoc. ij. Paral. xvj. dicitur. Inter me et te fedus est. ¶ Fedus rumpendū. est illa p̄federatio quā facit homo cum dyabolo. vel cum carne qđ eius suggestionibus p̄sentit et obedit. De quo Judic. ij. Non serietis fedus cum habitatoribus terre huius. ¶ Fedus timendū. est illud pactum et illa connerio. quā vident habere damnati cū inferno a quo p̄petuo nō recedūt. de quo Esa. xxxij. Pepigimus fedus cum morte. et cum inferno fecimus pactum. ¶ Fedus amandū. est illa connerio quā habent sancti in patria cū deo. De quo Hier. l. Apponent ad dñm federe sem p̄petuo. ¶ Dicamus aliqđ de spirituali p̄federacione seu dilectione. Sicut em̄ homines p̄trarij et diuersi aliqui inuicē p̄federant: ita qđ vnum et idem efficiunt. qđ vtiq; per cōmunia matrimonia solet esse. Sic deus et homo qđ inter se fuerūt diuersissimi et p̄trarijssimi. Quā altissimus odio habet peccatores. Eccl. xij. p̄federati sūt inuicē et vni. Deus em̄ filia hūani generis. s. naturā hūanā in vxorē assumpsit. Et sic de nostro gñe factus fuit et nos de suo. Et ita inter nos et ipm̄ fedus p̄petuū est ligatū. amor p̄petuus est cōbinatus. obligatio mutua interiecta. qđ p̄petuo dissoluere nullus dō. Un̄ de pater poterat dicere illud Gen. vj. Pōnā arcū meū in nubibus et erit signū federis inter me et inter terras. In nubibus em̄. i. in puris Alariciferibus. fuit positus arcus federis. i. dei filius benedictus. qđ inter deū et terram fedus pactū et amicitia reparauit. Antiquitus em̄ pacta fiebāt treuge seu federa ligabant. qđ manus ad manū applicabat et extēdebat. Et talis federatio vocabatur dextera. Un̄. ij. Malac. xj. Damus dexteras securitatis. Et ibidē. Un̄ igit feceris si dextera dederis. ¶ Itē qđ vitulus occidebat et illi qđ erant federati per vituli mediū transibāt sicut ad plēnū inuicē Hier. xxxij. Vitulū p̄ciderūt in duas ptes et trāsierūt inter diuisiones eius principes iuda et principes hierlm̄. et. supple volētes inire fedus. Et etiā Iac. vj. Veni et pcutiamus fedus in vitulis. ¶ Itē qđ aqua sup̄ terrā effundebat in signū qđ sicut de terra aqua super effusa efficit vnū. sic deo et populo sibi federato debebat extēct p̄fecta vnitas amor et charitas repiri. et sic loquit. ij. Reg. vij. Conuenerūt in masphat. hauserunt aquā et effuderunt in p̄specu dñi. Et reuera charissimi istis modis fuit vt videt nobis dñs federatus in cruce. Ibi em̄ interuenit. Sanguis effusio. Manū in cruce extēctio. Aquę de suo latere effusio. Et sic p̄certo nobiscū fuit p̄federatus et p̄petuis amicitie vinculis alligatus vsi p̄pe cuiuslibet viro iusto possit dicere illud Gen. ix. Hoc ē signū federis qđ do inter me et te in quibusvis p̄tōndi qđ istud fedus quo nos sumus cū dño federati. et etiam quocunq; fedus seu conuentio nostra debet habere. Stabilitatē indefectibile. fedus igit et p̄federatio fidelitatē inuolabilem charitatis et amicitie nō cōmunitatē indissolubile stre dō esse stabiliter firmata. qđ ostendit cū dicit hoc est. fideliter seruata. fedus inq̄t. qđ fm̄ Ios. a fidus da. dū. seu a fide. Cōmuniter ligata. qđ dō esse inter me et tc. ¶ Primo igit dico qđ ois federatio dō habere durabile stabilitatē. nō em̄ dō homo qđ cū deo federatus est. p̄ peccatū aliqđ illud irrūpe et. nec eius aduersario dyabolo p̄sentire. hoc est inquit

Sicut em̄ vasallus qui rōne feudi dño suo fedus et fidelitatem fecit. si rupto federe eius aduersario se copulat feudū amittit et etiā p̄dator reputat. Sic de charissimi homo qui in baptismo deo federat et copulat. et fedus gratie in p̄senti et glorie in futuro ab ipso se tenere et ipere rare pbat si suo aduersario dyabolo per peccatū conuigatur (p̄tra illud Judic. ij. Non serietis fedus cū habitatoribus terre huius) tunc fedus qđ inuicē fuerat violatur. et ius qđ habebat in feudo paradisi penitus annullatur. Stabilis igit debet esse ista federatio. qđ ostendit cū dicit. hoc est. q. b. durabilis est et nō deficiet nec cessabit. Un̄. ij. Paral. xvj. Inter me et te fedus est. Sicut em̄ membra inter se et cum capite sunt p̄petuo federe copulata. Sic vere nos et inter nos inuicē et cum capite nostro xp̄o ita debemus firmiter federari. qđ nullo modo debemus. ab hōi federe separari. Quō tñ est p̄tra inultos qui reuera nō seruāt nec deo nec p̄ximo fidelitatem. nec fedus. ita qđ de eis pōt dici illud Esa. xxxij. Terra infeca est ab habitatoribus eius. qđ inq̄t transgressi sunt leges. mutauerūt ius. dissipauerunt fedus sempiternū. Et reuera charissimi inter debet hominem et p̄ximū debet esse fedus sempiternū et firmū. qđ tamē hodie multipliciter rūpit et diuersimode violat. Iuxta illud Iac. vij. Transgressi sunt fedus meū. Un̄ nota qđ quidā fedus dei rūpūt p̄federando se cū carne per luxuriam. Quidā p̄federādo se cū mūdo per auariciā. Quidā p̄federādo se cū demonibus per errorem et idololatriam. Quidā p̄federādo se cū principibus per adulationem et fallaciā. Om̄s isti figurati sunt in filijs israel. qui quous federe p̄petuo se dño coniungissent. ipsi tñ p̄tra formā pacti vices alienigenas acceperūt et eis p̄federati fuerūt. sicut dicit Iac. ix. et. x. Uxores em̄ alienigene sunt p̄dicte dyaboli filie. s. Lururia. Auaricia. Infidelitas. Adulatio. ¶ Quidā igit p̄federant cū luxuria. et istud est fedus nimis fedū. qđ cū inuicē est vix pōt dissolui. Istud em̄ est sicut bitumē asphalti qđ indissolubiler ligat et iungit. ita qđ nec aqua nec igne pōt dissolui. qđ vere luxuria ita fortiter ligat. qđ si quis ipsa ligatus fuerit vel linitus vix aut nunq; se poterit expedire. De isto malo federe loquit scriptura Esa. lvij. Suscepisti inq̄t adulteriū. dilatasti cubile tuum et pepigisti cum eis fedus. ¶ Quidā federant cū auaricia. Auaricia em̄ est filia dyaboli ditissima cū qua p̄certo vident federati om̄es diuites huius mūdi. ita qđ recedere ab ea nunq; possunt. Un̄ ipsi possunt dicere illud predicū Esa. xxxij. Pepigimus fedus cū morte et cū inferno fecimus pactum. Auaricia em̄ et mors et infernus dicit p̄pter insatiabilitatem suā. qđ sicut dicit Prover. xxvij. Infernus et p̄ditio nō implebunt. similiter et oculi hominū insatiabiles. ¶ Quidā insup̄ p̄federant cū demonibus per infidelitatē. Et isti sunt fortilegi heretici. et alij similes qđ cū demonibus habēt secreta pacta et federa. figurati in populo iabes galad. cui rex Amon se p̄federare voluit sub tali tñ pacto federe. vt oculos eorū dextros ei ueret Sicut dicit. ij. Reg. xj. Iabes em̄ interpretat siccitas. galad interpretat testes transmigrantes. quare uere tales heretici qui siccitate in deuotionis arcem. et qui testes falsitatis et testes pacta dei transmigrare et transgrediuntur cum rege amon dyabolo tale fedus in iuste videntur. qđ p̄certo dextro oculum. i. lumen vere et certe fidei eis aufert et sinistrū oculum. i. malam et falsam fidē eis dimittit infert. Judic. vij. filij israel fornicati sunt cum baalim. percusseruntq; cum baal fedus. ¶ Quidā insup̄ federantur cum principibus et magnatibus per adulationem et fallacitatem. adulatores enim nihil aliud querunt nisi per adulationem decipere. vt sic possint se cum talibus federare. Unde Dic. xij. fedus cum assyrijs inijt et oleum in egypto ferebat. Uide illas autoritatē erpositam supra de adulatione Iac. x. ferietis fedus cum mendacio. Et p̄certo qui cum p̄tentibus adulantur. necesse est qđ fedus cum mendacio percutiant et sectentur. Non sic charissimi non confringamus nec irritū faciamus fedus quod habemus cum deo

cum deo per quasque alias confederationes. s; istud
 fedus stabiliter et inuolabiliter confirmemus q; vcre
 sicut dictu est fedus istud debet habere durabilem sta-
 bilitate. Sit em̄ p̄ pacto seruat. hoc est inquit. Ne
 cordaberis federis sempiterni qd pepigi tecu. ¶ Scdo
 dico qd istud fedus debet habere notabilem fidelitate.
 qd ostendit in isto nomine fedus. qd dicit a fidus vel a
 fide. qd vere illi qui sunt per fedus et pactu inuicē p̄fe-
 rati. debent sibi p̄ se esse fidi fideles et securi. Qd tamen
 est p̄tra multos qui reuera q̄q̄ per amicitia. vel per ge-
 nus sint inuicē federati ipsi tamen sibi p̄ se fidelitate
 non seruāt. sed per p̄ditiones et deceptiones fedus suū
 multipliciter interrumpūt et lacerant. De quibus p̄t
 dici illud Roma. s. Ubi apostolus ait de talibus quos
 vocat insipientes. in compositiones. sine affectione. sine fe-
 dere sine misericordia. ¶ Tertio dico. qd istud fedus de-
 bet habere indiuisibilem cōmunitate. qd ostendit cum
 dicit. Inter me et te. Ista em̄ verba inter me et te deno-
 tant quādam mutuam cōmunitatem et equalitatem.
 q; p̄ certo inter federatos debet esse cōmunitas et equa-
 litas. Ita em̄ ligatur. et obligat vnus vt alius. pauper
 sicut diues et conuerso. Quādo em̄ ad fedus amicitie
 venit om̄s equales esse censentur. qn̄ nulla p̄sideratur
 in maiorete. diuersitas. qn̄ in federe charitatis est
 vnitas et cōmunitas. Qd ostenditur in ista p̄positio-
 ne inter. que est p̄positio duos diuersos terminos li-
 gans et ad cōmunitate reducens. Unde de ista cōmuni-
 tate dicit. zacha. vi. Consiliū pacis erit inter illos. et. ij.
 Paralip. xvi. fedus inter me et te est. Inter adamantē et
 ferrū est quedā naturalis p̄federatio seu connectio. ita
 qd adamas ferrū attrahit. et ipsum sibi copulat et iun-
 git. Inter ruthā et ficum videt esse quedā amicitia na-
 turalis. que. s. rutha melius dicit p̄ficere si iuxta ficum
 fuerit seminata. Inter oliuas et malogranata est qdā
 naturalis p̄formitas. q; si vna fuerit iuxta aliam plā-
 tata dicunt sibi inuicē p̄ficere. et altera alteram in suis
 operationibus adiuuare. Sic vere charissimi inter deū
 et hoīem. et vxorē et virū et proximū cū primo debet esse
 quedā p̄federatio seu quedā amicitia spūalis. quā p̄o-
 culdubio vnus tenet alteri. ita qd alteri vte et efficacia
 alterius debet p̄ficere. et perfectionē aliquā exinde re-
 cipere et habere. Ubi p̄ouet. xiiij. Inter iustos morabit
 gratia. Sit igitur iter tales perfecta charitas et cōitas
 vt. s. ille qui est perfectior et potentior. alterū adiuuet et
 supportet. Qn̄ em̄ pauperes sunt situati et plantati iux-
 ta diuitias. ignari iuxta sapientes imperfecti iuxta per-
 fectos. inuenies iuxta pucios. exinde debent p̄ficere. et
 temporaliter atq; spūaliter adiuuari. vt de talibus sic
 adiuuis et ad cōitates melior admittis dicat. illud Sap.
 v. Cōputati sunt inter filios dei et inter sanctos sors il-
 lorum est. Ista etiam possunt dici de p̄federatione dei et
 hominū. Ex quo em̄ fuit inter eos p̄federatio incarnati-
 onis. ferrū rutha et oliua. i. peccator durus vt ferrū p̄
 obstinationē amarus vt rutha per desperationē. debi-
 lis vt oliua. per p̄fectionē fuit ad bonū attractus et
 inclinatus et virtute tante cōitatis bonis operibus fecū-
 datus. De tali igitur federe. et cōi colligatione p̄t dici
 illud iam p̄dictū. h. Paralip. xvj. Inter me et te fedus
 est. Ista enim sunt contra multos. qui vere multi sunt
 bodie qui q̄uis sint inuicem federati. vel per genus vel
 per amicitiam colligati. nullam tamen inter se vident
 habere cōmunitate. q; s. nullus alteri bona sua cōmu-
 nicat aut ipsius adiuuat aut supportat. Istud videmus
 de illis qui sunt eiusdem generis. eiusdem operis. eius-
 dem regionis. eiusdem religionis. eiusdem ecclesie. eius-
 dem patrie. ipsi tamen non habent inter se cōmuni-
 tatem. sed contrarietatem. non pacem sed iram non
 amorem sed rancorem non dilectionem sed dissensionē
 non concordiam sed inuidiam. Sicut enī pluma aequi-
 le et penna columbe nullam habent contrarietatem ex-
 terius. apparentem habent tamen occultam contrari-
 etatem. qua pluma aequile pennam columbe attenuat
 et corrodit. Sic vere charissimi multi sunt q̄uis p̄ma

facie videantur esse similes et conformes amici et fede-
 rati. sepe tamen fit qd in tus habent aliquam occultam
 cōtrarietatem. s. aliquam radicem odij vel inuidie. per
 quā vnus alteri inimicaf. et per quā detrahēdo nocēdo
 inuadendo: publice vel occulte alter ab altero corrod-
 tur et grauatur. Unde de tali inter potest dici illud Lu-
 ce. xxij. facta est dissensio inter eos quis eorum videre
 tur esse maior. Ista tamen dissensio seu contrarietas vt
 communiter habet fieri inter tales ratione bonorum
 temporalium. Canes enim tunc inter se habent brigas
 quando habent aliquod os inuicem corrodere. quilibet
 enim vult ipsum rodere solus. et ideo solent cōtra ali-
 um propugnare. Suerre etiam vt communiter non fi-
 unt inter animalia nisi ratione cibi. vel ratione vxorū
 vt dicit Arist. Sic et charissimi iste dissensiones et lites
 inuidie et controuersie. inter tales solent consurgere ra-
 tione ciborum temporalium. vel ratione vxorū. idest
 p̄bendarum et beneficiorum spiritualium. Ista enim
 solent inter homines. iurgia sulcitare. Iuxta illud Pro-
 uerb. xij. Inter superbos semper sunt iurgia. Qd bene
 figuratum est. Sc̄h. xij. vbi dicitur. qd quia substantia
 Noth et abrahā erat inuicem. non simul habitare pote-
 rant. et ideo facta est rixa inter pastores vnus et pasto-
 res alterius. Quia breuiter istud est verum qd illi quo-
 rum possessio est nimia. scilicet mundi diuites et poten-
 tes. vix possunt pacifice habitare. Non sic charissimi
 non sumus contrarij vel diuersi. sed habemus charita-
 tem et concordiam atq; pariter vnitatem. Inter me et te.
 fratres enim sumus. Igitur dico qd inter nos debet esse
 fedus. vt scilicet alter alterum diligamus. Et alter alte-
 ri fideliter succurramus. Deus enim fedus et fidelē li-
 gam et amicitiam summe videtur diligere. qd patet. qz
 ipse cum genere humano vt visum est fedus legitur fe-
 disse et in archa federis et in tabernaculo federis dicitur
 habitasse. In scriptura enim inuenitur
 Tabernaculum federis.
 Archa federis
 Columen federis
 Verba federis:
 Sanguis federis.
 Tectum federis
 Arcus federis

¶ Tabernaculum federis est ecclesia. Archa federis est
 rego Maria. Columen federis ē sacra scriptura. Verba
 federis sunt diuina eloquia. Sanguis federis sunt xpi
 tormento. Tectum federis est celi patria. Arcus fede-
 ris est xpi persona. Ecce igitur quomodo om̄ia que ad
 deum spectant nomen pacis et federis secum portant.
 ¶ Est igitur tabernaculum federis. i. ecclesia. qd debe-
 mus per fidem sectari. Hume. viij. Accuras se parabis
 de medio filiorum israel vt sint mei. et ingredientur ta-
 bernaculum federis vt seruiant mihi. ¶ Item est ar-
 cha federis. idest beata virgo Maria cui debemus sa-
 mulari. Josue. ij. Ecce archa federis domini. ¶ Itē est
 volumē federis. idest sacra scriptura in qua debemus
 meditari. Exo. xxij. Assumens moyses volumen fede-
 ris domini legit coram omni populo. ¶ Item iuniver-
 ba federis. que sunt dei mandata que debemus opera-
 ri. Deut. xxxij. Hec sunt verba federis que precepit dñs
 moysi. ¶ Itē est sanguis federis qui signat xpi passio-
 nē. quo debemus p̄ passionē aspergi et irrigari. In sco-
 tia em̄ sunt quedā paucē vbi homines fedus inuicem
 sanguinē alter alterius bibunt. et sic p̄federati a p̄ius
 se diligunt. Tale est fedus dei et hominū. Ipse enim bi-
 bit sanguinē nostrū carnem et sanguinem assumendo.
 Nos aut sanguinē suū bibimus ipsum in sacramento
 recipiendo. Exod. xxij. Hic est sanguis federis qd
 dominus pepigit vobiscū. ¶ Item est tectum federis
 qd signat celestem patriam vbi debemus letē gloriari.
 Et de hoc dicitur. Hec. xij. Apparuit gloria domini
 super ierocū federis. ¶ Itē est arcus federis qui signat
 diuinā p̄sonā que p̄o hoibus voluit incarnari. Et de
 hoc dicit. Sc̄h. ij. Arcu michi ponā in nubibus. i. filius in
 bb iij

Fel. Femina.

marie visceribus. Et erit signum federis inter me et terram. Patet igitur quomodo inter deum. et hominem sunt multa federa. et quomodo deus multis modis nobiscum iungit amicitias atque pacta. Inter me inquit et te. Nos etiam econuerso cum ipso pedes iungamus. ut a fide ipsius nunquam per peccatum et heresim recedamus. ij. Paralip. xxx. Placet mihi ut ineamus fedus cum domino etc. Uide de pacto. Sic igitur patet. quod federatio nostra debet habere. Communitatem indiuisibilem fidelitatem indissolubilem. Stabilitatem indeflectibilem seu semper durabilem etc.

Fel. Nota quod fel quod est res amarissima. potest plurima significare. signat enim. Contritionis amarum saporem. Aerationis mundane dolorem. Infectionis peccati liuorem. Damnationis inferni furorem.

Est igitur fel interioris contritionis. fel enim amarum est et tamen utile medicine. quia. scilicet fel auium rapacium valet ad claritatem oculorum. Unde vir contritus et penitens potest dicere de domino. illud. Treno rum. iij. Circumdedit me felle et labore collocauit me in obscuris. Est enim fel exterioris operationis seu tribulationis. Amara enim est tribulatio mundana. sed sana et utilis peccatis et patienter sufferentibus. figura scilicet in felle piscis. quo thobie oculi sunt sanati. Thobie. vj. et. xj. Ideo christus poculum fellis voluit pro nobis sumere. ut nos posset a cecitate culpe et miserie liberare. Psal. Dederunt in escam meam fel. et in siti mea potauerunt me aceto. Item est fel exterioris infectionis scilicet fel peccati. Peccatum enim fel dicitur. eo quod sicut fel est amarum et corporis cutem sedat quando in corpore nimis abundat. Sicut patet in hysterica passione. Sic peccatum amaritudinem remorsus conscientie secum portat cutes conuersationis si abundet maculat et inquinat. Unde dyabolus potest de peccatoribus dicere illud. Hieremie. ix. Ecce ego cibabo populum nicum absinthio et potum dabo eis aquam fellis. Potissime autem peccata que de sui natura sunt amara intelliguntur per fel. sicut est inuidia. iracundia et tristitia. Unde Actuum. viij. In felle amaritudinis et obligatione iniquitatis video te esse. Item est fel posterioris damnationis. scilicet turbationis infernalis. de qua dicitur. xxxij. Uua eorum vna fellis et botrus amarissimus.

Felix. Felicitas. Sicut et beatitudo stat est omnium bonorum aggregatione perfectus. Quamuis autem felicitas quando sumatur pro fortuna seu pro gloria temporalis. sicut illud Seneca. Infelicissimum genus infortunij est aliquando fuisse felicem. Et illud Seneca in epistola. Res est iniqua felicitas. alios in superbiam. alios in luxuriam agitans. Proprie autem loquendo felicitas sumitur pro primo significato. Paucæ vel nullæ sunt auctoritates. Transeo gratia breuitatis. Uide ubi beatitudo. ubi gloria eterna. Et ubi cuius agitur de prosperitate etc.

Femina. Nota quod eius femina sit nomen sexus mollioris. Infirmioris. frigidioris. Callidioris. Ideo spiritualiter loquendo potest in scriptura diuersimode designare. Potest enim significare in bono et in malo. In bono enim potest significare hominem. clementem. misericordem. mollem. pium. viscerosum et benignum. Unde de creatione hominis dicitur. Gene. j. Ad deum ad imaginem suam creauit eum. masculinum et feminam creauit eos. Item potest significare in malo. et sic per feminam intelliguntur viri imperfecti et peccatores sicut foritudine carentes. An dicitur. xxxij. Vir non videt vestem femineam. quasi diceret. femineitas non decet virum. Primo igitur potest femina accipi in bono. et sic potest significare quemlibet virum misericordem. vel quemlibet virum subditum et inferiorem. Et potissime per feminam in scriptura potest intelligi beata virgo et etiam quelibet sancta. Sicut enim femina de natura sua est pulchrior et formosior. mollior. et humidior. et

etiam circa fetum diligentior. et attentior. et naturaliter clementior et benignior. Sic vere beata virgo fuit et spiritualiter et corporaliter pulcherrima. Unde Cant. vj. dicitur. Pulchra es et decora filia hierusalem. fuit etiam. et est per benignitatem mollissima. Unde dicitur mulier quasi mollis aer. An puer. xj. Mulier gratiosa inueniet gloriam. fuit etiam et est circa fetus suos. id est erga peccatores sibi deuotos defendendos scilicet et miserandos diligentissima et ad eis benefaciendum clementissima. figurata in illa femina. que defendendo se et alios ab imbecillis interfecit. Iudic. ix. De quo dicitur ibidem. Quia natus femine deiecerunt eum. Istam igitur feminam. Dei filius concupiuit. Huius femine matrimonialiter concupauit. Infra sinu istius femine per incarnationis gratiam reclinauit. Iuxta illud. Hierem. xxxj. Creauit deus nouum super terram. femina circumdabit virum. De ipsa igitur potest intelligi illud Iudic. v. Pulcherrima femina rum eligis ei. Aduerte igitur. quod ista femina habet. Venustatem gloriosissimam. quia dicitur pulcherrima. Pietatem fluentissimam. quia dicitur femina feminarum. Dignitatem affluentissimam. quia eligitur ei. Ista enim quantum ad exteriora fuit gratissima.

Quantum ad interiora fuit pyssima.

Quantum ad superiora fuit dignissima.

Dico igitur. quod ista habuit gratiosissimam venustatem quia dicitur pulcherrima. Ista enim fuit pulchra facie scilicet pulchrior fide. Pulchra honestate. sed pulchrior sanctitate. Pulchra in apparentia exteriori. sed pulchrior in conscientia interiori. Ista enim est sicut panthera. inter animalia cuius pellis est pulchrior. cuius anhelitus est suauior. cuius animus est liberalior. cuius etiam inodus est familiarior. Et ideo ista bestia ab omnibus preter draconem eligitur et frequentatur. Ad draconem vero fugitur et timetur. Talis proculdubio fuit beata virgo ipsa enim omnium aliarum mulierum fuit pulcherrima. non solum spiritualiter. immo et corporaliter. in tantum quod beatus dyonysius (cui paulus apostolus ipsam ostendit) fertur dixisse ista verba. Nisi inquit fide illuminatus essem. alium deum non crederem preter istam. Unde de ipsa potest dici illud. Cant. iij. Tota pulchra es amica mea et macula non est in te. Anhelitum etiam id est vocem habuit suauem et dulcem omnibus dulciter respondendo et nullipure loquendo. Cant. iij. Sicut vitia coccinea labia tua eloquium tuum dulce. Ista enim habet animum liberalissimum. nulli enim vne gat benefacere omnibus parata est subuenire. Ista enim est fons patens domui iacob zachar. xij. Et ideo breuiter istam debent omnes per deuotionem et orationem frequentare. diligere et honorare cum parata sit omnes benigniter adiuuare. A facie enim istius dyaboli dyabolus timet et turbatur. et in eius presentia apparere non audens. tota virtus eius virute virginis enervatur. Ideo de eius pulchritudine dicitur. Cant. j. Pulchra ut luna. electa ut sol. terribilis ut castrorum acies ordinata. Ista est. Pulchra ut luna. propter candidissimam castitem. Electa ut sol propter scientissimam charitatem. Terribilis. scilicet dyaboli dyabolo propter excellentissimam potestatem. Ordinata propter rationalissimam voluntatem. Ista enim fuit pulchra respectu sui. Electa respectu dei. Terribilis respectu dyaboli. Ordinata respectu proximi. Pulcherrima igitur. Ideo breuiter recurrere potest ad eam qui libet deuotus. et dicere illud Cant. vj. Nam pulcherrimi sunt gressus tui. in calciamentis filia principis. Ostende mihi faciem tuam. sonet vox tua in auribus meis. vox enim tua dulcis est facies tua decora. dico igitur quod ista quantum ad exteriora fuit gratissima. et in hoc potest dici femina. Quia scilicet femine habet et ceter facies magis gratas. et pulchras quam viri. id est potest sibi dici illud Cant. v. Qualis est dilectus tuus o pulcherrima inter mulieres. Insuper dico. quod ista potest dici femina. quod quantum ad interiora fuit pyssima quod consistit cum dyaboli. femina enim de sui natura est valde mollis et humida. Et ideo propter abundantiam humorum facilius solet

lachrymari

immundicie femozales. i. opa luxurie cito p infamiam diuulgant vixq; diu possunt latere. immo facili reuelant. qd satis ad pscns figurari pt in statua nabuchodonosor. de qua dicit Dan. ij. Qd femora eius erat ex ere qd. s. est metallu valde clamorosus. In quo nota q clamoꝝ et sonus infamie. femora carnalitatũ et luxurie comitat. Et bicuiter luxuriosus dicit. Hume. v. Putrescere faciat femur tuũ. et tumens venter tuus dirupat.

B Nota q; si vis q; antiqui patriarche qñ aliq; iuramento obligare volebat. ipm sup femur suũ iurare faciebāt. sicut patet. Gen. xlvij. vbi iacob dixit Joseph. Pone manũ tuã sup femur tuũ et iura mihi q; nõ sepelias me in egypto. Hec aut; pro tanto faciebant. q; xpm de suo femine et de suis femoribus corporaliter propagari sciebant. et sic in p;uenturo ipsos iurare intēdebant. Nota etiã q; per femur qd est carneũ xpi caro seu humanitas intelligit. Et ideo Apoc. xij. dicit q; in fenore et vestimento dei erat scriptũ. rex regũ et dñs dñantiũ ad honorandũ q; ipse christus etiam in quantum homo rex et dñs regum erat.

A **Fenus.** Nota q; fenus in malo significato sumitur p;ovsura. Deut. xxij. Ad fenestris fratri tuo. Quandoq; sumitur pro elemosina. q; scy sicut in fenore amplius reportat q; datur. sic in elemosina modicus datur et celi gloria retribuitur. Ideo bene dicitur Prover. xix. feneratur domino qui miseretur pauperis. Quandoq; pro contributione mutua Unde Luce vj. Peccatores peccatoribus. fenerantur vt recipiant equaliter etc. omitto. Vide de vsura. vel vide de svis Aduericium.

A **Fenestra.** Nota q; fenestra est illa domus par; nica per quam domus illuminatur non recipit. et per qua; ille qui anterius est exterius respicit et per quam quis intrat et exit. Igitur dico q; est fenestra numinis

Prima. s. numinis fuit humana natura p; quas fenestra luminis humana natura p; quas fenestra dominis. deus mundũ intravit. Secũda s; luminis est diuina scriptura per qua; fides mundũ illustrat. Tertia est multiplex structura q; facta hois temperat. Fenestra numinis est purissima. et ista est beata virgo vel etiam humanitas ipsius xpi. q; non per ostium sed per fenestrã que est via extra ordinaria et inconfecta. ingressus est dei filius in mundũ. i. per virginẽ gloriosã. q; ingressus valde exorbitat; ut a coi; alioq; regula. Unde de Salomone dicitur. ij. Reg. vi. q; ipse fecit in templo fenestras obliquas. Et Ezech. xl. dicitur. Qd super ostia erant fenestre clauie. Quia p; certo ipsa virgo et ipsa xpi humanitas. fenestre sunt oblique et clauie. Clauie dico per virginitatem. Oblique per extraordinariã et nature contrariã qualitatem. Fenestra luminis est clarissima. Ista est em fenestra sacre scripture p; quam lux dei in ecclesia subintravit: Ista est etiã fenestra p; qua; homo videt et p; siderat qd est extra. Exinde em videt paradysum. iudiciũ et infernũ. bonos et malos. et quicqd ad fidem p;tinet et ad mores. Unde de doctoribus et de p;templatiuis dicitur Esa xl. Qui sunt isti qui vt nubes volat; et quasi columbe ad fenestras suas. Et Prover. vij. dicebat Salomon. De fenestra domus mee per cancellos prospexi. Fenestra hominũ est latissima. Homo em multas h; fenestras que oēs ita sunt late et magne q; per istas homo oia comprehendit. Et sic nota q; homo h; fenestram ad ingrediendum.

fenestram ad recipiendum.
fenestram ad prospiciendum.
fenestram ad egrediendum.
B fenestra ad ingrediendũ est natiuitas corporalis. Per natiuitates em intrat homo in mundũ. iij. Reg. xij. Aper fenestram orientã. fenestra etiã ad ingrediendũ spũaliter est penitentia siue fides. Per has em fenestras intrat homo in ecciam militantẽ et finaliter in ecclesia triumphantẽ. et p;ntas erit peccatũ seu mudi p; ricultũ et iactantia. Unde ap; dicebat. ij. Cor. xj. Per se

nestram dimissus sum in spota. et sic euasi man; eius in noie dñi. Aduerte em q; ista fenestra penitẽtie semg; habere verecũdiam et ruborẽ. Et inde est q; sicut dicitur Josue. ij. Domus in cuius fenestra funiculus p;ndebat cocineus a destructione est saluata. Fenestra ad recipiendũ est sensualitas Quinq; em sensus quin; fenestre sunt p; quas contra mentem recipimus oia bona et mala. Ezech. xl. Erant em in vestibulis fenestre. Iste em sunt fenestre que debent esse clauie. et que semg; debent esse p; diligentia custodite. Per istas em p;icit dyabolus sagittas ad animã per tentationẽ occidendam. Hiere. ix. Adors ascendit per fenestras nostras. ingressa est domos nostras. Per istas etiã in fenestras multa vana inaniter respicimus: ppter que deũ offendimus et turbamus Eccli. xxj. Stult; a fenestra respicit in domũ. De Nicol; etiã legitur. ij. Reg. vj. Qd ipsa per fenestram vidit Dauid saltantem et contempsit eũ. Vana etiã leticia que in fenestris oris et oculorum apparet dicitur Sopho. ij. Ad vos cantantibus in fenestra coruus in supliminari. Fenestra ad prospiciendũ est ronalitas. i. intellectus vel voluntas Cant. ij. En ipse dilectus stat post parietẽ nostrũ respiciens p; fenestras p;spiciens per cancellos. Fenestra ad egrediendũ est mortis necessitas. Adors em est que dam fenestra strictissima intantũ q; qui per eã de mũdo egredit. nihil secũ portare p;mittit. immo nud; necesse est vt emittatur Jobel. ij. Per fenestras cadent et non demolient. s. q; tuz ad animã. Et hec sufficiant de fenestris: Vide de ostio et de foramine. et de similibus.

Fenum. Cũ fenũ sit herba que p; pabulo ignis vel pastura animaliu colligit et siccat. que. s. eodẽ anno quo nascit ex terra euellitur et cum ardorem solis sustinere non possit. virore et humore facilliter spoliatur. videtur q; per fenum possunt illa oia denotari. que facile solent deficere vel euelli. Omne em quod habet essentiam defectibilem atq; raram per fenum intelligitur quod scilicet in suo esse non durat. s; cõtinuo dissipat. Sic igit dicã q; per fenũ intelligitur Abundi prosperitas que cito pallefcit. Carnis formositas que cito marcescit. Vitæ labilitas que statim arefcit. Malorum prauitas que cito sordescit. Virtutum puritas que cito virescit. Doctrinẽ sanitas que nunq; putrescit. Pauperum mytilitas que dolens stupefcit. Culparum raritas que cito euanescit.

B Igitur dico q; per fenũ intelligitur facile pallefcẽs mundi p;peritas. Ista est cibus iumentoz. i. hoim rudiu mudoz. pã. Producent fenũ iumentis: et herbas feruituri hoim. Ista est etiã que paru solet durare: q; etsi cito solet crescere: cito tñ solet deficere Esa. xl. Omnis gloria eius quasi flos feni. Et Jaco. s. Exorus est sol cũ ardore suo et arefcit feni: et flos eius decidit. Ardor em aduersitatis facilliter deficcet fenũ. et flos; prosperitatis. Item per fenus intelligitur facile marcescens carnis formositas Esa. xl. Omnis caro fenus. Et ibides. Vere fenum est populus. Caro em defectibilis est: vana pulcritudo ipsius subito per antiquitatem vel mortem est p;trãsibilis et caduca Eccli. xij. Omnis caro sicut fenum veterasce. Esa. xl. Exiccatum est fenũ et cecidit flos: et decore vultus eius deperijt. Item per fenum intelligitur facile decrescens vitæ labilitas. Vita em humana ad modum feni cito deficit. et si hodie est cras p;ijt Mat. vj. fenum agri quod hodie est cras in clibanum mittitur. Item per fenum intelligitur facile sordescens culpe malignitas. seu maloz prauitas. Ipsi em peccatores fenum dicuntur. Et hoc q; parum in virore sue p;peritatis durabunt. immo per mortẽ siccabunt. et a iumentis. i. a demonibus deuorabuntur. et inferni incẽdijs cremabunt et ericcabuntur. Ericcabunt dico. Cũ. iij. Reg. xij. facti sũt sicut feni agri: virens herba tectoroz que arefacta est anteq; veniat ad maturatẽ. pã. siant sicut feni tectoroz quod p;uicq;

pius succellatur exaruit. Denotabunt etiā. Unde de dyabolo dicitur Job. xl. Quod sensu quasi comedit Cremabuntur insuper et comburentur. Apoc. viij. Omne sensu viride combustū est. Item per sensū intelligitur iugiter virescēs virtutū puritas. Ipsi enim viri in se sunt sicut prata virentia. vbi sensū. id est virtutū generies nascit. qua iumentis. i. simplices p bona opera nutriuntur. Prover. xxvij. Aperta sunt prata: apparuerunt herbevirentes: et collecta sunt fena de montibus. Ipsi enim viri virtuosus per sensū intelligunt: qui semper virescentes et flondi esse noscunt. ps. Percussus sum vifensū et aruit cor meū. Item per sensū intelligit nequaquam putrescens seu corpefcens doctrine sanitas. Ipsa enim simplex doctrina sacre scripture per sensū intelligit. In qua iumenta. i. simplices impingunt. Un̄ Mar. xij. Et Marci. vi. dicit Quod iesus pcepit turbis discubere sup sensū. Istud est sensū quod mōtes. i. contemplatiui doctorēs: pphete et apostoli pduxerunt et nutrierunt. ps. Producit in montibus fenus et herbā feruituti hoīm. Aduerte tñ quod mali montes pducunt malū sensū. i. mali doctorēs et heretici malā scientiam et corruptā. Dicit em̄ Plinius lib. vi. ca. vj. Quod in ponto fluvius est astates. in cuius pratis eque. que ibi nutriunt vel que feno ipso pascunt lac nigrū proferre noscuntur. Tales enim corrupti doctorēs seu talia mala prata: quos scz fluvius corrupte scientie rigauit. sensū male doctrine proferūt. et ideo qui talū feno pascunt: lac nigrū. i. opera mala producant. ps. In similitudinem vituli comedentis sensū. Item per fenum intelligitur facile gemitens pauperum vilitas. sensū enim quod est herba tenuis et minuta: modici precij vel momēti: que ab animalibus depascit et etiā coculcat. Sic pauperes a tyrānis per crudelitates et rapinas conculcant et depascuntur. Zach. xij. Ponam duces iuda quasi facie ignis in feno. Et tamen Apoc. ix. dicitur. Quod malis locustis pceptum est ne lederent sensū terre: quia. s. pauperes nunquā debēt ledi a principibus et tyrānis. qui tñ p trarū faciūt: quē etiā de locusta et bruco dicit in ps: Quod comedit omne sensū in terra ipsorū: et comedit oēm fructum terre eorū. Item per fenus intelligitur cito cuanescēs culpa raritas. i. ipsa peccata venialia que leuia sunt. et facile igne purgatorij seu penitentie consumptibilia sicut fenum. De quo. j. Cor. iij. Si quis superedificauerit aurum: argentum et lapides preciosos. lignū. fenum. stipulam. vniuscuiusq; opus manifestum erit. Per lignū enim sensū et stipulam intelligunt venialia que facile consumunt. Sufficit de feno etc.

Fera. Cum fere sint illa animalia que per silvas et deserta locavagantur nulliq; iugo discipline subducunt. humanis viribus nullatenus submituntur ab hoīm consortio segregantur. et inter se solitarie commorantur. notare possum moraliter quod in scriptura reperitur fera

Terribilis animas iugulans.

Damnabilis pauperes tribulans.

Laudabilis mundo crudans.

Est dico fera terribilis et perniciosa. Et ista est dyabulus fere enim naturaliter sunt crudeles. et bestiarum innocentium inimici. Sicut patet de leonibus et pardis et similibus. Sic demones crudeles sunt hominum inimici. Unde Sen. xxvij. fera pessima deuorauit filium meum ioseph. Et est etiam fera damnabilis et perniciosa. Et sic per feram intelligitur tyrannus et quilibet impius quia impius et tyrannus a societate hominū. id est dei et sanctorū: bonarumq; et rationalium personarum alienus animalium simplicium. ad est pauperum est inimicus. et sanguinis eorum. id est eorum temporalis substantia sitibundus. Unde in figura talium de nabuchodonosor dicitur Dan. iij. Cū feris sit pars eius in herba terre. cor eius ab humano commutetur. et cor fere deit ei. Sequitur. Et cum feris sit pabulum eius. Iste enim fere a ferocitate dicitur: quia contra pauperes et innocentes velociter de-

bachantur. Unde de hysmael dictum est Genes. xvj. Ibi erit ferus homo manus eius contra oēs. Est insuper fera laudabilis atq; virtuosa. Et sic per feras intelliguntur homines heremite et homines solitarie vite qui societatem hominum fugientes: siluas et hermos frequentant. et sic a mundi pompis et vitijs se abdicant. vt libentius deuoceant. De talibus dicit dominus illud ps. Adde sunt omnes fere siluarum: iumenta in montibus et boues. mea sunt omnia volatilia celi etc. Unde etiam de illis sanctis hominibus a crudelitate tyrannorum et idololatric periculo fugientibus dicitur. y. Machabeorum. v. Quod inter feras vitam agebant etc.

Fermentum. Nota quod fermentum dicitur a feruco ferues. facit enim pastam eleuari. intumescere et feruere. Modicū enim fermentum in magna farine massa positum ipsam solet ab ipsa naturali et azimali puritate quam primitus habebat corumpere. et in aliam conditionem conuertere et inutare. Potest igitur in bono et in malo significare. Sic dicam quod fermentum significat

Charitatis feruorem.

Malicie luorem.

Iracundie furorem.

Luxurie fetorem.

Hypocrisis pallorem.

Fallacie errorem.

Ista enim omnia fermento comparantur. vel quia feruere faciunt suo modo: vel corumpere comprobantur.

Est igitur fermentum charitatis et amicitie. Istud est enim quod mentem facit feruere et homines desiderijs estuare. Panis enim fermentatus sanior est vt cōmuniter quod azimus. Et inde est quod mulier euangelica commendatur. quia fermentum in tribus satis farine posuisse predicatur sicut dicitur Luce. xij. In hostia etiam pacificorum panes fermentati offerri iubebantur. sicut patet Leuit. vij. Panes etiam duo fermentati pro primitijs domino iuebantur offerri. et cum eis septem agni anniculi: et vnus vitulus cerynus aries immolari. Sicut dicitur Leuit. xxij. In quo notatur quod mulier euangelica. id est ecclesia vel anima: cū tribus satis farine. id est cum fide trinitatis: miscere debet fermentum intime charitatis nec enim hostia pacificorum. id est pax et concordia celebratur nec deo debite primitie offeruntur: nisi fermentum charitatis adhibeatur. et sibi septem agni. id est septem dona spiritus sancti: cum vitulo spiritualis leticie et ariete fortitudinis et audacie adiungantur Amos. iij. Offerre manes victimas vestras: tribus diebus decimas vestras et sacrificatōe de fermentato. Istud est igitur fermentū charitatis et amicitie. Insuper dico quod inuenitur fermentū malicie et inuidie. Quando enim fermentū malicie et inuidie cor exagitat: ipsum. pro certo feruere facit et inflammat. et omnē in eo puritatē corrupens ipsum in alienam naturā mutat. Idē etiam dicitur de fermento: iracundie. luxurie. hypocrisis et heresis seu false doctrine. Scriptum est em̄. j. Cor. v. Quod modicū fermentū totiā massam corrūpit. Et ideo ibidem dicit. Expurgate vetus fermentū vt sitis noua cōspersio sicut estis azimi. Itaq; epulemur nō in fermento malicie et nequicie: sed in azimis sinceritatis veritatis. Quod vñ figurat Leuit. ij. vbi p̄cipit sic. Dis inquit oblatio quod offert dño absq; fermento fiet. nec quod fermentū aut melis adolebit in sacrificio. et ideo in omni bono ope quod deo offerimus seu quod p deo facimus: a fermento male intentionis: seu malicie: nequicie: inuidie: heresisq; hypocrisis et fallacie: necnon a melle adulatricis blandicie abstinere debemus. Luc. xij. Attendite a fermento pharisaeorū quod est hypocrisis. Un̄ Leuit. vj. Comedet aarō cū filiis suis absq; fermento. Et dicit. vj. dicitur. Quieuit paululū ciuitas a cōmitione fermenti. Et Math. xvj. dicit. Cauete a fermento pharisaeorū et saduceorū. Exponit dominus ibidē. A fermento. i. a mala doctrina.

Ferre.

Ferrum.

Sic igitur patet quod fermentum in bono sumit et in malo et.

Ferre. Cū istud verbum ferre multifarie exponat. videtur quod ipsum simpliciter omnia illa significet que sua composita significant. Et sic patet quod sumit per portare seu per deferre. Gen. vii. Archa ferebat super aquas. Et Job. ij. Haurite nunc et ferite arcum in dirigitur. Item sumit per dare seu per ferre. ps. Dominus opem ferat illi super lectum doloris eius. Item sumit per sufficere seu sufficere. Jac. v. Ecce agricola expectat fructum preciosum terre patienter ferens donec accipiat. Item accipit per dicere seu referre et fert per dicitur. De ster. xij. Apud nullum feruntur interpretum. Et Judi. xix. ferre iniam et in corde decernite. Item accipit per producere seu proferre vel etiam per advertere seu per asferre Jo. xv. Omne palmitem in me non ferentem fructum: tollit eum. et omnem qui fert fructum purgabit eum fructum plus afferat. Item sumit per tollere seu per auferre. Thob. j. Iussit eum occidi et tulit omnem substantiam eius. Item sumit per plangere seu per differre. Prover. xxvij. Impetum concitatum spiritus non poterit ferre. i. differre. Et Sap. xij. dicitur. Molestie ferebat in quibus patienter indignabatur. Item sumit per immittere seu per inferre. iij. Reg. xxij. Tulit populus terre toachaz constituerunt eum in regem. Item sumit per circumagere seu per proferre. Et sic dicitur Gen. j. Quod spiritus domini ferebatur super aquas. Item sumitur per auferre seu per extrahere. Et sic de naufragantibus dicitur Actuum xxvij. Quod alios iussit natando euadere. alios autem in tabulis ferebant. Igitur cum longum dicitur dicere de ferre similia ista signata: hoc solum notabo. quod in scriptura inuenitur loquendo spiritualiter ferre de: ferre iustitiam et ferre ipsum. Primum igitur dico quod ferre spectat ad deum. et sic dico quod deus habet unum ferre quod est potentia. Item per potentiam ipse unum ferre quod est patientia. fecit omnia. Esa. xlvj. Unum ferre quod est amicitia. Ego feci et ego seram et ego portabo et saluabo. Per patientiam hic fert immania: quia ipse tulit pro nobis tormenta. Esa. liij. Uere lan guores nostros ipse tulit: et dolores nostros ipse portauit. Et etiam continue ipse suffert et tolerat humana delicta. Per amicitiam hic fert utilia: quia scilicet ipse fert proferat et offert nobis multa proficua atque bona. scilicet gratiam in presenti: et gloriam in futuro. psal. Dominus opem ferat illi et. Istud est igitur unum ferre diuinus. Dilata sibi de patientia seu de potentia dei.

Secundo dico quod est unum ferre quod spectat ad iustum. Et sic notare potes quod homo fert quantum ad deum onus humilis subjugationis. Ad mundum ictus flebilis tribulationis. Ad seipsum fructum inutilis operationis. Ad primum opem fertilis consolationis.

ferre dico de humiliter dei onera. Esa. liij. Mundabitur mihi qui uasa domini fertis et. Quicquid enim nobis insugit deus: humiliter ferre debemus dicentes illud iij. Reg. xviij. Peccavi: recede a me: et omne quod imposueris mihi feram. Item ferre de homo patienter seu stabiliter mundi uerba. Debet esse homo sicut ille aque de quibus narrat Seneca de naturalibus questionibus que cuncta graua ferre possunt. sicut est ille lacus perfidus arecus. sic homo ferre debet omnia graua patienter. Unde Seneca in proverb. Abenter feras quod necesse est. Item ferre debet homo ferti inter bona opera. scilicet quantum ad se Job. xv. Qui manet in me et ego in eo hic fert fructum multum. Item ferre debet homo utiliter grata munera. scilicet quantum ad proximum. Dan. iij. Abachuc seruus dei fer prandium in babilonem danicli qui est in lacu leonum. Et j. Machab. viij. dicitur. Si insisterit bellum romanis: auxilium fert gens iudeorum prout tempus commiserit. Sic igitur patet quod est unum ferre quod spectat ad iustum. Potes sibi dilatare quomodo diuersa arbores diuersos et varios fructus ferunt. id est diuersa bona opera et virtutes.

Tertio dico quod est unum ferre quod spectat ad impium. Et istud sunt mala opera. Sunt enim aliquae arbores que fructum ueniosum ferunt psal. ferant confectum confusionem suam qui dicunt mihi euge.

Mali enim ferunt fructus ad dyabolum pabulanum et recreandum Job. xl. Hinc montes herbas ferant et. Vide de portare. et sustinere ubi magis plene inuenies. et infra de tollere.

Ferire. Vide de Percutere.

Ferrum. Nota quod per ferrum generaliter intelligitur duricia. Et ideo quia duricia moralis multiplex est. Hinc est quod per ferrum designatur quedam.

Duricia virtuosa.	Duricia virtuosa.
Duricia vitiosa.	est infirmitas duritatis. De qua Deuter. xxxij. ferrum
Duricia dolorosa.	et es calcamentum eius. Duricia vitiosa est immutabilis obstinationis De qua. iij. Reg. xxij. fecit sibi sedebas cornua ferrea. Duricia dolorosa est acerbitas tribulationis. De qua dicitur in psal. Tinctos in medietate et ferro. Dico igitur quod est ferrum.

Stabilitatis. Primum ferrum debemus habere.

Maliginitatis. Sed secundum debemus cauere. Tertium debemus horere.

Penalitatatis. Primo igitur est quoddam ferrum firmitatis: constantie et stabilitatis: quia sicut ferrum trahitur ab adamante propter quandam similitudinem quam habent ad inuicem. Si uere uirtutes fortes et constantes qui non facile corumpuntur: nec ad peccatum inclinantur. ab adamante id est a christo tanquam sibi in hoc casu consimiles attrahuntur et imitantur. et ad celum et celestia finaliter deducuntur. Unde Job. xxvij. ferrum de terra tollitur. Tali enim ferro. scilicet fortitudine uirtute debemus esse armati contra mundi tribulationes: ne facile ab eis superemur. ij. Reg. xxij. Armabitur ferro: et ligno et lancea: ut sicque uolubet tali dicatur illud Hiere. j. Dedit te in ciuitatem inuitam: et in colunam ferream: et murum cneuin: et debellabunt aduersum te et non preualebunt. Istud est igitur ferrum stabilitatis quod debemus habere.

Secundo dico quod est aliud ferrum quod debemus cauere. Et istud est ferrum. i. obstinationis duricia interioris. et crudelitas seu duricia exterioris. Elephas enim habens ferrum in corpore bibit oleum et sanatur. Ceruus etiam si ferrum in corpore habuerit: herbam que dicitur dyptannus quirit et ipsum comedens ferrum expellit et piculum euadit. Sic uere charissimi. si ferrum dure desperationis vel dure obstinationis vel crudelitatis in corde habemus: pro deo recurrere debemus ad dyptannum. id est ad uerba sacre scripture: et uidere quid tibi contineatur. Eccli. iij. Cor durum male habebit in nouissimo. Hibe etiam tibi in corpora oleum diuine misericordie: vel etiam pietatis humane. Et sic proculdubio istud ferrum istam duriciam superabit: et te a mortis eterne periculo liberabit. Dyptannus enim sacre scripture remollit ferrum obstinationis. Oleum diuine misericordie liberat a ferro desperationis. Oleum pietatis et elemosyne liberat a duricia crudelitatis et inflammationis. Esaie. xlv. portas creas conteram et uictes ferreos confringam. Possum igitur notare quod istud ferrum. ista duricies: et temperatur. et mollitur aliquando per scripture meditationem: aliquando per diuine misericordie considerationem. Sicut de istis duobus posita sunt exempla etiam de ceruo et elephate. Item per pruritionem liquefactionem. Per penitentiam frictionem. et per mortis meditationem. Sicut enim lima seu sabulum ferrum fricando corrodit et ipsa limat et polit. Sic et charissimi. quis homo sit durus: ferreus et etiam obstinatus. si cum igne pruritionis calefacat et resoluat. si arena. i. mortis meditatione fricetur: si et lima id est in fernalis pene corrosione per considerationem uigilant vel lima etiam temporalis tribulationis acriter corrodat. scilicet per fit ut qui erat rubiginosus: efficiat clarus. Qui erat durus et obstinatus: efficiat mollis tractabilis et benignus. Qui erat malus efficiat bonus. Sicut enim dicit Job. xxvij. ferrum de terra tollit. et auro locus est in quo conflatur lapis solutus.

lapis solutus calore in es vertitur. Sed videmus hodie q̄ multi sunt ita duri et obstinati: q̄ nullo mō possunt ad bonum conuerti. Quidam enim sunt duri et ferri per inuercundiam et obstinationem. Quidā per crudelitatem: rapinam et exactionem. Quidam v̄o per malam consuetudinem et induratam contradictionē. De obstinatis dicitur Esai. xvij. Scio enim quia durus es tu: et neruus tuus ferreus: ceruix tua et frons tua erca. Peccator enim potest dici ferreus propter tria. scilicet propter duriciam obstinationis, frigiditatem in deuotione. Ponderositatem sue onerosē conditionis. Sicut enim dicitur Eccl. xij. Arenam et salem et massam ferri facilius est portare q̄ vñ stultum. De crudelibus etiam dicitur q̄ ipsi sunt similes illi crudeli bestie. De qua dicit Dan. viij. Qd̄ habebat dentes et yngues ferreos. et deuorabat et comminabat et reliqua pedibus conculcabat. De induratis etiam propter malam consuetudinem possumus dicere. q̄ ipsi sunt sicut statua nabuchodonosor: cuius tybie erant ferree et pedum quedam pars lapis tamen dicitur de monte cecidisse qui totam statuā dicitur confregisse. sicut dicitur Dan. ij. Quia vere charissimi qui habent pedes. i. finem vite ferreos. i. per malam consuetudinē induratos. subito dum non aduertunt venit de monte: idest a deo lapis occulte sententie dei: que ipsos per mortem destruit et confundit. quia sicut dicitur in ps̄. Dominus contriuit portas ercas. et vectes ferreos confregit. Istud est igitur ferrum quod debemus cauere.

C Tertio dico q̄ est aliud ferrum quod debemus timere. Et ista est duricia pene tam temporalis q̄ eterne. Sicut enim bubalus qui nullo modo domari potest quando capitur. circulo ferreo in naso immisso circumducitur per violentiam et tenetur. Sicut etiam latro ferreis vinculis ne euadat ligatur. homicida etiam ferro percutitur et necatur. Sic vere mundi peccatores qui reuera indomabiles: fures: homicide: possunt dici eo q̄ dei legibus non subiiciuntur. et q̄ animam suam propriam per peccatum interficientes deo furantur quando per mortem capiuntur: circulo et cathena ferrea. idest duricia mortis eterne inuoluuntur et violenter aggrauantur. Eccl. xxij. Iugum eius iugum ferreum. Et in ps̄. dicitur reges eorum in compedibus et nobiles eorum in manicis ferreis. Aduerte tamen q̄ per ferrum quādoq̄ intelligitur pena temporalis seu rigor iusticie. qui proculdubio quādoq̄ necessarius est: quia sicut de psitaco dicitur q̄ caput habet ita durum q̄ ad hoc q̄ loqui doceat est necesse vt caput eius virga ferrea percutiatur. Sic vere multi sunt ita duri et ita obstinati q̄ ad nullum bonum possunt instrui vel doceri. nisi virga ferrea. idest dura rigoris et iusticie vinculo mediante. ps̄. Reges eos in virga ferrea et. Patet igitur q̄ triplex est ferrea duricia. videlicet Turbosa. Aniosa et dolorosa. Vnde supra de Afferre. vbi inuenies auctoritatem diuisam. Et supra de Ere et.

Fertilitas. Cum multiplex sit fertilitas. s. meritorum seu premiorum. terreno: rum. vitiouum. tormentorum. plurima possemus dicere: sed deficiūt auctoritates vocales. Vnde igitur de fructificare. de veritate. plenitudine et replete.

Feruo. feruere. feruo idem est q̄ excessus caloz. Vnde et olla feruere dicitur que mediāte caloz: cōpellitur: ebullire. Ergo ita in bono q̄ in malo dico. q̄ in scriptura regit. feruo: virtuosus qui est charitas et deuotio. feruo: vitiosus: qui est cupiditas et affectio. feruo: dolorosus: qui est aduersitas et afflictio. Primo dico q̄ feruet iustus per charitatem et deuotionem: q̄. s. sicut fontes virtutis sui calores innati feruere et bullire non cessant. Sic iusti qui perfecta desiderant semper ad deum et ad bona eterna feruent. ebullunt et ambelant. Sicut de Apollo dicitur Act. xvij. Qd̄ feruens spū loquebatur que iclu sunt. Et aduerte q̄ sicut olla feruens spuma purgatur. aqua pauperatur.

ta. et a muscis infidentibus liberatur. Sic dico q̄ homo bono spiritu feruens: spumam vitiouum emittit. aquam voluptatis dimittit. muscas malaz cogitationū non admittit. Bene ergo psulit ap̄ls Ro. xij. dicēs. Spū feruentes: dño seruientes. feruet ergo iustus per charitatem et deuotiones. **C** Secūdo dico q̄ feruet impius per cupiditatem et malā affectionē. Adustu enim q̄ diu impurū est semp feruet. cū vero depuratū fuerit tunc quiescit. Sic homo peccator: et impurus semp per mala desideria fremit et feruet. Si vero purus fuerit: tūc per animi tranquillitatē in deo quiescit. Esa. lviij. Cor impij quasi mare feruens. quod quiescere non valet. feruet em̄ impius per auariciā. per supbiā. per iracundiā. per luxuriā. et per superbiā: spumāq̄ maloz: verbozum fluiū maloz desideriozum contra dei voluntatem emittit. De auaricia enim dicitur Job. xij. Qd̄ leuiathan quod interpretat. additamentū. idest auaricia que semp studet diuitias addere feruere faciet quasi ollā pfundū maris. idest cor auari. De superbia dicit Prover. xij. Stulticia hominis supplantat gressus eius: et contra deū feruet animo suo. De iracūdiā vero seu de iracundo dicit Job. xij. Qd̄ de naribus eius procedit fumus sicut olle succense atq̄ feruentis. Crudeles enim et iracundi figurantur in illo mari. de quo dicit Jone. ij. Qd̄ stetit mare cū feruo: cū Jonam absorbuisset: q̄. i. feruo: furoris talij non quiescit: donec absorbent et destruant innocentem. De luxuria v̄o siue de luxurioso potest exponi illud quod de equo qd̄ animal luxuriosum est dicitur Job. xxxij. feruens et fremens sorbet terrā. nec reputat tube psonare clāgorē. ad istam em̄ eq̄ et luxuriosi ad actus vnceros sunt feruēs. sonosq̄ tube. i. diuine scripture seu p̄dicatio: nis: v̄ba modicū reputātes. P̄ter igit q̄ feruet impius per malā affectionē. **C** Tertio dico q̄ feruet mūdus et etiā infernus per dolorē et tribulationē. Dis em̄ feruo: afflictiu⁹ est. **C** Sumptiu⁹. feruo: igit mundane tribulationis est vtilis. feruo: eterne damnationis est flebilis: Arbores ei medicinales sicut est palma: pipere: cy namomū in locis feruentib⁹ solēt crescere: q̄. s. boni et medicinales viri in feruore mūdi tribulamū solēt. p̄ficere valere. Gen. xvij. Apparuit dñs abize scdenti ad ostiū tabernaculi sui in ipso feruore diei. Diacones etiā et fere crudes i locis feruidis. In ethyopia habitare dicunt. q̄. s. impij et dñati in ipso feruore inferni p̄petuo cōmorant. Vñ de dñatis dicit illud Amos iij. Acuabūt vos in contis et reliquias vestras in ollis feruētib⁹. De quolibet v̄o beato dicit Eccl. xij. P̄terges sub tegmine illi⁹. s. dei a feruore: et in glia req̄scescit. **C** Si siuis alio mō diceret: dicit q̄ feruere idē est q̄ bullire. feruo: em̄ nihil aliud ē q̄ excellēs caloz et ardor. Est aut̄ dñs inter ardere et feruere: q̄ ardere est in materia sicca. feruere v̄o in materia liq̄da. feruo: igit spūaliter loquēdo nihil aliud est q̄ mor⁹ cordis et eleuatio: et qd̄ desideriozum ebullitio. que quādoq̄ mala dicitur: et quādoq̄ bona. **C** Nota igitur. Qd̄ est feruo: Deuotio: et amicitia. feruo: amoris Turbatio: et iracūdie. Est igit feruo: furoris Uexatio: et angustie. feruo: doloris **C** Est dico feruo: amoris. et iste est quando quis per deuotionem et dilectionem est totus feruidus et accensus. Caloz enim facit aquam feruere et superius eleuari. Sic caloz charitatis et amoris facit quem per bona desideria feruidum. et sursum ad deū per deuotionem et contemplationem erectū. Vnde Ro. xij. Spiritu feruentes: dño seruētēs. Elytropa est lapis preciosus qui ad radios solis positus in aqua facit aquam feruere et ebullire. Sic vere charitas v̄na cū radio diuine gratie faciunt feruida corda nostra. Act. xvij. feruens spiritu loquebatur cū fiducia. **C** Vnde dico q̄ est feruo: furoris. Et iste est feruo: auaricie. luxurie. feruicet iracundie. q̄ cor p̄uorū quotidie feruet et inflāmat. Sicut em̄ mare in parte mundi circa deserta inhabitabilis. Libie et Ethyopie dicit in nauigabile p̄pter hoc

Festinare.

¶ propter nimium solis calorem illud mare sicut olla dicitur feruere & continue ebullire. Sic vere charissimi cor peccatoris ppter ardorem concupiscentie que ipm continue erurit: continuis feruoribus malorum desiderioz estuat & ebullit. feruet enim per luxuriosam affectionem. feruet per auariciã & ambitionem. feruet per crudelitã. iracundiã. vindictã. punitionẽ. Unde Esaie. lviij. Cor impij quasi mare feruens qd̄ quiescere non valet. Job. xli. Dũ feruere faciet quasi ollam p̄ fundũ maris. Iste est igitur feruor furoris. ¶ Deniqz dico q̄ est feruor doloris. Et iste est feruor temporalis tribulationis. Et feruor infernalis afflictiois. Sicut enim in regionibus feruidis inueniuntur species aromaticæ. Sicut patet de pipere qui inuenitur in feruoribus montis caucasi. Sic vere sub feruore ardore tribulationum cõtinentur & habitant viri virtuosos: & aromatici & famosi. Sicut Scli. xvij. dicit. Quod in ipso feruore dicit apparuerunt abrae tres viri. Sicut etiam in feruoribus desertorũ habitant basilisci & dracones & animalia venenosa. Sic vere in feruoribus inferni tenentur & affliguntur venenosi & impij peccatores. Unde Amos. iij. Leuabunt vos in contis & reliquias vestras in ollis feruētibus. Sic igitur patet q̄ est feruor dolorosus. furiosus & Amorosus &c. vide supra de arde re. De calore &c.

Festinare. Nota q̄ festinare idẽ est qd̄ accelerare propter exercere. ¶ Et est quadruplex festinatio. scilicet
Virtuosa. Virtuosam debem⁹ habere. De qua
Vitiosa. Prover. ij. Doce iustũ & festinabit
Dolorosa. accipere. Vitiosam debemus cauc
Gaudiosa. re. De qua Prover. j. Pedes eorum
 ad malũ currunt & festinant vt effundant sanguinem.
 Dolorosam debemus timere. De qua dicitur Deuf.
 xxxij. Iuxta est dies perditionis & adesse festinant tem
 pora. ¶ Primo igitur dico q̄ est festinatio virtuosa que
 debet haberi: & ista est celeritas obedientie & bone ope
 rationis: quia vere nos debemus esse solliciti & festini
 ad faciendũ bona opera & virtuosa. Iuxta illud Eccli.
 xxxij. In omnibus operibus tuis esto veloc. & omnis in
 firmitas non occurret tibi. Sicut enim iustorũ qui mag
 nis festinat currere citius peruenit ad terminũ: opera
 rius q̄to magis festinat opus cõplere citius peruenit
 ad brauiũ nauis q̄to plus festinat transfretare citius
 peruenit ad portũ: sic vere charissimi q̄to quis magis
 festinans est bona opera cõsequi: citius peruenit ad pa
 radisum. Ideo cullibet dicit Prover. vj. Discurre: festi
 na: suscita amicum tuum. ne dederis somnum oculis.
 In quibus verbis aduerte q̄ nos debemus festinare.
 Obediendo maioribus. Discurre. festin⁹ igit
 Subueniendo minoribus. Suscita. obedire su
 Cõpatiẽdo chariorib⁹. Amicũ inq̄t tuũ. periorib⁹
 et maiorib⁹. i. deo & plato. discurre inq̄t. Sicut em̄ ad nu
 tum aucupis solet accipiter discurre & volare & totis
 viribus festinare vt p̄dam sibi ostensam capiat & attin
 gat. canis etiam nobilis ad instinctũ magistri sui ostẽ
 sa sibi p̄da discurret & festinat. planete etiam qui sunt
 sub firmamento s̄m cursum firmamenti non cessant
 discurre. & sub ipso cõtinue p̄perare. Sic reuera cha
 rissimi ad vocem: mandatũ & instinctũ. voluntarem et
 regulam superiorũ & magistrorum nostrorũ: dei. f. & pre
 latorum debemus per obedientiam ad exercitium bo
 norum operum celeriter festinare & discurre. festina
 Unde Ezech. j. Hec erat visio discurrens in medio ani
 malium. splendor ignis. et de igne fulgur egrediens.
 ¶ Ubi notatur. q̄ ille qui bene uult currere & festina
 re necesse est q̄ habeat. Directricem subtilitatem. Uisio
 inquit. Adiutricem societatem: quia ipse debet esse
 in medio animalium. Charitatis fortitudines. Ignis
 Voluptatis promptitudinem. fulgur. Et sic pro certo
 debent discurre et festinare viri sancti ad voluntates
 superiorum. Iuxta illud Zachari. vj. vbi dicitur. Quis
 equi fortissimi et robustissimi querebant discurre per

yniuerſam terram. Discurre ergo & festina. ¶ Et post
 sumus notare q̄ ad mandatũ magistrorũ & superiorũ no
 strorũ debemus festinare p̄ncipalit̄ ad quatuor scilz.
 Ad ascensum felicitatis. festinẽ igit
 Ad descensum humilitatis. tur felicitates
 Ad egressum iniquitatis. acq̄rere. Iuxta
 Ad transgressum p̄ſperitatis. illud Hebre.
 iij. festinemus ergo ingredi ad illam requiem. Item
 festinẽ p̄ humilitatẽ descẽdere. Uti Luc. xij. zachee
 festinã descẽde: q̄ hodie i domo tua opz me manere.
 Item festinemus egredi iniquitatẽ. ij. Reg. xvij. Tran
 ſerunt festinanter gustata paululum aqua. Item fes
 tinẽ transgredi vel erire p̄ſperitatẽ. Unde Josue
 iij. festinauit populus & transiit iordanem. Sic igit
 tur dico q̄ nos debemus discurre & festinare. Discur
 re inquit. & festina. Ista enim sunt duo uerba imperati
 ui modi que pertinent ad superiores & p̄ncipales. ¶ De
 niqz dico q̄ nos debemus festinare subueniendo infe
 rioribus. idest pauperibus. quia sicut aliquo membro
 leſo natura statim festinat illuc sanguinem mittere vt
 membris possit sanare & adiuuare. Sic vere in corpore
 ecclesie si aliquod membrũ. idest aliquis christianus
 per paupertatẽ fuerit lesus. vel per aliud infortunium
 vulneratus. nos proculdubio debemus sanguinẽ nos
 strum. idest subsidũ bonorum nostrorũ ad ipsum mit
 tere festinanter. & ipsum q̄ntus poterimus erigere &
 iuuare quod ostenditur cum dicitur. Suscita. Susci
 tare enim est aliquem de statu infimo ad statum su
 periorẽ leuare. Iuxta illud Psalm. Suscitans de terra
 inopem: et de stercore erigens pauperem. Unde de ista
 festinatione quam debemus habere ad benefaciendũ
 pauperibus. potest figuratim dici illud. j. Regum
 xxv. vbi dicitur. Quod abigail festinauit et tulit ducẽ
 tos panes & portauit ad dauid in deserto. festinemus
 igitur subueniendo pauperibus. ¶ Insuper festine
 mus nos intimando seu conungẽdo proximioribus
 Amicum inquit tuum. Omnia enim que inter se ha
 bent amicitiam seu similitudinem: cum quadam festi
 natione cupiunt inuicem copulari. Sicut patet de la
 pide vel de quocunqz graui fursu in iacto: quod cũ ma
 gna festinatione iterum descendit ad centrum cũ quo
 habet naturalem similitudinem atqz nẽrum. Sic pro
 culdubio quilibet amicus debet amicum diligere. & si
 aliqua occasione ab ipso fuerit separatus vel distin
 ctus. ad ipsum festinanter et sine uolẽtia se transferre.
 Exemplo virginis gloriose. Luc. j. de qua dicitur. Er
 ugens maria abiit in montana cum festinatione et
 salutauit elizabeth. festinãter ergo debemus nostris
 proximioribus copulari. Amicum tuum. Iuxta illud
 Eccli. xxij. Est enim egressus ad amicum. Unde supra
 de amicitia vbi satis habes. ¶ Patet igitur que sunt fes
 tinanter faciẽda. Charitas erigẽda. Paupertas
 subleuanda. Alia istas obsequenda. Debemus ergo
 festinanter dictum est obedire superioribus. Sub
 uenire pauperioribus. nos uenire proximiorib⁹. Et ista
 est festinatio virtuosa. ¶ Secundo dico q̄ est quedã
 festinatio vitiosa. Et ista est illa qua mali libenter: ce
 leriter et festinanter mala opera faciunt. sicut de ra
 ptoribus: qui festinanter ad rapiendum debachant
 tur. De iracundiis & crudelibus qui motiue & festinan
 ter contra alios sine deliberatione deflectunt. De
 quo potest dici. Sicut aquila festinans ad comedẽ
 dum omnes ad predam uenit. Abacuch. j. Et illud.
 Proverbio. j. et Esa lix. Pedes eorum ad malum cur
 runt: & festinant vt effundant sanguinem innocentes.
 ¶ Item etiam est quedam alia festinatio vitiosa. scilz
 illa cum aliquis festine: subito & celeriter efficitur di
 ces vel felix. quia sicut dicitur. Prover. xxvij. Qui fe
 stinat ditari nõ. erit innocens. Et etiam tales subitas
 p̄mouiones sequit infortunium. vel in p̄ſenti vel in futu
 ro. q̄ sicut dicit Prover. xx. Hereditas ad quã festinatur
 in fine: bñdictione carebit. De hoc supra. vbi. Cito. et
 vbi. Currere. ¶ Tertio dico q̄ est quedã festinatio do
 losa.

loiosa. Et ista pculdubio est pena eterna vel etia mors que contra malos satagit z festinat. De quo Eccli. xx. Casus malorum festinantervenient. ¶ Quarto autē potest dici qd est quedam festinatio gaudiosa. Et ista est illa qua deus festinat pressis z miseris subuenire. De quo in ps. Dñe ad adiuvādū me festina. De quo etia. j. Reg. xxij. festina z veni: qz insuderunt se phylisti super terrā. Et hoc de festinatione sufficit. Tūc supra de cito. z infra de velociter z Subito

Festū. festiuitas Nota qd festiuitas nō bil aliud est qd gaudiosa z celebris solemnitas. Dicam igitur qd festiuitas in bono famit z in malo. ¶ Dico igitur primo qd festiuitas sumitur in bono. Aues em̄ z animalia suo modo faciunt festa sua. Uno enim tempore magis qd alio simul conueniunt. z exultando z cantādo deum laudāt z signū amoris z leticie simul ostendunt. Et tandem p victu quotidiano ad consuetos labores redeunt z accedunt. sicere dico debent facere iusti. Quandoqz em̄ necesse est vt festa deo z sanctis: z etiam sibīp̄s faciāt ubi lete z charitative pueniāt. z ubi recreationē a laboribus capiāt. z deo seruiāt atqz viuāt. ¶ Naū. j. Celebra iuda festiuitates tuas. Nota tūc igitur qd tria vel quatuor sunt genera bonarum festiuitatum. videlicet.

Festū spiritale qd est interius. Dico igit qd inuenitur festiuitas **Festū tpale** qd est exterius. **Festū supernale** qd est inferius interior z spiritale **Festū eternale** qd est superius. **Superius** sicut seculis. Apud iustos em̄ interius in conscientia z in corde. bone cogitationes z affectiones. virtutesqz z habitus virtuales faciunt spiritualiter festa sua in presentia dei sui. quicqz ipsis per gratiā p̄sentatur. Ibi em̄ oratio cōfessio z gratiarū actio cantant. Ibi laus z predicatio tubicinant. Ibi fides z deuotio citantur. Ibi charitas spes z leticia fructuant. Ibi temperantia z prudentia festū ordināt. Iusticia vero z fortitudo istud festū defendūt custodiūt atqz seruant. De tali igitur spirituali festo loquitur dauid in ps. Quomā cogitatio hominis confitebit tibi. z reliquie cogitationes diem festus agent tibi. Et reuera talia festa spiritalia hodie in cordibus nostris in ecclesiasticis deficiūt. z omnes luctus z tristitie subincrescunt. Unde demones videntur dicere illud ps. Cognatio eorū simul: quiescere faciamus dies festos dei a terra. Ista est igitur festiuitas interior z spiritalis. ¶ Deinde dico qd apud iustos inuenit festiuitas exterior z tpalis. Et iste sunt festiuitates que ab ecclesia sunt institute: z ad dei laudē z gloriā ordinate. vt. s. homo relicto exterioribus negocijs ad dñm se conuertat. z per deuotionē orationem z cōtemplationē seipsum ad deū cōtrahat z reducat. In festiuitatibus em̄ habemus esse deuotiores: z bonis operibus pleniores. Sunt em̄ quedā arbores que acsi virtutem festoz sentirent solent circa aliqua folijs: floribus et fructibus plus solito abundare. sicut de quibusdā nucibus est expertū. que sicce vsqz ad festū beati iohānis solent perseverare nullū vultū viroris ostēdere vel monstrare. sed alijs virorem z fructū facientibus: ariditate z facie hyemalē p̄tendere z seruare. At ubi advigiliam festiuitatis sancti iohannis attingunt quādā occulta z mirabili virtute: flores fructus z folia producunt. ita qd in mane ab alijs nucibus non differunt: sed in ipsa festiuitate fructiferos z floridos se ostendūt. multe tales inueniuntur in varijs locis. Et de vna tali exemplificat Seruasius in libro de ocijis imperialibus que in puincia apud villam de variolis in Aquensi dyocesi illis temporibus habebatur. Istud igitur adducam ad propositū z dicā. qd isti nuci homines siles debent esse q. s. dato qd antea aridi fuerint atqz sicci in virore gratie folijsqz z floribus honeste apparente. z fructibus boni operis. i. efficacie perbiucta vitia denudati. qm̄ tamen venit festiuitas dei vel alicuius sancti statim debent virtutibus se induere. z de nouo bonis operibus se vestire. nunq̄ enim debent et maxime in festiuitati

bus virtutib⁹ esse nudi: immo si ante peccatores fuerint: tunc debent fieri iusti: z iustis alijs similes inueniri. Unde de Judith dicitur qd ipsa erat diebus festis procedens in gloria magna. Judith. xvj. Et aduerte qd sicut in festis cōter diuitū z magnatum inueniuntur tibi lautiores.

¶ Sic in festis spualibus Vestes pulchriores. epulandum est lautius. Tultus letiores. dulcior etia atqz lapidi⁹

¶ Culus altiores. per deuotionē z eucharistie sumptionē. z etia pauperibus largitionem. Deuter. xvj. Epulaberis in festiuitate tua vnde Thob. ij. dicitur. Qd cū esset dies festus domini: factum est prandū bonū in domo thobie. Vestendū est pulchrius atqz mundius per mundam z honestā conuersationes. Eccli. xlij. A luna signū diei festi. Luna inquit idest pulchritudo conuersationis. Exultandū est letius et iocundius per spiritale gaudiū. ij. Reg. vij. fecit salomon in tempore illo festiuitatem celebrem et omnis israel cū eo. Sequitur letantes z alacri corde. Nociferandū est altius per dei laudē z gratiarū actionē seu p̄ confessionē z orationē. Job. vij. In die magno festiuitatis stabat iesus z clamabat. Et Job. xij. Ascēderūt vt adorarent in die festo. Et sic igitur dicam. qd festa debent esse tempora.

¶ Qd festa sint tpa letitie z exultationis. tpe visum est statim supra. Itē qd debeāt esse Innocētie z iustificatiōis. tpa iusticie z innocētie z qd nihil iniustū aut crudele debeat in festiuitatibus committi. ¶ Pater p̄ verba etiam ipsorū crudeliū iudeorum qui. s. in die festo christū quez occidere animo z mente decreuerunt: corpore tamen occidere metuebant. Unde ipsi dicebant Mat. xxvj. z Marci. xij.

¶ Non in die festo. ne forte tumultus fieret in populo. Tumultus dico. idest scandalum: quia scilicet magnum scandalum est quando in festiuitatibus fiunt mala.

¶ Item qd festa debeant esse tempora misericordie: clemētie z indulgentie. ¶ Patet: qz tunc debemus indigentibus potius subuenire: z in nos delinquentibus indulgere. Et ide dicit Luc. xxij. Qd iudez necesse habebat dimittere vñū vincum in die festo. De illis igitur qui non seruant festa multa possent dici. Constat enim qd ille qui sabbatum non coluit: sed in eo ligna collegit: rar domino iubente lapidatus est. sicut dicitur Num. xij. Secundum etiam fabulas. Thebens rex thebarum qui festum bacchi colere contēnebat: z colētes insuper impediēbat a matre et sororibus proprijs fuit traditus: et ab eis bacchi iusto iudicio interfecit. Sic igitur qui festa dei et sanctorum non coluerit: vindi-

cte z periculo subiacēbit. quia scz propria mater cū sororibus. idest deus cum sanctis in eo vindicabit. Sed vide infra de sabbato: quia transse gratia breuitatis: Dico igitur qd in scriptura inuenitur festiuitas exterior et temporalis. ¶ Insuper dico qd apud iustos inuenitur festiuitas inferior et supernalis. Et ista est festiuitas: conuiuium z solemnitas quam iusti inter se quandoqz faciūt gratia communitatis z intuitu charitatis. De quo Numeri. x. dicitur sic. Si quando habebitis epulum et dies festos. idest Kalendas caretis tubis zc. Tales enim gaudiose festiuitates et societates videntur hodie penitus defecisse. et luctus et tristitia tribulatioqz angustia vndiqz successiue ita qd iam videtur. verificatum illud Trenzorum. ij. Obluioni tradidit dominus in syon festiuitatem et sabbatum: et opprobriū in indignatione furoris sui. legem et sacerdotem. ¶ Deniqz dico qd in scriptura reperitur festiuitas superior et eternalis. Est ista est solemnitas beatorum qui scilicet superius cum deo et angelis quiescunt: iubilant et festinant. De quo potest intelligi illud Iohannis. v. Erat dies festus iudeorum et ascendit iesus hierosolymam. Hierosolyma que interpretatur visio pacis. signat paradysum ubi est par-

tranquillitas atqz festum commune: quia scilicet sicut dicit Augustin⁹ in omelia sup iohannē. Ibi est fe-

Riuitas sine labe: serenitas sine nube: eternitas sine fine. Sic igitur patet quomodo festum accipi potest in bono. **S**ecundo principaliter dico quod festiuitas sumi potest in malo. et per festum intelligi potest gaudium et prosperitas. gloria et solennitas impiorum. Sicut igitur agamus de festis et conuiujs temporalibus malorum: siue de eorum prosperitatibus: glorijs et statibus fortunatis: possumus notare quod talia festa

Bonos afficiunt. Bonos dico grauant et cito deficiunt. afficiunt. Constat enim Luctus adijciunt. quod mali diuites et substantijs pauperes faciunt festa sua. In festo paschali apud iudeos necesse erat occidi agnum. quia scilicet in festis et in conuiujs talium cum ipsi de suo non possunt ea facere: necesse est quod agni. id est subditi innocentes grauentur et pelle. id est exteriori substantia spolientur. Luce xxiij. Appropinquabat dies festus azimorum. qui dicitur pascha. Unde taliter festiuantibus videtur dominus dicere illud Esa. j. Neomeniam et sabbatum: et festiuitates alias non seram: iniqui sunt cetus vestri. Unde cito etiam cessant et deficiunt. Unde de superba synagoga dicitur Mat. ij. Cessare faciamus omne gaudium eius: et solennitates eius: neomeniam eius: sabbatum eius et omnia festa temporum eius. Luctus insuper generant et adducunt. quod ut communiter omnia festa et solatia mundi finaliter vel conuertuntur in temporalem tribulationem et luctum vel in eternale supplicium et tormentum. Amos. viij. Tenebre facere faciam terram in die luminis: et conuertam festiuitates vestras in luctum et omnia cantica vestra in planctum. Tales igitur festiuitates: mundanę leticie et prosperitates: a deo odiuntur et in perniciem taliter festiuantium conuertuntur. Unde Amos. v. dicit dominus Domini et propheta festiuitates vestras: et non capiam odor et ceterum vestrorum etc. Unde de gloria mundi. Gaudio prosperitate et fortuna. Et ceteris similibus.

Fetoz. Cum fetoz nihil aliud sit quam malus vapor sumi olfactus afficiens atque ledens: videtur quod fetoz semper signat in malo. Signat enim.

Culpam internam. Est dico fetoz culpe. Nihil Infamiam eternam: enim tantum fetoz deo et angelis Penam eternam. his sicut peccator. De peccatore autem antiocho dicitur. ij. Machab. ix. Quod verminibus de carne eius scaturientibus: exercitus fetoz ipsius grauabatur. Vermes sunt peccata. que per remorsum conscientie mentem lacerant atque mordent. Est etiam fetoz infamie. Vapor enim male opinionis quandoque de substantia operum alicuius perione false vel vere eructuat qui alios per malam imitationem inficit. vel per disciplinam grauat. Unde Esa. xxxiiij. De cadaueribus eorum ascendet fetoz. Est insuper fetoz pene seu miserie. Constat enim quod fetoz est grauissima pena ipsum continere sustinenti. Unde pena eterna fetoz dicitur. quod grauat et inficit eos a quibus sufferit. Et ideo comminatur dicitur ipsis malis. Esaie. iij. Quod ipsis erit pro sua in odore fetoz: et pro zona funiculus. et pro crispani crine caluicium etc. omitto: quia pauca sunt autoutates vocales. Unde de odore: et de fama et de infamia. et similia.

Fetus. Nota quod fetus sunt animalium filij seu fructus. Et ideo dicitur fetus seu fetosus adiectiuum: idem quod in generando fructuosus et copiosus. Unde igitur in fraybi filius: et de Generare etc.

Fer. Cum feces sint partes seu superfluitates rerum que a natura tanquam inutiles eiciuntur: seu ad fundum vasorum a pluribus liquoribus segregate mundantur consequens est quod feces sunt res ceteris impuriore: viliores et inutiliores. Igitur possumus dicere quod in scriptura reperiuntur. scilicet feces.

Terrenorum. feces dico terrenorum qui in timore locantur. In liquoribus enim partes puriores et meliores sunt superfluis: feces vero inferius subsunt. Iste sunt feces ubi

anguille et rane versantur et ubi scabrones et porci delectantur et volutantur. quod scilicet porci. id est luxuriosi. scabrones. id est auari et circa diuitias diligentes et studiosi. anguille. id est cautelosi. qui scilicet ad similitudinem anguille difficiliter tenentur et de manibus cito labuntur rane. id est detractores et clamosi: ad feces bonorum terrenorum versantur. et ibidem mente et corpore detinentur. ps. feces non est erinanita. bibent omnes peccatores terre. **I**tem sunt feces vitiorum que in corde velant. Peccata enim feces sunt. In quibus scilicet mundi peccatores delectantur et sistant. Multi enim sunt sicut onocrotali aues immunde que magis feces diligunt quam res mundas. quibus tamen dominus comminatur. Sophonic. j. Visitabo inquit super viros defixos in fecibus suis. **I**tem sunt feces tormentorum ubi mali iactantur. Pena enim infernalis comparatur fecibus. quod scilicet ista est inferus in profundo. et quod. in isto horribili loco proijciuntur damnati. Quod igitur per feces tribulatio et miseria designatur patet Ezech. xxxij. ubi anime dantur in figura idololatre ciuitatis hierusalem comminatur dominus dicens. Calicem fororis tue bibes profundum et latum: et eris in derisum et subsannationem calicem meroris et tristitie calicem fororis tue famare et bibes illum et potabis usque ad feces. Et ideo Dauid gloriabatur se a talibus fecibus liberatum. dicens in ps. Eduxit me de lacu miserie et de luto fecis: et statuit supra petram gressus meos etc. Unde de lacu et de luto etc.

Fiale. Cum fiale sint vasa rotunda cum officio longo ad continentum liquorum apra. secundum diuersam conditionem liquorum necesse est diuersitate ponere fialarum. Et sic nota quod sunt fiale

Ad continentum gratie dulcorem. Dico igitur quod sunt fiale gram potentes: et iste prope mentes iustorum significat: quod scilicet gram continet et odorem orationis et deuotionis propinat. De quibus dicit beatus Johan. A poca v. Quod seniores circa Septem fiale sunt psalmodiarum thronum habebant fialas plenas odoramentorum que sunt orationis sanctorum. **I**tem sunt fiale doctrinam effundentes. Et isti sunt doctores et predicatorum qui liquorem sancte doctrine diffundunt. Iste sunt autem fiale quas moyses fecit in usus tabernaculi. sicut dicit Erod. xxxvij. Et quas salomon fabricauit in usus altaris et templi. sicut patz. iij. Reg. vij. q. f. doctores et predicatorum fuerunt in tabernaculo et in templo. id est lege antiqua et noua propter quod. j. Eldre. j. dicitur. Quod repositate sunt in hierusalem fiale auree triginta. et fiale argenteę mille. Aduerte tamen quod hodie in multis verificatur illud. iij. Reg. xvj. ubi dicitur. Quod caldei tulerunt de templo oia vasa creta: necnon thuribula et fialas. Quia vere demones de templo ecclesie subtraxerunt thuribula orationis: et fialas deuotionis et lectionis. **I**tem sunt fiale venena portantes. Et isti sunt viri mali qui venena diuersorum vitiorum habent. Iste mali figurantur Apoc. xv. ubi videsi sunt septem angeli habentes septem plagas nouissimas et septem fialas quas effundentes fecerunt in hominibus strages magnas. Septem enim isti angeli: vniuersitatem malorum significant. Quia secundum Greg. septenarius numerus semper vniuersitate signat: quod peccato isti habent septem fialas. i. vniuersitate vitiorum. et ideo isti habebunt septem plagas nouissimas. i. vniuersitate penarum et tormentorum. **I**tem sunt fiale vnguentas habentes. Et iste peccato significant adulatores: et malos et falsos vniuersitate consiliarios. qui. scilicet libamina seu liquorum adulationis et perditionis de fialis cordium suorum emittunt

Fides.

dyabolus qđ sine tali pede non stamus vel in bono nō perseveramus: sine tali oculo illa que sunt credēda nō intelligimus nec cōsideramus: sine tali corde vitas grē non habemus nec cōtinuamus. De dyabolo igit bene premouemur. j. Pet. v. Aduersarius vř dyabolus tā qđ leo rugiens circum querēs quē deuoret: cui resistite fortes in fide. Dyabolo em̄ est fortiter resistendū: qđ tñ nō faciunt qui per errores hereses et sortilegia vident cor et pedē et oculū amisisse. De quib⁹. ij. Thimo. ij. Auitate ceciderūt et subuerterūt quorundā fidē. Ad sic charissimi: sed cōtra dyabolū viriliter dimicemus: et cor pedem et oculū fidei seruemus. Iuxta illud. ij. Thimo. iij. Bonuz certamē certauit: cursum cōsummauit: fidē seruauit: ideo reposita est mibi corona iusticie etc. In quib⁹ verbis ostenditur qđ per fidem Adū diuictū superam⁹. Bonū inquit certamen. Uite terminū cōsummam⁹. Cursum inquit. Celi brauium reportamus. Ideo inquit reposita est mibi corona iusticie. fides em̄ iuuat in plīs viriliter dimicare. facit in studijs feliciter cōsummare. facit de brauijs vtiliter reportare. Dat igitur fides.

C Constantiā roboratiuā. Primo ergo dico qđ p fide verbera toleram⁹: qđ ostendit cū dicitur. Bonū certamen certauit. Istud em̄ bonū certamē certare tribulationes et angustias sustinere pro fide et iusticia. Iuxta illud ceceli. iij. Utqđ ad mortē certa p iusticia. Sicut enim dixit Auicēna et Ambrosius in exameron. Apes pro defensione regis sui certāt et pugnāt: et pro eo perire pulcrū putāt. Serpens etiā pro capite suo ne ledat corpus obicit. et plagis et verberibus pro seruādo capite totum corpus exponit. Sic vere charissimi si fideles et boni fuerimus: pro rege et capite nostro. scilicet pro xpo et eius fide defendēdo et sustinēdo: certare et pugnare debem⁹. scilicet cōtra demonū tentationes: contra mūdanas tribulationes: et etiam contra infidelīū impugnationes corpusqđ nostrū et mēbra penis et laborib⁹ exponere ppter ipm iuxta illud. j. Thimo. vj. Certa bonum certamē fidelis. Istud verbū potissime potē dici militib⁹ cruce signatis vel alijs contra infideles vel etiā quoscūqđ iustū preliū ingressuris: qđ pro certo fides pro qua pugnāt quā sciūt esse certā et verā: debz eis maximū esse in certamine fundamentū et audacie fulcimentū. Bonuz ergo certamē certauit. Et hoc: qđ pro certo sicut dicitur. ij. Thimo. ij. Ad coronabitur nisi qui legitime certauerit. Et si vis potes hoc dilatare quōd certandū est contra mundū carnem et hostē. Et quot modis succūbitur et quot modis in hoc certamine preliatur. Et vide. s. de Bello. Patet igitur qđ per fidē verbera viriliter toleramus. **S**ecundo dico qđ per fidē opera terminam⁹. Cursum cōsummaui. fides em̄ quā de deo et de reb⁹ inuisibilib⁹ et futuris habemus: valde iuuat hominē vt ad virtutū complementū perueniat et attingat. fides em̄ mentē dirigit spes mentē erigit. Caritas mentes inflāmat et accendit. Igitur alie virtutes pfit bona opa incipere: s; ad fidem pertinet consummare et ad finē debituz ordinare. Cursum inqđ cōsummaui. Sicut em̄ carēs oculus non potē bene cōsummare seu perficere cursus suuz. Sic vere charissimi cursus bonorū operū nō possunt perficere seu cōplere illi qui fidei lumine sunt prauati. Ideo bene dicitur. Heb. xij. Curramus ad propositū nobis certamē: aspicientes in auctore fidei nostre et cōsummatore ih̄m. Per fidē igitur opera terminamus seu cōsummam⁹. et nota qđ in isto verbo potest applicari de perseverantia. Et vide. s. de Currere. **T**ertio dico qđ per fides munera reportamus: qđ ostenditur cū dicitur. Reposita est mibi corona. Er̄e charissimi corona glorie reponit et reuertitur illis qui fidē dei cū operib⁹ sectātur. Uñ dicit. Thobie. ij. Uita illā expectamus quā deus daturus est illis qui fidē nunqđ mutāt ab eo. Quid enim charissim⁹ est apud deū magis meritorū qđ sit fides vt hō magis cre

dat alteri vt captiuat propriū intellectū: et cōpellit ipm credere id qđ penit⁹ excedit limires rōnis. Scđm⁹ enim Grego. fides nō habz meritū cui hūana ratio p̄bet experimentū. Excedit em̄ oēm sensum: ideo valde merito ria debet esse. Et ideo pro certo charissim⁹ sancti meruerunt per fidem miracula facere: mundi tribulationes vincere: et in sine celestem gloriā acquirere. Per fidem enim sancti miracula fecerunt. Math. xvij. Si habueritis fidē sicut granū synapis: dicitis monti huic trāsibit hinc et trāsibit et nihil impossibile erit vobis. Itē per fidem pericula euaserūt vnde Heb. xj. fide trāsierūt mare rubrū. Ideo petro super mare timēti periculū dicitur. Math. xij. Hodice fidei quare dubitasti? Iterū per fidē tormenta superauerunt paradisum acquirerunt. Uñ ibidē Heb. xj. Sancti per fidē vicerūt regna: opati sunt iustitiaz: adepti sunt repromissiones. Obturauerunt ora leonū: extinxerūt impetū ignis: effugauerunt acie gladij cōualuerūt de infirmitate: fortes facti sunt in bello. Ecce quot premia: quot munera: quot prouilegia habet fides nostra. Et breuiter charissim⁹ si fides nō moriatur per peccatū mortale: ab ipsa reportabim⁹ bona spūalia et eterna. Corona inquit reposita est mibi. Et ideo cui libet precipitur Apoc. ij. Ego fidelis vsqđ ad mortē: et dabo tibi coronā vite. Ad qđ facere potē qđ scribitur. Ihesus viti. Cognosceant omnes qui fideliter per fidē obediunt: dignā pro fide mercedem recipere. **S**i vis potes hic inuehere cōtra illos qui habent fidē sine operibus. **P**otes etiā applicare hic de corona glorie: vbi sunt duodecim gaudia particularia etc. in loco. xij. lapidum preciosorū obmitto tñ oia grā viciuitatis. **P**er igitur qđ per fidē. celi munera reportant. Bona opera terminantur. **P**ene verbera tolerātur. Et breuiter charissim⁹: fides in scriptura cōparat illi lapidi qui dicitur. Iaspis: qđ sicut dicitur Apo. xij. In ecclesiā iherl̄m fundamentū primū iaspis. Sicut em̄ Iaspis s̄m dyascondē facit hōicm tutū inter pericula malef. cū et incātorio nidus obuiat et resistit: oculos operit: ardorē tēperat: et castitates diligit. Sic vere charissim⁹ fides facit hōicm tutū pro constantiā Col. ij. firmamentū eius qđ in xpo est fidei vestre incantationib⁹ et suggestionibus xmonū et hereticorū obuiat per veraz scientiā Eph. vj. Sumētes scutū fidei in quo possitis oia tela inimici ignea extinguere. Oculos intellect⁹ acuit per prudentiā: ardorē etiā p̄cupiscentie tēperat per sanctitatē et castimoniam. Ideo de iaspide fidei dicitur. Apoca. xij. Iherl̄m lumen eius simile lapidi precioso tanqđ lapidi Iaspis. Et breuiter dicere possum quod fides seruanda est et habenda. **M**ula. **P**er fidē dico deus placatur fides em̄ signū regis ē: quo viso in pho huius mundi: de⁹ cognoscens em̄ esse cōp̄te sua parcat ei. fides enim est sicut ille lapis qui portatus reconciliat inimicos: qđ se; facilliter deus recēdit ad hōm̄ini quē inuenit catholicū et fidēle. **M**axime sicut teste scriptura Heb. xj. Sine fide impossibile est placere deo. Sicut dicitur Eccl. j. Beneplacitū est deo fides et misericordia. **I**tē p̄ fidē culpa purgat. Sicut em̄ acerrimificatur aduentu luminis: sic mens per illuminatiōes fidei prouer. xij. **P**er fidē et misericordiā purgātur peccā et per timorē domini declinat ois a malo. **I**tē p̄ fidē homo saluatur. i. a peccati et inferni periculo liberat. **U**nde illi mulieri infirmę dicit Luce. vij. Confide filia fides tua te saluā fecit. **I**tē per fidē vira seruatur. fides enim tenet locū cordis in virtutibus moralibus: qđ se; virtutes non viuunt sine ista. **A**bacuc. ij. Iustus astitit et fide viuit. **I**sta est em̄ que a morte culpe et pene nos liberat. **I**tē per fidē salus donatur. j. Pet. j. **R**eportātes s̄ncm fidei vestre: salutē animarū vestrarū. Et ideo breuiter de eius perfectionibus pulcherrime loquitur Augustinus. li. de verbis domini. Nulla inquit maior substantia vel t̄x̄sa

vel thesaurus: nulle maiores diuitie vel honores: q̄ sit fides nostra. Hec em̄ homines saluat: cecos illuminat infirmos sanat: caecum in nos baptizat: fideles iustificat: penitentes reparat: tuos augmēt at: martyres coronat. Virgines et viduas casto pudore conseruat: clericos ordinat sacerdotes constituit: homines cum angelis sursum locat.

Fidelis. Fidelitas. Nota q̄ fidelitas est quedā mētisin uariabilis: rectitudo: que inter amicos et inimicos: inter pauperes et diuites: seruos et dominos generaliter locū habet: Hāc enim virtutē oēs possunt habere. Ad hanc etiā et natura voluit oēs hōies generaliter et naturaliter obligare. Est igitur fidelitas mentis rectitudo seu illa obligatio naturalis qua quis ad amicitia repēdendā: ad secretū cōmissum celandū: ad firmitatē propositi et etiā cuiuslibet promissi reddendā et habendā se sentit efficaciter obligatus. Unde possumus notare qd̄ nos debemus esse fideles. Erga deum ipsum credēdo. Erga proximū ipm̄ diligēdo. Erga seipsum quilibz se fideliter conseruando. Erga susceptum officiū ipsuz fideliter exercendo et dispensando. Juxta illud. j. Corin. thorum. iij. Hic iam queritur inter dispensatores vt quis fidelis inueniatur. Motemus igitur quod nos debemus inuicem. fideliter.

Diligere. Dico igit primo qd̄ ad vitā fidelē p̄tinet fideliter diligere. fidelitas em̄ requirit vt vnusquisqz nostrū alterum diligat: alter alteri subueniat: alter alterū suppozet et foueat. Inter elephātes em̄ videt esse maxima fidelitas vnus enim dicitur alterū diligere: et ipsum si ceciderit subleuare. Inter passeres etiā tam fidelis dicitur esse amor qd̄ si vnus laqueo capitur: statim: si possunt: ab alijs concurrentibus liberatur. Qd̄ de porcis etiā videmus. Isti enim quodā fideli neqz alter ad clamorē alterius concurrūt: et si possunt eis subueniūt et succurrunt. Sic proculdubio charissimi debet esse de nobis. Quia vere charissimi erga amicos nostros debemus esse fideles et ipsos perfecte diligere: et eis in tēpore tribulatiōis quanto magis poterimus subuenire. Juxta illud eccl̄. xij. fidem posside cū amico tuo in paupertate illius. i. In tempore tribulatiōis ipsius mane illi fidelis. Istā tamen regulā non tenent falsi amici: qui sc̄z nō amāt nec fideliter nec veraciter. qz sc̄z nō diligūt personā: sed fortunam: non hominis bonitatē sed propriā utilitatē. Istud patet qz si in prosperitate aliquē diligunt: si superuenit aliqua tribulatio vel tentatio, ab ipso recedunt. Juxta illud Eccl̄. vj. Est amicus socius mense. et non permanebit in tempore tribulatiōis. Ideo admirando loquitur sapiens prouer. xx. Multi sunt misericordes virū autē fidelē quis inueniet? Non sic igitur sed siue simus subditi siue prelati: siue dñi: siue vasalli: siue superiores siue inferiores: siue maiores siue minores: alter alterū diligamus et alter alteri fidelitatē seruemus qz sicut dicitur prouer. xxvij. Vir fidelis multū laudabitur. Et quia sicut dicitur eccl̄. vj. Amicus fidelis p̄fectio foris: et amico fideli nulla est cōparatio. Debem⁹ igitur fideliter diligere. **Secundo dico qd̄ nos debem⁹ fideliter diuidere.** Dispensator enim et procurator qui habet reddere salariū debet fideliter operari⁹ reddere qd̄ meretur. Si em̄ odio vel fauore inqualiter diuideret vel si vltra voluntatē domini sui retineret: non fidelis sed infidelis diceretur. furtus em̄ cōmitteret: ex quo bona domini cōtra voluntatē ipsi⁹ dispēsaret. Procerto charissimi talis fidelitas requiritur in quolibz eccl̄astico vel prelato cui cōmissum est regimē seu administratio domus dei. Iste enim subditis suis debet bona sibi cōmissa sine acceptiōne personarū distribuere et diuidere et non sibi aut suis indebite retinere: quia sicut dicit. j. Corin. iij. Jam queritur inter dispensatores vt fidelis quis inueniatur. Quod vtique est contra multos qui reuera non diuidunt fideliter et equaliter sed maligniter et dispariter: qz. f. bona eccl̄ie suis compatriotis fa-

miliaribus et consanguineis: q̄ indigne distribuūt bonis vero et sufficientibus nihil donāt. Isti sunt siles lupi: qui talis est conditionis qd̄ totā p̄cedā suā sol⁹ cū cattulis suis vellet comedere: et nihil alijs distribuere. Unde iste nec fidelis nec bon⁹ dispensator est. Hec etiā est similis leoni qui p̄cedā suā etiā extransis et alijs animalibus diuidit et largitur. Sic vere multi sunt hodie in eccl̄ia auari et lupini: rapaces atqz tenaces: qd̄ bona sua alijs nō diuidunt. sed pro se: cattulis et parvulis ipsa reseruant et custodiunt. Unde isti non sunt dispensatores fideles: sed fures: et impj et crudes. De istis dicit Esai. j. Principes infideles: socij furum. Non sic charissimi: sed procerto nos debemus fideliter diuidere. **Tertio dico. quod nos debemus fideliter persistere.** Vir enim fidelis: stabilis et firmus dicitur. Veraciter loquēdo. Veraciter dico loquēdo qz Tenaciter celādo. f. vir fidelis nō d̄vndū dicere Simpliciter viuendo. et aliud cōgitare qz sicut d̄. Stabiliter herendo. prouer. xij. Tertis fidelis non mentitur. Itē tenaciter celando: qz. f. illud qd̄ sue fidelitati cōmittitur nō debet quacūqz occasiōe alicui reuelare quia sicut dicit prouer. xj. Qui fidelis est celat amici cōmissum. Itē simpliciter viuēdo: qz. f. vir fidelis non debet esse duplex simplex nō debet vnū p̄mittere et aliud facere: non vnū fingere et aliud sentire. Unde de tali firmitate p̄d̄t dicit illud esai. xxxij. figam illū parillū in loco fideli. Itē in amicitia stabiliter adherēdo: qz vere sicut canis est aial fidele dñi suo. sicut pluribus de canis fidelitate posset ostēdi exemplis sicut de cane ipsi machi regis exemplat. Solinus qd̄ dñm suū comitatus: et euz corp⁹ eius mortuū pburec: in flāmas eū co se intecit. Sic de charissimi dñis nr̄is. superioribus et magistris debem⁹ esse fideles: eis. f. fideliter famulādo nulli alijs adherēdo: s̄ cū ipsis stabiliter p̄seruādo. Juxta illud Apo. ij. Esto fidelis vsqz ad mortē et dabo tibi coronā vite. Et breuiter notare potes qd̄ fidelitas **Precepitur diuinis legibus.** Dico em̄ qd̄ fidelitas **Perficif humanis gregibus.** diuinis legibus p̄cepitur. vii Jobā. xx. **Ertollit immēsis laudibus.** dicit imperādo. **Hoc Diligunt a cunctis gentib⁹.** h̄ esse incredul⁹ sed fidelis. Et illud p̄dictū Apocā. ij. Esto fidelis vsqz ad mortē. **Itē dico qd̄ humanis gregib⁹ p̄ficif.** Deus enim nō vult habere p̄fectos vel prelatos in populo suo nisi fideles et bonos. **Matb. xxij.** fidelis seru⁹ ee prudens quē constituit dñs super familiā suā. **Et. j. Reg. ij.** Suscitabo tibi sacerdotē fideles. **Itē immēsis laudib⁹ extollitur.** fidelitas enim inter om̄es virtutes summe laudatur. Juxta illō p̄dictū prouer. xxvij. **Vir fidelis multū laudabitur.** Et merito si laudatur: qz p̄certo ista est virtus ceteris rarior: ceteris carior: ceteris sanior: **Marioz dico.** puer. xx. Virū autē fidelē quis inueniet? **Carior etiā Sap. iij.** fideles in dilectione ac quiescent illi. **Sanior in super.** prouer. xij. **Negatus fidelis sanitas.** Ista igitur immēsis laudibus extollit. **Item ista eternis sedibus erigitur.** Deus enim in cōuicio suo eterno: cum et ipse fidelis sit. Juxta illud ps. **Deus fidelis et absqz vlla iniquitate iust⁹ et rect⁹ vult habere cōiuas fideles ps.** **Oculi mei ad fideles terre vt sedeant meū.** **Item ista a cunctis gentibus diligitur.** **Tanta est enim fidelitatis virtus quod ipsam in alijs diligūt etiā infideles Eccl̄. xxxij.** **Seruus fidelis sit tibi quasi anima tua.** Et breuiter charissimi fidelitatem nullus debet infringere sed ipsam potius cōseruare: quia sicut dicit Seneca in prouer. **Vir boni est politicam seruare fidē.** Et ideo dicit ibidem. **Malo mihi deesse successuz qd̄ fidē frangere.** **Sz p̄certo charissimi istud nō faciūt hodie multi: qz proculdubio valde pauci sunt hodie viri fideles: Infringūt et aliqui fidelitatē **Per promissorū non implētionem.** **Per secretorū reuelationem.** **Per amicorū defraudationem et perditionem.** **Per dominorū impugnationem.****

Fiducia.

Fieri.

In fideles enim sunt promissorum variatores. ¶ **I**ntra illud Ro. iij. Firmiter est fides: abolita est promissio. ¶ **I**sti sunt secretorum reuelatores: nesciunt enim aliquid celare. quoniam sepe fit quod fideles et bonos se fingunt esse ut sub tali specie secreta. In manu inquirat: ut tandem ipsa reuelent et prodant similes vasis cristallinis: que ita sunt peruia et etiam lucida quod quicquid intus est declaratur. quia vere quicquid talis fidelitati committitur: statim exterius reuelant. Et ideo bene cauendum est cui vel quali secreta committitur. ¶ **I**ntra illud. ecci. vij. et Pro. verb. rrv. Secretum extraneo non reuelas quod procerro falsi et proditores veniunt in vestimentis ouium: intrinsecus autem sunt lupi rapaces. Quod figuratus est in illo plinacel. Hierem. xij. De quo dicit. Quod ipse in occursum aliorum incedens et plorans ibat. sed fingendo se eis comitari et condolere et dissimulans se velle ipsos ad locum securitatis ducere: ipse et portunitate habita interfecit. Et sic in talibus impletur illud Ecclesiasti. xij. Oculis suis lacrymabitur inimicus: et cum inuenerit tempus non satiabitur sanguine. ¶ **I**sti igitur sunt secretorum reuelatores. ¶ **I**tem isti sunt amicorum defraudatores. Amicos enim suos idest illos qui in se confidunt velut amicos solent tales infideles decipere: et sub specie boni mala consilia suggerere fidem insuper, et veram amicitiam alijs tanquam propinquis et proximioribus non seruare. vbi j. Thimo. v. Qui suorum maxime domesticorum; curam non habet fidem negauit: et est infidelis deterior. ¶ **I**sti ista sunt dominorum, impugnatores. Sepe enim fit quod infideles serui dominos: discipuli magistros: subditi prelatos: quod eis multa bona fecerint: solent decipere: contra eos insurgere: et eos accusare. Et istud patet in Absalon et Achitophel. h. Reg. rviij. Quorum vnus filius: alter fuit consiliarius et secretarius regis dauid: et tamen contra eum insurrexerunt: et ipsum de regno proprio epuerunt. Taliter enim faciunt hodie mali serui suis dominis. mali subditi suis prelatos: mali filij suis patribus mali ingrati suis benefactoribus. ¶ **I**sti enim sunt sicut Jupiter qui saturnum patrem suum de regno suo fingitur eiecisse. Tales igitur infideles sunt qui in fidelitate stabilitatis et amicitie non persistunt ita quod proprie de talibus potest dici illud Deutero. xxxij. Generatio enim peruersa est et infideles filij. Non sic igitur charissimi non: sed firmus infideles et boni: et persistamus stabiliter. Diuidamus equaliter. Diligamus veraciter etc. Vide supra de Esote. et in illa auctoritate. Esto fidelis vsque ad mortem etc.

Fiducia. Nota quod fiducia idem est quod confidentia spes seu securitas. ¶ **P**rimo igitur possumus breuiter notare quod est quedam fiducia commendabilis et virtuosa. Et ista est fiducia qua in deo et in sanctis confidimus et speramus. Deus enim est sicut lapis Adamas qui gestatus timores dicitur pellere: et hominem securus reddere. Epistites etiam facit ut dicit. Dyascoi hominem inter pericula tutum esse. Sic vere deus illos qui in ipso habent fiduciam: et qui ipsum per iugem deuotionem et fiduciam secum portant: tutos in periculis facit esse. Unde hierem. xxxix. Erit anima tua in salutem: quia in me habuisti fiduciam. Ista est igitur fiducia commendabilis et virtuosa. ¶ **S**ecundo est fiducia detestabilis et vitiosa. Et ista est fiducia quam quidam habent. In mundi diuitijs. Habent dico fiduciam in diuitiarum plenitudine. vnde In proprijs malicijs. In amicorum multitudinem. Job. viij. Sicut testa aranee fiducia eius Et Job. xxxj. Si dixi obrizo fiducia mea est. Item in maliciarum promptitudine. Eze. xlvj. fiduciam habuisti in malicia tua. In amicorum multitudinem. Job. xxxix. Nunquid habebis fiduciam in magna fortitudine eius contra illud Hierem. ix. In omni fratre suo non habeat fiduciam. In propria fortitudine: nec attendunt quod subito attenuatur. Ideo dicit Esa. xxxvj. Duce est fiducia ista qua confidis: quod nulla. ¶ **T**ertio dico quod est fiducia affectabilis et gloriosa

Et ista est illa perfecta securitas et fiducia quam habent sancti in patria. de qua Esa. xxxij. Sedebit populus in requie opulenta in tabernaculis fiducie. Et hoc sufficit: quia supra satis dictum est de Confidentia.

Fieri. Nota quod fieri signat mibi quandam continuationem: et quendam transitum et mutationem: et de vno esse ad aliud alterationem. Signat etiam imperfectiorem omnibus complementi carentiam et necessum ad perfectiorem perfectionem. Igitur cum significare possit in bono et in malo. Dicamus quod fieri in bono significatio potest referri ad deum: et ad quemlibet virum iustum. In malo significatio ad quemlibet impium et peccatorem. ¶ **P**rimo ergo de fieri dei dicamus. Quamuis enim deus spiritus ad essentiam suam nunquam consistit in fieri: sed potius in facto esse cum nullam imperfectionem habeat: nec in aliquo transitu aut alteratione consistat respectu tamen nostri quotidie fit et efficitur in quantum in nobis secundum merita in diuersa mutatur. Quamuis enim sol in sua essentia est immutabilis: in suis tamen effectibus et quantum ad exteriora facit fieri quod in diuersis signis currit multiplex alteratur. Sic deus spiritus semper idem ipse sit: tamen ad effectus et secundum signa per que decurrit. idest secundum qualitates hominum in quos agit multiplicitate variat. Et sic notabo quod deus fit nobis hospes et habitator. Quod fiat nobis fit nobis tutor et defensor. hospes et visitor. fit nobis pater et consolator. seu cohabitator. fit nobis procreator et mediator. patet Job. i. vbi dicit. Quod verbum caro factum est et habitauit in nobis. Ista est sicut quedam factio et alteratio mirabilis: quia factus est deus homo. Summus ymus. Eternus mortalis. Ista factioem propheta desiderauit. Natura stupuit et exprobrauit. Maria tamen credidit et acceptauit. Propheta dico desiderauit dicens in ps. fiat misericordia tua dñe super nos quemadmodum speraui misericordiam in te. Et illud. fiat misericordia tua super visum dextere tue: et super filium hominis quem confirmasti tibi. Natura etiam ipsam reformidauit. Cui propter mutationem ordinis nature: beata virgo exprobrauendo dicebat Luc. j. Quomodo odo fiet istud quoniam virum non cognosco. Maria tamen ipsam credidit et humiliter acceptauit: dicens ibidem. Ecce ancilla domini fiat mihi secundum verbum tuum. Sic igitur dico quod spiritus spiritum ad diuinitatem non fit nec fuit factus. Unde in symbolo canis gentium non factus: consubstantialis patri: per quem omnia facta sunt. Quantum vero ad humanitatem fuit in fieri et etiam fuit factus. Unde Sal. iij. Misit deus filium suum factum de muliere factum sub lege. Iste igitur fit nobis spes et visitor: patet in ps. vbi dicit. fiat manus tua ut saluet me. Iste fit nobis tutor et defensor: patet in ps. vbi dicit. fiat manus tua ut saluet me. Iste quod nobis fiat pater et consolator. patet in ps. vbi dicit. fiat misericordia tua ut consoletur me. Item quod nobis fiat concordator et mediator patet in ps. xvi dicitur. fiat pater in virtute tua. Sic igitur patet quomodo fieri spectare potest ad deum. ¶ **S**ecundo dico quod fieri potest referri ad virum iustum. Iustus enim continue fit et perfectitur et de bono in melius alteratur. ut scilicet ad supremum factum et ad summam perfectionem idest ad eternam beatitudinem attingere mereatur. Sicut enim puer in utero non cessat formari et fieri quousque ad naturam perfectionem ipsum contingit parturiri. Sic in utero huius mundi semper debemus esse in fieri quousque mater nostra deus bene formatos et factos in lucem eternitatis emittat Mathe. vij. Sicut credidisti fiat tibi. Deus enim talem factionem in nobis appetit: et nos bonos fieri concupiscit. Unde j. Thimo. ij. dicitur. Quod ipse omnes homines vult saluos fieri et ad agnitionem veritatis venire. Et sic nota quod ipse vult nos fieri. Stabiles et solidos. Humiles et timidos. Clementes et fluidos. Feruentes et audios. Honestos et fulgidos. Modestos et prouidos.

Igitur

Igitur firmus stabiles et solidi. Gene. j. fiat firmamē
tum in medio aquarū. Item Mat. iij. Dic vt lapides
isti panes fiant. Item firmus humiles et pauidi. Luc.
xxij. Qui maior est vestrū fiat minor. Et illud Jaco. iij.
Molite plures magistri fieri fratres mei. scientes quos
nam in agis iudicium sumitis. Roma. iij. Subditus
fiat omnis mundus deo. Item firmus clementes et sui
di Luce xij. Dicitis nimbus venit et ita fit. Nimbusem
fluorē pietatis designat. Item firmus feruentes et
pauidi scz in oratione et deuotione. j. Corin. xvj. Dia ve
stra in caritate fiant Et Actū. xij. fiebat aut oratio si
ne intermissione ab ecclesia ad deum pro eo. Item firmus
honesti et lucidi Rom. viij. Conformes fieri yma
gini filij sui. Et Gen. j. fiat lux et facta est lux Et ibidē
fiant luminaria in firmamēto celi. Lux enī et ymago
bonestā conuersationē designant. Item firmus mo
desti et prouidi. j. Corin. xij. Dia fm ordinem fiant in
vobis. Ista sunt igitur que oportet fieri Apoc. j. Quia
si ista nō fierent: non fieret salua omnis caro. Tertio
dico qd fieri potest referri ad peccātes qui nō sunt mō
tam dicto. Sunt enim sicut mōstra que faciendo errat
natura: qz procerō omnia videntur in eis mō inordi
nato et rōni contrario esse facta Isti enim sunt.

Rebelles et litigiosi. Miserabiles et penuriosi
Imbecilles et desidiōsi. seu luctuosi. Quod fiant
Carnales et luxuriosi. rebelles et litigiosi: patet
Crudeles et iniuriosi. in ps. vbi dr. fiant cōtra
Instabiles et defectuosi. dñm scilicet. Item qd
fiant imbecilles et desidiōsi. pater. ij. Reg. xvij. vbi dr.
fiant sicut puer inimici dñi. Et Ezo. xv. fiant immo
biles quasi lapis. Item qd fiant carnales et luxuriosi
patet Epb. v. vbi de luxuriosis dr. Quod que in occulto
ab eis sunt turpe est dicere: et tamē in ps. dicit. Nolite
fieri sicut equus et mulus quibus non est intellectus.
Item qd fiant crudeles et iniuriosi. pater i. Gen. xlij. vbi
dr. fiat dān coluber in via: crastes in semita mordens
ungulas equi. Item qd fiant instabiles et defectuosi:
patet Hier. xvij. dr. fiant conuenies in cōspectu tuo
defectuosi scz breues et imperseuerantes ps. fiant dies
eius pauci. Item qd isti finaliter fiant miserabiles et
penuriosi: scz post mortē in inferno. patet in ps. vbi dr.
Fiat habitatio eius deserta: fiant filij eius orphani: fiat
nati eius in interitum. Et alibi. fiant tan qd puluis an
te faciem venti. et angelus domini persequens eos etc.
Sufficiat de fiat tam in bono qd in malo significato.

¶ Sed si vis potes dicere qd istud verbū fiat dr impe
ratiue. Supplicatiue. Execratiue seu maledictiue et or
dinatiue. Impatiue dico sicut illud. fiat lux etc. Suppli
catiue sicut illud. fiat misericōdia tua dñe sup nos. Maledi
ctiue seu execratiue: sicut cū dr. fiant nati eius in inter
itū in generatiōe vna deleatur nomen eius. Ordinatiue
sicut illud. Omnia vestra in caritate fiant. Adhuc dico
quod est Anum fiat quod est

Potentie. fiat potentie pertinet ad deū creato
Clementie. rem Gen. j. fiat lux. fiat clemen
Iustitie. tie pertinet ad xpm reamprozē. vñ
Nequitie. Dauid in psalm. fiat pax in virtute
tua. fiat iusticie pertinet ad viatorē bonum prouer.
xxvij. Longi sicut dies eius. fiat nequitie pertinet ad
vanū peccatorē ps. fiat ei. supple maledictio sicut vesti
mentum quo operitur etc. Sufficit.

Figere. fixus. fictio. Nota cuius illud qd
fixus est siue sit pa
lus siue sit clauus stabiliter adheret rei cui infigitur.
Videl qd loquēdo moraliter: fixo stabilitatē designet.
Homo enim fixus dr: qui in aliquo pposito efficaciter
stabilitur. Sumitur igitur figere in bono et in malo si
gnificato. In bono enim significat perseuerantiam et
durationem. In malo vero designat cordis proteruitatē
et obstinationem. Bonus enim debet esse fixus et in
bono proposito stabilitus. Sic enim pali tabernaculo
rum quanto profundius in terra figuntur: tanto ipsa
tentoria cōtra vētorum impetū efficacius statuuntur.

Sic homo bonus est in profundo per bonū propositū
in virtutibus radicitur cōtra tētationū flatus et fluctū
stabiliter roboratur. Arbor enim facilliter euellitur q
in terra non figitur: aut cuius radix nullatenus profun
datur. igitur figamur in deo per fidem ipsum perfecte
credeno Esaie. xxij. figam illum parillū in loco fidelis
figamur in proximo per caritatē ipsum fortiter aman
do Eccli. vj. Amicus si permanserit fixus: erit tibi sicut
coequalis. figamur in celo per spes bona eterna cordia
liter affectando. Unde illud quod dicit in collecta. Ibi
nostra fixa sint corda vbi vera sunt gaudia. Quidā em̄
sanctus pater cum rogaretur a discipulis verbū salu
tis proponere. solū ista duo aduerbia dicebat. Ibi vbi.
et rogatus exponere dictam collectam dixit Ibi inquit
nostra fixa etc. Spes enim fides et caritas sunt tres cla
ui tabernaculi cordis nostri et tres radices arboris mē
tis nostre et tres colūne edificij virtutum nostrarum:
que si stabiliter fixa fuerint: nunquā cadere poterūt aut
perire Exod. xxx. Israel fixit tentoria eregione montis.
Et breuiter in nobis debet esse. fixa

De fixa intentione potest dici illud.
Intentio. Eccli. xxvij. In medio cōpaginis pa
Affectio. tus figitur. De fixa affectione potest
Locutio. dici illud eccli. vj. Amicus etc. vt. s. De fixa locutione po
test dici illud. y. Regū. xij. Figum est quod locutū sum
De malis etiaz et obstinatis quomodo in suis opinio
nibus et malis propositis fixi sunt: pater. Arbores in
fructuose vt cōmuniter profundius figuntur in terra:
et maiores et excellentiores existunt qd arbores fructuo
se patet de quercubus et de vimis respectu mali punici
seu mori. Sic et mali et infructuosi profundius figuntur in
suo malo pposito qd boni figunt in bono figurati Act.
xxvij. In illa naui cuius proza in bitalassi ita stabat im
mobilis qd ante fracta est qd lassata. Sic mali vltis ad
fractionem mortis fixi et stabiles permanēt in tructis
Unde de ymael dicitur Gene. xvj. Quod eregione vni
uerforū suorum figet tabernacula.

Figulus. figmentum.

Nota qd figura accipitur pro exteriori
Figura imagine seu forma. Et inde est qd in scie
ntialibus illud figura dicitur: vbi sub exteriori apparen
tia hystorie vel literę interiora mysteria continentur
Nota igitur quod figura fm vi rones suus significatū
quo vel fm literam: vel fm literę mysticam intelligen
tiam signat: significare moraliter potest
Caliginem velate veritatis.
Imaginē ornate venustatis.
Eruginem mundane qualitatis
¶ Prima figura debet intelligi.
Secunda figura debet corrigi.
Tercia figura debet intelligi.

Inuenitur igitur figura quā debemus intelligere. Et ista
est figuralis et enigmatica scripturarū pcessus sub
quo verus intellectus lateat. de qua dicitur. j. Corin. x.
Quod sanctus patribus oia in figura contingebāt. Hā
facta antiquorū ex veris hystorijs processerunt et futu
rorum legis noue sacramētorū signa et figure fuerunt.
Parabole etiam xpi figuratiue dicte sunt: et vnum qui
dem interij: aliud vero exterius significāt et pteciā hē
Cognitio etiam nostra pro tempore huius vicinā qd est
nuda et facialis: sed potius obscura: enigmatica et figu
ralis. Cuius tamen contrarij erit in patria: quia ibi
non erit parabola vel figura: sed nuda veritas. atqz cla
ra. ita quod de quolibet beato poterit dici illud. Iuā.
xij. Nō per figurarū et enigmata: sed facie ad facie deū vi
det. Item inuenitur figura quaz debemus emenda
re et corrigere. Et ista est figura exterioris conuersatio
nis que scilicet per virtutes ornatur atqz pingitur. iij.
Regum. j. Cuius figure et habitus est vir qui occurrit
vobis: Respōderunt. Vir pilosus: et zona pellicea pre
cinctus renibus. Per vitta autem hęc figura deformaf
et inficitur. vnde Levit. xij. Hęc figuras aliquas aut

D

E

A

B

Filippus. Filius.

stigmata facietis vobis. figuras dico. i. male conuersa
tionis imagines. Per penitentiam vero antique et male
figure destruitur. iij. Reg. xxij. figuras idolorum et im-
mudicinas abstulit Josias. Non vero et sancta figura
reparatur et reficitur: sicut nabuchodonosor. Daniel.
iij. de scipio pius in bestiam mutatus et tandem refo-
rmatus dicit. figura mea reuera est ad me. Et inueni-
tur figura quam debemus continere et negligere. Et ista
est figura cursus et imago prosperitatis mundane: de qua
i. Cor. viij. Proterit enim figura huius mundi etc. Unde
infra de imagine: et de forma: et alijs similibus.

Filippus. Nota quod filippus interpretatur os la-
padis seu os manuum: significans vi-
rum iustum: et maxime doctorem scientificum vel prela-
tum: qui dicitur os: quia loquitur alios instruendo: lam-
padis quia fulget alios exemplariter illuminando. Di-
citur os manuum quia ori manus applicat: quia id quod
docet predicando: confirmat operando. Et si vis nota
quod philippus est nomen.

Abundantie et possessionis.
Intelligentie et discretionis.
Sapientie et instructionis.
Amicitie et dilectionis.
Eloquentie et predicationis.
Excellentie et exaltationis.

Philippus enim
abundavit in virtu-
tibus. vñ Johan. j.
Erat autem philippus
et bethsaida civita-
te petri et andree.

Bethsaida enim interpretatur domus frugum. fruges
vero virtutes designant. Et philippus ignorantes
informavit. patet Actuum. viij. ubi dicitur. Quod cum
cho in curru suo legenti esaias: adiunctus est philippus
qui scripturam sibi aperuit: et cum convertit et baptizavit
Et philippus claram intelligentiam postulavit Job.
xij. Dixit christo philippus. Dico ostende nobis patrem
et sufficit nobis. Sequitur. Qui videt me: videt patrem
meum. Et item vera amicitia frequenter: promotiones
et honorem acquisivit unde. i. Machab. vi. dicitur. Quod rex
vocavit philippum unum de amicis suis: et preposuit eum su-
per universum regnum suum. Et item philippus fidem dei
predicavit. Unde et bene interpretatur os lampadis
predictum est. Unde et iste evangelista et bonus annun-
ciator dicitur fuisse Actuum. xxi. Intrañtes domum phi-
lippi cuangeliste qui erat vnus et septem manuum? ibi etc.
Et philippus celestia viderat. Act. viij. Spiritus dñi
rapuit philippum et inuenerunt eum in auro. i. i paradiso etc.

Philistim. Philisteus. Philis- tea.

Cum philistim fuerat populi infideles dudum in
la parte syrie que nunc palestina dicitur habitates: populo
dei semper inimicantes: et eos vel bellis impetibus vel
seruitute prementes: videtur quod per philistim possunt
intelligi vel demones vel tyranni a vera fide dei et bo-
nis oibus inimici. Isti enim contra bonos continuo mi-
litant: ipsosque diuersimode fatigant et molestant. i. Re-
gum. xxi. Philistim pugnant aduersus israel. Inter-
pretatur enim philistim vel philisti pocolo ructes quod
scilicet ipsi demones poculo superbie imbuti ceciderunt de
celo. Adhuc vero poculo vitiorum ebrii quotidie cadunt in
ferius in inferno. i. Regum. viij. Humiliati sunt philis-
tim: nec apposuerunt ultra ut venirent in terminos
israel. Tales enim finaliter per damnationem humili-
buntur: et terminos israel. i. patriam deum videntium hoc
est celestis gloria priuabuntur. Et merito quia peccato
tales philistim. i. mali et maxime tyranni.

Mundi substantie eligunt cumulos.
Alte potentie vendicant titulos.
Male concordie constringunt nodulos.
Tristia inuidie sustinent famulos.
Sic igitur patet quod tales philisti per avaritiam dilu-
gunt terrena. i. Regum. xxi. Philistim infuderunt se
super terram. Per superbiam ascendunt amena. i. Re-
gum. xvij. Philistim stabant super montem. Per ma-
lam concordiam iuncti sunt habena. Unde ibidem dicitur.
Congregauerunt philistim agmina sua. Et per inui-
diam sparguntur ut habena. i. diuiduntur ab invicem. y.

Regum. v. Philistim diffusi sunt in valle.

Filius. Nota quod filius est nomen subiectionis. no-
men dilectionis. nomen utilitatis. nomen
nobilitatis. nomen conformitatis. Nomen dico subie-
ctionis: quod patri debet subiugari. Nomen dilectionis:
quia a patre debet amari. Nomen utilitatis: quod patri de-
bet subiugari scilicet in successione. Nomen nobilitatis: quod
liber debet iudicari. Nomen conformitatis: quia debet
patrem in virtutibus imitari. Istis quinque modis cha-
rissimi debemus peccato esse filij dei et sanctorum: quod peccato
charissimi boni et perfecti viri istis quinque rationibus phis-
spirituales filij nuncupari. scilicet quia ista habent
Humilitatis subiectionem.
Caritatis dilectionem.
Nobilitatis dilectionem.
Hereditatis successione.
Conformitatis applicationem.

Boni enim humiliter maioribus subiugantur. vnde
Sap. ix. Et etiam in ps. Ego seruus tuus et filius ancille
tue. Et item alter natum diligunt et diligunt. scilicet tam a
deo quam ab hominibus. vnde Ene. xxi. Tollite filium tuum
quem diligitis ysaac. Et Luc. iij. Tu es filius meus dilectus
Et isti sunt nobiles moraliter et liberi quod scilicet isti sunt
filij et non serui. qui enim facit peccatum seruus est peccati Job.
xij. Et ideo quia sancti sine tali seruitute fuerunt liberi
et nobiles specialiter dici potuerunt. vñ Sap. ij. Si est ve-
re filius dei liberabit eum. Et isti vtiliter hereditatur
quia scilicet filij spirituales dei ecclesie: habent ius in here-
ditate et successione patris et matris. i. in bonis ecclesie
in bonis gratie. in bonis glorie. Unde Sap. iij. Quod
si filius et heres. Et isti conformiter imitantur: quod pres-
biteriales videlicet dei: prelatos et sanctos viros debent
imitari. et eis in virtutibus conformari. vnde Ene. v. Genuit
adam filium ad imaginem suam. Et sic peccato charissimi
si istas quinque conditiones quibus habuerit. bene specialis.
id est dei filius dicitur. Et sic poterit dici de ipso illud
preallegatum. Luce. iij. Tu es filius meus dilectus. In
quibus verbis ostenditur quod ad hoc quod quis filius
dei possit dici tria principaliter requirunt. Debent enim esse
habiles ad eternam susceptionem: quia dicitur filius
humilis per internam subiectionem: quia dicitur. Ad deum
humilis per supernam dilectionem: quia dicitur. Dilctus.

Isti enim sunt. Dei successores quod probatur dicto
Dei successores. quia filius vel filij. Dei seruitores
Dei seruitores. quod probatur possessio. Ad deum id est
Dei amatores. mihi subditus vel a me possessus
Dei amatores quod probatur affectu. Dilctus inquit.
Si enim a deo est dilectus per ipse ipsum supponit dilige-
re. iuxta illud Gene. Ama si vis amari. Et primo ergo
dico. quod iustus dicitur filius dei: quod succedit in hereditate
et hoc ostenditur cum dicitur. filius. filius enim dicitur patri natu-
raliter succedere. Sic sancti et iusti qui per gratias filij
dei constituntur in hereditate sua. i. sequenti gloria. vel
in presenti ecclesia: heredes et successores fieri merentur.
Et ideo videmus quod deus facit talibus sicut vitulum ma-
rinum quod est animal natans in aquis et graditur in ter-
ris: qui filios suos in terra generat atque parit. ipsosque
finaliter ad mare ducit: et ibidem ipsos natantem docet:
instruit et inducit sicut dicitur Plinius. Sic vere charis-
simi. Deo pater filios suos fideles in terra. id est. in hoc
mundo generat per gratiam: et tandem in morte ipsos ad
mare. id est ad affluentiam paradisi eos ducit: et regni
paradisi successores tanquam legitimos filios eos facit.
Ideo et talibus potest dici illud iob. xvij. Seruus non
manet in domo in eternum. Ideo tali filio loquitur ipse
Luce. xv. fili tu semper mecum es et omnia mea tua sunt
Sic igitur dico. quod quicumque iustus dicitur dei filius
quia succedit in hereditate. Et secundo dico. quod: fi-
lius potest dici qui precellit in humilitate. illud enim
nomen est humilitatis. istud enim vocabulum filius
importat de se quod sit in paterna potestate. cum sit vo-
cabulum relatiuum. Et hoc etiam ostenditur cum dicitur.
Ad deum: quod est pronomen possessiuum. ista enim
pronominata

pronominna meus, tuus et suus significat quasi possessionem et subiectionem, ad tenendum illi qui filii spiritus dei et ecclesie volunt esse, debent per humilitatem, deo et suis maioribus subijci: et per abdicatorem prope voluntatis alterius juris fieri et non sui. **A** Deus inquit, vnde **Matth. xvij.** Hic est filius meus: ut sic quilibet dicat illud **Gene. xxvij.** Ego sum filius tuus esau. **T**ibi nota quod talis humilitas debet habere obedientie promptitudinem: quod notat cum dicitur. **Ego: quod est prime persone.** Ad denotandum quod ad prope obedientiam debet inter ceteros: primus esse. **I**tem debet habere perseverantie firmitudinem: quod ostendit cum dicitur. **Sum.** **I**tem debet habere humilitatis promptitudinem quod notatur cum dicitur. **Tuus.** **I**tem debet habere secunditatis plenitudinem: quia dicitur. **Esau.** quod interpretatur terra. **D**e isto igitur meus. i. de ista subiectiva possessio neque potest quilibet talis dicere illud **ps.** **D**ominus dixit ad me filius meus est tu. **I**ustus igitur filius dei dicitur. quod precellit in humilitate. **T**ertio dico. quod talis filius dei dicitur. quod fundatur in caritate: quod ostenditur cum dicitur. **Dilectus.** **M**enim tales a deo sunt dilecti: ideo supponit quod ipsi deum diligant quia deus non diligentes se non diligit. **I**uxta illud. **proverb. vi. vij.** Ego diligentes me diligo. **E**t in persona talium dicitur. **Joh. iij.** **N**os igitur diligamus deum: quia in ipse prior dilexit nos. **A**mor enim habet naturam recipiendam. diffundit enim de uno in alium: quod sicut humor a radice transfunditur in ramos sicut patet tempore verno: et converso a ramis diffunditur in radice patet in tempore hyberno. **S**icut re a radice. i. a deo patribus et filijs: et maioribus amor transfunditur vel transfundi debet primo et principaliter in ramos. i. in filios et subditos. et quoslibet viros iustos sicut dicebat david in persona talium superiorum. **Reg. j.** **S**icut mater unicum amat filium, ita te diligebat. **S**ed pro certo ab istis ramis. i. inferioribus debet iste humor. i. iste amor iterum in deum et superiores vice reciproca refundi: quod valde est consonum rationi ut illos a quibus diligimur: totis affectibus diligamus. iuxta illud. **Joh. xv.** **H**oc est preceptum meum ut diligatis invicem etc. **S**ic ergo patet breviter quod si filius dei quis esse voluerit: sicut a deo et superioribus suis diligitur sic ipsos diligere tenet. **D**ilectus inquit, vnde **Matth. xvij.** **H**ic est filius meus dilectus in quo mihi bene complacui. **S**ed heu pro dolor charissimi: quod pauci sunt hodie filij qui istum amorem recipiant aut rependant. **A**mor quem habet deus ad boves non repeditur quod quis a deo diligamur. ipsum tamen non diligimus, nec mememus. **P**ellicanus enim sicut dicit magister. **J**acobus in li. de mirabilibus orientalium regionum pro vivificatione filijs suis seipsum vulnerat et debilitat. ut virtute sui effusi sanguinis filios ipsos suscitaret et vivificet. fit tamen ut dicit idem quod quidam ipsorum filiorum a patre sic pro eis debilitato non curat. nec ei necessaria ministrat. quod advertens ipse pater. quando ad sanitatem pervenit ipsos filios punxit a mado, suo eiecit et expellit. **I**stud charissimi: quotidie videmus in nobis qui sumus filij dei per creationem. **Q**uamvis enim pater noster deus sanguinem suum in cruce fuderit. ut nos mortuos vivificaret et suscitaret nos tamen tanti beneficii imemores sibi in persona pauperum suorum debilitate depresso et fatigato non subvenimus nec de ipso curamus. **Q**uis ipse clamat in scriptura **Esai. xxxvij.** **R**efecite lassum et hoc est meum refrigerium **R**ecetiam vulneribus que pro nobis sustinuit in aliquo condolemus: **Q**uis ipse clamat **Trist. j.** **D**e vos oes qui transitis per viam attendite et videte si est dolor sicut dolor meus. **E**t ideo vere proprie ipse potest de nobis dicere illud **Esai. j.** **F**ilios enutritum et exaltatum ipsi aut speraverunt me. **E**t ideo finaliter de nido paradisi tales eiecit et in die iudicij consortio suo et hereditate paradisi tanquam ingratos privabit et in infernum deiciet et fugabit dicens illud **Esai. j.** **D**e genti peccatrici semini nequam: populo gravi iniquitate. filijs sceleratis: **I**ta etiam scelerata filialitas apparet in multis ecclesiasticis. qui quousque sint ecclesie vel regionis filij et ministri: et quousque ab ipsi scientia fuerit educati nutriti edocti et augmentati. vivificati: et ad statum promoti. ipsi tamen de hoc non ver-

dentur advertere: nec de matris sue necessitatibus curare. **D**e utilitate enim communi non curant sed de propria tantum: quoniam vero ut propria utilitatem faciant. derogare communi quodammodo non formidant ita quod de talibus dicit **Baruch. ij.** **N**on est qui consoletur eam ex omnibus filijs quos genuit. **S**ed quid dicemus charissimi de naturali filialitate? **I**nvenitur ne tibi predicta ingratitude: sic proculdubio. quia vere multi sunt ingrati filij et peruersi: quod quis a parentibus suis ob bona recipiat. quousque patres vel parentes eorum omnia bona expendant pro eis vel sanguinem sue temporalis substantie in corruptione: et vivificatione et promotione expendunt ita quod sepe fit quod exinde ad debilitatem paupertatis veniunt ipsi tamen ingrati filij: pauperes parentes et depauperatos contemnunt nec eisdem subveniunt aut succurrunt ita quod bene de talibus potest dici illud **Deut. xxxij.** **G**eneratio enim perversa est et infidelis filij. **N**on sic charissimi. non habeamus ingratitude sed amicitie firmitudinem. **N**on obliuiscamur benefactores. sed ut ligamus nostros amatores. **S**ic ergo patet charissimi quod spiritualis filius esse voluerit: necesse est sicut dictum est quod habeatobilem conditionem. humilem subiectionem: utilem dilectionem. **S**ic ergo dictum est **Tu es filius meus dilectus.** **S**ed adhuc dico quod istud vocabulum filij in plurali potest in scriptura multipliciter inueniri: **I**deo generaliter quotiens istud vocabulum filij pluraliter inuenitur vel ponitur in scriptura. potest allegari illa auctoritas **J. Johan. ij.** **I**nunc filij dei sumus **I**n quibus verbis ostenditur quod illi qui volunt esse filij dei spirituales ut filij naturales. habeant. **C**oluntatis promptitudinem cum dicitur. **I**nunc. **D**ignitatis celsitudinem cum dicitur. filij dei: **f**irmitatis fortitudinem cum dicitur. **S**umus. **D**ico ergo primo quod illi qui boni filij dei esse voluit. necesse est quod habeant voluntatis promptitudinem: quod ostenditur cum dicitur. **I**nunc. **P**romptitudo enim et pietas denotantur per istud adverbium nunc: quia illi qui veri filij dei volunt esse. debent esse. **P**romptissimi ad obediendum. **P**romptissimi ad compatiendum. **P**romptissimi ad consentiendum. **B**oni enim filij tenent maioribus obedire. vnde **Col. ij.** **F**ilij obedite parentibus vestris etc. **I**tem debent suis minoribus subvenire. vnde in **ps. dx.** **F**ilij tui sicut novelle olivarum. **I**tem debent suis consortibus consentire quod est filij eiusdem patris sunt ut communitate invicem consentientes. et invicem pacifici et concordantes: sic boni et iusti debent alter alteri consentire: et inter se pacifice conversari. **I**uxta illud **Matth. v.** **B**eati pacifici: quoniam filij dei vocabuntur. **H**abemus enim unum patrem et unam matrem scilicet deum et ecclesiam vniuersam. **S**ancti. **dx.** **D**es filij unius viri sumus. **E**t **Malach. ij.** **U**nus pater est oim nostrum **H**abemus igitur mentalem promptitudinem ad obediendum isti patri et matri. **I**nunc inquit proderit. **vij.** **I**nunc ergo filij audite me: quod sicut aquila filios suos excitat ad volandum et ad ipsam extra nidum sequendum quod nisi prompte fecerint solet eos percutere vel vnguibus perforare. **S**ic vere filij dei scilicet sancti et sancte pro patris sui christi debent ad bonum animari et ipsius extra nidum mundani amoris prompte obediendo insequi. nec per pigritiam retardari. **Q**uod quia quandoque non faciunt: sed a quibus oblectamentis detenti in mundo diutius sistunt: ideo sepe fit. ut a deo corrigantur et varijs tribulationibus feriantur: et sic quasi per violentiam contemnerent et dimitterent mundum istum: complantur **I**hebr. xij. **F**lagellat enim dominus omnes filios quem recepit. **E**t ideo charissimi qui in hoc mundo incoerecti dimittuntur: et in mado mundi oblectabilia sine tribulatione relinquuntur nec deum prompte sequuntur vel ei obsequuntur. filij dei dici non mereantur: et ideo sicut alieni hereditate celsis glorie privabuntur. **I**tem enim sunt filij filij illegitimi. de quibus quia pater pa-

Osee. ij. filij fornicationis sunt: qz fornicata est mater eoru. Non sic ergo: sed sicut veri & legitimi filij: voluntati dei patris nostri prompte parentes & obediētes. quia vere si filij dei esse volumus: nos debemus habere volūtatē promptitudinē. Nunc inquit. ¶ Secundo dico. qz nos debemus habere dignitatis celsitudinē: qz debemus esse filij dei qd est summa dignitas. Gratia enim nos facit filios dei. petri vero filios dyaboli. Et maxime et specialiter filij dei possunt diciviri ecclesiastici et religiosi: quia deo sunt specialiter adoptati et deo specialiter dedicati vnde illud. j. Johan. ij. Videte qualem caritatē fecit nobis deus vt filij dei nominemur & sim? Sed procerto charissimi temp? modernū videtur retro tractum ad tēpora. Moē. in quib? sicut dicit. Gen. vj. vidēt filij dei filias hoim qz essent pulcre. acceperunt sibi vxores ex oibus quas elegerāt. Et ideo istis tēponibus factum fuit diluuiū quo totus fuit populus dissipat? Sic vere charissimi hodie filij dei. i. viri ecclesiastici et religiosi fecerunt luxurie maculat: vxores et concubinas de filiabus hoim sibi accipiūt: sic dei ecclesiā maculātes diluuiū ecclesiasticę ruine introducunt. Ideo Job. j. dicit. Quod cū filij dei cōparerēt in cōspectu dñi affuit etias inter illos et sathan. Sathan em̄ qui interpretatur aduersarius: signat pctm̄ luxurie qd procerto inter dei filios habitat et versat: et eistotis viribus aduersatur. Non sic: sed simus filij dei: deū collaudātes: deū adorātes. deos seruientes &c. Deū dico collaudātes Job. xxxvij. Vidēteas cū me laudaret simul astra matutina & iubilarent oēs filij dei. Itē deū adorātes. Iuxta illud ps. Afferte dño filij dei afferte dño filios arietū. Itē deo famulātes Roma. viij. Quicunqz spiritu dei agūtur. hi filij dei sunt. Tales ergo habent dignitatis celsitudines quia filij dei. ¶ Tertio dico. qz tales habent vel habere debent firmitatis fortitudinē quod ostenditur cum dicit. Sumus. quod est verbū substantiuū qz scz tales debent sequi modū substantie cum patre suo deo stabilitet p̄ seuerā do: nō modū accidētis ipm̄ faciliter dimittendo vel occasione mūdānarū tribulationū delectationū vltētationū ab eo faciliter discedēdo vt sic dicam? illud. Thob. ij. filij sanctorū sum? &c. dicit de isro sum? cōplacādo et inuēdo sicut habes bene sup̄ vbi. Esse & vbi Estote. Vel si vis dic qd sicut ligna seruiū que sunt in cremabilia & imputribilia: sic isti nec aliquavoluptate debent esse putrefactibiles nec igne cupiscentie cremabiles: immo semper sunt stabiles et durabiles. vt dum sic in vita habuerunt firmitatem constantē post vitā habituri sunt p̄petuitatē eterne glorie Iheb. iij. Initiū substantie eius vsqz in finem firmū retineam? et Ero. xv. Introduces eos et plantabis in monte hereditatis tue: firmissimo habitaculo tuo quod operatus es dñe. Sic ergo pater qd illi qui sp̄uales filij dei volunt: firmitatem. dignitatem et promptam voluntatem habere debent et possunt. ¶ Sed si vis adhuc dic quod de bonis filiis potest exponi illa autoritas ps. filij tui sicut nouelle oliuarū in circuitu mense tue. Vbi nota. quod boni dicunt: filij dei. ¶ Propter

Intimiozem dilectionem. Tui
 Similiozē conditōem. Sicut nouelle oliuarum.
 Imiliozē subiectionem. In circuitu.
 Utiliozē successionem. Mense tue.

¶ Primo p̄pter intimiozem dilectionē tui &c. Nota qz filius p̄p̄ius perfectius diligit instigante natura vel instigatione nature qz putatiuus. Exemplū de tribus sagittantibus contra patrē iudicio salomonis. quozū verus noluit sagittare: alij autē sagittauere &c. Nota hystoriam. qz scz veri filij idest iusti non libenter per perā sagittant xp̄m̄ putatiui vero idest mali audacter peccādo irritant christum. Sed hoc est hodie probdoloz contra multos quos in ecclesia comperimus qui sunt non vero filio sed illi malo & putatiuo similes: qz scz ad hūc finem qz hereditatem bonozū ecclesiasticozū bñficiozū rum et p̄bendarū possint habere: non veraciter patētes suos. s. prelatos aut ecclesiam qui eos genuerūt aut

nutrierunt diligunt: immo detractionibus aut istibus sagittare: appellationibus lacerare. et brigis & p̄centioibus vulnerare non vrerētur quinimo sic est hodie qz qui profundius patrem prelatum. vel matrē ecclesiā sagittat: & atrocius & grauius vulnerat. depauperat ac defamat. hereditatē beneficiorū ecclesie citius se habiturus sperat. sicut ad literā de ambitiosis & brigosis religiosis possumus videre qui pro beneficijs extorquendis solēt brigas et istes contra suos prelatos & ecclesias suscitare Similes illis populis in india quozū mos est parentes proprios mortuos loco sepulture comedere & ad eos comedendū amicos alios inuitare & sic credunt eos mirabiliter honorare. Sic vere tales litigios & ambitios parentes. i. prelatos & ecclesias suas cōtentioibus comedunt: & ad hoc etiā amicos suos excitant & inducūt: ita qz iam impletū videtur illud Math. x. Insurgēt filij in parentes et eos morte afficient &c. Adhuc inquit. i. infamia vel tribulatio. qz. i. mors que affligit et fetere facit. tribulationē et infamiā protendit. Isti ergo nō sunt filij patrū dilectores sed inuadentes. nō sunt p̄p̄i s; impij: non sunt fideles sed potius infideles. Ideo in ps. & originaliter Deu. xxxij. bene dicit. Quod gnatio peruersa est et infidels filij. Sed non sic isti p̄certo. iam dictū est Isti dicti fuerunt filij propter fideliozē dilectionē. filij inquit tui. Unde dño potest optime de istis dici hodie. Esa. lx. filij tui de longe venient. et Thob. ij. Ipsi sunt qui fidem suā in unū mutāt ab ipso. ¶ Secundo dico. qz isti fuerūt dicti filij p̄pter similiozē pditōez: qz sicut filij naturaliter consuevit esse similes parentibus sic isti cōformari voluerunt deo: et sanctis patribus et superioribus: dicentes illud. j. Jobā. ij. Nunc filij dei sumus. Et hec moralis imitatio & cōformatio ostendit cū dicit. Sicut nō velle oliuarū. Istud em̄ aduerbiū similitudinis sicut cōformatitē signat. nouelle vero oliua que est tenera que facilius vbi quis voluerit se inclinat: illi signat qui per imitationē bonis hominibus vel in oibus se cōformat quales proculdubio fuerūt isti & quales debent esse qui libet vtri iusti: qui fuerūt sicut oliue speciose in campis Et sicut dicit zach. iij. Ipsi fuerūt filij olei splendoris qui assistunt dominatozū in uersa terre. S; heu probdoloz charissimi vbi sunt hodie in ecclesia filij qui studeant suis parentibus idest xp̄o & suis bonis predecessoribus assimilari: et ipsorū virtutes et gratias imitari. Videamus prodeo quis prelati imitatur suos predecessores vel melior est in regimine? quis clericus imitat suos bonos superiores: quis religiosus imitatur primos suos ordinis fundatores? Iste uero nullus: qz procerto mores filiozū ecclesie taliter a primis suis parentibus & predecessoribus diuersificant. qz ecclesiastici moderni nūqz talium patrū vestigia sequi vident. Unde recte videt qd nos non sim? veri filij dei vel sanctorū: immo videmur esse spurij vel bastardi. Constat em̄ qd inulte sunt matres qz non a suis maritis sed ab adulteris cōp̄sūt. Et ideo taliū filij nō vris ipsoz sed adulteris similes sunt vnde etiam inter bruta reperim? qd quandoqz visa est mulier serpētem peperisse. Equa etiā in exercitu rēsis regis cōperta est vulpē parturisse sicut Osium & cōm etiā naturales: leona adulterās cū pardo leopardū generat. qui a genero sitate leonis multū deuiat et discoradat. Sic igit fit qd tales matres filios dissimiles vris suis generant eo qd de adulteris non de vris proprijs ipsos habent. Sic reuera charissimi mater nra. s. ecclesia vris. qz scz vnico & vero sponso. s. xp̄o extitit desponsata: et etiā religiones & ecclesie particulares iam vident. pro prios vros. s. xp̄m̄ & sanctos predecessores & fundatores spernere: et adulteros scz mundū. sanguinē. carnē & dyabolū eligere. et sic filios degeneres. et predictis maritis dissimiles a talibus adulteris generare. Et inde est qd iste matres. quādoqz pariunt vulpes idest homines maliciosos. quādoqz serpentes per avariciam: quādoqz leopardos per superbiam. Isti enim filij nunc per carnalem affectionem: nunc per fraudē & ypocriticā fictionem: nunc per symoniacā munerū acceptionē in ecclesia

capitur

Filius.

Aliorū est q̄siq̄ hōi valde noctuus. Et ideo sicut aquila
 sentiens se grauatā in educatiōe filiorū oēs solet de nido
 cūcere p̄ter unū vel duos. Sic nos vidētes qd̄ amor
 filiorū carnaliū nobis efficit multa mala. ip̄os de nido
 affectionis nostre debemus p̄tum ad excessiū amorē
 r̄uercere: de ip̄is vltra licitū nō curare. Itā sicut vide-
 mus q̄ syma p̄pter p̄dus filiorū quos nimīū diligit
 impedit ne fugiat: sic a venatore capitur. Tigris etiā
 respiciēdo specula in quib⁹ viditā imaginē suā intantū
 in eis delectatur. q̄ a cursu ⁊ a recuperatione captorum
 catulorum impedit. Sic proculdubio fit quod illi qui
 filios suos per nimium affectum secum portant: ⁊ qui
 in speculis. idest in suis vxoribus et imaginibus. idest
 suis filiis et ip̄is genitis vltra debitū se delectat. a cur-
 su bonorū operū impediūtur: ⁊ ab inferni venatorib⁹
 per multa vitia capiūtur. Constat em̄ q̄ multi rōne fi-
 liorū fiunt avari. v̄surarij ⁊ raptores: ⁊ sic filij sunt cau-
 sa sue captiōis seu detentiōis: ⁊ sue finalis dānatiōis
 Et sic de talibus d̄: sicut de sennacherib d̄. ij. Paral.
 xxxij. filij eius interfecerunt eū ⁊c. Tales em̄ a filiis in
 terfici dicitur: quādo ipsorū occasione in perpetuū dā-
 nari p̄meretur. Ecōtra vero sepissime fit q̄ rōne patrū
 filij dānantur. q̄n. s. mali filij malis parētib⁹ succedē-
 tes. occasione bonorū male acquiritorū in quibus male
 succedūt post patres suos dānantur. Sicut em̄ venenū
 salamādre d̄: esse tam perniciosum q̄ si radicē arboris
 infecerit: oēs rami per p̄sequēs inficiuntur: quoniam im-
 mō etiā oīa poma arboris sunt infecta. Sic vere charissimi
 venenū v̄surariū rapinariū ⁊ iniquitatū talis est nature
 q̄ ex quo radit. i. p̄maria patris hereditas tali labe fue-
 rit infecta et per p̄auitatē v̄surariā acquisita. oēs p̄cer-
 to rami ⁊ oīa poma. i. oēs particularēs filiorū successo-
 res labe inficiūtur. Et ideo succedēs filij qui istis ra-
 mis ⁊ pomis addiderēt eis succedendo: morte perpetua
 cōdēnantur. Et sic breuiter sicut amor filiorū est causa
 dānatiōis patrū: ita possessio substantia ⁊ successio pa-
 trū est cā dānatiōis filiorū. Ideo de talib⁹ patrib⁹ sic
 male acquirētib⁹: ⁊ de talib⁹ filiis male succedētib⁹
 potest dici illud ps. Immolauerunt filios suos ⁊ filias
 demonib⁹. Itā etiā in quibusdā exemplis familiarib⁹
 probant. Narrat em̄ in vitis patrū. Qd̄ quidā sct⁹ ra-
 ptus in infernū vidit in quodā maximo igne boiem su-
 pinum: de cui⁹ v̄tre arbor altissima ascendebat. in cui-
 us ramis boies erāt suspēsi: qui oēs eodē igne vna cū
 suo stipite cremabant quo viso mirat⁹ sanctus. It̄n̄ su⁹
 est sibi ab angelo qui ip̄m ducebat: q̄ ille supin⁹ fuerat
 quidā v̄surari⁹: qui illā magnā arborē. i. magnā posses-
 sionē hereditatē acquisierat qui q̄ plures successores
 in diuersis ramis. i. in diuersis possessiōis sue p̄ciliis
 habuerat. ideo igne infernali vna cū dictis suis successo-
 rib⁹ dānatus est. Istud etiā patet per aliud exemplū
 in vitis patrū legitur q̄ quidā religiosus habēs patres
 v̄surariū ⁊ fratrem qui dicit patri successerat. qui ambo
 mortui fuerāt rogauit deū vt statū patris ⁊ fratris sui
 sibi ostēderet mortuorū: qui sibi ostēsi sunt in quodam
 pureo pleno igne. in duab⁹ stulis igne plenis alterna-
 tim ad fundū putei descendētes ⁊ ascendētes: qui quā-
 do alter alteri obuiabat. alter alterū cū tentib⁹ deuora-
 bat. Pater em̄ dicebat filio. Ne tibi fili q̄ per te dāna-
 tus sum: q̄. s. vt te vitare v̄surarius ⁊ avarus fui ⁊ ma-
 le bona plurima acquisiui. filius vero replicabat: imo
 ve tibi pater q̄ per te dānatus sum. Itā q̄ male acqui-
 siueras iō male successi nec restitui qd̄ male fuerat ac-
 quisitū. Et ideo prohibet filij salutabat atq̄ vicē recipere fili⁹
 patri r̄debat. In persona ergo talis filiorū potest dici
 illud Eccli. xij. de patre impio cōqueritur filij quoniā
 per ipsum sunt in opprobrio. Breuiter ergo filij maxie
 quādo sunt mali magna in cōmoda faciunt suis patri-
 bus Et ideo bene d̄: Eccli. xvj. Qd̄ melius est decedere
 sine filiis q̄ relinquere heredes impios. Si autē vis
 adhuc nocere te filiis bonis tam naturalibus q̄ mora-
 lib⁹. dic qd̄ bonus filius debet esse filius.

Humilis et obsequiosus.
 Agilis et operosus.
 Subtilis et ingeniosus.
 Hilaris et solatiofus.
 Mundus atq̄ formosus
 fidus et amosus.
 Benignus et viscerosus.
 Patri similis ⁊ imaginosus.
 Patri amabilis ⁊ graciosus.
 Succedens et in diuitijs copiosus.
 Et p̄re nobilis ⁊ i domo ip̄i⁹ gloriofus:
 Honorabilis pius et gloriofus.
 Stabilis perseverās et obsequiosus.
 Propter d̄isciplinā labores tolerosus.
 Et sic fit fili⁹: ⁊ i statu ⁊ i glia spaciosus. dicit parēti-
 bus vestris. Et illud. ps. Ego seru⁹ tuus ⁊ fili⁹ ancille
 tue. Itē fili⁹ est nomē agilitatis. filij em̄ respectu pa-
 trū debent esse agiles ad operandū: q̄ sicut d̄: Iko. viij.
 Quicūq̄ spiritu dei agitur hi filij dei sunt. Et. ij. Reg.
 6. Estote filij fortitudinis. Itē fili⁹ est nomē subtili-
 tatis seu sagacitatis. filij em̄ iuuenēs vt cōter habent
 sensus acutiores ⁊ intellect⁹ promptiores. Sic vere illi
 boni qui filij dei v̄plati dici merētur: discreti et sapia
 illustratur Baruch. xij. filij agar et quiesierūt pruden-
 tiam. An de illa stella luminosa q̄ d̄ lucifer vel vespe-
 rus d̄: Job. xxxij. q̄ deus p̄ducit luciferū in tpe suo:
 et vesperū super filios terre cōfurgere facit. Lucifer em̄
 iste signat sapiētē ⁊ vitatis lucē: vt ⁊ talib⁹ dicat illud
 j. Theb. v. Des vos filij lucis estis ⁊ filij diei. Itē fili⁹
 est nomē hilaritatis seu iocunditatis. Cōstat em̄ q̄ iuue-
 nes sunt naturaliter ceteris letiores. Sic boni sunt in
 spiritu et diuinit laudibus iocundiores Job. xxxvij. Cū
 me laudaret simul astra celi ⁊ iubilaret filij dei. Itē
 fili⁹ est nomen formositatis. filij em̄. i. iuuenēs sunt
 vt cōter ceteris formosiores. sic sancti viri virtutū pul-
 critudine ⁊ honestatis decētia sunt pulchriores ps. Spe-
 ciosus forma p̄re filiis hoīm diffusa est gratia in labijs
 tuis. Itē filius est nomē fidelitatis. Nihil em̄ tā si-
 dele debet esse patri sicut filius. j. Corin. iij. Adisi ad
 vos thimotheū qui filius est meus charissimus ⁊ fide-
 lis in domino. Item filius est nomen benignitatis
 Iuuenes enim sunt vt communiter benigniores q̄ se-
 nes. et ad parcendū et ad subueniendū etiā promiores.
 Ideo ceteri ⁊ leprosi quādo xp̄i misericordiā implorabāt
 ipsum esse dauid filium allegabant. Adiferere inquit
 mei filii dauid Marci. x. Item: filius est nomen con-
 formitatis. filius enim similis debet esse patri. homo
 enim generat hominē et non bouē. Sic vir iustus sem-
 per debet se patris sui. s. dei vel p̄clati: vel boni paren-
 tis vel instructoris bonis moribus conformare: et eius
 in se virtualem imaginem presentare. vnde Johan. viij.
 Si filij abrahe estis. opera abrahe facite Et Johan. v.
 Non poterit filius facere nisi quod viderit patrem fa-
 cientem. quecūq̄ enim ille fecerit hec et similiter filij
 facit. Item filius est nomen amabilitatis. Non em̄
 meretur dici filius qui patrem non diligit: ⁊ econuerso
 Sic vere ad bonum filium spiritualement ⁊ moralem p̄-
 tinet quod caritatiue diligatur et diligat vniuersos.
 Johan. v. Pater enim diligit filium et omnia demon-
 strat ei. Et Math. ij. Hic est filius meus dilectus.
 Item filius est nomen utilitatis. filius enim de sui
 conditione debet succedere in hereditate paterna: sic
 isti in paradiso. vnde Luc. xv. filij tu semper mecum es
 et omnia mea tua sunt. Item filius est nomen nobi-
 litatis: filij enim sunt liberi et non serui. Sic iusti a
 peccatis sunt liberi. non vitiorum seruitutibus subiu-
 gati. Math. xvij. Ergo liberi sunt filij. Item fi-
 lius est nomen honorabilitatis: quia scilicet filij so-
 lent in domo paterna p̄re ceteris honorari. Sic iusti
 qui per virtutes dei et sanctorum sunt filij: merentur
 honorabiliter venerari. Hieremie. xxxj. filius
 honorabilis mihi effraym. Item filius est nomen
 perseverantie ⁊ stabilitatis: quia scilicet mercenarij fa-
 ciliē

cliter recedat. filij aut cum patre perseverant et sistant
 Sic vere mali in suis conditionibus sunt inconstantes bo
 ni vero sunt in bonis perseverantes. Perseverant enim
 cum deo per gratiam. cum superiore per obedientiam cum
 socijs per amicitiam. cum quolibet per fidelitatem et iustitiam
 Job. viij. Servus non manet in domo in eternum filius
 manet in eternum. Et illud predictum. fili tu super mecum
 es. Luc. xv. Item filius nomine est penalitatis filius
 enim a patre laboribus et disciplinis exponitur et etiam si delin
 quat a patre corrigitur. Sic vere iusti a deo Hebr. xij. fla
 gellat deus olem filium quem recepit. Et eccl. xij. Qui dili
 git filium assiduatur ei flagella. Item fit filius in statu et
 gloria spaciosus qui his conditionibus est ornatus. Iste
 enim sunt conditiones bonorum filiorum. i. virorum humilium et
 iustorum quos. s. deus per gratiam in filios adoptavit et
 quibus hereditatem celestem et gloriam reservavit Gal.
 iii. Quod si filius et heres per deum. Sed procerto mul
 ti sunt qui non sunt tales filij videlicet peccatores et im
 pii: quia vere isti dici possunt illegitimi et spurij Et sic
 notabis quod in scriptura reperitur filius.

- Protervus et seditiosus.
- Invidus et proditorius.
- Avarus et ambitiosus.
- Astutus et maliciosus.
- Superbus et presumptuosus.
- Prodigus atque sumptuosus.
- Rebellis et tumultuosus.
- Carnalis et luxuriosus.
- Bilinguis et detractoriosus.
- Nelegens atque ociosus.
- Insolens atque curiosus.
- Alentis et semper verbosus.
- Adonens atque luctuosus.

Dico ergo quod mali filij. s. pro
 terves pnt dici filij pro
 terui et seditiosi vñ deut.
 xij. filius noster iste pro
 teruus et contumax est mo
 nita nra audire contem
 nent comestationibus vacat. lu
 xurie et comuijs. Item
 inveniuntur invidiosi et p
 ditiosi. Infideles enim
 sunt deo cui non servat
 pactum. ecclie cui perurat
 vituperum. Plato cui affe
 ctant danum. primo cuius non volunt bonum. Deute.
 xxxij. Generatio enim peruersa est et infideles filij. Et tñ
 isti debent attendere ad illud quod dicitur Eccl. xv. vbi dicitur
 Quod deus non percipiat multitudinem infidelium filio
 rum et inutilium. Item inveniuntur filij avari et ambitio
 si. Proterves enim per avaritiam fameliscunt et ardent. fame
 scunt dico cum nihil eis sufficiat ps. Mutantes transserat
 tur filij eius et mendicet. Et Hier. xvij. Da filios coram
 in fame. Ardent vero cum mens coram ad habendum semper
 anhelat atque ambiat. Uñ de demonibus dicitur Hier. xij. Quod
 edificauerunt excelsa baalim ad comburendum filios suos
 igni. Baal enim interpretatur deuorator significans deu
 oratores. i. avaritiam cuius cultores igne cupiditatis
 vuntur. Item inveniuntur filij astuti et maliciosi. vnde
 Luc. xvij. filij huius seculi prudentiores filijs lucis in ge
 neratione sua sunt. Item inveniuntur filij superbi et pre
 sumptuosi. Uñ de dyabolo legitur Job. xl. quod ipse est rex
 super ceteros filios superbie. Item inveniuntur filij p
 digi atque sumptuosi. Expendant enim indebite bona terre
 et fortune et nature. vñ Luc. xv. dicitur de iunioris filio et pro
 digio quod ipse dissipauit bona sua viuendo luxuriose. Item
 inveniuntur filij rebelles et tumultuosi. quod maxime de
 malis subditis patet respectu prelatorum de quibus dicitur
 Math. x. Insurgent in parentes filie morte eos afficiet
 Adorte dico saltē infamie. que genus est mortis figura
 ti in cham filio noe. Gene. ix. Item inveniuntur filij
 carnales et luxuriosi. Dicitur. i. fac filios fornicationum
 Et Osee. ij. filij fornicationum sunt etc. Et Scñ. vj. Uide
 tes filij dei filias hominum quod essent pulcre elegerunt sibi
 vxores. Item inveniuntur bilingues et detractoriosi ps.
 filij hominum dentes eorum arma et sagitte. et lingua eorum
 gladius acutus etc. Item inveniuntur filij negligentes et
 desidiosi. Negligentes enim sunt mali. et ad bene operan
 dum: et ad dei gratiam conseruanda. Ad bene operandum.
 Prover. x. Qui congregat in messe filius sapiens est qui
 autē stertit in estate filius confusionis est. Ad dei vero
 gratiam retinenda. i. Reg. xx. Cuius dñs quia filius mor
 tis es qui non custodisti xpm etc. Item inveniuntur
 filij lasciuientes seu insolentes atque curiosi ps. filij tui
 sicut nouelle oliuarum in circuitu mense tue. Et alibi.

Quorum filij sicut nouelle plantationes in iuuentute
 sua. filij eorum compositi circūorante vt similitudo tem
 pli. Item inveniuntur filij mendaces et semper verbo
 si ps. filij alieni mentiti sunt mihi. filij alieni in uictoria
 ti sunt et claudicauerunt a semitis suis. Et finaliter
 dico quod inveniuntur filij mortentes atque luctuosi. quan
 do scilicet pereunt in inferno Treno. s. facti sunt filij
 mei perdit: quoniam inualuit inimicus.

Filia. Nota quod filia est nomen humilitatis. nomen
 benignitatis nomen formositatis. nomen vere
 cundie et honestatis. nomen insuper clementie et pietatis
 nomen leticie et iocunditatis. Est dico nomen humilita
 tis. vnde Esa. xlvij. Descende. sede in puluere virgo. filia
 babilonis. Item nomen benignitatis et virginittatis In
 dieb. xij. Habeo filiam virginem. Item nomen est formosi
 tatis. vnde ps. Audi filia et vide. et obliuiscere populum tuum
 etc. et concupiscet rex decorem tuum. Item nomen est verecundie
 et honestatis ps. filie eorum compositi circūor. vt simi
 templi etc. Item nomen est clementie et pietatis ps. filie
 tue in mune. vultu tu. depreca. omnes di. plebis. Item
 nomen est leticie et iocunditatis. vnde zach. ix. Exulta sa
 tis filia syon iubilans filia hierusalem. De qualibet ergo ta
 li filia spūali potest breuiter exponi illud. Cant. ij. Sicut
 lilium inter spinas: sic amica mea inter filias. In quibus
 verbis aduerte quod ad hoc quod aliqua persona seu anima
 possit dici filia: quatuor requiruntur. Debet enim habere
 puritatem interioris: quod debet esse sicut lilium. Penali
 tatem exterioris: quia debet esse. Inter spinas. Carita
 tem seruatiorem: quia debet esse. Inter filias. filia enim
 naturalis se debet. Adhuc seruare. In pnia dicitur versari
 Amicos dicitur amare et venerari. bona consortia dicitur sectari.
 Dico primo quod talis filia dicitur habere puram castitatem: quod
 debet esse sicut lilium. Lilium enim quod integrum redolet. fractū
 ro fetet: cuius color est candidus: cuius decore est pallidus
 cuius venter continet grana aurea cuius figura ser habet
 folia. signat castitatem. Quia reuera castitas dum integra
 perseverat redolet per bonam famam: si vero per luxuriam
 frangitur tunc per infamiam valde fetet. Ista est etiam pla
 cida et candida per puritatem. Pallida per constantie
 decorem. fert aurea grana per cordis pudici florem. Ex
 terius habet ser folia id est ser virtutum multiplicatē
 que sunt humilitas. verecundia abstinentia. rariloquium
 occupatio. occasio vitatio. Iste enim ser virtutes sunt
 castitatis custodes: quia si quis istas virtutes habuerit
 grana aurea. i. castitatis merita poterit illa et integra
 custodire: et sic erit lilium. videlicet lilium.

- Purum.
 - Adundum.
 - Placidum.
 - Attidum.
- Ut sic dici possit eidem illud Cast. vij. Venter tuus qua
 si crater formatilis distinctus lilij. Iam tamen casti
 tatem perdidit dyna filia Jacob quando egressa est vt
 videret mulieres regionis: et corrupta est ab emo filio
 regis sicheem. sicut dicitur Gen. xxxij. Sic vere hodie
 sunt multe filie que quia nimis et indiscrete volunt dis
 currere et vagari scilicet ad festa. ad villas. hospitia et
 ludibria. sepe corumpuntur et luxuriantur. Unde. i.
 Timothee v. Discunt circuire domos. et cum fornicate
 fuerint volunt nubere. Non sic bona et spiritualis filia
 quia ista semper seruat puram castitatem. Unde Ero.
 ij. Descendebat filia pharaonis vt lauaretur in flumi
 ne. Notura enim puritatem significat. Secundo di
 ce quod omnis talis filia debet habere vigentem pena
 litatem. quia scilicet ipsa debet esse inter spinas. Spine
 enim significant asperitatem penitentie: sedulitatem
 diligentie. puncturam diuini timoris. Icturam diuini
 amoris. Iste enim sunt quedam spine que animam des
 bet continere pungeret et animam ad bonum sollicita
 re et a malo etiam tardare: Dicitur secundo. Sepi autem
 vias tuas spinis et sic ista erit filia maris filia amar
 tudinis. De qua Esai. trigesimo tertio. Transi tere
 ram tuam filia maris non est cingulum ultra tibi.

Tertio dico. q ipsa debet habere firmam caritatem
 Amica inquit mea. Amicitia enim dicitur habere filia spi-
 ritualis: et maxime anima: et erga deum. et erga proximum
 et erga seipsam. Deu enim debet diligere. Proximo tenet
 benefacere. seipsam dicitur caram et nobilem reputare. et non pro
 modico seipsam dare. ne sic dicat sibi dyabolus illud.
 Cant. ij. Surge amica mea: et veni. Hos etiam spiritualiter
 loquendo filiam nostram scilicet animam debemus charere di-
 ligere. ipsamque caute seruare et custodire. Juxta illud.
 Ecclesia. xxvj. In filia non aduertente se firma custo-
 diam. Unde possumus notare quod filia nostra scilicet anima
 debet a nobis amari. Propter suam.

Naturalē formositatem. Istis enim causis diligunt
 Virtualē nobilitatem. filie iuuenes. i. Quia sunt
 Eternalē hereditatem. pulcre. Quia sunt nobiles.
 Cordialē sagacitatem. Quando sunt diuites. Quia
 Spūalem iocunditatem sunt prudentes. Quando
 sunt hilaris. Sic vere anima: seu persona vel consciētia
 sancta istis quinq; rationibus debet amari. Est enim in
 ipsa quedam formositas naturalis: quia in ea resultat
 imago totius trinitatis. Unde Cass. vj. Quam pulcri-
 timo gressus tui in calciamentis filia principis. et Cass.
 vj. Pulchra es et decora filia hierusalem. **T**ertio in ipsa est
 nobilitas virtualis. Ista enim est filia summi regis. iij.
 Reg. ij. filia regis es: et ideo non debet maritari cum ta-
 tuo. i. cum dyabolo. qui proyna sola superbia perdidit
 hereditatem paradisi. Nec etiam cum rustico. i. cum mū-
 do qui pulchritudine grossa cibaria et delicata bona. scilicet
 temporalia et eterna. Nec cum puero. i. cum carne qui
 mox pueri se solet sepiissime maculare. vnde Deut. vj.
 filiam tuam non dabis filio eius yrore. Cuius tamen mul-
 ti faciūt contrariū. Et ideo quod dant filiam suam alicui ta-
 liū maritorū sepiissime efficitur vilissima et pauperrima
 quia per abusus talium maritorū hereditatem perdit. scilicet gram
 in presentia et gloria in futuro. Unde in ps. filia baba-
 lonis misera. Quidā vero sunt adhuc oibus deteriorēs
 quia scilicet istam filiam suam prostituunt oibus vitijs et peccatis
 contra illud. Leui. xix. Ne prostituas filiam tuam. **I**tem
 dico quod ista filia adamari debet propter suam eternalē
 hereditatem: quia scilicet ad istam pertinet maxima successio
 bonorū scilicet paradisi. vnde dicitur. Ps. xxvj. Ad filiam transi-
 bit hereditas. **T**ertio propter suam cordialē sagacitatem
 vnde Eccl. xxij. filia prudens hereditas est viro suo.

Tertio propter suam spiritualē iocunditatem scilicet. filie spon-
 erulent in rege suo. Ergo dico quod filia spūalis siue sit
 anima siue bona persona. debet per caritatem amari et
 per caritatem amare. Amica inquit mea. Debz ergo ha-
 bere firmam caritatem. **Q**uarto dico quod ois talis filia de-
 bet frequenter competentem societatem. quia scilicet ipsa debet
 esse inter filias et inter alias personas humilis et deu-
 tas. vnde Scn. xix. Due filie eius cum eo etc. Dic de isto vo-
 cabulo inter sicut in titulo suo patebit. Unū tantūmo-
 do nota. Quod aliqui sunt qui filiam suam. i. animam prosti-
 tuunt per luxuriam: quidā eam interficiūt per inuidiam:
 quidā eam demonio tradūt per ydololatriam. Cōtra pri-
 mum dicitur. Leui. xix. Ne prostituas filiam tuam. De secundo
 dicitur Math. ix. filia mea modo defuncta est. De ter-
 tio dicitur in ps. Immolauerūt filios suos et filias suas de-
 monijs et Math. xx. filia mea male a demonio uerax.

Et breuiter potes notare. quod in scriptura reperit filia.
 Superba et psumptuosa. De filia supba et psum-
 Crudelis et perniciosa. ptuosa dicitur Esa. ij. Eleua-
 lasciuia atq; curiosa. te sunt filie syon et ambu-
 Impudica et luxuriosa. lauerūt crecto collo etc.
 Auara et ambrosiosa. De filia crudelis et pernicio-
 sa dicitur. Tresh. iij. filia populi mei crudelis quasi stru-
 tio in deserto. De filia lasciuia atq; curiosa dicitur in ps. fi-
 lie eorum cōpōsite: circūcūornate. vt similitudo repli. De
 filia impudica et luxuriosa dicitur eccl. xij. ca Super filiam
 luxuriosam constitue custodiam. De filia auara et am-
 bitiosa dicitur Prover. xxx. Sanguis iuge due sunt filie
 dicentes. affer. affer. Et breuiter querit talis pot dicit
 filia latronis. filia pharaonis. filia babilonis. filia di-

co latronis: quia per dyabolum deo furatur et subtra-
 hitur. Ideo sibi dicitur. Mich. v. Non euastaberis filia la-
 tronis. filia pharaonis: quia delicia rigatur et imbuitur
 Erob. ij. Descendebat filia pharaonis: vt lauaretur in
 flumine. filia etiam babilonis: quia finaliter dānatur et
 confunditur. Babilonis enim interpretatur confusio ps.
 filia babilonis misera. Et hec causa vel gratia. colla-
 tionis dicta de filia sufficiunt. Vide si vis in Mauri-
 cio ubi inuenies de filia mortua suscitata. et de filia cha-
 nancea a demonio liberata.

Finis. Nota quod finis in singulari signat terminū
 alicuius rei. scilicet extremitatē alicuius corpis
 vel terminū alicuius tēporalis. In plurali vero signat
 distinctiones vel contractus terrarum et locorum. Ge-
 neraliter vero finis significat cōter loquendo.
 Locorum distinctionem. Significat dico locorum
 Ultimam dimensionem. distinctiōē vsq; in ps. Vi-
 Postremam durationē. derūt oēs fines ter. salu.
 Mentalem intentionem. det. Ite signat vltimā di-
 Cōplementū et perfectionē. mensiōē. scilicet extremitatē
 Fundamentū et reductionē. corporū tēporū et loco-
 Durationis defectionem. rū vnde Sap. vij. Actin-
 git a fine vsq; ad finē fortiter. Ezech. xlij. finis eius cu-
 biti vnus. Ite signat postremam durationem ps. Dis-
 cōsummationis vidi finem. Ite signat mentalem intē-
 tionē. vnde Tresh. ij. Perijt finis meus et spes mea a to-
 mino. Et iste est finis philosophicus. scilicet finalis causa et
 intentio quare aliquid fit: sed de isto sine nihil ad pres-
 ens. Ite signat complementū et perfectionē Mat-
 the. xxij. Qui autē perseuerauerit vsq; in finē hic saluus
 erit. Ite signat fundamentū et reductionē: quia scilicet finis est il-
 lud ad quod oia reducunt sicut dicitur. Ro. i. finis legis et ps.
 et. j. Tbi. j. finis pcepit ē caritas. Ite signat defectū et
 corruptionem. vnde Scn. vj. finis viuierit carnis venit
 corā me. De fine ergo quantum signat vltimitatē vel pos-
 terioritatem durationis. finem etatis vel tēporis mor-
 tis vel senectutis. aliquid breuiter distinguam. **Q**ui-
 cam? ergo quod finis hominis est in quadruplici dis-
 ferentia. Est enim finis

Laudabilis.	Primo ergo dico. quod est
Damnabilis.	finis laudabilis et vir-
Horribilis.	tuosus: et iste est finis se-
Amabilis.	nectutis et mortis. scilicet qui

homo in bonis virtutibus terminatur: et quando quic-
 quid in iuuentute fecerit per bonitatem finis et etatis
 emendatur etc. fructus enim in principio sunt acidi. in
 fine tamen fiunt dulces. lapidi et maturi. Sic etiam ve-
 re charissimi virga etiam quanto altius in arbore por-
 nitur tanto gracilior inuenitur. et eius gracilitas sem-
 per in fine amplior et in principio comprobatur. Sic
 vere charissimi quis homo in principio iuuentutis se-
 pissime sit viridis et immaturus et insolens scilicet ma-
 le compositus et male doctus: quandoque tamen per
 actionem diuine inspirationis saliter diligitur cōcre-
 titur et castigatur quod in fine sit dulcis per benigni-
 tatem maturus per honestatem. bonus et sapiens per
 pietatem. Sicut enim dicit apostolus. Ubi abunda-
 uit delictum ibi superabundauit et gratia. Rom. v. Si-
 cut enim dicit. Iudoxus de summo bono. Deus non re-
 spicit quales antea sumus vel vixerimus: sed quales
 in fine erimus Ambrosius. etiam super epistolam ad
 Gal. dicit sic. Non queritur qualis quis fuerit: sed
 quid sit. preterita enim non iudicant nec damnant.
 De bono ergo fine habendo. de bona finali perseue-
 rantia finaliter tenenda: valde debemus certare: et ip-
 sum totis viribus procreare. finis enim non pugna-
 coronat quia sicut dicitur Ecclesiastes. vij. Melior est
 finis orationis et principium. Et iste est finis qui est
 commendabilis et virtuosus. **S**ecundo dico. quod
 est quidam finis detestabilis et vitiosus. Et iste est finis
 etiam instabilis et imperfectiorum. Ista enim quatuor
 genera dōim scilicet falsorum. amicorum pditorū ypo-
 critarū: in constantiū solēt bene incipere et male finire
 falsi

falsi enim amici quibus in principio boni et veri esse videtur. in fine tamen contrarii esse comprobantur. De quibus dicitur eccli. xxxvii. Sodalis amico procundabit in oblectatione: et in tempore tribulationis aduersarius erit. Sic enim faciunt proditores qui in principio fingunt se esse bonos et veros sed in fine inuenta occasione nocendi ostendunt se esse crudeliter et inimicos similes illi bestie que dicitur manticoia que faciem hominis habet. in cauda vero habet aculeum instar scorpionis. quod scilicet tales in facie et in principio videtur esse homines. id est iusti benigni et fideles. in fine vero ostendunt se esse scorpiones. id est pun- gentes impios et crudeliter. fallaces pariter et infideles. De istis potest intelligi illud prover. v. fauus distillas labia meretricis. nouissima vero illius amara velut absinthium: et acuta velut gladius biceps. prope cerite etiam finem vitæ habet vituperabile: quod quibus aliis diu videtur deantur persecrere. isti in fine cito coram ficta pro factio dilabitur et cassatur. vnde Eccli. xiiij. Omne opus cor ruperibile in fine deficiet: et qui operatur aliud ibit cum illo. Inconstantes insuper et instabiles finem habent vituperabilem: quia scilicet quibus in principio quandoque inueniuntur feruentes et boni in fine tamen inueniuntur tepentes et mali. Secundum enim psalm. Acres in principio franguntur in fine. Isti sunt sicut pilosi qui ab effigie humana incipiunt: et in bestialem similitudinem terminantur quia scilicet in principio homines: viri et uoti: rationabiles et perfecti vident esse. qui tamen a principio seruo paulatim deficientes. finaliter bestie. id est bestiales et carnales fiunt. Iuxta illud. Gal. iij. Sic stulti estis: ut cum spiritu ceperitis carne consumamini. Iste est ergo finis vituperabilis. vnde Tresh. iij. Appropinquauit finis noster completi sunt dies nostri: quod venit finis noster. Et Ezech. viij. finis venit: venit finis super quatuor plagas terre et cetera. De tali ergo malo fine dicitur in ps. Irritat aduersarius nomen tuum in finem. Tertio dico. quod est quidam finis abhominabilis et iste est finis malorum et perversorum qui nihil aliud est quam mors eterna. Ipsi. iij. Quorum finis interitus: et gloria in confusione eorum qui terrena sapiunt. Ut communiter enim ex malo semine gignuntur male plantæ. ex malis premissis sequitur mala conclusio. ex mala vita sequitur mala mors: ex malis principiis sequitur malus finis. Iuxta illud. y. Coim. xj. Quorum finis erit secundum opera eorum. vnde Eccli. xxj. Via impiorum complantata lapidibus: et in fine illorum inferi: et tenebre: et pene. finis enim altarum nubium est consumptio herbarum viridum finis est desiccatio: finis est delinquentium damnatio et destructio. Propterea deus destruet te in finem. euellet te et emigrabit te de tabernaculo tuo et radicem tuam de terra uiuentium. Iste est ergo finis abhominabilis. Quarto dico quod est quidam finis desiderabilis. Et iste est finis bonorum scilicet gloria paradisi et vita beata. Sicut enim agricola post multos labores in fine colligit fructus. Hauda post multa pericula finaliter venit ad portum. Operarius post multas penas in fine venit ad premium. Sic sancti et iusti post multas mundi miseras veniunt finaliter ad paradisum. Iste enim finis ultimus est ad quem debent omnia ordinari. Iste enim est finis et perfectio qui nunquam potest amplius destrui vel dissipari: et merito: quia ipse deus propius et precipuus finis noster est. sicut ipsemet dicit Apo. j. Ego sum Alpha et omega. principium et finis. Unde. j. Coim. xv. Deinde finis cum tradiderit deo regnum et patri. Et prima Pet. j. di. Reputantes finem fidei vestre salutem animarum vestrarum. De quo finem dicit Augustinus. de ciuitate dei. li. xxiij. Ipse erit desideriorum nostrorum qui sine fine videbitur: sine fastidio amabitur: sine fatigatione laudabitur. Sequitur ibidem. Uocabimur et videbimur. videbimur et amabimur et laudabimur. ecce quod erit in fine sine fine: et ipsa ergo non est finis nisi esse ubi nullus est finis. Quod finem nobis concedat illic qui sine fine uiuit et regnat etc. Uide supra de Ex tremitate. Et infra de ultimo et nouissimo. Et de post se posterius. Si autem adhuc vis dicere aliquid de

finibus in plurali potes notare quod in scriptura reperiuntur. fines

Iniquorum quos debes fugere.

Perfectorum quos debes petere.

Beatorum in quibus debes manere.

Damnatorum quos debes horrere.

Dico ergo primo quod sunt fines iniquorum quos iusti fugiunt. et isti pro certo signant statum mundi vel peccati.

In istis enim finibus abundat omnia mala et pericula. Isti enim sunt fines periculosi: quibus pro certo latrones et animalia venenosa. id est impij et tyranni: et etiam ipsi demones infernales damnantur et couersantur ibidem: figurati in finibus egypti de quibus dicit Exo. x. Quod innumerabiles locuste ascenderunt in uenturas terras egypti: et in omnibus finibus egyptiorum operuerunt. vniuersam superficiem terre omnia deuastantes. Locuste iste sunt demones et etiam iniqui homines et crudeliter: et etiam ipsa peccata et culpe interioris: quod scilicet in finibus peccatorum. id est ipsorum interiori conscientia locuste. id est interiora vitia omnia deuorant et destrunt. Istiusmodi in finibus etiam peccatorum id est in statu et in mundi opulencia. locuste id est demones confundunt omnia seriosa. Vel in finibus eorum id est in ipsorum comitiis et consortiis locuste id est mali et raptores abundant: qui deuastant omnia speciosa ps. Dixit et venit cynomia. et cini fies in oibus finibus eorum. Et si vis nota quod

Ab istis finibus: iusti repelluntur.

In istis finibus: stulti extolluntur.

In istis finibus: sancta non gustantur.

Ab istis finibus: sancti separantur.

Iusti. inquit. inde repelluntur. Constat enim quod boni non recipiunt nec diliguntur aut propinquantur in finibus iniquorum. Nolunt enim habere sanctos sibi dissimiles: vel socios sibi dissimiles. sed conformes. vnde Ihu. xx. dicitur Quod cum filij israel diceret populo edom: in extreme finibus tuis posuit: obsecramus ut nobis transire liceat per terram tuam. Edom dicitur respondisse non transibis per me: alioquin armatus occurram tibi: quia. scilicet mali nunquam volunt bonos secum habere nec ut boni. se cum gaudeant sustinere. Unde de christo dicitur. Mat. xvi. quod illi de regione gerasenorum viso miraculo de demoniacis curatis. et portis innoxius et submersis rogabant dominum ut transiret a finibus eorum. nolent enim secum habere ita sanctum hominem: qui scilicet malos uellet corrigere vel sanare. Unde Ihu. mc. xxj. dicitur. Quod rex amozecorum noluit concedere quod transiret israel per fines suos etc. Ab istis ergo finibus boni secluduntur. Item stulti seu mali extolluntur. Proverbiorum. xvij. Oculi stultorum in finibus terre. Exo. x. Sederunt in omnibus finibus egyptiorum. Item in istis finibus sancta non gustantur. Unde Exo. xvj. dicitur. Quod ubi filij israel attigerunt fines chanaan defecit eis manna: quia in finibus malorum manna deuotionis non inuenitur: nec bonorum spiritualium dulcedo. Item ab istis finibus boni separantur. De muliere enim chanaanica legitur Mat. xvi. quod a finibus illis egressa erat quando curationem filie a domino impetrauit que antea a demonio vexabatur. In quo notatur quod nulla mulier. id est nulla persona curationem filie sue. id est proprie conscientie a demone per uicia occupate impetrat: nisi que a malorum finibus se elongat. Unde Luce. xj. dicitur. quod regina saba de finibus terre uenerat: ut sapientiam salomonis audiret: quia scilicet diuina sapientia non cognoscitur nisi cum quis a mundi finibus segregatur. Patet ergo quod sunt fines iniquorum quos iusti fugiunt. Denique dico quod sunt fines iustorum et perfectorum quos iusti cupiunt. Et isti fines proculdubio signant statum gratie et iustitie: statumque religionis et ecclesie: ubi scilicet iusti delectantur ueritate. Isti enim sunt fines in quibus homo potest uiuere et non ultra. Teste enim pompeio in egypto est quidam lacus in cuius profundo facta iur-

Firmitas.

antiquus quedā ara: sic quōvis ad fines illius are pote-
rat quis sine periculo nauigare: si alit fines illos trāsi-
ret peribat et corpus ipsius. Tales sunt fines iusticie.
Si quis enim exinde exierit: et exterius ad iniquitates
propulerit: statim pro certo vita gratie priuabit: vitio-
rum putredine corūpetur. Ara ergo et altare legis et
vine nobis datur in signū ne eam trāscendamus: et ne
de iusticie finibus exeamus. prouer. viij. Legem pone-
bat aquis ne transirent fines suos. Et nota q̄ tales fi-
nes nō sunt transeundi vel dimittēdi quia scz ibidem.
Diuine legis audistur predicatio. In talib⁹ igit
Superni regis sentit gubernatio. finib⁹. Diui-
Fidelis gregis vnifederatio. na lex audif.
Eterni ducis timetur dominatio. vñ de pdicato-
Item ibidē laudis fructus habetur. rib⁹ dicit ps.
Eterne necis videtur liberatio. In oēm terrā
Intime precis habetur exoratio. exiit son⁹ eo-
rum. et in fines orbis terre verba eorū. ¶ Item ibidem
supernus rex sentitur: quia scz prudentia et gubernatio
diuina percipitur: manifeste ps. In manu ei⁹ sunt om-
nes fines terre. ¶ Item ibi fidelis grex vnitur: quia scz
inter iustos inuenitur vnitas pacis et concordie ps.
Posuit fines tuos pacem: et adipe frumenti satiat te.
¶ Item ibidē dei virtus timetur ps. Timeat eū omnes
fines terre. ¶ Itē ibidē laudis fructus habet ps. Laus
eius vsq; ad fines terre. ¶ Item ibidem mortis lucrus
cauetur. j. Mach. x. Hicufusē sit libera cū finib⁹ suis
¶ Itē ibidem precis actus videtur ps. A finibus terre
ad te clamaui. De alijs duobus finibus. s. beatorum et
dānatorū cōcorda si vis sicut in principio. De finibus
malorum. Et hec de finibus iustorum sufficiant.

Firmare. firmitas. Nota q̄ firmitas
idem est q̄ stabilitas fortitudo et immobilitas. Et est firmitas quando
aliqd fortiter et stabiliter et sine mutatione: corruptio-
ne et varietate perseverat. Est ergo Quaedam.
firmitas habenda. firmitas habēda est stabili-
firmitas horrenda. tas duratōis. s. pferētia in
firmitas cauenda. bono. De qua eccl. v. Esto fir-
firmitas petenda. mus in via dñi. firmitas hor-
renda est immobilitas obstinatiōis quā. s. habet illi q̄
in malo suo proposito volunt firmiter et immobiliter p̄-
manere. De quo in ps. firmauerunt sibi sermonē ne-
quam. firmitas cauenda est prosperitas mundi potē-
tie et dominationis. De qua Job. v. Uidi stultum firmo
radice. et maledixit pulcritudini eius statim. firmi-
tas petenda est immortalitas eterne durationis quas
sancti habebunt in patria Unde Deut. xxxij. firmissi-
mo habitaculo tuo quod operat⁹ es dñe. De prima er-
go firmitate. scz de stabilitate constātie et perseverātie
fortitudinis et durationis possum⁹ dicere et notare. q̄
sicut illa que sunt aliorū fundamentū debent esse ceteris
magis solida atq; firma: sicut patet de stipitibus et
colūnis. Sic vere nos ecclesiastici qui debemus esse su-
stentatio et fundamentū aliorū. debem⁹ esse solidi atq;
firmi. perseverantes stabiles et cōstantes. Juxta illud.
Ro. xv. Debem⁹ aut nos firmiores imbecillitates in-
firmiorū sustinere: vt sic de quolibet exponat illud pro-
uerb. xvij. frater qui adiuuatur a fratre quasi ciuitas
firma. Unde supra vbi adiutorū ibi ponit predicta au-
toritas proscuta et diuisa. Idem vide supra vbi dilige-
tia et edificare: vbi ponitur illa autoritas. Edificauit pro-
boam ciuitates et firmavit eas summa diligentia etc.
Si autem de firmitate constātie et virtutis vis aliqua
vult loqui magis. notabis q̄ res firma ē summo pere-
diligenda. Jsta est enim cui quis secure potest inniti: et
a quo potest sine periculo sustentari. Et ideo bona spi-
ritualia et eterna que de sui natura solida sunt et firma
et a principijs firmis et solidis progressiua debemus
summe diligere. cū ista sint que nō pnt sine periculo su-
stentari. Unde de dauid legitur. j. Regum. xxij. Adora-
batur dauid in deserto in locis firmissimis. Et aduer-
te q̄ triplex bona firmas reperitur. scilicet. firmitas

Interna.
Eterna.
Eterna.
Prima est firmitas actualis
quā facit grā intus etuberās
Secūda ē firmitas tēporalis
quā facit fortuna dure reuerberās. Tercia est firmitas
supernalis. quā facit gloria alte remunerans. ¶ Pri-
mo ergo de firmitate interna dico q̄ boni habent fir-
mitatem gratie quam denotat virtutū libertas: que no-
tatur in verbo dauid. Adorabaf inquit dauid. firmi-
tatem fortune quam declarat bonorum paupertas que
notatur in verbo. Deserto. In deserto inquit. firmi-
tem glorie quam designat celozū libertas. q̄ notatur
per verbum. In locis firmissimis idest in celis. Jsta em̄
sunt tria que faciunt hominē firmū. videlicet.
Virtus interior. Dicā ergo q̄ inuenitur firmi-
Status inferior. tas status virtualis. et ista est
Locus superior. firmitas iustozū qui s. in omni
bono sunt solidi atq; firmi Arbores em̄ quāto profun-
diores habent radices tanto sunt vt communiter fir-
miores et contra quoslibet impetus fortiores. Admag-
tudo enim radicū est causa firmitatis. Unde narrat.
¶ Plinius. quod cum exercitus romanus semel per quē-
dam lacum nauigaret: apparuerunt eis delonge mul-
te alte arbores et protense: erecte super aquas natantes
et se per radicū suarū amplitudinem contra flatus
firmiter sustentantes. alluione enim radicate fuerant:
et sic erecte super aquas natabant. Exercitus ergo ro-
manus obuiam exercitū esse credens direxit aciem cō-
tra ipsas. Et quia iusti qui pprie possunt dici arbores
fructuose: Adarct. viij. Uideo homines quasi arbores:
quia scz bona arbor bonos fructus facit. Adarct. viij.
ideo habent radices cordis valde protensas et longas:
quia scilicet cordis sui affectio attingit vsq; ad parad-
isum et eum appetat cordis sui timor attingit vsq; ad in-
fernum vt eum fugiat cordis sui dolo: attingit vsq; ad
proprium delictū vt ipsum defleat. cordis sui amor at-
tingit vsq; ad deum vt sibi faueat: cordis sui dulcor at-
tingit vsq; ad amicum vt eum foueat. Unde dico quod
firmi in bono proposito possunt esse: et contra lapsum
quem introducunt delicie: contra impulsū quem ir-
ritant diuitie contra insultum quem machinantur in-
uidie contra ruinam et casum quem patiuntur emine-
tie firmi et solidi apparere: Ecclesia. xv. Qui timer et
faciet bona. Sequitur. firmabit in illo. scilicet in deo
et non flectetur: et continebit eū et nō cōfundetur. Ju-
sti enim etiam in fluctibus tribulationū et tentationū
mediante radicū cordis latitudine recte nauigāt: et
contra quoslibet impetus firmi natant Genes. j. fiat
firmamentum in medio aquarum. Et illud Sap. xij.
Dedisti in mari viam: et in fluctibus semitam firmissi-
mam. Et nota q̄ res efficitur firma. Quando.
Innititur solido fundamento.
Constringitur valido ligamento.
Eripitur ab hostium nocumento.
Protegitur plurium iuuamento.
Adoraliter autem loquendo dico. quod solidum fun-
damentum est veritas. Validum ligamentum est car-
ritas. Hostium nocumentum est demonū iniquitas.
Plurium iuuamentum est virtutū cōmunitas. firmi-
sunt ergo iusti: quia innituntur fundamentū solide ve-
ritatis videlicet ipsi chasto: qui est via veritas et vita:
quia firmamentum est dominus timentibus eum. sm
ps. Et fidei christiane. que. s. firmissima et tutissima.
Colo. ij. firmamentum eius que in christo est fidei no-
stre. Et bonis etiam spiritalibus et eternis que sunt
incorruptibilia. Ecclesiastici. xlij. Tas castrorum in
excelsis in firmamento resplendens: vt et sic figuretur
in illa domo euangelica. Adarct. viij. Que fluctibus
et flatibus non fuit obruta vel cassata. Et causa subis-
gitur. fundata enim erat supra firmam petram. Jstud
est ergo fundamentū solide veritatis. ij. Thimo. ij. fir-
mum fundamentū dei stat habens signaculū. ¶ Itē
firmi sunt iusti quia constringuntur ligamēto valide
caritatis. Vinculū enim caritatis quādo constringit
hominem

hominem vel astringit deo et proximo. facit eus firmu
 in omni bono. Ecclesiasticus. vij. Non te pigeat visita
 re in firmis ex his enim in dilectione firmaberis. ¶ Itz
 firmi sunt iusti quando carent nocumeto totius piau
 tatis. Ites enim que carent nocumeto interius seu exte
 rius corumpente sunt vt comuniter magis firme patec
 in corporibus celestibus: que nec interi⁹ nec exteri⁹ ha
 bent aliquid per qd corumpantur et idro in firmitate p
 petua semper durant. Sic iusti et maxime isti qui per
 ipem affectionu et contemplationu superius sunt cre
 cti. a cunctis vitiu corruptionibus et in bono p conse
 quens sunt magis firmi. Habere. ij. firmavit in ex cello
 robor sub et eccl. xlij. Altitudinis firmamentu pulcri
 tudo eius. ¶ Itz firmi sunt iusti qn pollēt fulcumento
 totius bonitatis. Sicut enim multi stipites vndiqz sustē
 tantes faciūt firmā arborē sic multe virtutes hoiem Et
 sic dico. qd hō efficiat bñ firmus qñ ipm sustētat et fulcit
 D Justitia librans equaliter De iustitia vtr⁹ pro
 Clemenria cribrans suaviter. uer. xvj. iustitia fir
 Concordia ligans audaciter. matur solius. De
 Concordia ligans similiter. clemētia d; puer.
 Adesticia rigans flebiliter. xxv. Aufer ipicta
 facundia orens humiliter. tem de vultu regis
 et firma bñ clemētia thronus eius De constantia d; in
 ps. Quod deus firmavit terrā super stabilitatē suam:
 non inclinabitur in seculū seculi. De concordantia : 2.
 Neui. xvj. firmabo pactū meū vobiscū. De lacrymosa
 vero mesticia d; in ps. Quod deus firmavit terrā super
 aquas vnde de illa cedro d; Ezc. xvij. Qd transportata
 fuit in vrbē negociatorū vt firmaret radices super aqs
 De facundia vero seu eloquētia d; ij. para. vj. firmetur
 sermo tuus quē locutus es Sic ergo patet qud inuenit
 firmitas status virtualis. et hoc oñditur cū d; Adora
 barur David. Adora em̄ et assuefactio in bono solidat
 atqz firmat: quia fm̄. Quis dū in libro de remedio amo
 ris. Adora facit vires teneras quoz precoquit vvas. et
 validas segetes qd fuit herba facit. David etiā manu
 fortis et vultu desiderabilis signat virū iustus multis
 virtutibus adornatū et bonis moribus confirmatum.
 Vide supra de david si vis. vnde de tali firmitate d; ij.
 Reg. v. Cognouit david quod firmasset dominus eus
 in regem. Ista autē omnia possunt dici de firmamento
 et firmitate ecclesie militantis. que scz firma est et per
 petua. rōne fundamētū. ligamētū et iuuamenti. et idco
 ecclesia proprie dicit firmamentū quod in medio aqua
 rum. idest in mundi fluctibus est factum: et luminari
 bus idest sanctis hominibus adimpictū. Senc. j. fiat
 firmamentum in medio aquarum. et ibidem. fiant lu
 minaria in firmamēto celi. Ista ē ergo firmitas status
 virtualis. ¶ Secūdo dico. qd inuenit firmitas exteriōz
 status temporalis. Et ista est proprie illa firmitas quā
 habent pauperes voluntarij: qui scz in infimo statu ta
 cent et modicis sunt contenti. Nil enim tam firmū si
 cur illud quod est infimū et profundū. Status em̄ infi
 mus teste Duidio non habet vnde cadat. vnde in libro
 de ponto dicit. Quod fortuna miserrima tu'a est. et in
 libro de tristibus dicit. Ardua per preceps gloria vadit
 iter. Et ideo qui arduas mundi glorias cōtempserunt
 et status pauperes elegerunt. firmi et stabiles in fide et
 moribus permanserunt ps. Posuisti firmamentū eius
 formidinem. q. d. Paupertas que mundi diuitibus est
 formido est sanctis hominibus firmamentū: qd oñdit
 cum dicitur in deserto Sap. xj. Iter fecerunt per deser
 ta que non inhabitantur: et in locis secretis fecerunt ca
 las. sicut enim firmitates signat. Ista est ergo firmitas
 status temporalis. In deserto inquit. ¶ Tertio dico qd
 inuenitur firmitas eterna status supernaturalis. scz firmi
 tas glorie paradisi. Ites em̄ celestes sunt ceteris firmio
 res. Unde Job. xxxij. dicitur de celis quod solidissime
 quasi ere fundati sunt. Sic vere beati et bona eterna so
 lida sunt et firma. nulli defectui vel corruptioni subia
 centia sed perpetuo duratura sicut in ps. dñ. Et enim
 deus firmabit orbem terre qui non commouebit: para

rata est sedes tua extunc. Et hoc ostenditur cum dicit.
 In locis firmissimis. Loca enim illa sunt firma et tuta
 ps. Erat firmamentum in summis montū super tollet
 super libanū fluctus eius. et florebūt de ciuitate dñi si
 cur fenū terre. Et qz locus iste firm⁹ est purus et altius
 eleuatus. floridus et amenus idco illuc introducentur
 solum persone floride. firme pariter atqz pure. cum lo
 cus locato debeat respōdere vnde dicitur. Ezc. x. Vidi
 et ecce in firmamento quod erat super caput cherubin
 quasi saphirus. quasi species similitudinis solij appa
 ruat super eum. Ibi enim est.
 Claritas lucis. Vidi.
 Deitas patris. Ecce.
 Veritas fulgēs. Cherubin.
 Plenitudo scientie. Quasi.
 firmitas constans. Lapis.
 Puritas vernās. Saphir⁹.
 Dignitas regnās. Spēs in.
 quic similitudinis solij.
 Et sic p̄z qud iusti gan
 dent vt visum est triplici
 firmitate vel sunt in tri
 plici firmamento scilicet
 Interiori que est gratie.
 Exteriori que est fortune
 Superiori que est glorie. etc.

Flagellum. Nota qd flagellū est instrumētus
 de ligno et corrigis factū ad ver
 berandum animalia ordinatū. Signat ergo flagellum
 quālibet correctionē pūitionē vel castigacionē. vel
 quamlibet carnis vel animi inuoluntariā lesionē. Di
 cam ergo qd triplex est flagellū in scriptura vcz flagellū
 Correctionis Et est flagellū filiorum leuiter verberans
 Puniticōis. Et est flagellum peccatorū turpiter lace
 rans. Damnationis. Et est flagellū dānatorū grauiter
 macerans. ¶ Primo ergo dico qd inuenitur flagellū
 correctionis verberans leuiter. Hō enim duplici flagel
 lo vtit. s. flagello quo ledit filios et flagello grosso quo
 ledit a finos. Sic vere de⁹ in vita ista vtitur duplici tri
 bulatione. s. quadam parua et caritativa que est ad bo
 norū correctionē de qua in ps. fut flagellatus tota vie
 et castigatio mea in matutinis. Et quadā grossa que p
 tinet ad superbiorum afflictionē et pūitionē. de qua di
 cetur infra Et aduer te quod sicut video.
 flagellatur vestis vt puluis creuitatur.
 flagellatur puer vt doctus efficiatur.
 flagellatur stultus ne periculis subijciatur.
 flagellatur visus vt pinguis inueniatur.
 flagellatur catulus vt leo terreatur.
 Sic vere dico qd boni a deo flagellantur corriguntur: et
 teporaliter pūiuntur vt mundētur a puluerib⁹ vitiōz
 Constat enim qd flagella exteriōz cōpellunt homines
 redire ad cor. et sic faciunt eū excutere culpas suas exem
 plo serpentis qui flagellatus dicitur venenū euomere.
 Et sic etiam tympanū percussum et flagellatū solēt so
 num et vocem emittere qz scz iusti per tribulationē fla
 gellati venenū vitiōz per cōfessionē euomūt ps. Quo
 nam ego in flagella paratus sum: et dolor me⁹ in con
 spectu meo semper. Et per gratiarū actionē ad diuinas
 laudes insurgunt. ij. Adcha. ij. Tu autē flagellatus
 annuncia mirabilia dei. Item vt instruantur in operi
 bus mandatorum. Ecclesiastici. xxij. flagella et doctri
 na in omni tempore sapientia. et Ecclesiastici. xxx. Qui do
 cet filium letabitur in illo. Item vt liberetur a periculis
 tormentorum scilicet futurorum. Constat enim quod
 per flagella stulti abstinent a committendis sceleribus
 et liberantur a penis et a verberibus. Sic vere mundi
 flagella et tribulamina hominem a peccando impe
 diunt: et sic a penis eternis liberum eum reddunt. Tho
 bie. xij. Quoniam tu flagellas et saluas: deductis ad in
 feros et reducis. Item vt impingentur. sanguine mes
 ritorum. Ursus enim verberatus efficitur pinguior. et
 polipus verberatus efficitur tenerior: quia scilicet quā
 do iusti tribulātur solēt teneriores et humiliores fieri:
 et per consequēs virtutibus impinguari. Constat em̄
 quod per tanta tribulamina iustus an melius conua
 lescit. Adca. x. Conspuent eum et flagellabunt: et ter
 tia die resurget: Itz vt tercantur animi peruersorum.
 Sicut enim leo timet quando videt catulum verbe

Et Esa. xlvij. Non liberabit animam suam de manu flamme. Sic ergo patet. q̄ in scriptura multiplex flamma inuenitur. Vide infra de Igne.

Flare. Flatus. Nota q̄ flatus est illud spiraculū q̄ ab ore emittit et perflat. Accipit autē p̄ quolibet spiraculo vēti. Et moraliter loquēdo flatus qui ab ore emittit signat qualibet verbalē ordinationē seu sententiā p̄dilatōnes. suggestionē pariter et diffusionē. Dicam ergo q̄ inuenitur in scriptura quidam flatus superni numinis.

flatus dei qui est mirabilis.

flatus hominis qui est mutabilis.

flatus hostis qui est damnabilis.

flatus dei signat suuoluntatis ostensionē sue gratie inspirationē. Et sic dicam q̄ a deo p̄cedit. Quidā flatus est uantiū temperatiuus. Quidā flatus nauigantium p̄paratiuus. Quidā flatus fluctuantū dissipatiuus. ¶ Primo igitur dico. q̄ est flatus dei mirabilis.

¶ flatus diuini numinis. qui est flatus diuine gratie sue inspirationē. flando em̄. i. inspirādo grām et spiritū sanctū immittit. et ignē charitatis accēdit. et ignem cupiditatis extinguit: et nauē. i. animā ad paradisi portum finaliter ducit. Cōstat em̄ q̄ per eundē flaturū ignis extinguit. et alius inflāmas. Tēperat ergo iste flaturū ignē ip̄ probe cupiditatis. ¶ An de pueris q̄ crāt in fornace babilonis d̄. Dan. iij. Quō fecit d̄ns in medio fornace q̄si ventū roris flantē qui spediuit ne lederent ab igne.

¶ An in ps̄ flauit spiritus eius et fluunt aque. Aque dico gratiarū vel lacrymarū. que sc̄z temperāt malos ardores. Itē iste flatus accēdit ignē amoris et charitatis. Luc. xij. Cū uideritis austrum flantē dicitis estus erit.

¶ Item conducit ad portum salutis et securitatis. Actū fr̄ij. flante austro secunda die uenimus puteolos.

¶ Item est flatus diuine iustitie et per eum immiserationis. Constat enim q̄ per flaturū

lutum desiccatur. Talis p̄certo est sp̄sualis dei flatus. qui. s. ip̄suis prudentiam et iustitias ordinat. Ita em̄ lutum carnalitatis desiccatur. cat. Esa. xl. Repente flauit et

ter properatur. Aquam fragilitatis p̄tingit. fortificat et cōgelat Job. xxxij. flante deo p̄creuit gelu. Puluerē cupiditatis effugit. An Ero. iij. Abstulit illud d̄ns flante vento uehementi. Illud dico. i. mare per q̄ insatiabilis avaricie designat. Itē ad paradysum accelerat Actu. fr̄ij. Sc̄dm flaturū aure tendebant ad littus.

¶ Lacrymas uero compunctionis inducit et generat. ps̄ flauit spiritus eius et fluunt aque. ¶ Itē est flatus diuine potentie et sue iurisdictionis. Et iste erit in iudicio

quando flatus diuine sententie malos in eternam damnationem uigebit. flatus enim intemperatus et excessiuus lucernas extinguit flāmas accēdit. naues subuertit. mare p̄cutit. domos subuertit vel destruit. et frigus generat et inducit. Sic procreo sententia iudicialis que ore diuino flabit: et ipsa pena eterna que per eū imp̄s infliget. lucernam uite extinguit. flāmas eternas succendit Esaic. xxx. flatus d̄ni sicut torrens sulphuris.

¶ Haues. i. mundi diuites oneratos subuertet. Ero. xv. flauit spiritus tuus et operuit os mare: submersi sunt quasi plumbum in aquis uehementibus. Domos. i. mundi flatus destruet et confundet Mat. vj. flauerūt venti et irruerunt super domum illam et cecidit. frigus eterni doloris inducit. Eccle. xliij. frigidus uētus aquilo flauit et gelauit cristallus ab aqua. Sic ergo patet.

quomodo inueniuntur quidam flatus superni numinis etc. ¶ Secūdo dico q̄ inueniuntur quidam flatus moralis hominis. Et sic dico q̄ inuenitur in homine

flatus vitalis qui cito deperit.

flatus verbalis qui bonos conterit.

flatus moralis qui mentem aperit.

Est ergo flatus in homine vitalis: qui morte desistit.

De quo. Dan. v. Porro decum qui habet flaturū tuū in manu sua: et omnes uias tuas non glorificasti. Itē

in eo est flatus verbalis: qui bonis resistit. et iste est flatus detractoris. qui est sicut flatus uicinis. qui inflammāt aerem. Et ideo detractor potest dici ille serpens flaturū adurens. de quo fit mentio Deut. vij. Itē est in eo flatus moralis qui deo assistit. Et iste est flaturū deuotionis et orationis. De quo potest dici illud Job xxxij. Si dixerent. scilicet homo ad deum cor suū spiritum ei? et flaturū ad se trahet. Itē est ergo quidam flatus moralis vel mortalis hominis. ¶ Tertio dico: q̄ inuenitur flatus hostilis turbinis. id est dyabolice suggestionis. Unde de demonibus dicitur Deut. vij. Quō in deserto. i. in mundo erat serpens flaturū adurens. et scorpio ac dipsas et nulle omnino aque. Sufficit de flaturū uide etiam infra de spiritu et de uento.

Flectere. Nota q̄ moraliter loquēdo. ego inuenio. sc̄z. Unum flectere q̄ est fragilitatis. Unum flectere q̄ est humilitatis. Unum flectere q̄ est benignitatis. ¶ Primo ergo dico. q̄ est unum flectere fragilitatis. q̄ signat inconstantiam. Aliqui enim sunt inconstantes et molles: et statim a constantia et iustitia se flectentes. Similes columinis salicum et uicium: que non sunt solide neq̄ firme. et que onere cito deficiunt et flectuntur. quia scilicet tales nesciunt in firmitate et soliditate iustitie permanere. Contra quos Deutro. xxv. de muliere manum ad uerenda uiri rumpenda mittente dicitur sic. Abscedas manum illius: nec flecteris super illas aliqua misericordia. q. d. Si flecteris talis flectio est inconstantie non iustitie. quem etiam rigorem ipse deus contra obstinatos obseruabit et potissime contra damnatos. Unde Hiero. xxx. dicitur Quō d̄ns percutiet eos in ore gladij non flectetur. neq̄ parceret. neq̄ miserabitur. Et breuiter illi qui nimis facilliter flectuntur uel uerabiles iudicantur: quia etiam sicut dicitur. Iudicū. vj. Illi qui flexerunt poplices ut biberent fuerunt a p̄ello repudiati. Illi uero qui bibendo steterunt fuerunt ad p̄ellum approbati. Itud est ergo flectere fragilitatis q̄ signat inconstantiam. ¶ Secundo dico. q̄ est unum flectere humilitatis q̄ signat reuerentiam. Et sic dico. q̄ flectio genuum reuerentias signat et humilitatem. Et uide q̄ genua flectimus. quādo aliquid humiliter supplicamus: uel reuerētā exhibeamus. Genua enim sunt membra que sunt flexibilia. ad significandum q̄ omnis superbia humana loco et tempore debet flecti. et ad humilitatem et obedientiam inclinari. q. ¶ Paralip. viti. Et nunc flecto genua cordis mei precans ad te bonitates domine. ¶ Aduerte tamen q̄ genua hominum flectuntur in posterius genua uero uiuorum ut communiter flectuntur in anterius. Econuerso autem est de cubitis hominum et de genibus anterioribus animalū. quia. s. cubitus hūmāni flectuntur in anterius. et genua anteriora animalū flectuntur in posterius. Itā est ergo regula q̄ membra anteriora in homine flectuntur in anterius: posteriora in posterius sicut congruū est rationi. In brutis uero anteriora in posterius posteriora in anterius contra regulam rationis. Sic uere dicā loquendo moraliter. q̄ tam homines q̄ bruta. i. tam boni q̄ mali duo habent genera membrorum. sc̄z anteriora que signant opera intellectiue: et posteriora que signant opera sensitiue. Sic est q̄ homines. i. iusti flectūt mēbra sua eo modo quo debent. uic̄ anteriora in anterius. et posteriora in posterius. q̄ licet posteriora. i. sensualia tendant naturaliter in posterius. i. uersus temporalia et terrena. que scilicet post nos remanebunt. p̄pter necessitatē corporis et fragilitatem uite. tamen anteriora que sunt ratio et consideratio: contēplatio et affectio rationalium semper flectuntur in anterius. s. superius. uersus celū Ps̄l. iij. Que retro sunt obliuiscens. ad ea uero que priora sunt extendens meipsum: destinatum prosequor ad brantium in brutis uero. id est in peccatoribus. anteriora. id est ratioalia flectuntur in posterius ad mundi bona. posteriora uero eorum. id est sensualia flectuntur in anteriora. i. ad celestia bona. Constat enim q̄ mali uidentur. quando

Fletus.

q̄ brutaliter eterna petere. et tamen constat q̄ mentaliter solent ad posteriora. i. ad temporalia inhiare. Ecc. j. Erat ad meridiem et flectitur ad aquilonem. Est ergo vnum flectere. q̄ signat humilitatē reuerentiam Dani. vi. Tribus rēponibus in die flectebat genua sua et adorabat. Allega contra illos si vis qui similes elephanti nequeunt flectere genua cordis sui. Tertio dico q̄ est vnum flectere. q̄ signat benignitatem et clementiam. Aurum enim purum optime flectitur. cuprū et ferrum non sic. Sic verebunt ad misericordiam cito flectuntur. mali citius rūpuntur q̄ flectantur. ij. Adhabe. iij. fletus ad misericordiam lachrymas fudit. Sufficit. Vide de genu.

Fletus. Flere. Mota q̄ fletus. planctus. ploratus lachrymatio. luctus lamentū. quasi p̄ eodē accipiunt. in scriptura. Significat em̄ ḡn̄aliter dolorē merorē. angustia tristitia et miseriam. Et ideo possumus distinguere q̄ est. Quidam fletus interior. fletus contritionis est exercendus. Sic fletus exterior. fletus posterior. Et faciat. Esa. Esai. xxiij. dicit sic. Recede a me et amare flebo. Interioris contritionis. Et idem. xxxij. Angeli pacis amare flebunt. fletus tribulationis est fastidendus. Uñ Judic. ij. Descendit angelus dñi de galgala ad locū sicutium fletus hō dānationis est metiendus. et precandus. Uñ defletu perpetuo infernalis miserie loquit. Mat. viij. et. xij. Ibi erit fletus et stridor dentium. Dico ergo q̄ est quidā fletus et uosus. Et iste p̄culdubio est fletus contritionis pro peccatorū consideratione. fletus cōpassionis pro proximorū depressione. fletus desolationis pro gaudiorū dilatione. et pro huius mundi miserie ploratione et c. Pro his enim tribus causis solent sanctiflere in isto mūdo et spiritualiter tristari: q̄ p̄certo et hōmō fletibus sequit̄ solatio paradisi. Juxta verbum saluatoris Jo. xv. vbi dicit. Amē amen dico vobis: q̄ plorabitis et siccabitis: mundus autē gaudebit vos autem tristabimini: sed tristitia vestra vertetur in gaudium. Sicut em̄ videmus q̄ post resolutionē pluarum aer remanet serenus et clarus. Sic p̄culdubio post resolutionē lachrymarū sequit̄ status paradisi quietus. vñ Lu. vj. Beati qui nunc fletis: q̄ ridebitis. Istud bene p̄cuiderat Esaias qui dicebat illud p̄allegatū Esa. xxiij. Recedea me. et amare flebo. nolite incōbere v̄t cōsolemini me. Inter oīa animalia de mūdo illud q̄ est magis flebile et q̄ libentius lachrymas emittit est. homo. q̄ v̄tq̄ s̄m aliquos facit. sicut. crebra hūditas. Et in hoc possumus doceri. q̄ nos alij quāto magis sumus homines. i. quāto magis sumus rationales. tanto p̄certo magis debemus flere et dolere. et a mūdi solatijs abstinere. Si em̄ sumus rationales et rationabiliter cōsiderātes. qualis est nostre natiuitatis vilitas. qualis est nostri incolatus penaltas quāta est mundi miserie inuenitas. q̄ dubia est mortis future necessitas q̄ longe distat eternorū bonorū felicitas. p̄certo nos dolerimus et siccabimus. v̄tā nostrā in plāctu et gemitu deducemus. Juxta psalmū apostoli di. Oportet flere cū siccabitis. et gaudere cū gaudebitis. ad Ro. xij. flere. s. cū siccabitis in p̄nti miseria. et sic gaudebitis cū gaudebitis in celesti gloria. Erponere ergo possumus illō p̄. Sup flumina babilonis illic sedimus et fleuimus v̄t recordaremur tui syon. In quibus verbis ostenditur triplex causa quare iusti et boni in hoc seculo solent flere. sicut enim et contristantur propter

Wundantā afflictionē. Wundā afflictio. p̄t̄ et flu. Virtutum defectionem. mine sup quo. nos sedem. Sloie dilationem. q̄ nos sedemus super flumina s. tribulationū. Al̄dōz defectio p̄t̄ et ordine quo nos caremus. q̄ s. nos sumus in babilone. i. in pfusionē et c. Celi dilatio p̄t̄ et culmine quo nos dolemus. q̄ s. nos recordamur tui syon. fleamus ergo charissimē

propter illā multitudinē tormentorū. Propter innotam turpitudinē seu aptitudinē vitiorū. Propter dilatam plenitudinē gaudiorū. Dico ergo primo q̄ debemus flere ex tormentorū afflictionē. q̄ ostendit cū dicit q̄ nos sedemus sup flumina. In fluminibus em̄ tribulationū sedemus. cū. s. p̄nt̄ miseria fluctuamus. Unde quilibz p̄t̄ cōparari ciuitati alexandrie: de qua d̄t. Isa. um. iij. Alexandria populorū habitas in fluminibz. Sicut ergo ceruus a canibus artatus et infestatus p̄siderans se nō posse euadere solet flere et mugire et ad hominem vltro refugere et venire. sicut dicit Auiēna li. viij. Sic p̄culdubio iusti dñi vidēt se in hac miseria a canibus et a venatoribus. i. a diuersis generibus tribulationū et afflictionū infestari: et certi sunt: dum viuūt nūq̄ euadere poterūt mundi penas ipsi nō immerito flere. mugire et dolere tenent: et ad hominē. i. ad deū recurrere cōpellunt. Uñ de talibus d̄t. Hier. l. Venient filij iuda et filij israhel simul ambulātes et flentes p̄perabunt et dñm deū suū querent: in syon interrogabūt v̄t filij inquit iuda et filij israhel. i. boni viri et iusti deū visitantes et deū vidētes et p̄t̄plantes. deū hic in terris inueniūt. tot causas luctus et fletus deū p̄certo cōpellunt querere et ad ip̄m recurrere. et viā in syon. i. viam ad celi gloriam p̄curare. Sic em̄ dicit Grego. Adhala que hic nos p̄t̄munt. citius ad deū venire cōpellūt. Ista sunt ergo flumina tribulationū et mūdānaz afflictionū. que p̄culdubio debēt nobis esse causa luctus et fletus. Mat. xij. Tenerūt flumina et flauerūt venti et irruerūt supra domū illā. Ista miseria bene p̄cipit homo cū nascit. q̄ statim incipit flere et primā vocē plorando emittre: et suo fletu miseriā in qua intrat indicijs p̄signare et p̄certo Ricare. vñ dicit Bern. tractās illud Job. iij. Homo natus de muliere breui viuet tpe. Homo inquit natus de muliere. ideo cū reatu. breui viuēs tpe ideo cū metu. replet multis miserijs ideo cū fletu. flere ergo debem⁹ p̄pter tormentorū afflictionē. vñ Hier. xxx. In fletu veniet et per torrentes aquarū deducā eos in viā rectam fletus tñ nō aduertūt mlti qui quīs sint loco fletus et luctus. s. in miseria vita ipsi tñ gaudent et solaciantur. Et q̄ hic flere nolunt. ad fletū eterne miserie deducant. vñ dicit Grego. in moral. Lachrymarū causas. quidā ridentes. peragūt et mortis. sicut negociū tripudiat. et sequunt. Ista ergo dicit illud Luc. vj. De vobis. diuitibus qui habetis solationē: q̄ iugebitis et fletibitis. Ista est prima causa quare debem⁹ flere. s. p̄pter tormentorū afflictionē. Sup flumina in d̄t sedim⁹ et fleuimus. Rec. j. Cūq̄ audissem verba huius sedi et fleui.

Secūdo dico q̄ nos debemus flere propter vitiorū infectionem vel defectionē. cū d̄t. Babilonis babilon. em̄ pfusio interpretat. Babilon fuit ciuitas ydololatrāz. Babilon inimica fuit dei cultorū. Babilō a rege erudeli Habuchodonosor. fuit edificata. Babilon modo a cunctis generibus. bestiarū est inhabitata. Sicut d̄t. Dani. iij. et Esa. xij. Ista ciuitas charissimē p̄culdubio significat statū. peccati. qui ideo pfusio interpretat: q̄ in peccato omnia pfusa: sine o: dine inueniunt. ibi em̄ ancilla. i. caro domina. dñi. i. anima famulatur. Ibi etiā illud q̄ debet esse superius p̄t̄mplantationē: v̄t mens et affectio efficiunt infertus per terrenorū auariciam et ambitionē. vñ Apoc. xvij. dicit. De ve ve babilon ciuitas illa magna. Uñ de ista pfusione dicit Bern. Ancillam dñari vel dñam ancillari magna abusio est In ista em̄ ciuitate Habuchodonosor. i. dyabol⁹. sicut dñs impat: ibi etiam multitudine bestiarū. i. peccatorū inhabitat. Uñ ergo viri boni et iusti ad istam ciuitatem id est ad confusionem peccati aliquo casu p̄perueniunt vel olim se p̄peruenisse sentiunt tūc merito. graui fletu et merore se afficiūt. dñ. s. in ciuitate peccati se detentos et captiuos aspiciunt. Et ideo dicit in tit. Tre. j. Post q̄ in captiuitate redactus est israhel. sedit Hieremias fletus et plorās lamentatione. Sicut enim mandragora dicit clamare. q̄ a terra eradicat. sic p̄culdubio viri iusti et boni q̄ a suo fundamētali principio. s. a deo per aliquod peccatum

Fluctus.

flos diuersi modo sumitur in scriptura. Dicaz ergo bre-

uius q̄ est quidam flos

B Virtualis perfectionis.
Temporalis successionis:
Eternalis recreationis.

C Primus est flos quez
debemus habere. Secū-
dus est flos quem de-

bemus horere. Tertius est flos quo debemus gaudere. Dicamus ergo primo aliquid de flore virtualis perfectionis. & dicamus q̄ sicut arbor nō est perfecta que floribus non decoratur: & que fructibus non secundat. Sic homo non potest dici perfectus. qui floribus virtutum non est ornatus: & qui fructibus bonorū operū non est repletus. Et ideo ad habendum tales flores monet scriptura di. Eccl. xxxix. florete flores & quasi lilium dare odorem. In quibus verbis ostenditur q̄ sicut in flore est dare humorem. colorē odorem. Sic in virtuali perfectione est dare humorem seu fluore pietatis. florete inquit. id est fluore habete. q̄ flos dicitur a fluendo. Itē colorem seu decorem honestatis q̄ ostēdit cū dicitur flos. Itē odorem seu nitorem castitatis. quasi inquit lilium. Dico ergo q̄ si volumus esse floridi per sanctitatē. nos debemus esse fluidi per pietatē. q̄ ostēditur in vocabulo florere. id est fluorem pietatis habete. flos enim est naturaliter mollis & humidus in tactu suavis & fluidus. q̄ vere illi qui per sanitatē volūt esse flores & floridi. debent per pietatē & benignitatē esse molles & humidi. semper enim debent in alios fluere. & per pietatē serua ad alios dilatare. Iuxta illud Joel. iiij. Stillabunt. montes dulcedinē. & colles fluent lac & mel. Montes enim sunt viri perfecti. qui dulcedinē pietatis & clemētie. lac benignitatis & modestie. mel deuotionis & dulcis cloquētie. debent sicut veri flores alijs distillare. Ideo de talibus floribus possumus dicere illud. Cant. viij. Videamus si vinea nostra floruit. & si flores fructum parturūt. Vineam enim que pax habet de cortice & multum de medulla. significat viros pios & misericordes. qui q̄ sunt pleni medulla pietatis. ideo pax eis remanet de cortice teporalis facultatis. Itorū ergo flores fructus parturūt q̄ ipsorum pietatis & si uide affectiones fructus bonorum operū produciunt. Patet ergo q̄ nos debemus esse fluidi per pietatē. Itē dico. q̄ nos debemus esse nitidi per honestatē. q̄ etiā ostenditur in vocabulo. flores. Sicut enim patet in naturalibus dico q̄ flores sunt

Arborum ornamentum. Sic reuera flores bonorū exemplorū & honeste. Arborum medicamentum. conuersationis sunt re-
cte sicut quoddam gratissimū paramētū in homine virtuosio. Pulcrū enim est uidere hominē in quo relucet viola humilitatis: rosa rubra charitatis. lilij castitatis. amigdalū pietatis & tales p̄nt dicere illud predictū flores apparuerūt in terra nostra. Apes enim. i. viri simplices & imperfecti. q̄ inueniūt tales flores. i. talia bona exempla vel virtutes ibi p̄culdubio sibi nutrimentū spūale. i. suas bonas in formationes accipiūt. q̄ p̄certo tales flores p̄tra omnia vitia medicina sunt. q̄ discere recipiunt. & q̄ ad bona opa applicant. Unde Eccl. xij. florebit amigdalus. impinguabit. Q̄si enim amigdalus. i. vir iustus vel p̄telatus floret per bonā conuersationem. tūc vere locusta. i. simplex imperfectus aut subditus impinguat per bonā ipsius imitationē. Aduertamus tamē q̄ dicit ysaac in dietis q̄ apes que pascunt & que comedūt flores amaras. faciūt vt cōter mel amarum. ad benotandū. q̄ illi qui frequentant malos homines & amaras. & qui ab ipsis amaras flores. i. mala exempla recipiunt & accipiunt. tales dico mel amarum. id est mala & amara opera faciunt. Adonides enim s̄m fabulas poetarum iuuenis pulcherrimus: fuisse dicitur qui colligendo flores rubeos mortuus est. & ideo a parentibus antiquis. plangebatur. Sicut dicit. Ezech. viij. vbi dicit q̄ ipse vidit mulieres plangentes adonidem. Tales ergo sunt malorū exemplorū collectores. qui q̄ colligunt ab alijs flores rubeos. i. carnales & mala exempla. ideo spiritualiter moriuntur. malos ergo flores. i. mala malorū exempla debemus cauere & fugere. & bo-

nos flores. id est bona exempla frequentare. vt dicamus illud Sap. ij. Coronemus nos rosis anteq̄ marcescant sequitur. Non p̄tereat nos flos temporis. Iste est ergo flos bone conuersationis quem debemus habere. Aduertamus tamen q̄ hypocrite habent istum florē sine fructu. Similes enim sunt sambuco. cuius flores redolent. fructus vero fetent. Sic flos conuersationis hypocritarum est odoriferus. fructus vero sue operationis est malus & pestiferus. Quia sicut dicit. Math. vij. Mala arbor malos fructus facit. Iste enim sunt sicut Epythimum: q̄ est quedam herba cuius toravitus s̄m medicos est in flore. Sic vere tota perfectio talis consistit in conuersione. cum nihil habeant de bona operatione. Non sic ergo sed s̄m florescentes & nitidi per honestatē. Iuxta illud ps. Iustus vel palma florebit sicut cedrus libani multiplicabitur. Item dico q̄ nos debemus esse florescentes & candidi per castitatē q̄ ostenditur cum dicitur. Quasi lilium dare odorem. Lilium enim est flos purissimus & candidissimus cuius color est gratiosissimus. ad videndum. & cuius odor est suauissimus ad odorandum. & signat virtutem castitatis. que cum sit virtus purissima. deo & angelis est gratiosissima & apud omnes famosissima & fragrantissima. Et ideo de isto flore dicitur in ps. Iustus germinabit sicut lilium & florebit in eternum anteq̄ dñm &c. Uide supra. vbi filia in illa autoritate. Sicut lilium inter spinas. sic amica mea inter filias. Patet ergo q̄ flos. id est. vir perfectus vel spiritualis perfectio debet habere annexam pietatē. honestatē & castitatē. vt sic dicat quilibet vir perfectus illud Cant. ij. Ego flos campi & lilium conuallium. Iste est ergo flos virtualis perfectionis. Sed o q̄ flores intelligit amicitias tpalis successionis. Sicut enim flos est quoddam debilissimum & fragilissimum q̄ modico vento diruitur. modica nebula corrumpitur. modico calore siccat. Sic vere mundi prosperitas que. scz consistit in fortitudine. pulchritudine. sensus limpitudine iuuentute & rerū quantitate. fragilis est & caduca. Ista enim omnia flori comparantur. quia fluendo dicitur. quia scz hec omnia facilliter fluunt & labuntur & tribulatione vel morte siccantur & destruantur. De quo dicitur Esa. xl. Omnis inquit caro fenum. & omnis gloria eius quasi flos feni. cecidit fenum & cecidit flos. Ista etiam possunt applicari ad hypocritas & ad instabiles & inconstantes. quorum ficta perfectio. quous sit florida & gratiosa: non est tamen durabilis neq̄ firma. quia scz in modica tentatione fluunt & labuntur. & deficiunt & franguntur. Unde Job. viij. Cuius adhuc sit in flore nec carpatur manna. ante omnes herbas arefcit. Iste est ergo flos temporalis prosperitatis. Tertio dico q̄ inuenitur in scriptura flos eternalis felicitatis. Unde ps. florebit de ciuitate domini sicut fenum terre. Item. in ps. Plantati in domo domini. in atrijs domus dei florebit. q̄ per florem accipitur beata virgo: patet per predictum Cant. ij. Ego flos campi &c. vel christus. sicut illud Esaie. fj. Egredietur virga de radice yesse. & flos de radice eius ascendet. Potest applicari q̄ dictum est supra scz q̄ flos habet humorem odorem. colorē &c. per omne sicut supra & plura alia. sed omitto gratia breuitatis. q̄ etiam in multis alijs locis fit mentio de flore.

Fluctus.

Nota q̄ fluctus qui nihil aliud sunt in inundatio seu motus. vt communiter in scriptura accipiuntur in malo. fluctus enim communiter signat. Superborum elationes. Terrenorum possessiones. Tormentorū turbationes. Cordiales tentationes. Infernales damnationes. Significat dico superborū elationes. q̄ dicitur fluctus maris emittit magnū clamorē. generant magnū terrore: p̄ducūt spumē ferocem. frequentant moros horrorem. Sic p̄culdubio superbi & impij sunt clamorosi per iactantiam.

tiam discordiam et cominationem. ps. Eleuauerit flumina uocem suam. eleuauerit flumina fluctus suos a uocibus aquarum multarum. Sunt terrentes p. nihilipensam et temptationem. Esa. lvij. Redudant fluctus eius in p. calcationem et in lutum. i. in simplices et humiles. Sunt etiam spumantes et immundi per luxuriam, carnalitate. et infectionem. Inde fluctus feri maris despumantes suas p. fusiones. Sunt etiam p. continue se mouentes per inconstantiam et mutationem necno per tristitiam et cordis afflictionem. s. Mat. vj. In quos fluctus tristitie ego deueni. Et ideo de talibus loquitur scriptura. Esa. lvij. Impij quasi mare feruens. qd. quiescere non ualeat. et redundant fluctus eius. Isti etiam dicuntur impij ratione crudelitatis. Dicuntur mare seruens ratione cupiditatis. Dicuntur quiescere non ualentes ratione mobilitatis. Dicuntur redundare fluctus eorum ratione multitudinis iniquitatis. ¶ Secundo dico. qd. per fluctus intelliguntur terrenorum possessiones. Recte etenim sicut fluctus impetuosa collisione agitantur. sic mentes eorum qui terrena cum affectione nimia possident: p. trahunt et repugnantibus cogitationibus p. cutiuntur. Suadet em. in parte una superbia. ad magnificentie ostentationem possessa debere p. uerti. nec aux. semper in arca esse claudendum sed in apparatus edum. sup. pellectilis. p. uitorum et solatorum ac aliarum mundi uanitate expendendum. Exemplo diuitis epulonis induti purpura et bysso: et epulantis quotidie splendide. Luc. xvj. Contra suadet auaricia possessam. scz. mnam inuolui. infodi. et quidem nec ad uidentum exhiberi. exemplo inutilis et timidi serui. Luc. xij. Hinc igitur ambitio ad superba tractada sollicitat. et leuat hinc auaricia ad humilia deprimitt. artat. Illa uult effossum aurum ad seculi pompam extolli. ista uult ipsum in penetrabilibus infimis sepeliri. quo fit ut continua diffensione turbantur et confusi. Instat estuatis freti fluctuant atq. fremant. Juxta illud. Ihe. ij. Ascendit super babilonem mare. multitudine fluctuum eius operta est. Et Jacobi. j. Similis est fluctui maris. fluctus ergo signat terrenorum possessiones. ¶ Tertio dico qd. per fluctus intelliguntur tormentorum turbationes. Per fluctus enim mundi tribulationes intelliguntur. quibus in bulis maris pelago homines uelut naues mouent et quatunt. Mat. viij. Mors magnus factus est in mari ita ut nauicula operiret fluctibus. Talibus em. fluctibus subiacer homo dum nauigat per pelagus huius mundi. et ideo ne hmoi fluctibus absorbeat debet facere: sicut quidam pisciculus qui dicitur Etheirus. qui uidentis mare fluctuosum et tempestuosum timens ne forte fluctibus extra cunctas ad siccum et ne piscatorum sportulis imponatur. solet ad fundum descendere et alicui lapidi fortiter adherere et ibi tandiu remanere. quousq. traferint dicitur fluctus. Sicut et charissimi: si fluctus magne tribulationis taliter abudauerint. qd. ab ipsis timeamus. l. p. ualiter subruat uel submergi. nos p. culdubio debemus infernus ad fundum inferni per considerationem tormentorum descendere: et lapidem. i. pondus diuini timoris seu etiam future mortis per meditationem accipere. et sic p. certo poterimus fluctus mundanarum tribulationum facilliter superare. Sic faciebat Job. xxxj. dicens sic. Sepe per inquit quasi tumentes fluctus timui deum. et pondus eius ferre non potui. Et p. certo charissimi si timor dei. et iudiciorum suorum seueritas. et si status mortis sue incertitudinis dubietas. si pene inferni et sue penalitatis asperitas debite considerantur. fluctus mundanarum tribulationum modicum reputabuntur et facilliter superabuntur. Sic superauerat illos ille qui dicebat. Ecce. xxxij. Profundum abyssi. penetraui et in fluctibus maris ambulauit et in omni terra steti. fluctus ergo signant tormentorum tribulationes. ¶ Quarto dico qd. per fluctus intelliguntur interiores tentationes. Tentationes em. et carnis et cordis sunt recte sicut quidam fluctus in quos dum homo peruenerit. mortis peccati periculum uix euadit. Dyabolus em. est sicut balena. que uidentis filium circa arcuam maris arrestatum magis

fluctus aque sup. ipsum euomit. et ipsum ad mare trahit et deducit. Sic uere dyabolus qm. uidet qd. aliquis filius suus. s. peccator circa arcuam penitentie aliquantulum arrestatur. fluctus tentationum super eum cicit: et sic est ad mare. i. ad maris peccati amaritudinem reducit. Uti in ps. fluctus tui super me transierunt. Unde Mat. xij. Nauicula in medio maris iactabatur magnis fluctibus. Per fluctus ergo intelliguntur letales tentationes seu superflue cogitationes. Impij em. desiderijs et tentationibus fluctuare non cessant. et ideo fumos et spumas multorum criminum euaporant. Et ideo sicut fluctus arenis circumstantibus sistit. sic fluctus tentationum arena et timore mortis. et penitentie ariditate finit. Uti cordi peruerso dicit illud Job. xxxvij. Circundedi mare terminis meis et dixi hucusq. uenies et non procedes amplius. et hic p. fringes tumetes fluctus tuos. ¶ Quinto dico. qd. per fluctus intelliguntur inferni uariationes. Unde Luc. xxi. Erunt in terris pressura gentium p. confusione sonitus maris et fluctuum arefcentibus hominibus. Ita ergo de quintuplici fluctu sufficiant.

Fluere. Fluxus. qd. distillare. liquefcere. currere. accedere. et in se non subsistere. sed ad alium locum transire. Et potest accipi in bono in malo. In bono enim signat clementiam et pietatem. diligentiam et sedulitatem. In malo uero signat inconstantiam et labilitatem. luxuriam et carnalitatem. Signat ergo fluxus iste clementiam et pietatem Joel. ij. Stillabunt montes dulcedinem. et colles fluxerunt lac et mel. Item signat diligentiam et sedulitatem. Unde Esa. ij. Erunt in nouissimis diebus preparatus mons domus domini et fluent ad eum omnes gentes. Item signat inconstantiam et labilitatem. et sic status et prosperitas malorum dicitur fluxibilis. quia defacili est defectibilis. Uti ps. Sicut cera que sunt auferentur. supercecidit ignis et non uiderunt solem. Mundi enim prosperitates sunt sicut montes facti de niuibus qui ad modicum calorem fluxerunt atq. deficiunt. Sic uere mali et eorum status muci esse uidentur. qd. per ardorem tribulationum. uel dei uel timidi sententiam et iudicium in nihilum defluunt et soluantur. ps. Montes sicut cera fluxerunt a facie domini. a facie domini omnis terra. Et bene dicitur montes. quia non est dare ita magnum montem. i. ita diuitem uel superbum: ita excellentem reges. uel regnum. qui a statu suo finaliter habeat defluere uel perire. Teste em. Seneca. Ceteris cuncta temporibus nascere debent. crescere et extinguere Job. xij. Mors cadens defluit: et alluioe paulatim terra consumitur. Iste est cuius fluxus rex qui semper tendit de esse in non esse. Unde Esa. xxxij. Luxit et deflurrit terra et infirmata est. deflurrit orbis terre. et infirmata est altitudo populi terre et terra intersecta a habitatoribus suis. Sic alit non erit i. patria. quia. s. de quolibet sancto. dicitur in ps. Quod solum eius non defluet: et omnia quecumq. facit semper prosperabunt. Signat autem fluere inconstantiam et labilitatem. ¶ Item signat luxuriam et carnalitatem. Unde ij. Machab. xij. dicitur. qd. stagnum hierico sanguine intersectorum uideretur fluere. De luxuriosis etiam dicitur. Ecce. xxxij. Quorum carnes sunt asinorum: et sicut fluxus equorum fluxus eorum. ¶ Primo ergo aliquid de morali fluxu et uirtuoso dicamus qd. sicut metalla quibus sint durissima. tamen per fortem ignem efficiuntur fluxibilia sicut aqua. Sicut enim flores et herbe in alembico ponuntur et per actionem ignis in aquam fluunt et distillantur. Sic uere charissimi quibus homo quandoq. fit durus et obstinatus. quando tamen ignis spiritus sancti ipsum inflamat interius uel etiam ignis tribulationis exterioris: tunc uere per contritionem et soluitur taliter qd. ab ipsa aqua lacrimarum fluxu dilabitur. et p. totus per compunctionem et compassionem in uirum mollem et fluxibilem dilaturatur. Unde in ps. Flauit spiritus eius et fluent aque. Breuiter ergo loquedo dico. qd. boni quidam druplati fluunt. scilicet

Flumen.

Per lacrymarum distillationem. fluunt ergo bo-
 Per clemosynarum largitionem ni p lacryma-
 Per bone fame diffusionem rum distillatio-
 Per bone doctrine eruditionem. nem. qz scz in ve-
 re qñ vinea scindit deca fluit aqua. Sic & qñ hō scin-
 ditur per cōtritionem. tūc ab eo fluit aqua lacrymarum
 per cōpunctiones. Uñ ps. Percussit petra & fluxerunt
 aque. Petra em̄ est durz cor peccatoris: qđ qñqz per con-
 tritionē vel exteriorē tribulationē percussit. tūc per la-
 crymarum distillationem fluit & cliquat. ¶ Item boni
 fluit per lacrymarum largitionē. Sicut em̄ myrba bals-
 samus & alie medicinales arbores omni anno fluunt &
 stillant liquorē ad hominū iuamentū. Sic viri piij cō-
 tinue fluunt & diffundūt clemosynas ad pauperū nutri-
 mentū Joel. iij. Stillabūt montes dulcedinem & colles
 fluent lac & mel. ¶ Itē fluunt iusti per bone fame dif-
 fusionē: sicut arbores aromatice fluunt & fundūt odo-
 rem. Uñ Cant. iij. Surge auster. perfla ortū meū & flu-
 ent aromata illius. ¶ Itē fluunt iusti. per bonā & vitilē
 doctrinā & locutionem. Uñ Deut. xxxij. Concreseat vt
 pluuia doctrina mea. fluat vt ros eloquū meū. Et sic
 patz. qđ est quidā fluxus moralis & virtuosus. ¶ Scđo
 dico qđ est quidam fluxus letalis & vitiosus. Et iste est
 fluxus vitioz. & iste fluxus denotat in fluxu sanguinis
 alius mulieris que sicut dicit Mat. ix. duodecim ānis
 fluxū sanguinis patiebat. Sicut em̄ serpens que dicit
 emacroyz. qđ percussit hominem dissoluit om̄s venas
 eius. ita qđ fluxu sanguinis facit eū vitā finire. sicut dicit
 Ihd. lib. xij. Et ideo emacroyz dicit ab emach. qđ
 est sanguis. & roys qđ est fluxus. Sic vere charissimi:
 dyabolus qñ aliqñ mordet & inficit quocūqz modo p
 malas tentationes & cōplacentias. facit eū sanguinem
 peccatoz fluxerz emittere. & taliter fluendo vitā gratie
 amittere & perdere vnde talis fluxus vitioz figuratur
 Leuit. xij. & xv. vbi dicit. qđ vir de cuius capite capilli
 fluunt. & albus vel rufus color. fuit exortus. vel qđ pati-
 tur fluxū seminis immūdus in lege reputabat. simili-
 ter & mulierque. patit fluxū sanguinis. qz pro certo illi a
 quibus fluit & emanat semen male doctrine. capillus
 maloz & exemploz. & sanguis peccati & luxurie. tales di-
 co apud deum sunt immundi. Ideo dicit in ps. Sicut
 fluit cera a facie ignis. sic pereant peccatores a facie dei
 Talia em̄ habent quendā fluxū emanantē in qđ ou-
 untur ab ipsis malis. Sed pro certo ipsi habent vitierius
 vnum fluxū desiderie. qz scz talia mala & maxime ma-
 liciose facta non diu perleuerāt. Unde Esa. xxxij. His
 malicia eoz defluet sicut defluit folium de vinea. Sic
 ergo patet qđ est fluxus laudabilis & vituperabilis.

Flumen. Fluvius.

Nota qđ flumen seu
 fluvius dicitur simo-
 de sumitur in scriptura. Est eni fluvius.
 Scripture. ¶ Primo ergo dico qđ est fluvius
 Siatic. scripture. in quo scz aqua scientiaz
 Glone. abundat. & in quo pisces. i. virt vir-
 Prosperitatis. tuosi & studiosi inveniunt spirita-
 Aduersitatis. lia nutrimenta. De quo dicitur in
 Mortalitatatis. ps. flumen dei repletum est aquis
 Perfectionis. parati cibum illorum. Et iste flu-
 Confessionis. uius ita est profundus. qđ vir pōt
 Deuotionis. sciri vel inuestigari. Soli em̄ saga-
 ces naute. i. soli excellentes doctores profunditatē istius
 attingunt. Uñ Job. xxxij. dicit de talibus doctoz
 bus. Profunda fluvioz scrutatus est & abscondita pdu-
 cit in lucem. Scriptura em̄ est fluvius nitidus in quo
 emundamur. fluvius frigidus in quo recreamur. flu-
 uius sapidus i quo satiamur. fluvius viuus in quo
 vegetamur. fluvius splēdidus in quo speculamur. Est
 dico purus & nitidus emundans delinquentes. Unde
 de naaman dicitur. iij. Reg. v. qđ a lepra in flumine
 est mundatus. Et Ezech. xxxij. Tunc purissimas reddā
 aquas eorum. & flumina eorum quasi oleum. Item iste
 fluvius est recens & frigidus irrigans estuantes. Unde
 Ero. ij. Descendebat filia pbaraonis vt lauaret in flu-

mine. Item est dulcis & sapidus alens famelcentes &
 ne. xij. Putabam me stare super ripam fluminis. Et se-
 quitur. qđ ibi septem vacce pingues vireta carpebant.
 Item iste est fortis & viuus irrigans arcescentes. Esh.
 ij. fluvius egrediebatur & irrigans &c. Job. vij. flumi-
 na de ventre eius fluent aque viue. Itē est lucens & splen-
 didus docens speculariter. Unde Ezech. i. Iuxta flu-
 men chobar vidi visiones. & Apoca. xij. Ascendit mī
 bi fluvium aque vite splēdidum quasi cristallum &c.
 ¶ Secūdo dico. qđ est fluvius gratie. Iste est fluvius ve-
 getatiuus. qz scz terram. id est animam quam irrigat.
 facit bonis fructibus. i. bonis operibus abundare. Ideo
 & sic irrigatis dicit Muc. xxij. Tabernacula tua iacob
 & tentoria tua israel vt valles nemozole. vt orti iuxta flu-
 uios irrigui. vt tabernacula que fixit dñs. quasi cedri
 iuxta aquas. In quibus verbis ostēditur. qđ illi qui isto
 flumine sunt irrigati. per istum fluvium fortificantur
 per constantiam. qz dicuntur iacob qui interpretatur
 luctator. Clarificantur per prudentiam. quia dicuntur is-
 rael. qđ interpretatur videns deū. Rectificantur per ius-
 titiā. qz dicitur quasi cedrus. In isto em̄ fluvio debent
 viri sancti habitare & se ibidem p̄tinue balneare &c. Ca-
 stoz enim iuxta flumina morantur vbi domos suas
 niros edificio fabricare dicuntur vt eadē suam que
 de natura sua piscis est ne putrefcat possit cōtinue bal-
 neare. Sic pro certo charissimi sancti quoz caput est
 intellectus. & quoz cauda est voluntas. circa fluvium
 gratie habitantes morantur ne cauda suadeffectuayo-
 luntas que p̄ certo naturaliter est pisca. i. corruptibi-
 litas mutabilis & varia. per peccata corrumpat. in hoc
 flumine iugiter balneat. Illud bene patet. Ezech. j. vbi
 ezechiel erat iuxta fluvium chobar. & aperti sunt celi &
 vidi visiones dei iste enim est fluvius gratie. qui etiaz
 potest dici fluvius. per quez potest intelligi spiritus san-
 ctus vel spiritus sancti bona. De quibus dicitur Jo. vij.
 Qui credit in me flumina de core eius fluent aque vi-
 ue. Iste enim spiritus sanctus est ille fluvius de quo di-
 citur Dan. vij. fluvius igneus rapidusqz egrediebatur a
 facie eius. qui diuiditur in quatuor capita. ¶ Ubi ad-
 uerte qđ huius fluij. s. spiritus sancti ortus est nobilis
 quia egreditur de loco voluptatis. finis est vitilis. quia
 iste progreditur ad irrigandum paradysum. i. ecclesiaz
 vel animam. Actus est fertilis. quia iste diuiditur in
 quatuor capita. frequentemus ergo istum fluvium. qz
 nobilis q̄tum ad egressum. quia scilicet iste egreditur
 de loco voluptatis. i. de mente & intrinseca substantia
 patris & filij. Iste est enim spiritus qui a patre procedit
 dicens. Eccl. xxxij. Ego quasi fluvius doxi exiri de pa-
 radiso. Uñ recte videtur qđ dei filius sit filius balne. De
 qua dicit ille philosophus Jorat. qđ videns catulum su-
 um propter aque paucitatem in cumulo sabulz arresta-
 tum ita qđ ipsum per maris profunda sequi non valet:
 sed ibidem necesse habet sistere in sui periculoz & cōmo-
 dum piscatorum. ad profundum maris magnam quā-
 titatem aque haurit & bibit. quā tandem super catulū
 arrestatū sicut quendam fluvium euomit. & sic ipsum ad
 mare retrahit & reducit. & a piculo liberat & educit. Sic
 vere charissimi. qz balena nostra sp̄s videbat catulos
 suos. s. apostolos & fideles propter arenas asperas. id est
 propter tribulationum timores. a sui sequela penitus
 arrestatos. pauidos. debiles & infirmos. nup in ascen-
 sione iuit ad profundū maris. s. paradisi. & tandem hodie
 reuertēs sup catulos suos apostolos euomit maximū
 fluvium. s. spiritum sanctū qui istos fortificauit & firma-
 uit. & a predicā arrestatione liberauit. & ad sequendū
 perfidē & dilectionē animauit & solidauit. Ideo de tali
 fluvio dicit Job. vij. flumina de ventre eius fluet aque
 viue. figura Apoca. xij. vbi dicitur. qđ serpens emisit de
 ore suo aquā tanqđ flumen. vt mulierem faceret trahi
 a flumine. Sic & xp̄s qui serpenti cōparatur in scri-
 ptura Jo. ij. ibi sicut moyses exaltauit ser. &c. fluvium
 sp̄s sancti euomit hodie & emisit vt mulieres. i. aples
 & fideles qui ad modū mulieris erāt debiles & infirmi at-
 traheret

traheret moneret ad fidei negocium exercendū. Egre
dies ergo iste de loco voluptatis. i. de mente patris ⁊ fi
lij. Unde de illo potest dici illud Job. xij. flāma de ore
eius egreditur. Et illud Jobellis. iij. fons de domo do
mini egreditur ad irrigandum torrentem spinarum.
Et notandum q̄ spiritus sanctus egressus est in mun
dum. Ut tutor. vt ductor. vt doctor. vt p̄tor.

Ut tutor. ad defendendum. Ideo de isto p̄t quili
bet dicere illud Esaie.

Ut ductor. ad dirigendum. h. Egressus est salua
tor meus. Est ergo sp̄

Ut doctor. ad instruendum. l. Egressus est salua
tor meus. Est ergo sp̄

ritus sanctus fluuius nobilis q̄tū ad egressum. ¶ In
super dico. q̄ fluuius sc̄z spiritus sanctus est vt̄ilis q̄tū
ad progressum. quia sc̄z isse venit ad irrigandum super
ficiem terre. Sicut enim fluuius est vt̄ilis qui terram
irrigat ⁊ fecundat. ⁊ qui maculas abluit ⁊ lauat. Sic ve
re spiritus sanctus quia terram cordis humani irrigat
interius inspirando. fecundat exterius procurando. la
uat ⁊ purgat peccatorum maculas abluēdo. Unde iste
dicit. Eccl. xxiij. Erui de paradiso. dixi rigabo hortū
plantationū mearū. penetrabo vsq̄ ad inferiores par
tes terre. illuminabo dormientes in domino. Ubi ad
uerte q̄ iste spiritus. Habet ortus celsitudinē. q̄ exiit
de paradiso. Habet fructū plenitudinē. q̄ rigat hortū
plantationum. Habet actus fortitudinem. quia pene
trat in inferiores partes terre. Habet status pulchritudi
nem. q̄ illuminat dormientes. Et ideo charissimi istū
fluuium frequentemus. ⁊ simus similes elephāti. qui
s̄m Plinius est animal valde fluuiale diligit enim ha
bitare iuxta flumina. natare in aquis ⁊ se balneare. q̄
maxime facere in nouissimo consuevit. Sic vere charis
simi fluuium spiritus debemus

Per deuotionem frequentare.

Per dilectionem subintrare. ⁊ in eo

Per confessionem balneare.

Et maxime q̄diu durat nouilunij vite huius. que pro
pter velocem transitū nouilunio cōparatur. q̄ in mo
mēto pficit ⁊ cōplef. Et sic erim⁹ sicut filia pharaonis.
que dū veniret vt se lauaret in fluuiū. inuenit ibi puer
vagientem quem in silū adoptauit. vt dicitur Exo. ij.
Sic vere in flumine spiritus sancti debemus per deuo
tionem balneare. ⁊ puerum Iesum per fidem querere ⁊
ipsum per spem ⁊ desiderium inuenire ⁊ per charitates
adoptare in nostris cordibus ⁊ nutrire
fides enim querit. Ad irrigandū igitur. Rā de vir
Spes inuenit. tute irrigatiua dicit Sigo. su
Charitas nutrit. per Cant. capl. iij. Spū sanct⁹
mentem quā replet illuminans irrorat. ⁊ irrorans illu
minat. vt de luce eius videat q̄b appetat. ⁊ de roze eius
se refrigeret ne lassescat. Iste est ergo fluuius vt̄ilis q̄
tum ad p̄gressus. ¶ Deniq̄ dico. q̄ iste est fluuius fer
tilis q̄tum ad successum q̄ salus fertiliter se distribuit
illis quos inuenit dignos se q̄b ostenditur cum dicit q̄
ip̄e diuidit in quatuor. capita. Diuidit em̄ iste fluuius
In fluuiū letificatiuum. Iste em̄ fluuius letificat.
In fluuiū fructificatiuū. q̄ fluminis ip̄etus letifi
cat ciuitatē dei. ps. Et id
In fluuiū purificatiuū. est fluui⁹ gyon qui circuit
terrā ethyopie q̄. s. spū sanctus illos qui in ethyopia.
Id est in feruore tribulationū morant circuit. letificat.
⁊ consolat. Itē iste amplificat seu fructificat. q̄ flumen
dei repletū est aquis. Ubi iste est cufrates qui interp̄taf
crefcens vel frugifer. q̄. s. iste facit hominē crefcere spi
ritualiter. ⁊ fruges bonorū op̄e p̄creare. Itē iste purifi
cat Exo. ij. Descendebat vt lauaretur in flumine. Ideo
iste est fluuius rygris q̄ interpretat̄ velox. q̄. s. fluuius
q̄to velocior tāto mūdior medicabilior. Ubi iste est q̄si
fluuius violentus que spūs dñi cogit Esa. lix. Itē iste
pacificat pacē iustorū ⁊ bonorū p̄seruat. q̄ ad modū flu
uij defendit ciuitatē ecclesie ab hostibus. ⁊ seruat paces
eiuū ⁊ quietē. Ideo iste est fluuius phison. q̄ circuit ter
rā emilat vbi est aux optimū. q̄. s. spū sanctus viros san
ctos aureos circuit ⁊ vegetat atq̄ fouet p̄tegit pacificat

⁊ defendit. Ubi Esa. lxxvj. Declinabo sup eū quasi fluuiū
pacis. Iste est ergo fluuius qui diuiditur in quatuor
capita. q̄ sicut dicit. j. Coz. xij. Diuisiones gratiarum
sunt. vnus alit spūs diuidēs singulis prout vult. Sed
heu charissimi quot sunt hodie miseri peccatores. q̄ de
isto flumine nō curātes: alia flumina sibi querūt. viz.
Quidam fluuium deliciarum. Et bene dicitur
Quidam querūt fluuiū diuitiarum ista esse flumina
Quidam fluuium scientiarum q̄ sicut flumina
semp sunt in fluxu ⁊ semp defluūt vsq̄ ad mare vbi ter
minant. Juxta illud Ecclesiastes. j. Dia flumina in
trant mare. Sic hē mundi p̄p̄rtas que p̄sistit in de
litijs diuitijs ⁊ scientijs pulchritudine. fortitudine. no
bilitate. celsitudine. p̄tinue fluit ⁊ nunq̄ pp̄ie p̄t ita
re immo ad mortis ⁊ inferni amaritudinē semp redit.
ps. Abierunt in sicco flumina Eccl. xl. Substantie im
pioꝝ quasi fluuius siccabunt. In flumine deliciaꝝ mo
rant luxuriosi. In flumine diuitiarum ⁊ eminentiarū
morant auari ⁊ ambitiosi. In flumine scientiarū ⁊ cor
poralium elegantiarū morant ⁊ delectantur superbi et
presumptuosi talibus accidit sicut ceruus q̄ calefactus
⁊ a venatoribus fatigatus in flumine se submergit vbi
taliter refrigerat ⁊ irrigat. q̄ tandem fugere nescit ⁊
nequit. ⁊ a venatore capitur atq̄ perit: Sic vere charis
simi illi qui tribulatione fatigati. tentationibus cale
facti. in fluuiū mundane prosperitatis se immergunt.
ibi quandoq̄ frigesunt per induotionem. tantum q̄
non possunt fugere nec cauere per bonam opationem
unmo necesse est eos capi per eternam damnationem.
Ubi Job. xxij. Sublati sunt ante tempus suū. ⁊ fluuius
subuertit fundamenta eorū. Iste igit possunt lamenta
ri cum dauid. Super flumina babilonis illic sedimus
⁊ fleuimus. Ubi notandū. q̄ quatuor dicuntur esse flu
mina babilonis. Itē dic de eis sicut in tabula. ⁊ allega
figurā de dracone magno q̄ cubat in medio fluminum
Ezech. xxxij. sicut habes ibidem. vel in morali ti. de dra
cone. Non sic igit charissimi. non frequentemus ista
flumina. sed fluuiū spū sancti. q̄ reuera iste est fluui⁹
fertilis: vt̄ilis nobilis. Iste est igitur fluuius de quo di
citur Gen. ij. fluuius egrediebatur de loco voluptatis
ad irrigandum vniuersa superficiem terre. Hic est igitur
fluuius gratie. ¶ Tertio dico. q̄ inuenitur fluuius
glorie. Glona enim paradisi dicitur fluuius.
Quia generat iocunditatem.
Quia continet fertilitatem.
Quia etiam perfectam continet claritatem.

Generat dico iocunditatem. Juxta illō ps. fluminis im
petus letificat ciuitatē dei. Cōtinet etiā fertilitatē. q̄
sicut dicit Eccl. xxxij. B̄ndictio illius quasi fluuius inū
dabit Habet insup oimodā claritatē. q̄ sicut dicit Apo
ca. xxij. Vidit mihi angelus fluuiū aque vite splēdidū
sicut cristallū. Hic est igitur fluui⁹ glie i quo p̄fecto bea
ticipfectissime satiant. ⁊ ad quē p̄fecti anhelāt ⁊ afficiū
tur. Ceruus em̄ sitiens ⁊ fatigatus non sinit in riualo
vt bibat. sciens q̄ ibi nō p̄t comode recreari continue
currit quousq̄ inueniat fluuium vbi perfecte refrige
ratur. ⁊ vbi plenissime satiat. Sic vere charissimi: vi
ri iusti q̄uis citibus desideriorum aliquotiens inflam
mentur tamē in riualo bonorū temporalium nō sistant
per affectionem. immo p̄tinue currūt per bonā opera
tionē. quousq̄ ad bona paradisi perueniāt per finale p̄e
miationē vbi sc̄z in flumine eterne voluptatis perfectā
possunt inuenire satietatē ⁊ recreationē. Ubi de isto ple
nissimo fluuiū p̄t dicit illud Apoc. xxij. Eratq̄ p̄te
fluminis lignū vite affrens fructus duodecim iste est
igitur fluuius glorie. ¶ Quarto dico. q̄ est fluuius p̄
speritatis. Alūdū em̄ p̄speritas p̄t vni fluuiū cōparari
q̄. sc̄z ista semp fluit ⁊ nō p̄uerat ⁊ finaliter q̄ mare
intrat dulcedinē suam perdit. Iq̄ mortis amaritudo
succedit. omnia enim flumina intrant mare sicurū
dicitur Ecclesiastes. j. quia scilicet omnia mundi dub
cia ad finalem amaritudinem conuertuntur. Iste em̄
est fluuius qui dicitur in scriptura.

D

E

f

g

h

Fluvius.

Fluvius turbidus.
Fluvius rapidus.
Fluvius igneus.
Fluvius pisceus.
Fluvius sanguineus.
Fluvius tumultuosus.
Fluvius periculosus.
Fluvius defectuosus.

Turbidus est per falsitatē. qz scilz veritas ibi nō videt ad plenum. qd maxime apparet in cognitione v̄e amicicie que pro certo prosperitatis tpe nō cognoscit. Unde Sēh. dicit q ob hoc solum amanda est paupertas qz a quo amertus ostendit. Econverso igit de prosperitate q̄ est peraria paup̄tati. qz p̄ certo ista ē turbidat̄ obscura. An̄ Hiere. ij. Quid tibi vis in via assyriorum vt bibas aquā fluminis. ¶ Itē rapidus est p̄ austeritatē. Illi cū qui in isto flumine habitāt vt cōter paup̄ibus sunt austeri. Uā Esa. xvij. Diripuerūt flumina terrā e⁹ Abachuc. ij. Nunq̄d in fluminibus furor tuus. ¶ Itē igneus est p̄ cupiditatē. vñ Dañ. vij. fluvius igneus rapidus egrediebatur a facie eius. ¶ Itē pisceus est p̄ carnalitatē. qz. s. luxuria ad modū piscis maculat q̄cquid tangit Esa. xxxij. Cōvertent̄ torrentes eius in picem humus eius in sulphur. ¶ Itē sanguineus est per crudelitātē. Ideo iste est fluvius egypti qui versus fuit in sanguinē. i. in crudelitātē Erod. vij. Quicquid hauseris de fluuio vertet̄ in sanguinē. Et in ps. d̄. Cōvertit in sanguinē flumina eorū ⁊ ymbres eorū. ¶ Itē tumultuosus est p̄ rixositatē. In fluuio em̄ prosperitatis multe sūt rixē ⁊ discordie. Itē em̄ sunt aque rasini que nō vadūt cū silentio. An̄ in ps. Eleuauerunt flumina vocē suas eleuauerunt flumina fluctus suos. ¶ Itē periculosus est propter frequentantiū societātē. qz sicut fluvii qui dicūt nilius frequentant animalia crudelia. s. p̄potami. scilicet equi fluuiales. crocodilli ⁊ dracones. Sic vere fluvii prosperitatis frequentāt multa genera peccatorū ⁊ demoniorū. Eze. xxxij. Draco magne qui cubas in medio fluuii. Et ideo periculosum est habitare ibidē. qz sicut dicit. ij. Cor. xi. Periculū in mari periculū in flumine. ¶ Itē defectuosus est. qz. s. paup̄ durat cito deficit ⁊ in amaritudinē comutat. An̄ Esa. xix. Desolabit̄ fluvius ⁊ siccabit. Et Eccl. xl. Substantie impiorū quasi fluvius siccabat. Itē em̄ est fluvius in quo masculi beneoꝝ fuerūt submersi Ezo. i. Quicquid masculinū fuerit in flumine p̄yicite. Quia v̄e charissimi pharao dyabolus summe cupit. qz masculi. i. perfecti in fluuio prosperitatis ponant̄ vt ibidē per vitia submergant̄. Et hoc p̄ certo pro tanto videt̄ facere. qz iste fluvius est de natura illius fluminis ciconarū de quo dicit Plinius. qz nō solū virgulta immo volatilia in illo piceta tractu tēpore lapidescūt qz v̄e vitē dare aliquē ita spūalem ⁊ scientificū atqz bonū: qm̄ prosperitas faciat ip̄m malū. Et replicat de alexandro. tyberio. necrone: ⁊ similibus: an teatuosus: in prosperitate facti sūt vitiosi. figura Apo. ij. vbi d̄. Quatuor āgeliterāt alligati in flumine magno eufrate. qz. s. etiā virti angelici in isto flumine vitios alligant̄. Sap. xij. Eructavit fluvius ranarū multitudinē. Utā d̄us est igit fluvius iste. qz aqua ipsius perniciofa est. Ideo p̄cipit Esa. xlvij. Trāsite flumina ⁊c. Itē est igit fluvius prosperitatis. ¶ Quid d̄o dico q̄ est fluvius aduersitatis. Sicut em̄ fluvius solet impetuosē currere. ⁊ terras circūiacēt̄ subuere ⁊ dissipare. Sic aduersitas impetu suo oēs quos tangit diuersimode destruit ⁊ etiā subuertit. Ideo d̄ de impijs Job. xxiij. Nunquid semitā seculorū custodire cupis quā calcauerūt viimq̄: sublatis an̄ ipsi suū. ⁊ fluvius subuertit fundamenta eorū. fluvius aduersitatis siue sit tp̄alis siue iudicialis. siue eternalis. siue infernalis. est ille fluvius c̄pconaz de quo loquit̄ Sēh. in Solinus. qui scz omnia que tangit lapidea efficit. qz scz fluvius tam presentis q̄ vltimē aduersitatis homines facit immodicē quasi lapides ⁊ etiam frigidos. miseros ⁊ egenos Similes illi capiti illius monstri terribilis qd dicebat gorgona. ad cuius aspectum homines lapidificabant. Job. xxxvij. In similitudines lapidis vertuntur aque. ⁊ superficies abyssi cōstringitur. Et breuiter per aduersitatem mortis iudicij vel inferni sūt omnia lapidea

ideest impotentia ⁊ caduca. De aduersitate igitur temporali dico iste est fluvius quo pauperes submergant̄ per potentiam tyrannorum. Unde sicut dicitur Apoc. xij. Quod quidam draco volens quandam mulierem impetire ne fugeret. aquam ad modum fluminis post eā vomuit ⁊ emisit. Quia vere dracones. idest tyranni ⁊ raptores non cessant fluvium tribulationum emittere. vt mulieres. idest debiles ⁊ pauperes possint contra iustitiam perturbare. Sed quid dicitur ibidem Apoc. xij. Pro certo dicitur. qz terra aperuit os suum. i. sepulcrum aperiet ⁊ nos per mortem recipiet in seipsam. tūc flumen mundanarum tribulationū siccabitur. ita qz erunt ab omnibus mundi periculis crucemur. Unde mors potest dicere illud Esa. l. Ponam flumina in siccum. vt ad mortem referamus illud ps. Diripisti fontē ⁊ torrētes. tu siccasti fluvios etban. Adors est enim sicut quidam lapis quid dicitur achates virtute cuius sicut in sid. flumina sistuntur. qz scz tempestas tribulationum tentationū. delectationū per istum lapidem. scilz mortem sedātur limitantur. ⁊ arrestātur. qz sicut dicit Sēh. Si multi sunt qui tibi mortem intentāt. vnus te eripiet de manib⁹ aliorū. Quia breuiter mors est illud quo sinituntur ⁊ prospera ⁊ aduersa. Unde in ps. Abierunt in sicco flumina. De isto fluuio vide supra de flestu. vbi ponitur illa auctoritas. Super flumina babilonis illic sedimus ⁊ fleuimus. Itē est igitur fluvius aduersitatis. ¶ Sexto dico. qz est fluvius mortalitatis. Vita enim ista mortalis comparatur fluuio. ⁊ q̄tum ad naturalia ⁊ q̄tum ad moralia. Quantū dico ad naturalia. qz sicut fluvius quotidie labit ⁊ fluit. ⁊ continue descendit ad mare. Multa etiam sunt flumina que ab arenis absorbentur. sicut de eufrate ⁊ nilo etē replicat tam Sēh. qz Solinus. Sic homo naturaliter est in continuo fluitu ⁊ motu. qz scz ipse egreditur ⁊ conuertitur. ⁊ fugit velut ymbra. ⁊ nunq̄ in eodem statu permanet. Job. xij. Et finaliter ad mare. i. ad mortis amaritudinem compellitur deuenire. Unde Eccl. i. Omnia flumina intrant mare. ⁊ ab arenis etiam absorbentur in q̄tum sub terra vel arena finaliter sepelitur. Hiere. v. Posuit arenam terminum mari. Et illud predictum. Apocal. xij. Aperuit terra os suum ⁊ absorbit fluvium. fluit enim iste fluvius de iuuentute ad senectutes de sanitate ad infirmitatem. de diuitijs ad paupertatem. de prosperitate ad aduersitatem. de vita ad mortem. ¶ Itē in vita ista mortalis. q̄tum ad moralia etiā fluuio comparatur qz sicut fluvius semper labitur ⁊ currit. nunq̄ in se permanet aut sinit semper toruose incedit. semp̄ ad ima descendit. ⁊ finaliter ad mare tendit. Sic pro certo homo nunq̄ in eodem statu permanet. etiam q̄tum ad mores. qz scz continue variat de cogitationē ad cogitationē. de affectiōe ad affectiōnē. ¶ Iuxta illud Job. xx. Cogitationes varie succedunt sibi. et mens in diuersa rapit de tristitia ad leticiā. de peccato ad gratiā. ⁊ econverso. Itē em̄ nunq̄ recte incedit. qz scz homo naturaliter nūq̄ tenet rectitudinem iustitie imo per maliciā naturaliter nititur incedere toruose. idest fallaciter puerse. ⁊ ad ima. i. ad peccata naturalit̄ declinare. qz sicut dicit Sēh. vij. Sensus ⁊ cogitationes hūani cordis p̄na sunt in malū ab adolecētia sua. Et ideo iste fluvius ad mare puenit. qz nisi deus impediatur ad amaritudinē mortis inferni (q̄tum est de se) labit atqz tendit. An̄ Eccl. xxiij. fluvius me⁹ appropinquat ad mare. Itē est igitur fluvius humane mortalitatis et conditionis. ¶ Septimo dico. qz fluvius signat cumulum perfectionis. fluvius em̄ signat virū perfectum. qz scz more fluuij. Est purus per castitatē. Est humidus per pietatem. Est clarus per honestatem. Est deorsum descendens per mentis humilitatem. Est mare perueniens considerando mortis inferni penalitatem ⁊ aduersitatem. Est et cito ⁊ velociter currēs ⁊ circūiēs p̄ diligētiam ⁊ sedulitatē: vt sic qlibz talis dicat illō Eccl. xxxij. Ego q̄ si fluvius doꝝ ⁊ sicut aq̄ duct⁹ exim⁹ ⁊ padis. digno rigabo ortū plātationū. ⁊ febrabo p̄ mei fructū. Doꝝ enim

B

3

8

rit et interpretat medicamentū: q̄ viri iusti et p̄fecti me-
dent alijs p̄ cōpassionē. inebriatq; eos p̄ gr̄as et deuotio-
nem. Et aduerte hic q̄ quilibet vir perfectus potest di-
ci fluuius multiplici ratione. fluuius enim omnibus se
se cōcat: imagines in se resp̄sentat. continue currit et p̄-
perat. vti si iuuat et munerat. Sic vere dicā q̄ vir iustus

- Habet charitatem communicatiuam.
- Habet qualitatem representatiuam.
- Habet firmitatem continuatiuam.
- Habet bonitatem auxiliatiuam.

Justus em̄ cōcatur generaliter. Ideo dicitur Ego. q̄
est ois generis. Bonos imitatur virtualiter. Ideo di-
citur. Quasi continue actualiter. fluuius qui dicit a
fluēdo. Auxiliat sup̄naturalr. Ideo dicitur Dox̄. i. medica-
mentū. Item 7c. Ego 7c. vide. s. de Ego. et applica sicut
vis. Un̄ Eccl̄. xxij. Ego sapientia effudi flumina. Un̄
de virtute cōcatur dicitur illud Gen̄. ij. fluuius egredieba-
tur ad irrigandum. Item 7c. Quasi fluuius em̄ recipit
imagines speculantiū. Sic iust̄ per imitationē virtu-
tes recipit alior. Quasi inq̄. vide infra de quasi. Un̄
de Amos. viij. Ascendat q̄si fluuius immēsus et defluet
q̄si riuus egypti. Itē 7c. fluuius a fluendo. continuatur
em̄ et perleuat. donec crescat in immēsum. West̄. x.
fons paruus creuit in fluuiū magnū. Itē 7c. Dox̄. q̄
interpretat medicamentū. q̄. iustus suis dicitis et exem-
plis eitis alijs medicina. Apoc. xxij. Et vtraq; parte flu-
minis lignū vite sequit̄. Et folia ligni ad medicinam.
Iste est igit̄ fluuius perfectionis. ¶ Octauo dico q̄
fluuius signat lauacrū confessionis. baptisimi et penitē-
tię. et factū in iōis vel cuiuslibz spūalis purificatiōis
Cōpara si vis istū fluuiū illi q̄ est in scilicet de quo dicit̄
i Ito. de naturis rerū. q̄ oues nigras si inde biberint fa-
cit albas. Sic iuere de animabus peccatricibz facit
sanctas. Et vteuer it̄ est fluuius ad quē descendit ele-
ph̄ ante vt balneat. Iste est fluuius ad quē venit vroz leo-
nis post fornicationē cū pdovt lauef. Ad quē filia pha-
raonis lauāda descendit et puerū vagientem inuenit.
sicut dicitur Exodi. ij. Iste est fluuius in quo Naamā
syrus lotus a lepra sanitate recuperavit. sicut dicit̄
tur. iij. Reg. v. Quia rucra carissimi in flumine ba-
ptisimi. penitentię vel confessionis debet quilibet fide-
lis balneari et lauari. quia in isto
feto: luxurie mundatur.

Lepra auaricie purgatur.
Puer iesus per gratiam inuenit et recuperatur.
In isto homo perfecte sanat et balneat. Ero. ij. Ecce de-
scendebat filia pharaonis vt lauaret in flumine. Iste
est igit̄ fluuius cōfessionis. ¶ Nono dico q̄ fluuius
signat piscinam deuotionis. Et iste est fluuius qui venit
de paradiso qui transit per babiloniam. in quo lignū
preciosum alios reperit. Sicut dicit Ihdorus. Dixerit
charissimi fluuius deuotionis. cōpūctionis et lachryma-
tionis. de paradiso. i. a sup̄na inspiratiōe et influentię
nit et gn̄at. In quo pculdubio lignū aromaticū. s. odor
et memoria ligni crucis p̄t a deuotis mētibz inueniri. In
isto fluuiio latrabat murena. i. beata Mgo q̄ serpens
magne prudētie deus pater. p̄ sibilū suū. i. p̄ gabrielem
ipam ad cōnubiū euocavit. et in ipsa dei filiū gn̄avit.
Iste est fluuius de quo dicit Job. xx. Nō videt riuulos flu-
minis currētis lactis et mellis. Iste em̄ fluuius a deo p̄n-
cipalr pcedit. iuxta illud Eccl̄. xxij. Ego sapientia ef-
fudi flumina. ego quasi trames aque immēse. Sic igit̄
p̄t de fluuiio Deuotionis. Cōfessionis. p̄fectionis.
Mortalitatis. Aduersitatis. Prosperitatis. Glorie.
Sic ite. Scripture vel scientie. Vide supra de aqua. vbi
inuenies illam autoritatem diuisam et p̄secutā. Osten-
dit mihi dñs fluuiū aque vite. Item vide supra de fletu
vbi inuenies illā autoritatē. Super flumina babilo-
nis illic sedimus et fleuimus. Ite igitur de flumine
sufficiant.

Fodere. Nota q̄ cum fodere idē sit
tam q̄ cum

- fodiendo fontes aperiamus.
- fodiendo fundamenta faciamus.
- fodiendo thesauros abscondamus.
- fodiendo vineas excolamus.
- fodiendo secreta inquiramus.
- fodiendo terras eyciamus.
- ¶ Potero notare q̄ fossura p̄t significare in scriptu-
ra moralr loq̄ndo et in bono significato accipiēdo
studij sedulitatem.
- Profundam humilitatem.
- Discretam sagacitatem.
- Penitentię fertilitatem.
- Sapientie subtilitatem.
- Elemosyne liberalitatem.

¶ Nā si studes tu fodis scripturas et fontes ap̄is. Nā si
sis humilis. tu fodis cor tuū et bales p̄geris. Nā si sis
discretus tu fodis virtutes et eas op̄is. Nā si sis penitēs
tu fodis carnē tuā et eā p̄teris. Nā si sis subtilis. tu fo-
dis alios et q̄ones loquaris. Nā si sis liberalis. tu fodis
res tuas et eis egueris. ¶ Est igit̄ quedā fossura q̄ signat
studij diligentia. Hō em̄ q̄ studēdo. exponēdo et inue-
stigādo scripturā laborat. p̄t dici spūalis agricola siue
fossor: p̄ cuius diligentia puteus aquarū viuētū. i. sapientie
et doctrine ap̄is. vt sic dicat quilibet bonus doctor illud
Gen̄. xxi. Ego fodi puteū istū. Aduerte tñ q̄ Gen̄. xxvj
dicit. Mō puteos quos p̄saac et serui sui fodiendo aperie-
bāt. phylisēi operiebāt. signātes hereticos. q̄ puteos
scientiarū et doctrinarū quos sancti doctores aperuerūt
p̄ malas et hereticas compositiōes claudūt. Un̄ Gen̄.
xxvj. Inuidentes palestini. puteos quos fodērāt serui
abraam obstruerūt implētes humo. Ite est igit̄ fos-
sura que signat studij diligentia. Gen̄. xxvj. foderunt
in torēte et reperierūt aquā viuā. ¶ Itē est fossura q̄ si-
gnat humilē subiacentia. Turbū em̄ fundamentū non
iacit in pfundū: nisi fundū p̄mitus fodiat. Hos igit̄
in pfundo fodimus: q̄ni nos humiliam. et sic virtutes
n̄ras firmiter stabilimus. Mat̄. xxi. fodit torcular et
edificauit turrim. ¶ Itē est quedā fossura q̄ signat sa-
gacem prudentia. Et ista est illa qua cū fossoro pudē-
tie cautelas et circūstantias adhibemus. vt tā virtutes
n̄ras q̄ vitia sepeliāmus et abscondāmus. Thobi. viij.
Abierūt et foderūt sepulchrū. ¶ Itē est quedā fossura
q̄ signat fertile penitentiā. Penitēs em̄ horū r̄uincā p̄
p̄ij corpis p̄p̄ritiōne scindit. p̄ confessionē aperit. et p̄
satisfactione et laborem fodit. et sic seipm̄ ad v̄tutū fru-
ctū disponit. et maxime q̄ni aquis lachrymarū se p̄funde-
dit. et stercorea. p̄p̄ritiōis et mortis memoriā appo-
nit. Unde de ficu sterili dicit Luce. xij. Sine fodiā cir-
ca illā et mittā stercorea. ¶ Itē est quedā fossura que si-
gnat inq̄sitiuā sapientia. fodiēdo em̄ radices bonarū
herbarū inq̄rimus. et thesauros absconditos. et p̄ciosos
lapides et metalla in terre visceribz inuestigamus. Sic
facit sapiēs p̄ fossurā sapientie. et a deo et primo bona et
vtilia p̄ficir et acq̄rit. Esa. xxxvij. Ego fodi et bibi aquā.
¶ Itē est fossura q̄dā que signat elemosynā et affluen-
tiā. fodiēdo em̄ terrā cycinus. et ipsam disp̄gimus et
mouemus. Sic liberalis hō bona sua solet. p̄ elemosy-
nā fodere. ipsa alijs erogare. Taurus em̄ et equus glo-
riat̄ terrā cū vngula fodere. et eā retro lacere. vel tacere
Job. xxxix. Terrā vngula fodit et exultat et in occursum
vadit armatis. Sic igitur dico q̄ fodere sumitur in bo-
no. ¶ Sed adhuc dico q̄ fodere sumi potest in malo.

- Unde nota q̄ est vnum fodere quod est
- Malicie. De fossura malicie. qua. s. se-
pe fit q̄ mali fodiunt alijs fo-
ucas. et parant pericula et of-
fendicula in quibus incidūt.
Sulititie. dicit Prouer. xxvj. Qui fodit
fouēā incidet in eā. De fossu-
ra stultitie p̄tra illos q̄ stultes. scrutant̄ sciētias secula-
res. dicit Ibiere. ij. Mō foderūt sibi cisternas distiparas. et
dereliquerūt fontē aque viue. De fossura seucicie qua
sej t̄p̄rāni fodiūt et lacerāt paupes. dicit in ps. foderunt

Fons.

manus meas et pedes meos etc. De fossura nequie qua scilicet demones fodit homini fouens tentationum. dicit Hieronimus. xvij. foderunt foueam anime mee. De fossura auaricie. qua. scilicet diuites fodit thesauros in terra etc. dicitur Mattheus. xviij. Alius fodit in terram et abscondit talentum. De fossura eterne damnationis et melle dicitur in psalmo. Donec fodiat peccator foueam etc. sufficit.

Folium. Nota quod folium diuersimode sumitur in scriptura. Est enim folium illa pars arboris exterior debilior et fragilior. et ad casum seu desiccationem facilior et insuper ad flatu venti mobilior et vertibilior. Et signat folium Verba leuocutionem. Moralem conuersationem. Mundanam prosperitatem. Humanam mortalitatem.

Signat dico et verba loquacitate: quod sicut quedam arbores quibus plus abundat in folijs quam in fructibus: quod ut communiter arbores que terra debentur abundat in folijs ut ceteri fructibus non abundat. Sic quedam homines plus abundat in verbis quam in operibus. Et isti figurant in illa ficulnea. Mattheus. xxiij. In qua non inuenit iesus nisi folia et ideo ab ipso extitit maledicta et penitus desiccata ad denotandum quod illi quibus supra mensuram sunt abundantes. sunt ut ceteri sicci. id est virtute et perfectione carentes. Iuxta illud Proverbia. xiiij. Ubi sunt verba plurima ibi frequenter egestas. Sicut etiam arbores quibus habent folia medicinalia virilia. Sic boni habent verba salubria et honesta. Daniel. iij. Ezechiel. xlvij. et Apocalypsis. xviij. folia eius ad medicinam. Item dico quod signat moralis pueruationem que aliquando in aliquibus est bona. Sicut dicitur Hieronimus. xvij. de viro iusto. Erunt folia eius viride. nec aliquando desinet facere fructum. Aliquando in aliquibus est mala. sicut de hypocritis quod consunt folia ficus. id est qui coneuerunt suam fictam pueruationem ad pudenda sua. id est ad sua mala opera preterenda. Ista tamen folia cito desiccantur. quod scilicet ficta pueruatio talium facillime dilabit. Esaias. j. c. Et erunt quasi quercus desolentibus folijs. Item folium signat mundanam prosperitatem. quod scilicet ad modum folij solet facillime desiccari. Esaias. xxxiiij. c. Omnis malicia eorum defluet sicut defluit folium de vinea et de ficu. Item folium signat humanam mortalitatem seu fragilitatem. Vnde Job. xxiij. Contra folium quod vento rapit ostendis potentiam tuam etc.

Fons. Nota quod fons nihil aliud est quam aquarum recepta. que quot aquas ab interiori recipit tot exteriorius per riuulos emittit. Et signat fons multipliciter in scriptura. Signat enim pro maiori parte illa que signat fluuius seu aqua. Accipitur enim pro

Morali perfectione.	Accipit dico fons pro morali perfectione.
Glorie diffusionione.	Et sic per fontes intelligit spiritus sanctus beata virgo. vel etiam quilibet vir perfectus. Unde dicitur Cant. iij. Hortus conclusus. fons signatus. Item dico quod sumit per gratie diffusionem. Item. xx. Aperi dicit thesaurum tuum fontem aque viue. Item accipit per glorie inextinguibilis consolationem: Esaias. xliij. Inaurietis aquas in gaudio de fontibus saluatoris. Item accipit per baptismi inundationem. Vnde Judith. xij. Erubat noctibus in valle bethulie. et baptizabat se in fonte aque. Unde iacob. xliij. Erit fons patris domui iacob in ablutione et peccatoris et menstruate. Et dicitur. i. Quis dabit capiti meo aquam. et oculis meis fontem lacrimarum? Item accipit per sacre scripture humectationem. Proverbia. xviij. Torrens redudans fons sapientie. Potest etiam accipi per carnalitate infectioem. sicut Mattheus. v. accipit per bibi dicitur quod siccatus est fons sanguinis. Et Sapientia. xi. dicitur. Pro fonte semper iterum fluminis sanguinem dedisti ei bibere. Et ergo de ceteris taceamus dicamus aliquid de fonte moralis perfectionis. hoc est dictum in quantum per fontem potest intelligi perfectus. ut de

hoc exponam illud Cant. iij. fons hortorum puteus aquarum viventium. que fluit impetu de libano. In quibus verbis aduerte quod sicut fons naturaliter est herbarum multipliciatiuus. Ideo dicitur fons ortorum. Est sui cursus continuatiuus. quod dicitur puteus aquarum viventium. Est aque sue concitatiuus. que fluit inquit impetu. Quod in uisum forditum purificariuus. quod ostendit cum dicitur de libano quod libanus interpretatur cadore. qui. scilicet est purior inter colores. Sic pecto dico quod vir iustus et perfectus solet in alijs herbas. id est virtutes multiplicare per scientiam. et sic dicitur fons hortorum quasi fouens hortos. Solet etiam fluxum bonorum operum continuare per constantiam. quod dicitur puteus aquarum viventium. que. scilicet continue psecuerant. Solet etiam bona concitare per clementiam. quod ostendit in verbo fluit. Solet insuper se et alios purificare per continentiam. quod ostendit in verbo libano. Iustus enim facit alios per sanctitatem fructificare. Solet seipsum psecuerando continuare. Solet bona sua per pietatem concitare. Solet corpus suum per castitatem purificare. Dico igitur primo quod vir perfectus dicitur fons: quod facit alios per bona opera fructificare. quod dicitur fons hortorum. fons enim dicitur a fouendo secundum fidem. quod fouens et fecundans hortos. Sicut enim fons hortos quos irrigat fecundat. Sic vir perfectus illos quos per doctrinam et predicationem irrigat. facit bonis operibus abundare. Unde Iohannis. iij. fons de domo domini egredietur ad irrigandum torrentem spinarum. fons enim est platus doctor vel quilibet vir perfectus. qui de domo dei que est ecclesia: debet ad mundum egredi per predicationem et torrentem spinarum. id est populum concium peccatorum debet irrigare. per doctrine et boni exempli eruditionem. et sic faciet eum fructificare per bonas operationem. ita quod ipsi erunt quasi hortus irriguus. cuius non deficient aque. Multi tamen sunt homines forte aliter conditionis. qui. scilicet per doctrinam et bona exempla non causant in alijs virtutum seu operum ubertatem. immo per suam malam vitam et doctrinam causant in eis omnium bonorum operum sterilitatem. Similes illi fontem dicitur esse in sicilia quod dicitur causare in potantibus sterilitatem potantes enim de aqua fontis illius efficiuntur steriles et ad generationem inhabiles et inanes: quod pecto multi sunt hodie fontes mali. id est plati. predicatorum. vel etiam peruersi in omnibus et per omnia vitiosi. De quibus dicitur. iij. Pertri. iij. Hi sunt fontes sine aqua. et nebule turbidibus eragitate. Quibus caligo tenebrarum reueruatur. Iste igitur per suam malam vitam et doctrinam auditores et imitatores suos facit steriles. et a fructu bonorum operum vacuos et inanes. figurati in fonte bierico qui terram quam irrigabat quod esset optima sterilem faciebat. sicut dicitur. iij. In reg. iij. Quia enim multi sunt predicatorum. plati et ecclesiastici mali quod terram quam irrigant. id est populum quem docent et gubernant. suis malis verbis et criminibus. bonis virtutibus sterilizant. Non sicut igitur sit vir perfectus. sed sit fons hortorum. id est vegetans circumstantes. et facies eos ut dictum est per bona opera fructificari. Secundo dico quod quod vult esse fons spiritualis in parte bona opera continuare. quod scilicet ipse debet esse puteus aquarum viventium. aque enim viuentes sunt ille qui nunquam deficiunt nec cessant. sed penne scaturiunt atque manant. Quia uere vir perfectus sine cessatione. et defectu debet aquas viuas. id est virtutes et gratias semper habere. et indefectibiliter continere. Et sic erit ille fons. de quo dicitur in psalmo. Apud te est fons vite. et in lumine tuo videbimus lumen. Et Iheronimus. xx. dicitur. Aperi thesaurum tuum fontem aque viue. Quatuor autem videntur esse genera aquarum viventium. id est aqua que in nobis uiuere et psecuerare debet. Et iste sunt aque gratie et deuotionis. aque clementie et compassionis. aque lacrimarum et compunctionis. scientie doctrine et lectionis. Iste enim sunt aque viue et etiam aque vite: quia scilicet nunquam debent in nobis sicari. ut per ipsas vitam eternam possimus amplectari. Et sic quilibet fons dicitur fons aque salientis in vitam eternam sicut

sicut dicit Job. *Itē. Sed phdolor videt hodie in multis*
 & ipsi nō habēt aquas viuas. q. s. multi inueniuntur
 hoies in quibus aque iste penit? sunt ficcate. vt de eis
 possit dici illud Joelis. *Ericcati sunt fontes aquarū*
 & ignis psumpsit speciosa deserti. Ignis enim auaricie
 & ignis luxurie: ignis iracundie & seucie psumit hodie
 in multis fontib? tales aquas. Iuxta illud ps. Tu di-
 rupisti fontes & torrentes. tu siccasti fluuios ethā. Itē
 sic igitur. sed simus pute? aquarū viuentium. Puteus
 em̄ est pfundus inferi? . Est aptus superius. est aqua
 plenus interior. Sic pculdubio nos debemus esse pu-
 teti. s. Putei pfundi p humilitatē subiectionē. Putei
 sursum aperti p superiorū ptemplationē & affectiones.
 Putei interioris aqua pleni p gratiarū continentia et
 repletionē. Puteus igit aquarū viuentius. Et sic de
 quolibet tali puteo dicitur illud Sch. *rvj. Appellauit*
puteū viuentis & vidētis. Et Eccl. i. Emanauit pute-
us aquarū. Debet igit talis fons bona opa cōtinuare.
E *Tertio dico q̄ ille qui vult esse fons spūalis: v? sese*
 alijs cōicare. qd̄ ostendit in x̄bo fluunt impetu. Sicut
 em̄ fons aquā quā ab interiori recipit: sibi nō retinet.
 immo p̄tinue p riuulos ipsa fluunt. & emittit. ita q̄ libe-
 raliter aquā suam oibus indifferenter cōicat & diffun-
 dit. Sic & vir pfectus bona sua spalia. & etiā spūalia.
 que. s. ab interiori. i. a deo se meruerit recipere & habere.
 Iuxta illud. *j. Cor. iij. Quid habes homo q̄ nō accipi-*
sti? cōtinue nō cesset p pietatē alijs oibus sine psonarū
ceptione se diffundere & cōicare. iuxta illud p̄uoc.
Dirivent fontes tui foras. & in plateis aquas tuas
diuide. fluunt inquit. Unde ps. fluit spūs & superfluit
aque. & torrentes inundauerūt. Unde talis est fons q̄
ascendebat de terra irrigans vniuersam faciē terre. Ni-
ri etiā p̄ & misericordes dicunt de terra ascendere tpa-
lia contēndo. & dicunt alios illustrare t̄palia minist-
rando & erogando. Ista tñ sunt p̄tra multos: & mari-
me cōtra auaros qui p̄certo non sunt sicut fons aquā
bonorū spūalium cōicando: immo v̄re sunt sicut stellio
feu maris vorago ipsa v̄ndiq; absorbendo & attrahē-
do. De q̄bus Job. xl. Absorbēbit fluuiū & non mirabit.
h? enim fiduciam q̄ insuat iordanis in os eius. Non
sic ergo. sed si volum? esse fontes spūales nō debemus
nos alijs cōicare. Quarto dico q̄ v̄r pfectus more
fontis o? se a culpis purificare. qd̄ ostendit cū dicitur
de lybano. Sicut em̄ fons naturaliter est purus & puri-
ficatus. & corne reiectius. macularū & sordisū ablu-
tius. Sic p̄certo viri pfecti debent esse fontes puri p
castitatē. Iuxta illud Virgi. At liquidi fontes & c. Assint
Et Quid fons sonat a dextera tenui plucidus vnda.
Et debent esse fontes purificati p boni exempli. & p
bone doctrine sanctitatem. Unde illud predictū zach.
rij. Erit fons patens domui iacob in ablutionē pecca-
toris. Et illud est p̄tra multos q̄ non sunt fontes puri
sed fontes obscuri. q. s. non habent puritatem. castita-
tis: s? mundiciā carnalitatis. Vñ isti sunt fontes san-
guinei non aquei. Similes fontis iacob qui dicit esse in
ydumea q̄ quis aliquotiens inueniat clarus. quater
tñ in anno efficit sanguineus. vt dicit Isido. Sic vere
sunt multi qui quis aliqui s? in iuuentute sint. aliqui
puri & mūdi per castitatem. fiunt tñ q̄is rubei & san-
guinei per carnalitatem. figurati in flumine egypti
qui cum in egypto factus fuit sanguineus ad denotandū q̄ illi
qui virga tentationis percussit in sanguinem luxu-
rie carnalitatis & inmundicie conuertunt. Unde de ta-
libus fontib? dicit Sap. rj. P̄o fonte sempiterni flu-
minis sanguinem dedisti iniustis. Non sic charissimū
sed simus fontes puri & mūdi. casti & sancti. quod ostē-
ditur cū dicitur De lybano. Lybanus enim interpre-
tatur candor vel candidus. per quem quidem colorē
puritas atq; castitas denotatur. Lybanus enim est
mons qui perpetuis niuib? candidatur. qui etiam
herbis aromaticis atq; arboribus adornat. quia vere
illū qui candidantur niuea castitate. sunt vt cōiter odo

riferi & aromatica famositate. Vñ Eccl. *xxij. Quasi*
 lybanus non incensus odor meus & c. Pater igitur q̄ vir
 perfectus potest dici fons ratione castitatis purifica-
 tiue. ratione pietatis cōicatiue. ratione firmitatis seu lon-
 ganimitatis continuatiue. ratione fecunditatis multi-
 plicatiue. Bene ergo dictū est. fons ortorum. puteus
 aquarū viuentis. que fluunt impetu de lybano. **A**
 uerte tamen q̄ x̄ps potest dici fons multiplici ratione.
 fons enim est sui renouatiuus. fons est aquarū suarū
 indifferenter omnib? distributiuus. fons est sui ipsius
 ad equalitatem operis sui & altitudinem eleuatiuus.
S **S**ic p̄certo x̄ps fuit sui renouatiuus in incarna-
 tione. fuit aquarū suarū distributiuus in gratie & do-
 ctrine diffusionē & collationē. fuit etiam suūpsus ad
 illam de qua descenderat altitudines eleuatus in ascē-
 sione. vt istis tribus dicat illud Gene. *ij. fons ascende-*
bat de terra irrigans vniuersam superficiē terre. Iste
enim fuit fons de terra per ortum & natiuitatem. fuit
fons irrigans per gratie & doctrine fecunditatem. fuit
fons ascendens per reassumptam celestiuū felicitatem.
Ostenditur igit in illa autoitate x̄pi natiuitas & in-
carnatio. quia fons de terra. Chulsi benignitas atq;
cōpassio: qz irrigabat. X̄pi sanctitas & eleuatio. qz ascē-
debat. Nota q̄ per fontem potest intelligi beatavir
go: quia p̄certo ista fuit

Per castitatem purificata.

Per pietatem communicata.

Per humilitatem amplificata.

fuit dico purificata p̄ virginitatem. qz sicut dicitur
 Cant. *iiij. Ista est ortus conclusus fons signatus. Ite*
 ista fuit cōicata p pietatē: qz ista est ille fons patēs do-
 mul iacob. de quo fit mentio zach. *rij. Dicit em̄ fons*
 patēs: qz q̄libet p̄t ibi haurire & bibere. s. fm̄ Bernar.
 peccator veniam. Ista em̄ gratia ple-
 Justus gratiam. na fuit. De cui? ple-
 Angelus leticiam. nitudine accipiunt
 Deus gloriam. vniuersi. Item ista

fuit amplificata per humilitatē. qz ista est fons paru?
 qui circuit in fluuiū magnum sicut dicit *Ibster. x. & c.*
 applica s̄vis primā auro: itatem diuisam per omnia
 sicut de viro iusto. **S** **S** ad huc dico q̄ est iuenerit quē-
 dam fontem purificatiuū. Quendam fontē refrigeratiuū. **F**ons pu-
 rificatiuus est baptismus vel penitētia est deuotio seu
 gratia. est lachrymatio seu spūalis tristitia. Sicut em̄
 accipiter antiquat? ascendēdo sursum fortiter volādo
 & tandē in fonte viuo se balneādo. plumas antiquas
 cūct & deponit. nouas v̄o plumas recipit & resumit. et
 sic iuenerit? ip̄s? renouat. eius fortitudo recuperat. & sui
 visus eccitas purificat & clarificat. Sic p̄certo pecca-
 to: sursum ascendēdo p celestiuū p̄siderationē fortiter
 volādo p bonorū operū exercitationem. antiquas plu-
 mas. i. pctā dimittēdo p p̄titionē & p̄fessionem. seipm̄
 in fonte gr̄e & penitētie balneādo p lachrymationē et
 cōpunctionē. plumas nouas. i. v̄ruces & gras recipiē-
 do p moralē p̄uersationē & imitationē. pculdubio po-
 terit spūaliter se renouare. & oculos cordis sui poterit
 purificare & mūdare. Vñ q̄busdā sic balneat. renoua-
 tis & lotis cātat ecclia dices ista sunt agni nouelli & c. se
 quē **A** **D** v̄enerūt ad fōtes aquarū. iduti sunt claritate
 Penitentia em̄ est sicut qdā fons q̄ d̄ esse in epyro. in
 quo falces extincte si immergunt itex accēdunt. Cui?
 silis inuenit circa gr̄onopolim in gallia lugdunensi
 sicut dicit Aug. *li. de ciui. dei. quere illi q̄ sunt extincti*
 p peccatū. si in fonte penitētie intingant. p̄t itex reac-
 cendi. & lumine gr̄e itex illustrari. vñ dicit **B**er. **A**d pe-
 nitētia cecos illuminat. mortuos viuificat. v̄ruces re-
 parat. pctā purgat & c. Iste igit fōs purificatiōis. Vñ
 iste est fons sardinie q̄ d̄ oculis infirmis mederi. V̄rū
 tamen si fures dato iuramēto in isto fonte lauant. ce-
 citate p̄pe feruunt. fm̄ Isido. Quia vere fons p̄fessionis
 & penitētie oculo cordis medet. p̄ter q̄ in illis qui ma-
 le confitendo peccata p̄p̄ia surant. **I**n super dico q̄

est fons dānificatiuus. Et iste est fons p̄speritatis de-
 liciarum seu carnalitatis. Dānificatiuus em̄ est fons
 iste. quia inflāmat affectionem. obfuscat cognitiones
 effrenat etiā rationē. Inflāmat dico affectionē. Un-
 de iste est sicut fons tantali. De quo quātoplus bibe-
 bat. tantoplus sitiebat. qz de bonis mundane p̄speri-
 tatis q̄toplus quis habuerit. tantoplus cupit ⁊ sitit
 Unde Job. iij. Omnis qui bibit ex hac aqua sitiet ite-
 rū. sed aqua quā ego dabo fiet in eo fons aque salien-
 tis inuitā eternā. Esa. xxx. Somniat sitiens q̄ bibit. ⁊
 cum expergefactus fuerit lassus adhuc sitit. ¶ Itē ob-
 fuscat cognitionem. Unde iste est fons boetie qui dicit
 inducere obliuionem. q̄ uere. illi qui aqua mundane p̄-
 speritatis sunt repleti. deū facilliter obliuiscunt. nec sa-
 lutis etiā p̄prie recordant. Ideo conquerit dñs Iher.
 ij. De derelinquerunt fontē aque uiue. ⁊ foderunt sibi
 cisternas dissipatas. Et ibidem dicit. Populus meus
 oblitus est mei diebus innumeris. Iste enim est sicut
 quidā fons qui est in noerigia. in quo s̄m Irido. Dñe
 conū immisum in lapidis substantiā indurat. Quē ve-
 re qui in isto fonte ponunt. lapides per obfinationes
 ⁊ dei obliuionem efficiūt. Unde Job. xl. Cor eius in-
 durabitur quasi lapis. ¶ Item iste fons effrenat ra-
 tionem seu discretionem. Unde iste est sicut quidam
 fons qui s̄ Irid. est in ethyopia rubei coloris. De quo
 qui bibert lymphaticus efficit. Iste est fons p̄sperita-
 tis ⁊ maxime carnalitatis: qz p̄certo illos quos rapuit
 facit per malum humorem lymphaticos. i. vltra limi-
 tes rationis effrenatos ⁊ totaliter insensatos. Unde
 dicit Seneca. Quō fortuna quem nimū fouet stultum
 facit. Iste est igitur fons dānificatiuus. Et de isto vi-
 de latius supra de aqua in yltima distinctiōe. vbi mul-
 ta inuenies de fonte p̄speritatis ⁊ de fonte aduersita-
 tis ⁊c. ¶ Deniqz dico q̄ est quidā fons refrigeratiuus.
 ⁊ iste est fons glorie paradisi. Et de isto poteris videre
 supra de desiderio. vbi exponitur illa auctoritas. Quē
 admodum desiderat ceruus ad fontes aquarū. Sancti
 em̄ sunt sicut cerui. qui post mundi aduersitates
 tribulationes ⁊ calfaciones nihil aliud sitiūt q̄ glo-
 rias paradisi dicētes illud ps̄. Sitiuit anima mea ad
 deum viuum. quando veniam ⁊ apparebo ante faciem
 domini. ¶ Nota q̄ gloria eterna dicitur fons in
 Quo satiamur.
 Quo recreamur.
 Quo speculamur.
 Quo continuamur seu in quo perpetuamur.
 Quo letificamur.
 Dico igitur q̄ iste fons est satiatuus. in fonte em̄ me-
 lius satiatur sitiens q̄ in riuo. Sic anima melius sa-
 tiatur in patria q̄ in mundo. Rume. xx. Aperi eis dñe
 thesaurū tuū fontes aque uiue ⁊ satiat cessat. murmu-
 ratio eorū. ¶ Itē iste est fons recreatiuus seu delicta-
 tiuus. ps̄. Quē apud te est s̄p̄uite. ⁊ in lumine tuo vide-
 bim⁹ lumē. ¶ Itē est fons speculatiuus i isto em̄ potest
 omnis veritas videri. ⁊ omne dubium reuelari. ps̄. Ape-
 ruerunt fontes aquarū ⁊ reuelata sunt fundamenta or-
 bis terrarum. In isto enim fonte ⁊ in isto speculo eter-
 no possunt beativideri ⁊ cognoscere quicquid volunt.
 ¶ Item iste est fons p̄p̄etuatuus. qz. s. aqua felicitatis
 eterne que ab isto fonte p̄umpit nunq̄ deficiet in-
 eternum. Iste est enim fons iuuentutis quem posue-
 rūt poete in quo senes iuuenescunt. Esa. lviij. Erunt qua-
 si ortus irriguus ⁊ sicut fons aquarū cuius non defi-
 cient aque. ¶ Item iste est fons letificatiuus. Esa. xij.
 Haurietis aquas in gaudio de fontibus saluatoris.
 Et breuiter iste est fons ardoris. splendoris ⁊ vigoris.
 ¶ Est enim in isto fonte ardor perfecte charitatis. Un-
 de iste est fons ignium. De quo loquitur Plinius lib.
 ij. ca. de miraculis ignium. qui exiens de petra. etiam in
 alienam trāsit materiam. quia scilicet fons ignee cha-
 ritatis. de petra. idest de christo exiit. ⁊ alienam mate-
 riam. idest sanctos et angelos incendit. Unde iste est
 fons solis. De quo fit mentio Josue. xv. In paradiso

etiam sunt fontes calidi. Est etiam ibi fons ille qui
 omnem materiam combustibilem statim accendit.
 Est etiam ibi ille fons ignis qui in montibus caspijs
 iuxta ciuitatē baruch inuenitur. qz. s. fons charitatis
 est in paradiso. quo statim inflāmatur omnis qui mo-
 ratur in illo. Hester. x. fons paruus creuit in fluuius
 maximū ⁊ in lucem solemqz conuersus est. Est igit in
 isto ardor perfecte charitatis. Itē in ipso est splendor
 sincere veritatis: quia scilicet sicut dicitur Eccli. i. Ibi
 est fons sapientie verbum dei. Itē ibi est vigor perpe-
 tuitatis ⁊ continuitatis: quia s̄c̄s sicut dicit Cant. iij.
 Iste est fons ortorū. puteus aquarum viuentium ⁊c.
Fores. Nota q̄ fores ianue seu porte sunt ille
 partes ciuitatis vel domus per quas fit
 introitus et ingressus. Et quia in foribus ciuitatum
 antiquitus fiebant iudicia: in foribus fiebant predica-
 tiones. inditiones et preconiā. in foribus dantur pau-
 peribus elemosyne et beneficia. in foribus examinan-
 tur intrantes ne forte velint machinari aliqua male-
 ficia. ibiqz ponuntur custodie ad precauendum ne sub-
 intrantes hostes operentur flagitia. in foribus fiebat
 orationes et sacrificia. Videtur q̄ cum ecclesia que est
 domus dei et ciuitas summi regis habeat duas por-
 tas. videlicet forinsecam que est pars militans. et in-
 trinsecam que est triumphans. videtur q̄ per fores que
 deforis apparent potest ipsa militans ecclesia designa-
 ri. In istis enim foribus president prelati ad bonos in-
 troducendum et indignos excludendum. Exemplo Loth
 de quo dicitur Genes. xij. Quod eo sedente in fori-
 bus ciuitatis. et vidisset angelos. iuit eis obuiam ro-
 gans q̄ ad domum ipsius declinarent. Ibidem etiam
 dicitur Quō cum mali homines de nocte uellent intra-
 re. itayt proprie esset. q̄ fores frangerent. non sunt per-
 missi q̄ interius introirent. Quia reuera Loth. idest
 bonus prelatus. qui in foribus ecclesie. idest in loco
 publico ⁊ statu iudiciario presidet atqz sedet. debet an-
 gelos. idest viros angelicos intus in ecclesiam ad offi-
 cia et beneficia ecclesiastica admittere. immo ipsos ro-
 gare et trahere. malos vero et maliciosos qui violen-
 ter intrare nituntur debet excludere et fugare. Exodi
 xl. Applicabilis aaron et filios eius ad fores taberna-
 culi. ⁊ lotos aqua indues sanctis uestibus vt ministrēt
 mihi. Cuius tamen contrarium fit hodie. quia scilicet
 moderni ianitores libentius recipiunt malos q̄ bo-
 nos. Unde Hester. iij. Cuncti serui regis qui in fori-
 bus palacij versabantur flecebant genua et adora-
 bant Aman. Mardocheus autem istud nullatenus
 faciebat. quia scilicet mali prelati et non boni admit-
 tunt aman. idest indignos quoslibet ad honores.
 ¶ Item in istis foribus sunt boni iudices ad iura red-
 dendum et iustitiam faciendum. Unde Hester. vj. di-
 citur Quod mardocheus iudeus qui sedebat ante fo-
 res palacij fuit p̄ rege mirabiliter honoratus. ¶ Itē
 in istis foribus sunt boni precones. idest predicatores
 ad edicta regis prouulgandum et enunciandum. Pro-
 uerborū. vij. Stans iuxta portam ciuitatis in ipsis
 foribus loquitur dicens. Viri ad vos clamato. in tel-
 ligit paruuli astutiam. ¶ Item in istis foribus. id-
 est in statu ecclesiastico sunt boni dispensatores ad ele-
 mosynas pauperibus largiendum ⁊ concedendum.
 idest boni actui et p̄p̄viri. Genes. xliij. In ipsis fo-
 ribus accedentes ad dispensatorem locuti sunt.
 ¶ Item in istis foribus examinantur per custodes
 hi qui volunt intrare ne maleficium vel flagitium inra-
 dibentur. immo persone de his suspecti ingredi p̄o-
 hibentur. Deuteronomij. xxij. Eijcient eam extra fo-
 res domus. ¶ Item in istis foribus sunt deuoti viri ad
 deum orandum et ei sacrificandum. Constat enim q̄
 antiquitus in foribus tabernaculi fiebant sacrificia.
 Ibi etiam ante fores per populum quem non erat licitum
 intus ingredi fiebant orationes et suffragia. Sicere in ecclesia
 militante sunt multi deuoti ado-
 ratores ⁊ sacrificiorū bonorum operū oblatores. Exo-
 di. xxxij.

di. xxxij. Adorabant per fores tabernaculorum suorum. Et de consecratione aaron et filiorum suorum: et sacrificijs ad hoc necessarijs dicitur Levit. viij. Quod facta est ante fores tabernaculi. ¶ De foribus vero potest adhuc dici q̄ deuorant quemcunq; locum publici & comunem p̄ eo. s. vt dicitur est q̄ omnia negocia publica fiebant antiquitus: et sunt adhuc in aliquibus partibus in foribus ciuitatū. Et sic loquitur scriptura. Gen. iij. vbi dicitur. Nonne si bene egeris recipies. sin autem. statim peccatum in foribus aderit. id est publice sciatur. quasi diceret. Nihil occultum q̄ nō reuelatur. quia s̄m Augu. Si regis. deus detegit. si de regis. deus teget. Etiam q̄ fores p̄ publico sumantur patet Proouerbio. ix. vbi de mala muliere stulta et clama dicitur. Quis sedet in foribus domus sue super sel lam in excelso: vbi loc. v. vocet transeuntes viam etc. Vide infra de ianua. et de porta.

Foris foras Nota q̄ foris seu foras idem est quod extra. signat enim partem exteriorē reuel loci. Denorat em̄ foras exclusionē a loco. vel extra locū immersionē. vel extrinsecas rei dimensionem. ¶ Et ideo possumus breuiter notare q̄ reperitur in scriptura videlicet Unum foris quod est

Atator.	Abundus est quedā forinseca peregrinatio.
Egenoz.	Paupertas est quedā forinseca abhominatio.
Proditorū.	Proditio est quedā forinseca inhabitatio.
Damnatōrū.	Infernus est quedā forinseca relegatio.
Peccatorū.	Peccatum est quedā forinseca trāspōsitiō.
Conuersoz.	Penitentia seu gr̄a est quedā forinseca liberatio.
Singuloz.	Habitus hō seu apparatus est quedā forinseca conuersatio.

¶ Dicā igitur q̄ est vnū foris q̄ est viatorū. Et sic dico q̄ istud aduerbijs foris signat mundi peregrinationē. Quādiu enim sumus in mundo. nos stamus foris a paradiso et a paradisi conuiuio seu hospitio. vnde viri sancti reputant se esse in mundo. sicut exterius in quadā forinseca peregrinatione. et expeditione. Unde christo ostēditur Math. xij. Ecce mater tua et fratres tui foris stant. Et aduerte q̄ religio potest intelligi per intus. mundus autē per foris. Sicut enim illa que parua valent foris cūiuntur. bona vero et vtilia intus retinentur et custodiuntur. Sic dico q̄ bonos in domo religiōis et ecclē collocat. Malos autē et inutiles foris ad mundū et mūdāna eicit atq; fugat. Unde illud Apoc. xj. Atriū autē q̄ est foris templum eijce foras. et ne metiaris illud qm̄ datus est gentibus. Et aduerte q̄ in isto loco forinseco scilicet in mundo

Malī relegantur.	foris dico. s. in mundo mali relegantur
Iusti tribulantur.	do mali relegantur
Vites generantur.	Unde de Esau dicit
Impij conuersantur.	Gen. xxxij. Quis sibi dicitū est egredere foras. s. aduenandū. Et dicitur ibidē q̄ dū esset foras frater suus qui remanserat domi reportauit benedictionē et ipse nō: q. s. illi qui in religione et ecclēa remanēt benedicuntur. Illi vero qui foris vagando ad mundi negocia discurrunt benedictione priuantur. Et ideo de amicis suis dicit xp̄us Johā. vi. Eum qui uenit ad me non eiciam foras. Itē in isto foris. s. in mundo iusti tribulantur. foris em̄ abundant leones et bestie que deuorant bestias innocentes. Sic in mundo abundant tyranni qui ledunt et tribulant impotentes. Vbi Gen. iij. dicit q̄ caym volens abel occidere dixit. Egredia mur foras. Et sequit q̄ eū in agro foras occidit. Unde Prouer. xxij. Leo est foris. occidē dus sum. Deut. xxxij. foras stabit eos gladius. Item in isto foris. s. in mundo lites generantur. foris enim plures ventoz sunt impetus q̄ in domo. ij. Cor. vij. foris pugne. Itē foris. s. in mundo impij conuersant: qz scz latrones magis habitant foris q̄ in domibus seu villis. Unde Psal. vij. fur ingressus est spoliāns latrūculus foris. Istud est igitur vnū foris q̄ est viatorū scz mundus. ¶ Secūdo dico q̄ est vnū foris q̄ est miseroz. Pauperes em̄ in bonis domibus non recolliguntur.

sed foris in miseria p̄mittunt q̄d vtriusq; de bonis ecclesiasticis p̄t dici. qz. s. foris in statu paupertatis extra statū et p̄motionē ecclesiasticā dimittuntur iacere. Unde de maria dicitur Job. xx. Maria autē stabat ad monumentū foris plorans. Et de petro dicit Job. xvij. q̄ petrus stabat ad ostium foris. foris em̄ paradysum iunt sancti in presenti mundo. foris etiā eccliam dimittuntur boni sine aliqua promotione etc. Veruntamen isti finaliter in conuiuium paradisi introducentur. ita q̄ cuilibet dicitur illud. Gen. xxij. Ingredere benedictio dñi quid foris stas? Ut sic de bonis ecclesiasticis: et etiā de alijs paupibus dicatur illud Job. xxxj. foris nō mā sit peregrinus. ostiū meū: viatorū patuit. Alij vero qui videntur modo esse intus et non foris. sicut sunt muli et qui in magnis statibus ecclesie sunt introducti. finaliter foras mittentur et in tenebras exteriores eiciuntur. Iuxta illud Math. xij. Elegerunt bonos in vasa sua. malos autē foras miserunt. Istud est igitur vnū foris egenozum. ¶ Tertio dico q̄ inuenitur vnū foris quod est proditorū. Proditores em̄ et detractores ab interiori amicitia recedunt. et vt liberi obloquantur et noceant foris in absentia esse volunt ps. Et si ingrediebatur vt videret vana loquebatur cor eius: congregabit iniquitatem sibi. Egrediebatur foras et loquebatur in idipsum. ¶ Quarto dico q̄ est vnū foras q̄ est damnatorum. Nam foris signat inferni relegationem. qz sicut canes foris conuiuū cūiuntur. Latrones foris ciuitates suspenduntur. illa que nihil valent foris domesticum dimittuntur. Sic mali et peruersi foris mundū per mortem. foris paradysum per iudicis sententiā banniant. Math. v. Ad nihil ualeat ultra nisi vt mittatur foras et coculcetur ab hominibus. Et Esa. xliij. dicitur. Educ foras populū cecū et oculos habentē. surdum et aures ei sunt. Apoc. xxij. foris canes et uenefici. homicidæ et ydolis seruientes et omnis qui amat et facit mendaciū. Istud autē potissime verificabitur in iudicio. Luc. xij. Cū autē intrauerit pater familias et clauserit ianuam incipietis foris fare. Istud est igitur vnū foris quod est damnatorum. ¶ Quinto dico q̄ est vnū foris quod est vitiosorum: quia scilicet foris potest significare peccati extrapositionem. Dyabolus enim est sicut ceruus. qui volens serpentes comedere: ipsos cum anhelitu suo foras de cauernis extrahit et educit. quos cum foris uenerint ipsos libere deuorat et transglutit. Est etiam dyabolus sicut draco qui insidians columbis. si extrambras arboris que dicitur psidiorum ipsas foris inuenerit. statim ipsas deuorat atq; rapit. Est etiam dyabolus sicut piscator qui cum linea sua pisces de aq̄ foris extrahit et tūc ipsos accipit et occidit. Quis pro certo charissimi quādiu hō est in aqua gratie et deuotionis. et ymbra memorie crucis et dominice passionis. in cauernis humilitatis et sue mortis considerationis. tam diu pro certo dyabolus qui est recte sicut draco insidians per fallaciam sicut ceruus cornutus per superbiam. sicut piscator acutus per diligentiam non potest ei nocere. sed si ipsum exinde cum flatu sue suggestionis cum linea sue tentationis extrahere foris ad statum peccati potuerit. ipsam proculdubio facilliter deuorabit. Quod bene figuratum est. ij. Paralipomenon. xxij. vbi athalia nequissima educra est extra septa templi vt interficeretur foras. Ad denotandum q̄ peccator primo extra templum. id est extra statum gratie ponitur vt foris in statu peccati liberius occidatur. vnde de peccatore dicitur Job. xv. Mittetur foras sicut palme et arefces et in ignem mittent et ardet. Istud est igitur foris peccatorum quod signat peccati exclusionem. ¶ Sexto dico q̄ est vnū foris q̄ est conuersorum seu perfectorum. quod signat gratie seu penitentie liberationem. Sicut enim piscis qui potest exire foras sportulam piscatoris. fera quando potest exire cordulam venatoris. efficitur extra periculū et restituitur libertati. Sic peccator q̄ de laqueo peccati potest exire. et foris ad statum gratie vel penitentie

Forma.

se trāsferre. tūc tutus & liber efficit. & a mortis eterne periculo liberat. Sic fuit liberatus Petrus. de quo dicit Math. xvi. Quis recordat peccati egressus foras flevit amare. Sic etiā liberatus fuit Lazarus. de quo dicit Job. xxi. Lazarus veni foras. Bene igitur signat foris gratie libertatē. Unde istud est fons de quo puer. i. Sapientia foris predicat in plateis dat vocē suā. De quo dicit Prov. xxv. Prepara fons opus tuū. In isto enim fons. i. statu gratie vel penitētie libertate. de siderat om̄s devotos suos inveniendicēs cui libet illud Cant. viij. Quis mihi det te fratrem meū suggerentem vbera matris mee. vt inveniā te solū fons & deosculer te &c. ¶ Septimo dico q̄ est vnū foris q̄ est singulorū q̄ potest significare exteriorē puerfationē. Illud em̄ defons est in aliqua re q̄ primo oculis obijcit. et q̄ principaliter intuetur. Sic vere conuersatio est illud in homine q̄ principaliter attenditur. & q̄ ab hominibus p̄cipue considerat. Homines enim nō vident cor sed s̄m q̄ vident foris in conuersatione iudicant de interiori intentione et cogitatione. Quia s̄m Hiero. in omelia. Per hec que foris apparent. q̄ intus lateat aperit. figurat in illa archa Ero. xxv. Que erat vestita auro purissimi intus & foris. Et in illo libro Apoc. v. Qui intus & foris erat scriptus: q̄. i. viri sancti habent auream sanctitatē. & scripture etiam veritatē foris in conuersatione & intus in intentione Hypocrite contrariū tñ faciunt sua em̄ foriseca & exteriora nō signant sua interiora. q̄ sicut dicit Math. xxij. Isti mundant q̄ est defons calicis & parap̄dis. intus tñ pleni sunt rapina & immūdia. Sicut em̄ malograna vident esse exterius & deforis dura & sicca. interius autē sunt valde mollia & aquosa. Sic tales foris in puerfatione p̄ penitentiā & abstinentiā sunt duri & sicci. intus tñ in corde p̄ delicias & luxuriā sunt molles atq; fluidi. Non sic dicit q̄ vnū dicit alteri correspondere. immo etiā intentio & affectio semper dicit esse melior q̄ puerfatio. Unde ij. Cor. iij. Si is qui foris est noster homo corumpitur. ille tñ qui intus est renouatur de die in diem &c. Vide supra de extravel exterioris. Et vide de Conuersatione & hypocritis &c.

¶ Forma. Cum forma sit in duplici differentia. i. substantialis que dat esse rei. Et accidentalis que dat apparentiam rei. De forma substantiali que moraliter loquendo diuiditur in naturalem & sic est anima. in virtuales. & sic est gratia. in sp̄ialem. & sic est fortuna. & in supernales seu eternales. & sic est gloria nihil ad h̄ens. p̄ eo q̄ nulle sunt autontates in biblia de tali forma mentionem vocaliter faciētes Sed si vis forme in reductio meo morali lib. vi. c. ij. vbi de talibus formis inuenies satis dictum. De formave ro accidentali & superficiali. que scilicet nihil aliud est q̄ exterior apperentiavel figura. Potes notare q̄ talis forma reperitur multiplex in scriptura vcs forma Corporalis que est cinerea.

Temporalis que est aerea.

Virtualis que est etherea.

Supernalis que est sydereas.

Criminalis que est sulphurea.

Primo igitur est quedam forma seu figura que est cinerea seu corporalis. Et ista est forma figura & pulchritudo corporis. que sc̄s de sui natura tendit in cinerem et in terram. De qua dicitur Dani. ij. Quis rex p̄cepit intro duci coram se p̄eros de femine regio. decoros forma. & eruditos dei sapientia. in quibus nulla esset macula. Istā tamen formam ille qui est speciosus forma p̄ se filijs hominum. scilicet christus creditur assumpsisse & in mundo sub ea latuisse. similis illi Joui. de quo dicunt fabule q̄ formam thauri accipiens rapuit & acq̄sivit illam puellam regiam Europam. Quia scilicet sicut dicitur Philippi. ij. Humiliauit semetipsum formam serui accipiens & habitum inuentus vt homo. vt scilicet puellam regiam. idest animam acquireret & haberet. Adverte tamen q̄ isti sic transformato accidit

sicut Ateon qui transformatus in ceruum et non cognitus fuit a proprijs canibus deuoratus quia scilicet deus transformatus in hominem a suis primitiuis se quacibus & canibus. scilicet a iudeis fuit incognitus & etiā crudeliter morti datus. forma enim diuina est inuisibilis. Et ideo quia deum sub aliena formaviderunt ipsum crudeliter occiderunt. Deut. iij. Vocē quidem eius audistis. sed formam penitus non vidistis. Istā est igitur forma que est corporea seu cinerea. Job xxij. Ecce & me sicut tesecit deus & de eodem luto formatus sum. ¶ Secundo dico q̄ inuenitur quedā forma que est aerea. Et ista est forma fortune. Homo em̄ exterior in suo esse fortunali h̄ suā formā specificā. id est ip̄m statū mundialē. & ip̄am gloriā sp̄ialem que. sc̄s forma aerea pot̄ dici. q̄ debilissimū h̄y esse. Istā em̄ est sicut forma que apparet in speculo vt sicut forma quā accipit dyabolus vel angelus. q̄ magis est aerea q̄ corporea. magis vana q̄ firma. Subito em̄ apparet & subito desinit. sic statū fortune. Unde de quolibet sic formatō atq; formoso pot̄ dici illud Hierem. xlvj. Titula elegans atq; formosa egyptus. stimulator ab aquilone ueniet ei. i. Reg. xxvij. Deos vidi. supple ego p̄ hitonissa. ascendentes de terra. et dixit supple saul. qualis est forma eius. De illis igitur qui bene formati sunt pot̄ dici illud. Esec. xxij. c. Adolēscētibus forma cunctis egregia. ¶ Tertio dico q̄ est quedā forma que est etherea. Et ista est forma virtutū & morū. q̄ sc̄s boni exterioris sunt cōpositi & formati. Puer enim bñ formatus & figuratus dicit q̄ mēbra ipsius in se & inter se debite disponūtur. Sic vere boni bene dicuntur formati q̄ bonis moribus in oibus suis mēbris. i. in oibus suis actibus & pditionibus sunt dotati. p̄. Speciosus forma p̄ se h̄. bo. diffusa est gra. in la. tuis. Iusti em̄ ita sunt formati q̄ ipsi sunt forma & regula aliorū. Unde apostolus dicebat talibus illud. i. Thessa. j. Imitatores nostri facti estis. ita vt & facti sitis forma omnibus credentibus. Bonus enim artifex istos format. i. deus & ideo non mirum si congrue sunt formati. Esaie. xliij. Ego creauī eū. formauī eum & feci eū. Et Esaie. xliij. Et nunc beo dicit dñs formans me ex vtero seruū sibi. Ratione igitur talis forme. i. talis & talis imaginis vel figure. Isti possunt dici formosi & morali pulchritudine decori. Esaie. lxij. Iste formosus in stola sua gradens in multitudine fortitudinis sue. ¶ Sanctus etiā anime sic virtutibus format & formosus loquitur sponsus. Cant. ij. dicens. Surge p̄pera amica mea. speciosa mea. formosa & veni. Ut communiter enim formosus viri uolunt habere formosas sponfas. Et ideo cū x̄ps sit speciosus forma p̄ se filijs hominum. vult q̄ anima sponsa sua etiam virtutibus sit formosa dicens illud Cant. j. Magna sum sed formosa filie iherusalem. Datet igitur q̄ est vna formavirtualis et etherea. ¶ Quarto dico q̄ est quedā forma que est sydereas. Et ista est forma beatifica. que scilicet sanctos in patria facit sydereos atq; claros. forma enim celestis ita replet omnes materie appetitus. q̄ materia non appetit amplius alienā formam Sic deus qui est forma beatifica et ipsa summa ratio beatitudinis. omnia anime desideria satiat. ipsam taliter perficit atq; format q̄ nihil aliud appetit atq; affectat. Deus enim sicut dicitur Esa. xliij. est creans Jacob et formans israel. Jacob luctator signat iustum viatorem. Israel videns deum signat beatum cōprehensorem. quia scilicet iusti & beati formantur a deo p̄ gratiam in presenti et p̄ gloriā in futuro. faciens eos conformes imagini filij dei. sicut dicitur Roma. viij. Iste enim tunc reformabit corpus humilitatis nostre. q̄ sicut dicit Philippenses. ij. Unde ipse potest dici illud Esaie. xliij. Omnem qui inuocat nomen meum. in gloria mea. formauī et creauī et feci eum. Istā est igitur forma sydereas. ¶ De forma vero sulphurea: idest de statu moribus et consuetudinibus hominis peccatoris. et de figura exteriorum conditionū suarū multa possunt dici. Siles enim videtur boibus

tur hoibus monstruosis. quos q̄ natura nescit bene formare p̄pter indispositionē materie. format eos p̄ se sine. Sic dyabolus tales etc. Excoquit em̄ tales in fornace tentationis percutit eos malleis suggestionis. fricat eos runcina comminationis. et sic introducit in eos formā ois iniquitatis et corruptionis. Unde de artifice formante ydolū. dicitur Esa. xliij. Faber ferrarij operatus est in prunis et in malleis formavit illud etc. Sic igitur p̄ter de multiplici forma et figura. ¶ Sed si vis potes adhuc dicere de multiplici formatore. Un̄ nota q̄ formare est idē q̄ facere vel creare. Et p̄prie formatore idē est q̄ formā. i. figurā dare. Et p̄t significare moraliter quālibet moralē et exēplarē cōpositionē et instructionē que quidē p̄tinet ad spūales artifices. s. ad deū q̄ format formā sciētie et fidei influēdo. Ad plātū qui format formā virtutū et morū p̄ correctionē imp̄mendo. Deus igitur format spūalr̄ hoīem quo ad mores p̄ spiritūalē inspirationē. Doctor format eū p̄ bonā doctrinā et eruditionē. P̄dicator format eū p̄ bonā monitionē et correctionē. Mōo igitur hō spūalr̄ format p̄ certis et p̄ficiat possent multa dici. sed q̄ oia p̄tinet vel ad correctionē. vel ad p̄uersionē. vel ad p̄fectionē. de quibus in suis titulis satis est dictū vel postea dices. ideo omitto gr̄a breuitatis. et maxime q̄ pauca sunt autoritates ad p̄positū facientes. ¶ Breuiter tñ possumus dicere q̄ quidā format a deo p̄ sp̄alem inspirationē. et sic fuit formatus Paulus dices. f. Cor. xv. Gratia dei sum id quod sum. Sicut em̄ multa sunt aīalia que solū p̄ influētiā celestē creantur et formantur sicut sunt illa q̄ sunt sine carnis copula et sine carnali ḡnatione. Sic vere per influentiā gratie dei multi formati et p̄ficiunt nullo humano exercitio suffragate. vt de talib⁹ dicat illud Ier. ii. h. formati itaq; deo hoīem de limo terre etc. ¶ Itē quidā format a p̄dicatore p̄ doctrinā et eruditionē. Ur̄a em̄ fetus suos q̄ informes nascunt (scz ad modū vnius frusti carnis) lambēdo dicitur formare et ad cōpletā formā p̄ducere. ita q̄ bene formati et viui finalr̄ efficiuntur. Sic vere doctores et p̄dicatores. cū lingua. i. cū verbis fetus suos. i. subditos et auditores informes. i. sine formā virtutū et carnalitate plenos solent lineare et formare. p̄ficere pariter et cōplere. et formā seu figurā virtutū in eis introducere et creare. Unde Esa. xliij. formati eū et fecit eū. ¶ Itē quidā format a platis et a maioribus per correctionē. sicut enim in opibus mechanicis forme et figure introducuntur p̄ multas scissuras et sculpturas. et maxime q̄ materia est valde dura. Sic plātus q̄n h̄z aliquē durū et obstinatū subditū. quem ipse vult p̄ficere in morib⁹ vel formare. p̄certo necesse est q̄ scissurā vel sculpturā fortis correctionis intercedat. vt sic talis formatus dicat illud ps. Tu formasti me et posuisti super me manū tuam. ¶ Aduerte tñ q̄ oia animalia rapacia et gulosa vt cōiter generant filios informes et imp̄fectos. ¶ Patet de vulpe et cane qui generant filios cecos. de leone qui generat mortuos etc. Sic vere istud est p̄tinuū et generale. q̄ illi q̄ sunt patres gulosi idest plati cupidī et auari. generant vt cōiter filios informes: q̄. s. filij. i. subditi taliū male vt cōiter formati et informant. Accipiunt enim munera et p̄mouent seu generant informes p̄sonas. i. infcios et ignaros. anteq̄ forment et p̄bent in sciētijis et virtutibus etc. Isti em̄ p̄p̄terant ordinem nature. ¶ Natura enim primo format. postea parit et generat vt cōiter. Isti h̄o anteq̄ formēt filios subditos vel nepotes ipsos pariūt p̄mouendo. ¶ Non sic sed primo dicant illud Ier. i. p̄nūsp̄ te formarem in vtero noui te. et anteq̄ exires de ventre sancti ficauī te. et p̄phetā in gentibus dedi te. et p̄stitui te super gentes et regna etc. ¶ Homo enim anteq̄ exeat de v̄tre. i. de claustro. dicitur primo sanctificari. et tandē super gentes et regna p̄moueri et collocari. vt sit speciosus forma p̄ filijs hominum etc. Sic igitur acquirit homo formas virtutis. q̄n. i. interuenit dei inspiratio sup̄na. Doctoris informatio interna. et plati castigatio externa. Inficiat. Unde infra de imagine. forma enim vt cōiter in

scriptura accipit p̄ exēplo. imaginē vel figurā etc.

Formidare. formido. Cū formidare re idē sit q̄ timere seu dubitare. potest dici q̄ inuenitur formido Iustorum que facit cautiozem. ¶ Clauorum que reddit laziozem. ¶ Malorum que facit tristiozem. ¶ Primo modo formidant filij mandatum paternum. Secūdo modo formidant deū dolorē eternū. Tertio modo formidant impij stridorē eternū. Dicā igitur q̄ est quedā formido qua timēt dumiles regis imperia. Item est alia formido qua timent debiles mundi caustria. Item est etiam alia formido qua timent sicibles orci suspiria. ¶ Primo igitur dico q̄ inuenitur formido virtuosa que est filialis. Et ista est illa qua iusti semp̄ trepidant et formidant. Omne enim inferi⁹ quodā instinctu naturalit̄ reueret et formidat suū superius. sicut patet de filio respectu patris. de famulo respectu regis. de seruo respectu dñi. de discipulo respectu magistrī. ¶ Cum igitur deus sit pater et rex et dñs et etias magister dignū est q̄ a iustis tanq̄ a filiis. seruis et discipulis formidēt. sua clemētia paternalis. sua iustitia regalis et principalis. sua doctrina et sapientia magistralis. formida igitur deum patrem tuum qui te potest exheredare. Dece. r. s. formidabunt filij maris. Itē formida deum regem regum qui te potest transuerberare. ps. Ab increpatione tua fugient a voce tonitru tui formidabunt. Item formida deum doctorem tuum qui te nouit docere et informare ps. A verbis tuis formidabit cor meū. Ista est igitur formido virtuosa que est filialis. ¶ Secundo dico q̄ est formido vitiosa que est noxalis. Et ista est formido seruilis. qua scilicet imbecilles et formidolosi trepidauerunt timore. vbi non erat timor. formidant enim ¶ Hostis angustias et turbationes. ¶ Hostis versutias et tentationes. ¶ Mundi seuitias et expectationes. ¶ Carnis blanditias et deceptiones. ¶ Dei iustitias et punitiones. Dico igitur q̄ mali semper formidant mortis angustias. ps. formido mortis cecidit super me. Quia em̄ non sperant bonum post mortē. ideo terret eos pena mortis. ¶ Item formidant hostis versutias. Timidi enim ad modicū insultū formidare solent. et se et castrū suū reddere inimicis. Sic vere imbecilles et imp̄fecti solent insultus tentationū valde metuere et nullā soliditate suffulti solent se suis hostibus cito dare. de quo reprobentur Ier. xliij. Nolite timere a facie regis babilonis quē pauidi formidatis. nam debilis est hostis qui non pot̄ vincere nisi uolentem et a viro forti minime formidandus. Et maxime qui p̄ libitō voluntatis potest habere formidū adiuuorem quotiens uoluerit deū inuocare. Ideo. j. Adcha. iij. dicitur. Impe tum inimicorū ne timueritis. memores estote quomodo salui facti sunt patres nostri: et nunc clamemus in celū et miserebit nostrū de⁹ noster. ¶ Mali igitur et imp̄fecti formidare solēt hostis versutias. ¶ Item isti formidant mundi molestias. patet de diuitibus et mūdānis qui semp̄ sunt in formidine et terrore. formidat enim ¶ Tyrannos quia p̄dantur. Et breuiter de quo ¶ Pauperes quia furantur. libet tali dicit Job ¶ Amicos quia inuident. xvij. Undiq; terre bunt euz formidantes ¶ Inimicos quia nocent. nes et inuoluet pedes euz. Esa. lxxij. ¶ Hostem ne eos feriat. ¶ Hostem ne eos hauriat. des eius. Esa. lxxij. formido et fouca et laqueus super te qui habitator es terre. ps. Posuisti firmamentum eius formidinem. ¶ Item formidant carnis delicias. ¶ Molles enim et delicati sic carnis et corporis curam agūt sic quoq; carni et corpi aduersa formidat. vt nec diuina p̄cepta. nec humana iussa custodiāt. itayt cutilib⁹ tali possit iure dici illis Baruch. vi. Sicut cucumerario formido nihil custodit. ¶ Itē isti solēt formidare dei iustitias. Na

tro enis qui dephensus est in flagitio valde formidat iudicem quem scit iustum. Sic reuera de iusto iudicio dicitur. 1. Reg. ij. qd dñm formidabunt aduersarij eius: et super ipsos in celis tonabit. Et sic igitur patet qd quedam est formidovitiosa seu etiam noxalis. Tertio dico qd est quedam formido luctuosa: qz eternalis. Et ista est formido qua in inferno patiuntur damnati. Ipse enim terror hostis est ipsis causa formidinis et horro- ris. qz sicut dicitur Job. xij. Per gñu dentium eius for- mido. Ita qd cuilibet damnato potest dici illud Job. xxij. vbi enumeratis multis criminibz que facit. dicit sic p- pterea circūdatu es laqueis et turbat te formido su- bita. Sed pccato iusti talia nō formidat. Et merito. qz deo personaliter visitantur. Visitant deo a iustis actualiter consolantur. A iustis regulariter gubernant. Ideo Job. xiiij. A deo et scis etualr comitant. dicit. Non turbet cor vestru neqz formidet. vado et venio ad vos. Ites a iustis p̄solant socialr. Judi. vij. Si solus ire formidas descēdat tecū plura puer meus. Itē a iustis guber- nantur regis. Ibiere. xxij. Suscitabo sup eos pastores qd pascent eos et nō formidabūt vltra. Itē a deo et san- ctis comitant virtualr. Unde Deut. x. Nolite cedere neqz formidet. qz dñs deus vester in medio vestri est et c. Vide de timore. pauore. terrore et metu et c.

Fornar. Nota qd fornax est incendiū. Dilectio nis. Tentationis. Tribulationis. Dam- nationis. fornax dilectōis figurat in monte ardente in quo dñs legē dedit. De quo dicitur Ero. xij. Qd in- de fumus quasi de fornace eribat. Fornax tentatio- nis figuratur in igne ferrarius. i. dyabolus sedet iuxta incudē. et in fornace cōcertat: vox mallei innouat aurē eius. Fornax tribulationis figurat in fornace baby- lonis sanctos pueros continente. In qua. s. non fuerūt lesi dato qd essent igne maxime p̄siagran. sicut dicitur Dan. ij. fornax enim tribulationis bonos purgat et eos examinat atqz pbat. Eccli. xxvij. Masa figuli. pro- bat fornax. Fornax damnationis. s. ignis infernalis figuratur in fornace ferrea egypti de qua filij israē. i. sancti eripiuntur. sicut dicitur. Deut. ij. et in quo mali con- sumunt et deuorant. Ezech. xij. Omnes isti. s. damna- ti et stannū et ferrū et plumbum. in medio fornacis scoza argenti facti sunt et c. Vide infra. de igne et supra de ardore. Vel vide si vis in distinctionibus Mauricij vbi ista materia bene tractat.

Fornicatio. fornicatus. Cum for- nicatio ac- cipiatur p omni actu lubrico vel luxurioso. qñqz tamē transumit ad actus ydololatrie vel erroris. Sicut em̄ mulier que spretoviro suo alteri se coniungit dicitur for- nicaria. Sic anima que vero deo derelicto dyabolo per ydololatriam se connectit fornicaria potest dici. Dicā igitur qd in scriptura inuenitur fornicatio que Carnem maculat per luxuriam. Mentem iugulat per nequiciam. Hosti copulat per ydololatriam: Dicam igitur qd inuenitur fornicatio carnem macu- lans. Et sic p fornicationes intelligitur quicūqz actus lubricus vel carnalis. De quo Ephe. v. fornicatio autē ce- ois immūdicia nō nominet in vobis. Et merito: qz p- certo fornicatio carnalis facit causat in homine mul- ta mala. Ista est enim Primo igitur dico qd fornicatio nē deus despiciat. Cōstat em̄ qd oēs res abhominant suū con- trariū. Cū igitur dñs sit mūdiss- simus et mūdissima mē nat⁹ necesse est qd omnē carnis im- mūditā vilipendat hoīesqz fornicarios et immūdos contemnat. Et ideo Thobie. iij. dicit. Attende tibi ab omni fornicatione. et p̄crvoroē tuā nunq̄ patiaris cri- men scire. Intantū enim videt deus abhominari et de- spicere vitū fornicationis qd nō dignat corrigere delin-

quentes sed dimittit eos qm desideria cordis sui vya- dant in adinventionibus suis. Ad qd etiā facit lex ci- uilis que mulierē maritatā publice fornicantē nō re- putat dignā subijci legibz. nec pena aduterij punit eā. Sicut deus reservans talibus fornicarijs penas eter- nas non dignat eos in hoc mūdo punire. Unde Dsee- tij. Adversitabo sup filias vestras cū fuerint fornicate. Ite est libellus repudiij qui dudū dabat yforibus pro- pter corpus seditatem. sicut dicit Deut. xxij. ps. Dimisi eos qm desideria cordis eoz. ibunt in adinventionibz suis. Et ideo bene p̄sulit ap̄ls Ephe. v. dicens. fornica- tio autē et omnis immūdicia non nominetur in vobis. Secūdo fornicatio mores inficit. nullū em̄ peccatū est quo tantū inficiantur mores sicut p luxuriā. Alia enim peccata quadā honestate possunt velari. fornica- tio autē ita hz insolentiā annexā qd in verbis et opibus se reuelat. fornicatio enim est sicut ille serpens qui di- citur scps qui mordens hoīem oīa membra et etiā ossa dissolvit et in massam carnē totū corpus reducit: Sic fornicatio ita inficit hominē qd oīa membra. i. omnes virtutes et omnes mores confundit. et carnales dissolu- tos et inutiles eos facit Ibiere. ij. Polluisti terram in fornicationibus tuis. Ita enim fornicatio inficit mo- res. qd cuz alia vitia velint celari istud gloriatur videri: Sicut de illis dicitur Esa. ij. Qd peccata sua sicut so- doma p̄dicauerunt nec absconderunt. Unde Ezech. xij. dicitur. Denudavit fornicationes suas. et discoope- ruit ignominia suas. Igitur mores inficit. Et vtre mo- res. sed non solū p̄prios. immo etiā alienos. Constat enim qd vnus fornicator inficit multos alios qñ ipsos habet socios vel vicinos. Ideo consulitur. j. Cor. v. cum fornicarijs nec cibum sumere. Et merito: qz sicut dicit Eccli. xij. Qui se iungit fornicarijs erit nequam. for- nicatio igitur mores inficit. Tertio dico qd ista men- tem allicit. Constat em̄ qd in valle lubricosa quanto qd labendo vterius progreditur tanto impetuosius labi- tur. Non enim facile est qd ille qui in lubrico labi inci- pit arretetur. nisi forte alicui solido adhereat quo sis- tatur. Sic est de luxuria. Immunda enim et lubricosa est ista via. qui igitur ibidem labi incipit. semp in dete- rius procedere cōsuevit. Ista enim est vorago caribdis que semper aquas attrahit et naues deuorat et trans- glutit. Scriptum est qd homini fornicario omnis pa- nis dulcis. non fatigabitur transgrediens vsqz ad finē sicut dicitur Eccli. xxij. Stimulus enim carnis forni- catione non satiatur. sed magis ad deterius puocatur Ezech. xvj. fornicata es in noīe tuo. et exposuisti forni- cationem tuam omni transeunti vt eius fieres. sequi- tur. Et postq̄ fornicata es nec sic es satiata sed multi- plicasti fornicationem tuam. Ista igitur mentem alli- cit seu nunq̄ deficit. Quarto dico qd ista penis affi- cit. Que em̄ maior pena qvita fornicaria. in qua mēs inquietatur. Tempus perditur. fama leditur. Sub- stantia diminuitur. Corpus laboribus fatigatur. Ihu moribus exhauritur. fetoribus maculatur. Tring em̄ valde est aīal luxuriosus et imundū. et inter oīa aīalia istud est aīal magis inq̄tū. Sic pccato charissimi lu- xuriosi nunq̄ sunt in quiete. penis igitur afficit luxu- ria. qd potissime fiet in inferno. qñ vcrificabitur illud ps. Perdidisti omnes qui fornicantur. Unde de demo- nibus potest dici illud Ezech. xv. referendo verba ad personam fornicariam. qd venit post mortem lapida- bunt te lapidibus. trucidabunt te gladijs suis et com- burent domos tuas igni. et facient in te iudicia et desi- nes fornicari. Quinto dico qd ista a regio deijcit. Ad em̄ decet fornicarios qd sunt immundi qd in illo lo- co mūdissimo. vt. s. in regno paradisi locent. De cuius- tate em̄ hierusalē p quā intelligit paradisi dicit Apoc. xij. Qd nihil inquinatū incurrit in illā. Pervia em̄ lu- bicosas et imundā nō facill ascendit ad excelsa. Cū igi- tur via fornicatiōis sit imunda. p illā nō erit ascēsus ad cellū. Ephe. v. Qis fornicator aut imundus nō hz be- reditatē in regno xpi et dei et c. Vide infra de luxuria et c.

forte

Forte. Forsitan. Nota q̄ ista vocabula forte seu forsita sunt ad uerbia dubitandi ⁊ ubi unq̄ ponuntur in scriptura significant dubitatem ⁊ incertitudinem. casum etiam ⁊ fortunam. Ideo quicquid est incertum ⁊ dubium potest per ista aduerbia denotari. Possimus igitur distinguere. q̄ istud forte potest significare tria que in mundo valde sunt dubia ⁊ incerta

¶ Certe fragilitatem. Primo dico. q̄ dubia est vite fragilitas. Nescitur enim mundi prosperitatem vite fragilitas. Nescitur enim mortis necessitatem ubi quando. qualiter finietur. Un̄ proprie vita nostra non est nisi vnum forte. Quia sicut res casuales ⁊ fortuite possunt venire vel non venire. sic vita nostra potest durare vel deficere. Un̄ dicitur Jac. iij. Quid enim est vita nostra nisi vapor ad modicum parēs ⁊ c. Ideo bene consultitur homini Eccl. vj. Ne te extollas in cogitatione tua sicut thaurus ne forte elidat virtus tua. **¶** Secundo dico q̄ dubia est mundi prosperitas. Qualem enim prosperitatem. qualem gradum. qualem statum homo sit in mundo habiturus totum est fortuitum ⁊ casuale. Totum enim dependet a casu ⁊ a fortuna. i. a dei occulta. providentia actiua vel passiva quam in isto casu fortunam uoco. Un̄ homo dum hic uiuit forte affligitur paupertate forte punitur aduersitate. forte ditatur rerum facultate. forte honoratur magna dignitate. forte dicitur affligitur paupertate. Unde dicitur. v. forsitan pauperes sunt ⁊ stulti. ⁊ ignorant viam dei sui. forte etiam depumit aduersitate. ps. Cui erurgeret homines in nos. forsitan viuos deglutissent nos. Cui trasceret furores eorum in nos forsitan aqua absorbuisset nos. forte insuper ditabitur reipsum facultate. Unde Judic. v. forsitan nunc diuidit spolia ⁊ pulcherrima femina eligitur ei. forte etiam honorabitur alta dignitate. Un̄ de baal dicitur. iij. Reg. xviij. forsitan loquitur aut in diuersorio est. aut forte dormit. **¶** Tertio dico. q̄ fortuita est ⁊ dubia mortis necessitas. forte enim erit mors ad damnationem. forte ad saluationem. Ad damnationem dico. sicut est mors malorum. de qua potest dici illud ps. forsitan tenebre conculcabunt me. forte ad saluationem. Job. xj. forsitan uel gloria dei comprehendes. ⁊ usq̄ ad perfectum omnipotentem reperies ⁊ c.

¶ Et aduerte adhuc si vis q̄ istud aduerbiū forte seu forsitan cum semper quada dubitatione importet potest signare prudentiam deliberatiuam. fiduciam consideratiuam. Seulticiam vituperatiuam. Iusti enim semper per forsitan continent ⁊ deliberant. Te ste enim scriptura Eccl. xvij. Sapiens in omnibus metuit. Et ideo quicquid agit per forsitan adhibet atq̄ dicit. semper enim habet oculum ad casus fortuitos. ⁊ semper timet ne forsitan male agat. vel forte male sibi accidat vel succedat. Ita fecit illa mulier eua. quando primo respondit serpenti. Cur precepit uobis deus. ne comedatis lignum? ⁊ c. Ne forte moriamur. Est igitur istud uocabulum forte q̄ aduersus sibi illa negatio ne. vnu signum prudentie ⁊ cautelle ad oia picula preuēda. Et sic notabis q̄ est prudentia timorosa. q̄. s. notat p. ne. forte cauet Malorum detractiones. Timeat ergo prudens ⁊ cauet linguas detactorum. ps. Ne forte dicant in cordibus suis euge euge anime nostre. nec desinant deuorabimus cum. Item timeat uerba derisorum. sicut saul. j. Reg. xxi. Interfice me ne forte uentant in circuncisi ⁊ illudat mihi. Item timeat penas inuasorum sicut dautid inuasiones proprii filij timebat. dicēs. ij. Reg. xv. fugiamus a facie Absalon ne forte ueniens occupet nos. Item timeat inhumanitatem ⁊ horum Eccl. xxvij. Attēde tibi ne forte labaris in lingua. ⁊ cades in specu inimicorum tuorum insidiantium tibi. Item timeat obliuisci bonorum prouer. xxxj. Noli regibus dare vinum ne forte obliuiscantur iudiciorum iustorum. Item timeat casum fortuitum Eccl. vj. Ne te extollas in cogitatione tua sicut thaurus. ne forte elidat virtus tua. Item timeat fraudes inimicorum Eccl. xj. Attēde te a pestifero (fabricat enim mala) ne forte inducat super te subnationem. Item timeat ⁊ caueat penas suppliciorum. scz penas inferni ⁊ iudicij. Hiere. iij. Auferte preputia cordium uestrorum iuda ne forte egrediat ut ignis indignatio mea. ⁊ succendat ⁊ nō sit qui extinguat. Patet ergo quomodo iusti per forte vel forsitan timendo cauent ⁊ deliberant. **¶** Adhuc dico. q̄ iusti per forte optando sperant ⁊ cōsiderāt. Et istud potissime fit quando dicitur si forte. Est enim dubitatio mixta spei. Trehoz. iij. Ponet in puluerem os suum si forte sit spes. Sperat enim forte: Peccatorum penitentiam Diuinitatis indulgentiam Orationis complacentiam Prouisionis opulentiam Ergo speranda est peccatorum penitentia Ezechi. ij. Quocirca uerba mea ad eos si forte audiant ⁊ quiescat quoniam irritatores sunt. Item speranda est diuinitatis indulgentia ⁊ misericordia. de qua Amos. v. Date malū ⁊ diligite bonum. constituire in porta iudicij si forte miseratur deus reliquijs ioseph. Item acceptio ⁊ complacentia. Un̄ de filio moriente dauid dicitur. ij. Reg. xij. Propter infantem cum adhuc uiuere icinuaui. et sicut dicebam enim quis scit si forte donet mihi cum dominus. Item speranda est necessitatus sufficientia. ij. Reg. xvij. Si forte inuenire possumus herbam. Dico igitur q̄ per forte optando sperat ⁊ desiderat. **¶** Pro stremo dico. q̄ mali per forte deridendo nungant ⁊ uiruperant. Ut communiter cum derisores uiruntur isto aduerbio forsitan et forsitan ⁊ forte. scz dicēdo alijs derisorie. forsitan tu fecisti hoc uel forsitan tale notabile factū ⁊ hmoi. Et sic sumitur Job. xxxvij. Tu forsitan cum confabulatus es celos qui solidissime quasi ere fundati sunt. De ouis etiam strutionis mirabiliter in harena confectis derisione loquebantur amici Job dicentes. xxxij. Quando dereliquit in terra oua sua. tu forsitan in puluere calcas. ca? Sic ergo patet quomodo forte ⁊ forsitan significant varia ⁊ diuersa. Et si vis potes dicere. q̄ forsitan in bono potest significare. scz hominē timorosum prudentem ⁊ deliberatiuū. si qui nihil audeat asserere uel firmare. Uel in malo significato significare potest hominē imbecilem dubium ⁊ ignauium ⁊ c. Sufficit. Uide infra in alijs titulis scilicet de. Uita. de. p. speritate ⁊. Morte ⁊ c.

Fortitudo. Nota q̄ fortitudo dicitur illud quod faciliter non labitur. Id q̄d faciliter non frangitur. Id q̄d faciliter non vincit. Est enim quedam fortitudo corporalis. quedam temporalis. quedam criminalis. quedam uirtualis. Accipitur enim fortitudo pro robore corporali. q̄d consistit in potentia in constantia seu firmitate ⁊ stabilitate. fortitudo autē corporalis est uilipendenda. Iuxta illud Hiere. ix. Nō gloriatur fortis in fortitudine sua. fortitudo. i. poteria temporalis non est diligenda. Ista enim comitantur multauit ⁊ peccata. Un̄. iij. Reg. v. Erat Haaman uir fortis diues sed leprosus. fortitudo constantie firmitatis seu stabilitatis non est extollēda. quia recedit nec est coartanda presertim in mollibus. Judi. xvj. Sancti fortitudo ab eo discessit. ⁊. ij. Para. xx. In nobis nō est tanta fortitudo. ⁊ Job. vj. Que est fortitudo mea ut sustineam? fortitudo criminalis est eliminanda De qua esa. v. Ne qui potentes estis ad bibendū uinum ⁊ fortes ad mescendū ebrietatē. ⁊ Heec. iij. Debilitata est fortitudo portatis. fortitudo ⁊ uirtualis est prouēda. Un̄ iob. xij. Illius tps fortitudo in me uis hodie pleuerat. **¶** De quarta igitur fortitudine. scz uirtuali. ceteris omissis intendo aliquid balbutire quia supra de accumbere in illa autoritate. ysachar. iij. fortis. ⁊ supra de eligere. i. illa autoritate. forte lignū iputribile ⁊ c. de ista aliquid sic iam dictū. Est ergo fortitudo uirtus animi quia homo

Fortitudo.

pōtens et habilis efficit ad resistendū malo. et ad perseuerandū in bono. Et sunt hmoi s̄m Macrobiū septem species. sc̄z. Magnanimitas. fiducia. Securitas. Magnificencia. Constantia. Tolerantia. Perseuerantia. Ista est ergo de quatuor virtutibus cardinalib⁹. quā qui non habuerit. ab aduersario suo dyabolo facilliter victus erit. Sicut enī athleta qui in stadio habet pugnare colūna que magnum pondus habet portare via tor. qui magnum cursum h̄z p̄sumare vel continuare. debet habere fortitudinem et vigorem. Sic p̄culdubio alij qui in stadio p̄ntis pugne ad militandum sumus positi. qui oneribus tribulationū sustinendis sumus suppositi. qui cursu laboribus bonarū operationū ad p̄tinuandū sumus expositi. debemus esse stabiles. atq; fortes. qz. s̄. sine spūali fortitudine nec pugna tribulationū tolerat. Ideo dicit̄ Hebre. xj. fortes facti sunt in bello. p̄ualuerunt de infirmitate. Hec pondus tribulationum sustentat. Ideo dicit̄. Treñ. j. Abierūt absq; fortitudine ante faciē tribulātis. Et ideo dicit̄ Esa. xxv. factus est fortitudo pauperi. fortitudo egeno in tribulatione. nec cursus bonorū laborū p̄tinuat. Ideo d̄i. Dan. viij. Cucurrit ad eū ip̄ctu fortitudinis sue. Et de helpa d̄z. iij. Regū. xij. Quō ipse ambulauit in fortitudine cibi illius vsq; ad mōtē dei orib. Et ideo de hmoi fortitudine virtuosa p̄t̄ dicitur exponi illa auctoritas Esa. xl. Sancti q̄ sperāt in dño mutabūt fortitudinē. Assumēt penas vt aq̄le. In quibus x̄bis ostendit̄ q̄ spūalis fortitudo tripliciter p̄t̄ acquiri. Sicut tñ aliquis dicit̄ fortis. Innitendo ad rem fortiorē. Dimittendo rem debiliorem. Ascendendo locū tutiorē. Sic p̄certo efficit homo spūaliter fortis. qñ deo innitit in ip̄o penitus cōfidendo. q̄ ostendit̄ cum dicit̄. Sancti qui sperant in dño. Ista est enī virtus fortior. Item cum a malo cōuertitur. ab ip̄o penitus recedendo. q̄ ostendit̄ cū dicitur. Mutabunt fortitudinem. Iste enī est status villorū de bello. Item cū in celo erigit̄ superna cordicē ascendendo. seu contemplando. q̄ ostendit̄ cum dicitur. Assument̄ penas vt aq̄le. Celum enī est locus tutior. Et fit ergo homo spūaliter fortis. qñ deo innitit per attentionem cum a malo reuertitur per cōuersionem cū in celo erigitur per ascensionem. ¶ Dico ergo primo q̄ homo fit spūaliter fortis quando forti per confidentiam innititur. sc̄z ipsi deo q̄ ostenditur cum dicitur. Sancti qui sperant in domino. Dominus enim est tuus tor et defensor fortissimus. cui si quis per spem et confidentiam innititur fuerit. fortis et stabilis factus erit. Tur enim fortissima nomen domini. ad eū fugit sanctus et saluabitur. Prouer. xvij. Stelle enim efficiuntur in suis effectibus. fortiores quando stellis et signis fortibus coniunguntur. Sic vere ille efficitur stabilior et fortior. qui cum illo qui fortissimus est sc̄z deo per confidentiam et deuotionem iungitur. et qui per sp̄e et charitatē cū ip̄o penitus copulat. Sancti inquit q̄ sperāt in dño. An̄ ibi dicit̄. xvij. Beatus vir qui p̄fidit in dñor erit dñs fiducia eius. Sic ergo p̄z hominē esse fortē. qñ forti p̄ confidentiam innitit. fortis ei est turris supra firmā petra. fundata fortis est arbor in p̄funda terra plātata. fortis est domus colūnis fortibus sustentata. Sic p̄certo fortis est anima qñ per sp̄e et deuotionē est in deo fortiter radicata. A deo enī p̄ncipaliter venit fortitudo. qz sicut. j. Macha. iij. dicit̄. De celo inquit fortitudo. qz nullus ad resistendū peccatis fortis efficit. nisi deo mentaliter solides. Ideo dicebat dauid in ps̄. Diligam te dñe fortitudo mea dñs firmamentum meū et refugium meū. et liberato meus. Et nota q̄ fortitudo diuina

Bonos tangit ipsos corrigendo
 Malos frangit ipsos puniendo
 Hostē angit ip̄m reprimendo
 Sanctos regit ipsos defendendo.
 Cuncta regit ipsa gubernando
 feci in increpationibus. p̄pter iniquitatem corrumpisti hominem. ¶ Item puniendo solet frangere. s̄. bonos et malos. q̄ potissime fiet in iudicio. Esa. ij. Introibunt

in speluncas petrarum et in voraginem terra facie fortitudinis dñi. cui surrexerit percutere terram. ¶ Item reprimendo solet angere. s̄. dyabolus ps̄. Deduxisti me qz factus es spes mea turris fortitudinis a facie inimici. ¶ Item defendendo solet tegere. ps̄. Dñs fortitudo plebis sue et protector saluationis xp̄i sui est. ¶ Itē p̄uidendo solet regere vt̄ illud Job. xij. Apud illum est sapiētia et fortitudo. Ideo in persona dei dicit̄. Prouer. ij. Ad dñm est p̄siliū et equitas mea est prudentia. mea fortitudo. Ip̄i ergo tanq̄ fortissimo est per spem et fiduciam innitendū vt fortes efficiamur et vt eius fortitudine roborerimur. vt sic dicat quilibz sic fortificatus illud. ij. Reg. xij. Quis fortis p̄ter dñm deus. qui p̄cingit me virtute et fortitudine. ¶ Itē ergo q̄ homo fit fortis qñ forti per fiduciam innitit. Sperat inquit in domino. ¶ Secōdo dico. q̄ homo fit spūaliter fortis cū a malo p̄ penitentiam p̄uertit. q̄ ostendit̄ cū dicit̄. Mutabūt fortitudinē. Penitentia enī mutat hoicm. qz ille. qui fuerat fortis ad resistendū bono efficit fortis ad resistendū malo. Ille qui erat fortis in criminibus efficit fortis in virtutibus. Ille qui fuerat fortis et durus per obstinantiā. efficit fortis per p̄stantiā et p̄fectionē. Ista apparuerūt in paulo et magdalena in quibus vbi abūdaucrāt peccatū. ibi sup̄abundauit gratia. qz s̄m Greg. Magdalena quorū i se habuit oblectamēta tor de se fecit deo holocausta. Sicut enī teste scriptura lapis fortis et durus p̄ decoctionē ignis mutat et efficitur metallū vel vertit in metallū. et sic efficit magis fortis. ita q̄ eius prima fortitudo in meliorem fortitudinē cōmutat. Iuxta illud Job. xxvij. Lapis solutus calore in es vertit. Sic p̄certo sepe fit. q̄ illi qui prius erāt lapides duri per oblationē. et qui ad faciendū malū erāt fortes per maiorem assuefactionem. qñ igne spūsancti decoquuntur interioris et igne tribulationis et penitentia affliguntur exterioris tunc ipsi mutant fortitudinē. qz. s̄. ipsi efficiuntur metallū. i. viri sancti et boni firmi et fortes per cōstantiam. sonori et resonantes per eloquentiā. et sic isti mutantur in virū alterum. qz hec est mutatio de tre ex celsi. Unde de ista mutatione fortitudinis loquit̄ dñs. Esa. xl. Ascendent inquit ad me in sulc et gentes mutant fortitudinē. Tali modo non faciūt multi peccatores qui reuera suam fortitudines mutant in deterius et nō in melius. qz sicut infantes primo sunt magis habiles et fortes in parte superiori. s̄. p̄tum ad cor et manus. p̄cessu tñ temporis mutant fortitudinē ad partes inferiores. ita q̄ finaliter eorū inferiora fiant duriora et fortiora. Sic multi qui fortitudinē quam h̄nt in pte superiori. i. in bonis spiritualibus cōmutant ad p̄tin inferiori. i. ad bona tp̄alia et terrena. vel etiā vitia et peccata. fiunt finaliter fortes ad faciendū mala. similes enim qui fortior est in pte posteriori q̄ in parte anteriori. vbi est cruz. quia vere multi sunt animi qui fortiores sunt in parte posteriori q̄ anteriori. in criminibus q̄ in virtutibus ad laborandum pro mundo q̄ pro deo. ad acquirendum temporalia que debēt post poni q̄ spūalia que debent anteponi. Istud patet in auaris. qui plus sunt fortiores ad laborandū pro diuitijs q̄ pro virtutibus. An̄. illud Job. xxij. In fortitudine brachij tui possides bas terram. Tales potissime sunt raptores et tyranni q̄ optime allegant illud p̄bi. Dia sunt viros fortis. Et illud Prouer. xij. Ad dñm fortis dñatur. Vident enī sentire q̄ bona mūdi occupāt p̄cedunt. et q̄ scindit gladius inter duos fortioris est. et ideo ipsi dicūt Sap. ij. Quis p̄tinamus pauperem nō parcamus vidue et c. Sequitur fortitudo nostra lex iustitie. ¶ Itē etiam illud in iuriosis. qui optime sunt fortes ad suam impudiciā exercendā. Unde fortitudine talis dicit̄ in ps̄. Quō dñs neque in fortitudine equi voluntatem habebit. Patet etiam in superbis qui valde sunt fortes ad laborandū pro mundi gloria acquirenda. Unde isti dicunt illud. Amos. vj. In quid in fortitudine nostra assumpsim⁹ nobis cornua. Patet etiam in iracundis qui optime sunt fortes ad suam iracundiam vindicandā. quia illi sunt sicut

sunt sicut leo fortissimus bestiarum qui ad nullius pau-
 bit occursum. puer. xxx. Pars etiā in gulosis et ebriosis.
 qui optime sunt fortes ad suā castri margiā faciendā.
 Esa. v. Ne qui fortes estis ad bibendū vinū et. Non sic
 charissimi inō. Is mutemus fortitudinē malā in bonā
 q̄ p̄certo ille spūaliter est fortis qui a malo p̄vertit. vt
 sic de quolibet tali forti dicat illud. i. Reg. xy. Ubi filiū
 ysai bethleemite scientē p̄fallere. fortissimū robore. v. i.
 rū bellicosum prudentē in v̄bis et vix pulc̄. et dñs est
 cū eo. Erpōne si vis. Iste est ergo fortis q̄ a malo p̄verti-
 tur. **T**ertio dico q̄ ille est spūaliter fortis qui in celo
 erigit. Sic enim turris que in alto loco situat. fortior vt
 cōiter reputat. q̄. s. hostes nō p̄sit ita faciliter ipsam cū
 suis machinis impugnare. Sic h̄c homo q̄ sursum in
 paradiso p̄ceptem plationē est erectus. tūc fortis est spi-
 ritualiter et robustus. et ad hostiū spūalium machinis
 tētationibus satis tutus. q̄ ostendit cū dicit. Assument
 pennas vt aquile. ij. Reg. i. Aquilis velociores leonib⁹
 fortiores. Penne ei adle p̄ quas in altū fert significat
 x̄ritē p̄templationis que hominē eleuat mētaliter ad
 eterna. et dicunt penne aquile. q̄. s. sicut tria sunt gene-
 ra aquilarū. Unū vix q̄ rapit in terra. Aliud q̄ rapit
 in aqua. Aliud q̄ rapit sursum in aere. inter quas il-
 le q̄ sursum in aere rapiunt iudicant. nobiliores. fortio-
 res et animosiores. sicut dicit aristote. Apes etiā que in
 mōtib⁹ pascunt fortiores et velociores esse dicunt q̄ il-
 le que in vallibus p̄cursant. Sic p̄culdubio cū tria sint
 genera bonorū hominū. s. quidā p̄cedā eterne vite querunt
 in terra. Isti sunt boni actiui q̄ terrena ministrādo lu-
 crant vitā eterna. Iuxta illud. puer. xij. Qui opatur ter-
 ram suā saturabit panibus. Alij sunt q̄ istam p̄cedā
 querunt in aqua. et isti sunt boni doctores et clerici. qui
 in aqua scripture x̄stantes eternam vitā laborādo mer-
 cant. Alij sunt qui istā p̄cedā querūt in aere. et isti sunt
 boni p̄templatiui. qui. s. sursum in aere paradisi per iu-
 gem meditationem et p̄templationem morant. De qui-
 bus dicit. Deu. xxxij. Habitaculi eius sursum. Isti em̄
 sunt apes qui pascunt de floribus montanorū. q̄ p̄tem-
 platiui iam nutriti sunt de floribus. i. de gaudijs celestib⁹
 regionū. Iuxta illud. Eccl. xxxij. In excelsis in mōtib⁹
 israel pasca eas. ibi erunt in herbis virētib⁹. Quid vl-
 tra p̄certo dico charissimi. nisi q̄ tales p̄templatiui
 sunt ceteris fortiores et in bono p̄stantiores et perfectio-
 res et ad bona opa velociores. et ad resistendū tentatio-
 nib⁹ et ad subsistendū tribulationibus aptiores. Ideo
 dicit Esa. ij. Cōsurge p̄fuge. induere fortitudinem bra-
 chii dñi sp̄on. Nā de quolibet tali pōt dici illud Apoc.
 xij. Vidi angelum dei fortem volantem per medium
 celi. Assument ergo pennas vt aquile. Unde Apoc. viij.
 Audiuī vocem vnus aquile volantem per medium ces-
 tum. Sic ergo patet q̄ spirituale fortitudinem intro-
 ducit eternorū contēplatio. peccatorum detestatio. ro-
 bustiorum amplexatio. seu dei et sanctorum fiducia et in-
 uocatio. Isti ergo sunt fortes qui digni sunt
 hosti resistere. Illa enim est fortitudo moralis
 Regi assistere et virtualis. que hosti fortiter re-
 sistent. prima Petri. v. ca. Cui resi-
 stite fortes in fide. s. aduersario.
 Tute persistere Et ad Heb. xj. Conualuerūt de-
 Cepta perficere infirmitate. fortes facti sunt in
 Nunq̄ deficere bello. castra verterunt exterorum. **I**tem regi. scilicet
 Semper proficere christo feruenter assistit. Canticozum. ij. En lectulus
 Salomonis septuaginta fortes ambiūt et fortissimis
 Israel omnes tenentes gladio. **I**tem tute et secure persi-
 stit. Vir em̄ fortis semper est securus et tutus. Prouer.
 xxx. Leo fortissimus bestiarum ad nullius pauebit oc-
 cursum. **I**tem bonum opus complet̄ perficit. Ad
 fortem enim pertinet operari. j. Paralip. ix. Fortissimi
 robore ad faciendum opus. **I**tem persenerat et nun-
 q̄ deficit. Unde de viro forti duro et perseverante dicit.
 Esa. xl. forte lignum et imputribile elegit sibi arufer
 sapiens. Et Amos. ij. Altitudo cedrorum sublimitas
 eius fortis ipse. quā quercus. **I**tem in melius valet

et proficit. Unde illud Hierc. xx. fortior fuit in ualul
 si. Et. ij. Regū. j. Aquilis velociores. leonibus fortio-
 res. Sed proculdubio videtur q̄ hodie talis spiritualis
 fortitudo cessauit et fugit a nobis et recessit. De samone
 enim legitur. q̄ cum capillos per dāllam p̄caidisset
 recessit ab eo fortitudo. Sicut dicitur Iuā. xvj. Sic ve-
 revidet q̄ valida sit: bunda. i. caro ceteras virtutes mul-
 tis subtrahit. et sic ab eis omnem fortitudinem tollit.
 Unde Prouer. vij. de mala muliere dicitur. q̄ fortissimi
 quig ab ea interfecti sunt. Nos enī non sumus fortes
 sed potius infirmi et vacillantes Amos. ij. Percubit fu-
 ga a veloc. et fortis non obtinebit virtutem suam. Il. d̄
 sic sed simus spiritualiter fortes et in bene agendō et
 mala tolerando validi et potentes. ij. Regū. ij. Confor-
 tentur manus vestre estote filij fortitudinis. Et hec de
 bona fortitudine sufficiunt.

Fragilis. Fragilitas. de

Fragilis. debilitas. Nota q̄ in scriptura reperit
 triplex fragilitas seu debilitas. videlz. Natur-
 ralis que est meditata. Temporalis que est sup̄ orā-
 da. Criminalis que est cuitāda. **P**rimo ergo est que-
 dam fragilitas naturalis que debet iugiter meditari.
 Et ista est illa qua sensus et cogitatio hominis prona
 sunt in maluz ab adolescentia sua. Sesi. viij. In castro
 em̄ oblesso partes magis debiles sepius reuiscant et dist-
 genti⁹ mununtur In corpore etiam humano cū ocu-
 lus sit membruz delicatissime et fragilissime p̄ditionis
 ideo diligentius custoditur. qm̄ etiaz ipsa natura ipm̄
 voluit diligentius custodire. in q̄rum ipm̄ in cōcauita-
 te voluit ossiū claudere et palpebus operire. Ista est er-
 go v̄titas q̄ res fragiliores diligentius debent seruari et
 sepius visitari. Sic vere dico q̄ cum castri persone no-
 stre. et etiā oculus mentis nostre duplicē habeat. portio-
 nem vix quandā magis fortē que est rationabilitas.
 aliam debilem que est sensualitas. semp debemus circa
 fragilitatem istius intendere. et eā per iugē meditatio-
 nē p̄tinere visitare. Considerari em̄ fragilitas debet vt
 humilitas p̄cipiat ne superbiat. et vt p̄caueat ne cadat
 Esa. xxxv. Confortate manus dissolutas. genua debilia
 roborare. Et de tali consideratione quomodo proficere
 vide supra in tit. de consideratione et similibus. Ista est
 ergo quedam fragilitas naturalis que debz iugiter me-
 ditari. **S**ecundo dico. q̄ inuenitur quedam fragili-
 tas temporalis que debet dulciter supportari. Et ista est
 debilitas qua quis est debilis corporaliter per infirmi-
 tatem vel temporaliter per paupertatem. Talis enim
 infirmitas est a fortibus. perfectis et diuitibus suppor-
 tanda et misericorditer subleuanda. q̄ p̄certo tales fra-
 giles et debiles vult dñs p̄ elemosynam sustentari. vult
 dominus a diuitibus honorari. Cui ergo per elemo-
 synas sustententur. Luc. xij. Cum facis conuiuium
 voca pauperes et debiles claudos et cecos et beatus cris-
 tem vult q̄ a diuitibus honorentur. Exemplo dauid
 qui miphiboseth debilem et claudū honorauit. et in mē-
 sa sua sedere fecit et hoc. quia erat filius Jonat de amici-
 sui sicut dicitur. ij. Regū. iij. In quo notatur q̄ nul-
 lus bonus et maxime amicus consanguineus vel vici-
 nus est propter debilitatem status sui contemendus
 sed potius honorandus. sicut de iuda et suis milibus
 dicitur. ij. Macha. vij. Qd̄ p̄cedā omnibus diuiserunt
 equam portionem debilib⁹ pupillis et viduis: sed et se-
 nioribus facientes. **I**tem vult q̄ secum in patria glo-
 rientur. ideo dicitur Mathei. xvij. Bonus est tibi ad
 vitam ingredi debilem vel claudum et. Ista est ergo de-
 bilitas temporalis que debet dulciter supportari. **T**er-
 cio est debilitas criminalis que debet acriter castigari
 Et ista est illa debilitas seu fragilitas quam introdu-
 cit infirmitas vitiorum. Infirmi enim solent esse fragi-
 les. et se sustinere non valentes. et multas immundicias
 emittunt. Et ideo infirmi ad menfas nobilium non
 admittuntur. nec debiles ac fragiles ad p̄el ia deducū-
 tur. Sic vere dico q̄ peccatores vitiorum humonibus

A

B

C

Frangere.

pressi solent debilitatem incurrere tentationibus et tribulationibus non subsistere. sed faciliter de peccato in peccatum cadere et corrumpere et tandem invidias malorum operemittunt. quapropter contra demones preliari non possunt. Et ideo deus et sancti ipsos ad mensam paradisi non recipiunt sed eos reprobant et repellunt. Quod bene figuratum est Leui. xxi. et xxij. ubi ipse et animalia debilia informia et mutilata a diuino sacrificio repelluntur. Ideo dicitur Malach. i. quod maledictus est qui immolat domino debile. Et Deut. xv. Debile non immolabitur domino. Multa et quasi infinita posset dici de fragilitate morali. sed omio desicimus auctoritates vocales. Et ideo vide de infirmis eger mobilibus et c.

Frangere. Vide supra de confringere. Cum fractio diuisionem et rei dissolutionem et cuiuslibet integritatis dissipationem designat possum dicere quod fractio in bono sumitur et in malo. Nota ergo quod in scriptura reperitur fractio virtuosa qua frangitur iustus. fractio vitiosa qua frangitur stultus fractio dolorosa qua frangitur cunctus. Primo ergo est fractio iustorum. et ista est illa qua iusti mentem frangunt diuino timore. qua iusti frangunt panem pauperum amore. qua iusti frangunt carnes penarum labore. Dico ergo quod mens iustorum frangitur per diuinum timorem. quod scilicet boni faciliter franguntur et inclinantur ad bonum et retrahuntur a malicia et obstinatione proterua. scilicet per timorem concurrentem. vel per dulcioris allicientem. Et sic loquitur Proverbi. xv. ubi dicitur quod respectio molliis frangit iram. Item dico quod panis iustorum frangitur pauperum amore. Et sic dicitur Esai. lvij. frange esurienti panem tuum et c. Et. j. Cor. xj. Accipit panem et benedicens fregit et dixit. Accipite et manducate hoc est corpus et c. Talis enim fractio et bonorum terrenorum diuini mentes illuminat ad deum cognoscendum. Luce. xxiij. Cognouerunt dominum in fractione panis. Talis fractio christum letificat. Unde de Magdala dicitur. Quod fractio alabastrum effudit unguentum super caput Iesu et c. Marci. xij. Talis etiam fractio mentem fortificat. Unde Act. xxij. dicitur. quod Paulus ieiunans naufragantibus dixit. Rogo vos accipere cibum. Sequitur. Et cum fregisset cepit manducare. Panis ergo iustorum frangitur per pauperum amorem. Item caro iustorum frangitur per penarum laborem. scilicet per penitentiam vel martirium. Iusti enim in uita ista uoluerunt frangi et lacerari. ut in alia uita reintegrarentur. Carbores enim de sua natura sunt ualde frangibiles. et tamen propter ceteris rebus sunt imputribiles et incorruptibiles. quod scilicet illi qui martyrio et penitentia franguntur. in eternum durare et uiuere dinoscuntur. Speculum enim quando frangitur plures representat imagines quam integrum faciebat. quia. scilicet sancti per martirium fracti et mortui. multo plures virtutum et miraculorum imagines representant. quam diu uiuerent faciebant. fractio enim martyrum fuit salus et consolatio consolidatio et fidei confirmatio fidelium. ita quod quilibet potest dicere illud Roma. xj. fracti sunt rami et ego inserat. Et reuera talis fractura tribulationum in uita eterna consolidatur et firmitate perpetua roboratur. Unde dominus dixit Ezech. xxxij. Quod fractum fuerat alligabo. et quod infirmum fuerat consolidabo. Sic ergo patet quod inuenitur fractio iustorum. Secundo dico quod inuenitur fractio malorum. Mali enim malleo tentationis franguntur et a soliditate constanti dissipantur. Apoca. xvj. Fracta est ciuitas magna in tres partes. et loquitur de babilone. quia uere mali finaliter in tres partes franguntur in quantum intus quo ad culpam. exterius quo ad temporalem penam. et posterius quo ad eternam miseriam dissipantur. Esai. xxij. Frangetur et cadet et peribit. Et nota quod faciliter frangitur. illi qui sunt vacui. qui sunt fatui qui sunt aridi. De vacuis qui uirtutibus carent dicitur Ezech. xxi. Quando apprehenderunt te manu confractus es. et loquitur de baculo arundineo interius concauo. De fa-

tuis dicitur Eccl. xxj. Cor fatui quasi uas confractum De arduis uero. id est de superbis dicitur iudith. ij. Quod Holofernes fregit omnes ciuitates ecclesas. Hec est ergo fractio malorum. Tertio est fractio cunctorum. scilicet moris. Dicitur. xxx. Infanabilis fractura tua et c. Sufficit.

Frater. Fratemitas.

Nota quod frater est nomen communis. Unitatis. Equalitatis. Charitatis et societatis. Significat ergo frater ut communiter in bono. Quis aliquotiens signat in malo. Hec fratres enim generaliter intelliguntur illi qui sunt equales in conditione. successione. in dilectione. Et ideo fratres spirituales possumus dici illi qui sunt eiusdem Religionis.

Communicationis fidei et professionis.

Sicut enim fratres solent. Equaliter diuidere. Ueraciter diligere. Concorditer habitare vel conuiuere. Sic uere nos omnes christiani et maxime ecclesiastici et religiosi debemus inter nos bona nostra communicare. et diuidere per mutuam beneuentionem. Prover. xvij. Inter fratres hereditatem diuidet. Debemus alter alterum diligere per mutuam affectionem prover. xvij. Vir amabilis ad societatem magis amicus erit quam frater. Debemus concorditer conuersari et uiuere per mutuam unionem et coniunctionem. unde ps. Ecce quod bonum et quod uolendum habitare fratres in unum. Exponamus ergo de spirituali fraternitate illud quod dictum est Gen. xij. Ne queso sit iurgium inter merite fratres eius sumus. Uideamus ergo quod nos possumus dici fratres. quod fratres:

faciliter reconciliantur.

Communiter simul conuersantur.

Equaliter nobiles censentur.

Sic uere dico quod inter nos debet. Concorditas faciliter reformari. Ne queso sit iurgium. Societas communiter frequenter inter me inquit et c. Nobilitas equaliter reputari. fratres enim sumus. Dico ergo primo quod fratres spirituales temporales decet faciliter reconciliari. Ne queso inquit sit iurgium. Illa enim que sunt contra naturam faciliter reuertuntur ad regulam naturalem. Unde cum aqua secundum Iud. de sui natura habeat in superficie esse equa. ideo si in casu aliquo moueatur facilliter postmodum tranquillatur et quietatur. Sic uere cum fratres et naturales et spirituales habeant et debeant naturaliter in tranquillitate et pace uiuere. ideo si aliqua occasio turbati fuerint vel commoti. statim debent inter se tranquillari et reconciliari ad pristinam concordiam reuocari. Exemplo ioseph qui quibus suis fuisset uenditus atqueclusus ipsis tamen fuit facilliter reconciliatus Gen. xlvi. Osculatus est ioseph omnes fratres suos. Ne queso inquit sit iurgium. quod. Non decet ut illi qui fraterno amore ligantur aliquo iurgio moueantur. Et ideo qui inter fratres seminat discordias a deo in sacra pagina reprobatur. scilicet. Prover. vj. Talibus etiam comminatur scriptura. xvij. Sententiam iurga querit malus. angelus autem crudelis mittit contra eum. Ne queso ergo sit iurgium. Et reuera charissimum inter fratres non debet esse iurgium vel litigium aliquale sed pax seu concordia sempiterna. Concordia enim fratrum est unum de illis que bene placita sunt sapientie Eccl. xv. Et ideo illi qui iustum amorem rumpere conantur pessimi esse propter ceteris comprobant. Dicit enim Plinius Quod uisio feruenti fuerit positum statim desinit ebullire et paulatim refrigerata cessat totaliter a feruore. Sic de charissimum multoties accidit quod uisio. scilicet mali. uelati et principes quibus habent circa se in latere dextro aliquos occultos. scilicet aliquos occultos laterales. insidarios detractores et accusatores qui reuera quasi miscent cum aqua feruenti. id est cum personis que feruenti amore se diligunt ipsi per certo suis detractionibus sicut malis insidiis et machinationibus

nationibus faciunt ipsos tepescere a feruore & electio-
 ne. atq; introducto iurgio et odio feruorem & amorem
 faciunt in eis deficere & cessare. vnde de talibus bene cō-
 sultur Prouer. xxij. Eijceberisorem & erabit cum eo iur-
 gum. cessabuntq; rixē & contumelie. ¶ Et si vis nota q
 iurgia inter fratres & socios concitantur per
 Superbie tumorem Dico q iurgia concitant.
 Factantie clamorem. per superbias presumptuo-
 Inuidie liuorem. sam. Un illud Prouer. xij.
 Iracundie furorem. Inter supbos semp iurgia
 Auaricie feruorem. sunt. ¶ Et Sch. xxxij. Tumēs
 Castrimargie sudorem iacob cū iurgio ait. Item p
 Lururiet mūdicie fetozē iactantiam tumultuosam
 Prouer. xxvij. Qui se iactat vel dilatat iurgia concit-
 at. ¶ Itē per inuidiā maliciosam. puer. vj. Homo
 apostata vir inutilis. terit. pede. digito loquit ore puer
 lo & omni tpe iurgia seminat. ¶ Itē per iracundiā fedi-
 ciosam. puer. xxv. Que viderūt oculi tui ne proferas in
 iurgio cito. ne forte penitens cū de honestaueris amicu
 tui. ¶ Itē per auariciā ambitiosam. Constat em q vt
 utric sint materia iurgioz. Unde Sch. xxvj. cū aby me-
 lech dixisset ysaac. Reccede a nobis qz potentior nobis
 factus es. sequit statim q. inter ipsoz pastores factū est
 iurgiu. qz. s. quilibet dicebant. nostra est aqua. ¶ Itē
 per castrimargiam deliciosam. puer. xvij. Melior est
 buccella panis cū gaudio. qz domus plena victimis cū
 iurgio. Et Ero. xvij. Iurgatus est populus ptra Moys
 sen dicens. Da nobis aquam. vt bibamus. ¶ Sequit.
 Vocauit nomē loci illius tentatio ppter iurgiu. ¶ Itē
 per lururiā pragosas Leui. xxij. filius mulieris israe
 ltidis quē pepererat de viro egyptio iurgatus est in ca-
 stris cū viro israēlita. ¶ Non sic ergo. charissimi. nō sim
 iurcē iurgātes. s; pacifice puiuātes Ero. xvij. Quid iur-
 gamini ptra me? ¶ Itē ergo q illi qui spalteruolū esse
 fratres debēt faciliter reconciliari. Unde Mat. xvij.
 Si peccauerit in me frater meus dimittā ei septies. Et
 dixit illi Iesus. Nō dico tibi septies s; septuagesies
 septies. vñ Act. vij. dicit de Moyses. q ipse duob; litigā-
 tibus dixit. Viri fratres estis. vt quid nocetis alterut
 r; ¶ Debēt ergo fratres faciliter reconciliari. ¶ Secūdo dico.
 q ipsi debent pcoriditer sibi sociari. Inquit inter me & c.
 ¶ Ista em prepositio inter. semp habet esse in medio duo-
 r; terminoz. Solet em in ordine orationis duas extre-
 mitates pungere & ligare & sibi nuccem copulare. & si-
 gnat copulā charitatis punctionis & societatis. Quia
 reuera quīs simus diuersi termini. diuersē extremita-
 tes diuersē persone. & qz cum simus eiusdem fraternita-
 tis. debemus inuicē copulari & per charitatem & iamici-
 tiam. colligari. Inquit inter me & c. De isto inter dicit
 Prouer. xvij. Seruus sapiēs inter fratres hereditatem
 diuidet. Et Job. xx. Erūt sermo inter fratres. S; qd
 pcerto charissimi pauce sunt hodie inter fratres amici-
 tie. societates & fidelitates. Immo quod ne pbarium est
 sunt hodie inter eos odia inuidie. pparietates. Dicitur
 em Iherem. ij. Unusquisq; a primo suo se custodiat et
 in omni fratre suo nō habeat fiduciā. qz omnis frater
 supplantans supplantabit & omnis amicus fraudulen-
 ter incedet & veritatē nō loquet. Et Mich. vij. Vir fra-
 trem suū venat ad mortē. & inimici eius domestici eius
 ¶ Ista em videmus hodie ad sensum. qz sicut inter canes
 nullus viget fraternitatis amor. quinimo quīs sint vel
 fuerint ex eodē patre & matre nati solēt tñ multotiens
 se mordere. & cibū alter alteri auferre. & alter alterum si
 sicut extraneus impugnare. Sic vere multi sunt hodie
 ista rabidiz canini. ¶ Inter se charitatem & amicitias nō
 possunt habere. immo quīs sint eiusdē fraternitatis
 tamen non habent inter se concordiam vel amorem. s;
 odium inuidiam et; rancorem. alter. enim bona alte-
 rius predari conatur. alter alterum per fractio-
 nem mordere molitur. Alter etiaz in alterum per lites
 & iurgia debachatur. Et breuiter verum est hodie qd di-
 citur Iherem. ij. fratres tui & domus patris tui pu-
 gnauerūt aduersus te. ¶ Itud potissimē videmus de pau-

peribus. quos nec fratres nec amici dignantur respice-
 re. Iuxta illud Prouer. xij. fratres pauperis homi-
 nis aderant. & insuper noti eius longe recesserūt ab eo
 Unde quilibet pauper potest dicere illud ps. Extraneus
 factus sum fratribus meis et peregrinus filius matris
 mee. ¶ Non sic ergo charissimi. sed simus concordēs com-
 munes & sociales. Inter me inquit & c. vnde zach. vj.
 Consilium pacis erit inter illos. Et Job. xlij. Dedit eis
 pater eorum hereditatem inter fratres suos. ¶ Isti ergo
 debent cōcorditer sibi sociari. ¶ Tertio dico q illi qui
 naturaliter. seu spiritualiter sunt fratres debent equa-
 liter nobiles vocari vel debent equaliter a patre vitari.
 fratres em inquit sumus. fratres em in qm fratres
 & maxime si sint legitimi fratres participant eandem
 nobilitatem. vt qz nati sunt de eisdem parentibus. ¶ Itē
 ipsi admittuntur ad eandem hereditatem qz quīs ad-
 mittantur s; m diuersos gradus omnes tamē ad ipsas
 admittunt. Sic vere charissimi illi qui sunt fratres in
 eadem fide. religione vel ecclesia. vident esse eiusdē no-
 bilitatis. qz. s. vnus pater deus vnus vnus prelatas. vñ
 vnus religionis vel ecclesie fundator. vna etiam mater. s.
 vna fides. ecclesia vel religio ipsos generat cōcipit atq;
 portat. Unde Sch. xlij. Duodecim fratres sumus filij
 vnus hominis. Vna etiam hereditas eis debet. s. here-
 ditas gratie in presenti & glorie in futuro. Un de xpo pō
 dici illud. Mat. xxvj. Habebit successores fratres suos
 Et ideo pcerto dico. q isti debent equaliter nobiles vo-
 cari. vel equaliter a patre vitari. Debemus em ad here-
 ditates gratie seu glorie equaliter seu gñaliter paratos
 admittere quīs non ad eqles portiones. sicut d; Joseph
 habem; Sch. xlij. qui fratres suos ad mensam & ad cō-
 uuium generaliter admisit non tamen equaliter om-
 nibus diuisit. qz. s; fratri suo vterino beniamin dedit
 maiorem & meliorem ceteris portionem. Sic vere rpus
 licet omnes homines bonos ad mensam gratie vel glo-
 rie recipiat. equales tamē portiones non omnibus do-
 nat. qz sicut dicit. s. Cor. xij. Diuisiones gratiarū sunt
 vnus autē spiritus diuidens singulis prout vult. fra-
 ter vnus em vterinis. i. personis magis sanctis & iustis solet
 abundantius ministrare iuxta illud. Mat. xxvij. Plu-
 ribus latiore partem dabis. Debemus ergo s; cilitate
 a patre vitari. qz fratres inquit sumus Sch. xlij. Duo-
 decim serui tui fratres sumus. Et si vis inuicē dic con-
 tra fratres spurios qui nihil participant de heredita-
 te. sicut supra de filijs. Infer etiaz quomodo prelati qui
 sunt spirituales fratres debent alios visitare castigare
 informare. solidare & sublimare. Visitare dico de illis. &
 eorum defectibus inquirendo. ¶ Reg. xvij. fratres tuos
 visitabis si recte agant. Et Sch. xxxvij. fratres meos
 quero indica mihi. vbi pascant greges. ¶ Item castigare
 eorum crimina puniendo. Unde Mat. xvij. Si pecca-
 uerit in te frater tuus. corripe eum. ¶ Item informare do-
 cendo & predicando. ps. Narrabo nomen tuum fratri-
 bus meis. ¶ Item solidare ipsos salubriter consolando.
 Luce. xxij. Tu aliquando conuersus confirma fratres
 tuos. ¶ Item sublimare ipsos benigniter promouendo.
 zach. vj. Misericordiam & iudicium facite vnusquis-
 qz cum proximo suo fratre. ¶ Et si vis ad huc potes
 dicere q frater in bono significato est ¶ Nomen
 Consolationis. Bonus enim frater solet conso-
 lationis. Supportationis. lare miseris & debiles exemplo.
 Eruditionis. scilicet assueri. qui bester. scilz
 Enutritionis. timorosi confortans dicebat
 Jubilationis. qd habes bester. ego sus frater
 federationis tuus. bester. xv. ¶ Item solet sup-
 dilectionis portare fractos & debiles. ¶ Pro-
 uerb. xvij. frater qui adiuuatur a fratre tanq; ciuitas
 firma. Ideo Salath. vj. dicitur. fratres si occupatus
 fuerit homo in aliquo delicto. vos alter alterius onera
 portate. ¶ Item solet informare rudes & inabiles. Ad col.
 iij. Omnia nota faciet vobis rhibicus charissimus fra-
 ter vester. ¶ Item solet unipugnare pauperes & steriles.
 y. Paralip. xxxv. fratres eorum leuite paraucrunt eis

Fraus.

cibus. Item solet enarrare laudes mirabiles. scz laudā-
do deum & sanctos ps. Narrabo nomen tuum fratri-
bus meis in medio ecclesie laudabo te. Item solet pro-
curare necus amabiles. ps. Ecce q̄ bonū & q̄ iocundū
habitare fratres in vnum. Item solet adamare iustos
& humiles. ij. Regum. j. Dolco super te frater mi iona-
tha decoze & amabilis. Sequitur. Sicut mater vnicum
filium ita te diligebam. Sed pro certo, hodie inueniun-
tur in religione & alibi multi fratres contrarie condi-
tionis. Nam inueniuntur fratres

falsi & proditiosi
Discordes & seditiosi
Discoli & litigiosi.
Queruli & iniuriosi
Insolentes & impetuosi
Voraces & gulosi
Ingrati & obliuosi
Ignari & tenebrosi

Item q̄ sint discordes & seditiosi. parz Thiere. xij. vbi di-
citur. Dispergam cos viz a fratre suo. Item q̄ sint res-
belles & litigiosi patet Esate. xij. vbi dicitur. Pugnabit
vir contra fratres suos. Item q̄ sint queruli & iniurio-
si patet in ps. vbi dicitur. Sedens aduersus fratres tu-
um loquebaris. Item q̄ sint insolentes & impetuosi ps
ij. Thel. ij. Subtrahatis vos ab omni fratre ambulā-
te inordinate. Item q̄ sint voratores & valde gulosi. ps
Job. j. vbi dicitur. Quō cum filiū iob biberent vinum in
domo fratris sui pumogeniti oppressi sunt. Itē q̄ sint
ingrati & obliuosi ps in ps. vbi pauper dicit. Extrane-
us factus sum fratribus meis & peregrinus filijs ma-
tris mee. Et deut. xxxij. dixit patri suo & matri sue. Ne-
scio vos. & fratribus suis ignoro illos. Itē q̄ sint igna-
ri & non studiosi ps Thiere. xxxj vbi dicitur. Non doce-
ri ultra vir proximum suum & fratrem suum. Non sic
sed simus boni fratres: dulces amabiles & concordēs.
ps. Propter fratres meos & proximos meos loquebar
pacem. Patz ergo q̄ fratres tam naturales q̄ spiritua-
les debent faciliter reconciliari. Concorditer sibi socia-
ri. Equaliter a patre vitari. Et hoc de fratribus sufficit
Vide supra de sedus quia eadem videtur esse materia.

Fraus. Fraudare. Mora q̄ fraus. De-
ceptio: dolus: fallā-
cia & malicia. pro eodem supponunt. Est autem fraus.
quando quis preter intentionem suam per aliquas ap-
parentiam falsam decipitur ab altero. fraudulēter em
semper solent fraudem & deceptionem suam sub aliquo
veritatis vel amicitie vel amicitie tegere. vt possint simpli-
ces non precauētes in periculum precipitare & induce-
re. Similes enim sunt venatoribus lupoz & ferarū. qui
foueas operiunt herbis & folijs. ita q̄ fera se tute. cre-
dens incedere labitur in profundum. Et mirum. q̄ cuz
inter fraudē & veritatem sit maxima p̄trietas. fraus
tamen semper vult induere pallum veritatis ne appa-
reat dolus eius. Turpes enim & vetule mulieres solent
pulcritus & curiosus se ornare. ne forsan sua appareat
turpitudine. q̄ als q̄libet eas abhorreret. Et vere qui vi-
deret faciem mentis. fraudulentorum & eorum corru-
ptam intentiones nunq̄ ad eos accederet. sed ab eis po-
tius declinaret. Isti enim duas habent facies. Ezech. xij.
Duas facies habebat cherub. scz quandam pulcrā &
allicientem quam ostendunt & & quandam turpem tri-
stem & terribilem quā abscondunt. Similes enim sunt il-
lis monstris que sunt in desertis scyptie que duos vul-
tus habere dicuntur. caninum scz et humanum. Et q̄
sunt quedam species cenocephaloz. quia scz isti in par-
te prima idest in principio & in presentia videntur ho-
mines. sed pro certo a parte post. idest in absentia inue-
niuntur. canes. hoc est dictum insatiabiles & mordaces
Canis enim lambit & mordet. Sic isti lambunt applau-
dendo sed tandem mordent acriter nocēdo. Ideo bene
dicitur. Prouer. xxvij. q̄ meliora sunt vulnera diligētis
q̄ fraudulēta odientis oscula. Et nota q̄ inuenio qua
suoz genera fraudulentorum. videlicet fraudulentos

In consilijs.
In auxilijs
In colloquijs
In beneficijs
In apparentijs

In consilijs fraudant proditores. qui scz ex certa scien-
tia dant consilia mala. vt sub specie fidelitatis nocent
atq; fraudent. vnde Thiere. ix. Omnis amicus fraudu-
lenter incedet & veritatem non loquetur. & inimici bo-
minis domestici eius. In consilijs enim committitur
duplex fraus scz vna false vel falsa consulendo. prouer.
xij. Consilia impiorum fraudulenta. Est & alia fraus
consilia reuelando & detegendo prouer. xj. Qui ambu-
lat fraudulenter reuelat archana. Item in auxilijs
fraudat feneratores. qui sub specie dandi auxiliij frau-
dant pauperes hereditatibus suis. & tamen sicut dicitur
Leui. vj. Talis tenet reddere omnia que p̄ fraudes
voluit obtinere. & pro certo talia bona per fraudes que-
sita non perseverant. in mo sicut perdidit autē fraudu-
lenta furatur omnium aliarum auium ova. que tan-
dem fota & adulta istam falsam & fraudulēter acquisita nō
euolādo dimittit. Sic bona fraudulēter acquisita nō
perseuerant sed fugiunt puer. xij. Non inueniat frau-
dulentus lucrum. Ideo benedicit puer. xxij. Ne eris
gas oculos tuos ad opes quas habere nō potes. i. non
debes q̄ faciūt sibi pennas sicut aquile volabūt. Item
in colloquijs fraudat adulatores. Isti em sunt q̄ frau-
de & dolo & bonoz suoz decipiunt superiores vt surripiant
ab eis beneficia & premia que magis meritis debebant
figurati in supplātatione iacob. qui p̄ falsitātē & bonoz
& pelles animalū & coopturas manus fratris p̄moge-
niti benedictionē obtinuit. q̄. s. adulatores de quibus vi-
dit. vox quidē vox iacob est. loquēdo fraudulēter patri
idest plato vel principi. & adhibendo in manibus suis
coopturas muncz & donoz tm sepe facit q̄ ab ipsis
etiā in alienū p̄iudiciū obtinēt. quicquid volūt Dan. xj.
Tenet clam & obtinebit regnū in fraudulencia. Ideo
bene pōt dicere platus taliter defraudatus q̄ a bene-
meritis p̄mia vel salaria requirūt illud Sch. xxvij. Ne-
nit germanus tuus fraudulēter surripuit benedictio-
nē tuā. Ideo de fraudulētis colloquijs talis dicitur
Mich. vj. Loquebant. mendaciū repleti sunt iniquitate.
lingua eoz fraudulenta in ore ipsoz. Item in benefi-
cijs fraudat mali dispensatores. q̄. s. nō diuidit equali-
ter. sed sibi & suis potiora referunt. & alios decipiunt
atq; fraudant. qd nō solū pōt dicitō malis platis bene-
ficia male dispensantibus. immo etiā de malis domoz
dei ministris. pauperz deceptoribus & fraudulatoribus
Contra illud Eccl. iij. Elemosynas pauperz nō defrau-
des fili. & oculos tuos ne trāseruas a paupe &c. Itē de-
berent aduertere ad illud qd dicit. Eccl. xxxij. Papis
egentiū vita paupis est. qui defraudat eū homo sangui-
nis est. Sequit qui effudit sanguinē. & qui fraudē facit
in mercenario frēs sunt. Et isti tā p̄mi q̄ sc̄i figura-
tividēt in illo anania & vxore eius. qui q̄ fraudauerūt
de precio agri. sibi. s. retinentes qd cōmunitati pauperz
erat diuidendum. morte subita sunt percussi. Act. v. Q̄
quot mali prelati & mali dispensatores percuterent ho-
die mala morte. si omnes illi qui male diuidunt & dispe-
sant & qui sufficientes personas & paupes portionibus
debitis sibi fraudant. sibiq; & suis omnia retinet & refer-
uant in presenti seculo punirent. q̄ p̄ certo quasi videt
impleta propheta Hieremie. qui dicit Thiere. vj. Quō
omnes isti principes declinantes sunt ambulātes. frau-
dulenter. Sequitur. Uniuersi corrupti sunt & bene cor-
rupti. quia. sc̄i tales non conferunt aliquid nisi corru-
ptionibus symonie suffragantē. Item in apparen-
tijs fraudat dissimulatores seu p̄p̄cite deceptores. isti
enim fraudant se mundum. Dico se quia fraudantur
bonis presentibus & futuris. Alij autem peccatores so-
lū bonis futuris fraudantur. quia saltes in hoc mū-
do aliqua delectabilia consequuntur. hypocrite non.
Unde quilibet potest dicere illud Eccl. iij. Cui laboro
& fraudo

fraudo aiam meā bonis: qđ etiā de parcis ⁊ miseris
 p̄t dici ⁊c. Mundū etiā fraudāt isti qđ volūt credi iu
 sti cum sint mali. ⁊ sub pallio sanctitatis quā exterius
 pretendunt. iniquitates suas intus fraudulēter absco
 dunt. De quo dicit Dauid. rj. qđ impij in testamentum
 simulabunt fraudulenter. vt. i. implicent visionē. Et tñ
 isti debent attendere ad illud qđ scribitur. Diere. xlvij. vbi
 dicit. qđ maledictus qui facit opus dñi fraudulenter.
 Isti enī opus dñi. i. bona opa faciunt fraudulenter. in
 q̄tum. i. cum mala intentione; peragūt incessanter. Et
 sic patz. quomodo fraus cōmittit multis modis. iusti
 tñ neminē fraudent: iuxta illud. j. Cor. vij. Nolite frau
 dare inuicem. Et ideo isti boni perpetuis finaliter nō
 fraudabuntur. sed ad ipsa s̄m merita admittentur. ps.
 Desiderium anime eius tribuisti ei. ⁊ voluntate labio
 rum eius non fraudasti eum. Ipsi etiā fraudes que si
 bi machinantur p̄cedunt. ⁊ de ipsis se liberant. p̄pro
 uer. j. Ipsi quoq; contra sanguinem suum insidiantur.
 ⁊ moluntur fraudes cōtra animas suas. Adoluntur
 dico ⁊ insidiantur: id est peccant ⁊ imaginantur.

Frenum. Nota frenū est istrumētū qđ equos
 dirigit. v̄ equos corrigit ⁊ qđ equos
 affligit. Corrigit dico ipsos a deūis diuertendo. Viti
 git etiā ipsos in studijs p̄uertendo. Affligit insuper
 ipsos a noxijs coercedo. Frenum enim equum
 Vertit a cursu vetito
 Regit in gressu debito
 Cogit impulsu subito
 Iusti ei tres effectus sunt fre
 ni. i. eq̄ correctio directio.
 ⁊ arrestatio. Dico moralit̄
 loquendo in scriptura reperiuntur tria spiritualia fre
 na quibus. scz homines ⁊ hominum impetuose volun
 tates vel corriguntur vel diriguntur vel ex toto sistunt
 videlicet. frenum

Justitie. Iustitia enī est frenum quo rector sub
 Prudentie ditū a malo reducit. Prudētia est fre
 Potentie nū quo iustā aim p̄ recta deducit. Potē
 tia est frenū quo de impijs ad penā inducit. Primo
 ergo est quoddā frenū qđ est iustitie. frenū enī vt cōi
 ter est ferreū ⁊ ori ⁊ dentib⁹ ne equ⁹ mordeat applicatū
 quo. i. sequ⁹ ab itinere erroneo reducit. ⁊ ad iter idoneū
 reuocatur. talis est virtus iustitie. qđ. i. de sui natura fer
 rea ⁊ dura est. Ista est enī mediante qua mali corrigun
 tur ⁊ a malis suis itineribus ⁊ opibus reducunt. aut ne
 mordeāt aut ne cobibent. Tñ pietatus d̄z dicere. Cuius
 bet delinquētū illud Ezech. xxxij. Ecce ego ad te p̄phara
 draco magnū. qđ cubas in medio fluminū tuoz ⁊ ponas
 frenū in maxillis tuis. ⁊ extrahā te de medio fluminū
 tuoz ⁊ p̄iciā in desertū ⁊c. P̄phara enī interpretat de
 negans virū. ⁊ signat peccatorē qui malis operibus ne
 gat deū. qui. i. est de illis qđ s̄m apostolū p̄fiterent̄ s̄bis se
 nosse deū facti aut negāt. T̄ptū. j. Qui enī est draco per
 auaricias inflamatus ⁊ deliciaꝝ fluminibus affuctus.
 freno iustitie d̄z p̄phetatū tenerit corrigi. ⁊ ad desertū
 penitētie extrahi ⁊ reduci. ps. In chamo ⁊ freno maril
 las eoz p̄stringe qui nō appropimāt ad te. Istud est fre
 num qđ est iustitie. Secōdo dico qđ est vnū frenum qđ
 est prudentie. Isti enim motus carnis ⁊ mentis sue per
 prudentie ⁊ temperantie frenū frenāt: ita qđ corpus et
 mentē diuidunt ⁊ deducūt sine vitiōrū offendiculo per
 semitas equitatis. Ideo Jac. iij. d̄z. Equis frenos in ora
 mittimus ad p̄sentendum nobis. ⁊ totū corpus circū
 ferimus. Et bene dicit in ora. qđ p̄certo inter ceteras
 partes hoīs ora maxime sunt frenanda. In ore enīz no
 tatur edacitas. que est frenanda per abstinentiam. In
 ore notatur loquacitas que est frenanda per continen
 tiam. In ore notatur mordacitas que est frenanda. per
 patientiam. De freno abstinentie potest dici illud Esa.
 xxxvij. frenū ponā in labijs ⁊ reducam te. De freno ta
 citurnitatis ⁊ moderantie verborum dicitur Ecc. xxxvij.
 Verbis tuis facito stateras. ⁊ frenos ori tuo rectos. De
 freno vero patientie dicitur. ij. Mach. x. de quinq; viris
 eccelo ducatum prestantibus hebreis frenis aureis de
 cor. Aurum enim quod percussum non resonat patē
 tia; signat. ⁊ ideo omnes iusti possunt figurari in illis

militibus qui habebant frenos aureos ⁊c. freni enim
 aurei sunt virtutes. quibus vt dixit mentis ⁊ carnis ap
 petitus frenantur. p̄t ergo qđ est vnū frenū qđ est pu
 dentie. Tertio dico. qđ est vnū frenum qđ est poten
 tic. Et istud est illud quo deus refrenat ⁊ tenet proter
 uitates maloz. i. mors iudicium ⁊ pena eterna. De quo
 p̄t quilibet damnatus dicere illud Job. xxx. P̄phatre
 tram suaz apperuit ⁊ affligit me. ⁊ frenum posuit in ora
 meū. Istud est frenū pessimū. quo. i. equi. i. superbi ⁊ lu
 riosi violenter in inferno tenentur. Beati vero fre
 nati sunt in patria freno econtrario. i. freno laudis di
 utine quo ornatī dño presentantur Esaie. xlvij. Laude
 mea infrenabo te. Sic ergo patet. qđ est frenum iustitie
 prudentie. ⁊ potentie. Et possumus addere frenum ne
 quicie quo. i. dyabolus frenat omnes malos: ⁊ eos vbi
 vult ad iniqua deducit. Et istud est frenum tributi qđ
 est in maxillis omnium populozū. sicut dicitur Esaie.
 xxx. Sufficit.

Frequentia. Frequenter. Nota
 quenter ⁊ frequentia sepe idem significant. Est aut fre
 quentia bona ⁊ mala. Boni enim frequentant bona. ⁊
 mali similiter mala. De bona ergo ⁊ virtuali. frequen
 tatione potest dici. qđ non sufficit semel bonum facere.
 nisi homo etiam multotiens ipsum studeat frequenta
 re. Sicut enī sumptio cibi est frequētanda p̄pter dep̄di
 ti nutrimenti restaurationē. alē. non. possit vitari sa
 nitas conseruari. Sic dico qđ executio bonozum operū
 est. continuanda. si nolumus in vita gratie vegetari. Et
 nota qđ sicut videmus ad bonos pertinet frequentare
 ministrare. Debet dico frequēter ministrare
 visitare
 ieiunare
 segregare.
 cogitare.
 tolerare
 sua largiendo luce. x. Martha
 aut fatigebat circa frequētes mi
 nisterijs. Item debet frequēter
 visitare tristes consolando. Vbi
 illa matrona visitata quandoq;
 per Helyseum dicebat illud. iij. Regū. iij. vir iste dei
 sanctus est qui transit per nos frequēter. Item debet
 frequēter ieiunare carnem macerando. Math. ix.
 Hos discipuli Johannis frequēter ieiunamus. Itēz
 debet se frequēter segregare alta cōtemplando. Unde
 Job xvij. dicitur. Quō trans torrentem cedron erat hor
 tus vbi christus frequēter conuenebat cum discipu
 lis suis. Item debet frequēter cogitare aspera meditā
 do. i. mortem iudicium ⁊ infernum. Eccl. xij. frequēns
 meditatio carnis est afflictio. Itēz debet frequēter tol
 lerare tristitia supportando. et sic dicebat apostolus. ij.
 Cor. xj. qđ ipse fuerat in plagis supra modum in mori
 bus frequēter. Econtrario vero de malis qđ ipsi vi
 delicet frequēneant.

Gaudenter vanas leticias
 fetenter carnis spurcicias
 Ardenter mundi diuitias.
 Audenter vocis iactantias.
 Dico qđ frequentant vanas leticias Esa. xxxij. vbi dicitur
 sic. Sume cytharam: circū ciuitates. meretricū obliuio
 ni tradita. bene cane frequēta canticum. Item qđ fre
 quentat carnis spurcicias patet Dauid. xij. vbi de im
 pudicis senibus dicitur qđ frequētabant domum.
 Joachim. cuius. scz vxorē cupiebant fedare. Item qđ
 frequentant mundi diuitias. ipsas scilz auare congregā
 do patet. Eccl. vj. vbi dicitur. Est aliud malum qđ
 vidi sub sole. et quidam frequēns apud homines. vir
 cui dedit diuitias ⁊ substantiam ⁊c. Sequitur nec tri
 buit ei deus potestatem vt comedat. Item qđ frequē
 tant verborum iactantias. Patet p̄proverb. xij. vbi di
 citur. Quō vbi verba sunt plurima ibi egestas frequē
 ter ⁊c. Vide infra de sepe ⁊ similibus.

Frigus. Nota qđ frigus habet repercū
 tere habet situare ⁊ restringere
 habet etiam nocere ⁊ affligere. Est enim frigus
 seu frigiditas quedam qualitas passiva
 que habet inorum a circūferentia versus centrum. Et

ideo ista habet partes materie in quam agit congregare et versus centrum cōstringere et arcere. Et ideo per frigus potest intelligi penitentie, castitas, vel abstinentia, que carnis voluptates habet restringere, timor dei qui vanas cogitationes habet repercutere, mundi vel inferni tribulatio, que homines habet affligere, gratie et deuotionis refrigeratio, que ardores habet repimere. Frigus enim penitentie delicat, carnis infectioes. **Uñ** Eccle. xliij. frigidus ventus aquilo flabit, et gelabit cristallus ab aquis. Istud est frigus propter quod piger arare noluisti, mendicabit et non dabitur ei. **Pro** uerbio. xx. **F**rigus diuini timoris restringit mentis diuagationes. Ideo Apocalip. iij. Utinam calidus esses aut frigidus, quasi dicat aut timorosus aut charitativus. **I**tem frigus tribulationis mundi desiccet omnes delectationes ps. **M**ittit cristallum suam sicut buccellas ante faciem frigoris eius quis sustinebit, frigus vero eterne damnationis tollit omnes consolationes. **De** utro. xxvij. Percutiet te dominus egestate, febre et frigore, ardore et estu et aere corrupto et rubigine. **I**tem frigus gratie et deuotionis refrigerat ardores et tentationes. **I**ste est calix aque frigide, quem qui dedit non perdit mercedem. **M**atth. i. frigus in deuotionis extinguunt amorem inflammationes. **z**ach. xij. In die illa non erit lux sed frigus et gelu etc. omittit. **Q**uis materia de se potest esse multum fertilis, quia pauca sunt in bi-
blia autoritates, vide in tabula que fiet super opus istud.

Frons. Nota qd frons est pars corporis apparentior, durior et solidior, ideo frons diuersimode signat in scriptura. Signat enim.

Exteriozem conuersationem
 Interiozem obstinationem
 Solidiozem constantiam et perfectionem.

Primo ergo dico qd frons signat apparentiam conuersationis. Secundum aristo. enim frons est quedam imago mentis, quia scilicet in fronte apparent interiores anime passionis sicut est tristitia uel leticia. Sic procerto in apparentia et conuersatione exteriori apparent interiores anime passionis, siue bone fuerint siue male. **U**t enim dicit **S**ergo. **P**er hec que foris apparent quid intus lateat aperitur. **I**n isto enim fronte scilicet in nostra exteriori apparentia debent relucere gratie et virtutes, sicut quedam spiritalia signa Apoc. viij. Signemus seruos dei nostri in frontibus eorum. **R**eluceat ergo ibi. **V**irtus

Contritionis et penitentie.
 Honestatis et verecundie
 firmitatis et permanentie.

Reluceat ibi virtus penitentie et contritionis. **I**n fronte enim solet interior tristitia apparere. **U**nde **E**zech. ix. **S**igna tibi super frontem virorem gementium et dolentium. **I**tem reluceat ibi signum verecundie et deiectionis, que etiam solet in fronte hominis verecundie relucere. **E**t ista est illa lamina aurea quam sumus pontifex in fronte portare debebat sicut dicitur **E**rod. xxvij. **Q**uero in fronte apparentia cuiuslibet pontificis seu ecclesiastici cuiusque nulla lamina clarior, nullus lapis preciosior, nulla virtus decentior quam verecundia et honestas istud est signum dei. **v**iii. quo turba sanctorum signata stare meruerunt ante thronum, et quo serui dei signati nocumentum angelicum euaserunt sicut dicitur **A**poc. viij. **I**tem reluceat in eo fronte signum constante et perfectionis. **V**irtus enim et audacia cuiuslibet animalis in fronte precipue apparet, vt dicit **A**risto. ad denotandum qd quilibet xpiani maxime ecclesiastici vel prelati p fide et ecclesia defendenda debet esse frontosus et animosus. **E**t sic isti figurabuntur in illis de quibus dicitur **A**poc. xij. **Q**uod illi habebat nomen agni et nomen patris sui scriptum in frontibus eorum, sicut p pue fuerunt apostoli et martyres qui in fronte et in promptu et apparentia manifeste et notorie nomen dei eius constantia predicauerunt. **I**sta ergo est frons bone conuer-

sationis. **S**ecundo dico qd inuenitur frons dure ob-
 stinationis. **S**icut enim vnicornis cornu habet in fronte cum quo solet omnia alia animalia ventulare. **S**ic multi sunt peccatores qd in fronte obstinationis sue cornu crudelitatis et superbie semper portant quibus oēs socios durissime feriunt et molestant figurati in illo **h**yrco **D**an. viij. qui inter oculos vnicornis cornu habebat et contra meridiem et orientem et fortitudinem ventilabat et omnem bestiam ouinam ledebat et subiugabat. **I**n quo pculdubio viri obstinati figurantur a quibus omnes alij molestantur. **I**deo de philisteo dicitur. **i**. **h**egū. xvij. **Q**ui percussus est in fronte, et infirius est lapis in frontibus eius philistei em, id est mali in fronte percutiuntur, qm in publico et in apparentia vicij inficiunt. **L**apis vero infigitur, quando ibi obstinatio et inuercundia et proteruitas et inobediētia crudelitas quoq; et duricia generatur. **N**ota qd in ista fronte apparent generaliter tria vitia, scilicet **V**itium

Impenitentie
 Inuercundie
 Impudicie.

Dico ergo impenitentie. **U**nde **E**saie. xlvij. **S**cto enim quia durus es tu, et neruus tuus ferreus: cernit tua, et frons tua erca. **I**tem vitium inuercundie. **U**nde **I**her. iiij. frons mulieris meretricis facta est tibi: noluit erubescere. **I**tem vitium impudicie. **U**nde **A**pocalip. dicitur. qd pusilli et magni diuites et pauperes, liberi et serui acceperunt caracterem bestie in frontibus suis. **D**e quibus tamen dicitur **A**poc. xij. qd omnes tales cruciabantur igne et sulphure etc. **E**t reuera in frontibus ad literam apparet signum luxurie, sicut de malis mulieribus constat que inuercunde sunt et frōtose figurate in illa meretrice magna, de qua fit mēto **A**pocalip. xvij. que habebat in fronte scriptum babilon magna mater fornicationis. **I**sta est ergo frons obstinationis. **T**ercio dico: qd est frons constantie et perfectionis. **D**e qua supra satis dictum est. **D**e qua etiam dicitur. **E**zech. iij. **D**edi frontem tuam duriozem frontibus eorum: et faciem tuam valentiozem faciebus eorum quasi silicem et adamantem dedi faciem tuam etc. **E**t sic patet de frons.

Fructus. Fructificare. Nota qd fructus est illud

quod ultimo de arborē expectatur. **A**d fructum enim velut ad vltimum finem ordinatur omnes arbores partes, scilicet germen flos folium etc. **E**st enim fructus illud quod pro utilitate hominis ab arboribus colligitur et dicitur a fruendo, eo qd ab hominibus fruitur vel etiam manducatur. **E**t ideo bicuiter fructus potest multipliciter accipi in scriptura. **A**ccipitur enim vt communi ter. **P**ro

Operatione humana.
 Prosperitate seu possessione mundana
 Infectione superna.

Fruccificat enim vir iustus per bonam operationem, vt **E**zech. xviij. dicitur **V**inea fructificauit in palmitibus, et emisit ppagine. **E**t **M**at. viij. **A**rbor bona fructus bonos facit, fructificat ipius p malorum operum executione: **U**ñ ibidē **A**rbor mala fructum malum facit, fructificat mundus p bonorum suorum productionem et emissionem. **U**ñ **L**uc. xij. **I**stis vni⁹ diuitis ager vberes fructus attulit, et rutificat etiam paradysus per gaudiorum p pinationem et per beatorum recreationem. **U**nde **E**sa. iij. **E**rit fructus terre sublimis et **C**asi. ij. **F**ruccus illius dulcis gutturi meo, fructus ergo istus est et tuosus, fructus impij est pnciosus, fructus mundi est piculosus, fructus celi est deliciosus. **D**icamus ergo pmo aliqd de fructu humano qui est duplex. **S** bonorum et malorum. **D**e fructu bonorum qd est et tuosus dico qd sicut arbor qd naturaliter radice habet in terra inferius, statuā aut erectā superius, primo germina deinde flores et tandem fructus pducit. **S**ic et vir iustus qui radice cordis habet inferius, per humilitatem, erectus aut est ad celum superius p contemplationis sublimitatem: pmo emittit germina bonarum

bonarum cogitationum deinde flores sanctarum affectionum diffundit: tandem fructus bonarum operationum producit. Unde dicit Cant. vii. Videamus si vinea nostra floruit: si flores fructus parturiunt. Ita sicut arbor que fructum non facit inutilis reputatur et ne ulterius terram occupet succiditur et ignibus applicatur. Sic vere apud deum ille qui fructus bonorum operum non producit: reputatur penitus nihil valere: quoniam ab ipso finaliter de horto huius mundi per mortem succiditur et ignibus perpetuis deputatur. Unde Math. iij. Jam securus ad radices arboris posita est. Omnis arbor que non facit fructum excidetur et in ignem mittetur. Et Joban. xv. dicit Ego sum vitis et vos palmites omnem palmitem in me non ferentem fructum tollet eum: et omnem qui fert fructum purgabit cumque fructum plus afferat. Et ideo charissimi faciamus iuxta euangelium Math. iij. facite fructum dignum penitentiae. ut sic ad nos videatur directum illud Eccli. xxxi. Quasi rosa plantata super aquas aquarum fructificat. In quibus verbis adverte: quod sicut arbor ad hoc quod fructificet debet habere tria scilicet Culturam. Culturam dico primum ad superfluum Staturam. rursus resecationem quod notatur in Noturam. verbo rosa que. scilicet omni anno indiget secundum Plin. ut eius superflua resecetur. Item staturam primum ad firmam radicationem: quod ostenditur in verbo plantata. Item loturam primum ad iugem humectationem quod ostenditur in verbo. Rosa aquarum. Quia breuiter ista tria requiruntur in arboribus ad hoc ut fructificent. scilicet excolantur radice ut irrigentur. Sic vere charissimi dico spiritualiter loquendo quod ad hoc quod homo possit per bona opera fructificare: ista tria sunt necessaria. scilicet excolatur per penitentiam asperitatem: quod. scilicet debet esse rosa: ut radice per permanentiam solidior: quia debet esse plantata ut irrigetur per influentiam superiorem: quod. scilicet ipse debet esse super riuos aquarum. **C** Dico ergo quod si volumus fructificare per bona opera nos debemus per penitentiam mala resecare. Et hoc ostenditur cum dicitur Rosa. Quasi rosa inquit. Rosa enim sicut vinea: teste Plin. indiget cultura. Debet enim fodi. putari resecari et transplantari. Quia sicut idem dicit. Rosa proficit per incisionem et transplantationem. aliter si domestica fuerit degenerat in siluestrem. Ad denotandum quod si bene fructificare volumus: necesse est ut cultura penitentiae subeamus: quod qui per penitentiam non colitur de domestico siluestris. id est de bono malus efficitur quod reuera nobis proficit incisionem correctionis et transportatio moralis conuersationis et munitionis. Quasi rosa inquit. Et sicut homo: iuxta illud Eccli. xxv. quasi palma exaltata summi cades: et quasi plantatio rose in hierico. quasi oliua speciosa in campis. Et nota quod ipse dicit quod necesse est fructificare per penitentiam sicut palmam: sicut rosam et sicut oliuam. Palma enim fructificat in feruida regione. Rosa fructificat in humida mansione. Oliua vero fructificat in temperata habitatione. Simus ergo sicut palma et fructificemus per feruorem vere dilectionis. Sicut enim secundum Plin. Palma fructificat in locis feruidis et soli expostis. In locis vero frigidis nequaquam: sicut patet in Italia quod est regio frigidarum sunt palme nihil fructificantes que si quando fructus faciunt ipsi tamen minime maturescunt. Sic per certo charissimi si fructum bonorum operum producere volumus: necesse est ut in feruore diuini amoris vel et in feruore penitentiae sedeamus. **A**unquam enim bonorum operum fructibus secundantur illi qui frigore in deuotionis striguntur. Sicut enim dicitur ad Gala. v. fructus spiritus est charitas. Quia vero charissimi sola charitas et dilectio facit fructificare per bona opera. Quia sicut dicitur Psalmi. Iustus ut palma florebit. sicut cedrus libani multiplicabitur: sicut ergo palma exaltata suum in cades. Cades enim interpretatur mutata. Ad denotandum quod illi qui sicut palma volunt fructificare: debent de loco frigidus ad calidum: de malo ad bonum: de virtute ad optimum se mutare. Isti ergo fructificat

sicut palma per feruorem dilectionis. Cantic. vii. Ascendam in palmam et apprehendam fructus eius. **C** Item quidam fructificant sicut rosa in hierico per humorem compassionis. Rosa enim in locis humidis melius solet fructificare: quia vere nullus potest fructum bonorum operum producere nisi humor pietatis et gratie ipsum valeat irrigare. Unde de vinea dicitur Ezech. xvi. Quod in terra bona super aquas multas plantata est: ut faciat frondes et portet fructum. Et de rosa dicitur Ecclesiastici. i. Quasi rosa in diebus veris: et quasi lilium quod est in transitu aque. **C** Item dico quod quidam fructificant: sicut oliua per temperamentum sufficientis possessionis. Dicit enim Plinius quod oliua melius fructificat in temperata terra. que scilicet sit mediocri inter humiditatem et siccitatem: et inter caliditatem et frigiditatem: quia si terra nimis pinguis aut nimis macra fuerit: tunc oliua fructus producere non consuevit. Sic vere charissimi multi sunt qui nec in terra pingui prosperant. nec in terra macra pauperatis et aduersitatis fructificare possunt: immo status temperamenti et medium exigunt et requirunt. Talis videbatur esse salomon qui dicebat Proverbio. xxx. Ne diuitias nec paupertates dederis mihi domine. sed tantum victui meo tribue necessaria. Quia vere multi sunt quibus non proficiunt nec prospera nec aduersa. quia in prosperis corumpuntur. superflue eis utendo: in aduersis vero deficiunt. impatienter ferendo et desperando. Talibus enim esset necessaria temperata sufficientia. ut sicut apostolus dicebat i. Tim. vi. Habentes alimenta et quibus tegamur his contenti simus. Tales ergo tenentes medium statum possunt per bona opera fructificare. qui si tenerent aliquid extremorum nullum possent fructum bonorum operum procreare. Patet de extremo diuitiarum et prosperitatis in ficulnea. Luc. xii. in qua erant folia: ad que dum Christus sedueret non inuenit ibi fructum. quod vere sepe fit quod illi qui folijs diuitiarum vescentur fructus bonorum operum non dant. quod sicut dicitur Eccli. v. Qui amat diuitias fructum non capiet ex eis etc. Patet etiam de extremis miserationum et calamitatis. Scribitur enim Math. xii. quod semen quod super petras cecidit caruit fructu: quod non habuit humorem: Ad denotandum quod carentia humoris. id est temporalis substantie vel sustentationis: est causa quandoque carentie fructus bonorum operationis: et hoc propter vitium impatientie: sicut inuidie: murmuris et desperationis. **P**s. fructum corum de terra perdes. Ideo de oliua. id est de homine medioriter temperato et sufficienter ditato quod producat fructus bonorum operum et virtutum patet in ps. vbi dicit. Ego autem sicut oliua fructificavi. Et Hierem. xj. dicit. Oliuas pulchram myberem fructiferam speciosam vocauit deus nomen tuum. Breuiter ergo bene dico quod bene uult fructificare: debet per penitentiam mala resecare quod ostensum est in verbo Rosa. **C** Insuper dico quod virtus debet per permanentiam se radicare quod ostendit cum dicitur. Plantata. Plantatio enim signat radicationem stabilitatem et durationem. Nam sicut arbor que non habet radicem bene fundatam et radicatum non potest fructum facere. Sic specialiter homo qui per perseverantiam in fide et moribus non est fundatus et firmiter radicus: non potest fructum bonorum operum fertilitate esse donatus. Ut enim dicitur Seneca. Non conualescet planta que sepe transferretur: necesse est ergo perseverare quod bonum fructum voluit procreare. **P**lanta inquit. Unde de viro iusto dicitur in ps. quod erit tanquam lignum quod plantatum est secus decursus aquarum: quod fructum suum dabit in tempore suo. Et folium eius non defluet. **P**alma enim diu perseverans: plantata et profundius radicata. solet melius fructificare. Solet enim palma quanto antiquior: tanto esse fecundior. secundum Plin. Sic et homo quanto diutius in bono antiquatur et perseverat: tanto melius et fertilius per bona opera fructificat. **E**sa. xxxv. Audiet deorsum et faciet fructum sursum. Debet per permanentiam se

Fructus.

E radicare. **C** Denique dico quod si fructificare volumus nos debemus per influentiam nos irrigare quod ostenditur cum dicitur. Super riuos aquarum. Riuus enim aquarum qui a fonte paradisi procedunt sunt diuina gratia et deuotio cordis. clementia et compassio exterior modestia et alloquutio. sacra etiam scriptura et eruditio talibus enim lignis debet rigari et humectari et ad fructificandum per bona opera habitari. Unde de quolibet tali dicitur. **I**diere. xxvij. **B**enedictus vir qui confidit in domino: et erit tanquam lignum quod plantatum est super aquas. quod ad humorem mittit radices et non timebit cum uenerit estus: et in tempore siccitatis non erit sollicitum: et erit folium eius uiride: nec aliquando desinet facere fructus. **U**bi aduertitur quod huiusmodi irrigatio ualeat ad obtinendum fidei fundamentum: quia ab humore mittit radices. **U**aleat ad sustinendum penarum nocumentum: quia non timebit cum uenerit estus. **U**aleat ad conseruandum bonorum detrimentum: quia in tempore siccitatis non erit sollicitum. **U**aleat ad procurandum salutem paramentum: quia erit folium eius uiride. **U**aleat ad producendum operum complementum: quia aliquando non desinet facere fructus. **I**sti ergo riuus spiritualis influentie optime figurantur Apoca. xxiij. ubi dicitur **J**ohannes ostendit mihi dominus fluiuium aque uite splendentem tanquam cristallum. **E**t dicitur ibidem quod ex utraque parte fluiuius lignum uite afferens fructus duodecim per menses singulos: et folia ligni ad sanitatem gentium. **I**ste fluiuius charissimi signat fluiuium gratie et scientie deuotionis et compassionis: que etiam dicuntur aque uite salientis in uitam eternam. **J**oh. iij. **L**ignum ergo quod aquis istis rigatur est uir iustus: qui pro certo per menses singulos fructus duodecim habet portare si aquis istis debite fuerit irrigatus. **I**stius ergo duodecim fructus spirituales enumerantur ab apostolo ad **S**ala. v. fructus inquit spiritus sunt charitas gaudium. patientia bonitas longanimitas benignitas mansuetudo: fides modestia continentia castitas. **D**e istis enim fructibus quidam sunt qui reficiunt deum sicut est fides gaudium charitas. **Q**uidam reficiunt proximum sicut est patientia bonitas. **Q**uidam nutrit animam sicut est longanimitas benignitas mansuetudo. **Q**uidam sunt qui reficiunt corpus sicut est modestia continentia castitas. **F**rustricemus ergo per riuos aquarum: et sicut amigdalis sicut ficus sicut palma sicut uinea. **A**mgdalis enim sterilibus et antiqua fructificat et secundat per radices sterilitatem et mali humoris emissionem. ficus antiqua et sterilibus et sterilitate secundatur per simi ad radicem appositionem et per dulcis aque irrigationem. **P**alma uero secundatur quando sal uel cinis ad eius radicem immittitur. **U**inea uero sterilibus secundatur quando fodit atque scindit. **S**ic uere charissimi istis quatuor modis possumus secundari: et fructus bonorum operum amplari. **R**adix uero cordis nostri ad modum amigdali debet scindi per contritionem. **R**igari debemus sicut ficus per gratiam et deuotionem. **S**al et cinerem debemus habere sicut palma per prudentiam et discretionem et per nostre cineritatis considerationem: superfluos ramos diuitiarum debemus prescindere more uinee: per elemosinatum largitionem. **P**er contritionem ergo radicem cordis scindamus: per confessionem creat corruptus humor peccatorum. **U**nde **J**oelis. ij. c. Scindite corda uestra et non uestiment uestra. **P**er deuotionem nos ipsos rigemus et humectemus: et habeamus incrementum meritorum. **U**nde **E**ccli. xxxij. **I**gabo hortum plantationum: nebula partus mei fructum. **P**er considerationem sal discretionis et cinerem nostre mortalitatis nobis adiungamus: ut euitemus periculum mundi gaudiorum. **I**uxta illud **M**arci. ij. **H**abete in uobis sal. **P**er elemosinarum largitionem scindamus et euellamus superfluitates nostre ramorum siue bonorum temporalium. **E**ccli. xxxij. **E**go quasi terebinthus extendi ramos meos etc. **E**t sic per certo charissimi si ista quatuor fecerimus fructus bonorum

operum producemus. **F**rustrificabimus enim et habebimus fructus. **R**ubeos. **H**abeamus ergo fructus rubeos charitatis: quia sicut dicitur **S**al. v. fructus spiritus est charitas. **H**abeamus fructus candidos castitatis. **U**nde **E**ccli. xxxij. fructificate quasi libanus odore suauitatis habete: florete flores quasi lilium. **H**abeamus fructus longos patientie et maturitatis. **U**nde **J**ac. v. **A**gricola expectat preciosum fructum terre sue. **H**abeamus fructum rotundum obedientie et uelocitatis. **P**uer. iij. **P**umi et purissimi fructus eius. **I**te habeamus fructus duros iustitie seueritatis. **J**ac. ij. fructus iustitie in pace seminatur. **I**te fructus molles pacis et benignitatis. **U**nde **J**ob. xxij. **A**dice et habeto pacem: et per hoc habebis fructus optimos. **I**te habeamus fructus amaros penitentie et asperitatis. **U**nde **L**uc. ij. facite dignos fructus penitentie. **I**tem habeamus fructus dulces clementie et pietatis. **U**nde **C**ant. ij. fructus eius dulcis gutturi meo. **S**ic ergo dico quod nos poterimus fructificare per bona opera si fuerimus. **P**er influentiam irrigati. **P**er permanentiam radicati. **P**er penitentiam refecati. **A**sum est ergo supra de fructu bonorum qui est fructus bonus et uirtuosus. **N**am restat uidere de fructu malorum qui est malus et perniciosus. **T**este enim scriptura. **M**ala arbor malos fructus facit. **M**atth. vij. quia sicut quedam sunt arbores que habent fructus malos et uenenosos. sicut dicitur de iuliano: cuius fructus seu semen comedentibus est uenenum. **S**ic uere multi sunt homines qui non fructificant nisi malos fructus malorum operum. qui scilicet comedentibus. id est imitatoribus sunt mortiferi et uenenosi. **S**apientie. iij. fructus eorum inutiles et acerbi ad manducandum. **T**ales enim sunt sicut sambuca que flores habet albos et odoriferos: fructus tamen habet fetidos atque nigros: quia uere mundi peccatores quibus in mundo pulchre floreat per prosperitatem: habent tamen fructus operum nigros per iniquitatem. **D**e talibus fructibus loquitur **P**rouer. xv. **I**n fructibus impij turbatio. **E**t **P**rouer. xvi. dicitur. **Q**ui multi fructus cum iniquitate. **B**reuiter ergo fructus operationis malorum est fructus perniciosus. **E**t hec de fructu humano bono et malo sufficiant. **S**ecundo dico quod est quidam fructus mundanus et periculosus. **E**t iste est fructus huius mundi qui scilicet diuiditur in fructus amarus diuitiarum. **E**ccli. v. **Q**ui amat diuitias fructum non capit et eis: qui scilicet amarus dicitur: quia ipsum multe sollicitudines committant. **U**nde **L**uc. viij. de diuitijs dicitur quod ex ore spine suffocauerunt fructus. **I**tem in fructus dulces deliciarum **E**ccli. xj. **I**nitium dulcoris habet fructus illius. **I**tem in fructus pulchros scientiarum. **E**ph. v. fructus lucis est in omni bonitate. **S**cientie enim lucratiue uidentur hominibus fructus pulchri propter lucrum quod apportant. **D**e quo potest dici illud ps. **A** fructu frumentum et olei mul. sunt. **F**ruentum quod est grossius signat scientiam legum. **U**inum quod est dulcius scientiam canonum. **O**leum quod est limpidius scientiam medicorum. **I**ste enim tres scientie et isti tres fructus faciunt homines multiplicari et diuitijs augmentari. **F**ruentum diuitiarum est periculosus: quia nimis stringit per avaritiam. **U**nde de diuitijs dicitur **J**ob. xx. **C**um satiat fuerit artabit. **F**ruentum deliciarum est periculosus: quia nimis laxat per luxuriam. **I**ste est enim fructus illius arboris quod dicitur tarus quod ita laxat hominem quod ipsum interficit: quod sicut dicitur. **1**. **T**him. v. **U**idui uisus in delicijs mortuus est. **F**ruentum scientiarum periculosus est: quia nimis instat per superbiam. **U**nde **1**. **C**or. viij. **S**cientia instat. **C**haritas autem edificat. **E**t nota quod iste est fructus periculosus: quia uere aufert saporem. quia malum affert soporem. quia malum infert dolorem. **I**ste dico aufert saporem. quia sicut fructus pueri gustu ne inueniat gustum et appetitum in bono uino: sic mundi bona pueri ante gustum et appetitum ne in bonis spiritualibus inueniat saporem quod figurat in filiis israel. **1**u. xj. **Q**ui fuerit repleti fructibus egyptijs

bus egyptijs. scz porris cepis allijs ⁊ pēponibus. Ideo manna dulcissimū abhorrebāt ⁊ ad p̄dictos fructus anhelabant. fuit etiā figuratū Josue. v. vbi dicitur q̄ post q̄ filij israel comederūt de fructibus terre defecit eis manna. ad denotandū q̄ illi q̄ mūdi fructibus fatiant: nunq̄ in manna. i. in fructibus bonorū spūalius dulcedine delectant. vnde puer. rj. De fructu oris sui vnusquisq̄ replebit. Iste ergo fructus tollit bonus saporem. ¶ Iste iste fructus affert malū soporem. Sicut em fructus mandragore odore suo facit hoies dormire. sic bona t̄palia huius mundi faciunt adozatores ⁊ amatores suos in peccato delectari ⁊ d̄scere. Iste ap̄paruit in isto diuite. Luc. rj. cuiuslagerpyberes fruct⁹ attulit: ⁊ ideo ipse dicebat anime sue. Anima mea multa bona habes reposita ī annos plurimos epulare ⁊c. ¶ Item iste fructus infert magnū dolorē: q̄ sicut arbor que est multus fructibus onerata: a transeuntibus solet imperi: ⁊ p̄torquendis fructibus baculis ⁊ lapidibus infestari: q̄nq̄ etiā frangi penitus ⁊ cassari. Sic p̄certo in mundo isto accidit q̄ illi qui fructibus bonorum t̄paliū p̄ceteris sunt repleti: vt cōiter a transeuntibus. i. a balliuis ⁊ principibus: a tyrannis ⁊ raptoribus: ab inuidis ⁊ latronibus p̄ceteris sunt impugnati. ps. dicit. Venitq̄ locusta ⁊ bruchus cui⁹ nō erat numerus: ⁊ comedit omne fenum in terra eorū: ⁊ fructū terre eorū ⁊c. Et alibi in ps. Dedit crugini fructus eorū: labores eorū locuste. Locusta em̄ que non cessat rodere q̄ diu inuenit verbas ⁊ fructus: significat mūdi raptos: qui tandū non cessant simplices molestare q̄ diu fructus bonorum t̄paliū sperant ab eis reportare. Etiam de fructu deliciarum patet cum quantis laboribus acquiritur ⁊ habetur. ¶ De fructu vero scientiarum cū quantis doloribus ⁊ sudoribus colligit ⁊ postea possidet patet. Iste enim qui habent scientias lucratiuas non possunt habere requiem: q̄ scz pro dandis consilijs ab hoibus fatigant. sicut p̄t̄ Nuce. rj. vbi dicit q̄ iesus iuit ad ficulneam querens in ea fructus: que tñ non habebat nisi folia: q̄ scz ita sic non habent veros fructus rex sed folia ⁊ vox. Et sic ergo benedico q̄ iste fructus est causans dolorē: ⁊ soporē ⁊ saporem. Et hec de fructu mundano sufficiāt.

Tertio dico q̄ est quidam fructus sup̄nus ⁊ delitiōsus. Et iste fructus est triplex. scz Gratie. Eucharistie. Glorie. fructus gratie est sustentariuus. fruct⁹ eucharistie est roborariuus. fructus glorie est satiariuus ⁊c. Vel alio modo dico sic q̄ fructu gratie sustentantur incipientes. fructu eucharistie roborant p̄ficientes. fructu celestis glorie fatiant peruenientes. fruct⁹ gratie dat sanitatem peccatoribus. fructus eucharistie dat firmitatem viatoribus. fructus celestis glorie dat satietatem apprehensibus. ¶ fructus ergo gratie malis denegat. Unde. Sc̄i. iij. d̄i q̄ post peccatū: fructus lignivite fuit homini denegatus. vnde in ps. dicitur. fructum cor⁹ de terra perdes ⁊c. fructus eucharistie bonis tñ dat. Unde iste est sicut fructus amigdalorum qui s̄m p̄lin. hominibus dat sanitatem: vulpibus autem dat mortem. Ad denotandū q̄ fructus corporis xpi est hominibus. idest bonis personis sanitas: vulpibus ⁊ peccatoribus est mors ⁊ eterna calamitas. Iste est ergo fructus quem terra nostra. idest beata virgo nobis protulit ⁊c. dedit. Juxta illud ps. Terra nostra dabit fructum suum. Iste est ille fructus quem duo exploratores attulerunt de terga promissionis in desertum. vt filios israel allicerent ad illucendum: sicut dicit Aume. rj. Duo enim exploratores isti fuerunt gabriel ⁊ beata m̄go: qui de terra promissionis paradisi istum fructū dulcissimū in vecte humanitatis nobis ad desertū huius seculi detulerūt: vt exinde ad vbertatem celestis patrie moneremur. Iste est fructus de quo beate m̄gini dictum fuit Luc. j. Benedicta tu in mulieribus ⁊ benedictus fructus ventris tui. Et Deute. xxvij. dicitur benedictus fructus ventris tui ⁊ terre tue. Iste est ergo fructus roborariuus: q̄

in fortitudine cibi istius potest ire helyas vsq̄ ad montem dei. Panis enim sicut dicitur in ps. cor hominis confirmet. ¶ Sed adhuc dico q̄ fructus glorie est satiariuus. De isto dicit in ps. Satiabor cum apparuerit gloria tua. Sicut enim fructus in mensa diuitum dant vltimi: sicut fructus qui sunt in summitate sunt suauissimi: quis ad habendum sunt difficillimi: sicut etiam fructus qui nascuntur in montibus sunt suauissimi: sicut dicit ysaac in dietis. Sic pro certo fruct⁹ glorie paradisi qui in superiori monte est summitate. ce li nascuntur suauissimi esse creduntur. Et ideo in mensa celestis regis in fine scilicet post mortem sanctis hominibus conferuntur: vt exinde perpetuo satientur: quis ad istos faciendum non modica difficultas habeatur: quia sicut dicit ad Hebr. rj. Omnis disciplina in presenti non videtur esse gaudij sed meroris. post ea autem fructum pacacissimum exercitatis per eam reddet. Quia sicut dicit Sapi. iij. Honorum laborum gloriofus est fructus. Et ideo breuiter de isto fructu potest intelligi illud Deut. xxxij. de benedictione domini terra eius. de pomis celi: de pomis fructuum solis ⁊ lune. de pomis collium eternorum: de fructibus terre ⁊ plenitudine eius. Et sic patet q̄ triplex est fructus sup̄nus ⁊ deliciofus scilicet fructus incubatiuus qui est gratia: fructus profectiuus qui est eucharistia. fructus consummariuus qui est celestis gloria. Et sic patet in generali triplex fructus. scz sup̄nus ⁊ deliciofus. mundanus ⁊ p̄nciosus. humanus qui est virtuosus ⁊ vitiosus. Et hec de fructu sufficiant. Vide infra de Sterilitate.

Frumentum. Nota q̄ frumentum signat quodcunq̄ spirituale vel tēporale nutrimentum. Signat enim nutrimentum Spirituales gratie. Eucharistie. Doctrine vel scientie. Temporalis affluentie. Celestis glorie.

Signat dico nutrimentum spiritualis gratie. Et istud est frumentum quo Joseph incepit implere saccos frutum suorum: sicut dicit Sc̄i. rliij. Imple saccos eorum frumēto ⁊c. Qui a vere frater noster christus: summe cupit vt plenos saccos frumento. idest cōscientias gratia plenas habeamus. Unde Judith. iij. Congregauerunt frumenta in preparatione pugne. ¶ Item signat nutrimentum eucharistie. Et ideo de ipso dicitur in ps. Cibauit illos ex adipe frumētū. Iste est em̄ granum frumenti quod in boio virginalis veteri fuit seminatum per incarnationem: tandem in cruce fuit mortificatū per passionem: modo vere est summe multiplicatum p̄ gratie ⁊ glorie pullulationem. Sicut em̄ dicitur Johan. rj. ca. Nisi granum frumenti cadens in terra mortuum fuerit i plus solū manet: si vero mortuum fuerit multum fructum affert. Et ideo de illis q̄ habent istum fructum dicit in ps. ⁊ fructu frumenti vini ⁊ olei multiplicati sunt. ¶ Item est nutrimentum doctrine ⁊ scientie: ⁊ de hoc dicit in ps. Induti sunt arietes ouili: ⁊ valles abundauerunt frumento: clamabunt: etenim hymnū dicēt. Valles enim sunt humiles: qui p̄ceteris frumento scientie ⁊ doctrine sunt repleti. Et ideo ad clamandū ⁊ ad docendū vera sunt vt cōiter magis apti. De isto frumento dicit Job. xxxvij. frumentū desiderat nubes ⁊ nubes spargit lumen suū. ¶ Iste est nutrimentū temporalis opulencie. D̄sce. ij. dicit. Dedit eis frumentū. vinū ⁊ oleū argentū ⁊ aurū multiplicari ⁊c. ¶ Vltimo vero est nutrimentū glorie vel affluentie. Et iō de hoc dicit zach. ix. Quid bonū eius. ⁊ qd pulchrum eius nisi frumentū electorū: Et de isto frumento dicit Hierem. xxxj. Confluent ad bona domini sup̄ frumentoyino ⁊ olco ⁊c. Sufficit.

Frustra. Nota illud dicit esse frustra cuius leuissima cessat ratio siue causa. frustra enim proprie dicitur quod factum inutiliter reperitur

Fugere.

Et ideo frustra spectat ad impios. qui. s. nihil sciūt rationabiliter facere: sed semp frustra et inutiliter laborare. Deus autē et natura rari iusti nihil faciūt frustra qz si multa facta frustravideant nobis: tñ si cās videremus eoz que. sapud eos sunt occulte: facta non frustra sed rōnabiliter vident. Job. v. dicit qz nihil in terra sine cā sit. Et Job. xxxiiij. dicit. Quō vere deus non conderit frustra: nec omnipotens subvertit iudiciū.

- Notabis ergo breuiter qz mali solent frustra
- Congregare.
- Laborare
- Vigilare
- Incedere
- Considere
- Tuere:
- Cōturbant.
- Castigant.
- Consolant.
- Operant.
- Cōponunt
- Colloquunt.
- Extollunt.
- Decipiunt.

Dico ergo qz mali frustra pgregāt p avariciā. Cōstat em̄ qz avari nō gaudent de bonis suis: imo ipsi frustra accumulāt alienis. Tñ in psona taliz dicitur Eccl. ij. sic. Coaccervavi mihi aurū argentū et c. Sequit. Cūqz me cōvertissem ad vniuersos labores quibus frustra sudaueram: vidi in omnibus vanitatē. Unde avari post mortē suā possunt dicere illud. j. Reg. xxv. Vere frustra seruauimus oīa. Illud em̄ frustra seruati dicit quod non ad utilitatem ppriā. sed ad alienā ordinat. Unde talibus dicit Leui. xxvj. frustra serens sementem: qz ab alienis deuorabit.

Item mali frustra laborant per diligentiam. Alii enim valde laborant: sed labores frustra et inutiliter sunt inq̄tum ipsos ad bonum finem non ordinant. Job. ix. Inipsum quare frustra laboravi. Econtrario autem de bonis dicit Esa. lrv. Non laborabūt frustra: qz semen benedictorū est. Item mali frustravigilant per sapientiam. ps. Nisi dominus custodierit ciuitatem frustra vigilat qui custodit eam. Item frustra ambulat per ignorantiam. Ille em̄ qui vadit et nescit quo debeat tendere frustra dicit incedere. Unde dicitur Job. xij. c. Quō deus decipit eos. i. permittit decipi: vt frustra incedāt per inuū palpabūt quasi in tenebris non in luce errare faciet eos quasi ebrios. Item frustra sperant per confidentiam. Alii enim sperant finaliter ad gloriā paradisi venire: sed hoc est frustra. Job. xv. Nō credat frustra errore deceptus qz aliquo precio redimendus sit. Item frustraviuunt per insolentiam. Vita em̄ maloz frustra est et p nihilo: qz ad nullum bonū ordinatur: quinimmo melius fuisset talibus si nati non fuissent. Eccl. vj. frustrauent et pergat ad tenebras: et obliuione delebitur nomen eius. Item frustra conturbantur per vanum timorem. Alii enim trepidāt timore vbi non fuit timor. ps. Veruntamen in imagine pertransit homo: sed et frustra conturbat. Item frustra castigant per penitentiam. Obstinati em̄ sunt nec proficit correctio: et tribulatio que inferit. Ibiere. ij. frustra percussi filios vestros: disciplinam non ceperunt. Item frustra consolant per vbi dulcorem. Consolationes em̄ facte per malos frustra sunt. qz semper ad adulationem et malum tendūt. Job. xxxj. Quare frustra consolamini me: cū responsio vestra ostensa sit cōtradictione veritati. Item frustra operant per vanū sudorem. Constat em̄ qz opa eoz sunt opa inutilia et labores sine fructu: sicut dicitur Sapientie. iij. Et hoc qz de ipsorum opibus cū sint merita non sequitur vita eterna. Tñ de talibus dicit Ibiere. xlvj. frustra multiplicasti medicinam: sanitas non erit tibi. Ideo malis sacerdotibus dicit Esa. j. Ne offeratis mihi sacrificium frustra. frustra componunt per fictum decorem sicut sunt hypocrite qui frustra et sine fructu ornant et componunt conuersationem suā. Unde Ibiere. liij. In persona meretricis ornate dicit. Cū uestieris te cocino: cū ornata fueris monili aureo. et pinxeris sibi oculos tuos: frustra componeris. Unde etiam de hypocritis potest intelligi illud Prover. xxxj. Pulchras frustra habet claudis tibi. Item frustra colloquunt per vanum clamorem. Verba enim malorum vana et frustratona et mendacia sunt. Job xxxv. Igitur Job frustra percussos suum. Job interpretat volens: significans

peccatorem qui dolendo et inuidendo loquitur contra bonos: cōtra illud Prover. xxij. Ne sis testis frustra contra proximum tuum. Item frustra extollunt per vanum honorem: contra quos dicitur. ij. Machab. vj. Tu autem scelestissime noli frustra extolli. Item frustra decipiunt per vanum errorem. ij. Machab. vj. Noli reputari errare. Ideo reprehensiuē dicit Eccl. ij. Nisi sum frustra decipiam: et gaudio dixi qd frustra decipis et c. Patet ergo quomodo frustra signat multitudinem vitiorum que scilicet frustra sunt: vel per que homines frustrantur et decipiuntur et c. Sufficit. Vide de Vanum.

Fruges. Nota breuiter qz p fruges i scriptura intelliguntur bona temporalia Opera et uoluntaria. Præmia eterna. Præmia fruges sunt pauperibus distribuende. Unde Prover. ij. De primitiis frugum tuarum da pauperibus. Secunde fruges deo sunt attribuende. Unde Ihu. xviij. Uniuersa frugum initia que gignit humus domino deponant. De istis eto frugibus. i. de nostris opibus potest dici illud Sef. xlvj. Accipite seminam et seminate agros vt fruges habeat possitis. Tertio fruges sunt bonis contribuende. s. electis. Unde Eccl. xx. Qui operat terram suam inaltabit acervum frugum et c.

Fugere. Nota qz fugere id est qd ab aliquo termino cū celeritate abire et recedere. Et ideo fin qz terminus a quo quis fugit potest esse bonus vel malus. In hoc fuga ab ipso termino potest esse virtuosus vel vitiosus. Possumus ergo distinguere duplicem fugam. Nam. s. laudabilem. Aliam vituperabilem. Nam bona et aliam mala. Nam meritoriam et aliam deceptoriam. Fuga bona est quando a malo fugimus vt quando recedimus a mundo a dyabolo vel a peccato. vnde j. Regum. xix. fugit dauid et saluatus est. Fuga mala est quando recedimus a deo a bono consortio vel ab opere perfecto. et sic videbatur Jonas fugere. qui abiit vt fugeret a facie domini. Et ideo sicut dicitur Ione. ij. A mari et a ceto fuit absorptus. Nota ergo qz quedam fuga mobilitatis et inconstantie: de qua dicitur Job. xij. Homo quasi flos egreditur et perit et fugit velut umbra. Est fuga obilitatis et impotentie. Et ista est fuga dyaboli: qz recte filius est hyene que fugientem hominem sequitur: sequentē fugit et c. dyabolus fugientes et tepidos solet inuadere: audaces vero et resistentes solet timere et fugere. vnde Iaco. liij. Resistite dyabolo et fugiet a vobis. Item est fuga sagacitatis et prouidentie. Et ista est fuga bonorum sapientium qui prudenter fugiunt. cauent et relinquunt illa que sibi vident contraria et nocua. De qua fuga dicit Ecclesiastici. xxxj. Quasi a facie colubii fugit petrus et c. Et de ista si placet latius differemus. Dicamus enim qz sicut videmus naturaliter omnia fugiunt suum contrarium. Et inde est qz in estate fontes et putei solent esse frigidiores. quod vtiqz accidit propter frigiditatem que exterioris aeris calorem refugit et ab ipso sicut a suo contrario in terra in interioribus se abscondit. Et inde etiam est qz natura quibusdā impotentibus animalibus dedit summam corporis leuitatem: sicut sunt lepores et capreolus: et hoc fecit: quia qui non poterant se saluare a suis contrariis eis resistendo. se saluarent ab eis fugiendo quibus exemplis vtiqz docemur qz a nostris contrariis debemus fugere: et ne forsitan succumbamus ab eis cautius resistere. Constat enim qz sumus impotentiores et inuolidiores et ad resistendum tentationibus et tribulationibus valde debiles et infirmi: et ideo non habemus remedium nisi qd prudenter fugiamus: et qz a peccati occasionibus cauamus. Exemplo Ioseph quo relicto in manu domine sue pallio ab ipsa fugit et recessit. vt sic de ipso et de quolibet fugere volente possit dici illud Amos. ij. Robustus corde inter fortes nudus fugiet. Et de quolibet conuersus est retro

B

B

B

B

trosum. Et videt q̄ in his istis ostendunt tria q̄ ad bene agendū sunt necessaria. Oportet enim exonerare sarcinam quas deferimus. Oportet considerare terminū detestabilē quē dimittim⁹. Opz desiderare terminū delectabilē ad quē tendimus. Per ista em̄ tria excitamur ad bene agendū. s. per expropriationes sarcine sc̄ peccatorum vel bonorum tpalius q̄n ipsam videmus importabilē: q̄ ostendit cū dicit mare h̄z se purificare ab oibus supfluis. Per considerationem termini quo: q̄n illum videmus detestabilē: q̄ ostendit cū dicit Vidit et fugit. Per desiderationē terminū ad quem q̄n ipsam videmus delectabilē. q̄ ostendit cū dicit. Conuersus est retrosum. ad bellū vel ad paradysum quez retro nos ante tenebamus. Opz ergo cum qui vult fugere. Deponere deteriora. Ad mare inquit. Relinque anteriora. Vidit inquit et fugit. Diligere posteriora. s. deus et paradysum q̄ post mortē acquirunt. Conuersus inquit est retrosum. ¶ Primo igit dico q̄ debem⁹ fugere abijciendo sarcinā deteriorē q̄ ostendit cū dicit Ad mare: q̄ sicut mare q̄n feruet solet oēs immūdiarias abijcere: et supfluis oibus rebus mortuis se purgare. Sic qui bene vult fugere opz per contritionem feruere. Juxta illud Job. xij. feruere faciet quasi ollam p̄ fundū maris et oibus malis oneribus. i. oibus peccatis et bonis tpalibus q̄ tum ad affectū opz se exonerare expedire. Unde ps. Conuertit mare in aridas: Et Apoc. xij. Ad mare dedit mortuos suos. Sicut enim videmus ille qui bene vult currere et fugere: solet ab oibus sarcinis se exonerare. Unde de leone dicit Plin⁹. q̄ si q̄n repletus est cibarijs inuadat a venatore: timēs ne ppter repletionē fugere queat: solet comestos cibos euomere: et ipsos cum p̄p̄rijs vnguib⁹ de gutture suo eijcere. Symia em̄ ppter onus sotulariū quibus se imprudenter dicit ligare: cū ipsos ad voluntatem dimittere nequeat: ppter pondus. etiā filiorū quos imprudenter dicit portare: veniente venatore fugere non valens capi necessario se permittit. Apter etiam ppter ardorem sue interioris vult in fugiēdo grauari dicit: et ideo nisi ipsam eiecerit facilliter capif et superat. Quibus vtiq̄ exemplis docemur q̄ oia que ad fugam vitiorū nobis sunt graua et nociua debemus abijcere: vt sic sine periculo possimus fugere et recedere. Repletio em̄ ciborum idest abundantia bonorum tpalium. Onus filiorū. i. nimia affectio parentum carnalium. Ardor etiā vult sine humore. i. infectio interiorū criminū cordialium: nos grauat et impediunt ad virtualiter fugiendum. Juxta illud Amos. ij. Peribit fuga a veloce et fortis non obtinebit virtutem suam. Necessē est ergo vt cibos tpalius per elemosinas eijciamus: vt filijs. i. parentū carnalium amore nos sagaciter excutiamus. Ut vana ardenti. i. interioribus criminibus nos per pfessionem expediamus. Et sic cū ab omnibus istis fuerimus denudati: et ad modū maris purgati et purificati: tunc fugere poterimus et a cunctis periculis nos saluare. Unde Amos. ij. Robustus corde inter fortes nudus effugiet. Sicut em̄ castor truncat sibi testiculos: sicut elephas rūpit dentes eburneos vt fugere dimittat. Sic quicquid potest in nobis esse cā periculi debem⁹ dimittere: vt a periculo possimus fugere. vnde. j. Macha. vij. Projecerunt arma sua et fugerunt. Ideo de motu: de fuga et de recessu istius maris dicit in ps. Ad Nouca mare et plentudo eius: et iterū. Quid est tibi mare q̄ fugisti? fugiamus ergo abijciendo sarcinam deteriorē. mare inquit. ¶ Secundo dico q̄ si bene volumus fugere nos debemus respicere terminū anteriorē. Vidit inquit et fugit. Homo enim tunc animatur ad bene agendū et fugiendum de aliquo loco quando videt locū illum esse periculosum. Ipsos enim videntes periculum rēctis non libet intrat. Tū mugil est piscis q̄ p̄cedēs rēctē piscatoris ita cito fertur resilire et fugere: q̄ rectius videatur volare et saltare. Ipsos etiam s̄m Plinium lib. x. vt assumit inuentus in speculo naturali libro vij. ca. vij. generaliter locum occisionis vel abluo-

nis alterius piscis solent fugere. et odorem sanguinis suorum sociozum horere. Itaute etiam pericula maris attente fugiunt: et cum ipsa perpenderit ad ea non accedunt. Si vere charissimi: q̄ dyabolus inmundus et caro sunt sicut quidam termini periculosissimi: quia sc̄ erga dyabolum inueniemus rēctē deceptionis: q̄ periculum in falsis fratribus. ij. Corinth. xj. Erga inmundum inueniemus periculū turbationis. q̄ periculum in mari. Ibidem. Erga carnem inueniemus periculū false delectationis: q̄ periculū in fluminibus. Ibidem. Et sic erga peccatū inueniemus periculū mortis damnationis: q̄ sicut dicit Eccl. iij. Qui amat periculū peribit in illo. Ideo dico q̄ debemus abinde fugere et recedere et ibidem aliquater non manere. fugiamus ergo dyabolum qui semper parat nobis rēctē alicuius tentationis. vnde Amos. v. fugiat vir a facie leonis, fugiamus mundū: q̄ vere iste est mare vbi est periculum multiplicis tribulationis. Ibi em̄ est fluctus superbie. Ibi vorago seu stilla auaricie. Ibi vitalissus luxurie. Ibi cantus syrenarū. i. deceptio falsorum amicorū. Ibi pirata. i. societates hominū peruersorū. Ad undus ergo est illa ciuitas de qua Hierem. ij. fugite de medio babilonis vt saluetis vniūscuiq̄ animā suam. Item fugiamus carnes: q̄ p̄certo iste est locus false delectationis. Exemplo nautarum qui canus et saltus fugiunt syrenarum. Unde de fuga male mulieris potest dici illud puer. iij. fuge ab ea: nec transeas p̄ illam: declina et deseream. Et Eccl. vij. dicit. Vincula sunt manus eius. qui placet deo effugiet illam. Itē fugiamus peccatus: q̄ p̄certo iste est locus occisionis et perditionis. In isto enim loco fuerunt occisi et interfecti damnati pariter et periti multi socij nostri qui precesserunt nos: et ideo q̄n sentimus odorem et infamiam sue occisionis et damnationis: dico q̄ istū locum idest istum actum debemus fugere et ab ipso quanto poterimus abstinere. Juxta illud Ecclesiastici. xj. Quasi a facie colubini fuge peccatum: quia dentes leonis dentes eius interficientes animas hominum. Quasi rumphebis acuta omnis iniquitas. Vidit inquit ergo et fugit quasi diceret. Si homo ista pericula viderit et prudenter considerauerit ipsa: si sapiens est: fugiet et cauebit: vt in persona mundi dyaboli vel peccati dicatur illud psal. Qui viderunt me foras fugerunt a me. Et Ihesus. xij. dicitur q̄ bester regina pfugit ad dominum pauens periculum quod imminerebat. Iste est ergo terminus a quo: qui est periculosus: et ideo ab eo est fugiendum. Nota ergo q̄ fugiendum est a detractone rēctali que interficit. Ab inquinatiōe carnali que nos inficit. Ab affectione mentali cui nihil sufficit. A congregatione mundiali que non proficit. Ab inflammatione temporalis que nos afficit. ¶ fugiamus ergo linguam detractōnis. Job. xij. fugite quoq̄ a facie gladij. Lingua enim ad modum gladij est facta. Et ideo per gladius intelligitur vitium lingue. psal. Lingua eorum gladius acutus. quod scilicet fugiendum est. et merito quia sicut dicit Hierem. xlij. Qui fugerunt gladium reuertentur de terra egypti. ¶ Item fugiamus maculam infectionis scilicet peccatum luxurie. j. Corinth. vj. fugite fornicationem etc. ¶ Item fugiamus faculam affectionis. idest vana desideria. ij. Thimothe. ij. Iuuenilia desideria fuge. ¶ Itē fugiamus cordulam mundane federationis. scilicet societates malorum. Exemplo scilicet Thobie. De quo dicitur Thobie. j. q̄ ipse fugiebat consortia hominum q̄ adorabant vitulos aureos. et solus pergebat ad bethsalem ad templum domini et ibi adorabat. Et p̄certo fuga male societatis et occasionis summe est necessaria. psal. Ecce longavi fugiens et mansi in solitudine. ¶ Item fugiamus situlam auaricie et ambitionis. j. Pet. j. fugietes eius q̄ in mūdo est occupatiōe corruptionē. Iste ergo sunt mali termini a quibus est fugiendus et recedendū. j. Thimo. vj. Tu autem o homo dei hoc fuge. fugiamus ergo respiciēdo terminū ante

Fugere.

Eriorē. **T**ertio fugiamus aspiciēdo terminū vtiliorē vel posteriorē. Conuersus est inquit retrofus. Ille em̄ qui ab aliquo loco fugit resilit necesse est vt se ad aliū retrovertat. Et ideo tūc homo ad fugā fortius animatur q̄n ex bonitate et sperat vtilitate ad terminum ad quem tendit allicit et delectat. Et q̄ charissimi a dyabolo: mundo et carne vel peccato debemus fugere. terminus ad quē fugere debemus est ipse deus vel paradus. qui. s. terminus est valde vtilis et delectabilis etc. ideo dico q̄ ex eius consideratione debemus ad ipm̄ fugere et ad eius adiutorium nos transferre. Sicut enim puer Iesus fugit ad matris gremiū: dō grauatus fugit et recurrit ad fugionis presidium. Populus impugnatus fugit ad castra et fugiū. sic vere nos in quacūq; nostra tribulatione refugere debemus ad dei adiutorium et remediū. q̄ vt dicit p̄. xvij. Turris fortissima nomen dñi. ad ipm̄ fugit iustus et saluabit. Et bene saluabit. Trāsfuge em̄ apud antiquos seruabantur ab illis ad quos transfugiebant. Sicut p̄. de dauid qui fugit ad achis a facie saulis mali regis. sicut dicit. i. Regū. xxj. Ad quod facit scriptura Deut. xxiij. vbi dñs p̄cepit sic Non tradas seruū dño suo qui ad te p̄fugerit. Quia reuera si ad dñm̄ p̄fugerimus: a dyabolo (qui in statu peccati noster dñs fuerat) tuti erimus. Deus em̄ et status gratie sicut ciuitas refugij. ad quā oportebat transfugere: si quis volebat ab homicidio tutus esse. Deut. xij. Quia p̄certo si animā nostrā occiderimus p̄ peccatū: necesse est q̄ ad deū et ad ecclesie et gratie statum fugiamus si mortē eternā effugere cupiamus. i. Regum iij. fugit vnusquisq; in tabernaculum suū. Conuertamur ergo retrofusum et fugiamus ad p̄tectionem diuini nominis: ad refectionem sup̄ni culminis: ad recreationem eterni luminis. Iuxta illud Esa. xliij. Conuersi sunt sapientes retrosum. Deus em̄ et bona paradisi dicunt esse retrosum eo. s. q̄ cū ab eis recessimus per peccatū et ipsa retro nos posuerimus: ad ea debemus retro nos conuertere: et p̄ penitentiā ad ipsa p̄fugere: et ab illis que prius amaueramus retrocedere et resillire. Unde Treno. j. Ipsa autē gemens conuersa est retrosum. fugiamus ergo ad deū et ad paradusum sicut ad montē p̄tectionis. Sicut ad fontē refectionis. Sicut ad pontem saluationis. fugiamus dico ad istū sicut ad montem p̄tectionis. Unde Cant. viij. fuge dilecte mihi assimilare capree hyemulog; ceruorū sup̄ mōtes bethel. Simus ergo sicut Roth cui dictum est Esa. liij. Non stes in omni circa regionē sed in monte saluante fac. Unde. i. Machab. ij. fugit ipse et filij eius (ipse scilicet Mathathias) in montes Machab. xxij. Qui in iudea sunt fugiant ad montes. Item fugiamus ad ipsum sicut ad fontem refectionis: q̄ sicut ceruus fugiens et sitiens currit ad fontes aquarū vt plenarie satiet. Sic et nos debemus fugere ad deū vt gratijs recreemur Exo. xij. fugientibus egyptijs occurrerūt aque. Item fugiamus ad ipsum sicut ad pontē saluationis. Nam sicut videmus q̄ ille qui vult transire fluuium fugit et vadit ad pontem ne periclitetur. Sic nos qui transire habemus fluuiū huius mortalitatis vite. recurrere debemus ad deū sicut ad pontem per quem possumus tuēte transire. Iuxta illud p̄dictum. Ibestet. xij. Ibestet quoq; regina pauens periculū fugit ad dominū. Patet ergo q̄ si virtualiter volumus fugere: necesse habemus aspiciere terminū posteriorē attendere terminū anteriorē deponere sarcinā deteriorē. Et hec de bona fuga sufficiant. **S**ed p̄certo dico q̄ multi conuerso frequentant malam fugam et non bonam: sicut sunt illi q̄ libetē fugiūt a bono et accedūt ad malum. **U**bi possum⁹ notare q̄ mali gñalit fugiūt quatuor. s. Amiciā et societatem. Fugiūt dico societatem et amicitias. Aus em̄ p̄dales societates fugiunt: et solitudine amant. vt dicit Sic. in morali. Q̄nū parvulturū nō libetē nidificat in loco vbi scit

aliud parvulturū habitare. Sicque multi sunt q̄ societate charitatem et amicitia aliorū refugiunt et declināt. Nolūt enim viuere soli: soli ab hoib⁹ videri et reputari: sociū in bonis suis non habere: sed soli bona sua consumere et deuorare. Unde isti dicunt illud ps. Ecce elongauit fugiens et mansi in solitudine. Istud potissime p̄tinet ad avaros q̄ bona sua volūt soli comedere. et idē nolunt aliquem sociū inuenire. Pertinet etiā ad falsos amicos qui p̄certo societatem amicorū suorum fugiunt et potissime tunc ipis q̄n ad paupertatem et aduersitatem ipsos deuenisse cernunt. Sicut em̄ serpens naturaliter hominem nudū dicit fugere sic tales falsi amici pauperū denudatorū et in aduersitate positiorū solent consortium abhorre. Et ideo in persona pauperū loquitur Job. xij. Non mei quasi alieni recesserunt a me. dereliquerunt me. primi mei et qui me nouerunt oblitī sunt mei. Et Job. xxx. dicit. Abominatur me: et longe fugiunt a me. Et in ps. dicitur. Qui viderunt me foras fugerunt a me. Isti ergo fugiunt societatem et amicitiam. **I**n super dico q̄ quidam fugiūt penalitatem et penitentiam. Sicut enim serpens naturaliter fugit rutham que est herba valde amara. vnde est in locis vbi est rutha nec serpentes nec animalia venenosa raro inueniuntur. Sic peccatores venenosi et serpentes: rutham amarā. i. penitentie amaritudinē fugiunt: et in locis vbi rutha est. i. vbi penitentie viget liber et aut facilliter non subsistunt et isti sunt fatui: quia dum fugiunt penam temporalem ipsi incurunt finaliter eternalem. Unde Job. xx. fugiet arma ferrea: et incidet in arcū creum. Isti ergo fugiunt penalitatem et penitentiam. **D**em⁹ dico q̄ quidam fugiunt seueritatem et iustitiam. Et isti sunt illi qui nec a deo nec a platovolunt corrigi nec puniri: immo vt possint fugere solent q̄nq; cōtra correctores suos insurgere et ipsos per appellationes vel als impugnare sicut illi bestie q̄ dicitur bonnacon: que dicit sterco fetentissimū contravenatorem p̄cere: et sic eam persequi dimittit: et bestia recedit et fugit. Sic vere multi sunt qui venatores et persecutores suos. i. iudices et correctores cum stercoribus suis ardentibus. id est cum verbis diffamatorijs et asperantibus faciunt a correptione cessare et recedere. et sic incorrecti dimittuntur abire et fugere. Unde de hoc potest dici illud Genesis. xvj. Affligente eam saray fugam inijt. Sicut enim dicit Solinus. Templum herculis non intrabant musce: clauas vero herculis que in templo pendebat: solo odoratu fugiebāt canes. Sic vere dico q̄ templum religionis et clauam correctionis que hercules scilicet christus fortissimus insigniuit: solent musce id est immundi homines fugere: et clauam correctionis solent canes et impij declinare. Ista est enim veritas q̄ mali semper solent templum deuotionis: et a locis et a statibus mundis et puris recedere et impij et peruersi correctionis baculum euitare. **P**sal. Ab increpatione tua et fugiēt. a voce tonitruī tui formidabunt. Isti ergo fugiunt seueritatem et iustitiam. **A**dhuc dico q̄ quidam fugiunt stabilitatem et constantiam. Et isti sunt illi qui in bono nolunt perseuerare. nec tentationibus resistere: quia statim quando aliqua tentatione vel tribulatione impugnantur: solēt fugere et a bono proposito desistere. Unde de talibus dicitur Proverb. xxvij. fugiet impius nemine persequente. Et Reult. xxvj. fugietis nemine persequente. Et tamen isti deberent cōsiderare q̄ dyaboles inuadit: resistentes fugit. Et ideo isti deberent fortiter resistere vt ipsum cogrent retroire. Iaco. iij. Resistite dyabolo et fugiet a vobis. **S**ed si vis nota q̄ fuga inconstans est quadruplex. scilicet fuga Nature. Prima est fuga omnis viuētis. Natura ei humana semper est i trāsitu et i fuga. Job. xij. Quasi flos egredit et p̄terit et fugit velut umbra et nūq̄ i eodē statu p̄manet. **S**ecunda

f

6

10

1

cunda est fuga fortunæ vel mundi labētis. Dīa em̄ bona mundi fugitiua sunt & et suos fugiunt appetitores. Unde de qualibet re spali pōt dici illud Esai. xij. Et erit quasi damula fugiens. **T**ercia est fuga miserie vel fluide mentis que. sine scit tentationi vel tribulationi resistere: nec in eodē pposito remanere. Sicut illi cayn de quo dicit Gen. iij. q̄ ipse fugit vagus & pfugit sup terrā &c. **Q**uarta est dñi delinquentis. s. cuiuslibet peccatoris a deo recedētis: vt apostate religionē dimittētis. Tales em̄ fugitiui videntur similes illi lapidi q̄ s̄m p̄li. solebat esse in porta quirici in asia minor: q̄ lapis fugitutus dicebat eod̄ qm̄ illuc alligarentur naues. fuge re & nescio: quare & tute recedere ad aliū locū dicebatur: quousq̄. s. per incolas fuit plūbo ligatus & ne fugeret adūctro pondere aggrauatus: sicut dicit p̄li. li. xxx. c. riiij. Sic p̄culdubio dico q̄ sunt multi in statu perfectionis: qui. s. naues. i. seculares deberent suis doctrinis: & exemplis auantis fluctibus stabiliret in bonis ppositis anchorare. qui tñ p peccatū a deo vel p apostasiam a religionis clastro fugiūt & p mundū & peccata statū vagabundi discurrūt. **S**en. xvj. A facie sarai dñe mee fugio. Quapropter isti q̄nq̄ p platos ligant. & vin culis ad lram arrestant. figurati in Jona qui dū fugereta facie dñi vt iret in tharsis: in mari fuit pietus et a pisce deuoratus. Idco de talibus dicit illud. j. Regū. xxx. Hodie increuerūt serui q̄ fugiūt dños suos: qui tñ deberent dicere illud ps. Duo ibo a spū tuo: & quia a facie tua fugiā. **Q** sicut dicit Thobie. riiij. Non est qui effugiat manū dei. Et sic sufficit de fugere.

Fulgor. fulgere. Nota q̄ fulgor cū nihil aliud sit nisi quedam resplendentia corporis lucidi vel politis: possum notare q̄ quadruplex fulgor in scriptura reperitur. scilz fulgor virtualis et fructificus. Temporalis & damnificus. Criminalis et fanaticus. Eternalis et beatificus.

Primus est sic quo fulgent pectora iustorū. Scds est opulencie quo fulgent corpora magnorū. Tertius est false apparentie quo fulgent corpora fictorū. Quartus est eterne glie quo fulgent ethera sanctorū. **P**rimo ergo dico q̄ est fulgor hoim iustorū: & iste est fulgor gratie que illuminat mentes sanctitate interiori & exteriori gustus & habitū honestate. Isti em̄ fulgent in hac vita triplici radio vel fulgore. s. Scie sciētie & honestate. Scie dico Thobie. riiij. Luce splendida fulgebis Scie etiam seu doctrine. **D**an. xij. Qui autē docti fuerint fulgebunt sicut stelle in perpetuas eternitates honestatis: vt dicitur Thobie. riiij. fulgebant mardocheus vestibus regijs & iacynthinis &c. Sicut ergo vasa quæ fulgentia solent acceptari In diuinis tēplis. Sic iusti taliter fulgentes diuini thesauri amplis. qui sunt vt ad templū. i. ad statum eccliaasticū debent assumi. Diuitū mensis. In thesauro diuine acceptionis & pdestinationis debeant reponi: & in gremio summi regis in paradiso debeant apponi. **I**sta sunt ergo vasa eris fulgentis optimi que esdras de babilone in hierl'm reportauit: sicut dicit. j. Esdr. viij. Unde de sancta bester dicitur. xv. q̄ die tertio accepit vestimenta ornatus sui: & circūdata glia sua & fulgēs regio habitu inuocauit oim rectorē. Dies em̄ tertius est dies gr̄e. Tres ei dies sunt spūales. s. Dies naturæ. Tali ergo die tertio. s. in statu gr̄e: de quo dicit **D**sc. vj. **U**nius dies statū seu gratie sicabit nos de post duos dies: die tertia suscitabit nos: vt quilibet bester abscondita id est quelibet humilis persona Vestibus honeste apParentie. Doctrina glorie et sapientie. Regio habitu sanctitatis & gratie resplendere: & rectoris oim inuocare. Sapientie. iij. fulgebūt iusti & tanq̄ scintille in arduo: necto discurrerent. **P**ter ergo q̄ est fulgor hoim iustorū. **S**cds dico q̄ est fulgor diuitorū. fulgor em̄ oculos fulgor hoim peccatorū vel vitiosorū. fulgor em̄ oculos

intuentiū ledit. Et ideo aues debilis visus in fulgore solis se solent abscondere. cū non sufficiant huius fulgoris videre. Sic fulgor glorie & prosperitatis mundane oculos mentis solet ledere & eos lumine gratie spoliarere. **E**ccli. xliij. Resurgens radijs suis cæcat oculos. Quapropter viri perfecti qui oculos discretionis habent debiles: debent talem fulgorem fugere & prosperitatis gloriam euitare. **P**ost magnū enim fulgorem cho ralcationis sequitur tempestas grandinis & turbatio nis: qz. s. vbi fulgor prosperitatis pcecesserit. verisimile est q̄ damnationis tonitruum vel grando subibit. ps. **I**de fulgore in conspectu eius nubes transferūt gran dor carbonis ignis. **I**ste est ergo fulgor diuitū magnorum. **T**ertio dico q̄ est fulgor hoim iustorum. i. h̄y pocritarū. qui. s. fulgent ad modū ligni putridi. quod q̄nq̄ fulget de nocte: de die nunq̄: quia. s. isti in nocte ignorantie. s. apud eos qui non bene cognoscūt eos fulgent. & per sanctitatem apparentem resplendent. **I**sti figurātur in imaginibus lapideis: auro pictis que nō intus sed extra fulgent. **S**ic hypocrite fulgorem sanctitatis non habent intus sed solū extra in apparentia **U**nde de ydolīs dicit **B**aruch. vj. **N**isi aliq̄s erugines exterserit non fulgebunt. **I**sti hypocrite & maxime falsi p̄ditores sunt similes gladio limato & polito & exacu to. qd̄. s. fulget & scindit: qz. s. tales vt cōter fulgent per fitam sanctitatem & bonitatem: & per adulationē falsitatem: scindunt tñ per detractiōnis & p̄ditionis iniquitatem. **U**nde **E**zec. xxj. de gladio dicitur. q̄ vt splendeat limatus est. vt cedat victimas exacutus est. **E**t se quitur. **D**edi in oibus portis eorū conturbationem gladij limati & acuti ad fulgendū & ad cedendū. **Q**uarto inuenitur fulgor hoim sanctorū. i. beatorū qui sunt in patria qui fulgent mente per cognitionem inextimabilem & corpore per claritatem inobfuscabilem: & fama per miraculorū gloriā admirabilem. **M**atth. xij. **T**unc fulgebunt iusti sicut sol in regno patris illorū. **U**nde de fulgore glorie paradisi pōt dici cuiuslibet sancto illud **J**ob. xj. **M**eridianus fulgor conuerget tibi ad vesperam. & cui te consumptum putaueris: oueris vt lucifer & habebis fiduciam pposita tibi spe. & defos sus securus dormies: requiesces & non erit qui te exterserit: & deprecabuntur faciem tuam plurimū. **I**ta em̄ possunt optime dici de sanctis & de fulgore miraculorū suorum &c. **U**nde infra de **L**ucere & **S**plendere.

Fulgur. Nota q̄ fulgur nihil aliud est q̄ quedam impressio naturalis et subtilioribus elementorū partibus generata. Et est fulgur quedam substantia ignea valde penetratiua & actiua. Et ideo in scriptura multipliciter accipitur. Accipit enī in bono et in malo. Accipitur pro **O**bedientie celeritate. **A**uaricie cupiditate. **E**terne miserie crudelitate. **E**xterioris apparentie claritate vel famositate. **P**rimo dico q̄ est quoddam fulgur magne velocitatis: & istud est fulgur obedientie: quia sicut fulgur velocissime mouet & discurrit: sic bonus obediens a uoluntate dei vel plati d̄ velocissime discurreret moueri. **U**n̄ **J**ob. xxxij. **N**ūq̄ mittes fulguraz ibūt: & reuertentia dicent tibi assumus? **S**cds dico q̄ est aliud fulgur magne calliditatis. & istud est fulgur auaricie: rapine seu seuijie. Sicut em̄ fulgur in se est ardētissimū intantū (pnt dicit **P**linius) q̄ sue ignee uolētie nihil p̄t resistere. Sic crudeles & auari ita sunt ignei: ardentes: & p cupiditatē inflāmati: q̄ uolūt nocere in oibus & sua auaricie ardore exercere. Et potissime vsurarij similes sunt fulguri. **E**st em̄ quoddā genus fulguris s̄z **P**liniū qd̄ ex dolio uinū qd̄ in eo est imperceptibiliter haurit: & pecuniā in sacculis sine sacculi combustione mirabiliter liquefacit. Sic p̄certo vsurarij ardore sue auaricie imperceptibiliter hauriūt vident liquefaciūt annihilant & p̄sumunt aliorū facultates. **I**pli em̄ non videntur dolia nostra & saccos nostros tangere. vel pre

Fumus.

sentialiter tetigisse: et tamen bene percipiuntur vina nostra exhaustisse. et nostras nobis pecunias extraxisse. Unde de talibus fulguribus potest dici illud. y. Reg. xxiij. fulgura multiplicavit et consumpsit eos. Istud est ergo fulgur magne caliditatis. Tertio dico quod est fulgur magne penalitatis. Et istud est fulgur pene eterne. Sicut enim fulgur omnia quecumque dura et fortia solet penetrare et scindere super alta loca etiam sicut sunt campanilia et turres solet facilius cedere. sic fulgur eterne damnationis vel sine diuine iudicialis solet duos obstinatos: altos superbos et elatos impetere et percutere: penetrare et dissipare. unde Deut. xxxij. Si acueris fulgur gladius meus arripuerit iudicium manus mea reddam ultionem hostibus meis: et his qui oderunt me retribuam. Et aduerte quod tria dicuntur valere contra fulgur scilicet laurus. ceraunius et corallus. Sic et tria valent contra fulgur eterne damnationis. scilicet laurus arbor. Ista est memoria crucis. Ceraunius quod cum tonitruo descendit: iste est timor diuine comminationis. Corallus quod est lapsus qui in mari inuenitur. qui est amaritudo penitentiae et afflictionis. Ista enim tria. scilicet penitentiam timorem dei memoriam crucis si in corde habuerimus. fulmine damnationis eterne ledi vel fulminari non poterimus. Unde dicit Hieronimus. fulgura in pluuia fecit. fulgur enim eterne pene in pluuia diuine misericordiae. si istud triplex remedium non habeat. Istud est fulgur magne penalitatis. Quarto dico quod est quoddam fulgur magne formositatis. Et istud est fulgur claritatis. et splendor bonorum exemplorum. magnorum miraculorum: bone doctrine et bonorum documentorum. Rubes enim. i. sancti miserunt nobis talia fulgura. quibus. scilicet apud nos choruscauerunt et mundum illuminauerunt. unde Ezech. i. Rubes magna et ignis inuolucens. splendor ignis et de igne fulgur egrediens. Isti enim sunt nubes quod pietate sunt ignis per claritatem. sunt fulgur per omnimodam sanctitatem etc. Unde infra de splendore et in alijs titulis sitibus.

Fumus. Nota quod fumus est quedam materia aeris et alati. Istud enim aeris quod non potest calor: commuere. facit in fumum euaporare. Accipitur enim fumus in scriptura in bono et in malo. Unde generaliter possumus dicere triplicem esse fumum. scilicet quemdam virtuosum et laudabilem. quemdam vitiosum et danabilem. quemdam dolorosum et tristabilem. Primo ergo dico quod venit quidam fumus laudabilis et virtuosus. Et iste est fumus. feruide orationis. Bone affectionis. Alte contemplationis. de corde et de fornace ubi est ignis amoris et dilectionis solet ascendere: et sursum ad deum se erigere et eleuare. Istud patet de fumo orationis. De quo dicit Apoc. viij. Ascendit fumus incensorum de orationibus sanctorum in conspectu dei de manu angelii. Iste est enim fumus pulmonis asini. De quo sicut Plinius. si domum suffumigaueris ab omnium reptilibus mundabis. Quare fumus orationis: qui a pulmone. i. a deuotione a sanctorum. i. bonorum simplicium emanat: omnia reptilia vitiorum de domo persciat fugat. Esa. vi. Impleta est domus domini fumo. Istud et dicitur de fumo bonorum desideriorum et feruide affectionis. De quo dicit Ero rex. et rex. Quod cum dominus descendisset in igne in monte synai: totus mons synai fumigabat. Ad denotandum quod illic deus vult per gratiam suam descendere: ubi solet bona desideria fumigare. Et ideo sicut videmus quod in fumo olle bullientis non residet musca. Sic in affectione cordis charitate seruatis nunquam resident cogitationes male. Iste est fumus ille de quo dicit Thob. vi. fumus eius exterminat omne genus demoniorum. Istud etiam potest de fumo contemplationis. Contemplatio enim seu vir contemplatiuus ad modum fumi semper solet sursum ascendere: et de rebus superioribus cogitare. Unde Cassianus.

Quae est ista que ascendit sicut virgula fumi ex aromatis myrris et thuris? Iste est igitur quidam moralis fumus qui est laudabilis et virtuosus. Secundo dico quod in scriptura inuenitur quidam fumus damnaibilis et vitiosus. Et iste est fumus.

Male affectionis. Ista enim sunt quatuor genera mali fumi. fumus fetide infamationis. enim a fornace ardenti solet procedere. fumus pro plus ascendit: tanto magis solet deficere. fumus fetorem solet continere. fumus obscuritate solet generare. Primo mus est fumus male affectionis seu malorum desideriorum. quod ex fornace ardenti tentationis ascendit. figuratur Apoc. ix. vbi dicitur quod apertus est puteus abyssi et exiit fumus sicut fornacis magne: et obscuratus est sol de fumo putei. Puteus enim abyssi est humana caro: quod puteus angustus aliena. Prover. xxiij. In isto puteo semper ardet fornax concupiscentie. a qua peccato semper euaporant et exeunt fumi malorum desideriorum qui rationis aere obnubilant et obscurant. Unde Esa. xxxiij. Ascendit fumus eius a generatione in generatione. Iste est igitur fumus male affectionis. Item est fumus vane elationis. Et iste est fumus superbie qui semper ad modum fumi solet sursum ascendere alta petendo et ambiendo. solet propterea ascendit amplius se dilatare et diffundere iactando et presumendo. solet etiam propterea se dilatate magis deficere et uanescere ab omni firmitate et veritate cessando et desistendo. Unde in psalmo dicit. Sicut deficit fumus deficit. Deficit enim per modum fumi. quod quis per modum presumptam aliquotiens sursum ferunt. peruentum tamen. i. per aduersitatem facilius deficit et dilabunt. Unde dicit in psalmo. Inimici vero domini mox per bonificati fuerunt et erant: deficientes quemadmodum fumus deficient. fumus igitur signat superbiam ac etiam signat superbiam. Quod si superbia semper solet vana famosa et ventosa: iactantia et presumptuosa emitteret et respirare. sicut illi serpenti qui dicitur cherildrix: quod erectus et erectus incidit: et nunquam ad aliquam partem se deflectit: et fumus venenosum continue emittit et expirat. sicut dicitur Iudic. et Lucanus. Sic peccato superbi erecti adit per compositionem. nunquam se deflectit per pietatem: sed continue fumum spirant per superbiam et vanitates. Et ideo isti figurantur in illis equis. Apoc. ix. De quorum ore procedebat fumus et sulphur et ignis. Quare de ore equorum. i. superbiorum viri contra non erit nisi fumus superbie et vanitatis. nisi ignis iracundie et crudelitatis. nisi sulphur luxurie et feditatis. Ideo de talibus superbis dicit Job. xli. De naribus eius procedit fumus. Iste est igitur fumus vane elationis. Item est quidam fumus prae et infamis conuersationis. Sicut enim fumus viri contra est fetidus: intantum quod fumus candele extincte facit equam pregnantem parere abortiuum. Sic peccato conuersatio aliquorum est ita infamis: fetida et fumoosa quod eorum exemplis qui id est simplices ponunt et faciunt malorum operum abortiuum. De tali fumo loquitur Iudic. ix. vbi dicit. Quod de fumo et igne mille homines sunt necati. Item dico quod est quidam fumus erroris et deceptionis. Et iste est fumus male doctrine et heretice: que totam domum mentis humane reddit obscuram et nebulosam. Unde Apoc. xv. Impletus est templum domini fumo. Iste est igitur quadruplex malus fumus. fumus horrendus. scilicet fugiendus. Et ideo nos debemus esse sicut apes qui naturaliter horrent fumum. fumus enim ipsis mirabiliter est nocuus: quia pro certo nos debemus istum quadruplicem fumum abhorret tanquam nocuum totis viribus declinare. Quia pro certo sicut dictum est. Iste est fumus damnabilis et vitiosus. Tertio dico quod est quidam fumus tristabilis et dolorosus. Et iste est fumus ignis infernalis et pene eternalis. De quo dicitur Apoc. xiiij. fumus tormentorum ascendet in seculum. Iste est enim fumus qui damnatos facit flere per eternam desolationem. nos vero debet facere flere per timorem et contritionem. Sicut enim videmus quod cepe suspenditur ad fumum ut inclinetur

vt melius seruetur. & ne germinet: & lapidiora efficiant
Sic vere nos debemus per iugē considerationē ad fun-
dū tormentorū infernaliū applicari. ne a fructificatio-
ne malorū operū impediāmur. sed vt ī bono seruemur
et custodiamur. vt lapidiores & meliores apud deū effi-
ciamur. vñ Apoc. xviij. Viderūt fumū incēdij eius: lon-
gestantes propter timorē tormentorū eius. ¶ Ista dicta
sunt de babilone piccipitata & dānata. ¶ Patet ergo q̄
triplex est fumus. s. fumus dolorosus. fumus vitiosus.
fumus virtuosus. Et hec de fumo sufficiant.

Fundamentū. Nota. q̄ fundamentū idē
est quod fundi stabilimen-
tum. fundamentū em̄ habet esse prius: fortius & pfun-
dus: prius dico quia ab isto vberiora alia sicut que-
dam secundaria dependere. fortius: quia istud habet
pōdus totius edificij sustinere. Profundius: q̄ super
ista habet totum edificium residere. ¶ Debet ergo ha-
bere fundamentum. scilicet naturam.

Prioritatis.

Stabilitatis.

Profunditatis.

¶ Secundū igitur istas tres conditiones fundamentū
pōt tripliciter accipi in scriptura. Accipitur enim
Pro fidei prioritate. Primo igitur dicitur de fun-
damento prout accipit pro
Pro patientie stabilitate. damento prout accipit pro
Pro bñtatis infimitate. fidei puritate. Est em̄ fides
fundamentū digressiuū rōne prioritatis fides enim est
primū fundamentū morū et virtutū: sine isto em̄ nullū
pōt esse construere edificium virtutū: q̄ teste apostolo.
Sine fide impossibile est placere deo ad Heb. xj. Sicut
em̄ corūm Aicē. est fundamentū vitę. & est primū mē-
brum et est primo a natura formatū. Sic fides est pri-
mum fundamentū vite gratie: p̄ hanc religionis & ec-
clesie. Et ideo primo est edificandus: a nobis primario
statuendū Apoc. xj. fundamentū primū iaspis. Istud
fundamentū diuiditur in duodecim particularia fun-
damēta. i. in duodecim articulos fidei. sicut de ciuitate
hierusalē dicitur. Apoc. xj. Quod murus ciuitatis habe-
bat duodecim fundamenta. Istud em̄ fundamentū pōt
significare bonā intentionē: quē primo est edificanda
et in quolibet opere statuēda: quā q̄ p̄pocrite nō habēt
ideo eorū opera et edificia stabilia nō perseverant. vñ
in ps. dicitur. Adoubentur fundamenta terre. Potissi-
me autē constat q̄ super fundamentū fidei fundat eccle-
sia sancta vñ. Et pro certo bene fuit necesse q̄ fundamē-
tum esse solidū atq̄ firmū. super quod tantū edificij
scz ecclesia seu xp̄iana religio fundabatur. Unde nota
q̄ istud fundamentū. s. fides fuit.

Altum ne inuaderetur.

Solidum ne foderetur.

Sanguineum ne dissolueretur.

Siccum ne corrumpere.

Prudenter factum ne contemneretur.

A summo rege iactum vt honoraretur.

Dico igitur q̄ fundamentū fidei fuit altū ne inuaderet
Castrā em̄ in locis altis fundata. sunt magis inepu-
gnabilia. Sic q̄ illud fundamentū in celis est et in re-
bus altis & inextremabilib⁹. hinc est q̄ p̄ hostes ma-
lignos nō pōt facile expugnari. ps. fundamenta eius
in montibus sanctis: diligit dñs portas syon. ¶ Itē
fuit solidū ne suffoderetur. Petra em̄ que xps est et la-
pides viui. i. apostoli et sancti viri sunt in hoc funda-
mento. An de xpo dicit illud Mat. vñ. fundata erat supra
firmā petra. Et Esa. xxvij. Virtus in fundamento syon
lapide probatū: angularē: preciosus in fundamento syon
datus. De alijs vñ lapidib⁹ dicit Ep̄. ij. Sed estis ciues
sanctorū & domestici dei super edificatiū fundamentū
apostolorū & prophetarū. Dyabol⁹ igit nō pōt istud funda-
mentū suffodere: q̄ cōstat super tā fortes lapides sitū
esse. Ideo de fide & articulis ei⁹: virisq̄ fidelibus atq̄ fir-
mis pōt dici illud Job. xxxvij. fabricatus est celos qui
solidissime quasi cre fundati sunt. Aduerte tamē q̄ ho-
stes q̄q̄ suffodiunt fortissima fundamenta. extrahūt

em̄ per occultos & subterraneos tumulos lapides & ter-
ram de fundamento: et supponūt colūnas ligneas ad
edificij sustentandū: in quibus tandem ignis ponit: et
sic cadit edificium et cassatur. Sic vere demones per oc-
cultas vias fraudū suarū: de fundamēto ecclesie q̄q̄
subtrahūt lapides viuos. i. viros sanctos & catholicos
p̄latos: & colūnas ligneas et hereticos articulos vel
personas in hoc fundamēto supponūt. sicut apparuit
in scismaticis & in grecis. qui pro fundamēto circide-
runt se habere lapides & habuerūt ligna. fideles docto-
res & habuerūt hereticos. Et ideo totus stat⁹ corū igne
tribulationis & tentationis perijt. & tota sancta ecclesia
ad nihilū quasi uenit. ps. fundamēta montū cōtraba-
ta sunt & cōmota sunt: qm̄ irat⁹ est c̄s scz deus. ¶ Itē
fuit istud fundamētu sanguineū ne dissolueret. Cū mē-
tum em̄ de sanguine factū indissolubile est. Sic fides q̄
de xpi sanguine est cōfecta. Acui. viij. fudit sanguines
ad fundamēta altaris. Et pone si vis hystoriam. Mel
lini de turri: que non potuit stare que usq̄ de sanguine
pueri sine patre liniti sunt lapides fundamenti. Hec
est igitur fides sanguinis & passionis xpi. An ecclesia po-
tuit figurari in ciuitate hiericho. de cui⁹ edificatiōe dicit
lij. Reg. xvj. Quod abiel qui interpretat viues. i. deus
pater. in punituo suo fundauit eam. ¶ Itē fuit istud
fundamentū siccū ne corrumpere. Hoc em̄ siccū melior
est pro fundamento edificij q̄ loc⁹ humid⁹ vel lutosus
Ecclesia igit fundata est in siccitate: paupertate & aspe-
ritate penitētie: nō in luro diuitiarū & in delictarū sce-
no q̄ figuratū est. ij. Egre. v. vbi dicit. Mō filij israel fun-
dauerunt templū in nouilunio. In nouilunio em̄ luna
parū habz de lumine sic prima ecclesia parū habuit de
mūdi prosperitate: satis hō de obscura aduersitate ps.
Super maria fundauit eū: et super flumina p̄parauit
eum. ¶ Maria em̄ & flumina amaritudinē & fluctus ad-
uersitātū designant. ¶ Itē istud fuit fundamentū
prudenter factum seu ordinatū ne contemneretur. Et hō
qui considerat fundamentū xp̄iane religiois & ecclesie
et etiā particulariū ecclesiarū: bñ apparet q̄ sapiētissi-
me fuit factū. Prover. ij. Dñs sapiētia fundauit terrā
stabilitur celos prudētia. vñ dicit. j. Coz. ij. Ego v sapiēs
architectus fundamentū posui. ¶ Itē istud fundamen-
tum fuit a summo rege factū vt honoraretur. Ipse em̄
deus & non ali⁹ est fundator: isti⁹ tēpli. Esa. xlvij. Ana-
nus mea fundauit terrā. Bene igit p̄t q̄ fundamentū
istud est durabile et nunq̄ defectibile aut debile. ps.
fundasti terrā super stabilitatē suā: non inclinabitur
in seculū seculi. ¶ Patet igit q̄ fundamentū accipit pro
fidei prioritate. ps. In initio tu dñe terrā fundasti. ¶ Se-
cundo dico. q̄ fundamentū accipit pro virtuali stabili-
tate. Sicut em̄ fundamentū habet sustinere quicquid
ei supponitur. Sic virtus patientie habet sustinere q̄-
quid ei imponit vel iniungit. fundamentū etiā dicit esse
firmissimū: solidissimū: stabilissimū: abs si debile fue-
rit fundamentū: totū edificij cadit. Sic hō fundamē-
tū patientie p̄stante perseverantie nō dicit esse stabile atq̄
firmū. q̄ scz nulla tētatione debet cōcuti: nulla tribula-
tiōe moueri: abs nisi istud fundamētu stabile fuerit bō
cadet in pctm̄: & facilliter corruet in infernū. Sicut ap-
paruit. Mathe. vij. in domo insti. que fundata erat su-
pra firmam petra: ideo stetit. Et in domo imp̄ q̄ fun-
data erat supra debile fundamētu ideo de impulsu flu-
minū & vētorū corruit et cecidit. Firma em̄ petra est for-
titudō patie. vel rectitudo intēdis bone. vel eius ipse
deus. in quibus si fuerim⁹ fundati: nunq̄ vēns tribula-
tiōnū erim⁹ occurrat. Si hō fundamentū debile elegerim⁹. s. fundamētu arenosū in iudane p̄p̄ritatis fū-
damentū lutosū hūane carnalitati fundamentū An-
ctuosū p̄pane p̄positatis. nos p̄certo ad statū pcti fa-
cilliter corruem⁹ & ad locū inferni finaliter tēcēam⁹
Ideo dicit Prover. x. Quasi tēpestas trāficus impius nō
inueniet iusti autē quasi stabile fundamentū. Tēpestati
em̄ trāseunti cōparat impi⁹ quia. s. tēpestas nō hz sta-
bile fundamentū. fundatur em̄ in nubib⁹ et vaporibus

Fundamentū. Funiculus.

superi⁹ congregatis q̄ nō sunt stabiles s; fluxibiles nō sunt manētes s; deficiētes nō sunt firmie s; trāsitorie et infirmie. Et idē tempestas nō pōt durare: q; q̄ uis q̄q; videat fortis et terribilis: solet tamē cito deficere: cessare. Sic p̄culdubio impij hu⁹ mūdi: qui in reb⁹ mūdanis et vanis posuerūt fundamentū spei sue. s. in nubib⁹ et vaporib⁹ idest in mundi diuitijs amicicijs fauorib⁹ et honoribus nō possunt esse stabiles neq; fortes s; videat̄ tur esse terribiles et sublimes. Ipsi enim ad modū tēpestat̄is tonāt. per iactantiā chomuscāt p̄ pomparū euidētiam plūst̄ per honorū abūdantiā fulgurāt̄ grādīnāt̄ per crudelitātē et seuciā. Ipsi tamē p̄pter defectū fūdamēnti durare et p̄seuerare nequeūt: sed dei mediātē iusticia facili ter per mortē vel aduersitatē deficiūt et p̄ce reunt. Jō pulere loquit̄ scriptura exultet̄ viatorū dicēs sic. Job. xxiij. Nūqd̄ semitā seculorū custodire cupis quā calcauerūt viri int̄ qui. qui sublati sunt ante temp⁹ suū et flum⁹ subuerit̄ fundamenta eorū? quasi diceret non Ergo nō sic: s; habeam⁹ et q̄ramus fundamentū firmū. scilicet ipsi deū bonā intentionē virtutē patiētē et per seueratē et sic erim⁹ stabiles et durabiles. et in bono per manentes et p̄seuerantes. eccli. xxvj. fūdamēnta et cetera supra petrā solidā. pedes firmi super plantas stabili s mulieris. i. stabilis anime Sic igit̄ accipitur fundamentū pro virtuali stabilitate. ¶ Et aduerte q̄ ad hoc q̄ cor hūanū possit eē bñ stabilitū. necesse est. vix Quod sit quadratum per iusticiam.

Quod sit ligatū per concordiam et amiciciam.
 Quod sit celatū et calcatū per penitentiam.
 De iusticia dicit. Esai. liij. In iusticia fundaberis: recede procul a calūnia. De caritate vero et concordia dr. Eph. iij. In caritate radicati et fundati: vt possitis comprehendere cū omnib⁹ sanctis. que sit longitudo latitudo. stabilitas et profundū. De penitentiā vero dr. Ibe dico. vj. Facientes fundamentū penitentię ab operib⁹ mortuis. Patet igit̄ qd̄ fundamentū accipitur pro virtutis stabilitate. ¶ Tertio dico. qd̄ fundamentū accipitur pro cordiali profunditate. Et sic accipit̄ pro virtute humilitatis et pro consideratione mortis. Sicut enim radix est arboris fundamentū que quātoplus in terra fundat. tanto arbor solidior viuacior et fecundior inuenitur. Sic vere quanto radix cordis nostri in terra hūilitatis et nostre mortalitatis fuerit magis p̄fundata: tanto arbor nostre moralis p̄uersionis erit magis virtutib⁹ fecundata. Sicut enim fundamenta stabilia et fortia solent fieri de calce lapidib⁹ et arena. Sic p̄certo fundamentū omnī virtutū construi quādo arena humilitatis lapide constantie et firmitatis: calce seu cementū amicicie et caritatis. s. nostris cordib⁹ apponūt̄. Humilitas igit̄ cōsideratio mortis sunt que dam infima et profunda anime fundamenta. Iste enī due virtutes semper volūt̄ loca profunda et infima tenere: et de reb⁹ profundis et infimis cogitare. scz de morte. de iudicio et inferno. Unde Hierem. xxxj. Nunquid mensurari potest cēlū desuper: et inuestigari fundamenta terre deorsum? Istud est igit̄ triplex bonū fundamentū. scilicet primū qd̄ est deus fides seu bona intentio q; sicut dr. j. Corin. iij. fundamentū aliud nemo pōt ponere p̄ter id qd̄ positū est qd̄ est x̄ps Iesus. Item scōm fundamentū qd̄ est constantia: dei et sanctorū: spes seu fiducia. De quo fundamento dictū est. ij. Thimoth. ij. Firmū fundamentū dei stat. Jtē tertiū fundamentū profundū. qd̄ est virt⁹ hūilitatis et p̄sideratio nre mortalitatis. ij. Para. xxxj. Ceperūt aceruorū iacere fundamenta. Et sic si ista tria fundamenta habuerim⁹. omnē virtutū cōgerē sup̄edificare poterim⁹ ita qd̄ de nobis poterit dicere illud esa. liij. Sternā per ordinē lapides tuos et fundabo te in saphyris: et ponā lapides propugnacula tua et portas tuas in lapides sculptos. ¶ Sed si vis dic quod tria sunt que habent valde debilia fundamenta. vix hypocritis auaricia et superbia. Hypocritis enim habet pro fundamento malā integritate. Auarus habet pro fundamento rerū possessionē. Sup

bus habet pro fundamento cordis elationē. fundamētū hypocritarū finaliter reuelat̄ scilicet ipsi⁹ ficta intētio. Unde Ezech. xij. loquens dñs de hypocritis dicit sic. Destruā parietem quā limistis absq; temperamēto adequabo eum terre: et reuelabit̄ fundamentū eius et cadet. fundamentū auarorū facili ter dissipatur. scz corū tēporalis possessio Eccli. xvj. Cōmouebūt̄ fundamenta terre. fūdamēnta superborū debilit̄er firmāt̄ur. quis scz situatur in vana gloria et vana laude. et ideo parū valet et valde leuiter cedit in nihilū. Sapich. iij. Dirum⁹ pet illos inflatos et sine voce: et cōmouebit̄ illos a fundamentis. Et Judith. xvj. Montes mouebunt̄ a fundamentis et c. Sufficit.

Funis. Funiculus. Nota qd̄ per funem intelligitur quodcunq; vinculum vel ligamē. Et pōt accipi moraliter in bono et in malo: sicut videm⁹ qd̄ cum funibus sunt multa bona: et multa mala. funibus enim vt i mur ad ligandum. ad stringendum. ad trahendū. ad suspendendū. ad cingendū. ad mensurandū. ¶ Et ideo breuiter p̄ funes possum intelligere quālibet ligaturā siue bonā siue malā. Vñ notare breuiter possum. qd̄ est funis Obediētie et subiectionis.

Amicicie et affectionis.
 Penitentię et contritionis.
 Cęlestis glorię et finalis distributionis.
 Et isti sunt boni funes figurati i illis funib⁹. Ihester. j. Mutrunt in tentorio regis assueri: q; s. tentoriū regis x̄pi qd̄ est ecclesia. talib⁹ funib⁹. i. talib⁹ virtutib⁹ et repleta. Vñ Esa. liij. dicitur civitati hierlm. Iogos fac funiculos et clauos tuos consolida. Item in malo funes signant ligaturā malarū affectionū: malarū cōplacentiarū et delectationū. malarū p̄suetudinū et obstinationū: eternarū etiā et malarū p̄narū et dānationū. Ligant enim superbi funib⁹ vanitatis. Ligant auari funibus cupiditatis. Ligant luxuriosi funib⁹ carnalitat̄is. Ligantur obstinati funibus indurate voluntatis. Ligant damnati funib⁹ eterne clausurę calamitatis. Et breuiter p̄ctōres in hoc mūdo ligant funib⁹ peccatorū post mortē s; ligant funib⁹ tormētōrū. Sicut dr̄ pro uer. v. In q̄tates sue capit̄ ipsū et funib⁹ p̄ctōrū quosq; suorū p̄stringit. Notare ergo possum qd̄ sunt funes

Virtuosi. funes virtutū debemus habere.
 Vitiosi. funes vitiorū debemus horrere.
 Dolorosi. funes tormētōrū debemus cauere
 Gaudiosi. funes gaudiorū debem⁹ optare.
 Dico ergo primo qd̄ sunt funes boni quibus sumus ligandi. Et isti p̄certo sunt quatuor. scz funis. Amicicie et dilectionis. funis amicicie et dilectiōis
 Obediētie et subiectionis. ois quo debem⁹ ligari
 Penitentię et confessionis. est funicul⁹ triplex q; s. f.
 Eterne glorię et saluationis. caritas d; ligare se cum deo: cum amico: et cū ini

mi. Et sic erit ille funiculus de quo dr̄ Eccles. iij. funicul⁹ triplex distictile rūpitur. Sim⁹ igit̄ur seu retribuit̄. et dilectiōis. Per istum enim funem. Inulcem iūgimur. De isto dicit̄ Dsc. xj. In funiculo fortiter stringimur. Iis adam traham eos in vinculo Pariter vnimur. Iis caritatis Iste est ille funiculus firmiter trahimur. Iis coccineus cū quo exploratores de vbe hiericho fuerūt emissi et a mortis periculo liberati Et per quem ira ab meretrici postmodum de vrbis cecidio est saluata. sicut dicitur Josue. ij. et vj. Mz vere charissimi funis coccineus et igneus. idest feruor et amor: caritas et vnitas. ligatura et iūctura quando interuenit inter personas: scilicet eas ab omnib⁹ periculis liberare. Ideo de quolibet viro caritatio potest dici illud Ezechielis. xl. Ecce vir cuius erat species quasi species eris. et funiculis lineus in manu eius. In q̄bus verbis aduerte qd̄ funis amicicie debet habere.

Constantiam

Constantiam et firmitatē.

Decentiam et honestatem.

Mundiciam et puritatem.

Mundiciam et puritatem. Ecce vir: quia se illi qui diligunt se debet esse viri. i. in amore constantes et perfecti. Iste enim firmis non debet modica occasione rumpi. Iuxta illud Ierem. Sic diligamus quasi desinere non liceat. Quia multi possunt dicere illud Ierem. r. Tabernaculum meum vastatum est: omnes funiculi mei dirupti sunt. Iste est funis amicitie et dilectionis. Sic enim navis funibus vincitur. et cum funibus velū erigit. per funes tota navis ad portum applicat. Sic vere navis anime vel ecclesie funibus vere dilectionis ad portum paradisi trahitur. Velum cordis nostri cum funibus amoris sursum erigitur. Et tota vita nostra talibus funibus regitur et dirigitur.

Item debet habere honestatem et decentiam quod ostenditur cum dicitur. cuius erat species quasi species eris quia illi qui se diligunt preterea ecclesiastici debent esse eretici id est per bone et commendabilis vite apparentiam et existentiam. sicut es quod est splendidum et rutilum. cborusci et alter alterius in vultu amoris officio decenter et honeste uti figuratur in variis eris que sunt tabernaculi fuerunt reparata. Exod. xxxv. Diavala exere fabricabis. Sed probdo loz sunt multi quorum scelerata societas non est splendida per decentiam et honestatē sed oino tenebrosa per maliciam et iniquitatē: quibus iuste potest imprecari. illud.

Esa. v. Ne qui trahitis iniquitatem in funiculis vanitatis. Item debet habere puritatē et mundiciam quod ostenditur cum dicitur. funiculus lincus in manu eius quia illi qui se diligunt: debent habere funiculū lincū: qui est albus et purus: in manibus. i. in omnibus operationibus. i. debent omnia opera sua equitatis et pietatis funiculo metiri et ligare ut sic quilibet eorum possit dicere dño illud. ps. Servitū meā et funiculū meū inuestigasti. Sicut reuera sunt consortia malorum que habent in manu funiculū non lincū sed neruicū nō album et purum: sed squalidū et cruentatū. nō ut opera sua pietate iustitia sed crudelitate et malicia cōglobent. Et tales sunt mali fune tyranni et eorum officiales: raptores et avari: qui vel subditos et pauperes multis iniuriis et refectionibus: illaquant ita ut miseri oppressi crudelibus illis: recte dirigant illud ps. Funes extenderūt in laqueū. et vel per malam cōsuetudinem obstinati se nullis patiuntur religionis vel honestatis funibus vinciri sed oēs funes rumpunt: sicut de sanone dicitur. Judic. xv. Non sic cbarissimi: sed funis amicitie fune sic ligati. ut habeam in animo constantiā et firmitatē. Cir. in cōversatione decentiam et honestatē. species eris. in opere mundiciā et puritatē. funiculus lincus et. dilata si placet.

Ad hoc est alius funis obedientie. s. et subiectionis quo debemus etiam ligari. Sicut enim aialia siluestria funibus ligantur et dominantur: et ut ad voluntatem dñi sui ducantur. et ne citā fugiāt diuagētur. Sic funibus obedire et diuinorum mandatorū debemus ligari ut. s. ad voluntatem magistrī nostri dei. s. et prelati possumus melius circumduci et in disciplinis et moribus edomari. Ligemur igitur circa collū funibus humilitatis: dicentes illud. ij. Reg. xx. Ponamus saccos in lūbris et funiculis in caputibus nostris. Item ligemur circa tenes funibus castitatis. unde Job. xv. Dissoluit baltheos regū: percipit fune renes eorum. Item ligemur circa cor funibus caritatis. unde illud. Ioseph. In funiculis adā trabā eos in vinculis caritatis. Est igitur funis obedientie et subiectionis. Est et alius funis penitentie et remissionis. Sicut enim per funes hoies de profundis carceribus extrahuntur per funes opera gratia sursum ad alta subleuantur. Sic per virtutē penitentie peccatores extrahuntur de fouea et de carcere peccati: eleuātur et portantur ad altum edificium paradisi. Unde iste est funis de quo dicitur. Ierem. xxxv. Extraherūt hieremiam funibus de lacu.

Est denique funis eterne providentie et distributionis. Sicut enim per funes sortes distribuuntur. et hereditates diuiduntur et metiunt. Sic per funiculū diuine distributio-

tionis: sue occulte puidētter ordinatio: hereditas paradisi nobis distribuitur: et unicuique sibi propria merita certa sibi portio dispensat. Et de talibus funibus loquitur in ps. dices. Funes ceciderūt mihi in preclaris: etenim hereditas preclara est mihi. Et illud ps. Sorte diuisit eis terram funiculo distributionis. Sic ergo patet quadruplex funiculus bonus. **S**ecundo dico quod multiplex est funiculus malus. In malo enim significato per funem intelligitur quelibet mala ligatura. Et sic per funem intelligitur ligamen.

Cupiditatis.

Carnalitatis.

Indurate obstinationis.

Eterne damnationis.

Ligantur enim avari funibus cupiditatis. Avaricia enim est quidam funis: qui cum hominem ligauerit ita fortiter eum stringit quod uti propriis manibus ad aliquid largiendum ipsum aliquoties non permittit. Unde de isto fune dicitur Iudic. xv. Ligauerūt sanon duobus novis funibus. Duo enim funes significant duplicem avariciā. s. male acquirēdi: et male acquisita seruādi. qui quidē dicuntur non propter hoc quod avaricia quotidie innotat. quia sicut Seneca. Ceteris vitis in senectute senescentibus: sola avaricia iuuenescit. **I**tem ligatur luxuriosi funibus carnalitatis. Actus enim et nutus et cantus et gestus mulierum sunt quidam funes quibus homines per malas cōplacencias alligantur. Unde mala mulier fertur dixisse iuveni luxurioso. Prover. vj. Inter cū funibus lectū meū. **I**tem ligatur peccatores funibus obstinationis. Malicia enim cōsuetudines sunt quidam mali funes quibus homo per obstinationem taliter ligatur quod vix potest a malo amplius resistere. Ipsi sunt funes quibus ligatus fuit sanon apalida de quibus dicitur. Iudic. xij. Si ligatus fuero septem nec urceis funibus ero infirmus sicut ceteri homines. Septem enim funes sunt septem crimina mortalia: quibus si homo ligatus fuerit et si illis per obstinationē et malā cōsuetudinē implicatus ipse procerto taliter fiat spiritualiter infirmus quod alicui tētatōi non poterit cōtraire. ita quod tunc poterit dicere eius ps. Funes peccatorū circumplexi sunt me. Ipsi sunt funiculi quibus hieremias fuit submissus in lacum: dicitur. Ierem. xxxv. Submiserūt hieremiam funibus: in lacū id est in infernū. De istis igitur funibus dicitur Ios. v. illud preallegatū. Iniquitates sue capiūt in pī et funibus peccatorū suorum quisque constringit. **I**tem ligantur damnati funibus damnationis. Eterna enim damnatio est quidam funis: et quoddam indissolubile vinculum. quo qui ligati fuerint nequeunt amplius deligari. Iste est enim funis quo suspēduntur latrones id est peccatores. Unde ij. Regum. xxij. Funes inferni circūderunt me. Iste est funiculus ad occidendum. De quo loquitur. ij. Regū. vij. Mensus est seorsum dāuid duos funiculos: unus ad occidendum. Ideo talibus dicitur Soph. ij. Ne qui habitatis funiculum maris gens perditorum. Sic igitur patet quomodo funiculus in bono et in malo signat et.

Fur Nota quod fur est ille qui fraudulenter detinet rem alienā invito domino. Et breuiter loquendo quintuplex fur potest inscriptura notari. Est enim fur scilicet dyabolus symoniacus et furarius: hereticus et hypocrita. Dyabolus enim furatur aiam. Symoniacus furatur prebendam. Usurarius furat pecuniam. Hereticus furat scripturam. Hypocrita furat famam. Omnes isti dicuntur fares: quia sicut fur subtiliter intrat in obscuro vadit solitarius incedit. a nemine vult associari vel videri. In fine tamen suspenditorum desprehenditur. Sic quilibet istorum in occulto vult facere facta sua. Omnis enim qui male agit odit lucem: et non venit ad lucem ut non arguant opera eius Job. ij. Ipsi sunt sicut catti qui melius in obscuro venant. Sunt etiam sicut aues lucifuge que cōmūter de nocte predantur. Quia breuiter tales nullo modo volunt quod videantur nec ingressus nec progressus ipsorum. Notare ergo possumus breuiter quod est furtum dyabolice promotionis.

in m. ij.

Fur. Furoz.

Hammonlace surreptionis.

Hereticæ infectionis.

Sophisticæ deceptionis.

Diabolus enim dicitur nobis animam subtrahedo. **Uti** de isto fure dicitur Job. x. fur non venit nisi ut furec: et mactet: et perdat. **Symoniacus** dicitur fur occulte et fallaciter ingrediendo: quod sicut dicitur ibidem Job. x. Qui non intrat per ostium in ouile: ille fur est: et latro. **Isti** enim sunt sicut quedam falsæ apes que dicuntur fures: que ut dicitur. **Plis**, habent mirabiliter magni ventres: et furtive intrant alienaria aliena aliarum apium: et ipsarum mella comedunt et furantur quasi tamē deprehēduntur occiduntur et de alucari eiciuntur. Sic vere symoniaci qui ventrem id est appetitum habent valde magni per ambitionem quod sicut dicitur **Prover. xij**. Ceterum impiorum insatiabilis furtive hodie subintrat alucaria id est ecclesiastica beneficia et officia. et mella id est bona temporalia occulte comedunt et acquirunt. tales igitur finaliter in tenebras eiciuntur: et per damnationem perpetuam occiduntur. **De** isto igitur symoniacorum ingressu dicitur **Joelis. ij**. Per fenestras intrabunt quasi fures. **Item** furarum dicitur fur bona aliorum occulte furtive subintrando **Job. xxij**. Interfecit egenum et pauperem. de nocte vero erit quasi fur. **Item** hereticus dicitur fur verum intellectum scripturę tollendo et subtiliter pervertendo. **Ideo** prelati contra istum furē vigilare debent. quod sicut dicitur **Luce. xij**. Si sciret paterfamilias quā hora fur ventret vigilaret: et non finiret perfodi domum suam. **Item** hypocrita dicitur fur bonam famam iniuste vendicando et bonam intentionem deo furando. **Et** iste furax ut scilicet mentem pascat animam. sicut dicitur **Prover. vj**. furax enim. i. sibi appropriat alienam famam: ut gloriā suam que vanam gloriam esturrit possit aliquantulum recreare. **Unde** iste est de illis de quibus dicitur **Thiere. xij**. Qui furantur dei sermones etc. **Et** breuiter isti fures finaliter suspendunt in inferno per damnationem et extra ciuitatem paradisi eiciuntur et bannientur: quod sicut dicitur **1. Corin. vj**. Isti ergo furcs neque avari regnum dei possidebunt etc. **Omitto** materiam istam quod valde est sterilis.

Furoz nota quod furoz generaliter signat motus et feruorem fortis iracundie. **Uti** proprie furoz est quedam animi passio ex condicione plepionis cholericę generata. **Et** ideo furoz proprie pertinet ad aialia cholericę et iracundia. **Transumptiue** tamen potest accipi tripliciter in scriptura. **Uti** possumus notare quod est.

furoz diuine seueritatis.

furore humane crudelitatis.

furore eterne penalitatis.

Primo dico. quod est furoz diuine iustitie et seueritatis. **Et** iste est furoz. i. iustitie feruor: quo contra peccatores mouetur ad ipsos puniendum et ad vindictam de eis accipiendum unde dicitur **Paraly. xxvij**. Magnus furoz dicitur imminet nobis. **Est** enim duplex furoz iustitie diuine. scilicet quidam qui est utilis ad corrigendum. **Et** quidam qui est implicabilis ad condemnandum. **Unus** infert mundi tribulationes de quo in **ps**. Super me confirmatus est furoz tuus. et deus succurrit tuos induxit super me. **Et** iste est pro certo non contemnendus: sed maxime formidandus. **ps**. Ab ira tua defecimus et a furore tuo turbati sumus. **Prover** enim valde timet quando patrem sentit iratum qui vult eum verberare. **Quidam** enim sunt ita discolori quod dei minas non metuisit. et ideo necesse est quod pro eis corrigendis furore rigoris utatur **Ezech. xx**. In brachio extenso et in furore effuso regnabo super vos. **Alius** furoz infert eterne afflictiones. **Et** iste furoz proprie apparebit in die iudicii: quando verbum illud. **Prover. vj**. implebit. zelus et furoz viri non parcat in die vindicte: nec acquiescet cuiuscumque precibus: nec recipiet pro redemptione dona plurima. **Deus** enim erit tunc sicut leo quod est animal furibundum. et potissime quando perdit pedem suam. **Tunc** enim frendet dentibus tunc cauda terram verberat tunc signis exterioribus animi furorem ostendit. **Sic** vere in die iudicii: verus leo de tribu iuda radix dauid. scilicet christus quando videbit quod predam suam scilicet animas christianas peresse habebit pro maiori parte dimistere. contra pec-

catores apparebit furibundus. et in summa seueritate iustitie constitutus efficiet oibus tremebundus. **Et** ideo contra ipsos frendebit dentibus per dure sententiam promulgationem et afflictionem. **Unde** **Esa. x**. Consummabitur in dignatio mea et meus furoz super scelus eorum. **Isti** furore timebat dauid in **ps**. dicens. Domine ne in furore tuo arguas me. et **Thiere. x. d.** Corripe me officertate in iudicio et non in furore tuo: ne forte ad nihilum redigas me. **Aduerte** tamen quod furoz iste diuine indignationis.

Habet ardorem inextinguibilem.

Infert timorem inconsolabilem.

Confert laborem intemperabilem.

Istum enim furore comitat ardor incensus. **Deus. xxxij**. Ignis succensus est in furore meo: et ardebit usque ad infernum nouissima. **Item** ipsum comitat timor intensus **ps**. **Tunc** loquetur ad eos in ira sua: et in furore suo corrum eos. **Item** ipsum comitat labor: in furore suo corrum eos. **Item** ipsum comitat labor: in furore suo corrum eos. **Item** ipsum comitat labor: in furore suo corrum eos. **Item** ipsum comitat labor: in furore suo corrum eos.

Iste est igitur furoz iracundie dei.

Qui percussit malos presidentes.

Qui repunit dure resistentes.

Qui arguit mundi sapientes.

Qui perdit mala machinantes.

Qui detrahit alte presumptentes.

De malis presidentibus dicitur **zach. x**. Super pastores iratus est furoz meus: et super hyrcos auisitato. **De** dure resistentibus. i. de obstinatis dicitur **Leui. xxvj**. Si ambulaueritis contra me: et ego incedam aduersus vos furore corario. **De** mundi sapientibus et maxime de malis clericis dicitur **1. Reg. xij**. Iratus est furoz dñi contra israel. **De** maliciosis dicitur **Esa. xxxij**. Indignatio dñi super omnes gentes: et furoz super vniuersam malitiam eorum. **De** superbis vero et presumptibus dicitur **iob. xl**. Disperge superbos in furore tuo: et omnem arrogantem humilia. **Patet** igitur quod est furoz superne auctoritatis. **Judicarie** potestatis. **Et** iste est furoz. i. austeritas rigoris que prelati contra proteruos exercet. **Unde** illud predictum **Prover. vj**. zelus et furoz viri non parcat in die vindicte etc. **Hic** est igitur furoz diuine seueritatis.

Secundo dico. quod est furoz humane crudelitatis. **Et** sic furoz idem est quod iracundia. **scilicet** iracundia et comitatur animi aliorum furibundis eo quod scilicet in suis comparationibus non seruant ordinem rationis: sed potius motu brutali mouentur. **Unde** in **ps**. dicitur. furoz illis sicut similitudinem serpentis. sicut aspidis surde roturantis aures suas. **Et** notandum quod istum furore inducit quoad omni mundi prosperitas. **Sicut** enim abundantia humoris causat febrem. febrius vere furoz solet inducere. **Sic** vere humores bonorum palium febrem auaricie solent inducere. et exinde solet furoz iracundie. superbie et seuerie provenire. **Sicut** enim dicitur **ps**. Semen iniquitatis immoderate sumptum furorem et auariciam inducit. quod etiam facit semen coriandri: si immoderate comedat ut dicitur idem que tamē moderate si sumpta fuerint medicinalia sunt bona. **Sic** proculdubio charissimi: semina bonorum temporalium quibus moderate et licite eis utentibus. medicinalia sunt et utilia ad salutem. eis tamē male utentibus scilicet ipsa male acquiruntibus. seruatiuis et dispensantibus. periculosa sunt et non bona. **Inducunt** enim furore et ardorem auaricie: iracundie. seuerie. luxurie. et superbie. quibus mali contra alios effrenantur. et quibus ad impugnandum alios incitantur. **Quod** bene aperuit. **Thiere. j. vbi** dicitur. **Quod** assuerus in conuiuio iratus est: et nimio furore succensus deposuit reginam a se: a sua regia maiestate. **Sicut** enim dicitur **Prover. xxvj**. Ira et non habet misericordiam nec erumpens furoz. **Ideo** breuiter de talibus furibundis dicitur **Eccli. xxxij**. In furore suo confirmauerunt tormenta sua. **Iste** est igitur furoz humane crudelitatis. **Tertio** dico. quod est furoz extreme penalitatis. **Et** iste est furoz remonum deuorantium animas in inferno. qui scilicet sine aliqua misericordia sicut animalia furibunda peccatores confundunt. **Unde** **dey. xxxij**. dicitur de damnatis. **Dentes** bestiarum immittam in

eos cum furore tra bentiu super terrā atq serpentium. foris vastabit eos gladius. et int⁹ pauor. Et hec de tripli malo furore sufficient.

Futurum. Cum teste Senec. ad prudentem vi- rum pertineat preterita recordare. presentia ordinare. futura preuideri videtur qđ sicut rector nauis semper respicit ad nauis posteriora. Sic pru- dens homo semper debet attendere ad illa que sunt po- sterius et futura. Que debent.

- Precaueri. Precauere debes culpas et scelera.
- Sustineri. Sustinere debes factorum aspera.
- Ab horeri. Abhorere debes inferni verbera.
- Obtinere. Obtinere debes celorum munera.

Dico ergo pumo qđ sunt quedā futura que debemus prudenter precauere. Et ista sunt futuri casus tam culpe qđ miserie. Qui enim stat videat ne cadat. j. Conn. g. Nullus enim est ita sanctus quin possit cadere i petm si dñs lapat manū. Et ideo teste Ambro. Nullus debet sibi quicqđ vendicare de meritis qui et de preterito me- minit se habere qđ doleat et de futuro videt sibi supref se quod timeat. Per iudicā cñ viam habem⁹ incedere et ideo ne in futurū cadamus necesse est precauere. Cō- stat etiam qđ hostis antiquus nobis infidabitur iuxta illud 2° Thar. ij. futurū est vt herodes querat aiam pue- ri. Et ideo oportet qđ ipsius futura malicia caueatur. Unde Luc. xij. Vigilate itaq omni tēpore orātes. vt di- gnū habeamini fugere oīa ista que futura sunt. et stare ante filiū hoīs. Enā qđ ad tēporalē prosperitatē et ad presentē futurā oportet considerationē nostrā in futu- ra prospicere: et casus fortune que nobis et alijs possunt cōtingere cogitare. De illo enim maximo fortunatissi- moq rege nabacho. dr. Dan. ij. qđ licet esse pessim⁹: ce- pit tamē in statu suo cogitare quid futurum esset post hec. Et sic ostēdit sibi dñi visionem statue tam miran- de. qđ reuera nullus est ita superbus aut mal⁹ quin co- gitare debeat de futuris. Eccles. xj. Si annis multis vi- xerit hō et his oībus letus fuerit: meminisse debet ipis tenebrosi dierūq multorum. De alijs vero quorū prospe- ritate in presenti videmus constat qđ semper conside- rare debemus ad eorū futura infortunia que sequunt. et hoc tā ex consideratōe aliorū precedentū quib⁹ mul- ta contigerunt aduersa: qđ ex cōminatione scripturarū que ad cōsiderandū talia nos hortātur. dicentes Eccl. ij. Non zeles gloriā et opes peccatoris. Hō enim scis qđ futura sit: illius subuersio. Et bicuiter cōcludo. qđ quis libet vir perfectus debet habere oculū ad futura mala vt ea precauere. et ad futura bona vt ea perseueranter faciat atq compleat dicens scz cum illa sancta anima illud Eccl. xij. Creatasum: vsq ad futurū seculum non desinā. Et in habitatione sancta coram ipso mini- strauit: et in hierusalē potestas mea. Istā autē precauere- tiam. prouidentias et cautelā nobis satis videtur dñs in- dixisse in qđtum nobis abstulit noticiā futurorū Si- cut em dicit Eccles. ix. Omnia in futurū seruant incer- ta. In hoc em voluit nos instruere: vt simus vigiles ad considerandū per industriā quod scire nō possumus p- naturā. Patet igitur. qđ sunt quedā futura que debe- mus prudenter precauere. ¶ Hic potes inuicere scire. s. per septem scientias diuinatorias. Que sunt

- Piromantia: Magis em proficit ad salutē ig- norare futura qđ scire euz ex hoc reddat hō magis diligēs atq cautus et maxime qđ ad dñm spe- ctat proprie noticia futurorum.
- Aerimantia.
- Idromantia.
- Geomantia.
- Spatulamātia.
- Augurimantia.
- Etamantia.

nunciāte que ventura sunt: et dicemus qđ dñs estis vos. Istā sunt igitur futura que debemus prudenter preca- uere. ¶ Secundo dico quod sunt quedam futura que debemus potenter sustinere. Et ista sunt future aduer- sitates et mors. Dicit enim scriptura quod non contri- stabit iustum quicquid ei acciderit. prouer. xij. Vir em

perfectus semper debet esse indifferens ad subcundū su- tura prospera vel aduersa. Null⁹ enim est in tanta glo- ria constitutus. quin sm occulta dei iudicia tribulatio- nibus et miserijs obnoxius forsitan sit futurus. Unde abrahe primio patriarche dictū fuit Gen. xv. Sciro p- noscens qđ peregrinū futurū sit semen tuū in terra non sua: subijcient eos seruituti et affligent. Et ipsi de filio dicitur Iudicm. xij. Quare inquit sicut colonus futu- rus es in terra: et quasi viator declinans ad manendū Talia igitur futura debemus sustinere. ¶ Tertio dico qđ sunt quedam futura que debemus stupenter forme- dare. Et ista sunt dei iudiciū et infernus. que in futuris seruantur iniquis. Carnifex enim animalia sua pascit. vt in futurū occidat. Sic dyabolus malos et. Istā figu- rantur in illa arboze fici. Luc. xij. de qua dicitur agri- cole. quod nisi fructum fecerit: in futurum succidat eā Ideo antiocho in persona cunctorū dicitur. ij. Mach. vij. Tu autem non existimes tibi impune futurū qđ cō- tra deum pugnare tentaueris. Istā sunt igitur futura que debemus stupenter formare. ¶ Quarto dico qđ sunt quedam futura que debemus ardentē affectare. Et ista sunt gaudia paradisi. Istā est enim differentia inter bonos et malos quia mali semper preponunt sibi et semper sperant et anhelant ad futuram prosperitatē et tamen ipsi incurrunt futuram aduersitatem. Boni econuerso timent et preuident futuras aduersitates. et ideo ipsi a deo seruantur future prosperitates et fel- licitates. que bene figurate videntur in duobus seruito- rib⁹ pharaonis in carcere deputatis simul: sed diuer- si modo somniantibus de futuris. quia scilz pistor vidit tria canistra. et omnia ciborū genera. et desuper volatiz- lia comedit: qui tandem patibulo fuit suspensus. pinceria vidit vitem et tres propagines vuarūq ma- turas et rūpentes: quas in calice pharaonis exprimebat et poculum regi dabat. et iste fuit ad pastinum officii restitutus. sicut ponitur Gen. xl. Isti enim duo signifi- cant malos et bonos: inūdit carnis carcere nunc tē- tos. Uterq em licet diuersimode somniat. et quilibz de futuris cogitat atq tractat. Et ideo dispar salarius vnusquisqđ reportat. Hali enim qui p pistorē intel- liguntur non somniāt nisi canistra farine cibos et volu- cres id est diuitias et honores. Diuite em significantur per canistra farine que facilius disperguntur. delitie per cibos quibus corpora delectantur. honores per vo- latilia que superius eriguntur. Breuiter em oīa somma id est omnis sps et cura futurorū apud ipsos malos ver- titur circa ista. Sed reuera: futurū premiū contrariuz datur istis. quia scz quādo isti de carcere mundi extra- huntur: statim inferni patibulo suspenduntur. prouer. xij. Non habent futurozū spē mali: et lucreta impio- ram extinguet. Hōi vero qui intelligūt p pincerā ponunt cor suum atq curā ad vitem cū tribus propa- ginibus. i. ad fidem trinitatis tenendū atq kredendū et ad vinū consolationis in calice tribulationis paupe- rum propinandū et exinde regem spm iustificandū. vt vinū iustificet cor hominis. ps. cii. Quapropter isti in futurum beatificantur: et ad ipsi ministerium admittū- tur. Et ita boni possunt modo dicere illud. Ikon. vij. Non sunt condigne passionis butus rēpons: ad futu- ram gloriā que reuelabitur in nobis. Et merito: quia pro certo tunc iusti erunt cum illo personaliter. qui est pater futuri seculi. pnceps pacis Elaic. ix. Et sic patet quod est vnum futurum.

In celis triumphantium.
In inferno lamentantium.
In mundo vacillantium.
Inocui meditantium et precauentium.
Ad hoc est vñ futurū. s. dissolutorū in operibus virtuo- sis procrastinantū et negligentū. qđ scilicet multi sunt qui in presenti nolūt bonū incipere sed semper procras- tinare et in futurum vifferre et quādoq ex toto solēt dimittere et obliuioni dare Eccles. ij. futura rpa cūcra obliuione pariter operient et. Unde de Cras et de post- in m ij

Gabaa.

Galyleus.

et posterius et sibus et. Sufficiat. s. dicta de futuris.
Explicet littera. f.

Incipit littera. G.

Gabaa. Nota: qd gabaa interpretatur vallis eius vel procliuus eius. Et est gabaa nomen ciuitatis de tribu beniamin. de qua fuit. Saul. Et potest significare in bono et in malo. In bono signat ecclesiam vel statum religionis vbi est vallis. i. humilitatis et scensus. In malo signat mundum vbi est procliuus iniquitatis decursus. Signat igitur gabaa humilitatis status. Nam in gabaa archa reponit. In gabaa buccina cantatur. De gabaa princeps eligitur. Sic vere in valle humilitatis. i. in statu vel in mente humili reponitur archa diuine legis. i. Reg. vi. Emerit viri chariathyarim et reauerunt archam dñi. et intulerunt eam in domum amnadab in gabaa. Et auditur tuba superne legis. i. predicationis orationis et laudis. Osee. v. Clangite buccina in gabaa tuba in rama. Eligat princeps humani generis quia scz humiles debet eligi in principes non superbi. i. Reg. xxi. Gabaa saul quondam electi dñi. Et. j. Reg. xj. dicitur. Quod saul qui erat rex morabatur in gabaa quia quilibet rex vel princeps debet in valle humilitatis manere. signat igitur statum humilitatis. ¶ Secundo dicitur qd potest significare statum cupiditatis. i. mundum qui est vallis miserie et nequicie semper tendens et declinans ad ima. Est enim gabaa. i. mundus. locus.

Luxurie et crudelitatis. De carnalitate constat
Superbie et pompositatis. qd: leuite in gabaa
Tristitie et aduersitatis. fuit fedata. Judic. xix.
De pompositate constat qd domus superbi regis saul in gabaa fuit parata. j. Reg. xv. Saul descendit in domum suam in gabaa. De aduersitate vero constat: qd ciuitas gabaa fuit finaliter deuastata sicut patet Judic. xx. s. ppter scelus luxurie et. sufficit.

Gabaon. Nota qd gabaon fuit ciuitas gentilius que quis iudicata fuisset qd per filios israel deleretur. gabaonites hi presentientes hebreorum aduentum. longe iuerunt eis obuia fingentes se esse de alio populo qd de illo cuius terra hebreis erat coeclisa: et in testimonium longinquitatis acceperunt panes siccos et antiquos. vestes diruptas et consumptas. calciamenta dirupta atq; fracta. ac si de longe venissent et in via diutius remansissent. Sic igitur pacem cum hebreis impetraverunt quam eis iurauerunt. tandem cognita pia fraude frangere noluerunt: sed eos secum viuere permiserunt: et in cultum diuini nominis receperunt. sicut ponitur Josue. ix. Tabernaculum autem moysi cum altari eneo fuit tandem positum in excelso gabaon. vbi usq; ad templi fabricationem fuit locus orationis. sicut bene patet. ij. Paralyp. j. Dicam igitur breuiter. qd gabaon que interpretatur vallis tristitie potest significare multa. s. penitentiam et conuersionem. vbi scz est tristitia de peccatis. qd etiam gabaonites de ritu gentili ad diuinum officium conuersi sunt et cum signis penitentie et humilitatis se liberauerunt sicut patet vbi supra. Item sapientiam et discretionem. qd. s. prudentissime cogitauerunt de illa fraudeceptione. Item concordiam et federationem. Unde ipsi dixerunt seruiri subiectionem quia subiugati seruituti tabernaculi. Item reuerentiam et religionem: quia scilicet in gabaon fuit tabernaculum. Sicut dicit. ij. Paralyp. j. Item celi gloriam et dei visionem. qd sicut dicit. ij. Reg. ix. Apparuit dominus salomoni sicut apparuerat in gabaon. Item eminentiam et mentis eleuationem. ij. Reg. ix. Abij salomon in gabaon vt immolaret ibi. Istud enim erat excelsum maximum et. sufficit.

Galaad. Interpretatur cumulus testis. Et est galaad locus montuosus in terra israel. vbi iacob et laban sibi in mutuo intrauerunt. Potest igitur galaad significare ecclesiam militantem. vbi inter iacob et laban. fidelem scilicet et idololatras iudeum et gentilem

facta est in veritate fidei confederatio siue liga. et vbi cum mulus scz morat passio xpi testis est fidei xpiane et adimplerionis iuramenti quo deus iurauit patribus nostris daturus se nobis. Et aduerte qd iste galaad est locus.

Diuine possessionis. Iste enim galaad. i. ecclesia
Preclaræ cognitionis. vel religio est specialis dei
Excelse prelationis. possessio. ps. Deus est galaad et curatio. i. manasses
Fraternæ compassionis. et effraym susceptio capitis mei. Item ibi est visus
Mortalis tentationis. Trisphalis victoriatidis. lis dei cognitio. s. per contemplationem. ij. Reg. xvij. Castrametatus est israel qui interpretatur videtur deum in terra galaad. Ite ibi sugnall et alta promotio. hierc. xlvj. Accedat galaad et tolle resina. Item ibi est virtualis culpe curatio. qd scz ibi sunt remedia sacramentorum quibus anime medicantur. Hierc. viij. Nunquid resina non est in galaad: aut medicus non est ibi. Item ibi est paternalis et pia compassio qd scz ibi exerceantur opera pietatis. sicut de sepultura mortuorum. ij. Reg. ij. dicitur. qd viri iabes galaad sepelierunt saul. Item ibi est nortialis hostis tentatio qui. s. mundus caro demonia ibi contra nos preliantur. Unde de Ifaas dicit. j. Reg. xj. Ifaas amonites pugnare cepit contra iabes galaad. Et dicitur ibi qd oculos eorum dextros volebat eruere. Bellum etiam regis syrie contra regem israel fuit factum in ramod galaad. sicut dicitur. ij. Paralyp. xxij. Ite ibi est trisphalis victoriatio. Judi. xj. fuit tpe illo repte galaadites vir fortissimus et pugnator. et. sufficit.

Gad. Interpretatur succintus latro vel accinctus latrunculus. fuit autem gad vnus de filiis Jacob sicut dicitur. Gen. xxx. fuit etiam alius temporis dauid: sicut dicitur. j. Regum. xxij.

Galylea. Galyleus. Nota. qd galylea fuit quedam portio terre chanaan que a Josue et filiis israel fuit acquisita et in usum filiorum israel conuersa. Interpretatur autem galylea rotavel volubilis: transnigras vel transmigratione facta: Saldens vero interpretatur transmeans volubilis vel rotatus. Notare ergo possumus qd per galyleam potest intelligi status ecclesie et perfectionis. Status mundane opulentie et corruptionis. Status celestis glorie et saluationis. ¶ Primo igitur dico quod per galyleam potest intelligi status ecclesie vel religionis. Ista enim potest dici transmigrans vel transmigratione quia scilicet religio vel ecclesia ad modum rote volubilis non in eodem persistit semper enim est in motu tribulationum: et in profectu virtutum et in quadam transmigratione de hoc mundo ad patrem quia breuiter ista galylea. i. religio vel ecclesia non est nisi quedam via: quidam transitus. et quedam transmigratione ad eundem in celum. Et sic. Aggravata est via maris transiordanem galylee gentium. Unde de christo et de discipulis dicit. Math. ix. Quod profecti predicabantur galyleas. Unde quod etiam per galyleas intelligitur ecclesia patet Act. ix. Ubi dicitur. quod ecclesia per omnem iudeam et galyleam et samariam habebat pacem. Et aduerte. qd in ista galylea. scilicet in religione et ecclesia debent habitare sex genera personarum. s.

Contemplantes subtiliter rerum negocia.
Refutantes viriliter hostis imperia
Predicantes viriliter dei iudicia.
Defensantes salubriter fratrum consortia.
Conuersantes communiter et cum leticia.
Habitanter simpliciter et cum iusticia.

Est igitur ista galylea regio subtiliter contemplantis quia scilicet ibi debent habitare prophete. i. viri spiritualiter contemplantes. Math. xxi. Iste est Jesus propheta a nazareth galylee. In ista enim galylea per fidem et contemplationem et non alibi videtur deus. Math. xxvij. Precedet vos in galyleam ibi eum videbitis. ¶ Item ista est regio viriliter resistentis. Unde de nabuchodonosor qui signat dyabolum dicitur Judith. j. Quod ipse misit in oculos suos ad illos qui erant in galylea. qui omnes viro

animo con tradiderunt ei. ¶ Itē ista est regio vtiliter p̄ dicantur. Uñ de xpo dicit Math. iij. Quō ipse circuibat torā galyleā docēs in synagogis eorū. Et Luce. iij. dicitur. Quod ipse erat predicans in synagogis galylee.

¶ Item ista est regio salubriter adiuuātum qz scz viri ecclesiastici debent alterutrū adiuuare. j. Math. v. Dicit iudas symoni fratri suo. Libera fratres tuos q̄ sunt in galylea. ¶ Item est regio cōiter viuētū r̄ cōuerfantum. vnde Job. ij. dicit. Quod nuptie facte sunt i chana galylee et erat mater iesu ibi. vocatusqz est iesus r̄ discipuli eius ad nuptias. ¶ Itē ista est regio simpliciter habitantiū. Unde de nathanaele qui interpretat dat̄ a deo et de quo scribit Job. j. Hic est vere israelita i quo dolus non est. dicitur Job. xxj. Quod nathanael erat a chana galylee. Breuiter igitur dico. q̄ oēs isti galylei dicuntur. qui transire r̄ nō manere per mundū volū r̄ rotari in laboribus cōprobantur Act. ij. Dēs isti qui locuntur galylei sunt. Sed procerto probdolor ista galylea habz hodie alios habitatores. nō tales. Nam Job. vij. dicitur. Quod propheta a galylea non surgit. Et. j. Math. v. Quod galylea repleta est alienigenis. Signat igitur galylea statū ecclesie r̄ perfectionis. ¶ Secūdo dicit q̄ signat statū nequicie et dānationis. s. status mundi seu peccati. qz. s. et mūdus r̄ pctm̄ nunq̄ in eodē statū immo r̄ mētē et re semper voluūtur et rotatur. In galylea imperauit herodes r̄ ibi fuit tetrarcha. sicut dicit. Luce. ij. Itā galyleā pertransiuit ch̄stus qz sicut dicit. Job. vij. Abijt iesus trans mare galylee qd̄ est thyperia dis. qz scz in isto mūdo mali solent regnare. boni v̄s in de recedere et abire. signat igitur statū mūdane nequicie et dānationis. ¶ Tertio dico. q̄ pōt significare statū celestis glorie r̄ saluatiōis. Uñ de xpo ascendēte pōt dici illud Job. iij. Abijt iterū in galyleā et Math. xxvj. Cū autē resurrexero p̄cedā vos in galyleā r̄ c. Viri galylei quid admiramini aspiciētes in celis r̄ c.

Gaudium. gaudere. Nota q̄ gaudium idem est quod leticia exultatio. iocunditas. et mentis dilatatio. Et est gaudium multiplex in sacra scriptura inuenitur enim gaudium.

Internum. Gaudium internū est iocūditas spūalis.

Externum. Gaudium externū est iocūditas tēporalis.

Eternum. Gaudium eternū est alacritas sup̄nalis.

Primum est gaudium iustorū quod mentē perficit.

Secundū est gaudium malorū quod mentē inficit.

Tertiū est gaudium sanctorū quod mentē reficit.

Dico igitur primum q̄ est gaudium internū r̄ cōmendabile. r̄ istud est leticia spūalis qua sciz hō gaudet in dño

¶ Unde possum⁹ notare q̄ sicut hō temporaliter gaudet de periculi euasione. de magni hospitis receptione. de lucri acquisitione de gracie societatis adiunctione. sic boni et iusti spiritualiter letātur r̄ gaudēt qñ cōsiderāt qd̄ peccati. mūdi. r̄ inferni pericula eualerunt. dicentes dño illud ps. Cōuertisti plan. me. in gaudium. m. cō. fac. me. et cir. me leticia. ¶ Itē gaudent iusti qñ cogitāt qd̄ fununū hospite deum in corde suo per gratiā receperūt tunc enim dicunt illud. Esa. lxi. Gaudens gaudebo in domino. qz sicut dicit Job. xx. Gaudens gaudebo in domino. Et bene apparuit Luc. xij. de zacheo recipiēte xpm̄ vbi dicit. At ille excepit eū gaudēs in domū suā. ¶ Itē gaudent iusti qñ perpēdūt qd̄ lucrū eterne glorie meruerunt. Et istud est gaudium spei qz sancti iam gaudent de spe future glorie quas expectant. Unde Rom. xij. Spe gaudentes in tribulatione. ¶ Item iusti gaudent quādo vident q̄ per gratiam in qua sunt. societate dei. sanctorum et angelorū acquisierunt. Ita est enim magna leticia viro iusto qñ scz cogitat se esse per gratiā dei r̄ sanctorum sociū et amicu Unde dicit. Gen. xlv. Venerūt fratres ioseph. r̄ gaudens est pharao r̄ omnis familia eius. Itis proculdubio quatuor rōnibus gaudet vir iustus r̄ in dño spūaliter iocūdatur. Juxta illud qd̄ dicitur Eccl. i. Tade igitur r̄ comede in leticia panes tuos r̄ bibe in gaudio vinū tuū. qz deo placēt opera tua. Et

ideo breuiter de isto spūali gaudio possum exponere illud Math. ij. Vidētes stellā gauisi sunt gaudio magno valde: et intrantes domū inuenerūt puerū cū Maria matre eius. Et videte qd̄ in hac autoritate quatuor ostēduntur que debēt gaudium generare sicut ad senium apparet. Ille enim qui est in tenebris debet gaudere qñ lumē ostēditur. r̄ hoc notatur in verbo. vidētes stellā. Peregrinus solz gaudere qñ in hospio noctu recipit r̄ hoc notatur qñ dicit. Intrātes domū Ille qui aliquid querit solet gaudere. qñ res quesita et porrigitur et hoc notatur quando dicitur. Inuenerunt puerum: Ille qui est solus solet gaudere quando bona scietas ei adiungitur quod notatur cū dicit. Cū maria matre ei⁹. Jstis quatuor modis gaudet spūaliter viri iusti. Gaudent enim. quando sunt liberati a criminū obsecris fecibus quādo scz sunt videntes stellā r̄ c. Quādo sunt collocari in fidei securis sedibus quādo scz intrauerūt domū ecclesie per fidem. Quādo sunt quietati a laboris sedulis moribus quādo scz inuenerūt quod querebant. Quñ scz sunt cōbinati cū supernis r̄ celi ciuibus qñ. Nam habēt puerū cū Maria matre eius. ¶ Duo istorū pertinent ad statum vie. alia duo ad statum patrie. In via em̄ gaudent sancti quādo se vident per gratiā illustratos. r̄ qñ se vident per fidē in domo ecclesie receptatos. In patria vero letantur quando iam inuenerūt quod quierāt. r̄ qñ ias sunt in societate quā amauerāt. ¶ Dico igitur q̄ gaudendū est cum quis per gratiā illuminatur. videntes inquit stellā. Lux enim est maxime gaudij causatiua. Et ideo ceci qui non vident lucem: sunt v̄ cōiter semper tristes. Juxta illud Thob. v. Quale gaudium mihi est. qui in tenebris sedeo. r̄ lumen celi non video. quasi dicat nullum. Sic procerto sine lumine gratie nullus potest esse gaudium spirituale. Et ideo illi qui per peccatum isto lumine sunt priuati. sunt v̄ cōmuniter tristes. timidi. desolati. Peccatores enim nunq̄ perfecte gaudent quia semper portant causam secus trilitie sue scz remorsum conscientie pro criminibus que fecerunt ps. Non gaudebit inimicus meus super me. Sed procerto iusti gaudent qz se vidēt per gratiā illuminatos r̄ cecitate criminū liberatos quod bene apparuit Act. vij. vbi dicitur. q̄ ille eunuchus postq̄ fuit baptizatus et per fidem illuminatus ibat per viam gaudens. vidētes igitur stellā gauisi sunt. Et ideo de isto gaudio spirituali potest dici illud Hester. vij. Judcis noua lux ori ri visa est gaudium. honor: r̄ tripudium. Tunc enim. sciz quādo est illuminatus gaudet iustus multa rōne. vics. Quāntū ad se quē sentit sanatu. Quāntū ad proximum quem videt saluatum. Quāntū ad deū quē credit placatum. ¶ Gaudet dico q̄ tu ad se quem sentit sanatus Infirmus enim summe gaudet quādo videt pepuluz vbi fuit. r̄ sentit qd̄ euasit. Scit enim qd̄ sicut dicit Eccl. xxx. Non est census super sanitatem corporis. r̄ non est oblectatio super cordis gaudium.

Gaudet enim iustus.

In amara contritione.

In spei consolatione.

In bonorum associatione.

In laborum toleratione.

In penitentie maceratione.

In diuine laudis iubilatione.

In diuine scientie acquisitione.

Gaudet dico vir iustus in contritionis amaritudine. Mulier enim que de nouo concepit: magis gaudet in saporibus acerosis q̄ dulcibus. Sic etiam anima que per fidem et deuotionem concepit xpm̄. vñ procerbio. xij. Cor qd̄ nouit amaritudines anime sue: in gaudio eius non miscebitur extranecus. Contritio enim semper habet timorem admixtū qui etiam gaudium generat in timente. quia sicut dicitur Eccl. j. Timor domini deleatibit cor: et dabit leticiam et gaudium. Item gaudet in spei consolationis certitudine Luce. x. Gaudete et exultate. qz nominavestra scripta sunt in celis. Item gaudet in bonorū associata multitudine Rom. xij. Gaude

re cū gaudētibus. Itē gaudēt in laborū perfecta mēstitudine. Act. v. Habant apostoli gaudētes a cōspectu cęcilij. quoniā digni habiti sunt pro nomine iesu contumeliam pati et iaco. j. Dñe gaudij cōsummate fratres mei cū in tentationes varias incidēritis. Itē gaudēt in penitentię austera artitudine. Hier. xxxj. Cōvertas luctu cordū in gaudij. Itē gaudēt in sancta rectitudine. Proverb. xxj. Gaudij iusto facere iudiciū. Itē gaudēt de diuine laudis pulcritudine. vnde de hierusalem. i. de anima bona dicitur Esa. lj. Gaudij et leticia inueniet in ea. gratiarū actio et vox laudis. Itē gaudēt de scientię acquisita plenitudine Esa. xij. Haurietis aquas in gaudio de fontibus saluatoris. Taliter autē gaudēt vir illuminatus per gratiam q̄tum ad se quem sentit sanatum. ¶ Gaudēt etiam vir iustus q̄tum ad proximum quem sperat saluatum. Iustis enim valde gaudent in bonis aliorum iustorum et maxime quando eos vident.

D

A vitis diuertere deus diligendo.
Pacificę conuersari simul assistendo.
Vnitatem coniungere idem sapiendo.
Territatem diligere nunq̄ mentiendo.
 De aliorū conuersione dicitur in Psal. In cōuertendo dñs captiuitatē syon facti sum⁹ sicut consolati. tunc repletum est gaudio os nostrū. ¶ De pacificę conuersione dicitur. pro verb. xij. Qui suscipit pacis consilia: sequitur eum gaudij. ¶ De unitatis fęderatione dicitur. p̄ph. ij. Implete gaudium inquit idem sapiatis. ¶ De unitatis dilectione dicitur. i. Chonit. xij. Non gaudet sup̄bia: congaudet autē veritati. Taliter igitur gaudēt vir illustratus per gratias q̄tum ad proximum quem sperat saluatum. ¶ Gaudēt deniq̄ iustus q̄tum ad deum quem credit placatum. Et sic dico quod ipse gaudēt in domino.

De incarnatione superni numinis.
De reparatione interni hominis.
De acquisitione moralis regiminis.
De consolatione finalis luminis.
 Dico ergo q̄ iusti gaudent de verbi incarnatione Luc. ij. Euāgelio vobis gaudij magnū qđ erit omni pplo: qz natus est hodie saluator mūdi. ¶ Itē gaudent de mentis reparatione Luce. xv. Epulari autē: et gaudere oportebat. qz frater tu⁹. s. hō interior mortu⁹ fuerat: et reuirit. ¶ Itē gaudēt de virtutū acquisitione Esa. lj. Gaudens gaudebo in dño. qz induit me andumēto salutis. ¶ Itē gaudēt de finali saluatione Mathei. v. Gaudete in illo die quoniā merces vestra multa est in celis. Et p̄ph. iij. Gaudere dico in dño semper iterus dico gaudete. Sic igitur gaudēt vir per gr̄as illuminatus. Tidentes inquit stellam gausi sunt. i. i. Reg. vj. Ad derunt archam et gauisi sunt. Istud est igitur p̄imum gaudij iustorū qđ vident qđ per gratiā sunt liberati.

E

¶ Deniq̄ dico q̄ iusti gaudēt: qz per fidē sunt hospitati. Intrares inquit domū. Sicut em̄ peregrino deuiato et in periculo hostiū cōstituto. magnū gaudij est quādo potest domū intrare et a periculis hostiū se seruare. Sic proculdubio iusti gaudēt: qz vident qđ domū ecclesie per fidē intrauerūt extra quā nō est sal⁹ et extra quā quicūq̄ latronibus infernalib⁹ est subiect⁹. Sicut em̄ membrū gaudēt se esse coniunctū corpori. summe vero dolet si ab eo diuidatur. Sic procerto iustus gaudēt se corpori xpi mystico esse coniunctū per fidē et summe dolet si ab eo separaretur per culpaz qz sicut ovis que extra domū in sero remanet a lupis deuoratur peregrinus qui extra ciuitatē in nocte remanet a latronibus spoliatur obles si extra exierit ab hostibus iugulatur. Sic illi qui extra domū castrū et ciuitatē ecclesie sunt per infidelitatē. hostibus latronib⁹ et lupis infernalib⁹ exponuntur. et ab eis per multa vitta deuorantur. Vobis enim est igitur esse intra domū. Unde Mathei. xxv. Intra in gaudij domum tuam. Quod tñ est contra miseros infideles qui magis gaudent de sua infidelitate q̄ nos

facimus et nostra credulitate. Similes em̄ sunt cygno que est avis fluuiialis. qui tunc dicitur cantare et gaudere qđ mori. Sicut etiā sunt delphinis et p̄mis et multis generibus piscium qui tunc dicunt in mari gaudere et saltare qđ tēpestas debet infurgete venire. Tales proculdubio sunt infideles et vt cōter oēs peccatores. quia vere isti gaudēt saltant. tripudiāt et letātur in mari in vana prosperitate vel in mari. i. in amaritudine peccati. cū tamē et tali suo gaudij se qual tēpestas et inors damnationis eterne vnde de istis dicit Job. xxxj. Gaudēt inquit ad sonitū organi: ducūt in bonis dies suos. et in puncto ad inferna descendūt. ¶ Non sic charissimi non: sed gaudeamus intrare domū ecclesie. et ibi per fidē gratiā manere. Iuxta illud. j. Mathei. xij. Gausi sumus in introitu. Quia vere charissimi sum⁹: mū gaudij iustorū est quādo vident qđ per fidē sunt hospitati. Intrares inquit domū. ¶ Insuper dico qđ iusti tñ potissime gaudēt quādo per gloriā sunt saturati seu quietari. quod ostēditur cū dicit. Inuenit Sicut enim ceruus summe gaudēt qđ post multam sitim inuenit fontē. canis tunc gaudēt et saltat qđ post multū cursum inuenit p̄dā. labores tñ gaudēt summe et exultat qđ post laborē inuenit quietē. sic vere sancti tñ tēporis summe letātur et gaudēt. qđ post miseri labores et dolores. post sitim. famē. penuriā et miserias fontem p̄dā et quietē inueniūt glorie paradisi. Tunc enim recreantur et satiātur. tñ quietātur et solantur. tñ letātur et delectātur. Tñ et gaudio istius inuentionis dicitur Luce. xv. Congratulamini mihi. qz inueni diagamā meā. Et Mathei. xij. Quod simile est regnū celorum thesauro abscondito in agro: que qui inuenit hō abscondit: et pre gaudio illius vadit et c. Tale gaudium charissimi. nō est in hoc mūdo sed in gloriā qz vere mūdi gaudia non sunt in inuentione sed in cōtinua quęre di inuestigatione cū enī vnū habetur: aliud semper queritur et ambitur. nunq̄ em̄ ibi est perfecta inuentione. imo quidā cōtinuus labor et inuestigatio. In paradiso vero est contrariū qz ibi perfectissime inuenit: qđ oru in hoc mundo querebatur. Et ideo epulari et gaudere oportebat. quia frater tuus scilicet paradisi perierat scz q̄tum ad te et inuētus est Luc. xv. Unde isti dicūt: illud Treh. ij. Hęc tñ est vrb̄ perfecti decoris. gaudij vniuersę terre. Sequitur. En hęc est dies quā expectabamus. inuenimus et vidimus. Et illud predictū Esa. ij. Gaudij et leticia inuenietur in ea. gratiarū actio et vox laudis. gaudent igitur iusti qđ sunt per gloriā quietati Inuenerunt. ¶ Kursum dico qđ sancti gaudēt. qz sunt optime sociati: qđ ostēditur cū dicitur. Quod ipsi habent puerum cū Maria matre eius. gaudiosus em̄ est habere gratiam et mundā societate. ¶ Nulla vero societas potest esse gratiosior qđ societas iuuentū puellarū. Et ideo isti modo sunt in grata societate. qz scz ibi est puer et puella i. xps et Maria mater eius et qđ grata et gratiosa talis societas. esse scz cū tali puero et cum tali puella vere est istud gaudiosum et delectabile. Simile em̄ magis gaudent cum pueris ludere et cum pueris et paruulis esse. Nota mirabile elephantes etiā in cantu puellarū delectātur. et ad eas lambendū et osculādū quodā naturali instinctu inclinātur. Quid dicā de vincorū qui puellę virginis se reddi et subiugat. et omni feritate deposita virginis gremio se reclinat. De quodam etiā delphino legi qđ quendam puerū solitū in mare natare summe diligebat et cum eo ludere et solaciari gaudebat. quare cū quodā die puer ita in remotis maris ludendo cū delua enataisset. deficientibus viribus mortuus est delua vero et puer dolens. ipsum ad litus eduxit. et extra mare exiens pie nimio dolore mortua est. Matheo vero que ex auditu habuerat. qđ in mari erat quidam delphinus qui cum eo ludebat perpendit et rei euētū qđ iste erat piscis qui cum puero ludebat letabatur. vt recitant Plinius et Solinus. Ecce igitur si est gaudiosum brutis et animantibus cū pueris et puellis habitare q̄tomagis sancti in patria

patris gaudent esse cum illo puero et puella: qui nisi
aliquam peccati maculam contraxerunt. Isti enim qui in
mundo isto fleuerunt cum flentibus. gaudent modo cum
gaudentibus. **Ros. xij.** Et breuiter de gaudio illius ci-
uitatis et illius societatis potest dici illud Actus. viij.
factum est gaudium magnū in illa ciuitate. Et de ista
societate potest dici illud Act. j. Erant omnes perseue-
rantes cum mulieribus et Maria matre eius. Ista est
igitur societas perfecti gaudij: ubi scilicet quilibet est in per-
petua quiete. in eterna societate. in perfecta felicitate.
vbi scilicet nullus est qui insidetur. nullus est qui con-
trarietur nullus est qui malū faciat. nullus est qui ma-
lum sentiat. nullus est qui bonum nesciat. Ubi est cla-
ritas sine obscuritate. leuitas sine tarditate. subtilitas
sine ruditate. impassibilitas sine mortalitate. Et breui-
ter de isto gaudio dicitur **Esai. l.** Venient in syon laudantes
et leticia sempiterna super capita eorum. gaudij et ex-
ultationem tenebunt. et fugiet dolor et gemitus. quia ego
ipse consolabor eos dicit dominus. Gaudent igitur
sancti in patria.

De periculorum euasione.

B. De beatorum adiunctione.

De diuinitatis contemplatione.

De victorie consecutione.

De perfectissima repletione.

Gaudet igitur de periculi euasione. quia scilicet omnis disci-
plina in presenti non videtur esse gaudij sed meritis libe-
rico. xij. Sed tunc omnis meritis preteritis in gaudium
conuertetur. **Job. xv.** Tristitia vestra vertetur in gau-
dium. gaudent etiam de leta et sancta societatione quia
scilicet ibi est societas gaudiosissima. scilicet sanctorum. ange-
lorum. **Reg. j.** Dixit omnis populus viuat rex salo-
mon et ascendit in ierusalem multitudo post eum populus ca-
nentium: tibis et letantium gaudio magno. gaudent
in superbo tractatu visione et contemplatione. **Ps.** Leti-
ficabis eos in gaudio cum vultu tuo. Et **Jobanis. xx. ca.**
Gaudent discipuli viso domino. Gaudent vltimus
de victoriosa triumphatione **Esai. lxj.** Darem eis coro-
nam pro cinere. et oleum gaudij pro luctu. gaudent vero
super oia de omnis plenitudine adceptione **Job. xvj.**
Petite et accipietis vultu gaudij vestrum plenus sit. Sumi-
me autem gaudet de sui gaudij perpetuitate. quia sicut dicitur
Johannis. xv. Uidebo vos et gaudebit cor vestrum. et
gaudij vestri nemo tollet a vobis. Sic igitur patet fra-
tres charissimi quadruplex gaudij bonorum. scilicet gaudij
in patria duplex. et duplex in via quia scilicet in patria
gaudent de amabili societate quia sunt cum puero et
Maria matre eius. **¶** Item de notabili utilitate quia scilicet
quod in mundo quaesierant iam inuenierunt. In via vero
gaudent fuerat de status fidei securitate: quia in trauerunt
domus. De lucis gratie sinceritate quia scilicet ipsi fue-
runt videntes stellam. Bene igitur dictum est: quod vi-
dentes stellam gaudent sunt: et intrantes domum inue-
nerunt puerum cum Maria matre eius. **¶** Secundo
dico. quod est gaudium eternum et damnabile. Et istud
est leticia eorum qui in hoc mundo plus gaudent in ci-
uitate quam in claritate in peccato quam in merito in culpa
quam in gratia. In bonis temporalibus quam in spiritualibus. Isti
sunt similes latronibus qui plus gaudent de nocte quam
de die. Et hoc quia de nocte furantur et capiunt alienum.
Sunt etiam similes bubonibus qui in obscuritate lu-
minis luce letantur. et in claritate luminis solis tristia-
tur. Sunt etiam similes bufonibus qui de nocte solent
discurrere et gaudere. de die vero solent torpescere et in
absconditis se celare. Sic charissimi proceres mundi pec-
catores qui proculdubio possunt dici latrones. alienum
appetentes per auariciam. bubones aues immunde per
luxuriam. bufones aialia inflata per superbiam. non
gaudent esse in lumine gratie: sed magis in nocte et ob-
scuritate peccati. Unde de malo gaudio talium loqui-
tur scriptura. **Esai. xxxij.** Vocauit dominus ad fictum
et ad planctum. ad caluicium et ad cingulum sacci et

ecce gaudium et leticia occidere vitulos. iugulare arietes:
comedere carnes et bibere vinum. Dominus enim
in mundo isto vocauit nos ad penitentiam. isti vero se
erectent ad magnam leticiam. Unde in ista auctoritate
ponitur quadruplex mala malorum leticia. scilicet leti-
cia superbiorum et nobilium leticia avarorum et cru-
delium leticia detractorum leticia gulosorum. **¶** Leti-
cia superbiorum et nobilium est occidere vitulos. id est
impugnare alios superbos et contra ipsos lucrari et re-
bellare. Sicut patet de fatuis nobilibus qui non gau-
dent nisi esse in tyrocinis et in guerris. sicut dicitur.
Proverbiorum. xv. Stulticia gaudium stulto. **¶** Est
etiam leticia avarorum et crudelium. Isti enim non gau-
dent nisi iugulare arietes id est dissipare et etherbare
simplices et imbecilles. Unde **Esai. xxxij.** Gaudium
onagrorum pascua gregum. **¶** Adhuc est leticia detra-
ctorum. Isti enim summe gaudent comedere carnes id
est alieni vite detrahere. Iuxta illud. **Hieremie. xij.**
Unusquisque carnes amici sui comedet. Unde tales di-
cere possunt illud **Ecclesiastes. viij.** Deprehendi nihil
esse melius quam comedere. bibere et gaudere. **¶** Est de-
niq; leticia gulosorum. Isti enim summe gaudent bibe-
re vinum id est in comestationibus et ebrietatibus dele-
ctari. Unde bene audierunt consilium illud. **Ecclesi-
astes. ix.** Bibe cum gaudio vinum tuum. Et sic patet
quadruplex malum gaudium. scilicet gaudium super-
biorum. gaudium avarorum. gaudium detractorum.
et gaudium gulosorum. Isti igitur magis gaudent de
obscuritate peccati quam de claritate gratie. Et tamen
isti deberent aduertere. quod ex talibus malis gaudijs
sequitur tristitia sempiterna. Sicut enim dicitur **Pro-
verbiorum. xij.** In risu dolore miscbitur. et extrema
gaudij luctus occupat quia scilicet et gaudia malorum
sunt defectiva et sui in dolorem et amaritudinem con-
uersa. **Esai. vigesimo quarto.** Cessauit gaudium tym-
panorum quieuit sonitus letantium. conticuit dulce-
sio cythare. cum cantico non bibent vinum amara erit
potio bibentibus illam. Et ideo finaliter de tali gau-
dio dicitur. **Esai. vigesimo quarto.** Translatum est gau-
dium terre. Et **Tercio. v.** Defecit gaudium cordis
nostri: versus est in luctum chorus noster. cecidit coro-
na de capite nostro. ve nobis quia peccauimus. Et
breuiter bene dicitur. **Job. xx.** Quod gaudium hypocri-
te ad instar puncti. **¶** Non sic charissimi. non gaudea-
mus in criminibus: sed in virtutibus. non in iniquita-
te: sed in bonitate. non in malicia sed in iusticia non in
peccati obscuritate: sed in gratie claritate. **¶** Tertio es-
set dicendum de gaudio eterno: sed de illo dictum est. In
hoc titulo in paragrafo. Insuper dico. et in paragra-
pho. **¶** Rursum dico. et hoc propter auctoritatis profes-
sionem. ideo illic est regrediendum. Et hoc de gaudio
sufficiant.

Baza. Ciuitas philistinorum interpretatur robur
ita seu fortitudo eius.

Bazophylacium. Nota. quod bazophy-
lacium erat vestibulum
atrium. seu tranulatorium seu vestiarius in domo re-
gia et in templo.

Ebenna. Accipitur pro pena eter-
na. Et interpretatur val-
lis tristitie seu de valle sunt. **tc.**

Belu. Pauce sunt auctoritates: ideo
omitto. Vide de frigore. glacier
similibus. Signat enim tribulationem temporalis vel
terrenam.

Belboe. Nomen est montium: ubi saul et filij
sui ceciderunt. Et interpretatur acer-
uus per antisfrasm. Unde dauid dicebat. **secundi. Re-
gum. j.** Montes gelboe necros nec pluuia ventiant su-
per vos **tc.**

Bemma. Lapis preciosus signat merita vel
virtutes: sed omitto causa breuitatis

Gemitus Signere.

Gemere. gemitus. Nota. q̄ gemitus est quidam motus mentis qui ex aliquo dolore seu tristitia generatur. cum aliqui signi exterioris emissione et offensione. Et ideo quia homo potest dolere de bono et de malo. idcirco possumus distinguere multiplicem gemitum. ¶ Est enim gemitus Afflictorum et indigentium. Gemit enim afflicti de presentis pene impositione. Unde isti sunt Damnatorum et desperantium. sicut asinus qui gemit quasi verberatur et quasi podere pregrauat. Exod. ij. Ingemiscerunt filii israel propter opera vociferati sunt. An. d. Esai. liij. Rugiemus quasi visi: et quasi colibe meditates gemitus. Unde de tyrannis qui sunt causa visorum gemitum dicitur Job. xxxij. De civitatibus fecerunt viros gemere. et anime vulneratorum clamabant. et tamen de tales gemitus solet audire et attendere et gemetes miserios liberare. ps. Propter miseriam inopum et gemitum pauperum nunc erga dicit dominus. ¶ Item gemunt contriti de transactu culpe commisione. Unde isti sunt sicut turtur que pro catu gemitum reddit: et amisso compare dolet. Quia vere penitentes quando vident quod propter peccata suam compare: id est christum perdiderunt nunquam debent letari vel gaudere. sed per contritionem gemere et plorare: dicentes cum dauid. Quia bo per singulas noctes lectus meus. lacrymis meis stratum meum rigabo. Talis autem gemitus contritionis. Carnis lasciuia solet domare. Cordis leticiam solet frenare. Dei clementiam solet orare. Diuinam gratiam solet captare. Culpam nequitiam solet vitare. Domat dico contritionis gemitus carnis lasciuiam. Ezech. xxi. Ingemisce in contritione lumborum. in amaritudinibus ingemisce coram eis. frenat etiam iste gemitus cordis leticiam Esai. xxxij. Ingemuerunt qui letabantur corde cessauit gaudium tympanorum. Orat etiam talis gemitus dei clementiam Thob. ij. Ingemuit thobias et orare cepit dominum. Et Danielis. xij. d. Quod ingemuit susanna et ait. Angustie sunt mihi videris. Caprat etiam dei beniuolentiam. Exod. ij. Audiui gemitum filiorum israel. Uirat etiam talis gemitus culpe nequitiam: quia scilicet conuertit animam a peccato Treno. j. Ipsa autem gemens conuersa est retrosum. Et ideo etiam sperandum est quod iste gemitus auferat et tollat omnem angustiam: quia sicut dicitur Ezech. ix. Soli frontes virosuolentium et gementium fuerunt signati: et a percussione angelum liberati Exod. ij. dicit. Quod dominus audiuit gemitus filiorum israel et liberauit eos. Merito igitur gemitus contriti de transacte culpe commisione. ¶ Item gemunt perfecti de celestis patrie dilatione. Unde isti sunt sicut cygnus que est auis albissima: que in fluminibus conuertatur. que semper solis letare et nunquam solum cantare: nisi si solum quando debet mori vel vitam finire. Quia pro certo viri perfecti qui in fluminibus deuotibus versantur. et qui candore castitatis vestuntur: pro dilatione celestis patrie semper gemunt et solum quando mors eis inuitat. quando sperant se cito ad patrem transire. gaudent. tripudiant. et exultant. Unde de gemitu talium dicit Trch. j. Sacerdotes eius gementes. virgines eius squallide. et ipsa oppressa amaritudine. Iste est gemitus amarus quem habet anima desiderio videndi sponsum. Unde Roman. viij. Ipsi intra nos gemunt adoptionis filiorum expectantes. Et. ij. Corin. v. In hoc ingemiscimus habitationem nostram que ex celo est superinducipientes. ¶ Item gemunt damnati pro eterne pene oppressionem. Unde Job. xxxij. Gigantes gemit sub aquis qui habitant cum eis. Et Sap. v. Uidentes turbabuntur timore horribili. dicentes intra se penitentiam agentes et per angustia spiritus gemetes. Unde isti sunt proprie sicut visus qui de nouo captus in nemore. et in cathenis ferreus ligatus: incipit gemere et rugire et pro desperati decedere. rodere et moridere. Quia pro certo damnati quam

do de nemore huius mundi educitur et in cathenis infernalibus astringuntur tunc pro desperatione habet necessario gemere et rugire et lamentum facere et ducere. Unde isti dicunt illud ps. Afflictus sum et humiliatus sum nimis rugiebam a gemitu cordis mei. Sic igitur patet quomodo a diuersis diuersimode gemitur et quomodo diuersi gemitus ad diuersos tendunt omittendo causa breuitatis. Unde supra de desiderio. et de dolore et de fletu: et infra et de suspirio.

Generare. gignere. Nota quod illi spiritualiter generantur qui de bonis malis: vel de malis boni efficiuntur. Generare enim spiritualiter loquendo nihil aliud est quam quod dicitur conuersio mutatio spiritualis formatio vel creatio vel etiam quedam ad aliquid status promotio vel introductio. potest ergo accipi in bono et in malo. ¶ In bono ergo accipitur quando a deo vel a predicatore vel a plarum aliqui ad bonum conuertuntur. Deus enim generat per bonam inspirationem predicatorum per bonam informationem prelatum vero per bonam castigationem. Generat dico deus interius inspirando. Et de hoc dicit Job. xxxvij. Quis est pluuie pater. aut quis genuit stillas rosis? De cuius uero egressa est glacies et gelu de celo quis genuit? Peccatores enim dicuntur glacies ratione fragilitatis. Dicuntur gelu ratione indevotionis et spiritualis frigiditatis: quod tamen ros et pluuia ad irrigandum alios efficiuntur quasi a deo per inspirationem generantur et conuertuntur. Sicut apparuit in beato paulo qui per diuinam generationem de gelu et glacie factus est ros et pluuia. Item generat predicator exterius informando: et sic generabat beatus paulus illos quibus dicebat. j. Corin. iij. Per euangelium ego vos genui. Ideo precipitur uerbi. xxiij. Audi patrem tuum qui genuit te. Item generat prelati per bonam correctionem. et per bonorum exemplorum dationem et offensionem. Unde de adam dicitur Gen. v. Quod ipse genuit filium ad imaginem et similitudinem suam. Ista est generatio bona et virtuosa. De ista ergo bona generatione et conuersatione possumus dicere illud. j. Petri. ij. Quia si modo geniti infantes lac concupiscite. ¶ Sed adhuc dico. quod est alia generatio mala et vitiosa. Et ista est generatio qua homines mali efficiuntur. Et sic generantur quidam a dyabolo per suggestionem superbie. Quidam a carne per infectionem luxurie. Quidam a mundo per inflationem auaricie. Unde de istis malis generatibus dicitur Psal. v. Preuocati sunt quia filios alienos genuerunt. Et ideo breuiter de ista generatione bona et mala dicitur illud preallegatus. Job. xxxvij. Quis est pluuie pater? Unde cum supra. In quibus uerbis aduerte. quod sicut in aere diuersae et contrarie sunt impressiones alie bene alie male. Sic etiam in cordibus humanis generantur alie passionis et conditiones. Quaedam bone et virtuose. Quaedam uero male et perniciose siue vitiose. Quod cum ergo quod in aliquibus generatur secunditas compassio. Ista est generatio pluuie. Quis est inquit pluuie pater? Humiditas deuotionis. Ista est generatio rosis. Aut quis inquit genuit stillas rosis? Consideratio sue fragilitatis. Ista est generatio glacie. De cuius uero ro inquit egressa est glacies? Consideratio sue labilitatis. Ista est gelu. Et gelu inquit quis genuit? Generatur ergo in nobis compassio proximi adiuuata seu secundatiua. Pluuie inquit. Deuotio tentationum refrigeratiua. rosis inquit. Discretio nostri cognitua. Glacies inquit. Turbatio nostri restrictiua. Gelu inquit. ¶ Primum ergo dico quod in nobis debet generari compassio secundatiua. Pluuie inquit. Sicut enim pluuia generatur quando virtute caloris vapores humidum congregat et in corpus nubis dissoluitur et fluere compelluntur. Sic vere quando calor diuine gratie dissoluit hominem per compassionem. tunc vapores sui congregati. id est bona sua temporalia que ad modum vaporis fragilia et facilia sunt euaporabilia conuertuntur in pluuiam per elemosynarum largitionem. ex qua quidem alij irrigantur et inundantur per beneficium et subuentionem. Unde

Unde eccl. xxxv. in h. Speciosa miscbia des in tempore tribulationis: quari nubes piuuie in tepore siccitatis. Sed probdolor: multi sunt in quoru cordibus ista pluua non generatur. Sicut enim qd calidi siccit humidit vapores sursum a terra exalant. et in nubium sinu inuoluntur non solent pluuiam generare: sed fulgura et tempestates. Sic quia multi pleni sunt calore et ardore cupiditate et siccitate in deuotionis et spualis ariditatis in talibus no solet pluuiam pietatis generari: sed fulgur rapine et crudelitatis. tempestas exactionis et aduersitatis in eis generatur quibus vicini affliguntur et diuertatis in eis generatur. Unde in ps. Posuit pluuias eorum grandinem: ignem comburentem in terra eorum. Non sic charissimi non sed generetur in nobis compassio roficatua. Secundo dico. quod in nobis debet generari deuotio refrigeratiua. Stillas inquit rosis. Ros enim qui de celo venit et qui de nocte occulte descendit et qui ardorem aeris refrigerat atq tollit et siccitatem herbaru temperat. et eas vegetat atq nutrit. significat uirtutem deuotionis que desursum a deo principaliter immititur et quia ardo tentationu refrigeratur et reperatur. et per qua homo spiritualiter vegetat et nutrit. Eccl. xiiij. Ardor refrigerabit ros. De talis rosis generatione dicit. Numeri. xj. Cum descenderet super castra ros: descendebat pariter et manna. Manna em significat gratiam: que tunc teporis super homine abundatius descendit. quando ros deuotionis ipsam precedit. Sed vere multi sunt sicut montes gelboe: qui fuerint a deo maledicti. Ideo in eis nullus ros potuit generari. Iuxta illud. ij. Regu. j. Montes gelboe nec ros nec pluuia cader super uos. Sic vere multi sunt ita a deo maledicti: quod nec ros deuotionis. nec pluuiam compassionis descendere potest super eos. Tertio dico. qd in nobis generari debet discretio nostri cognitua. q. sibi debet esse glacies. Glacies em diuina est integra luca. et est pulcra. modico tamen calore soluitur modico ictu frangitur et in lutum finaliter conuertit et mutat. Sic contra misera conditio et mundana prosperitas et possessio. quibus aliquando splendeant et luceant. tamen ut coiter non diu durant. facile enim deficiunt et annihilantur. et per mortem uel aduersitatem frangunt et dissipant. Ista ergo glacies idest nostre glacialis fragilitatis conditio seu consideratio debet in nobis generari: et a nobis continui meditari ut sic de nobis dicatur illud ps. Ignis grandinis gla. spi. procel. et. Per istas enim impressiones spualiter intellectas. debent in nobis uel in nostris cordibus per considerationem generari ignis. i. ardor infernalis penalitatis. Item debet generari grandis. i. inuasio temporalis aduersitatis. Iux. i. scribilitas temporalis prosperitatis. Glacies. i. fragilitas nostre naturalis infirmitatis. Ista ergo. i. istoru consideratio. dz in nobis generare. Turbatione nostri costrictua. i. costrictione diuini timoris: que notatur per gelu. Quarto igitur dico qd in nobis debet generari gelu. Gelu em oia exteriora humida constringit. contrahit et deficcit et signat frigus diuini timoris qui qn bene in nobis generatur ois humor luxurie constringit et oes affectiones fluxibiles coartatur. Unde de tali gelu constrictus fuit Jacob: cui dicebat Gen. xxxj. Est uigebat et gelu: fugiebatq somnus ab oculis meis. Quia uere charissimi: illi a somno mundane delectationis restringunt qui est diuini amoris inflamantur. et gelu diuini timoris turbant. Unde Job. xxxvij. flante deo concreuit gelu: et rursum latissime fundunt aque. Sic igitur patz quod quadruplex impressio spiritualis in nostris cordibus generat. Sed qz de ista generatione moru uel uirtutu parum aut nihil possum norabiliter concordare idcirco super sedeo quod ad presens. Materia em ista quarta ad autoritates ualde sterilis est. Et tunc ad exempla mirabiliter fertilis potest esse. Et ideo uide supra titulo de fructificare. et in titulo de sterilitate et sufficit.

Generatio. Nota q generatio est omne illud qd generat: uel omne illud qd suc

cessione teporis uariat. Unde generatio idem est quod proles. progenies: profapia seu paritela. Et sic accipit Tob. xiiij. ubi dicit. Quod ipse uidit quinta generatio neni et filios filioz. Item accipitur generatio pro ipso modo generandi et producendi. Et sic accipitur Esai. liij. ubi dicit de christi generatione. Generatione eius quis narrauit? Item accipit pro qualibet particulari progenie et natione. Unde Math. xij. Generatio mala et adultera signum querit. Et in ps. di. Ut cognosce. alte. Item accipit pro temporis successione. et sic accipitur in ps: ubi dicit. Donec annuicem bza. tu. generatio. omni que uenit. est. Per generatione igitur et communiter intelligitur communitas unius nationis. Societas unius conditionis. Consanguinitatis eiusdem propagationis. Conformitas eiusdem religionis. Et sic notare possumus quod est duplex generatio. Una bona. et alia mala. Una uirtuosa. alia uitiiosa. Una laudabilis alia damuabilis. De generatione igitur bona notare possumus quod ista debet habere tres conditiones. Debet enim.

Debite generari. Debit dico debite generari: Se-
 Ad deeste couersari. neratio em bona di que de lege
 Deuote famulari. timo matrimonio generatur.
 Et sic per bonam generatione possunt spualiter intelli-
 gi qui sunt in sancta matre ecclesia iuste et licite intro-
 ducti illi uidelicet quos non introduxit ambitio: quos
 non procreauit carnis affectio: quos non pmouit uia ex
 altauit aliqua symoniaca muneru datio uel acceptio
 Omnes em qui taliter generatur: generatio adultera
 et spuria spiritualiter appellantur coles q ex legitimo rpt
 et ecclesie matrimonio no nascunt. Unde isti sunt sicut
 generatio muloz que habet fieri de paritibus diuersa-
 rum specieru. Quando em asinus concubuit cu uroze qui
 tunc generatur ibi mulus qd est animal ita frigidum
 quod non potest fructificare uel generare. Sic procerto
 charissimi symoniaci ex quodam adulterino concubitu
 generantur. Quando enim asinus. i. malus prelatu co-
 iungitur cu uroze equi. i. cum aliqua ecclesia uel prelatur
 ra que equi idest boni prelati deberat esse uroze. tunc p-
 culatio generatur ibidem muli. i. uiri symoniaci contra
 deum et ratione introducti et promoti. qui reuera sunt
 ita frigidi per intentionem. quod non possunt fructus
 producere per bonam operationem: Uide pro deo de sy-
 moniace pmotis et generatis qualiter in ecclesia fructi-
 ficant: certe pessime: quia ut comuniter nec teporaliter
 nec spiritualiter prosperantur. Et ideo sicut dicitur.
 Mathei. xij. Isti sunt generatio mala et adultera que
 signum querit: sed signum non dabitur ei nisi signum.
 Ione prophete. qui scilicet in mari proiectus est et deuo-
 ratus a cete: quia procerto tales finaliter in mari idest
 in inferni amaritudine proiecentur: et a cete idest a dya-
 bolo deuorabuntur. Non sic charissimi: quia si uolu-
 mus esse bona generatio: nos debemus debite genera-
 ri idest iuste in ecclesia promoueri. quia sicut dicitur in
 psalm. Dominus in generatione iusta est. Exemplo
 hoc de quo dicitur. Genesis. vj. Hoc uir iustus atq
 perfectus in generationibus suis fuit. Et ideo in archa
 fuit introductus quia scilicet soli iusti in archa eccle-
 sie debent admitti. Unde Genesis. vij. Ingredere in ar-
 cham quia te uidi iustum coram me. Secundo dico
 quod si uolumus esse bona generatio nos debemus
 modeste couersari psalm. hec est generatio queren-
 tium dominum: quia procerto illi qui non couersan-
 tur pacifice et modeste: generatio bona dici non debent
 Isten enim sunt sicut generatio canum: Quamuis enim
 omnes canes sunt eiusdem speciei: eiusdem generis: eius-
 dem generationis. isti tamen inter se modeste uel paci-
 ficc non couersant: immo alter ab altero sepissime mor-
 detur et impugnat. Sic uere multi sunt qui quous sine
 eiusdem generis uel sanguinis: eiusdem regionis: uel re-
 ligionis. ipsi tamen nolunt pacifice uiuere sed per detra-
 ctiones et iniurie illationem alter alterum mordere et
 impugnare. Unde ista est illa generatio de qua dicitur

Proverbiorum. xxx. Generatio que patri suo maledicit. Generatio que pro dentibus gladios habet. Non sic igitur. quia nos debemus modeste conuersari.

Tertio dico. quod si volumus esse bona generatio: nos debemus deuote famulari. De qua dicitur in ps. Generatio rectorum benedicetur. Non est enim bona generatio que suis genitoribus humiliter non obedit. Et ideo multi sunt qui mala generatio dici possunt. illi uicis qui genitoribus suis. s. uoc. vel plato. vel parentibus carnalibus nolunt fideliter obedire: sed potius eis infideliter contraire. Isti sunt generatio viperina que proprijs dentibus proprios parietes interficit et corrodit quia vere multi sunt hodie mali filij et mala generatio qui proprios parietes. s. prelatu vel ecclesia in qua sunt. dentibus et morsibus. i. diffamationibus litibus et tribulationibus afficiunt et molestant. Isti sunt generatio peruersa et infideles filij. Unde eis dicitur Deut. xxxij. Generatio praua argu peruersa hec tunc reddis dno pple stulte et insipiens. Non sic charissimi: sed simus generatio ue possimus deuote famulari qz reuera sicut dictu est illi sunt bona generatio qui deuote famulantur. Qui modeste conuersant. Qui debite generantur. Quia sicut dicit in ps. Hec est generatio querentiu dnm: querentiu faciem dei iacob. **D**e generatione mala. s. in singulis. paragraphis clausula subinserta est Sufficit.

Bens. Nota qd gens est nome collectivu sicut populus signat em personaru pluralitate inuicem congregata. Ubi gens id est quod natio gnatio Populus et pluri personaru collectio. Et accipit ut ceter vel pro bona vel pro mala ymone et cogregatioe. Gens igitur in bono signat bona concordia et ynitatem Et sic intelligitur illud Esa. ij. Non leuabit gens contra gentem gladiu. Et illud Joelis. iij. Cogregabo oes gentes etc. In malo signat mala amicitia et societate. Et sic accipit. i. Macha. v. Cogregate sunt gentes aduersus israel. Gentes enim fuerit oes ille nationes dicit qd crat per uniuersum mundu preter filios israel. et ideo dicebatur gentes quasi sine rege yuentes. Et sic gentes poterit significare omnes mundi peccatores et iniquos. qui legi dei no subiciuntur a filiis israel. a uiris sanctis separantur et distinguuntur qui etiam idolis. i. diuersis vitis supponuntur et subtinguntur. qz sicut dicit in ps. Si mulachra gentium argentum et aurum. **D**icamus igitur aliquid de gentibus in bono significato. Dicamus ergo qd nos debemus esse gentes. i. nos simul per concordiam coniungentes vel geres. i. nos per prudentiam bene regentes. vel gentes. i. peccata nostra per penitentiam lugentes aqz plangentes. Et si tales fuerim. nobis poterit dici illud. j. ps. Uos estis genus electu. regale sacerdotium. gens sancta populu acquisitiuis. In quibus uerbis ostendit qd illi sunt bone et uirtuose gentes qui sunt. In ter se concorditer federati. Gens inquit. A malis singulariter segregati. Electus inquit. Dno specialiter delegati. Regale inquit sacer. A deo uirtualiter uideati. Populu inquit adquisitiuis. **D**ico igitur primo qd isti sunt bone geres qui inter se federant concorditer. Et hoc ostenditur cum dicitur Gens. Sicut enim in genere intellectu et logico unisuntur et aggregant diuersas species et diuersa in diuina. et in genere sanguinis seu corporali aggregant et continent diuersi gradus consanguinitatis sicut in super in gente uel i populo aggregant plures persone diuersas et contrarie qualitates. Sic peritio qd simus diuersi et contrarij qualitate et conditione consanguinitate natione patria. loco et regione. Debemus tamen in vno genere. i. in vna comuni concordia uenire. Gens inquit. Act. xvij. Et vno omne genus hoim ppagatu est Et ideo dicitur Act. xij filij generis abraham etc. Sed probdolo: charissimi: qd multe sunt hodie gentes. congregationes et nationes que no habent concordie ynitatem: sed potius totius controuersie diuersitate. Ubi isti no constitunt genus cõitatis: sed magis constitunt species diuisionis et partialitatis. Unde. j. Macha. v. dicit. Quod

audierunt gentes edificatu. saltare et cogitabant tollere genus iacob. Isti sunt proprie detractores inuidi et iracundi. quia genus cõitatis. concordie et amicitie nequeunt sustinere: sed ipsum nituntur tollere et dissipare. Isti sunt sicut quedam gens que est in quadam insula indicubi pater filium et filius patrem solet quandoqz occidere quando vident se inuicem infirmari. et sic occisos eos solet manducare. Dicunt enim qd melius est occidere amicos suos cum mori debeant sibi responsu deorum suorum: qd ipsos diuipmittere in infirmari. Melius est etiam ut dicunt eos comedere: qd vermes ipsos comederent vel vorarent. Ista narrat in libro de mirabilibus ouietis. Procerto charissimi. tales geres vident esse usurarij et detractores. Ipsi enim amicis proprijs non parciunt: sed oes deuotant et corrodunt. Videntur enim sentire qd melius est amicos: locos et vicinos comedere vel corrodere qd ipsos alios deuotari permittere. Ido de istis dicitur. i. Thiere. xij. Unusquisqz carnes amici sui comedit. Isti sunt igitur illa gens: de qua dicitur Luce. xxj. Eriget gens contra gentem: et regnu aduersus regnu. Non sic sicut simus federati concorditer. Nos estis inquit genus. **S**ecundo dico. qd illi sunt a malis segregati. qz nos debemus esse genus electu. Illud enim qd per excellentiam bonitatis est ab alijs separabile est illud etiam qd inter multos eligit et ab alijs separatur et seorsum igitur. Sic vere charissimi cum nos xpiani et maxime ecclesiastici simus a deo inter oes nationes electi. iuxta illud Job. xv. Elegi vos ut eatis et fructu afferatis. Dico qd per excellentiam virtutis debemus esse ab omnibus distincti et separati. Et vere charissimi: istam nostram electionem et uocationem summe debemus attendere et eius occasione nos ab alijs separare. Istud proprie pertinet ad nos et alios ecclesiasticos qui ad dei scrutiu sumus electi. Nos enim sumus populus sapiens et intelligens gens magna. Deut. iij. Ideo dicitur ibidem. que est alia gens sic inclita qd habet ceremonias iustas iudicia. Ista tamen sunt contra multos qui procerto non sunt electa gens sed gens infecta. Non gens inclita: sed gens perditata. Non gens uirtuosa: sed gens vitiosa. Talibus dicitur Esaie. j. Ne genti peccatrici populo graui iniquitate. semini neqz. filijs sceleratis. Isti sunt sicut quedam gentes que sunt in aliquibus desertis ethyopte que a pecudibus no videtur esse separate vel distincte. Quidam enim sunt qui vadunt nudi sine aliquo vestimento. immo mirantur quando vident aliquem vestitu. dicentes hoc esse male factu: cum reus creauerit ad nudu. Alij vadunt prona facie super manus. Alij matrimonij leges non seruant. imo mulieres oes cuiuslibet: et singule oim. Sic vere charissimi: inter mundi peccatores sunt quidam qui nudi sunt sine uirtutum vestimento: et maxime isti sunt insolentes et viri inuercunditer viri in honesti. qui qz non portant pallium honestatis monstrant omnia sua pudibunda. Beatus enim qui custodit vestimenta sua ne nudus ambulet dicitur Apocalyp. xvj. Mirantur etiam isti dum alij sunt vestiti. quia vere mali mirantur quomodo alij possunt esse boni. et quod in se videtur impossibile. In alijs credunt mirabile. Istos spoliavit deus: sicut dicitur. Abacuc. ij. Tu spoliasti gentes onustas. Iuda igitur est ista gens per uirtutum carentiam. Alij sunt curui ad terram per auariciam. Psalm. Oculos suos statuerunt declinare in terram. Et in ps. Gentes sub pedibus eius. Sunt sine matrimonio per luxuriam. Unde ista est gens abominata. De qua loquitur Esate. xlij. Non sic: sed simus gentes electe inclite et uirtuose. quia sicut dicitur. Proverbiorum. xij. Iustitia eleuat gentes miserus facit peccatu populos. Simus igitur a malis segregati uirtualiter. Eleuus inquit. **T**ertio dico. quod si volumus esse bone gentes et uirtuose: nos debemus esse deo dedicati specialiter. quia nos debemus esse regale sacerdotium: et gens sancta. Sacerdotiu enim est officiu diuinis uisibus aptu et deputatu. Et ideo qui uocat nos sacerdotiu: debemus deo specialiter dedicari qd potissime pertinet ad ecclesiasticos qui qz sunt assumpti ad sacerdotium regale: iuxta illud. Apocalyp. v. fecisti nos

cisti nos deo nostro regnare sacerdotes. Ideo debemus
 esse gens sancta et immaculata. quia vere illi qui ad
 ecclesiasticos gradus seu officia assumuntur. sanctita-
 tem habere et seruari tenentur. Juxta illud Esai. cxxv.
 Aperite portas et ingredatur gens iusta et custodiens
 veritatem. Tales enim gentes debent portas ecclesie
 intrare. tales persone debent in fra ecclesiam habitare.
 Alie vero gentes que sunt alterius conditionis non de-
 bent ecclesiam introire. Ut nota est deus prohibuit ingres-
 sum ecclesie sue tribus generibus gentium. sicut dicitur Deut.
 cxxij. Manceos. i. filij meretricij. Amonites. i. populus
 illius patrie: et moabites etc. Iste tres gentes charissimi
 significat tria genera hominum quos deus ab ecclesia sua
 abdicat et repellit. Manceos. i. filij meretricum signi-
 ficant symoniacos. Symonia enim meretrix dicitur
 quia non diligit nisi donantem. Et amonites qui inter-
 pretantur filij generis: significat parentes nepotulos.
 Moabites qui interpretatur de patre genitus: significat
 proteruos et ambitiosos: quod de istis dicitur Joh. viij. Vos qui
 patre dyabolo estis. Iste enim tres gentes. i. illos qui per
 affectionem carnis vel generis exaltantur illos qui per am-
 bitionem superbie in ecclesia introducuntur. non vult deus
 ecclesiam suam intrare nec ibi locum aliquem obtinere. Juxta
 illud Judicium. iij. He sunt gentes quas dereliquit dominus.
 Sed prohibet illi qui a deo repudiatur. nostris tem-
 poribus sicut videmus amplius eliguntur. Vir enim
 aliqui sunt qui hodie promouentur nisi per carnalem
 affectionem aut per ambitionem. aut per symoniam assu-
 mantur. Unde videt veritatem illud Luc. cxxij. Hierusalem
 calcabitur a gentibus quod dicitur Hierusalem. i. ecclesia est bo-
 die ut dicitur talibus gentibus occupata. et per eos diuer-
 sis oppressionibus conculcata. Ideo plangit scriptura.
 Tremor. j. Uidit gentes ingressas sanctuarium tuum: de
 quibus preceperas ne intraret ecclesia tua. Ad hoc sic igitur
 charissimi: sed sumus gens sancta ut ad regale sacra-
 tum assumamur: et ut sumus deo dedicati specialiter Re-
 gale inquit sacerdotum gens sancta. Et sic potes hic ap-
 plicare quod diuersis gentes non deo: sed diuersis demoni-
 bus seu numinibus dedicantur sicut in india vbi quidam
 adorant canem et quidam bouem. et antiquitus quidam
 baal. quidam altarothe. applica sicut. hoc est igitur tertius
 Quarto dico quod nos debemus esse bone gentes: quod su-
 mus per deum vendicati virtualiter. quod ostenditur cum dicitur
 Populus acquisitionis. Sicut enim populus per aliquem
 acquisitus. i. de manibus hostium liberatus: liberatorum suo
 tenetur fidem. id est. amorem seruare et facere. et erga ipsum
 melius se habere. Sic vere. quod deus nos de demonum pos-
 testate liberavit et acquisiuit. ideo tenemur necessario
 erga eum fideles esse et boni. Nos enim sumus ille mons:
 de quo dicitur in psalmo: Montem quem acquisiuit dextera eius
 Nunc ergo patet quod ratione vendicationis: quod sumus populus
 acquisitionis. Ratione dedicationis: quod sumus regale sa-
 cerdotum. i. gens sancta. Ratione acceptationis: quod sumus
 gens collecta. Ratione colligationis: quod sumus genus. i.
 comunitas etc. nos debemus esse gentes bone et virtuose
 Et sic patet quod nomen gentis accipitur in bono. Sed
 si vis adhuc potes notare quod sub nomine gentis: possunt in-
 telligi vniuersi mali gentes et peccatores. Unde nota
 quod per gentes intelliguntur illi qui habent crudelitates
 et nequiciam. Diuersitatem et discordiam. Aduersitates et
 miseriam. Peccatores enim habent seueritatem et crudelita-
 tem. Unde illi sunt illa gens de qua Amos. vij. Suscita
 bo super vos gentem que conteret vos. Item habent ma-
 liciam et fallacitatem. Unde Esai. x. Ad gentem fallacem
 mittam eum. Item habent nequiciam et iniquitates. Unde
 Esai. vij. Adducam pessimos de gentibus. Item ha-
 bent discordiam et diuersitatem. Unde Luce. cxxij. Erur-
 get gens contra gentem. Item finaliter habebunt mi-
 seriam et aduersitatem. Unde in psalmo dicitur. Manus
 tua gentes disperdidit Et Luce. cxxij. In terris pressura
 gentium etc. Et Soph. iij. Disperdidisti gentes et dissipate
 sunt. Et sic patet quod nomen gentis accipitur in malo
 Et posset multum dilatare qui vellet. Sed sufficit quod

dicum est supra in inuentionibus.

Genua. Nota quod genua sunt membra flexibilia
 que facilius deflectuntur. et quibus mediantibus cor-
 pus ad terram prosternitur et inclinatur. Primo er-
 go dico. quod moraliter accipiendo per genua potest
 intelligi mentis humilitas seu benignitas. Iste enim
 sunt duo genera anime deuote: que. i. facilius inclinatur
 et ad omne quod iustum fuerit incuruatur: sicut de-
 petro dicitur Act. ij. Petrus ponens genua orauit. Eie-
 phas enim qui dormit super anteriora genua se inclinat
 Camelus qui oneratur: se solet super anteriora genua in-
 curuare. Inter genua etiam oculos dicit esse conuenien-
 tia. quod puer qui est in utero complicatus: solet duo genua
 super duos oculos tenere. Et inde est ut dicunt aliqui
 quod homo flexis genibus facilius flere solet. Sic procer-
 to charissimi: genua mentis nostre. i. affectionem et vo-
 luntatem debemus deflectere per humilitatem: et ipsa coram
 deo curuare per benignitatem: sic lacrymas debemus
 emittere per compunctionem: et cum humiliter requirere
 per orationem. Exemplo Danielis qui sicut dicitur Dani-
 el. vi. Tribus vicibus in die flecebat genua sua. Et hoc
 precipit Phil. ij. In nomine iesu omne genua flecebat
 celestium: terrestrium et inferorum. Per ista igitur genua intel-
 ligitur mentis humilitas. Secundo dico. quod per ge-
 nua intelligitur carnis infirmitas. Et sic intelligitur
 in psalmo. Genua mea infirmata sunt a ieiunio. Iste enim
 genua flecebat ad mundi delectabilia et ad omnia
 vitia et peccata. Ideo figurat dicitur Judicium. vij.
 Quod illi qui flexis genibus biberunt aquam fluminis
 fuerunt a gedonis exercitu reprobari. Ad denotandum
 quod illi qui genua id est desideria cordis sui fle-
 ctunt. facilius se inclinant ad aquas fluminis id est ad
 delectabilia huius mundi digni sunt a dei exercitu re-
 legari et a deo perpetuo reprobari. Unde Ezechiel. cxxij.
 et. vij. vbi dicitur Tabeat omne cor et dissoluentur vent-
 uerse manus: et infirmabitur omnis spiritus. et per cetera
 genua fluent aque. Et sic per genua intelligit car-
 nis infirmitas. Tertio dico quod per genua intelligi-
 tur mundi prosperitas. Sicut enim nutrit super genua
 tenet puerum ut ei blandiatur. Juxta illud. Esai. lxxvj.
 Super genua blandientur vobis. Sic procerto mun-
 dus super duo genua sue mundane prosperitatis. que
 sunt diuine et delicie pueris suis id est mundi peccato-
 ribus blanditur. et eos diuersimode consolatur. Pla-
 des enim sunt quedam stelle que sunt fixe inter genua
 thauri: ut dicitur Isidorus que sunt stelle pluuiales quia
 procerto mundi peccatores qui pluuiaz mundane pro-
 speritatis desiderant et affectant: situati sunt inter duo
 genua thauri id est inter delicias et diuitias huius mun-
 di. figurati in Sansone. qui super genua dalila meret-
 ricis obdormiens tonsus est capillis suis. et fortitudi-
 nem suam amisit. et sic a dalila expulsus fuit: et suis
 traditus inimicis. a quibus fuit postmodum excaca-
 tus. Dalila enim meretrix signat mundum qui more
 meretricis non diligit nisi illos a quibus lucrum re-
 portat. quando igitur homo dormit super genua eius
 id est quando delectatur in mundi prosperitate. ipse pro-
 certo capillis gratiarum et virtutum primo spoliatur
 et sic fortitudo sue constantie enervatur inimicis vero
 suis id est demonibus per diuersa peccata traditur et
 obligatur a quibus etiam per obstinationem excaca-
 tur. et per quos finaliter inferni carceribus alligantur
 Et ideo. Job se super genua talia fuisse plangebat de-
 cens. Job. ij. Quare non in vulua mortuus sum et gres-
 sus ex utero non statim periij? Cur excipit gentibus?
 cur lactatus yberibus? etc. quasi dicat. Damnosum et
 damnable mihi est super genua mundane prosperita-
 tis quiescere. et abyberibus carnalibus dulcedinis lac-
 stare. Sic igitur patet quod per genua intelligitur mu-
 di prosperitas. Quarto dico quod per genua potest intel-
 ligi celi felicitas: Sicut enim homo dormit super genua
 amici sui: sic beati in patria dormiunt in amore dei sui.

Et ideo celestis gloria per genera intelligitur. supra que spes beatorum omnium quietatur. vnde potest dici illis illud. Esate. lxxij. Inundantem gloriam sugeris. ad vbera portabimini: et super genna blandientur vobis. Sic igitur patet quomodo per genera intelligitur. Celsa felicitas. Munda prosperitas. Carnis infirmitas. Munda humilitas &c.

A. Nota qd genus accipit pro vniuersitate. **Genus.** pro p sanguinitate. & p qualibet generali cōmunitate. Accipit dico pro vniuersitate. Et sic genus est terminus vltis: sub quo sunt species & in quo diuisiua continent. De quo Dasi. ij. Sonitū sambuce et vniuersi generis muscorū. Et Eccli. xxij. Duo genera hoim abundāt in peccatis. Itē accipit pro consanguinitate. Et sic genus idem est qd pariter. Uti Sap. vij. Sum quidē hō mortalis similis hoibus alijs et genere terreno illius qui prior factus est. Itē accipitur pro omni cōitate vel generalitate. Et sic gen⁹ signat illa q sunt eiusdē societatis cōformitatis equalitatis. Sicut Mat. xij. vbi dicit. Quod simile est regnū celoz sagene misse in mari. & ex omni genere pisciū cōgregātū. Quia igitur genus quocūq; modo accipiat signat quandam collectionē et congregationē. Ideo specialiter per illos qui dicitur eiusdē generis possum⁹ intelligere illos q sunt eiusdē cōsanguinitatis. cōitatis & societatis & vniuersitatis. qui scz originaliter ab vno patre ab vna matre. ab vno fundatore vel ab vno creatore pncipiū assum pserunt. Possimus etiaz notare. qd illi qui taliter sunt eiusdē generis: debent habere.

B. **Parem nobilitatem.** Parē dico nobilitatē. Et idē ad hōz conformitatē. fatui sunt qui de suis generi Cordium vnitatem. b⁹ gloriā. Cōstat cū qd oēs sum⁹ de eodem genere naturali. scz genere ade sicut vtrum est supra Sap. vij. Sum quidē homo &c. Itē de eodē genere spiritali. scz eiusdē fidei vel eiusdē ecclie vel religionis. Sicut enim dicit Act. xvij. Ex vno omne genus hoim propagatū est. Eandē igitur nobilitatē habemus q̄tum est de natura et ideo nullus se debet alteri antefere. nisi ipsum morū et scientie nobilitas anteponat. Unde Hiero. in quadā epistola dicit. Qd nobilitas corporis solet ignobilitatē parere mentis. Et ideo Cris. exponens illud. Nos habemus patrem abraam. Job. viij. dicit sic. Melius est de contemptibilī clarum qd de claro genere contemptibilē nasci. Ita melius est qd parē nobilitatē habeam⁹. Quod tamē est cōtra multos qui q̄uis sint eiusdē generis vel conditionis: se se reputant alijs nobiliores: se vident alijs feliciores vel ditiores: immo qd peius est sepe fit qd illi rustici qui fauēte fortuna milites vel diuites efficiuntur. alios de genere suo aduocare & recognoscere dedignātur. Isti sunt: sicut paphiones qui q̄uis a natura originalitē sint eruce. que tandem assumptis alijs tales auicule sunt effecte. sicut dicit Ihs Ipsi th vident esse alteri⁹ species vel generis q̄ cruce. nolunt enim cū pedibus terrā reperere. immo volant per aera sicut aues. Sic vere tales licz de erucis paphiones. i. x. rusticis nobiles sunt effecti ipsi pro certo eruce a suo proprio genere se discernunt. & cū aibus idest cum nobilibus volare & discurrere cōtendūt proprios etiaz parētes cōtinent. & acsi essent alterius species vel generis se novos factos hoies eē credūt. Istis igitur nō natis nobilibus: sed factis. nihil est crudelius vt dicit Seneca libro de sentētis oratorū. Juxta illud. x. Crudelius nihil est humili cum surgit in altū. Non sic charissimi: quia vere illi qui sunt eiusdē generis: habent vt cōmuniter patem nobilitatē. Itē habent vt cōmuniter morum cōformitatē. Illenim qui sunt eiusdē generis & maxime q̄i sunt propinqui sicut fratres &c. vt cōiter habent inter se aliquas similitudines corporales. vt cōiter etiam quilibet nititur imitari et assimilari illis a quozū genere ortū sumpfit. Et ideo nos oēs qui spūaliter eiusdē generis sumus vt dictum est. debem⁹ in bono nostris predecessoribus conformari: & alter alterum bonis moribus imitari. Unde Sap.

rii. Omnis creatura a principio ad suū genus refiguratatur. Item dico. qd illi qui sunt eiusdē generis debent habere cordium vnitatem. Animalia enim eiusdē species solent inter se pacifice viuere. vnum aliud diligere et defendere. & quodā cōsanguinitatis neru insimul habitare. Omne enim animal diligit simile sibi. Sicut dicitur Eccli. xij. Unde etiam autor dicit qd animalia eiusdē species: nūq; se solēt comedere preter pisces. Ad denotādum qd nos qui sumus de eodem genere vel naturali vel morali. debemus nos inuicem diligere et per pacem et concordia alter alterū frequētare. nulli nocere. sed oēs iuuare. Et sic erim⁹ sicut thobias. De quo dicit. Thob. j. Quod omnia que habere poterat quodātie concaptius fratribus qui erant de genere suo im partiebat. Sit igitur in nobis. Amoris vnitatis. Ad hōz conformitas. Compar nobilitas. Et hec de genere susficiunt. Unde supra de Cognatione. De consanguinitate. Et in tabula vide in multis titulis vbi fit mentio de illis qui sunt eiusdē generis vel sanguinis &c.

Germen. germinare. Nota qd germinare idē est quod fructificare: emitte: et aliquid exterius effundere. Et est proprie germen principium fructuum idest illud quod ad creationem fructus natura primo emit. Et ideo moraliter loquendo germen pro cogitatione pro affectione vel pro cuiuslibet operis inchoatione sumitur. Sicut enim in herbis et arboribus germen primo ab arborē erit. et tandem in flores et folia prospit: et in fine in fructus multiplices se diffundit. Sic vere in moralibus: homo primo emittit germen cogitationis. tandem flores desiderij et affectionis: et postea folia locutionis vel exterioris conuersationis. finaliter vero fructus bone operationis. Proverbiōrum. xi. Justus quasi virens folium germinabit. Et breuiter de germinatione spiritali possumus exponere illud Ezechiel. xvij. Sumas ego de medulla cedri et plantabo super montem excelsum. et erumpet ibi germen et faciet fructum. In quibus verbis ostendit quod sicut ad hoc quod arbor germinet requiruntur tria. scilicet Humor sufficiens. quia debet habere medullam. Radix stabilis. quia debet esse plantata. Locus excelsus. quia debet esse super montem. Sic spiritaliter. ad hoc quod homo proferat germen gratie et virtutū: ipse debet per caritatem dulciter vegetari. Ista est enim medulla glutinosa. Per fidem firmiter radicari. Ista est enim que mentes stabilitat quia plantat. Per spem celitus collocari. Ista enim super montem excelsum paradisi leuat mentem. Caritas enim mentem vegetat. si des mentem firmat et plantat. spes vero in debito loco ipsum situat atq; locat. Primo igitur dico. quod si volumus spiritaliter germinare: necesse est vt dulciter vegetemur. Sumam inquit de medulla. Ad medulla enim que naturaliter est tenax et glutinosa: et arborē nutrit et vegetat. que in medio arboris latitat. et sine qua arbor non germinat nec fructificat: signat caritatem que tenax et glutinosa est quia per ipsam diuersa corda tenaciter iunguntur & glutinantur quia sicut dicit apostolus ad Colo. ij. Caritatem debemus super omnia habere quod est vinculum perfectionis. Ista enim in medio arboris quasi in corde hominis habet principaliter sedem suam. ibidem enim existens rotam animam spiritaliter per deuotionem et gratiam nutrit. et per virtutes et bona opera germinare et fructificare multipliciter ipsam facit. Ista est enim sicut quidam ros spiritalis quā si mens irrigata fuerit: affluēt vtriusq; germinabit. vt ipsa dicat illud Dice. xij. Ero quasi ros et israel germinabit quasi lilium. Sicut enim arbores que multum habent de medulla: solent faciliter germinare. Sicut patet in vinea que multum abundat in medulla. Sic proculdubio illi qui abundant in medulla caritatis: i medulla pietatis. in medulla benignitatis. i medulla deuotionis in medulla compassionis solent per bona opera germinare et fruct⁹ virtutū facit uter prore.

Gladius. Sirus.

gladius acutus. Iste est gladius aioth. qui fecit sibi gladium ancipites vt secrite interficeret eglon rezes moab Judic. iij. Detractio em est gladius anceps .i. ad duas partes scindens quia scz tales diuersimode scindunt et detrahunt. Nam si creto dum homo no aduertit a detractoribus inficitur. et ab ipsis per vite fame dimissionem in pie lacerat. ps Et acuerunt gladiu linguas suas. intenderunt arcu rem amara. vt sagittent in oculis immaculatum etc. Iste etiam gladius quandoq manifeste vulnerat: qz moze apri homo iracundia motus in venatoris gladio se infigit. Exemplo saul. qui irruit super gladiu suum et mortuus est. sicut dicitur .j. Reg. xxxj. Iste est igitur gladius iracundie. Tertius est gladius accide. Iste gladio auferuntur homin pedes. vt ad aliquod bonu opus nequeant se mouere. Iste e gladius quo ybosteth dormiens. scitit interfectus sicut dicitur .ij. Reg. iij. Tertius est gladius auaricie quo dyabolus percudit homine in mambus vt ad aliquid largiendum ipsas extendere non possit. Unde Amos. ij. Auaricia in capite omniu. et nouissimu eoru gladio interficiam. Item est gladius gule. Et isto percuditur homo in gutture. vt scz appetat ad superfluitates: non ad necessitates. Et iste est gladius quo ioab tenens mērum amase. eximens gladiu que habebat absconditus percussit eum. Postea amasa non obseruauit gladium ioab. sicut dicitur .ij. Reg. x. Ioab enim. i. dyabolus dum in manu sua tenet mentu hominis. i. gula. du ho non cauet gladiu suu. i. vitu castri margie subito percuit eum et spualiter occidit. daz. i. sub specie necessitatis facit euz prorumpere ad opera superfluitatis. vnde ps. Gladius in labijs eorum. Item est gladius luxurie et isto percutiuntur hoies in renibus. vii. Job. xvj. Circundedit me lanceis suis. conuulnecrauit lubos meos. effudit in terra viscera mea. confecit me vulnere super vulnus. Ubi notatur q in isto peccato est continua simulatio lanceis etc. Cordialis enervatio. Effudit in terraviscera mea. Perseuerans iteratio. Vulnere inquit. super vulnus. Iste gladio percutiuntur oia genera personarum scz pueri. sacerdotes. religiosi. populi seu subditi etc. Pueri dico. vnde Job. j. Pueros percusserunt gladio. Item sacerdotes ps. Sacerdotes eorum in gladio ceciderunt. Item religiosi Thiere. ij. Deuorauit gladius prophetas vestros. Item subditi. vii. ps. Coeluisit in gladio populu etc. Aduerte tamen q isto gladio percudit dyabolus indirecte quando facit peccare cōtra naturam et sic figuratur in abner qui percussit afael auersa hasta in lingua. sicut dicitur. ij. Reg. ij. Hasta em diaboli idest luxuria tunc vertitur. qz cōtra natura hac aliquid operatur. Iste est gladius malignus de quo dicebat Dauid. De gladio maligno eripe me. et sic igitur patet charissimi: quod cum multiplici gladio dyabolus non inuadit. Qualiter igitur rot gladios euadem? qui nudi sine armis virtutu in inimicoru medio residem? Non restat enim nisi quod faciamus sicut leo. Leo em quando videt gladios venatoru: ne ab eis terreat solet ad terram aspicere. et solet contra gladios et spicula insurgere et bellare. Sic ver charissimi: si gladij tentatio num predictaru nos terrent. Iuxta illud Job. xv. Non credit quod reuerti possit de tenebris ad lumen. circum spectans vndiqz gladium. non reitit nisi q respiciam? ad terram. i. ad memoria mortis nostre et qd ibi profundus cogitemus: et sic pro certo gladium peccatorum superabimus et contra venatores demones preualere poterimus. Iuxta illud Ecclesiastici. vij. In oibus operibus tuis memorare nouissima tua: et in eternum non peccabis. Unde de equo dicitur Job. xxxij. q contēnit pauorem nec cedit gladio. Iste est igitur multiplex gladius detestabilis. Tertio dico. q est quidā gladius formidabilis. et iste gladius est triplex. Iuxta illud Ezech. xxx. Duplicetur gladius et triplicetur. Est enim gladius. Diuine iurisdictionis. Mundane tribulationis. Eterne flagellationis.

Iste est gladius iusticie et sententie dei. Iste em est gladius bis acutus qui de ore sedentis in throno dicitur apocal. j. Iste est gladius quam tenebat angelus qz asina Balaam videns eum non audebat ulterius pertransire: sicut dicitur Num. xxxij. Iste est gladius quo angelus populum israel interfecit. quando dauid ipm in discrete fecerat numerari. sicut dicitur. j. Para. xxx. ca. vbi dicitur. qd dauid elcuas oculos vidit angelu inter celum et terra stantē. euaginatu gladius habentē. versum contra hierusalem. Angelus enim magni consilij deus. gladiu sue iusticie aliqui habet in ore sententialiter diffinendo. Aliquando habet in manu actualiter operando et exequendo. Cum isto enim gladio qui bis acutus dicitur eoq ad destructionē anime et corporis omnis delinquentis ordinatur. peccōes in iudicio a bonis diuidet et abscindet Esa. xlij. Posuit os meuz quasi gladium acutum. Cuz isto etiam gladio malos in inferno puniet et affliget. qz foris vastabit eos gladius et intus pauor. iuuenem simul et virginē. lactentē cū bobmine scne. Deut. xxxij. Iste gladius quo angelu cum isto gladio debet videre asina. i. quilibet simplex et humilis xpianus quia dum gladiu diuine scueritatis considerat. ab incessu maloz operuz se retardat. Sicut enim illa asina plus timebat gladiu q calcaria plus reuebatur angelu q propriu cefore seu dñm. Sic homo magis dicitur time gladiu diuine iusticie. q calcaria cuiuscunq ipsa angustie. Iuxta illud Job. xix. fugite a facie gladij. quonia isto: iniquitatu gladius est. Adagis enis debemus reuereri angelum. i. deum q quēcunq tēporalem dñm aut magistrū. quinimo magis nos debemus p peccata tēporales nos permittere lacerari. q contra voluntatem ipsius angeli aliquid temere operari. quia sicut dicitur Act. v. Obedire oportet deo magis q hominibus Iste est igitur gladius diuine iurisdictionis. Insuper est ali? gladius formidabilis. i. mūdane tribulationis. et iste est gladius quo mundus bonos percudit et detruat. De quo dicitur Heb. xj. q sancti in occisione gladij mortui sunt. Adhuc est gladius formidabilis. i. eterne damnationis. De quo potest dici illud. Ero. xv. Eua? ginabo gladium nieum interficet eos manus mea. Et Thiere. l. Gladius ad chaldeos. Gladius ad habitatores babylonis. Gladius ad principes. Gladius ad sapientes. Gladius ad diuinos. Gladius ad fortes Gladius ad equos et currus In quibus verbis ostendit. q multa sunt genera personaru que isto gladio feruntur. Et isti sunt. Effrenati crudelitate chaldeos inquit qui interpretantur quasi feri. Alligati cupiditate. isti sunt habitatores babylonis qui non curant nisi de habitatione huius mundi. Elcuati pompositate. Principes inquit Informati caliditate. et isti signatur per sapientes et diuinos. Animati temeritate. isti sunt fortes. Infirmati carnalitate isti sunt equi. roborati auctoritate. isti sunt currus qui faciunt strepituz. Omnes igitur isti gladio eterne damnationis feruntur. quia sicut dicit Amos. ij. In gladio mouentur omnes peccatores populi mei. Iste igitur gladius est formidabilis Sufficit.

Gloria Hora. quod gloria ides est quod honor. + maiestas solēntas. Et accipitur gloria pro quacunq cordis leticia. solatione. gaudio seu laude. Possumus igitur distinguere. Gloriam tēporalem et gloriam eternalem. Gloria enim temporalis est: rarisitona. Gloria eternalis est permanforia. Gloria enim aliqui in Criminiū pueritate. In criminiū pueritate gloriantur peccatores. de quibus dicit ps. Dicit gloriaris in malicia q potens es in iniquitate. In mūdana pueritate gloriantur viatores. Et hoc patet. qz quidam gloriantur in diuitijs: qdam in sciētijs. qdam in fortitudine. qdam in pulcritudine. cōtra illud Thiere ij. Non gloriatur sapiens in sapientia sua. nec fortis in fortitudine sua. nec diues in diuitijs suis: gloriatur autē scire et nosse mē. Succedit enim male gloriandi in sapientia vel in scientia

C

B

scientia. Exemplum de Plinio qui cum vellet inquire re causam incendij montis etbne. nimis appropin- quans combustus est. Item et in fortitudine exemplū de milone et narra. Item et in diuitijs. exemplum de illo cui dictū est. Hac nocte repetent animas tuam a te. Luce. xij. In celi felicitate gloriatur comprehen- sores et de ista dicitur Prover. xxij. Humilem spiri- tu suscipiet gloria: Sicut enim sapiens nō gloriatur nisi de re vtili et honesta. Stulti vero et pueri in reb⁹ vanis et inutilibus gloriantur. Sic vere boni et iusti gloriantur tantummodo in bonis spiritualibus et quibus possunt fructus multiplices reportari. Stul- ti vero et fatui in rebus superuacuis huius mundi. s. diuitijs et delicijs et. volunt sumopere gloriari. Uñ de bonis dicitur in ps. Gloria mea in deo est. Igitur ceteris ommissis. De gloria eterna aliquid dicamus. Et possumus dicere qd gloria idem est quod beati- tudo. Et est gloria quoddam nomen generale per- fectissime significans bonorū omnium complemen- tum. Sicut enim dicit Boetius. Beatitudo est sta- tus omnium bonorū aggregatione pfectus. Et ideo gloria nihil aliud est qd illa celestis felicitas quam post mundi labores sancti in patria consequuntur. Hinc igitur de ista gloria pot dicitur quilibet beat⁹ illud Job. xxij. Gloria mea semp immouabit et sicut pal- ma multiplicabo dies. Et qd ipse cōparat gloriā eter- nā palme videte qd s⁹ tres palme ppuetates: sunt in celesti gloria tria bona. Palma em h⁹ s⁹ naturales. Decorus pulchritudinem. Quia s⁹m Plinium. fructus plenitudinem. Palma super omnes arbores diuit⁹ durat. Tēporis longitudinem. arbores diuit⁹ durat. Sic pculdubio eterna gloria. Habet amenitatē gra- tiosissimā qd ostenditur in verbo Immouabit. Habet fertilitatē opulentissimā. qd ostendit in verbo. Pal- ma. Habet eternitatē diuturnissimā qd ostenditur in verbo Semp. et in verbo. Multiplicabo dies. Isti us em glorie pulchritudo nunq deformatur. Pleni- tudo nunq minorat. Longitudo nunq terminatur. Dico igitur primo. qd in ista gloria pulchritudo est val- de gratiosa. qd ostenditur in verbo Immouabit. Res em que sunt none solent esse magis gratiose et ma- gis placentes. Et ideo glia noua illa dicit. qd quicqd est gratiosum et placidū ibi inuenit. Est em ibi noua lex. Noua rex. Noua lux. Nouus dur. Noua ciui- tas. Noua iocunditas. Est dico ibi nouus rex. Unde Exod. i. Surrexit rex nouus sup egyptū. Est etiaz no- ua lex. Unde Hester. iij. Nouus est populus et nouis vtes legib⁹. Est insup ibi noua lux. Unde hester. viij. Noua lux ouri visa est. gaudiū honor et tripudiū. Est insup nouus dur. qd sicut dicit Hebr. ix. Ille qui ē ibi ductor. testamētū noui mediator ē. Est ibi noua ciuitas Apocal. xij. Audi ciuitatē nouam hierusalem. Est ibi noua iocunditas. Uñ Apocal. xiiij. dicit. Quō il- li qui sunt ibi cantabāt canticū nouū ante sedem dei et agni. quia igit omnia sunt ibi noua vt visum est: be- ne sequitur quod ibi est pulchritudo valde gratiosa. In noua inquit. Unde Eccl. xxxij. In noua signa et immuta mirabilia vt de pulchritudine istius glorie dicat illud Esa. xxxv. Gloria libani data est ei. decor carmeli et saron. Sed dico qd in ista glia est pleni- tudo valde copiosa. qd ostenditur in verbo Palma. Per palmā em que semper viret. et que multos fru- ctus dulcissimos portat et de qua victores antiqui- tatis coronabant et que ab elephantis frequentat. intelligitur gloria paradisi cuius viros et pulchritudo semper durat. que in fructib⁹ omnium bonorū affluēs abundat de qua etiā deus victores et beatos premiat et coronat et quam insup elephas. i. quilibet vir et euo- tus per spem et desiderū circuit. et frequētat. Ideo de beatis dicit Apocal. viij. Quō ipsi crāt stātes in cōspectu agni amici stolis albis et palme in manib⁹ eorum vñ de filijs israel figurat. dicit Exod. xv. Quō ipsi vene- rūt in heliz vbi crāt. xij. fontes. et lxx. palme. Et Ecce.

xlj. dicit. Quō in tēplo inter cherub et cherub erat pal- ma ad denotandū qd illi qd sunt filij israel. i. deū vidē- tes et cōtēplātes. et illi qd sunt cherub. idest plenitudo sciētie p spūalem discretionē. fontibus aquarū eter- ne voluptatis merent saturari. et palma eterne fecun- ditatis merent recreari. Quō bene senserat ille qui di- cebat Cant. vij. Ascendā in palmā et apprehendā fru- ctus eius. Est igit in illa gloria plenitudo opulentis- sima. Quia sicut dicit in ps. Gloria et diuitie in do- mo eius. Et Prover. iij. dicit. Longitudo dier in dex- tera eius. et in sinistra illius diuitie et gloria. Iste em sunt diuitie de quibus loquit Grego. Si vere inquit diuites eē cupitis. veras diuitias amate. Ista est ple- nitudo copiosa. Uñ Ezech. xliij. Repleta ē gloria do- mus domini. Domus em domini. i. paradysus reple- tur gloria qd scilicet nihil deficit ibidē. Est enim ibi. Iocunditas inestimabilis. Est dico ibidem pleni- tudinis iocunditatis. Uñ Sublimitas iattinguibilis. in ps. dicit. Exultabunt Societas cōmunicabilis. sancti in gloria. Est et Claritas indefuscabilis. ibi plenitudo sublimi- tatis seu antozitatis. Suauitas incōtristabilis. tatis seu antozitatis. Unde in ps. Gloria hec est oibus sanctis eius. Est in super ibi plenitudo satietatis. Unde in ps. Satiabor cū apparuerit gloria tua. Iste est ibi gratitudo so- cietatis dum omis beatorū chorus mente et voce socia deū laudat dicens. Tibi gloria in secula seculorū. ij. Paral. xxxvj. Iste ibi est plenitudo veritatis seu cla- ritatis certitudinis seu sagacitatis. qd s⁹ ibi videtur deus facie ad faciē. ps. Videbim in gloria sua. Et Act. vij. dicit de brō stephano. qd aspiciens in celū vidit glo- riā dei. Iste ibi est dulcedo seu gratitudo omis sua- utatis. Esa. lxxij. Diuitijs affluens ab oimoda gloria eius. Ecce igit quō est ibi copia oim bonorū. Ibi em nihil deficit. ibi quicquid est pfect. ibi quicquid est ani- me sufficit. ibi quicqd est animā reficit. Et ideo dicit Bernardus. festinemus inq̄ ad locū tutiorē et ad agrum vberiorē. vt habitemus sine metu. abūdemus sine defectu. iocūdemur sine tedio. epulemur sine fastidio. Pater igit quō in ista gloria est plenitudo im- mibilis. Tertio dico. qd ibi est longitudo inter- minabilis. qd ostendit cū dicit. Multiplicabo dies. et cū dicit semp. Multiplicare em dies ppetuatē. semp vero cōmunitatē signat. qd s⁹ ista gloria nunq cessat. sed ppetuo continuat et durat. Uñ Eccl. xxxij. dicit. Perfect⁹ inuentus et erit ibi gloria eterna. In- eternū em durat ista gloria. qd habet causam et funda- mentū eternorū. s. deus. Sicut em lux de se est ppetua et immortalis. qd a causa indefectibili et incorruptibi- li. s. a sole h⁹ cōtinue emanat. Sic illa gloria qd i deo inuisibili et immortal principaliter fundat. nunq p- ppetuo terminat. Multiplicabo inq̄ dies. Uñ Job. xxxvj. Cōplebūt in bono dies suos et annos suos in glo- ria. Ista est igit gloria eterna. gloria supna. gloria fra- terna. Gloria dico eterna per durationē. Uñ illud. ij. Cor. iij. Eternū glorie pondus operat in nobis. Est gloria supna p p̄lationē. Uñ in ps. Sup celos deus et sup oēm terrā gloria eius. Est gloria fraterna p dile- ctionē. qd sicut dicit Aug. sup Job. Quō erit ibi inuidia disparis claritatis. vbi regnabit in oibus vritas cha- ritatis. Sed quid charissimi. p̄certo sicut videmus. qd glorie et dignitates hui⁹ mudi acquirunt magnis laborib⁹. cōcedunt solis maiorib⁹ denegant viris pe- ioribus. Sic p̄certo glia paradisi magnis laboribus acquirif. qd sicut dicit Roma. viij. Passiones huius tēporis nō sunt condigne ad futuram gloriā que re- uelabit. Item viris maioribus conceditur id est qui virtutibus sunt maiores: et maxime personis. Paratis et agilibus. Gloria ergo padisi posside- Astutus et subtilibus. bunt illi qd sunt agiles et obediē- Infirmis et debilib⁹. tes. Job. xxxvj. Si audierint et Timidis et flebilib⁹. obseruauerint. cōplebūt dies Deuotis et humilib⁹. suos in bono. et annos suos in

gloria. Illi etiā qui sunt astuti et prudentes. Prouer. iij. Beatus homo qui inuenit sapientiā. et qui affluit prudentia. Sequitur. In sinistra illius diuitie et gloria. Illi etiam qui sunt infirmi et patientes. Luc. xxiij. Oportuit pati xpm et ita intrare in gloriam suam. Illi insuper qui sunt debiles et deum timētes. Eccl. i. Timor dñi gloria et gloriatio. Illi nihilominus qui sunt hūiles et sese spernentes. Prouer. xv. Gloria precedit hūilitati. Et Prouer. xxix. Humilem spū suscipiet gloria. Et Job. xxij. Qui humiliatus fuerit erit in gloria. Patet igitur quod gloria ista maioribus conceditur. Item viris peioribus denegatur. Unde Esa. lxxvij. In alia terra. tollatur impius ne videat gloriam dei. Unde etiā in persona dei dicit Esa. xlvij. Gloria meam alteri nō dabo. et laudem meā sculptilibus. Et Baruch. iij. Ne tradas alteri gloriam tuā et dignitatē tuam genti aliene. quasi di. Ista gloria nō est cōcedenda peccatoribus qui a deo alieni reputantur. et qui sculptilibus et reptilibus comparantur. Patet igitur quod ista gloria habet eternitatē indefectibilem habet fertilitatē immutabilem. habet amenitatē inobfuscatilem. et hoc sufficit de gloria spūali. Sed nota adhuc. quod est alia gloria mala. Et ista est gloria huius mundi. Et sic gloria accipitur pro mundi prosperitate. Est dico magne deceptiōis. Tana iocunditate. quod sicut papilio decipitur in candela claritate. quod ibi taliter delectatur: quod circūuolans comburitur et crematur. Sic etiam est magne deceptiōis. Est breuis duratiōis. Est nullius repletōis. Est totius distractiōis. Et ita deceptiōis. Et in lumine mundane glorie delectantur. Credit enim esse diem quod est candela. credit esse verū quod est falsum. credit esse vitale quod est dānabile. Et ideo dum nō aduertunt. a dyabolo ligantur et capiuntur. et igne cupiditatis cremantur et comburuntur. Et de hoc dicit in ps. Alioquo peccatores domine vsquo peccatores gloriabuntur. Item ista est gloria breuis durationis: quia ista est sicut gloria fatuorum. qui in se stis ab alijs fatuis eliguntur in reges ita quia die fit eis magnum festum. in crastino vero deficit gloria sua et sunt viles rustici sicut ante. Sicut vere mundi diuites habent vnam gloriam valde breuem. non durat nisi modicum. festū enim sue sollemnitatis et glorie. in quo modo gloriatur et honoratur. statim post istam vitam deficit. et qui gloriofus fuerat. remanet sine gloria et honore. Unde in ps. dicit. Ne timeas cū diues factus fuerit homo. et eius multiplicata fuerit gloria domus eius quoniam cum interierit nō sumet omnia. nec descendet cum eo gloria eius. Et Esa. lxxvij. Attenuabit gloria iacob etc. Et Esa. lxxij. Auferetur gloria cedar. Cedar enim interpretatur tenebrosus. Jacob interpretatur supplantator: quod vere charissimi gloria peccatorum deceptorum et supplantatorum breuiter durat et perferuerat et facilliter deficit atque cessat. immo quod penius est quantum in principio habent de gloria. in fine tantum habent de miseria. Unde illud Psal. iij. Gloria eorum in ignominiam commutabo. Item ista est gloria nullius repletōis. Illi enim. satiat mentem gloriofi. immo quomodo magis augetur gloria. tantomagis augetur glorie cupiditas. tantomagis cui nō sufficiebat esse gloriofus in regno grecorum. quin potius gloriam suam vsque ad terre fines dilatare multo labore. multa cede. multis piculis et angustijs cantabat: de quo vide. j. Macha. j. in principio patet in nabuchodonosor. qui gloriam suam intra limites asyrie cōtineri. duxit in gloriam: sed quo gloria potius ampliori omnem cogitationē suā eo cōiecit. ut orbem sue ditiois et imperio subiugaret ut habet Judith. ij. Hec fuit gloria cōtentus humana. sed omnes deos terre iussit exterminari ut sibi soli diuini nominis gloriam vendicaret sicut patet Judith. iij. Igitur nō satiat:

sed euacuat mundi gloria. non est fertilis. sed sterilis et inanis. Quare bene precipitur Gal. vi. Non efficiamini inanis glorie cupidi. Et Eccl. i. comparatur nebula. inter nebulas inquit glorie. Sicut enim nebula replet infecto aere. et nec nutrit. nec satiat. Sic mundi gloria replet veneno superbie. que mentē exhaurit et macerat. Th. j. Macha. ij. Gloria eius. s. mundi stercus et vermis est. vermis quo ad repletionē. stercus quod ad fetorē etc. dilatetur ad placitū. Item dico quod ista gloria est tristis conclusionis. quod sicut videmus quod post magnā lucē sequuntur magne tenebre. post magnū calorem sequuntur magne pluuie. post magnā feruentatē sequuntur magne tēpestates. Sic post magnā prosperitatē sequuntur magne aduersitates. et post mundi felicitatē inferni penalitates Apoc. xvij. ubi loquitur de ciuitate babilonica. Quantum inquit gloriati sunt in delictis suis tantū dante illi tormentū et luctū. Et hec de gloria tpali sufficiant quo ad pns. Sed adhuc dico quod visio quod est gloria spūalis. et quid est gloria tpalis. adhuc potest dici quod est quedam gloria cordialis et ista potest esse bona vel mala. Bona quoniam quis de bono gloriatur. sicut. ij. Cor. xij. Libenter gloriabor in infirmitatibus meis Macha. v. ut quoniam quis gloriatur in aliquo bono quod credit se habere vel quoniam gloriatur maligniter de aliquo malo quod potuit implere. Iō de inanis gloria loquitur Hiero. ad nepocianū. Nec nimis religiosus velit videri. nec plus humilis quod necesse est. Et Sen. dicit Gloria fugiendo nō queratur Ille enim gloria fugiendo sequitur. qui de humilitate vel aliqua alia virtute quam habet tanquam de bono proprio gloriatur Et de talibus loquitur Grego. in moralibus. Sub hoste quem prostravit moris. qui de culpa quam super gloriatur. Et id dicit Crisostomus in omel. Si gloriari cupis gloriam despice et eris omnibus gloriofior. Quod tamen hypocrite nō faciunt qui isti sunt de quibus dicit idem Grego. Qui phitē gloriam amantes assequi phitē. quasi despiciendo sequuntur. et breuiter fatui sunt qui gloriatur in rebus tpalibus. quia vere illi qui gloriatur in pulcritudine sunt sicut qui gloriatur in ornamento sibi accommodato qui in fortitudine sunt sicut illi qui gloriatur in fortitudine in inimici sui qui in diuitijs sunt sicut illi qui gloriatur in vniuersis suis vel in sarcina qui ipsos in profundū iijcit qui in mulieris specie sunt sicut illi qui gloriatur in summi lacri facie qui in scientia gloriatur sunt sicut illi qui gloriatur in cādela sibi accommodata. qui in genere sunt sicut illi qui gloriatur in aliena virtute qui in proprijs virtutibus sunt. sicut qui gloriatur in armis magistrum sui qui portat. qui in gratia diuina sunt sicut qui gloriatur in equo magistrum sui sibi accommodato. Ista sunt enim multa genera inaniū gloriaturum Gloriatur ergo fatui In Carnis pulcritudine. In istis igitur omnes gloriatur maniter. quod. s. gloria talium habet debile fundamentum. In Corporis fortitudine. In rerum plenitudine. Dico ergo quod fatui gloriatur in corporali pulcritudine similes paonum et columbe qui gloriatur in pulcritudine plumarum. Et In mulieris gratitudine. In scientie simplicitate. In generis magnitudine. In virtutis sanctitudine. In diuine gratie habitudine. In equo qui gloriatur in pendente iubar quod. s. tales gloriatur in pulcritudine pellis vestis et crinis. et tamen de gloria ista dicit Esa. xl. Omnis caro fenit omnis gloria eius quasi flos agri. Erigatur est enim fenit et cecidit flos et decor vultus eius deperit. Et Eccl. xij. In vestitu ne gloriaris vniuersis. Item alij gloriatur in corpore fortitudine sicut milites nostri qui gloriatur in armis. similes illis populis venetorum qui sibi de ere faciebant dicas sui solimū Ad quod facit quod dicit Iustinus li. xlij. Quod ante inventionē idolorum homines adorabant lanceas. Iō de talibus fatuis nobilibus dicit Judith. ix. Confidit in multitudine sua et in contis et in sagittis suis et in lanceis gloriatur et nesciunt quod tu ipse es deus noster qui conteris bella. Item alij gloriatur in diuitiarum plenitudine ps. In multitudine diuitiarum suarum gloriatur.

riantur. Item alij gloriantur in mulieris gratitudine. ps. Gloriantur in simulacris suis. Item gloriantur in scientie limpiditate vs. i. i. d. i. De babylone q. gloriabatur in scientijs diuinatoz. dicit Terara sculpsit. et in portis gloriatur. Th. i. Ro. ij. Ma li clerici reprehendunt. Requiescis in q. in lege et gloriaris in deo. et nosti voluntate eius. Sequitur. Alium doces. teipm non doces. Item alij gloriantur in generis magnitudine. Istis dicit Roma. r. Quid gloriaris: no tu radicem portas sed radice te. Item alij gloriantur in suaruz virtutu sanctitudine. sicut sunt hypocrite q. gloriant sicut cattus in pulcritudine pelis. i. couersationis. Jaco. ij. Nolite gloriari et mendaces esse. Isti etia sunt q. bona opa sua gloriant se habere no a deo sed a seipso: cum dicat Eph. ij. Dei em donu est no ex operibus ne quis gloriatur. Item quida gloriant in diuine gratie habitudine. Istis dicit iud. i. d. i. Date deo gloriā. De talibz igit male gloriantibz dicit ps. Usq. quo pctores dñe vsq. quo pctores gloriabunt: et. i. Cor. v. No est bona gloriatio vestra. Hec igit de gloriā corpali tpali et supnali sufficiunt et.

Glorificare. Nota q. gloriare idem est q. laudare: magnificare: honorare: et comendare. Th. nota q. deus gloriatur ab homine p. laudē et gratiaru actionē. Homo em gloriatur a deo per celestis glie distributionē. Homo gloriatur a mudo p. pntis honoris ascensionē. Homo gloriatur ab homine per vanoz verboru adulationem. Breuiter de glorificatione qua deus gloriatur ab homine dicitur Luc. xij. q. Centurio videns qd factu fuerat gloriabat deū. De glorificatione qua ho gloriatur a deo dicitur in ps. Eripiam eum et gloriabor eū cū ipso sum in tribulatione. Timentes em deū gloriatur deus q. sicut dicit puer. xxvij. Custos dñi sui gloriatur. De gloriacione qua homo a mudo gloriatur et honoratur dicitur i. Mach. x. q. alexander rex addidit ad huc gloriare ionathan. De gloriacione qua homo ab homine gloriatur per adulationē dicitur Ter. j. q. omnes q. gloriabant eam spreuerunt eā. et facti sunt ei inimici. Et loquitur de ciuitate hierlm q. dū fuerat in prosperitate ab omnibz gloriatur q. tandē q. venit ad aduersitate ab omnibus contemnebat et spernebat q. i. adulatores no gloriabant homines nisi q. dū est in statu prospero. Similes cicadis. q. in tepore claro solent cantare turbulēto autē tacere et. De gloriacione vero q. dicitur glie adaptionē vel corporuz gloriacionem nihil ad ps. i. d. i. de gloria et de claritate.

Gomorra. Nota q. Gomorra fuit vna de ciuitatibus sodomorum que terre motu et igne et peste fuit subuersa. Interpretatur autē gomorra cecitas vel seditio. timor popularis vel timens pplm. Et breuiter ista signat pctores q. sunt ceci et ignorantēs seditiosi et rebellantes amozosi et pauescentes. q. i. a deo finaliter subuertunt. et in inferno igne et sulphure comburuntur et. Allega. concordada dilata sicut vis.

Gratia. Nota q. gratia generaliter diuiditur in gram gratis data. et gram gratum facientē. Est em gratia gratis data illa dei beniuolētia quā ex liberalitate sue bonitatis in animā infundit. p. quā ipsam ad faciendū qd iustū est erigit et inducit. Et ista etiā dicitur gratia preueniens q. i. deus in quantum in se est parat est hominem spūaliter puenire. et ipm ad bene agendū disponere et iuuare. Ista gra dicitur gratis data. q. i. a deo nobis etiā cuius et q. pctōri concedit semper et offert. Et id dicit Aug. sup Job. Si gratis tibi gratiā deus dedit ipm gratis ama. si noueris ad pmiū diligere. de ipse sit pmiū tuū. Ista etiā dicitur gratia preueniens q. sicut homo quantūcumq. fit bonus artifex tñ sine instrumento non potest operari. Sic vere nec spūaliter q. homo polleat virtutibus naturalibus. nunq. tamen potest facere aliq.

bonum opus meritorium nisi gratia gratis data premanibz sibi detur. Si cu. i. enim lux solis generaliter diffunditur super omnia ita q. quantum est in se parata est omni illuminare illi tamen qui sunt ceci illo beneficio non vtunt. Sic gratia gratis data super omnes homines generaliter distillat. et quantum in se est parata est omni ad bonum disponere. q. illi qui ceci sunt. i. peccatores eius non velint influentiam recipere sed ipsam potius refutare. Boni vero qui habent oculos intellectus istius gratie beneficium recipiunt et exinde in bonis operibus pfiunt q. sicut dicit p. uer. xij. Qui bonus est gratiam hauriat sibi a dño. Ista gratia similis est rosi q. sicut ros de celo super omnes herbas generaliter descendit. in omnibus tamen herbis equaliter virtutem suaz non ostēdit quia scz alię sunt herbe sicce et mortue que per ros influentiaz nequeunt vegetari. Sic gratia gratis data generaliter omnibus concedit. Iuxta illud Eph. iij. Unicuiq. nostrū data est gratia. peccatores tamen sicci et mortui ab ista gra non adiuuant. Boni vero spūaliter per ipsam vegetant q. sicut puer. xij. dicit. Inter iustos morabitur gratia. Gratia gratum faciens est illa mentis dispositio per quam anima deo placita efficitur. et per quam eius beniuolentiam assequitur. et per quā imago dei que in anima fuerat per peccatum turpata iterum reformatur. et per quam boni a malis separant et distinguuntur. q. s. Aug. de verbis apostoli. Sola dei gratia redempti a perditis sunt distincti. et est ista gratia quedam forma spūalis que in anima immedieate a deo generatur. per quam anima ipsi deo conformatur. et per quā a deo diligit et acceptatur. Sicut em speculum conuersum ad hominem recipit eius imaginem. auersum vero ab homine primā dispositionem perdit. et eius imaginem recipit ad quam ultimo se conuertit. Sic peccato anima quando ad deū per bonam affectionē conuertit. et a dyabolo per peccati displicitiā auertit tunc imago dei in ipsa per gram generatur. Si vero a deo per peccatū auersa fuerit et ad dyabolum conuersa. tunc dispositio grē quam habebat perditur. et tota ipsius species deformatur. De ista igitur gratia aliquid diffusius proferamus et dicamus generaliter q. ista gratia rōne suoz effectū multipliciuz. multis rebz et multipliciter comparatur. Ista em comparatur.

- Rosi. Gratia dico comparatur rosi. q. confert humore floribus.
- fonti. deuoctōis. Comparatur fontibus. q. confert decoctō uersatiōis. Comparatur fontibus. q. purgat horrore infectiōis. Comparatur ponti. q. portat fluore nre cōditionis. Comparatur clauibus. q. per hanc celestē gloriā ingrediuntur. Comparatur flumini. q. per hanc sine periculo transuehitur. Comparatur flumini. q. per hanc virtutū riuis vegetamur. Comparatur lumini. quia per hanc per dona spūsancti illustramur. Comparatur semini. q. per hanc glorie fructibus fecundamur. Est igitur

Dico pmo q. gra comparatur rosi. q. est inētis humectatiua. Ista est em sicut ros hermon q. descendit in montē spon. ps. cxxij. Sicut enim ostrea de mari egreditur. et aperta testa a rore pfunditur et sic margarita in ipsa concipitur sic qñ ho de mari peccati erit per contritionē qñ etiā se aperit per confessionē. tunc peccato in ipsum descendit ros grē et deuotionis et generatur in ipso margarita sanctitatis et perfectionis. et sic possit dici cuiuslibet tali homini illud Gen. xxvij. Ex rore celi. et pinguedine terre erit benedictio tua. Jo. d. in ps. Diffusa est gra in labijs tuis. p. p. te de. in. ceter. Comparatur igitur gratia rosi q. est mētis humectatiua.

B

C

Gratiarum actio.

comparatur floxi. qz est mentis decoratiua. sicut em̄
 flos solet arborē in qua est decorare et spem fructus
 future verisimiliter declarare. Sic gr̄a animam de-
 corat et venustat et fructū future gl̄ie paradisi affutu-
 rum declarat. Ista em̄ duo. s. gr̄a et gloria h̄nt se sicut
 flos et fructus. qz. s. vbi flos gr̄e non precedit. ibi fru-
 ctus gl̄ie nō succedit et arbor. i. homo q̄ floxi⁹ gr̄e
 non ornaf. nunq̄ post mortē fructibus gl̄ie secun-
 datur. sicut d̄r in ps̄. Gr̄atiā et gloriā dabit dñs. q.
 d. gratiam primo gloriā subsequenter Et de isto flo-
 re d̄r Eccli. xxxix. florete flores: quasi lilii date odorē
 et frondete in gr̄am. Et sic pr̄z q̄ gr̄a est flos mentis
 decoratiua. **T**ertio dico q̄ gr̄a comparat fonti. qz
 est mentis depuratiua. Sicut em̄ fons h̄z virtutem
 purificatiuā et sordidū et fecium abductiuas. Sic gra-
 tia mentē purificat atqz mundat Et sicut ab vno fon-
 te exeunt plures riuuli. sic a dei gratia emanant plu-
 res virtutes. Et sicut accipiter senescens altissime
 ascendit et tandem in fontē viuū descendit. vbi plu-
 mas veteres dimittit et sic renouat et iuuenescit. sicut
 dicit ps̄li. Sic p̄culdubio peccator d̄z alte ascendere
 per cōtemplationē: d̄z in fonte gr̄e se balneare per de-
 uotionē. d̄z plumas veteres. i. malos mores depone-
 re per p̄niam et cōtritionē. et sic renouabit et iuuenes-
 cet per moralē mutationē: cōuersionē: et iustificatio-
 nē. **U**n Tit. iij. Iustificati gratia ipsi⁹ heredes simus
 s̄m spem vite eterne Et sicut fons magis fluit ad lo-
 cum inferiorē. sic gratia magis fluit ad mentem hu-
 miliorē ps̄. Qui emittis fontes in conuallibus inter
 mediū montiū pertransibunt aque. **J**ō d̄r Jacob. iij.
 Deus superbis resistit humilibus aut̄ dat gratiam.
 Ista est igit̄ mox fontis depuratiua. **Q**uarto dico
 q̄ gr̄a cōparatur ponti. qz est mentis sustentatiua.
 Pons em̄ portat et sustinet hoīem ne in fluiū cadat
 Pons etiā est illud quod mediante de vna ripa ad al-
 terā hō transit. et sine quo hō sine periculo rapidum
 fluiū nō transcurrit qz procerto charissimi de ripa
 huius mundi ad ripas paradisi nō trāsimus et flumi-
 nis inferni piculū nō euadimus. nisi super pontē gr̄e
 maneamus. **G**ra em̄ est sicut pons stabilissimus si-
 per quo q̄diu fluit mortis eterne periculū nō time-
 mus. **J**ō bene dicit ap̄ls Iheb. xij. Optimū est gratia
 stabilire cor. **Q**uinto dico q̄ gr̄a comparat clauē.
 qz est paradisi apertiuā. **J**ō de iusto d̄r Esa. xxiij. Dabo
 clauē domus d̄i super humerū eius. et aperiet et non
 erit qui claudat: et claudet et nō erit qui aperiat. Sine
 clauē aut̄ dāuid hō non pōt paradisiū aperire. i. si-
 ne gr̄a dei: vt de eo possit intelligi illud quod de bo-
 na animā d̄r puer. xj. Mulier gr̄atiosa inueniet gr̄iā.
Un de Stephano pleno gr̄a et fortitudine canit q̄ ip-
 se vidit celos apertos. vidit et introiuit. beat⁹ homo
 cui celi patebūt. **S**exto dico q̄ gr̄a comparat nauē.
 qz est nri transportatiua. Ista em̄ om̄s quos cōtinet
 de periculo maris inferni liberat et saluat. **J**onas em̄
 q̄diu in nauē fuit a cetō nō fuit absorptus. statim ve-
 ro qñ a nauē fuit eiectus et in mari p̄iectus a cetō ex-
 itit deuotatus. sicut d̄r Jone. ij. qz p̄certo q̄diu ho-
 mo est in nauē. i. in statu gr̄e ipse nō h̄z cetū. i. dyabo-
 lus pertinere. Si vero per pctm̄ mortale de ista na-
 uē eiecit statim a cetō. i. dyabolo subiugat et ab eo fina-
 liter deuorat Sine vero ista nauē homo ad portū pa-
 radisi nūq̄ peruenit. vñ Sap. xij. Transeuntis ma-
 re per ratem liberati sunt. et Act. xv. Per gr̄am credi-
 mus saluari. **G**ra igit̄ d̄r nauis qz est ad portum trāf-
 portatiua. **S**eptimo dico q̄ gr̄a d̄r flumē qz est ani-
 me vegetatiua. sicut em̄ flumen terrā circūiacentem
 penetrat et imbibat. et ipsas vegetat humectat infun-
 dit Sic gr̄a dei aiām spūaliter vegetat et humectat.
 et per deuotionē et per cōpassionem ipsam irrigat et
 fecundat. **I**deo de ista d̄r Eccli. xl. Ad oram fluminis
 om̄e fenū euellitur. et gr̄a sicut paradisi in benedi-
 ctionē et misericordia abundabit et c. **O**ctauo di-
 co q̄ gr̄a comparat lumini. qz est mentis illustratiua

seu informatiua. sicut em̄ lumen fluit a corpore lumi-
 nōso et aere cui infunditur illuminat. Sic gr̄a a deo
 emanat. et humanā mentē informat et illustrat. **U**nde
 peccatori d̄r Eph. v. Surge q̄ dormis et erurge a mor-
 tuis et illuminabit te x̄ps **G**ra em̄ est lumē ad reuela-
 tionē gentium. qz sicut d̄r Tytū. ij. Apparuit gr̄a dei
 et saluatoris nostri omnibus hoībus cruditiens nos.
Ideo multi sunt q̄ quibus habeant claros oculos et in-
 tellectus qz cum eis deficit lumen gr̄e. nesciunt se di-
 rigere ad salutē. immo sepissime errant per pctā et vi-
 tia. **H**ono dico q̄ gr̄a comparat semini. qz est mēs-
 tis secundatiua Sicut em̄ semen in terra proicitur
 vt erinde fruct⁹ secunditer generet sic semē gr̄e a deo
 homini cōceditur vt fructus bonoz operum p̄ceet
 et vt per ipm̄ anima bonis virtutibus fecundet. qz si-
 cut d̄r Luc. viij. Semen cecidit in terrā bonā et ortū
 fecit fructū centupulū. **U**n. ij. Corinth. ij. Potens est
 aut̄ deus oēm gr̄am abundare facere in vobis vt in
 omnibus omnem sufficientiā habentes abundetis
 in om̄e opus bonū. Et sic igit̄ pr̄z quō gr̄a diuersis re-
 bus diuersimode pōt comparari. **S**imq̄ diuersos effe-
 ctus pōt introducere et opari. **I**sta est em̄ sicut influē-
 tia celestis que per sui diffusionē solet terrā siccam et
 squalidā immutare et ipsam diuersis fructib⁹ secun-
 dare. Sic diuina gr̄a qñ hominē penetrat et infundit
 diuersis bonis fructibus et operib⁹ abundare facit et
 eā spūaliter renouat et cōuertit. **S**epe enim fit vt vbi
 abundauit delictū q̄ ibi sup̄abundet et gr̄a. **U**n etiaz
 p̄ Paulus ap̄ls dicebat de seipso. q. s. de pessimo fuerat
 factus optimus diuina gr̄a mediante. **J**o. xv. **G**ra
 dei sumi id qd̄ sumi. et gr̄a eius in me vacua nō fuit. q.
 d. **G**ra est forma spūalis que dat esse spūale et morā-
 le. sine qua hō spūaliter nō est. qz s̄m Aug. Peccatus
 nihil est et nihil sunt hoīes cū peccant **G**ratia aut̄.
Alificat. **G**ra dico vniūscat qz tollit pcti mor-
 tificat talitatē. vñ **S**en. xij. **U**uat anīa mea
 fortificat. ob gr̄as tui. **J**te pacificat. qz tollit cor-
 diū diuersitatē. **U**n. j. **P**et. j. **G**ra vobis et par a deo
 patre vestro multiplicet. **I**tem gr̄a fortificat. qz con-
 fert stabilitatē. vnde Iheb. xij. optimū est gr̄a stabili-
 re cor. **A**ct. vj. **S**tephanus plenus gr̄a et fortitudine
 et c. **Q**uia igitur gr̄a tot et tantos h̄z virtuosos effect⁹
 ipsam debemus summe querere. et ipsam cū omni di-
 ligentia p̄curare. **D**icit em̄ **A**mb. super lucā q̄ vbe-
 rior est gr̄a q̄ peccatio. semper em̄ plus tribuit dñs
 q̄ rogat. **E**t qz s̄m **S**ieg. **P**otentis negligentia repre-
 henditur vbi dantis misericordia non dubitat. **n**eces-
 se est q̄ p̄ gr̄a impetrāda ad eū recurrāmus vt ipas
 inuenire cū efficacia valeamus. **J**urta illud **Eccli.**
 ij. **Q**uāto maior es hūilia te et iuenies corā deo gr̄as
Ista igit̄ dicta moraliter de gr̄a sufficiāt quo ad p̄ns.

Gratiarum actio. gratitudo

Mota q̄ gratiarum actio est quedā virt⁹ qua homo
 beneficia recepta confitit et recognoscit et est virtus
 ad quā omnis creatura quodam naturali iure mo-
 uet et inclinatur **G**eneraliter om̄ia que sunt benefa-
 ctiores suos recognoscunt. et quasi vices rependendo
 gratias exhibent atqz reddunt. **E**t ideo gratiarum
 actio nihil aliud est q̄ quedam laus. quedam confes-
 sio. quedam recognitio perceptoz. **S**icut em̄ aues in
 mane beneficiū solis et luminis sentientes solēt exul-
 tare et letari. atqz dulcissime modulari **S**ic homo qñ
 sentit se. vel a deo vel ab alio beneficiū aliq̄d recep-
 si debz quādā naturali leticia p̄fundi et ad laudandū
 p̄ gratiarū actionē efficaciter animari. **U**n sic facie-
 bāt filij isrl. ij. **A**dach. j. dicētes de magnis piculis a
 deo liberati magnifice gr̄as agimus ipsi. **A**nimalia
 bruta recognoscūt suos bñfactores et liberatores. si-
 cut de elephāte legif. q̄ cū in foueam ceciderit. vena-
 torē q̄ ipsum liberat sequit. et omni siluestriate de-
 posita per susceptū beneficiū edomat **D**e tygride d̄r
 legif q̄ cū in foueam cecidisset. et quidā miles trāsies
 ipsam

Gradus.

num gressus hominis dirigentur & viam eius volet. Aduerte autem qd prouerbi. xxx. dicitur. qd tria sunt que bene gradimtur. scilicet

Leo In quo potest notari qd tria genera personarum tenentur pre alijs bene gradi. id est **Et aries.** bene viuere & opari videlicet leo qd est rex animaliu. i. mundi p̄sides & superiores. Isti em aliorum sunt duces. Un illud. j. Reg. xij. Nunc rex graditur ante vos. vt sic in illis figuret cherubin. De quo dicit Ezech. j. qd ymniquodq; ante facie sua gradiebatur. Isti em significabant superiores q; in eis erat facies hois qui est rex animaliu. leonis qd est rex ferarum. **Homis** qd est rex iumentoru. **Aquile** qd est rex volatiliu. Si vis dic latius de istis. Et nota qd ibide dicit. s. Ezech. x. qd in quatuor partes gradiebant. q; s. homo debet quandoq; ad quatuor dirigere gressus suos scilicet ad

Se vt sancte viuat. **Sallus** qui cantat horas Deum vt ipm timeat noctis declarat. signat cleri **Malos** vt eos puniat. cos & pdicatos. Isti enim **Iustos** vt eos pmoneat sunt alioru magistri. & ideo debent similiter bene gradi. Istis em videt aliud dicit illud ps. In via hac qua gradieris firmabo sup te oculos meos. Et **Prouer. xv.** Vir prudens dirigit gressus suos. **Aries** qd rudi vellere induit. signat religiosos simplices humiles p̄fessores q; s. debet bene gradi. & hoc q; sicut d; puer. ij. Deus ptegat gradientes simplr. Tales enim potissime vident habere videlicet gressus **Ratos.** qd facit charitas. **Iketos** qd facit equitas. **Altos** qd facit mentis subnitas. **P̄uissos** qd facit mentis sagacitas. **P̄costensos** seu directos qd facit dei benignitas. Et sic habemus gressus pulcros qd facit bonitas atq; sanctitas. De gressuuz latitudine charitatiua dicit in ps. Dilatasti gressus meos subtus me. & no sunt infirmata vestigia mea. De gressu rectitudine mensuratiua d; **Alidice. ij.** Nonne verba tua bona sunt cum eo qd recte gradit? De gressuum altitudine cōtemplatiua d; **Amos. iij.** Gradies sup excelsa terre &c. De gressuum p̄uisione ne meditatiua. dicit **Prouer. iij.** Palpebre tue p̄cedant gressus tuos De gressuum p̄uisione p̄costensua. qua. s. deus h; p̄cedere & dirigere gressus nostros. **Dicit Hierem. x.** Scio dñe quia non est hominis via eius. nec viri vt ambulet & dirigat gressus suos. q. d. Ad deum spectat gressuum directio humanor. Et **Prouer. xvi. ca.** Domini est dirigere gressus eius. Et sic cuilibet anime sic directe dici poterit illud **Cant. viij.** Quā pulcri sunt gressus tui in calcia mentis tuis filia h; principis. Isti igit gressus dirigendi sunt **Iuxta illud ps.** Dirige gressus meos in semitis tuis. **Secdo** dico qd aliqui gressus sunt qui sunt corrigendi. Et isti sunt gressus malor operationum. **Peccatores** em per peccatū male gradiunt. Isti em sunt sicut cancer qd est piscis retrogradus. nunq; em directe gradit sed semper retrograde & oblique Sic peccator nunq; tendit recte versus paradisum s; oblique currit graditur ad pctm. Et ideo figuratur in serpente cui dictū est **Gen. ij.** Sup pectus tuū gradieris. & terram comedes omibus diebus vite tue. Quia p̄certo. charissimi serpentes. i. serpenti peccatores. super pectus suū gradiunt inq̄tum per peccatoralē affectionē inferius ad peccatū inclinati videntur. & terrā dicunt comedere qñ se solēt in bonis terrenis plus debito delectare. Isti cōfigurant **Leuit. xj** vbi dicit qd omne animal quadrupes qd super pectus gradiebat immundū erat **Ibi etiā d; qd omnis volucris qd sup quatuor pedes gradiebatur erat immunda.** Quia p̄certo charissimi & inter quadrupes. i. inter regulares. & inter volucres. i. inter clericos & inter regulares. illi corā deo sunt immundi qd cū quatuor pedibus. i. cū quatuor affectionibus. & cū pectore. i. cū cordis desiderio & amore gradiunt inferius circa terrā. i. circa bona delectabilia & terrena. De quibus

d; **Ezech. xx.** Post ydola graditur cor eorū. Et de talibus gressibus d; **Prouer. x.** vbi loquit de mala muliere dices qd pedes eius descenderūt in mortē. & ad inferos gressus eius penetrāt. **Mali** em gradiuntur **Elate** per superbiam **De** superbia d; **Psalm. iij.** **Immature** p stulticiā **Gradietes** in supbia pōt **Obscure** p ignorantia humiliare **De stulticia** d; **Alaliciose** p iracundia. **cf. iij.** **Reg. ix.** Incessus quasi incessus iehuvidel. p̄ceps em gradit. **Prouer. xij.** **Stulticia** homis supplātat gressus eius. **De** ignorantia d; **Prouer. vij.** In obscuris gradit ad vesperū **De** iracundia dicit. **ij.** **Reg. xvi.** Qd semper gradiebatur maledicens **Dauid.** Isti igit sunt gressus corrigendi. **Iuxta illud Iheb. xij.** Iketos gressus facite pedibus vestris. **Tertio** dico qd sunt quidā gressus erigendi & ab his temporalibus eleuadi. Un **Amos. iij.** faciens matutinam nebulam & gradiens super excelsa terre. Et sic igitur patet triplex gressus scilicet. **Dirigendus.** **Corrigendus** & **Erigendus.** Et hec de gressu sufficiant quo ad presens.

Gradus. Nota qd gradus signat qñq; locum eminentem vel ascensum ad altum locum per distinctionē passuum ordinatum. Et vt cōmumiter gradus accipitur pro distinctione statuum vel dignitatum Et sic notabo qd inuenitur multiplex distinctio gradualis. scilicet **Gradus** ad **Imperandum.** **P̄mo** igit dico qd quidam ad **Imperandum.** **piscunt** gradum imperatoris. **Administrandum.** Et isti sunt illi qd ad altos gradus dignitatum ascendunt vt cōter. Sicut em per gradus inferiores ascendit ad superiores. sic per statum minor ascenditur ad maiores. figura. **ij.** **Reg. x.** vbi ad ascendendū thronū eburneuz salomonis sc̄ facti fuerunt gradus & vestiuit eū auro filio minis. & sedile tenebant due manus. & iuxta manus duo leones hinc atq; illinc & vnus leunculus ex vtraq; parte cuiuslibet gradus. Talis igit thronus mundi signat dignitates. que auro vestite dicunt p eo qd ibi aurū diuine sapientie & ebur innocentie abundare tenent **Adamas** bone operationis. & leones fortis iustitie & seueri iurisdictionis hinc atq; inde cubare iubentur qd vere thronus. id est officium iudicariū ista quinq; debet h̄re viz **Ebur** mundane intentionis **Aurū** splendide discretionis **Adamas** exequiue operationis. **Sedile** mature tranquillitatis & deliberationis **Et** leones seueritatis iustitie & correctionis. vel leones. i. assistentes sancte regie conditionis ps. **Sedisti** sup thronū qd iudicis iustitiā. **Ad** tales tamē thronos dignitatū per gradus ascendit. qz. s. gradatim ad honores venit. illi tñ gradus de ebor sunt qz sc̄ per candorē innocentie iuste & canonicē ascendere tenent **Leunculi** etiam qd sunt animalia audacia & fortia eis assistunt ad denotandū qd illis qd per istos gradus ascendūt. audacia aggressiua & cōstantia p̄seruatiua necessaria. indicant **Ezech. xl.** In gradibus septem ascendebat. ad portam australe. **Per** gradus em ordinate distinctionis vel per gradus septemplis virtutis & perfectionis ascendendū est. & nō p gradus cōsanguinitatis & agnitionis qz. sc̄ talis ascensus phibet **Ero. xx.** **Nō** ascendes per gradus ad altare dei tui Cuius th contrariū fit qñ quis consanguineos & nepotes. q̄to in gradu cōsanguinitatis sunt p̄p̄nquiores tanto magis ac magis extollit. **Iste** est igit gradus imperatoris. vel p̄latoz vel p̄latis de quo dicit **Eccl. q.** quanto gradus altior tanto casus grauior. **Imperator** n̄ xps nō sedit in hoc mūdo in gradibus dignitatis sed in gradibus humilitatis. s. i vtero **Agnis.** de quo d; **Heb. viij.** Stetit esdras scriba super gradū ligneū. **De** gradu igit dignitatis d; **Thi. ij.** qd qui bene ministrauerit gradū bonū sibi acquirat. **Ips** igitur qd aliqui adipiscuntur gradum imperatoris. **Secundo** dico qd aliqui adipiscunt gradum predicatoris. vnde. **ij.** **Parali. ix.** dicitur **De lignis**

lignis thynis fecit salomon gradus in domo domi
ni et in domo regia cytharas quos et psalteria canto
ribus. Tertio dico quod quidam adipiscunt gradus
subditi seu ministratores. Rec. viij. Populus autem in
gradu suo stabat. Et breuiter ista est veritas quod quili
bet potest esse contentus statu et gradu: officio et beneficio
sibi dato. vñ Dan. x. Daniel vir desideriorum intellige
verba que ego loquor ad te et ista in gradu tuo etc. sufficit

Grandis. Nota quod grade dicitur id quod in magni
tudine alia precellit. vñ illud est pr
prie grande quod dicitur ad omnes dimensiones suas perfectum
coninet complementum. Et potest accipi in bono et in ma
lo. In bono enim grande dicitur illud quod ex pluribus bonis
partibus aggregatis ad incrementum completum producit.
Et conuerso de utroque igitur notare possumus quod in
scriptura multa grandia inueniuntur. inuenitur enim
quedam granditas

Dignitatis. Primo igitur dico quod inuenitur gran
ditas dignitatis. et sic dicuntur gran
des boni et sublimes prelati. De
quo dicitur. iij. Reg. xij. Gradus autem
ritatis eius et bene regis regnum israel
aduersitatis. Sic etiam dicuntur grandes magni
impium et tyranni de quibus Ezech. xij. Aquila grandis
venit ad lybanum tulit medullam cedri. et summita
tem fructuum eius euulsit. Potentes enim huius mun
di et tyranni dicuntur grandes per temporalem au
toritatem dicuntur aquile per seuissimam crudelitatem di
cuntur venire ad lybanum qui est mons altus per super
biam et vanitatem. dicuntur euellere ramos et medul
las cedrorum. i. substantias pauperum. per auariciam et ra
pacitatem. Ista est igitur granditas dignitatis. Sec
cundo dico quod est alia granditas bonitatis. Et sic ille
qui est melior est grandior. Grandes enim sunt illi qui
sunt alii per contemplationem qui sunt lati per dile
ctionem qui sunt longi per persecuciantiam et duras
tionem et sic tales figurantur in throno eburneo salo
monis. De quo dicitur. y. Paral. ix. quod rex salomon fecit
solum eburneum grande in quo erant sex gradus et quod
velatum erat auro mundissimo. In qua nota quod illi qui
sunt ipsialiter grandes sunt scilicet et solum christi
Iesu per pacem et tranquillitatem. quod in pace factus
est locus eius. sunt eburnei per mundiciam et puritatem
habent sex gradus. i. sex opera misericordie per vni
uersalem clementiam et pietatem. Ista est igitur grandis
tas bonitatis. Tertio dico quod est granditas felicita
tis. Et ista est granditas et excellentia bonorum eter
norum que ita grandia sunt quod nequeunt per hominem di
gna promereri. Ibi est enim illud grande conuiuium quod
fecit abraham in ablactatione filii sui ysaac. De quo
dicitur. Gen. xxxi. Et. y. Paral. xxx. facta est grandis
solennitas in hierusalem. Quarto dico quod est granditas
iniquitatis. Et ista est granditas peccatorum et vitiorum
De qua Rec. ix. fecerunt grandes blasphemias. Et
granditas iniquorum et peruersorum. qui. s. figurantur in
grandi statua que stabat coram habucho. sicut dicitur
Dan. ij. Et in grandi pisce qui jonam in pelago de
uorauit coram enim rege. i. coram mundi principibus
et prelatibus apparent hodie multe statue et multi ma
gni pisces a quibus mundi pauperes depimuntur.

Quinto dico quod est granditas prosperitatis. Et ista
signat grandes status grades diuitias delicias et ho
nores. et sic mundi prosperitas est illud grande con
uiuium quod fecit Baltazar rex babilonis. Sicut dicitur
Dan. v. In quo dum sederet babilon fuit capta et bal
thazar interfectus. Istud est grande conuiuium quod fe
cit rex assuerus. in quo regina perdidit potestatem suam
sicut dicitur. i. Mester. j. Quia vere charissimum pro conuiuio
mundane prosperitatis interficit et tanto a regia digni
tate et potestate mundanorum turpius quandoque deicitur
et deponitur. Sexto dico quod est granditas aduersi
tatis. Et ista est granditas pene eterne que respectu

omnium aliarum penarum grandis dicitur. et cuius respectu
omnes alie modice reputantur. Et de ista potest dici illud.
Esa. xxxij. Visitabit dominus in gladio suo duro forti et gra
di super leuiathan serpentem tortuosum. et occidet
eum qui est in mari. Serpentes enim antiqui et tortuo
sissimi est viri peccatores serpentini per tortuositatem
malicie deprauati et cecus qui est in mari. i. mundi di
uites in magnis affluentibus educati. finaliter visita
buntur et gladio grandi et duro diuine sententie ferie
tur et per eternam miseriam occident. unde dominus
de talibus dicit Eze. xij. Dabo lapides per grandes
desuper irruentes et ventum procelle dissipantem. ut
sic ad quemlibet damnatum referatur illud quod dicitur. ij.
Reg. viij. Projecerunt absalon in saltu in foueam
grandem. Et sic igitur patet quomodo istud vocabu
lum grande seu grandis diuersimode sumitur in scri
ptura vide infra de magnitudine.

Grando. Nota quod grando idem est quod impres
sio aeris de pluuie guttis in glacie
congelatis ut dicunt aliqui generata. Et quod grando
buz cum impetu descendere. habet fortiter percutere. ha
bet quem tangit acriter ledere ideo generaliter per
grandinem potest intelligi quecumque tribulatio seu affli
ctio siue temporalis siue eterna siue ab homine siue a deo
sit illata. Possumus igitur dicere quod est grando
diuine seueritatis. Prima grando est metus
aduersitatis. da quod sicut dicitur. Esa. xxxij.
Eterne penalitatis. Ecce validus et fortis do
minus sicut impetus grandinis. Ista enim grando qua
animalia egyptiaca fuerunt mortua et occisa quod. s. illi
qui sunt animalia. i. bestiales grandine diuine seuerita
tis et iusticie finaliter occident. Iuxta illud Iosue. x.
Adortui sunt plures lapidibus grandinis. Secunda
grando est sustinenda. Grando enim mundane aduer
sitis facilliter frangitur et facilliter transit et facilliter
dissoluit. Unde Eccli. xlij. Co fracti sunt lapides gra
dinis. Tertio grando est peccata. i. grando eter
ne penalitatis et damnationis. De qua dicitur in ps.
Ignis grando nix glacies spiritus procellarum pars ca
licis eorum. Et Eccli. xxxij. dicitur. Ignis grando fames et
la grando de qua dicitur Apo. xvj. quod grando magna sicut
talentum descendit de celo in homines et blasphemauerunt
deum propter plagam grandinis. Et hec dicitur de
grandine sufficiant gratia breuitatis.

Gratis. Nota quod gratis accipitur pro volunta
te. Et gratis sumitur pro homine qui
gratitudinem seu gratiositatem habet. Sed de virtu
te gratitudinis. vide supra de gratiarum actione. Iste
ista enim dicitur Mathei. x. Gratis accepistis gratis da
te. Et Apoc. xxij. dicitur. Ad qui vult accipiat aquam vi
te gratis. De virtute vero complacentie et bone gra
tiositatis dicitur Actuum. vñ. Ad hoc est gratia
deo et similia. De arbitrio vero libere voluntatis quod
fit gratis. i. voluntarie et libere facit quod vult dicitur in bo
no. y. Corin. ij. Gratis euangelium christi euange
lizauit vobis in malo vero de malis qui gratis. i. sola
voluntate sine ista causa faciunt malum. dicitur in
psal. Impugnauerunt me gratis. Et alibi Gratis ab
sconderunt mihi interitum laquei sui etc. Sufficit.

Gravis. Nota quod graue idem est quod pondero
sum tediosum difficile seu tristabile
Est enim graue omne illud quod habet motum a circum
ferentia versus centrum vel quod a superiori inferius
descendit naturaliter et mouetur. Et ideo breuiter
graue dicitur illud quod est difficile
Ad sustinendum.
Ad ascendendum.
Ad faciendum.
Breuiter igitur possumus notare quod est quedam
Gravitas virtuosa. Gravitas virtuosa signat
Gravitas vitiosa. pondus humilitatis Gra
uitas dolorosa. uitas vitiosa signat pon
nus iij

dus iniquitatis. **G**rauitas dolorosa signat pondus aduersitatis. Dico igitur primo qd est quedam grauitas humilitatis que est virtuosa. sicut em illud qd est graue naturaliter vult inferius descendere & difficulter potest moueri vel discurrere. Sic spiritualiter loquendo illi qui sunt graues id est maturi ponderosi honesti humiles & virtuosus. semp volut inferius descendere p subiectione. habent subsistere p perfectionem nec facilliter pnt moueri per tentatione. Multe em sunt spes inter quas illa q est grauior est melior. Sicut de cassia fistula dicitur Et sicut de pomis q habenthe als barenthe dicunt coprobant. Inter istas em illa que est grauior est melior. Et hoc qz humore vinoscit esse plenior. Sic p certo charissimi illi q sunt humores grauioribus sunt apud deū & hoies meliores. Ple nitudo enim humoris gratie & pietatis ipsos graues efficit & meliores apud deū eos facit De ista igit grauitate. i. de ista morali honestate & mentali humilitate dicitur. **Thim. ij.** Te ipsum prebe exemplū bonorum operū in doctrina in integritate & grauitate morū. **Ad est cōtra multos qui grauitate morū nō pollent.** qz sicut dicitur **Math. xxij.** Ipsi relinquunt q grauiora sunt legis & ita q de ipsis dici pōt illud **Prouer. vij.** Recedunt montes graui mole cōstitierant. **I**sta est igit grauitas humilitatis q est virtuosa. **S**ecundo dico q est grauitas iniquitatis q est vitiosa. **P**ccōtes em & iniqui facilliter descendunt inferius ad terrena desideranda. **D**ifficiliter em possunt moueri ad bona opa faciēda & crequenda. **I**sti em sunt sicut elephantes: q ita sunt ponderosi & graues q si ceciderint non possunt surgere **I**sti etiam sunt sicut strutiones. q quiescunt aues. ita tñ graues sunt q nunq pnt volare vel ascendere. Quia pccō mundi peccatores ita sunt graues & inuolunt vitijs & pctis. & ad omnē motū bonorum operū inhabiles effecti q a vitijs in quibus ceciderūt ne queunt surgere nec fursum ad celestia p aliquod bonum desiderū se eleuare. **E**t ideo tales a scriptura maledicunt reprehendunt vilipendunt & vituperantur. **D**ico q isti in scriptura maledicuntur. vñ **Esa. j.** **T**e genti peccatrici ppō graui iniquitate. **f**emini ne quā. filijs sceleratis **I**te isti in scriptura reprehenduntur. **U**n in ps. dicitur. filij hominū vsqz quo graui corde. vt quid dili. vanitatē & queritis mendaciū? **I**tem ab omnibus vilipendunt **U**nde cuilibet tali dicit **Sap. ij.** **G**rauis est nobis etiam ad videndū qm dissimilis est alijs vita eius. **I**tem tales ab alijs subterfugitūtur qz sicut dicitur **Prouer. xxvj.** **G**raue est saxū & onerosa arca sed ira stulti vtrosqz grauior. **I**sta est igit grauitas iniquitatis. **D**e qua dicit in ps. **I**niquitates mee supergressę sunt caput meum & sicut onus gra. grauate sunt super me. **P**ccatores enim sunt ita grauesqz difficiles sunt

Ad dimitte dū cōtra vitia. **G**rauat igit malos
Ad audiendū vituperia. **p**ray vitia dimicare.
Ad defendendū mala ppria. **ij. Regū. xxij.** educ
Ad speculandū salutaria. **m**e de exercitū. quia
Ad sustinendū tempalia. **g**rauiter vulneratus
 sum. **I**tem grauat eos correctionem tolerare. **Act. xxvij.** **A**uribus suis grauer audierūt & oculos suos cōpesserunt. **I**te grauat eos ppria crimina sustinere qz mala nra sunt tanta q nō possumus sustinere. **Esa. xxij.** **G**rauabit terrā iniquitas sua. **I**te grauat eos salutaria cogitare. **Mar. xij.** **O**culi coxerāt grauat. **I**tem grauat eos gubernare tempalia. **ij. Reg. xij.** **G**rauabat eū cesaries capilloz. s. absalonē **i**sta est igit grauitas iniquitatis q est vitiosa. **T**ertio dico q est grauitas aduersitatis q est dolorosa. **E**t ista grauitas qñq est vtilis & castigatiua. qñq est intolerabilis & desolatiua. qñq est dissipabilis. dam nabilis & dissipatiua. **G**rauitas vtilis est tribulatio tempalis. q qñ nō excedit vires nras multa bona cōferre solet. qz sicut dicit **Eccl. xxxj.** infirmitas grauis sobriam facit aliam **G**rauitas flebilis est tribulatio na

turalis. **D**e qua **Eccl. xl.** **O**cupatio magna creata est omnibus hoibz. iugum graue super filios adam. **G**rauitas dānabilis est tribulatio eternalis. de qua **Esaic. xxx.** **A**rdens furor eius & grauis ad portandū. **E**t **Esa. xlvj.** **O**nera vestra graui pondere stabuerūt **S**ic igit patet q grauitas est triplex. s. **G**rauitas miserie que est dolorosa **G**rauitas culpe que est vitiosa. **G**rauitas gratie q est virtuosa &c.

Grex. **I**sta q grex & armentū nihil aliud sunt q cōgregatio animalū simul & cōmunitas viuētū. **E**t est grex nomen cōtatis. nomen societatis. nomen humilitatis. nomen pluralitatis. **E**t iō grex pōt significare illos q habent gregatim & cōiter cōuersari. sicut sunt illi q sunt eiusdē ecclie. eiusdem patrie. eiusdē regionis. eiusdē religionis. **I**hos alit sumus eiusdem regis. eiusdem legis eiusdem gregis **S**icut em animalia mansueta gregatim viuūt. gregatim vadūt. gregatim comedunt. **S**ic vere nos alij q sumus in pace ecclie cōstituti debemus gregatim & socialiter per charitatē viuere: & in vnū per concordia habitare & sic erimus grex dominicus per charitatem & per vniuersalē concordiam & vnitatem. vt de nobis dicat illud **Eccl. xxxj.** **M**ultiplicabo eos vt gregem hominum. vt gregem sanctū. vt gregē hierl̄ in quibus verbis ostēdit q grex nostre societatis ad similitudinem animalium dē habere.

Sensus subtilitatem **H**os em debemus viuere
Mox cōformitatē. **s**agaciter. qd ostēdit cū dicitur.
Pacis tranquillitatem **G**regē hominum. **H**oies em sunt animalia vtentia rōne. **I**tem nos debemus viuere cōformiter qd ostēdit in verbo **Sicut.** & in verbo vt q sunt aduerbia similitudinis. **I**tem nos debemus viuere cōcorditer. qd ostēdit in verbo hierl̄m qd interpretat visio pacis. **D**ico igit primo q siu lunus esse de grege dñi. nos debemus habere mentis sagacitatē. qz. s. nos debemus esse grex hominum nō grex bestiarū. gregem hominū inqt animalia em que gregatim viuūt solēt ceteris esse sagacioza istud patet in apibz mellificantibz. in formicis grana pcurātibz in elephanti bz regem cognoscentibz & linam nouā adorantibz in columbis in ser accipitres discernentibus. ista sunt em animalia q gregatim viuunt. ad quorum naturalem prudentiam sensus hominis vix ascendunt. **A**dira enim videtur esse sagacitas in apibus que bene considerant mellis compositiones. & cellularum suarum ordinationem. **I**tem in formicis magna videtur industria que bene considerat sic prouidentie executionem. in elephantibus etiaz magna videtur esse prudentia in hoc q regis videtur habere cognitionem. **E**t in hoc q noue lune dicuntur facere reuerentiam & inclinationē. in columbis etiam magna dicitur esse discretio. quia scilicet iste sciunt discernere inter accipitrum rapientū in terra & rapientū in acre variam & diuersam conditorem. & contra vtriusqz insidias adhibere rēmediū & cautelam. sicut omnia dicit **Plinius.** & alij phi naturales **Q**uid etiam dicimus de gruibz que gregatim volant que tanta naturali industria sunt dotate. q circubias noctis sciunt ordinare & vnam sociarum suarum ad vigilandum super custodiam totius gregis constituere **E**t breuiter si circueamus nos inuenimus q animalia gregatim viuentia solent esse ceteris sagacioza & ad rationis opera aptioza. in quibz proculdubio instruimur nos alij qui in grege. i. in cōmunitate fidei. ecclie vel religionis viuimus & manemus q nos debemus esse prudentes & sagaces & in omni spirituali prudētia efficaces **E**t ideo breuiter habeamus sagacitatē apū cōficiendo mel deuotionis. **P**rudentiā fornicaz pcauendo famē future hyemalis seu infernalis damnatiōis **D**iscretionē elephātū cognoscendo regem xpm p familiarē cōtemplationē **I**ndustriā columbarū pcauendo accipitrem. i. dyabolū & eius tentationem. **S**apientiam etiā gruum

de nocte vigilando p̄ diligentiam ⁊ discretionē. Et si istas pp̄tates habuerim⁹ nos erim⁹ grex hominū i. societas ⁊ congregatio personarū rationaliū ⁊ bonarum. Et ita poterit de nobis dici illud. i. Regū. r. Obuium habebis grezem p̄phetarum descendentiū de excelso. ⁊ ante eos cytharam ⁊ psalterium. tybiaz ⁊ tympanū. ipsosq; p̄betantes Ubi nota q̄ nos debemus esse sicut grex p̄phetarū p̄ futuroꝝ ⁊ absconditoꝝ discretam meditationē Debem⁹ de excelso descendere p̄ omnis sup̄bie ⁊ elationis abdicationē. Debeamus etiam cytharam ⁊ psalterium habere per diuine laudis confessionē ⁊ per gratiarum actionē. Sic igit̄ patet q̄ si volum⁹ esse grex domini. nos debem⁹ habere scilicet ymmitatem. Gregem hominū inquit vnde Ezech. xxxiiij. Vos autē populus me⁹ ⁊ greges pacifici homines estis. **C**Secundo dico q̄ si volumus esse grex dñi nos debemus habere moꝝum cōformitatem q̄ nota est cum dicit. Sicut ⁊ vt. q̄ sunt aduerbia similitudinis. qz sicut animalia eiusdem gregis solent esse vt cōter similia in specie ⁊ natura. Sic illi q̄ sunt eiusdem gremij vel societatis debent esse in bonis operibus similes ⁊ p̄formes. Nō em̄ deceat illi q̄ sunt eiusdem societatis sint contrarie cōformitatis. Debent enim esse similes in conuersatione. Siles in habitus conditione. Similes in legū et statutoꝝ obseruatione. Sint igit̄ similes peiores melioribus eos imitando. Minores superioribus eis obediēdo. Superiores inferioribus eos iuste regēdo. Ditoꝝ pauperibus eis cōpatiēdo. Breuiter em̄ nihil valet in cōitate cōtrarietas s; in oib⁹ ⁊ p̄ oib⁹ p̄cellit moꝝ vnitas. ⁊ cōformitas. q̄ ostensum est in verboꝝ. ⁊ in x̄bo sicut. Jō de isto sicut p̄t dicit illud Cant. iij. Capilli tui sicut greges caprarū dentes tui sicut greges tonsarū. Et Cant. vj. Dentes tui sicut greges ouium. Et breuiter vbiq; est vnū grex. ibi debet esse vnus sicut. i. vbiq; est eadem cōitas ibi d; esse vite ⁊ moꝝ cōformitas. Et sic alter dicat alteri illud Sal. iij. Estote sicut ego. qz ego sicut vos. Unde rogo te quomodo animalia eiusdem gregis sunt vt cōter eiusdem legis. Et quō illa q̄ frequentat eandem conditionē. ⁊ quō illa q̄ viuunt in eodem consortio. deputant eadē officioꝝ hospicio. sicut discurrendo p̄ singula p̄t notari. Patet em̄ de formis apib⁹ castorib⁹ elephantib⁹ ⁊ alijs gregatim uentibus. Omib⁹ enī est filis figura. Similis natura si nullis modis pascendi. filis modus viuēdi. S; istud p̄bdoloꝝ nō sit hodie apud multos qz p̄certo hodie gregantur homines in singularitate non in cōformitate. Gloriant̄ soli videri non alijs similes haberi. Istud viciū in bono ⁊ in malo p̄mo in bono. vident̄ ei aliquos homines q̄ ita volunt esse singulares in abstinentia. in p̄nia in vestiu vilitate ⁊ in familia. q̄ recte non vident̄ esse eiusdem collegij vel gregis. Unde isti vident̄ dicit̄ sicut dicebat ille phariseus Luce. xvij. dicens. Deus gratias ago tibi. quia non sum sicut ceteri hominū: raptores adulteri. iniusti. vel ut etias hic publican⁹. ieiuno bis in sabbato. decimas de omnium q̄ possideo. Nouit vero deus vtrum ista difformitas veniat ex sanctitate vel ex inanis glorie vanitate. Contra tales loquit̄ Hiero. ad nepotianū. Me nimis inquit vel religiosa velis videri. nec plus humilis q̄ necesse est. gloriam inq̄ fugiendo non queras. **C**Item vide in malo q̄liter aliq̄ ab alijs difformant̄ In omni em̄ statu inuicem aliquos q̄ et in vestibus ⁊ in gestib⁹ ⁊ in actib⁹ dedignant alijs informari. Hodie em̄ inuenies monachos venatoꝝ Clericos belatoꝝ. p̄clatos mercatoꝝ. Et breuiter hodie gloriant̄ homines alijs suis partib⁹ difformari ⁊ p̄sonis gregis ⁊ collegij sui dedignant in bonis moꝝib⁹ conformari. Et ideo turpes est ⁊ graue bonis personis tales videre. sic a rectis consuetudinib⁹ deuiare. Ut de quolibet dicatur illud Sapienti. ij. Scius est nobis etiam ad videndum. quoniam dissimilis est alijs vita

eius Et ideo vi def q̄ multi clerici figurant Adath viij. vbi dicit. q̄ erat ibi grex porcoꝝ multoꝝ in quos legio demonū introiuit: itaq; omnis grex p̄ceps ab h̄t in mare. quia pastores moderni gregis nostri magis vident̄ esse porcoꝝ q̄ hominū quia propter eorum insolentias agitati ⁊ in mare. idest amaritudinē omnium vitioꝝ p̄cipitati. **H**iere. r. Stulte egerūt pastores dominū nō q̄sierūt. p̄pterea nō intellexerūt. et ois grex eoz dispersus est. Nō sic charissimi nō sed si mus vicinis nostris ⁊ socijs ⁊ bonis p̄sonis gregis et gremij nostri in bonitate similes ⁊ cōformes q̄ nota tū est in verbo sicut. q̄ sicut dictū est signat similitudinem. vt de ista cōformitate dicam⁹ illud Esa. xl. Sicut pastor gregē suū pascit. sicut em̄. i. similitudo ⁊ cōformitas. est recte q̄ si pastor sp̄ualis a quo grex dñici nutrit. pascit ⁊ fouet. Sic igit̄ p̄t q̄ si volumus esse grex dñi nos debem⁹ habere moꝝum cōformitatem. **C**Tertio dico. q̄ si volum⁹ esse grex dñi nos debem⁹ h̄re pacis tranquillitates q̄ dicitur cū dicit. gregē hierusalem. ⁊ c. qz hierl̄z interpretat̄ visio pacis vel pacifica. Sicut em̄ animalia eiusdem nature vel sp̄ei solent pacifice. viuere se inuicem diligere. p̄ se inuicem pugnare ⁊ inter se cōcorditer habitare Sic p̄certo nos aliq̄ debemus pacifice. cōcordit̄ eoz amore ⁊ amicitia alter alterū frequentare vt de tali grege sic vnito: cōcordato ⁊ in vnū pacificato dicat̄ illud hiero. xij. Cōgrega eos q̄ si gregē De ista x̄bo pacifica hierl̄z d; in ps. Rogate q̄ ad pacē sūt hierusalem S; nota q̄ ad hoc q̄ iste grex possit viuere pacifice ⁊ quiete necesse est q̄ a pastorebus regat̄. q̄ a pastorebus ducat̄. qz a pastorebus educatur. Pastores em̄. i. plati debēt sibi cōmissos regere p̄ discretionē. **U**n Act. x. Attēdite vobis ⁊ vnuerſo gregi. in quo posuit vos sp̄s sanctus regere ecclesiam dei. **I**te isti debēt gregē ducere p̄ vie veritatis ostensionē **U**n in ps. d; q̄ p̄durit nos tanq̄ gregē in deserto ⁊ posuit sicut oues familias. **I**te isti debēt gregē cōmissum pascere p̄ doctrinā ⁊ p̄cautionē vel p̄ elypharum largitionem. **U**n. i. p̄et. v. Pascite eū q̄ in vobis est gregem dei S; p̄certo charissimi nō sic n̄t hodie qz p̄certo moderni greges a platis ⁊ a pastorebus nō regunt̄ sed negliguntur. Nō ducunt̄ s; dimittunt̄ nō pascunt̄ sed a bonis pascuis expellunt̄. Jō plangit ecclesia. **H**iere. l. Sicut p̄ditus fact⁹ est populus me⁹ pastores eoz seduxerūt eos fecerūtq; vagari in montibus Sicut em̄ viciū greges dispergunt̄ ⁊ distrabuntur aliquando. **P**ropter. **P**astoreū crudelitatem Pastores em̄ sine causa aliorū rapacitatem qn̄ p̄cunt. **L**upi totū gregē **R**aptorū iniquitatem inhiunt. **R**atrones totū gregem Leonū malignitatem gem decipiunt. **L**eones totū gregem subapiunt Pastores em̄ sunt mali plati subditos impie ferientes. Et de hoc d; Ezech. xxxiiij. Nonne greges pascunt̄ a pastorebus? lac cōdebatis ⁊ lanis coopiebamini. q̄ crassius erat occidebatis. gregē aut̄ meū nō pascbatis. q̄ ifirmū fuit mō p̄solidastis ⁊ c. **M**ulta vide ibi qz vni p̄missa regula crudelū platorū. **L**upi rapaces sūt ceteriores p̄ncipes ⁊ tyranni a q̄b⁹ grex fideiū multimode molestaf. **U**nde **H**iere. xxij. **A**e pastorebus qui dispergunt ⁊ dilacerant gregē pascue mee **R**atrones sunt interiores heretici **U**nde **J**ob. xxxij. Diripuerunt greges et paucunt eos **L**eones sunt demones malefici a quibus per diuersas t̄tationes homines inquietantur. **U**nde **H**ieremie. i. Sicut dispersus factus est israel: leones deiecerunt eū **Q**uilibet enim tyrannus sicut dicitur. **A**chieb. v. Est quasi leo inter iumenta siluarum. ⁊ quasi canis leuis leonis rugiens in gregibus pecoꝝ. **H**is igitur multimodis occasionib⁹ inquietant̄ greges. i. cōgregatioes ouilis dominici ⁊ eoz par̄ multimode p̄urbaf ita qz ipsi iā nō sunt sicut greges dominici. i. greges pacifici. qz sicut dicit **H**iere. xxxij. **R**egis babilonis obsidebat hierl̄z. Et p̄pter hoc pastores gre

C

D

E

Gubernare

gis summe debent vigilare ad pacē istius gregis tuē
dam ⁊ defendendam figurati in illis pastorib⁹. Lu
cc. ij. Qui custodiebant vigilias noctis supra greges
suum. Juxta illud Hier. xij. Congrega eos. s. subdi
tos sicut gregem. Et hoc ne forte dñs dicat tibi in die
iudicij illud Hierem. xij. Ubi est grex q̄ datus est ti
bi peccus inclitum tuum. Et sic si grex iste bene a pa
storibus regat⁹ ⁊ uiuet concorditer. ⁊ uiuet cōformiter
⁊ uiuet sagaciter. Et hec de grege sufficient.

A **Gubernare.** Nota q̄ gubernare idem ē q̄
regere. Unde gubernator po
test dici ille q̄ est aliorū iudex domin⁹ ⁊ prelat⁹. Et
q̄uis ista materia posset multum dilatari q̄tum ad
figuras ⁊ exempla quia tamen sunt pauca autorita
tes vocales. Pō breuiter transire q̄tum possum. Nota
tamen possūmus q̄ gubernator debet habere.
Sapientiam. Debet dico habere sapientiā: sa
Patientiam. gacitatem ⁊ subtilitatem. Unde
Diligentiam. Ezc. xxxij. Sapientes tui o tpe
facti sunt gubernatores tui. Sicut em̄ gubernator: na
uis si est ignarus potest faciliter esse causa periculi.
Sic rector cōmunitatis nisi sit sapiēs totam nauē ec
clesie sibi cōmisit facit periculum sustinere Sicut em̄
dicit. Prouer. xj. Ubi nō est gubernator pp̄s corruet
salus antem vbi multa cōsilia. Et Prouer. j. dicit. q̄
intelligens gubernacula possidebit. ¶ Item dico q̄
gubernator debet habere patientiā ⁊ benignitatem.
Reges em̄ apum carere aculeo. ad denotandū q̄ illi
qui sunt aliorū gubernatores ⁊ rectores. debet mag
is vti clementia ⁊ benignitate. q̄ iustitia punitiua
⁊ seueritate. Sic faciebat ille rex qui dicebat Bester
xij. Cū totum orbem ditiori mee subiugasset. nequa
q̄ volui potentie abuti magnitudine s; clementia
⁊ lenitate gubernare subiectos. ¶ Tertio dico q̄
gubernator debet habere diligentia ⁊ sedulitatē. Nisi ei
gubernator nauis sit diligēs circa officia subditorū
nauis faciliter deperiret. Et ideo dicit Jone. ij. q̄ cū Jo
nas in naui dormiret. gubernator nauis videns peri
culum imminere dixit ei. Utsquo graui somno de
paueris: surge inuoca deum tuū. Et dicit ibidem q̄ p
pter ipm̄ Jonam nauis periclitabaf. iō gubernator
fecit enim de naui i mare cyei ⁊ erpelli. In quo instru
unt prelati ⁊ gubernatores q̄ si in naui religionis v
ecclesie sibi commissa. vident aliquez in vitijs obdo
mire dñt ipsum excitare per monitionē ⁊ ne nauis p
pter euz pereat in mare. idest in amaritudinē pene p
yccre per fractam correctionē. Uñ Prouer. xx. Suber
nacula tractada sunt bella. Et sic igif patet q̄ bon⁹
gubernator d; habere iustitiam ⁊ seueritatem. Cle
mentiam ⁊ benignitatē. Prudentiā ⁊ sagacitatem. Et
hec de gubernatione sufficient

B **Gustus.** Nota q̄ per gustum qui ē sensus cor
poris discernens inter sapores ciboz
q̄ p̄nutrimēto recipiuntur potest intelligi inozaliter
virtus anime q̄ inter actus ⁊ fruct⁹ spūales discernit
ex quib⁹ anima est spiritualiter nutrienda. Et sic per
eum potest intelligi virtus.

Affectionis. Anima enim habet suos sensus na
Discretionis. turales. Vbi enī est visus fidei: odo
Deuotionis. ratus spei: auditus obedientie. ta
ctus cōpassionis. gustus deuotionis seu affectionis.
Possūmus igitur breuiter distinguere aliquid de gu
stu. Est enim Gustus.

Infectus. Gustus infectus est gustans tem
Perfectus. poralia Gustus perfectus est gu
Infectus. stans spiritualia. Gustus infect⁹ ē
gustans eternalia. ¶ Primo modo gustant peccato
res qui scilicet habent gustum voluptatis ita infectū
⁊ repletam grossis cibarijs bonozum temporalium:
q̄ in cibis delicatis spiritualiū nullatenus delectaf
similes mulieri pregnantī cuius gustus infectus ma
gis appetit viliora q̄ meliora ⁊ q̄nq; plus delectatur
in carbonibus q̄ in caponibus. figurati etiam in fe

lys israel quozum quia gustus erat infect⁹ cibis egyp
pti. ideo abhorrebant manna deserti sicut dicitur nu
meri. xj. Quia procerto charissimi. quando gust⁹ vo
luptatis. cibis egypti idest bonis temporalibus per
auariciam inficitur. dulcedinē bonozum spiritualiū
delectatur. Et ideo mundus ⁊ mundana sunt recte si
cut olla helisei in qua herbe amarissime sunt decocte
quibus cū gustassent filij p̄phetarum exclamauerūt
Mors in olla vir dei. iij. Reg. ij. Herbe em̄ ama
re sunt bona temporalia que multis amaritudinib⁹
sunt resperfa. que q̄uis gustum mundanozū per aua
riciam inficiant. filij tamen p̄phetarum. idest viri
sancti quando ista per considerationem gustant op
time percipiūt q̄ mors est in olla. ⁊ gustus qui in tē
poralibus delectaf moite pluriūm criminum p̄gra
uaf. Et ideo simus sicut salmo. Qui cum gustauerit
aquam dulcem. nunq̄ redit amplius ad amarā. quia
ex quo dulcedinem gratie ⁊ scripture gustauimus nū
q̄ ampli⁹ ad amaritudinem bonozum temporalium
redire debemus. Et ideo faciamus sicut christus. qui
oblata sibi portione amara quam gustasset noluit bibe
re. Mathe. xxvij. Et hoc est quod precipitur Jone. iij
Homines ⁊ iumenta non gustent quicquam nec pa
scant nec bibant aquam. Isto igitur modo gustat pec

C catores. ¶ Secundo modo gustant contemplatores
Viri enim spirituales postq̄ bona spiritualia gusta
uerūt: nunq̄ amplius in bonis temporalibus seu car
nalibus delectantur. Isti sunt autem sicut ionathas.
de quo dicitur. j. Reg. xij. q̄ cum gustasset paululus
de melle illuminati sunt oculi eius ⁊ c. ¶ Tertio mo
do gustant comprehensores. Isti enim gustant in pa
tria in mensa eterne beatitudinis suauitatem dulces
dinis sempiternę. j. Petri. ij. Si tamen gustatis quo
niam dulcis est dominus. Et in ps̄. dicitur Sustate ⁊
videte: quoniam suauis est dominus beati omnes ⁊ c
Teruntamen sicut in parabola euangelica dicitur:
Lu. xij. q̄ tria genera personarum neuenirent ad ce
nam domini se cre: sauerunt. scilicet ille qui villam
emerat. Ille qui quinq; iuga boum comparauerat. ⁊
ille qui vlcem duxerat. Et propter hoc a patrefami
liis sunt condemnati ne cenam istam possint ampli
us gustare. Amen inquit dico vobis quia nemo viro
rum illozū qui vocati sunt gustabit cenam meaz. sic
procerto multi sunt qui a gustatione hui⁹ cene diuer
simode impediuntur Illi. scilicet qui emunt villam.
idest illi qui emendo ⁊ vendendo circa bona tempo
ralia per auariciam meditantur. ¶ Itē illi q̄ cinūt
quinq; iuga boum. idest illi qui circa delectabilia quinq;
sensuum corporis occupantur. ¶ Itē illi qui ducūt pro
rem. idest illi qui carnis delitijs per luxuriam delect
tantur. Omnes enim isti cenam eterne beatitudinis
non gustabunt nec dulcedinem illius cene percipiet
vel habebunt. Boni enim tantum ⁊ non mali gustab
unt istam cenam quia sicut dicitur. Sap. xvj. Ibi au
tem in breui inopes facti nouam gustauerūt escam.
Sic igitur patet aliquid de gustu bonozum. aliquid
de gustu malignozū ⁊ c. vide supra de comedere Bi
bere ⁊ c. Conuiuiz. Escā Cib⁹. Et infra de sapore.

B **Guttur.** Nota q̄ guttur est membrum in quo
nutrimentū corporis recipitur. Et per quod sapor
cibozum discernitur. Et per quod in saporibus siue
in opere delectatur. Potest igitur guttur accipi in bo
no ⁊ in malo.

Bona locutio. Primo in bono per guttur
Dulcis deuotio. designatur Bona enim locu
Sagar discretio tio sonos verborum vtiliū
modulatur. Et sic guttur sanctorum aliquando emit
tit sonū letum p̄ gratiarū actionē. Aliqñ sonū altū p̄
feruentē pdicationē. Aliqñ sonū bassū p̄ deuotā ora
tionē sancti em̄ gr̄arū actionē sonāt letissime isti em̄
sunt sicut cicade q̄ s; Ji. mirā formāt carilicnam q; si
cut d; in ps̄. Exultationes dei in gut. coz. Isti etiam p̄
predicationem

predicationem c' amat fortissime. Un' isti sunt sicut aquila in cuius gutture formaf vox fortis q' est terror animi aliaru'. Juxta illud *Sec. viij. in gutture tuo sit tuba quasi adla sup domū dñi.* Itē isti per humilē & pfundam orationē clamāt bassissime. Un' isti sunt sicut cign' in cui' gutture formaf vox gemebunda & cui' guttur est valde longū. eo q' de pfundo aquarū extrahit cibū suum. vt de talib' dicatur illud puer. viij. veritatē meditatib' guttur meū. Istud est igitur guttur bone locutiōis p' q' d' verbis vtilib' modulatur

Secundo dico q' per guttur intelligitur seruēs de uotio per quā i' cibis spūalibus delectamur Un' *Casij. Sub vmbra ei' quā desiderabā sedi. & fruct' ei' dulcis gutturi meo.*

Tertio p' guttur intelligit' sagar discretio per quā ad discernēdū bonū a malo iforma mur. Un' *Job. xxxij. Auris em' verba pbat. & guttur effas gustū dñi dicit.* Et sic guttur pōt accipi in bono.

Secundo dico q' per guttur intelligo.

Detractoriā loquacitatē. Intelligit' igitur per guttur loq'uitas detractoriā

Infectoriā gulositatē. tur loq'uitas detractoriā

Deceptoriā fallacitatē. Un' in ps. *dx. Sepulchru' pa. est gut. co. ling. suis dolo. agebāt.* Venenū aspidū sub labijs eorū. Suttur em' detractor' comparat' sepulchro parēti q' solet eruera re pestiferū tetorē. Comparat' lingue dolose q' solet promulgare venenosum clamorē. q' p'culdubio de gutture detractorū erit fetor malozum verborū inficiens illos de q'bus loquunt' Et erinde procedit sapor male cōp' lacertie decipit illos corā quib' fabulant' Cōparat' etiā veneno aspidis q' solet generare mortiferū soporē.

Itē p' guttur intelligit' gulositas voratoria vñ *biere. ij. Prohibe pedem tuū a nuditate & guttur tuum a siti.*

Itē p' guttur intelligit' fallacitas deceptoria. & maxime deceptio pulchritudinis mulierū. qz. f. inter membra corporis mulieris. guttur solet esse ampl' delicatū. Unde puer. v. *Itē intenderis fallacys mulieris. f. anus em' distillas labia meretricis & nudi' oleo guttur eius.* Sic igit' patet quomodo guttur signat in bono & in malo. Sz quia pauce sunt auctoritates que de ea sunt breuitatis gratia sufficiunt &c.

Explicit litera S. Incipit litera H.

H

Habere. Nota q' habere signat possessionē. Et ideo sz q' res q' habetur potest esse bona vel mala. sz hoc possumus distinguere q' habere in bono sumitur & in malo. Sumit' em' in bono quando habentur res vtilēs & fructuose. Sumitur in malo quando habentur res damnabiles & vitiose. Et ideo breuiter possumus dicere q' inuenitur vna habitio.

Virtuosa Prima est habitio spūaliū meritorum.

Viciosa Secunda est habitio criminaliū vitiōz

Dolorosa Tertia est habitio infernaliū tormētōz.

Gaudiosa Quarta est habitio eternaliū gaudior.

Primū habent viatores pfecti Scdm habēt peccatores infecti. Tertiu habēt maledicti damnati. Quartum habent benedicti beati.

Habent igitur viri pfecti meritorum plenitudinem. Unde. *ij. Cor. ij. In omnibus omnem sufficientiam habentes. abundantes in omne opus bonum.*

Habēt viri infecti peccatorum magnitudinem Isti sunt illi de quibus dicitur *Marc. vi. Adduxerunt ad iesum eos qui male habebant & sanauit eos.*

Habent viri damnati tormētōrum mestitudinem. Un' *Apoca. ij. habebitis tribulationē dieb' decem. i. scilicet.*

Habēt viri beati gaudiorū celsitudinem Un' quilibet istorum potest dicere illud *Philip. iij. Habeo autem omnia & abundo*

Reuenter igit' de bona habitione & possessione qua. f. nos debemus habere gratiam in presenti & gloriam in futuro possumus exponere illud euangelicum *Luce. xij. Omni habenti dabitur & abundabit ei autem qui non habet etiā id quod habet auferetur ab eo: in quibus verbis ostenditur q' virtutū possessio est habenda triplici ratione. scilicet quia per hoc.*

Excitat' dei largitio. Per istas enim possessio

Procurat' celi adeptio. nem Excitamus dei largi

Declinat' rerū defectio. tatem & amicitia. Proc

ramus celi bonitatem & opulentiam Declinam' mo

rum paupertatem & indigentia. Per istam dico posses

sionem excitamus dei largitatem. qd ostendit in ver

bo dabit. Omni habenti dabit inquit. Itē p' istā

pcuramus rerum facultates qd ostenditur in verbo

abundabit. Itē per istam declinamus summiam

paupertatē. qd ostendit in verbo. etiā qd habet aufē

rectur ab eo. **Primo igit' dico q' habere debemus**

possessionē virtutū qz p' hoc dei largitas excitatur. qd

ostendit cum dicit. Habenti dabit. Omne em' simile at

trahit suum simile. Unde videmus q' in prata & her

bas que multas habent de humore: facili' descendit

ros qd vtiqz ex quadam similitudine attrahente suū

simile potest esse. Sic vere in spiritalibus nos diuine

abundantie & gratie facilius descendit in illos i' qui

bus aliquam similitudinem & humorem gratie pote

rit inuenire. Et ideo necesse est vt aliquid habeamus

anteq' aliud recipiamus habenti inquit dabit. Hab

bēti penitētiā dabitur venia. Habenti peccati displi

centiam dabit' gratia. Habenti s' gratiam dabitur

gloria. Gratiam em' in celo et gloriam dabit dñs nec

puabit bonis eos qui ambulant in innocentia. ps.

lxxxij. Adamas enim nō dat influentiā suam ferro ip

sū mirabiliter mouendo sed ipsum ferrū habet ali

quam occultam dispositionem seu similitudinē p'p

quam ad recipiendū p'dictā influentiā magis est ap

tum. Sic vere charissimi deus nō dat influentiā gra

tiarum & virtutū alicui. nisi habeat primo aliquā spi

ritualē dispositionē per quā p'dicta influentia sibi

detur. Habenti inquit dabitur. Juxta illud *Eccle. xij*

Si habueris aliquid conuuet tecum. si nihil habue

ris derelinquet te. Et *Luce. viij. dicitur. Qui habz dā*

bitur ei. Et iō possum notare q' nos debem' habere.

Erga deum fiamiam & credulitatem Sit igitur in

Erga proximū concordiam & vnitatē. nobis fiducia

Erga nosipfos mundiciā & charitatē. vel credulitat'

Erga subditos diligentiā & sedulitatē. *Mat. ij. no*

lite timere. habere fiducia ego sum sit in nobis amor

concordia seu tranquillitas. *Job. xv. Acquisce igitur*

ei & habeto pacem. & p' hoc habebis fruct' plurimos

Et Marc. ij. habete in vobis sal & pacem habete in

ter vos. Itē sit in nobis mundicia & mentis puritas

seu sanctitas. Unde *Mat. j. Inuenta est in vtero ha*

bens de spiritu sancto. **Itē sit in nobis erga subdi**

tos cura. diligentia atq' sedulitas. qz *Luce. x. stabula*

rio dicit' est de sauciato. Curā illius habe. & qd supro

gaueris reddā tibi. Et sic charissimi si ista habueri

mus. nos p'certo dei liberalitatē erga nos puocabi

mus. Habenti dabit' de' em' est sicut canis ioculato

ris qui applaudit illi quē videt meliores vestes habe

re. Quia sicut dicit' in parabola euāgelica qñ ipse in

nuptijs vidit hominem non habentem vestem nup

tialēs. ligatis pedibus & manibus fecit eum proyeci

in tenebras exteriores *Mat. xij. Ad denotandum*

q' deus non diligit illos qui in virtutibus sunt pau

peres. sed illos qui vestes virtutum & gratiarū sunt

habentes. Et ideo iuxta dictum apostoli. *j. Thimo.*

vj. Habentes alimenta & quibus tegamur his con

tenti simus. Patet igitur q' per virtutum possessio

nem diuina largitas excitatur. **Secundo dico q' p'**

virtutū possessionem celi felicitas procuratur quod

ostenditur in verbo abundabit. Ille enim abundat q'

tantus habet q' nihil sibi deficit. Et ideo sicut homo

qui in principio solet habere & congregare finaliter

potest sine indigentia abundare. Sic illi qui hic in

cipiunt habere & possidere per gratiam. solent abū

dare finaliter per gloriam. Quando enim homo pau

latim & particulariter habz virtutes & gratias in hac

vita finaliter ipse peruenit ad abundantiam plenit

simam in alia. Abundabit inquit. vnde Philipē. iij.

Habeo autem oia & abundo. Arbores. n. que in iuuetute sunt steriles sunt in fine & i senectute cõter abũdantes sicut de palma dicitur que in sua iuuetute cõsuevit valde parũ fructificari: & ideo in senectute qñi habet centus annos solet fructibus abũdare. E conuerso autem arbores q̃ in sua iuuetute solent fructibus abũdare. solent in senectute fructibus steriles cere & carere. Humor em radicalis p̃ nimis reperit nãm fructificationem consumitur & sic ante tps arbor: deficcã: & per consequẽs fructũ abũdantia im peditur. Sic vere charissimi. arbor. i. hõ: qz sicut dicitur **Marc. viij.** Quidẽ homines quasi arbores: q̃ in principio & in iuuetute sua hoc est dictum. in ista vita: vbi non facit nisi incipere viuere: fructibus mundane p̃speritatis abũdat. solet in sua senectute. scz in tpe post mortẽ p̃speritatis fructibus deficere & carere & ecõuerso illi qui modo sunt cõsolationib⁹ indigentes. erunt tũc tẽporis abũdantes: qz sicut dicit **ij. Co. viij.** Altissima paup̃tas eorũ abũdauit in diuitiis simplicitatis eorũ. Tunc em̃ dñs esurientes implebit bonis & diuites dimittet manes quia sicut modo abũdat passio xp̃i in nobis ita & per xp̃m abũdabit cõsolatio nostra. **ij. Coz. j.** Diuites. n. sunt sicut leena q̃ in iuuetute sua solet parere abũdantiũ q̃ in senectute **Primo** em̃ anno parit sex catulos **Secũdo. v.** Tertio q̃ tuor. **Quarto** tres. **Quinto** duos. **Sexto** vnum & tunc totaliter sterilescit s̃m **Pli.** Sic vere mũdi diuites in suo principio. s. in hac vita sunt multum diuitiarũ fructibus abũdantes. Sz vere qñi senect⁹ mortis aduenit tunc vere ois paup̃tas & indigentia ipsos grauabit qz quantũ in hoc mundo de gloria & abũdantia habuerũt tantũ post mortẽ de pena & miseria sustinebũt. **Iuxta** illud **Apoca. xviij.** Quãtũ glori ficauit se & in delictis fuit. tantũ date illo tormentum & luctũ **Mua. n.** abũdantia ipalius est eis causa culpe. **Iuxta** illud **Ezech. xij.** Ihec fuit iniquitas sodomie **ioio.** is tue abũdantia panis & superbia vite. id erit eis finaliter causa pene. & ppter hoc istis consultitur **Ecli. xviij.** **Ad**emor esto paup̃tatis in diebus habũdantie. Sed ecõuerso. pauperes sunt sicut oliua q̃ si vno anno deficiat: in alio plus abũdat. quia scilicet isti in anno p̃sentis vite esuriũt: & dehiunt. et ideo in sequenti anno future vite glorie fructibus. abũdabunt. **Uidelicet.**

Pacis tranquillitate. **Istidico** abundant pacis
Plena satietate. tranquillitate qz tũc orie
Perfecta charitate. tur i diebus illis iustitia
Longa stabilitate. & abũdantia pacis. vt di
 citur in ps̃. **Et** illud. fiat pax in virtute tua & abũdantia in turrib⁹ tuis. **¶** **Ite** isti abũdabũt plena satietate. sicut em̃ dicitur **Luce. xv.** **Ad**ulti mercenarij in domo patris mei abundant panib⁹. Sicut. n. dicit in ps̃. **Cibaria** misit eis in abũdantia. **Ite** isti abundant i p̃fectissima caritate. iuxta illud **ip̃bi. j.** **Oro** vt caritas vestra magis ac magis abũdet. **Item** isti abũdabũt in longinqua stabilitate **Uñ** in ps̃. **Ego** dixi in abũdantia mea non moueboz in eternum. **Et** sic igitur patet quomodo ex virtutum habitione plena felicitas procuratur. **Abũdabit** inquit. **¶** **Tertio** dico qz habenda est virtutum possessio: qz per hanc summa calamitas euitatur qd̃ ofidit cum dicitur. **Et** qui non habet: etiam qd̃ habet auferetur ab eo. q. d. **Si** nihil de bonis opib⁹ habuerim⁹ etia qd̃ habem⁹ ñntes naturales & etia sp̃alia bona amittimus totaliter & perdem⁹. **Unde** etia **Matth. xxv.** **Preceptum** est qz ab illo q̃ non laborauerat ad habendũ & ad talẽta multiplicadũ. auferret talẽtũ qd̃ habebat. **Tollite** inq̃t talẽtũ ab eo & date ei q̃ habet decem ta lẽta. **Habcam⁹** igit g̃fam ne perdamus gloriã. **habeamus** virtutẽ. ne p̃dam⁹ salutẽ. qz. s. peccatoribus dicitur est. **Matth. xxij.** **Auferet** a vobis regnũ dei: & dabitur genti facienti fructus ei⁹. **illi** em̃ q̃ nihil habent pauperes sunt. **Sic** illi q̃ virtutib⁹ carẽt. paup̃tate

infernalẽ incurrẽt ficulnea enim q̃ nullos habebat fruct⁹: s̃ folia. quando dñs visitauit eã. pdidit illud qd̃ habebat. s. virozẽ & humorem. statz em̃ fuit male dicta: & ppter fructũ carẽtiam aruit vt dicitur **Mdthe. xxi.** **Sic** vere charissimi qñi deus videt hominem q̃ non habet fruct⁹ bonarũ opationũ q̃ q̃ habcat hu iuorem interiorẽ virtutũ naturalũ: & folia exteriora bonorũ temporalũ. ipse p̃certo auferet sibi qd̃ habet qz & naturalia & temporalia sibi auferet inq̃ntum ariditati & paup̃tati eterne ip̃z subiugat & submit tit. **vide** **Esaie. v.** de vinea q̃ noluit habere bonos fructus dicitur **Auferam** sepez eius & erit in direptionẽ & nubib⁹ mandabo desup ne pluant super eam. **Tali** em̃ in infructuose p̃one auferet sepez angelice culte die. **Das** etiam in direptionẽ dyabolice malicie. **Ihu** les etia. i. sancti non pluent super eã. s. per adiutorũ sue orationis & gratie. **Non** sic igit charissimi. s̃z habeamus. s. virtutum possessionem: & ipsam ne nobis auferat sollicitate conseruem⁹. iuxta illud **Apoc. iij.** **Tene** qd̃ habes vt nemo accipiat coronã tuam. **Et** hoc qz per hanc euitat calamitas infernalis. **Quia** per hãc p̃curat felicitas eternalis. **Quia** per hãc excitat benignitas liberalis. **Et** hoc de habere in bono sufficit. **¶** **Sed** quis sit iatis dictum qz est quedam habitio bonorũ spiritualium possumus tamen dicere qz est quedam habitio & possessio bonorum temporalium. **Et** si vellemus possumus breuiter notare qz ista habitio vel possessio. Est.

Malis vitiosa. **Bona** em̃ mũdi sũt recte sicut
Bonis vitiosa. seruitutes q̃ p̃m iura non p̃nt
Sanctis tediosa. proprie possideri. qz. s. ista vo
 na que suos amatores facit seruos. nō sunt proprie nec ex toto. qz non sunt habenda nisi p̃ pte. quia. scilicet si possident corporaliter. nō tamẽ possunt possideri cordialiter. vt sic haerentes sint qñi nō habentes. sicut dicitur. **ij. Coz. vi.** **Quasi** nihil habentes & omnia possidentes. vt de quolibet dicat illud **Prover. xij.** **Est** quasi diues cum nihil habeat & qñi paup̃ cũ in multis diuitijs sit. **Vir** em̃ sc̃tus si nihil habet de temporalibus. diues tñ est in virtutibus. **Sufficit** etia sibi qd̃ habz: & sola sufficiẽtia diuitẽ facit. **Ite** dato qz iste in multis diuitijs sit. ipse tñ est quasi paup̃: qz. s. ibi non ponit cogitatũ vel affectũ: s̃z sic diuitias possidet ac si penitus nihil haberet &c. **Et** qz nomẽ habẽdi est cõmunissimũ. ideo potest multiplicẽ dilatarĩ: & maxime posset applicari ad auariciã que nihil aliud est q̃ amor habedi. **¶** **Item** ad diuersa peccata: quia s̃m qz homo potest habere plures corporis inhritates sic potest habere ex diuersis causis multas in anima p̃auitates. **Unde** nota qz mali **Habent.**
Luxurie feditatem. **De** habitione luxurie dicitur
Supbie vanitatem. **Ecli. xvij.** inclina st̃
Malicie p̃auitatem. moza tua mulieribus po
Inuidie malignitatẽ. testatez habuisti in coye
Proterue cecitatem. tuo. **dedisti** maculam in
Ignorãtie tardatem. gloria tua. **Et** **Ezech. xvj.**
Pigricie tarditatem. dicitur **Habens** fiduciaz
 in decore tuo maculata es **De** superbia dicitur **baruch. vj.**
Coronas quidem habet aureas in capitis suis &c.
De malicia dicitur **Esa. xlvij.** fiduciam habuisti in malicia tua. &c. **De** odio vero & inuidia dicitur. **ij. xij.** **Diligis** odiẽtes te. **De** fatuitate vero & p̃teruia dicitur **Amos v.** **Quod** odio habuerũt in porta corripientẽ. **De** cecitate & ignorantia dicitur **Idiere. v.** **Oculos** habẽtes non vident. **Et** **Esa. xliij.** **Educ** foras pplm̃ cecuz & oculos habẽtẽ **De** inutilitate vero & pigrizia dicitur in ps̃. qd̃ oculos habet & nō videbũt man⁹ habet & nō palpabũt auref habet & nō audiẽt pedes habet & nō abũlabũt. q. d. **ini** q̃ habet omnia inutilia. **Nota** qz de habitione criminaliũ p̃ctorũ infernalũ tormentorũ: eternalius gaudiorũ. supra & infra vbi dolor vbi dãmatio vbi infern⁹ vbi celum vbi paradisis &c. abũde dictum est: ideo hic omitto gratia breuitatis.

Habitare

Habitare Nota q̄ habitare nihil aliud est q̄ in aliquo loco diuturnam face- re mansionem. Ad hori enim habitare manere pro eodem supponunt. Et ideo sp̄ualiter loquēdo per ha- bitationem possum intelligere locū actum. opus. oc- cupationem. in quo homo q̄tum ad affectionem diu- tius immorat. Sicut enim videmus q̄ inter aīalia. Quedam habitāt in aere. sicut sunt volucres z aues. Quedam in aqua: sicut sunt rane z pisces. Quedam in terra: sicut sunt oues z boues. Quedaz sub terra: si- cut sunt talpe z serpentes. Sic p̄certo charissimi bo- ni diuersas z diuersimode sibi spirituales vendicāt mānsiones. Quidā enim habitant sursum in aere. i. in celo per contemplationem. Quidam in aqua sacre scripture per studium z lectionem. Quidaz in terra idest in mūdo per bonam actionem z occupationem. Quidā sub terra. idest. in inferno per timorem z cō- siderationem. Sicut em̄ in domo paradisi mansio- nes multe sunt in quib⁹ sancti in patria habitant z versantur. Sic in domo dei q̄ est ecclesia: multe sunt spirituales mansiones in quibus boni sp̄ritualiter commorantur. Unde. iij. Reg. xij. Habitauerunt filij israel in tabernaculis suis. Notare igitur possu- mus generalr q̄ multiplex ē bitatio. Est em̄ bitatio

- B** Supernalis. Prima est habitatio beatorum.
 - Spiritualis. Secda est habitatio perfectorum.
 - Temporalis. Tertia est habitatio mundanorū.
 - Corporalis. Quarta est habitatio viatorum.
 - Infernalis. Quinta est habitatio damnatorū.
- In celo enim habitant beati. q̄ sicut dicitur in in ps̄. Beati qui habitant in domo tua dñe in secula secu- lorū laudabūt te. In ecclesia habitāt perfecti: q̄ sicut dicitur in ps̄. Habitabunt recti cum vultu tuo dele- ctationem in dextera tua. In mundo habitāt infecti. Gen. iij. Egressus Cayn a facie domini: habitauit p̄- fugus in terra. In corpore habitant delicati. An̄ Job iij. Habitāt domos luteas: z terrenū hnt fundamē- tum. In inferno vero habitāt dānati. Unde in ps̄. Nisi q̄ dñs adiunxit me paulomin⁹ habitasset in in- ferno anima inca. De istis igitur. v. habitationibus possemus notare q̄ bitatio.

Supernalis est appetēda. Est igitur habitatio supernalis que
 Spiritualis est frequētāda. debet affectari. si-
 Temporalis seu mūdialis ē declināda. cut enīz homo na-
 Corporalis est contemnēda. turaliter affectat
 Infernalis est euitanda. habitari in locis altis ppter securitatē i locis claris
 habitari in locis altis ppter securitatē i locis claris
 ppter iocūditatē. In locis gratis ppter amicitatē In
 locis plenīs ppter fertilitatē. in locis pacificis ppter
 tranquillitatē. In locis fructificis ppter satietatē. Sic p
 certo dico q̄ affectibile z desiderabile est in paradi-
 so habitare: quia est locus.

- Altissimus z securissimus. Dico ergo q̄ ista
- Iocūdissim⁹ z lectissimus. habitatio est secu-
- Statissimus z amēnissimus. rissima. ita enim
- Pacificus z trāquillissimus. est alta q̄ nullus
- Fructificus z repletissimus. potest ei hostiles

insidias machinare. sicut. n. caprea rupes altissimas habitāt vbi venatorū difficilis est accessus: sic sancti modo sunt in altissimo loco paradisi. vbi nullus ho- stis pōt attingere vel nocere. Deus em̄ altissimus po- suit tabernaculū suū in monte. xxiij. Habitaculum eius sursum: quia sicut dicitur. j. Reg. xxiij. habitauit dauid in locis tutissimis. Istum igit locū debem⁹ af- fectare vt ibi secure possimus habitare. q̄ nos in hoc mundo sentimus omnibus impugnationibus z pe- riculis subiaccere. Iuxta illud Leuitici. xxvj. Comede- tis panē vestrum in saturitate. z absq̄ pauore habita- bitis i terra vestra. dabo pacē in terminis vris. dozmie- tus z nō erit q̄ exterrcat. Auferaz malas bestias: z gla- dius nō trāsbīt terminos vestros. Ibi est igitur ha- bitatio securissima: q̄ sicut dicit in ps̄. Non commo- uebit in eternū q̄ habitat in hierusalem. Itēz dico

C ista habitatio est iocūdissima. Sicut enim delecta-

bilius est habitare in locis nemorosi z mōtuosis pro- pter aues que modulantur ibidem. Sic quia in mon- te z nemore paradisi est congregatio angelorū z san- ctorum. qui p̄ laudē z gratiarū actionē modulari non cessant. Dico q̄ affectibile z delectabile ē ibi eē. Beati q̄ habitāt in domo tua dñe in secula seculorū lauda- bunt te. ps̄. lxxxiij. Valde em̄ placet habitare in gra- ta z leta societate. An̄ etiam apes in habitationib⁹ z aluearib⁹ suis retinent quādo sonit⁹ campanę aut tubarū ab eis audiunt. Ad denotandū q̄ mēs nostra debet ad habitatiōē paradisi allici quando cōfide- ramus sonitū z leticiā q̄ est ibi. sicut dicitur in ps̄. Si- cut letantium omnium habitatio est in te ps̄. lxxvi. Et loquit de celesti hierusalem in qua de⁹ habitare facit sterilē in domo matrē filiorum letantē ps̄. cxxij. Quia ipse in sc̄to habitat laus israel ps̄. xxi. Ista est igitur habitatio iocūdissima. Unde in ps̄. Ecce q̄ bo- nū z iocūdū habitare frēs in vnu ps̄. cxxij. dico i vnu i. in deū. de quo Deute. vi. Dñs de⁹ tu⁹ vn⁹ est. Itē ista habitatio est amēnissima. Sicut em̄ diuites qui in hyeme morati fuerāt in ciuitatib⁹ z in villis: quā- do venit estas solent exire ad loca delectabilia z ame- na. Sic vere sancti z iusti qui in hyeme presentis vite habitauerāt in ciuitate huius mundi quando venit estas. i. seruo: mortis. de ista habitatione exiunt ad amēnitatē paradisi: z vt ibi habitent se conuertunt. Nos etiam q̄tum ad effectum debemus mūdum de- relinquerē: z ad amēnitatem glorie paradisi per desi- deriū nos transferre. Leuitici. xxiij. Sumetis vobis fructus arboris pulcerrime spatulasq̄ palmarū. Se- quif. Habitabit in vmbra culis septē diebus. Itē ista habitatio ē tranquillissima. ibi enim est pax per- petua. charitas eterna. concordia sempiterna. Ideo de quolibet ibi habitante pōt dici illud ps̄. fact⁹ est in pace locus eius z in syon habitatio eius. ps̄. lxxv. Itē ista habitatio est fertilissima. Ista est enim sicut habitatio in sulco fortunatę vbi ē summa fructu- um fertilitas: ita q̄ nunq̄ deest satietas comedere cu- pienti. quia sicut dicit Prover. xxi. Thesaurus incōpa- rabilis z oleum in habitaculo iusti. Ista est igit char- rissimi habitatio celestis z supior. I qua sc̄i qui sunt in patria habitāt z morantur. Iuxta illud Esa. lxx. The- reditabit cam electi mei z serui mei habitabunt ibi. Qui vero sunt illi electi z illi serui: audi ps̄. dicentē. Domine quis habitabit in tabernaculo tuo: aut q̄s requiescet in monte sc̄to tuo: ps̄. xxiij. Et rñdet. Qui ingreditur sine macula z opatur iusticiā. Qui loquitur veritatem in ore suo z nō egit dōlū in lingua sua. Et Esa. xxiij. dicit q̄ ille q̄ ambulat in iustitijs z loquitur ve- ritatem: qui proicit auariciam z erudit manus suas ab omni munere q̄ obturat aurē suā ne audiat sangui- nē claudit oculos suos ne videat malū. iste i excelsis habitabit munimēta saxorū sublimitas ei⁹ panis ē ei datus regem in decore suo videbit. Ista est igit habi- tatio eternalis q̄ est affectāda. Secdo dico q̄ ē habi- tatio sp̄ualis q̄ ē frequētāda: z ista est bitatio grē ha- bitatio ecclie. habitaculū religiōis habitaculū deuo- tionis. sicut em̄ videm⁹ q̄ rex hz ḡualiter aliq̄d ma- gnū palaciū vbi familiares sui in diuersis habitacu- lis z diuerticulis habitāt z morant. Celū etiā gene- raliter est habitatio stellarū. ipse vero stelle in diuer- sis habitationibus z orbibus locis z spacijs particu- laribus commorātur. Sic vere in sancta matre eccle- sia est quoddam habitaculum seu palaciū summi re- gis. in quo sunt diuerse mansiones z distinctiones. Di- uersi status z actus. diuerse bone occupatiōes z opa- tionēs. In q̄bus. s. boni viri diuersimode etiam occu- pantur. Unde sicut video. q̄ inter animalia.

Habitare

f Aliq̄ habitāt in maris fluctib⁹. Quia. s. in mari ha-
 Aliqua in aquis dulcib⁹. bitāt vituli maris-
 Aliqua in desertis partibus. ni. In aquis fluen-
 Aliqua in altis montibus. tib⁹ habitant ca-
 Aliqua in magnis societatib⁹. stozes ⁊ sibi in mō-
 tibus habitant aq̄le volantes In societatib⁹ versantur pecu-
 des onagri currentes In societatib⁹ versantur pecu-
 des pascentes. Sic p̄culdubio dico loquēdo spiritua-
 liter q̄ viroz p̄fectozum. Quidam habitāt in mari. i. in amaritudine contritionis. Quidam in aqua dulci idest in dulcedine deuotionis. Quidā in locis deser- tis. idest in solitudine penitētiet afflictionis. Quidā in altis locis. i. in celsitudine contemplationis. Quidam vero in magnis gregib⁹. idest in communitate amoris concordie ⁊ dilectionis. ¶ Dico igitur breui- ter q̄ quidam habitant in mari. idest in amaritudi- ne contritionis: Quia sicut dicitur **Al** dieb⁹. j. Infirmi- ta est in bonum q̄ habitat in marath. idest in ama- ritudine. Sicut em̄ vitulus maris est animal in ter- ra gradies ⁊ in mari natans. sic peccator postq̄ per terram diuersimode circuierit per sue voluntatis ad- impletionem. ipse debet per mare penitentie natate per amarā contritiōē. ⁊ per amaritudinis inferni consideratiōem. Iuxta illud ps̄. Si sumpsero penas meas diluculo ⁊ habitauero in eremis maris etem̄ illuc man⁹ tua deducet me ⁊ tene. ⁊ c. ps̄. cxxviiij. **W**o- ni em̄ accipiunt pennas discrete cōsideratiōis: quia sc̄z ipsi considerant mala que fecerunt. penas quas meruerunt: bona que perdidērunt. Et sic p̄certo isti habitant in extremis maris. i. in profunditate ama- re contritionis. Et ita ibidem tenent ⁊ deducuntur dextera diuine p̄tectionis Istud potissime debet esse in religiosis quia isti semp̄ debent esse in amaritu- dine ⁊ dolore vnde **Genes**. xlij. zabolon in litore maris habitabit. Isti igitur habitant in amaritudi- ne contritionis. ¶ Item quidā habitāt in fluminib⁹ idest. in dulcedine gratie ⁊ deuotionis. q̄ sicut castor semp̄ vult habitare iuxta flumina ne cauda sua que est de natura piscis putrescat. Sic sancti viri semp̄ volunt in fluminib⁹. idest. in profuuiio gratie. deuo- tionis ⁊ compunctionis habitare: vt esse suum spiri- tale possint debite cōseruare **Isa**um. iij. Nunquid me- lior es alexandria populoz que habitat in fluminib⁹. Sicut enim piscis extra habitatiōem aque non potest viuere: sic nec homo extra fluiuium gratie vel deuotionis potest in bono perseverare. Unde. iij. **Re** gū. ij. dicit. Habita inquit in hierusalem: et non egre- dieris inde huc atq̄ illuc. quacumq̄ em̄ die egressus fueris ⁊ transieris torrentem cedron scito te interfici- endū. Ista enim verba fuerunt dicta a salomone se- meq̄ qui interpretatur audi me. Quia vere charissi- mi hierusalem. i. sancte matris ecclesie status. torrens cedron. idest. fluiuius deuotionis ⁊ gratie sunt recte q̄ dam spirituales habitatiōes a quibus non licet egre- di huc atq̄ illuc per peccatum. si autem taliter inde egredimur: statim mors peccati infligitur ⁊ mors in ferni esse promeretur. ¶ Habitandū est igitur in deuotio- nis dulcedine. ¶ Pone etiam exemplum de salmone q̄ libentius habitat in aqua dulci q̄ in salsa. ¶ Item q̄ dam habitant in desertis. idest in solitudine afflictio- nis: sicut fuerunt heremite similes onagris qui sem- per volūt in desertis vagari ⁊ solitarij habitare. **U**bi **Job**. xxx. In desertis habitabant torrentiū. in cauer- nis terre vel super glareā. ¶ Item quidaz habitāt in altitudine contemplationis. similes aquile que sem- per sc̄m **S**iego. in arduis solet ponere nidum suum ⁊ in altis rupib⁹ solet habitare: ⁊ raro nisi pro preda capienda ad terram solet descendere ⁊ venire: q̄ sc̄z viri contemplatiui semp̄ solent alta loca paradisi fre- quētare: ⁊ a terrenis ⁊ infimis se absentare: s̄ in mō- te celi per cōsiderationē ⁊ affectiōē iugiter habita- re: vt sic qlibet possit dicere illud **Eccli**. xxiiij. Ego in altissimis habito. ⁊ thronus me⁹ in columna nubis.

¶ Item quidam habitant in societate. idest in com- munitate concordie. amoris ⁊ dilectionis. Sicut enim animalia pacifica ⁊ modesta solent in societa- te viuere: ⁊ insimul pacifice habitare: sicut p̄z de bo- bus: ouibus: ceruis: elephantib⁹ ⁊ c. Sic vere pacifici ⁊ modesti simul per concordiam habitāt: ⁊ societate ⁊ vnitatem frequentant. Unde **ps̄**. Ecce q̄ bonum ⁊ q̄ iocundū habitare fratres in vnū. Ista igitur sunt quinq̄ genera bonarū personarum que in sancta ec- clesia habitare noscuntur. Et ideo breuiter quelibet sancta p̄sona pōt dicere illud **Eccl**estiaci. xxiiij. In habitatione sancta coram ipso ministraui Et sic in syon firmata sum ⁊ in ciuitate sanctificata simili- ter requieui: ⁊ in hierusalem potestas mea. In quib⁹ verbis aduerte. q̄ illi qui in hierusalem. i. in ecclesia habitāt debēt habere quatuor conditiones. scilicet **O**bedientie sedulitatem. In eis enim debet esse hu- **p**ermanente stabilitatē. inuitas i obediēdo: q̄ sc̄z **C**astimonie sinceritatē. isti debēt eē in ministri corā **A**micicie cōcordiatem. ipō inq̄t ministraui ¶ **I**tē **s**tabilitas in p̄seuerādo: q̄ debēt esse firmi. In syon inq̄t firmata sum. ¶ **I**tē sinceritas in mūde viuēdo: quia scilicet ipsi sunt in ciuitate sanctificata. ¶ **I**tes **c**oncorditas in pacem seruando: quia ipsi debent si- **m**ul requiescere. similiter inquit requieui. ¶ **D**ico igitur. Quia illi qui in ecclesia habitāt debēt esse humiles ad obediēdum. quia. scilicet ipsi debent esse in ministri. ¶ **M**inistraui inquit. ¶ **M**inistrare enim no- men est humilitatis: nomen etiam sedulitatis: quia scilicet habitatores ecclesie debent esse seduli in mi- nistrando: ⁊ humiles in obediēdo. Unde in ps̄. dicit filij seruatorum tuorum habitabunt: ⁊ semē eorum in seculum dirigetur. Dicitur enim in euangelio. Qui michi ministrat me sequat ⁊ vbi sit ege: illic ⁊ mini- ster meus erit. Omnes enim quot. quot sumus in ec- clesia: sumus ministri dei: quia sicut dicitur. **I**he- **z**ec. j. Omnes sunt administratorij spiritus in mini- strum missi. ¶ **I**nsuper dico q̄ nos debemus esse stabiles ad perseverandum: quod ostenditur in ver- bo firmata. firmati enim debemus esse in fide: ⁊ in bonitate. Quia sicut stelle in habitaculis suis firmi- ter p̄seuerant: ita q̄ nunq̄ a lumine suo deficiunt nec a locis suis cadunt. Sic nec nos debem⁹ cadere a lo- co nostre p̄fessionis: nec a lumine fidei: gratie ⁊ de- uotionis. Iuxta illud **Eccl**. v. Esto firmus in via do- mini. Quia sicut dicitur in ps̄. **N**ō cōmouebit ineter- num qui habitat in hierusalem. ¶ **D**emus debemus esse sinceri ad caste viuēdum: quod ostenditur. q̄ ipsi habitant in ciuitate sanctificata. **N**on enim de- cet immundam personaz esse ⁊ habitare in loco san- cto quia scilicet inter locatum ⁊ locum debet esse p̄- portio: quod satis potest figurari **Exod**. iij. Et **I**osue v. vbi dicitur. Tolle calciamenta pedibus tuis. Lo- cus enim in quo stas terra sancta est. Calciamenta em̄ que de pelle ⁊ carne mortua sunt possunt significare carnalitatem seu carnis peccata: que procerto illi de- bent a se tollere: qui in terra sancta ecclesie digne vo- luerit habitare: vt sic cuilib⁹ tali dicat illud ps̄. Tu- autem in sancto habitas laus israel. Debemus igit esse sinceri ad caste viuēdū. ¶ **A**dhuc dico q̄ nos de- bemus eē cōcordes ad pacē tenendū q̄ ostendit cū **s**: Similiter regeui **I**lli em̄ similiter habitāt ⁊ mo- ran: in pace ⁊ cōcordia cōmuniter descūt ⁊ versan- tur. **ps̄** de stellis q̄ sicut in celo sunt site: q̄ rū altera locū alteri⁹ nō inuadit. nec ipam in suis motib⁹ retar- dat seu ipedit. Que q̄m stelle cōtēte sunt locis ⁊ orb- bus suis: ⁊ iō inter se pace ⁊ ordine p̄petuo q̄erant si- cut dicūt astrologi: ⁊ etiā sicut dicit scriptura **Eccl**. xxij. vbi loq̄tur de corporib⁹ celestib⁹ dices. q̄ vnusq̄ q̄ primū suū nō coartabit. Apes etiā q̄ simul habi- tāt: pacifice inter se descunt ⁊ viuūt. **G**eneraliter em̄ omnia q̄ simul habitāt ⁊ in societate viuunt: vt com- munitate in pacis ⁊ cōcordie trāq̄llitate. ad denorādū q̄ nos ali⁹ qui in religione. in ecclesia. in collegijs. si- mul viuunt

mul viuimus ⁊ manemus: in pace ⁊ concordia habi-
 tare ⁊ requiescere debem⁹. Alter enim non debet al-
 terum ledere nec pacem ipsius perturbare. Simili-
 ter inquit requiescit: vt dicat quilibet de pace religio-
 nis illius illud ps. Hec requies, mea in seculum secu-
 li hic habitabo quoniaꝫ elegi cam. Et ideo de tali co-
 muni. cōcordi ⁊ pacifica habitatiōe que debet esse in-
 ter nos in ecclesia. q̄ q̄ simus natiōe. ⁊ conditione di-
 uersi. potest dici illud Esai. xj. Habitat ibi lupus cū
 agno ⁊ p̄dus cū hedo accubabit. Titulus ⁊ leo ⁊ onis
 simul morabuntur. Titulus ⁊ visus pascentur simul
 q. d. nulli debent esse rādiuerse conditionis ⁊ natiōis
 quin debeant esse similes charitatis pacis ⁊ dilectio-
 nis. quoniam sunt eiusdē societatis ⁊ habitatiōis
 Sic igitur patent quatuor genera personarum que
 debent in ecclesia habitare. Sed heu proh dolor q̄
 multi sunt hodie in ista hierusalem. id est. in eccle-
 sia habitatores alterius conditionis: quia pro certo
 hodie habitant in ecclesia habitatores. Non.

Pacifici sed venefici. s; supbi impatores. Et iō
 Sciificati sed maculati. proh dolor scriptura plā
 Stabiles sed debiles. git Esai. j. Quomodo in
 Scandali sed emuli. quit facta est meretrix. ci
 Humilis ministratores uitas fidelis: plena iudi-
 cij. iusticia habitauit i ea. nunc autem homicide. Et
 j. Adachab. j. dicitur. fugerūt habitatores hierusalē
 ⁊ facta est habitatio exteroꝝ ⁊ facta est extera a semi-
 ne suo: ⁊ nati eius reliquerunt eā. Quia pro certo cha-
 rissimū ciuitas ecclesie. que dudum dicebatur hieru-
 salem propter pacis unitatem. fidelis propter fidei
 firmitatem. Plena iudicij ⁊ iusticia propter equita-
 tem. Adhodo inquit proh dolor: facta est meretrix pro-
 pter venalitatē symonie. Ibi habitant homicide
 propter malignitatem inuidie. Habitatio est extero-
 rum id est peccatorum propter subuersiōem iusticie.
 Extera est a semine suo. Semē enī de quo fuit semi-
 naria ecclesia. fuit gēs iusta. a qua. s. nūc facta est mul-
 tipliciter aliena. Mat. xij. Domine nonne bonum
 semen seminasti in agro tuo. vnde igit habz zyzantia
 inimicus hō hoc fecit. i. dyabolus. Dyabolus enim
 seminante ibi zyzantia. i. malos habitatores: figura-
 tos in illo cadmo. qui seminavit in agro dentes ser-
 pentis de quibus pari sunt milites armati qui se mu-
 tuo occiderunt: sicut ponit Quidi⁹ li. ij. fabula. j. Sic
 vere dyabolus hodie seminavit in agro ecclesie den-
 tes serpentinos. i. homines peccatores ⁊ venenosos:
 qui etiam transformantur in milites: quia. scilicet
 ad literam multi sunt qui actus ⁊ habitus agunt et
 deserunt secularēs etiam scimmicem occidunt: quia.
 scilicet discorditer ⁊ irreligiose viuunt. De talibus
 igitur malis habitatoribus dicitur Apoc. xvij. Ceci-
 dit cecidit babilon ciuitas illa magna: ⁊ facta est ha-
 bitatio demoniorum ⁊ omnis spiritus immundi: et
 omnis volucris immunde ⁊ odibilis. Demones qui
 nunq̄ possunt conuerti significāt obstinatos spiritus
 immundi significāt ypocritas fictos ⁊ luxuria macu-
 latos: ⁊ licet spirituales appareant carnis immun-
 dicia defedatos: volucres etiā odibiles que scilicet de
 nocte clamant detractores ⁊ verbis frivolis effrena-
 tos signant. talibus dicitur Luc. xj. q̄ vnus immun-
 dus spiritus assumit alios septem nequiores se ⁊ in-
 gressi habitant ibi. Non sic igitur charissimū non: s;
 sint ibi habitatores.

Boni ⁊ non mali. Quia p̄certo sicut dicitū ē ista
 Sancti ⁊ non ficti. est habitatio spiritalis q̄ ē fre-
 quētada. Et hoc est scdm̄ p̄n-
 cipale. De malis aut̄ habita-
 torib⁹ eccleie potest dicitur sicut infra. s. sequenti vbi agi-
 tur de habitatoribus immūdi. ¶ Tertio dico q̄ est ha-
 bitatio mundialis: q̄ ē detestāda ⁊ de ista p̄nt dici mul-
 ta q̄ non p̄nt portari nō Si em̄ oīnia crepla que fa-
 ciunt ad p̄positū vellemus ponere dies forte nō suffi-
 ceret ad scribendū. Breuiter n̄. possumus dicere q̄

ista est illa habitatio de qua scribit. Esai. xij. vbi lo-
 quitur de ciuitate babilonis. Non habitabit inquit
 Et reddit rōnem. Quia inq̄t non ponet ibi tentoria
 arabs nec pastores req̄scēt ibi s; req̄scēt ibi bestie ⁊
 replebunt dom⁹ cor̄da conib⁹ ⁊ habitabūt ibi strutio-
 nes: ⁊ pilosi saltabūt ibi ⁊ respōdebūt ibi vlule in edi-
 bus ei⁹: ⁊ syrene in delubris voluptatis. In quibus
 verbis ostendit q̄ iste mundus non debet mētaliter
 habitari quia est locus ambitiosus. Ibi em̄ non habi-
 tat arabs qui interpretat̄ humilis: q̄ est locus penu-
 riosus. Ibi non sunt pastores. i. aliqui qui alios pos-
 sint pascere: q̄ est locus laboriosus. Ibi enim non re-
 quiescunt. s. habitatores: q̄ est locus periculosus. Ibi
 etiam sunt multa genera bestiarum. que scz pericu-
 lum inducūt. Vbi etiam nota q̄ ibi habitant vniuersa
 genera peccatorum. Sunt em̄ ibi carnaliter viuē-
 tes bestie. crudeliter viuentes dracones. qui scz ignem
 sp̄rant. Vtaliter torpentes strutiones scilz que sunt
 aues ponderosissime significantes ociosos. Inaniter
 gaudentes. Pilosi inq̄t saltabūt ibi Verbaliter mor-
 dentes Vlule inquit. q̄ sunt aues de nocte vlantes
 i. in absentia detrahentes. fallaciter fraudantes syre-
 ne que scilicet suis cantibus faciunt nautas dormire
 De istis igit habitatoribus ⁊ peccatoribus. De istis
 cuius ⁊ gētib⁹. De istis animalib⁹ ⁊ criminalibus
 a quibus mundus iste diuersimode habitate: posse-
 mus multa dicere: s; lōgū est oīa dilatare. Solū igit
 sufficiat q̄ mūd⁹ est habitatio maloz plusq̄ bonoz
 r̄v̄tōe hoc dicat̄ illud Eze. xxxv. Dabo rabaꝝ in ha-
 bitaculum cameloꝝ. Et ista habitatio nō est sequē-
 da sed potius fugienda. Iuxta illud Ibiere. xlix. Non
 habitabit ibi vir. nec incolet cam fili⁹ hominis. Ur-
 enim. id est p̄sone virtuose ⁊ p̄fecte. filius. i. persone
 humiles ⁊ deuote. Hominis. i. persone rationales ⁊
 diuerse non habitāt hodie in mundo: sed p̄certo ibi
 habitant moab ⁊ agareni. Sebal ⁊ amon ⁊ amalech
 alienigene cum habitantib⁹ t̄r̄r̄. Expone si vis ⁊ vi-
 de interpretationes. q̄ nimis eiset longum prosequi
 Et potes notare quomodo inter animalia q̄dam ha-
 bitant in igne: sicut salamādra. Isti sunt auari qui in
 igne auaricie semper manent. Esai. xxxij. Quis erui-
 bis poterit habitare cū igne deuorāt. ¶ Itē q̄dā ha-
 bitāt in aq̄s sicut crocodilli. Isti sunt gulosi ⁊ luxurio-
 si de quibus Job. xxxj. Ecce ḡgātēs gemūt sub aq̄s ⁊ q̄
 habitāt cū eis. ¶ Itē q̄dā habitāt in mari sicut draco-
 nes isti sunt inuidi ⁊ detractores ⁊ etiā iracundi q̄ sem-
 p̄ viuūt in amaritudine ⁊ dolore. Isti em̄ moꝝ draco-
 nis sp̄rant verba flāmea ⁊ vrentia. Unde eis d̄ illud
 Ezech. xxxij. Leoni gentiū assimilat⁹ es. ⁊ draconi q̄
 est in mari Jō talib⁹ d̄: Soph. ij. Ne q̄ habitatis funi-
 culū maris gēs p̄ditoꝝ. cū istis bitauerat Ezechiel
 Ezech. ij. Cui d̄: impi⁹ ⁊ subuersores sunt tecū: ⁊ cum
 scorpionib⁹ habitas ⁊c. Multa nimis possem⁹ dice-
 re: sed solū sufficiat q̄ talib⁹ habitatorib⁹ d̄. Ibiere.
 xlix. Panoz ⁊ fouca: ⁊ laque⁹. sup te o habitator mo-
 ab. Q̄ breuiter mūdi habitatores sunt hodie in pa-
 uore v̄genti timoris ⁊ tristitie: in fouca p̄funda luxu-
 ric. in laqueo stringēti auaricie. ¶ Itē potes si vis ap-
 plicare de habitatorib⁹ chanancoꝝ philistinoꝝ ⁊ ali-
 orum pluriū nominū quos in cōcordatijs poteris in-
 uenire s; obmisi p̄pter tediu pl̄ritatis Istud tñ non
 omitto q̄ hmōi habitatores finaliter dissipabunt: ⁊
 penis infernalib⁹ punient quia sicut dicit Amos. j.
 Disperdam habitatores de azoto. Et ibidē disperdā
 habitatores de campo ydoli. Ista est igit habitatio
 mundialis detestanda. ¶ Quarto dico q̄ est habita-
 tio corporalis. In ista em̄ habitant mortales pro tem-
 pore hui⁹ vite. Ista enim est similis habitaculis tar-
 taroz: q̄ cōtinue sunt i motu cū em̄ viuūt de alalib⁹ ⁊
 necesse hēant de pasqua ad pasqua se trāsferre nūq̄ vo-
 lūt edificare ciuitates vl domos imo solū faciūt sibi
 habitatiōes portatiles vbi manēt sic nos: cū nō ha-
 beam⁹ h̄ manētē ciuitatē s; futurā inq̄rim⁹. Web. xij

3

It

Abundare

Non decuit q̄ habitatio corporis nostri esset multum fortis: sed potius mobilis et portalis: que iuxta votū cito quando mutari erit necesse de vita ad mortem vt ad eternam et solidam habitationem celestem veniam⁹ cito possit destrui et dissolui De quo. ij. Cor. v. Scimus quoniam si terrestris domus nostra hui⁹ habitatio dissoluitur. edificationē ex deo habem⁹ domum non manu factam: sed eternam in celis. Itā et in hoc ingemiscimus habitationē nostram que de celo est superindui cupientes. Ista est igitur habitatio corporalis toleranda. Quinto dico q̄ est habitatio infernalis que est formidanda. Ista est enim habitatio tenebrosa. dolerosa. tediosa. clamosa et odiosa. De ista habitatione dicitur Apoc. xvij. Cecidit babilon et facta est habitatio demonior⁹ et omnis volucris in mūde et odibilis. Demonia em̄ sunt inuidi et obstinati. Volucres superbi et cleuati. Immūdi sunt luxuriosi et maculati. Odibiles sunt detractores et in sermōnibus effrenati. Infernus enim est habitatio talium iniquorum: q̄ sicut dicitur Job. xxi. Ecce gigantes gemunt sub ads: et qui habitant cum eis sub aquis enim eterne miserie gemunt desperati gigantes. id est demones. et qui habitant cum eis. s. damnati peccatores. Ista est igitur habitatio infernalis que est formidanda. Et sic patet q̄ quintuplex est habitatio humana.

¶

Quedam. Ultimo possumus aliquid dicere de habitatione diuina. Et de hac possumus dicere q̄ deus vult habitare spiritualiter in corde humano iuxta illud. Ephes. iij. Habitare christum per fidem in cordibus vestris. Verum tamen sicut apes volunt habitare in loco mundo. in loco quieto. in loco odoroso. in loco non ventoso. in loco non fumoso quia scilicet apes odiunt fumū. ventum. fetorem. clamorem. Sic vere spiritualiter deus vult habitare in corde mundo. per sanctitatem. ps. Tu autem in sancto habitas laus israel. Itē in loco quieto per loci tranquillitatem quia sicut dicitur in ps. factus est in pace locus eius et habitatio eius in syon. In loco odorifero per virtutum aromaticitatem vt de Can. vij. Que habitas in hortis. amici auscultāt te. Unde factio fumo aromatatum in domo domini. iij. Regū. vij. Dixit salomon q̄ dominus dixit quod habitaret in nebula. In loco vbi non sit ventus superbie et vanitatis vbi non est fumus infamie et iniquitatis vbi non est fetor luxurie et fedditatis: vbi nō est clamor discordie et rixositatis. vnde ipse dixit. Ecclesiastici. xiiij. Ego sapientia habito in consilio: et eruditatis interitum cogitationibus. Item ibidem Ego in altissimis habito: et thron⁹ meus in columna nubis. Vbi nota q̄ deus spiritualiter habitat in locis cleuatis per mentis sublimitatem. Ego inquit in altissimis habito. In locis quietatis per pacis tranquillitatem. Thronus inquit meus qui scilicet debet esse locus quietus. In locis roboratis per mētis stabilitatem. In columna inquit. que scilicet debet esse firma. In locis irrigatis per dulcem benignitatem. nubis inquit. q̄ scilicet stillat pluuiam: sed longum esset proseguere: et ideo sufficit quod dictum est. Et vide. s. de domo. et infra de māere: de loco: de stare. de sedere. de morari

¶

Abundare Abundantia

¶ Nota q̄ abundantia. repletio. sufficiētia. fertilitas. fecunditas idem videntur significare. Et quia abundantia videtur significare diuitiarum plenitudinem et superius satis de diuitijs tam spiritualibus q̄ temporalibus est tractatū ideo parū intēdo dicere quo ad p̄s. Hoc igit solū notabim⁹ q̄ quadruplex abundantia inuenitur. s. Abundantia.

Prosperitatis. Prima est abundantia piculosa
Iniquitatis. Secūda est abundantia pernicioza
Calamitatis. Tercia est abundantia fastidiosa

Felicitatis. Quarta est abundantia solacioza. Diuites abundat in diuitijs. Dico igitur p̄mo. Peruersi abundant in nequitijs. q̄ est abundantia diuitiarum in iusticijs. Ista plus abundant in tristitijs. Damna abundant in supplicijs. q̄ hīs mali q̄ boni. Beati abundant in solacijs. An Job. xij. Abundant tabernacula p̄cedonum q̄ audaces puocant deū. Sicut enim videmus q̄ arbores siluestres q̄ nihil valent plus abundant in fructib⁹ q̄ domesticę et bone. Animalia etiā mala et fere sicut sunt canes. lupi et leones. plus abundant in filijs q̄ animalia bona. vti ha et domestica: sicut sunt boues et oues q̄ se3 bos nō habebit nisi vnus fetū in anno. Canis autem vel lup⁹ habebūt forte. xij. Sic vere illi q̄ sunt mali. inuides et p̄uersi plus abundant hodie in fructib⁹ bonorum temporalium. Abundant. n. in.

Scientijs secularibus. Habent igitur isti abundantiam amicitiarum popularib⁹. tiam scientiarum. Itō. xij. Delitijs corporalibus. Unusquisq̄ in suo sensu habundat. Et tamē dicitur Ecclesia fieri. xij. Melior est homo qui minuit sapientia et deficiens sensu in timore dei. q̄ qui abundat sensu et transgreditur legem altissimam. Item habet abundantiam amicitiarū ps. Arbor tua sicut vitis abundans in lateribus domus tue. filij tui sicut nouelle oliuarū etc. Item isti habent abundantiam deliciarum ps. Cibaria misit eis in abundantia: et pluit super eos sicut puluerē carnes etc. Sequitur. Adhuc esse eorum erāt in ore eorū et ira dei defecit super eos etc. Item isti habent abundantiam diuitiarum ps. Ecce ipsi peccatores et abundantes in seculo obtinuerunt diuitias. Et nota q̄ ista abundantia.

¶

Auferit mentis humilitatem. Aufert mentis humilitatem: q̄ sicut confert culpe iniquitatem. miltatem: q̄ sicut affert vanā iocunditatem. galline estate abundantantes non dignantur venire quando vocātur sic nec peccator. Unde dicitur. xij. Locutus sum ad te in abundantia tua dixisti non audiam. Item ista confert magnā iniquitatem vnde Ezech. xv. Hec fuit iniquitas sodomie sceleris tui. abundantia panis et supbia vite. Sicut enim abundantia humorū solet causare infirmitates: sic abundantia diuitiarum solet inducere iniquitates. Item ista affert vanā iocunditatem ps. Induti sunt arietes omnium et valles habundabunt frumento. clamabat etenim hyinnū dicēt. Item ista infert falsam securitatem. vñ abundantes videntur dicere illud ps. Ego dixi in abundantia mea nō mouebo meternum. Videt em̄ diuitibus q̄ status eorū nō pōt mutari et q̄ eorum fortuna non potest perire: nec vita eorū deficere. Et tamen isti deberent attendere q̄ post vacas pinguissimas successerūt vacce macerrime q̄ p̄cedetes deuorauerūt. sicut dicitur. Scē. xij. qd̄ significauit sicut ibi de cyponis: q̄ post magnā abundantia talem sequitur q̄nq̄ magnū infortunium et paupertas et in vita hac et in futura. Sequunt iniquitatem septem tante sterilitatis. vt obliuioni tradat cūcta retro abundantia. et tñ isti semp deberēt h̄re oculū ad futuros casus et ad infortunia: q̄ p̄t contingere saltem in vita futura. de q̄bus dicitur Eccl. xv. ij. Memento iniquitatis in die abundantie: et necessitatis in die diuitiarū. Et mane vsq̄ ad vesp̄erā imutabit tēpus et hec omnia citata in oculis dei. Itā si tales bene talia p̄siderarēt. de sua abundantia paupes adiuuarent. iuxta illud. ij. Cor. vij. Vestra abundantia eorū inopia suppleat etc. Ista ē igit abundantia diuitiarum. Secūdo dico q̄ est abundantia nequiarum et ista est sicut abundantia malorum humorū q̄ cit⁹ mortem inducit eterna de ista loquitur Matt. xxij. Quonia abundantabit iniquitas et refrigescet charitas multorum. Sicut enim terra inculta solet abundare tribulis atq̄ spinis: sic peccator q̄ per penitentia nō colit. peccatis vitijs abundare p̄batur. Ipsi enim

In cogitationibus presumptiosis.
In prolationibus defectuosus.
In operationibus luxuriosus.

Isti enim meditantur presumptuose. Propter uer. xxi. Cogitationes robusti semper in abundantia.

Item ipsi gaudent tumultuose sed proloquuntur defectuose. Mat. xij. Ex abundantia cordis os loquitur. Ps. Deum tuum abundavit malicia et lingua tua concinnabat dolos. Item isti maculant luxuriose. Tunc illud Eccl. xvi. Nec fuit iniquitas sodomie abundantia panis et superbia vite etc. Item isti maculant maliciose. vñ illud ps. Deum tuum abundavit malicia etc. et Jac. j. Deponentes omnem immundiciam et abundantiam malicie etc. Adverte tamen quod sepe fit quod ubi multa vitia abundauerunt: multe virtutes postea superabundant. Nam sicut videmus quod valles in quibus aque et feces abundant: solent post recessum secium et aquarum in fructibus amplius abundare. Sic vere sepe fit quod quanto in homine abundavit amplius copia secium et aquarum. id est vitiorum et peccatorum. tanto post recessum homini et post pactam penitentiam solet in ipso abundare amplius copia fructuum bonorum operum et virtutum. quia sicut dicitur I Cor. v. Ubi abundavit delictum: ibi superabundavit et gratia. Sicut enim causa talis fertilitatis est lutum et humor qui remanet post recessum aquarum: ita quod locus ille fertilior efficitur propter homini aquas que fuerunt ibidem: quod nunquam fuisset si aque homini in ibi non fuissent. Sic vere sepe fit quod illi qui in luto peccati abundauerunt. propter hoc sunt finaliter meliores. Remanet enim quidam limus. id est quedam memoria preteritorum vitiorum. propter quam mens spiritus aliter disponitur: et ad producendum bonos fructus habilior efficitur: et sic solet esse in operibus abundantior quod fuisset: si lutum peccatorum non precessisset. Ista apparuerunt in paulo: et in magdalena: que ratione precedentium peccatorum facti fuerunt ultimo meliores. Deus enim secundum Iher. do. Non respicit quales antea vixerimus: sed quales in fine erimus. Ista est igitur abundantia nequiciarum.

D Tertio dico quod est quedam abundantia iusticiarum. Et illa est qua sancti viri abundat in virtutibus in hoc mundo. Propter quod ipsi abundabunt bonis celestibus in futuro. Abundantia enim florum est causa abundantie fructuum futurorum: nec potest haberi fructuum copia nisi precesserit florum abundantia. Sic merito nisi florum. id est virtutum et gratiarum copia abundemus. abundare finaliter fructibus celestibus non valeamus. Et ideo dicitur Mat. v. Nisi abundaverit iustitia vestra plus quam scribarum et phariseorum non intrabitis in regnum celorum. De ista abundantia loquitur Sef. xxvij. Det tibi deus de rore celi et de pinguedine terre abundantiam. Ubi nota quod nos debemus abundare in.

Dulci pietate. Rore inquit.
Mentis puritate. Celi inquit.
Morum benignitate. Pinguedine.
Mentis humiditate. Terre inquit.
Pinguedo hinc naturam suaviorē Terra vero habet naturam infimiorē Si vis vide. s. de benedictione: ubi ponit illa auctoritas In rore celi et pinguedine terre erit benedictio tua. In istis enim abundat.

Iustitia omnia ponderas.
Temperantia omnia moderas.
Scientia cuncta consideras.
Amicitia cuncta confederas.
Clementia semper exuberat.
Patientia gratia tolerans.
Scio abundare et scio penuriam pati etc. De abundantia scientia dicitur Eccl. i. Scientia sapientis tanquam inundatio abundabit. De abundantia charitate seu amicitia dicitur Philip. j. Caritas vestra magis ac magis abundet. De abundantia clementia. d. y. Cor. x. Abundetis in omni opere bono: sicut scriptum est. Dispersit dedit pauperibus. De abundantia vero patientia dicitur y. Cor. j. Sicut abundant passionem Christi in nobis: ita et per Christum abundabit consolatio Et. y.

Ros cuius hinc natura humidiorē Celi hinc naturam simpliciorē et puriorē. Terra vero habet naturam infimiorē Si vis vide. s. de benedictione: ubi ponit illa auctoritas In rore celi et pinguedine terre erit benedictio tua. In istis enim abundat.

De abundantia iustitia dicitur Pro. xv. In abundantia iustitia virtus maxima est. De abundantia temperantia dicitur Philip. i. Scio abundare et scio penuriam pati etc. De abundantia scientia dicitur Eccl. i. Scientia sapientis tanquam inundatio abundabit. De abundantia charitate seu amicitia dicitur Philip. j. Caritas vestra magis ac magis abundet. De abundantia clementia. d. y. Cor. x. Abundetis in omni opere bono: sicut scriptum est. Dispersit dedit pauperibus. De abundantia vero patientia dicitur y. Cor. j. Sicut abundant passionem Christi in nobis: ita et per Christum abundabit consolatio Et. y.

Cor. vij. Altissima paupertas eorum abundabit in divitiis simplicitatis eorum. Et breviter omnis gratia et virtutum sufficientia abundat in ipsis. y. Cor. ix. Potest esse enim deus omnem gratiam abundare facere in vobis. Ista est igitur abundantia iusticiarum. Quarto dico quod est abundantia miseriarum. Et ista est illaque modo abundat in pauperibus: qui recte sunt sicut mare in cuius littoribus solet harena amplius abundare. Sed vere nunc mare. id est circa pauperes amarus et depresso solet harena poderosa et aspera. id est mundi tribulatio et miseria abundantius inveniri. y. Cor. j. Abundant Christi passiones in vobis. Et Eccl. x. Est homo marcidus et abundans paupertate: et oculus domini respexit illum. Quinto dico quod est abundantia suppliciosum siue penarum. Et ista est in inferno: quod sicut hic abundaverunt in culpa ita ibi abundat in pena. Sicut hic abundaverunt in peccatis: ita illic abundant in tormentis. Quod sicut dicitur in ps. Deus retribuet abundanter facientibus superbia. Sexto dico quod est abundantia solatio. Et ista est illa quam habent sancti in patria. Ibi enim abundat cordis iocunditas. y. Cor. j. Per Christum abundabit consolatio. Item rerum facultas. Valles abundabunt frumento. Status securitas. Prover. j. Abundantia perfructus timore malorum sublato. Item gustus suavitas. Demoniis abundantie suavitatis tue eructabunt: et in iustitia tua exultabunt. Item pacis tranquillitas. Dicitur in diebus eius iustitia et abundantia pacis. Ibi enim fit pax in virtute tua et abundantia in turribus tuis. Sed de ista vide supra in verbo habere in seculo mebro illorum auctoritatis. Habenti dabit et abundabit. Et hoc sufficit quo ad presens. Vide. j. de Sterilitate et supra de fructibus: et in tabula: quod in multis locis fit mentio quod arbores possunt diversimode in fructibus abundare etc.

Harena. Nota quod cum harena habeat asperitatem. Instabilitatem. Imvarias eius conditiones potest habere diversas significationes. Dico igitur quod invenitur harena asperitatis. que penitentiam designat. Stimulum. Harena enim sua asperitate sordes vasis abstergit et carpinat. sua ariditate fluxum maris sistit et terminat: sua proprietate preciosa tegit et germinat. quod est aurum et lapides preciosi tegunt et gignunt in harenis maris et fluminum. Sic vere dico quod asperitas penitentiam sordes vitiorum abstergit: quod est sicut harena sua asperitate licet tactu offendat. vasa tamen mundat et purgat. Sic penitentia vel tribulationis asperitas: et si corpus offendat: animam tamen purificat atque polit. Quia. scilicet sicut vasa harena fricata solent splendere. Sic sancti viri penitentia tacti solent sanctius et moribus relucere. Dicitur. j. Erunt numerus filiorum israel quasi harena maris. Item ista harena penitentiam fluxum carnalitatis restringit. Sicut enim dicunt philosophi. Siccitas harenę est causa quod mare non transsit terminos suos. Sic siccitas abstinentie que penitentiam comitatur: omnem fluxum superfluitatis stringit. Dicitur. v. Posui harenam terminum mari. preceptum semper eternum quod non preteribit. Item ista harena penitentiam lapides preciosos et metalla diversarum virtutum generat atque tegit. vñ Deutero. xxxij. Immolabit victimas iustitie. inundationem maris quasi lac sugent. thesauros absconditos harenarum. Nec est igitur harena asperitatis que penitentiam designat. Stimulum. Secundo dico quod invenitur harena frigiditatis siue ariditatis que mortalitatis designat. Stimulum. Harena enim que est frigida. sicca insipida. poderosa et fluxus maris restrictiva. signat mortem. que finis et terminus maris. id est fluctuose vite existit: que humore voluptatis caret: et que gravis: aspera et insipida ad gustandum et ad sustinendum est. Tunc illud Dicitur. v. Posui harenam terminum mari etc. Harena etiam signat pedus eterne tribulationis et mortis scilicet penam eternam que sepe aspera est et gravis: et que fluxus et fluctus maiorum terminat. Job. vi. Quasi harena maris hec gra-

Harundo Hasta.

uior scz pondus pene eterne. Et sicut in harena libie inueniunt dracones Sic mali finaliter habebunt habitaculum in inferno. vbi torquentur per demones Apo. c. ij. Stetit draco sup harenam maris. Vel si vis posses dicere: qd harena signat pondus timoris vel ipsum timorē mortis: r inferni. que super carnalitate restringit. Sz de hoc dic sicut. s. dictū est de pnia De tali vero harena quā. s. melius est sustinere qd pē nā eternā. potest dici illud prouer. xxvij. Graue est sarū r onerosa harena: sed ira stulti vtroqz grauior. Hec est igitur harena ariditatis que mortalitatis designat cumulum. Tertio inuenitur harena sterilitatis que iniquitatis designat titulum. Harena enim cuius est tanta sterilitas qd nihil pōt ibi crescere. signat statum peccati in quo nullum bonū creuit qz frigiditas inuocionis r siccitas incōpassionis. ponderositas pigritie. incōiunctilitas discordie r inuidie. impediunt omne bonū. Ideo de peccatore pōt dici illud Eccl. xxij. Harenā r salē r massam ferri. facilius est portare qd holē impudentē: fatuum et impiū. Quarto dico qd est harena multiplici tatis: que boni vel mali designat cumulū: qz. s. qnqz harena designat multitudinē bonorū vel malorū. y. Regū. xvij. Congreget vniuersus populus qui est sicut harena maris. Unde de multitudinē brōz dicit illud predictū Dsee. j. filij israel quasi harena maris. De multitudine vero dātorū dicit de nabuchodonosor. i. de dyabolo Abac. j. Congregauit quasi harenā maris captiuitatē. Mali enim sunt innumera biles r immēsurabiles vt harena Eccl. j. Harenam maris r pluuie guttas quis dinumerabit? Et Hier. xxij. Hec iniquitas harenę maris pnt. Quinto dico qd est harena stabilitatis que diuitiarū designat riuulum. Sicut enim harenę steriles r leues facile disperguntur. Sic diuitie que etiā sunt steriles r sine inuictu modico tribulationis vento perdunt r disperguntur: r difficile cōgregant: nihil enim habent stabilitatis Et iaco domus cōsciētie ruinosa dicit: que fundata sup harenā diuitiarū perhibet Math. vij. Et ideo indignatiue loquit dñs cōtra eccliam harenę diuitiarū herentē Hier. ix. Dabo inquit hierusalem in acruos harenarū r in cubilia draconū. Illa uis enim harenę herens impedit ne veniat ad portū: r balena ne redeat ad pontū Et breuiter sicut harena modici est pēij vel valoris: sic diuitie tēporales respectu eternorū. Sap. vij. Dñe aurū in cōparatione illius harena est exigua r. Sufficiat de harena.

Harundo. Nota qd harundo in bono sumitur et in malo. In bono enim signat virum humilem r obedientem In malo vero signat virū instabilē nec stare valentē. Signat dico in bono signifiato virū humilē qui promptus obedit: qui sicut harūdo solet esse.

Ad statum mobilis. Cōstat enim qd harundo facile mouet. Sic iustus ad statū r voluntatē boni prelati. vel ad inspirationem spiritus sancti facilius agitur. vñ de beato Joanne dicit Math. xj. Quid existis in deserto videre harūdinem vento agitātā? Itē harūdines facile cassantur. Sic iusti in sua reputatione valde debiles sunt: verūtā tē tāto sunt fortiores quāto se reputāt fragiliores. Sicut etiā pēz de harum dine qd cēdēt vēto nō eradicat nec fragit vbi magna arbor vēti ipeti frangere Et breuiter tales harūdines. s. iusti sunt inuis vacui p voluntariā paupertatē. exterius splendidi r perspicui p exēplare honestatē facile igniunt p sanctus pūspū charitatē. Et p eos alij mēsurant p iusticiā r equitatē. Et ideo de isto dicitur. Apoc. xj. Quod angelus ille de harundine aurea mensus est ciuitatē. Unde de iustis in harundinetō paradisi habitantibus dicitur Sap. iij. i. fulgebunt iusti: r tanq̄

scintille in harūdineto discurrēt: iudicabunt nationes r dñabuntur pplis r. In malo vero signifiato dicit qd harundo signat impiū qui facile cedit. Harundo enim. id est. vir mundanus est.

Inuis vacuus carendo gratia. Quia. s. mundanus nullas habet virtutū plenitudinem Ignibus deditus in valle stigia. Nullā habet cōstantie aut fiducie cōtitudinem. Nullā habet diuinā pulcritudinē. Habet ad ignitionem infernalis valde magnā aptitudinē. De tali igitur harundine r eius inutilitate r incōstātia dicit Ezech. xxxij. fusti baculus harūdineus domui israel. que cū apprehenderunt manu cōfractis es: r lacerasti humerū corū: fatiū enim est conuinci per fiduciā In talibus enim nihil est valens ad sustentandum: sed bene valent ad bonos percutiendū r accēto potandum. Marci. xv. Percutiebant caput eius harundine r.

Hasta. Nota qd hasta r lancea pro eodē sup ponunt. Cū enim hasta possit significare in bono r in malo possit dicere qd cū hasta sit beaticū instrumentū ad impugnandū hostē ordinatū qd. s. debet esse longū. Rectum. Planum. Solidū. flexibile. Et acutum. Hasta in bono signat.

Verbi diuini eloquentiā. Iste enim sunt quatuor haste quibus iusti debent esse armati ad preliandum cōtra hostes aie. figura. ij. Paralip. ix. vbi dicit: qd Salomon fecit. cc. hastas aureas. Et. ij. Paralip. xxvj. dicit qd Osiā preparauit exercitui clypeos. hastas r galeas sic. s. xps qui est verus Salomon r osiā vult qd exercitus iustorū hastis hmoi sit armatus Verbi enim dei est hasta predicatorum qua debellant hereticos. demones r peccata. j. Paralip. xj. Leuauit hastam suā cōtra. ccc. vulneratos vna vice. Iste tñ qñqz simulant sauli qui hastam suā infigit in terrā r obdormiuit. Et ideo dauid sibi eā subtraxit r etiā ad ciphū. Sic multi sunt doctores qui hastā verbi dei per corruptā intentionem in terrenis immiscēt r obdormiunt in peccatis r ideo merent qd sibi a dauid. j. a christo subripiatur. j. Paralip. xj. Rapuit. s. banaiā hastā quā tenebat. s. vir egyptius: et interfecit eū. Itē oratio est hasta religiosorū. Ista. n. si longa: persequeris r recta simplex fuerit. dyabolū delōge percutiet. ij. Math. v. Contigit in celo videri equites discurrētes auratas stolas habentes r hastas. Itē memoria crucis est hasta oim deuotoz. Ista est hasta qua petit dauid saulem fugiens sibi dari. j. Regū. xxj. Da mihi hastā vel gladiū. Itē iusticia est hasta prelatorū. qua scz vniūspungendo malos r tuendo bonos. j. Regum. xxvj. Ecce hasta regis transeat vnus r tollat. Sed cū tamē ibi cōquerēdo dicit Et nunc vbi est hasta regis id est iusticia prelatorū: qñ diceret. Perijt Tali etiā hasta. s. executione iusticie vt ipse deus. Ipse enim vti videtur quadruplici hasta. videlicet Hasta.

Clementie hostem subiuciendo. Hasta eū clementie hostē verberauit et Misericordie iusticiā tēperādo. ista fuit crux xpi qua ipse cōtra demōnē dimicauit r eū ibi moriēs superauit. ij. Reg. j. Saul incubebat sup hastā suam. Hasta potentie bonos liberat. deus enim semper est paratus cōtra inimicos nostros vibrare hastam istam ad nos iuuandū r liberandū. ij. Math. x. cū pariter prompto animo procederēt hierosolymus. apparuit precedēs eos eques in veste cādida: aureis armis hastam vibrans. Hasta iusticie beatos pmiabit. teste enim Justino. antiquitus anteq̄ inuenirentur ydola. haste r lancee adorabantur loco deorum. Cuius simile tangit Solmus. c. de vent. in quo notat qd hasta

q̄ hasta iustitie ⁊ maxime diuine est precipue hono-
randa ⁊ etiam adoranda. nihil em̄ vtilius republice
q̄ iustitia. q̄ ista mediāte mali puniunt ⁊ boni pre-
miantur. Unde de beatis potest dici illud Abacuc.
iij. Sol ⁊ luna steterūt in habitaculo suo in luce fugit
tarū tuarū ibunt. in splendore fulgurantis haste tue
Aduerte aut̄ q̄ sicut hasta est flexibilis. sic flexibilitas
misericordie semp debet hastam iustitie comita-
ri. Hasta enim melius p̄cutit q̄ si vibrādo flectit ⁊ mo-
uetur. Sic iustitia prelātī melius operat si flexione
misericordie temperetur. q̄ etia in correctionibus
apparet vbi sepe plus operat benignitas q̄ seueritas
⁊c. Et ideo ipse deus semp solet clementia cū seueri-
tate miscere p̄s. Misericordiā ⁊ iudiciū cantabo ti-
bi dñe. Sic igit̄ p̄z q̄ quadruplex hasta bona reperi-
tur in scriptura. ¶ Sed adhuc dico q̄ in malo signi-
ficato inuenitur multiplex hasta malavidelicet.

Hasta detractoris. De hasta detractoris p̄t
dici illud. ij. Reg. ij. q̄ ab-
Hasta tentationis. dica illud. ij. Reg. ij. q̄ ab-
Hasta dānationis. ner p̄cussit asael in ingui-
ne auersa hasta ⁊ occidit eū. Quia. f. mali cum hasta
detractorie lingue quasi ex aduerso ⁊ ab obliquo so-
lent sum opere murmurare. De hasta tētationis
qua. f. vñ dyabolus contra nos p̄t dici illud q̄ de
goliath dicit. j. Reg. xviij. q̄ hasta eius erat quasi licia
torii⁹ textoris. De hasta vero dānationis d̄. Ihu. ij.
Uox flagelli ⁊ vor impetus rote ⁊ equi fremētis. mi-
cantis gladij ⁊ fulgurātis haste: ⁊ multitudinis inter-
fecte fatui tñ videntur esse peccatores sicut ille bebe-
moth. de quo dicit Job. xij. Quasi stipulā estumabit
malleū: ⁊ deridēbit vibrantē hastā Quia. f. mali nō
vident̄ hastā eterne dānationis timere: s̄ cā potius
deridere. vñ de p̄sumptuosus p̄t dici illud Job. xxxij.
Cōtemnit pauorē nec cedit gladio. sup ipsum sona-
bit p̄baretra: vibrabit hasta. Patz igit̄ quō hasta in
bono sumitur ⁊ in malo. Vide de lancea ⁊ de gladio.

Haurire. Cū haurire nihil aliud sit q̄ aquā
vel aliū liquorez de loco profundo
extrahere. potest dici q̄ sm̄ q̄ multa sunt que hau-
riri p̄t haustus diuersimode signat in scriptura.
Unde nota q̄ ego inuenio triplicem haustum bonū.
videlicet Haustum.

Sanguinis. Sanguinem hauriūt crucē medi-
Luminis. tantes. illi. f. qui deuote recogitat
fluminis. mortē ⁊ sanguinē passionis. ex em-
plo aurum nobiliū quarū vita est in sanguine. Ad-
stella etiā occiso amiculo vel gallina delectat hauriē
do in sanguine Sic sancti ⁊ deuoti viri summe dele-
ctantur hauriedo ⁊ cogitando sanguinē iesu xpi Le-
uitici. iij. Hauriet de sanguine vituli. i. xpi passi. ⁊ et
infrat illud in tabernaculum testimonij. i. interiora
cordis sui. per memoriā ⁊ cōpassionē. ¶ Itē lumen
seu ignē hauriūt xpm̄ diligentes. de quo Ihu. xviij. vbi
d̄ aaron per moysen. Tolle thuribulū: ⁊ hausto igne
de altari mitte incēsum desup pergens cito ad pplm̄
vt roges pro eis. Aquā seu flumē hauriunt iuste con-
uersantes vtz sancti viri: qui hauriūt a dño aquam
vite. De qua Job. iij. Dñe da mihi hanc aquā. vt nō
sitiam iterū neq̄ veniā huc haurire Iusti. n. hauriūt
triplicem aquā vite scz.

Aquā scripture ⁊ cruditionis. ¶ Primo igit̄
Aquā gratie ⁊ inspirationis. tur dico q̄
Aquā glorie seu leticie ⁊ cōsolationis. aquā scri-
Aqua scripture est gratis alucis. pture hau-
Aqua gratie est gratis alucis. rium docti
Aqua glorie est tutus clypeus. Sicut em̄
dicit Jo. iij. Mulier de samaria venit ad hauriendū
aquā. ⁊ inuenit dñm supra puteū q̄ ipsa in plurib⁹ in-
formauit. Sic deuota aia q̄ de samaria: q̄ custos inte-
pretat: cē dicit p̄ eo q̄ seipam a pctō custodire conat̄
qñ venit ad hauriendū aquā doctine a puteo pfun-
dissimo scripturarū: statim inuenit dñm inspirantē
⁊ doct̄ inā ⁊ sciētā reuelantē. Ista em̄ aq̄ haurit. Ad

Simplices adaquandum. Per tales est
Castrum anime munitendum. haustum sim-
Internam leticiam generandū. plices adaquā
Sirim auaricie temperandū. tur ⁊ p̄ docto-
res in fide ⁊ moribus informant. Unde doctor videt
dicere dño illud Sefi. xxiij. q̄ dicit virgo pulcerrī-
ma. f. rebecca seruo abrae. Camelis tuis aquā hauriā
donec cuncti bibāt: ⁊ effundens aquā in canalib⁹ re-
currit ad puteum vt hauriret aquā: ⁊ haustam om-
nibus camelis dedit ista enim virgo signat purum
⁊ diligentē doctore q̄. f. doctores theologice valde mū-
di cē tenent iste igit̄ de puteo scripture nō cessat hau-
rire ⁊ rehaurire aquā doctrine studēdo ⁊ meditādo
⁊ eam effundere docendo ⁊ predicando: donec came-
los abraam. idest simplices christi adaquauerit saga-
citer erudiendo. ¶ Itē p̄ talē haustum castrū aie mū-
nitur. Constat enim q̄ illi qui timent obsidionē cas-
tri sui. hauriunt aquā ad muniēdū castrū. Sic nos
qui semp sumus in periculo q̄ castrū mētis p̄ demo-
nes ⁊ hereticos impugnetur. debemus aquā doctri-
ne haurire vt in tali periculo possimus inimicis fi-
dei cōtraire Ihu. ij. Deuorabit ignis vctes tuos.
aquā propter obsidionem hauri tibi. ex true munitio
nes tuas intra in lutū ⁊ calca. Scriptura enim lutus
dicitur: de qua per figulū. idest. p̄ doctorem calcando
⁊ studendo vasa pulcra formant. ¶ Itē per talē hau-
stum reges ⁊ principes iocundant ⁊ recreantur vnde
Joan. ij. dicit. Quod de aqua conuersa in vinū archi-
trichinus bibit. Haurite inquit nunc ⁊ ferte architri-
clino. Et Prover. xvij. Qui inuenit mulierē beatam
idest. scripturam sacram: inuenit bonū ⁊ hauriet ioc-
cunditatē a domino. ¶ Itē p̄ talem haustum sitis auar-
icie ⁊ cuiuslibet mali desiderij tēperat. Unde Exo.
ij. Vir egyptius liberauit nos de manu pastoz: insu-
per ⁊ hausit aquam nobis: ⁊ potū dedit ouibus. Ad-
uerte tamē q̄ multi sunt qui bene hauriūt sciam: sed
p̄pter malū vsu cōuertit eis in sanguinē Exo. iij.
Quicquid hauseris de flumio vertet in sanguinem.
Aliqui sunt q̄ bene vadūt ad puteū vel ad studiū sciē-
tie: sed q̄ nō curāt haurire vel addiscere solent vacui
reuerire. Hiere. xiiij. Tulerunt ad huriēdū aquam ⁊
nō inuenerūt: reportauerūt vasa sua vacua Alij autē
sunt qui libenter hauriēt ⁊ addiscerent sed illi q̄ ser-
uant puteū. scz doctores nō dignant̄ aperire veritatē
nec simplices instruere vel docere. Unde holoforni
dictum est iudith. vij. iube custodiri fontes vt nō hau-
riant aquā: ⁊ sic sine gladio interficies eos. ¶ Itz igit̄
q̄ aquā scripture hauriūt docti. Scdo dico q̄ aquā
gratie hauriūt iusti. Dilata si vis Prover. xij. q̄ bo-
nus est hauriet a dño grām. ¶ Tertio dico q̄ aquā
glorie hauriūt beati Prover. viij. Qui me inuenit
inueniet vitam ⁊ hauriet salutē a dño. Et Esai. xij.
Haurietis aquas in gaudio de fontibus saluatoris
⁊c. Sic igit̄ patet q̄ a plerisq̄ haurit ⁊ acquirit. Po-
tus aqueus. Haustus igneus. Liquor sanguineus.

Hebreus. Hora q̄ hebreus interpretat̄ vin-
cens vel transiens. vel transitus iu-
sti. Per hebreos igitur possunt denotari sancti viri
qui itz in hoc mūdo sunt sicut in transitu ⁊ in motu:
quia. f. nō habent hic manētē ciuitatē sed futuram
inquirūt ad Heb. xij. Et ideo iussu dei vel superioris
carnē mundū ⁊ hostē vincūt: ⁊ cōtinue pficiendo in
melius ptrāscunt atq̄ vadūt: ⁊ ideo apls. q̄. f. in mū-
do nihil pprium possidebat de se ⁊ suis similibus di-
cebat. ij. Cor. xj. Hebrei sunt ⁊ ego. Quia reuera ad
religiosum ⁊ apostolicū virum pertinet q̄ sit verus
hebreus idest. per mundū nō adherendo trāsfiens. sed
a mundanis potius fugitiuus. j. Reg. xiiij. En he-
brei egrediunt̄ de cauernis in q̄bus absconditi fuerāt.
q̄. d. isti deberent de cauernis mūdani amoris egredi
⁊ exire: ⁊ ibidem nō sistere nec manere Et aduerte q̄
ad bonum hebreum pertinet q̄ Caucat prauam so-
cietatem. q̄ arceat hostis crudelitatem. q̄ videat ce-

Hedus. Helyas.

li sublimitates. Tercus enim hebreus praua cōfortia debet dimittere. hoc enim nō decet q̄ mali sint in societate bonorū. laici clericorum. seculares religiosorū vnde Sc̄n̄ xliij. dicit. Qd̄ illicitū est egyptis comedere cum hebreis. ¶ Itē cūta crudelia debet cōfunderi. Unde Judith. xliij. dicit. Mōyna mulier hebreica fecit cōfusione in domo Habuchodonosor regis: et hoc q̄ occidit holofernem. ¶ Itē celi solacia debet aspicerē. s. p̄ cōtemplationem. Unde de ioseph q̄ fuit expositor somniorū et cognitor occultorū vt dicit Sc̄n̄. xli. Qd̄ puer hebreus erat in carcere qui sc̄z somnia exposuit pharaoni. ideo cōtemplatiui possunt dicere illud predictū. ij. Cor. xi. Hebrei sunt et ego israhelites sunt et ego israhelites enim interpretantur videntes deū. ¶ Sed si vis in malo significato potes dicere q̄ hebrei significant pctōres: qui. s. nihil habēt stabilis neq̄ firmi. immo semp sunt in trāsitu et in motu: et in volubilitate desideriorū et fortuitorū: q̄ sicut dicit Esa. liij. Cor impij quasi mare feruēs: qd̄ quiescere non valet. isti enim mali hebrei sunt.

B

Discordes et litigiosi. Qd̄ sint discordes et si Imbecilles et defectuosi. ne charitate. p̄z Ero. Rebelles et p̄sumptuosi. ij. vbi dicit. q̄ moyses inuenit duos hebreos rixantes ad inuicē. ¶ Item q̄ sint imbecilles et sine cōstantie strenuitate. patet. i. Regū. xliij. vbi dicitur. q̄ philistim. i. demones cauebant ne hebrei facerēt gladios aut lanceas. vt nō possent defendere se. ¶ Item q̄ sint rebelles et sine humilitate et tranquillitate patet Act. vi. vbi hebrei cōtemnebant grecos tanq̄ indignos. ideo factum est murmur grecorum aduersus hebreos. eo q̄ cōtemnerent in ministerio quotidiano vidue eorum etc.

A

Hedus Cū hedus sit animal lectum simplex et lasciuū. exterius macrū et hirsutū. interius vero pingue et cūm sapidū atq̄ sanū: mūdūq̄ et sacrificijs aptum. possum dicere q̄ per hedos intelliguntur s̄m diuersa signata diuersa pct̄ sonarum genera scilicet.

Christus saluator. ¶ Primo dico q̄ p̄ hedū intelligitur x̄ps saluator. Christ⁹ Iustus viator. enim est hedus mūdus iustus deo in ara crucis immolatus et occisus vt eius sanguine mundaretur et expiaretur humanū genus. figura Ero. xli. vbi iuxta ritum agni p̄cipitur hedus occidi: et eius sanguine postes limari: vt sic possit dei populus a deuastante angelo custodiri: quia scilicet cum x̄ps fuit occisus. ppl̄s fuit virtute sui sanguinis de pct̄itate mali angeli liberatus. Quicūq̄ etiā sanguine huius hedi p̄ deuotionē limat. a pharaonis. i. a dyaboli dominio liberat. Iudic. xliij. Tulit manū hedi de capris et libamēta: et posuit supra petra offrens dño q̄ facit mirabilia. manū pater sampsonis signat ppl̄m iudaicū: qui. s. sup petra. i. sup duriciam passionis. hedi istum. i. x̄pm immolauit: et sanguinē eius libauit Sc̄n̄. xxxij. Tulerūt tunicā ioseph in sanguine hedi quē occiderāt. ¶ Itz igitur q̄ p̄ hedum intelligit x̄ps saluator. ¶ Secdo dico q̄ p̄ hedū intelligitur iustus viator: quia. s. iusti sunt sicut hedi grecis dominici: qui. s. sunt leti p̄ sp̄salē cōsolationem. Simpliciter p̄ rectā intentionē. Exterius macri p̄ carnis macerationem. Hirsuti p̄ humilē cōuersationē. Intus pingues p̄ gratiā et deuotionē. Et ideo diuinis sacrificijs et seruitijs sunt apti p̄ sanctitatem et perfectionē. Deoq̄ specialiter immolantur p̄ martirium vel regionis dedicationē. Isti sunt igitur duo hedi optimi in quorū gustu ysaac ita delectatus fuit q̄ iacob benedixit. sicut dicitur Gene. xxxij. isti sunt illi. xij. hedi qui pro peccatis totius israhel fuerunt immolati: sicut dicitur. ij. Esdre. viij. isti sunt etiam illi hedi qui a deo meruerunt pasci et gubernari et bonis prelatis et pastoribus committi. Casi. j. Pascē hedos tuos post tabernacula pastorum. Quia procerto in talibus hedi. i. in viris sanctis et iustis: qui sc̄z q̄sq̄ duo pro-

B

pter duplices charitatē. q̄sq̄ duodecim propter. xij. articulos dicunt ipseverus ysaac deus miserabiliter delectatur: ita q̄ eorū precibus benedictionem celestem impendit: et peccata expiat et remittit. ¶ Per hedum igitur intelligitur iustus viator. ¶ Tercio dico q̄ p̄ hedū intelligit vanus peccator: quia. s. exterius est vilis et inhoneste cōuersationis intus vero pinguis et carnalis cōditionis odoris vero grauis. i. infamissimete et opiniois. Et ideo tales hedi finaliter de demonibus immolari sunt digni et in inferno decoqui et cremari figura Math. xxv. vbi dicitur q̄ agni a dextris. hedi vero a sinistris p̄ iudicem statuuntur. Tunc illis q̄ a sinistris erunt dicitur ite maledicti in ignem eternum. Quia procerto tales hedi non sunt digni in lacte matris sue. idest in affluentia pct̄itatis diuine decoqui. iuxta illud. Non coquēs hedum in lacte matris sue. Exodi. xxxij. Et Deutero. xliij. immo procerto digni sunt cum demonibus in inferno cremari: et ibi cum eis perpetuo cōmorari. Esa. xij. Hardus cū hedo accubabit. ¶ Patet igitur quomodo hedus signat x̄pm saluatorem: iustus viatorem: et vanum peccatorem.

Helyas Cū helyas fuerit vir maxime virtutis. eximiusq̄ propheta. qui interpretatur ascendens dñs: possum dicere q̄ p̄ helyam potest intelligi x̄ps qui celos ascendit vt dñs. ¶ Prophetarū fuit eximius et super omnes alios virtuosus x̄ps cū comparat helye p̄pter carnis humanitatē: q̄ sicut dicit Jac. v. helyas homo erat similis nobis: propter miraculorū multiplicatē: q̄ sicut dicit Eccl. xliij. Amplificatus est helyas in mirabilibus. ¶ Propter penarū acerbiteriam: q̄ sicut dicitur Malachi. ij. helyas venit et fecerunt in eum quicūq̄ voluerunt. ¶ Propter resurrectionis mirabilitatem quia sicut dicitur Eccl. xliij. Surrexit helyas quasi ignis cōflās ¶ Propter ascensionis potentia et sublimitatē: q̄ sicut dicitur. ij. Reg. ij. helyas in curru igneo raptus est in celum. Et p̄pter aduentus ad iudiciū finale autoritatem: quia sicut dicitur Malachi. ij. helyas circa tempus iudicij venturus est. ¶ Sed quia per helyā magis cōmuniter potest intelligi vir p̄fectus et sanctus possumus dicere q̄ helyas.

fuit vir squaloris et penitentie.	¶ Istē enī helyas sicut p̄z ex scriptura pp̄iam carnem maceravit. ¶ Item pro lege zclauit. Malach. ij. crepauit. Occulta. vel futura cognouit. Viduas nutriuit. ¶ Promptus obediuit. Altra perpetravit. Celum vendicauit. Sic vere dico q̄ sancti viri p̄ p̄niam corpus debilitāt. helyas enim legit sub iunipero dormiuisse: et comedisse sub cinericiū panē: et bibisse de torrente: et zona pellica succinctus fuisse. et in deserto stetit. sicut patet. ij. Reg. xij. Sic sancti solent p̄ p̄niam et abstinentiam carnē macerare atq̄ asperare sicut fecit bt̄us Joannes q̄ fuit eximius heremita. vnde de tali helya dicitur. ij. Reg. j. Vir pilosus occurrit nobis. zona pellica succinctus renibus. Sequit. helyas resvites est. Itz sancti per zelum fidei malos suppeditant. helyas enim zelo legis falsos prophetas occidit sicut dicitur. ij. Reg. xvij. Sic vere sancti maxime zelo fidei hereticos debent deprimere. ij. Reg. ij. Quid hic agis helya. Qui respondit. zelo zelatus sum pro dño deo ex ercituū: q̄ dereliquerunt pactum domini filij israhel. ¶ Item summa constantia tyrannos agitant: sicut de helya legitur. ij. Regū. ij. Quod ochoziam morturū predixit et duos quinquagenarios cōbussit. Sic sancti pro iustitia hominem non timuerunt: sed etiam ipsos principes et maiores arguerunt et punierunt vnde de helya dicitur Eccl. xliij. Amplificatus est helyas in mirabilibus: sequitur. Qui deieisti reges in
-----------------------------------	--

ges in perniciē & cōfregist i facile' potentiā ipsozum
 Itē isti summa scia futura cogitant iste em̄ fuit sum
 mus propheta. Sic sancti de rebus futuris meditan
 do & sperādo prophetare videntur. **Mat. .iiij.** **Adi**
tā vobis helyam pphetam. **Itē** isti summa clemē
 tia pauperes visitant. **De helya. n.** legit q̄ farinam &
 oleum in domo pauperis vidue multiplicavit. **Sic**
 sancti multiplicant cibaria pro egenis. **ij. Reg. xvij.**
Juxta verbū helye comedit & illa & domus eius. **Et**
ex illa die ydria farine nō defecit: & lechitus olei nō
 est diminutus. **Itē** sancti obedientia scriptos agi
 tant. **De helya** enim legitur q̄ ad vocem & sustenta
 tionē angeli surrexit & comedit & bibit: & ambulavit
 xl. diebus & noctibus vsq; ad montē dei. Quia sancti
 ad mandatū prelati nō timuerūt labores subire: sed
 voluerunt in oibus obedire. **ij. Reg. xvij.** **Dic** dño
 tuo adest helyas. **Et** ideo iste dictus est helyas thes
 bites: qui interpretat festinus: ad intelligendū qd̄ si
 gnat obedientē. **Itē** nura ppetrant: q̄ magna po
 tētia mortuos suscitant. **De helya** enim legitur q̄ si
 lium vidue suscitavit. **ij. Reg. xvij.** **Sic** sancti reali
 ter multos mortuos suscitauerunt: vel saltē de mor
 te pcti ad vitā gratie pcedēdo plurimos reduserūt
 vñ de helya fuit dictū **Ecci. xlvij.** **Quis** similis tui
 qui eduxisti mortuū ab inferis. **Itē** sancti cū sum
 ma gloria ad celos volitat: sicut de helya legit. **ij.**
Reg. .ij. q̄ in curru igneo raptus est in celū. **Unde. j.**
Adacha. .ij. helyas dum zelat zelum legis receptus
 est in celum. Tales igitur pnt̄ dici helyas: vel helye
 pprie cōparari sicut de Joāne dicit **Luce. .j.** ipse p̄ci
 bit ante xpm̄ in spiritu & virtute helye. **Mat. .xj.** Joā
 nes ipse est helyas. Sed procerto pauci sunt hodie ta
 les: q̄ vere multi sunt qui sibi nō sunt similes sed dif
 formes: ita q̄ si p̄tas ab eis illud **Joan. .j.** helyas es
 tu p̄nt̄ rñdere nō sum. **Uñ** pprie redargui p̄nt̄ mo
 deru ecclesiastici p̄ illud qd̄ sequitur ibi **Cur** igitur
 baptizas: id est. qua fronte audes spūalia ministra
 re: si nō es xps̄ neq; ppheta neq; helyas. **Itē** igit quō
 p helyā pōt̄ intelligi xps̄ vel etiā qlibet vir pfectus.

Herba.

Nota gñaliter q̄ in scriptura reperit
 herba in triplici significato qz. sibi est
 herba bonorum. **Boni** enim inveniuntur in
 herba malorum. **horto** fidei p̄piane multiplex
 herba cunctoꝝ. **genus** herbarū. **Mā** sicut apo
 thecarius in hortō suo plantat bonas & multiplices
 herbas vt sint infirmis remedia sanitatum. **Sic** de
 in hortō fidei sue multiplices virtutes posuit pro me
 dendis infirmitatibus vitioꝝ **Scñ. .j.** **Pro**mit
 terra herbam virentem afferentem semē: & lignum
 pomiferū iuxta genus suū. **Terra** dico. id est. ecclesia
 seu fides: que. s. herbā virtutū producit: de qua semē
 meritoꝝ ouis: quo tandē fructus glorie generat. **Et**
 aduerte q̄ in isto hortō generantur quatuor species
 herbarum medicinalium & bonarum. videlicet
 Quedam herba fluidi liquoris. **Per** pri
 Quedam herba splendidi valoris. **mā** her
 Quedam herba placidi decoris. **bam** vi
 Quedam herba sapidi dulcoris. **sis** illu
 Prima herba ē lacre septime cruditio. **minaf**
 Secunda herba est gratie dei vegetatio. **qz** scri
 Tertia herba est honeste vite cōuersatio. **ptura**
 Quarta herba est celi glorie cōsolatio. **mentē**
 clarificat. **Per** secundā herbam culpa eliminatur: qz
 gra mentē purificat. **Per** tertiā herbā virtus fortifi
 catur qz honesta vita mentē letificat. **Per** quartā ho
 herbam vita continuatur quia gloria totū rectificat.

B

Primum fit rōne liquoris. **Dico** igit q̄ ibi col
 Secundū fit rōne valoris. **ligit** herba scriptu
 Tertium fit rōne viroꝝ. **re** visum clarificās
 Quartū fit rōne saporis. **Sunt** enim quedā
 herbe. quarum liquor expressus: vel p ignem in aleam
 dico distillatus: solet turbatos oculos clarificare et
 caliginem effugare: sicut patet de feniculo vel de ru

ta. **Sic** vere dico q̄ succus doctrine. qui de herba sa
 cre scripture. igne spiritus sancti operante vel dilige
 tia studiū mediante producit. oculus intellectus
 illuminat & caliginem errorum & ignorantie inde fu
 gat. **Idco** de herba scripture dicitur in ps̄. **Qu** deus
 producit fenum iumentis: & herbam seruituti homi
 num. **q. d. fenū. i. rudis** doctrina. **s. civilis** & canonica
 ministratur iumentis. **i. rudibus** herba vero. **i. sacra**
 scriptura datur hoibus. **i. rōnabilibus** & subtilibus.
insup dico q̄ in hortō ecclesie colligitur herba gratie
 mētem roificans seu foedes purificans. **Sunt** enim
 alique herbe que solent malos hūiores purgare: & ar
 dores etiā refrigerare & tēperare. **Sic** facit herba di
 uine gratie ista enim pctā per cōfessionē purgat & ar
 dorē tentationū tēperat ps̄. **Sicut** ymber sup herbā.
 & sicut stille sup gramina: qz nomē dñi inuocabo. **Et**
 sicut ex herba prouenit fructus: sic ex grā puenit glo
 rie gaudiū & successus. **Mat. .iij.** **Terra** inquit p̄ci
 piū germinat herbā: deinde spicam & c. ista est herba
 fullonū que valde mūdificat: de qua fit mērio. **Mat.**
la. .ij. ca. **Tertianien** probdoloꝝ multi sunt in q̄bus
 ista herba est nimis tenuē radicata: qz. s. facilliter de
 siccat. **Idere. .xj.** **Lugebit** terra: & terra omnis regio. **C**
 nis siccabit a malicia inhabitantiū in ea. **Hec** est igitur
 herba gratie mentē roificans seu purificās. **De**
 niq; dico q̄ ibi inuenitur herba honeste apparentie
 corda letificans. **Nihil** enim gratius est oculis q̄ vi
 roz & color variarum herbarum. **Ad** qd̄ facit **Ecci. xl.**
vbi dicit. **Qu** gratiā & spēm oculus desiderabit: & super
 hoc virides fationes. **Sic** procerto herbe virides et
 colores bonoꝝ exemplorum. & virtuosorum operum
 que apparent in prato puerfationis honeste. **Summe**
 delectant alienum aspectum. **Pro**uer. .xxvij. **Aperta**
 sunt prata & apparuerunt herbe virentes. & collecta
 sunt fena de mōtib; Apes enim. id est. simplices in
 talibus herbis colligunt flores gratie ex quo tādē
 cōficiūt sibi mel glorie. **Sed** procerto tales herbe ho
 neste cōuersationis in multis hodie sunt siccat. **ing**
 ta illud **Ero. .x.** **Deuorata** est herba terre. **Et** ideo sim
 plices bene pnt̄ cōqueri de tali siccitate & de tali bo
 norum exemplorum vastitate. **Job. .vj.** **Humid** rugiet
 onager cū habuerit herbā. **q. d. sic.** **Talis** em̄ herba.
 pluma doctrine & gratie vegetatur & crescit. **ij. Reg. .ij.**
Pluuis germinat herba. **Et** ideo si v̄mōi plu
 uia deficit: necesse est q̄ herba honeste vite sicca sit.
Hec est igitur herba honeste apparentie corda leti
 ficans. **Adhuc** dico q̄ in isto virdario iuuenit & col
 ligitur herba celestis glorie plene fructificans. **Con**
 stat. n. q̄ herba est vita mortalium: & q̄ sine herbis vi
 ta humana nō cōtinuatur. **Scñ. .ij.** **Et** comedes her
 bas terre. **Est** etiā s̄m **Pliniū** li. .xxvij. ca. .iiij. vbi alle
 gat democritū quedā herba dicta lactacen. quā res
 ges perarū suis legatis solebant dare qñ ab eis mit
 tebant. pro eo q̄ ista tante fertur esse virtutis q̄ cam
 portantibus vbi cūq; veniunt copiam omnū rerum
 & bonoꝝ procurat abundantia. **Talis** herba est glo
 ria paradisi: qz procerto ista est que nullā inopiā sus
 stinet: & que omnē abūdantiā introducit: & ideo nos
 in hoc mundo sumus sicut legati & nunciū summi re
 gis: nō habentes hic manentē ciuitatē sed potius fu
 turā inquiretes. **Heb. .xij.** & potissime nos ecclesiasti
 ci qui s̄m aplin pro xpo legatione fungimur. **ij. Cor.**
v. debemus istam herbā p spēm & desiderū semp̄
 portare vt tandē ibi possim⁹ realiter quiescere & ma
 nere: qñ de sanctis verificabitur illud **Ezech. .xliij.**
 in pascuis vberibus pasca eas: in montibus israel
 erunt pascue earū: ibi requiescēt in herbis virentib;.
Sic igitur p̄tz quō iusti colligunt de hortō fidei & ec
 clesie quadruplicem herbam. **s. herban.**

D

Itē sunt igit herbe
 bonorum qd̄ est pri
 mū pncipale. **Sed**
 dico q̄ inueniuntur
 Celestis glorie que fructificat.

Hereditas.

herbe maloz: inueniuntur enim quedam speciales herbe que in solo horto dyabolico. i. in corde pctōris vel in mundo crescunt Et iste sunt.

Herba criminalis iniquitatis. Peccata enim dicuntur herba
Herba rēporalis p̄speritatis. qz in istis dyabolus delectat̄ et in ipsis pascit̄ et recreat̄. Tñ de bebe moth d̄: Job. xl. Huic montes herbas ferūt omnes bestie agri ludent̄ ibi Montes inquit. i. superbi. Sicut enim quedā sunt herbe venenose in quibusdam terris. sicut est napellus et similes. Sic pctōres producunt herbas. i. opera venenosa. figurati in sermo he lysi qui collegit herbas agrestes. Et sequit̄ ibidem Adors in ollavir dei. sicut dicit. iij. Regū. iij. Tñ mundi prosperitas dicit herba: quia facile perit et deficcatur Esaie. rv. Aruit herba defecit semē. Pro speritas enim mundi est sicut herba.

Qua mali solent letificari. In hac igit herba
Qua corda solent alienari. mali letantur. Tñ
Cuius flos cito solet ficcari. malis d̄: Hic. l. Exultatis et magna loquimini diripiētes hereditatem meam. qm̄ effusi estis sicut vituli super herbā: et mugistis sicut thauri: in hac etiā corda mutant̄. Prosperitas enim similis est illi herbe que d̄: iusquianus q̄ indiscrete comesta mentē alienat et furore inducit: semēs ipsius mortiferū est et somnū generat atqz facit sin̄ fido. qz scz mūdi p̄speritas facit hoīem dōz mire p̄ dei et p̄prie salutis obliuionē. Mentē quoqz solet alienare p̄ debite rōnis pditionem et ipsius im mutationē: furore qz et infantiā procurat p̄ supbiam et elationem. figura Dasi. iij. vbi de superbissimo rege Nabuchodonosor qui in bestia mutatus est dicit sic Alligetur inquit vinculo ferreo in herbis q̄ foris sunt Sequit̄. Et cū seris sit pars eius in herba terre: cor eius ab humano immutef: et cor scire detur ei. Et est propria figura cōtra diuites et tyrannos: q̄ in herbis mūdi prosperitatis vinculo ferreo. scz male dure et obstinate cōsuetudinis ligant̄ seris. i. alijs crude libus associantur: et in feras cū ferinis cordibus im mutat̄. Per hāc igit herbam corda mutant̄. Huius insuper herba. scz prosperitatis flos et pulcritudo cito ficcatur. Tñ ista comparatur carecto de quo dicit Job. viij. Mō dū adhuc sit in flore nec carpa manu

ante omnes herbas arefcit. Tertio dico q̄ inuenitur herba cūctorum. Et enim nō solū iniquitas: sed p̄speritas: immo etiam corpalis fragilitas dicit herba. Herba enim vt cōiter habet esse valde debile de mane enim vsqz ad vesperā ficcatur et si in estate viret. in hyeme tñ mortificatur Sic vita humana de mane iu uētutis ad vesperā senectutis arefcit. Et si in hoc mūdo virefcere videat̄ hyeme tñ mortis deficit et pallefcit p̄. Adanc sicut herba. transeat. vesperē decidat induret et arefcit. Et hec de herba. sufficient.

Hereditas. Nota q̄ hereditas est illud ius. illa possessio. illa portio. q̄ a parentibus ad filios deriuatur. Jus igitur hereditarium et acquisitum differunt: qz bona hereditaria sunt quasi substātiaalia Acquisita vero sunt quasi accidentalialia Hereditas igitur signat possessionē: diuitias et portionē: et maxime illā q̄ de iure homini debetur: et q̄ fixe et p̄manēter ad hoīem noscitur ptinere: et q̄ post mortem ab eo expectatur Et ideo loquendo moraliter possumus distinguere multiplicē hereditatē Est. n. hereditas.

Gratie. Hereditas gratie est summe
Glorie. puranda Gratia em̄ est illa filia: de qua dicitur Eccl. xxij. filia pudens est hereditas viro suo. Hereditas glorie est summe appetēda Ista em̄ est illa de qua dicit in p̄. Elegit nobis hereditatē suā: specie iacob quā dilexit. Hereditas ecclesie est tute defendēda p̄. Iusti aut̄ hereditabūt terrā: et inhabitabūt in seculū. seculi sup̄ eā.

Hereditas tpalis est valde cōtemēda. Tñ p̄. Abominatus est hereditatē suā: et possessionē suā spreuit: Hereditas infernalis est summe metūda: qz sicut dicit Eccl. vi. Improprietū et cōtumeliā malus hereditabit. Dicam igit aliquid de bona hereditate generaliter: hoc est dictū de successione ecclesie militantis vel etiā ecclesie triumphantis Et dicamus q̄ sicut hereditas acquirif. filijs p̄ morte patris. Sic hereditas ecclesie vel glorie p̄ morte xp̄i nobis cōtitit acquisita. Et ideo bona ecclesie dicuntur patrimoniū crucifixi: eo q̄ in virtute sanguinis et crucifixionis xp̄i hereditas ista cōtitit nobis data et ad nos iure hereditario deuoluta. Ideo de ista hereditate pōt dici illud Esa. lrv. Hereditabunt eam electi mei: et serui mei hereditabūt ibi. Et aduerte q̄ sicut ad hereditatem paternam admittuntur illi qui sunt.

Legitime procreati. Legitime dico procreati: qz
Criminibz nō ligati. scz spurij ad hereditatē nō
Parentibus nō ingrati. admittuntur. Criminibus non grauari: quia scz criminosi et maxime lese in lie maiestatis hereditate priuant̄. Itē parētibus nō ingrati: quia. s. p̄prietū ingratitudinis homines hereditate priuari merent̄. Sic loquēdo spūaliter illi debēt ad hereditatē p̄tis ecclesie vel celestis patrie recipi et admitti: qui legitime procreant̄ p̄ canonicā promotionē: isti sunt q̄ dicunt̄ mei. Qui criminibus nō grauant̄ p̄ sanctificā cōditionē. Isti sunt q̄ dicunt̄ electi qui pentibz sibi iungant̄. per saluificā saluationē Isti sunt q̄ dicunt̄ serui. Dico igit p̄mo q̄ si volum⁹ eē xp̄i heredes: nos debem⁹ esse canonicē procreati: qz scz nos debemus esse filij legitimij: nō spurij. filij boni non mali. filij proprij non alieni. filij canonicē procreati: nō symoniace introducti: qd ostendit qm̄ dñs nos vocat̄ mei inquit. id est. a me geniti et introducti Adulteri et nō p̄prij dicunt̄. sibi iungant̄. q̄ a proprio viro recipiunt̄. Et ideo symoniaci nō sunt. p̄prij filij: q̄ a carnali affectione vel a munerū acceptione: et non a xp̄i vocatione fuerūt in ecclesia generati. Istis dicitur Judic. xj. Heres in domo nostra esse nō poteris: qz de adultera natus es. Et tamē prohdolor nos possumus plangere cū psal. dicētes. Deus venerūt gentes in hereditatē tuā: polluerunt templū sanctū tuū posuerūt hierusalem in pomoz custodia Possunt etiā plangere cū hieremia Tref. v. Hereditas nra versa est ad alienos: domus nostre ad extraneos. Ihereditas enim nra q̄ est ecclesia hodie ad alienos vertit: et magis a pctōribz q̄ a iustis: magis ab illegitimis xp̄i filijs q̄ a p̄prij: magis a malis q̄ a bonis qd dolendū est: occupat̄. Istis igit tēporibus veniūt gētes in istā xp̄i hereditatē. Gentes dico. i. sine lege viuētes: hoc est dictū: viri pctōres: legē dei et ecclesiaz negligētes: a qd p̄culdubio tēplū dei p̄ diuersa pctā polluit̄ et tota ciuitas hierusalē dissipat̄: Pater em̄ spūalis. s. platus valde debet attendere quales filios introducit et generat in hereditate ecclesie De abraā enim legit q̄ cū haberet filiū legitimū de vxore: scz ysaac et filiū spurij de ancilla. s. ysmael: bene cauit q̄ spurio hereditatē suā nō dedit sed legitimo. sicut benedicunt Gen. xxj. Eyce ancilla et filiū eius: nō em̄ heres erit filius ancille cū filio libere Sic vere cum prelatus habeat duo generā filioz. s. legitimos. i. sufficientes et veros ecclesie filios: et insufficientes in ancilla. i. in carnis affectione genitos valde d̄z attēdere q̄ in hereditate ecclesie promoueat liberos et non seruos: et illos qbus de iure debet ista hereditas nō alios cuius tñ sit cōtrariū. Itā p̄pter peccata ecclesie sticorum deus pmittit q̄ ipsorum hereditas ad manus veniat alienas. Hic. vij. Verbū inquit dñi p̄ccerunt et sapientia nulla est in eis propter hoc dabo mulieres. i. ecclesias eoz extris: et agros eoz alienis hereditibus. Et breuiter tales alieni subintroducunt vident̄ vel cōtra legitimos et bonos machinari: et christi hereditatem inter se diuidere et partiti: dicentes

tes illud Mat. xxi. Hic est heres: venite occidamus eum et nostra erit hereditas. Et in ps. Hereditate possideamus sanctuarium dei in terra. Et ideo sicut videmus quod animalia munda dicuntur habitationem immundam derelinquere: et exinde recedere et fugere: sicut de apibus, et fornicis que domos suas deserunt: quasi fumo vel aliquo malo odore ipsas plenas inveniunt. Sicut etiam de iis dicitur qui domum suam derelinquere: quando ipsam a stercorebus vulpis inveniunt maculatam. Sic, proculdubio hic deus qui hereditatem suam que est ecclesia videt hodie multis vitis maculatam et infectam: et a vitiis ibidem habitantibus. i. a suis malis possessoribus diversimode deturpatam: ipsam videtur hodie reliquisse: et in manibus principum secularium velut extraneam dimisisse. Ibi enim est tantus fumus superbie: ibi est tantus fetor luxurie: ibi est tantus ardor avaritie quod ipsam necessario deus abhominat et deserit: et velut extraneam respuit et dimittit. Unde in ps. Iratus est furore dominus in populum suum: et abhominatus est hereditatem suam: et tradidit eos in manus gentium: et dñati sunt coram eis qui oderunt eos. Non sic charissimum: non sumus illegitimi heredes sed legitimi: nec sumus indebite in ecclesia generati sed a deo iuste et canonice prececati. Unde inquit, ut sic de quolibet nostrum dicatur illud.

C Scñ. xv. Ecce vernaculus meus heres meus erit. Secundo dico quod si volumus esse dei spirituales heredes nos debemus esse a vitiis liberati quod ostendit eum dicitur. Electi. Ad hereditatem enim non quilibet filius admittitur: sed ille qui a patre in testamento specialiter eligitur. Hereditate etiam paterna non omnes generaliter ditantur: sed illi solum qui sunt persone habiles ad eam admittuntur. Et inde est quod criminosi heredes non sunt immo propter sua crimina ius hereditatis et possessio nis perdunt. Sic vere ad habendum hereditatem glorie paradisi vel etiam hereditatem ecclesie militantis netesse est quod sumus viri electi per divinam predestinationem. Viri sancti non habentes criminum maculam seu infectionem viri perfecti possidentes virtutum perfectionem. Talibus enim electis. i. viris iustis et perfectis distribuitur hereditas celestis glorie: et in talibus est distribucunda hereditas militantis ecclesie. Elegit enim nobis deus hereditatem suam. speciem iacob quem dilexit sicut dicitur in ps. Et ideo precipitur Eccl. xxiij. In iacob inhabitata et in israel hereditate: et electis meis mitte radices. Et sic notabis quod ad istam spirituales vel supernales hereditatem deus in testamento sacre pagine scribit et eligit omnes bonos. Eligit enim ibi.

Denurie squalore marcidos.	Ista enim sunt duo
Constantie vigore solidos.	decem genera bonorum persona
Iustitie tenore rigidos.	rum que ad hereditatem ecclesie
Fiducie fervore audios.	militantis per
Clementie dulcore fluidos.	sentis tpe debent
Tristitie stupore timidios.	admitti et qui ad
Sapientie fulgore splendidos.	hereditatem para
Eloquencie clamore fervidos.	disi finaliter ad
Presidentie honore puidos.	mittentur. Ista igitur
Patientie sapore supidos.	hereditatem
Compatientie decore placidos.	obtinebunt penuria
Contentie pudore mitidos.	marcentes Jacob. ij. Dominus elegit

pauperes in hoc mundo: divites in fide heredes fieri regni promissi diligenter se. Item constantia vigentes. i. viri solidi et fortes Eccl. xlvj. Fortis in bello iesus nave expugnavit insurgentes hostes ut consequeretur hereditatem. Item iustitia vigentes Esa. lx. Omnes iusti in perpetuum hereditabunt terram. Item fiducia servantes Esa. lvi. Qui fiducia habet mei hereditabunt terram. Item clementia fluentes. i. Regu. x. Unxit te deus super hereditatem suam. vinctura enim modestia et pietate designat. Unde ps. Ad sanctum autem hereditabunt terram. Item tristitia timentes ps. Dediti hereditatem timetibus nomen tuum. Item prudentia seu sapientia fulgentes Eccl. iij.

Qui tenuerit sapientiam vitam hereditabit. unde de sapiente seruo dicitur Proverb. xvij. Dominus inter fratres hereditatem dividet. Item eloquentia docentes. i. boni doctores et predicatorum. ij. Mach. ij. Caleph dum testificatus est in ecclesia accepit hereditatem. Item digne presidentes Eccl. xxxvj. Sapiens in populo hereditabit honorem. Item viri patientes ps. Sustinetes asinum domini ipsi hereditabunt terram. Item viri copatientes Esa. xliij. Ibi sunt viri misericordie. Sequitur. Et cum semine illorum pseuerabit hereditas. Item viri continentis et innocentes ps. Non ita dñs dies immaculatum et hereditas eorum in eternum permanet. Item igitur sunt qui ad christi hereditatem debent admitti: et non ab ea deici vel expelli. Ad alium vero everso de ea debent eici et excludi. Sicut enim sunt aliqui infideles in quibus aures immunde intrare non possunt sicut dicitur de Creta que est insula maris in quam non potest intrare noctua neque bubo. Sic proculdubio hereditatem paradisi non intrabunt viri peccatores et immundi: nec etiam ad hereditatem bonorum ecclesie quoquo modo admitti debent vel recipi: sed ipsi debent prius penitus et excludi. Et hoc est quod dicitur Eph. v. Scis tote inquit intelligentes quoniam omnis fornicator et immundus. aut avarus: non habet hereditatem in regno christi et dei. Non sic igitur charissimum non sed sumus electi non infecti: sumus iusti non iniusti: sumus deo placidi et accepti: non criminibus maridi vel despecti. Quia sicut dicitur in ps. Iusti autem hereditabunt terram et inhabitabunt in seculo seculi super eam. Et ibidem dicitur Dominus mansueti hereditabunt terram: et delectabuntur in multitudine pacis suam igitur criminibus non gravati.

C Tertio dico quod si volumus esse heredes dei: nos debemus esse parentibus non ingrati sed maioribus subiugati: quod ostendit. Serui mei. Sicut enim filius qui patri ingratus efficitur et ei in necessitate seruiroedignatur paterna hereditate privari mereat. Sic proculdubio nos si deo et prelati de tantis divitiis et beneficiis ingrati sumus. et sibi debita servitia impendere negligimus nos pro certo ius hereditatis paterne perdimus. et amittimus nec etiam ad hereditatem ecclesie admitti debemus. nos igitur debemus esse serui dei. i. seruitus mancipari quod sicut dicitur Esaie. lv. Hec est hereditas servorum domini. Et ideo pro dolor video quod in hereditate domini que est ecclesia sunt multi qui ipsam debent amittere qui se in nullo se volunt divinis officiis mancipare. Item enim sunt sicut bubones qui intrant ecclesiam non ut deo serviant sed ut oleum bibant: et ut ecclesiam suis stercorebus maculent et inficiant. Item sunt etiam sicut galline in estate que quando replete fuerint et satiate ad vocem clamantis dedignant venire. Quia vere multi sunt qui intrant ecclesiam et bibunt oleum. i. accipiunt fructus et distributiones et cetera talia. ipsam tamen non vereant suis stercorebus. i. suis criminibus maculare. De quibus dicitur Hierem. ij. Ingressi conamastis terram meam et hereditatem meam possidistis in abhominacione quinimmo statim quod tales fructibus ecclesiarum fuerint satiati: nunquam volunt amplius venire ad deo servandum. sed magis curant undique recedere ad spaciandum et sollacian dum. unde Hierem. ij. Locutus sum tibi in abundantia tua dixisti non serviam non sic charissimum non quia pro certo si volumus esse heredes dei oportet quod sumus ipsius servitores quod sicut dictum est Hec est hereditas servorum domini. unde in ps. dicitur Habitabunt ibi et hereditate acquirant eam: et semen servorum eius possidebit eam: et qui diligunt nomen eius habitabunt in ea et sic igitur pro quo hereditas paradisi vel etiam hereditas ecclesie militantis distribuitur illis qui sunt legitime generati per canonicam promotionem. Unde inquit. Illis qui non criminibus gravati per sanctificam conditionem. Electi inquit Illis qui sunt maioribus subiugati per salutificam subiectionem. Serui inquit. Et hec de hereditate seu herede sufficiat quo ad presens. Tunc. ad domo: et de habitacione.

Heremus.

Heremus. Tūc vbi desertum. Et si vis dicere qd herem⁹ locus aridus est et desertus ab ariditate sic dicitur. Et signat multipliciter in scriptura. Signat enim Mundum. Impiū et Infermū. Heremus enim est locus sterilis: incultus et horribilis. Et sic dico qd.

Mundus est aridus sine fructu. **M**undus peccator est solidus et sine cultu. **D**icaf herem⁹ Infernus est horridus et plenus luctu. sine fructu. patet Sap. v. vbi dicitur: **M**undus ad heremū pducet oēm terram iniquitas eorū. s. habitatorū ipsius: ad heremū dico. i. carētiā oīm bonorū. **M**undus peccator dicitur herem⁹ sine cultu et sine cultura penitētiē vel laboris: patet Ecc. vi. vbi dicitur sic. **M**undus extollaris in cogitatiōe tua sicut taurus ne forte elidat virtus tua p stulticiā: et folia tua comedat: et fructus tuos perdat vt relinquaris velut lignū aridū in heremo. **M**undus etiā infernus dicitur herem⁹ plenus luctu vbi. s. habitāt fere: et vbi aialia imbecilia a crudelibus deuorant. patet Ecc. xii. vbi dicitur. **M**undus venatio leonis onager in heremo. Et Deut. j. dicitur. **T**ransibim⁹ p heremū terribilē et maximā solitudinē. In bono vero significato heremus signat statum penitētiē seu etiā hoīem penitētiē squalentem et abstinentē: et fructibus diuitiarū et deliciarū carētē. **I**ste em̄ comouet p cōtritiōnē Sap. xvii. Commoitio in heremo facta est. **I**ste plorat p cōpunctionem ps. **I**nterruptit petrā in heremo et adaquauit eos etc. **I**ste siccus est p carnis macerationē Ecc. vi. **R**elinqueris sicut lignū aridū in heremo **T**alis igit heremi fuit habitator: bñs Joānes: sicut dicitur in hymno: **H**eremūq; cultor: maxime vatū. Sufficiat: qui pauce sunt autoitates **T**ūc satis plenius supra de Deserto.

Herere. Tūc supra vbi Adherere.

Heresis. Nota qd heresis latine loquēdo posset derivari ab herēdo pro eo qd hereticus nimis heret opinioni false. Dicitur autē hereticus ille qui veritati fidei ex certa scientia cōtradicit. Si enim ex ignorātia hoc faceret: diuitiamē non esset crassa vel supina tūc diceret errans et nō hereticus **M**undus fm Augu. Errare potero: hereticus non ero. **D**e hereticis igitur aliter sapientibus qd catholica fides supponat multa possunt dici: sed autoitates de fide in scriptura. Et ideo transeo: quia in materijs fit mentio de eisdem hereticis. **D**ic tamen si vis qd hereticus.

Solet obstinari temere credēdo. **P**rimo dico **D**ebet euitari proptere cedendo. **Q**d heredici solet **D**ebet extirpari asperere tundendo. **L**ent obstinari credēdo tamē similes hyrūdīnibus que sunt aues multorū in cantu flexu: a locis occultis omni anno veniētes. **D**e quibus dicit **P**li. qd iste sole inter aues domesticari nō pfit. Sic heretici qui occulte surgentes multis et varijs sunt cantilenarū ambagibus flexuosū: qui ex quo semel ceciderūt in errore: vir aut nunq̄ pfit amplius reuocari: nec ad fidē domesticari: nec a suo errore corrigi vel domari. **U**bi Augu. cōtra Doctas li. ij. dicit sic. **A**lter aliquid sapere qd res se habet hūana tentatio est: nimis autē amando sententiam suā: vel inuidēdo melioribus: vsq; ad prescindēde cōmunionis et cōdendi scismatis vel heresis sacri legum puenire: dyabolica presumptio est. **I**n nullo autē aliter sapere qd res se habet: angelica pfectio est. **C**arne itaq; hoīes sumus: sed spe angeli dei sumus: quibus similes in resurrectione futuri sumus. **Q**uam diu igit nō habemus perfectionē angeli: nō habemus presumptionē dyaboli. **I**sti igit solent obstinari credendo temere. **S**ecundo dico qd heretici debent euitari cedendo proptere: qd. s. talium societas est cōtagiosa sicut societas leprosozum. **D**icit enim **P**linius li. xxxi. ca. ij. **Q**uid est quidā fons dicitur lunaris qui sepius mutat locum. sed quod est mirum: vbi cuiusq; se transferit pisces suos secum transportat et ducit.

Bri credendo temere. **S**ecundo dico qd heretici debent euitari cedendo proptere: qd. s. talium societas est cōtagiosa sicut societas leprosozum. **D**icit enim **P**linius li. xxxi. ca. ij. **Q**uid est quidā fons dicitur lunaris qui sepius mutat locum. sed quod est mirum: vbi cuiusq; se transferit pisces suos secum transportat et ducit.

Herodes.

Herodes. Illi autem pisces: vt ait: sunt vaticini. **H**abent enim virtutem presagiatuam et futurozum demonstratiua. **E**t ideo si alicui petēti responsum debebat bñ cōtinere: cibum de manu eius accipiebant et ei applaudebant. **S**i vero male sibi successurū esset: cibū de manu ipsius refutabāt. **T**alis fons est ecclesia vbi aqua baptismalis abundat: **I**sta enim quotidie mutat loca. primo enim fuit in oriente: in iudaea: in syria: tandem in meridie: in egypto: et affrica: et postea in septentrione. i. in grecia et hibernia. **N**unc vero in occidente. s. in italia: hermania: gallia: et hispania. **S**ed procerto iste fons veros pisces suos. s. catholicos semper portat secū. **I**sti etiam pisces nunq̄ dimitunt fontē suū. s. ecclesiam seu fidē. **S**ciunt enim qd si cur dicitur Esa. l. **C**omputrescent pisces sine aqua mouentur in siti. **I**lli vero pisces qui non erant sui. s. scismatici et heretici in illis partibus remanserunt nec fidei nec ecclesie adhererunt. **J**o. x. **Q**ues me vocācē meā audiunt et cognosco eas et sequunt me. etc. **E**t procerto isti pisces. i. catholici viri debēt habere vim discretiua: quia scz ipsi debēt discernere inter bonos et malos hereticos et catholicos: cibum doctrine nūq̄ debēt a malis et hereticis recipere: sed eos potius refutare et infortunū eternū eisdē predicare. **B**onis vero doctoribus debēt applaudere: societate eorum sequi: et cibū sane doctrine de suis manibus recipere. **I**deo bene dicit **T**ytū. ij. **H**ereticū hoīem post primā et secundam correptionem deuita: sciens quā subuersus est qd est eiusmodi. **E**t. j. **C**or. v. dicit. **C**ū eiusmodi nec cibū sumere. **I**sti igit debēt euitari cedendo proptere.

Tertio dico qd heretici debēt extirpari radēdo asperere. **S**icut enim ponit **S**eruasius. **H**ereticus est qd qñ vroz agni fomicat cū alio qd cū compare suo. **A**lij agni inuicem cōgregati solent eā verberare et deplumare: et de suo cōsortio segregatā morti et frigori exponere. **S**ic vere qñ aliqua psona a suo vero coniuge xpo fornicatur per heresim et errorem: et alteri. i. dyabolo se coniungit: alij catholici et maxime epi et prelati debēt cōtra eam insurgere: et a cōmunione fidelīū diuidere: plumas. i. beneficia et bona temporalia cōfiscare et ab eo tollere: et eū tanq̄ brachium putridū ab ecclesia segregare: et penis et doloribus cōdemnare. **M**undus etiā pprie fiet in iudicio qñ angeli cōgregati hereticos igne ppetuo cōdemnabunt. **U**nde de adulteris mulieribus **D**olla et **D**oliba dicit **E**ze. xxij. **M**undus viri iusti sunt et iudicio adulterarū iudicabunt eas etc. **V**ide in titulis multis vbi fit mentio de hereticis qz omitto proptere auctoritatū defectū: vide in tabula que te dirigit vbi queres etc.

Heri. Tūc infra in litera. **H**er. vbi fiet mētio de nudius tertius: vbi inuenies satis de **H**eri etc.

Herodes. Herodias.

Herodes. Herodias. Nota qd cuius fuerint tres herodes prout ex dictis scripture bñ deducit magis in hystoria scholastica omnes tamē fuerunt principes impij et crudeles quapropter generaliter loquēdo p herodē possumus quēcumq; tyrannū et impiū designare. **I**nterpretat autē herodes pellibus gloriās vel pelliceus gloriozus: qd. s. tales solent in pellibus et in spolijs innocentū et simplicīū gloriari qñ ipsas possunt rapere vel furari. **I**mproprie etiam in pellis sue pulcritudine gloriantur: quando p inanē gloriā in sue carnis specie delectantur. **D**e talibus igit notari potest qd scz ipsi.

Dico igit qd isti solent dei laudes innocētes grauant et lacerāt. **S**anctos cōtemnūt et vituperāt. **C**um iniquis sese confederant. **T**ūc de herode dicit **M**atth. ij. **M**undus magi regem iudeorum adorare volentibus et stelle miraculum referentibus: audies herodes turbatus est et onnis hierosolyma cū illo in bethleem

Item isti solent innocentes iniuste lacrare. vnde Math. ij. dicitur. Quod futurum erat vt herodes quereretur puerum ad pdendum eius. Ibi etia dicit qd herodes misit in bethleem et occidit omnes pueros. Et Math. xiiij. et Marci. vi. dicit qd herodes Jo. in carcere decollauit. Item isti solent sanctos contemere atq; vituperare. Vnde de xpo legit Luc. xiiij. Quod spreuit illum herodes cum exercitu suo et illisit indutum veste alba. Item isti solent cum iniquis sese confederare. Vnde Luc. xliij. Quod facti sunt amici herodes et pylatus. Item solent ecclesiam iniuste molestare Actus. xij. Misit herodes manus vt affligeret quosdam de ecclesia. Item solent adulatōres laute remunerare vñ Math. xiiij. dicitur. qd cum filia herodiadis saltasset et placuisset herodi et simul discubentibus: promisit ei dimidium regni sui. Item finaliter isti solent male mori et turpiter expirare Vñ Actus. xij. de herode dicit qd percussit: eñ angelus dñi: et consumptus a vermibus expirauit. Istis igit septem rōnibus possunt tyranni et iniqui res ep̄ncipes herodi crudelissimo cōparari. Tūc si vis quō loquit pulcre contra crudelitatem herodis Ioannes crisostomus de Joanne baptista.

Bester. Cum bester virgo pulcherrima: primo regi nupsit: iram suā placauerit populū suū liberauerit: et Amā pp̄i sui hostē superauerit: et suspecti procurauerit: videtur qd p bester pōt intelligi beata virgo: vel etiā quelibet christi aīa sancta vel queli bet aīa humilis et deuota: que de captiuitate huius vite ad regnū celestis glorie traducitur: vbi assero qd interpretat beatificans. i. xpo beatificat iungitur et amectit: ita qd ei⁹ p̄cibus: deuot⁹ sibi pp̄s liberaf. et Aman superbus dyabolus superaf. Vñ nota qd ista fuit decens et speciosa. Placens et gratiosa. Pauens et timorosa. Latens et pudorosa. Fidelis et amorosa. Stabilis et vigorosa. Mobilis et gloriosa. Item bester erat pulchra nimis et decoza facie. Item sit placens et gratiosa p honestatē. vñ bester p̄cereris placuit regi et eunuchō: et de bester legit. Bester. ij. qd inter ceteras puellas placuit ei et inuenit gratiā corā eo. Et ibidē dicit: qd adamauit eā rex sup omnes mulieres: et inuenit gratiam et misericordiam corā eo. Item sit pauēs et timorosa per humilitatē bester. xiiij. Bester autē cōfugit ad dñm pauēs periculū qd imminēbat. Item sit latens et pudorosa p secreti profunditatē quia. f. ad virginē spectat qd sit abscondita et secreta: et a publico seposita et remota. vñ de bester interpretat abscondita vnde bester. xiiij. dicitur. Quod deposuit vestes regias: et stetit in luctu apra vestimenta suscepit. Item sit fidelis et amorosa p charitatē: sicut fuit ista bester: que vt et fidē et amorem suū erga pp̄m iudaicū: quē asseruit a puero vsq; ad senē iussit deleri: indicaret: cōtra regis edictum se morti et periculo traditurā iniussa regiam anīlam accessurā Alardochoo promisit et pro populo suo deprecaturā: vt habet bester. iij. Et sicut dicit bester vij. Dixit regi. Da mihi populū meū pro quo obsecro magni vtiq; amoris et fidei iudiciū in femina: qd eū diuitiarū et imperandi flagrent cupidine: sicut de Semiramī dicit hosius. li. j. et de multis alijs legit. Hec tamē cōtra mores femineos: neutro illoz vinci potuit: nam rex ei medietatē regni et imperij obtulit sed populi sui amore victa vtrunq; contempsit: et iureis vitā et salutē impetrauit. Item sit stabilis et vigorosa p cōstantie firmitatē: sicut fuit ista bester que panis precibus aman sicut nequit: quousq; de eo factum est iustitie cōplementum sicut dicit bester. vij. Quod etiā moraliter loquendo de virginē pōt dici: que precibus et deprecationibus hostis sui. i. proprij

corporis non debet cōsentire: sed eum potius subiugare. Item sic erit finaliter nobilis et glorioza per eternam felicitatem: sicut de bester dicitur bester ij. Quod placuit regi sup oēs mulieres: et posuit opade ma regni sui super caput eius. Tūc de finali gloria istius pōt dici illud bester. v. Induta est bester regalibus vestimentis et stetit in atrio domus regis. Tūc figurat de bester in multis locis dispersis in hoc op̄e et

Heu. Nota qd heu si sit simplex videtur interiectio dolentis. Si vero sit triplex vt cum simul dicit. heu heu. heu. tunc videt interiectio admirantis. Iusti. n. dolent et stupēt: et verba seu signa dolentis et stuporis sū qd res erigit manifestant. Dico igitur breuiter qd heu siue sit simplex: siue triplex dicat: qd cū dicitur: ad maiore assertionē dicitur heu. Est. n. signū desolationis. qd heu signat desolationem seu lamētationem. Emulationis. tatiue: qd. f. homo quando sentit se miserū atq; triste et videt presentem vel timet futurā causam Dubitationis vel. miserie et doloris: pre desolatione solet dicere heu: et dolore tali signo vocis demonstrare. Dolet enim homo et desolatur.

Quando videt statum damnablem. Dolet dico seu Quando sentit locum horribilem. desolat dicens Quando perdit fructū amabilem. heu propter miseriam nostrj status: qd. f. qñ hō videt et considerat qd stat⁹ suus tā corporaliter qd spūaliter est malus: valde debet dolere et dicē heu sicut faciet illa vidua. ij. Regum. xiiij. qd dicebat. Heu qd mulier vidua ego sum: mortuus est enim vir meus. Dolet etiā et desolatur homo dicens: heu ppter angustia anij loci sicut videlicet qñ se videt detentū et incarceratū in loco sterili: et horribili et vili: et a patria relegatū: et cum feris et latronibus sociatū. Sic dolent iusti in via. i. in misero isto: vbi sunt bāniti et clongati a patria: et vbi impijs hoibus sunt cōiuncti: et bonis omnibus spūalibus priuati. Sic dicebat in p̄sona talis Dauid in ps. Heu mihi qd incolatus meus prolongatus est habitauī cum habitantibus cedar: multū incola fuit anima mea. Dolet insuper et desolatur homo dicens: heu ppter carentiam proprij fructus: quia. f. hō multū tristatur quando perdit socios: filios et micos. Sic etiā spūaliter iustus tristatur et desolat qñ deum et sanctos qui filij et focij sui erant per gratiam iuxta illud verbū Math. xij. Quicūq; fecerit voluntatē patris mei qui in celis est ille frater meus et soror et mater est. Et se per peccatū sentit fieri alienos. Et sic desolatur thobias. Thobias. x. pro filio a se absente dicens. Heu me fili mi vt quid te misimus peregrinari lunā oculoꝝ nostrorū Sic desolari etiam et tristari debent patres spūales. id est. prelati quando filios suos id est. subditos vident per peccatū mortuos et cōsumptos Sicut de p̄pheta a leone occisodij. Reg. xij. Plāxerūt eū heu heu mi frater. p̄t̄z igitur quō heu signat desolationē. Secūdo dico qd heu signat miseratiue seu cōpassiue. Homo enim de miseris alienis debet cōtristari: et eisdē compati et flebiliter misereri: dicens Judic. xi. Heu me filia mea descepisti me et ipsa decepta es. Et sic loquebatur miserando Ezechiel videns seuera dei iudicia erga populum: dicens sic. Ezech. ix. Heu heu heu Domine deus ergo ne disperdes omnes reliquias israel: effundens furorem tuum super hierusalē Et Ezech. xj. Heu heu heu dñe deus: consummationē tu facies reliquiarū israel. Quāuis eñ iusti p̄formēt volūtātē suā volūtati diuini: cōpatiamur tamē qñ vident cōtra alios dei iudicia seueriter infligēda. Sicut de samuele legit qd plorabat saulem p̄ cōpassione: pro eo qd dñs abiecerat eū. j. Regū. xv. Sumitur igitur heu vt dictum est miseratiue seu cōpassiue. Tertio dico qd heu sumitur emulatiue seu vindicatiue. Ille eñ qd zelat et appetit vīdiciā inimicorū dicit heu: sicut dñs

Hic aduerbiū loci.

dicit Esa. j. Heu cōsolabor sup hostib⁹ meis: ⁊ vindi-
cabor super inimicis meis. ¶ Quarto dico q̄ heu su-
nitor detestatiue. Ille em̄ qui de re abhominabili ⁊
displicēti loquit̄ cōsueuit cū indignatiōe dicere heu
Et ideo Ezech. vi. dicit. Percute manū tuā: ⁊ allide
pedē tuū: ⁊ dic heu ad omnes abhominatiōes ma-
lorum domus israel. ¶ Quinto dico q̄ heu sumitur
quādoq̄ admiratiue: quia. s. quotiēs homo videt rē
insolitam atq̄ nouam: magnā mirabilem ⁊ stupen-
dam solet dicere heu. Et sic miratur homo.

De suprema dei potentia. prouidentia. Homo
De seuera dei iustitia. igitur dicit heu cōsi-
De occulta dei prudētia seu derans dei potentia
Et sic loquitur Hieremias: dicit Hierem. xxxij. Heu
heu heu dñe deus: ecce tu fecisti celum ⁊ terrā in for-
titudine tua magna ⁊c. ⁊ Num. xxij. Heu quis vi-
cturus est quando hec faciet deus? Itē homo dicit:
heu cōsiderans dei iusticiā. Et cōsideratione enim
iudiciorum ⁊ occulte iusticie diuine solet oriri admi-
ratio seu stupor. Sic videbat̄ admirari Hieremias
propheta de hoc q̄ deus videbatur ordinasse pimi-
tionē malorum: dato q̄ eis pax publice promittere-
tur: dicens sic Hier. iij. Heu heu heu: ergo ne dñe de-
cepisti populū istum dicens: pax erit vobis: et ecce
uenit gladius vsq̄ ad animā. Itē homo dicit heu cō-
siderans dei prouidentia seu eius occultā prudētia
Et sic. iij. Regū. iij. vbi dicitur q̄ exercitus triū regū
videbantur ppter aque carentiā consumpti: sed di-
uina prudentia ad pces helysei remediauit: q̄ aquas
cōtra spem oīm procurauit: dicit p regē israel sic. heu
heu heu cōgregauit nos deus tres reges vt traderet
in manu moab. Sic igitur dico q̄ heu sumit̄ qñq̄ ad-
miratiue. Sexto dico q̄ heu qñq̄ sumit̄ dubitatiue
seu formidatiue. Sic dicebat ille puer helysei vidēs ex-
ercitū regis syrie missū ad capiendū magistrū suū di-
cēs. iij. Regū. vj. Heu heu heu: dñe mi qd faciem⁹ ⁊c.
Sic ergo p̄t q̄ heu est interiectio. Dubitatiua. De-
testatiua. Admiratiua. Indignatiua seu emulatiua.
Miseratiua. ⁊ Desolatiua ⁊c. Vide supra in prolo-
go. De A. a. a.

Hic aduerbiū loci. Nota q̄ istud ad-
uerbiū hic: qd̄
est aduerbiū loci: semp̄ significat certū locū: sed mor-
raliter loquēdo inueniuntur bona ⁊ mala loca. Ergo
in bono sumit̄ ⁊ in malo. Et primo dico q̄ hic signat
in bono: sc̄z per hic pōt̄ intelligi omnis locus vir-
tulis: virtuosus ⁊ bonus. Est em̄ vnum hic interius in
conscientia: ⁊ est aliud hic exterius in ecclesia Et hic
superius in patria.

Hic in corde est locus secretus. Primo igit̄ di-
Hic in ecclesia est locus cōpletus. co q̄ hic est lo-
Hic in celo est locus quietus. cus secret⁹ habi-
lis ad contemplandum: quia sc̄z viri contemplati-
ui solent venire: ⁊ intrare ad istud hic. id est. ad secre-
tum conscientie: exēplo helyei qui in monte dei ore
mansit in spelunca: ⁊ post egressus stetit in monte co-
ram domino: sibiq̄ dictū est. Quid hic agis. Rñdit.
zelo zelatus su⁹ ⁊c. iij. Regū. xij. Quia. s. illi qui sunt
in isto hic. i. in spelunca profunde conscientie medi-
tantes: ⁊ stant coram domino in culmine eminentie
contemplantes: possunt dicere q̄ ipsi sunt hic p do-
mo domini zelantes: ⁊ deum videntes ⁊ consideran-
tes Gen. xvj. Hic vidi posteriora uidentis me: Poste-
riora enim dei sunt ipsius humanitas: su⁹q̄ futuri
iudicij seueritas: ⁊ paradisi felicitas quia scilicet po-
sterius euenient in futurum: que scilicet in isto hic.
id est. conscientia debent videri ⁊ contemplari. j. Re-
gum. ix. ca. Num̄ hic est videns: responderunt: hic est
hic est igitur locus secretus habilis ad contemplan-
dum. ¶ Secundo dico q̄ hic: est locus completus
vtilis ad habitandum. Et iste est locus ecclesie ⁊ reli-
gionis: statusq̄ gratie ⁊ pfectiōis. Itā hic est Locus.
Expectationis alta sperantibus. Igit̄ de isto hic

Requiectionis pacē amantibus.
Liberationis mala timentibus.
Dispensationis bonis egentibus.
Eruditionis parum scientibus.
Adorationis deum querentibus.
Castigationis culpas horrentibus.
Pergrinationis celū volantibus.
Longe mansionis pseuerantibus.
Meditationis considerantibus.
Introductionis pro hospitantibus.
re beatam spem ⁊ aduētum glorie magni dei. Ad Ti-
tū. ij. Unde abraam ascendens in montem legitur di-
xisse: duobus pueris suis Gen. xxij. Expectate hic
cum asino. Asinus enim patientiam desinat: quia. s.
abraam. i. xps quando montē paradisi ascendit in spe
expectatione ⁊ patientie pueros ⁊ seruos suos viue-
re persuasit. Marc. xxij. Sustinete hic. ¶ Item hic
est locus liberationis. Hic enim liberatur homo de
periculo damnationis eterne per fidem ⁊ charitatē:
quod bene figuratum est Gen. xix. vbi Loth audiēs
sodomam periturā dixit domino. Non possum inq̄
saluari in monte: est ciuitas hic iuxta parua ad quā
possum fugere ⁊ saluabor in ea: quare procerto in mō-
te eminentie huius mundi non est salus: sed in par-
ua ciuitate que est hic iuxta. i. in religione: vel eccle-
sia militante. ¶ Item hic est locus requiectionis. In
statu enim mūdi vel peccati non est nisi labor. In sta-
tu vero ecclesie vel religionis vel gratie est pax Ideo
cuilibet quietē mentis amanti. dicit illud Ruth. iij
Declina parsuper ⁊ sede hic. Et. iij. Regū. ij. Sede
hic: quia dominus misit me. Sedere enim quietem
signat. ¶ Itē hic est locus dispensationis: qz sc̄z hic
sunt prelati qui benemeritis dispensant beneficia: ⁊
curati qui penitentibus dispensant sacramentorum
remedia: ⁊ deus ⁊ sancti qui cunctis dispensant gra-
tiarum ⁊ virtutū suffragia. j. Corinth. iij. Hic iam
querit̄ inter dispensatores vt fidelis quis inueniatur
¶ Item hic est locus eruditionis Et ideo figurat̄
dicitur: Joan. vj. Est puer vnus hic qui habet quinque
panes ordeaccos ⁊ duos pisces. Puer enim est xps
qui hic in ecclesia administrat egentibus ⁊ commu-
nicat quinque panes. id est. scientiam quinque librorum
Moy: ⁊ duos pisces. i. scientiam euangeliorum ⁊ epi-
stolarum noui testamenti. ¶ Item hic est locus ado-
rationis Reg. j. Steti corā te hic orans. ¶ Itē hic est
locus castigationis: qz hic debet hō coercere ⁊ corri-
gere suos vagos ⁊ denios appetit⁹ Job. xxxvij. Hic
cōfringes tumentes fluctus mios. ¶ Itē hic est locus
peregrinationis: quia. s. ciuitas ista non est manens
sed trāsiens de hoc mundo ad patrem Heb. xij. Nō
habemus hic manentē ciuitatem sed futuram. inqui-
rimus. ¶ Item hic est locus longe mansionis: qz hic
sc̄z in loco determinato ⁊ certo. sc̄z in claustro ⁊ in re-
ligione ⁊ fide oportet perseuerare vsq̄ ad mortē. non
per mundū ⁊ mundi negotia diuagare. iij. Regū. ij.
Nō egrediar sed hic moriar. Et Exod. xxij. Ex-
pectate hic donec reuertar. Nō de bene perseuerantibus
d: Math. xvj. Sunt aliqui hic stantes qui non gusta-
bunt mortem donec videāt filium hominis in regno
suo. ¶ Item hic est locus meditationis seu conside-
rationis. Ideo dicitur Luce. xxij. Sustinete hic et
vigilate. ¶ Item hic est locus introductionis: quia
scilicet ista est via ⁊ porta ad eundem in celum Gen.
xxvij. Uere non est hic aliud nisi domus dei ⁊ porta
ta celi. Patet igitur q̄ est quidam locus completus
vtilis ad habitandū. ¶ Tertio dico q̄ hic est locus
quietus et nobilis ad cooperandū seu ad soporan-
dum vel dormiendū. Et iste est locus paradisi: qui
est vnum hic vbi est perfecta requies. In mūdo enim
non est requies sed labor. Ideo bene dicit Mich. ij.
Surgite ⁊ ite: qz non habetis hic requiem. Sed cer-
te in paradiso est hic. quietis. Iuxta illud Johannis
xvj. In mūdo pressuram habebitis: in me aut̄ pacem
Ideo

Ideo de tali hic. idest. de quiete paradisi dicit in ps. Hec requies mea in seculu seculi: hic habitabo qm̄ elegi eā. Sic igit patet qd hic signat Locū quietū No cū completū. Locum secretum. Et sic signat in bono

D Sed adhuc dico qd hic significare potest in malo r sic dico qd hic signat.

Corumpium. Primus est locus tumultuosus Mundū devium. quē dñs solet fugere Cor em̄ in Infernū anxiū. p̄ quasi mare feruens qd quiesce re nō valet Esa. lviij. De r̄po vero cōstat qd factus est in pace locus eius r habitatio eius in syon ps. lxxv. Et ideo in tali hic. idest. in corde impio nō pōt r̄ps pacifice requiescere vel manere Math. xliij. Si dixerint ecce hic est r̄ps aut illic nolite credere: qz oportet p̄m̄ū h̄c fieri r̄c. Math. xviij. Surrexit non est hic. Et certe male: qz homo pōt sibi dicere illud Joā. xi. Dñe si fuisses hic: frater meus nō fuisset mortu⁹. Sed est locus defectuosus. s. mūdus: cui vir iustus debet cedere. Et merito: qz pro certo per opera virtuosa mūdus nō colitur Math. xi. Quid hic statis tota die octiosi: immo quilibet iustus ibi grauat r cōtinnatur Sc̄n. xi. Hic innocens in lacu missus sum Et ideo nō mirū si finaliter veniat ad confusionem: r ad excidium deducat. Quia sicut dicitur Math. xliij. Nō relinquetur hic lapis sup lapidem. Et propter hoc dñs in scripturis cōsultat qd iste deseratur: r qd a bonis hoib⁹ cōtenuat. iij. Regū. xij. Quid hic agis helyas r̄c. sicut supra. Et Thobie. xliij. Nolite manere hic filij: dirigite gressus vestros vt creatis hinc: video enim qd sua iniquitas finē dabit ei. Deridendo etiā loquit cōtra mundi habitatores: dicens Esaie. xliij. Tu quis hic: aut quasi quis hic: Quia excidisti tibi hic sepulcrū r̄c. Subiungit. Ecce asportari te faciet dñs sicut asportat gallus gallinaccus r̄c. Expone r̄c. Tertius est locus tempestuosus. s. infernus a quo debet quisq; metuerē. Et merito: qz ibi est labor r̄ miseria Mich. ij. Nō habebitis hic requiem. Ibi est fames r̄ penuria. Unde damnatus qd libet potest dicere illud Luce. xvi. Quanti mercenarii in domo patris mei abundant panibus: ego autē hic fame pereō Sic igit patet quomodo hic. adn̄bium in bono signat r in malo.

Hic pronomen. Nota qd illud pronomen hic est pronomen demōstratiuū. Et est pronomen singularitatis significatiuū Et ideo per istud pronomen hic pōt significari quilibet vir perfectus: qui est in scientia r moribus p̄ alijs singularis: r qui rōne p̄fectionis r sanctitatis est alijs speculabilis r cōplaris. Demonstrant em̄ alijs res mirabiliores: res excellentiores: res insolitiores seu rariores r nouiores Et ideo vir perfectus potest dici: hic: qz p̄ certo nihil ipso mirabilius. Cū de ipso dicitur Eccl. xxxij. Quis est hic r laudabimus eum: fecit enim mirabilia in vita sua: qui probatus est in illo r perfectus inuentus est. Itē viro perfecto nihil excellentius Excellet enim alios in scientiarū r morum virtute r quantitate: vt de isto hic dicatur illud Luc. j. Dixerit magnus r filius altissimi vocabitur. Item viro perfecto nihil insolitius: rarius seu nouius. Et ideo de tali hic potest dici illud quod dictum fuit v̄sa nouitate signorum r miraculorum passionis xpi Luce. xliij. Tere hic homo iustus erat Et propter hoc de tali hic. idest. de tali viro perfecto sic demōstrabili: sic speculabili: sic singulari: sic cōplari: possumus breuiter exponere illud quod dicit Joan. vi. Hic est vere propheta. In qbus verbis ostēditur qd hō pōt dici hic: hoc est dictū: virtutis demōstrabilis r singularis triplici ratione. s. quādo habet Cōstantie vel p̄manētie fortitudinē. Ita. n. tria Facundie vel eloquētie rectitudinē. Faciūt hō Prudentie vel sapiētie simplicitudinē. minē spectabilem: demōstrabilem atq; clarū. s. Permanētie fortitudo qd ostendit cū d̄r: hic est Eloquētie

certitudo qd notatur in aduerbio vere Sapiētie simplicitudo que notatur cum dicitur propheta. Vir em̄ perfectus debet habere.

Cōstantiā sine vanitate vel varietate. Primo igitur dico qd Prudentiā sine ruditate. Debet. n. h̄re. si volum⁹ Cōstantiā perseueratiuā. Hic est inquit. esse hic. id facundiam certificatiuā Tere inquit. est. viri de Prudentiā cōsideratiuā. Propheeta inq̄t. monstra biles: singulares r exemplares: nos debem⁹ habere cōstantie fortitudinē: qd ostendit cū dicit: hic est. Ille em̄ veraciter dicit esse: qd ppter exteriora accidentia nescit deesse. Istud em̄ verbū suz es: s̄m grāmaticos est substantiuū verbū: ad denotādū qd ipse est ad modū substantie qd ppter imitationē accidentiū nō variatur. Quā sc̄z ille qd spūaliter vult esse: nunq̄ ppter accidentiū tribulationē vel tentationē d̄r ab esse morali deficere vel cessare: sed semp in bono cōstare r perseuerare: qd ostendit cū dicit: hic est: qd est p̄sentis tēporis: ad denotādū qd nos debem⁹ esse semp: r cōtinuē: r p̄sentialiter existētes in bono perseuerātes ex p̄lo p̄me materie qd est inuariabilis: incorruptibilis r inutabilis Quāq; em̄ forme r accidētia qbus ipsa substatiuariē: alterent r corrūpant. ipsa tñ semp eadē manet: nec quoquo mō corrūpit vel mutat. Quā p̄ certo vir p̄fectus semp debet esse in bono constans: perseuerans: incōmutabilis r eternus. Et Quis forma sua exteriorior: hoc est dictū: sua prosperitas tēporalis: sua sublimitas secularis: sua etiā sanitas corporalis variet: multiplicet: mutet: vel p̄ tribulationē penit⁹ destruat: ipse tamē ppter hoc nō debet mutari vel deficere: nec p̄ peccatū a bono statu desistere. sed semp in bono perseuerare r persistere. Sicut enim dicitur Prouer. xij. Nō cōtristabit iustus quequid ei acciderit: ita qd de essentia. idest. de perseuerantia taliū potest dici illud ps. Tu autem idem ipse es: r annitui non deficient. Hic est igitur Et nota qd talis debet existere r perseuerare In.

fraternitate r amicitia. Debet dico perseuerare in amicitia r fraternitate: vt de ipso dicitur Equalitate r iustitia. amate: vt de ipso dicitur illud. ij. Math. xv. Hic est fratru amator: qui multū orat pro populo. Debet etiā permanere in humilitate r innocentia: vt de ipso dicitur illud quod de r̄po Math. iij. Hic est filius meus dilectus. Debet etiam persistere in iustitia seu equalitate vt de ipso dicitur illud Luce. xliij. Tere hic homo iustus erat. S̄z heu probdolo: videtur hodie qd multi sunt qui tali essentia: existētia seu perseuerantia sunt carētes. Non. n. habent esse duratiuū sed defectiuū. Non habent statum existētiē sed desistentē. Nō statu stabilem sed mutabilem. Istud p̄z inter mūdanos amicos qui perseuerant in prosperitate: deficiunt tamē in aduersitate. istud patet inter alios mūdanos qui sunt innocētes r humiles in tempore paupertatis: sunt vero superbi r iniqui tēpore p̄spertatis. Istud etiam patet generaliter: inter omnes incōstantes seu leues: qd si quandoq; sunt iusti: occasione modica fiunt iniusti. Omnes em̄ isti habēt esse debile r nō durable Nō enim sunt: mō nō sunt. Nō dodo apparēt: mō disparēt. Nō existunt: r mō desistunt isti sunt sicut stelle que dicitur comete: que sunt stelle temporales nō eternales: stelle fluide nō solide: stelle apparētes nō existētes. iste em̄ vidēt stelle r nō sunt: s̄z sunt qdā impressio nes acris qd ad tēpus veniūt r ad tēpus recedūt: qz si cut dicit Apo. ij. Isti sunt illi qd se dicit iudeos r non sunt sed sunt synagoga sathane. Quia proculdubio tales homines inconstantes facilliter mutantur et variantur: et de bono ad malum: de veritate ad mendacium commutantur vt de talibus dicatur illud. Esaie. xli. Ecce vos estis ex nihilo: et opus vestrum ex eo quod non est. Et ideo de falsa apparentia tallium: et de falsa apparentia p̄pocritarū qd recti videntur

tur esse et non sunt: potest despectiue dici illud Esaiæ. **xxij.** Tu quis hic aut quasi quis hic quia excidisti tibi hic sepulcrum. Tales enim falsi amici: ypocrite et falsi humiles non possunt dici hic: sed quasi hic: non possunt dici quis. sed quasi quis: quia scz isti vt dictū est non habent existentiā sed solum apparentiam: et hoc est quod sequitur. Quia exciderunt sibi hic sepulcrum. Sepulcrū enim quod est pulcrū exterius: interiorius vero vile et fetidum: signat vitium ypocrisis et cuiuscunq; simulationis. que. s. exterius est pulcrā p siccam apparentiam interiorius vero est vilis et turpis per malam et falsam existentiā. Quia. s. tales mali sunt in intentione sed bonis assimilantur in apparentia. similes miluis qui in rostro et pluma sunt similes auib; pcedalibus. non tamē in efficacia vel virtute. qz scz tales in pluma. i. in habitu et cōuersatione. in rostro. i. in verbis et locutione bonis viris et fidelibus amicis sunt similes. nunq; tamē in virtute et pfectione. De talibus igit dicit Joan. **ix.** quod dicebatur de ceco nato Alij dicebant quia hic est. Alij aut dicebant nō. sed similis est ei. Nō sic charissimū nō. Nō habeam? est et nō. nō habeam? accidēs; subiectū. nō apparētis sed existētia. vt de quolibet scz dicat h̄c vt sic dicat illud **3o. j.** Hic est vere israelita in quo dolus nō est. **ptz** igit q; si volumus esse demones strabiles. singulares et exemplares nos debemus habere existētie seu pmanētie firmitatē. Hic est inq; **Secundo** dico q; si volumus esse hic. i. viri demones strabiles singulares et exemplares. nos debemus habere eloquentie certitudinē. vere inquit. Istud vero ad uerbiū vere est affirmatiuū et certificatiuū: qz scz ad boiem perfectū p̄tinet vere: certe: firmiter et infallibiliter loq;. Sicut enī sanctitas d; eē talib; in intētiōe: sicut veritas i locutiōe vt eis dicat illud **Jud. viij.** Dia q; locutus es vera sunt: et nō est in sermonibus tuis vlla reprehensio. **Ko**stra enim auum rapacium sunt curua et acuta. **Ko**stra vero auum mansuetarum q; simpliciū sunt plana et recta. Ad denotandū q; si cut rostra et ora rapaciū et malorū sunt curua per salitātē: sic rostra et ora bonorū et simpliciū debet esse recta et plana p veritatē vnde **Proverb. viij.** Aperientur labia mea vt recta predicet: veritatē meditabitur guttur meū. De tali igitur hic. i. de tali eloquentie veritate pōt dici qd de **Appollo** dicit **Actū. xviij.** Hic erat edoctus viā dñi: et seruens spū loquebat ea que sunt iesu. Sequit. Hic igit fiducialiter agebat in synagoga. **H**abebamus igitur eloquentie certitudinē.

¶ **Tertio** dico q; si volumus esse hic: habeamus sapientie simplicitatem. **Propheta** inquit. **Propheta** enim est ille qui tractat et cogitat de rebus secretioribus: superioribus: futuris et occultioribus: et signaturum sapientē et prudentē: q. s. de rebus futuris et occultis. **Ic** de penis inferni: de gaudijs paradisi de terrore iudicij: de offensa dei: de vilitate peccati de vanitate mūdi: de fragilitate corporis humani solet cogitare et cōsiderare meditari pariter et tractare. **I**sta ē igitur vera prophetia que cogitat de rebus absentibus: nō de p̄ntibus. De occultis nō de manifestis. De eternis non de mundanis. Et sic de tali poterit dici illud **Joan. vi.** Hic est vere ppheta qui venturus est in mundū. Et **Mat. xxj. d.** Hic est iesus propheta a nazaret galylee. Talis enim hic dicitur per singularitātē perfectionis dicit iesus. i. saluator p benignitatē cōpassionis. Dicitur ppheta p sagacitatē discretionis. Dicit a nazareth q; interpretat floridus p famositatē cōuersationis. Dicit esse de galylea qd interpretat volubilis p celeritatē bone operationis. Sic igitur patet charissimū q; ille qui vult esse hic. i. vir spūalis: demonstrabilis et exemplaris: perfectus et singularis: debet habere sapientiā cōsideratiuā. Eloquentiā certificatiuā. Existentiā p̄ueratiuā. Et breuiter tali. huic. qui. s. sic est demōstrabilis atq; clarus: solet dñs pacē concedere: tute defendere. et bona

tribuere celo recipere: honore pandere: saluū efficere: marie iungere **Deus** enim talibus pacē cōcedit. **Mat. x.** **Pat** huic. **¶** **I**te tales dñs inuariat defendit et bona eis tribuit **Mat. h. c.** **U**olo et huic nouissimo dare sicut et tibi. **I**te istū dñs in celū introducit **Joan. x.** **H**uic ostiarius aperit. **I**te istū dñs honorari facit **Luc. xij.** **D**a huic locū. Et finaliter ipm saluat et in paradysum deducit **Luc. xij.** **H**odie huic domui salus facta est. Et ipsum beate virgini associat et contingit: quia sicut dicit **Luc. x.** **H**uic erat soror: nomine maria et c. sufficit.

Hec Nota q; illud pronomen hec sicut et hic signat singularitātē et excellentiā virtuosam. Est enim pronome demonstratiuū: et p cōsequēs exemplaris excellentie et euidētie designatiuū. **S**icut igit referat ad beatā virginē: vel ad quacūq; sanctā. siue ad supernā leticiā et celi ciuitatē: pōt breuiter notari q; istud pronomen hec in scriptura signat quandā excellentiā singularem in materia de qua agitur. Et ideo possum dicere q; istud pronomen hec significat **Personē bonitatē.** **P**rimo ergo dico q; signat **Cordis iocūditatē.** **P**rone bonitatē et singularitātē q. s. hec est femina generis: nominatiui casus numeri singularis. **S**ic ista sancta de qua agimus. fuit femina per pietatē. **H**ominatiua p famositatē. **S**ingularis numeri p vite et fame excellentie moralitatē. **E**t ideo de tali hec canit ecclesia illud qd virginib; dicit. **H**ec est virgo sapiens et vna de numero prudentū et c. que secum acceperunt oleum et ornauerunt lampades suas et c. **I**n quibus verbis ecclesia commendat tales. scilicet **A.**

Sagacitate. **A** sagacitate dico: q; hec est virgo **P**ietate. **A** pietate et vna de numero prudentū. **C**astitate. **A** pietate etiā q; hec est virgo sapiens q; acceptis lampadibus sumpsit secum oleū in vasis. **A** castitate. **A**n hec est q; nescit timorū in delictis: habebit fructū in respectiōe aīarū. **E**t ideo breuiter de pfectione istius dicit. **A.** istus scie pōt exponi illud **Eccl. j.** **H**ec erat visio dīcurrēs in medio quatuor animalū splendor ignis: et de igne fulgur egrediens. **I**n quibus verbis aduerte quatuor rōnes: quare ista potuit dici singularis: demonstrabilis et exemplaris. scz quia ista.

Hōa seculitate occupabat: q; h̄ erat visio dīcurrēs. **F**irma stabilitate roborabat: q; h̄ erat ime. **u.** **A**ialis feruētī charitate inflāmbat: q; ignis. **L**ucētivitate decorabat: q; dicebat ignis splendor et fulgur: q; scz semp lucet. **H**ec operādo fuit oimoda: q; dīcurrēs. **H**ec perseuerādo fuit solida: q; in medio. **H**ec diligēdo fuit feruida: q; ignis. **H**ec cōuersando fuit lucida: quia fulgur et splendor. **f**uit igit ista obediēs et oposa: dīcurrēs: similis marthe que satagebat circa frequēs ministeriū **Lu. x.** et **Scil. y.** **H**ec vocabatur virago que dicit a virtute **Actū. ix.** **H**ec erat plena operibus bonis. **¶** **I**te hec fuit firmiter residēs vt iustosa: q; fuit in medio illud enī qd est in medio magis est firmū p̄. **H**ec mutatio dextere excelsi **Joan. xij.** **H**ec est mī tua. **I**te hec fuit feruēs et amorosa. **u.** **R**egū. **vij.** **H**ec est mulier et hic est filius eius **A**mor enī denotat in filio. **¶** **I**te hec fuit lucēs et luminosa **Sap. vij.** **E**st enim hec speciosior sole. **E**t bene speciosior: quia scilicet in ipsa resp̄ndit iustitie firma sanctio **Leuit. vij.** **H**ec est lex clementie: dulcis vnctio **Exod. vij.** **H**ec est vnctio aaron. **Et Mat. xxvj.** **A**ditens enī hec mulier hoc vnguentū in corpus meū ad sepeliendum me fecit. **Et Mat. xij.** **A**idua hec pau p plus oibus misit: mundaie pura lotio. **U**nde de **Sufanna** dicitur **Mat. xij.** **Q**uod egressa est hec cū duabus puellis vt. scilicet lauaretur in pomerio. **D**ecentie pulcra ratio: quia scz sicut dicit **1^a Ruth. j.** **H**ec est illa noemi: que. s. interpretatur pulcra. **U**nde p̄secutionem istius autoritatis in diuersis. **d**iscursus **supra**

supra de currere: de discurrere. In medio supra vb i cherub in illo verbo vbi dicit. In medio lapidū igni torū: vide vbi fulgur vel fulgor: vel in tabula. Patet igitur qd istud pronomē hec signat persone bonitate. **S**ecundo dico qd signat cordis iocūditatē seu gratie vel leticie claritatē. Unde de sapientia dicit Sapi. viij. Hec speciosior est sole. Et. x. Hec venditū iustum nō dereliquit De gratia vero dicit. j. Pet. ij. Hec est gratia propter deū. De leticia vero dicit in ps. Hec est dies quā fecit dñs exultemus et letemur in ea. Et breuiter si p hec intelligat ecclesia vel religio. Iuxta illud Exo. xij. Hec est religio pharse: vel etiā status gratie: sapientie vel glorie dic qd hec est locus peregrinationis. **S**en. xlvij. Ad peregrinandū in terrā hanc venimus. Est locus salutis et promissionis. **S**en. xv. Semini tuo dabo terrā hanc. Est visionis et contēplationis. **E**xo. ij. Uadā et vide visionem hanc magnā. Est locus amoris et dilectionis. **J**udic. xij. Hāc mihi accipe qd placuit oculis meis. Est locus iustitie et perfectionis. **S**en. vij. Te vidi iustū coram me in generatione hac. Est locus cōstantie et liberationis. **J**udi. vij. Uade in hac fortitudine tua liberabis israel. Signat igitur hec gratie vel ecclesie libertatē. **T**ertio dico qd signat vite singularitatē. s. statum perfectionis: sicut ibi. **E**sa. xxx. Hec est via ambulate in ea: neq; declinetis ad dexterā neq; ad sinistrā. **Q**uarto dico qd po: est significare celi felicitatē. Unde pro certo istud pronomē hec predicatur sepiissime de ciuitate ecclesie militantis et etiā triumphantis. De militante enim canimus. Hec est domus dñi firmiter edificata etc. De ecclesia vero triumphante dicit **J**oānis. xvij. Hec est vita eterna. **E**t nota qd ista dicitur hec. id est clara et demonstrabilis ppter multiplicem rōnem. scz. **P**ropter

Perfectam iocūditatem.
Completam amicitiam.
Quietam tranquillitatem.
Immotam securitatem.
Honestam societatem.
Inuentam felicitatem.

Est enim ibi locus perfecte iocūditatis: ita qd illi qd sunt ibi oiciunt illud ps. Hec est dies quam fecit dñs: exultemus et letemur in ea. **T**ertē ibi est locus complete foimōsitatis vñ **T**ren. ij. Hec enim est vrbis perfecti decore gaudium vniuersę terre. **T**ertē ibi est locus quiete trāquillitatis. vñ ps. Hec requies mea in seculū seculi: hic habitabo qm̄ elegi cā. **T**ertē ibi est locus eterne securitatis. vñ **S**opho. ij. Hec est ciuitas gloriosa habitās in cōsuetū. **T**ertē ibi est locus honeste societatis. **J**bi enim nō sunt nisi sancti et iusti. **G**loria enim hec est oibus sanctis eius. Unde ps. Hec porta dñi iusti intrabūt p cā. **T**ertē ibi est locus inuente fertilitatis vel felicitatis. **U**n̄ sancti possunt inō dicere illud **T**ren. ij. En hec est dies quā expectamus inuenimus et vidimus. Sicut enim laborās qm̄ inuenit requiem: famelicus qm̄ inuenit panē: operarius qm̄ inuenit mercedē. obsesus qm̄ inuenit pacē: solēt gaudere et diē illā plurimū cōmendare. sic sancti in patria vbi pro certo inueniūt requiē et trāquillitatē: panē et satietatē: mercedē et vtilitatē: pacē et securitatē: pfecte exultant: et qd talē locū inueniūt summe iocūdantur et gaudent. Et breuiter de isto hec. i. de ciuitate ista et de eius opulētia et felicitate. dicit **E**sa. liij. Hec est hereditas seruorū dñi. Et in ps. Hec est generatio querentis dñm. De mūdā vero prosperitate vel de mūdā iniquitate qd demonstrari potest p pronomē hec allega illud **D**an. iij. **H**ōne hec est bābilon illa magna. De impietate etiā dicit **Z**ach. v. Hec est oculus cor. Et de fine talis dicit. **J**hach. xij. Hec prospectū habebat in pēps ista est igit terra de qua est egrediendū. **S**en. xxx. Surge egredere de terra hac. Et **S**en. xij. Omnes qd tui sunt educ de hac vrbē. Et merito: qd. s. dñs cōtra hmōi est indignat⁹: ppter qd alibi est fugiendū. **H**iere. xxxij. Abscondā faciem meā a ciuitate hac: qd. s. ista cōdemnata est ad venis-

dandū et destruendū. **L**uce. xij. Et quidē in hac die qd ad pacē tibi: sed veniēt dies in quibus nō relinquet in te lapidē etc. Et sic igit ptz quō istud pronomē hec pot in feminino gñe magna et mirabilia designare etc.

Hi horum. his. hos.

Nota qd sicut de hic dictū est illud pronomē hi qñq; sumit relatiue: qñq; demonstratiue. Et sic dico qd moraliter loquendo dicit et p dicitur carī pot de impijs et de iustis. **I**mpij em̄ sunt relatiui p malam malorū imitationē et malā sui ad malos relationē: applicationē et cōformationē. **B**oni vero et iusti sunt relatiui: qd deū solent imitari. **D**emonstratiui etiā qd persuā vitā clarā et honestā possunt alijs tā qd regula et exemplū demonstrari. **I**git de malis qualiter dicuntur hi: et qualiter malos imitant: et qualiter propter suā vitā horribilē infamem alijs digito demonstrantur: possum notare qd hoc est. **Q**uia.

Discordiā per mundū seminant. **M**ali em̄ discordiā solent
Factantiā pompose fulmināt. **C**ordiā solent
Constantiā rumpūt et terminant. **S**emmare. **M**ā
Alundiciā sedant et inquinant. **Q**d hi pacem
Seuiciam inferni ruminant. **o**diunt et con
tenuunt ps. **C**ū his qui oderunt pacem erā pacificus. **I**deo aliorū pacē diripiunt et disungunt **T**ren. vij. **A**b his diuise sunt insule gentiū **S**en. x. **I**tem isti hi iactantiā solent fulminare. **T**ales enim vt cōiter pomposi sunt et et superbi ps. **H**i in curribus et hi in equis: nos aut in nomine domini inuocabimus. **T**ertē tales hi cōstantiā solent terminare: seu etiam nō seruare: qd. s. mali parū perseuerāt in bono **L**uce vij. **H**i radices nō habēt: qd ad tēpus credunt: et in tpe tērationis recedūt. **T**ertē tales hi mundiciā solent inuicere. s. p luxuriā. **U**n̄ isti sunt illi qd descendunt in lacū. i. in mundiciā et fetorē. figurati in illis de quibus dicit **L**u. vij. **Q**uō hi sunt qui a sollicitudine bus. i. pētis et diuitijs et voluptatibus suffocant **E**ze. xxxj. **D**etrabe multitudinē egypti ad terrā vltimam cū his qd descendūt in lacū. **E**t ideo breuiter dico qd tales hi. i. tales qui taliter sunt p enomē: infamē et malam vitā demonstrabiles: inferni seuiciā: miseriam seu tristitiam solent perpetuo ruminare: ipsamq; experiri: realiter et tentare. **U**n̄ de dānatione talis dicit **E**ze. xxxij. **O**mnes hi incircūcisi dicuntur: qd ipsorū superfluitas et vitia nunq; p penitentie vel discipline farculum refecantur. **E**t ideo non mirū si damnationis gladio feruntur. **U**nde **S**ap. vij. **J**udiciū duris finium fiet his. **P**atet igitur quomodo mali dicuntur hi. **E**t si vero vis notare. **B**oni etiā dicuntur hi: p eo scz qd sunt bonorū imitatores: et in se demonstrabiles et spectabiles etc. dic qd de talibus dicit **R**oma. vij. **Q**uod quicumq; spiritu dei aguntur hi filij dei sunt. **U**nde de talibus his. i. de talibus filijs pot dicit illud **J**oānis. j. **Q**uō deus dedit potestatem filios dei fieri his qui credunt in nomine eius: qui non ex sanguinibus etc. sed ex deo nati sunt. **E**t si vis dicere de talibus his: dic qd isti.

Habent veritatis splendorē limpido. **T**ales igitur
Tenent charitatis amorem seruidum. **tur** hi in
Seruant equitatis tenorē rigidum. **cognoscē**
Onant deitatis dulcorem placidum. **do sūt val**
Habent honestatis fulgorē splendidū. **de limpi**
Habent securitatis actorem solidum. **di. j. **T**hi.**

iij. **H**is qui cognoscunt veritatem omnis dei creatura bona. **T**ertē diligendo sunt valde seruidi **R**oma. vij. **D**iligentibus deum omnia cooperantur in bonum his qui sūm propositum vocati sunt sancti. **T**ertē isti iuste agendo sunt valde rigidi **ps. xxxv.** **E**t iustitiam tuam his qui recto sunt corde. **T**ertē isti deū rogando sunt valde prouidi. **i. **T**himo. ij. **S**ectare iustitiā fidē: charitatē et pacem cum his q inuocāt dñm corde puro. **T**ertē isti honeste viuendo sunt valde fulgidi **L**u. j. illuminare his q in tenebris et in vmbra mortis sedent. **I**tem isti secure manendo sunt**

Hiems hilaris bimnus.

valde solidi: qz. s. semp habent deum iuxta se ad auxiliandum paratū p̄. Juxta est dñs his qui tribulatio sunt corde etc. Sed pro certo de malis his dicit cōtra rium. Quia. s. isti pacem dissipando sunt valde auidi p̄. Cum his qui oderunt pacem eram pacificus. Et ideo isti eterne lugendo erunt valde stupidi: qz sicut dicit Sap. vi. Judicium durissimū fiet his qui presunt. Et ista de his r̄ hi sufficiant.

Hiems Cū hiems sit tempus frigidū r̄ humidū varijs impressionibus obnoxium r̄ subiectum. Notare possum q̄ in bono signat et in malo. Et sic nota q̄ in scriptura reperio primo in bono Hiemem.

Latentē r̄ solitarium. In bono. n. significato Stringentē r̄ necessariū. dico q̄ prima hiems Sedentem r̄ secretariū. latet in conscientia timorosa. Sed sc̄a sc̄atet in penitencia rigorosa Ultima p̄z in opulencia gaudiosa. Dico igit p̄mo q̄ in scriptura reperitur hiems timorose cōscientie: quia reuera cōscientia viri iusti hiemi comparat. Sicut enim in hieme abundat algor̄ ingens: dolor pungens: humor vngens: candor vngens: vapor vngens feruor vngens r̄ nitor r̄urgens. Sic cōstat q̄ in bona cōscientia. Hos sentimus algore ingentē hoc est frigus diuini timoris. Hos sentimus dolore pungentē: hoc est ictus cōtriti stuporis. Hos sentimus humorem vngentē: hoc est fictus deuoti meroris. Hos sentimus candore ingentē: hoc est decus peccati pudoris. Hos sentimus vaporē vngentē: hoc est status spūs valoris Hos sentimus feruore vngentē: hoc est estus ambitus amoris. Hos sentimus pingentē nitorem: hoc est virtus ornatus decoris. Iste sunt enim bone cōditiones hiemis. i. cōscientie viri iusti. Quia igit deficientibus autoritatibus vocalibus non possem oīa cōcordare: hoc solū allego q̄ de tali hieme. i. de cōscientia iusti viri pōt dici illud Hier. xxxvi. Ite sedebat in domo hiemali mense nono: r̄ posita erat corā eo arula plena prunis. Ite enim christus in tali cōscientia stat r̄ sedet: quē mensis nonus. i. nouem angelorum numerus circumfidet r̄ astat: r̄ quem arula r̄ prunē. i. seruos charitatis visitat r̄ frequentat. Hec est igitur hiems virtuose conscientie. Sc̄o dico q̄ inuenitur hiems rigoroze penitentie. q̄. s. est.

Turbidū p̄ mortis meditationē. Et breuiter penitentia est frigidum per dei trepidationē. hiems post Audum p̄ culpe reuelationem. hiems post Hyrtum p̄ pene satisfactionem. cuius transitum sponfa. i. Aridum p̄ carnis macerationes. tum sponfa. i. ala vocat ad gloriā: r̄ qua p̄cedente per sponsum trahitur ad coronā: dicentē illud Cant. ij. Jam hiems transit: ymber abiit r̄ recessit: Surge amica mea et veni. Ista est etiam nichopolis: que interpretat germinans: de qua apostolus Tyrum. iij. dicit. festina ad me venire nichopolim: qz ibi statui hiemare. Ista est etiā illa hiems de qua dicit Math. xxiij. Videte ne fiat fuga vestra in hieme. Hec est igitur hiems rigoroze penitentie. Tertio dico q̄ inuenitur hiems gloriose p̄manentie. Vita enim eterna hiemi comparatur: qz. s. post labores estatis hō solet in hieme quiescere r̄ fructibus in estate recollectis in hieme p̄frui r̄ vtilitatē recipere de campis: ad domū sē recolligere circa ignē variari r̄ in viribus naturalibus plus valere. Sic vere dico q̄ in hieme future vite nos.

A laborū leuamur ictibus. Et breuiter de celo Præmiorū gaudem⁹ fructibus. lovel de paradiso Supernorū sedemus domibus. pōt dici illud Esa. Charitatis ardorem ignibus. xvij. Volucres r̄ Eternitatis vigemus viribus. omnes bestie r̄ re sup cum hiemabūt Sic igitur p̄z quō inuenitur hiems. Timorosa Rigorosa. et Saudiosa. Et sic sumit in bono In malo vero dic q̄ in scriptura reperitur

C Hiems Culpe latentis. Hiems culpe est sc̄ris Hiems uite presentis. his carens virtutibus

Hiems p̄ene sequētis. fructuosis. Hiems vite est mobilis vicens laboribus tediōsis. Hiems p̄ne est flebilis stridēs oneribus luctuosis. De hieme culpe q̄ est sterilis carens virtutibus: dicit Jo. r. Quō r̄ps nō inuenit ficus in arboze qz hiems erat: p̄pter qd̄ ei maledixit r̄ aruit. De ista dicit ap̄lus. ij. Tibi mo. iij. festina ante hiemē venire. De hieme vite seu p̄nis miserie q̄ est labilis r̄ plena laborib⁹: d̄. Sc̄n. vij. Estas r̄ hiems nō redescēt. De hieme vite p̄ne q̄ est flebilis subiacēs onerib⁹: d̄. Amos. iij. pcutiet dñs domū hiemalē Sufficit: qz pauce sūt autoritates etc.

Hilaris Nota q̄ in scriptura reperit hylaritas tēporalis q̄ est vana r̄ trāitoria. Hylaritas spiritalis q̄ est sana et meritoria. Hylaritas sup̄nalis q̄ est plena r̄ saluatoria. Primo est hylaritas mūdanozū qui letant in sup̄fluis. Exēplo asfueri de quo dicit Ibestet. j. Quō cū factus esset hylarior r̄ vino incaluisset post nimā potationē p̄cepit introduci reginā vasti: ad denotādū q̄ talis hylaritas luxuria excitat: r̄ vinolentiā diligit r̄ procurat. Talis igit sup̄flua hylaritas viris prudentibus prohibet. Eccli. vij. filie tibi sunt Serua corp⁹ illarū: r̄ nō ostēdas vultū tuū hylarē ad illas filie. s. sunt subditi imp̄fecti: quibus sc̄z pater. idest p̄latus nunq̄ debet vultū nimis familiarē aut hylarē ostēdere: ne forte cōtingat ipsos p̄ cōfidētia venie: ad peccandum p̄liuiores esse. Ista est igit hylaritas mūdanozū qui letant in sup̄fluis. Sc̄o dico qd̄ est hylaritas p̄fecto r̄ d̄ letant in proficiuis Viri enim p̄fecti in oibus operibus suis. sē ostēdunt hylares atqz letos: siue cōtingāt prospera siue aduersa Un̄ Eccli. xxxij. Diuitis aut̄ et pauperis cor bonū omni tpe vultus illozū hylaris: q̄si diceret: siue cōtingant diuitie siue accidāt paupertates: semp̄ tñ in ipsis vult⁹ hylaris debet esse. Istud aut̄ potissime debet esse qd̄ q̄s alteri bene facit: qz. s. ille qui alteri dat gratiā, r̄ beneficiū semp̄ debet vultū hylarem ostēdere: vt sic gratiā quā imp̄dit: possit p̄ adiunctā leticia plus augere. vñ Eccli. xxxv. In omni dato tuo hylarē fac vultū tuū. Et Roma. xij. Qui miserec̄ in hylaritate. Quō pro certo sicut dicit ap̄lus. ij. Corint. ix. Hylarē datoze diligit deus. Ista est igit hylaritas p̄fecto r̄ qui letant in proficiuis. Tertio dico qd̄ inuenitur hylaritas beatozū q̄ letant in p̄petuis Beati enim semper sunt hylares: nunq̄ tristes. Et hoc qz hylarē regē cōtinue cōspiciunt: a quo vitā p̄petuā apprehendūt Prouer. xvij. In hylaritate vultus regis vita: et clementia eius quasi ymber serotinus. Transeo quia pauce sunt autoritates Vide de Saudio. Leticia. Jocunditate.

Himnus Nota q̄ hymnus signat leticiam canticum: gaudium seu laudē Et videtur q̄ hymnus derivationem habuit ab hymni tu qui est sonus r̄ vox equozum signans leticiam cōrundem. Hymnus igitur vt comuniter semper signat in bono Et sic notabo q̄ in scriptura reperio Hymnum:

Præcum r̄ orationis. De hymno orationis dicitur. ay. Ite Laudum r̄ confessionis. nis dicitur. ay. Ite Noti et promissionis. gus. vij. Audi hymn Saudy r̄ exultationis. num r̄ orationē quā Beneficij r̄ gratiarū actiois seruus tuus oratio ram te De hymno confessionis: d̄. in ps̄. In hymnis confitemini illi De hymno voti r̄ promissionis: dicitur in ps̄. Te decet hymnus deus in syon: et tibi redetur votum in hierusalem. De hymno gaudij r̄ exultationis: dicitur in ps̄. Hymnus omnibus sanctis eius: filiis israel populo appropinquati sibi De hymno vero gratulationis seu gratiarum actionis: dicitur in ps̄ Hymnum cantate nobis de canticis syon. Et Marci. xij. dicit q̄ r̄ps cū ap̄lis post cenā hymno dicto exierunt in montē oliueti Et breuiter istud est verū. Quō viri iusti debēt sp̄iales hymnos p̄fallere r̄ se in canticis sp̄ialibus occupare Et Col. ij. d̄ sic sitis

Sitis inquit commouentes in psalmis vosmetipsos: et hymnis et canticis spiritualibus in gratia cantantes in cordibus vestris domino etc.

Hyrus. Nota qd hyrcus est animal pilis hirsutis: carne marcidu: vultu torridu carne fetidu: capite cornutu Sic vere dico spualiter qd hyrcus signat viros hirsutos p squalore pnie. Tiros aridos p tenore abstinentie. Tiros torridos p rigorem excellentie. Tiros fetidos p horrore immundicie. Tiros cornutos seu frigidos p terrore violentie. Sic igitur dicat qd hyrcus in bono signat viros penitentes et abstinentes: iustos: rigidos et excellentes et sic bene supponitur in pluribus locis scripture qd hyrcus dno offerebatur: et qd sacrificiu p peccato optimu et congruu habebatur. Sicut patz Levit. iij. et ix. et xvj. vbi. s. de hyrcis pro pcto oblato: et alio in deserto misso fit mctio Ad denotandu qd virozu iustorum quida pro alijs se morti obtulerunt: sicut martires in fide nostra fecerunt Et sicut apud romanos Curtius et duo Decij qui se pro legibus et exercitu et pro salute populi dñs inanibus deuouerunt: et morte uoluntarie incurrerunt: vt dicit Nas. Marimus li. v. ca. vj. Unde etia dicit dauid in ps. Offerat tibi boues cu hyrcis. Offeret pro pcto hyrcu capraru. Quidam etia se a mudi cetibus abdicauerunt: et in desertis solitarij recesserunt: et ibidem dno seruiert. Sic. s. fuerunt heremite in solitudinibus et in speluncis errantes: quoru riu dignus no erat mudus Heb. xj. Et isti pro certo sunt illi hyrci de quibus dicit Deut. xxxij. qd deus dedit filijs israel vt sugeret mel de petra etc. Et hyrcos cu medulla tritici: et sanguine vuc biberet meracissimu. Patet igitur qd hyrcus signat in bono. Sed ad huc dico qd qñq signat in malo. Et sic nota qd hyrcus. Dculis ardet. Carne fetet. Carnibus pollet p superbiam. Et ideo breuiter sicut patz in scriptura. hyrcos. idest peccatores dñs abhominat: et coru coditio ne et vita mirabiliter detestaf. Un ipse est qui dicit. Esa. j. Holocaustu arietu: et adipu pinguiu: et sanguine vituloru: et agnoꝝ: et hyrcoz nolui Expone etc. Un in ps. dicit. Numquid manducabo carnes thauroru: et sanguine hyrcoz potabo: qñ diceret: no immo sicut ibidem dicit. No accipia de domo nauitulos: neqde gregibz tuis hyrcos. Tales igitur hyrcos dñs no accipiat: s; eos potius punit atrociter et codemat Po ne figura de hyrcis cu vnico cornu in quo erant oculi: et quomodo ventilabat vndiq Daniels. viij. Et expone contra malos principes et prelatos sicut alibi. Unde contra tales dicit dñs comminando illud. zach. x. Super pastores iratus est furor meus: et super hyrcos visitabo. Sic igitur patet quomodo hyrcus in bono sumitur et in malo etc.

Hodie. Nota qd hodie signat tempus presens. Et ideo ghaliter p istud aduerbium pntelligi illa q i pnti hnt fieri et sic pot significare Promptam hominis voluntate. Signat dico Eternam celorum felicitatem. Prompta hominis voluntate: quia. s; homo no debet expectare vsq cras: si potest benefacere hodie. Iuxta illud ps. Hodie si vocem eius audieritis: nolite obdurare corda vestra. Signat eternam celi felicitate. Tota enim eternitas non est nisi vnum hodie tota enim simul no vult preteritu nec futurum. Unde in ps. dicitur. Dominus dixit ad me filius meus es tu: ego hodie genui te. Larroni etiam dictu est Luce. xxiij. Amen dico tibi hodie mecu eris in paradiso. Item signat hane etatis breuitate seu varietatem: quia s; nihil habemus de vita nisi illud quod habemus hodie Se cundum enim Senecam futurum tempus necdum est preteritum moys iam tenet: presens quoq ter us cum morte diuidimus. Et ideo dicitur Ecclesiastici. Hodie est rex et cras morietur. Et de peccatore dicitur. Mach. ij. Gloria peccatoris quasi stercus et

vermis: hodie extollitur et cras non inuenietur In persona etiam cuiuslibet mortui dicit cuiuslibet nunc viuenti illud Ecclesiastici. xxxvij. Memori esto iudici mei mihi heri et tibi hodie. De isto tamen triplici hodie possumus aliquantulum loq Dico igit qd est Unu hodie. qd est bonum voluntariu et meritorium. Unu hodie. qd est vanu transitoriu et damnatoriu. Unu hodie qd est summu et pmaforiu et saluatoriu. Dico igitur primo qd est vnum hodie qd est merituum et istud est pmpitudo voluntatis ad bonum et pseuerantia in statu gratie. Status em gratie designat p hodie qd hodie signat tempus pns. nihil autem presentat hominem deo nisi gratia. peccatum vero no sic. quia absentat hominem a deo. et ideo non possum per hodie proprie designari. vnde figura Iudicum. xij. vbi socrus legis dixisse leuite. Hanc apud me hodie etc. et dicitur tibi. Quod manendo cum eo saluus fuit cu vxore. statim autem quando recessit. vxor eius fuit stuprata et extincta. Sic vere deus dicit nobis qd maneamus cum eo hodie. idest qd sibi nos ipsos per gratia presentemus et qd in gratia perseueremus. et qd prompti sibi ad opandiu sine procrastinatione siamus Deutero. xxxij. Vos stans hodie cuncti coram domino. Et Judi. xij. Quiesce vt hodie hic maneat. Si igitur sibi obediuerimus. sine periculo erimus. Si vero istud hodie contempserimus. a gabaonitis. idest a demonibus corrupemur. et vxorem nostram. idest animam amittemus. Ideo bene consulit scriptura. Deutero. vj. dicens. Timeam dominum vt bene sit nobis cunctis diebus sicut est hodie. Igitur tali: et accipiendo hodie. dico qd nos debemus hodie.

Hoc deo confederare.
Hoc cui exonerare.
Diuina considerare.
Cōstanter pseuerare.
frenuenter deū orare.
Ut atē obtēpere rare.
In bonis eruberare.
Ereplis illuminare.
Honores recuperare.

Igitur dico qd in tali hodie idest in statu gratie hō deo confederatur Deut. xxvij. Hodie factus est populus domini. et Deut. xxvj. Dominu elegisti hodie vt sit tibi deus. et dominus elegit te hodie. vt sis ei populus peculiaris

Ipsē enim dicit illud Luce. xij. Hodie in domo tua oportet me manere. Item in tali hodie homo no cuius exoneratur s; peccatis et terrenozum affectu. Deu. ij. Tu trāsibis hodie terminos moab. idest mudum vel peccatum Ero. xij. Hodie egredimini me se nouarum frugum. Item in tali hodie quicquid est veri consideratur. Deu. xj. Cognoscite hodie que ignorant filij vestri. Item in tali hodie forti animo perseueratur. Hierem. j. Ego quippe dedi te hodie u: ciuitatem munita et in columnam ferrea. et in muru eneu. et pliabunt aduersum te. et preualere no poterunt. Item in tali hodie frenuenter deus orat vt Deut. xxx. Inuoco hodie celum et terra. et. ij. Reg. viij. Seruus tuus orat coram te hodie vt sint oculi tui aperti. Item in tali hodie mandatis obtemperatur. vnde illud ps. Hodie si vocem eius audieritis. et illud Deu. vij. Custodi ergo pcepta et cerimonias atq iudicia que ego mado tibi hodie. Item in isto hodie bonis operibus eruberatur. p dicitur. vj. Dictunas pro salute deuou. hodie reddidi vota mea. Item in isto hodie populus illuminaf. s. per bona documenta et exempla maioru. Unde ipis pfectioribus dñ Deut. j. Vos estis hodie sicut stelle celi et Ero. xij. Sanctifica eos hodie et cras. Item in isto hodie homo remuneratur et sim merita honoratur. Hiere. j. Ecce constitui te hodie sup gentes et regna etc. Patet igit qd est vnu hodie qd est bonum voluntariu et meritorium. Secudo dico qd est vnu hodie qd est vanu et transitoriu. Et sic signat presentiā humane vite de qua supra satis tetigi. et pntiam mudane calamitatis et prosperitatis Et de ista figura tur. Mach. xvj. vbi dicitur. Quis est celum mane rubi-

figuram humanam in pluribus rebus depingit: qz scz fm plinium. Qñqz visa est in celestibus stella cometa figuram habens humanam. In brutis sunt monstra speciē humanā habentia. scilz fauni satiri z pilosi. In serpentibus aut sunt similes hginibus. sicut dracopedes qui habent faciem virginē. In volatilibus sicut sunt spingez arpie. In natatibus sicut sunt nereydes z syrene. In mineralibus sicut sunt camabu. Et in herbis sicut sunt mandragore. Etiam fera animalia potentiam z nobilitatem humanā cognoscunt z timent. sicut de panthera exemplificat Plinius: que inueniēs passum hominis in arena deserti: statim mutat catulos. Elephantes etiā si hōis passus inuenerunt. sistūt gradum. fulgur alia animalia percussa semper occidit hominē vero non semper. Aquavides distinguere in se ru humano: quia si homo z mulier submergunt: masculus supinus: mulier prona fluctuabit. Istam etiam naturam tanq̄ nobilitatem assumpsit eorum: tūsti omnia sunt animalia subiecta. z sic hūana dignitas multis rebus: vel inscribitur vel preficitur. Igitur moraliter loquēdo bene pōt nomine hominis quecūqz moralis z virtualis nobilitas designari. Et quecūqz iustus pōt homo proprie nunciari. Luc. xxiij. Vere hic homo iustus erat. Et Luce. xix. Homo quidaz nobilis zc. Ut sic de morali eius virtute exponatur illud Ecclē. xxvij. Homo sanctus in sapiētia manet sicut sol. In quibus verbis aduertit. q̄ fm quatuor proprietates hominis: nos debemus habere quatuor speciales virtutes si spirituales homines volum⁹ inueniri. Homo em̄ naturaliter est animal humidū. Et ideo dicitur homo ab humo sive ab humore. Homo em̄ naturaliter est animal nudum. z ideo dicitur sanctus. i. sine terra. Homo etiaz est naturaliter animal rationale z discretum: z ideo dicitur q̄ in sapiētia manet. Homo insuper est animal sursum elevatus z erectum. z ideo dicitur esse sicut sol. Sic proculdubio loquēdo spiritualiter. si nos volumus esse spirituales homines: perfecti nos debemus habere istas quatuor virtutes moraliter intellectas qz scz nos debemus esse humidi per dulcem benignitatem: quia. i. nos debemus esse homo. Humidi per retentiuatatem. qz. i. nos debemus esse sanctus. i. sine terra. Discreti p̄ cordis sagacitatem. qz. i. nos debemus manere in sapiētia. Erecti. per mentis sublimitatē. qz. i. nos debemus esse sicut sol. Habemus igitur dulcē benignitatem z simus homo qui dicitur ab humore. fm em̄ huicē. Homo est animal valde humidū. Uñ etiam dicit. q̄ homo inter oīa animalia respectu corporis sui magis abūdat in medulla ad denotandū. q̄ illi qui spiritualiter volūt esse hōies: debet esse humorosi z medullofi. ināsuēti pariter z benigni. p̄: misericordes. dulcorosi z viscerosi. Homo enī fm Aristotelem est animal mansuetus. Nam in huius signū homo nō habet yngues sicut leones: nec dentes sicut apri nec cornua sicut cerui immo penitus est animal imbecille. ad denotandum. q̄ nihil debet habere feritatis vel crudelitatis: multū hō pretatis z benignitatis. Nullum enim debet ledere vel percutere. sed erga om̄s dulciter z benigniter se habere. Juxta illud Prover. xix. Homo indigens misericors est. Et xxvj. dicit. Quō homo iracundus suscitāt rīgas: qui aut patiens est mitigat suscitatas. Ista tamen sunt hodie contra multos: qui pro certo nihil habent de benignitate. multum vero de crudelitate. Uñ isti dicuntur esse non hōies imo fere. Sunt em̄ similes illi bestie que dicitur māticora que licet videat habere faciem hominis. in nullo tamē imitatur naturā hominis. habet em̄ os maximū z horrendū tribus ordinibus dentū circūseptū carnes autē humanas famme deuorare diligit z ad modū tube clamat. tumuluat atqz barrit. sicut dicit Plinius qui istā bestiam vocat manticozam. Sicut etiā dicit auicē. quā istā bestiam vocat barritum. Sicut etiam dicit Aristō qui istam bestiam vocat lupam indicū. Tales proculdubio charissimi sunt multi qui solūmodo habent faciē humanā. l. apparentiā nō existentiā. Nō em̄ sunt

benigni. sed maligni. Non sunt misericordes sed discordes. Non sunt propicij. sed impij: Non sunt fideles. sed crudelēs. Tales potissime sunt iracundi z tyrāni: tales etiā sunt detractores z magniloqui. Isti em̄ semper ore patulo nituntur carnes z vitam bonoz p̄sumere z deuorare: z sua voce horrenda z tubali omnes alios perturbare. Unde Ecclē. ix. dicit. Terribilis in ciuitate sua homo linguosus. Unde tales figurantur in illo leone. Ezech. xix. De quo dicitur. Quō leo factus est z didicit capere p̄daz. Homines deuorare. quia scz tales deuorāt homines ipsos in corpore z in rebus iniuriōse ledendo ipsoz temporalem substantiam auferendo. ipsoz etiā vitam z famam impie mordendo z corrodoendo. De tali homine sic crudelē. in hūano z imbenigno. dicitur Sene. xvj. q̄ dicitur est de ysmabele. Hic erit ferus homo: manus eius contra omnes z manus omnīū p̄tra eum z e regione omnīū fratru suoz figet tabernacula. Tales figurantur in illo Nabuchodonosor crudelissimo: qui de homine in bestiam est mutatus. Vel etiam in illo lycæone Archadie tyrāno raptore: qui de homine factus est lupus fm Ouidi. lib. i. fabula. vj. Unde de talibus impijs z inhumanis. dicitur Dasi. iij. Cor eius ab humano immutet. z cor fere def ei. alliget vinculo ferro. z cum feris sit pars eius. Isti em̄ perdidit penit⁹ cor humanum. z cor habent impium z ferinum. z feraz. t. alioz crudelē: in quoz sectantur amat consortiū. Talibus igitur dicit illud Job. x. Nunquid sicut dies hominis dies tui: z anni tui sicut humana sunt ipa? quasi diceret non. Nōs vero nō sic: sed simus homines z humani. q̄ potissime debet esse iudices z prelati. qui p̄ ceteris debent esse hūani. cōpatientes erroribus. et esse fluidi parentes interdum delinquentibus. vnde de spiritu. i. de viro spirituali dicit Sapiētia. xij. Quō sp̄s est hūanus: benign⁹: stabilis: certus: securus. Qui em̄ propriam fragilitatem attendit: erga alios benignus existit. Roma. vj. In humanū dico propter infirmitates carnis vestre. Et merito prelati debet humanus esse z dulcis. quia certe corda bonoz z nobilium subditoz melius vincuntur per humanitatē q̄ per seueritatem. Teste enim Senti. Generosus animus facilius ducit q̄ trahatur. Exemplum de elephante: qui voluntarie obedit illi qui eum de fouca liberauit humanitatem sibi factam humiliter recompensans. Ideo benedicitur. j. Petri. ij. Subiecti estote omni humane creature propter deum. Ergo charissimi habeamus dulcē benignitatem. C̄tē si volumus esse spirituales homines nos debemus habere rerum tenuitatem: quod ostenditur cū dicitur. Sanctus. qz sanct⁹ est himologizaf. quasi sine terra. Sicut enim homo est animal naturaliter nudum. nascitur enim sine pilis. Sic nos si volumus esse spirituales homines. nos debemus esse nudi q̄ tuz ad amorem omnis temporalis possessionis: z pilis diuitiarum carere: z sine terra temporalium bonozum manere. quantum ad amorem cordialis affectionis. Sanctus inquit. Unde Exod. xxxij. Viri sancti eritis milib. Et. ij. Petri. j. Locuti sunt sancti dei homines. Serpens enim timet hominem nudum: z audacter insilit in vestitum fm Jhdo. Quia vere serpens dyabolus illos quos videt nudos ab omni terrena affectiōe timet inuadere. vbi homines vestitos vestibus bonozum temporalium solet intrepidus impugnare. Et ideo docet Greg. in omelia. Nudi inquit cum nudo luctemur. qz vestitus si cum nudo luctatur: facilius ad terram deuicitur. Simus ergo sancti iuxta illud Leuiti. xix. Sancti estote quoniam sanctus sum dicit dominus. Sed p̄ certo istud est hodie contra multos: qui pro certo non videntur homines nudi sed ad modum bestiarum pilosi. quia recte videntur similes sp̄m̄s qui in effigie formam hūanam pretendunt. que tamen quia pilosē sunt non esse homines se ostendunt. Quia vera multi sunt qui tanto vellere diuitiarum se solent inducere. q̄ recte videntur a natura hominum que naturaliter nuda est deuare Luce. xvj. Homo quidam erat diues zc. Isti nō

funt sancti. i. sine terra seu sine terrenorum affectu. Et ideo plangit psal. dicens. Saluum me fac domine quoniam defecit sanctus: quoniam diminute sunt veritates a filiis hominum. Et Eccl. xiiij. que comparatio hominis sancti ad canem: q. d. nulla: quia scilicet canes. i. auari non possunt viuere satiari. Homo vero sanctus solet paucis opibus contentari. Non sicut charissimi: sed habeamus reuerentiam Esa. ij. In die illa proieciet homo ydola aurei sui et argenti sui sculptilia etc. **T**ertio si volumus esse spirituales homines. nos debemus habere sensus subtilitatem. Quod ostenditur cum dicitur. In sapientia manet. homo enim est animal rationale. de quo etiam scriptura miratur. Job. xxxv. Quis posuit in visceribus hominis sapientiam: q. d. Mirabile est qualiter in carne sanguinet ossibus potest intellectus et ratio reperiri. Ratio abiles igitur debemus esse. quia scilicet illa que pertinet ad salutem debemus rationabiliter prouidere. subtiliter meditari. et sagaciter cogitare. Et nota quod sapientiam hominis iusti comitantur

Decor in aspectu.

Timor in affectu.

Splendor in intellectu.

Sapientia hominis luget in vultu eius. Affectus hominis pericula debet timere Eccl. xvij. Homo sapiens in omnibus metuit. In scientia debet resplendere Job. xxxv. Quis posuit in visceribus hominis sapientiam: aut quis dedit galli intelligentiam? De multis videtur impletum illud Hierem. x. vbi dicitur. Quod stultus factus est omnis homo a scientia. qui vere multi sunt qui quanto sunt in ratione et sapientia mundana subtiliores. tanto sunt in spirituali sapientia stultiores. Sicut sunt multi mundi sapientes quos ita excecavit mundi prosperitas. quod nihil cogitant de futuris nec de pertinentibus ad salutem. Similes ficiarij et pilosij: qui videntur esse homines in apparentia: et tamen sunt animalia bruta in existentia. et certe melius esset illis penitus nihil scire. quam saluti necessaria non sentire. Eccl. xij. Melior est homo qui minuit sapientiam et deficiens sensu in timore quam qui abundat sensu et transgreditur legem altissimi. Isti igitur proprie loquendo non sunt homines sed iumenta. ita quod proprie potest dici de talibus illud quod dicit in psalmo. Homo cum in honore esset non intellexit: cor paratus est iumentis in sapientibus et similis factus est illis. **N**on sic igitur habeamus sensus subtilitatem. **T**ertio si volumus esse spirituales homines nos debemus habere mentis subtilitatem: quod ostendit cum dicitur. Sol: Sicut enim homo habet naturaliter vultum ad caelestia erectam: et staturam corporis sursum eleuatam ad celum. Sic si volumus esse spirituales homines. nos debemus esse ad caelestia desideranda et affectanda erecti et ab effectu bonorum temporalium eleuati. Iuxta illud Eccl. v. Hoc inueni quod fecit dominus hominibus rectum. Et hoc ostenditur cum dicitur Sol. Quia sicut sol habet esse sursum. superius et non inferius: in celo sursum et non in terra deorsum. Habet etiam sol radios rectos qui nunquam reflectuntur a rectitudine sua. nisi quando cadunt super corpus opacum et grossum. Sic nos debemus esse mentaliter in celo non in mundo: sursum non deorsum: in paradiso non in seculo ut ibi figura sint nostra corda. vbi vera sunt gaudia. Iuxta illud Col. ij. Que sursum sunt querite non que super terram: ut sic de quolibet dicatur illud Iosue. et. Stetit sol in medio celi: ita quod radij voluntatis. id est ipsius cogitatus et actus semper debent esse recti. et bene ordinati et dispositi nisi forte per contactum corporis grossi. id est per affectionem terrenorum fuerint obliquati. Ista tamen sunt contra multos. qui ad caelestia per desideria non eleuantur. sed magis ad terrestria per auariciam incuruantur. et propter obicem terrenorum a sua rectitudine reflectuntur. Iuxta illud Esa. ij. Inneuet se homo et humiliabitur vir. Isti sunt similes qui busdam hominibus ethiopijs de quibus dicit Iheronimus. Quod in desertis ethiopijs sunt homines non erecti seu recti incedentes: sed super pedes et manus vultu inclina-

E

to ad terram more pecudum ambulantes. Et isti prout dicit arabice vocantur. quia vere in ethiopia huius mundi sunt. qui facies cordis sui nunquam erigunt ad celum et ad caelestia affectando et contemplando. immo ipsi semper habent depressum ad mundum bona temporalia desiderando et ambiendo. Istud videtur plangere scriptura Mich. vi. vbi dicitur. Perijt sanctus de terra: et rectus in hominibus non est. Non sic charissimi non. sed similes spirituales homines non carnales: et habeamus. sicut dictum est. Mentis sublimitatem. Sensus subtilitatem. rerum tenuitatem. Cordis benignitatem. Et sic erimus homines et non bruta. Dico homines

Mostra porrigentes affectu materno.

Mostra corrigentes obiectu paterno.

Cumctos diligentes conuictu fraterno.

Stultos dirigentes aspectu superno.

Mosmet subigentes deiectu inferno.

Bona colligentes in victu eterno.

Mos enim debemus nostra porrigere liberaliter. Mat. xij. Bonus homo de thesauro suo profert bona. **T**ertio nostros corrigere paternaliter. Unde Dani. vij. dicitur. Quod filius hominis veniebat: et fluuius igneus rapidus egrediebatur a facie eius. **T**ertio cunctos diligere fraternaliter. Eccl. xij. Omne animal diligit sibi simile: et omnis homo proximum sibi. **T**ertio debemus alios dirigere exemplariter. Luc. xij. Occurrer vobis homo amphi-

ram aque portans. sequimini. cum quocumque introierit.

Tertio debemus nosmet subigere cordialiter Luc. vij.

Nam et ego homo sub potestate constitutus etc. Et sic poterimus gloriosa bona colligere eternaliter. quia scilicet sancti viri in eternum viuere comprobantur. Eccl. xij.

Ibit homo in donum eternitatis sue et benedictione celestis glorie perfruetur per. Ecce sic benedictus homo quod timet dominum. Et sic per certo nos poterimus esse homines non pecudes. quia vero homine proprio cognoscemur et ab eo tenerrime diligemur Deo enim secundum Plinium. est valde liberalis circa hominem. in tantum quod hominem nunquam ledit nisi maxima fame artatus. Sic pro certo leo de tribu iuda per talibus hominibus spiritualibus miseretur ipsosque per damnationem eternam nunquam ledit: nec vulnerat atque grauat. quoniam talibus dicitur illud Luce. v. Quod homo remittunt tibi peccata tua: per enim proprie est. sicut canis qui semper vult cum hominibus habitare. Et etiam sicut colubae vel cyconie. qui nidos suos semper volunt circa habitationem hominum fabricare. Et etiam sicut elephas qui naturaliter diligit hominem ipsumque semper contra draconem nititur adiuuare. Quod pro certo charissimi christus deus noster. qui est recte sicut canis magne fidelitatis. sicut colubae magne fecunditatis. sicut cyconia magne continentie et castitatis sicut elephas magne benignitatis homines spirituales naturaliter diligit et eorum affectat societatem: spiritualiter habitat cum eis et frequentat dicens illud pro uerbi. vij. Dellecie mee esse cum filiis hominum. Et Apoc. xxi. Ecce tabernaculum dei cum hominibus. et ipsi populus eius erunt et habitabit cum eis: et ipse deus cum eis erit eorum deus. Ista tamen sunt contra multos: qui scilicet tales homines. id est bonas spirituales personas non diligunt. immo ipsos persequuntur odiunt et contemnunt. ps. Quosque irrutis in hominem interficitis vos uniuersi tanquam parietini inclinatio et macerie depulsi

Pater igitur quomodo per homines intelliguntur viri perfecti et virtuosus.

Secundo dico quod per homines possunt intelligi viri infecti et vitiosi. Sicut enim homo est naturaliter animal valde fragile in tantum quod non scitur nec potest incedere nec se mouere. Est etiam animal valde debile. in tantum quod omni armatura noscitur carere. Est insuper animal valde confusibile in tantum quod nullum experimentum confusionis sue: nec caudam nec pilos: nec alia talia noscitur habere. Sic pro certo peccator est valde fragilis per inconstantiam. vnde Esa. xxxi. Egyptus homo et non deus et equi eorum caro et non spiritus. Est debilis per impotentiam. Unde. Ro. vij.

Insuper

In felix ego homo quis liberabit me de corpore mortis huius? Est etiam confusibilis et nudus per omnium virtutum carentiam et indigentiam. Carcet enim tegumento bone conuersationis: et cauda, id est memoria mortis sue: et sue finalis resolutionis. vnde in ps. dicitur. Quod homo cum in honore esset non intellexit comparatus est iumentis insipientibus et similis factus est illis. Et si vis potes hic applicare de hominibus monstruosus. de quibus supra dictum est in eodem titulo: et de quibus fit mentio in morali perlibro de proprietatibus rer. in ca. de Ethio: pia et ca. de India. et ca. de faunis et pilosis: que significant diuersa genera peccatorum que omitto ad presens causa breuitatis. Hoc solus noto quod homo potest signare peccatorem. Propter vanitatem inconstantem. Propter falsitatem eloquentie. Propter ruditatem ignorantie. Propter superbiam et elationem. Propter duriciam. et obstinationem.

Dico propter vanitatem inconstantem. Unde in ps. Tenuitamentum vniuersa vanitas omnis hominum. Et propter falsitatem eloquentie. Unde in ps. Ego dixi in excessu meo omnis homo mendax. Unde etiam de proditore dicitur in ps. Etenim homo pacis mee in quo sperauit magnificauit super me supplicationem. Et alibi. Tu vero hominum animis etc. Et propter ruditatem ignorantie. Unde. j. Cor. ij. Anianus homo non percipit ea que sunt spiritus dei. Et propter superbiam et elationem. Ecc. viij. Dignatur homini in malum. Et propter duriciam et obstinationem. j. Reg. xv. Rex enim homo est ut agat penitentiam. A talibus igitur hominibus est cauendum. Iuxta illud Mat. x. Caute ab hominibus. senex etiam et pellicanus et aquile dicunt societates hominum fugere: et in desertis solitarij habitare: in quo docemur. quod societate hominum peccatorum debemus relinquere. et nos ab eorum consortijs abstinere. Exemplo deorum de quibus dicitur Dan. ij. Exceptis diebus quorum non est cum hominibus conuersatio. Sicut etiam faciebat apostolus dicens Gal. j. Si adhuc hominibus placere in christi seruus non essem. Sic igitur dico quod per hominem intelliguntur viri infecti et vitiosi. ut de quolibet dicatur illud ps. Ecce homo qui non posuit deum adiutorem suum. nec sperauit in deo salutari suo. sed sperauit in multitudine diuitiarum suarum. et preualuit in vanitate sua. Et si vis generaliter potes notare. quod

homo in malo significato est nomen

- Deceptionis et fallacie.
- Detractionis et inuidie.
- Inuasionis et calumnie.
- Presumptionis et superbie.
- Defectionis et inconstantie.
- Corruptionis et immundicie.
- Obliuionis et ignorantie.

Ad ali igitur homines sunt medaces. quia veritatis carent eloquio ps. Diminute sunt veritates a filiis hominum. Et sunt mordaces. quia caritatis carere incedio. ps. filij hominum dentes eorum arma et sagitte: et lingua eorum gladius acutus. Et sunt rapaces. quia pietatis carent officio. quod potissime pertinet ad crudeles propter quos dicit in ps. Erue me a calumnijs hominum et custodiam mandata tua. Et sunt peccates seu nugaces: quia vanitatis vacat fastigio. quod se prociat ad superbos ps. filij hominum vultu quo graui corde: ut qui diligitis vanitates et queritis mendacium. Et sunt fugaces. quia stabilitatis carent refugio. ps. Nos autem sicut boves mouemur. et sicut vniuersa de principibus cadentis. Et sunt peccates: quia carnalitates fecerunt coniugio. Sen. xj. Cum cepissent homines multiplicari accepit sibi vxores etc. Et sunt inefficaces. quia stoliditatis stupet diluuium. et hoc pertinet ad obliuiosos et desides. De quibus dicit in ps. Dominus de celo aspexit super filios hominum ut videat si est intelligens aut requirit desus etc. Et illud predictum: homo cum in honore esset non intellexit. Et breuiter. ij. Esd. iij. claudit de hominibus talibus etc. Quod iniqui omnes filij hominum. In ergo dico. quod nomine hominis intelliguntur viri infecti et vitiosi. Et cer-

cio dico. quod per hominem possunt intelligi viri debiles et dolerosi. Illud enim nomen homo est. Thomem Mague fragilitatis. Thomine enim inter mortalia quid fragilius? Ipse enim propter suam maximam fragilitatem comparatur vermi. Unde in ps. Ego sum vermis et non homo opprobrium hominum et abiectionis plebis. Et inter mortalia quid debilius? Ipse enim statim quando nascitur incipit flere. et fletu suo illam quam intrat miseriam declarare. dicens Sap. vij. Sum quidem mortalis homo similis hominibus de genere illius qui prius factus est. Et sequitur. Et ego natus accepi comem acres. et primam vocem omnibus similes emisit plorans. Et inter animalia quid penalius? Statim enim quando homo nascitur. penis et miserie subiicitur dicens. zach. xij. Homo agricola ego sum: quonia adam exemplum meum a iuuentute mea. Et inter mortalia quid laboriosius? Homo enim nascitur ad laborem. et ausus ad volatum. sicut dicitur Job. v. Omnis enim labor hominis in ore eius: sed anxia eius non impletur. Eccl. vj. Et inter animalia quid dolosius? Ipse enim sine dolore die non transigit. et sine cordis vel carnis molestia hominem modicam viam pertransit. Cuncti enim dies eius laboribus et crumias pleni sunt: nec per noctem mente requiescit. Eccl. ij. Et tamen rogo quid inter mortalia timorosius? Ipse enim timet mala preterita ne forte redeant. mala presentia ne forte non transcant mala futura ne forte remaneant. Dicit enim cum ps. Timor et tremor venerunt super me et contererunt me tenebre. Et tamen etiam obsecro quid in rebus inuenies hominem miseriosius penuriosius seu tristabilius. Alia enim animalia quando nascuntur secum portant sue indigentie supplementa. Quia se apponant secum pellem duram. qua operiantur: fortitudinem. qua ambulent et moueantur. naturaliter indigentiam. qua mammillas matris requirere doceantur. Homo vero est animal: quod ceteris miserabilius nascitur. Inasit enim nudus sine operimento: nascitur debilis sine cuiuscumque virtutis fuitimento: nascitur ignarus et inscius sine cuiuscumque industrie documento. Et breuiter iste fame et frigore mouetur: nihil aliunde tegatur et nutriatur. Et ideo breuiter concluditur Job. xij. vbi dicit. Homo natus de muliere breui viuens tempore. repletur multis miserijs. Qui quasi flos egreditur et perit: et fugit velut umbra: et nunquam in eodem statu permanet. Vbi. Nil creationis: quia natus de muliere. Curtam durationem. quia viuens breui tempore. Pauca consolationem. quia repletur multis miserijs. Labilem completionem. quia quasi flos egreditur. finibilem conclusionem: quia conteritur et fugit velut umbra. Aduta bilem conditionem. quia nunquam in eodem statu permanet.

De istis igitur miserijs humanis admirat ps. dicens. Domine quid est homo. quia innocuit? Et ad istam questionem diuersimode respondet in scriptura. Et primo quando querit. Quid est homo? Respondet idem ps. Homo vanitati similis factus est: dies eius sicut umbra pretereunt. Ad hoc etiam videtur respondere Job. vij. dicens. Quod militia est vita hominis super terram. Et. xij. dicit. Breues dies hominis sunt. numerus mensium eius apud te est: constituisti terminos eius qui preteriri non poterunt. Ad hoc etiam respondet sapiens Eccl. ij. vbi dicit. Quod vniuersus est interitus hominum et numerorum: et equa vtriusque paratio. Et Eccl. ix. dicit. quod nescit homo vix amore vel odio dignus sit. Ultio ad istam questionem respondet Hier. et dicit illud quod dicitur. Die re. Scio inquit dominus quod non est hominis via eius: nec viri ut ambulet et dirigat gressus suos. Sed ad hoc quid respondet be. Hieron. quando queritur. Quid est homo? Homo inquit nihil aliud est. quam sperma fetidum: faccus stercoreum cibus vermium. Innocentius autem libro de miseria conditionis humane sic breuiter valde respondet. Dicit inquit. Quis det oculis meis fontem lacrymarum et fleam miserabilem humane conditionis in gressu

sum: dñabilē: hñane dissolutis egressus: z multa pul-
 crat rethorica q̄ idēz Innocētius ibidē recitat. **¶** Et
 nota q̄ hominis miseria apparet in multis. videlicet
 Quia componitur carne cinerea.
 Quia corrumpitur forde venerea.
 Quia concutitur lite foranea.
 Quia excutitur luce sydereā.
 Quia dissoluitur morte funerea.
 Quia concluditur stige tartarea
¶ Igitur dico q̄ miseriaz hominis denotat sue carnis
 vñs conditio. q̄ scz non est nisi terra z cinis. Ideo dicit
 Memento homo q̄ cinis es z in cinerē reuerteris. Un-
 de Eccl. xviij. Om̄s homines terra z cinis. **¶** Item sue
 fordis grandis infectio. videlicet ꝑcupiscentia carnis
 que ibi est innata. Unde Roma. viij. Infelix ego homo
 quis me liberabit de corpe mortis huius? Sequit. Igi-
 tur mēte seruo legi dei carne seruo legi peccati. **¶** Itē
 mūdi lucis dura turbatio. s. fluctus z tumultus nego-
 cioꝝ quibus est subditus homo Eccles. i. Occupatio
 nē pessimā dedit decus filijs hoim. Et Eccl. xl. Occupa-
 tio magna creata est omnibus hoibus iugū graue su-
 per filios adas. **¶** Itē vere lucis pauca cognitio hoc est
 dictū vitū ignorantie quo fuscat mirabiliter mens hu-
 mana: q̄ proprie nulla veritas cognoscitur ps. Dimi-
 nute sunt veritates a filijs hominū. **¶** Itē mūdi cladis
 dura percussio hoc est dictū veratio z tribulatio homi-
 nū peruersoꝝ. De qua. Prouer. xxxvij. Regnantibus
 impijs ruina hominū. Homo em̄ inuita ista sustinet a
 malis hominibꝫ multa mala. **¶** Petiū em̄ fuit a quodā
 pho qd̄ erat inimicissimū homini. Et rēdit alter ho-
 mo. a malis em̄ sustinemus fame detractioē Sap. xij.
 Comestores vices hominum z deuoratores sanguinis
 bonoꝝ distractionē. Prouer. xxxij. Homines pestilen-
 tes dissipant ciuitatē. Et Job. xxxij. Mudos dimittunt
 homines vestimenta tollētes. Itē corpoꝝ destructionem
 seu lesionē. Ecc. xij. Luctus hominū in corpe ipsoꝝ. Et
 in ps. Posuisti tribulationes in dorso: iposuisti homi-
 nes sup̄ capita nostra. Ista est igit mūdi cladis dura ꝑ-
 cussio. Itē sustinet hic a nobis vite finis z mortis solu-
 tio. q̄ sicut dicit apostolus Hebr. ix. Statutū est om-
 nibus hominibꝫ semel mori. **¶** Itē vltimo denotat ho-
 minis miseriam infernalis tristis conclusio. Inter miserias
 em̄ hūanas ista est summa: q̄. i. homo est in piculo de-
 scendēdi finaliter ad infernū. Luc. xvi. Homo quidā
 erat diues. Sequit. Adortus est aut diues z sepultus est
 in infernū. Sic igit patet quō hominis miseria patet
 ex multis ita breuiter q̄ q̄ queritur. Quid est homo.
 Nos possumus respōdere dicere q̄ homo est. Sicut
 Mare magne mobilitatis In ps. Sciāt gētes qm̄
 flumen magne velocitatis. homines sunt. Et bre-
 uiter de senectute: de in-
 flos magne debilitatis. uentute: de vita z mor-
 te humana multa pos-
 Umbra magne fugacitatis. sent dicit: sed ista suffi-
 ciant quo ad p̄sens. q̄ satis in suis titulis de singulis dis-
 Tuerum magne fragilitatis. seremus. Sic igitur ps̄ generaliter. q̄ per hominē intel-
 ligunt viri fragiles z dolorosi. viri impij z vitiosi. viri ꝑ-
 secti z virtuosī. **¶** Si hō de xpo qui fuit deus z homo
 vis aliqua dicere. Notabis q̄ iste dicitur homo. Quia
 Destinatus de summis sedibus.
 Incarnatus sub motis fordidis.
 Perforatus acutis sudibus.
 Renocatus a mortis cladibus.
 Sublimatus sup̄remis sedibus
 Expectatus ab altis cedibus.
 Dico igitur q̄ iste est homo grandis autoritatis: q̄
 de summis sedibus fuit destinatus. Deus em̄ pater mi-
 sit ipsum tanq̄ salutis humane legatus. Job. i. fuit ho-
 mo missus a deo. Et Gal. iij. Adhuc deus filius suū zc.
¶ Item est homo dulcis humanitatis. quia fuit sub-
 motis fordidis incarnatus. **¶** Phil. ij. In similitudine
 hoim factꝫ z habitu inuētus vt homo figuratus. Apo.
 xij. In filio boīs ascēdente sup̄ nubē candidā zc. i. vir

ginē gloriosam. Et ideo canitur. Natus de Maria vir-
 gine: z homo factus est. Et Sap. viij. Sum quidē mor-
 talis homo zc. **¶** Itē iste est homo fortis stabilitas
 tis q̄ acutis sudibus fuit perforatꝫ. s. in passioē. Unde
 de eo flagellato dixit pylatꝫ Jobā. xij. Ecce hō. Et **¶** Ro.
 vj. dicit. Homo noster crucifixus est. figuratus Apoc.
 xij. in illo regē regū qui habebat vestes asp̄sas sangui-
 nis. **¶** Item iste est homo mirande nouitatis: q̄ a mor-
 tis cladibus fuit reuocatus. s. in resurrectione. figura-
 tus Apo. s. in illo filio hominis cū septem stellis z can-
 delabris zc. qui dicit: fui mortuus; z ecce sum viuēs. fi-
 guratus etiā. h. Reg. i. vbi dicit. q̄ die tertio apparuit
 hominē de castris saul veste concissa. **¶** Item est
 homo peccesse dignitatis: q̄ sup̄remis sedibus fuit sub-
 limatus. s. in ascensione. ps. Ascendat homo ad cor ab-
 solum z exaltabatur deus. **¶** Itē est homo dure seuerita-
 tis: q̄ ab altis sedibus nūc est expectatꝫ. s. vt veniat ad
 iudiciū. figuratus Dan. viij. vbi dicitur. Ecce in nubibus
 celi filius hominis veniebat zc. vide ibi. **¶** Sivero
 dyabolum vel it vo care hominem: dic figuram de zisa-
 ria: vbi de dyabolo dicitur. Inimicus homo hoc fecit.
 Et applica omnia que supra dicta sunt de homine vi-
 tiolo zc. Sufficit de homine quo ad p̄sens.

Honestas. Nota q̄ honestas est virtus qua
 mores hominū intrinsecus z ex-
 trinsecus cōponitur. z qua sub quadā regula discipli-
 nē omni turpitudine rescata ferunt. Dicitur igitur breui-
 ter. q̄ quicquid est in homine xp̄iano siue interius siue
 exterius: debet esse fulgidū z honestum. vt omnia que
 facimus cū corpore mentaliter pura sint z luminosa
 quoad intus: z extra sint bona, conuersatione semp̄ ple-
 nā. z in omni sui parte fulgida atq̄ clara. Quia videlz
 z illud qd̄ est intra nos. s. cogitatio vel affectus: z illud
 quod est extra nos. s. actus: gestus: habitus z affatus
 debent fulgere limpida claritate. z relucere flouda vs-
 nuffate. z carere qualibet inhonestā z stolidā vilitate.
 Iuxta illud Apost. i. Cor. xij. Omnia honeste z fm̄ or-
 dinem fiant in vobis. Quod potissime spectare debet
 ad ecclesiasticos: quia vtrē in ip̄s debent esse p̄ceter
 ris omnia limpida z honesta. Legitur em̄ q̄ Hiero im-
 perator fecit templum fortune de quibusdā lapidibus
 lucentibus vt cristallis z translucidis atq̄ claris: que
 in arabia z capadocia inueniunt. sicut dicit Plinius.
 li. xxxvj. ca. xj. Ita q̄ in trantibus illud templum
 cta clara z perua videbantur. In quo notandum est q̄
 templum quod summus imperator xp̄us fecit. s. ecclesia
 vel status ecclesie synagoga debz esse de lapidibus trā-
 lucidis z honestis: vitioꝝ caligine non fectis. Unde
 Thobie. xij. Luce splendida fulgebis. Sequitur. Bea-
 tus cro si fuerint relique seminis mei ad videndum cla-
 ritatem. hierusalem: z saphiro z smaragdo edificabis.
 Ista tamen sunt contra multos q̄ si honesti sunt in ver-
 bis: tamen non in factis. in conuersatione sed non in
 intentione: in gestu corpoꝝ non fructu operis. Istis
 loquitur Seneca Epistola. xxi. Melius inquit probas
 honesta q̄ sequaris. vbi posita sit felicitas. sed ad illas
 accedere non audeas. Non sic: sed omnia honeste z fm̄
 ordinem fiant in nobis. Et iuxta doctrinam apoltoli.
 Rom. xij. Abijciamus opera tenebrarum z induamur
 arma lucis sic vt in die honeste ambulemus. Unde no-
 tabo q̄ nos debemus honeste
 Cogitare. interius mentem ruminantes.
 Vigilare: asp̄erius carnem macerantes.
 Laborare: z exterius bene operantes.
 Flos ornare: sincerius moris ornantes
 Continuare: vltierius bonum perpetrantes.
 Hos armare: posterius mala tolerantes.
¶ Igitur dico. q̄ necesse est honeste cogitare. q̄ sicut di-
 cit Tullius in officijs libro. iij. Etiam si deos z homines
 lateat: nihil est bono viro turpiter faciendū. Satis in-
 quit nobis si modo in p̄bia aliquid ꝑfecimus ꝑꝑꝫ
 sum esse. si oēs deos hominesq̄ celare possumus. ni-
 hil in auare. nihil iniuste nihil libidinosē. nihil in con-
 suēter

tinenter esse faciendū. Unde de vino. i. de gratia dei dicitur. ij. Esdre. ij. precordia facit honesta. ¶ Item necesse est honeste vigilare. i. studendo et contemplando ad maiorem carnis edomationē. Quia peccato sicut dicit Ecc. xxxi. Vigilantia honestatis tabefacit. ¶ Item necesse est honeste laborare. Unde de iusto dicit Sap. x. Quod honestū fecit illū in laboribus et cōpleuit labores illius Et Sap. viij. In operibus manū illius honestas. ¶ Item necesse est nos ornare. i. per bonā et exēplarem puerlationē. Uti ecci. xliij. Ego quasi vitis fructificavi suauitate odoris: et flores mei fructus honoris et honestatis Et bene dicit fructus quia flores ameni honoris et honestatis. productum odores amenitatis: et signunt fructus utilitatis. Ideo bene dicitur. i. Thes. iij. Honestē ambuletis ad eos qui foris sunt. ¶ Item necesse est honeste continuare. Non enim sufficit honestatis āpterus in principio vel semel factus: sed requiritur et sepius et sine intermissione: et in omni opere honestatē obseruare Sap. viij. Honestas sine defectione. ¶ Item necesse est honeste mala portare. i. paupertatē et abstinentiā: et finaliter mortē. Uti Ecc. ij. Bona et mala vita: et mors paupertas et honestas a deo sunt et ideo tolerāda. Ista de honestate morali sufficiāt. Quia de honesta puerlatione in locis infinitis est actū de honestate xpo in quātū signat pompā et claritatē statū mūdani. nihil ad plens

Honor. Nota qd honor accipit in bono et in malo. Est em honor idē qd gloria: maiestas excellētia dignitas. Et ideo honor potest distingui in tpalē et eternalem. in diuinū etiā et humanum. Honor enim temporalis est contemnendus Honor eternalis est appetendus. Honor diuinus est frequentandus. Honor humanus est fugiendus.

Brevius vero dicam qd inuenitur honor. Temporalis qui est contemnendus. Eternalis qui est appetendus. finalis qui est impendendus.

¶ Primo igit dico qd est honor temporalis quē debemus contemnere. Ite em honor est valde piculosus. Post magnū em honorē incurrit sepe homo magnū vituperiū et pudorē. Exemplū habemus in Amā corā quo cūcti serui regis flectebant genu et adorabant eum sicut dicit. Iheser. iij. qui postmodū vituperabiliter est suspensus sicut dicit Iheser. viij. Et sic verificatur illud Gregorij quid dicit. Non est tāti honoris excelsa tenuisse quātū meritis de excelsis corruisse. Cōsiat em qd honor mūdā sensum peruertit. Dico igit qd honor mundanus sensum peruertit. Honor subuertit. Dico igit qd honor mundanus ad inferna diuertit. Dico igit qd honor mundanus solet turbare et qd de rebus infimis bene iudicare non potest. Hoc tua etiā quāto altius de die volat tāto minus videt. Sic multi in altis honoribus et in die et in claritate mūdane dignitatis et prosperitatis pstituti: visum hē discretionis perdūt: qd pater: qd tūc etiā ppios benefactores aut socios nō cognoscunt. Unde de quodā nobili scholari narrat qd solitus erat dicere. Omnes mundi flatos esse cecos: eo. i. qd magistro suo qd erat solēnis clericus beneficiū nō dabant. Tandē factus prelatus de magistro non cogitabat. Propter qd cū quodā die ciuitatē intraret magister in hora mercedi cū magnis luminariis et accensis iuit et obuiā in introitu ciuitatis. Et querēt discipulo quid hoc esset. Respondit magister: iūno vobis inquit dñe: qd cecus estis sicut et alij. De quodā etiā papa legit qui cum socium non cognosceret illi querentē dicenti. Pater sancte nō cognoscitis me? Respondit. Uade mihi: et quōd te cognoscerē: qd me ipsum non agnosco. Bene igit dicit in ps. Homo cum in honore esse nō intellexit: cōparatus est iumentis et c.

Honor igit mūdanus sensum peruertit. ¶ Item mores subuertit. Nota qd multi primo sunt boni: tandem honorati facti sunt mali. Exemplū de Herone et saul. Honor res em mutant mores. Et tamen probdolor isti hono-

res hodie summe petuntur. Unde saul dicebat samueli. i. Reg. xv. Honora me coram senioribus. ¶ Ite iste honor a deo auerit. Exemplū de iuliano qui factus imperator apostatauit a fide. Ideo in ps. dicit. Impij mori ut honorificati fuerint et exaltati: deficientes quemadmodum fumus deficiēt. Ideo bene consulit Ecc. viij. Noli querere ab homine ducatum: nec a rege cathedram honoris et c. ¶ Item talis honor ad inferna diuertit. Sicut em videmus qd aues predales qd diu viuunt in honore tenentur et habentur: super pericā ponunt: et diligentius coluntur et custodiunt. qd vero mortui sunt in sterquilinio piciunt. Et cōuerso galline et anseres qd diu viuūt modicū reputantur: quando vero mortue sunt et parate coram rege honorabiliter depositantur. Sic pro certo tales diuites et auari officialē et aduocati hodie temporibus a magistro suo dyabolo honorificē pmouētur Ecc. x. Est homo qui honorificatur propter substantiā suam. qui tamen post mortē sine honore in inferni sterquilinio infodiet. Iuxta illud Judith. j. Ite miserunt eos vacuos et sine honore abiecerūt. Uti Sap. ij. In nihilum computantur et sine honore erit nouissima senectus eorū. Galline vero i. pauperes et miseri qui dum viuunt nihil reputantur. immo ab omnibus fugantur et vilipenduntur qd post mortem igne tribulationum decocti fuerint et parati: coram deo honorabiliter deportabunt. et in mensa celestis regia locabunt Unde Roma. ij. Honor et par omni operanti bonum. Unde mali de istis finaliter dicent illud Sap. v. Viras illoz estimabamus in saniam: et finem illoz sine honore: ecce quomodo cōputati sunt inter filios dei et c. Ite est igitur honor tpalis quē debemus contēnere. ¶ Secundo dico. qd est honor eternalis quem debemus appetere. Et iste est honor celestis glorie qui sanctus in patria pferetur. De quo dicit Aug. qd nulli denegabitur digno: et nulli conceditur indigno. Et in ps. dicit. Gloria et honore coronasti eum dñe. Ite honor figuratur. Iheser. vi. vbi dicitur. Homo quē rex honorare cupit debet indui vestibus regis. et imponi super equum qui est de sella regis: et accipere regis dyadema super caput suum. et primus de regis principibus teneat equū eius et per plateas ciuitatis incedens clamet et dicat. Sic honorabitur quemcūqz rex voluerit honorare. Charissimi vestes regie sunt virtutes. Ite sunt enim vestes nuptiales: quibus si homo indutus non fuerit. in tenebras eteriores missus erit. Equus super quez christus equitauit est crux vel penitentia. Ista enim est aliquis equus de sella regis. Aba. iij. Qui ascēdes super equos tuos: et quadrigę tue saluatio. Homo igitur qui a rege xpo in paradiso voluerit honorari: debet indui vestibus regis. i. virtutibus: debet ascendere super equum regis id est super crucem per cōpassionem: vel etiam in penitentia operibus: et sic dydemate eterni honoris insignitur. Et a primo principum. i. a michael per plateam ciuitatis paradisi honorabiliter deducetur. Quia pro certo sic honorabitur quemcūqz rex decreuerit honorare Unde. ij. Pet. j. Accipiens a deo patre gloriam et honorem. Et in ps. Gloria et honore coronasti eū dominē. Signū enim leonis p m. Misael est domus nouo vestimentorum et honorum: ad denotandum. qd nullus est verus honor nisi ille qui in domo leonis. i. in paradiso vbi regnat leo de tribu iuda cōceditur. vbi quilibet sanctus potest dicere illud Dan. iij. Sensus meus reuerfus est ad me et ad honorem regni mei decoremqz perueni. Ite est igitur honor eternalis quem debemus appetere. ¶ Tertio dico qd est honor finalis quem debemus impendere. Et iste est honor quem deo et superioribus nostris debemus exhibere. Apes em honorant regem iuuum infantū qd nulla audeat volare quousqz rex sibi ven dicauerit principatum. i. qd omnes habet exterius erigere. Elephātes etiā docent honorare et adorare regem. Ite etiā lune dicuntur inclinare. et ipsam suis modulis honorare. Quantomagis igitur nos viri rationabiles debemus deū honorare et nostris superioribus

¶

¶

¶

reuerentiā exhibere. Proverb. iij. Honora dñm de tua substantia. Et nota q̄ iste persone sunt quas tanq̄ superiores r̄ maiores honozare debemus. scz. deus p̄clatus: pater: doctor: religiosus &c. Honora ergo

Deum creator m. Honorandi sunt dñj cuncta tenentes. s. deus r̄ angeli. Jura illud Prover. vij. Honora dñm r̄ valebis. Et. j. Thi. Soli deo honoret gloria.

Patrem genitorē. Item genitores atq; parētes Eccl. vij. Honora patrē tuū r̄ gemitus matris tue ne obliuiscaris. Jte dños atq; p̄sidentes. j. Thi. vi. Serui dños suos omni honore dignos arbitrent. Jte seniores r̄ reuerentes. Leuit. xix. Honora personā senis.

P̄clatū rectorē. Jtem p̄sidentes r̄ sapiētes Eccl. xxxij. Sapiēs in populo honozē hereditabit. Jte bñficos atq; clemētes Prover. xxij. Victoria r̄ honorem acquirēt qui dat mūnera. Jte viduas r̄ p̄rinentes. j. Thi. v. Viduas honora que vere vidue sunt. Jte religiosos r̄ deo seruītes. j. Thi. v. Qui bene p̄sunt p̄sbyteri duplici honore digni sunt. Bene iſt p̄sultur. j. P̄f. ij. Omnes honozate: fraternitatem diligite. deū timete: regē honozificate

Aduerte tamē qđ multi vel nō honozant sicut Abala. j. Si ego pater sum vbi est honoz meus. Aut si honozāt false honozāt. Adar. vij. Populus hic labijs me honozat: cor autem eorū longe est a me. Contra multos etiam qui nimis ambitiose honozes diligunt: dicitur illud. Eccl. vij. Noli querere cathedram honozis. Contra illos etiam qui honozie questio impudenter vtrūf. dicitur Eccl. ij. In die honozis tui ne extollaris. Sic igitur patz q̄ in scriptura reperitur. Honoz continendus

Honoz appetendus. Honoz impendēdus &c. Vide vbi p̄clatus: vbi subditus: vbi humilitas.

Hora q̄ hora est quedā mensura motus celi. p̄tines diei naturalis vice simā quartā partē illud. s. spacium temporis. quo in medietate vntus signi hoc est dictum: quindecim gradus sodiaci supra nostrum emisperiū eleuatur. Ita q̄ sicut annus per menses: menses per septimanas: septimane per dies: dies per horas. hore per puncta r̄ per minuta distinguūt diuersimode possum dicere q̄ per horas possunt intelligi quęcūq; distinctiones r̄ conditiones: quozūvis temporū r̄ etatum. Reducendo enim ad mozes. hore signant diuersa puncta fidei. meriti: peccati: mundi: paradisi: inferni. Et sic notabo moraliter q̄ in scriptura reperuntur hore bone r̄ hore male. Bone dico videlicet

Hore lumine clausē refrigerantes.

Hore pluuiose male temperantes.

Hore fructuose bona perpetrantes:

Prime significant fidei splendorem.

Secunde designant gratie dulcorem.

Tertie vero designant glorie decorem.

Prime igitur dico. q̄ inueniuntur hore fidei r̄ articuloz. Jte aitem hore sunt diei r̄ non noctis. scz. duodecim articuli fidei: quia. s. dies artificialis q̄ nihil aliud est q̄ solis latitudo super terram. i. noticia vere fidei: que solis iustitie continet veros. motus suoz status articuloz atq; puncta. Unde de istis hore. i. de duodecim articulis dicitur Job. ij. Rōne duodecim sunt hore diei: Quia enim in equinoctio horas suo rugitu denotat duodecies de die: r̄ duodecies de nocte clamat: quia. scz. onager. idest prophete r̄ apostoli: horas r̄ p̄cta nostre fidei cecinerunt. r̄ tam de die q̄ de nocte. idest tam prosperitatis q̄ aduersitatis: tempore duodecim articulos docuerunt. Jte sunt igitur hore fidei r̄ articuloz que scz habent r̄ docent limpīdam veritatem Job. xij. Venit hora vt clarificetur filius hominis. Jta autem hora istius claritatis r̄ noticie non semper fuit. quia scz post mortē r̄ resurrectionē xp̄i p̄cipue rutilauit. Ideo ante istud tps̄ fuit dictum illud Joh. ij. Quid mihi r̄ tibi mulier. nondū enim venit hora: Et aduerte q̄ xp̄s habet vel habuit quatuor principales horas videlicet.

Horam venientis ad hoc exilium.

Horam patientis crucis supplicium.

Horam redeuntis ad carnis hospitiū.

Horam scientis sui iudiciū.

Ch̄pus igitur habuit vnam horam qua carnem assumpsit. Et ista est hora diuine incarnationis. qua scz xp̄us venit vocare peccatores ad penitentiam. Unde de deo patre dicit. Luce. xij. q̄ homo quidā fecit cenam magnā: r̄ vocauit multos: r̄ misit seruū suū hora cene dicere inuitati vt venirent. Cena enim magna seu conuiuium generale qđ deus fecit a principio fuit fides: sed hora cene fuit ille punctus fidei in quo. comedendus erat vitulus saginatus. i. sacramentū altaris r̄ status gratie. In ista igitur hora misit deus pater seruu xp̄m per beatam incarnationem: vt scz homines inuaret ad vitam letam r̄ lautam refectionē. Jta est igitur hora qua carnem assumpsit. Item habuit xp̄s vnam horam qua mors hunc consumpsit. Jta fuit hora passionis. qua scilicet quo ad vitam corpoream ipse fuit assumptus Job. xxxij. Consumpta est caro eius a supplicijs. Unde de ista hora dicitur. Math. xxv. Ecce appropinquit hora: r̄ filius hominis tradetur in manus peccatorum. Unde Job. xix. dicitur qđ xp̄s hora sexta emisit spiritum. Item habuit xp̄us vnam horam qua corpus resumpsit. Jta enim fuit hora resurrectionis r̄ proprie glorificationis: de qua Job. xvij. Pater venit hora clarifica filium tuum. Item est alia hora christi qua magna presumpsit: sumendo scz preteritum pro futuro idest hora futuri iudicij r̄ vltime resurrectionis aut reparationis. De qua Johan. v. Venit hora r̄ nūc est quando mortui audient vocem filij dei: r̄ qui audierint viuēt. Et Apoca. xij. Venit hora iudicij eius. Patz igitur quo modo in scriptura reperit hora seu hore fidei r̄ articuloz.

Secundo dico q̄ ibi reperitur hore gratie r̄ sacramentoz. Dico enim gratie habet suas horas r̄ sua puncta. Circa qđ nota q̄ in scriptura reperitur hora

Prima: que est hora meditantium.

Tertia: que est hora penitentium.

Sexta: que est hora miserantium.

Hona: que est hora contemplantium.

Prima igitur hora diei gratie est hora meditantium. seu cogitantium. seu vigilantium quando scz homo enigilat a peccato: r̄ vigilat considerans quid agere debeat. Math. xxv. Non potuisti vna hora vigilare mecum.

Tertia est hora penitentium

Penitentia enim habet tres partes. scz Cordis contritionem.

Oris confessionem.

Operis satisfactionem.

Et ista est illa hora tertia. De qua dicit Math. xx. q̄ pater familias circa horam tertiā inuenit in foro ociosos r̄ misit eos in vineā suā. Vinca enim laborē penitētie signat pater familias ociosos peccatores inuocat. r̄ labori r̄ abstinentie eos artat Act. ij. Nō ei sicut existimat ibi ebriū sunt cū sit hora diei tertia. Sexta hora est hora miserantium illoz. s. qui sepe opa misericordie libeter exercunt. Et ista est illa hora qua febric. i. ardoz auaricie curat. Sicut de filio illius dicit Jo. iij. q̄ hora sexta reliquit eū febris. p̄ eo. q̄ qui ad opa misericordie liberalis existit: nūq̄ p̄ auariciā inflāmat. Cū etiā in codē ca. dicit Quā qñ mulier samaritana venit ad hauriēdū aquā vbi inuenit iesum iuxta puteū ex itinere fatigatū: hora erat quasi sexta. ad denotandū q̄ hora sexta. i. virtus misericordie iesum in suis paupibus fatigatū recreat. Juxta illud Esa. xxxij. Reficite lassum: ecce hoc meū refrigeriū est. Virtus misericordie etiā puteū r̄ aquā beneficiorū comunicat. r̄ mulierē. i. pauperes refrigerat r̄ confortat. Hona hora est hora p̄teplantium. Et ista bene vadit p̄ ordinē. vt. s. hora prima hō vigilet statū suū considerando. Tertia hora peniteat a peccatoz ocio surgēdo r̄ laborādo. Sexta hora homo ad puteū nūc vadat iesum in persona pauperū ad aquādō r̄ recreādō. Hona hora p̄teplantium. insendant deū orando r̄ celestia cogitando

B

C

lando Act. ij. Petrus & Jobanes ascēdebant in templū ad horā orationis nonā. Ista est enī angeloz hora qui nouē ordinibus continent: & ideo horā nonā. i. virtutem pretemplationis secretant. Uñ & Act. x. dicit. q̄ hora nona angelus apparuit Petro. Sicut enī ponit Rafiel in libro suo. Certi angeli deputati sunt super horas: et singuli supra singulas. Ad q̄ satis alludit illud & bz scripture Apoc. ix. vbi d̄ q̄ angeli parati erāt in horā & biē: mensē & annū. In quo moraliter notabo. q̄ angelū beati solēt istas spūales horas & puncta gratie & virtutū seruare: & ad bñ opandū hoīes adiuuare. Genera liter igit de hora & statu gratie notabo. q̄ ista est hora Tenē & remissionis. Ista igitur hora culpa remittit Job. xi. Peccauit & ad horā pepcisti mibi. Itē salutis & curationis. Ista hora salus immittit. Audacie & expugnationis. Ista hora salus immittit. Laboris & occupationis. Mat. vj. Sanatus est puer in illa hora. Item studij & meditationis. Ista hora seruo emittit. Doctrinē & predicationis. Ista hora seruo emittit. Connubij & iugationis. Luc. j. Omnis multitudo ppli erat orās laudis & benedictionis. Ista hora incensit. Gaudij & exultationis. Ista hora hostis excutitur. Uñ Judith holofernem percussura & occisura dicebat. Judith. xij. Confirma me deus in hac hora. Item ista hora opus peragit Eccl. xxxij. Omne opus in sua hora subministrabit. Item ista hora studio sistitur. Dan. v. In eadē hora apparuerunt digiti scribentis in pariete. Item ista hora quis cogere loquitur. scz predicando & docendo. Mat. x. Dabitur vobis in illa hora quid loquamini. Item ista hora Marie iungitur. sper charitatis & deuotionis cōnubium. Unde de illa dicit Job xij. q̄ ex illa hora accepit eam discipulus in suā. Itē ista hora laus dei promitur. Unde Luce. ij. dicit. de Anna prophetissa q̄ hec ipsa hora superueniens confitebatur dño & loquebatur de ihesu. Itē ista hora gaudij gignitur. scz exultatio in sancto spiritu. Luce. x. dicitur. q̄ in ipsa hora exultauit iesus in spiritu sancto. Sic igit p̄z quomodo hora diuine gratie varia habet pūta: & varia virtutū & spirituum bonoz & remedia. Dico igit q̄ in scriptura reperiuntur hore gratie & sacramentoz. Tertio dico. q̄ in scriptura reperiuntur hore glorie. & celi bonoz. Et ista est hora beata in qua predestinati recipiunt ad vitam & miseri post labores recipiunt ad gloriam. Pauperes enī post marculi. i. mallei sonitum seu signum a dispē favore regis vel domus datum pueniunt. & post hora ordinata mediante signo vel marculo precedente domū seu pūiū introcunt vel ascendunt. Sic vere predestinati & iusti mediante signo gratie: hora certa a deo instituta intrant ad conuiuiū paradisi & pertingunt ad prandium dei viui. Unde christus videtur dicere cui libet anime vel persone sancte illud quod scribit Rntb. ij. Quando hora yescendi fuerit veni huc & comede panem. Et breuiter de ista hora celestis glorie potest exponi illud q̄ scribitur Apoc. viij. vbi dicitur. Quod factum est silentiū in celo quasi dimidia hora. Quia. scz. nullum est verū silentiū nulla quies nisi in celo. i. in gloria paradisi: que tñ quasi media hora dumtaxat modo tribuit pro eo: q̄ isto tempore. scz. ante iudiciū sola anima sine corpore beatificat: & sic media pars hominis & nō totū homo in pace & silentio collocatur. Pareat igit q̄ in scriptura reperiuntur hore glorie & celi bonoz. Et sic patet q̄ hora sumitur in bono. Si vero vis accipere in malo. Hora q̄ sicut fz astrologos in anno sunt multe infortunatē & male & hoc ratione malozum planetarum qui dominantur in illis. Sicut patet de illis horis vbi ascendunt gradus pureales: in quibus puer qui nascitur cecus aut alias monstruosus vel inaneus efficitur. Sicut etiā pars de certis horis que sunt in diebus egyptiacis: in quibus nō est bonum aliquid facere: alias non solet exinde finis laudabilis prouenire. Tales hore procerit videntur esse status & conditiones malozum: & vite ipsorum tempora vel momēta. vel etiā

istius mundi prosperitas seu status. Omnia enim ista sunt mala. et a malis planetis. id est a malis spiritalibus vel hominibus gubernata. Et ideo non possunt esse aliqua bene facta. Et ideo nota q̄ in scriptura reperitur hora.

Caliginosa.
Periculosa.
Insidiosa seu tempestuosa.
Est dico hora caliginosa. Et ista est vita peccatorum quam concomitantur tenebre ignorantie vel peccati: de qua Luc. xij. Tenebre facte sunt fere ab hora sexta vsq; ad horam nonam &c. Et illud Eccl. xj. Malicia hore obliuionem facit. Item est hora periculosa. Et ista est hora prosperitatis mundane: que les quandoq; videtur clara & serena: & tamen subito fit terribilis & obscura. Exodi. ix. En pluam hac ipsa hora cras grandinem multam nimis. Item est hora insidiosa & tempestuosa. Et ista est hora mortis: est hora futuri iudicij & inferni: que scilicet occulta est et ignota. & subito proueniens & incerta. Unde hora mortis: et iudicij: & inferni: comparatur aduentui furis qui bene cauet q̄ aduetus ipsius non sciatur. Luc. xij. Si enim sciret paterfamilias qua hora furveniret. vigilaret utiq; & non sine perfodi domum suam: vigilate itaq; qz nescitis diem neq; horam. Et breuiter dicam. q̄ hora mortis est hora precuenda. Hora iudicij est hora metuenda. hora inferni est hora precuenda. Nā hora mortis subito nos tenebit Mat. xxij. Deo: illa & hora nemo scit. Hora iudicij grauius nos terreat Apo. xj. In illa hora factus est tremotus. & Apoc. xviij. Una hora venit iudicij tuū. Hora inferni penitus nō delectat. Apo. xij. Venit hora vt meta qm̄ maturauit messis terre. Et apo. xviij. Una hora destitute sunt tāte diuitie. Expc̄ si vis istas duas autoritates per modum figure. Et vide ibi. Sic igitur patz quomodo hora in bono sumit & in malo &c.

Horreum. Nota q̄ cum horreum sit illud seu vlla concavitas vbi grana pro custodia reponunt. ideo in scriptura p̄t multipliciter horreum reperiri. tam in bono q̄ in malo signato. videlicet. Horreum mundi.
Horreum impij.
Horreum inferni.
Horreum iusti.
Horreum christi.
Horreum celi.

Primum est horreum quo auari terrena reponunt. Secundum est horreum quo maligni peccata componunt Tertium est horreum quo damnati seipos supponunt. Quartum est horreum quo deuoti virtutes disponunt. Quintū est horreum quo prefati fideles apponunt. Sextū est horreum quo angeli beatos deponunt. Primo igit est vñ horreū hominū auaroz. qz. i. isti summe cupiunt bona terrena accumulare & in horreis recondere & seruare. Exemplo illius qui dicebat. Luce. xij. Hoc faciam. destruam horrea & maiora faciam. et illic cōgregabo omnia que nota sunt mihi. & dicas anime mee. Anima multa bona habes reposita in annos plurimos. comede & bibe &c. Ista igit est cogitatio tota auaroz. omnia in horreis congregare. ipsumq; clauderet seraret nihil pauperibus erogare cū tñ ipsa deberet potius aperire. & necessitatis tempore pauperes nutrire Exemplo Joseph qui aperuit horrea & vendidit egyptijs. Et merito qz procerito per talem apertionē & erogationē horrea huius mundi solent amplius exuberare & bonis oibus abundare. Prouer. ij. Honora bñm de tua substantia: & de primitijs frugum tuarū da pauperibus: & implebuntur horrea fatore & vino torcularia redundabūt. Et merito. quia procerito. sicut Proverb. xvij. dicit. Sapiens. Qui dat pauperi non indigebit. Istud est igit horreum hominū auarozum. Secundo dico. q̄ est vñ horreū hominū impij. Et istud est archa proprij cordis sui vbi. scz. ipsi reponunt vitia & peccata. Ista autē horrea. scz. impijorum corda

sunt hodie per vitia demolita et multipliciter dissipata. Joelis. f. Computruerunt iumenta in stercore suo. demolita sunt horrea. dissipate sunt apothecae. Tertio dico quod est vni horreum hostium malignorum. Et istud est infernus vbi diaboli reponunt suum preciosum thesaurum. quem cum tantis diligentibus nunc acquirunt. scz homines impios et damnatos. Unde diabolo potest dici illud Deut. xxvij. Maledictum horreum tuum. et maledicte reliquie tue. Quarto est vni horreum cordium deuorum. et istud nihil aliud est. qm: ns et conscientia viri iusti. vbi scilicet reponit merita virtutes. Unde christus videt cuiuslibet dicere illud Malach. iij. Inferte omnem decimationem in horreum meum. id est omnem virtutem in cor vestrum. vt sit cibus in domo mea. Et. ij. paralip. xxxj. Preparant horrea in domo domini. Quinto. est vnum horreum hominum perfectorum. et istud est ecclesia vel religio. que proprie est horreum vbi christus sub fidei disciplina fideles honore conseruit. Luc. c. iij. Triticum congregabit in horreum suum. Ecclesia etiam potest dici horreum publicum. vbi scilicet beneficia pro sufficientibus: et diuitie pro indigentibus reponuntur. sicut Gene. xlvij. dicitur. qd ex horreis publicis dabantur cibaria sacerdotibus. et ideo non sunt compulsi vendere hereditatem suam. Ista tamen horrea non videntur hodie esse publica. quia scilicet inde plus recipiunt filij et nepotes. qd viri scientifici aut domini sacerdotes.

Sexto dico. quod est vnum horreum hominum beatorum. scilicet paradysus vbi thesaurus eterne glorie et sanctorum societas reponuntur. Unde christus in iudicio dicit angelis illud Malachi. iij. Colligite primum thysana ad comburendum: triticum autem congregate in horreum meum. Et ideo de talibus horreis potest dici illud christo Deutro. xxvij. Benedicite caule ouium tuarum. et benedicite reliquie tue etc. Patet igitur quomodo horreum in bono sumitur et in malo etc.

Horror. Horribilis. Cuius horror sit animi passio causata ex impropotionalitate potentie ad obiectum vtpote. quia quando obiectum intantum preclit vires potentie. qd non sufficit ad comprehensionem ipsius. quidam stupor et quedam detestatio generatur in ipsa. que horror vulgariter nuncupatur. notabo igitur quod aliquid dicitur horribile vel horrendum ratione.

- Autoritatis immense.
- Iniquitatis intense.
- Calamitatis extense.
- fallacitatis offense.
- penaliratis incense.

Et sic dico quod horribilis potest dici et admirabilis et stupenda maiestas creatoris que virtutem excedit. Primitas peccatoris qui deo non obedit. Vanitas deceptoris mundi qui non pcedit. falsitas reptatoris qui milioni concedit. vel cui nullus rite credit. Grauitas crustoris scilicet inferni qui perpetuo ledit. Dicam igitur primo quod inuenitur quidam horror. qui concipitur de deo summo creatore. Sicut enim videmus omne quod est imbecillis et tuis solet horrere illud quod est respectu sue infirmitatis inestimabilis quantitate. intolerabilis claritatis insupabilis prestantis. imitigabilis seueritatis. Et sic dico quod horret sensus celorum tenorem. Horret visus solarem splendorem. Horret auditus nubium fragorem. Horret tactus ignium ardorem. Horret gustus amarum saporem. Horret olfactus fetidum odorem. Nec duo membra si quis vult prosequi. accipiat quod sibi congruit ex autoritate Sap. fj. Quod deus immittere potuit etc. que ponit infra paragrapho. Secundo dico. Nunc ad deductionem priorum quatuor. Nota quod inter sensum et sensatum debet esse proportio. Et ideo quando sensatum nimis excedit. in sensu generatur quidam horroris et stuporis concussio et incurisio. Unde de illa insolita et mira

bilivisione. de qua fit mentio. Ezech. j. vbi. f. ventris tui binis veniebat ab aquilone. et nubes magna. et ignis inuoluens. et splendor in circuitu. quem. f. quatuor stupenda animalia et quatuor rote mirabiles concommitabantur. dicitur tibi quod statura erat in rotis et horribilis aspectus. et totum corpus in circuitu plenum oculis. Tali igitur modo dicas. deum esse nostrae infirmitati horribilem et stupendum. ratione essentie que manet infinita. Et ideo comparatur celo cuncta continenti. Ezech. j. Similitudo firmamenti quasi aspectus cristalli horribilis et extenti. Item ratione scientie que nihil est obliata. et ideo comparatur soli semper radianti vni de profunditate diuine scientie dicit Job. iij. Porro ad me dicti est verbum absconditum in horrore visionis nocturne. quoniam scilicet sopor occupare homines. pauor tenuit me et tremor. et Job. vij. dicit. Terrebis me per somnia. et per visiones horrorem concuties. Item ratione potentie. que nunquam est contrita. et ideo comparatur nubi fulmen emittenti. vni illud predictum Ezech. j. Nubes magna et ignis inuolvens. Sequitur. Et horribilis aspectus. vni de sua potentia potest dici illud Malach. Horribile nomen meum in gentibus. et. ij. Paral. xvj. Horribilis dominus super omnes deos. Item ratione iustitie. que nunquam est lenita. et ideo comparatur igni cuncta deuoranti. vni Gen. xv. dicit. quod pauor terruit super abras et horror magnus. Sequitur. Quod facta est caligo tenebrosa. et apparuit clibanus fumans et lampas ignis transiens. Iste horror potissime erit in die iudicij. vbi procerio christus apparbit horribilis vniuersis et maxime peccatoribus et damnatis. Nam quomodo nolunt horrere nec timere suam potentiam. horrebunt tunc suam iustitiam Malach. iij. Dies domini magnus et horribilis. Unde de ista die dicit ipsis peccatoribus. Sap. vj. Horrender cito apparebit. quod iudicium durissimum fiet his qui presunt. Nam quod tunc ipse habebit iudicare peccatores terribiles et horrendos congruum erit quod horribilis appareat et horrendus. vt scilicet horrende et terribiliter timeatur. iuxta illud Sap. v. ij. Disponam populos et nationes. imbi erunt subiecti. timebunt me audientes reges horrendi. Et sic patet quod in scriptura reperitur quidam horror qui concipitur de summo creatore. Secundo dico. quod inuenitur quidam horror qui concipitur de vili peccatore. quod reuera sicut sunt aliqua animalia que tante sunt deformitatis. crudelitatis. vel venenositatis. quod horrore facit intuenti. Sic dico quod multi sunt peccatores. qui ita in moribus sunt deformes in actibus sic crudeles in exemplis et gestis et sermonibus sicut venenosi et infames. quod sine dubio ipsi sunt horribiles ad videndum. detestabiles ad conuersandum. et intolerabiles ad sustinendum. vnde de peccatoribus notabis. quod ipsi sunt horrendi scilicet ratione.

- Superbie. De supbia horrenda dicitur Sapientie. x. quod moyses stetit contra reges horrendos in potentis et signis. Reges horrendi sunt superbi. De iactantia horrenda dicitur. Dzee. fj.loquentie effraym horror inuastit israel. De leuicia seu crudentate horrenda dicit Sap. fj. quod deus immittere potuit egyptijs multitudinem virozum aut audaces leones. aut noui generis ira plenas et ignotas bestias. aut vaporem igneum spirantes. aut odorem fumi perferentes. aut horrendas scintillas ab oculis emittentes. De horrore vero auaricie potest dici illud Abacuc. j. vbi dominus dicit sic dominatiue loquendo. Suscitabo inquit chaldeos gentem amaram et velocem. ambulante super multitudinem terre vt possideat tabernacula non sua. horribilis et terribilis est et semerit pfa. Iste est igitur horror qui concipitur ex vili peccatore. Tertio dico. quod inuenit quidam horror qui concipitur ex mundo delectore seu deceptore. quia. f. mundus bene consideratus nihil aliud est quod quoddam desertum horribile et vitandum pfa. Inuenit cum in terra deserta in loco horrois et vaste solitudinis. Quarto dico. quod concipitur ex

pitur ex hoste temptatore. scilicet ex dyabolo: qz pccato demones dici possunt. horribiles et stupendi. Unde de peccatoribus et demonibus ipsos opprimitibus dicitur Job. xx. Uident et venient super eos horribiles. Quinto vero dico qd est horro: qui concipitur ex graui combustore. id est ex penis infernalibus: qz. s. in inferno est terror horro: et error. De terrore dicit Sap. v. qd videntes turbabuntur terrore horribili. Et Sap. xvij. Paucos horrende. et perturbatione nimia perturba. ti. de horrore dicit Job. x. Qd infernus est terra miserie et tenebrar. vbi umbra mortis et nullus ordo s; sempiternus horro: inhabitat. De terrore ho dicitur Exo. f. qd tenebre horribiles facte sunt in vniuersa terra egypti. ita qd tribus diebus nemo vidit fratrem suum et. Sufficit.

Horre. Adde supra vbi contemere. vbi fuge re similiter in alijs titulis.

Hospes. Hospitalitas. Hospitiu. Nota qd hospitalitas est illa liberalitas qua qd peregrinos et extraneos solet hospitio recipere et eis necessaria ministrare. Hospes ho non solum est ille qui recipit. immo etiam ille qui recipitur. qz iuxta sententiam gramaticor vbi. Hospes qui recipit et quisq; receptus habetur. Sic est qui nutrit et qui nutritur alumnus. Accipitur igitur hospes siue active siue passive notabo qd in scriptura inuenitur hospes

Magnus et admirabilis.
Malus et detestabilis.
Uagus et semper mobilis.
Iustus et miserabilis.

Primus hospes est xps qui d; recipi. Scds hospes est dyabolus qui d; recipi. Tertius hospes est homo vanus qui d; recipi. Quartus hospes est egenus qui d; recipi. Primo igitur dico qd xps est hospes metali recipiendus. Ipse em est hospes honestatis et auctoritatis immense. et ideo hospitium latum mundum. tutum et quietum requirit. quia videlicet cum iste de corde humano faciat hospitium suus. necesse est qd istud per innocentiam sit purum.

Per charitatem sit latum.

Per tranquillitatem sit quietum.

Per fidem et constantiam sit valde firmu.

In tali aut hospitio vult xps hospitari et ibide humiliter honorari. et cum suis fidelibus recreari. An ipse est qui regnando dicit Math. xxv. Hospes eram et recepistis me. nudus eram. in carcere eram et. Et merito recepistis. qz iste illos qd eu honorabiliter hospitans solet vitare et gratis et virtutibus impinguare. Sicut ad litera faciunt nobiles liberales. qui illis apud quos hospitans solent quos plura apportare qd hi expendere. et plus tribuere qd auferre. Ad qd facit narratio qua facit Duid. de paupculis iugib; pilemone et baucide li. viij. fabula septima. qui ioue et mercuriu ab alijs refutatos hospitio receperunt qui eos liberauerunt et alios submerserunt. et de eor; domo templus fecerunt. vbi ipsos in sacerdotiu pmouerunt. Et finaliter pplemonem in fructum et baucide in tiliam mutauerunt. In quo notatur qd illi qui in domo cordis sui volut iouem et mercuriu. i. xpm et sanctos hospitio recipere. ipsi solent bona spualia eor; sic illos hospitio recipientes multiplicare. et a cunctis eor; periculis liberare. et ipso riu corda in templu domiciliu consecrare. et eos p deuotionem sacerdotes facere. et finaliter in arbores. id est in immortales et durabiles commutare. Tales igitur hospites in corde debet deuote recipi. per quos tot bona possunt percipi. figura. Scilicet. xij. vbi dicit angelus que loth recepit hospitio ipsum liberauit a subuersione et incendio. Unde de nucis corneliu ab angelo missis dicit Act. x. qd Petrus introducens eos recipit hospitio. Patet igitur qd xps est mentaliter percipiendus

B Secundo dico qd dyabolus est hospes vniuersi recipiendus. Hospes em sub figura hospitiu quos ciuitates et hospitia subintrant. sed cu introducti fuerint et recepti

omnia iugulant et deuastant. Sic iste falsus hospes dyabolus hospitium cordis sub figura boni quandoq; solet intrare et in corde sub aliquo bono colore aliquam malam complacentiam generare. Sed statim cum ibi fuerit cuncta bona solet rapere et auferre. igne concupiscentiarum accendere et omnia desolare. Similis illi auicule que scalpendo intrat ventrem crocodilli que cum intraverit omnia viscera eius lacerat. et sic pariter facit dyabolus. quod potest applicari contra falsos hypocritas. contra et pditores. etiam contra falsos consanguineos ac amicos. qui sub specie boni intrant. et postq; introducti fuerint omnia diripiunt et molestant. Patet de hypocritis qui sub specie sanctitatis intrant ecclesias. occupant prelaturas. cum aut ibi fuerint. hostes non hospites sepeclarant. Itē de pditoribus qui sub specie societatis intrant alioru confortia. vt secreta scrutentur. et postea nocumenta machinantur. Item etiam de malis amicis et consanguineis. qui sub specie consanguinitatis hospitia dominorum solent intrare. vbi cum recepti fuerint cuncta nituntur cum luxuria maculare. Quod etiam de falsis religiosi multotiens est compertu. Et ideo tales mali hospites figurari possunt in illo principe tributoru antiochi qui loquens verba pacifica in dolo receptus est in hierusalem. sed statim vbi se receptum vidit. ciuitatem occupauit et spoliavit. ipsam succendit. et muros eius dissipauit. sicut ponitur. j. Machab. j. Sicve re dyabolus in cor humanum et hypocrita in ecclesie vel prelature domum. et pditor iniquus conscientie archanum. et luxuriosus sub specie pacis et amici introeunt. sed cu intrauerint oia bona inde rapiunt. et qdes dyabolus per suggestionem. hypocrita per extractionem proditor per rapinam. luxuriosus per concupiscentia vniuersa succendit. murosq; omnis discipline subuertunt. De tali igitur fraudulente hospite dicitur Eccl. xxx. c. Tbi hospitabitur no fiducialiter ager. hospitabit et pascet. et potabit. Et nota qd dyabolus no solum est fraudulentus hospes. accipiendo hospitem passive. immo etiam accipitur quandoq; active. Quia reuera iste est sicut hospes seu stabularius qui hospites gratanter recipit. sed tandem receptos spoliat et occidit. Similes illi hospites seu stabularie de qua loquitur Augu. lib. de ciuit. dei. Que hospites suos mutabat in asinos. Vel illi circe filie solis. que omnes ad suum hospitiu declinantes ptinere mutabat in porcos et diuersas bestias. Sicut de socysyllitis ponit Quid. in re ditu de exercitio troiano. lib. xij. fab. v. Similes etiam illi giganti qui vocabatur Cercion qui hospites grate recipiebat. et pro pedibus lauadis super arbores quas violenter complicauerat sedere faciebat iter quas compicisti et vinciri exanimabantur. et postea in mare proiecebantur. Quidius lib. vij. fabula. xxxij. Quia pro certo dyabolus et heretici et etiam mali prelati solent illos qui ad sua hospitia veniunt blande attrahendo recipere. sed tandem solent eos destruere et grauare. Dyabolus enim peccatores ad suum hospitium. id est ad mundanum statum benigne recipit. ita qd pleriq; super arborem. id est super ambitionem dignitatum proficit et disponit plures tamen porcos per delicias efficit. et alios in asinos laboriosos per auariciam commutat et vertit. sed pro certo finaliter pes destruit et occidit. et in mare. i. in inferni amaritudinem pycit et subuertit. Qd etiam heretici faciunt. qz. s. simplices et illiteratos blande attrahunt. quos tandem destrunt et corrumpunt. Et hoc etiam mali plati solent facere. quos subditos suos solent suis malis exemplis corrumpere. et in porcos et in asinos id est in luxuriosos et auaros mutare. De tali igitur hospitalitate. immo certe in hospitalitate potest dici illud Sap. xij. Etenim inquit detestabilem hospitalitatem mutauerunt. Alij qd ignotos no recipiebant aduenas. Alij bonos hospites in seruitutem redigebat. Ita est igit pessima hospitalitas ta passiva qd actiua. Et sic bene ostensu est qd dyabolus

Hospes.

C est hospes viri reiciendus. **T**ertio dico q̄ peccator est hospes & baliter exasperandus. Hospes em̄ est ille qui per alia vagat hospicia non p̄ sua. Et ideo m̄dani hospites dicunt: qz. s. sicut quidam sunt qui rarissime penes se. sepissime autē penes alios hospitant sicut bodie faciūt multi milites & barones. qui sicut archiepiscopi & terti vadunt penes alios continue deuasando. Sic loquēdo sp̄ualiter. M̄dani in nullo sunt stabiles neq̄ firmi nec in hospitio p̄prio. s. in fide vel in gratia. vel etiā per sp̄em in celesti patria sunt fixi. s. in m̄di hospitio circa dignitas & eminentias circūcurrūt vagabūdi. **C**hi eccl̄. xxxij. Transi hospes orna mentas &c. Exemplo theset de quo narrat Quidius. M̄d rediens a vellere aureo cōquereudo a patre suo rege atbeniensium nō fuit cognitus sed prima frōte repulsus. Unde isti etiā sunt qui in alienis hospitijis tādiu per affectionem morant. q̄ reuera timendū est q̄ q̄si ad suū p̄pū reuenient hospitijū. s. ad paradysum a patre & fratribus. i. a x̄po & angelis minime cognoscentur. **J**udi. xij. Sedebant in platea ciuitatis. & nullus eos recipere volebat hospitio. Isti igitur caueant ne eos oporteat ad malū hospitijū & ad hospites malos. s. ad infernum diuertere. vbi q̄ hospitant nunq̄ possunt decetero reuenire. Talis igitur vagor hospitijū in terra vagatio reprehendit. **S**ap. v. vbi dicit q̄ spes impij tanq̄ lanugo q̄ auēto tollit tanq̄ spuma gracillius que auēto dispergit & tanq̄ fumū q̄ auēto diffusus est. & tanq̄ memoria hospitijis vni diei p̄terētia. Hic est igitur baliter exasperandus seu corrigendus. **A**ct. xvij. Atheniēses & aduene hospites ad nihil aliud vacabāt nisi aut dicere aut audire aliquid noui. Sed reuera tales hospites nō sunt iusti qz ipsi non sunt ciues & domestici paradisi. **C**hi ephē. ij. fratres nō estis hospites & aduene. sed estis ciues sanctorum & domestici dei &c. Hic est igitur hospes corrigendus & exasperandus. **Q**uarto vero dico q̄ iustus seu egenus est hospes realiter recipiendus seu r̄cōcililandus. Omnes em̄ iusti sp̄ualiter dicunt hospites: qz cum in hoc mundo manentē non habeant ciuitatem. nequeunt p̄prie dici ciues. **H**eb. xij. Peregrini & hospites sunt super terram. Isti em̄ peregrini sunt in hoc mundo. qz istorū hospitijū est in celo. **U**nde nota q̄ mundus est hospitijū in quo cuncti nascunt. oēs boni & mali conueniūt ibi sicut in hospitali cōi. In isto em̄ hospitio p̄natiuitatem intramus. & inde p̄ morē eximus. **J**udi. xij. Ingressus est homo hospitium meum. **I**tem ecclesiāvel religio est hospitijū in quo iusti versantur vel in quo cuncti saluant: qz. s. in hospitio ecclesie p̄ fidem. gratiā & penitentiā est p̄prie vera salus. In tali igitur hospitio morabatur Petrus. de quo dicit **A**ct. x. q̄ hic hospitabatur apud symonē coranū sup mare. **A**dare enim amaritudinem penitentie signat. **I**tem infernus est hospitijū in quo mali ligantur & incarcerantur. Istud est hospitijū cerasū qui omnes hospites suos dijs suis immolabāt propter quam crudelitatem s̄m fabulas ipsos mutauerunt in thaurus. **Q**uid. lib. x. fabula. vj. Sic vere maligni spiritus illos quos in hoc suo hospitio recipiūt viuificant & occidūt. **E**t ideo thauri. i. superbi petuli dici possunt. **U**nde de damnatis dici potest illud **J**udith. xij. vbi dicitur. q̄ serui holofernis festinauerūt ad hospitia sua & clausit vagao ostia cubiculi. **I**tem paradysus est hospitijū. in quo beati letantur. qz. s. sicut operarij qui tota die laborauerunt. & pondus diei est susstinerunt. **Q**uatores etiam qui tota die decurrerunt. solent quādo de sero ad hospitium veniunt exultare & ibi epulari & gaudere. Sic iusti qui in hoc mundo sunt cursores & laboratores in sero mortis ad hospitium paradisi veniunt & ibi pascuntur & letantur exultant dormiunt & quiescunt. Istud em̄ est hospitium summe necessarium. qz procerto illi qui extra istud hospitium remanent. in ap̄is & latronibus. idest demonibus subiacent. **H**os igitur bene possūmus dicere illud **J**udi. xij. Nulla re indignus nisi hospitio. Igitur qui in hoc mundo adhuc

laborare & peregrinari noscuntur. & qui ad istud hospitium properant & mouentur hospites proprie nominantur. **J**uxta illud predictus **H**eb. xij. Peregrini & hospites sunt super terram. In celo autem erimus in proprio hospitio. non in alieno. ita q̄ tunc proprie non erimus hospites immo ciues. **A**d q̄d facit illud predictus fratres. iam non estis hospites & aduene &c. **A**d q̄d facit **Aug.** de verbis domini. ca. xxxij. Dices. Ipse est christianus qui in domo sua peregrinum se esse noscit. patria nostra sursum est. ibi hospites non erimus. **I**sti igitur hospitibus & oibus alijs extra p̄p̄iā domū: i. in ista cā peregrinantib⁹. & maxime paup̄ib⁹ & egenis bonis aut hospitijū nō habētib⁹. s. ad celi hospitijū anhelantib⁹. dōs hospitalitas fieri. et omnis humana liberalitas impartiri. **V**irtus em̄ hospitalitatis summe deo solet placere. **E**t ideo ipsam debent qui possunt libenter et liberaliter exercere. **I**n archa enim **Noe.** ad animalia introducenda fuit hostium. sicut dicitur **Gene.** vj. & tabernaculum federis a parte orientis fuit apertum sicut dicitur **Exo.** xxxij. In quo notatur. q̄ hostia nostra debent semper esse aperta bonis & honestis hospitibus. et maxime peregrinis et pauperibus. vt dicitur illud **Job.** xxxij. foris non mansit peregrinus. hostium meum viatorum patuit. **E**t ad hoc hortamur ad **H**eb. xij. vbi dicit. Hospitalitatem nolite obliuisci. **E**t merito hospitalitas obliuisci non debet. quia procerto

Deo placere.

Opes augere.

Malum cauere.

Celum habere.

Deo dico facit hospitalitas placere. qz reuera quicquid per hospitalitatem fit pauperi: deus reputat factum sibi sicut ipse dicit **M**ath. xxv. Hospes eram et collegistis me. Sequitur. Quando te vidimus hospitem & collegimus te &c. **E**t respondet. Amen dico vobis q̄d vni ex minimis meis fecistis. mihi fecistis. **E**t q̄ talis munificentia deo placeat satis patet. **Sen.** xij. **U**bi angeli receperit hospitio suos hospites saluauerunt. nō solū enim angeli. immo etiam christus quandoq̄ sub figura hospitijis latuit. vnde **Aug.** lib. contra quinq̄ hereses dicit sic. **D**iscite christiani nō indifere exhibere hospitia. ne forte cui domum claueritis ipse sic christus. **Q**ue tamen omnia sunt contra multos. **Q**ui scilicet aut recipiunt nullos aut malos. **Q**uia procerto multi sunt. qui bene faciunt hospitalitatem malis et non bonis. diuitibus et non pauperibus. superbis et non humilibus: similes mari mortuo quod nihil viuū potest in se recipere nec immergere. omne vero mortuum solēt in se continue profundare. **S**icut ponit **S**olimus & magister in hystoria scholastica. **S**ic vere isti libentius recipiunt in hospitio mortuos q̄ viuos. seculares q̄ religiosos. malos q̄ bonos. quia scilicet malos solent in suis hospitijis honorare. bonos autem aut refutare aut de eis non curare. **T**alis igitur hospitalitas non placet. immo displicet ipsi deo: quia procerto boni potissime sunt recipiendi. & ad hospitijū pre ceteris admittendi. **D**e atbalante enim rege **A**ffrice legimus. q̄ in corde suo disposuerat nunq̄ se aliquis iouis filium hospitio recepturum. **E**t hoc quia poma aurea que hoxus ipse producbat se metuebat per iouis filios amissurum. in cuius vindictam. **P**erseus iouis filius ab eo refutatus ipsum mutauit in lapidem. et corpus eius giganteum transformauit in montem. **S**icut ponit **Q**uidius de transformatis libro. iij. fabula. xxxij. **S**ic vere multi sunt magni et gigantei diuites. qui omnino abhominantur filios iouis. idest religiosos bonos & clericos hospitio recipere. semper timentes: quia poma sua aurea. idest viros eorum vel filias debent rapere vel fedare. **P**erseus igitur idest christianus ab his in persona talium refutatus finaliter tales punit. & eos lapidificat. i. in malo facit obstinari & montes per superbiā fieri patif & pmittit. **N**ō sic igitur sed exercemus

sed excruciamus hospitalitatem que deo debeat place-
re. et nos deo faciat complacere. Juxta illud predictum
Hebr. xij. Hospitalitatem nolite obliuisci. Per hanc
enim placuerunt quidam angelis hospitio receptis.

f

¶ Et si vis potes notare quod ad hoc quod hospitalitas deo
placeat. necesse est quod ipsa sit
liberalis in inuitatione.

Thylaris in prosecutione.
fidelis in defensione.

Quia pro certo boni hospites debent seruentur hostari
ut introeant. Decenter affari ut remaneant. fidenter
tutari ut non timeant. ¶ Dico igitur quod hospites debent
ut introeant seruentur hostari. seu diligenter et effica-
citer inuitari. Quod est contra illos qui superficialiter
et lente et sine ostensione interioris affectus inuitant
hospites ad manendum. sed boni non sic. similes illi
Laban filio Bathuells. Gen. xxxij. Qui inueniens
seruum abrahe qui de longevenerat dicebat sic. Ingredere
benedicte domini. cur foris istas preparavi locum et do-
mum Sequitur. Et introduxit eum in hospitium. ¶ Item
dico quod hospites debent ut maneant decenter et dulciter
affari: quia scilicet locundaverba et utilia. non vana nec
detractoria debemus hospitibus nostris dare. ¶ Pet.
iij. Hospitalis inuicem sine murmuracione. Et meri-
to: quia sicut dicitur. ij. Corinth. ix. Thylares datorem
diliget deus. ¶ Item debent hospites ut timeant fiden-
ter tutari. quia scilicet eum ad nostrum venit hospitium
ipsum debemus tutari. defendere. et sicut nos ipsos defen-
dere. protegere et fouere. Sic faciebat ille Jud. xix. qui di-
cebat illud de leuita hospitio recepto volens ipsum ab
impudicis defendere. Nolite inquit facere malum hoc. in-
gressus est homo hospitium meum. Si igitur hospitalitas ta-
lis fuerit. non est dubium quod deo et angelis complacit.

6

¶ Sic igitur dicam quod bona hospitalitas facit deo place-
re. ¶ Item hospitalitas facit opes augere. Quia reue-
ra homines hospitales solent pro ceteris abundare. et
temporalium sufficientia plus gaudere. Exemplo helpe qui
hospitatus a vidua et ipsius farina recreatus fecit
quod suus filius fuit a mortuis suscitatus. et quod farina in ydria
et oleum in lectulo multiplicata fuerunt. Et de helyseo
etiam legitur quod sue hospite oleum multiplicauit. eius
quod filium suscitauit. Et de christo quod marthe cuius comede-
rat panem resuscitauit lazaram fratrem. sicut hec omnia
patent. ij. Reg. viij. iij. i. Reg. xj. In Quia
dicitur etiam legitur quod cum latona mater apollinis et dyane
fugitua et vagabunda propter iram iunonis non in-
ueniret in orbe que eam auderet aut vellet recipere hos-
piti. nec ut apud se parceret sustinere. tandem in insula de
los que tunc temporis erat mobilis et errans erranti com-
pactis ipsas recepit. et in ea apud se parturire permisit
propter quam humanitatem ipsa insula virtute deca-
lone deerrata et mobilis. stabilis et immobilis facta fuit
Quia pro certo ipsa esset veritas quod illi qui helysam heliscum
et latona et christum. bonos hospites et indigentes recipiunt
hospitio. promerentur vitari temporalis et spiritualis beneficio. Nam
deus talibus bona terrena solet multiplicare. et si erran-
tes seu mobiles fuerint et vagantes. ipsos solet stabiles
facere. et contra motum tentationum firmare. fratrem et filios
mortuos. interioris affectus per peccatum mortuos
et sopitos solet in eis viuificare. et eos in bonis tem-
poralibus et spiritualibus ampliare. Juxta illud Luce. vi.
Date et dabitur vobis. Quia sicut dicitur Prover. xj.
Alii diuidunt propria et ditiores sunt. alij rapiunt non
sua et semper in egestate sunt. Bene igitur monet apo-
stolus i. Cor. xij. dicens. In necessitatibus sanctorum communi-
tes. Hospitalitatem sectantes. Hospitalitas igitur fa-
cit opes augere. ¶ Item hospitalitas facit malis care-
re. Constat enim quod boni hospites gratanter et bene-
uolenter. sunt sepius suis receptoribus causa dam-
nitandi et etiam lucri captandi. Exemplum de mere-
trice que quia recepit nuncios Josue et eos fideliter sal-
uauit et seruauit. ab eis tandem capta hierico libera-
ta fuit. sicut patet Josue. vi. Christus etiam receptor a

10

zachco dixit Luce. xix. Hodie huic domui salus facta
est. Exemplum etiam de iohanne qui per angelos hospi-
tes a subuersionis periculo fuit saluatus. Gene. xix. vii
de Augu. contra quinq; hereses dicit sic. Obsecutus
iohannem angelis tanquam peregrinis. pro consuetudine hospi-
talis liberatus est. ciuitatis temporale euasit in-
cendium. eternum consecutus est premium. ¶ Item
hospitalitas facit celo gaudere: quia scilicet ista est que
procurat vitam eternam. Communi enim iure serua-
tur quod qui aliquis extraneum hospitio recepit: si ab eo
in suis partibus recipiatur vicem receptam sibi reddit
ipsum gaudens recipere consuevit. Sic vere illi qui nunc
in hac peregrinatione christum in persona peregrino-
rum recipiunt ab eo tandem post mortem in sua pa-
tria. id est in alio seculo cognoscuntur. et in celi hospi-
tio receptantur. Math. xxv. Hospes eram et collegi-
stis me. Sequitur. Venite benedicti patris mei. perci-
pite paratum vobis regnum. Patet igitur quod in scri-
ptura quadruplex hospitalitas reperitur et. Vide ubi
recipere et introducere.

Hostia ¶ Uide ubi sacrificium. Vel si vis dic breui-
ter. quod hostia generaliter signat. quicquid
deo porrigitur vel offertur. Dico igitur quod deo offertur
Hostia vitalis. Hostia dico vitalis. et
Hostia mentalis. ista est christus qui patri fuit
Hostia vocalis. oblatum. qui fuit hostia
Hostia realis. pacificorum. quia mors eius
Hostia letalis. pacem inter deum et ho-
mines reformauit. Martyres etiam sancti hostie di-
ci poterunt: quia deo immolati fuerunt. Deute. xij. San-
guinem hostiarum fundes in altari. ¶ Item est hostia
mentalibus seu spiritualibus. Et ista nihil aliud est quam
bona cogitatio vel affectio. et etiam bona actio et operatio
Ista enim omnia sunt spirituales hostie que deo sunt
acceptabiles. ij. Regum. ij. Mille hostias in holo-
caustum obtulit Salomon. j. Pet. ij. c. Offerte spiri-
tuales hostias acceptabiles. ¶ Item est hostia vocalis.
vnde in ps. Tibi sacrificabo hostias laudis. ¶ Item
est hostia realis. vnde Esa. xix. Cognoscent dominum
egyptij et colent eum in hostiis et muneribus. vñ Hebr.
vij. Omnis pontifex ad offerendum munera consti-
tuitur. ¶ Item est hostia letalis. et ista signat malos
qui de se faciunt hostiam dyabolo. Judic. xvj. Philis-
tym obrulerunt hostias dagon deo suo. Vel mala ope-
ra que a malis quotidie offerunt. puerbi. xxj. Hostia
impiorum abominabiles. Si vis potes applicare quomodo
peccator pervertendo se ad deum facit de se spirituales hostias
Et ideo sicut hostia primo quo ad ostium tabernaculi
ad sacerdotes adducebat. manum sacerdotum eius capiti
imponeretur. sanguis effunditur iubebat. pellis a toro
corpore detrahebatur. artus in frusta cadebant. omnia tan-
dem lauabantur. cuncta finaliter cremabantur. sicut per
omnia dicitur Leuit. j. Sic proculdubio talis hostia debet esse
homo. Debet enim ad sacerdotes applicari per bonorum
hominum consilium et frequentationem. vñ Eccl. vi. In multi-
tudine propter prudentiam ista et sapientie eorum ex corde
de coniungere. Debet manus eius capiti imponi per bonum
consilium collationem et per diuine gratie implorationem.
Quia sicut dicit Act. xij. de paulo. Cum imponisset
eis manus venit spiritus sanctus super eos: Debet sanguis
peccati defluere per omnis carnalitate expiationem.
Pellis omnis excusationis debet extrahi per puram
et mundam confessionem. vnde Job. j. Pelle me pro pelle
et cuncta que habet homo dabit pro anima sua. De-
bet artus eius in frusta communium per omnium actuum et
circumstantium declarationem. Debet postmodum totaliter
lauari per omnium vani glorie abstersionem. Esa. j. Laua-
mini mundi estote. auferte mala cogitationum vest-
strarum et. Debet tandem ignis omnia cremare per
penam dolorem et satisfactionem. sicut enim dicitur.
Hebr. ix. Sanguis hircorum et vitulorum et cinis
vitule aspersus inquinatos sanctificat ad emundationem
Sic igitur peccator poterit deo offerri. et eius sacrificium et

11

restat q̄ eorum societas effvitanda ⁊ ipsoꝝ pditio p̄tē-
nenda. ¶ Et nota v̄bis q̄ tales hostes. sc̄z peccatores
Indignando solent respicere.
Subsannando solent despicere
Dissipando solent diripere.
Inaniter solent se tollere.
Faciliter solent deficere.

Tales igitur hostes sunt indignantis aspectus. Job
xvj. Hostis meus terribilibus oculis me intuitus est.
¶ Item sunt subsannantis despectus: quia scilicet ta-
les nō cessant ridere ⁊ subsannare facta bonoꝝ. Creñ.
j. Uiderūt eam hostes ⁊ deriserūt sabbata eius. ¶ Itē
sunt dissipantis effectus: q̄ scilicet omnia bona alioꝝ
nituntur rapere ⁊ furari. Creñ. j. Manum suā misit
hostis ad omnia desiderabilia eius. ¶ Item sunt su-
perbientis affectus. q̄ isti sunt qui volunt super alios
honorari ⁊ in honoribus eleuari. Exemplū aman. de
quo dicit Hester. iij. Qd̄ rex exaltauit aman filiū ama-
nathi. Sequit. c. vj. Hostis ⁊ inimicus noster pessim⁹
est iste aman. ¶ Itē isti sunt corruentis defecti⁹ q̄ vide-
licet tales a statu p̄speritatis solent cadere ⁊ t̄p̄aliter ⁊
eternaliter deperire. vñ de casu t̄p̄ali talū dicit Esa. xj.
Hostes iuda peribunt. De casu ⁊ d̄. talū. ⁊ de puni-
tione qua deus punit in inferno dicit Esa. j. Iheu conso-
labor super hostibus meis. ⁊ vindicabor super inimi-
cis meis. Et hier. xlvij. In descensu oronam hostes
ylulatum audierunt. i. in descensu inferni. q̄. sc̄z or-
nam interpretatur foramen tristitie. Sic igitur patet
q̄ inueniunt hostes quos debes vincere. Hostes quos
debes flectere. Hostes quos debes fugere ⁊c. Sufficit
vide de Amico.

Hostium. Nota q̄ hostium idē est q̄ introi-
tus seu ingressus. ianua seu porta
Et ideo vide infra in dictis titulis. Et vide infra in li-
tera D. vbi ponuntur concordantie de D̄stia. Hō em̄
debet scribi cum aspiratione ⁊c.

Huc. Nota q̄ huc sicut hic est aduerbius
loci. signat enim illum locum vbi in-
uitans personaliter cōmoratur et ad quem
aliquis p̄ralium inuitatur. Scdm̄ igitur
diuersos inuitatores inuenire possumus diuersos huc.
⁊ sic notabo q̄ in scriptura inuenitur
Unum huc quod est laboris.
Unum huc quod est valoris.
Unum huc quod est honoris.
Unum huc quod est doloris.

Primo igitur dico q̄ est vnū huc quod signat statum
laboris. hoc est mundanā pestilentiam. Itud est vnū
huc ad qd̄ semper dyabolus nos inuitat. ⁊ hoc vt nos
polluamus p̄ immundiciā. vt res acquiramus p̄ aua-
ritiā. vt alios ledamus p̄ insolentiā. Hic est enim lo-
cus infectionis ⁊ luxurie. Unde de isto huc dicit Gen.
xij. Educ viros huc vt cognoscamus eos. ⁊c. ⁊c. lviij.
Accedite huc filij auguratricis. semen adultere ⁊ for-
nicarie. Item huc est locus ambitionis ⁊ auaricie. Et
ideo istud huc. idest sitim auaricie iustus refutat. ⁊ ab
eo p̄uiriibus se elongat. dicens cū samaritana xpo ul-
lud Job. iij. Domine da mihi hanc aquam vt non si-
tiam itē. ⁊ non veniam huc aurire. q. d. Omnis aqua
idest omnis t̄p̄alis substantia que est huc. non est in-
ficiens ad sitim auaricie temperandam. nec est facilis
ad acquirendū seu hauriendum. Item iste est locus le-
ditionis ⁊ violentie. quia. s. illi qui huc. idest in mundi
officijs ⁊ statibus s. ingerunt. bonos libenter fatigāt
⁊ offendunt. Unde de Saulo Act. ix. dicit sic. Et huc
ad hoc venit vt vincos duceret in hierusalem. sc̄z illos
qui nomen domini inuocabant. Iste aut̄ erat Saulus
q̄ erat spirans minarū ⁊ cecidit in discipulos dñi. Itud
est igitur vnū huc quod signat statum laboris. hoc est
mundanā pestilentia. ¶ Secūdo dico q̄ est vnū huc
quod signat statum valoris hoc est gratiam ⁊ peniten-
tiā. Penitētia em̄ ⁊ gratia religio seu ecclesia sunt que-
dā huc ad que dñs nos aduocat ⁊ adueniendū ⁊ acce-

dendum istud huc iugiter excitat ⁊ inuitat. Et merito
quia p̄certo istud huc est locus seu status. Vbi
Probantur ⁊ examinantur celum possessuri.
Docent ⁊ illuminant fidem p̄fessuri.
Sanant ⁊ emundant culpas dimissuri.
Adorant ⁊ spaciant iuste conuicturi.

Est enim istud huc locus examinis ⁊ p̄bationis: Ideo
Iaac dixit iacob Gen. xxxij. Accede huc vt tangam te
⁊ probē. si es filius meus. Itē est locus scientie ⁊ instru-
ctionis: q̄. s. ibi auditur ⁊ discitur verbū dei. Josue. iij.
Accedite huc ⁊ auate verbū dñi. Itē est locus salutis
⁊ curationis. quia. s. ibi. possunt oēs qui p̄vitiā sunt
infirmi per penitentiam mundari ⁊ curari. q̄. s. ibi cu-
rantur illi qui sunt lunatici per inconstantiam. vnde
de lunatico Math. xvij. dicit x̄ps. Afferte huc illū ad
me. ⁊ exiit ab illo demonium ⁊ curatus est puer. Illi
etiam qui sunt debiles per simplicitatem ⁊ ignorantia
Luc. xij. Et cito plateas ⁊ vicos ciuitatis. ⁊ quoscūq̄
q̄ inuenieris debiles ⁊ pauperes. cecost claudos intro-
dite huc. Illi in super qui sunt sine auribus. idest q̄ au-
dire ⁊ obedire dedignant ⁊ obstinationem maliciā
⁊ insolentiā. vnde de illo qui aurē perdidit dicit x̄ps
Luc. xxij. Sinite sc̄z huc. ⁊ cū tenuisset auriculā eius
sanauit eū. Itud est igitur huc. i. locus salutis ⁊ curatio-
nis. Item istud est locus more ⁊ habitationis. q̄. s. in
illo huc conuersant ⁊ morant oēs v. r̄iusti ⁊ boni ⁊ q̄-
cūq̄ deo volunt esse confederati ⁊ consilii dicentes il-
lud. j. Regū. xlij. Accedamus huc ad deum. vnde. iij.
Reg. vij. dicitur. Vir deuenit huc Sic igitur patz qd̄
est vnū huc qd̄ signat statū valoris. s. gratiam ⁊ peni-
tentiā. ¶ Tertio dico q̄ est vnū huc qd̄ signat statum
honoris. hoc est dignitas eminentiā. Ad istud em̄ huc
idest ad statū honoris ⁊ dignitatis inuitant boni ⁊ in-
de repudiantur mali. Boni dico ad istud huc diuina
gratia deducuntur ad dignitatis excellentiam subli-
mantur. vnde dauid suā regiā dignitatē admirans di-
cebat dño. ij. Reg. vij. que est domus mea: q̄ aduexi-
sti me huc ut q̄. d. Non eram dignus tanto honore.
¶ Mali etiam ab isto huc repudiant. Et sic aduerte q̄
tria genera personarum repudiant in deoz. Carentes
p̄. u. legio libertatis. Illi. s. qui sunt in seruitute pecca-
ti. ij. Paralip. xxvij. Non inducetis huc capreos
Itē torpentes sub contagio facultatis. Illi sc̄z q̄ amo-
re bonoz terrenoz sunt inuoluti ⁊ oppressi. figurati
in moyse calciato cui dicitur Exo. ij. Non appropies
in q̄ huc. tolle calciamenta de pedibus tuis. Locus em̄
in quo itas terra sancta est. q. d. Locus ecclesiasticus di-
gnitatis sanctus est. Et ideo vult habere boies calcia-
tos. i. terrenoz affectibus inuolutos Itē gentes pan-
nitigio honestatis. s. illi qui vestib⁹ honeste p̄uersatio-
nis carent. vñ illi q̄ nō habebat vestē nuptialē. ⁊ tñ ad
nuptias regis intrauerat. dicit Math. xxij. Amice qd̄o
huc intrasti nō habes vestē nuptialē? Et sequit. Qd̄ li-
gatis manib⁹ ⁊ pedib⁹ p̄iecti est in tenebris exterioribus
q̄z reuera illi q̄ sunt egestes honestatis amene pan-
nitigio. Illi q̄ sunt torpentes facultatis terrene subcōta-
gio. Illi q̄ sunt carentes libertatis sc̄re p̄uilegio. Si
ad istud huc. i. si ad dignitates ecclesiasticas p̄sumūt ac-
cedere. c. digni sunt tenebras exteriores sentire ⁊ duplici
more p̄ire. vñ breuit talib⁹ idignis huc intrant⁹ se id̄
gnetingerētib⁹ dicit p̄t̄ rep̄bē huc illud Jud. xvij. Quis
te aduexit? qd̄ hic agis? quā ob cām huc venire volui-
sti? Patet igitur q̄ vnū est huc qd̄ signat statū honoris.
idest dignitatis eminentiā. ¶ Quarto dico q̄ est vnū
huc qd̄ signat statū doloris hoc est mortalem deflue-
ntiā. Ad huc em̄ est vnū huc ad qd̄ opz oēs accedere. ⁊ in
quo opz oēs manere ⁊ p̄sistere. vñ qd̄ nō est licitū
transire vel procedere. vñae dñs loquens de fluctuoso
mare. idest de vita dicit Job. xxxvij. Circumquā mare
terminis meis. ⁊ posuiverim ⁊ oria. ⁊ dixi huc uel que-
ries. ⁊ hic confringes inmentes fluctus tuos. Ad huc
enim est vnū huc quod est malis est damnationem.
bonis vero ad gauium ⁊ saluationem seu vite eter-

Humerus.

ne acquisitionē. Unde Hieron. dicitur d iustis in tēpo
re illo venient filij israel et filij iuda simul ambulantes
et flentes properabunt et dominū deum suū querent:
in syon interrogabunt viā. huc facies eorū venient et
apponentur domino federe sempiterno quō nulla obli
uioe delebitur. Ista est cōveritas quā flendo oportet do
minū querere si viā in syon idest in celi speculam volu
mus inuenire. et si huc volumus nos deo coniungere
et vīre. et federe perpetuo copulare. Sic igitur patet
quod in scriptura inuenitur vñū huc quod est volūns. vñū
huc quod est honōs. vñū huc quod est valōs. vñū
huc quod est laboris. Hoc est dictū. status mortis quā
est vltimus status dignitatis qui est maximus. status
gratie seu meriti qui est optimus status mūdi seu pec
cati qui est pessimus etc.

Humerus Cū humerus sit pars corporis
ita quod quicquid ponderis corpori supponitur. per hu
meros facilius sustentatur. Dicā quod moraliter et spiri
tualiter loquendo vel etiā in corpore morali virtuoso
et mystico. vel etiā in corpore civili politico. per hume
ros significatur illi qui in corpore ecclesie militantis
sciunt et possunt sustentare alios. sicut sunt prelati et vi
ri perfecti vel in corpore morali per humeros designan
tur ille virtutes. que omnia mala tolerant et que sine
murmure cuncta portant sicut est virtus patientie. cō
stantie. misericordie et prudentie. Constat enim quod iste
virtutes sunt humeri spirituales: quia scilicet tempe
rantia et prudētia sunt humerus dexter qui equanimi
ter sustinet prospera. Patientia vero et misericordia
sunt humerus sinister qui fortiter sustinet aduersa.
Dicā igitur quod in scriptura inuenitur **Humerus**
Dei qui portat omnia.

Justi qui portat graua.

Impij qui portat leua.

Primo igitur dico quod inuenitur humerus deus qui por
tat omnia. Ad Hebr. i. Portans omnia verbo virtu
tis sue. Deus enim est sicut elephas qui ita fortes habet
humeros quod castrum ligneum super se portat. Sic
iste non castrum ligneum. sed scilicet ipsum
celū et quicquid celi ambitu continetur portat. Deus
enim habet oculos humeros scilicet humerū dextrum
qui signat eius protectionem et potentiam. Et hume
rum sinistrū qui signat dissimulationem eius et pa
tientiam. Et sic dicā quod diuini humeri

Mala supportant.

Bonos transportant.

Bona retransportant.

Mala dico supportant. quia scilicet isti humeri susti
nuerunt crucem et etiā patienter dissimulando susti
nent quotidie cuncta mala. Esa. xxiij. Erit scilicet elia
chim quasi pater habitantibus iherusalem et domui
iuda. Et dabo clauem domus dauid super humerum
eius. et aperiet et non erit qui claudat. claudet et nō erit
qui aperiat. Clauis dauid est crux. Bonos dico trans
portant. scilicet ad gloriā celi. et ad requiē paradisi. Si
milis aquile que in humeris suis pullos suos sursum
elevator. et claritatē luminis illis monstrat. Unde Deut.
xxxij. Expandit alas suas et assumpsit eum atque porta
uit in humeris suis. Sequitur. Constituit eū super ex
cellam terrarū et comederet fructus agrorum etc. Bona
in super retransportant: quia scilicet dignitas et excellentia.
tranquillitas et complacentia inuenitur in istis hume
ris. De dignitate enim dicitur Esa. ix. quod factus est prin
cipatus eius super humerū eius. et vocabitur deus for
tis etc. De tranquillitate vero dicitur in persona cuiusli
bet beati. Deut. c. xxxij. Benjamin amantissimus do
mini habitabit confidenter. in eo quasi in thalamo de
morabitur. et inter humeros illius requiescet. Sic igitur
patet quod inuenitur humerus dei. **Secundo** dico quod inueni
tur humerus iusti qui portat graua. **Humerus** enim
patientiam signat. qua mediante. graua et difficilia cun
cta portat. Unde de homine patiente dicitur Gen. xliij.

Asinus fortis accubans inter terminos vidit re
quiem quod esset bona: et terram quod esset optima. et suppo
nit humeros ad portandum. factusque est tributis ser
uicus. Et benedixit asinus qui scilicet portat crucem
super humeros quia scilicet omnis crux idest omnis
cruciatu debet a iustis in patientia tolerari. Et sic no
ta quod humeri patientie et temperantie. charitatis et cle
mentie debent portare et supportare.

Infirmiorem paternam.

Aduersitatem eternam.

Seueritatem supernam.

Autoritatem paternam.

Sagacitatem internam.

Portet igitur ab humeris nostris infirmitas fratris
na pie cōpatiēdo sicut de illo qui ouē perdidit. di
citur Luca. xv. quod cū inuenit eā imponit in humeros
suos gaudens etc. Quis enim perdita infirmos fratres
signat. et maxime illos qui sunt perditī per peccatū. et
qui a domo ecclesie vel fidei sunt errantes qui scilicet pie sunt
supportandi et ad ecclesie domiciliū reducēdi. quod sicut ibi
dicitur est angelis dei gaudiū supervino peccatore. sic su
per pijs humeros repositato. **Item** portetur in istis
humeris aduersitas externa. idest quecunq; tempora
lis tribulatio. Sicut enim dicitur. ij. Paral. ij. In edifi
catione templi erant septuaginta milia viroꝝ qui ope
ra proprijs humeris deferebant. Ad denotandum quod illi
qui in templo dei famulantur: debent proprijs hume
ris cuncta graua et difficilia sustinere. Quanto enim
quis est templo dei coniunctior et gradu ecclesie inti
mior et specialior. tanto debet esse ad sustinendum diffi
cilia fortior et promptior. figura **Abu. vij. vbi** dicitur quod
filij Cabat qui in tabernaculo secretius leuitis ceteris
seruiebant. onera non in plaustris sicut ceteri: sed in p
roprijs humeris deferebant. Quia enim isti archam et al
tare et vasa tenebant portare. nō audebant ea bobus
et plaustris committere. immo tenebant ea proprijs
humeris sustentare. Ad denotandum quod quanto quis
maior et deo familiarior in ecclesia tenet gradus
tanto ad portanda vasa domini. idest ad sustinendum
onus et difficultatem dei mandatorū: et ecclesie negocio
rum laborumque et tribulationū debet prebere humerū
magis promptum. i. Paralipo. xv. Sanctificati sunt
igitur sacerdotes et leuitici portarent archam domini
dei israel. et tulerunt filij leui archam dei sicut preceperat
moyses iuxta verbum domini humeris suis in vectibus.
Quod tamen est hodie contra multos ecclesiasticos
et prelatos. De quibus scilicet dicitur **Matth. xxij.** quod
ipsi imponunt in humeros hominum onera graua et
impossibilia digito autem suo nolunt ea mouere. **Nō**
sic: sed portetur a nobis aduersitas externa. **Item** por
tetur ab humeris nostris seueritas superna. hoc est di
crum correctio dei et prelatorū sicut faciebat Job. xxxij.
Videtur scribat ille qui iudicat in humeris meis por
tem illū. **Item** portetur in istis humeris autoritas
paterna. idest reuerentia et timor dei et parentū. Sicut
de filijs **Noe** legit **Gen. ix.** quod imposuerunt palliū humeris
suis et retrocedēdo cooperuerunt patrem nudatū ne vide
rēt pudibūda sua: quod. s. palliū excusationis paterne. et quod
quod facere potest ad maiorū et amicorū nostrorū necūdiā sub
mouendā debent libeter tollere. et istud onus patienter
portare. **Item** portetur humeris istis sagacitas interna
hoc est dictū. **De** sapientie et doctrine. et cuiuslibet disci
pline. **Ubi** de sapientia dicitur **Ecc. vi.** In iuce pedē tuū in cō
pedes illi: et in torq̄s illi collū tuū subijce humerū tuū
et porta illū. Talibus igitur fructuosis oneribus debent hu
meros patientie et obediētie supponere: et oīa difficilia
per os sustinere. **Soph. ij.** Tūc reddā populo labiū cle
ctū et iuocēt oēs nomē dñi et scruiat et i hūero vno. Et
merito: quia peccato ista onera parū durabūt: quia in morte
a nostris humeris deficient et cessabūt. **Ubi** de iugo et oneri
bus huius mundi quo. s. nūc p̄munt iusti dicitur **Esa. xliij.** quod
auferet ab eis iugū eius: et onus eius de humero eorū
tolletur. Et hoc: quia peccato p̄p̄virgā humeri eius. **et**
acceptum

sceptris exactoris eius superabit sicut in die madyan. sicut dicitur Esa. ix. Talis igitur humerus. idest talis patientia virtus nos facit pie ceteris apparere. et regnum israel. idest celestem gloriam possidere. sicut de saul legitur. j. Reg. ix. qd ab humero eminebat super omnes et pie ceteris fuit in regem israel sublimatus. qd pro certo ille in quo humerus patientie pie ceteris eminet super alios regnare debet: et regnum paradisi finaliter obtinet. Sed adverte qd summus pontifex legis diuine habebat ynū nobilissimū ornamentum quo sui humeri tegebantur. quod superhumerale cōmuniter vocabatur: quod scilicet Auro. Jacyntho. Purpura. Cocco et Byssō erat tertum. et duobus onichinis preciosis lapidibus in quibus scripta erāt nomina. xj. patriarum erat ornatus: et annulis aureis et catenis ut stringeretur cū rationali iudicij quod erat ornamentū peccatoris erat in angulis coniunctum. Istud igitur ornamentum pontifex super humeros portabat quādo sacrificium domino faciebat. Et hoc ut filiorū israel memoriam coram domino haberet et sanctorū patrū meritis se muniret. Sic reuera dico qd humeri interioris virtutis sacerdotū et pontificū nostre legis debent super humerali. idest virtute patientie fortitudinis et constantie principaliter adornari. ita qd ibi aurū honestatis. iacynthus. idest affectus celestis felicitatis. purpura rosei verecundie et fragrantis famositatis. coccus ignee charitatis. et byssus innocentie puritatis respicere deant et luceant. Duoq; lapides preciosi onichini qd scilicet faciunt oculos tremere. idest timor dei qui scilicet duplex dicitur pro eo qd homo debet timere gloriam perdere et miseriam incurere ibi apparant et luceant. sanctorum patrum nomina. idest ipsorū merita et exempla ibi referant et splendescant. Catene quoq; et annuli. idest vnitas et concordia. rationale iudicij. idest veritas et iustitia ibi reluceant et vireant. Si em tale superhumerale. idest talis virtutū cōgeries humeros plati ornauerit. proculdubio pro filiis israel. idest pro subditis suis intercedere dignus erit. Exodi. xxvij. Porta ab aaron nomina filiorū israel superstruēs humerū ob recordationem. Patet igitur qd in scriptura inuenitur humerus iusti: qui portat graua. **T**ertio dico qd in scriptura inuenitur humerus impij qui querit leuia. Virtus em et fortitudo malorum ita est debilis qd onera leuia semper querit. Isti em sunt sicut argentus quod modicus pondus auri sustinere non potest magis vero pondus lapidū seu ferri sustinet valde bene. **S**ic mali pōd' auri. i. pōdus spūale et meritōrū nō sustinent. ferrū vero et lapides. i. onera temporalia graua et inutilia bene portant: qd reuera isti nunq; volunt subicere humeros suos dei seruitio. immo isti ab omni opere et onere meritoriovertunt humeros et recedunt. **A**cc. ix. Dederunt humerū auri sustinere non potest: durauerūt nec audierūt. Sed reuera ipsos bene subijciunt mundi iugo. carnis officio. et dyaboli laborioso domino. Baruch. ij. Inclinate humerū et seruite regi babilonis: qd. nullus labor mundanus est eis durus. nec aliquo modo difficilis aut austerus. figurati in illis babilonijs. de quib' dicit Baruch. vj. Videbitis in babilonia deos aureos et argenteos et lapideos et ligneos in humeris portare. Babilonia em est mundus: vbi scilicet a malis diligēter portant et sustinent onera graua atq; dura dūtamen spectent ad aurū et argentū et. i. ad terrenū emolumentū vel lucrū. Vel ista possunt dici contra malos prelatos ecclesiasticos qui deos suos. i. p'dilectos neporulos et consanguineos per nimiam diligentiam semp portat: et in humeris sustinet atq; fouet. cū sint lapidei et lignei. i. hebetes et ignari. ipsos tñ argenteos et aureos p diuitias fieri pcurant. Unde de idolo dicit Esa. xlvj. qd magistri illius pducunt aurū de saculo. et argentū statim ponderant vt pducant artificem vt faciat deū et pcedunt et adorant ante eū. et portant illū in humeris gestantes. Quot sunt hodie tales qui. s. auro et argento artifices superiores cōducunt et premiant

vt filios suos in deos. i. in magnos diuites pmouant ita qd pie nimia curavidetur qd semper in humeris eos portant. Et breuiter nota qd in mali habent humeros denudatos quos nesciunt velare. Amputatos qui nolunt laborare. Obstinosos qui solent non cessare. Laceratos quos decet dissipare. Et sic dico. qd apud malos inueniuntur humeri nudī per inuerecundiam et luxuriam. Unde Esa. xlvj. de babilone in figura mulieris male dicit sic. Discooperi humerū reuela crura. transi flumina. reuelabitur ignominia tua: videbitur opprobrium tuū. Ista potissime possunt dici de dominabus modernis que humeros portant ad literam discooperitos vt appareat alba caro et incitent homines ad vencrem. **I**tem inueniuntur humeri abscisi per imbecillam ignauitiam. quia scilicet multi sunt ita inepti et ignaui ad bene operandum. qd recte videtur habere humeros amputatos. ij. Mach. xv. Manum nichanosis cum humero abscisam iussit iudas perferri hierusalem. Et iob. xxxj. Humerus meus a iunctura sua cadit. et brachium meum cum suis ossibus confringitur. **I**tem inueniuntur humeri duri per obstinatam maliciam. Unde obstinatis et crudelibus dicitur Ezech. xxxij. Lateribus et humeris impingebatis. et cornibus ventilabatis omnia infirma pecora donec dispergerentur foras. **I**tem inueniuntur humeri lacerati per future dānationis pestilentiam: qd scilicet sicut teste Plin. Dracones volant super humeros elephanti vt eorū sanguine satientur. Sic demones finaliter super humeros malorū volabunt et eos per damnationē perpetuā lacerabunt. Esa. xj. Volabūt in humeros philistinū: predicabūt filios orientis. Unde diabolo potest dicit illud Ezech. xxxj. Quod pharaoni regi egypti dictus fuit. fuisi baculus arundineus domus israel et quando comprehenderunt te contractus es et lacerasti humerum eorum: et dissoluisti omnes renes eorum et inuidentibus eis super te comminutus es. **D**yaabolus enim his qui in eo confidunt baculus est arundineus. qui scilicet inuidentibus frangitur. ita qd per damnationes eternas is qui sibi inuidentur laceratur. Sic igitur patet qd inuenitur humerus qui querit leuia: humerus iusti qd suffert graua humerus dei qui portat omnia et c. Sufficit.

Humilitas. Nota qd humilitas accipit in bono et in malo. In bono em accipitur p' naturali subiectione. **A**nt. j. Pet. v. Humiliamini sub potēti manu dei vt vos exaltet et c. In malo accipit p' penali dep'ssione et tribulatione. Et sic accipitur Esa. xij. Arrogantiā fortius humiliabo. Et illud sepe dicitur in euangelio Math. xvij. et xxij. Qui se exaltat humiliabit. Accipit etiā in malo p' ficta et humiliata p'fectione et compassione. Sicut de hypocritis dicitur Ezech. xij. Est qui nequit se humiliat et interiora eius plena sunt dolore. Et in ps. Humiliati sunt in iniquitatibus suis. Sed qd nō in edo aliqd dicere nisi de humilitate morali. dico qd triplex ē humilitas. Est ei humilitas bona et virtuosa. **P**rimo igit' d' humilitate mala et vitiosa. bona et virtuosa dico qd nos debemus esse humiles multi pliciter rōne. Ad hoc em excitat scriptura. Ad hoc inducit natura. Ad hoc in super admonet figura. **S**criptura em semp predicat humilitatem. **X**ps enim dicit Math. xj. Discite a me: quia mitis sum et humilis corde. **E**ccl. etiam. vj. dicitur et precipitur. Humiliati valde spiritū tuū: quia vindicta carnis impij ignis et vermes. **I**tem natura inducit humilitatem. Nulla enim natura fragilior: nulla naturavilior: nulla natura ad humilitatem habilior qd humana. **H**omo enim est plenus fetoribus et sudoribus. humoribus et stercoreibus doloribus et laboribus. **I**deo sibi dicitur Math. xj. Humiliatio tua in medio tui. i. causa humilitatis tue. **I**tem figura admonet humilitatē. qd sicut dicit Esa. xl. Omnia mons et collis humiliabit: et erūt praua in

E

B

B

Humilitas.

directat aspera in vias planas. Quia scilicet ad hoc quod prauitas vitiorum vertatur in directum virtutum. et ad hoc quod asperitas tribulationum vertatur in planiciem consolationum. necesse est quod omnis mons et collis. id est omnis timor et elatio superbia humilietur. et quod humilitas cum diligentia frequentetur. Quia sicut dicitur Lucæ xvij. Qui se humiliat exaltabit. et qui se exaltat humiliabitur. Humiliemur igitur et simus sicut spica que quoniam est grauis plena solet inclinari et versus terram inferius incuruari. Si vero vacua fuerit et inanis: tunc solet sursum erigi et extendi versus celum sine incuruatione aliqua eleuari. Sic vere charissimi: qui grauis virtutum sunt pleni semper solent inclinari inferius per humilitatem. Illi vero qui virtutibus sunt vacui se solent sursum erigere et recti etiam incedere per superbiam et vanitatem. Biciter enim quanto quis est melior tanto efficitur humilior. Et quanto quis est deterior: tanto efficitur elatior et superbior. Et hoc est quod dicitur. Ecclesiæ iij. Quanto maior es humiliata te in omnibus et coram deo inuenies gratiam. Boni igitur debent humiliari: quia sicut dicitur Sic. xvij. Modica. Virtutis origo humilitas est. Illa igitur sicut modo pullulat que in ista radice proprie perferuat. De bonorum igitur humilitate possumus exponere illud Esa. ij. Incuruabis sublimitas hominum et humiliabitur altitudo virorum. In quibus verbis aduerte quod humilitas habenda est propter tria bona que per eam nobis insunt. scilicet. Quia per hanc efficiamur Sagaciores. Humilitas enim facit nos sagaciter occultata considerare: quia scilicet. facit nos homines. id est rationabiles. Hominum inquit. Item facit nos in bono stabiliter perseverare. quod ostendit cum dicitur. Uirorum: facit enim nos viros. id est stabiles et virtuosos. Item facit nos feliciter ad summa accelerare. vel feliciter excelsa participare: quod ostendit cum dicitur. Altitudo. Humilitas enim acuit humanam sagacitatem: quia facit homines. Hominum inquit. Roborat et eternam felicitatem: quia facit nos viros. Uirorum inquit. Eleuat ad summam felicitatem: quia nos facit altos. Altitudo inquit. Igitur dico quod bona et virtuosa humilitas est habenda: quia nos facit sagaciores: quod ostendit in verbo hominum. Humilitas enim nos facit homines. id est discretos et rationabiles ad considerandum propriam utilitatem. Sicut enim dicitur Ecclesiæ xj. Sapientia humiliati exaltabit caput eius. Sicut enim videmus animalia minora et inferiora sunt tunc cetera sagaciora et ingeniosiora. Sicut patet de formicis apibus et araneis. Ad quorum operum subtilitatem humana ratio non attingit sicut dicitur Psalmi. Dicit enim idem quod animalia parui corporis habent sensus valde acutos. videtur enim audiunt et olfaciunt miro modo: sicut videmus de pulicibus que statim quasi quis vult eas capere solent fugere et saltare. Sicut etiam videmus de araneis que statim vident muscam quando est in laqueis suis capta. Sic vere charissimi spiritaliter loquendo illi qui sunt minores per humilitatem: sunt ut communiter sagaciores per spiritualem sapientiam et subtilitatem. habet enim sensus spirituales acutos. subtiles et discretos per humilitatem absconditos et velatos. Quia sicut dicitur prover. xj. Ubi fuerit humilitas ibi et sapientia. Et hoc ostendit in bono hominum: quia scilicet. humilitas facit nos esse homines. id est rationales et discretos scilicet ad rationabiliter consideranda illa que pertinent ad salutem. Unde proverb. xvij. Cor hominis antequam exaltetur humiliatur. Istud est contra superbos qui recte non videntur esse sapientes ut homines: sed stulti et ignorantia et bestie. Inhibil enim videntur sapere vel sentire de humanavilitate et fragilitate. figurati in nabucho. Dani. iij. Qui cum esset homo superbissimus: mutatus fuit in bestiam: nec potuit sibi humana figura reuenire quousque humilitas fuit: oculos ad celum leuauit et altissimo benedixit: et quod dominaretur excelsus in regno hominum recognouit. tunc enim figuram humanam recuperauit et sensum suum humilitate reparauit. Quia biciter sicut superbia de ho-

minibus facit bestias et de sapientibus stultos. Iuxta illud proverb. xj. Ubi fuerit superbia ibi erit contumelia. Et Ecclesiæ xv. dicitur. Quod sapientia longe abest a superbia et uolo. Sic humilitas de bestiis facit homines. et de ignorantibus sapientes. j. Macha. j. Per loca humilia ibant caute et ordinate. Patet igitur quod humilitas nos facit sagaciores. Deinde dico quod humilitas virtuosa nos facit constantiores. facit enim nos esse viros: id est constantes et virtuosos. Uirorum inquit. Unde Esa. ij. Incuruauit se homo et humiliatus est uir. Sicut enim arbor que radicem habet profundam in terra fortior est contruentorum impetus et insultus. Sic illi quorum radix id est cor est profunde radicatum per humilitatem. est contruentos tribulationum et tentationum magis forte per constantem firmitatem. Ecclesiæ x. Plantauit humiles et ipsi gentibus. Radix enim que est pars arboris inferior. humidior et flexibilior. et que est totius arboris fundamentum et etiam nutrimentum signat virtutem cordialis humilitatis. Ista enim inferior est per subiectionem. humidior per deuotionem: flexibilior per compassionem. fundamentum per constantiam. nutrimentum anime per diuinam gratiam. Deus enim superbis resistit humilibus autem dat gratiam. j. Petr. v. Et nota quod dicitur quod deus humilibus debet dare gratiam. Quia sicut aqua semper currit ad loca infima. Sic diuina gratia ad loca et corda humilia. et sicut valles et loca humilia sunt tunc communiter fertiliores fecundiora. Iuxta illud psalmi. Valles abundabunt frumento. Sic pro certo corda humiliora sunt communiter fructuosa. id est virtutibus plentiora. in aluere enim apum: faui qui sunt inferiores. sunt melle plentiores et repletiores. Illi vero qui sunt superiores sunt magis vacui et inaniiores. Sic vere charissimi: inter personas ille que sunt inferiores et infime per humilitatem. sunt melle deuotionis et gratie magis plene per donorum spiritualium uertate. Illi vero qui per arrogantiam et superbiam uolunt esse superiores et eleuati. ut ceteri melle deuotionis et gratie priuati sunt et euacuati. Deus enim deposuit potentes de sede et exaltauit humiles. Esurientes impleuit bonis et diuites dimisit inanes. Humilitas igitur nos facit viros. id est constantes. Perfectos et virtuosos: et virtutibus et gratiis plenos: fertiles et fecundos. Ista est enim sicut radix de qua uenit fructus id est virtutum origo. Quia sicut Gregorius. Virtutis origo est humilitas: et est sicut fundamentum de quo puenit omnium spiritualium fortitudo. Unde Augustinus. Cogitans magnam fabricam construere celsitudinis. de fundamento cogitetur humilitatis. Dico igitur quod humilitas nos facit constantiores. Insuper dico quod habenda est humilitas virtuosa. quia nos facit sublimiores seu feliciores. Altitudo inquit. Altitudo enim celestis glorie per humilitatem acquiritur et habetur. Sicut enim palma que profundas et infinitas habet radices ad magnam altitudinem eleuat. parua etiam puri vapores a sole sursum facilius exaltant. sagitta etiam quanto inferius in chorda trahitur. tanto superius et altius sublimatur. Sic pro certo dico quod illi qui per humilitatem sunt profundiores minores et depressiores. sunt finaliter in celesti gloria altiores. Humiles enim puros et sanctos sol iustitie christus sursum ad celi gloriam eleuat. et quanto hic deprimuntur inferius. tanto illic superius eos ordinat atque locat. Quia sicut dicitur proverb. xv. Timor domini disciplina sapientie. et gloria precedit humilitatem. proverb. xxiij. dicitur quod superbum sequitur humilitas: et humile spiritum suscipiet gloria. Uiri enim humiles et perfecti sunt sicut ficus egyptiace curus lignum in aqua positum contineat peti fundum. et cum inferius descenderit aquis repletum fuerit et imbutum. tunc contra naturam aliarum arborum solet supernatare sursum. et sicut testatur Psalmi. ad aque superficiem reuenire. Sic pro certo uiri humiles locum et gradum inferiorem solent petere: et se maioribus equalibus et minoribus sicut diuersos humilitatis gradus submittere et supponere. Quia sicut dicitur Ecclesiæ xij. Est iustus qui nimium se submittit a multa

a multa humilitate. Cum vero in tali loco & gradu in-
fimo & profundo isti imbui fuerint repleti aquis gra-
tie & deuotionis, aquis lachrymarum & cōpunctionis,
aquis insuper clementie & compassionis. finaliter ipsi
post mortem ad superficiem paradisi ascendunt & ele-
uantur: & ad gloriam supernantant & sublimantur. Et
hoc est qd dicitur Job v. ca. Quid deus ponit humiles in
sublimi: & merentes erigit sospitate. Et Job xij. dicit qd
qui humiliatus fuerit erit in gloria & qui inclinauerit
oculos saluabit. Bene igit p̄sul. j. p̄ct. v. Humilia-
mini sub potenti manu dei: vt vos exaltet in tempore
uisitacionis. Exemplo Christi qui humiliatus se forma
serui accepit. Sequitur. Propter quod deus exal-
tauit illum p̄ philip. ij. Sic igitur patz qd nos debemus
esse humiles. quia per humilitatem.

Sublimius & altius eleuamur.

Constantius & fortius roboramur.

Sagacius & doctius informamur.

Et hec sunt tria mēbra autoritatis nostre. Nos igitur
debemus esse humiles veraciter & non fallaciter.
p̄fecte & non fictē. Existēter & non apparenter. Quā
sicut dicit valerius episcopus in sermone. Humilitas
in amicicijs grata. In violentijs otiōsa. Inter amicos
blanda. Inter inimicos officiosa. nō extorquet seruitiū
nec requirit voces adulantium. Hec igitur dicta sunt
de humilitate vera. ¶ Secundo de humilitate mala &
vitiosa. possumus dicere qd est Humilitas

Deceptiua. Humilitas deceptiua est humili-
tas hypocritarum. Isti enim sin-
gunt se humiles vt boni sancti ab
hominibus reputentur. & vt ad dignitates & officia li-
bentius assumantur. Similes vulpi qui fingit se mor-
tuū in via: vt venientes bubulci qui ducebant qua-
drigam pulloꝝ ipsū propter pellem habendā sur-
sum progredēt in quadriga: vbi cū fuit positus incepit
vitiū non mortuus apparere. qz scz omnes pullos in-
cepit occidere & deuorare. De quibus dicit Eccl. xij. Est
qui nequiter se humiliat & interiora eius plena sunt do-
lo. ¶ Tales enim quando sunt in ecclesia vel collegio so-
lent se fingere mortuos & deictos. humiles pariter & de-
uotos. & hoc vt super cathedram p̄lationis ponantur
& vt ad aliquem gradum ecclesiasticum assumantur.
vbi si assumpti fuerint & promoti statim incipiunt pul-
los. id est subditos rodere. & suam fictam humilitatem
in crudelitatem. & superbiam commutare. De talibus
potest dici illud. ij. Mach. xj. Humiliatus ad terras in-
gestatorio portabaf. Hypochrite ei sunt sicut cerastes
qui cum sit serpens venenosissimus. solet tamen mirio-
rem seu mortuum se fingere. & auidus vt ipsas alliciat
& suscipiat solet cornua sua que habet ad modum arie-
tis demonstrare. quia pro certo tales solent se alijs
ostēdere & mitissimos humiles. quibus in veritate sint ser-
pentini venenosi & crudelēs. Ad nihil enim intendunt
nisi alios deipere & sub humilitatis fictione venenosas
maliciam suam palliare. De humilitate & talium lo-
quitur Bern. sic. Hypocrite volunt esse humiles sine
despectu pauperes sine defectu bene vestiti sine sollici-
tudine. delicate pasci sine labore alijs adulantes & alijs
detrahentes. mordaces vt canes. dolosivi vulpes. super-
bi vt leones. rapaces vt lupi. lasciuī vt vrsi. Ibi volunt
esse sine autoritate iudices. sine visu testes. postremo
falsē accusantes & omniveritate carentes. Ista est igitur
humilitas deceptiua. ¶ Secundo dico. qd est quedam
humilitas defectiua. Et ista est humilitas quam ha-
bent imbecilles & molles p̄lati qui quācūq; erga sub-
ditos se habent ita humiliter & familiariter. qd parum
sunt modicum reputantur. qd ab eis negliguntur & cō-
temnantur. Teste enim Inno. in libro de miseria huma-
na. Crudelitas generat odium: & familiaritas parit cō-
temptum. Non decet enim semper esse humilem et
benignum: sed quandoq; autenticum & austerum. Ju-
ra illud Eccl. xij. Non esse humilis in sapientia tua
vt qui per humilitatem non emendantur. per securita-

tem & iustitiam corrigantur. Mare enim talis est con-
ditionis qd erga debilia debile efficitur. & forte erga for-
tia reperitur. Unde in terra mea circa mare tale est pro-
uerbium qd mare a debili vincitur. Illud xō qd forte est
a mari superatur. Istud nihil aliud est dicere. nisi quia
loca lutosā sabulosa & palludosa. que sunt circa mare
per aggregationem luti & sabuli continue dilatantur &
sic mare circa talia retrahit & quodāmodo vincitur. Lo-
ca vero fortia dura & petrosa a mari fortius impellunt
& paulatim ab eo corrodunt. Et sic verum est qd dictū
est. Quid mare dura & fortia superat: a debilibus vtro et
mollibus superatur. Sic peccato debet esse de p̄lato.
Quia vere quādo inuenit personas molles benignas
& humiles non debet contra ipsas fr̄mer: nec rigore se
procedere: sed benigne & humiliter se habere. Si vō
inueniat rupem durā. id est subditum obstinatū & pro-
teruum. tūc debet humilitate deponere. superbia appa-
rentiam induere. p̄tra ipsum per rigorem & iustitiā pro-
cedere: & p̄tra ipsum per violentiā p̄ualere. Decet enim
qd p̄latus ab humiliū p̄cibus vinci se permittat qd
viros pestiferos & superbos superbe feriat atq; vincat.
Et de hoc leo papa in sermōe. & ponit in decreto. lxxvj.
di. Quid habeantur peccata & non homines: corripian-
tur tumidi tolerentur infirmi. Et qd seuerus necesse
est castigare. non puniantur seuerius animo sed medē-
tis. Non decet igitur p̄latus nimis esse humilem. qz
talis est humilitas defectiua. Et de hac dicitur Esaiē
xxij. Cor p̄bitonis vor tuar hūiliaberis: de terra loque-
ris & de humo eloquium tuū misitabit. q. d. Tales vig-
audēt aperte loqui. ¶ Item inuenitur hūilitas defe-
ctiua. Et ista humilitas nihil aliud est qd peccati deie-
ctio & vilitas. De qua Tre. v. Mulieres in syon humi-
liauerunt & virgines in ciuitatibus iuda. Et ibidē. Re-
pleuit dominus in iudea humiliatum & humiliatam.
Sic igitur patet. qd inuenitur humilitas defectiua. De-
fectiua & Deceptiua. Et sic patet qd in scriptura inue-
nitur humilitas non solum virtuosa: immo etiam vitio-
sa. ¶ Tertio dico. qd est humilitas dura & dolorosa. Et
sic humilitas signat depressionem: tribulationem vel
damnationem. Possumus ergo breuiter dicere. qd illi
qui in hoc mundo plus ceteris per superbiam erigunt
in futuro amplius deprimuntur & humiliabuntur. Ju-
ra illud ps. Tu humiliasti sicut vulneratum superbum
in brachio virtutis tue dispersisti inimicos tuos. Sicut
enim lapis quanto ab altiori descendit tanto in terraz
profundius se figit: & quanto pars rote est superior tā-
te versa rota efficitur inferior. Sic illi qui in hoc mun-
do sunt superiores. quādo per mortem ceciderunt: & ro-
ta vite versa fuerit & mutata. ipsi efficiuntur humilio-
res & depressoꝝ: & in inferno inferiores & viliores. quia
sicut dicitur Baruch. v. Constituit dominus humiliare
omnes montem excelsum. Et Esaiē. xlv. dicitur. Glo-
riosos terre humiliabo. Et Job. xl. dicitur domino. Di-
sperge superbos in virtute tua. & omnem arrogantem
humilia. ¶ See. vij. Humiliabitur superbia israel. Pa-
tet igitur qd triplex est humilitas. Prima que est mora-
lis & virtuosa. Secunda que est letalis & vitiosa. Tertia
que est penalis & dolorosa. Et hec de humilitate suffici-
ant quo ad presens: quia in multis titulis huius libri
tractatum est siue tractabitur de eadem: & tabula se di-
riget vbi fiet. Vide etiam si vis in Mauricio. vbi satis
pulchram theoricam de humilitate poteris inuenire. H

Humus.

Hora qd humus multipliciter accipi-
tur in scriptura. Signatur enim per
bumum

Humane vilitatis labilis natura.
Terrene facultatis sterilis iactura
Diuine ciuitatis nobilis structura.
Inferne fedicitatis flebilis vltura.
Dico igitur qd humus signat labilem naturam vilitatis humane. Humus enim dicitur ab humore quia scz humana conditio ex humoribus constat. Unde nota qd humana conditio denotatur per bumum

Ratione vitalis ingressus.

Ratione fatalis progressus.

Ratione finalis egressus.

Primo igitur dico q̄ humus signat naturam labilis vilitatis humane. Homo enim de humo creatur originaliter. Unde de eo dicitur Esaie. xij. q̄ adducet magistratus quasi lutum: et quasi plastes conculcans humum. Et Soph. j. dicitur. Effundetur sanguis eorum sicut fumus q. d. nostra corporalis complexio constat ex humoribus scilicet sanguine. adipe atq; humo. Homo enim super humum vivit temporaliter. Deutero. xij. Cunctis diebus quibus super humum gradieris facies precepta et iudicia. Homo insuper ad humum tendit corporaliter. scilicet in fine per mortem. Esaie. ij. In gredere in mortem et abscondere in fossa humo. Sic igitur patet q̄ humus signat naturam flebilem vilitatis humane.

Secundo dico q̄ humus signat iacturam sterilem facultatis terrene. Terrena enim possessio humus dicitur. quia de humo principaliter generatur. Zacharia. ix. Edificavit cirrus munitionem suam. coaceruavit argentus quasi humum. et aurum quasi lutum plantarum. Et pro certo terrena substantia humus dicitur quia immunda animalia. i. peccatores ibidem nascuntur et conuersantur. Constat enim q̄ animalia que ex humo nascuntur. et que sine generatione maris et semine produciuntur. sicut sunt mures limaces. et huiusmodi viliora. ceteris indicantur. Sic reuera mali quozum ortus et conuersatio est in humo facultatis terrene. debent viliores ceteris iudicari. Unde de peccatoribus in humo terrenoz facientibus dicitur figuratiter Geni. xj. q̄ omne quadrupes quod super pectus suum per humum trahitur immundū reputabatur. et tangi vel comedi a filiis israel verabatur. Et sicut etiam lacera et alia animalia quatuor pedes habentia pectore. tamen humū tangentia et per humū corpus trahentia immunda erant: nec filij israel talibus veseri debebant. Sic reuera dico q̄ illi homines qui quatuor pedibus. i. quatuor affectuibus humo. i. terrene facultati. peccatore hoc est dictu cordialiter inhererent circueundo mundi ne gocia et ibi trahuntur volunt et delectant immundi apud deū reputant. et tangi per associationē et māduca ri seu incorporari per imitationē ab israeliticis. i. a quibus suis xpi fidelibus prohibent. Et ideo breuiter possum concludere q̄ talis humus. i. talis terrena possessio.

Affectus mācerat curis ingentibus.

Animos oberat culpis stringentibus.

Animas onerat penis videntibus.

Homines lacerat verbis pungentibus.

Igitur humus ista solet curis affectus lacerare. Uti Esaie. xxxij. Super humū populi mei spine ascendent.

Ite ista humus solet culpis animos obturare. Uti Geni. xxvj. dicit. Obstruxerunt serui abyemelech puteos ysaac implētes humo. Ita ista humus solet penis animas onerare. q. d. terrena possessio trahit homines in infernū. Unde de Dathan et Abyron dicit Nūe. xvj. q̄ descenderunt in infernū operi humo.

Ite ista solet verbis homines lacerare. q. d. ista facit homines et cōtumeliosos et detractores. et alioz verbis laceratis et pūgentibus afflictos. Uti detractoribus dicit illud Esaie. xxi. Humiliaberis de terra loqris et de humo eloquū tuū mutabit. Signat igitur humi iacturā sterilem facultatē terrene.

Tertio dico q̄ humi in scriptura signat structuram nobilem seu fertilem ciuitatis amene. anime vel ecclesie. Ista est enim humus fertilis: que si bene et rite colitur. fructus vberes et gloriosos producit. Est enim humus secretior que pducit fructus meritiorum. Et ista est anima quelibet vel conscientia sancta de qua Nūe. xiiij. Terram quam circūimus valde bona est si propicius fuerit nobis dñs inducet nos in eā: et tradet nobis lacte et melle manantem. **I**tem est humus vberior. que producit plantas electorum. Et ista est humus religionis vel ecclesie. De qua dicitur Geni. ij. Produxit dominus deus de humo omne lignū pul-

crum visū et advescendum suauē etc. **I**tem est humus felicior que producit fructus gaudiorum. Et ista est humus paradisi et habitatio mātionis celestis vbi est quies et gaudium sempiternum. Unde dñs videtur dicere post iudicium ipsis beatis illud Ezech. xxxvij. Sciatis inquit q̄ ego dominus. cum aperuero sepulcra vestra et eduxero vos de tumulis vestris. et dederō spiritū meū in vobis et vixeritis. et requiescere vos faciam super humum vestram. Et bñ dicit requiescere. q. d. illa requies erit perpetua et quies. Unde Amos. ix. Plantabo eos super humum suam. et non euellā eos vltra de terra sua quam dedi eis. **E**t si vis nota q̄ humus anime debz esse sicca carens voluptatis humore. Josue. ij. Sacerdotes qui portabāt archam federis domini: stabāt super humum siccam in medio iordanis. Humus ecclesie debet esse opulenta plena splendore Rec. ix. Humū pinguem possederunt: et domos plenas cunctis bonis. Humus celestis patric semper erit leta plena charitatis tenore. Unde Ezech. xj. Congregabo vos de populis et adunabo vos de terris et dabo vobis humum. israel. Sequitur. Dabo eis corvum et spiritum vni tribuā in visceribus eorum. Sic igitur patet. q̄ humus signat structurā nobilem ciuitatis Amene. **Q**uarto dico q̄ humus significare potest vsturam flebilem fedditatis eterne seu inferne: hoc est dictum: habitatiōē infernalem. Et de hac potest dici illud Amos. vij. filij tui et filie tue gladio cadēt. humus tua funiculo metietur: tu in terra polluta morieris. Et Esa. xxxij. de tali humo dicitur sic. Victimam domini in bozra. et interfectio magna in terra edom. Et descendēt vnicornes cum eis. et tauri cum potentibus: inebriabitur terra eoz sanguine et humus eozum adipe pinguium. quia dicit vltionis domini: annus retributionis iudicij syon etc. Uide ibi. Sic igitur patet q̄ est quadruplex humus. i. Infernalis. Virtualis. Temporalis et Corporalis. Sufficit. Unde infra de terra etc. **E**PLICIT LITERA H.

Incipit litera J.

Jacere. Nota qd iace

Idem est qd ad terram longo corporis pronū prostratus esse. Et accipit iacere pro quiescere et pro dormire. Et potest accipi in bono et in malo. In bono enim signat depressionem humilitatis. In malo designat incuruationem cupiditatis. In mediocri autē potest significare inclinationem ad uersitatis. Est igitur iacere virtuosum. Jacere vitiosum et Jacere dolorosum. **P**rimo igitur dico. q̄ est quoddam iacere quod est virtuosum. Et sic nota q̄ Jacet homo stupens miracula. Homo petens oracula. Homo cauens pericula.

De stupente miracula patet Dani. x. Ubi viso illo admirabili angelo stupens daniel de seipso dicebat. Nō remāsit in me fortitudo: sed species mea immurata est in me et emarcui. Sequitur. Et audiui vocem sermonuz eius: et audiens iacebam consternatus. vultusq; meus hcrebat terre. **D**e petente vero oracula. dicitur. j. Esdre. x. Qd orante Esdra et implorante eorum: et sicut et iacente ante templum dei: collectus est ad eum de israel' electus grandis. Istud est enim iacere humilitatis. Sic enim solebant iaceret ad terram se prosternere antiqui in signum humilitatis quando deum volebant orare. Sic fecit moyses sicut ipse dicit Deutero. ix. Jacuit corā domino quadraginta diebus. **D**e timentē vero pericula qd iacere debeat patet. Cautela enim est q̄ homo leoni vel apio obuius iacet in terra. Sicut enim aper non potest nocere hominem iacentem vel ad terram prostratum. Sic ne diabolus hominem conertitum et humiliatum. Aper enim erectos non facientes solet inuadere Et diabolus superbos et non humiles solet in peccatum deicere temptationibus infestare. Ideo de dathan legitur. ij. Regum. xij. Qd dum de peccato quod in viam

Iacere.

impj ante portas iustoz. Et sic igitur patet, qd est iacere dolorosum vitiosum et virtuosum. Unde supra de cadere. et de dormire. et de habitare etc.

Iacere. Iactus. Nota qd iacere vel projicere signat multipliciter in scriptura. Nam.

Iacitur semen vt fructus faciat. **Primus** est iactus gratie saluatoris. scz in corde huiusmano solet semen gratie prouenientis iacere: vt fructus gratie gratum facientis valeat pullulare. Unde **Mat. iij.** Sic est regnum dei que admodum si homo iaciat sementem in terram et dormiat et exurgat die ac nocte. et semen germinet et crescat etc. Et tamen multis potest dici illud **Deut. xviij.** Sementem multam iacies in terram et modicam congregabis. quia locuste omnia deuorabunt. **Secundus** est iactus iaculi temptatoris. scz sagitte diabolicę ij. **Paral. xviij.** Accidit vt vnus e populo in incertis sagittam iaceret et percussit regem israel. **Tertius** est iactus boni predicatoris. qui. s. rethe predicationis peccatoribus tendit. Et tamen de obstinatis superbis dicitur **Prover. i.** qd frustra iacitur rethe ante oculos peccatorum. **Quartus** est iactus prudentis prouisoris. qui: scz in omnibus que facit iacit debitum fundamentum. sicut in credibilibus fidem: in agibilibus intentionem rectam etc. Unde **Iosue. vi.** In primo genito suo iaciat fundamentum. **Primo** genitus est fides vel recta intentio. **Quintus** est iactus inuidi veratoris: qui videlicet contra iustum iacit mala opera vel mala verba **Job viij.** Tulerunt lapides vt iacerent in eum. **Sextus** est iactus terrent contemptoris illius. qui scz iacit et projicit terrena ne pariant periculum. sicut ad literam fit in nau. quando est nimis onerata. Unde actuum. **xxvij.** Secunda die iactum fecerunt. **Uel** syris die ad huc alio modo. Et sic nota qd aliqd iacitur vel factatur multiplici ratione. scilicet quia iactatio seu iactatio solet fieri vt quid

Multiplicetur. **Primus** est iactus predicatorum. Isti sunt enim qui semen verbi diuini solent iacere. vt fructus bonorum operum inde possunt multipliciter prouenire. **Mat. iij.** Sic est regnum dei. quemadmodum si iaciat homo sementem in terra: et dormiat et exurgat die ac nocte. et semine germinet et crescat. multi sunt tamen qui parum proficiunt seminando. quia cor indeuotum non proficit fructificando. Unde **Deut. xxvij.** Sementem multam iacies in terram et modicam congregabis. **Secundus** est iactus hominum deuotorum. qui scz fundamentum fidei charitatis et spei. recte intentionis et deuotionis in omnibus operibus suis solent preiacere. vt virtutum edificium possint stabiliter fabricare. **Aggei. ij.** fundamenta iacta sunt templi domini ponite super cor vestrum. Et ideo de iactu fundamenti spei dicitur in ps. **Iacta super domini curam tuam et ipse te enutriet.** **Tertius** est iactus hominum piolorum seu largitorum. qui scilicet ad modum illorum qui sunt in mari et vident nauem suam nimis oneratam et ex hoc timent submergi. iactant in mare et in fluctibus merces suas. sic pius et timoratus diuitias suas solent in mare. id est in pauperes iacere et dispergere et se a mortis eterne periculis liberare. **Aduerte** tamen qd bz legem rodiam de iactu: talia tempore periculi iactata si ad portum et litus applicabant et impellebantur a

mari suis dominis. reddebantur. qz scz talia que iactantur et projiciuntur pauperibus in portu et litore paradisi suis restituentur iactoribus **Act. xxvij.** Allectabat nauem iactantes triticum in mare. Et sequit. **Et** paulus et socij sui saluati fuerunt a periculo. **Quartus** est iactus bonorum prelatorum qui scz sagittas et tela correctionis iaciunt in filios pestilentes. figura. ij. **Mat. x.** vbi dicit. **Et** quinqz viri cecidit missi in equis frenis aureis decori ducatum iudeis prestabant. et machabeum mediu protegebant. et in aduersarios tela iaciebant: qz. s. boni et celestes duces qui equos. id est corpora sua per temperantiam frenant: bonos protegunt et malos sagittant. Unde de iesu naue dicitur **Ecci. xivj.** qd gloriam adeptus est tollendo manus suas et iactando contra ciuitates rumpheas. **Quintus** est iactus demonum temptatorum. qui scz rethia temptationum iaciunt vt pisces. seras et aues. id est vt inferiores defraudet. **Terunt** tamen de prudentibus qui sciunt temptationum rethia precauere dicitur **Prover. j.** frustra iacit rethe ante oculos peccatorum. ipsi enim contra sanguinem suum insidiantur. **Sextus** est iactus hominum peruersorum. qui scz penas et tormenta detractoribus et murmura iaciunt contra bonos. Sicut dicitur. **ij. Mach. x.** **Et** illi qui erant intus sermones nephandos contra filios israel iactabant. Et **Job. viij.** dicitur. qd iudei tulerunt lapides vt iacerent in iesum. De tali aut iactu vel iactura que idem est qd tribulatio seu damnus dicitur. **Mat. xiiij.** **Naui**cula in medio mari iactabatur fluctibus. **Septimus** est iactus hominum verbosorum. qui scz verba sua iactant. efferunt et extollunt et seipos propalant per iactantiam et preponunt. **Istud** est enim vitium iactantie. quo multi mirabiliter sunt infecti: qui scz tantum solent in suis operibus et prosperis successibus gloriari qd non possunt a iactantia moderari. **Isti** tamen debent attendere. qd in homine infirmo acuto morbo signus est mortis. quando sepe et inq̄te solet brachia iactare et denudare. sicut dicitur in prenosticis. **Sic** vere quando infirmus: vir simplex vel peccator brachia sua. id est opera facta. et alia bona si que habet in quiete et inordinate denudat: et ipsa ostentat et publicat atqz iactat. signum est perditionis et mortis. **Quia** scz tales magis videntur in moribus esse mortui qd viui et magis esse inutiles qd prouocari. **Iam** vt dicit. **Valerius** maximus. **Nihil** est qd magis diminuat laudes preconum qd suos iactare successus. **Et** isti videntur similes hispanis. quorum mos est brachia non tegere nec vestire: sed nuda et discooperata habere et tenere. **Sic** etiam tales etc. **Esa. xx.** **Adinabit** rex assyriorum captiuitatem egypti. nudas. discalciatam: et discooperatis naribus. **Et** nota qd dicit natibus contra illos. qui etiam sua pudibunda denudant. **Istud** enim vitium tunc est pessimum. quando homo non solum se iactat de bonis suis: sed etiam de malis et vitijs: similes istis mendicantibus qui turpiora et magis horribilia et morbida membra libentius ostendunt. **Unde** istis accidit sicut antequitus: accidebat in insule Cypri. de qua dicit **Seruasius** qd antiquitus nullum mortuum retinebat: immo terra illius in insule quicqd mortuum sepeliebat idipz ptinus euomebat. **Helena** tamen constantini mater de hierosolyma rediens. crucem boni latronis quam cum cruce xpi inuenerat ibide reliquit: tunc eius terra mortuos retinuit et sepultos euomere tunc cessauit. **Sicut** dicit **Seruasius** in libro de oculis imperialibus. **Sic** vere videntur esse multi. qui nihil sepulchrum aut secretum sciunt tenere: quin immo mortuos suos. si peccata sua solent per iactantiam euomere et coram omnibus ostentare **Esaie. ij.** **Peccata** sua sicut sodomia predicauerunt nec absconderunt. **Neccesse** est igitur talibus qd crucis memoriam habeant: vt verecundia ducti mortuos suos id est peccata sua teneant et abscondant. nec ea per iactantiam publicent et ostendant. **Talibus** igitur dicit **Job. xxvij.** **Usqz** ad quem finem iactabis: quare reputa si sumus vt iumenta et sordidimus coram te? **Unde** de tali vitio

tali vomitu dicitur Prover. xxx. Verbum custodiens filius erera perditionem erit. Et sequit. Prover. xxx. in principio. Verba congregantis filij vomentis. Et nota qd vitium iactantie fugendum est quia:

Signum est imperfectionis

Causa est indignationis.

Finis est desperationis.

¶ Istud enim imperfectum denotat se iactantē. Perfectionem enim viri nunq sunt vt communiter iactatores: Immo probitatum, virtutum et virtutum occultatores. Iuxta illud Senec. Esto occultator virtutum sicut alij vitiatorum. Contra autem est de imperfectis. Quia isti solent pie alijs se iactare. (quia sicut dicit Senec. Debi- lioz canis magis indulget latratibus. Unde Hieremie flyij. dicitur. Audiuimus superbiam. moab: superbus est valde. Sequitur. Ego scio dicit dominus iactantiā eius qd non sit iuxta eum virtus eius: nec iuxta quod poterat conata sit facere: quasi diceret: maior est iactā- tia qd potentia. ¶ Ites ista grauat irritat audientem Quia procerto sepe fit qd per factantias fatuoz mul- ti audientes prouocantur et indignantur. Unde scri- ptum est. Prover. xxvij. Qd qui se iactat et dilatat iur- glia cōcitat. Unde de esculapio qui mirabiles curas fa- ciebat in medicina. ita qd mortuos videbatur ad vitam reducere scriptum est qd fulmine perijt. Et dicit fabu- la Quidij. Qd quia nimium se iactabat: et artem suā in- mifum propalabat. oij indignati fulminauerunt eum. ¶ Item iactantia vit et agitat desperantem. Quanto enim quis fuit prius gloriosior: se iactando: tanto quā- do venit ad infortunium fit miserabilior: desperando. Unde de damnatis dicitur Sap. v. Qd ipsi pie despera- tione dicunt. Quid nobis iniquit profuit superbia? quid diuitiarum iactantia? transierunt omnia sicut vmbra: et tanq nuncius percurrens: et tanq nauis per- transiens fluctuosam aquam. Patet igitur qd iactan- tia designat imperfectionem Prouocat indignationē Augumentat desperationem. Transco quia paucissi- me sunt auctoritates. vocales. Vide de Lingua. Labio. Sermo. Loqui. etc.

Jacintus. Nota qd iacintus est nomen ho- minis: nomen lapidis: nomen fru- ctus: nomen coloris. fuit enim iacintus iuuenis gra- tiosus: est iacintus lapis preciosus. est iacintus fruter virtuosus est iacintus color speciosus. Et sic dico qd nomen iuuenis. Nomen lapidis. Nomen floris. fuit dico iuuenis gratiosus a pbebo plurimus adamat us Ponit enim Qui. lib. x. fabula. v. qd iacintus fuit qui- dam iuuenis quem pbebus deus luminis plurimum adamauit: qui ludens cum pbebo casu perijt. Et ideo pbebus ipsum in florem sui nominis transformauit. ¶ Item iacintus est lapis plurimum preciosus: fun- damentis celestis hierusalem applicatus. Quia sicut supponitur Apocalip. xxi. In noua hierusalem funda- mentus undecimū erat iacintus. ¶ Item iacintus est color plurimum speciosus sacris altaribus dedicatus. Est enim color celestis vnus ex quatuor principalibus de quibus facta sunt sacerdotum legis. et tabernaculi fundamenta et paramenta. ¶ Item iacintus est flos plurimum virtuosus medicinis varijs deputatus: qz scilicet iacintus est nomen herbe et floris celestem colo- rem habētis. Et credo qd est ille flos qui a medicis pre- os appellat. Et sic dico. qd iacintus fuit puer placans appollinem. Jacintus est lapis mutans imaginem: qz scilicet sm tempus variat colorem. Jacintus est color decorans velamen. Jacintus est herba que sanat homi- nes. Breuiter tamen applicando ad mores dico qd per iacintum possunt intelligi varie gratie et virtutes colo- rem celestem spiritalem imaginem preternedentes phe- bo. idest soli iustitie placentes: templum et sacerdotes. idest statum ecclesie decorantes: genus humanum spi- ritualiter medicantes et morbos vitiatorum pelientes. Ca- les enim iacintos voluit xpus portare et talibus se voluit adornare. Unde Canti. v. dicitur de sponso. Qd manus

erant tomatis et auree plene iacintis. Et aduerte. qd iacintus. idest celestis gratia. sapientia conuersatio iu- ue virtus ad diuersos vsus anime spiritualiter conuer- titur. ¶ Unde nota qd secundū scripturas. De iacinto fit velamentum: Sic vere dico qd xpus seu gra- tia anime conuertitur in ve- lum seu velamentum purita- tis et innocentie Ero. xxvj. fa- cies velum de iacinto et pur- pura et cocco bis tincto: et bis io rectora. ¶ Item in decorem seu ornamentum casti- tatis et continentie. Unde de Aaron scribitur. Ecci. xlv. Qd dominus induit eum stolam sanctam: auro iacyn- to et purpura opus textile viri sapientis. Et dicitur ibi- dem. Qd circum pedes et feminalia impoluit ei. femi- nalla enim que applicant membris pudibūdis virtu- tem castitatis designat. ¶ Item in fundamentū firmi- tatis et paciētie Apo. xxj. fundamentū undecimū iacyn- tus. ¶ Item in ligamentū charitatis et amicitie. Unde Ero. xxvij. Stringat rationale anulis suis cū anulis superbu meralis vitia iacintina vt maneat iunctura fa- bricata. ¶ Item in calciamentum humilitatis et sub- iacētie. Calciamentū eīm tenet inferiorē locum: sic et hu- militas. Vñ anime dicit Ecce. xvj. Calciaui te iacinto cinxi te bysso: indui te subtilibz ornaui te ornamentoz. ¶ Item in mantellum seu operimentum honestatis atqz decentie. Unde generaliter quicquid erat in tabernacu- lo federis: palijs iacintinis vel pellibus debebat operi- ri. Ad denotandum qd in tabernaculo ecclesie non debz esse aliqd vas. idest aliqua persona quin iacinto hone- neste vite et conuersationis specialiter siuestita Rume. iij. Vasa altaris operiant velamine iacintinarum pel- lum. Pelles enim que remanent post animalia mor- tua: significant exempla sanctorum. que post eos ho- minibus remanserūt. que quia iacintina. idest celestia et spiritualia fuerunt: ideo vasa altaris. idest ministri ecclesie se talibus induere debuerunt. figura Rume. iij. vbi dicitur: qd candelabrum luminis: mensa et al- tare arcum et vasa alia operienda erant pallijs iacinti- nis et postea etiā desuper omnia debebant inuolui ope- rimento pellium iacintinarū. Quia reuera non est da- re in ecclesia altare aureum. idest virum sanctitate mitē- tem: nec candelabrum luminis. i. virum veritate fulgē- tem. nec mensam propositionis. i. virum pietate pollen- tem: quin iacintino pallio vel operimēto. i. celesti et ho- nesto conuersatione debeat operiri. et virtutum color- bus insigniri. Vñ dicitur. viij. Ad ardocheus autem de pal- latio et de conspectu regis egrediens fulgebat vestibus iacintinis. Aduerte tamen qd istud pallium iacintinū idest honeste conuersationis decorem accipiunt hodie multi inall: et maxime viri ypocrite atqz ficti. figurati in idolis gentilium. de quibus dicit Hier. x. vbi dicit qd lignū sunt argento inuolutū: iacintus et purpura in- dumentum eoz artificum vniuersa hec. Quia pro certo vniuersa idola. i. ypocrite aliud preedentes qd ipsi sine lignum sunt pro certo argento inuolutus. qz. i. interius valent modicum: extra multum interius sunt ligni. i. impij: exterius apparent aurei. idest iusti: qz scy artifi- ciosi sunt facti: et iacinto honeste conuersationis: et purpura ficte charitatis et dilectionis indui. Vñ Apo- ca. x. dicit. De illis locustis mirabilibus que habebāt loncas igneas et iacintinas. Applica si vis totam figu- ram vel parem ipsius contra tales. ¶ Sed adhuc dico qd iacintus cū sit color celestis quandoqz et rāsumitur ad illas res que colore celesti sunt colorate. Et sic dico qd in scriptura iacintus sumitur.

¶ Pro flore. Inuenitur eīm flos qui dicitur iacyn- tus: de quo fingunt fabule: sicut po- nit Quidius. libro. x. fabula. v. qd fuit puer pulcherrimus h sole precllctus: sed dum luderet per iocum alterius discū iursum faciē- do: quo capiti suo micco dum preceps occideret: mor- tuus est et per pbebum in flores sui nominis mutatus

est. **L**apis etiam inuenitur celestis coloris qui iacynthus dicitur: qui in fundamento ciuitatis hierusalem applicatur: sicut dicitur Apoc. xxi. **C**lestes etiam coloris celestis dicuntur iacynthus de quibus aarō fuit ornatus. sicut dicitur. Ero. xxxvii. **P**elles tali colore tincte iacynthine vocabantur de quibus tabernaculi tegebatur sicut dicitur Ero. xxxv. **H**ic uero ista est ueritas quod color iacynthinus diuinis uerbis specialiter fuit dedicatus. et sacerdotibus uestibus applicatus. templi ueluti et operarijs deputatus. et ad ornamentum regum et principum ordinatus. De iacyntho. i. de panno iacynthino fiebant uela ad interiora templi celandus. sepata ligandum ad pallia ad sancta uasa inuolucendū uestes ad sacerdotes ornandum operaria ad tabernacula operiendum. Dicam igitur quod talis color potest significare uiros celestes celestem uitam et conuersationem habentes celestia contemplantes et spiritualia diligentes. **I**sti enim. Dicunt flores ratione sancte affectionis. Dicitur lapides ratione solide intentionis et durationis. Dicuntur uestes ratione honeste conuersationis. Dicuntur pelles ratione penitentie et carnis mortificationis. Pelles enim de inortuis animalibus fiunt. Et ideo isti quandoque sunt uela puritatis et innocentie Ero. xxxv. facies uelum de iacyntho. Quandoque sunt tunice charitatis et amicitie. Tunica enim defendit a frigore Leuit. viii. **C**lestiuit pontifices subula linea accingens cum balteo: et induens tunica iacynthina. Quandoque sunt uitte seu ligamina pacis seu tranquillitatis Ero. xxxix. dicitur. Quod cingulus aaron erat de iacyntho et purpura etc. Quandoque sunt pallia honestatis et apparentie Hume. iiii. **M**ensam inuoluent iacynthino pallio. Quandoque sunt opetimenta pellicat humilitatis et patientie. **I**llud enim opetimentum fuerat expositum pluuijs et tempestatibus. sic etiam patientia est exposita exterioribus nocementis Hume. iiij. **A**rcham domini et uasa altaris operient uelamine iacynthinarum pellium **T**alibus igitur celestibus uelamentis debemus esse uestiti. et talibus virtutibus adornati. **E**xemplo mardochei de quo dicitur Hester. viii. Quod egrediens fulgebat uestibus iacynthinis. coronam auream habens in capite. **A**duerte tamen quod hypocrite usurpant sibi false tales uestes. quod scilicet quibus mali sunt celestes tamen conuersationem moluntur habere. figurati in ydolis. de quibus dicitur Hier. x. Quod iacynthus et purpura indumentis eorum. figurati etiam in ebaldcis de quibus Ezech. xliii. dicitur. Infanuit libidine olla in amatores suos asperios uestitos iacyntho etc. figurati etiam in illis locustis Apoc. ix. que habebant loricas iacynthinas etc.

Jacob. Quamuis istud nomen iacob sit nomen proprium quod tamen commune est in scriptura aliquid est dicendum. **N**ota igitur quod iacob aliquando sumitur pro populo. Aliquando pro persona. pro populo sumitur. Hume. xxxv. ubi dicitur. Non est ydolum in iacob. pro persona enim sumitur. Gene. xxxix. **P**rofectus iacob uenit in terram orientalem. **U**t igitur aliquid morale de isto nomine extrahamus possumus dicere quod per istud uocabulum potest intelligi. perfectus populus uel perfectus homo. **P**er iacob enim spiritus representat personam patriarche intelligitur uir perfectus. **J**acob enim interpretatur supplantator. **J**acob cum angelo fuit luctator. **J**acob mutato nomine dicitur esse israel speculator. **S**ic per uirum perfectum debet esse supplantator diaboli ipsam decipiendo. **U**nde Gene. xxxv. **R**ecte uocatum est nomen eius iacob. en alia uice supplantauit me. **D**ebet etiam esse luctator. in uidi tribulationes et temptationes sustinendo et contra eas propugnando. **U**nde de iacob dicitur Dice. xij. **I**n uero supplantauit fratrem suum: et in fortitudine sua directus est cum angelo. **D**ebet insuper esse israel. idest deum uidentem ipsum subtilissime contemplando. **U**nde Gene. xxxv. **R**equa que inquit iacob uocabitur nomen tuum: sed israel. **I**tem per iacob in quantum representat populum israeliticum qui ab ipso iacob descendit.

possum intelligere populum christianum uel ecclesiam militantem. que adhuc in hoc mundo luctatur tribulationes sustinendo: sed finaliter quando diabolus supplantauerit uocabitur israel. quando fiet ecclesia triumphans deum in patria speculari. **U**nde in psalm. **E**xultabit iacob et letabitur israel. **E**t Esai. xliii. **M**isererebitur enim dominus iacob: et sanabitur israel. **Q**uo cumque igitur modo: accipitur iacob: siue pro populo siue pro persona: semper potest significare uirum perfectum. **I**deo de tali iacob possumus exponere illud quod dicitur Gene. xxxv. **E**gressus iacob de bersebec pergebat aran. **I**n quibus uerbis ostenditur. quod iacob. idest quilibet uir perfectus ad modum iacob debet facere tria. **J**acob enim in simplicitate uixit. quia scilicet fuit pastor ouium. **I**tem propriam patriam dereliquit. **T**imebat enim fratrem suum esau cuius benedictionem surripuerat. **I**tem aliam terram adiuit ubi plurima acquisiuit. sicut hec omnia narrantur. Gene. xxxv. et xxxix. **E**t deinceps. **S**ic uere uir perfectus ad hoc quod sit spiritualis iacob. ipse debet esse sue simplicitatis declaratus. ideo dicitur. **E**gressus. **M**undi prosperitatis uere statutus. quod notatur in uerbo bersebec. quod interpretatur puteus saturitatis. **C**eli sublimitatis affectiuus. quod notatur cum dicitur. **Q**uod pergebat aran. quod aran interpretatur excelsum. **O**mnis enim uir bonus et perfectus debet detegere suam simplicitatem. quia iste debet egredi de uelamine omnis simulationis et falsitatis et manifestare qualitates sue bonitatis et simplicitatis. **E**gressus inquit. **I**tem debet deserere mundi prosperitatem quod ostenditur cum dicitur. **Q**uod debet exire de bersebec. idest de puteo saturitatis. **I**tem debet appetere celi sublimitatem: quia scilicet per desiderium et affectum debet pergere aran quod interpretatur excelsum. **P**rimo igitur dico de iacob prout signat personam: quod si uis esse iacob serua simplicitatem. **E**gressus inquit. **D**ebes enim exire. idest qualis es intrinsecus. talem debes te foris per simplicitatem et ueritatem manifestare. **U**ir enim simplex. innocens et fidelis nescit aliquid dissimulare uel tegere: immo quicquid habet in corde solet omnibus declarare. **E**t ideo talis dicitur egredi: quia scilicet ad modum egredientis et exterius de latibulo exeuntis solet alijs manifestari: **U**t ab omnibus cognosci ualeat uel uideri. **I**uxta illud quod dictum est iacob Gene. xxxi. **S**urge et egredere. **S**icut enim aqua de occultis terre meatibus egreditur. et exterius qualis est uisibiliter manifestatur. **I**gnis etiam in nube solet egredi et exterius conuolare: et apparere. **P**uer insuper de uentre egreditur. et qualis in uentre latuerat manifestatur. **S**ic uere uir simplex et rectus timens deum: nunquam uult latere uel uelari et simulationem fallacitatem immo semper uult egredi et manifestari per ueritatem. **I**ta faciebat **J**ob cum dicebat **J**ob. i. **M**udus egressus sum de uero matris mee: nudus reuertar illuc. **M**udus inquit sine operimento. idest sine cuiuscumque simulationis uelamento. **I**sta sunt contra hypocritas qui magis dicuntur ingredi quam egredi. intrare quam exire. et magis uolunt celari quam uideri. **M**agis in occidente et in obscuro. quam in oriente limpido seu claro. **S**imiles limacibus que sunt animalia uilia et limosa. que si quandoque de testa sua egrediuntur in ipsa tamen occasione modica recluduntur. **R**ane etiam si quandoque exterius apparent: ad modicum tamen strepitum iterum ingrediuntur. **E**t statim cum se uideri perciperint ingrediuntur et disparent. **S**ic uere multi sunt qui nullo modo uolunt opera sua uideantur. **Q**uia sicut dicitur **J**ob. ii. **O**mnis qui male agit odit lucem et non uenit ad lucem ut non manifestentur opera eius. **I**sti sunt hypocrite qui ad modum limacis sunt **T**iscosi per immundiciam. **S**unt corrupti per superbiam. **S**unt tardi per accidiam. **Q**uia scilicet in testa sue fictie et simulate conuersationis includuntur. ita quod suorum actuum prauitas ab hominibus

hobus non videtur. Isti enim boni videntur in conuersatione et locutione. malivro sunt in operatione: ita quod proprie de talibus potest dici illud **Gen. xxvij.** **Uox qui dem vox iacob est: sed manus sunt esau.** Isti habent vocem iacob. id est eloquentiam hominis simplicis et perfecti: sed manus habent esau. id est opera viri impij et peruersi. Non sic sed sumus iacob non esau. quia sicut dicitur **Gen. xxvij.** **Esau homo pilosus extitit. Jacob lenis.** **¶ In Dal. j.** **Jacob dilexit: esau aut odio habuit.** Habeamus igitur vite simplicitatem. Egressus inquit. **¶ Secundo dico.** quod si volumus esse iacob necesse est quod ab horreamus mundi prosperitatem: quia sicut iacob propria patriam dereliquit et domum fratris sui. ne a fratre peruerso occideretur. Sic et nos debemus domum et patriam huius mundi derelinquere. hoc est mundi prosperitatem quantum ad effectum deserere. ne forte esau. id est lucifer primogenitus frater noster nos possit per vitia trucidare: quod ostenditur cum dicitur **berfabee:** que interpretatur ut dictum est puteus propter exundantiam difficultatem. et ubi est saturitas propter temporalium verbertatem. Et hoc est quod videtur preceptum **Amos. v.** **In galgala nolite intrare. et berfabee non intrabitis.** Galgala enim interpretatur collis circuncisionis. et signat collem id est eminentiam dignitatum et bonorum: ubi homo a virtutibus facilliter circunciditur et priuatur. In galgala igitur. id est in status eminentiam quantum ad effectum non est intrandum. nec in berfabee. id est in diuitiarum opulentiam est transeundum. Unde de tali iacob dicit **Gene. xxxij.** **Hec dicit iacob frater tuus. apud laban peregrinatus sum vsq; modo. quasi dicat in mundo isto debemus sicut peregrini viuere. et sicut hospites et non ciues in mundi prosperis habitare. j. Pet. ij.** **Obsecro vos tanquam aduenas et peregrinos.** **Et Esai. xviij.** **Attenuabitur gloria iacob: et pinguis carnes eius marcescent.** **¶ Hocreamus igitur mundi prosperitates.** **¶ Tertio dico** quod si volumus esse spirituales Jacob necesse est quod ad eam celi sublimitates. Quia scilicet sicut iacob patria derelicta ad patriam aram. que interpretatur excelsum. ubi uxorem et liberos et possessionem plurimam acquisiuit. Sic vere charissimi relicta quantum ad effectum patria huius mundi nos debemus ire aram. id est nos mentaliter transferre ad celsitudinem paradisi. ut scilicet uxorem et liberos ibi ducamus. id est ut celi gloriam et gaudia sempiterna ibi perbenniter habeamus. Unde **Gen. xxxij.** **Profectus iacob venit in terram orientalem.** **¶ Erat possessio virtutum perpetuo polleamus** **¶ Unde ps.** **Intrauit israel in egyptum et iacob acola fuit in terra cham.** **¶ Vir enim perfectus qui dicitur iacob per tolerantiam tribulationum. qui dicitur israel per claritatem. contemplationum. debet primo intrare egyptum. id est angustiam penitentie ut finaliter fiat acola in terra cham. id est in possessione celestis opulentie. Sicut enim iacob primogenito fratre repulso obtinuit paternam benedictionem et hereditatem. Sic bonus et perfectus homo obtinebit dei patris benedictionem. id est gratiam in presenti. et hereditatem. id est gloriam in futuro. Unde frater suus primogenitus diabolus exbere datur et priuatur. Et ideo talis potest dici iacob. id est supplantator. eo scilicet quod fratrem suum diabolus supplantauit. in quantum benedictionem et hereditatem ipsius repositauit. ut de talibus dicatur illud **Gene. xj.** **Tenerunt vsq; aram et habitauerunt ibi.** **¶ Et Scilicet xxxij.** **Jacob quoque abiit itinere quo ceperat: fueruntque ei obuias angeli dei.** **¶ Aran enim interpretatur aceruus tritici: et signat opulentiam paradisi. ubi pro certo nos debemus mentaliter accedere et venire. et ibi cordialiter habitare: ut nobis possint angeli finaliter obuiare. Sic igitur erimus iacob. id est viri spirituales et perfecti. **¶ Circa quod notandum.** quod si volumus esse tales iacob: nos debemus esse.****

Deo precipue dedicati.
In deo corditus ordinati.
A deo dulciter habitati.

Per deum fortiter adiuuati.
Cum deo firmiter colligati.
Pro deo grauiter flagellati.
Deo dico totaliter dedicati. quia sicut dicitur **Ps. xxij.** **Non est ydolum in iacob nec augurium in israel** **¶ Item in deo corditus iocundati.** quia sicut dicitur. in **ps.** **Letabitur iacob et exultabit israel.** **¶ Item a deo dulciter occupati** **Eccle. xxij.** **In iacob inhabitata et in israel hereditate.** **¶ Item per deum fortiter adiuuati.** unde **ps.** **Beatus cuius deus iacob adiutor eius.** **¶ Item cum deo firmiter colligati.** Unde in **ps.** **Jacob elegit sibi dominus israel in possessionem sibi.** **¶ Item pro deo grauiter perturbati.** Unde **Hieremie. xxx.** **Tempus tribulationis iacob.** **¶ Illi igitur qui sic sunt et dicuntur iacob. scilicet viri vel populi ecclesiastici vel perfecti.**

Abancipantur dei seruitijs.
Liberantur culparum vitijs.
Consolantur spei blanditijs.
Frequentantur plebis officijs.
Informantur veris scientijs.
Reuelantur mundi mestitijs.
Sublimantur celi fastigijs.
Quietantur summis solacijs.

Tales dico dei seruitijs mancipantur. Unde in **ps.** **Semen abraam seruit eius: filij iacob electi eius.** **¶ Et alibi.** **Jacob foniculus hereditatis eius.** **¶ Item tales culparum vitijs liberantur.** quia scilicet deus tales liberata captiuitate peccati. **¶ Ps.** **Benedixisti domine terram tuam. auertisti captiuitatem iacob.** **¶ Et alibi.** **Quod deus redimit in brachio suo filios iacob et ioseph.** **¶ Item tales spei blanditijs confortantur.** Unde quemlibet talem videtur dominus consolari **Hiere. xxx.** **Tu igitur ne timeas serue meus iacob et ne paucas israel.** **¶ Item tales plebis officijs honorantur.** seu frequentantur. Unde alij videntur dicere illud **Esai. ij.** **Venite ascendamus ad montem domini et ad domum dei iacob et docebit nobis vias suas.** **¶ Item tales veris scientijs informantur.** Unde **Saruch. ij.** **de sapientia vera dicitur.** **¶ Quod deus dedit illam iacob populo suo et israel electo suo.** **¶ Item tales a mundi mestitijs releuantur.** Unde **Amos. viij.** **dicitur.** **¶ Quis suscitabit iacob quod paruulus est?** **¶ Item tales celi fastigijs sublimantur.** **¶ Tu ce. j.** **Regnabit in domo iacob in eternum.** **¶ Item tales summis solacijs quietantur** **Hiere. xxx.** **Reuertet iacob et requiescet. et cunctis affluet bonis et non erit quod formidet.** **¶ Alii etiam de loco future habitationis istius iacob dicitur** **Ru. xxij.** **Qua pulcra tabernacula tua iacob: et tentoria tua israel sicut valles iherosolime. sicut horti iuxta fluuios irrigui. Et benedixit. Irrigui. quia scilicet ibi in delicijs eternis pascuntur. et bonis omnibus recreantur.** **¶ ps.** **Pascere iacob seruum suum et israel hereditatem suam.** **¶ Sed heu pro dolor quod pauci sunt hodie tales iacob.** Quia reuera moderni ecclesiastici. et etiam christiani qui scilicet deberent esse veri iacob.

Abihil habent autoritatis.
Abihil habent stabilitatis.
Abihil habent securitatis.
Abihil habent iocunditatis.
Abidultum habent iniquitatis.
Abidultum habent penalitatis.

Isti igitur carent autoritate et excellentia. Unde **Esai. xviij.** **Attenuabitur gloria iacob et pinguedo carnis eius marcescet.** **¶ Item ipsi carent stabilitate et permanentia.** **¶ Mac. j.** **Commotus est terra super habitantes in ea: et vniuersa domus iacob induit confusionem.** **¶ Item isti carent securitate. et confidentia: quia scilicet deus mundus et diabolus pugnant indies contra eos** **Treno. j.** **Abandauit de minus aduersus iacob circuitu eius hostes eius.** **¶ Item isti carent iocunditate et complacentia** **¶ Ps. ij.** **Abiata est voluptas a iacob. et defecit ibi tibia et cithara** **¶ Item isti abundant iniquitate atque malicia** **Esai. lviij.** **Clama: ne cesses. quasi tuba exalta vocem tuam: annuncia populo meo scelera eorum et domum iacob peccata eorum.** **¶ Item isti finaliter abundabunt aduersita**

Jacobus.

te atq; miseria. scz in inferno. Unde Hieremie. xxx. Ne quia magna est dies illa: nec similia eius tempusq; est tribulationis iacob. Non sic. charissimi non: nō si mus mali: sed boni iacob scilicet

Affectando celi sublimitatem.

Desestando mundi prosperitatem.

Demonstrando nostram simplicitatem.

Sed adhuc dico. q; per iacob potes intelligere populum seu regionem populi israelitici. Unde possumus notare q; est Unum iacob

Interiorius latens.

Exteriorius patens.

Superius petens.

Deus debz habitare. Eccl. xliij. in iacob inhabita. Ista est pulchra z sincera habitatio. nisi forte pervtita sic fceda ta Rume. xliij. Quam pulchra tabernacula iacob. z tē: toua tua israel. ¶ Secundum signat domū fidei vel ec: clefie. Ecclesia enim militans bene dicitur iacob. q; in ea est locus luctu z tribulatiois. Iacob em̄ fuit luctator z etiam ista est in laboribus z in luctu Hier. xxx. Tem: pus tribulationis iacob. Item militans ecclesia est lo: cus redemptionis remiserationis. ps. Auertisti capti: vitatem iacob remisisti impietatem plebis tue. Est lo: cus lectionis vel eruditionis. Esai. ij. Venite ascenda: mus ad domum dei iacob z docebit nos vias suas zc. Est etiam locus afflictionis z inacerationis. j. Adach. ij. Ablata est voluptas a iacob. ¶ Tertium signat do: mum celi seu patrie. quia scilz iacob finaliter fuit voca: tus israel qd̄ interpretatur videns deum. pro eo scilz. q; tu isto iacob. idest in celo deus beatifice videtur Deut. xxxij. Oculus iacob in terra frumenti. Et illud psal. Iacob elegit sibi dominus: z israel in possessionem suam. Ista igitur de iacob sufficiant nisi velis dicere in malo significato. q; iacob fuit luctator z seditiosus. q; luctatus est contra angelum sicut mali faciunt contra bonos. Item fraudator z maliciosus. quia surripuit be: nedictionem fratris z consensit in furto ydolorum la: bay. Item adulator z deceptiosus. sicut apparuit Sen. xxxij. vbi adulando dicit esau. Qd̄ ipse viderat faciem eius sicut faciem dei zc. Exponit applica z concordia.

¶ Primus signat

domum humane

conscientie in qua

ista

est pulchra z sincera

habitatio. nisi forte

pervtita sic fceda

ta Rume. xliij. Quam

pulchra tabernacula

iacob. z tē: toua

tua israel. ¶ Secū

dum signat domū

fidei vel ec: clefie.

Ecclesia enim militans

bene dicitur iacob. q; in

ea est locus luctu z

tribulatiois. Iacob em̄

fuit luctator z etiam

ista est in laboribus z

in luctu Hier. xxx. Tem:

pus tribulationis iacob.

Item militans ecclesia

est lo: cus redemptiois

remiserationis. ps. Auertisti

capti: vitatem iacob

remisisti impietatem

plebis tue. Est lo: cus

lectionis vel eruditionis.

Esai. ij. Venite ascenda:

mus ad domum dei iacob z

docebit nos vias suas zc.

Est etiam locus afflictiois

z inacerationis. j. Adach.

ij. Ablata est voluptas a

iacob. ¶ Tertium signat

domum celi seu patrie.

quia scilz iacob finaliter

fuit vocatus israel qd̄

interpretatur videns

deum. pro eo scilz. q; tu

isto iacob. idest in celo

deus beatifice videtur

Deut. xxxij. Oculus

iacob in terra frumenti.

Et illud psal. Iacob

elegit sibi dominus: z

israel in possessionem

suam. Ista igitur de

iacob sufficiant nisi

velis dicere in malo

significato. q; iacob

fuit luctator z seditiosus.

q; luctatus est contra

angelum sicut mali

faciunt contra bonos.

Item fraudator z

maliciosus. quia

surripuit benedictionem

fratris z consensit in

furto ydolorum la: bay.

Item adulator z

deceptiosus. sicut

apparuit Sen. xxxij.

vbi adulando dicit esau.

Qd̄ ipse viderat faciem

eius sicut faciem dei zc.

Jacobus. Dic de iacobo quicquid dictum est interpretatio vtriusq;. Et si vis nota q; iacobus fuit

Speculator dei secretorum.

Predicator dei preceptorum.

Consecrator hominū iustoz.

Castigator verus peccatoruz.

Detestator verus terrenoz.

Deinde visus est iacobo. ¶ Item q; fuerit celestium mandatorum predicator patet Actū. xv. vbi dicitur. Postq; tacuerunt respondit iacobus dicens. Viri fratres. audite me. ¶ Item q; fuerit iustoz hominum consecrator seu frequentator patet Act. j. vbi dicit. Qd̄ discipuli ascenderunt ad supiora. vbi manebāt petrus et iohānes. iacob? andreas. philipp? z thomas zc. ¶ Itē q; fuerit peccator durus castigator? patet Lu. ix. vbi dicit. Qd̄ iacobus z iohānes petierunt a xpo q; faceret ignes de celo descēdere qui cōsumeret illos qui dñm refutarēt. ¶ Itē q; fuerit terrenoz verus detestator patet Mat. xij. vbi dicit. Qd̄ iacobus z iohānes relictis resibus z patre secuti sunt dñm. ¶ Qd̄ si vis dic adhuc q; iacob? interpretatur supplantās festinantē. vel supplantator cō: filij. quia videlicet beatus Jacobus diaboli cōsilia supplantavit. z illuz qui bonos festinat decipere ab intē: tione sua defraudavit. Et ideo potest figurari i iacob qui interpretatur supplantator. Et sic quicquid de iacob dicitur de eo potest dici. Et nota: Qd̄

Qd̄ fuerit secreto: rū dei p̄templator patet Mat. xvij. vbi dicit. Assumpsit iesus petrū iacobū z iohannem z transfiguratus est ante eos. Et. j. Cor. xv. Deinde visus est iacobo. ¶ Item q; fuerit celestium mandatorum predicator patet Actū. xv. vbi dicitur. Postq; tacuerunt respondit iacobus dicens. Viri fratres. audite me. ¶ Item q; fuerit iustoz hominum consecrator seu frequentator patet Act. j. vbi dicit. Qd̄ discipuli ascenderunt ad supiora. vbi manebāt petrus et iohānes. iacob? andreas. philipp? z thomas zc. ¶ Itē q; fuerit peccator durus castigator? patet Lu. ix. vbi dicit. Qd̄ iacobus z iohānes petierunt a xpo q; faceret ignes de celo descēdere qui cōsumeret illos qui dñm refutarēt. ¶ Itē q; fuerit terrenoz verus detestator patet Mat. xij. vbi dicit. Qd̄ iacobus z iohānes relictis resibus z patre secuti sunt dñm. ¶ Qd̄ si vis dic adhuc q; iacob? interpretatur supplantās festinantē. vel supplantator cō: filij. quia videlicet beatus Jacobus diaboli cōsilia supplantavit. z illuz qui bonos festinat decipere ab intē: tione sua defraudavit. Et ideo potest figurari i iacob qui interpretatur supplantator. Et sic quicquid de iacob dicitur de eo potest dici. Et nota: Qd̄

Jacobum christus inuitavit.

Jacobo se christus monstravit.

Jacobus secreta gustavit.

Jacobus christus adiuuavit.

Jacobus bonos frequentavit.

Beatus enim iacobus teste scriptura a christo fuit vocatus z inuitatus specialiter. Unde Math. iij. Proce: dens iesus vidit alios duos fratres iacobum z iohannem z vocavit eos. Et Mat. v. q; iesus nō admisit quē q; se sequi nisi petrum iacobum z iohannem. ¶ Item beatus Jacobus per christum fuit visitatus personaliter. De isto enim legitur. q; christus post passionem sibi personaliter apparuit. j. Cor. xv. Deinde visus est iacobo. ¶ Item iste a christo fuit reuelatus seu secreto: rum reuelatione dotatus facilliter. Mat. xvij. Accē: pit iesus petrum. iacobum z iohannem z duxit eos in montem seorsum z transfiguratus est ante eos. ¶ Itē iste fuit aduocatus fraternaliter. An iacobus in euangelio frater domini dicebatur. Sal. j. A postolorum neminem vidi nisi iacobum fratrem domini. ¶ Item iste per bonos fuit comitatus socialiter. quia scilicet san: ctorum societatem sectabatur. Unde Actuum. j. dicit. q; simul manebant Petrus et iohannes. Jacobus et andreas zc. Unde de iacob. Quod idem signat quod iacobus. Et si vis dicere de miraculis beati iacobi. Vide flores sanctorum: vel vide speculum hystoriale. vbi ponuntur miracula eius excerpta d̄ libro beati Calixti de miraculis eius confecto zc.

Jactantia. Jactare. Cum iactantia nihil aliud sit

q; aliquid conculcare vel mouere possum dicere. q; quā doq; iactare sumitur pro motu fluctuantis conscientie. sicut dicitur. Mat. xij. q; nauicula in medio mari iactabatur fluctibus. Quandoq; pro contemptu rē: poralis opulentie. sic fit quādo haute timentes pericu: lum iactant in mare diuitias suas vt alleuient nauem. super quo factus est ille titulus iuris ciuilis ad legem rodiam de iactu. De quo Actuum. xvij. Alleuiabant nauis iactantes triticum in mare. Quandoq; sumitur pro apertu diuine prouidentie seu gratie. sicut cum dicitur in psal. Jacta super dominū curam tuam et ipse te enutriet. Quandoq; pro actu filialis reuerentie. si: cut cum dicitur. Luc. xij. q; discipuli iactantes vestimē: ta sua super pullum imposuerunt iesum. Quandoq; p iactu iracundie sicut ij. Adacha. x. dicitur de illis male dictis. q; nephandos sermones iactabant. Qñq; vero p estu intemperate eloquentie. Et hoc est quando quis iactat z dilatat apud alios bona sua. ipsa scilicet extol: lendo z per inanem gloriam ostendendo. Et istud est vi: tium iactantie de quo fit mentio in scriptura. de qua multa possent dici: sed pauca sunt autoutates. ¶ Ho: rabo tamen q; iactantia

¶ Iactantia sumitur pro motu fluctuantis conscientie. sicut dicitur. Mat. xij. q; nauicula in medio mari iactabatur fluctibus. Quandoq; pro contemptu rē: poralis opulentie. sic fit quādo haute timentes pericu: lum iactant in mare diuitias suas vt alleuient nauem. super quo factus est ille titulus iuris ciuilis ad legem rodiam de iactu. De quo Actuum. xvij. Alleuiabant nauis iactantes triticum in mare. Quandoq; sumitur pro apertu diuine prouidentie seu gratie. sicut cum dicitur in psal. Jacta super dominū curam tuam et ipse te enutriet. Quandoq; pro actu filialis reuerentie. si: cut cum dicitur. Luc. xij. q; discipuli iactantes vestimē: ta sua super pullum imposuerunt iesum. Quandoq; p iactu iracundie sicut ij. Adacha. x. dicitur de illis male dictis. q; nephandos sermones iactabant. Qñq; vero p estu intemperate eloquentie. Et hoc est quando quis iactat z dilatat apud alios bona sua. ipsa scilicet extol: lendo z per inanem gloriam ostendendo. Et istud est vi: tium iactantie de quo fit mentio in scriptura. de qua multa possent dici: sed pauca sunt autoutates. ¶ Ho: rabo tamen q; iactantia

¶ Iactantia sumitur pro motu fluctuantis conscientie. sicut dicitur. Mat. xij. q; nauicula in medio mari iactabatur fluctibus. Quandoq; pro contemptu rē: poralis opulentie. sic fit quādo haute timentes pericu: lum iactant in mare diuitias suas vt alleuient nauem. super quo factus est ille titulus iuris ciuilis ad legem rodiam de iactu. De quo Actuum. xvij. Alleuiabant nauis iactantes triticum in mare. Quandoq; sumitur pro apertu diuine prouidentie seu gratie. sicut cum dicitur in psal. Jacta super dominū curam tuam et ipse te enutriet. Quandoq; pro actu filialis reuerentie. si: cut cum dicitur. Luc. xij. q; discipuli iactantes vestimē: ta sua super pullum imposuerunt iesum. Quandoq; p iactu iracundie sicut ij. Adacha. x. dicitur de illis male dictis. q; nephandos sermones iactabant. Qñq; vero p estu intemperate eloquentie. Et hoc est quando quis iactat z dilatat apud alios bona sua. ipsa scilicet extol: lendo z per inanem gloriam ostendendo. Et istud est vi: tium iactantie de quo fit mentio in scriptura. de qua multa possent dici: sed pauca sunt autoutates. ¶ Ho: rabo tamen q; iactantia

¶ Iactantia sumitur pro motu fluctuantis conscientie. sicut dicitur. Mat. xij. q; nauicula in medio mari iactabatur fluctibus. Quandoq; pro contemptu rē: poralis opulentie. sic fit quādo haute timentes pericu: lum iactant in mare diuitias suas vt alleuient nauem. super quo factus est ille titulus iuris ciuilis ad legem rodiam de iactu. De quo Actuum. xvij. Alleuiabant nauis iactantes triticum in mare. Quandoq; sumitur pro apertu diuine prouidentie seu gratie. sicut cum dicitur in psal. Jacta super dominū curam tuam et ipse te enutriet. Quandoq; pro actu filialis reuerentie. si: cut cum dicitur. Luc. xij. q; discipuli iactantes vestimē: ta sua super pullum imposuerunt iesum. Quandoq; p iactu iracundie sicut ij. Adacha. x. dicitur de illis male dictis. q; nephandos sermones iactabant. Qñq; vero p estu intemperate eloquentie. Et hoc est quando quis iactat z dilatat apud alios bona sua. ipsa scilicet extol: lendo z per inanem gloriam ostendendo. Et istud est vi: tium iactantie de quo fit mentio in scriptura. de qua multa possent dici: sed pauca sunt autoutates. ¶ Ho: rabo tamen q; iactantia

¶ Iactantia sumitur pro motu fluctuantis conscientie. sicut dicitur. Mat. xij. q; nauicula in medio mari iactabatur fluctibus. Quandoq; pro contemptu rē: poralis opulentie. sic fit quādo haute timentes pericu: lum iactant in mare diuitias suas vt alleuient nauem. super quo factus est ille titulus iuris ciuilis ad legem rodiam de iactu. De quo Actuum. xvij. Alleuiabant nauis iactantes triticum in mare. Quandoq; sumitur pro apertu diuine prouidentie seu gratie. sicut cum dicitur in psal. Jacta super dominū curam tuam et ipse te enutriet. Quandoq; pro actu filialis reuerentie. si: cut cum dicitur. Luc. xij. q; discipuli iactantes vestimē: ta sua super pullum imposuerunt iesum. Quandoq; p iactu iracundie sicut ij. Adacha. x. dicitur de illis male dictis. q; nephandos sermones iactabant. Qñq; vero p estu intemperate eloquentie. Et hoc est quando quis iactat z dilatat apud alios bona sua. ipsa scilicet extol: lendo z per inanem gloriam ostendendo. Et istud est vi: tium iactantie de quo fit mentio in scriptura. de qua multa possent dici: sed pauca sunt autoutates. ¶ Ho: rabo tamen q; iactantia

¶ Iactantia sumitur pro motu fluctuantis conscientie. sicut dicitur. Mat. xij. q; nauicula in medio mari iactabatur fluctibus. Quandoq; pro contemptu rē: poralis opulentie. sic fit quādo haute timentes pericu: lum iactant in mare diuitias suas vt alleuient nauem. super quo factus est ille titulus iuris ciuilis ad legem rodiam de iactu. De quo Actuum. xvij. Alleuiabant nauis iactantes triticum in mare. Quandoq; sumitur pro apertu diuine prouidentie seu gratie. sicut cum dicitur in psal. Jacta super dominū curam tuam et ipse te enutriet. Quandoq; pro actu filialis reuerentie. si: cut cum dicitur. Luc. xij. q; discipuli iactantes vestimē: ta sua super pullum imposuerunt iesum. Quandoq; p iactu iracundie sicut ij. Adacha. x. dicitur de illis male dictis. q; nephandos sermones iactabant. Qñq; vero p estu intemperate eloquentie. Et hoc est quando quis iactat z dilatat apud alios bona sua. ipsa scilicet extol: lendo z per inanem gloriam ostendendo. Et istud est vi: tium iactantie de quo fit mentio in scriptura. de qua multa possent dici: sed pauca sunt autoutates. ¶ Ho: rabo tamen q; iactantia

¶ Iactantia sumitur pro motu fluctuantis conscientie. sicut dicitur. Mat. xij. q; nauicula in medio mari iactabatur fluctibus. Quandoq; pro contemptu rē: poralis opulentie. sic fit quādo haute timentes pericu: lum iactant in mare diuitias suas vt alleuient nauem. super quo factus est ille titulus iuris ciuilis ad legem rodiam de iactu. De quo Actuum. xvij. Alleuiabant nauis iactantes triticum in mare. Quandoq; sumitur pro apertu diuine prouidentie seu gratie. sicut cum dicitur in psal. Jacta super dominū curam tuam et ipse te enutriet. Quandoq; pro actu filialis reuerentie. si: cut cum dicitur. Luc. xij. q; discipuli iactantes vestimē: ta sua super pullum imposuerunt iesum. Quandoq; p iactu iracundie sicut ij. Adacha. x. dicitur de illis male dictis. q; nephandos sermones iactabant. Qñq; vero p estu intemperate eloquentie. Et hoc est quando quis iactat z dilatat apud alios bona sua. ipsa scilicet extol: lendo z per inanem gloriam ostendendo. Et istud est vi: tium iactantie de quo fit mentio in scriptura. de qua multa possent dici: sed pauca sunt autoutates. ¶ Ho: rabo tamen q; iactantia

¶ Iactantia sumitur pro motu fluctuantis conscientie. sicut dicitur. Mat. xij. q; nauicula in medio mari iactabatur fluctibus. Quandoq; pro contemptu rē: poralis opulentie. sic fit quādo haute timentes pericu: lum iactant in mare diuitias suas vt alleuient nauem. super quo factus est ille titulus iuris ciuilis ad legem rodiam de iactu. De quo Actuum. xvij. Alleuiabant nauis iactantes triticum in mare. Quandoq; sumitur pro apertu diuine prouidentie seu gratie. sicut cum dicitur in psal. Jacta super dominū curam tuam et ipse te enutriet. Quandoq; pro actu filialis reuerentie. si: cut cum dicitur. Luc. xij. q; discipuli iactantes vestimē: ta sua super pullum imposuerunt iesum. Quandoq; p iactu iracundie sicut ij. Adacha. x. dicitur de illis male dictis. q; nephandos sermones iactabant. Qñq; vero p estu intemperate eloquentie. Et hoc est quando quis iactat z dilatat apud alios bona sua. ipsa scilicet extol: lendo z per inanem gloriam ostendendo. Et istud est vi: tium iactantie de quo fit mentio in scriptura. de qua multa possent dici: sed pauca sunt autoutates. ¶ Ho: rabo tamen q; iactantia

¶ Iactantia sumitur pro motu fluctuantis conscientie. sicut dicitur. Mat. xij. q; nauicula in medio mari iactabatur fluctibus. Quandoq; pro contemptu rē: poralis opulentie. sic fit quādo haute timentes pericu: lum iactant in mare diuitias suas vt alleuient nauem. super quo factus est ille titulus iuris ciuilis ad legem rodiam de iactu. De quo Actuum. xvij. Alleuiabant nauis iactantes triticum in mare. Quandoq; sumitur pro apertu diuine prouidentie seu gratie. sicut cum dicitur in psal. Jacta super dominū curam tuam et ipse te enutriet. Quandoq; pro actu filialis reuerentie. si: cut cum dicitur. Luc. xij. q; discipuli iactantes vestimē: ta sua super pullum imposuerunt iesum. Quandoq; p iactu iracundie sicut ij. Adacha. x. dicitur de illis male dictis. q; nephandos sermones iactabant. Qñq; vero p estu intemperate eloquentie. Et hoc est quando quis iactat z dilatat apud alios bona sua. ipsa scilicet extol: lendo z per inanem gloriam ostendendo. Et istud est vi: tium iactantie de quo fit mentio in scriptura. de qua multa possent dici: sed pauca sunt autoutates. ¶ Ho: rabo tamen q; iactantia

¶ Iactantia sumitur pro motu fluctuantis conscientie. sicut dicitur. Mat. xij. q; nauicula in medio mari iactabatur fluctibus. Quandoq; pro contemptu rē: poralis opulentie. sic fit quādo haute timentes pericu: lum iactant in mare diuitias suas vt alleuient nauem. super quo factus est ille titulus iuris ciuilis ad legem rodiam de iactu. De quo Actuum. xvij. Alleuiabant nauis iactantes triticum in mare. Quandoq; sumitur pro apertu diuine prouidentie seu gratie. sicut cum dicitur in psal. Jacta super dominū curam tuam et ipse te enutriet. Quandoq; pro actu filialis reuerentie. si: cut cum dicitur. Luc. xij. q; discipuli iactantes vestimē: ta sua super pullum imposuerunt iesum. Quandoq; p iactu iracundie sicut ij. Adacha. x. dicitur de illis male dictis. q; nephandos sermones iactabant. Qñq; vero p estu intemperate eloquentie. Et hoc est quando quis iactat z dilatat apud alios bona sua. ipsa scilicet extol: lendo z per inanem gloriam ostendendo. Et istud est vi: tium iactantie de quo fit mentio in scriptura. de qua multa possent dici: sed pauca sunt autoutates. ¶ Ho: rabo tamen q; iactantia

¶ Iactantia sumitur pro motu fluctuantis conscientie. sicut dicitur. Mat. xij. q; nauicula in medio mari iactabatur fluctibus. Quandoq; pro contemptu rē: poralis opulentie. sic fit quādo haute timentes pericu: lum iactant in mare diuitias suas vt alleuient nauem. super quo factus est ille titulus iuris ciuilis ad legem rodiam de iactu. De quo Actuum. xvij. Alleuiabant nauis iactantes triticum in mare. Quandoq; sumitur pro apertu diuine prouidentie seu gratie. sicut cum dicitur in psal. Jacta super dominū curam tuam et ipse te enutriet. Quandoq; pro actu filialis reuerentie. si: cut cum dicitur. Luc. xij. q; discipuli iactantes vestimē: ta sua super pullum imposuerunt iesum. Quandoq; p iactu iracundie sicut ij. Adacha. x. dicitur de illis male dictis. q; nephandos sermones iactabant. Qñq; vero p estu intemperate eloquentie. Et hoc est quando quis iactat z dilatat apud alios bona sua. ipsa scilicet extol: lendo z per inanem gloriam ostendendo. Et istud est vi: tium iactantie de quo fit mentio in scriptura. de qua multa possent dici: sed pauca sunt autoutates. ¶ Ho: rabo tamen q; iactantia

¶ Iactantia sumitur pro motu fluctuantis conscientie. sicut dicitur. Mat. xij. q; nauicula in medio mari iactabatur fluctibus. Quandoq; pro contemptu rē: poralis opulentie. sic fit quādo haute timentes pericu: lum iactant in mare diuitias suas vt alleuient nauem. super quo factus est ille titulus iuris ciuilis ad legem rodiam de iactu. De quo Actuum. xvij. Alleuiabant nauis iactantes triticum in mare. Quandoq; sumitur pro apertu diuine prouidentie seu gratie. sicut cum dicitur in psal. Jacta super dominū curam tuam et ipse te enutriet. Quandoq; pro actu filialis reuerentie. si: cut cum dicitur. Luc. xij. q; discipuli iactantes vestimē: ta sua super pullum imposuerunt iesum. Quandoq; p iactu iracundie sicut ij. Adacha. x. dicitur de illis male dictis. q; nephandos sermones iactabant. Qñq; vero p estu intemperate eloquentie. Et hoc est quando quis iactat z dilatat apud alios bona sua. ipsa scilicet extol: lendo z per inanem gloriam ostendendo. Et istud est vi: tium iactantie de quo fit mentio in scriptura. de qua multa possent dici: sed pauca sunt autoutates. ¶ Ho: rabo tamen q; iactantia

¶ Iactantia sumitur pro motu fluctuantis conscientie. sicut dicitur. Mat. xij. q; nauicula in medio mari iactabatur fluctibus. Quandoq; pro contemptu rē: poralis opulentie. sic fit quādo haute timentes pericu: lum iactant in mare diuitias suas vt alleuient nauem. super quo factus est ille titulus iuris ciuilis ad legem rodiam de iactu. De quo Actuum. xvij. Alleuiabant nauis iactantes triticum in mare. Quandoq; sumitur pro apertu diuine prouidentie seu gratie. sicut cum dicitur in psal. Jacta super dominū curam tuam et ipse te enutriet. Quandoq; pro actu filialis reuerentie. si: cut cum dicitur. Luc. xij. q; discipuli iactantes vestimē: ta sua super pullum imposuerunt iesum. Quandoq; p iactu iracundie sicut ij. Adacha. x. dicitur de illis male dictis. q; nephandos sermones iactabant. Qñq; vero p estu intemperate eloquentie. Et hoc est quando quis iactat z dilatat apud alios bona sua. ipsa scilicet extol: lendo z per inanem gloriam ostendendo. Et istud est vi: tium iactantie de quo fit mentio in scriptura. de qua multa possent dici: sed pauca sunt autoutates. ¶ Ho: rabo tamen q; iactantia

¶ Iactantia sumitur pro motu fluctuantis conscientie. sicut dicitur. Mat. xij. q; nauicula in medio mari iactabatur fluctibus. Quandoq; pro contemptu rē: poralis opulentie. sic fit quādo haute timentes pericu: lum iactant in mare diuitias suas vt alleuient nauem. super quo factus est ille titulus iuris ciuilis ad legem rodiam de iactu. De quo Actuum. xvij. Alleuiabant nauis iactantes triticum in mare. Quandoq; sumitur pro apertu diuine prouidentie seu gratie. sicut cum dicitur in psal. Jacta super dominū curam tuam et ipse te enutriet. Quandoq; pro actu filialis reuerentie. si: cut cum dicitur. Luc. xij. q; discipuli iactantes vestimē: ta sua super pullum imposuerunt iesum. Quandoq; p iactu iracundie sicut ij. Adacha. x. dicitur de illis male dictis. q; nephandos sermones iactabant. Qñq; vero p estu intemperate eloquentie. Et hoc est quando quis iactat z dilatat apud alios bona sua. ipsa scilicet extol: lendo z per inanem gloriam ostendendo. Et istud est vi: tium iactantie de quo fit mentio in scriptura. de qua multa possent dici: sed pauca sunt autoutates. ¶ Ho: rabo tamen q; iactantia

¶ Iactantia sumitur pro motu fluctuantis conscientie. sicut dicitur. Mat. xij. q; nauicula in medio mari iactabatur fluctibus. Quandoq; pro contemptu rē: poralis opulentie. sic fit quādo haute timentes pericu: lum iactant in mare diuitias suas vt alleuient nauem. super quo factus est ille titulus iuris ciuilis ad legem rodiam de iactu. De quo Actuum. xvij. Alleuiabant nauis iactantes triticum in mare. Quandoq; sumitur pro apertu diuine prouidentie seu gratie. sicut cum dicitur in psal. Jacta super dominū curam tuam et ipse te enutriet. Quandoq; pro actu filialis reuerentie. si: cut cum dicitur. Luc. xij. q; discipuli iactantes vestimē: ta sua super pullum imposuerunt iesum. Quandoq; p iactu iracundie sicut ij. Adacha. x. dicitur de illis male dictis. q; nephandos sermones iactabant. Qñq; vero p estu intemperate eloquentie. Et hoc est quando quis iactat z dilatat apud alios bona sua. ipsa scilicet extol: lendo z per inanem gloriam ostendendo. Et istud est vi: tium iactantie de quo fit mentio in scriptura. de qua multa possent dici: sed pauca sunt autoutates. ¶ Ho: rabo tamen q; iactantia

¶ Iactantia sumitur pro motu fluctuantis conscientie. sicut dicitur. Mat. xij. q; nauicula in medio mari iactabatur fluctibus. Quandoq; pro contemptu rē: poralis opulentie. sic fit quādo haute timentes pericu: lum iactant in mare diuitias suas vt alleuient nauem. super quo factus est ille titulus iuris ciuilis ad legem rodiam de iactu. De quo Actuum. xvij. Alleuiabant nauis iactantes triticum in mare. Quandoq; sumitur pro apertu diuine prouidentie seu gratie. sicut cum dicitur in psal. Jacta super dominū curam tuam et ipse te enutriet. Quandoq; pro actu filialis reuerentie. si: cut cum dicitur. Luc. xij. q; discipuli iactantes vestimē: ta sua super pullum imposuerunt iesum. Quandoq; p iactu iracundie sicut ij. Adacha. x. dicitur de illis male dictis. q; nephandos sermones iactabant. Qñq; vero p estu intemperate eloquentie. Et hoc est quando quis iactat z dilatat apud alios bona sua. ipsa scilicet extol: lendo z per inanem gloriam ostendendo. Et istud est vi: tium iactantie de quo fit mentio in scriptura. de qua multa possent dici: sed pauca sunt autoutates. ¶ Ho: rabo tamen q; iactantia

¶ Iactantia sumitur pro motu fluctuantis conscientie. sicut dicitur. Mat. xij. q; nauicula in medio mari iactabatur fluctibus. Quandoq; pro contemptu rē: poralis opulentie. sic fit quādo haute timentes pericu: lum iactant in mare diuitias suas vt alleuient nauem. super quo factus est ille titulus iuris ciuilis ad legem rodiam de iactu. De quo Actuum. xvij. Alleuiabant nauis iactantes triticum in mare. Quandoq; sumitur pro apertu diuine prouidentie seu gratie. sicut cum dicitur in psal. Jacta super dominū curam tuam et ipse te enutriet. Quandoq; pro actu filialis reuerentie. si: cut cum dicitur. Luc. xij. q; discipuli iactantes vestimē: ta sua super pullum imposuerunt iesum. Quandoq; p iactu iracundie sicut ij. Adacha. x. dicitur de illis male dictis. q; nephandos sermones iactabant. Qñq; vero p estu intemperate eloquentie. Et hoc est quando quis iactat z dilatat apud alios bona sua. ipsa scilicet extol: lendo z per inanem gloriam ostendendo. Et istud est vi: tium iactantie de quo fit mentio in scriptura. de qua multa possent dici: sed pauca sunt autoutates. ¶ Ho: rabo tamen q; iactantia

¶ Iactantia sumitur pro motu fluctuantis

qui quando habet filios semper grunit. ita q̄ proprio sono se prodit. sicut ponit liber de natura rex. Et ideo a coruivolucris similitudine dictus fuit. Sic vere est de multis qui quādo habēt filios idēst sufficientes vel diuitias aliquales non possunt abstinere a grunitu. i. a iactantia vel a dictu. Et ideo sepe fit q̄ seipso produnt. ita q̄ occasione iactantiae pprie alijs preda fiunt. Unde Grego. Hostes puocat ad rapinā qui suas eoz noticie diuitias denudat. Hier. xlvij. Iactantia ei⁹ scio ideo sup moab eiulabo. Sed p̄certo ista cito deficit: qz vt cōiter tales vani gloriosi sunt illi qui minus in p̄speris perseuerant. Unde Sap. v. Quid nobis p̄fuit superbia? quid diuitiarum iactantia? transferunt omnia velut ymbra &c. Vide in ti. infinitis.

Jaculum. Nota q̄ in scriptura inuenitur

Jaculum correctionis. Correctiois em̄ pūgit delinquentes. Cū platis & p̄dicatozib⁹ v̄ Hier. l. Non parcatis iaculis. quia dñs peccauit. scilicet babilon.

Jaculum contritionis. Contritio pungit penitentes. iij. Reg. xij. Percute terras iaculo & percussit tribus vicibus. Terra enim cordis nostri percutienda est iaculo contritionis. Et hoc non semel immo trib⁹ vicibus. vt. s. hamo p̄terat de peccato cordis. ons et operis.

Jaculū detractiois. Detractio pungit innocentes. ps. Mollii sunt sermones eius sup oleū & ipsi sunt iacula. Tentatio pūgit negligētes qui nō sunt bene armati & tutebus. vii. Paral. x. Inuenerunt saul sagittarij & vulnerauerūt eū iaculis.

Jaculū afflictiois. Afflictio seu tribulatio pungit hieyuentes. qz. s. & boni & mali subiaccnt iaculis tribulationis. Et certe fratres boni q̄ mali. Unde d̄ Joseph. dicis Sc̄i. xlij. q̄ fratres sui craspauerūt eū inuiderūt q̄ illi habētes iacula.

Jaculū dānationis. Dānatio pūgit ipios inuētes. vii. de deo malos iudicante & puniente dicis zach. ix. c. Dñs deus super eos videbitur. & eribit vt fulgur iaculum eius. & dñs deus in tuba canet & vadet in turbine austrī &c. Vide de sagitta.

Cum iaculū sit infirmū bellicū. quod. s. est longū & strictum. p̄ maiori parte lignū. in sui tñ extremitate ferreū & acutū. In ligno tñ & in ferro rectū ad iacendū. & de longe feriendū aptum & ideo a iaciendo iaculū nuncupatū possum⁹ notare q̄ per iaculum in scriptura potest intelligi

Punctura correctionis.

Lesura detractiois.

Factura damnationis.

¶ Nam charissimi. Correctio pungit & discutit.

Detractio turbat & concutit.

Damnatio ledit et percudit.

¶ Primo igit dico q̄ iaculū signat correctiois pūcturā. Jaculū em̄ d̄z habere lignū & ferrū. lignū molle & ferrū durū. lignū longū & ferrū curtū & trūq; tñ planū & rectū.

Et sic pprie signat correctioē seu iustitie executionem que. s. d̄z habere lignū q̄ est molle. i. mollicie benigne pietatis & ferrū q̄ est durū & acutū. i. acutiē & duriciā austeritatis & seueritatis. vt. s. pungēdo vngat. & vngendo pungat. Et vt etiā a iustitia pietas nō recedat. nec alter ab altero se disungat. Debet etiā ibi plus esse de ligno q̄ de ferro. i. d̄ molli dulcedine misericordie q̄ de duricia seueritatis & iustitie. Quia. s. sicut dicis. Super exaltat misericordia iudicis. Utrūq; d̄z esse planum & rectum. vt. s. ibi sit planicies in executione. rectitudo vero in intentione. Intētio enim illius qui p̄fert iaculum correctionis & iustitie. s. boni iudicis vel prelati debet esse recta. Executio vere debet esse plana & aperta veritate & cunctis manifestissima nuditate. Josue iij. si xij quoq; ruben mcedebant per plana atq; campestria.

In factis enim iudiciarijs omnia debent plane. nude. deliberare. & sine cōsperatione fieri. & debita rectitudine moderari. Quia scilicet tam lignum q̄ ferrus. idēst tam benignitas quā seueritas semper debent habere

re rectitudinem equitatis. & planam certitudinem veritatis. Unde Esau. xl. Erunt praua in directa & aspera in vias planas. Et aduerte q̄ iaculū correctionis valet ad quatuor. videlicet Ad Informandum insipientes. Stimulandum proficientes. Castigandum deficientes. Tulnerandum superbientes.

Dico ad insipientes informandum. Unde. s. Regū. xx. dicitur sic. Venit puer ad locum iaculi quod miserat ionathas. Puer enim de nouo insipientem designat.

Item valet ad proficientes stimulandum. vt scilicet magis ac magis proficiant in aratro virtutum. Unde Ecclesiastici. xxxvij. Qui tenet aratrum et qui gloriatur in iaculo stimulo boues agitat. & conuersatur in operationibus eorum. Item valet ad deficientes castigandū

Unde. iij. Reg. xij. Percute terras iaculo. Et. ij. Reg. xj. Direrunt iacula sagittarij ad seruos tuos ex muro desuper. Item valet ad superbientes vulnerandum & occidendum. Unde. j. Paral. p. x. Aggrauatum est iaculo stimulo boues agitat. & conuersatur in operationibus eorum. Item valet ad deficientes castigandū

Unde. iij. Reg. xij. Percute terras iaculo. Et. ij. Reg. xj. Direrunt iacula sagittarij ad seruos tuos ex muro desuper. Item valet ad superbientes vulnerandum & occidendum. Unde. j. Paral. p. x. Aggrauatum est iaculo stimulo boues agitat. & conuersatur in operationibus eorum. Item valet ad deficientes castigandū

Unde. iij. Reg. xij. Percute terras iaculo. Et. ij. Reg. xj. Direrunt iacula sagittarij ad seruos tuos ex muro desuper. Item valet ad superbientes vulnerandum & occidendum. Unde. j. Paral. p. x. Aggrauatum est iaculo stimulo boues agitat. & conuersatur in operationibus eorum. Item valet ad deficientes castigandū

Unde. iij. Reg. xij. Percute terras iaculo. Et. ij. Reg. xj. Direrunt iacula sagittarij ad seruos tuos ex muro desuper. Item valet ad superbientes vulnerandum & occidendum. Unde. j. Paral. p. x. Aggrauatum est iaculo stimulo boues agitat. & conuersatur in operationibus eorum. Item valet ad deficientes castigandū

Unde. iij. Reg. xij. Percute terras iaculo. Et. ij. Reg. xj. Direrunt iacula sagittarij ad seruos tuos ex muro desuper. Item valet ad superbientes vulnerandum & occidendum. Unde. j. Paral. p. x. Aggrauatum est iaculo stimulo boues agitat. & conuersatur in operationibus eorum. Item valet ad deficientes castigandū

Unde. iij. Reg. xij. Percute terras iaculo. Et. ij. Reg. xj. Direrunt iacula sagittarij ad seruos tuos ex muro desuper. Item valet ad superbientes vulnerandum & occidendum. Unde. j. Paral. p. x. Aggrauatum est iaculo stimulo boues agitat. & conuersatur in operationibus eorum. Item valet ad deficientes castigandū

Unde. iij. Reg. xij. Percute terras iaculo. Et. ij. Reg. xj. Direrunt iacula sagittarij ad seruos tuos ex muro desuper. Item valet ad superbientes vulnerandum & occidendum. Unde. j. Paral. p. x. Aggrauatum est iaculo stimulo boues agitat. & conuersatur in operationibus eorum. Item valet ad deficientes castigandū

Unde. iij. Reg. xij. Percute terras iaculo. Et. ij. Reg. xj. Direrunt iacula sagittarij ad seruos tuos ex muro desuper. Item valet ad superbientes vulnerandum & occidendum. Unde. j. Paral. p. x. Aggrauatum est iaculo stimulo boues agitat. & conuersatur in operationibus eorum. Item valet ad deficientes castigandū

Unde. iij. Reg. xij. Percute terras iaculo. Et. ij. Reg. xj. Direrunt iacula sagittarij ad seruos tuos ex muro desuper. Item valet ad superbientes vulnerandum & occidendum. Unde. j. Paral. p. x. Aggrauatum est iaculo stimulo boues agitat. & conuersatur in operationibus eorum. Item valet ad deficientes castigandū

Unde. iij. Reg. xij. Percute terras iaculo. Et. ij. Reg. xj. Direrunt iacula sagittarij ad seruos tuos ex muro desuper. Item valet ad superbientes vulnerandum & occidendum. Unde. j. Paral. p. x. Aggrauatum est iaculo stimulo boues agitat. & conuersatur in operationibus eorum. Item valet ad deficientes castigandū

Unde. iij. Reg. xij. Percute terras iaculo. Et. ij. Reg. xj. Direrunt iacula sagittarij ad seruos tuos ex muro desuper. Item valet ad superbientes vulnerandum & occidendum. Unde. j. Paral. p. x. Aggrauatum est iaculo stimulo boues agitat. & conuersatur in operationibus eorum. Item valet ad deficientes castigandū

Unde. iij. Reg. xij. Percute terras iaculo. Et. ij. Reg. xj. Direrunt iacula sagittarij ad seruos tuos ex muro desuper. Item valet ad superbientes vulnerandum & occidendum. Unde. j. Paral. p. x. Aggrauatum est iaculo stimulo boues agitat. & conuersatur in operationibus eorum. Item valet ad deficientes castigandū

Unde. iij. Reg. xij. Percute terras iaculo. Et. ij. Reg. xj. Direrunt iacula sagittarij ad seruos tuos ex muro desuper. Item valet ad superbientes vulnerandum & occidendum. Unde. j. Paral. p. x. Aggrauatum est iaculo stimulo boues agitat. & conuersatur in operationibus eorum. Item valet ad deficientes castigandū

Unde. iij. Reg. xij. Percute terras iaculo. Et. ij. Reg. xj. Direrunt iacula sagittarij ad seruos tuos ex muro desuper. Item valet ad superbientes vulnerandum & occidendum. Unde. j. Paral. p. x. Aggrauatum est iaculo stimulo boues agitat. & conuersatur in operationibus eorum. Item valet ad deficientes castigandū

Unde. iij. Reg. xij. Percute terras iaculo. Et. ij. Reg. xj. Direrunt iacula sagittarij ad seruos tuos ex muro desuper. Item valet ad superbientes vulnerandum & occidendum. Unde. j. Paral. p. x. Aggrauatum est iaculo stimulo boues agitat. & conuersatur in operationibus eorum. Item valet ad deficientes castigandū

Unde. iij. Reg. xij. Percute terras iaculo. Et. ij. Reg. xj. Direrunt iacula sagittarij ad seruos tuos ex muro desuper. Item valet ad superbientes vulnerandum & occidendum. Unde. j. Paral. p. x. Aggrauatum est iaculo stimulo boues agitat. & conuersatur in operationibus eorum. Item valet ad deficientes castigandū

Unde. iij. Reg. xij. Percute terras iaculo. Et. ij. Reg. xj. Direrunt iacula sagittarij ad seruos tuos ex muro desuper. Item valet ad superbientes vulnerandum & occidendum. Unde. j. Paral. p. x. Aggrauatum est iaculo stimulo boues agitat. & conuersatur in operationibus eorum. Item valet ad deficientes castigandū

Unde. iij. Reg. xij. Percute terras iaculo. Et. ij. Reg. xj. Direrunt iacula sagittarij ad seruos tuos ex muro desuper. Item valet ad superbientes vulnerandum & occidendum. Unde. j. Paral. p. x. Aggrauatum est iaculo stimulo boues agitat. & conuersatur in operationibus eorum. Item valet ad deficientes castigandū

Unde. iij. Reg. xij. Percute terras iaculo. Et. ij. Reg. xj. Direrunt iacula sagittarij ad seruos tuos ex muro desuper. Item valet ad superbientes vulnerandum & occidendum. Unde. j. Paral. p. x. Aggrauatum est iaculo stimulo boues agitat. & conuersatur in operationibus eorum. Item valet ad deficientes castigandū

Unde. iij. Reg. xij. Percute terras iaculo. Et. ij. Reg. xj. Direrunt iacula sagittarij ad seruos tuos ex muro desuper. Item valet ad superbientes vulnerandum & occidendum. Unde. j. Paral. p. x. Aggrauatum est iaculo stimulo boues agitat. & conuersatur in operationibus eorum. Item valet ad deficientes castigandū

Unde. iij. Reg. xij. Percute terras iaculo. Et. ij. Reg. xj. Direrunt iacula sagittarij ad seruos tuos ex muro desuper. Item valet ad superbientes vulnerandum & occidendum. Unde. j. Paral. p. x. Aggrauatum est iaculo stimulo boues agitat. & conuersatur in operationibus eorum. Item valet ad deficientes castigandū

Quod spectat ad impium
Quod spectat ad beatum.

B **P**rimo dico qd est vnu iam qd spectat ad deū qz p-
certo deus pſentialiter. cito. statim. iam ⁊ celeriter fa-
cit opera sua. nescit enim tarda molimina spiritus san-
cti. gratia. Et sic dico qd deus habet Unum iam
Quod est presentie Deus em se pſentat oibus
Quod est clemētie patēter. vtz p beatā incar-
Quod est potentie nationē. Un̄ Ero. xij. Jam
nūc veniā ad te in caligine nubis vt audiat ppls me lo-
quentē ad te. Et ideo nos debem⁹ dicere de isto iā illud
qd canit. Jā lucis orto sidere. deū p̄cemur sup. ⁊c. De-
niqz deus nos vocat clemēter nos ab eterno p̄destinā-
do. grām infundēdo. ⁊ in fine glām nobis p̄cedendo.
Un̄ de p̄destinatione dicit p̄ illud Eccli. vj. Qui futu-
ras est iā vocatū est nomē eius. De grā ⁊ or glā dicit
me sancte in p̄sona ipſi⁹ dei illud Cant. ij. Jā h̄yems
trāsijt. ymber abiit ⁊ recessit. surge amica mea ⁊ veni.
Deus in sup nos gubernat potēter. s. qz p̄certo iste est
in se p̄petuus ⁊ etern⁹. Sicut dicit. Ro. vi. Xps resurgēs
ex mortuis iam nō mori. mors illi vltra nō dñabit ⁊c.
Erga malos v̄o est rigidus ⁊ seuer⁹. Un̄ de isto iā dicit
Ero. xiiij. Jā aduenerat vigilia matutina. ⁊ dñs res-
pexit sup castra egyptior. ⁊ interfecit exercitū eor ⁊ sub-
uertit rotas currū eor. ferebāturqz in p̄fundū. Istud
potissime faciet in iudicio qd significari poterit illud iā.
de quo dicit. Ero. xij. Jā aduenerat dies tertij ⁊ mane in-
claruerat. ⁊ ecce ceperūt audiri tonitrua ⁊ micare ful-
gura. ⁊ nubes densissima opire montē. clāgorqz bucci-
ne vehemētius p̄strepebat. Istud est igit vnu iā qd spe-
ctat ad deū.

C **S**ecundo dico qd est vnu iā qd p̄tinet ad su-
stū. Iusti em bona opa nō p̄crastināt. s. iam. i. statim
⁊ celeriter ad bñ opandū festināt. Et sic nota qd isti ha-
bent Anum iam qd est

- Charitatis ⁊ amicicie.
- Puritatis ⁊ innocentie
- Libertatis ⁊ eminentie.
- Fidelitatis ⁊ pudentie.
- Stabilitatis ⁊ pmanētie.
- Sedulitatis ⁊ diligentie.
- Humilitatis ⁊ penitētie.
- Sagacitatis ⁊ sapientie.

Iusti igit habent vnu
iam magne charitatis
qz. s. alter alterū princ-
palit̄ diligit. ⁊ ad amo-
ris amplexus vocat ce-
leriter ⁊ intēdit. Mar-
t. Itaqz iā nō sunt duo
sed vna caro. Itē hñt
vnu iam magne puritatis. semp̄ in vultu esse innocen-
tes ⁊ continentes. Unde illud Job. xv. Jam vos mundi
estis ppter sermonē quē locutus sum vobis. Itē ha-
bent vnu iam magne libertatis; qz. s. iā sunt soluti ab
omni seruitute mortalis peccati ⁊ p̄stituri in liberta-
tem filiorū dei. Job. xv. Jam non dicam vos seruos sed
amicos ⁊c. Itē habent vnu iam qd est magne fideli-
tatis. qz. s. iusti semp̄ volunt inueniri fideles ⁊ veri. et
maxime in administrationibus sibi creditis ⁊ cōmis-
sis. Coz. iij. Hic iam querit inter disp̄satores vt fi-
delis quis inueniat. Itē habet vnu iam qd est sta-
bilitatis. Nolūt em de cetero vacillare Ephe. ij. Jā non
sumus paruuli fluctuantes. Itē habent vnu iam
qd est sedulitatis. Nolunt em decetero dormire in pec-
cato. sed iam surgere de peccato. Ro. xij. Hora est iā
nos de somno surgere. Itē habent vnu iam qd est
humanitatis. qz. s. humiliter penitent ⁊ humiliter re-
uertuntur ad xpm. figurati in illo. pdigo reuertēte ad
patrē. Luce. xv. Pater peccauit in celū. ⁊ corā te. iam nō
suis dign⁹ vocari fili⁹ tuus. fac me sicut vnu de mercēna-
rijs tuis. Et merito quia isti audiunt p̄ceptum apo-
stoli. Ephe. iij. Qui surabatur. iam nō furerur. Itē
habent vnum iam quod est autortatis seu sagacita-
tis. s. officium alios docendi. ⁊ eis p̄dicandi ⁊ conuer-
tendi. Unde chrisus dixit petro. Luce. v. Ex hoc iam
eris homines capiens. Istud est igit iam quod spe-
ctat ad iustos.

C **T**ertio dico qd est vnum iam spectās
ad impium. Et sic notabo qd impj. Jam
Deuicia sunt effrenati.
Luxuria sunt maculati.
Infamia sunt deprauati.

De deuicia patz Bēti.
xij. vbi dicit qd iam p-
pererat vt portas effren

Altaria sunt detestati.
Ab ecclia sunt elongati.

serent. vtz violentē.
intraret in domū loth.

C **D**e luxuria pōt dici illud Ru. xij. Ecce iam dimidiū
carnis deuoratum est lepra. **C** **D**e infamia dicit Job.
xj. Dñe iā fecer. quadriduanus em est. **C** **D**e indeuo-
tione vero seu fuga ab altari vel ecclia dicit. ij. Macha.
iij. qd sacerdotes nō iam circa altaria dediti erant. sed
contempto templo cupiebant participes fieri palestre
Et. j. Coz. xj. dicitur ipſis malis. Conuenientibus vo-
bis in vnum iam non est dominicam cenam manduca-
re ⁊c. **C** **I**stud est igit vnu iā spectās ad ipſū **C** **Q**uar-
to dico qd est vnu iam spectans ad bñm. Beati em iam
sunt extra miseriat laborē. Et sic nota qd istd est vnu iā
Perſpici splēdoris. Beati igit iam vident dñm
Continui saporis. Splendore lucido. Unde ca-
Proficui valoris. nitur illd. Ecce iam noctis
Perpetui honoris. tenuatur ymbra lucis auro-
ra rutilās choruscet. Et illud. Aurora iam spargit po-
lum. **C** **I**tem beati iam tenēt terminū sopore placido.
Unde Apoc. xiiij. Amodo iam dicit spūs vt requiescāt
a laboribus suis. **C** **I**tem beati iam fructus colligunt
valore splēdido. Job. iij. Videte regēdēs: qz albe sunt
iam ad messem. ⁊ Luc. xxj. Videte ficulneam ⁊ omnes
arbores. cum iam pducunt ex se fructum scitis. qz ppe
est estas. sic ⁊ vos cum videbitis hec fieri. scitote: qz pro-
pe est regnum dei. **C** **I**tem beati iam caput erigūt bo-
nore solido. vnde ipſis dicitur Ephe. ij. fratres iam nō
estis hospites et aduene: sed estis ciues sanctorum et
domestici dei. Et Salathas. iij. di. itur de quoli bet
beato. Itaqz iam non est seruus. sed filius. quod si
filius. et heres per deum. Quod nobis concedat: ⁊c.

C **S**ed si vis adhuc dicere. nota qd iam est aduerbium
temporis. quod idem signat quod statim vel nunc. vel
decetero. Signat enim tempus illud p̄teritū: quod
immediate p̄cessit. vel illud p̄sens quod iam acces-
sit vel futurū qd immediate successit. Signat dico p̄-
teritū tempus quod immediate p̄cessit. sicut cū di-
citur Cant. ij. Jam h̄yems transit. ymber abiit ⁊ recessit
⁊c. **C** **I**tem signat tempus p̄sens quod iam acces-
sit. sicut cū dicitur Bēti. xij. Jam nunc experimentum
vestri capiam. Et illud. Hora est iā nos de somno sur-
gere. Ro. xij. **I**tem signat tempus futurum seu succe-
dens. sicut cum dicitur Luc. v. Ex hoc iam eris capiens
homines. Et Ero. xij. Jam nunc veniā ad te in caligi-
ne nubis. Cum igit iam signat quandā t̄pis subitam
breuitatem possuz notare moraliter qd in scriptura in-
uenitur Anum iam

- Spectans ad mortales.
- Spectans ad morales.
- Spectans ad letales.
- Spectans ad penales.
- Spectans ad vitales;

Primo ergo dico qd
vnum iam significās
vire breuitatem: qz scz
vita ista mortalis nō
est nisi vnu iam id est
vnum quid momentaneum atqz p̄sens. Unde Bēti.
xlvj. Jam letus moriar. quia vidi faciem tuaz. Et illud
Roma. iij. Non considerauit Abraam corpus suum
iam emortuum. Et math. iij. Jam securis ad radicem
arboris posita est. **C** **S**ecundo dico qd est vnum iam si-
gnificans morum bonitatem seu promptam volunta-
tem; Et istud est quando quis in statu gratie semper
est promptus ad bonum aliquod faciendum. Et sic di-
co qd boni habent vnum iam. id est vnum statum gra-
tie penitentie ⁊ virtutis. Istud est enim Jam

Penitētie. qd est lachrymosum.
Diligētie. qd est oposum.
Iudicicie. qd est gratiosum.
Amicicie. qd est dulcorosum.
Fidelitatis. rite diuidendo.
Legalitatis. nihil subtrahēdo.
Nobilitatis. nihil seruiēdo.
Stabilitatis bonis inherēdo.
Societatis. simul p̄uicēdo.
Dico igitur qd boni
hñt vnu iam. i. vnā
horā penitētie. Ta-
lis fuit illa hora et
illud iā. de quo dicit
Luc. xv. vbi fili⁹ p-
dignus penitēs dice-
bat patri. Pat pecc-
caui in celum ⁊ co-
ram te. iam nō sum
dignus vocari filius tuus. fac me sicut vnu ex mercēna-
rijs tuis

rijs tuis. ¶ Itē boni habēt vñū iam diligētē. Status em gratie est vñū iam vna spiritalis hora in qua est euigilandū. et ad bonos labores surgendū et insistendū. Ro. xij. Hora est iam nos de somno surgere. nunc em ppior est nostra salus etc. ¶ Itē boni habēt vñū iam pudicie. Jo. xv. Jam vos mūdi estis ppter sermo nē quem locutus sum vobis. ¶ Itē boni habēt vñū iam amicicie. Job. xv. Jam nō dicāvos seruos sed amicos. ¶ Itē boni habēt vñū iā fidelitatis. i. Co. iij. Jā querit inter dispēatores vt fidelis q̄s inueniat. ¶ Ites isti habēt vñū iā legalitatis. Hora em status gr̄e non admittit perditionē nec furtū. Ephe. iij. Qui furabatur iam non furet etc. ¶ Itē boni habent vñū iam nobilitatis. seu libertatis. Jsa em hora nō admittit aliam quam seruitutem peccati. Jobā. xv. Jam non dicāvos seruos sed amicos etc. et Sala. itaq; iā nō est seruus sed filius. Item dico q̄ isti habent vñū iam stabilitatis. Unde de bonis dicit illud Ephe. iij. Jam non simus paruuli fluctuantes. ¶ Itē habēt vñū iam fertilitatis seu fecūditatis: q̄. s. hora gratie. semp solet bonorum opem fructibus abundare. vnde Luc. xxi. Videte ficulneam et oēs arbores cum pducunt iam esse fructū etc. ¶ Item isti habent vñū iam societatis: q̄. s. hora et status gratie concordia et vnitates requirit. Mar. x. itaq; iam nō sunt duo s; vna caro. Jstud est igit iam. i. tps et hora gratie. in qua spūs mitit. deus queritur. hō in truit spūs dico mittit. vñū canit ecclia illō hymnicū. Jam spūs astra ascēderat. regressus vñū venerat. pmissum patris munere sanctū daturus spiritū. Deus etiā requirit. vnde illud. Jam lucis orto sydere deū p̄emur supplices etc. Et illud. Jam bone pastor petre etc. Veni q; homo instruit. vnde illud doctor egregie paulo mores instrue etc. Et de be. Petro etiam fuit dictus Luce v. Et hoc iam eris homines capiēs. per predicationē. Jstud est enim iam significās mox bonitate in seu sanctitatem. ¶ Tertio dico q̄ est vñū iam qd̄ signat culpe prauitates. Jam enim q̄sq; refertur ad tempus culpe quia scz peccatores habent suum iam. id est suū tēpus transitorū et breue. Et notabis q̄ istud est vñū iam fetoris et immundicie. Languoris et negligentie. furoris et violentie. Erroris et ignorantie. Ardoris et auaricie. Et sic dico q̄ iam est in fetore vir luxuriosus similis iazaro mortuo et sepulto. De quo d; Jo. v. Dñc. iam fetet quadriduanus est. ¶ Itē est in languore vir deliciosus et maxime appet in malis ecclasticis q̄ valde sunt negligētes in officio diuino et seruitio. ij. Machabe. iij. Erat aut inauditū scelus. itavt sacerdotes iam nō circa altaris officia dediti essent. ¶ Itē iā est in furore vir maliciosus. sicut de illis pessimis dicit Gen. xix. Jam peccatvnt fores effringerent. ¶ Ites iam est in errore vir obliuiosus seu etiā vir ignorans et caliginosus. Unde ignorātibz pōt dñs dicere illud. Jo. xv. Hodicū iam et non videbitis me. ¶ Itē iam est in ardore vir ambitiosus et potissime vir auarus et symoniacus. De quo Ru. xij. Jam dimidiū carnis eius deuorātū est a lepra. Et sic dico q̄ est vñū iam qd̄ signat culpe prauitatem. ¶ Quarto dico q̄ est vñū iā qd̄ signat. pene grauitatem. hoc est dictū statū et tps hoim damnator. Et sic dico q̄ istud est vñū iam. i. vñū tps statim et subito asfuturū. q; scz presens vita p momento et pro nibilo reputatur. Jam enim. i. subito et ex insperato veniet tps. Qui pompas absterget. Xps em ad iudiciū veniens pompas absterget. Qui malos submerget. nicens pompas absterget et eradicabit. Unde de isto iam dicit vel dicere p̄t ipse dñs cuiuslibz peccatori illud Ero. xxxij. Jam nunc depone ornātū tuū vt scias quid facturus sim tibi. Ornatus enim luxū et pompā rerū terrenarum designat. ¶ Item malos submerget atq; suffocabit. Unde Ero. xij. Jamq; aduenerat vigilia matutina. et ecce dñs respiciēs super castra egyptio

rum per columnam ignis et nubis infecit exercitū eorum. et subuertit rotas currum eorum. ferebanturq; in pfundum. ¶ Item ab eo ignis emerget. quia cūcta cremabit. Ero. xij. Jam aduenerat dies tertius. et ceperunt audire tonitrua. et micare fulgura. et nubes densissima operire montem. Sequitur. Et descendit dñs super montē in igne. et ascendit fumus ex eo sicut de fornace. Jsa em p̄t itelligi i. igne q̄ p̄cedet iudiciū vel de igne inferni qui sequetur. Signat igitur istud aduerbium Jam infernalis pene grauitates. ¶ Quinto dico q̄ inuenitur vñū iam significans vite sanctitatem. s. vitam eternā et gloriā beator. Et sic nota q̄ istud est vñū iā lucis atq; claritatis. Pacis atq; charitatis. Honoris et autoritatis. Quictis et securitatis. Jbi enim vigebit claritas cognitionis vere. Gen. xxij. Dimitte me iam enim ascendit aurora. Aurora dico id est claritas eterna de qua canitur. Aurora iam spargit polum terris dies illabitur etc. ¶ Item ibi vigebit tranquillitas seu sinceritas dilectionis charē. Unde Cant. ij. dicitur. Jam h̄yems transijt. ymber abiit et recessit. surge amica mea et veni. ¶ Ites ibi vigebit autoritas conditionis clare: quia scilicet omnes erunt ciues et domestici dei ad Ephe. ij. Fratres. iam non estis hospites et aduene sed estis ciues sanctorum et domestici dei etc. ¶ Item ibi vigebit dulcor quietionis per quē rescant a laboribus suis. Sic igitur patet quomodo iā signat diuersorum temporum seu statūū qualitates. s. glorie pene culpe gratie et nature etc.

Janua. Nota q̄ Janua id est quod introitus domus. ostium. porta et ingressus. Et possumus notare q̄ in scriptura reperitur multiplex Janua tam in bono q̄ in malo. Primo igitur dico q̄ Janua potest significare in malo. Et sic dico q̄ in scriptura inuenitur Janua.

Per quam ingredimur. Est igitur ianuavite per quā est ingressus per quam egredimur. scz ad mundum. ista In qua congregimur. em est Janua de qua dicit Mat. xxvj. Quō erēte petro Januā. vidit eū alia ancilla q; s. ancilla. i. scrutus miscrarū apprehendit quemlibet istam Januam exeuntem. ¶ Est etiam ianuā mortis per quam est egressus scz de carcere corporis ad iudicium. Jaco. v. Jdex ante Januam assistit. ¶ Deniq; est Janua sensuum per quam fit aggressus. quia scz ibi hostes anime faciūt p̄lium. et ibi semper nituntur apponere vitiorum incendium. ps. Exciderunt Januas eius in idiplum. incenderūt igni sanctuarium tuū in terra. ¶ Insuper est Janua inferni in qua erit mortalis congressus. vbi scilz peccator claudet in perpetue seruitutis domicilium. Unde de seruo dicitur Deut. xv. P̄torabis autem eius in Janua. eritq; tibi seruus sempiternus. Et sic Janua potest significare in malo. ¶ Secūdo dico q̄ potest significare in bono. Et sic dico q̄ in scriptura inuenitur Janua

Culminis et eminentie. Est dico Janua platee vel eminentie per quas fidei et penitentie. scilz intrat ad beneficia Dactis et affluentie. ecclesiastica. Et ideo in ea debet sedere prudens ianitor vel p̄clatus qui scilz cer debet esse vigil et diligens iuxta illud Mar. xij. Janitori p̄cepit vt vigilet. Et etiam debz esse puidus scz ad precauendum. ne mali intrant. et ad introducendū bonos etc. ij. Paralip. xxxv. Janitores per portas singulas obseruabāt. Quō tales Januē sunt bonis aperiente malis claudende et obseruande. Act. xxi. Statim claudesunt Januē. Nota tamen q̄ Lazarus plenus vlcerebus stabat ad Januā. Sic ab infirmo etc. ¶ Itē est Janua fidei vel penitentie. iste em sunt due Januē per quas itur ad celū. Iher. vj. Reuertus est mardocheus ad Januā palacy. ¶ Item est Janua pacis et affluentie. scz Janua

paradisii s^o. Januas celi aperuit et pluit illis m^ana ad manducandū. **I**te est ianua cordis et p^osciētie. Unde Act. xij. p^ore gaudio non aperuit ianuam. **S**ed si vis nota breuiter q^o in scriptura sunt quedam ianue claudende. Janua claudēda est ianua sensuū Aperiētie. corporis humani. istas ei debem⁹ Seruande. claudere. ne mala desideria valeat Intraunde. subintrare. Taurus em̄ cui cauda villosa ianuam cauerne per quam ventus intrat dicit claudere. aliam vero ianuam per quam ventus non uenit dicitur aperire. qui. s. ianuam sensuū corporis per quam uentus uanitatatis intrat. cū cauda. i. cum mortis memoria debemus obstruere. Janua uero bonarum affectionum debemus deo et bonis spiritualibus reserare. De hoc dicit Job. xx. Uenit iesus clausis ianuis et dixit p^oparvobis. Iesus autem uenit ad uos per gratiā quando sensus corporis sunt clausi per diligentes custodiam et tunc habet homo pacem interius. Q^o non possunt intrare hostes exterius. Sed quando ianue sensuum sunt aperte latrones et hostes. i. delectationes et tentationes sunt ad intrandum vsq^{ue} ad animam statim prompte. Unde Job. xxx. Aperta ianua irruerunt in me. ianue enim sensuum non solent incendi solum per malas delectationes uel fraudulenter aperiri per falsas suggestiones. immo etiam frangi et uolenter intrare per fortes tentationes p^os. Quasi in silua lignorum securibus exciderunt ianuas eius in idipsum. **J**anua aperienda est ianua cordis nostri. quam scz debemus deo aperire per bonum desiderium et affectū ut per gratiam ad nos intret. Unde Apoc. iij. Ecce sto ad ostium et pulso. si q^os aperuerit mibi intrabo ad eū et manducabo cum illo. **J**anua obseruanda est ianua ecclesie seu ingressus status ecclesiastici. ista est enim ianua palacij christi ubi prelati sicut boni ianitores sedent ut indignos arceant. dignos uero recipiant et admittant. **H**ester. ij. Wardocheus ad ianuam regis morabatur. **J**anua intranda est ianua paradisi De quo Esa. xlv. Aperiam ante eum ianuas. Ista tamē est sicut ianua ordinati conuiuij que solis honestis et nobilibus aperitur. in honestis uero clauditur. **E**xemplo uirginum. **M**ar. xxv. quia scilicet ianua nuptiarum prudentibus fuit aperta et fatuis fuit clausa unde Actuum. xxj. Statim clausa sunt ianue. **E**t si vis circa hoc nota q^o sicut ianitor porte palacij pape vel regis **H**abet officium. **J**udicantis quia discernit. **I**nuitantis. quia recipit. **R**efutantis. quia excludit. **E**xpectantis. quia continue ibi persistit. **D**efendēdis. quia custodit. **V**igilantis. quia non dormit. **S**ic plarus custodiens ianuā ecclesie. debz iudicare et discernere inter ingredientiētes. **J**ac. v. **J**udex ante ianuā assistit. **H**abet inuitare et recipere. s. bonos. **S**icut de ancilla ap^ostolorū dicit Act. xij. q^o audiens petrum stare ante ianuā p^ore gaudio nō statim aperuit. sed introcurrens ad ap^ostolos. tandē petrū interi⁹ introduxit. **Q**uā reuera ad bonā ancillam ostiariā. i. ad bonum platū pertinet q^o q^o uidet petrū. i. aliquē sanctū uirum ianuā ecclesie statimq^{ue} ecclesiasticū introire uolentē multū d^oz gaudere. nō tñ ip^os statim d^oz introducere. q^o scriptū est. j. **T**himo. ij. Memint cito manus imponas: in imo d^oz cū aplis. i. cū alijs bonis p^osonis consilium habere. et eum tandē gaudenti animo acceptare. **I**tem habet refutare et excludere. s. malos. ij. **P**arali. xxxv. **J**anitores per portas singulas obseruabant supplic ne intrarēt hostes. **I**te h^oz expectare. ut audiat que ad eā deferant. iuxta illud p^odictū **H**ester. ij. **W**ardocheus ad regis ianuā morabat. **I**te h^oz defendere. i. p^otegere scz p^otra hostes ecclesie. hoc est p^otra demones hereticos et tyrānos q^os. s. p^o p^odicatiōe solet potissime fieri. **U**nde **A**cc. x. **I**bi erant sacerdotes et cantores et ianitores et ministri. **C**antores em̄ p^odicatiōe designāt. **I**tem

h^oz uigilare et attendere. s. ad horā ne furueniat. et ne sinat perfodi domū suā et etiā qua hora d^ois ip^os sit venturus. **U**nde **M**ar. xij. **J**anitorū p^oceptū uigilet etc. **U**nde de ostio et de porta. et intrare. ingredi. claudere et aperire. et similibus etc.

Ibi Hora q^o ibi est aduerbium loci semper significās aliquā certā dimēsiōnem. localem. habitatiōem seu mansionem. **N**ihil enim est dare in hoc mundo quin habeat suum ibi. **E**rgo loquendo moraliter dico q^o istud aduerbium ibi potest referri ad ista loca que concernunt christum. **E**t ad illa loca que concernunt iustus. **E**t ad illa loca que concernunt beatum. **E**t ad illa loca que concernunt iustum. **E**t primo quidem dicamus de ibi quod concernit christum. **C**onstat enim q^o christus habuit diuersa ibi. idest diuersa loca in quibus mansit corporaliter. et etiam adhuc in quibus manet spūaliter. **S**ic igitur notabo q^o x^os habuit unū ibi in quo **L**atitauit. **L**atitauit sub umbra corporis in matris lili. **D**imicauit. **D**imicauit sub ramis arboris in crucis filio. **R**eclinauit sub petra marmoris in sepulchri dolio. **T**riumphauit de morte splendoris resumpto palatio. **D**isputabit cum zelo peccatoris de culpe lolio seu polio. **F**estiuabit post fluctus equozis in celi solio. **H**abitabit in cordis anchoris gratie folio. **P**rimū ibi. est corpus uirginis in quo latitauit alma diuinitas. **E**zech. viij. **E**cce ibi gloria domini. in isto enim ibi. i. in corpore uirginis gloriose fuerunt facte nuptie diuinitatis et humanitatis. **J**ohā. ij. **R**uptie facte sunt in chana galilee. et erat mater iesu ibi. **S**ecundū ibi est lignum sanguinis in quo dimicauit strata humanitas. **A**bacuch. iij. **C**ornua scz crucis in manibus eius scz x^os. ibi abscondita est fortitudo eius. **S**equitur **A**n̄te faciem eius ibit mors. **T**ertium ibi est sepulchrum tegminis quo scz reclinauit carnis necessitas. **S**en. xlij. **I**bi sepultus est ysaac. **Q**uartū ibi. est status luminis q^o recuperauit uictrix sublimitas scz in resurrectione et ascensione. **E**xod. xxij. **A**scende ad me in montem et esto ibi. **T**erbum est patris ad filium **Q**uintū ibi. est uallis turbinis in qua iudicabit seu disputabit alta seueritas. s. in ualle iosaphat. **J**oel. iij. **I**bi sedebō ut iudicem omnes gentes. **S**extū ibi est domus numinis in quo nos festiuabit seu p^ocinabit regnans eternitas. q^o s. sicut dicit **M**ar. xvj. **I**pse precedet uos in galyleam. idest in paradysum. ibi cum uidebitis sicut dixi uobis. **U**isio enim tota merces est **S**eptimū ibi est pectus hominis. q^o inhabitabit summa benignitas. q^o s. deus per gratiam habitat in corde humano q^o ip^os purus inuenit atq^{ue} mundū. de quo p^ot dicere aia cordi suo illud. **R**eg. iij. **A**n̄maduerto q^o uir iste sanctus est qui transit per nos frequenter. **F**aciamus igitur ei cenaculum paruum. et ponamus in eo lectulum. et mensam. et sellam. et candelabrum. ut cum uenerit maneat ibi. **I**n isto enim ibi. hoc est in corde humano tunc spūaliter requiescet et manet quando mundiciā ibi reperit. q^o n̄ mensam misericordie. cellam iusticie. et candelabrum sapientie noster animus ibi tenet. ut p^opie dicat homo illud **E**zech. ij. **E**cce ibi sup me manus d^oni. **S**ed q^od procerto iste uir sanctus. **X**p^os dimisit hodie in multis hoibus istud ibi p^opter peccata et immundicias uiriorū. **E**sa. xij. **N**on habitabit ibi uir nec incolet eā filius hominis etc. **S**ic igitur patet quomodo istud aduerbium ibi quandoq^{ue} refertur ad iustus. **E**t sic dico q^o istud ibi signat quedā certa et determinata loca iustis hoibus deputata. **E**t sic notabo q^o in scriptura repitur **U**nū ibi. uel unū stadium in quo pugnant iusti militantes. **U**num ibi uel unum stadium in quo uernāt iusti p^oreplantes. **U**nū ibi uel unū stadium in quo regnāt iusti triūphātes. **P**rimū ibi signat eccliam ubi uiget gratie puritas. **S**ecundū ibi signat

ibi signat scripte sophia in qua viget doctrine vitas. Teriū ibi. signat celestē gloriā in qua viget eterna claritas. Dicam igitur q̄ est vnum ibi. idest vnus certus locus in quo pugnat iusti sicut in stadio. Et istud est ecclia militans in qua. s. semp̄ abundat labor et pugna tribulatio et angustia seu dolor. Ibi em̄ dolores vt parturientis. in sp̄u vementi cōteres naues tharhis. ps̄. xlviij. Haucula enim Petri semp̄ iactat magnis fluctibus. et vndis tribulationū et tentationū incessanter impellit ita q̄ necesse est q̄ ad deū deuotis p̄cibus continue recurrat. et q̄ oīe salua nos perimus cū magnis vocib⁹ exclamet. Mat. viij. Et aduerte q̄ sicut homo exisset in mari dū imminet maris pericula oīno necesse h̄z ibidem residere. cum inde exire nequeat nisi ad mortem. ad periculum et ad mare. Sicut cū extra statū ecclie nō sit salus. necesse est q̄ continue per fidem et gratiaz remaneamus ibidem et q̄ inde nullatenus recedamus. Ita etiā dico de religione. quia quicunq̄ p̄ professionem ibi existit inde amplius sine periculo nō eribit. Luce. xij. In quamcunq̄ domum intraueritis ibi manete. Istud em̄ ibi idest simile illi nemo vbi habitabant puellē fatate. sicut ponitur in hystoria Alexandri. que q̄ diu morabant ibidem viuebant. Si vero aliquo casu ymbra nemoris dimitterent. morti continuo subiacebāt. Nemus est religio vel ecclia. Umbra vero est fides seu gratia. Ista enim sunt infra quorum ambitū puellē. idest anime possunt viuere. et si inde recesserint necesse est primo per culpam et post p̄ penam miserabiliter interire. Et ista benevident figurata. iij. Reg. ij. vbi rex Salomon dixit semey. Edifica tibi domū in hierusalem et habita ibi. et non egredieris inde huc atq̄ illuc. Quacunq̄ enim die egressus fueris et transferis desertū cedron. scito te interficiendum. Quōd f̄z postea factū est. qz. s. tandē semey oblitus mandata iuit in geth ad repetendū seruos suos qui illuc fugerāt. et sic a Salomone fuit occisus. Sic vere charisimi cū ciuitas hierusalem. i. ecclia militans vel religio sit nobis assignata ad habitandū et sub pena mortis eterne abinde nō excedendū. restat vt quicunq̄ inde p̄ peccatū vel apostasiam exiuerit. mortis eterne periculis subiacebit. Seruos igit nōstros. i. mundi diuitias non debemus velle repetere. nec in geth qui interpreta tur torcular vel opprimens. i. in mundum vel in peccati oppressionē redire. alioquin necesse habebimus eter naliter introire. In ista igitur hierusalem maneamus et inde nullatenus recedamus. Huius. ij. Egressi. s. filij israel de sepulchro concupiscentie venerūt in asseroth et manserunt ibi. Asseroth interpretatur beatitudines mortales. significans ecclie vel religionis status. vbi et non alibi possunt beatitudines mortales. idest que haberi possunt a mortalibus iueneri. Et nota si vis q̄ istud ibi est inhabitandum. quia est locus.

Redemptionis pro delinquentibus.

Deuotionis pro deo seruentibus.

Eruditionis pro ignorantibus.

Contemplationis pro speculantibus.

Pergrinationis pro mundi contemplantibus.

Sanctificationis pro deū laudantibus et ei ministrantibus.

C Item q̄ sit locus redētionis p̄t̄ qz ibi sunt septē sacra et alia saluti remedia p̄ que redimunt et mūdus redditur oīs homo. Unde Michae. iij. Ibi liberaberis. ibi redimet dñs te de manibus inimicorū tuorū. Item q̄ ibi sit locus deuotionis. patet Sen. xxxv. vbi de iacob dicitur. q̄ ibi edificauit altare domino. Altare dico idest cultum deuotionis et orationis. Item q̄ ibi sit locus eruditionis p̄t̄ Luc. iij. vbi de iesu dicit q̄ ipse descendit capharnaū ibiqz docebit sabbatis. Item q̄ ibi sit locus contemplationis patet in ps̄. vbi dicitur q̄ ibi beniamin adolescentulus in mentis excessu. Item q̄ ibi sit locus peregrinationis patet Sen. xxxv. Quiesce in terra quam dixero tibi peregrinare ibi. Item q̄ ibi sit locus sanctificationis. seu sancte habitationis patet Hee. r. vbi sic dicitur. Ibi erant sacerdotes leuite

cantores et ianitores. vbi offenduntur quatuor genera personarum que habitant in hoc ibi videlicet Ibi qui prebent diuinitati thura. Sacerdotes. Colunt scripturarum rura. Cantores. Regunt iustitie iura ianitores.

Xpo prebent thura sacerdotes innocentes. Assistent mente pura leuite ministrantes. Iustitie iura reddunt presidentes. Scripturarum rura colunt predicantes. De istis igitur quatuor generibus personarū. s. innocētibus et simplicibus sacerdotibus puris leuitis et ministrantibus. p̄sidentibus et ianuas ecclie custodientibus scientificis et p̄dicantibus potes dilatare q̄so ipsi sunt in isto ibi. i. in ecclia militante. et potes videre in alijs. s. vbi sacerdos leuite. ianitor vel ianua. et vbi cantor et. Breuiter igitur de isto ibi. i. de ecclia militante et de bonis p̄sonis ibidē deo seruientibus in gradibus et statibus diuersis pōt dici illud Esa. lxx. Educā de iacob semen. et de iuda possidentē montes sanctos. et hereditabunt eam electi mei et serui mei habitabunt ibi.

Patet igit qd̄ est vñ ibi in quo iusti pugnant sicut in stadio. s. ecclia. **C** Scō q̄ est vñ ibi in quo docti verant sicut in studio. et istud nihil aliud est q̄ locus sacre scripture que. s. est p̄prios locus et certum ibi vbi vti scientifici studendo cogitant et laborant. figurati in helya. de quo dicitur. iij. Reg. xvij. q̄ dominus sibi dixerit. Uade et abscondere in torrente carith qui est contra iordancz. et de torrente ibi bibes. coruisqz precepi vt pascant te ibi. Carith interpretatur signum occurrēs iordanis riuus iudiciū significat scripturam vbi multa signa mirabilia inueniuntur et occurrunt. et vbi sicut in riuulo vel in fonte scaturiunt iudicia veritatis. Helyas igitur. i. quilibet doctus homo de tali semper torrente. i. de fluentis sacre scripture debet bibere et ibi se abscondere vt melius studeat et latere. Et tunc fiet q̄ corui. idest sancti doctores per penitentiam denigrati ipsum nutriunt per doctrinam. sibi ministrant et dabant vere scientie disciplinam. Istud est igitur illud ibi vbi viri speculatiui meditantur. ps̄. Ibi beniamin adolescentulus in mentis excessu. Et vbi simplices doctur et informantur. Cant. viij. Apprehendam te et ducam te in cubiculum genitricis mee. ibi me doccebis Verba sunt discipuli ad magistrum. inater enim nostra est ecclia. cubiculum est scriptura. ibi igitur doctor introducit a discipulo quādo aliquid ab eo potestulatur. Scriptura enim est vnum ibi et vnus locus.

Ubi boni reficiunt. Ubi dico reficiunt boni qz
Ubi mali concutiunt. s̄z isti p̄ consolationē scrip-
Ubi cūcti recipiunt. pruraz ipem recipiūt futu-
roy. Job. ij. Ibi requieuerūt fessi robore. et quondā vin-
coi pariter sine molestia. non exaudierūt vocē exacto-
ris. Abietā cōcutiunt mali. qz. s. cōminationes scrip-
pturaz per timorem pcutiunt malos ipsosqz retrahūt
a peccatis. Job. iij. Ibi impij cessauerunt a tumultu.
Ubi insup cuncti fouent et recipiuntur. quia. s. scriptu-
re oib⁹ sunt cōcs. Job. ij. Paruus et magnus ibi sunt
et seruus liber a dño suo. Patet igitur q̄ est vnum ibi
in quo docti verant sicut in studio. **C** Tertio dico q̄
est vnum ibi in quo beati regnant sicut in predio. vel
sicut in solio. Et istud ibi signat paradysum seu etiam
ipsum celum vbi. s. est locus glorie et triumphi. P̄mict
pes enim et duces olim post q̄ in diuersis partibus bel-
li contra inimicos gesserant et victores exierant. ro-
mā reuertebant et ibi triumphabant et sm merita ho-
norabant. et cū triumpho. i. euz certo honore victorie sue
debito. sedēdo in curru quatuor equis albis vecto v-
bim ingrediebant sicut pōnt tytus luv⁹ in multis lo-
cis. Sic p̄ dico q̄ iusti q̄ in hoc mūdo p̄ra hostes ani-
me pugnauerūt et victoriā ab eis repositauerūt. digni
sunt ad vberib⁹ paradisi finaliter accedere. et ibidem
in curru p̄prij corpis quatuor equis albis. i. quatuor
dotib⁹ insignito. laude et gliam repositare. vñ quilibet
brūs pōt dicere illud. Ecce. ij. Ceni inquit ad transmi

grationē. ad accerū nouarū frugū. ⁊ ad eos qui habi-
 tabant iuxta flumē Chobar. ⁊ sedibū illi sedebāt. ⁊ mā-
 si ibi tribus diebus. Chobar em̄ interpretat iuxta electus
 q̄ reuera sancti ⁊ iusti finalr ad illos qui iuxta electus
 r̄p̄m in flumine delitiaz paradisi habitant. s. ad ange-
 los uenit ⁊ accedit. ⁊ cū eis sedent perpetuo vel quie-
 scunt. vel tribus diebus qui sunt tres anime dotes ma-
 nent p̄rēnter ⁊ p̄sistūt. Tres enim dies isti sunt. Cla-
 ra fruitio. Clara cognitio. Aera duratio. seu eterna se-
 curitas atq̄ tentio. ¶ Est em̄ ibi clara fruitio gustās
 suauiter: q̄. s. paradisi p̄t̄ dicit illud cenaculū grāde
 stratū ubi r̄p̄s p̄cepit parari cenā. ibi inq̄t pate nobis.
 Luc. xxiij. ps. Ibi letabimur in ipso. vnde et Aug. de ver-
 bis ap̄toli. c. xj. dicit. Quid est inquit sursum habere
 cor? ibi spera. ibi ama: inq̄t spera uirtutem. ibi expecta
 mercedē. vñ Aug. de ci. dei. xxi. c. dicit sic. Ibi beatayita
 in suo fonte bibit. vbi ueritatis uisio clarissime aperit.
 ¶ Itē ibi est clara cognitio uidentis faciter. Mar. xvi.
 Ibi eū uidebitis sicut dixi uobis. De quo idē Aug. ibi-
 dem dicit. Ibi inquit tota uirtus erit uidere q̄d amas. ⁊
 summa felicitas amare q̄d uideas. ¶ Itē est ibi a du-
 ratio uinēs p̄rēnter. Unde r̄p̄s p̄t̄ dicere de quolibz
 beatificando illud q̄d dicit. j. Reg. j. Dux eūy appa-
 reat in p̄pectu dñi ⁊ maneat ibi iugiter. Unde de ista
 securitate eternitatis dicit Aug. vbi. s. Ibi inquit uaca-
 binus ⁊ uidebimus. amabimus ⁊ laudabimus. Ecce
 inquit q̄d erit in fine sine fine. Mā quis noster est finis
 nisi puenire ad regnū cui nullus est finis. vt d̄ istū ibi
 ⁊ de animaz felicitate beatorū ibidē existentū dicit. j.
 lud. Ezc. xxxiij. In montibz excellis israel erit pascua
 eaz ibi requiescēt in herbis uirētibz. ⁊ in pascuis pui-
 guibus. ¶ Pascua em̄ ista sunt ⁊ a eterna ⁊ semp̄uiren-
 tia gaudia paradisi. que. s. habēt ortū ex grata sancto-
 rū ⁊ angeloz societate. Esa. lvi. Serui mei habitabūt
 ibi. ¶ Itē habent ortū gaudia paradisi ex sublata ma-
 loz peruersitate. q̄. s. sicut d̄ Esa. xxxv. Tunc inquit sa-
 licet sicut ceruus claudus ⁊ apta erit lingua mutoruz.
 Sequit. Et erit ibi semita ⁊ uia sancta uocabitur. Non
 erit ibi leo ⁊ mala bestia nō ascendet per eam nec inue-
 nietur ibi. ¶ Itē ex ostēsa dei p̄sentia ⁊ sue glorie clari-
 tate: q̄ sicut dicit. Ezc. viij. Ecce ibi glia dñi. Et Ezc.
 xlvij. Nomen ciuitatis erit illa die deus ibidē. ¶ Itē ex
 perfectiore decentia ⁊ itatus nobilitate ⁊ libertate: q̄
 scz ibi cessat ois seruitus ⁊ ois principatus. nec ali-
 quis erit alteri subditus. sed quilibet alteri soci⁹ ⁊ ami-
 cus. Job. ij. Paruus ⁊ magnus ibi sunt. ⁊ seruus ⁊ li-
 bera dño suo. Et ideo breuiter d̄ isto ibi loquitur p̄sper
 libro de uita ⁊ contemplatiua. vbi dicit. futura inquit uita
 ibi credid̄ esse beate sempiterna. sempiternē beata. vbi
 est certa securitas. ⁊ secunda trāquillitas ⁊ c. sicut. s. vbi
 gloria. Sic igitur p̄t̄ q̄ iusti h̄nt vñ ibi vbi regnāt cū
 summo gaudio. Anū uobis uacat sicut in studio. vñ
 ibi vbi certant sicut in stadio. Et sic patet quō istud ad
 uerbum ibi q̄nq̄ referat ad iustū. ¶ Quarto dico q̄
 quandoq̄ ibi spectat ad iniustum. Et sic per ibi pos-
 sunt intelligi tria loca uidebunt. Unum ibi in quod ri-
 gent culpe leccatores. Aliud in quod uigent rerum de-
 leccatores. Tertium in quod uigent mortis possessores.
 ¶ Primum ibi est infernus.
 Secundum est ibi ceterius.
 Tertium est ibi infernus.
 ¶ Primum ibi nocet ⁊ inficit.
 Secundum ibi trahit ⁊ allicit.
 Tertium ibi necat et officit.
 ¶ Primum ibi est peccati status.
 Secundū ibi est caroyel mundus.
 Tertū ibi est sequens infernus.
 Dicā igit q̄ eitynū ibi q̄d est peccatorū q̄d inhabitantes
 fedat ⁊ inficit. Et illud p̄certo signat statū peccati
 q̄ illi qui ibi habitant diuersis malis moribz inficiuntur.
 ⁊ de uicio ad uicium dilabuntur. Patet in figura
 Warb. xij. vbi dicitur. Quō spiritus immundus rediēs
 ad hominem assumit secum septem alios nequiores

se. qui intrantes habitant ibi. Et sunt nouissima ho-
 minis illius peiora prioribus. Spiritus immundus
 peccatum signat. qui scilicet vnus septem secum addu-
 cit. in quantum scz teste Sigeo. suo pondere ad aliud
 trahit. ita q̄ vnū septem. ⁊ alioz vnuerſitate introdu-
 cere conſueuit. Istud igit ibi non est inhabitandū. sed
 omni diligentia fugiendū. Esa. xxiij. Conſurgens trās
 freta ibi. qm̄ non erit requies tibi. q̄ reuera qui in tali
 ibi scz in peccato habitauerit morti p̄peretue subiace-
 bit. iuxta illud Hier. xlij. Omnes uiri qui posuerūt fa-
 ciem suam ut ingrediantur egyptū ut habitent ibi. mo-
 rientur fame. gladio ⁊ peste. Egiptus enim que inter-
 pretatur tenebrę. signat peccatum quod mentem facit
 hispidam ⁊ obscuram. In tali igitur egipto. scilicet in
 peccato sunt ista tria mala uidelicet. Pestis seu epydi-
 mia. Hoc est tam propriū subiecti q̄ alioz infectio et
 corruptio. Gladius idest ueritis cordis punctura ⁊ re-
 morſio. fames idest desiderioz inquietus ⁊ indetermi-
 natus appetitus ⁊ affectio. Quod aut̄ istud ibi. s. pec-
 catorū sit sui ⁊ alioz corruptio ⁊ infectio. ¶ Per
 Cant. viij. vbi dicitur. Ibi corrupta est mater tua. ibi
 violata est genitrix tua. mater enim ⁊ genitrix est uo-
 luntas. ¶ Itē q̄ istud ibi sit moxē gladij punitiuum ⁊
 remorſiuus. Patet Hier. xlij. vbi dicitur. Si intraue-
 ritis egiptum ut ibi habitetis. gladius quoz vos formi-
 datis ibi comprehendet uos. ¶ Item q̄ istud ibi sit fa-
 mis appetitus inquietiuum ⁊ inflammatiuū. Pa-
 tet ibidem vbi dicitur. fames pro qua solliciti estis ad-
 berebit uobis in egipto ⁊ ibi moriemini. Quia breuiter
 in peccato non est dare requiem sufficientem aut
 quietem. Esa. xxiij. Ibi non erit requies tibi. Patet igit
 tur q̄ eitynū ibi quod est iniquozum. quod inhabitantes
 fedat ⁊ inficit. ¶ Deinde dico q̄ est vnum ibi
 quod est terrenozum quod inhabitantes trahit ⁊ allic-
 cit. Et istud p̄certo est mundus. qui recte est vnum ibi
 seu vnus locus moxē caribdis attrahens ⁊ absorbens.
 Caribdis enim est locus seu vorago aut periculum in
 mari quod naues attrahit ⁊ absorbet. Sic mundus at-
 trahit mentē hominis alliciendo. ⁊ absorbet ⁊ sibi in-
 corporat glutendo. Alij enim attrahuntur ad delicias
 alij ad diuitias. alij ad eminentias. Post q̄ aut̄ attra-
 cti fuerint. aut allecti. inde amplius uix erūt aut cua-
 dunt Dicunt enim illud Hierem. xlij. Pergemus in-
 quiant vbi non uidebimus bellum. clangores tube nō
 audiemus. famem non sustinebimus ⁊ ibi habitabi-
 mus. Et aduerte q̄ tale ibi est euitandū. Propter ho-
 noratos qui inde recedunt. Propter Sceleratos q̄ ibi
 procedunt. Propter Effrenatos qui nocent ⁊ ledunt.
 ¶ Ibi enim est nobilium ⁊ honoratozū indigentia
 q̄ scilicet ibi ut communiter non habitant uiri sancti.
 Esa. xxxiij. Hobiles eius non erunt ibi. regem potius
 inuocabunt. ⁊ omnes principes eius erunt in nihilis.
 Et Esa. xliij. dicitur. Non figet ibi tentoria arabs. nec
 pastores requiescent ibi. Arabs interpretatur uigilans
 pater. significans contemplatiuos. Pastores uero si-
 gnificant bonos prelatos et actiuos qui scilicet nō ha-
 bitant hodie in hoc mundo. Unde illud Hierem. l. Nō
 habitabit ibi uir idest uirtuosus. ¶ Item quia ibi est
 debilitas ⁊ sceleratozū opulenta. quia scilicet mali
 ⁊ scelerati florent p̄re ceteris in hoc ibi. Unde Esa. xliij.
 Requiescent ibi bestie. ⁊ replebuntur domus eoz dra-
 conibus ⁊ habitabunt ibi strutiones ⁊ pilosi saltabūt
 ibi. ⁊ respondebunt ibi ule in edibus eius. ⁊ syrene in
 delubris uoluptatis. Uide eam expositam in ritu. de
 delubria. Item quia ibi est crudelium ⁊ effrenatozū vio-
 lentia: q̄. s. ibi habitant crudelēs ⁊ tyranni qui grauāt
 ⁊ ledūt hoies innocentes. De quibus Waruch. iij. dicitur
 tur ibi fuerūt gygantes noiati a princ̄pio. Itatura ma-
 gna. scientes bellus. non hos elegit dñs. ⁊ Esa. xxxiij.
 Occurrēt inquit demonia. onocrotaurus ⁊ pilosus cla-
 mabūt alter ad alterū. ibi cubabit lamia ⁊ inuenit sibi
 requiē. ibi habuit foucā herici⁹ ⁊ enp̄ruit catulos ⁊ c.
 Uide eā expositā in titulo de Et applica quo-
 modo

modo demonia significant impios & crudeles. Onocentauri mixti ex asino & tauro significant rusticos nobilitatos et nobiles factos. pilosi hypocritas. lamia luxuriosos que monstrū est femineū cum pedib⁹ equinis. hericulus cum spinis signat avaros. Omnes enim tales in mundo habitant. & ibi bonos impetunt atq; grauant. Et breuiter ego dico q̄ est ibi locus

Immundicie corpus maculantis;

Insolentie bona dissipantis.

Inconstantie praua machinantis,

Iniusticie deum prouocantis,

Defluentie cito corruentis.

Dico igit q̄ in hoc ibi per immundiciam corpus maculaf. Et hoc p̄certo tam in seculo q̄ in claustro. D̄see vj. c. In domo meayidi horrendum ibi. fornicationes effraym contaminatus est israel & iuda. ¶ Item ibi p̄ insolentiā virtus dissipatur. Sic de filio prodigo dicit Luc. xv. ca. D̄o accepta portione sua a patre iuit in regionem longinquam. & ibi dissipauit substantiā suay viuendo luxuriose. idest superflue. In mundo em̄ qui recte a deo longinquus & remotus dicit. Homo substantiam virtutis & gratie dissipat. Dum ibi luxuriose idest superbez insolenter habitat. ¶ Item ibi per incōstantiam homovariatur. Jaco. iij. Ibi inconstancia et omne opus prauū. ¶ Item ibi per iniusticiam deus p̄uocat. D̄see. ix. Ibi erosos habui p̄pter multitudinē adinuentionū eorū. ¶ Item per defluentiaz vigor enervatur: q̄. s. ibi faciliter corrumpitur in peccatū. ps. Ibi ceciderunt qui operantur iniquitatem. confusi sunt qm̄ deus sp̄cuit eos. Et merito q̄ p̄certo ibi impellimur ab hoste a quo etiā armis sp̄salibus spoliatur: q̄. s. sicut dicitur in ps. Dyabolus ibi confregit potentias. arcum. scutū. gladiū & bellū. Expone &c. Sic igitur patet quomodo per ibi intelligitur mundus. Et sic dico q̄ est vnum ibi quod est terrenorum quod inhabitantes trahit & allicit. ¶ Insuper dico q̄ est vnum ibi quod est damnatorum. quod inhabitantes ledit et afficit. Et istud est infernus vbi damnati cruciantur & dolent & vbi desolantur & lugent. Infernus est quoddam seu quidam locus inextinguendus et fugiendus multiplici ratione. videlicet quia ibi est

Dura cordis anxietas,

Nulla cibi satietas,

fedā loci proprietas,

Multa penē varietas,

Dura gentis societās.

Ibi. s. in inferno malus est habitare p̄pter durā cordis anxietatē: q̄ sc̄z sicut d̄: Math. viij. Ibi erit fletus & stridor dentium. ¶ Item p̄pter nullam cibi satietatem. Ibi. re. xlij. Ibi morientur gladio & fame. ¶ Item p̄pter malam loci proprietatem: q̄. s. iste locus. est lacus fetidus & etiam carcer obscurus. Esa. xliij. Congregabūtur congregatio cynius fascis in lacum & claudentur ibi in carcere. ¶ Item p̄pter multam penē varietatem: q̄. s. ibi dolores vt parturientis. ps. Unde de damnando Ezech. xij. dicit dominus sic. Et tendam rhete meum super illum & capietur in sagena mea. & ducam eum in babilonem: & ipsam non videbit. ibiq; morietur. ibi enim sapitur & inuaditur q̄ capitur in sagena. ibi ligatur & inuoluitur. q̄ extenditur super eum rhete. ibi vituperatur & confunditur. q̄ adducitur in babilonem que interpretatur confusio. ibi etiam obtenebratur & occiditur. Ipsam inquit non videbit. ibi exterminatur & occiditur ibiq; morietur. Igitur horrendus est locus iste p̄pter multā penē varietatem. ¶ Item p̄pter durā loci societate: q̄. s. ibi sunt demones & damnati. Unde si vis scire qualia gēna plonax habitant ibi. dic illud Ezech. xxxij. c. Ibi Assur. ibi Elam. ibi Moab. ibi Chubal. ibi Edumca & reges eius. ibi principes aquilonis oēs & uicriferuatores. Unde eam diuisam & p̄secutā. infra in titulo de inferno in paragrapho Ite est locus male societatis. Et sic igit p̄ q̄ ibi in q̄tū spectat ad iniustū:

Denorat peccatum. statum iniquorum.

Denorat hunc mundum. nidum malignorū.

Denorat infernū. locū damnatorum.

Et sic bene p̄ q̄ ibi q̄nq; referat ad iniustū q̄nq; ad b̄m. q̄nq; ad iustū q̄nq; ad xpm. Sufficit. vide d̄ illic.

Hora q̄ id idem est q̄ illud. Signat enim rem de qua agitur. & maxime rē solidam atq; certam. Et si vis dic & nota q̄ in scriptura reperitur Unus id quod

Est pudentis.

Est penitentis.

Est miserantis.

Est iudicantis

Est contēplantis

Est patientis.

Est p̄manentis.

Est submittentis

Est obediētis.

Unde precipit. Leuit. xij. q̄ si sacerdos viderit lepram non creuisse. sc̄p̄iet & lauabunt id in quo est lepra. Et sacrificabitur illud. ij. Mach. xij. q̄ id q̄ factū fuerat delictū obliuioni tradet. ¶ Itē vnū id q̄ spectat ad miserantē. & istud est virtus clemētie. Unde Deut. xxij. fratri aſit tuo id quo indiget sine ſura cōmodabis. ¶ Item vnum id q̄ spectat ad iudicantem seu ad p̄sidentem. & istud est factū iusticie. Unde Job. vj. R̄n̄ d̄ere obsecro abisq; contentione. & loquentes id q̄ iustum est iudicate. ¶ Item vnum id quod spectat ad cōtemplationem. Et istud est illuminatio mentis luce sciētie. Unde Dan. viij. Id quod videram in principio vidi in visione mea. ¶ Item vnum id quod spectat ad patientē seu sustinentem. Et istud est virtus fiducie. sc̄z spes illius quod sequitur de patientia aduētorū. s. gloria paradisi. De qua. ij. Cor. iij. Id em̄ q̄ in p̄senti est momentaneum & leue tribulationis eternū glorie pondus operabitur in nobis. illud etiam q̄ cōcomitatur illum actum tribulationis & tentationis. sc̄z auxilium diuine gratie & virtutis. De quo. j. Cor. x. fidelis deus est: & non permittit vos tentari vltra id quod potestis. ¶ Item est vnum id quod spectat ad stabiliter permanentem. & istud est virtus cōstantie de qua Esa. vj. Semen sanctus erit id quod steterit in ea. Ad quod hortatur scriptura Apoc. ij. Tamen id quod habetis tenete donec veniam. ¶ Item vnum id quod spectat ad humiliter submittentem. Et ista est virtus humilitatis. quales sc̄licet videbatur habere xps qm̄ illis qui bus b̄nfecerat p̄cipiebat vebemēter vt nemo id sc̄iret v̄ dicitur Math. v. ¶ Item est vnum id quod spectat ad obediētem. & ista est virtus prompte voluntatis. De qua dicitur. ij. Cor. viij. q̄ si voluntas prompta est. s̄m id quod habet accepta est. non s̄m id quod non habet. Sic igitur patet q̄ istud pronomen id quandoq; signat in bono. ¶ Sed videtur q̄ id. etiam quandoq; habet significare in malo. vnde quandoq; signat virtū quandoq; penam. Titium dico. sicut de vitio hypocritis scribitur Math. xxij. Ne vobis scribe et p̄ph̄etici hypocrite qui mundanis quod deforis est &c. ¶ Penam etiam signat sicut de peccatoribus dicitur Johan. ij. q̄ cum incubati fuerint supple vitij in hac vita. datur cis tūc id q̄ veterius est. hoc est dictū de pena eterna. Et hoc sufficit de id. Vide de huius et his similibus in littera. Id. et vide de idipsum infra. vbi idem in fine.

Idcirco. Nota q̄ idcirco sicut & ideo est coniunctio causalis. significans idē q̄ erga & s̄ntia. Signat em̄ quandā cōclusionem. & quandā p̄missarum probationem & consequentiam. Dicam igitur moraliter q̄ sicut ex p̄missis sequitur cōclusio ex veris vera. et ex falsis falsa. Sic etiam in moribus s̄m q̄ boni vel mali p̄cesserint cōclusiones. & consequentie bone vel male sequentur. ideo possumus dicere q̄ idcirco potest accipi in bono & in malo. In bono dico: q̄. s. ex bonis p̄missis. idest ex bona intentione & voluntate. ex bona fide & veritate. ex bona dilectione & charitate. sequitur in quolibet iusto bonum. idcirco idest bona cōclusio videlicet vitioꝝ detestatio bonorum

Ego dedi eis frumentū et vinū et oleū et argentū multi-
 plicavi eis aurū que fecerūt. Baal. Idcirco puerar et
 sumā frumentū meū in tēpore suo. et vinū meū in tēpo-
 re suo. ¶ Itē dico q̄ tales habēt vñū idcirco iustitiet
 visitationis. Quia sc̄s de⁹ vidēs iniquitates istōrū solz
 eos iusticialiter visitare. et eos s̄m demerita iudicare.
 q̄ potissime fiet in die iudicij vel particulari vel gene-
 ralis. De quo idcirco d̄r. hierē. vj. Cōfusione inquit nō
 sunt cōfusi. erubescere nescierūt. Idcirco cadēt inter cor-
 ruentes. in tēpore visitationis sue corrūēt. Deus enī il-
 los quos. donis ampliorib⁹ dotavit et favorib⁹ maiori-
 bus amplavit solz si ingrati sunt acrius visitaret eos
 seuerius castigare. Uñ Amos. ij. d̄r. Tantū modo vos
 cognoui et oibus cognationib⁹ terre: idcirco visitabo
 super vos oēs iniquitates vestras. ¶ Item isti habent
 vñū idcirco sentētiā et diffinitōis. Unde de Balhsar
 eo q̄ superbe egerat d̄r. Daniel. v. Idcirco missus est a
 tro articulus manus que scripsit in pariete. Mane re-
 chel phares. Exponē. Scriptura enim significat s̄ntas
 diffinitivā que s̄m tura d̄r debet in scriptis. ¶ Item
 isti habent postea vñū idcirco miserie et relegationis.
 Excludunt enī a visione diuina et a gloria paradisi. vñ
 ij. Reg. v. Idcirco d̄r in proverbio cecus et claud⁹ nō in-
 trabit templū. ¶ Itē vltimo dico q̄ isti habēt vñū id-
 circo. i. vnum finem et conclusionem violentie et c̄fecu-
 tionis. Iudex enim sentētiā suā debet c̄sequi: et cā
 per violentiam et potentiam consecrari. Unde Ezech.
 xxi. Idcirco egredietur gladius me⁹ de vagina sua ad
 omnem carnem. ab austro vsq; ad aquilonem vt sciat
 om̄is caro q̄ ego d̄ns eduxi gladiū meū de vagina tua
 irrevocabilem et. ij. Paral. xxxij. Idcirco stillabit fu-
 ros meus super locū istum et non c̄stinguetur. Et certe
 si conquerūtur damnati quare talia patiunt. potest eis
 responderi per idcirco et dici illud quod scribitur. j. Ike
 gū. xxvij. Quia nō obedisti voci domini. Idcirco quod
 pateris fecit tibi dominus hodie. Item q̄ etiā ipsimet
 confitendo proprios reatus recognoscent. finaliter cul-
 pam suā et se confitebunt necessario iuste pati. dicentes
 quilibet illud idcirco q̄ scribitur hierē. vj. Idcirco fu-
 rore domini plenus sum. laboravi sustinens. Unde bre-
 viter concludendo de eis potest dici illud q̄ scribit. ij.
 Reg. ij. Quod q̄ d̄ns eduxit patres eorū de egypto et
 ipsi adorauerunt deos alienos. et adorauerunt eos et co-
 luerunt. idcirco induxit dominus super eos omne ma-
 lum hoc. Patet igitur quomodo inurnitur vni⁹ idcir-
 co spectans ad iniustū. ¶ Tertio vero possūz dicere q̄
 inuenitur vnum idcirco quod spectat ad deum. Et sic
 dico quod deas. ¶ Habet vnum idcirco.
 Quod mundum redimit. Deus enī diffinitive
 et conclusiue mundū
 Quod iustos eximit. et conclusiue mundū
 Quod malos perimit. voluit redimere. Et
 ideo ipse dicit. Esaiē. xxxij. Idcirco b̄d̄dicit d̄ns deus.
 Ecce ego mittā in fundamentis syon lapidem. lapides
 probatū angularē preciosum. in fundamēto fundatus
 Iste enim lapis angularis fuit x̄ps qui per incarnatio-
 nem in mundū redimēdū fuit missus et syon id est eccle-
 sie fundamentū effectus. ¶ Item deus bonos et iustos
 a malis intendit liberare et eximere vnde ipse est qui di-
 cit de homine iusto illud hierē. xxi. Filius honorabi-
 lissimis mibi effraym. adhuc recordabor eius. Idcirco cō-
 turbata sunt viscera mea super eum. miserans misere-
 bor eius ait dominus. ¶ Item deus malos decrevit cō-
 demnare et depumere. Unde Ezech. v. ipse dicit. Iudicia
 inquit mea proiecerunt. et in preceptis meis non ambu-
 lauerunt. Idcirco hec dicit dominus deus. Sequitur.
 faciam in te iudicia. et ventilabo vniuersas reliquias
 tuas in omnē ventū. Idcirco vltus ego dicit dominus.
 Sequitur. Confringam et nō parceret oculis meus et nō
 miserebr. Sic igitur patet quomodo idcirco potest spe-
 ctare. Ad iustum. ad impium et ad deū. ¶ Sed si velles
 alto mō sumere posses dicere. q̄ idcirco in bono signi-
 ficato potest designare homines rationabiles et discre-
 tos. Quia scilicet sciunt ad omne propositū respondere. et

omnē bonā conclusionē finē et terminū imponere vel
 inferre. Unde pp̄rie tales possunt dici idcirco. Et sic di-
 co q̄ isti sunt idcirco. Caritatis eq̄tatis et. sicut. s. p. a-
 ragrapho primo. igitur notabo. Et allega per oia sicut
 ibi. In malo vero significato dic q̄ idcirco pōt signifi-
 care hominē rebellem et litigiosum qui sc̄s nulli ratiōi
 vel assertioni vult acquiescere. sed de oibus factis suis
 vult rationes reddere. et vñū idcirco de ois us assignare
 Talis igitur potest dici idcirco. vnde ideo vel idcirco. Et
 ideo dic omnia de tali idcirco que supra dicta sunt in pa-
 ragrapho. Secundo dico et. q̄ iste est idcirco possessio-
 nis infectionis confusionis et. concordā si vis.

Ideo. Nota q̄ ideo est p̄iunctio causalis. Signat
 enim causam cuiuslibet effectus siue bon⁹
 fuerit siue malus. Dico igit q̄ ideo se habet per modū
 causalitue responsionis quia nō est dare aliquā questio-
 nem que per ideo non possit solui. Ista enim duo aduer-
 bia quare et ideo videntur fuisse duo disputantes vñus
 querens. alius respondens. Unus discipulus alius do-
 cter. Quia scilicet quare se habet per modū discipuli vel
 querentis. Ideo vero se habet per modum magistri vel
 respondentis. Oportet tamen q̄ semper secum habeat
 baccalarios suos qui vt cōmuniter vocant vt et quia.
 Si enim fiat questio quare christus fuit incarnatus.
 Respondetur. Ideo seu propter hoc vt homo esset sal-
 uatus vel quia ad hoc fuerat a patre destinatus et mis-
 sus. Igitur dicā q̄ ideo semp̄ signat allegationem vel cō-
 sequētis effect⁹ designationē. Et sic dico q̄ est id p̄tines
 ad bonos. et id ad p̄tines malos. ¶ Primo igit dico q̄
 ideo signat allegationem. vel consequentiā que spectat
 ad bonos. Et ideo dico quod quia iusti et sancti deo ser-
 uerunt deū timuerūt. Deū dilexerunt nemines leserūt
 oēs adiuuerunt. illis responde per scripturā q̄. Ideo.
 Vocantur per penitentiam ne peccant.
 Vitantur per opulentiam ne egcant.
 firmantur per patientiam vt manent.
 Mūdantur per continentiam ne fescant.
 famantur per redolentiam vt placeant.
 Sectant christi presentiam vt parcant.
 Levantur ad eminentiam vt sedcant.
 Pontant ad regnū gloriā vt gaudeant.

Istud est enī ideo bonorū et iustorū q̄ boni iusti per me-
 rita sua in p̄senti gratias et virtutes in futuro x̄o gliaz
 et beatitudinē sortitūtur q̄ sc̄s totū pōt probari p̄ ideo.
 Dico igitur. q̄ ideo vocant ad penitentiam. Vocatio
 enim ad penitentiam vel ad fidē ex occulta dei p̄destina-
 tione peruenit. hierē. xxxj. In caritate perpetua dilecti-
 tione ideo attraxi te miserans tui. ¶ Item dico q̄ idcirco
 tantur per opulentiam. Iustis enī vt cōter dal sufficien-
 tia terrenorū. Quia sicut scriptū est. Non affliget d̄ns
 fame animā iusti. quinimo sepe fit dei providētia vccul-
 ta q̄ diuitie. malorū reseruant bonis. Sicut apparuit
 de terra promissionis que dudū fuit hoīm malignorū
 quos deus expulserat delevit. et ibi filios israel introduxit
 Unde dicitur proter. xij. q̄ custoditur iusto substātia
 peccatoris. Unde Sap. x. dicit. q̄ iusti tulerunt spolia
 impiorū. et decantauerūt domine. nomen sanctū tuum
 et victtricem manū tuā laudauerūt pariter. ¶ Itē dico
 q̄ ideo firmant per patientiam. Et enim q̄ iusti probant
 per patientiam. et perfecti inueniunt per constantiam
 sicut de Ab̄yam legit. Sch. xxi. Ideo stabilita sunt bo-
 na illorū in domino Eccli. xxxj. ¶ Item dico q̄ ideo mū-
 dantur per continentiam. Luc. j. Ideo q̄ et q̄ nascetur ex
 te sanctū vocabitur. Sanctitudo enī mundiciā mentis
 et carnis designat. ¶ Item dico q̄ ideo famantur per re-
 dolentiam Cant. j. Oleum effusum nomē tuum. ideo
 adolefcentule dilexerunt te nimis. Quia enim nomen
 et fama vbiq; diffunditur. ideo merito ad adolefcentu-
 lis idest ab innocentibus mentibus adamat. ¶ Itē
 dico quod quia iusti sunt ideo sectantur x̄pi presentiaz
 Altant enim christo eidem iugiter seruendo. vnde Apo-
 cal. vij. dicitur. quod quia ipsi lauerunt stolas suas et
 albaucrūt eas in sanguine agni. ideo sunt ante thronū

D

E

A

B

dei esserunt et die ac nocte. Iustus enim plus amat obedire diuinis mandatis quam abundare diuitiis infinitis unde ps. Ideo dilexi mandata tua super aurum topazion. **I**tem dico quod iusti sunt ideo leuatur ad eminentiam. quod reuera iusti per prudentiam diuinam. quibus leuatur et exstant ad prelationem et eminentiam temporalem. Sicut de abraham dicit Eccli. xliij. Quod quod iuuetus est fidelis ideo ipeurando tradit illi gloriam in gente sua. **I**tem dico quod quia iusti sunt. ideo portatur ad eternaliter celestiam. sicut Sap. v. 62. quod ideo iusti recipient regnum et dyadema speciei de manu dei. Istud autem fiet in patria quando verificabitur illud ps. Ideo conuertetur populus meus hic. et dies pleni inuenient in eis. **I**tem igitur quomodo istud aduerbiu ideo potest significare quandam allegationem. vel consequentiam que spectat ad bonos. **S**ecundo dico quod potest significare quandam allegationem vel consequentiam que spectat ad malos. Et sic dico quod quia mali sunt et peruersi. Ideo.

Acuat ipsos vana superbia cordialis.

Turbat ipsos grauis inuidia pectoralis.

Srauat eos tristis molestia corporalis.

Damnat illos grandis sententia supernalis.

Mali enim quia mali sunt ideo per superbiam leuant cordialiter ps. Ideo tenuit eos superbia: operi sunt impietate. et iniquitate sua. Et causa redditur. quod scilicet prodiit quasi ex adipe iniquitas eorum. **I**tem dico. quod mali sunt ideo per inuidiam leduntur pectoraliter. **U**bi Eccli. xxxi. De oculo nequam. per quem intelligitur oculus inuidus dicitur. **M**emento quoniam malus est oculus nequam. **R**equiritus oculo quid creatus est? Ideo ab omni facie sue lacrymabitur. quod Inuidus solet per malum oculum infidiari. etiam quando quado ledere non potest. lacrymari. **U**nde de detractoribus et inuidis dicit Eccli. v. Ideo patres comedent filios in medio tui. et filij comedent patres suos. **I**tem dico quod mali. quia mali sunt ideo per molestiam leduntur corporaliter.

Constat enim quod propter malum culpe sequitur etiam corporaliter malum pene. ut prope infirmitas vel tribulatio temporalis. sicut de rege israel achab scribitur. iij. Regum. j. quod quia miserat ad consulendum deum ac caron. dicitur sibi. Ideo de lecto super quem ascendisti non descendes. sed morte morieris. **M**ortuus est igitur. 2c. **I**tem dico quod mali quod mali sunt ideo per iusticiam damnantur. seu premunt eternaliter. quod. i. in iudicio non resurgent ad gloriam sicut sancti. immo conprimuntur ad miseriam ut iniusti. **U**nde in ps. dicitur. Ideo non resurgunt impij in iudicio neque peccatores in consilio iustorum. Sic igitur patet quomodo ideo est quidam allegatio que spectat ad malos et ad bonos. 2c. **U**nde de propter infra in litera. p. Et etiam de idcirco et de igitur. et de quare et de quapropter. **S**i vis autem dic de ideo sicut de idcirco quod scilicet per ideo intelliguntur homines scientiosi et respondentes. et homines querulosi et contradicentes 2c. **U**nde de idcirco in paragrafo ultimo.

Idem. Nota quod idem. signat quandam integritatem quandam conformitatem et quandam essentiam quidditatem. Et sic notabis. **Q**uod est Idemitas realis Idemitas moralis. Idemitas localis. **D**ico igitur primo quod est idemitas realis. Et ista est idemitas diuine. Essentie que est immitabilis.

Justicie que est imitabilis. **P**resentie que est habitabilis. **C**larum enim est iusticiam et presentiam diuinam nihil aliud esse quam diuinam essentiam que. i. nec re mutat. nec tempore immo semper eadem et in eodem statu perseverat. **D**e rebus autem creatis non sic quod iste continet variantur. quoniam sunt et fuerunt phi qui dixerunt quod omnia temporalia mutantur cum tempore. eterna vero stant et eadem essentialiter perseverant. **U**nde etiam isti dixerunt quod homo nunquam est idem. **N**on enim idem ut aiunt iuuenis quod senex. **N**on idem in vno loco quod in alio. **N**on idem dexter quod sinister. **N**on idem mortuus quod uiuus. 2c. similia. **A**d quod satis facit illud quod scribitur.

Job. xij. Homo natus de muliere breui vincens tempore repletur multis miseris. **Q**ui quasi flos egreditur et conteritur. et fugit velut umbra. et nunquam ipse est qui in eodem statu permanet. **S**ed pro certo de deo est aliud. quod scilicet dicit. Ego deus qui non mutor. **M**at. ij. Ipse est de quo dicitur. **N**on est deus ut mental nec tanquam filius hois ut mutetur. **F**lume. xij. **I**ste semper vnus et idem est. et in eodem statu immutabilis permanet et consistit. **E**t hoc est quod bene dicitur in ps. et **H**eb. j. **I**psi peribunt tu autem permanes et omnes ut vestimentum veterascet et velut amictus mutabis eos et mutabunt. **T**u autem idem ipse es et anni tui non deficient. **E**t ideo. j. **C**orin. ij. dicitur. **D**iuisiones gratiarum sunt. idem autem spiritus et diuisiones ministracionum sunt. idem autem dominus et diuisiones operationum sunt. idem autem deus. **E**t sequitur. **I**dem autem spiritus. diuidens singulis prout vult. **I**sta est igitur idemitas que est realis. **S**ecundo dico quod est idemitas que est moralis. **E**t sic dicam quod est idemitas.

Constans et solida. **P**rima facit vigoris fortitudo.

Iustans et feruida. **S**ecunda facit amoris certitudo.

Astans et prouida. **T**ertia facit mortis similitudo.

Dico igitur quod inuenitur idemitas firmitatis que est informatiua. **E**t hec est illa summa et inestimabilis fortitudo que mentem ita format firmat in informat in bono proposito quod siue veniant prospera. siue insurgat aduersa. siue interueniant varia et diuersa semper tamen in virtute et constantia manet idem. ut nec sit morietatis in pectore nec gestus contrarietatis in corpore nec actus difformitatis in opere semper igitur debet esse idem iuxta illud. j. **C**orin. j. **S**itis autem perfecti in eodem sensu. et in eadem scientia. **P**hil. ij. **I**dem sapiamus et in eadem permaneamus regula. **A**llega hic. **S**ene. qui in multis passibus loquitur de tali idemitate. **E**t si vis inuolue contra illos qui carent huiusmodi virtuositate et ita bili idemitate et qui nunquam in eodem statu persistunt immo ad modicum statum fortune vel asper vel secunde tam interius quam exterius statum mutant. **S**imiles illi lapidibus sylonites qui secundum lunam mutant imaginem. quia scilicet sicut luna mutat in celo. sic imago lune que est in lapide mutat et variatur in ipsius corpusculo sic tales ad mutationem lune id est fortune mutant imaginem status sui. **S**imiles treficvati. qui secundum fabulam de viro in feminam et de femina in virum sunt mutat qui tamen oculorum lumine sunt priuati. ut dicit **Q**uidius li. ij. fabula. iij. sic tales quandoque sunt viri quandoque femina quibus fortes. quibus infirmi. quandoque leti. quibus tristes. quandoque magnanimi quandoque parui. **E**t sic nunquam sunt idem. **i**ob. xij. **N**unquam in eodem statu permanet. **Q**uod potissime patet in nobis ecclesiasticis qui fortune subijcimus nosmetipsos. et facili occasione volumur et rotamur. **i**ob. liij. **E**cce qui scriuunt ei non sunt stabiles 2c. **I**sta est igitur idemitas firmitatis que est informatiua. **I**tem dico quod in moribus inuenitur idemitas caritatis que est transformatiua. **A**mor enim transformatur amantem in amatum. **E**t ideo amor proprie comparatur igni qui scilicet duo metalla soler taliter liquefacere et ignite quod efficiuntur vnum et idem. sic etiam amor. **U**nde **S**eneca in epistola dicit de amico. **E**st enim amicus qui est quasi alter idem. **I**tem dico quod inuenitur in moribus idemitas qualitatis que est conformatiua. **I**dem enim quandoque accipitur pro simili. **U**nde quando vnum est alteri simillimum tunc dicitur esse idem cum ipso. **S**icut cum dicitur ad **R**omanos. ij. ca. **E**adem enim agis que iudicas. **E**ades enim dico id est similia. **E**t sic dico quod nos inuenimus idemitas bonorum et idemitate malorum. **B**onorum dico. qui scilicet volunt se bonis alijs conformare. et cum eis esse idem in moribus et in vira quia scilicet isti solent idem credere. idem sapere. idem facere. idem sistere. **H**abent enim iusti eundem locum. quia scilicet omnes sunt in ecclesia militante. **E**t omnes illi qui sunt eiusdem religionis debent esse eiusdem habitationis. **A**ct. ij. **E**rant autem omnes discipuli pariter in eodem loco. **C**redunt etiam

etiam iusti eundē reum. q̄. Corin. iiij. Habentes autem eundem fidei spiritū &c. Habent etiam iusti eundē conscientie fructū. qz. scz oēs eadē doctrina et scientia sunt instructi. j. Corin. x. Omnes enim vnū potū spiritualem biberant. Et Phyl. iij. Idem sapiatē eandē caritatem habentes vnanimes idipsum sentiētes faciūt etiam iusti eundē bonē operationis actū. qz. scilicet in actibus et ritibus vnus alteri se conformat. Numc. xv. Tam indigne q̄ peregrini eodē ritu offerent sacrificia Ecclī. xliij. Et ysaac eodē fecit modo. Inuenimus etiā identitates maloz qz. f. mali habent identitates obstinationis. et identitatē cōuersationis. Obstinationis dico. qz. scz ita sunt obstinati in malo qd̄ semper volunt esse idem. nec a suo malo proposito possunt aliquo modo immutari cōuersationis etiā quia semper se solet vnus alteri in moribus conformare. eodē actus facere. et idem dicere et sentire. prouerb. x. Idem sequitur auris volātes idest quilibet talis idem se conformat auius volātib⁹. i. alijs vānis hominibus et inceptis. Et sic patet qd̄ est. q̄ dam identitas que est moralis. Tertio dico qd̄ est q̄ dam identitas que est localis. Quia procerto iusti habent eundē locū scilicet ecclesiam militantem in via. Josue. v. Manserunt in eodem castrorū loco donec sanarentur. Et paradysum seu ecclesiam triumphantem in futuro Numc. x. Cunctis diebus quibus stabat nubes super tabernaculum manebant in eodem loco. Et mali etiā in eodē loco manent quia scilicet in vita sua isti habent eandē habitationē. et finaliter in inferno eandē habebunt damnationem. Unde in illo iniquo andronico quoniam occiderat dicitur. ij. Adacha. iij. quod in eodē loco in quolōnā interfecerat iussit rex antiochus sacrilegum vita priuari. Et hoc de idem et de eodē sufficiant. Vide et huiusmodi in litera. h.

Idipsum. Quia idipsum videtur significare illud quod idem notare possus quod uos debemus. Idipsum.

Sapere. Idipsum dico sapere. Roma. xv. Deus autē pacis et solaciū det vobis idipsum sapere in alterutrū. Item idipsum dicere. j. Corin. j. Obsecro aut vobis fratres vt idipsum dicatis oēs. et non sint in vobis scismata. Item idipsum facere. Phyl. ij. Gaudeo et congratulor vobis. idipsum autē et vos gaudete et congratulamini mihi. Item idipsum sperare. ps. In pace in idipsum dormiā et requiescā. Item idipsum laudare ps. Exultem⁹ nomē eius in idipsum &c. Sufficit.

Is. Nota quod is vt commun⁹ accipitur demonstratiue designat enim certitudinem persone. Et ideo quia omnis persona aut est bona aut est mala dicam quod is potest in bono et in malo significare et designare hoīem virtuosum et hoīem vitiosum. Primo ergo dico quod is signat hoīem virtuosum. Virtuosus enim potest dici is quia scilicet iste est de monstrabilis et spectabilis apud omnes ratione vite apparentie et doctrine. Et sic notabis qd̄ homo potest dici is. i. de monstrabilis et virtuosus. Ratione.

Sapientie speculatiue. Talis enim is solet subtiliter speculari. An Actū. f. dicitur. Quod is vidit in visu manifeste quasi hozā nonā angelum dei. Item is solet suppliciter rogare. Unde de illo claudo qui sedebat ad portam speciosam dicitur Actuum. iij. quod is videns Petrus et Johannem incipientes introire in templum rogabat vt clemosinam acciperet. Item is solet stabiliter portare supple tribulationes. vnde. y. Adach. vij. dicit de sexto martyre machabeorū qd̄ is mori incipiēs Antiochum arguebat. Item is solet sinceriter amare. supple deū et quemlibet benefactorem. vnde. Luce. vij. Quis inquit euz plus diligit? Respondetur. Existimo quod is cui plus donauit. Item solet animū renovare. s. per penitentiā oportunā. Uti. y. Corin. iij. Licet is qui

defors est nosker homo corrūpatur. is tamen qui int⁹ est renouatur de die in diem. Item is solet se deo subiugare. vnde de demoniaco dicitur. Luc. viij. Is vidit Jesum procidit ante illū. Sic igitur dico qd̄ is et signat hominē virtuosum. Secundo dico qd̄ is potest designare hominē vitiosum. qui se demonstratiue potest dici pro eo qd̄ quādoqz sic abundat in vitijs. q̄ tan q̄ monstrum vel spectaculū per alios et digitū demonstratur. Et hoc merito. quia procerto is.

Abundat mendacijs sine veritate. Predicat eloquijs plenis falsitate. Pessundat nequitjs sua prauitate. Redundat spurcijs et cupiditate. Talis dico solet mendacia seminare. j. Job. ij. Quis est mendax nisi is qui negat quoniam Iesus non est xps? Item solet fallacia predicare. y. Corin. fj. Si is qui venit aliu chrisū predicat quē nos non predicamus. sup ple falsum predicat &c. Item solet in vitijs abundare scz in luxuria et auaricia. j. Corin. v. Si is qui frater nominatur inter vos est fornicator aut auarus aut idolis seruicns &c. cū hmoi nec cibis sumere. Item solet ad vitia concitare seu prouocare scz alios suis malis dictis et factis. j. Thes. ij. Adisi ad cognoscenduz fidem vestraz ne forte tentauerit vos is qui tentat et inanis fiat labor vester. Transeo. quia sterilis est materia &c.

Idest. Nota qd̄ idest pot accipi pro vna dictioe vel pro duabus. Quocunqz tamen modo accipiatur dictio est interpretatiua: etpositiua et declaratiua. Et sic nota qd̄ istud vocabulū idest signat. Prudentem sagacitatem. Rebelle fatuitatem. Presentē prospexitatem. Adundantā aduersitatem et Celestem felicitatem. Ita enim omnia habent vim interpretatiuam. vel alterius q̄ ostendant significatiuā. Nam per primum idest notatur morū sanctitatem in prouidens. Nam per secundū idest notatur vite prauitas in fatuis. Nam per tertiu idest notatur mundanitas in prosperis. Nam per quartū idest notatur rerū paupertas in tribulatis. Nam per quintū idest notatur celi felicitas in beatis. Primo igitur dico qd̄ ista dictio idest. signat in prouidis et prudentibus morū sanctitatem. Prudens enim homo nihil aliud est q̄ vnū idest. qz. isti sunt qui sciūt interpretari res aliter q̄ eas proferant. Ipsi sunt. etiam aliud aliquotiens q̄ ostendant. qz. pculdubio quis nō semper appareant isti tamē sunt quādoqz. Viri penitentes et magni doloris. Permanentes et magni vigoris. Continentes et magni decoris. Precellentes et grandis valoris.

Dico igitur qd̄ quidā sunt viri penitentes dolore cōtriti. vt de ipsorū quolibet dicatur illud. Gen. xxxv. qd̄. s. Rachel appellauit nomen filij sui benoni. i. filius doloris. Item quidā sunt viri permanentes vigore muniri vt se de quolibet dicatur illud. Gen. xxxv. Pater hoc vocauit eum beniamin. i. filius decore. Decora enim fortitudinem bonē operationis designat. Item dico qd̄ quidam sunt viri continentēs decore flouidi seu politici vt de tali dicatur illud Judic. xvj. Hazareus idest plecratus sum domino. Hazareus autē flouidus interpretatur. Item dico qd̄ quidā sunt viri precellētes valore sulciti. Et isti sunt illi qui licet modici videantur. sciunt tamē et possunt magna facere. magnis resistere. et pro fide magna et graua sustinere. vt de talib⁹ dicatur illud. Psal. iij. Viri autē hi tres. i. sydrac misac et abdenago ceciderūt in medio ignis colligati. et ambulabāt in medio flāme laudātes deum. Habes autē de istis ibidē quomodo prouinciam babilonis reterunt et quomodo in dōs regis iussionibus contradixerunt. vt de quolibet tali dicatur illud. ij. Reg. vij. Vocauit columnā iachin. i. firmitas. Et sic igitur dicam qd̄ istud idest. signat morū sanctitatem. Secundo dico quod ista dictio. i. signat in fatuis vite prauitates. per idest enim intelligi possunt quidam qui et in verbis et in factis non sunt nisi vnus idest. vnus aliud q̄ ostendant. In verbis dico sicut sunt

Idolum.

revelles et litigiofi. heretici et supstitiofi: mendaces et proditiofi. Ipsi enim habent sua verba semper duplicia et obscura quia nunquam sunt talia sicut esse videntur. immo semper uno idest. i. vna fallaci expositione glossata et interpretata noscuntur et tamen verba nostra debent esse ita solida quod nulla calua occasione vel ficta interpretatione debent mutari. sed in ea intentione qua prolata sunt immutabiliter debent effari Levit. xxv. Si quis quid voverit sanctum erit nec mutari poterit idest nec melius malo nec peius bono. In factis etiam sunt sicut hypocrite. et maliciosi quorum vita non est nisi vnum idest quia scilicet alia est cristeria quam apparentia. alia conversatio quam operatio. Aliavestis quam pestis. Unde de malis dicitur Judic. xix. Veniunt in vici civitatis illius filii belial. idest alusq; iugo. Unde de peccatis talium potest dici illud Deu. xxx. Vidistis abominationes et sordes. i. ydola eorum. Patet igitur quod idest quoad quod sumitur et designat vite pravitate. **C** Tertio dico quod idest signat in prospera in mundivinitatem. Mundi enim gloria non est nisi vnum idest. vnum enim ostendit et aliud pretendit. vnum est et aliud. vnum patet et aliud latet. Quia reuera mundus videtur splendere et tamen solet fete. videtur ride re et invenitur lugere. videtur gaudere et solet tedere quia reuera et in mundo et in mundanis plus est de amaritudine quam de dulcedine. Plus de tedio quam de gaudio plus de labore quam de somno. Et ideo de tali idest potest talis mundana persona dicere illud Ruth. j. Non vocetis me noemi idest pulcrum. sed vocetis mara idest amarum quia amaritudine replevit me omnipotens. Talis autem amaritudo et tale idest tunc precipue complebitur quando per damnationem eternam omne quod dulce fuerat in amaritudine convertitur et quoad mundana gloria futuris infortunis destruetur. Unde de futuris infortunis dicitur Hierem. ij. Sonabunt fluctus quasi aque multe. quia venit super eam idest super babylonem predo. et apprehensi sunt fortes eius et emarcuit arcus eorum. quia fortis vltor: omnis retribuet. Patet igitur quod idest quoad quod designat mundi vanitatem. **C** Quarto dico quod idest designat in tribulationis reru paupertatem. Constat enim quod status presentis tribulationis et paupertatis non est nisi vnum idest. Signat enim pro tempore futuro aliquid quam pro modo quia pro certo miseria presentium tribulationum signum est futurorum consolationum. Quod bene figuratum est. Sen. xlvij. vbi dicitur quod Ioseph posuit effraym ad sinistram suam. i. ad dexteram israel. Quia reuera quoad Ioseph qui interpretatur augmentus vel appositio. i. mundi prosperitas in qua est bonorum terrenorum augmentum ponit aliquem ad sinistram suam. i. in statu tribulationum. istud non est nisi vnum idest hoc est dictum vnum signum et vna demonstratio quod ipse erit finaliter: ad dexteram israel. idest in felicitate eternarum consolationum. et in societate israel idest deum videntur hoc est spiritualium contemplationum. Signat igitur idest rerum paupertate et adversitate. **C** Quinto dico quod idest signat in beatis celi voluptatem et felicitate. Id est enim signat declarationem et expositionem illorum que dicta sunt. Et quia in celo omnia sunt clara nuda exposita et aperta. benedico quod celi vita potest dici idest. **C** Unde nota quod ibi est declaratio et manifestatio.

Veritatis et scientie. **I**bi enim refulget veritas et cognitio. quia sibi sunt cherubin qui interpretantur plenitudo scientie. iij. Reg. vi. Mensura pari operum vnum erat in duobus cherubin idest altitudine habebat. x. cubitorum. hoc est dictum altitudine mentis ad cognoscendum verum denarium retributionis eterne. **C** Item ibi refulget caritas et dilectio. vnum enim alterum affectat desiderat alterum intueri. et per caritatem et invicem consolari. Roma. j. Desidero enim videre vos idest simul consolari in vobis per eam que invicem est fidem vestram atque meam. **C** Item ibi refulget securitas et iustitia. quia scilicet est securus habitatio

que a nemine perturbatur Unde istud est tabernaculum non manufactum. idest non huius creationis Hebre. ix. Unde Sene. xxxij. quod iacob cum obviam habuisset angelos. appellavit nomen loci illius manaim i. castra. Et. xxxij. c. dicitur quod appellavit nomen loci illius sochoth. i. tabernacula. Unde de celesti habitatio dicitur Hebre. xj. Hinc autem inquit meliorem appellavit nomen loci illius sochoth. idest tabernacula. Unde de celesti habitatione dicitur Hebr. xj. Hinc autem inquit meliorem appetit supple habitationem seu patriam. i. celestem. paravit enim illis civitatem. **C** Item ibi refulget tranquillitas et quietio. Levit. xxij. Die primo et die octavo erit sabbatum. i. requies. **C** Item ibi refulget libertas et remissio quia scilicet de opus servitutis remittet et cessabit ibi sicut Hume. xxvj. Et Levit. xxxvj. dicitur quod cum jubileus. i. annus remissionis advenit restituet hereditas pristino possessori. Hec est autem hereditas servorum domini. s. gloria sempiterna. **C** Item ibi declarat saturitatem et refectio. Quia scilicet divinitas et humanitas christi sunt duo fercula quibus anime beatorum recreantur et corpora. Unde Exod. xvj. dicitur quod filij israel de manna celesti colligebant cibos duplices. s. duo gomori per singulos homines. Et Exo. xij. Est enim pascha. i. transitus domini. Pascha enim idest pascha erat festum vbi comedebar agnus paschalis etc.

Idolum. Nota quod idolum est illa imago: figura statua seu similitudo quam antiquitus ab infidelibus pro deo colebatur. Verum tamen quibus generaliter ydola in scriptura significant deos gentilium possunt tamen designare diversa genera peccatorum: vel etiam diversa genera vitiorum. Et breviter dico quod in scriptura inveniunt idola

Bonorum exteriorum. **B**ona enim terrena dicuntur idola deorum exteriorum. **I**ta quia non sunt vere res immortales interiorum. **I**mo imagines rerum. **Q**uedam peruersorum et peccatorum etiam fictiones dicuntur esse idola quas hebetes et stulti faciunt deos suos. Et ideo consulit Esa. ij. In illa die periet homo idola argenti sui et simulacra auri que fecerat ut adoraret. Ad literam enim antiquitus pro totum orbem fuerunt idola in que fatuosi idola latere crediderunt et ea coluerunt et adoraverunt De quibus Ezech. xx. In idolis egypti nolite pollui. Peccata etiam possunt dici idola quia scilicet multi sunt que de diversis peccatis deos suos faciunt et in cordibus suis ea adorant et colunt Sicut patet de carnalibus que recte videntur luxuria deificare Et de avaris que vident avaricias adorare Ephe. v. Avaricia que est ydolorum scriptus Peccatores etiam dicuntur idola. quia pro certo sicut idolum nullum erat virtutis quibus magne esse autoritatis. Sic peccatores nullius sunt virtutis apud deum. quibus magne sint autoritatis apud mundum. Et sicut idola de diversis metallis et materijs solebat fieri quia quidam erant. **L**ignea. **S**icere mundi peccatores dicuntur ligni **L**apidea. **P**er fragilitatem lapidei per insensibilitatem **A**urea. **T**em. **A**urci per pompas et opes. **E**rci. i. facili **E**rea **R**esonantes per iactantiam et detractorem pravitate. **J**uxta illud ps. Simulacra gentium argentum et aurum. **D**e talibus igitur et eorum malis operibus potest dici illud Sap. xij. In sandorum enim ydolorum cultura omnis mali causa est. Et breviter possumus notare quod per idola possunt accipi tria vel quatuor genera peccatorum scilicet illi **Q**ui magnis statibus sublimantur **Q**ui falsis ritibus palliantur **Q**ui bonis moribus elongantur. **P**rimi sunt superbi et ambiciosi **S**ecundi sunt hypocrite et proditiosi. **T**ertij sunt pigri et accidiosi. **P**rimo igitur dico quod ydolum signat superbum elatum et ambitiosum. Sicut enim ydolum quibus esset sine virtute et sine sensu. tamen antiquitus in alto loco ponebantur et deo adorabatur coram ipso thurificabant. et diversis cultibus et numeribus ab infidelibus colebant. sic vere hodie multi sunt ambitiosi que quibus careant omni sensu et ratione. omni virtute et discretione: omni morum et bona operatione ipsi tamen hodie in altis dignitatibus et officiis sublimantur. vbi dicitur idest

dñ. i. virt excellentes et pfecte esse creduntur vbi etiã ab infidelibus. i. ab adulatoribus coluntur et benozant et vbi per adulationem cyane laudis et hibernonem thurificantur et incensant Isti figurant in illo ydolo. i. in illa statua quã fecit erigi Habuchodonosor rex coram quo instrumentis varijs cantabatur. et quam q̄ adozare nolebant in fornacem igneam ponebant. sicut dicitur Dan. iij. Sic vere charissimi videmus q̄ hodie multa idola. i. multe statuae. i. multe p̄sonne inuiles et ignozantes a rege Habuchodonosor. i. a papa rege vel imperatore in altis dignitatibus: officijs: prelaturis et beneficijs erigunt Et statim p̄certo assunt coram talib9 canores musitatores. i. fallaces adulores mali consiliarij et suggestores et suoz malozum actuum iustificatores. Tales enim dicit talib9 idolis cõtinue resonant et adulant. et p̄sonos vane laudis coram eis modulantur Iuxta illud Esai. xxx. quod proprie videtur esse dicitur talib9 idolorũ. laudes adulatoris diligentib9. Loquimur iniquiant nobis placentia. videte nobis errores. auferre a me vias. declinate a me semitas. cesset a facie nostra sanctus israel Et breuiter pauperes subditi talia ydola adozare. et munera dare coguntur q̄ si facere noluerint. igne diuersarũ tribulationum cremantur quia vere si tales talibus malis principibus vel prelatis: officialibus vel balliuis non offerunt munera. statim incurrunt lites et verbera De talibus igitur idolis loquitur Ezech. viij. q̄ ipse vidit in templo vniuersa idola domus israel depicta in parietibus. vniuersos seniores israel thurificabant Hodie enim in templo ecclesie idola. i. persone male sunt in dignitatibus sepius constitute. Quia reuera sunt viri picti et ficti. coram quibus seniores. idest illi qui debent esse consilio saniores. non cessant thur et incensum adulationis incẽdere et verba placens incensare. Quia vere istud fit hodie in domib9 prelatozum et magnatum. q̄ seniores. i. illi qui in comz curijs sunt maiores. et in consilijs lectiores et ad quos p̄tinet magis verus magistris suis dicere. et ipsos de malefactis corrigere sunt hodie ad thurificandũ et ad adulandum promptiores. et ad dicendũ veritatem remotiores Sicut enim dicit Seneca. Cum diuites omnia habeant. hoc eis solum deficit. q̄ eis verum dicat. Tales enim non curant verum dicere sed magis magistris suis diuitias exhaurire et suas proprias ampliare Et inde est q̄ talia idola. idest tales principes vel prelati sunt hodie pauperes. seniores vero isti scilicet. sui balliui et consiliarij sunt diuites et potentes. Istud figuratur Daniel. xij. vbi dicitur. Quod in babilõe erat vñ ydolum corã quo magna infinitas ciboz omni die ponebatur et q̄ totus comederet a populo credebatur. In sero enim apponebantur cibaria. et de nocte sacerdotes qui seruiabant istud idolu cum yfouibus et puulis omnia occulte comedebant ita q̄ in crastino nullam corãz idolo cibaria apparebant populus vero si upebat quõ illud idolum tam subito tot et tanta comedebat. Sic vere charissimi coram idolis nostris. i. coram ignaris principibus et prelatis apponuntur hodie infiniti cibi. idest infinite diuitie q̄ de corum redditib9 quõtidie apponantur. Quia sicut dicitur prover. xij. Alii cibi in noua libus patrum. Adensa vero ipsorum non videtur esse in crastino propter istos cibos fertilioz vel repletioz q̄ scilicet sacerdotes qui sunt circa idolum. i. seruitores consiliarij et officiales talium totum occulte reuozant furantur et subtrahunt et sic nihil apparet coram idolo q̄ scilz pauperes et miseri semper hunc Idco bene cõsultur Ecclesiastici. v. A consiliario malo abscode antmã tuam. Quia breuiter mense dominorũ sunt manes et vacue mēse ho talib9 sacerdotũ bõis dñoz sũt repletunde Ecclesiastici. xxx. Quid proderit idolo libatio nec enim manducabit nec odorabitur Tales igitur orantur idola scilicet viri ambrosiosi de quibus dicitur q̄ rex Antiochus posuit abominandum idolum desolationis in templo. sicut dicitur. j. Machab. j. Quia scilz

cer hodie in templo ecclesie sunt multa talia idola constituta propter quod ipsa est hodie quasi penitus desolata. Multa sunt igitur talia idola Et certe malum est eis thurificare et eos colere et eis seruire. Unde. j. Corinthio. x. fugite a cultura idolorum Et merito. quia si cui dicitur Sapien. xij. infanzoz idolorum cultura omnis mali causa est. Et sequuntur ibidem vitia talium idololatrazum idest talium curialiu et adulozum Aut enim inquit dum letantur in sanis aut certe vaticinantur falsa aut viuunt iniuste aut periturã cit. dum enim confidunt in idolis que sunt sine anima male iurãtes noceri se non sperãt. Deus quoz vitijs hodie tales idolantur Ut enim dicit ille poeta. Nulla fides pietasq̄ viris qui castra sequuntur Verumiamen q̄isq̄ fit q̄ in talibus curijs et seruitijs sunt aliq̄ q̄ medio cursu vadunt quia scilicet et bonam conscientiam seruare volunt et magistris suis seruitũ et obediunt q̄ satis est im. ossibile cum nemo potest duobus dominis seruire. Isti figurati sunt in samaritis qui simul deũ et ydola colere voluerunt Unde. iij. Reguz. xvij. in fine dicitur q̄ fuerunt gentes timentes deum. et nihilominus idolis suis seruientes. Breuiter igitur istud est verum q̄ hodie sunt multi qui gaudent se esse in seruitio vnius talis idoli dicentes illud Dsec. xij. Verum tamẽ diues effectus sum inveni idolum mihi. Significant igitur ista idola illos qui indigni in dignitatib9 sublimantur. ¶ Secundo dico q̄ per idola possunt p̄pocri. te significari qui falsitatibus palliantur. Sicut enim idolum nihil habet nisi exteriorẽ apparentiam quia scilicet non habet nisi membra exteriora scilicet os oculos manus. faciem etc. De membris vero interiorib9 nihil habet quia cor: viscera. medullam et sanguinem nõ habet Sic ypocrite optime sunt formati et figurati in exterioribus sed nunq̄ in interioribus quia scilicet. illud quod in eis exterius apparet scilz os. locutionis: oculi discretionis. manus operationis. est in ipsis optime compositum. Sed vere illa que latent in terius. scz cor in intentionis viscera compassionis. medulla deuotionis. sanguis etc. idest memoria dominice passionis. non sunt in eis facta vel formata nec composita vel figurata Omnibus enim talibus membris idest virtutibus interioribus carent et illa solum habent que exterioribus apparẽt. figurati in idolo bel quod erat in babilone de quo dicitur Daniel. xij. Heerres inq̄t reptione et fictione talium ydolorum qui vnam videntur exterius et aliud sunt interior dicitur Amos. ij. de ceperunt eos idola sua. Isti sunt igitur ypocrite fallaciaribus palliati. ¶ Tertio dicuntur idola illi qui sunt a bonis morib9 elongati. ydolum enim caret.

Idria. Nota q̄ idria est vas aquaticum de terra vel de lapide et communiter factum. Sumitur autem in scriptura moraliter.

Pro divina scriptura.

Pro fragili natura.

Pro doctrine litura.

Pro lachryme lotura.

Primo igitur est idria nobilis que denotat scripturas quia scz idria que est repositorium liquoris signat scripturam q̄ est repositorium scientie Unde de salomone dicitur. iij. Regū. vij. q̄ ipse fecit idrias ⁊ fuscinulas in templo. ¶ Secūdo dico q̄ est idria fragilis que denotat naturā. Naturā enī corporis q̄ fragilis est p̄t p̄ idriā designari. q̄. s. facilliter frangitur ⁊ cassat. Unde Ecclesiastes. xij. Vbi homo in domum eternitatis sue. ⁊ circumuibunt in platea plangentes ante q̄ rumpat funicul⁹ argenteus ⁊ recurat vira aurea. et conteratur idria super fontem et confringat rota super cisternam et reuertatur puluis in terram suam vnde erat et spiritus redeat ad decum q̄ dedit illum. ¶ Auerte tñ q̄ in fragili idria latent aliquotiens multa quia. s. sub humani corporis fragili velamento latent quandoq̄ virtutes dignę mirabili monumento. Quandoq̄ enī ibi reconditur aqua quandoq̄ farina quandoq̄ lucerna reconditur. Dico q̄ ibi reconditur aqua lachrymose deuotionis. Joannis. ij. Implete idrias aqua. Reconditur etiam ibi farina pie ⁊ viscerose compassionis quia scilicet nutrit ⁊ sustentat miseros indigentes vnde ista est idria farine que pauperule helias nutriti fuit multiplicata. itaq̄ is quoridie exinde comederetur nunq̄ tamen consumebatur. sicut dicitur. iij. Regū. xvij. In quo notatur q̄ idria. idest virtus compassionis. subuentionis clementie ⁊ beneficentie tante est efficacie. q̄ suam farinam. ⁊ bona sua temporalia. quibus helias. s. iusti ⁊ pauperes sustentantur non minuit sed auget. Quia sicut dicitur Prover. xj. alij diuidunt propria et ditiores fiunt. Et Lu. vij. Date ⁊ dabitur vobis. Et prover. xxvij. qui dat pauperi non indigebit Ad quod etiaz applicari potest illud de nuptijs galylee Joannis. ij. vbi dicitur. q̄ aqua que fuit in sex ydrijs posita secundum purificationem iudeorum. conuersa fuit in vinum. Ad denotandum q̄ sepe opera misericordie. lapides. idest firmi⁹ ⁊ solide continentantes et permanentes debent esse. Et que etiam ad purificationem criminum institute fuerunt tante sunt efficacie. q̄ semper aqua mutatur in vinum minus mutatur in maius. bonum mutatur in melius modicum mutatur in magnum terrenum conuertitur in eternum. iij. Regū. xvij. idria farine non deficiet et lechitus olei non minuetur vsq̄ ad diem qua dominus deus daturus est pluuiam super faciem terre recondit insuper in idria etiam lucerna clare ⁊ miraculose cōuersionis. Lucerna enim mire sanctitatis quandoq̄ lateet sub fragiliū ⁊ corporum velamento que quando exterius manifestatur. virtus latentis luminis declarat quod potissime patet in martiribus qui in idrijs fragiliū corporum lumen veritatis ⁊ fidei continuerunt. quibus tandem morte confractis. lux sue virtutis emicuit. que in mundis exemplis ⁊ miraculis illustrauit. qd̄ potissime apparuit in christo. in cuius idria. s. in cuius corpore lux diuinitatis latuit. que fracto corpore ⁊ mortuo per fidem ⁊ miracula resplenduit ⁊ refulsit figura ad hoc in ydrijs gedeonis Iudit. vij. vbi dicitur q̄ fractis idrijs lucerne intus posite apparuerunt. que madianitas saliter terruerūt q̄ filij israel fugatis ⁊ victis hostibus victoriam habuerunt. Quia scilicet fractura idriarum. idest mors christi et martyrum ⁊ maceratio corporum hominum iulorum. ⁊ apparatus lucis. idest bonorum exemplorum documentorum ⁊ miraculorum. ē ⁊ fuit terror ⁊ horroz demonum ⁊ omnium impiorum.

Patet igitur q̄ inuenitur idria fragilis q̄ denorat corporis naturam. ¶ Tertio dico q̄ est idria utilis q̄ designat doctrine lituram. ydria enim que vt supra dictus est fundit aquam: ministrat farinam occultat lucernā signat doctores qui scilicet fundunt aquas scilicet simplicem doctrinam pro imbecillibus ⁊ insipientibus. farinam idest doctrinam fortiozem pro proficientibus

Lucernā idest doctrinam subtiliozem pro perfectis et excellentibus. iij. Regū. xvij. Implete quatuor idrias aqua et fundite super holocaustum. Quatuor enim idrie doctores euangelicos et doctrinam quatuor euāgelistarum designant. Qui aqua sapientie repleti holocausta. illos qui deo offeruntur docendo et predicando irrigant et humectant. Si enim aliquis petierit a doctore dicendo illud Genesis. xxij. Inclina idriam tuas vt bibam. statim debet aquam doctrine infundere. ⁊ cū in salutaribus informare. Iuxta illud quod sequitur ibidem effundens idriam in canalibus recurrit ad puteum vt hauriret aquam ⁊ hauriam omnibus camelis dedit. Doctores enim debet illud quod hausit ⁊ studuit effundere ⁊ pro iterum. hauriendo ad puteum recurrere. reuertitur haurita doctrina possit alios adaquare. vnde ibidem dicitur Celeriter deposuit rebecca ydriam in vnam suam et dedit ei potum. scilicet seruo abiac. Hec est igitur idria utilis ⁊c. ¶ Quarto dico q̄ in scriptura reperitur idria flebilis que designat anime loturam. i. penitentiam lach. ymosam. Et de hoc dicitur Genesis xxij. q̄ rebecca descendit ad fontem aque et repleuerat idriam et reuertebatur Quia reuera dñi anima peccatrix ad fontem diuine misericordie descendit. idriam cordis solet aqua lachrymarum implere. ⁊ sic ad domū ecclesie ⁊ statum gratie solet reuerti per penentiā ⁊ redire. ¶ Si vis adhuc dic de ydria alio modo cum idria sit vas concuum continentis liquoribus aptum possum dicere. Quod idrie significant tā personas q̄ virtutes liquorum gratie continentis. Sic iuxta Mauricium nota q̄ in scriptura reperitur ydria.

Continentium.

Penitentium.

Sapientium.

Meditantium.

Miserantium.

Contemplantium.

Prima est idria virginitatis Et ista est illa quas rebecca dicitur portasse que vt dicitur Genesis. xxij. erat puella decora nimis virgoq̄ pulcherrima. habens. scz. idriam in scapula. ¶ Ponit autem Mauric⁹. q̄ sicut idrie que erant in nuptijs vbi vocatus est Jesus. continebat quelibet metretas binas vel ternas. Sic iste spirituales idrie binos vel ternos habent gradus. Virginitas enim habet metretas binas qz scilicet ipsa debet esse in corde vel in carne. Vel ternas quia triplex est castitas. scilicet. Castitas virginalis. Vidualis et Coniugalis. ¶ Secunda est idria penitentie liquoribus aptum possum dicere. Quod idrie significant tā personas q̄ virtutes liquorum gratie continentis. Sic iuxta Mauricium nota q̄ in scriptura reperitur ydria.

Continentium.

Penitentium.

Sapientium.

Meditantium.

Miserantium.

Contemplantium.

Tertia est idria sagacitatis figurata in idrijs aureis quas Salomon sapientissimus fabricauit in templo. sicut dicitur. iij. Regū. vij. Quia sapientia per splendorem aureum denotatur. Et ista similiter binas habet metretas. In quantum scilicet ista apparet in circumspectione spiritualium et temporalium. Vel ternas qz scilicet ista prudenter agit in recordatione preteritorū ordinatione presentium cautela futurorum. ¶ Quarta est idria fragilitatis. quas scilicet. viri meditatiui debent considerando portare. et quia fragilibus ipsam modicum reputare Ecclesiastici. xj. Admemento creatoris tui in diebus iuuentutis tue ante q̄ veniat tempus afflictionis tue et reuertatur ⁊c. Et sequitur. Ante q̄ conteratur idria super fontem Due autē metrete istius sunt labor presentium

labor presentium et incertitudo futurorum Terne sunt Carnis infirmitas. Rerum tenuitas. Mortis necessitas. Quarta est idria benignitatis seu clemencie et pietatis. figurata in idria farine et lechito olei quibus. he ipas fuit in sarcpta nutritus que scilicet hauriendo no fuit diminuta. Et ista similiter habet metretas binas: que sunt. Iniurias indulgere. et miseras proximorum releuare. Del ternas que sunt Corde diligere ore instruce opere prouidere. Sexta est idria temporalitatis quas scz contemptantes debent dimittere vt soli deo possint vacare. figuratum illa muliere Joannis. iij. Que idria deponit christi qz sermonibus vacauit Et isti binc metrete sunt Contemptus terrenorum et affectus celestiu Terne vero sunt Curarum abdicatio. Mentis deuotio Scripturarum lectio et inuestigatio. Si igit istas idrias habuerimus vnum celestis dulcedinis pro aqua miferie presentis repositum adimus.

Idumea Judumeus. Nota qz Idumea fuit regio arabie in confinys terre promissionis vbi habitauit posteritas edom. idest Esau. fuit autem populus idumee semper filijs israel inuidiosus et ipsis plurimum in omnibus que potuit odiosus. Interpretatur autem idumea rufus vel sanguinea: rubea vel terrena. Igitur per idumeam possum intelligere Statum.

hominis penitentis.
Seculi pestilentis.
Inferni punientis.

Et primo dico qz idumea potest significare status sine re penitentie Penitentia enim dicitur rubea ppter igne dolorem seu feruorem qui fit in contritione. Sanguinea propter colorem roseum qui fit in verecunda confessione. Terrea vero seu terra. propter pondus graue et difficile. quod fit in satisfactione. Et sic dico qz in idumea. i. in statu penitentie: religionis vel ecclesie Est obsequium humilitatis. Est presidium securitatis Et solacium societatis. Ibi enim est humilitas obsequiosa. quia ibi p pte seruitur deo. ij. Regum. viij. facta est idumea seruis dauid Et Esa. xj. idumea et moab preceptum manuum et filij amon obediencies erunt. Item ibi est securitas presidiata. quia scilicet in statu penitentie viget potissima custodia et defensio euangelica. Unde de dauid. idest de christo dicitur. ij. Regum. viij. Quod ipse posuit custodes in idumea. Item ibi adest societas solaciofa quia scilicet deus adest penitentibus et deuotus. dicens illud ps. In idumeam extendam calciamentum meum. mibi alienigenae subditi sunt. Quis deducet me in ciuitatem munitam: quis deducet me vsqz in idumeam. Deus enim diligit cum talibus habitare. et eos tanqz suos protegere et seruare. h. iij. Erit idumea possessio eius. Et ideo vult et precepit qz quilibz talis foueri debeat et amari. Deuter. xxxij. Non abominaberis idumeum quia frater tuus est. Peccator enim quando penitet efficitur proximo qui antea fuerat alienus. Patet igitur qz idumea signat statum sincere penitentie

Secundo dico qz signat statum mundane insolentie. Status enim peccati et mundi significatur per idumeam qz scilicet ibi est filiorum israel idest iustum olum et inuidia. Ibi est rubor et ruffedo. idest caliditas et malicia. Ibi est sanguinitas. i. crudelitas et uicia. Ibi est terrestreitas. i. cupiditas et auaricia. Sunt enim tales idumei. i. mundani vel peccatores.

Ignorantes et stultissimi.
Indigentes et pauperissimi.
Malignantes et seuisissimi.
Machinantes et falsissimi.

In istis enim viget ignorantia seu fatuitas. Unde Abdie. j. Perdam sapientes in idumea. Item in istis viget indigentia seu cupiditas. Bere. xlij. Erit idumea deserta. Cupiditas enim deserta dicitur pro eo qz ppter defectum sufficientie semine sterilis et vacua reperit. Item ibi est seuericia seu crudelitas. Unde. j. Regum. lxxij. dicitur. qz doech idumeus irruit in sacerdotes do-

mini et occidit eos. Et. ij. Esdre. iij. dicitur. qz idumei incenderunt templum domini. Item ibi est fallacia seu calliditas. ps. Simul aduerfum me testamentum disposuerunt. tabernacula idumeorum et ymabelite. Signat igitur statum mundialis insolentie. Tertio dico. qz signat statum infernalis pestilentie. adumea enim signat infernum et idumei significant demones infernales Isti enim sunt qz contra filios israel. i. contra fideles per tentationes et tribulationes opponuntur. et ipsos pro viribus persequuntur. ij. Paralip. xxvij. Tulerunt idumei et percusserunt multos ex iuda et ceperunt predam magnam idumea enim. idest inf. en? potest dici rufus et rubeus propter feruorem. Sanguineus propter fetorem Terrens seu terrenus propter longum tenorem. Ibi enim est furor percutiens.

fetor inficiens
Terros irretiens

furore dico percutiens quia scilicet idumea interpretatur rufa vel rubea qui sunt colores hominis furiosi. Unde de christo malos in inferno percutiente et puniente potest dici illud quod de rege israel dicitur. iij. Regu. viij. Tulerunt Joram sepra et omnis exercitus cum eo et surrexit nocte percussitqz idumeos. Fetor etiam inficiens quia scilicet idumea interpretatur sanguinea. Un. Esaie. xxxij. dicitur sic. Ecce super idumeam descendet. et super populum interfectionis mee ad iudicium. Sequitur. Descendent vnicomes cum eis et tauri cum potentibus. inebriabitur terra eorum sanguine. et conuertentur torrentes eius in picem et humus eius in sulphur etc. Vide ibi. Terros in super irretiens. quia scilicet pena illa in eternum durabit. Et inde est qz idumea interpretatur terrena quia terra est solidissimum elementum. Iuxta illud Ecclesiastes. j. Terra autem in eternum stat. Unde de eterna conclusione et captiuitate seu seruitute damnatorum potest dici illud ximos. j. Transiuit captiuitatem perfectam vt concluderet eam in idumeam. Ut de tali idumea concludatur illud Joelis. iij. Egyptus in desolationem erit: et idumea in desertum perditionis. Sic igitur per idumeam potest designari Status.

Damnationum
Mundanoz
Conuersorum.

Nota adhuc alio modo qz idumea fuit patria filiorum edom: qui ab Esau descenderunt. que in principio abrae in arenis et montibus fuit sita que semper fuit filijs israel inimica que rufa vel rubea interpretatur. seu sanguinea vel terrena. de semine abrae primitus genita sed a cultu diuino paulatim facta est aliena. Igitur per istas potest moraliter intelligi status Claustrij Mundi et Inferni. Signat enim idumea Statum.

Religionis et meriti
Perditionis et peccati

Damnationis et tormenti

Signat dico statum conuersionis seu religionis et meriti. quia scilicet status penitentie per memoriam dominice passionis est rubeus seu sanguineus. Per asperitatem arenosus. Per contemplationis eminentiam montuosus. Ista enim idumea. i. penitentia: religio vel ecclesia montuosa dicitur. eo qz perinde ad celorum altitudinem peruenitur. iij. Regum. iij. Per quam vias ascendimus. Respondit per desertum idumee. q. d. ista est via ascendendi ad celum. Et merito. qz per certo in ista idumea dno seruit ex hac idumea ad ppsentem. i. hac idumea iustis custodit. Ab hac idumea dno audit. Ibi dico domino seruitur. ij. Reg. viij. facta est idumea seruis dauid et h. iij. Erit idumea possessio eius. Item ex hac idumea ad deum venit. Machi. iij. Multa rubea secuta est Iesum ab idumea. Item in hac idumea iustus custoditur. ij. Reg. viij. Posuit dauid custodes in idumea ita vt presidium. Item per hanc dominus auditur quia scz precepta dno percipiuntur ibidem. Unde Esa. xj. idumea et moab preceptum manuum eorum et filij amon obediencies erunt. idumea igitur si

Egnat statum religionis & penitentie. **C**Secundo dico q̄ quandoq; signat statum perditionis & iniustitie. sc̄z statum m̄sdi vel peccati. Cōstat enim q̄ idumea idest peccatores & mundani ab abrahā idest a christo geniti & creati fuerunt & tamen a cultu vere fidei recesserunt & idolis idest bonis terrenis & vitijs adheserunt. Et ideo sanguine per luxuriam terreni per auariciam ruffi per maliciam interpretari merito debuerunt. Et merito q̄ filiorum israel. idest sanctorum & iustoz inimici sunt & fuerunt ps. Aduersum te testamentum disposuerunt tabernacula idumeozum & ysmabelite moab & agareni gebal &c. Et nota q̄ talis idumea debet vitari

Quia ibi deest virtutum vberitas.

Ista igitur idu

quia ibi cessat animi libertas.

mea caret bo

Quia ibi adest prudentum paupertas

nozorum omni

um vbertate Unde Hieremie. xliij. Er̄t idumea deserta. omnis qui transibit per eam stupēbit.

CItē caret virtutis animi libertate quia sc̄z illa subiacet seruituti peccati vnde dyabol⁹ potest dicere illud ps̄. In idumeam extendam calciamētum meū mihi alienigene subditi sunt.

CItē non caret prudentum hominū paupertate Abdie. j. Perdam sapientes de idumea. Ista est igitur idumea cuius habitatores sc̄z demōes vel peccatores templum dei succendunt & sacerdotes occidūt sicut dicitur. ij. Esdre. iij. Et. j. Reg. xxij. Quia sc̄z. ma

hi semper nituntur templi ecclesie destruere. & sacerdotē. i. ecclesiasticos dissipare. ij. Paral. xxvij. Tēnerūt idumci et percusserunt multos ex iuda & acceperūt pre

dam magnam. Signat igitur idumea status perditionis & iniustitie.

CTertio dico q̄ idumea signat locum damnationis & pestilentie. s. infernū Unde Joelis. iij. Egiptus in resolationem erit. & idumea in desertum p

ditionis. Ideo dicitur. Esa. xxxij. Inebriatus est in celo gladius meus super idumeam descendet & super populum interfectionis mee & ad iudicium inebriabitur terra eozum sanguine. & conuertentur torrentes ei⁹ in piceni &c. Unde vbi de inferno &c.

Ieiunium

Nota q̄ ieiunium est abstinentia a rebus comestibilibus ob diuinā reuerentiam ad carnis macerationē completa. Est autem duplex ieiunium. Unum. scilicet spirituale quo abstinemus a vitijs. Aliud corporale quo abstinem⁹ a corporalibus cibarijs de ieiunio spirituali loquitur. Esa. lviij. Hoc est enim ieiunium quod elegi dissolue colligationes impietatis solue fasciculos depaenentes. dimitte eos qui contracti sunt liberos. & omne opus diripi. De ieiunio vero corporali dicitur Iherem. xliij. Humiliauit corpus suum ieiunijs & cinere & stercore impleuit caput. Sed quia plene tractatum ē. de abstinentia de ieiunio vero supra in aliquo loco vel in aliquo sermone de quo ad preciens non recordor. satis plene scripsi ideo omitto gratia breuitatis. hanc solum expone autoritatem Senua mea infirmata sunt a ieiunio. & caro mea immutata est propter oleum. ps̄. cvij. In illa igitur auctoritate ostenditur quod sunt vero ieiunio necessaria ad hoc q̄ domino sit acceptum. I habeat igitur humiles orationem. Senua inquit mea infir. sunt. Corporales afflictionem. Ieiunio inquit et caro. Adorales conuersionem. Adurata est inquit Clementem compassionem. Oleum inquit. **C**Ista enim sunt necessaria in vero ieiunio. scilicet.

feruens oratio.

Carnis afflictio.

Adozum conuersio.

Pia compassio.

De istis igitur dicitur Iob. Sona est oratio cum ieiunio. & elemosyna magis q̄ thesauros auri cōdere &c.

Ista enim quatuor requiruntur. ad hoc q̄ ieiunium acceptum habeatur videlicet. Quantum ad deum seruēs oratio cum humilitate Senua. infir. sunt Quantum ad corpus proprium mordens afflictio sp̄cta voluptate. Ieiunio inquit & caro. Quantum ad animam seu ad ipsi

fitum morū conuersio ab iniquitate. Adurata inquit.

Quantum ad pauperem seu ad proximum pia compassio cum humanitate Propter oleum. quod scilicet cō-

passionem signat. **C**Dico igitur primo q̄ ieiunius d̄z cōcomitari oratio feruens & humilis. Sp̄tū enim hominis ieiunij valde est virtuosum. Occidit enim serpentes si ex ipso gustauerit sicut dicit Irido. In quo notatur q̄ sp̄tuum quod erit ex ore. i. oratio quando est humilis & deuota. valde est utilis atq; digna. Serpentes enim. i. dyabolū vel peccatum superat. & enim in corde mortificat atq; necat. Quod bene figuratur Mar. xviij. & Mar. ix. vbi dicitur de demonio. quod discipuli egerent nequiterunt. quia hoc genu dyemoniorum non eiecit nisi in oratione et ieiunio. Ista enim duo semper simul debent esse. sc̄z ieiunium & oratio Sicut Luc. ij. dicitur de Anna prophetissa q̄ non recedebat de tēplo ieiunijs et obsecrationib⁹ seruens die ac nocte : Uas enim vacuum melius sonat q̄ plenum. Cythara concaua. sicca & vacua dulciter modulatur que si plena esset vel humectata vel solida nullum sonum emittere posset. nec melodia ipsius audiretur. Sicut vere homo sicus macer ieiunus & vacuus & maceratio corporis assuetus. solet per orationem dulcius canere & in diuinis auribus acceptius & melodiosus resonare. Ille vero qui per voluptatem est humidus & per carnis delicias cibus & potibus semper plenus. raro fit sono orationis dedit⁹. nec sonus ipsius est deo acceptabilis siue grat⁹ Bene igitur dicebat dauid in ps̄. Humiliabam in ieiunio animam meam & oratio mea in sinu meo conuertetur Ista autem oratio ostenditur cui⁹ dicitur. Senua mea infirmata sunt Quando enim oratio sit genua solent incuruari & ex incuruatione ebetari & infirmari. Iherem. viij. Incuruati sunt & adorauerunt deus. Requiritur igitur ad ieiunium oratio seruens & humilis. Senua inquit mea in &c. **C**Secundo dico q̄ ad ieiunium requiritur afflictio marcens & fiebilis q̄. scilicet ieiunius debz fieri cum maceratione carnis non cum cibarijs delictiosis quod ostendit in verbo a ieiunio. Et in verbo Caro mea

Constat enim q̄ per ieiunium maceratur caro. ij. Re. xxj. Scidit achab vestem suam et operuit cilicio carnes suam ieiunauitq; & dormiuit in sacco: & ambulauit dimisso capite Et de regina Iherem dicitur Iherem. xliij. Quod ipsa pauens periculum cōfugit ad dominum. & dimissis vestibus regijs luctui apta indumenta suscepit pro ynguentis varijs cinere stercore impleuit caput & corpus suum humiliauit ieiunijs. j. Machabe. ij. fatigati sumus ieiunio hodie Requiritur igitur ad ieiunium Afflictio marcens & fiebilis. **C**Tertio dico q̄ ad ieiunū requirit conuersio volūes & mobilis. quod ostenditur cum dicitur. Immutata. Quia tunc bonus ieiunium reputatur. si a peruersis morib⁹ animus immutatur. Ubi illis. q̄ ieiunantes immutant nec conuertunt dicitur Esa. lviij. Ecce inquit in die ieiunij vestri inueniuntur voluntas vestra. & omnes debitores vestros repetitis. Ecce ad lites & contentiones ieiunatis & percutitis pugno impie. Sequitur. Nunquid tale est ieiunū qd̄ elegi p̄ diem affligere hominē. contorquere quā si circuli caput suū & saccum & cinerem sternere nunqd̄ non vocabis istud ieiunium & diem acceptabile domi no. q. d. Non Sequit. Nonne hoc est magis ieiunium quod elegi Dissolue colligationes impietatis &c. sicut supra in principio illius tituli. Ista igitur non bene ieiunant : qui se a vitijs non immutant immutata inquit. Unde igitur de mutare Daniels quinto vultus regis immutatus est. Et Daniels. x. Species mea in me immutata est. Unde de tali conuersione potest dici illud Joelis. ij. Conuertimini ad me in toto corde vestro. in ieiunio & fletu & planctu & scandite corda vestra &c. Requiritur igitur ad ieiunū perfectionem conuersio volūes & mobilis Immutata inquit &c. **C**Quarto dico q̄ ad bonum ieiunium requiritur compassio inuans & utilis. & hoc ostenditur cum dicitur oleus. Oleum enim habet lenificare & lenire. Ad denotandū q̄ ille qui ieiunat debet esse lenis & hylaris q̄tum ad se-

scilicet

scilicet letanter sustinens propter christum et debet esse vngens et leniens per compassionem et clemensiam quod ad proximum Math. vi. Cum ieiunatis nolite fieri sicut hypocrite tristes. exterminant enim facies suas ut appareant hominibus ieiunantes Tu autem cum ieiunas unge caput tuum et faciem tuam lava Caput tuum christus est. qui scilicet a ieiunante iungitur quod in pauperum persona per clemensiam visitatur ps. Ex bitares faciem in oleo. et panis cor hominis confirmet Hominis dico scilicet pauperis. Unde de oleo patet igitur quadruplex ratio boni ieiunii etc. vide s. de abstinentia

Jebeuseus. Nota quod Jebeuseus qui interpretatur presepe vel conculcatio fuit vnus de populis chanaanorum quos dominus deleri precepit et quorum terram filijs israel assignavit. filij. tamen israel populum istum Jebeuseorum delere non potuerunt sed ipsum subiugaverunt et sic secum sub tributo vivere permiserunt. Josue. xv. Jebeuseum non potuerunt delere filij iuda. Iste igitur populus moraliter morus carnales significat qui sunt quoddam presepe vbi dyabolus se impinguat et quo mediante morus rationis subiugatur et conculcatur. Istos igitur non possunt filij israel delere quoniam et tunc iustis iustis de terra sua. i. de corpore suo penitus delere in modo necesse est ut eos permittat secum vivere et manere. Istos tamen iugo servitutis debent premere et sub rationis scrupula subiugare nec ad votum permittere lascivire. Judicum. i. Jebeuseum non deleverunt filij beniamin.

Jericho. Nota quod Jericho que interpretatur luna vel odor eius fuit civitas gentiliuz que a deo circumdantur. Josue cum exercitu israel. et tubis et buccinis resonantibus. et populis processioniter euntibus. vnde quaque fuit destructa et in iurismiraculose corruentibus dissipata et a filijs israel occiso populo cum suis bonis omnibus igni data. Sicut dicitur iosue. vi. Tapsu vero temporis iuxta imprecationem iosue servit dei ab abiel de bethel reedificata est. et in morte primogeniti filij sui fuit fundata et in morte sui ultimogeniti consummata. Josue enim maledixerat Jericho et quicumque eam amplius reedificaret in primogenito suo iaceret fundamentum eius et in ultimogenito poneret valvas eius. quod scilicet postea factum est quia scilicet Abiel qui eam reedificavit quando fundamenta eius posuit primogenitum suum perdidit quando vero completo edificatio valvas apposuit ultimogenitum amisit. sicut dicitur. iij. Reg. xvj. I fine Applicando igitur ad mores dico quod Jericho potest significare statum.

Horribilem mundi vel peccati.
Laudabilem populi sacrati
Spectabilem seculi beati
Damnabilem baratri cecati
Isti enim quatuor status hominum et eorum habitatio nes v loca videlicet Mundus et sceleratus. Ecclesia et iustificatus. Paradisus et beatus Infernus et damnatus possunt per Jericho signari. Primo igitur dico quod Jericho possumus intelligere statum horribilem mundi deceptoris. Mundus enim proprie dicitur Jericho. i. luna quia. iste continue ad modum lune variatur vnde. ille verificator bene dicit. q. f. Status fortune variat imagine lune Crescit decrescit in eodem siterere nescit Unde etiam de homine mutabili et mundano dicitur Ecclesi. i. vj. Stultus vult luna mutatur. Mundus igitur est Jericho. quem iosue idest christus cum exercitu iustorum impugnavit et tubando. i. predicando circuire non cessat. ita quod muros sue obstinationis quandoque subvertit et truncat. et vicia occidendo populuz eius spualiter interficit dum ipsi convertendo in melius mutat. Hebr. xi. fide muri Jericho corruerunt. Iste est etiam Jericho cuius dilectores et edificatores primogenitum suum. scilicet animam primo pdunt deinde ultimo genitum. scilicet corpus amittunt. Nota igitur quod in isto Jericho sunt. Insidiantes parentes nemini. Ibenim demones concucientes rebelles luminis.

Afficientes nocentes homini. Tu. r. Homo quidam descendebat de hierusalem in Jericho et incidit in latrones qui etiam spoliaverunt eum et plagis impositis abierunt semivivo relicto. Quia reuera quando homo dimissa hierusalem. idest dimisso statu gratie ecclesie vel penitentie. descendit. scilicet ad complacentias munditales statim adfunt latrones demones qui ei insidiantur quod scilicet ipsi bonis spualibus spoliantes etc. Iper diuersa mala desideria plagantes et vulnerantes ipsum semivivum in quantum. scilicet anima mortua corpore solum vivit dimittere comprobant. Item ibi simplices obtenebrantur seu per ignorantiam excecantur. Sicut Math. xx. dicitur. quod duo ceci egredientes de Jericho clamaverunt ad christum ut illuminarentur. Homovero existens in Jericho. idest in mundo cecus manet qui si ad christum per penitentiam et per mundi contemptum egreditur statim videt. Christus enim egredientes de mundo per fide gratiam et sapientiam illuminat quos mundus secum retinens cecos servat Luc. xvij. Cum appropinquaret Jericho cecus quidam sedebat secus viam mendicans.

Item ibi homines excecabantur. i. capiuntur per demones et damnantur. Hiere. liij. Exercitus chaldeorum apprehenderunt sedechiam in deserto quod est iuxta Jericho. et omnia comitatus eius defugit ab eo. et adduxerunt sedechiam ad regem babilonis. Quia. scilicet in deserto huius mundi exercitus demonum solent sedechias idest hominem peccatorem per mortem comprehendere. et cum ad regem babilonis luciferum in infernum deducere vel portare. Signat igitur Jericho statum horribilem mundi deceptoris. Secundo dico quod Jericho si gnat statum laudabilem legis professoris. idest hominis seu populi iusti. Hoc est dicitur. statum ecclesie fidei vel penitentie que scilicet luna dicitur. propter fidei splendorem et odor eius propter deuotionis fervorem. Talis enim Jericho seu talis status aut civitas est locus.

Tutus ad habitandum.
Statu ad visitandum.
Aptus ad pullulandum.
Dico igitur quod Jericho idest status religionis vel ecclesie sic est locus tute habitationis Josue. vi. Jericho clausa erat atque munita. Muri enim diuine legis claudunt et ambiunt istum locum Et ideo tutum est habitare ibidem. Exemplo helysei de quo dicitur. iij. Regum. ij. At ille habitabat in Jericho. Item iste est locus gratificationis seu etiam spaciatoris. Quia. scilicet in loco isto sunt flores et fructus bonorum operum et virtutum et copia etiam arborum et herbarum. idest bonarum et sanctarum personarum Ecclesiastici. xxiij. Quasi plantatio rose in Jericho. quasi oliua speciosa in campis. Et inde est quod sancti solent hic spaciari et per gratiam habitare. Luc. xij. Egressus iesus perambulabat Jericho.

Item iste est locus apte pullulationis ibi enim crescunt virtutes et merita incessanter. Unde seruis dauid qui carebant barba dictum est. ij. Regum. x. Manete in Jericho donec crescat barba vestra Barba enim que ornat faciem signat virtutes. que ornant animam seu mentem. Sic igitur patet quod Jericho signat statum laudabilem legis professoris. Tertio dico quod signat locum mirabilem summi creatoris scilicet paradysum que benedicuntur luna vel odor. pro eo quia ibi est claritas lucis eterne. Iuxta illud Esa. lx. Non occidet vltra sol tuus et luna tua non minuetur. Et etiam quia ibi est fragrantia suauitatis immense. Cant. iij. odor eius super omnia aromata. et nota de ista Jericho quod dicitur. vbi sunt pulchra que considerantur. Vera que desiderantur. iustitia que remunerantur. Tuta que non vulnerantur seu verberantur. Dico quod hic sunt pulchra digna considerari. Josue. ij. Considerate terram vrbemque Jericho.

Item hi sunt bona digna desiderari quod scilicet ibi est conuiuium sempiternum Josue. v. fecerunt phasce in campis stribus Jericho. Item hic sunt iusta digna remunerari quod scilicet ibi est locus retributionis tribuatur et id Jericho in scriptura civitas palmarum que. scilicet significant victoriam vnde de filijs israel dicitur. Quod ipsi adduxerunt filios iu

Jerusalem.

da in iericho ciuitate palmarum ad fratres suos. ij. pa
rali. xxviij. filij enim israel eum videntes sunt angeli.
qui scilicet filios iuda. idest homines eum confidentes
in iericho. idest in paradiso ducunt. vbi palnam. i.
triumphum et victoriam iuxta merita cum fratribus suis. i.
cum sanctis recipiunt. ¶ Item ibi sunt tuta digna non
vulnerari seu non impugnari. Ista enim ciuitas valde
tuta est. qz. scilicet ista est extra omnem tunulm micoꝝ. s.
extra limites huius vite. ¶ Hume. xxj. Transiordaneꝝ ie
richo sita est. ¶ Patz igitur qz iericho signat locus mira
bilem summi creatoris. ¶ Quarto dico qz signat locus
terribilem hostis tentatoris. idest infernum qz proprie
dicitur luna. quia scilicet ibi est perpetua eclipsis. Et
ad hoc applicat Sedechia qui in deserto iuxta iericho
fuit captiuatus et ad regem babilonie ductus per eum
exccatus et ligatus et in babilonem. i. in confusione et
perpetuam seruitutem tractus. Sicut dicitur Hier. liij.
¶ Vel si vis dic de iericho alio modo que interpretatur lu
na seu odor eius fuit eius pmo ciuitas idololatrie de
dita. a deo maledicta. a filijs israel dissipata. clangenti
bus buccinis a diuino plus qz humano opere dirupta
et subuersa. transiordanem situata et a quibusdam vrb
palmaru vulgariter nuncupatur. Et tandem ab abel q
interpretatur pater meus vel patris deitas. mediante
morte sui pmo geniti filij fundata. et renouata et mediante
morte sui vltimo geniti consummata. Et tandem solen
nis ciuitas magis qz antea reputata. sicut hec oia patet
Josue. vj. Et. iij. ¶ Reg. xvj. Et deinceps possum dicere qz
per iericho potest significari in scriptura mundi pro
stibulum in quo iacent qui sepe deliquunt Christi lati
bulum in quo gaudent qd mundum relinquunt. Legis
vmbra culum in quo sedent qui fidem addidit. ¶ Di
co igitur qz per iericho intelligitur prostibulum munda
ne corruptionis. quia procerto mundus est ciuitas ydo
lolarum idest peccatorum. que a filijs israel. idest a
sanctis hominibus fuit superata vltra iordanem qui
interpretatur riuus iudicij. vltra omnem rationem et iu
dicium fuit fundata. et lime que semper est in mutatio
ne et motu propter instabilitatem suorum sicunꝝ com
parata. Et si vis nota qz iericho signat mundum pro
pter tria videlicet. quia est.

Locus penuriosus.

Locus periculosus.

Locus ruinosus.

Est dico locus penuriosus. quia caret virtutum flucti
bus vnde Hier. liij. dicitur qz iuxta hiericho erat deser
tium in quo apprehensus est sedechias. et omnis exerci
tus eius fugit ab eo. qz. scilicet desertum. i. carentia om
nis boni inuenitur hic vbi cum quis deducitur a suis
mundanis amicis et comitibus deserit et oditur. ¶ Itē
est locus periculosus quia abundat prauis hominibus
¶ Unde Luc. x. dicitur qz homo quidam descendebat a ier
usalem in iericho et inci. in la. etc. ¶ Item est locus de
fectuosus seu etiam ruinosus. Heb. xj. fide muri ier
icho corruerunt. Istud est igitur iericho quod signat p
stibulum. mundane corruptionis. ¶ Insuper dico qz ie
richo signat latibulum fidei ecclesie vel religionis. Ieri
cho enim. idest ecclesia de antiqua facta fuit noua in qz
tum de synagoga. nostra noua et fidelis ecclesia fuit or
ta que sub abiel. i. a deo patre in morte sui primogeniti
christi fuit fundata. et gratis et virtutibus reparata. et
transiordanem. idest vltra fluxum mundane habitatio
nis mirabiliter collocata. ¶ Hume. xxj. Transiordanem
iericho sita est Et aduerte qz status fidei religionis vel
ecclesie intelligitur per iericho. s. Quia.

Vallatur clausulis mandatorum.

Scrutatur oculis prelatorum.

Ditatur plantulis meritorum

Sectatur eumulis perfectorum.

Ista enim ciuitas est dei mandatis clausa vel vallata.
Josue. vj. Iericho autem clausa erat atqz vallata. et nul
lus egredi audebat. ¶ Item ista est a bonis prelatibus vi
sa vel scrutata hoc est dictu correcta vel visitata. Unde

exploratoribus dictum fuit Josue. ij. Considera te ter
ram vrbemqz iericho. ¶ Item ista est virtutum plantu
lis aucta vel ditata. Unde ipsa etiam potest dicere illud
Ecclesiastici. xxij. Quasi palma exaltata super in cades
et quasi plantatio rose in iericho Et benedicitur quasi
palma que scilicet signat victoriam. Quia scilicet ibi so
let de vitijs victoria reportari. ij. ¶ Paral. xxvij. Inpro
suerunt eos in iumentis et adduxerunt in iericho ciui
tatem palmarum. ¶ Item ista est aviris honestis sem
per habitata ¶ Am. ij. Reg. x. dicitur. Quod seruis da
uid preceptum est qz manerent in iericho donec cresce
ret barba sua. Barba dico. idest sapientia seu virtus. Et
iij. Reg. ij. dicitur qz helyseus habitabit in iericho. Se
quitur. Ecce habitatio ciuitatis huius optima est. ¶ Pa
ter igitur qz iericho signat latibulum ecclesie vel religio
nis. ¶ Deniqz dico qz iericho signat vmbra culum syna
goge et antique traditionis. Ista enim fuit ciuitas per
filios israel destructa et in nouam ecclesiam transforma
ta. Ad istam enim christus personaliter venit. et ipsam lu
mine fidei et gratie illustravit. et monibus et virtutibus
informavit. Unde Luc. xvij. dicitur. qz cum christus
appropinquaret iericho. cecus quidam clamauit. Jesu fi
li dauid miserere mei. qui statim illuminauit eum Ces
cus enim iste fuit populus iudaicus qz in aduentu chri
sti ad iericho. idest ad synagogam fuit illuminatus. et
fide et miraculis illustratus. Sic igitur patz qz iericho
pot mundum ecclesiam et synagogam signare etc. Sufficit.

Jeremias.

¶ Nota qz ieremias interpretatur ex
cellus domino vel certitudo domi
ni fuit autem ieremias propheta Speculator dese
retorum Tolerator mundi tormentorum Procurator
celi gaudiorum Iste enim dei secreta contemplatur
¶ Unde Hier. j. Quid tu vides ieremia. ollam succen
sam ego video etc. ¶ Item iste mundi tormenta ample
xatur. quia scilicet multas penas sustinuit pro veri
tate. Hier. xxxij. Exercitus babilonis obsidebat ierusa
lem. et ieremias erat clausus in atrio carceris ¶ Itē
pro peccatoribus deprecabatur. ij. Macha. xv. Iste
qui multum orat pro populo ieremias propheta Exam
plifica si vis quomodo in vitro sanctificatus fuit Quo
modo ad predicandum destinatus fuit Quomodo mu
rus ferreus ratione sue constantie reputatus fuit etc. si
cut patet Hier. j. et deinceps.

Jeroboam.

¶ Nota qz Jeroboam fuit ille rex
qz maiorem partem regni salmo
nis occupauit et rapuit: et qui scisma inter filios israel
primo fecit qui vitulos fecit costatiles et in populo do
mini idololatriam introduxit. Interpretatur autem iero
boam causa populi. Diuisio populi. Discernens po
pulum aut supernus diudicans. Per istum igitur pos
sunt intelligi tyranni alienorum bonorum occupato
res. Diuisio num et discordiarum et scismatum intro
ductores ydololatrie. idest vitioꝝ et iniquitatuꝝ in suo
populo gloriantes. Et inferiorum per potentiam iudi
ces et imperatores. Ista autem omnia possunt haberi
per hystonam. iij. Reg. xij. et deinceps. Et. ij. ¶ Para. x.
Sed vltimus non curo prosequi nisi solus qz tales. So
piuntur in vitijs mortalibus facilius malicijs falla
cibus feriuntur supplicijs letalibus vltimis. De
obdormire in vitijs quod facit obstinatio dicitur. iij.
Reg. xij. Dormiuit ieroboam cum patribus suis De occu
patione in malicijs qua facit machinatio dicitur. ij. Pa
rali. xij. Jeroboam retro moliebatur insidias. De as
suetudine seu infirmitate in supplicijs quod facit condemna
tio seu eterne mortis vulneratio. Dicitur. Amos. vij.
In gladio mouetur ieroboam quia breuiter tyranni in
vitijs totaliter obstinantur Malicijs totaliter occupā
tur. Supplicijs finaliter lacerantur seu terminantur. et
sic isti sunt ieroboam etc.

Jerosolyma.

¶ Nota qz ierosolyma idem fuit
qz hierusalem. caput. s. regni et
ciuitatū iudee antiquitus etiam apud infideles mirabili
ter commendata

ter commendata. Solinus enim de iudea loquens dicit sic
 Huius inquit. s. iudee urbs est hierosolyma urbium ori
 entis longe clarissima Interpretatur autem hierosolyma
 pacifica ut visio pacis. Et sic ponit magister i bysionia
 scolastica. Ista primo fuit dicta salēvbi fuit rex melchi
 sedech. sicut gefi. xiiij. in fine Tandem pro eo quod populus
 iebuseorū habitavit ibi sicut dicit Iosue. xv. dicta est ie
 busale. Et sic b. mutata in r. hierusalem finaliter nūcu
 pata. Tādē hō rpe salomōis a hierusalē hierosolyma
 fuit dicta et visio pacis nominata Dicaz igitur quod quia
 hierosolyma interpretatur pacifica ut dictum est secun
 dum quod in rebus inuenio triplicem pacem. sic dicaz tri
 plicem esse hierosolymaz. Inuenitur enim Pax tempo
 rea que est mundialis Pax pectorca que est spiritualis
 Pax etherea quae est eternalis. Pax prima est malorum. Se
 cunda iustorum. Tertia sanctorum. Sic vere dicam
 quod in scriptura fit mentio de hierosolyma exteriori que
 signat statum mundanorum Interiori que signat sta
 tum perfectorum et Superiori que signat statum electo
 rum. Pax prima spectat ad iniquos cuius seculo prospere
 rantes Secunda spectat ad electos in seculo militantes
 Tertia spectat ad beatos de seculo triumphantes.
 Et sic dico quod est triplex hierosolyma scilicet Mundus
 Ecclesia. Paradisus. Primo igitur dico quod inuenitur
 hierosolyma exterior et ista proprie signat mundum et
 statum hominum mundanorum qui scilicet in prospere
 ris et terrenis rebus viuunt pacifici et quieti. In ista ei
 hierosolyma. scilicet in mundo ficta pace mali viuunt
 falsa luce vana fruuntur. Vana falce boni cruciantur.
 Pax prima facit regem prosperitatis. Secundum facit mundi
 calliditas. Tertium facit vana crudelitas. Pax igitur
 quod hierosolyma scilicet mundus gaudet ficta pace
 quia scilicet ibi mali videntur esse in quiete et pace Et
 tamen ista non est pax vera immoluitabilis atque vana.
 Diabolus enim videtur peccatoribus pacem ad se
 pus concedere. vbi tamen non sperant solet confringe
 re. et eos temporaliter et eternaliter molestare. figura.
 q. Machabeorum. v. vbi dicitur quod Appollonius intē
 dens omnes iudeos perfecte etatis iter facere mulieres
 et paruulos vendere. cum venisset hierosolymam. paces
 simulans. quaeuit vsque ad diem sabbati. In sabbato ve
 ro armari fecit suum exercitum contra ipsos. et vbi nō
 precauebant. omnes qui ad spectaculum venerunt in
 terfecit. Quia reuera appollonius qui interpretatur ex
 terminans. idest diabolus qui ad nihil aliud intendit
 nisi genus humanum vendere et occidere. in hierosoly
 ma huius mundi solet ficte et fallaciter pacem et prospere
 ritatem ostentare et pretendere. Sed reuera in sabbato
 requiet mundane et vbi homo se sperat esse in maiori qe
 te. solet tribulationes et infortunia suscitare Joannis
 f. facta sunt encenia in hierosolymis et hęcms erat quod
 scilicet semper. cum encenijs et cum festis hęcms tribu
 lationis insurgit Gaudet igitur ista hierosolyma ficta
 pace. Insuper dico quod ista licet seu splendet vana fa
 cie. idest vana sapientia. Unde. j. Machabeorum. j. di
 citur Quod iniqui filij israel edificauerunt gymnasijs
 hierosolymis. Gymnasium enim adest studium. quia
 studium fallacis sapientie viget ibi. Denique dico quod
 ista hierosolyma stridet vana seu dura falce. idest dura
 crudelitatis strage. Ibi boni iniuste grauantur et mole
 stantur a malis. Unde Mach. r. Ecce ascēdimus hiero
 solymam et filius hominis tradetur et. et condemna
 bunt eum morte et. Ista est igitur hierosolyma exteri
 or. Secundo dico quod inuenitur hierosolyma interior
 Et ista est ecclesia militans seu religio vel status qui li
 bet saluandorum. Quia scilicet ista habet pacem inte
 riorē in via et videt et sperat pacem superiori in pa
 tria Et sic bene interpretatur visio pacis et pacifica Dic
 autem quod ista hierosolyma Est locus.

- Obscurationis.
- Expectationis.
- Inquisitionis
- Uisitatis

- Predicationis.
- Expiationis.
- Emundationis
- Federationis
- Castigationis.

Item pro certobie adoratur diuinitas Joannis. iij. hiero
 solymis est locus vbi adorare oportet. Item hic ex
 peccatur dignitas. s. glie paradisi Actuum. j. Precepit
 illis ab hierosolymis ne discederent sed expectarēt pro
 missionem patris. Item hic expectatur veritas Ma
 thei. ij. Ecce magi ab oriente venerunt hierosolymam
 dicentes. vbi est qui natus est rex iudeorum. Item
 hic visitatur charitas. Unde apostolus Salathas. f.
 Deinde post annos tres venit hierosolymam videtur Pe
 trum et mansi apud eum diebus quindecim. Item
 hic predicatur sanitas. idest. penitentia et remissio. pec
 catorum. Luce. xliij. Sponebat predicari penitentiaz
 in remissionem incipientibus a hierosolymis. Item
 hic expiatur prauitas quia scilicet oblatio pura et im
 maculata offertur ibidem pro peccatis et culpis. Un
 de de Machabeo dicitur. q. Machabeorum. xij. Quod
 ipse misit duodecim milia dragmas argenti hierosoly
 mam offerri ea ibi pro peccatis mortuorum. Item hic
 procuratur puritas quia scilicet sicut dicitur Joannis.
 v. Erat aut hierosolymis pbatica piscina: circa quam ia
 cebat multitudo languentium: cecorum. claudorum et
 aridorum et qui mora aqua per angelum primus descē
 derat sanus erat. Item hic federatur seu colligatur
 vnitas seu etiam amor charitas et fraternitas Unde.
 ij. Machabeorum. j. fratribus qui sunt per egyptum
 iudeis salutem dicunt fratres qui sunt hierosolymis.
 Item hic castigatur vnitas. quia scilicet illi qui in ec
 clesia peccant debent acriter castigari. Et potissime sy
 moniaci. Exemplo illius quod dicitur Joannis. ij. vbi
 dicitur. Quod. Iesus ascendit hierosolimam et inuente
 ementes et vendentes in templo. et facto flagello eiecit
 eos et dixit. Auferte ista hinc et nolite facere domum
 patris mei domum negotiationis. Ista est igitur hiero
 solyma exterior. Si vis facere tertium de hierosoly
 ma morali et interiori scilicet. de mente vel de anima po
 tess dicere omnia que hic sunt dicta quia scilicet omnia
 possunt ad morale propositum applicari. Tertio di
 co quod inuenit hierosolyma. superior Et ista signat paradysū
 que scilicet est habitatio pacifica et pacis visio. Ibi enim
 non solum pacifice et tute viuunt. sed insuper ille qui
 est pax nostra et fecit vtraque vnus ibi visibiliter contem
 platur. Iuxta illud Salathas. j. Veni hierosolymis ut
 dere petrus et. tibi enim est beata visio. beata fruitio et
 bonorum omnium felix et laeta acquisitio Iuxta illud. ij.
 Efdre. j. fecit Josias pascha in hierosolymis. Pascha
 enim signat conuiuium paradisi vbi ipse agnus dei qui
 tollit peccata mundi presenti aliter recipitur et gusta
 tur. Et sic patet quomodo hierosolyma potest accipi
 multis modis. scilicet pro futuro statu sanctorum. pro
 presenti statu iustorum pro nepebando statu malorum
 et. Unde infra de hierusalem.

Jerusalem. Nota quod istud vocabulum Jeru
 salem quadrupliciter sumitur in
 scriptura. Sicut enim dicit Innocentius in sermone qua
 dragesimo que dicitur Letare ierusalem. Est quedam
 Jerusalem.

- Superior.
- Quedam inferior.
- Quedam interior.
- Quedam exterior.
- Superior inquit est in patria Inferior est ecclesia que
 est in miseria Interior est in conscientia Exterior est in sy
 ria. Accipiendo igitur ierusalem pro ciuitate sancta
 in qua dominus dicitur spiritaliter habitare. Iuxta
 illud Ecclesiastici. xxiij. In ciuitate sanctificata simi
 liter requiescet in ierusalem potestas mea. possumus
 dicere quod est ierusalem superior que est gloriosa. Et

Jerusalem.

ista est ecclesia triumphans supra illud Esa. xlvj. Dabo in syon salutem. et in hierusalem gloriam meam. **I**tem inferior que est virtuosa. Et ista est ecclesia militans de qua dicit Esa. lx. Surge illuminare hierusalem. qui venit lumen iusti. **I**tem interior que est speciosa. Et ista est bona conscientia vel bona anima. De qua Canticoz. vj. Pulchra es amica mea suavis et decora sicut hierusalem. **I**tem exterior que est dolorosa. Et ista est hierusalem terre stris que nunc a fidelibus occupatur. de quo in psal. Deus viderunt gentes in hereditatem tuam. polluerunt templum sanctum tuum posuerunt hierusalem in pomosum custodiam. Et Salath. iij. Que nunc est hierusalem servat cum filiis suis. **D**e isto igitur vocabulo hierusalem possumus dicere quod signat paradisi habitationem. Quia non commovebitur in eternum qui habitat in hierusalem. ps. Ecclesie congregatione Luca. ij. Homo quidam erat in hierusalem nomine Symeon bone persone seu bone conscientie perfectione. Unde. i. Machabeozum. 7. Jerusalem sit sancta et libera. Hierosolime mansione seu regionem. De qua Hieremie. xxxvij. factum est ut caperetur hierusalem. De ista igitur quadruplici hierusalem possent multa et mirabilia dici. Sed quia in pluribus locis particularim dicitur. est de eisdem. idcirco supersedeo quo ad presens. **V**ide igitur de hierusalem superiori supra ubi adduce re. in illa auctoritate. Eleuavit me spiritus et induxit in hierusalem Ezechielis. vij. De hierusalem vero inferiori. id est ecclesia vide supra ubi custodire. vel ubi Constituere. in illa auctoritate diuisa super muros tuos hierusalem constitui custodiam Esa. lxiij. Et infra. Utare hierusalem. De hierusalem interiori. id est de bona conscientia vel bona persona vide in sermone. Mater tua. lce na. de assumptione beate virginis. in illa auctoritate diuisa. Illa que sursum est hierusalem libera est. que est mater nostra. Salath. iij. In sermone que sursum est hierusalem. **I**tem in sermone videbunt filii hominis in illa auctoritate. Venit lumen tuum hierusalem. De hierusalem vero exteriori et terrestri. vide bene in sermone de passagio. quod incipit. Recordamini prioris seculi et hierusalem ascendat super cor vestrum. In istis enim et pluribus alijs locis de hierusalem fit mentio. Et ideo estimavi superfluum amplius dicere ex quo in tot locis de hierusalem memini me dixisse. Sed si vis istam materiam dilatare dicitur quod in scriptura reperitur hierusalem. **S**peciosa latens interius **D**icamus igitur primo quod virtuosa manens inferiori inuenitur vna hierusalem virtuosa viuens detertus latens interius que est speciosa gaudens superius ciosa. Et ista est anima sancta aut conscientia pura. **A**uctuosa gemens exteriori **U**ctuosa autem conscientia pura. vel beata virgo. vel quelibet virgo sancta. Ista enim dicitur hierusalem pro eo quod sicut in hierusalem fuit antiquus sedes regis. Templum legis. fidelitas regis. **M**scs. ibi fuit Sedes equitatis quam david tenuit. Templum pietatis quo cultus viguit. **P**opulus sanctitatis quod deum coluit seu timuit. **S**icere dico quod in ista spirituali hierusalem est sedes et habitatio summi regis. quod scilicet ibi per gratiam habitat. et qui iustitiam ibidem suscitavit atque plantat. **H**ieremie. iij. Vocabunt hierusalem solum domini. **I**bi etiam est templum deuotionis in quo scilicet deus spiritualiter colitur. et in quo per spiritum contribulatum quotidie sacrificat et hostia laudis et orationis offerent ps. In templo tuo quod est in hierusalem. tibi offerent reges munera. ij. **P**aralipo. xxx. facta est grandis celebritas in hierusalem **I**bi etiam est populus viuens id est congregatio virtutum. que istam civitatem inhabitant. et illam ornant visitant et frequentant. Sicut enim in psal. dicitur Ista est hierusalem que edificatur ut civitas cuius participatio eius in idipsum. Civitas idem est quod civis unitas Quia scilicet hierusalem anima sancta habet in se spirituale civitatem id est virtutem et affectionem unitatem: et bonorum spiritualium participationem et fertilitatem. **P**sal. Rogate que ad pacem sunt hierusalem et abun-

dantia diligentibus te. Ista est igitur speciosa que est interiorius. De qua potest dici illud Canticoz. vj. Pulchra es amica mea. suavis et decora sicut hierusalem. in quibus verbis adverte quod ista spiritualis hierusalem describitur. **U**t.

F ortificata nitore flosculo.	fuit enim in ista hierusalem flosculis nitore et innocentie.
L ectificata amoris osculo.	
M agnificata honoris titulo.	P ulchra Angulus vigoris et permanente
T emificata dulcoris riulo.	E s. N odulus amoris et amicitie: A mica
S trificata virois ostulo	T itulus honoris re
A ssimilata decoris speculo	T itulus honoris re
T urbificata timoris scrupulo.	T itulus honoris re

Turbificata timoris scrupulo. Titulus honoris re
Lectificata amoris osculo. Titulus honoris re
Magnificata honoris titulo. Titulus honoris re
Temificata dulcoris riulo. Titulus honoris re
Strificata virois ostulo. Titulus honoris re
Assimilata decoris speculo. Titulus honoris re
Turbificata timoris scrupulo. Titulus honoris re

Turbitudo enim et apparentie. Decora **N**odulus de coris et adiacentie. Sicut. **S**crupulus timoris et reuerentie. **H**ierusalē. **D**ico igitur quod ista spiritualē hierulē commendat flosculus puritatis. **P**ulchra inquit. **I**stabil enim tās pulchra facit animam sicut puritas innocentia. **P**ulchritudo enim corporis consistit in debita membrorum proportione et in omnibus macule carētia et defectione. Sic vere anima spiritualiter pulchra dicitur. quando omnia mēbra sua spiritualia scilicet omnes interiores affectiones et potentie in deum ordinantur et in se debite regulantur. **C**anticoz. vj. **E**uam pulchra es et decora charissima in delictis. unde ista fuit ciuitas noua hierusalem quam vidit **J**oannes descendētem de celo **A**poca. xxi. **E**go inquit **J**oannes vidi ciuitatem sanctam hierusalem nouam descendētem de celo. a deo paratam sicut sponsam ornataz viro suo: ista enim habuit pulchritudinem unitatis quia ciuitas. id est ciuilitas unitas. **P**ulchritudinem bonitatis quia sancta. **P**ulchritudinem puritatis. quia noua. **P**ulchritudinem humilitatis quia descendens. **P**ulchritudinem dignitatis Quia de celo. **P**ulchritudinem honestatis quia parata. **P**ulchritudinem charitatis. quia sponsa. **P**ulchritudinem decoris. Quia ornata **P**ulchritudinem fidelitatis. quia viro suo **P**ulchra. vide de pulchritudine hierusalem **C**anticoz. j. **S**quis **E**cce tu pulchra es amica mea. ecce tu pulchra oculi tui columbarum. **I**stā igitur commendat flosculus puritatis. **I**n sup dico quod istā commendat angulus firmitatis. quod ostenditur cum dicitur. **E**s istud enim verbum eis signat boni propofitū firmitatem. et constantis perseverantie stabilitatem **E**s enim verbum est substantiuum substantia enim stat accidentia vero fluunt. **I**deo de ista hierusalem sic ente et manente dicitur **E**zechielis. v. **I**sta est hierusalem in medio gentium posui eam. **V**ide eam infra ubi iste. **U**nde **E**saie. xxxij. **O**culi tui videbunt hierusalem habitationem opulentam tabernaculum quod nequaquam ultra transferri poterit nec auferentur clauis eius si sem piternum. **N**ullus enim hostis potest sanctam animā vincere nec eam a soliditate sue constantie immutare. **U**nde **z**acharie. xiiij. **A**natema non erit amplius sed est hierusalem secura. **D**einde dico. quod istam hierusalem commendat nodulus charitatis **E**t hoc ostenditur cum dicitur. **A**mica. vide supra de amicitia. **I**stā enim amica dicitur. quia magno zelo a christo diligitur et zelatur. **z**acharie. j. zelatus sum hierusalem zelo magno. **Q**uia reuera sicut homo tantum diligit sponsam vel amicaz quod nullo modo vult quod preter ipsum aliquis tangat illā imo si cum alio amatore coniugitur. acriter animam aduertit in ipsam. **S**ic deus ita zelotipe diligit animam amicam suam quod si alicui alteri amatoz. scilicet mundo. carni vel dyabolo se peccando coniungit deus ipsas per tribulationes verberat et si emendare noluerit ipsas destruit et occidit. **T**hobie. xij **H**ierusalem ciuitas dei castigauit te dominus **U**erum tamen sicut homo persecte diligens amica licet irascatur ei dum intelligit quod alteri se fecerit gratam et placidam. illi tamen reconciliatur. **D**um de offensa penitet et lachrymatur. sic deus persecte diligens animam hominis. eam despicit et abominatur. cum se peccati et dyaboli amplexibus polluit

Jerusalem.

popule meus. dicit dominus deus vester. Sequitur. Quomodo
 quirit ad cor hierusalem etc. Ista est igitur hierusalem
 vbi debemus per gratiam habitare et deo humiliter de
 seruire. Quia sicut in ps. dicit. Te decet hymnus tuus
 in syon. et tibi reddetur votum in hierusalem. Exemplo p̄t
 De quo dicit Luc. ij. Remasit puer iesus in hierusalem etc.
 Quia reuera qui in ista hierusalem per gratiam non man
 ferit mortis eterne periculis subiacet. Quod bene fi
 guratum est. Luce. x. vbi homo qui descendebat de hier
 usalem in hierico incidit in latrones qui spoliaverunt
 eum. et plagis impositis abierunt semivivo relicto. Quod
 procerto qui statim per peccatum et cupiditate et affe
 ctum vult hierusalem istam. i. statum gratie religionis
 vel ecclesie dimittere. et in hiericho que interpretatur lu
 na idest in mundum variis et mutabilem per auariciam
 et negotiationem descendere. sciat latrones idest tenta
 tiones et demones presto esse. Qui scilicet solent cum gra
 tuitis virtutibus spoliare et in naturalibus vulnerare.
 et semivivum hoc est solo corpore viventem: anima sa
 occisa dimittere et abire. ita quod media pars compo
 ti mortua est ex quo mortali crimini subiugatur. Bene
 igitur precipitur. ij. Regum. ij. per salomonem illi. Scin
 fic. Edifica tibi in hierusalem domum. et non exas in
 de huc atq; illuc. quacumq; enim die exiens scito te inter
 ficendum. Ista est igitur hierusalem. manens inferius
 que est virtuosa. et istud secundum principale. Tertio
 dico quod inuenitur vna hierusalem viuens veterius
 que est vitiosa. Et sic p̄o. quod sicut hierusalem quan
 doq; fuit ciuitas diuino cultui specialiter dedicata. ci
 uitas nobilis regia et ornata tamen relicto cultu diu
 no facta est idolis subiugata et a deo contempta a ge
 tilibus perculata. Sic vere anima et ecclesia fuit in prin
 cipio sponsa vel ciuitas summi regis. quam videlicet in
 baptismo per fidem sibi et cului suo specialiter dedi
 cauit: vbi per gratiam regnavit et habitauit. ita quod
 ornata virtutibus ipsam pre alijs exaltauit. Iam ve
 ro prohdolor videtur in multis ista sponsa proprium
 sponsum chisti contemnere cultum: diuine legis dimit
 tere et ydolis idest demonibus vel peccatis mundijs et
 secularibus negocijs damnablem adherere. Et ideo
 reus ista ciuitate peruaricatrice idest animam vel ecclesiam
 peccatrice iam videtur in gentilijs idest in tyrannorum
 manibus dimissis et se ab ea elongasse qui reuera non
 cessant ipsam quotidie conculcare et penis et iniurijs
 molestare. De hoc videtur plangere dauid et dicere in
 ps. Dcus venerunt gentes in hereditatem tuam. polluc
 runt templum sanctum tuum. posuerunt hierusalem in po
 morum custodia. Et visis nota qd tres reges leguntur
 hierusalem specialiter affligisse. videlicet. Nabuchodo
 nosor rex babilonis qui eam cepit combussit captiuauit
 et dissipauit. et regem ipsius excecavit. Hierem. xxxij. Se
 fac rex egypti qui thesaurus domus domini et scuta au
 rea que fecit salomon inde tulit. et vniuersa diripuit et
 vastauit. sicut dicitur. ij. Regum. xij. Et antiochus
 rex syrie qui muros hierusalem destruxit templum spo
 liauit et idolum abominationis in templo posuit. sicut
 dicitur. j. Machab. j. Primum istorum regum. Nabucho
 donosor qui interpretatur sedens in angustia. qui fuit
 rex babilonis. que interpretatur confusio: signat pec
 catum auaricie quia scilicet ista est que sedet in angu
 stia. qz scilicet auaricia angustat cor avari vel desiderio
 acquirendi. vel studio conseruandi vel timore perdedi
 Nullus enim cor magis est in angustia positus q̄ aua
 ri. Daniel. xij. Angustie sunt vniuersis. quid eligam ig
 noro: Istud etiam peccatum rex babilonis idest confu
 sionis dicitur pro eo qd diligentes pecunias finaliter co
 funduntur et ad nihilum deducuntur. Phys. ij. Gloria
 in confusione corum qui terrena sapiunt. Iste igitur rex. i.
 auaricia nostram hierusalem. i. animam vel ecclesiam captiuat
 vel dissipat et sibi submitit et subiugat et per desiderium
 habendi incendit pariter et in flammam. ps. Ignis accensus
 est in iacob. flamma combussit peccatores. Secundus
 istorum regum fuit. Sefac rex egypti. et iste signat pecca

tum luxurie. Sefac enim interpretatur humectatio: egyptus
 tenebre. Luxuriosi enim volunt esse in humoribus car
 naliu deliciarum et in latebris et in absconditis tenebra
 rum Job. xxiij. Oculi adulteri obseruat caliginem.
 Et iste rex scilicet luxuria de templo domini. i. de eccle
 siavel anima aufert et surripit thesauros et scuta aurea
 Thesaurus dico gratie et deuotionis scuta aurea bone
 et splendentis conuersationis Tresh. iij. Quomodo ob
 scuratum est aurum etc. Tertius istorum regum fuit an
 thiochus rex syrie: qui interpretatur pauper silens. Et sy
 ria interpretatur sublimis. et signat peccatum superbie
 que scilicet vt plurimum facit hominem pauperem et mendic
 cum. sublimem tamen et eleuatum. et per superbiam exal
 tarum et altum. Et iste rex scilicet superbia istam hierolim
 animam scz vel ecclesiam inuadit et suppeditat. et murum
 regularis obseruantie et diuinorum mandatorum subuer
 tit et dissipat. Ace. ij. Considerabam murum hierusalem
 dissipatum. Templum idest clericorum et religiosorum seu
 deuotionis statum bonis spiritualibus depredat et spo
 liat. et ydolum abominandum idest ignaras et inani
 les personas vel vitia ibidem collocat: ipsosq; munere
 vel fauore ibidem promouet et exaltat. et honorandos
 in altis prelationes eleuat et presentat. iij. Regum. xxi.
 Posuit idolum luci in templo domini. Iste sunt igitur
 tres reges idest tria capitalia crimina que hierusalem
 spiritualem capiunt et confundunt. quia scilicet auaricia
 ipsam succendit. Baruch. j. Ceperunt chaldei hieru
 susalem et succenderunt eam igni. Luxuria ipsam con
 fundit. Treno. j. facta est hierusalem quasi polluta men
 struis. Et. ij. Paral. xxi. fornicati sunt habitatores hieru
 susalem. Superbia ipsam offendit. Hierem. xij. Putre
 scere faciam superbiam iuda et superbiam hierusalem
 multam. Et breuiter ista hierusalem repleta est hodie vi
 tijs et malicijs quia scilicet ibi regnant.

Crudelitas et sciticia. De crudelitate dicitur
 fallacitas et malicia. uij. Regum. xxiij. Manasses repleuit
 Contrarietas et discordia. manasses repleuit
 Instabilitas et inconstantia. hierolim. cruore inno
 centium. De fallacitate etc. di. ij. Paral. xxxv. Teterunt
 infidias in hierusalem. De rebellis contrarietate dicitur. j.
 Edre. iij. Teterunt in hierusalem ciuitatem rebelles.
 De instabilitate vero dicitur. Treno. i. Peccatum
 peccauit hierusalem propterea instabilis facta est. Et
 ideo procerto in ista hierusalem inuenitur aduersitas
 et pestilentia. Unde. ij. Paral. xxiij. Dereliquerunt
 templum domini dei patrum suorum. et seruerunt lu
 cis et sculptilibus. Et facta est ira domini contra iu
 dam et hierusalem. Sic igitur patet quod inuenitur
 vna hierusalem viuens veterius que est vitiosa. Quar
 to vero dico quod inuenitur vna hierusalem gaudens
 superius que est gloriosa. Et ista est hierusalem celestis
 scilicet paradysus. vbi salomon pacificus chabitus im
 perat atq; regnat. Sed quia de hierusalem inquantum
 denotat paradysum satis dixi alibi sicut notauit supe
 rius in principio huius tituli. ideo parum dicam. Hoc
 solum dic quod ista hierusalem scilicet celestis patria
 est appetenda et desideranda propter multa. videlicet
 quia ibi est et inuenitur.

Tranquillitas que cunctis sufficit.
 fertilitas cui nullus officit.
 Jocunditas que corda reficit.
 Eternitas que nunq̄ deficit.
 Securitas que torum perficit
 Subtilitas que cuncta conspiciat.
 Est dico ibi que cunctis sufficit mira fertilitas quia
 scilicet ibi est abundantia omnium bonorum. Psalm.
 Videas bona hierusalem omnibus diebus vite tue. Et
 alibi. Hierusalem abundantia in turribus tuis. Et
 Esate. xxxij. Oculi tui viderunt hierusalem ciuitatem
 opulentam etc. Item ibi est cui nullus officit pa
 cis tranquillitas. Ibi enim est pax et requies sempiterna.
 Psalmista. Rogate que ad pacem sunt hierusa
 lem. Item ibi est que corda reficit leta iocunditas. ij.

tas. ij. Paralyppo. xx. Reuersus est omnis iuda et habitatores hierusalē et iofaphat: et eos in hierusalē cū leticia magna. Et illud predictū Rec. xij. Audita est letitia in hierusalē. ¶ Itē ibi est: que cuncta perficit vera securitas. zacha. xiiij. Sedebit hierusalē secura etc. ¶ Itē ibi est que cuncta conspicit clara subtilitas: qz scilicet ibi est perfecta visio et intuitiva cognitio. Uti Esa. lx. Illuminare hierusalē. et illud. Ezech. viij. Eleuauit me spūs et adduxit in hierusalē in visione dei: etc. Sic itē patet quod est vna hierusalē gaudēs superi⁹ q̄ est glōsa. ¶ Quin to dico. qd̄ inuenit quedā hierusalē gemens exterius q̄ est luctuosa. et ista est hierusalē terrestis. que scz teste apostolo Gal. iij. Mūc seruitū filijs suis. Ista est em̄ hierlm̄ de qua lamētando dicit Treuo. v. Hereditas nra vera sit ad alienos dom⁹ nostre ad extraneos. Cōstat enī qd̄ hierlm̄ et terra sancta est specialis et peculiaris hereditas populi xp̄iani. que. s. sibi per xp̄m extitit acq̄ sita: pphetarū vaticinijs insignita: lege dei p̄e ceteris erudita: diuino cultui dedicata: cristi p̄sentia decorata et eius sacro sanguine consecrata. Ista enim est quam melchisedech sacerdos dei summi primitus habitauit Ista est quā dauid de manu teuzcorū abstulit et regnū israel caput effecit. Ista est quā salomon tēplo et mirādis edificijs insigniuit et immanis diuitijs cumulauit Ista est quā destructam a chaldeis: Reemias reedificauit Ista est quā christus personaliter visitauit. et i qua redēptionis humani generis ministeriū celebrauit. ip̄s sanguis proprio sanguine decorauit. Ista est in qua sub constantino et alijs romanis impatoribus fides catholica pullulauit et quā tandē p̄ thurcos possessam francorū populus acquisiuit: in qua per annos plurimos regnauit et imperauit. ista est que sub melchisedech salē fuit dicta. Tandem a iebuzcorū populo ibidē habitāte fuit hierlm̄ quā iebusalē appellata. Postea vō tēpore salomonis hierosolyma nūcupata. Postremo vero ab adriano imperatore romano qui helyscus fuit reparata et helya nūcupata. et ab ipso iudeis interdicta et xp̄ianis assignata. Sed p̄hdolor: ista est quā tandē agareni ceperunt et vastauerunt egyptij tenuerunt et possederunt tartari affligerunt et p̄fuderunt. et saraceni sedauerunt et subiecerunt. Ista igitur est p̄hdolor q̄ saracenis calcata. Que ab infidelib⁹ regit. Que a fidelib⁹ plāgit. Que a gētilibus occupat. iam igitur p̄hdolor: videt̄ impleri illud Luce. xxij. Hierusalē calcabitur a gētilibus donec impleantur tempora nationū. Ad istam igitur hierusalē debemus anhelare. istam debemus desiderare. Ista debemus appetere et repetere. et pro recuperatione ipsius totis conatibus laborare. Dicam igitur christi fidelibus illud Hierem. l. Recordamini procul domini et hierusalē ascendat super cor vestrū. confusi sumus qm̄ a diuini opprobrijs quia venerūt alieni super sanctificationem domus dei. Dicat igitur populus christian⁹ illud zacha. f. Reuertar ad hierusalē in misericordia domus mea edificabitur in ea vt et de quolibet deuoto christiano dicat̄ illud Luce. ix. firmavit faciem suā vt iret in hierusalē. Et nota quod tria principaliter debent nos mouere ad hierusalē visitandum et maria transuadendum. videlicet.

Iniquitas gentis impie quam persequimur.

Hereditas gentis propne quā prosequimur.

Utilitas tante ventie quam consequimur.

Dico igitur. qd̄ mouere nos debet iniquitas gentis impię. s. paganorū et saracenorū qui insigni nostrū vituperū tenent et possident terrā sanctā. et qui vituperant et vituperant nomē xp̄i: et calcant et inficiūt illa loca que cristus suo sanguine dedicauit. Ad vindicandum igitur christi mortem et iniurias illatas nomini xp̄iano: et ad extirpandum sectam impij machometi nos zelo fidei et iustitie moniti illuc debemus accedere: et terrā illā p̄sentialiter visitare. Excessus enim criminū mouere v̄s animū viri iusti ad vindictā de impijs sumendā. Unde alias causam non allegat dominus in scriptura quare deleuit habitatores antiquos istius terre sancte scilicet

Eueos. Amorreos. Jebuzcos etc. nisi quia horrendis criminibus abundabant. que domin⁹ nō potuit amplius sustinere. Et ideo terrā istā filijs israel voluit dare: et cananorū populos extirpare. Sicut patet. Deut. iij. et deinceps horroz vero criminū mouit eū. De filijs etiaz israel legitur iudicū. xix. et. xx. qualiter congregati sunt ad belendā ciuitatē gabaa propter celus cōmissū in vroz leuitē. quā scz occiderant abutēdo. Et iā ip̄a bruta animalia quodāmodo nos incitant ad hoc ip̄m. qz scilicet si bos aliquis alicubi occisus fuerit: alij boues odorem sanguinis sentiētes quodā horrore cōmoti nūgiunt atqz clamant: et de morte socij sui tumultuāt atqz sonat Cū igitur socius nos ster xp̄s occisus fuerit in iudea et viri leuite scz filij dei. v̄s: hoc est humanitas ibidem in mortua fuerit et occisa indebite et iniuste cōstat quod odor istius sanguinis. et excessus istius criminis debet nos monere ad illuc eundū ad istud facinus vindicandum et scelerosos homines puniendū. vnde de iniquitate istorū qui nunc calcant et habitant terrā sanctā potest dici illud. ps. Deus venerūt gentes in hereditatē tuaz. polluerunt templū sanctū tuū: posuerūt hierusalē in pomozū custodiā. Effuderūt sanguinē filiorū et filiarū tuarū tanq̄ aquā in circuitu hierusalē: et nō erat qui se p̄cleret. igitur nos mouere debet iniquitas gentis impię. ¶ Itē dico. quod mouere nos debet hereditas gētis p̄prie. Constat em̄ qd̄ terra illa hereditas nostra est: nobis a deo distributa et data. Ista em̄ terra p̄missionis: et pro eo. qd̄ a deo fuit promissa abraę patri nostro. et semini eius distributa. s. Josue. Cum igitur nos sim⁹ abraę verum semini. restat quod ista est propria terra nostra. De enim qui est verus terre et terraz dñs. dedit eā plebi irae letice et voluit vt ibi primo vigeret cultus et fides ipsius: et exinde diffunderetur in orbem. Terra mea est inquit dñs et cui volucro dabo ipsam. ergo cui omnia naturaliter diligant loca propria. Quia scz quidam naturalis amor et quedā proportio est insita inter locū et locatū. inter auem et nidum suum. Inter patriam et virū. Inter hominem et illud quod est suum. Hues enim pro nidijs suis pugnant: et ipsos perditos recuperant. Canes em̄ ad domos dominorū suoz de longinquis partib⁹ redeunt et solo odore p̄cedentium viam querunt. Ne uera dico quod terrā sanctam tanq̄ hereditatē nram et domum domini dei nostri. et tanq̄ propriam nidum nostrum debemus amare et repetere et ipsam pugnan do recuperare et acquirere: et odor veri domini nostri. scilicet christi. et patrum nostrorū. s. pphetarū. et apostolorū qui ibi fuerunt nos ad hoc debet trahere et monere. ij. Paralyppo. xx. Reuersus est omnis vir iuda in hierusalē cum leticia magna. Similes naboth: qui pro hereditate sua seruanda mortem recepit. tertij. Reguz. xxj. Et Eiae. liij. Hec est hereditas seruoꝝ domini. vt sic dicat quilibet illud Ecclesiastici. xxij. In omnibus requiem que siui: et in hereditate domini moia ebor. Sequitur. In ciuitate sanctificata similiter requieui: et in hierusalē potestas mea. Adonat igitur nos hereditas gētis propne. ¶ Dico. quod monere nos v̄s utilitas date ventie quia scilicet illi qui istam viam agrediuntur peccatorum suoz plenam indulgentiaz consequuntur. Nonne mercatoꝝ pro lucro temporali mare transeant: et diuersis periculis se exponunt. Turtares etiam hyrundines et cyconie: mare solent transire. et in tempore hyemis ad vberiora loca ad regiones calidas se transferre. Quia etiam odorem corporum mortuozum vltra mare sentit. illucqz trāsuolat et accedit. sicut patet per Plinium et Solinum. Adul to igitur fortius pro lucris spiritualibus et eternalib⁹ acquirendis scilicet pro venia peccatorum et glōria seu copia celestium premioꝝ transire debemus maria et in terram sanctam transire. Et xp̄m etiaz mortuū deuotis cordibus adorare. Et etiam ad spiritualia pacis et eterna mentaliter et corporaliter nos transferre. Cum enim dominus nunc velit in terra sancta fidem suam seminare et deuotum etiam populum habitare

Jesus.

Ipse pro certo vult et precipit qd nos eū precedam⁹. r. qd inimitos suos exinde tollam⁹ et subuertam⁹. et qd locū et habitaculū eidem preparem⁹. **M**arci. xiiij. Iussit iesus discipulos suos descendere in nauiculā et pcedere eū transfrictū. Et ad hoc monet scriptura. **J**. **E**ldre. i. vbi dicitur. **Q**d suscitauit dñs spiritū cyri regis persarum ita vt diceret. Sic deus celi precepit mihi vt edifices ei tomū in hierusalem que est in iudea. Quis est in vobis depniuerso populo eius. **S**it domitius illius cum eo. Ascendat in hierusalem que est in iudea. vt edificet domum dei israel. **D**ico igitur quod propter.

Utilitatem quam consequimur.
Hereditatem quam prosequimur.

Sentilitatem quam persequimur.
Nos debemus hierusalem transfricare et ad terre sancte acquisitiones totis conatibus anhelare. **E**xemplo iude machabei dicentis. **J**. **M**achabeo. iij. **E**cce cōtrā n sunt inimici nostri: ascendamus nunc mundare sancta et renouare. Et dicitur ibidem qd congregatus est omnis exercitus et ascenderunt in montes syon etc. Sic igitur patet quomodo inuenitur in scriptura hierusalez **E**ra: rior. **S**uperior. **D**eterior. **I**nferior. **I**nterior. Et hoc sufficit. **U**nde de hierosolyma.

Jesus. **N**ota. qd istud nomen Jesus signat vt cōi ter dñm saluatozē. Et quis possit diuersi mode applicari sicut alta noia: nō decet tamen qd ad significandū aliquid aliud transmutetur quod ad significandū personā saluatoris singulariter est assumptū. **D**istinguiamus igitur breuiter et isto nomine dicam⁹ quod istud nomen. **J**esus est nomen.

Benignitatis.

Utilitatis.

Humilitatis.

Nobilitatis.

Jesus enim.

Benigniter miserebatur.

Utiliter operabatur.

Humiliter cōuersabatur.

Nobiliter dominabatur.

recurrendum et eius auxiliū implorandū. **E**xemplo cerui qui artatus a canibus desperās de euasione vltro re fugit ad boiem. **S**m **J**hdo. **S**enties ipm instinctu natu re esse animal misericors et benignū. Sic faciebat ille ce cus **L**uce. xviij. **J**esu proceptor misericors mei. **M**iscōia ve ro sua bene apparuit **L**uc. xix. **U**bi puidens miseras ciuitatis hierusalē fleuit super eā. Et **J**ohis. xi. vbi con dolens Lazaro mortuo lacrimatus est super sepulcrū.

Jes iste vtiliter operabatur. **O**pera em̄ que faciebat teiti moniū perhibebant de ipso. **I**ste enim operat⁹ est salutes in medio terre. **S**icut dicitur **A**bacuc. iij. **U**nde

B de ipso dicitur **A**ct. j. **Q**uod cepit iesus facere et vocere

Jtem iste humiliter cōuersabatur. **I**ste enim fuit hu milis in nascendo humilis in viuendo humilis in mo riendo. **Q**uia sicut dicitur **P**hyl. ij. **H**oc sentite in vo bis qd et in chūto iesus: qui cū in forma dei esset: inuit ipsum exinuit formā serui accipiens: et habitu inuē tus vt homo. humilitauit semetipsum factus obediens vsq ad mortem. **J**te nobiliter dominabatur. **Q**uia scilicet iste est ille hō nobilis quatenus in regionē longinquam huius mundi accipere sibi regnum **L**uc. xix. Et ideo te isto scribitur qd iste est iesus nazarenus rex iudeorum. **J**ohā. xix. **L**uce. xxij. **U**nde ipse poterat dicere oibus sibi deuoris illud **A**ctu. xxij. **E**go sum iesus nazarenus quem vos queritis. **I**n quibus ostendit quod iesus est **A**mandus. **Q**uerendus. **L**audand⁹ et magnificand⁹ triplici ratione scz **Q**uia iste est.

Fortissimus sustentator.

Puissimus liberator.

Mundissimus conuersator.

Primū probat dictio solida. **E**go sum. **S**ed scdm dictio fluida. **J**esus idest saluator. **S**ed tertium dictio flonda **N**azarenus qui interpretat florens iste em̄ fuit solidus sustentando. **E**go sum inquit. fluidus in adiuuando.

Jesus. floridus munde cōuersando. **N**azaren⁹. **C** **P**ri mo igitur dico: consulo. qd queramus et diligam⁹ iesus sicut solidū sustentatozē. quia dicit. **E**go sum. **D**ñe enim debile et fragile quod per se nequit stare. indiget aliquo forti et solido cui sua fragilitas innitatur. Et ideo videm⁹ quod debiles et infirmi indigent aliquo magno et forti cui possint inniti: et per quem portentur et sustineantur. **A**que etiam naturaliter indigent terrena firmitate in ferius. vt per terre firmitatem carū fragilitas portet. **E**t indiguerunt firmitate celi superius vt per celi solidi tatem aquea labilitas sifteretur. **I**deo dicit **S**enec. j. fiat firmamentū in medio aquarū. **U**nde etiam que sunt debiles indigent aliqua alia firmitate. **E**t ideo palis fi ris et solidis solent ligari. vt earū possit fragilitas sustē tari. **E**t quia igitur charissimi nos qui sumus in hac vi ta. **Q**uia faciliter per tentationes vincimur: sumus in firmi. **Q**uia faciliter per affectiōes labimur: sum⁹ aque **Q**uia faciliter per delectationes flectimur: sum⁹ vince. **I**deo valde indigem⁹ qd ad xpm iesum sicut ad quid for ter solidum recurramus. **Q**uia scilicet ipse est ita solidus atq firmus: qd ipse potest nostram fragilitatē portare. **N**ostram labilitatem siftere et nostram flexibilitatem firmiter sustinere. **Q**d ostendit cum dicitur. **E**go sum. **I**ste enim ver bū sum est ver bū substantiū significās essentiam. substantiā fortitudinē et firmitatē. **U**nde bene notauit cū dixit moysi illud. **E**rod. iij. **E**go sum qd sum. **S**equitur. **Q**ui est misit me ad vos. **U**nde **L**uce. xxiij. **H**ic est iesus nazarenus rex iudeozū. **E**t **J**oh. xvij. **Q**uē queritis? **R**esponderunt. **J**esum nazarenum. dixit eis. **E**go sum. **E**t **A**ct. ix. **E**go sum iesus nazarenus quez tu perqueris. **A**d denotandū qd iste est per se et non per participationem. **I**ste est enim sicut adamas cuius cō stentia non ferro vincitur nec igne cremat. **E**st etiam sicut colūna cypressina: que onere non depimit nec ali quod graui flectit qz. tanta est sua firmitas bonitas et si delitas qd quicūqz ei per deuotionē cōfidentia innitit ab ipso iuuat fouetur et sustentatur et in oibus tribula tionib⁹ sustinet. **E**go sum inqt. **E**t si quereret ab eo qd quesitū est ab ipso **J**oh. viij. **T**u quis es? **I**pse pro certo respondere et dicere potest. **E**go sum.

Sustentator omnis debilitatis.

Illustrator omnis obscuritatis.

Expiator omnis iniquitatis.

Renouator omnis antiquitatis.

Imperator grandis autoritatis.

Predicator magne sagacitatis.

Satator magne fertilitatis.

Consolator magne securitatis.

Subernator magne benignitatis:

Amplexator magne fidelitatis.

Tolerator omnis aduersitatis.

Administratoz omnis humilitatis.

Reparator omnis mortalitatis.

Dico igit qd respondendo ad questionē. **T**u qd es? **J**te pōt se vocare debilitatis sustentatorē. **E**t ideo ipse pōt di cere illud **S**en. xlvj. **E**go sum fortissim⁹ de⁹ patris tui.

Jte vocat se obscuritatis illustratozē. **U**si ipse pōt di cere illud. **J**ohis. viij. **E**go sum lux mundi. **E**t illud **J**ohā. xij. **E**go lux veni in mundū.

Jte vocat se iniquitatis expia tozē. **U**nde **E**sa. xliij. **E**go sum qui deleo iniquitates pro pter me dicit dñs. **J**te vocat se antiquitatis renoua tozem. **U**si **E**sa. xliij. **E**cce ego facio noua. et. xliij. **E**go sum dñs faciens oia.

Jte ipse vocat se autoritatis im peratorē. **U**si ipsemet dixit **p**plato. **T**u dicis qz rex sum ego **E**t **E**sa. xliij. **E**go sum dñs et absq me nō est salua tor.

Jtem vocat se sagacitatis predicatorē **U**nde **E**sa. lxiij. **E**go qui loquor iusticiā et ppugnator sum ad sal uandum. **J**tem vocat se fertilitatis satiatorē. **U**nde ipse dicit **J**ohā. vi. **E**go sum panis vite. **J**tem vocat se securitatis consolatorē. **U**nde ipse dicit **M**atth. xxiij. **E**go sum: nolite timere et **es**ai. li. **F**ugiet dolor et gemitus ego ipse qui consolabor vos. et **es**ai. lvi. **E**go conso labor vos in hierusalē consolabimini. **J**tem vocat se

Benignitatis

benignitatis gubernatores Unde ipse dixit Joan. x. Ego sum pastor bonus et cognosco oves meas. Item vocat se fidelitatis amplexatorem. Unde Joann. xij. Que ego loquor sicut dixit mihi pater sic loquor quasi dicat. Nolo loqui nisi quod mandatum est mihi a patre qui misit me. quia descendi de celo non ut faciam voluntatem meam: sed voluntatem eius qui misit me. Item iste se vocat aduersitatis toleratorem. vnde Act. ix. Quis es? Ego sum iesus nazarenus quem tu persequeris. Item ipse se vocat humilitatis executorum vel ministrorum. Vñ Luc. xxij. Ego autem in medio vestri sum sicut qui ministrat. Item vocat se mortalitatis reparatorem. Unde Joannis. xi. Ego sum resurrectio et vita. qui credit in me etiam si mortuus fuerit uiuet. Et Joannis. xij. Ego sum via veritas et vita. Ad iesum igitur est recurrendum et ipsius auxilium deuotissime requirendum quia se tot bona potest hominibus facere: et tantis beneficijs fragilitatem hominum sustinere quod tamen ostenditur cum dicitur. Ego sum. Actus. ix. scilicet Iesus nazarenus quem tu persequeris. Requira mus ergo et diligamus ipsum sicut sustentatorem. Secundo dico quod debemus ipsum querere et diligere sicut prouidum liberatorem. quod se ostenditur quando dicitur iesus. quia se iesus interpretatur saluator. Saluare enim nihil aliud est quam aliquem de periculo liberare. Et ideo canimus. iesu saluator seculi. Et de eius nomine dicitur Luce. j. Et uocabis nomen eius iesus ipse enim saluum faciet populum suum a peccatis eorum. Et nota quod iste dicitur saluator seu liberator. quia sicut uincti et incarcerati. per virtutes saphyri sicut deus. de uinculis liberantur. ut dicitur in lapidario. Ibi lapis ut perhibet educit carcere uinctos. Sic iste uinctos in mendicitate et ferro de inferno primitus liberat et saluauit. Hinc etiam illos qui sibi deuoti sunt de uinculis peccatorum educit. Sed sicut iste lapis non saluat nec liberat homines: nisi mundus fuerit atque castus Sic pro certo nec iesus saluat aliquos nisi illos qui vitam bonam duxerunt et mundam. Et nota quod iste liberauit nos

Discordes ad concordiam reuocando. Iste enim discordes ad tormenta pro hominibus tolerando. scordes ad Diranda inter homines operando. concordiam reuocauit. fecit enim utraque unum. seque ex populo iudeo et gentili unam ecclesiam constituit et etiam discordiam dei patris et hominum concordauit. Iste enim fuit sicut adamas qui est lapis reconciliationis Unde de ipso dicitur Jo. xx. Stetit iesus in medio et dixit. Pax uobis. Item iste tormentum pro hominibus tolerauit. Vñ iste fuit aries abraam per cuius mortem fuit ysaac liberatus. quia seque per mortem christi fuit genus humanum liberatum et saluatum. vñ Math. xxvij. Iesum qui crucifixus est queritis. Item iste miranda inter homines demonstrauit. Vñ Jo. vlti. Multa quidem et alia signa fecit iesus. Et ideo sicut elephas sequitur suum de fouca liberatores. Signos debemus diligere istum nostrum redemptorem et saluatorem dicentes illud Jo. xx. Dñe volumus iesum videre. iste enim non solum liberat de fouca peccati. immo etiam inuat existentes in fouca inferni Legitur enim quod quidam sanctus uidit in inferno quendam qui erat tortus in igne: et requisitus quare caput suum non patebatur. Respondit Quia inquit nomen iesus cum digito in fronte scribere deuote solebam. Iste igitur diligamus sicut prouidum liberatorem. Tertio diligamus et queramus eum sicut floridum conuersatorem. quod notat cum dicitur. Nazarenus quod interpretatur floridus. iste enim habuit floridam conuersationem. i. mundam puram placidam et honestam Math. xxj. Ibi est iesus propheta a nazareth galilee. figuratus in nazareo sicut dicitur supra de abstinentia. et applica de flore ad perfectionem vel ad conuersationem sicut supra. ideo de isto dicitur Jo. xix. Ibi est iesus nazarenus rex iudeorum. Et uide istam autoritatem diuisam et profectam in secundo sermone: Prope est estas etc. Patet igitur. Iste conuersatio que fuit nobilis istius

liberatio que fuit utilis istius sustentatio que fuit stabilis. Si autem de iesu uis magis aliquatulum dilatare. dic quod illud nomen iesus est nomen omnis perfectionis et uirtutis. In isto enim inuenit homo omnia necessaria ad salutem. Teste enim Bernardo sup Cant. Nomen iesus. quod carum. quod utile. Si utile inquit non esset non me lucraretur. Iesus mel in ore. melos in aure. iubilus in corde. ista est enim ueritas quod si nomen ad nominatum referimus. et status conditiones iesu attendimus: certe in ipso sepe exempla utilia reperimus Ergo uide iesum.

Nascentem. ecce signum dulcoris. In iesu nascente concipies humilitatem. in iesu pendente. ecce signum doloris. Surgentem. ecce signum vigoris. Scendentem. ecce signum honoris. Solantem. ecce signum fauoris. Tonantem. ecce signum rigoris. In iesu surgente et de inferis redeunte concipies stridentem. in iesu ascendente et triumphante concipies felicitatem. in iesu solante seu dona ipsius sancti tribuente concipies liberalitatem. in iesu tonante uel iudicante concipies seueritatem. ista enim sunt sepe exempla que nos inuenimus in iesu. uic. Exemplum dulcoris et amicitie et hoc cum nascitur humiliter. Exemplum doloris et penitentie et hoc cum moritur flebiliter. Exemplum vigoris et permanentie. et hoc cum resurgit uiriliter. Exemplum honoris et excellentie et hoc cum triumphat nobiliter. Exemplum fauoris et beniuolentie. et hoc cum consolatur discipulos liberaliter. Exemplum rigoris atque iustitie. et hoc cum iudicabit terribiliter. Dico igitur. quod in iesu nascente nos inuenimus exemplum dulcoris. Quid enim dulcorosus. Quid humilior. Quid benignior. quam quod deus homo fieret. carne sumeret. pauper uiueret. nullum lederet. omnibus subueniret. Sicut enim dicitur Jo. j. Uidit iohannes iesum uenientem ad se et ait. Ecce agnus dei: ecce qui tollit peccata mundi. Agno enim nihil mansuetius. humilior seu dulcius. Unde ipse est qui dixit Hier. xj. ego quasi agnus mansuetus qui portatur ad victimam. et bene agnus in quo quicquid est totum est bonum et utile. seque pellis lana et caro Quia pro certo in iesu nihil fuit nisi bonum: et nisi humano generi utile et proficuum. et hoc non solum in carne fluida compassionis aut in lana doctrine et cruditionis. immo etiam in pelle honeste conuersationis et sic notabis quod iesus nascens fuit hominibus exemplum et signum.

Puritatis et innocentie. fuit enim iesus innocentissimus sine malicia. Ueritatis et sapientie. tissimus sine malicia. Humilitatis et patientie. et ideo dicitur Luce. ij. Res mansit puer iesus in Hierusalem. Item fuit iesus sapientissimus sine stultitia. Unde Luce. ij. iesus autem proficiebat sapientia et etate coram deo et hominibus. Item fuit iesus patientissimus sine proterua seu superbia. Unde cum se posset defendere quando uoluerunt eum lapidare. tamen dicitur Jo. viij. iesus autem abscondit se et exiit de templo. Item fuit iesus penitentissimus seu maceratissimus sine blanditia quia seque semper uixit in penitentia et penuria. Unde Math. xij. Ductus est iesus in desertum ut tentaretur etc. Desertum enim penitentie et penurie asperitatem designat. Item fuit iesus miseratissimus sine duricia Quia sicut dicitur Joannis. xj. de morte lazari. Lachrymatus est iesus. seque pie compassione. Unde ille cecus Luce. xxij. dicebat iesu preceptor mi serere mei. et ideo iste iesus. i. saluator. quia omnibus semper uoluit benefacere et omnes misericorditer adiuuare Luce. j. Vocatum est nomen eius iesus. Patet igitur. quod nos inuenimus in iesu nascente exemplum dulcoris. Item inuenimus in iesu pendente seu moriente exemplum doloris. Constat enim quod christi passio fuit nobis in exemplum: ut penas et miseras pro ipso sustinere loco et tempore debeamus. Quia christus passus est pro nobis: uobis. relinquens exemplum ut

D

E

f

B

Iehu. Igitur.

sequamur vestigia eius. s. Petri. ij. Unde de christo dicit Joan. xij. Erat iesus portans spinam coronam et purpureum vestimentum. Et dixit pylatus. Ecce homo quasi diceret. Ecce exemplum penitentie et doloris. Unde Bernardus sup Cantu. dicit sic. Habemus christum iesum ex patre nascentem. in patre cubantem. etiam cum patre sedentem. sub prece pendentem. a patre ambulantem. pro patre stantem sine patre morientem.

Item dico. q. nos inuenimus in iesu surgente ex plumvigoris. Constat enim q. iesus in triduo illo: de mones debellauit: iferos spoliavit: patres liberauit et tandem resurgens mortis potentiam superauit: in quo vigore sue infinite potentie demonstraui et exemplum pugnandi contra vitia et vincendi hostiles impetus nobis dedit. Eccli. xlvj. fortes in bello iesus natus. Athabei. xxvij. Iesum qui crucifixus est queritis surrexit non est hic.

Item inuenimus in iesu stantem seu ascendente exemplum honoris. in hoc enim q. christus iesus teste apostolo: semetipsum exmaniuit formam serui accipiens: et humiliavit semetipsum factus obediens usq. ad mortem propter quod deus exaltauit illum et dedit illi nomen quod est super omne nomen. vt in nomine iesu omne genu flectatur: celestium terrestrium et infernoꝝ. et omnis lingua confiteatur. quia dominus iesus christus in gloria est dei patris sicut dicitur Phyl. ij. Datus est exemplum fidelibus: q. per viam penitentie et laboris. peruenitur ad fastigium excelsi premij vel honoris Et q. per exercitium laboriosum nomen acquiritur gloriosum. In nomine inquit iesu omne genu flectatur. Et reuera istud nomen est fortissimum et honorabilissimum angelis est sanctis gratissimum demonibus vero est terribilissimum. Teste enim Bernardo super Cantu. Nomen iesu lucet predicatum: pascat cogitatum. lenit inuocatum. Hoc enim reparat sensus: roborat virtutes. vegetat bonos mores. castas fouet affectiones. Si vis narra de illo milite. qui cum uisisset peregrinari hierusalem et circumisset omnia loca que christus in scriptura legitur ambulasse. et finaliter uenisset ad montem oliueti unde iesus in celum ascendit. tunc iesum amplius sequi non valens. nimia cordis affectione letatus exspirauit et prodentibus medicis q. pre gaudio mortuum est corpus eius. in medio cordis inuentus est scriptum Amor meus iesus Breuiter istud est nomen summum honoris. Unde Luc. xxi. ij. Iste est rex iudeorum. Ergo vide in iesu scandente exemplum honoris.

Item inuenimus in iesu solante apostolos et promissiones spiritus mittente exemplum fauoris Ad regem enim in regni folio pacifice et potenter dominantem et diuitijs abundantem bene spectat q. se fauorabilem et liberalem ostendat. et q. de bonis suis omnibus sibi deuotis largire tribuat et concedat Sicut fecit christus qui iam regnans in celis spiritum sanctum misit et discipulos suos donis varijs ditauit ipsosq. consolatione multiplici confirmauit. omnibus scy dans exemplum q. illi qui sciunt et possunt debent alijs et maxime indigentibus et desolatis benefacere et cunctis fauorabiles se prebere. iste enim confert.

<p>Gratiam penitentibus. Est enim iesus penitentie etiam contemplantibus.</p> <p>Gloriam triumphantibus. nis. j. Gratia et uitas per iesum christum facta est. Est etiam iesus contemplantibus gaudiosus. vñ Abacuc. ij. di. Ego autem in domino gaudebo: et exultabo in deo iesu meo. Est insuper iesus beatis seu triumphantibus gloriosus unde ipsi dicere possunt illud Hebrico. ij. Videmus iesum gloria et honore coronatum Et illud Act. vij. Ecce video celos apertos et iesum stantem a dextris virtutis dei. Patet igitur q. nos inuenimus in iesu solante exemplum fauoris.</p> <p>Sexto dico q. nos inuenimus in iesu tonante exemplum rigoris. hoc est dictum in iesu iudicatum. Decet enim principem esse non solum amorosum bonis. immo etiam iustum et rigorosum malis. ideo ie-</p>	<p>sus non solum est pius gratia bonis dando. immo etiam est in iudicio rigorosus et iustus impios puniendo. Unde Act. x. dicit Uerbum misit dominus filiis israel annuncians pacem per iesum christum sequitur. Quis constituit iudicem uiuorum atq. mortuorum. De rigore etiam iesu dum uiueret habemus exemplum. Joannis. ij. Ubi eiecit cmentes et vendentes de templo. facto flagello de fomiculis Et Marci. ij. di. Quid circumspicies eos cum ira contristatus est. Et sic igitur bene dico q. s. diuersos status suos datus est nobis in exemplum. Rigoris fauoris. Honoris. Rigoris. Doloris. Amoris. seu Dulcoris. Ibec sufficiat de iesu Unde de christo et cetera.</p>
---	--

sus non solum est pius gratia bonis dando. immo etiam est in iudicio rigorosus et iustus impios puniendo. Unde Act. x. dicit Uerbum misit dominus filiis israel annuncians pacem per iesum christum sequitur. Quis constituit iudicem uiuorum atq. mortuorum. De rigore etiam iesu dum uiueret habemus exemplum. Joannis. ij. Ubi eiecit cmentes et vendentes de templo. facto flagello de fomiculis Et Marci. ij. di. Quid circumspicies eos cum ira contristatus est. Et sic igitur bene dico q. s. diuersos status suos datus est nobis in exemplum. Rigoris fauoris. Honoris. Rigoris. Doloris. Amoris. seu Dulcoris. Ibec sufficiat de iesu Unde de christo et cetera.

Item sicut rex israel. q. quis esset malus: tamen ad puniendum ioram. q. erat deterius. et ad delendum domum ipsius necnon ad extirpandum cultum baal et pphas ipsius: fuit a domino rex electus. Sed q. in multis alijs peccauit: et crequendo dei uoluntatem excessit ideo domus eius finaliter perijt: et semine eius de regno israel abiijt et recessit sicut dicit Osee. j. interpretat autem parcens vel commorioso siue maleficus seu maleficium. Unde hystoriam de iehu. iij. Regum ix. et deinceps Et. ij. Paral. xij. Et applica prout uolueris etc.

Jezabel. Nota q. Jezabel fuit quedam particularis prouincia in terra promissionis agris fertilibus insignita ubi finaliter illa regina Jezabel uxor achab fuit canibus deuorata propter hoc q. ibidez naboth occidi fecerat sine causa etc. interpretatur autem semine dei vel seminauit dominus sicut hec appareret. ij. Regum. xij. et iij. Regum. ix. Expone si vis quomodo mundi fertilitas et prosperitas possessores suos facit diuersis uitijs inquinari propter quod necesse est ipsos finaliter ab infernalibus canibus deuorari etc.

Jezabel. Uxor achab regis israel que interpretatur fluxus uanus vel fluxus sanguinis sue cohabitatrix aut sterquiliniu fuit mulier luxurie plena fetoribus. Seuicie spirans ardoribus. Angustie pressa doloribus. ista enim habitu meretricio legis ornata. Prophetarum seu innocentium supplicio fuit fatiata. Et tandem canina laceratione fuit deuorata. Sicut hec omnia patent. ij. Regum. xvij. et xxj. Et iij. Regum. ix. Et sic bene fuit interpretata fluxus uanus quo ad luxuriam que fuit possessa. fluxus sanguine quo ad seuiciam quam fuit professa. sterquilinum quo ad miseriam seu angustiam qua fuit depressa. Et si vis hec applica contra malas et improbas dominas et reginas que fetent luxurie carnalitate. Unde de ista legitur. iij. Regum. ix. q. ita ornauit se et depinxit stibio oculos suos ut iehu ad libidinem pronocaret Et ideo de talibus dicit Apocal. ij. Permittis mulierem Jezabel que se dixit prophetare doceret seducere seruos meos fornicari et comedere de idololotitis. reddi illi tempus ut penitentiam ageret. Item que strident seuicie crudelitate. Sicut de ista legit q. prophetas domini occidit. Helyam etiam summum prophetam occidere uoluit et naboth iustum: q. uineam suam noluit uedere interfici procurauit. ij. Regum. xvij. Cum interficeret Jezabel prophetas domini. tulit Abdias centum prophetas et abscondit eos. Item que finaliter dolent angustie seu miserie calamitate uidelicet in inferno q. sicut canes dei iudicio comederunt istam pessimam mulierem corporaliter. Sic tales a canibus infernalibus deuorabuntur eternaliter. ij. Regum. xvij. Canes comederunt Jezabel in campo Jezabel etc. Sufficit.

Igitur. Cum igitur sit aduerbium conclusiuum diffinitiuum et allegatiuum. et alicuius presumpse vel vere certitudinis ostensiuum. Nota q. moraliter loquendo Igitur significat conclusionem et terminum omnis rei. et coercionem et conclusionem ad aliquid faciendum vel ad aliquid sustinendum. Et sic notemus q. igitur siue actiue siue passiuue sumatur potest referri ad deum. ad iustum. ad hominem.

Ignis.

docere. Act. viij. igitur qui dispersi erant pertransibant euangelizantes regnum dei ut cuilibet tali dicatur illud. ij. Regum. xxiij. Nunc igitur surge et procede et alloquens satis fac seruis tuis. **I**tem isti habent unum igitur temperantie et moderacionis: seu expectacionis et perduracionis quod maxime debet esse quando prouocatores loquentur Unde dicit Job. xxxij. Igitur Ibeli exspectauit Job loquentem. **I**tem isti habent unum igitur continentie et emundationis. Unde secunde Corinth. vij. Ibas igitur promissiones habentes charissimi mudeamus nos ab omni iniquitate. **I**tem isti habent unum igitur apparentie et conuersationis. Unde Ruth. ij. Lauare igitur et vngere et induere cultioribus vestimentis. **I**tem ipsi habent unum igitur diligentie et inquisitionis. Act. j. Igitur qui conuenerant interrogabant iesum dicentes. Domine si in tempore hoc restitues regnum israel **I**tem isti habent unum igitur eminentie et contemplationis quia scilicet mens talium semper est eminentis et eleuata. scz celestia appetendo et contemplan do Iuxta illud prime Chozinth. xv. c. Igitur sicut portauimus imaginem terreni portemus imaginem celestis. Unde Colocenses. ij. Igitur si consurrexistis cum christo: que sursum sunt querite vbi christus est in dextera dei sedens que sursum sunt sapite et que sit per terram. Exemplo illius qui dicebat Daniel. iij. Igitur post finem dierum ego nabuchodonosor oculos meos ad celum leuaui. **I**tem isti habent unum igitur vigilantie et meditationis. quia scz isti in omnibus operibus suis sunt circumspecti et astuti Unde. j. Thessal. v. Igitur non dormiamus sicut et ceteri. sed vigilemus et sobrii simus. **I**tem isti habent unum igitur amicitie et federationis. Non enim diligunt guerram sed pacem habere cum omnibus Job. xxij. Acquiesce igitur ei et habeto pacem et per hoc habebis fructus optimos. Et Romanos. v. Iustificati igitur ex fide pacem habeamus. **I**tem isti habent unum igitur patientie et toleracionis Jacobi. v. Patientes igitur estote fratres vsqz ad aduentum domini nostri iesu christi. Et Paulus dicebat secunde Chozinthios. xij. capitu. Tibenter igitur gloriabor in infirmitatibus meis vt in habitet in me virtus christi. quia si diceret. Non solum patiens ero immo etiam gloriabor. **I**tem isti finaliter habebunt unum igitur affluentem delectationis. videlicet in patria vbi abudabunt et affluent cunctis bonis in gloria paradisi. Romanos. xv. Habeo igitur gloriam in christo iesu ad deum. **I**tem isti habebunt unum igitur excellentie et dominationis. quoniam scz in honore perpetuo sublimabuntur. ita qd deus cuilibet beato dicet illud Ihesu. xv. Accede igitur et tange sceptrum. Sceptrum enim honorem et dignitatem designat. prime Petri. ij. Vobis igitur honor credentibus. **I**tem isti habent unum igitur complacentie et consolationis. qd scilicet fiet inter eos inuicem quando cogitabunt de securitate salutis dicendo illud quod scribitur Romanos. v. Igitur magis nunc iustificati in sanguine ipsius salui erimus ab ira per ipsum. Sic igitur patet qd est unum igitur quod spectat ad iustitie sectatores. **S**exto vero dico. qd est unum igitur quod spectat ad nequitie professorem. scilicet ad peccatorem. Peccator enim potest dici igitur Quia scilicet sicut igitur de sui natura significat Immutabilem conclusionem Detestabilem elationem Perturbabilem rebellionem Sic peccator. Est enim immutabilis conclusionis. quia procerto sicut igitur est unum aduerbii conclusum. et vna dictio que videtur ponere et imponere finem verbis Sic peccator ita est fatuus et obstinatus: et ita in malo proposito confirmatus qd quicquid dicit et facit vult immobiliter stare: et nihil de malis operibus immutare. Est detestabilis elationis Quia sicut igitur est vna dictio que scribitur aliquando tali modo in orthographia qd unum i que

est litera valde parua: ponitur super unum qd que est litera grossa et magna hoc modo g. Sic sepe fit qd peccator paruus et iuuenis insufficientis et ineptus preest et prefitur grosse litere idest alicui statui magno et solenni. vel qd alicui magno viro per superbias et elationem se prefitur et preponit. Est etiam perturbabilis rebellionis. Quia sicut igitur semper habet vim redargutionis et argumentationis. Sic vere peccator semper vult rebellando et contradicendo redarguere et omnibus que dicuntur qd benedicta fuerint obuiare. Et breuiter de igitur. id est de peccatore possumus notare qd iste conclusiue et obstinate.

Carnaliter fedatur. fedatur dico carnaliter
 Adedaciter effatur. quia scilicet tales vt communiter sunt luxuriosi.
 Crudeliter predatur. Unde de immunda persona cum suo igitur id est cum sua obstinata intentione dicitur Ezechielis. xxiij. fornicata est igitur oculus et insaniuit in amatores suos. Effatur etiam mendaciter quia scilicet tales sunt vt communiter mendaces atqz verbosi. Unde secundi Paral. xviij. Hinc igitur dedit dominus spiritum mendacium in ore omnium prophetarum. Predatur insuper crudeliter quia scilicet tales vt communiter sunt rapaces et sediciosi. Sicut de rege Antiocho legitur secundi Machabeorum. v. Igitur antiochus mille octingentis ablatiis de templo talentis velociter antiochiam regressus est existimans se pre superbia terram ad nauigandum pelagus vero ad iter agendum deducturum. Antiochus interpretatur pauper silens quia scilicet raptores vt communiter semper sunt pauperes. licet hoc taceant et silant. Prouerbiorum. xj. Alij rapiunt non sua et semper in egestate sunt. Damnatur enim talis igitur finaliter et perbenniter Quia scilicet tales finaliter mortis et damnationis erunt capaces et obnoxij Unde Prouer. j. dicitur sic. Comedunt igitur fructus vite sue et concilijs suis saturabuntur. Et Hierc. v. Quid igitur fiet in nouissimo eius: Unde supra in primo s. eodem titulo Patet igitur quomodo igitur in malo sumitur et in bono Unde de ergo et similibus.

Ignis Nota qd ignis multipliciter significat in scriptura. significat enim quemcumqz ardorem vel feruorem bonum vel malum vel quodcumqz feruens desiderium vel appetitum. Distingua mus igitur breuiter de igne quia est multiplex ignis scilicet ignis.

Luminosus. Ignis luminosus est spiffactus.
 Virtuofus. Ignis virtuofus est amor inclit
 Vitiosus. Ignis vitiosus est feruor vititius.
 Dolorofus. Ignis dolorofus est dolor insitius.

Primo igitur dico. qd est quidam ignis qui est luminosus Et iste est ignis spiritus sancti qui illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum sicut enim tempore noctis obscuro non habemus lumen nisi per ignem Sic in tenebrosa vita presenti non possumus habere lumen quod nos dirigat nisi ignem sancti spiritus habeamus. Iste est enim illa columna ignis que filios israel de nocte illuminabat quando de egypto ipsos dominus ducebat. Sicut dicitur Exodi. xiiij. Unde in ps. lvi. Expandit nubem in protectionem eorum et ignem vt luceret eis per noctem Spiritus enim sanctus est fortificatiuus. qd dicitur columna. Unde de eo est refrigeratiuus. qd dicitur nubes. dicitur Esa. Est illuminatiuus. qd dicitur ignis. l. Ambulate in lumine ignis. Quare: Certe qd dicitur Esa. x. Erunt lumine israel in igne. De isto igitur igne scilicet de spiritu sancto non oportet amplius dicere. quia in primo membro distinctionis vltime inuenies satis plene. Iste est igitur ignis luminosus. **S**ecundo dico qd est quidam ignis qui est virtuofus. Et iste est ignis dilectionis et amoris vel cuiuscumqz boni desiderij et feruoris. De isto igne loquitur dominus Luc. xij. Ignis veni mittere

D

B

B

veni mittere in terras. & quid volo nisi ut ardeat. Iste est ignis inflammatus quo scilicet sancti fuerunt accensi. & quo etiam totum mundum accenderunt et inflammaverunt. Sicut enim dicit Plinius. Est quidam mons in india ubi crescit piper. Ibi tamen est tanta serpentum copia quod nullus audet accedere. Incole igitur pipere maturo in estate ignem in siluam accendunt & sic serpentes ignem metuentes fugiunt et incolae piper accipiunt. quod postmodum ad nos mittunt. Sic vere charissimi: quia serpentes id est demones totam siluam huius mundi solent occupare ideo dominus ignem charitatis per incolas suos id est per apostolos in ista silua accendit & sic eos fugavit et expulit. Et piper quod custodiebant id est peccatores suos sibi retinebant. mediante isto incendio ad partem suam resumpsit. Unde Trenchardum. iiii. Succedit dominus in syon ignem. De isto enim igne possumus exponere illud. Luc. xii. ubi dicitur. Quod accenso igne in medio atrii et circumfidentibus illis erat Petrus in medio illorum. In quibus verbis nota. quod sicut ignis habet virtutem inflammatiuam. virtutem induratiuam. virtutem copulatiuam. Quia scilicet per ignem ligna inflammantur: per ignem mollia indurantur. sicut patet in vasis luteis. Per ignem metalla copulantur. Sic dico quod ignis charitatis habet inflammare cordium tepiditatem. Accenso inquit igne in medio atrii id est in corde. Roborare cordium debilitatem quod ostenditur in verbo Petrus. quia dicitur de petra: copulare cordium diuersitatem. quod ostenditur cum dicitur. In medio illorum. ¶ Dico ergo quod per charitatem corda tepentia inflammantur quia scilicet per charitatem in medio atrii. scilicet in corde quod est in medio hominis. accenditur ignis id est feruor affectionis & sanctorum desideriorum. Sicut enim ignis facit aquam feruescere. et sicut sursum facit flammam ascendere et sicut cera et metalla solet liquefacere et dissolvere. Sic vere charitas corda liquefacit per deuotionem et compunctionem corda facit feruere per desiderium et affectionem. et ipsa sursum ascendere. scilicet ad deum per amorem et dilectionem. Iste est igitur ignis accensus in medio atrii. id est in corde quia sicut precepit dominus. Leuitici. vi. ca. Ignis in altari debebat semper ardere. Altare enim dei est cor quod per quatuor cardinales virtutes debet esse quadratum. In quo scilicet ignis charitatis et spiritus sancti nunquam debet deficere vel cessare. Aduerte tamen quod duo filii aaron qui super altare domini ignem alienum posuerunt: igne celesti perierunt. sicut dicitur. Leuitici. x. capitulo. Ad demotandum quod ille qui in altari cordis sui quod deo debet esse totaliter consecratum et dedicatum offerunt ignem alienum. id est ardorem et feruorem malorum desideriorum. scilicet ignem carnalitatis ignem cupiditatis &c. a deo finaliter feruentur et igne perpetuo cremabuntur. Unde de talibus proprie potest dici illud. Ezechielis. xv. capitulo. De igne egredientur et ignis consumet eos. Quia enim tales egrediuntur de igne charitatis ipsum derelinquendo. ideo ipsos consumit ignis perpetue aduersitatis penam eternam infligendo. In medio igitur atrii cordis debet accendi ignis. Unde Ezechielis. x. cap. Summe ignem de medio rotarum. Et ibidem dicitur. Ingrederi in medio rotarum. & imple manum tuam puris ignis. que sunt inter cherubin. Quatuor rote sunt quatuor cordis affectiones. super quibus & super quas cor semper voluitur & mouetur. Media igitur istarum rotarum id est profunda cordis nostri ingrediamur per meditationem & de igne qui est inter cherubin id est de perfectione charitatis que est inter bonas personarum sanctos viros debemus implere manus nostras per ipsius actuali executionem. Accenso igitur igne in medio atrii. Accendamus igitur isto igne. Sicut abeston lapis qui si semel accensus fuerit: nunquam quocumque vento potest amplius extinguere. Quia scilicet

ignis charitatis nunquam per tribulationem debet extinguere: sed potius augmentari. Unde Proverbio. xxi. capi. Non extinguetur in nocte lucerna eius. Et illud Ezechielis. xv. capitulo. Utraq; partem eius consumpsit tanis. Charitate igitur corda tepida inflammantur. ¶ Denique dico: Quod per ignem charitatis corda debilia roborantur. Sicut enim vasa testea valde sunt mollia & debilia tandem vero cum igne cocta fuerint sunt stabilia atque dura sicut patet de lateribus. Sic vere cor quantum est de se valde est debile atque molle ad cadendum in peccatum facile: & ad resistendum fragile. Si vero ignis charitatis ipsum perfecte decoxerit tunc efficitur stabile atque firmum & ad perseverandum durable seu durum Job. xl. Cor eius indurabitur quasi lapis. Unde Genesis. xi. Venite faciamus lateres & coquamus eos igni. habueruntq; lateres pro saris & bytumen pro cemento & dixerunt. Venite faciamus nobis ciuitatem & turrim cuius culmen pertingat ad celum. Quando enim lateres id est homines igne charitatis coquantur: tunc saris per firmitatem. bytumen per concordiam et unitatem efficiuntur et sic ciuitatem paradisi sibi edificant & turrim celestis celsitudinis sibi parant quod ostenditur cum dicitur: Petrus qui dicitur a petra. Quia scilicet tales sic cocti: fortes et petrei efficiuntur. Unde Marci. xv. Petrus vero sedebat cum ministris & calefaciebat se ad ignem. Insuper dico quod per ignem charitatis corda contraria concordantur. quod ostenditur cum dicitur. In medio eorum. Sicut enim ignis habet diuersa corda conglutinare et inuicem unire. sic charitas habet diuersa corda conglutinare et inuicem adunare. Interrogatus enim Diogenes qui essent veri amici? Respondit. Quod illi qui in duobus corporibus habent animam unam. quasi diceret Amor est tante potentie quod in diuersis personis unam efficit voluntatem. ¶ Ubi Bernardus dicit. Quod felix amor & dulciter capis &c. Vide etiam supra de charitate. In medio inquit eorum Charitas enim est sicut medium quod habet coniungere extrema. Unde de hoc potest proprie dici illud quod Daniel. iij. de tribus pueris dicitur. Quod ceciderunt in medio camino ignis colligati. Per istum igitur ignem corda contraria concordantur. Patet igitur quod ignis charitatis est inflammatus & elatus. Est induratus & roboratus. Est concordatus & conglutinatus. Tali igitur igne fuerit sancti inflammati figurati in filio hominis Apocal. j. Qui habet oculos quasi flamma ignis: et pedes eius similes auricalco ardenti. Et Ezechielis. viij. ubi dicitur. Et vidi. et ecce similitudo quasi aspectus ignis ab aspectu lumborum eius et deorsum ignis aspectu. figurati etiam. Ezechielis. j. In illis sanctis animalibus quorum similitudo quasi aspectus carbonum ignis ardentium et quasi lampadarum quia scilicet charissimi: sancti viri qui quid habent debent totum habere ignem. Quia scilicet in omnibus actibus suis debet ignis charitatis relucere. Iuxta illud Apostoli. j. Cor. xvj. Omnia opera vestra in charitate fiant. In oculis enim discretionis. In pedibus sue affectionis. In lumbis sue dilectionis. In aspectu sue benignitatis et compassionis. In omnibus dico istis debet ignis charitativus amoris apparere. & bonus amor & feruor & bona intentio & affectio relucere. Et sic erunt illi ministri de quibus dicitur. Iheb. j. facit angelos suos spiritus et ministros suos flammam ignis. Et istam autoritatem vide profectam supra de angelis et ibi inuenies quomodo vir perfectus & igni & angelis comparatur. Iste est ignis virtuosus qui scilicet est charitas. Si vero vis hanc materiam magis prolougare. adde quod dicit infra. in. §. Ad huc dico quod est quidam ignis qui est ad virum iustum &c. ¶ Tertio dico quod est quidam ignis qui est vitiosus. & significat ardorem & tentationem peccatorum. Et iste diuiditur in quatuor partes. scilicet quatuor ignis proprietates. Quia scilicet ignis habet.

Ignis.

Surfum ascendere. **C**ōpacta liquefacere. **R**es pūctas affligere. **R**es vicinas psumere. **E**t s̄m ista quatuor inuenitur in scriptura

Ignis nubeus, **I**gnis aqueus, **I**gnis flammens, **I**gnis terreus et ardor ambitionis. **E**t iste est ignis nubeus. **I**sto em̄ igne inflammantur hodie nubes nostre. i. viri alti et in plationibus et officijs constituti. **I**ste est enī ignis superior surfum ascendens et mouēs q̄ scilicet semper facit hominem superiora appetere et inferiorē statum cōtinerere: et de summis ad summiōra velle si potest conscendere. **E**xēplum in lucifero qui celus magis superius appetebat dicens **E**sa. xiiij. **A**scendā in celum super astra celi et exaltabo solium meum et similis ero altissimo etc. **I**ste est ignis nubeus et superior. **D**e hoc. **E**zech. i. **A**ubes magna et ignis inuoluens et splendor in circuitu. **T**ales enim nubes magne habent hodie ignes ambitionis qui dicūt ignis inuoluens q̄ scilicet cuncta cupit inuoluerē et suis commodis aggregare. **I**ste est igitur ignis nubeus et superior. **I**ste est ignis aqueus interior. **E**t iste est ignis luxurie quem aque scilicet deliciarū nō possunt extinguerē sed augere. **I**ste est enim ignis grecus qui aqua nō extinguitur sed accēto. **Q**uia sc̄z accētum. i. acēdo penitentiē ignem luxurie extinguit. **J**urta illud. **E**ccli. iij. **I**gnem ardentem extinguit aqua. **A**qua vero voluptatis et deliciarum ip̄m accēdit. **I**sta em̄ aqua est sicut aqua ardēs que fit de vino que videt̄ habere naturā olei q̄ sc̄z ignē non extinguit. sed accēdit **U**ti **Sap. xvj.** **I**n aqua que omnia extinguit. plus ignis valebat. et aqua extinguetis nature obliuiscēbatur. **I**n talē igit aquā nō extinguentē sed inflammantē submergit hodie diabolus peccatores. **E**t ideo de filio qui erat obsessus a demone dicūt. **M**arc. ix. **D**ē diabolus frequēter ipsum in aquam et in ignem misit vt eū perderet. vtinam igit nos simus sicut ligna sethim que nec igne cremari nec aqua p̄trefieri valebāt vt sic nobis possit dicere dñs illd. **E**sa. xliij. **C**ū transieris per aquas tecū etc: et flumina non operient te q̄n̄ ambulaueris per ignem non comburens: et flamma nō ardebit te. **T**ecū inquit ero q̄ sc̄z bene est necessariū qd̄ illi deū per gr̄am socium habeāt qui per aquas et flumina deliciarum habent transire. si volunt qd̄ ignis et flamma carnalis: et tationis ip̄os vtere nequeat vel cremare. **I**ste est igit ignis aqueus et interior. **I**tem est ignis flammens et exterior. **E**t iste est ignis seuitie crudelitatis et iracundie. inuidie pariter et discordie. **S**icut enī dracones tante sunt calidatis q̄ flammam ab ore emittūt quibus aerem circumiacentem inflammant. **S**ic crudeles et iracundi ignem iracundie et crudelitatis semper spirant. quibus omnes alios inflammant cruciant et molestant. **E**xemplū de antiocho. de quo dicūt. **ij.** **M**achabeorū. ix. **Q**ui erat superbia repletus: ignem spirans animo in iudeos negocium accelerari iussit etc. **I**sta patet de raptoribus. balluis tyrannos. crudelibus et vindicatiuis. figuratis in **M**abuchodonosor. **D**aniel. ij. **Q**ui omnes qui sibi obedire volebant: in fornacem ignis mittebat. figurati etiam in parabola de rainno **J**udicum. ix. **Q**ui electus in regem arborum egressus est ignis ab eo qui deuorauit cedros lybani. q̄ sc̄z crudeles et tyranni. inquit vindicatiui quando ad regnum seu aliquod aliud officium assumūt omnes subditos et vicinos verbis minus exactionibus et iniurijs comburere et inflammare nituntur. **U**nde **J**obclis. ij. **A**ntē faciem eius ignis vorans. et post eum exrens flamma. **D**e igne vero iracundie et inuidie proprie potest dici illud **E**zech. xvij. **I**gnem producā de medio sui qui comedat te. **Q**uia scilicet iste ignis quando viget

in medio cordis humani. primo et principaliter suum vit et violat possessorem. **I**ste est ignis flammens et exterior. **I**ste est enim gladi⁹ igneus et versatilis qui prohibet introitū paradisi. sicut dicitur **Gen. ij.** **I**tem est ignis terreus et inferior. **E**t iste est ignis auaricie qui circa terram et terrena habet interius operari. **I**n quibusdā em̄ montibus aluernie et rachine: est ignis qui terram cōtinue cremat et vit ipsamq̄ vsq̄ ad magna internalla deuorat et consumit. **S**unt enī in illis montibus lapides et mine combustibiles qui cōtinue comburūt ita quod de locis iam combustis etiaz carbones fabrorū in magna copia extrahuntur. **S**ic vere charissimū: in mundi superbis diuitib⁹ latitat hodie ignis auaricie qui terras circumiacentes idest possessiones vicinorū suorum consumit. deuorat et ipsas annihilat et deuastat. **I**ste est ignis vsq̄ ad contuminationem deuorās. **J**ob. xxxj. iste est ignis qui nūq̄ dicit sufficit **P**rouerbi. xxx. iste est ignis qui s̄m quod plus de lignis apponit amplius exardescit. sicut dicitur.

Eccli. xxvij. **Q**uia scilicet ignis auaricie perstruē lignorum idest diuitiarū quando apponitur non minuitur sed augetur. **I**ste est igit ignis terre⁹ et inferior. **Q**uia scilicet per istum ignem et terre possessiones hominum ab auaris et impijs cōsumuntur. vnde **E**sa. xxij. **E**rit terra eius in picem ardentem. **E**t **Soph. j.** **I**n igne zeli mei deuorabit ois terra. **P**atet igitur qd̄ est ignis

Terreus flammens aqueus et nubeus. **Q**uarto principaliter dico. qd̄ est quidam ignis qui est dolorosus. **E**t iste est duplex. **U**nus est ignis presentis tribulationis qui est in patientia tolerand⁹. **A**lius est ignis future damnationis qui est cum vigilantia formidand⁹. **I**gnis dolorosus presentis tribulationis q̄ quis sit afflictius: est tamen purificatiuus. **Q**uia sicut ignis a metallis rubiginem tollit: et ipsa ad fabricam et adfigurationes disponit: ita quod p̄dū durat ignis possumt formari et figurari. statim vero cū virtus ignis de fecerit: figurari nequeūt vel malleari. **S**ic vere tribulatio tm̄ proficit hominibus q̄ ab ipsis rubiginē peccatorū tollit. et ad obediendū dispositiōi artificis dei vel prelati ipsos disponit et in figuras et in formas et virtutum ipsos occasionaliter mutari facit. **A**urum em̄ in igne purgat et meliorat. **S**ic homo in tribulatione emēdatur. **S**ic em̄ dicit **E**ccli. ij. **I**n igne probatur aurū et argētum. homines vero receptabiles in camino humiliationis. **E**t istud patet in multis qui dum sunt actualiter in igne tribulationis: sunt maleabiles cōuertibiles et boni. **S**i vero ignis iste recesserit: tunc sicut prius induratur et obstinatur et ad cōuersionem inhabiles efficiuntur. **S**ancti igitur talē ignē sustinuerūt. qui sc̄z extinxerunt impetū ignis: et fugauerunt aciem gladij. sicut dicit. **Hebr. xj.** **E**t inde probati et purgati fuerūt. **J**urta illud ps. **I**gne me examinauit et non est inuenta in me iniquitas. **S**ancti enim sunt sicut quoddā genus salis qd̄ est in sicilia quod in igne positū ab igne non resilit sed ibi sicut aqua liquefeit. **Q**uia scilicet boni non refugiunt ignē tribulationis sed etiam resoluuntur per virtutem deuotionis. et compassiōis etc. **A**dulta possent dici de isto igne sed in alijs titulis inuenies. **I**ste est igit ignis in patientia tolerandus. **Q**uod tamen non faciunt multi atq̄ stulti similes salī nostro seu etiam castance non in se. **S**al enim nostrum igni applicatum statim crepitat atq̄ stridet. **C**astanea vero in igne posita ab igne resilit et clamorem magnum facit. **S**ic vere multi sunt qui ab igne correctionis vel tribulationis refugiunt. et si eis a deo vel a maioribus tali igne castigari cōtigerit statim stridet murmurando et statim clamores faciūt impatientiam ostendendo et statim fugiūt et resiliūt totum onus sibi impositum dimittendo ista patent in illis qui penitentias iniunctas facere nolunt vel in illis qui apostatant occasione correctiōis etc. **S**icut em̄ dicit **P**rouerbio. xv. **N**on amat pestilens eum qui se corripit. **S**ed pro certo q̄ tales fugiunt ignes tēporalis

ralis correctionis: ipsi finaliter ponentur in igne infernalis damnationis: Tales enim fugiunt arma ferrea et incidunt in arcu erunt Job. xx. c. Decidit in scilicet lam qui vult vitare caribdim. Et de hoc Ezech. xv. De igne egredietur et ignis consumet eos. Iste est igitur ignis dolorosus presentis tribulationis qui est tollerandus. s. in patientia. Ignis vero dolorosus future damnationis est ignis formidandus. s. tribulatio infernalis. Sicut enim ligna inutilia et arbores que nec pediculus nec pro fructibus aliquid valent solent in ignem mitti. Sic instructi peccatores qui paradisi edificiis nihil valent ignibus infernalibus cremabuntur. Iuxta sententiam saluatoris qui dicit Matth. ii. Et luce. ii. Omnis arbor que non facit fructum bonum: excidetur et in ignem mittetur. Infernus enim est sicut quedam regio que dicitur Theozonia que perpetuo igne flammatur ut dicit Socrates in libro suo de mirabilibus mundi. Est autem dicta regio in finibus ethiopiæ a partibus meridiei ubi pro nimio solis ardore oceanus de feruere ut cacabus. Sic proculdubio in inferno est ignis et flamma perpetua. et feruor et ebullitio sempiterna. Ibi enim dyabolus facit fruescere quasi ollam profundum maris: sicut dicitur Job. xli. Ibi etiam sicut dicitur iohannes alius diaboli pinnas ardere facit quia scilicet ignis eorum non extinguetur et vermis eorum non morietur. Et facti. et Marci. ix. ca. Ignis enim sulphur et spiritus procellarum pars calicis eorum. In isto igitur igne reponitur finaliter peccatores. Unde Apocal. xiiij. Qui adorauerit bestiam cruciabitur igne et sulphure. Et Apocal. xix. dicitur quod bestia et pseudo prophetam missi sunt in stagnum ignis et sulphuris. Bestia enim significat demones pseudo prophetam malos qui in iudicio pariter igne infernali cremabuntur. Ideo de dyabolo et collegio reproborum dicit dominus Ezech. xxxv. Ignem et sulphur pluuia super eum et super exercitum eius. Hic est igitur ignis dolorosus future damnationis qui est formidandus ignis scilicet infernalis. De igne autem purgatorio nihil ad presens dico neque de igne conflagrationis in iudicio terminans prolixitatem. Unde de eis alibi. Et sic igitur per quadruplex ignis. scilicet luminosus. Virtuosus. Utiolus. et Dolorosus. Sed si adhuc vis aliquid superaddere dic quod in scriptura reperitur septemplex ignis scilicet ignis

- Ethereus. Primus erit spiritualis bonitas.
- Pectoris. Secundus erit mentalis charitas.
- Sulphureus. Tertius erit ambiciens vanitas.
- Cinereus. Quartus erit carnalis vilitas.
- Tartareus. Quintus erit opum cupiditas.
- Sextus erit pene crudelitas.

Primo igitur dico quod in sacra pagina reperitur ignis ethereus. Et iste procerto significat diuinum spiritum bonitatis. Ignis enim celestis luminis triplicis est virtutis. Ita sicut dicit Dionysius de diuinis nominibus. Ignis huius virtute communicatur. Virtute viuificatur virtute purificatur. Ignis enim sese communicat. quod per quod una candela potest accendere mille sine sui detrimento. Ignis etiam cuncta viuificat. Nam sicut naturales: nihil potest viuere sine virtute ignei caloris et solaris. Ignis insuper purificat: sicut patet ad sensum. quod fordes metallorum purificantur in igne. Et reuera charissimissimi: talis ignis est spiritus sanctus. Quia vere iste sese communicat per liberalem compassionem. Mentis viuificat per cordialem dilectionem. Corda purificat per criminali abstersionem. Habet dico spiritus sanctus compassionem conuictiuam. Unde iste est qui per septem dona non cessat quotidie se conuicere et distribuere. Ideo dicitur a Dionysio ubi supra. quod ignis per omnia dare se veniat. Unde de ista virtute conuictiuam dicit Gregorius. Quod per septem gradus erit ascensus in ciuitatem celestem scilicet hierusalem. i. per spiritum septiformem ut scilicet simus. Per timorem humiles. Per pietatem misericordes. Per scientiam discreti. Per fortitudinem liberi. Per consilium cauti. Per intellectum prouidi. Per sa-

pientiam maturi. Iste est igitur ignis compassionis comunicatiue. Item spiritus sanctus est ignis dilectionis viuificatiue. Sicut enim salamandra ex igne uiuit. Allec ex aqua. Cameleon ex aere. Talpa de terra. Quia scilicet ista quatuor viuunt ex istis quatuor elementis. Sic vere charissimos debemus viuere igne spiritus sancti. scilicet charitatis. Aere innocencie et puritatis. Aqua clementie et pietatis. Terra patientie et firmitatis. Ideo de ista virtute viuificatiua dicit. Innocentius in sermone de spiritu sancto. Spiritus sanctus ad discipulos in igne mittitur. ut splendant per sapientiam et calefiant per charitatem. Charitas enim informat vitam et sapientia informat doctrinam etc. Tertio spiritus sanctus est ignis abstersionis purificatiue. Sicut enim ignis aufert immundiciam a metallis. Iuxta illud Eccli. ij. In igne probatur aurum. Sic spiritus sanctus ab animalibus tollit maculas peccatorum. Unde Innocentius ibidem. Ignis per splendorem illustrat per calorem purificat. Spiritus sanctus illuminat mentem hominis per sapientiam purificat per charitatem. Igitur spiritus sanctus est ignis purificatiuus viuificatiuus comunicatiuus. Cum enim ignis habeat duplicem qualitatem. scilicet calorem et ardorem iste tamen quandoque ab invicem separantur. Ignis enim est in empyreo cum splendore et sine ardore et in inferno cum ardore et sine splendore. in hoc mundo cum splendore simul et ardore. Iste ignis qui est in hoc mundo comparatur spiritus sancto qui ardet et splendet. quia spiritus sanctus est splendens per veritatem et est ardens per charitatem. Ideo de isto igne dicitur Eccli. xxxij. Inuitum necessarie rei vite hominum aqua ignis et ferrum. Aqua dico pietatis. Ignis charitatis. ferrum firmitatis. Secundo dico. quod inuenitur ignis pectoris. Et iste procerto designat perfectam animi charitatem. Sed de isto plene dictum est in isto eodem titulo supra. Tertio dico quod inuenitur ignis fulguris significans ardentis ambitus vanitatis. Quia scilicet fulgur de materia terrea fortiter ignita est sursum ascendens: sed finaliter deorsum cadens. Sic ambitiosus ignis et ardore ostendi accessus. sursum quod diu viuunt semper nititur ascendere. sed finaliter in morte compellitur usque ad infernum descendere et transire. Unde Ezech. j. Hec erat visio discurrens. splendor ignis et de igne fulgur egrediens. ubi aduerte. quod ambitio huius mentis laborem discurrens. Iste est igitur ignis mentis ardorem ignis. fulgure. Quarta inuenitur ignis mentis furorem. fulgur. dico. quod inuenitur ignis sulphureus significans carnalis impetus vilitatem. Quia scilicet ignis sulphureus significat peccatum luxurie quod valde fetet. in quo balneantur luxuriosi. Unde istud peccatum est illud stagnum ignis sulphuris. in quo posita est bestia et pseudo prophetam. Apocal. xix. Unde in parte. Ignis sulphur et spiritus procellarum pars calicis eorum. Ubi aduerte. quod istud peccatum vitæ affectionem ignis habet infectionem. sulphur. Infert damnationem spiritus procellarum pars calicis eorum. Hic est igitur ignis sulphureus. Quinto dico quod inuenitur ignis cinereus significans avari animi prauiditatem et ardorem auaricie qui sub cineribus. i. sub mundi diuitiis custoditur. Diuitie enim sunt similes cineri iuniperi qui seruat ignem grecum inextinguibile. Sic diuitie ignem auaricie non dimittunt extinguere. immo semper augent ipsum. Hic est ignis qui nunquam dicit sufficit. Proverb. xxx. Unde Job. xxxi. Ignis est usque ad perditionem deuorans. Hic est igitur ignis cinereus. Sexto dico. quod inuenitur ignis tartareus significans tormentum per grauitatem. Quia scilicet ignis iste est damnatio eterna qua inflamantur damnati similes illi lapidi qui dicitur abeston. qui semel accensus nunquam amplius extinguatur. Sic vere anima peccatrix igne infernali semel accensa nunquam amplius extinguatur. Unde Esa. vii. Ignis eorum non extinguetur et vermis eorum non morietur. Quod vniuersum preiudicium erit non solum in anima immo etiam in corpore. Unde Esa. ij. Succedens

Ignis.

tur vtrūq; simul et non erit q̄ extinguat. Sed de istis ignibus vide plenius in alijs precedētibus. De ethereo in. §. primo dico q̄ est quidā ignis qui est luminoso. De pectoroso in. §. Secūdo dico q̄ est quidā ignis qui est virtuosus. De fulgureo sulphureo cinereo. p̄ ordinē in. §. Tertio dico q̄ est quidā ignis qui est virtuosus. De tartarico in. §. Quarto dico q̄ est quidam ignis qui est dolorosus. ¶ Nota si placet specialiter de igne spūssancti differere. expone istum versiculuz psalmiste. Expandit nubem in protectiones eorum et ignem vt luceret eis per noctem. In ista em̄ autoritate patet. q̄ sicut ignis habet virtutem

7b

Sui diffusiuam. Quia scz ignis sine sui diminutione se diffundit comunicat
Cito comotiuam. expandit. Ignis em̄ in quam
Rerum seruatiuaz. agit cito mouet et viuificat: nu
Fozis ostensiuam. bem. Ignis scz bene proportio
Simul cōiunctiuaz. natus res custodit et turificat:
Sordis cōsumptiuā. in protectiones. Ignis res ostē
Uisus allectiuam. dit atq; demonstrat. eorum in
Umbrę sublatiuam. quit quod est pronomē relatiuū. Ignis res coniungit
et consolidat. et cōiunctio copulatiua. Ignis feces consumit et res expurgat: ignē. Ignis visum reficit atq; delectat: luceret. Ignis umbram tollit et aerem illuminat: per noctem Sic reuera dicamus q̄ spiritus sanctus ad modum materialis ignis solet se viriliter diffundere quia deus ipm̄ expandit. Solet mobiliter se infundere: quia vocatur nubes que semper est in motu. Solet viriliter nos defendere. quia datur in protectionem. facit vocaliter verū dicere. quia facit nos esse eorum. i. pronomina relatiua. Solet similiter corda iungere. quia dicitur. et que est coniunctio copulatiua. Solet totaliter culpas tergere. quia dicitur. q̄ scz et metallā purgat. Solet mentaliter letus facere. q̄ dicitur. luceret. Et luce nihil consolabilius est oculis. Solet finaliter pandere quia dicitur. illuminare per noctem. ¶ Primo igitur dico q̄ iste ignis scz spūssanctus solet viriliter se diffundere. quia scz sicut ignis habet naturam suūp̄suis diffusiuam et multiplicatiuā. quod patet extensiuē. quia de vna candela possunt accendi mille et sine sui diminutione. Patet etiam intensiuē q̄ ignis multiplicat in infinitū si materia ministratur. Sic spūssanctus per diuersas gratias et homines diffunditur. et sicut inuenit cordis materiam ignibilem et ad recipiendum influentiam ipsius preparatam cōtinuē augmentat. Quod bene apparuit in apostolis Actū. ij. Super quos spūssanctus in specie ignis descendit supra singulos eorum sedit et domum ubi erant sedentes repleuit et varijs donis spiritualibus ipsos impleuit. scz in eis diffudit et multiplicauit. Quia scilicet sicut ibidem dicitur. Repleti sunt omnes spūssanctus et ceperunt loqui. Et hoc ostēditur cum dicitur Expandit. quia scz deus pater istū ignem expandit diffudit. dilatauit et multiplicauit per diuersa carismata gratiarum. Unde de spūssancto potest dici illud Esai. vi. cap. Erit in ostensionem sicut terebintus et sicut quercus que expandit ramos suos. De multiplicata autem magnitudine istius ignis dicitur Deuteroh. iij. De celo audire te fecit dñs vocem suā vt doceret te. et in terra ostendit tibi ignem suū maximū. Solet igitur ignis iste viriliter se diffundere Expandit inquit. ¶ Secundo dico. q̄ ipse solet mobiliter nos perfundere seu se infundere. Et hoc ostenditur euz dicit. Nubes. Nubes em̄ est quid valde mobile et suūp̄suis ad diuersas partes aeris trāslatiuum. et sui etiam in formas varias conuersiuū terre etiam siccitatis irrigatiuū. et ardois folijs refrigeratiuum. Ignis etiā valde mobile quid esse dinoscitur. quia semper se agit et mouetur. Et illam in quam agit materiam mouere et agitare dinoscitur et probatur. Sic vere spūssanctus mobilis est: ubi vult se diffundit. vnum dimittit alterū tangit. Iuxta illud Joānis. iij. Spūs ubi vult spirat. Sicut patet. Quia dicitur

uid suscepit et saul dimisit. Paulum intrauit. Judas contempsit. gentiles cōuertit. iudeos excecavit. Unde Sapientie. vij. dicitur q̄ iste est spūs intelligentie vnicus multiplex. subtilis. mobilis. incoquinatus certus. suauis et. Ad mobilis etiam dicitur pro eo q̄ illos quos inhabitat: ad bonum mobiles diligentes et agiles facere comprobatur. Hec est em̄ tarda molimina spūssancti gr̄a. sicut dicit Ambrosius in quadam omelia. Et breuiter iste est qui terram cordis humani solet donis et gratijs irrigare. ardois et tribulationi et tentationi temperare et totum subiectum qd̄ inhabitat bonis operibus secundare. Nubem inquit. Unde Ezechiel. j. Nubes magna et ignis inuoluens splendor in circuitu. Quia sicut dicitur in psal. Trāsumus per ignem et aquam et eduxisti nos in refrigerium. Compara si vis istum ignem illi: de quo dicit Plinius q̄ bitumen quod dicitur naphata. quod alio nomine vocatur oleum de bacuth. talis est natura q̄ ignem vbicumq; visum rapit. De longe em̄ solet ignis proflire et accendi in re que tali bitumine fuerit inuncta. Unde luminaria inuncta tali bitumine per se videntur accendi ac si vna candela etiam a longe ostendatur eidem. Est em̄ istud bitumen cognatum igni sicut ait. Tale bitumen est gratia diuina. Ista em̄ cognata est igni spūssancti. Quia reuera vbicumq; fuerit statim ignis iste spūssanctus rapitur. et cor illud per sancta desideria inflammat. ps. Accendatur velut ignis zelus tuus. Solet igitur iste ignis mobiliter se infundere. Nubem inquit. ¶ Tertio dico. q̄ solet viriliter nos defendere. In protectionem inquit. Nonne gladius igneus et verfatilis datus est angelo ad defendendū et custodiendum paradysum et viam etiam vite et ligni vite. Iste est spūs qui scz et ignis et gladius potest dici. quia scz ab inimicis nostris nos protegit et defendit. Unde zacha. ij. Ego ero murus ignis in circuitu hierusalem: et in gloria ero in medio eius. Unde iste est qui dicit Gen. xij. Noli timere abraham ego protector tuus sum. Sequitur. Apparuit cibanus fumans et lampas ignis. ¶ Quarto dico. q̄ iste ignis facit vocaliter vera dicere. et hoc ostenditur cum dicit. Eorum quia istud est pronomē relatiuū. quia scz sicut ignis non est sine vocali sonore strepitu. sicut dicitur Exod. xix. Quod clangor buccine uehementius perstrepebat totusq; mons synai fumigabat eo q̄ descendisset dñs super israhel in igne. Sic dico q̄ istum ignem semper concomitant sonitus laudis dei. Quia pro certo quādo super aliquos venerit: facit eos in dei laudem per predicationem promulgare. facit eos relatiua in quantum facit eos verba predicare et referre. Eorum inquit. Unde Actū. ij. dicitur q̄ apparuerunt. s. apostolis dispartite lingue sicut ignis: seditq; super singulos eorum: et repleti sunt omnes spiritu sancto: et ceperunt loqui varijs linguis prout spūssanctus dabat eloqui illis. facit igitur vocaliter vera dicere. Eorum inquit. Esa. lxxij. Ignis corū non extinguetur. figura de illo filio hominis Apocal. j. Qui habebat oculos sicut scintilla ignis et vox eius erat tanq̄ vox aquarum multarum. Quicumq; enim istum ignem habuerit: predicando et laudando vocem suam facilliter exaltabit. Ibiere. v. Ecce dei verba mea in ore tuo in ignem. facit igitur vocaliter vera dicere. Eorum inquit. ¶ Quinto vero dico. quod iste ignis solet simul corda iungere. Sicut enim ignis habet virtutem consolidatiuam et coniunctiuam. et duorum metallorum in vnum effectiuā. Sic spiritus sanctus quando est in cordibus hominum: ipsos ad vnitatem et concordiam reuocat: et per pacis et charitatis vinculum eos ligat. Et hoc est qd̄ ostenditur cū dicitur et: que est coniunctio copulatiua. Quia scz ignis spiritus sancti solet diuersa inuicē cōcordare. Et inquit Joelis. ij. Super seruos meos et ancillas meas effundam spiritū meū: et dabo prodigia in celo et in terra sanguinem et ignē et vaporem fumi. ad uerte

3

uerite tamen. qđ per ignem nō consolidatur aut vnūtur nisi aliqua pinguedine mediante. Sicut patet qđ aliquod metallū deauraf. 7 quādo aurū alteri copulatur quod nō vnūtur sibīnuicem: nisi aliqua terra pingui interueniente. Sicut etiam patz quādo ferrū cū ferro iungitur q: semper lutū vel terra pinguis interuenire 7 apponi probat quo scz mediāte vnū efficiuntur. Sic vere dicam. qđ mediante igne spūsancti nunq̄ possunt diuersa corda ligari. vel vnū per caritatem fieri: nisi terra et lutū. i. cōsideratio nostre terre mortalitatis interueniat aut nisi pinguedo diuine gratie intercedat. Unde de tali terra 7 de tali igne potest dici illud Luce. xij. Ignem veni mittere in terram. et quid volo nisi vt ardeat. Reuera qñ cum igne. i. cum spūsancti gratia terra. i. nostre terreitatis cōsideratio iungitur. necesse est qđ per caritatem et cōcordiam accendatur. Esaie. l. Succendetur verūq; simul et non erit qui extinguat. Solet igit ignis iste simul corda iungere. **Sexto dico.** scilicet qđ iste ignis solet totaliter culpas tergere. Ignē inquit. Ignis em̄ habet virtutem absterfua. purgatiuā et mundificatiuā. Patet in metallis sophisticatis. sicut est argentum vel aurū cum plumbo vel cupro mixtū. Quia si in igne ponitur: virtute ignis totū illud inutile quod superadditum fuerat consumit 7 vera auri substantia purgata remanere probatur. Sic vere dicam de spūsancto Quia procerto qñ in cor humanū diffunditur omnē peccata maculam et omnē mixtionē malorum desideriorū vel labē quamcūq; superfluam vitiorum exinde tollere adnihilare et consumere noscitur. ita quod homo nūdus et purus sanctus et impollutus efficitur dum purgatur. Deutero. iij. Deus tu⁹ ignis consumens est. Teste enim Plinio. fulgur qñ percutit animal venenosum: omne venenū in ipso consume reconfueuit. Sic spūsanctus quando insufflat in hominē peccatorē omne peccatū seu omne peccati venenū consumit 7 destruit in eodē. Sicut apparuit in paulo 7 similibus. Unde illud Sap. xvj. In aqua que omnia extinguit: plus ignis valebat. Bene igitur dicitur de talibus sic purgatis illud Eccl. ij. In igne purgatur aurū 7c. Quia sicut dicit Esaie. ix. Succensa est quasi ignis impietas. Solet igitur totaliter culpas tergere. Ignis inquit. **Septimo dico.** qđ iste ignis solet mentaliter letum facere quod ostēditur qñ comparatur luci: vt luceret inquit eis. Nihil em̄ consolabile lucet. Quia sicut dicit Eccl. xj. Dulce lumē delectabile est oculis iudicis solē. De spiritu vero sancto dicitur Johā. xij. Quod paraclētus. i. consolator per ipsū dominū appellat. Bene igitur dicit Esa. x. Erit lumen israel in igne. vt luceret inquit. prouer. xv. Lux oculorū lenificat animā. Solet igitur ignis iste mentaliter letum facere. **Octauo dico.** qđ ignis iste solet totaliter vmbra tollere. i. vmbra ignoratiē vel erroris. Quod ostēdit cū dicit. Per noctes. Quia scz iste est qui mente per inspirationē et reuelationē illuminat et omnē noctes erroris inde fugat. ps. Eduxit eos in nube diei. 7 tota nocte in illuminatione ignis. patz igitur quomodo iste ignis Errores tollit. Letū facit: Culpas euellit Simul coniungit. Uera proponit. Tute defendit Cito operatur et agit. Et vtiliter se comunicat et diffundit. Et sic bene dico. qđ deus expandit nubem in protectionē corū. 7 ignem vt luceret eis per noctem. Iste est igitur quidā ignis qui est de spūsancto specialiter expositus. **Adhuc dico.** qđ est quidam ignis qui est ad virū iustum et etiam ad caritatis et dilectionis affectū referendus. Dicamus ergo aliquid de viro iusto prelato vel quolibet sancto viro. de angelo de xpo. **Primo de viro iusto prelato vel sancto dico qđ est ignis.** Quia ignis est.

Sui purgatiuus.
Sui diffusiuus.
Sui occultatiuus.
Sui augmētatiuus.

Sui dico purgatiuus. Ignis em̄ est elementū purissimū nō recipit em̄ aliquas virtutes. quia scilicet quicquid ei

accidit cōsumit. Et sic in puritate sua necessario sistit. **Item ignis est elementū cōmunicatissimū.** q: scilicet in omnia se diffundit: et virtutē suam cunctis distribuit et effundit. Et inde est qđ omne corpus penetrat 7 intime cū corpore se cōiungit. **Item ignis est elementū occultissimū.** Qui scz ignis de sui natura est inuisibilis: nec ab oculo corporali videt. nisi qñ alicui materie terrestri vel aeree incorporatur. **Item ignis est elementū infinitū seu maximū.** Quia scz ignis si applicetur materia in quā agit in infinitū solz crescere. 7 se continue augmētare. Sicut hec oia patent per sanctū Dionysiu. c. xij. de angelica ierarchia. Sic bene dico. qđ vir iustus habet puritatē immaculabilem. Nihil enim immūdum recipit q: quicquid male suggestionis vel cogitationis sibi adiungitur: illud statim consumere cōprobatur. Nullaz enim prauā imaginationem per dilectionē recipit: imo statim per firmitatem boni propositi illā annihilat et confundit. 7 sic purus et immaculatus persistit. Et sic dico qđ iustus sūm ps. est sicut ignis qui comburit siluaz scilz cogitationū. Et sicut flāma cōburens mōtes vanarū. scz elationū. **Item dico.** qđ habet bonitatē cōcredibilem amicitie q: scz neminē solet cōtēnere: sed cunctis benigniter se incorporare 7 cōiungere 7 vñificia sua cōmunicare 7 diffundere. Actus. ij. Ignis sedit super singulos corū. et repleti sunt oēs scz vñificijs huius ignis. **Item dico.** qđ iste ignis habet inuisibilitatē nō demōstrabilem. Quia scz iustus semper vult esse incognitus et ignotus 7 per iactantiā et ostēntationē nunq̄ hominibus propalatus. Et nūq̄ nisi per adiunctionem terrestri materie id est nisi per incorporationē alicuius actualis operis virtuosū fit libēter vobis manifestus. Unde Seneca. Esto occultator virtutū sicut alij vitiorum. vnde iste est ignis ille absconditus. de quo dicit. ij. Machab. .). Quō sacerdotēs tunc dei cultores erant: acceptū ignem de altari occulte absconderūt. euz in valle vbi erat puteus altus et sicus. Erpone de iusto scz qui semper vult abscondi in puteo pfundo humilitatis 7 in siccitate abstinentie et paupertatis prouer. vj. Nunq̄ potest quis abscondere ignem in sinu suo. ps. Considerabā ad dexteram 7 videbā: non erat qui cognosceret me. **Item habet quantitātē supercrescibilem** qz. iustus nō cessat qđ in virtutibus crescere 7 si ligna. i. occasiones 7 vñificia materia cides apponit se scmp solet in melius augmētare Eccl. xj. A scintilla vna auget ignis. Et Eccl. xxvij. Secū dum ligna silue ignis ardebit. Breuiter igitur dico. qđ vir iustus ignis dicitur 7 igni merito comparatur. Uñ de helya propheta dicitur. Eccl. xlvij. Surrexit helyas ppheta qñ ignis. Ubi aduerte. qđ sicut ignis. Superius gaudet. Interius ardet. Exterius splendet. Arterius mordet. Sic vere iustus gaudet superius deitatis celo. Surrexit. Ardet interius caritatis zelo. helyas. Splendet exterius decētie velo. propheta. Mordet asperius iniusticie telo. Quasi ignis. **Primo igitur dico.** qđ spiritualis 7 moralis ignis. scilicet homo iustus. et maxime bonus ecclesiasticus vel prelatus superius gaudet contemplando celum. Surrexit inquit. Quia reuera sicut ignis habet regionem suam superius. ita qđ inferius nunq̄ detinetur nisi quando terrestri materie incorporatur. et tunc continue sursum tendit 7 vt sursum euadat 7 erumpant continue agitur. Sic vere iusti superius per cōtēplationē habitant: et celus visitant 7 frequentant dicētes scz illud Pph. ij. Cōuersatio nostra in celis est. quinimo si necessitate aliquid negotij in terra. i. in terrenis occupationibus detinentur. nunq̄ ibi mente quiescere cōprobatur. imo semp tentant 7 conant inferiora dimittere 7 superius agitantur. sursumq; p desiderij circūeunt et mouent dicētes. scz illud. Ps. Non habemus hic manentē ciuitatē: scz futurā in qđm. Hebr. xij. iuxta illud. Col. ij. Que sursum sunt q̄rite vbi ps. 7c. Surrexit inquit Josue

Ignominia.

vñ. Surge cur iaces pñus in terra. Uñ de talis ignis motu et ascensu dicitur Judic. vi. Ascendit ignis de petra et carnes azimofq; panes consumpsit. Erpone igitur dico q; ta^lis spiritualis ignis superius gaudet cōtemplando celum Surrexit inquit. ¶ Secundo dico quod iustus interior ardet demonstrando zelum. Et hoc ostenditur cum dicitur. Helyas qui scz inter ceteros sanctos plus inuenitur zelasse pro fide et veritate sicut ipse dicit. iij. Regū. xij. zelo zelatus sum pro domino exercituum etc. Et iste zelus satis apparuit qñ ignem super quinquagenarios descendere iussit. iij. Regū. j. Et quando prophetas baalim interfecit. iij. Regū. xvij. Sicut enim ignis ex natura propterea feruet et ardet. Sic iustus pro fide et veritate zelat. ps. Ascenditur velut ignis zelus tuus. j. Adachab. ij. Helyas cum zelat zelum legis receptus est in celū. qđ scz factum fuit in curru igneo. sicut dicitur. iij. Regū. ij. Igitur iustus ad modū ignis interior ardet demonstrando zelum. Helyas inquit. Ignis enim zeli et profundi amoris est ille ignis qui in stupis contineri nō potest quin appareat. Unde Hieremias de sermone domini ad se facto dicit sic. hierc. xx. Dixi nō recordabor domini neq; loquar in nomine illius. Sequitur. Et factus est in corde meo quasi ignis exstans clausus in ossibus meis et defeci ferre nō sustinēs. Ignis igitur iste interior ardet demonstrando zelum. Helyas inquit. ¶ Tertio dico. qđ iustus exterior splendet illustrando velū. i. exteriorē habitū. Quia scilicet sicut ignis habet imiatū splendore annexam essentia sue per quem nō solus in se splendet et rutilat: immo etiam alia illustrat et illuminat. Sic vere iustus habet annexum duplicem spiritualem splendore. s. vnū interioris qui est splendor veritatis fidei. et sapientie. De quo illud Esaie. iij. Creauit dominus super oēm locum montis syon splendorem ignis flammatis in nocte. Et alium exterioris: et iste est splendor honestatis et decentie seu bonie apperentie. De quo Esaie. x. Erut lumē israel in igne. Igitur talis ignis scz homo iustus et in se lucet et alios illuminat. Quia scilicet in se lucet interior per fidem sapientiam et veritatem exterioris per decentiam et honestatem seu cōuersationis sanctitatem. Et alios illuminat q̄tum ad primū per sciētiam et doctrine vtilitatem et subtilitatem. Et q̄tum ad secundum per bonorū exemplorū regulā et puritatem. Unde de tali directiuo splendore dicitur Ezech. j. Quod illa sancta animalia viros iustos significauerunt crant splendens et ignea. Unde ibidem dicitur sic. Hec erat visio discurrens in medio animalium splendor ignis: et de igne fulgur egrediens. fulgur dico. s. bonorū exemplorū. Igitur iustus exterior splendet auferendo velum. s. caliginis et erroris: seu illustrando velum. i. habitū honestatis. Et hoc ostēditur cum dicitur propheta. Quia scilicet propheta et interior splendet per diuinas reuelationes. et exterior fulget per cōuersationes directiuas et exemplares sanctitatis cōditiones. ita vt sibi ab alijs possit dici illud Johānis iij. Domine vt video quia propheta es tu. et Adach. xj. Quid existis videre prophetam inquit quasi dicat. Tales propter suam exemplarē vitam digni sunt ab omnibus inspicere et videri. Ignis igitur. i. iustus exterior splendet auferendo velum. ¶ Propheta inquit. ¶ Quarto vero dico. qđ iustus asperius mordeat infigendo telū. Et hoc ostēditur cum dicitur. Quasi ignis De natura enim ignis est nō solum qđ splendet: immo etiā quod ledat affligat atq; mordeat. Unde etiā apes habent telum quod ignee fertur esse virtutis quia scilicet dolorem et aduersionē inducit. Ignis enim et quelibet res ignea vel ignita: habet ledere et affligere: purgare et abstergere: attenuare et consumere. Sic vere dico qđ iustus et maxime iudex vel prelatus debet habere exemplo apum telū igneū. i. rigorem et severitatem iusticie qz scz et verbo corrigendo: et opere puniendo: et vultu severitate p̄tendendo: debz esse

igneus: vt scz possit malos corrigere abstergere et purgare. et si forte noluerint. possint eos consumere vel delere. Malach. ij. Ipse enim quasi ignis conflans: et quasi herba fullonum. et sedebit conflans et erumens dans argentum et purgabit filios leui et colabit eos quasi aurum et quasi argentum et erunt offerentes domino sacrificia in iusticia. Et breuiter de talibus dicitur. zach. xij. In die illa ponam duces iuda sicut caninū ignis in lignis: et sicut faciem ignis in feno. Aduerte tamen qđ ignis in metallis nobilibus nō cōsumit substantiam: sed accidens et seculētiā intermixtam: sicut est argentū et aurū. Ad denotandum qđ intentio boni iudicis et iusti prelati debet esse ad extirpandum vitia et nō naturam: et ad purgandum et purificandū hominē nō damnandum. Similes illi igni vbi fuerūt positi Sydrach. Adisach. et Abdenago. qui scilicet viros ipsos nō lesit aut cōturbauit: vincula tamē dirupit et eos liberauit. Ad denotandum qđ iudex q̄uis igneus seu feuerus non debet ad consumptionē personarū intēdere: sed ad dissolutionē, et cōsumptionē vinculoz. i. culparū principaliter abclara. Adach. ij. Congregabit triticū in horreū paleas autē comburet igni inextinguibili. Cuius tamē cōtrarium est in multis: qui scz nō curāt nisi quod possint emendas et munera reportare: de purgatiōe vero vel emendatione persone parum solent attēdere vel curare. Similes cuidā speciei fulguris. i. celestis ignis de quo facit Plinius mentionē dicens. quod est spēs fulguris que dissoluit aurū in faculis ipsis faculis et sigillis saculoz intactis. Cuius etiā cōsumit in dolio et gladiū in vagina. intactis et illesis dolio et vagina. Illud enim quod melius est accipit iste ignis: illud autem qđ nihil valet non accipit sed dimittit. Sic vere sunt multi qui in punitiōibus et cōrectiōibus suis nō curant nec querunt nisi aurū a barbaris extorque re: vinū et arma et oia p̄ciosa subripere. De faculis vero vagina et dolijs. i. de inutilibus et parū valentibus: immo etiam de culpīs et vitijs delinquentiū nō curare: quinimo multi sunt qui magis amant seditiosos q̄ pacificos: eo qđ ab ipsis solent vtilitatē et commoditatem ratioe suozū criminum reportare. Joelis j. Ignis consumpsit speciosa deserti. Non sic igitur: s; debite et cū intēctione sincera ignis spūalis mordeat. Iusticie velo splendeat. Caritatis zelo ardeat. Eminēti celo gaudeat. Et sic bene dicitur. Surrexit helyas propheta quasi ignis. Iste est igitur ignis ad virū iustum referendus. Si vero velis ad angelos applicare r̄pos igneos appellare dicitur ignis iter clemēta Sedet superius. Sic dico qđ angeli sunt in statu superioribus. Sunt in motu celestioribus. Sūt in intellectu splēdidiōres. Sūt in affectu feruētiores. Sūt in effectu potētiores. Vñ igitur dicit in ps. Vñ deus facit angelos suos spūs et ministros suos ignes ventē. Si vero ad xpm applicare velis: dic sicut supra de spū sancto: vel etiā hic de iusto etc. Nota qđ oia que de igne viri iusti moralifata sunt a. s. qui incipit. Adhuc dico qđ est quidā ignis qui est ad virum iustū etc. possunt applicari supra ad. s. vbi agitur de igne virtuoso.

Ignobilis. tas. + bilitas. etc. Unde vbi nobilis seu no

Ignominia. Nota qđ ignominia hz cōtrarietate cū noie. Est enim ignominia illa confusio seu infamia que priuat homines bono nomine. Et ideo ignominia nihil aliud est proprie loquendo: qđ boni nominis priuatio vel carentia. Accipitur autē vt cōter pro cōfusione. Et id cū ignominia semp accipiat in malo. Scriptura nō faciat mentionē gñaliter nisi de triplici maloyz. De malo culpe. Adulterij. Pene. ¶ Hic ē qđ de triplici ignominia possumus facere mentionē. Et sic dico qđ ē ignominia plena vitijs. ignominia cū quibus. ignominia cū suppli

H

H

cū supplicij Prima est ignominia culpe latētis. Se-
cūda est ignominia vocis seu fame patētis. Tercia est
ignominia pene fetētis. ¶ Prio igit dico q̄ est q̄daz
ignominia latēs q̄ est interior. Et ista nihil aliud est
q̄ culpa. Peccatū em̄ est illud q̄ facit hominē igno-
miniosum. i. sine nomine. Nonne dico digno coram
deo nominari: vel digno in libro vel in volumine vite
scribi. vñ de peccatore dicit puer. xvij. Natus est stul-
tus in ignominia suam. s; nec pater in fatuo letabit.
q. d. Stultus. i. peccator in ignominia natus est. i. inno-
nunciabilis apud deū factus est. et ideo pater eius sci-
licet x̄ps ipse deus nō letabit in ipso in eternū qz. f. no-
men eius in libro vite nō inueniet scriptū: s; inde po-
tius ignominiose deletum. Qui em̄ ignominiose sese
habebat in bello: vt pote qz fugiebāt: a militia olim
ignominiose remittebant. stipendijs priuabant. et ni-
hilominus penisz improperijs subdebant. Sicut ac-
cidit romanis militibus q̄ in bello cananēsi a prelio
ignominiose fugerūt quos senatus in Sicilia relega-
uit. et ibi sub ignominiosa militia militare coegit. et
q̄ q̄duu hamibal esset in italia: ibi nō intrarent ipsos
sentētia r̄ cōdenauit. Sicut ponit tytus liuius de bel-
lo pu. Sic vere illi q̄ in bello cōtra vitia ignominiose
pugnāt et q̄ debiliter resistēdo p̄ culpā hostib⁹ se sub-
iugāt ignominiosi apud deū sunt: ita qz quousqz se a
culpa purgauerint: et hostē ab ytaia. i. diabolū a suis
cordib⁹ fugauerint: a senatu iustorum et societate spi-
ritualium militū longe desistunt. De alijs etiam mi-
litibus legitur. qz male pugnauerūt: damnati fue-
runt ab imperatore suo. qz decetero stando alijs recū-
bentibus manducaret. quousqz ignominiam virtuo-
se pugnādo in alijs prelijs compensarent. Hiere. iij.
Operiet vos ignominia vestra. Et Prouerb. xvij. Im-
pius cū in pfundū pctōz venerit contemnet: et sequi-
tur eū ignominia et opprobriū. Et aduerte. qz scriptu-
ra facit mentionē de multiplici ignominia. videlicet

B Carnalitatē et immūdicie. Est igitur quedam
Cupiditatē et auaricie. ignominia carnali-
Proteruitatē et pertinacie tatis. Et ista potissi-
Verbo sitatē et adularie. me est i actib⁹ luxu-
Infidelitatē et idololatrie. rie damnate: sicut ē
adulteriū et incestus et similia. De adulterio enim di-
citur Prouer. vj. Qui adulter ē ppter cordis inopiā
perdit aīam suam turpitudinē et ignominia congrega-
bit sibi. De incestu v̄o cōter loquit̄ in scriptura.
sicut Leuiti. xx. vbi dicitur. Quod qui acceperit for-
cem suam et viderit turpitudinē suā. Sequit̄. Illaqz
conspexerit ignominia fratris sui. nefariam rem opa-
ti sunt occidit in cōspectu populi. Per ignominiaz
enim in scriptura intelligit̄ actus luxurie: et etiaz ip-
sa membra pudibunda. Hiere. xij. c. Andaui femo-
ra tua contra faciem tuā. et apparuit ignominia tua
adulteria tua et hinnis tuis scelus fornicatiōis tue
Unde etiā peccatū sodomiticū qd̄ valde est ignomi-
niosus et ifame sub noīe ignominie cōtinet̄. Roma. j.
tradidit eos de⁹ in passiones ignominie: vt faciāt qd̄
eis non expedit. Ista est igitur ignominia carnalita-
tis. ¶ Itē est ignominia cupiditatis. Patet enim ad
sensum. qz illi q̄ incidit in auariciam et cupiditatē: si-
cut sunt vsurarij et. vltra modū sunt tenaces et parci
Qui scz apud oēs sunt tenaces et ignominiosi. Vñ de
istis et alijs ipsos contemnetes et abominantes potest
dici illud Treno. j. Viderūt eam hostes et deriserunt
sabbata eius. i. pompas et superba solacia: vt pote qz
alijs se preferūt. vel milites fieri seu nobilitari q̄runt
aliq̄ ignominia vsurariū a quib⁹ ista puenerunt co-
gitant: ipsos merito vilipendūt. Imo q̄nqz talia ipsis
improperant et opponūt Ezechiel. xxij. Ipsi discoo-
perunt ignominiam eius. ¶ Item est ignominia pro-
teruitatis. Proterui em̄ hoīes qz scz parentes tā na-
turales qz spirituales non reuerentur. sed eis proter-
ue et obstinato animo opponuntur. ignominiosi me-

rito reputantur Prouer. xix. Qui affligit patrē igno-
miniosus erit et infelix. ¶ Item dico qz est ignominia
adulatricis verborum. Homines em̄ adulatores et
mendaces: et qui solent placētia dicere: et malos in su-
is malicijs cōfouere: ifames et ignominiosi apud bo-
nos et veridicos solēt eē. Hiere. viij. Sana bāt p̄tritiōes
filie populi mei dicētes par par. et nō erat par. ¶ Itē
est ignominia idololatricis ifidelitatis. Hieresis. ei et
idololatria sunt vitia valde ignominiosa. Vñ de ido-
lolaris q̄ adorauerūt vitulū cōstatilez dicit̄ Ezo. xxij
Spoliauerat eos aaron ppter ignominia sordis Pa-
ter igit̄ qz est ignominia latēs q̄ est interior. ¶ Secūdo
principaliter dico qz est ignominia patens: que est ex-
terior. Et ista nihil aliud est qz

De ignominia con-
fusione et infamie.
Exterior paupertas et miseria. fisionis et infamie
Exterior tribulatio et angustia. dicitur Hiere. xlvj
Audierūt gentes ignominiam tuam et vlulatus tuus
impleuit terrā. De ignominia paupertatis et miserie
dicitur Prouerbio. xiiij. In paucitate plebis ignomi-
nia principis. De ignominia v̄o aduersitatis et angu-
stie: dicitur in ps̄. Imple facies eoz ignominia Ista
est igitur ignominia patens que est exterior. ¶ Ter-
tio principaliter dico qz est ignominia scatens seu fes-
tens que est posterior. Et ista est ignominia et confu-
sio infernalis. Valde enim ignominiosus est homini
nobili quando relegatur: et magis quando in insulaz
deportat̄. Homini libero qz incarcerat̄. et magis qz
seruituti et vinculis subiugat̄ Homini diuiti et glorio-
so qz depauperat̄. Homini delizioso qz laboribus et
angustijs deputatur. Sic vere qz infernus est exiliū et
relegatio: est seruitus et subiugatio: est paupertas et
attenuatio: est etiam aduersitas et dolorosa tribula-
tio ideo maxima est ignominia et confusio peccatorū:
bus: et maxime diuitib⁹ huius mundi qz deputantur
ibidem: et qz ad illas penas miseria cōdemnantur
Tūc em̄ pōt dici de quolibz damnato illud Dsee. iij.
Gloria eius in ignominia mutabo. Quia reuera quā
to maior p̄cessit gloria dñi florebāt: tāto maior sequit̄
ignominia qz cadūt. Macha. j. Scdm̄ gloriā eius
multiplicata ē ignominia eius Unde breuiter anime
peccatrici pōt dici illud Ezech. xxij. Dictum est me-
retrici ooliba. Ecce ego tradā te in manus eoz quos
odisti: in manus de quib⁹ satiata est anima tua et agēt
te cū in odio: et tollet om̄es labores tuos: et dimittēt te
nudā et ignominia plenā reuelabitur ignominia for-
nicatiōis tuarū. Sic igit̄ p̄z quō inuenit̄ ignominia.

De confusione et verecūdia et.
Mundialis Si vis adhuc dic qz ignominia idē
Criminalis. est quod confusio verecūdia oppro-
brium seu infamia valde magna. Et ideo ignominio-
sus dicitur ab in qd̄ est non et nomē qd̄ est fama: quasi
sine nomine seu fama Et ideo nota qd̄ in scriptura tri-
plex confusio seu ignominia reperitur. vics.

Ignominia continēs gratiam. Prima est igno-
minia q̄ spectat ad culpam. inia quā i mū
Ignominia q̄ spectat ad penā. do vir iust⁹ susti-
net Scda est ignominia quam ob culpaz impius cō-
tinet. Tercia est ignominia q̄ i penā dānatos detinet
Et sic dicā qd̄ in scriptura reperit̄ ignominia trāsitoria
q̄ ē penitentiū p̄uersorū: ignominia destructoria q̄ ē de
liquētiū iūqoz. ignominia p̄nāforia q̄ ē gemiscētū
dānatorū. Dico igit̄ p̄mo. qd̄ ē qdā ignominia tp̄alis
et transitoria. Et ista est ignominia tp̄alis tribulatio-
nis quā scz electi patiūtur in mundo vt necessitate cō-
puli veniāt ad salutē. Parum enim reputat̄ p̄ igno-
minia filij pestilentis si x̄beraret in scolis vt ex tali
ignominia corrigat̄. et tādē gloriā p̄sequat̄. Sicut em̄
dicit̄ Ezech. iij. ē confusio adduces gloriā et de tali ignomi-
nia dicit̄ i ps̄. Iple facies eoz ignominia: et querēt nomē
tū dñi. ¶ Secūdo dico qd̄ est ignominia criminalis et
cōfusoria seu destructoria. Et ista est ignominia pec-
cati. nihil em̄ cōfusibilis qz peccatū. et ideo sicut vi-

Ignorantia.

deo q̄ illi in mundo sunt ignominabiles ⁊ infames. Qui proditiose dños respulit. Sic vere dico spi-
 Qui vituperose se se p̄stituit. ritualiter q̄ illi
 Qui penuriose sese bonis erulit. abominabiles
 Qui p̄sumptuose sese stultos astrulit. possunt dici q̄
 sunt proditiosi per peccatum ⁊ idololatrias. Sicut. s.
 sunt illi qui deum prop̄riū dominum derelinquunt ⁊
 eius aduersario. s. dyabolo se cōmittunt. Unde de po-
 pulo idololatro dicitur Exo. xxxij. Quod aaron ip̄m
 spoliauerat p̄pter ignominiam sordis. Et inter hos-
 tes nudus cōstituerat Et Prover. xij. dicitur Quod
 qui affligit patrem suum ignominiosus erit et infe-
 lix. Et illi q̄ sunt vituperosi p̄ abulum vel immu-
 diciam. Quia scilicet omnes actus luxurie sunt igno-
 miniosi. Unde etiam illa membra pudibunda igno-
 miniosa nominantur. Unde Hier. xij. Madaui se-
 mora tua contra faciem tuas: ⁊ apparuit ignominia
 tua. Et mulieri ineretici loquitur scriptura Esaie.
 xlvij. dicens. Reuelabitur ignominia tua: ⁊ videbis
 opprobriū tuū. Et illi qui sunt penuriosi p̄ vir-
 tutum relicta copiam. quia scilicet sicut ille qui fuit
 diues ⁊ omnia vendens ⁊ in honeste expendens effici-
 tur pauper ignominiose viuūt. Sic illi qui stutes v̄-
 dunt ⁊ expendunt ⁊ in bonis spiritualibus inopes fi-
 unt: ignominiose quo ad deum viuūt. Et ideo a deo ⁊
 a sanctis contemni ⁊ vilipendi digni sunt. Unde Tre-
 nozū. i. Peccatum peccauit hierusalem propterea in-
 stabili facta est. Omnes qui glorificabant eam spre-
 uerunt eam. quia viderunt ignominiam eius. Sequi-
 tur. Deposita est vehemēter non habens. consolato-
 rem. Et illi qui sunt p̄sumptuosi seu tumultuo-
 si per fatuam insipientiam. Unde Prover. xvij. Im-
 pius cum in profundū peccatorum venerit cōtemnet
 ⁊ sequitur eum ignominia ⁊ opprobriū. Et Prover.
 ij. Stultorum exultatio ignominia. Ista est igit igno-
 minia criminalis. Tertio dico q̄ est ignominia in-
 fermalis ⁊ damnatoria. Et de ista dicit Dsec. iij. glo-
 riam eius in ignominiam cōmutabo. Et. j. Macha.
 j. Secundum gloriam eius multiplicata est. ignomi-
 nia eius ⁊c. Sufficit.

Ignorantia. Nota q̄ ignorantia nihil ali-
 ud est q̄ carētia sciētie. Et est
 quandoq̄ vitium nature quandoq̄ vitium persone.
 Homo enim naturaliter. est inscius ⁊ ignarus quia
 anima creēt a deo capax om̄is sciētie. Quia s̄m ari-
 stotelem. Nihil est difficile apud potētiā intellectus
 ipsa tamen quando creatur est sine sciētia actuali.
 Est enim sicut tabula rasa in qua nihil est depictum.
 Distinguiamus igit q̄ est triplex ignorātia scz q̄dā
 Naturalis. Primo igitur dico. q̄ est ignorātia
 Criminalis. naturalis: ⁊ est illa que nobis insi-
 Virtualis. ta est a natura. Multa enim sunt
 que nobis natura scire negat. Et hoc fit ex nature de-
 bilitate: vel ex dei ordinatiua voluntate. Sicut enim
 quedā sunt animalia q̄ naturaliter nascuntur ceca: si-
 cut sunt canes. vulpes. lupi. leones. ⁊ generaliter om̄ia
 animalia rapacia ⁊ gilosa. Sic vere charissimū
 nos alij quādo nascimur sum⁹: ceci naturaliter ⁊ ori-
 ginaliter ignorātes ⁊ qd debemus facere nescientes
 Unde nota. q̄ nos naturaliter ignoramus. iij. Regū.
 ij. Ego sum puer paruulus ignorans egressum ⁊ in-
 troitum meum scilicet.
 Meritorū qualitatem. Ignoramus dico meri-
 futurozū veritatem. torum nostrozū quali-
 Afortia nostre p̄p̄nuitatē tatez. Quia sicut dicit
 Afortuozū conditionem. Ecclesiastes. ix. Nescit
 Iudiciū discussionem. homo vtrūz amozē vel
 odio dignus sit Job. ix. c. Nempe ⁊ si iust⁹ homo fue-
 ro. hoc ipsum ignorabit anima mea. Et item ignora-
 mus futurozū veritatem. Quia sicut dicitur
 hominis afflictio: quia ignorat preterita ⁊ futura.
 Et item ignoramus mortis nostre p̄p̄nuitatē. Se-
 p̄sis. xvij. Vides inquit q̄ seruerim ⁊ ignorem diem

mortis mee. Et item ignoramus mortuozū condi-
 tionem. Ecclesiastes. xj. Ignoras que sit via spiritus.
 Et item ignoramus discussionem iudiciū seu acceles-
 rationem. quia sicut dicit Matth. xxij. Veniet do-
 minus serui illius hora qua ignorat: ⁊ partē eius po-
 net cum peccatoribus. Ignorantia enim istozū quin-
 q̄ charissimū: est nobis insita naturaliter. quia scilicet
 nos non scimus quantum deo placemus. nec qd
 de futuris dicemus nec etiam quādo moriemur. nec
 a quo post mortē ducemur. nec quando in iudicio
 discutiemur. Ista est ignorantia naturalis. Secun-
 do dico. q̄ est ignorantia criminalis. Et ista est quan-
 do ignoramus q̄ scire tenemur. Ignorantia. enim facti
 quandoq̄ excusat. Quia scilicet omnia facta nō pos-
 sumus scire: ⁊ maxime si crassa non fuerit vel supina
 Sed ignorantia iuris non excusat Jus autē voco que
 quid scire tenemur. sicut sunt illa que pertinent ad sa-
 lutem. Ignorare enim talia est peccatum ⁊ periculosū
 Sicut enim dicit. j. Cor. xij. Si quis ignorat. igno-
 rabitur. Sicut enim aues ⁊ animalia que habent vi-
 sum debilem faciliter capiuntur. quia scilicet non vi-
 dent nec percipiūt retia venatorum ita q̄ in illis fa-
 ciliter inuoluntur. Sicut patet de leporibus ⁊ ane-
 tis que aues sunt in sero volantē pendencia: que
 in magnis retibus ab arboribus percidentibus capi-
 untur. Sic vere illi q̄ visum sciētie ⁊ intelligentie p̄-
 ignorantiam habēt debilem ⁊ obscurum: in retibus
 peccatorū ⁊ vitiozū faciliter irretunt. Dum enim non
 vident nec intelligūt qd sit malum. ipsum fugere ne-
 queunt nec vitare. Non enim euitat malū: nisi prius cog-
 nitū. ⁊ aduerte q̄ quadruplex est mala ignorantia
 scilicet ignorantia.

Sperandorum. Ignorantia sperandozū ē igno-
 Credendorum. rantia bonozū paradisi q̄ p̄ccā-
 Agendorum. to multum est piculosa. Ista enim
 Cauendorum. si ignoratū non appetuntur. Iō
 de malis qui nihil sperant de bonis futuris dicit. Joh.
 xxij. Perfodiūt in tenebris domos ⁊ ignorauerunt.
 Ignorantia credendorū est ignorantia articulorum
 fidei ⁊ diuine sciētie ⁊ scripture. De qua Romanos
 x. Ignorantes inq̄t dei institiam: ⁊ suam volentes sta-
 tuere. iustitie dei non sunt subiecti ⁊c. xxiij. Sacer-
 dos: ⁊ propheta ignorauerunt iudiciū. Ignorantia
 agendorū est ignorantia operū bonozū que facere
 tenemur. De qua. j. Regum. xx. dicit Quid ageretur
 penitus ignorabat. ⁊ Ihy. j. Coartozū enim ex duobus
 ⁊ quid eligaz ignoro. ⁊c. j. Reg. xxvj. Apparet q̄ stulte
 egerim: ⁊ ignorauerim multa nimis. Ignorantia cau-
 endozū est ignorantia vitiozū ⁊ ignorantia inferna-
 liū tormentozū De ignorantia peccatorū dicit. Pro-
 uer. vij. de illo iuvene qui per mulierē introitus erat
 multis sermonib⁹. statim eam sequitur. sicut bos du-
 ctus ad victimam. ⁊ quasi agnus lasciuens ignorās
 q̄ ad vincula stultus trahatur. De ignorātia vero tor-
 mentozū dicitur in ps̄. in persona peccatorum. Con-
 gregata sunt sup me flagella ⁊ ignorau. ⁊ iō breuiter
 videmus q̄ aues ignorātes laqueo capiunt ⁊ hōes
 ignorātes insidias hostiū occidūtur. Sic dico q̄ illi
 qui ignorāt pericula cauenda. s. laqueos vitiozū et in-
 sidias demoniozū faciliter in vitijs inuoluntur: ⁊ per
 damnationem perpetuam moriuntur. ps̄. Veniat su-
 per eū laq̄us que ignorat. iob. xvij. c. Hec sunt igit ta-
 bernacula iniq̄ ⁊ iste locus q̄ ignorat. ista ē igit igno-
 rantia criminalis. S; ista ē periculosa ⁊ vitiosa i quoli-
 bet viro iusto: multo fort⁹ i prelato. Magis enim dāni-
 ficaret mūdus si sol efficeret obscur⁹ q̄ si om̄es alie
 stelle obscurarentur. Sic mag⁹ ē reipublice p̄ndiciz
 si sol. i. superior vel plar⁹ efficiat ignorās q̄ de alijs q̄
 buscūq̄ ⁊ exēplifica sicut supra in plurib⁹ locis Esa.
 lvj. Pastores ignorauerunt intelligentiaz iō dicit ad
 miratiue Joannis. iij. Tu es magister in israel: ⁊ hec
 ignoras. Et ista est igit ignorantia criminalis.
 Tertio dico q̄ est ignorantia virtualis. Et ista est
 ignorantia

ignozantia bonoz simplicium. qui scilicet debet ignozare: et se et suos et sua. Se dico. Unde Cant. j. Si ignozas te o pulcerrima mulieru: egrederez abi supple a peccato. Suos sicut sunt illi qui per carnale affectiozem nemine cognoscunt Deutero. xxxij. Dixit patri suo et matri sue: nescio vos. et fratribus suis ignozo illos: Sua insuper sicut se sunt illi qui cor in diuitijs non apponunt: imo ipas ignozat et vilipedunt. Thobie. v. Quoz pecuniam hanc exgram ignozo. et. Uide supra de cecitate et infra de visu. de ymbra. De obscuritate. De luminare. De luce. De lumine et similibus.

Ignoscere Nota q ignoscere id est quod indulgere vel remittere. Dicitur autem ignoscere: quasi non noscere ab i et nosco. Ille enim qui indulget et ignoscit iniurias sibi factas. videtur obliuisci vel ignozare et non noscere: vel pro oblitis et ignozatis ignozis et non recolitis habere. Talis enim ignozio spectat ad

Deum Ad deum dico. Iste enim est sicut puer qui Justum. solo risu vel applausu: solo pomio. vel for Impium. solo troco indulget et ignoscit homini se le denti et sibi iniuriam facienti. Quia scilicet nunquam possumus tantum isti puero iniuriasse peccando. quin ignoscat continuo: si sibi arri: criminis conuertendo. et applausum penitendo. Quod bene videt dici Jone. iij. Tibi rex auditio malo quo delere volebat dominus iniuitas: precepit ieiunare: et idui saccoz clamare ad dominum diligenter dicens. scz ista verba Quis scit inquit si conuertat et ignoscat deus et. Ignoscere igitur spectat ad deum. Item ignoscere spectat ad iustum Ad iustum enim et generosum virum pertinet iniurias dimittere. et vbi plus vindicare potuit indulgere. Similis ligno viridi. quod vbi plus calefit magis efficit humidum et flexibile. Sic vere generosus et virtuosus homo de quo plus calefit et lacescit iniurijs tanto plus debet molliri flecti et in climari misericordia et indulgentijs. Magna enim virtutis est quod homo sic velit ignoscere quando se sentit maioribus iniurijs tactum esse. Unde Seneca dicit Quod nobile genus vindicte est ignoscere. Exemplo illius imperatoris romani Pompey. Qui cum herodem regem iudee bello vicisset et adductus ante euz genua flectisset: et coronam ante pedes eius dimisisset Accipit eam impator: et reposuit in capite regis victi: dicens eiusdem esse potestatis regem vincere et facere. Bene igitur dicit Seneca in libro de moribus: vt videtur. Alteri semper ignoscito. tibi nunquam vbi de si vis Seneca in libro de clementia ad Heronem vbi multa allegat ad propositum Ignoscere igitur spectat ad iustum. Item ignoscere spectat ad iniustum. Constat enim quod peccator et iniustus semper indiget quod ignoscatur eidem. Et ideo pari passu et iste debet ignoscere his qui iniuriant eidez Juxta illud Luce. vj. Date et dabitur vobis: dimittite et dimittet vobis. Et. iij. Reguz. v. Ignoscet mihi dominus seruo suo. Quod est contra multos qui bene volunt sibi ignosci. sed nunquam volunt ignoscere cuiusque. figurati in illo seruo nequaz qui a domino suo indulgentiam petijt et accepit: et tamen conseruo suo voluit indulgere. sicut dicit Math. xvij. Quapropter fuit a domino danatus et in tenebris exterioribus condemnatus. Quia sicut peccatoz sibi vult ignosci. sic debet et ipse alijs misereri. Sicut dicitur Dan. iij. Peccata tua elemosinis redime et iniquitates tuas misericordias pauperum. forsitan ignoscer dominus delictis tuis. q. d. Si tu ignoscis. ille ignoscer et. Uide de Dimittere. Quia indulgentia. Parcere Adifereri.

Ille illius Nota quod istud pronomen ille est pronomen relatiuum. Refertur enim semper ad aliud antecedens. Et sic dico loquendo moraliter: quod ille potest accipi in bono et in malo. habet enim ille in seipso quandam naturam non sustentiuam: sed ad aliud vt dictum est relatiuaz. Et sic dicitur quod ille intelligit. Xps. Impi. Diabolus. Adus. Christus est ille qui cuncta iudicat. Primo igitur

Justus est ille qui mozes vindicat. canus de ille in Impius est ille qui bona abdicat. quoniam significat Diabolus est ille qui culpas duplicat. christum. Christus Adus est ille qui popas explicat stus eniz proprie dici potuit relatiuus. Habuit enim antecedens deum patrem quoniam ad diuinitatem. Virginem matrem quoniam ad humanitatem. Et sic fuit relatiuus in quoniam ipsos immundum retulit per predicationis et fidei veritatem. Et sic dico quod christus est similis illis platis qui vocantur agnate: quarum natura est secundum Plinium libro. xvj. cap. xliij. Quod cum sedem suam nascendi. id est propriam non habeant: in aliena viuunt sicut de visco polipodio. dolichos ac serpulo exempli ficut ibidem. Sic vere iste est ille qui quodammodo agnatus id est simul natus fuit cum patre quo ad diuinitatem. Et fuit etiam agnatus matri. id est matri infans et aliunde portatus quo ad humanitatem. Dicit enim Plinius ibidem Quod quicquid robori agnascitur: seu quicquid aliunde in robore crescit et gignit de celo missum creditur. Quia reuera iste fuit de celo in virginem missus et ibi in aliena sede genitus et formatus Et sic sicut relatiuus in antecedenti fuit positus et fundatus. fuit igitur christus ille Unde notate charissimum quod hic est.

Ille qui monstrauit patris splendorem. Et sic bene dico iste ille et stultitiam et fuit relatus ad multa Referatur igitur ille ad patrem qui hunc generauit vt pater dicat illud. Joannis. xvj. Ille me clarificabit. quod de meo accipiet et annuciabit vobis. Item refertur ad matrem quam purificauit id est quam benedixit et puram seruauit. Ruth. iij. At ille. Benedicta es inquit a domino filia Item refertur ad mundum cui predicauit. Joan. xliij. Paracletus autem spiritus sanctus quem mittet pater in nomine meo ille vos docebit omnia: et suggeret vobis omnia. Item refertur ad cecos quos illuminauit: quod sicut dicitur Joan. v. Ille erat lucerna ardens. et lucens. Item refertur ad infirmos quos ille curauit Luce. iij. capitulo. At ille singularis manus imponens curabat illos. Item iste refertur ad virtutes quibus abundauit. Unde. iij. Regum. j. Cuius figure et habitus est vir ille: Sequitur. Vir pilosus et zona pellicea accinctus renibus. Vir enim dicitur a virtute. Item iste refertur ad corpus quod inhabitauit. Genes. xxij. Quis est ille qui venit per agrum Et Joannis. ix. ille homo qui dicitur iesus sputum fecit ex luto et limuit oculos meos et video. Lutum enim ex sputo: est corpus ex terra et sanguine. Virute scilicet cuius humanum genus quod cecum erat fuit illuminatum. Item iste refertur ad famam que hunc divulgauit. quia scilicet ille fuit honestissimus et maxime fame. Unde Joannis. j. Erat autem vir ille magnus inter omnes orientales iustus et rectus ac timens deum. Item iste refertur ad mortem que ipsum prestrauit. Unde. ij. Macha. vj. Ille gloriosam mortem amplectens voluntarie ibat ad supplicium. Item iste refertur ad celum quod recuperauit scilicet ascendendo Unde Iudicum. xij. At ille confurgens cepit velle proficisci. Iste est enim ille in quo est confidendum Cui est acquiescendum. Et cui obediendum. Et merito. Quia pro certo sicut dicitur Sapient. iij. Qui confidunt in illo intelliget veritatem et fideles in dilectione acquiescent illi Quia sicut dicitur in ps. Iustitia illius in filios filioz his qui seruauit testamentum eius. et memores sunt mandatorum illius ad faciendum ea. et sic igitur pro quo potuit dici ille et quo

A

A

Illuc

B fuit relatiuus ad multa. ille igitur signat rpb. **C** Scdo dico. qd ille signat iustum iustus enim potest dici ille Et hoc qd ille dicitur est est pronome relatiuu. Cofor mator em r referit ad suu antecedens. r ipm antecedes supponit signat r refert. Sic reuera vir iustus pot di ci p nomen q: p nomine. hoc est dictu p rpo noiati si mo ponit. in qtuin scz pio ipo r ipius fide r iustitia cōtra malos pdicat r eis opponit Actū. ix. Ego ostē dā illi qtuin oporteat eū p noie meo pati. Uel etiaz in qtuin p ipo r loco ipius platus pdicator vel supe rior ordinaf. ij. Coz. v. Pro christo legatione fungimur. Pōnit igitur pro noie. s. p christo. Hic etiā dicit ille p nomen relatiuu. qz ipse habuit relationem ad suū antecedēs. s. ad deū r platu Ad platus ei in bonis moribus se cōformādo r obediēdo. Ad deū: ipsius dei fidē tenendo credēdo r adorādo. Juxta illud Scn. j. Ad imagines r similitudinem suam fecit illū. Ipsos etiam retulit r p sentauit pdicando r magnificando r virtutes i poz in se exemplariter ostendendo. Be ne igitur pot dici ille Et maxime qz iste non solum est relatiuu. imo etiā aliquoties demonstratiuum quia. scz iustus solet vt dictū est antecedens. s. deū r sanctos patres. exemplariter ostendere. r viā veritatis alijs s bo r ope demonstrare. Uñ illud predictū. Job. xiiij. Ille vos doccebit omnia. Et. iij. Reg. vj. At ille mōstra uit ei locū. Sic igitur possuz dicere qd ille potest signi ficare grandē perfectionē. Est em ille vocabulum ge neralissimū. sub quo possunt contineri omnes homi nes virtuosī Unde de isto sancto possumus dicere qd tanta fuit in illo perfectio qd nō potuit proprio nomi ne nominari. Et ideo necesse fuit eum generali voca bulo nominari r nuncupari. Dicitur igitur fuit ille.

C De isto igitur ille possum noiare qd ille fuit.

Clarus in cōuersatione.	Ista em r multa
Carus in dilectione.	alia possunt dici
Snarus in discretionē.	de ille seu de illo.
Purus in affectione	i. de quolibet viro
Durus in correctione	insto. C Dico igitur
Mirus in duratione	qz ille fuit cla
Mditus in responsione	re paitiōis seu cō
fortis in oratione	uersationis vnde
Tristis vel dulcis pze cōpassione	illud predictum.
Plenus operatione.	Joan. v. Ille erat
Altus in contemplatione	lucerna ardens r
Doctus in predicatione	lucens. Quod ta
Certus in locutione	men est contrariū
Iustus in prelacione.	de multis q quis
Sanctus in religione	loquant de lumi
Promptus in subiectiōe.	ne virtutū r bone
Letus in conuersione.	cōuersationis doc
Tutus in saluatione	cendo r predican

do non habent tamē hmōi lumen operando r cōuer sando. ioann. j. Hō erat ille lux. s. vt testimoniu pbi beret de lumine. Sed reuera boni sunt lumen r lumi nosi quia scz in se lucent per gratiam r conuersionē r alios illumināt per vocem r rēplox represen tationez. Unde Sap. r. dicitur de talibus illis q. des fuit illis in vclamēto dici r in luce stellarū nocte. trā sult illos per mare rubrū r trāsfuerit illos per aquā nimiam. Inimicos autem illorū demersit in mare: r ab altitudine inferorū eduxit illos ex pone si vis. Talis igitur fuit iste ille. Quia scz iste fuit clare condi tionis. **C** Itē iste ille fuit care dilectiōis Quia scz ille dilexit deum r primū supra modū Unde Eccli. xlvij dicit dō de omi corde sue laudauit dñm: r dilexit de um q fecit illum r dedit illi contra inimicos poten tiam. A deo etiam fuit dilectus r cū deo cōfederatus Uñ Eccli. xlvij. Enoch. placuit deo r translat⁹ est in paradisu. Hoc inuētus est pfectus r iustus: r testamen ta scli posita sunt apud illū. Ut r ipe dñs dicat illud Sapient. viij. Amator factus sum forme illius. Quod etiam dilexit proximum patet exemplo saul. de quo dicitur. j. Regum. xvj. Venit dauid ad saul r stetit co

ram eo. At ille dilexit eum nimis. Et Genesis. ix. Ue debo illuz r recordabor fedris mei. **C** Item ille fuit gnare discretionis. Discretus enim sciēs r sapiēstuit ille. Unde Sap. r. iustus deduxit ois per vias rectas r ostendit illi regnū dei r dedit illi sciam sanctorum. honestauit illū in laboribus r compleuit labores il lius in fraude circumuentium illum affuit illi. r ho nestum fecit illum Certamen forte dedit illi vt vince ret: r sciret quoniam omnium potentior est sapiētia **C** Item ille fuit pure affectiōis Affectio em illi⁹ non fuit lubrica vel immūda. immo semp casta nitida et honesta. Unde Ecclesiastici. xlv. In fide r lenitate ip sius sanctū fecit illū: r elegit illum de omni carne. au diuit enim vocem ipius r induruit illum in nube. Et dedit illi cor ad precepta r legem vite r discipline. de omni enim carne. id est de omni carnalitate fuit segre gatus puritate fuit velatus r corde r animo dei man data fuit amplexus. **C** Item ille fuit dure correctio nis quia scilicet predicando: arguendo r pmiēdo im pius dure corrigebat. Unde Eccli. xlvij. In diebus il li non pertinuit pncipem: r in potentia nemo vicit il lum nec supauit illum sbum aliquod. **C** Itē ille fuit mire durationis. fuit enim constans r percuersans in bono: r in tētationibus r tribulationibus r pba tionibus semper fortis qua propter diuini reuclatio nibus meruit illustrari. Ut de tali illo dicat illud quod scribit Eccli. iij. Timorem r metū r probatio nem inducet sup illum. r cruciabit illum in tribula tionem doctrine sue: donec tentet eum in cogitationib⁹ suis et credat anime illius: r firmabit illum: r iter di rectum adducet ad illum: r letificabit illum r demu dabit absconsa sua illi et thesaurizabit super illū sci entiam r intellectum iusticie. **C** Item ille fuit mitis responsiōis. Genesis. xlvij. At ille rñdit. **P**ax vobis cum. Nolite timere Sequitur. At ille clementer resalutatis illis r. **C** Itē ille fuit fortis oratiōis. ij. Para li. xviij. ille clamauit ad dominum r auxiliatus est ei Et Luca. r. ij. At ille multo magis clamabat. iesu fili dei miserere mei. **C** Item ille fuit dulcis cōpassiōis quia scilicet pie compatiebatnr indigentibus et ele mosynas dabat illis. iij. Regū. ix. At ille fudit oleū super caput ei⁹. Unde Ecclesiastici. xxxj. Erit illi glo ria eterna qui potuit transgredi r non est transgres sus. r facere malum et nō fecit ideo stabilita sunt bo na illius in domino. r elemosynas illius enarrabit omnis ecclesia sanctorum. **C** Item ille fuit bone ope rationis iacobi. ij. Abrahā pater noster nome ex ope ribus iustificatus est: Et sequitur fides cooperaba tur operibus illius. Unde iste fuit de illis de quibus dicitur Apocalipsis. xiiij. Opera illorum sequuntur illos. Et Sapientie. viij. in operibus illius honestas **C** Item ille fuit alte contemplationis. ij. Paralipo. xxiij. ille conuocatis maioribus ascendit in domum domini. id est in paradisu celestia contemplando. Actuum. j. Cumqz intuerentur in celuz euntem illum ecce duo viri astiterunt iuxta illos. Et ibidem dicitur. Uidentibus illis eleuatus est. vt de quolibet per contemplationem eleuato. dicatur illud Ecclesiasti ci. xlv. Excelsum fecit aaron fratrem eius. Sequitur induit illum coronam glorie: r coronauit illum mya sis virtutis. **C** Item ille fuit homo docte predicationis Adarci. j. At ille egressus cepit pdicare r diffama re sermonem. Et. ij. Paralip. xviij. At ille idcirco ait. Audite verbum domini. **C** Item ille fuit homo certe locutionis. Verba enim vera et certa r non menda cia consuevit conferre Unde Sapientie. j. Cordis il lius scrutator est verus. Et capitulo. ij. Videamus si sermones illius veri sint. vt de veritate locutiōis il lius dicatur illud. ij. Coz. j. Hō est in illo et nō: s. ē in illo est. **C** Itē ille fuit homo iuste prelacionis. **P**sal. iustitia illius in filios filioz. Uñ deo potest exponi illud Ecclesiasti. xv. Qui continēs est iusticie apprehē det illam. s. sapiētiam r obtinabit illi quasi mater ho norificata

nostrificata: et quasi mulier cum virginitate suscipiet illum. Cibabit illum pane vite et intellectu. et aqua sapientie salutaris potabit illum et firmabitur in illo et non flectetur. et continebit illum et non confundet. et exaltabit illum apud proximos suos in medio ecclesie aperuit os eius: et impleuit illum spiritu sapientie et intellectu: et stola glorie induit eum. iocunditate et exultatione trefaurizauit super eum: et nomine eterno hereditabit illum. Unde in ista auctoritate quanta bona facit iustitia cuiuslibet tali ille. Pater igitur quod iste ille fuit homo iuste prelationis. Item ille fuit homo sancte religionis. Unde ipse videtur fuisse de illis regularibus de quibus dicitur Sal. iij. Quicumque hanc regulam secuti fuerint. par super illos. Item ille fuit homo prompte subiectionis. Quia se deo et maioribus prompte obediebat. et se eis penitus submittebat. Exemplo abrahe. de quo dicitur Genes. xxi. Quod cum deus vocasset illum. At ille respondit. assum. Et sequitur. Quod mandato domini filium immolare iubentis: statim obedire voluit et parere. Genes. xxx. At ille. Tu nosti quomodo seruerim tibi et c. Item ille fuit homo grate acceptationis seu grate conuersionis: quia se deus valde habuit gratam et acceptationem eius: quod exemplo illius filij qui conuersus ad patrem dixit. Pater peccaui in celum et coram te et c. Luce. xv. cap. De quo subditur. Quod vidit illi pater illius: et misericordia motus super illum dixit. Cito profer te stolam primam et induit illum. Tertio vero dicitur quod ille fuit homo tute saluationis seu celestis mansionis. Quia se iste finaliter obtinuit gloriam sempiternam. Unde Ecclesiastici. xlv. c. Simile illum fecit in gloria sanctorum: glorificauit illum in conspectu regum. et misit illum coram populo suo: et ostendit illi gloriam suam. Et Sap. x. Descendit cum illo in foueam. et in vinculis non dereliquit illum donec afferret sceptrum regni et dedit illi claritatem eternam. Sic igitur per multas deductionibus quod istud nomen ille significat omnem perfectionem: et quod refert ad iustum. Sed si de sanctis loqueris in plurali potes simili modo dicere quod ipsorum perfectio in nomine illi significat. Et sic sicut dicitur de Ille in principio istius. Et sic notabis quod Illi sunt qui.

In deo digne sperauerunt. Dico quod illi in deo digne sperauerunt Sapient. iij. In deo sese coniungerunt. Spes illoz immortalitate plena est. In pau pro deo cuncta reliquerunt. cis verari in multis bene disponetur. quomodo deo tentauit illos et inuenit eos dignos se. Item illi cum deo sese coniungerunt. s. per charitatem. Actuum. xij. At illi unanimiter venerunt ad eum. Item illi per deo cuncta reliquerunt. Math. iij. At illi continuo relictis ridetibus secuti sunt eum. Item illi de deo multa perdidit. s. cum laudando et predicando. Actuum. xxi. At illi cum audissent in agnificabant deum. Item illi sub deo multa perdidit. Sap. iij. Tandem aurum in fornace probauit illos: et quasi holocausti hostia accepit illos. et in tempore crit respectus illoz. Item illi a deo magna retulerunt seu receperunt. s. liberationem ab inferno et possessionem glorie paradisi. Sicut de liberatione ab inferno a patribus dicitur Sapientie. x. fuit illis in velamento dicitur. Unde eaz supra in h. q. incipit. Dico igitur quod ille fuit clare conditiois. De acquisitione vero paradisi dicitur Sap. iij. iustorum anime in manu dei sunt. et non tanget illos tormentum malicie. Vni sunt oculis insipientium mori: et est marta est afflictio exitus illoz. illi autem sunt in pace. Vni in pace. Saluum fac populum tuum domine: et benedic hereditati tue. et rege eos et extolle illos usque in eternum. Et alibi Tu das escam illorum in tempore oportuno. Si adhuc vis loqui de illa in femineo genere: et potest de alia sancta. vel de diuina gratia vel scientia. dic quod ista fuit. Demonstratiua: formatiua: relatiua et c. sicut supra dicitur quod in isto vocabulo illa: istius sancte perfectio designatur. Unde nota quod illa.

Ueritatis rutilat splendore. Charitatis flammescit ardore. Dignitatis precellit honore. Bonitatis redundat valore. Pietatis abundat dulcore. Castitatis redolet odore. Tenuitatis refulget decore. Tiuacitatis virescit vigore. Securitatis stabilis tenore. Tranquillitatis allicit sopore. Nobilitatis resplendet fulgore. la enim diligit omnes: et ab omnibus debet diligere quod illam diligit diligit a deo Ecclesi. iij. Eos qui diligunt illam diligit deus. Ideo dicebat ille Sapient. viij. Hanc amauit et exquisiui eam a iuuentute mea et quesui mihi sponsam assumere eam. et amator factus sum forme illius. sed et omnium dominus dilexit eam. Item dico quod illa precellit honore dignitatis. Nihil enim potest comparari dignitati et excellentie virtutum ipsius. Sapient. viij. Proposui illas regnis et sedibus: et diuitias nihil esse dixi in comparatione illius nec comparavi illi lapidem preciosum quam omne aurum in comparatione illius arena est exigua. et tanquam lutum estimabitur argentum in conspectu illius. Item dico quod illa redundat valore bonitatis. Unde ibidem. Tulerunt mihi omnia bona pariter cum illa et innumerabilis honestas per manus illius. Item dico quod illa abundat dulcore pietatis. figurata in columba noe: de qua dicitur Genes. viij. Quod illa venit ad noe ad vespertas ferens ramum oliue virentibus folijs. Oliua enim pietatem designat. Item dico quod illa redolet odore castitatis: seu quod illa redolet virore puritatis. Unde Eszech. xxxviij. illa terra inculta. facta est quasi hortus voluptatis. Item dico quod illa refulsit decore tenuitatis. Sap. viij. i. operibus manuum illius honestas sine defectione. circuibam querens ut mihi illam assumerem. Item dico quod illa virescit vigore seu virore viuacitatis. illa enim est per quam vita spiritualis et moralis datur hominibus. Ecclesi. iij. Qui illam diligit diligit vitam et qui vigiliauerit ad illam complectetur placitorem eius qui tenuerit villam vitam hereditabit. Item dico quod illa confirmat tenore securitatis. Ecclesi. iij. Qui audit illam iudicat gentes. et qui intuet illas permanebit confidentis. Item dico quod illa quietat fauorem tranquillitatis. Cum ista enim non cum alia est vera quies. Sapientie. iij. intrans in domum meam conuiescam cum illa. Item dico quod illa exultat sopore felicitatis seu eternitatis: vel quod illa triumphat splendore nobilitatis. s. superius in paradiso. Sal. iij. illa que sursum est hierusalim libera est que est mater nostra. Sic igitur patet quod tam illi quam ille quam illa possunt moraliter perfectione omnimoda designare. Tertio dico quod ille quasi quod refert ad impium vel ad iustum. Peccator enim et in iustis dicitur proprie relatiua. quod s. in seipso non sinit per constantiam. s. suum antecedentem. s. dyabolus vel alios malos sequitur. et ad illos se refert per imitationem et complacentiam. illos est in vita et moribus representat et demonstrat. per male vite et doctrine apparentiam. Et sic dico quod ille scilicet peccator generaliter dicitur ille cum nullum proprium vocabulum quod sua mala possit designare propter suarum iniquitatum abundantiam. Ideo breuiter christus videtur dicere de quolibet talis illo illud Ioannis. vij. Testimonium perhibeo de illo. quia opera illius mala sunt. Et sic dicitur talibus illis quilibet rationis orbant lumine. His enim et similibus elationis iactant flamine malis accidentibus reple. Proditionis vocant nomine. tur quilibet talis ille. i. Infectionis sedant crimine quilibet impius et peccator. Deceptionis vtantur fame. Dico igitur de talibus illis quod hi rationis lumine illis quod hi rationis lumine ne orbantur. vt de quolibet talibus dicitur illud. iij. Re demotionis turbantur turbine gustum. At ille non pote

Dico igitur de gratia: sapientia vel anima seu virgine gloriosa. vel alia sancta quod illa rutilat splendore veritatis. Sap. viij. Super salutem et speciem dilexi eam: et propositui eam. Item dico quod illa flammescit ardore charitatis. illa enim diligit omnes: et ab omnibus debet diligere quod illam diligit diligit a deo Ecclesi. iij. Eos qui diligunt illam diligit deus. Ideo dicebat ille Sapient. viij. Hanc amauit et exquisiui eam a iuuentute mea et quesui mihi sponsam assumere eam. et amator factus sum forme illius. sed et omnium dominus dilexit eam. Item dico quod illa precellit honore dignitatis. Nihil enim potest comparari dignitati et excellentie virtutum ipsius. Sapient. viij. Proposui illas regnis et sedibus: et diuitias nihil esse dixi in comparatione illius nec comparavi illi lapidem preciosum quam omne aurum in comparatione illius arena est exigua. et tanquam lutum estimabitur argentum in conspectu illius. Item dico quod illa redundat valore bonitatis. Unde ibidem. Tulerunt mihi omnia bona pariter cum illa et innumerabilis honestas per manus illius. Item dico quod illa abundat dulcore pietatis. figurata in columba noe: de qua dicitur Genes. viij. Quod illa venit ad noe ad vespertas ferens ramum oliue virentibus folijs. Oliua enim pietatem designat. Item dico quod illa redolet odore castitatis: seu quod illa redolet virore puritatis. Unde Eszech. xxxviij. illa terra inculta. facta est quasi hortus voluptatis. Item dico quod illa refulsit decore tenuitatis. Sap. viij. i. operibus manuum illius honestas sine defectione. circuibam querens ut mihi illam assumerem. Item dico quod illa virescit vigore seu virore viuacitatis. illa enim est per quam vita spiritualis et moralis datur hominibus. Ecclesi. iij. Qui illam diligit diligit vitam et qui vigiliauerit ad illam complectetur placitorem eius qui tenuerit villam vitam hereditabit. Item dico quod illa confirmat tenore securitatis. Ecclesi. iij. Qui audit illam iudicat gentes. et qui intuet illas permanebit confidentis. Item dico quod illa quietat fauorem tranquillitatis. Cum ista enim non cum alia est vera quies. Sapientie. iij. intrans in domum meam conuiescam cum illa. Item dico quod illa exultat sopore felicitatis seu eternitatis: vel quod illa triumphat splendore nobilitatis. s. superius in paradiso. Sal. iij. illa que sursum est hierusalim libera est que est mater nostra. Sic igitur patet quod tam illi quam ille quam illa possunt moraliter perfectione omnimoda designare. Tertio dico quod ille quasi quod refert ad impium vel ad iustum. Peccator enim et in iustis dicitur proprie relatiua. quod s. in seipso non sinit per constantiam. s. suum antecedentem. s. dyabolus vel alios malos sequitur. et ad illos se refert per imitationem et complacentiam. illos est in vita et moribus representat et demonstrat. per male vite et doctrine apparentiam. Et sic dico quod ille scilicet peccator generaliter dicitur ille cum nullum proprium vocabulum quod sua mala possit designare propter suarum iniquitatum abundantiam. Ideo breuiter christus videtur dicere de quolibet talis illo illud Ioannis. vij. Testimonium perhibeo de illo. quia opera illius mala sunt. Et sic dicitur talibus illis quilibet rationis orbant lumine. His enim et similibus elationis iactant flamine malis accidentibus reple. Proditionis vocant nomine. tur quilibet talis ille. i. Infectionis sedant crimine quilibet impius et peccator. Deceptionis vtantur fame. Dico igitur de talibus illis quod hi rationis lumine illis quod hi rationis lumine ne orbantur. vt de quolibet talibus dicitur illud. iij. Re demotionis turbantur turbine gustum. At ille non pote

D

E

rat videre. qz oculi eius caligauerat pze senectute. Et Numeri. xiiij. Illi contēbrati ascenderūt in vertice montis. Item dico qz elationis flamine iactantur sicut. scilicet patet in superbis. De quibz dicitur. Ecclēstici. xviij. Non exorauerunt pro peccatis suis atqz qui gigantes. et non peperit peregrinationi eorum sed percussit eos et execratus est illos pze supbia verbi illorum. Item dico qz proditiōnis nomine vocatur. Unde de proditore dicitur Marci. xiiij. Ne autē homini illi per quem filius hominis tradetur: bonū erat ei si nārō nō fuisset hō ille. Item dico qz infectionis crimine sedantur. Hoc est dictu. peccato luxurie. figurati in illis demonibus: de quibus dicitur. Mathēi viij. Quod illi excentes abierūt in porcos. Unde etiam de Dalila meretrice. Sampsonis dicitur iudicum. xviij. Quod illa dormire eum fecit super genua sua. Item dico qz derisionis famine vtuntur seu loquuntur. Mali enim semper subsannāt et derident bonos. ij. Paralip. xxxvi. At illi subsannabant nuncios dei. Item dico qz compassionis flumine priuantur. Crudeles enim sunt et non misericordes. Exemplo illorum de quibus dicitur Mar. xv. At illi magis clamauerunt Crucifige eum. Et. ij. Regum xxij. At illi. scilicet viri dyabolici falsum testimoniu dixerunt contra Ithoroth. propter quod scilicet occisus est. Item dico qz promotionis limine leduntur Quia scilicet in limine idest in ingressu promotionū tales solent symoniace se habere. Unde Joannis. x. Qui non intrat per ostium in ouile sed ascendit aliunde. ille fur est et latro. Item dico qz deceptionis vimine ligantur Tales enim facile decipiūtur: et maxime quando nō credunt bono consilio. Unde de Itho boam dicitur. ij. Paralip. x. At ille reliquit consilium senum. et cum iuuenibus tractare cepit. Et ideo talibus illi accidit illud ps. Teneat il si laqueus quem ignorat. et captio quam abscondit apprehendat cum Item dico qz damnationis turbine turbantur. scilicet finaliter in inferno. Unde dominus comminatur illis in psal. dicens. Persequar inimicos meos et comprehendam illos. et non cōuertar donec deficiant. Et Sapientie. iij. dicitur. Quod vacua est spes illorum et labores sine fructu. maledicta creatura illorum: et sine honore erit nouissima illorum senectus ps. Quoniam non intellexerunt opera domini destrues illos et non edificabis illos. Et alibi. Da illis secundū opera eorum secundum opera manuum eorum tribue illis etc. Hec igitur de Illic. illi. illa. cum suis casibus sufficiant tā in bono qz in malo. Et si vis de dyabolo vel de mundo dicere applica sicut de peccatore vel impio.

Illuc. illic. Nota qz ista aduerbia illic et illic videntur cōposita de hic et huc. sic qz illic dicitur quasi illud hic: et illic quasi illud huc et videntur idem significare nisi qz hic et illic sunt aduerbia loci significantia statum sicut sede hic et mane illic Huc vero et illic sunt aduerbia significātia motum. sicut veni huc et vade illic. Videntur etiam significare hic et huc locum homini magis propinquū Illic vero et illic locum ab homine magis remotum Sed de istis grammaticalibus differentiis non curātes ad mores stili seriem conuertamus et designātia locū. Hinc est qz in diuersitate locoz moralium ista aduerbia variant. Et sic dicā qz nos inuenim⁹ locum

Proximū. Illa enim sunt septem loca seu septem habitationes: quarum tres incolunt a malis. Una a cunctis Tres a bonis. A malis enim incolitur loc⁹ proximus qui est venenosus: et iste nihil aliud ē qz caro seu corp⁹ qz nobis naturaliter est prima et conuicta. Item loc⁹ qz ē ruinosus. et iste ē mūd⁹. Item loc⁹ pessimus qui est anxiosus: et iste est infern⁹. A cunctis

vero incolit locus vltim⁹ qui est mors seu tūmulus. Item a bonis incolunt alia tria loca videlicet loc⁹ intum⁹ qui est gratiosus: et iste est mens seu animus. Locus azimus idest purus qui est luminosus: et iste est ecclesia. religio vel vite et gratie status. Locus optimus qz est gloriofus et iste est celestis paradisius. Et sic dicaz qz in scriptura inuenitur multiplex illic seu illuc videlicet. Illuc.

- Proximū qd est immūdoz.
- Infinū qd est terrenozum.
- Pessimū qd est damnatoz:
- Ultimū qd est singuloz.
- Intimū qd est deuotoz.
- Azimū qd est perfectozum.
- Optimū qd est beatoz.

Dico igit primo qz est vnum illic qd est immūdoz: et istud signat corp⁹ ppriū Illic em habitant et iudicant tria genera psonaz qz. non que

runt nisi delicias corpales. s. gulosi: luxuriosi: disidiosi. Gulosi querūt comedere. Luxuriosi querunt colludere. Disidiosi querūt quiescere. Iste locus videtur si nullis domui dei somni vbi fm poetriā Quidij dēum qz illuc intrabat vel appropinquabat dormire protinus appetebat. Dicit em idem qz ibi erant herbe iustitiam et papauer qz somnus puocāt et quietē. Quia reuera dēum corp⁹ pprium incolit dormitioni et qz et cuiuslibet carnali voluptati se facilliter dedicat et consentit. Illic em vnguntur delictosi. ij. Regū. xix. cū qz perucneris illic vnges azael regē Reges em et diuites p ceteris delictis inungunt. Item illic sedatur luxuriosi. ps. Illic passerēs nidificabunt. passer autē est luxuriosa. Item illic sopiuntur desidiosi. Mar. ij. Erant autē illic qdam de scribis sedentes: qz scilicet hoc est in cultura corporis seu carnis habitant hodie ista tria genera psonarū vel ista tria genera vitioz. s. gula: luxuria et desidia: que sunt vt cōiter inuicem cōiuncta. Unde Esa. xxxiij. Illic cōgregati sunt milui alter ad alterū. Mūd⁹ em est auis et miluis dicitur: qz molliter volat: ecce desidia. Auis est ciboz que rula: ecce gula. Auis est immūda et ponderosa et etiā immundis vlcens et vtens: ecce luxuria. Et reuera i isto illic multi sunt milui. i. pctōres: qz etiā multis reptilibus. i. malis desiderijs et cogitationib⁹ associantur sicut ptz etiā de miluis qz in pprijs nidis suis reptilia et vermes aggregare noscunt. ps. Hoc mare magnum et spaciosū manib⁹ illic reptilia quozū nō ē numerus.

Dico igit qz est vnum illic qd est immūdoz. Secundo dico qz est vnum illic qd est terrenozū. Et istud ē mūd⁹ vbi terreni et avari habitant et quiescunt: nō qz rētes alibi cōuersari. nec alias nec aliter psperari similes qbusdā piscib⁹ qz fm p. inueniuntur circa pagligonia ciuitatē: qz infra terrā et non in aqua habet fides suas Quis natura pisciū sit habitare in aqua Iuxta illud Esa. l. Cōputrescēt pisces sine aqua et mouentur in siti. Isti tñ de aquis exētz mox talpaz terras effodiūt: et ibidē habitare et viuere cōprobant. Sicut exemplificat p. Allegās theofrastudicentē. Quod mirū est tales pisces tot labores sumere terras effodiendo vt vitent aqz cōtrarias. Aqua enim videtur istis piscib⁹ cōtraria qz tñ est alijs nutrimentū. Et iō terras effodiūt et subintrāt vt terrenū recipiāt nutrimentū: sicut videt tāgerc p. li. ix. Ista reuera possūt applicari ad mūdānos: qz. s. terrenis negocijs delectati: illic et nō alibi volūt viuere et manere flumen enim religionis: aquā scientie: sapientie: gratie et deuotionis nō amāt et eas tanqz cōtrarias refugiant et cūtat in terra. i. in terrenis negocijs cauernas domos et habitationes querētes illic se ingerūt et subintrant Ita qz de dyabolo et de mundanis et de isto illic videtur dictū illud ps. Collocauit illic esurientes et constituerunt ciuitatē habitatiōis. Et seminauerūt a gros et plantauerunt vineas et fecerūt fructus natiuitatis. Ista potissime possunt applicari ad religiosos et ad clericos nri tēporis. Qui cū deberēt esse pisces aquei non terrei idest deuoti et in aqua deuotionis et gratie et scientie nutrirī et delectari. ipsi tamē videntur esse pisces

pisces terre et non aquei. Aquas. s. et flumina deuotionis et orationis horretes: et in terra terrenis negocijs habitantes. Regum curias et iudicia procurantes: et sumptis claustris et ecclesijs secularia negocia pertractantes: quod maxime de medicantibus potest dici et cetera. **Uti. j. Paral. r. Dereliquerunt. s. filij israel vrbes suas et huc illuc dispersi sunt.** Quod tamen est contra illud quod scribitur. **1. Reg. ij. Edifica tibi domum in ieru salem: non egredieris inde huc atque illuc: quacumque enim die egressus fueris huc et illuc: scito te morte mortitum.** Religiosis enim et clericis inhibetur ne huc et illuc et vniuersis mundi negocia transeant: et ne claustra aut ecclesias dimittant: alioquin mortis eterne supplicium sibi parant. **Hiere. xliij. Ne ingrediamini egyptum vt habitetis illic.** Et hoc est quod precipitur. **Gen. xxiiij. Filium meum ne reducas illic.** Deus enim non vult quod illi qui facti sunt filij sui religionem vel statum ecclesiasticum profitendo: reducantur ad istud illuc. s. ad seculum se secularibus negocijs implicando. Istud est igitur vnum illuc seu illuc quod est terrenorum. **Et si vis uota de isto illic. i. de mundo quod illic solent abundanter diuitie. Pullulare tristes inuidie. Imperare viri superbie. Molestare gentes seuitie. Conturbare viri discordie. Studet defraudare viri nequie. Formidare viri desidie. Applicare gentes tristitie. Neque habitare homo iusticie.** **Dico igitur quod illic solet esse locus auarorum. s. magne diuitie solent abundare in isto illic. vbi. j. Mach. vj. Audiuit antiochus esse ciuitatem elyma: dem nobilissimam fide et copiosam in argento et auro: et templum in ea locuplet. et illic velamina aurea et lorice et scuta que reliquit Alexander et cetera. Item illic solet esse locus inuidiosus. quia. s. in mundo regnat auaricia rumpens et diuidens charitates. De qua. y. Regu. ij. Percussit aquas et diuise sunt huc atque illuc. Item illic solet esse locus superbiorum qui. s. super alios volunt regnare et imperare. j. Mach. r. Ascendit Alexander et occupauit Ptholomaidam: et receperunt eum et regnauit illic. Item illic solet esse locus crudelium: qui. s. alios affligunt iniuste et grauant. Unde **Joha. viij. d. de iuda. Quod cum accepisset cohortem venit illuc cum lanternis et facibus et armis. s. ad Johanne capientium. ideo non est tutum habitare illic. vbi. s. tot iniqua et crudelia committuntur. Unde et ipsi christo fuit dictus per aplos sic **Joh. xj. Hunc querebat te iudei lapidare et tu iterum vadis illic.** Item illic solet esse locus discordium. Illic enim abundant diffensiones et lites. y. Regum. xxiij. Exprobrauerunt pharisaim et congregati sunt illic in prelium. Unde **Actuum. xviij. Uenerunt illic commouentes et conturbantes multitudinem.** Item illic solet esse locus fallacium. qui scilicet alijs insidiantur. Unde. j. Mach. j. Et posuerunt illic gentem peccatricem viros iniquos et cetera. Sequitur. **Et factum est hoc ad insidias sanctificationis et in domum magnum in israel.** Item illic solet esse locus timentium. i. hominum imbecillium et imperfectorum. qui scilicet sine causa: et vbi non est timendus timet. ps. Illic trepidauerunt timore vbi non fuit timor. Item illic solet esse locus dolentium quia. scilicet in mundo non est aliqd sine dolore. Unde in ps dicitur. **Eccc alienigena et tyrius et populus ethiopyum hi fuerunt illic. Tyrius enim interpretatur angustia vel tribulatio. Ethyopia vero interpretatur caligo seu tenebre. Quia scilicet. illic. id est in mundo est dolor et angustia ratione caliginis et ignorantie: et ratione tribulaminis atque molestie.** Item illic solet esse locus non bonorum: quia nullus bonus libenter habitat illic. Unde de christo dicit **Mach. xxiij. Si quis vobis dixerit. Ecce hic est christus aut illic nolite credere. quasi dicat. Iusti non habitant in tali illic. Patet igitur quod est vnum illuc quod est terrenorum. Et tertio dico quod est vnum illuc quod est damnatorum. Et istud est infernum. Ite enim est sicut cloaca in qua recipiuntur omnes ciuitatis feces. et sicut carcer deest******

illuc includat omnes impios et latrones. Baruch. vi. Ingressi itaque babiloniam eritis illic ammis plurimis. Et ideo tali illic in quo moriuntur miserabiliter damnati: potest dici illud. **j. Machabeorum. vj. Decidit in lectum et incidit in languorem pre tristitia et erat illic dies multos. Sequitur. Et mortuus est illic antiochus rex. Unde. y. Macha. ij. christo videtur dictum illud. Si quem habes hostem in insidiatores regni tui mitte cum illuc. q. d. Iste est finalis locus hostium Iesu christi. Patent igitur tria illic. i. tres habitationes malorum. s. corporis proprii: mundi et damnati. Quarto dico. quod est vnum illuc quod est singularium. Et iste locus signat mortem seu sepulchrum: vbi. scz recipiuntur omnes homines quo ad corpus. Illic enim recipiuntur finaliter cuncta mortalia: sicut in mare recipiuntur cuncta fluribilia. **Job. j. Iustus egressus sum de utero matris: nec nudus reuertar illic.** Quinto dico. in bono significato. Quod est vnum illuc quod est deuotorum. Et istud signat mentes iusti. Illic enim debent deuoti per cogitationem iugiter habitare: et illic de se et de deo cogitare. Unde de helya dicitur. **ij. Reg. xij. Cum venisset illic. s. in montem dei oreb mansit in spelunca. Homo enim qui in montes perfectionis ascenderit in spelunca. i. in secreto cordis habitare debet. Et merito. quia perito illic inuenitur seruens dilectio. Crauditur clamans oratio. Spacia seu delectatur gaudens affectio. Lachrymatur dolens compunctio. Comozatur seu receptatur christus hospicio. Illic dico seruens dilectio solet inueniri. y. Mach. y. Altare incensi tulit illic. Et nunc. xvi. dicitur de sacerdote quod ignem huc illucque diu pergat. Illic etiam clamans oratio solet craudiri. **Gen. xxij. Ego et puer illic properantes cum adtrauerimus reuertemur ad vos.** Illic iterum gaudens affectio. debet gratulari seu etiam consolari. **Ecclesi. xxxij. Hora surgendi non te tristet. Precurre prior in domum tuam et illic aduoca te: et illic lude et age conceptiones tuas non in delictis et verbo superbo.** Illic insuper dolens compunctio solet lachrymari. Quia scilicet aque lachrymarum illic abundant. Unde **Johannis. ij. Aque multe erant illic: et veniebant et baptizabantur.** Illic nihilominus christus hospicio solet receptari. Quia. s. christus solet habitare in cordibus deuotorum. Unde **Johannis. ij. Jesus venit in terram iudeam et illic demorabatur et baptizabat. Est igitur vnum illuc quod est deuotorum. Et istud nihil aliud est quam status gratie vel ecclesie seu locus religionis vel penitentie. Illic enim et alii morantur iusti: et si qui inde exierint efficiuntur iniusti. Animalia enim munda naturaliter diligunt loca munda. sicut exemplificatur de apibus que alucaria noua et munda diligunt vt illic faciant mel la sua. Impugnati etiam ab hostibus mirabiliter apperunt loca tuta: vt illic scilicet ab hostibus tueantur et ab impugnationibus defendantur. Sic igitur et nos debemus loca predicta diligere. vbi munde et tute possimus et sine periculo habitare. quia reuera. Illic est locus.******

Malorum purificatiuus. Dico igitur quod illic. s. i religione vel ecclesia seu in statu fidei et gratie est locus purificatiuus malorum: quia. s. Egnozum refatiuus? culpe vitia per baptismum et penitentiam purificant ibi de. **Uti de iesu dicit **Jehis r. Quod ipse abiit trans iordanem i loco vbi erat Johanne baptizans primum et mansit illic.** Item dico: quod illic est locus accumulatiuus sanctorum. Illic enim solent sancti inuicem congregari. **Joha. xviij. frequenter iesus conuenerat illic cum discipulis suis. Iste enim est locus dei et sanctorum in quo. s. semper est manent****

dum: et nunquam per peccatum inde recedendum aut fugiendum. Iuxta illud Marc. vi. Quocumque introieritis in domum illuc manete. Et in quocumque loco et statu vocem predicationis sanctorum audieritis: illic est vindex et fidei et moribus concurrendum: conuersandus. Unde Iac. iij. In loco quocumque audieritis vocem tuam illic concurrite. Item illic est locus refrigerationis ardoris. Quia. s. in isto illic abundat aque gratie et laudum scientie et deuotionis que ardorem tentationum mitigant et refrenant. Ioh. iij. Aque multe erant illic. Item illic est locus refectationis egenorum. Illic enim inuenitur cibus eucharistie: cibus scientie: cibus corporalis elemosine: pro pauperibus tam spiritualibus quam corporalibus nutriendis. Unde Marc. xij. Demonstrabit vobis cenaculum grande stratum: et illic parate. Item enim locus dicitur cenaculum a cenando: quod ibi expectatur serotina. i. futura retributio. Dicitur grande: quia ibi capitur et detinetur multorum tam perfectorum quam simplicium congregatio. Dicitur stratum quod ibi sternitur in presenti lapidum virtutum. i. virtutum humilis et constans delectio et subiectio. Et illic dicitur esse paratum supple conueniunt spirituale. Quia illic est omni bonorum spiritualium consolatio et recreatio. Et breuiter ista est veritas. Quod omnis qui in isto illic per gratiam non habitat. per ambitionem et auariciam esurit et mendicat. Item illic est locus viuificationis mortuorum. Illi enim qui per peccatum sunt mortui: illic per penitentiam sunt viuificati. Patet de multis qui in seculo peccatores fuerunt: qui tandem in ecclesia vel in claustro facti sunt iusti. De multis etiam qui fuerant in seculo simplices et ignorant: qui tandem in statu ecclesiastico sunt scientifici vel prudentes. Similes illis animalibus que vulgariter in terra mea pictaui dicuntur: vel aues arborum: que. s. in arboribus generantur. que. s. quando sunt pendentes ad lignum sunt mortue: quando vero in mare ceciderunt illic post aliquam diuinitatem sunt viuificati. Quia vere multi sunt qui in arbore et in loco natiuitatis sue fuerunt fatui qui quasi ad mare religionis vel ecclesie puerint spiritualiter sunt docti: et in vita et moribus suscitati. ps. Suscitas de puluere egenum etc. Unde Eccl. vi. Quid habet amplius sapiens a stulto: et quid pauper nisi quod pergat illic ubi est vita. Item illic est locus fructificationis bonorum. Quia. s. omnes fructus bonorum operum pullulant et fructificant illic. Eccl. xliij. Qui nauigat in mare enarrant pericula eius: et in terra illic preclara et mirabilia opera. Item illic est locus assimilatus virtutum quia scilicet illic solent simplices perfectioribus: et minores maioribus necnon minus boni melioribus in virtutibus conformari figura Ezech. i. vbi dicitur de animalibus. Quod unumquodque ante facies suas ambulabat. et vbi erat impetus spiritus illuc gradiebant: nec reuertebant cum ambularet. quia reuera in hoc loco iusti ambulant ante se semper in melius proficendo: spiritum id est spiritum sancti instaurant vel et spirituales viros sequuntur in bonis moribus se illis conformando: nec reuertuntur aut retrocedunt a bonis operibus inceptis desistendo. Unde sequitur ibidem. Quocumque ibat spiritus illuc et rote pariter eleuabantur sequentes eum. Item illic est locus consolationis multorum. quia scilicet illic confederantur simul in fidei unitate et in mutua charitate parui et magni: simplices et docti: imperfecti et perfecti. Unde in ps. Illic reptilia quorum non est numerus: animalia pusilla cum magnis. illic naues pertransibunt. Reptilia enim que circa terram et terrena repunt sunt laici. Animalia pusilla sunt simplices religiosi et clerici. Magna vero sunt viri sapientes et docti. Naues vero que in uno loco non permanent: immo continue sunt in motu: sunt perfecti homines et proci: qui in seculo non sistentes: nec habent manentem ciuitatem habentes ad eterna sunt euecti. j. Mach. j. Uenerunt illic qui missi erant a rege. id est qui sunt vocati a christo. Item

illic est locus determinatiuus iudiciorum: quia. s. iusticia et iudicium sunt illic. ps. Quia illic federunt sedes in iudicio: sedes super domum dauid. Istud est igitur unum illic quod est perfectorum. Septimo dicitur quod est unum illic. i. vnus locus qui est beatorum: videlicet paradysus. Et sic nota quod Illic est.

Societas multum honorata. Illic est igitur societas. Satietas nunquam immorata. quia. s. in isto illic. id est in proprietate lucis declarata paradiso societas dei. Jocunditas omnis exaltata et sanctorum: et etiam beatorum angelorum. Quod enim illic sit deus cum sanctis patet Iohannis. xij. vbi dicitur. Tui ego sum illic et minister meus erit. Quia pro certo in isto illic. scilicet in paradiso inuenitur deus presentialiter. illucque deducet iustos delectabiliter: eosque manentem et custodit ibidem preternaturaliter et eternaliter. psal. Si ascendero in celum tu illic es. Sequitur. Etenim manus tua deducet me: et tenebit me dextera tua. Item quod illic sit deus cum angelis: patet Luc. xvij. Ubique fuerit corpus illuc congregabuntur et aquile. Est igitur illic societas honorabilis. iij. Reg. xij. Illic enim congregatus erat omnis israel. Item dico quod illic est satietas delectabilis. Quia. s. illic est vera et nuda visio deitatis que totaliter reficit omnes anime appetitus. vnde. iij. Reg. ix. Cumque pueris illuc videbis iehu filium Josaphat. Iehu enim interpretatur vita vel requies. Josaphat dominus iudicabit: quia. s. illic est perpetua requies atque vita in visione filii dei patris qui viuos et mortuos iudicabit. Unde de visione eterna que erit illic dicitur in ps. Saturabuntur ligna campi et cedri libani quas plantauit. illic passeret nidificabunt. Item illic est luciditas admirabilis. Quia. s. lumen increatum: quod illuminat omnem curiam beatorum. ps. Illuc producam cornu dauid: parauit lucernam christo meo. Item illic est iocunditas consolabilis. Quia. s. ibi viuunt in leticia et in laude. ps. Illuc enim ascenderunt tribus tribus domini testimonium israel ad confitendum nomini domini. Et sic patet quomodo per illic et illuc in scriptura sacra possunt intelligi cuncta loca etc.

Illico. Cum illico idem significet quod statim aut continuo possumus notare quod illico signat celeritatem tam bonam quam malam. Et sic nota in bono quod nos debemus.

Illico scindere per contritionem. Illico radere per confessionem. Illico currere per operationem. Illico canere per glorificationem. Illico dei laus et glorificatio. Dico igitur quod iusti quando sentiunt se peccasse: illico se scindunt per contritionem. figura. Exo. iij. vbi dicitur. Quod cum dominus occurrens vellet occidere moysen pro eo quod filium suum non circumciderat: tulit illico sephora. s. vxor moysi acutissimam petram et circumcidit prepuccium filii sui. Quia. s. quasi iusti deum contra se indignatum attendunt: statim cum petra diuini timoris: filium suum. i. animum suum per contritionem scindunt et prepuccium omnis supposititatis illico inde percipiunt et auellunt. Item illico se radunt per confessionem. figurati. Nume. vi. vbi dicitur. Quod nazareth cuius consecratio fuit per mortuum inquinata et polluta debebat illico caput suum radere et consecrationis obseruationem iterare. Radet inquit illico caput suum etc. Quia. s. si mortuus. i. mortale peccatum in nobis viderimus: illico caput mentis per confessionem radere et nos ab omni supposititate purgare debemus. Item illico discurrent per bonam operationem. An Thob. ij. Audivit a longe illico cognovit venientem filium suum currens nunciavit viro suo. Item illico percipiunt per glorificationem. Luce. j. Apertus est illico os eius et lingua eius et loquebatur benedicens deum. In malo vero significato nota quod mali illico terreni perfectiorum. Terribitur corpora. Perduntur eterna. Illico dico terrenum. An de illo iniquissimo Aman dicitur Iester. vij. quod illico obstupuit vultu regis et regine ferre non sustinens. Illico etiam teruntur. s. g. info: tunc

infortunij corporale. Parus enim durat gloria ma-
loru. Josue. vi. Igitur vociferante populo ⁊ clangen-
tibus tubis muri ilico corruerunt. q. d. Perijt ⁊ ilico
defecit memoria maloru: cu sonitu. i. cu gaudio singu-
loru. Quia sm ps. Actabitur iustus cum viderit vin-
dictam. Illuc insuper sternuntur seu destruuntur
scilicet damnationem eternam. Unde peccator pot dic-
cere illud Job. xxx. Ad verteram orientis calamita-
tis mee ilico surrerunt supple demones contra me:
pedes meos subuertunt ⁊ oppresserunt: dissipauerunt
itineria mea: Insidiati sunt mihi ⁊ puenauerunt. non
fuit qui ferret auxilium ⁊c. Unde de Statu de Ci-
to: de Continuo.

Illudere. Nota q̄ illuso in scriptura q̄nq̄
sumit pro carnali infectione: q̄nq̄
pro visuali deceptione seu pro figurali fictioe seu si-
mulatione. q̄nq̄ etiā p̄ reali seu verbalī opprobriosa
delusione seu derisione. Quod accipitur p̄ fornicatioe
pt̄ Jud. xix. vbi dicitur. q̄ vt saluaretur leuita a con-
tumelia sodomitica eduxit concubinā suam hoibus
civitatis: ⁊ eis tradidit illudendam. Et Gen. xxxix.
dixit vxor putifar ad ipsum. Introduxisti huc virum
hebreu vt illuderet mihi. Itē q̄ significet sensus
deceptione: aut fice apparentie ostensione: patet. q̄
s. illi qui arte magica decipiunt sensus ⁊ faciunt appa-
rere q̄ non est illuso: dicitur. De quo. Prouer. iij.
Abominatio est dñi omnis illuso. Itē q̄ signifi-
cet opprobriosa derisione. patet quasi vbiq̄ in scri-
ptura. Mat. xxvij. Illudebant dño genu flexo: dice-
tes. Aue rex iudeoru. Isto aut vltimo modo vt cōter
accipit in scriptura. Illudere enim nihil aliud est q̄
illegitime ludere: ⁊ sub specie ficti ludi alijs deride-
re. Est aut illusio que fit v̄bis: que fit factis ⁊ que fit
signis. Verbis dico: sicut Luce. xiiij. v. q̄ oēs qui vi-
derunt illum edificante incipient ei illudere dicen-
tes. Hic homo incēpit edificare ⁊ non potuit cōsum-
mare. factis etiā sicut de Herode legit Luce. xxiij.
q̄ ipse illisit xpm ⁊ induit veste alba. Et Luce. xxij.
dicitur. q̄ iudei illudebant ei cedentes eum. Signis
insuper sicut Mat. xxvij. v. q̄ pretereūtes blasphe-
mabant. mouētes capita sua. Sequitur. Similiter ⁊
principes sacerdotum illudentes ⁊c. Moraliter au-
tem accipiendo notare possum q̄ in scriptura repe-
riuntur multi spirituales illuso: es. videlicet t.

W Adulato: q̄ illudit v̄bis alliciēdo. Illudit igit: r
ypocrita q̄ illudit factis decipiēdo. Adulato: verbis
Dyabolus q̄ illudit signis officiēdo alliciens. Tñ illi
Deriso: q̄ illudit bonis decipiēdo regi Abd. j. dicit
Prelat: q̄ illudit malos afficiēdo Uri federis tui
Deus q̄ illudit dure pcutiēdo illuserūt tibi: ⁊
inualuerūt aduersus te viri pacis tue ⁊c. Adulatores
enim nihil querunt nisi verbis blandis diuites illu-
dere ⁊ ad opinandū tam de se q̄ de alijs aliud q̄ sint
eos inducere: vt inde possint cōmodū reportare. Tñ
dyabolus pot de adulatore decipiente ⁊ illudente di-
uitem dici illud ps. Draco iste quem formasti ad il-
ludendū ei: omnia a te expectat vt des illis escam in-
te: dante te illis colligent: aperiente te manū tuam
omnes implebuntur bonitate. auertente aut te faciē-
tuā turbabunt ⁊c. Compa adulatorem draconem: q̄ s.
habet in ore fistulam sibilantem. q̄ s. tales vident fa-
cti ad illudendū diuites q̄bus seruiunt vt escā ⁊ ne-
cessaria recipiant ab eisdem. quia. s. data libēter col-
ligunt ⁊ eis collectis bonitate. i. alacritate ⁊ leticia
pleni sunt. Si nō facies ab eis auertit. protinus im-
precantur ⁊ in puluerem. i. in pristinā miseriā cōuer-
tunt. Itē illudit ypocrita factis decipiens. ypocri-
ta em illudit ⁊ oculos ⁊ mentes alioꝝ ostēdens. s. in
seipso aliud q̄ sit ibi: videlicet virtutes fictas suppo-
sitas ⁊ nō veras. Unde in canonica iude v. q̄ in no-
uissimis t̄pibz veniēt illusoꝝ sm desideria sua am-
bulantes in impietate. Hi sunt qui segregāt semet-
ipsos: a malis ⁊ spiritu non habentes. Itē illu-

dit dyabolus signis officiens. Quia. s. dyabolus de vi-
cijs que suggerit facit q̄ alia appareat q̄ cristat. fa-
cit em apparere bonū q̄ est malū: dulce q̄ est ama-
rū. molle q̄ est durū. Unde de tali illusione dicitur
illud pmissum. ps. Draco iste quem formasti ad illu-
dendū ei ⁊c. Eccl. xxij. Facienti nequissimū cōsiliū
super ipsum deuoluet. ⁊ nō agnoscet vnde eueniet il-
li illuso ⁊ improprium superborū. Isti tñ specializ-
ter deludent animas ⁊ deridebūt animas i inferno.
Et ideo non imerito timebat saul illudi per incircū-
cisos sicut dicit. j. Paralip. x. Ut ⁊ dānati possint de-
cere illud ps. facti sum⁹ opprobriuz vicinis nostris:
substantio ⁊ illusio his qui in circuitu nostro sunt.
Item illudit derisor bonos despiciens: sicut de p̄is
malis dicit. iij. Reg. ij. Qui helyseo illudebant
dicentes. Ascende calue: qui tamen statim fuerunt a
leone occisi. Scriptum est enim Prouerborum. iij.
Quod illusoꝝ deus deludet mansuetis aut dabit gra-
tiam. Item illudit prelatus malos afficiens: quia
scilicet plato vel viro iusto bene licet proteruos vel
malos quandoq̄ mediante iustitia deridere ⁊ illu-
dere: ⁊ etiam quandoq̄ decipere vel fraudare. Exem-
plo filioꝝ israel qui illuserunt ⁊ deceperunt Egi-
ptios: thesauros mutuo accipientes ab eis. Exemplo
etiā helyse: de quo dicitur. ij. Regum. xvij. q̄ pro-
phetis Baal illudebat helyas dicens. Clamate vo-
ce maiori: deus enim est: ⁊ forsitan aut loquitur: aut
in diuerso aut i itinere est aut forte dormit. Itē
illudit deus dure percutiens. s. damnationem eternā
j. Machabeoz. ix. Indicabat in illos ⁊ illudebat.
Et illud Esai. lxxij. Illudam illusoꝝ eozum. Com-
muniter enim illi qui alios derident ⁊ illudūt: a deo
vel ab alijs finaliter illuduntur. Prouerborum. iij.
Illusoꝝ ipse deludit.

Illuminare. illuminatio. Nota q̄
illuminare idem est quod lumē alicubi influere: vel
infundere. Et significat spiritualiter gratie vel scien-
tie infusionem vel illustrationem. Nam sicut corpo-
ra luminosa sunt i se lucentia ⁊ lucis seu luminis in
alios influunt. Sic deus angeli ⁊ viri sancti sunt in
se primo ⁊ principaliter luminis gratie contentiui: ⁊
alioꝝ per bonas influentias illuminatiui ⁊ illus-
tratiui. Ideo dicitur Gen. j. fiant luminaria in fir-
mamento celi ⁊ illuminent terras. Illud enim quod
est superius semper illuminat illud quod est inferi⁹.
Unde sm Dionysium. Angeli superiores illuminat
inferiores. Corpora etiam superiora sicut sunt sol et
stelle infundunt lumen suum ad inferiora. s. in aere ⁊
in aquā. Sic pro certo illi qui sunt superiores ⁊ clas-
siores per scientiam gratiam ⁊ perfectiones: debent
alios illuminare per gratie scientie ⁊ bonoꝝ exem-
ploꝝ illustrationē. Luce. j. Illuminare his qui in te-
nebris ⁊ in vmbra mortis sedent: ad dirigendos pe-
des nostros in viam pacis. Illuminemur igit a deo
per gratie infusionem. Ab angelis per intrinsecā in-
spirationē ⁊ prelatis per extrinsecā interpretationem.
A viris discretis p̄ bonam eruditionem ⁊ a viris
perfectis per bonoꝝ exemploꝝ ostensionē. Et sic q̄
libet sic illuminans pot figurari in illo angelo Apo-
ca. xvij. Audi alium angelum descendentem de celo
habere potestatem magnā: ⁊ terra illuminata est a glo-
ria ei⁹. Et iō breuiter cuiuslibet indigenti tali spiritua-
li illuminatione potest dici illud Eph. v. Surge qui
dormis ⁊ exurge a mortuis ⁊ illuminabit te xps. In
quibus verbis aduerte q̄ illi qui a deo vult illuminari:
debent dimittere terminum impeditentē. Exur-
ge. i. extra surge. Debent disponere animus suscipien-
tem. quia scilicet ipsi debent surgere a dormitione ⁊
a morte. Debent perquirere actioem sufficientem. s.
xpm. Illuminabit inquit te xps. Sicut enim videm⁹
ad illuminationem naturalem ista tria requiruntur
s. locus expediens. ideo dicitur. Exurge. quia. s. in p̄

Illuminare.

B fundis foueis non fit bene bene illuminatio. Itē me-
dium suscipiens. qz. solus non pōt illuminari nisi
vigilet ⁊ nisi sit bene dispositus. ideo dicitur. Surge q
dormis ⁊ erurge a mortuis. Item causa efficiens. s.
sol corpus luminosum. ideo dicitur: Christus qui. s.
est lux vera que illuminat omnem hominem venien-
tem in hunc mundū Jobā. j. **D**ico igitur q ad illu-
minationem gratie vel scientie suscipiendas necesse
est. Quod relinquamus locum impediētē. Erurge.
Qd disponam? mētē suscipiētē dormis ⁊ a mortuis.
Qd eligam? cām efficiētē xps. Ergo charissimi.

Eligatur locus superior. **P**rimo igitur di-
co q si volumus illu-
minari nos debemus
ascendere locus supiorē qd ostendit: cū dicit. Erurge. i.
ertra surge. Sicut em̄ ille q est infra ⁊ intra terrā nō
pōt illuminari. qz. s. illuminatio perfecta non pōt lo-
ca intima p̄fundare. Sic illi q sunt in fouea ⁊ in pro-
fundo peccatorū constituti: ⁊ in terra p avariciā iuo-
luti: illuminari p gratiam non merent: quapropter
necesse est vt de p̄fundo peccatorū ⁊ de amore terre-
norū eruntē sursum ad bona eterna p affectū ⁊ de-
sideriū transierant. Erurge inqt ⁊ surge. Et hoc est
qd dicit. Esa. lx. Surge illuminare hierusalē. vt sic pecca-
tor dicat illud ps. Erurrexi ⁊ adhuc tecum sum. Loco
em̄ superiora habent magis illuminari q inferiora.
Aues ēt que sursum habent volare habent visus iun-
pidiorē ⁊ magis illuminatū q animalia que inferi⁹
versantur. Saurā ēt ⁊ vipera ⁊ alij serpētes propter
longam moram quā in hyeme cōstābunt in interior-
ribus terre viscerib⁹ quasi penitus erceant. qui tñ
in vere erurgentes iterū illuminant. Quia vere cha-
rissimi illi qui inferius in amore terrenorū ⁊ in p̄fun-
ditate peccati p obstinationē ⁊ avariciā diu manēt:
lumine diuine gratie ⁊ visu sane intelligētie se denu-
dāt. Qd patet. qz. tales sic obstinati ⁊ ercecati nesciūt
nec volūt ad viam veritatis redire: nec a p̄p̄is ini-
quitatib⁹ resilire. Sicut dicit. Prouer. xviij. Inpius cū
in profundis pctōn̄ venerit cōtemnet. Illi vero q sur-
sum circa deū ⁊ circa bona paradisi p contēplationē
⁊ desiderū habitant ⁊ versant. lumine diuine gratie
⁊ visu sane intelligētie ⁊ sapientie decorant. Surge
igit ⁊ erurge. Uice. j. Erurgens maria abiit in mon-
tana. Et sequitur in eodē cap. Illuminare his qui in
tenebris ⁊ c. Ascendamus igit ad locum superiorem.

C Secūdo dico si volumus illuminari expellamus
formam deteriozem. Dormis ⁊ a mortuis. Una enim
forma non introducit nisi sua contraria expellat.
vnde aliq̄ subiectū nō illuminat: nisi forma luci cō-
traria. s. vmbra ⁊ tenebre exinde primitus auferantur.
Sic vere charissimi anima nunq̄ pōt per gratiam ⁊
sapientiam illuminari nisi peccata que sunt spūales
tenebre: luci diuine grē ⁊ sciētie ⁊ cōtrarie primitus
expellant. Sicut enim dicit. Sap. j. In malivolā animā
nō introibit sapiētia. Ista aut̄ forma cōtraria luci di-
uine q est auferēda est peccatū ⁊ obscuritas que in-
telligunt i x̄bo dormis: ⁊ in x̄bo mortuis. Dormitio
em̄ signat mortalia. Jō petebat illuminari dauid in
ps. Illumina oculos meos ne vnq̄ obdormiā in mor-
te ⁊ c. **T**ertio si volum⁹ illuminari oportet q eliga-
mus causam vtiliozem. xps. Melius enim illuminat
domus p solem q per candelā. Sic anima per x̄pm
q p quacūq̄ creaturā. vnde de ciuitate hierlm. i. de
p̄ia dicitur Apo. xxi. Qd ciuitas non eget sole ⁊ luna.
sed claritas dei illuminabit eā: ⁊ lucerna ei⁹ est agn⁹.
Et sic nota si vis q xps nou illuminat.

D Ab eterno p̄destinando. **I**lluminat igitur
nos xps p̄ eternā p̄de-
stinatione. ps. Illumi-
nans tu mirabiliter a
montib⁹ eternis. tur-
bati sunt oēs insipientes corde. **I**te p gratie visita-
tionē ps. Accedite ad eū ⁊ illuminamini ⁊ facies ve-

stre nō confundent. Accessus em̄ ad x̄pm signat gr̄as
gratis datā. illuminatio x̄o gr̄am gratū facientem.
Ite illuminat p aduersos moderationē. Luc. j. Il-
luminare his qui in tenebris ⁊ i vmbra ⁊ c. Et in ps.
Dñs illuminat cecos: dñs erigit clyfos. **I**te illu-
minat p sacre scripture eruditiōez ps. P̄ceptū dñi
lucidū illuminans oculos. **I**te illuminat per grē
distributionē Apo. xvij. Cidi alterū angelus ⁊ terra
illuminata ē a gl̄a ei⁹. Et Esa. lx. Illuminare hieru-
salem qz venit lumen ⁊ gl̄a dñi sup te orta est. Iste est
igit xps ver⁹ illuminator. Eccli. xlij. Sol illuminās p
oia resperit. fatui sunt igit qui magis volūt illumi-
nari per lunam q per solem: a mundo q a x̄po: p rē
poralem prosperitatē q per x̄pi spūalem gr̄am ⁊ be-
nignitatē. Isti sunt sicut vesperitones qui de lumi-
ne solis non curāt: sed in lūne seu candelē lumine se
delectant. Quia. s. mundi peccatores plus gaudēt il-
luminari a creatura q a creatore: a dato q a datore:
a prosperitate defectibili q a perpetuo largitore. Il-
luminatio em̄ ista que. s. p̄cedit a mundi sciētis vel
a mundi diuitis solet cōburere p avariciā. ps. Tota
nocte in illuminatione ignis. Solet decipe p ignorā-
tiā. Ero. xliij. Erat aut̄ nubes tenebrosa ⁊ illuminās
noctē. Solet inficere p imūdiā. ps. Flor illuminatio
mea i delicijs meis. Et breuiter iste illuminatio-
nes sunt poti⁹ obtenebratiōes similes choruscationi
q ita trāsitorie radiat q plus obscurat q illuminat.
⁊ magis nocet q iuuat. Peccatores igit non illumi-
nant. Et hoc vel ppter defectū illuminatiū. s. docto-
rū vel platoū. q. s. ita obscuri sunt ⁊ ignari q altos il-
luminare nō p̄st. Juxta illud qd de idolis dicit. Baruc.
vi. Signa inqt in celo gentib⁹ nō ostendunt: neq̄ illu-
minabūt vt sol: neq̄ illuminabūt vt luna. Vel ppter
maximā obscuritatē recipiētū. qz. s. multi sunt ita p
peccatū obscurati ⁊ indurati q nullo mō possunt il-
luminari. Sapiētie. xvij. Neq̄ syderū lūnide flāme
illuminare poterāt noctē illā horrendā. Ite sic: sed a
x̄po recipiam⁹ spūales illuminatiōes non a mundo
tpales: vt dicamus illud ps. Dñs illuminatio mea ⁊
salus mea quē timebo. xps inqt. Th. ij. Th. iij. Gra-
data est nobis in x̄po Jesu ante tēpora secularia: ma-
nifestata aut̄ nūc per illuminationem dñi nostri iesu
x̄pi: qui destruxit mortē. illuminauit aut̄ vitam. Eli-
gat igit causa efficiēs. xps. Expellat forma deficiēs.
Alors ⁊ dormitio. Perquiratur status p̄ficiēs. Sur-
ge ⁊ erurge. **E**t si vis nota q xps multos diuersi-
mode solet illuminare: videlicet. Delinquentes p gra-
tiam p̄uenientē. Penitentes per veniā subuenien-
tem. Ignorātes per sapiētiam vel per doctrinam cō-
uenientem. Indigentes vel patientes per leticiā p̄-
ficiētem. Triumphantes seu cōsumiātes per glo-
riam p̄ficiētem. **I**lluminat igitur xps delinque-
tes ipsos p̄ueniens per gratie infusionem. Peccator
em̄ nō se cognoscet nec a pctō resipiscere propone-
ret. nisi ipsum de⁹ per gratiam p̄curet. Et ista est il-
luminatio mortuorū. i. pctōn̄. De qua in ps. Dñe il-
lumina oculos meos ne vnq̄ obdormiā in morte. **I**te illuminat
penitētes seu p̄ficiētes ipsis subueniēs p venie colla-
tionem. Et ista est illuminatio illius ceci qui ex luto
facto de sp̄ito liminis oculis illuminatus est vt vide-
ret clare omnia: sicut dicit Jobā. ij. Sp̄itum em̄ ab-
ominationem ⁊ vtilitatem status peccati signat. lū-
tum vero mortis memoriaz designat que duo si xps
apposuerit: cōstat q peccatorē illuminabit: ⁊ sibi vi-
sum spūalem per gratias ⁊ veniam reformabit. Ista
est etiam illuminatio thobie qui cum felle piscis il-
luminatus est. fel enim amaritudinē penitentie si-
gnat ⁊ cōtritionis. vnde de ista illuminatione ⁊ sana-
tiōe spūali dicit Eccli. xxxij. Qd de⁹ est de peccato of-
fensionis: adiutorū casus: exaltās animā: illuminās
oculos: dans sanitatem ⁊ vitam ⁊ benedictionem.
Ite illuminat innocentes seu se regere nescientes
p doctrinē

per doctrinam propinationem. Doctrina enim fides et sapientia dei instruunt et elucidant intellectum. ps. Preceptum domini lucidum illuminans oculos. Istud est melius quod comedit Ionathas et illuminati sunt oculi eius. sicut dicitur. i. Reg. xiiij. **I**tem illuminat tribulationes seu patientes per spem fiduciam et consolationem. Esa. lx. Surge illuminare hierusalem quia venit lumen tuum in consolatione tua etc. Unde xps est ille angelus habens potestatem magnam: et terra illuminata est a gloria eius. Apoc. xvij. Terra enim obscurus desolatos et tenebrosos designat quos dei misericordia illuminat et confortat. Heb. x. Illuminati magnis certamen passionis sustinueritis. **I**tem illuminat sanctos et beatos seu triumphantes per glorie retributionem: quia scilicet sol. i. xps per omnia respicit. Eccl. xliij. Quia dicit Apoc. xxj. De civitate paradisi seu de beata anima. Claritas dei illuminabit eam. et lucerna eius est agnus. Unde de luce de lumine etc. Sufficit.

Imago. Nota quod imago accipitur pro quacunque figura representativa alicuius rei. Moraliter autem accipitur in bono et in malo. In bono enim signat bonam bonorum imitationem. Bonorum exemplorum emersionem. Morum honestorum compositionem. Et sic imago potest dici ille qui ad similitudinem dei et sanctorum est honeste compositus et formatus. Alijs minus perfectis in exemplar datus et alijs melioribus conformatus et ipsorum virtutes pro viribus inuitatus et consecutus. Et sic igitur imago designat virum perfectum bonis gratijs et virtutibus compositum et dotatum. De quibus intelligit illud Rom. viij. Quos presciuit hos et predestinavit conformes fieri imaginis filij sui. **I**tem imago accipit in malo. Et sic signat malam malorum imitationem. hypocritarum simulationem: bonorum temporalium fictionem. Sicut enim imago non habet esse verum sed fictum et simulatum: non habet membra interiora. non potest esse se mouere cum non habeat vitam. sic hypocrite habent similitudinem non veritatem. Isti enim videntur esse et non sunt. quia. s. ipsi habent tantum exteriorem apparentiam: nullam autem habent interiorum existenciam. Isti enim sunt quedam ficta et picta idola: que quous multum habent formositatis et honestatis. nihil tamen habent sanctitatis seu bonitatis. Unde de factoribus idolorum dicit Esa. xliij. fecit inquit imagines viri quasi speciosum hominem habitantem in domo. Quod et tales imagines nihil habeant potestatis. ps. Sap. xij. vbi dicit. Non potest se adiungere imago enim est: corpus est illi adiutorium. Bona et mundi possunt dici imago. Non sunt enim nisi quedam similitudo bonorum eternorum. **U**n in ps. dicitur. Verumtamen in imagine pertransiit homo. Prosperitas enim et vita presens est sicut imago que apparet in aqua que ad motum aque statim turbatur. Debilem enim valde habet existenciam ita quod facillime dissipatur. q. s. motus tribulationum: mortis: infirmitatis: paupertatis: raderitatis istam imaginem facilliter conturbat et destruit: ipsamque finaliter penitus ambidat et subvertit ps. Imaginem ipsorum ad nihilum rediges. De bona igitur imagine. i. de viro perfecto possumus exponere illud Sap. vij. Cadaver enim est lucis eterne. et speculum sine macula et imago bonitatis. Autoritates istas habes exposita diuisam et persecuta in sermone purificationis. Lumen refulsit in habitaculo. Ideo ad presens exponamus illud Job. iij. Stetit quidam cuius non agnoscebam vultum imago coram oculis meis. In quibus verbis aduerte quod sicut imagines sanctorum in ecclesijs firmiter situantur: aliud imitatur publice demonstrantur. Sic vere si nos volumus dei et sanctorum imagines esse et figure nos debemus: videri licet firmiter situari per animosam stabilitatem. Aliud imitari per meliorem conformitatem. publice demonstrari per exemplorum claritatem. **S**imus ergo charissimi Cordialiter roborati. Stetit inquit quidam. **A**rtificialiter conformati. Imago inquit. **E**xemplariter presentati. Coram oculis nostris. Dico igitur primo

quod si volumus esse spirituales imagines: nos debemus firmiter situari. Stetit inquit quidam. Sicut enim videmus quod imagines sanctorum de aliqua forti et solida materia fiunt. sicut de lapide vel de aliquo solido ligno. vel etiam de metallo: et hoc ut diutius durent et ne facilliter corrumpantur. Unde de illo ligno quod dicitur piler solent fieri in templo imagines sicut in Iherosolymis. eo quod lignum sit forte et impetrabile: ita quod sub aqua ad modum lapidis iduretur. Unde Esa. xl. forte lignum et impetrabile elegit artifex sapiens etc. Et loquitur de idolis. Et Esa. xliij. dicit. Artifex lignarius fecit imaginem: succidit cedros: tulit plicem et quercum. Solent etiam in locis firmis locari et situari ne per impulsum ventorum vel als facilliter cadant et destruantur. **U**n Iherosolymis. r. Clavis et malicis copegit illud ut non dissoluatur. Sic peccato charissimi nos debemus esse firmi et solidi per constantiam et stabilitatem boni propositi: et in stabili loco sancte ecclesie per stabilitatem fidei collocati: ut. s. perseverantiam impulsu tentationibus non moueamur et ne per peccatum cadamus a statu gratie vel corrumpamur. Stetit inquit. Ideo presciuit. ij. Thes. ij. State et tenebre traditiones quas didicistis. **U**n finis de illis de quibus dicit Apoc. vij. Audi septem angelos stantes in conspectu domini ut iste sit sicut supra dictum est. Cadaver lucis eterne et speculum sine macula et imago bonitatis dei. Sap. vij. et xliij. Imago enim est. Esse enim stabilitatem designat. Sed peccato charissimi video hodie multas imagines. i. multas personas que tali perseverantie firmitate nullatenus sunt dotati. Et ideo videtur quod multi sunt sicut imagines debiles et non stabiles: fluide et non solide: deficientes et non permanentes. Et ideo notare possumus quod sunt plures imagines que non sunt stabiles sicut fluctabilis nature. **U**n nota quod sunt Imagines.

Unnes enim imagines facilliter generantur et facilliter destruantur. Esse enim ipsarum non est durabile. sed defectibile et variabile. sicut ad sensum apparet quod Imago terrea cito conturbatur. **U**n circa leviter in muro frangitur. Cereus cito dissolvitur. Aquea cito conturbatur. In speculo cito immutatur. In muro cito maculatur. **I**mago terrea signat avaros. Isti enim sunt terra et terrei: in terrenis et temporalibus occupati. Esa. lvij. Posuisti ut terram corpus tuum. **U**n cuiuslibet avaro potest dicere dyabolus illud Iherosolymis. ij. Tradidi vos per desertum: per terram inhabitabilem et imaginem mortis: per terram sitis et iniuriam in qua non ambulavit vir nec habitavit homo. **I**mago vitrea signat superbos. Isti enim ad modum vitri volunt splendere et permanere gloriam relucere. **U**n de superbis et elatis potest dici Abacuc. ij. cap. Splendor eius ut lux erit. cornua in manibus eius. **U**n superbo potest dici illud Esa. xliij. Quod dyabolus fecit imaginem quasi speciosi hominis habitantis in domo. Et Ezech. vij. dicitur. quod ornamenta monilium suorum in superbiam posuerunt et imagines abominationum suarum fecerunt ex eo. **I**mago cerea signat luxuriosos. Isti enim modico igne carnalis concupiscentie excitantur et in libidinem resolvuntur. De quibus dicitur in ps. Sicut cera que fluit auferentur. super cecidit ignis et non viderunt solem. Unde luxuriose mulieri dicitur Ezech. xvi. fecisti tibi imagines masculinas et fornicata es. Unde ista est imago bestie. de qua dicitur Apoc. xij. quod dyabolus dicit habitantibus super terram quod ipsi faciant imaginem bestie que habet plagam gladii. Expone contra luxuriam et mulieres. **I**mago aquea signat iracundos. Quia scilicet licet imago in aqua apparens ad modicum aque motum conturbatur. Sic iracundi occasione modica contendantur. Unde in ps. dicitur. Sicut aqua diffusum et dispersa sunt omnia ossa mea. Et alibi. Turbati sunt et moti sunt sicut ebrius: et omnis sapientia eorum deuorata est. **I**terum ps. Verumtamen in imagine pertransit homo. sed. et frustra turbatur. **I**mago

Immaculatus

go in speculo homini ridenti solet arridere et cum tristato tristitiam simulare. Quia scilicet modus est adulatorum se omnibus conformare et maxime diuitibus cum quibus sunt ita ut recte videantur gaudere cum gaudentibus et flere cum flentibus. Juxta illud Sapientie. xvj. Ad quid quis volebat couerterebatur. Unde adultores videntur posse dicere illud. ij. Corinth. iij. Gloriam domini speculantes in eandem imaginem transformamur. Imago vero in muro signat hypocritas deceptores. Talis enim imago non habet nisi apparentiam. Tales enim mores talis imaginis pulchri et honesti apparent exterius: qui tamen sunt lutei et lapidei id est peccatores et infecti interius. Unde talibus dicitur Act. xxiij. Percutiet te deus paries dealbatus. Unde proprie hypocrisis dicitur imago mortis que non potest moueri. De qua Sapientie. xv. Aspectus eius dat offensam concupiscentiam: et diligit mortem imaginis effigiem sine anima. Tales imagines. i. tales hypocrisis figurantur Ezech. xxiij. vbi dicitur. Quod ooliba vidit viros depictos in parietibus. imagines chaldeorum expressas coloribus baltis accinctos renes: tyaras tinctas habentes in capitibus formam ducum: omnium similitudinem filiorum babilonis. Iste imago ecclesiasticus significat multos factos et varios ecclesiasticos qui in parietibus sancte ecclesie habent hodie formam ducum et prelatorum portant tyaras atque mitras. Iste enim dicitur viri picti propter suam idurabilem vanitatem. Dicitur etiam coloribus propter sue conuersationis fictam formositatem et honestatem. Dicitur habere balticos in renibus propter violentam continentiam et castitatem. Dicitur habere mitram in capitibus propter obtentam ab eis ecclesiasticam dignitatem. Dicitur habere formam ducum. i. speciem bonorum non essentiam neque veritatem. Dicitur tamen cum hoc habere similitudinem filiorum babilonis. i. viroorum peccatorum propter sue male vite occultam perversitatem et iniquitatem. Tales igitur imagines facilliter a statu gratie deficient et corrumpuntur: et facilliter in peccatum decidunt et labuntur: et sic spiritualiter conterunt. Unde. iij. Reg. xj. Destruerunt aras baal. et imagines contriuerunt valde. Non sic igitur charissimi sed spirituales imagines simus. Et sic erimus in virtutibus conformati. Steti inquit. i. Corin. x. Qui stat videat nec cadat. Secundo si volumus esse spirituales imagines nos debemus esse melioribus conformati. quod ostendit in verbo imago. Natura enim imaginis est quod conformet illi rei cuius est imago et quod ipsa quantum est possibile repetat. Ideo de adam dicitur Gen. v. quod ipse genuit filium ad imaginem et similitudinem suam. Et ideo charissimi: quia nos alij sumus in ecclesia in loco statu et gradu priorum sanctorum et viroorum perfectorum qui ante nos fuerunt. Unde bene dico quod ipsos nos debemus imitari et eorum virtutibus conformari. i. Cor. xv. Siccut portauimus imaginem terrenam. portemus et imaginem celestis. Silenites enim lapis est preciosus in se continens imaginem lune. quod dicitur imago ipsi lune in oibus se conformat. Ipa enim crescete crescit et decrescete decrescit. Ad deuotandum quod imago lune. i. conformitas dei et sancti: ubi nobis relucere ita quod quantum erit possibile adit deest mores nostros eorum moribus conformemus. quantum ad cremetibus boni perfecti. quantum ad strumetum mundani successus. quantum ad lumen sue honestatis. quantum ad obscuritatem sue humilitatis. ut dicam illud. ij. Cor. iij. Ias reuelata facie gloriatur dñi speculantes in eadem imagine transformemur. Quod tamen est contra multos qui non se conformant melioribus sed peioribus. Non perfectis sed infectis. Non virtuosis sed vitiosis. Iste figurant in illis qui adorauerunt bestiam et adorauerunt imaginem: qui tandem vna cum bestia missi sunt in stagnum ignis et sulphuris. sicut dicitur Apoc. xij. et xij. et xv. et xvj. et xij. Bestia vero est dyabolus: eius vero imago et representatio est peccatum. Quia. s. illi qui imaginem dyaboli et viroorum iniquorum secum portant per imitationem. similitudinem in igne sulphuris et eterna damnatione mittuntur. Sicut vero dicitur Apoc. xv. Illi qui vicerunt bestiam et imaginem eius. i. dyabolum et peccatum. stabant super maria

re vitreum. i. in affluentia claritatis eterne. cum canticis et citharis. Simus igitur non peioribus sed melioribus conformati. Tertio si volumus esse spirituales imagines nos debemus esse cunctis gentibus presentati. Contra me inquit. Sicut enim imagines in locis publicis et non occultis ponuntur: ut per earum aspectum homines ad deuotionem inuident. Sic boni viri ad aliorum exemplar proponuntur. ut videntes eos per eorum doctrinam et exempla ad melius exercitentur. Contra me inquit. Juxta illud Mat. v. Sic luceat lux vestra coram hominibus ut videant opera vestra bona et glorificent patrem vestrum qui in celis est. Quod tamen est contra multos qui ita sunt turpes et infames in conuersatione quod non sunt digni alijs proponi pro exemplari. Quamuis enim bona exempla a suis predecessoribus potuerint accepisse: ipsa tamen alijs representare non nouerunt. Sunt enim similes quibusdam speculis que et si cutiusculis pulchri hominis imaginem recipiant: ipsa tamen alijs turpissimam representant. Similes enim sunt lapidi qui dicitur topazius. qui imaginem in se receptam reuersam representant. Sunt vero multi qui imaginem bonorum exemplorum que a suis maioribus accipiunt in se non retinent nec recipiunt: immo alijs totum contrarium et totum reuersum. representant et ostendunt. Quia si dantur bona exempla. ipsi tamen dant alijs turpia infamia atque mala. Unde de talibus dicitur Rom. i. quod ipsi mutauerunt gloriam incorruptibilis dei. in similitudinem imaginis corruptibilis hominis et volucrum et quadrupedum quasi. d. Iste imaginem dei id est representationem bonorum exemplorum deberet alijs per exemplar ostendere. ipsi tamen ostendunt eius similitudinem corruptibilis hominis per luxuriam. similitudinem volucrum per superbiam similitudinem quadrupedum per auariciam. Et si vis ponere quod quedam sunt imagines.

Porci per luxuriam uertere ad illud quod scribitur Apo. xiiij. Quod dicitur Leonis per superbiam. ad auerit bestiam vel Talpe cece per ignorantiam imaginem eius bibet de vino ire dei. Non sic charissimi sed coram alijs representemus imagines bonorum exemplorum: ut de nobis possit dici illud Lu. xxiij. fuit vir propheta potens in opere et sermone coram deo et hominibus. Ut sit etiam sicut ille liber de quo dicitur scriptus intus et foris et scripte erant in eo lamentationes carnis et ve. et expedit illud coram me etc. Exponere sicut supra. Simus igitur tales ut coram alijs pro exemplari proponi possimus et debeamus. Talis enim imago viri iusti non est velada vel occultanda. sed cunctis exemplariter demonstranda. Unde. i. Corin. xi. Vir. i. vir tuosus homo non debet velare caput quia imago et gloria dei est. Et sic igitur pater quod poterimus esse bone et spirituales imagines. s. si simus cunctis exemplariter presentati. Bonis virtualiter conformati. Intus cordialiter confirmati: Et hec de imagine sufficiant. Tunc de idolo. Nihil dico de imagine dei quod resultat in anima. quia hoc est magis scientiale quam morale. Itaque imagine patris qui est filius: quod. s. sicut aliqua sunt specula concava. que imaginem longe a se proiciunt. ita quod imago non intra speculum sed longe extra apparere videtur. ita quod quasi posse palpari creditur ab ignavis. Sic dominus pater speculum sine macula per pietatem concavum et depressum imaginem suam. s. filium benedictum extra in mundum proiecit et immisit. s. per incarnationem beatam intantum quod palpabilis et visibilis apparuit vniuersis. Unde Baruch. iij. Postea in terris visus est et cum hominibus conuersatus est. scilicet christus. qui sicut dicitur Col. i. Est imago invisibilis dei. Sed de ista nihil ad presens.

Immaculatus. Nota quod Immaculatus dicitur ille qui nullam habet maculam peccatorum. Et ideo Immaculatus idem est quod sanctus qui de peccato liber est et immunis. Juxta illud ps. Ero

ps. Ero immaculatus cū eo: et obseruabo me ab iniquitate mea. Ubi ostenditur q̄ ad hoc q̄ aliquis possit esse innocens et immaculatus tria sunt necessaria que etiam sunt necessaria illi qui vult seruare mundiciā corporalem. **Oportet enim primo.**

Primum erit cul frequentare q̄ solet p̄ficere p̄p̄ immaculatus. **Immaculatus.** Sed secūdu declinare q̄ solet officere culatus. Sed secūdu sanctorum copula ideo dicitur. Cum eo. Sed tertius peccati crapula cum dicitur. Obseruabo me et. Igit abstergamus culpam feditatē. Quia sicut dicit Col. j. Exhibete vos sanctos et immaculatos et irreprehensibiles corā deo. Immaculatus inquit. Igitur habemus bonam societatez. Cū eo inquit. i. cū deo vel cū viro sancto et honesto. quia sicut dicitur in ps. Cum sancto sanctus eris et cum viro inocēte innocēs eris. Et in canonica Jude. Potens est enim deus vos obseruare sine peccato: etiam cōstituire immaculatos et. Igitur caueamus culpe malignitatem. Obseruabo me inquit ab iniquitate. Unde Deu. viij. Obserua et caue ne quādo obliuiscaris domini dei tui et. Quia sicut dicitur Jacobi. j. Religio mūda et immaculata hec est. immaculatum se custodire ab hoc seculo. Obseruabo igitur me ab iniquitate mea. quasi dicat. Alias immaculatus non ero. Bene igitur dicitur. ij. Pet. ij. Satagite immaculati et inuolati ei inueniri in pace. Et merito quia procerto viri sancti mundi et immaculati.

Famulantur imperio legis. **Tales enīz diuine**
Dedicantur seruitio regis **legis imperio so-**
Receptant cōuiuio gregis **lent obedire. Con-**
stat enī q̄ viri mūdi et innocētes magis sunt obediētes q̄ pessimi vel proterui: patet in pueris et in pulchis equorum. qui facile docētur ambulare et. Sic isti ps. Beati immaculati in via qui ambulāt i lege dñi Et bene dicit: in lege dñi. Quia procerto sicut in ps. dicitur. Ux dñi immaculata conuertens aīas: testimonium dñi fidele sapiētiam prestans paruulis. Et nota q̄ ista est q̄ viros immaculatos erigit et requirit. **Ite tales summi regis seruitio solēt cōuenire.** Cōstat enī q̄ mūdi viri volūt habere viros immaculatos et mūdos in seruitio suo. Et inde est q̄ i lege vbi cūq̄ precipitur aliquid offerri. semper precipitur q̄ sit immaculatu et mundum. Et hoc siue sit bos siue aries. siue ouis siue agn? vitul? v? hircus et. Quia reuera quicūq̄ seipm offert seruitio diuino: non sit bos siue rudis et laboriosus aries dur gregis. i. platus et gloriofus. Siue ouis. i. simplex laic? diues et lanosus. Siue agnus. i. inuenis et ignarus et obliuiosus. Siue vitulus. i. lasciu? insolēs et solatiofus. Siue hircus. i. pauper hysspidus et penuriosus. Sz pcerto ex quo ad dei seruitium aduenerit: immaculatu et mūdos esse debet. s. exēplo ipsi? qui semetipm obtulit immaculatum deo. Sicut dicit Heb. ij. Nā qz immaculatus est: immaculatos vult habere seruos. Ubi Leui. xij. dicit sic. Hō qui obtulerit victimā dño et. immaculatum offerret vt acceptabile sit. Isti igitur summi regis seruitio solent cōuenire. **Item isti celsi regis cōuiuio solent lasciuire.** sz in cōuiuio eterno et gloria paradisi ps. Nouit dominus dies immaculatorum: et hereditas eorum in eternum erit et. Plura possunt dici de immaculatione. sed vide de macula. de mundicia. de innocentia. Pauca enim inueniētur hic themata. Et ideo pretermitto diffusius dilatare.

Imber Nota q̄ imber dicitur ab imbuēdo et inebriādo. s. q̄ habeat humectare imbuere et madefacere. Ubi Esa. lv. c. Descēdit imber et nig de celo: et illic vltra nō reuertitur. sz inebuat terram et infundit eā. et germinare eam facit. Et nota q̄ imber potest significare gratiā: sciam: p̄speritatem: carnalitatē et aduersitatē. Ista enī habent animas imbuere siue in bono siue in malo. et ipsam bona vel mala opera faciunt germinare. De imbre igitur diu-

ne gratie et clemētie dicitur Prover. xvj. Clementia eius quasi imber serotinus. De imbre scientie et doctrine dicitur Esa. v. Rubibus mandabo desuper ne pluant sup eam imbrē. Et Eccli. xxxij. dicit. Et ipse quasi imber emittet eloquia sapientie sue. De imbre prosperitatis potest dici illud Joelis. ij. Descendere faciet dñs ad vos imbrē matutinū. De imbre carnalitatē dicit Eze. xxxvij. Judicabo euz peste et sanguine et imbre vehementi. De imbre vero aduersitatis potest dici illud Ezech. xij. Erat enī imber inundans in furorē meo et dabo lapides pergrandes et. Emitto gratia breuitatis. Vide infra de pluuia. Et vide si vis in distinctionibus.

Imitari. imitatio. Nota: q̄ Imitatio non nihil aliud est q̄ alteri i morib? p̄formatio seu assimilatio. Cū igit morēs aliquorum sint boni et aliquorum mali. necesse est supponere q̄ est dare imitationem bonam et malam. Bonam dico quā habent boni qui imitantur doctores virtuosos. Malam vero quam habent mali qui imitantur homines vitiosos. De bona igit imitatione. Notandū q̄ sicut nullus est ita sapiens siue doctus quin bene debeat alijs credere et adherendo melioribus intellectum proprium aliquoties captiuare: et non in sensu proprio vitra debituz abundare. Iuxta illud. Noli esse sapiens apud te metipsum. Sic vere nullus est ita sanctus seu perfectus qui de sanctitate sua debeat totaliter presumere: quoniam bene velit melioribus se conformare: et se per virtuosas imitationes bonis aliorū moribus coaptare. Sicut apostolus philippensibus scribebat dicens. Philip. ij. Imitatores mei estote fratres. In quibus verbis aduertit q̄ imitatio debet esse sagax vt eligat cōgruuz obiectum. Tenax ne negligat assumptum subiectuz. Uerax vt diligat cōmunem profectuz. **Debet enī esse prudens in eligendo.** Adansens non desistendo. **feruens in diligendo.** **Primum probat regula sanctitatis nobis obiecta.** **Adēi inquit.** Secundum probat verba firmitatis numq̄ deiecta. **Estote inquit.** Tertius probat facula charitatis nobis iniecta. **fratres inquit.** **Probat sanctitatem signū exemplatiuū.** **Adēi inquit.** **Probat firmitatem verbum substantiuum.** **Estote.** **Probat charitatem nomen compositiuum seu aggregatiuum.** **fratres inquit.** **Igitur dico primo q̄ imitatio debet esse sagax et discreta.** quia scilicet homo debet discrete et sagaciter eligere quez debeat imitari: et qui virtutib? taliter polleat q̄ imitari sit dignus. Et hoc ostendit cum apostolus dicit **Adēi.** Ille enim qui erat sanctissima regula et exemplar virtutum. semetipsum imitandū proponit. **Adēi inquit. j. Cor. iij.** Imitatores mei estote sicut ego xpi. **Señ.** enim dicit. Quod maximum in eo vitū est qui non tam melioribus placere studet q̄ pluribus. q. d. semper melioribus est placendus et eorum moribus p̄ imitationis formulam insistendum. Utile est enī speculo q̄ recipiat imaginē rei munde. Quia si res inunda fuerit: sepe fit q̄ maculā perpetuaz in se contrahit: sicut apparet quando in speculo nouo speculatur mulier menstruosa. Sed reuera si res visa pulcra fuerit atqz munda: tunc eius imago sine lesione speculi apparet in eo gratiosa. Sic vere dico q̄ vitale est homini mundarū et sanctarum personarū formā et similitudinē in se per imitationē recipere: et se melioribus nō deterioribus cōformare. Quia. s. a bono exemplari bonū effigiatur transumptū. Et a bona recta regula rectū efficitur regulatu. **Contra vero per receptionē male et imūde imaginis et per imitationem inale persone. macula vitiosū contrahitur. et ipsius speculi. i. ipsi? qui specularis esse debuerat cōuersatio et superficies deturpanur.** Imitatores igitur mei estote inquit apostolus. Ubi ipse est qui dixit. ij. The. ij. Subtrahatis vos ab omni fratre ambulāte inordinatē. ipsi enī scitis quēadmoduz oporteat vos

Immola vituli coram domino. De hirco autem emissario fit mentio. Lev. xvj. Et breuiter de qualibet immolatione spirituali potest dici illud. ps. Immola deo sacrificium laudis: et recte altissimo vota tua. Sed pro certo carissimi peccatores non sic. Quia sicut dicitur Deu. xxxij. Ipsi immolauerunt demonijs et non deo: dijs quos ignorabant. Peccatores enim immolant diabolo veli delict. Carnes sue carnalitates per castrimargiam. Panes sue facultatis per auariciam. Boues sue fortitudinis: per superbiam. Oves sue simplicitatis: per hypocriticam maliciam. Titulos sue iocunditatis: per inanem gloriam. Hircos sue iniquitatis: per luxurie fetorem et infamiam. Alii dicunt. Ezech. xj. Baalim immolabant: et demonijs sacrificabant. Et aduerte quod si aut antiquitus gentiles immolabant diuersis demonijs. Sic hodie multi sunt qui seipso immolant et deditant diuersis vitijs. Quidam enim immolant se ventri per gulam et castrimargiam: non cessant enim immolare noua fercula sicut noua sacrificia. Iste est enim deus baal qui interpretatur deuorator. Quia. s. ventres talium satiari seu contentari non potest. Dan. xiiij. Numquid tibi videtur bel deus viuens: an vero non vides quantum bibat et comedat quotidie? Item quidam se immolant mundo per auariciam. Sicut sunt illi qui ex toto se dant negocijs et lucris et ambitionibus etc. Ipsi enim sunt de quibus dicit Sefi. quod vbiq; sunt preterquam secum. Quia cum de aliorum negocijs sepius tractant: de suo nunquam. Et tamen alibi dicit. Quod nusquam est qui vbiq; est. Ipsi sunt illi de quibus dicit in ps. Quod immolauerunt filios suos et filias suas demonijs. Quia reuera filios suos et filias recogitat affectus et actus isti solent in seruitio demonum occupare et de dei seruitio non curare. et sic eos demonijs spiritualiter immolare. Quod etiam ad literam verificat sepius de filijs et filiabus naturalibus: quod scilicet mundum ipsos mundi lucris et negocijs dedicant et sic occasionaliter ipsos demonijs immolant. Ezech. xvj. Tulisti filios tuos et filias tuas quos genuisti: et immolasti eos ad deuorandum. Item quidam immolant se dyabolo per superbiam: et isti sunt illi qui pompis ludibrijs et vanitatibus sunt dediti et in altum pre alijs eleuati. De quibus dicit. iij. Reg. xij. Adhuc populus immolabat et adolebat in excelsis. Item sunt aliqui qui immolant se dyabolo per simulationem deceptoriam. Et isti sunt hypocrite qui sub ouina specie et simplicitate offerunt domino in populi conspectu non veram firmam et existentem: sed falsam debilem et apparentem ofonem: deuotionem et sanctitatem: de quibus dicit. Malach. j. Maldedictus qui immolat debilem domino. Quid vero potest domino debilius immolari quam sacrificium apparens et non existens: et illud est vt dixi hypocritarum simulatio. Alii immolant se dyabolo per inanem gloriam. Ipsi sunt qui omnia opera sua cum insigni magnificentia et apparatu faciunt vt populi laudibus extollantur: quod dant elemosinas magis ad sui rumoris quam pauperum fauorem: qui edificant aras et oratoria magis ad propriam quam ad dei gloriam qui offerunt munera magis vt a videtur laudentur quam vt deo reconciliantur. De quibus dicit. Acc. xij. immolauerunt in die illa victimas magnas: et letati sunt etc. Alii immolant se vicijs: per luxurie fetorem et infamiam. Ipsi sunt qui totum animum suum et corpus impudicam mulierum imperio manciparunt: de quibus dicit. Abacuc. j. Immolauit sagene sue et sacrificauit rethi suo. Sagena. i. mulieri impudice. Eccles. vij. Mulier laqueus venatorum: et sagena cor eius. Venatorum dico: id est amatorum etc. Non sic carissimi: sed immolemus deo victimas spirituales. s. turtures et columbas: que semper gemunt: id est dolorem et platum contritionis: immolemus passerem garrulum sicut. s. fiebat in curatione leprosi id est sonitum laudis et confessionis. Immolemus phasem id est transitum demum. i. imitationem virtuose conuersationis. Et immolemus sibi sanguinem id est dulcorem deuotionis et compassiois: vt sic quilibet dicat illud psal. Immolauit in tabernaculo eius hostiam vociferationis: cantabo et psalmum dicam domino etc. Vide vbi hostia: victima: sacrificium etc.

tionis et compassiois: vt sic quilibet dicat illud psal. Immolauit in tabernaculo eius hostiam vociferationis: cantabo et psalmum dicam domino etc. Vide vbi hostia: victima: sacrificium etc.

Impedire. Nota quod cum impedimentum ponitur accipi in bono et in malo significato utpote quia homo potest impediri facere bonum et facere malum: et sic primum impedimentum est malum: secundum vero bonum: dicere possumus quod triplex est malum impedimentum: videlicet Culpe, fortune et miserie eterne. Impeditur enim quis.

Peccatorum vinculis ligatus.

Terrenorum poculis lactat.

Tormentorum iaculis perstratus.

Ista enim sunt tria impedimenta que presenti spediunt gratiam et virtutem. In futuro gloriam et salutem. Et primo dicamus aliquid de impedimento peccatorum et vitiorum. Sicut enim videmus: quod infirmitates interiores impediunt actus et opera membrorum naturalium et virtutum. Sicut patet de corde: cerebro: pulmone et similibus: que sepius per malos humores et mirimitates intrinsecas taliter suis operationibus impediunt: quod cessante motu vitali naturali et animali anima suffocatur. Sic vere dico: quod membra principalia anime: que sunt cor: id est fons caloris: hec est caritas: cerebrum sensuum: hec est fides: pulmo. i. fons spiritualium hec est spes: aliquando impediuntur a suis bonis actibus retardant. Infirmitates enim vitiorum quando in interioribus anime abundant: talia solent impedire: et mortem spiritalem et eternam in hoc genere: et spiritualiter animam suffocare. fides enim impeditur per errorem. Spes per timorem. Caritas per inuidiam et luorem. De impedimento fidei quod fit per errorem. dicit Sal. v. Quis vos impediuit veritati non obedire et eo qui vocat vos. De impedimento spei: quod fit per timorem seu terrorem potest dici quod impediti illud prima Thessal. ij. impediuit nos sathanas: quod est enim nostra spes: aut gaudium aut corona glorie. De impedimento vero caritatis quod fit per luorem id est per iram inuidiam et stridorem potest dici illud. Ecclesiastici. xlvj. Impeditus est sol: et vna dies facta est quasi duorum. Quia peccato quando sol fons calor per inuidiam in animo perpenditur: tunc vna dies aliene prosperitatis et claritatis in duos conuertitur: in quantum per displicentiam vni alteri bonum duo esse videtur. Sic igitur peccata sunt impedimenta culpe seu vitiorum. ij. dicitur. v. Senes autem impediuerunt ne summaret edificium. Senes enim id est sine lege viuentes sunt vitia que sine freno legis habitant in peccatore et in ipso impediunt omne bonum. Secundo dico: quod sunt impedimenta fortune seu terrenorum. Bona enim fortune siue sint diuitie: siue deliciae: siue scientie: siue pulcritudo: siue fortitudo: siue fauores: siue honores: ibi aliud sunt quam quedam impedimenta: ne homo perueniat ad salutem. Inaute enim impediuntur in mari: ne se applicent ad portum optatum: quandoque flatibus aurarum: quandoque fluctibus undarum: quandoque rupibus petrarum: quandoque viribus stellarum: quandoque motibus beluarum: quandoque motibus arenarum: quandoque vocibus sirenarum: quandoque voraginibus cauernarum. Explica de singulis et potissime de stella belena: que sunt Plinium et sol. Sydus est terrificum et nauigantibus contrarium. Eius enim fulgur et apparentia nauigia submergit. In historia enim Romana qua scripsit paulus orationis callinici. legit de quodam rege vandalo qui cum maximo exercitu nauigabat de affrica contra romanos: quod obuia habuit vitulum marini: quo territus retrocessit. Sed asinus posset ad priam reuere: perijt cum exercitu nauerso. sic et dico: quod homo qui nauigat ad eternam vitam huius vite fluctuat et transiret: bonis fortune diuersi modo impedit. Sal. v. Currebatis huius quos impediuit: et certe respondere potest quod spirituales cursores impediunt. Auris et flatibus mundani fauoris. ris. i. scientie mundi.

Impena.

Andis et fluctibus carnalis dulcoris. Petris et rupibus manis honoris stellaris et sensibus terreni splendoris. **C**erte pro certo ipsos impediunt motus vel belue tyrannici fluctus arene vel loca tepozalis fructus. id est diuitiarum voces superflue muliebri ductus seu cautus. voragines assidue meroris et luctus. id est tristitia seu timor. Ista enim oia impediunt hominem ne perueniat ad portum salutis. **ii. Regn. xvij. Quid impedit si ego curram? Et allega si vis quod cursum impedit propter pondus. Exemplo dauid qui armis saulis impediatur magis quam iunabaf. i. Regn. xvij. Tortuca etiam maris impedit se profundare. i. aqua maris propter leuitatem corticis vel cutis que semper cogit eam supernatare. Aut forte supernatatur propter amplitudinem clipei quem habet in dorso ad latitudinem quingens cubitorum. Et sic videtur eam aquila impediri rapere et vorare sicut dicit liber rerum. Et sic igitur aliqua sunt que impediunt a poderositate. aliqua a leuitate. Sic vere quosdam saluatur impedit ponderositas terrenorum. quosdam vero superba leuitas animorum que semper ipsos facit superficem. id est altos honores appetere; nec eos patitur se in aquis lacrymose amaritudinis profundare. quapropter necesse est eos aquilari infernalium cibos sicut dicit **Albachab. ix.** Impedita sunt opera alchimi. Patet igitur que sunt impedimenta fortune seu terrenorum. **C** Tertio dico. que sunt impedimenta miserie seu tormentorum. id est. pene et damnationis eterne. Ista sicut in matrimonio vel contracto vel contraheundo sunt quedam impedimenta temporalia. quedam perpetua sed temporalia vero dirimunt matrimonium: que possunt cessare. Perpetua vero que nunquam sunt cessatura ipsum dirimunt et dissoluunt. Sic vere dico. que matrimonium dei et ase quod fit per gratiam in presenti et per gloriam in futuro. quibus impedit temporaliter: ut pote quando homo mortaliter peccat in hac vita: sed certe istud impedimentum non dirimit ex toto matrimonium. quia. scilicet adhuc remanet spes et fides. et adhuc potest homo impedimentum per penitentiam amoueri. Quandoque vero impedit eternaliter. hoc est quando homo moritur in peccato mortali et quando ad penam perpetuam condemnat. Quia tunc nulla est spes quod hoc matrimonium reparatur. immo necesse est quod deus et anima perpetuo separatur et quod anima impedimentum mortis eterne perpetuo submerget. **U**bi de diuitiibus ad infernum descendentibus dicit dominus in psalmo. Quod ira dei ascendit super eos et occidit pingues eos: et electos israel impediuit. Sed de beatis et sanctis qui semper nullo impedimento culpe fortune vel miserie detinentur potest dici illud. **Sap. xij. Terra arida apparuit et in mari rubro via sine impedimento. Sic igitur patet quomodo impedimentum potest sumi in malo. **S**ed adhuc dico. que sumi potest in bono. hoc est quando homo impeditur facere malum. Nilus enim impedit omnino fluere et intrare mare per tres menses et sic redundans totam terram egypti irrigat et fecundat qui si non impediretur sed semper fluere libere permitteretur tota terra egypti cum de celo non haberet pluuiam in arenam et puluerem verteretur. Et ponunt philosophi tres causas huius refluxus et impedimenti istius cursus in mari. Dicunt enim quod istud est aut propter arenarum cumulos que in ostiis nihil congregare impediunt ingressum. Aut propter ventos contrarios aquas retroducere: et ulterius non fluere compellentes. Aut propter fortissimos solis et stellarum radios super fontem nihil in ethiopia descendentes: et aquas fortiter attrahentes et eas sursum ligantes: et ne fluant retinentes: sicut ponunt **Ibiero. Sene. Plinius. et Solinus.** Sic vere dico. que homo quandoque impeditur et retardatur ne defluat in mare. id est in amaritudinem vitiorum tripliciter impediunt. Quia certe quandoque impeditur per arenas que est pulueris et ponderosa. id est per pondus diuini timoris. et per puluerem considerate mortis et future asperitatis infernalis doloris. Quandoque impeditur per flatus exteriorum tribulationum et tepo-****

ralium verationum. **U**biq; vero impeditur per radios solis si stellarum. id est per gratiam spiritus et sanctorum. Arena enim in mortis et inferni consideratio istos ne defluat per: vana desideria solet infra proprias ripas: hoc est infra dei mandatorum limites continere. flatus oppositarum tribulationum solet eos discutere et a suis malis voluntatibus repellere: et ad redeundum ad cor suum cum quadam violentia compellere vel artare. Radij vero diuine gratie solent tales sursum attrahere: et in amore dei et terrenorum calefacere: et sic in peccata defluant retinere. Duo flumines taliter impedito: sepe fit talis fluuius. id est talis homo in gratiis scientiis et virtutibus eleuatus et crescit: itaque per ipsos tota patria irrigatur et virefcit vegetatur fecundatur et proficit. **ps. Torrentes inundauerunt. Et alibi. Statuit aquas quasi in vitro: et eduxit eos in nube diei et tota nocte in illuminatione ignis quod dicitur. **U**bi aque gratie et scientie in talibus fluuiis statuunt et ex causis predictis congregantur et cumulantur ibidem tunc alij per ipsos ad modum nubis irrigantur: ad modum luminis illustrantur: et ad modum ignis etiam inflantur. **U**bi potest dici illud predictum. **Ecc. xlvj. Impeditus est sol: et facta est vna dies quasi duorum. Ista igitur sunt vitia impedimenta: que sunt redundant inutilia munita: et in aliorum proficia documenta. **A**d quod facit illud quod scribitur. **ij. Machab. vj. Etiam multo tempore non sine peccatoribus ex sententia agere: sed statim rationes adhibere magni beneficii est indicium. q. d. **I**mpedire malos in malis propositis et desiderijs suis magnus est beneficium suum cum inde fiant ut plurimum meliores. **ps. Imple facies eorum ignominia: et querent nomen tuum domine etc.********

Impensa Impendere. **E**xpende **A**

re. Nota que impendere id est est: quod in aliis aliquid pendere. **E**t expendere id est est: que aliquid extra dare seu pendere. **I**ta pendere id est est quod dicitur **do das.** **De** expensis igitur nota. **Im** que sunt bona temporalia et spiritualia. **D**istinguedum est de expensis temporalibus et spiritualibus. **E**t primo quidem aliquid dicat de expensis temporalibus. et sic notabo que inueniuntur. **ve** **Expense.**

Diminue que sunt auarorum. **P**rimo igitur dicite. **que sunt discretorum. que sunt expense. **I**nstitute que sunt fatuorum. **I**tacharissimi sicut ad sensum ps. **I**ste pro certo semper auarus expedit minus quam debeat. **S**unt diminute. **I**ta Sapiens expedit sicuti deceat. **q**uod enim volunt vel au fatuus expedit ultra quam liceat. **d**ent expedere ad sufficientiam. **q**uod semper timet que diminuant aut deficiant bona sua. **I**stis autem contingit sic stagnis in quibus fit calciata de lapide vel de terra ad retinendum aquam. **v**t scilicet ipsum stagnum impleatur ad summum. **Q**uia tenera nisi ibidem relinquatur aliqua via vel apertura per quam aqua continue exeat sicut intrat. **n**ecessesse est que pondus aque retinetur non euacuate calciata destruat atque rumpat. **E**t que aqua que diu seruata fuerat et retenta vna hora defluat et recedat. **Q**uod proculdubio tales auari que calciata retiaculo auaricie modica hora infra cavitates suas. id est in archis solaribus et cellariis suis. **v**olunt oia retinere. et semper aliud lucrarum et recipere. **n**ec tamen aliquid exterius diffundere vel expedere multotiens per interiores familiares. **v**t per exteriores raptores. **v**el saltem per posteriores mortem et demones inuadunt. **I**ta que nullo suffragate tenaculo vel clausura oia disperguntur. et que diu seruata nec debite expensa fuerat. **h**ora modica rapiunt et ad alienum dominium transferunt. **A**po. xvij. **U**na hora destitute sunt tante diuitie. **D**e quo illud **Eccles. iij. Unus est et secundum non habet nec tamen fatiatur oculi eius diuitijs etc. Et Ecc. xij. Qui acervat ex animo suo iniuste alijs congregat. **q**uoniam bonis illius alius luxuriabit. **E**t **Eccles. vj. dicitur. **U**bi inquit cui deus dedit diuitias substantias et honorem: et nihil deest anime sue ex omnibus que desiderat. **n**ec tribuit ei deus partem ut comedat ex eo: sed homo extraneus vorabit illud******

lud. Sequitur. De hoc ego pronuncio: q̄ melior sit ab
ortu. Frustra enim viuit & pergit ad tenebras: & obli
uione delebitur nomen eius. Talibus igitur pot̄ dici
illud. Esai. lv. Quare appenditis argentum vestrum
non in panibus: & laborem vestrum non in saturita
te: Sequitur. Comedite bonis & delectabitur in cras
titudine anima vestra &c. Iste sunt igitur expense seu
impense hominum auarorum. **Secundo dico:** q̄ inue
niuntur expense hominum discretorum. Viri enim
moderati & discreti nec dimittunt nec superflue so
lent expendere: sed expendendo moderamen & regu
lam obseruare. De natura enim fontis est: q̄ p̄ ab
occultis venis aquam recipiat: qua sc̄ suam cōcaui
tatem implet q̄ aquam exterius diriuet aut emit
tat. Quando autem plenus fuerit: tunc solet p̄ riuos
aquis quotidie receptas emittere: & nihil de super
fluo retinere: & quantum aliuunde recipit solet alijs
exterius diriuare. Sic vere prudens homo anteq̄ in
cipiat emittere vel expendere: debet ante omnia: lu
crando: vel alias licite acquirendo aliunde recipere
& haurire. Cuius rō ad sufficientiam plenus & ditatus
fuerit: tunc quicquid de quotidianis p̄uentibus oris
debet liberaliter erogare. Exemplo Dauid: salomo
nis: de quibus scribitur. **Ad** anteq̄ templum incipe
rent impensas p̄parauerunt: & tunc templum fecerūt
& compleuerūt. **Uñ. j.** Paral. xij. dicit dauid. Ligna
& lapides p̄parauit ad vniuersa impendia. Et ibidē
Ecce ego in paupertate tunc p̄parauit impensas
domini. De salomone vero legitur. **ij.** Paral.
vij. Impensas paratas habuit salomō. Et **Luc. xij.**
d̄ de illo qui turrem volebat edificare: q̄ anteq̄ oīa
sedens cōputat si habeat ad perficiendum: ne postq̄
ceperit edificare & non potuerit cōsummare omnes
qui viderint incipiant ei illudere. Sunt igitur & inue
niuntur expense hominum discretorum. **Tert. o** dico
q̄ inueniuntur expense hominum fatuorum seu p̄di
gorum. **Et** isti sunt illi qui sine discreto moderamine
supra vltra vires expendunt omnia bona sua: que cū
sunt consumpta: tunc etiam quandoq̄ quod est dete
ritus expendunt aliena. Iste accidit sicut nubi: que
quandoq̄ simul & impetuose pluit & diffundit aquas
suas: ita q̄ quasi subito illa nubes que erat grauis &
onerosa: aquis omnib⁹ vacuatur: leuisq̄ & vacua: ef
ficatur & per ventos vndiq̄ agitatur. Terra etiam ad
tacens que tantum pondus aque sustinuit amplius
inde leditur q̄ iuuatur. Sic vere multi sunt qui to
tum humorem suum & omnes diuitias suas simul &
superflue expendere: & nihil sibi penitus solent reti
nere: quapropter necesse est eos per paupertatē vacu
os fieri: & tandem vagos & pauperes v̄to vanitatis
impelli: exemplo tēpli bellis. De quo d̄. **Dan. xij.**
Ad ipendebant: p̄ singulos dies simile artabe duo
decim &c. **Uñ** de hoc alibi: & applica potissime cō
tra expensas superfluas quorundam p̄latorū & clerico
rum. Iste tamen deberent aduertere: q̄ natura bene
disposita nunq̄ solet expendere: hoc est emittere vel
eicere necessaria: sed solum superfluentia: nec supra
vires: imo secundū vires. Sic nec isti deberent. **j.** Es
dre. ij. Secundū vires suas dederunt impensas. Sic
igitur p̄: q̄ sunt expense prodigiorum. Discretorū
& auarorū. **Uñ** de dare: & de donare &c.

Imperare. Imperium. Imperator vide
supra de ofio. **Et** infra de rege & de regno: de precepto
& de mandato. Imperium enim accipitur pro man
dato p̄ iurisdictione & p̄ dominio. **Uñ** **Tyt. ij.** Lo
quere & exhortare & argue cum omni imperio: nemo
te contemnat. **Et** **Numeri. ix.** dicitur. Ad imperium
dñi p̄ficiebatur: & ad imperium dñi figebant tento
ria. **Uñ** Item accipitur pro regni seu territorij dimen
sione. **Et** sic sumitur. **Esai. ix.** Multiplicabitur eius
imperium: & pacis eius non erit finis. Accipitur igitur
imperium: pro precepto siue pro regno. **Et** impe

rare p̄ mandare seu p̄ regnare. vñ **Prover. viij.** Per
nie reges regnant & principes imperant. **Posset** igitur
distingui quadruplex imperium. sc̄ **Epale.** Interna
le. **Spirituale.** Supernaturale. **Primum** est imperi
um terrene iurisdictionis. **Secundum** est imperium
mentalis dominationis. **Tertium** est imperium ces
clestiasice sublimationis. **Quartum** est imperium su
perne gubernationis. **Primo** igitur dico: q̄ est im
perium quod gubernatur aduersitatibus: & istud est
imperium mundi: vbi non est pax seu consolatio ali
qualis. **Istud** enim non durat: quia per mortem statim
deponitur. **Uñ. ij.** Paral. xv. **Maacham** matrem
Asa regis ex angusto deposuit imperio. **Et** istud est im
perium quod oliua legitur refutasse: qñ sc̄ alie arbo
res dixerunt ei. **Impera** nobis: sicut legitur **Judicij**
ix. **Quia** sc̄ oliua: id est viri sancti: non querunt: nō
ambunt imperium huius mudi: immo etiam ipsi
repudiant & contemunt. **Secundo** dico. q̄ est vñ **B**
imperium quod datur morum p̄uentibus. **Et** istud
est imperium mentis humane: in quo sc̄ ratio debet
imperare: & omnes alie potentie debent obedire ser
uire & cōtempare. **Et** istud est regimen & imperium
anime: vbi sc̄ sapiens dominabitur astris: & vbi ho
mo imperat sibi ipsi: & vbi ratio imperat passionib⁹
carnis & mentis. **Uñ** **Sene. epla. xxij.** Imperare
sibi maximum est imperium. **Et** idem in **Prover. di**
cit. **Uñ** habere honorem & magnum imperium im
pera tibi. **Et** reuera imperare passionib⁹ p̄p̄ijs mas
grum imperium est. **Quia** etiam teste sacra scriptu
ra. **Qui** dominatur aīo suo: melior est expugnatore
vbiū. **Uñ** **Aug. de ciu. dei lib. xij. c. xxx.** **Seruiēs**
deo animus recte imperat corpori: in quo ipse ani
mus rōni subditus: recte ratio imperat libidini & ce
teris vitijs. **Aduerte** tamen q̄ in mentibus multoq̄
inuenitur hodie istud imperium multipliciter disti
patum: qz sc̄ in ipsis nec anim⁹ seruit deo: nec passio
nes & affectus seruiunt rationi: quinimo probdolo
imperator ratio seruit & cōulat: sensualitas vero cum
passionibus & affectibus imperat atq̄ regnat: vt sic
cuilibet tali dicat illud quod dictum est salomoni.
Eccl. xlvj. Collegisti quasi aurica leuis auris: & vt plū
bum complesti argentum: inclinasti femora tua mu
heribus. **Potestatem** habuisti in corpore tuo: dedisti
maculam in gl̄ia tua. **Prophanasti** semen tuum: in
ducere iracundiam ad liberos tuos: & in ceteris stul
ticiam tuam: vt faceres imperium bipartitum: & ex
effren: alias effraym: imperare imperium durū. **Ibidē**
enim supponit scriptura: q̄ p̄pter auariciam & libi
dinem & alia vicia salomonis: regnū & imperiū isra
el fuit diuisum: ita q̄ **Jeroboam** qui erat de tribu ef
fraym: ibidem regetet cum **roboam**: sicut aperte pa
tet. **ij.** Reg. xj. & xij. **In** quo certe figuratiter ostendit
q̄ cum quis vitijs subijctus & repletus: necesse est q̄
mentis eius imperium diuidatur: & q̄ ibidem extra
nei id est passiones & mali impetus dominantur: & q̄
semē bonorū effectū p̄phanet. **Et** q̄ sub duce motū
irronabiliū: imperiū mentis exulet & grauet: vt sic dica
tur cuilibet tali illud. **Thobi. ij.** **Uñ** effugisti mor
tis imperiū. **Uñ** sic sed impet deus aīo seu rōni: ani
mus corpi: corpus mundi v̄t. **Uñ** anim⁹ sanctus petat:
& dicat dño illd. ps̄. **Da** imperiū puero tuo: & saluū fac
filiū ancile tue. **De** quo **aug. vbi. s. ca. xxvj.** **Iste** inno
quos iustitia est: vt deus hōi. anim⁹ corpi: rō autē vi
tys repugnantib⁹ impet vel subigendo: vel resistēdo
vt & ab ipso deo petat & meritorū gr̄a: & p̄deveniat &c.
Uñ igitur q̄ est imperiū qd̄ firmat morū p̄uentib⁹. **Tert**
io dico: q̄ est imperiū qd̄ p̄fertur regnis & gentibus.
Et istud est imperiū & iurisdic. tio eccl̄iasica: q̄ de salu
te aīaz principaliter h̄ tractare. **Istud** est enim impe
rium qd̄ debet esse. **Quantum.**

Ad presides sanctissimum.
Ad mandata iustissimum.
Ad humiles dulcissimum.

Impetus.

Ad proteruos durissimum.

Ista est enim veritas: quod bonus prelatus vel spiritalis imperator debet esse sanctissimus in puerfando ut scz sit in viuendo regula vite et morum. Ita vt dicit Seneca in Proter. Omnes eqno animo parent vbi boni imperant. Itē iustissimus in iudicādo. Nichil enim valet imperium sine iustitia: qd alias nō est imperium sed latrocinium. Uti Esai. lvi. Igitur in domino dicit mee sunt iustitie et imperiū. Itē dulcissimus in remittendo seu indulgendo. Melius eniz boni obtemperant qm prelari benigniter regnant et imperant. Exemplum de Roboam filio Salomōis cui dixit populus. Adinue paululum de imperio patris t seruiemus tibi. Quod qd facere noluit sed minas et dura verba respondit: ideo maiorem partem regni perdidit: sicut dicit. iij. Reg. xij. Unde cōtra tales crudeliter imperantes et benignitatem facere ne scientes: dicit illud. Ezech. xxxiiij. Cum austeritate et potentia imperabatis eis: et disperse sunt oues mee. Item debet esse loco et tempore durissimus: scz contra proteruos et malos. Quia scz multum decet principem vel prelatum imperiose loqui et agere: et facere se timeri. Unde apłs docet. Tytū. ij. Loquere terhorra et argue cum omni imperio: nemo te contemnat. Istud est igitur imperium qd prefertur regnis et gētibus. Quarto dico: qd est vnum imperium qd regitur eternis legibus. Et istud est imperiū ipsius dei qui scz creaturis imperat vniuersis. Quia sicut dicit Apocal. j. Christus fecit nos regnū et sacerdotes deo et patri suo. Ipsa gloria et imperium in secula seculorum Amen et. Vide vbi regnum. Dominari. Prelatus: et similibus.

Impetus. Nota qd in scriptura dicit d quo dā impetu virtuoso. De quodam impetu doloroso. Impetus enim signat celeritatem: velocitatem: subitani et precipuam motionem: citam et irretardabilem actionem. Primo igitur dico. qd est quidam impetus cōmendabilis. Et iste signat agilitatem et promptitudinem virtuosam: quam habet aliquis ad bona opera faciēda. Et ideo quilibet talis dicitur. Cañ. iij. fōs horoz: et puteus aquarum viuentiū qd fluunt impetu de libano. Vide istam autoritatē diuisas et psecutas supra de fonte. Et ideo tales sic virtualiter et spūaliter impetuosi figurant in illis sanctis aialibz. Ezech. j. De quibus dicitur: qd vbi erat impetus spūs illuc gradiebant. Impetus enī spūs signat meatū gratie diuine: qd subito et sine dilatione vbi vult influat atqz spirat. Hec est enī tarda molimina spūs sancti gratia. vñ in ps. dicitur fluminis impetus letificat ciuitatem dei. Et ista est igitur impetuositatis cōmendabilis.

B Secundo dico: qd est vna impetuositatis detestabilis. Et ista est illa: qua stulti et mali impetuose et sine deliberatione faciunt facta sua. Adali enī et maxime iracundi et superbi: similes sunt leopardis et leonibus: qd valde sunt impetuosi et precipites ad sanguinē et ad predam. Sic isti ad nequitiam et ad culpam: et maxime ad iracundiam sentitā et vindictam. Et ideo de superbo Habuchodonosor et de exercitu eius: et de violentia eoz dicit Esai. v. Note eius quasi impetus tēpestatis. Et ideo sicut tales impetuose et sine deliberatione faciunt facta sua. Sic pccato cito et cum impetu deficit vita sua et accelerat penā suā. Sicut habemus de antiocho: qui impetuose currebat de montibus ad occisionem iudeoz: quem impetu euntem contigit de curru cadere: et tam mirabiliter qd miserabiliter in montibus vitam finire. Ad qd facit figura de porcis in quos demones intrauerunt: sicut dicitur Mt. x. Quozum grex magno impetu precipitatus ē in mare. Quiayerē illi quos demones inhabitant per peccatū: cū impetu et festinatione precipitant et pereunt p marititudinē et infernum. Et ideo

talium violentia et impetus non debet a nobis timeri: sed magis vsqz ad tempus in patientia sustineri: cum cito et cum impetu debeat terminari. Uti. j. Macha. iij. Impetum eoz ne timueritis: memēto te quomodo salui facti sunt patres vři. Ista est igitur impetuositatis detestabilis. Tertio dico: qd est vna impetuositatis formidabilis. Et ista est violentia mortis eterne. De qua Apocal. xvij. dicitur. Quod qdaz angelus fortis: id est xps misit lapidem molarē: id est insensibiles peccatores in mare. i. in amaritudinem infernalem: dicens: hoc impetu mitteret babilon vltra non inuenietur et. Vide supra de festinatione. Et de cito. Et de celeritate: Et infra de subito et velocitate etc.

Impius. Nota qd impius idē est qd iniquus et crudelis: peccator: et Tyrannus: Quāuis enī impius possit significare quēlibet peccatorem proprie tamen signat illos qd sunt sine pietate. Et sic dicit impius ab in qd est sine et pietas quasi sine pietate. Impius igitur idē est qd crudelis. Itaz sicut crudelis dicitur etur qd propria vxorem: ppius filium: ppiusqz seruos gladio iugularct. vel in manibus hostium captiuos daret. Sic carissimi peccator qd vxorem suam. i. aiaz suā filium. i. aiam seruū. i. sensus corporis et anime potentias gladio peccati occidit et ipas in manibus hostium. i. demonū obligat atqz tradit: crudelis et impius potest dici: vt de talibus dicatur illud. ij. Regum. iij. Homines impij interfecerunt virum innoxium in domo sua. Impietas igitur accipitur p seuitia et crudelitate: et p nequitia et iniquitate. Impietas enī crudelitatis regnat in malis superioribus. Isti enī crudeliter et ipie solent erga subditos se habere. Generalis enī est regula: qd oēs aues predales suis pullis et filijs sunt impie et crudelēs. Sicut patet in aquilis: que proprios filios crudeliter percutere et vnguibus pungere: et eis nutrimentum subtrahere et ad ercundum nidum compellere et exire. Sicut dicit Arist. Sic vere mali et iniqui picipes et prelati: officiales: indices: et balliui: et etiam mali vsurarij et tyranni. Tales enī filijs suis: id est subditis pauperibus simplicibus et minoribz sunt impij crudelēs pariter et iniqui. Istos enī vnguibus sic rapacitatis excoziant: per rapinam: vsuram et vexationē: ipsis nutrimenta suozum bonoz tpalium subtrahūt per multiplicem exactionē: ipsos etiam finaliter de nudis: domibus et possessionibz eiciunt per exheredationē. De tali impietate conqueritur scriptura. Abacuc primo. Dirigens ad deū verba sua. Quare inqt races deuozante impio iustiozem se: et facies hominis sicut pisces maris et quasi reptilia non habētia ducē. Et dicitur in eodem capitulo. Impius preualet aduersus iustum: ppter hoc egreditur iudicium pei uersum. Et aduerte: qd sicut tales aues impie et rapaces solent altius volare: clarius videre et in plumis pte ceteris auibz abundare. Sic vere tales impij solent altius volare: per status eminentiam: quia scilicet ascendūt pte ceteris ad altas dignitates et officia. ps. Audi impium super exaltatum et eleuatum supra cedros libani. Item solent altius videre: per mundanā subtilitatem et sapientiam: quia vt communiter ita fit qd illi qui sunt ceteris sapientiores sunt sepius in nequiores. Esai. ij. Succensa est quasi ignis impietas. Succensa dico: id est per sapientias illuminata. Item solent plumas plures habere id est maiores diuitiarum opulentiam: quia sicut dicitur. Iherem. xij. Uia impiozum prosperatur: bene est omnibus qui preuaricantur: et inique agunt. Ueruntamen omnis impietas est horrenda multiplici ratione: quia Iniquozum.

Prosperitas non est durabilis.
Malignitas non est mutabilis.
Iniquitas deo est odibilis.

crudelitas

Crudelitas est importabilis.

Tranquillitas est perturbabilis.

Dico igitur quod isti habent indurabilem prosperitatem. Unde Job. xx. Scio a principio quod ex quo positus est homo super terram quod laus impiorum brevis sit. **I**tem isti habent immitabilem malignitatem. Sunt enim obstinati in malicia. Unde Proverbiorum. xvij. Impius cum in profundum peccatorum venerit contemnet. **I**tem isti habent deo odibilem iniquitatem: quia sicut dicit. Sap. xiiij. Similiter sunt deo odio impius et impietas eius. **I**tes isti habent importabilem crudelitatem. Unde Ecclesi. xxij. Arcuam et salem et massam ferri facilius est portare: quam hominem imprudentem et fatuum et impium. **I**tes isti habent perturbabilem tranquillitatem. quia scilicet isti nunquam habent pacem perfectam. Unde Esai. lvij. Impius quasi mare feruens quod quietescere non valet: et non est pax impijs dicit dominus. Ergo carissimi. Derelinquat impius et vir iniquus cogitationes suas etc. quia sicut dicitur Ecclesi. xv. Deus nemini mandavit ipse agere: et nemini dedit spacium peccandi. Quia peccato deus cum sit pius: impios exterminabit: et eos in inferno sine pietate damnabit: iude. Ecce veniet dominus arguere omnes impios de omnibus operibus impietatis eorum quibus impie egerunt. **N**os igitur iuxta consilium Pauli ad Timotheum. ij. abnegantes omnem impietatem et secularia desideria sobrie et iuste et pie vivamus in hoc seculo: expectantes beatam spem etc. De impietate homo in deum que nihil aliud est quam contemptus legis divine aut divini cultus: nihil ad presens. Unde de iniquo et de peccatore: et supra de crudelitate etc.

Implere. Nota quod implere idem est quod augere: cumulare et cetera similia. Accipitur etiam implere: per facere vel per exequi. Unde nota quod implere signat

Alicuius operis executionem
 Alicuius temporis consumationem
 Alicuius loci cumulationem.
 Alicuius rei ampliationem
 Verunt voluntatem meam. **I**tem accipit per certi temporis terminationem: ut. i. Paralip. xvij. Cumque impleveris dies tuos suscitabo semen tuum. **I**tem accipit pro omnis loci vacui seu vasis adimplitione. Et sic accipitur Jobanis. ij. Implete hydrias aqua et ferte architecto. et impleverunt vas ad summum. **I**tem accipitur pro omnis negotij consumatione et pro quolibet complementu perfectione et terminatione Jobanis. xv. Ut gaudium vestrum impleatur etc. Et sic potest dici quod est implemētū bonū et malum. Sed omitto gratia brevitate. quia satis dicitur infra de Plenus. Et vide supra de

Adimplere. Nota igitur quod est implere seu impletio quedam
 Virtuosa. **P**rimo igitur dico. quod est impletio virtuosa quasi scilicet homo impletur bonis virtutibus. Et quando domus ecclesie impletur bonis personis et honestis hominibus. De impletione virtutum et morum dicitur. Luc. j. zacharias pater eius. impletus est spiritu sancto et prophetavit. Et adverte quod loca vacua et non plena solent impleri. Et ideo notandum quod illi qui pleni sunt bonis terrenis et peccatis non possunt impleri spiritu sancto vel gratijs et virtutibus: nisi prius peccatis et terrenorum affectionibus vacuetur. **I**lli vero qui sunt humiles et pauperes: et bonis temporalibus indigentes solent a deo facilius impleri: et gratijs et scientijs plus ditari. Sicut enim dicitur. Luce. ij. Omnis vallis implebitur. Et Luc. j. dicitur. Quod dominus esuriens implevit bonis et divites dimisit manes. Et sicut videmus quod si in vase pleno bono et subtili liquore poneretur aliquid terrenum seu grossum. statim liquor effunderetur. et vas illa re grossa et terrea impletur. Semper enim liquidum cedit grosso et compacto. Sic vere charissimi si aliquis habeat cor plenum bono liquore gratiarum et virtutum et corpora grossa. id est bona terrena super

introducuntur per affectionem. vel etiam vitia vel peccata. tunc dicitur bonus liquor effunditur et illud quod introductum est retinetur. Et ideo de multis videmus quod sunt impleti vitijs et non gratijs. unde nota quod quidam impleantur carnalitate psal. Lumbi mei impleti sunt illusionibus. Quidam cupiuntate Ecclesi. v. Avarus non implebitur pecunia. Quidam crudelitate. iij. Regum. xxij. Implevit hierusalem cruore. Quidam superbie vanitate. Unde Esai. vi. Dominus impleta est summo. Non sic sed impleamur gratijs et non vitijs virtutibus et non criminibus. devotione et non infectione: ut sic dicatur illud psal. Aperiente te manus tuam omnia implebuntur bonitate. De impletione bonarum personarum quibus scilicet ecclesia debet impleri potest dici illud Mathei. xxij. Implete sunt nuptie discumbentibus. Et tamen hodie verificatur illud zacharie. vij. Platee civitatis implebuntur infantibus et puellis etc. Expone de personis inutilibus que sunt hodie in ecclesia: que possunt comparari infantibus ratione ignorantie et simplicitatis. et puellis ratione sterilitatis. Dicitur est igitur de impletione virtuosa. **S**econdo dico. quod est impletio vitiosa. Et ista est quando homines impleantur vitijs et peccatis. et terrenis divitijs seu bonis. Unde de filio prodigo dicitur Luc. xv. Quod cupiebat implere ventrem suum de silis quas porci manducabant. **T**ertio dico. quod est impletio dolorosa. Et ista est quando damnati implebuntur miserijs et tormentis. De quo potest dici illud Ezech. ix. Implete atria interfectis. **Q**uarto dico. quod est impletio gaudiosa. Et ista est impletio perfectorum et beatorum. qui impleti sunt cunctis bonis phil. iij. Deasit impleat omne desiderium vestrum. **V**bi enim est desiderium et omnis appetitus perficitur et implet. **Q**ui sicut Proverbiorum. xij. dicitur. Desiderium si compleatur dilatat animam. etc. **S**ed si vis adhuc aliquid dicere de impletione virtuosa. Virtuosa. Dolorosa et Gaudiosa. dic quod cum teste Aug. Cor humanum sit capax deo et dei habitatio. constat quod nihil minus deo ipsum potest implere. Et inde est quod solus deus cum omne aliud minus sit ipso cor humanum implet et satiat. alias si deo careat inane et vacuū per se fuerat. Animam inquit deo capax nihil minus deo implere potest. Et ideo iste est qui inuitat animam ut per eum impleatur. et ut gratia sua et per consequens omnivirtutum abundantia cumuletur dicens illud psal. Ego enim sum dominus deus tuus qui eduxi te de terra egypti: dilata os tuum et implebo illud. **A**dverte tamen quod deus in multis formis dicitur creaturas implere scilicet essentialiter et hoc facit eius infinitas qua rebus insidet. **P**otentialiter et hoc facit eius sagacitas qua cunctis providet. **S**piritualiter et hoc facit eius benignitas qua corde residet. **P**resentialiter et hoc facit eius felicitas qua celis presidet. **D**ei enim essentia cuncta solet replere. **C**um enim ista sit infinita: necesse est ponere quod ista sit ubique. et per consequens ista impleat omnia. Et hoc est quod ipse dicit Esai. lxvi. Celum inquit mihi sedes est: et terra scabellum pedum meorum. Et Hieremie. xxij. Celum et terram ego implebo dicit dominus. **I**stud potissime apparuit in beata incarnatione ubi simul implebat celum et vterum virginalium. Unde Augustinus in epistola ad felicem dicit. Non igitur locali motu ad Mariam divinitas venit: sed ineffabili potentie sue manifestatione et vterum matris gignendus implevit: et totum quod est substantie sue plenitudine non privavit. Non reliquit patrem cum venerat ad virginem. ubique totus. ubique perfectus. quia nec divisionem simplicitas recipit. et partes plenitudo non novit. Sequitur. **J**acebat christus quantum ad carnem mortuus et sepultus: in mortuos resuscitatus in inferno: tantum tribuens universis in celo. **N**ec mundum dimittens ad celum ascendit: nec celum deserens venit: sed vno et eodem tempore totus totum implevit. **D**eus autem providet cuncta se

21

22

C

D

Implere.

let supplere. Potētia em̄ prouidētie diuine implet & fatiat vniuersa. Ut in ps̄. Oculi omnium in te sperāt domine: & tu das escam illorum in tempore oportuno. **A**peris tum animum tuam & implet omne animal benedictione. Diuina vero gr̄a cūcta facit vigere. Ista est em̄ que implet animā oī bono: & que virtutes in ipsa generat & pducit. De qua in ps̄. dicitur. Omnia a te expectant vt des illis escas in tēpore. Dante te illis colligent. Aperiente te manuz tuaz, omnia implebuntur bonitate. Diuina autēz gloria cuncta facit ridere. Quia sc̄z ista est que implet oēs anime appetit̄ & que beatos implet & fatiat omni bono. Unde Johānis. xv. Gaudium meum in vobis sit: & gaudium v̄m implicatur. Et nota si vis q̄ beati impletur in patria per presentia creatoris. Clara cognitione: que cūcta prospicit.

E

Dulci fruitione: que cūcta reficit.
Longa duratione: que nunq̄ deficit.
Isti em̄ implent a deo splendore cognitionis. Esa. lviij. Requies tibi dabit dominus deus semper: & implebit splendoribus animā tuā &c. Itē implentur a deo dulcore fruitionis. Unde Ecclesiastici. xxiiij. Transite ad me omnes qui concupiscitis me & a generationibus meis implemini: spiritus em̄ meus super mel dulcis: & hereditas mea super mel & fauū. Qui edūt me adhuc esurient: & qui bibunt me adhuc sitient. Item implentur a deo tenore: id est perpetuitate durationis: quia sc̄z gloria eorum durabit perpetuo. Itō em̄ erit infecunda & sterilis terra tua: numerum dieruz meorum implebo. Exod. xxxij. Et breuiter de plenitudine cuiuslibet beati pōt dici illud. Exod. xl. Postq̄ cuncta perfecta sunt operuit nubes tabernaculuz testimonij & gloria domini impleuit illud. ¶ Sed adhuc nota q̄ in scriptura inuentur multiplex impletio tam actiue q̄ passiue. Est enim impletio.

Perfecti operis quam debes facere
Divini muneris quā debes sumere
Immissi sceleris: quaz debes fugere
Pnitentis ecclesie: qua debes viuere.
Sequētis misericordie: quam debes tremere
Ingentis leticie: qua debes psallere
Impletur igitur.
Lex xpi p̄s operibus.
Cor iusti: sacris virtutibus.
Aldens stulti: multis sceleribus.
Ecclēsia: bonis hominibus.
Infēna: cunctis doloribz.
Pria bonis felicibz seu sumis uolcoribz. Primo igitur dico q̄ inuenit impletio q̄ implet lex xpi & hoc opibus & uoluntate. Ista ē illa qua iusti p̄ uiribz implet & p̄ficiunt uoluntatem diuinam & ipsius opera & mandata. De filijs em̄ israel qui dei uoluntate in deserto violauerunt nec eā perfecērunt aut impleuerūt: dicit. Numeri xxxij. Quō terraz p̄missionis intraturi nō essent. De Caleph autē & Josue qui dei uoluntate impleuerant: dicitur ibidē: q̄ terram p̄missionis intrarent. Isti inquit impleuerunt uoluntatem meā. Quia uere terram p̄missionis paradisi illi soli possunt intrare: qui dei uoluntate in studuerint ad implere. Ideo bene dicit. Deut. xij. Precepta atq̄ iustitias sicut mā dāuit dominus facietis & obseruabitis & implebitis opere. Et aduerte q̄ nos debemus implere opera.

Perfectionis. **I**per primum implemus scripta

Subiectionis. **D**eoz sc̄z legē dei & ecclēsie & fidei

Compassionis. **C**erimonias & mandata: de quo

Dilectionis. **M**atth. ij. Decet nos implere oēs

Discretionis. **I**ustitiam. Luc. xxij. Quod scrip-

tum est oportet impleri. **I**per secundū: implemus ius-

sa maior: hoc est dicti p̄clator & superiorū nostroruz

sicut faciunt veri obedientes qui libenter implent et

faciunt que quid mandatur iuste. **I**stud est em̄ imple-

re obedientie: quo sc̄z illa que uouimus vel promisi-

mus: uel illa que a p̄clatis in mandatis accepimus

adimplere debem. **E**xemplo creaturaz que optime implet officia q̄ sibi a deo uel a natura iniūcta sunt. **E**xemplifica de aquis fluentibus: maribus fluctantibus uentis flantibus &c. Ideo bñ dicit. Numeri. xxxij. Implete qd̄ polliciti estis. Et. ij. Thimo. iij. Tu uero uigila in omnibus labora: opus fac cuangeliste: ministerium tuum imple: sobrius esto. **I**per tertium implemus seu supplemus uasa minor: hoc est dictu miserias pauperuz & egenoruz: & infortunia tribulatoz qui sc̄z sunt uacui & manes & indigent per pietatē impleri. **I**urta doctrinam apostoli. ij. Corin. viij. In presenti tēpore illorum inopiaz uestra abundantia suppleat: ut & illorū abundantia uestre inopie sit supplementum. **I**sti sunt igitur pauperes qui indigent impleri. figurati in illo qui uentrem suum cupiebat implere filijs, quas porci manducabant. Luc. xij. Unde **B**enc. xliij. Imple saccos corz frumento quantum possunt capere: & pone pecuniam in ore sacci. **I**per quartum implemus corda nostra sc̄z per dilectionez p̄mi. Sicut em̄ dicitur. Iho. xij. Qui diligit p̄mū legem impleuit. Et **S**al. v. Omnis lex in vno sermone impletur. Diliges &c. **I**per quintū implemus seu supplemus damna stultoꝝ: sc̄z per opera eruditionis doctrine & discretionis: per que sc̄z ignorantēs & fatuos fide & ueritate replemus. De quo. Joannis. ij. Implete hydrias aqua: & ferte architriclino & impleuerunt vsq̄ ad summum. Et iste hydrie erant posite s̄m consuetudinem iudeorū. In quibus scilicet dominus mutauit aquam in uinum significantes sc̄z bonos doctores & p̄dicatores: que alios purificant qui sc̄z impleti scientia alios implent: & aquam doctrine sue in uinum consolationis mutant. **I**ste igitur dicit alijs illud. Coloc. j. Impleamini agnitione uolūtatis dei. v̄si de bono doctore alios implente dicitur. Ecclesiastici xxxij. Quō ipse implet quasi p̄bison sapiētiaz. **I**mpletur igitur lex xpi & hoc operibus uirtuosis. **S**ecūdo dico: q̄ impletur mens iusti: & hoc muneribus preciosis: id est per gratias & uirtutes. **C**onstat em̄ q̄ deus implet mentem quam inhabitat omni bono. **I**stā sicut prudens miles castrum suū quod intendit ab hostibus ipsum impugnantibus tueri & defendere: & in quo intendit morari & habitare: solet bonis necessarijs implere & munire. Sicut etiam apes faciunt naturaliter uasa: que sc̄z inhabitat apes cera & melle: floribus & pastu replent & muniunt. Sic deus cor humanum in quo cupit per gratiam habitare & qd̄ ab hostibus ipsum impugnantibus uult tueri & defendere bonis sp̄ualibus: primo implet: & primo ibi tute & delectabiliter rehdet atq̄ manet. Numeri. xij. Impletur gloria domini uniuersa terra. **U**si dñs uolens implere gratia cor humanuz solet facere sicut homo qui uolens bene implere saccum sinuz: solet ipsuz mouere & percutere ut plura possit in eo cumulare & mēsuram refertam & coagitatam in eo congregare. Sic uere deus uolens implere cor humanū: ipsum bonis affectionibus: inspirationibus & cogitationibus: & quādoq̄ uexationibus: primo mouet & agit: & sic ipsuz ad capienduz dilatat: & tandē bonis omnibus ornat. **U**si. Aug. in libro de bono uiduitatis dicit sic. **C**onstrū inquit est uelle: sed uoluntas ip̄a mouetur. ut surgat: subleuatur ut ualcat dilatat ut capiat: impletur ut habeat. **B**reuiter ista est ueritas: q̄ deus est sicut dicitur uisurarum qui plena diligit & non uacua: bona similitur & nō mala. Exod. xxxij. Non apparebis in conspectu meo uacuu. **I**gitur nota q̄ iusti implentur. **Q**uandoq̄.

Sapientia ut erudiant.

Opulentia: ut subueniant.

Indigentia: ne superbiant.

Implicantur iusti sapientia ut alios possint erudire.

Ecclē. xij. Sensu impleuit cor eoz: bona & mala ostēdit eis. **E**cclē. xij. Impleuit illū dñs spū sapiētie & intellectus: & aqua sapiētie salutaris potauit illum &c.

Item

Item

Item

Item

Item implent opulencia: vt alijs possint subuenire. Prouer. iij. Da inquit pauperibus et implebunt horrea tua saturitate: et vino torcularia reddabunt. Item implentur indigentia seu tribulatione et penuria ne possint superbire. ps. Imple facies eorum ignominia et querent nomen tuum dñe. et Job. ix. In turbine inquit conteret me: et multiplicabit vulnera mea etiam sine causa: non concedet quiescere spiritus meus: et implebit me amaritudinibus. Et breuiter ista est veritas quod iusti implent omni gratia iustitia et virtute: vt scz finaliter implentur eterna gloria cum salute. ps. Quas magnificata sunt opera tua domine: oia in sapientia fecisti. impleta est terra possessione tua: possessio dei est id est: virtutum et bonorum operum cumulatione. Igitur patet quod impletur mens iusti et hoc muneribus preciosis. Tertio dico: quod impletur cor stulti et hoc stercorebus viscosis. Porci enim magis delectantur impleri stercorebus quam odoribus: et magis sapit eis fetida et immunda: quam nitida seu insida. Sic vere peccatores magis volunt satiari et impleri. cumulari et secundari rebus fetidis et immundis quam redolentibus et puris: hoc est dictum. Regum temporalibus et vitiosis immundicijs peccatorum carnalium et delictorum: quod quibusque operibus odoriferis spiritualium virtutum figurati in illo prodigo qui capiebat implere ventrem suum de siliquis quas porci manducabant: sicut dicitur Luca. xv. Et sic de malis notabis quod impleri volunt quidam.

Luxuria et carnali sputo. Implent igitur mali luxuria et carnalitate: dicentes Scintilla et crudeli scuto. scz illud Sapientie. y. Tunc Superbia et ferale bruto. scz illud Sapientie. y. Tunc Auaricia et letali luto. no precioso et vnguentis Timolentia et nonali musto. impleamus nos: et cororemus nos rosas antequam marcescant: nullum sit pratum quod non pertranseat luxuria nostra. Et illud psal. v. mibi mei impleri sunt illusionibus. Item implent mali seuericia: et crudelitate. iij. Regum. rj. Summam innoxium fudit manasses multum donec impleretur hierusalem vsqz ad os. Item implent mali superbia et pompositate. Unde de presumptione superbi potest dici illud. Ero. xv. Dixit inimicus pleque et comprehendam: diuidam spolia implebitur aia mea. Euaginato gladijs etc. Item implent avaricia et cupiditate: quia scz isti sunt qui terrenis substantijs impleri volunt aut rapina: aut furto: aut fraude. Rapina dico figurati in illo leone: de quo Math. ij. Leo cepit sufficienter catulis suis: necauit lecnis suis: et impleuit preda speluncas suas et cubile suum rapina. furto etiam. Unde prouer. vi. furas enim vt esurientem impleat aiam. fraude vero. Prouer. j. Veni nobiscum: insidiamur sanguini: abscondamus tendiculas contra insontem. Sequitur. Omnem preciosam substantiam reperiemus: implebimus domos nostras spolijs. Et tamen tales auari sunt fatui: quia scz impleri credunt bonis terrenis: cum terra cum oibus bonis: testetur scriptura: sit naturaliter manns et vacua. Sesi. j. Inane autem nunquam implet locum: immo quanto plus in loco est de vacuo et manns: tanto minus est ibi de pleno. Et sic bene sequitur quod auari quanto plus ditantur tanto minus implent. Eccle. v. Auarus non implebitur pecunia. Et vi. Anima illius non implebitur. Ezechie. vij. Argentum eorum et aurum eorum non valebit liberare eos scz ab avaricia. Sequitur. Animam suam non saturabunt et ventres eorum non implebunt. Item implent violentia et coactate. Esaie. v. Ne qui consurgitis mane ad ebrietatem sectanda et potandum vsqz ad vesperam vt vino estuctis. Patet igitur quomodo implerit cor stulti et hoc stercorebus vitiosis. Quarto dico: quod implerit ecclesia: hoc hominibus studiosis. Ricet enim ecclesia generalis impleta sit bonis et malis personis: figurata in sagena missa in mari: quam cum impleta esset educentes et secus litus sedentes: elegerunt bonos in vasa sua: ma. os autem foras miserunt.

runt. Pro eo scz quod ista sagena: id est ecclesia militans: bonis et malis comuniter plena sit in presenti: qui tamen per christum et angelos diuidentur ab inuicem in futuro. Ecclesia tamen putatur pro statu personarum ecclesiasticarum: solis bonis personis debet impleri: et solis virtuosus hominibus impartiri: et virtutibus et bonis moribus adornari. Et procerto sic fit in principio. Quia ecclesia christi euangelio emergente impleta fuit hominibus virtuosis: et per consequens moribus et virtutibus generosis. Unde quolibet iusto potest dominus dicere illud. Aggei. ij. Timentes de sideratus cunctis gentibus: et implebit domum istam gloria. Et nota quod ecclesia antiquitus implebatur.

Iusticie vigore. Dico igitur: quod primum mundicie decore. impleuit ecclesiam iustitia seu lex vigoris. Esaie. xxxij. Impleuit dñs spiritus iudicio et iustitia: et erit fides temporibus suis. Item munditia seu lux decoris Ezechie. xxxij. Ecclesiam videbatur sic loqui. Perfecti decore ego sum et in corde maris sita. Sequitur. Functum tuum qui edificauerunt te ipsi impleuerunt decorem tuum. Item letitia seu lux dulcoris. y. Machab. ij. Templum inquit quod paulo ante timore ac tumultu erat plenum: appaerente domino gaudio et letitia impleta est. Item ipsam implebat virtus et gloria seu laus honoris. Unde et zec. iij. Audi et ecce impleuit gloria domum domini. Item ipsam implebat fame fragrantia seu viros odoris. Unde Job. xij. Domus impleta est et odore vnguenti. Sed quid: paulo dubio non sic hodie: quia reuera tamen ecclesiastici quam religiosi magis implent hodie personis inutilibus quam vtilibus magis vitijs quam virtutibus: et magis insolentibus quam bonis moribus. Unde dominus conueniens dicit. Die renie. xvj. Contaminauerunt inquit terra meam in morticinis dolorum suorum: et abominationibus suis impleuerunt hereditatem meam. Morticina enim sunt viles et corrupte persone quibus hodie impletur ecclesia. Abominationes vero sunt mala opera et peccata: que hodie ibidem habitant et abundant. Et nota si vis quod ecclesia impletur hodie.

Symonie lepris. Impletur dico ecclesia lepris symonie. vñ Luxurie stupris. iij. Regum. rj. Quicumque volebat implebat manum suam et scribebat sacerdos. Item impletur stupris luxurie: vnde illud predictum. Hieremie. xvj. Abominationibus impleuerunt hereditatem meam. Item impletur scalpulis inuidie. scz moris furis detractoris: vnde inuidis videtur dictus illud. Ezechie. ix. Transite per ciuitatem et percutite: non parcat oculus vester: neque miseramini: semen a dolentem et virginem et mulieres interficite: et a sanctuario meo incipite. Sequitur. Contaminate domum: implete atria interfectis. applica bene contra inuidios et detractores qui nemini parant. Item impletur scabris: id est fetoribus et infamia. figurata in regina bether: de qua legitur bether. xij. Quod prounguentis varijs cinere et stercore impleuit caput. Item impletur sonis: id est cantoribus inanis letitie. Unde illud zach. vij. Platee ciuitatis implebuntur infantibus et puellis ludentibus in plateis. Item impletur somnis desidie negligentie et pigritie. Unde illud. Machab. xij. Implete sunt nuptie discumbentibus. Ducebunt enim oculos et pigritiam designat. Ista autem omnia possunt figurari. Apocalip. xv. vbi dicitur: quod impletum est templum dei fumo: et neuo poterat introire in templum donec consummarentur septem plage. Quia reuera prohdolor templum dei quod est ecclesia impletur est hodie fumo id est peccato. fumo dico. Occulie seu toruose intrante ecce Symonia.

7b

3

Imponere.

Tecta maculante. ecce Luxuria.
 Oculos ledente. ecce Inuidia.
 Naribus fetente. ecce infamia.
 Cilia claudente. ecce Inuidia.
 Cerebrum mouente. ecce vana gloria.
 Sursum ascendente. ecce Superbia.
 Ab igne nascente. ecce Avaricia.
 Acriter mordente. ecce Iracundia.
 Cunctadeficiente. ecce Tristitia.

Et breuiter templum ecclesie: quod volendum est: in multis sui partibus tali multiplici fumo impletum est. Iuxta illud. iij. Reg. viij. Hebrula impleuit domum dñi. Ita quod iam nulli vel rari templum istud ingrediuntur aut introeant: nisi dñtaret quod sunt tales quod septem plagas. i. septem mortalia crimina consummat atque faciunt: quod pro certo hodie quandoque fit: quod malicibus intrant et promouentur quod boni: et facilius admittuntur ad beneficia quam perfecti. Unde de terra. i. de ecclesia potest hodie dici illud. Ezechiel. xxx. fortissimi inquit gentium. id est demonum adducuntur ad disperdendum terram: id est ecclesiam: et implebunt terram interfectis. i. peccatoribus: et faciam alucos fluminum aridos: et tradam terram in manu pessimorum et dissipabo terram et plenitudines eius in manu alienorum. Expone totum de moderna religione vel ecclesia. Non sic sed impleatur ecclesia moribus generosis seu hominibus studiosis. Quinto vero dico: quod impletur damnatus seu infernus et hoc ardoribus doloris. Constat enim quod infernus quotidie impletur et cumuletur peccatoribus qui illic fluunt. Ipsi vero peccatores impletur tormentis et doloribus. Et ideo damnato dicitur illud. Ezech. xxxij. Satiabo te bestias vniuersę terre: et dabo carnes tuas super montes et implebo colles tuos fame tua. et irrigabo terram fetore sanguinis tui insuper montes et valles implebuntur ex te. Impletur igitur damnatus: et hoc ardoribus dolorosis. Sexto vero dico: quod impletur beatus et hoc dulcoribus gaudiosis. Constat enim quod pro tempore vite huius cor humanum nunquam implet: solus enim deus per gloriam illapsus menti perfecte ipsam implet: tantum quod nihil aliud querit: sed sibi sufficit quod iam tenet. Sed de hoc satis dictum est supra in fine illius. §. qui incipit. Sed si vis adhuc aliquid dicere. Patet igitur quod impletio sumitur multis modis videbimus adimplere: complere plenitudo: replere: satiare etc.

Imponere Nota quod in scriptura reperio multiplex genus impositionum Et hoc secundum diuersitatem illorum qui imponuntur: vel illorum qui imponuntur: et illorum quibus imponuntur. Et sic breuiter notabo: quod in scriptura reperitur tam actiua: quam passiuua Impositio.

Summi numinis: que est magnifica.
 Celsi culminis. i. prelati: que est sanctifica.
 Iusti hominis: que est dignifica.
 Certi nominis: que est fatidica
 Duri turbidis: que est tyrannica.
 Falsi criminis: que est falsidica.
 Deus enim imponit onus: sed hoc imperatiue. Preclatus imponit manus: sed hoc ministratiue. Iustus imponit nomen: sed hoc famulatiue. Mundus imponit grauiamen: sed hoc tempestatiue. iniquus imponit crimen: sed hoc machinatiue. Primo igitur dico. quod inuenitur impositio que est magnifica. Et ista est impositio dei: quia scilicet deus sicut iudex et imperator imponit.

Reges oberrantibus. Imponit enim deus leges ad gubernandum. Unde
 Adanus indigentibus. illud Josue. xxxij. Imponit populo precepta et iudicia in sichem. Item imponit manus ad adiuuandum. Unde de muliere curua dicit. Lu. xij. Quod iesus im-

suit illi manus et confestim erecta est. Item imponit penam ad puniendum scilicet bonos quosque temporaliter per. Imposuisti tribulationes in dorso nro: imposuisti boies super capita nra. Et malos eternaliter. Eze. vij. Judicabo te iuxta vias tuas: et imponam tibi omnia scelera tua et non parcat oculus meus: necque miserebor. Item imponit gloriam ad premiandum. Gloriam dico dignitatis terrene: sicut quosque fit cum ex inspiratione diuina promouetur quis temporaliter: sicut dicit Ero. xxxij. Cinges aaron et liberos eius balteo: et impones eis mitras: eruntque sacerdotes mei in religione perpetua. Gloriam etiam felicitatis eterne. Sicut etiam fit quod in celis coronat quis eternaliter. per. Gloriam et magnus decorum impones super eum domine: posuisti in capite eius coronam de lapide precioso. Et Baruc. v. de anime beate: quod deus imponet mitram capiti tuo honoris eterni. Ita est igitur impositio: que est magnifica. Secundo dico: quod inuenitur impositio: que est sanctifica. Et ista pro certo est impositio: quam facit bonus prelatus: qui. l. imponit homini manus. Circa quod nota: quia manus habet.

Inungere. Dico quod per impositiones manus quam facit prelatus potest intelligi
 Abstergere. impositio indulgentie vel absolu-
 Inungere impositio indulgentie vel absolu-
 Erigere. tionis: que inungit. Impositio pe-
 Percutere. nitentie vel correctionis: que abster-
 git. Impositio prementie et ordinationis: que inun-
 git. Impositio excellentie seu promotionis: que erigit.
 Impositio potentie vel defensionis que percutit. Pre-
 latus enim absoluendo lenit et inungit. Albar. xvij. Super egros manus imponent et bene habebunt. Et ma-
 rime prelati inungere dicit: inquit spiritus sanctus que
 dicit inunctio per talem impositionem datur. Act. viij
 Tunc imponebant manus super illos et accipiebant spi-
 ritum sanctum. Corrigendo seu penitentiam infligendo
 mundat et abstergit: vt et sic figurat in abraam.
 Gen. xxxij. Qui imposuit virem aque et panem scapulis
 agar: et qui imposuit ligna super isaac quod eo immolari
 debebat sicut dicit. Gen. xxxij. Ad denotandum: quod abra-
 am. i. bonus prelati debet quosque panem et aquam. i. pen-
 tentiam in pane et aqua alijs imponere: et si culpa ma-
 ior erigit ligna ad eos comburendum. i. publicam pe-
 nam imponere. Item iniungendo mandat et restrin-
 git: sicut patet quod imponit lex et pena: vel quod imponi-
 tur silentium malis sicut Albar. xxxij. de quod Iesus un-
 posuit silentium saduccis. Et merito: quod sicut dicit.
 Prover. xxvj. Qui imposuit stulto silentium iram mi-
 tigat. Item promouendo seu adiuuando leuat et eri-
 git: quia scilicet ad prelatum pertinet quod malos erigat ipso-
 rum penitentiam reducendo. Luc. xv. vbi dicit quod orem re-
 ciperatam imponit in humeros suos gaudens. Et quod
 etiam bonos erigat ad eminentiam promouendo. iij.
 Reg. j. Imposuerunt salomonem super mulam dauid re-
 gis quod scilicet fuit coronatus in regem. Et. ij. Paralip. xxxij
 Imposuerunt ei scilicet ioas dyadema. Item defendendo
 tuet et percutit: quod scilicet ad prelatum pertinet bona iura et li-
 bertates ditionis sue ab inuasoribus et tyrannis etiam
 repugnando seu resistendo custodire. iuxta illud. Eze-
 chie. vij. Uias tuas imponam tibi. q. d. quod in via tyran-
 nidis et violente me et commissas mihi ditiones niteris
 verare. ego vi et manu statui tibi obuiare: quod lex. sas.
 natura. viii. vi. appellere suadent. Patet igitur quod inue-
 nitur impositio que est saluifica. Sed si vis vide su-
 pra de absoluteione: vbi agit de absoluteione sacramen-
 tali et manuum impositione. Tertio dico: quod inue-
 nitur impositio valde dignifica. Et ista est quod inustus
 homo se et sua imponit in seruitio diuino. per. Imponet
 super altare tuum vitulos. Et quando sibi ipsi imponit
 legem et coercionem malo: sicut de bono filio nos legit.
 Gen. ix. Quod pallium imposuit humeris ne videret et
 vt coopiret pudibunda patris. Et sicut de intelligenti
 se dicit. Prover. xxx. Si enim intellexerit ori suo manus
 imposuisset. Adanus enim est imponenda ori vt a vanis
 sermonibus

sermonibus faceamus. Pallium humerovt primoruz turpia contegamus. Titulus altari: vt carnalem lasciuam per penitentia cōburamus. Ista est igitur impositio iustifica seu dignifica. Quarto dico. q̄ inuenit impositio fatidica. Et ista est impositio nominis. Impositio em̄ nominis quasi qd̄ essentialē vite vel fortune humane videt̄ fm̄ imaginatiōē quorūda a quodam fato. i. a quadā occulta dei ordinatione ⁊ puidentiavel vtdicit̄ aliq̄. ab ipsa originali cōstellatione hominis dependere. Iuxta illud Esa. lxxij. Vocabis tibi nomen novum qd̄ os dñi nominavit. Et inde est q̄ illi q̄volūt homini per artes occultas. p̄ficere vel nocere. solent nomē originale ⁊ baptismale inquirere vt sua maleficia valeant exercere. Ut̄ sicut̄ itellecti: qñq̄ ex certo proposito pueris magnatū baptismalia noīa mutant: ⁊ aliis nobis q̄ pp̄t̄is appellant. ne p̄ maleficos fascinoē Esa. lxxv. Seruos suos vocabit nomē alio. Breuiter igitur impositio nominū r̄ndet̄ rebus ⁊ res etiā suis vt cōter cōr̄ndent nominibus. Unde de petro qui erat futurus petra. i. petrus ⁊ solidus ecclesie fundamentū dicit̄ Mat. ij. q̄ iesus imposuit symoni nomē petrus. Ista est ergo quedā impositio fatidica. Quinto dico. q̄ inuenit quedā impositio tyrannica. De malis em̄ ⁊ hypocriticis sacerdotibus dicit̄ Mat. xxij. q̄ ipsi imponūt onera grauiā ⁊ importabilia in humeros hominū: digito aut̄ suo nolūt ea mouere. Sicut̄ p̄z de illis qui graues alijs imponūt penitentias ⁊ nō sibi: ⁊ q̄ v̄ eisdem criminibus alios puniūt sibi parcūt. De tyrānia v̄o qui imponūt alijs graues penas dicit̄ iij. Reg. xij. Pater tu iugū durissimū imposuit nobis. Et de illis satellitibz etiā qui xpm̄ ducebāt ad mortem dicit̄ Lu. xxij. q̄ ipsi apprehēderūt cyrenē: ⁊ imposuerūt sibi crucē portare post̄ iehū. Sexto dico. q̄ inuenit quedā impositio que est falsicia. Et ista est quando aliquis imponit alteri falsuz crimē qd̄ sc̄z est valde cōmune ⁊ marie apud iniquos iudices ⁊ puerfos. Isti em̄ q̄ sub colore ⁊ pallio iustitie nocere possunt. hinc fit q̄ quando maliciose nocere volūt. ante omnia aliq̄ falsum crimē imponūt ⁊ sic per fas vel per neptas iustitiā subuertūt ⁊ innocentiam ledunt. Deut. xxij. filiam meā dedi huic vxorem quā q̄ odit. imponit ei nomē pessimum di. Nō inuenit filiā tuā virginē. Et dicit̄ ibidē. q̄ talis qui aliū indebitē diffamabat. per sc̄ne vrbis puniūt castigari. obbebat Sed de ista materia vide vbiq̄q̄ fit mentio. De infamia. Et hec de imponere sufficiant. Vide de ponere.

Impossibilis.

Aide de posse ⁊ de possibili.

Improperium.

Nota q̄ improperiū idē est qd̄ v̄bum iniuriosum ⁊ opprobriū seu negociū infamiet̄ opprobriolosum seu vituperosuz. Et nota in scriptura inuenit̄ improperiū ferendū cū iustus grauat̄ p̄ xpm̄ nomine. Improperiu ta-cendū cū stultus bachab̄ indocro fame: Improperiu timendū cū mal'artat̄ inferni turbine. Est igit̄ improperiu ferendū cū patientia. Et istud est improperiū seu vituperiū qd̄ infer̄ pro xpo. qd̄ pro certo lete debet anima sustinere. sicut̄ fecerūt martyres qui vituperia ⁊ impropria sustinuerunt pro xpo. sicut̄ de Moysē dicitur Heb. xj. q̄ beatus reputauit̄ Improperiu xpi t̄besceris egyptioy. Cū apostolus Heb. xij. dixit̄ creamus ad eū extra castra improperiū eius portantes. Et merito. q̄ pro certo talia improperia p̄uertunt̄ finaliter in honore sicut̄ Sap. v. dicit̄ de bonis in persona maloz. Ibi sunt quos aliqñ habuimus in derisum ⁊ in similitudinem improperiū. Ecce quō cōputati sunt inter filios dei ⁊ inter sanctos fors illoz est. Ite est improperiū quo vsū tur mali. ⁊ in iuriosi sc̄z alios diffamādo. verēcūda eis exprobrando. ⁊ si quid pro eis fecerint opponēdo ⁊ recitādo. Unde Eccl. xij. Stultus acriter improperabit. et vatus indisciplinati t̄bescere facit̄ oculos. Erigus em̄ dabit ⁊ multa improperabit. sicut̄ Eccl. xx. Iudēs em̄ homo super omnia debet cauere. ne improperet benefi- cia collata Eccl. xij. Caue ab amicis de verbis imprope-

riū ⁊ cas dederis ne improperes. Nec ēt̄ improperet maleficia ab alijs perpetrata Eccl. xxxj. Verba improperiū non dicas ⁊ merito. q̄ pro certo sicut̄ dicitur Eccl. xxij. Homo assiduus in verbis improperiū cunctis diebus nō eruditur. Ideo dicebat dauid in ps. Usq̄quod deus improperabit inimicus. irritatur aduersarius nomen tuum in sinein. Item est improperium timendum. Et istud est finale improperium ⁊ confusio infernalis que finaliter dabitur impijs ⁊ damnatis. De quo Eccl. vj. Improperium ⁊ contumeliā malus hereditabit. vnde ipsi possunt dicere deo illud Baruch. iij. Ecce nos in captiuitate nostra sumus quo nos dispersisti in improperium ⁊ in maledictum ⁊ in peccatum. Vide de inimicis. in alijs ti. magis secundis. sicut̄ est verbo loqui lingua ⁊ similia. ⁊ infra de opprobrium. et supra de exprobrare ⁊c.

Imprudencia.

Aide de prudentia.

Impudencia.

Abi luxuria: fornicatio im-mundicia

Impugnare.

Abi bellum pugnare ⁊ expugnare.

Imputare.

idest culpabilem putare. vel culpam alicui attribere. omitto. q̄ noni sunt auctoritates.

Immundicia.

Idem est qd̄ sc̄z macula pol-lutio. turpitudō: ⁊ quando q̄ res que pōt corpus rem vel locum polluere vel inquinare. Et generaliter immundicia pro peccato. contrariatur aut̄ immūdia puritati innocentie sanctitati: ⁊ omni gratie et virtuti. Sicut̄ em̄ videmus q̄ tria sunt que omnē rem quam contingunt faciunt immundam sc̄z pinguedo: puluis ⁊ fumus. Sic vere charissimi tria sunt genera peccatoz: que immūdos faciunt quos cōtingūt. videlicet. Pinguedo carnalitat̄. Puluis temporalitat̄. fumus superbie ⁊ vanitatis. Pinguedo deliciaz. causat̄ immūdiā carnalitat̄. Puluis diuitiarum causat̄ immūdiā cupiditat̄. fumus eniuentiat̄. causat̄ immūdiā superbie ⁊ vanitatis. De co ergo pumo. q̄ est immūdiā luxurie quam introducit pinguedo deliciarū. Sicut̄ enim videmus q̄ oleum p̄z ⁊ carnes causant̄ facilius immundiciā in tangēte: quia sc̄z qui tetigerit picē inquinabit̄ ab ea sicut̄ dicitur Eccl. xij. Sic mundane delicie facilius mentes solent per carnis immundiciā maculare Sal. v. Manifesta sunt opera carnis que sunt fornicatio. immundicia impudencia. luxuria. Et ideo sicut̄ porcus qui inter cetera animalia magis deliciose ⁊ sine labore nutritur ⁊ plus. etiam ceteris animalibus impinguatur sollet esse animal fetidum ⁊ immūdum loca immūda frequentans ⁊ etiam rebus immundissimis se delectans. Sic vere illi proci ⁊ peccatores qui nullis penitentia laboribus exercitantur: ⁊ quicōporalibus delicijs impinguant. cito ⁊ facilius per carnis immundiciā maculantur: ita q̄ ad literas ibi immundis rebus ⁊ actibus delectantur. Isti figurantur Leuitici. xv. vbi dicitur. q̄ vir qui patitur fluxum seminis immundus erat: stratum etiam in quo dormiebat immundū faciebat: ⁊ omnis quem ipse tangebāt immundiciā contrahēbat. Sic vere charissimi viri tales realiter immundi sunt ⁊ stratum maculant vbi dormiunt. idest domū. locum. ecclesiam vel patriā in qua sunt: illos in super qui ipsos per societatem ⁊ frequentationem contingunt per suā malam vitā ⁊ exempla immundicie ⁊ peccato subiiciunt ⁊ per sui imitationem inficiunt ⁊ corrūpunt. vnde Ihu. me. xix. Quicquid tetigerit immundus immūdu faciet Limaces em̄ ⁊ cetera animalia immunda ⁊ vitiosa: nō solum sunt in se vitia ⁊ immūda: immo in loco per quē transeunt. immundicie vestigium derelinquunt. quia sc̄z tales immundi tanta sunt immundicia maculati: q̄ semper in loco vbi sunt vel fuerunt vestigium maloz rum exemploz: aut malefame contagiū ad alios trāsmittunt: ⁊ in eis immundiciā generāt ⁊ inducūt. vnde

D

A

A

Immutare.

Levi. xxiij. dicit. Qui tetigerit reptile: vel quodlibet sordidum cuius tactus est sordidus in mundus erit. Ista est igitur immundicia luxurie. quã introducit pinguedo deliciarum. ¶ Secundo dico. quod est immundicia auaricie. quã introducit puluis diuitiarum. Sicut et puluis terrarum luti maculat vestimenta: sic mundane diuitie que terra sunt et de terra maculant per auariciã corda nostra: Auari enim immundi dicuntur: et ideo sicut immundi a regno celorum finaliter expelluntur. vñ Eph. Immundus aut auarus quod est ydoloz seruus non habet hereditatẽ in regno xpi et dei Ista figurantur Leuit. xj. vbi dicitur. quod omne animal quod ambulat super manus et cunctis animantibus que incedunt quadrupedia (cuiusmodi sunt symie) immundus erit. Ista enim animalia significat auaros: qui. scilicet. cum pedibus affectionum: cum manibus operationum habent terrã. i. terram tangere tractare. et se ex toto in terrenis negocijs occupare: quod scilicet. tales apud deum et homines sunt immundi. Ista est ergo immundicia auaricie: sed procerro charissimi ista immundicia extendit ad symoniacos et ambrosios. qui sub auaricia continentur: cum auaricia nihil aliud sit quam ardor habendi. Immundi enim antiquitus ab introitu templi arcebant iuxta illud. ij. Para. xxxij. Auferre omnẽ immundiciã a sanctuario. Sed per certo modo tales immundi et corrupti in templo sancte ecclesie introducunt. Tñ procholo: plangendo posset dici ecclesie illud Ezech. xxij. Tu es terra immunda et non cõplura legif. em. ij. Paral. xxiij. quod ioiada summus sacerdos constituit saniores in portis domus dñi. vt non ingrederet eã immundus: sed per certo moderno tpe illi qui sunt ianitores in portis ecclesie. scilicet. prelati qui a summo pontifico ad hoc ordinati sunt vt tales immundos arceant ab ingressu. ipsos potius introducunt. quod figuratum est in ancilla ostiaria que ad vocẽ illius discipuli qui erat notus pontifici introduxit petrum in loco vbi xps illudebat. qui est petrus symon cõmuniter dicebat. Vnde rogo te de dñis ostiarijs et ianitoribus nostris. scilicet. prelati quales hodie introducunt in loco vbi xps illud. i. in terrã sanctã ecclesie vbi hodie vnt multi dñi illusores. Ne tu iuuenes quod ad preces et ad vocẽ illoz qui sunt noti pontifici. carnaliu parentu et talu ipi introducunt illos quod vocant symon. i. qui sunt symoniaci et corrupti quibus alio nomine vocentur petrus dicitur a petra. i. quibus sunt ad modu petre infensibiles et ignari. Tñ de talibus immundis sic in ecclesia introductus potest hodie dici illud Mal. j. Erat homo in synagoga in spiritu immundo. Ista est ergo immundicia auaricie. quã introducit puluis diuitiarum:

¶ Tertio dico. quod est immundicia superbie. quã introducit fumus eminentiarum. Sicut enim fumus quod semper hinc sursum ascendere solet illa que tangit nigra et immunda facere. accipitres et apes ledere: et totius domus pulchritudinem maculare. Sic vere fumus cito eualesces mundane glorie et peccati superbie. animã fetidã et immundã et totã domũ conscientie facit turpẽ horribilẽ et obscurã: et ideo accipitres. qui alte volat. i. boni et cõplati. apes que efficiunt mel. i. boni actiui fumũ istũ fugiunt et abhorrent: ne forte maculã prahãt et peccatũ. Tales igitur qui per superbiam sunt immundi figurantur Leuit. xj. vbi dicitur. quod omne animal quadrupes quod hinc alas (sicut griffes) immundus est. Sic vere tales bestie. i. peccatores quod quadrupes dicuntur: quod scilicet. quatuor affectionum pedibus deuehuntur quales superbie sunt muniti debent ab omnibus immundi reputari. Ite etiam sunt spiritus immundi: quod scilicet. sicut spiritus immundissimi et callidissimi sic isti. De quibus dicitur Mal. viij. quod Jesus eijciebat spiritus immundos. Et sic patet quomodo triplex immundicia contrahitur in hoc mundo. scilicet. luxurie. auaricie et superbie.

Immunis. idem est quod liber. Et immunitas idem est quod libertas. Vnde infra de nobilitate. libertate et similibus. Et distingue si vis de immunitate fortitudinis gratie et glorie: quasi nulle sunt auctoritates. ideo omitto.

Immutare. Nota quod immutatio nihil aliud est quam vnus in aliud mutatio.

Et quia intra in loco suo de mutatione bicetur ad plenus: ideo de isto composito bicuiter pertransibo. Nota quod in scriptura reperitur Immutatio Naturalis. que est consideranda. Virtualis. que est recuperanda. Supernalis. que est desideranda. Criminalis. que est vituperanda. Infernalis. que est reiteranda sepe continuada et perpetuada.

¶ Primo igitur dico quod est immutatio naturalis. que debet considerari. Constat enim quod in rebus mundi omnia sunt in continuo fluxu et mutatione: et hoc. quod omnia subsunt tpe quod continue mutatur et desinit. iuxta illud Ecc. xxiij. A mane vsque ad vesperã immutabitur tps. Apparet euidenter in homine qui continue se percipit immutari. scilicet. de sanitate ad infirmitatẽ. de iuuentute ad senectutẽ. de vita ad mortẽ. de leticia ad tristitiã. de beniuolentia ad iracundiã. Tñ in ps. dicebat dauid. Caro mea immutata est propter oleũ. et ego ad nihilũ redactus sum et nesciui. Oleum potest hic significare humidũ radicale. quod quia in homine continue consumitur: ideo homo continue immutatur: et finaliter per mortis extermine ad nihilũ deducitur et mouetur. quãquã finalis mortis immutationẽ expectabat Job. xiiij. Cunctis diebus quibus nũc mihi torquetur donec veniat immutatio mea. Res etiã fortune continue immutantur. sicut est rex amplitudo. status celsitudo. vultus pulchritudo. opes dei magnitudo. De mutabilitate rex dicitur Esa. lx. Latere ceciderunt sed quadris lapidibus edificabimus sicut moros succiderunt sed cedros imutabimus. De mutabilitate vero status dicitur j. Mal. j. In omni loco ingenuerunt principes et seniores iuuenes et virgines infirmati sunt et speciositas multorum immutata est. De mutabilitate autem vultus et facies patet. quod quos immutant ratione furoris Dani. ij. Habuc. repletus est ira. et aspectus faciei sue immutatus est super sydrach. misa et abdenago. Vñ quod rone stuporis. sicut dicit balthasar videt digitos scribentes in pariete et admirante dicit Dani. v. quod turbatus est et vultus eius immutatus est. Vñ quod ratione timoris: sicut daniel timens viso illo angelo mirabilis. dicit de ipso Dani. x. Non remansit in me fortitudo: sed species mea immutata est in me. De mutabilitate vero diuinorum iudiciorum et operum quomodo secundum diuersitatẽ temporum variantur. dicitur Ecc. xxxvi. Innoua signa et immuta mirabilia: et etiam de ipsis sanctis Job. xv. Ecce inter sanctos eius nemo est immutabilis. Et bicuiter non est dare aliquid creatũ quia mutabilitati subiacti naturali. Solus enim deus est immutabilis et eternus et ab omni motu et mutatione semotus Mal. iij. Ego dominus qui non mutator: et Hic. xxij. Non poterit immutari verbum dei mei Ista est igitur immutatio. consideranda. quia scilicet multum debet homo considerare quod ipse qui mutabilis est rebus mutabilibus non adheret: sed quod ipsi deo perpetuo et immutabili per dilectionẽ insistat. vt scilicet sua immutabilis potestas ipsius mutabilitati resistat: ipsam quod teneat atque insistat. Est igitur immutatio naturalis: que debet considerari. ¶ Secundo dico. quod est immutatio virtualis: que debet recuperari: et ista est: quia quis immutatur de malo in bonum: vel de bono in melius transformetur. Radij enim solares ad terrã in vere appropinquantes. et herbas et arbores inuisibiliter subintrantes: immutant formam. et conditionem ipsarum in quã tum scilicet de siccis faciunt virides de nudis foliosos et floridos: et de sterilibus fructuosos. Sic reuera radij diuine gratie: quãdo cor humanũ subintrant ipsum. de malo in bonum immutant: et de siccitate in deuotionis. ad virorem et humorem lachrymose contritionis ipsum alterant. et finaliter ad folia. flores et fructus. bene locutionis. affectionis et operatiois transformant. Vnde de saul dicitur j. Reg. x. quod immutauit ei deus cor alterum. vñ de Job de homine deo loquens dicit Job. xiiij. Inmutabis eum paululum et emittes eum. quod est contra obstinatos qui nunquam immutantur ad bonum. figuratos in populo Moab. de quo dicitur Hieremie. xlvij. fertilis fuit moab ab adolescentia sua: in captiuitate non abijt: non

abijt: nō est transfusus d vase in vas. Idcirco remāsit gu-
stus eius in eo. odor eius nō est immutatus: Hic est
igit immutatio & actualis que debet recuperari. **T**er-
tio dico. q̄ est immutatio supernalis que debet deside-
rari: & ista immutatio illa q̄ mortale hoc induet in cor-
ruptionē: & q̄ corpus & anima nostra glorificabunt. et
in statu immutabili & perpetuo locabunt. De qua im-
muntatione dicit Apo. j. **C**or. xv. Omnes quidem resur-
gemus. sed non omnes immutabimur. sup. ad gloriā.
Quarto dico. q̄ inuenit immutatio criminalis & que
debet vituperari & ista est illa qua quis immutat de bo-
no in malū vel de malo in pessimū. De qua dicit Exod.
xiiij. Immutatū est cor pharaonis & seruoꝝ eius super
populo. **H**abitus enim interior & mentalis immutat:
immo certe generat exteriores mores & actus iuxta il-
lud Eccl. xiiij. Cor hominis immutat faciē eius. **M**ali
enim & immutantur & immutant. Unde de impudicis
dicitur Ro. j. q̄ ipsi immutauerunt naturalē vsū in
eum qui est contra naturam. Et illi deberent attende-
re illud q̄ scribitur **D**an. iij. q̄ sc̄s illi qui adverbū im-
mutauerunt positi sunt in fornacē ignis. Et hoc quia.
Dan. vi. precipitur. Non immutetur q̄ statutum est.
Quinto vero dico q̄ inuenitur immutatio inferna-
lis. que solet reiterare seu continuari. Et ista est illa im-
mutatio qua finaliter malū mutant de gloria ad igno-
mintiam. de libertate ad seruitutem: de gaudio ad tristi-
ciam. de pace ad discordiā. Unde beati & angeli possunt
dicere de homine damnato taliter inmutato illud Sa-
p̄. iij. Grauis est nobis etiam ad videndū. quoniam
dissimilis est aliq̄vis illius. & immutate sunt vie illius
Hec igitur de immutatione sufficiant. **O**mitto pone-
re figuras & exempla: quia satis pono infra de mutatio-
ne: & de conuersione: et similibus. **I**n isto enim et alijs
compositis parum intendo insistere: sed in simplicib⁹
verbis ubi vt communiter plus auctoritates abundant
intēdo me copiosius dilatare.

Nota q̄ ista prepositio in. que quando
q̄ seruit acusatuo. quando q̄ ablatiuo
semper signat quandā inimitatem seu ante-
rioritatem: & quandā adiunctionē & unitatē:
quandāq̄ prescriptā qualitatem in alienam substan-
tiam. Et est vnum attendendū. q̄ ista dictio in. quorū-
ens ponitur simpliciter & per se. semper signat affirma-
tiue & positue: sicut cū dicit. **I**n dño cōfido. in me sunt
deus vota tua &c. **Q**uotiens hō accipitur cōpositue &
cōiunctiue: vt pote quando coniungit cum altero. tunc
semper signat negatiue vel etiā priuatiue. sicut cū dicitur
insipiens & indoctus. i. non sapiens & non doctus. & sic
de alijs. **I**gitur cū ista dictio in cōsignificatiua sit & per
se nihil significet: sed q̄ alteri copulat. ideo fm̄ multi
tudines dictionū quibus adiungit. ipsius significatio
variatur. Et sic dicam. q̄ cū in moribus aliqua inuenia-
mus que p̄cernunt personas: aliqua que p̄cernunt res:
aliqua que p̄cernunt loca. **P**ersonas dico. sicut debet an-
gelos: viros iustos impios laicos. religiosos & clericos
prelatos. dānatos: & spūs malignos. **R**es etiā vt pote
virtutes vitia. aduersitatē. prosperitatē. carnē. animā.
gloriā & penā. **L**oca insup. sicut est mūdus ecclesia vel
religio. corpus. cor & p̄sentia. purgatorij. paradysus.
infernus. sic dico q̄ ista dictio in multipliciter pōt acci-
pi & ad multa pōt referri. **E**rit illud sub cōpendio possit
tractari dico q̄ ista dictio in referat ad p̄sonas: ad res:
ad loca. **P**rimo igitur dicamus de in. inquantū referat
ad personas. Et sic dico q̄ ista dictio in. pōt referri ad
deū. **I**sta enim dictio in. que intimatē & illapsū in alie-
nā substantiā signat (vt dictū est) p̄p̄ie spectat ad deū
qui. s. illabitur omni rei. & p̄s est essentialiter cuiusq̄
& in quo & infra cuius infinitatē omnia p̄incen tur. **C**ū
enim teste apostolo. **I**psē sit omnia in omnibus. sicut di-
citur Col. iij. Omnia & in omnibus x̄ps. Sic etiā teste
eodem omnia p̄tinentur ab ipso: & omnia concludunt
in ipso Act. xvij. in ipso enim viuimus. mouemur & sum⁹
q̄. i. per ipsum: & cū ipso. & in ipso sunt omnia. Et ideo no-

ta q̄ x̄ps seu dei fili⁹ est. erit v̄ fuit **I**n p̄te. quo ad essen-
tiam quidditatiuam. in matre: quo ad substantias in
carnatiuā in fratre. id est in iusto: quo ad gratiam seu
presentiam charitatiuā: in paupere: quo ad clementiā
miseratiuā in celo quo ad potentiā ioperatiuā in mun-
do quo ad prudentiā gubernatiuā. **I**nductio: quoad lu-
sitiā retributiuā. in inferno quo ad duriciam excuti-
uam in paradiso quo ad leticiam cōsolatiuā. **D**icā
ergo q̄ ch̄stus est in patre quo ad essentiā & quiddita-
tem. in ipso enim est vera essentiā deitatis: sicut dicitur.
j. **C**or. j. **N**ō est in illo. est & non: sed est in illo est. Et in
ipso est vera unitas in essentiā paternitatis. **S**im essenti-
am enim & veritatem nature ipse in patre pater in eo est
iuxta illud **J**ohā. xiiij. **E**go sum in patre & pater in me
est. **T**er̄o dico. q̄ x̄ps fuit in matre quo ad substantiā
& corporeitatē. **R**adius enim eriens a reuisa. quādo refle-
ctitur in cētro speculi. representat imaginē reise rei. Sic
reuera radius. i. filius dei patris: in cētro speculi. i. in
vetro virginis profundatus: & ibi per incarnationē re-
flectus: & quasi contra ordinē reuocatus. incarnatam
imaginē representauit. ita q̄ iste radius dei. filius qui
prius erat inuisibilis seipsum in corpore imagine de-
monstrauit. vnde **J**ac. j. **H**ic assimilabit viro conside-
ranti vultū natiuitatis sue in speculo. Tale enim in. i. nā-
tuitatem incarnatiuam petebat beata virgo **C**as. vi.
Descendit dilectus meus in ortum suum ad arecolam
aromatam vt ibi pascatur in ortis & illa colligat. **S**e-
quitur. **D**escendi in ortum nuncū vt videre poma con-
uallium: & in spiceres si florisset vinea & germinassent
malapunica. **E**xpone totus de beata virgine. fuit igit
x̄ps in matre quo ad substantiā & corporeitatē. **T**er̄o
deus est in fratre. i. in viro iusto quo ad gratiā & cha-
ritatem. **P**er gratiam enim habuit x̄ps in corde: sicut vir-
tus solis habitat in arborē. i. p̄samsq̄ facit fructus. **R**a-
mos: & folia proferre & producere vnde **J**o. xiiij. **I**llo die
vos cognoscetis: quia ego sum in patre meo: vos in me
& ego in vobis. Et reuera istud in quo scilicet deus ma-
net in nobis: & nos manemus in illo per gratiā & cha-
ritatem facit hominem spiritualiter fructificare. & bo-
nis omnibus abundare. vnde **J**oh. xv. dixit ipse ch̄st⁹.
Qui manet in me & ego in eo hic ferit multū fructum.
quia siue me nihil potestis facere. vnde ipse est qui di-
cit **I**here. xxij. **I**n charitate perpetua dilexi te. ideo at-
traxite miserans. **H**abitatio enim dei in nobis saluat &
seruat nos a periculis p̄s. **N**isi quia dñs erat in nobis.
dicat nunc **I**srael nisi quia dominus erat in nobis. **C**ū
exurgerent homines in nos fortes viuos &c. **C**um irasce-
retur furor &c. **I**tem dico q̄ x̄ps est in paupere per cle-
mentiam & benignitatē p̄s. **O**culi enim in paupere respiciūt
Et alibi. **C**ū ipso sum in tribulatione. eripā eū & c̄: si-
cabo eum. **I**tem x̄ps est in celo: quo ad potentiā &
dignitatem: **Q**uis enim vbiq̄ sit potens: in celo tamen &
in rebus celestibus principaliter apparet potentia sua
quemadmodum natura cuiuslibet animalis viui ma-
gis apparet in corde & in capite q̄ in mēbris alijs quib⁹
buscunq̄. vnde **D**an. j. **E**t deus in celis reuelans mystē-
ria. p̄s. **M**agnificentiā eius & virtutem eius in nubibus.
Item ch̄stus est seu fuit in mundo. quo ad pruden-
tiam & sagacitatem. **D**eus enim est in omnibus rebus
creatis: & prudentia suauib⁹ se diffundit. sc̄s omnia s̄
bernādo & de omnibus ordinando. **E**xemplo lucis que
visibiliter & inuisibiliter diffunditur in omnibus crea-
turis vnde **J**oh. xij. **E**go lux veni in mundum. & **J**ohā.
ix. **Q**uamdiu sum in mundo lux sum mundi. **E**t procer-
to si homo bene attenderit. vix inueniret: ita modicum
negocium quin prouidentiam dei ibi occultatam per-
penderet & videret: & quin cognosceret q̄ mundi facta
magis sunt a quadā occultā virtute. hoc est a celi po-
tentia vel a dei prouidentia. **S**ed ab humana sapientia
aut industria. **R**adij enim istius lucis enim in t̄rie
interioribus se profundant: & tamen multi sunt pecca-
tores ita improfundi & indocti qui nihil de ista occultā
virtute cogitant seu tractant vnde **J**oh. iij. **L**ux venit

In mundum. et miserunt homines magis tenebras quam lucem. Quia reuera ipse in propria venit: sicut dicit Job. Jammo et continue venire non cessat. et sui eum non receperunt. In mundo erat. et mundus per ipsum factus est. et mundus eum non cognouit. Et nota. quod deus etiam corporaliter venit in mundum.

Ut in carne videret socios.

Ut in sede doceret infimos.

Ut in cruce morderet saucios.

Ut in inferno turbaret noxios.

Ut in paradiso saluaret anxios.

Fuit enim in carne ut visibiliter socios visitaret. **Baruc. ij.** Postea in terris visus est et cum hominibus conuersatus est. fuit etiam in sede. ut infimos informaret: quia scilicet ipse in hoc venit in mundum ut testimonium perhiberet veritatis de **Matth. iij.** Circubat iesus totam galyleam docens in synagogis eorum: et **Matth. v.** dicit quod ipse ascendit in montem et cum sedisset aperuit os suum et dicebat eos etc. et **Luce. ij.** Inuenerunt ipsum in templo sedentem in medio doctorum audientem eos et interrogantem. fuit in cruce ut saucios reformaret. id est ut peccatores sanaret et liberaret **Luce. xix.** Ascendit in arborem sicomorum: et **Psalm. ij.** In similitudinem hominum factus et habitu inuentus ut homo. Sequitur. factus obediens usque ad mortem: mortem autem crucis. fuit in inferno ut noxios. scilicet demonum subiugaret seu conturbaret: et ut sanctos de eorum potentia liberaret. Unde de christo: et humano genere dicitur **Sap. x.** Descenditque cum illo in fossam et in vinculis non dereliquit eum. Sequitur et reddidit iustis mercedem laborum suorum: et dedit illos in via mirabile: et fuit illis in velamento diei. et in luce stellarum nocte. Inimicos autem illorum submersit in mare. et ab altitudine inferorum eduxit illos. **Exponit** de sanctis patribus extractis de inferno. fuit etiam in paradiso: ut conficios seu anxios coronaret seu exaltaret: dicens humano generi tunc saluator illud. **Luce. xxiij.** Hodie mecum adis in paradiso. Patet igitur quod deus est in mundo. quo ad prouidentiam et sedulitate.

Item dico. quod christus veniet in iudicium. quo ad iustitiam et equalitatem **Joel. ij.** Congregabo omnes gentes et deducam eos in vallem iosaphat: et disceptabo cum eis ibi. **ps.** In conspectu gentium reuelauit iustitiam suam. Et illud **ps.** Diriget mansuetos in iudicio **Esa. lx.** Super solium dauid sedebit: ut confirmet illud et corroboret in iudicio et iustitia usque in sempiternum. **Item** dico. quod christus veniet in infernum quo ad duritiam et severitatem scilicet ad inferendam damnationis penas **ps.** Si ascendero in celum tu illic es: si descendero ad infernum ades. Unde ipse est qui dicit **Amos. ix.** de impijs et damnatis. Si absconditi fuerint in vertice carniel: inde scrutans auferam eos. Et si celauerint se in profundo maris: ibi mandabo serpenti et mordebit eos. Et si abierint in captiuitatem coram inimicis suis ibi mandabo gladio et occidet eos.

Item dico. quod christus est in paradiso quo ad clementiam et benignitatem. scilicet faciendam bonis seu quo ad leticiam et felicitatem: quia scilicet ipse est ibi sicut in palatio: sicut in solatio: sicut in conuiuio. Unde ipse est qui dixit illud **Job. xlij.** In domo patris mei mansiones multe sunt. vado parare vobis locum. ut et nos dicamus beatis illud. **Precedet vos in galyleam ibi eum videbitis sicut dixit vobis.** Ut et quilibet dicat illud **ps.** In pace in idipsum dormiam et requiescam: quia ipse est qui dicit illud **Job. xvj.** In mundo pressuras habebitis: in me autem pacem. Sic igitur patet quomodo in diuerso modo refertur ad deum.

Adhuc dico de ista dictione in quantum refertur ad personas: quod quandoque refertur ad iustum. Iustus enim habet suum in: quia scilicet ipse solet se deo intimare et intimum facere. per deuotionem: proximo per dilectionem: sibi ipsi per sui considerationem: quia quanto iustus debet in omnibus rebus esse et in omnes partes vno modo. Vel alio modo se in omnes formas et figuras morales et bonas se vtriusque transformare et mutare. iuxta illud **ij. Corint. vj.** In omnibus est

beamus nosmetipsos sicut dei ministros in multa patientia etc. Et sic notabimus quod iustus moraliter. Tedit in deum. deuote credendo.

In seipsum. cor suum videndo.

In iustum. ipsum diligendo.

In prelatum. ipsi seruendo.

In subditum ipsum protegendo.

In virtutes. ipsas exercendo.

In pauperes. ipsis succurrendo.

In claustrum carnem macerando.

In templum. deum adorando.

In celum. alta contemplanando.

In infernum. dura meditando.

In paradysum. leta videntando.

Item igitur finis in deo seu tendamus in deum deuote credendo. Unde dei filius dicit **Jo. xiiij.** creditis in deum. et in me credite: quia sicut dicit **Jo. vj.** Omnis qui videt filium et credit in eum habet vitam eternam. Et aduerte quod in deum debemus credere et sperare propter multa. videlicet quod certo ipse. ad se clamantes. se diligentes. et in se sperantes **Solet** tutificare **Solet** dico tutificare. seu defendere quod. deus pro talibus se opponit: et ubi non cogitant pro iustitia et innocentia se exponit. **Exemplum** de susanna. **Dasi. xij.** vnde in **ps.** In te domine speravi non confundar in eternum. Et alibi in ipso speravi: cor meum adiutus sum

Et alibi. Deus meus adiutor meus sperabo in eum. **Solet** etiam fortificare. vnde **Collecta** dicit. Deus in te sperantis fortitudo. et **Esa. xl.** Qui sperat in domino habebunt fortitudinem et non timebunt: et non laborabunt: ambulabunt et non deficient. **Solet** insuper letificare. **Gaudens** gaudebo in domino et exultabo etc. **Esa. ie. lxj.** et **Psalm. iij.** Gaudete in domino semper. iterum dico gaudete vnde in **ps.** In eo letabitur cor nostrum et in nomine sancto eius sperabimus. **Solet** nihilominus saluificare seu ab omnibus periculis liberare. **ps.** Domine deus in te speravi saluum me fac ex omnibus persequentibus me et libera me. **Solet** etiam nutrire seu alimentare **ps.** Oculi omnium in te sperant domine: et tu das illis escam in tempore oportuno. **Aperis** tu manum tuam et implebis etc. Et alibi. Spera in domino et fac bonitatem: et parcis in delictis eius. **Item** solet certificare seu verificare **ps.** In lumine tuo videbimus lumen. Et **Sap. ij.** Qui sperant in domino intelligent veritatem. **Item** ipsos solet magnificare seu beatificare **ps.** **Beatus** vir qui sperat in domino. Et alibi. **Beati** omnes qui sperant in eo. **Item** sicur concludit **ps.** Sperate in eo omnis congregatio populi. effundite coram illo corda vestra. deus adiutor noster in eternum. Et certe

In isto est credendum.

In isto fidendum.

In isto sigendum.

In isto manendum.

Credendum dico: quia fides in dilectione acquiescet **In isto** fidendum. illi **Sap. ij.** etc. fidendum **In isto** manendum. dico: quia qui confidunt in domino sicut mons syon non commouebitur in eternum qui habitant in iherusalem **ps.** figendum in super. scilicet cor per deuotionem **ps.** Facta cogitatio tua in domino ipse te entriet etc. **Manendum** nihilominus **Job. xv.** Manete in dilectione mea. Et bene. quia sicut ibidem dicitur. Sicut palmes non potest ferre fructum nisi manserit in vite: sic necros nisi in me manseritis. **Sequitur.** Si quis in me non manserit mittet foras sicut palmes et arefiet et colligent eum et in ignem mittent et ardet. Si vero manseritis in me: et verba mea in vobis manserint. quod deus voluerit peritis: fiet vobis. **Item** dico quod iustus est et intendit in deo vel in deum deuote credendo. **Item** dico. quod iustus tendit in seipsum cor suum videndo. **Secundum** enim quod radius luminaris exiens ab oculo reflectatur iterum in seipsum. Et ista est ratio quare visus fortificatur videndo in speculum pro eo. scilicet propter radius qui exiit ab oculo reflectit in seipsum et duplicatus restituit fontem suum. Sic reuera:

revera: quando humanus visus spūalis. i. humana cognitio in semetipsam reflectitur: ut pote qñ homo cogitat quid est. quid fuit. et quid erit. quid egit. quid faciet: et quid facit. proculdubio talis spiritalis cognitio et consideratio efficacius magis grandis: et totus homo interior magis fortis. Cū de isto in dicitur ps. Trāserent montes in corde maris. Et iterum de iusto dicitur. qd ascensiones in corde suo disposuit in valle lachrymarū in loco quem posuit. Et aduertendum. qd prudens homo diligenter considerare solet interiora domus sue et multo magis qd aliene. vtz videlicet domus sūm status suū bene munita. bene ornata. et bene ordinata. et vtrum sit ibi ad habitandum. camera ad iacendum lectus ad quiescendum. ignis ad coquendum. oleum ad vngendum: aqua ad lauandum vinum ad bibendum. lucernam ad illuminandum. panis ad reficiendum. sedes ad quiescendum. gradus ad ascendendum. capella ad orandum. vestis ad contegendum. Sic vere prudens homo debz multū intus in conscientia respicere: si fuerit debitis munimentis repleta et diuersis virtutibus adornata. iuxta illud Thiere. ij. Vide vias tuas in conualli. scito quid feceris: qz pro certo in isto in. debet esse aula in quā. s. omnes recipiuntur: sed extranei finaliter repelluntur. et domestici retinētur. hoc est interior cogitatio. Ista est cū omnes recipit cogitatus. qz sicut dicitur Job. xx. Adulter cogitationes versantur in corde viri. Anas tamen et inuiles debemus repellere tanq̄ extraneos: bonas vere retinere tanq̄ domesticos et propinquos. Ibi etiam debet esse camera secreta meditationis. Lectus quiete deuotionis. aqua mundicie confessionis. ignis charitatis et dilectionis: oleum pietatis et compassionis vinum iocunditatis et spiritalis consolationis. lucerna legis discretionis panis eucharistie et virtualis refectionis. sedes iustitie equitatis et rationis. gradus et ascensus cōtemplationis. capella orationis. vestis verecundie honestatis. Sit igitur ibi timor et meditatio ps. In me turbatus est cor meū. vnde Thieremic. vij. Dolor meus super dolorem. in me cor meum merens. Item sit ibi quies atqz deuotio Cant. iij. In lectulo meo per noctem quesui. quez diligit anima mea ps. Requiescet in monte sancto tuo. Iterum ps. In pace in idipsum dormiam et requiescam. Item sit ibi mundicia et confessio ps. Procuperemus faciem eius in confessione. Item sit ibi charitas et dilectio ps. Conculcabit cor meum intra me: et in meditatione mea erar descendet ignis. Item sit ibi pietas et compassio. ij. Ps. j. Adiuuante in pietate amorem fraternitatis. Item sit ibi iocunditas et exultatio seu consolatio ps. Secundū multitudinem dolorum meorum in corde meo consolationes tue letificauerunt animā meam. Item sit ibi diuine legis lucerna vel illuminatio. ps. In corde meo abscondi eloquia tuauit non peccem tibi Item sit ibi cibus eucharistie seu spiritalis resectio Malac. iij. Sit cibus in domo tua. Item sit ibi equitas et iustitia. Proverbiorum. xij. In scimita iustitie vita. Item sit ibi gradus ad contemplandum Esaie. ij. Ascendamus in montes domini. id est altitudinem cōtemplationis. Item sit ibi deuota iugis oratio Thob. iij. In oratione persistens cum lachrymis. Et sit etiam ibi vestis que omnia operit. id est verecunda et honesta conuersatio. quia scilicet regina. id est anima debet assistere a dextris christi inuestitu deaurato circumdata varietate. quibus multi hodie possunt dicere illud Esa. iij. Non sum medicus: et in domo mea non est panis neqz vestimentū. Et sic si omnes iste mansiones et virtutum distinctiones fuerint in corde: bene posset his ornatus dicere illud Job. xij. In domo patris mei mansiones multe sunt. Tendit igitur iustus in semetipsum cor suum videndo Thiere. ij. Vide vias tuas in conualli scito quid feceris. Item dico qd iustus tendit in proximum ipsum diligendo. Et potissime in virū iustum bonum exemplū ab eo accipiendo. Luc. xxij. Et quis est eius proximus? qui fecit misericordiam in ipso. vnde illi claudo dixerunt apostoli Actū. iij.

Respice in nos. In iustos em̄ est respiciendū: et bonum exemplum ab eis accipiendum. sicut scilicet pater. qd pater respicit in imaginem vel exemplum. discipulus in librum. scolaris in magistrum. frater vel socius in amicum. iuxta illud Exod. xxxv. Inspice et fac iuxta exemplar quod ubi in monte monstratum est. Item iustus tendit in prelatum sibi seruiendo seu obediendo. ps. Oculi seruorum in manibus dominorum suorum. Item in subditum ipsum protegendo seu dirigendo. vt et subditi sibi dicant illud psal. Respice in seruos tuos et in opera tua dirige filios eorum. Item respiciat vel attendat in virtutes ipsas exercendo: quia scilicet sicut prudens mercator semper cogitat in bonis mercibus pertractandis de quibus potest acquirere magnum lucrum. Sic qui libet sapiens in virtutes per quas acquiritur celi regnū istas em̄ debet acquirere. istas debet in seipso continere: et in istis debet cor suum ponere et firmare: vt sic possit dicere illud Eccl. xxiij. In me gratia omnis vere et veritatis. in me omnis spes vitę et salutis. Igitur simus In. Legis opere meditates.

Pacis federe conuersantes:

Iusto pondere nos librantes.

Lucis sydere speculantes.

Celi ethere iubilantes.

Item iustus meditat in legis opere ps. Beatus vir qui non abiit in consilio impiorum et in via peccatorum non stetit. et in cathedra pestilentie non sedit. Sed in lege dñi voluntas eius. et in lege eius meditabitur die ac nocte. Item pueratur in pacis federe. dicens. s. illud ps. In pace in idipsum dorm. et requie. Et Malac. ij. In pace et equitate ambulauit meū. Item moderatur in iusto pondere. qz. s. sanctitatē et iustitiaz corā ipso omnibus diebus nostris. Item speculatur sub claro sydere. s. sub lumine scientie et veritatis ps. Dñe in lumine tuo ambulabunt et in iustitia tua exultabunt. Et alibi. In lumine tuo vide. lu. Item iubilant in alto ethere. s. per virtutem cōtemplationis Act. vj. Intuēs in celum ait. Ecce video celos apertos et c. igitur cogitet iustus seu tendat in virtutes ipsas exercendo. Item iustus tendat in pauperes ipsis succurrendo ps. Oculi eius in pauperem respiciunt et c. Item tendat seu mentem habeat in claustrum seu in religionem carnem macerando ps. Conuersus sum in erumna mea dum configit spina. Item tendat in templū deū adorando Actū. iij. Petrus et iohannes ascendebat in templū ad horā orationis nonam. Item tendat in celum alta cōtemplando Eccl. xxiij. Ego in altissimis habito: et thronus meus in columna nubis. Item tendat in infernum dura meditando vel metuendo ps. Descendant ad infernū viuentes. Et Job. xvij. In profundissimū inferni descendant omnia mea. Item tendat in paradysum letē exultando ps. In domū dñi letantes ibimus. Sic igitur p̄ qd iusti habēt sibi in. i. suos terminos in quos tendant. Et sic visum est qd ista dictio in. in quantum refert ad personas: etiā refert ad iustū. Deniqz dico. qd ista dictio in. relata ad personas: etiā refert ad impium. Scriptū est em̄ qd impius cū in profundū peccatorum suorum venerit p̄temnet Prover. xvij. Scriptū est etiam. qd impius in iniquitatibus cōceptus est: et in peccatis p̄cepit eū mater sua ps. Scriptū est in super qd corrupti sunt et abominabiles facti sunt in studiis suis et c. et quibus satis patet. qd terminus ad quē et in quem tendit et terminatur peccator: et terminus in quo peccator continet et sistit est peccatū: quia. s. dū peccator peccatū facit: et in peccatū tanq̄ in quid delectabile tendit. finaliter in foueam obstinationis et desperationis. et postea finalis damnationis cadit Eccl. x. Quia fodit foueam incidit in eam. Peccatū em̄ teste Grego. qd per penitentiam non deletur: mox suo pondere ad aliud trahit. Peccator em̄ est sicut corpus rotundum: qd si in loco decli ceciderit sicut in gradario vel in scala ibides pro certo nō sistit: immo de gradu ad gradū saltando vlt. ad imum ruit et currit. Sic vere peccator qui dicitur res-

v. ij.

rotunda: quæra: tumoroſa: ſeu gibboſa: que. ſ. male puenit cum regula vel recto: quia. ſ. in ſolo puncto tangit rectus: et que etiã caret angulis: et omnimoda quadratura pro eo. ſ. ꝑ peccator eſt gibboſus per maliciã tumoroſus per ſuperbiã puerus: et decliuſus per incõſtantia. nõ planus per veritatẽ et ſimplicitatẽ nõ quadratus ꝑ firmitatem et ſtabilitatẽ: et rectitudinẽ iuſtitie nõ applicabilis ꝑpter peccati turpitudinẽ et toruitatẽ: qñ. ſ. dyabolus ꝑpoſuit eũ in pendentĩ: vt pote qñ fecit eũ decliuem et declinabilem ad peccandũ et ad bona mũdi affectandũ et ꝑſiderandũ: ſi cõtingit eũ in aliqũ peccatũ cadere nõ ſolet ibi ſiſtere: nec illo peccato ꝑtenti eſſe: ſ; potius de gradu in gradu. de peccato in peccatũ ꝑt saltare quouſq; ad ymũ baratri: ad profundum vitioꝝ ipſum ꝑtigerit ruere: vel venire Hier. l. Tranſierũt de monte in collem: oblitũ ſunt cubilis ſui. Peccator em̄ eſt ſicut ſymia dyaboli: quã ipſe facit ſaltare et hoc in hoc: verũtũ fecius nõ eſt: et manita. Igitur nota q; peccator venit ad multiplex in multiplicẽ malũ terminũ aut peccatum. Nam ipſe refugit oẽm terminũ et tuofum: q; ſ. ipſe nõ curat de termino legis. de termino regis. de termino gregis. Regis dico: q; de peccatoribus dicit in ꝑs. q; in lege eius noluerũt ambulare. Regis etiã. ſ. xpi: q; de peccatore dicit in ꝑs. Non eſt deus in ꝑſpectu eius. iniquitate ſunt vie illius in omni tempore. Gregs in ſuper. hoc eſt dictũ. ſocietatis bonoꝝ: quia ſicut dicitur in ꝑs. de peccatoribus. In labore hominũ non ſunt. et cuz hominibus nõ flagellabitur: ideo tenuit eos ſuperbia. operũ ſunt impietate et iniquitate ſua: ideo ipſe venit et intrat in omnem terminum vitioſum. Nam peccator

Luxurie maculatur fece. Peccatores em̄ maculantur fece luxurie

Deſidie vinculatur nece. culantur fece luxurie

Fallacie fabulatur pece. Ela. lxxj. Anima eoz abhominatõnibus ſuis delectata eſt et Ro-

Superbie eleuatur arce. ma. j. Tradidit illos deꝝ in paſſiones ignominie. Sequit. Et arſerũt in deſiderijs ſuis.

Auaricie inflãmatur face. ma. j. Tradidit illos deꝝ in paſſiones ignominie. Sequit. Et arſerũt in deſiderijs ſuis.

Dulente quietatur pace. Itez iſti vinculantur nece deſidie. vt. ſ. bonũ operari nõ poſſint ꝑs. Ad alligandos reges eoz in cõ-

Prudentie ſpoliatur luce. pedibus: et nobiles eozum manicis ferreis. vt faci. i. cis ſudi. conſcriptũ. Item iſti fabulantur pece fallacie: q; ſ; tales ſolent loqui adulando mentiendo et de fraudãdo Diſce. viij. In maleficijs ſuis ſerificauerunt ducẽ: in mendacijs ſuis principes ꝑs. Labia dolõſa in corde et corde locuti ſunt. Item iſti eleuãtur arce ſuperbie Job. xxij. Dedit eis dñs locũ penitentie: et ille abutiſ eo in ſuperbiã ꝑs. Loquitur aduerſus iuſtum in ſuperbia et abuſione. Item iſti inflãmantur face auaricie Amos. l. Auaricia in capite omniũ. et nouiſſima eoz gladio in terficiã. Item iſti quietantur pace opulente: q; ſ. peccatores fruunt in hoc mundo proſperitate et opulencia rex ꝑs. Ecce ipſi peccatores et abundantes in ſeculo obtinuerunt diuitias: et tamen alibi dicit in ꝑs. Non emulari in malignantibus. Sequitur. Non emulari in eo qui proſperat in via ſua: et in homine faciente iniuſtitias. Item iſti ſpoliantur luce prudentie. Non enim vident que ſunt neceſſaria ad ſalutem: ita q; quilibet peccator ꝑt dicere de dyabolo illud ꝑs. Collocauit me in obſcuris ſicut mortuos ſeculi. in tenebroſis et in ymbria mortis. Item iſti cruciãtur. cruce triſticie ſeu inuidie: vt ſic uulib; iuido dicat illõ. Sen. xl. Auferet pharã caput eũ et ſuſpendet in cruce et lacerabunt volucres carnes tuas. Item iſti non librant lance iuſtitie Eſa. lxx. Conuerſus eſt retroſum iudiciũ et iuſtitia longe ſterit: quia corruit in plateis veritas et equitas nõ poruit ingredi. Ite iſti non rigantur nuce clementie. i. oleo vel dulcore miſericordie: q; ſ. peccatores vt cõter pietatis oleo nõ ſũt vncti: ſed impietate et crudelitate muniti. De prudentibus em̄ uirginibus legiſt Mat. xxv. q; ille acceperũt oleum in vaſis ſuis cũ lampadibus: ſed de fatuis dicit. q;

ipſe in lampadibus ſuis oleo caruerũt: ſic a nuptijs excluſe fuerunt. Quia vere qui olẽ pietatis in corde non habuerit: nec lampas ſue puerſationis lucebit: nec ad regis celeſtis nuptias introibit. Ideo de peccatoribus crudelibus et impijs dicitur zach. v. q; in medio amphore ſedebat impietas. Amphora em̄ eſt peccator: in quo ſ; impietas ſemper ſedet. Itez iſti vapulantur duce de mentie. Dyabolus iſtos uentilat in inferno: et eternaliter uerberat et moleſtat. Unde de peccatoribus uidetur dñs de demonibus loqui Amos. iij. vbi dicit ſic. Ecce dies uenient et eleuabunt uos. ſcilz demones in contis. et reliquias ueſtras in ollis feruentibus. Sequit et ꝑphctemini in Armon. Sic igitur patet quomodo iſta diſctio in. refertur ad uirum impium. De alijs uero perſonis ad quas poteſt referri ſ; de ꝑelato. ſubdito. diuute. paupere. et ſimilibus nihil ampius ad ꝑſens. Secundo principaliter dico. de alio modo tractandi de iniquantũ ſ; poteſt referri ad res tam bonas q; malas uidelicet ad uirtutes ad uita. ad diuitias. ad aduerſitates. penam et gloriã. nihil ad ꝑſens: q; ſatis uifus eſt ſ; et uidebũt infra in diſtinctione ſequenti. Referri igitur ad res. Tertio uero principaliter dico. q; in quãdoq; immo uer communiter refertur ad loca. Nihil eſt em̄ corporum quin contineatur in loco. et quanto aliquid eſt nobilius tãto magis nobili loco debet contineri. cũ inter locum et locatum debeat eſſe ꝑoportio. ſicut uide mus de ſtellis que ſunt in æthere. de auiibus que ſunt in aere. de ꝑſcibus qui ſunt in equore. de animalibus que ſunt in terra ſeu in littoze. Sic uere dico loquendo moraliter: q; omnes mundi homines diuerſa uendicant ſibi loca: et ſcõm q; boni uel mali ſunt: bona ſimiliter ſeu mala loca exquirunt. Nobiles em̄ creature. i. uiri iuſti in bonis manſionibus habitant. Mali uero et ignobiles loca ignobilia ſibi parant. Et ſic nota q; in ſcriptura ſit mentio de bonis locis: et de malis. ſeu de habitacionibus bonoꝝ. et de habitacionibus maloꝝ. Inſcripiamus ergo et dicamus de bonis et ſic diſtingue q; nos inuenimus

Locus ſiderum. pro ſapientibus. In iſtis enim

Locus æreum. pro ſpeculantibus. qñq; locis habitãt boni. vi-

Locus equoreum. pro militantibus. bitãt boni. vi-

Locus cinerum. pro penitentibus. delict in loco

Locus ethereum pro triũphantibus. ſcripture. Nature. Eccleſie. Religionis et penitẽtie Paradifi ſeu glorie. In prou loco ſunt ſancti clerici. In ſecundo locover ſancti ꝑhifici: In tertio loco uiuũt catholici. In quarto aut loco pugnant almiſici. In quinto loco regnant beatifici. Dicamus ergo q; locus ſcripture in quo uerſantur clerici ſapientes: quia reuera ſcriptura ſacra eſt vnus locus. vnũ uiridarium. vnus ſtatus in quo ſapientes oportet ſtudere. et in quo neceſſe eſt cũ diligentia uigilare. iuxta illud Eccl. xxxij. Sapientia omniũ antiquoꝝ exquiret ſapies. et in ꝑbctis uacabit: narrationẽ ueroꝝ nominatoꝝ cõſeruaabit et in ſutias parabolã ſimul introibit: occulta ꝑrouerbioꝝ exquiret. et in abſconditis parabolã conuerſabit. In medio magna toꝝ miniſtrabit. et in conſpectu ꝑreſidis apparebit. In terrã alienigenãꝝ gentium tranſiet. bona em̄ et mala in omnibus tentabit: cor ſuũ tradet ad uigilandũ diluculo. Ita em̄ autoritas uideſ continere omnia ad ſapientem ſtudentẽ. Et in iſto in. adeſt. in ſacra pagina meditantem pertinentia. Quia ꝑocerto talis debet

Doctores rimari. Item iſte debet longe ꝑera

Occulta ſcrutari ſtare. multũ uigilare: omnia

Magnis famulari. tentare. Bona inquit mala in omnibus tentabit. Et bene bona et mala. Quia ꝑocerto non ſolũ libros bonos: ſed etiam malos: non ſolũ catholicos: ſed etiã hereticos nõ ſolũ diuina ſed ſecularia: non ſolum euangelica: ſed et poetica debet ſapienter theologus uidere vt. ſ. bona poſſit facere. mala cauere: bona docere. mala uero uitanda et declinanda monſtrare. Non em̄ euitat mali niſi cognitũ: et nõ percipit erroris periculũ: niſi ante omnia ſi apertũ. Non eſt em̄ re- ꝑrehabile

id est anime et illi quicumque sint qui in isto loco divini-
 nis sunt locati et ad fidem attracti celitus et vocati, ali-
 bi vivere nequeunt, vita scilicet gratie: cum alibi non
 sit salus: quin immo si erinde eruerint peccando, vel
 ymbra in fidei odorem speciem gratie: et finium
 dei misericordie dimittendo: et alibi scilicet de bonis in
 commutabilibus et bona commutabilia severte do pro-
 tinus mortem peccati incurrunt et vitam spiritualem
 perdant et morti eterne finaliter se submitunt. Et hoc
 est quod dicitur figurative filius israel Hieremie. xlij. Si
 quiescentes maueritis in terra hac edificabo vos et non
 destruaam: plantabo et non euellam. Sequitur Et dabo
 vobis misericordiam: et habitare vos faciam in terrae
 istra. Si autem dixeritis. Non habitabimus in terra ista
 sed ad terram egypti pergemus: tibi habitabimus. Si ad
 quem vos formidatis comprehendet vos in terra egypti:
 et fames pro qua solliciti estis: adhaerebit vobis in
 egypto: et ibi moriemini: dico scilicet morte culpe: et postea
 scilicet morte pene. Albois in olla vir dei. iij. Regum.
 liij. Sed heu phidolo. Qui sunt hodie illi qui istra ecclesie
 statu honeste clericaliter viuendo perseverant: et qui de
 transeundo in egyptum in mundo viuendo seculariter
 et criminaliter nihil curant: vere pauci. quia pro certo in
 isto in. id est in isto statu ecclesie sunt hodie multi: qui
 secularibus sunt peiores et diuersis criminibus pleno-
 res. unde de talibus conqueritur dominus Hierie. xj.
 Quid est quod dilectus meus. id est populus ecclesiasticus
 in domo mea fecit scelera multa: et Disce. vij. In domo is-
 rael vidi horrendum. Et pone si vis illa que civitati hieru-
 salem dicta sunt. Ezech. xxiij. que ponuntur infra eodem
 titulo. vbi agitur de mundo vbi dicitur. Scelus operati
 sunt in medio tui etc. Patet ergo quod per in. intelligitur
 locus ecclesie in quo versantur viri catholici. Item de
 co. quod per in. intelligitur locus penitentie in quo versan-
 tur patres almifici. Status enim communis fidei et chri-
 stiane religionis est. sicut aula ecclesie militantis. in qua
 scilicet recipiuntur omnes scilicet parvi et magni: docti et indo-
 cti. simplices ignari. et etiam boni et mali: dum tamen sint
 fidei signaculo insigniti: sed pro certo religio et status
 penitentie est sicut secretaria regis camera in qua scilicet
 non debet esse nec admitti nisi dignus: et regis familia-
 ris et charus: et ipsius christi seruitio deditus et sollicitus
 et intentus dicens scilicet illud ps. In terra deserta
 inuia. et in aquosa sic in sancto apparui tibi ut viderem
 virtutem tuam et gloriam tuam. Et illud. Elegi esse abiectus
 in domo dei magis quam habitare in tabernaculis peccatorum
 Et merito: quia pro certo ista camera
 Est in loco alto ad contemplandum.
 Est in loco tuto ad habitandum.
 Est in loco grato ad letitiam spaciandum: seu conuersandum:
 Est in loco sancto ad deo seruendum.
 Est enim religio. locus alte contemplationis unde
 Ezech. xxiij. Ascende ad me in montem et esto ibi. Et Ezech.
 viij. Sic uauit me spiritus et adduxit in hierusalem in vi-
 sione dei. Item est locus tute habitationis: quia scilicet
 ibi non sunt tot allicientia et trahentia ad peccatum si-
 cut in mundo. Et ideo hostes spirituales non possunt
 ibi ita nocere: maxime quia deus est tutor et defensor hu-
 ius loci. Ezech. xxxvj. Urbs fortitudinis nostre syon. sal-
 uator ponetur in ca murus et antemurale etc. Item est
 locus gratie conuersationis et sancte famulationis phi-
 lip. ij. Conuersatio nostra i celis est. famulatio etiam deo
 in hoc loco potest dici illud Rume. xvj. Separauit vos
 deus israel ab omni populo: et iunxit sibi ut seruiretis
 ei in cultu tabernaculi. Unde quilibet potest dicere de
 isto in. illud Ecc. xxiij. In syon firmata sum et in ciuitate
 sanctificata similiter requieui: et in hierusalem pote-
 stas mea. Et radicaui in populo honorificato: et in par-
 tes dei mei hereditas illius: et in plenitudine sanctorum
 detentio mea. In isto enim loco est. Stabilitas et con-
 stantia. In syon firmata sum. Communitas et concor-
 dia. In ciuitate inquit. id est in unitate. Sinceritas et
 mundicia. Sanctificata inquit similiter requieui. Tran-

quillitas et leticia. hierusalem inquit que dicitur pacis
 visio. Auctoritas et eminentia potestas inquit mea scilicet
 in me ipsum. Nobilitas et excellentia in populo inquit
 honorificato. scilicet radicaui. fertilitas et opulencia.
 Hereditas inquit mea in plenitudine. Eternitas et per-
 manentia. detentio mea inquit. id est mansio perpetua
 Ista et exponit v. s. de sanctitate religionis de qua etiam
 cuiuslibet intrant in istud in. dicitur Ezech. iij. Solue cal-
 ciamenta de pedibus tuis. locus enim in quo stas ter-
 ra sancta est. Iste est ergo locus gracie conuersationis.
 iste est locus sancte famulationis seu congregationis.
 Iste enim locus moraliter loquendo est pulcherrimus et
 omnibus arboribus. id est sanctis personis refertus:
 vnde anima sancta vel persona possit dicere illud Ecc.
 xxiij. Quasi cedrus exaltata sum in libano: et quasi cy-
 pressus in monte syon: quasi palma exaltata sum in ca-
 des: et quasi plantatio rose in hierico quasi oliua specio-
 sa in capis: quasi platanus exaltata sum: iuxta aquas
 in plateis. Sicut cynamomum et balsamum aromati-
 zans odorem dedit: quasi mirra electa dedit suauitatem
 odoris. Comparat locum religionis libano: syon cades
 hierico. campis. aquis. et plateis. Bonum vero religio-
 nis comparat cedro exaltato. ratione contemplationis
 cypresso sursum erecto. ratione affectionis. palme viu-
 tissime virenti ratione durationis. rose rubentis ratione
 charitatis et dilectionis: oliue oleum distillati ratio-
 ne compassionis. Platano aquas diligenti ratione deu-
 tionis et compunctionis. cynamomo sicco sed fragran-
 ti ratione carnis macerationis. balsamo odoranti. ra-
 tione bone fame et opinionis: mirre amaritudinem pre-
 tendenti ratione penitentie et contritionis. In tali ergo
 in. vbi sunt tot genera bonorum hominum et virtutum
 est manendum: et ibi semper munde et sinceriter conuer-
 sandum deo seruendum. Ideo canit de quolibet sancto vi-
 ro. Vnde iste sanctus habitabit in tabernaculo tuo: re-
 quiescet in monte sancto tuo. Patet igitur quod per in. in-
 telligitur locus penitentie in quo conuersantur. et deo
 famulantur viri almifici. Item dico quod per in. signi-
 ficatur locus celestis glorie in quo conuersantur sancti
 beatifici. id est paradisi. Sicut enim ille que sunt
 incorruptibiles. collocantur in loco incorruptibili et
 eterno scilicet in firmamento celi. iuxta illud Gen. i.
 fiant luminaria ut luceant in firmamento celi et illu-
 minent terram. Sic pro certo sanctis qui ias sunt incor-
 ruptibiles et immortales dedit deus locum perpetuum
 et eternum videlicet paradisum ut cuiuslibet dicatur illud
 Ezech. xxxvij. Tu cherub erectus et protegens. et posuit te
 in monte sancto dei. in medio lapidum ignitorum am-
 bulasti. perfectus in vis tuis. Et premittitur ibidem.
 Tu signaculum similitudinis. plenus sapientie. perfe-
 ctus decore. in delicia paradisi dei fuisti. Et aduerte quod
 paradisi est locus: In quo Est
 Claritas. Est enim ibi claritas que
 Paritas. non obfuscat: quia certe ibi
 Puritas. est claritas diuine cogni-
 Charitas. tionis: et interior et certe visi-
 Puritas. bilis et inuisibilis spectatio-
 Ueritas nis. De deo enim dicit in ps
 Quod videtur deus deorum in syon De creaturis etiam:
 que scilicet videtur in speculo diuinitatis dicitur in ps.
 In lumine tuo videbimus lumen: ita quod quilibet bea-
 tus potest dicere de deo illud ps. Emitte lucem tuam et
 veritatem tuam ipsa me deduxerunt et adduxerunt in
 montem sanctum tuum. et in tabernacula tua. Item
 ibi est paritas: que non segregatur. id est unitas et con-
 cordia sempiterna: quia scilicet omnes sunt pares quo
 ad quid: quia videlicet. Omnes sunt filii dei. Omnes
 vident deum. Et omnes sunt beati: licet diuersimode.
 Mathei. xx. capi. Ite et vos in vineam meam. id est in
 paradisi. Sequitur. Ibi nonissimi vna bona fecerunt
 et pares illos nobis fecisti qui portauimus pondus iocis
 et cibus. Item illic est raritas. que non molestatur:
 ibi enim viuunt sine pressura. quia scilicet in vinea do-
 mini

mini faba oth. Multi sunt vocati: pauci vero electi. Unde Math. vi. dicitur quod parva est via que ducit ad vitam et pauci sunt qui inveniunt eam. Et in ps. dicitur. Cum essent numero beati: paucissimi et incolae eius. Et pertransierunt de gente in gentem: et de regno ad populum alterum. Non relinquit hominem nocere eis. De gente inquit in gentem. i. de ecclesia militante ad ecclesiam triumphantes.

Item ibi est charitas que non perturbat. Scriptum est enim Levit. vi. c. quod ignis in altari meo semper ardebit. Et constat quod ibi est altare et orationum dei viui. Et ideo necesse est quod ignis charitatis semper insit et ardeat in hoc loco: quo. s. bene inflammatur in dei gloriam atque laudem. unde Esa. li. Consolabitur dominus syon. gaudium et leticia inuenietur in ea: gratiarum actio et vox laudis.

Item illic est puritas que non maculat: quia. s. ibi non habitant nisi homines mundi et puri. Unde ps. Domine quis habitabit in tabernaculo tuo. aut quis requiescet in monte sancto tuo? Qui ingreditur sine macula. Item illic est veritas que non obscuratur: quia scilicet ibi vere et certifice videtur essentia diuina. Esaie. xxxij. Quis poterit et vobis habitare cum ardoribus sempiternis. Qui percutit auariciam et calcinat et excutit manus suas ab omni munere. Iste in excelsis habitabit munimenta sanctorum sublimitas eius: panis ei datus est: aque eius fideles sunt: regem in decore suo videbit: oculi eius cernent terram de longe. Ibi enim sunt ardores sempiterni per charitatem extinguibilem ibi videtur rex id est deus in decore per claritatem inofuscabilem. ibi etiam videtur et cognoscitur terra. i. vniuersalis rex machina per veritatem in deceptibilem. Sic igitur pars quod in isto in. i. in paradiso sunt omnia bona et nullum malum. Unde de beatis dicit Esa. xxxij. Erit securitas usque in sempiternum: et sedebit populus meus in pulchritudine pacis et in tabernaculis fidei. et in requie opulenta. Ubi nota quod istud in. i. iste locus caret hostili terrore. Erit securitas.

Manet eterno tenore. In sempiternum. Gaudet sublato labore. Sedebit. fulget regio honore. Populus meus. floret rutilo decore. In pulchritudine. Silet quieto dolore. Pacis inquit. Audet securo vigore. In tabernaculis fidei. Studet pacato sopore. In requie. Pollet immenso calore. Opulenta. Prosequere sive et allega de in. De securitate enim illius loci dicit. ij. Reg. xix. Venit requisitas securus mecum in hierusalem dicit dauid bersellay etc. Concorda de alijs.

Patet ergo quod per in. intelligitur locus glorie in quo conuersantur beati. Sed ad hoc dico quod per in. intelliguntur loca malorum. Et sic notabo quod sicut temporaliter loquendo diuites sibi vendicant tria loca. s. Unum per vere in quo manent ad consolandum. Unum per estate in quo manent ad congregandum. Unum per hyemem in quo manent ad expellendum. Primum est deliciosus. Secundus tumultuosus. Tertius laboriosus seu penuriosus. Sic crederem loquendo spiritualiter quod mali habent generaliter tria loca. videlicet Unum deliciosum quod in eo caret fedis humoribus: hic est caro. Unum tumultuosum quod plenus est malignis laboribus: hic est mundus. Unum penuriosum quod abundat duris doloribus: hic est infernus. In carne latent in vere florentis amenitatis. In mundo militant estate feruentis cupiditatis. In inferno habitant hyemesequentis aduersitatis. Hoies enim. In vere volunt letari. In estate volunt vitari. In hyeme volunt calidari. Sic per certo ipsi peccatores. In carne letant et consolantur. In mundo vitant et cumulant. In inferno cremantur et conflantur. Dicam ergo quod per in. intelligitur. Quidam locus fedus et fetidus. Quidam et fumidus. Durus et horridus. ut quedam animalia naturaliter immunda et feda: quibus etiam dedit feda et immunda habitaciones

et loca. Sic dyabolus quosdam sedat et inficit luxurie et immundicie fetoribus. et ideo ipsi in habitationem puram et concedit loca immunda. s. carnem cum suis humoribus et stercoreibus. unde iho. vii. loquens in persona carnalium dicit sic. Cum essemus in carne passionibus peccatorum operabantur in nobis. Et iho. vii. dicit quod qui in carne sunt deo placere non possunt. et Ephe. j. dicit. Aliquam conuersati sumus in desiderijs carnis facientes voluntates carnis. Aduerte tamen quod aliud est esse in carne et viuere carnaliter. Aliud autem est viuere in carne non tamen carnaliter: sed spiritualiter. Primum enim modo sunt in carne mali. ij. Pet. ij. Post carnem in concupiscentijs ambulant. Secundo vero modo sunt in carne boni: quia. s. sancti viri habitant in carne sicut in hospitio quo degunt: sicut in nauigio quo regunt: sicut in tugurio quo se tegunt. Et sic dicam quod sancti et iusti contra carnem in carne militant. Infra carnem celos inhabitant. Preter carnem in carne volitant. In carne dico militant contra carnes. ij. Cor. x. In carne ambulantes non secundum carnes militamus. Arma enim militie nostre non sunt carnalia. In celis etiam habitant supra carnem. Rom. vii. Nos autem in carne non estis sed in spiritu. si tamen spiritus dei habitat in vobis. In carne in super volitant extra carnem: quia sicut dicit sanctus Hieron. In carne preter carnem viuere: potius est angelicum quam humanum. Sic volitabit ille qui dicebat Job. xix. In carne me videbo deum saluatorum meum. Patet igitur quod per in. intelligitur caro que est locus fedus et fetidus. Denique dico quod per in. intelligi potest mundus qui est locus vanus et fumidus. Et pro certo mundus est locus ubi abundat fumus Vanitatis et superbie. fumus enim alte ascendit Prosperitatis et opulentie. ecce superbia. fumus comitatur ignem et parum Obscuritatis et immundicie. comitatur ignem et parum Durat. ecce auaricia et opulencia. fumus etiam acre obscurat et parietes fedat. ecce luxuria. Ideo dicitur. j. Job. ii. Omne quod in mundo est aut est cupiditatis oculorum. aut cupiditatis carnis. aut superbia vite. Nota ergo de isto in. i. de mundo quod iste est locus Ardoris et cupiditatis. feroris et sorditatis. furoris et crudelitatis. Doloris et penalitatis. Laboris et sterilitatis. Meroris et flebilitatis.

Quod sit ibi in. i. vniuersus locus ardoris et auaricie patet Amos. j. vbi dicit. Adhuc ignem in domo azabel. Adhuc ignem in murum gaze. Adhuc ignem in murum tyri. Adhuc ignem in theman. Adhuc ignem in moab. Adhuc ignem in iuda. Expone de diuersis mundi statibus: quia. s. vix est hodie dare aliquem statum ubi non ardeat ignis iste. et ubi auaricia non teneat regnum suum Amos. ix. Auaricia in capite ois et nouissima eorum gladio interficiat. Unum vero dyabolus dicit illud ps. Quod ipse dedit in gradine pluuia eorum. ignem comburentem in terra ipsorum. Et ps. sequenti dicit. Exarsit ignis in synagoga eorum: si anima combussit peccatores. Item dicit illud Eze. xxi. Scelus operati sunt in medio tui. vercerunt a prioribus discoperunt in te. immundicia. meste ruat humiliauerunt in te. Et vniuersus in vno primi sui operati est abhominacione. et locus nux sua polluit nepharie. frater sororem suam filiam patris sui oppressit in te. Item dicit licet locus furoris et violentie quia. s. ibi pater filium. homo patrem. filius patrem. Diues pauperem vel factis. vel debis solet impetere. et alter alter sine misericordia. vel in bonis vel in corpore vel in fama crudelis impugnat. Unum Eze. v. Patres comedent filios in medio tui. et filij tui comedent patres suos. Et Eze. xxi. Viri detractores fuerunt in te ad effundendum sanguinem. super mores comederunt in te. Et Hier. li. dicit sic. Collidis tu nauis belli. et ego collidam in te gentes. et dissipam in te regna: et collidam in te virum et mulierem. collidam in te pastorem et gregem. Collidam in te ius

R
B

uenē. virginē. Collidā in te agricolā ⁊ iugales ei⁹. Et collidā in te duces ⁊ mgratus. Et breuiter istud est vtz qd nō est dare statū aut personā quin in istoh. i. in mūdo tribulatiōibus collidat. ⁊ quin crudelū furoribus ferat. Vñ Hier. l. In omni terra eius mugiet vulneratus. ¶ Itē iste est locus doloris seu angustie. Dolor enim obtinuerūt oēs habitatores philistīm. Unde de Job qui interfectus dolens dicit Job. j. Vir erat in terra bus noie iob. Non est em̄ hoīem dare sine dolore in hoc mūdo. Esa. xxx. Onus iumentoz austri in terra tribulationis ⁊ angustie. ¶ Itē iste est locus laboris ⁊ indigentie. Hic em̄ deficit omne bonū ps. Inuenerūt eū in terra deserta: in loco horronis ⁊ vāste solitudinis. ¶ Item iste est locus meroris atq; tristitie. Math. ij. Tor in rama audita est plorat⁹ ⁊ ululatus mult⁹. 3 di em̄ est meror et desolatio sempiterna. ⁊ maxime pauperrū ⁊ iustoz. Eccl. xij. Circubūt in platea plangentes. Pater igit qd per in potest intelligi mūdo qui est locus vanus ⁊ humidus. ¶ Tertio adhuc dico qd per in potest intelligi infernus qui est locus durus ⁊ horrendus. Ita enim p̄positio in. signat inclusionem: ablationem: accusationem. Seruit enim accusatiuoꝝ ablatiuo. Sicut dicitur qd locus inferni est conclusiuus. In isto em̄ in idest in inferno includit ⁊ inferi infelix ppls. detegit ⁊ deserit culpaz cumulus. ex cui⁹ ⁊ aufert bonoz titulus. Est enim in inferno claudens tenaciter dei s̄nia. Unde Esa. xxxij. dicit de peccatorib⁹ qd p̄gregabunt cōgregatiōem inus fascis in lacū ⁊ claudens ibi in carcere. ⁊ post mltos dies visitabunt scz in die iudicij. Est ibi etiā detegēs ⁊ videns p̄cater cordis sciētia. q. s. s̄niet accusatiuo: qz ipsos accusabit cōtinue. Eccl. xij. Non est em̄ in inferno accusatiouite Ergo ibi est accusatio mortis p̄s. Testimonij in iacob posuit cū exiret de terra egypti: linguā quā nō nouerat audiuit. Vñ enim iacob luctator. i. hō peccator ⁊ supplātor erit de terra egypti. i. de mundo deus p̄ certo ponit in eo testimonij perpetuū. i. p̄sciētie remoz sum qui. s. oia mala sua cōtinue testificet ⁊ dicat. Item ibi est mordens atrociter hostis se uicia: que. s. aufert ab eo omne bonū Et hoc est in. qd v̄dictum est seruit casus ablatiuo. quia videlicet in inferno omnia bona gratuita ⁊ fortuita auferuntur a malis. vnde Math. xxv. de seruo pigro dicitur. Tollite ab eo talentum sequitur. Et inutilem seruum projicite in tenebras exteriores. Et sic dico qd istud in. scilicet infernus. Est quid inclusiuus. Est quid delatiuum seu accusatiuum. Est quid ablatiuum. Et si vis nota de isto in. idest de inferno qd iste est carcer

Immundus et inquinatiuus.
Obscurus et excecatiuus.
Eternus ⁊ non terminatiuus.
flexibilis et desolatiuus.
Crudelis et inflammatiuus.

Malus igitur et damnari cōcludunt in inferno sicut in carcere immūdo ⁊ inquinatiuo. Esa. xxxij. Conuertentur torrentes eius in picem ⁊ humus eius in sulphur: ⁊ erit terra eius in picem ardentem nocte ⁊ die: et non extinguetur in sempiternum. P̄ir autē ardens super omnia cō inquinat atq; fedat. Item sicut in carcere obscuro et excecatiuo. vt quilibet damnatus dicat illud ps. Collocauit me in obscuris sicut mortuos seculi: in tenebris et in ymbra mortis. Itē sicut in carcere eterno non terminatiuo. Unde de damnato dicitur in ps. Laborabit in eternum ⁊ viuet adhuc in finem. Item sicut in carcere flexibilis desolato. vnde d̄ illo qui intrauerat ad nuptias non indutus veste nuptiali d̄ Math. xxij. qd rex dixit. Adiitite euz in tenebras exteriores. ibi erit fletus ⁊ stridor dentium. Item sicut in carcere crudeli et inflammatiuo: quia sicut dicitur in ps. Dominus in ignem dei ciet eos in miserijs et non subsistent Ita ergo sufficiūt de in. qz cū sit dictio cōmuniſſima ⁊ significatiua infinita ⁊ multa possent dici de eo ⁊c.

Inanis. Nota qd cum inanitas denotat nihil soliditatis ⁊ per consequens facilitates mobilitatis. Nam qd vacuitatis debilitatis et infirmitatis: quia scilicet illa res inanis dicitur que nec de se solida est. nec aliquo solido fundamento fulcitur notabo qd in scriptura reperitur inanitas

Virtuosa. Prima est inanitas diuini timoris: qz. s. timor diuinus reddit hoīem in Tortuosa. sui reputatione vacuū ⁊ inanem. ni Luctuosa. bil in se solidū rep̄tantē. sed in medio spiritus timoris in pendulo fluctuantem. Et sic figuratiue precipitur Ero. xxvij. q. s. altare holocausti efficit inane. non inquit solidū sed inane ⁊ concauū intrinsicus facies illud. Ex̄plo p̄ de cuius humilitate dicitur Phil. ij. qd ex inaniuit semetipm formā serui accipiēs. ⁊ habitu inuentus vt homo. Et reuera talis inanitas finaliter in deo firmatur ⁊ solidatur. ⁊ ab ipso replet et saturatur. Aer enim licet videatur corpus inane: nihil replens aut satians: in re tamen veritate corpori vite humane pro spiraculo necessarium est ⁊ loci vacui repletiū. sicut p̄z in ventosavel alio vafe. vbi versa facie p̄tra aquā. ⁊ omnia subintrandi alij aerē seclusa nō intrat interius ipsa aqua p̄ eo. s. qd locus qui reputabatur vacuus ⁊ inanis (qz plenus est acre) nō p̄t aliud corpus recipere cū duo corpora in loco eodē nō habitent. Sic h̄e dico de acre diuine gr̄e: qz. s. s̄vas cordis humani in quo est videat qnq; vacuū oī bono. tñ nō est sic: qz p̄certo illud taliter p̄ sufficientiā sp̄ialium ⁊ p̄temp̄ū mundialium satiat qd illud corpus. s. terrena bona per amorem intra se non amittit. Cor enim qd diuina gr̄a saturat. se in terrenis opib⁹ non delectat. Unde de p̄o ⁊ de eius gratia dicit in ps. Satiavit animā inane. et antemā esurientes satiat bonis. ¶ Secūda est inanitas terreni rumoris. ⁊ ista est vacuitas que est in rebus fortune ⁊ in bonis tp̄alibus ⁊ terrenis: qz. s. ad modum cuiusdam incerti rumoris inania sunt ⁊ vana. Gen. j. Terra autē erat inanis ⁊ vacua ⁊ que etiam suos possessores ⁊ discedores faciunt vacuos ⁊ inanes nulla. s. sufficientia solidos aut suffultos sed per auariciam tenues miseros ⁊ egentes. Luc. j. Esurientes impleuit bonis ⁊ diuites dimisit inanes. Inane enim nihil implet ¶ Tertia est inanitas insani tumoris. ⁊ ista est pp̄ue inanitas impfectionis: qz. s. inane dicitur quicqd caret debito fine. ⁊ debito valore p̄bas. ⁊ sic dico qd ista est inanitas

Que est in mentibus.
Que est in actibus.
Que est in statibus.
Que est in entibus.
Que est in affectibus.
Que est in affectibus.

Inuenit em̄ inanis p̄scientia. ⁊ ista est qsi p̄ inane gloria cor interius eleuat p̄tra illud Gal. vj. nō efficiamini inanis gl̄ie cupidi. Cui⁹ tñ p̄trariū faciūt mali p̄s. Populi meditati sunt inania. Itē inuenit inanis effecacia. sicut p̄z de multis quoz labores ⁊ opa sunt inanes fructu ⁊ fructe ⁊ utilitate carētes. Sicut et apl⁹ de suo labore timebat. j. Thef. ij. Ne forte inq̄t tērauerit vos is qd tērat: ⁊ inanes fiat labor vester. ¶ Itē inuenit inanis p̄sistētia seu p̄manētia p̄s. Decidā ab inimicis meis inanis p̄sequat inimic⁹ aiā meā ⁊ gl̄iam meā in puluere deducat. ¶ Itē inuenit inanis ex̄stia sicut p̄z de hypocrisis qd filies sunt vesice israhel. qd p̄uis aliqd videat esse: int̄ tñ inanis ē ⁊ plenus vēro. Esa. xl. Dēs gētes qsi nō sint sic sūt corā eo. ⁊ qsi nihilū ⁊ inane reputate sūt. Itē inuenit inanis indigentia. Et ista est inanitas affect⁹ avaroz: qz. s. volūtate eoz nihil replet imo semp̄ inuit inanes. Vñ Hier. l. Nabuchodonosor rex babilonis dedit me q̄sivas inane. Itē inuenit inanis eloq̄ntia. j. Ch. iij. Inanes fabulas deuita. ⁊ Eph. v. h̄. emo vos seducat inanis b̄bis Et breuiter p̄iat qd demōes ex inaniuit in hoīe: qd bonū qz isti sunt p̄ quos crīnata est fides euacuata est p̄missio. Roma. iij. Et sic patet qd est inanitas elati

nitias elati tumoris. **Quarta** autem est inanitas finalis trepidans. hoc est dictum. inanitas infernalis: quia scilicet damnata a demonibus bonis omnibus exinanuntur. **Luce. xi.** Qui cesam dimiserunt, inanem. **Unde isti sunt** qui de anima dānata dicunt illud ps. **Exinanite:** exinanite vsq; ad fundamentū in ea. **Et hec de inani** sufficiant. **Unde devacuo** & devano.

Inauris. Nota q̄ inauris erat instrumentus seu ornamentum quo antiqui in suis auribus ornabatur. Antiqui em̄ in oibus mēbus exterioribus consueverunt habere aliqua ornamenta. sicut torquem in collo in aurem in aure &c. similia. **Ado** taliter autem per in aures intelligitur ille & virtutes quibus auris id est auditus ornatur. Sicut est patientia & recundia, diligentia et obedientia. Patientia enim et verecundia aures inclinant et deprimunt. **Attentio vero** seu diligentia et obedientia aures acuunt et erigunt pro verbi. **xxv.** Inauris aurea & margarita fulgens qui arguit sapientem et aurem obedientem. **Et aduerte** q̄ tales in aures, id est tales virtutes proficiunt.

Ad templum fidei construendum.

Ad vultum anime instruendum.

Ad hostem omnium destruendum.

Ad opes celticas restituendum.

Talibus enim inauribus templū dei cōstruit. **Unde Ero. xxxv.** dicit q̄ quicquid ad cultū & vestes sanctas necessarium erat, viri cū mulieribus p̄buerunt armillas & in aures, anulos & de xtralia. **Et Ero. xxxj.** dicit. **Tollite** in aures aureas in donaria dñi, q̄ tñ non faciūt hypocrite: q̄. s. in aures spūales quas vident habere, iuxta illud **Judic. viij.** In aures em̄ aureas ysaac habere cōsueverant, nō dedicant in donaria dñi s; dyaboli, nō ad dei laudē, s; ad inanē gloriā eas vertūt. figurati **Judi. viij.** vbi gedeon tulit in aures de picda & fecit exinde ephod in quo fornicatus est israel. **Item talibus inauribus decor spūs instruit** q̄ figurat **Sen. xxij.** vbi dicit q̄ abraham misit in aures rebecca q̄ filio suo ysaac erat nuptura. **Talibus em̄ ornabant virgines speciose:** q̄. s. anima dei filio nuptura p̄ gloriā primo necesse est q̄ talibus inauribus ornentur deo & gratiā. **Unde deus loquens anime & tuos dicit Ezech. xvj.** Dedit in aurem sup os tuū: & circulos in auribus tuis: & coronā decoris in capite tuo. **Aduerte tñ** q̄ deus priuat animam talibus inauribus q̄ peccat. & virtutes suas subtrahit anime delinquenti. **Unde Esa. ij.** dicit q̄ in die illa auferet dñs a filiabus syon torques monilia & armillas, scquit. **In aures anulos & gemas.** **Item talibus inauribus & virtus demons destruit.** **Virtutes em̄ summe valent ad hostes anime subiugandū.** figura **Judith. x.** vbi dicit q̄ iudith q̄ voluit ire ad occidēdū holoferne assumpsit de xtralia & lilia & in aures, & anulos, & oibus ornamentis suis ornauit se. **Anima em̄ q̄ h; de xtralia. i.** virtutes bone operationis, lilia. i. candore caste p̄uersionis, in aures obedientie & subiectionis, & anulos. i. arras fidei & dilectionis, holoferne. i. dyaboli facilius superat & ipsi potentia tute domat. **Item talibus inauribus amissa gratia restituit.** figura **Job. xlij.** vbi dicit q̄ amici iob venerūt ad consolandū eū, & dederūt vnusq; ouem vnā & in aurem aureā vnā, dñs autē benedixit nouissimis iob & sic p̄t quomodo inauris sumitur in scriptura. vide de aure &c.

Incalescere. **Unde vbi calor.** & vbi concalescere &c. & cetera similia.

Incantare, incantator. Nota q̄ incantator dicitur quasi intus cantator. Intus enim in anima et in mentē videtur incantator cantare in quantum mentē alienā solet per malas artes ad aliud ad q̄d alī inclina nanda non fuerat inclinare. **vanas species oculis representare.** & aciem visus deludere & fraudare. **Adoraliter** potest dici incantator. **Quilibet** **credidus** predicator. **falsidicus** adulator.

Hypocriticus transformator.

Maleficus diuinatoz.

Incantat enim p̄dicator dū conuertit mentē penitentis. q̄. s. p̄dicator suis v̄bis & exhortationibus facit homines aliud credere velle & facere q̄ antea faciebat. **Et sic videt hominē** incantare & voluntatē humanā dei mādatorū vinculis alligare. **Ad tñ est** p̄tra obstinatos similes aspidi que aures suas cauda claudit ne audiat incantantē. **Sic obstinati** audire p̄dicatoris verba de dignant. **aureq; cordis claudere** cōprobantur. **ne forsitan conuertantur** ps. **furoz illis** s̄m similitudinem serpentis. sicut aspidis surde & obturatis aures suas que nō exaudiet vocem incantantis. **tyenchici incantantis sapienter.** **Et thiere. viij.** dicit. **Mittam vobis serpentes & regulos** quibus non erit incantatio. **Item incantat adulator** dum deludit aures audientes. **Sicut enim incantator** verbis suis rem esse aliam q̄ in veritate sic credit facit, & personam incantatam ad votum suum quicquid vult facere compellit ita q̄ mentem incantati in suā voluntate virtute dyabolica ponit. **sic adulator.** **Ad patet de illis** qui aures potentum leniunt & ipsos taliter scalpunt & decipiunt q̄ sue obedientie quasi penitus eos subdūt. **Sicut de incantatoribus p̄bationis legitur Ero. vij.** q̄ per incantationes egyptias virgas in diacones vertunt: q̄ certe adultores qui principibus suggerunt dū ipsos dños suos de iustis crudeliter faciunt. **virgas in diacones vertunt.** & cū nostri magnates tales incantatores & adultores semper secum volunt habere. ipsi q̄ quasi in omnibus obediunt, & per ipsos in omnibus reguntur & regūt. **Unde de Manasse rege iuda dicit. ij.** **Parat xxij.** q̄ obseruabat somnia, sectabatur auguria maleficis artibus inseruiebat habebat q̄ secum magos & incantatores. **Item incantat palliator** seu hypocrita: dum seducit v̄sum inuentis. **Isti enim sunt** qui se sciunt in alios transfigurare formā, & figurā viri boni inducere, & tñ semp̄ essentia viri neq; & impij retinere. **Honne de mercurio** deo latronum legitur in **Quidio** q̄ virtute incantatoris figuras rei mutabat, & de albis nigra & de nigris alba faciebat, & se de viro in feminam & in virum de femina transformabat. **Sic hypocrita** maleficio fraudis sue se transformat & variat in formas varias & diuersas. cōtra illud **Deutero. xviij.** **Rec sit in te** maleficus aut incantator. **Item incantat diuinatoz** dum seducit in se credentes. **Reales em̄ incantatores** qui. s. per artes magicas operantur, valde vituperantur, & a deo sacris legibus condemnant. & non solum ipsi sed etiam illi q̄ in talibus confidere comprobantur. **Unde derisorie** citat **Babylonice** que in scientiis suguacuis fuit antiquitus occupata dicitur sic **Esa. xlvij.** **Stra inquit** cū incantatoribus tuis & cum multitudine maleficiorum tuorum in quibus laborasti ab adolescentia tua, si forte quid proficit tibi, aut si possis fieri fortior &c. vide ibi. **Sic ergo patet** quomodo incantator sumit quatuor modis, videlicet. **Maleficus** fictificus, falsidicus, veridicus seu mirificus, hoc est dictum diuinatoz, palliator, adulator, vel predicator &c.

Incedere, incessus. Nota q̄ incedere id est quod passim ire vel de ambulare. **Et quia in titulis de irc:** ambulare, gressus, via, iter & similibus plurima de motu incessiuo dicuntur. **Paucā dicere** nunc intendo. **Nota** bis, **igitur** q̄ inuenitur incessus bonus & incessus malus. **Et primo dico** q̄ est incessus bonus est virtuosus. **Boni enim viri et iusti** nolunt esse immobiles sicut lapides, quin immo semper volunt per viam virtutum incedere, & hinc inde per bona opera se mouere. **Et aduerte** q̄ verbum incedere signat tres motus scilicet **Adotum a quo.** **Primus** precedit. **Secundus** pcedit. **Tertius** antecedit. **Primus** est motus incohatiuus quē exercēt viri penitētes. **Secundus** est motus frequentatiuus seu p̄tinuatiuus quē exercent

Incedere.

proficiētes. Tertius est motus p̄summatuus quē ex-
 ercent finē attingētes seu sancti cōtemplātes. Et sic di-
 co q̄ inuenit̄ incessus p̄ueroꝝ quē faciūt a malo recedendo.
 Incessus p̄fectoꝝ quē faciūt in bono p̄cedēdo
 Incessus p̄fectoꝝ quē faciūt ad summū accedēdo seu
 cōtemplādo. ¶ Dico igit̄ primo q̄ est quidā incessus
 a malo recessiuus. Et iste est incessus penitentiu. et de
 nouo etiam conuersoꝝ quozum scilicet motus est
 retrogradus ad modum planetar̄ retrogradi qui scilicet
 & tute radioꝝ p̄cedentiū planetar̄ taliter q̄nq̄ rep̄cu-
 titur q̄ motu retrogrado icedere cōprobaf. Aliq̄ etiaz
 dicūt esse adamātes seu magnetes qui ferrū nō attra-
 hunt s; repellūt ip̄mq̄ mouere & incedere motu cōtra-
 rio & a se recedere cōpellūt. Sic vere sepe fit q̄ ferrum &
 planeta qui alio modovocat̄ stella erraticā. i. hō pecca-
 tor erraticus p̄ indiscretionē & ferreus p̄ obstinationē
 a suo malo motu & cursu. & a sua mala vita & doctrina
 retrogradis penitendo & p̄trario motu incipit incede-
 re: bene uiuere incipiēdo. q̄d certe q̄nq̄ fit p̄ influentiā
 radioꝝ diuine gr̄e & sanctorū qui ip̄m repellunt ne ma-
 le p̄cedat. & q̄nq̄ etiā p̄ ipsius adamātis. i. p̄ ipsius pec-
 cati turpitudinē q̄ ip̄m a se reijcit. vt ab eo per peniten-
 tiā fugiat & recedat. & talis incessus retrogradus fuit
 figuratus vbi dicit̄ Sch. ir. Qd̄ Sem & Japhet imposue-
 runt pallium in humeris suis. & retrosum incedentes
 operunt̄ verēcūda patris sui. faciesq̄ eoz̄ auerſe erāt
 Q: p̄ certoviri penitentis palliū verēcūdie debent reci-
 pere. & per penitentiā retrosum incedere & verēcūda pa-
 tris sui. i. peccata pp̄ria que dyabolus qui fuerat pater
 eorum eis reuelauerat contegere & delere. & facies con-
 scientiarum suarū a peccato auerteret̄ in p̄trariū se mo-
 uere. Et nota q̄ talis incessus penitentium debet esse.
 Cum fletu. ¶ Penitens em̄ d; lucre. figuratus
 Cum metu. in dauid qui impugnatus a pp̄rio
 Cum fetu. filio & a regno suo expulsus est. si-
 Cum sp̄retu. cut dicit̄. ij. Reg. xv. Ascēdebat cliuis
 oliuarū scandēs & flens. opto capite & nudis pedibus
 incedēs. Itē penitens d; tremere ps. Tristis incedo dū
 p̄turbant ossa mea & affligit me inimicus. Itē penitēs
 d; parere supple peccata p̄ p̄fessionē. Job. xxx. Adrēs
 incedebā sine furore p̄surgens in turbam clamabā fra-
 ter fui: diaconum & socius strutionum. Item penitens
 d; spernere supple mundi bona. figuratus in Dauid
 p̄tra goliā pugnatur. j. Reg. xvij. vbi dicit̄ q̄ cepit tenta-
 re si armatus posset incedere. supple arma saulis serē-
 do q̄d q̄ non potuit deposuit arma illa & sic p̄ualuit.
 Arma saulis sunt bona mundi: q̄ saul interpretat̄ abu-
 tens aut abusiū. It̄a ergo d; penitens saltem q̄tum
 ad affectū deponere. si uult tute p̄ penitentiā incedere
 & de goliā dyabolo triūphare. Job. xxij. Audis & ince-
 dentibus absq̄ uestimento & elurientibus tulerūt spi-
 cas. Et bene dicit̄ nudis. q̄ reuera q̄ se bonis terrenis
 per cōtemptū nō spoliauerit. a peccato recedere nec sur-
 sum se ad deū erigere. & in via & tutū incedere non uale-
 bit. It̄a sunt em̄ quedam vincula quibus mēs taliter
 stringitur q̄ inferius inclinata se ad deum erigere et
 per penitentiam incedere p̄peditur. Unde dominus
 loquens filiis israel exeuertibus de egypto dicit̄ Leuit.
 xxvj. Confregi cathenas ceruicū uestrarū vt incederetis
 erecti. It̄z igit̄ q̄ est quidā incessus a malo recessiuus
 ¶ Deinde dico q̄ est quidā incessus in bono p̄cessiuus.
 Et iste est incessus p̄ficientiū seu p̄ueroꝝ. Aliter enim
 incedunt pueri. aliter adolescentes. aliter viri perfecti.
 Sicere aliter & aliter incedunt pueri. id est penitētes
 & incipiētes adolescētes. i. p̄uerti & p̄ficiētes. viri. i. p̄fe-
 cti & consummantes. ¶ Pueri enim incedunt nunc cadē-
 do. nunc resurgendo. nunc plorando. nunc exultando.
 nunc perſtando. nunc vacillando. & hinc supra visum
 est. est incessus de nouo incipientium. Istis em̄ opus
 est instrumentum lignum cum rotis vt ei innitantur
 & vt incedere doceantur: q̄ sc; necesse est vt isti vtantur
 adiutorio ligni crucis. vt ipsi per spem & fiduciam in-
 mitentes eidem recto tramite deducantur vt de quali-

bet anima penitente & de nouo incedere incipiente. di-
 catur illud Baruc. ij. Anima que tristis est super mali
 magnitudine. & incedit curua & in firma. & oculi deficiē-
 tes. & anima esuriēs dat domino gloriā. Adolescentes
 autem more leonis incedunt fortiter ambulando. nūc
 currendo. nunc saltando. nunc contra hostes pugnan-
 do. nunc superando: non deficiendo. nec a bono opere
 desistendo. Et hic est incessus in bono p̄ficientium.
 qui scilicet debet fortiter & ardentē in virtutibus p̄ce-
 dere. & nūq̄ retrocedere aut deficere. figuratus in illis
 sanctis animalibus Ezech. j. de quibus dicitur q̄ vnū
 quodq̄ ante faciem suam ambulabat. & non reuertē-
 bantur cum incederent. vt de fortitudine cutuſlibet ta-
 liter incedentis dicitur illud Ezech. xij. Incedebat in-
 ter leones & factus est leo. & dicitur p̄dam capere. ¶ Po-
 ne hic si vis de leone quomodo saltando incedit &c. ¶ U-
 triuero incedunt plane mature ambulando. & virtutis
 fortitudines etatisq̄ maturem in suis gressibus ostē-
 dendo. Et hic est incessus p̄fectoꝝ & consumman-
 tium. de quibus dicitur Josue. xxij. per turmas & cu-
 neos incedebant. supple filij israel. per loca plana atq̄
 campeſtria. ¶ Pater ergo q̄ est quidam incessus in bo-
 no p̄cessiuus. ¶ Deniq̄ dico q̄ est quidam incessus
 ad summū accessiuus. & iste est incessus consumman-
 tium seu p̄fectoꝝ. Viri enim perfecti qui iā sunt ab
 alijs hominibus segregati. deo & angelis mētaliter so-
 ciati quoz̄ p̄curſatio in celis est. immo qui excellētes
 sunt facti. hāt suū sp̄alem modū viuēdi. Isti ei incedūt
 ¶ Recte deum deprecando.
 Sancte deo famulando.
 Uete deum collaudando.
 Alte deum contemplando.
 Docte deum predicando.
 Tute deum vendicando.

¶ Dico ergo q̄ p̄fectoꝝ vita & incessus est dei de-
 precatiuus. Tales enim in puris & sanctis orationibus
 continue se exercent. Job. viij. Si diluculo confurrere-
 ris ad deū omnipotentem fueris deprecatus. si man-
 dus & rectus incesſeris statim euigilabit ad te. & pla-
 tum reddet habitaculum iustitie tue. Item est dei co-
 mitatiuus seu famulatiuus. Tales enim seruitio diui-
 no solent dedicari. ipsiq̄ student assistere & ipsum in
 templis & ecclesijs comitari. ij. Reg. xvj. Aniuersi bella-
 tores a dextro & a sinistro laterē regis dauid incedebāt.
 Item est dei collaudatiuus: q̄. s. tales in dei laudibus
 & gratiarū actionibus se delectant. Unde de aaron di-
 citur Eccli. xlv. q̄ deus cingit illū tintinabulis aureis
 plurimis in gyro dare sonitū in incessu suo auditū fa-
 cere sonitū in templo. Item est dei contemplatiuus.
 Unde de helya & helyseo dicitur. iij. Reg. ij. Cūq̄ per-
 gerent & incedentes sermocinarentur. ecce currus igne-
 us et equi igni diuiserunt eos. & ascendit helyas p̄ tur-
 binem in celum. Item est dei deprecatiuus: quia scilicet
 tales in predicanda lege diuina solent sepius occu-
 pari. Unde Exod. xxxij. dicit̄ Qd̄ inuestibus summi sacer-
 dotis erant malapunica et tintinabula aurca. quibus
 inquit ornatus incedebat pontifex quando munus
 rio fungebatur. Tintinabula enim sonitum predica-
 tionis designant. Item est dei uendicatus: quia scilicet
 tales taliter sic incedētes finaliter deum uendicant
 per felicitatem eternam. ¶ Proverbio. xxx. Incedit scilicet
 leo fortissimus bestiarum. vt tales dicant illud
 Ihebre. vj. Domini fortissimum solacium habeamus
 qui confugimus ad tenendum propositam spem quā
 sicut anchoram habemus tutam et firmam inceden-
 tem vsq̄ ad interiora uelaminis. Et breuiter de talibus
 iustis potest dici illud Luce. j. Erant autem ambo ius-
 ti ante deum incedentes in omnibus mandatis & ius-
 tificationibus domini. Et sic paret quomodo inueni-
 tur incessus ad deum accessiuus. in bono p̄cessiuus.
 a malo recessiuus. et sic dato q̄ est quoddam incedere
 uirtuosum. ¶ Secundo principaliter dico q̄ est quod-
 dam incedere uirtuosus. Incedunt enim mali. Quidam

¶ Procacter

Procaciter elatis cornibus.

Fallaciter tranuersis cordibus.

Fugaciter velatis renibus.

Primo incedit erecti quod superba facit elatio. similes. s. basilisco: qui ab umbilico sursum incedit semper erectus. Sic potissime nostri iuuenes et iuencule qui pre superbia et lasciuia iravidens erecti incedere achi non possent collum ac humeros complicare. Esa. iij. Ambulauerunt extento collo et nutibus oculorum ibant. et coposito gradu incedebant. Secundi incedunt illecti quod decepti facit perditio. Hier. ix. In omni fratre tuo non habebas fiducia: quia ois frater supplantans supplantabitur. et ois amicus fraudulentem incedet et veritatem non loquetur. Tertij vero incedunt deiecti seu despecti quod hypocrisis facit constructio. Tunc de ysaac dicit Hier. xli. Ad ysaac incedens et plorans ibat supple animo factore deciperet intuentes. sicut patet ibidem. Et sic dicitur quod incedere in malo sumitur et in bono etc.

A **Incendium. Incendere.** Nota quod in scriptura inuenitur Incendium supernum. Internum. Eternum et eternum. Primum generat dei benignitas. Secundum inflammat hostis malignitas. Tertium suscitatur mundi peruersitas. Quartum autem procreat orci crudelitas. Primo ergo dico quod inuenitur incendium feruoris charitativum. Et illud peccato venit desuper. quia nemo potest per charitatem incendi nisi per diuinam gratiam fuerit inflammatum. Charitas enim incendit animam per dolorem contritionis. Per feruorem deuotionis. Per ardorem dilectionis. Per punium culpas eliminat. Per secundum mentem illuminat. Per tertium deo conglutinatur. Incendium charitatis culpas fugat et eliminat. Et hoc est quod bene supponitur. Thob. vi. vbi dicitur quod in censo iecore fugabit demonium. Pone siuis per modum figure quod secur piscis incensum fugauit demonium asmodeum quod luxuriosos necabat. Hoc est peccatum luxurie quod per incendium charitativum peritiois fugat. Item incendium charitatis mentem purgat et illuminat. Ignis enim incensus solet illuminare domum. Sic facit charitas cor deuotum. Exod. xxx. Adolebit aaron incensum super altare suauem et fragrans. mane quod coponit lucernas incendet illud. Item incendium charitatis corda ligat et conglutinatur. Metalla enim sic quod ex pluribus fiat unum nec conglobantur nec solidantur nisi per ignem. Sic nec homo deo aut primo sine charitatis incendio copulatur. Ero. xxx. Offeres totum artem in incensum super altare. Oblatio est deus. odor suauissimus victimae deus. Et sic patet quod inuenitur incendium feruoris charitativum. Secundo dico quod inuenitur incendium horrois inquinatiui. id est incendium peccati quod s. per ignem triplicis concupiscentie generat. Sicut enim hostes solent incendere castra et ciuitates quas capiunt. Sic hostes anime quod ceperint ciuitatem vel habitaculum mentis humane. ipsam solent diuersis vitijs incendere et cremare. ij. Paralip. xxxij. Incenderunt hostes domum deus. Et bene domus dicitur quia peccato domus deus secretior que est anima vel voluntas. immo etiam domus exterior. i. ecclesia hodie malis ignibus est incensa. Caro enim ibi accendit ignem luxurie. Mundus autem ibi accendit ignem auaricie et inuidie. Diabolus vero ibi incendit ignem et feruorem iracundie: inuidie: ambitionis et superbie. ut iam plangendo dicamus cum dauid illud ps. Incenderunt igni sanctuarii tui in terra. polluerunt tabernaculum nostrum tui. posuerunt hierusalem in pomorum custodiam. De incendio enim luxurie dicitur Hier. li. Paludes in censo sunt igni. De incendio auaricie dicit Hier. xxxij. Chaldei bellabunt contra hierusalem capient eam et incendunt. Chaldei enim qui interpretantur quasi verba vel quasi demones significantur furarios qui scilicet primo sunt verba dum homines lactant sed tandem demones dum cuncta dissipant. Isti enim sunt illi qui antiquitus incendebant filios suos immolando eos demonibus: quia scilicet usurarij filios suos summe student amore pecunie. et

peccato auaricie incendere et lucris concupiscentie cremare. Hier. vij. Edificauerunt ecclesia topheer incendere filios suos et filias suas igni. De incendio iracundie dicit Eccl. xxvij. Homo iracundus incedit litere. De incedio inuidie dicit Jac. ij. Quante ignis. quod magnam siluam incendit. De incendio vero ambitionis et superbie dicitur in ps. Dum superbit impius incenditur. Pars ergo in scriptura reperitur incendium horrois inquinatiui. Tertio dico quod inuenitur incendium terrois tribulationum temporalium. Et illud peccato est incendium mundis tribulationum temporalium. quo boni sicut aurum probantur. Malivero redeant flagellantur. Unde cuiuslibet tribulatio a tribulationum incendio castigato dicatur illud Leuit. x. fratres nostri et omnis domus israel plangent incendium quod dominus suscitauit. De malis vero qui non emendantur incendijs temporalium tribulationum dicitur Amos. iij. Subuertit vos sicut subuertit dominus sodomam et gomorrā. et facti estis quasi torris raptus ab incendio et non redistis ad me dicit dominus. Hoc est ergo incendium terrois comminatiui vel molestatiui. Quarto dico quod inuenitur incendium ardois dissipatiui. Et hoc est incendium infernale. Unde de anima damnata sub specie babilonis destructe dicitur Apoca. xvij. Clamauerunt inquit videntes locum incendijs eius. Neve ciuitas magna. Et sic patet quod quadruplex est incendium vtz. Incendium dolorosum et infernale. Incendium languorosum et temporale. Incendium vitiosum et criminale. Incendium viriosum et spiritale. Vide infra. vbi succederet in alijs titulis synonymis. Et si vis exempla vide de igne et silibus.

A **Incensum.** Cum incensum id est sit quod liquor thuris vel cuiuslibet alterius gummi fragrantis et suavis odoris quod deor ad dei honorem incenditur eius ira placetur et beniuolentia procuratur. igitur est incensum gummi in igne liquefactum et sursum in fumum odoriferum euaporans domum obnubilans et depurans. et nares odorantius gratificans et confortans. Dicam ergo quod cum incensum ut dictum est. Humilibus dicatur. In ignibus liquatur. Per fumum eleuat. Ad nares applicat. possum intelligere. Per primum dei cultum et deuotionem. Per secundum cordis motum et dilectionem. Per tertium mentis affectum et orationem. Per quartum vocis afflatum et adulationem. Primum incensum requirit deitas. Secundum incensum exhibet charitas. Tertium incensum extollit puritas. Quartum vero incensum diligit vanitas. Et peccato ista apparent et quadruplici vsu ipsius incensi quod scilicet datur deo et numeribus. Datur iustis et fidelibus. Datur sanctis et altaribus. Datur idolis et demonibus. Primo modo incensat fides et deuotio. Sed secundo incensat amor et dilectio. Sed tertio incensat humilitas et oratio. Quarto vero incensat vanitas et adulatio. Primo igitur dico de incenso quod sincera requirit deitas. Et istud peccato nihil aliud est quam verus et sincerus cultus patrie qui per incensum designatur. A principio enim incensum et thurificatio et thuris incensio et adolitiouoluit quelibet natio deo suo appropriare. et ipse per talia suffumigia honorare. Cogitauit enim humana discretio cum superiora numina id est deus et angeli sint spiritus. quod res que inter corporalia magis appropinquant ad spiritalem naturam cuiusmodi sunt fumi et incensa. ipsos haberent summo potestate latere. et ideo ista voluerunt ipsi specialiter predicare. Et sic per incensum et thurificationem bene possum dei cultum et veram patriam designare. Sicut enim dicit Plinius lib. xij. cap. xv. Incensum et thuris a sacris sacerdotibus colligebatur. qui tunc a mulieribus abstinere tenebantur. et postea pars deo offerebatur. sacerdotibus concedebatur. et residuum mercatoribus vendebatur. et sic ipsius efficacia melior credebat. Sic reuera dicitur quod sacerdotes et deuotus casti homines debent esse quod incensum. i. cultum fidei habent precipue in iustitia.

Incipere.

re. et de isto incenso. i. de fidei cultu debet deo sibi et populo cuiuslibet portione propriam debitam dispensare. figura ad hoc Levit. xxj. vbi dicitur quod sacerdotes sancti erunt domino deo suo et non polluent nomen eius. incensum enim et panes offerunt deo suo. et ideo sancti erunt. Et breuiter ista est veritas. quod incensum. i. cultus patrie et honor diuinus soli deo debet offerri. et nulli creature quolibet dispensari. quod etiam in thimiamate figuratum est. De quo dicitur Ezo. xxx. quod nulla creatura sed solus deus ipse optime debebat. quoniam nimmo si quis suorum suorum alterius tale thimiamate seu tale incensum aromaticum applicabat. mortis periculo subiacebat. Unde Levit. xvj. dicitur quod sacerdos assumpto thuribulo quod de primis altaris impleuerit et hauriens manu compositum thimiamate in incensum vel travelum intrabit in sancta. Ista tamen sunt pro multis qui in incensum. i. honore deo solent debere solent creaturis et maxime pessimis. i. demonibus coicere. et eis ad istam incensare et tanquam deos honorare. sicut patet de idololatriis atque magis et ariolis. Ipsi enim mali spiritus aut quod honore diuini volunt in suis superbe conuercere: aut quod spiritus sunt et corpora spiritualia. i. aerea assumunt. solent in fumosis et aereis vaporibus et maxime odoriferis dilectionem aliquam inuenire. et propterea incensa et suffumigia desiderant ab hominibus accipere. quod certe quod tanquam dijs et pro modum sacrificij faciunt non se possunt ab idololatria excusare. Sicut dicitur. iij. Reg. xvij. quod fecerunt sibi statuas et lucos in oculo colle sublimi. et adolebant ibi incensum super aras in more gentium. Non sic charissimi non sic. sed verum incensum. i. vera fides et patria vni deo et non demonibus impendat. Paral. vj. Aaron et filij eius adolebant incensum super altare. Et sic patet quod est quoddam incensum. quod sincera requirit veritas. Secundo dico quod est incensum quo fraternam flammescit charitas: quod scilicet videmus quod incensum in igne positum liquefit et inflammatur. et circumiacentes delectabiliter consolatur. Sic charitas seu feruor amicus solet in amorosis cordibus liquefceret de vno in aliud se transferre. et more vnoque metallo. que si liquefacta fuerint vnus sunt ipsa corda coniungere et vnire. ij. Paral. xxxij. In hierusalem coram altari vno adorabitis et ibi comburetis incensum. Tertio dico quod est quoddam incensum quod ad deum eleuat. scilicet puritas. Et istud est incensum orationis. quod sursum ad deum pro modo incensum et de summo incensum exurgens dirigat. ita quod per ipsam supernam deitatem pacificam et humana fragilitas exprimat. Et pro incensum intelligat oratio satis patet Apoc. viij. vbi dicitur quod data sunt angelo incensa multa que sunt orationes sanctorum. vt et sic quilibet deuotus homo dicat illud psalmi. Dirigat domine oratio mea sicut incensum in conspectu tuo. eleuat manuum mearum sacrificium vespertinum. Sed proculdubio charissimi videtur quod sunt pauci qui talia incensa. scilicet fidei deuotionem. fraternam dilectionem. et deuotam orationem offerant. et qui deo spiritaliter sacrificent et incendunt. Iuxta illud quod scribitur Dan. iij. Non est in terra hoc princeps aut propheta et vixit holocaustum neque sacrificium neque oblatio neque incensum neque locus primitiarum coram te. cum tamen contrarium deberet esse vt quilibet dicere posset illud psalmi. Holocausta medullata offeram tibi boues cum hircis. Hoc est igitur quoddam incensum quod ad deum eleuat scilicet puritas. Quarto dico quod inuenitur quoddam incensum quod in mundo diffunditur vane. i. istud est incensum adulationis. quo scilicet multi solent afflare et delectare nares diuitum malignorum similes idololatriis qui idolis mutis et inutilibus solent incensum offerre. Similes etiam magis et ariolis qui incensum solent demonibus dare et eos suffumigibus odoriferis delectare: quia scilicet adulationes: idola idest simplices et ignaros diuites necnon demones. idest crudeles et tyrannos principes et potentes solent per incensum adulationis decipere. et eos fumo vane. i. tatis seu vane laudis et inanis glorie delectare. iij. Reg. xv. Adhuc populus sacrificabat et adolebat incensum in excelsis. Aduerte tamen quod tales incensatores seu incensi huius amatores a deo solent abominari.

Peccatis solent contaminari. In fine solent exterminari. Solent dico a deo abominari. Unde dominus dicit Elia. Non offeratis mihi sacrificium frustra. incensum abominatio est mihi. Solent etiam vitijs contaminari: quia scilicet adulatorum solent multis alijs vitijs abundare. figurati in rege iosaphat. ij. Paralip. xxvj. Qui contra statum proprium adolere voluit incensum et statim factus est leprosus. Solent insuper in fine exterminari. scilicet tormentis tam temporalibus quam eternis. Unde de rege iuda ezechia legitur. iij. Reg. xxij. Quod ipse deleuit auruspices et eos qui adolebant incensum baal et soli et lune et signis et omni militie celi. Quia reuera illi qui per adulationem incensum et thurificam baal. qui interpretatur deuorans. i. mundi principibus et tyrannis. et soli et lune et signis. idest prelatis maioribus mediocribus et infimis. et militie celi. idest militibus: officialibus et balliuis. digni sunt quod a rege iuda christo exterminentur et de libro iuuentium deleantur. Ihu. xv. Ignis egressus a domino interfecit ducentos quadraginta viros qui adolebant incensum. Sic ergo patet quod in scriptura reperitur incensum multum. Adulationis. Orationis. Dilectionis et deuotionis. Aude vbi certitudo.

Incertus.

Incipere. Nota quod tam incipere quam cepit quod est verbum defectiuum significant rei initium et cuiuscumque temporis vel operis principium et inceptionem. Dicam igitur quod inuenitur incipere quod spectat ad

Deum.
Iustum.
Impium.

Primo ergo dicamus de inceptioe que spectat ad deum.

Deus enim quantum ad essentiam nunquam incipit. immo semper est cum non habeat principium neque finem. Quantum vero ad operam: omnes suas semper incipit. quod scilicet quantum ad nos semper incipit noua opera facere. nouos effectus et mirabiles producere. et nouo modo erga nos se habere. Sol enim nunquam incipit et semper incipit: quia scilicet in essentia sua nunquam definit aut incipit. In motu vero suo semper aliquid noui incipit. in quantum omni die oritur et occidit et continue de signo ad signum et de gradu ad gradum transit. Et ideo sol a poetis pingebatur in formam iuuenis sine barba cuius esculapius et multi alij solis filij pingentur barbati. in signum quod iste quotidie renascatur et iuuenescit. et quotidie renascitur et iuuenescit. Sic vere deus inuenitur continue iuuenescens et esse suum nunquam desinens aut desistens. Job. xxx. Gloria mea semper in noua uabitur. et arcus meus in manu mea semper instaurabitur. Unde ipse est qui dicit. j. Reg. ij. Ego incipiam et complebo quasi diceret. Ego semper incipiens et semper completus. et maxime quantum ad effectus suos aliquid semper inuouans et reformans. Unde nota quod deus aliquid incipit quantum ad

Ignorantes.
Negligentes.
Destitentes.
Sapientes.

Iste enim ignorantis solet instruere et hoc fecit manes in studio idest in carne. Act. j. Cepit iesus facere et docere. et Luce. xxij. Quod incipiens iesus a Moyses et prophetis interpretabat scripturas discipulis Item negligentes solet repellere. Et hoc facit regis: as in folio. Unde Apocalip. ij. Utinam calidus es: sed aut frigidus. sed quia tepidus es. incipiam te euomere de ore meo. Quod etiam contra symoniacos potest dici De quibus dicitur Job. ij. quod iesus cepit eiecere videntes de templo etc. Item pestilentes solet destruire. et hoc factio finali iudicio. Unde ipse est qui dicit Iher. xv. Ecce in ciuitate in qua inuocatus est nomen meum ego incipio affligere. Sequitur. Gladium enim uoco super omnes habitatores terre. Item sapientes seu etiam penitentes solet diligere et dirigere. et hoc facit in celi palacio. quod scilicet uocabit operarios et reddet illis mercedem. incipiens a nouis simis usque ad primos. Mat. xx. Ita quod beati patris sibi dicere illud. ij. Regum. vij. Incipite et benedicite domui sicut rutul. Hunc

mi. Nunc etiam penitentes et tribulati dicere possunt illud *Psalmi. vii.* Venite et revertamur ad dominum: quia ipse cepit et saluabit nos, percutiet et curabit nos. Istud est ergo vnum incipere quod spectat ad deum. **¶** Secundo dico quod inuenitur vnum incipere quod spectat ad iustum. Iustus enim semper incipit bona opera aggrediendo, de bono in melius perficiendo et bonum exemplum posteris dando. Et nota quod ad iustum spectat vnum incipere quod est *Algoris.* **¶** Ans inquit incipere spectat ad iustos: quod spectat ad animi vigorem, et istud peccato spectat ad virtutem fortitudinis, que scilicet semper vult incipere et incohare opera virtuosa. Potissima enim pars cuiuscumque rei est initium. Res enim ardua postquam incipitur quasi completa media iudicatur. Et ideo primi fundatores qui inceperunt tyrannis resistere, primi scientiarum inuentores, qui inceperunt semina iacere, primi bonorum laborum bellicorum et operum aggressores qui incipiunt viam ostendere valde sunt commendandi et a deo et hominibus collaudandi, facile enim est incipientem sequi, et bene incohantibus conformari. Ubi vero non est qui incipiat, quilibet sequens titubabat et vacillat. Ideo dicebant illi et querebant. *Reg. xxi.* Quis incipiet preliari, quod dicitur necesse est quod aliquis incipiat. Dato enim quod ille qui incipit negotium arduum non plene perficiat, multum tamen proficit quod alteri subsequenti dat occasionem et audaciam ut aliquid inceptis ad datur vel completat et perficiat. Utile est tamen et honestum quod homo compleat si potest quod incepit, et quod opus perficiat quod assumpsit. *Co. vii.* Quemadmodum cepit ita et perficiat. Et potest dici quod aliqui bene incipiunt, et bene finiunt sicut sunt iusti et sancti, qui scilicet bonum quod incipiunt usque ad finem et complementum deducunt. **¶** *Exemplo primo.* Act. i. Cepit Jesus facere et docere usque in diem qua assumpsit. **¶** Item quidam bene incipiunt sed male finiunt, sicut patet de multis, qui optimi sunt in iuuentute, pessimi in senectute. Optimi in inferiori gradu, pessimi quando puehantur in superiori statu. Similes illi monstro seu illi puero monstruoso quod in babybone fuit natum in presagium mortis alexandri magni, sicut narrat *Seruasius* in libro de oculis Imperialibus, qui ab homine incipiebat et inferius in feras et beluas desinebat: quod scilicet in capite et in brachijs forma humana incohabat, circa coram vero in capita multorum, et diuersorum animalium terminabatur, et quia meliori incipiebat et in deterius terminabat, mortem alexandri ut dixerunt aursipices et mutationem rei publice in deterius designabat. Reuera multi sunt hodie tales qui scilicet ab homine incipiunt et terminantur in feras: quod scilicet et si in virtutibus instantur, in feras tamen, in ferina vitia terminantur, ita quod non solum vna fera, in vnum vitium inuenitur in ipsis, immo multarum diuersarum vitia reperiuntur in illis. Ibi est leo crudelitatis, visus gulosis, canis insatiabilis cupiditatis, symia calliditatis, et porcus carnalitatis. Ista ergo quando in principe, vel platonio reperiuntur, proculdubio mors et destructio rei publice designatur. Talibus igitur incipientibus et male terminantibus dicit *Salmi. iij.* Sic stulti estis insensati galathe, ut cum spiritu cepistis carne consummami. Iste ergo bene incipiunt sed male finiunt. Item aliqui sunt qui bene incipiunt sed nihil finiunt, sicut ad literam sunt mali, qui semper noua magna et ardua solent incipere, sed nihil ad perfectionem et complementum deducere. Nichil enim ad perfectum adduxit *lex. iij. b. vii.* Et hoc talibus potest dici illud *Auc. xiiij.* Iste homo cepit edificare et non potuit consummare. Iste sunt sicut Janus qui a poetis dicitur deus initiorum et plures habebat facies, et ideo ab illo iano dicitur Ianuarius, qui est ianua et initium rotis animi. Initia enim negotiorum et rerum non fines dedicabant eadem. Tales ergo videntur hodie esse incostantes insigniti multis faciebus, id est multis principijs et inceptionibus insignes, quod scilicet non fines sed initia reperiunt ad eos pertinere, in quantum semper

volunt incipere sed nihil debite terminare. Quia sicut philosophum acres in principio franguntur in fine ita quod postquam ipsa primo inceperint postea cantant de se cit. *Job. v. c.* Dissipat dominus cogitationes malignorum ne possint implere manus eorum quod ceperant. Iste ergo bene incipiunt sed non finiunt. **¶** Item alij sunt qui male incipiunt sed bene finiunt. Non enim semper respondet ultima primis. Debile est principium melior fortuna sequetur. Sepe enim fit dei misericordia median te quod qui malus viderat bonus efficit, et qui incepit a vitijs in virtutibus consummat. **¶** *Exemplum Thobias. xj.* Cepit offendens pedibus currere. Item dico quod alij sunt qui male incipiunt et male finiunt, sicut sunt peccatores et mali, sed de istis dicitur in sequenti. Sic ergo patet quomodo diuersi diuersimode incipiunt bonus opus. Et possumus notare breuiter quod iusti libenter incipiunt dolere per contritionem, incipiunt desilire per compunctionem, incipiunt clamare per orationem, incipiunt laudare per gratiarum actionem, incipiunt laborare per bonam operationem. **¶** De dolore, contritionis dicitur illud *Thobias. x.* Cepit autem scilicet Thobias contristari nimis. De flere compunctionis dicitur *Thobias. iij.* Quod Thobias ingemuit et cepit orare cum lacrymis. De clamore orationis dicitur *Seneca. iij.* Iste cepit inuocare nomen domini. De canore laudis et gratiarum actionis dicitur *ii. paral. xxiij.* Quod leuite tenentes organa, et sacerdotes tubas, cum offerretur sacrificium, ceperunt laudes canere domino. De labore autem bone operationis dicitur illud *Seneca. ix.* Cepit hoc vir agricolam esse. Est ergo incipere vnum iustorum quod spectat ad vigorem. **¶** Item est vnum incipere iustorum quod spectat ad merorem. Et istud est incipere mundi tribulationum que continue pullulant et incipiunt erga bonos. *i. ipe tri. iij.* Tempus est ut incipiat iudicium a domo dei. **¶** Item est vnum incipere iustorum spectans ad honorem quod scilicet meliores primi incipiunt honorari. *Seneca. xliij.* Scrutatus est saccos eorum incipiens a maiore. Et certe sicut a maioribus incipitur quantum ad honores, sic si male se habuerint ab eis incipitur, in seruo miseriam et dolores. Unde angelis percussoribus precipit *Eccl. ix.* A sanctuario meo incipite. Sic ergo patet quod est vnum incipere quod spectat ad iustum. **¶** Tertio dico quod est vnum incipere spectans ad iniustum. Et sic dico quod malus habet quadruplex malum incipere, videlicet. Unum quod denotat imperfectam vite nouitatem. Impletam morum leuitatem. Indiscretam culpe prauitatem. Parum letam pene grauitatem. **¶** Alii ergo habent vnum incipere quod est imperfectum et illud nihil aliud est quam imperfectio vite et morum quod scilicet multi sunt imperfecti et incipientes, nunquam autem complentes aut consummantes. Unde *Seneca* dicit quod fatuus incipit semper viuere. *Eccl. xvij.* Cum consummauerit, homo tunc incipit, quod dicitur. Iste enim tunc incipiunt quando debuerant consummare. Item est vnum incipere quod est incompletum. Et istud est quando quis incipit bene sed nunquam deducit ad finem, sed de hoc dicitur est supra paragrapho precedenti. Item est vnum incipere quod est indiscretum, sicut est quando mali libenter incipiunt literas et alia mala, et quando gloriantur incipere mala opera et mala exempla alijs dare, ipsa quoque continuare et ad malum finem deducere. Figurati in edificantibus turrem babilonis, de quibus dicitur *Seneca. xj.* Ceperunt hoc facere nec desisterent a cogitationibus suis donec casu compleant. Babilon interpretatur confusio, et signat operum malum et ceterum. Item est vnum incipere quod est parum letum, et istud est incipere pene eterne que scilicet quando post mortem inceperint dantari incipient dicere montibus cadite super nos, et collibus opite nos, sicut dicit *Au. xiiij.* Quod potissime tunc fiet quando a regno dei videbunt perpetuo se exclusos. *Au. xiiij.* Tunc incipientis foris stare. Et *xiiij.* Incipientis cum rubore nouissimum tenere locum. Sic ergo patet quomodo incipere spectat ad deum: ad iustum et ad impium.

Incircūcisus.

A **Incidere.** Nota q̄ incidere sumit̄ pro in ali-
quod malum cadere. Et nota q̄ in
scriptura reperitur Incidere nequicie latentis. Incide
re miserie presentis. Incidere angustie sequētis. ¶ In-
cidunt enim iniqui in foueam latentis reatus. Inci-
dunt miseri in cochleas presentis anfractus. Incidūt
damnati in aream sequentis defectus. ¶ Primo er-
go dico q̄ est vnus incidere spectans ad temeros. id est
ad peccatores. q̄ scilicet isti de vno peccato incidunt in
aliud. et etiam vbi ipsi non aduertunt ipsi incidunt in
dyaboli laqueum. et ruinam. Quod enim incidunt in
foueam malicie et nequicie. pat̄ Eccl̄. x. Qui fodit fo-
ueam incidet in eam etc. Quidā incidunt in laqueum
auaricie. i. Tim̄. vi. Qui volunt diuites fieri incidūt
in tentationes et in laqueū dyaboli. Quidam incidunt
in scopulos iracundie et discordie. Actū. xxxij. Timen-
tes ne in aspera loca incideremus etc. Quidam incidūt
in vitium carnalitat̄ et luxurie. Unde de mala mulie-
re dicitur Proverb. xxij. fouea profunda os altenc. cui
iratus est dominus incidet in eā. Quidā incidunt in
infirmatē languoris et negligentie. sicut de antiocho
dicit. i. Macha. vi. q̄ decidit in lectum et incidit in lan-
guorem. Quidam incidunt in tenebras erroris et igno-
rantie. Proverb. xxij. Qui euitat discere incidet in ma-
lus. Quidā incidunt in viroaginem desperationis atq̄
de mentie. Eccl̄. xxxij. Transgrediens mandatū domi-
ni incidet in promissionē neq̄. Istud est ergo vnū inci-
dere spectans ad temeros. ¶ Secundo dico q̄ est vnū
incidere spectans ad miseros. Et istud est illud quod
spectat ad illos qui in mundi tribulationes incidunt
et qui casibus fortune nunc in vnū nunc in aliud malū
ruunt. fortuna enim id est effectus occulte dei. puidētie.
homines in hoc mundo varia sorte pellit ita q̄ sm oc-
cultā sua iudicia ipsos in diuersas tribulationes inci-
dere facit. Et inde sepe fit q̄ homo pessime per illā viā
in periculū incidit per quam periculū euadere credit.
Iuxta illud poeticum. Decidit in scillam qui vult vitare
re caribdim Scilla enim et caribdis sunt duo maris pe-
ricula. et sepe fit q̄ dum naute vnū vitare se credunt in
aliud incidunt et impingunt. Melius est igitur deo ex-
toto se committere et quicquid incidere fecerit in patiē-
tia sustinere. Iuxta illud quod dixit dauid. ij. Regum
xxij. Melius est vt incidam in manus dñi (multe enim
misericordie dñi sunt) q̄ in manus hominū. Istud est
igitur vnū incidere spectans ad miseros. ¶ Tertio dico
q̄ est vnū incidere spectans ad inferos. id est ad dam-
natos qui sunt in inferis. Isti enim figurantur in illo
qui descendens de hierusalem in hierico incidit in la-
trones qui spoliant eū plagis impositis abierunt. i. se-
miviuo relicto sicut dicit Luce. x. peccator enim qui de
hierusalem in hierico. i. de statu gratie in peccatus de-
scēdit. finaliter moriēs in latrones infernales incidit.
et bonis omnibus spalius et gratuitis spoliatus. pla-
gis eterne damnationis impositis semiviuus pertran-
sit. Inquantū. i. nō plene nec quiete viuūt. immo iuxta
ps̄. Laborabit in eternū et viuet adhuc in finem. De ta-
li ergo futuro incidere dicit Eccl̄. xxxij. Recupera pri-
mū in virtutē tuam et attende tibi ne incidas. i. in ma-
nus dyaboli etc. Proximū inquit tuū. i. ipsum qui per
penitentia recuperatur ne in eternā angustia incidat
et ne ad manus sue dure iustitie inueniat. Et merito q̄
procerto sicut dicit Hebr̄. x. Horrendū est incidere in
manus deiuentis. Et hoc de incidere sufficiant. vide
supra de cadere et de Decidere.

A **Incircūcisus.** Cū circūcisio nihil aliud
iū q̄ circumquaq̄ facta
incisio. sicut in lege. Mosaiica hebat vbi caro preputij
circūcidebat et abijciat. Et sic homo circūcisus dice-
batur a peccato originali mundabatur et ab incircūci-
sis. i. a gentilibus distinguebatur. restat q̄ per incircū-
cisos intelligebantur gentiles atq̄ pagani diuinis le-
gibus non subiecti sed idolorū seruitijs occupati. Mo-
saliter ergo loquēdo circūcisio nihil aliud est q̄ vitioꝝ

et moꝝ superfluoꝝ resecatio et abdicatio. incircūcisio
moꝝum superfluoꝝ et vitioꝝ est occupatio vendicatio et
possessio. Et sic peccatores incircūcisi vocātur eo q̄ in
eas vita non extirpantur. sed potius abundant et in se-
runt. Nota ergo q̄ incircūcisi inueniunt Quidam in

Actibus superfluo tactu.
Sentibus inhonesto tractu.
Uestibus improbo ornatu.
Morbibus insolenti factu.
Operibus eminenti fastu.
Dapibus excessiuo pastu.
Renibus immundo puritu.
Auribus auido auditu.
Uocibus fatuo tinnitu.

¶ Est igitur incircūcisio mentis et cogitatus. de qua
Ezech. xliij. Vos inducitis filios alienos incircūcisos
corde et incircūcisos carne vt sint in sanctuario meo.

¶ Item est incircūcisio exterioris actus. i. Regū. xvij.
Quis est philisteus iste incircūcisus. ¶ Item est incir-
cūcisio inhonesti gestus. seu etiam motus ornatus seu
apparatus. i. Regum. j. Nolite annunciare in gerb. ne
forte exultent filij incircūcisioꝝ. filicentim diuitū sunt
ille que plus abundant in motibus. gestibus et ornati-
bus superfluis. Et. i. Reg. xxxij. Ne forte veniant incir-
cūcisi et illudant tibi. ¶ Item est incircūcisio carna-
lis puritatis. id est actus luxuriosi. De quo dicit Hier.
ix. Nisi tabo super omnes qui incircūcisum habēt pre-
putiū. Et Iher. xij. Tu scis q̄ detestor cubile incir-
cūcisioꝝ. ¶ Item est incircūcisio uestiu et ornatus. sicut
est in illi uiris qui in turpi habitu et inhonesto incedē-
tes. pudenda non possunt contegere: et in illis mulieri-
bus q̄ carnē ad lasciuia puocātem aptata veste nudat
et ostendunt. Sint licet indumenta utriusq̄ quantum
ad formā nimis circūcisio. r̄ h̄t in p̄senti sumuntur incir-
cūcisio. i. p̄ vitioꝝ vendicatio merito dicitur incir-
cūcisio: q̄ libidinis et superbie irritatiua. His cum uer-
sentur in hierusalem in religione xp̄iana uel ecclesia mi-
litante. Aut cū fuit in hierusalem. i. anime xp̄iane et fi-
deles precipit. Esa. liij. Induere uerimentis glorie tue
hierusalem. q̄ non adiciet. vltra vt pertranseat per te
incircūcisus. ¶ Item est incircūcisio moꝝ et status. sicut
est in illis qui insolenter et impudice conuersant. Qui-
bus dicitur a deo Leuit. xxvj. Ambulabo ego contra
eos donec erubescat incircūcisio mens eoz. ¶ Item est
incircūcisio operū et fastus. sicut est in illis quoz opa
pompa p̄p̄iam et alioꝝ nihil pensam p̄sumunt. Si-
cut de goliath extertū est qui uerbo uultu et armis mi-
nat israel et dauid desepit. Dauid h̄o in domino con-
fidens dixit. Quis est hic philisteus incircūcisus qui
exprobrauit faciem dei uiuentis. j. Reg. xvij. Sequitur
Ego uenio ad te in noie dñi exercitū. et percutiam te et
auferam caput tuū a te. Mō et factū est. Et sepe immo
quasi semp fit. vt qui opera sua cū fastu aggrediuntur.
humiliati deficiant et contemnant. sicut iam patuit.

¶ Item est incircūcisio dap̄ et pastus. sicut est in illis
quos nulla q̄ uentris cura occupat et qui se uentri im-
molant per gulam quibus etiam gula precipit vt im-
molent sibi carnes porcinas et immundas. i. maiorem
in esu delectationem q̄ delectat̄ et t̄p̄ibus phibitis. ita
vt non deceat. In quibus dum nimis oblectant et p̄ua-
ricant anime eoz contaminant. Inde puenit q̄ relin-
quant filios suos. i. delectatiōes et appetitus quos gu-
la parit incircūcisos. i. superfluos et uictiosos. sicut dicit
j. Macha. j. Iussit. i. antiochus. i. dyabolus immolari
carnes uillas et pecora cōtia. et relinquere filios suos in
circūcisos. ¶ Item est incircūcisio auris seu auditus.
sicut est in illis qui omnia uolūt audire. i. uana et iuso-
ria. dira et detractoria: turpia et insectoria. Mala enim li-
benter audiunt. bona h̄o audire negligunt et p̄temūt.

¶ Item est incircūcisio aures oīm et audire nō possunt.
Et Act. viij. dicit. Muris cordibus et incircūcisio auri-
bus semp sp̄i sancto restitistis. ¶ Itē est incircūcisio
uocis et

vocis et tinnitus. sicut est in illis qui supflue loquuntur et gaudent. Exo. vi. Incircūcisus sum labijs ab heri et nudius tertius. Revertitur ergo concludere possumus quod tales indomiti et incircūcisus a paradiso finaliter excluduntur. Iuxta illud Ezech. xliiij. Omnis alienigena incircūcisus corde et incircūcisus carne non ingredietur sanctuarium meum. Et in inferno penititer excluduntur. ut sic cuilibet damnato dicatur illud Ezech. xxxij. Ecce deductus es cum lignis voluptatis ad terram ultimam in medio incircūcisorum: dormies cum his qui interfecisti sunt gladio. Sic ergo patet quod incircūcisio semper sonat in malo sicut circūcisio sonat in bono. Uide. s. de circūcisione.

Incitare. Nota quod incitare idem est quod commovere. provocare. Irritare. exhortari et admonere. Accipit autem ut communitur in malo. Omnis autem quia pauca sunt auctoritates.

Inclinare. Nota quod inclinare in scriptura sumitur multis modis. Sumitur enim per incurvationem humilitatis: benignitatis: aduersitatis: fragilitatis: fallacitatis: iniquitatis. Quidam ergo inclinantur per humilitatem. Ezech. iij. Inclinetur se homo humiliabitur. Item quidam inclinantur per benignitatem sicut sunt illi qui faciliter inclinantur ad misericordiam et ad pacem Job. xxxij. Qui inclinauerit oculos suos ipse saluabitur. Et talem inclinationem peccabat dauid in psal. dicens. Inclina aurem tuam et exaudi verba mea. Item quidam inclinantur per aduersitatem. Ubi de malis et superbis qui modo in honoribus sunt et recti ubi in psal. Inclinetur se et cadet cum dominatus fuerit pauperum. Item quidam inclinantur per fragilitatem. et est inclinatio generalis qua homines inclinantur ad terram per infirmitatem senectutem et mortem. De qua potest dici illud Joan. xx. Inclinetur se et speret in monumentum: homo enim statim quasi incipit senescere incuruatur et inclinatur quasi prospiciens ad terram et ad monumentum et ad sepulchrum. Item quidam inclinantur per fallacitatem et isti sunt falsi proditores et hypocrite. Unde de falsa muliere dicitur prouer. ij. Inclinata est ad mortem domus eius et vias eius ad inferos gressus illius penetrant. Item est inclinatio iniquitatis. est ista est quasi homo faciliter inclinetur ad iniquitatem faciendam quod utique facit hominis mala consuetudo vel impulsus tentationis. Vbi de muliere curua dicitur Luce. xij. Quod erat inclinata ad terram et non poterat respicere sursum. De inclinatione ergo humilitatis possumus aliquid dicere. Sicut enim arbor quanto magis fructibus oneratur. tanto rami eius amplius inclinantur. Sic viri perfecti quanto amplius fructibus bonorum operum et virtutum sunt onerati tanto per humilitatem sunt amplius inclinati. Ubi de sancto dauid dicitur. i. Regum. xliij. Inclinetur se dauid pronus in terram adorauit. In quibus verbis ostenditur quod si quis homo inclinatur corporaliter ad amplectendum ad onus suscipiendum ad aliquid audiendum aut aliquid exercendum aut ad aliquid inquirendum: aut ad aliquid perquirendum. Sic specialiter debet homo inclinari et incuruari. Ad amplectendum quod diligitur. Ad supportandum quod imponitur. Ad audiendum quod precipitur. Ad exercendum quod immittitur seu inuitur. Ad perquirendum quod amittitur. Ad requirendum quod appetitur. Istas igitur inclinationes morales probat per ordinem affectio cordialis. Inclinetur se inquit. Perfectio virtualis. Dauid manu fortis. Subiectio corporalis. Pronus. Compassio naturalis. In. Mentalis meditatio. Terra inquit. Verbalis postulatio. Adorauit inquit. Primo ergo inclinamur ad amplectendum deum per deuotionem ut simus sicut solsequi quod ad solem continue se inclinat. quod scilicet ad solem iusticie christum semper nos debemus per affectionem et deuotionem inclinare et ad ipsum omnes actus et opera ordinare. Ezech. i. viij. Inclinetur homo ad factorem suum. quod ostenditur cum dicitur inclinans. Homo enim se totum debet ad deum inclinare.

scilicet: Cor meditando. Lingua loquendo et gratias agendo. Ad manus ipsius beneplacita operando. Josue. xliij. Inclinate corda vestra ad dominum et Gen. xliij. Inclinauit se homo et adorauit. Unde petebat dauid in psal. Inclina cor meum in testimonia tua. et in avaritiam. Qui enim bene considerant bonitates diuinas faciliter inclinantur ad ipsam. Ezech. xliij. Qui te viderint ad te inclinabuntur. Secundo inclinamur ad supportandum omnem tribulationem et similes sicut camelus qui cum sit animal valde forte: solet se super genua anteriora inclinare quando a magistro se percipit onerandum. quod scilicet quando a deo vel a prelato videmus aliquod onus vel aliquid difficile correctionis vel aduersitatis pondus nobis immittere. nos procul. et pro reuerentiam humilitatem debemus collere cor humiliare et inclinare et ad vocem dei vel prelati omnia tristitia et graua patienter et fortiter tolerare. quod scilicet nos debemus esse. Dauid qui interpretatur manu fortis. Unde de dauid dicitur. i. Regum. iij. quod dauid erat perficiens et semper seipso robustior et cetera. Unde de inclinatione talis fortitudinis potest dici illud. Hume. xxj. Scopuli torrentium inclinati sunt. Scopuli enim sunt rupes fortes et dure. Iuxta illud Baruch. ij. Inclinate humerum vestrum et ceruicem vestram et facite opera regis babilonis. Sic faciebat ille qui dicebat in psal. Inclinauit cor meum ad faciendas iustificationes tuas in eternum propter retributionem. Inclinemur ergo ad supportandum omnem tribulationem. Tertio inclinamur ad audiendum per veram attentionem. Pronus inquit. Verus enim obediens debet esse pronus et inclinatus ad audiendum attendendum. et faciendum mandatum superioris. similis elephanti et cani nobili qui aures habent naturaliter inclinat. quod sicut dicitur Eccli. vi. Si inclinaueris aurem tuam suscipies doctrinam et si dilexeris audire sapiens eris. Unde de pronitate humilitatis potest dici illud. i. Regum. v. Dagon pronus iacebat in terra. Inclinemur ergo ad audiendum per veram attentionem. Quarto dico quod inclinari debemus per intimam compassionem. et hoc ostenditur cum dicitur. In quia scilicet compassio naturalis est nobis intima et innata. In inquit. Unde de ff. de com patienti muliere in adulterio deprehense dicitur Job. viij. Quod inclinans se digito scribebat in terra. Et de ipso etiam pro peccatoribus moriente dicitur. Joannis. xij. Quod inclinato capite emisit spiritum. Dicitur canis ergo domino illud psal. Inclina cor meum in testimonia tua. i. in opera pietatis et non in avaritiam. Et tu domine inclina celos tuos et descende. s. ad miserandum nobis Inclinemur ergo ad exercendum innatam compassionem. Quinto inclinamur ad perquirendum amissam perfectionem. In terra inquit. Sicut enim qui in terra aliquid amisit solet se ad terram inclinare et diligenter querere quousque illud valeat inuenire. Sic qui in terra. i. in terrenis bonis virtutes et gratias perdidimus. ideo pro ipsis querendis et reuocandis: ad terram considerando futura in illa reuersionem et inferni sub terra afflictionem: ut sic de quolibet nostrum dicat illud Job. viij. Inclinetur se digito scribebat in terra. Dignus enim est intellectus qui tunc in terra dicitur scribere quasi ad considerandum predictas terre conditiones se voluerit inclinare. Sexto inclinamur ad faciendum deuota supplicationem. Adorauit inquit. Unde de Bersabee dicitur. i. Regum. iij. Inclinetur se Bersabee et adorauit. Cuilibet ergo anime sic diuersimode inclinate dicitur in psal. Audi filia et vide et inclina aurem tuam et obliuiscere populum tuum et domum patris tui. et concupiscet rex decorem tuum. ubi ostenditur quod inclinatio humilitatis facit nos attentius meditari. Audi inquit. Sagacius contemplari. Uide inquit. Remotius elongari. Obluiscere. po. tu. et do. pa. tui. seruentius adamari. quia scilicet facit quod rex christus concupiscit decorem tuum et cetera. Uide supra de humilitate.

Inclitus. Nota q̄ inclitus idem est q̄ nobis
lis: gratiosus: honorabilis ⁊ solen-
nis. Et signat in scriptura diuersimode loquendo ho-
mines spiritualiter tēporaliter et eternaliter nobiles
et beatos. Et sic dic q̄ inueniūtur.

Incliti virtuales. Primi sunt incliti morib⁹ eternis

Incliti t̄pales. Sc̄bi sunt incliti virib⁹ eternis.

Incliti sup̄nales. Tertii sunt incliti virib⁹ eternis.

Primo ergo dico quidā sunt incliti interne ⁊ vir-
tualiter. Isti sunt viri sancti iusti ⁊ docti. quos. s. diui-
na gratia boni mores ⁊ sapientia faciūt inclitos ⁊ so-
lemes. Unde de filijs israel dicitur Deu. iij. Que est
enim alia gens taz inclita que habeat cerimonias iu-
stas iudicia ⁊ vniuersas legem ⁊c. Unde etiam de il-
lo sancto rege. Ezechia dicitur spiritualiter exponē-
do. ij. Paral. xxxij. fuit Ezechias diues et inclit⁹ val-
de. et thesauros plurimos congregauit auri et argēti
et lapidis preciosi ⁊ aromatū ⁊c. Expone per aurum
sapientiam: per argētum eloquentiā. Per lapides p̄cio-
sos virtutū sanctimoniam. Per aromata bonā famam.
Ista eñ sunt que hoīem faciunt inclitum apud deū
nobile et famosum. Sc̄n. xxxij. Ipse erat inclitus in
omni domo patris sui. istud potissime p̄t referri ad
clericos. qui pro certo rōne scientie sanctitatis ⁊ iusti-
tie in domo patris nostri dei. s. in ecclesia p̄ceteris
solent esse incliti. Sed reuera hodie cōquerēdo potest
dñs dicere ecclesie sponse sue de clericorū populo sibi
dato illud q̄ scribitur. Hiere. iij. Ubi est grex qui da-
tus est tibi pecus inclitū tuū: Et pro certo p̄t etiā cū
ipso dicere cōquerēdo q̄ scribitur. t̄c̄n. iij. filij syon
incliti ⁊ amicti auro primo quō reputati sunt in vasa
testea. Expone ⁊ cōpara modernos ecclesiasticos va-
sis testeis que s̄z sunt vilia et fragilia parū aut nihil
appreciabilia. Et breuiter ecclesie potest dici illud. ij.
Reg. i. Incliti tu israel super montes tuos interfecti
sunt. et reuera videtur q̄ de ecclesia verificatū sit ho-
die verbum illud T̄c̄n. ij. Obtegit caligine in furore
suo dñs filiā syon proiecit de celo in terrā inclitā isrl.
Sic ergo patz quō quidā sunt incliti interne ⁊ virtua-
liter.

Incliti tēporales. Secūdo dico quidā sunt incliti externe et
temporaliter. Et isti sunt illi quos fortuna nobilitati-
bus et diuitijs facit beatos. De quibus p̄t dici illud
q̄ de rege iosaphat diuite ⁊ inclito s̄z tñ dño non. ac-
cepto d̄. ij. Paral. xvij. fuit iosaphat diues ⁊ inclit⁹
multū. Uñ etiā de multis qui nati sunt in paupertate
⁊ per fortunam fiunt incliti potest dici illud quod di-
cebant filij Laban de iacob. Gene. xxxj. Tulit iacob
diuitias patris nostri et de facultate eius ditatus in-
clit⁹ factus est. Sic vere possunt dicere multi filij no-
bilitium de multis peregrinis ⁊ aduenis. qui de bo-
nis patrū suorū fiunt incliti. et p̄ prosperitatē diuites ⁊
elati. Sed aduertant tales fortunaliter incliti ad illō
quod scribit Ezech. xxxj. Quomodo peristi que habi-
tas in mari vibus inclita. que fuisti fortis in mari: qz. s.
tales qui in mari huius mundi sunt incliti ⁊ opulenti
finaliter pereunt et non solū eternaliter. immo etiā
nunc temporaliter periculū et infortuniū incurrunt.
Unde de mundo et mundi prosperitate cum suis in-
clitis ⁊ beatis d̄. Esa. xij. Et erit babilon illa ciuitas
gloriosā. in regnū inclita in superbia chaldeorū sicut
subuertit dñs sodomā ⁊ gomorrā. quod potissime fiet
in iudicio quādo verificabitur illud. i. bester. xj. Sol or-
tus est. ⁊ humiles exaltati sunt ⁊ deuorauerunt incli-
tos. Isti sunt ergo incliti externe ⁊ tēporaliter. Ter-
tio vero dico quod quidā sunt incliti superne et eter-
naliter. Et isti proculdubio sunt beati qz s̄z illa super-
na ciuitas hierusalē cū suis habitatorib⁹ summe est
inclita et decora. Uñ dñs de ea potuit dicere illud. ij.
Paral. ij. Domus quā edificare cupio magna est mi-
nis et inclita. Et merito qz ibi est corona inclita glie
sempiternē qua. s. filij dei incliti coronantur. vt cuilibet
dicatur illud prouerb. iij. dabit capiti tuo augmenta
gratiarū. et corona inclita proteget te. Et sic patet de

Inclitis. Internis Externis et Eternis. ⁊c.

Includere. T̄c̄n. de claudere: qz pauca sunt
autoritates.

Incredulus. Nota q̄ incredulus est ille q̄
veritati vel fidei nō assentit
et prouenit incredulitas vt cōter ex obstinatiōe. Est
autē vitium incredulitatis quādo aliquis acquiescere
vel credere dedignatur. Et est vitium incredulitatis idē
quod inobedientia. Sicut enim materia dura ⁊ con-
pacta nō obedit artifici sic cor durum obstinatū incre-
dibile ⁊ inobediens ad voluntatem artificis scilicet
dei interius inspirantis. predicatois exterius instru-
entis. p̄clati scuerius corrigentis. nūq̄ vult obedire.
nec in formam perfectionis ⁊ virtutis sc̄ipsum trans-
formare vel mutare. Et ideo de obstinatis et incredu-
lis dicitur. Hiere. v. Populo huic factū est cor incre-
duluz ⁊ exasperās. Ideo Thome dictū est iohānis. xx.
Noli esse incredulus s̄z fidelis. Et nota q̄ vitium incre-
dulitatis est periculosuz multiplici rōne qz p̄ hanc
Deus irritatur. Deus dico irritat ideo d̄. Al. Dar-
ci. xvj. q̄ iesus exprobaui incre-
dulitatē discipulorū ⁊ duriciāz
fides enervat. cordis ⁊c. Itē dico q̄ per istā ce-
lum denegat. Harō eñ qui incredulus fuerat or dñi
dammatus fuit ne intraret terrā p̄missionis: sicut d̄.
Ihu. xx. Ad denotandū q̄ illi qui dei voluntati nō cre-
dunt nec obediūt terrā p̄missionis paradisi nō intra-
bunt. Unde Hebre. ij. Quibus aut iurauit nō intrare
in requiē suā. nisi illis qui increduli fuerūt. q. nullis.
Item per incredulitatē pena procuratur. vñ Ihu. ma.
xj. d̄. q̄ rami propter incredulitatē fracti sunt. Item
per incredulitatē fides enervatur. Unde Esa. xxi. Qui
incredulus est infideliter agit. ⁊c. Vide. s̄. de fide de
obedientia et inobedientia. ⁊c.

Increpare. Increpare idem est q̄ arguere:
reprehēdere ⁊ corrigere. Est ⁊ in-
crepatio dei ⁊ hominis. Itē est increpatio realis ⁊ ver-
balis ⁊ vide. s̄. de arguere. in illa autoritate. ij. Thim.
iij. Argue obsecra increpa ⁊c. Et. s̄. de correctione ⁊c.

Et si vis dicere de increpatione diuina. potes nota-
re quod deus increpat. Per
Corporalē afflictionē De corporali afflictionē dicit
Temporalē verationē. iob. xxxvij. q̄ de increpat
Infernalē damnationē. per dolore i lectulo ⁊c. De
temporalē verationē dicit in ps. Increpauit mare ru-
brum ⁊ exsiccātū est De eternalē dānationē p̄t dici il-
lud ps. Increpasti gentes et perijt impij nomē eorū
delesti in eternū ⁊ in seculū seculi. Et illud increpasti
superbos maledicti qui declinat a mādatis tuis. De
increpationē humana de q̄. s̄. d̄. Luce. xvij. Si pecca-
uerit i te frater tu⁹ increpa illū ⁊c. P̄t breuiter crypo-
ni illō ps. Corripiet me iust⁹ in misericordia ⁊ increpabit
me. oleū aut peccatoris nō impinguet caput meū vbi
ofidit. q̄ ille qui increpat vel corripit alios: d̄z habere
In actu seueritatem. Iose em d̄z habere in actu
In corde benignitatē. seueritatē. qz d̄z esse iustus
In verbo veritatem. In corde benignitates. qz
debet esse in misericordia. In verbo veritatē. qz ibi non
d̄z esse oleum peccatorū. i. adulatio. Habeat igit cor-
rector vel increpator seueritatē ⁊ equitatē sine deuas-
tione ipse eñ debz esse iustus. Corripiat me iustus in
quit. qz. scilicet iuste sancte ⁊ pure sine iravel odio vel
vindicta debet corripere delinquentes. nec plus iusto
nec minus debito. Exemplo leonis qui percutientem
se non solet magis ledere q̄ iesus sit. immo ipm rotā
do ⁊ trahendo solet mensurā obseruare ⁊ ordinē sicut
dicit pli. vt de tali dicaſ illud Eccl. xj. Anq̄ interro-
ges ne vituperes quēq̄ cū interrogaueris corripe iu-
ste. Iustus ergo sit corrector nō peccator quia nō est vi-
gnus alios corrigere qui in se q̄ corrigi debeat mes-
minit se habere. Peccator eñ meli⁹ corripit. q̄ a ta-
li qui nihil corrigibile gesserit increpatur. Sicut eñ
dicit. Mat. xvij. Qu iesus increpauit demonē ⁊ exiit
ab hoī

ab hōle qui tñ ad increpationē alicuius pctōis non
 eruiſſet. Sit ergo iuſtus vt ei dicat illud ps. Juſt⁹ es
 dñe et rectū iudiciū tuū. Et illud ps. Increpa ſeras
 arimidinis: congregatio taurorū in vaccis populorū
 vt excludāt eos qui pbati ſunt argēto. q. d. pbati ⁊ uſ
 ſi debent increpare alios ⁊ nō mali. Habeat ergo ſe
 ueritate ⁊ ſine dematiōe. ¶ Item habeat increpatione
 humana pietatē cū dulci cōpaſſione. In miſericordia
 inquit. Dis em̄ correctior increpatione ſemp⁹ ⁊ miſeri
 cordiā comitare. Superexaltat em̄ miſcōia iudicio ſi
 cut dicit Jaco. ij. Sicut em̄ quīs oſſa ſunt exterius dura
 intus tamē ſunt medulla plena. Sic prelati qui ſunt
 oſſa ad corpus eccleſie ſuſtinendū. Quis exteri⁹ in ap
 parentia ſunt duri increpando. int⁹ tamē in cōſcietia
 debent eſſe medulloſi ⁊ miſericordes in cōpatiēdo.
 Quia ſicut dicitur Jaco. ij. Iudiciū ſine miſericordia
 fiet illi qui nō fecit miſcōiam. An de tali miſericōia
 increpatione pōt dici illud Sen. xxxvij. Increpauit io
 ſeph pater ſu⁹. ¶ Pater em̄ nomē eſt pietatis. Habeat
 ergo pietatē cū dulci cōpaſſione. ¶ Tertio habeat ve
 ritatem ſine adulatione oleū inqt pctōis. i. vitū adu
 lationis nō impingit caput meū. Dic de iſto oleo ſi
 cur. s. Et ſic ergo patet de increpatione correctionis
 qualiter debet fieri. Iſta em̄ ſi debito mō ſerualde eſt
 vtilis. Sicut em̄ dicitur prouer. vij. Mandatum lucer
 na ē ⁊ lex lux. ⁊ via vite increpatione diſcipline. Et puer.
 xv. dicitur que audit increpationē vite in medio
 ſapientū cōmorabitur. Et hec de increpare ſufficiūt

Incuruare. litate. Et ſupra de inclinare. Et
 nota qd curuitas ⁊ incuruatio vt cōter ſumit in malo
 ſicut inclinatio in bono. Signat em̄ incuruatio deſle
 tionem que fit ad pctm̄. Itē depreſſionē que fit toxmē
 tu⁹. Itē ſubiectio qui fit per ſeruitutis iugū. De in
 curuatione peccati dicit in ps. Doſum corū ſemper in
 curua. Et Eſa. li. dicit anime peccatrici in pſona de mo
 uum. Incurua te vt trāſeam⁹. De icuruatione nō tox
 mētorū dicit. ¶ Para. xxxvj. Incurua⁹ ſus multo vincu
 lo eris ⁊ ſerri. De icuruatione nō ſeruitutis ⁊ ſubiectio
 nis dicit Sen. xxxvij. Incurua⁹ tui aſi te filiū matris tue ⁊ c.

Incumbere. Incumbere idem eſt qd accū
 bere vel pertinere vel imini
 hēre. Paucē ſunt autoritates.

Inde. Denide. Cū inde ſignificet termi
 nus a quo poſſum⁹ nota
 re qd ſm̄ qd ſunt diuerſa loca bona. ſ. ⁊ mala ſic ide. i. re
 ceſſus a tali pōt dici vel bon⁹ vel mal⁹. Et ſic nota qm̄
 ſcriptura iuenit. Loc⁹ honoris ⁊ peſtilētice. Loc⁹ dolo
 ris ⁊ pñie. Loc⁹ honoris ⁊ excellētice. Loc⁹ laboris ⁊ vio
 lētice. Et ſic dicit qd quadruplex reſceſſus iuenit. vtz. Un⁹.
 Virtuofus. Prim⁹ eſt pctm̄ vel mūdus. Secū
 dū. Titioſus. dū eſt ecclie vel platiōis ſtat⁹. Ter
 tius. Doloroſus. dū eſt paradīſus. Quart⁹. Gaudioſus. dū eſt
 infernus. Et em̄ vnus virtuoſus per
 quē dimittit terminus honoris. ſ. mūdus vel peccatū
 De quo Eſa. li. Recedite recedite. erite inde. pollutū
 nolite tangere erite de medio ei⁹. Unus vitioſus per
 quē dimittitur terminus valoris. ſ. ſtatuſ gratie ⁊ pe
 nitētice. De quo. ij. Reg. ij. Edifica tibi domū in hie
 ruſalē nō egredieris inde huc atq; illuc. Un⁹ doloro
 ſus per quē amittit termin⁹ honoris. ſ. paradīſus De
 quo pōt exponi illud. Abdic. j. vbi dñs loquens pecca
 tori preſumptuoſo ⁊ ſine cā de dei miſcōia cōfidēti et
 celū obtinere ſine meritis ſperanti dicit ſic. Sic inter
 ſidera poſueris nidū tuū inde detrahā te. et Amos. ij.
 dicit. Si aſcenderint in celū inde detrahā eos. Unus
 gaudioſus per quē euadit termin⁹ laboris. ſ. infernus
 De quo dñs loquens de penitētibus ⁊ cōuerſis Amos
 ij. dicit ſic. Si deſcenderit vndiq; ad infernū. inde ma
 nus mea deducet eos. Si deſcēderint. i. in periculo de
 ſcendenti fuerint. q. ſ. inde poſt deſcēſum nō eſt reuer
 ſio. Dat. v. Amen dico tibi nō eris inde donec red
 das nouiſſimū quadrantē. Dicamus ergo aliquid de

inde malo a quo eſt redēdū. ſ. de mūdovl de pctō. ⁊ ali
 quid de inde bono. a quo eſt inchoandū. ſ. de ſtatu pe
 nitētice vel gratie. ¶ Primo igitur dico qd eſt vnus inde
 qd boni fugiūt ſi in eo morant⁹: morant⁹ in loco iſecto
 ⁊ pernicioſo. In loco ſuſpecto ⁊ periculoſo. In loco de
 iecto et opprobrioſo inde ſolent q̄citi⁹ poſſunt rece
 dere. ⁊ ad loca cōtraria ſe tranſſerre. Cū igitur mūd⁹
 ſit lo⁹ iſecto⁹ ſuſpectus deiectus pñicioſus periculo
 ſus ⁊ opprobrioſus. reſtat qd inde eſt totis virib⁹ rece
 dendū ⁊ ad loca tuta ſana vtilia ⁊ ſancta. ſ. ad ſtatum
 penitētice ⁊ gratie accedēdum. Figura Judith. v. vbi
 dicitur qd hebrei habitātes primo in terra chaldeorū
 rēuerunt ſequi deos patrū ſuorū tynū deū celi colue
 runt qui et precepit ei⁹ vt exirent inde ⁊ habitarent in
 charrā. Terra em̄ chaldeorū eſt mūdus. q. ſ. chaldei
 interpretant⁹ quaſi fere ſeu quaſi feroces quaſi demo
 nes ⁊ quaſi mammille. q. procerto mūdani mūdō de
 diti ſunt recte quaſi mammille faciliter lactando et
 decipiēdo tandē ſunt quaſi fere. voraciter rapiendo
 et acquirēdo finaliter autē ſunt quaſi demones obſti
 nate viuendo et deſperando. vt et de mūdō exponatur
 illud Eſaie. xxxij. Erit inquit cubile draconū et pa
 ſcua ſtrutionū. ⁊ occurrent demonia onocentaurus
 et piloſus clamabūt alter ad alterū. Iſta eſt igitur ter
 ra chaldeorū vbi. ſ. colūtur plures dī. i. multitudo vi
 tioſū. Sed reuera veri hebrei qui interpretant⁹ trāſcum
 tes. i. illi qui volunt trāſire de hoc mūdō ad patrē de
 bent terrā chaldeorū. i. mūdum. vbi. ſ. plures dī. i. vi
 tioſū. pluralitas dominaſ qz qd maxime quiſcolit ei⁹
 deus efficitur dimittere ⁊ vnū ⁊ verū deū colēdo inde
 recedere ⁊ abire a charrā. que interpretat⁹ deſcaluans.
 i. ad ſtatu⁹ pñie. q. ſ. deſclauat homines diuiti⁹. ⁊ a vi
 ti⁹ ſcit ſe tranſſerre. ij. Mach. iij. Propri⁹ vtilita
 tibus videns ſe tyrus alienū a negocijs regni ſui pro
 ſectus inde venit ioppen ⁊ inde hieroſolymā. q. d. ille
 qui a primo inde. ſ. a mūdō pñificat⁹ debet ad ioppen
 que interpretat⁹ pulcritudo. i. ad pulcritudinē gratie
 et penitētice accedere vt inde poſſit ad ſupremā hie
 roſolymā peruenire. A tali ergo inde eſt volūtaria ex
 iūdū. qz procerto qui inde pñefato modo nō exierit
 violenter ⁊ cum damno ⁊ vituperio mori eribit. Max
 inde exiūt ſuperbi nō obſtante ſua pompoſitate. In
 de exiūt auari nō obſtante ſua cupiditate. Inde exiūt
 tyranni nō obſtante ſua crudelitate. Inde exiūt cō
 ficti ſc̄z ꝑpocrite nō obſtante ſua fallacitate. Super
 bis dicitur. Thiere. xlij. Si exaltaueris quaſi aquila
 nidum tuū inde detrahā te dicit dñs. Cōpara ſuper
 bos aquile. ⁊ c. De auaris dicit vel dicit pōt illud pre
 dictum Amos. ij. Si deſcenderint ad infernum inde
 manus mea educet eos. Infernus enim ꝑpter inſatia
 bilitatē ⁊ propter profunditatē auariciā ſignat que. ſ.
 inſatiabilis eſt. Juxta illud prouer. xxxvij. Infernus
 et perditio nunq̄ implentur. ſic et oculi hominū inſa
 tiabiles. Et que etiā in profundis terre ſolent acqui
 ſira abſcondere. et acquirēda ſcilicet metallā ⁊ lapides
 precioſos inueſtigare eſſodere ⁊ querere. Juxta illud
 ¶ Plinij loquentis contra theſaurorū inueſtigacionē
 qui dicit lib. ij. de naturali mundi hystoria. Quō ſivili
 eſſent inferi. iam illos auariciā eſſodit. De tyranni
 chab. vj. Quod iſte fugit inde. ſ. ab elimaida ciuitate
 perfidus que volebat diripere. ⁊ abiit cum magna tri
 ſticia ⁊ reuerſus eſt babyloniam. Deſictis vero ⁊ h̄ꝑ
 pocritis dicitur. Amos. ij. quod ſi abſconditi fuerint
 in vertice carmeli. inde ſcrutans auferam eos. Eſt igitur
 vnus inde a quo recedēdum eſt qui⁹ procerto bo
 ni inde recedunt voluntarie. iuxta illud Marc. vj. Si
 non receperim vos exentes inde exiūt puluerem
 de pedibus veſtris. Malivero inde expellentur inno
 luntarie. Juxta illud. ij. Mach. xij. Inde in cimeres
 dei i. iuſſit rex ſacrilegum. ¶ Secundo dico qd eſt
 vnus inde a quo inchoandū eſt. Et ſic inde ſignat
 ſtatū gratie et penitētice qz inde omnes alie virtutes

B

B

B

C

f f ij

Inde.

et bona omnia inchoantur. Primo enim oportet a gratia vel penitentia incipere et inde in virtutibus et moribus proficisci et procedere. Exemplo christi: de quo dicitur Matthei. x. quod cum ipse esset capharnaum, quod interpretatur ager pinguedinis vel villa consolatiois, inde surgens venit in fines iudee ultra iordanem. Iudea autem interpretatur confessio seu glorificatio. Jordanis vero rivus iudicij, quia flevit de agro pinguedinis et villa consolationis. id est de statu gratie et penitentiae, pervenit ad iudeam. id est ad dei laudem et confessionem. et hoc ultra iordanem. id est evadendo et pretergrediendo rivum iudicij. id est futurum iudicium et damnationem. Matthei. ix. Inde profecti pretergrediebantur galyleam. Istud est igitur vnum in de a quo. scilicet non est recedendum sed potius ibi manendum et insistendum. Iuxta illud. Luce. ix. Ibi manete et ne creantur. Et a quo est omne bonum inchoandum et de virtute in virtute procedendum: et finaliter ad celi gloriam accedendum. j. Matthei. v. Surrexerunt inde nocte et ibant usque ad munitionem. et nota quod in isto inde. scilicet in statu penitentiae et gratie. Homo liberatur a culpe carcere. Homo inquit liberatur. Deus speculatur sursum in erbare. Ut dicitur. Deitas placatur virtutum mimerce. xxxvii. quod ab deo Justus vocatur seu aggregatur sanctorum agmine domus regis: tu lit inde panes veteres et extraxit hieremia de lacu. Deus etiam speculatur. vnde de aquila in arduis ponente mundum suum dicitur Job. xxxix. quod inde contemplatur eterna oculi eius delonge prospiciunt. Etiam dico. scilicet felicitate eternam Deitas insuper placatur et propiciatur. Ut dicitur Soph. ii. Ultra flumina ethyopie inde supplices mei offerant munus. Ethyopia enim magna squalida et cobnita est penitentia. flumina sunt lacryme penitentium. Inde ergo munus deo offertur. quod virtutes et bona opera pro placando indignatione sua eis de offerunt. Justus nihilominus ab isto inde vocatur et iustificatur quod sicut dicitur Matthei. iiij. et Matthei. j. Jesus progressus inde vidit duos fratres iacobum et iohannem et vocavit eos. Sic ergo patet quod inde sumit in bono et in malo. Sed si vis pone dic aliquid de deinde. quod est propositum de de. et inde quous tamen sit adverbium loci. et deinde sit adverbium temporis. Notandum igitur. quod deinde signat Alterius et accessum. Uterius et processum. Posterius et successum. Et sic dicam breviter quod deinde potest referri ad primum qui semper solet ulterius benefacere. Ad iustum qui semper solus bona promereri. Ad dyabolum qui semper solus posterius mala neccere. Dicamus ergo primo quod deinde pertinet ad primum. quod reuera christus noster est contentus vna gratia facere cuiusque imo vna deinde alias et alia solus impedere: et in bonis et beneficiis vberime reducere et semper ad bona procedentia aliquid addere vel augere. quous etiam ipse posterius per humilitatis gratiam voluerit semper esse. Istic enim deinde scilicet christus est signum. Utilitatis semper fundens donum ulterius. Fertilitatis semper edens bonum vberius. Humilitatis semper tendens ad quid posterius. Est ergo in deo utilitas seu liberalitas fundens ulterius. Unde iste est de quo dicitur. j. Corin. xij. Quosdam quidem posuit deus in ecclesia. primum apostolos. secundo prophetas. tertio doctores. deinde virtutes. et deinde gratiarum curatores. opitulatores. gubernatores. genera linguarum interpretatores sermonum. Ite est in deo fertilitas seu fecunditas edens vberius. Quia scilicet iste non solus est quantum ad alios diffusivus imo etiam quantum ad se abundans et exuberantius. Unde de ipso qui est sapientia in elita dicitur Iaco. iiij. Que autem deum est sapientia. primum quidem pudica est deinde autem pacifica. modesta subdilis. bonis consentiens plena misericordia et fructibus bonis. iudicans sine humilitate. Ite est in ipso humilitas seu sedulitas tendens posterius vnde de sua humilitate dicitur Job. xiiij. Demac misit aquam in pelvium. et cepit lavare pedes discipulorum suorum. Et si vis potes dicere de ulteriori accrescentia et bene

Indicare.

ficentia istius quod deinde. Matthei cogitat affectu filiali. Lazarum suscitatur virtute supernaturali. Cecum nobilitat lumine visibili. Thomam dum hesitat firmat tactu carnali. Ceteros visitat prospectu corporali. Curam matris perficit caritas. Job. xij. Deinde dixit discipulo quem scilicet diligebat. Ecce mater tua. Suscitationem lazari fecit autoritas Job. xij. Deinde dixit discipulo. Adamus in iudeam iterum. Sequitur. Lazarus amicus noster dormit. vado ut a somno excitet illum. Ceci tandem illuminationem probant claritas. Matthei. viij. Deinde iterum posuit iesus manus super oculos eius scilicet ceci: et cepit videre. Thomam autem hesitationem repulit veritas. Job. xx. Deinde dixit thome. Infer digitum tuum et vide manus meas etc. Sui vero ipsius ostensionem monstrat pluralitas. j. Corin. xv. Deinde visus est plus quam quingentis fratribus. et ibidem. Deinde visus iacobo deinde apostolis omnibus. Patet ergo quod deinde refertur ad christum. Secundo modo quod deinde refertur ad iustus. Iustus enim potest dici demac quod scilicet semper studet in bono et de virtute in virtute progredere. bonis et virtutibus abundare. et per humilitatem. semper posterior apparere. vnde nota quod iusti dici possunt deinde. Quia. Sedant ulterius caritatis dono. Sudant vberius sanctitatis bono. Sedent posterius paritatis cono. Laudant exterius veritatis tono. Uidet superius claritatis throno. De istorum enim caritate ulteriori dicitur. j. Corin. viij. Quod sancti ipsos dederunt ut primo deo: deinde vobis. De istorum sanctitate seu bonitate vberiori dicitur. Matthei. iiij. Ultra enim terra fructificat. primum herbam. deinde spicam. deinde plenum fructum in spica. De istorum etiam paritate et humilitate posteriori. quia scilicet boni semper reputant posteriores. et alios se priores et meliores. cum deinde semper aliquid ante se presupponat. dicitur. j. Thym. iiij. Adhuc enim primo formatus est. deinde eua. De istorum autem veritate et affabilitate exteriori qua scilicet laudant et predicant nomen domini dicit apostolus loquens de seipso Gal. ij. Deinde venit hierolyma ascendit autem ibi revelationem et contulit cum illis euangelium quod predicavi in gentibus. De istorum vero claritate et felicitate finali et superiori dicitur. j. Thes. sal. iiij. Deinde nos qui vivimus. qui relinquamur simul rapiemur cum illis obviam christo in aera. et sic semper cum domino erimus. Sic ergo patet quod deinde refertur ad iustus. Tertio dico quod deinde refertur ad iniustum. scilicet ad dyabolum vel quolibet impium quia cum deinde ut dictum est significet quanta continuatione exercens. et processum. et etiam quanta posterioritatem et finalem terminum vel successum constat quod in peccato et peccatore et etiam in diabolo inveniuntur quidam profectus in malo. et quedam continuatio in vitijs et augmentum. et finaliter quidam deceptio vel figmentum. Et deinde etiam finalis donatio vel tormentum. De peccato enim quod scilicet ab vno sequatur aliud et deinde aliud patet Iaco. j. vbi dicitur. Quod unusquisque tentatur a concupiscentia sua attrahitur et illectus. Deinde concupiscentia cum concepit parit peccatum. Peccatum vero cum consummatum fuerit generat mortem. De peccatore vero quod scilicet deinde. id est finaliter decidat in vitia peccata et deficiat a virtute patet Matthei. iiij. vbi dicitur. Non habent inquit radicem in se: sed radices sunt deinde orta tribulatione et persecutio propter verbum confestim scandalizant. De dyabolo vero quod deinde. id est finaliter semper decipere et fallere tentat patet Luce. viij. vbi dicitur. Quod deinde venit dyabolus et tollit verbum dei de cordibus audientium ne credentes salvi fiant. Patet ergo quod deinde in bono sumitur et in malo etc.

Indicare. Nota quod indicare idem est quod ostendere. Demonstrare. Declarare et revelare. Et possumus notare quod triplex est indicatio. Est enim.

Indicatio

Indicatio utilitatis. Est dico indicatio utilitatis. Et ista est qñ deus. p. la. p. dicator vel scriptura indicat homini qđ sibi est vtile sed bonū. s. quid debet facere. quid credere. quid fugere. quid diligere. qđ timere. ¶ Quilibet enim istorum est.

Sicut ductor. Ductor em̄ indicat qđ est eundū.
Sicut doctor. Doctor indicat quid est agendum
Sicut rector. Rector indicat a quo est cauendū

Deus em̄ indicat reuelando et inuēdo. Doctor in dicat disputando et arguendo. Rector indicat consu lendo et adueniēdo. ¶ Deus enim indicat per se re uelando. vel per creaturas manu ducendo et inmittē do. Reuelādo dico. Danielis. ij. ca. Est mysterium qđ rex interrogat sapientes. magi arioli et aruspices ne queunt indicare regi. sed est deus in celis reuelās my steria. qui indicat tibi rex que ventura sunt. Per crea turas etiam manu ducēdo. quia scilicet verum est qđ deus per creaturas et per stellas. signa prodigia. aues et animalia potest suam hominibus maiestatem in dicare nō quod ipse creature mute habeant de se vim ac virtutem indicatūam. sed occulta dei prouidentia talibus tanquam instrumentum suo aliquotiens solet vti et sic possunt vera per talia demonstrari. Job. xij. capite. Interroga iumenta et docebunt te: et volati lia et indicabunt tibi. ¶ Item doctor indicat vera di cendo atq; legendo et in scolis vel predicatione arguē do et disputando. Sicut enim in psalmo dicitur.

Dies diei eructat verbum et nocte nocti indicat scientias. Talibus ergo in persona discipulorum dicitur Job. xl. capitulo. Accinge lumbos tuos sicut vir. interroga bo te et indica mihi. ¶ Item prelatus vel pastor indi cat bona ostendendo et consulendo. et iustum et bone sta mouendo et suggerendo et malū et pericula premō strando. Sicut dicitur primi. Regum. xix. capitulo.

Indicauit Ionathas dauid dicens Querit saul pater nicus occidere te. Et illud Michæ. vij. capiti. Indica bo tibi homo quid sit bonū et quid dominus requi rat a te vtiq; facere iudiciū et diligere misericordiā. et sollicite ambulare cū deo suo. Ista autoritate vide su pra diuisam et prosecutam vbi. Bonū siue bonitas. Ista est ergo indicatio utilitatis. ¶ Secundo dico qđ

Indicatio necessitatis. Et ista est indicatio qua ne cessarium est homini indicare et reuelare deo et sacer doti peccata sua. Sicut enim infirmus libenter indi cat medico infirmitatem pro sanitate habenda quā sit vituperabilis et deformis. Sic vere medico nostro spirituali deo vel sacerdoti: debem⁹ infirmitates pec catorum nostrorū indicare per confessionē vt sanita tem possim⁹ recuperare per absolutionē. Unde cui libet nostrum pōr dirigi illud Josue. vij. fili da gloriā deo et indica nobis quid feceris. ita qđ cui libet nostrū sacerdoti dicatur illud. j. Reg. ix. Dia que sunt in cor de meo indicabo tibi Ista est ergo indicatio necessita tis. ¶ Tertio dico qđ est indicatio pompositatis. Et ista est quādo per tactantia vel pocrisim bonavel ma la nostra alijs declaramus. sicut de sanone legis. Ju dicū. xvj. quod ipse fatue indicauit dātile. quib⁹ liga ri debebat in quo erat sua maxima fortitudo. Unde illi dictum fuit a dātila. Indica mihi quo ligari de beas etc. Vide ista de. Ostendere et de Reuelare. etc.

Indigere. Indigens. Vide ista de paupertate etc

Indignatio. Moraq; generaliter indignatio idē est qđ displicētia. ira cundia. superbia. impatientia. vindicta et cetera similia. Est enim indignatio dei et hominis. ¶ Primo ergo dicam⁹ de indignatione diuina quē nibil aliud est qđ illa displicentia et illud odīū qđ habet contra peccato res. Et illa pena seu vindicta quā deus in peccato res effundit. Iherem. xxij. Ecce turbo diuine indigna tionis egredietur. et tempestas erumpens super caput impiorum. Deus enim est sicut aquila que alīs

quādo diu se permittit a cornicibus insequi. et earum clamoribus molestari et finaliter indignata solet eas occidere. Sic vere quīs deus mō patienter sustineat peccatores finaliter tamē contra eos indignabitur. et ipsos percutiet et damnabit. Unde abacuch. ij. Pro iniquitate vidi tentoria ethyopie turbabūtur pelles terre madian. Nunquid tu fluminibus iratus es domine: aut in fluminibus furoz tuus: vel in mari indi gnatio tua. In quibus verbis quatuor genera pctōz quibus dñs indignatur ostēdunt. s. Caliginosos. cum dicitur ethyopia. que interpretatur caligo significans obscuritatē ignoratiē. Seditiosos cū dicit madian. q̄ interpretatur cōtradictio. significans malignitatem iracūdiē et discordie. Lurarios cū dicit. fluminibus que signat fluribilitatē luxuriet immūdiē. inuidio sos. cum dicit mare qđ signat amaritudinē inuidie vel malicie. Cōtra tales ergo indignat⁹ sua iustitia in ta libus effrenatur. Rom. ix. Eis autē qui nō acquiescūt veritati: credūt autē iniquitati. ira et indignatio. tribula tio et angustia. ¶ Secūdo dico qđ est indignatio hu mana. et ista est multiplex. Est enim indignatio. Iu sticie et seueritatis. Audacie et nobilitatis. Superbie et crudelitatis. Est dico indignatio seueritatis et iusticie. et sic indignatur quilibet iustus in male fa ctōres. Unde Iherem. j. dicitur. Iusta est regis indigna tio. Itē est indignatio nobilitatis et audacie. Et ista ē quādo aliquis videt se in aliquo defecisse. et tūc cōtra seipsum dedignat⁹ et reuertēs maiori conatu excitatur et fortius accendit. ita vt qđ prius facere nequiverat. perficit et operatur. Istud etiā videmus in moribus. qđ sepe fit qđ cum iustus in peccatū labatur quotidie ex quadā indignatiōe quā habet de debilitate sua for tior exinde resurgit. Uti Esai. lxxij. Indignatio mea et ipsa auxiliata est mihi. Istud etiam patet in penitē ti bus. Sicut enim aut nobilis quādo deficit in acci piendo predam cōtra seipsum indignatur et ad manū aucupis reuerti dedignatur. Sic vere sepe fit qđ cum peccator non potest apprehendere predā bonorū tēpo raliū vel executionē alicui⁹ peccati quod facere at tentabat. tunc sepe fit qđ indignatur contra se et cōtra mundū: et ad deū cōuertitur et ad manū aucupis ope boli dedignatur. istud est em̄ sepissime verū qđ dū pec cator in suis malis prosperitatē nō inuenit ad deū ne cessario se cōuertit. vnde Ezech. iij. Abij amar⁹ in indignatione spiritus mei. Itē est indignatio crudelita tis et superbie. Sicut enim buffo statim qñ tangitur indignatur et inflatur. Uti et leo statim est tā guntur indignantur et irascūtur et ad vindictā et seuiciam incitantur. Sic superbi et iracundi modico im pulsū et modica occasione efficiuntur indignati et in flati et ad crudelitatem et seuiciam inclinati vnde de na buchodonosor dicitur iudith. j. Quod indignatus ad oēm terraz illā iurauit p̄ thronū suū qđ descenderet se ab omnibus. Et hec de indignatione sufficiat.

Indignus. Paucē sunt autoritates vide acitur de promotionibus indignorum. etc.

Indisciplinatus. Idē est qđ male mo rigeratus et indoctus. Isti em̄ sunt reprehēsbiles puerfando qđ facit morus p̄auitas. Eccles. vij. Ne te reputes in multitudine in disciplinatorum Colloquendo quod facit verbivauitas. ideo cōsulitur. Ecclesiasti. xxij. Indiscipline lo quele non assuecat os tuū. multi em̄ casus in ea sunt. In dando: qđ facit dantis leuitas. Ecclesiasti. xvij. Stultus autem acriter improperebit et datus indis disciplinati tabescere facit oculos. Concludendo quod facit finis grauitas. quia sicut dicitur. Sapient. xvij. In discipline anime perierunt.

Indoctus. Idem est quod fatuus et indisci plinatus quod. s. introductus. Cupiditas et auaricia. Imbecillitatis et ignorantia.

Proteruitas et arrogantia.
 Adobilitas et inconstantia.
 De auaricia indoctorū dicitur prouerbi. r. Qui indo
 cti sunt in cordis egestate mouētur De ignorantia au
 tem dicitur eccli. vi. Alpera est nimis sapientia indo
 ctis hominibus. De arrogantia autē corū dicit puer.
 r. Superbus et arrogans vocatur indoctus. De in
 constantia vere ipsoꝝ dicitur. y. Petri. iy. Indocti
 instabiles deprauāt scripturas ad suam perditionē.
 Propter ista bene consulti Eccli. viij. Nō cōmunicēs
 homini indocto. Unde de docere et doctrina.

Inducere. Nota q̄ inducere idē est q̄ in
 ducere vel introducere. Et est in
 ducio idē quod persuasio: vel idē q̄ ad aliquid inci
 satio vel inuitatio. Et potest esse talis inductio.

Bona et meritoria. Dico p̄io q̄ est inductio
 Mala et deceptorā. bona et meritoria Et ista
 Tristis et afflictoria. est inductio misericordie.
 Leta et saluatoria. q̄h sez hō ex pietate moue
 tur ad inuicēdum pauperes ad domū suam vel pctō
 res et infideles ad domū ecclēsie. De quo Esaie. liij.
 frange esurienti panē tuum: et egenos vagosq̄ induc
 in domū tuam. cū videris nudū operi eum. In quib⁹
 verbis ostēduntur tria opera misericordie. s. famelic
 eorum satratio. frāge inquit esuriēti panē tuū. Extra
 neorū hospitatio. Vagos inquit et ege. et. Vestimēto
 rum ministratio. Cū videris inquit nudū operi eum
 Secundo est inductio mala et deceptorā. Et ista ē
 illa qua a dyabolo vel a mūdo trahimur et inducimur
 ad pctm. Sicut enim auis que per sibilū aucupis et p
 oblectationē in laqueū inducitur sic hō per suggestio
 nem dyabolicā et per mūdi vel carnis oblectamēta
 ad peccatū vitia trahitur. vñ Eccli. rj. Sicut perdit
 inducit in caucā et vt capieat i laqueū. ita cor superbo
 rum. Et ideo in oratione officia pctimus. Et nenos in
 du. in tenta. sed libe. nos a ma. amē. Tertio est in
 ductio tristis et afflictoria. Et ista est illa qua deus in
 ducit super pctōres penās et tormēta: et maxime eter
 nam dānationē et mortē. De qua Hierē. rj. Inducā su
 per eos mala de quibus exire nō poterūt. Quarto
 est inductio leta et cōsolatoria. Et ista est illa qua milites
 xpi. scilicet fideles post labores huius mundi ad p̄
 fectū requiem et conuiuium et solaciū inducuntur De
 quo Baruch. iij. Qui inducit sup nos mala ipse rur
 sum inducet super nos iocūditate etc. B. cuius trāscō
 q̄ materia sterilis est et egenus autoziratus et thernati
 bus. Sed vide ista de introducere.

Induere indumentum. Nota q̄
 p̄m seu vestimētum multiplex sumitur in scriptura.
 Porabo igit q̄ sunt indumenta. Spiritalia. Tpalia.
 Criminalia. et Supermalia. Sunt dico indumenta
 spiritualia. Et sic indumentū significat tegumentum.
 inuimentū et ornāmētum corporis. Indumēta enim
 datur homini in tegumētum turpitudinis. In inuimē
 tū fortitudinis. In ornāmētū pulcritudinis. In
 duntur en: et vt tegatur nostra turpitudō. Induimur
 vt muniamur nostra fortitudo. Inuimur vt ornet nos
 tra pulcritudo. Et sic spiritualiter loquēdo per indu
 menta accipiuntur virtutes que sunt quedā spūalia ve
 stimenta. Quibus tegitur nature turpitudō ne appa
 reat. Quibus armatur nature fortitudo ne deperat.
 Quibus ornatur nature pulcritudo vt reluceat. Te
 gumētum datur ad necessitatē. Inuimētum datur
 ad utilitatē. Ornāmētum datur ad formositatē.
 Dico igit q̄ gratie et virtutes sunt hominis te
 gumētus. Sicut enim corporis turpitudō infirmitas
 et vicērositas per indumentum tegit. Sic vere quic
 quid in hōie naturalis defect⁹ fuerit: totū tegitur. et
 tūz abscondit. totū excolat. totū dissimulat si indumē
 tum virtutū habeat. Unde dicit apla. j. Tymoth. vj.
 Habētes alimēta et quib⁹ tegamur his ptenti simus.
 Unde de sacerdote d. Rem. xvj. Tunica linea vestis ef
 fernalib⁹ lineis verēcūda celabit. Dico etiā q̄ vti

tes sunt hōis munimētū. Sūt em̄ quedā arma spūa
 lia quibus cōtra spūales hostes defendimur et muni
 mur. Unde Eph. vj. Induite vōs armaturā dei: vt pos
 sitis resistere. aduersus insidias dyaboli. Dico in
 super q̄ virtutes sunt hominis indumentū. Cū Job.
 xl. Circūda tibi decorez et in sublimē erigeret esto glō
 riosus et speciosus induere vestibus. Talia ergo indu
 mēta sunt habēda. et ne aīa frigore peat induēda. Unde
 mus enim quod nihil est in natura quin aliquibus ve
 stibus induatur.

Animalia induuntur pilis et pellibus.
 Pisces induuntur squamis et ossibus.
 Arbores induuntur folijs corticibus.
 Terra induitur herbis et floribus.
 Mare induitur ventis et nubibus.
 Aer induitur solis splendoribus.
 Ecce ergo quō habēt oīa sua exteriora indumēta et te
 gumēta. Sic p̄culdubio charissimi: nos indumēta spi
 ritualia. scz virtutes et gratias debemus habere. et ipa
 continue induere et vestire. Habeam⁹ ergo pro in
 dumento. p̄pelles. i. cōsiderationē nostre fragilis con
 ditionis. Testas et squamas idēst duritiā constantie
 et durationis. folia et cortice. i. molliciē clemētie et cō
 passionis. Herbas et flores. i. decentiā honeste cōuer
 sationis. Ventos et nubes. i. tribulationē timoris et cō
 siderationis. Lucē et splendore sapiētie et discretionis
 Hos ergo debemus spūaliter indui pellib⁹ nostre fra
 gilitatis per iugē ipsius meditationē et sic induēba
 tur Job qui dicebat. Pelle et carne vestisti me. ossib⁹
 et nervis cōpegisti me. Job. x. Itē debemus testa cōstā
 tie et stabilitatis indui. sicut sunt tortuce et conche ma
 rine que habēt fortissimā testā sicut etiā milites qui se
 fortibus et duris armis solent induere et armare. pro
 uerbi. r. rj. fortitudo et oeco: indumētū eius. Et Esa.
 liij. Cōsurge cōsurge. induere fortitudinē tua spon. Itē
 debemus indui folijs. i. tenerritudine benignitatis vi
 de de beato. Jobe dicitur Luce. vij. Quid existis in de
 fertū: videre hominē molli⁹ vestimentis indutū. Et
 Ruth. ij. dicitur. Auare vngere et induere. Itē debe
 mus indui cortice. i. ruditate. et asperitate penitētie et
 vilitatis. Unde in ps. dicit. Ego autē cū mūdi moles
 ti essent inducbar cilicio. Itē debemus herbis. i. viro
 re decētie et honestatis indui. Unde in psalms dicit.
 Assitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato etc.
 Et Esa. liij. Induere vestimētis glorie tue. Vestimētus
 enim potest dici honesta cōuersatio. Itē debemus in
 dui floribus mūdicie et puritatis. Unde de sacerdote
 bus dicitur Ezech. xliij. Vestibus lineis induētur. et
 non ascendet sup eos quicq̄ lancū. Et Prouerb. r. rj.
 Byssus et purpura indumentum eius. Itē debemus
 indui nubibus. i. turbulētia micōris et turbulositatis
 Unde Job. xxxvij. Quis conclusit osti⁹ mare cū po
 nerem nubē vestimētum eius: Adare em̄ est hō amā
 rus. timorosus et lacrimosus. De quo dicit Eccli. xliij.
 Quod frigidus vētus aquilo. qui frigidus et timoro
 sos designat sicut lorica induit se aquis. Itē debemus
 indui luce sapiētie et veritatis Unde Roma. xij. Abū
 stiamus epera tenebarū et induamur arma lucis. Et
 in psal. dicitur. Confessionē et decore induisti amict⁹
 lumine sicut vestimēto. Ista sunt ergo vestimēta spūa
 lia quibus sponsa debet indui et ornari. vt mittat su
 per dilectū suū. vt sic ad eū referat illud Ezech. xvi.
 Sūpsisti vestimēta tua multicoloria et ornata es eis.
 et in codē. c. di. Laui inqt te aq̄ et in ludani sanguinē tuū
 ex te: vñ et te oleo: vestiui te discolorib⁹. Cūq̄ te bysso
 calciaui te hyacinto. idui te subtilib⁹. s. vestimētis. et
 aduertē. q̄ aīa dz b̄re q̄daz spūalia idumēta ad hoc q̄
 ad. cōnubiū christi sit debite p̄parata. Habcat ergo.
 Puritatis loturam.
 Pietatis lituram.
 Honestatis picturā.
 Castitatis cincturam.
 Firmitatis staturam.
 Modestatis vincturam.
 Laui inqt et mūdani.
 etc. Sed scūduz dulcis cō
 passio. Cūq̄ inquit te oleo
 Sed tertū moꝝ ostēsiō.
 Vestiui inquit te discolo
 ribus inquit

ribus. Item quartum probat puritas candida. Cingi inquit te bysso. Munitum autem firmitas solida que notatur in hyacinto. Sextum vero leuitas placida que notatur in subrilibus. ¶ Primo ergo dico quod ista aurotatem prosequendo possumus notare quod anima debet habere loturam puritatis. sicut sponsa antiquit ad hoc quod ad regis vel alicuius principis conubiū iūgeretur primo solebat lauari. deinde vngi. tandē vestiri. postea cingi. postmodum calciari. finaliter ornari. Sic pro certo charissimi: ad hoc quod anima efficiatur summi regis vxor ipsa sicut dictū est debet habere loturam confessionis. Laui inquit te aqua et mūdauī sanguinem tuū ex te. Per loturam enim confessionis debemus sanguinē peccati expellere et mētem ad puritatē innocētie reuocare. Sanguis enim qui inficit maculat et super omnia in ferro rubiginem generat. signat peccatum quod de sui natura et male puerfationis rubiginem generat. Talem ergo sanguinem debemus abstergere: vt indumētum puritatis et innocentie possumus a deo impetrare. Et sic figurabimur in illo. Jesu summo sacerdote qui indutus erat vestibus sordidissimis que auferentes ab eo imposuerūt cidarium mūdum in capite eius. et induerūt eum mutatorijs. zacha. iij. ca. Vestes enim sordide sunt peccata que debet exui. Vestes autem mutatorie sunt virtutes que debent indui. Laui ergo te mūdauī. Unde Esai. j. Lauamini mūdici estote. auferite mala cogitationū vestrarū. quicquid agere peruerse. discite bene facere. Habeat ergo loturam confessionis. ¶ Secūdo debet habere loturam confessionis que notat in verbo oleo vngi te inquit oleo. Oleum enim quod lenit dolorē. nutrit ardores. sanat famelicū: sanat infirmū. signat cōpassionem et pietatem que proculdubio lenit dolorē afflictionis nutrit ardores dilectionis. sanat famem indigētis affectionis. Istud est secūdum vestimētum. s. indumētum cōpassionis. Oleum inquit. Unde Eccles. ij. Omni tpe sint vestimēta tua candida. et oleū de capite tuo non deficiat. ¶ Tertio debet habere picturam cōuersionis que dicitur in verbo discoloribus. Sicut enim pulcritudo causatur ex diuersitate et varietate colorum. Sicut spūalis cōuersionis efficitur ex pluritate varietate et diuersitate morū et virtutū et etiā bonorū exemplo tum vt sic simus sicut pāthera que est animal multis et diuersis coloribus picturātū. quod scilicet in pelle nostre exterioris cōuersionis: debet colorū. i. virtutū varietas lucere. vnde Ezech. xvi. Sumpsisti vestimēta tua multicoloria et ornata es eis. ¶ Quarto dico quod ipsa debet habere cincturā cōrīnētīc. quod scilicet ipsa debet esse cincta bysso. Bysus enim est linū cādidissimū: et mūdissimū. significans carnis mūdiciam et castitatem. Cinctura vero est illud cingulum quo corpus stringit et artat. ad denotādum quod corpus nrm cū bysso castitatis debemus stringere et cingere a carnis illecebis coercere. Exemplo hēlyc de quo dicit. iij. Regū. j. Ur pellosus occurrit nobis. zona pellicea accinctus renio. Pellis enim que est de animalibus mortuis significat carnis mortificationē. qua. scilicet renes nostros. i. carnis voluptatē debemus restringere et artare. Unde de tali bysso dicit Proverbi. xxx. Bysus et purpura indumētum eius etc. ¶ Quinto dico quod ipsa debet habere staturā permanentē et patientē. quod scilicet ipsa debet esse calcinata hyacinto. hyacinthus enim est quidā lapis durissimus. qui nullo potest instrumēto ferri dissipari. Est etiam hyacinthus quedā herba valde virtuosa: et est etiam hyacinthus quedā pellicolozis hyacintini seu celestis. de qua solebant fieri antiquitus calciamēta nobiliū dominarū. Per quē quidē hyacintū pōt virtus patientie et cōstantie denotari que in nobis dicit esse tam fortis et firma. quod nullo debet tribulationis impetu dissipari. Calciamēta enim pedes defendūt quod scilicet cōstantia et patientia solēt pedes affectionum nostrorum continere. et a lesione impatientie et iracūdie defendere. In cuius figura moyses hyacintinis pedibus

tabernaculū federis induit et operuit quod scilicet illi qui volūt esse tabernaculū dei per gratiā debēt indui hyacinto per patientiam. Unde Hier. x. hyacinthus et purpura indumētū eorū. ¶ Sexto dico quod ipsa debet habere vincturā moderatīe. i. virtutē modestie et benignitatis: que notat cū dicit. Indui te subtilib⁹. Vestimēta enim subtilia sunt magis mollia. suauia. et leuia. et significāt virtutem benignitatis que omnibus se ostēdit. leuem domesticam. et suauem. vt sic possumus dicere illud. Gen. xxxij. c. Mosi quod Esau frater meus homo pilosus sit: et ego lenis. Unde Ezechielis. ij. dicit. Quod ipse vocauit virū qui induit⁹ erat lineis. Istis ergo indumentis debemus indui. vt habētes vestem nuptialem possumus ad christi nuptias introduci. quia et tiaz deus in istis nuptijs noua distribuit glorie. vestimēta. Ipsa enim confessionem et decorem induit amicis lumine sicut vestimēto. facit omnes suos exuere stolas luctus. sicut dicit Baruc. v. Exue te hierusalē stola luctus et verationis tue. et induc te decore et honore que a deo tibi est sempiterna gloria. Ista sunt ergo indumenta spiritalia. ¶ Sed adhuc dico. quod sunt quedā indumēta tēporalia. Et ista sunt indumēta bonorum terrenorū. Indumētū enim est illud in homine quod extra corpus est. Quia sicut Grego. Ista tēporalia nō sunt nisi quodam corporis indumēta. Ista ergo vestimēta sunt exuenda et alia spūalia induenda. Coluber enim indumentum sue pellicis solet deponere: vt nouam pellicem possit acquirere. Qui etiā lectum vult intrare se nudū exuit alias suauiter non quiescit. Quia vero nullus potest lectum et requiem paradisi intrare nec noua vestimēta celestis glorie acquirere. nisi primo studeat idumētis bonorū tēporaliū se nudare. Exemplo iudith. Judith. x. Vnde exuit vestimēta viduitatis. lauit corpus suum et vngit se myrto optimo. et discriminauit crīmē capitis sui. et induit se vestimētis iocūditatis suę induit sandalia pedibus suis. assumpsitque de xtralia et lybia et in aures et anulos et oibus ornamentis ornauit se. In quibus verbis notat. Quod nos debemus exuere vestimēta viduitatis. i. bona tēporalia que a xpo nos viduāt et disiungūt per elemosynarum largitionē. ¶ Item nos debemus lauare corpus nostrū per pētorum absterfionē. Item debemus nos vngere myrto quod est vnguentū amarū per penitētie macerationē. Itē debemus nos discriminare. i. crīnes defectū et criminū explicare et delectare per integrālē confessionē. Itē debemus induere vestimēta iocūditatis per laudē et gratiarū actionem. Item debemus induere sandalia que significant artam tēporalem sustentationē. Et sic poterimus assumere de xtralia que latus dextrū ornabāt id est fortitudinē ad bene operandū lilia castitatis ad castē viuendū in aures que erāt ornamēta auriū significāt humilitatem subiectionis ad obediendū. Itē anulos. i. arras spei et affectionis ad eterna desiderandum. Et sic finaliter ornabimur ornamentis eterne felicitatis ad summam beatitudinem obtinēdum. ¶ Th Baruch v. Exue te stola luctus et verationis tue: et induc te decore et honore. etc. ¶ Patet ergo quod sunt quedā indumenta tēporalia. ¶ Sed adhuc possum⁹ dicere quod sunt quedā indumēta criminalia. Et ista sunt vitia et peccamali mores. mala puerfatio. quibus aia inuoluit et operitur. De quibus dicit in ps. Induit maledictionē sicut vestimētū. et intrauit sicut aqua in interiora eius. De hypocrisis vero exponit illud. iij. Regū. j. Quod rex dauid senueat: sed cum operiretur vestibus nō calefuit. Quia licet hypocrisis exteriorius induant et operiantur vestibus hōne puerfationis. ipsi tamē propter hoc non calefiunt interiorius feruore dilectionis aut deuotionis. De luxuriosis vero possit exponi illud. Job. vij. Induta est caro mea putredine et sordibus pulueris etc. ¶ Sed adhuc dico. Quod sunt indumēta supernalia. Et ista sunt dotes anime et corporis in patria. De quibus esai. li. Induere vestimētis glorie tue hierusalē ciuitas sancti etc. De indumētis corporis vide infra vbi ornatus

Induratio.

et ubi vestes ubi et dante deo intendo exponere de indumentis sacerdotibus legis antique. etc.

Induratio. Nota quod induratio idem est quod de mollicie ad duriciam mutatio et conuersio. Et generaliter in scriptura induratio accipitur pro obstinatione mentis vel pro confirmatione voluntatis in malo. Sicut enim res que est fortiter indurata non est facilliter demolliri sicut patet in lateribus igne coctis. qui quous primo fuerunt molles: ita facilliter tamen induratur in igne quod non possunt nec in igne nec in aqua liquefcere vel molli. Si vere illi qui per obstinationem in igne concupiscenciarum fuerint obstinati et in malis consuetudinibus confirmati vix aut nunquam possunt in bonum remolliri vel conuerti. sicut apparuit in pharaone qui nec igne diuine tribulationis et correctionis nec aqua pietatis et passionis vel cuiuscumque dulcis supplicationis potuit imitari sed in malicia pscueras submergi cum exercitu se pmisit. Induratum ei erat cor pharaonis et noluit dimittere populum. sicut dicitur Exo. vii. Et possumus notare quod multi multipliciter induratur. Sicut enim mauricius in suis distinctionibus posuit. Tres induratur diuersimode scilicet

Per caloris desiccationem. Induratur enim res per caloris congelationem. quod per calorem humor per liquoris forte expressionem consumit sicut patet in luto desiccato. Quod per algorem corpus restringit. sicut in luto congelato. Quod per pondus humor exprimit. sicut patet in torculari. Quando per verbera totum coentitur sicut patet in incude et in semita trita. Quod inter liquida sicca apponitur sicut in molli pasta et farina. Istis quous modis charissimus videtur quod indurat mens humana. Ipsam enim indurat quous.

Ardoz affectionis. Dico ergo primo quod homo indurat quous per calorem humor consumit. sicut et luti efficit durum. quod caliditas solis tantus est exterius quod ipse consumit et desiccatur humores qui sunt interiorius. Sic pro certo tantus calor malorum desideriorum. tantus feruor iracundie luxurie. concupiscencie et auaricie: sicut in hinc aliquoties abundare quod omnis humor deuotionis et gratie consumit. et quod voluntas et opinio ad pscuerandum in malo diutius indurat. Ista patet de auariciis qui per maritimum ardorem et appetitum habent efficacit durissimum et parcissimum. Patet etiam de iracundis qui per ardorem iracundie antiquissimis odijs induratur ita quod citius per mortem frangitur: quod ad indulgendum alijs inducitur. Unde de symeon et leui dicitur Gen. penult. Symeon et leui vasa iniquitatis bellatua maledicentis furor eorum: quod pertinax et indignatio eorum quod dura. Isti sunt enim sicut tauri indici qui secundum plin. lib. viii. ca. xxii. sunt agrestes et atrocissimi oculis ceruleis. pilo in partem verso. lingua habent ita magna quod ea versus ad aures preterdunt. Dorsum etiam habent ita durum: quod nullo potest iaculo vulnerari. Sic et iracundi habent animos atrocissimos oculos rubeos. pilos horripilatos. linguas extensa ad minandum et iniuriandum. Dorsum voluntatis habent durum ad celum correctionis respiciendum et non sentendum. Unde Hieron. v. Indurauerunt facies suas super petram noluerunt reuerti. Induratur ergo homo quando per calorem consumit. Secundo dico quod indurat quous quando per algorem corpus restringitur. Sicut enim videmus quod frigus solet aquas constringere et in lapidis similitudine indurare. Unde etiam in frigidis regionibus per intentionem et diuturnitatem frigus solet niues in cristallum indurari. sicut dicitur Eccli. xliij. frigidus ventus aqua lo flabit et gelabit cristallus ab aquis. Si vere quando frigus in deuotionis diu permanet in homine. ita quod per magna tepora non reuertitur ad cor suum per contritionem nec ad deum per deuotionem. tunc quandoque fit et per obstinationem voluntatis ipsius indurat et quod ad nullum bonum amplius ordinatur. Unde Job. xxxviii. In similitudinem lapidis indurant aque et superficies

Infamia.

abyssi constringitur. Et aduerte quod multi religiosi et clerici similes sunt tortuicis marinis. que quous continue in aquis solent habitare testam tamen habent ita duram et ita siccata quod nullus potest eas penetrare vel remollire. Sic vere quous religiosi et clerici continue habent in aquis sacre scripture versari. et doctorum et predicatorum doctrinis et sermonibus continue irrigari ipsi tamen pre ceteris solent per in deuotionem amplius esse duri. Sunt enim similes arene que quatomagis copluntur tantomagis induratur. Quod bene dicitur figurative. Josue. iij. vbi dicitur. quod Josue tulit de medio iordanis aliuo duodecim lapides limpissimos et durissimos. Induratur ergo res quando per algorem intus constringit. Tertio dico quod induratur quando per pondera liquor exprimitur. Sicut enim in torculari videmus quod per imensitatem ponderis desuper positi effluit liquor et racemorum massa siccatur et induratur. Sic vere sepe accidit. quod quando pondus timoris immensi homini supponitur totus humor spei et gratie per desperationem reducitur ab eo et sic obitimationis duriciam incurrit et cor et voluntatem suam penitus a deo retrovertit. Tales sunt hodie multi peccatores qui tot peccatorum ponderibus sunt gravati: quod non sperant se posse a peccatis resiliere et ideo penitus desperati in suis vitijs indurantur. De talibus enim desperatis dicitur Job. xv. c. Non credit quod reuerti possit de tenebris ad lucem circumspectans vndique gladium. De tali vero finali impenitentia et mentis duricia dicitur. Eccli. ij. Cor durum male habebit in nouissimo et qui amat periculum peribit in illo. Ista est ergo induratio quando per pondera liquor exprimitur. etc. Quarto induratur res quando per verbera sepe concutitur. sicut est in via seu semita que ex frequenti concussatione fit durior. Incus etiam fabrorum ex frequenti malleatione fit durior. Sic sepe fit quod quanto quis per tribulationem vel correctionem frequentius et amplius percutitur tanto per obstinationem amplius induratur. Unde Job. xli. dicitur. Cor eius indurabitur quasi lapis. et stringetur velut malleatoris incus. Quinto vero dico quod res induratur quando res sicca simul apponitur. Ex appositione enim farne lutum molle induratur sicut appositione arene vel cuiuslibet rei sicce. Sic vere charissimus cor hominis quando res sicce bonorum temporalium sicut sunt pecunia vel diuitie apponuntur. durius per paritatem et auariciam efficitur. Patet quia quanto plus habent: tanto minus dant. et quanto plus sunt abundantiores: tanto sunt ad pauperes duriores et etiam ad resistendum predicationibus obstinatiores. Sunt enim sicut lupus. cuius secundum Plinium. exteriora sunt valde dura. et ideo sine leone sustinet multos ictus: Unde de talibus dicitur Esai. xlvij. Scio enim quia durus es tu: et nervus ferreus ceruicis tua. et frons tua creta. Sic ergo per quomodo quous modis indurat mens humana. Unde supra dicitur de ferro et de duricia. etc.

Inebriare. Unde vbi. Ebrietas.

Inerpugnabilis. Ubi Expugnare seu pugnare.

Inertinguibilis. Ubi. Extinguere.

Infamia. Nota quod infamia sed diffamatio idem est quod bone fame et opiniois perditio. attenuatio et denigratio de qua sine dubio multa potest dici. cum sit materia valde pregnans. sed autoritates vocales sunt in biblia quasi nulle. Notabis tamen quod iuuenis Infamia vera que debet caueri. Infamia falsa que debet itneri. Infamia ficta que debet horreri. Infamia vera habet ortum ex demeritis. Infamia falsa habet ortum ex suppositis. Infamia ficta habet ortum ex compositis. Prima ortur ex ratione.

Secunda

Secunda oritur ex occasione.

Tertia oritur rex falsa fictione.

Et sic possumus dicere, quod est quedam infamia que habet ortum ex demeritis. **C**irca primo ergo dico, quod est infamia que habet ortum ex demeritis. Et ista est illa qua homo incurrit propter sua demerita, quasi scilicet crimina sua ita sunt nota et manifesta: quod ipse infamiam, id est sine fama efficitur, et quod alioquin estimatione mala opinio de eo generat. Carnes enim viuere non ferunt: mortue vero postquam corrupte ceperunt esse fetent et aliorum nares ledunt et grauatur, et quibus etiam odorantes inficiunt et inueniunt. Cuius etiam simile est in leprosis videtur: cuius enim quod iam ipsos propter fetorem et corruptionis periculum fugiunt et eunt. **A**ldultum ergo debet homo cauere: ne per lepra vel a libis corrumpatur, et hoc non solum propter se ne ipse inficiatur, immo propter alios ne ab ipsis abhorreatur et tanquam detestabilis fugiatur. Sic vere dico quod quasi aliquis lepra vel corruptione vitiorum incurrit, fetor infamie exinde proficit, quod ipsum apud audientes et videntes infamem et abominabilem reddit. Et ideo etiam si non amore premij vel virtutis homo non vult a vitijs precauere: debet tamen redatur abominabilis: et ne sequatur infamiam a criminibus abstinere sicut **R**uic, xvij, dicit. Cum masculo non commisceberis coitu femineo, quod abominabilis est. Et **E**cceh, xvj, dicitur. Abominabile fecisti decorem tuum, quod dicitur etiam si non esset timor vel amor dei, quod tamen peccatum est abominabile et infamie vitandum est. Et merito: quod peccato homo abominabilis et infectus non libenter frequenter a bonis, sicut de solitudine affricte versus meridiem dicit solinus. **Q**uia quia immanibus serpentibus est infamias: ideo a nullo hominum inhabitatur. De lepro etiam marino dicit **P**linius, quod est monstrum ita venenosum: quod solo tactu inficit omne vivum, homo etiam tactu eius moritur, et ulterius etiam pestem olet, alter etiam alteri fit venenum, ut dicit **P**linius, lib. xxxij, ca. i. Sic vere multi sunt ita infames et venenosi: quod tactus et frequentatio talium alios inficit atque ledit: et ipsos fetentes et olentes reddit. Et ideo sapiens est qui tales declinat et fugit. **T**este enim scriptura. Qui tetigerit picem inquinabit ab ea, et qui communicauerit superbo induet superbiam. **E**cceh, xij, Cuius etiam satis evidens ponit **P**linius crepus dices. **Q**uia sors amarus et infamis et rapens ubi adiungit suauissimo et nobilissimo flumini indox ydaspis, quae antea erat potabilis, atque sanus, ita ab illo loco efficit abominabilis, et amarus quod ab hodie non tangit nec potatur. Quia reuera quis homo sit sanus potabilis frequentabilis et honestus: si tamen fontium amaro, id est personarum infamium consortia recipit, et tunc infamis et suspectus erit. Sicut dicit **R**ume, xij, Quicquid tetigerit immundus immundus faciet. **I**sta est ergo infamia qua habet ortum ex demeritis. **S**ecundo dico quod est infamia qua habet ortum ex suppositis. Et ista est illa cuius datur occasio et non casus, utpote quasi quis in se bonus est, et quod nullo modo vellet facere aliquid inhonestum, ita indifrete se habet quod datur occasione alijs iudicandi male de se ipso, ita quod sine malo facto suo ex sola presumptione infamia dicatur contra ipsum. **A**ldulta enim facit bona intentione quod tamen caret debito modo discretionis. Et ideo sepe fit quod ex tali actu et infamia mala opinio apud alios generatur. Quibusmodi mala fama nulla nequa fulcia. **I**sti ergo sunt quod quis in se non sunt vitiosi vel ruinosi, sunt tamen alijs occasio scandalum vel ruine. Et istud debet cauere sum mopere prudens homo quod et sepe abstinendum est a licitis propter vitanda occasio scandalum aliorum. **E**xemplo apostoli quod dicebat **I**, **C**or, vij, Si esca scandalizat fratri meo: carnem non manducabo in eternum, quod dicitur. Si alij reputant in me peccatum versus carnem, quis istud de se non sit malum: abstinere tamen ad euitandum scandalum et infamiam quod exinde in alijs contra me generant. Sicut **R**oma, xxij, ipse apostolus dicit, **B**onus est non manducare carnem et non bibere vinum, neque in quo frater tuus offendit, aut scandalizat, aut infirmatur. **I**sta est ergo infamia qua habet ortum ex suppositis.

Tertio dico, quod inuenitur infamia qua habet ortum ex compositis. Et ista est qua maliuoli et inimici nocere volunt: falso machinant inter seipos, quod contra innocentes comiciunt mendacium et componunt. Sicut fecerunt duo iudices contra **S**usannam sicut dicit **D**an, xij, **U**bi ipsa ibidem legit dixisse. Ecce morior cum nihil horum fecerim, quod ipsi maliciose composuerunt aduersum me. **D**iffamant enim mali prelati bonos subditos mali subditi bonos platos, mali socij bonos socios. **E**st igitur vna infamia qua diffamant mali prelati bonos subditos, quia reuera talis iniquitas est modo multum commissa in orbe apud nefandos iudices et puerfos, quia peccato si quem habeant odio statim solent falsa et medosa crimina comingere et sibi imponere: et ut occasione habeant nocendi ipsum apud bonos et graues facillime diffamare, sicut illis quod voluit mel quod apes composuerunt sine suarum pucturarum piculo obtinere **A**ldetes, n. vas amplius plenum melle et cera fumum apponunt: et sic apes quod vas repleuerunt inde recedere faciunt: et in aliud vas vacuum abire compellunt. **I**psi vero vas plenum cum melle suo expulsi apibus libere recipiunt: put voluit. Sic vere fit de multis prelatibus **A**ldetes enim in sua inridictioe aliquod vas plena, id est aliquod beneficium pinguius cera et melle, id est omnibus bonis plena, que sepe apes boni et fructuosi subditi ibidem beneficiati laboribus impinguarunt, statim pro suis nepotibus vel familiaribus ipsa heredes desiderat et affectat. **S**ed quod hec sine puctura, id est sine rebellionibus apostolorum, id est possidendum non potest fumum familiarum et falsarum impositionum solent adhibere, et tales possessores impositis falsis criminibus diffamare: ut sic cogant vas plenum, id est beneficium pingue quod obtinent eis dimittere, et in aliud vas vacuum, id est in aliquod sterile beneficium se transferre. **J**urta illud quod vulgare dicitur, quod fumus mulieris et stillicidia expellunt hominem a domo propria. **E**t ista figura ita sunt, id est **R**egum, xxj, ubi dicitur, quod naboth israhelita: quod interpretatur seminatus deo: noluerat regi **A**chab dare vineam suam pro libito voluntatis sue: propter quod ipse rex turbabatur et infirmabatur, habuitque consilium cum vxore sua **J**ezabel nefandissima: quod propter dicit sibi, **S**ed aucto ritatis eius et bene regis regnum israhel surge, comedet et forti antio esto, ego dabo tibi vineam naboth. **I**lla ergo pestifera suppositis falsis testibus imposuit falso dicto naboth, quod deo et regi maledixerat: sic ipsum lapidari et occidi fecit, et vineam quam dare noluerat regi viro suo tradidit possidendam. **C**harissimi: sic est quod reges achab et mali reges prelati seu principes huius mundi semper habent aliquam pessimam vxorem, id est aliquem pessimum familiare et consiliarium sibi intime confederatum et coniugatum, pro quem se solent regere, et se et subditos gubernare, quod sepe solent eos ad omne nefas impellere, et ad omnia crimina incitare, id est **R**egum, xxj, **C**ocitauit enim vxorem suam et abominabilis effectus est. **Q**uid ergo? **P**rocerto quasi tales reges talesque superiores vineam naboth, id est beneficium vel possessionem alicuius subditi sui pro se vel suis pro suis heredes desiderat si renuunt assentire statim adest vxor eorum, id est iniqui familiares et consiliarij quod eos confortant et eorum solent inquirunt, forti antio esto, ego dabo tibi vineam naboth, id est non timeas quod bene inueniam viam qua sine labore voto tuo fueris satius. **N**ia ergo ista est falso ruiumini impositio: falsorum testimonium pductio iniqua machinatio, sequens mors vel diffamatio: et sic hereditatis vel beneficij occupatio. **D**e talibus ergo sic suis in alienum preiudicium preiudicibus dicit **J**ob, xxij, **A**gilantes inquit ad predam preparent panem liberis, agrum non suum demittunt et vineam eius quem vi opprimerunt vinum demittunt, nudos dimittunt homines vestimenta tollentes. **I**sta est ergo infamia qua diffamant mali prelati bonos subditos. **S**ed est alia infamia qua diffamant mali subditi bonos platos. **C**onstat enim quod mali subditi bonum prelatum, quod est, eos recte gubernat et corrigit non diligunt: quoniam sepe fit quod contra eum insurgunt: et cum falsis infamijs impetunt et impellunt, sicut illi pisci quem **P**linius sepiam vocat, qui nigro humore sicut est incaustus vel atramentum est interius plenus quem quasi a piscatore

Infans.

impetis solet eicere & aqua turbare, & etiã inficere: & sic ne appareant & ne capi valeant pcurare. Sic vere mali subditi tumetes per bonum piscatores, i. per bonum prelatum capi, comprehendere & reprehendi solent contra eum attramentum & obscuritatem infamiarum p iocere, vt sic in pace dimissi possint in sua nequicia tu ri esse figurati Apocal. ix. vbi dicit. Quod de puteo abyssi vbi erat multitudo permaxima locustarũ facies humanas & caudas scorpionũ habentiu. et iuit fumus somacis magne: ita q̄ obscuratus est sol & aer de fumo qui exiit de ore putei. Charissimi: sol illuminans qui per omnia respicit signat bonum clarum & discretum prelatum, Puteus vero abyssi signat profundum & maliciosum subditũ. Locuste vero que de puteo exiunt: alios leues & vacuos subditos isti puteo, i. isti principaliori cõfederatos significant, qui faciem humanã, i. fictum rõnem & iustitie vultum possunt: tãtã tamẽ caudas scorpionũ, id est in venenũ malicie & intõtionis peruerse hinc tractant. Igitur sic sepe fit q̄ qñ puteus abyssi cũ locustis suis, i. cum suis cõsecratis leuibus fatuellis videt se habere p prelato & pallore solem superius radiantẽ, i. aliquẽ bonum & discretum prelatũ ipsos q̄tum in se est illuminantem & bene regentem, sibi p̄ocerto solent inuidere, & eius bonũ regimen abhorerere, idco fumum infamiarũ contra eum solent emittere & vt ipsius claritatem obnubilent, solent eum obicuri & magnis criminibus accusare: ita q̄ sepe fit q̄ sol in se clarus, i. prelatus in se bonus & aer sue opinionis fumis taliũ & putei & locustarũ inficitur, q̄ fama ipsius obscuratur, ita q̄ ipse locuste id est mali subditi libere dimagantur. Isti sunt ergo illi mali subditi, de quibus dicitur Luce. xij. Quod cõtra rege suum mittit legationẽ dicentes. Nolimus hũc regnare super nos, Isti sunt sicut draco Apocal. xij. Qui flumen aque infamiarũ de ore suo emittit vt sanctam impediãt mulierem. Isti sunt illi angeli fatibane qui p̄phalam suam effundit super sedem bestie vt ipsius obnubilet claritatẽ: & vt fiat regnũ ipsius nubilosum & breuiter tales vident de suo sole, i. de suo prelato petere & appetere dicendo illud qd scribit Job. ij. Dies illa, i. ille bonus & clarus prelatus vertat in tenebras: nec illustres lumine: obicurent eũ tenebre & vmbra, occupet eum caligo & inuoluat amaritudine. Ista igitur est infamia qua diffamant mali subditi bonos prelatos. Ad huc alia infamia inuenitur qua diffamãt mali locũ bonos socios. Sunt enim multi qui inuidia stimulant, loquacitate vigente & propria nequicia peragente nunq̄ cessant socios diffamare, & de socijs male loqui: & contra eos infamias diuulgare. Et certe istud est crimen inter cetera pericuosissimũ, qz scz fama sublata alicui vt aut nunq̄ p̄t sibi reddi decetero. Cum ergo iniuste diffamãs teneatur famã restituerẽ istud vero cum sit quasi impossibile, bene dico q̄ periculo sum est iniuste alium diffamare. Sic est em de verbis diffamãtis sicut de istis vocibus q̄ dicuntur echo, i. de vocib⁹ in montibus repercussiu. Si em homo clamãdo aliquid dixerit, statim mons cecãus eãdem vocẽ recipiãbit, quum immo aliqua sunt mũdi loca vt dicit Pli. vbi p̄pter diuersos montes inuicem ordinatos: & vocẽ emissã ad inuice recipientes & in alterutruq̄ trãsmittetes vos semel emissã septulo replicatur, sicut Plinius & Solinus de quodam loco affe exemplificãt in libris suis, vide ibi Sic vere dico, q̄ vox infamie plata per hominem est sup̄p̄sius multiplicata & de vno ad alium trãmissima, qz scz audietium aures ita repercutit q̄ vnus ad alium ipsam libeter trãsmittit Inuult ergo diffamatus quasi irrevocabiliter leatur, qd per tot audietium aures pertrãsit: vt amplius excusatur. Uñ ergo dicit Bern. in quodã sermone, q̄ leuis est quide sermo: qz leuiter uolat sed grauter vulnerat. Leuiter transit sed grauter vit, leuiter penetrat seu leuiter p̄fert, s; leuiter re

uocat, idco p̄cã charitas leuiter uiolat. Item qd ergo innocẽs faciet indebite diffamatus: p̄certo nullũ hz remediũ nisi ad deũ recurrere & in sua innocẽtia cõfiderere: & veritatis auxiliũ implorare qz scz sicut nebula in solis aduẽtu delet & in acre prius sublata claritas reparat. Sic vere fit q̄ sol id est clara & certa veritas solet finaliter p̄ualere, nubes & nebulas falsã infamiaz tollere: & aerem obscuratũ, i. hominem indebite diffamatũ ad famã & ad claritatẽ pristinã reuocare. Uñ de tali infamia p̄t dici illud Sap. ij. Quod transiet sicut vestigiũ nubis, & sicut nebula dissoluet que fugata est a radice solis: & calore ipsius aggrauata. Vera em infamia est sicut aqua illius fontis venenosi: de qua fuit intõxicatus Alexander magnus de qua dixit Pli. q̄ licet in colore & in odore nõ differret ab alijs aquis, tãtẽ tamẽ penetrabilitatis erat: q̄ nullum vas etiã si esset ferrẽũ vel vitrẽũ equi solca dum tarat excepta ipaz cõtineri valebat, immo omnia vasa cõtinue penetrabat & cum aqua illa potata viscera penetraret, necessario hoicem occidebat. Sic vere est vera infamia, Ista, n. nullo retinaculo sistitur, nullo sigillo secreti clauditur, nullo cautela operculo retinet. Solet em occulta stute p̄silire statim in publicũ, & sũ cumctis pãdere secretũ solet exterius ad noticiã hois p̄cedere & qualis est oibus declarare. Nil em opertũ qd nõ reuelet, & occultũ qd nõ sciat, Luce. xij. Sed reuera de falsa infamia vt dictũ est, est p̄trariũ, qz scz ista sicut facilliter nascit, ita facillit euaporare & deficere cõprobat. Sicut em solis radius fugat vmbra sic veritas & innocentia fugat istã infamiam falsã, Super omnia autem vincit veritas, ij. Eldre. ij. ca. Sic igitur p̄z triplex mala infamia, viz Duo infamãt mali locũ bonos socios. Alii subditi bonos prelatos. Alii prelati bonos subditos. Et sic p̄z quõ triplex in genere oritur infamia viz, Ex cõpositis & cõfitione. Ex suppositis & occasione. Ex de meritis & rõne. Et hec de infamia sufficiant. Allega autoritates, vocales de sanctis vel autoribus qz nulle inueniũt in biblia. Et vide de Dextratione Lingua Labio. Noqui. Et vbi. Sermo, fetor, Uenẽũ & omnia alia ad infamiam pertinentia.

Infans. Nota q̄ infans est hõ a tpe natiuitatis vsqz ad pueritiã statum. Et est infans dictus quasi nõ fans, i. non loquens, a non & foris. Et possum notare, q̄ infans tripliciter sumit in scriptura. Inuenit em

- Infans quẽ porrigit scibilis natura.
- Infans quem dirigit virtutũ structura.
- Infans quẽ subigit criminum iactura.
- Infans naturalis debilitati subdit humane.
- Infans virtualis fragilitati dedit vrbane.
- Infans criminalis iniquitati tradit profane.
- Infans est debilis put sumit naturaliter.
- Infans est humilis put sumit virtualiter.
- Infans est fragilis seu inutilis put sumit criminaliter. Est infans, hõ destitutus nature viribus. hõ restitutus virtutum viribus. hõ prostitutus pueris moribus. Primo igitur dico q̄ hoc nomen infans signat naturẽ virib⁹ virũ destituta. Constat em q̄ infans naturalit loquẽdo hz etatem p̄e ceteris miserabilẽ atqz ylem, habet aduẽctã impotẽtiã, ignorantia, impatiẽtiã, immoderãtiã, immudiciã. Quia reuera infantes habent,

Quia p̄certo infantes naturalit. Quãtũ ad opationem imbecilles sunt & impotẽtes, Quãtũ ad electionẽ irrationabiles & ignorantes. Quãtũ ad turbationem iracundi & facile stetes. Quãtũ ad affectionẽ moderati & cõcupiscẽtes. Quãtũ vero ad cõp̄erãtionẽ immundi sunt & se maculãtes. Quid plura charissimi dice m⁹ de infantia naturali qz reuera infans i reatu cõcipit cum fieri

eum fletu nascitur. cum difficultate nutri tur. Unde ad similitudinem humane miserie et infantie. Job. xxxvii. capitulo dicit dominus sic de mari. Quis inquit conclusit ostium mare quando erumpbat quasi de vulua procedens cum ponerem nubem vestimen tum eius et caligine illud velut pannis infantie obu huerit. Et breuiter multa possent dici de infantili mi seria. sed multa dixerunt de hoc innocētus et Ber nardus et alij infiniti. Significat ergo nature viribus

B. viruz destitutū. ¶ Secundo principaliter dico qd in fans signat virtutū virū restitutū hoc est dictu hominem virtuosum humilē et perfectū. Adulce em sunt conationes naturales infantis que pnt specta re ad quemlibet virū iustum. Infante em nihil ino bilius. Nihil humilius. Nihil ductilius. Nihil doci lius. Nihil amabilius. Nihil nudius. Et ideo infans mobilis fascibus itringit. Infans plorans seu fedi bilis cantu demulcet. Infans humilis cunctis adiungi tur qd scizta se permittit tractari a paupere sicut a di uite et. Infans ductilis regis seu disponit. ne scz mē siva pro libito effluentia male forment. Infans doci lis bene instruitur. Infans amabilis bene amatur. Infans nudus et despiciabilis panis inuoluit. Et re uera talis infans videtur esse vel fuisse xps. vel quili bet homo sanctus. De xpo eniz dicit Luc. ii. Inuenie tis infantē politū in prescripio. De iohē vero dicitur. Luc. j. Exultauit infans in gaudio in vtero mco. Quia procerto quilibet talis infans.

¶ Mandatorū sumibus ligatur.
 ¶ Promissorū cantibus solatur.
 ¶ Singulorū moribus aptatur.
 ¶ Magistrorū ductibus domatur.
 ¶ Peritorū vocibus formatur.
 ¶ Cunctorū cordibus amaf.
 ¶ Terrenorū operibus nudatur.
 ¶ Meritorū vestibus velatur.
 ¶ Puer. Infans octo diebus circuncidit. Quia reuera ille spūalis infans a superfluitate vitorū cunctorū circū ciditur qui predictos octo dies impleuisse. i. octo pre fatas cōditōes habuisse probat. Ita omnia possent deduci et aptari: s; autoritates vocales desunt et ideo non psequor: sed solū de viro iusto dic illud qd legi f de sanuic. j. Reg. j. Puer autē erat adhib infantu lus. Vbi nota. qd spūalis infans

Iste ei sunt octo cōditōes bone et spūalis in fantis figurate i octo diebus qui bus antiquitus circuncidebant infantes. ¶ Sest.

C. ¶ Vult simpliciter sine malicia. ¶ Puer. Dico igitur qd sim Agit veraciter sine fallacia. Aut. i. certe. turq sim Durat tenaciter longa constantia. Erat. plex in Crescit viuaciter iungi iusticia. Adiac. tans sine dolo viuit simpliciter. Constat em qd infantes carent malicia et dolo cum sint simpliciter innocentes. Sic vere iust. j. ¶ Pet. ii. Quasi modo geniti infantes ras tionabiles et sine dolo lac cōcupiscite. Et hoc ostendi tur cum dicit puer: qd dicit a puritate mēns. et. Vide puer infra i. litera. ¶ Deinceps dico qd spūalis infans sine falio fatur veraciter. Nescit enim infans aliud dicere seu aliud fingere qd qd vidit. Sic nec iustus Lu ce. ii. Inuenietis infantē. q. d. Cū infante pōt inueniri veritas. Et hoc ostendit cū dicit. Autem. qd ideo est qd certe. et est aduerbiū affirmandi significas verita tē. Sed de hoc vide supra in litera. A. Deinceps dico. qd spūalis infans sanctitate seruat tenaciter. Infans em diuinus viuit qd senex: vt cōiter. et ideo perseueran tia in bono per infantē pōt bene notari et hoc ostendit cum dicit qd est verbum substantiuū duratio nez designas. Vide supra in lra. E. in titulo de esse. Et si petis de spūalibus infantibus. quid sunt et qd erat pcerto dico qd sicut infans naturalit hōter fugit. faci liter cadit. facillit flet. facillit ridet. facillit timet. Sic iusti qd spūales sunt infantes. facillit fugunt per deuotio nem. et. f. Delectabitur infans ab vberē. f. acillit cadunt per orationē. Judith. iiii. c. Humiliauerunt animas suas orationibus et ieiunijs. Sequitur. Et in saures prostrauerunt contra faciem templi. facillit

plorant per compassionē. Job. xxxj. Ab infantia cre uit mecum miseratio et ex vtero egressa est mecu. fa cillit ridet propter spūalem consolationem. Luce. j. Exultauit infans in gaudio et. Et in ps. Ex ore in fantiū et lactentiū pertecisti laudem facillit timēt propter mortis et inferni meditationem. Unde Tho bie. j. dicit. Thobias filius suū ab infantia timere de um docuit et abstinere ab omni peccato. Spiritalis ergo infans sanctitate seruat tenaciter. Erat inquit Ju dicū. xiiij. ca. Erit nazareus dei ab infantia. Insug di co. qd spūalis infans per benitatem creuit viuaciter. De natura em infantis est qd creuat et qd in viribus pficiat et in sensu. Sic viri spūales cōtinue crescūt in bono. et de virtute in virtutem pōnciūt incessan ter. Unde illud predictum Job. xxxj. Ab infantia cre uit mecu miseratio et. Et hoc ostendit. cum dicitur. Adhuc. qd est vocabulū cōtinuationem et additamen tum designans. De quouide supra in lra. A. Breuiter ergo talis infans pōt figurari in moyse aquis exposito et per filiam pharaonis. ppter ipsius elegantiam adoptatus. sicut dicit Exo. ii. qd filia summi regis scz gratia. illos infantes nutrit recipit et adoptat quos mundus pycit. respuit atq; fugat. ¶ Hñ dicitur. j. ¶ Res gū. j. Ablactet infans. i. a mūdib; vberibus et delectabili bus subterahat. et appareat in cōspectu dñi et maneat ibi iugiter. ¶ Patet ergo quōd infans signat virtutū vi ribus virum restitutū et hoc est secundus principale. ¶ Tertio dico qd infans significat peruerfis morib; virum prostitutum. i. hominem peccatorem qui pro prie infans dicitur. pro eo qd per confessionem dei laudez et grātū actione: predicationē et orōnem deo sacerdoti vel proximo parū fatur et sic infans. i. non fans et non loquens spūaliter inuenitur. Et nota. qd infans facillit.

Cadit et vix releuatur.
 Plorat et vix pacificatur.
 Se maculat et vix emundatur.
 Infirmatur nec cito sanatur.
 Decipitur nec fraudem rimatur.
 Se denudat nec verecundatur.
 Ridet atq; locundatur.
 Perit et morte grauatur.
 Sic vere dico qd peccator. facillit cadit per inconstantia.
 facillit plorat seu tristat p iracundia.
 facillit maculat p immundicia.
 facillit infirmat p negligentia.
 facillit decipitur p ignorantiam.
 facillit detegit p iactantia et inuercudia.
 facillit ridet et gratulat p insolentia.
 facillit perit p tentationis molentia.
 ritas qd moderni pctōes morte infantū non curant. non cogitant nisi de presentibus. Et ideo vbi non ad uertūt ipsi ca piuntur snturis et perpetuis malis. fa gurati in illo demoniaco. De quo dicitur Adar. ii. Quōd ab infantia demon eā inuadebat. ita qd eum stru dere spumare et arescere faciebat. qd scz spumaz luru rie et ariditatem auaricie introducere comprobatur. Unde de malis infantibus dyaboli dicit et notari pot test qd isti litantur vanis leticys Job. xxxj. Infantes eo rum exultent iustibus. tenent tympanum et. Sequi tur. Ducunt in bonis dies suos et. ¶ Item dorantur mundi diuitijs quia scilicet infantes id est homines ignorantes et imperfecti. et ad literam pueri sunt illi qui de bonis mundi et ecclesie aliquotiens magis ha bent. figurati Daniel. xiiij. vbi in templo belis appa ruerunt vestigia mulicū et infantium. qui scilicet cibaria apposita comedebant et. Expone illud zach. viij. Placet ciuitatis implebuntur infantibus. ¶ Itē isti seruantur oculi supplicys. id est infernalibus tor mentis et penis. Et lac. xiiij. Infantes corum alliden tur in oculis corum. Et Sapient. xiiij. fletibilis audies batur planctus ploratorum infantium. ¶ Patet ergo

D

Talis ergo in fantia ē repro banda et a pu dēte quoliocet fugienda. ¶ Pro uer. ix. ¶ Helin quide infantia ruiute. et. ¶ Pro uer. j. Aliquo paruuli diligi. tis infantia et stulti ea que fi bi sunt noxia capiēt. rumpu detes odibūt sciētia. Et bre uiter ista est ve ritas qd moderni pctōes morte infantū non curant. non cogitant nisi de presentibus. Et ideo vbi non ad uertūt ipsi ca piuntur snturis et perpetuis malis. fa gurati in illo demoniaco. De quo dicitur Adar. ii. Quōd ab infantia demon eā inuadebat. ita qd eum stru dere spumare et arescere faciebat. qd scz spumaz luru rie et ariditatem auaricie introducere comprobatur. Unde de malis infantibus dyaboli dicit et notari pot test qd isti litantur vanis leticys Job. xxxj. Infantes eo rum exultent iustibus. tenent tympanum et. Sequi tur. Ducunt in bonis dies suos et. ¶ Item dorantur mundi diuitijs quia scilicet infantes id est homines ignorantes et imperfecti. et ad literam pueri sunt illi qui de bonis mundi et ecclesie aliquotiens magis ha bent. figurati Daniel. xiiij. vbi in templo belis appa ruerunt vestigia mulicū et infantium. qui scilicet cibaria apposita comedebant et. Expone illud zach. viij. Placet ciuitatis implebuntur infantibus. ¶ Itē isti seruantur oculi supplicys. id est infernalibus tor mentis et penis. Et lac. xiiij. Infantes corum alliden tur in oculis corum. Et Sapient. xiiij. fletibilis audies batur planctus ploratorum infantium. ¶ Patet ergo

¶ infans potest significare Criminalē culpe prauitate m. Virtualem vite sanctitatem. Naturales carnis va-
 nitate. Et hoc sufficit. Vide infra: vbi Puer

A Inferior. Nota q̄ inferioritas significat par-
 tem loci profundiorē, infirmiorē
 ⁊ terre cētro seu medio proximiorē. Notabo ergo
 loquendo moraliter. q̄ in scriptura reperitur multū
 plex inferioritas. s. inferioritas

Virtuosa. Et sic dico. q̄ est vnum inferius q̄d
 Titiosa. spectat ad humilitatem. Vñ infē-
 Et luxuriosa. rius quod spectat ad cupiditates.
 Vnum inferius quod spectat ad aduersitatem.

Primum inferius collocat in tuto. Dico ergo
 Secundū inferius succumbit in luto. primo q̄ est
 Tertium inferius caret omni bono. vñ inferius

quod est virtuosum. Et istud est quo quis per humi-
 litatem alijs se reputat inferiorē ⁊ in statu ⁊ suffi-
 cientia bassiorē. Talis enim inferioritas deo sola
 placet: ⁊ eos qui sic sunt inferiores solet dominus ad
 superiora leuare. Arbor enim quāto radix eius infe-
 rius ⁊ profundius radicatur tanto magis crescit in
 altū melius durat ⁊ vegetatur ⁊ contra ventorum im-
 petus stabilis firmatur ⁊ roboratur. Sic vere quan-
 to quis habet radicem cordis inferiorē ⁊ profundius
 per humilitatem infixam. centro. id est deo per chari-
 tatem magis proximam ⁊ affiram tanto ad bene-
 fructificandum ⁊ operandū est vegetior ⁊ viuacior ad
 resistendum ventis tribulationū ⁊ tentationū est for-
 tior atq̄ tutior ⁊ ad finaliter superius ⁊ ad honores
 celestes ascendendum ⁊ se in altitudē est aptior ⁊ habi-
 lior. Scriptū est enim. Qui se humiliat: exaltabit. Luc.
 cc. xiiij. Et qui se humiliauerit erit in gloria. Job. xij.
 Quō bene figuratū est Ezech. xli. vbi dicit. Quō de infe-
 rioribus tēpli ascēdebat ad superiora. Simus ergo in-
 feriores nos alijs submitendo inferius infirmis ⁊
 pauperibus descendēdo: ⁊ inferius inferiora scilicet
 sepulchrum ⁊ in infernū intueor meditando

¶ Constat enim q̄ locus inferior

Est secretior ad meditandū. Secretior dico ad

Est stabilior ad sustentandū. meditandū. Pro

Est habilior ad receptandū. quo facit q̄d dicit

in iure civili q̄ cuius est inferius eius est etiam supe-
 rius. q̄ cuius est solū ⁊ fundamentum eius etiam est
 quicquid est supra edificatū. Sic p̄certo quisquis ha-
 bet fundamentalē. s. humilitatem etiam habet illud
 q̄d est superius. i. celestē gloriam ⁊ hereditatē recum-
 be ergo in nouissimo loco: vt tibi dicat qui te inuita-
 uit: amice ascēde superius. Luc. xiiij. De ara em̄ filia
 caleph legi Josue. xv. q̄ p̄ suus dedit sibi irriguum
 superius ⁊ irriguū inferius. Quia. s. anima filia dei
 nō solū debet esse irrigua de super q̄tū ad cōtemplā-
 tionem: immo etiā q̄tū ad mediaciones inferiorē. Pi-
 sces. n. debiles tpe tempestatis inferius ad fundū de-
 scendūt. ne scz fluctibus ex aqua ad terrā proiciant.
 Sic simplices tēpore tentationis debēt inferius per
 meditationē descēdere. ⁊ ibi a malis fluctibus se sal-
 uare. Ezech. xxxj. Lingua voluptatis consolata sunt
 in terra infirma. Et applica si vis figurā de mola supe-
 riorē ⁊ inferiorē. q̄ non sunt impignorande: sicut dicit
 Deut. xxxij. Superior em̄ mola est spes bonorū supe-
 riorū. Inferior mola est timor malorū inferiororū. que
 scz vidue. i. anime non licet impignorare. q̄ sine spe ⁊
 timore nō debet esse. Uñ. iij. Regū. vi. vbi q̄ salomon
 fecit inferiorē domū oraculi in sanctūfctorū ꝛc.
 Stabilior etiam ad sustentandū ⁊ resistendum. Si-
 cut videmus de fundamēto q̄d est pars domus infe-
 rioris q̄d sustinet edificū ⁊ de pedibus qui sunt infe-
 riores inter mēbra: ⁊ tamen sustinent totum corpus.
 Quia reuera illi q̄ per humilitatē seu etiā per pau-
 pertatem sunt inferiores: sunt ad corpa ecclesie in fi-
 de ⁊ moribus sustentādo vtiliores ⁊ fortiores sicut p̄
 de mendicantibus religiosīs ⁊ etiā alijs. Sicut etiaz
 patet de agricolis qui suis laboribus. totum corpus

reipublice portant. Dicit ergo ecclesia vel republī-
 ca illud p̄s. Substantia mea in inferiorib⁹ terre: ⁊ ha-
 bilior insuper ad receptandum q̄ scz sicut ad loca in-
 feriora solent aque ⁊ radij solares descendere. ⁊ illa
 calefacere ⁊ fecundare. ⁊ ipsa etiā loca inferiora aquā
 ⁊ radios ad se descendētes solent recipere: ⁊ propter
 recepta solent fructibus abundare. Patet in vallib⁹
 que q̄ radios solares ⁊ pluuias recipiunt. ideo ceteris
 terre partibus fecundiores sunt. Reuera viri hu-
 miles solent radios ⁊ stillicidia diuine gratie abun-
 dantius recipere. ⁊ exinde copiosius per bona opera
 pullulare. Vñ ipse dñs est qui dicit Eccl. xiiij. Pen-
 netrabo inferiores partes terre ⁊ inspiciā omēs dor-
 micentes ⁊ illuminabo oēs sperantes in dño. Acuties
 em̄ cordis animalū tendit inferius versus pedes pi-
 scium autē econuerso: ab inferioribus versus caput.
 vt dicit Aristo. Quia reuera illi qui sunt animalia in-
 sta. scz diuina gr̄a animata. habent acutiem ⁊ aciem
 cordis semper versam versus partes inferiores cogi-
 tando scz de inferno ⁊ sepulcro ⁊ pauperib⁹ ꝛc. Quā-
 uis pisces. i. voluptuosi habeāt econtrario cor versus
 superius versus caput. s. de honoribus ⁊ diuitiū fauo-
 ribus meditando. Quorū vt dicit Deutero. xxxij. Cor
 auersum est: hodie a dño. Et ibidem. xxx. vj. Sic ho-
 die auersum fuerit cor tuum predico tibi q̄ pereas.
 Patet ergo q̄ est vñ inferius q̄d est virtuosum. Vñ
 de inferioritate ⁊ infinitate virtuosa humili ⁊ timo-
 rosa dicit Baruch. ij. Anima que tristis est super ma-
 li magnitudine: ⁊ incedit curua ⁊ infirma dat tibi glo-
 riam ⁊ iustitiam. ¶ Secūdo principaliter dico q̄ est
 vnum inferius q̄d est vitiosum. Et istud est illud quo
 spūs sit inferior carni ⁊ tentationi. quo quis adde-
 ret mūdi bonis ⁊ possessionibus quo quis est de infe-
 riori statu atq̄ viliori. Ad alius enim est q̄ quis fiat in-
 ferior ⁊ q̄ vincat de tentatione. vt ei de tentatore dica-
 tur illud Deut. xxvij. Ipse ascendet super te ⁊ erit su-
 perior. tu autē descendes ⁊ eris inferior. ¶ Item ma-
 lum est q̄ quis fiat inferior se delectando in rex infe-
 riorum ⁊ in terrenorū possessione similes elementis
 ignobilibus q̄ mouentur inferius versus centrū ⁊ no-
 bilia econuerso. Similes talpis ⁊ vermicibus que ver-
 santur inferius infra terram. sic tales circa terrena.
 De quibus dicit Josue. iij. c. q̄ aque inferiores descē-
 derunt in mari. Et in p̄s. Introibunt in inferiora ter-
 re: tradent in manus gladij partes vulpium erunt.
 ¶ Item malū est q̄ homo de inferiori gradu ⁊ statu
 sine magnis meritis subito promoueat ad summus.
 aut collocet in officio ⁊ prelacione q̄ scz tales solent
 esse ceteris p̄iores ⁊ deteriorēs q̄ assumpti fuerint
 ad magistratū. Exemplo grandinis: q̄ quanto p̄p̄us
 in inferioribus nubibus generat tanto impetuosius
 cadit ⁊ vineas ⁊ terras amplius ledit. Sic tales infe-
 rius ab humili plebe geniti impetuosius subditos re-
 gunt ⁊ ledunt. Jura illū poētā dicentem. Crudelis
 valde est humilis cum surgit in altū. Verū tamen ta-
 lis infimitas nō nocet q̄ vitat sufficiētia equipollēt
 Quinimmo talis tunc nō debz dici alijs inferior: sed
 equalis. Jō quilibet sufficiēs rusticalis p̄t alijs dice-
 re illud Job. xij. Et nubi est cor sicut ⁊ vobis: nec infe-
 rior vestri sūz. ¶ Itē malū est q̄ illud q̄d est superius
 in natura. sicut anima respectu carnis ⁊ rō respectu
 sensualitatis. fiat inferius in subiectione ⁊ q̄ detinea-
 tur sub tā vili dñatione. Cuius simile fit in auiibus q̄
 in illis palpebra inferior dñatur ⁊ ascendit ⁊ claudit
 oculū superiori quo ad hoc immobili p̄manēte. in ani-
 malibus nō est cōtrariū q̄ scz superior clausiōis facit
 officiū. Sic vere i auiibus. i. in vanis ⁊ volatilib⁹ pars
 inferior. s. caro ⁊ sensualitas fit superior ⁊ superiori p̄t. i.
 rō dñatur. in animalib⁹ nō. i. in iustis ⁊ in gr̄a ani-
 matis fit cōtrariū q̄ scz pars superior. id est anima atq̄
 rō p̄ncipal̄ inferiori ⁊ subiecte ⁊ claudēdi ⁊ aperiedī
 officiū opatur. Talib⁹ ergo sensualitate p̄ferētib⁹ p̄t
 dici illud Job. xv. Numq̄ consiliū dei audisti ⁊ nō

inferior

ferior: telerit sapientia eius. q. d. non est iustum. Pa-
tet ergo qd est vnu inferius qd est vitiosum. Tertio
dico qd est vnu inferius qd est luxuriosus. Et istud est
status aduersitatis et paupertatis quo ad mundum.
et status mortis et infernalis penalitatis quo ad sta-
tum futurum. De inferioritate ergo labilitatis et dicitur
Judic. x. Cum se inferiores vidissent fugere ce-
perunt De inferioritate vero infernalis ferocitatis et
penalitatis dicit ps. Eruiisti animam meam ex inferno
inferiori. An de mala muliere dicit Prover. vij. Uie
infernus domus eius penetrates interiora mortis. Sic
igitur patet quod inferioritas sumitur multis modis.
Unde de inferis.

Infelix et Infortunatus. id est videtur
supponere. Et potest dici qd in scriptura fit men-
tio. De infelicitate culpe. misericordie. et pene. Nam
et potest.

Infelix peccator vitij infectis. De infelicitate
culpe potest dici il
Infelix viator in lutum peccatus. lusa Sap. iij. Sa-
pientiam qui abiicit infelix est. De infelicitate misere-
rie seu fortune potest dici illud Roma. vij. Infelix ego
quis me liberauit de corpore mortis huius? Et. j. Re-
gum. j. Infelix mulier nimis ego De infelicitate vero
pene seu finalis damnationis et angustie dicit in ps.
Cōtrito et infelicitas in visceribus. et via pacis non cognouit.
Et Sap. xij. Infelices enim sunt inter mortuos
spes illorum et. Unde de felicitate et.

Infernus. Hora qd infernus est locus et ha-
bitaculum damnatorum. Et nomina-
tur diuersimode in scriptura. Dicit enim infernus qua-
si inferius natus vel quasi nocens. Et qd infernus in-
ferius in corde terre esse creditur. An in ps. dicitur.
Eruiisti animam meam ex inferno inferiori. Item dicit
thartarus a thare qd est defectus. qz ibi deficit omne
bonum. Dicit auernus ab a qd est sine et vere quasi sine
vere. Dicit abyssus ab a qd est sine et byssus cadens qua-
si sine candore. Diuersimode enim sunt suas proprietates
dicit. et rebus diuersis diuersimode compas. Bre-
uiter ergo de horrore loci possumus notare qd hic est
Locus ardoris. Est dico locus ardoris in-
Locus stridoris. teringibilis. Iste enim est sicut
Locus horrois. mons ethne qd semper flamat
Locus terroris. et ardet qz ignis coeno extin-
Locus fetoris. guet et vermis non moietur
Locus doloris. Esa. vlt. Iste est locus stri-
Locus insatiabilis. doris inmitigabilis quia si-
Locus incognoscibilis. cut dicitur Mat. xxij. Ibi erit fle-
Locus inuasibilis. tus et stridor dentium. Iste
Locus sterilitatis. est locus horrois irrepara-
Locus obscuritatis. bilis qz sicut dicitur Job. x.
Locus capacitatis. Ista est terra miserie et tene-
Locus crudelitatis. brax in qua umbra mortis et
Locus insup horrede nullus ordo: sed semper-
societatis. nus horrois inhabitat. Iste

est locus terroris incogitabilis. Unde Ezech. xxx. dicit.
Dabo terrores in terra egypti Et sicut dicitur Ezech.
xxxij. In isto loco ponuntur isti qui dederunt terro-
rem suum in terra viuentium. Item est locus fero-
ris intollerabilis. quia ibi sicut dicitur Esaie. iij. Erunt
pro suauis odores fetores et. Item est locus doloris non
mitigabilis. Unde in ps. Dolores inferni circumdederunt
me. preoccupauerunt me laquei mortis. Iste
est locus insatiabilis. quia sicut dicitur Prover. xxvij
Infernus et perditio non replebuntur. Et Prover. xxx
dicit. Tri sunt insatiabilia. Infernus et os vulue. et terra
que non saturatur aqua. Item est locus incogno-
scibilis ita est enim a nobis remotus qd nefarius
quid ibi agitur Et in scriptura vocat iste locus terra
ultima et nouissima Ezech. xxxi. Ecce deductus es cum
lignis voluptatis ad terram ultimam. in medio. incircum-
culorum dormies cum illis qui interfecti sunt gladio. Ideo

dicit Sap. ij. Non est agnitus qd reuersus sit ab inferis.
Iste iste est locus inuasibilis. qd enim illuc intrabunt
evadere perpetuo non valebunt An in ps. dicit. Memoria
eorum veterascent in inferno qz sicut dicit. Inferno nulla est
redemptio. Iste dico qd iste est locus sterilitatis. Ibi
enim nulla sufficientia est. sed est ibi vniuersalis indige-
tia An Eccl. xij. Non est apud inferos inuenire cibum.
Item est locus obscuritatis. Et id. Job. x. Iste locus
dicitur terra tenebrosa et apta mortis caligine Item
est locus capacitatis. Nunquam enim potest tot et tantos recipere.
quoniam semper paratus sit alios deglutire unde
Abacuc. ij. dicitur. Dilatauit infernus animam suam
et non adimplet. Et congregauit ad se omnes gentes et con-
acernauit ad se omnes populos. Iste est locus crudeli-
tatis. An dicitur Cant. viij. Dura vt infernus emula-
tio. Iste est locus male societatis quia ibi est locus de-
monum et omnium malignorum spirituum. Erubescant impij et dedu-
cantur in infernum et muta fiant labia dolosa. Et ideo
de ista mala societate dicitur in ps. Conuertantur peccato-
res in infernum. omnes gentes qui obliuiscuntur deum. Et
si vis scire que sint genera malorum societatum ibidem ha-
bitantium. Primo potes dicere qd iste locus similis
est desertis superioribus egypti. Dicit enim Plinius qd
in superiori. i. in remotiori egypto. ethiopia et libia
hoc est dictum in illis consimbis istarum regionum que sunt
a parte meridiei perpetuus viget estus. tantumque ibidem
nulli hominum conuersantur. Habitat tamem ibi multitu-
dines reptilium et serpentium. Ibi enim inueniuntur basiliscus
et dracones ibi bestia crysocephalus. i. basiliscus aurei
capitis que iuxta fontem anigris habitans interficit que-
quid viat in aliquibus partibus est mare continue bu-
liens. Ibi etiam in aliquibus regionibus est patria cotinua
flammarum. que a gemasio teuzomanoiaf. ista patria charis-
sini potest significare infernum Ibi est cubilico irrefrige-
rabilis Ibi est ignis inextinguibilis. Ibi est estus in-
tollebilis. qz pro certo charissimi ibi non est habi-
tatio hominum. i. virosum rationabilium vel sanctorum. qz sicut
dicitur Thiere. xlix. Non habitabit ibi vir nec incolet
eam filius hominis. Et loquitur de ydumca deserta. sed pro-
certo ibi est habitatio reptilium serpentium. i. demonum
et hominum peccatorum An societas habitatorum istius
horribilis loci optime figurat Ezech. xxxij. Ubi valde
mirabiliter loquitur de diuersis exercitijs gentilitatis
dicens sic. Dederunt inquit fortitudinem suam in terra vi-
uentium Et sequitur. Descenderunt in infernum cum armis
suis. et posuerunt gladios suos sub capitibus suis. Au-
merant autem ibidem ista genera personarum dicitur ibi quibus
est Assur. ibi etiam ibi Mosoth et Tubal. ibi ydumca et
reges eius ibi principes aquilonis omnes et vniuersi venato-
res In quibus verbis ostendit quod in societate ista sunt
generaliter illi qui temporalibus implicati sunt. i. ne-
gociatores. Illi qui melioribus indignantur. Etiam. i. de-
spiciens. Illi qui violentis effrenantur. Mosoth. i. ca-
pites. Illi qui amicis non ligantur. Tubal. i. desertus. Illi
qui inuidicis maculantur. ibi principes babilonis.
Illi qui pestilentis exitantur qz ibi sunt venatores.
Primo ergo dico quod ibi sunt illi qui sunt in tempo-
ralibus implicati. qd scilicet ita vacat mundi negocijs et ter-
renis quod deus et spiritualia pretermittunt. vbi in ps. dicit. Co-
uertatur peccator in infernum. omnes gentes que obliuiscunt
deum Et hoc ostendit cum dicitur ibi assur. assur enim inter-
pretatur negociator. Unde zach. x. Humiliabitur super-
bia assur et sceptrum egypti recedet Esa. xxx. Paucabit
assur virga percussus Secundo sunt ibi illi qui sunt percussis
cordibus indignati scilicet superbi et arrogantes qui non repu-
tant nisi se bonos et omnes alios vilipendunt. Quibus
dicit Esaie. xij. Detracta est ab inferos superbia
tua. cecidit cadaver tuum. subter te sternet cinis et opi-
metum tuum erunt vermes quos cecidisti lucifer. Et hoc
ostendit cum dicitur Esa. Elam enim interpretatur despiciens et signat
superbos similes leoni quod valde est indignatus et despiciens
nature. qz. s. tales omnes alios despiciunt et se omnibus
anteponunt. Et ideo finaliter ibi vbi est locus despec-

habet fumum qui sursum tollit hic est pompositas. Esa. xiiij. Detracta est ad inferos supbia tua. ¶ Itz habet lacum quo quisquis mergit. hic est gulositas. Unde de diuine epulante quotidie splendide dicitur. Luc. xvi. Quis sepultus est in infernum. ¶ Per illum enim gulosum gulositatem intelligo quod scilicet in inferno. i. in peccatore sepe pellit Esa. xiiij. Verumtamen ad infernum detraxeris in profundum lacu. ¶ Item habet fetorem quo quis inficit. ecce carnalitas. i. luxuria Unde de mala muliere. s. de luxuria dicitur Prover. v. Quod pedes eius descendunt in mortem. et ad inferos gressus illius penetrant Apoca. ix. Infernus et mors missi sunt in stagnum ignis. ¶ Item habet tumultum quo quis concutitur. hic est rixositas hoc est dictu iracundia. Unde de illis tumultuosus dathan. scilicet et abiron dicitur Numc. xvi. Quis descenderunt ad infernum viuentes. Ad denotandum quod omnis tumultuositas et iracundia apud inferos. i. apud peccatores abundat Esaic. xiiij. Infernus subtus te conturbatus est. ¶ Item habet cathenam que non dissoluit hec est rapiditas. hoc est dictu pigritia seu accidia Unde Eccl. ix. Quod nec opus. nec ratio nec sapientia nec scientia apud inferos est. ¶ Itz habet vermem qui nunquam morit. hic est mordacitas. hoc est dictu inuidia que continue mordet mentem Unde Esaic. xiiij. Infernus subtus te conturbatus est. Sequitur. Subter te sternetur tinea. et operimentum tuum vermes erunt. Peccator ergo infernus dicitur eo quod infernum in suis conditionibus imitatur Et ideo comparatum ipsum illi inferno quem fingunt poete. Ubi. s. perion continue in rota voluit. Ubi titius iecur proprium comedendum vulturibus dat. quod tamen continue et semper renascitur. Ubi Tantalus famelicus in aqua est versus ad labia. nec tamen bibere nec ad bibendum collum flectere comprobatur. Et ubi Helides dolium sine fundo semper frustra replere conatur Et ubi insuper Sisyphus saxum de monte ruere permittit. ipsumque continue sursum reportat ut iterum relabatur. sicut ponitur fabule poetarum perion enim qui semper rotatur signat vitium ambitionis. quod de beneficio ad beneficium. de officio ad officium sempervoluit. Porro anima inimici coram rotabitur quasi impetu et circulo funde. j. Ite. xxv. Titius qui iecur proprium vulturibus dat ad comedendum signat vitium carnalis infectionis quod scilicet iecur. id est desiderium ipsius continue expendit. et tamen semper reuiuiscit et reuertitur Eccl. xxij. Homini fornicario omnis panis dulcis. non fatigabit transgrediens versus ad finem Tantalus signat vitium parcitatis quod scilicet istud in opulencia viuunt et tamen de bonis comedere non permittit Eccl. vj. Nihil deest anime sue de omnibus que desiderat. nec tribuit ei deus potestatem ut comedat. Helides significant vitium avaricie. Istud enim semper nutrit acquirere et infundere. et tamen dolium sine fundo. i. cor avari nunquam potest replere aut satiari Prover. xxvij. Infernus et perditio non replebuntur Sic et oculi hominum insatiabiles. Sisyphus significat vitium instabilitatis aut inutilitatis. quod scilicet sapientia. i. onerosa negocia sine causa portat et reportat: et cum consummauerit iterum incubat. et sic in eternum et sine fructu laborat Eccl. xvij. Cumque consummauerit homo tunc incipiet et cum quicuerit homo tunc operabitur Talibus ergo penis. i. talibus vitij et affectionibus infernus. i. peccator impius aut peruersus repletur et occupatur propter quod finaliter a deo morti datur. Ad hoc ti dico. i. diabolo qui proprie mors vocatur Apoca. vj. Qui sedebat super equum pallidum nomen illi mors et infernus sequebatur cum Infernus enim mortem. i. peccator diabolum sequitur. in quantum suis suggestionibus obtemperans sibi in vitij famulatur finaliter autem et mors et infernus. i. peccator et diabolus dei iudicio commendantur. figura Apoca. ix. ubi dicitur quod infernus et mors missi sunt in stagnum ignis. Unde dicitur talibus dicitur Dicitur. xij. Ero mors tua o mors. morsus tuus ero inferne. Patet ergo quod per infernum intelligitur iniquitas ho-

minis impij vel reprobj. ¶ Tertio dico quod per infernum intelligitur peruersitas seculi noxij et effrenati. Applicata si vis quod mundus similis est inferno. Ibi enim sunt demones. i. tyranni incutiētes horrorem. Ibi ignis auaricie. dolor tristitie. labor insolentie. fetor luxurie etc. Expone et allega prout supra. §. precedenti. Et hec de inferno sufficiant De vero autem inferno inuenies in isto opere in infinitis locis.

Inferre Nota quod inferre id est quod intus aliquid ferre. seu intus aliquid intro mittere vel portare. Accipit etiam quandoque pro concludere pro dicere vel arguere. pro proponere vel opponere. Et possumus dicere quod est

¶ Nam doctus inferre argumentum ut patet veritate. Unde Joan. xx. Infer digitum tuum huc. et vide manus meas et affer manum tuam et mitte in latus meum et noli esse incredulus sed fidelis. Pius inferre nutrimentum ut leuet egestatem. Unde de Jacob. dicitur Gen. xxvij. quod parata cibaria intulit patri dicens. Surge. comede de venatione mea unde dicitur. iij. dicitur. Inferre omnem decimationem in horreum meum ut sit cibus in domo mea. Iustus inferre sacramentum ut placet deitate. iij. Reg. viij. Intulerunt sacerdotes archam federcis in templum. Et dicitur. xxvij. Veniet inquit de ciuitatibus iuda Sequitur Et ab austro portates sacrificium. holocaustum et victimam et thus et inferret oblationem in domum domini. Inferre deus virum gratum in sanctam ciuitatem. scilicet post mortem Exemplo hoc qui interpretatur pater requiri. De quo dicitur Gen. viij. quod extendens manum suam apprehensas columbas intulit in archam. Columba inquit. i. animam. Inferre impius nocentem. ut turbet charitatem Contra illud Prover. xvij. Non est bonum damnum inferre iusto Et. j. Mach. xij. Inferre plagam magnam castitati. Inferre demon tormēta in amātes prauitatem. ut dicitur illud. j. Mach. ij. intulerunt eis scilicet peccatoribus bellum sabbatis quomortui sunt: Quia veruera demones finaliter sabbato quo requiescere debeuerant. s. post hanc vitam peccatoribus bellum inferunt in quantum ipsos ad inferni mortem et damnationem trahunt Vide de ferre. Offerre. Conferre et cetera similia. Transseo quia videtur mihi vocabulum simile.

Infidelis Licet fides sumatur ut coiter per illa noticia quam habemus de deo et spualibus per tempore huius vite. Iuxta illud. ij. Cor. v. Per fidem ambulamus et non per spem. quod sicut dicitur. j. Cor. xij. Videmus nunc per speculum in enigmate tunc autem facie ad faciem. Ibi tamen per fidem fidelitates intellexerunt. Iuxta illud Sene. Adalo mihi deesse successum. quod fide. Et cum infidelitas possit supponere per contrario tam fidelitatis quam fidei. nihil aliud dicam cum de fide et fidelitate et de eorum oppositis superius et in multis alijs locis sit tractatum. Ideo. transseo.

Infinitus Cum finis denotet quod rei per sectionem et complementum. Et quod rei defectionem et cessamentum hinc est quod infinitas cum fini sit contraria potest notari quod inuenitur. Infinitas summe potentie que excedit quicquid est creatum. Infinitas perseverantie que transcendit omne terminatum. Infinitas deficientie que completum non attingit statum. Infinitas vane fluentie que non habet quicquam limitatum. ¶ Dico ergo. quod est infinitas summe potentie que designat extensionem perfectionem hec peccato est infinitas quod opponit defectum et corruptioni termino et conclusioni. temporali et finibili duracioni vel donationi et sic secundum hanc deus infinitus dicitur. quod scilicet sua essentia nullo termino claudit et sua donatio nullo tempore terminatur. Ipse enim solus est infinitus actu. cetera vero si que infinita sunt. hoc est potentia vel habitu. si cut patet de numero quoniam infinitum potest crescere. de ma-

Infirmus.

teria que est in potentia ad infinitas formas sicut dicit plato. qd scz materia fluit in infinitu nisi forma fiat fluxum. Unde de infinitate et essentie et bonitatis diuine pot dici illud Sap. viij. Infinitus est enim thesaurus hominibus quo qui vsi sunt participes facti sunt amicicie dei. Et Baruch. iij. de deo dicit. Qd magnus est et non habet finem. Sed tamen de infinitate actuali et potetiali cu illud sit magis phisicum qd morale. nihil ad me. Item dico qd est infinitas perseverantie qd designat longam durationem. Et ista est illa qua iusti dicunt in infinitum vivere. in quantum in vita ista solent in bono sine defectu perseverare et persistere et in quantum in altera vita eternu et in infinitu poterunt durare. et nunq amplius deficere. Sic igitur animarum marime beata infinita dicitur. p eo qd sua essentia et gloria nullo sine terminatur. Unde de statu et gloria cuiuslibet beati pot dici illud. iij. Paral. xvij. facte sunt ei in finite divitie et multa gloria. Et Esai. ix. dicit. qd regni eius non erit finis. Item dico. qd est infinitas deficientie que designat imperfectionem. Et ista qdq bene incipitur. sed nunq finitur seu complet. nec ad finem seu complementu deducit contra illud qd dicebat dauid in ps. Omnis consummationis vidi finem. ita qd de talibus infinitis et incompletis pot dici illud Baruch. iij. Non du statim finis. Item dico qd est infinitas vane fluentie que denotat indeterminationem. Et ista est quando homo imbecillis et vanus est recte sine termino. et sine fine debito et moderamento. De materia enim predictu est qd ipsa fluit in infinitum nisi forma resistat fluxui. De aqua etia dicitur qd in infinitum flueret nisi alieno termino sisteret. Sic vere multi sunt qui in infinitu volunt fluere. et nunq suis malis desiderijs et suis malis operibus et neccarijs. aut suis fatuis opinionibus et versutijs volunt modum aut finem ponere sed in omnibus in infinitum vagantur et discurre. De infinitis enim desiderijs et affectionibus dicit Seneca in epla qd ipse nescit vtrius desideria nostra naturalia sint pro eo qd naturalia finita sunt. nonstra aut desideria infinita. De infinitis aut avaricijs et acquisitionibus. i. de illis qui non ponunt finem in acquirendo dicit Baruch. iij. Non est finis acquisitionis illorum. De infinitis vero opinionibus et versutijs dicitur Eccl. vij. Inveni qd fecerit deus hominem rectu et ipse se infinitis se miscuit questionibus. De infinitis etia nequitijs et malis operationibus dicit Job. xxxij. Propter inlicita tua plurimam et infinitas iniquitates tuas venit deus tecu in iudicium. Et breviter de quacumq mala infinitate dici potest illud Eccl. j. Stultorum infinitus est numerus. Sic igit patet quod infinitas sumit diversimode. Vide supra de infine.

Infirmitas. Infirmus.

Nota qd infirmitas morbus et egritudo pro eodem supponunt. Et possumus breviter distinguere qd est.

Infirmitas spualis. Infirmitas spiritalis nihil aliud est qd pctm seu p
Infirmitas naturalis. Infirmitas vel inclinatio ad peccandum. Infirmitas enim denotat mihi quandam facilitatem seu pmitatem ad casum. Sic infirmitas idem est qd peccator qd scz peccator semper est debilis ad resistendu et facilis ad cadendu et ad delinquendu. Tn sampson fortissimus mortalium dixit. Judic. xviij. Qd si septem funibus ligaretur infirmus vt ceteri homines efficeretur. In quo denotatur qd illi qui septem funibus. i. septem peccatis mortalibus sunt ligati ad infirmitate spirituales ne cessario sunt parati. Tn de qualibet infirmitate dicitur. i. Cor. xj. Multi infirmi et imbecilles et dormiunt multi. Unde nota qd sicut est multiplex corporis infirmitas sic et animi. Infirmant enim. Quidam in Capite. Sic pro certo loquedo spiritaliter Quidam in Oculis. quidam sunt qui diversimode per diversa crimina sunt infirmi. qd scilicet

Manibus. Quidam infirmantur in capite Venire. per superbiam. Quidam in oculis p invidia. Quidam in pectore p iracundia. Quidam in manibus p avaricia. Pedibus. Quidam in ventre p castrimargia. Quidam in renibus p luxuria. Et quidam in pedibus p pigricia. Primo ergo dico. qd est infirmitas capitis. que est superbia. Et ista est illa infirmitas que dicitur appoplecia que facit hominem cadere. Materia enim furibunda et melancolica rapit ad caput: vias sensuum et nervorum claudit: et sic sensum et motum homini tollit et ipm cadere mortuum facit. Sic vere charissimi dico qd qn aliqua mala cogitatio rapitur ad caput ymaginatiois humane vt pote qd cogitat gratias et sufficientias proprias nobilitatem fortitudinem et divitias etc. qd scz tunc temporis caput sue imaginationis per superbiam occupatur. sps humilitatis impedit sensus discretionis claudit et obscuratur per motus bone operationis admirabilis et sic finaliter casus eterne damnationis percurat. Unde Esai. xl. Iuvenes in infirmitate sua cadent. Et ista est provia infirmitas capitis. i. peccatu imaginationis. vnae Judith. viij. Venit estus super caput manasse et mortuus est. Vel etiam potest dici. qd superbia est infirmitas capitis. i. capitaneorum principum et prelatorum qd sicut dicit Esai. j. Omne caput languidu et omne cor merens etc. Ista est igitur infirmitas capitis que est superbia. Secundo dico qd est infirmitas oculorum que est invidia. Sicut enim oculi infirmi difficulter et grauter ferunt lucez. sic invidi difficulter et grauter ferunt alienaz prosperitatem. Isti enim habent oculos basilisci. qui desiccant et interficit quicquid videt. qd scz omnes quos isti vident prosperrantur deprimere et etiam per odium enervare. Unde dicit Seneca. Animam inquit mundi haberent oculos in omnibus civitatibus. vt de omni felicitate torquerentur. Nam quot sunt ibi bona felicitu tot sunt tormenta invidoz. Unde de infirmitate invidie pot dici illud Mich. j. Infirmata est in bonu qd habitat in marath. i. amaritudinibus. quia scz invidus qui habitat in marath. i. in amaritudine invidie tunc infirmatur et dolet quando bonum et prosperitatem alterius percipit atq videt. Tales invidi figurantur in Ibeli. j. Regu. xij. Cuius oculi adeo caligaverant qd lucernam ardentem et lucentes videre non poterant extinctam tamen lucernam sine dolore videbant quia scz oculi invidozum illos qui sunt prosperitate lucentes et fulgentes videre nequunt nec respicere pre invidia et dolore. Illos vero qui per paupertatem sunt extincti. et qui in hoc mundo nihil prosperum mundi habent sine dolore invidie respiciunt atq vident qd fm Senecaz. Sola miseria caret invidia. Isti ergo infirmant oculis per invidiam. Tertio dico qd quidam infirmantur in pectore per iracundia. Tunc enim pectus infirmatur quando aliquo apostemate furioso interius pregrauatum est. Sic proculdubio cor hominis infirmatur spualiter quando furore iracundie pregrauat cordialiter. Unde iracundi pot dicere illud. i. Cor. xj. Quis infirmat et ego non infirmo? Quis scandalizatur et ego non vroz? qd nullus. Quarto dico qd quidam infirmantur in manibus per avaricia. Et ista est chypraga spualis que iracundie extendere ad aliquam largitate. Manibus enim talium sunt similes manibus et vnguibz auu pedaliu et rapaciu bestiaru qd scz sunt curue et clausae et acute. Acute dico. vt faciliter rapiat. curue vero et clausae vt firmiter et forte teneat. qd scz avari faciliter aliena capiunt et firmiter retinet qd ceperunt. De ista ergo manu infirmitate dicit Deut. xxxij. Videbit qd infirmata sit manus. et clausi quoq defecerunt residuiq consumpti sunt. Isti ergo infirmant in manibus p avaricia. Quinto dico qd quidam infirmant in ventre p castrimargia. Castrimargia enim. i. pctm gule similis est infirmitati stomachi que

chi que vocat bolinus h̄ est quidā insatiabilis appetitus. qz scz gulosi quasi insatiabiliter solent cibos variis affectare. Isti sunt enim de quibus loquitur Ps. ij. Quorū deus venter est ⁊ gloria eorū in confusione. Sicut etiā dicitur Prover. xij. Neter impiorū insatiabilis. Et ideo de tali infirmitate potest dici illud Eccl. xxxvij. In multis escis erit infirmitas. ⁊ aviditas appropinquabit vsqz ad colerā. Propter crapulā multi obierunt qui autē abstines est adiciet vitā. Isti ergo infirmant in ventre p castimargiam. Sexto dico q quidam infirmant in renibus p immundiciā seu luxuriam: s̄m em̄ Hucē. Quos infirmant in renibus ppter hoc qn̄ nimū impinguant. Ad denotandum q per pinguedinē deliciarū ⁊ prosperitatem venit in nostris renibus infirmitas luxurie ⁊ carnalis voluptatis. Unde de talib⁹ renibus loquitur Ezech. xxxij. Dissoluisti omnes renes eorū. Et ideo de infirmitate carnis dicitur. j. Adach. j. Juvenes ⁊ virgines infirmati sunt. Isti ergo infirmantur in renibus p luxuriam ⁊ immundiciam. Septimo dico q quidam infirmant in pedibus p pigriciam. Pigricia enim est podagra pedū qua si quis infirmatus fuerit nunq̄ ad bona opera se mouebit. Ista est infirmitas aza. de qua dicitur. j. Paraf. xvi. Quō egrotauit aza dolore pedum vehemetissime. ⁊ nec in infirmitate sua quesuit dominū. Igitur p̄tz q p̄ctōr septē infirmitatibus infirmatur. Et possumus dicere q peccator dicitur infirmus quadruplici rōne videlicet. quia

Debilis est ad bonū faciendū. Sic peccator est debilis Ad onus sustinendum. ⁊ infirm⁹ ad bona opera faciendū. Ad sursum ascendendū. Ad hosti resistendum. da vñ Deu. xxxij. dicitur. Videte q infirmata sit ⁊c. T̄tē est debilis ad onera mūdi sustinēda. qz scz onus p̄nie correctionis vel tribulationis nequit sustinere. Unde in ps̄ dicitur. Infirmitas est in paupertate virtus mea. Et Ezech. xxxij. dicitur. Dissoluentur vnuerse manus ⁊ infirmabitur omnis spūs. Item peccatores debiles sunt ad sursum surgendū ⁊ ascendendū. qz scz vir possunt a peccato surgere. T̄tē debiles sunt ad tēptationibus resistendū. Unde in ps̄. de peccatore dicitur. Amersum stratum eius versasti in infirmitate ei⁹. P̄tz ergo q est multiplex infirmitas spūalis. T̄tē rum dico q est quedā infirmitas tp̄alis. seu etiā corporalis. Vñ dicitur. Hec infirmitas mea est ⁊ porta bo eam. Ista vero infirmitas est vtilis ⁊ in patientia sustinēda. Sicut enim in infirmitate p̄aui humorres consumuntur ⁊ vacuantur. ita q post infirmitatem homo famos efficitur. Sic quātum ad spirituales infirmitas mundane tribulationis vel corporalis afflictionis animā spūaliter sanat ⁊ humores peccatorū ⁊ malorum affectionū vacuat atqz purgat. Vñ dicitur. Eccl. xxxij. Infirmitas grauis sobriam facit animā. Nota ergo breuiter q talis infirmitas vtilis est: quia scz per ipsam.

Deus requirit. Deo dico requirit quia scz hō hō conuertit. p infirmitatē corporealem cōpelit. Vir⁹ perficit. litur ad deū cōcurrere. ⁊ ipsū deuotius exorare. Elephantes enim quando infirmantur solent herbas medicinales querere ⁊ ipsas ad celum sursum leuare. ⁊ quodam religionis cultu a dijs auxiliū implorare. In quo quidē naturaliter instrui mur q qn̄ infirmitatibus grauamur ad deum affectuosius recurrit cōartamur. Quia peccato sicut ferrū in igne positū molli⁹ ⁊ ductilius efficit. Sic homo ardore infirmitatis accēsus melius p cōtritionē molli⁹ ⁊ melius ad voluntatē artificis. i. ad dei vel prelati p cōuersionē ducit regitur ⁊ formatur. Vñ in ps̄ dicitur. Multiplicate sunt infirmitates eorū postea accēlauerūt. Item dico q p infirmitatem hō cōuertitur. Sicut enim metallū in fornace liquefit ita q in modulo positū pōt in aliquā pulchrā formā cōverti. sic hō dum graui infirmitate tangit. facilius in bonū virū cōuertitur ⁊ mutat.

Quia sicut dictū est infirmitas carnis sobriā facit animā. T̄tē dico q per infirmitatem virtus perficitur. Quia sicut videmus q ignis qn̄ ceterius pventū pulsatur. fortius cōualescit ⁊ roborat. Sic sancti qn̄ infirmitate aliqua ceterius pulsant. tunc virtute ⁊ pfectione amplius roborant. Vñ Joel. ij. dicitur. Infirmitas dicat qz ego sum fortis. Et j. Reg. ij. Infirmi accincti sunt robore qz sicut dicitur ij. Cor. xij. Virtus in infirmitate perficitur. Et ideo dicebat ibidē apls. Libenter gloriabor in infirmitatibus meis vt inhabitet in me virtus xpi. Ista est infirmitas corporalis. Sed adhuc possemus dicere q est quedā infirmitas naturalis. Et ista est infirmitas humane debilitatis de qua dicit dñs. Mat. xxvij. Spiritus quidē p̄optus est. caro autē infirma. Quando enim adam fuit per peccatum vulneratus. ipse totam humanā naturam diuersis infirmitatibus subiugauit. Et inde ei processit.

Infirmitas doloris. De talibus ergo infirmitatibus dicebat d̄ auid in ps̄. Infirmitas laboris. Misere mei dñe quoniā Infirmitas fletus. infirmus sum. Sed de his Infirmitas metus. infirmus essem. Singula tra Infirmitas famis. ctare. ideo omittit gratia Infirmitas sitis. breuitatis. Et sic ergo p̄tz Infirmitas mentis. q est infirmitas spūalis. Infirmitas corporalis. Infirmitas tp̄alis. Et hec de infirmitate sufficiant ⁊c.

Inflare. fertilis poterit esse materia de inflata. scd pauca sunt aut nulle aut totitates vocales. Vide infra in tabula. ⁊ de vento.

Influere. Influentia. Nil est in biblia: Unde in tabula.

Infringere. Vbi frangere.

Infundere. Similiter paucissime sunt aut toritates.

Ingemiscere. Supra vbi gemere.

Infructuosus. Vbi fructus ⁊ vbi sterilitas ⁊c.

Ingens. Ingens idē est q magnus vel grandis. Notabilis ⁊ sollemnis.

Ingratitudo. Multa possunt dici de ingratitude. scz qz in valde multis titulis ⁊ maxime vbi gratitudo ⁊ grarum actio sit mentio de eadē ⁊ maxime in scriptura paucissime sunt autoritates vocales. ideo breuiter p̄trā sco. Nota ergo q ingrati dicunt illi qui aliena beneficia cōtinue volunt recipere nunq̄ tñ recompensare aut retribuere. Similes enim videtur mari qd cōtinue recipit aquas dulces. nūq̄ tñ ppter hoc dulcis aut potabilis inuenit. Similes etiā sunt yozagim⁹ q cōtinue aquas attrahūt attractas tñ nūq̄ reddūt. Similes etiā sanguisugis q sanguinē alienū non cessant sugere. nunq̄ tñ nisi molestate ⁊ cōpresse ipm nolūt euomere vel restituere. Sic vere dico de ingratis. qz reuera illi licet a se ⁊ a p̄mo dulces aquas idest dulcia beneficia recipiāt incessanter ⁊ sanguinē aliene substantie attrahāt sugant ⁊ absorbeant pro viribus incessanter. ipsi tñ nullā gratitudinis dulcedinem recipiunt: sed amari ⁊ ingrati persequentes nō recompensant aliquid neqz reddunt nec aliqd nisi coacti retribuūt aut ostēdunt. Arbitrant enim tales omnia sibi quasi ex debito fieri ⁊ ad recompensandum alicui non teneri. Unde Bern. de diligēdo deū dicit. Quod superbia est ⁊ delictum. maxime vti datus tanq̄ innatis et in acceptis beneficijs gloriā vsurpare. Et si vis nota q ingratitude facit generaliter tria mala. Ipsa enim.

Creatorē ad iram prouocat. Dico ergo q p

Ingressus. Ingredi.

Largitorem a dando reuocat. ingratitudeinem
 Possessore ad peccata aduocat. puocat ira crea-
 toris. qz pro certo deus nō diligit ingratos. sed poti⁹
 eos odit tanq̄ sibi cōtrarios cū sit gratus. **Uñ** **P**e-
 trus **1**sa. in **E**p̄la. Nihil sic indignationē dei prouo-
 cat sicut ingratitude. ipsa enim est maloz prouoca-
 tio beneficiorum et inanitiō meritorū et terminatio
 Item per ingratitude reuocat manus largitoris.
 qz reuera manus benefactoris a dādo se retrahit. qñ
 virum ingratum prius inuēisse se sentit. **E**t sic in-
 gratus non solum sibi sed alijs multis officit quos
 scz impedit atqz ledit. qd̄ tñsm̄ veritatē nō debet. qz
 scz ppter ingratos nunq̄ debet liberalis ommittere be-
 nefacere **E**xemplo dei qui solem suū facit oriri super
 malos. **D**e quo **L**uce. vi. **E**ritis filij altissimi qui est
 benignus sup ingratos et malos **E**t ideo sapiens nō
 debet cessare ingratos et alijs benefacere. quia sicut
 dicit **S**eneca lib. ij. de beneficijs. Qui ingratus est in
 vno beneficio. nō erit ingratus forsitan in sequenti
 mo tertij beneficiū precedentij memoriā reuocabit
Melius est agitur ingratitude nō timere: et debitiū
 suū facere. vt sic possit aliorum maliciam superare.
De quo **S**eneca ad **L**ucillū **E**p̄la. lxxij. **Q**uereris in-
 cidisse te in hoicem ingratum sed hoc nūc primū. age
 aut fortune aut diligentie tue gratias. sed nihil face-
 re hoc loco diligentia pōt nisi te malignū **M**ā si hoc
 periculū vitare volueris non dabis beneficia **I**ta ne
 apud aliū pereant apud te peribunt. **I**tem per in-
 gratitudeinem aduocant peccata possessoris. quia
 scz ingratitude possessoris suū solet deo angelis et
 hoibus odibilem facere: et penam eternā talibus pro-
 curare **I**ngratitude enim infidelitati et p̄ditioni est
 cōsanguinea iuri naturali cōtraria virtutū mors. et
 omnis federis inimica. **Uñ** **B**ern. dicit sup **C**antica
Ingratitude minima est ale examinatio meritorum
 virtutū dispersio. beneficiorū perditio ventus vrens.
 sicans fontē pietatis rorem misericordie. fluēta gr̄e
Cri. vero sup **M**attheum dicit quāto dantur benefi-
 cia potiora. tanto ingratos dabunt supplicia grauiora
Sic ergo p̄z triplex malum qd̄ facit ingratitude.
Transseo breuiter. quia supra de ingratitude et ob-
 liuione et similibus multa ponuntur et c.

Ingrauatus. Uide de grauasse et aggra-
 uasse.

Ingressus. Ingredi. Nota q̄ in-
 gredi idem
 est q̄ introgradi. **U**nde ingredi nihil aliud ē nisi ali-
 cubi introire. **C**um igitur ingressus introitum in lo-
 cum designet ideo sm̄ naturam statū vel locorum
 possum⁹ distinguere bonos vel malos ingressus **D**i-
 camus ergo primo de ingressu humano. **E**t sic nota
 q̄ ingressus generaliter triplex est scz. **H**ūanus **D**i-
 uinus. et **D**abolicus. **P**ossumus autem distinguere
 breuiter quattuor ingressus humanos. videlicet.
Ingressum virtuosum. **P**rimus est in statum p-
Ingressum vitiosum. **S**ectum **S**cd̄s est ingres-
Ingressum dolorosum. **S**us in statum infectum
Ingressum gaudiosum. **T**ertius est ingressus in
 tristē infernū **Q**uartus est ingressus in celum super-
 nus. **I**ngressus virtuosus est ingressus religionis bo-
 ne societatis vel status penitētie et c. **Uñ** **J**oelis. j. di-
 citur. **I**ngredimini cubate in sacco ministri dei mei.
Ingressus vitiosus est ingressus ad delectabilia mū-
 dāne habitationis. **J**osue. ij. **I**ngressi sunt domū mu-
 lieris meretricis. **I**ngressus dolorosus est ingressus
 ad tormentū infernalis desolationis. **Uñ** **E**ro. xv. in-
 gressus est em̄ **P**harao cum curribus et equitibus in
 mare rubrū et redur̄it sup eos dñs aquas maris. **I**ng-
 gressus aut̄ gaudiosus est ingressus ad cōuiuū cele-
 stis cōsolariōis. **D**e quo. **H**eb. iij. festinemus ingre-
 di in illam requiē. **E**t in ps̄. **S**urge dñe in requiē tuā
 tu et archa sanctificationis tue. **E**t **P**rimo ergo dica-
 mus aliquid de ingressu virtuosu. et dicamus q̄ sicut

pauper libenter ingreditur.
Domū dei seu bonū hospitij vt hospites **S**ic pro-
 famelicus conuiuium vt satietur. certo nos
Bonus miles in preliū vt coronet. debemus
Homo obsessus in presidij ne subiugel. libeter in-
 gredi statū penitentie vel ecclesie qz pro certo ibi est
 hospitij in quo boni recolligunt **C**onuiuū scz scri-
 pture in quo docti reficiuntur. **S**tadium prelium in
 quo pugnates probant et coronant **P**residij in quo
 debiles a suis hostibus defendunt **Uñ** **H**ier. viij. **C**ō-
 uenite ingrediemur ciuitatē munitā et sileamus ibi.
Sicut em̄ tpe guerrarū p̄ps igredi ciuitates muni-
 tas cuniculi etiā timētes capi terraz ingrediuntur
 cauernas. **S**ic illi qui guerras temptatiōis sentiūt:
 et qui capi a diabolo metuntur ciuitatē religionis vel
 ecclesie vel cauernas penitentie debent ingredi vt a
 suis hostibus valeant esse tuti **Uñ** cui libet dixit dñs
Hiere. ij. **P**atrē vocabis me. et post me ingredi non
 cessabis. **Q**d figuratū est **S**en. vi. vbi cōtra impetuz
 diluuij p̄ceptū est **H**oc vt ingredere archam ipse et
 filij sui et vxor eius et vxores filiorum suoz **E**t ideo de
 tali ingressu precipitur figuratiue **E**zech. x. vbi dicit
Ingredere in medio rotarum que sunt inter cheru-
 bin. **I**n quibus verbis ostendit q̄ locus perfectionis
 ingrediendus. quia ibi est.

Securior habitatio. **I**n loco em̄ isto securius cō-
 moramur. quia sumus in
 Subtilior informatio. **M**edio. **A**irilius opamur:
 qz ibi sunt rote que scz facilius mouent. **S**ubtiliter
 informamur. quia ibi sunt cherubin qui interpretan-
 tur plenitudo scientie. **D**ico ergo q̄ locū virtuosum
 religionis et p̄fectionis ingredi debemus vt securius
 ibi cōmoremur qd̄ ostendit cū dicit. **I**n medio. **E**ste
 enim in medio totaliter tutius est q̄ esse in aliquo ex-
 tremoz. **Uñ** in medio castrorum solent turres fieri.
 vt ibi sicut in tutiori loco tutiori habitatio possit cē
 hostes em̄ nō ita facilius inuadūt partē mediam si-
 cut primā **E**t ideo qz locus iste dicit mediū. bene di-
 co q̄ locus securior debet dici status religionis et per-
 fectionis quia est sicut quedā turris quoddā p̄fidij.
 quoddā fortalicij in mundo ecclesie militantis. vbi
 scz est perfecta securitas seu salus **S**icut enim dicit
 in ps̄. **O**peratus est salutē in medio. **E**t sicut dicit. ij.
Hegū. viij. **S**anctificauit rex mediū atrij qd̄ erat an-
 te domū domini. **E**t ideo propria ista est illa turris
 de qua loquit saluator **M**atth. xxi. vbi dicitur. **Q**uod
 pater familias edificauit in medio turrim. **B**ene igitur
 dico q̄ ingredi debemus istū locū vt scz securius
 cōmoremur. **H**iere. xxxv. **U**enite ingrediamur hieru-
 salē a facie exercitus caldromm. et a facie exercitus
 syrie. quia sicut dicit in ps̄. **I**lle habitabit in taberna-
 culo domini qui ingredit sine macula et operat iusti-
 tiam. **E**t dico q̄ ingredi debemus statū seu locum
 istum vt facilius operemur quando dicit. **I**n medio
 rotarū **P**er rotas enim que modico unipulsi facile-
 ter mouent. intelligunt illi qui modico impulsu di-
 uine inspirationis. inonitiōis vel p̄dicationis in bo-
 nis actibus occupant. **D**e quibus dicitur **E**zech. x.
Rotas ipsas audiēte me vocauit volubiles. **U**nde
 de tali ingressu ad bene operandum dicit **A**ctū. ix.
Surge ingredere ciuitatem et ibi dicitur tibi quid te
 oporteat facere. **E**t si petas que sunt ista q̄ nos opz
 facere que sunt illa opera ad que faciendum debet
 nus ingredi. locū istum. **C**erte respōdeo q̄ ista sunt.
Opera contritionis. **D**e contritione dicit in ps̄.
Opera confessionis. **T**ota die cōtristatus in-
Opera satisfactionis. **D**e cōfessione
Opera meditationis. **d**icitur in ps̄. **A**p̄te mihi
 portas iustitie: et ingressus in eas cōstebor dño. hec
 porta dñi et iusti intrabūt in ea. **D**e satisfactione dicitur
 illud **J**oelis p̄mor. **I**ngredimini. cubate in sacco
 ministri dei mei. **D**e meditatione dicitur **E**zech. ij.
Ingredere et includere in medio domus tue. **E**t reue-
 ra iusti

B

ra iustadebēt q̄siq̄ saccū meditatiois induere tibi so-
 litarie cōuersari. et p̄ meditationē ingredi oīa loca ne-
 cessaria ad salutē. v̄t sc̄z meditatio nostra ad modum
 exploratoris videat in quolibet quid agat. Ergo in-
 gredi debet seipsum mundū mortē. infernū et para-
 disum. Scipsum dico vt doceat defectum morale
 mundū vt horreat populū v̄tualē. Mortē vt videat
 terminū finale. Infernū vt timeat gladiū letalē. Pa-
 radisum vt ferueat ad locū vitalē. De ingressu ad cor
 propriū et ad considerandū. sc̄z interius semetipsum
 dicit Hierc. xlvij. Utq̄ quo cōcides o mucro domini
 vsq̄ quo non quiesces: ingredi in vaginā tuā et re-
 frigerare et sile. De ingressu in mundū sc̄z ad cōside-
 randū ipsius abhominabile ritum dicit Ezech. viij.
 fili hominis ingredi eodem parietem et fode Sequit. Et
 vide abhominaciones pessimas quas isti faciūt De
 ingressu ad mortē siue ad sepulcrum. sc̄z ad cōsiderā-
 dū mortale statū. et inde finem et terminū dicit. y. Ke-
 gū. xij. David ingressus seorsum iacuit sup̄ terrā. sc̄z
 dum videbat filiū mortentē. Eiaic. ij. Ingredere in pe-
 tram. et abscondere in fossa humo de ingressu in in-
 fernū. sc̄z ad considerandū eius miserā atq̄ luctum
 et danmatorū suspitium et tormentū diuersa supplicia
 dicitur. Eiaic. ij. Ingredietur scissuras petrarū et ca-
 uernas saroz a facie formidinis domini. De ingres-
 su vero ad paradisum ad cōsiderandū eius leticiam
 atq̄ cantū. et ipsius abundantā atq̄ fructus dicitur
 Heb. iij. festinemus ingredi in illam requiem. Ista
 sunt ergo opa meditationis et ingressus nostre cōsi-
 derationis. Et sic patet q̄ ingrediendus est p̄fectio-
 nis status vt facilius operemur quod potissime de-
 bet dici ingredientibus domū dei que est ecclesia q̄
 sc̄z illi q̄ illud ingrediunt et promouent debent ingre-
 di bona intēione vt bonū operent. Eiaic. xxvj. Aperi-
 te portas et ingrediatur gens iusta custodiens veri-
 tatē Cauta discretione ne mali procurent. Eccl. iij.
 Custodi pedem tuū ingrediens domū dei. Sine dis-
 censione vt cunctis sederent. iij. Reg. ij. Pacificus ne-
 est ingressus tuus. Respondit Pacificus. Ingredia-
 mur ergo locū istū vt facilius et virilius operemur.
 In medio m̄t rotay Ezech. j. Spiritus vite erat in
 rotis. ¶ Itē dico q̄ ingrediendus est talis locus vt sa-
 gacius informetur. quia ibi sunt cherubin. idest viri
 pleni sciētie Inter cherubin inquit. Sicut enim scho-
 laris melius informat p̄ ingressus studij vel schole.
 hoc quia ibi sunt multe p̄one replete sciētia et do-
 ctina sicut etiā homo melius illuminat q̄si ingredi-
 domum vbi plura luminaria sunt accensa. Sic vere
 homo melius informat q̄si ingredi ecclesie peniten-
 tice seu religionis statū vbi sunt plures homines fide-
 et sapientia illustrati. Iste est ingressus vie o. ientalis
 de quo dicit Ezech. xlij. q̄ gloria dei israel ingredie-
 batur p̄ viam orientālē et terra splendebat a maiesta-
 te eius. Ita enim orientalis que participat lumen si-
 gnificat statum hominū perfectoz. in quibus lumē
 sciētie plus abundat. Ad reuera status ecclesie vel
 religionis vbi sunt cherubin sc̄z viri discreti et iusti.
 est nobis ingrediendus et iuste et licite appetendus.
 Archa enim testamenti in medio duoz cherubin po-
 nebatur quia sc̄z illi qui volunt esse arche custodes
 debent esse inter cherubin. Inter viros scientificos
 et discretos quoz debent cōscientias frequentare. Si-
 cut enim dicit. iij. Reg. vj. In tēplo salomonis erāt
 cherubin et leones et palme quasi in similitudinē stā-
 tis hominis. Ad denotandū q̄ in tēplo ecclesie. sunt
 homines luminosi per cōscientiam. q̄ ibi sunt cheru-
 bin. Sunt homines vigorosi per cōscientiā. quia ibi
 sunt leones. Sunt homines victoriosi per perseuerā-
 tiā. quia ibi sunt palme. Deus enim posuit in isto lo-
 co multas lucernas luminosas et claras quas procer-
 to vult esse nō sub modio sed super candelabū. quia
 sc̄z eos nō vult latere sed apparere. et hoc vt ingredie-
 tes lumen videant. Luce. xj. vt sic de quolibet pabulū

sciētie requirente dicatur illud Job. x. Ingredietur
 et pascua inuenit. Et sic ergo patet q̄ iste locus est in-
 grediendus triplici rōne sc̄z vt habeamus. E
 Status securitatem. Sc̄z probdolor charissimi
 Adorus sedulitatem. multi sunt homines qui
 Sensus subtilitatem. nō querunt ingredi statū
 ecclesie vt habent ista tria: quia sc̄z ambiciosi et symo-
 naci libenter ingrediuntur statū ecclesie non vt has-
 beat spiritalē sanctitatē s̄z vt habeat tpalem p̄speritē
 nō vt habeat bona opa. sed et faciant multa sc̄le-
 ra. nō vt acq̄rant discretione sed vt lucent possessio-
 nem. Unde nota q̄ ecclesiam dei ingrediuntur.
 Procatiter et tumultuose. Dico ergo q̄ quidaz
 Carnaliter et affectuose. ingrediuntur procaci-
 fallaciter et insidiosē. ter et tumultuose. Et
 Venaliter et pecuniose. isti sunt illi qui p̄ po-
 tentiam armorū et nobilitatē generis in status eccle-
 siasticos se ingerūt violenter et qui ibidem viuentes
 ritum nobilitatis obseruant bona pauperū inanib⁹
 equis et canibus pompis cōuiujs vestibus patrimo-
 niū et p̄i vastant. Contra quos dicitur Amos. vj. Ne
 qui opulenti estis in syon: et cōsiditis in monte sama-
 rie. optimates capita populozū ingredients. pom-
 patice domum israel. Isti sunt similes quibusdā fal-
 sis apibus que vocantur furin. que cū habeant ven-
 trem ceteris maiorē. libenter ingrediūtur alucaria
 bonarū apum. et hoc nō vt mellificare cū mellificare
 nesciant. sed vt mella aliarum deuorent et cōsumant
 sicut dicit Plinius. Quia procerto charissimi symo-
 naci et ambiciosi quozū venter. i. appetitus est ita in-
 satiabilis et magnus q̄ nō potest beneficij satiari. et
 etiā nobiles genere sole noīe talium possunt nuncu-
 pari qui etiā satiari nō possunt. nec aliquo modera-
 mine contentari qui vt communitur sine modera-
 mine femig viuant. libenter ingrediuntur alucaria ve-
 rarum apum. i. status et collegia clericoz et religio-
 rum et hoc procerto nō vt proficiant sed vt mella diui-
 tiarum acquirant. Quia reuera tales cum latissimū
 venter habeant. i. lest cū maximū statū et hospitij vo-
 lunt tenere. necesse est eos multa cibaria idest multa
 beneficia et q̄ multis bonis p̄sonis sufficerēt procura-
 re et sic multa mella alijs debita manducare qua pro-
 pter certe multo melius esset q̄ tales ecclesiam non in-
 grederent. q̄ q̄ tot bona per eos vastentur et q̄ ipsis
 abundantibus multi boni mendicare cōpellentur.
 De ingressu talū dicitur Tre. j. Vidit gentes ingre-
 fas sanctuarium suū de quibus repereras ne intra-
 rent ecclesiam tuā. Unde pp̄rie tales figurant. Dani-
 xliij. vbi dicit. Quō per occultos meatus ingrediebā-
 tur sacerdotes et vxores et paruuli eozum templum
 belis et quicqd̄ de cibis super mensam positum fue-
 rat cōsumebant sed istam figuram vide expositā in
 titulo de pdolo. Isti ergo bene dicuntur furin a furan-
 do quia sc̄z quicquid superflue expediunt. furtū est et
 rapina. Et sic dico q̄ isti magis ingrediūtur ad furā-
 dum q̄ ad necessitates ecclesie procurādum. De qui-
 bus dicitur Dsee. vij. fnr ingressus est spolians la-
 trunculus foris. Isti sunt ergo qui ingrediuntur pro-
 caciter et impetuose. ¶ Item dico q̄ quidā ingrediūt-
 tur carnaliter et affectuose sicut sc̄z sunt parentes et
 cōsanguinei p̄elatoz. qui sc̄z affectio carnali intro-
 ducunt et ingredi permittuntur. In quocumq̄ enim
 foramen caput ingressum fuerit ingrediuntur etiam
 facilliter cetera membra. Sic moraliter loquēdo post
 q̄ capita. idest capitanei et p̄ncipalioes ingressi fue-
 rint in ecclesiam sanctam dei statim volunt q̄ om-
 nia membra eoz. idest omnes cōsanguines et omnes
 familiares ingrediantur et ad dignitates et beneficia
 post eos admittant. Daniel. xliij. Sacerdotes autē
 ingressi sunt nocte iuxta cōsuetudinē suā. et vxores et
 filij eoz et omnia comederūt et biberunt. Isti ergo in-
 grediuntur carnaliter et affectuose. ¶ Item dico q̄
 quidam ingrediunt fallaciter et insidiosē. Et isti sūt

Ingressus. Ingredi.

hypocrite similes auiculae que dicitur rex auum que
 in Plinium leuiter et dulciter ventrem ingreditur
 crocodilli sed tamen ibidem corrodit ipsius intesti-
 na. Idem facit eidem crocodillo quidam serpens qui
 ydros dicitur. Leuiter enim inter dentes crocodilli in
 ventre ipsius illabitur. et cum ibidem fuerit ipsum pro-
 rat et occidit sicut dicit Plinius et Isidorus. Sic ve-
 re charissimi hypocrite et fallaces suauiter cum ma-
 gnis dissimulationibus et fictionibus quandoque ven-
 trem christi. i. claustrum vel collegium vel etiam prela-
 tos ingreditur. Et quia boni creduntur ibi ingre-
 di permittuntur. iij. Regu. xiiij. Ingredere vros hie-
 roboam. Sed verecum ibidem fuerint dicitur eis me-
 rito quod ibidem vros hieroboam dictum est. cur alie-
 nam te simulas. i. cur te aliam ostendis quod apparuisti
 cur introductus interis nos rodere. et totum ventrem
 ecclesie dissipare. Exemplo saul qui quando non erat
 rex humillimus factus rex fuit nequissimus. Et ex-
 plo zairi. iij. Regu. xvij. Qui ingressus palacium suc-
 cepit se cum domo regia et mortuus est rex nequissi-
 mus. Unde Prover. xxij. Ingreditur blande nouissi-
 me vero mordebit vt coluber et quasi regulus venena
 diffundet. Isti ergo ingrediuntur fallaciter et infidie-
 se. Item dico quod quidam ingrediuntur venaliter et pec-
 cuniose. Et isti sunt symoniaci qui se non habent ingre-
 sum in ecclesia nisi pecunia mediante. Sunt enim aliqui
 populi qui hominem alterius secte ad se venire vel ingre-
 di non permittunt nisi sub titulo mercature. mercato-
 res tamen solent recipere. ipsosque fauore mercium non ipso-
 rum ad se permittunt ingredi et intrare. sicut fit apud
 bastaldos qui in finibus india habitant inter montes
 cum duplici facie humana scilicet canina. Sic vere alii sunt
 hodie ecclesiastici prelati qui nullum ingredi ad se per-
 mittunt ad beneficia ecclesiastica obtinenda nisi me-
 diante symonie mercatura. Dicunt enim quid vultis
 mihi dare et ego cum vobis tradam scilicet beneficium. Et illi
 constituerunt ei triginta argenteos etc. Precio enim appre-
 ciati sicut constituit illis diabolus vendunt ista. Et hoc
 fit potissime apud eos qui duplicem habent faciem. id est
 apud symoniacos qui exterius sunt homines iustitiam
 simulando. intus tamen sunt canes auariciam exercen-
 do. Eccl. ij. Ne peccatori terram ingrediendi duabus
 vijs. Sed non sic charissimi sed habeamus bonum in-
 gressum. Patet igitur quod est ingressus quidam virtuo-
 sus. Sed principaliter dico quod est quidam ingre-
 sus qui est vitiosus. Et iste est ingressus ad mundana
 delectabilia obtinenda vel ingressus quo per fenestras
 sensuum nostrorum incaute permittimus ingredi de-
 lectabilia huius mundi. Isti enim sunt hostes nostri
 capitales quos dum incaute ingredi permittimus per
 quinque sensus possessionem castri cordis perdimus et
 amittimus. Sic enim ysaiah rex dormiens super
 terra. dum ancilla ostiaria obdormiret. ingressi sunt la-
 trones et occiderunt regem sicut dicitur. iij. Regu. iij. Quod
 vere charissimi cum ancilla ostiaria cordis nostri. scilicet
 diligentia quousque sopit et dormit. ita quod ostia sensuum in-
 caute dimittit aperta occulte ingrediuntur latrones. i.
 male concupiscentie delectationes et temptationes vsque ad
 regem. vsque ad cor pueniunt et ipsum per malos consensum
 interficiunt et occidunt. Ad nos enim ingreditur.

Caro que officit.

Mundus qui deficit.

Morbis qui afficit.

Demon qui officit.

Mors que interficit.

De carne officiente dicit Gen. xix. Quod ingressa est ma-
 ior filia ad patrem suum dormitque cum eo. De mundo de-
 ficente et decipiente dicit illud predictum. Osee. vij. fur in-
 gressus est spolians latrumculus foris. De morbo ad-
 fligentium dicit Abacuc. ij. Ingrediatur putredo in of-
 fibus meis et subter me scateat. De diabolo operante
 et se insperante seu officiente dicit Prover. xxij. Ingredi
 tur blande nouissime vero mordebit vt coluber et qua-

si regulus venena diffundet. De morte vero omnia
 destrucnte et corrupente dicit. Hier. ix. Ascendit mors
 per fenestras nostras ingressus est domos nostras. Ista
 enim et similia prohibentur ingrediuntur ad nos et ista
 libenter recipimus et admittimus. virtutes vero ex-
 cludimus et eas ingredi prohibemus. Esai. liij. Con-
 uersum est retrosum iudicium etc. Sequitur. Et equi-
 tas non potuit ingredi. De ingressu vero quo nos in-
 gredimur mundum. pectus etc. Possimus dicere quod ho-
 mo ingreditur pectus vel mundum sicut lupus intrat
 domum. sicut avis ingreditur laqueum. sicut leo ingreditur
 foueam. sicut talpa ingreditur in cauernam. Lupus enim
 in fabulas ad instinctum vulpis domum rustici intra-
 uit vt comederet carnes. sed quia tunc famelicus erat
 et vacuus per strictam fenestram ingressus est quod vero ibi
 fuit satiatus et repletus. ideo per illam strictam via exire
 nequiuit. Et ideo egregie verberatus fuit. Auis etiam
 viso pabulo laqueum ingreditur. Cum vero recedere volue-
 rit laqueo stringitur et sic non euadit amplius sed capi-
 pitur. Leo etiam viso cadauere foueam ingreditur. non at-
 tendens foueae profunditatem. ex qua tandem non potest egre-
 di. sed ibidem inuentus permittit necessario se ligare. si-
 cut dicitur super Ezech. ix. Istam tamen ultimam figuram
 vide supra expositam vbi. Abscondere. Sic procerto cha-
 rissimi quoniam homo qui in principio est famelicus atque
 pauper videt in mundo aliquod delectabile quod affe-
 ctat. scilicet diuitias delicias et honores. ibidem sic solet
 auidet et incaute ingredi et intrare et se in mundi nego-
 cijs plus debito implicando. et profunditatem foueae
 peccati non considerando nec aduertendo. procerto se
 solet diuitijs et vitijs replere et satiari intantum quod la-
 queo male consuetudinis taliter stringitur et ligatur
 quod de mundo vel de peccato amplius non potest exire sed
 ibi vsque ad mortem cogitur remanere. Unde Eccl. ix. Sci-
 to quoniam in medio laqueorum ingredieris. et super
 dolentium arma ambulabis vbi dum a diabolo reperi-
 ritur iugulatur ab eo eternaliter. De tali ergo ingre-
 ssu. scilicet ad delectabilia carnis seu. lucra symonie. aua-
 ricia vel vsure potest dici illud Prover. ij. Omnes qui
 ingrediuntur ad eam non reuertentur. nec apprehen-
 dant semitas vite. Tales enim ingressus scriptura no-
 bis prohibet. ipsosque declinando suadet. prohibet enim.
 Ingressum prophane societatis.
 Ingressum immunde carnalitatatis.
 Ingressum terrene satietatis.
 Ingressum mundane iocunditatis seu prosperitatis.

Cult enim quod non ingrediamur prophanam societatem.
 Unde de sacerdotibus dicit Ezech. xliij. Sabbata in-
 quit mea sanctificent et ad mortuum non ingredient vt
 non polluantur. Item quod non ingrediamur in immun-
 dam carnalitatem. seu ad cuiuslibet luxurie feditatem
 vnde de malis mulieribus dicitur. Non ingrediemini
 ni ad eas. neque de illis ingredient ad vos. Item ne in-
 grediamur ad terrenam cupiditatem. Hier. xliij. Ne in-
 grediamini egyptum vt habitetis illuc. Et Osee. iij.
 Nolite ingredi in galgalam. Egyptus tenebre: gal-
 gala inuolutio interpretatur: quod scilicet cupiditas excen-
 cat et inuoluit. Item ne ingrediamur mundanam iocun-
 ditatem seu prosperitatem. Hier. xvj. Ne ingrediamini
 domum conuiuij. Sequitur. Abstuli pacem meam
 a populo isto. Et sic patet quod est quidam ingressus vi-
 tiosus. Sed tertio dico quod est quidam ingressus do-
 lorosus. Et iste est duplex scilicet ingressus mortis quo scilicet
 ingredimur sepulcrum. Et ingressus damnationis quo scilicet
 peccatores ingrediuntur infernum. Sicut enim apes do-
 mos suas in sero ingrediuntur: silent et tacent donec
 in mane iterum excitentur. Sic homines in sero. id
 est in fine vite sue domum sepulcri per mortem compels-
 untur ingredi: vbi quousque ad corpus dormiunt et quie-
 scunt quousque in mane dicitur iudicij per generalem re-
 surrectionem iterum valeant excitari. Unde de isto in-
 gressu loquitur scriptura Josue. xxij. Niam vnuerse
 carnis ingredient hodie. Sicut etiam videmus quod la-
 tro compellit

B

D

tro cōpellit ingredi carcerem. Unde postmodū ducitur ad patibulum vel ad ignes. Sic vere peccator carcerem sepulcri ingreditur ut exinde ad inferni patibulum deducatur et ut inferni incendii concremetur. De talibus dicitur Proverbio. ij. Qui ingrediuntur ad eam. scilicet ad damnationem non revertentur nec apprehendentur semitas vite. Unde Job. xxxvij. Ingressus es thesauros nivis: et in novissimis abyssi decubulasti. apte sunt tibi porte mortis. et ostia tenebrosavidiisti. Iste ergo est ingressus dolorosus. Quartum vero dico quod est ingressus gaudiosus. Et iste est ingressus paradisi. Sicut enim peregrinus gaudet quod post multos labores ingrediatur suū hospitium. Pauper etiam gaudet quando post magnam famem ingreditur bonum convivium. Sic etiam sancti summe letantur et gaudent quando post laborem famem et miseriam huius mundi ingrediuntur paradisu. De isto ingressu dicitur. Job. v. Ingredieris in abundantia sepulcrum tuum. Et Johan. x. Ingredietur et pascha inveniet. Unde de sancta anima potest dici illud. iij. Regū. j. Ingressa est bethabee ad regem. Et sic patet quod quadruplex est ingressus: scilicet virtuosus vitiosus dolorosus et gaudiosus. Iste est ergo ingressus humanus. Sed adhuc dico quod est quidam ingressus divinus. Et iste quandoque fit spiritualiter per gratiam quandoque personaliter per presentiam. Spiritualiter ingreditur deus mentem humanam quando ipsam puram invenit atque sanctam. Deus enim est sicut piscis qui libenter ingreditur spelūcam novam. Unde figurative dicitur Ezechiel de principe sacerdotum Ezech. xlvj. Quia cum ingredientibus ingreditur et cum egredientibus egreditur. quia scilicet princeps deus ingreditur ad illos qui ad ipsum volūt ingredi et egreditur ab ipsis qui ab ipso volūt egredi. Item personaliter ingressus est. quia scilicet creavit a patre et venit in mundum. De quo quidem ingressu dicitur Esai. xix. Ascendit dominus super nubes levi et ingreditur egyptum. et iniecerunt simulachra eius. In quibus verbis ostenduntur quattuor: scilicet per ingressus scilicet. In virgineum uterum. In mundum. In infernum et. In celum.

Primus fuit ingressus magne puritatis. quia super nubem leviem. Secundus fuit ingressus magne paupertatis quia ingressus est egyptum. Tertius fuit ingressus magne potestatis. quia scilicet omnia simulachra. id est omnia demonia fuerunt mota. Quartus fuit ingressus magne dignitatis. quod ostendit cum dicitur. Ascendet dominus. Iste enim habuit ingressum purissimum carnem assumendo quia venit in nubem leviem. id est in beatam virginem. Ingressum pauperrimum in mundum veniendo quod notat per ingressus egypti. Ingressum felicissimum infernum spoliando quia mota sunt simulachra. id est demonia. Ingressum dignissimum in celo ascendendo cum dicitur. Ascendet dominus. Rubes enim levis fuit beatissima virgo Maria. in quam christus ingressus est purissime. Unde Dani. vij. Ecce in nubibus caeli filius hominis veniebat. Sicut enim aqua dulcis in mari ingreditur vas de cera virginea vndique clausum: sic christus ingressus est nubem suam. id est purissimum virginis uterum. Exemplo lucis que sine vitri fractione ingreditur ipsum vitrum. ps. Ingredietur sine macula et operas iustitiam. Et Eze. xlvj. Alia est domini ingressa est templum. figura de porta clausa in eternum per quam solus dominus ingressus est Ezech. xlvj. Item egyptus qui interpretatur obscuritas signat mundum: in quem dum christus intravit. pauper obscurus et sine claritate prosperitatis apparuit. Unde ps. Intravit israel in egyptum et iacob accola fuit in terra chas ps. Cota die contristatus ingredietur. Et j. Regum. xij. Ingressus est iacob egyptum. Et Ero. xj. Alia die nocte ingrediar egyptum. Item simulachra signat demonia quorum. scilicet potestas tunc fuit evertata quando de eorum manibus per ingressus

sum christi in infernum patrum captivitas est crepta. Unde Esa. xlvj. Costructus est bel contritus est nabo. fracta sunt simulachra eorum. Et Ezech. iij. filii hominis ingredi ad transmigracionem. id est ad liberandam captivitatem. Item ascensus signat ingressum in celum. De quo dicitur Job. xx. Ascendo ad patrem meum et. Et Heb. iij. Ingressus in requiem dei. Ideo de omnibus istis ingressibus dicitur in ps. Uiderunt ingressus tuos deus. ingressus dei mei. regis mei qui est in sancto. Et hec igitur de ingressu tam divino quam humano sufficient. De ingressu vero diabolico ad animam deo danda videtur esse sicut de ingressu hostium ad capienda castra et fortificia aliena. quia isti ingrediuntur sub forma mercatorum et inimicorum qui dum aliqua videntur. inferre permittunt intrare. sed cum intus fuerint focius suis aperiuunt. qui ingrediuntur omnia destrunt occupant et occidunt. Sic vere diabolus. sub specie alicuius boni vel alicuius virtutis solet ingredi nostras cogitationes. sed cum portam id est cogitationem occupaverit. tunc perit focios suos. id est delectationem temptationem et consensum interius intro ducit. et sic per vitia castrum anime decipit et subvertit. Prover. xxiij. Ingredietur blande novissime autem mordebit ut coluber. Et illud Osee. vij. Fur ingressus est et. sicut supra sufficit. Vide ubi de intrare et introducere et.

Inhabitare. Cum inhabitare idem sit quod inhabitatio bonorum et inhabitatio malorum. Primo igitur dico de inhabitacione bonorum de quibus exponitur illam auctoritatem ps. Inhabita terram et pasceris in in d' elitijs In quibus verbis adverte quod iusti habent triplicem bonam inhabitacionem videlicet.

Moralem.

Realem.

finalem.

Inhabitatio enim moraliter in mansionibus devotionis et hoc interioris. Inhabitatio realiter in mansionibus religionis. Et hoc exterioris. Tertiam. finaliter in mansionibus saluationis. Et hoc superioris. Pasceris inquit delitijs. Dicam ergo quod iustus inhabitat intus in peccatore. Extra in ope. Sursus in ethere. Dico ergo quod est inhabitatio iustorum moralis et interior. quod ostendit cum dicitur inhabitatio. id est inhabitatio. Ecc. xviij. Ab vno sensato inhabitat civitas. id est conscientia et a tribus stultis dereliquitur. Ad habitacionem enim est quaedam spiritualis et moralis inhabitatio. spiritus enim non illuc inhabitare debet principaliter ubi principaliter moratur. Non enim gressibus pedum sed gressibus cogitationum et affectuum movetur a se et de vno negotio ad aliud sicut ad habitaciones varias. citius fertur. Et sic dicitur quod inhabitant.

Quidam in deserto contritionis per penitentiam gustum amarum. Quidam in castro protectionis per confidentiam scutum carum. Quidam in studio discretionis per sapientiam visum per clarum. Primum igitur inhabitat desertum penitentiam Esa. liij. Semen tuum gens hereditabit. et civitates desertas inhabitabit. Et sunt verba christi ad ecclesiam quia. semine ecclesie. id est sancti viri potestatem a se sue quam quibus fuerunt gentes. id est sine lege viventes. et deserte virtutibus et inculte diligenter desertum contritionis et penitentiam inhabitant et frequenter. Secundi inhabitant castrum confidentie. in spe et auxilio protectionis. et adiutorij divini. De quo in ps. Inhabitabo in tabernaculo tuo in secula peregri in velamento alarum tuarum. Tertium vero inhabitant studium sapientie quia. pro certo sicut dicitur Sap. vij. Re-mune diligit deus nisi es qui cum sapientia inhabitat. Taliter ergo debet iustus spiritualiter inhabitare ut si militer a deo possit spiritualiter inhabitari et per gratiam visitari. dicitur cum apostolo. ij. Cor. xij. libenter gloriabor in infirmitatibus meis ut inhabitet in me virtus christi. Quia ipse est qui dicit illud. ij. Cor. vi. Inhabitabo in illis et inambulabo et ero illorum deus et ipsi erunt mihi populus quia proculdubio inhabitacionem procurat in nobis timor et amor. Iuxta illud quod in ps. scribitur. Prope

Initium.

mentes cum salutare ipsius vt inhabitet gloria in terra nostra. Ista est ergo inhabitatio iustorum moraliū & interior. **C** Deinde dico qd est inhabitatio iustorum realis & exterior. Et ista est illa qua iustus in christiana fide viuit & qua in ecclesia vel religione versatur qd ostenditur cū dicitur. Terrā que dicitur a tereno deo eo qd realiter teritur & calcatur p̄ quā intelligitur xp̄iana fides & religio vel ecclesia extra quam nullus sanctus inhabitat aut moraturiq; sicut dicit in ps. Iusti aut hereditabunt terrā. & inhabitabunt in seculū seculi sup̄ eā. Religio eū xp̄iana est sicut tēplū qd habebat in principio quandā latā inhabitatiōne & mansione q̄ significabat ecclesiā. & statum hoīm seculariū & laicorū. & in ista est candelabū luminis, & mēsa propositiōnis: ad denotandū qd seculares ad minus debent habere ista. s. lumen fidei ad se dirigendū, & mēsam pietatis ad pauperes sustinēdum. dicendo illis illud. Edatis & bibatis sup̄ mensam meam. Luc. xxiij. Et ista prima pars vocabatur sancta. qz scz seculares si volunt p̄nt viuere sancte & iuste. Pars interior & secretior & alia in duplo minor & angustior vocabatur sancta sanctorū que. s. significabat statum spūalium & clericorū. apud quos. scz debet esse archa federis. hoc est charitas & dilectio. Cherubin que interpretatur plenitudo scientie. hoc est veritas & discretio. Tabule legis hoc est scriptura & sacra lectio. Manna dulcoris hoc est pietas & deuotio. Uirga moysi. hoc est seueritas & correctio. Et sic ergo dico qd fideles s̄m diuersitate statū inhabitant diuersas ecclesie mansiones: qz. s. extra ecclesie statū nulla est inhabitatio tuta. nulla est māsio vtilis aut secura Terra inquit vt sic dñs dicat ecclesie. illud Esaie. lxxij. Cōplacuit domino in te. & terra tua inhabitabitur. Et aduerte qd ibi est inhabitandum. quia est.

Locus splēdozis & cognitionis,	De cognitione splēdozis dicitur in ps. Unā petij a dño hanc req̄ram vt inhabitem in domo dñi oībus diebus vite mee. vt videā vultatē dñi & visitem templū eius
Locus amoris & dilectionis,	De dilectiōe amoris dicitur in ps. qz. s. deus inhabitare facit vni⁹ moris in domo De deuotionis timore dicitur vel dici p̄t illud Iudith. ij. Cecidit timor ei⁹ sup̄ omnes inhabitātes terrā. i. timor dei. De correctionis rigore dicitur. Apoca. xij. qd duo sancti prophete cruciauerūt eos q̄ inhabitabāt sup̄ terrā. de p̄lationis vero honore dicitur. Eccl. xxiiij. Creator oīm dixit mihi. in iacob inhabitā & in israel hereditare. & in electis meis mitte radices
Locus timoris & deuotionis,	
Locus rigoris & correctionis,	
Locus honoris & p̄lationis,	

De dilectiōe amoris dicitur in ps. qz. s. deus inhabitare facit vni⁹ moris in domo De deuotionis timore dicitur vel dici p̄t illud Iudith. ij. Cecidit timor ei⁹ sup̄ omnes inhabitātes terrā. i. timor dei. De correctionis rigore dicitur. Apoca. xij. qd duo sancti prophete cruciauerūt eos q̄ inhabitabāt sup̄ terrā. de p̄lationis vero honore dicitur. Eccl. xxiiij. Creator oīm dixit mihi. in iacob inhabitā & in israel hereditare. & in electis meis mitte radices

C Deniq; dico qd est inhabitatio iustorum finalis & superior. s. paradisi qd ostenditur cū dicitur. Et pascaris in delitijs eius. Ibi enī aīa pascit pabulo xp̄i hūanitatē. & est in delitijs xp̄i diuinitatis Eccl. ij. Adā & af suam delitijs & fruār bonis Et reuera ista est habitatio delicioza. s. habitatio paradisi vbi. s. finaliter inhabitāt serui xp̄i ps. Et inhabitabunt ibi. & hereditate acquirunt eā. & semen seruorū eius possidebit eā & qui diligunt nomē eius habitabunt in ea. Sic igit p̄t quō inueniū triplex inhabitatio iustorum. **C** Scđo principaliter dico qd inueniū triplex inhabitatio malorum. Et ista procerto est.

Quedā interior q̄ est p̄phana,	Prima est virtutib⁹ orbata. hoc est cor malorū & sc̄cia qz s̄m ps. Ista est terra q̄ debet esse fructifera que tñ versa est in saluginē a malicia criminū inhabitantiū in ea. Scđa est laboribus turbata. & hec est mūdana vita & opulētia. De qua in ps. Cōmouēnt oēs inhabitantes orbē. Tertia est doloribus ingrata & hec est infernalis pena & pestilentia. quia. s. sicut dicit Job. r. Illa est terra miserie & tenebrarū vbi vmbra mortis & nullus ordo sed sempiternus horroꝝ inha-
Quedā exterior q̄ est insidana,	
Quedā posterior q̄ est insana,	

bitat. Et possum adhuc dicere qd iste tres in habitaciones p̄nt dici inhabitabiles. scz nō simpliciter. sed s̄m qd qz scz sunt regiones q̄ sunt sub zona torrida q̄ sunt inhabitabiles rōne excessiue caliditatis. & rōne serpentū & monstroꝝ & feralis crudelitatis regiones etiā q̄ sunt sub duobus vltimis polis que. s. appropinquant ad duos polos. s. arcticū septentrionalē & antarcticū meridionalē sunt inhabitabiles rōne frigiditatis Alie etiā sunt regiones inhabitabiles rōne obscuritatis. sicut est regio aptoforon. de qua dicit. Solin⁹ qd interne noctis mersa caligine nihil aliud de celo recipit q̄ hyemē sempiternā. Sic dico qd p̄fate regionis cordis iniqui mūdi & inferni inhabitabiles dicunt. nō habitatoribus careant cum in malo corde habitent p̄ctā & cogitat⁹ mali. in mūdo habitēt p̄ctōres & tyranni in inferno vero demones & damni nati sed qz nō inhabitant a bonis nec digne sunt seute vt inhabitari debeāt a perfectis. qz scz. In corde puerfo abūdat frigus in deuotionis. In mūdo abundat ardor auaricie & ambitiois. In inferno vero abūdat hyemis & tenebre cecitatis & tribulationis. Et iō cor p̄auū est inhabitabile quo ad deū & virtutes quibus spoliatur. **Hiere. lviij.** Adm̄phis in solitudine erit & deseret & inhabitabilis erit. mūdus est inhabitabilis quo ad iustos & deuotos quibus nō frequenter tatur. **Hiere. lviij.** florens egrediet & ciuitates ei⁹ de serte erunt & inhabitabiles. quo ad beatos a quibus nō visitat. **Hiere. lviij.** Enigilant cōtra babilonē cogitatio dñi: vt ponat terrā ei⁹ desertā & inhabitabilem Sequit. Et erit babilon in tumulos. habitatio draconū. stupor & sibilus. Sic igit p̄t de inhabitacionibus bonis & malis hic nō allego exēpla qz supra tractaui magis plāe de habitare. Et vide in titulis alijs cōtinētib⁹ habitatiōne & locū sicut ē manere stare &c.

Initium. Nota qd initius idē est qd alicuius rei inceptio seu p̄ncipium. Unde nota qd est.

- Initium temporis,
- Initium corporis,
- Initium operis.
- Vel dic aliter qd est,
- Initium rerum,
- Initium morum,
- Initium temporis,
- Initium corporis,

Initiū rerū est deus. De quo Apoca. xxi. Ego sum alpha & ω initiū & finis. Initiū morū est fides timor iustitia seu recta intēctio. Unde Sap. j. initiū sapiētie timor dñi. Et p̄ouer. xvi. Initiū vite bone facere iustitia &c. Initiū tēporis est inuentus. De quo in ps. initio cognoui de testimonijs tuis. Initiū corporis sunt hoīes & elementa. De quo Sap. viij. Memo ex regib⁹ aliud habuit natiuitatis initiū. Qualitercūq; autē accipiat initiū. istud est certū qd ab initio depēdent oīa iniatiata. qz scz a deo depēdet oīa creata. Ab intēctiōe depēdet oīa opata. A inuentus oīa vite ordi namēta. Et iō necesse est qd habeamus bona initiavt scz bona sequētia subuertant. Igit spūaliter loquēdo habeamus in oībus actibus nostris bona initiā virtutū. Et bonis enim p̄missis sequitur bona cōclusio. Et qd i initio vie sue deficit faciliter a rectitudine se diuertit modicus enim error in principio magnus erit in fine. Et ideo sicut bonū semen est initiū boni fructus. qz scz. sine bono semine p̄cedente. boni fructus nullatenus subsequuntur. Sic vere bona semina gratiarum & virtutū sunt initiā bonorū fructū et actū. & vbi semina sicut qdā initiā nō p̄mittuntur ibi fructus nullatenus subsequunt. De bonis igitur initijs. moꝝ & virtutū p̄t optime exponi illud Eccl. xxxij. initiū necessarie re vite hoīm aqua. ignis & ferrū. sal. lac. panis. mel. botrus vve. oleū & vestimentū. Ubi nota qd ad vitā morū necessaria sunt ista initiā scz. h̄q; cōpunctionis. Ignis dilectiois. ferrū correptionis

tionis. Sal prudentie. Lac clementie. Panis. cucha-
ristie. Del deuotionis. Borrus seu uia patientie.
Oleum compassionis. Vestimentum bone conuersa-
tionis. De his initijs potes aliqua tangere vel si vis
dimittre. Et vide infra de principio: qz omitto gratia
breuitatis.

Inimicus. Inimicitia. Nota qd inimici-
cia idē est qd cōtrarietas odii. discordia. maliuolētia
rācor. Et notā dū qd triplex generaliter inuenit inimi-
cicia. s. dei diaboli et hoīs. ¶ Primo igit dico qd de
inimicaf pctōibus. qz sicut dicit Isido. Ceru⁹ natura
liter inimicaf serpentibus. ipsosqz de cauernis extra-
hit. cosdē deuorat et cōsumit. Sic pctō de⁹ inimica-
tur pctōibus uenenoſis serpētibus. qz sicut dicit Eccl.
xij. Altissim⁹ odio bz pctōres. ipsosqz de cauernis cor-
porū suoz extrahit p morte. et ipsos deuorat p dāna-
tionē. Un̄ dñs dicit talibus Iherc. xxx. Plaga inimi-
ci percussit te castigatione crudeli. Et sicut serpes natu-
raliter incedit vel tortuosus vel erectus. Sic pctōres
sūt tortuosi p maliciā. erecti autē p supbiā. Un̄ Tren.
j. Vide dñe afflictionē meā qm̄ erect⁹ inimi⁹. Aerū
tñ sicut uidem⁹ qd locusta sursū subito salit et erigit
subito. adit et de pmit. Sic inimici pctōres facili⁹ eri-
gūtur cōtra deū p supbiā et obstinationē. et sup alios p
temporalē promotionē finaliter cadūt in infernū p mi-
seriā et dānationē. Un̄ in ps. dicit. Inimici uero dñi mor-
vt honorificati fuerunt et exaltati deficientes quēadmo-
dū fumus deficiet. De⁹ igit inimicaf pctōibus. Un̄
Esaie. Igit. Affligerit spūm sancti ei⁹ et cōuersus est
eis in inimicū. ¶ Secūdo dico qd diabolus inimicatur
melioribus. Camelus em̄ naturaliter inimicaf equo
sicut dicit Isido. Lupus etiā inimicaf ouī et c. Sic p-
certo diabolus inimicaf et pro uiribus contrariatur
hoī bonoz simplici. Un̄ Math. xij. Diabolus a ppo
uocat inimic⁹ qz scz cū tritico zizania seminauit. Inim-
icus inquit hoc fecit. Iste em̄ basiliscus qd rex serpe-
tū ab Isido uocat nature dicit inimicus. Iste enim
erectus mordēs dicit in te. sicere qdqd uidet. et signat
diabolū humani generis inimicū. qui dicit rex serpe-
tum. id est magister omnū malignozū. quia dicitur
Job. xl. Ipse enim est rex sup omnes filios superbie.
Iste enim ueneno malicie. inuidie. et inimicie imbu-
tus si pōt omnes hoīs p temptationes inuenenat
p delectationes intoxicat. p cōsensus et operationes
occidit. et tandē ipsos p malas consuetudines putri-
dos et fetidos efficit et incendit unde illud predictus
Tren. j. Vide dñe afflictionē meā quoniam erectus est
inimic⁹. ¶ Tertio dico qd pctōres inimicant sanctio-
rib⁹. Sicut em̄ aialia siluestria et rapacia sūt vt cōmu-
niter simplicibus bestijs. et animalibus mimica et eis
dē cōtraria et nocua. quod bñ patet in pluma aquile
que plumā galline corrodit. Sic uere charissimi om-
nes similes et siluestres peccatores. bonis et simplici-
bus inimici sunt. et in oibus contrarij et nocui. sicut
eniz similitudo in rebus causa ē amicicie. sic diuisi-
litas causa ē inimicicie. Un̄ de pctōibus dicit Sap.
ij. Dixerunt impij apud se cogitantes nō recte. Et se-
quitur. Circumueniamus ergo iustum. qm̄ inutilis
est nobis. et cōtrarius operibus nostris. Et ideo qz bo-
ni in hoc mūdo inimicitias patiuntur. pōt qdē qui-
libet cōtra eoz malicias dei auxilium implorare. et
dicere illud ps. Inimici inei uiuent: et multiplicati
sunt qui oderunt me inique. De multiplicatione er-
go talij inimicoy dicit in ps. Ecce inimici tui sonue-
runt. Et tandē nominat celos inimicos. simul aduer-
sum me disposuerunt tabernacula ydumeoy et yma-
belite. moab et agareni. gebal et amon et amalech. alie-
nigene cū habitantibus tyri. Et em̄ assur uenit cum
illis. facti sunt in adiutorij filijs loth. fac illis sicut
madian et cisare. et sicut iabin in torrente cison. Iste est
eniz exercitus diaboli cōtra ciuitatē ecclesie. quia. s.
diabolus vna cū collegio reprobōrū nō cessat inimi-

carum et ei nocere et cōtrariari. ¶ Aduerte ergo et nota
qd deo et sanctis contrariantur et mimicant quinde-
cim genera hoim. Et sunt isti scz. Carnis inquinato-
res: qz ibi sunt ydumei: qui interpretant sanguinei.
Ami obſtentatores: qz ibi sunt ysmabelite: qui inter-
pretant auditi. Mali imitatores: moab: qui inter-
pretat ex parte: signat malozū parentū imitatores. Sus-
le ministratores: qz ibi sunt agareni qui interpretant
festa suscitantes. Auari predicatores: qz ibi est gebal
qui interpretatur uorago cetero minans. Tristes ob-
locutores: qz ibi est amon qui interpretat dolens vel
murmurās. falsi adulatores: qz ibi est amalech. qui
interpretatur populus lambens. fidei desertores: qz
ibi sunt alienigene qd designat hereticos. Inuidi de-
tractores. qz ibi sunt habitantes tyrum qui interpre-
tatur angustia siue inuidia. Improbi mercatores: qz
ibi est assur qui interpretat negociator. ¶ Itē dico qd
in isto exercitu sunt adhuc. Cito deficientes: qz ibi est
loth: qui interpretatur declinans. Discordia frimen-
tes. qz ibi est madian. qui interpretatur contradictio
seu respōdens. Tristitia torpētēs: qz ibi est cisare qui
interpretat exclusio gaudij. Mundani sapientes: qz
ibi est iabin: qui interpretat sapientis seu intelligens.
Bona reycientes: qz ibi est torrens cison: qui inter-
pretatur uomens. Omnes em̄ isti diuersimode sunt
inimici simpliciū bonoz. Quidā enim inimicant ap-
te. quidā occulte. Aperte enim mimicant: crudeles:
cōtradictores: raptōres de quibus dicit in ps. Tribu-
lauerunt eos inimici eoz et c. Occulte mimicant inui-
di: adulatores et detractores et alij similes: de quibus di-
citur Eccl. xij. In labijs suis indulcat inimicus et in
corde suo insidiat vt subuertat te in foueam in oca-
lis suis lacrimas inimicus: et si inuenit tps nō sa-
tiabitur sanguine. Sed de hoc uide supra de Adula-
tione et de amicitia. Et ideo charissimi: qz tales sunt
dei et scōrōy inimici ideo de⁹ est talibus inimicus. Si-
cut em̄ dicit Plini. Stellio scorpiōibus inimicatur
in tñ qd eo uiso terrore eis incuriat et pauore: qui scō-
piones sūt ppter suā uenositatē hoim inimici. Sic
uere pps qui ppter uirtutes stellio dicit vel stellatus
et qui septē stellas. i. septē uirtutes in dextera sua dicit
tur habere. inimicus est generaliter omnū scorpio-
num. i. omnū peccatoz qd. s. inimici sunt hominū. i. vi-
rozū simpliciū et bonozum. Unde pro certo in die iu-
dicij qñ ab eis uidebit terrore eis incutiet et horrore.
Sicut enim dicit Sap. v. Uidētes turbabunt terro-
re horribili. Qz sicut dicitur in ps. Inimicos eius in-
duā confusione. sup ipm̄ autē efflorescit sanctificatio
mea. ita qd tūc uidebitur dñs dicere cuilibet paupe-
ri illud Ero. xxij. Inimicus ero inimicis tuis. et odi-
tes te affligam. Et ideo sicut uidemus qd reges et pnci-
pales qñ in guerris inimicos suos capere possunt. so-
lent qñqz eos suspendere quandoqz occidere quando
qz submergere. Sic uere deus inimicos suos peccato-
res in inferno finaliter occidet et suspendet. Unde in
ps dicitur Inimicos eozū operuit mare. Et Esa. lxxj.
Uox dñi reddētis retributionē inimicis suis. Et sic
igit p⁹ qd ē inimicitia diuina diabolica et hūana et c.

Iniquitas. Nota qd iniquitas dicitur qua
si nō equitas. Peccatū em̄ in-
quitas dicit pro eo qd per ipsum cor et conscientia in-
qualis et inquietā redditur in quantum. s. cōtra om-
nem equitatem deo rebellare nititur et in quantum per
iniustitiam et intrinsecam discordibus inquantur. et
a trāquilla et equa et sincera quiete et pace turbatur. s.
Joan. iij. Qui facit peccatum iniquitatē facit. et pec-
catum est iniquitas. Per equitatem enim designat
tranquillitas. et pax sicut Thobie. v. dicit. Equo ani-
mo esto. in proximo est vt a deo cureris. Et ideo per
oppositum iniquitas peccatum et animi turbationē
designat pro eo qd pace conscientie facit inaequalem et
turbat. Eccl. xxx. Rumpbea bis acuta omnis iniqui-
tas. Est autē iniquitas proprie peccatum in proximo.
p p iij

Inire.

sicut impietas peccati est in parentes et deum inter
amicos enim et proximos semper debet esse equitas pa
ritas. similitudo charitas et equalitas. Cum equalitas
et similitudo causa vel glutinum sit amoris. sed quando
per peccatum ista tolluntur necesse est quod ibi generetur odium
discordia iniquitas dissimilitudo et inequalitas. Aqua
enim sine fide. dicitur quasi equa quia. nisi alimunde
turbetur superficies ipsius semper equa est et equalis: quoniam
vero ignis vel ventus ab extrinseco apponitur tunc bul
lit atque mouetur et prima eius equalitas et
tranquillitas disturbatur. et sic ibi inequalitas genera
tur. Sic vere dicitur. licet mens quoniam per charitatem optum
ad se et optum ad proximum equa sit et equalis: tranquilla pa
citer et quiesca: quoniam tamen ignis peccati vel status dyaboli
de temptationis adhibet: ibi statim incipit per mala
desideria bullire: et contra se deum et proximum feruere:
et sic solet iniquitatem seu inequalitatem incurere. et sic
solet homo iniquus et impius apparere. ps. Audi in
quitatem et contradictionem die ac nocte. et circumdabit eam
super muros eius iniquitas: et labor in medio eius et in
iustitia. et non defecit de plateis eius usura et dolus.
Sequitur. veniat mors super illos: et descendat ad infernum
viviens: quoniam nequitie in tabernaculis eorum. Et aduerte
in autoritate ista quod talis iniquitas. i. peccatum et malignitas
Contra deum facit rebellare. **Q**uod peccato quando
Cum proximis facit discordare. iniquitas abundat
Facta sua facit publicare. Die. in homine: statim ut
Adversus lumem solet excecari nocte. committere talis
Castrum cordis solet expugnare. iniquus seu pec
Adversus cordis solet fatigare. cator. Contra deum
Juris normam solet encruare. rebellans militat
Turpe lucrum facit frequentare. Audi inquit in
Fallacias solet suscitare. quitatem. Cum pro
Infamia solet maculare. ximis discordias
In tormentis facit habitare. cursitat. Contra
dictionem inquit in civitate. id est in civium unitate
Facta sua iactando recitat. Die inquit. Cecitate va
cillans dubitat. Nocte inquit. Subiugatus torpet et
hesitat. Circumdabit inquit eam super muros eius. Ad
versus mentem turbat et agitat. Labor inquit in medio eius
Juris ordo sub hoc periclitatur. In iustitia inquit. Tur
pe lucrum cupit et flagitat. Homo defecit usura inquit. Ad
maliciam tractat et recitat. Dolus inquit. Infamie fetor
cum suscitatur. Veniat mors super illos. In peccata cadit et
respirat. Descendat inquit. In tormentis post mortem
habitat. In infernum inquit. Dico ergo quod iniquitas
quando abundat in corde contra deum facit superbire.
Audi inquit iniquitatem. Sicut enim in corde iusto ha
bet deus suum procuratorem. scilicet synderesim que scilicet
semper contradicit omni iniquo. Sic in corde iniquo
habet diabolus procuratorem scilicet somitem et sensuale af
fectum quod contradicit voluntati divine et omni motui san
cto et iusto ps. In memoriam redeat iniquitas patrum
eius. in conspectu dei. Sequitur. fiant contra dominum
semper. Et tamen in ps. prohibet talis rebellio et contra
dictio. vbi dicitur. Nolite loqui adversus deum iniquitatem.
Item iniquitas a proximis facit dissentire. Quia vi
dit contradictionem in civitate. id est in civium unitate
Sicut enim charitas civis. id est fideles per concordiam
unitatis et sic charitatis oppositum. scilicet iniquitas separatur
per discordiam et secligit ps. Dispergent omnes qui operantur in
quitatem. Eze. vii. fac conclusionem quoniam terra plena est iudi
cio sanguinis et cuius plena est iniquitas. **I**tem iniquitas
facta non vult operire. Die inquit in quo scilicet om
nia patent ps. Iniquitatem meam annuntiabo. Et alibi
dicitur de peccatore. Peperit iniquitatem. lacum aper
ruit etc. Quia reuera dies diei eructat verbum: et nox
nocti indicat non scientiam sed nequitiam. **I**tem iniquitas
solet mentem excecari. quod scilicet vbi quis nubes pec
catorum fuerit ibi claritas vere cognitionis cessabit
et obscuritas erroris et ignorantie pullulabit. Nocte
inquit. Posuisti tenebras et facta est nox in ps. Et ali
bi. Copebenderunt me iniquitates mee et non potui

ut viderem. **I**tem iniquitas libertatem solet irretire. Cir
cumdabit inquit eam. i. mentem super muros eius. Iniquitates
enim si abundat mentem involunt penitus et captivum
quod sicut dicitur. Prover. v. Iniquitates sue capiunt im
pium. et funibus peccatorum suorum constringit. Circumdabit
inquit ps. Iniquitas calcanei mei: circumdabit me.
Item iniquitas cordis pacem solet impedire. quod scilicet sem
per est labor in medio eius. i. in corde. Semper enim est
vir inquit in labore cordis. scilicet aut dolendo: aut cupiendo
aut timendo etc. ps. Ut iniqui agerent laboraverunt. Esa.
xl. Prebuiisti mihi laborem in iniquitatibus. Et Sap.
v. Lassati sumus in via iniquitatis etc. **I**tem iniquitas
iuris normam facit deperire. et iniustitia inquit. Ubi
enim regnat iniquitas. nunquam viget ibi iustitia et equi
tas. sed potius subversio iuris et malignitas ps. In
iuste egit et iniustitiam iniquitas eius ad odium. Eccl. iij.
Audi in loco iustitie iniquitatem: et in loco iudicii im
pietatem. **I**tem iniquitas turpi lucro facit assentire.
Homo defecit inquit de plateis eius usura. De usurario
enim dici potest illud quod dicitur de Juda. Act. j. quod ipse pos
sedit agrum de mercede iniquitatis et suspensus crepuit
medius cum tamen deus si vellet ex usuris et iniquitate res
dimeret animam eius. et nomen eius esset honorabile cor
am ipso. **I**tem iniquitas malicias facit inuenire.
Dolus inquit. Quia certe vir iniquus per nihilum ha
bet committere dolum et maliciam. ps. Quid gloriaris in
malicia qui potens es in iniquitate tota die iniusti
ciam cogitavit lingua tua. sicut novacula acuta fecisti
dolum etc. **I**tem iniquitas se et suos facit abho
minabiles et horrendos. quod ostendit cum dicitur. Veniat
mors super illos. Sicut enim nihil est abominabilius
mortuo sic etiam nec homine iniquo vel impio ps. Cor
rupti sunt et abominabiles facti sunt in iniquitatibus
suis. Et Eccl. xvij. dicitur quod cum auerterit se iustus
a iustitia et fecerit iniquitatem morietur. id est abo
minabilis efficietur. Iuxta illud Eccl. x. Execrabilis
omnis iniquitas. **I**tem iniquitas ad vitia facit psillire
quod scilicet iniquitas. ita est de sui natura ponderosa et gra
uis quod hominem facit corruere. et de uno vitio ad aliud per
transire. quod ostendit cum dicitur. Descendunt ps. Iniquitates
supergressae sunt caput meum. et sicut onus graue gra
uate sunt super me. Prover. v. Pedes eius descendunt
in mortem. Sequitur. Iniquitates sue capiunt impium.
Item iniquitas ad tormenta facit pervenire. quod osten
ditur cum dicitur. In infernum viviens. Prover. ix. In pro
fundissimum inferni conuiue eius quod scilicet iniqui in in
ferno laborabunt in eternum. et vivet adhuc in fine. Ubi
Sap. v. Lassati sumus in via iniquitatis. Sequitur. In
malignitate autem nostra consumpti sumus. Talia dicitur
runt in inferno hi qui peccaverunt. Ipsis etiam potest dici
illud Esa. liij. Iniquitates vestre diuiserunt inter vos
et deum vestrum. Et ipsi possunt dicere illud. Hier. v. in
iquitates nostre declinaverunt hec et peccata nostra prohibe
runt bonum a nobis. quod peccato sicut dicitur in ps. De
odit omnes qui operantur iniquitatem perdet omnes qui
loquuntur mendacium. Et Esa. lxxvj. dicitur de peccato
re quod in terra sanctorum. iniqua gessit et non videbit
gloriam dei. Sic ergo patet per ista. xij. membra auto
ritatis istius. quod iniquitas. xij. facit mala. transco si
ne exemplis gratia breuitatis. Unde in titulis de qui
bus fit mentio in quolibet membro. scilicet vbi labor. dicitur.
nox. mors. et similia etc.

Inire. Nota quod inire idem est quod intus ire. **B**
vel in alio ire. sicut coire idem est quod con
uenire. vel in aliquo loco facto vel consortio simul esse
Et dicitur ab in quod est intus: et con quod est simul. et ire etc.
Igitur dico quod inire signat quandam aggregationem. et quoniam
dam vel in bono vel in malo coadunationem. Et sic ge
neraliter possunt notare sicut in scriptura patet quod ho
mines inveniunt
fedus et coniugium. **I**nitur enim fedus ut pat
Bellum atque iurgium. habeat Josue. ix. Secu
festum et conuiuium. ui vestri sumus. fedus
inire

Tractatu & consilio. inite nobiscu. Item initur bellu vt ius decernat. Prouer. xxiiij. Cu dispositione initur bellum. Et est mif festu seu conuiu uo vt cibus sumat. Seneca. xxiiij. Iniro couiuio uelcentes pariter & bibetes miferunt ibi. Et item initur tractatus seu consilium vt quicq agatur. Itce. vi. Tcni vt incamus consilium pariter &c. Multa possent dici. sed qz supra tractatu est de federe. bello. couiuio & consilio omitto.

¶ Vide in titulis prelibatis.

Iniuria. Nota qz iniuria ptrariat iuri. Quic quid enim alicui cotra ius inferat iniuria appellat. Sumitur aut comunitur pro iniusta offensa. inquantu. f. peccator offendit deum proximu & semetipsum. Iniuria enim peccator deo no obediendo. proximo malum infligendo. sibi ipsi se prostituen do seu seruituti peccati submittendo. Et aduerte qz iniuria offensa seu contumelia non est alicui facienda sed par & iustitia frequentanda. membra enim tanta amicitia in corpore colligantur qz vnu alteri no iniuriatur. sed potius ab altero pro viribus confouetur. Sic cu omnes vnu corpus simus in spso. singuli autē alter alterius membra: vt dicitur Rom. xij. Nullus debet alteri iniuriam inferre. nec vnus alteru mole stare. sed potius diligere & fouere. vt sic dicant adinuicem illud quod scribitur. Math. v. Amice non facio tibi iniuria tolle qd tuum est & vade. Quod tamē est cotra multos. qui scz ita sunt paci & tranquillitati cotrarij: qz modica immo forte nulla iniuriates occasione innocentes verbis signis ei factis ledunt. Si miles arteti qui vermē habet in capite: motu cuius facile solet inuadere & sine causa percutere vel ferire Sic vero multi sunt qui vermē fatuitatis & iracundie: vermē etiā presumptionis. & superbie ita habent radicatu in mente: qz sine causa rationabili verbis & factis alios inuadūt: ipsosqz iniuriose percutiunt atqz ledunt. Isti sunt sicut strig. qz alias dicitur hystrix porcus spinosus: qui scz aequaliter prouocatus sua spicula seu tela solet vibrare & vibrando facit ea quate re vel stridere: tandē aliquod de ipsis spiculis iactat & hoies vulnerat atqz ledit: sicut sensu apparet: & Solinus recitat. Sic vere tales facilliter prouocant: & tā des stridēt quatiunt & loquūtur: & spicula. i. iniurias verbo: u & factoz iacere. & inferre noscuntur: quibz. f. alios in corde: bonis fama & corpore id debite vulnerat De talibz ergo iniurijs dici pōt illud Eccl. ix. Nā placet tibi iniuria iniustoz: sciēs qm vsqz ad inferos nō placebit impijs. Et si vis potes notare qz iniurie.

Ab iniustis solent inferri.

Ab pfectis solent tolerari.

Per prelatu solent emitari.

Per dñm solent vindicari.

¶ Primo igitur dico qz iniuria ab iniustis inferri. Boni enim iusti & prudētes nō libenter alijs iniuriant. quin immo magis vellent sustinere iniuria qz inferre sicut bñ dicit Seneca in pro. Viri boni est scire pati nec inferre iniuria. Istud potissime patz in diuitibus & maxime in nobilibus: qui scz modica occasione se reputant iniuriatos & lesos. Adēbñm enim quanto nobilius tanto difficilius fert iniuriam: patz in oculo quē plus ledit modicus puluis. qz pedē vel manū lederet magnus lapis. Sic vere est de nostris nobilibz qz pccro modico puluere. i. modica occasione se iniuriatos afferunt. & si vindicare nequeant statim more oculi lacrimādo vel alias impatientie signū ostendunt cotra illud Eccl. x. Omnis iniurie primi ne me mimeris. & nihil agas in opibus iniurie. Et reuera tales qz ita sunt prompti ad iniuria sentiendū & faciendū sunt vt comunitur ceteris pauperiores. sicut patz de raptozibus & publicis homicidijs. Ideo bñ dicitur Eccl. xij. qz oburgatio & iniurie annullabant substantiā. & substantia superbi eradicabitur. Iniuria ergo ab iniustis inferitur. Sed dico qz iniuria a perfectis suffertur. Quāuis em teste Seneca in prouer. dif

ficile sit iniuria cū patiētia cōuenire perfecti tñ viri sciunt iniuria dissimulare. & qñqz obliuisci penitē et donare & si necesse sit in patiētia sustinere. qz sicut dicit Cris. sup Math. In ppijs iniurijs patiens esse laudabile est. iniuria autē dei dissimulare impiū est. Ista tñ sunt cotra multos qui. nō possunt obliuisci iniurias sibi factas: beneficia autē si qz ab alijs receperint a memoria protinē dilabunt. Tñ Seneca. lxxij. epistola dicit. Quid inquit eo miserius cui beneficia excidūt. herent iniurie. Et reuera contrariū deberet esse qz. bñficia accepta nūqz debēt a cordibz nris recedere: nec ibidē iniurie remanere. Quāuis em teste Se. in pro. Adēmozia bñficioz labilis est iniurijs tenar: prudēs tñd3 iniurias obliuisci: qz pccro sicut dicit ibidem iniuriarū remediū est obliuio. Homo em debet iniuria remittere multiplici ratione quādoqz ex cōsideratione proprie iniustitie. qz scz homo cōsiderat qz multa alia comisit qz apud deū meruerunt maiore & qz quicqdqz patimur peccata nra meruerunt licet causam nō habeam iniurias nos ledēdi. Tñ Greg. xxx. moralū. Is patiēter tolerat iniuria & erubescit peccatis nō parcere qui apud deū & proximum multa qzbus pati necesse est se recollit comisisse. Et ex alia cōsideratione mere patiētie. Ibdē enim iniuria sibi facta libenter remittit. si futurū pmiū qd exim de acquiris attēdit. qz si ad exēpla spī & maior aduertit. Tñ cris. Hō cris memoz iniurie ciuili tuoz. Et ex cōsideratione precedentis amicitie. Ibdē em debet iustus homo obliuisci vel pdere amicitia precedentem ppter modicā iniuria subsequētē. immo de iniuriatore suo debet dicere cū Seneca. Si inimicus est fecit qd debuit. si amicus fecit qd voluit. Talem ergo iniuriam debet hō dissimulare & ac si facta nō fuisset. ad pristinā amicitia remeare. Exēplo columbarū que licet inter se qñqz pugnent pristinā tamē amicitia seu cōfortiū non declinant. immo oblite pristine iniurie protinus ad pascua simul vadunt & volant. Exēplo Joseph qz inemoz pstine iniurie fratres suos nō exacerbauit s3 fouit &c. Sen. xliij. & deinceps. Et qz ex cōsideratione diuine puidētie. D3 em cogitare hō qz deus qñqz pmittit hōi iniurari. vt inde possit amplius exaltari & virtus ei3 & patiētia emēdari: sicut patuit in martiribz. Sicut etiā patuit in multis pphis & doctoribz. qz. f. acceptis iniurijs clarioris fuerūt & magis iei publice puerūt sicut patz qz Paulus in carcerat3 suas epistolas scripsit qzbus ecclesiā illustrauit. Joseph etiā veditus famē pndit & frumenta seruauit: & sic a morte ppos liberauit & sicut ipse fratribz suis timētibz p iniuria sibi facta dixit Gen. l. Nolite inqt timere nunqd dei possum3 resistere volūtati: vos cogitauistis de me malū. & devertit illud in bonū: vt exaltaret me sicut cernitis & saluos faceret multos ppos. Et hoc ē qd dicit Se. in epistola. De his rutili virt3 & innocētia latuisset nisi iniuria accepisset. Nōne inqt metrodorus postqz perijt inuētus est & fama eius emicuit. Virtus inqt nō pōt latere. et latuisse nō ipsius est damnu. Et qñqz ex cōsideratōe pprie impotētie. Ibdē em qñ cōsiderat se impotēte ad sibi facta iniuria vindicādā. d3 dissimulare & ex toto dimittere. qz sicut supra dictū est iniuriarū remediū est obliuio vel tps & oportunitatē debitā expectare. Pro. xij. qz dissimulat iniuria callid3 ē. Et qñqz ex cōsideratōe aliene ignorātie sicut patuit in Stepha. qz remisit iniuria lapidātibz. p co qz qd agere tñ nesciebāt dimitte inqt illis qz nesciūt qd faciūt. Act. viij. Apū em iuuenū pūctura nō ita ledit nec affligit sicut senū sicut ait Pl. qz reuera pūctura. i. inuidia facta nobis p iuuenes & ignaros nō ita d3 ledet. v3 affliget sicut qñ sit p senes hoies v3 p doctozes vñ tull3 in rethorica dicit. qz multū interest i oi iniuria an fiat subitoyel psulte. Nā leuiozes sunt qz repētinō motu accidunt qz qz pmeditata iserunt. q. Itē. xij. ne memneris iniuriarū serui tui patz ergo qz iniuria si pfectis suffer

Innocentia.

Iniustitia.

tur. **T**ertio dico qd iniuria p prelatum differt seu affertur. Spectat em ad quemlibet viru iustu z maxime ad iudicem vel prelatum iniurias propulsare z iniuriatos ab iniuriantibus liberare Ecclesiastici iij. Libera eum qui iniuriam patiat de manu superbi. **Q**uarto dico qd iniuria p dnm refert. i. retribuitur quia. s. ipse est qui sm ps Facit iudiciu iniuriam patientibus. dat escam esurientibus vn Coll. ij. d. Qui. n. iniuria facit recipiet illud qd usqz gessit. Et sic ergo ptz quomodo iniuria p dnm retribuit z refert. **P**er iudicē destituit z aufert **P**er iustum obliuiscitur z suffertur. **P**er iniustu constituitur. z inferit Unde in alijs titulis similibus sicut est **N**oqui **D**etractio **P**ercutere. **V**edere. Et sic de multis alijs zc.

Iniustitia. Nota qd licet iniustitia sumi possit pro omni pcto pprie thsu mitur pro cotrario iustitie. Quocumqz ergo modo accipiatur. dicamus qd iustitia.

A Inquitur z confitetur a viro penitente. **S**pernit z abhorret a viro innocente. **R**egit z exercetur a viro pestilente. **P**unit z aboletur a summo presidente. **I**ustitia a viro penitente debet cofiteri. qz. s. penitus omnē iniustitia z peccatū debet p confessionē emittere. z a se reuocare z fugare. **A** Mulier em habens in vtero abortiuū seu fetū mortuū z corruptū necesse est qd ipsum. etiā partus tēpore nō expectato: extra eiciat. et qd ipsum parturiat z emittat. ne forte periculum retinendo incurrat. Sic hō qui in ventre conscientie habet fetum mortuū. i. peccati iniustitia introclusam. statim z sine dilatione debet ipsum emittere z p confessionē mortuū pturire. z tandē p satisfactionē debitam ea cōspectu dei. z hominū aperire. Et hoc est qd consulitur Eccl. xviij. **R**evertere inqt ad dnm z auertere ab iniustitia. Et illud ps. Delictū meū cognitū tibi feci. z iniustitiā meā non abscondi. Ita etiā doce mur p psalmistā dicere dno. **P**eccauimus cum patribus nostris iniuste egimus iniquitatē fecimus. **P**ater ergo qd iniustitia a penitente debet cofiteri. **S**e cūdo dico qd iniustitia ab innocēte solet abhorreri. **V**iri. n. iusti z innocentes iniquitatē z iniustitiā detestantur. **C**ōtra ea verbo z ope preliant. **R**es. n. recta nō bene conuenit cū gibbosa. nec cū deuia z tortuosa. Sic vere rectus z innocens nō bene potest cū iniustitia conuenire. nec iniquitati aut malicie cōsentire. dicens illud ps. Non proponēbā ante oculos meos rē iniustam: faciētes preuaricationes odiui. **T**ertio vero dico. qd iniustitia a viro pestilente solet exerceri quia scz viri impij z pestilentes iniustitiā diligunt. z eam exercent: faciūt atqz colunt. **P**s. Dixit iniustus vt nō delinquat in semetipso: non est timor dei ante oculos eius.

B

Isti em sectant iniustitiā ipsā mētaliter machinādo **I**psas verbaliter pdicādo. **I**psas realiter fabricādo. **H**ā pcto. impij. iniustitiā mētaliter machinant ps **T**ota die iniustitiā cogitauit lingua tua: sicut nouacula acuta fecisti dōlū. Et illud iniusta cogitatio eorum. **I**te ipsam verbaliter pctstantur. **P**s. Effabuntur z loquent iniquitatē: loquent omnes qd operantur iniustitiā. **I**te ipsam realiter operantur. vt sic dicat innocēs illud **E**rod. v. **I**niuste agitur cōtra me. **U**nde **S**oph. ij. dicitur **P**rincipes eius in medio ei⁹ quasi leones rugientes. **J**udices eius lupi vespertini. **P**rophete eius vesani. **S**acerdotes eius poluerunt sanctum. iniuste egerūt contra legē. Et si vis cōpara iniustos principes z iudices leonibus atqz lupis zc. **I**niustitia ergo a viro pestilēte solet exerceri. **Q**uarto vero dico qd iniustitia a summo psideute scz a deo solet submoueri. **D**eus em iniustitiā abhorret z odit. **D**eutero. xvj. **A**bhominatur em dñs omnem qui facit hoc. z auersatur omnē iniustitiā. Et eā finaliter persequitur atqz punit: qz scz isti puniuntur tormēto temporalī. **E**xcluduntur a visu faciali. **I**n-

cludunt in pena infernali. **P**uniuntur dico tēporaliter. **U**nde **S**apientie. xvj. **C**reatura em tibi factori de seruiens exardescit in tormentū aduersus iniustos. **Q**uia reuera: sicut **S**api. j. dicit **I**niustitia mortis est acquisitio. **U**nde in ps. dicitur. **I**niusti disperibūt simul z reliquie eorū interibūt. **I**te excluduntur facialiter a visu diuina. **U**nde z deo dr illud **P**s. **N**e qd habitabit iuxta te malignus: neqz permanebunt iniusti ante oculos tuos. **I**te excludunt infernaliter scz in tormētis. quia scz sicut dicitur in ps. **V**irus iniustus mala capient in interitu. **T**ransco breuiter de iniustitia. quia satis faciam infra de **I**ustitia zc.

Inniti. Nota qd inniti idē est qd incubere. **A**po diare: insistere vel firmare. **E**t dic moraliter qd est innitiō qua homo innitit. deo per fidē in ipsum credendo. per charitatem ipsum diligēdo. **U**nde de anima sancta dicit **C**anti. viij. **Q**ue est ista que ascēdit de deserto delitijs affluens in mira super dilectum. **V**inea enim z cucurbita debilis sunt nature: z ideo necesse est qd alicui rei solide innitantur sic zc. **E**t ideo fatui sunt illi qui non deo sed mundo: nō dei sapientie sed proprie prudentie: nō dei sanctis sed mūdi amicis innitunt. **D**e quibus dicitur **P**rouer. ij. **N**e innitaris prudentie tue. **E**t **E**saie. xxxvj. dicit qd si iunius fuerit super baculum arundineū egypti confringetur zc. **E**t **J**ob. viij. dicitur. **I**nnitetur super domū suā z fulciet eam z non stabit zc. **D**imitto: qz non sunt auctoritates.

Innocentia. Secundū **T**ullium libro de officijs. **I**nnocentia est puritas animi omnē illationē iniurie abhorrens. **A**ugustinus etiā dicit qd illa est vera innocētia que nec inimico nocet. **D**icitur ergo innocētia quasi nō nocentia innocētis em est nemini nocere: sicut hominis benefici est omnes adiuuare. **I**sta est igitur virtus que homini naturaliter est insita. z sibi singulariter commēdata. **D**e iure enim nature homo alteri facere nō debet qd sibi fieri nō vellet. sicut dicit **T**hobie. iij. **M**ō tibi oderis fieri vide ne alteri facias. **E**t ideo qz nullus vellet sibi iniuriā inferri. bene sequit qd ipsas nulli debet inferre. **H**abeamus igitur innocētiā. quia sicut dicit **P**linius. **L**eo pueris innocētib⁹ solet parcere z ipsos non ledere nec nocere. **S**ic vere christus pueros z innocētes nō ledit sed liberabit z ipsos in paradysum introducet z saluabit. **F**luuius em z riu⁹ purus z limpidus z fecib⁹ impuritus ē gratiosior. **O**mnis etiā bestia qd diu est iuuenis z innocēs est naturaliter amabilior. **S**ic vere homo dum in innocētia pscuerat. est deo z angelis amabilior: z acceptior. **M**ō bene figuratū est in dno. **M**at. xviij. **U**bi ipse vidit paruulū z aduocans eū statuit eū in medio dicēs qd qui se nō humiliauerit sicut paruulus iste. non intrabit in regnū celoz. **S**up quo dicit **H**ieronymus qd sicut paruulus nō persecratur in iracundia. **I**esus nō meminit. vidēs mulierē nō delectat nō aliud cogitat non aliud loquitur. **S**ic inquit nisi talem habueritis innocētiā non intrabitis in regnū dei. **R**egnū enim dei non per violentiam acquiritur. sed per innocētiā possidet. **U**nde in psalmis querit **D**avid. **Q**uis ascendet in mōtē domini aut quis stabit in loco sancto eius? **E**t respondet. **I**nnocens manibus z mūdo corde qui non iurauit in dolo proximo suo. **I**n quibus verbis ostenditur qd triplex innocētia requiritur ad hocqz in celum per innocētiā ascendatur. **R**equiritur enim.

Innocentia realis. **I**nnocentia mentalis. **I**nnocentia verbalis. **D**ebet em esse innocētia. **I**n reali operatione. **I**n mentali cogitatione. **I**n verbali prolocutiōe. **P**ueri em z simplices innocenter solent operari. **I**deo dicit Innocens solent meditari. **I**deo dicuntur **A**dūdo corde. **I**nnocenter solent protestari: qz non iurant in dolo proximo suo

B **P**rimo ergo dico quod nos debemus habere innocentem operationem. Manibus inquit. Per innocentiam enim manuum intelligitur innocentia operum. quia scilicet manibus operamur. Sicut enim animalia innocentia et mitia habent pedes et ungues loco manuum quibus utuntur planas et rectas non acutas curvas et pungitivas sicut pater de ovibus et de bobus. Sic vere homines simplices et innocentes habent opera plana innocentia: iusta et recta non fallacia seu curva. nec aliorum lesiva vel pungitiva. Innocens inquit manibus. Unde de talibus dicitur Job. xxij. Saluabitur inquit innocens. Saluabitur autem in mundicia manuum in suarum. Sed heu probdolor charissimi: videtur hodie quod talis innocentia non sit in manibus plurimorum: quia vere multi sunt hodie qui non possunt dici animalia innocentia sed nocentia. non mitia sed crudelia. non benigna sed insana. non simplicia sed infama: et isti sunt inter ceteros usurarii: et avari: raptores et exactores crudeliter et infideliter. Tales enim non sunt innocentes sed potius nocentibus sunt nocentes. similes leonibus a lupis qui animalibus innocentibus sunt crudeles. ipsorumque sanguine vivunt. et in eorum occisionibus se delectant. Sic vere charissimi multi sunt ita lupini leonum crudeles et iniqui. quod omnibus simplicibus et innocentibus sunt crudeles. et per rapinam usuram et exactorem eis omnibus sunt nocentes. et eorum sanguine. id est eorum temporali substantia sunt viventes. Unde de istis potest intelligi illud psalmus. Effuderunt sanguinem innocentem in circuitu hierusalem. et non erat qui sepeliret. Et Esaias. j. dicit. Manus vestre sanguine plene sunt. Istud maxime apparet in iudicibus et ballivis quibus dicitur David. xij. Innocentem et iustum non interficies. Non sic charissimi non. Non habeamus opera nocentia sed innocentia. Quia sicut dicitur Proverbia. xij. Justitia custodit innocentem viam unde Job. iij. dicit. Recordare obsecro quis unquam innocens perijt. q. d. nullus. Quia pro certo semper innocentia prevaleret atque vincit. Et quis aliquotiens graviter tribulet. in fine tamen salvus et liberatur. Exemplo ioseph qui innocens venditus et in lacum missus fuit. finali ter tamen liberatus et princeps totius regni egypti factus. vñ. Amic. xxv. Liberabitur innocens de ultoris manu.

C **S**ecundo dico quod nos debemus habere innocentem meditationem. mundo corde inquit. A fonte enim puro non emanat nisi mundus et purus rivulus quia etiam corpus solis valde est purum et mundum. ideo ab ipso non solet nisi purus radius emanare. Sic vere illi qui habent cor innocens et mundum. et per peccata et vitia non corruptum. nec per malitiam depravatam. semper solet mundas et innocentes cogitationes effluere et tunc de se quod de alijs innocenter et simpliciter cogitare. Mundo corde inquit. Sicut enim dicitur. ij. rethorice. Pueri sua innocentia alios mensurant: quia scilicet pueri qui adhuc pauca viderunt. et malicias hominum adhuc non sunt experti. nesciunt iudicare de alijs nisi secundum quod ipsi iudicant de se ipsis. Pueri ergo quia innocentes sunt. innocentes alios credunt et vitia que in se ipsis non sentiunt esse in alijs non attendunt. quod totum facit mundicia cordis. De quo dicitur in psalmis. Perambulabam in innocentia cordis mei in medio domus mee. Tales pro certo non sunt multi homines corrupti: qui. scilicet de alijs nequeunt bona cogitare: immo qui factis aliorum quod bona intentione fiant nesciunt nisi pessima iudicare. De cuius enim turbidus et infirmus videt circulum turbidum in candela. quod tamen non accidit ratione candele sed ratione oculi infirmantis: quia scilicet ille circulus est vitium oculi non candele. frenetici etiam imagines in parietibus esse credunt: quia parietes non sunt picti: fantasmas. n. que in suis capitibus abundant interius. credunt esse in locis circumstantibus exterius. Sic vere charissimi iniqui imaginatores et exploratores solent de alijs estimare non secundum rei veritatem sed secundum suam prave conditionis conformitatem. Esse enim in

alijs figuras et imaginationes. id est vitia et peccata estimant: quas esse in se ipsis non dubitant. Isti ergo sunt sicut fatui iudices qui sine omni cognitione de alijs iudicare presumunt: non attendentes illud Math. vij. Nolite iudicare et non iudicabimini. Sup. quo dicit Aug. in libro de verbis domini quod de factis medicis que bono et malo animo possunt agi: temerarium existimo iudicare et maxime condemnando. Non sic ergo sed sis innocens: quia vere iste de omnibus habet innocentem meditationem. Mundo corde inquit. Tertio dico quod nos debemus habere innocentem prolocutionem. Innocenter enim pure et simpliciter debemus loqui non fallaciter vel dolose. Non iuravit inquit in dolo primo suo. Ista enim auctus innocentium et maxime stultorum plana sunt atque recta. sicut patet in anseribus et anetis: cuius tamen contrarium in aubibus pedalibus invenit. Sicut vero rostra et ora auctus. ipsorum simpliciter et innocentium sunt plana et innocentiam et simplicitatem et recta per certitudinis veritatem. Isti enim sunt qui non iurant in dolo proximo suo. Iuxta illud psalmus. Prohibe linguam tuam a malo: et labia tua ne loquantur dolum. Alii de tali verbali innocentia dicitur Josue. ij. Immo etiam erimus a iuramento. De multis tamen dicitur hodie illud psalmus. Verba oris eius iniquitas et dolus: noluit intelligere ut bene ageret. Sed de hoc vide infra de loqui innocentem enim nescit loqui dolose. Alii enim dicunt aliquid ore nisi quod sentit in corde: et exinde cognoscit sua innocentia sicut infudicia porci nescit in lingua. Lingua enim nunciatrix est cordis. quia scilicet abundantia cordis os loquitur. Habemus igitur innocentem prolocutionem. De laudibus igitur innocentem pulcre loquitur Christus in quadam omelia dicens sic Gaude o innocentia et exulta: gaude inquam quod ubi quod illeca es: ubique secunda si teptaris proficis: si humiliter haberis erigeris. si pugnas vicis si occideris coronaris. Tu inquam in servitute libera es: in periculo tutus es: in custodia letus: tibi ois reatus subijci tibi omnis malicia subiugatur: te potentes honorant: suscipiunt principes: magnates equitant: etiam illi qui nunquam te desiderant: qui expugnant. Tibi boni parerunt: mali invident zelant emulati: inimici succumbunt. Nec unquam poteris victricis non esse etiam si inter boies defuerit iustus iudex. Ista auctoritatem posses per diversas partes dividere: et singulas partes modis singulis applicare. Habenda est igitur innocentia manualis. Innocentia cordialis. Innocentia verbalis. Si autem vis aliquid plenius de innocentia tractare. Dic quod secundum Cullium innocentia est virtus animi omnem illusionem invidie abhorrens. Aug. etiam super psalmum dicit. Ad vera innocentia est que nec inimico nocet. Notare ergo possumus quod in scriptura invenitur.

Innocentia victa.	Innocentia victa est
Innocentia ficta.	illa quam habet illi qui
Innocentia picta seu facta.	sunt innocentes pro-
	pterea quod non possunt nocere: sicut sunt mali pauperes
	et depreciosi: qui libenter nocerent si possent. Et ista innocentia est sine merito. quia scilicet ista non meretur gratiam salvatoris. sed potius miseriam atque penam. Adiere. xlvj. Castigabo te in iudicio. nec quasi innocentem parcam tibi.
	Item innocentia ficta est innocentia hypocritarum qui scilicet fingunt se innocentes et simplices cum tamen sint maliciosi et duplices. Et ista etiam non est vera innocentia nec mercedem dei misericordiam sed tormentum. Unde Hieremie. xlix. Ecce quibus non erat iudicium ut biberent calicem. bibentes bibent et tu quasi innocens relinqueris: non eris innocens bibens sed bibes.
	Item est innocentia picta id est gratiosa et virtutibus insignita. Et ista est innocentia simpliciter et iustorum que scilicet habet puritatem et sanctitatem immixtam. quia scilicet sicut stelle creantur de materia purissima. contrarietatem qualitatium seu contrarietatem non habentes et ideo in se perseverant et durant quo ad alios vero influunt rutilant et chouscant. Sic vere innocentes qui scilicet in comparatione mentis sue nihil habent duplicitatis aut contrarietatis falsitatis seu

Inopia. Inops.

malicie cuiusq; in bono perseverat et durat: et virtutibus rutilant et choruscant et alios illuminant et illustrant. Perseverat dico scilicet sine peccati corruptione dicentes illud Job. xxvij. Donec deficiam non recedam ab innocentia mea. et iustificatione mea quam cepi tenere non deseram Splendent etiam et choruscant sanctitate et perfectione patris. Non privabit scilicet deus bonis eos qui ambulant in innocentia domini deus virtutibus beatus homo qui sperat in te. Et Hebr. vij. Talis decebat ut nobis esset pontifex: sanctus innocens: impollutus. scilicet gregatus a peccatoribus. et excelsoz celis factus. Illuminant etiam et illustrant scilicet alios doctrinali predicatione. et exemplari conversatione Unde de David innocente dicitur in psalmo. Dominus ipse pavit eos scilicet verbo et exemplo in innocentia cordis sui et in intellectibus manuum suarum deduxit illos. Et bene dicit in intellectibus quia procerto innocentes sunt illi quibus deus magis comunicat donum intellectus et sapientie et eloquentie sacramentum. Tunc Seneca in epistola ad Paulum ait. Quod vero de ipso paulo dixerat. Admirari cum posse qualiter homo qui non legitime imbutus sit taliter sentiat. Cui ego respondi dixit Seneca. Solere deos ore innocentium fari. Breviter notabo quod innocens.

f

Summe veritati heret stabilis.
Secum colloquendi credit humilis.
Secum conversantes mutat in melius.
Falsa machinantes vincit virilius.
Tribulationes suffert facilius.
Consolationes habet fertilius.

Dico ergo quod innocens summe veritati heret stabilis. Costat enim quod similia stabilius iunguntur et herent Et ideo cum spiritus sit innocens et purus bene sequitur quod innocentes stabilius sibi herent. scilicet per glutinum charitatis. Exemplo pueri innocens qui videns in speculo faciem suam: et credens esse alium puerum ipsum osculatur: et diligit: et porrigit sibi panem. Sic vere innocens quando videt imaginem et similitudinem innocentie sue in speculo eterno quod est deus solet ipsum osculari et sibi adbere per charitatem: panem sue ipsalis substantie in usus ipsius expederet se eius servitio dedicare et sibi dulciter ad herere. ut sic dicat dominus illud psalmo. Innocentes et recti ad hererunt mihi. Et alibi. Ambulans in via immaculata hic mihi ministrabat. Ergo innocens summe veritati heret stabilis. Item innocens sibi colloquendi credit humilior. Nam enim quanto gracilior: tanto facilius torquetur. et ad partem quam volueris facilius inclinatur Sic vere ille qui est gracilis innocens atque dulcis solet suggestioni aliorum facilius credere et se ad credendum quod dicitur et ad concedendum quod petit facilius inclinare unde de facili credulitate innocentium dicitur: Prover. xiiij. Innocens credit omni verbo. Quod sicut dicit Hieronymus super Mat. xvij. ibi. Quicumque humiliaverit se sicut paruulus iste etc. Sicut paruulus non perseverat in iracundia. Iesus non meminit. non aliud cogitat et aliud loquitur nisi tale habueritis innocentie puritatem regnum dei intrare nequebitis. De innocentium vero facili liberalitate dicitur Job. xxvij. innocens argentum dividet. Scit enim quod sicut dicitur Prover. xxvij. Qui festinavit dari non erit innocens. Et ideo innocens magis sua studet erogare quam aliena lucrari. unde Augustinus super psal. xxxvij. Cetera inquit innocentia est ubi est integritas sine peccato. reddito sine debito. flagellum sine merito etc. Item ergo quod innocens sibi colloquendi credit humilior seu quod a se petenti dabit liberalior. Item innocens secum conversantes in melius mutat. Sicut enim res pura non maculat contingente sed cum purificat et mundat sicut patet in aqua munda vel panno. sic persona innocens se contingentes et secum conversantes non solum non inficere. sed purgare et sanctos et innocentes facere non cessat psalmo. Cum sancto sanctus eris. et cum viro innocente innocens eris. Ideo quilibet ecclesiasticus cui maxime est necessaria innocentia dicere debet illud psalmo. Lavabo inter innocentes manus meas. et circumdabo altare tuum domine. Ut

audiam vocem laudis etc. Unde infra de societate. Item innocens falsa machinantes vincit virilius. Innocentia enim solet finaliter falsitate et maliciam vincere. et machinationum nequitiam superare Similis enim videtur innocentia lapidi saphyro. qui super lapidarium et dyabolorum venenis resistit. tremore cordis tollit. se portatque victorem facit. et vincit de carcere soluit. obductas fores et vincula tacta dirupit. Sic vere innocentiave neno malicie solet obviare. tremore cordis. i. dubitatione et metu solet temperare causas et controversias facit superare. et de carceribus et angustiis solet eripere et saluare Sicut ei dicitur Prover. xiiij. Iustitia custodit innocentis viam. Innocentia enim audaciam generat timorem terat a morte liberat. Audaciam dico generat. unde cum a quodam sapiente semel peteret quidam rex quid esset inimicissimum homini. Respondit Alibi homo. Item petit quod esset illud quod non permitteret hominem fieri lassum Respondit. lucrum. Item petit quod esset illud quod magis faceret hominem audacem et letum. Respondit innocentiave reuera: in quocumque tormento vel piculo et in cuiuscumque false accusationis articulo quis positus innocentiave est illud quod audacius facit pugnare letius vivere et fortius et virilius triumphare Audacius dico pugnare. Tunc Job. xxvij. innocens contra hypocritam suscitabit: et tenebit iustus viam suam. et mundis manibus addit fortitudinem Seneca etiam in Prover. dicit quod in malis sperare bonum nisi innocens nemo potest. Letius etiam vivere: quod scilicet nihil ita letificat cor sicut certum sicut innocentia. Tunc Hieronymus ad demetriadem dicit quod innocens inter ipsa tormenta frui securitate: et cum pena metuat de innocentia gloria Tirilius etiam triumphare quod procerto innocentes adiuvat. scilicet innocentiam et victoria eis donat et de manibus inimicorum liberat atque saluat Job. xxij. Saluabit innocens: saluabit autem inimicis manuum suarum Rume. xxxij. Liberabit innocens de ultoris manu. Ergo innocens falsa machinantes vincit virilius. Item innocens tribulationes suffert facilius quod proculdubio hodie innocentes iusti sunt illi qui magis sunt obnoxii et positi miseris et eranis Tunc Prover. xxij. Innocens pertrahitur et afflictus est Et Eccl. iij. Uidi inquit calumnias que super sole geruntur: et lachrymas innoxios et consolatores nemine. Item innocens consolationes habet fertilius quod scilicet innocens finaliter non perit tormentis infernalibus. Iuxta illud predictum Job. iij. Recordare obsecro quod unquam innocens perierit: aut qui recti deleti sunt. quod dominus nunquam immo salvantur et gaudent solatiis supernaturalibus psalmo. Quis ascendet in montem domini: aut quis stabit in monte sancto eius innocens manibus et mundo corde etc. Sequitur. Ibi accipiet benedictionem a domino. et misericordiam a deo salutari suo. Et sic patet quod bona facit innocentiam Adverte tamen quod paucissimi habent innocentiam quod et si in illis que obviunt sit homo innocens in alijs tamen habet quo iram dei meruit et est nocens. ita quod et si sine causa patitur quod tum ad hec que apparent: non tamen iniuste patitur quod tum ad alia que forte commisit. et quod tum ad dei iudicia que nos latent. Nemo enim proprie se potest dicere innocentem cum omnis humana natura pluribus obnoxia sit peccatis Job. ix. Si iustificare me volueris os meum condemnabit me si innocentem ostendere prauum me comprobabit etiam si simplex fueris hoc ipsum ignorabit anima mea. Ista ergo de innocentia sufficiat etc.

Inopia. Inops.

Nota quod inopia paupertas. inedia: egestas videntur idem sonare et significare. Ops autem et opulentia dicitur ab ope. Ops autem dicitur fuisse vox saturni que a saturando fingit dicta a poetis ad denotandum dum saturitas terrarum opem ferat mortalibus universis inquantum opes et opulentiam eis prestat Dicitur ergo proprie inopia idem quod opum defectus et carentia. Et inde est quod sicut tria genera opum seu divitiarum inveniuntur. scilicet temporales spirituales et eternales Sic e contrario tria genera inopie reperiuntur etc.

Temporalis que terrenis caret subsidijs. Spiritalis

Spūalis que virtutū caret diuitijs.

Infernalis que supnis caret solatijs.

¶ Et sic dico q̄ sunt.

Quidā qui priuant opibus optimis.

Quidā qui fedant moribus virulentis.

Quidā qui locant̄ moribus feculentis.

¶ Primi prosternuntur p̄ fortune graue cauterijs.

Secūdi grauant̄ p̄ culparū vile collirium.

Tertij damnant̄ ad inferni triste suspirium.

¶ Prima est inopia pauperū miserorū.

Secūda est inopia hoīum peccatorū.

Tertia est inopia vilium damnatorū.

Dicā ergo primo q̄ est quedā inopia que gazarū caret subsidijs Et ista est illa quā in mūdo sustinet pauperes et medici: qui sc̄z indigēt necessarijs huius vite et sic inopes quasi sine opibus appellātur. Sicut em̄ in terra sunt alique partes pingues et fructibus opulente: alique vero steriles infructuose et sicce. Quō fit p̄pterea q̄ nō in equali gradu posite sunt immo vt cōmuniter partes terre pinguiorē sunt inferiorē et a celo remotiorē: p̄t̄ in vallibus. p̄tes vero steriliores sunt celo propinquiorē inūdiōrē et saniorē. sicut p̄t̄ in montibus. Sic vere dico q̄ nō solū in statu fortune ē dare boies pingues diuites fructiferos: immo etiā boies tenues et siccos: steriles: inopes et mendicos. Et proculdubio isti celo et deo p̄ gratiā et affectionē p̄e ceteris sunt propinqui et magis a peccato mūdi et puri. et sursum ad bona eterna amplius eleuati p̄. Suscitans a terra inopem. et de stercore erigens pauperē. fructuosi vero et diuites vt cōter magis a deo et celestibus sunt remoti p̄ peccatum: et amplius lutosi et immundi. Alique em̄ sunt terre in quibus nunq̄ pluit sicut est egyptus que est arenosa et sterilis quantū est de se: deus tñ defectum pluuię solet supplere et fluuium npli et phison qui venit de paradiso facit annuatim sup̄ illam terrā aridam redū dare. et sic solet eā quasi diuinitus irrigare et multis fructibus fecūdere. Quā reuera dato q̄ inopes careāt pluuiā. i. opulentiā terrenorū et q̄ fortunarijs denegat bona sua: deus tñ ipsorū non obliuiscitur: immo fluuiō paradisi. i. grā celesti ipsos irrigat et cōsolatur ita q̄ bonis celestibus spūalibus et eternis finaliter cumulans. Sicut em̄ in ps̄ dicit. Deus adiuuit pauperem de inopia. et posuit sicut oues familias. Et nota si vis de inopibus q̄

Istos mali ledunt et sincopant.

Isti deum laudāt et nuncupant.

Ibi deū et virtutes querūt et anticipāt.

Isti celum tenent et occupant.

Dico igitur q̄ istos inopes solent mali turpiter grauari: q̄ reuera tyranni magis solent exercere vires cōtra inopes et ipotētes et sibi resistere nō valētēs q̄ alios. Similes lupis qui. s. magis infestant oues et bestias miserabiles q̄ nociuas. Ezech. xxxij. Sicut leo rugiēs et rapaciōs p̄cedā aīas deuorauerūt. opes et p̄ficiū acceperunt. Et in ps̄ dicit de tyranno q̄ persecutus est hoīem innocētē et cōpunctū corde mortificare. figura. j. i. sc̄. xv. vbi dicit q̄ saul et ppl̄s pepcit pinguioribus amalech: quicquid autē vile et reprobū fuit demoliti sunt q̄ procerto mali et potissime iudices et p̄fecti solēt pinguioribus et ditioribus p̄cere viles vero et reprobos. i. inopes quos reprobaui fortuna solent contra iustitiā cōculcare. q̄ reuera isti persequunt̄ inopes ipsos fraudando et decipiendo ps̄. Scladiū euasinauerunt peccatores intenderūt arcum suū. vt decipiant pauperē et inopē. ¶ Itē ipsos mordēdo et decipiendo. Prover. xxx. Generatio q̄ pro dentib⁹ gladios habet vt comedat inopes de terra et pauperes ex boibus. ¶ Itē ipsos spernendo et nō succurrendo vt et ipsi impijs diuitibus dirigant inopes verbū ps̄. Quare faciē tuā auertis. obliuisceris inopie et tribulationis vōstre. Et reuera diuites nūq̄ deberent pauperum obliuisci: sed eis potius misereri. Ad hoc. n.

sibi diuitie dantur. vt p̄ eas inopibus succurrat. et vt euerfa occasione pauperū ipsi celestis gloria et peccatorū venia concedatur. ij. Cor. viij. Vestra abundantia illoz inopiā suppleat in presenti. et vt illoz abundantia vestre inopie sit supplementū et fiat equalitas. Et hoc est qd̄ admonet sapiēs Eccli. iij. vbi dicit sic. Aīam esurientē ne despereris. et ne exasperes hominem in inopia sua. cor. inopis ne afflixeris. et ne protrahas datū angustianti. sicut faciebat illa de qua dicit Pro. xxxij. Manū suā aperuit inopi. et palmas suas extendit ad pauperes. Et merito inopes nō debēt exasperari nec grauari. sed potius adiuuari. q̄ p̄certo deus ipsis finaliter miseretur. et corū iniurias vindicat et prosequit ipsos defendit liberat et tuet. Solet enim inopes fouere et recipere ps̄. Propter miseria inopū et gemitū pauperū nunc exurgā dicit dñs. pōnā in salutare etc. ¶ Itē solet x̄ps inopes saluare et eripere. ps̄. Eripies inopem de manu fortiorum eius etc. ¶ Itē solet x̄ps inuasores damnare et diripere ps̄ Cognoui q̄: faciet dñs iudiciū inopis et vindictā pauperū. Breuiter ergo dico q̄ istos inopes solent mali nequiter grauari. ¶ Itē viri inopes solent deū dulciter laudare. Inopia em̄ infortunij et tribulatio sunt quedā repercussiones et quedā impedimēta q̄ hō in istis t̄p̄alibus nō inueniat requiē aut quietē. et q̄ cōpulsus ad deū redeat. ipsumq̄ laudet magnificet et requirat. Juxta illud ps̄. Imple facies eorū ignominia. et querent nomē tuū dñe. q̄ sicut pila contra murum murū proiecta repercutit. sic voluntas ad murū. i. ad grossā et rudia t̄p̄alia p̄ desideria impleta. q̄ in infortunij repercutit et reuertit nec ibi p̄dare p̄mittit cōstat q̄ exinde refilit. et supra ad deū laudandū et magnificandū euolare cōpellit. figura. Gen. viij. De colūba egrediēte de archa q̄ nō inueniens vbi requiesceret pes ei⁹ quasi cōpulsus rediit ad noe in archā. Sic vere hō q̄ a deo exiens et archā diuine gratie dimittens: et ceterius ad mundi gaudia et negotia se emitens solet interiorē suā fraudari et nō inuenit requiē vbi spauerat inuenire. et tūc quasi cōpulsus ad deū. id est ad deū reuenire archam id est seueritatē status gratie contra diluuium introire. et deū amare requirere et laudare. Inopia enim id est exterior: infortunias facit homini tria bona. videlicet.

Unum priuatiue.

Aliud positiue.

Et aliud cōclusiue.

¶ Priuatiue dico. Et istud est q̄ homo qui in prosperitate penitus peccaret. supbiret sc̄z luxuriaret et cōtēderet. adueniēt inopia a talib⁹ impedit. et sic talis inopia et si ad meritū nō adiuuat. p̄cti tñ euasione p̄curat. Eccli. xx. Est qui verat peccare p̄ inopia. Positiue etiā q̄ sc̄z hō ex talibus cōpulsus ad deū recurrere et ipsum laudare timere et honorare ps̄. Paup̄ et inops laudabūt nomē tuū. Cōclusiue insup̄ q̄ sc̄z cōpulsus q̄ aliq̄s est inops et paup̄ cōcludit qd̄ tenet ipsius exaudire et ipsum dirigere et fouere ps̄. Inclina dñe auri tuā et exaudi me: qm̄ inops et paup̄ sum ego. Custodi aīam meā qm̄ sanctus sum. saluum fac dñe seruū tuū speratē in te. Inopes igit solent deū dulciter laudare. ¶ Itē dico q̄ inopes solēt deū velle et optare: vt centes. sc̄z illud ps̄. Oculi mei languerūt p̄e inopia. clamaui ad te dñe ex p̄adi ad te manus meas supple optādo spūalia nō terrena. ¶ Itē dico q̄ inopes solēt celū in fine captare. hoc ē deū possidere vel occupare. Clapoz em̄ quāto purior et lenior: et quāto oī materie terrestri impuriōr. tāto ascendit altius et fit superior: et sublimior. Sic de inopib⁹ oī terrestri et grossa terrenorū materia carent cōstat q̄ finaliter sursum ad celū ascendunt et inferiora exunt et dimittūt et ad salutē eterna et gaudia paradisi transcendunt vnde de eod̄ dicit in ps̄. Parcet pauperi et inopi. et animas pauperū saluas faciet. Sequitur. Redimet inquit aīas eorū et honorabile nomē eorū coram ipso. Patet ergo

Inquirere. Insanus.

quod illi qui spiritualiter sunt inopes celum occupant, deum virtutes anticipant deum laudant: sub malis claudicant Et sic patet primum principale versus quod est quidam inopia que gasari caret subsidiis. Secundo principaliter dico quod est quidam inopia que virtutum caret diuitiis. Et illa nihil aliud est quam peccatum, quod nihil aliud est quam carentia gratie et virtutis Et sic peccator dicitur inops: quia spiritualibus bonis caret Et de hac dicitur Ecclesiasticus, xl. In ore imprudentis concubabit inopia Et xxxvii. Propter inopiam multi deliquerunt Et illud Proverbia, vi. Qui sicut adulter est propter cordis inopiam perdet animam suam Inopia enim, id est gratie carentia: est illud a quo oritur peccati nequicia et malicia: quia reuera deum timetis et in eius gratia viventes, tali inopia non gravantur nec peccati iniuria molestatur per se. Non est inopia timendum eum. Ista est inopia que virtutum caret diuitiis. Tertio principaliter dico quod est inopia que celorum caret solatiis. Et ista inopia inferni: quia scilicet illa est tanta quod omnis rerum abundantiam nihil reputatur quinimo quanta in mundo precessit maior rerum abundantiam: tamen nisi bene vramur eadem: sequitur maior inopia et penuria, figurata in inopia victualium que contingit tempore ioseph: de qua dicitur Genesim, xlii. quod verberatis magnitudinem perditura esset inopie magnitudo etc. Unde diabolus figurari potuit in illo lepte: de quo dicitur Iudicium, xj. Et congregati sunt ad eum viri inopes et latrocinantibus. et viri inopes, id est omnibus bonis carentes ad diabolum in inferno congregantur: et cum eo perpetuo commorantur Job, xxxvij. Apprehendet eum, sicut dicitur tunc quasi aqua inopia. Unde differentia ponitur inter opes temporales et spirituales: quia scilicet opes spirituales que sunt gratia et virtutes ducunt hominem ad opes et gloriam supernalem Opes autem temporales ducunt hominem non ad opes: sed ad inopias infernales. Unde Ecclesiasticus, iij. dicitur quod interdum de cathenis et carcere egreditur quis ad regnum: et aliter natus in regno inopia consumitur. Et sic patet quod est inopia Eternalis Spirituales, et Temporalis, vide ubi Paupertas.

Innumerabilis. Vide ubi institutio, et ubi dicitur de silibus etc.

Inquinare. Cum indignare nihil aliud sit quam sedare bene videtur quod indignamentum nihil sit aliud moraliter loquendo quam peccatum. Peccatum enim est illud quod indignat et quod animam maculat atque sedat: ut deo abominabilem ipsam reddat Dicat ergo anima munda et sancta illud Cantica, v. Expoliam me tunica mea: quod induar illa. Laui pedes meos quod inquina bo illos: quia reuera anima que per conversionem tunicam male conversationis eruit: et pedes affectionis per confessionem mundavit et lauit, nunquam per recidivum debet amplius peccati tunicam reinduere nec affectus cordis amplius indignare. Et nota quod aliqua sunt que maculant et inquinant quicquid tangunt: videlicet, fumus, Limus, et Vinus.

Sic vere in moribus inquinatur homo.

Per fumum superbie et pompositatis.

Per humum substantie et cupiditatis.

Per limum luxurie et carnalitatis.

Per vinum male amicitie et societatis.

Inquinat ergo fumus superbie et vanitatis Ecclesiasticus, xiiij.

Qui tetigerit picem inquinabitur ab ea: sic qui concupiscit superbum induet superbiam. Item inquinat humus substantie et cupiditatis Temporalium enim immunda sunt cibaria: que inquinant per avaritiam cor humanum, ij.

Esdras, viij. Polluta est terra conquisitionibus etc.

Peccata, ij. Refugientes conquisitiones mundi vnde de illis sanctis dicitur, j. Machab, j. quod elegerunt magis mori quam cibis conquirari inmundis. Item inquinat limus luxurie et carnalitatis: sanguis enim: pinguedo: limus viscus: et omnia talia viscosa facilius conquirant contingentem Sic caro carnalitas et luxuria versus, ij.

Cor, vij. Undemur nos ab inquinamentis carnis, sicut ad modum innocentium, de quibus dicitur Apocalypsis, iij. Ibi sunt qui cum mulieribus non sunt conquirati.

Virgines enim sunt et sequuntur agnum quocumque

erit. Item inquinat fumus male amicitie seu corrupte societatis: sicut antiquitus figurabatur in lege ubi tactus mortui inquinabat hominem et immundum constituebat, vnde Baruch, ij. Quid est israel quod in terra inimicorum es: inuicturasti in terra aliena: inquinatus es cum mortuis, deputatus es cum his qui in inferno sunt. Et breuiter iuxta sententiam saluatoris Math, xv. Et Mar, vij. Non illa que in os intrant conquirant hominem, scilicet cibaria corporalia, sed vere illa que de corde egunt et emanant, scilicet furta homicidia etc. Hec sunt iniqua que conquirant hominem Unde de peccatoribus dicitur Titus, j. Dia inquit munda mundis: indignatis autem infidelibus nihil est mundum, sed inquinatae sunt eorum et mens et conscientia. Talia ergo inquinamenta, scilicet vitia et peccata sunt mudanda, sicut dicitur Ezechiel, xxxvi. Mudabimini ab omnibus iniquitatibus vestris. Et merito quia procerto quia a talibus inquinamentis mudatus non fuerit: in palatium paradisi nullatenus introibit. Iuxta illud quod de sapientia dicitur Sapientia, vij. Nihil iniquitatum in illam incurrit, candor enim est lucis eterne. Hec igitur de inquinare et contaminare sufficiant Tunc de macula, immundicia et contaminatione et similibus

Inquirere. Vide ubi Querere.

Insania, Insanus. Nota quod insanus dicitur quasi non sanus: eo scilicet quod insania mentis auferat sanitatem Insanus ergo dicitur homo qui non est sane mentis: ut pote quod versus est in vesaniam vel furor. Igitur loquendo moraliter dico quod omne peccatum dicitur insania: eo quod mentem humanam facit non sanam: nec sana sapere vel sentire Quia reuera: sicut insania tollit discretionem mutat affectionem, infert afflictionem affert perditionem tollit dico discretionem quia scilicet insanus non discernit inter verum et falsum quinimo vniu pro alio sepe recipit se etiam egrotare non credit cum grauius infirmus sit Oculosque indiscrete vertit et extendit caput frequenter mouet: et dentibus sepe frendit mutat etiam affectionem: quia scilicet vinum et carnes et alia nociua appetit, medicum suum mordet et odit remedia et emplastra sibi vitia proicit et expellit et in sonitu vinculoz suo rum gloriatur et psallit. Infert etiam vexationem seu afflictionem, quia vigiliam et inquietationem facit et licet infirmus non sentiat corpus ledit. Affert etiam perditionem scilicet mortem: quia scilicet insanus cito moritur nisi celeriter occurrat Reuera talia infirmus et furibundus est peccator quia procerto postquam insania peccati mentem infecerit omnem debitam discretionem bonorum tollit. et verum pro falso ad suggestionem diaboli vel heretici quicquid sumit Oculos intellectus et mentis per opiniones fatuas circuducit, et alios contemnendo et etiam comminando caput agitat, et per iram in alios sepe frendit et in suos custodes et medicos, hoc est dicitur in suos predicatores et platos aliquotiens insurgit ipsosque per detractiones mordit et ledit et multos sine causa innocentes persequitur et inuadit Actus, xxxvi. Ipsos inquit compellebat blasphemare, et amplius insanicus perquebar Iste etiam nociua mundi bona appetit vitia vero et salutifera remedia, sicut opera pie et bona documenta refugit, et contemnit. Infirmitate et turpitudine peccati sui, non credit aut sentit vincula suarum malorum concupiscentiarum amat et in eorum sonitu, id est infamia malorum actuum suorum quicquid gaudere et psallere consuevit. Vigil et inquietus ad mundi negocia discurrit et licet cantet et tripudiet, id est licet in temporalibus gaudeat tamen ad mortem eternam properat atque tendit Unde de insanis peccatoribus dici potest illud Sapientia, xiiij. Infame inquit plebas vigiliam habentes neque vitam neque mundas neque prias custodiunt sed et alius alium per inuidiam occidit aut adulterans contristat et omnia committit sunt, sanguis homicidii et furti et fictio corruptio in fidelitas, turbatio et periurium. Sequitur Aut, n. dicitur le-

tantur

tantur insanunt. aut certe vaticinantur falsa. aut vi-
uunt iniuste aut periurant cito. Breuiter igitur no-
tare possum qd insanus solet vana videre et somnia-
re. Solet feda palpare et pertractare. q. s. insanus no-
abhorret tangere res immundas. Solet semp sitire et
esturare. Solet alta sentire atq; iactare. Sic vere dico
qd peccator diuersimode solet insanie vel coditiones
infame habere.

B Insanit cum superbus vana somniando. De insaniam
Insanit mundus feda faciendo. em superbie
Insanit auarus opes sitiendo. dicit illi Se
Insanit presumptuosus alta sentiendo. nacherb. iij
1 Reg. xix. Insanisti in me et superbia tua ascendit in
aures meas De insaniam vero luxurie dicitur Ezech.
xxij. sub figura male mulieris. Tradidi eam in ma-
nus amatorum suorum sup quorum insanuunt libidine
ipsi discooperuerunt ignominiam eius. De insaniam
aut auaricie potest dici illud Esa. xxij. Maldictio
vorabit terram. ideo insanient cultores eius. De in-
saniam vero presumptiois stulticie qua. s. presumptuo-
si vana et inepta opinantur et sentiunt potest dici illud
Actu. xxvj. Insanis paulc multe litere ad insaniam te
conuertunt Et in ps. Beatus vir cuius est dñs spes
eius et no respexit in vanitates et insanias fallas. Ad-
uerte tamen qd in scriptura fit mentio.

De insaniam vera. Insaniam veraq; animus leditur
De insaniam ficta. Amos. iij. Videte insanias mul-
De insaniam falsa. tas in medio samarie: et calu-
niam patietes in penetrabilibus eius. Insaniam ficta
sapiens vtitur qz scz sapiens quandoq; simulat se esse
stultu: sicut fecit dauid coram achis ne cognosceref.
1 Reg. xxi. Vidistis hoicem insanum quare adduxi-
stis eum ad me. Insaniam falsa iustis opponitur quia
procerto mundi peccatores et seculi sapietes sanctos
viros reputant fatuos et insanos sicut de xpo dicitur
Joan. xi. Demoniu inquit habet et insanit Et de illo
filio pphetay qui missus ab helyscornperat ichu in
regem israel. dr. iij. Regum. ix. Dixerunt alij quidve-
nit insanus iste ad te. Sz vere finaliter post mortem
insaniam ista reputabitur sanitas: et iustoz vita appa-
ruit fuisse sanctitas Sap. v. Videntes turbabuntur
timore horribili dicetes intra se hi sunt quos aliquā
do habuim⁹ in derisuz et in similitudine improprij
nos insensati vitā illoz estimabam⁹ insaniam et. Ecce
quō computati sunt inter filios dei: et inter sanctos
sors illozum est et. Vide supra de furore.

Insanabilis. Tūc vbi Sanitas.

Insatiabilis. Tūc vbi Satietas.

Insciens. Tūc vbi Scientia.

Inscrutabilis. Tūc vbi Scrutari.

Insensatus. Tūc vbi Sensus.

Inserere. Tūc vbi apponere. vel adiungere.

Insignis. Tūc vbi Autoritates deficiunt.

Insilire. Tūc vbi de saltu. et Salire.

Insiuari. Insiuari nihil aliud est qd occultu
ta cōtra aliquē exploratio: et frau-
dulenta machinatio et malitiosa inuestigatio et perse-
cutio Et pñet insidiatio ad falsos et maliciosos de-
ceptores et exploratores: qui scz insidiari dicim⁹: qz
insident ad alioz facta inquirendū et inuestigandū
vt ipsis nocent et offendāt. Et dicit insidiari ab in. i.
infra aliq; latibula machinari. Nota breuiter qd tri-
plex est insidiatio. scz Quedam.

Cupiditatis. Primo ergo dico qd est insidiatio
Fallacitatis. auarozū qd sunt similes draconi qd

Crudelitatis. elephātib⁹ insidiat: vt cū in cau-
da inuoluat: et liget pedes eius vt ipsum ad terrā pro-
sternat vt sanguine ei⁹ bibat Sic vere vsurarij et aua-
ri more draconis. id est igne auaricie inflāmati: solēt
insidiari elephātib⁹. i. pauperibus viris bonis et
simplicibus: vt ipsos in suis cōtractibus inuoluant
vt ad terrā p paupertatē ipsos deuoluāt et vt sangui-
nē sue tpalis substātie rapiāt atq; sugāt. De illis dr in
ps. Insidiat vt rapiat pauperē pauperē rapere dñi at-
trahit eū. Iste sūt ergo isidie auaroz. **T**ercio dico qd
sunt insidie deceptorū. falsi em et proditores sub spē
amicicie et sub dissimulatiōe alicui⁹ occasiōis: factis
et verbis hoī insidiant vt habeāt qd de hoibus oblo-
quant qd maxime faciunt detractores in claustris:
balliui in causis: aduocati in litigijs: adulatores in
cōuiujs. Ideo dicit Eccl. xi. Nō omnē hoicem indu-
cas in domū tuā. multe em insidie sunt dolosi. insidia-
tor enim solet tria principaliter intendere. scz

Ut lateat. Iste em intendit latere: qz scz sub va-
Ut placeat. rīs fictionibus celat et abscondit ma-
Ut noceat. lam intentionem. Intēdit etiā place-
re: qz scz vt melius decipiat: et vt fidelis amicus cre-
datur: et ne eius malicia videatur: solet p lura placen-
tia pcedere: et diuersa cum diuersis diuersimode si-
mulare. Intēdit etiā nocere: qz statim qd falsa et in-
sidiose potest scire secreta hominis: ipsum accusat et
diffamat Tū isti sunt similes aucupibus: qui insidiat
tur paruis auiculis. Iste enim sub folijs scdent vt la-
teant. ore sibilant vt placeant: tandem eas capiūt vt
eis noccant. De hoc dicit Eccl. xi. In labijs suis in-
dulcat inimicus. et in corde suo insidiat vt subuertat
te in foucā. Iste sunt igit insidie deceptorū. **T**ertio
dico qd sunt insidie demoniozū. Demones enim insi-
diant hoibus sicut insidiantur.

Mulle passeribus. Unde de istis dicitur j.
Catti muribus. Macha. xi. Castra alieni
Lupi ouibus. genarum occurrebant in
Latrones trāscuntib⁹. campo: et tenebant insi-
dias in montibus. Talibus ergo insidijs caute et pru-
denter est resistendū. vñ Eph. vi. Induite vos armatu-
ram dei: vt possitis stare aduersus insidias diaboli.
et. **C** Si vero vltorius velis aliquid prosequi. Dic qd
insidie semp cū habeāt fieri in latibulis et occultis: si-
cut pty de illis qd insidiant alijs in factis armorū: qui
scz abscondunt se in latibulis: et capta occasione vel
oportunitate nocēdi insiliunt in incautos: et sic qñs
ciuitates et castra: vel milites qd talia nō cauebāt des-
struunt vel occidūt sicut Josue. viij. dicit. Quō cū rex
hay cū exercitu suo psequeret hostes suos: insidie qd
latebāt surrexerūt cōfestim: et hostes qd fugam simu-
lauerāt redierūt: et sic regē cū exercitu delouerūt et ci-
uitatē etiā succenderūt Dicā qd simili modo loquen-
do moraliter. Illi qd simplicib⁹ volūt nocere. cū palā
aut publice appere nolint: ne forte eoz machinamē-
ta ab alijs videant: et visa etiā caueant. solent occulte
sub varijs fictionib⁹ et dissimulationib⁹ malicias
suas facere. et sub eis ne pateāt et ne aliq; picipiant lati-
tare. Inuēta vero occasione nocēdi: solent subito in-
surgere: et venenū qd pparauerāt ppinare: et incau-
tos inuadere et gravare. ij. Paral. xij. Jeroboā retro
molietatur insidias. Et nota qd quatuor sunt genera
hominum qui nō cessant insidiari iustis. videlicet.
fortuna. Caro. Demon. Et homo.

fortuna insidiat vt deciat. Ergo dico qd sunt
Insidie fortune qd
Mulier insidiat vt diripiat. insidie fortune qd
Dyabolus insidiat vt inficiat. suos extollunt vt
Mal⁹ ho hō insidiat vt decipiat. deciat. fortuna.
em est sicut rota: cui qd adheret qñ insidiose et dulciter
sursuz leuat. sz versa rota ppter sui pond⁹ ipetuose
descēdit et deciat. Quō pcerto fortuna fallax est: et sub
spē boni et sub velamine prosperitatis mūdane insidiat
hoī: vt dñi nō aduertat deciat in foucā: et in statu ad-
uersitatis et vānationis subuertat Tū Sen. epistola

Insiuari.

xxvij. Cōparat munera fortune illis cibis seu oblectamentis que ponuntur sup laqueū ab aucupe ad capie. adum aues: qz scz vbi circa illa pauca cibaria autule delectant. de laqueo capiuntur. Quia reuera sepe fit qd dum mūdus z fortuna maiora bona offerūt tanto in fine maiora mala z tribulamina inferūt. Et sic ptz qd fortune bona nihil aliud qd insidie et deceptiones sunt. Unde Seneca li. de sen. oratorz dicit qd qd omne blandimentū fortune specioso cū periculo interest. Et in epistola. xxvij. dicit sic. Ad omne fortuitū bonū suspiciosum pauidūqz subsidere: munera ista fortune sunt insidie. Nam et fera z auis aliqua spe oblectata decipit. Sunt igitur insidie fortune qd suos leuant vt deiciant. Itē sunt insidie carnis seu male mulieris qnos scalpūt vt diripiant seu accipiat. De mala muliere ptz. quia semp insidiat homini vt scz blādimentis suis ad malū allicitat: z vt finaliter ipsum ad paupertatē deducat. Tñ de mala muliere dicit. Prover. xxij. Qd ipsa insidiat in vīs suis quasi latro: z quos incautos viderit interficiet. Mulieres em̄ pulcre z ornate: z in vīs z locis publicis expositę: quid aliud sunt qd quedam insidie ad subvertendū mores videntū ordinatę. Adar. vi. Herodias autē insidiabatur Johanni zc. Tñ de luxuria. Itē sunt insidie demonis qd suos latent vt insidiant. De demone autē qd insidietur patet. Qd reuera sicut lupi z leones insidiantur pecudibus. sic demones insidiantur hominibus. Leo em̄ sub frondibus virētibus se solet abscondere: vt sic captata occasione possit pecudes inuadere. Sic vere diabolus sub virore alicuius boni z sub spē alicuius virtuosi operis solet homini insidiari. z malā suā intentionē abscondere. z cū oportunitatē inuenerit solet p tentationē prorumpere: z per peccatū hoīem strangulare. ps. Insidiat qd in spelunca sua. Et aduerte qd demones qd insidiantur in montibus dignitatē nos occidāt p superbiā. Judic. ix. Posuerunt insidias in montū summitate. Qd insidiant in siluis. seu nemoribus facultatum vt nos occidant p auariciā. Treno. iij. In deserto insidiati sunt nobis. Qd insidiant in torrentibus seu paludibus carnalitatū per luxuriā. j. Regum. xv. Tendetis insidias in torrente: ita qd ipsi sint qui dicunt illud. Pro. j. Avertite insidietur sanguini. Breuiter ergo z demones z pctā insidiant semp. s. ipsos incautos in interitū subuertāt. Ecci. xxvij. Leo venationi insidiat semp sic pctā operatibus iniquitates.

Itē sunt insidie mali hominis qui fatuos lactant vt decipiant. Tñ procerto in homine pctōre vel peruerso constat: qd nunq̄ cessat bonis z simplicibus insidiari: et malū cōtra eos machinari. Tñ de malis dicit. Hier. v. Inuēti sunt in populo meo impij insidiantes velut aucupes: laqueos ponētes ad capiendū viros. Adali enim insidiant bonis sicut de illo Adenclao dicit. ij. Adacha. iij. Qd ipse crescebat in malicia ad insidias ciuū. Et etiā vt plurimū insidiantur alijs malis. Sicut em̄ bubo z monedula sibi inuicē insidiant. z alter alterius oua furant. qz scz monedula furat de die oua bubonis. p eo quia tunc bubo obscure videt. Bubo vero furatur de nocte oua monedula: qz scz de nocte bubo videt clarius z monedula obscure. sicut ponit liber de natura rerum. Sic reuera mali sibi qd inuicē insidiant: z vnus cōtra aliū malicias machinatur. vt oua idest bona tpalia alteri alterius depreddat. Illi em̄ qd clarius vident. i. cautiōres z malicia magis pleni sunt: alioz scz minus clare videntū oua z bōa furant z diripiūt. Ecōuerso vero sepe fit qd fortuna inter eos sorte vertit: qd qd incautiōres fuerāt clarius vidētes maliciose res efficiuntur. Alij vero vel senectute vel fortuna in sensu et malicia hebetant. z tunc illi qbus pmo insidiati fuerant: ipsis insidiantur. z bona ipsoz rapiūt z predantur. Esa. xiiij. Erūt capiētes eos qui se ceperant: z subycient exatores suos. Ita potissime pa-

tent in aduocatis z vsurarijs qz inter ipsos sepe fit qd alter alterius prede intēdit. ij. Paral. xx. Tercit de minus insidias corū in semetipsoz. Et reuera iustū est: qd qui alioz vite quieti z bonis indebite insidiatur qd alios sibi insidiantes reperiat. z qd in similem foueam quā alijs foderant cadāt. Qd sepiissime fit de baluuis z officialibus ofioz qui scz primo insidiantur pauperibus sed finaliter prede fiunt alijs insidiatōribus maioribus. Est enim auis dicta platea que pisces bene comedit. sed eas nō piscatur. Insidiat tur tamē auibus qd piscant pisces. et eas expectat ad exundū aquā. z sic aufert eis pisces quos insidiādo venati fuerāt. sicut ponit liber de natura rerū. Sic vere sepe fit qd illi qd insidiose z fallaciter pisces. i. diuitias acquisierunt in manibus alioz insidiatōrum latronū. s. vel raptorū seu etiam malozū dominozū suozū incidunt qd quicquid male acquisierant scz cū tollunt. Ne qui predaris: nōne et ipse predaberis. Esa. xxxij. quasi diceret sic. Dicit enim Seneca. Ab altero expecta qd alteri feceris. Insud autē potissime pot applicari ad officiales regū z principū. Isti enim dñi sunt sicut ista auis que scz alienos pisces. i. alienas diuitias piscari. i. rapere volunt. Sed reuera isti insidiant illis qui tales pisces piscant. s. suis officialibus z baluuis. vsurarijs etiam z peruersis. z inuenta occasione quicquid portant eis auferūt z sic p manus istozū pisces alienos comedūt. z diuitias quas ipsi a pauperibus rapere voluissent: raptas tamen ab alijs secum tollunt. Bene ergo dicitur. Prover. xi. In insidijs suis capient inid. supple ab alijs insidiatōribus magis magnis. Patet ergo qd mali insidiantur aliquotiens malis. Et si vis nota qd in hoc mundo inueniuntur multa genera hominum: qd insidij z deceptionibus solent vti. videlicet.

Primus insidiant crimib⁹ vt ipsa mordeant. Secūdi insidiantur pauperibus vt secū habeant. Tertij insidiantur diuitibus vt secū gaudeant. Quartij insidiantur simplicibus vt ipsis noccant. Quintij insidiant honoribus vt ipsis polleant. Sextij scz luxuriosi insidiantur stercoribus vt ipsis feteant. Dico ergo qd sunt insidie hominū detractorz. Isti em̄ insidiant operibus alioz rum. vt scz habeant aliquid quod de eis possint dicere: z in quo possint famā corū ledere vel mordere. s. miles polypis vel alio noīe multi pedibus qui scz cōchilibus seu ostreis insidiari dicuntur. z cū eas apertas viderint lapillum inuiciunt ne claudantur z sic carnes corū comedunt z de eis satiantur sicut ponit Plinius. Sic vere detractores insidiantur alijs: vt si aperiantur. i. si se eis reuelauerint z sua interiora ostenderint: possint lapillum eis inuicere. i. possint aliquid eis obijcere z carnes. i. vitam z famam corū diris detractionibus vorare. Ecci. xj. Homo peccator sanguini insidiat. Hieremie. ix. Sagitta vulnerans lingua eoz: pacem cum amico suo loquitur: z occulte ponit ei insidias. Itē dico qd sunt insidie hominū auarozū qui scz non cessant insidiari diuitijs z hereditatibus. quō scz possint ipsas subtrahere. z sibi acquirere z habere. Et ideo sub beneficentie fisco insidiantes qd bona sua ipsis mutant. ipsaqz vsuris z fraudibus accumulatis taliter implicant: qd ipsos tandē depauperāt et heredant z denudant. Tñ illud predictum ps. Insidiat vt rapiat pauperem. rapere dum attrahit eū. Itē sunt insidie falsozū amicozū seu hominū adulatorū: qui scz amicos se solēt fingere z sub velamine charitatis insidiant diuitibus adherere. vt scz possint ab ipsis aliquid extorquere. Ad. j. Qui comedunt tecum ponent insidias contra te. Itē sunt insidie proditorū qui scz

quif scz ftientes sanguinē alioꝝ coꝝ saluti infidiant
 ⁊ sub specie boni malū contra eos machinant. ꝑꝑro.
 xij. Verba impioꝝum infidiantur sanguini. ¶ Item
 sunt infidie confictorū. scz hypōcitarū: qui. s. sub ve-
 lamine sanctitatis infidiantur honoribus acquiren-
 dis. De quibus dicitur Luca. xx. Ad̄ iudei miserunt
 ad chꝛistū infidiatores q̄ se iustos simularent. ¶ Itē
 sunt infidie immundorū seu luxuriosorū qui scz infi-
 diantur personis pulcris ⁊ iuuenibus: vt eas deduc-
 cant ⁊ cꝛiant in peccatū. Uñ de illa procaci muliere
 dicitur. ꝑꝑrouer. viij. Ad̄ ipsa erat garrula ⁊ vaga. q̄
 tis impatiens nūc foris: nūc in plateis nunc iuxta an-
 gulos infidians. Et breuiter sicut nullū est dare ani-
 mal quin vtatur infidijs ad capiendum predā suam
 ⁊ quin sub aliquibus velaminibus vel fictionibus se
 occultet. Sic reuera vir est dare aliquod crimen. q̄n
 illi qui illud volunt cōmittere: aliquibus vtantur in-
 fidijs. ⁊ velatis fictionibus se occultent ⁊ cautelis vt
 citius perueniant ad intentū. Job. xxxvij. Cubant in
 antris: ⁊ in specubus infidiant ⁊c. Uide supra de Abf-
 condero: ⁊ in locis infinitis: ⁊ vbiq̄q̄ de tēratione fit
 mentio. Et si vis scire quō sunt ꝑcauende infidie ma-
 lignorū: certe dico q̄ q̄nq̄ ad deū recurrēdo. Exem-
 plo mergul: qui timens infidias aucupum volat ad
 aquas: ⁊ infra penitus se immergit. Sic si dyabolus
 vel malus homo tibi infidiatur: ad aquā deuotionis
 volare debes: ⁊ te per cōsiderationē interius occulta
 re. Quādoq̄ nos ipsos recludendo. Exēplo hericij. q̄
 timens infidias seipsum recludit infra spineam pel-
 lem suam q̄ scz tutū est occasiones fugere. ⁊ a publi-
 co secedere: ⁊ seipsum recludere. Quādoq̄ penitentiā
 faciendo: ⁊ carne etiā macerandō. Exemplo conchi-
 lium que timentes infidias piscatorū: in scopulis se
 abscondunt. scopuli autē qui asperi sunt penitentie for-
 mā gerunt. Quāq̄ per prudentiā vigilando: ⁊ de infi-
 dijs metuendo ⁊ puidendo. Exēplo scz gruū: que cō-
 stituunt vigilias q̄n cubant ne ꝑ infidias ꝑueniant
 Quādoq̄ de morte ꝑꝑia cogitando. Exēplo colūbe
 que videns aquilam infidiantēz refugit ad foramen
 ⁊c. Et sic de alijs. vñ illud predictū Ephe. vi. Inquire
 vos armaturā dei: vt possitis stare aduersus infidias
 diaboli. Quia ꝑꝑocerto sicut mali infidiantur bonis
 vt ipsis noceant: sic econuerso boni debent infidiari
 malis: vt scilicet eorum malicias ꝑcaueant. Iuxta
 illud ꝑꝑrouer. i. frustra iacis rhete ante oculos ꝑe-
 natorū. Ipsi quoq̄ contra sanguinem suū infidiatur
 ⁊c. Sufficit.

Inspiciens. Nota. q̄ insipientia contraria est
 sapientie. Cū igitur insipiens di-
 catur ille qui sapientia caret: sapientia autē q̄nq̄ sup-
 ponit ꝑꝑsona filij dei in diuinis. cū filius sit sapien-
 tia dei patris sicut ipsa eterna sapientia dicit. Eccl.
 xxij. Ab initio inquit ⁊ ante secula creata sum. Se-
 quitur. Ex ore altissimi prodij. Et sequitur. Ego sa-
 pientia effudi flumina ⁊c. Quāq̄ ꝑꝑro supponit ꝑꝑro di-
 scretione ⁊ prudentia. Quāq̄ ꝑꝑro cognitione ⁊ sciētia
 ⁊ maxime ꝑꝑro cognitione ⁊ noticia celestij ⁊ diuino-
 rum ⁊ sic dicit q̄ scientia est de intelligibilibus: ꝑꝑru-
 dentia de agibilibus: sapientia vero de eternis ⁊ con-
 tēplationem gustabilibus. Cū igitur sapientia di-
 cta sit a sapore: bene possum concludere q̄ insipiens
 ille dicit: qui predictis gradibus sapientie caret: ⁊ q̄
 ꝑꝑer peccatum increate sapientie opponitur: ⁊ create
 ꝑꝑer ignorantia ⁊ stulticia contrariatur. Igitur cū insi-
 piens possit dici quilibet peccator inscius ⁊ ignarus
 Horabo q̄ in scriptura reperitur. scz Insipientia.
 Proteruitatis ⁊ idololatrie.
 Simplicitatis ⁊ ignorantie.
 Fatuitatis ⁊ inscientie.
 Primi sunt excccati q̄ desipiunt in supnalibus. Se-
 cundi sunt eleuati q̄ desipiunt in tēpōalibus. Tertij
 sunt bebetati q̄ desipiūt in virtutibus. ¶ Prima est
 insipientia detestabilis illa scz q̄ deo ⁊ bonis eternis

cōtrariat. ⁊ q̄ in bonis illis sapore nō inuenit nō dele-
 ctatur. ⁊ q̄ terrenus occupata celestia nō curat nec me-
 ditatur. De qua in ꝑꝑ. Dixit insipies in corde suo nō
 est deus. Roma. j. Cū deū cognouissent nō sicut deū
 glōrificauerūt: sed eianuerunt in cogitationib⁹ suis
 ⁊ obscuratū est insipiens cor eorū: dicentes eim se esse
 sapiētes: stulti facti sunt. Et ista est insipientia mundi
 sapientiū. q̄. s. nihil gustant aut sapiunt de supernis.
 Scda est insipientia excusabilis illa. scz. quā habēt sim-
 plices ⁊ spūales viri: circa regimen terrenor⁹ ⁊ qua a
 sciētia ⁊ intelligētia elongat. de qua. ij. Coꝝ. xi. Utinā
 sustineretis modicū qd insipientie me: sed ⁊ suppoꝝ
 tate me: quasi diceret talis insipientia ⁊ simplicitas
 est suppoꝝtanda: ⁊ ꝑꝑie ⁊ benigniter excusanda. et. ij.
 Coꝝ. xi. fratres libenter suffertis insipientes cū sitis
 ipsi sapientes. ¶ Tertia est insipientia vituperabi-
 lis: illa scz q̄ prudētie ⁊ virtuali cogitioni ⁊ noticia ini-
 mica. De q̄ in ꝑꝑsal. Vir insipiens nō cognosce: et
 stult⁹ nō intelliget hec. Existō mō insipies dī peccator
 qui nō sapit nec intelligit illa que ꝑꝑtinent ad salu-
 tē: ⁊ q̄ opas ⁊ agit illa q̄ opponūtur ⁊ obuiant debi-
 to vsui ⁊ cursui rationis. De ista igitur ꝑꝑosequar
 aliquantulum magis late ⁊ dica m. quia sicut vnta
 animalia dicuntur insipientia ⁊ ratione carentia:
 ꝑꝑro eo q̄ nō recordantur de ꝑꝑreteritis: nec ordināt de
 presentibus nec ꝑꝑrouident aut ꝑꝑuidēt de futuris
 Sic peccator insipiens ꝑōt dici: q̄ obliuioni videtur
 dedisse mala ꝑꝑreterita q̄ cōmisit. nec prudēter agit ꝑꝑre-
 sentia vt incumbunt. nec de futuris ꝑꝑrouidet vt debe-
 ret. ꝑꝑsal. Homo cui⁹ in honore esset nō intellexit: cō-
 paratus est iumentis insipientibus: ⁊ similis factus
 est illis. ¶ Nota ergo q̄ insipiens.

Disciplinam fugit ⁊ detestatur.
 Sine causa timet ⁊ conturbatur.
 Indebito de bonis opinatur.
 Inhoneste viuit ⁊ cōuertatur.
 Indiscrete loquitur ⁊ affatur.
 Infinite moritur ⁊ damnatur.
 Dico igitur q̄ insipiens correctionē solet detestari.
 ꝑꝑrouer. xij. Qui odit correctionē insipies est. ¶ Itē
 sine causa solet perturbari. ꝑꝑsal. Turbati sunt om-
 nes insipientes corde. ¶ Itē male de alijs solēt opina-
 ri. Eccliaestes. x. Insipies oēs stultos existimat. Unde
 Sapie. iij. de iustis dicit. Ad̄ visi sunt oculis insipien-
 tium mori. illi autē sunt in pace. ¶ Itē inhoneste solēt
 cōuertari ⁊ maxime quātū ad peccatū carnis. Unde
 ꝑꝑrouer. xvij. Qui tenet adulteram stultus est ⁊ insi-
 piens. Et Roma. j. Repletos omni iniquitate ⁊ for-
 micatione ⁊ auaricia ⁊c. Sequitur. Insipientes in cō-
 positos: sine affectione: sine federe: sine misericordia
 ¶ Itē solet insipiens indiscrete loqui vel effari: quia
 scz insipientes loquuntur indignatiue: iniuriatiue ⁊
 iactatiue seu ꝑꝑrecipitatiue. Indignatiue dico. ꝑꝑro.
 xij. Diues torquens labia sua insipiens est. Torquēs
 dico: scz indignatiue. In super. Eccliaestes. x. Labia in-
 sipientis ꝑꝑrecipitabunt cū initij verborū eius stulti-
 cia: ⁊ nouissimū illorū error pessimus. Stultus ver-
 ba multiplicat ⁊c. ¶ Itē solet insipiens in eternū mo-
 ri vel damnari. Iste enim est finis malorum insi-
 pientium fatuorum. scilicet mors eterna. ꝑꝑsal. Si-
 mul insipiens ⁊ stultus ꝑꝑeribunt. Ista ergo sufficiāt
 gratia breuitatis. Uide de Sapientia. Stulticia fa-
 titate. Ignorantia ⁊ similibus.

Inspicere. Uide vbi Aspiciere.
Inspiratio. Idem est quod fact⁹ ⁊ spiritū
 reuelatio.
Instare. Instans. instanter.
 Nota q̄ instantia quādoq̄ sumitur ꝑꝑro ꝑꝑroꝝ
 te imminente. sicut Genes. xxxvij. Instate partu ap-
 paruerunt gemini. Quādoq̄ ꝑꝑro tempore momen-
 taneo ⁊ transeunti: sicut cum dī Natura non operat

Instar.

in instanti et quia ipse in instanti sue creationis fuit beata vel unita vno. Quis pro actione continua et non desinente. Ecclesiastici. xxv. Si non in timore domini tenueris te instanter. i. continuo: cito subvertet domus tua. Quis pro operatione sollicita et diligenti. Sicut cum dicitur Judith. iij. Clamavit populus ad dominum instantia magna. Quocumque ergo modo sumatur instantia notabo generaliter quod in scriptura reperit instantia. Quam debes habere. Primo ergo dico quod est quod quam debes videre. dam instantia quam vir prudens debet observare. Et quam debes timere. dens debet observare. Et ista est instantia in bonis operibus faciendis. Arbores enim que tempore hyemis impeditae fuerunt. solent ad veniente vere: productioni foliorum et foliorum diligentem instare: et tarditate procedente per instantem diligentiam compensare et ad productionem naturalem diligenter intendere et vacare. Quanto enim processit acrior et maior retardatio: tanta oportunitate habita sequitur instantior et diligentior executio. Sic ut patet in vineis que quanto longiori frigore impeditae fuerunt: tanto impedimento cessante instantius fructificant et producant. Sic vere homo est quandoque frigore indevotionis seu corporis aut tribulationis bona opera facere retardat inuenta tandem oportunitate debet instanter bonis laboribus insudare et bonum facere: et moram pristinam compensare. Exemplo tigridis: de qua dicit Solinus. Quod quando inveniunt catulos suos raptos: ipsos tam instanti celeritate prosequitur quod nihil tam longum est quod non breuiter in brevi perambulet: nihil adeo antecedit ut non illico assequatur. quinimmo ut ait. Si venator fugiens nauem intraverit antequam veniat ad littus: fuscipatenter punit tarditatem. Sic vere homo qui predam et fetus gratie et glorie quos amisit vult recuperare et consequi debet instantissime et velociter bene operando ipsos inuestigare et prosequi: et si ipsos peroptat nequit attingere: debet tarditatem suam per penitentiam castigare. Ideo cuilibet diligenti dicit illud. iij. Thym. iij. Prodigia verbum instat importune: et oportune argueret obsecra: increpa et cetera. Sequitur. Tu vero vigila: in omnibus labora. Opus fac euangeliste. ministerium tuum imple: sobrius esto. Exemplo sancti apostoli. qui dicebat. v. Cor. xj. Instantia mea. quotidiana sollicitudo

Hora ergo quod prudens homo debet instanter. **P**redicare verbum veritatis. **I**nuocare opem diuinitatis. **C**astigare facta prauitatis. **I**nformare plebem humilitatis. **F**abricare opus utilitatis. **I**nstemus igitur veritatis verba predicando Actu. vj. Nos autem ministerio verbi instantes erimus. **I**tem in stemus diuinitatis opem inuocando. Judith. iij. Clamavit populus ad dominum instantia magna. Et Col. iij. Oratio ni instat. **I**tem in stemus prauitatis facta puniendo seu corrigendo. Exemplo iude. de quo dicitur. iij. Malcha. xj. Judas autem vehementer instabat puniens profanos. **I**tem in stemus humilitatis gente informando seu iustitiam docendo. s. deuotos et subditos nostros: quod sicut dicitur Judith. viij. Instabat super alligantes manibus pullos in agro. **I**tem in stemus utilitatis opus exercendo seu faciendo. Iuxta illud quod precipitur Ecclesiastes. ij. Quodcumque facere poterit manus tua instanter operare et cetera. Et sic patet quod est quedam instantia quam vir prudens debet cogitare. Et ista procerto est instantia et imminens propinquitas mortis nostre seu etiam tentationis diabolice. que nobis imminet omni die. **I**nstat enim diabolus ut nos percutiat. **I**nstat mundus ut nos inficiat. **I**nstat mors seu interitus ut nos deiciat. **D**e instantia dyaboli per tentationes percutientis potest dici illud. iij. Paral. xij. Respiciens iudas vidit instare bellum ex adverso et clamavit ad dominum. De

instantia autem mundi nos per delectationes inficientes dicitur Iudicum. xv. Cum dies triticee messis instarent venit samson inuisere volens uxorem suam. De instantia vero mortis nos a vita deicientis potest dici illud. iij. Thym. iij. Ego autem iam delibor: et tempus resolutionis mee instat. Et sic patet quod est quedam instantia quam vir prudens debet cogitare. **T**ertio dico quod est quedam instantia quam vir prudens debet formidare. Et ista procerto est instantia iudicij et inferni: et mortis etiam eterne que instat nisi precauimus. Teste enim apostolo. iij. Tymoth. iij. In nouissimis diebus instabunt tempora periculosa: quoniam complebitur illud Sapientie. vj. Fortioribus fortior instat cruciatio: et potentes poterit tormenta patienter. Et tunc proculdubio licet ista insistent: vani tamen et fatui non advertunt. Sicut dicitur Iudicum. xv. dicit. Quod ingratus est bellum contra filios beniamin: et non intellexerunt quod ex omni parte illis instaret interitus. Et sic ergo patet quod in scriptura reperitur instantia. formidanda. Cogitanda et observanda. Vide de Diligentia et Sollicitudine et cetera.

Instar. Ubi Similitudo. Imago. vt: et sicut.

Instaurare. De restituere. restaurare. reparare et reedificare.

Instituere. Instituta non sunt auctoritates: vi de vbi. Constitueret. et Statuere

Instruere. Nota quod instruere quandoque sumitur pro construere vel fabricare. Et inde dicitur instrumentum. Quis autem sumitur pro ordinare: armare seu munire: et sic de Joab dicitur. iij. Regum. x. Quod videns preparatum sibi periculum esse ex adverso instruit faciem contra seipsum. Et de utro. i. dicitur. Cumque instruiti armis pergeritis et cetera. Quandoque pro committere instruere accipitur pro docere: erudire. et informare. Sicut in psalmo dicit dauid domino. Domine iustificationum tuarum instrue me. et exercebor et cetera. Et dominus respondens dicit. Intellectum tibi dabo et instrua te in via hac qua gradieris: firmabo super te oculos meos et cetera. Distingue si vis quomodo homo instruitur et informatur tam a deo quam a parentibus aut a prelo. Quandoque per lectionem et eruditionem. Quandoque per reuelationem aut inspirationem. Quandoque per disciplinam et castigationem. Concorda si vis Tristeo. quod pauca sunt auctoritates. Vide vbi de Docere: et Erudire: et similibus.

Insula. Nota insula est portio terre aquis ex

omni latere circumseptae. Et videtur quod moraliter accipiendo insula potest referri ad personas et ad loca. Ad personas dico quia per insulam possunt intelligi viri boni et viri mali. Ad loca etiam: quod per insulas possunt intelligi Ecclesia. Religio. Mundus. Infernus. et Paradisus. Sic igitur notabis: quod in scriptura reperitur loquendo moraliter et in bono significato insula. **D**eserta ab hominum ritu. **S**ecreta et sine mugitu. **R**epleta opulento victu. **P**rima est iusti perfectio. **S**ecunda est vera religio. **T**ertia est celi possessio. **I**ustus dicitur insula quod cingitur aquis deuotionis. quod sicut dicitur in psalmo. Iustus est tanquam lignum quod plantatum est lacus decursum aquarum: quod fructum suum dabit in tempore suo. Et folium eius non defluet et cetera. **R**eligio dicitur insula: quod aquis compunctionis. **T**unc religio est illud firmamentum: de quo dicitur. Genes. i. fiat firmamentum in medio aquarum. **P**aradisus vero dicitur insula: quod cingitur aquis tribulationis: pro eo scilicet quod nullus intrat insulam nisi per istas aquas. vnde Ezechiel. xlvij. Traduxit me per aquas vsque ad riuos et cetera. Et illud Sapientie. x. Transiit eos per mare rubrum: et transiit eos per aquam nimiam. Et cetera. **C**onfinaliter iste locus repletur aquis refectionis: re frigerij et consolationis. **P**salmus. Super aquas refectionis eius educavit me. **D**ico ergo primo quod iustus dicitur insula

insula deserta. id est insula separata. Nam sicut materialis insula ab alia terra discernitur et disiungitur. aquis circumdata et abluitur. ventis insufflatur et abstergitur. fluctibus verberatur et percussit. terremotu sepius turbatur et cocutitur. piratis et profugis exponitur. herbis tamen et fructibus redudat et coponitur. et cantibus auium iocundatur et disponitur. Sic reuera iustus homo se paratur ab alijs per singularis vite perfectionem. **Secundum.** Diuise sunt insule gentium. Abluitur aquis irriguis per gratiam et deuotionem **Esai. xxiiij.** Glorificate dominum in insulis maris. id est in amaritudine penitentiae et deuotionis. Venit spiritus sancti afflantibus abstergit et purgat per inspirationem et specialem visitationem. **Esai. xliij.** Regem eius insule expectabunt. fluctibus tribulationum percutitur per temporalem afflictionem **Iherosolym. x.** Insulas fecit tributarias. **Et Esai. xli.** Uiderunt insule et timuerunt. Terremotu diuini timoris cocutitur per profundam meditationem **Ezech. xxxvi.** Turbabitur insule in mari. Piratis etiam. id est demonibus et tyrannis exponitur per iniuriam et afflictionem. **Esai. xxiiij.** Ululate quod habitatis in insula. **Et tamen herbis et floribus. i. gratijs et virtutibus redudat per bonorum spiritualium cumulationem. Psal. lxxj.** Insule munera offerent: et cantibus spiritualibus iocundatur per dei laudem et gratiarum actionem. **Psal. Lxxv.** **Et nota. qd**

Ego reperio Insulam.
 Ardentem. Insulam dico ardentem. In mari enim sunt insule que perpetuo ardent. sicut de quadam insula meridiana narratur in vita sancti bardi. et de libareis insulis Sicilie dicunt **Plinius et Solinus.** Sic iustus semper ardet per dilectionis ardorem et per contritionis feruorem. **Ezech. xxxix.** Adhuc ignem in manibus: et in his qui habitant in insulis. **Item** insulam natantem. quod scilicet **Secundum Seneca lib. de naturalibus questionibus.** Insule natantes mobiles: et mare more nauis vagantes inueniuntur in India quod fit quod sunt de spuma maris iniuncte aggregata: et in pumicem indurata: et tamen dein arena et puluere cooperta: et finaliter herbis et arboribus opulenta. Sic iusti per paupertatem voluntariam leues in hoc mundo manentem ciuitatem aut possessionem stabilem non querentes: nec terre. id est terrenis desiderium adherentes: ad statum spiritus sancti ducuntur. et per diligentiam et bona opera mouentur et agitantur. Arena et puluere. id est mortis memoria cooperuntur: et herbis et fructibus bonorum operum cumulantur. **Et tali ergo mobilitati talium potest dici illud Apoc. viij.** Insule de locis suis more sunt. **Istud** potissime potest dici de illis qui amore dei terras proprias exuerunt et bona temporalia dimiserunt: et sicut peregrini et hospites per mare huius mundi fluctuantes uerunt: dicentes illud **Iherosolym. x. ij.** Non habemus hic manentem ciuitatem: sed futuram inquirimus. Inuenio ergo insulam natantem. **Item** reperio insulam trementem. Terremotus enim ut dicunt philosophi multo sepius fit in insulis quam alibi. sicut patet de Sicilia insula. que sepiissime passa est terremotum. Sic uere iusti terremotu diuini timoris facilliter concutuntur: et sic ab omnibus superfluis excutuntur. **Unde Esai. xli.** Uiderunt insule et timuerunt. et extrema terre obstupuerunt. **Item** reperio insulam tacentem. Constat enim quod maior taciturnitas est in insulis quam alibi: et maxime in aliquibus ubi nulli hominum est accessus. Sic iusti sunt insule tacentes: nec per obiurgationem tumultuantes: nec sunt per detractionem murmurantes nec per iactantiam uocem suam extollentes. Iusti enim a talibus uocibus tacent: quod per patientiam oportuna silentia multa seruatur sicut potissime faciunt boni religio si quid ad literam ad euitandum uitia lingue silentium seruare debent **Esai. xli.** Taceant ad me insule: et gentes mittent fortitudinem. Ostende quomodo tales tenentur mutare fortitudinem temporalem et corporalem in uirtualem et spirituale. **Et aduerte quod iusti tacent.**

et tribus casibus. scilicet cum.
 Attendunt grande mysterium.
 Sustinent legis imperium.
 Expectant dei subsidium.
 Tacent cum ardua mysteria uolunt cogitare. **Esai. xliij.** Audite insule et attendite populi de longe: dominus ab uero uocauit me etc. Tacent etiam cum diuina impia oportet tolerare: quod scilicet isti patienter tolerant que imponuntur eisdem. **Esai. xliij.** Regem eius insule expectabunt. Tacent insule cum diuina solacia oportet expectare. quod scilicet iusti cum faciturnitate et patientia expectant auxilium brachium et adiutorium dei uini **Esai. li.** **Unde** autem insule expectabunt et brachium meum sustinebunt. **Uate** celum oculos uestrorum. **Reperio** ergo insulam tacentem. **Item** reperio insulam gaudentem. In insulis enim praeiata rident: aetalia saltant. Sic uere in iustis sunt praeiata que rident. scilicet conscientie puritas et misericordia. aues que cantant. id est gratiarum actio et leticia: animalia que saltant. scilicet exultatio in deo et bonorum affectuum resonantia. Exultare enim idem est quod extra saltare. **Psal. Lxxv.** **Item** reperio insulam multam. **Esai. li.** **Unde** si uis de insula de qua legitur in uita beati brandini ubi erant aues cum facie humana: lingua sibi intelligibili loquaces et ex omni parte deum laudantes. Sic in insula. id est iusto sunt aues deum laudantes: et exultationes et consolaciones dei laudes: et continue gratiarum actiones dicentes. **Esai. xxxij.** Glorificate dominum in insulis maris. **Reperio** ergo insulam gaudentem. **Item** reperio insulam nascentem seu scateantem. Constat enim teste **Seneca lib. de naturalibus questionibus.** Quod quicquid per terremotum nascuntur insule nouae: sicut de illa insula que dicitur mitilene narrat idem quod prece deate terremotu ignis in mari egego octo diebus continuis arsit qui de profundis abyssi erumpens lapides et materiam secum traxit. et tandem cessante igne lapides combusti apparuerunt. de quibus insula facta fuit. Sic uere dico quod quando terremotus diuini timoris praecedit: et ignis diuinae charitatis succendit et lapidina constantie et firmitatis succrescit: tunc homo in insulam. id est in uirum iustum facilliter conuertitur et excreuit. **Actus. xxvij.** **Ad** mitilene insula uocabatur. **Secundum** tur. Accensa pira reficiebant nos. militum. id est transmigras. interpretatur. quod scilicet tales de non esse ad esse transmigrant et transeunt: dum per uirtutem nouiter generantur et fiunt. **Reperio** ergo insulam nascentem. Constantem enim quod quandoque mare superabundat et crescit: et insulas cooperit atque tegit. Sicut de burde insula exemplificat **Seneca** ubi supra. **Et** sicut dicitur de insula ubi erat ecclesia beati clementis prope ciuitatem terfonam: que est in gazaria. quod mare ita creuit quod cum ita alte operuit quod non apparebat amplius: et recedente mare annuatim reapparuit. Tales sunt iusti quod scilicet sub aqua amarum penitentiae et tribulationum fugiunt: et ibi per humilitatem ab obturbibus hominum se abscondunt. **Unde** de humilitate talium potest intelligi illud **Esai. xl.** Ecce insule quasi puluis eriguntur. **Et Apoc. xviij.** **Dis** insula fugit: et montes non sunt inuenti. **Et** sic igitur patet quomodo iusti multis modis insule nuncupantur. **Et** hoc primum principale. **Secundo** dico quod religio dicitur insula quia cingitur aquis compunctionis. **Idem** **Dacha. xiiij.** **Item** dicitur introitus in insulis maris insule namque amarum compunctionem significat. **Et** aduerte quod religio est uel dici potest Insula tuta et necessaria. Insula trita et tributaria. Insula certa et speculatozia. Religio enim est insula tuta ad habitandum uel **Act. xxvij.** dicebat paulus in mari periclitans. **Unde** in insulam quandam oportet nos deuenire. **Et xxvij.** **Cum** euasissimam cognouimus quod mitilene insula uocabatur. que scilicet interpretatur transmigrans quod scilicet religio semper transmigrat et currit inquam in mundo nihil praefer necessaria querit. **Similis** illi insule natanti. de qua supra dictum est. **Item** religio est insula prom

D

E

f

integrū dño. Integer em̄ dicit in quo corde verbo et opere nihil reprehensibile reperit. Aduerte tamē. q̄ multi sunt integri male et nō bene. De quodā em̄ famulo fatuo audiui dici q̄ cū magister suus precepit q̄ capones pararet integros in coquina. ipse male intelligens integritatē: nihil inde amouit: sed cū plūmis et scibus integros posuit ad coquendū: et sic penitus nihil valuerūt. Integritas ergo que q̄q̄ habet feces carnalitatū. et plūmas volatilis vanitatis nō est bona immo deo abominabilis et horrenda. Et de hac dici potest illud. Prouer. j. Deglutiamus eū uiuentem et integrum tanq̄ infernus. Sed nō sic uisum: immo bona et sancta integritate sunt integri. Juxta illud Tpm. ij. Teipsum prebe exemplum bonorum operū in doctrina et integritate. Sufficit. Uide ubi omnis et ubi Totum etc.

Intelligere. intelligens intel

lectus. Nota q̄ intelligere accipitur pro cognoscere. pro Scire. pro Aduerte. Unde intellectus morali ter accipiendo nihil aliud est q̄ sapientia. prudentia notitia et cetera similia. De intellectu uero inquantū est potētia naturalis ipsius aie rationalis. vel inquantū est donū spūs sancti: cū ista sint. magis scientia: lia q̄ moralia: nihil intendo quo ad presens. Dico igitur. q̄ intelligere idē est qd̄ intus legere et signat quandā discretam meditationem et occultorū considerationē. Sicut em̄ oculus lincis. i. ocul⁹ illius aialis quod dicit linc. esse dicitur ita claris q̄ etiā illa que sunt intus et infra parietem dicit uideri. Sic uere oculus intellectus nostri debet esse ita limpidus et discretus ita q̄ illa que sunt intus et extra. i. abscondita et aperta debet limpide considerare et ipsa discrete uidere: meditari: precognoscere et sentire: ut sic simus sicut argus q̄ ex oī pte capitis oculos habēs q̄ circa se fiebat totū uidebat q̄. s. totū caput metis nostre uis esse plenū oculis discrete intelligētice et cōsideratiōis: ut quequid erga nos agatur: siue in mūdo: siue in celo: siue in inferno. s. quātū ad illa q̄ sunt necessaria ad salutē possimus intelligere et discretisime prouidere. Uti Prouer. xviij. Expectatio presto lantis quocūq̄ se uertit prudenter intelliget. Ut sic dicat cui libet illud Job. xviij. Ecce omnia audiuit auris mea et intellexi singula. Possumus ergo exponere illud Eccl. xvij. Sensati in uerbis ipsi sapienter egerunt: et ipsi intellexerunt ueritatem et iustitiam: et implorauerunt prouerbia et iudicia. In quibus uerbis ostendit q̄ nos debemus intelligere et prouidere et cognoscere quatuor. scz quid.

Dicendum. Ueritatem inquit. Agendum. Iustitiam inquit. Sciendū. Prouerbia inquit. Timendum. Iudicia inquit. Ista em̄ est uera intelligētia q̄. scz homo scit et intelligit. Loqui ueritatem. Facere equitatem. Inquirere profunditatem. Aduerte auctoritatem. si ueritas sciatur. Et ideo primo sapiens debet ueritatem scire aut intelligere anteq̄ audeat aliquid loqui aut dicere. Unde dicitur Sapient. iij. Qui confidunt in dño intelligent ueritatē. Uti dauid petit. Juxta eloquium tuū da mihi intellectus. Quod est contra multos qui de rebus se intromittunt. anteq̄ intelligant ueritatem eorum que dicunt. De quibus dicit apostolus. j. Tymoth. j. Uolētes inquit esse legis doctorēs non intelligentes neq̄ que loquuntur neq̄ de quibus affirmant. Secundo dico q̄ nos debemus intelligere illa que scz sunt agenda: quod notatur in uerbo. Iustitia. Iustitia enim est in agendis: sicut ueritas in dicēdis. Iustitia enim est intellectus bonus oibus facientibus eam. Idō enim nō potest facere iu

sticiam de se: nec de proximo: nisi intelligat qd̄ iustus est. Et ideo dicit dñs in ps. Et nunc reges intelligite etc. q̄ pro certo beati q̄ custodiunt iudiciū et faciūt iustitiam in omni tēpore. Tertio intelligenda sunt illa que sunt scienda: scz prouerbia. Per prouerbia enim que sunt uerba abscondita et occulta: possunt intelligi omnia illa occulta que pertinent ad futuram uitā. Quicqd̄ enim nobis dicitur de illa futura uita in scripturis: totū nobis dicitur in prouerbis et figuris. Unde de xpo dicitur Marci. iij. Quod sine parabolis nihil loquebat Talia em̄ prouerbia. i. talia occulta. sine intelligētia et prouidētia nō cognoscuntur nec perscrutant. Et propter hoc ps. dicebat dño. Da mihi intellectū et scrutabor mandata tua. Uti de dauid dicit Ps. j. Quod deus dedit sibi intelligentiam omnium uisionū et somnior. Illa em̄ que sunt futura post mortē: sunt quedā prouerbia quedā abscondita et occulta. Sūt etiā quedā uisiones et somnia: q̄ scz ista quibus inter se habeant existētice certitudinē q̄ tunc ad nos: tñ nō habēt nisi quandā somnialē similitudinē q̄ p̄ fidem ambulamus et nō per speciem s̄m apostolum: vcz inquantū nunc uidemus p̄ speculum in enigmate. j. Cor. xiiij. Uti de talibus prouerbis sic in cognitis et occultis pot̄ dici illud Ecclesiastici. xxxij. Occulta prouerbiorū exquiret sapiēs. Quarto dico q̄ intelligēda sunt illa q̄ sunt timēda. Et ista sunt dei iudicia. Iudicia inquit. Sicut em̄ iudicia regum et imperatorum q̄ sunt et terribilia iusta et rōnabilia: profundius a subditis meditantur: et in eorū cordibus terribilius inuipiuntur. Sic q̄ iudicia diuina abyssus multa: aspera et terribilia sunt et seuera. ideo a nobis intelligēda sūt et timēda. Iudicia em̄ dei nisi subtiliter intelligant q̄q̄ inuisa cēvidēt q̄ scz quātū ad inuidū uident h̄re unā causam apparētē: et habēt unā aliam quantū ad deum latentem. Sicut enim maligna rōne exterioris concitiae uidentur esse ualde dura: et tñ sunt interioris ualde mollia et tenera. Sic uere iudicia dei exterioris q̄ tunc ad causas secundarias nobis apparētes uident esse q̄q̄ plena crudelitate et iniustitia cū tñ plena sint q̄ tunc ad dei ordinatiōnem interioris tenera pietate seu clementia. Uti dicit Hieron. Quod oia prouidētia dei agūtur et qd̄ credit esse penā medicina est. De dei enim iudicijs nō uidemus nisi concitē. et ppter hoc necesse est in ipsis intelligere esse diuine iustitie et ordinationis medullas: sicut p̄ multa exempla posse uis ostēdere et probare. Intelligenda sunt ergo et timēda: q̄ scz occulta sunt terribilia et profunda: q̄ sicut dicitur Roma. ij. Incomprehensibilia sunt iudicia eius: et inuestigabiles uie eius. Sed nota. q̄ sicut aialia grossa et ponderosa parū habent de subtilitate intellectus: q̄ scz nec sunt subtilia nec ingeniosa: sicut patet de Ceruis. Canis et Mulis. Aialia uero parua ualde sunt ingeniosa et astuta: et intellectuali prudentie propinqua. sicut patet de Apibus. Araneis et formicis. Sic uere charissimi aliqui sunt magni et grossi p̄ tēporalem prosperitatem. s. diuites et potētes: qui etiam sunt ut cōmuniter in intelligentia spiritali imbecilles. De quibus dicitur in ps. Nolite fieri sicut equus et mulus quibus non est intellectus. Illi uero qui per humilitatem sunt parui: sunt ut cōiter spūali intelligentia plus dotati vñ prouerb. viij. Intelligite paruuli astutia: et insipientes animaduerte audite me qm̄ de rebus magnis locuta sum Simus ergo intelligentes: q̄ sicut dicitur prouer. xiiij. Acceptis est regi minister intelligens: et populus non intelligens uapulabit. Et sic p̄t quō intelligēda sunt predicta quatuor. s. illa que sunt agenda Illa q̄ sunt dicenda. Illa que sunt scienda Et illa que sunt timēda. Et adhuc si volum⁹ possumus notare q̄ nos debemus intelligere quinq̄ necessaria ad salutē. Intelligere enim debemus. Hostroium proximorum necessitatem. Hostroium peccatorum peruersitatē.

Ut ipsum dirigat litigantem.

Ut ipsum protegant propugnantem.

Ut ipsum audiant supplicansem.

Ut ipsum puniant delinquentem.

Ut ipsum premiant promerentem.

Intendit enim deus in homines ut benigniter eruat succubentes. ps. Intende aie mee et libera eam: propter inimicos meos eripe me. Ut iudicio dirigat contedentes ps.

Erurge et intende iudicio in eo deus meus et dominus meus in causis meis. Ut adiuuando protegat ut in timetis. ps. Deus in adiutorium meum intende: dominus ad adiuuandum me festina. Et iustos audiat supplicantes ps. Intende voci deprecationis mee rex meus et deus meus. Et alibi. fiant aures tue intendentes in voce deprecationis mee. Ut malos puniat delinquentes. psal. Intende ad visitandas omnes gentes: non miserearis oibus qui operantur iniquitatem. Ut beatos foueat seu muniat triumphantes psal. Specie tua et pulcritudine tua: intende prospere procede et regna. Patet ergo quod est unum intendere miseratum.

Intende est unum intendere speculatum. Et istud est quo homo intendit ad legis diuine mandata et iudicia cognoscenda. Iuxta illud. i. Macha. ij. Intendite in preceptum legis. Et ad celestia videnda et contemplantia. Exemplo Stephani de quo dicit. Actus. vij. Dominus intendens in celum vidit gloriam dei. Intende est unum intendere crudituum. Et istud est illud quo homo intendit ad audiendum et intelligendum uerba documenta. Sicut de illis dicit Actus. viij. Intendebant autem turbe his que a philippo dicebantur audientes eum unanimitate. Intende est unum intendere admiratum. Et istud est quod homo intendit et cogitat in opera mirabilia creatoris. Sicut Luc. ij. Dominus omnium oculi in synagoga erat intendentes in iesum. Sequitur. Et mirabatur. Intende est unum intendere maculatum. Et istud est quo peccatores intendunt in suas malicias et peccata. Quod sicut dicit. Gen. vi. Cogitatio cordis humani iniqua est ad malum omnium tempore. Qui dicit enim intendunt in luxuriam: quod maculat tactum contra illud. Prouer. v. Ne intendatis fallacie mulieris etc. qui dant in errores qui maculant intellectum. i. Tymoth. iij. In nouissimis temporibus discedet quidam a fide intendentes spiritibus erroris. Quoniam in uana uerba que maculant auditum. contra illud. Tptus. i. Non iudicis fabulis intendentes. Et sic patet quod intendere in

bono sumitur et in malo.

Inter. Nota quod istud uocabulum inter est prepositio seruans casum accusatiu. Et est talis significati: quod semper uidetur inuere pluralitate: societate: medietate. Et ideo istud uocabulum inter: potest significare in bono et in malo. Primo ergo dico: quod inter in bono significat omnes illos qui inter aliquas discordias contrarias interponunt partes suas. Et sic significat.

Sanctos intercessores.

Bonos mediatores.

Bonos frequentatores.

Bonos moderatores.

Et sic dico quod per inter potest intelligi.

Erga deum mundi negocia procurantes.

Discordis facta diuortia federantes.

Perfectorum digna consortia frequentantes.

In seipsis opera propria moderantes.

Boni ergo intercessores sunt illi qui suis intercessionibus

et orationibus se ponunt intermedios inter deum et populum: cuiusmodi debet esse prelati: qui proprie possunt dicere illud Ezechie. viij. Eleuauit me spiritus inter celum et terram: et adduxit in hierusalem. Ubi aduerte quod prelati debet habere canonicam promotionem quod scilicet spiritus debet ipsum leuare. i. promouere. Dignificam erectionem. quod scilicet ipse positus est inter celum et terram. i. inter deum et populum clericum et seculum uirum et proximum suum. Ite canonicam conclusionem: quod sic se debet referre: ut finaliter adducatur in hierusalem. Isti igitur

debet esse boni intercessores. Mucri. xviij. Stans aaro inter mortuos et uiuentes in populo deperatus est: et plaga cessauit. Ista etiam possunt dici de bonis principibus et prelatorum familiaribus: quod scilicet inter ipsos et populum sunt intermedii. quod scilicet isti pro pauperibus subditis debent intercedere: dominorum rapinam et iracundiam moderari. Ezech. xxiij. Quisum de eis uirum qui interponeret sepe. Tertio dico quod ista prepositio inter signat bonos mediatores illos scilicet qui inter discordes interponunt benigniter partes suas ut ipsos reconcilient et concordent. Tales enim sunt sicut solidatura que coniungit et ligat diuersa metalla que ponit inter illa. Sunt etiam sicut cementum mediante quo diuersi parietes in te studine ununt. Isti enim sunt sicut lylium inter spinas Cant. ij. quod scilicet spina que sunt pungitiue et sicce. i. uiri inuicem discordes et inuicem pungitiui et nocui: prouer. xij. Inter superbos semper uirga sunt: nunquam possunt concorditer uniri nisi aliquo lylio mediate. i. aliqua persona molli dulci. beniuola et benigna. Ideo discipulis et apostolis fuit dictum Luc. x. Ecce ego mitto uos sicut agnos inter lupos et Mach. x. Ecce ego mitto uos sicut oues in medio luporum estote ergo prudentes sicut serpentes et simplices sicut columbe. Ubi nota quod talis mediator debet habere.

Benignam locutionem. Talis enim debet esse sicut agnus benignissimus. Sicut serpens prudentissimus. Sicut columba simplicissimus. Quia debet esse agnus benigniter allegando Serpens pericula precauendo. Columba simpliciter intendendo. Aplica si uis et dilata de conditionibus Agni Serpentis Colube. Inter ergo signat bonos mediatores. i. pacis et concordie inter alios copositores. Istud est enim quod partes debet uelle: et hinc inde querere dicentes scilicet illud Gen. xij. Ne queso sit uirgum inter me et te: fratres enim sumus. Uide eam superius ubi frater. Istud debet mediator procurare et percipere dicendo. Illud Mach. ix. Habete in uobis pacem: et pacem habete inter uos. Istud solet ipse deus in scriptura ordinare et in iungere. quod scilicet orta questione inter apostolos quis eorum esset maior Christus legitur dixisse. Quicquid uoluerit inter uos maior fieri. immiser uester erit. Mach. x. Signat ergo inter bonos mediatores.

Tertio dico quod istud uocabulum inter signat bonos sociatores uel bone societatis sectatores et frequentatores ouis enim non uult esse sola: immo inter alias uiuere delectatur et canis etiam nequaquam uiuere nisi inter homines habitaret. Sic uere bonus homo ut communiter non uult esse solitarius nec a bonorum societate alienus. quod sicut Seneca. Dia mala docuit solitudo. immo certe inter bonos semper uult esse socius: medius et uicinus. Ubi de bonis dicit Sap. v. Computati sunt inter filios dei: et inter sanctos foris illorum est. Adulter enim proficit esse inter bonos. Adulter enim participat naturam extrinsecorum. Unde ex societate bonorum fortificat debilitas in firmiorum. Omnis enim qui sola a tonitruo occiditur: si fuerit inter alias a tonitruo non turbatur. Bos etiam qui inter alios boues est a lupo non tangitur: si solus inuentus fuerit: nequaquam liberatur. Quod breuiter melius est esse inter alios bonos quam solus aut singularis. Sepe enim hominum solus est pro diuersas tentationes a diabolo inuaditur. qui si inter alios fuerit: inuadit ab eo formidatur. Nota ergo quod nos debemus esse inter alios. Sicut elemosynarius inter pauperes ut propria distri buamus. Sicut doctor inter scolares: ut uerba doceamus. Sicut lucerna inter conuiuantes: ut per bona crepita luceamus. Sicut iudex inter homines ut proprie iudicemus. Sicut distiguamus. Sicut aduocati in iudicio: ut pro alijs intercedamus. Sicut prudentes in consilio: ut uerba respiciamus. Sicut monachi in cenobio: ut maioribus obediamus. Sicut amici in conuiuio: ut adiuuicem cogaudemus. Dico ergo quod nos debemus esse

Interficere.

inter alios vt nostrorū distributores. **Uñ.** p̄ouerbio
xxij. Seruus sapiens dñabit filijs stultis ⁊ inter fra-
tres hereditatē diuidet p̄. Inter mediū montiū per-
trāsibunt: aque potabūt oēs bestie agri. **¶** Itē simus
inter alios vt ipsorū informatores. **Uñ** de sacerdotib⁹
dicit Eze. xliij. **¶** P̄p̄m meū docebūt qd sit inter san-
ctū ⁊ pollutū: ⁊ inter mundū ⁊ immūdu ostēdet eis.
j. **Coz. ij.** Sapientiā loqm̄r inter p̄fectos figurati.
Ezec. r. In illis rotis que erāt inter cherubim: q̄ inter
p̄ctant plenitudo scientie. Et in dauid sapiētissimo
inter tres. ij. **Reg. rxiij.** **¶** Itē simus inter alios vt ip-
sorum illustratores vt simus illi de quibus apostol⁹
p̄ph. ij. dicit. In medio inquit nationis prauē atq̄
peruerse inter quos lucetis tanq̄ luminaria. **¶** Itē
simus inter alios vt ipsorū p̄cognitores. vñ. **Malac.**
ij. Videbitis qd sit inter iustū ⁊ impiū. ⁊ inter seruiē
tē deo ⁊ nō seruiētē. **¶** Itē simus inter alios vt ad
uocati vel intercessores **Joelis. iij.** Inter vestibulū
⁊ altare plozabāt sacerdotes mīstri dei dicētes. par-
ce dñe parce pp̄lo tuo. **¶** Itē simus inter alios vt cōsi-
liū p̄scrutatores. **Job. rxiij.** Iudiciū eligamus nobis
⁊ inter nos videamus qd sit melius. **¶** Itē simus in-
ter alios vt obediētes seruitores. **1. Macha. viij.** Dēs
obediunt vni. ⁊ zelus ⁊ inuidia nō est inter eos. **¶** Itē
simus inter alios vt cōiunantes ⁊ alter alterius dile-
ctores **Istud** autē potissime fiet in paradiso: q̄si inter
sanctos ⁊ angelos fruēmur gloria sempiterna. Et p̄-
certo ibi est verū. i. vera ⁊ eterna societas. q̄ scz ibi est
chara dilectio. dulcis fructio. digna promotio. De di-
lectione dicit **Canf. j.** vbi p̄p̄s loquēs beato paulo di-
cit. **Botrus** cypri dilect⁹ me⁹ mihi: inter vbera mea
cōmorabitur. De fructione pōt dicere q̄libet beatus
illud. ij. **Reg. rxiij.** **¶** Posuisti me seruiū tuū inter cōi-
uas mēse tue. De promotione vero pōt dici de ip̄s
beatis ill⁹ **Sap. v.** Ecce quō cōputati sūt inter filios
dei: ⁊ inter sanctos sors illorum est. Et sic ergo patet
quō iter: signat malos sociatores. **¶** Quartovero di-
co q̄ in bono significato inter: signat bonos modera-
tores: hoc est dictū illos qui sciunt esse: inter. i. q̄ sciūt
tenere mediū in factis ⁊ negocijs suis ⁊ qui extrēma
relinquunt: mediūq̄ virtutis sectantur. figurati in
illo āgelo. **j. Paral. rxiij.** vbi d̄. **¶** Dō dauid vidit ange-
lū stātē inter celiū ⁊ terrā. De **Ezechiele.** etiā d̄: **Ezec.**
viij. **¶** Dō spūs eleuauit eū inter celiū ⁊ terrā. ⁊ adduxit
in hīsm in visione dei. In quo notat q̄ viri angelici ⁊
p̄phetici media ⁊ nō extrēma desiderāt: ⁊ q̄ neq̄ ce-
lū. i. nimis altos stat⁹ neq̄ terrā. i. nimis bassos ⁊ de
p̄cios q̄rūt. ⁊ affectant. scz inter celiū ⁊ terrā. i. medio
critatē statūū vendicant ⁊ procurāt. Et ad hierusalez
celestē additi merent. vbi visione diuina p̄beniter
perfruuntur. Cōstat enim q̄ illos q̄ nimis alte volūt
ascēdere: sepe cōtingit. cadere ⁊ errare. **Exēplo** p̄cari
filij **bedali.** qui q̄ nimis alte volauit: cera plumarij
suarū liquefacta fuit. ⁊ cecidit: male em̄ tenuerat ius-
ta patris q̄ dixerat. Inter vtrūq̄ vola. **Uñ** superbis ⁊
alta querētib⁹: dicit **Abg. j.** Si inter sydera posueris
nidum tuū: inde detrahā te dicit dñs. **Ideo** versus
magistrales dicūt sic. p̄cari nati memores estote pa-
rati. **Iusta** paterna pati mediū tenere beati. **Uñ** de
infra de **Medio** **Treno. j.** facta est hierusale q̄si pol-
luta mēstruis inter eos. Inter malos em̄ nō pōt ali-
quis p̄ficere. **Uñ** sicut dicit **Math. xij.** Semen quod
cecidit inter spinā nō potuit fructificare. Et tñ. p̄cul
dubio multi sunt q̄ magis volunt malorū q̄ bonorum
cōsortia frequentare. Et sic igit patet quomō nos debe-
mus inter hoies cōuersare. scz ad Intercedendū **Ad**
cōciliandū. **Ad** associandū. **Ad** moderandū. **¶** Et nō
ta q̄ omnia ista possunt dici de p̄p̄o. Ip̄se em̄ tempo-
luit esse intermedium. vt exorator paterne maiestatis
vt recordator omnis diuersitatis vt frequētor bone
societatis vt defensor nostre fragilitatis vt erogator
magne benignitatis. vt informator magne sagax-
citatis &c. sicut supra. **¶** Via potest cōcordare de inter:

sicut supra. Et sic p̄t q̄ inter potest accipi in bono.
¶ Deniq̄ dico q̄ inter pōt accipi in malo. Et signat **E**
malas intercessionēs malas mēditatōes malas so-
ciationes tristes habitationes **Ista** em̄ quatuor sunt
quedā mala intermedia. **¶** Valli em̄ sunt mali inter-
cessores. **Isti** em̄ sunt intermedij inter p̄p̄m ⁊ p̄nci-
pes sed istud nō est ad intercedendū p̄ ip̄s: scz cōtra
ip̄s. **Isti** em̄ nō cessant subditos cū suis nugis accu-
sare: et cōtra ip̄s maliciā machinare. **Uñ** talib⁹ po-
test dici q̄ ip̄s occidunt zachariā filium **Barachie**
inter templū ⁊ altare. Sicut dicit **Math. rxiij.** Et
tales figurant **Job. j.** in sathan. q̄ cū esset inter filios
dei impetrauit a dño vt **Job** affligeret innocentē q̄
scz tales inter filios dei. i. inter bonos ⁊ simplices cō-
uersant ⁊ habitant. ⁊ nihil aliud intendunt: nisi q̄ a
superioribus suis impetrare valcant quomō innocē-
tes depauperent ⁊ affligāt. **¶** Itē mali mediatores
sunt detractores ⁊ relatores verborū q̄ scz nō querūt
inter hoies concordia generare: sed rancorē ⁊ odium
seminare. **Uñ** tales sunt de illis generibus hoim qui
a deo principaliter odiuntur. Sicut dicit **Proverb.**
vi. Inter quos ponunt p̄ferētes mēdacia. testes falla-
ces. ⁊ illi q̄ seminant inter fratres discordias. **¶** **Ma-**
li sociatores sunt hoies p̄uersi ⁊ corrupti q̄ scz hoies
inter quos habitāt suis malis dicitis ⁊ cōtemplis infi-
ciunt ⁊ corrūpunt. **Trenorū. j.** facta est hierusale q̄si
polluta mēstruis inter eos. Inter malos nō pōt ali-
quis proficere. q̄ sicut dicit **Math. rxiij.** Semē quō cecidit
inter spinas nō potuit fructificare. quāuis p̄cul-
dubio multi sunt q̄ magis querunt malorū q̄ bonorū
cōsortia frequentare. De q̄bus dicit **Judicij. rj. c.** **Ar-**
iditate aq̄ iam inter mortuos cōputant. q̄ scz ma-
li volūt plus esse inter mortuos q̄ inter viuos. Inter
malos q̄ inter bonos. inter corruptos q̄ inter mun-
dos. **Uñ** **Ezechi. rxiij.** pronice dicit hierusale. **Uñ** dater
tua leena cubauit inter latrones in medio catulorū
leonū. **¶** Tristes habitatores sunt pauperes innocē-
tes q̄ scz habēt inter impios viuere ⁊ eorū tyrannidi
subiacere **Luce. x.** Ecce ego mitto vos sicut agnos in-
ter lupos **Exēplo** bri petri q̄ inter duos quaternio-
nes militū dormiebat yinctus cathenis duabus vt
p̄t **Actū. rxiij.** **¶** Vel certe tristes habitatores possunt
dici dānati q̄ sunt inter demones in inferno. **¶** **Psal.** fa-
ctus sum sicut hō sine adiutorio inter mortuos liber
Et **Trenorū. j.** Apprehenderunt eū inter angustias: et
sic patz quomō ista prepositio inter: in bono ⁊ in ma-
lo pōt varia denotare. **Uñ** supra vbi sedus in illa
autoritate. sedus est inter me et te. in ultimo. **¶**

Interficere. Interfectio. in **A**

terfectus. **¶** Nota q̄ interfectio nihil aliud est q̄ se-
paratio violēta anime a corpe. **¶** Hinc est q̄ p̄ interfe-
ctionem pōt intelligi peccatū vel damnatio eterna:
q̄. i. p̄ peccatū aīa separat a deo sp̄ualiter: ⁊ p̄ dam-
nationē separat a deo eternaliter. **¶** Dicamus ergo q̄
sicut corpus diuersimode interficitur. sic anima p̄ di-
uersa p̄ctā. necat. **¶** Habet enim hostis dyabolus mul-
tos modos ipsam interficiendi ⁊ sp̄ualiter enecandi
Uñ de possumus dicere q̄.

Quidam interficiuntur per suspendium.

Quidam per incendium.

Quidam per gladium.

Quidam per venenum.

Quidam per sagittationē.

Quidam per submersionem.

Quidam per oppressionem.

¶ Sic vere dyabolus interficit.

Quosdam p̄ suspendiū. superbie.

Quosdam p̄ incendiū. iauaricie.

Quosdam p̄ gladiū. inuidie.

Quosdam p̄ venenum. luxurie.

Quosdam p̄ sagittationē. iracundie.

Quosdam p̄ submersionem. castri. i. iurgie.

Quosdam

Quosdam p oppressionē accidie.

Dico ergo q̄ dyabolus interficit superbos ip̄os alte suspēdēdo q̄. f. tales semp sunt suspēsi sursum p̄ elationē ⁊ ambitionē figurati in Absalon: qui cū in arbore currēdo suspēderet. Joab infixit ires lanceas in corde eius. Alij vero p̄cutiētes interfecerunt eū. sicut dicit. ij. Reg. xvij. Sup̄bus eīm dicit suspēdi ad arbore dignitatū ⁊ bonorū p̄ vitium ambitionis: q̄. f. sicut res q̄ est suspēsa est instabilis ⁊ vana: ⁊ ad statū veti facti liter. mouet. Sic vere sup̄bi instabiles sunt ⁊ vani: et ad statū veti diabolice suggestionis mobiles: ⁊ incepti in corde eius. Alij vero tres lancee insignit. q̄. f. p̄ peccatū sup̄bie tria alta vitia. s. ira seuitia ⁊ rapinayt cōmuniter committant diabolus eīm est sicut: aquila que pullos suos solet ungue versus solē suspēdere: ⁊ si lacrymari eos contigerit: solet eos vt valde degeneres abdicare q̄. f. diabolus pullos suos p̄ctōres p̄ superbiam suspēdit. ⁊ solē mūdane p̄peritatis eis ostendit. Illos vero q̄ p̄ penitentia ⁊ cōpunctionē lacrymant a se necessario cūct ⁊ dimittit. ⁊ ad p̄motiōnē talū nō intēdit. Illos autē q̄ oculos ad solē. i. ad claritatem mūdane glorie vertunt ⁊ ad eā totis affectibus se cōuertunt secū retinet et custodit. Isti figurant in illis p̄cipibus Hum. xxx. Qui suspēsi sunt cōtra solem in patibulis. Unde de interfec. iōe talū dicit. y. Reg. iij. Interfecerūt eos: p̄cidentesq; manus ⁊ pedes eorū suspēderūt. Interficat ergo diabolus sup̄bos ip̄os alte suspēdēdo.

Secundo dico q̄ iste interficit auaros ip̄os igne cōburendo. Auaricia eīm est ignis q̄ nūq̄ dicit sufficit sicut dicit. Prouer. xxx. Un. Amos. ix. Auaricia in capite omnium: ⁊ nouissimū eorū gladio interficiam. Tertio dico q̄ ipse interficit inuidos gladio p̄forando. Inuidia eīm est gladius golie. q̄ p̄p̄riū magistrū occidit: q̄. f. inu. h. anteq̄ alios interficiat seu ledant: ipsi primo gladio inuidie torquetur ⁊ laceratur. ps. Gladius eorū intret in corda ipsorū. De isto gladio legit. j. Reg. xxj. Quod inuoluebat pallio, serua baturq; specialiter in tēbernaculo ecclesie. Sic sepe in tabernaculo ecclesie ⁊ religionis sub pallio habit⁹ religionis vel obseruantie regularis: latet hodie q̄ plurimū gladius iste. s. inuidia. Quia p̄culdubio plus est hodie de inuidia inter regulares q̄ inter seculares. Un. Gen. iij. in figura taliū dicit. Cōsurrexit cayn aduersus abel fratrem suū ⁊ interfecit eū. Inuidiosus igit interficit diabolus gladio p̄forando. Quarto dico q̄ diabolus luxuriosos sp̄ualiter interficit venenū p̄p̄mādo. Luxuria eīm est venenū aspidis q̄ boiem facit dormire ⁊ ipsum interficit dormiendo: q̄. f. luxuria p̄mo facit boiem dormire p̄ delectationes: ⁊ tandem eū occidit p̄ cōsensum ⁊ opationes. Sicut eīm dicit q̄ rhinoceron p̄cutit elephātē in vētre quē mirabili ter h3 mollem. Sic diabolus luxuriosos in ventre p̄ mala desideria p̄cutit: ⁊ ipsos p̄ malos consensus interficit ⁊ occidit. tales figurant in holoferne. Qui eū esset ita fortis ⁊ potens q̄ a nullo vinceret sola mulier ipm interfecit. Judith. xij. Jō de muliere dicitur

Prouer. vij. Multos quoq; vulneratos deiecit ⁊ fortissimi quicq; ab ea interfecit sunt. Quinto dico q̄ diabolus iracundos interficit sagittis vulnerando. Sagitta eīm signat linguā maliloquam. Juxta illud Ibiere. ix. Sagitta vulneras lingua eorū. Talibus ergo sagittis ⁊ aliorū verbis iniuriosis vulnerat iracundus ⁊ p̄ iracundia interficit. Esa. xij. Sagittis interfecit puulos. Sexto dico q̄ ipse interficit gulosos in aquis submergendo. Aque eīm significant delicias: in quibus hō submergit. ⁊ p̄ gulā sp̄ualiter interficit. Gen. vi. Adducā aquas diluuij sup̄ terram ⁊ interficiā omnē carnē. Amō etiā dicit. ij. Reg. xij. Dixit absalon seruis suis Cū temulentus fuerit Amō vino p̄cutite eū ⁊ interficite. Isti similes sunt muri q̄ bibēdo aquā interficit. Septimo dico q̄ accidiosos interficit ip̄os ponderibus opprimēdo. Isti enim pondere pigritie inantū pressi ⁊ grauati sunt q̄ se

ad aliq̄ bonū opus nequeunt exercitare. De quo dicit Ezech. xxxij. Dormierūt in circūscisi cū interfecit gladio: portauerūt cōfusionē suā. Sic igit p̄t̄ quō diabolus p̄ peccatū diuersimode occidit sp̄itualiter homines q̄ sicut dicit Ecclesia. xxi. Dentēs eius dētes leonis interficientes animas hominū. De interfectione vero induantū signat penā tēporalem vel eternā posset breuiter dici. Quōd sicut lupi leones ⁊ vrsi ⁊ ap̄i q̄ dū sunt in nemoribus nō faciunt nisi bestiis innocētibus nocere q̄i autem capiunt interficiunt. Sic vere charissimi q̄ mali in hoc mūdo semp nocent innocētibus ⁊ bonis. ideo finaliter deus ip̄os capit per mortē tēporalē. ⁊ finaliter interficit p̄ damnationē eternalem. Unde. j. Reg. xvij. Leonem ⁊ vrsū interfecit Et. j. Para. xi. Interfecit leonē in medio castrorū. Et hoc de interfectione sufficit.

Interire Interitus. Nota q̄ interire idem est

q̄ intus ire seu cōterere. Accipit autē interire p̄ mortē conteri vel perire. Et breuiter notare possum q̄ in scriptura reperitur interitus.

- Naturalis.
- Criminalis.
- Tēporalis.
- Eternalis.

- Primus interitus omnibus contingit.
- Secundus interitus aias peccatorum intingit.
- Tertius interitus rairos affligit.
- Quartus vero interitus damnatos cōfigit.

Dico ergo q̄ interitus naturalis omnibus est cōtingens. Et de isto dicitur Eccles. iij. Quōd vnus est interitus hoīm ⁊ iumentorū. ⁊ equa vtriusq; conditio. Et illud psal. Hō autē cū interierit nō sumet oia: neq; descendet cū eo gloria domus eius. Tertio dico q̄ est interitus criminalis aias p̄ctōrū intingens. i. peccatū. De quo in ps. Reliquie impiorū interibūt. Et Leuit. vij. dicit. Et q̄ tetigerit immundū ⁊ comederit interibit. Tertio dico q̄ inuenitur interitus tēporalis miseris affligens. Et iste est interitus innocētū q̄ ipsi p̄ tyrannos inferunt. De quo dicit. Prouer. xxij. Erue eos q̄ ducunt ad mortē. ⁊ eos qui trahunt ad interitū liberare ne cesses. Tali etiā interitus tēporali interim a deo p̄mittunt p̄ctōres ⁊ hoc vt emendent ⁊ cogant ⁊ vt p̄ tēporalē interitū p̄peritatis euertatur. sicut ap̄lus dicebat. j. Corin. v. Quos reddidi sathane in interitū carnis sue vt spūs saluus fiat. Tertio est interitus infernalis seu eternalis damnatos cōfigens vtz mortē eterne. Un. in psal. Turbū iniustū: mala capient in interitu. Et illud. Tu vero deus dedisti eos in puteū interitus. Et. ij. Thessal. j. Qui nō obedierit in euangelio xpi penas dabūt in interitu eternas. His igit p̄missis q̄ de multiplici morte isra dicit i titulo sub littera. Ad. hic ommissis ceteris de interitu culpe aliqd subiūgā. Et notem⁹ q̄ mali intereūt sp̄ualit̄ qdā qui

- Suspendunt pompositatis fastu.
 - Suffocantur gulositatis fastu.
 - Toricantur carnalitates tactu.
 - Suffodiuntur terrenitatis iactu.
 - Concidunt rixositatis actu.
 - Constringuntur inuidioso tactu.
 - Congelantur de fidioso luctu.
 - Concisio seu detractio Illaqueatio. Congelatio seu Constrictio.
- Ista sunt em diuersa genera interitus. scilicet. Suspendio. Suffocatio. Toricatio. Suffocatio. Toricatio. Congelatio. Constrictio.
- Dico ergo q̄ quosdam interimis seu interire facit suspēdiū superbie. Superbi eīm ⁊ elati sicut suspēsi in alto intereunt q̄. f. de sup̄bo dicit. ij. Paral. xvij. Eleuatum est cor eius in interitū suū. figuratus in illo achitofel De quo dicitur. ij. Reg. ij. Quōd disposita domo sua suspēdiō interit. Tertio dico q̄ quosdam interimis suffocatio castri margie Sula enim est que per delicias animas suffocat ⁊ extinguit. Tref. iij. Qui vescebant voluptuose interierunt in vrs. Item quosdam interimis in toricatio uerue Luxuria eīm. sedat ⁊ sicut ⁊ ad modū torici vel

Interea. Interrogare

veneni. An illi luxuriose mulieri dicitur Ezech. xxij. Sordida nobilis grandis interitu. **I**te quosdam interimit suffossio auaricie. Auaricia enim viuos suffodit holes in terrenis. ps. In fine sunt gentes in interitu. **I**te quosdam interimit cocisio seu detrimcatio iracundie. Ira enim est gladius qui cocidit et diuidit cor humanu. **O**sec. r. Diuisum est cor eorum: nunc interibunt. Et illud Roma. 17. Casa ire apta ad interitio inuidie. ps. Absconderunt mihi interituz laquei sui supnacue exprobrauerunt animam meam. **I**te interimit quosdam antiquitas seu congelatio desidie qua. scz pigricia et desidie more congelationis et antiquitatis impediunt motum. **I**heb. viij. Quis aut antiquatur et senescit prope interitum est. Et sit piz quod interitus anime per diabolum procreatur et.

Interea interdum interim.
 D mitto qz non sunt autoritates nisi paucissime.

Interior interior. Vide vbi Intus.

Intermittere. Intermissio.

Cum intermissio se habeat p modu negatiōis. restat q intermissio boni est mala: et intermissio mali e bona. **M**alum est enim intermittere bonu et bonuz est intermittere malum. **Q**uod aut bonu sit intermittere malum: pater. **E**zec. xlv. vbi dicitur Sufficiat vobis principes israel: iniquitate rapina intermittite: et iudicium et iustitia facite. **I**te q maluz sit intermittere bonu pz in scriptura vbi talis intermissio boni vt plurimum prohibetur vel tacite vel expresse. et istud sit qn precipiuntur sine intermissione.

Suauis agere. **Q**uod de gratiarum actione dicitur. **P**reces effundere. **T**heσσα. ij. **S**uauis agimus **A**d deuotionem recollere. **D**eo sine intermissione. **D**e oratione seu precu effusione dicit. **J**. **T**hes. v. **S**ine intermissione orate. **D**e fratru vero et amicor recordatione seu memoracione: dicit **R**oma. j. **T**estis est mihi deus q sine intermissione memoriam vestri facio. **D**imitto: vide vbi **C**essare **D**imittere et similia.

Internitio. Dicit ab inter et neces. Et est destructio. Sed vide de iteritu. **A**lorte. **D**estructio.

Interponere. Vide vbi agit de intercessione et meditatione. Et vide de **A**d edium.

Interpellare. Vide vbi **I**rogare. **P**recari et **I**nuocare.

Interpretari. Nota q interpretari id est monis expositio et declaratio. Et possumus notare q in scriptura reperitur **I**nterpretatio.

Verax et necessaria. **I**nterpretatio verax et necessaria est illa quam facit **S**agar et meritoria. **r**ps et qua etiam faciunt sancti doctores et ponendo scripturas. **A**lulte sunt enim scripture difficiles et obscure et non sicut sensus literalis: sed potius sicut sensus spualis intelligere: et medullam sub cortice latentem extrahere et videre. Ita faciebat **r**ps **L**uce. xxij. vbi duobus discipulis euntibus in cinaus ipse interpretabatur in oibus scripturis que de ipso erant. Et **D**asi. v. **A**udiuimus de te q possis occulta interpretari et ligata dissoluere. **I**te inuenit interpretatio fallax et deceptoria. Et ista est illa qua faciunt iudei et heretici de scripturis. qui. scilicet illas interpretantur exponunt et intelligunt falso modo et ipsas couertunt immo peruertunt ad sensum aliu q deberent. **D**e quibus potest dici illud **E**ccli. xlvij. **I**n cantilenis et proverbijs et coparationibus et interpretationibus mirate sunt terre. **I**tem

inuenit interpretatio sagax et meritoria. et ista est illa qua prudens et iustus homo scit omnia que de alijs audit interpretari ad meliorem partem: et per excusationem debeat in bonu sensum couertere que dicuntur. **A**n. j. **C**or. xij. dicitur q per spiritum sanctu alij dant genera linguaru alij interpretatio sermonu et. **D**asi. ij. **T**eru est somnium et vera est interpretatio eius. **I**te inuenit interpretatio mordax et detractoria. Et ista est qn quis est ita mordax et mendax q quicquid boni accidit de alijs interpretatur in malu semper partem deterioris supponendo et eligendo: et laudem alienam attenuando et obfuscando. **D**e quo **D**asi. ij. **U**na est de vobis sententia q interpretacione fallace et deceptione plena coposueritis. **D**imitto qz sterilis est materia. **S**ufficiat ergo de interpretacione detractoria meritoria **D**eceptorum et necessaria.

Interrogare. Nota q interrogare idem est qd aliqd ab aliquo sub spe responsionis inquirere vel rogare. Et notabo q multiplex inuenitur interrogatio in scriptura videlicet.

Interrogatio. **F**idelium. **C**rudeliu. **S**impliciu. **I**ngaciu. **S**agaciu.

Dico primo q inuenitur interrogatio sancte fidelitatis. Et ista est illa qua homo fidelis interrogat deum et catholicos et fideles doctores: de illis q spectat ad scientiam et ad fidem. **I**te. **J**. **R**e. xij. **Q**ui interrogat interroget in abela. **E**t. **J**. **R**e. xij. **I**nterroga pastores tuos. **E**t **A**gg. ij. **I**nterroga sacerdotas leges. **E**t **I**hier. l. **I**n syon interrogabunt viam et. qd tñ non faciunt idololatras et heretici: et simplices et fatui idiote qui magis recurrunt ad interrogandum magos et ariolos: vetulas et diuinos q diuinum aut doctores: theologos atq veros: quos arguens dñs dicit **E**sa. xxx. **U**e filij desertores q ambulatis. vt descendatis in egyptu et os meum non interrogabis. **E**t ideo comminando dicit dñs **E**sa. xix. **C**onsiliu egypti precipitabo: et interrogabunt simulacra sua: diuinos suos et phitones et ariolos: et tradam egyptu in manu dñoru crudeliu. **E**t **O**sec. iij. dicit. **P**opulus meus in ligno suo interrogauit. **S**ecundo dico q inuenit interrogatio dure crudelitatis. Et ista est illa qua tyranu non solu per verba. immo per verbera interrogat innocentes sicut illud **S**apie. ij. **C**ontumelia et tormentis interrogemus illum: vt sciamus reuerentiam illius et probemus patientiam eius. **N**on dico tñ quin interrogationes tales per tormenta et questiones qnq debeant fieri qn. scilicet de criminibus agitur et qn precedit infamia et infamatio debita. et suspitio sufficiens antecedit. tñc enim si verba non sufficiant. debet verbera adhiberi: qz scz quida sunt ita proterui q etiam cu tormentis et interrogacionibus non pot ab eis veritas extorqueri. **E**ccli. xij. **S**eruus interrogatus continue a luoze non minuitur. **T**ertio dico q inuenit interrogatio pie simplicis. Et ista est illa ad quam faciendam inuitatur simplices et ignari: quia scz non debet interrogari de arduis et secretis sed tantum de illis que pertinent ad salutem et veraciter credere et simpliciter confiteri: cum etiam bruta sufficiant ad ostendendum se mitas veritatis et laudem et gloriam creatoris. **U**nde **J**ob. xij. **I**nterroga iumenta et docebunt te et volatilia et indicabunt tibi. **Q**uod est contra multos simplices: qui scilicet magis nituntur interrogare de arduis et secretis q homines scientifici et proeecti. **E**t ideo tales facilliter solent decipi et propria inuestigatione fraudari. **T**ales ergo simplices non publice nec curiose nec disputatiue debent de arduis interrogare. **E**xemplo apostolorum de quibus dicitur **M**arc. ij. **Q**uod ipsi ignorabant verbum et timebant interrogare **J**esum. sed in secreto a viris prudentibus debet veritatem si dubitant indagare. **J**. **C**orinth. xij. **A**duheres. id est simplices in ecclesijs taceant. non enim permittit eis loqui: sed si quid volunt discere: domi viros interroget. **P**atet ergo q inuenit interrogatio bone simplicitati.

C **A**mplicitatis. **Q**uarto dico q̄ inuenit̄ interrogatio vane nugacitatis. Et ista est illa quā faciunt vane gloriā et curiosi: qui. s. nō cessant interrogare et querere de secretis et conditionibus aliorū vt habeant vñ de alijs loquantur. vel etiā qui de rebus de quibus non licet. s. de secretis fidei vt supra dictū est: interrogant plus q̄ decet et de tali fatua et maliciosa interrogatio ne pōt dici illud Eccl̄s. viij. Stulta est huiusmodi interrogatio. Isti enim in terrogant vt possint de aliorū vitijs testes esse. Sa. iij. Testes sunt nequitie aduersus parentes in interrogatione sua. **Q**uinto vero dicā q̄ est interrogatio sagacitatis. et ista est illa quā faciunt viri prudentes quisti ad inquisitionē veritatis illorum que spectant ad necessitatē fidei atq; morum. De necessarijs em̄ et vtilibus bonū est interrogare et inquirere. De superfluis vero et impertinentibus vtile est subtrahere. Igitur notabo q̄ bona interrogatio facienda est.

Sapienter.
Diligenter.
Reuerenter.
Sapienter dico q̄ hō debet interrogare de vtilibus et non de inanis. Unde Job. viij. Interroga generationem proximā et diligenter inuestiga patrū memoriam. Et Job. xxj. Interrogate quemlibet ex viatoribus. Et Hier̄. vj. State sup vias et videte et interrogate de senitis antiquis que sit via bona et ambulante in ea. et inuenietis refrigerium animabus vestris. **N**ō est contra illos qui nō querunt aut interrogant nisi de vanis et inutilibus sicut de cantilenis et leuitibus. ps̄. Illic interrogauerunt nos q̄ captiuos duxerunt nos verba cantionū. **C**ōtra illos et cōtra eos q̄ inuestigant de arduis et difficilibus: seu de ignorantijs et impossibilitibus: vt pote de ignorantijs et cōtingentibus: sicut sunt illi qui curā vanas et secretas scitias plus debito immorant dicit ps̄. **Q**ue ignorabas interrogabant me cōtra illos in sup qui in suis interrogationibus nō seruāt orainē seu formā q̄ aliqui r̄fident anteq̄ interrogent et ante iudicant q̄ inquirant dicit Eccl̄s. xi. Anteq̄ interrogas ne vituperes quem. **Q** et cū interrogaueris corripe iuste. fiat ergo interrogatio sapienter. sicut de ioseph d̄. Sch. xlij. q̄ interrogauit fratres suos p̄ ordinem interrogauit nos hō p̄ ordinē nr̄am progeniē. **I**tem debet fieri diligenter valde em̄ debet esse diligēs de interrogādo infirmus de medico. **E**genus de subsidio. **O**ppressus de presidio. **I**gnarus de veritate. **P**eregrinus de itineris certitudine. Et sic dico q̄ illi magi interrogauerūt de x̄po diligenter. Iuxta illud Mat̄. ij. **I**te et interrogate diligenter de puero. de puero dico q̄. s. est Remediū egrotantibus Subsidij indigentibus. **P**residiū inuentibus. **R**ectitudo oberrantibus **C**ertitudo ignorantibus. **A**h dicitur Hier̄. xxx. Interrogate et videte Et illud predictū Job. viij. Interroga generationem proximā et diligenter inuestiga. **F**iat ergo nostra interrogatio diligenter. **I**tem debet fieri reuerēter. q̄ debet fieri a personis quibus debetur reuerentia vt. **A** doctor et p̄dētib⁹. **A**b amicis et parentib⁹. **A**b antiquis et precedentibus **A** presbyteris et presidentibus **Q**uia reuera ignarus debet interrogare prudentem. **H**ester. j. Interrogauit sapientes qui ex more regio semp̄ ei adherabant. **F**ilius debet interrogare parentē tuū et annunciat bit tibi maiores tuos et dicet tibi. **I**uuenis debet interrogare seniore. ij. **E**sdre. vj. **T**ūc interrogauimus seniores. **S**ubditus d̄ interrogare superiores et laycus presbyterum meliorem. **A**ggei. ij. Interroga sacerdotēs legē. Et sic patet q̄ est interrogatio. sagaciū nugacium simplicium crudelium et fidelium. **S**ufficit. **T**ide de inquirere. inuestigare perscrutari et.

A **I**ntestina. **P**ance sunt auroitates. vide in tabula.

Antingere. **T**ide vbi Color et vbi Tingere. q̄ auroitates pance sunt et. **I**ntroire. **N**ota q̄ intrare idē est q̄ intra vel infra aliquē locū ire. Sicut ingredi idē est q̄ in aliquē locū gradi. **S** q̄ supra satis dictū est de ingressu **I**deo de introitu bicuiter transcamus. **N**otare ergo possumus q̄ est introitus.

Frequentandus. **I**mo ergo dico q̄ est introitus frequentandus. **P**rocurandus. **E**t iste est introitus virtuosus quo. s. nos debemus intrare propriā conscientiam ipsam examinando **C**olerandus. **A**d deturandus. **A**d mirandus. **C**eli vel paradisi: seu eter-
Na cōtēplādo sepulcrū vel infernū ipsum cōsiderādo **D**e talibus virtuosus pōt breuiter exponi illud q̄ habet Esa. xlvij. **S**ede: tace: intra in tenebras filia chaldeorū. **A**bi aduerte q̄ nos debemus intrare **L**ocum **H**onoris vt quiescamus. **I**n primo loco intramus vt delectemur **D**oloris vt doceamus. **I**deo d̄. **S**ede. **I**n secundo intramus vt gloriemur. **I**deo dicit. **T**eroris vt timeamus. **I**deo dicit. **I**ntra in tenebras et. **L**ocus honoris est superior. **L**ocus doloris ē inferior. **L**ocus teroris est inferior. **T**ace. **I**n tertio intramus vt cōtristemur. **I**ō dicit. **I**ntra in tenebras et. **D**ice ergo. q̄ nos debemus intrare locū supernalem vt ibi quiescamus. **S**ede inquit. **S**icut em̄ pauper libenter intrat conuiuū vt ibi sedeat. **H**ō fatigatus libenter intrat lectū vt ibi gaudeat. **H**ō impugnat⁹ libenter intrat castrū vt ibi intus maneat. **S**ic vere charissimi hō d̄ p̄ spem et desiderij intrare paradisum. vt ibi intus lenis et q̄tus maneat. quiescat et resideat: q̄ ostendit cū dicit. **S**ede. **S**edere em̄ signat quietem. recreationē et a motu et labore abdicationē q̄ vere hō q̄ diu vacat circa tēporalia semp̄ est in labore et occupatione in fluxu et motu et vacillatione et **S**in **S**eg. **C**ū rei labenti immitimur: necesse est vt cū labete labamur. **T**ūc vero cū lectū castrū seu conuiuū paradisi p̄ affectionē et desiderij intramus. tūc ibidē quiescimus et sedimus. **A**h dauid in ps̄. **L**abor est ante me donec intrē in sanctuariū dei. **A**h de tali sedere dicit Josue. iij. **S**edebat sub vmbra donec videret qd accideret ciuitati. **E**t apoc. iij. **E**cce in celo sedes posita est et sup sedē sedens. **C**ōtemplatiui autē pyrie dicunt sedere. **S**eculares autē negotiatores dicuntur currere vel moueri. **S**icut de maria dicit q̄ sedebat. et de **M**artha q̄ satagebat q̄. s. cōtemplatiui sedent et dormiunt cū **M**aria. **I**uxta illud **M**at̄. ij. **I**ntran tes domū. s. paradisi p̄ cōtemplationē inueniunt puerum cū **M**aria. **A**ctiuo vero currunt et satagunt sicut. **M**artha **L**abora sicut bonus miles p̄. i. **T**himo. iij. **I**ntremus ergo locū signalem. vt quiescamus. **S**ede inq̄. **J**udicū. xij. **Q**uo cū intrassent sedebāt in platea ciuitatis. **A**t sic d̄ at cōtemplatiui illud. **S**apient̄. viij. **I**ntrans in domum meam quiescā cum illa. id est cum sapientia. **I**tem debemus intrare locum intermale in seu cordialem vt voleamus. quod ostenditur in verbo **T**ace. **S**icut enim rane q̄ diu sunt extra aquam solent valde garrulate et clamare: quando vero aquam intrauerunt tunc incipiunt tacere. **S**ic vere homo q̄ diu est extra propriam aquam id est extra considerationem propriorum defectuum: et sedet in terra id est terrenis negocijs vagatur. ipse proculdubio garrulus et vanigloriosus: et letibundus diuersimode inuenitur. **S**i vero aquas. id est fluxibilitatē propriorum defectū p̄ considerationem intrauerit. tunc vero non gloriabitur nec gaudebit. sed magis contristabitur et tacebit. **T**ace inquit. q̄ d. **J**am non habes occasionem loquendi. sed dolenti potius et tristandi. **U**nde math̄. vj. **I**ntra cubiculum tuum et claude ostia tua. **A**t de peccatore dicitur illud **T**reno. ij. **S**edebit solitarius et tacebit. quomā leuauit se supra se. **E**t **E**zechie. xxij. **J**ugeniuce ta

Intestina.

zens. Religiosi enim intra claustrum solent tacere. Apes etiā postq̄ in sero intrauerint domos suas solent quiescere & filere: quia scz homo cum intrauerit claustrum & domum proprie conscientie ipsam rumi- nando & examinando, ibi proculdubio inuenit mate- riam tacendi & dolēdi & ab omni locutione superflua abstinendi. quia sicut dicitur Amos. v. Prudens in tēpore illo tacbit qm̄ tempus malum est.

Intrare enim debet homo. cor suum.

Ad deplorandum commissa scelera.

Ad meditandum actus & opera.

Ad precauendum luctus & verbera.

Ad contemnendum onus & pondera.

Ad deprecandum regentes sydera.

Intramus ergo corda nostra ad preterita scelera de- plorandum. Genes. xliij. Intrauit Joseph in cubi- culum & fleuit. ¶ Itē ad presentia opera ordinandū

¶ Numeri. iij. Aaron & filij eius intrabunt & ipsi de- ponent onera. ¶ Itē ad futura danima seu verbera precauendū. Unde de Noe futurū diluuium preca- uente dicitur Actus. xviij. Intrauit Noe in archam.

¶ Itē ad mūdana pondera cōtemnendū. Mat. iij.

Intra in lutum & calca. ¶ Itē ad regentē ethera ado- randum Math. vi. Intra in cubiculum tuū: & clau- de ostia super te. & ora patrē tuū qui uidet in abscon- dito. Intramus igitur locum cordialem & doleamus

C

¶ Itē debemus intrare locum infernalem vt timea- mus. Intra inquit in tenebras. Sicut enim aues que habent visum debilem cuiusmodi sunt nocte & bu- bones: cuius claritate solis ferre nequeant solent loca ymbrosa & tenebrosa diligere & intrare. Sic verē cum visus intellectus nostri sit debilis & insufficiens ad lu- men celestis glorie cōtemplandū: qz. s. oculus non vi- dit que preparauit deus diligētibus se: loca tenebro- sa mortis & inferni intrare debemus per cōsideratio- nem vt si splendore celestis glorie ad bonū non attra- himur. timore tamē mortis & gehenne a malo retrahamur. Intra ergo in tenebras. Uti in ps. di. Intra- uit israhel in egyptū: & iacob accola fuit in terra chaz- Egyptus enim interpretatur tenebra. Cham vero in- terpretatur calor. qz. s. infernus est tenebrosus. Tene- brosus dico. qz sicut dicitur Job. x. Ista est terra mise- rie & tenebrarū vbi ymbra mortis & nullus ordo sed sempiternū horro: inhabitat. Calidus etiā ē. qz sicut dicitur Job. xxxij. Ad nimium calozē transibunt ab aquis niuium vsqz ad inferos. Ibi ergo debemus in- trare mentaliter: ne forte ibi intramus personaliter qm̄. s. peccatores introibunt in inferiora terre: traden- tur in manus gladij partes vulpiū erunt. Intramus ergo tenebras mortis & inferni vt de nobis dicitur il- lud Joan. xx. Venit symon petrus sequens & introi- pit in monumentū. Et sic p̄z triplex introitus spiri- tualis. s. In locū superiorē & gaudiosum. In locū in- feriorē & dolorosum. In locum inferiorē & timoro- sum. Bene ergo dictum est. Sede tace: & intra in te- nebras. Iste ergo est introitus virtuosus q̄ est frequē- tandus. Circa q̄ nota adhuc q̄ nos debem⁹ intrare

Orium. Dico ortū scripture ad meditandū

Domū. Domū religionis ad cōmorandum

Templum. Templū ecclesie ad adorandū Scri- ptura est ortus ad meditandū. Unde Joan. xvij. dicitur. Quod ibi erat ortus in quo introiuit iesus cum discipulis suis. Et de assuero legitur Ihesus. vij. Ad intrauit rex in ortum arboribus consitū. Religio est domus penitentium. Uti de magis dicitur Math. ij. q̄ in- trantes domū inuenerunt puerū cū maria. qz. s. in do- mo religionis est puer. i. puritas innocens. Est ma- ria. i. amaritudo p̄nic. Ecclesia est locus adorantium

Unde in ps. Introibo ad altare dei. Et alibi dicitur. Introibo in domū tuā: adorabo ad templum sanctū tuū. Iste est ergo introitus virtuosus qui est frequē- tandus. ¶ Sc̄o principaliter dico. q̄ est introitus gratio- sus qui est procurandus. Iste est qm̄ ostiū coz-

dis aperimus vt deus & virtutes subintrent. Et nota si vis q̄ quadruplex est introitus procurandus vicz. Introitus Pacificatiuus quo placamus diuinū des- spectum. Iustificatiuus quo virtutes intrant ad affe- ctū Retificatiuus quo intrat ad dei cōspectū. Saluis- ficatiuus quo volamus ad claustrale tectū. ¶ Dico ergo q̄ procurare debemus introitū pacificatiuum. Et iste est introitus nostrarū precum & orationis ad diuinitatis exauditionē. Itā sicut videmus q̄ q̄ngs ad papam solent intrare damnati: vt absoluant. Ad uocati vt patrocinent. Egeni vt dicitur & satientur Amici vt cū eo gaudeant & cōsolentur. Sic ad deum debet intrare peccator & sceleratus. cui⁹ officiū agit cōtritio p̄. Introeat in cōspectu tuo gemitus cōpe- ditorum Aduocatus cuius officiū agit oratio. p̄. In- tret oratio mea in cōspectu tuo. Inclina aurem tuam ad precem meā. Egenus seu pauper. cuius officiū facit humiliatio seu deiectio. iij. Reg. iij. Ego autē sum paup̄ paruulus ignorans ingressum & introitū meū. Annicius seu cōfederatus cuius officiū facit dilectio. ij. Reg. xiiij. Vocatus ab salon intrauit ad regē. Absa- lon filius erat regis: & p̄ cōsequens amicus. Interpre- taf etiā pater pacis. ¶ Deinde dico q̄ nos debemus procurare introitum iustificatiuū vsz ingressum seu introitum gratie diuine in cor humanū. Sicut enim ostrea se aperit circa littus maris. & sic ros celestis subintrat. & sic generat margarita. Sicut etiā aperta fenestra lumen intrat in domū p̄ q̄d tota domus red- ditur luminosa. Sicut vere qm̄ fenestrā cordis aperim⁹ p̄ affectionē & deuotionē tūc ros diuine gratie & lu- men vere scientie subintrat p̄ diuinā inspirationē et infusionē: & sic margarite virtutū & meritorū intro- ducunt & discretionis claritas generat. zetiā ipse de⁹ habitat ibi p̄ spiritualē habitationē & visitationem. Talē introitū ad animam desiderat ipse x̄ps. dicens illud Apoca. iij. Ego sto ad ostium & pulso: si quis au- dit vocē meā & aperuerit ianuā introibo ad illū & ce- nabo cū illo. Sed pro certo talē introitū impediūt vitia & peccata. qz. s. deus non libenter intrat in do- mū clausam qz. nō est latro. nec in domū sedam. qz. nō est immundus. nec in domū litigiosam. qz. ipse est pa- cificus. Domū autē cordis claudat obstinatio. fedat luxuria & inquinatio turbat & tribulat discordia & cō- tentio seu auaricia & negociatio. Tales ergo domos nō intrat deus vt ipse inquit dicens illud ps. Odiū eccliam malignantiū. & cū iniqua gerentibus non in- troibo. Et Sapiē. j. dicit q̄ in maluolā animā nō in- troibit sapientia. Attollite ergo portas principes ve- stras & introibit rex glorie. Sicut enī dicit. Eccl. j. Oīa flumina intrant in mare. qz. scz oīa flumina. i. om- nes abundantie gratiarū intrant in mare. i. cōscientiaz cōpunctā & amarā. Iuxta illud ps. Cor contritū & hu- miliatū deus nō despiciet. Iste est igit introitus pro- curandus. Dico ergo q̄ nos debemus procurare in- troitum iustificatiuū. ¶ Deniqz dico. q̄ nos debem⁹

procurare introitū letificatiuum Et iste est introitus paradisi. vbi quicumqz introierit letus erit. Math. xxv. Intra in gaudiū domini tui. Est enim in ethy- o pia superiori quidam mons: vbi quicumqz introierit nunq̄ erit. quinimmo ibi ridendo intrat & ascendit: & ideo in signū cruz in introitu ponitur que cruz ri- sus vulgariter appellatur. Sic vere in mōte paradisi est p̄petuus risus & gaudiū. sed in introitu cruz ponitur pro eo qz p̄ crucem & tribulationē ibi intrat. ¶ Pe- nitentia enim & tribulatio cruz sunt. p̄ quā iusti in pa- radisum introeunt. Nonne eā oportuit christum pa- ti & ita intrare in gloriā suā. Lu. xxij. ¶ Ad p̄ multas tribulatiōes opz nos introire in regnū celoz. Actus xiiij. Et nota q̄ nos debemus velle intrare in para- disum. qz habemus vocē cōmāntis q̄ penā inferit. Itā christus p̄cedit portas aperiendo. qz sicut dicitur. Hebreo. ix. Iste est qui introiuit semel in sancta eterna redēptione inuenta. Et Hebreo. vj. P̄cedit for- p̄o no

D

pro nobis introiuit. Scriptura succedit pigros expe-
riens. q. s. ista est que dicit. Josue. xviij. Usq; quo in-
quit marceus ignaua et non intratis ad possidendum
terra quam dominus deus patrum vestrorum dedit vobis. Iste
nunc accedit dignos experiens. Ubi de sanctis virgi-
nibus dicitur. Math. xxv. quod cum sponso intrauerunt
ad nuptias: fatuis et indignis exclusis. Et ibidem. Euge-
ge serue bone et fidelis: intra in gaudium domini tui
Admirator procedit peritas aperiens. quod si deus minatur
nobis de clausione ianue dices. Math. v. Nisi abun-
dauerit iustitia vestra plus quam phariseorum non intra-
bitis in regnum celorum. Iponit hic si vis de illis qui in-
digne excludunt sicut ista ubi fit mentio de excludendo
introitu. Procuremus ergo introitum iustificationum.
Adhuc dico. quod procurare debemus introitum salui-
ficationum. Et iste est introitus in religionem in statum
penitentie. Et iste est illa via ardua de qua dicit Math.
thei. viij. Intrate per angustam portam. Quod sicut dicit
ibidem. Ardua est via que ducit ad vitam. Sed de isto in-
troitu dicit sicut supra in §. Ite debemus intrare locum
infernalium prope finem. et in §. sequenti. Patet ergo
quod inuenit introitus procurandus. Tertio dico.
quod inuenit introitus procurandus. Et iste est introitus ad
iustas et licitas dignitates. s. vt possimus pdesse. non
peccasse. De hoc igitur potest breuiter exponi illud. iij. Re-
gum. xiiij. Vocatus est Absalon et intrauit ad regem
In quibus verbis ostendit quod ad hoc quod possimus vel
digni sumus ecclesiam vel paradisum intrare tria bre-
uiter requirunt. Oportet enim quod careat.
Ambitione.
Dissensione.
Infectione.
Primum probat vocatio canonica. Vocatus inquit. Sz-
lcom conditio pacifica. quod debet esse absalon. id est pa-
ter pacis. Sed tertium promotio dignifica. quod habet in-
trare ad regem. Requirit ergo ad talem introitum.
Quod sit in ingressu iusta promotio. Sit in progressu
pacis amatio. Sit in egressu morum perfectio. Dico er-
go quod nos debemus intrare in ecclesiam vel paradisum
per ingressum iuste promotionis quod debet esse vocatus
quod scilicet non debet se ingerere per ambitionem: sed potius
expectare. Sicut enim dicitur Iheremorum. v. Meino sur-
mit si ubi honorum sed quod vocat a deo tanquam Aaron. Nullus
enim intrat paradisum nisi vocatus a deo per oc-
cultam predestinationem. Nullus etiam debet intrare
ecclesiam nisi a deo vocatus per istam et canonicam pro-
motionem. Quod est contra illos qui se ingerunt non voca-
ti. sicut sunt symoniaci et ambitiosi. De quibus dicit
Iherem. iij. Quod qui non vocatus interius atrium re-
gis intrabat: absque ulla cunctatione interfici debebat
Atrium enim regis Christi est ecclesia. In qua nullus pro-
certo debet intrare nisi per regem Christum vel supe-
riorem prelatum canonicè fuerit euocatus: quinimo
si aliter fecerit mortis eterne periculo subiacebit. Si-
cut enim dicit Joan. x. Qui non intrat postium in ouile-
m non ille fur est et latro. Ostium enim est dei vel prelati
digna vocatio per quam quod non ingredis sicut fur et latro si-
naliter punietur. Intrandum est ergo per canonicam pro-
motionem. Vocatus inquit. Ione. iij. Cepit Jonas introi-
re ciuitatem in qua. s. missus fuerat predicare. Item
Intrandum est per pacificam communionem. quod. s. ille qui intrat
debet esse absalon qui interpretatur pater pacis. s. que
te et pacifice debemus intrare non violenter nec coacte.
vii. ij. Reg. xv. Absalon ingressus est in hierusalem. et. i.
Reg. xv. Absalon manens cõsurgens stabat ante introitum
porte. Tunc enim intrat vitrum et domum sine vitri fractio-
ne. et sine clamore et turbatione. Planeta etiam quicquid
intrat alterius planete circulum hoc tibi est sine ipsius
nocumento: lesione vel impedimento. Sic vere boni
intran ad ecclesiasticas promotiones et in aliorum
collegia et congregationes ita pacifice et quiete quod cla-
mor vel turbatio non audis et quod aliqua lesio non sentis.
Quod est contra brigosos ambitiosos et litigiosos qui per

violentiã et dissensionem intrant ad ecclesiastica bene-
ficia et officia. sicut patet de quibusdam electis et alijs
qui per lites et discordias et brigas suas destruunt totam
ecclesiam in qua intrant. figurati in antiocho de quo
dicitur. i. Math. i. quod ipse intrauit sanctificationem in super-
bia. Et ibi ibi quod ipsam sanctificationem cum omni ciuitate
hierusalem destruxit turbauit et spoliavit. Non sic cha-
rissimi: sed intremis per processum concordis unionis
Iuxta illud Luc. ix. In quacumque domum intraueritis
ibi primum dicitur pax huic domui. De introitu etiam
in celum. istud est certum quod nullus intrabit nisi fuerit
pacificus et modestus. Absalon inquit. vt sit ille absa-
lon de quo dicitur. iij. Reg. xiiij. quod absalon erat pulcher et de-
corus: et a planta pedis usque ad verticem non erat in eo
vlla macula. Sine enim vlla macula peccati debet esse
ille qui voluit intrare paradisum. Quod sicut dicit Apo. xxi.
Non intrabit illud. s. noua billum aliqd comminatum. Ad
quod facit illud ps. Domine quis habitabit in tabernacu-
lo tuo etc. Sequitur. Qui ingredit sine macula et qui ope-
ratur iustitiam. Intrandum est ergo per pacificam commu-
nionem. Ite ibi intrandum est per dignificam perfectio-
nem: quod notatur cum dicitur. Intravit ad regem. Sicut
enim illi qui intrant ad reges et imperatores pro aliquo
seruitio faciendo: solent esse melius compositi et orna-
ti. Sic vere illi qui intrant ad regem celi spiritualiter
in ecclesia ministrando: vel qui in ciuitatem intrare
volunt ad ipsam eternam gloriam occupando debent per
virtutem et perfectionem esse compositi et ornati vti sicut dicit
Math. xxij. Ille qui intrauit ad nuptias regis non ha-
bens vestem nuptialem missus fuit in tenebras etc. Nup-
tie enim significant statum ecclesie militantis. vbi dei
filius cum anima christiana quotidie per gratiam coniungit
et vnitur. Ad istas ergo nuptias. i. ad statum ecclesia-
sticum qui ingredit in tenebras infernales mittitur
nisi perfectione et virtutibus adornetur. Intravit inquit
ad reges. Unde Iherem. iij. dicitur quod non erat licitum
indutum sacco aula regis intrare. Saccus enim signat vi-
tia et peccata quod vere illi qui saccis talibus induuntur
intrare non permittunt. Non diuitibus dicitur Math.
xix. Diues difficile intrabit in regnum celorum. Et si vis
nota quod illi qui in ecclesia intrant ad regem ibi debent intrare
Ad contemplandum.
Ad collaudandum.
Ad celebrandum.
Ad deprecandum.
Intrat ergo homo in ecclesiam ad officium contemplationis
ps. Intra in sanctuarium dei et intelligam in nouissimis
Intrat etiam vt ad locum laudis et gratiarum actionis. ps.
Introibo portas eius in confessione atria eius in hym-
nis confitemini illi: laudate nomen eius quoniam suauis est
dominus. Intrent insuper ad celebrandum et immolandum ps.
Introibo ad altare dei etc. Intra nihilominus ad de-
precandum et adorandum ps. Introibimus in tabernaculum
eius: adorabimus in loco vbi steterunt pedes eius: pro-
pter quod intrandum est in ecclesiam tripliciter. s. sanctifice
seu moraliter. pacifice seu cordialiter. Canonice seu lega-
liter. Et sic patet quod est introitus procurandus. Quare
to principaliter dico quod est introitus excludendus. Et
sic nota quod est triplex introitus excludendus. vtz.
Vitiatorum de conscientia.
Impiorum ad beneficia.
Imperfectorum ad maleficia.
Igitur impediamus introitum vitiosum ad mentis atria
Et iste est introitus peccatorum. Taurus enim introitum ca-
uerne seu cum cauda sua villosa claudit ne ventus in-
trare possit sicut Ple. Apes etiam cum suis succis amaris
structificant introitum alucaris ne subintrent ani-
malia venenosa. Sic vere charissimi nos debemus
introitum cordis et sensum structificare et claudere:
et hoc cum cauda. s. quod est finis corporis. i. cum considera-
tione amaritudinis inferni. ne forte animalia vene-
nosa. i. male delectationes. diabolus vel peccata vel etiam
ne ventus inanis glorie valeat aliquoties subintrare. vti

Intrare.

iii. Mc. vi. dicit de illo q̄ volebat occidere helyseum. Claudite ostiū & nō sinatis eū introire. Dyabolus em̄ & p̄ctā sunt de natura olei. q̄d est de natura valde pene tratinū & subintratiū & maxime oleū de bacuc q̄d nullo vase nisi cucurbita tenet. q̄. s. semp̄ querūt cor humanū intrare. & ipsi corūp̄ere & delere p̄s. Intrauit sicut aqua in interiora eius. & sicut oleū in ossibus eius. De dyabolo enim dicit Luc. xxi. Intrauit sathanas in iudā q̄ cognominabatur scarioth. Talis ergo introitus est excludendus: & talis hospes sine mora refutandus. Dñs ergo custodiat introitū et exitū tuū p̄s. Excludat ergo introitū vitiorū in cordis atria.

Ite excludi dicit introitū iniquorū ad beneficia. Ad ecclesiastica em̄ bñficia solū debēt intrare boni & nō mali. docti & nō indocti. iusti & nō iniusti. p̄s. Hec porta dñi iusti introibūt in eā. Quā nisi abundauerit iustitia vestra nō intrabitis in regnū celoz. Est em̄ noua insula crete vt dicit Plinius. in quā p. xij. miliaria in circuitu nulla penitus intrat musca. quoniam mel la q̄ ibi nascunt si trāsserant alibi almuscis nō tāguntur. Ad dñs iste charissimū est ecclesia militās. Esa. ij. Venite ascendamus ad montē dñi &c. Adella istius mōtis sūt bona & bñficia ecclesiastica. q̄. s. bone apes & sancti patres fundauerūt & acquisierūt. Ad montem ergo eccleie nō dicit aliqua musca. i. aliquis malus et a corruptiōe natus & creatus intrare. nec mella bñficioz ecclesiasticoz contingere vel habere. Osee. ix. Hic introitū nō intrabit in domū dñi. Et isti figurant Deut. xxij. vbi. s. certe p̄sone arcebant ab introitu templi. vii. Eunuchus Adanser et p̄s Amon & Adoab. q̄ sc̄z semper fuerant filijs israel inimici. Eunuchus & Adanser. i. de meretrice nati. Ite quilibet inimicus aut leprosus. sicut p̄s in infinitis locis. Ite cecus & claudus. sicut p̄s. y. Mc. v. Eunuchi q̄ virtute generatiua priuari sunt significāt illos q̄ nunq̄ generāt deo prole. s. q̄ p̄dicationis sciētia sunt priuari Amō & Adoab significant laicos & tyranos: qui sunt filijs israel id est ecclesiasticis inimici. Leprosi & imundi sunt q̄ peccatorū maculis apte sunt respersi. Ceca aut significāt q̄ scripturarū noticia sunt orbati. Claudi vero illos designant q̄ motu bonoz operū carēt & qui pigritia sunt grauiati. Adanser vero de meretrice geniti illi sunt qui p̄ symoniā sunt creati. Symonia em̄ meretrix dicitur: eo q̄ bonā personā nō sequitur. s̄ magis offerentē & dantē sequit & p̄diligere cōprobatur. Tales enim indigni sunt dei ecclesiā & inter eius filias habitare. puer. xxij. Agrū pupillorū nō introieris. Sed heu proculdubio q̄ multos fallit hodie ista regula. q̄ pro certo Adanser. i. symoniaci: sunt illi qui vt cōmuniter magis intrant. De symone enim legit Joannis. xx. q̄ sequēs illum discipulus q̄ erat notus pontifici. & qui ipsum alias in atriu vbi illudebat x̄ps p̄curauerat introduci intrauit primus in monumentū. q̄ proculdubio sepe fit q̄ symon. i. symoniacus dū tñ habeat aliquē notū pontifici. vel prelatus ductorē vel inductorē. primus & p̄e alijs in atrium pontificis & in monumentū introire meret et nominatū beneficium intrare permittit & iubet. vbi pro certo hodie x̄ps illudif & prohdolo plus irridet q̄ rinetur. Intra em̄ & recipiunt hodie pueriles et effeminati. sicut dicit Dan. xiiij. Quōd pueri & vxoies intrabāt in tēplum belis p̄ occultum introitū & que erāt sub mensa cibaria apposta cōsumebant. Intra ignozantes & claudificati: sicut de claudo dicit Actū ij. Quōd ciliens in sup̄ Petro & Joanne introiuit in tēplum. Intraunt in sup̄ offeretes & donis ornati. s. symoniaci. sicut de iudeis dicit. j. Adacha. viij. q̄ abierūt romā & intrauerūt curiā. De q̄bus etiā. j. Adacha. xiiij. dicit q̄ clypeus aureū magni ponderis p̄sentauerūt romanis. Quōd reuera q̄ pōdus auri secū portauerit. facilius in omne curiā introibit. x̄ps em̄ solebat dicit illud Luc. xviij. Quā difficile qui pecunias pos-

sident regnū celoz introibunt quoniam facilius reputabat intrare camelum foramen acus q̄ dinitem in regnū celoz. Ad h. xx. Et Adarci. r. S̄ reuerat̄o die mutata est regula. q̄ certe valde est difficile q̄ q̄s regnū celoz. i. ad ecclesie regnū & regimen introeat nisi diues & pecuniosus cristat. Adalignosi enim nō boni: symoniaci & ambiciosi citius intrant: sed tñ finaliter mortē eternā ex tali illicito introitu reportat. Exemplo Aman qui introierat interius atrium regis qui tñ fuit per regem suspendio cōdemnatus. Quia vere sicut h̄ec. xiiij. dicit. Amonites & moab nō debent introire eccliaz dei. Iste est ergo introitus excludendus. s. iniquorū ad bñficia & eccliarū officia. Ite excludamus introitū p̄fectorū ad maleficia. q̄. s. valde cauendum est ne boni introeant ad opa & negocia mala. Caro em̄ & mundus vocāt & mutant bonos et mundos: vt. s. p̄ apostasiam: luxuriā & avariciā ad ipsos introeant & q̄ gratiā religionē & iustitiā p̄termittant figurati in illa Jabele q̄ p̄ncipem ciferā ad intrandū suū tabernaculū inuitauit vbi tādē lac ad bibendū obtulit & postea eū occidit dicens. s. Jud. iij. Intra ad me dñe ne timeas. In quo notat q̄ a Jabele. i. a mūdo: diabolo vel muliere inuitatus. dñi iustitiā dimiserit. & ad eos p̄ peccatū intrauerit morte p̄petua deperibit. Quōd tñ est cōtra multos religiosos medicantes. q̄. s. p̄e ceteris negocia secularia introeunt. Est etiā cōtra prelatus & clericos q̄ regū curias & officia querunt ecclesiasticā: dimittunt. contra illud. Amos. v. In galgala nolite intrare. Et Ad h. r. In ciuitates samaritanorū ne intraueritis. Et sic ergo p̄s q̄ triplex est introitus excludendus. sc̄z Vitiorū in cordis atria. Iniquorū ad beneficia. Et iustorū ad maleficia. Et hoc est quartū p̄ncipale. Quinto p̄ncipaliter dico q̄ est introitus formidandus vel metuendus. Et iste p̄certo similiter ē triplex. s. Introitus ad exercitium corporee mortis.

Ad iudicium impij fortis. Ad exilium infernalis fortis. Introitus ad mortē erit viuoz. Eze. xlvij. Aque iste intrabunt mare. Ad em̄ ppli sunt. Apo. xvij. Quōd. s. necesse est q̄ omnes ppli intrant amaritudinē mortis. Eccl. j. Dīa flumina intrant mare. Introitus ad iudiciū est mortuoz. Primo enim necesse est mori postea iudicari p̄s. Introibo in potentias dñi: memoria boni iustitie sue solius. Introitū ad exiliū. i. ad infernū est dānator. Quōd de dānato dicit in p̄s. Introibit vsq̄ in progenies patrū suorū: & vsq̄ in eternū nō videbit lumen. Carentia enim luminis causa est formidinis & timoris. Et ideo introitus inferni formidandus dicitur. q̄ lux ibi penitus nō videt. Et vere istū introitū debemus formidare. pariter & cauere. Lupus em̄ timet intrare pedicā: ams laqueū. asinus flumū Ita p̄certo quilibet dicitur timere intrare infernum. Iste enim est locus incredibilis: vbi si quis introierit erit de p̄petuo nō erit in puincia em̄ p̄nominata est que dā villa q̄ dicit taurus vbi in littore vnus aque terra dicit satis fixa. in quā si lignū vel ferrū vel aliqd aliud aliquatulum imittit lūmmissum fuerit. vsq̄ ad p̄fundā terre facillime subintrabit. si vero ipsū erit de extrahere volueris: nulla arte extrahere valebis. Los enim ille q̄qd intrat facilliter recipit: sed exire amplius non dimittit. Iste locus p̄prie est similis inferno vel etiā morti. iste em̄ locus oēs recipit: ad ingressum sed nullū licentiat ad regressum. Quia sicut dicit Sap. ij. Non est agnitus qui regressus fuerit ab inferis. Istum enim locum facilliter subintramus. sed postq̄ intrauerimus ibi incredibiliter remanebimus. Prover. ij. Qui ingredunt ad eam non reuertentur nec apprehēdāt scimitas vite. fati sūt ergo p̄ctores q̄ nō cessant istū introitū p̄curare. Siles em̄ vident esse leporibus. q̄ s̄m Archclauū quāto plures h̄nt annos tanto ad intrandū in cauernā suā plures introitus sibi

tus sibi parant. Sic vere multi sunt hoies peccatoies qui q̄ diu uiuunt in hoc mūdo: semp p̄ noua peccata sibi parāt nonos introitus ad infernū. vbi est ipsoꝝ habitaculū ⁊ cauerua. Uñ quanto magis vixerūt in hoc mūdo tanto acquirunt plures introitus. i. plures causas intrandi faciliter. Ideo breuiter de talib⁹ dicit in psal. Introibim⁹ in inferiora terre. tradentur in manus gladij: partes vulpium erunt. Patet ergo q̄ est quidā introitus formidandus. ¶ Sexto asit di co. q̄ est quidā introitus admirandus. Et iste est introitus diuinus. qui. s. est multiplex. s. Introitus. In carnem qui fuit ad saluandū. In infernū qui fuit ad pugnandū. In celum qui fuit ad regnandū. Ad iudiciū qui erit ad examinandū. Ad mentē qui est ad auxiliandū. De introitu ad carnem dici pōt illud Auce. r. Intrauit iesus in quoddā castellū ⁊ mulier quedā excepit illum in domū suā. De introitu in infernū fuit dictū illud ps̄. Attollite portas p̄ncipes vestras ⁊ introibit rex glorie. De introitu in celū pōt dici illud Luc. xxiij. Intrauit rex vt videret discumbentes. De introitu ad iudiciū dicit in ps̄. Nō intres in iudiciū cū seruo tuo dñe. De introitu ad mentē potest dici illud Luc. viij. Intraui in domū tuā. aquā pedibus meis nō desisti. Sed ex hoc vide satis supra. ¶ P̄ter ergo q̄ fertur plex est introitus sc̄z. Admirandus. formidandus. Excludendus. Tolerandus. Procurandus. frequentandus. Et hoc de intrare sufficit. Vide supra de Ingressi. Claudere. Exire. Inferno. ⁊ generaliter vbicū q̄ agitur de aliquo loco ⁊c.

Introducere. Nota q̄ introducere idem est q̄ intro vel intus ducere. Et sic introducere pōt accipi. p̄ inuitare ⁊c. Et possumus breuiter notare q̄ Quidā a deo introducunt in scripturę gimnasium vt erudiant. Quidā in ecclesie palaciū vt promoueant. Quidā in paradisi cōuiuū vt reficiant. Est enim in scriptura locus subtilis instructionis. Ecclesia locus sollemnis promotionis. Paradisus locus immense refectionis. Introducuntur igit quidā in scripturarū instructionē. Uñ Cant. i. Introduxit me rex in cellaria sua. ¶ Itē qdā introducunt ad ecclesie promotionē. Uñ Thiere. iij. Introducam vos in syon. ⁊ dabo vobis pastores iuxta cor vestrū. Aduerte tñ q̄ hodie in ecclesiasticis promotionibus quosdā introducit affectio carnis. sicut de ioseph dicit Gen. xlvij. q̄ ipse introduxit patrē et fratres suos pharaonē. Quosdā introducit ministerium acceptio. Uñ de Petro q̄ vocabat symon dicit. Joā. xviij. q̄ ancilla ostiaria ipsum introduxit. q̄. s. hodie symoniaci sepe in ecclesiā introducunt. ¶ Itē quidā introducunt ad paradisi refectionē. Uñ de patrefamilias qui cōuiuium parauerat d̄. Luc. xiiij. q̄ ipse dixit seruo suo. Paupes ⁊ debiles: cecos ⁊ claudos introduce huc donec impleat dom⁹ mea ⁊c. Vide si vis de inducere ⁊ intrare ⁊ ingredi ⁊c. ¶ Itē est significatum. Jō omitto. q̄ satis dictum est in alijs titulis.

Intestina. Paucę sunt autoritates. Vide in tabula.

Intueri. Nota q̄ intueri idem est q̄ aspicerē vel videre. De q̄ satis dictū est supra ⁊ infra diceſ. Jō breuissime trāſco. Nota ergo q̄ in scriptura reperit intuitus diuinus ⁊ intuitus hūanus. ¶ Et primo ergo dicamus q̄ est intuitus diuinus. Deus enim triplicem habet intuitum. viz. Quendam clarū ⁊ luminosum. Quendam piū ⁊ amorosum. Quendam durum ⁊ rigorosum. De ergo q̄q̄ intuentur clare ⁊ lumineſe ⁊ hoc cum oculo sue scientie. q̄. s. nihil latet. intuitū sc̄ie ⁊ sapientie. vi. j. Reg. xvi. Hoies vidēt q̄ parent in facie: de autē intuet cor. ¶ Itē deus q̄q̄ intuet pic ⁊ dolose ⁊ hoc cū oculo sue clemētie. Uñ de illo bono ip

uene: q̄ a iuuetute sua mādāta seruauerat d̄. Adarē. ⁊. iesus intuitus cū dilexit illū. Uñ talē piū intuitum petebat Thiere. Trino. v. dicēs. Recordare dñe qd̄ aciderit nobis: intueri ⁊ respice opprobrium nostrū. ¶ Itē deus q̄q̄ intuet dure ⁊ rigorose ⁊ hoc cū oculo sue iustitie. Genē. xxxij. Intueat deus ⁊ iudicet in ter nos. Et Judith. vi. Dñe deus israel intueri superbiā ⁊ respice ad nostrā humilitatē. Et Job. xxxv. Singulorū causas intuebit etiā cū dixeris nō cōsiderat: iudicare coram eo ⁊ expecta eum. Iste ergo est intuitus diuinus. ¶ Secdo dico. q̄ est intuitus human⁹. Et sic nota q̄ est Intuitus. Sagacitatis consideratiue. Benignitatis exuberatiue. Seueritatis reuerberatiue. Crudelitatis exterminatiue.

Intuentur ergo quidam subtiliter et consideratiue. et isti sunt viri speculatiui. qui sc̄z intuentur et considerant creatorem. Iuxta illud Eccl. xxxij. Intueri omnia opera altissimi. Et Esaię. xxxij. Contemplatus est diligenter multo intuitu Intueantur ergo et considerent.

Dei maiestatem. Intueat ergo deus ⁊ sua magnitudo Job. xxxij. Quis poterit tonitruū magnitudinis ei⁹ intueri. q. d. Impossibile est q̄ Inferni asperitatē. magnitudo diuine maiestatis possit p̄fecte intueri vel videri pro tpe huius vite sed tñ aliud erit qñ facie ad facie videbit post hāc vitā. Ideo de deo dicebat balaaz. Ru. xxiij. Videbo eū sed nō mō: intuebor eū sed nō prope. Sed tñ de peccatoribus pōt dici q̄ ipsi nō sūt digni in istā increatā sapientia intueri. Patz Job. xxxij. Semitā ignorauit auis: nec intuit⁹ est eā oculus vulturis. Null em cadauera diligēs est inuolatus. Auis vero alte volitās est superbus. ¶ Itē intueat beata virgo ⁊ sua pulcritudo. s. vt qliber deuot⁹ dicat sibi illud Can. vi. Reuertere suna nutis vt intueamur te. ¶ Itē intueatur paradisi ⁊ sua plenitudo. Job. xxxij. Suspice celū ⁊ intueri ⁊ cōtemplare ethera. ¶ Itē intueat mundus ⁊ eius turpitudine. s. defectus virtutū ⁊ mox inordinatio que est ibi Thiere. iij. Intuitus sum ⁊ ecce nō erat hō: ⁊ omne volatile celi recessit. asperi ⁊ ecce carmelis desertus omnes vbes ei⁹ destructe sunt. Expone. ¶ Itē intueat infernus ⁊ eius mestitudo. Esa. viij. Suspiciet sursum ⁊ ad terrā intuebit: ⁊ ecce tribulatio ⁊ tenebre: dissolutio ⁊ angustia: ⁊ caligo p̄sequens. Et sic dico q̄ qdā intuent subtiliter ⁊ consideratiue. ¶ De C

inde dico q̄ quidā intuent benigniter ⁊ exuberatiue. sc̄z p̄ viri q̄ intuent ⁊ cōsiderāt miseras aliorū. Uñ de claudio d̄. Act. ij. q̄ petrus intuens in eū Cū Joā. dixit. Respice in nos: ⁊ sanauit eū. ¶ Deniq̄ dico q̄ quidā intuent seueriter ⁊ reuerberatiue. Et isti sunt boni iudices ⁊ prelati qui. s. cū quodā toruore ⁊ quadā grauitate iustitie debēt alios intueri: q̄ sicut dicit p̄ucr. rr. Rex q̄ sedet in folio iudicij sui dissipat omne malū intuitu suo. Uñ de paulo legit Actuum. xij. Quō intues in climā magū plen⁹ sp̄sctō dixit. D̄ plene omni dolo ⁊ fallacia. fili diaboli. inimice ois iustitie nō desinis subuerrere vias dñi rectas. Insuper dico q̄ quidā intuent crudeliter ⁊ exterminatiue. Et isti sunt impij ⁊ tyranni. q̄. s. cū supbo ⁊ fero intuitu. ⁊ cū indignatione ⁊ cōtēptu alios intuent figurati in statuā Nabuchodonosor de qua dicit Daniel. ij. Statua sublimis stabat cōtra te ⁊ intuitus eius horribilis. Expone vt. s. paup̄ cōquerendo de tali intuitu dicit illud Job. xv. Infirmuit contra me dentib⁹ suis hostis meus. terribilibus oculis me intuitus est. Et sic p̄ter q̄ ē intuitus crudelitatis. seueritatis benignitatis subtilitatis seu sagacitatis. Et iste est quadruplex intuitus humanus. Et sic patet quō scriptura ponit humanū intuitum ⁊ diuinum. Vide de considerare. Videre Contemplari Aspicerē ⁊ similibus.

Intumescere. Unde vbi tumor.

Intus interior intrínsecus.

Intra, Nota q̄ interioritas significat loci vel rei me-
dii & profunditatē, sicut exterioritas significat eius
superficiē & extremitatē. Et loquēdo moraliter. Inte-
rioritas significat illa loca vel opa q̄ nobis sunt inco-
gnita & ignota, limitata, inclusa & circumsepta. Et sic
generaliter Intus significat quodcumq; secretum. Si
gnificat ergo Cordiale intentionē. Infernalē inclusio-
nem. Eccle habitacionē. Paradisi possessionē. Dia-
enim ista significant p̄ intus vel p̄ significatū interio-
ritatis. Notare ergo possum⁹ q̄ est qdā interioritas
Abunde custodiēda,
Solertē fugiēda,
Abunde ingrediēda,
Ardenter appetēda,

Dico ergo primo q̄ est interioritas munde custodiē-
da, Et ista significat interiora cordis nostri, s. cōsciaz
intentionē, affectionē. Dia em̄ ista sunt interiora latē-
tia nec exterioribus apparētia. Et ideo sicut interiora ca-
stri sunt diligētius custodiēda, q. s. si hostis illa que
sunt interioris ceperit, facilliter residuum obtinebit.
Sic procerto interiora nostra, s. cor voluntas intētio
debent sancte, tute & munde seruari, q. s. si hostis via
bolus istorum habuit possessionem, facilliter obtine-
bit atrium exteriorum cōpositionē. Sicut enim dicit,
Reg. xxiiij. David & viri eius in interiori pte spelun-
ce latebant. In quo notatur q̄ interiora cordis nostri
debent esse nobiliora & tutiora & per virtutes paratio-
ra vbi dauid, i. rps & viri eius, i. dona spūs sancti prin-
cipaliter habitant atq; latent. Balsamus em̄ in esta-
te scanditur vt humor eius distillet. Verū tamē sum-
me caudē est ne lignū interi⁹ ledaat, q. s. si lefus fuerit
totū perit. Et idē cū cultellis offeīs & ligneis nō cū fer-
reis solent scindi. Quia breuiter charissimi principaliter
cauere debemus ne nostra interiora p̄ pctm̄ leda-
tur q. nisi ista sana fuerint atq; mūda; omnīs morū
cōgeries destrui, & fruct⁹ bonorū operū i pedis. Jō cō-
sulit Math. xiiij. Mūda p̄ qd̄ intus ē calicis & pa-
raspidis. Ista ē ergo interioritas custodiēda vt vere cu-
stodiēda & mūda & honeste suada. Et hoc q̄ ista ē loc⁹

Secreti & meditationis,

Gratie & inspirationis,

Dulcoris & dilectionis,

Virtutis & roborationis,

Amoris & inflammationis,

Honoris & exaltationis,

Stuporis & admirationis,

Doloris atq; compassionis,

Laudis & exultationis,

Clementie & miserationis,

Puritatis & emundationis,

Sanitatis & renouationis,

Veritatis & contemplationis,

Paupertatis & humiliationis,

Asperitatis & macerationis,

Iste ergo debent esse pprietates & cōditiones nostri
hominis interioris, i. nostre cōsciētie seu cordis. Est
igit bona cōscia locus secreti & meditationis. Unde
illud predictū dauid & viri eius in interiori pte spe-
lunce latebant. Et de sancta aīa dicit Casl. iij. Quaz
pulnera es amica mea oculi tui colūbarū absq; eo qd̄
intrínsecus latet. Et est locus gratie & inspiratio-
nis q. s. spiritus sanct⁹ inspirat interioris nō exterioris
Ezec. x. Rubes impleuit atrū interioris. Et est lo-
cus dulcoris & dilectionis. Vera em̄ dilectio est inte-
rius & nō extra in spūsctō nō in carne. in meditatione
diuine legis nō in degustatiōe tpalis dulcoris. Itōz.
vij. Cōdelector enim legi s̄m interiorē hominē.
Et est locus virtutis & roboratiōis. Robur enim
virtutis venit ab intus nō ab extra. Det vobis virtu-

tē corroborari p̄ spiritū eius in interiori hōie Ephe.
iij. Et est locus amoris & inflammationis ps. Cō-
caluit cor meū intra me. & in meditatione mea exar-
descet ignis. Et est locus honoris & exultationis.
q. s. ibi est regimen & habitatio summi regis. Luc.
xvij. Ecce regnū dei intra vos est. Et est locus stu-
poris & admirationis, q. s. interioris in corde sit habi-
tatio mirabilis operū dei vni M̄d̄arci. vij. Plus ma-
gis stupebant intra se. Et est locus doloris & com-
passionis: & maxime cōpassiōis mortis xpi. De quo
Leuiti. xviij. Inferat sanguinē hirci p̄ pctō occisi, i. xpi
intra velū. Et est locus laudis & exultationis, ps.
Benedic anima mea dño & oīa q̄ intra me sunt nomi-
ni sancto eius. Et est locus clementie & miserationis.
& sic precipit mulieri. iij. Reg. iij. Ingredere in
quit & claude ostiū & cū intrínsecus fueris mitte oleū
in oīa vasa, i. in omnes pauperes effundes oleū pic-
tatis. Et est locus puritatis & emundationis. Pla-
ga enim nō curatur nisi ab intra feces emundent. ij.
Paral. xxiij. Extulerunt omnē immundiciā quā intus
reperierunt. Et est locus sanitatis & renouatiōis.
ij. Cor. iij. Licet is qui foris est hō nō corrumpat. is
tñ qui intus est renouatur de die in diē. Et est lo-
cus veritatis & cōtemplationis. Uñ de sanctis homi-
nibus dicit Apoc. iij. q̄ in circuitu & intus plena erant
oculis. Et est locus paupertatis & humiliationis
Uñ de altari dicit. Ezo. xxvij. Mō intrínsecus erat con-
cauim & inane. Cōcauitas enim & inanitas significat
voluntariā paupertatē. Et est locus asperitatis
& macerationis q. s. omnia supflua ab isto intus per
penitentiā sunt abradenda. Uñ de domo leprosa dicit.
Leuit. xiiij. q̄ intrínsecus debebat abradi per circuitū
Et sic bene p̄t q̄ iste locus interior, s. cor humanum
digne debet seruari & magnis virtutibus adornari.
Et sic in istis suo modo est cōpletio vniuersi. Et no-
tare ergo possumus q̄ Quidā boni sunt interioris nō
exterioris. Quidā exterioris non interioris. Quidam in-
terioris & exterioris Quidam non sunt boni nec exterioris
nec interioris. Dico primo q̄ quidā boni sunt interioris
non exterioris. Et isti sunt quidā q̄ quis exterioris pro-
pter aliquos mores leues mali & insolentes videantur
intus tñ boni & iusti esse noscuntur. Similes he-
dis qui exterioris videntur esse macri & sicci, qui tamē
sunt q̄ hō interioris pingues & liquidi, q. s. multi sunt
qui exterioris in cōuersatione p̄pter leuitatē morū vi-
dentur macri & virtutibus vacui qui tñ interioris cum
cōtis virtutibus impinguati. Leuit. iij. Offerēt inquit
de hostia quicquid intrínsecus pinguedinis est Ista
figurantur in templo salomonis quod interioris erat
auro mundissimo deauratum, exterioris vero cemen-
to & lapidibus tantummodo erat tectum q. s. sepe fit
q̄ illi qui exterioris reputant insensati & lapidei. sunt
intus in corde sancti: mundi & aurei, q. breuiter mul-
ta sunt que vidētur exterioris vilia que sunt intus pre-
ciosa. Terra enim exterioris est turpis coloris: intus
tamen est magni valoris quia quis extra videat tur-
pissima intus tamē q̄ hō cōtinet preciosos lapides &
metalla. Ligna etiam & ossa exterioris videntur dura
& solida sunt tamē intus plena humoribus & medul-
la. In hyeme etiā quanto arboris sunt sicciiores & pas-
sidiores exterioris tanto sunt in radice humidiores in-
terioris. Quid dicam de lapidibus calculeis qui exte-
rius duri sunt & frigidi, & ignoti in caliditate. Intus
tamen in ignitate abundantiores q̄ ceteri lapides
qui vidētur molliiores & teneriores. Et breuiter sicut
iuxta sententiā saluatoris, Non est semp s̄m faciem
iudicandum, q. etiam ipse xps quis esset sanctissi-
mus propter iudicium quod fiebat exterioris s̄m fa-
ciem quandoq; reputatus fuit malus. Math. x. vbi
videntes christum comedere cum publicanis dice-
bant. Ecce homo vorax, vini amator, peccatorum et
publicanorum amicus. Non decet ergo precipitare
iudicium

iudicium qz sepe fit q illi qui minus boni apparent
 exterius: sunt perfectiores et meliores interi⁹. Et hoc
 videtur dicere ap^ls. ij. Coim. iij. Licet inquit is qui
 fortis est homo noster corrupat: ille tamen qui int⁹
 est renouatur de die in diem. Isti ergo sunt boni in-
 terius: et non exterius. ¶ Quidam vero boni sunt
 exterius non interi⁹. Et isti sunt ypocrite. Sicut em
 cornu et ossa sunt exterius dura et solida: intus tamen
 sunt inania et vacua. Salices etiam licet videantur vi-
 rides et solide: intus tamen sunt quandoqz putride et
 concave: ita qz ibi habitant animalia venenosa. Ter-
 ra etiam que exterius, sepe videtur florida: intus est
 lutea et aquosa. Stellio etiam qui exterius videtur gut-
 tis lucentib⁹ coronatus: intus est penitus venenat⁹.
 Sic vere ypocrite exterius apparent optimi: intus
 tamen sunt omnes pessimi: qz quamuis appareat vir-
 tuosi: ipsi tamen sunt intus in conscientia p alijs vi-
 tiosi et cum malicia venenosi. Et quis videant ex-
 terius p honestam conuersationem lucere: intus tamen per
 diuersa peccata dimoscunt fetere. Qui Dan. xiiij. figu-
 rant in idolo belis: de quo d^r: qz exterius erat creus:
 interioris autem luteus. Quia vere tales qnqz sunt ex-
 terius erei: p eloquentiam: intus autem sunt lutei: p im-
 mundiciam. Quib⁹ d^r Marci. xiiij. Ne vobis scribe
 et pharisei ypocrite: qui mundatis qd de foris est: int⁹
 tamen pleni estis rapina et iniquitate. De istis d^r Ec-
 clesi. xix. Est qui nequiter se humiliat et interiora ei⁹
 plena sunt dolo. Isti ergo sunt boni exterius. et non
 interioris. Et nota qz sicut corpus qnqz interioris pa-
 titur calorem: qnqz dolorem: qnqz famem: qnqz ver-
 mem: quandoqz putredinem. Sic vere est: qz in interiori-
 bus peccatoris qnqz abundat calor iracundie qui me-
 tem cruciat. Job. xxx. Interiora mea efferbuerunt. Do-
 lor inuidie: qui mentem angiat. Job. xx. Pans eius
 in vtero illius vertetur in fel aspidis intrinsecus. Fa-
 mes auaricie qz mentem fauciat. Ezech. viij. Pestis et fa-
 mes intrinsecus. Nermis remorsus consciencie: qui me-
 tem fauciat. Prouer. xxvi. Verba susurronis quasi sim-
 plicia et ipsa pueniunt ad interiora cordis. Susurro
 em est remorsus conscientie. Putredo luxurie qz me-
 tem vitiat. Mat. xxij. Intus autem pleni estis rapina et
 immundicia. ¶ Quidam etiam sunt boni interioris
 et exterius. Et isti sunt viri perfecti: qz intus habent
 bonam conscientiam: et exterius habent honestam co-
 uersationem sicut apparentias. Isti figurant in archa
 testamenti qz erat de aurata intus et foris. figuratur
 etiam in libro illo: de quo d^r Ezech. ij. Quod ipse vidit
 librum scriptum inuolutum intus et foris: qz. s. viri san-
 cti et perfecti. Dicuntur Archa testamenti ppter virtu-
 tum continentiam. Intus et extra deaurati ppter splen-
 dentem euidenciam. Libri ppter contentam sapientiam
 Scripti intus ppter perfectam conscientiam. Scripti
 foris ppter honestam apparentiam. Ideo de tali co-
 mpleta perfectione potest dici illud. Gen. ij. vbi dicit
 de archa diluuij. Bitumine lineis eam intrinsecus
 et extrinsecus. Isti ergo sunt boni interioris et ex-
 terius. ¶ Quidam autem non sunt boni nec ex-
 terius nec interioris. Et isti sunt illi qui sunt pessimi:
 qui non solum habent corruptam intentionem: imo
 etiam corruptam conuersationem. Corruptio enim
 pomii que est interioris paulatim serpit vsquequo to-
 tum corrupitur exterius. Infirmitas etiam qz interi⁹
 latet in corde paulatim manifestat in pelle: qz. s. mul-
 ti sunt quoz cor et conscientia sunt interioris ita vitio-
 sa et corrupta: qz tota eoz interioritas et tota ipsoz co-
 uersatio corrupta efficitur et infecta: qz sicut color et
 dispositio cameleontis mutat et disponit sm disposi-
 tionem sue interioris conceptionis et imaginationis
 sm p^li. et etiam sm Augu. de ciui. dei. Sic vere color
 pellis. i. conditio conuersationis hominum disponit
 sm qz intus in corde eoz conscientia variatur. Ideo
 de malis dicitur. Deut. xxxij. fons vastabit eos gladi-
 us et intus pauor. et. Patet igit qz istud vocabulum

Intus signat cordialem intentionem. ¶ Secundo
 principaliter dico: qz intus signat infernale inclu-
 sionem. Tñ Prouer. vij. Dominus inferi vie eius pene-
 trantes interiora mortis: ita qz de damnatis pot dici
 illud. Act. xviij. Misit eos in interiorum carcerem.

¶ Tertio principaliter dico: qz intus significat eccle-
 sie habitationem. De qua pot dicere quilibet ecclesia-
 sticus illud. Ezech. xliij. Eleuauit me spiritus et intro-
 duxit in atrium interioris: et ecce repleta erat gloria
 domus dñi. Unde Joh. xx. d. Quod cum fores clausae
 essent: et discipuli eius intus congregati: venit Iesus
 qz scz qñ discipuli. i. fideles sunt intus in ecclesia in
 vnitae caritatis et fidei congregati: constat qz deus
 ipso visitat atqz iunat: et tunc in atrio interiori mili-
 tatis ecclesie manifestat: qñ ibi promoti et spūs sancto
 eleuatur et pmonet et introducunt. Sed nota qz di-
 citur in Iona: qz cum descendisset ad interiora nauis
 et graui sopore obdormiret: tota nauis cepit pericli-
 tati: et periclitasset nisi de nauis eiectus fuisset. Ione. j
 Quia vere multi sunt ecclesiastici qui non curant: ni-
 si qz possint ad interiora nauis. i. ad interiora ecclesie
 introduci. Sed vere, sepe fit. qz qz ibidem intus torpēt
 et dormiunt et nisi deponant et eiciant totam nauem
 ecclesie submergi et periclitari faciunt. Quod vtiqz ve-
 rum videmus de multis malis prelatiis et. Isti sunt
 illi impudici senes: de quib⁹ dicit. Dan. xij. qz intus
 in pomerio erant absconditi ad insidiandum susanne.
 Quod tamen est contra scripturam dicentes. Ezech.
 xliij. qz illi qui ingrediebant portas atrij interioris
 vestibus lineis debebant indui vittis lineis in capiti-
 bus ligari: femoralibus lineis circa femoralia circū-
 cingi. Linum autem castitatem et puritates designat
 Significat ergo intus ecclesie habitationem. Si vis
 applica hic que superius dicta sunt de interioritate
 cordis et conscientie et si in contrarium inuebis appli-
 ca illa que de mala integritate sunt dicta. ¶ Quarto
 vero dico: qz intus signat paradisi possessionem. Ista
 em est illa domus secretior et interior quam fecit salo-
 mon ad recipiendum archam et cherubin. i. sanctos
 et angelos. De qua. iij. Reg. viij. Quaculum autem in me-
 dio domus interioris est secretum habitaculum pa-
 radisi. vbi. s. archa testamēti. i. beata anima debet po-
 ni et vbi etiam p tempore vite huius quilibet iustus
 sperare se reponi. Iuxta illud Heb. vj. Confugim⁹
 ad tenendam ppositam spes: quam sicut anchoram
 habemus anime tutam ac firmam et incedentē vsqz
 ad interiora velaminis. Et hoc igit de Intus: de inte-
 rius: de intrinsec⁹ sufficit. Tñ de introducere supra
 de ingredi et intrare. Et supra d^r exteri⁹ et foris et.

Inuenire.

Nota qz est inuētio actiua et passi-
 ua. Inuēntio actiua est quando
 ille qui aliquid querebat inuenit: et sic inuētio est ter-
 minus et finis inquisitionis et questionis. Inuēntio ve-
 ro passiuua est quando res que querebatur inuenitur
 Cum igitur fit duplex inuēntio scilicet bona et mala
 dico qz in bono significato. Inuēntio actiua significat
 mentis quietem et vtilitatem. Inuēntio vero passiuua
 significat fraternitatem et stabilitatem. Ille enim qz
 inuenit et acquirit quod inquirebat: labor et mor⁹ ei⁹
 quietat et ab ipso acquiritur quod prius non habe-
 batur. Res etiam que innemif supponit esse pmanens
 et stabilis in loco vbi inuenitur. Sic actiua significat
 diligentiā passiuua pmanentiā. Nota ergo qz in scriptu-
 ra reperit triplex inuēntio: scz qua inuenitur.

Deus. ¶ Primo igitur dico: qz est inuēntio qua
 Iustus. inuenit deus gratia seu virt⁹. Tñ de bo-
 Inustus. na bonoz inuēntio pot bicuiter exponi
 illud: Math. vij. Petite et dabit vobis: querite et inue-
 nietis: pulsate et aperiet vobis. In qbus verbis ostē-
 dit qz inuenire signat tria scz. Quercntis. Sedulita-
 re. Utilitatem. Tranquillitatem. Sic vere dico: qz in-
 uēntio spūalis qua. s. nos desideramus inuenire deū
 et virtutes p gratia in pfitit per gloriam in futuro: tria

Impensa.

principaliter facit. Ista enim excitat torporem. Unde dicit. Querite et inuenietis. q. d. nihil inuenit nisi queratur. Promittit valorem. Unde dicit. Petite et dabit Excludit laborem. Unde dicit. Pulsate et aperiet. Aperi- tio enim domus et camere signat ad quietem receptionem. Sancti enim primo fuerunt seduli inquisitores. Tandem fuerunt beati comprehensores. finaliter aut sunt cõtem- platores. **D**ico igitur q. pro deo inueniendo debet Excitari corpus grauitas Querite. Potest procura- ri datoris largitas. Petite et accipietis. Potest tempe- rari laboris quantitas. Ideo dicit. Pulsate et aperiet. Vel si vis potest informari et erroris ruditas. Vel di- uide aliter Et dic q. deus inuenit a peccatore triplici- cut solet res que pdita fuerit inueniri. Inuenit enim res pdita p. inquisitione. Ideo dicit. Querite. Per ad- clamatione. Ideo dicit. Petite. Per attractione. Ioh. dicit pulsate. Sic vere dico q. deũ spũaliter inuenit.

B

feruens cordis meditatio. Per meditati- onem enim deus querim. Que- rite inquit. Per oratione deũ petim. Petite inquit. Per satisfactione deũ fortunam pullam seu tangimus Pulsate inquit. Et ideo p. cõtritiõ per cõtritiõ deus inuenitur. Inuenietis inqt. Sola enim cõtritiõ deũ per- ditum inuenit inq. tum interpeũt peccatore paces re- format et restituit. Item per vocis oratione deus acci- pitur. Ideo dicit. Accipietis. Item per satisfactionem deus intratur et aperitur. Ideo dicit. Aperietur vobis Dicamite ergo q. deus inuenit per cordis p. tritionem Querite inquit et inuenietis. Cordis enim cõtritiõ meditatio et cõsideratio deũ querit et inuenit. Nam si- cut canis ad hoc q. predam inueniat necesse est q. pri- mitus ipsam querat. et per viarum diuerticula. p. que transit circueat et discurrat. Sic vere ad hoc q. deũ pos- sit deum que per peccatum perdidit inuenire. necesse est q. per meditatione et p. tritione diligentis ipsus q. rat. Quia ergo xps cucurrit per diuersa diuerticula. idest p. diuersas vias perfectionis. s. per Uiam.

Puritatatis in conceptu.
Humilitatis in partu.

Penalitatis in mortis egressu.
Renouationis in resurrectione.
Contemplationis in ascensione.

Abinc est q. omnes per istas vias ipsum sequit quere- re debemus in omnibus. q. istis viis possumus eũ spi- ritualiter inuenire. Querite ergo et inuenietis. Que- rite dico vias ipsius diligenter considerando et inue- nietis eum per predictas vias spiritualiter imitãdo vnde. Math. viij. Omnis enim qui querit inuenit. Sicut enim dicitur. Luc. xij. Mulier que amisit dra- gnam vnam accendit lucernam euertit domũ. et que- rit diligenter vt inueniat. Mulier enim ista signat alas que dragma dicitur. Mulier est quasi mollis ac r. de signat fragilitatem que dragma vnam. i. xpm vel gra- tiam dei perdidit per peccatũ et iniquitate. ideo vt eã reinueniat ipsa debet domũ cõsciẽtie euertere per bo- nam imitatione. Debet lucernam intellectus accen- dere p. discretionẽ. et donec inueniat querere p. sedulã meditatione. q. sicut dicitur. j. Para. xvij. Si que- ris dominũ inuenies si autẽ dereliqueris eũ p. p. ciet te in eternis. Querite ergo et inuenietis. Et possumus notare: q. sicut dictũ est xps inueniri potuit in loco.

Nobili. Querat in loco nobili. s. in vtero virginali vbi post conceptionem potuit inueniri. quia sicut vnus lapis preciosus quandoq. inuenit infra alium lapidẽ preciosũ. Uñ baladius quãdoq. inuenit in vcnis saphiri s. m. dyas. Sic xps p. ciosissimus in clausura virginali vteri p. ciosus est inuentus. Unde in ps. d. Inuenimus eam in campis silue. Et Cas. ij. Inueni quem diligit anima mea tenui eum nec dimittam. **I**tem queratur in lo- co humili: et sic inuenietur in pre sepio. Luce. ij. Inue-

nietis infantem panis intolutũ et positum in prese- pio. **I**tem querat in loco flebili. Et sic inueniet i spineto crucis: vbi. s. canes iudei ipsum inuenierunt: ceperunt lacerauerunt: et occiderunt. Cas. v. Inue- runt me custodes q. custodiunt ciuitatem: pcusserũt me et vulnerauerunt me tulerunt pallium meum cus- todes muroz. Custodes isti sunt iudei: qui ciuitates ierlm custodiebant: q. xpm inuenierunt et affligerunt: et ei vestimentorum pallium abstulerunt. In tali ergo via adest siue adhuc potest inueniri spiritualiter: quia sicut auis pellicanus qui pro pullis suis viuifi- candis seipsum vulnerat semper in desertis inuenit Sic xps semper potest in desertis penitentie inue- niri ab his. s. qui transcutunt viam illam: quia sicut di- citur. Hier. xxxij. Inuenit gratiam in deserto popu- lus qui remanserat. Et in ps. d. Inuenit eum in ter- ra deserta: in loco horrois et vaste solitudinis. **I**te queratur in loco vtili. s. per viam renouatiõis vbi res surrexit. Et sic potest dici de xpo q. est sapietia increa- ta illud. Sap. vj. Inuenitur ab his qui querunt illud. s. a iustis q. credunt et sperant illum sua resurrectio- ne decessisse: vt per propriũ corpus resurrectionẽ illi- lum possint inuenire. Potest etiam cõ ab aliquo que- ritur in loco vtili allegari et ostendi. Luc. ij. Inuen- runt xpm in templo sedentem in medio doctorum. **I**tem queratur in loco amabili: per viam contem- plationis vbi ascẽdit. Unde ipse dixit de seipso. Hier. xxxij. Queretis me et inuenietis. Inuenietis dico in hac vita: per contemplationem. Inuenietis vero me post hanc vitam ascendentem ad me in celicis in regio- nem. Deniq. de contemplatiua et apprehensiuã vita potest et poni illud. Math. ij. Inuenierunt puerũ cõ Maria matre eius. Querite ergo et inuenietis. Sed p. cõtritiõ de multis verificatur illud. Can. ij. In lectu- lo meo p. noctes que siui que diligens anima mea: que- siui et non inueni. Iste enim male querebat: quia in loco minus debito. s. in lectulo suo: p. que designatur carnalitas. **I**tem hora indet ita. scz per noctem: p. quã intelligit mentis obscuritas. Et ideo si talis nõ inuẽit nõ est mirũ q. figurat. Sen. xij. Abiviri sodo me q. erãt carnales pcussi: sũt cecitate. ita q. ostiũ vbi erãt angeli inuenire nequibant Unde talibus loqui- tur deus Johannis. vij. Queritis me. et non inuenie- tis: et quo ego vado vos non potestis venire. Non sic ergo. sed querite et inuenietis. Inuenitur ergo deus p. mentis diligentem meditationem. **D** Deniq. dico. q. deus inuenitur per vocis eloquentem proclama- tionem vel exoratione. q. d. notatur cum dicitur. Peti- te et accipietis Sicut enim venator inuenit canes suos quando nescit vbi sunt ipsos aduocãdo. Sic vere deus a nobis perditus inuenitur q. h. q. p. deuotam oratio- nem si fortiter et perseveranter petitur et acclamatur. Petite et accipietis. Uñ Math. viij. Omnis enim qui petit accipit Quærit enim vxorem suam inuenit olfaciendo et fortiter ruidendo et clamando Sic vere homo inuenit dñm q. ipsum p. deuotionem odorat et sentit et q. h. ipsum clamãdo per oratione deprecatur et requirit. Quãuis multis dicat. Ioh. die illud. Jaco. iij. Petitis et non accipietis: eo q. inale petatis. Male enim petit ille qui cõtra voluntatem dñi petit qui vlt- tra q. meruit petit. qui inutilia et sibi nocua petit Et ideo tales nõ accipiũt q. d. petunt. nec inueniunt q. d. re- quirunt primi sunt illi qui petunt illa q. sunt contra- ria fidei et moribus et saluti anime sicut sunt illi qui petunt inimicorũ vindictam. voluptates seculi et glo- riam mundi et. de quibus commẽdat Salomon. iij. Reg. ij. Quia talia a deo nõ petierat sed vtilia et bona Secundi sunt illi qui petunt a deo paradysum et face- re opera nolunt. figurati in matre filiorum zebedi que petebat pro filijs suis: et vltra q. meruerunt. s. xpi dexteram et sinistram quibus tamen dictũ est. Math. x. Ascendite quid petatis. q. istud non est meũ dare vobis. sed quibus paratus est a patre. s. illis qui meruerunt

meruerunt. Tertij sunt illi qui petunt bona tempo-
ralia similes infirmo qui petit carnes & vinum: q̄ tñ
bonus medicus deus nō dat eis: scies q̄ talia possint
eis esse causa mortis eterne. Sicut apparet d̄ pueris
qui quando possunt tenere cultellum: cito ponit ad
os suum: & ita si mater dimitteret vulnerarent se &c.
Sic de istis si deus petita daret esset causa vt supra:
sicut illi de quib⁹ dicit in ps̄. Quod tentauerunt des̄
in cordibus suis vt peterent escas animabus suis. Et
sequitur. Adhuc esce coz erant in ore ipsoꝝ: & ira dei
ascendit super eos. Tales igit non deberent talia pe-
tere: immo deberent dicere illud. Esa. viij. Non petas
& non tentabo dominum. Petamus ergo iusta: licita
& honesta: q̄ sicut dicit. i. Joh. v. Si petierim⁹ sm
voluntatem eius, audiet nos. Petite ergo & accipie-
tis: sicut fecerūt illi qui petierūt & venit coturnix &c.
Quia p̄ certo deus a peccatoribus inuenit p̄ vocis elo-
quentem p̄clamationem: vel p̄ vocis lacrimantem
supplicationem. Uñ Desc. rj. Fleuit & rogauit eū in
bethel inuenit eum. Esa. lv. Querite dominum dum
inueniri potest. inuocate eum dū p̄pe est. Adhuc
dico: q̄ inuenitur deus p̄ manus frequentem opera-
tionem: q̄ ostenditur in verbo. Pulsate & aperietur
vobis. Pulsare enim denotat mihi aliquam manua-
lem impulsione: q̄ p̄ certo bona operatio nō est ni-
si quedam manualis pulsatio: & violenta iuestigatio
ad inueniendū deum & bona eterna: q̄ bene figurat
in illo qui recurrrens ad amicum petebat tres panes
De quo d̄. Luc. xi. Amen dico vobis q̄ si perseueraue-
rit pulsans: surget & dabit ei quotquot habet necessa-
rios. Et sequit̄ ibidem. Petite & dabitur vobis: que-
rite & inuenietis pulsate & aperiet vobis. Unde Cant.
v. Pessulum ostij mei aperui dilecto meo. Sequitur
Inuenerunt me vigiles q̄ circueunt ciuitatē. Et bre-
uiter quodlibet bonum opus est vnus bonus impulsus
ad aperiendum domum paradisi: vt ibidem pos-
sit dominus inueniri. Unde Cant. v. Vox dilecti mei
pulsantis. Et sic bene dico q̄ deus potest tripliciter
inueniri. scz. Mentaliter meditando. Vocaliter sup-
plicando. & realiter operando. Ideo bene dictum est.
Querite & inuenietis. Pulsate & aperietur vobis.
Querite corde. Petite voce. Pulsate opere. Sz possu-
mus notare q̄ tria sunt specialiter loca i quibus d̄
nūq̄ inuenit. s. in viris.
Inmundis & luxuriosis. Deus enim non in-
uenitur. In loco im-
Auaris & ambitiosis. mudo. In loco p̄m-
Turbidis & litigiosis. do. In loco turbido. Et hoc figuraliter dicitur. Job.
xxv. vbi d̄. Sapientia vbi inuenietur non inueniet
in terra suauiter viuentium. Abissus dicit non est in
me: & mare loquet̄ non est necuz. Terra em̄ suauiter
viuentium significat luxuriosos. P̄bū⁹ insatiabilis
significat ambitiosos. Mare vero mobile & fluctuo-
sum significat discordes & litigiosos. Quia sicut dicit
Esa. lviij. Impjū quasi mare feruens q̄ quiescere nō
valet. Et nō est p̄ impjū dicit dñs. Esa. xlvij. In ta-
libus ergo non inuenitur deus nec a talibus reperit̄
Unde puer. rviij. Qui peruersi cordis est non inuenit
et bonum. Ista est igitur inuentio qua inuenitur de⁹.
Secundo dico: q̄ est inuentio qua inuenit homo iu-
stus. Et ista potest significare virtutem perseverantie.
Res em̄ que alicubi inuenit stetit & mansisse in il-
lo loco sup̄ponitur: qz. s. si exinde recessisset ibidē nūq̄
inuenta fuisset. Dico ergo q̄ inuentio de sui natura
significat inuentoris iocunditatem & vtilitatem: inue-
te rei stabilitatem & fidelitatem. Sicut enim homo
de nouo inueniens aliquam rem solet gaudere: q̄ p̄
sit modici valoris: & hoc p̄ eo q̄ illam rez sine labore
videtur acquirere. Sic vere deus: quando inuenit ali-
quem qui ad euz p̄ penitentia conuertit: ex hoc q̄ plu-
rimum gratulatur. Quia sicut dicit. Luce. xv. Ille q̄
inuenit ouem quā perdidit: dicit valde gauisus fuis-
se: & ad congaudendum vicinos conuocasse dicens.

Congratulamini mihi: qz inueni ouem quam perdi-
deram. Sicut etiam dicit. Math. xij. Ille qui inue-
nit thesaurum abscondit in agro: & p̄ gaudio thesau-
ri inuenti vendit omnibus vadit & emittit agruz illuz
Nota igitur.

Cum quibus Debeat hō inueniri. Debet dico
A quibus inueniri cuz
In quibus. bonis a bo-
nis & promptus & paratus haberi ad omnia bona
opera facienda: & ad mala omnia fugienda. Diuites
enim valde diligunt seruitores suos q̄ cum bonis con-
uersantur: a bonis frequentant: & quando ad negotia
sua ipsos inueniunt bonos & paratos. Sic vere deus
illos diligit quos cum bonis conuersari: a bonis fre-
quentari & ad bona opa sua exequi paratos inuenit
atqz promptos. Adhuc ordinate p̄sequenda sumatur
auctoritas. Thob. v. vbi d̄. Inuenit iu. splen. stantē p̄e-
cinctum & quasi paratum ad ambulanduz. In quib⁹
verbis nota q̄ homo: & maxime p̄elatus debet inue-
niri. Gratus ad solatiandū: quia debet esse iuuenis
idest amicus & gratus. Doctus ad erudiendum
quia debet esse splendidus idest luminosus & doctus
fortis ad p̄seuerandum: quia debet esse stans. i. per-
seuerans & stabilis. Promptus ad obediendum quia
debet esse p̄cinctus & paratus. i. obediēs & humi-
lis. Dico ergo q̄ nos debemus inueniri: & maxime si
summus plati affabiles & gratiosi: qz nos debem⁹ eē
iuuenes. Iuuenē inq̄. Nihil em̄ gratios⁹ nihil ami-
cabili⁹ seu diligibilius p̄sona iuuenē: & hoc qz tūc ē i
etate iocundior: pulchrior & purior: nō solū em̄ ho-
mines: imo etiā aīalia diligunt iuuenes & infantes
Unde inueni scriptum q̄ cum quidā puer consueuis-
set natando se in mari sepius balneare: erat ibi qui-
dam piscis delphinus: qui valde dictum pueruz dili-
gebat: cum ipsoꝝ ludebat: ipsum etiam cōducebat
sicut idem puer pluries retulerat matri sue. Accidit
autē q̄ cum dictus puer nimis quadam die in remis-
tis & p̄funda maris enataisset: deficiens viribus sub-
mersus est. Delphinus vero puerum ad litus traxit:
& extra aquas iuxta eū p̄e dolore & amore pueri mor-
tuis in crastino inuentus fuit: ita q̄ mater perpedit
& cognouit illum esse Delphinum q̄ suum filium di-
ligebat. Sub voce ergo iuuentutis potest amicitia:
tas: quoz & benignitas denotari: qz. s. p̄elatus & quili-
bet vt perfectus debet ab alijs inueniri iuuenis. i.
dulcis amicus & tractabilis & benignus. Ad quod
potest applicari illud Math. ij. Ite interrogate dili-
gente de puero: quē cū inueneritis renunciate mi-
hi: vt & ego veniens adorem eum. Sequitur. Et intrā-
tes domum inuenerunt puerum cum Maria matre
eius: & p̄cidentes adorauerunt eum. Quia reuera il-
le puer. i. purus aer: gratiosus & iuuenis: inuenitur a
magis. i. ab alijs se minoribus diligitur honoratur
Dicat ergo quilibet talis iuuenis illud. Sapien. viij
Iuuenis & acutus iueniar in iudicio: & etiā aliq̄ p̄pter
eius gratiositatem possint eius obsequijs vocati sub
iugari. Quod est cōtra multos q̄ inueniunt ita duri
ita rigidi & austeri: q̄ nullū impendunt cuiquam au-
xilium consilium vel fauorem. figurati in illavite sil-
uestri quam inuenit famul⁹ helys: que ita erat ama-
ra q̄ ipsam gustare nequiverūt filij p̄detaz imo cla-
mauerunt. Adors in olla vir dei. iij. Reg. iij. Quia
vere multi inueniuntur ita siluestres & rudes: ita ama-
ri & acerbi: q̄ recte sunt mors & desolatio alienozum.
Uñ de talibus pōt dici illud Eccl. viij. Inueni mulie-
rem morte amariorē: que laqueus venator est & sa-
gena cor eius: vincula sunt manus eius. Tales enim
dicunt mulieres p̄pter scitiam crudelitas
Dicunt habere manus vt vincula p̄pter t̄nacita-
tem parcitatis: sic de quolibet tali dicat ille sanct⁹
Credidi venire ad iustianū: & dyocletianuz inueni
Non sic carissimi: s̄ inueniamur affabiles & gratiosi
A A y

Inuenire.

S Juuenē inquit. **C** Iterum dico q̄ nos debemus esse vel inueniri spectabiles ⁊ luminosi: q̄ notať cū dicit Splendidus. Sicut em̄ lumen semp̄ debet inueniri i lampade ad illuminandū: aqua in fonte ad refrigerandum: panis in archa ad reficiendum. Sic vere in pleto vel in homine pfecto semp̄ d̄z inueniri lumē sci entier doctrine ad alios pascendū: rigandū ⁊ erudiē dum. Splendidus inquit. Quia. s. ipse debet esse splē didus interius p̄ discretionē: ⁊ extra p̄ honestam cō uersationē. **Uñ.** Apoc. xxiij. Ostendit mihi angel⁹ flu uū aque vite splēdidū tanq̄ cristallū. Sicut em̄ q̄ri nus lapis p̄cciosus q̄ facit homines futura diuinare inuenit in oculis hyenarum. Echites hō lapis qui facit mulieres parere: inuenit in nidis aquilarū. Sic vere virtus sapiētie ⁊ doctrine que mulieres. i. simpli ces facit parere p̄ bonā opationē: que etiā facit de fu turis p̄noscere ⁊ cogitare p̄ discretā cōsiderationem ista dico virtus semp̄ d̄z inueniri apud aquilas ⁊ hye nas. i. apud iudice ⁊ platos. Hyena em̄ bestia q̄ mor tuos deuorat signat iudicē secularē ad cuius officij p̄inct extirpare mortuos ⁊ sceleratos: q̄ s̄m̄ Senecā Venus misericordie est malos cito occidere. **P**er ad las hō q̄ sunt reges ausi aliarū: intelligo platos eccle sie q̄ sunt reges ⁊ rectores animi. i. ecclesiasticarum ⁊ spūaliū p̄sonarū. Isti ergo debent inueniri splēdidi ⁊ discreti: ⁊ tam p̄ se q̄ p̄ subditis in scientijs ⁊ mori bus eruditi. Splēdidū inq̄t. Abacuc. iij. Splēdor ei⁹ vt lux erit. Inueniamur ergo spectabiles ⁊ lumino si. i. clari sapientes ⁊ docti: sicut dicit Dasi. v. Spi ritus amplior: prudentia: intelligētia: interpretatio somniog: ⁊ offensio secretog ⁊ solutio ligatog inuen te sunt in Daniele. Et merito: q̄ p̄ certo: q̄ sicut dicitur. Sapientie. vi. Sapientia facile inuenitur ab his qui querunt eā. Quod tamē est contra multos docto res: qui ita abscondunt opera ⁊ dictamina sua: q̄ nō possunt ab aliquibus inueniri nec bona ab ipsis fa cta p̄ alios adipisci. Sap. v. Nullum inueniet vestigi um itineris illius. Similes ceruo de quo scribitur: q̄ q̄ suum cornu dextrum est medicinale: ideo ceruus inuidens humane saluti dextrum cornu ita abscondit q̄ vir potest ab aliquo reperiri. Tales em̄ sunt illi q̄ documenta ⁊ scientiam suam nolunt ex inuidia com municare: ne forte alij sint in scientia sibi pares. Ec clesi. xiiij. Non est apud inferos inuenire sibi. **Uñ.** Et si vis compara tales inferis: vbi omnia degluti ſtur ita q̄ amplius non inueniunt. Tales ei ratione inuidie possunt inferi nuncupari. Non sic ergo: s̄ si mus spectabiles ⁊ luminosi. **C** Insup̄ dico: q̄ debe mus inueniri durabiles ⁊ virtuosus. Quod notať cum dicit. Stantem. Stantes em̄ debemus esse: q̄. s. deus nos debet inueniri in perseverando durabiles ⁊ fide les. **P**erseuerantia em̄ valde cōmendat: q̄ sine ista nullus coronat. finis em̄ nō pugna coronat: q̄ q̄ p̄se uerauerit vsq̄ in finem hic salus erit. Luc. xxi. Nam sicut q̄daz fontes sunt q̄ semp̄ bulientes inueniunt: q̄dam sunt arbores q̄ semp̄ virides inueniunt ⁊ repe riunt. Sic vere nos debemus semp̄ bullire ⁊ feruere: p̄ veram amicitiam ⁊ fidelē affectionē: semp̄ virere p̄ gratiam ⁊ perfectionē. Inueniamur ergo semp̄ fer uentes p̄ fidelē amicitia: ⁊ hoc non solū in p̄p̄eritate sed etiā in aduersitate: q̄ hic iā queritur inter dispen satores vt fidelis quis inueniat. i. Cor. iij. Quāuis scriptura hoc impossibile vel saltem videat: difficile reputare. **P**ouer. xx. Virum autē fidelē q̄s inueniet: q̄ sicut dicit Eccli. vj. Amicus fidelis p̄tectio fortis: q̄ inuenit illum inuenit thesaurū bonum. Item s̄m̄ in statu gratie semp̄ virentes: p̄ cōtinuā p̄seuerantiā ne pdamus folia ⁊ tutū. Iuxta illud. y. Coz. v. Vestiti ⁊ nō nudi inueniamur. Que tñ sunt cōtra multos qui nō perseuerat in fidelē amicitia: nec in virtuosa criste tia. Sicut patet de hypocritis qui modo sunt: modo nō sunt: modo apparent modo disparent. Similes noctuis lucifugis q̄ de nocte vident ⁊ inueniuntur de

die hō vt cōmuniter non videtur nec inueniuntur: pro eo: q̄ coz claritas non apparet. figurati in illa ficu. Math. xxi. In qua x̄ps nō inuenit fructum sed tātus folia: q̄. s. isti nō habet opera sed verba. Luc. xxiij. Ar borē ficī habebat quidam plātātam in vinea sua: ⁊ venit ad eam querens fructum ⁊ nō inuenit. Ista etiā sunt contra plures amicos similes gliribus que sunt mures in estate vigilantes ⁊ in hyceme dormitēs: q̄ s. isti in estate p̄p̄eritatis circa hominē vigilāt ⁊ ob sequuntur. In hyceme vero aduersitatis dormiunt nec circa eum inueniunt. Similes illi mulieri de qua. Ec clesiastes. viij. dicit. Un⁹ ex mille reperi vnū: mulierēz ex omnibus nō inueni. Ista etiā possunt esse contra mundi diuites: qui ad modū stelle comete in celo. i. in celsitudine status imperant ⁊ gloriātur: subito ve ro deficiunt nec amplius reperiuntur. Iuxta illud. ps̄. Audi impium supereraltatum ⁊ clementum sicut nec dros libani: tranſui ⁊ ecce nō erat queſui ⁊ nō est in uentis locus eius. Non sic carissimi sed simus stantes ⁊ perseuerantes. Stantē inquit. j. Coz. x. Qui stat videat ne cadat. Et Math. xx. Inuenit alios stantes dixit. Ite ⁊ vos in vineam meam. Quia reuera ille in vineam paradisi mittit: qui stans ⁊ perseueras a do mino reperitur. **I**hume. xxiij. Reuersus inuenit Ba lac stantem iuxta holocaustum suum. Inueniamur ergo p̄seuerantes atq̄ virtuosus. **C** Etiā dico q̄ nos debe mus inueniri obediētes ⁊ obsequiosi. **P**recinctum inquit ⁊ paratum ad ambulandum. **P**arati enim ad obediendum debemus inueniri: q̄ beatus ille seru⁹ quē cum venerit dominus inueniet vigilantem. **Uñ.** Luc. ij. Quod si dominus in prima secunda vel ter tia vigilia uenerit: beati sunt serui illi. Et sequitur. Sic estote ⁊ vos parati: vt de quolibet obediēte ⁊ pa rato possit dici illud. **P**hilip. y. Erinanuit semetip sum formam serui accipiens ⁊ habitu inuenit vt hō **T**aleni se obediētem gaudebat dñs inuenisse in ps̄. Inueni dauid seruum meū: oleo sancto meo vnxi euz **U**bi aduerte q̄ ille qui vult esse talis seru⁹: debet cē paratus ad tria. s. Ad auxiliādū: q̄ debet esse dauid manu fortis. Item ad obediendum: seruum meū in quit. Item ad compatiendū: q̄ debet esse vnctus oleo pietatis. **P**atet ergo q̄ inueniri debemus. **O**bediē tes. **P**erseuerantes. **L**uminosi ⁊ gratiosi. Sed heu p̄ culdubū q̄ pauci inueniunt hodie ecclesiastici ta les. **I**deo certe iam videtur dominus cōqueri ⁊ dicere **H**iere. v. Circuite vias hierusalē aspiciet ⁊ cōsiderate ⁊ querite in plateis eius: an inueniatis virum fac. en tem iudicium ⁊ querentem fidem: q̄. d. nō. **L**uce. xvij. Non est inuentus qui rediret ⁊ daret gloriam deo ni si hic alienigena: quia certe alienigena. i. secularis i ueniuntur hodie ecclesiastici meliores. **L**uce. vij. Amē dico vobis nō inueni tātam fidem in israel. Et hec de bona inuētionē sufficiat. **P**atet ergo q̄ inuenitur de⁹: ⁊ inuenitur iustus. **S**ed tertio dico: q̄ inuenitur iniustus. **U**nde de mala inuētiōe possumus notare q̄ mali volunt inueniri. **I**n loco carnalitatē. **I**n des erto cupiditatis. **I**n monte pompositatis. **F**inaliter vero inueniuntur. **I**n loco penalitatis. **I**nueniuntur di co in loco carnalitatē: similes argēto viuo: q̄ semp̄ consuevit inueniri in sterquilinio vel latrina. **U**nde de talibus dicit. **H**iere. ij. Omnes qui querunt cam deficiunt: in menstruis suis inuenient eaz. **I**tem inue niuntur in deserto cupiditatis. **I**nuenit eū in ter ra deserta: ⁊ in loco horrois ⁊ vaste solitudinis. **I**tez in monte pompositatis. **y.** **P**aral. xx. Inuenietis eos in summitate torrentis. **I**tem finaliter inueniuntur in inferno penalitatis. **p̄.** **P**ericula inferni inueniunt me. **C** Si vero vltimus velis aliquid p̄seq̄ ⁊ dicere: nota adhuc q̄ est inuētiō: qua inuenitur impi⁹ vl in iustus: q̄ reuera hodie plures inueniunt mali q̄ boni: plures iniusti q̄ iusti. plures impi⁹ q̄ benigni. plures enim mali fructus inueniuntur in malis et siluestrib⁹ arboribus q̄ boni in bonis et domesticis ⁊ vitilibus.

Mala etiam et rapacia animalia plures fetus producere solent et benigna. Et ideo de malis qui in seculo et in claustris hodie abundant potest dici illud Hieremie. v. Inuenti sunt in populo meo viri impij insidiantes velut aucupes. laqueos ponentes ad capiendum viros. Et si vis potes dicere quod malus inuenitur.

A deo qui ipsum iudicat. sicut et mortificat. Inuenitur dico impij a deo
A dyabolo qui ipse vendicat. nitur dico impij a deo
A peccato cui se applicat ipsum finaliter iudicat
A ab inferno qui ipsum damnat te quod sicut fera postquam diu latuit inuenitur. inuenta vero persequitur persecuta capitur capta occidit. Sic peccator qui nunc videtur latere obtinuit et aspectus diuinos. in quantum scilicet venator deus ipsum videtur dimittere pro libito impunitum discurrere per nemora mundi huius finaliter per casus et firmitates ab ipso persequitur. et tandem per mortem capitur et inuenitur. et finaliter per mortem comprehenditur et necatur. Unde Job. ij. d. Quod iesus inuenit in templo vendentes et ementes et expulit eos. Expulit dico scilicet in tenebras exteriores. ps. Inuenit eum in terra deserta: in loco horrois et vaste solitudinis. Item inuenitur impius a dyabolo ipse atrociter impugnat. it. ij. Reg. ij. Inuenit eum leo de silua atque percussit. Item inuenitur peccator ipsum a culpa maculata et confundente. i. Adac. a. vj. Inuenerunt me mala ista et ecce perit: tristitia magna in terra aliena. Et Deu. xxxij. Quia non est dominus mecum inuenerunt me hec mala. Item inuenitur peccator a pena ipsum apprehendente et destruente. ps. Peritania inferni inuenerunt me. Et alibi. Tribulatio et angustia inuenerunt me. Et breuiter dico quod mali inueniuntur dormientes per pigritiam.

In lecto manentes per luxuriam.

In terra iacentes per auariciam.

Per viam errantes per ignorantiam.

Alios fallentes per fraudulentiam.

De pigris et dormientibus dicitur. Adar. xiiij. quod spiritus reuertitur ad discipulos inuenit eos dormientes et erat cum eo aliorum granati. l. i. ij. Reg. xxvi. Inuenerunt Saul iacentem et dormientem. De luxuriosis in lecto quiescentibus dicitur. i. Reg. xix. Inuentum est simulacrum in lecto. De auaris vero in terra iacentibus dicitur. i. Reg. v. Inuenerunt bagon iacentem super faciem suam in terra. De ignorantibus autem dicitur. Sene. xxxviij. Inuenit eum vir errantem in agro. De fallentibus vero dicitur. Adar. xiiij. Inuenit inuenimus subuertente gentem nostram. Sic ergo patet quod inuenit ipsum iustus et deus. Et si vis nota adhuc quomodo quadruplex reperit inuenit in scriptura vix inuenitio

215

Gratia. Prima est virtuosa que est perfectior.
Culpe. Secunda vitiosa que est peccatorum.
Solue. Tertia fructuosa que est beatorum.
Penic. Quarta dolorosa que est damnatorum. Et igitur primo dico quod est inuenitio qua inueniuntur virtutes et gratia. Boni enim et iusti non cessant virtutes querere donec eas potuerint inuenire. Tunc enim saluatore negotiator bonas margaritas querit. quas tandem inueniens ipsas vendicat et acquirit. Thesaurum etiam inueniens solet abscondere: ut ipsum tutius possit acquirere et seruare. Sic legitur. Adar. xiiij. Quia pro certo si boni negotiatores esse volumus: margaritas et thesaurum virtutum debemus querere: et cum ipsum inuenimus occultare. iuxta illud. Seneca. Esto occultator virtutum sicut alij vitiorum quas quidem nos emimus et acquirimus. quando eas metaliter vendicamus. Et quando ipsorum habitus in nostris mentibus generamus. Gratia enim dei est fons a quo virtutes sicut in uulva nascuntur et iunguntur: quod est inuenientes cunctis bonis spiritualibus impinguatur. Unde prover. ij. Aduersaria et veritas non te deserant. Sequitur. Et inuenies gratiam et disciplinam bonam coram deo et in omnibus. Et genesis. vj. Hoc inuenit gratiam coram domino. Et nota quod sicut apothecarij laborant ut inueniant herbas medicinales. sic et nos debemus laborare ut inueniamus virtutes et gratias spirituales. Aduerte tamen quod quibus

gratia inuenitur a non querentibus: quibus non inuenitur a querentibus: quibus inuenit a querentibus. Inuenitur dico a non querentibus. Deus enim est sicut leuicor et facit se inuisibilem: qui non inuenitur nisi voluerit et gratia dei est sicut sunt quedam insule que sunt in mari: que si querunt non inueniunt. Inueniunt a casu ubi aliquotiens non querunt: sicut dicitur de insula brasiij et de insula puellarum. Et sicut etiam Plinius de quodam lapide precioso dicit: quod non inuenitur nisi se exhibuerit inueniendum. Sic vere deus et dei gratia a quibusdam inueniuntur que eos non querunt: quod scilicet sunt multi que etiam in ipso actu peccati gratia dei proueniuntur: et quasi violenter tracti a deo conuertuntur. Patuit in paulo et magdalena. Esa. lxviij. Quiescerunt me que ante non interrogabant. Inuenerunt qui non quesierunt me. Quibus non inueniuntur a querentibus: a multis enim queruntur que eos non inueniunt. Non enim valent ad hoc humana merita: sed sola misericordia redemptoris: que tunc temporis inuenitur que se exhibet peccatori. Patuit in pharisaeis qui deum quesierunt et non inuenerunt. Non enim portabant candelam necessariam in querendo: quod ipsi habebant lucernam nature non scripture: et candelam rationis non fidei. Unde Job. vij. Queritis me et non inuenistis. Et Baruc. ij. Non vos elegit dominus: neque vitam discipline inuenerunt. Et ideo a deo non a nobis debemus sperare talem inuentionem quia scilicet ab ipso solo datur et conceditur: et ab eius misericordia inspiratur. Ideo dicebat Baruc. ij. Exaudi domine preces nostras et da nobis inuenire gratiam. Quandoque etiam vt comuniter inuenitur ab inquerentibus: quia scilicet vt comuniter omnis qui querit inuenit. Accipit qui petit: et pulsanti aperietur. Mat. viij. Gratia enim proprie dicitur inueniri: quod digne non potest acquiri vel per industriam vindicari. Luc. j. Ne timeas Maria inuenisti gratiam apud dominum. i. Reg. j. Utinam inueniat ancilla tua gratiam. Nota quod nos debemus laborare ad inueniendum vtz. fiduciam que mentem erigat. Prudentiam que vitam dirigat. Iustitiam que mores corrigat. Scientiam que vera colligat. Amicitiam que fratres diligat. Sapientiam que bonum eligat. Isti enim sunt effectus gratie qui sunt a nobis inueniendi. Inueniamus ergo fiduciam mentem erigentem. i. Paral. xvij. Tu enim domine deus meus reuelasti auriculam serui tui. Idcirco inuenit seruus tuus fiduciam vt oret coram te. Item inueniamus prudentiam vitam dirigentem: quod sicut dicitur. Prover. xix. Custos prudentie inueniet bona. Item inueniamus iustitiam mores corrigentem. Prover. xxi. Qui sequitur mihi inueniet vitam et iustitiam. Item inueniamus scientiam vera colligentem. Prover. ij. Intelliges timorem domini et scientiam dei inuenies. Inueniamus amicitiam cunctos diligentem. Eccl. vj. Amicus fidelis protectio fortis que inuenit illum inuenit thesaurum bonum. Item inueniamus sapientiam bonum eligentem. Prover. bi. Beatus homo qui inuenit sapientiam. Et xvij. In latere sapientis inuenit sapientiam. Patet ergo quod est inuenitio qua inueniuntur virtutes et gratia. Proterea dico quod est inuenitio qua inueniuntur culpe vel vitia. Mali enim non querunt inuenire gratias et virtutes: sed potius vitia et iniquitates. Sicut enim immunda animalia sicut porci stercorea. vultures cadauera. hyene mortua corpa diligunt sic peccatores mundi gaudent obtinere facere et inuenire opera immunda et vitia in quibus se exercant sua desideria. imbonesta. Et sic nota quod superbi et iracundi gaudent de inuentione crudelis operis. Eccl. xij. Cum venerit tempus non satiabit sanguine luxuriosi gaudent de inuentione fetentis sceleris. Job. ij. Gaudent vehementer cum inuenerint sepulcrum huius: et vero gaudent de inuentione lucris vel mus

quo regitur totum corpus est membrum mobile & a dextris & a sinistris vertibile: quod necessarium fuit ut corpori melius prouideret: & ut membra vndiq; intus melius gubernaret. Sic vere presidentes & capitanei principes & iudices & prelati debent esse per inuestigationem mobiles: vndiq; inquirendo causarum merita seu virtutes vertibiles. Nam sicut Prover. xxx. dicitur: Gloria dei est celare verbum: & gloria regum est inuestigare sermonem. Quod tamen est contra multos: qui sine inquisitione & inuestigatione seu informatione debita precedenti prumpunt ad sententiam vel ad penam: qui facillime credunt & multos iudices qui sine debita informatione procedunt contra illud. Job. xxxix. ca. Oculi sui cecco: & pes claudo: pater eram pauperum: & causam quam nesciebam diligenter inuestigabam: contrebam molas leonum: & de dentibus eius auferere predam. Hec est ergo inuestigatio iudicis presidentis. **C**Secundo dico: quod inuenitur inuestigatio hominis sapientis. Quia procerto sicut oculus qui est vas & fons luminis: & subiectum creatum fuit mobile ut vndiq; respiceret & videret: sic ratio hominis sapientis debet esse mobilis & inuestigativa: & veritatis omnium scrutativa. Eccl. i. Proposui in animo meo inuestigare sapienter de omnibus. Exemplo. scilicet doctus qui multos libros solet inuestigare ut veritatem possit cognoscere vel videre. Et sic nota quod ad sapientem pertinet inuestigare.

De i legem ut hanc meditetur. De inuestigatione prudentiam ut hac gubernetur. ne legis dicitur. Esdras. vii. c. Esdras autem dedit cor suum ut inuestigaret legem & doceret & faceret. De inuestigatione sapientie quam. scilicet pre ceteris rebus debemus inuestigare & inquirere. dicitur Sap. vi. Inuestiga illam & manifestabitur tibi. De inuestigatione vero culpe quam. scilicet prelati & confessor debet facere: quando videt simplicem titubantem: vel culpas suas dicere nescientem: dicitur Prover. xvij. Justus prior accusator est sui venit amicus eius & inuestigabit eum. Talia ergo que sunt ad salutem necessaria sunt inuestiganda. Curiosa vero & impossibilia dimittenda: quod. scilicet est contra illos qui de celestibus: de deo & de sue deitatis secretis plus debito querunt & inuestigant. propter quod sepe fit: quod in fide deviant & oberrant. Et istos reprehendit sapiens. Sap. ix. vbi dicit. Difficile inquit estimabimus que in terra sunt: & que in prospectu sunt inueniemus cum labore & que in celis sunt quis inuestigabit? Sicut enim oculus non cum sit carneus: si solem respicit lacrimatur & obtunditur & si perseverauerit excecatur. Sic vere mens nostra et intellectus noster si solem. id est deum & eius secreta inuestigare plus debito voluerit: statim pre fulgore divini luminis obtundetur: & per errores si inquirendo perseverauerit excecabitur & ledetur. Ideo admirari ut dicitur Eccl. i. Altitudinem celi: latitudinem terre & profundum abyssi quis mensus est: sapientiam dei precedere omnia quis inuestigabit? q. d. nullus. Et ideo bonum est veraciter credere & simpliciter confiteri: & non circa inuestigationes imorari: quod procerto sicut dicitur puer. xxx. Qui scrutator est maiestatis opprimet a gloria: Dico ergo quod inuenitur inuestigatio hominis sapientis. **C**Tertio dico: quod inuenitur inuestigatio invidi detractantis. Detractores enim & invidi solent de aliorum defectibus explorando inuestigare & inquirere: ut eos possint diffamando cum opus fuerit vituperare. Ab d. i. scrutari sunt Esau: inuestigauerunt omnia abscondita eius. Et sic patet quomodo inuestigare sumis tribus modis

Inueterare. Tunc infra vbi videtur et vbi se nectus.

Inuidia. Nota quod inuidia teste Hug. est de bono alterius tabescentis animi cruciatus. Et sicut Aug. Inuidia est dolor de aliena prosperitate. Cum igitur in multis locis fit mentio de inuidia

nec inueniatur in biblia multe auctoritates. Hinc est quod istam materiam non intendo plurimum dilatare. Et ideo breuiter notandum quod inuidia est pessimum vitium multiplicitate ratione. Nam per istam.

Mens corroditur. **P**rimo ergo dico quod inuidia est cordis corrosiva. **C**orpus leditur. **C**rocodillus enim qui marinus est serpentium dum circa littus nyli dormit auicula que habet penas scindentes per fauces illius ingreditur: & dum non aduertit omnia interiora ipsius per predictam auiculam corrodit: sicut dicitur Ps. Sic procerto facti inuidia: quod dum interiora hominis intrat: totum cor ipsius per dolorem & sollicitudinem lacerat & corrodit. **S**ed inuidia iniustius nihil est: quod auctoritate ante omnia cruciat. Ista est enim sicut tinea & sicut rubigo que substantiam in qua nascitur. scilicet ferrum: lignum seu vestes solet ante omnia ledere: quod inuidia solet suis possessorem antequam ledat alios cruciare. Ista est enim pars vipereus: qui antequam de ventre creat matrem propriam occidit & lacerat. Et ideo Prover. xiiij. dicitur: Inuidero ossum inuidia. Sed contra istam mentis corrosionem dat remedium. Alanus li. de planctu. ij. Si inquit linguos rubigini: inuidie tinea a mentis thesauro velis prescribere. alienum dolorem tuum facias condolendo: talienum gaudium cogaudedo: in alienis operibus tuas pensa diuitias: & alienam inopiam tua lugeas paupertate. Inuidia ergo est cordis corrosiva.

CSecundo dico: quod inuidia est corporis lesiva: sicut enim venenum salamandre inficiendo radices arborum ramos & fructus inficit vniuersos: sicut Ps. Sic vere venenum inuidie radice cordis inficit: & exinde ad ramos. id est exteriora membra corporis se diffundit. Et hoc est quod dicit Grego. in omni. In omni inuido inquit color pallore afficitur. mens accenditur. oculi depriuntur: membra frigescent. Est enim in membris tremor: in dentibus stridor: in cogitatione rabies in mente linguos. Et dat remedium contra istud vitium. Qui ergo ista peste carere desiderant: illam hereditatem diligant: quam coheredum numerus non angustat. Ista est ergo corporis lesiva. **C**Tertio dico: quod inuidia est proximi grauativa. Inuidus enim & amicis & inimicis nocet tantum venenum est inuidia: quod non solum inimicos inficit: immo etiam bonum amicorum ferre non sustinet ipsos quos diffamat & subvertit. Unde etiam cum a quodam pho quereretur a quo summe esset cauendum: respondit ab inuidia amici & iniuria inimici. Nullos enim Seneca. Et si nullos inimicos facit iniuria: multos tamen facit inuidia: quod bene apparuit in fratribus ioseph qui solum inuidia moti eo quod a patre plus ceteris amabatur: ipsum occidere voluerunt: & in egyptum finaliter vendiderunt: sicut dicitur Gen. xxxvij. Tales sunt sicut buffo qui lumen solis odit & odorem vinearum fugit. Odor enim vinearum qui alijs est solatium buffoni est tormentum: quod vere inuidi non possunt lumen solis. id est prosperitatem alicuius bone persone videre: nec odorem fame eius sustinere: quod breuiter sicut dicitur ps. de vitijs & virtutibus. Totus inuidus pene iuste torozos: quot inuidiatus habuit laudatores. Seneca. cum dicit. Quot sunt bona felicium: tot sunt tormenta inuidorum. A duerte tamen quod sepe accidit quod dum homo alteri inuidet: causa est quod ad maiorem prosperitatem peruenit: sicut fratres ioseph sibi inuidetis fuerunt causa quare fuit postea rector totius egypti. Unde dicitur Cris. sup. Math. xij. Inuidia que tempus sibi est inimica. Nam qui inuidet sibi ignominiam & cui inuidet gloriam parat. Ista est ergo proximi grauativa. **C**Quarto dico: quod inuidia est dei impugnativa. Inuidia enim opponit immediate caritati: que deus est: dicitur sicut dicitur Job. in canonica sua. i. Job. iij. De caritate est. Ad caritatem enim pertinet bona aliorum tanquam diligere: & aliorum mala tanquam de se deesse. Ad inuidiam vero pertinet de aliorum bonis tanquam de suis malis deesse.

AA iij

Impensa.

lere et de aliorum malis tanquam de suis bonis gaudere. Homo enim per inuidiam fuit temptatus et de paradiso eiectus: quod sicut dicitur Sap. ij. Inuidia diaboli intravit in orbem terrarum. Christus etiam per inuidiam fuit occisus: et a iudeis traditus et gravatus: quod sicut dicitur Marc. xv. Sciebat autem quod per inuidiam tradidissent eum. Tunc Aug. in quodam sermone. Inuidia procuratus est lapsus mundi et mors christi. Inuidia ergo deum impugnat et deo contrariatur: quod sicut tanta est dei bonitas quod bonis et malis vult proficere: ita tanta est in invidorum prauitas: quod bonos et malos vult deprimere. Sunt enim tales sicut signum scorpii: quod dicitur domus mortis nullius exaltationis: et est signum sicci: frigidum et nocturnum secundum astrologos. Sic vere carissimi invidi qui ut communiter sunt sicci corpore et macillati vel etiam spiritualiter sunt sicci per incompassionem frigidum per indevotionem: nocturnum per suam malitiam occultationem: domus mortis. id est belli plitem et contentione: nullius sunt exaltationis: quod sicut nulli procurant bonum vel promotionem. Et bene iter Alanus li. de planctu natu re loquens de invidis dicit sic. Invidis inquit aliena prosperitas est adversa et aliena adversitas prospera. In enim alienis gaudiis tristant: alienis divitiis letantur. Alieni inopiam ditant: et alienis divitiis pauperant. Patet ergo quod invidia est fugienda: quod dei est impugnativa: primi nociva: corporis lesiva: cordis corrosiva: Similiter ergo de illis de quibus. i. Macha. viij. dicitur. Deservi zelus et invidia non est iter eos. Themo invidia sufficient.

Inuitare. Ubi conuiuium: et ubi vocare

Inuius. Ubi ubi via.

Inuocare. Nota quod inuocare idem est quod in-stanter vocare. Tunc inuocatio nihil aliud est quam quedam instans et diligens: vocatio: oratio et supplicatio. Tunc inuocatio est interior: vocatio. sicut in corde vel adiutorij vocatio. Accipit ergo pro feruenti oratione. Et hoc fieri in uocatio erga illum a quo auxilium expectat. sicut est deus qui semper est in necessitatibus inuocandus. ps. In tribulatione mea inuocaui dominum et exaudivit me in latitudine. Et dominus mihi adiutor etc. Sicut enim causa superior de sui natura habet influere in inferiora. Dominus etiam principalis tenetur vasallum suum defendere et inuare. Sic tamen vasallus ipse inuoluerit in adiutorium inuocare. Sic vere deus qui est causa superior et dominus principalis semper solet influere gratiam suam et facere auxilium et inuamem cuiuslibet postulanti deum tamen instanter et humiliter inuocet. quod sicut dicitur in ps. Prope est dominus omnibus inuocantibus eum in veritate. Voluntate timorem se faciet. et deprecatione eorum exaudiet et saluos faciet eos. Et ideo Iona exiit in piculo submersus dicitur est Iona. i. Quid tu sopore deprimis: surge inuoca deum tuum. Ubi ad inuocationem spirituale faciendam ad hoc quod digna sit exaudiri necesse est quod a nobis detestentur inferiora. quod tu sopore deprimis. affectent superiora. Surge inquit. Eleuent inferiora. Inuoca inquit. id est. intus vocatio. Necessaria est enim inferiorum detestatio superiorum contentio. Interiorum dispositio. Primo igitur sit in nobis inferiorum detestatio quod sicut multi diuitias et delicias quod ad modum soporis deprimunt: et inclinat homines ad peccatum debemus detestari quod tu inquit sopore deprimis. quod dicitur non dicitur quod sicut ille qui sopore deprimis non potest alium inuocare. In sopore enim et dormitione venit quibus quedam humorum depresso quod ita grauatur homines quod quis sentiat se grauatum non potest tamen alium inuocare et dicitur quod hoc est quedam fantasia aeris. Alij dicunt quod quedam impressio constellationis naturalis et medici dicunt quod est circa cor: quedam congregatio grauis simelacolicum sanguinis vel humoris. Sic vere charissimi deum homo mundi blanditijs et delicijs confuso. quibus per aggregationem humorum. id est bonorum ipsalium cor eius taliter per auariciam deprimunt quod ab inuocatione domini impeditur. ideo dicitur quod tu sopore deprimis: quod sicut dicitur Sap. ix. deprimunt habitatio terrena sensus multa cogitare. Jo

Tr. ij. dicitur. Inuocaui nomen tuum de lacu nouissimo. Tunc in nobis inferiorum detestatio. Secundo dico quod sit in nobis superiorum affectatio. Surge inquit. Surgere enim debemus ad amorem bonorum superiorum. Et quod ipsa per meritum acquirere non valeamus hic est quod per ipsos habedus dei misericordias inuocare debemus quod sicut dicitur Ioc. ij. Quicumque inuocauerit nomen domini saluus erit. Surge inquit. Tunc in ps. Nos autem in nomine dei nostri inuocabimus. Sequitur. Nos autem surreximus et erecti sumus. Tertio dico quod necessaria est interiorum dispositio. Inuoca inquit. id est. intus vocatio. quod sicut in corde fieri dei inuocatio per cordis orationem et affectum. quod sicut oratio mentalis magis proficit quam verbalis. ps. Inuocabat dominum et ipse exaudivit eum: et columna nubis loquebatur ad eum. Et nota quod dominus est inuocandus. quia.

Succurrit. Succurrit dico illis qui grauatur. ps. Occurrit. In tribulatione mea inuocaui dominum. et exaudivit me in latitudine dominus. Descendit. Currit contra eis qui persequuntur. ps. Descendit. Prope est dominus inuocantibus eum. oibus. Iustificat. Proprie est dominus inuocantibus eum. oibus. Iustificat. innocens. cum in veritate. Exaudit insuper illos qui se preceantur. Esai. lviij. Tunc innocabunt et dominus exaudiet. et dicit ecce assum. Descendit nihilominus illos qui impugnantur. ps. In tribulatione inuocaui me et exaudivit me. et liberaui te in abscondito tepetatis etc. Item iustificat illos qui condemnantur. sicut dimittendo peccata. Thob. ij. Peccata dimittis his qui inuocant te. Item letificat illos qui tristant. Judith. xvj. Exultate et inuocate nomen eius. Sed proculdubio multi sunt qui ipsum remittunt inuocare et in suis necessitatibus adorare. esai. lxiiij. Non est qui inuocet nomen domini. Aliqui enim non inuocant propter desperationem. alii quod propter ad aliud perersionem. Timor enim et desperatio inuocandi tollunt audaciam. ps. Dominum non inuocauerunt illic trepidauerunt timore ubi non erat timor. Ad terram stulta conuersio. inuocandi tollit peritiam. sicut patet in illis qui in necessitatibus recurrunt ad terrena auxilia non diuina. Sap. xij. Pro vita mortuum rogat. et in adiutorium inuocatum inuocat. Ideo pronice dicit talibus. Iudicium. r. Inuocate deos quos elegistis. Et ij. Reg. xvij. Inuocate nomina deorum vestrorum etc.

Inuoluere. Nota quod inuoluere sumit pro te gere. abscondere vel celare. et simili. Et possumus notare quod quatuorplex inuolutio reperitur. videlicet. Gratie. Culpe. Miserie. Peccatis et Scie-ntie. Prima est virtuosa. Secunda vitiosa. Tercia ter-riosa. Quarta luctuosa. Quinta laboriosa. Inuoluit enim. Iustus virtutum floribus. Impius peruersis moribus. Adversalis multis erroribus. Damnatius diris doloribus. Scriptura seratis foribus. Et sic dico iterum quod Puer inuoluit ne destituatur. Res sacra inuoluit ne aspicatur. Thesaurus inuoluit ne custodiat. Pannus inuoluit ne inficiatur. Plaga inuoluit dum remedia- tur. Adversus inuoluit ut sepeliat. Primo ergo di- co quod inuoluit sicut puer vestibus nitore et in nocetie. Luce. ij. Inuoluit infantem pannis inuolutum. Sicut res sacra in velo decoris et apparentie. hoc est dicitur vestibus honestatis. Unde Numer. iij. Inuol- uent velo archam testimonij. Sicut thesaurus pallio vigoris et diligentie. Numeri. iij. Adensam propo- sitionis inuoluit in pacintino pallio. Sicut pannus in ar- cha pudoris et continentie. iij. Regum. ij. Tulit Ibe- lyas pallium suum et inuoluit illud. Sicut plaga cum plastris doloris et penitentie. Unde de maria ideo de penitentie amaritudine dicitur Luce. ij. quod filium iuuum unigenitum pannis inuoluit et reclinauit illum in presepio. Sicut mortuus sudario timoris et patientie. Mar. xv. Inuoluit eum syndonem posuit in monumento. patet ergo quod virtuosus inuoluit virtutum floribus. Secundo dico quod vitiosus inuoluit peruersis moribus. Ita sicut videmus quod res inuoluitur.

Ut respiciat, Ut respiciat dico. sicut patet in altari pannis ornato vel in pariete deaurato. Ut lateat, Ut lateat. sicut in cadauere vel funere pannis

Jocunditas.

pertinet ad ocium contemplationis. Job igitur signat virum iustum propter nominis interpretationem.

Secundo dico. q̄ signat virum iustum propter virtutum cumulationem. vñ de virtutibus talis iob p̄t do minus dicere illud Job. i. Nihil quid cōsiderasti seruū meū iob q̄ nō sit filius ei in terra homo simplex et rectus et timēs deū et recedēs a malo: vbi aduerte quoddam Obiectū spectabile. Nunquid cōsiderasti. Subiectū tractabile. Seruū meū inquit iob. Adiectū notabile q̄ nō sit ei similis in terra. Coniectū mirabile. q̄ homo simplex rectus et timēs deum et recedēs a malo. Prosequere t̄ vis quō illi q̄ virtutibus pleni sunt. cōsiderabiles et spectabiles existūt. p̄. Ipsi vñ cōsiderauerūt et inspererūt me. Et vt de quolibet iusto cōsiderate dicat illud Job. xxxvij. Sup oēs celos ipse cōsiderat. Celos inq̄t sanctos et iustos. q̄. s. digni sunt ab alijs cōsiderari et imitari. Jac. v. Sufferentiā iob audistis. Itē quō tales sunt humiles et tractabiles. Seruum inquit meū. p̄. Seruus tuus ego sum et cetera. Item quō sunt excellentes et notabiles. q̄. s. nō est ei similis in terra. Sap. i. Nō est inuentus similis illi qui cōseruaret lege et cetera. Itē quō isti sunt virtuosi et mirabiles: q̄. s. homo simplex et rectus. et timēs deum et recedens a malo. Job. i. Vir erat in terra: huius nōie iob. Et erat vir ille simplex et rectus. fuit enim homo humaniter condolendo. Vñ iob de seipso dixit. fletum super eo qui afflicto erat. Job. xxxix. Simplex fallaciter non agedo seu innocenter cōuersando. Vñ ipse de se dicit. Job. xxxij. Si ambulauit in vanitate et festinauit in dolo pes meus. appendat me in statera iusta. et sciat deus simplicitatē meam. Rectus iustitiā diligendo. Unde ipse de seipso dicebat. Si iudicatus fuero scio q̄ iustus inueniar. Job. xij. Et Job. xxxij. ipse dicit. Pater eram pauperū et cetera. Et causam quā nesciebam diligenter inuestigabam. Timēs deū dei potētiā admirādo et ipsius iustitiā formidādo. Vñ ipse de seipso ait. Semper quasi timētes super me fluctus timui deus et pondus eius ferre nō potui. Job. xxxij. Recedens a malo omnē nequitiam abhorredō et virtutibus insistēdo. quia ipse est qui dicit Job. xxxvij. Ecce timor dei ipse est sapiētia. et recedere a malo intelligentia. et alibi. Donec deficiam non recedat ab innocentia mea. Job. xxxvij. Patet ergo quomodo iob signat virum iustum propter virtutum cumulationem. **T**ertio dico q̄ signat virum iustum propter virtutū prolocutionē. q̄. s. sicut ille primus iob habuit verba honesta solēnia et vtilia. sic debet quilibet homo iustus. Vñ aduerte q̄ ad iob. i. ad quēlibet virum spectat et pertinet sim diuersas cōsiderationes diuersa verba dicere vel proficere. Et sic habere debet homo quādoq̄. Verbu desolatiuum dum plangit miseriam temporalem. Reprehensiuum dum pungit stultitiā fraternalem. Indignatiuum dum spernit superbiam vocalē. Supplicatiuum: dum petit iustitiā causalem. Informatiuum dum pronit sciētiam moralem. Humiliatiuum dum cognoscit potentiam regularē. **D**ico ergo q̄ iob. i. iustus vel penitens solet quādoq̄ dicere verba desolatiua. Unde Job. xxxij. Job dixit. Hunc autē in amaritudine est sermo meus: et manus mea aggrauata est super gemitum meum. Item solet quādoq̄ dicere verba reprehensiuā. Job. xij. Job dixit. Ergo vos estis soli homines et vobiscū oīetur sapiētia et cetera. Itē solet quādoq̄ dicere verba indignatiua Vñ Job. xvij. Job dixit. Audiuī frequenter talia. consolatores onerosi omnes vos estis. **I**tem solet quādoq̄ dicere verba supplicatiua. Unde Job. vi. dixit. Utinam appenderentur peccata mea quibus iram merui et calamitas quam patiar in statera. **I**tem solet quādoq̄ dicere verba instructiua seu informatiua. Job. xxxij. iob dixit. Audite queso sermones meos et agētis penitentiam. **I**tem solet in fine dicere verba recognitiua et humiliatiua. Job. i. iob dixit. Vere scio q̄ ita sit et q̄ non iustificetur homo comparatus deo. Sic ergo

patet q̄ Job interpretatione cōditione et locutiōe signat virum sanctum sufficienter.

Jocunditas. Quia de iocunditate satistratum est supra de gaudere et exultare et i letare. et ita tractabitur de leticia. ideo parum intendo dicere quo ad presens. Notare tamen possumus q̄ est quedam.

Jocunditas temporalis
Jocunditas spiritualis
Jocunditas eternalis.

Prima est viciosa. Secūda virtuosa. Tertia glorioza. Prima est peccatorum. Secūda perfectorum. Tertia beatorū. **P**rimam cōfert mūdi prosperitas. Sed secūdam cordis sinceritas. sed tertiam celi felicitas. **P**rima est iocunditas trāsitoria et de ista dicitur i persona mūdi illud Baruc. iij. Intraui eos cum iocunditate: et emisi eos cum fletu et luctu. Ista est enim iocunditas humana. sicut enim ebrii et illi i quibus lunatica passio dominatur. sine causa sepiissime sunt iocūdi cessante tamen nouilunio et ebrietate efficiūtur tristes melancholici et infirmi. Sic procerto illi qui vino mūdane prosperitatis sunt ebrii et imbuti. et qui lunc. id est mundane mutabilitati sunt dediti et subiecti. dum durat talis ebrietas iocūdant. s̄ finalit̄ prosperitate cessante eternis tristitijs desolant. figura de Iholoferne qui nimium vinus biberat. et ideo iocūditissimus effectus obdormiuit. et in illa nocte interfectus fuit. sicut dicitur Judith. xij. et xij. et Prover. xiiij. Extrema gaudij luctus occupat Iheric. xj. dicitur. Quod Moyses magis elegit cum populo dei affligi q̄ temporalis peccati habere iocunditatem. Ista est enim mala iocunditas. quia semper terminatur in luctum. **V**ñ antiochus dixit. i. Adach. vij. Jocūdis eram et dilectus in potestate mea. Sequitur. Et ecce pereō tristitia magna in terra aliena. Ista est ergo iocunditas trāsitoria. **S**ecūdo dico. q̄ est iocunditas meritoria. et ista est iocunditas spūal qua viri iusti in sinceritate cōscientie iocundātur et gaudēt sunt enim iocundi.

De carentia vitiorum. Unde Judith. x. dicit
De abundantia meritorum. q̄ cū iudith velle Iholoferne occidere. exiit se vestibus viduitatis. lauit corpus suum et vngit. et induit se vestimētis iocūditatis q̄ vere. quādo iudith. id est anima vult de Iholoferne. i. de dyabolo triumphare. necesse est q̄ idumētum viduitatis. i. peccatū quod aīa facit a deo viduam equat per cōrroptionem q̄q̄ corpus suum lauet per cōfessiones q̄ vngat se pietatem et compassionem et q̄ insuper indumētis iocūditatis se induat. id est virtutibus per spirituales cōsolationem. quia sicut dicitur Ecclesi. xxx. Jocunditas cordis hec est vita hominis. Dei enim gratia quādo abundat valde facit ipsam iocūdam. Gratia enim dei comparatur vino quō semper hominem letificat et iocūdat et in omni tribulatiōe tutificat et confortat. Ecclesi. xxxij. Vinum iocūditatem creatum est. Et. iij. Esdre. iij. dicitur de vino. quod omnē mentē cōuertit in securitatē et iocūditatem. Et nota q̄ quinq̄ sunt q̄ spirituales iocūditatem inducūt videlicet.

Dei iustitie cōsideratio.
Celestis glorie desideratio.
Misericordie exuberatio.
Innocētie cōtinuatio.
Laudis et gratie remuneratio.

Dei iocūditas q̄ iocūditas efficitur iustus homo quando considerat dei iudicia. p̄. Iudicia tua iocūda. Item quādo considerat celi palacia. Baruc. iij. Circūspice hierusalem ad orientem. et vide iocunditatem veniētem a deo. Itē quādo exuberat pia misericordia. p̄. Jocūditas homo qui miseretur et cōmōdat et cetera. Item quādo perseverat in innocētia quia sicut dicitur Ecclesi. i. Religiositas id est innocentia et sanctitas custodiet cor. iocunditatem et gaudium dabit. Item quādo deo parat laudis preconia. Psal. Deo nostro sit iocunda decoraq̄ laudatio. Hec est igit iocūditas meritoria. **T**ertio dico q̄ est iocunditas saluatoria. quia scilicet beati i patria sunt iocūdi. de qua dicit

qua dicitur in ps. Ecce bonum et precium habere fratres in unum. Item in ps. Deo nostro iocundum sit laudatio. Et nota quod iocunditas eternam.

Signat aduersitas. **F**ormat eternitas. **E**t ligat charitas. **H**onorat dignitas. **R**editio iocunditatis. **I**stam etiam format eternitas **Baruch. iij.** Qui enim inducit nobis mala. ipse inducet nobis sempiternam iocunditatem cum salute. **I**sta insuper fouet et iungit charitas ps. Ecce bonum et precium et cetera. **I**tem istam honorat dignitas. **U**nus cuilibet beato dicitur **Eccl. xv.** Iocunditatem et exultationem thesaurizabit super eum et nomine eterno hereditabit illum. **E**t hec de iocunditate sufficiant gratia breuitatis.

Johannes. Nota quod iohannes est nomen nobilitatis. humilitatis. penalitatis et autoritatis. **M**oraliter enim loquendo pro nomen iohannis potest ad sua significata potest intelligi non solum beatus iohannes imo etiam quilibet vir perfectus et maxime ecclesiasticus vel prelatus. **S**ignat ergo iohannes moralem nobilitatem quod utique probat interpretatio nominis quod iohannes interpretatur in quo est gratia: quod sicut flores et fructus nobilitatem arboris in qua sunt declarant. **S**ic et gratia dei et morales virtutes suos specialiter nobilitant possessores. **U**nus **Marci. xj.** **D**es habebant iohannem. quod vere prophetam esset. **I**te signat mentalem humilitatem unum iohannes dixit **Joh. iij.** Illud oportet crescere me autem minui. **I**te signat penalem aduersitatem: quod sicut iohannes fuit homo magne abstinentie. **M**at. xj. **U**enit iohannes non manducare nec bibere. **I**te signat vitalem sublimitatem: quod sicut iohannes fuit patriarcha et prelatus a deo constitutus primus et ordinatus. **U**nus de ipso literaliter et de quolibet homo prelati potest dici illud **Joh. i.** fuit homo missus a deo cui nomen iohannes erat. **U**bi aduerte quod quod specialiter vult esse iohannes debet esse. **P**er veram sapientiam illustratus quod fuit homo. **P**er dei providentiam ordinatus. quod fuit missus a deo. **P**er fame redolentiam diuulgatus. quod fuit notatus cui inquit nomen. **P**er sanam conscientiam depuratus. quod dicitur iohannes. **I**sti enim iohannes. **U**era sapientia dedit discretionem. **D**eus providentia dedit promotionem. **F**ame redolentia fudit opiniones. **P**ura conscientia dedit perfectionem. **I**ste enim fuit **S**enatus ratio: quia homo. **E**ditus christi datione. quia missus a deo. **A**litus fame notione quia habuit nomen. **I**ncultus moribus pondere. quod iohannes. **D**ico ergo quod iste fuit morali sapientia illustratus. quod ostendit cum dicitur. quod ipse fuit homo. quia. **S**icut homo est animal rationale. **I**ste enim rationalis valde erat: quia. **S**icut illa que ad rationem pertinet sciebat et faciebat. **H**omo enim est animal rationale. **F**leibile. **F**ragile. **M**ite. **N**udus et mortale. **S**ic per certo iste fuit specialiter homo. quod rationalis per discretionem. **F**lebilis per compassionem. **F**ragilis per compassionem. **Q**uia sicut res fragilis cito fragitur. sic homo compatiens et pius cito peribit inclinatur. et a puritate fragitur et mutatur. **I**te fuit mitis per benignitatem. **N**udus per paupertatem. **M**ortalis per humilitatem fuit ergo homo. **U**nus ipse dicit **Sach. iij.** **H**omo agricola ego sum. quia ad exemplum meum. **U**nde supra de agricola. ubi dividitur et persequitur ista autoritas. **I**sta tamen hodie sunt contra multos ecclesiasticos et prelatos qui pro certo non sunt homines per discretionem. immo sunt bestie et bruta per ignorantiam et imperfectionem: similes satiris et pilosis qui videtur homines in figura. et tamen sunt bestie in natura. **C**arent enim humana ratione. **Q**uia videantur similes hominibus in membrorum dispositione: quia scilicet tales ratione stant et autoritatis videntur esse homines. **I**tem supponitur esse discreti et rationales: in veritate tamen sunt bestie. quia si bene investigatur. bestiales et ignovates inveniuntur. **Q**uia sicut dicitur in ps. **H**omo cum in honore esset non intellexit. **C**omparatur est in unum sapientibus et filis factus est illis. **U**nus **Eccl. iij.** **D**ixi inquit in corde meo de filiis hominum ut probaret illos deus.

et ut consideret ipsos similes esse bestiis. **N**on sic non iste: quod vere ipse erat morali sapientia illustratus. quod fuit homo. **U**nus de ipso possum dicere illud **M**at. xxvj. **E**cce homo. quod dicitur. **E**cce vir prudens rationalis et discretus. qui bene futura providere. presentia ordinare: et preterita memorare scit. qui et bene scit populum regere. credenda credere. et facienda facere. et declinanda insuper declinare. **F**igura tus in illo filio hominis quem vidit **Joh. Apoc. i.** quod habebat oculos sicut lapas ignis. **I**tem qui habebat subtilissimum intellectum. **U**nus et de **Joh. v.** **M**at. xj. **D**icitur ipse erat propheta. **A**d prophetam autem pertinet scire cognita et occulta. fuit ergo homo et morali sapientia illustratus. **Q**uia **Apoc. i.** dicitur. quod illa que oportet fieri cito significavit deus. mittens per angelum suum seruum suum iohannem. **S**ecundo dico. quod ipse fuit divina providentia sublimatus. quia missus a deo. **M**issus enim a deo dicitur ille qui per divinam inspirationem et providentiam promovetur. **S**icut enim sedes apostolica solet mittere legatos et ipsos in diversis provinciis institueret loco sui. **S**ic et deus in diversis officiis prelationum mittit legatos. **I**tem suos vicarios et prelatos quibus committit iter homines vias suas. **U**nus de isto potest dici illud **Luce. j.** **M**issus est angelus gabriel a deo in civitates galilee. **I**ste enim fuit gabriel qui interpretatur fortitudo non constantiam: et firmitatem. fuit angelus. **I**tem purus per mundiciam et castitatem. fuit etiam missus a deo per suam occultam ordinationem. et fuit profectus in civitates ecclesie per canonicam promotionem. **F**uit ergo missus a deo. **U**nus non. quod iste fuit missus et institutus ad predicandum catholicam veritatem. **A**d impugnamum hereticam pravitatem. **A**d castigandum pestiferam malignitatem. **A**d detegendum dyabolicam fallacitatem. **A**d repumendum tyranicam iniquitatem. **M**issus ergo fuit ad veritatis predicationem. **U**nus **M**at. xxij. dicitur. **D**icitur ipse misit servos suos vocare iuitatos. **D**e iohanne et dicitur **M**at. iij. **E**rat iohannes in deserto predicans. **I**te missus fuit ad pravitatis extirpationem. **V**t ad hereticorum redargutionem. **U**nus de iohanne dicitur **M**at. xij. quod iohannes arguebat herodem. **E**t **Etia. x.** **A**d gentem fallacem mittam eum. **I**tem missus fuit ad malignorum castigationem. **E**zech. ij. **M**itto ego te ad filios israel. ad gentes apostaticas. **I**tem missus fuit ad tyrannorum ebriationem. **M**at. thei. x. **E**cce ego mitto vos sicut oves in medio luporum: **I**tem missus fuit ad infirmorum sustentationem. **U**nde **S**apientie. ij. **M**itte illam de celis sanctis tuis. ut mecum sit et mecum laboret. **M**issus ergo a deo. **E**t sic patet quod ipse fuit divina providentia sublimatus. **T**ertio dico. quod ipse fuit famosa redolentia diuulgatus. quod ostenditur. cum dicitur. quod ipse habebat nomen. **C**ui inquit nomen erat iohannes. **D**e iohanne enim dicitur. quod tanti nominis erat et tante fame fuit. quod miserunt sacerdotes et levite a hierosolymis et iterum rogaverunt eum si ipse esset christus. **E**t ista fama pro certo valde est necessaria in prelato. **Q**uia sicut arbores medicinales ut committere sunt fragrantes et odorose. quoniam etiam odor aromaticus quandoque repellit venena. **S**ic vere prelati et ecclesiastici qui debent esse alijs medicina. debent odore bone fame et boni nominis redolere ut venenis et moribus peccatorum melius valeant obviare. **Q**uia sicut dicitur **Prover. bionum. xxij.** **M**elius est nomen bonum quam divitie multe. **I**deo consulit **Eccl. i.** **C**uram habe de bono nomine. **S**icut enim draco solo odore pambere et solo auditu vocis sue terret et fugit: et alibi latitat et recedit. sicut dicit **Ps.** **S**ic vere peccatores latrones et malefactores solo odore. **I**tem solo nomine et fama boni iudicis. **I**tem prelati solent fugere et a pravis operibus abstinerere. **E**t ideo iste habuit nomen. **U**nde **Joh. i.** **J**ohannes est nomen eius. **E**t. **j.** **P**aral. xij. **D**ivulgatus est nomen eius in universis regionibus. **S**ed bene prohibet: quod pauci sunt hodie qui possunt dici iohannes quantum ad istam

triplicē cōditionē. s. q̄tum ad fame celebritatē. q̄tum ad ingressus sanctitatem. et q̄tum ad rōnis sagacitatē. q̄ reuera multi sunt homines qui non habent sapientia sed ignorantiam non sunt homines sed demones non sunt a deo missi sed per dyabolum immissi. non sunt famosi sed vitiosi. nō sunt nominati s; sunt diffamati. nō sunt redolentes. sed infames mirabiliter fetentes. Isti ergo non habent nomen nisi forte illud nomen de quo dicitur Esa. viij. Toca nomē ei⁹ accelera. spolia detrahe. festina predari. Isti sunt raptores et tractoros iudices et plati. Quia vere isti nomen habent accelera. q̄ sunt celeres et precipites ad iudicandum. Spolia detrahe: quia isti sunt festini et diligentes ad spoliandum. festina inquit predari. q̄ vere isti sunt rapaces et vigilantes ad subditos depre dandum. Tales figurantur Apocal. viij. vbi dicitur. Quis stella magna cecidit de celo ardens sicut facula. et nomen stelle absinthium. Ubi aduerte q̄ tales dicuntur stella magna p claritatem ingentis prosperitatis. Cadunt de celo. i. de statu gratie per vanitates labētis fragilitatis. Ardent sicut facula per prauitatem feruentis cupiditatis. Et nomen habent absinthium que est herba amarissima per crudelitatem se uicentis rapacitatis. Non sic sicut isti charissimi: nō sed sicut iste qui habuit nomen Jobānes. fuit ergo famosissime divulgatus. Quarto dico q̄ fuit moratissime appellatus. quia Jobānes: qui scilicet interpretatur in quo est gratia. seu cui donatus est. vel cui donatio a deo facta. quia reuera in isto mansit gratia diuina ab eo abundantissime sibi data. Et nota q̄ in isto apparuerunt mirabiles virtutes et gratie. Videlicet virtus.

Amoris charitatuū.
Angozis sustentatiuū.
Doloris inaceratiuū.
Honoris prerogatiuū.

Habuit enim iste Jobānes amorē charitatuū. Unde Jobānis. xxi. cap. Symon Jobānis amas me: tu scis domine quia amo te.

Item habuit virgorem sustentatiuum quia scilicet penas et carceres sustinuit patienter. sicut patet Mathei. xiiij. Ubi herodes tenuit et incarcerationem Johannem quinimmo a morte peccati semper voluit surgere. Luc. xj. Jobānes surrexit a mortuis. Item habuit dolorem inaceratiuum quia iste vir in penitentia valde famosa tam in victu q̄ in vestitu. Marci. j. Erat Jobānes vestitus pilis camelorum. et zona pellucea circa lumbos eius. et locustas et mel siluestre edebat. Et ibidem dicitur. Quod Johannes in deserto predicabat baptismum penitentie. Item habuit honorem prerogatiuum. quia sicut dicitur Luc. viij. Jobānes erat propheta et plus q̄ propheta. et inter natos mulierum non surrexit maior Jobāne. Et breuiter de virtutibus et gratiis istius Jobānis. pōt exponi illud quod dicit Chrysostomus in sermōe de Jobāne baptista. vbi ait sic. Jobānes virtutū scola. magisterius vite. sanctitatis forma. norma virginitatis. speculum pudicie. titulus castitatis. crepusculus p̄nit. via p̄ccatorum. vena vite. fidei disciplina. leges summa. euangeliū sanctio. maior hōie. par angelis. apostolorum vox. silentium prophetarum. lucerna mundi. officium p̄dicationis. p̄co iudicis. dñi testis. totius medius seu nuncius trinitatis. hec Crysostomus. Patet igitur q̄ iste fuit. vt visum est: rite vocatus. quia Johannes. Longe divulgatus. q̄ habuit nomen. Digne sublimatus. quia missus a deo. Care speculatus. quia fuit homo. Nec ergo sufficiat dicta moraliter de Jobāne. applica si vis realiter ad beatū Jobāne. vel baptistam vel euangelistam.

Joiada. fuit rex israel. Et interpretatur domini cognoscēs: vel domini cognitio. fuit autē ioiada summus pontifex. qui vidēs q̄ neq̄sima athalia semē regum occidebat abscondit iōas paruulū regis filius et nutriuit: et post occisa pessima supradicta in regni solium exaltauit. Istud applica quomodo sacerdotes debent regibus fauere. iustitiā

diligere nequioribus obuiare. et quomodo sumopere laborare tenetur: vt semē regum possit regum regimē obtinere. et vsurpatores pro viribus extirpare. Vide hystoriam. iij. Regum. xj. et xij. c. Et. ij. Paralipomenon. xxij. et xxij. cap.

Jonas. Nota q̄ Jonas interpretatur columba vel dolens. siue vbi est donatio. s. vbi est donatio. Et si vis p̄ ionani: qui niniue p̄dicando conuertit: quē deus orantē audiuit. et de vētre ceti liberauit: intellige bonum p̄dicantē qui. s. ad p̄dicandum a deo mittitur. et quo p̄dicante malus conuertitur. et qui p̄ dñm liberatur a dyabolo et eripitur: qui. s. dō esse colūba p̄ innocētē simplicitatē. dolēs et compatiens p̄pter populi p̄ccatū iniquitatē: et dicere dō vbi est p̄ inquisitiuam prudētiam et sagacitatē. et donat⁹ dō esse. s. a deo p̄ piam mittētis benignitatē. Talib⁹ ergo dicitur Mathei. x. Ecce ego mitto vos. ecce quō donatur. Sicut oues in medio luporū. ecce quō merito dolet atq; tristatur. Estote ergo prudētes sicut serpentes. ecce quō inq̄rit et prudētē inuestigat et p̄scutatur. Et simplices sicut colūbe. ecce quō innocētē et simp̄l̄r. cōuersat. Ista si vis dilata et p̄sequere. Vel si vis p̄ ionani: q̄ a facie dñi fugit et latitauit. qui in nauī dorruit. et p̄pter eū mare intumuit. ita q̄ nauis fore perijt et nauis fragauit et quem tandē cetus absorbit et deuorauit: pōt intelligi malus p̄latus vel p̄dicator q̄ peccādo a deo fugit. mare mundi et peccati intrat. et in nauī ecclie vel religionis q̄nis ad p̄laturam recipit. vbi dormit p̄ negligētiaz. et in vitio requiescit. p̄pter cuius ineptum regimen nauicula ecclie sibi cōmissa q̄nis p̄clitatur ita q̄ vtile et necesse est q̄ de nauī. i. de statu et regimē eiciatur. et deponatur. vel etiam q̄ p̄ mortem a deo de hoc mundo in mare inferni p̄llatur et submergatur. vbi a ceo dyabolo p̄petuo deuoratur. Et talis quādoq; fingit se columbam p̄ simplicitatem. Dolentem per cōtritionem et fictam humilitatē. non facit tamē nisi quercere et dicere. Ubi est oratio per symoniam et cupiditatē. Vel ionas est x̄ps qui a deo patre ad p̄dicandum missus. a nautis. i. a iudeis fuit in mare tribulationū per mortē proiectus. vbi a cetis. i. a terra vel ab inferno absorptus extitit et receptus. sed tamen malis gratibus suis ad vitā iterum restitutus. et post tres dies euomitur et redit⁹. Et iste dictus est colūba per simplicitates. dolens per penalitatem. vbi est donatio per gratiarum exuberantiaz et largitatem. Jone. iij. Unde de ipsi⁹ morte et passione potest dici illud Jone. iij. c. Afflictus est ionas afflictione magna. Et illud. p̄parauit domus deus ederam et ascendit super caput Jone. Edera n. signat lignum crucis. De resurrectione vero ei⁹ dicitur Lu. xj. ca. Quod sicut fuit ionas in ventre ceti tribus diebus: et tribus noctibus. sic erit filius hominis in corde terre. De alijs allega prout volueris.

Jonathas. Nota q̄ Jonathas qui fuit dñi filius et amosus: quia diligebat dauid sicut animam suam. sicut dicitur. j. Reg. xviij. Andax et amosus. quia solus cum armigero inuasit stationem philistinorum. j. Regum. xiiij. Pius et viserosus quia fleuit quando vidit q̄ dauid amicus suum reconciliari nō potuit patri suo. j. Regum. xx. Princeps et gloriosus. quia de altero ionatha maior ab eo dicitur. j. Macha. ix. Quod ionathas post mortem iude suscepit principatum. et finaliter a paganus fuit occisus et factus dolorosus. sicut. j. Macha. xj. dicitur. Per ionatham possum intelligere bonū et p̄fectum virum qui est columba veniens per amica bilem charitatē. columba dans p̄ largitatem. columbe donum et donatio per spū sancti prouidētiam et p̄ p̄ motionis canonicē dignitatem. Hic ergo socios diligit. inimicos inuadit. afflictis compacitur. et ad alta q̄nis p̄monet vel p̄clit. Sed ibi vt cōmuniter tribulatoēs p̄ populi sui defensione sustinet atq; patit. Allega prout vis. vel dic q̄ ionathas est spiritus sanctus qui

ctus qui columba dicitur atq; donum ⁊ amor ⁊ incē dium charitatis ⁊c.

Josaphat. Qui fuit rex iuda satis bonus ⁊ terpretatur ipse iudicans: vel ipse iudicat domini iudicium. aut domin⁹ iudicabit. Ap plica si vis ad bonum iudicem: platum: vel regē. Et vide hystoriam eius. iij. Regū. xxiij. vbi dicitur. qd ior saphat fecit rectum coram dño ⁊c. Et. iij. Regū. iij. ⁊ deinceps. Omitto gratia breuitatis.

Jordanis. Nota qd iordanis est fluvius in terra iuda: qui a lybano proueniens in mari mortuo terminatur. ⁊ signat multipliciter in scriptura. Signat enim.

Mundi prosperitatē. Dico primo qd iordanis signat statum p̄sentis p̄speritatis. Nam sicut iordanis plus abundat in estate qd in hyeme. ⁊ hoc propter nimium resolutionē. sicut ⁊ postq; diutius fluxerit. finaliter aque dulces ipsius a mari mortuo absorbentur. ita qd iordanis ad mare mortuuz terminatur. sicut dicit Jhd. Sic hē mundana prosperitas tantum abūdat in estate vite p̄sentis: ⁊ non in hyeme mortis vel vite future vel sequētis. Dulcedo enim aquarum suarum ⁊ bonorum temporalium: a mari mortuo. i. a mortis amaritudine finalr absorbentur. ita qd fluxus ⁊ fluxus ipsius i isto mari sistitur. ⁊ ibidē finaliter terminatur ⁊ arrestitur. Adors enim est finis omnium delectabiliū hui⁹ mūdi: ⁊ nihil est in p̄senti tam dulce qum. in morte finalr fiat amarum. Et ideo de isto iordane pōt dici illud. ps. Jordanis cōuersus est retrosum. Et figuratū est Josue. iij. vbi dicit. qd aque inferiores iordanis descēderūt ad mare solitudinis quod nunc vocatur mortuum. Aque enim inferiores sunt mundi delitie: que in iordane mūdane prosperitatis: hic tantummodo inueniūtur. qd p̄certo finaliter ad mare mortuum descēdere dicūtur. inq̄tum ad mortis amaritudinē cōuertūtur. Iste est ergo iordanis p̄ que intelligitur mūdi prosperitas. Et aduerte qd terra promissionis non est citra: sed vltra iordanē. Nullus enim terram promissionis intrabar nisi qui. iordanē p̄teribat ⁊ trāsibat. Iuxta illud Deut. iij. Jordanem vos transibitis ⁊ possidebitis terram egrēgiam. Ad denotandum qd terra promissionis. i. paradisi multū distat a iordane mūdane prosperitatis. Ipsū em̄ necesse est qd transseamus ⁊ dimittam⁹ anteqd ad terram paradisi egrēgiam veniam⁹. Jō p̄cipitur flume. xxxij. Omnis vir bellator armatus iordanē transeat. Istud tñ p̄ceptuz non fecerat Noth. de quo dicitur Gen. xij. Qd ipse habitauit circa iordanē p̄ eo qd vniuersa regio aquis irrigabatur. sicut paradisi: sed ibi fuit raptus a rege babilonis ⁊ captiuat⁹. Noth em̄ qui interpretat declinans: signat pctōres. qui oculos suos statuerūt declinare in terram: qui qd habitationes iordanis. i. mundane prosperitatis eligūt. id a rege babilonis. id est dyabolo p̄ pctiū captiuant ⁊ pererūt. Isti vident dice re illud Deut. ij. Concedas nobis transitum donec veniamus ad iordanē. qz scz pctōres iordanē prosperitatis nolūt transire: sed vsq; ad iordanē istum tantum q̄runt venire ⁊ attingere. ita qd finaliter p̄speritas facit eos captiuari. Dico ergo qd iordanis signat statū p̄sentis prosperitatis. Secūdo dico qd signat statum v̄gētis aduersitatis. Jordanis enim est fluvius quē filij israel transierunt quando de egypto ad terram promissionis venerunt. quia vere cum qui de egypto huius mundi ad terram promissionis paradisi vult attingere: necesse est p̄ aduersitates fluminis p̄trāsire. Quia sicut dicit Actu. xij. Per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum celozū. Quia sicut dicitur Judicū. viij. Quotquot em̄ transierūt: per multas tribulationes transierunt. Per istū ergo fluvium cupiebat moyses transire Deut. ij. Transibo igitur ⁊ videbo terram hanc optimam et lybanum. Ubi ad

uerte qd per iordanem tribulatiōis: nos perueniem⁹ Ad statum stabilissimum Terram. Ad statuz fertillissimum. Optumam. Ad statum amenissimum. Lybanum. qui. s. est mons amenus. Per iordanem ergo signatur status v̄gētis aduersitatis. Tertio p̄ iordanē significatur status labētis fragilitatis. Mortalis em̄ vita designatur p̄ iordanem: qz. s. semper fluit ⁊ labif quousq; venit ad mare mortis. ps. Quid est tibi mare qd fugisti: ⁊ tu iordanis: ⁊c. Et aduerte qd dicit Josue. iij. Qd aque superiores iordanis steterunt. aq̄ v̄o inferiores in mare fluxerunt ⁊ descēderūt. Quia vere aque in iordane mūdane mortalitatis. i. illi qui sunt superiores. i. boni ⁊ spirituales. habēt stare. s. i. st. ⁊ tu gratie ⁊ p̄fectionis. Illi vero qui sunt in moribus inferiores ⁊ imperfectiores solēt descēdere ⁊ fluere ad mare peccati ⁊ p̄ditionis. Simus ergo sicut iacob qd scies fluvium istum esse piculosum: nō fuit oblit⁹ baculum suum. i. memoriam crucis vt securius p̄transiret. Tñ Sc̄n. xxxij. dicit. In baculo meo isto transiui p̄ iordanē istum ⁊c. Significat ergo statum moralis defluētie. Quarto dico qd iordanis designat statum virtualis p̄ntie. iordanis enim interpretatur riuus iudicij. In iordane enim fuit xps baptizatus. Naaman a lepra curatus. Circa iordanem fuit etiam helyas carnibus nutritus ⁊ educatus. In iordane etiam serum supnatauit. Per iordanē populus israel in terram promissionis intrauit. ⁊ iordanis tēpore messis abundare plenius cōsuevit. sicut hec omnia in diuersis scripture ptibus cōtinētur. Iste fluvius charissimū designat statum penitētie. Iste est enim riu⁹ iudicij. quia ibi pctōr in foro confessionis iudicaf. In isto enim flumine baptizatur ⁊ purificatur. sicut xps. Mūdatur a lepra peccati ⁊ sanctificatur sicut naaman. Carnibus xpi in sacramento pascimur ⁊ educamur sicut helyas. A fundo peccati enatamur ⁊ releuamur sicut ferrum. Et p̄ istum in terram p̄missionis paradisi intramus ⁊ transportamur. sicut populus israel. Et circa messē. i. tpe sacramēti altaris in isto flumine abūdantius lauamur atq; balneamur. Jō pro omnibus cōsulit. iij. Reg. v. Uade lauare septies in iordane ⁊ recipiet sanitatē caro tua. Ubi aduerte. qd p̄ virtutē penitētie penitētes bonis laborib⁹ exercitant. Jō dicitur. Uade. P̄rauis sceleribus purificantur. Ideo dicitur. Lauare. Magnis muneribus remunerantur. Ideo dicitur recipiet sanitatē caro tua. Sic ergo patet. qd per iordanem intelligitur. Status sanctitatis ⁊ penitētie. Status fragilitatis ⁊ defluētie. Status aduersitatis ⁊ sustinentie. Status prosperitatis ⁊ opulentie. Et hoc de iordane sufficit quo ad p̄sens.

Joseph. Nota qd Joseph interpretatur augmētū vel appositio. Et pōt significare xps. vel quēlibet virum iustum p̄fectū ⁊ virtuosum. ⁊ maxime ecclesiasticuz vel platum qd semp̄oz in gratijs ⁊ virtutibus augmētari. alios etiā doctrinis ⁊ crēplis in fide ⁊ moribus augmētare. Unde de ioseph dicitur Gen. xlij. filius accrescēs ioseph. filius accrescēs ⁊ decorus aspectu. Ubi aduerte qd si volumus spiritaliter esse ioseph: nos debem⁹ habere.

Mentalem charitatē. Primum pbat amor filias. Adoralem quantitatem. his. filius iudē. s. sc̄m. Realem honestatem. vigor naturalis. Accrescēs. s. tertium nitor corporalis. Decorus inq̄t aspectu. Hos enim debemus finaliter diligere. Vigor aliter proficere. Exēplariter splēdescere. Primum ergo dico qd dē esse in nobis affectus charitatis. filij inquit. filius enim est nomē amoris: qz. s. filius. p̄cres suū tenet diligere. ⁊ p̄p̄e suo diligit ⁊ amari. Sic vere nos debem⁹ a deo sicut a patre luminū diligi. ⁊ ipm diligere sicut patrē. filius inquit. Tñ de ioseph dicit Gen. xxxij. Qd a p̄cipulis ceteris fratrib⁹ amabat. p̄pter hoc p̄ tunicā polimitā sibi fecerat: ⁊ ipm secum in domo ingiter retinebat. Sic hē iste fuit p̄dē

Joseph.

lectus, et ab ipso tunica stutis induitur, et per ipsum in domo gratie et ecclesie perfectus et retentus. Sicut enim dicitur Job. iiij. *Præ enim amat filium.* Unde et propter excessum charitatis et compassionis dicitur de Joseph *Secundum. xlv.* *Quod videns fratres suos non poterat se amplius continere pro fletu.* Quia scilicet ad hominem charitativum et pius pertinet alijs in necessitatibus copari et pro eorum miserijs fletu misericorditer turbari. Sit igitur in nobis affectus charitatis. *Secundo* si volumus spiritualiter esse ioseph: dico quod in nobis debet esse perfectus bonitatis. *Accresces inquit:* quia scilicet nos debemus proficere in bono, et ire et crescere de virtute in virtute, donec videamus deum deorum in seipso, quia sicut dicitur *Prover. iij.* *Iustorum semita quasi lux splendens procedit et crescit usque ad perfectum diem.* Unde ista autoritate exponitur supra.

et vide supra de crescere. Unde de

ioseph dicitur *Secundum. xxx.* *Tocavit nomen eius ioseph dicens. Addat mihi deus etc. q. d. Nomen ioseph signat crementum et addimentum.* Sit igitur in nobis perfectus bonitatis. *Tertio* sit in nobis aspectus honestatis, cuius dicitur *Decorum aspectu.* Unde sicut magister hystoriarum dicit quod ipse erat idurus tunica talari que signat virtutem honestatis que usque ad talos in usque ad sine vite debet nos tegere et vestire. *Decorus inquit.* Ista enim virtus facit hominem pulchrum spiritum et decorum. *Prover. xxxj.* *fortitudo et decor indumentum eius.* *Secundo* si volumus aliquantulum de ioseph apostoli dilatare: possumus dicere quod in sacra scriptura sit mentio de quadruplici ioseph, videlicet de ioseph qui.

B

Christum designavit. *Primus* fuit iacob infantis Christum ministravit. *Secundus* ioseph filius iacob. *Secundus* ioseph tumulavit. *tertius* ioseph sponsus Marie. *Quartus* ioseph iudee primus. *Quintus* ioseph ab arimathia. *Sextus* ioseph discipulus. *Septimus* ioseph barfabas super quem missa est cum mathia. *Octavus* ioseph quatuor modis debet dici ioseph quilibet iustus homo. Quia reuera exemplo ioseph filij iacob debet per imitationem figurare et designare. *Exemplo* ioseph viri Marie debet per obedientiam et subiectionem scribere obsequi et ministrare. *Exemplo* ioseph de arimathia debet per mortuum per iugem memoriam et compassionem in corde suo sepelire et tumulare. *Exemplo* vero ioseph barfabas que cognominatus est iustus, sicut dicitur *Act. iij.* debet sua pauperibus distribuere et dispensare. *De* ioseph christi filio et imitatore dicitur *Secundum. xxxv.* *filij rachel ioseph et beniamin: Rachel videns deum est christus contumelie videns deum patrem.* *De* ioseph famulatore obedientie vel serviente dicitur in psalmo. *In servitio venundatus est ioseph.* *De* ioseph christi in memoria sua pre compassionem tumulatore et absconsoce dicitur *Secundum. xliij.* *Ingressus est ioseph in domum suam.* Sequitur. *festinavit in domum.* quia commota sunt viscera eius super fratre suo, et erumpere lacryme. *Domus enim significat mentem et conscientiam.* *De* ioseph vero bonorum suorum pro parte largitore et distributore dicitur *Act. iij.* *Quod ioseph que cognominatus est barfabas ab apostolis quod est interpretatum filius consolatoris, leuiticus, cyprus genere, agrum suum vendidit et attulit precium ante pedes apostolorum.* Sic ergo patet quod quilibet qui vult esse spiritualis ioseph debet christum designare et figurare exemplariter. christum abscondere et tumulare cordialiter pro christo, sua dare et dispensare liberaliter, ut sic de tali ioseph dicatur illud *Ecclesiasticus. xliij.* *Joseph inquit qui natus est homo princeps fratrum, firmamentum gentis, stabilimentum populi, ossa ipsius visitata sunt et post mortem prophetaverunt.* *Istud enim dicitur potest proprie de quolibet sancto, qui scilicet dicitur potest ioseph, et appositio, propter virtutum cumulationem, homo propter rationem et discretionem, vel propter humanitatem et compassionem: princeps fratrum propter prudentiam et platiorem, firmamentum gentis per exhortationem et consolationem et stabilimentum populi propter adiutorium et subventionem. Ossa vero eius visitata sunt per honorem et canonizationem: et post mortem predicata*

verum, scilicet gloria et potentia dei per miraculorum choruscationem et orationes. Talis enim spiritualis ioseph virtutibus debet abundare, quia interpretatur appositio, debet enim esse dives in virtutibus. *Matth. xxvij.* *Tenit quidam homo dives ab arimathia cui nomen erat ioseph etc.* *Item* ratione debet rutilare, quia homo *Secundum. xliij.* *duxit pharao ad ioseph.* *Item* quod sapientiozem et similem tui invenire potero: tu eris super domum meam. *Item* universis debet imperare, quia scilicet homo dives et sapiens dignus est alijs presidere. *Princeps inquit fratrum* *Secundum. xliij.* *Item* ad ioseph et de quod quid dixerit vobis facite. *Et* ibidem dicitur ioseph pharao. *Eccce constitui te super universam terram egypti.* *Item* vacillantes debet confortare, quia debet esse firmamentum gentis. *Secundum. l.* *flevit ioseph et fratribus dicentibus serui tui sumus, respondit. ne timeat.* *Item* debet educare quia ipse debet esse stabilimentum populi, scilicet per eis intercedendo et necessaria ministrando. *Secundum. xlvij.* *Joseph re patri et fratribus dedit possessiones in egypto in optimo terre solo, et alebat eos prebens cibaria singulis.* *Item* ipse mundus debet euz honorare quia tales merentur post mortem adorari sicut sancti. *Ossa inquit eius visitata sunt.* *Unde* *Beneficis. xxxvij. ca. legitur.* *Quod ioseph vidit in somnis solem et lunam et stellas, et adorare se.* *Item* talis ioseph miraculis solet choruscare: quia scilicet mortuum prophetavit, corpus eius. *Unde* de ioseph legitur *Secundum. l. q.* *mortuum conditus est aromatibus, quod scilicet designat redolentiam fame et miraculorum.* *Allega* si vis vocaliter de homo, princeps, firmamentum etc. sicut in titulis sunt. *Patet* ergo quod per ioseph denotatur iustus. *Adhuc* dico, quod per ioseph designatur christus. *Joseph enim fuit figura christi.* Sicut enim ioseph a patre dilectus tunica polimita fuit vestitus, ad fratres suos fuit missus: a quibus pre invidia fuit venditus, in cisterna veteri positus: tadez effectus gubernator: effectus, et ad maiorem gradum quod ante fuerat extitit restitutus. *Sic* dico quod christum pater dilexit, tunica humanitatis ipsum vestivit, et sic ad fratres suos iudeos ipsum misit a quibus venditus et occisus extitit, sed tandem per resurrectionem gradum excellentiorem quo ad humanitatem obtinuit, et alimenta gratie et glorie mortalibus dispensavit, ita quod fratres suos, id est iudeos pro parte ad se venire per conversionem fecit quos primo vult pre ceteris et dilexit, sicut patuit in patribus primeve ecclesie qui de iudeis venerunt, qui sanctitate pre alijs choruscant. *i. Adacha. ij.* *Joseph in tempore angustie sue custodiunt mandatum et factus est dominus egypti.* *Iste enim ioseph in scriptura comparatur omni patri quod tanquam ovium ad occasionem ductus est.* *Unde* deo patri dicitur illud psalmo. *Qui regis israel intende, qui deducis velut ovem ioseph.* *Iste enim ioseph, scilicet christus domum suam, id est ecclesiam constituit et fundavit, ipsamque tuta vit ab hostibus salvavit.* *Unde* de ioseph legitur: quod pharao vocavit eum salvatorem egypti. *Unde* deus pater videtur dicere illud *zach. x.* *Confortabo domum iugur: et domum ioseph salvabo, et convertam eos et miseret eorum.* *Secundo* proculdubio de ista domo ioseph que est ecclesia iam videtur, quod a deo iam non defendat aut salvet: scilicet quod potius ab ipso vilipendatur aut calcetur. *Unde* in psalmo dicitur. *Quod deus repulit tabernacula ioseph et tribunal effrem non elegit.* *Ista enim domus proculdubio tantis hodie vitis inflammatur, quod non mirum si eius habitatio repellatur nec amictur* *Amos. v.* *Querite domumini et vivite, ne forte comburatur velut ignis domus ioseph, et devorabit et non erit qui extinguat.* *Et* reuera nunc videtur allegorice impletur illud quod scribitur *Erod. j.* *Surrexit rex novus super egyptum qui ignorabat ioseph.* *Quia* vere rex novus christus cuius scilicet inventus continue renouatur ut aquila, id est videtur domum ioseph et eius populum scilicet ecclesiam relinquare, et de ipso penitus non curare: et merito, quod pro certo iam verificatur illud quod scribitur *Abdie. j.* *Et* ita domus iacob et domus ioseph flamma ignis, scilicet crudelitatis et rapacitatis, et ignis cupiditatis et carnalitate, non sic et c.

C

tis. non sic te. Patet ergo quomodo per Joseph desig-
natur xps. sufficit.

Josue. Nota q Josue q fuit rex & dux a deo ele-
ctus ad introducendū filios israel i ter-
ram pmissionis & ad distribuendū eam ipsis singu-
lariter institutus: & qui interpretat salus saluator aut
saluatorus. Pōt mihi significare quēlibet bonū p-
cipem aut pliatū. q. s. iste ad hoc a deo spālter eligit:
vt per ipsius dicta exempla & facta populus saluet. &
in terras pmissionis. i. ecclesie vel religionis xpiane
introducatur. & vt possessiones ecclesie cuiuslibet fm me-
rita dispēsent. Iste enim nō solū debet cē dux aut dux-
tor per regimen prelatis: imo et debet esse salua-
tor & introductor p opem bone doctrine & eruditōis.
& p impulsū boni exēplī & opationis Deu. xxv. No-
cavit moyses iosue & ait illi. Cōfortare & esto robustus
tu em̄ introduces pplm istū in terrā quā daturum se
patrib⁹ eorū iurauit dñs. De tali ergo iosue videt lo-
cur⁹ fuisse dñs di. Num. xxv. Tolle iosue filium nū
virū in quo est spūs dei. ¶ Ubi aduerte q in quoli-
bet tali debet esse Titulus digne p motionis: qz deus
ipm vocauit dicēs. Tolle. Baculus tute defensionis.
qz dī iosue id est saluator. Modulus charē dilectōis.
quia dicit filius. qui diligit. Angulus longe duratio-
nis. quia dicitur. Num. qd interpretatur. sempitern⁹.
Cumulus magne perfectōis. quia dicitur virum. i.
viribus ornatum. Oculus rate possessionis. in quo
est riuulus sancte deuotionis. qz dicit qz habet spm̄.
spūs inquit. Ocul⁹ recte intentionis. Dei inquit.

Iste enim debet digne vocationis habere titulus.
q. s. nō se debet ingerere vel inferre sicut faciūt ambi-
tiosi. s. expectare qz a deo vocef. tolle inqt de⁹. Gen.
xxij. Tolle filiū tuū quē diligis ysaac. Un̄ illuc predi-
ctū. Vocauit moyses iosue. Itē debet tute defensionis
habere baculū: quia debet dici iosue. i. saluator. qz. s.
iste debet saluare pauperes. i. ipsa subueniendo atqz
docendo infirmos & debiles pro eis pugnando & eos
defendendo. Deut. j. Josue intrabit pro te. Et Josue.
vij. dicitur qnō iosue intrauit pro populo. Itē debet
charē dilectionis habere nodulum qz debet esse fili⁹.
Vide supra de filio iosue. ix. fecit iosue pactum cum
eis. s. cū gabaonitis. Pactū em̄ charitatem designat.
¶ Item debet longe duratiōis habere angulū. Num
inqt. i. perpetu⁹. Num. xij. Vocauitqz. s. moyses osee
filiū nū iosue. ¶ Itē dī magne pfectōis habere cum-
mulū. Tirū inqt. Vide de viro infra Josue. xij. Josue
senex & proeucte etatis erat. pucta seu perfecta etas
pfectionē virtutū signat. ¶ Itē debet rate possessio-
nis habere loculum. in quo est inquit. quia. s. in ipso
sicut in loco digno & mūdo habitauit deus & posses-
sionē habuit gratie diuine. Unde iste est vir cui⁹. quo
est deus: & qui deo secū morante cōfortatus est. Deut.
xxxj. Et iosue. j. dicitur. Locutus est dñs ad iosue mi-
nistrum moysi dicens. Sequit. Sicut fui cum moyse
ero tecū. ¶ Itē dī sancte deuotionis habere riuuluz.
Spūs inquit. Un̄ Deu. xxxij. dī. Josue replet⁹ est spi-
ritu sapientie. ¶ Itē dī recte intentionis habere oculo-
lum. quod ostenditur cum dicit. Dei. Josue. xj. fecit
iosue sicut pceperat ei dominus. Unde in titulis cō-
tentis in auzitate & prosequere sicut vis.

Hypocrisis. Nota q hypocrisis dī ab ypos:
quod est falsum: & crisis qd sūt iudicium. quasi falsum iudicium. Hypocrisis enim fal-
so facit de homine iudicare in quātū scilicet facit euz
reputari bonum cum sit pessimus & iniquus. Est aut
vitiū hypocrisis tanq vituperabile deuitandū mul-
tiplici ratione. Quia. s. hypocrisis habet.

- Latentem infectionem.
- Patentem perfectionem.
- Turgentem psumptionem.
- Mordentem detractionem.
- Lambentem locutionem.
- Labentem durationem.

Oia em̄ ista vicia so-
lent i hypocrisis abū-
dare. nō nullus dī se
ip̄s p hypocrisim pal-
liare. ¶ Primo ergo
dico q hypocrisis hnt

infectionē i corde latentē. Isti em̄ sunt sicut stiptalis
serpens stellatus & coloratus. De quo dicit Isth. Qd
quorū habet colores: tot habet dolores. quia. s. quāto
maior est in ipso exterior pulchritudo. tanto latet in
ipso venenosior turpitudine. Quia scilz tales quibus ha-
beant exterius pulchram & patentē. pietatē & honestā
cōuersationē: habent tamē cōtinue interius in corde
falsam latentem & venenatam intentionem. Isti sunt
sicut cerastes. qui corpus habens serpentis & cornua
arietis. corpus abscondit sub sabulo. arietina cornua
tantum mōstrat: vt dum a transecūtib⁹ aretina sim-
plicitas nō timef. iuxta voluntatem suam serpentis
calliditas nequitiam operetur. Qd vtqz exempluz ad
luxoriosos hypocrisis dinoscitur p̄tinere. Qui quia
latent sub sabulo p̄nc. & a retinam simplicitatē ostē-
dunt. iō sepe fit qz a multis frequentantur. & serpenti-
nis inductiōibus ad peccatū luxurie inclinant. Un̄
dicit Chrys. Nulla res ita exterminat bonuz sicut si-
mulatio hypocrisis. Nam malum sub specie boni ce-
latū dū nō cognoscitur: nō cauetur. Unde et Petrus
Iraue. i. sermone dicit. Qd hypocrisis est subtile. ma-
lū. secretū virus. venenū lates virtutum ficus. r̄nea
sanctitatis. Isti ergo habēt in corde infectionē laten-
tes. Iō dicit dñs. Matth. xxij. Cyvobis scribe & pha-
risi hypocrisis tristes. qz similes estis sepulchris de-
albatis. qui apparetis quidem foris hominibus spe-
ciosi: intus autem pleni estis spurcicia & iniquitate.

Secundo dico q hypocrisis habent pfectionem foris
apparentē. Sicut enim sambucus hz totam virtutes
suas in flore. qz fructus ipsius nihil valet: flos em̄ re-
dolet. & fructus fetet. Chimus et est herba cui⁹ tota
virt⁹ est in flore. qz hē tota virtus hypocrisis est
in exteriori florida cōuersatiōe. quia. s. flos sue cōuer-
satiōis redolet p famositatem. fructus hō sue opera-
tiōis fetet p iniquitatem. Un̄ dicit Petrus Iraue. in
sermone. Iniuria nulla capitalior qz iualum agere &
bonuz velle videri. Un̄ Oratius. Numqz te fallant lu-
pi sub vulpe latentes. impia sub dulci sepe venena la-
tent. Habent ergo perfectionem foris apparentem.
Unde Chrysostomus. Hypocrisis si bonum est. bon-
num esse vt quid vis apparere qd nō vis esse. scilicet
bonum est &c. Vide eam in manipulo florum titu. isto.

Tertio dico q hypocrisis habent psumptionem
superbe turgentes. Tales enim vt cōmuniter sunt ar-
rogantes & turgidi. superbi. psumptuosi. & inflati.
similes oleo. qd quibus sit nature infimitie: vult tamē
omnibus liquoribus supereminere & omnibus sup-
esse. Sic vere isti licet sint infimi p mundiciam: sunt
tamen semp eminetes & psumptuosi per superbiam.
Nam vbicūqz sunt cōmorantes. siue in collegio siue
in claustro: semp volunt alijs p̄eminere & eis in pla-
tiōibus p̄fici & super omnes apparere. Sicut em̄ di-
citur Job. xxxij. Deus q̄ hnt regnare facit hominem
hypocritam ppter pctā populi. Un̄ Srego. vij. mor-
tal. Quid inqt in cūctis opibus suis sperat hypocris-
ta: nisi reuerentiam honoris. gl̄iam laudis. ab oibus
metui. sanctus ab oibus appellari. Ecce quō adules-
ras. liquor balsami. Isti ergo habent psumptionē su-
perbe turgentem. Unde de hypocrisis dicit saluator
Matth. xxij. Qd illa dilatāt hlateria: & magnificant
simbrias. & amant primos recubit⁹ in cenis primas
cathedras in synagogis. salutatiōes in foro: & vocari
ab hominib⁹ rabi. ¶ Quarto dico q isti habent de-
tractionem aspere mordentem hypocrisis enim vt cō-
muniter sunt detractores. omnes enim alios querūt
diffamare. vt ipsi soli boni valeant apparere. Isti em̄
sunt sicut manticoza vel māmanetus qui faciem homi-
nis vident habere. habet tamen spēs ordines den-
tū in ore. quibus nō solū animalia: imo et hoies de-
uorat & p̄mitit fm̄ p̄li. Sic verē charissimi: hypocris-
te qz in facie. i. cōuersatiōe: hoies. i. boni eē vident. ad
deuorandum alios & mordendum tribus ordinibus
dentium. i. triplicibus sermonib⁹ & verbis detractō-

ris solent vti. qbus scz mordent tria genera psonarū scz Supiores. Mediocres. z Inferiores. Unde dicit Bern. q sunt alijs aduantes z alijs detrahētes. mordaces vt canes. dolosi vt vulpes. supbi vt leones. rapaces vt lupi. lasciuī vt vsi. Ibi volūt esse sine autoritate iudices: sine visu testes. postremo falsi accusatores. z omni xitate carētes. Habēt ergo detractio- nem aspere mordētē. Quinto dico q isti habēt locutionē dulciter lambentē. Isti em̄ dulcissime z facū- distime z adulatissime loquūtur. vt ad amorē suū at- trahant auditores filēs syrenis q̄ dulcissime cantan- do decipiūt nauigātes. Siles et sunt hyenis q̄ voces simulātes humanā. pastor tabernacula subintrant z ipsos deuorāt z occidūt. sicut dicit p̄li. Quia vere per dulcedinē cantus. i. dulciū sermonū suoz decipiūt auditores. intm̄ q̄ ad ingressum tabernaculorū pastor. i. domus z hospitij p̄latorū z principū z ma- gnatum multoties admittūtur. vbi mala q̄ plurima aliquoties operāf. Ista p̄fit videri de multis religio- sis: qui q̄q̄ ad ostia principū recipiūtur propter suā hypocriticam fictionē. vbi euz introducti fuerint om- nia solent sibi officia vēdicare: dom⁹ regimē vsurpa- re: alios laudare. z alios accusare. nemini subiacere: z omnibus iperare. totāq̄ cōmunitatē curie vel ho- spitij solēt suis adiuuentiōibus pturbare: ipm̄ et pa- storē p̄latum z principes solent depaupare. z p̄latr deuorare. Isti sunt ergo illi de qbus dicit apostol⁹. q̄ p̄ dulces sermones decipiūt mentes innocentū. Ro- ma. xvi. Unde Petrus ka. in sermone dicit sic. Hy- pocritis inqt̄ mentis affectu. oculis fallit. aspectu il- ludit videntes. decipit audientes. seducit turbas. tra- hit populos. famā vendit. emit clamorē. p̄sensq̄ q̄rit p̄m̄ium nō futurū. Isti ergo habent locutionē dulci- ter lambentē. Sexto dico q̄ isti h̄nt durationē bre- uiter labentē. Status em̄ talium parum durat: quia sicut Job. xx. dicit. Gaudium hypocrite ad instar pun- cti. Sicut em̄ glacies. m̄nes. vitrū z flores habēt esse debile nō durabile. q̄ quis luceat z splendeat q̄ diu sunt in statu modico: in vento dirūtur. modico calo- re solūtur z modico ipulso frangūtur. Sic vere hy- pocrite. q̄ diu sunt in statu sue fite p̄fectionis: valde sūt pulchri z famosi: honesti z virtuosī. formosi z gra- tiosi. sed vere ista non continue possunt durare. imo occasione modica solent perire z cessare: ita q̄ coruz nequitia solet omnibus apparere. Auricalcum enim q̄q̄ videtur esse aurū propter splendorē. Verūtāme cito rubiginatur. z sic non esse aurum euidentissime declaratur. q̄ scilicet hypocrita q̄uis quādoq̄ in cō- uersatiōe splēdeat: splendor tñ eius nunq̄ diutius p̄- seuerat. An̄ Job. xx. hoc scio a principio a quo pos- tus est homo sup̄ terram q̄ laus impiorū breuis sit. z gaudium hypocrite ad instar puncti. An̄ dicit Hugo li. de meditaciōe. Exitus manifestat qd̄ a principio la- tebat. z que dubia sunt in origine. p̄buit a fine. Sc̄n. et dicit. Qd̄ ficta cito in naturā suam reuincūt. que- cūq̄ aut̄ ex solido nascūtur in maius meliusq̄ proce- dūt. Sic ergo p̄ p̄ditio hypocritarū in ser partes di- uisa. Tūde supra z infra in multis titulis. sicut p̄ ta- bulā que fiet super hoc opus poteris edoceri.

Ipsa. Nota q̄ istud pronomē ipse: quod aliquā- do est relatiuū. aliquādo demonstratiuū. potest dici de xpo. de iusto. de impio. de dyabolo. Primo ergo dico q̄ deus potest dici ipse. quia sci- licet ipse est pronomē demonstratiuū z relatiuū. Pronomē dico: quia pro nomine id est pro homine se posuit mortem pro illo sustinendo. z se pro eo dy- abolo z vitijs opponēdo z eū descendendo. Quia sicut dicitur Matth. xv. Iste est qui venit ministrare z nō ministrari. z dare animam suam in redemptionē p̄ multis. Iste enim fuit sicut gallina que se pro pullis exponit periculo. Quia sicut dicit Esa. liij. Crete lan- guores nostris ipse tulit: z dolores nostros ipse por- tauit. Sequitur. Ipse autem vulneratus est propter

iniquitates nostras. attritus est propter scelera no- stra. Item ipse fuit relatiuus se nobis conformando z carnem nostram assumendo. z voluntatem patris celestias. mysteria predicando z referēdo. Quia sic- cut dicit Eph. ij. Ipse est pax nostra que fecit vtrāq̄ vnum. z duos condit in semetipsum in vnum nouū hominem. Item fuit demonstratiu⁹ viam vite exem- plariter et verbaliter ostendendo. et seipsum visibiliter hominibus demonstrando. Quia sicut dicitur in psalmo. Ipse tanq̄ sponsus procedens de tha- lamo suo. Exultauit vt gregas ad currendam viam.

Et ideo breuiter de isto ipso id est de christo: pos- sumus notare q̄ ipse est. Imperator dignissimus. Propugnator fortissim⁹. P̄piator mundissimus. Dispensator largissimus. Misericors piissimus. Liberator dulcissimus. Concordator gratissimus. Judicator certissimus. Consolator letissimus.

Dico ergo q̄ ipse est creator z iperato- r. Est em̄ de⁹ iperato- r z rex. Apocal. iij. Ipsi gloria z iperū in secula se- culorū amen. Et Job. i. Omnia p̄ ipm̄ facta sūt: z sine ipō

factū est nihil. psal. Tu es ipse rex meus z de⁹ meus q̄ m̄das salutes iacob. Itē ipse est saluator z propu- gnator Soph. ij. Dñs de⁹ nr̄ in medio tui fortis ipse saluabit. Itē ipse est purgator z expiator. Luc. ij. Ipse baptizabit vos in spiritu sancto. Itē est donator z dis- pensator: quia. s. carismata gratiarū dispēsauit fide- lib⁹ abundanter Eph. iij. Qui descendit ipse est. Se- quitur. Et ipse dedit quōsdā quidē apostolos: quos- dā vero prophetas. alios autē euangelistas. alios au- tem pastores z doctores. Itē ipse est indultor z mi- serator. psal. Inuocabant dominum z ipse exaudie- bat eos. Et alibi. Facta super dominū curam tuam z ipse te enutriet. ps. Ipse enim est misericors: z propi- tius fiet peccatis eorū z nō disperdet eos. Itē ipse est adiutor z liberator. Dan. vi. Ipse em̄ est deus viuens z eternus in secula. Sequitur Ipse saluator z libera- tor. Item ipse est amator z cōcordator. Unde illud p̄- dictum Eph. ij. Ipse est pax nostra zc. Item ipse est discussoz z iudicator. quia sicut dicitur in ps. Ipse do- min⁹ deus noster in omni terra iudicia eius. Et Eze- chiel. xxxij. Ecce ego ipse iudico iter pecus z pec⁹. Item ipse est promotor z consolator. quod potissi- me fiet in patria. ps. Ibi letabimur in ipso qui domi- natur in virtute sua in eternū. Patet ergo q̄ xps est ipse. quia reuera sicut dicitur Col. j. Omnia per ipm̄ z in ipso creata sunt: z ipse est ante omnes. z omnia in ipso constāt. z ipse est caput corporis ecclesie. Sequi- tur. Ut sit in omnibus ipse primatū tenens. Quia in ipso cōplacuit oēm plenitudinē inhabitare. z p̄ ipm̄ reconciliari omnia per ipsuz pacificans zc. Et p̄ certo dico. q̄ christus est ipse.

Cuius potentia debet honorari. Ipse est dico cu- Cuius scientia debet auscultari. ius potentia est Cuius clemētia oz amplexari. honoranda. An̄ in psalmo dicitur. Quoniam ipsius est mare z ipse fecit illud z aridā fundauerunt manus eius. Venite adoremus z procidamus ante deum ploremus coras domino qui fecit nos quia ipse est dominus deus no- ster: nos autem populus eius zc. Ipse est etiaz cuius scientia est auscultāda. Matth. xvi. Iste est filius meus dilectus in quo mihi complacuit ipsum audire. Item ipse est insuper cuius clemētia est ample- xanda. Unde Matth. xvi. Ipse est tenete eum. Si- cut enim dicitur Eccl. v. Misericordia z ira ab ipso cito properāt. Et breuiter de isto ipso scilicet de xpo possumus cōcludere z dicere illud Roma. xj. Quo- nia ex ipso z per ipsum. z in ipso sunt omnia. ipsi ho- nor z gloria in secula seculorū. Et Augu. de verbis apostoli. cap. xv. dicit. q̄ homo debet amare ipsuz amatorem. ipsum spectatorem. ipsum coronatorem. ipsum premiū largitorem. Postremo. ipm̄ premium deputare.

deputare. et non aliud ab ipso quam ipsum expectare. Ipsus ergo qui per ipse denotatur Christus. Secundo dico. qui per ipse denotatur iustus vir enim iustus: et dicitur pro nomine: et dicitur relatiuus: et dicitur demonstratiuus. Dicitur dico pronomen quod pro nomine ponitur. quia ipse pro alijs se solet ponere. scilicet pro eis orando et intercedendo pro eis pugnaudo atque dimicando. pro eis loquendo atque allegando. Unde de aaron dicitur est. *Moysi Ero. iij.* Ipse loquitur pro te ad populum. Relatiuus etiam est scilicet seculo et melioribus conformando. comparando et referendo: et in deo sperando. et ei innitendo: et veritatem loquendo et predicando. *Psal. Veritas mea et misericordia mea cum ipso: et in nomine meo exaltabitur cornu eius.* Demonstratiuus in super se per sanctitatis exempla viam veritatis ostendendo et se exemplum alijs demonstrando. *Regum. xvij.* Omnis enim israel diligebat David: ipse enim ingrediebatur et egrediebatur ante eos. scilicet bona exempla monstrando et ostendendo. Et ideo breuiter istud vocabulum ipse: signat vniuersitatem et generalitatem. quia se dici potest. Ipse iustus. Ipse pius. Ipse sanctus et sic de alijs. Et ideo quando quis ipse dicitur. signum est quod omnibus virtutibus generaliter insignitur. quod tante perfectionis exitum quod necesse est quod ipse sanctitudo que per proprius vocabulum denotari non potest: isto generali vocabulo designetur. Ipse ergo. Unde dominus in *Psalmo.* Super ipsum autem efflorescit sanctificatio mea. Et sic nota. quod iustus dicitur ipse. Quia ipse est Charitas fraterna. Firmitas eterna. Claritas eterna. Paruitas interna. Benignitas materna. Seueritas paterna. Iocunditas superna. potest esse pronomen relatiuum et demonstratiuum. i. pro alijs intercessor. bonorum imitator. et verborum predicator. et demonstrator. nisi sit homo charitatiuus. figuratus in *ysaac.* qui interpretatur risus. De quo dicitur *Gene. xxij.* Quod ipse portabat in manibus suis ignem et gladium. Ignis enim signat charitatis feruorem. Gladius vero signat verbi dei et veritatis rigorem. ut de mutua charitate dicitur *illud Genes. xx.* Ipse dixit militum: mea est: et ipsa dixit frater meus est. Item ipse debet habere firmitatem eternam. id est stabilitatem per seueritatem. figuratus *Exodi. xxxv.* ubi precipitur. quod ipsos vectes faciant de lignis serbim: que salis sunt magistrus in historia scolastica erant imputribilia et incremabilia. quod d. quod tales ipsi nunquam debent per peccatum putrefieri aut corrupti. sed perseueranter sistere et manere. Unde de *Abraam dicitur Genes. xvij.* Quod ipse stabat iuxta angelos sub arboribus. Item ipse debet habere claritatem eternam. id est honestatem et splendorem vite et scientie. figuratus *Exodi. xxxv.* ubi dicitur. quod in ipso candelabro erant cyphi et spherule et alia: quia reuera in candelabro luminis. id est in homine claro et honesto: debent esse cyphi doctrine et spherule volubiles diligentie et obedientie. et lilia castitatis et continentie: que potissime spectant ad predicatorem: Quia reuera ipse debet esse candelabrum ad illuminandum. per vitam exemplarem. et habere cyphum ad inebriandum per scientiam salutarem. et spherulam volubilem per diligentiam singularem. et lilia hoc est continentiam et mundiciam corporalem: ut de honesta vita ipsius dicitur *illud Job. ij.* Ipse erat lucerna ardens et lucens. Item debet habere paruitatem internam. id est virtutem humilitatis. *Genes. xxxij.* Ipse seruus tuus iacob iter nostrum insequitur. Seruus enim humilitatem designat. Unde de christo dicitur *Philip. ij.* Quod semetipsum exinanivit formam serui accipiens. Item debet habere benignitatem maternam: quia scilicet ipse debet esse misericors et benignus. sicut de *David dicitur ij. Regum. xxij.* Quod ipse est quasi tenerimus ligni vermiculus. Unde dominus in *psal.* dicit. Veritas mea et misericor-

dia mea cum ipso: et in nomine meo exaltabitur cornu eius. Item debet habere seueritatem paternam. scilicet ad arguendum malos *Genes. xvij.* Ipse est pater moribitarum. *Et. ij. Regum. xxij.* Ipse quoque interfecit virum egyptium virum dignum spectaculo. Vir enim egyptius signat peccatorem. qui per iustos debet spiritaliter interfici. hoc est dicitur. corrigi et castigari. et sic finaliter sequitur. quod talis ipse. id est quilibet vir perfectus habebit finaliter iocunditatem supernam. scilicet gloriam paradisi. Quia pro certo sicut dicitur *Matthei. v.* Beati pauperes spiritu: quoniam ipsorum est regnum celorum. Beati mites: quoniam ipsi possidebunt terras. Beati qui lugent: quoniam ipsi consolabuntur. Beati qui esuriunt. quoniam ipsi saturabuntur. Beati misericordes: quoniam ipsi misericordiam consequentur. Beati mundo corde: quoniam ipsi deum videbunt. Beati qui persecutionem patientur propter iustitiam: quoniam ipsorum est regnum celorum. Sic ergo per se. quod per ipse: denotatur iustus. Tertio dico. quod quandoque per ipse: designatur iniustus seu etiam impius. Peccator enim relatiuus est quia refert quicquid audit et quicquid nouit se iactando et magnificando. et alios prodendo et diffamando et de eis detrahendo. *ps. Dominus conteret dentes eorum in ore ipsorum.* Et in *ps.* dicitur de talibus. Quod mollium sunt sermones eius super oleum: et ipsi sunt iacula. Item demonstratiuus mala exempla alijs ostendendo: et suam malam intentionem per opera demonstrando: Mali enim solent per exteriora signa suas interiores iniquitates ostendere: quales sunt interioris exterioris demonstrare *Esai. lxxij.* Peccata nostra super nos et in ipsis tabescimus. Quarto ergo breuiter quod istud pronomen ipse. signat peccatorem seu multorum criminum possessorem. Ipse enim generalissimum habet signatum. Et sic nota quod peccator dicitur ipse. Quia

Per superbiam sursum erigitur.

Per inuidiam intus configitur.

Per maliciam hinc inde vertitur.

Per ignorantiam cecus efficitur.

Per castrimargiam cibus submergitur.

Per inconstantiam cito labitur.

Per dei sententiam morte percussitur.

¶ Igitur dico de peccatoribus qui per superbiam sursum eriguntur: *Esai. xl.* ipsi vero et patres nostri superbe egerunt et indurauerunt ceruices suas. Item per inuidiam intus configuntur. *ps.* Gladius eorum intrat in corda ipsorum. Item per maliciam hinc inde voluntur *Sen. xxxj.* Ipse vero claudicabat. Claudicans enim non recte incedit. sic nec maliciosus: quia semper habet intentionem claudam et peruersam. Item per ignorantiam deum obliuiscuntur. *ps.* Ipsi vero non cognouerunt vias meas quibus iurauit. et cetera. Item per gulam seu castrimargiam cibus immerguntur. *ps.* Ipsi dispergentur ad manducandum si vero non fuerint saturati et murmurabunt. Item per inconstantiam cito dilabuntur. *ps.* Ipsi infirmati sunt et ceciderunt. Et illud. Ipsi videntes sic admirati turbati et commoti sunt tremor apprehendit eos. Item finaliter per dei sententiam ceuistitiam morte perpetua feriuntur. *Esai. lxxij.* Ipse impius in iniquitate sua morietur. Et in *ps.* Ipsi peribunt: tu autem permanes et cetera. Et illud. Ipsi vero in vanis quiescunt animam meam. introibunt in inferiora terre. tradent in manus gladii partes vulpi erunt. *ps.* ergo. quod per ipse potest intelligi dyabolus vel iniustus. ¶ Sexto contingit de aliqua sancta persona in genere feminino sermonem facere: ut puta de aliqua sancta virgine: vidua vel femina dic. quod istud pronomen ipsa signat istam sanctam: que. sicut potest pronomen relatiuum et demonstratiuum: et generaliter significatiuum: quia. Ipsa pro nomine ponit nobis orando. Relatiua est vera predicando. Demonstratiua exempla demonstrando. et generaliter significatiua bona omnia generaliter in se continendo. Unde de ipsa proprie potest dici illud *Esai. lxxij.* Ipsa est mulier quam preparauit dominus filio domini mei. Dominus enim: id est deus pa-

ter. preparauit ipsam filio suo christo in matrem filiaz seu sponsam. Et nota q̄ ipsa fuit penitens et gemens. Prudens et clemens. Docens et non demens. Quod fuit gemens. per penitentiam: patet Tre-nox. i. vbi dicitur sic. Ipa autem gemens conuersa est retrosum. Quod etiam fuerit clemens per prudentiam seu per misericordiam: patet Gen. xxi. Ecce Rachel ueniebat cum ouibus patris sui. nam gregem ipsa pascibat. Quod insuper fuerit docens per sapientiam: patet in ps. vbi dicitur deca. Disciplina tua. id est ista bene disciplinata correxit me in finem disciplina tua ipsa me docebit. Ibec igitur de ipse et ipsa sufficiant. Unde de ille et iste.

Ira. Irasci. Iratus. Nota est ira toleranda. Ira temperanda. Ira formidanda. Prima est rigor diuine punitionis. De qua dicitur Mich. vii. Ira domini portabo quonia peccauit ei. Secunda est seruos humane tribulationis. Unde Prouer. xij. Iratus statim indicat iram suam: qui aut diffimulat impostoribus callidus est. Tertia est seruos eterne damnationis. vnde Sap. xij. Impius inquit sine misericordia ira superueniat. et Ero. xv. Misisti ira tua que deuorabit eos sicut stipulam etc. Possum ergo distinguere inter ira diuinam et ira humanam. Ira enim dei nihil aliud est q̄ rigor sue iustitie: q̄ aliqui ledit peccatores t̄p̄alr puniendo aliqui eternam p̄denando. Ira em̄ in deo non signat animi motum et turbationem. sed tantummodo dicit mihi sue iustitie executionem. Sicut em̄ aq̄ pura et limpida fecibus impermixta licet quandoq̄ moueatur. nunq̄ tamen propter hoc turbatur. Sic essentia diuina quous uideatur mota iracundia vel vindicta propter seueritatem iustitie quam exercet: nunq̄ tamen realiter irascitur vel turbat. sed in tranquillitate perpetua immobilis sicut: q̄ sicut dicit Iudith. viij. Deus sicut homo non inmutabitur. nec sicut filius hominis ad iracundiam concitatur. Distinguiamus igitur breuiter q̄ sit triplex ira generaliter loquendo scilicet

Adetuenda cum reuerentia. **E**st dico quedam sustinenda cum patientia. **S**ustinenda cum diligentia. **E**t ista est ira iustitie diuine. que contra peccatores infligitur et fertur. Sicut enim per motum fortis tonitruum montes quandoq̄ mouentur et concutiuntur. Ad uocem etiam et rugitum leonis irati: cetera animalia terrentur et conturbantur. quia sicut dicit Amos. iij. Leo rugit quis non timebitur? et per motum sistrum meti oves inferiores mouentur et agitantur. Sic uere dico. q̄ quando celum et leonem de tribu iuda xpm̄ perpendimus contra nos indignatum et motum per iram iustitie et rigoris. et quando rugitum et tonitruum cominationum suarum audimus (quia sicut rugitus leonis est ita et furor regis pro uer. xx. nos peccato debemus per timorem concuti et moueri. et per tremulosam reuerentiam agitari. Ps. fundamenta montium conturbata sunt. et commota sunt quoniam iratus est eis. Talem timorem conceperat ille qui dicebat in psalmi. Conturbatus est in ira oculus meus. anima mea et uenter meus. Deus enim est sicut elephas. qui quous sit animal benignissimum quando q̄ tñ irascitur nimis prouocatus. Quod uere deus iudex iustus fortis et patiens: qui nunq̄ irascitur per singulos dies. quous ipse sit pater misericordiarum et deus totius consolationis. iuste tamen habet aliquotiens irasci: et ad punitionem et vindictam procedere prouocatis nostris iniquitatibus et peccatis. Unde de peccatoribus dicitur Pse. ij. Prouocauerunt te ad iracundiam et recesserunt et proiecerunt legem tuam post terga sua.

C Et aduerte q̄ tria genera personarum solent ad iram dominum prouocare. uidelicet. fatui sapientes. **D**eum em̄ ad iracundiam prouocant sapientes in fatuati. **M**agis em̄ offendit deum peccator: sapiens q̄ indoctus. q̄ sc̄ sapiens

peccat ex malicia. insipiens aut ex ignorantia. **T**ñ Luc. xij. dicitur. Quod seruus sciens uoluntatem dñi et non faciens: plagis uapulabit multis. Et ideo contra tales irascitur dñs. et in presenti et in futuro. Unde de salomone sapientissimo dicitur. iij. Regū. xj. Iratus est dominus salomoni eo q̄ auersa fuisset mens eius a dño deo israel. Leo enim plus irascitur hominibus q̄ pueris et mulieribus. illos enim quandoq̄ occidit istis aut communiter parcat. quia sc̄ deus plus irascitur hominibus q̄ sc̄ rationabilibus personis quando delinquent: quia sc̄ uident peccare ex industria: q̄ mulieribus et paruulis id est q̄ personis simplicibus et ignorantibus qui uidentur peccare ex ignorantia. Unde Dasi. ij. Quod rex in furorem et iram conuersus: precepit ut perderentur omnes sapientes babilonis. Prouocant ergo ad iram dominum sapientes infatuati. **T**ñ deus ad iracundiam prouocat presumetes humiliari. scilicet isti qui ex natura sua deberent etiam esse humiles: et tamen sunt superbi arrogantes et presumptuosi ab omnibus inueniuntur. Contra tales ergo deus irascitur. quia sicut uideamus q̄ fulgur plus percutit alta loca q̄ infima. uentus etiam citius plus ledit arbores altas et potentes q̄ modicas et depressoas. Sic uere ira iustitie diuine magis debachatur in altos superbos et elatos q̄ humiles et depressoas. Et de hoc dicitur in psal. fundamenta montium conturbata sunt: quoniam iratus est eis. **M**ontes enim qui sunt alti et inflati. et tamen sunt de terra. significat tales qui sunt superbi. presumptuosi et elati. cum tamen more terre deberent esse humiles et depressoas. **I**sti sunt ergo presumetes humiliati. **I**tem ad iracundiam deus prouocant litigantes pacificari. Et tales sunt illi qui in pace ecclesie fundati sunt. et tamen non possunt cum aliquo pacifice uersari. Quia ergo si filius delinquit in patre magis offendit eum q̄ aliqui extraneus. Sic quia isti qui pacem religionis et ecclesie elegerunt sunt proprie filij dei. (quia beati pacifici: quonia filij dei uocabuntur Math. v. magis deum offendunt quando contra naturam sui status rebelles et litigiosi fiunt. De quibus dicitur illud Abacuch. iij. Nunquid in fluminibus iratus es aut in mari indignatus? flumina enim et mare significant litigiosos: quia sicut dicit. Esate. lviij. Impius sicut mare feruens quod quiescere non ualet. **I**sta igitur tria genera personarum prouocant iram dei. Et ideo ira dei in scriptura comparatur tribus generibus rex scilicet. **L**apidi ferient. **I**gni comburent et **L**ancee occident. **I**ta enim est lapis ad percutiendum. Unde Ezech. xij. Dabo lapides grandes in ira in consumptionem. **I**tem est ignis ad inflammandum Ezech. xxxij. In igne ire mee consumpsi eos. **I**te est lancea ad occidendum. Unde Sap. v. Acuet diram iram in lancea et pugnabit cum coribus terrarum contra insensatos **I**sta est igitur ira dei que uenit in filios dissidentium Colos. ij. **I**ta est igitur ira cum reuerentia sustinenda. **S**ecundo principaliter dico. q̄ est quedam ira cum patientia sustinenda. Et ista est ira iustitie diuine. quous ad illationem tribulationis temporalis. **I**sta est em̄ quedam ira patientia: que ad utilitatem nostram solent in nos seuire. **I**ta est enim ira misericors: quia scilicet deus ad fines sues nobis aliquotiens infert iram. **I**uxta illud psal. Cui iratus fueris misericordie recordaberis. Sicut em̄ dicit Eccli. vi. **M**isericordia et ira ab ipso cito preuallent. **Q**uia peccato talis ira semper est cum misericordia coniugata. **D**eus enim est. sicut malogramatus quod est exterius ualde durus interioris autem est ualde molle. **Q**uia. locus sepe apparet exterius esse durus per iustitiam et correctionem qui tamen est ualde mollis et pius per compassionem. et benignam intentionem. Et ideo talis ira est merito sustinenda: cum certi simus. q̄ propter bonum nostrum nobis est aliquotiens infligenda. **Q**ui sicut dicit in ps. **N**on in perpetuum irasceat. nec obliuiscet misereri deus. nec continebit in ira misericordias suas etc. **I**sta est ergo ira in patientia sustinenda. Sed de ista uide latius supra de correctione.

Et infra

Et infra de tribulatione. **T**ertio dico. q̄ est quedam ira cū diligentia precauenda. Ista est ira cordis: que nihil aliud est q̄ motus animi ⁊ turbulentus appetitus vindicte propter aliquod obstaculū volūtatē. Et ista est fugienda propter plura. Scilicet quia

Deo contrariatur.

Proximo inimicatur.

Sibi ipsi iniuriatur.

Dico ergo q̄ ira est deo contrariatus. Deus em̄ dicit deus pacis nō deus ire. Quinimmo sicut vni quodq̄ fugit suū contrariū: sicut deus qui est vera pax semp fugit iram ⁊ cor turbidū ⁊ iracundū. Ira em̄ est sicut ignis: qui si in corde hominis fuerit accensus: illic deus non poterit remanere: q̄ sicut dicitur Eccl. xxvij. Homo iracundus incēdit lignum. Sicut em̄ motus aque destruit imaginem que in aqua resultat. Sic vere motus ire cū cor nostrū mouerit ⁊ tetigerit imaginē gratie diuine ibidē resultantē solet turbare: ⁊ q̄q̄ penitus dissipare. Unde Gregorius super Job. dicit. Mansuetudo in nobis imaginem dei seruat. Semp em̄ tranquillus est: sed ira dissipat que multis virtutibus prouat. Ira ergo est incendiaria bya boli: que deum de domo propria expellit. Ista enim est illa mulier de qua dicitur Proverbioꝝ. xxi. Melius est habitare in domo deserta: q̄ cum muliere rixosa ⁊ iracunda. Ira ergo deo contrariatur. **D**eniq̄ dico. q̄ ira proximo inimicatur. Iracundus em̄ plus q̄ quicunq̄ alius peccator magis solet ledere proximos ⁊ vicinos. Ledit em̄ eos multotiens non solum in rebus. immo etiā in corpore ⁊ in fama. Similes enim sunt iracundi apibus: qui tanto impetu iracundie debachant. q̄ in venatorū gladijs se infingunt similes in super sunt leonibus: qui tanto iracundie impetu leopardos persequuntur. q̄ in foueam intrantes ibidem irremediabiliter includuntur: ita q̄ ab ipsis leopardis a parte opposita exeuntibus occiduntur. Similes insuper sunt apibus que tanto ardore vindicte figunt aculeum. q̄ cum aculeo dimittunt intestina. ita q̄ vni alius volūt ledere: se ipsas solent letaliter vulnerare. Sic vere charissimi: cum iracundi multotiens taliter irascantur. q̄ absq̄ iudicio rationis ad ledendum alios animantur. q̄ sepe fit q̄ q̄tum ad deum ⁊ q̄tum ad mundum corpus ⁊ animā perdere dinoscuntur. Sicut em̄ dicitur Eccl. xxx. zelus ⁊ iracundia minuunt dies ⁊ ante tēpus senectā adducunt. Et Proverbioꝝ. xxi. Vir iracundus suscitatur rixas ⁊c. Ira ergo proximo inimicatur. **I**n super dico. q̄ ira subiecto proprio iniuriatur. Ista em̄ sicut ⁊ inuidia cor iracundi primo ferit: ⁊ deinde ad lesionē membrōꝝ multipliciter se extendit. Nam vt dicit Grego. v. moralium. Ire sue stimulis accensum cor palpitatur. Corpus tremit. Lingua se impedit. facies ignescit crasprant oculi: ⁊ res note non cognoscunt. Ista ē igitur ira q̄ est fugienda ⁊ precauenda. q̄ charissimi quis morus ire sint i hōie naturales ipsos tamē d̄ ratio refrenare. Vn de quodā philosopho legit. q̄ dum iratus inimicū suū inuenisset noluit ipsum nec occidere nec ledere dicens. Occiderē inquit te. nisi iratus essey tibi. Timebat em̄ dictus philosophus ne brutalis appetitus iracundie ipsum ad vindictam moueret magis q̄ ratio suaderet. Iuxta illud. Vindictam differ donec trāsierit ira. Impedit ira animū ne possit cernere verum. Et hoc est q̄ dicit Ambrosius ad vercellensem. Iram homo preuenire non potest mitigare potest. Ergo ⁊ si irascantur affectus nostri: motum recipiant. s̄ naturam. non peccatum preter naturam. Pars igitur q̄ triplex est ira. scilicet. Detuenda. Sustinenda ⁊ fugienda. Sufficit.

Ire. Nota q̄ ire nihil aliud est q̄ determino ad terminū se preteraliter transferre. Et signat ire motum profectum ⁊ transitum de loco ad locum. Quia ergo terminus est finis eundi. ideo cū a fine res denominatur. hinc est q̄ s̄m naturam terminat ad quem itur potest eundi qualitas denotari. Cum igitur terminus ad quē itur sit in duplici differētia. q̄ aut est terminus bonus aut malus. ideo possumus dicere. q̄ ire sumitur in bono ⁊ in malo. In bono ei signat bonū motū. bonū

profectū bonū affectū. bonū effectū. Homo em̄ p̄ bonos affectus ⁊ effectus de malo ad bonū mouet. ⁊ de mūdo ad patriā. de peccato ad virtutē. ⁊ de gratia ad gloriam progreditur ⁊ transfertur. quilibet em̄ bona affectio ⁊ cogitatio vel operatio est quidā passus ad eundū in paradysum vt in ps. dicitur. Ibiunt de virtute in virtute: vt debitor deus deorum in syon. In malo etiā signat malum actū. malū motū malū affectū malum profectum. quo scilicet peccator de mundo ad infernum. de virtute ad vitium: de bono ad malum proficiscit et mutatur. Unde. j. Johan. ij. Qui odit fratrem suū in tenebris est ⁊ in tenebris ambulat. ⁊ nescit quo cat: quoniam tenebre excecauerunt oculos eius. Dicamus igitur q̄ est virtuosum ⁊ laudabile. Ire vitiosum ⁊ danabile. **D**ico ergo dico. q̄ est ire virtuosum. Et iste est profectus et continuatio in bonis virtutibus ⁊ operibus. per quas. scilicet ad paradisi terminū deuenim. Ire em̄ sicut dicit. mihi continuationem motus corporalis. Sic spiritualiter loquedo dicit mihi continuationem et profectū operis virtualis. Sicut em̄ quedā sunt animalia magni motus ⁊ magne agilitatis ⁊ virtutis sicut paty de formicis. que non cessant ire ⁊ redire. ⁊ pro querendis victualibus motū sustineris quasi continue exerecere. Sic vere loquedo spiritualiter nos debemus per virtutes et bona opera continue nos mouere: ⁊ pro victualibus regni eterni querendis profectum boni operis frequentare. vnde de ysaa dicitur Gene. xxvj. Ibat ysaa. proficiens atq̄ succrescens donec magnus vehementer effectus est. Et ideo precipue dominus videtur nobis precipere talem motū Math. xx. vbi dicit. Ire et vos in vincam meā. **U**bi aduerte. q̄ homo quandoq̄ corporaliter solet ire alicubi.

Argote preceptoꝝ.

Amore sociorum.

Dulcore premiorum.

Sic. Ne ad virtuosē eundū debet nos mouere dei autoritas imperatiua. Ideo dicit. Ire fratꝝ communitas sociatiua. ideo dicitur vos fructus vtilitatis exortatiua. Vineā inquit meam. Ibi igitur ostenditur q̄ ad spiritualiter eundū. mandatorū iussu compellimur. q̄ ostenditur cum dicitur. Ire. Socioz fieri amamur. q̄ ostendit in vocabulo. Vos inquit. Preimoz fructu aternamur. qui supponitur cuz dicit. In vincā: q̄. s̄ vinea de sui natura fructū designat. Dico ergo q̄ ad spiritualiter eundū debet nos mouere Iustus imperatiuus. Iustus dico impatiuus. q̄ ostendit flexus copulatiuus. dicitur in vbo. Ire q̄ vniq̄ est fructus saturatiuus. Imperatiuus. Mod. q̄. s̄ nobis a deo ⁊ ab ecclesia continue imperatur vt iter moꝝ sollicit frequentemus. Ire inquit Michae. ij. Surgite ⁊ ite: quia non habetis hic requiē. Sicut em̄ ad motū firmamenti mouentur planete inferiores. Sic vere ad motū ⁊ monitionem dei debent mouere sp̄iani fideles. Nam sicut mandata regum ⁊ principū a subditis celerius exequunt. Sic etiā q̄n rex imperator noster nobis precipit q̄ eamus: i. per virtutū semitā celerius pcedamus. Istud mandatū tenemur exequi celeriter et debemus. Dicit ergo. Ire. id est per bona opera vos mouere ⁊ ad celestem patriam virtutū gressibus properate. Unde luce. xx. Ire in castellum q̄ cōtra vos est. **E**t nota q̄ per dei pcepto nos debemus spiritualiter ire ad deū per quedā itinera spiritalia. Ad id est per viam

penitentie.

Diligentie.

Compassionis.

Discretionis.

Confessionis.

Contemplationis.

Igitur eamus per viam penitentie. Et hoc preceptum erodi. v. Ire ad enera vestra. Item eamus per vias diligentie. Et hoc preceptum Math. ij. Ire interrogate diligenter de puero. Item eamus per vias compassionis. Et hoc preceptum Math. xxij. Ire ad exitus viarum ⁊ quoscunq̄ inuenieris vocate ad nuptias. Item eamus per viam discretionis. Et hoc preceptum Math. xxi. Ire custodite sicut scitis. Item eamus per viam confessionis. Et hoc preceptum luce. xxvj. Ire ostendite vos sacerdotibus. Item eamus per

BB q

Viam contemplationis. Et hoc precipitur Michae. ij. per illud p'allegatū. Surgite & ite: q' uon habetis hic requie. q. d. surgite ad contemplantū celestia. quia nō habetis hic requiem frequentando temporalia. Pars ergo quomodo diuersimode nos iubemur ire: & per virtutum exercitium nos monere. Itē ergo. Itā sicut equi festinant ire: currere quando ab auriga sepius excitantur. sic q' videmus q' auriga noster deus per tot incitamenta nobis in scriptura dicit. Ita nos pro certo debemus ire spiritualiter & procedere. & ad currēdū per bona opera festinare. Itē ergo ego mitto te. Adhuc ergo ire spiritualiter iussus imperatiuus. Itē inquit. ¶ Secundo dico. Qd nos debet mouere nerus copulatiuus scz amor & solaciū socioꝝ. qd notat cū dicitur vos. Nos em̄ dicit mihi quandā societatem cōtatem & aggregatam pluralitatē. Quia vere sicut multū proficit ei qui vult ire alicubi. q' plures socios habeat atq' bonos. qz scz ipse efficitur securior: ad eundū facilior. Sic verē via moꝝ procedentiu est in societate bonoꝝ per charitatem esse: & in alioꝝ consortio per charitatis vinculum habitare. Nos inquit. Per exemplū enim bonoꝝ iuniorū melius animamur ad eundū spiritualiter in ciuitatem paradisi. & tutum gressibus properādo. Sicut em̄ vn' anulus tact' ab adamāre mouet & trahit post se: secū alios plures anulos. Sic hō tactus gratia diuina: non solū ad bonum trahitur. progreditur & mouetur. immo aliq' per ipsum & eius exemplis ad similitudinem prouocant & progrediuntur. & ad bona opera excitantur. Qd figuratum est in illis sanctis animalibus Ezechielis. i. de quibus dicit. Qd cū euntibus ibant: & cum stantibus stabant: & cum eleuatis a terra pariter eleuabantur. Nos ergo. Unde zach. viij. Ibiimus vobiscum. audiuimus em̄ quonias deus vobiscum est. Et nota q' in via moꝝ debemus esse. vos. i. vniti. & per charitatis vinculum sociati multiplici ratione. scz ad fortius operandum. ¶ Itā charissimi per copulā charitatis nos operamur fortius. Job. x. v. Aerius diligendum. Nos amici mei estis si feceritis que precipio vobis. Item nos resistemus firmius. vnde Job. xvj. Nos estis qui permansistis meū in tentationibus meis. Itē nos diligimus verius. Job. xv. Nos autem dicitur amicos. Itē nos intuemur clarius. Treno. f. Vos omnes qui transitis per viam attendite & videte. Item nos contemplantur altius Job. viij. Vos ascendite ad diem festū hūc. Et Mathei. xij. Sedebitis & vos super sedes duodecim iudicantes. & c. Adhuc ergo nos ad spiritualiter eundum nerus copulatiuus. Nos inquit. ¶ Tertio dico. q' nos debet mouere fructus premiatiuus. In vineam inquit meam. Adhuc enim mouet cursorē ad eundū premium qd sperat reportare. & maxime quando sperat q' per huiusmodi motum & cursum: in serouent ad terminum & hospitium vbi satiabitur & quiescet: & vbi protinere premium reportabit. Sic charissimi quia speramus & certis sumus q' si bene meruimus in via moꝝ: ad paradisi terminum veniemus. vbi satiabimur & quiescemus. & vbi recepto premio a laboribus quiescemus. Qd ostenditur cum dicitur. vineam meam. quia sicut ille qui laborat in vinea: solet finaliter fructus pro laboribus reportare. Sic ille qui in via moꝝ eundo per bona opera laborat: fructum & premium paradisi reportat. Unde Can. viij. Adhuc surgamus ad vineas: videamus si floruit vinea. si flores fructus parturiunt. Spes em̄ lucri est illud qd non sinit hominem fatigari. & ideo videmus q' mercatores cuius magnis laboribus eunt currunt & circueunt inuasiā mercata pro lucro aliquo reportando. Apes etiā nō cessant ire exterius ad flores querendos: vt exinde conficiant mella sua. Quia vere charissimi labores itineris. tantus debet releuare spes eterne dulcedinis & mercedis. ¶ Et ideo nota q' nos debem' ire ad paradisi societate & quietē. qz ibi est Locus Inextinguibilis charitatis.

Indissolubilis vnitas. Indefectibilis vbertatis. Inexpugnabilis firmitatis. Ibi em̄ est charitas inextinguibilis. qz scz omnes sunt fratres filij dei. Unde illuc possumus videre patrem et fratres nostros. Luce. xv. Surgam & ibo ad patrem meū Item ibi est vnitas indissolubilis. Est em̄ ibi perpetua pax vnde Scī. xv. Ibis ad patres tuos in pace. Itē em̄ est vbertas indefectibilis. vñ Jo. xv. Posui vos vt catis & fructum afferatis ps. Euntē ibant & sicbant & c. venientes autē & c. Item est ibi firmitas inexpugnabilis. Mar. xj. Itē in castellis qd contra vos est. Eamus igitur charissimi ad locum istum ¶ Per viam rectam. Via em̄ recta est veritas. Juxta illud ps. Deduxit eos per viam rectam vt irent in ciuitatem habitationis. Via autē tuta est humilitas. j. Mach. vi. Per loca hūilia ibant, caute & ordinate. Via arcta est penitentia de qua Exod. ij. Uiam: triū dicitur bimus in solitudine. Solitudo em̄ est penitentia. vbi per tres vias debemus ire. que sunt. Cordis contritio. Oris confessio. Operis satisfactio. Per istas: in vias: ad paradisi terminum. & de vinea domini sabaoth fructū beatitudinis reportamus. Itē inquit in vineam meam. qz sicut dicit Esa. v. Vineam domini sabaoth dom' israel est. Et sic ergo patet. q' ad bene eundum inducimur et mouemur ¶ Per iustum imperatiuum. Et sic dico q' est quoddam virtutum copulatiuum. dam ire virtuosum & laudabile. ¶ Per fructum satiatiuum. dabile. ¶ Si adhuc dico q' est quoddam ire vitiosum & damnabile. Et istud est ire de peccato ad vitium. de vitio ad tormentū. Peccatores em̄ dicuntur ire inquantū. scz solēt de malo ad malum procedere. quousq' possint ad inferni terminū devenire. Isti sunt em̄ sicut cancer qui nescit ire nisi retrogrado. Isti etiam sicut salpa q' nescit ire nisi sub terra fodiedo. Isti sunt sicut bubo. qui nescit ire nisi si de nocte volando & discurrendo. Quia vere charissimi totum iter aut progressus peccatorum aut est retrogradus per contradictionem & discordias. Aut est subterraneus per cupiditatem & auariciam. Aut est etiam nocturnus per obscuritatem & ignorantia. Et ideo pro certo isti non possunt ad bonū terminū peruenire. Itā iter retrogradum non est rectum. Iter subterraneū nō est mundum. Iter vero nocturnum non est tutum. et ideo tales ad terminum inferni veniunt & labuntur. et ibidem descendere compelluntur. Unde de istis dicitur Mathei. xxv. Ibi sunt hi in supplicijs eternum. Unde peccatores possunt figurari in illis rotis Ezech. i. de quibus dicitur. q' per quatuor partes euntē ibant. Quatuor em̄ partes orbis sunt. Oriens. Aquilo. Auster. Occidens. Oriens signat statum superbie. Oriens em̄ est principium mundi. & sicut dicitur Thob. iij. A superbia sempiternum omnis perditio. Unde de superbo lucifero dicitur Esaie. xlij. Qdō cecidisti de celo lucifer qui mane oriebaris: Aquilo pars frigidissima. signat statum inuidie. quia sicut dicitur Hier. j. Ab aquilone pādif omne malū super vniuersas terrā. Ita Sap. ij. dicitur. Per inuidiam opaboli intravit mors in orbem terrarum. Auster pars feruidissima signat statum auaricie. De hoc em̄ dicitur Job. xxxij. Nonne vestimenta tua calida sunt euz perflata fuerit terra auster: Occidens que est pars humidissima signat statum luxurie q' ex humoribus & carnalitatibus fetoribus habet ortum. Unde bolofeni qui interpretatur infirmitas dicitur Judic. ij. Egredere aduersus omne regnum occidentis Infirmitas em̄ est debilitas carnis que solet semper ad regnum occidentis et ad regnum luxurie egredi & errare. Note ergo per quatuor partes euntē ibant & nō reuertebantur cū ambularent. & ad quem locum declinabat que palma erat: sequebantur & cetera. Peccatores em̄ dicuntur rote propter volubile mutationē. Euntē Itē propter vagabilem conditionē: per quatuor partes propter quadruplicē ad peccatū conuersionē. Non reuertuntur

D

E

f

ti. ppter obstinatam in peccato indurationē. Prima inquit. Sequit propter mali exempli sequelam. Et breuiter. quia tales semper eunt volunt ire de bono in malum. ideo finaliter dicitur eis illud. Math. xxv. Ite maledicti in ignem eternum qui vobis paratus est ab origine mundi &c. hoc igitur de ire sufficit. Vide supra de ambulare. & infra de Aia &c.

Irridere. Nota q̄ irridere idem est. q̄ illudere. Contemnere. Uilipendere. & modicū reputare. Et sunt idem irridere & deridere. Sed quia supra satis dictum est de contemptu. ideo breuiter distinguamus. Nota ergo q̄ est irrisio seu derisio diuina humana. Deus em̄ est irrisor seu derisor peccatorum. Peccatores vero sunt irrisores bonorū & perfectorū. Peccatores em̄ irridentur a deo per eternam damnationem. iuxta illud ps. Qui habitat in celis irridebit eos & dominus subfannabit eos. Et tūc loquatur ad eos in ira sua & in furore suo conturbabit eos. Boni vero irridentur a peccatoribus per sue fame corrosionē. Unde Job. xij. Deridetur iusti simplicitas. lampas p̄tempta apud cogitationes diuitū parata ad tempus statutū. Unde nota q̄ mali derident illudunt & vilipendunt bonos & iustos. eorūq̄ facta suis laniant & p̄temnant verbis. Nā sicut illa auis que dicitur vlula. que nocte clamando & in nemoribus vlulando vocem habet derisouam. & etiā cantus suus illusionē denotat & derisum. Sic vere multi sunt irrisores & derisores. qui de factis & conditionibus aliorū non cessant p̄tinue vlulare. loqui ioculari et deridere. ita q̄ p̄pne de vlulando vlule possent dici. De quibus dicit Hec. iij. Peccatū eorū a facie tua non deleatur. q̄ irriserūt edificantes. Et nota q̄ tales derident Superiores & correctores. Dico ergo q̄ tales derident. Antiquiores & seniores. derident. correctores & superiores. Humiliores & meliores. res. Unde Job. xij. Quia Nobiliores & fortiores. si stipulā estimabit malicum & deridebit vibrantem hastam. Unde de talibus loquitur. Prouer. ix. Qui erudit derisorem. ipse se derisor sibi iniuriam facit. Et ideo consulit ibidem. Noli arguere derisorem ne oderit te. voce iustum et festinabit accipere. Quia sicut dicitur Prouer. xv. Stultus irridet disciplinā. Ite isti derident seniores & antiquiores. Unde Job. xxx. Nunc aut derident me iuniores tempore quorū patres non dignabar ponere cum cambus gregis mei. Item derident meliores & humiliores. sicut patuit in christo crucifixo. q̄ humiliauerat se vsq̄ ad mortem. De quo dicitur Luc. xxij. Quō deriserūt cum principibus &c. Item derident fortiores et nobiliores. Cū Job xxxij. dicitur de strutione q̄ ipsa deridet equus & ascensorem eius. Et nota q̄ tales proprie comparantur strutioni que est auis pōdere carnis ita grauata. & plumis taliter denudata. q̄ vt cōmuniter nunq̄ volat. quia & illi strutiones & ponderē carnalitatis grauiores. & plumis virtutum carentiores. sunt maiores cōmuniter derisores. & ad illudendum alijs promptiores. & ideo consulit. Prouer. xxij. Ejce inquit derisorem & eribit cūco surgium. cessabuntq̄ rixē & contumeliā. Iste ergo in die iudicij a deo & a sanctis deridebunt & in presentia horū quos deriserant damnabuntur. Unde Sap. v. dicitur. Impij videntes sanctos & beatos turbabuntur timore horribili dicentes. Hi sunt quos aliquando habuimus in derisum & in similitudinem improperij. nos insensati vitam illorum estimabamus insaniam &c. Et breuiter tunc verificabit illud Prouer. xij. Parata sunt derisoribus iudicia & mallei percutientes stultorum corporibus. Et hoc de Derisione & irrisione sufficit. Vide supra de Detractione &c.

Irrigare. Nota q̄ irrigare in scriptura sumit his causis res artificialiter vel naturaliter irrigantur. Ideo enim q̄ Hortus irrigatur. q̄ ridens virescat. Campus irrigatur. ne nimis areseat. Arboribus irrigatur. vt dolor tepefcat.

Ignis irrigatur. vt ardoz accrescat.

Arbor irrigatur. vt fructus excrefcat.

simus irrigatur vt cito putrefcat.

Sic reuera dico moraliter loquendo q̄ in scriptura reperitur. Irriguum Statie q̄ est deuotionum. Irriguum Lacrimę q̄ est contritorū. Irriguum Elemosyne q̄ est egenorū. Irriguum Doctrine q̄ est indoctorum. Irriguum Glorie. q̄ est beatorum. Irriguum fortune. q̄ est peccatorum.

Sicut hortus rigantur deuoti. vt grate vireant.

Sicut campus rigantur contriti ne sicca palliant.

Sicut vulnus rigantur egeni ne nimis doleant.

Sicut ignis rigantur indocti. vt magis ardeant.

Sicut arbor rigantur beati vt fructus augeant.

Sicut simus rigantur impij vt cito fetant.

¶ Primo ergo dico q̄ ad modum horti rigatur deuotus vt grate vireat. Hortus em̄ irrigationibus indiget ne efficiat aridus & virens appareat & decorus. Sic vere sancti viri & deuoti irriguo diuine gratie continue indigent. vt virore honestatis & deuotionis quoti die plus splendescant Statia em̄ diuina est ille fons de quo dicitur Gen. ij. fluius egrediebatur de loco voluptatis ad irrigandum paradysum. qui deinde diuiditur in quatuor capita. fluius em̄ iste est gratia dei. a loco voluptatis. id est ab ipso deo procedens & emanans. & paradysum. id est virum deuotū irrigans & secundans. qui quidem fluius in capita quatuor diuiditur dum virtute diuine gratie superius & inferius. interius & exterius homo spiritualiter dilatatur. Superius dico tendens in celum & in deum. Inferius cogitans mortem iudicij & infernum. Interius p̄siderans cor p̄prium & delictus. Exterius vero attendens erga proximum & amicū.

Superius rigat fluius amoris.

Exterius vero rigat fluius com-

Inferius rigat fluius timoris. gar fluius com-

Interius rigat fluius doloris. passionis & dulcor-

ris. Et sic vere dico q̄ fluius gratie diuine paradysum

id est conscientiam deuotā irrigat quando in predictis

quatuor partibus se dilatat Gen. ij. fons ascendebar

de terra. i. gratia veniebat a deo irrigans vniuersam su-

perficiem terre. i. mentis deuote. Et de anima deuota di-

catur illud Ibiere. xxxj. Erat anima eorū sicut hortus ir-

riguus & vltra non esurient. Igitur ad modū horti per

gratiā irrigatur deuotus vt grate virefcat. ¶ Secūdo di-

co q̄ ad modū campi per lachrymā irrigat cōtritus. ne

numis arefcat. Quidā em̄ sunt campi ita steriles & sicci

q̄ necesse est q̄ irrigentur. alis enim conuerterent in sa-

bulum vel desertū. vt nec herbam producerent neq̄ fru-

ctū. Sic vere peccator aridus necesse habet q̄ p̄ penitē-

tiam lachrymis irrigetur. ne per desperationē & obsti-

nationē penitus desiccat. Lachryme em̄ mentē peccato-

ris irrigant. & ipsam a siccitate in deuotionis immutāt

Joelis. iij. fons de domo dñi egrediet & irrigabit torren-

tem spinarū. i. peccatorē hispidū & spinosum. Et sic anima

penitens figuratur in ara filia Caleph. cui pater suus

dedit irriguū superius & irriguū inferius. sicut dicit Jo-

sue. xv. & iudicij. j. Quia reuera anima penitēs tūc a p̄-

tre suo deo irriguū supius recipit. q̄n̄ p̄dissit & celū se p̄-

didisse p̄pendit. S; tūc irriguū inferius sibi dat. q̄n̄ la-

chrymas p̄ eo q̄ infernū acq̄siuit & meruit administra-

ri. Dicat ergo penitēs illō ps. Laborari i gemitu meo

lauabo p̄ singulas noctes lectū meū lachrymis meis

stratū meū rigabo. Igitur ad modū capi per lachrymā ri-

gat spiritus ne nimis arefcat. ¶ Tertio dico q̄ ad modū

mēdi vulnerati rigat per elemosynā egenorū seu tribula-

tus vt dolor quiescat. mēdi em̄ vicerata & igne & colera

inflammata. aquis refrigerat iuuē rigant atq̄ lauant.

vt dolor leniat & infirmitas extinguit. Sic vere tribu-

lati & pauperes aquis elemosynarū & beneficiorū a diu-

itibus debent rigari. vt ardo: sue tristitie & penurie. va-

leat temperari. figura de magdalena. que lachrymis ri-

gabatur & capillis tergebat pedes iesu

sicut dicitur Luce. viij. Pedes em̄ corporis mystici iesu

christi sunt pauperes qui gradum inferiorē tenent iij

Irrigare.

corpe ecclesie militantis. qz reuera isti lachrymis cōpassio-
nis et ofculo dilectōis. et capillis. i. diuitijs pie subuen-
tionis sunt rigandi et amicaliter adiuuādi. Un de di-
uite pio et paupere persona pōt dici illud Ezech. xviij. Quō
palmites suos extendit ad illam vt irrigaret eā de arco
lis germinis sui. Quarto dico. qz ad modū ignis per
doctrinā irrigat indoctus vt magis flammescat. Cōstat
enī qz faber videns ignem tepidum ipsum solct rigare.
vt calorem possit de potentia ad actū educere. et ipsum
ignē potit inflāmare. Sic et prelati vel p̄dicatores aqua
bonet irrigue doctrine tepidos irrigat. vt ardoz charita-
tis eis amplius p̄ualeat Job. v. Dat pluuia super fa-
ciem terre et irrigat aquis vniuersa. Sic rigabat alios
apostolus dicens. i. Cor. iij. Ego plantauit appollo ri-
gauit. deus auit incrementū dedit. qz certe sicut ibidem
subdit neqz qui plantat neqz qui rigat est aliquid. sed q̄
dat incrementū deus Ad literā enī tales qui per sacrā
doctrinā irrigant p̄re ceteris in virtutibus et operibus
bonis crescere cōp̄obant vel saltē plus tenent. Ita qz ho-
minibus sacra et theologica doctrina bene rigatis vide-
tur dici illud Psal. cxxij. Quā pulcra tabernacula tua
iacob. et tentoria tua israel vt valles nemorosi vt horri-
iuxta fluuios irrigati. vt tabernacula. que fecit dñs qua-
si cedri iuxta aquas. Aduerte tamen qz bene dicit. qz ne-
qz qui rigat est aliquid. Quia vere multi sunt rigatores
et predicatores. qui non sunt alijs meliores. immo sunt
inter ceteros. immo p̄re alijs p̄iores. similes nubi que.
scz dum terrā rigat. seipsam aridā constituit et annihī-
lat. qz. s. isti dum rigant alios per bonā doctrinā seipsos
p̄sumunt per malā vitam. Istud etiā pōt dici p̄tra quos-
dam predicatores. qui nō libenter vadunt ad rigandū.
pauperes sed diuites. scientes qz si pauperibus predica-
rent. ipsos laute non pascerent aut nutrent: similes
cuidā fonti. de quo narrat Seruasius. qui est in pun-
cia narbon. talis p̄ditionis: qz dum herba est in pratis
sufficit ad pratis p̄tigulū irrigandū. Cum vero herba re-
secata fuerit etiam fons tunc deficit et arefcit. Sic vere
moderni predicatores bene perseverat vt irrigent p̄ra-
ta herbosa. i. vt predicet illis qui herbis. i. diuitijs sunt
muniti. siccos vere et secatos. i. pauperes et tribulatos et
herbis diuitiarū nudatos sole nō dimittere et de eoz irri-
gationibus non curare. De istis videt posse dici illud
supradictū. Joel. iij. fons de domo dñi egrediet et irri-
gabit torrentē spinarū. q. d. Isti irrigant torrentes qui
habent spinas. i. illos qui habent diuitias et alios non.
Nota adhuc etiā circa hoc. qz reuera illi qui doctrina
theologica plus. ceteris irrigant. non p̄pter hoc plus
alijs bonis operibus secundant. Sunt enī quedā terre
ita sicce. qz nullus humor supfluit/ ipas secundat. imo
mō siccatas et sterilitas ibi magis qz alibi p̄seuerat. Iba-
rene enī libie fluuium n̄ p̄t in solinū et Senecā absor-
bent. etiam fructum nō faciunt neqz portant. Flu-
uius etiam eufrates in mesopotamia a terra sorbetur.
que licet sit p̄pensiuis irrigata. non magis in loco illo
propter hoc secundatur. Sic vere dico de theologis ali-
quibus. qz licet irriguo scientiarū p̄re ceteris sunt hūme-
cti. non tamen propter hoc plus alijs virtutibus et bo-
nis operibus sunt repleti. quinimo sepe accidit. qz per
indevotionem sunt. alijs magis nudi et vacui. Terra enī
bibula dum aquam abundantē absorbet. humores ta-
men non retinet. nec fructus etiam ex hoc p̄ebet. quia
reuera terra sue voluntatis duz aquas suaz scientiarū
attrahit nō ex hoc humore deuotionis repletur. sed po-
tius ex arefcit Esai. lxx. Attenuabuntur et exicabunt
rui agger. calamus et iuncus marcescent. nudabitur
alueus riuus fonte suo et omnis sementis irrigua sicca
bitur arefcet et non erit. Expone contra tales. Sed non
sic charissimi quia reuera isti debent esse irrigui et fecū-
di. et charitate ceterisqz virtutibus magis pleni. Dicit
igitur predicator deuotus et p̄plo xpi illud Ecci. cxxij.
Ego quasi fluuius donis. et sicut. aqueductus riuus de
paradiso. dixi rigabo horum plantationum et inebna
bo partus mei fructum. Dico igitur qz ad modū ignis

per doctrinā rigatur indoctus vt magis flammescat.
Quinto dico qz admodum arboris p̄ gloriā rigatur
beatus vt fructus excreat. Sicut enī videmus qz ficus
rigatur aliquotiens vt fructus eius citius maturescat
Sic deus animas in celo. pluuia et refrigerio eterne vo-
luptatis irrigat. vt fructus. i. beata fructio in eis conti-
nue maturetur perficiat et crescat. Unde cuilibet beato
videt dici illud Esa. lviij. Requiem dabit tibi dñs deus
semper. et implebit splendoribus animam tuam. et ossa
tua liberabit. Et erit quasi hortus irriguus. et sicut fon-
tes aquarū cuius non deficient aque. Sexto vero di-
co. qz admodum simi per fortunam rigat impius vt cito
putrescat. Agricole enī simū et palcas congregatas.
solēt irrigare. vt citius possint putrescere. Sic vere dyabo-
lus p̄ctores diuitijs. delictijs. erroris et. Iheritici doctri-
nis et scientijs. mūdiqz honoribz et eminentijs irrigat. vt
iplos p̄ peccata. putrescere cito cogat. Un de diuitijs
mūdi dicit Job. xxi. Iste mons robustus et sanus diues
felix viscera eius plena sunt adipis. et medullis ossa ip̄s-
us irrigantur. fortuna enī seu etiā mundi scientia. et sa-
pientia videt similis illi fluuiio seu fonti. qui est in yta-
lia. qui continue feruet et bullit. qui penitus nihil va-
let pro agris irrigandis. quia terra que aquis ip̄sū tā-
gitur et per quā riuus eius ducitur in lapidē mutatur.
Sicut dicit plinius. Sic vere quicquid fluuius fortune
et mundane sapientie irrigat in lapidem. i. in mentalis
obstinationis duriciam. illud monet Esai. xliij. vbi dicit
Quō Noth diuisus ab abraam vidit [regiones] sodomoz
qui pessimi erant coram dño. que vniuersa irrigabatur
aquis sicut paradysus dei sicut egyptus. elegitqz habi-
tationē circa iordanē et recessit ab oriente. Sicut tamē
dicit in ca. sequenti. cito post ibi fuit per chodorlaomor
et alios reges raptus et ab eis captiuatus. Ista enī regio
pessimoqz signat mundū et prosperitatē in unā dñā. que
scz aqs p̄fatis multipliciter irrigat. In ista ergo loth
qui interpretatur declinans. idest peccator a deo decli-
nans et fugiens. et ab abraam. idest a sanctis homini-
bus se diuidens et recedens cupit habitare et ab oriente
gratie declinare et recedere. vbi certe chodorlaomo. cui
alijs regibus. scz lucifer cum suis complicibus ip̄sū so-
let per diuersa peccata capere. et in infernum finaliter
captiuare. Talis ergo irrigatio non est bona ex qua ori-
tur captiuitas sempiterna. De tali ergo irrigatione di-
citur Ezech. xxxij. Et videtur dñs loqui diabolo vel for-
tune dicens. Super faciem agri. abijciam te et habitare
facias super te omnia volatilia celi et saturabo de tenui-
uerfas bestias terre et dabo carnes tuas super montes.
et implebo colles tuos fame tua: et irrigabo terram fetore
sanguinis tui. Expone et applica. quomodo diabolus
habet carnes. fame et sanguinē. et quomodo exinde irri-
gantur saturantur et implent volatilia bestie montes
et colles. etc. P̄ter ergo quomodo irrigatio sumit his sc̄-
modis: Vide vbi aqua. flumen. fons riuus etc.

Irritare. Nota qz irritare quandoqz accipitur
pro offendere seu puocare. Et sic ac-
cipitur communiter in scriptura. Unde. iij. Regum.
xvij. Irritauerunt deum verbis non rectis. Et Deutr.
xxij. Ipsi puocauerunt me in eo qui non erat deus.
Et irritauerunt in vanitatibus suis. Et ego puocabo
eos in eo qui non est populus. et in gente stulta irita-
bo illos. Itē quandoqz accipitur pro cassare. vel defrau-
dare sicut in ps. Exacerbauerunt eloquia dei. et consiliū
altissimi irritauerunt. idest cassum et vacuum effecerūt.
Sed de hoc vide infra vbi. Offendere. et de puocare.
et vbi Irritus

Irritus. ta. tum. Nota qz irritum idem
est qz destructum. An-
nihilatum. et. Dissipatum. Inane. Vacuum seu cassum.
Et est proprie irritatio alicuius boni violatio vel destru-
ctio. et potissime alicuius conuentionis vel pacti irru-
ptio. Et sic irritatio dicit. mihi peccatum. unde de pec-
catoribus dicitur Hieremie. xj. Irritum fecerunt do-
mus israel. et domus mea paccum meum. Sicut enim
vasallus

vasallus promittens domino fidelitatem: irritum facit pactum et promissionem quando venit contra iuramentam fidelitatem. Sic vere quod in baptismo nos facti sumus vasalli christi. et eidem pepigimus fidem et reuerentiam exhibere. et erga ipsum in moribus iustet debite nos habere irritum facimus pactus istud; quod per peccatum ipsum dimittimus et dyabolo ipsius aduersario obedimus. Unde Esai. xxxij. Cessauit transiens per scimitram irritum factum est pactum. Et in ps. dicif. Irritat aduersarius nomen tuum. in finem. Sicut ergo papa solet irritare. infringeret cessare illa que facta fuerunt contra iura. Sic vere charissimus deus solet cassa et irrita reputare mala opera nostra. vel etiam bona opera si in peccato fuerunt perpetrata vel si persequens mortale fuerint mortificata. De hoc habemus figuram. i. i. vii. vbi dicif. Quod si nazareus antequam sanctificationem compleuerit mortuum tetigerit sua sanctificationem irritabat. ita quod omnes dies quos primitus compleuerat nullatenus computant. immo de nouo criminas reinci pere tenebatur. Quia vere charissimus cum sanctificatione nostra omni die debeat incipere. nec debet usque ad mortis terminum terminari. hinc est quod si mortuus tetigerimus. i. si aliquod peccatum mortale commiserimus. omnes dies sanctificationis nostre precedentis. i. omnia opera bona nostra precedentia vana et irrita reputant. Quia sicut dicitur Ezech. xviij. Si iustus auerterit se a iustitia. omnes iustitie eius quas fecerat non reputabunt. quoniam in fine necesse est. quod predicta opera reincipiat. et quod ad benefaciendum quasi de nouo iter se conuertat etc. Omitto materiam quia sterilis est.

Irruere. Nota quod irruere dicitur mihi quendam subitum repentinum et inexcogitatum motum. Et potest accipi in bono et in malo. in quantum. s. potest esse actus et motus alicuius bone reuel male. Et ideo quod irruere potest pertinere ad sancti spiritus agilitatem ad dyabolicam malignitatem vel ad mali hominis crudelitatem. possumus notare quod est quedam irruutio mirabilis. que est eltgenda. Quedam damnabilis. que est precauenda. Quedam

Miraculosa.

Periculosa.

Perniciosa.

Primo ergo dico quod est irruutio miraculosa. que est sancti spiritus inspiratio. Spiritus enim sanctus dicitur irruere. iuxta illud Ezech. xj. Irruit in me spiritus dñi. quia scilicet repente et subito cofueuit hominibus inspirare. Teste enim Ambro. Accit tarda molimina spiritus sancti gratia. Et ideo spiritus sanctus dicitur mobilis conquinatus certus. suavis. amans bonum etc. Sap. viij. Unde de beato Paulo dicif Actu. ix. quod lux de celo. circumfulsit eum subito. De discipulis etiam dicitur Actu. ij. quod factus est repente de celo sonus aduenientis spiritus uehementis. Spiritus enim ubi uult spirat Joh. iij. Qui tunc dicitur in homine irruere quando ipsum solet subito inspirare ad bonum aliquid in spirare. figura iudicij. xij. et xv ubi dicitur. Quod spiritus dñi irruit in Samonem et rupit funes quibus ligabatur. et dilacerauit leonem. Quia vere charissimus. quoniam spiritus spiritualis et diuine inspirationis irruit in hominem ipsum. conuertendo vel ad bonum mouendo. sepe fit quod funes auaricie lacerat. et quod leonem superbie supat atque domat. i. i. xliij. Irruere spiritus dñi in balaam etc. Ista est ergo irruutio miraculosa. Secundo dico quod est irruutio periculosa. et ista est irruutio seu tentatio dyabolica. Sicut enim catus caute expectat murem exire de foramine. et dum non aduertit subito irruit et capit et tandem postquam cum ipso luserit ipsius finaliter lacerat et occidit. Sic vere dyabolus caute expectat quod minus. id est anima foramen stricte conscientie creat et dimittit. se ad aliqua exteriora delectabilia relaxanda. subito dum non cauet irruit in eam per subitas tentationes. capit ea per consensus et operationes. ludit cum ea per malas complacentias et delectationes. et finaliter occidit per mortis temporalis eterne vulnera et afflictiones Job. xvi. Concidit me uulnere super uulnere irruit in me sicut gygas. Ista est

ergo irruutio periculosa. Tertio dico quod est irruutio pernitiosa. Et ista est irruutio rapine et captiouis. Quia mundi raptores et usurarij solent in pauperes irruere. et ad modum latronum nemozum ueltes bonorum temporalium subripere et auferre. Similes leoni qui sub folijs latitat. ut dum bestie non aduertant in ipsas irruat et occidat sicut dicit Plinius. Quia vere charissimi illi qui in alios uolunt per rapinam et usuram irruere. semper solent se aliquibus folijs. id est aliquibus occasionibus et fictis palliationibus opire. ut sic sub specie alicuius boni seu iustitie possint suam malitiam crescere. Sicut patet de usurarijs qui sub specie mutui. de malis balliis et iudicibus qui sub specie alicuius commissi delicti inferunt alijs nocumenta. figurati. i. i. Reg. xij. In boech ydumeo pñcipe pastorum saul qui irruit in sacerdotes domini et occidit eos. quod scilicet tyranni et officiales ad literam in sacerdotes et ecclesiasticos pre ceteris. irruunt. et eos plus quam alios fatigant atque ledunt i. i. viij. Super uindictam meam pcedo irruunt. Unde reprehensue talibus dicitur in scriptura in ps. Quousque irruitis in hominem. interficite in uictr suos tanquam parietem inclinatum et macerte depulset. Sic ergo patet. quod irruutio dicitur tribus modis etc.

Israel. Nota quod israel quandoque supponit pro persona. quandoque pro populo. quandoque pro regno. Pro persona supponit Gen. xxxij. vbi dicitur. Non uocaberis ultra iacob sed israel appellabitur nomen tuum. Pro populo supponit. i. Reg. xv. Antuerfus israel secutus est Absalon. Pro regno uero supponit Eccli. xxxij. In Jacob inhabitata et in israel hereditate. Moraliter ergo loquendo per israel potest intelligi perfectus. status ecclesiasticus et etiam paradus. Per israel ergo potest signari

Moralis conuersatio. et

Clericorum congregatio.

Celestis habitatio.

et etiam status ecclesiasticus. ubi est congregatio perfectorum. quia israel interpretatur uidens deum. Israel dicitur fuit iacob. qui interpretatur supplantator. Israel fuit pastor ouium. israel fuit simplex et sine pilis. Israel benedictionem fratris sui Esau reportauit. et eius primogenita dimittendo sibi lenticulam acquisiuit. Sic vere vir perfectus dicitur israel uidens deum per fidem et deuotionem. iacob supplantans dyabolum per penitentiam et conuersionem. i. pastor et nutritor ouium. id est pauperum per elemosynarum largitionem. Simplex et rectus et timens deum. per puram et innocentem intentionem. fratris sui scilicet luciferi benedictionem et hereditatem reportans. et baptismi et fidei susceptionem. Lenticulam uero bonorum temporalium per contemptum et vilipensionem. Et sic iste proprie dicitur israel per omnimodam uirtutem et perfectionem. ut sic de ipso potest erponi illud Esai. xli. Et tu israel serue meus. semen abraam amici mei. Ubi ostenditur quod ille qui uult esse spiritualiter israel. debet esse. Contemplator summe maiestatis. israel. id est uidens deum. famularator summe potestatis. Serue meus. Imitator summe bonitatis. Semen abraam. Dico ergo quod nos debemus habere. Discretionem ad contemplandum. quia debemus esse israel. Subiectionem ad famulandum: quod debemus esse serui dei. Affectionem ad imitandum. quod debemus nos reputare semen abraam. Simus ergo. Secretorum contemplatores. Dominorum famulatores. Meliorum imitatores. Dico ergo quod nos debemus esse israel. id est deum uidentes. quia scilicet deum et secreta celestia debemus. per considerationem et contemplationem uidere: et ibidem cordis oculos semper habere. Aures enim ut communiter nunquam uident uel respiciunt aliquid cum duobus oculis simul. Habent enim sicut serpea oculos in tympanibus non in fronte. Et ideo quotienscumque uiderint aliquid. cum uno oculo ad ter-

ram respiciunt. semper altum oculum sursum eleuant. In quo possumus spiritualiter instrui. q̄ oculum corporis & oculum cordis debemus diuersificare. Quia licet sensus corporis ad terras. idest ad terrena ministranda respiciant. semper tamen necesse est q̄ cordis oculi sursum tendant. & quicquid inferius fecerimus in munda nis. semper oculo cordis respiciamus superius in diuinis. Luce. xxi. Respicite & leuate capita vestra. Nunquid enim debent duo oculi nostri. idest duplex nostra attentio & consideratio esse circa terrena. Quia scdm̄ ps. Diuitie si affluant nolite cor apponere. quasi diceret. quicquid sit de occupatione corporis ibi tamen nunquid debet attendere oculus cordis. Quia nos debemus esse israel. idest videntes deum & ad deum principaliter attendentes. Unde Deutro. xxxij. Oculus Jacob in terra frumenti & vini. Sequitur. Beatus tu israel quis similis tibi? Oculus enim cordis nostri semper debet esse sursum ad deum & ad bona eterna per considerationem & contemplationem vbi est. Terra durabilis firmitatis frumentum delectabilis satietatis. & Vinum amicitie & iocunditatis. Simus ergo dei secretorum contemplatores. **C** Secundo simus nostrorum maiorum famulatores. Serue meus inquit. Ad verum enim israeliticus & perfectum pertinet seruire. famulari & obedire suis superioribus & prelatis & maxime deo. Planete enim que sunt sub firmamento sibi continue famulantur motui & tractui eius obediendo; & ipsum sequendo & imitando. Apes etiam seruiunt regi suo. & eius obsequijs se applicant toto posse. Et breuiter istud est verum. q̄ illud quod est inferius seruit et obedit naturaliter illi quod est suum superius atq; maius. Quia igitur deus & prelati sunt nostri superiores. dico q̄ eis debemus seruire. eorum mandata complere: & nos eorum obsequijs applicare. Serue meus inquit. Unde. ij. Regum. xv. dicitur. Quod omnis israel secutus est absalon. qui interpretatur pater pacis. Hieremie. ij. Nunquid seruus est israel aut vernaculus quasi diceret. sic debet esse. Quod maxime pertinet ad nos ecclesiasticos. qui p̄ seruiendo hereditas in ecclesie possidemus. Quia sicut dicitur. Esai. liij. Hec est hereditas seruorum domini. vnde de israel dicitur in ps. Quod dominus dedit terram eorum. idest secularium. hereditatem israel seruo suo. De multis tamen verificatum est illud Proverbiorum. xxx. Qui delicate nutrit seruum suum ipsum in fine sentiet contumaces. Quia enim bonis ecclesie sumus dilarati. im pinguat. incrassati. Hinc est q̄ contra dominum calcitramus. rei seruire nolumus y tenemur. sed sicut mali serui. & infideles eius imperio rebellamus. Non sic igitur sed simus nostrorum maiorum famulatores Josue xxij. Seruunt israel domino cunctis diebus Josue.

D Tertio dico. Quod nos debemus esse virorum bonorum imitatores. quod ostenditur cu dicitur. Semen Abraam quasi dicat. Si filij abrae estis. opera abrae facite Johannis. viij. Semen enim quod seminatum est conformatur illi animali cuius est semen. Unde de semine hominis nascitur homo non porcus vel malus. et econuerso. ad notandum q̄ nos qui sumus semen. idest successores sanctorum patrum qui fuerunt predecessores. nostri in ordine vel ecclesia quam habemus. debemus illis in moribus conformari. & eos in virtutibus imitari. Ut sic dicamus. Semen abrae sumus & nemini seruimus ynq̄. Johannis. viij. Aduertendum tamen q̄ quis semen a bona herbave arbore sumpserit originem. quandoq; tamen taliter corrumpitur. q̄ suam originem nullatenus imitatur. ita q̄ exinde nullus fructus utilitatis reportatur. Sic vere charissimi multi sunt in ecclesia & religione. qui q̄nis a bona radice processerint. & a bonis fundatoribus fuerint instituti. ipsi tamen sunt semen pestiferum et corruptum ita q̄ nullum proferunt bonum fructum. Quibus dicit Esai. i. De genitricibus & populo graui iniquitate. semini nequam. filijs sceleratis. Non sic ergo. sed si volumus esse israel simus predecessorum imitatores. Semen inquit. Unde Ibiere.

mie. xxxj. dicitur. Seminabo bonum israel & bonum iuda semine hominis. Et sic patet. q̄ si volumus israel proprie nominari. necesse est.

Quod bonis predecessoribus conformemur.

Quod nostris superioribus famulemur.

Quod rebus profundioribus contemplerur.

C Et sic erimus spiritualiter israel. ita q̄ de nobis poterit dominus dicere illud Osee. xliij. Ero quasi ros. et israel germinabit quasi lilium. Et sic dico. q̄ sicut populus israel fuit

Deo precipue deditatus:

Dei ceremonijs & legibus subiugatus.

A paganis & ydololatriis separatus.

Ab egypto mirabiliter liberatus.

In deserto damnabiliter flagellatus.

C Et ad possidendam terram promissionis a deo principaliter ordinatus. Sic vere sancti viri & perfecti & maxime ecclesiastici solent

Dei seruitio dedicari.

In deserto penitentia conuersari. Et

Diuinis legibus subiugari.

Et finaliter poterimus in terra pro-

A malis gentibus segregari.

missionis paradisi feliciter dominari. & sic verificabitur illud Hieremie. xxxij. In diebus illis saluabitur iuda & israel habitabit confidenter. Et Hieremie. xxxj. Inuenit gratiam in deserto vadit ad requiem suam israel.

Ab egypto peccati liberari.

Sed heu proculdubio q̄ proprie videtur loqui apostolus Roma. ij. vbi dicit sic. Non enim omnes qui sunt ex israel hi sunt israelite. Quia vere charissimi multi sunt hodie qui vocantur israel. idest viri ecclesiastici. q̄ scilicet creduntur viri boni et perfecti. qui tamen non sunt in veritate israelite. quia scilicet non sunt spirituales & boni. **C** Unde nota q̄ in populo israelitico. idest in statu ecclesiastico inueniuntur hodie multa genera peccatorum videlicet. Carentes virtute.

Statitudinis. Deficit enim hodie in israel

fortitudinis. Ingrati sunt enim deo qui tot beneficia dedit eis. Unde Esai. j. Cognouit bos possessorem suum & asinus precepe domini sui. israel autem me non cognouit. Item ibi deficit fortitudo. Non enim sunt fortes ad resistendum alicui tentationi. Unde Josue. vij. Video israel hostibus terga vertere. Item ibi deficit rectitudo quia scilicet veritas & rectitudo iustitie ibi cessant. Unde Osee. iij. Sicut vacca lasciuens declinauit israel. nunc pascet eos dominus. Non sic ergo non. sed simus israel in bono significato. & simus israel et israelite. vt de quolibet nostrum dicatur illud Johannis. j. Ecce vere israelita in quo dolus non est. Et sic p̄s quod per israel intelligit vir perfectus vel etiam perfectorum status. **C** Sed adhuc possit dici. q̄ per israel intelligitur paradisi locus. In isto enim loco est perfecta vitio dei. & sicut regnum israel fuit in terra promissionis vbi dauid. & salomon regnauerunt. sic in paradiso & in illa patria que christi fidelibus est promissa. & ibi dauid. idest christus imperat atq; regnat. Ita igitur. est hereditas & habitatio affectada. ad quod mouet scriptura. Ecclesiastici. xxij. In Jacob inhabitat in israel hereditare etc. Sufficit. Vide in multis alijs titulis:

Iste. Nota q̄ istud pronomē iste. cuius sit pronomē demonstratiuum. in scriptura signat multos modos. Et nota q̄ istud pronomē iste dicitur quandoq; de personis. quandoq; de rebus. quandoq; de locis.

C Et primo quidem dicitur de personis. & sic dicam q̄ istud pronomē iste. potest predicari de christo. Sicut cuius iste est pronomē demonstratiuum significans realitatem existentiam & naturam quia scs ratio demonstratiua est illa. per quam veritas necessario concludit. & inferit demonstrationem. Etiam dicitur illud quo quid euidentis. solenne. notabile spectabile & demonstrabile iudicari. Illud in super demonstratiuum dicit. per quod aliquid alijs videtur & demonstrat. Sic dicam q̄ xps. potest dici iste. Et primo quod dicitur

q: dicit pronomen qd ponit p noie. q: pps se ponit r ex-
 posuit p homine ppter sua pssimā charitatē: q: scilz
 iste fuit pontifex ex hoibus assumptus. qui p hoibus
 cōstituitur in his que sunt ad deū. Heb. v. Dicit etiā
 demonstratiuus ppter sue diuinitatis realissimā qd:
 ditatem. r ppter sue indefectibilis potentie maiesta-
 tem. Esa. xlv. Ecce dominus deus noster iste. expecta-
 uimus eū et saluabit nos. iste dominus: sustinuumus
 eus r exaltabimus r letabimur in saluari eius. Item
 fuit etiam alio modo demonstratiuus. i. demonstrari
 dignus per ipsius notabilem sanctitatē. et per ipsius
 splendidissimā honestatē vnde queratur de ipso. Esa.
 lxiij. Quis est iste qui venit de edom r. Responderet
 ibidē. Iste formosus in stola sua r. Itē alio in spm mo-
 do demonstratiuus extitit eo q: vias vite alijs demon-
 strauit verbo r exemplo r. Ad patriā destinauit p sue
 scientie infallibilē veritatē. Unde deus pater potuit de
 eo dicere illud Actū. ij. Vas electionis est mihi iste r
 portet nomen meū corā regibus et principibus r filijs
 israel. r sic bene pater q: istud pronomen iste. aliquan-
 do predicatur de christo. Deinde dico q: aliquando p-
 dicatur de iusto. Iustus enim dicitur pronomen: q: p
 alijs se solet ponere r exponere scilicet p eis orando et
 intercedendo: ipsos defendendo et coadiuuando. pro
 ipsoz concordijs tractando atq: meditando. ij. Ma-
 cha. xv. Hic est fratru amator r populi israel. Hic est
 qui multū orat p populo r. Et de ipso dicat aliq: illud
 Scn. v. quod scilicet dictū est de Noe. Iste consolabit
 nos ab operibus r laboribus manū nostraz in terra
 cui maledixit dñs. Demonstratiuus est etiā vtraciter r
 realr existēdo r pmanēdo. vtiā vite alijs vobis r exēplis
 monstrādo se pcuritū clarū r demonstrabilē ostēdēdo.
 Vñ illō p dicitū Esa. lxiij. Iste formosus i stola sua gra-
 diēs in multitudine fortitudis. sicut de multitudine r
 pulchritudine sanctitatis isti? dicat illō Luc. ij. Et ecce
 homo erat in hierusalem cui nomen symeon. et homo
 iste iustus r timoratus expectans consolatiōē israel.
 r spiritus sanctus erat in eo. In quibus verbis sua san-
 ctitas r claritas demonstratiua cōmendatur. A decen-
 tie fulgido nitore. Ecce. A prudentie prouido splendo-
 re. Homo. A constantie solido vigore. Erat. A concor-
 die placito dulcore. Hierusalē. A tristitie turbido me-
 rore. Symeon. A recititudinis liberato timore. Iustus.
 A certitudinis sperato languore. Expectans. A beati-
 tudinis gustato sapore. Consolatiōem israel: a pleni-
 tudinis conferto valore. Spiritus sanctus erat in eo.
 ¶ Per ecce aduerbium demōstrandi intelligitur splē-
 dor honestatis r decentie. que scilicet obrutibus homi-
 nuz pte alijs virtutibus demonstratur. Cant. ij. Ecce
 istevenit saliens in montibus r transiliens colles. U-
 de supra de ecce. Per istud vocabulum homo quod est
 animal rationale domesticū r civile intelligitur virtus
 prudentie. Ude supra de Homo. r supra de Johannes
 r allega de illo iste. illud Luce. xxiij. Nullā causam scz
 mortis inuenio in homine isto. idest in viro ratione vte-
 te. De Erat quod est verbū substantiuū essentia. quid
 ditatem r realitatem signans. Ude supra vbi esse. vbi
 Abraam. Et allega de illo iste illud Math. xxvij. Uere
 filius dei erat iste. Et. j. Regū. xxi. r. xxij. Nunquid nō
 iste est Dauid rex terre? Nonne huic cantabant p cho-
 ros dicentes. Saul percussit mille r dauid decem mi-
 lia. De hierusalem que interpretatur visio pacis. r que
 pacem r concordiam signat. vide supra vbi hierusalem
 r in alijs titulis. Et allega de illo iste. illud Esed. v.
 Ista est hierusalem in medio gentium posui eam. r in
 circuitu eius terras. Expone quomodo pacificator de-
 bet esse in medio et tenere mediū. r quomodo aliq: sunt
 circa eum. r quomodo tales solent ab alijs circui et
 frequentari. r amari et venerari. Desymeon qui inter-
 pretatur audiens microzem. r de timoratus que sunt vo-
 cabula signantia spiritalem tristitiam r tremorē. qua
 scilicet iustus timet et turbatur de offensa dei ratione
 culpe. quia paradisum perdit r mortem inuenit. Ude

vbi timor. vbi fletus. r Meroz. Et allega de illo iste.
 illud Thob. vij. vbi angelus loquens thobie de Sara
 filia raguclis per quam intelligo gratiam diuinaz di-
 citur sic. Noli timere dare illam isti quoniam huic te-
 menti deum debetur comūz filia tua. Et possunt esse
 verba loquentis deo de iusto et de gratia. Iustus vero
 signat rectitudinem r temperantiam morum. Ude in
 titulo de iustitia et de iusto. Et allega de illo iste. illud
 Esaie. xxxij. Qui ambulat in iustitijs r custodit veri-
 tatem. qui projicit auariciam et calūnia r excutit ma-
 nus suas ab omni munere qui obrurat aures suas ne
 audiat sanguinem r claudit oculos suos ne videat ma-
 lum. iste in excelsis habitabit. r bene iste in excelsis ha-
 bitabit scilicet in paradiso. quia sicut dicitur. ij. Ke-
 gum. xxij. Rex israel precepit adduci ad se micheam p-
 pberam qui interpretatur quis est iste. festina inquit
 adducere micheam filium icmla. quia scilicet talis iu-
 stus de quo admiratiue dicitur. quis est iste. ad regem
 finaliter adducitur r in paradiso. coram eo presentat.
 ij. Paralipo. xvij. Uoca cito micheam filium icmla.
 De expectans autem quomodo signat spem. fiduciam
 r patientiam. vide in titulo de expectare et concordia.
 ps. Iste pauper clamauit et dominus exaudiuit eum.
 Ut r talis dicat illud Tref. ij. Iste est dices quam expe-
 ctabam. inuenimus vridinus. De consolatione au-
 tem israel quomodo signat gustum beatitudinis eter-
 ne maxime quia israel interpretatur vidēs. Ude de cō-
 solatione et israel. Et allega de illo iste. illud Gene. v.
 Iste consolabitur r. vt. s. De spiritus sancto vero q: erat
 in eo quomodo signat plenitudinem gratiarum. vide
 vbi spiritus sanctus. Et allega de illo iste. illud. uij. Ke-
 gum. iij. Anima duerto q: vir iste sanctus sit. Sancti-
 tudo enim plenitudinem virtutum importat. Sic er-
 go dico q: per iste. intelligitur omnis perfectio virtuo-
 sa. vt de populo iustorum dicatur illud Esed. xxvj. Po-
 pulus domini iste est. Et reuera tales isti. idest viri san-
 cti r iusti in dei populum sunt electi. Ad
 Magnificandum dei bonitatem.
 Iustificandum mundi vanitatem.
 Fortificandum cordis voluntatem.
 Pacificandum mundi ciuitatem.
 Notificandum dei veritatem.
 Uendicandum altam dignitatem.
 Isti ergo deum laudant et magnificant. Esaie. xliij.
 Populum istum seruaui mihi: laudem meam narra-
 bit. Item isti mundum spernunt et vniuersant. zacha. j.
 Isti sunt quatuor venti celi. Nihil enim celerius tran-
 sit super terras q: ventus. sic nihil velocius transit per
 terram q: iustus. Unde in ecclesia canitur. Istorum est
 enim regnum celorum qui contempserunt vitā mun-
 di r. Item isti contra penas se se fortificant scilicet ad
 sustinendum viriliter pro deo et p. fide. Unde canitur.
 Isti sunt triumphatores et amici dei qui contemnen-
 tes iussa principum meruerunt premia eterna. Item
 isti charitate nos pacificant. Unde canitur. Isti sunt
 viri sancti quos elegit dominus in charitate non ficta
 dedit illis dominus claritates magnam eccos illumi-
 nare et demones effugare. Item isti veritatem mun-
 do predicant seu hoc notificant. zacharie. iij. Septem
 sunt isti oculi domini. et Actuum. xvj. Isti sunt boni
 nes serui dei excelsi sunt. qui annunciant vobis viam
 salutis. Item isti potestatem digneyendicant: quia sci-
 licet isti ad dignitatem terrenam et eternam per do-
 minum sunt electi. j. Paralipo. iij. Isti sunt nomina-
 ti principes in cognationibus suis. Et ibidem. vj. cap.
 Isti sunt quos cōstituit dauid super cantores domus
 domini. ¶ Patet ergo q: istud pronomen iste aliquo-
 tiens predicatur de iusto. Ideo de talibus istis r de per-
 fectionibus. corundes: admirans ecclesia dicit Esa. lxx.
 Qui sunt isti qui vt nubes volant. r quasi colūbe ad fe-
 nestras suas. r Esa. xliij. loq: admiratiue dicens. Quis
 genuit mihi istos: ego sterilis r nō paries trāsmigra-
 ta r captiua. r istos q: enutruuit. ego destituta r sola. r

Distibuerant. Deniq; dico q; hoc pomen iste aliqui pdicaf de impio. Res em non solū est demōstrabilis & spectabilis qñ excellit in bonitate. immo etiā qñ excellit in prauitate. Et ideo peccator iste p̄ multitudinē & turpitudine vitiorū demonstrari ad digitū p̄neretur. Ezech. viij. Ingredere & vide abominationes pessimas quas isti faciūt hic. Nota ergo q; peccator dicitur iste. vel peccatores dicitur isti. Quia
 Carent virtutū opibus.
 Strident iris & litibus.
 fetent culparum fecibus.
 Tigent fraudum r̄betibus.
 Mordeat linguarum dentibus.
 Madent cibis et potibus.
 Gaudent peruersis mentibus.
 Strident penis & fletibus.
 Dico q; peccatores dicitur isti: q; isti virtutū opibus solēt carere. Cū de peccatore dicitur: *Thiere. xxiij.* Scribe virū istū sterilē virū q̄ in dieb; suis non p̄sperabit. Itē q; isti iris & litib; solēt turgere: q; s. mali nunq; volūt viuere in p̄cordia nec in pace. *Thiere. xvj.* Abstuli p̄ces meā a populo isto. Unde de illo turbatore pacis nabuchodo nosor: ad inferos descendete dicitur: *Esa. xiiij.* Nunq; non est iste vir q̄ turbat terrā qui p̄cussit regna. & posuit orbem desertum. Item q; isti immūdis fecibus solent fetere. *Ezech. xiiij.* Fili hominis viri isti posuerūt immundicias suas in cordib; suis. Itē q; isti fraudū r̄betib; solent vigerē: q; s. tales sunt maliciosi & fraudulēti sicut de malis illis iudicibus dicitur: *Dasi. xij.* Ecce morior dicit. Susanna cū nihil horū fecerim que isti cōposuerunt aduersum me maliciōse. Itē q; isti frendēdo ventibus solent mordeare. s. de alijs murmurādo. *Thu. xiiij.* Usq; quo detrahet mihi p̄p̄s iste. & *Esa. viij.* Dīa que loquitur populus iste cōiuratio est. Cū de stultulo dicitur: *Job. xxxviii.* Quis est iste inuoluēs s̄ntas sermonib; impitis. Itē q; isti cibis & potib; solēt madere. hoc est delicijs carnalib;. *Job. xxi.* Iste mox̄ robustus & san; diues & felix. viscera eius plena sunt adipe. Itē q; isti peruersis mentibus solent ardeere: q; s. cor istorū est auersum. & p̄uersum a deo. *Thiere. viij.* Quare ergo auersus est populus iste in hierl̄m auersione p̄tentiosa. Itē q; isti amaros fletibus habēt lugere. s. finalē in inferno. *Thiere. ix.* Cibabo populū istū absinthio. & potū dabo eis aquā fellis. Sic igit patet quō Iste aliqui predicat. **E** **C**irco de beatavirgine vel aliqua sancta loquaris in genere feminino. potes dicere q; signat; tuū perfectionem & veritatis intrinsece necnon honestatis extrinsece existentē demonstrationē. vt de qualibet talē dicat illud. Que est ista que p̄gredit quasi auroza con surgens. pulchra vt luna. electa vt sol &c. *Cant. viij.* In quibus verbis aduertē. Stuporē admirationis. Que est ista. Vigorem operationis. Progredit. Splendorē conuersationis. Quasi auroza. Amorem contēplationis. Con surgens. Humorē miserationis. Luna. Valorem p̄miationis: q; fuit electa vt sol. In paradiso. Si vis p̄sequere de beatavirgine vel de qualibet sancta. Que est igit ista que. s. sic opatur. sic p̄uersa sic p̄templatur sic miseretur sic promouetur. Et certe potest respondēri quando queritur. Que est ista. Ad ista est regula seu forma regens & moderans.
 ferula vicens & verberans.
 Sportula claudens & obseruans.
 Cordula ligans & federans.
 Premula regnans & imperans.
 Ita ergo fuit regula que sese inoderauit. *Ezech. xliij.* Ita est lex domus in summitate montis. Itē ista fuit ferula que corpus maceravit seu verberavit. Que est ista que ascendit de deserto sicut virgula sumi ex aromatis mirrabet & thuris *Cant. iij.* Desertum enim signat carnis macerationem. Virgula. Denotat sui castigationem. fumus signat orationem & deuotionem. Aromata. Adirra que a putredine seruat continen-

tiam & castā cogitationē signat. Et thus redolentem conuersationē. Itē fuit sportula seu cistula in qua sp̄s latitauit. q; s. sp̄s in omnibus per gratiā. & etiā in mariā per p̄sentia noscib; habitasse. Et ideo in scriptura ista dicitur ciuitas atq; domus. *zacha. iij.* Danus & zoro babel fundauerunt domū istam. Et *Aggei. ij.* dicitur. Quis ex vobis est derelict; qui vidit domū istā in gloria sua. Itē ista est cordula que fedus colligauit: q; sicut dicitur *Ezcc. v.* Ita est hierl̄m que interpretat; visio pacis in medio gentiū posuit eā. Itē ista est p̄mula seu primiceria quā sp̄s honorauit beatificauit & glorificauit. Qui sicut dicitur *Cant. viij.* Ita est que ascendit de deserto. s. huius mūdi. delicijs affluens inna sup dilectū suū. Delicijs supple glorie paradisi. Qui. s. sp̄s de ea dixisse videt illud *Aggei. ij.* Implebo domū istam gloria. Et ibidē magna erit gloria domus istius nouis sime. Sic ergo bene patet q; ista beata dici potuit ista. Hoc est dictū clara & tutibus & p̄fecta & mox̄ pulchritudine deo grata & cunctis exēplariter demonstrata. Nota ergo dicit sp̄s sunamitē istā. *Itē. iij.* Quia p̄ocerto ecclesia canit Ita est speciosa inter filias hierusalem. Itud igitur pronomen vt dictū est refertur ad personas. **C** De alijs vero scilicet inquantū ad res vel ad loca: Nihil ad p̄sens hoc excepto q; istud p̄nomē iste. in negotio de quo dicitur potest semp significare
 Realis existentie quantitatem.
 Moralē apparentie claritatem.
 Verbalis eloquentie veritatem.
 Res em demonstratiua dicitur quando concluditur realiter quando predicatur seu dicitur vocaliter seu verbaliter. Et sic dico q; locus ecclesie vel religiois locus etiā paradisi & celestis mansionis sunt loca certa realia & durabilia atq; sancta. *Sc̄n. xvij.* Quā terribilis est locus iste. vere non est hic aliud nisi domus dei et porta celi. Et ibidem. Vere dominus est in loco isto. *Thiere. viij.* Habitabo vobiscus in loco isto. Et hoc de iste. sufficit &c.

Ita q; ista dictio ita quādoq; est aduerbiū affirmandi. sicut cū dicitur *Sc̄n. j.* Et factus est ita. Et illud *Math. xj.* Ita pater quoniam sic fuit placitū antete. *Math. xv.* Et exemplū dedi vobis. vt quādamo dicit ego feci vobis. ita & vos faciatis. Igit dico q; ita se h; p̄ modū regule sicut inuis vel exempli. semp supponens hoc aduerbiū vt. prout. quomodo. ceu. sicut. **I**ta ergo q; ista signat
 Quandā imitationē tilē & virtuosam.
 Quandā inutitē & vitiosam.
 Quandā flebilē & periculofam.
 Est dico quedā imitatio vitios. & illa est ista q; nos debemus imitari sp̄m & sanctos. s. bene opando docēdo et p̄uersando. vt quēdam modū ipsi se habuerit nobis exēplari vt p̄bēdo. ita & nos habeam; ipsos imitādoz nos eis p̄formādo. *Ro. vj.* Quō surrexit sp̄s per gloriā patris a mortuis ita & nos in nouitate vite ambulemus. Et bene dixit patris ad venorandū q; sicut filius imitatur patrē. ita & nos imitari debem; sp̄m & iustū quēlibet platū. vt de nobis possit deus dicere illud *Ez. xvij.* Sicut anima patris ita & anima filij mea est. q. d. Ita d; facere filius sicut pater. vt anima ei; ita sit dñi sicut est aia sancti p̄ris. Dic igit q; iuenif. Unū ita q; d. Humilis facit subiectio. **I**gitur faciamus ita sicut
 Nobilis facit perfectio. mus ita sicut
 flebilis facit cōpassio. sp̄s et sancti
 Precata facit dilectio. quantū ad hu
 Equata facit discussio. milem subie
 Deuota facit p̄sensio. ctionē. *Exod.*
 Miranda facit p̄cisio. vij. fecerunt
 Terrena facit afflictio. q; ita u; op̄es
 Eterna facit possessio. aaron. sicut p̄
 ceperat dominus. quia sicut dicitur. *ij.* *Math. xv.* Antiochus ita ait. Iustum est subditum esse deo. et mortalē non paria deo sentire. Itē faciamus ita sicut sancti.

sancti quantum ad nobilem perfectionem: quod scilicet ita debemus esse perfecti pro modo possibilitatis nostre sicut sancti predecessores nostri. Ihu. vi. Sicut mente deuenerat ita faciet ad perfectionem sanctificationis sue. Item faciamus ita sicut sancti quantum ad fraternam compassionem: quod scilicet iuxta possibilitatem debemus indigentibus subuenire. Thobie. iij. Quomodo poteris ita esto misericors. Item habeamus nos ita sicut sancti quantum ad internam dilectionem dicentes alterutrum illud. ij. Regu. i. Sicut mater unicum amat filium. ita te diligebam. Item habeamus nos ita sicut sancti quantum ad iustitie discussionem. Deut. j. Siue ciuis sit ipse siue peregrinus nulla erit distinctio personarum. ita paruus audietis sicut magnus. nec accipietis personam cuiusquam. Item habeamus nos ita sicut sancti quantum ad diuine beniuolentie affectionem: quod scilicet ita debemus mentem nostram conformare uoluntati diuine quod in omnibus que per eum inferunt debemus gratias agere. et reputare quod omnia sint iusta dicentes illud predicti Mat. xj. Ita pater quoniam sic fuit placitum ante te. Exemplo Job qui tribulatus dicebat Job. j. Dns dedit dñs abstulit. sicut dño placuit ita factum est. sit nomen dñi benedictum. Et merito quod peccato sicut dicit Eccles. viij. Nullus potest deo dicere quare ita facis. Item faciamus sicut sancti quantum ad uirtualem uersionem. ut scilicet si quandoque mali fuimus ita uertamur ad dñm quod de peccato non peccemus. Iuxta illud ps. Deficiant peccatores a terra et iniqui ita ut non sint. Et illud Rom. vj. Sicut exhibuistis membra uestra seruire immundicie et iniquitati ad iniquitatem. ita et nunc exhibeatis membra uestra seruire iustitie in sanctificationem. Item firmus ita sicut sancti quantum ad tolerandum afflictionem quod scilicet dicitur Luce. xxiij. Oportuit pati xpm et ita intrare in gloriam suam. Et sic finaliter ita erimus sancti quantum ad acquirendum celestis glorie possessionem. quod sicut dicitur. ij. Cor. ij. Sicut abundant passiones spiritus in nobis. ita et per xpm abundat consolatio nostra. Ecce ergo quomodo per ita designantur uirtutum regule uel exempla. que scilicet nos debemus facere et exequi. et quibus nos debemus prouiribus conformari. et ita sicut sancti uiuere et eos imitari. Bene ergo in persona christi uel cuiuslibet sancti potest alijs dici illud Iohan. xij. Exemplum dedi uobis ut quemadmodum ego feci uobis ita uos faciatis. Ubi aduerte quod ad bonam similitudinem et imitationem requiritur. Precedens regula. Exemplum inquit dedi uobis. Accedens formula. Ut quemadmodum ego feci. Succedens notula. Ita uos faciatis. Nam regula solet erigere speculationem. Exemplum dedi uobis. Sed formula solet corrigere operatiuam. Quemadmodum inquit ego feci. Sed notula solet dirigere executiuam. Ita uos faciatis. Ita et tria sunt necessaria cuiuslibet operanti. et maxime pingere uel facere imaginem attendenti scilicet ut habeat regulam scilicet exemplum. quia exemplum dedi uobis. Ut habeat magistrum peragentem. Quemadmodum ego feci. ut audiat doctrinam dirigentes. Ita uos faciatis. Et sic peccato de quolibet sic per imitationem bene conuerso poterit dici illud Mat. xij. Quod iesus curauit demoniacum eum et mutum ita ut et loqueretur. et audiret et uideret. Patet ergo quod ita designat imitationem uirtuosam. **C** Secundo uero dico quod ita quandoque designat imitationem inutilem et perniciosam. et istud est quando quis uult imitari malos et non bonos. et ita uiuere sicut impij et non ut iusti. Ad alium enim magis student deterioribus quam melioribus conformari et magis stultos quam prouidos imitari. Constat enim quod qui operatur secundum malam regulam aut secundum malum exemplar necesse est quod faciat malum opus sicut de quadam muliere legitur in Plinio. Quod in actu conceptionis non attendebat ad uirum suum qui erat pulcher. sed ad quandam imaginem ethyopis. que erat in muro. que scilicet non pulchrum fetum immo nigrum et ethyopicum parturuit. Ad alium enim exem-

plum secuta est natura non bonum. quia in figuram ethyopis ferebatur non in uiri. Ita peccato contingit quod si quis in operando malum exemplar sequitur. filius qui inde nascitur id est opus quod inde prouenit suo exemplari necessario simulatur. Ecce. xvj. Sic mater ita et filia eius. Nota ergo quod mali sequendo malam regulam et exemplum habent hodie. Unum ita quod Redundant mundi delictijs. Abundant rerum substantijs. Se fedant carnis spuricijs. Roduntur cordis inuidijs. Priuantur ueris scientijs Turbantur duris discordijs. Sedent in angustijs. Dico ergo quod mali habent unum ita quo delictijs redundant. Ecce. ij. Quis ita deuorabit et delictijs affluet sicut ego. Item unum ita quo diuitijs abundant. Ecce. ij. Peccatori autem dedit deus afflictionem et curam superfluum ita ut addat et congreget. Item habent unum ita quo spuricijs se fedant. unde de luxuriosis dicitur Thobie. vj. quod in his qui libidini ita vacant sicut equus et mulus potestatem habet demonum. Item habent unum ita quo inuidijs strident. Unde de antiocho dicitur. ij. Machab. ix. Quod apprehendit eum dolor uirus uiscerum et amara interiorum tormenta. Sequitur. ita ut de corpore impij uermes scaturirer. Amara ritudo enim interiorum et uermes corrosione inuiae significant. Item habent unum ita quo fallacijs itudent. quia scilicet tales aueritatis facilius solent errare. Mat. xxij. Pseudo prophete dabunt signa et prodigia ita ut in errore deducantur si fieri potest etiam electi. Item habent unum ita quo discordes gaudent. Gal. iij. Quomodo tunc si is qui secundum carnem natus fuerat persequeretur qui secundum spiritum natus. ita et nunc. Item habent unum ita quo angustijs sedent. scilicet in inferno. Unde de damnatis potest dici illud Iudic. xx. Ita factum est ut ex utraque parte ab hostibus cederentur. utraque pars est corpus et anima. Sic ergo patet quod ita signat imitationem seu comparationem inutilem et perniciosam. **C** Tertio dico quod signat quandam comparationem mirabilem atque gloriosam. Et hec est illa que refertur ad xpm Christum dico eius patre manentem. Unde in symbolo Athanasij. Ita deus pater. deus filius deus spiritus sanctus. Ita dominus pater dominus filius et. Christum etiam in carne latentem. Mat. i. Ita erit aduentus filij hominis. Christum etiam mundo docentem. Unde Mat. i. dicitur. Quod congregate sunt ad iesum turbe multe ita ut nauiculam ascendens sederet et. Et locutus est eis multa. Christum etiam in morte iacentem. quia sicut dicitur Luce. xj. Sicut fuit Jonas in ventre piscis ita erit filius hominis in corde terre. Christum insuper in throno sedentem scilicet in iudicio. Job. v. Iudica mihi cur me ita iudices. Et Actu. j. Quemadmodum uidistis eum euntem in celum ita ueniet. quod sicut in ps. dicitur. Non sicut dies illuminabit. sicut tenebre eius ita et lumen eius. Oportuit enim pati christum ita intrare in gloriam suam. Luce. xxij. Patet igitur quomodo ita designat imitationem potest sumi.

Itaqz. **C** Nota quod ista coniunctio rationalis uel causalis itaqz. semper signat conclusionem sive determinatiue illatiue et decisive. sicut ergo. Idco: quocirca. igitur et idcirco. sed quia sicut de alijs dictum est. itaqz potest referri ad iustum. ad impij. et ad christum seu. Ad unum professorem iustitie. Confessorem nequitie. Christum redemptorem clementie. **C** Dicam primo aliquid de itaqz in quantum signat finem et conclusionem. determinationem et ordinationem. que pertinet ad iustum. Sicut in logicalibus. ex ueris premisis sequitur uera conclusio. In iudicialibus ex bono processu sequitur bona sententia seu decisio.

In agilib⁹ et bonis et rectis itinerib⁹ seq̄tur bonus terminus et ad bonū portū applicatio. Sic dicā q̄ in moralib⁹ et bona intēione et diuine gr̄e infusione seq̄tur bonū itaqz. i. bonus effectus. et bonus finis et p̄clusio. Videte itaqz fr̄es quō caute ambuletis. non quasi insipientes svt sapiētēs. Eph̄. v. Ergo exhortando cōcludit scriptura. Thob. xij. dicens. Cōuertimini itaqz peccatores et facite iustitiā corā dño. In q̄bus h̄bis aduerte q̄ scriptura nos hortat ad triplicē bonā p̄clusiōnē q̄. s. apud iustos p̄ itaqz subinfert. vcz. Quantū ad ingressum venie p̄curamini⁹. Cōuertimini inq̄t itaqz. Quantū ad ingressum q̄ d̄ esse gr̄e augmentariū⁹. facite inq̄t iustitiā. Quantū ad ingressum q̄ d̄ esse glōrie p̄pinatiuus. Corā dño inquit. Itaqz p̄grediens

Dimitte scelera. Conuertimini.

Bona fac opera. facite iustitiā

Recipe munera. Coram domino. s. in paradiso.

B Dico ergo q̄ in scriptura inueniunt itaqz p̄ q̄d̄ immutat infra p̄ditio. Et istud nihil aliud est q̄ penitētia. Ista em̄ est post lapsus p̄ma p̄clusio quā nobis infert scriptura: q̄. s. ante oīa necesse est de agro spinas et tribulos euellere. q̄ semen ibi valeas seminare et fructus postea reportare. Quia reuera in agro cordis nec dei gr̄a ferit. nec fruct⁹ h̄bitus et finalis gr̄e colligit. nisi spine vitior⁹ exinde p̄ penitentiā euellant. Et nisi hō a suis malis morib⁹ p̄uertat. Cōuertimini itaqz peccatores. Tūc supra de p̄uertere. Nō sub alia p̄iunctione illatiua dñs dicit Joēl. ij. Nūc ergo p̄uertimini ad me in toto corde vestro. in ieiunio et fletu. et planctu. et. q̄ reuera post talē fletū p̄olatio sequit. et post lachrymas venia p̄meret Judith. vj. finito itaqz fletu et totū diē populoꝝ oratione cōpleta consolati sunt achioꝝ. Aduerte tamen q̄ quintuplex itaqz ad conuersionem peccatoꝝ est necessarium scilicet

Unum itaqz Remissionis.

Unum itaqz Subiectionis.

Unum itaqz Compunctionis.

Unum itaqz Confessionis.

Unū itaqz Satisfactionis seu carnis mortificationis.

C Itaqz remittamini⁹ et indulgēamini in nos peccatib⁹. Scriptū est em̄. Dimittite et dimittite vobis. q̄ sicut dicitur. Lucē. xvj. de villico diffamato qm̄ vidit q̄ villicatio sua iuferat ab illo remisit singulis d̄biti portio nē de quo plurimū cōmendat. vnde ibidē d̄. Quō cōuocatis itaqz debitoribus dñi sui dixit p̄mo. Quantū debetis et. Itē itaqz parcamus et obediāmus nos exhortantibus. s. deo p̄dicantibus et p̄latis. ij. Reg. v. fecit itaqz dauid sicut p̄cepit ei dñs. Itē itaqz doleam⁹ seu desoleam⁹ p̄ p̄cedētib⁹. i. p̄ culpis cōmissis. Exēplo xp̄i qui fleuit qm̄ lazariū quatuoriduanū voluit suscitare. Job. xj. Sic hō qm̄ sp̄m suū in peccato mortuū et sepultū. et iam quatuoriduanū. i. in quatuor p̄cordis affectionib⁹ fetidū et corruptū vult a morte peccati suscitare et eripere. certe ante oīa per cōpunctionis amaritudinē d̄s flere et tristari. et p̄terire dolere. Unde Job xj. d̄. Venit itaqz iesus et inuenit lazariū quatuor dies s̄a in monumēto habētem. Seq̄tur. Lachrymat⁹ est iesus et resedit q̄ erat mortuus et. Itē itaqz discedamus vel r̄ndeamus de nostris actibus. s. sacerdoti integrali p̄stendo. i. Ro. xij. Itaqz vnusq̄sqz nostrū p̄ se rōnem reddet. Item itaqz satisficiamus et penas addamus nostris corpibus. s. carnem inacerādo. et labores sustinēdo. et bona opera faciēdo. i. Ro. vj. Itaqz fratres mei et vos mortificati estis legi. Sequit. Nūc aut̄ soluti sumus a lege mortis in qua detinebamur. itaqz seruiamus in nouitate sp̄s nō in vetustate literē. Itē ergo q̄ in scriptura rep̄itur vnū itaqz p̄ q̄d̄ immutat nostra p̄ditio. Cōuertimini inq̄t.

C Deinde d̄: co q̄ ibi rep̄itur vnū itaqz per q̄d̄ augmentat nostra p̄fectio. facite inquit iustitiā. Sub noīe em̄ iustitiē oīs v̄tus atqz p̄fectio designat. Tūc infra d̄ iustitia. Cū ergo sub ista p̄iunctōe itaqz executio iustitiē subinfert. bene dico q̄ oīs virtus et p̄fectio p̄cluditur et mandat. ij. Mach. xij. Omnes itaqz benedixerunt ius-

sum iudiciū. Notabo ergo q̄ scriptura nobis infert sub titulo cōis iustitiē. Unū itaqz quo

fidenter nostris consulimus.

Gaudenter nostros recipimus.

seruenter cunctos diligimus.

Prudenter nos regimus.

Potentē nos defendimus.

Decenter pacem perquirimus.

firmiter in bono sistimus.

Gratūter labi metuimus.

Digniter liberi viuimus.

Communiter solamen sumimus.

Subtiliter verum cognoscimus.

Salubriter nos deo subdūmus.

Utriliter fauores spernimus.

Sincerter fraudes expellimus.

Suppliciter deum requirimus.

Totaliter in deum fidimus.

Sagaciter tempus attendimus.

Mentaliter legi insistimus.

Humiliter magnis assistimus.

fertiliter in bono crescimus.

Iste sunt ergo viginti illatiōes. argumētatiōes. cōclusiones ad bonū iductiōes et inuictiōes. q̄s nobis facit scriptura sacra p̄ itaqz. Dicā ergo q̄ scriptura p̄ istō vocābulū illatiū nos admonet fidēter nris p̄sulare. Istud est em̄ de iure naturali. s. q̄ hō hōi debeat cōsulere q̄d̄ est iūstū. Sic faciebat Loth generis sui qm̄ de combustione sodome ipsos educere cupiebat. Unde Gen. xij.

Egressus itaqz loth locutus est ad generos suos. Surgite et egredimini de loco isto. q̄ delebit dñs ciuitatem hanc. Item admonet gaudenter nostros recipere. scilz hospitio. vñ de rebecca d̄ Gen. xxij. Quō inuēto seruo abraē ipsum gaudenter procurauit recipi et sibi et camelis omnia necessaria ministrari. Unde ibidem dicitur

Cucurrit itaqz puella et nunciauit omnia que audierat. Sequitur. Ingredere benedicte domini. Item admonet seruenter cunctos diligere: quia scilicet nos de

bemus per amorem et dilectionem esse vnum cū omnibus. Mach. xij. Itaqz iam non sunt duo sed vna caro. Item admonet prudenter nos ipsos regere. Eph̄. v.

Videte itaqz fratres quōmodo caute ambuletis. nō quasi insipientes sed vt sapientes. Item admonet potenter nosmet defendere. quia scilicet contra spirituales hostes nos per tentationes obsidentes nos debemus viriliter dimicare. Judith. xv. Uidentes itaqz filij israel fugientes assuos secuti sunt illos. et vno agmine persequētes debilitabant omnes quos inuenire potuissent. Item admonet decenter pacem perquirere. i. Roma. xij. Itaqz que pacis sunt scetetur. ij. Mach. xij. festinanter itaqz reuēnit sedare illos.

Itaqz admonet in bono firmiter sistere. i. Corinth. vj. Itaqz fr̄es mei dilectissimi stabiles estote. Et. ij. Thes. ij. Itaqz fratres state et tenete traditiones quas didicistis. Item admonet grauitē labi metuere: quia scilicet homo semper debet timere et p̄uidere ne cadat. i. Corinth. x.

Itaqz qui se existimat stare videat ne cadat. Item admonet digniter liberos viuere: quia scilicet ad hoc concludit et infert scriptura vt a seruitute culpe liberi maneamus vt dicamus illud Salathas iij. Itaqz fratres non sumus ancille filij sed libere vt de iusto dicatur illud ibidem. Itaqz iam nō est seruus sed filius. Item admonet communiter solamen sumere. p̄ma Thessalo. iij. Itaqz consolamini inuicem in verbis istis. Item admonet subtiliter vera cognoscere. Jacobi. j. Nolite itaqz errare fratres mei dilectissimi. Item admonet salubriter deo nos dedere seu subsedere. Philip. ij. Itaqz charissimi sicut semper obedistis. Sequitur. Cum metu et timore vestram salutem operamini. Item admonet utriliter fauores fugere seu spernere. i. Corinth. ij. Itaqz nemo gloriatur in bonis. Item admonet sincerter fraudes dimittere. i. Cor. v. Itaqz epulemur nō in fermento veteri. neqz in fermento

malicie et

malicie & nequicie. sed in azimis sinceritatis & veritatis. Item admonet deum suppliciter requirere. j. Pet. iij. Estote itaqz prudentes & vigilate in orationibus. Item admonet totaliter in deum fidere. Hebr. x. Habetes itaqz fratres fiduciam in introitu sanctorum. Sequitur. Accedamus cetero corde in plenitudine fidei. Itē admonet sagaciter tempus attendere. j. Coz. iij. Itaqz nolite ante tempus iudicare etc. Et. j. Coz. vij. Itaqz dico fratres tempus breue est. Item admonet mentaliter legi insistere: qz scilicet nos debemus obedire legi sicut discipulus magistro. Sala. iij. Itaqz lex pedagogus noster fuit in xpo. Et merito qz sicut dicit Roma. vij. Itaqz lex quidē sancta & mandatū sanctū. Itēz admonet humiliter magnis assistere seu dignos eligere. j. Math. ix. Hunc itaqz te eligimus hodie nobis in principem. Itē admonet fertiliter in bono crescere seu bonis effluere. j. Coz. iij. Itaqz neqz qui plantat neqz q̄ rigat est aliquid. sed q̄ incrementū dat deo. Incrementū dico. i. gratiarū augmentū. Ita sunt ergo viginti itaqz in quibus consistit vera iustitia. i. vera pfectio. facite inquit iustitiā. Luce. j. In sanctitate & iustitia corā xpo omnibus diebus nostris. Bene ergo dicit Math. xxv. Vigilate itaqz quia nescitis diem neqz horā. Et merito circa talia itaqz. i. circa tales cōclusiones & inductiones vigilandū est & insistendū. Quia sicut dicit. j. Thes. salo. iij. Itaqz hec qui spernit non spernit hoīem sed deū. Et sic ergo patet q̄ inuenitur vnū itaqz per quod augmentatur morus pfectio. Ro. xij. Obsecro itaqz fratres ut exhibeatis membra vestra hostiā viventem. sanctā deo placentem. rationabile obsequiū vestrū etc. ¶ Deniqz dico q̄ inuenitur vnū itaqz per qd vendicat celi possessio. Et hoc ostēditur cū dicit. Corā dño hoc est dictū in gloria paradisi vbi deo p̄sentialiter assistit sancti. Ita est vera sana beata grata conclusio. beatū itaqz. beatus finis. ad quē oīs qui in moribz beneficit arguere & concludere solet finaliter peruenire. figura Hester. ij. in illa puella. hester. de qua ibidē dicit. Ducta est itaqz. f. Hester ad cubiculū regis assueri mense decimo qui vocat thebeth. septimo anno regni eius. et adamavit eā rex plus q̄ oēs mulieres. & inuenit grām & misericordiā corā eo. & posuit dyadema regni in capite eius. Hester em̄ que interpretat abscondita. signat animā humilē & deuotā que iuxta doctrinā Senecce est occultatā & virtū sicut alij virtū. Per assuerū qui interpretat beatitudo. intelligit xps. Per thebeth qui interpretat bonitas vite gloriosus finis & status. Ita est ergo veritas q̄ puella hester. i. anima deuota itaqz cōclusiue & necessario ducit ad cubiculū regis assueri. i. ad quietem beatitudinis regis xpi. & hoc mēse decimo thebeth. hoc est dicitur recipiat denariū retributionis eterne. qui sibi p̄p̄ter vite bonitatē a deo p̄parat. & hoc anno septimo regni xpi. hoc est dicitur septemali. i. vniuersali felicitate glorie regni dei. Et p̄certo ipse rex assuerus xps istā puellā. s. aiām q̄ uenit corā eo solet mirabiliter adamare. & grām & misericordiā sibi dare. & eam eterne regni dyadema coronare & ipsa cū alijs sanctis de isto regno dicat illud qd dicit Heb. xij. Itaqz regnū immobile suscipientes. habemus gratiā per quā seruamus placentes deo. Corā deo inquit. Ut sic dicat quilibet beatus deo & angelis illud. j. Regū. xij. Itaqz conuersatus corā vobis ecce p̄sto sum. Ip̄atet ergo q̄ itaqz pōt inferre & concludere. Ad occupandum celi possessionē corā deo inquit. Ad augmentandū morū perfectionē facite inquit iustitiā. Ad imitandū vite conditionem. Conuertimini inquit. Conuertimini itaqz peccatores & facite iustitiā corā dño. Et sic patet q̄ est vnū itaqz quod spectat ad iustum & hoc est p̄mū principale. ¶ Secundo principaliter dico q̄ inuenitur vnū itaqz spectans ad iniustū. Et sic dico q̄ scriptura determinans de impio per modū allegationis & conclusionis infert contra eū seu de eo multiplex itaqz. videlicet vnū itaqz Cruditatis quod infantes lesdit & afficit. Unū itaqz Carnalitatē quod luxuriosos

inquinat & deiecit. Unū itaqz Toracitatis quod gulosos cibis & reficit. Unū itaqz fatuitatis quod ad vana tendit et respicit. Unū itaqz Proteruitatis quos res iustas spernit & despicit. Unū itaqz Diuersitatis quod bugosos nocet & officit. Unū itaqz Pompositatis qd indoctos iactat & obijcit. Unū itaqz Debilitatis quod inconstantē cadit & deficit. Unū itaqz Indignitatis quod peccatores damnat & inficit. Dico ergo q̄ ad malos spectat vnū itaqz crudelitatis & scruicie. Unde impius saul de dauid quem volebat occidere dixit Jonathe. j. Reg. x. Itaqz iam nunc mitte & adduc eū ad me qz filius mortis est. Itē ad malos spectat vnū itaqz carnalitatē & luxurie. Unde de filiabus lorh patrē suum inebriantibus. & eū concubentibus sibi dicit. Gen. xix. Vederunt itaqz patri suo bibere vinū nocte illa & concubuit etc. Item spectat ad malos vnū itaqz voracitatis & ingluuie. Unde eccl. ij. Hoc est itaqz mihi visus esse bonum vt comedat quis & bibat & fruatur leticia. Itēz spectat ad malos vnū itaqz fatuitatis & stulticie. sicut apparuit in nabuchodonosor qui somnium quod oblitus fuerat petebat a sapientibus sibi dicit. dicens. Dan. ij. Somnium itaqz meū dicite mihi vt sciam interpretationem quoqz eius veram loquamini. Item spectat ad malos vnū itaqz proteruitatis & obstinatē. qz scilicet peccator deo & maioribus se opponit. Roma. xij. Itaqz qui resistit potestati ordinationi dei resistit. Item spectat ad malos vnū itaqz peruersitatis & discordie. Joban. vij. Dissensio itaqz facta est in turba. Itē spectat ad malos vnū itaqz pompositatis et iactantie. Unde de illis iactatoribus dicitur Joban. vij. q̄ ipsi dicebant. Semen abrahe sumus & nemini seruiamus vnq̄. Sequitur. Dixerunt itaqz nos et fornicatione nati non sumus. Itē spectat ad malos vnū itaqz debilitatis & inconstantie. qua. i. facilliter cadunt in peccatū & etiam in infortunū & tormentū. j. Reg. xij. Itaqz alij cadebant ante faciem Jonathe. alios armiger eius interficiebat. Item spectat ad malos vnū itaqz indignitatis & iniusticie. q̄. i. indignus & iniustus accedit ad mensam altaris. De quo. j. Conn. xj. Itaqz Quicunqz manducauerit vel biberit calicem domini indigne reus erit corporis & sanguinis domini. Sic ergo patet q̄ est itaqz spectans ad iniustus. ¶ Tertio dico q̄ inuenitur itaqz quod spectat ad christū. vide de Ergo igitur. Ideo de idcirco etc.

Iter. Nota q̄ iter idem est. q̄ via. et dicitur ab eo. Est enim iter locus per quem itur ad terminum: Et potest significare moraliter vitam istam que quidem non est nisi quedam via per quam ad finis terminum deuenitur. Cum ergo finis est duplex. scilicet bonus & malus. paradysus & infernus. Hinc est q̄ iter per quod ad istos terminos deuenitur potest similiter esse duplex. Est igitur quoddam iter qd est frequentandum. Quoddam iter quod est detestandum. Iter frequentandum est bonorum de quo dicitur p̄ proverbiorū. xij. Ambulans recto itinere et timens deum despicitur ab eo qui infami graditur via. Iter detestandum est vita malorum. De quo dicitur in psal. Iter impiorum peribit. Cum igitur per iter vite presentis habeamus ad alterius vite terminum peruenire. Hinc est q̄ nos debemus eligere iter virtuosum meritiorum atqz sanctorum. Et ideo possumus notare q̄ iter est dicendus bonum septuplici ratione. videlicet quādo est rectum latum cursum artum planum mundum placidum. Iter Rectum est veritas. Latum est charitas. Cursum est paupertas. Artum est penitentia. Planum est innocentia. Mundum est pudicitia. Placitum est clementia. Per aliq̄ ei istoz itincz oēm ire ad paradysū. Uadam ergo p̄io p̄ iter rectū & iustitū. i. illud eccl. ij. am

Iterum.

bulguit pes meus iter rect⁹ a iuuentute mea. Istud est iter nō ambulāt iniqui iudices pce vel scio a rectitudi ne declinātes siles cancro q̄ non recte s; retrograde d; incedere. Siles etiā serpenti q̄ semp ambulat tortuose q; s. isti nunc ad vnā partē nunc ad aliā se deferūt fm q̄ recipiūt plura dona. Uti isti sunt illi de quib⁹ dicit Prover. ij. Qui relinquit iter rectū r ambulāt p vias tenebrosas. Et tñ bene sciūt q̄ fm Prover. xij. Iter deuū ducit ad mortē. ¶ Secūdo ambulemus p iter latus charitatis r amicicie. Magnā em latitudinē h; istud iter. Amici em r inimici p istud pariter pñt ire. itayt al ter alteri possit dicere illud Ero. xxxij. Ego ero socius itineris tui. Istud est illud iter q̄s deus ad eundum in terrā pmissionis in colūna ignis. i. in flāmatione cordis legi ostēdisse. Per istud iter nō ambulāt odiosi r inuidi q̄ nunq̄ vellēt in p̄speritate sociū inuenire. de q; bus d; puerb. xv. Iter pigrorū quasi sepes spinarū. Tales em dicunt spine: q; oēs tangētes r oēs vicinitate et societate appropinquātes solēt pūgere lederet nocere. ¶ Tertio vadamus p iter curuū spūalis paupertatis. Istud est em iter breui⁹ r magis cōpendiosum. alie em vie sequunt ordinē iudiciariū. istaxē p extraordinariū in deū pcedit. p istā etiā cōpendiosus xps iuit. et nos ituros docuit pcepit. Iuxta illud Michce. ij. Ascēdit ante eos pandēs iter. Et Luc. xij. dicit q̄ iesus perambulabat ciuitates r castella docēs r iter faciēs in hie rufalem. De ista via nō curāt diuites. Isti em ambulāt iter valde longū. r ideo timendū est q̄ ad paradisi terminū nō attingēt. Unde Jac. i. Diues in itinerib⁹ suis marcescet. Quarto vadamus p iter artū asperitatis. Istud est em magis tutū. figurat em in itinere solitudinis per quod filij israel ad terrā promissionis ierūt. Unde dicitur Iudith. iij. q̄ filij israel custodiebāt vbi iter angustū esse poterat inter montes. Isto aut itinere iuit xpus licet d; Johan. iij. Iesus fatigatus ex itinere sedebat secus fontē: q; s. illi q̄ in itinere penitētie fatigant. finaliter fonte diuine grē potabunt. Et per istud ducit nos dñs ad terrā pmissionis paradisi. Iuxta illud ps. Durū itineris fuisti in conspectu eius. De isto aut itinere nō curāt carnales r deliciofi: q; s. isti p iter artū penitētie non incedūt. De quib⁹ figuratiue dicit Ihu. xj. Cedere cepit populū itineris r laboris. Et loquit de populo carnali cui pre desiderio ciborū egypti: māna in nauis avertēbat. ¶ Quinto vadamus p iter planū simplicitatis. Istud em non h; offendicula peccatorū: innocētia em non solet peccati offendiculū inuenire. Et ideo dicit Esa. lxij. Planus facit iter. Istud enim est iter prosperum quia prosperum nobis faciet deus iter salutarium nostrorū. De isto ergo itinere dicitur puer. xxxij. Melior est paup ambulās in simplicitate sua q̄ diues prauis itinerib⁹. Per istud iter nō vadunt maliciofi: quia pro certo isti de simplicitate r innocentia nunq̄ curant r isti sunt de illis de quibus dicitur Dicere. xvij. q̄ ipsi ambulauerūt per vias in itinere non trito. ¶ Sexto vadamus per iter mundum sinceritatis seu castitatis. Unde de talibus potest dici illud Esai. lvij. Possidebit montē sanctū meū. r dicā vjam facite: p̄bete iter. Istud tamē iter nō ambulāt luxuriosi: q; vere iter istorū est non mundus: sed magis fetidum et immundum. Unde istis videtur loqui illa mala mulier: de qua dicitur puer. ix. q̄ ipsa sedet in foribus domus sue sup sellam in excelsorib⁹ loco: vti vocaret trāscuentes per viā r pergentes itinere suo. Unde isti possunt dicere illud Tren. iij. Lubricauerunt vestigia nostra in itinere platearū nostrarū. ¶ Septimo vadamus per iter placidum benignitatis et pietatis et tali itinere ibat samaritanus qui iter faciens inuenit fauciatū cui infudit oleam r vinū: sicut dicit Luc. x. Per istud autē iter nō vadunt crudeles auari r litigiosi: De quibus dicit Prover. xij. Iter impiorū decipiet eas. Unde de impie r crudelibus potest exponi illud quod de paulo impietatem exercentē dicit. Act. ix. Cuz iter ageret p̄tigit vt appropinquaret damascū

Paulus enim interpretatur os tube. Damascus interpretatur sanguinis potus quia vere impū r crudeles q̄ sunt os tube alios terrēdo: sepe appropinquāt damascum. i. ad sanguineā crudelitātē. Et hoc de itinere sufficit. Transeo causa breuitatis. quia infra deuiat de semita plixi⁹ ē tractādū. Uide supra de Iter Ambulāt. c.

Iterum. Iterare.

Nota q̄ iter signat quēdā reditum quēdam profectū. quoddam augmentū quoddā cōtinuamentū. Et potest significare in bono r in malo. In bono enim signat virtutū continuationē. In malo autē signat peccati multiplicationē seu redundationē. Dico q̄ in bono signat aliquā bonā cōtinuationē. Sicut enim videmus q̄ desideria nature sunt inquieta. quia sc; nature nō sufficit q̄ vnus act⁹ semel agatur. immo vult q̄ iterū atq; iter fiat r exerceatur. sicut patet de arboribus quibus non sufficit semel invita sua fructificari. immo solēt actum fructificandi omni anno iter atq; iter iterare. Sic h; spirituali desideria affectiōis nostre debent in bono esse inquieta q; s. non d; sufficere semel bene facere. immo fructum bonorū acruū r operū debemus iterū exercere sicut dicit ap̄tus. j. Cor. vij. Iterus reuertimur in idipm. vñ nota q̄ multiplicē bonum actum debemus iterare scilicet actum

- ¶ Vocalis confessionis.
- ¶ Realis compassionis.
- ¶ Verbalis salutationis.
- ¶ Actualis exultationis.
- ¶ Corporalis visitationis.
- ¶ Supernalis contemplationis.
- ¶ Spiritualis predicationis.
- ¶ Penitentialis immutationis.

¶ Primo ergo charissimi debemus iterare sepe et sepe plus actum p̄fessionis. Quia enim sepe delinquimus. necesse est q̄ sepe remedium apponamus. Non enim sufficit pannum immundum semel abluerē. immo necesse est iterum r iterum relauare. Aues etiam fluuiales non solent semel aquam intrare. immo si inde exuerint statim solent ad aquā recurrere. r se sepe r iterū balneare. quia scilicet lotura confessionis non semel est faciēda. sed iterum r iterum frequentanda. r ideo dicitur Jo. xj. Eamus in iudcā iterū. Iudca em interpretatur confessio. ¶ Secūdo debemus iterare actū compassionis. Water enim non solet paruulo suo mammillas suas tantūmodo semel porrigere. immo solet iterū r iterū fm q̄ indiget relaxare: q; s. viro pio r misericordi nō sufficit vnū beneficiū impendere. sed sepe r iterū lac suū solet alijs ppinare. Unde thobie qui non poterat cessare facere opera pietatis. dictum est Tho. ij. Ob hanc cām iussus es interfici. r eu iterum sepelis mortuos. ¶ Tertio debemus iterare verbū salutaris. Unde de xpo dicitur q̄ veniens ad discipulos dixit eis. Parvobis. immo in eodem euangelio iteratur tripliciter ista salutio. Parvobis. Joh. xx. ¶ Quarto debemus iterare actū exultationis: q; sicut auicule solent letari r cantare. r non solū semel r bis. immo sepe r iterū resonare. iuxta illud Mar. xij. Iterum gallus cantauit. Sic nos non solum semel debemus in domino gaudere. deum regratando laudare. immo istud gaudium debemus frequentare. vnde philip. iij. Gaude te in domino semper. iterum dico gaude. In quibus verbis ostenditur q̄ istud gaudium debet fieri cu

- ¶ Recta intentione.
- ¶ Longa duratione.
- ¶ Magna subiectione.
- ¶ Primus probat dicitio prerogatiua. q; sc; in domino semp debet fieri. Sed secundū dicitio frequentatiua. Iterum inquit. Sed tertū dicitio imperatiua. dico gaude inquit. Istud autem gaudium potissime iterabitur in patria vbi xps qui nos nunc videt r visitat per gratiam. nos visitabit iterū per gloriam. Tunc enim implebit illud Johan. xij. Iterum autem ventam r accipiam vos ad meipsum. Et philip. ij. Uiso eo iterū gaudeatis. Et maxime q; tale gaudium erit durable. iuxta illud Job. xvj. Iterum

ryj. Iterum autem videbo vos. et gaudebit cor vestrum et gaudium vestrum nemo tollet a vobis. ¶ Quinto dico quod nos debemus iterare actum visitationis. Unde Johan. ryj. Iterum autem videbo vos et gaudebit cor vestrum. ¶ Sexto dico quod nos debemus iterare actum contemplationis. exemplo aquile. que si descendit ad terram citius in terra reascendit dicens cum apostolo illud Johan. ryj. Iterum relinquo mundum et vado ad patrem. Et illud apostoli Salathas. ij. Iterum ascendi hierosolymam. Et Judith. v. Iterum possident hierusalem. ubi sunt sancta sanctorum. ¶ Septimo debemus iterare actum predicationis: quia sicut in mari est ynum monstrum dictum quod quandoque filios parit informes. quod videns solet ipsos in ventrem vt melius formentur iterum reponere: et cum bene formati fuerint solet eos parturire. Juxta illud Johan. iij. Nunquid potest homo in ventres matris sue iterato introire et renasci: quia scilicet doctores et predicatorum qui alios fouent et parturiunt per doctrinam. non solum semel immo pluries debent actum predicationis et spiritalis parturitionis iterum iterum exercere donec perfectam formam perfectionis et virtutum in ipsis potuerit generare. Sic faciebat apostolus qui dicebat Galath. iij. filii mei quos iterum parturio donec formetur in vobis christus. ¶ Octavo dico quod nos debemus iterare actum penitentiae et conversionis. Similes aquile et serpenti. qui si antiquati fuerint sciunt veteres pelles et plumas deponere et se ad iuuentutem iterum renouare: quia scilicet quando pellem peccati per penitentiam equimus ad iuuentutem gratie iterum reuenimus. Homo enim potestatem habet ponere animam suam et iterum sumendi eam. Johan. x. Ut sic cum conuersus fuerit dicat domino illud psal. De abyssi terre iterum reducat mihi. Et sic patet quod istud verbum iterum potest in bono octopliciter esse dictum. ¶ Sed adhuc dico quod iterum potest significare in malo. Et sic designat mala peccati frequentationem: vel mala peccati reciduationem et iterationem. Nota ergo quod est ynum iterum

Cupiditatis.

Carnalitatatis.

Instabilitatis.

Infidelitatis.

¶ Est ynum iterum cupiditatis: quia scilicet cupiditas semper iteratur et continue frequentatur. Sicut enim ignis quousvis aquae aspersiones aliquantulum sufficit: etur erudit tamen statim iterum fortius inflammatur. Sic vere ignis cupiditatis: quousvis per nouam appositionem diuitiarum aliquandiu temperatur. perinde tamen fortius iterum augmentatur. quia scilicet mundi prosperitas est fons tantali de quo qui plus bibit plus sitiebat. Unde Johan. iij. Omnis qui biberit et aqua hac iterum sitiet. ¶ Item est ynum iterum carnalitatatis. Carnales enim facilliter recidunt quos poete in pena titi voluerunt intelligere quem in inferno positum fingerunt secur suam. id est affectum et desiderium a vulturibus continue deuorari. semper tamen iterum crescere et renasci. Quia scilicet luxuriosus qui recte in inferno esse dicitur pro eo quod multis penis laboribus et arduis et fetoribus subiugatur. secur suam. id est affectum et desiderium vulturibus. id est immundis luxurie actibus continuo tribuit quod tamen iterum et iterum renascitur et recrecit. Constat enim quod desiderium luxurie cito redit. Unde Hierem. ij. et loquitur de mala muliere. Quoniam facta es nimis iterans vias tuas. ¶ Item est ynum iterum instabilitatis. Nam sicut canis postquam cibos uomuerit ipsos iterum reassumere consuevit. Sic multi sunt qui postquam peccata sua per confessionem dimiserunt. ipsas recidando iterum reassumunt. contra illud. Ecclesiast. xij. filii peccasti. ne ulterius addas facere etc. quia sicut dicitur Ecclesiast. xxij. Qui baptizatur a mortuo. et iterum tangit mortuum. quid proficit lauatio

illius. ¶ Item ynum iterum infidelitatis. Infideles enim non sunt contenti inuarietate. immo solent iterum variare. sicut dicitur de Petro. Johan. xij. Iterum autem negauit Petrus. Et hoc de iterum sufficit. vide de infra. de rursus.

Inuicem. ¶ Nota quod inuicem quandoque supponit pro mutuo. quandoque supponit pro simul. pro pariter. pro confictum. Et ipote est esse coniunctio copulatiua. vel aduerbium qualitatis et signat societatem. congregationem. et coniunctam et adunatam pluralitatem. Et ideo potest signare in bono et in malo. scilicet quod coniunctio vel societas potest esse bona vel mala. ¶ Dicamus ergo primo de bono inuicem. quia nos debemus esse inuicem. id est si inul per omnimodam charitatem communitatem et unitatem. Animalia enim initia. sagacia et utilia. solent inuicem viuere. comedere. laborare. inuicem dormire. sibi inuicem seruire. se inuicem diligere. et sibi inuicem subuenire. sicut ad sensum patet de ceruis et columbis que sunt animalia mitia. de formicis et apibus. que sunt animalia sagacia. de bobus et ouibus que sunt animalia utilia. Sic vere charissimi nos qui debemus esse columbis et ceruis benigniores. apibus et formicis sagaciores. bobus et ouibus meliores et utiliores. debemus inuicem in simul et in unitate charitatis et concordie facere facta nostra. Simus ergo et viuamus inuicem per communem habitationem. Pascamur inuicem. per communis studij eruditionem. Laboremur inuicem. per communis operis occupationem. Dormiamus inuicem. per communem contemplationem. Seruiamus inuicem. per communis obsequij exhibitionem. Diligamus nos inuicem. per communem subuentionem. Jocundemus nos inuicem. per communem consolationem. Et ad hec inuicem monet apostolus. Ephes. iij. Estote inuicem inquit benigni. misericordes. donantes inuicem. Quia breuiter non est dare aliquem actum charitatis. quin melius possit fieri quando ibi est inuicem. id est bona bonorum societas que alia quoquomodo. Apes enim inuicem mella conficiunt. formice inuicem cibos recipiunt. Castores inuicem domos reficiunt. Bellatores inuicem hostes concurrent. Cantores melos inuicem perficiunt. Non est enim dare actum siue sit fructuosus siue sit gaudiosus. quoniam melius fiat si inuicem a pluribus frequentetur. et alter sub altero adiuet et supportet. Ephes. iij. Supportantes inuicem in charitate. Per mutua enim supportationem inella deuotionis melius paramus. Patet in religiosis. qui sicut apes pro isto melle conficiendo in diuersis alucariis et conuentibus sunt disiecti. Ita cibos doctrine melius percipimus. sicut patet de scholaribus que sicut formice ad recipiendum grana scientiarum sunt inuicem in studiis adunati. Ita domos conscientiarum melius edificamus. sicut castores que ad edificandum domos sunt inuicem congregati. Unde Ieron. xij. Itaque que pacis sunt sectemur. et que edificationis sunt inuicem custodiamus. Ita contra hostes spirituales inuicem in exercitu ecclesie prehemur. et sicut anes gratulantes in domino spiritualiter iocundemur iuxta illud Ieron. xij. Gaudentes cum gaudentibus fletis cum fletibus. id est inuicem sentientes. In quibus vobis aduerte quod triplex actus virtutis est communiter inuicem exercendus. videlicet Actus leticie. Virtus clementie. Sensus prudentie. Primus est actus spei consolationis. Gaudentes inquit cum gaudentibus. Secundus est actus charitatis et compassionis. fletis inquit cum fletibus. Tertius est actus fidei et discretionis. Idem inquit inuicem sentientes. Itaque charissimi. Gaudeamus inuicem sperando. Desileamus inuicem amando. Sentiamus inuicem credendo. Debemus dico inuicem gaudere per spem et consolationem et per gratiarum actionem. quia scilicet auicule quando sunt plures inuicem dulcius cantant. Una enim solet alteram exercitare. et ad melodiam inuitare. Gaudentes inquit cum gaudentibus. Unde etiam constat quod per modulationem instrumentorum solent delphini in mari et ad le

Iubere.

ticiam incitari. et circa nauem ubi est modulus multi-
pliciter saltare et iocundari. sicut dicit Plinius. Quia
vere charissimi alter de alterum ad exulrandu in deo et
in spe bonorum eternorum mouere et admonere. vnde

B **C** Secundo debemus inuicem dolere per charitatiua
compassionem. flete inquit cu flentibus. fletus em
et compassio solent ex charitate procedere. sicut pluuia
rum resolutio solet ex calore nubis naturaliter proue-
nire. Ignis enim in nube contentus facit eam in plu-
uiam: quia scilicet ignis charitatis quando in corde ho-
minis continetur. facit ibi lacrimarum pluiam ge-
nerare. flete ergo cum flentibus. Sicut de elephanti-
bus dicitur q in casu vniuerso audito barrito ipsius ipm
releuant si possunt. Sivero nequeunt. plorant et bar-
riunt cum eodem. De equis et scithie dicit q affectus
compassionis habent. et in morte dominorum suorum
lacrimantur et dolent: quia scilicet quoties videmus
alios esse dolentes. nos pro certo debemus esse flentes
et inuicem condolentes. Nam si amicis nostris in suo
infortunio non possumus exhibere pie compassionis
effectum. nos tamen ipsis exhibere debemus compas-
sionis affectum. Iuxta illud predictus Ephe. iij. Esto-
te inuicem misericordes. flete inquit cum flentibus.
Iuxta illud quod in morte Jonathe dictum est. Perie-
runt arma bellica. incliti israel: flete. ij. Regum. j. Ere-
plo amico vniuerso Job. Quiridentes miseriam eius vene-
runt consolari eum et plorauerunt. sicut etiam facie-
bat ipse Job. sicut dicitur Job. xxx. flebam quondam
super eo qui afflictus erat. vnde de isto mutuo amore
dicitur. j. Regum. xx. De dauid et Jonatha q fleuerunt
pariter. Dauid autem amplius. Debemus ergo inuicem
dolere per charitatiuam compassionem. j. I Pet. j.
In fraternitatis amore simplici corde diligite inuice.

C Tertio dico q nos debemus inuicem credere. per si-
dei communionem. Idipsum inuicem sentientes. quia
enim vna est fides. vnus deus. vnum baptisma. Ephe.
iij. Hinc est q nos istam fidem vnicam debemus vni-
uocet et singulariter sapere. et idipsum in fide iugiter
sentire. Quamuis enim lux sit simplex et vnicam a mul-
tis tñ luminaribus vna et eadē recipitur: ita q oia specu-
la ipsam eandem lucem participare noscuntur. Sic ye-
re cū vna et eadē sit lux: ipsam eandē debemus inuicē et
communiter suscipere. et idipsum de fide credere et tene-
re. Idipsum inquit sapientes: vt sic dicat quilibet illud
ps. In pace in idipsum dormiam et requiescam. Istud
tamen est contra scismaticos et hereticos. qui non in-
uicem sed diuisi: et qui idipsum de fide non sentiunt s3
diuersi. Quia scilicet quelibet secta hereticorum solet
a catholicis et ab alijs hereticis in aliquo discrepare:
sicut patet de raris: grecis: georgianis: nestorianis:
scipianis: iacobinis: qui omnes in sectis suis diuersifi-
cantur: sicut ponitur in libro de captione terre sancte
tpe soldani. Isti enim non sunt inuicem: immo segre-
gati et diuisi. Unde de talibus dicitur Isec. f. Di-
uisum est cor eorum: nunc interibunt. Adn sic ergo: sed
debemus sicut dictum est esse inuicem. Credentes: do-
lentes: letantes. Et si vis potes inuicem contra illos
qui nolūt esse inuicē per concordia et amorem: sicut sunt
discordes: litigiosi: inuidi et maliciosi: auari et ambitio-
si: q. s. tales nolunt esse inuicem: q. s. nullus talium vel-
let habere socium seu parem. Sed de hoc vide. s. de Ci-
dere: de discordia. De Coniunctione et Congregatione.
Et infra de societate: de pariter: et cetera similia. Sic er-
go patet quomodo inuicē accipit in bono. In malo
vero potest inuicē significare malā cōitatem: malā so-
cietatē: malā congregationē et confederationē et vniōnē.
Et ideo vide in istis titulis et similibus.

H **I**ubere. Cum iubere de sui natura si-
gnat imperium et prelationem. Iustum
vero recipere significet seruitutem et subie-
ctionem. Possumus notare quod in scriptura inueni-

tur Iussio.

Celestis et catholica.
Terrestris et canonica.
funestis et tyrannica.

C Primam facit diuina potestas. Sed secundam su-
perna maiestas. Sed tertiam tyrannica tempestas.
C Primo ergo dico q inuenitur quedam iussio sum-
me potestatis. Et ista est illa quam facit christus rex:
quam sacra scribit lex: cui obedit grex. Deus enim et
lex et scriptura diuina sunt illa a quibus bona et san-
cta iussa procedunt quibus scilicet a fidelibus est obe-
diendum et totis affectibus insistendum. Et sic nota-
bis q iussio diuina semper est iusta. et ideo facienda.
metuenda. et reuerenda. Homo enim qui vult opera-
ri s3m regulam. libenter sequitur regulam quando scit
eam esse rectam. Sic quia iste iussor deus. est rectissi-
mus et equissimus. ideo dico q iussio ipsius est sequē-
da et totis viribus facienda. Exemplo abrae qui q uis
grauissimum quid iuberetur. scilicet occisio et immo-
latio proprii filij. illud tamen implere voluit incunctā-
ter. sicut dicitur Genes. xxij. Sciebat enim q deus iu-
bere non poterat nisi bonum. Etiam de Petro dicen-
te. Mathei. xij. Domine iube me uenire ad te super
aquas. Et ibidem dicitur q ad iussu ipsius se posuit
supra mare. quod satis periculosum et impossibile vi-
debat. Magis enim creditur deo q sibi. magis gra-
tie q nature. magis diuine voluntati q proprie pote-
stati. quia scilicet omnia que in mundo sunt solent a
dei iussu ordinatione et prouidentia prouenire. Unde
Seneca in tragedia dicit. Quicquid facimus mortale
genus. quicquid agimus venit ex alto et. Iustus enim
diuine ordinationis. scit causarum. seriem necere. et
sic factum instituire et componere. et applicando acti-
ua passiuus. et ordinationem suam libero arbitrio ho-
minis. solet quandam occultam immutabilitatem (ser-
uato tamen arbitrio diuino) in mundi causis et nego-
cijs destinare. Unde hieremias Trenoz. iij. Loquēs
quomodo captiuitas hierusalem a dei ordinatione p-
ueniebat. Quis ille captiuas nabuchodonosor soli ar-
bitrio suo inmitteret nec se esse crederet baculum dei vt
uidit sic. Quis est hic qui dicit vt fieret domino non
iubente. quasi diceret. Sine iussu suo nihil fit. scilicet
iussu diuino vel actiuo vel permissiuo. Et sic dicam q
a dei iussu et ordinatione prouenit

Quod Iustus patiat. **B**
Quod Malus puniatur.
Quod Pauper nutriatur.
Quod festum excolatur.
Quod Mundus odiatur.

C Dico ergo q iubete domino iustus affligitur Deu-
terono. xxxij. Adortus est moyses iubente domino.
Item iubente et ordinante deo malus atteritur. Unde
de impio seruo. qui conseruum suum non misericordi-
ter affligebat. dicitur Mathei. xvij. q dominus eius
iussit illum uendari. Sequitur. Et iratus tradidit
eum tortoribus. Item iubente domino egenus pasci-
tur. Unde de turba famelica dicitur Mathei. xij. q
cum iussisset iesus turbam discumbere super fenum.
acceptis quinque panibus et duobus piscibus dedit dis-
cipulis suis qui etiam dederunt turbis. De demonia-
co etiam curato dicitur Marci. v. Quod dominus iussit
sibi dari manducare. Curam enim gerit christus qua-
liter pauperes nutriantur. Et merito. quia paucos in-
derelictus est pauper. Item iubente domino festum ex-
colitur. Cultus enim festorum. et potissime diei domi-
nicę inter precipua iussa dei reperitur. Unde. ij. Ma-
thaeorum. xv. Est potens in celo qui iussit agi diem
sabbatorum. Item iussu dei mundus contemnitur. Et
hoc figuratiue iubetur Mathei. xij. vbi dicitur q te-
sus discipulos suos iussit ascendere in nauiculam. et
precedere trans fretum. Nauicula enim est religio vbi
dei iussu perfecti ascendunt. et fretum. id est mundum
contemnendo

Contemnendo transeunt et dimittunt. Ista est ergo q̄
dam iussio celestis et dominica. ¶ Secundo dico q̄ in-
venitur quedam iussio terrestris et canonica. Et ista est
iussio bonorum principum et prelatorum quibus scilicet
datum est a deo q̄ alijs possint precipere et iubere. et q̄
alijs teneantur eis obedire. obsequi et parere. Iste em̄ sc̄
prelati primo recipiunt a deo iussum commissionis. Ju-
sta illud quod de moysē legitur Ecclesiast. xlv. Glorifi-
cauit illum in conspectu regū et iussit illum coram po-
pulo suo ut postea illi exerceant iussum debite prelatio-
nis et ut ipsis fiat obedientia reuerentie et subiectionis
dicendo sc̄ illud Ruth. ij. Si iubes vadam in agrū. Et
sicut de Esau. dicitur gene. xxvij. q̄ ipse abierat in agrū
ut voluntatem patris adimpleret. Et nota q̄ ad istos
spectat Iubere.

Dignos promoueri.

Malos submoueri.

Resis misereri.

Deum reuereri.

Jubeant igitur q̄ digni promoueantur sicut dicitur de
Ioseph. Gene. xlv. Quod ipse iussit binas stolas singu-
lis fratribus suis dari. Unde isti sunt q̄ petierūt dicen-
tes pharaoni Genesis. xlvij. Petimus ut nos esse iube-
as seruos tuos in terra Jessen. Quia reuera quilibet rex
et princeps debet filios israel et fratres ioseph. id est bo-
nos homines christi. qui. s. est primogenitus in multis
fratribus. i. Ro. viij. Promouere et exaltare. et iubere q̄ pre-

alij prosperari debeant et valere. Exemplo assuerit de quo
Ihesus. j. q̄ septem diebus iussit conuiuium preparari.
videlicet cunctis principibus et pueris suis fortissimis.

¶ Adacha. et etiam dicitur q̄ rex alexander iussit spolia
ri ionathan vestibus suis et indui eum purpura. ¶ Itē
iubeant q̄ mali submoueantur iussum. n. et cura princi-
pis et prelati non debet solum esse circa curam promo-

tionis bonorum immo etiam circa curam detectionis
malorum figura. Levit. xij. vbi dicitur de sacerdote sic.
Iubebit erui lapides in quibus lepra est. et projiciet eos
extra ciuitatem in locum immundum. Lapidem enim. i.

perfone in quibus est lepra. id est scelus vel culpa conta-
giosa. et infectiua extra ciuitatem et extra bonorum socie-
tatem debent projici. et in loco immundo. sc̄ in furca vel
patibulo. seu carceris ergastulo si casus requiritur re-
gari. sicut de scelerato andronico purpurato qui p̄ pe-
cunia iustum oniam occiderat. dicitur. ij. Adacha. iij.

Quod rex pietate motus et lacrima os. circumductus iu-
bebat sacrilegum per ciuiturem. et in eodē loco vbi on-
iam occiderat vita paruari. ¶ Itē iubeat q̄ canse pau-
perum expediantur. seu q̄ desolatis subueniat. Sic fa-

ciebat dauid qui videt pacem et vitam filio postulan-
ti respondit. ij. Reg. xij. Ego iubebo pro te. Et de iude-
is etiam eripiendis a morte quos aman occidi manda-
uerat. dicitur Ihesus. vj. q̄ iussi sunt liberari. et hostes
qui ad occisionem eorum se parauerāt ingulari. ¶ Itē

iubeant q̄ dei cultus exerceatur. De cultu. n. dei. et san-
ctorum debet esse cura precipua maioribus. ut. s. omnis
cultus erroneus deleatur et pius et catholicus inducat.

Unde de philistis dicitur. j. Paralip. xij. q̄ ipsi reli-
quunt deos suos ibi quos dauid iussit erui. Ista est ergo
iussio fidelis et canonica. ¶ Sed tertio dico q̄ inuenitur

iussio crudelis et tyrānica. Et ista est illa quam faciunt
iniqui iudices et magnates. Unde nota q̄ apud eos iue-
nitur iussio. Seuicie. Stulticie. Superbie. Seuicie di-
co quia scilicet. pro nibilo reputant iubere innocentes
ocidi pauperes spoliari et excoiari. sicut de aman legitur
Ihesus. v. q̄ sibi cōsuluit vxor sua q̄ deberet parere tra-

dem excellam: ut ibi suspenderet mardocheum in qua
tamen trabe idem amun fuit suspensus mardocheo li-
berato. Unde ibi dicitur Placuit ei et iussit excellas pa-
rari crucem. Stulte etiam sicut de nabucodonosor legi-
tur. Dani. elis. ij. q̄ innocentes statuam adorare et ydo-

latrare nolentes iussit in fornacem ardentem mitti. itā
inquit iussio regis urgebat Superbie etiam sicut fuit i
Dauid populū suū p̄ superbia et pompa numerā

ri iubente. de quo dicitur. j. Paralip. xvj. Displicuit au-
tem deo q̄ iusserat dauid et percussit israel. Et sic patet
q̄ inuenitur iussio. Tyrānica Canonica et Dominica
Unde vbi Precipere et Mandare.

Jubilus. Jubilare. Jubilatio.

A Nota q̄ jubilatio est gaudium mentis. quod tantum
est q̄ aliquo signo exteriori declarari non potest. Et iu-
bilibus idem est quod gaudium. locunditas. letitia. exul-
tatio. Differunt tamen quia iubilus semper accipitur
in bono. quia proprie iubilatio est exultatio pro bono
incommutabili et eterno. Alio vero species significat in-
differenter leticiam siue bonam siue malam. Et ideo
breuiter nota q̄ est Quidam iubilus

Virtualis
Spiritualis
Eternalis.

Primus est iubilus. incipientium.

Secundus est iubilus proficientium.

Tertius est iubilus comprehendentium.

Primi iubilant de peccati euasione et sic iubilabāt filij
israel in exitu de egypto. Unde ps. Jubilate in nec mentia
tuba: in insigni die solēnitatis vestre. Reomenia enim
est festum nonne lune quia vere illi et debent facere magnū
festum: qui de antiquitate peccati per gratiam in nonā
tur. ¶ Secundi iubilant de meritorum adeptione. Un-
de isti sunt qui videntes ad regis amicitiam: se esse rece-
ptos: et exinde magnum cōmodum sperantes. solent q̄
plurimum exultare et seruitium suum in leticia pficere
et complere p̄s. Jubilate deo omnis terra seruite domi-
no in leticia. De isto iubilo dicit. Job. xxxvij. Ubi cras
cum me laudarent simul et strā marulina. et iubilarent
omnes filij dei. Ubi aduerte q̄ qui volunt spiritualiter
domino iubilare debent habere.

¶ Tercii iubilant de meritorum adeptione. Un-

de isti sunt qui videntes ad regis amicitiam: se esse rece-
ptos: et exinde magnum cōmodum sperantes. solent q̄
plurimum exultare et seruitium suum in leticia pficere
et complere p̄s. Jubilate deo omnis terra seruite domi-
no in leticia. De isto iubilo dicit. Job. xxxvij. Ubi cras
cum me laudarent simul et strā marulina. et iubilarent
omnes filij dei. Ubi aduerte q̄ qui volunt spiritualiter
domino iubilare debent habere.

¶ Tercii iubilant de meritorum adeptione. Un-
de isti sunt qui videntes ad regis amicitiam: se esse rece-
ptos: et exinde magnum cōmodum sperantes. solent q̄
plurimum exultare et seruitium suum in leticia pficere
et complere p̄s. Jubilate deo omnis terra seruite domi-
no in leticia. De isto iubilo dicit. Job. xxxvij. Ubi cras
cum me laudarent simul et strā marulina. et iubilarent
omnes filij dei. Ubi aduerte q̄ qui volunt spiritualiter
domino iubilare debent habere.

¶ Tercii iubilant de meritorum adeptione. Un-

de isti sunt qui videntes ad regis amicitiam: se esse rece-
ptos: et exinde magnum cōmodum sperantes. solent q̄
plurimum exultare et seruitium suum in leticia pficere
et complere p̄s. Jubilate deo omnis terra seruite domi-
no in leticia. De isto iubilo dicit. Job. xxxvij. Ubi cras
cum me laudarent simul et strā marulina. et iubilarent
omnes filij dei. Ubi aduerte q̄ qui volunt spiritualiter
domino iubilare debent habere.

¶ Tercii iubilant de meritorum adeptione. Un-

de isti sunt qui videntes ad regis amicitiam: se esse rece-
ptos: et exinde magnum cōmodum sperantes. solent q̄
plurimum exultare et seruitium suum in leticia pficere
et complere p̄s. Jubilate deo omnis terra seruite domi-
no in leticia. De isto iubilo dicit. Job. xxxvij. Ubi cras
cum me laudarent simul et strā marulina. et iubilarent
omnes filij dei. Ubi aduerte q̄ qui volunt spiritualiter
domino iubilare debent habere.

¶ Tercii iubilant de meritorum adeptione. Un-

de isti sunt qui videntes ad regis amicitiam: se esse rece-
ptos: et exinde magnum cōmodum sperantes. solent q̄
plurimum exultare et seruitium suum in leticia pficere
et complere p̄s. Jubilate deo omnis terra seruite domi-
no in leticia. De isto iubilo dicit. Job. xxxvij. Ubi cras
cum me laudarent simul et strā marulina. et iubilarent
omnes filij dei. Ubi aduerte q̄ qui volunt spiritualiter
domino iubilare debent habere.

¶ Tercii iubilant de meritorum adeptione. Un-

de isti sunt qui videntes ad regis amicitiam: se esse rece-
ptos: et exinde magnum cōmodum sperantes. solent q̄
plurimum exultare et seruitium suum in leticia pficere
et complere p̄s. Jubilate deo omnis terra seruite domi-
no in leticia. De isto iubilo dicit. Job. xxxvij. Ubi cras
cum me laudarent simul et strā marulina. et iubilarent
omnes filij dei. Ubi aduerte q̄ qui volunt spiritualiter
domino iubilare debent habere.

¶ Tercii iubilant de meritorum adeptione. Un-

de isti sunt qui videntes ad regis amicitiam: se esse rece-
ptos: et exinde magnum cōmodum sperantes. solent q̄
plurimum exultare et seruitium suum in leticia pficere
et complere p̄s. Jubilate deo omnis terra seruite domi-
no in leticia. De isto iubilo dicit. Job. xxxvij. Ubi cras
cum me laudarent simul et strā marulina. et iubilarent
omnes filij dei. Ubi aduerte q̄ qui volunt spiritualiter
domino iubilare debent habere.

¶ Tercii iubilant de meritorum adeptione. Un-

de isti sunt qui videntes ad regis amicitiam: se esse rece-
ptos: et exinde magnum cōmodum sperantes. solent q̄
plurimum exultare et seruitium suum in leticia pficere
et complere p̄s. Jubilate deo omnis terra seruite domi-
no in leticia. De isto iubilo dicit. Job. xxxvij. Ubi cras
cum me laudarent simul et strā marulina. et iubilarent
omnes filij dei. Ubi aduerte q̄ qui volunt spiritualiter
domino iubilare debent habere.

¶ Tercii iubilant de meritorum adeptione. Un-

de isti sunt qui videntes ad regis amicitiam: se esse rece-
ptos: et exinde magnum cōmodum sperantes. solent q̄
plurimum exultare et seruitium suum in leticia pficere
et complere p̄s. Jubilate deo omnis terra seruite domi-
no in leticia. De isto iubilo dicit. Job. xxxvij. Ubi cras
cum me laudarent simul et strā marulina. et iubilarent
omnes filij dei. Ubi aduerte q̄ qui volunt spiritualiter
domino iubilare debent habere.

¶ Tercii iubilant de meritorum adeptione. Un-

de isti sunt qui videntes ad regis amicitiam: se esse rece-
ptos: et exinde magnum cōmodum sperantes. solent q̄
plurimum exultare et seruitium suum in leticia pficere
et complere p̄s. Jubilate deo omnis terra seruite domi-
no in leticia. De isto iubilo dicit. Job. xxxvij. Ubi cras
cum me laudarent simul et strā marulina. et iubilarent
omnes filij dei. Ubi aduerte q̄ qui volunt spiritualiter
domino iubilare debent habere.

¶ Tercii iubilant de meritorum adeptione. Un-

de isti sunt qui videntes ad regis amicitiam: se esse rece-
ptos: et exinde magnum cōmodum sperantes. solent q̄
plurimum exultare et seruitium suum in leticia pficere
et complere p̄s. Jubilate deo omnis terra seruite domi-
no in leticia. De isto iubilo dicit. Job. xxxvij. Ubi cras
cum me laudarent simul et strā marulina. et iubilarent
omnes filij dei. Ubi aduerte q̄ qui volunt spiritualiter
domino iubilare debent habere.

¶ Tercii iubilant de meritorum adeptione. Un-

de isti sunt qui videntes ad regis amicitiam: se esse rece-
ptos: et exinde magnum cōmodum sperantes. solent q̄
plurimum exultare et seruitium suum in leticia pficere
et complere p̄s. Jubilate deo omnis terra seruite domi-
no in leticia. De isto iubilo dicit. Job. xxxvij. Ubi cras
cum me laudarent simul et strā marulina. et iubilarent
omnes filij dei. Ubi aduerte q̄ qui volunt spiritualiter
domino iubilare debent habere.

¶ Tercii iubilant de meritorum adeptione. Un-

de isti sunt qui videntes ad regis amicitiam: se esse rece-
ptos: et exinde magnum cōmodum sperantes. solent q̄
plurimum exultare et seruitium suum in leticia pficere
et complere p̄s. Jubilate deo omnis terra seruite domi-
no in leticia. De isto iubilo dicit. Job. xxxvij. Ubi cras
cum me laudarent simul et strā marulina. et iubilarent
omnes filij dei. Ubi aduerte q̄ qui volunt spiritualiter
domino iubilare debent habere.

¶ Tercii iubilant de meritorum adeptione. Un-

de isti sunt qui videntes ad regis amicitiam: se esse rece-
ptos: et exinde magnum cōmodum sperantes. solent q̄
plurimum exultare et seruitium suum in leticia pficere
et complere p̄s. Jubilate deo omnis terra seruite domi-
no in leticia. De isto iubilo dicit. Job. xxxvij. Ubi cras
cum me laudarent simul et strā marulina. et iubilarent
omnes filij dei. Ubi aduerte q̄ qui volunt spiritualiter
domino iubilare debent habere.

¶ Tercii iubilant de meritorum adeptione. Un-

de isti sunt qui videntes ad regis amicitiam: se esse rece-
ptos: et exinde magnum cōmodum sperantes. solent q̄
plurimum exultare et seruitium suum in leticia pficere
et complere p̄s. Jubilate deo omnis terra seruite domi-
no in leticia. De isto iubilo dicit. Job. xxxvij. Ubi cras
cum me laudarent simul et strā marulina. et iubilarent
omnes filij dei. Ubi aduerte q̄ qui volunt spiritualiter
domino iubilare debent habere.

¶ Tercii iubilant de meritorum adeptione. Un-

de isti sunt qui videntes ad regis amicitiam: se esse rece-
ptos: et exinde magnum cōmodum sperantes. solent q̄
plurimum exultare et seruitium suum in leticia pficere
et complere p̄s. Jubilate deo omnis terra seruite domi-
no in leticia. De isto iubilo dicit. Job. xxxvij. Ubi cras
cum me laudarent simul et strā marulina. et iubilarent
omnes filij dei. Ubi aduerte q̄ qui volunt spiritualiter
domino iubilare debent habere.

¶ Tercii iubilant de meritorum adeptione. Un-

de isti sunt qui videntes ad regis amicitiam: se esse rece-
ptos: et exinde magnum cōmodum sperantes. solent q̄
plurimum exultare et seruitium suum in leticia pficere
et complere p̄s. Jubilate deo omnis terra seruite domi-
no in leticia. De isto iubilo dicit. Job. xxxvij. Ubi cras
cum me laudarent simul et strā marulina. et iubilarent
omnes filij dei. Ubi aduerte q̄ qui volunt spiritualiter
domino iubilare debent habere.

¶ Tercii iubilant de meritorum adeptione. Un-

de isti sunt qui videntes ad regis amicitiam: se esse rece-
ptos: et exinde magnum cōmodum sperantes. solent q̄
plurimum exultare et seruitium suum in leticia pficere
et complere p̄s. Jubilate deo omnis terra seruite domi-
no in leticia. De isto iubilo dicit. Job. xxxvij. Ubi cras
cum me laudarent simul et strā marulina. et iubilarent
omnes filij dei. Ubi aduerte q̄ qui volunt spiritualiter
domino iubilare debent habere.

¶ Tercii iubilant de meritorum adeptione. Un-

de isti sunt qui videntes ad regis amicitiam: se esse rece-
ptos: et exinde magnum cōmodum sperantes. solent q̄
plurimum exultare et seruitium suum in leticia pficere
et complere p̄s. Jubilate deo omnis terra seruite domi-
no in leticia. De isto iubilo dicit. Job. xxxvij. Ubi cras
cum me laudarent simul et strā marulina. et iubilarent
omnes filij dei. Ubi aduerte q̄ qui volunt spiritualiter
domino iubilare debent habere.

¶ Tercii iubilant de meritorum adeptione. Un-

de isti sunt qui videntes ad regis amicitiam: se esse rece-
ptos: et exinde magnum cōmodum sperantes. solent q̄
plurimum exultare et seruitium suum in leticia pficere
et complere p̄s. Jubilate deo omnis terra seruite domi-
no in leticia. De isto iubilo dicit. Job. xxxvij. Ubi cras
cum me laudarent simul et strā marulina. et iubilarent
omnes filij dei. Ubi aduerte q̄ qui volunt spiritualiter
domino iubilare debent habere.

¶ Tercii iubilant de meritorum adeptione. Un-

de isti sunt qui videntes ad regis amicitiam: se esse rece-
ptos: et exinde magnum cōmodum sperantes. solent q̄
plurimum exultare et seruitium suum in leticia pficere
et complere p̄s. Jubilate deo omnis terra seruite domi-
no in leticia. De isto iubilo dicit. Job. xxxvij. Ubi cras
cum me laudarent simul et strā marulina. et iubilarent
omnes filij dei. Ubi aduerte q̄ qui volunt spiritualiter
domino iubilare debent habere.

¶ Tercii iubilant de meritorum adeptione. Un-

de isti sunt qui videntes ad regis amicitiam: se esse rece-
ptos: et exinde magnum cōmodum sperantes. solent q̄
plurimum exultare et seruitium suum in leticia pficere
et complere p̄s. Jubilate deo omnis terra seruite domi-
no in leticia. De isto iubilo dicit. Job. xxxvij. Ubi cras
cum me laudarent simul et strā marulina. et iubilarent
omnes filij dei. Ubi aduerte q̄ qui volunt spiritualiter
domino iubilare debent habere.

¶ Tercii iubilant de meritorum adeptione. Un-

de isti sunt qui videntes ad regis amicitiam: se esse rece-
ptos: et exinde magnum cōmodum sperantes. solent q̄
plurimum exultare et seruitium suum in leticia pficere
et complere p̄s. Jubilate deo omnis terra seruite domi-
no in leticia. De isto iubilo dicit. Job. xxxvij. Ubi cras
cum me laudarent simul et strā marulina. et iubilarent
omnes filij dei. Ubi aduerte q̄ qui volunt spiritualiter
domino iubilare debent habere.

¶ Tercii iubilant de meritorum adeptione. Un-

de isti sunt qui videntes ad regis amicitiam: se esse rece-
ptos: et exinde magnum cōmodum sperantes. solent q̄
plurimum exultare et seruitium suum in leticia pficere
et complere p̄s. Jubilate deo omnis terra seruite domi-
no in leticia. De isto iubilo dicit. Job. xxxvij. Ubi cras
cum me laudarent simul et strā marulina. et iubilarent
omnes filij dei. Ubi aduerte q̄ qui volunt spiritualiter
domino iubilare debent habere.

¶ Tercii iubilant de meritorum adeptione. Un-

de isti sunt qui videntes ad regis amicitiam: se esse rece-
ptos: et exinde magnum cōmodum sperantes. solent q̄
plurimum exultare et seruitium suum in leticia pficere
et complere p̄s. Jubilate deo omnis terra seruite domi-
no in leticia. De isto iubilo dicit. Job. xxxvij. Ubi cras
cum me laudarent simul et strā marulina. et iubilarent
omnes filij dei. Ubi aduerte q̄ qui volunt spiritualiter
domino iubilare debent habere.

Judas. Juda.

A Nota q̄ Juda est nomen fe-
mi. ¶ Nota q̄ Juda est nomen populi et interpretatur

Judas.

iuda vel iudas confitens vel glorificās. Et potest significare moraliter accipiendo statum vel populū virtuosum qui dominum debent laudare et glorificare. et sua propria crimina confiteri et corrigere. Et potest maxime significare quemlibet ecclesiasticum vel prelatum. Sicut enim tribus iuda fuit ceteris tribubus nobilior. quia scilicet de illa tribu reges linealiter processerunt. Iuxta illud ps. Iuda rex in meo moab olla spei mee in cuius signum tribus iuda ad orientem figebat tentoria. sicut dicitur nume. ii. Sic vere est status et persona cuiuslibet ecclesiastici et prelati ceteris dignior potest dici. Ipsi enim sunt reges et duces aliorum. quia scilicet ipsos habent regere et dirigere corrigere et docere. Unde nota quod tribus iuda in tribus aliis precelebatur. scilicet in statu. in actu in situ. Ista enim fuit.

Status dignioris et nobilioris.

Actus fortioris et audacioris.

Situs altioris et anterioris.

Ista enim habebat statum nobiliorē quia ista erat tribus regia que sceptrum regiminis obtinebat. Unde Gene. xliij. Non auferetur sceptrum de iuda. Item habebat actum audaciorē quia ista tribus in bellis aliis precelebatur. Iudicum. i. Judas ascendet ante vos. Et gene. xlvj. Misit Jacob ante se iudam. Item habebat situm anteriorē. quia scilicet ista tribus ad orientem sedebat et tentoria figebat. Nume. ij. Ad orientem iudas figet tentoria. Et reuera clarissimi talis debet esse tribus et cognatio virorum ecclesiasticorum et maxime prelatorum. quia vere isti debent esse reges et sui et aliorum se et alios regendo et gubernando. Debent alios precedere bona exempla dando et ostendendo. Debent etiam ad orientem sedere: ubi est lux: lucem paradisi videndo et continue contemplando. Quod vitos in benedictione iude patriarche videtur firmatum fuisse. Gen. xliij. ubi dicitur. Iuda te laudabunt fratres tui. manus tue in cervicibus inimicorum tuorum et adorabunt te filij matris tue. catulus leonis iuda. ad predam ascendisti sicut leo. et quiescens accubivisti ut leo et quasi leona. Ubi adverte. quod qui vult spiritualiter esse iuda vel iudas dicitur famo- sam conversationem. quia debet esse iuda que laudare debent fratres sui gloriosam triumphationem. quia debet habere manus in cervicibus inimicorum suorum. iniuriam a se et sibi commissis repellendo. Excelsam iurisdictionem quia debet esse talis quem adorare tenetur filij matris sue. i. ecclesie. Audacem reprehensiones quia debet esse catulus leonis rebelles mordendo et castigando. Suavem contemplationem quia debet ascendere ad predam paradisi. ibi requiescendo et accubando. Toracem predicationem. quia debet esse sicut leo et leona alios subditos peccatores suscitando. et predicando. Ista figurā posses per membra preseri et dilatari sicut nimis esset prolixum. Illud tamen nota quod iste iudas patriarcha a suo benedictore iacob comparatus fuit leoni multiplici ratione. Leo enim inter bestias est.

Liberalior ad dividendum.

Benignior ad indulgendum

Audacior ad resistendum.

Liberalior dico ad dividendum quia. i. predam suam non solet leo solus comedere. sed alijs animalibus ipsam communicare et contribuere. Quia vere predam bonorum temporalium quam habemus debemus alijs impartiri. et per clementiam si indigent elargiri. Unde de catulo leonis quem samson occidit dicitur Iudicum. xviij. De comedente erunt cibus et de forti dulcedo. Item iste est dignior immo secundum. Plinium in puniendo illuz qui cum percussit servat mirabile temperamentum. benignus etiam dicitur esse quia mulieribus prostratis et pueris dicitur parcere. et ipsas non ledere quoquo modo. Quia vere nos alij ecclesiastici qui de iuda. id est de ecclesia sumus nati. debemus esse misericordes ad indulgendum. discreti ad corrigendum. et pie ad miserandum. et maxime mulieribus parvulis et prostratis. i. personis

miserabilibus et regens quicquid enim sit de alijs in istis tamen non debemus aequaliter ostendere iram nostram. Unde. iij. Reg. xij. Non comedit leo de cadavere. nec le- dit asinum. Item iste est audacior ad invadendum vel potentior ad restituendum vel. Quia vere nos debemus pro iure ecclesie neminem formidare. sed mediante iustitia tyrānos et impios illis obviando repellere vel pre- dicando redarguere. Unde. Prover. xxx. Leo fortissimus bestiarum ad nullius pavebit occursum. Unde de isto iuda dicitur. i. Machab. ij. Surrexit. iudas machabeus et adiuabant cum fratres sui. et preliebatur prelium israel et protebat gladio suo castra: similis factus est leo in operibus suis et persecutus est iniquos persecutās eos. Unde. Esa. xij. Erat terra iuda egypto in pavorem. Quia scilicet status bonorum et maxime prelatorum est pavor et excidium iniquorum. Bene ergo comparatus est iudas. id est vir ecclesiasticus vel prelatus leoni. Unde Apocalipsis. v. dicitur. vicit leo de tribu iuda radix dauid. In quibus verbis ostendit quod quicumque vult esse iudas spiritualiter vel de iuda. debet esse.

Longus perseverator.

Status considerator.

Pius exuberator.

Igitur perseveremus per longam perfectionem. vicit inquit leo. Consideremus status professiones. quia de tri- bu iuda Exuberemus per patriam compassivum. Radix inquit leo. victoriam enim perseverantiam presupponit. Statu considerando. peccata declinamus. nos sumus de tribu iuda id est de statu ecclesie. Pie exuberando. pauperes ve- getamus nos debemus esse radix in qua multum est de humore. Primo dico nos debemus in bono perse- vere quod ostenditur cum dicitur vicit leo. Debemus enim hostes spirituales. vincere: ad quod sine perseverantia non possumus advenire. Omnes enim alie virtutes pu- gnant. sola perseverantia triumphat et vicit. Unde. Ber- nar. in quodam sermone dicit sic. Tolle inquit perseve- rantiam et tunc nec fortitudo laudes nec obsequium mer- cedem: nec beneficium gratiam obtinebit. Per hanc enim solam homo eternitati reddatur et purgatur vin- cit et victoriam coronatur. Quia qui perseveraverit usque in finem hic salvus erit. Et ideo de iuda sicut de perse- verante dicitur. Hier. xliij. In diebus illis salvabitur iuda. et israel habitabit confidenter: et hoc est nomen quod vocabunt eum dominus iustus noster. vincit ergo leo. Unde Apoca. iij. Qui vicerit faciam illum columnam. Columna enim dicitur trabs in domo erecta immobi- liter perseverat pro aliquo onere. sustinendo. Quia vere si volumus esse victores contra vitia: necesse est quod simus columne sursum erecte per contemplationem onus su- stinentes per patientiam et laborum tolerationem nun- quam vero mobiles per perseverantiam et durationem perse- verantia ergo vincit. Et hoc bene figuratus est. Exo. xxxij. quod diu moyses perseverabat in oratione manus ad deum extendendo vincebat israel. si vero manus re- poneret vincebatur. Si ergo volumus esse iudas spiri- tualiter nos debemus in bono perseverare. Tunc inquit

Secundo dico quod nos debemus nos ipsos considera- re. De tribu iuda inquit. q. d. nos debemus semper con- siderare et invicem habere professionem et conditionem status nostri et quod nos sumus de tribu iuda id est de statu ecclesiastico et perfecto et hoc enim inducitur prudens homo ad benefaciendum quando scilicet considerat se esse gravem et perfecti status et professionis ad quem scilicet pertinet benefacere. et honeste se habere. Sicut enim res unius speciei. non exercent actus alterius speciei. Quia mo- semper solentur proprios actus et opera exercere. sicut patet. quia stelle solent illuminare ignis calcifacere aqua humectare. et sic de alijs. Sic vere illi qui sunt ali- cuius status. gradus et ordinis religionis et conditionis debent facere actus qui ad illum statum pertinere no- scuntur. siue sit humectatio pietatis siue remissio iniqui- tatis siue propulsio iniurie et crudelitatis etc. Simus et

govel

go vel consideremus nos esse de tribu iuda et nos predecessorum nostrorum vestigijs conformemur. quia sicut dicitur. Apoca. viij. Et tribu iuda. xij. milia signati. Ad sicut vinea esate que debebat facere vinas et recit labu- stras. Esa. v. Quia sicut semper filij debent imitari pa- rentes. sic nos nostros fundatores et predecessores. Un- de dicit Cassi. in lib. xij. epistolarum. Similitudine suo- rum felix venia custodit. quia pudet male facere cum ne- quitia nequeat in suo genere inueniri. Melius ergo est eligere nobilem et diuitem. quia ille se. exemplis priorum custodit iste autem in suis exemplum non inuenit cui de- beat se conformare. Nota ergo quod nos exemplo pre- decessorum nostrorum deotus esse.

- Infirmorum exhortatores.
- Miserorum sustentatores.
- Superiorum contemplatores.
- Iniquorum castigatores.

Simus dico exhortatores trepidantium infirmorum. vnde de iuda dicitur. i. Machab. iij. Dixit iudas Accingimini et estote filij potentes. et estote parati. Item simus sustentatores indigentium miserorum. Unde. ij. Machab. xij. dicitur quod illis qui in quodam presidio obsessi erant iudas necessaria mittebat. Item simus contempla- tores emulsiu gaudiorum. Unde de patria paradisi dicitur. Esae. lxx. Educam inquit de iacob semen et de iuda possidentem montes sanctos et hereditabunt eam electi mei et serui mei habitabunt ibi. Item simus castigatores delinquentium iniquorum. Unde de iuda dicitur. j. Machab. iij. Quod ipse est persecutus in- miscos et. Simus ergo charissimi de tribu iuda quia si- cut dicitur. ij. Para. xij. In iuda iuenta sunt bona ope- ra. Istud est ergo secundum quod nos debemus nos ipsos

considerare. Tertio dico quod si volumus esse spiritua- les iuda nos debemus clementer exuberare. quia scilicet nos debemus esse radix dauid Radix enim plus habet et hu- mores et cetera partes arboris. et ideo radix dicitur vita ar- boris seu plante. quia scilicet ista habet alias partes arbo- ris vegetare et nutrire. quia scilicet inter alias personas mundi illi qui sunt de iuda. id est de statu ecclesiastico. debent esse humidiores. clementiores. et in humore pie- tatis abundantiores. Radix inquit dauid quia scilicet dauid super omnes ex clementia commendatur. j. Ma- chabeorum. ij. David in misericordia sua consecutus est regnum. Unde de ista radice potest dici illud. Ezechie. xxxij. flumina manabant in circuitu radicum eius et ri- uos suos emisit ad omnia ligna regionis. Et Joel. ij. dicitur Super riuos iuda ibunt aque. quia scilicet charis- simi. flumina pietatis dunt circa radices. i. circa curas ecclesiasticas manare et fluere ita quod riuos beneficiorum suorum debent ad omnes alios derivare et sic igitur pa- ter quomodo nos debemus esse pietate exuberantes sta- tus nostros considerantes. In bono opere perseveran- tes. Sed heu proculdubio multi sunt hodie de tribu iuda. id est de statu ecclesiastico qui sunt alterius conditio- nis. quia scilicet multi sunt qui non habent perseveran- tiam sed desipientiam. Non stabilitatem. sed laudabilit- tatem. Non permanentiam sed desipientiam. Unde pro- certore multis hodie potest dici illud Esa. iij. Auferet do- minus a iuda validum et fortem. quia scilicet hodie desi- cit in ecclesia omnis virtus perseverantie fortitudinis et laboris. Sicut enim illi de terra iuda quibus fuerit deo principaliter dedicati. propter tamen peccata sua et ciui- tatis sue hierusalem a nabuchodonosor translati et cap- tiuati fuerunt. Iuxta illud Thiere. iij. Translatus est iuda de terra sua. Sic vere ecclesiastici quibus a deo primo fuerit dilecti et ad eius seruitium prelecti. quia tamen dediti sunt quandoque pluribus vitijs et peccatis. id mo- deratis temporibus tradidit illos dominus in manu Nabuchodonosor dyaboli vel principum secularium. quibus non possunt resistere quoquo modo. a quibus tri- butis et seruituribus subiugantur. et sepe de locis proprijs captiuantur. Treu. j. Adigauit iuda propter afflictio- nem et multitudine seruitutis habitauit inter gentes

nec inuenit requiem. Et Esa. iij. Ruit hierusalem et ius- das concidit. j. Machab. ix. dicitur Judas occidit et cete- ri fugerunt. Isti ergo non habent virtutem perseveran- tie. Item isti non habent pie oculis statum tue prou- sionis et eminentie. Si enim statum suum consideraret nunquam tot mala facerent vel patirent. Quia vere cha- rissimi hodie in iuda inueniuntur.

Proditores et maliciosi. Dico enim quod ibi sunt ma- Turbatores et litigiosi. licioisissimi. proditores. vi- fedatores et luxuriosi. de Joannis. xviij. dicitur quod iudas scarioth tradidit dominum iesum christum. Item ibi sunt litigiosi turbatores vnde. ij. Machab. xij. Quia diu superest iudas impossibile est pacem esse negotijs ipsi non appellacionibus et litigijs quandoque turbant et destruunt propriam ecclesiam matrem suam. vnde Jac. h. xij. Judas pugnabat contra hierusalem. Item ibi sunt luxuriosissimi fedatores. vnde. iij. Reg. xij. Peccare fe- cit iudam in immundicijs. Hoc ergo de iuda iufficit.

Judea. Nota quod iudea dicitur regio in qua. scilicet cetera terra promissionis triuoc illua et tri- bus beniamin habitabam. vnde iudea et terra iuda pro- eodem supponunt Et interpretatur confessio vel glouifi- catio. et potest significare statum ecclesie militantis vel etiam statum anime penitentis. In utraque enim consistit et glorificat deus et vbi quis colit et etiam adorat deus ibi est iudea vel terra iuda. In ista enim regione. scilicet iudea. iuxta christus natus et mortuus et est passus resurrexit et et ascendit. et in anima et in ecclesia articuli de nativita- te passione et. creduntur et tenentur Sicut. n. dicitur i- ps. Iustus in iudea deus in israel magnum nomen eius Nota ergo quod iudea inuenitur quadruplex in scriptura scilicet iudea.

- Exterior. Prima est quada regio corporalis De qua dicitur Joan. viij. Iesus nolebari iudeam ambulare. quia querebant eum iudei inter
- Interior. dicitur Joan. viij. Iesus nolebari iudeam ambulare. quia querebant eum iudei inter
- Inferior. ficere Secunda est habitatio spiritalis scilicet anima. de qua in psalmo. facta est iudea san- ctificatio eius israel potestas eius. Tercia est ecclesia viatorum de qua Actuu. j. Erunt mihi testes i hierusa- lem et in omni iudea et samaria. Quarta vero est patria seu gloria beatorum. De qua potest dici Joelis. iij. Iudea in eternum habitabitur et hierusalem i generatio et ge- nerationem. In iudea syrie habitant rixi contempiores. in iudea anime habitant virtutes et mores. In iudea eccle- sie habitant christi seruitores. In iudea vero patrie christi speculatores. Aduerte tamen quod in sola iudea selet bal- samus reperiri. Quia vere in iudea corporali preciosus inuentus fuit balsamus iesus christus pro carnis assumptio- nem. In iudea vero spiritali. scilicet in anima inuenitur pro gra- tiam et deuotionem. In iudea autem inferiori. ecclesia inuenitur per fidem et cognitionem. In iudea in sup- periori. scilicet in patria inuenitur per beatificam fruitionem. Unde de christo potest dici illud Danielis. xij. Erat abacuc propheta in iudea Abacuc enim interpretatur luctator fortis et. Sufficit ergo de iudea gra breuitatis

Judeus. Nota quod iudeus potest accipi i bono et in malo. In bono enim significat fide- les domini confessores quia. scilicet iudeus interpretatur confi- tens vel glorificans. In malo vero designat peruersos fidei contemptores. scilicet sectam nequissimam iudeorum. pri- mi iudei sunt glorificandi. Unde apostolus. j. Corin. ix. factus sum iudeis iudeus vt iudeos lucrificares Secu- di vero iudei sunt vituperandi: de quibus Rom. ij. In- dignatio tribulatio et angustia in omni anima huius- opantis malum iudei primum et greci. Dicam ergo primo quod sunt aliqui iudei commendabiles et isti sunt iudei spi- rituales. i. viri deus confidentes credentes et glorificantes Antiquitus enim nullus erat populus qui deum crederet vel laudaret. vel qui leges dei susciperet vel teneret propter peccata iudeorum. et ideo iste solus aduentus christi sperabat. et salutem anime post mortem corporis expectabat: quia. scilicet illi qui sunt iudei spirituales. i. viri sancti et perfecti deum ha- bent preteritis credere legem eius tenere et salutem ant-

Judeus.

me certitudinaliter expectare Rom. j. Virtus dei est in salutem omni credenti iudeo primum et greco. Et sic de talibus spūalibus iudcis potest exponi illud j. Cor. j. Judei signa petunt greci sapientiam querūt. Ubi aduerte qd illi qui volunt esse iudei debent habere. Eminentem perfectionem qd notatur per signa inquit petunt excellentem discretionem. que ostenditur in verbo sapientiam que dicitur a sapio pis. Diligentem discussionem que ostenditur in verbo querunt. Sit igitur in nobis perfectio moralis. que scilicet notatur per signa inquit Sicut enim equi et canes nobiles aliquibus signis specialibus ab alijs distinguuntur Sic vere boni nobiles et virtuosus aliquibus signis spūalibus. i. aliquibus virtutibus et bonitatibus ab alijs sunt distincti. Signa enim dei quibus deus cognoscit suos sunt gratie et virtutes. Et ideo sicut illi qui portant signa solent admitti ad comedendum in domibus prelatorum. Alij vero qui signis caret solent exinde repelli. Sic vere in die iudicij illi qui ista signa portabunt. conuiujs paradisi cum angelis introibunt Illi vero qui signis talibus priuabuntur. ab hoc conuiuio repellentur Habeamus ergo signa ista iudei signa petunt. Apoca. vij. Significamus seruos dei nostri in frontibus. Et Eccl. ix. Signa thau super frontes viro rum gementium et dolentium etc. Et aduerte si vis per que signa cognoscitur bonus equus. scilicet quando habet caput paruum. macrum erectum. Aures acutas. oculos magnos. nares patulas. pedes mobiles. comam crispam Et percerto talia signa debent in nobis apparere. Sit ergo in nobis caput intentionis paruum per humilitatem sit erectum per eternorum affectionem sit etiam macrum per carnis macerationes. Sint aures acute et prompte ad audiendum diuinum mandatum et predicationem. Oculi intellectus sint aperti ad videndum per discretionem. Nares etiam sint patule ad odorandum celestium per deuotionem. Pedes sint mobiles ad discurrendum per obedientiam et subiectionem. Coma. idest exterior apparetia sit crispa idest pilis virtutum munita per bonam et honestam conuersionem. Et percerto si ista habuerimus. equi boni iudei. i. perfecti viri erimus. quia sicut dicitur Luc. xij. Erunt signa in sole et luna et stellis. Sol enim pater est calor. Luna mater est humoris stelle filie sunt splendoris quia vere charissimi signa virtutum debent apparere in sole. i. in viris seruentibus charitate. In luna. i. in viris fulgentibus honestate. Iudei ergo signa petunt Unde Apoca. xij. Signis magnis apparuit in celo. mulier amicta sole et luna sub pedibus eius. et in capite eius corona stellarum duodecim. Per solem intelligitur charitas. Quia sicut dicitur Per lunam intelligitur pietas Mar. xvj. signalaui Per stellas intelligitur honestas. Item eos qui crediderint hec sequentur bene ergo dictum est iudei signa petunt. Unde Joan. ij. Responderunt iudei et dixerunt. quod signum ostendis nobis quod hec facis. Patet ergo quod si uolumus esse spirituales iudei in nobis debet esse virtuosa perfectio. Item sit in nobis discretio luminosa. que notatur cum dicitur Sapientia. Sapientia enim dicitur sententia de eternis: que dicitur sapientia a sapore. quia ista est sapida et suauis: Unde Prover. vij. Sapientia mellior est cunctis opibus. Unde de talibus iudcis dicitur Hebr. vij. Iudcis noua lux ori uisa est. Lux enim sapientiam et signat Iuxta illud. Eccl. ij. Ut transferres animum meum ad sapientiam. Sit igitur in nobis discretio luminosa. Item sit in nobis scrutatio curiosa. quod runt inquit Deum enim debemus querere et ipsum tam diu querere per bona opera quod ipsum possimus in patria inuenire. Unde Joan. vij. Judei querebant eum in die festo etc. Unde infra de Querere. Et vide. s. de Inuenire. ubi est illa auctoritas. Querite et inuenietis. Pars ergo quod nos debemus habere. virtuosam perfectionem. Luminosam discretionem. Curiosam scrutationem Et sic erimus spirituales iudei. Et sic dico quod iudeus quando quod accipitur in bono ita quod de talibus dicitur Joan. xij. Iesus nazarenus rex iudeorum. Isti sunt ergo iudei com-

mendabiles. Secundo dico quod sunt aliqui iudei dei et stabiles. Et isti sunt illi qui modo iudei nuncupantur: et qui obstinati et exccati deo credere dedignant. Isti sunt illi de quibus dicit Apocali. iij. Blasphemias ab hijs qui se dicunt iudeos esse et non sunt sed sunt synagoga satanic. Et nota quod iudei sunt Effrenati per seuitiam Obstinati. per maliciam Aggrauati per miseriam. fuerunt enim effrenati christum crucifigendo. fuerunt obstinati fidem eius negando. Sunt vero captiuati vel aggrauati misere diuagando. Dico ergo quod isti habuerunt seuitiam effrenatam. quod bene apparuit. quia suum proprium patrem et matrem et redemptorem occiderunt. Similes quibusdam animalibus seu vermibus qui inter folia terribinti nascuntur que corticem dicte arboris unde nata sunt solent taliter terebrare. corrodere perforare quod quidam sciofus liquor quod terebintina dicitur exinde compellitur emanare. Sic vere charissimi cum ista animalia seu homines. idest iudei ab arboribus terebinto. s. a christo geniti fuerunt et producti ipsi tamen eius corticem taliter clauis et lancea perforauerunt per preciosum liquorem sanguinis sui grande cum uolentia extraxerunt. Isti enim sunt qui dixerunt Joa. xij. crucifige crucifige eum. Et Jo. x. dicitur. Sustulerunt lapides iudei ut lapidarent iesum. Isti sunt sicut canes Hebronis qui sicut narratur in fabulis proprium dominum comederunt etc. isti ergo habuerunt seuitiam effrenatam. Deinde dico quod isti habent maliciam obstinatam christo enim presenti credere noluerunt nec fidem eius gentibus credentibus receperunt sed eam adhuc negant et hactenus negauerunt. Plinius. n. dicit quod hyena concipit sine mare. sed Aristoteles hoc negat. sicut etiam dicit idem. Canis etiam primogenius solet tardius videre et in cecitate diutius permanere. Quia vere charissimi hyena. i. beata uirgo christum concepit et peperit sine mare hoc tamen Aristoteles. i. popululus iudeorum deneget. Hecere. v. Negauerunt dominum dixerunt non est ipse. Nam percerto charissimi cum deus a principio habuerit duo genera filiorum. s. populum iudaicum et gentilem istud tamen ad sentum patet quod primogenitus. s. popululus iudaicus diutius manet cecus et a lumine dei alienus. Alio enim populo credente iste credere noluit sed in infidelitatis cecitate permanet et permansit. Sapien. ij. Excecauit eos malicia eorum. Quod bene figuratum fuit Luc. xv. ubi dicitur. quod filius prodigijs fuit a patre in domum cum gaudio receptus. De quo indignatus primogenitus quod laborabat in agro domum patris familias ingredi non uolebat quousque in fine a patre extitit introductus. Quia. scz iudei qui sunt primogeniti filij dei: uixta illud primogenitus uisus israel. Erodit. ij. prodigijs et uagis gentilibus domum ecclesie per fidem reuerentibus. ingredi noluerunt. sed in propria phidia permanserunt usque ad finem ipsum sed cum intrauerit plenitudo gentium omnis israel saluus fiet. Roma. xj. Tunc. n. erunt iudei similes crocodillo qui primo occidit hominem postmodum plorat eum. et finaliter deuorat illum. sicut dicit Plinius quia percerto iudei christum quem primitus occiderunt in fine plorabunt ad ipsum per penitentiam reuertendo. Iuxta illud Plangent enim plancru quasi super unigenitum Et plangent terra. familie et familie scorsum zacha. xij. Et Apocali. j. Tunc plangent se super eum omnes tribus terre. Ipsum etiam per fidem deuorabunt et eum sibi incorporabunt et manducabunt. Iuxta illud Augusti. Crede et manducauit. Quod uix figurat in serpente et moyses. Virgam enim conuersam in colubum horruit moyses accipere: caudam tamen eius iubetur a domino tenere: et sic in uirgam conuertitur sicut ante fuit habetur Erodi. iij. Quia vere quousque moyses idest populus iudeorum horreat modo accipere credere et tenere per fidem illam uirgam quam emisit dominus ex syon. scilicet dei filium christum pro eo quod in colubum. idest in carnem audit eum transmutatum in cauda tamen. idest in fine per fidem apprehendet. et sic ipse conuertet in uirgam. quoad scilicet illud quod solidum crediderat carnem fuisse credere simpliciter deum esse et deum in homine latuisse. Patet ergo quod

D ergo quō iudei modo habēt malitias obstinatā. Unde Actu. xij. increduli fuerūt iudei. ¶ Deniq; dico q; isti habent miseriam aggrauatam. Nullus enim fuit vnq; populus qui tot miseriae & captiuitates a principio sustineret. figuratiuim fuerūt in chaym primogenito adam qui quia occiderat abel fratrem suū. posito signo in faciem eius factus est vagus et profugus super terrā. Quia vere iudei in facie cognoscuntur et quia fratrem suum christum occiderunt sicut vagi et profugi p̄ mun dum sine domicilio proprio diuagātur. Unde 2. sec. ij. Abijciet eos deus quia non audierunt cum: et erunt vagi in nationibus. Unde Act. xvij. Precepit claudere ostia. Scedere omnes iudeos a roma. Sufficit ergo de iudicis. Vide infra de christi passione.

A **Judicare** idem est quod discernere. Unde de homine sapienter discreto in aliqua arte dicitur q; ipse est homo boni iudicij. Iudicium enim nihil aliud est q; discretio inter q̄ litates et conditiōes rerū. Prouer. xxiij. Discerne quod iustum est et iudica inopem et pauperem. Cum igitur scriptura agat de duplici iudicio diuino pariter et humano. ¶ Primo de humano iudicio aliquid est dicendum. Et nota q; iudicium in scriptura significat.

Ordinariā iurisdictionē. ¶ Primo ergo dico q; p̄ tu estimatiuam opinionē dicitur intelligitur iuris Executiua condemnationē. ditio ordinatiua.

Et sic sumitur in ps. Ecce nunc reges intelligite erudi mini qui iudicatis terram. Iudicatis inquit. i. ordinatis disponitis et gubernatis. ¶ Item per iudiciū intelligitur estimatio opinatiua. Et sic sumitur. Joannis. vij. Nolite iudicare secundum faciem sed verus iudiciū iudicate. ¶ Item per iudicium intelligitur condemnatio executiua. Et sic sumitur Sapientie. vij. Iudiciū durissimum fiet his qui presunt. Quia ergo nomen iudicij importat statim iurisdictionē negotiorū cognitionē et negotiorū diffinitionē bñ p̄ q; officij iudicadi debz cōmitti viris autenticis et honestis. Viris prudentibus et discretis. Viris etiam deum timentibus et perfectis iudex enim in populo est sicut oculus in corpore a quo pendet regimē corporis vniuersi. Nam sicut oculus habet de coloribus iudicare. foucas et pericula cauere. et preiudicare. et cunctis membris alijs de debito regimine prouidere. Sic vere iudex debet de coloribus. idest de personarum conditionibus discernere. et publice pericula cognoscere. et omnia membra corporis. idest oēs personas sue iurisdictionis debite gubernare. Et ideo de talibus videtur dici illud ps. Recte iudicate filij hominū In quibus verbis ostenditur q; illi qui volunt iudicare debent habere tres speciales virtutes. scilicet. Veritatē in intentione quod ostenditur in verbo. Recte. Charitatem in affectione. quod ostenditur in verbo filij Charitatem in cogitatione. qd ostenditur in verbo hominū

B ¶ Debet enim bonus iudex habere. Intentionem rectitudinem. Recte inquit iudicate dilectionis plenitudinē filij inquit. qui scilicet sunt qui habent naturalem dilectionem ad patrem. Discretionis limpiditatem. hominum inquit. qui scz sunt animalia rationabilia. ¶ Et igitur si volumus debite iudicare nos debem⁹ habere veritates in intentione. Recte inquit iudicate. Istud enim summe pertinet ad bonum iudicem. q; scilicet quicquid faciat. habeat intentionem rectam. veram. iustā et honestam. Sicut enim scriptor non potest recte lineare nisi regula sua fuerit recta. Sic procerto iudex nō potest rectum iudicium facere nisi intentio sua que scilicet est regula seu forma actuum et operum exteriorum recta fuerit atq; sancta. Recte ergo iudicate. idest recte inter merita personarum et causarum discernite. Quia sicut dicitur. Prouerbijs. x. Et studijs suis intelligatur puer si munda et recta sint opera eius. Rectum enim dicitur quod non pendet plus ad vnā partem q; aliā quia vere intentio iudicis debet esse recta et iusta. ita q; non debet magis inclinari ad vnā personam q; ad alteram non plus ad amicum q; ad inimicum. nō plus

ad vicinum q; ad peregrinum. Recte ergo iudicate. vt sic cuiuslibet possit dici illud quod dictum est symoni q; interpretatur obediens Luc. vij. Recte iudicauit. Et ne emie. ix. Deditis eis domine iudicia recta. Quod tamen proculdubio hodie est contra multos iudices et prelatos superiores pariter potentes qui procerto non videtur habere intentionem rectam quia scilicet non intendunt in suis iudicijs nisi propriam utilitatem nō communem proprium lucrum non alienum. fauorem specialem non iustitiam generalem. Quia sicut videmus q; nimia propinquitās alicuius rei vel nimia distantia vel aliq; alicui⁹ rei interpositio vel et oculi mala dispositio impediat in oculo rectū iudiciū. Sic vere in oculo. i. in iudice rectum et verum iudicium impeditur quando p̄sona nimis ei appropinquat per specialem affectū. vel quando oculus iudicis est corruptus per avaricie defectum vel etiam quando aliquid interponitur scilicet ali quod munus seu precium. Potissime autē impeditur hodie rectum iudicium propter propinquitatem affectionis vt quia sibi attinet. vel quia prece vel precio ip̄s amat. Res etiam que est immediate super oculum ab oculo non videtur neq; finit alia videtur quādo vero aliquis habet aliquam personam super oculum cordis p̄ nimiam affectionem nec ipsius demerita nec aliorum merita videntur. nec de ip̄s debite iudicatur quibus potest dici hodie illud Sapientie. vij. Cum essetis inquit ministri regni illius non recte iudicatis. neq; custodistis legem iustitie. Non sic charissimi non sed recte iudicatis. quia sicut dicit. Petrus Rauennensis teste cicerōe Personam iudicis exuit quisquis amicum induit Equas enim cui iudex obsequitur ignorat odium et amorem habemus igitur in intentione veritatem. ¶ Item debet iudex habere charitatem in affectione. filij inquit. filius enim nomen est amonis. quia scilicet boni iudices quos exterius ostendant rigorem intus tamen semper debent habere charitatem compassionem et amorem. Magis enim debet procedere iudex ex amore q; ex rigore. et charitate q; ex severitate. Sicut enim lapilli seu calculi videntur exterius duri et frigidī. et tamen interior potentialiter habent ignem. qui si collisi fuerint. statim erit. Sic vere charissimi boni iudices sepe creduntur esse duri. et frigidī. idest crudeles et in deuoti propter rigorem iusticie quem exterius pretendunt qui tamen in rei veritate sunt interiorius ignei. charitatiui et benigni. filij ergo. Et sic tales erunt illi filij. de quibus dicitur in psal. filij tui sicut nouelle oliuarum. Oliua enim signat virtutem pietatis et charitatis. que semper debet in visceribus iudicium abundare vt scilicet benigniter et mature possint subditos iudicare. Iuxta illud Sapientie. xij. tu autem dominator virtutis cum tranquillitate omnia iudicas. et cum magna reuerentia disponis nos. Isti sūt ergo filij. idest charitatiui et piij. benigni pariter. et modesti. quia scilicet bonis debent se ostendere benignos ipsos debite promouendo. Quis malis se debeant ostendere valde duos ipsos acriter puniendo. Exemplo leo nis cuius natura est hominib⁹ valde benigna. erga vero bestias valde dura sicut potest exemplis varijs declarari quia scilicet iudex debet hominibus idest bonis p̄sonis esse bonus et pius. bestijs autem idest malis debet esse rigidus et austerus. filij ergo vt de iudicibus bonis dicatur illud zacha. iij. Isti sunt filij olei splendoris Cuius tamen contrarium faciunt multi. similes formicis. de quibus dicit. Plinius q; hominibus nocent vrsos tamen iuuant quia scilicet mali iudices solent bonis nocere. malos autem in sua malicia sustinere et maxime si boni sint homines. idest pauperes et nudī. Alia li vero vrsi. idest diuites et hirsuti. Sufficit enim talibus q; in visis. idest magnis diuitibus inueniunt magnas vellus diuitiarum et numerum. contra illud. Ne qui iustificatis impium pro muneribus. et iustitiam iusti auferitis ab eo. De quib⁹ loquitur Ildo. iij. de summo bono. Grauius inquit lacerantur pauperes a prauis iudicibus q; a crecentis hostibus Nullus enim predo tam

Judicare

crudelis in alienis quantum malus iudex in suis. Illi ergo non sunt boni filii sed mali similes filii samuel De quibus dicitur. j. Reg. viij. qd cum tenuisset samuel posuit filios suos iudices israel. qui declinauerunt post auariciam acceperunt munera et puerterunt iudicium. Quia peccato istud est verum qd quando ardor auaricie in corde iudicis incalcescit. statim ab eodem amor et pietas euadescit. Calor enim exterior in naturalis mortificat calorem interiorum et etiam naturalem humorem vero solet condensare et penitus desiccare sicut patet in aceto. Nam vinum calidum propter calorem aeris circumstantis efficitur frigidum et siccum. Sic vere dico spiritualiter qd calor exterior idest auaricia a bonis exterioribus introducta. calorem et humorem idest charitatem et pietatem interioris conscientie habet destruere. et ipsum penitus enervare. Et ideo precipitur Exodi xvij. Provide inquit de omni plebe viros sapientes et timentes deum in quibus sit veritas et qui oderint auariciam qui iudicent populum omni tempore. Non sic ergo. s. habeat iudex charitatem et affectionem filij inquit. Item iudices debent habere claritatem in cognitione quod scilicet debent esse filij hominum idest imitatores personarum rationalium. Debent enim esse sapientes et prouidi. et discreti. vt cognoscant quid sit agendum vel etiam quid omittendum. Si enim equus cecus in quadriga primus irretit. totum in precipituum laberetur. Quia sicut dicitur ad Hebr. iij. Si cecus ceco ducatur prestet ambo in foueas cadunt. Sicut bene patuit in lamech: qui cecus crispes loco bestie hominem interfecit sicut dicitur in historia scholastica. Sicut etiam patuit in Samone. qui cecus factus cum colunas domus teneret se et alios interfecit sicut dicitur. Iudicum. xij. Quia vere iudex qui est cecus per ignorantiam nescit bene iudicare de meritis personarum. Sepe enim fit qd credit esse bestiam illum qui est homo. idest qd credit esse malum illum qui est bonus. et sic vnum loco alterius sepe punit. Et ideo necesse est qd sit homo. idest persona rationalis et discreta. Sicut et Salomone dicitur. iij. Regum. iij. Cognouerunt sapientiam dei esse in eo ad faciendum iudicium Et in psal. dicitur. Et nunc reges intelligite. crudumini qui iudicatis terram. Unde de quolibet discreto iudice potest dici illud. j. Cor. ij. Animalis homo non percipit ea que sunt spiritus dei. spiritualis autem iudicat oia. Pro ergo quomodo iudex debet habere.

Puram intentionem.

Veram dilectionem.

Claram discretionem.

Recte inquit iudicate filij hominum. Iudicium ergo signat iurisdictionem ordinatiuam. Secundo principali ter dicam qd iudicium signat estimationem opinatiuam et sic iudicium in malo signat vitium de tractionis. Explo rationis opiniois. Sunt enim multi que de factis et dictis oium volunt opinari. iudicare et determinare. et hoc modo inuenter non in bono sed in malo quia sepius accidit qd illud quod factum est ab aliquo bona intentione. mali iudicant illud esse factum mala intentione Titium enim oculi facit ipsum male de rebus iudicare. sicut patet de frenetico qui iudicat in parietibus esse imagines que tamen sunt interius in sua fantasia in cerebri concavitate. Turbidus etiam oculus in candela videt circulum qui tamen circulus non est in candela. sed est defectus in oculo. qui non sinit eum bene iudicare. Sic vere charissimi mali et defectuosi non iudicant hodie de negotiis secundum ipsorum conditionem et valorem sed secundum suam propriam malam opinionem et errorem. Titium enim illud quod in se sentiuunt. in alijs credunt esse et ideo de alijs et aliorum operibus iudicant semper mali quod vitios non provent ex aliorum prauitate. sed ex sua propria malignitate. Tales reprehendit apostolus Itho. ma. xij. Tu quis es qui iudicas alienum seruum? domino suo stat aut cadit in quo enim a lum iudicas. rei ipsum condemnas. Christus etiam dicit in euangelio. Nolue iudicare et non iudicabimini. In quo enim iu-

dicio iudicaueritis iudicabimini. Matth. vij. Unde nota qd istud iudicium opinatiuum decipitur tribus modis. Ipsum enim decipit.

familiaritas.

Amoris quantitas.

Odij prauitas.

Dico familiaritas. Nam sicut dicunt astrologi. Stella quando est in puncto meridiei vbi constat qd nobis est vicinior videtur tunc temporis esse minor quia vere nescio quomodo fit qd illi qui sunt nobis viciniores et familiariores videntur nobis imperfectiores et minores quod vix in rei veritate sint ceteris meliores. Unde de quadam domina francie narratur. Quod cum militem virum suum sub incognito habitu seniel videret in quodam facto armorum strenuissime se habere. ipse de strenuitate ultra modum comendabat nesciens quis esset tandem tamen comperiens ipsum esse virum suum strenuitatem suam quam prius comendabat incepit comtemnere. dicens in gallico. Fij au deable cestle nostre. hoc est dictu. Heu ex parte diaboli iste est maritus noster. Ecce ergo quomodo iudicium istius melioris precedens familiaritas perturbauit. Bene ergo dicit Innocentius libro de conditione humane nature. Crudelitas odij familiaritas parit contemptum. Unde talis potest dicere illud. j. Corinth. x. Libertas mea iudicatur ab aliena conscientia. Iudicium ergo impedit familiaritas.

Dico etiam dico ipsum impedit amoris quantitas teste enim Seneca. Amor iudicium nescit Illud enim quod amatur semper melius qd sit esse iudicatur. Sicut enim res propinquior. falso iudicatur esse maior. Sicut patet in luna que quis sit minor omnibus stellis quia tamen est nobis proximior. videtur et creditur esse maior. Sic est insuper vna stella videtur esse due si visus attentissime feratur in ipsum. Vnum etiam granum rotundius videtur esse duo. si cum duobus digitis primis simul immediate tangatur. Sic vere fit qd ille qui nobis per cognationem et amorem amplius primatur a maioribus et melioribus iudicatur. Nam si oculus cordis ad considerationem bonorum alicuius persone per affectionem excessiue se dirigat illud pro certo quod non est nisi vnum credit esse duo quia scilicet ipsum iudicabit duplo meliorem qd veritas requirit. Quod vitios videtur in multis prelati qui cognatos et nepotes suos iudicant meliores et ideo ipsos faciunt in dignitatibus pettores. quod enim parua et minuta litera videtur mediante aliquo grosso medio. scilicet cristallo seu vitro grosso et apparatus ab illis qui habent visum debilem iudicatur quis in veritate litera semper eadem perscueret et permaneat. Sic vere quando prelati vel iudex habet visum discretionis debilem et ineptum tunc ille quem videt mediante grosso medio. id est mediante carnali affectione. ab ipso grosso melior et perfectior iudicatur quis in se paruus imperfectus et modicus dinoscatur. Ideo talibus ita carnaliter iudicantibus dicitur. Joannis. vij. Vos secundum carnem iudicatis. Impedit ergo iudicium amoris quantitas. Dico denique qd verum iudicium impedit odij grauitas. Sicut enim res que fit in veritate magna ratione remotiora iudicatur multo tunc sensu. Illi etiam qui est in mari in aliqua naui. iudicat qd circumiacentia littora moueantur. que in veritate non mouentur ipse vero existens in naui. mouetur et agitur Sic perculdubio charissimi illi qui ab aliquo sunt remoti per odium et rancorem: et qui in mari. idest in amaritudine inuidie vel tristitie. iracundie mortibus contra aliquem agitantur. illos qui in veritate sunt stabiles atq; magni. idest viri notabiles et perfecti. et in moribus bonis. virtuosos. iudicant esse mobiles atq; paruos. id est imperfectos. inconstantes: et a quantitate virtutis omnimode destitutos. Quia breuiter istud est verum qd motus odij et rancoris facit de alijs indebite iudicare. Ad patet in detractoribus et hypocritis. qui defactis aliorum solent iudicare et male de omnibus opinari. Non enim possunt iudicare de aliquo qd sit bonus. Sicut enim teste.

Idoro

¶ **I**si do: lapis qui dicitur ellitropia ita illudit oculos circumstantium quod solem facit rubescere et sanguinem quous sol in veritate semper sit lucidus et clarus. Sic peccato odium et invidia taliter pervertit oculos. id est iudicia detractorum. quod illos qui sunt lucidi atque clari. id est boni discreti et perfecti iudicant esse sanguineos et carnales. Cui de istis potest dici illud. Ecclesiastes. r. In via stultus ambulans: cum et ipse insipiens sit omnes stultos estimat. Talibus potest dici dyabolus de quolibet viro bono illud quod dixit de christo pylatus. Accipite eum vos et secundum legem vestram iudicate. Jo. r. vii. Ipsi debent audire verbum Hiero. in homel. Melius est inquit tacere quam aliquid temere iudicare. Tales enim reprehenduntur in ps. Usquequo iudicatis iniquitatem et. malum enim est secundum, apparentiam iudicare. quia sepe fit quod ille qui exterius apparet equalibus accidentibus esse malus: est intus in conscientia valde bonus. Si enim ossa ex apparentia iudicarentur intus sicut extra durissima crederentur. que tamen sunt interius medullosa. Quia vere sepe fit quod aliquis exterius videtur esse durus et indecorus. qui tamen intus in corde et in conscientia est valde bonus. et medulla caritatis et gratie totus plenus. Bene ergo consultus saluator. Joan. vii. Nolite iudicare secundum faciem. sed iustum iudicium iudicate. Impedit ergo verum iudicium. i. veram opinionem et estimationem. Quia prauitas amoris quantitas familiaritas. Et sic patet secundum principale. scilicet. quod iudicium signat opinionem et estimationem.

¶ **T**ertio principaliter dico quod iudicium signat executionem condemnationem. Et sic potest accipi per extremo iudicio. Sed de hoc vide infra in titulo sequenti.

A **J**udicium diuinum. Nota quod iudicium diuinum est in duplici differentia. Est enim unum iudicium particulare. Aliud erit vniuersale. Primum est valde nobis occultum. Secundum erit omnibus manifestum. Primum quotidie celebratur. Secundum in fine temporum expectatur. De occulto ergo primo dei iudicio potest dici illud ps. Iudicia tua abyssus multa. Nam sicut abyssus est lacus profundissimus cuius profunditas non attingitur nec videtur. quia scilicet splendor lucis create ad tanta profunditatem attingere nunquam potest. Sic vere occulta dei iudicia ita sunt excellentia et profunda quod lux humane et create scientie ad eorum cognitionem seu noticiam non attingit. Quia quous effectus iudiciorum domini quotidie videamus causas tamen eorum ignoramus quia scilicet effectus sunt visibiles. cause tamen eorum imperscrutabiles. Quod admirans apostolus Roma. r. dicebat. Altitude sapientie et scientie dei que incomprehensibilia sunt iudicia eius: et inuestigabiles vie eius. Sicut enim videmus quod in camera parlamenti redduntur secreta iudicia. que tandem exterius publicantur et per manus batorum ad executionem debite demandantur. Sic vere in camera secreta diuine voluntatis ordinantur iudicia summi regis ibique secretissime primitus diffinitur quicquid in rebus humanis per manus batorum: id est angelorum diuina profunditas operatur.

B Nota ergo quod ista iudicia sunt.

Commendanda.

Formidanda.

Meditanda.

Debent enim ab omnibus commendari. quia scilicet constat quod semper habent iustitiam annexam. Unde bene laudabat cum illa anna. Thobie. iij. Iustus es domine et omnia iudicia tua iusta sunt. et omnes vie tue misericordia et veritas. Item debent ab omnibus formidari. Sicut enim homo quando audit tonitrua et choruscationes: solet valde timere: et hoc ne fulgur de nubibus ercat ipsumque percussat et occidat. Sic vere quia quotidie audimus tonitrua diuinarum comminationum. et videmus choruscationes suarum terribilium ordinationum merito debemus timere: et ne forte per fulmen sui occulti iudicij seriamur continue formidare

Sic timebat dauid cum dicebat. Coge timori tuo carnes meas. a iudicij enim tuis timui. Item debent ab omnibus meditari. Iuxta illud ps. Ademor futi iudiciorum tuorum a seculo domine et consolatus sum magna enim est consolatio bono viro quando considerat iudicia dei scilicet qualiter subito et ultra humanam opinionem confueuerunt malos deijcere: bonos defendere fortes probare humiles exaltare. et iniquos in presenti remunerare. In isto enim dei admirando iudicio fuit. Aman delectus fuit Daniel a leonibus protectus fuit. Dauid delectus fuit fortis Job. pbatus. fuit humilis. Joseph sublimatus. fuit etiam diues epulo in mundo remuneratus. fuit enim dei ignoto et iusto iudicio mali hereticant ut in fine luceant. Et iniqui modo remunerentur: et in fine exterminentur. Ista igitur sunt a bonis consideranda. et per consolationem huiusmodi continue meditanda: sicut faciebat Dauid cum dicebat. Cognouit dñe quod es deus iudicia tua. et in veritate tua humiliasti me. Et alibi dicit. Iudicia eius in conspectu meo semper. Consideranda sunt ergo. Unde Gregorius in moralibus dicit. Iudicia dei dum nesciuntur non audaci sermone discutenda sunt. sed formidoloso silentio veneranda et. De occultis dei iudicijs omittito: quia infra de providentia diuina plurima sunt dicenda et. Cui iuencus figuras varias et exempla. Hoc solum ad presens aduerte quod deus similis videtur cuidam lapidi magnetis quod est in ethyopia. Dicit enim Isido. quod magnes inuenitur in ethyopia quod habet plures angulos diuersarum et contrariarum virtutum. Nam in vno angulo ferrum attrahit in alio vero angulo ferrum a se recusat et repellit. Sic vere charissimi deus videtur habere plures angulos. i. plures provide: sue differentias et modos. Ille enim vnus et idem existens aliquando virtute attractiua ad ferrum. i. ferreos peccatores ad penitentiam conuertendo. sicut patuit in paulo et maria magdalena. Aliquando virtute repellente ipsos a sua gratia repellendo. id est in peccatis ipsos dimittendo: et ad mortem eternam finaliter reseruando. Sicut enim dicitur Roma. ix. Cui vult miseretur deus et quem vult indurat. Malach. j. Jacob dilexi. Esau autem odio habui. Iudicia ergo dei sunt. Meditanda. Timenda et Laudanda. De extremo autem iudicio quous sit materia terribilis et profunda: et nobis inexcogitabilis et ignota: possumus tamen secundum facultatis modum aliquid balbutire. Notemus ergo quod sicut reges et principes solent affluas suas certis temporibus statuere ubi solet causas et negocia committere. Sic vere rex regum deus vnam magnam assisiam seu vnum magnum parlamentum et consistorium ordinauit: in quo in fine temporum omnes homines iudicabuntur et in quo salutis vel damnationis negocia norma iustitie decidetur. Unde apostolus dixit Actu. r. Statuit dominus diem in quo iudicaturus sit orbem terre in equitate. De isto vero die et de isto parlamento mirabilia dicit scriptura. Vocat enim ipse Sopho. j. diem ire: diem calamitatis et miserie: diem tribulationis et angustie. diem tenebrarum et caliginis diem nubis et turbis. diem tube et clangoris. Quia pro certo charissimi: dies illa erit amarissima peccatoribus qui ibidem perpetuo damnabuntur. Sicut enim mustella si ruta inunita sit basiliscum inuadit et superat. Sic vere christus ruta amare seueritatis armatus basiliscos. id est dyabolum et reprobos tunc temporis superabit et etiam perpetuo condemnabit. Sopho. j. vox dei domini amara tribulabitur ibi fortis. Sicut enim aries quando retrocedit ut tandem reuertens durius percutiat resistente. Sic vere deus dum durat vito presens videt retrocedere penam peccatis debitam dissimulando et peccatores in hoc seculo non puniendo. In die vero iudicij contra peccatores qui modo resistunt ipsius voluntati veniet obuius et festinus ipsosque dure percutiet et damnabit. quia sicut dicitur. Procerbiorum. vi. zelus et furor viri non parcat in die iudicij: nec acquiescet cuiusque precibus nec recipiet pro redemptione dona plurima. Si

CC uij.

Judicium diuinum

ent em artes dicit veruer fm fido. eo qd vermem vchat quia scz vermem habet in capite p. que excitat ad alios ferendū. Sic vere xps qui modo est agnus per benignitatem: tunc vero fiet aries p feueritate r vermem feuerie sustine. tunc in capite diffinitionis sue portabit. qd ipsuz ad puniendum damnandum r indicandam reprobos excitabit. Psal. Excitatus est tanq dormiens dominus r tanq te. Sicut ergo video qd in mundi iudicijs seruat ordo qd scilicet oportet qd assistia pconsetur. qd loc⁹ determinetur qd reus citetur qd iudex ibi psetet. ¶ Ne necesse est qd ibi sint. Accusantes Assistentes Testificātes. ¶ Item necesse est qd ibi sit. Testium publicatio. Sententie diffinitio. Sententie executio. ¶ Sic p̄ocul dubio charissimi dico. Quod de futuro iudicio.

Dies est pconsetatus.
Locus est determinatus.
Mundus est totus citatus.
Iudex est totus paratus.
Item ibi erunt accusatores.
Magne improbitatis.
Assistentes magne autoritatis.
Testes maxime veritatis.
Publicatio maxime claritatis.
Diffinitio dure feueritatis.
Executio dure penalitatis.

In his em decē partibus cōsistit tota materia iudiciū finalis. dico ergo p̄ modo de iudicio qd dies ip̄s est preconsetatus. Sicut enim dicit Pl̄. erit⁹ regis apud bealueri suo longe ante solet p̄fieri. r quibusdam signis et strepitibus ante triuz dieruz spacio p̄cognosci. Sic vere futurus erit⁹ regis de paradiso ad iudiciū a magnis teporibus est pconsetatus. r p̄p̄detarū vaticinio p̄clamatus et tribus diebus ante. idest tribus mundi temporibus. scz tēpore legis nature. legis scripte legis gratie: a sanctis patribus p̄dicatus p̄ prima. n. die. s. tpe legis nature preconsetauit ipsum Job. xix. fugite inquit a facie gladij. quonia vltor iniquitatum gladi⁹ est. r scitote eē iudiciū. Scda die scz tpe legis scripte ip̄m pconsetauerunt multi. r inter ceteros Esaias dices. Esa. iij. Domin⁹ ad iudicium veniet cū senib⁹ populi sui. Et Joelis. iij. Veniet dies domini magnus r horribilis. Et in infinitis alijs locis. Tertia autē die. scz tpe legis gr̄e ip̄m pconsetauit p̄sonaliter ipse iudex. Joan. v. Pater omne iudiciū dedit filio. Apostolis etiam dicit Actū. xvij. Statuit dominus diem in qua iudicatur⁹ est orbem terrarū. s. z finaliter in vta vltima die. s. in fine temporis gratie. sic alta magis euidentis pconsetatio que scz fiet per signa: qz sicut vlt⁹ Hieronim⁹ inuenit scriptum in annalibus iudeoz. Quindecim signa iudiciū illud p̄cedent. qd sui terribilitate istius diei terrorem r asperitatem: r iudicis. rigorem r feueritatem manifeste significabunt et ostendent. Ista autem signa p̄cedentia quia satis communiter sunt vulgata nolui huic operi inserere. r maxime cū nesciatur si sint vera. Hic est ergo dies preconsetatus potissime aut preconsetabit per turbam angelicam et per ignem conflagrationis. Quia sicut dicitur. j. Coz. xv. In momento iuctu oculi. in nouissima tuba fiet iudiciū In canonica etiam beati Petri. j. Petri. iij. dicitur Quod ignis conflagrabit mūdum r purificabit omnia elementa. Sicut enim dicitur in p̄. Ignis ante ip̄m p̄cedet et inflammabit in circuitu inimicos eius. Et forte iste ignis poterit multa facere qd iudicio vel ante iudiciuz sunt futura. qz scilicet per ignem mōtes et valles ad eq̄litate planiciem deducuntur. Et Baruch. v. Constituit dñs humiliare omnem mōtē excelsum: et conualles replere in equalitate terre. Tunc enim erūt praua in directa: r aspera in vias planas Esa. xl. Per ignem turres r edificia destruent. Per ignem elementa purificabuntur. r a sozde quam a peccatis hominum contraxerunt purgabuntur. Per ignem fluct⁹ fontium r fluminum terminabuntur. Per ignem herbe r arbores: bestie r volucres. pisces r serpentes: cuncta qd in mundo sunt sensibilia vel vegetabilia siccabuntur. Ignis enim secū dum sanctos. xl. cubitis ascendet super altiores mōtes mundi. sicut aqua in tempore diluuij legitur ascendisse Tunc em qz cessabit mor⁹ celi necesse erit cūcta ḡhabilia r corruptibilia cessare. ignis ergo ille erit vltim⁹ r ime

diatus nunci⁹ r vltim⁹ p̄co. istius diei. Unde Esa. vltimo. Ecce domin⁹ in igne veniet: et quasi turbo qua drige eius. reddere in indignatione furorem suum. r in crepationem suam in flamma ignis: quia dominus in igne iudicabit et in gladio suo ad omnē carnē r multiplices buntur: interfecti a domino. Dies ergo iudiciū ē preconsetatus. ¶ Secundo dico. qd locus iudiciū est determinatus. quia scilicet in monte oliueti in valle iofaphat: que est in declui dicit montis erit iudicium sicut dicitur Joel. ij. Sicut enim iudex habet ponere sedem in loco medio et communit: vt in vtroqz latere possit ad eum haberi accessus. Sic vere christus sedes iudiciū sui constituit in loco comunni r medio. idest in hierusalem in dicta valle. vbi dicitur esse medium mūdū vt ab vtra qz pte mundi possint mortui equaliter aduenire In p̄. em dicitur. Hierusalem que edificatur vt ciuitas cuius participatio eius in idipsum. quia illic sederunt sedes in iudicio: sedes super domum dauid. Joelis. ij. dicitur Congregabo inquit omnes gentes r deducā eas in vallem iofaphat r disceptabo cum eis ibi. Iustum est enim qd in patria in qua dominus in forma serus erit iudicatus in eadem in forma regis r domini iudicet vniuersos. Dico ergo qd locus iudiciū est determinatus. ¶ Tertio dico qd ad iudiciū mundus est citatus. ibi em oportebit personaliter comparere omnes illos qui sunt fuerunt: r erunt. Quia teste apostolo. Omnes nos manifestari oportet ante tribunal christi vt vnusquisqz recipiat prout in corpore gessit: siue bonum fuerit siue malum. ij. Coz. v. Sicut enim dicit Pl̄m⁹. Catuli leonis mortui nascuntur. sed post triduum leo fortissime clamat et rugit ita qd totum cubile tremere facit. ad cuius clamorē catuli a morte suscitantur. r vitam recipiunt r cōsequuntur. Sic vere charissimi: cum nos oēs nascamur mortui vel mortales leo de tribu iuda pater noster post tridū. i. post qd ip̄s nature. ip̄s scripte legis: ip̄s gratie cōpletum fuerit r finitum fortissime per ministerium angelorum clamabit: r nos omnes ad iudiciū vocabit et r citabit. Totum. etiam cubile hui⁹ mūdū terrebit r cōturbabit. et nos alios catulos suscitabit et viuificabit. Dico. vj. Viuificabit nos post duos dies. die tertia suscitabit nos. Et vere charissimi. ista vox erit terribilis. r stupenda: quia cum leo rugiet. quis non timebit? Amos. ij. Ip̄s enim rugiet: r formidabunt filij maris. Dico. xj. Ista vox dei nihil aliud est qd tuba angelica de qua dicit j. Coz. xv. Canet enim tuba: r mortui resurgent incorrupti. De quo Ch̄i. Vere inquit magna vox illa cui cū cta obediunt elementa qd petras scindit. inferos aperit monumēta frangit. vincula mortis dissoluit. tumulos referat. mortuos resurgere facit et ad iudicium venire compellit. De ista etiam vocali citatione dicit Hiero. super Athab. Quoties inquit diem illum cōsidero: toto corde contremisco. Istam siue comedam siue bibaz siue aliquid aliud faciam. semper videtur sonare in auribus meis illa vox. Surgite mortui: venite ad iudicium Dico ergo qd ad iudicium est mundus citatus. ¶ Quarta r dico. qd ad iudicium est iudex paratus. Iudicis enim presentia est vnum de essentialibus iudiciū. Et ideo iudex dei filius ibidem personaliter adueniet qui singulis singula iuxta merita sua reddet. Et aduertit qd iste iudex valde est metuendus. Quia eius. Presentia est inuincibilis. Potentia est insuperabilis. Scientia est infallibilis. Iustitia est inflexibilis. Iracundia est implacabilis. Dico igitur qd huius iudicis presentia non p̄uidebit Unde dicitur. Dies domini sicut fur in nocte ita veniet j. Thessa. v. idest subito et occulte et cō improuiso. quia dicitur Athab. xiiij. Sicut enim fulgur erit ab oriente et apparet vsqz in occidentem. sic erit et aduentus filij hominis. fulgur enim subito ab oriente in occidentem se diffundit. et quicquid durum inuenit: in flamma penetrat atqz scindit. Quia vere subito christus ad iudicium apparebit

Fugiter

assistentes magne auctoritatis. **¶** Septimo dico q̄ ibi erunt testes magne probitatis. Testes enī erūt celi & terra coram quibus peccauerunt: sancti qui predicauerūt demones qui mala suggesserunt et presentes in malo fuerunt. propria etiā conscientia cui⁹ rebellionē credere noluerunt ipsa etiam mala opera que ipsi commiserunt Job. xvi. Fuge mee testimoniū phibent cōtra me. Fuge inq̄t mee idest defect⁹ mei. **¶** De fraudo dico. q̄ ibi erit publicatio testis magne cōfessionitatis. & ista nihil aliud erit q̄ reuelatio conscientie. alterius ad alterum. Sicut enim testimonium in secreto solet recipi et fides publice reuelari. Sic vere quicquid in secreto conscientie recipitur. ibi cūctis ostēdetur et manifestabitur. Et ibi serunt libri. De quibus facit mentionem scriptura. Apocali. x. Vidit inq̄t mortuos pusillos & magnos stātes in conspectu throni. Et libri aperti sunt. et alius liber apertus est qui ē vite. & iudicati sunt mortui ex his que scripta erant in libris. Librorū enim apertio nihil aliud est q̄ conscientiarum mutua reuelatio. Libri enī isti ad laudem honorum et confusionem malorum. omnibus laudentur. ita q̄ alter leget in conscientia alteri⁹ quare damnabuntur vel saluabuntur. Conscientie enī iudicandorū erunt sicut specula. q̄ talis sunt nature q̄ recepta in vno speculo solēt in omnibus alijs speculis circumstantibus resultare et econuerso: q̄ scilicet quicquid vna conscientia in suo scrinio habuerit totum in aliorū notitia resultabit. Nihil enim est opertum q̄ non reueletur. et nihil est occultū quod non scias. mat. x. Sicut enim hericus ita est aliquoties inuolutus q̄ nec pedes nec manus ipsi⁹ exterius videntur si tamē in aqua calida ponitur. tunc protinus explicatur. ita q̄ pedes & manus ipsius que primitus latuerunt declarantur. Sic vere charissimi mali herici⁹ idest peccatores q̄ spinis peccatorum vndiq̄ sunt indusi. qui mō ita vix per falsas excusationes et palliationes inuoluti et clausi q̄ eorum defectus hominibus non apparent tunc tēpous quando in aqua seruētis caldarie inferni ponent. et quando iuxta dictum Amos. iij. leuabuntur in conspectu relique eorum in oculis seruētibus tunc dico eorū iniquitas explicabitur et pedes suarum malarum affectionum manus etiam suarum malarū operationum omnibus intuentibus monstrabunt. Istud enī pauca quatuor genera personarum. scilicet. Hypocrite & simulatores. Alurarij et feneratores. Maliciosi et defraudatores. Luxuriosi et inquinatores. Omnes enim isti solent in abscondito facta sua facere visum et presentiam hominum fugere. et sub diuersarū palliationū pallio litigare. Sed vere tunc temporis omnia secreta talium disrumpentur. et quicquid in mūdo latuerat apparebit. & quicquid eos celauerat non latebit. Et ideo dicit apostolus. j. Corinth. iij. Quod tunc veniet dominus qui illuminabit abscondita tenebrarū et manifestabit consilia cordium. **¶** Non dico q̄ ibi erit diffinitio maxime seueritatis. Ista autem diffinitio seu sententia fiet in duob⁹ verbis. Ite venite. Ite maledicti. Venite bñdicti. Et reuera q̄tū ad malos erit ibi maxima seueritas quia scilicet p̄ momentaneis et temporaliibus criminibus eternū supplicium patietur q̄ tamen iustissime fiet quia. scilicet in infinitum debent luere. eo q̄ illum qui infinitus est offenderunt. nec penitere eum poterāt voluerunt. Et maxime quia secundum Grego. In eternū mali vellēt vixisse vt in eternum possent peccasse. Et ideo quia mens eorum q̄tū in se unum mortalis fuit in culpa iustum est q̄ immortalis sit in pena. Unde idem Grego. dicit. xxx. moralū. Ad dei iustitiam pertinet q̄ nunq̄ careant supplicio. qui nunq̄ in hac vita carere voluerunt vitio et nunq̄ inueniant terminum tormentorum q̄ nunq̄ habuerūt terminū peccatorū. Seueritas enī ibi erit magna q̄ sicut dicit idem Grego. iij. moralū. Quid faciet virga deserti vbi cōcutie tur cedr⁹ ybani seu padis: quid faciet agnus vbi aries

trepidabit? q̄ scilicet si iustus vix saluabitur. peccatores ergo vbi parcbunt. Erunt ergo ibi diffinitio magne seueritatis. **¶** Decimo et vltimo dico q̄ in iudicio erit executio magne acerbittatis. Et ista erit executio damnatio nis eterne. Nā sicut dicitur. Mat. xij. cap. Erubunt angeli et separabunt malos de medio iustorū mittēt eos in caminum ignis. ibi erit fletus et stridor dentis. In q̄ bus verbis offenditur q̄ isti dānati in executio: oue ist⁹ dure sentētie. Excommunicabunt. Separabunt inq̄t malos de medio iustorum. Longe relegabuntur. Et mittēt eos inq̄t. Ardoze cremabūtur. In caminum ignis Stridete collocabunt q̄ vbi dicit i xbo Ibi dicit vobis solabunt. fletus inquit. Simul copulabuntur. Et inq̄t. quod est cōiunctio copulatiua. Dure contristabūtur. Stridor dentium inquit. Et vere charissimi. mali separabuntur de medio iustorum. Sicut.

Septa maculati. **¶** Excommunicati. **¶** In hereditate priuati. **¶** A patre relegati. **¶** Ad carcerem deputati. **¶** Ad patibulum cōdemnati. **¶** consortio bannientur. **¶** A dei visione: quod super oia eis erit tristabile: priuabuntur & in super igni p̄petuo deputabuntur et demonū cōsortio cōiungent. De ista ergo segratione dicere p̄t xp̄us illud Mat. x. Veni enī seperare hoīem a patre suo. & p̄cōrem a deo. Ignis enī mirabilis ē nature. q̄ cōiūgit similia et separat dissimilia sicut patet in metallis. Sic vere ignis & ardor diuine seueritatis et iustitie. et rigor sue ignee sentētie: illos quos inueniet dissimiles. scilicet alios bonos alios malos abinuicem separabit. **¶** Illi quoque quos inueniet fides bonos cū bōis i padiso malos vero cum malis in inferno copulabit. Unde Grego. in omelanno quintodecimo dicit sic. in extrema die inquit ap̄tis celis ministrabū⁹ angelus sedentib⁹ apostolis cū xp̄s in maiestate venerit iudicare tūc a bonis & a malis videbit apparēter vt illi de premijs gaudeat. hī autē de supplicijs lugeat in eternum. Igitur charissimi patet q̄ de die iudicij erit.

Sententie executio. **¶** Sententie diffinitio. **¶** Testium publicatio. **¶** Testium examinatio. **¶** Accusatorū allegatio. **¶** Assistentium congregatio. **¶** Iudicis presentatio. **¶** Iteorū cōuocatio seu citatio. **¶** Loci determinatio seu assignatio. **¶** Dei proclamatio & preconizatio. **¶** Et sic in istis decē particulis appareret tota materia iudicij q̄ mea ruditas aliq̄d de iudicio potuit de clarare. Et hoc de iudicio diuino extremo suffice. Ut de supra de inferno. Et vide auctoritatem diuisam. Ecce dñs in igne veniet. et q̄si turbo supra titulo de aduētu vltia pagina. &c.

Fugiter Nota q̄ Jugiter idem est quod Continue. Semp. Sepe. & p̄manenter. Significat enim permanentiā. Perseuerantiā. Stabilitatem firmitatem et longanimitatē. Unde. j. Regū. j. dicitur de samuele. Ducam inquit eum vt appareat in conspectu dei et maneat ibi iugiter. **¶** Nota ergo q̄ tria principaliter sunt a nobis iugiter faciēda & sepe. vel continue frequentanda. **¶** Idelicet actus.

Iustitie. **¶** Clementie. **¶** Reicie. **¶** Nos enī debemus habere iugiter. **¶** Iustitiam et stabilitatem. **¶** Clementiam & benignitatē **¶** Reiciam et iocunditatē. **¶** Sit igitur in nobis iugiter iustitia inuariabilis ad proximiū iugiter gubernandum. **¶** Clementia indefectibilis ad paupes iugiter adiuuandum **¶** Reicia imperturbabilis ad dominum iugiter collaudandum. **¶** Nos ergo debem⁹ iustitiā exercere. vii. ij. Regū. vj. Thron⁹ tu⁹ erit firmus iugiter q̄. scilicet thron⁹ iustitie iudicis ip̄ est firm⁹ nūq̄ enī solet vacillare q̄ vrs bonis & p̄cis ip̄ellat. **¶** Item debemus clemētiā iugit ad implere. Unde Lcu. xiiij. dicit. precipe filijs israel vt afferat tibi oleū de oliuis ad assistentes

continentas lucernas fugiter. Oleum enim opa pietatis designat, quia sicut iuge sacrificium dicebatur in lege, quod omni die mane et sero iugiter offerebatur. In quo scilicet erat agnus farina, oleum et vinum. Sic vere nos debemus opera pietatis iugiter deo offerre in quibus sit agnus cum lana pro nudis induendis et peregrinis hospitandis, farina pro famelicis satiandis, Oleum pro infirmis curandis, Vinum pro sitientibus potandis et refocillandis, et pro in carcere degentibus consolandis, quod vinum letificet cor hominis. Item nos debemus letitiam iugiter continere, quod scilicet nos debemus gaudere in domino semper. Ad Phyl. iij. Gaudeat in domino semper: iterum dico gaudete. Unde, i. Paral. xvi. bonas et Azael sacerdotes coram arca domini canebant tuba iugiter. De beatis vero si vis nota, quod isti iugiter laudant, iugiter amant, iugiter sacrificant, laudant deo iugiter, figurati in principibus cantorum morantibus in cedris qui die ac nocte iugiter ministerio deferunt sicut dicitur, i. Paral. ix. Amant etiam iugiter, scilicet deum et proximum. Prover. v. In amore eius delectare iugiter sacrificabant etiam et immolabant iugiter, scilicet semetipsos. i. Paral. xxiij. Offerebant holocausta in domo domini iugiter. Et sic patet quod iugiter potest accipi in bono. Secundo dico quod potest accipi in malo et signat persecrantiam in malo habere, xxxij. Erunt inquit filii israel et filii iuda iugiter facientes malum etc. Vide infra. De semper alijs titulis denotantibus persecrantiam vel obstinationem

Iugum. Hora quod iugum proprie dicit illud mediante quo boues et asini ad attrahendum onus inuicem colligantur, ut ad voluntatem ductoris obedire et trahere compellantur. Et sic moraliter loquendo per iugum potest intelligi quodcumque onus spirituale, vel quecumque necessitas discipline seu quodcumque mandatum seu etiam quecumque lex, vel quecumque obligatio vel inclinatio violenta, vel quecumque occupatio tamen sit difficilis atque grauis. Et sic possumus notare quod est multiplex iugum in scriptura, id est multiplex subiugatio impositio seu onus, s.

Iugum nature. Primum iugum est viatorum quia scilicet iugum nature solummodo subiugat illos quod ad huc sunt in via vite huius. Et istud bene dicitur onerosum, quod s. miles grauibus oneribus subiugat nos natura scilicet fami, siti, labori infirmitati, tristitie, fortune, casu, inclinationi ad peccatum, et comiti naturali. De quibus naturalibus oneribus dicitur, Ecclesiasticus. xl. Occupatio magna creata est omnibus, iugum graue super filios adam a die exitus de ventre matris ipsorum, vsque in diem sepulture eorum in matrem omnium terra. Secundum iugum est perfectorum, quod scilicet viri perfecti portant iugum scripture, id est precepta et mandata que in ea sunt, contenta, quibus ligati et astricti ad voluntatem dei et prelatorum obedientiam ducuntur et reguntur. Quia sicut dicitur, Tremorem autem, Bonum est viro cum portauerit iugum ab adolescentia sua, iugum, scilicet mandatorum dei. Tertium iugum est reuotorum, Isti enim iugo charitatis et amoris subiecti, ab ipso ductore dei per semitas equitatis ducuntur. Istud enim est iugum suauitatis quo dicitur, Math. xi. Iugum enim meum suauitatis est, et onus meum leue. Quartum est iugum peccatorum, Isti enim iugo erroris et peccati et male consuetudinis operi subiecti sunt, quo ad voluntatem dyaboli ductoris sui et de malo in malum quotidie deducuntur. De quo iugo dicitur in psalmo, Disrumpamus vincula eorum, et proiciamus a nobis iugum ipsorum. Quintum vero iugum est damnatorum, Et istud est illud iugum cui damnati perpetuo subiugantur

buntur quod inusti portare perpetuo compellentur, id est onus damnationis eterne: De quo potest dici illud Ecclesiasticus, xxvij. Iugum illius iugum ferrum et vinculum illi, vultu creum est. Dicam igitur aliquid de iugo amoris diuini, vel de iugo mandatorum et regularis discipline. Sicut enim taurus est insolens et lasciuus ad nihil penitus proficiens neque valens quousque sit domitus et sub iugo. Sub iugovero positus ibi solet lasciuia, edomare mature modeste ambulare et ad voluntatem ductoris non ad suam gressus ordinare et etiam bene et vtiliter laborare, sic vere charissimus homo quod dicitur sub iugo obedientie discipline et dei mandatorum non premitur tunc in lasciuia effrenatur, et sicut pullus onagri se liberum natum putans ad nullum opus vtile ordinat, immo pro sue voluntatis libito de vitio in vitium euagatur. De quibus potest dici illud, Dece. vij. Reuerfi sunt ut essent absque iugo. Sed proculdubio postquam homo iugo diuino perfecte subiicitur, maturus et domitus efficitur ad voluntatem dei et prelati laboribus occupatur voluntatemque suam non sequitur sed ad voluntatem bonorum et maiorum dicit et etiam ordinat. Et ideo bene dicit, Tre. iij. Quod bonum est viro cum portauerit iugum ab adolescentia sua. Item reddidit ecclesiasticus, xxxij. quod sicut dicitur ibidem, Iugum et iorum curuat collum durum et propter hoc scriptum est, Mat. xxij. Tollite iugum meum super vos. Ubi aduertit quod nos in vita ista debemus portare triplex bonum iugum, s. iugum

Amoris. Primum probat verbum impatiuum, tolle. Sed secundum nomen coniugatiuum, Iugum laboris inquit quod scilicet iugum illud quo boues copulatur. Tertium hoc est onus aggravatiuum, Super vos inquit, Tercium enim impatiuum incutit timorem, quod scilicet dicitur, Tollite Romam copulatiuum seu coniugatiuum includit amorem, Iugum inquit, Onus aggravatiuum exprimit dolorem quod dicitur, Super vos. Primum ergo dico, quod nos debemus esse sub iugo timoris quod tenet auctorem imperatiuum, quod scilicet deus dicit, Tollite autentice imperato et tolerate suauiter optando et supplicando. Sic enim vos reboans et autentica ipsius aquile de alijs auibus incutere timorem. Sic vere vos impatiuis ipsius christi dominus etis auditibus incutere timorem, Tollite inquit, vnde in persona regis et imperatoris christi de inferis tribus dicitur in psalmo, Tollite portas principes vestras et cleuamini porte eternas et introibit rex glorie. Et sic bene dico quod imperatiuum designat iugum timoris. Et vere charissimum istud iugum debemus portare. Quia sicut iugum debet premere ceruicem, ligare cornua et submittere colla. Sic timor mandatorum dei ceruicem per humilitatem depimit: cornua elationis ligat, et colla attenuat et deponit. Unde dicitur, Hiere. xxvij. capiti. Quicumque non curua uerit collum suum sub iugo regis babilonis in gladio et fame morietur. Sed pro certo charissimum: modernis in uultis potest hodie dici illud, Hiere. ij. A seculo confregit iugum, dirupisti vincula eius, vere in seculo et in claustris sunt hodie plurimi, quod nec deum nec hominem reuerent, et quod iugo timoris dei et vinculis obedientie prelatorum aliquantulum non tenentur, similes innocenti etc. vide supra in titulo de Adolescentia, in illa auctoritate. Bonum est hoc cum portauerit iugum, in recto medio auctoritatis. Non sicut ergo, s. si quis sub iugo timoris, Tollite, inquit, Mat. xxij. tolle quod tulit et vade. Secundo dico, quod nos debemus esse sub iugo amoris, quod notat in verbo iugum, Iugum enim dicitur a iugando, eo scilicet quod per iugum diuersa animalia in uitam coniugant, et ad laborandum pariter coniugant. Sic et per amorem diuersi homines in unum ligantur et per spirituale matrimonium in unum coniugant. Istud est ergo iugum amoris. Et tunc ra amor propter deum iugum, quod non finit boies sui turis immo facit eum alterius impio subiugari quod sicut elephas proprio motu de subiugari illi quod ipse de foues liberat, iugo amoris ligatur eidem obedire et adherere. Sic et bonus homo quod considerat beneficia sibi a deo collata, et magis quod licet per ipse de infernali fouca liberat, iugo amoris se solet subiugere, et ei per obedientiam et amorem perpetuo adherere. Istud est iugum christi de quo dicit ipse, Mat. thei. xj. Iu-

tum p̄bera ⁊ a siluestri cōditiōe mutātū. sic nec homo quousq; fuerit per penitentiā edomat⁹. Et idco cū dicitur. fact⁹ sum bene videt penitentiā supponenda. Sefi. q. fact⁹ est homo in animam viventem. Et nota q̄ per penitentiā homo efficit mutator aliene perfectionis. P̄hys. ij. In similitudinē hominū fact⁹ est. habitu inuentus vt homo. Tolerator intemptate correctiōis. p̄. factus sum sicut hō non audies ⁊ nō habēs in ore suo redargutiones. Ereutor impate p̄ceptionis. P̄hys. ij. fact⁹ obediēs vsq; ad mortē. Domesticeur ergo per penitentiā. Tercio dico q̄ nos debemus perseuerare per p̄manentiā. Apud te inq̄t q; sicut iumentum manet apud dominum suum ⁊ ibidem in stabulo perseuerat quousq; per ipm vel ad labores vel ad pascua emittatur. Sic vere bonus subdit⁹ debet in stabulo domini sui. s. in claustro manere ⁊ perseuerare. nec debet quoquo mō sine causa exteri⁹ euagari nisi p̄uot et in q̄tū dominus et p̄clatus suus duxerit ordinare. Apud te inquit. p̄. Apud te est fons vite. Bon⁹ enim p̄clatus vel subditus dicitur fons vite q; sicut fons est humid⁹: humidus. frigidus. Sic iste debet esse humidus per pietatē. Limpidus per honestatem. frigidus etiam per castitatem. Talis ergo debet apud dominū. s. in statu glorie vel religionis perseuerare: vita claustrali contentus cē nec ad exteriōra officia ⁊ beneficia debet aliquāter anhelare. Quia sicut dicitur in psalmo. Apud dominum gressus hoīs dirigetur. Quod est contra ambitiosos. q; apud dominū dedignant morari quinimo vel per peccatam mortale de statu gratie excurrunt vel per apostasiā de dono religionis fugiunt vel per ambitionem exteriōra bona capiunt vel per rebellionem a p̄clatorum obedientia exteri⁹ se transponunt. Isti ergo non manent apud deum: sed extra deum. Similis igni contento in nube q; locum humidum abhorrens nubem concutit ⁊ eā rūpit et exiit et in ruptura tonitruum magnū facit. Sic vere tales ignei ardentēs ⁊ ambitiosi. leues ⁊ mobiles ⁊ seditiosi. mansionem religiōis ventremq; claustrum cuius medio sunt nutriti. abhorrentes: sepe totum corpus nubis. i. statum ecclesie sue vel religionis taliter lictibus et controuersijs concutiant q; per paupertatem ipsam destruunt et dirumpunt. exteri⁹q; vagantur et excurrunt ⁊ tonitruum magne infamie faciunt et inducunt. Isti ergo non sunt apud deū. q; sicut dicitur Jacob⁹. s. Apud ipm non est transmutatio nec vicissitudinis omb̄. Umbatio. Non sic charissimi. sed apud te dicitur dicitur Joan. s. In principio erat verum. et verbū erat apud deū. De talibus ergo spiritalib⁹ iumentis q; in stabulo claustrum sui debent orationibus vacare. dicitur Job. ij. Operiantur faccis homines et iumenta: et clament ad deum in fortitudine. ⁊ conuertatur vir a via sua mala. Et sic patet qualiter nos debemus habere p̄manentiā Penitentia. Patientiam. Et sic de talibus iumentis poterit dominus dicere illud p̄. Adhuc sunt omnes fere siluarum: iumenta in montibus et boues. Sed heu q; multi sunt hodie qui alio modo possunt dici iumenta quia scilicet in malo significato per iumēta possum intelligere tria genera peccatorum. Scilicet. Adhuc laboribus occupatos. Primum gen⁹ iumentorum signat Carnis ferocibus inquinatos. illos qui auaricia Sensus splendoribus excecatos. illos qui auaricia inflāmant. Isti enim sunt iumenta dyabolica: qui non cessant pro temporalibus laborare et pro mundanis ac quirendis onera graua sustinere. De quibus dicitur. Esa. xxx. Onus iumentorum austrum in terra tribulationis et angustie: leena et leo ex eis. vipera ⁊ regul⁹ volās portantes super humeros iumentorum diuitias suas: et super gibbum camelorum ⁊ thesauros suos. Tales em̄ auari dicuntur. Iumenta q; sustinent penalitatem. leo ⁊ leena quia ererent crudelitatem. Regulus ⁊ vipera. quia frequentant fallacitatem. Cameli gibosi. q; in corde continent pompositatem. Secundum genus iumentorum signat illos qui per inuidiciam inq̄nantur qui scilicet more iumentorum sensualitati carnis obe-

diunt. De quibus dicitur Joelis. s. Computruerunt iumēta in stercore suo. Sup quo dicit greg. iumēta i sterco resolu putrescere. Tercio gen⁹ iumētorū significat illos qui per ignorantia hebetantur. q; scz more iumentorum sensu ⁊ ratione carentes nihil cogitant de futuris vel de pertinentibus ad salutem. De quibus dicit. Ecclesiastes. ij. Nihil habet homo iumento amplius. ⁊ in p̄. dicit. Homo cum in honore esset non intellexit: comparatus est iumentis insipientibus. et similis factus est illis. Talia ergo iumenta. i. tales homines peccatores sunt hodie in seculo ⁊ in claustro. ⁊ quod peius est in ecclesiasticis dignitatibus constituti q; sicut dicitur in p̄. Iumenta in montibus et boues. Et tamen dominus prohibet. Leuit. xij. Iumenta tua non facies ire cum alterius generis animantibus quia scilicet talia iumenta non debent viris bonis ⁊ rationalibus q; p̄ certo sunt alterius generis copulari. ergo nec multo fortius dominari. q; s. q; coierit cū iumēto morte mouerit. Leuiti. xx. Igitur qui maloz societatem frequentauerit imitando penis p̄petuis ferietur Sufficit de iumento.

Jungere. Iunctura. Nota q; iungere cum sit idem quod aliqua simul connectere vel vnire vel inuicem alterutrum colligare. semper significat societates siue bona fuerit siue mala. Homo em̄ homini iungitur. quando sibi in bono vel in malo socialiter copulatur. Nota ergo q; inuenitur iunctura.

Desiderabilis.
Remunerabilis
Tituperabilis.
Prima est illa qua iusti deo copulantur.
Secunda est illa qua boni inuicem ligantur.
Tercia est illa qua impij in simul iunguntur
Et primo dicamus q; est vna iunctura quando homo perfectus deo per charitatem coniungitur. vel quādo sibi in ecclesia vel in claustro ip̄sus seruitodeputat. Ista enim iunctio valde est desideranda: et ab ipso summo opere promerēda. Dicitur enim. n. humani corporis nisi in p̄pria iuctura fuerint dolorē sentiant ⁊ p̄claturā: sicut ad iucturam p̄cipiā venerint: sic dēt recuperant ⁊ iucturam. Sic vere cum iuctura diuine gr̄e qua. s. deo coniungimur et vniūmur: sit p̄pue locus n̄ cōstat q; si inde per peccatum diiungimur. nunq; aliquāter quietamur. figura Ezech. xxxvij. Quod accesserit ossa ad ossa vnū quodq; ad iucturam suā. Vide eā in titulo de. Ipse em̄ se iunxit nobis carnem assumendo. Deutero. vij. Nobis iuctus est deus et elegit vos. Et vere nos sibi iunxit in filios adoptādo et suo seruitio deputādo. Ad istā ergo iucturā nostram accedamus et nos ei mentaliter coniungamus ⁊ sibi iuncti et vniūti continue seruamus. Illi. xvj. Separauit vos de⁹ israel ab omni populo: et iunxit sibi vt seruissetis ei in cultu tabernaculi. Ista em̄ est iuctura religiosorum ⁊ deuotoz cultui et seruitio diuino specialiter vacantiū. De ista em̄ iuctura q; sit p̄ gram: sequit finalis q; sit p̄ gloriā seu p̄ finalem beatificā vniōnē ⁊ p̄sentia. De qua pōt dicit illud Thobie. vij. His tribus noctib⁹ deo iungimur. Tres em̄ noctes sūt tres ale dotes q; s. i nocte. i. post die vite deo nos iungent. Et sic dico q; est vna iuctura q; perfecti deo copulant. Secdo dico. q; est vna iunctura q; deuoti simul colligant ⁊ ista ē vna bōa societas q̄ perfecta charitas ⁊ p̄fect⁹ amor: ⁊ cōcoronitas. iste em̄ sūt q; hoies inuicē iungūt. ⁊ q; ip̄os p̄ odium et inuidiā separari p̄munt. figura Exod. xxxij. vbi dicit. qd̄ q; q; corine sibi iungent mutuo: ⁊ alie q; q; simili neq; ui coberebūt. quinar⁹ em̄ n̄ dēt te. Aug. in sermōe de rōgibus signat quoslib⁹ xp̄ianos sanctos ⁊ iustos lq̄ntuplici sensu cōmētia p̄munitos qui q; q; ⁊ q; dicitur p̄ eo q; ip̄os aliq; ecclesiastici ⁊ aliq; cōculares cē noscūt. Dicitur em̄ cōtine q; de q; tuoz cōponebant p̄ciōsis colorib⁹ p̄ eo q; iusti tā secularē q; clerici q̄tuoz cardinalib⁹ virtutib⁹ picturant. Tales ergo corine sibi p̄ charitatē ⁊ concordia ⁊ vnitatē talr debēt iungi q; nunq; debēt ab unitate separari. Ut sic dicat

Jurgium

vnus de altero illud quod scribit. Exod. xxxij. Si quis est domini iungatur mihi. Et bene dixit dñi. Ad dno tandum q̄ cum illis qui sunt dyaboli ⁊ non christi. scilicet cum peccatoribus et peruersis nunq̄ se debet iungere nec etiam eos sibi adiungere sp̄ians. Exodi. xxxij. Caue ne vnq̄ cum habitatoribus terre illius iungas amicitias. Boni enim debent iungi cum bonis. et dum iittere malos cum malis iunctura enis ⁊ amicitia bonorum firma est ⁊ solida. malorum vero fragilis et vana. Et inde est q̄ iunctura bonorum non facilliter de locatur eo q̄ cemento diuine gratie ⁊ charitatis perfecte inuicem colligatur. vt anime cuiuslibet possit dici illud Cant. vij. Iunctura femorum tuorum sicut monilia q̄ fabricata sunt manu artificis. Iunctura autem. i. amicitia malorum cito dissoluitur et leui occasione. r̄pitur. eo sc̄z q̄ cemento et glutino neruis ⁊ ligaturis diuine gratie ⁊ charitatis perfecte carere noscuntur. Unde de Job. xxxij. in persona malorum dicit sic. Iumerus a iunctura sua cadat ⁊ brachium meum cum suis ossibus confringatur. Diuina enim gratia seu perfecta charitas similis est illi lapidi qui dicitur carbocit̄ secundū Solutū qui in stozica insula reperitur. qui quodā glutino sicut quodam vellere induitur. quod si quis inter duas manus tenuerit. ita sibi iungitur adinuicem q̄ cum magna difficultate poterunt separari. Unde si tū dicit idem Solinus demetrius contra magos ad probandum occultam nature potentiam isto lapide vt batur reuera talis est charitas vel gratia diuina. quia ista corda iustorum taliter conglutinat atq̄ iungit: q̄ ipsos adinuicem recedere per odium siue discordias nō permittit. j. Paral. xij. Egressus est dauid obuiam eis ⁊ ait Si pacifice venistis ad me vt auxiliemini mihi cor meum iungatur vobis. Et id isto lapide. i. glutino charitatis contra magos. i. contra demones est vtendum: ⁊ eorum malicijs obuiandum. Roma. viij. Quis nos se parabit a charitate sp̄i ⁊c. Ista ergo est iunctura. qua deuoti simul colligantur. Tertio dico. q̄ inuenitur iunctura qua maligni inuicem stringuntur. Mali em̄ habent inter se suas iuncturas. i. suas societates. sua fadera. suas ligas. Unde infra de societate. Unde nota q̄ mali iunguntur cū dyabolo sibi obediendo. ⁊ quando q̄ pactum cum eo contrahendo. ij. Paral. xij. cum his qui oderunt dominum amicitiam iungitis. Iunguntur etiam cum mundo auariciam sectādo ⁊ diuitias appetendo ⁊ potissime mali iudices iustitiā muneribus subuertendo. ps̄. Abscepi sunt iuncti petre iudices eorum. Iunguntur etiā cum carne luxuriam exercendo. ⁊ luxuriosorum consortia frequentando. De quo. Ecclesiasticus. xij. Qui se iungit fornicarijs erit neq̄. Item iunguntur cum peccato vitia vitij cumulando. et per obstinationem criminibus adherendo. Iudicum. x. filij israel peccatis veteribus iungentes noua fecerunt malum in conspectu domini et seruerunt ydolis. Et sic patet q̄ inuenitur triplex iunctura. scilicet Mala. Bona. ⁊ optima. Unde vbi coniungere. ⁊ adiungere ⁊ similibus.

Jurgium. Unde supra de discordia. et supra de fratribus. vbi est illa autoritas diuisa. Sic queso sit iurgium inter me ⁊ te fr̄es em̄ sumus.

Jurare. Iuramentum. Nota q̄ ius iud est q̄ aliquid sub attestacione alicuius sancti nominis affirmare. Sicut enim dicit apostolus Hebr. viij. Homines per maiorem sui iurant ⁊ omnis controuersie eorum finis ad confirmationem est iuramentus. q̄ scilicet ille qui iurat semper solet aliquid maius nomē in affirmationis sue testimonium nominare. Et potest esse iuramentum vitiosum: ⁊ iuramentum virtuosum. Virtuosum enim est quod ex causa necessaria efficitur: quod veritate fulcitur. ⁊ quod pro tollendo quolibet dubio celebratur. Et sic plures sancti leguntur iurasse. ⁊c. promissiones suas iuramento firmasse. sicut patet. j. regum. xx. vbi dauid ⁊ jonathas sibi fidelitatem mutuo iurauerūt. Et sicut patet j. regum. xxxij. vbi dauid iurauerit.

rauit sauli q̄ post ipsum semen eius non deleteret. Et q̄ ius iuramentum sit a principio voluntarius post q̄ tamen factum est sit necessarium. Unde Rume. xxx. si q̄ virorum iuramento se astrinxerit. non faciet irritum verbum suum. sed quicquid promiserit adimplebit. Tertio vitiosum iuramentum est quod sine causa iuratur. ⁊ q̄ non propter necessitatem. sed propter leuitatem et malam assiduitatem efficitur. De quo Math. v. Dico autem vobis non iurare omnino prohibet ne sc̄z ad facilitatem iurandi deueniatur. ⁊ de facilitate. in consuetudinem. ⁊ de consuetudine in perurium incidatur. Et nota q̄ iuramentum nostrum ad hoc q̄ sit licitum debet habere tria sc̄m formam etiam iurandi. que nobis traditur Hier. ij. Jurabis viuit dominus. in veritate. in iudicio. et. in iustitia. Vbi nota q̄ in quolibet iuramento licito. Verbi mendacitas debet abesse. In veritate inquit Modi congruitas debet inesse in iudicio inquit. i. cum discretione Cause necessitas debet adesse. In iustitia. i. pro iusta causa. Primo ergo dico q̄ mendacitas debet abesse quia scilicet iurandum est in veritate: quia si homo mentitur cum intēto fallendi iurando perius efficitur sicut de domino dicitur in ps̄. Iurauit dñs dauid veritatem ⁊ non frustrabitur eum. Quod est contra multos quibus non sufficit simpliciter mentiri: nisi etiam mendacium suum nitantur iuramento fulciri. Similes petro de quo dicitur Math. xxvj. Cepit detestari ⁊ iurare q̄ non nouerat hominē. Et tales similes sunt manticoze q̄ est vitia ferocissima que tribus ordinibus dentium est munita. Quia scilicet tales iuratores tribus generibus dentium. id est verborum continue sunt armati. Tales enim vt communiter aut mentiuntur aut blasphemāt aut periurant. Quod pro certo tales qui sunt assueti ad iurandum. sepe solēt incurtere tria vitia supradicta. scilicet Mendacit̄ blasphemiam. Et periurium. Et ideo consulitur. Ec. xij. Jurationi non assuescat os tuum. Et ratio redditur ibi dem Quia vir multum iurans replebitur iniquitate. Bene ergo Dico q̄ a iuramento mendacitas debet abesse. In veritate inquit vnde Ecclesiasticus. vij. Veritate meditabitur guttur meū ⁊c. Secundo dico q̄ in iuramento modi congruitas debet inesse quia sc̄z iuramentum debet fieri in iudicio. i. in discretione iudicis. Iudicium enim idem est quod discretio q̄ scilicet discrete debemus iudicare. ordinare discernere ⁊ considerare quid qualiter quomodo quando. ⁊ quare sit iurandum quod est contra illos qui sine causa iurant. et qui sine ratione sunt ad iurandum assueti. Similes canis rabido qui os semp̄ dicitur habere apertum et venenosus saliuam continue distillare quia scilicet tales semper habent os apertum ad iurandum ⁊ ad venenosas blasphemias emittendum. Contra illud zach. v. Omnis iurans similiter iudicabitur quia scilicet iurans semper debz habere modum. i. per verū iudicium et discretionem in suo iuramento debite moderari. Sed fatui non sunt tales qui sc̄z nō credūt esse malus ita assidue iurare. Iuxta illud Sapientie. xij. Male iurantes nocere se non sperant. Cum tamen dicat Gregorius in dialogo. Quod quidam puer septennis rome propter assuetam iurationem a demōe fuit raptus et in inferno damnatus. Sic igitur iuramento modi congruitas debet inesse. Tertio dico q̄ in iuramento cause necessitas debet adesse quod ostenditur cum dicitur In iustitia. quia scilicet iustitia id est iusta causa debet in nostris iurationibus interesse. Quod tamen non seruant illi qui pro nihilo vel pro minima occasione iurant. Contra illud diuinum preceptū. Mo ac cipias nomen dei tui in vanū. i. sine causa. Unde Ecclesiasticus. xij. dicitur. Si in vacuū iurauerit non iustificabitur. Iurandum est ergo in iustitia. Unde Esai. xlv. ca. Iurauit in semetipso egrediet de ore meo iustitie verbum ⁊c. Sufficiat ergo causa veritatis. Unde infra de loqui. et de verbum.

Iustus. Iustitia. iustificatio.

Nota q̄

Nota **I**ustitia quandoq; accipitur pro virtute specia-
 li. Aliquando pro perfectione vniuersali & generali. pri-
 mo modo iustitia est virtus cardinalis ius suum vni-
 cuiq; tribuens. Unde dicit Ambrosius libro primo de
 officijs. Iustitia est que dat cuiuslibet quod suum est ni-
 hil vendicans alienum. Secundo modo iustitia nihil
 aliud est q̄ vniuersalis virtus & perfectio nihil habens
 iniquitatis vel peccati. Unde Hieronimus ad demetria-
 dem dicit. Quod omnes virtutum species vno iustitie
 nomine continentur. Accipiendo igitur iustitiam pro
 generali morum congerie & pro morali perfectione & bo-
 nitate dicamus q̄ nos debemus esse iusti & sancti mul-
 tiplici ratione. videlicet quia iusti.

A domino diliguntur. Dico q̄ a domino diligi-

A domino protegentur. tur. Omnis enim res na-

In domo delectantur. turaliter diligit suum fi-

Cum domino gloriatur. mile. Et quia iustus do-

minus & iustitiam dilexit equitatem vidit. vultus eius

sicut dicitur in ps̄. Ideo recte dico q̄ iusti & sancti a do-

mino diliguntur. ps̄. Dominus diligit iustos & vias pec-

catorum disperdet. **I**tem dico q̄ a domino protegen-

tur. Naturaliter enim omnia animalia diligunt. spe-

ciem suam. & pugnant pro inuicem. & se inuicem libera-

& defendunt. Et quia iustus dominus in omnibus vijs

suis & sanctus in omnibus operib⁹ suis Idcirco iustos

eiusdem speciei & conditionis cum ipso liberat & defen-

dit & a tentationibus & tribulationibus ipsos prote-

git & educat. Quia sicut dicitur Proverb. xj. Justus de

angustia liberatus est Et Prover. x. Iustitia liberabit

a morte. **I**tem dico q̄ iusti in domino delectant. Na-

turaliter enim potentia delectatur in apprehensione sui

obiecti. Et ideo iustitia humana in apprehensione dei qui

est summe iustus debet summe opere delectari ps̄. Deus

enim iudex iustus & patiens. Et ideo letabitur iustus in

domino & sperabunt in eo omnes recti corde. **I**tem di-

co q̄ iusti a domino premiuntur. Quia enim deus rex iu-

stus & rectus iuxta illud zach. ix. Ecce rex tu⁹ venit tu-

bi iustus Idcirco iustos successores vult sibi in heredita-

tem paradisi habere. & solummodo viris iustis premiū

eternę beatitudinis impartiri. Juxta illud Iusti epulen-

tur & exultent in conspectu dei. Sic igitur bene dico q̄

iusti & sancti debent esse vt sicet quolibet nrm possit. di-

ci illud. ps̄ salmiste. Just⁹ vt palma florebit: sicut cedr⁹

lybani multiplicabitur. In quib⁹ verbis aduerte: sicut

ad hoc q̄ arbor in perfectā arborem puertat necesse est

quod conformiter alteretur. Sic vere ad hoc q̄

quis efficiatur vir

quod viuaciter vegetetur. iustus & perfectus

quod sublimiter inalteur. ipse p̄culdubio de-

bet Alterari se me-

liorib⁹ con firmādo vt inquit. qd̄ tenotat similitudinē

Radicali se in virtutibus confirmādo qz debet esse pal-

ma que profundas habet radices & semper vires & diu-

ritissime durat. Clegetari bonis affectibus abundando.

florebit inquit Eleuari bonis celestibus contemplan-

do qz debet esse sicut cedrus. secundari bonis operib⁹

redundando quia debet multiplicari. Ista enim se ha-

bent per ordinē ad hoc q̄ aliquis fiat iustus qz. i. primo

debet Alterari a mala conditione Radicari in bona in-

teutione. Clegetari a bona affectione Crescere seu eleua-

ri celozum contemplatione. secundari seu delectari ope-

rum procreatione. **I**tem dico ergo primo q̄ si volum⁹ esse

iusti nos debemus a prauis moribus alterari. Juxta il-

lud. j. Conn. xv. Vigilate iusti & nolite peccare. Et hoc

ostenditur cum dicitur. Ut quia scz. vt sicut. tanq̄. quia

si denorant similitudinem imitationem. & ad aliquid

aliud relationem quia scz illi qui iusti volunt fieri: de-

bent antiquas suas condiciones relinquere: & bonozum

se conditionibus conformare. Ut inquit Nam sicut cli-

troptium seu solsequiuz se conformat soli se ei continue

inclinando & aperiendo. & secundum motum ipsius so-

lis se mouendo & ordinando. Sicut. etiam silentes la-

pis preciosus sequitur motum lune ita q̄ imago lune

in ea dicitur apparere que imagini lune celestis. se dicitur
 conformare. et secundum varietates ipsius continue
 variare. Sic vere charissimi si volumus iusti esse: necesse
 est q̄ soli & lune. i. christo & beate virginī vel alijs cele-
 stibus & bonis personis nos continue conformemus. &
 q̄ ipsos in cunctis bonis actibus imitemur. & q̄ mor⁹
 conditionis & affectionis secundū illos motus & condi-
 tiones quos in eis viderimus ordinemus & etiam alte-
 remus. Ut inquit. Circa quod nota. q̄ nos debem⁹ eis
 conformari.

In humilitate.

In stabilitate.

In benignitate

In sagacitate.

in stabilitate vt sic quilibet dicat illud Esa. l. Posui fa-

ciem meam vt petram durissimam. **I**tem in benigni-

tate: vt de quolibet dicat. illud p̄ph. ij. In similitudinē

hominum factus est & habitu inuentus vt hō. hō enim

est animal mansuetum nature. **I**tem conformemur in

sagacitate: vt dicamus illud. j. Conn. ij. vt sapiēs ar-

chitectus posui fundamentum. Debemus igitur si vo-

lumus esse iusti a prauis moribus alterari. Ut inquit:

C Secundo dico. q̄ nos debemus in bonis virtutibus

radicari. quia debet dici Palma Sicut enim arbor non

potest perfici nisi fuerit profunde & firmiter radicata.

quia scz alias vel a vento faciliter euelleretur. vel a calo-

re faciliter siccaret. Et sic vere homo non est iustus vel

perfectus: nisi in bono fuerit radicans. Illi enī q̄

radicem firmi propositi non habent. vel a vento tribula-

tionis vel ab ardore tentationis faciliter destruantur.

Debet igitur firmiter radicari. Palma inquit Palma

enim est arbor pfundissime radicata. vigoze perpetuo

decorata. & duratione longissima continuata. Sic vere

vir iustus debet radicem boni propositi summe firā

habere: vigozem gatie nunq̄ perdere. sed semper & continue

per. gratiam viuere & durare dicens illud Job. xxi. Sicut

palma multiplicat dies. Et vere bene decet viruz

iustum habere constantiam & perseuerantiam. qz sicut

dicitur Sapien. v. iusti autem imperpetuum viuunt. &

Prover. x. Justus in eternum non commouebitur. De-

bet ergo bonis virtutibus radicari. **T**ertio dico q̄ ip-

se debet bonis affectibus vegetari. Florebit inquit id est

flores bonarum affectionum habebit. **S**icut enim

flores sunt materia fructuū. sic bone affectiones sunt

inateria bonozum operum: Unde de viro iusto dicitur

in ps̄. Just⁹ germīnabit sicut lilium. et florebit in eter-

num ante dominū. Justus enī debet. **S**erminare per bo-

nam meditationem Esse sicut lilium per castam cōuer-

sationem forere p̄ bonam affectionē. Esse ante dñm p̄

iugem contemplationem. Et hec in eternum per conti-

nuam p̄seuerantiā & durationem. Uide supra de florib⁹

vbi multa inuenies Debet igitur vir iustus bonis affe-

ctibus vegetari. **Q**uarto dico q̄ ipse debet celi sub-

limitatibus eleuari. quia sicut arbor non potest perfici

vel compleri nisi de terra superior eleuetur. Sic homo

non pot̄ iust⁹ fieri nisi per celestiuꝝ cōtemplationem su-

perius mentaliter inalteur. Quod ostenditur cum di-

citur. Sicut cedrus. vt sic dicat illud. Eccl. xxiij. Quis

si cedrus exaltata sum in lybano. sed hec vide supra de

Cedro. Unde de viro iusto dicit in ps̄ salmo. Iusti epu-

lentur & exultent in conspectu dei. **C**ōtemplatio enī dei

& bonozū eternozū nihil aliud est q̄ quedā spūalis epu-

latio & quedam in dei presentia exultatio & relectio. De-

bet igitur in dei sublimitatibus contemplari. **Q**uin-

to dico. q̄ qui voluerit iustus fieri ipse debz bonis ope-

rib⁹ secundari. quod ostenditur in verbo. **M**ultiplicabi-

tur. sicut enī arbor multiplicat per pullulationē & frus-

ctificationē. sic vir iust⁹ p̄ bonā opationē. Et nota q̄ iu-

sti multiplicant. & ad alios p̄ bona opa dilatant.

Quandoq; p̄ clementiam & cōpassionē. **M**ultiplicā-

Quandoq; p̄ iustitiam & correctionem tur dico p̄ cle-

Quandoq; p̄ scientiam & eruditionem. **M**eritiam t̄pie-

tates. qz sicut dicitur in ps̄ sal. Justus aut̄ miseretur et

Justus.

retribuet. Quia sicut dicitur alibi *Dispersit dedit pauperibus iustitia eius manet in seculum seculi.* Item dilatantur per iustitiam et equitatem Quia sicut dicitur Sapientie. r. ca. *Iustum deduxit dominus per vias rectas.* Item dilatantur per scientiam et sagacitatem. Quia sicut dicitur Sapientie. ij. c. *fulgebunt iusti et tamquam scintille in arundinetis discurrent. finaliter dilatabitur quantum ad deum per eternam gloriam et felicitatem.* Unde in Psalmo dicitur *Iusti autem hereditabunt terram. et inhabitabunt in seculo. seculi super eam.* Multiplicabitur ergo. Unde in Psalmo dicitur *Multiplicabis in anima mea virtutem.* Tales igitur sunt iusti. id est perfecti boni et honesti. Sed pro certo nunc est dolendum. quia pauci inveniuntur hodie tales. quod vere pauci sunt qui velint.

Alterari per conversionem. Et ideo procul dubio pauci Radicari per durationem. sunt hodie vni Negetari per bonam affectionem. ri iusti quia si Elevari per contemplationem. ri iusti quia si secundari per bonam operationem. cut dicit. *Esaie. lvij. Iustus perij et nemo est qui recogitet quia reuera pauci sunt hodie iusti Quis forte multi sint qui se iustos simulent atque fingant De quibus dicitur Lucae. xx. Miserunt insidiatores qui se iustos simularunt. Iusti sunt hypocrite qui in apparentia videntur esse iusti et tamen in existentia sunt iniusti. Et tales debent timere condemnationem scripture dicentis in ps. In iusti autem disperibunt simul et reliquie impiorum interibunt: Virum enim iniustum mala capient in interitum. Et ideo bonum est nos esse iustos quia oculi domini super iustos et aures eius in preces eorum. Et sic patet quomodo iustitia accipitur pro perfectione generali et universali. Secundo ad huc dico quod iustitia accipitur pro virtute speciali et cardinali. Et sic iustitia quod est possit ad omnes pertinere. ex eo. s. quia quilibet habet reddere unicuique quod suus est videlicet.*

Deo reverentiam. Pertinet tamen principaliter Sibi penitentiam ad iudices et prelatos qui or Proximo beneficentiam. bem habent iudicare et gubernare et inter virum et proximum suum iustitiam perpetrare Ideo talibus dicitur Sap. j. *Diligite iustitiam que iudicatis terram David etiam que erat rex dicebat in ps. Deus iudicium tuum regi dabit et iustitias tuas filio regis. iustitia ergo sumitur pro illa regula rectitudinis que quis deo sibi et proximo exhibet quicquid debuerit exhibere An. Ber. dicit in sermone. Quod iustitia est reddere unicuique quod suum est scz. superiori reverentiam equali auxilium adiuvando consilium instruendo. subdito autem custodiam et si deliquerit disciplinam. Notandum ergo de illa rectitudine iustitie que ad prelatos et iudices noscitur pertinere. et que etiam cordi humano naturali est insita. Sicut enim videmus quod regula per quam alia regulantur habet necessario esse recta. Sic iudex vel prelatum qui est regula aliorum hoc necessario esse iustum. Iustitia cum est quedam mentis rectitudo que non debet ad unam partem vel ad aliam declinare unde Ecclesia Res. vij. *Hec inveni quod fecit dominus hominem rectum Rectitudinem enim iustitie que nobis debet inesse probat Corporis figura. Dico corporis figura quia. s. Pectoris natura. habet homo corpus rectum in Divina scriptura. erectum in signum quod semper debet iustitie rectitudinem observare quia secundum Bernardum Nil indecentius quam recto corpore curvum animum gerere Item pectoris natura quod in pectore hominis in ipsa pariterationis est quedam portio que dicitur sibi de rebus que nihil aliud est quam illa summa inflexibilis mentis rectitudo que nullam in iustitia impotest aliquantulum inclinari in qua quidem humana mens immobiliter est fundata Unde Esaie. ij. *Iustitia mea non deficiet. Et Esaie. liij. In iustitia fundaberis recede procul a calumnia. Ad hec etiam facit divina scriptura Ecclesiastes. vij. Solum modo hoc inveni quod fecerit deus hominem rectum. Et ideo bene consulit ps. Si vere vultis iustitiam loquimini***

ni recte iudicate filij hominum. Exponere ergo possumus illam auctoritatem. ps. *Misericordia et veritas obviaverunt sibi. iustitia et pax osculate sunt quia proculdubio iudici et prelati debent misericordia et veritas obviare et ipsum debent pax et iustitia osculari. Adverte ergo quod iustus iudex debet*

Per multitudinem temperari. Dumus probat virtus pietatis. Per certitudinem informari Misericordiaz. Per rectitudinem regulari. Sed secundum Per quietudinem tranquillari. Sed secundum virtus veritatis. Veritas Sed tertius virtus equitatis Iustitia. Quartum vero virtus unitatis seu charitatis Pax. Debet enim habere iudex vel prelatum. In affectione clementiam et pietatem. Misericordiam inquit. In cognitione scientiam et claritatem. Veritas inquit. In correctione modestiam et equitatem. Iustitia inquit. In intentione concordiam et unitatem. Pax inquit. Quia. ad pacem et concordiam subditorum debet esse intentio iusti iudicis ordinata Dico ergo quod iustus iudex vel prelatum debet per multitudinem moderari quod ostenditur cum dicitur quod ipse debet habere misericordiam. Iustitia enim semper debet misericordia temperari quia sicut dicit Crisostomus super Mattheum Iustitia sine misericordia non est iustitia sed crudelitas. Et misericordia sine iustitia non est misericordia sed fatuitas. Sicut enim videmus quod abies que inter ceteras arbores est rectissima. mollissima et etiam gummi et liquore abundatissima. solet enim liquorem tenacem et odorosum emittere qui. s. in infirmitatibus dicitur suffragari. Sic vere homo quis sit per iustitiam et equitatem rectissimus semper tamen cum hoc debet esse per pietatem mollissimus. quia semper debet cum rectitudine equitatis habere gummositatem et molliciem pietatis quod secundum Gregorium in moralibus. Plerumque accidit quod illi qui inter tormenta remanent incorecti. blandimentis. suavibus corriganter. Est igitur necessaria misericordia iudicibus quod. s. semper debent miscere cum iustitia pietatem Similes elephanti. qui quando sedet semper solet pedes flectere quia. scilicet illi qui sedent in throno iudicarie potestatis. semper pedes affectionum flectere debent ad opera pietatis. Utrum tamen sicut elephas nunquam taliter flectit quin semper rectus alicui arbori imitatur. Sicut iudex nunquam debet sic flecti ad misericordiam quin semper rectus maneat per iustitiam. Unde Augustinus. super illud verbum Matthei. xvij. *Si peccaverit in te frater tuus corripe eum inter te et ipsum. Et si fons terribiliter correctio pronet intus tamen dilectio suaviter sonet. Quod est contra multos iniquos iudices et austeros qui penitus sine misericordia alios iudicant et condemnant cum tamen dicat scriptura. quod iudicium sine misericordia fiet et qui non fecit misericordiam. Jaco. ij. Habeant ergo misericordiam. Unde Prover. xxi. *Qui sequitur misericordiam et iustitiam inveniet vitam Debet ergo iustus prelatum et iudex per multitudinem moderari. Deinde dico quod ipse debet per certitudinem informari. Veritas inquit. quia. s. veritas et claritas cognitionis et scientie debet interesse in iustitia facienda. Sicut enim sagittarius non potest recte iacere sagittam nisi videat clare ad terminum ad quem iacit. sic nec homo potest recte vel iuste aliquid operari nisi possit certitudinaliter informari. Veritas ergo. ps. Misericordia et veritas precedunt faciem tuam. Unde de bonis iudicibus dicitur Esaie. lxj. *Dabo opus eorum in veritate Et Esaie. xxxij. Ecce in iustitia regnabit rex et princeps in iudicio preerunt. Sed heu proculdubio videtur impletum illud vaticinium Esaie lix. *Conversum est inquit retrosum iudicium et iustitia longe stetit. quod corruit in plateis equitas et veritas non potuit ingredi. Ubi queo in iudicibus et maioribus nostris est iustitia ubi equitas: ubi veritas. Et vere moderno tempore iudicium fugit. iustitia longe abiit. equitas defecit et corruit in modernis curijs et veritas ingredi non potuit. Ita quod breviter de modernis potest dici illud. s. *Abachabcoz. vij. Non est in eis veritas et iudicium. Veritas enim non est hodie in multis.*****

in multis. sed potius fraus. deceptio et fallacitas: qui scilicet sub specie iustitie imponunt hominibus multa falsa. peccata pro odio vel favore. ut exinde possint lucrum aliquod extorquere. Iusti sunt sicut falsi medici. qui loco medicine offerunt homini venenum: quia isti loco vere iustitie offerunt hominibus iudicium falsum. Iusti sunt similes lupo de quo narratur in fabulis quod cum semel vidisset se diffamatum de nimio esu carnum. iuravit decetero non comedere carnes: sed tandem artatus fame iuenit mutonem pin: uem in praetorio ipse propter iuramentum cum comedere recundans: imposuit ei nomen quod erat salmo et non obstantibus multi modis allegationibus et negationibus factis ex parte mutonis. deuorauit eum loco salmonis. Sic et tales quod ex iniuncto sibi officio tenentur. ac sub iuramento non comedere carnes. id est aliquid crudeliter non extorquere. ipsi vero quando videt pingue mutonem. i. rusticum diuitem. imponunt ei quod sit salmo. i. quod sit latro vel homicida. sicut habemus exemplum. iij. Regum. xxi. Ubi Jezabel fecit imponi Naboth. quod maledixerat deo et regi. et sic fecit eum occidi ut vineam suam haberet. Quia procerto non obstantibus quibusdam allegationibus iustitie: tales loco salmonum comedunt mutones: id est sub specie malorum deprehendantur et deuorant innocentes. De his dicit Cicero. et allegatur libro de floribus philosophorum: quod nulle deteriores insidie quam ille que sub dissimulatione officij sunt. Iusti ergo non habent veritatem. similes dyabolus. de quo dicitur Job. viij. Ille homicida erat et in veritate non stetit. quia veritas in eo non est. Non sic ergo. quia procerto qui vult esse iustus debet per certitudinem informari. Veritas inquit. ut sibi dicatur illud psalmi. Propter veritatem et mansuetudinem et iustitiam: et deducet te mirabiliter dextera tua. **De** his dico quod ipse deus per certitudinem regulari. Iustitia inquit. Quia procerto prelati vel iudex deus per iustitiam regulari et rectificari. et spiritum ad se. et quantum ad proximum et spiritum ad deum. Quia scilicet eius rectitudo iustitie reddat unicuique quod suum est ipse qui iustus vult esse deus sibi reddere penitentiam. proximo beneficentiam et deo reuerentiam exhibere. Notemus ergo quod triplex est iustitia exhibenda. videlicet. Pro morio. Instructio. Correctio. Superior enim deus spiritum ad deum et iustitiam exhibere. Promeritis promeritis. Ignorantibus instructionem. Delinquentibus correctionem. Iste enim sunt tres partes iustitie quas prelati tenentur ex debito sui officij adimplere. Iuxta illud Matthei. iij. Sine modo sic enim decet nos implere omnem iustitiam. Debent enim bonos ad promotiones erigere. Rudes per instructiones dirigere. Malos per punitiones corrigere. Iusti ergo bonos ad promotiones erigunt. Unde Esaias. xxxij. Ecce in iustitia regnabit rex. Et prover. xviij. In iustitia firmabit solum: quia scilicet illi qui ad regnum vel ad solius promouentur: semper debent mediante iustitia promoueri. ut. si digni digne promoueantur. et indigni nullo favore suffragante penitus repellantur. Cuius tamen contrarium faciunt illi qui impromotos dimittunt subditos meliores. et promouent suos familiares et propinquos. quam fuerint in sufficientibus debiliores. **Item** stultos iusti per instructionem dirigunt. Unde Danielis. xij. Qui ad iustitiam eruderint multos. quasi stelle in perpetuas eternitates fulgebunt. **Item** iusti malos per punitionem corrigunt. quia sicut in Ambrosio. Apes habent aculeum quo se domos defendunt. tantum sunt audacie quod pro defensione domorum suarum morti sepiissime se exponunt. Sic vere iudex vel prelati debet portare secum aculeum iustitie et rigoris Roman. xij. Non enim frustra gladium portat. quo. si malis per correctionis regulam se opponat et quo a principibus seu tyrannis domum ecclesie cui preest liberet et defendat. ita quod si necesse est etiam morti corporis pro defensione ecclesie se exponat. Eccle.

iii. Usque ad mortem certa pro iustitia. Prelati enim vel iudex non solum deus habere misericordiam et dulcorē. sed et iustitiam et rigorē. Sicut enim panthera est animal benignum et placidum pictum et coloratum. et a cunctis animalibus pre dilectum. verumtamen habet quedam in vultu toruore quo alia animalia eius timore naturaliter deterrētur quam ad ipsam diligendum principaliter attrahatur. Sic procerto prelati vel iudex deus esse benignus et placidus per pietatem et affabilitatem. Pictus et coloratus per decetiam et honestatem. Amicus et dilectus per beneficiorum liberalitatem et largitatem. Verumtamen iste quod agat iter subditos semper deus toruore vultu per rigorē et seueritates gerere ut alij eius aspectu terreantur et teneantur eum timere. et a malis operibus abstinere. Quia sicut dicit prover. xx. Rex qui sedet in folio iudicij dissipat omne malum intuitu suo. Quia et iudex vel prelati nunquam se deus tam familiarē exhibere quam semper vultu et gestu possit rigorē et iustitiam designare. et terrorē in aliorum cordibus generare. Quia teste Inno. li. de conditione miserie humane. Minima familiaritas parit contemptum. Et ideo spiritus sanctus. Iustitia deus an cum ambulare et iustitia et iudicium deus esse preparatio sedis sue. Quia sicut dicit in psalmi. Beati qui faciunt iudicium et iustitiam in omni tempore. Debet ergo iudex vel prelati per rectitudinem regulari. **In**sup dico quod ipse deus per certitudinem ordinari. **Par** inquit. Tota enim intentio iudicis deus esse ad pacem inter homines faciendam. Quia sicut dicit iura civilia. Nichil aliud querat iudex preterquam partes ad concordiam reuocare. Ad hoc enim est iustitia ordinata. ut. si hominibus par concordia conseruetur. Iaco. iij. fructus iustitie in pace seminatur. Sicut enim per violentum raptum firmamenti omnes orbis et planete inferiores pacifice reguntur. trahuntur et mouentur. ita quod vnus alium non turbat nec impedit quoquo modo. Sic vere per raptum rigoris et iustitie boni iudicis vel prelati inferiores taliter gubernantur. quod iter se pacifice perueniant. et quod ab omni discordia tranquillatur. An de pace et iustitia loquit Esaias. xxxij. Erit inquit opus iustitie. pax et cultus iustitie. silentium et securitas usque in sempiternum. Et sedebit populus meus in pulcritudine pacis. in tabernaculis fiducie et in requie opulenta. **Patet** ergo quod iustus iudex deus amare certitudinem. **Par**. Seruare rectitudinem. Iustitiam. Tenere certitudinem. Veritas: habere multitudinem. **Misericordia**. **Et** de iustitia sufficit in quantum accipitur per virtute cardinali et speciali etc. **De** iustitia vero diuina est aliquid admittendum. **Et** dicamus quod sicut dicitur in psalmi. Misericors dominus et iustus. Ipse enim habet misericordiam in presenti et habebit iustitiam in futuro. Est enim deus sicut aquila de qua dicit Plinius. Quis semper solet in nido suos preciosos lapides habere simul nec vnus sine alio ibi esse. Quin vere celestis aquila. deus in nido cordis sui. semper habet duos lapides preciosos. i. duas speciales virtutes iustitiam. scilicet misericordiam. que ibi semper se solent conicere et vna sine alia nunquam esse. Cōsidera enim omnia opera dei et semper inuenies iunctam iustitiam pietati. et coniectam misericordiam equitati. Unde in psalmi. Aniuert se vie domini misericordia et veritas. An de ipso dicit zach. ij. Ecce rex tuus venit tibi iustus et saluator. Iustus dico peccatores condemnando. Et saluator bonos premiando et remunerando. Iustitia ergo dei. Est. **Malorum** tristificatiua. **Est** dico tristificatiua delinquentium. **Bonorum** letificatiua. **Illi** enim qui delinquent. **Iustorum** remuneratiua. **Enim** qui delinquent. **Et** eterna patria priuabuntur. Sicut enim lapis qui dicitur Echites supposito cibo non finit illum qui reus est veneni de cibo gustare. Si vero reus veneni non fuerit sine difficultate manducabit. Sic vere diuina iustitia in die iudicij non permittet illos qui propriam animam venenauerunt per peccatum de cibo celestis glie manducare. **Il**li vero qui veneno peccati mortalis propriam animam minime necauerunt istum cibum tunc temporis manducabunt. **Ita** talibus dicitur dominus impropere. Esa. lxx. Ecce inquit

Justificare.

serui mei comedēt et vos esurietis. ecce serui mei bibent et vos sitietis. ecce serui mei letabūtur et vos confundemini. ecce serui mei laudabūt pre exultatiōe. et vos clamabitis p̄ dolore. Ista ergo facit iustitia diuina que tūc bonos faciet recreari. malos v̄o fame p̄petuo macerari. Quia sicut dicitur Prover. xij. Iustus comedit et replet aiā suam. venter autē impiorū insaturabilis. Ista est ergo tristicatiua delinquentiū.

Ite dei iustitia est letificatiua patiētium. Magna est em̄ letitia illis qui iniuriā patiūtur quādo cogitant q̄ iudex iustus qui iniuriā abire nō patitur quā ipsoꝝ iniurias vindicabit. Sicut em̄ dicitur i ps̄. Iustitie domini recte letificātes corda.

Ite diuina iustitia est remuneratiua laborātiū. Ista em̄ nō vult esse operarium sine mercede. quia sicut dicitur Deutro. xxij. Nō negabis mercedem indigētis et pauperis fratris tui. Et iō dicebat. iij. Chi. iij. Bonum certamē certam. cursum cōsumam. fidē seruam. iō reposita est mihi corona iustitie quā reddet mihi dñs i illū diē iustus iudex. Ad nobis cōcedat etc. Vide supra in titulo de Correctiōe et alijs plurib⁹ titulis.

Justificare. Nota q̄ iustificare idē ē q̄ iustificare. sicut efficere. q̄ solū p̄tinet ad gratiā diuinā. Juxta illud tytum. iij. Iustificati gratia ipsius heredes simus etc. Vide supra de gratia et de iustitia. quia omitto gratia breuitatis.

Iuuenis. Vide supra vbi adiutorium.

Iuuenis. Iuuentus. Nota q̄ i scriptura iuuenis accipit. quādoq̄ literaliter. quādoq̄ moraliter et spiritualiter. Moraliter autē significat quādoq̄ in bono quādoq̄ in malo. In bono enim designat hominē virtuosum qui semper i virtutibus iuuenescit. i ps̄. Renouabitur vt aquile iuuentus tua. In malo vero signat hominem vitiosum qui per lascivias iolefcit. i ps̄. Iuuenes corū comedit ignis. Moraliter ergo possumus dicere q̄ p̄ iuuentutē pōt intelligi vir p̄fectus q̄ sicut videmus q̄ iuuenis est naturaliter.

Gratus et graciosus. Sic v̄o spiritualiter. vir p̄fectus debet se exhibere. Gratosum in cōuersatione. Gaudiosum in spirituali cōsolatione. Animosum in peruersorum correctione. Ingeniosum in occultorum consideratione. Obsequiosum in obediētia et subiectione. Et sic de ipso poterit dici illud quod dicitur Thob. v. Inuenit iuuenē splendidum stantem precinctum et quasi paratum ad ambulandum. Ubi aduerte q̄ spiritualis iuuenis: scilicet vir p̄fectus debet esse Gratosus ad diligendum. Inuenit inquit iuuenem. Luminosus ad erudendum. Splendidum. Vigorosus ad sustinendum. Stantem inquit. Curiosus ad obediendum. Paratum inquit ad ambulandum. Debet ergo habere iuuenis spiritualis gratosam pulcritudinem. quia scilicet ipse debet esse iuuenis q̄ naturaliter est pulchrior q̄ sit senex. Unde. ij. Adachabeorū. iij. Apparuerunt duo iuuenes virtute decori. Item debet habere luminosam limpitudinem. Splendidum inquit. quia scilicet ipse debet esse splendidus per discretionem. Unde de Thobia dicitur Thob. j. Quod cum esset iunior nihil tamen puerile gessit in opere. Et Sapientie. viij. Iuuenis et acutus inueniat in iudicio. Item debet habere vigorosā fortitudinē q̄d notat in verbo Stantē q̄. i. ipsi debēt esse stabiles atq̄ fortes ad bonū opus aggrediendum. et ad malis operibus resistendum. et ad labores et tribulationes sustinendum. Uñ. j. Jobā. ij. Scribo vobis iuuenes quā fortes estis. Stantē inquit. Uñ. ij. Adach. xij. Robusti iuuenes pro muris consistentes fortiter repugnabāt. Item debet habere studiosam promptitudinem. paratum inquit. Heemie. iij. Media pars iuuenum faciebat opus. vt sic dicat iu-

uenis deo vel prelato suo illud ps̄. Paratus cor meū deus paratum cor meum etc. Transiit breuiter istas autoritatem pro eo quia superius est exposita et p̄secuta in titulo de inuenire in. 6. Secūdo dico: q̄ est inuentio qua inuenitur homo iustus. Et ideo vide ibi et prosequere quatuor membra p̄dicta sicut inuenientes p̄secuta. Sed heu proculdubio videt hodie de multis q̄ ipsi non sunt iuuenes. immo senes: quia. s. spiritualiter loquēdo ipsi nō sunt nec obsequiosi. nec vigorosi. nec ingeniosi. nec graciosi. quinimo procerto sicut videmus q̄ senes sunt.

Tultu turpiores. Sic vere multi sunt qui pre ceteris sunt hodie turpiores in cōuersatiōe. Turibus debiliores. Turibus debiliores in cōuersatiōe. Turibus debiliores. Turibus debiliores in operatiōe. Debiliores resistentie. Obscurioris ignorantie. Et propter hoc tales nō possunt dici iuuenes propter perfectiōnem sed magis propter malam et iuuenilem cōditionem. Dico ergo q̄ tales habēt cōuersationē turpiorem. Ude ipsi possunt dicere illud ps̄. Iunior fui etenim senii. Item operationē tardiorē. Uñ. Alhar. xvj. Uiderūt iuuenē sedentē. Item habēt resistentiam debiliōrē. Uñ. in ps̄. Iuuenes corū i gladio ceciderūt. Item habēt ignorantiam obscuriorē. Uñ. Prover. vij. Cōsidero vecordem iuuenē in obscuro aduerspera scēte die in noctis tenebris et caligine. Nō sic ergo s̄z simus boni iuuenes et nō mali. et simus sicut serpens qui comedēs feniculum pellem deponit et in sensib⁹ iuuenescit. Et sicut aquila que senectute grauata alte ascendit et in fontē descendens suam renouat iuuentutem. Simus etiam sicut fenix que per incinerationē in iuuentutē pristina reuiuiscit. Et sicut illa palma singularis de qua dicit Plinius. q̄ postq̄ senectute cōsumpta fuerit ad iuuentutem pristina reuirefcit. Quia procerto charissimi si senectus vitiorum et male cōsuetudinis nō grauāt nos debem⁹ proculdubio alte ascendere p̄ contemplationē: et ad fontes lachrymarum descendere p̄ compunctionē. pellem veterem peccatorū dimittere p̄ bonā cōuersionē. in cinerē cōuerti per mortis considerationē. et sic poterimus esse iuuenes p̄ moralē et virtuosam p̄fectionē. vt de nobis dicatur illud Alharci. xvj. Uiderunt iuuenem sedentem a detritis coopertum stola candida: quia scilicet nos debemus videri per apparentem simplicitatē. cooperiri per ostentationem bonorum nostrorū humilitatem. Debemus esse in stola candida per cōuersationis honestatē et formositatē. Sic igitur patet quomodo iuuentus accipitur spiritualiter et moralit. Et adhuc nota q̄ est iuuent⁹ naturalis et corporalis. Et ista procerto est.

Debet dico inuenis sagaciter subiugari. quia sicut bos et canis nunq̄ bene domantur nisi in iuuentutis tempore edomantur. sic nec homo a suis leuitatibus reprimitur. nec obediētie legibus subiugatur nisi a iuuentutis initio edometur. Iherba em̄ i principio quādo incipit germinare melius se multiplicat et secundat: si fuerit compressa et mediocriter cōculcata. Si enim ad libitum crescere permittitur facilliter prorumpit in semen. et facilliter induratur. et a pristina pulchritudine desiccatur. Sic v̄o carissimi vtile est homini dū adhuc est in germine. i. iuuenis si ad voluntatem suā crescere seu viuere nō permittatur. et q̄ a senioribus suis per disciplinam deprimatur et debite cūlctetur. Et sicut dicitur Alhar. v. Ad nihilum valet vltra sal nisi vt mittatur foras et cōculctetur ab hominib⁹. Als si volūtati sue dimittit. facilliter solet nimis crescere per superbiam. semen emittit. per luxuriam. desiccari per auariciam. et indurari per obstinatiōis maliciam. Ideo bene cōsulit sapiens Eccl. xxx. Nō des inquit filio tuo potestates in iuuentute. et ne respicias cogitatus illius curua ceruicem eius in iuuentute et tōnde

B

Kalende.

¶ ipsi sunt sicut columbe super riuos aquarū: que late sunt lotę. et residēt iuxta fluuēta plenissima. ¶ Itē simus iuxta infernum per considerationem sicut de Simone coziario dicitur Act. x. q. dom⁹ ei⁹ erat iuxta mare. ¶ Itē simus iuxta crucez xpi per compassionem Job. xix. Stabant iuxta crucez iesu mater ei⁹ et c. ¶ Quarto dico q. est vnum iuxta valde dolorosus. et istud est propinquitas et celeritas mortis et iudiciū. Unde Sopho. j. Iuxta est dies domini magnus iuxta est et velox nimis. Et Deutero. xxxij. Iuxta ē dies pdi tionis. ¶ Quinto dico q. est vnum iuxta valde gaudiofum. Et istud est quādo homo est iuxta deū in patria per beatissimam visionem. Et istud pertinet ad beatos qui modo sunt iuxta deū collocati quia iuxta est dominus his qui recto sunt corde et humiles. spiritu saluabit. Unde quilibet talium potest dicere illud. j. Reg. xx. Ego ex more sedere soleo iuxta regem ad vespendum et c. De Prope et de societate. Et in pluribus titulis alijs vide si placet et c.

Ihic est finis litere J.

Incipit litera K.

Kalende. Nota q. kalēde

Kalēde dicebantur et adhuc dicuntur primi dies mēsum seu solennitates que in principio mēsum consueuerant fieri. Iudei enim in noua luna solent menses suos incipere. et tunc solennitatem solēbat facere q. apud eos dicebatur. Memoria vel Kalēde. Gentiles etiam circa principium suorum mēsum solennitates facere consueuerunt. quas Kalēdas vulgariter vocauerunt. Distingue ergo moraliter sicut supra de festum. quia nihil ad presens et c.

Carissimus.

Charitate. Et tunc idē est q. dilectissimus. Aut a carista. et tunc idē est quod carissimus vel preciosissimus. Semper igitur carissimus notat in bono. Et ideo nota q. ille qui vult deo et sanctis esse carissimus. d. multis virtutibus abundare. Nam sicut ille lapis carus et preciosus dicitur q. multas specialibus proprietatib⁹ insignitur. Sic ille deo et sanctis in eo esse carissimus: qui multis bonis virtutibus est dotatus. Sicut enim pater illum filiū qui ei p. alijs assimilatur habet carissimus: sic xps illum carissimū reputat qui ipse in virtutibus imitatur: et qui sibi in moribus se cōformat. Et hoc videt innuere apłs Eph. v. vbi dicit. Estote imitatores dei sicut filij carissimi. Ubi aduerte q. quilibet talis debet eē fortis et stabilis. Estote. Concorz et habilis Imitatores dei. Dulcis et humilis. Sicut filij carissimi.

¶ Fortis dico et stabilis. et hoc ostendit in xpo Estote. Vide de Estote supra i litera E. Marci. ix. Ihic est filius meus carissimus. Esse enim verbum substantiuū fortitudinem et permanentiaz signat. Et nota q. quilibet talis debet esse stabilis,
Sustinendo fluctus terribiles.
Reprimendo motus damnabiles.
Refutando status fa: labiles.
Diligendo cetus laudabiles.

Item si volumus esse carissimi: simus fortes stabiles et manentes: fluctus terribiles sustinendo et tribulationes in patientia tolerando. Kom. xij. Nō vos defendentes carissimi sed date locum ire. ¶ Itē motus damnabiles reprimendo et eius desideria refrēnādo. j. Pet. ij. Carissimi obsecro vos tanq. aduenas et pegrinos abstinere a carnalib⁹ desiderijs que militant aduersus animam. ¶ Item status inutiles refutando seu verba adulatoria non credendo. j. Job. iij. Carissimi nolite credere omni spiritui: sed p. bate spiritus si ex deo sint. ¶ Item fratres laudabiles diligendo et caritatem firmiter sectando et continendo. j.

Labium.

Job. iij. Carissimi diligamus nos inuicem. q. caritas ex deo est. Qui ergo modo vult esse carissimus deo sit in istis quatuor iam dictis fortis et stabilis. ¶ Secundo dico q. necesse est q. ipse sit erga deum cōcorz et habilis: quia. s. ipse debet eē imitator dei et sanctorum: et eis pro posse similis et conformis. Imitatores inquit. Unde dicitur de imitari. iij. Job. j. Charissimi noli imitari malum: sed quod bonum est. Qui bñ facit ex deo est et c. ¶ Tertio vero dico. q. iste debet eē in conuersando dulcis et humilis: quia debet esse filius. Sicut filij inquit. Vide de filio quomodo signat humilitatem et captiuitatē et c. j. Job. ij. Charissimi nunc filij dei sumus. j. Corinth. iij. Adisi ad vos Chi motheū qui est filius me⁹ charissimus. Ista ergo de carissimo sufficiant. Vide de caritate et c.

Ihic est finis litere K.

Incipit litera L.

Labium. quia per labiū

Locutio designatur. eo q. omnis vox et locutio per labia exprimat. Hinc est q. sicut de locutionibus. ita debemus de labijs distinguere. Sicut igitur nos habemus duo labia: ita duplicem locutionem possumus habere spiritualiter. Labiū enim superius potest significare bonam sanctaz et honestā locutionem que superior potest dici. eo q. sit de necessarijs et pertinentibus ad salutem. De quibus dicitur in ps. Diffusa est gratia in labijs tuis: propterea benedixit te deus in eternum. Labium vero inferi⁹ pōt significare locutionem de inferioribus et terrenis. De qua dicitur Job. iij. Qui de terra est de terra loquitur. Uel eē quācuq. malam et inutilem locutionē. De quibus d. in ps. Disperdat dñs vniuersa labia dolorosa. Sicut ergo videmus q. canes nobiles et fortiores. habēt labia superiora maiora et eminentiora q. inferiora. Sic vere dico q. locutio bona: superior spūalis et sancta. d. in nobis labijs inferioribus. i. sermonib⁹ terrenis et inutilib⁹ peminere et ampli⁹ abundare. Uñ de mēsa ppositiōis d. Ero. xxv. facies illi labiū aureū per circuitū: et ipsi labio coronam altā. Quōd vtiq. est hodie cōtra multos: q. cuera habēt labiū inferi⁹ maius q. superius: q. s. plus abundat i eis verba inferiora q. superiora. verba deteriora q. meliora. vba inutilia q. vtilia. Isti sunt similes q. busdā monstruosis hoibus qui in diuersis montib⁹ ethyope diuagantur. qui planā habētes faciem: labiū inferius ita habēt magnum et ptensum q. contra solis ardorem eus eodē operiunt totū vultū sicut Ihd. li. xj. Eth. i. et Pit nius. Sic vere hodie in desertis ethyopie huius mōdi vagant multi homines imperfecti qui planā facies dicūtur habere. q. in facie intellectus ipsorū nō sunt quinq. sensus spūales apparētes. s. Ocul⁹ discretio nis. Sensus cōtemplatiōis. Odozatus deuotionis. Tactus compassionis et Auditus obedientie et subiectionis. Ita q. tales possunt dicere illud. ij. Reg. xix. Nunquid vigēt sensus mei ad discernendū. Sed qd. procerto dico q. tales qui habēt faciem ita planā. et qui intellectum nō habēt spiritualiter descriptū. habēt quotidie labium inferius sue vane et inutilis locutionis. ita latum et magnum. q. totum vultum. id est totam vitā suam et cōuersationē operit: obnubilat et obfuscat. Labiū enim istud nimis extēdunt: q. s. malā suā locutionē extēdunt ad omnia verba mala. Uñ nota q. istud labium extēditur ad.

Dulciter adulādū.
Acriter detrahēdū.
Turpiter deridēdū.
Irrerctiuit eū multis sermonibus et blāditijs labioz eius p. traxit illum. ¶ Item isti extēdunt labia sua ad detrahēdū

ad detrahēdus acriter **U**n **P**rouer. iij. **R**emoue a te os prauium. & detrahētia labia sint procul a te. **I**te isti protēdunt labia sua ad deridendum turpiter. ps. Omnes vidētes me deriserūt me locuti sunt labijs & mouerunt caput. **I**te isti extēdunt labia sua ad loquēdum iactanter. **U**n i psal. dicitur Disperdat dñs vniuersa labia dolosa & linguam magniloquā. **I**te isti extēdunt labia sua ad mentēdum sciēter. **U**nde **P**rouer. xij. Abominatio est osio labia mēdacia. De talibus ergo labijs ad tot malas locutiōes extēsis & protēsis dicitur **E**ccl. ij. **U**e duplici corde. labijs scelestibus. manibus malefaciētibus & peccatori terras ingrediēti duabus vijs. **N**ō sic ergo: sed moueamus labium superius nō inferius. **H**abeamus verba vtilia nō supflua: quia. s. crocodillus labijs superius nō inferius dicitur mouere. **S**ignum etiam mortis dicitur esse quādo superius labium vltra modum fuerit coartatū. **Q**uia procerto superius labium. i. locutio de superioribus & vtilibus debet in nobis moueri & extēderi. quod si retractum fuerit & in homine coartatum: signum est q̄ ille est mortuus p̄ peccatum. **H**abeamus igitur labia bona & non mala. vt sic quilibet possit dicere illud **P**rouer. viij. **A**perietur labia mea vt recta predicent. veritatē meditabitur guttur meū. **U**bi aduerte q̄ locutio nostra ad hoc q̄ sit bona & laudabilis vel cōmēdabilis. **D**ebet esse **M**anifesta. **A**perientur inquit labia mea. **I**ustificata et recta. **P**redicent inquit. s. & veritatē. **D**eliberata. **M**editabit inquit. **P**rimo igitur dico. q̄ locutio oīs esse manifesta. **A**perietur inquit labia mea. **V**erba em̄ nostra non debēt esse clausa sed aperta. non obscura sed manifesta. nō per falsitatem inuoluta sed per veritatem omnibus declarata. **A**perientur inquit. **U**n ps. **D**omine labia mea aperies & os meū annūciabit laudē tuā. **A**nimalia enim benigna & mitia habēt labia grossa & rudia & obrusa sicut patet in bobus & ceruis. **A**nimalia vero rapacia & austra habent labia valde subtilia: plicabilia atq; longa. **Q**uia s̄e charissimi: illi qui sunt boni mites: simplices & sancti habēt labia locutiōis sue grossa rudia atq; plana. **A**lij vero qui sunt mali habent ip̄a tenuia: falsa: subtilia: plicabilia: vertibilia & dolosa. ps. **L**abia dolosa in corde & corde locuti sunt. **A**perientur ergo. **U**nde nota q̄ labia nostra debent esse aperta ad.

Corripendum.
Deum laudandum.
Erudiendum.
Regratiandum.

Dico ad corripendum. **U**nde **P**rouer. viij. **L**abia mea detestabuntur inipisū.

Item ad deum laudandum **C**ast. v. **L**abia tua distillantia mirham primaz. **I**te ad erudiendum. quia sicut dicit **P**rouer. x. **L**abia iusti erudiunt plurimos. **I**te ad regratiandum **E**ccl. xij. **I**n labijs sensati inuenitur gratia. **S**int ergo labia nostre locutionis manifesta. **S**ecūdo debent esse iustificata: q̄ scilicet bona verba sancta vtilia & honesta debemus dicere: vt recta predicēt inq̄t. **Q**uia. s. esse debet recta sine duplicitate. & s̄a sine falsitate **H**icremie. xviij. **Q**uia quod egressum est de labijs meis rectum in conspectu tuo fuit. **Q**uod tamē est contra multos: qui vere in locutione non habent veritatem sed falsitatem non rectitudinem sed turpitudinem. non simplicitatem sed duplicitates. nō iustitiam sed iniquitatem. **V**erba enim multorum non sunt iustificata nec rectificata: sed omnibus vitijs cumulata. **S**unt enim vt in pluribus fallacia. **M**ordacia. **M**endacia. **D**ico fallacia & isti sunt illi de quib⁹ dicitur **M**ar. vij. **P**opul⁹ iste labijs me honorat. cor autem eorum longe est a me. **D**e quibus etiam dicit in ps. **V**enenum aspidum sub la. eorum. **V**enēnū em̄ aspidum: primo facit dormire: tandem cū homo dormit occidit. **S**ic vere venenum proditiōis homines blandicijs verborum decipit: & dum non aduertit ip̄sum destruit & consumit. **U**nde **E**ccl. xij. **I**n labijs suis indulcat inimicus. & i corde insidiatur vt subuer

tat te in foueam. **E**t ideo conquerendo de falsis amicis. **J**ob dicebat **J**ob. xij. **D**erelicta sunt tantummodo labia mea circa dentes meos. **D**entes autē vocabat intimos & amicos. qui nō sunt hodie nisi labia ad p̄mittendum: & quod prius est. ad suauiter adulandū. contra illud **P**rouerbiozum. xxiij. **N**on lactes quēq; labijs tuis. **I**tem mordacia. **Q**uia sicut dicitur in psal. **E**t gladius in labijs eorum. **I**tem mēdacia. **P**rouerbiozum. xij. **A**bhominatio deo labia mendacia. **N**on sic ergo sed recta & vera sint labia nostra. q̄ sicut dicitur **P**rouerbiozum. xvj. **V**oluntas regis labia iusta. **T**ertio dico. q̄ locutio debet esse deliberata. **M**editabitur inquit guttur meū. **S**icut enim dicit verficator. **Q**ui bene vult fari bene debet p̄meditari. **Q**uia vere longa meditatio & deliberatio debet precedere verba nostra. **P**rouerbiozum. x. **L**abia iusti considerant placita. **U**nde narratur q̄ quidam rex habens tres filios & volens probare eos dixit: q̄ qui prudentius responderet ei ad vna petitio nemi regnum post ipsum teneret. **P**etijt ergo a primo. quali ani magis vellet assimilari. **E**t respondit **A**quile causam allegauit. q̄ quia altius volabat. **S**ecundus vero respondit. se magis pauonem velle esse. causam allegauit q̄ pulcerrimas plumas habebat. **T**ertius vero respondit. se magis velle esse gruem: & causam allegauit. quia inquit grus longissimum habet collum. & ideo illud quod in corde concipit difficiliter venit ad os: & p̄pter hoc bene & diu potest deliberare. si illud quod dicendum est maluz fuerit siue bonum: quod vtiq; inquit pertinet summe ad regem. **P**atet ergo q̄ ille prudentius respondit. & ideo regnum sibi concessit. **Q**uia vere sicut dictū est. **Q**uoniam nostra locutio debet esse deliberata. **P**sal. **M**editatus sum nocte cum corde meo. **Q**uod tamē est cōtra multos qui labia sua solent sine deliberatiōe aperire: vel irādo vel iactando vel detrahēdo sine causa sepiissime fabulari: ita q̄ tales possunt dicere illud **P**sal. **E**cce labia mea non prohibebo. **D**omine tu scisti. **D**ebet igitur nostra locutio esse deliberata. **E**t sic ergo patet quomodo locutiōes nostre debēt esse **I**ustificata. **I**ustificata. **D**eliberata. **D**ebent esse deliberata sine fatuitate. **I**ustificata sine iniquitate. **R**ustificata sine duplicitate. **E**t sicut poterit nobis dici illud **C**antico. iij. **F**anus distillans labia tua: mel & lac sub lingua tua. **E**t hoc sufficit de labijs. **U**nde **I**sra de **V**ingua. **E**t de **L**oqui &c.

Labi. **C**um labi idem sit quod cadere vel rueri **A** per motum & instabilitatem pedum. potest distingui de labi sicut de cadere. **E**t sic nota q̄ s̄z q̄ sunt quattuor status sic possunt esse quattuor lapsus. **E**st enim status.

Nature. **D**e statu nature labimur in mortem & infirmitatem. ij. **R**egum. xij. **D**ēs morimur & quasi aque dilabimur super terram. **S**ulpe. **T**ren. iij. **L**apsa est in lacum. id est in sepulcrum vita mea: posuerunt lapidem super me. **D**e statu fortune labimur i luctū & aduersitatē. **D**e quo **P**rouer. xxiij. **S**i despaueris lapsus i die angustie: fortitudo tua imminuetur. **D**e statu gratie labimur per culpā & iniquitatem. **S**ap. x. **S**apientiam p̄termittentes non solum in hoc lapsi sunt vt ignoerent bonuz. s̄ in sapientie sue reliquerunt memoriaz hominibus. **E**st autem alius lapsus peccati vt communiter per forte impulsus tentationis dyabolice. de quo dicit **P**etr⁹ **T**raueni. **S**ermone. xij. **D**yabolus inquit mali actor nequicie origo. rerum hostis. soli homini semper inimicus. laqueos tendit. lapsus parat. foueas fodit. aptat ruyas. stimulat corpore. pungit animas. cogitationes suggerit. imittit iras: dat virtutes odio. vicia addit amori. errores ferit. discordias nutrit. pacem turbat. affectus dissipat. concidit vnitates. violat humana. diuina tentat. **I**ste ergo est lapsus de gratia ad ini

D ij

Labor. Laborare.

quitatem. De statu vero culpe labimur ad luctum. & penaltates. s. ad infernū. Deutero. xxxij. Mdea est vltio: t ego retribuam eis in tēpore vt labatur pes eorum. A quo tamen se ereptum sentiens dauid regratiando dicebat in ps. Reddam inquit laudatōes tibi: quoniā eripuisti animam meam de morte pedes meos de lapsu. Et alibi. Quia eripuit animam meam de morte oculos meos a lachrymis pedes meos a lapsu. Placebo domino in regione viuorum. His igitur premissis si volumus dilatare de lapsu culpe possumus deccre q̄ homo facilliter labitur in via.

B Lubricosa. In via lubricosa labitur luxuriosus. cui dicitur Ecclis. ix. Cum muliere aliena non sedcas. Scopulosa. muliere aliena non sedcas. Puluerosa. quitur. Tenebrosa. Ne forte declinet cor tuū in illam: & sanguine tuo labaris in perditionem. In via scopulosa seu montuosa labit ambitiosus. Quilibet enim gradus honoris quem appetit est vno scopulus in quem ruit. ij. Regum. xxij. Ascendit sup che rubin & volauit: & lapsus est super pennas ventorum. In via puluerosa labitur pecuniosus. Pecunie enim sunt sicut arena vbi homo pedes infigens facilliter cadit Ecclis. xxvij. Attēde ne forte labaris. In via tenebrosa labit maliciosi quos malicia excecavit. De quo illud predictum. Sapientiam pretermittētes in hoc lapsi sunt vt ignorant bonum. Vt sicut cecus in nocte cecitatis sic: & sicut ebrius in noctis obscuritate & in via aspera & non plana solet subito cadere: sic isti maliciosi quos excecavit iniquitas: & isti nequos quos potauit & impieuit acetosa & venenosa peruersitas. in via huius mundi aspera & inequali ambulare recte non possunt. quoniam de vno vitio in reliquū frequenter cadunt. Quod etiam potest dici de illis q̄ insipientiam facilliter labuntur in stultiloquio. De q̄ bus dicit Ecclis. xiiij. Beat⁹ vir qui nō est lapsus lingua. Non plus. Tūde vbi Cadere & Ruere.

A Labor. Laborare. Nota q̄ labor tripliciter sumitur in scriptura. Est enim labor spiritalis. Labor temporalis. Labor eternalis. Primus labor perfectorum de quo dicit Sap. iij. Honorum laborum gloriosus est fructus. Secundus est labor peccatorum. De quo Ibiere. ir. De malo ad malum egressi sunt. vt inique agerent laborauerūt. Tertius est labor dānatorum. de quo dicit in ps. Laborabit in eternum & viuet adhuc i fine. De isto igitur triplici labore aliquid differamus. Primo ergo aliquid de labore spiritali dicendo. notetur q̄ sicut dicit apostolus. Qui non laborat non manducet. ideo de bono bonorum spiritali labore aliquid laboriose dicamus. Cum diligentia enim laborare debemus: vt manducare panē filiorum: quē non h̄ dare canibus: in domo domini possum⁹. Dico ergo q̄ sicut videmus omnes facture sunt in quodam p̄petuo & cōtinuo labore. in quodam etiam cursu motu & fluxu: & ita pro creatore suo nō cessant cōtinue famulari: & indictis sibi laboribus occupari. Sicut patet de celo & stellis. de mari & aquis. de arboribus & herbis. de volatilibus & bestijs. que omnia motu & mutatiōe subiacent. & laboribus cōtinuis semper vacant. Sic vere charissimi nos debemus bonos labores exercere. bonis operibus vacare. bonos actus continuare. & nunq̄ a bene operando quiescere dum viuim⁹ aut cessare. Quia sicut auis nascitur ad volatū: sic homo nascitur ad labores sicut dicitur Job. v. Et ideo faciamus illud ad quod sumus nati. quia sicut videmus omnia faciunt illud ad quod creata sunt a natura. Ignis enim non cessat calefacere. aqua frige facere. sol illuminare. terra fructificare: & nos per cōsequēs non debemus cessare bene & vtiliter laborare. Sicut bene monet apostolus. ij. Thimo. ij. Labora sicut bonus miles xpi faciamus ergo iuxta mandatum apostoli. ij. Thimo. iij. Tu vero vigila in omnibus labora. opus fac euangeliste. ministerium tuum imple. so-

brius esto. In quib⁹ vbi⁹ ofiditur. quadruplex labor in quib⁹ debemus cōtinue occupari. s. Labor. Contemplatiōis. Primus labor est mentalis. Secundus verbalis. Operationis. Tertius realis. Quartus carnalis. Labor enim noster dicitur esse in mentis meditatione. Vigila inquit. In verbi predicatione. Opus fac euangeliste. In operis executione. Ad ministerium tuū imple. In corporis maceratiōe. Sobrius inquit esto. Primus fit subtiliter contemplando. Vigila inquit. Secundus vtiliter predicando. Opus fac euangeliste. Tertius humiliter obediendo ministerium tuum imple. Quartus salubriter abstinendo. Sobrius inquit esto. Dico ergo q̄ nos debemus exercere labores contemplationis. Tu vero inquit vigila. Cōtemplatio enim est quedam spiritalis vigilia qua homo i celestibus meditationibus occupatur. dum scilicet attendit & meditatur circa celestia. que sunt affectāda. circa terrestria que sunt moderanda. circa spūalia que sunt agenda. circa corporalalia que sunt frenanda. circa infernalalia que sunt cauenda. circa inferiora que sunt regenda. circa superiora que sunt reuerēda. In talibus enim debet versari labor vigilārum nostrarum. & meditatio cōsiderationum iustarum. Et iste proprie est labor anime vel mentalis. De quo Proverbiorum. xvi. Anima laborans laborat sibi. Sicut enim s̄m Ph. circa tria principaliter consistit totus labor apum. s. circa cellulas faciendas deinde circa sobolem faciendam & p̄creandam. finaliter circa mella conficiendam. Primus tamen & precipuus labor suus est in cellulis & mansionibus preparandis. Sic vere charissimi cum nos habeamus circa labores plurimos occupari. primo tamen & principaliter debemus laborare ad mansionem paradisi edificandam & spiritualiter preparandam. quam quidem nobis parat contemplatio & diligens meditatio & cōsideratio. Deinde vero tute poterimus laborare ad procreandum sobolem spiritalem per predicationem & ad acquirendum mella bonorum temporalium per iustam & letam occupationem. Iuxta illud Mathei. vj. Primus querite regnū dei & iustitiam eius & hec omnia adijciētur. Tu vero vigila. supple ad celestia cōtemplanda Apocalip. iij. Esto vigilans & confirma cetera que mensura erāt. Vigilia enim contemplatiua est quidam labor conexus dulcedini & quieti. Sicut enim pisces quasi cōtinue vigilant. quia nunq̄ claudunt oculos. & tamen oculis apertis & quasi vigilādo dormiunt & quiescūt. Sic vere viri contemplatiui: cum labore & vigilia cōtemplationis: habent requiem deuotionis & consolationis. Simul enim dormiunt & vigilant Cantico. rum. v. Ego dormio & cor meum vigilat. Simul etiaz laborant & quiescunt. vnde Ecclesiastici. ij. Hodie laboraui & inveni mihi multam requiem. Exerceamus ergo laborem contemplationis seu meditationis vt dicamus cum David illud ps. Existimabaz vt cognoscerem: hic labor est ante me. Et alibi. Antice paucunt vigilias oculi mei. turbatus sum & nō s̄m locutus. cogitavi dies antiquos & cetera. Et meditatus sum nocte cum corde meo &c. Hic est ergo labor meditationis. Tu vero vigila inquit. Deinde exercemus laborem predicationis. Opus inquit fac euangeliste. Sicut enim omnia animalia laborāt sol licite in suorum nutritione pullozum. Unde etiaz videmus q̄ aues vadunt querere cibum suus longe: vt inde pullos suos in nido suo possint reficere & nutrire. Sic vere debent prelati habere magnam sollicitudinem & curam quo modo cibum doctrine & scientie possint acquirere. vt exinde possint pullos suos. id est subditos simplices per predicationem reficere et spiritualiter impinguare. Quia sicut dicitur prima Thimothei. v. capitulo. Qui bene presunt presbyteris: duplici honore digni habeantur. maxime qui laborant in

borant in scientia et doctrina. Opus ergo fac euāgelicū idem est quod bonum nūciū. p̄s. Dñs dabit verbis euāgelizātibus virtute multa. Ut sic possit dicere illud Esa. lxx. Euāgelizare pauperib⁹ misit me: vt predicarem et c. Alia s̄ra. Ad annūciandum māsuetis misit me: vt pdicarem et c. ¶ Iustum tñ laborē nō lūt subire hodie multi ecclesiastici. Quia sicut apes: vt aiūt: qñ nimis abūdant in melle: laborare vel operari recusant. Sic vere illi qui hodie melle mūdane prosperitatis sunt pleni. nolunt vt cōmuniter labori pdicatiōis dedicari: sicut patet de dinitib⁹ ecclesiasticis religiosis et p̄clatis. q̄ sunt recte hodie sicut fistula terra plena que sonare nō potest. fistula em̄ vacua resonat et nō plena: q̄ pauperes. i. vacui docent et predicāt. et labori pdicatiōis et studio vacāt: nō dimittes neq̄ pleni. Math. xj. Surdi audīūt mortui resurgūt. pauperes euāgelizāt. Et breuiter audeo dicere: q̄ vtile ē pdicatoribus q̄ sint pauperes q̄ vere si diuites fierent totam laborem pdicatiōis dimitterēt: dicētes cū salomone illud Eccl̄s. ij. Renūciāuit cor meum vltra laborare sub sole. Sume enim iuxta illud Esa. lxx. sicut canes nudi nō valentes latrare. Nō sic ergo sed exerceamus laborem pdicatiōis. ¶ Deniq̄ exerceamus laborem operatiōis seu obediōis. Ad ministerium tuū inquit imple. Istud potissime p̄tinet ad subditos et religiosos. q̄ sunt ordinati ad ministrare nō administrari. Quia. s̄tales semp debēt esse parati ad implendum ministeriū officij vel p̄cepti. Isti em̄ debēt esse sicut asinus: qui est animal patiens oneris et laboris: q̄ ut ad voluntatez alterius ducitur nō ad suam. Similes etiam sunt bob⁹ paruis nigris et parua cornua habentibus: qui ad laborādū potiores dicuntur: maxime si castrati fuerint. Quia p̄culdubio carissimi boni religiosi et subditi debēt sicut asini bonis laboribus dedicari. paruis cornib⁹ sup̄bie vti. nigro colore mortificationis carnis fuscari. et per castitatem spiritualiter castrari. et sic ad laborem obediētie tolerādum poterūt fortificari et melius adaptari. p̄s. Humiliatum est in laboribus cor eorum. Ad ministeriū ergo tuū imple. vt sic dicat quilibet talis illud Gen. xliij. Manebo ego seruus in ministerio domini mei. Exemplo Marthe. De qua dicitur Luc. x. Quis s̄ta segebatur circa si equens ministerium. Tñ Greg. in omelia. Laborabat illa vacabat ista et c. Exerceam⁹ ergo laborem operationis. Quia sicut dr. i. Cor. ij. Unusquisq̄ propriā mercedem accipiet s̄m suum laborem. Nā sicut inter apes ille que sunt iuuenes vadunt exterius ad laborem. senes vero interius remanēt in dexte. Sic vere minores et iuniores scilicet subditi et humiliores debent scribis parere. et pro ipsis sup̄portandis labores et angustias sustinere. Unde in p̄s. dr.

E Pauper sum ego et in laboribus a iuuentute mea. ¶ Insuper exerceamus laborem macerationis: q̄. s̄. carnem nostram debemus p̄ penitentiā et abstinentiā macerare. Sobri⁹ inquit esto. j. Petri. v. fratres. Sobri⁹ estote et vigilate: vt sumus s̄m Ap̄lm. ij. Cor. xj. in laboribus plurimis. in carceribus abūdantius. i. plagis supra modum. in mortibus frequēter. Quis tamen est cōtra multos similes equis. qui quādo cessant laborare intantum impinguantur et insolescunt q̄ magistro suo obedire nolunt et laborare vltimus cōtradunt. Sic vere multi per carnis delicias taliter impinguantur q̄ subire laborem penitētie dedignātur. De quibus dicitur in p̄s. In labore hominū nō sunt. et cū hominibus non flagellabuntur. Ideo tenent eos superbia. operti sunt iniquitate et impietate sua. ¶ Prodiēt quasi ex adipe iniquitas eorum transierūt in affectum cordis. Cogitauerunt et locuti sunt nequiciam. posuerunt in celis os suum. Ecce ergo quorū mala p̄ueniunt de non laborando. et de carnem suam nō macerando. Ideo bñ dicebat apostolus. j. Cor. iij. Laboratum operātes manib⁹ nostris. maledicimur et bñs

dicimus. p̄secutionem patimur et sustinemus. Nā sicut dicitur Num. xj. Populus qui pro labore contra dominum murmurauerat: igne percutit inflammat. Sicut etiaz dicitur Numeri. xxi. Propter hoc cepit tedere pplm itineris et laboris ab ignitis serpētibus est percussus. In figura q̄ illi qui spirituales labores nō patiūtur. sed ex hoc cōtra dñm obloquūtur in p̄senti tentationis ignibus inflamant: et in futuro ab igneis serpētibus. i. a crudelibus demonibus feriūtur. Laboramus igit. Quia sicut dicit Seneca ep̄stola. xxxj. Generosos animos labor m̄trit. labor enim si recules parū est posse. Nō est viri timere sudorem. Laborem ergo bonis laboribus sup̄dictis. Quia pro certo sicut iuxta ap̄lm. Qui nō laborat: māducare nō debet. Sic iuxta s̄niam sapiētis. Honor labor gloriofus est fruct⁹ Sap. iij. fructus dico eterne glorie. qui. L sequitur ex labore. Quia vt dicit Grego. Ad magna p̄mia veniri nō p̄ōr: nisi p̄ magnos labores. Unde in p̄s. Labores manū tuarum q̄ māducabis: beatus es et bene tibi erit. Sustineamus igitur labores nō solum voluntarios et viles: immo etiam si sit necesse inuolūtarios et penales. Exēplo apostoli dicitur. i. Cor. xj. q̄ ipse fuerat in laboribus plurimis: in carceribus abūdantius in plagis supra modū i mortibus frequēter. Et pro certo ex bono labore laus acquiritur: pro bono labore merces reddit: post bonum laborem quies dabitur. laus dico acquiritur. Nōne laboribus et militie et scientie homines efficiūt: et famosi Tñ de Hercule legit. q̄ post duodecim labores suos mirabiles: inter quos legitur et narratur q̄ celū sustinuit. infernum spoliāuit: proserpinam inde eripuit. p̄drā cū renascētibus capitibus iterfecit: et cerberum tricipitē captiuauit: tanta laude et fama gloria fuit p̄ditus q̄ fictus fuit esse deificatus. et in stellā lucidam cōmutatus. Dignus ergo labores deificat. dū ipsos fama et gloria magnificant et honorāt. Tñ autē bet tali dicit dominus Apoc. ij. Scio opera tua et laborem tuum et patientiam tuam: et sustinisti p̄pter nomen meum et nō defecisti. Sequitur. Vincenti dabo edere de ligno vite. Ecce quomodo iste laudat ratione laboris. Igitur ex labore laus acquiritur. ¶ Itē pro labore merces reddit: scilicet merces glorie paradisi. Sapientie. x. Reddet deus mercedem laboris sanctorum: et deducet eos in via mirabili et c. ¶ Item post laborem quies dabitur. sicut de Jona dicitur Jone. iij. Quod valde letatus est sub virenti hedera. laborauerat enim: q̄ scilicet homo post labores huius vite letatur et quiescit sub virenti glorie paradisi Apocalip. xij. Amodo iam dicit spiritus: vt requiescant a laboribus suis. opera enim illorū sequuntur illos. Sic ergo patet q̄ est quadruplex labor virtuosus et spiritalis. ¶ Secundo dico q̄ est quidaz labor vitiōis et temporalis. Et iste est labor peccatorum qui sepe plus laborant pro sua damnatione q̄ boni pro salute sua. Unde nota q̄ est quadruplex malus et inutilis labor: scilicet labor auarorum. Inuidorum. Superborum. Luxuriosorum. Labor. Auarorum est ardentissimus. Inuidorum est penalisissimus. Superborum est manifestissimus. Luxuriosorum est inmundissimus. ¶ Est igitur quidam labor auarorum: et isti similes sunt arane que non cessat laborare in tela sua componenda. et filum filo: et lineam lineam magna ingenio aggregare. venit tamē finaliter modicus ventus qui in momento diripit quicquid magnis laboribus fabricauit. Sic vere tales cum magna diligentia et labore telam sue temporalis possessionis edificat et componunt et magna industria lineam lineam. id est viticam vitice. terram terre. domū domui acciuntulant et apponunt. Sicut dicitur Esaie. v. Ne qui conuincitis domum ad domum: et agrum agro copulantis. Et breuiter pulchrum est videre talem telam: id est post

sessionem diuitis quando est bene facta scilicet pre-
dia domus et possessiones officia et dignitates etc. Sed
procerto venit ventus tribulationis vel mortis. qui
omnia dissipat et dirumpit. Ideo bene consilium pro-
uerbiorum. xxij. Noli laborare, ut dicitur tunc erigas
oculos tuos ad opes. De talibus ergo laboribus di-
citur Esaie. xlix. In uanum laborant: siue causa et va-
ne fortitudinem meam consumpsi. Et Esa. lix. Quia
aspidium ruperunt et telas arance traxerunt. Sequitur.
Opera enim inuitia. Iste est ergo labor auarorum.
Alius est labor inuidorum. Multum enim laborant
inuidi in suis malicijs equequendis et ut nocent alijs
sine causa. Similes stellis erraticis que toto conatu
laborant ad impediendum cursum firmamenti. mo-
tus suos contra motum ipsius ordinando et contra ipsius
continue discurrendo. In hoc tamen non preualeant. quinim-
mo necesse est quod motus firmamenti preualeat. et quod stel-
las erraticas secum ducat. Sic vere charissimi inui-
di continue se opponunt firmamento. id est bonis personis
stabilibus atque firmis. totisque conatibus laborant quo
possint motus profectus: et prosperitates talium im-
pedire. Cuius de inuidis potest dici illud psalmi. Cuius ma-
ledictio et amaritudine os plenus est: sub lingua eius
labor et dolor. Sedet in insidijs cum diuitibus in oculis
suis: ut interficiat innocentes. Sed quid: vere talium la-
bor: ut communitur non preualeat: quia. scilicet malis gratibus
eorum. firmamentum. id est bona persona profectum suum cre-
ditur ita quod sepe fit quod eius ditioni subijciunt. et ipsum
sequi per obedientias cogunt. Quod beatus apparuit in
Ioseph. cum per prosperitati fratres obuiare volentes. ipsi
sequi et redire finaliter sunt compulsi: ita quod talibus
potest dici illud Leui. xxvi. Consumetur in cassum labor
vester. Hic est igitur labor inuidorum. Est etiam labor
superborum et ambitiosorum. Sicut enim in cacumina mon-
tium sine magno labore non ascenditur. sic nec ascensus
ad mundi gloriam et honorem sine magno labore oc-
cupatur. Quantum enim laborant milites inter lupos.
ambitiosi inter clericos. hypocrite et presumptuosi inter
religiosos: pro mundi gloria acquirenda. nouit deus. et tunc
sepe fit quod sicut versus per totum diem circueundo laborat.
finaliter tamen lassus circa stipitem quietescit. Sic vere se-
pe fit quod superbi et ambitiosi post multos casus. cir-
cuitus et labores. in gloria subsistere compelluntur. ita
quod finaliter de ipsis potest dici illud Sapientie. iij. Lacua est
spes illorum: et labores sine fructu: et inuitia opera eorum
etc. Est preterea labor luxuriosorum. Iste enim
sepissime magnos labores sustinent pro suis carna-
litatebus adimplendis. Unde Ecclesiastes. i. Labor stulto-
rum affliget eos. Et Esaie. xl. dicitur. Deficiet pueri et
laborabunt. Pueri enim immundi: significant immu-
dos luxuriosos. qui more puerorum non cessant cur-
rere et laborare. quoad usus ad domum redeant macu-
lari. propter quod a matre egregie verberantur. Sic
vere tales multos labores exercent ut bene possint pro
luxuriam maculari. ita quod in sero mortis cum ad domum
sepulcri ueniunt quando deus inuenit eos taliter in-
natos. solet eos flagello pene eterne verberare. Iste est
ergo quadruplex labor malorum. de quo dicitur in psalmo.
Et humiliatum est in laboribus cor eorum et infirma-
ti sunt: nec fuit qui adiuuaret. unde Hieronymus ad Nepo-
cianum dicit. Quanta sudoribus acquiratur uana
gloria mundi et cum nimio labore acquiri poterat christi
preciosissima margarita. Iste est igitur labor uicio-
sus et temporalis. Tertio dico quod est labor doloro-
sus et eternalis. Et iste est labor damnatorum qui per-
petuo quietem non habebunt. Sicut enim labores bo-
ni presentis uite deducunt ad perpetuam quietem.
que promittitur Apocalypsi. xiiij. Amodo iam dicit spiri-
tus ut quietescat a laboribus suis. Sic mali labores
huius uite ducunt ad perpetuam calamitatem. quare
expunit Tremonius. iij. Circumdedit me inquit felle et la-
bore et in tenebris collocauit me quasi mortuos sem-
piternus psalmus. Laborabit versus in eternum. et uiuet adhuc

in finem. Patet ergo quod est labor perfectorum qui est
fructuosus. Labor impiorum qui est uiciosus. Labor da-
natorum qui est dolorosus. Sed si uis aduerte quod la-
bor quandoque sumitur pro re pro qua laboratum est
sicut cum dicitur in psalmo. Labores manuum tuarum quare
manducabis. Et Sapientie. v. Qui abstulerunt labores il-
lorum. Et Iohannis. iij. Alij laborauerunt et uos in labo-
res eorum intrastis et cetera similia. sed de hoc nihil
ad presens. Sufficit.

Lac. Nota quod lac nihil aliud est quam quidam liquor
dulcis et candidus. Et multipliciter sumitur
in scriptura. Hoc tamen saluo: quod semper ubique po-
natur significat aliquam dulcedinem. Et ideo sicut est
dulcedo bona et mala: sic est dare lac bonum et malum.
Lac enim in bono significat bonam et spiritalem dul-
cedinem que quandoque significat.

Mentalem compassionem.
Verbalem locutionem.
finali: fruitionem.

Per lac enim intelligitur in bono dulcis compas-
sio. dulcis locutio. dulcis fruitio. Lac enim compas-
sionis est nutritio miserorum. De quo dicitur Ecclesiastes.
xxix. Initium necessarie rei uite hominis lac et sal et pa-
nis. Lac locutionis est instructio paruulorum. De quo
dicitur. i. Cor. iij. Talem paruulis in christo lac dedi uobis.
Lac fruitionis est nutritio beatorum. De qua beatus Ihu-
s. xij. Venimus ad terram ad quam misisti nos que
reuera fuit lacte et melle. Item lac in malo signifi-
cat triplicem malam dulcedinem. uidelicet. Dulcedinem
prosperitatis Carnalitate et Verbo sitate. Lac
prosperitatis est lac repletum. De quo in psalmo. Bu-
turum de armento et lac de ouibus: cum adipem agno-
rum et arietum filiorum basan etc. Lac carnalitate est lac
infectum. Unde carnalis potest dicere illud Job. x. Non
sicut lac multasti me: et sicut caseus me coagulasti.
Lac uerbo sitate est lac deceptum. De quo puer. j. fili
si te lactauerint peccatores ne acquiescas eis. Primum
igitur dicamus de bono lacte. Quia sicut omnia
animalia lacte indigent: quare alio non nutriuntur nec cre-
scunt. nec perficiunt nec proficiunt. Sic vere omnes
homines lacte spirituali indigent. scilicet lacte.

Discipulis et compassionibus. Sine enim tali lacte homo spiri-
tuali doctrine et predicationibus. tualiter non nutritur nec in bono
Etiam gratie et deuotionis. nis uirtutibus augmentatur.
Ideo beatus dicit apostolus Hebræorum. v. facti estis quibus lacte
opus sit non solido cibo. ut sic nobis possit dici illud
Cantici. iij. fauus distillans labia tua. mel et lac sub lin-
gua tua. In quibus uerbis aduerte quod quadruplici lactis
dulcedine debemus spiritualiter esse pleni. uidelicet
Lacte. Primum lac significat mentalem com-
passionem. fauus: Secundum signifi-
cat uocalem instructionem. Labia in-
Superiori. quit tua. Tertium significat diuinam
Posteriori. miserationem. Mel inquit. Quartum si-
gnificat supernam consolationem. Lac inquit sub lin-
gua tua. Primum lac nutrit indigentes. Secundum lac
nutrit inscientes. Tertium lac nutrit penitentes. Quar-
tum lac nutrit triumphantes. Dico ergo quod est unus
lac indigentium nutritiuum et istud lac est dulcedo pie-
tatis et compassionis: quod osidif. cuius dicitur. fauus distillans.
fauus enim qui nihil aliud est quam cera cuius melle est homo
pius et fauorabilis cum passionis dulcedine. a quo non
cessant pie elemosine distillare: pro pauperibus nu-
trientes. Lactuca enim humoribus huius lactem quo in mulie-
ribus lac augmentatur. Galactites est lapis preciosus est: quod
suspectus collo facit lac in uerbis abundare. ficus est
est arbor lactifera propter humores uictuosum et lac-
teum quem habet. Interius uero est multe fertilitatis.
quare exterior talis enim humor transit in fructum. Sic reuera
carissimi illi qui sunt sicut lactuca et ficus: quod scilicet interioribus
cordis lacte compassionis sunt pleni: et ad quorum colla la-
pis preciosus misericordie est appetus tales dico fructus
bonorum operum emittunt lac elemosinarum distillant
et in lacte

et in lacte suo pauperes recreant et confortant. Fraus inquit distillans. **Uti** Joel. iij. In illa die stillabit motes dulcedinem: et colles fluent lac et mel. **Uti** sic dicat quilibet indigens sic nutritus illud. **Canticor. v.** Comedi fauum cum melle meo: bibi vinum meum cum lacte meo. **De** multis tamen est hodie, sicut de grossis ficuum cypri qui dicuntur non maturefcere nisi scindantur: et nisi lac ipsarum primitus distilletur. Quia vere carissimi: homo spiritualiter non fit nec bonus nec maturus: nisi scindatur per contritionem: et nisi lac sue misericordie ad alios distilletur per elemosinarum largitionem: dicens pauperibus illud. **Esai. lv.** Omnes sitientes venite ad aquas: et qui non habetis argentum properate et emite absque vili commutatione vinum et lac. **Istud** ergo est lac nutritiuum indigentium. **De**inde dico: quod est lac instructiuum: et nutritiuum ignorantium. **Et** istud est lac doctrine scientie et scripture: quod ab vberibus et a labijs doctorum et predicatorum debet ab alijs eliquari: quod ostenditur cum dicit. **Labia** tua. Quia sicut dicitur puer. **Labia** iusti erudiunt plurimos. Quamuis dyabolus forte videat dicere peccatori illud. **Prover. xxiij.** Nec laces quemquam labijs tuis. **Unde** apostolus in persona predicatoris dicit. **Corinthior. iij.** Tanquam paruulis in Christo lactoedi vobis potus. **Quandros** n. als quandoquid est lapis preciosus: qui in capite vulturis inuenitur: qui vbera dicitur lacte replere. **Edera** etiam comesta a capris: facit lac in eorum vberibus abundare. **Sic** vere lapis preciosus sacre scripture: qui capite vulturis. id est ab ordinatione dei patris processit: vbera labiorum doctorum et predicatorum facit lacte doctrine et scientie abundare. **Isti** enim lactant ignorantes et paruulos per doctrinam. **Ideo** dicitur prima **Petri. ij.** Quasi modo geniti infantes et rationabiles et sine dolo lac concupiscite. **Sicut** enim cerua dicitur salubres et medicinales herbas comedere: vt lac melius et salubius possit suis paruulis distillare. **Sic** vere predicator et doctor debet herbas spirituales: scilicet dicta prophetarum et doctorum sanctorum: querere et studere: vt exinde lac salubioris doctrine possit suis subditis distillare. **Regum. j.** Lactant puerum suum donec amoueret eum a lacte. **Uti** sic cuiuslibet doctori alios sic lactant et ipsos lactentes et simplices in laude diuina et ad bona opera edocenti et erudienti dicatur illud **psal.** **Ex** ore infantium et lactentium perfecisti laudem propter mimos tuos etc. **Lactans** enim dicitur lac dans et lac accipiens actiue et passiuue. **Alij** dicunt lactantes esse matres que lac prebent paruulis. **Paruulos** vero esse lactentes: qui lac abvbera matris sugunt etc. **Unde** de bono doctore dicitur. **Casi. v.** Oculi tui sicut columbe super riuos aquarum que lacte sunt lote: et resident super fluentia plenissima. **Istud** est ergo lac nutritiuum et instructiuum ignorantium. **Labia** inquit tua. **De**inde dico: quod est lac allectiuum penitentium. **Et** istud est lac dulcedinis diuine misericordie que notatur per dulcedinem mellis. **Abel** inquit. **Animalia** enim sicce complexionis tanto sunt laudabiliora: quanto fuerint lacti viciniora: sicut patet de hedis: que preualent anti quoibus capris et hircis: et hoc quia lactis humiditas suam temperat siccitatem. **Sic** vere carissimi inter illos qui sunt sicce complexionis. id est in deuote conditionis: illi qui lacti diuine misericordie per spem et confidentiam sunt propinquum: debent amplius commendari. **Siccitas** enim sue insufficientie lacte diuine misericordie temperatur: quando per spem et confidentiam eius dulcedini sociatur. **Itam** sicut lactis odor solet serpentes attrahere: ipsosque de ventre hominis vbi intrauerant exterius educere. **Sic** vere odor diuine misericordie: serpentes: id est peccatores ad penitentiam attrahit: ipsosque de ventre dyaboli: id est de faucibus desperationis liberat et educit. **Abel** misericordia enim dei est illa mamilla regia: de qua dicitur.

Esai. lx. Sugere inquit lac gentium et mamilla regum lactaberis: et scies quia ego dominus tuus liberans te: et redemptor tuus fortis Jacob. **Reges** enim qui alios regunt sunt boni doctores: que scilicet mamilla verbi sui lactant: et nutriunt ignorantem. **Unde** de dentibus. i. de verbis talium dicitur. **Gene. xliij.** Quod pulchrior est oculi eius vino: et dentes eius lacte candidiores. **Istud** ergo est lac allectiuum penitentium. **Abel** inquit. **Unde** **Prover. xxiij.** Comede fili mel: quia bonum est et fauum dulcissimum gutturi tuo. **Insuper** dico: quod est lac refectiuum triumphantium. **Et** istud est lac dulcedinis eterne: quod etiam ostenditur: cum dicitur. **Lac** sub lingua tua. **Lac** enim quod est sub lingua magis dinoscitur saporosum: et ideo illa beatitudo vbi est suauitas summi saporis: per lac sub lingua potest oportune designari. **Uti** paradisi est terra promissionis: que lacte et melle abundare dicitur. **Thume. xiiij.** Tradet vobis dominus humum lacte et melle manantem. **Et** reuera ista est terra lacte perfecte voluptatis manans: quo ab vberibus misericordie diuine beati perpetuo nutriuntur. **Sicut** enim canticula solet catulo formosiori vberiozem et piorem mamillam porrigere: et maiorem lactis abundantiam propinare. **Sic** vere deus illos qui sunt meliores et in virtutibus pulchriorum: solet lacte eterne glorie abundantius recreare et delectabilius enutrire. **Et** ideo sicut agnus: sicut catulus: sicut vitulus debemus lac sugere. **Agnus** enim lac sugit genua flectendo: catulus papillam mordendo: vitulus fronte fortiter mamillam excutiendo. **Quia** vere carissimi a mamilla diuine gratie debemus lac eterne glorie que rare et acquirere flectendo genua cum humilitate: pungendo mamillam cum oratione: frontem concutiendo: et monendo cum importuna sedulitate et obsecratione. **Quia** sicut dicit. **puer. xxx.** Qui fortiter premit vbera ad eliciendum lac exprimit butyrum. **Sic** inquit patet quod quadruplex bonum lac inuenitur in scripture scilicet **Lac**. **Indigentium nutritiuum.** **Fauus** inquit distillans. **Ignorantium instructiuum.** **Labia** tua. **Penitentium allectiuum.** **Abel.** **Triumphantium refectiuum.** **Lac** sub lingua tua. **Primum** lac: est pauperibus erogandum. **Secundum**: est verbaliter distillandum. **Tertium**: est humiliter requirendum. **Quartum** vero est sagaciter acquirendum. **Secundo** dico: quod lac accipitur in malo significato: et sic potest significare triplicem malam dulcedinem: videlicet **Dulcedinem**. **Prosperitatis** que est attractiua. **Carnalitatis** que est infectiua. **Verbalitatis** que est deceptiua. **Dico** ergo: quod est quoddam lac dulciter allectiuum. **Et** istud est lac prosperitatis mundane. **Sicut** enim lac sua dulcedine attrahit ad bibendum: verumtamen solet inducere inflaturam. **Sic** vere mundi prosperitas ad sui amorem homines solet allicere: sed per superbiam eos inflat. **Est** enim similis lacti ferule que est herba medicinalis: de qua fluit preciosum galbanum verumtamen si murena de lacte eius biberit enecat sicut dicit **Isai.** **Sic** vere mundi prosperitas est valde vitiosa et medicinalis hominibus. **i.** bonis et discretis personis: ipsa discrete vtentibus: verumtamen murene fletuosissis: id est fragilibus: molibus: nobilibus: et defectuosissis qui isto lacte vti nesciunt: est lac sue dulcedinis venenosum: atque multis multorum criminum inductiuum. **Regum. ij.** Cumque mane surrexisset vt dare lac filio meo apparuit mortuus. **figura** de Jabel que dum sperare obtulit vtrem lactis statim obdormiuit: totum dormiret egressa est clam tabernaculum tulit clauis pariter et malleum cum quo eum interfecit sicut dicit **Judicum. iij.** **Quia** vere dyabolus lac mundane prosperitatis suis sequibus porrigit: et dum in peccatis obdormiunt: mortis iaculis eos ferit. **Et** ideo beatus precipit. **Ego. xxiij.** Non coques hedum in lacte misis sue. **Hedus** enim significat personas infirmas et imperfectas: mater: et ovis

Laceratio.

tales nutrit et concipit est mundus: lac vero istius matris est dulcedo mundane prosperitatis. In lacte ergo matris sue non est edus coquendus: quia in dulcedine mundane prosperitatis non est infirmus et debilis imponendus: sed erinde ne pereat potius retrahendus. Unde de finali pena talium lactantium dicitur. Deuter. xxxij. Foris vastabit eos gladius et intus pavor: iuvenem simul et virginem lactentem cum homine sene. Et dixi vbi nani sunt cessare faciam et hominibus memoriae eorum. **¶** Tunc demonibus dicitur. i. Reg. xv. Interficite a viro versus ad mulierem: et parvulum atque lactentem. **¶** Istud est ergo quoddam lac dulciter allectivum. **¶** Est etiam quoddam lac graviter infectivum. Et istud est lac carnalis voluptatis et deliciarum corporalium. Sicut enim lac sic solet secundum Plinium membra erinde limata ad libidinem incitare: sic dulcedo deliciarum solet luxuriam generare. Sicut lac male nutritis parvulos inficit: sic lac mundi dulcedinis iuvenes corrumpit. **¶** Muerunt enim doctores naturalium: cum una species cum alia facilliter non miscetur: qualiter in generatione mulorum a sinu scilicet equa miscetur. Et respondetur: quod pastores a sinu dunt sunt iuvenes: verberibus equarum lactantium suspensum in tenebris: quo quidam lacte equarum cum dicti a sinu fuerint a iuventute nutriti: quasi iam adulti effecti: dum postea creverint ad equarum libidinem inardescunt. Sic vere carissimi ad literam dico: quod illi qui a iuventute lacte equarum. id est dulcedine mulierum et earum affabilitate et societate nutriuntur: ad earum carnales copulam inardescere dinoscuntur. **¶** Mulieres enim sunt sicut ille vacce que lactant vitulos: sicut dicitur. i. Reg. vj. Quia scilicet iste non cessant lactare et allicere fatuos: ita quod proprie de talibus dicitur. Tresh. iij. Sed et lamie nudaverunt mamillas: lactaverunt catulos suos. Dicunt enim lamie: que sunt secundum quosdam monstra species feminarum pretendunt: que primo catulos suos lactant: et tandem ipsos occidunt et necant. Sic vero mulieres catulos suos. id est fatuos luxuriosos lactant de cipiunt et oblectant: sed finaliter ipsos destruunt et enervant: in quantum scilicet famam et substantiam eis auferunt et in quantum vitam gratie per eas perdant: ita quod iste dicere possunt illud. Osee. ij. Ego lactabo eum et ducas in solitudinem. Quia vere tales qui a mulieribus lactantur: ad solitudinem paupertatis deducuntur: et finaliter a demonibus in inferni solitudinibus deducuntur. Unde Esai. xij. Ecce ego suscitabo super eos medos qui sagittis parvulos interficient: et lactantibus non miserebunt. **¶** Istud ergo est lac turpiter infectivum. **¶** Preterea est lac leuiter deceptivum. Et istud est lac fallacium verborum: quibus scilicet videntur adulatores: hystriones: falsi amici et hypocrite. Sicut enim canicula ante partum habet lac per aliquot dies: sic tales habent lac dulcium verborum antequam habeant partum seu fructum operum: contra illud Prover. xxiij. Non lactes quod labijs tuis. Quia sicut dicitur Prover. xvj. Vir iniquus lactat amicum suum: et ducit eum per viam non bonam. Si enim mulier habet lac: signum est: quod sit corrupta. Sic vere lac adulationis et proditorum seu heretice et corrupte doctrine et cruditionis possessores suos denotat corruptos et pessimos. Corrupti enim sunt et alios inveniunt et corrumpunt. **¶** Herbe enim que habent lac sunt quantum in se est venenose. Ita enim laxant et naturam ita evacuant: quod si indiscrete sumant virtutem enervant et mortem propinant: sicut patet de scammonea et similibus. Sic vere tales lacte verbalis deceptionis abundantes periculosi sunt: quia scilicet isti non querunt nisi decipere et audientes bonis spiritualibus et temporalibus vacuare: et mortem temporalem: corporalem et eternalem inferre. **¶** Patet de adulatore quod de duntis studet vacuare et ad mortem. id est ad paupertatem homines deducere. **¶** Patet de proditoribus qui lacte verberibus decipiunt et habito quod intendunt interficere. **¶** Patet de hereticis et demonibus: quod mala docendo et temptando: virtutem et fidem evacuant: et postea mor-

tem eternam propinant. Ad hoc ergo ordinatur laceratio talium ut noceat: et ut post complacentiam interficiat. Bene ergo docet. Proverbio. j. fili si te lactaverint peccatores ne acquiescas eis. Sequitur. fili mi ne ambules cum eis. **¶** Pedes enim eorum ad malum currunt: et festinant ut effundat sanguines. **¶** Patet ergo quomodo triplex lac malum invenitur in mundo quo scilicet boni nullo modo debent nutrir: nec aliter qualiter recreari. Unde Job. ij. Cur inquit exceptus genibus: cur lactatus verberibus: quasi diceret. **¶** Multus est taliter lactari: et talis lactis dulcedine oblectari. **¶** Hoc igitur de lacte: tam in bono quam in malo sufficit. **¶** Vide supra de Bibere et de dulcedine.

Laceratio. Nota quod lacerare accipitur pro vastare: disrumpere: frangere: dis-

cerpere: vel cassare. **¶** Potest enim significare scilicet. **¶** Dolorem contritionis. **¶** Est ergo laceratio contritionis. **¶** Aderorem detractionis. **¶** Aderorem detractionis. **¶** Furor et iracundiam. **¶** Furor et iracundiam. **¶** Terrorem damnationis. **¶** Terrorem damnationis.

¶ Penitens lacerat seipsum. **¶** Penitens lacerat seipsum. **¶** Detractor lacerat proximum. **¶** Detractor lacerat proximum. **¶** Tyrannus lacerat subditum. **¶** Tyrannus lacerat subditum. **¶** Infertus lacerat perditum. **¶** Infertus lacerat perditum.

¶ Penitens lacerat seipsum: semetipsum. **¶** Penitens lacerat seipsum: semetipsum. **¶** Detractor lacerat proximum: semetipsum. **¶** Detractor lacerat proximum: semetipsum. **¶** Tyrannus lacerat subditum: semetipsum. **¶** Tyrannus lacerat subditum: semetipsum. **¶** Infertus lacerat perditum: semetipsum. **¶** Infertus lacerat perditum: semetipsum.

¶ Penitens lacerat seipsum: semetipsum. **¶** Penitens lacerat seipsum: semetipsum. **¶** Detractor lacerat proximum: semetipsum. **¶** Detractor lacerat proximum: semetipsum. **¶** Tyrannus lacerat subditum: semetipsum. **¶** Tyrannus lacerat subditum: semetipsum. **¶** Infertus lacerat perditum: semetipsum. **¶** Infertus lacerat perditum: semetipsum.

¶ Penitens lacerat seipsum: semetipsum. **¶** Penitens lacerat seipsum: semetipsum. **¶** Detractor lacerat proximum: semetipsum. **¶** Detractor lacerat proximum: semetipsum. **¶** Tyrannus lacerat subditum: semetipsum. **¶** Tyrannus lacerat subditum: semetipsum. **¶** Infertus lacerat perditum: semetipsum. **¶** Infertus lacerat perditum: semetipsum.

Lacrima. Nota quod lacrima multipliciter sumitur. **¶** Lacrima bona et lacryma mala. **¶** Lacryma bona est quadruplex scilicet.

Lacrima

Lachryma meroris.

Lachryma dulcoris.

Lachryma amoris.

Lachryma doloris.

¶ Homo enim lachrymatur.

Et merore cōpunctionis.

Et dulcore cōpassionis.

Et feruore dilectionis.

Et dolore afflictionis.

Lachryma ergo meroris est cōpunctio De qua dicit in psalmo. Laboravi in gemitu meo: lauabo p singulas noctes lectū meū lachrymis meis stratu meum rigabo Lachryma dulcoris ē cōpassio Ecclia. xxxviij. Fili sup mortuū producit lachrymas: et quasi dira passus incipit lachrymari. Exēplo Joseph. Qui. vi. isis fra tribus lachrymatus est. Scilicet. xliij. Erūpebat lachryme et nō poterat se cōtinere ioseph. Exēplo etiā xpi q sup Lazarū mortuū lachrymatus ē. Joan. xj. Lachryma amoris ē dilectio. Et iste sunt lachryme Magdalene Lu. viij. vbi dicit. Quō lachrymis cepit rigare pedes dñi. Et sequit. Dimissa sunt ei pctā multa: qm dilexit multū Lachryma doloris est afflictio. qm scz pro proprijs miserijs aut p futuris ploramus. Uñ. j. Ike gum. xxx. Planterūt donec in eis deficerēt lachryme. Ista sunt ergo quatuor genera lachrymarū qbus debet aīa in hac valle miserie balneari et spūaliter irrigari. Sicut em̄ elephas diligit in fluuio balneari. vitulus marinus de terra ad mare solet sepius transire et in mari pprios catulos ad natādū docere Serpens etiā vt pellē mutet solet se in aq̄ primū ut usū mectare. Sic vere charissimū: hō dū uiuit dō in fluuio et in mari lachrymarū amararū balneari et ibidē iugiter humectari et natādo sepius innouari: et ad ibi natandū pprios filios. i. subditos debet inuitare: et sic pellē suē male cōsuetudinis et pcti more serpentis poterit immutare. Ut sic de quolibet viro sic lachrymoso et balneoso dicat illud ps̄. Ascensiones in corde suo disposuit in valle lacrimarum in loco quē posuit. Ascensiones em̄ dicunt motus considerationis qui inducunt hominem ad lacrimandum: qz scilicet hōmo primo debet ascendere ad considerationē proximorum defectuum: et sic eribunt lacrimae cōpunctionis. Item debet ascendere ad considerationem miserie aliorum: et sic ibunt lacrimae cōpassionis. Deinde dō ascendere ad considerationem amoris quo de dilexit mundum: vt vnigenitum filium nobis daret: et sic eribunt lacrimae dilectionis. Tandem dō considerare dilationem patrie et incolatum hui⁹ miserie euz suis infortunijs. et sic eribunt lacrimae doloris et afflictionis. Et sic dicit homo illud. Tresh. j. Plorans plorant in nocte: et lacrimae eius in maxillis eius. Et sic proculdubio si terra cordis talibus fuerit pluuijs irrigata: bonis erit fructibus spūaliter fecundata: qz sicut dicitur in ps̄. Qui seminat in lacrimis: in exultatione metent. Et ideo breuiter notemus q̄ sicut aq̄ ontur et generatur tripliciter scilicet.

Superius in nubibus.

Quod patet in locis

Interiorius in fontibus.

frigidis in tēpore plu

Exteriorius in lapidibus.

uiofibi lapides quā

doq̄ videntur plorare. Sic proculdubio dico: q̄ aqua lacrimarum dō in nobis generari. Aliq̄ et causis superioribus: q̄ nos ex causis interioribus: q̄ nos ex causis exterioribus. ¶ Primo ergo dico q̄ est lacrimandū ex causis superioribus. Et iste sunt lacrimae q̄ emittuntur ex consideratione offēsi diu. ne: vel ex consideratione peccati et defectus. Unde oleaster siue sterilis olma emittit duo genera lacrimarum: quarū vtraq̄ significat pietatem. Sic sterilis p spūalem paupertatem: debet duo genera lacrimarum fundere vnam. scilicet inferiorem: aliam superiorē. Vnam pro dilatione patrie: aliam p incolatu miserie. Quod figuratus est in Aza filia Caleph: id est i anima filia dei: que sedes in asino suspirauit et petijt a p̄e suo irriguū superi⁹

irriguū et inferius: sicut dicitur. Judicū. j. Quia vere carissimi dñi anima sedet in asino corporis sui in pitivi ta: ipsa pro certo debet habere duplex irriguū lacrimarū. i. duplici lacrima irrigari scz irriguū superius p dilectione p̄e. De quo in ps̄. Sup flumina babilonis illic sedimus et fleuimus dū recordaremur tui syon. Irriguū inferius p incolatu miserie: dicens in ps̄. Iheui mihi quia incolatus meus plongatus est. Vñ de ista duplici lacrima potest exponi illa auctoritas. Ascensiones in corde suo disposuit in valle lacrimarū vbi ostendit q̄ lacrimandū est. Pro superiorū dilatione. Ascensiones inquit. Pro interiorū turbatione. In corde suo inquit. Pro exteriorū seu inferiorū afflictione. In valle inquit lacrimarū. Lacrimandū est ergo ex causis superioribus. ¶ Secūdo lacrimandū est ex causis interioribus. Et ista est lacrima q̄ orit ex perturbatione cordis: q̄. scilicet hō interiorius considerat ppria crimina et delicta. Sicut em̄ crocodillus q̄ occidit hōiem dicit lacrimari: sic hō q̄ per pctm̄ occidit aīam: dō p cōpunctionē lacrimis irrigari. Nam sicut ceruus q̄ videt se captū a canibus solet lacrimas emittere et mugire: sic vere hō q̄ p pctm̄ videt se a canibus inferni captum fuisse debet gemēdo mugire: et ab interiori corde flebiliter lacrimari. ps̄. Laboravi in gemitu meo lauabo per singulas noctes lectū meū: lacrimis meis stratu meū rigabo. Uñ Judith. viij. Peniteam⁹ et indulgentiam cū lacrimis postulem⁹. ¶ Tertio dicitur lacrimandū est ex causis exterioribus. Et iste sunt lacrimae que oriuntur de infortunijs huius mundi: de miserijs proximorum: de timore pene eterne. Sicut em̄ oculus ab exteriori lesione pūctus aut percussus lacrimas emittit: sic vere q̄ oculus cordis nri pūctus ab exterioribus causis: videlicet: vel a tribulatione p̄nium tormentorum: vel a miserijs proximorum: vel a timore igniū eternorum: ipse proculdubio debet lacrimas emittere: et doloris amaritudinem declarare. Juxta illud. Eccl. xij. Pungens oculum educit lacrimas. Tria em̄ faciunt oculū flere. scilicet. fumus. Sinapiū. et pūctura. Sic vere fumus. i. memoria ignis inferni. Sinapiū. i. memoria diuine iusticie. Pūctura. i. afflictio exteriorū causarum dicitur iducere lacrimas cordi nro. Ideo breuiter bñ pōt dici cuilibet illud. Tresh. ij. Deduc q̄si torretes lacrimas p diē et noctē nō des requiē tibi: neq̄ taceat pupilla oculi tui. Et sic p̄z triplex causa inductiua lacrimarū. ¶ Sed adhuc possumus notare q̄ lacrimae sunt virtuose quia.

Tollūt lacrimā internam.

Dico q̄ lacrimae tollūt

¶ Placant offensam eternā.

maculā internā

¶ Prestant quietem supernā.

i. pctm̄ aīe. Sicut. n.

lipium calida maculas tollit a panis: sic feruens lacrima maculā pcti tollit a corde. Uñ Cassio. sup ps̄. fuerunt mihi lacrimae meae et dicit sic. flet⁹ inquit cōsolatio est aīarum: cor roboratio sensus: ablutio peccatorum: refectio mentium: lauacrum culpaz. Deinde dico: q̄ lacrimae placant offensam eternā. Secūdo em̄ Plinius. Lacrima cerui valet cor habentibus tremulosum seu cordiacam passionē. Sic vere lacrima pctōris valet illis q̄ timore diuine offēse habent tremorē et desperationē. Alia em̄ opa bona deum ad impetrandū gratiā leniūt et inclināt: lacrimae vero ipm̄ tangunt et uiolentant. Uñ dicit Hiero. sup Esai. Quō oīo deū lenit: sed lacrima cogit: hec vngit: sed illa pūgit. Thob. vij. Non dubito quin deus peccas meas et lacrimas admiserit. Deniq̄ dico: q̄ lacrimae reddunt quietem supernam. Sicut enim aer ex pluuijs serenatur: quia scilicet p̄cedens pluuiarum inundatio est aeris tranquillitas et quietatio. Sic vere in moribus quando homo est per lacrimarum aquam plumosus: ipse proculdubio in aere conscientie serenatur. Et etiā am serenitas celestis glorie ex eo finaliter procreatur. Lacrimae enim non possunt semper durare: et sic cum materia deficit. Tota lacrimarum allumens euāescit. Et ideo q̄ in paradiso materia cessabit

Lacus.

lacrimarum scilicet labor: afflictio: timor: compassio
dolor: contritio: necesse erit qd ipse lachryme cessent
& a nobis, deficiant & quiescant. Unde Apoca. vii. Et
sterget deus omnem lachrymam ab oculis eorum: scilicet
sanctorum &c. Et Hieremi. xxxi. Quiescat vox tua
a ploratu: & oculi tui a lachrymis. Et hec de bona la-
chryma sufficiant. ¶ De lachryma vero in malo pot
dicere qd est Lachryma.

fallentis deceptionis: Est dico lachryma de
Presentis afflictionis: ceptorum: qui fingunt
Sequentis damnationis. se flere p hominibus:
& eorum miseris condolere. De quo Eccl. xij. Oculis
suis lachrymabitur inimicus: & si inuenerit tempus
non satiabitur sanguine. Item est lachryma peccator
scz. pena temporalis q peccatoribus infligitur p delictis.
De qua Esai. lxxv. Inebriabo te lacrima mea esse bon
& eleale. Item est lacrima damnatorum: de qua
dauid gloriatur euasisse: dicens in ps: Benedictus do-
minus qm eripuit animam meam de morte: oculos
meos a lacrimis: pedes meos a lapsu. Aduerte tamē
q lacrima non dant cuilibet p libito voluntatis: sicut
nec deuotio: sed quia ex quodā speciali dono. pcedūt
sunt deuotis orationibus & pfundis cōsiderationib9
impetrande: sicut bene innuit. Hiere. ix. vbi dicit Quis
dabit capiti meo aquam & oculis meis fontem lacri-
marum & plorabo die ac nocte. ps. Potum dabis no-
bis cum lacrimis in mensura. Iste sunt ergo bone la-
crime. Et sufficit.

Lacus. Nota qd lacus ē fovea seu stagnū aqua
luto: herbis & piscibus plenum. Et est
pprie lacus locus vbi possunt aque recolligi: & crin-
denequeunt vacuari. Et significat in scriptura quan-
doq; in bono: qd in malo. In bono cū significat p-
funditatem humilitatis. In malo hō designat p-
funditatem iniquitatis. De lacu humilitatis potest dici
illud. ij. Reg. xxiij. Desiderauit dauid aquam de lacu
De lacu hō iniquitatis dicit in ps. Quod peccator lacū
aperuit & effodit eum &c. Notemus igit qd triplex est
malus lacus scilicet lacus mundi: lacus peccati: la-
cus inferni. Lacus.

¶ **¶** Lacus mundi dicitur cuitari
¶ **¶** Lacus peccati dicitur detestari
¶ **¶** Lacus inferni dicitur somni-
dari. ¶ Dico ergo primo: qd est lacus voraginis mū-
dialis. Sicut enim lacus est limosus: locus lutosus: locus
aquosus: locus raris & sanguisugis copiosus. Sic ve-
re mundus est lacus in quo est limum carnalitatis: lu-
tus trepiditatis: aqua voluptatis: rana loquacitatis
sanguisugavoracis cupiditatis. De quo ps. Estima-
tus sum cum descendentibus in lacum: factus sum si-
cut homo sine adiutorio inter mortuos liber. Ubi ad-
uerte: qd in isto lacu. Homines sunt valde diffamati
Estimatus sum. Sunt culpis aggravati. Cum descen-
dentibus. Sunt valde sociati. Quia sunt inter mortu-
os. ¶ Iste ergo est lacus mundi. Ubi iste est sicut lacus
asphalti vbi inuenitur bitumen tāte tenacitatis sicut
Asphorum: qd nec aqua nec igne dissoluitur. Quia vere
in lacu huius mundi est bitumen. i. male tenacitatis
consuetudo: vel peccatus carnalitatis: qd suos sequa-
ces tam fortiter stringit & ligat: qd non possunt perpe-
tuo resilire. Ubi. Tre. iij. lapsa est in lacus vita mea
positus est lapis magnus super os lacus. Et vere mun-
dus dicitur lacus leonum: quia ibi hodie multi sunt
leones: id est multi viri impij & crudeles. Nota tamē
q per lacum intelligitur clausura & pressura tribula-
tionum & miseriarum mundi: in qua procerto boni
includuntur & a tyrannis & impijs immergunt. Hiere.
xxxvij. Ingressus est Hieremias in domus lacus. Et no-
ta qd lacus mundi est.

Ambrosius. Ambrosius dico: qd scilicet
lutosus. cetera obscuritas ignorantie
& erroris desidie viget ibi
ps. Posuerunt me in lacu inferiori: i tenebrosus & vni-
bra mortis. Lutosus qd scilicet ibi sunt feces & lutosus
multarum immundiciarum: tribulationum & mise-
riarum. Hieremie. xxxvij. Proiecerunt hieremiam
cum funibus in lacum in quo non erat aqua sed lutū
& descendit Hieremias in cennum. ¶ Periculosus etiam
quia scz sicut in lacu abundant animalia crudelia scz
ypothami & crocodilli sicut qd dicit Seneca in libro na-
turalium questionum: adeo periculosus est in lacu hu-
iusmodi balneari: quia homo a beluis voratur. Sic
vere in lacu mundi habitant tyranni & homines cru-
deles: qui molestant & deuorant circūstantes. figura
Hieremie. xli. vbi dicitur. Quod ysaac interfecit p
medium lacu illos qui se dicebant habere thesaurum
absconditum frumentum vini & olei. Apocalip. xiiij.
Et iit sanguis de lacu vsq; ad frenos equorum. Ibi
est ergo lacus voraginis mundialis. ¶ Secundo dico
q est lacus voraginis cordialis. Cor enim peccatoris
enim ipsum pctm dicit lacus. i. locus vilis & inimicus
lino & luto peccatorum plenus: & herbis malarum cog-
itationum refertus. Sicut enim dicit Ihd. In pbernia
est lacus vbi si palus firmus fuerit illud qd in terra fu-
erit ferrum erit. Illud vero qd extra in aqua remanse-
rit lapis totus fiet: illud vero qd aqua tactum non fu-
erit in ligni specie remanebit: & sic erunt in eodem ba-
culo tres diuerse substantie & nature. Sic vere carissi-
mi in lacu peccati illi qui profunde figunt in terra id
est in bonis terrenis per auariciam: statim sunt fer-
rei per crudelitatem & duriciam. Illi vero qui in aq
deliciarum mergunt: lapides id est viri inducuntur & fri-
gidi efficiuntur. Qui vero ferunt in acre per super-
biam in mundi dignitatibus remanent: tales dico i
specie ligni leuis & natatilis per superbiam perse-
uerant. De tali ergo lacu: id est de peccati statu dicit.
Exod. vij. Extende manum tuam super aquas egypti
& super riuos fluminis: paludis & lacus & fiet sanguis
Sequitur. Et computruit fluminis & fuit sanguis i to-
ta terra egypti. Sanguis dico peccati. De quo dicitur
Hierem. xli. Interficiet eos ysaac in medio lacus.

¶ **¶** Tertio dico qd est lacus voraginis infernalis. Iste
enim est lacus iradei: in quo mittet vinea reproborum
cum in die iudicij fuerit recollecta. sicut dicit. Apoc.
xiiij. Sicut enim in noruegia que est regio a sole distan-
tissima & in victualibus pauperrima: est quidā lacus
sicut Ihd vbi omne corium ibi positum efficitur lapis
Sic vere in lacu inferni: a quo sol veri luminis & xps
ita est remotus: qd ibi radius sue gratie non attingit:
& ibi est fames perpetua: id est paupertas: quicquid
positū fuerit de corio: fiet lapis. i. durus sicut lapis: sta-
bilis sicut lapis qd nō mouet: qd. s. cum in mūdo fuerit
coriū per carnalitatem: ipse finaliter in lacu inferni
est lapis per immobilitatem: & per eterne damnationis
stabilitatem. Ubi Exod. xv. fiant immobiles quasi la-
pis. De illo lacu dicit Esai. xliij. Congregabunt cō-
gregatione fascis vnius in lacum: & claudentur ibi i
carcere. Ubi aduerte qd i isto lacu erit pressura mul-
titudinis. Quia congregabunt in dē. Iunctura alti-
tudinis. Congregatione inquit vnius fascis. Iactura
turpitudinis. In lacum inquit in quo est scilicet lutū
clausura mestitudinis. Claudentur inquit ibi in car-
cere. De isto igitur lacu dicitur lucifero. Esai. xliij.
Ueruntamen inquit ad infernum detraheris in pro-
fundum lacus. Est igitur dicitur aliquid de triplici ma-
lo lacu scilicet infernali: cordiali: & mundiali &c.

Lamentum. Nota qd luctus: planetus la-
mentum pro eodem suppo-
nunt: quia tamen satis dictum est in alijs tit. solum-
modo notabis: qd in scriptura reperitur Lamentum
Iustorum.

Miserorum.

Miserorum.

Damnatorum.

Primo ergo dico. qd est lamentum iustorum. Iusti enim magis solent in hoc mundo lamentari qm letari et magis tristiari qm consolari. Misericordia enim tam interiores qm exteriores tam anteriores qm posteriores inducit prudentem hominem ad lamentum. et ad mundane et inepte leticie carentiam et contemptus. Hierem. ix. Vocate inquit lamentatrices et veniet ad eas que sapientes sunt mittite et ppererunt assumant super vos lamentus. Deducat oculi lacrymas et palpebre defluant aquis. quia vox lamentationis audita est in syon quomodo vastati sumus et confusi vehementer. Et nota qd iustus emittit et facit et profert. Lamentum contritionis dum se ipsum videt interius. Lamentum compassionis dum proximum videt exterius. Lamentum deuotionis dum ad deum spectat superius. Lamentum desolationis dum ad mundum spectat inferius. De lamento contritionis quod scilicet facit homo quando considerat mala preterita que commisit. et turpitudinem quam per peccatum incurabat interior homo dicitur Ezechiel. ij. Quod ipse vidit librum inuolutum in quo erant scripte lamentationes et carmine et ve. Liber enim inuolutus et turbulentus est conscientia penitentis in qua pro certo homo legit mala que fecit. et sic inuenit materiam lamentationum. Penas quas meruit: et sic inuenit ve. timorem et desolationem. Ceterum quam sperat vel obtinuit: et sic inuenit carmen gaudij et consolationum. Unde Isidorus. j. soliloquiorum dicit. Nihil profunt lamenta si replicantur peccata. Nihil valet a malis veniam poscere: et mala que tu desces iterare. Et libro. ij. dicitur. Graua peccata grandia lamenta desiderant. Nulla te res de peccato securum facit. nulla tibi securitatis deceptio blandiatur. Valere te animo magis opta qm corpore: magis mente qm carne. Aduersa sunt corporis remedia anime egrotado mentem vulnerat: mentem curat. Istud est ergo lamentum contritionis. De lamento compassionis quod scilicet concipitur pro miseris et infortunis proximorum dicitur Hierem. ix. Super montes assumam fletum et lamentum: et super speciosa deserti planctum. quoniam incensa sunt. Et Ezechiel. xxvj. Attoniti sunt in repentino casu tuo et mirabuntur assumentes super te lamentum et dicent tibi quomodo peristi qui habitas in mari. Constat enim quod infortunium et tribulatio aliorum. et maxime proximorum. nec non casus excellentium et magnorum inducunt hominem ad lamentum. De lamento deuotionis quod scilicet tunc contingit quando quis se conuertens per familiarem deuotionem ad deum indignum se reputat dei laude et illa que in oratione postulat obtinere et inde ad lamentandum inducitur et ad plangendum et ad diuinam clementiam implorandum. Judith. vj. Adorantes dominum. et communi lamentatione et fletu vnam mes pces suas dno effuderunt. De lamento desolationis quod. s. ho facit sentiens et videns tribulamam mundi huius di. Hierem. ix. Docete filias vras lamentum: et vnaquamq primam vestras planctu qd ascendit mors p fenestras vras ingressa est domos vestras. Et sic patz qd est quoddam lamentum quod est fictorum vel stultorum. s. hypocritarum qui. s. fingunt se lamentantes et penitentes. copatietes atq lugentes. Vel etiam istud est lamentum stultorum et fatuorum qui. s. tunc facilliter lamentantur. qm bona mundi non habent p libito: et aduersus aliquos patiunt. j. Misericordia. j. Infirmi sunt et speciositas mulierum immutata est et ois maritus superpsit lamentum. Et Hierem. xlvij. Clamabo ad viros mundi fictilis lamentates de planctu Jazer. Tertio dico. qd est lamentum quod est miserorum seu egenorum qui s. ppter oppressiones tyrannorum et ppter impetus fortune varios quos preferunt emittunt gemitus et lamenta. Thob. ij. Comedit panem cum tremore

luctu. Sequitur. Dies festi vestri conuertentur in lamentum. Quarto vero dico. qd est lamentum quod est damnatorum: qui se perpetuo lamentant et dolent et quorum presens gaudium vertitur finaliter in merorem. De quo. j. Misericordia. ix. dicitur. Quod conuerse sunt nuptie in luctum: et vox musicorum ipsorum in lamentum. Sic igitur patet quod lamentari conuenit multis causis. Vide vbi flere. Lugere. Lacrima. Planctus: vel Ploratus etc.

Lamina Cum lamina nihil aliud sit qm metalli particula: fusione vel malleatione in latitudinem tenuata: possumus notare: qd lamina metallorum sunt ad sculptendum et ad scribendum ad ornandum et vestiendum: ad iuandum et defendendum. Igitur per lamina intelligamus sacram scripturam ipsius documenta: sine etiam exempla precedentium sanctorum et ipsorum notabilia inomineta. Ista enim nobis dilatant et explicant: et sicut quedam laminae ad utilitatem videntium vel audientium fabricate monstrant Scriptura enim quandoq dicitur lamina aurea: quibus argentea: quibus plumbea: quandoq ferrea.

Aurea dico p preciositatem pmissorum.

Argentea p pulcritudinem consiliorum.

Ferrea p asperitatem iudiciorum.

Plumbea p moliciem indultorum.

Et sic dico qd p laminas huiusmodi nos celamur scripta veritate: qd. s. scriptura diuina est illa lamina vbi erat scriptum nome dei tetragramaton: qua decorabatur frons sacerdotis: qm in tabernaculo ministrabat. Ad denotandum qd nullus sacerdos est dignus dno ministrare: nisi qui ista sacra lamina frontem conuersationis sue nouerit decorare. Ista enim dicitur lamina sacre venerationis. Exod. xxvij. Erat lamina semper in fronte eius: vt placatus sit ei dñs. Item per tales laminas nos vestimur clara venustate. Exempla enim sanctorum sunt sicut laminae auree: quibus nobis debemus esse vestiti et ornati. Dia enim que erat in tabernaculo federis erant vestita laminis aureis. s. archa: tabule vectes etc. Ad denotandum quoniam qui sumus in tabernaculo ecclesie: laminis christolorum aureorum debemus esse vestiti: et laminis aureorum documentorum inuiniti. Exod. xxvij. Tectes opuit laminis aureis: Lamine etiam auree possunt significare bonas personas: quibus. s. tabernaculum ecclesie debet esse ornatus. Aduerte tñ qd Thome. xvi. dicitur. Quod. s. thuribula de quibus erue rat ignis qd presumperat ambitiosos sacerdotes deus pcepit i laminas tenuari: et in altari affigi: vt. s. futuri videntes illas: seueritate diuini iudicij cogitarent: ne forte talia aggredi presumerent vel auderent. In quo notatur: qd p laminas sacre scripture non solum nobis ostendunt exempla bonorum: immo etiam exempla mores et iudicia malignorum: vt scilicet caueamus a commissione similium delictorum. Item per tales laminas nos defendimur mira pbitate. De laminis etiam ferreis sunt platee et armature pro corporibus nummendis. Sic vere scripture documenta et christi pla sunt nobis contra hostes inferni iacula et tutamenta. Job. xl. Cartilago eius velut lamina ferrea. Aduerte tamen qd hypocrite portant laminas argenteas pulcre eloquentie et doctrine: sed tamen iniuriales atq vanesunt. Iuxta illud. Esa. xxx. Cotaminabis laminas sculptilium argenti tui: et vestimentum costatilis auritui: quia scilicet tales sunt proprie sicut sculptilia. ficta tamen et sine anima: hoc est dicitur: sine sanctitate et iustitia: quamuis laminis aureis et argenteis idest honeste conuersationis et claritate doctrine et eloquentie sint vestiti. Esaie. xl. Nunquid sculptile conflauit faber: aut aurifer auro figurant illud aut laminis argenteis argentarius: sed non sic boni. Ipatet ergo quomodo per laminas intelligitur sacra scriptura: vel bonorum exemplorum coopertorium et figura etc.

immo certe cū comodo nostro qz scz nisi tali lana cō
deamur ⁊ spoliemur: calor auaricie in nobis gignit
⁊ mens nostra pressa sub onere suffocatur. Uerum tñ
auari nō curant tali lana tōderi nec tpalibus spo-
liari: immo vident dicere illud Ssee. ij. Uadā post
amatores meos qui dant panes mihi ⁊ aquas meas
lanam meam ⁊ linū meum: oleum meum ⁊ potum
meum ⁊ isti tamen sunt fatui: quia scz deus talem la-
nam. idest bona terrena que sic diligunt solet finali-
ter ab eis tollere: ⁊ ipsos vacuos ⁊ nudos relinquere
Unde ibidem dicit dñs Sumam frumentū meum ⁊
vinum meum ⁊ liberabo lanā meam ⁊ linum meum
que operiebant ignominiam eius ⁊ nunc reuelabo
stulticiam eius in cōspectu amicorum eius ⁊ vir non
eruet eā de manu mea. Erpone quō deus tollit terre-
na de manibus aie peccatricis ⁊ ipsam finaliter nu-
dam dimittit cuz suis amatoribus. i. omnibus quos
plus q̄ deum diligere videbat Lancea ergo. i. tpaia
indumēta bonis ecclesiasticis inhihentur. Linca ve-
ro. i. bona spūalia ipsis solummodo cōcedunt. Unde
dicitur Eze. xliij. De sacerdotibus in templo mini-
strantibus q̄ vestibus lineis induebantur ⁊ non ascē-
det sup eos quicq̄ laneum. Ista est ergo lana faculta-
tis multiplicata. ¶ Quinto dico q̄ inuenit lana ve-
ritatis sanctificata. i. sacre scripture quā scz oues spi-
rituales. i. rps pphete ⁊ apli nobis attulerūt ⁊ post
se nobis reliquerūt. ⁊ exinde filios dei induerunt ⁊ ve-
stierunt Uellus enim cū lana aurea fuit antiquitus
in regno colchos. q̄ strenuissim⁹ miles iason supe-
ratis dracone ⁊ thauris flāmiuomis in greciam de-
portauit et exinde regnū colchi spoliavit. sicut Qui-
dius tam hystorice q̄ poetice dicit lib. vij. fabula. j.
Sic reuera: cū vellus ⁊ lana sacre scripture antiqui-
tus solum esset in colchos. i. in pplō iudeorū. cōstat
q̄ iason. i. iesus strenuissimus miles. ista in nobis
cum magno sui periculo. qz scz a dracone ⁊ tauris. i. a
pplato ⁊ iudeis passus est nobis detulit ⁊ exinde gre-
ciam. i. ecclesiam in signauit: ⁊ iudaicum populuz ex-
spoliavit. Ubi de ecclesia potest dici illud q̄ de mulie-
re forti dicit. Prouer. vlti. Quod quesuit lanam ⁊ li-
num: ⁊ opata est consilio manum suarum. Lana em̄
cum lino queritur: qñ sensus hystoricus cum mystico
declaratur. Patet ergo: quomodo per lanaz intelligen-
tur. Ueritas sanctificata. facultas multiplicata. Car-
itas cōmunicata ⁊ accumulata. Honestas immacu-
lata. Castitas inuiolata sufficit ⁊c.

Lancea. Cum lancea sit instrumentum longū
ad perforandum ⁊ ad ledendum: siue pro defensionis
remedio fabricatum. Possum dicere moraliter: q̄ p
lanceam potest intelligi omne illud quo mediate ali-
cui infertur afflictio vel punctura. Signat igitur in
bono ⁊ in malo. Et sic dicā in bono significato q̄ nos
inuenimus lanceam.

Saluationis.

Correctionis.

Locutionis vel orationis.

Compassionis.

¶ Primo igitur dico
q̄ inuenitur lancea
saluationis quā por-
tauit secum rps di-
micans. Hec est lancea crucis qua mediante rps pu-
gnauit: ⁊ pugil contra dyabolum p peccatoribus tri-
umphauit. Unde de spinis. i. de peccatoribus ista lan-
cea deuictis pōt dici illud. ij. i. Reg. xxiij. Quasi spine
inquit euellens yniuersi qui non tangunt manibus sz
si quis eas tangere uoluerit armabitur ferro ⁊ ligno
lanceato. Ferrum em̄ fuerunt clau quos habuit rps
in manibus. lignum fuit crux ⁊ spine. Ferrum autem
lanceatum fuit ad istam lancea qua in cruce fuit pcut-
sus. de qua dz. Job. xix. q̄ vnus militum lancea latus
eius aperuit. Ista est igitur lancea saluationis: quia
scz rps p istam saluauit genus humanum. Quilibet
etiā si ista lancea per deuotionez se armauerit: de ho-
stibus facilliter preualebit. Si em̄ sagitte herculis qñ
occidit ydrum serpentem mirabilem cum pluribus

captiuis: abscessis renascentibus: virtutem maximā
in eius sanguine receperunt: ita q̄ tandem greci non
potuerunt troianos vincere sine ipsis. sicut ponit hy-
storie ⁊ Quidius hoc recitat. Sic non mirū si lancea
crux ⁊ clau que in sanguine rpi fuerunt tincta: ydre
procerto similis: coq̄ ⁊ diuersis capitib⁹. i. diuersis
naturis constat scz deitate: aia ⁊ corpore: cuius tamē
duo capita sublata de medio p mortez: corpus scz ani-
ma renata post mortem p resurrectionem fuerunt et
ad statum pristinum reuenerunt: in pefato sanguine
virtute maxima fuerunt pedita: ⁊ ubi mirabiliter cō-
secrata: ⁊ ad iuuandum homines cōtra demones ap-
ta facta: si tñ p deuotionem habita fuerint ⁊ portata.
Dyabolus em̄ istam lanceam qua scz in tanto prelio
a tanto milite fuit victus cognitaz formidat. Et ideo
non libenter temptationibus impetit hominem qui
hanc portat. Marra siuis de lancea rpi copozali: que
tempore godefredi de bullone: qñ xpiani antiochiaz
obsidebant mirabiliter ⁊ per reuelationem fuit inue-
ta: ⁊ ibi p eam multa miracula diuinitus ppetrata.

¶ Hñ ergo dico q̄ est ista lancea saluationis quam por-
tauit rps dimicans: ¶ Secundo dico q̄ inuenitur la-
cea correctionis: quam debet hñe rector iudicans. U-
terua ad prelaturum iudicem vel potestatem spectat:
q̄ lancea. i. punctura correctionis contra impios sit
armatus. Lancea enim habet ferrum durum ⁊ lignū
tenetum. ferrum acutum ⁊ lignum planum. ferruz
strictum ⁊ lignum longum: vtrumq̄ tñ rectū. In quo
notat: q̄ lancea. i. iustitia principis vel prelati simul
habere debet. s. ferrum. i. duram si in ipso inue-
niatur seueritas pungens: ubi tamen inueniri debet
suauitas seu planicies mulcens ⁊ vngens: ⁊ hoc certe
tali modo: quia etiam ferrum debet esse ligno breui-
us: qz scilicet in iudice debet seueritas esse breuis: nul-
cor vero durabilis atqz longus: qz scz breuiter ⁊ soluz
cum res erigit dz seueritas durare. Lignuz vero idest
suauitas vel mollicies benignitatis: ⁊ planicies mo-
destie ⁊ deliberatue tarditatis dz in negocijs longa
esse. Ultraqz tamen scz ferrū ⁊ lignum: ⁊ rigor ⁊ dulcor
⁊ tarditas ⁊ celeritas: debent habere certitudinem ⁊
semp equitatis ⁊ iusticie veritatē. Quia scz siue pmi-
at: siue parcat: siue subito siue tarde ⁊ plac procedat
nunq̄ tamen dz a rectitudine iustitie recedere: sed iu-
stus ⁊ rectus vbilibet semper esse. Unde leo in sermo-
ne de penthecoste dicit. Melior est lentior gradus p
iter rectum q̄ velocitas festina p deuium. De tali er-
go lancea correctionis pōt dici illud. ij. Paral. xxiij.
Dedit ioiada sacerdos centurionibus lanceas. Ista ē
ergo lancea correctionis quam debet hñe rector iudi-
cans. ¶ Tertio dico q̄ inuenitur lancea locutionis:
quam debet habere doctor predicans. Uerbum enim
dei lancea dz p eo q̄ inde auditor corditus vulnerat.
Et si vis dic: quō lancea verbi debet esse acuta: per re-
prehensionem. Plana per moderationem. Suauis p
monitionem ⁊ consolationem. Longa per delibera-
tionem. Recta per veritatis ⁊ iusticie annunciationē
Polita per honestam ⁊ pulcram locutionem. Unde
de talibus lanceis: dz. Hier. xlvj. ¶ Preparate scutum ⁊
clipeum: ⁊ pcedite ad bellum scz o vos predicatores.
Sequit: state in galeis: ponite laccas: induite vos lor-
cis. Ista pcerto faciebāt antiquus sc̄i viri q̄ terrēa ne-
gotia diimittebāt ⁊ ubi laccā assumebāt: ⁊ pdicatores
siebāt. Sicut apparuit in petro ⁊ helyseo: q̄ dz pscato-
re ⁊ bubulco facti: sunt pdicatores apli ⁊ pphete. Uñ
isti vident fecisse. Iuxta illd. Joel. ij. Cōcidite aratra
vra in gladios ⁊ ligones vros in laccas. Cui⁹ tñ pcul
dubio est hodie contrarium: qz. s. rustici nō puerunt
ligones suos in lanceas: imo pcerto viri sapientes ⁊
docti conuertunt suas lanceas in ligones: inq̄tum. s.
officium predicationis deserunt: ⁊ ad terrena nego-
tia se conuertunt. Sicut p̄z in platis nris hodie: q̄ de p-
dicationis officio nihil curat: mūdi vno negotijs p̄z

Inuidia.

vacant. **Jurta illud. Esa. ij.** Constabunt gladios suos inuomeris: et lanceas suas in falces. **Uñ** iã videt verifictum illud. **j. Reg. xij.** Non est inuentus gladius aut lancea in manu totius populi p̄ter Saul et Jonathan. Quia reuera tales lancee hodie de n̄ris manibus: exceptis paucissimis: defecerunt. **Ista est ergo lancea locutionis seu orationis quam debet habere gestare doctor predicans.**

Quarto dico. q̄ inuenit lancea compassio: quã d̄z habere diues claudicans: hec est elemosyna. **Ista est em lancea cum qua diuites et etiã alij peccatores possunt contra dyabolum se tueri.** **Et ista similiter d̄z esse plana recta et longa.** **Plana dico et benigna et beniuola et cū vultu placido et iocundo.** **Jurta illud. Eccl. xxxv.** In oi dato tuo hylares fac vultum tuum. **Recta etiam: q̄ de suo nõ de alieno debet fieri elemosyna.** **Thob. iij.** Ex tua substantia fac elemosynã: et ne auertas faciem tuam ab v̄llo paupere. **Longa insup: q̄. s. diu d̄z perseverare: et nunq̄ q̄ diu poteris deficere nec cessare.** **Uel lõga d̄z esse: q̄. s. etiã vsq̄ ad illos q̄ longe sunt se extendere d̄z. et tam pp̄in quos q̄ extraneos adiunare.** **Ut sic dicat illud. Esa. lvij.** **Reddidi consolationes ipsi: pacem ei qui longe x̄po est et qui p̄pe.** **Et breuiter ista est lancea contra dyabolum ppugnatrix.** **De qua d̄z. Eccl. xxxij.** Conclude elemosynã in sinu paupis: et hec p̄ te erozabit: ab oi malo. **Sequit. Sup scutum potentis: et sup lanceas aduersus inimicuz tuũ pugnabit.** **Et sic p̄z quõ lancea q̄druplici sumit i bono mō seu et i bono signi ficato.** **Sz reuera adhuc dico: q̄ lancea p̄t sumi i malo significato. et sic notabo q̄ i scriptura reperit. lancea.**

Detractionis. **Detractor lanceat virum innocentem.** **Uñ de caldeis contra filios israel vniẽtibus dicitur Judith. ix.** **Quod isti in sagittis suis et in lanceis gloriãtur sua.** **sicut dicitur. Thier. ix.** **Sagitta vulnerans ligua eorum.** **Proditor lanceat virum confidentem scz pp̄ium amicum.** **Uñ puer. xxvj.** **Sicut noxius est qui mittit sagittas et lanceas in mortem: sic qui fraudulenter nocet amico suo.** **Thranus seu direptor lanceat virum indigentem et virum innocentem scz pauperem se defendere non valentem.** **Uñ de impio saul d̄z j. Reg. xij.** **Qui n̄isus est saul lancea percutere dauid i. pauperem.** **Tempator lanceat iustum nõ cauentem sibi.** **Unde dyabolus figuratur in Joab. ij. Reg. xvij.** **Qui insurget tres lanceas in corde absalon.** **Quia reuera. Joab. i.** **Dyabolus: tres lanceas: idest tres species principales temptationũ: scz superbiam: auariciã et luxuriam: insigit in corde hominis q̄ si p̄t: ipsũ sumq̄ sp̄ialiter destruit et occidit.** **Unde iustus expertus lanceas temptationum istius hostis dicit. Job. xvi.** **Hostis meus terribilibus oculis me intuitus est.** **Sequitur.** **Circudedit me lanceis suis: conuulnerauit lumbos meos: nõ pepercit: et effudit in terra viscera mea.** **Dãnator lanceat prauũ delinquentem: q̄ scz x̄ps qui est iudicando ordinarius damnator: vel dyabolus q̄ est sententie executor: lancea seu punctura dãnatiõis et mortis vulnerat delinquentẽ.** **Unde de x̄po futuro iudice dicitur. Sapiẽ. v.** **Acuet diram iram in lanceã et pugnabit pro eo orbis terraz p̄tra insensatos.** **Sic ergo p̄z quõ tã in bono q̄ in malo significato lancea sumit multis modis: vide de sagitta: et Gladio etc.**

Languor. languere. languidus. **Nota q̄ languor videtur esse quid medium inter actualem infirmitatem et realem sanitatem.** **Languor em̄ signat lentitatem seu tarditatẽ vigoris cum desit derio attingendi p̄fectionem finis.** **Igitur sicut bñ dicit. Aldauricus dico: q̄ in scriptura inuenitur Languor Naturalis: et est singulorum. **Turtualis: et est perfectorum. **Criminalis: et est iniquorum. **Temporalis: et est miseroꝝ: m********

Eternalis et est damnatorum. **Primo ergo dico q̄ languent singuli naturaliter.** **Natura enim humana pro tempore huius vite valde est languida: et in suis operibus imperfecta.** **A plãta em̄ pedis vsq̄ ad verticem nõ est i ea sanitas.** **Ip̄e mittitur.** **Omne em̄ caput languidum: et oẽ cor mensrens.** **Esa. j.** **Constat enim q̄ dum hic viuimus multitis laboribus subiaccemus.** **Et ideo multi fuerunt antiqui: qui vitam languidãz abhorrentes: mortem vita beatiorẽ dicebant.** **Et ideo in puerperijs plorabant: et in funeribus amicorũ gaudebãt: sicut de thra cibus aliquibus populis exemplificat. Solim⁹ et Talerius Aldauricus. li. ij. ca. j.** **Ad quod facit etiam scriptura Ecclesiastici. xxx.** **Melior est mors q̄ vita: et requies eterna q̄ languor: perseverans.** **Natura em̄ hu mana subiecta est.**

- Languori doloris et infirmitatis.
- Languori laboris et penalitatis.
- Languori timoris et stupiditatis.
- Languori torporis et debilitatis.
- Languori erroris et fatuitatis.
- Languori meroris et flebilis.

Dico ergo q̄ languet natura p̄ dolorem et infirmitatem. **ij. Reg. xvij.** **factum est vt egrotaret filius matrisfamilias et erat lgãuor fortissimus.** **Et. ij. Paral. xxj.** **Tu aut egrotabis languore pessimo.** **Ite languet natura p̄ laborem et penalitatem.** **Uñ illud ps̄.** **Oculi mei languerunt p̄ lopia.** **Dece. v.** **Vidit effraym. languorem suum: et iudas vinculum suum.** **Item languet natura p̄ timorem et stupiditatem.** **Uñ. Sap. xvij.** **ubi cum verisu pleni dolore a s̄ timore languebant.** **Ite languet natura: p̄ torporem et debilitatem.** **Abalach. j.** **Si offeratis claudum cecum: idest: languidum nõne malum est: item languet natura per errorem et fatuitatem: ita em̄ languent ingenia sicut corpora.** **Uñ em̄ in animo languere dicit: qui nulli certo inheret: sed vndiq̄ p̄ dubitatiões et q̄õnes vagatur.** **vñ. j. Thi. vj. d̄z: q̄ non acquiescit sanis sermonibus super: us est et nihil sciens: sed languens circa q̄õnes et pugnas verborũ.** **Item languet natura per merorem et flebilis tatem: hoc est dictum: per tristitiam.** **vñ. j. Adach. vj.** **Ut audiuit rex sermones istos expauit et cõmotus est valde et decidit in lectum et incidit in languorem p̄ tristitia.** **Isti sunt ergo languores humani videlicet.**

Moror. **Istos em̄ languores vt in nobis cura ret x̄ps assumpsit. et pro nobis languidus factus fuit.** **Esa. liij.** **Cere languores nostros ipse ptulit: et dolores nostros ipse portauit.** **Sic ergo patet quomodo languent singuli naturaliter.** **Secundo dico: q̄ languent deuoti x̄tialiter.** **Et sic dico q̄ iusti languent.** **Pre dilatione celestis: patrie. Pre dilectione vnionis diuine. Pre incurisione mudi et miserie.** **Et sic dico q̄ ap̄d iustos e Lãguor Desiderans.** **De languore deuotionis: p̄ quẽ celestia desiderantur.** **d̄z. Hee. ij. Reuerberans** **Quod neemias desiderans reparationem hierusalem et populi israelitici reditum in eandem: leuauit vinum. i. seruoẽm deuotionis: et dicit regi. i. x̄po.** **Et sequitur verbum ipsius Recemie.** **Et eram inquit languidus ante faciem regis. s. pre desiderio celestis hierusalem.** **De languore dilectionis: quo deus et homo confederatur dicit. Cant. ij.** **fulcite me floribus: stipate me malis: quia amore languco.** **Et sunt verba sponse. i. anime sponsum suum. i. x̄pm feruentissime diligentis.** **Amor em̄ pp̄ue languor dicitur: p̄ eo q̄ desiderata sanitas nec attingitur: nec penitus desperatur: sed sub incerto et pendulo et in voluntate alterius expectatur.** **Sanc̄te enim anime que hic corporis carcere et exilio sunt detente: dum christum quem amant tenere nequeunt sicut optãt dicitur languere: eo quod sub spe adhuc incerta noscuntur sponsi gloriã expectare.** **Canticorũ. v. Adiuro vos**

vos filie hierlm si inueneritis dilectum meum ut annuncietis quia amore languo. Et sunt uerba anime sancte que est in uia. ad animas sanctas que sunt in patria.

Item de languore mundani incolatus seu mundane habitationis per quem terrestria reijciunt seu uilipendunt. Nota quod homo uideat se esse corporis cistulis inclusum: infortunat fabulis delusum: errorum nebulis obtusum: mundanis iaculis contusum: a celi ferulis exclusum. languet et mentaliter sursum tendit: et infima seu terrestria uilipendit. Ps. Traditus sum et non egrediebar: oculi mei languerunt pro inopia. Non egrediebar inquit sed auctoritate mundi vel corporis et ideo oculi mei. s. mentis languerunt pro inopia sed celestium premiorum: uel pro inopia terrestrium defectuum uel malorum. Igitur patet quod languent deuoti uirtualiter. Tertio uero dico quod languet iniqui criminaliter. Constat enim quod peccatores sunt in periculoso languore. Nullus enim languor deterior quam peccatum. Languidus enim non habet gustum. non crecet actum. non lucrat fastum. non curat lactum. Sic nec peccator gustat celestia crecet uirtualia. acquirat pnia. nec curat tedia. Et reuera particulariter potest dici quod peccatores languet luxuria renes dissoluit. Castimargia uires enervante. Pertinacia mentem inuoluit. Ista enim tria faciunt hominem spiritualiter languidum sed luxuria. i. Regum. xiiij. Cuba super lectum et languorem simula. s. ut possis corrumpere thamar filiam regis. Item gula seu castimargia. i. Paral. xxi. Egrotabis languore pessimo uteri donec egrediantur uitalia tua. Item obstinatio seu pertinacia. de quo Eccl. x. Languor plurior grauat medicum breuē languorem precidit medicus. Iusti ergo tale languorem preoccupant. et sentientes temptatores. humilitatis et confessionis adhibent remedium ne succumbant Eccl. xvij. Ante languorem adhibe medicina. Tales tamen languidi. i. peccatores a christo quibus curantur. et eius gratie medicina ad sanitatem gratie redeunt. sicut dicit Marci. j. Quis iesus curabat multos qui uocabantur uariis languoribus. Aduerte tamen quod si cut languidus indiget adiutorio. sic peccator. Indiget enim adiutorio: predicatoris: correctoris uel gubernatoris. Unde Joan. v. dicitur. Quis languidus ille qui sine sanitate per longa tempora fuit iuxta piscinam probaticam excusauit se dicens. Hominem non habeo qui mota aqua per angelum ponat me in piscinam que tamen omnia possunt cedere in uituperium peccatorum et predicatorum. propter quorum negligentiam adhuc restat multitudo hominum languidorum. Joā. v. Erat in hierusalem probatica piscina habens quinque porticus. in his iacebat multitudo languentium. cecorum. claudorum et aridorum expectantium aque motum. Et sic breuiter dico quod inuenitur languor culpe gratie et nature. De languore quomodo languent inferi temporaliter satis dictum est sicut in primo. De languore uero pene perpetuo quo damnati sed languent eternaliter nihil ad presens sed illud solum quod dicitur populo peccatori Deutero. xxvij. Augebit dominus plagas tuas. plagas magnas et perseverantes. infirmitates pessimas et perpetuas insuper et uniuersos languores. Sic igitur dixi aliquid de quadruplici languore.

Lapis. Nota quod lapis multipliciter sumitur in scriptura. Sumit enim in bono et in malo. In bono enim signat uirum stabilem et constantem. In malo autem designat uirum insensibilem et inconstantem siue ignorantem. Dicamus ergo primo de bono significato quod per lapides intelliguntur uirtutes interiores uel uiri perfectiores. Et dico uirtutes interiores. Unde Eccl. xxvij. Omnis lapis preciosus operimentum tuum. Sicut enim lapides sunt uiles pro plateis sternendis. pro edificijs construendis pro pontibus faciendis. pro hostibus expugnandis pro lupis et bestiis effugandis pro thesauris regum ampliandis

pro infirmitatibus curandis pro castris et ciuitatibus muniendis. Sic proculdubio charissimi spirituales gratie et uirtutes sunt necessarie et uiles primo ut ex inde platea anime. i. constantia sternatur et adornetur. Unde Esa. liij. Ecce sternam per ordinem lapides tuos. Item ut edificium spiritualis perfectionis erigat in interiori homine construatur. Judith. j. Nabuchodonosor edificauit ciuitatem potentissimam ex lapidibus quadris. Item ut pons et introitus ad ingrediendum paradysum edificetur. Esaie. liij. Ecce dabo portas tuas in lapides sculptos. Item ut hostes nostri sed mundus caro. demonia. expugnentur et etiam bestie et lupi. i. demones et temptationes expellantur et superent. Unde. j. Regum. xvij. dicitur. quod dauid elegit quinque lapides limpidissimos de torrente ad interficiendum goliath. Item uiles sunt. ut inde thesaurus regius cordis humani dicitur. Unde dicitur. Iherosolymis. j. quod lectuli aurei erant in conuiuio assueri. in quibus lapides dispositi erant. quos mira uarietate pictura decorabat. Lectuli enim aurci sunt conscientie pure. Item uiles sunt ut infirmitates peccatorum medentur atque sanentur. Unde. j. Regum. vij. dicitur. quod uocatum est nomen loci illius lapis adiutorij. Item uiles sunt ut ciuitas et castrum cordis nostri contra insultus temptationum muniatur et defendat. Unde. j. Mach. x. dicitur. quod iudei extruxerunt muros in circuitu per montes super lapidibus quadratis. Et ideo breuiter charissimi debemus lapidibus uirtutum ornari: fundari: muniari: et fabricari: ut bene compositi et edificati possimus ante dominum inueniri. figurati in illis angelis. De quibus dicitur. Apo. xv. quod ceciderunt septem angeli de templo uestiti lapide mundo et cado. et precipitati circa mamillas zonis aureis. Quia uere charissimi nos debemus esse angeli per puritatem uestiti. lapide mundo per sancte et uirtuose conuersationis honestatem. Et circa mamillas. i. circa cor debemus esse precipitati zonis aureis per charitatem. Omnis enim lapis preciosus. i. omne genus uirtutum debet esse operimentum nostrum sicut dicitur. Eccl. xxvij. Ut simus sicut uasauri solidum ornatum omni lapide precioso. Ubi aduerte quod per lapides possunt intelligi spiritualiter tres uirtutes in tres lapides proprietates. Lapis enim naturaliter est grauis ad descendendum. Ideo dicitur. uas auri: quod aurum summe dicitur ponderare. Est fortius ad sustinendum. Ideo dicitur. solidum. Est durus ad ferendum. Ideo dicitur. lapide. quia lapis dicitur quasi ledens pedem. Sic uere charissimi dico quod per lapides intelligitur

Humilitas per quam aggrauamur. Humilitate enim
Stabilitas per quam roboramur. uenie inclinamur
Seueritas per quam castigamur. mur. Jo dicitur uas
auri quod. s. est ualde ponderosum. Stabilitate constantie roboramur. Ideo dicitur solidum. Seueritate culpe castigamur. Ideo dicitur lapis: quasi ledens pedem. Simus igitur ponderosi per humilitatem. Uas inquit auri. Quia sicut aurum est magis ponderosum ceteris metallis. Sic uere nos debemus esse graues et humiles ad inferiora per humilitatem tendentes: et inferiorum statum et gradum diligentes et tenentes. Job. xli. Sternat sibi aurum quasi lutum. Lapides enim naturaliter sunt graues et ad inferiora tendentes et locum inferiorem tenentes. quod uere locum inferiorum et statum inferiorum debemus appetere: et semper per humilitatem nos sub alijs inclinare. Ero. xv. Descendunt in profundum quasi lapis. Lapis enim humilitatis semper petit inferiora. Et ideo sicut res que est in infimo non potest cadere: quapropter locus inferior est locus tutior. quod sed de loco alto facilliter homo cadit. Sic uere status et gradus infimus et humilis magis est tutus: quod istum non sequitur superbie lapsus seu casus. Humilitas enim est sicut lapis achites qui portatus et habitus prohibet ne homo casum epileptie patiat. Quia uere si epilepticus lucifer lapidem

Lapis.

humilitatis habuisset: nunquā de celi solio cecidisset. Unde de isto lapide qui sic inferius vult iacere dicit. **Exo. xxxij.** Uiderūt dñm deum israel et sub pedibus eius quasi opus lapidis saphiri. Sumis ergo ponderosi per humilitatē. **¶** Itē nos debemus esse vigorosi per stabilitatē. Solidū inquit. Sicut enim lapides natū rati sunt solidi nō cōcavi fortes et nō debiles. et iō sub onere nō flectunt nec facilliter confringunt. Sic vere viri perfecti debent esse solidi et vigorosi: non flexibiles nec defectuosi. Solidū inquit. Et lapides ponuntur in fundamentis edificiorū eo q̄ totum pondus edificij possint melius sustinere. Unde. **ij. Regum. v.** Precepit rex vt tollerēt lapides grādes preciosos in fundamentum templi. Virtus em̄ constantie simili est lapidi adamantini: qui tantā habet soliditatem q̄ non potest ferro vel calibe penetrari. Quia vere nihil est qd̄ possit destruere vel cassare constantiam stabilis firmitatis. Solidū inquit. Unde de talibus bene dicit **Job. xxxvij.** q̄ solidissime quasi ere fundati sunt. Simus ergo vigorosi per stabilitatem. **¶** Itē debemus esse rigorosi per seueritatē. Lapide inquit. Sicut enim lapis est naturaliter durus intantum q̄ membra nuda solet facilliter ledere: et ideo lapides ducuntur quasi ledentes pedes. Sic vere nos debemus quandoq̄ esse duri et rigorosi: et pedum id est affectionum lesui et correctiuū. **Job. xxxvij.** In similitudinē lapidis durantur aque. Duricia enim lapidis signat seueritatem correctionis. quia quidā peccatores sunt per seueritatē feriendi et per correctionem sepius lapidandi. Lapis em̄ preciosus qui dicitur piritēs solet adurere digitos eum tangentes. Sic bonus et rigorosus iudex debet corrigere p̄teruias sibi nocentis et suis iustis iussionibus obuiantis. **¶** Unde nota q̄ lapidibus seueritatis et iusticie debēt lapidari et percuti tam a deo q̄ a prelato plura genera personarum scilicet.

D Superbi et elati. **¶** Proterui et obstinati. **¶** Crudeles et effrenati. **¶** Carnales et inquinati. **¶** Blasphemi et detractores. **¶** Auari atq̄ raptores. **¶** Ambitiosi appetitores. **¶** Rit filium cōtinuacem et proteruū parentibus inobedientem comessationibus et luxurie vacante: lapidibus obuiet euz p̄pls ciuitatis. **¶** Itē crudeles et effrenati. Unde dicit **Exo. xxxij.** q̄ si vos corrupera hoīem occidebat. erat lapidibus obuiēdus. **¶** Item carnales et inquinati. q̄ sicut dicit **Joan. viij.** Mulierem deprehensam in adulterio iussit moyses lapidari. **¶** Item blasphemus et detractor: q̄ sicut dicit **Leuit. xxij.** Vir siue mulier in quibus erat phitonicus vel diuiniatōis spūs: erat lapidibus obuiendus. Detractio autē non est aliud q̄ quedam aliorū actū mala estimatio et diuinatio. De blasphemis etiā iuratoribus dicit **Leuit. xxij.** Educ foras blasphemū vt lapidet eū ois p̄pls. **¶** Item auari atq̄ raptores: sicut de achor dicitur qui furatus fuerat regulā auream et coccineū palliū: qui sicut dicit **Josue. viij.** fuit ex iussu dñi lapidatus. **¶** Itē ambitiosi appetitores. De quibus dicit **Hebr. xij.** Bestia que tetigerit montem lapidet. Bestia em̄ est bestialis homo: qui montē dignitatis ecclesiastice per ambitionem ascendit. Tales igitur peccatores debēt puniri et lapidibus seueritatis et iusticie: et hic in futuro iudicio castigari. Et ideo talibus comminat dñs. **Ezechiel. xxxvij.** in persona gog. vbi dicit. Iudicabo eū peste et sanguine et ymbre vehemēti et lapidibus imensis: ignem et sulphur pluam super eum. Sic igitur p̄t̄ quō per lapides intelliguntur virtutes q̄ ad edificandum animam spūaliter requiruntur. Quod bene figuratum est **Exo. xxxij.** vbi precipitur q̄ in vestimento aaron sacerdotis ponentur in quatuor

ordinibus duodecim lapides preciosi: in quibus nomina. **xij.** filiorum israel sculptentur. Quorum lapidū primus fuit sardius. Secundus thopasius. Tertius smaragdus. Quartus carbūculus. Quintus saphirus. Sextus iaspis. Septimus ligurius. Octauus achates. Nonus amethystus. Decimus crisolitus. Undecimus onichinus. Duodecimus berillus. His em̄. **xij.** lapidibus vestis sacerdotalis ornabatur: et sine istis sanctuariū domini nō ingrediebatur. Sic vere charissimi nos ecclesiastici cū simus sacerdotes siue in alijs dignitatibus vel gradibus constituti debemus in vestimento nostre conuersationis duodecim lapides. id est virtutes duodecim habere. et ipsos nobiscum continue deponere. **¶** Itē vero sunt speciei certitudo. ista est sardius qui facit audacem et timores dicit effugare. **¶** Obedientie promptitudo. ista est thopasius qui in influentiā lune se dicit regulari. **¶** Honestatis pulcritudo: ista est smaragdus: q̄ visum dicitur delectare. **¶** Perseuerantie longitudo: ista est carbūculus q̄ dicat nocte dicit rutilare. **¶** Charitatis plenitudo: ista est saphirus qui discordes dicitur reconciliare. **¶** Fidei limpitudo: ista est iaspis qui oculos dicit clarificare. **¶** Abstinētie artitudo. ista est ligurius qui fluxum vētris dicitur temperare. **¶** Penitētie mestitudo. ista est achates qui tempestates dicit quietare. **¶** Diligentie sollicitudo. ista est amethystus qui dicitur vigilanti parare. **¶** Humilitatis fortitudo. ista est crisolitus qui demones dicit deterrere. **¶** Timoris dei sanctitudo est onichinus qui tremorē oculorū dicit generare. **¶** Modestie mititudo: ista est berillus qui dicitur lites moderare. **¶** Ista sunt ergo. **xij.** spūalia ornamenta quibus nos xpiani et maxime ecclesiastici de bonis spūalif ornari. **¶** Ista est em̄ corona stellarum. **xij.** qua coronabatur illa mulier celestis que erat amicta sole. et que lunā sub pedibus conculcabat: sicut dicitur **Apoc. xij.** Quia vere nos debemus esse mulieres per mollitiez pietatis. Amicti sole per clarā apparentiā honestatis Lunam. id est mundi prosperitatem debemus conculcare per habitum spūalis paupertatis. **¶** Nos dico coronari debemus corona stellarū. **xij.** id est. predictis virtutibus. **xij.** adornari: et spūaliter coronari: vt de quolibet dicat illud ps̄. Domine preuenisti eū in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite eius coronam de lapide preciso. **¶** Nos em̄ per sardiū speciei timorē seruilē superamus. **¶** Per thopasium obedientie: lune. i. maiorū nostrorū nos infirmitatis cōformamus. **¶** Per smaragdum honestatis visus aliorū recreamus. **¶** Per carbūculū perseuerantie: nocte et die. i. continue coronam domino rutilamus. **¶** Per saphirū charitatis. nos cum discordibus reconciliamus. **¶** Per iaspidē fidei oculos intellectus clarificamus et subtiliamus. **¶** Per liguriū abstinētie: fluxum ventis. i. ventris in gluuiem temperamus. **¶** Per achatē penitētie: tempestates peccatorū diuertimus et immutamus. **¶** Per amethystum diligentie: in bonis operibus sollicitē vigilamus. **¶** Per crisolitū humilitatis demones terrenus et cōturbamus. **¶** Per onichinū dei timoris: oculū cordis ad tremendū dei iusticiam inuitamus. **¶** Per berillum benignitatis: litibus et discordijs obuiamus. **¶** Et sic breuiter nos erimus sicut dictū est **Eccli. i.** Sicut vas auri solidū ornati omni lapide preciso: ita q̄ nobis bene poterit dici illud qd̄ dictū est primo angelo **Ezech. xxxvij.** Omnis lapis preciosus operimentus tuū. Sardius. Topazius. Smaragdus. Carbūculus. Saphirus. Iaspis. Ligurius. Achates. Amethystus. Crisolitus. Onichinus. Berillus. **¶** Teruntamen aduerte q̄ in vestimento aaron in predictis. **xij.** lapidibus erat sculpta. **xij.** nomina filiorū israel. **¶** Ad denotandū q̄ viri ecclesiastici non solum debent habere predictam virtutum aggregationem: quinimmo cum hoc debent habere nomina patriarcharum in se sculpta et celata per sine sancte vite imitationem. Unde **Sap. xvij.** de aaron dicitur: q̄ in veste poderis quam habebat totus orbis

totus orbis terrarum et parentum magnalia in quatuor lapidum ordinibus erant sculpta Apoc. xxi. etiam dicitur quod noua ciuitas hierusalē .xij. habebat portas que .xij. lapidibus preciosis fundabantur: et quibus nomina .xij. apolorum superscribebantur. Quia vere charissimi noua ciuitas hierusalem. s. paradysus habet .xij. portas. i. .xij. modos quibus ibidem possumus introire qui quidem introitus et ingressus de .xij. preciosis lapidibus. i. de .xij. predictis virtutibus fabricantur. Quia vere quilibet virtus de predictis nihil aliud est quam quidam passus: quedam porta: quidam introitus et ingressus per quem potest ingredi vel intrari: et maxime si .xij. apolorum nomina superscribebantur. i. si .xij. lapidorum fama et vita imitetur doctrina vero et scientia teneat. Ideo Iosephus dicitur quod .xij. lapides de iordanis fluuio sunt assumpti. et in signum transitus filiorum israel extra flumem sunt erecti. Quia. s. per istos .xij. lapides preciosos iordanem huius mundi secure transimus et terram promissionis paradisi securiter introimus. Item igitur quod per lapides intelliguntur gratie et virtutes. Unde de Assuetudo dicitur. xv. quod ipse sedebat in regno solis sui indutus vestibus regis auro fulgens et lapidibus preciosis. Sed adhuc dico quod per lapidem potest intelligi vir perfectus. Sicut enim lapis est naturaliter grauis: durus. frigidus. sterilis et insensibilis. Sic vere homo virtuosus debet esse grauis et descendere per humilitatem durus et fortis esse. per stabilitatem frigidus. per castitatem sterilis. per paupertatem insensibilis per patientiam firmitatem. Et ideo sicut de lapidibus sunt edificia turrium et domorum: sic de talibus viris perfectis debet edificari et construere domus ecclesie militantis. De ipsis etiam constructa finaliter domus ecclesie triumphantis. Unde de prima. Pet. ij. Tanquam lapides vivi super edificamini in domos spirituales. Veritatem sicut ad sensum videmus quod domus non bene edificatur nisi lapides forti cemento iuncte coniungantur. Sic vere domus religionis vel ecclesie nunquam dicitur bene edificata: nisi multitudo lapidum. id est personarum fuerit per cementum charitatis vnita et colligata. Cuius tamen contrarium plangit Hieremias Treno. iij. Dispersi sunt lapides sanctuarii in capite omnium platearum. Et nota quod inuenio in scriptura lapides.

Quadratos. Sic vere charissimi in ecclesia debent esse lapides quadrati per quatuor virtutum cardinalium quadraturas. De quibus dicitur Judith .j. Erectos. Quod ciuitas egypti erat edificata lapidibus quadratis. Egbathanis enim interpretatur domus responsionis. Item debent esse lapides igniti per charitatis inflammationem. Ezech. xxvii. Posui te in monte sancto dei in medio lapidum ignitorum. Item debent esse celati per penitentiam sculpiram. Unde Ierod. xxvii. Celabunt singuli lapides non solum singulorum: Item debent esse erecti per contemplationis eleuationem: et vniti per compassionis ligaturam. Unde de Jacob dicitur Gene. xxvii. Quod ipse erexit lapidem in titulum fundens oleum desuper. Item debent esse oculati per discretionis literaturam. Unde Zach. ij. Super lapidem vnum septem oculi sunt.

Item debent esse inuncti per compassionis tincturam Gene. xxx. Anxisti lapidem etc. Et sic dico quod per lapidem potest intelligi vir perfectus. Adhuc dico quod per lapides in malo significato potest intelligi vir infectus scilicet peccator. Sicut enim lapis deorsum mouetur: difficulter portatur: immobilis est: sterilis et insensibilis: durus: frigidus et obscurus. Sic vere peccator deorsum tendit per auariciam: difficulter portatur per inobedientiam. Immobilis est per pigritiam. Sterilis est per omnium virtutum carentiam. Insensibilis est per incompassionem duriciam. Durus per obstinationem maliciam. Frigidus per indevotionem tepiditatem. Obscurus per ignorantiam caliginositatem. Dico ergo quod lapis peccator est deorsum tendens per

terrenorum amorem. Unde Exodi. xv. Descenderunt in profundum quasi lapis. Importabilis per inobedientie terrorem Ps. Lapidem reprobauerunt edificantes. scilicet quasi ad nullius operis aut iussionis executionem aptatum et paratum. Immobilis per pigritie torporem. Unde ibidem Exodi. xv. fiant immobiles quasi lapis. Item sterilis per virtutum carentiam et feruorem. Unde Luc. vii. dicitur. Semen quod cecidit super lapidem aruit: quia non habebat humorem. Item insensibilis per incompassionem duriciam et horrorem. Unde .j. Regum. xxv. dicitur de nabal quod inortuum est intrinsecus cor suum et factus est quasi lapis. Item Durus per obstinationem horrorem et frigidum per indevotionem algozam. Unde Job. xxxvii. In similitudinem lapidis durantur aque: et superficies abyssus constringitur. Item obscurus per ignorantiam tenebrositatem. Unde Job. xxxvii. Lapidem caliginis et umbram mortis diuidet torrens etc. Sufficit ad presens Molui allegare multa exempla: quia alibi ea inuenies in diuersis materijs allegata.

Laqueus. Nota quod laqueus idem est quod vinculum vel ligatura ad capiendum vel detinendum ordinatum. Et accipitur laqueus ut conter in malo: quapropter per laqueum potest intelligi spiritualiter quicquid potest hominem capere vel detinere. Est igitur triplex laqueus. videlicet Laqueus

Tentationis. Primus laqueus est interior et cordis Afflictionis. Secundus laqueus est exterior damnationis. et insidialis. Tertius laqueus est posterior et infernalis. Primus est laqueus peccatorum. Et iste est laqueus tentationis quo homines a dyabolo capiuntur. Vel laqueus male consuetudinis quo in criminibus detinentur. De quo in ps. dicitur. In via hac qua ambulabam absconderunt superbi laqueum mihi. Hierem. v. Inuenti sunt in populo meo impij. s. demones usurarij: vel heretici insidiantes velut aucupes laqueos ponentes ad capiendum viros. Secundus est laqueus miserorum. Et iste est laqueus tribulationum huius mundi quibus infortunati et miseri detinentur. De quo dicitur in ps. Deduxisti nos in laqueum: posuisti tribulationes in dorso nostro. Tertius est laqueus damnationis: et iste est laqueus sententie et ordinationis diuine: que inferius eternis tormentis damnatos laqueat et constringit. Unde Tresi. ij. formido et laqueus factus est nobis fastitas et contritio. De laqueo ergo primo. scilicet tentationis vel male consuetudinis: potest dici quod iste laqueus capit

Pecuniam diligentes. Primo ergo laqueantur homines per pecuniam. Sicut Luxuriam crecentes. em lupus quos capitur laqueus vel pedicatus famelicus existens predam fatagit deuorare. Unde quibus lupus non intendat nisi satiare et recedere quasi tamen pedem ponit in laqueum: necesse est ipsum inibi remanere. Sic vere homo dum ad predam diuitiarum famelicus et desiderans inhiat satiare et repleri et diues fieri credit et curat: subito pes sue affectionis laqueo sue auaricie capit in quo inuasibiliter detinetur. Unde .j. Thim. vi. Qui volunt diuites fieri incidunt in laqueum et in tentationem dyaboli. Et Prover. xxi. Qui congregat thesauros impinguetur ad laqueos mortis. Secundo laqueantur homines per luxuriam. Mulier. n. est sicut aranea que non cessat filare laqueos suos ad capiendum muscas. Quia. scilicet mala mulier non cessat pagare et ornare. se et laqueos capillorum suorum tendere: ut possit muscas que diligunt sanguinem. i. luxuriosos qui diligunt carnaliter attrahere per luxuriam et ligare. Unde Eccles. vii. Inueni mulierem morte amariorum: que laqueus venatorum est ad capiendas animas: sagena cor eius vincula sunt manus eius. Tertio laqueantur homines per superbiam. Et isti sunt sicut aues que cum diligunt volatum sepe cum non aduertunt laqueo capiuntur. Quia superbi dum ludus et volatus mundane glorie

ris placet: sepe fit q̄ a dyabolo per superbiam laqueantur. Unde Eccl̄s. ij. Sicut aues apprehenduntur laqueo: sic capiunt homines &c. sufficit Unde infra de Vinculis & Ligare. & s̄. de Alligare.

Largus Largitas. Nota q̄ largitas idem est q̄ liberalitas. Est enim virtus que dat danda & retinet retinēda. Dicit autē res larga quādo lata est & expansa. nō contracta inuoluta vel clausa. Et ideo q̄ manus expansa & elargita facilliter dimittit cadere & exire vel recedere que tenebat bene per largitatem intelligit liberalitas: que sc̄z sua dare & dimittere confucit. j. Mach. ij. Timuit antiochus ne non haberet donaria que ante dederat larga manu & de Assuero etiam dicitur Hester. ij. Quod iuxta regalem magnificentiā dona largitus est. Multa ergo possunt dici de magnificentia largitatis sed autoritates vocales deficiūt in scriptura. Unde infra vbi liberalitas. vbi Beneficium Adunus Dare. Tribuere. Offerre &c.

Lasciua. Nota q̄ lasciua signat insolentiaz mētis & corporis: & leuitatez animi honestis moribus indecentē q̄d pct̄n̄ sp̄aliter pertinet ad luxuriosos quia. s̄. tales solent in factis gestibus & sermonibus ceterisq̄ insolentijs lasciui. Unde Amos. vi. v. q̄ isti dormiunt in lectis eburneis & lasciuiunt in stratis suis Et Prouerb. viij. dicit de fatuo adolescente & muliere peccati q̄ statim eam sequitur quasi bos ductus ad victimam: & quasi agnus lafcuiens & ignorans & nescit q̄ ad vincula stultus trahatur. Talis ergo lasciua & talis morū incompositio: vestiumq̄ gestuum & actū insolens leuitas & si in cunctis reprehendat: in religiosis tamē clericis & prelati: necnō in sapientibus senibus grauibuscq̄ p̄sonis principaliter condemnat Et tali enī lasciua labitur quis facilliter in peccatū: & de peccato ad tormentum Unde Disc. iij. Sicut vacca lasciuiēs declinavit israel non pascet eos dñs: fornicatione fornicati sunt Itā vt dicit Hiero. in sermone Semper saturitati lasciua est vicina Sunt sibi vicina venter & genitalia: & per ordinem membrorum ordo est vicioz omitto. Unde vbiq̄ agit de Insolentia. de Inconstantia. de Instabilitate: & similibus Et vbi Iuuentus. Adolescentia &c. quia autoritates vocales nō sunt nisi in originalibus. Et si vis nota q̄ vir sapiens debet lasciuiam abijcere & repellere. scilicet

A corde. A corde fugiat insolens affectus.
Ab ore. Ab ore recedat lasciuius affatus.
A corpe. A corpe desit impudicus gestus.
Ab ope. Ab ope abfit inhonestus actus.

fugiat ergo lasciua a corde & consciētia q̄ sicut dicit Isido. in sentēt̄is li. ij. ca. xx. Semper consciētia viri dei debet esse humilis: & tristis. s̄. vt per humilitatē non superbiat: & per vtilē merorem cor ad lasciuiam nō dissoluat. Item fugiat ab ore eloquentia quia. s̄. valde debet sapiens abstinere a verbis superuacuis & lasciuis: q̄d potissime ptinet ad religiosos qui castitatē voverunt. vnde Ambro. sup̄ Lucam. ca. j. Discite virgo verborū vitare lasciuiam. Maria enim etiam salutationē angeli verebatur. vnde Hiero. sup̄ Ezech. Pro signo sunt interioris hoīs verba erumpentia. Sequitur. Luxuriosa & lasciua mēs lucet in facie: & secreta cordis motu corporis & gestibus indicat Ad q̄d facit illud Eccl̄s. xx. Homo sapiens tacebit vsq̄ in tēpus: lasciuius & imprudēs non seruabit tēpus. Item fugiat a corpe gestus impudicus. Quia reuera inhonestus & lasciuius mor̄: gestus & incestus valde sunt indecentia in homine sapiente. vnde Isido. soloiloquorum. li. ij. sic inquit In gressu tuo sit simplicitas: in motu puritas: in gestu grauitas: in incessu honestas: nihil dedecoris: nihil lasciui: nihil petulantie: nihil insolētie: nihil leuitatis in incessu tuo appareat Animus enim in corporis habitu apparet: gestus signum est mentis. Item fugiat ab opere la-

fcuiens actus: & potissime actus luxurie de quo Hiero. super illud. Ubi est thesaurus tuus ibi est & cor tuum: dicit sic. Sulosi deus vter est. Ubi ergo habet thesaurum. Theauri ergo gulosi epule sunt. Lasciui amatoris thesaurus lubrica libido. Huic seruit vnusquisq̄ a quo vincitur Ita ergo sufficiant. Unde s̄. de Conuersatione.

Lassitudo. Lassus. fatigatio

Cum lassitudo nihil aliud sit q̄ virium hebetudo pueniens ex labore seu ex tedio. displicētia vel languore Nota q̄ moraliter loquēdo in scriptura reperitur Lassitudo que est

Laudabilis.

Primo igit dico q̄ inuenitur lassitudo laudabilis que est perfectoz

Miserabilis.

Et ista proculdubio est illa cui terrena negocia displicent: & que omnia que hic videt fatigant atq̄ lassant. Exemplo xpi de quo dicit Joan. iij. q̄ fatigatus ex itinere sedebat secus viam. Tñ de bona virtuali & commendabili lassitudine dicit Ambrosius sup̄ beati immaculati. Ille est inquit in hac terra adueni qui pot̄ dicere nostra conuersatio in celis est: qui suā in dño habet portionē & q̄ potest dolere q̄ diutius vivat in terris: qui mora huius longevitatis lassat: & cui habitationis huius pleritas fastidiosus est.

Secundo dico q̄ inuenit lassitudo culpabilis que est multoz seu pctōrū Et ista est duplex.

Una sc̄z potestatis: alta voluntatis Lassitudo potestatis est illa qua. s̄. mali se lassant & fatigant cum malis operibus exceditis. vt pote qui male facere ultra non p̄nt: ita q̄ non in voluntate deficiunt: dicentes. s̄.

illud Sapies. v. Lassati sumus in via iniquitatis & p̄ditionis: & ambulauimus vias difficiles: & viam domini ignorauimus. Et talis possit dicere illud Augusti. in lib. confessio. li. ij. Obscuraueram inquit stridore cathene mortalitatis mee: pena superbie anime mee & ibam longius a te: effusus in plurima & sterilia semina dolorū superba deiectione & iniqua lassitudine. Talis lassitudo erit illa de qua dicit Iudicium xviij. Quod defecit anima dalile. s̄. p̄ desiderio sciendi in quo erat fortitudo mariti sui & ad mortem inquit vsq̄ lassata est. Alia etiam est mala lassitudo q̄ est voluntatis: & hec est qua quis facilliter sponte & volente se reddit fatigatū & lassatū in via virtutū: q̄ sc̄z multi sunt qui in via mundi & in laboribus negotiorum terrenoz nunq̄ lassant Iuxta illud Eccl̄s. xxiij. Homini fornicario omnis panis dulcis: nō fatigabitur transgrediens vsq̄ in finē. Sed reuera in via virtutū & morum: in via penitētie & iusticie: in via matorū & diuinarum legum si q̄d sc̄z bonum opus vel quē bonum labozē aggressi fuerint statim fatigant & statim retrocedere approbant. Liber enim de natura rerū dicit de illo monstro marino q̄d dicitur scerra q̄ vident nauē velificantē alas erigit & cū nauē velificare contendit ita q̄ q̄scq̄ per quadraginta stadia simul vadit: sed finaliter lassatur q̄ quasi mortua: fatigata subsistit: & ad fluctū equozis retrocedit. Sic vere multi sunt qui cum nauibus. id est cum sanctis hominibus per mare mūdi nauigantibus & ad portum salutis cunctibus nituntur iter facere. alasq̄ anime scilicet affectum & intellectum sursum ad celestia incipiunt erigere: & per bona opera cum sanctis & iustis ad patriam properare: sed finaliter p̄pter defectum virtutis & constantie isti lassant & diuini labozem bonozū operum fastidiunt lassī subsistere comprobantur. Unde Sal. v. Currebatis bene quis vos impediuit: Ita q̄ finaliter ad fluctus. id est ad peccata redeunt: & iterum mundi negocijs se committunt. Quia breuiter multi sunt qui ad bona opera sunt inertes. In malis tamē q̄ magis difficultibus sunt valde fortes. De tali ergo inconstantia & lassitudine dicitur. j. Regū. xxx. Tulerunt ad torquentem besoz & lassati subsisterūt. Unde de talibus qui sic lassant in bonis operibus

Dicit

Dicit S. Grego. moral. libro. xxij. cap. xij. Omnes ter-
reno iudici tota die etiam assistere fortes sunt: in ora-
tione autē coram deo vel vnius horę momento lassan-
tur. Sepe nuditate deiectionem: famem: pro acquire-
dis diuitijs tolerant: superna autē laboriose querere
tanto magis dissimulat: quanto eis retribui tardius
putant. Iusti autem non sic fatigantur. quia scilicet
isti tribulationibus non fatigantur immo semper sunt
recentes ad bona opera facienda. Unde Iherosolym.
xij. Non fatigemini animis vestris deficientes Sequi-
tur. filii noli negligere disciplinam domini: nec fati-
geris cum a deo argueris. Quia enim deus diligit cor
ripit et. Ista est ergo lassitudo culpabilis que est in-
firmorum seu peccatorum. Et pone si vis et expone: quo-
modo tria genera personarum facilliter lassant. vide-
licet. Adulter. Pueri infirmi et Ceci. Tertio ve-
ro dico quod inuenit lassitudo miserabilis que est mise-
rorum. Et ista pcerto est illa quā in corporibus et in
rebus sustinent pauperes et egeni qui scilicet pauper-
tate et tribulationibus fatigantur et diuersis miserijs
desolant. Treno. v. Ceruicibus nostris minabamur:
lassis non dabat requies. Egypto dedimus manus et
assurjs vt saturaremur panibus. Ista est ergo lassitu-
do quā audimus deum commendare. quā videmus
deus subleuare. quā debemus pie supportare. Quod
lassitudinem mundi tribulationē deus commendat
ipsamque iuuandā precipiet atque mandet. patet Esaię.
xxvij. vbi dicitur. Hec requies mea reficite lassum hoc
est meum refrigeriū. Item quod ista lassitudinē deus
per seipsum compatiendo subleuet patet Esaię. xl.
vbi dicitur quod deus est ille qui dat lassio virtutē: et his
qui non sunt fortitudinē multiplicat. Unde ipsemet
dicit Iheremie. xxxi. Inebriauit animā lassam: et om-
nem animā esurientem saturauit. Item quod ista las-
situdinē pauperum miserorum iustus et pius homo libe-
ter supportet patet Job. iij. vbi dicitur. Adanus las-
sas roberasti: vacillantes cōfirmauerunt manus tue.
et genua tremantia confortasti. Contra autē malis et
incompatētibz dicit Job. xxij. Aquā lassio non dedi-
sti. et esurienti subtraxisti panem et. Sic ergo patet quod
in scriptura reperitur triplex lassitudo. scilicet. Miserorum.
Peccatorum. et Perfectorum. De lassitudine vero dā-
natorum de qua dicitur Iudith. ij. Tenebre fatiga-
uerunt eos: nihil ad presens.

Lateres. Later. Cū lateres conficiantur
ex luto et igne fortissi-
mo: et cocti durantur in lapides: itaque apti sint pro
ficcis construendis: pro domibus cooperiendis: et pro
pauimentis sternendis potest dici quod lateres significat
viros sanctos qui quousque naturaliter sint lutei: virtute
tamen ignis spiritus sancti vel per decoctionem ignis tri-
bulationis vel dilectionis. fortes fiunt et lapidei ad
edificationem ecclesie habiles et parati et ad mortem pa-
tiendū intrepidi. Unde Genesis. ij. dicitur. quod in edi-
ficatione turris gigantes habuerunt lateres pro saris
et bitumē pro cemento. Gigantes enim fuerunt christi et an-
geli: qui scilicet in edificatione ecclesie vsi sunt sanctis
martyribz cōfessoribus et doctoribus primitiuis. qui
sunt igne tribulationū et feruore sancti spiritus fuerunt ex-
cocti: et cemento seu bitumine charitatis ligati. qui
scilicet lateres fuerunt in edificio ecclesie pro inferio-
ri fundamēto et pauimēto: pro vltiori edificio et incre-
mēto: et pro finali et superiori cooperimēto et tegumē-
to. Gen. ij. faciamus lateres et coquamus eos igni.
Sequitur. Et faciamus nobis ciuitatē et turrim cuius
cacumen pertingat ad celum. Monne later excoctus
igni fuit scilicet Laurentius sic dictus quasi latericius
ipse enim et alij similes fuerunt tales lateres sicut ille
in quo Ezechiel descripsit obsidionē ciuitatis hierl-
y peccatricis. De quo dicit Ezech. iij. Alio autē mo-
do per lateres terreros et coctos possunt intelligi di-
uite que ad Iram consistunt in pecunijs et metallis que
scilicet nihil aliud sunt quam terra cocta. In terra enim

primo coquentur per naturalē calorem: finaliter co-
quentur desuper per artificialē laborem. Isti sunt late-
res quos pharao dyabolus iubet fieri et in quibus
filios israel seruituti deditos. i. xpianos sibi subie-
ctos precipit occupari. Erodi. j. Egyptij. i. demones
affligebat filios israel illudētes et inuidētes eis. atque
ad amaritudinē perducebant animas eorum operibus
duris. luti et lateris et. nihil plus.

Latro. Latrones. Latro est ille qui la-
tenter furatur et sur-
ripit alienum. Unde latro dicitur a lateo lates: quod sem-
per et continue latet vel latere potest. Potest ergo la-
tro accipi dupliciter. scilicet literaliter et spūaliter. Latro
enim temporalis est dignus suspendio temporali. Ista
sicut illi qui a leonibus infestant solent in vjs publi-
cis vniū leonē suspendere: vt alij leones territi ipsos
possint in pace dimittere. Sic vere latrones qui ca-
piunt in vjs publicis suspenduntur: vt alij saltim vi-
dentes metu pene a simulibus retardent. Adat. xxvij.
Crucifigi sunt duo latrones. Et bene tales comparā-
tur leonibus qui latenter animalibus insidiant: et cū
nemines viderint quecquid possunt crudeliter depe-
dantur. Prover. xxij. Insidiant in vjs quasi latro: et
quos incautos viderit interficiet Latro. spūalis est
dignus suspendio infernali quia. sicut latro tempo-
ralis finaliter suspenditur in patibulo: sic spūalis su-
spenditur in inferno. Aduerte tamen quod quinqz genera
sunt latronū spūalium. scilicet. Heretici: qui latenter furant
sciētē veritatem. Avarij: qui latenter furant substan-
tie facultatē. Symoniaci: qui latenter furant siue ingre-
diunt ecclesie cōitatem. Demones: qui latenter furantur
virtutum anime sanctitatem. Peccatores: qui laten-
ter furantur anime pprie bonitatem. Omnes enim isti
sunt spūales latrones homines: vel in bonis vel etiā
in virtutibus predātes. Primi ergo latrones sunt
heretici. Isti enim sunt fures veritatis. Unde de latro-
nibus istis potest dicere ecclesia illud Job. xij. Simul
venerunt latrones eius et fecerunt sibi viam per me.
Secundi latrones sunt vsurarij. Isti enim latenter
absque hoc quod homo percipiat: alienū acquirunt. Unde
Ero. xij. Sicut leo cōsurgit contra fratrem suū. Ter-
tij sunt symoniaci. Isti enim more latronum intrant in
ecclesiam occulte non manifeste. latenter nō apparen-
ter. fraudulenter nō iuste. De istis ergo dicit Joan. x.
Qui non intrat per hostiū in ouile ouium: sed ascendit
aliunde ille fur est et latro. Quarti sunt demones
qui. sicut furant hominibz virtutes et gratias. et deo ani-
mas xpianas. De quibus dicit Luce. x. Homo quidā
descendebat a hierusalem in iericho: et incidit in la-
trones qui spoliauerunt eum: et plagis impositis abie-
runt seminum relicto. Iste enim homo est peccator: qui
a hierl. id est. a gra in peccatum descendit: et in ma-
num latronū. id est. demonū incidit: qui. sicut spoliāt eū
virtutibz gratuitis vulnerāt eū in naturalibus et sic
seminuū eum relinquit. Peccator enim dicitur seminu-
uus: quia in christo nō viuit nisi medietas ipsius: quod scilicet
corpus viuit: anima vero mortua est Apoc. ij. Romē
habes quod viuas et mortuus es. Quinti sunt peccatores
Isti more latronū anime pprie bonitatem et virtutes
quod deo sedes et domiciliū ibi parāt furātur. De istis di-
cit Adat. xxij. Vos fecistis domū meā speluncam la-
tronū: quia virtutibus eam spoliantes. vitijs et latro-
cinijs fecistis eā abundare. Et sic patet quomodo spūa-
liter accipiunt latrones.

Latitudo. Latus. Nota quod latitudo su-
mitur in bono et in ma-
lo. Est autē latitudo dimensio rei quā ad capiendū et
contindū aliquid ampliat. Et ideo per latitudinē
in bono potest intelligi amplitudo charitatis que ita
est ampla et lata quod infra ambitum eius possunt om-
nia contineri. scilicet boni et mali: amici et inimici. de
quo dicitur in ps. Latum mandatum tuum nimis:
mandatum dico charitatis. Quia sicut S. Greg. Th. do-
ct. ij

Latus.

nim non nisi arto itinere inchoatur: sed amoris dulcedine dilatatur. Sicut enim fumus in principio circa terram est valde strictus verum tamen quanto plus ascendit sursum tanto plus dilatatur. Sic vere ille finis id est illa persona que est inferius. id est que circa terram versatur: valde per odium strictificatur et in se ipso propter defectum amoris circumcludit et arctat. Illi vero qui sursum ad celestia per desiderium ascendunt: quanto amplius eleuantur: tanto ad amorem dei et proximi potius et amplius dilatantur. Unde Ezechielis. xli. Latius erat templum in superioribus. Aduerte tamen quod tria debent esse in nobis valde lata et ampla. videlicet. Cor. Manus. et Os

Debet enim in nobis esse Latitudo dico cor
 Latitudo cordis ad affectandū. dis ad affectandū
 Latitudo manus ad erogandū. quia scilicet nostrū
 Latitudo oris ad deprecandū. debet esse latus et
 extensum ad dilectionem malorum et bonorum amicorum et
 inimicorum: dei etiam et proximi: inferiorum et superiorum
 Sicut enim oromedarus magis et citius ambulat quam
 quodcumque aliud animal quod facit longitudo tibiariū
 et pedum et latitudo passus. Sic vere charissimi boni
 et charitatiui cito currunt ad paradysum. Quia enim
 pedes suorum affectuum sunt longi: ita scilicet quod non solum
 attingant illa que sunt prope nos scilicet amicos
 et bona mundi: immo etiam illa que sunt a nobis distantia
 scilicet inimicos et bona celestia: ideo passus sui amoris lati sunt: et ad magna et maiora exteri et ampliat
 quapropter melius et citius et facilius potest ad celestia
 ambulare per se. Et ambulabam in latitudine. Sicut enim arbores
 que interius habent humorem lacteum valde solent crescere
 in latum: sicut patet in ficu. Sic vere illi qui intus in corde
 habent lac gratie dei valde crescunt in latum per desiderium
 et amorem. Unde de ista latitudine cordis dicitur. iij. Reg. iij. De
 dit dominus Salomoni sapientiam et prudentiam et latitudinem
 cordis. Item debet in nobis esse latitudo manus ad erogandum
 Numeri. xxxij. Pluribus dabitur latior pars. Item latitudo oris
 ad supplicandū. Unde ps. Exaudiuit me in latitudine domus
 re. De talibus ergo latitudinibus hominis iusti potest dici illud
 Eccli. j. Altitudinem celum: latitudinem terram et profundum
 abyssi quis dimensus est? Ubi nota quod triplex est bona
 latitudo videlicet. Quaedam superior. Est enim superius
 latitudo amplissime habitationis. Quaedam inferior. Est enim
 inferius latitudo largissime erogationis. Quaedam interior. Est enim
 interior latitudo plenissime contentationis. Latitudo superior
 est omnium allectiva. et ista est altitudo celi. Latitudo inferior
 est omnium nutritiva: et ista est latitudo terre. Latitudo interior
 est omnium contentiva: et ista est profunditas abyssi. Est igitur
 latitudo superior: latitudo summe civitatis: et ista notat in
 altitudine celi. Sphera enim quanto magis est alta et magis
 a centro elongata: tanto magis naturaliter est lata. Ihsu
 videmus sensibiliter in radijs rote qui circa centrum seu
 circa medium rote sunt valde stricti et conculcati sursum
 vero circa superficiem seu spheram valde spaciose sunt lati
 et dilatati. Sic vere charissimi illi qui hic habitant circa
 centrum terre sunt necessario valde stricti: quia scilicet locus
 huius mundi ita est modicus et artus quod vni cordi
 humano non potest ad plenum sufficere: sicut de Alexandro
 legitur. Quod cum magister suus sibi diceret. Adhuc
 plures alios mundos esse: ille dixit. Heu me inquit
 miserum quia adhuc non nisi vnicum acquisivi.
 Sed vere sursum in sphaera paradisi et celi est locus
 latus et spaciosus: vbi sine pressura viuunt: et vbi in
 latitudine spaciatur: vbi scilicet est tanta latitudo et
 amplitudo quod omnibus potest sufficere quatenus
 multa habebunt. Sicut enim fumus inferius est
 strictus: sursum autem efficitur valde latus. Sicut etiam
 fila in tela aranee circa medium stricta sunt et tamen
 sunt superius lata. Sic vere hic

ferius in mundo semper sumus stricti pressi et conculcati: sursum autem in patria erimus dilatati. Quia
 sicut dicitur Job. xvj. In mundo pressuram habebitis
 in me autem pacem. Unde. j. Paralip. ii. Inven
 nerunt pascuas vberes et valde bonas: terramque
 latissimam et quietam et fertile. Ubi aduerte quod in ista
 patria.

Est amplitudo capacissima quod ibi est terra latissima.
 Est quietudo securissima. Quietam inquit.
 Est plenitudo fecundissima. fertile inquit et pascuas
 vberes. Ista autem latitudo ostenditur cum dicitur. Alti
 tudinem celi: quia sicut sphaera quanto altior: tanto la
 tior. Unde Eph. ij. Ut possitis intelligere cum omni
 bus sanctis que est latitudo: longitudo: sublimitas et
 profundum. Et in ps. dicitur quod secundum altitudinem celi
 a terra corroboravit misericordiam suam super timē
 tes se. Et Apocal. xxi. dicitur quod altitudo et latitudo ci
 uitatis erant equalis. Ista est igitur latitudo super
 rior. scilicet latitudo summe civitatis. Altitudinem inquit
 celi. Secundo dico quod latitudo inferior est latitudo
 summe pietatis: quia. i. nos debemus esse lati: porre
 cti et extensi ad proximos per pietatem et largitatem
 quod ostenditur cum dicitur. Latitudinem terre. Per
 terram enim qua cuncta viuentia nutriuntur: intelli
 guntur viri perfecti et misericordes qui per pietatem
 alios nutriunt: et per clementiam se ad eos dilatant.
 De qua Job. xxxv. Nunquid considerasti latitudi
 nem terre? Tertio dico quod est latitudo interior: sum
 me charitatis: et ista est profunditas abyssi. quia scilicet
 sicut abyssi est locus insatiabilis profunditatis pa
 ratusque est recipere quicquid potest sibi imponi. Sic
 vere charitas vel cor charitatiuum tante est capaci
 tatis quod infra suum ambitum continet vniuersa: bonos
 scilicet et malos: propinquos et extraneos: contiguos et re
 motos. Unde de ista lata capacitate et profunditate
 charitatis vel hominis charitatiui potest dici illud
 quod de deo dicitur Job. xj. Excelsior celo est: quid fa
 cies: profundior inferno: et vnde cognosces: longior
 terra mensura eius: et latior mari. Vir enim charitati
 uus debet esse excelsior celo per contemplationem: p
 fundior inferno per meditationem: longior terra per
 perseverantiam durationem: latior mari per amicitiam
 et dilectionem. Sic ergo patet qualiter est latitudo su
 perior inferior et interior. Et sic patet quod est latitudo bo
 na et virtuosa. Sed adhuc dico quod est latitudo ma
 la et vitiosa. Et ista est latitudo mundane prosperita
 tis: latitudo humane voluntatis: et latitudo terrene
 cupiditatis. Prosperitas enim est via illa. de qua dicit
 Matth. vij. Lata est porta et spaciosa est via que ducit
 ad perditionem. De latitudine voluntatis que scilicet
 tanta est quod nihil potest sibi sufficere potest dici illud
 Ibiere. xvij. Peccatum iuda exaratum super latitudi
 nem cordis. Item de latitudine cupiditatis que
 scilicet tanta est in quibusdam quod nihil terrenum potest eas
 implere. dicitur illud Sen. xxvj. Vocauit nomen pu
 teri latitudo. Et hec de latitudine sufficiant. Vide latus
 pra de dilatare.

Latus. Latera. Nota quod latus licet comu
 ni significatione dicatur de omni re: vtpote quod nos dicimus latera domus, tur
 ris fluminis etc. Et sic latus accipitur pro parte circū
 iacenti. Vel etiam latera dicuntur cuiuscumque rei par
 tes magis late et magis extente. Unde hypostasia dicit
 quod latera dicuntur quasi lata. proprie tamen latera di
 cuntur animalium partes in quibus scilicet cetera mem
 bra latent quia scilicet latera animalium ex costis of
 feis constituuntur que scilicet curue sunt et non recte: vt in
 concauitate laterum membra interiora contineantur
 et a nocuementis exterioribus per fortitudinem late
 rum custodiantur. Et inde est quod costae dicuntur a cus
 stodiendo: et latera a latendo: scilicet quia interio
 ra membra latent et custodiuntur tam in lateribus quam
 in costis: sicut dicit Ihsu. Nota igitur quod in scriptura
 inueniuntur

B muniuntur. scz Latera
 Iusti que sunt custodienda.
 Templi que sunt inhabitada.
 Mundi q̄ sunt abominada.
 Xpi que sunt consideranda.
 Impy que sunt vituperanda.
 Celi que sunt desideranda.
 Inferni que sunt refugienda.
 Regni que sunt operienda.

Primo igit dico.
 q̄ inuenimus late-
 ra custodienda:
 et ista p̄certo sunt
 latera anime vel
 viri iusti. Sicut
 em̄ corpus huma-
 niz dnō habet la-
 tera: dextrum scilicet et sinistrum: que scilicet constant
 ex quatuordecim costis septem vicz. hinc et septē inde
 Sic vere anima iusti viri duo habet principalia late-
 ra. videlicet fidē in dextera que sedem habet in intel-
 lectu: et charitatē in sinistra que habet sedem volun-
 tate seu affectu. fides em̄ septem habet costas. i. se-
 p̄tē dona sp̄s sancti que ei subseruūt. Charitas au-
 tem septem habet morales virtutes que ei famulan-
 tur. et assistunt. fides autem est necessaria in dextera
 p̄peritatis Charitas autem est necessaria in sinistra
 adueritatis. Igitur talia latera animam interioris la-
 tentem defendunt: et exterioribus mundi carnis et ho-
 stis tentationibus obuiant et resistunt et ne forte late-
 ra perfoātes: male cogitationis: delectationis et con-
 sensus sagittas ibi figant descendunt. Iuxta illud ps̄.
 Cadent a latere tuo mille: et decē milia a dextris tuis
 ad te autem non appropinquabunt. Et notabis q̄ in
 lateribus anime videlicet in intellectu et voluntate:
 seu in fide et charitate: vel etiam in spe et timore: de-
 bent esse spiritualia ornamenta ad modū tabernacu-
 li federis quod in vtroq̄ latera habebat varia muni-
 menta habcat igitur pro ornamento

Sapientie certitudinem. Sit igitur ibi sapiē-
 tia permanentie firmitudinem. Sic limpitudo q̄ sci-
 Continētie pulcritudinem. licet figurat in che-
 Diligentie promptitudinē. rubin qui interpre-
 tatur plenitudo scientie. De quibus dicit Exodi. xxxv
 Cherub vnus sit in vno latere oraculi: et alter in alte-
 ro vtrunq̄ latera pp̄icatorij tegant Et Deutro. xxxij
 dicit Collite librum ponite in latere arche. Liberem
 scientiam et fidem signat. Item sit ibi p̄manētie
 se i p̄seuerantie firmitudo que scilicet figurat in veci-
 bus que erant de lignis sethim impu-
 trabilibus et in-
 cremabilibus et non in-
 cremabilibus: quibus scz por-
 tabatur altare Exodi. xxxv. et xxxvij. facies vectes de
 lignis sethim eruntq̄ ex vtroq̄ latere altaris ad por-
 tandū. Hihil. n. melius animā ad paradysum portat.
 q̄ p̄seuerantia in bono. Unde Exo. xxxv. dicit sic. fa-
 cies quatuor circulos aureos quos ponēs per qua-
 tuor arche angulos Duo circuli sint in latere vno. et
 duo in altero. Jaciesq̄ vectes de lignis sethim et ope-
 rias eos auro: inducētq̄ per circulos q̄ sunt in arche
 lateribus vt in eis portet. Circuli em̄ qui habent figu-
 ram spericam que non habet principiū neq̄ finē: eter-
 nitatem significant vt spem eterne felicitatis: que. s.
 vectes p̄seuerantie continet: et archā anime sustinet
 atq̄ fouet Qui etiā quatuor esse dicunt. pro eoq̄ figu-
 ra quadrāgula stabilior et p̄seuerantior comproba-
 tur Unde sicut aper habet in latere quadam portio-
 nem duram et impenetrabilem quā iaculis oppone-
 re consuevit. Sic homo debet habere virtutem con-
 stantē et p̄seuerantē q̄ a nemine debet vinci. Item
 sit ibi continētie pulcritudo Et ista figuratur in vit-
 tis et anulis iacynthinis: que ornāmēta sacerdotalia
 et etiam cortinas tabernaculi restringebant. signan-
 tes temperantie et castitatis virtutes: que scilicet mo-
 tus et leuitates restringunt et c. Exodi. xxxvj. Anulus
 iacynthinus in lateribus et summitatibus facies cor-
 tinarum Et Exodi. xxxvij. Stringatur rationale ani-
 lis suis cuius anulis superhumeralis vitia iacynthina
 Item sit ibi diligentie promptitudo figurata. scili-
 cet in anulis tabernaculi. Hihil enim velocius mo-
 ueri potest q̄ figura rotunda et anularis: significans
 virtutem dilectionis: que scilicet est valde mobilis et

attenta ad omnia bona opera peragēda. Unde de sa-
 cerdotalibus ornamentis dicitur Exo. xxxij. Anulos
 aureos posuerūt in vtroq̄ latere rōnalis. Aduerte
 tamen adhuc q̄ in latere aquilonari seu in latere sini-
 stro tabernaculi ponebat mensa cum panibus: ad de-
 notandum q̄ latus sinistrum quod est charitatis sem-
 per debet mensam pietatis secum habere: et paupe-
 res et indigentes recreare Exodi. xxxij. Mensa stabit
 in latere aquilonari. Latus em̄ aquilonare quod est
 frigidum: signat frigus adueritatis: paupertatis: et
 sterilitatis: indigentie ac penalitatis. In quo scilicet
 est necessaria charitas et pietas pro pauperibus nu-
 triciendis Etiam aduerte q̄ saga que operiebāt taber-
 naculum ita lata erant q̄ vtrunq̄ latera vclabant et
 operiebant sicut ponitur Exodi. xxxij. Per saga autē
 aut vilia indumenta: intelligitur humilitas: que scz
 vtrunq̄ latera. id est vtrunq̄ partem anime debet ope-
 rire et tam intellectum fidem et spem: q̄ voluntatem
 charitatem et dei timorem debet circumcludere et ve-
 lare. Item aduerte q̄ tentoria erant ad latus dextrū
 tabernaculi et ad sinistrum: et etiam tabule erant re-
 ctę in latere dextro et in latere sinistro: quibus scz pos-
 test notari q̄ in vtraq̄ parte anime debent inueniri
 tabule que sunt ad claudendum. id est virtus custo-
 die et sedulitatis: et tentoria que sunt ad recipiendū
 id est virtus hospitalitatis. vt scz tam de mensa pie-
 tatis q̄ de tentorijs hospitalitatis dicatur cuiuslibet iu-
 sto illud ps̄. Aror tua. id est charitas sicut vitis abun-
 dans in lateribus domus tue. Abundās dico. s. in pie-
 tate et hospitalitate. Constat enim q̄ latus iusti quod
 est fides: vel charitas debet circumstare

Indigentes vt ipsos refrigeret.
 Diuites vt ipsos honoret. Seu
 Seruientes vt ipsos remuneret.
 Penitentes vt ipsos recuperet.
 Ignorantes vt ipsos erubret.
 Corrigentes vt eos obtemperet.
 Defendentes ne hostis exuperet.
 Regens gentes. s. deus vt ipsum commoueret.
 Sine igitur circa latus charitatis nostre pauperes vt
 refrigerent. s. per elemosinas et sumenta: sicut supra
 visum est de Mensa et de tentorijs. Unde de illa pau-
 percula Ruth que colligebat spicas post terga me-
 tentiū dicitur Ruth. ij. Ad ipsa sedebat ad latus me-
 tentiū. sedit inquit ad mesorū latus et cōgessit polen-
 tam sibi. Item sint circa latus nostrū diuites vt ho-
 norent seu seruatores et benefactores vt remunerent.
 Unde. j. Regū. xx. Sedit abner ex latere Saul. Abner
 enim erat diues et erat amicus et seruus Saul: quia
 scz quādoq̄ p̄pter honorem et statum nostrum neces-
 se est vt diuites honoremus et etiam iustus est q̄ suos
 benefactores et amicos circa nos habeamus. Item
 sint circa latus nostrum penitentes vt recuperent scz
 ad statū gratie. Unde. ij. Paralip. iij. dicitur q̄ salo-
 mon posuit mare in latere dextro domus. Mare em̄
 amaros penitentes designat. Item sint circa latus
 nostrū ignorantes vt edocant. A latere em̄ nostro. id
 est a fide et charitate debet aque sapientie et doctrine
 manare que scz ignorantes debet bonis instructioni-
 bus irrigare Ezech. xlvij. Aque redundabant a late-
 re dextro. Item sint circa latus nostrū dirigētes seu
 p̄sidētes vt eis obtemperemus: quia boni et iusti sem-
 per volunt habere circa se tales qui: eos corrigant et
 informēt et a deuatione p̄muniant. Unde in scriptu-
 ra videtur talibus prelatibus doctoribus predicatoribz
 et benivolis omnibus correctoribus et diuinum zelum
 zelantibus dicere illud Eccli. xxx. Curus ceruicē eius
 in iuuētute: tunc de latera eius diuinus infans est. Item
 sint circa latus nostrū defendentes. scz pro nobis orā-
 tes et nos instructes vt hostis superet. ij. Regum. xvj.
 Bellatores a dextro et sinistro latere regis dauid in-
 cedebant. Item supremo et finaliter sit iuxta latus
 nostrum regens gentes. s. p̄s: vt per nos commineo.

Lauare.

rectur et vt nos custodiat et consoletur Prover. iij. Do-
 minus erit in latere tuo vt custodiat pedem tuum ne
 capiaris. Pars ergo quomodo latera anime sunt vir-
 tutes: et potissime ille que sunt superius nominate.
 Et si vis potes addere illud quod dicitur in libro pre-
 nosticorum: quia. s. tibi dicit qd in febribus acutis bonu
 signum est infirmum iacere super latera. signu enim
 est qd latera non sunt apostemate tacta: quia als ita
 doleret qd lateribus non incumberet vlllo modo. Sic
 vere dico moraliter qd in infirmitate vite. psentis vbi
 omnes febricitamus et tentationibus estuamus. bonu
 est qd cubemus super latera ista id est super dextrum
 qd est spes fides: et celestium consideratio. Et super si-
 nistru qd est charitas et timor: mortis et inferni pre-
 meditatio. Signus eni si in talibus lateribus incum-
 bimus: et si nunc celestia: nunc inferna cogitamus:
 est: qd interius in cordib9 nostris apostema seu corru-
 ptionem peccati mortalis no habemus. Illi eni qui
 peccati et criminu apostemate sunt pleni et infecti et
 morbo febrili sunt repleti nesciunt iacere in latere:
 nec ad deum in tribulatione aut tentatione recurrere:
 nec de celestibus gaudijs inenarrabilibus et in in-
 fernalibus infinitis penis et tormentationibus cogi-
 tare: sed solum in ventre aut dorso deliciaru et crimi-
 nu et immundiciarum toto tempore se inuolueru. Ve-
 re ergo precipitur figuratiter Ezech. iij. vbi dicit. Et
 tu dormies super latus tuu sinistru. Sequit. Et cu co-
 pleueris dormies super dextrum. Patet igit qd sunt
 quedam latera que sunt custodienda quia scilicet val-
 de debemus custodire virtutes que etiaz custodiunt
 vita et salute anime sicut quedam arma: sicut videmus
 de militibus qui scuta solent circa latus portare: vt
 possint aduersarioz ictibus obuiare et interiora sua
 tutius defendere. ¶ Secundo dico qd sunt latera qd sunt
 inhabitanda Et ista sunt latera que status ecclesie et
 fidei: et status perfectionis et gre obtinet. Altare enim
 et archa facta fueru quadrata et lata: quia. s. quelibet
 res quadrata quatuor lateribus est distincta habet
 eni latus Orientale. Meridionale. Occidentale et Aequi-
 lonare. Sic reuera cum ecclesia sit quadrata: hoc est
 dictu in quatuor partibus orbis sita: vel quatuor ena-
 geliorum fide dotata: seu etia quatuor virtutib9 car-
 dinalibus insignita dico qd in quatuor latera. i. i qua-
 tuor status saluiferos est distincta. s. In statum
 Magistralem: qui est orientalis.
 Clericalem: qui est meridionalis.
 Irregularem: qui est aequilonaris.
 Popularē seu laicalem: qui est infimus et occidenta-
 lis. Nam oriēs est pars celsior. Nam meridies est pars
 clarior. Nam aquilo seu septērio est pars frigidior.
 Nam occidēs est pars infimior: et vltimior. Ista sunt
 quatuor latera ecclesie in quibus et in quoz quolibet
 tute possumus habitare. in statu gre vucere. animas
 saluare et dno deseruire. Quodlibet. n. istozum lateru
 diuinis gratis irrigat. iuxta illud Ezech. xlvij. Aque
 etiam descendebat in latus templi dextru. Et quodcu-
 qd etiam ipsoru tute et iuste si homo vult inhabitatur
 Judic. xij. fuit quida vir leuitas habitas in laterib9
 motis effraym. Ista sunt ergo latera inhabitanda.
 ¶ Tertio dico qd sunt latera abominanda. Et ista sunt
 procerto status et habitacula hominum peccatorum.
 Mali eni vident dicere cu lucifero illud Esai. xliij.
 Dicebas inquit in corde tuo. sededo in monte in late-
 ribus aquilonis: ascenda super altitudinē nubium: si-
 milis ero altissimo. Pars eni aequilonaris que frigi-
 du et sterilis: signat mundu per inductionē frigi-
 du et cunctis bonis operibus sterilem atqz nudu. In
 cuius scz lateribus. id est in cuius statibus et dignita-
 tibus mali nituntur ascendere: et honores superfluos
 occupare. Unde mundi principes possunt figurari in
 socys gog. De quibus dicitur Ezech. xxxvij. qd ve-
 nient contra terram sanctam omnes scutati et galca-
 ti: et vniuersa agmina eius: domus rogoria: latera

aquilonis et vniuersum robur. Vide interpretatiōes
 nominum et applica si vis. Ista sunt igitur latera abo-
 minanda. ¶ Quarto dico qd inueniuntur latera con-
 sideranda. scilicet latera xpi. que propter nos perfor-
 rata fuerunt: quando vnus militu lancea latus eius
 aperuit et continuo exiit sanguis et aqua. In quibus
 scilicet sacramenta ecclesie virtutem suam ad lotura
 et purificationem peccatorum sumpterunt: vt dicunt
 sancti. Unde Joan. xx. dicitur. Quod iesus ostēdit eis
 manus et latus. Sequitur. Offer manum tuam et mit-
 te in latus meum et noli esse incredulus sed fidelis.
 ¶ Quinto dico qd inueniuntur latera vituperanda.
 Et ista sunt procerto latera corporalia impioruz et im-
 quozum: in quozum. s. fortitudine ipsi confidunt: et ip-
 sa vertunt contra simplices innocentes. Unde ipsi
 dicitur Ezech. xxxij. Lateribus et humeris impin-
 gebatis: et cornibus vestris ventilabatis omnia infir-
 ma pecora donec dispergerentur. Talia tamen late-
 ra malozum finaliter per tribulationes a deo cedunt:
 sicut de Balaam dicitur Hume. xxxij. Quod ipse
 fuisse cedebat latera asine. Et per mortem eterna etia
 lacerabuntur Eccl. xlvj. Seruo pessimo sanguinare
 latus. ¶ Sexto dico qd inueniuntur latera desideran-
 da. Et ista sunt latera palatij supernalis. scz paradi-
 si. De quibus dicitur in ps. Fundantur exultatione
 vniuersa terre mons syon: latera aquilonis: ciuitas
 regis magni. ¶ Septimodico qd inueniuntur latera
 refugienda. Et ista sunt latera damnatorum: que scilicet
 in isto mundo fuerunt pingua atqz lata. Iuxta
 illud Job. xv. Operuit faciem eius grassitudo: et a la-
 teribus eius anima dependet. In inferno vero sunt
 desolata misera atqz stricta Ezech. iij. Ecce data sunt
 super te vincula et ligabunt te in eis: et non conuer-
 tes te de latere tuo in latus aliud. ¶ Octauo dico qd in-
 ueniunt latera operienda vel vestiēda seu contēgenda.
 Et ista sunt latera pauperu egenozū que debem9 vesti-
 re: et per pietatē et elemosynam operire: sicut faciebat
 Job. xxxj. dicens. Si inquit desperi pretercuntē eo qd
 non habuerit vestimentum: et absqz operimento pau-
 perem si non benedixerint mihi latera eius et de vel-
 leribus ouium mearu calefactus est: humerus meus a
 iunctura sua cadat: et brachium meum cu suis ossi-
 bus confringatur. Patet ergo quomodo latus in bo-
 no signat et in malo vide vbi dexte et sinister.

Lauare. Nota qd lauare est aqua siue liquore
 aliquo aliquid mundare. Unde per lo-
 turam intelligit quecumqz purificatio: vel mundifica-
 tio. Cuz igitur quatuor modis anima spūaliter munda-
 dificitur. scz per baptismu: per confessionem: per la-
 chrymationem: et per compassionē. Hinc est qd quadru-
 plicem lotura possumus notare vtz Loturam
 Baptismalis purgationis. Dico ergo qd ant
 Verbalis confessionis. ma lauatur per
 Lachrymalis compunctionis. baptismalem re-
 Cordialis compassionis. generationem: si-
 cut aquila que descendens ad fontem plumas veteres
 res mutat: et sic iuuentis ipse renouatur. Sic scilz
 in fonte baptismi plume veteres peccatoru dimittuntur:
 et homo spūaliter renascitur et quasi nouiter ge-
 neratur. Unde de ista lotura dicitur. iij. Regū. v. La-
 uit sessepties in iordane iuxta sermonem viri dei: et re-
 stituta est caro eius sicut caro vnius pueri. Aduerte
 tamen sim Plinium qd Quis plumbū possit dealba-
 ri et lauari per alchimiam: nunq tamen pot sua im-
 puritas totaliter amoveri: qd facit sue materie gros-
 sities et impuritas: q. s. est argentum viuum impuru:
 et sulphur immundum fetidū atqz grossum. Sic vere
 charissimi cum nos sumus creati et formati ex impu-
 ra materia. s. ex impuro sulphure et argento viuo. id
 est ex immunda carne et sanguine. hinc est qd licet per
 baptismu possumus ablu et lauari impuritas tamen
 carnis nostre. scz concupiscentia et vilitas no potest a
 nobis penitus amoueri. Quis p baptismu habeat tem-
 perari.

perari. Unde Hier. ij. Si laueris te nitro: et multipli-
caueris tibi herbam bozith. maculata es in iniquitate
tua. Item lauantur anime per verbalem confessio-
nem. Sicut enim riuus qui erit a fonte: est sordidus mi-
dificatiuus: sic vocalis confessio que erit a corde per
os est criminum mundificatiua. Unde ps. Asperges
me domine yfopo et mūdabor: lauabis me et sup niuez
dealbabor. Item lauantur anime p lacrymabile cōpū-
tionē. Thī ps. Laboraui in gemitu meo: lauabo p sin-
gulas noctes lectū meū. lacrymis meis stratū meū ri-
gabo. Item lauantur anime p fraternalē cōpassionem
Unde Judith. et. Laui corpus suū et vngit se. Lotura
em̄ signat purificationē: vinctura signat cōpassionem
Talibus ergo loturis debem⁹ lauari et spūaliter emū-
dari: vt sic possim⁹ facere qd dicit. Esa. j. Vanamini. mū-
di estote: auferte mala cogitationū vestrarū. Quiesci-
te agere puerse. discite bñ facere. Jō breuiter cui libet
pōt dici illud. iij. Reg. v. Uade et lauare septies i ior-
dane. Ubi aduerte qd sicut vas qd est multū immūdsū
nō potest bñ fieri mūdū et lotū nisi vas pcutiat nisi fer-
pellat: nisi lotio spūaliter hō peccator et immūds
nō pōt bñ p penitentiā lauari: nisi ista sint in ipso. vj.
Concussio laboris. Uade inquit.
Expulsio horrozis. Lauare inquit.
Duratio doloris. Septies inquit.
Punitio doloris. In iordane inquit.
Si ergo bene volumus esse loti debemus.
Mutare status cōditionē: Ideo dicit. Uade.
Expiare culpe corruptionē. Jō dicit. Lauare.
Frequentare vocis cōfessionē. Jō dicit septies nō semel.
Castigare morū defectionē. Ideo dicitur in iordane:
qui interpretat riuus iudicij. Quia scz in iudicio con-
fessionis et penitentię solet reus castigari et puniri.
Primo igitur si volum⁹ spūaliter lauari necesse est qd
immuteur et cōcutiat status nostre inique cōditionis:
quod ofiditur cum dicitur. Uade Sicut em̄ vas quod
bene debet lauari debz bene cōcuti. et de vno latere in
aliud mutari et cōverti. Sic homo qui bene per peni-
tentiā vult lauari: dz interius p seipsum pcuterit per
timoris incussionē et sui status discussionē: et de vno
latere in aliū se mutare per sui status persionē et mu-
tationē: quod ofiditur cū dicit. Uade. q. d. in eodē sta-
tu nō subsistas: sz per cōuersionē de vicio ad virtutem
de peccato ad gratias: de mūdo ad patrē pperes atqz
vadas. vñ dicit. Marci. j. Uade et ostēde te pncipi sa-
cerdotū. Sicut em̄ aliqz medicine corporales q
nō bene purgāt corp⁹ nisi hō corpali ter se moueat seu
vadat sicut de elleboro dicit pocras. Si vis inqt elle-
borū ducere moue corp⁹. Sic vere per medicinā pñe
hō nō bene lauatur aut purificat nisi int⁹ extra spūa
liter se moueat. Uade inquit. Ipse em̄ debet interius
in cōscientia se mouere per cōtritionē. Exterius vero
in apparētia debet se mouere per morū mutationem
et per ad bonū cōuersionem. Ut ei dicat. Job. viij. Ua-
de et amplius noli peccare. Uadat inqt et trāsserat se
pctōr: de mendacio ad veritatē: de iusticia ad equitatē
de luxuria ad castitatē: de superbia ad humilitatē et c.
Et sic pccato poterit bñ mūdari et spūaliter depurari
Ideo bñ pncipit. Job. ij. Uade lauare i natatoria siloe.
Natatoria siloe erat probatica piscina in hierusalem
vbi infirmi mundabatur et curabatur. sicut dicitur.
Job. v. Et signat lauacrū penitentię: in quo quisquis
peccator et infirm⁹ se lauerit: sanus et incolumis mor-
redibit: sicut patet ex relatione illi⁹ ceci nati. Job. ij.
Abij et laui et vidi. Abij inquit peccatū dimittēdo et ab-
horrendo per cōtritionē. Laui: peccatū expellendo et
emittēdo per cōfessionē. Uadi: cor meū informando et
illuminando per discretionē. Uade ergo: vt sic dicat
quilibet penitens illud. Michē. j. Super hoc inquit
plangam et vlulabo. vadam spoliatus et nudus.
Quia scilicet penitens debet plangere per interio-
rem cōtritionem: vlulare per exteriorē confessio-

nem ire per sui mali status mutationē: spoliatus et nu-
dus esse per sui cordis manifestam reuelationē. Sic
ergo patet qd qui bene per penitentiā vult lauari: de-
bet proprias cōditionē immutare. vade inquit. Cū
cundo dico quod volens lauari debet corruptionem
impiam expurgare et expiare. Lauare inquit. Sicut
em̄ per loturā sordes et macule purgant: vestes mūdā
tur et totū corp⁹ refrigerat. Sic vere p loturā pñe ma-
cula pctōrū abstergit: et inocētie mūdicia purat. La-
uare ergo. Thī. iij. Laua a malicia cor tuū: vt mū-
dus fias. Aduerte thī qd ad loturā pñe faciēdam.

Instruimur a natura.

Inducimur a figura.

Inpellimur a scriptura

Dico qd a natura instruimur. Elephas enim a sal ita
est fluuiale qd in fluminibus summe diligit se lauare et
balneare. Unde dicit Plini⁹. qd elephas si cū vixit sua
coeat: anteqd ad locū suū redeat in flumine se ab-
luet et lauabit. In quo proculdubio instruimur a na-
tura qd quicquid in iudicio contrahimus statim p peni-
tentiā lauare et purgare debemus. De leona etiā
legitur qd fornicata cum pardo nunq̄ audet appare-
re coram leone nisi primit⁹ abluatur: alias leo immū-
diciam sentiens adulterij ipsam leonā lacere et occi-
dere cōpobatur. Seruati⁹ etiam libro de ocys im-
perialibus: et etiaz Jacobus de iohanna in summa sua
adduxerit exēplū de ciconia qd pbata est et experta cū
alio masculo qd cū suo carnaliter copulari: et post ad
fluuiū currere et lauare et tandem ad masculū suū
sicut prius reuertit. Verum tamen quadā die post copu-
lam factā cū altero lota aqua aliquo interueniēte im-
pedimēto nō fuit et id illota ad masculū p prius redijt
qui aliquātulū dissimulās aliarū ciconiarū multitu-
dinē secum adduxit et adulterij que lota nō fuerat in-
terfecit. Lotura ergo penitentię est necessaria. Quia
vere anima qd cum altero viro idest cum dyabolo ad-
ulterata fuit per peccatum: quādo tādem veniet ad p-
sentia viri sui xpi scz in sacramēto altaris: vel etiam
post mortem in iudicio nisi prius lota per penitentiā
fuerit ipsam crudeliter condemnabit. Sic vero lotus
ra penitentię peccata primo abluerit: tūc predicta sua
crimina non videbit. Ecce ergo quomodo ad loturā
penitentię instruit nos natura. Ideo bene dicit in figu-
ra Deut. xxij. Qui nocturno pollutus fuerit somnio
non reuertetur donec ad vesperā lauetur. Et Leviti.
j. dicitur. Quod sacrificium seu hostia anteqd domino
offerretur non soluz caput immo intestina et pedes in
aqua primitus lauabatur. Sic vere charissimi si pol-
luti fuerimus per peccatum anteqd domino in celis
offeramur post mortē vel anteqd ad ipsū reuertamur
ad missam seu eucharistiā necesse est qd per penitē-
tiam lauemur. Et qd caput intentionis. intestina cogi-
tationis: et pedes affectionis per istud lauacrū depu-
rentur. Et hoc est ad qd impellit scriptura. Ruth. ij.
Lauare igitur et vngere. induere cultioribus vestimē-
tis. Et sic ergo patet quomō si volum⁹ bene lauari ne-
cesse est corruptionem impiā expiare. Tertio dico
quod nos debemus purgationē variā frequētare:
quod ofiditur cum dicitur. Septies quia. s. nō sufficit
semel sed pluries lauari: nō vno mō sed multimode.
Et potissime per istud septies possum intelligere ses-
ptemplicē loturā de qua fit mētio in scriptura p quas
septē modi purgationis. vel septē virtutes quib⁹ potest
aia a pctis lauari intelligitur: et sunt iste. s. Lotura.
Lactea. Lauatur ei anima cū lacte mels
Ainea. liffue cruditiōis. de quo dicitur
Diacia. Canticoz. v. Del et lac sub lin-
Sanguinea. Canticoz. v. Oculi tui sicut
Butirca. columbe super riuos aquarum
Nitrea. que lacte sunt lote. Cum vino
dulcissime cōsolationis. Thoe iuda dicit. Gen. xlix. La-
uabit in vino stolam suam. Cū aqua irrigua lacryma

tionis. Unde Exo. xl. Notos aqua induces sanctis vestibus. Cum oleo dulcis compassionis Ezech. xvi. Lauate aqua. et vni te oleo. mūdāni sanguinē tuū ex te. Cū sanguine memorie dñice passionis. Apoc. xxiij. Beati qui lauat stolas suas in sanguine agni. Cū butiro pinguis et tenere dulcedinis et dilectionis. Uñ Job. xxxix. Lauabā pedes meos butiro: et patera fundebat mihi riuos olci. Cum nitro acris correctionis. Uñ Ibiere. ij. Si laueris te nitro etc. Nitrum eius est vena terrea acris et aspera: de qua sicut de creta fit lixivia ad lauandum. Ecce ergo quō semper septies. i. septēplicitē potest anima lauari. vñ. iij. Reg. v. Laui septies in iordane iuxta sermonē viri dei. De lotura etiā cōfessiois in speciali possumus dicere qđ ista debet fieri septies id est vniuersaliter: quia sicut Grego. per septenarium vniuersitas designatur. Uel septies: quia ibi debēt lauari septem peccata mortalia. vel septies: quia septē diebus ebdomade: hoc est quotidie: vel septē hōis dici de quibus dicit in ps. Septies i die laudē dixi tibi. Uñ de tali septēplici purificationē lotura pōt dici illō Leui. xiiij. Aspice tū qđ mūdādus est septies vt expurget. Uel septies possumus intelligere. vñ aliā septēplicitē loturā. De qua fit mentio in scriptura. vitz Notura. Cordis. Dia em ista sunt lauanda. i. oia crimina Corpous. qđ in istis vel occasione istorū cōmittunt Capitis et sunt purificāda et p̄fessione et penitētia Vestris. expiāda. Laue ergo cor ab iniqua cogitatione. Uñ Ibiere. iij. Lana a malicia Manuū. cor tuū. Et Esaie. i. Lauamini. mūdi estote Pedum. te. aufer te mala cogitationū etc. Lauetur corpus a carnali iniquatione. Unde Judith. x. Laui corpus suum et vni te se. Laue caput. i. intellectus a peruersa cogitatione et intēione et venter ab inmundāda delectatione. Unde de vtroq; dicitur. Leui. i. Caput et cūcta que adherēt iecori et intestinis lotis aqua. Item lauetur vestis. i. p̄fessio ab hypocritica simulatione. Unde Exo. xxx. Laucit vestimenta sua et sint parati Item lauent manus ab iniusta operatione ps. Lauabo inter innocentes manus meas Item lauent pedes affectuum mūdāno: ū te a vaga desideriorū dīcussione. Unde Seneca. xviij. Lauent pedes vestris requiescite sub arboribus. Ista est ergo septēplex lotura. Septies inquit. Quia sicut dicitur. Luc. xvij. Si septies i die peccauerit homo et septies p̄uersus fuerit ad te: dimitte ei. Sic ergo patet qđ nos si lauari volumus debemus purificationem variā frequētare. Septies inquit etc. Quarto dico qđ si vñ volumus lauari nos debemus correctionē anxīā tolerare Quōndā cū dñs in iordane Jordanis em interpretat riuus iudicij. Quō em sigat purificationē iudicij et o sigat correctionē et punitio nem. Penitētia em iordan. s. dicitur: quia ibi sicut in riuo homo lauatur et purificat. et sicut i iudicio ibi punitur castigat: et increpatur. In iordane ergo. Uñ Adalthe. iij. dicitur. Quod multi venientes baptizabātur in iordane cōfidentes peccata sua. Et dicit ibi qđ Iohānes reprehendebat phariseos dicens. Benimina vperaru quis demonstrauit vobis fugere a vctura ira. Isti igit i iordane lauabant et i iordane corrigebāt arguebant. in signū qđ in iordane penitētie nō solum est purificatio vel lotura. sed etiam correctio et pūctura. Est em ibi iudiciū vbi peccator est reus: sacerdos est iudex: conscientia est accusator. Ibi ergo homo debet homo accusari et iudicari: vt scz sciat cogitet: iudicet et distinguat: quid et quantum. vbi et quando deliquit qđ etiā sicut reus quandoq; post iudicium suspendit. quādoq; infoditur: quādoq; submergit quāq; coburif. Sic vere in iudicio penitentie homo debet suspendi et in alto leuari per eternorum desiderium et affectio nem. Job. xix. Elegit suspendium anima mea. Infodi in terra per mortis et inferni cōsiderationem. Unde Adalthe. xxx. Abijt et fodit in terram. Submergit per lacrymarum inundationem. Unde in ps. In valle lacrymarum in loco quem posuit. Combyri per amorem

et dilectionem. Unde. ij. Corinth. xj. Quis scandalizatur et ego non vior. Et sic igitur si homo totaliter fuerit iudicatus correctus et castigatus bene erit lotus et depuratus. Unde de quolibet sic loto et purificato poterit dici illud. ij. Regum. xij. Surrexit Dauid de terra et lotus vinctusq; est. Patet ergo quomō homo quadrupliciter lauatur. scilicet

Tolerando correctionem.
Frequentando purgationē.
Expellendo corruptionem.
Immutando conditionem.

Bene ergo dictum est. Tade lauare septies in iordane. Et hec de bona lotione sufficiant. Sed adhuc si volumus possumus dicere qđ lotura signat in malo quādoq;. Et sic significat in mūdiciā siue mūdiciā sinu latā: qua. scilz hypocrite volūt credi esse mūdi et loti similes phariseis. de quib; dicitur. Marci. viij. quod pharisei nisi crebro lauet man; nō māducant panem Cū tamē dñs dicat ibidē. qđ māducare nō lotis manibus nō coinquinat homines. Et isti sunt sicut cignus qui est auis fluuialis qui i aqua pessime se balneat seu lauat. Ista tamē lotura ad carnē interiorē nō penetrat quia scz perpetuā ingreditur semp seruat in carne sua. Quia vere tales quīs exterius in apparentia videātur loti et puri. intus tamē in cōscientia sunt im puri et immūdi. Similes etiam pylato qui dño morti ad iudicatio lauans manus credidit quod talis ceteri or lotio sibi proficeret: dicens. Innocens ego sum. etc. Adalthe. xxxij. Sic ergo patet diuersimode de lotura Unde. s. de Aqua. De flumine. De fonte De baptisino De confessione.

Laus. Laudare. Nota qđ laus idem est quod commendatio significatio et meritorū alicuius verbalis relatio et exaltatio. Et est duplex laus scz laus diuina et laus humana. Laus diuina est qua deus magnificatur. laus humana qua homo glorificatur. Dicam ergo quod nos debemus laudare deū et ipm magnificare multiplici ratio. Primo quia ad hoc oēs sp̄ianos inducit exemplū nature. Enigma figure Doctrina scripture Exemplū dico nature. quia sicut videmus et etiā Augustinus dicit. Omnia quecūq; fecit deus laudat dominus. Unde videmus de istis aurbus mūdīs et paruulis qđ non cessant cantare et garrere. creatorēq; suū pro suo modulo collaudare. Unde etiam inter auiculas est alauda que dicitur a laude: que scz laudādo et garrulando nō cessat cantare laudare et exultare. Est etiam inter eas philomena que dñs a philos quod est amor: et mene quod est defectus quasi deficientis p̄e amore ad cantandū que ad catandū ita est dedita quod die ac nocte: et etiam quādoq; estate et hyeme non cessat altifone modulari. In creaturis etiā superiorib; istud patet: quia scilicet planete dicitur in suis orbibus vocem infabilem mittere et dulci quadam melodia et concordia diuinam gloriam exaltare. Cui videtur cōcordare scriptura. Job. xxxvij. Ubi inquit eras cum me laudarent simul astra matutina et mibilarēt omnes filij dei: Et breuiter non est dare aliquam creaturam quin ibi reluceat laus et gloria saluatoris. Exemplo ergo istarum creaturarum debemus laudare dominum de celis: et laudare eum in excelsis: et nocte et die id est continue aliquid facere vel dicere: quod in laudem eius valeat redundare. Benedicam ergo dominum in omni tempore: semper laus eius in ore meo Et ad hoc facit quidam exemplum et enigma figure. Quid enim signat quod seniores qui in circuitu sedis sedebant et cytharas et psalteria habebant: nisi quod illi qui in sedibus id est in dignitatibus et officijs ecclesie sedent circa solum sinum regis: cytharas diuine laudis debent habere: vt quilibet possit suam magnificentiam continue resonare. Et hoc est quod scriptura videtur dicere et mandare: quasi in infinitis locis. Laudate inquit dominum omnes

omnes gētes. Laudate eū oēs populi. Lauda hierlm
dñm: lauda deū tuum syon: Lauda te pueri dñm: lau-
date nomē dñi. Lauda anima mea dñm: laudabo dñm
in vita mea: psallam deo meo q̄ diu fuero. Et breuiter
ad laudem diuinā excitatur oīa que sunt q̄ in ps.
Laudēt illū celi z terra: mare z omnia q̄ in eis sunt.

B

¶ Ubi aduerte q̄ debent laudare. Illi qui.
Extollūtur sublimitate: z isti sunt celi.
Deprimūtur aduersitate: z isti sunt terra.
Cōuertūtur ab iniquitate: z isti sunt mare.
Laudāt ergo prosperitate ditati. Celi inq̄t. Aduersita-
te grauati. Terra. Iniquitate purgati. Mare. Lauda-
re ergo debent dominū. Viri promoti z sublimati. Ce-
li inquit. Viri depressi z tribulati. Terra inquit. Viri
conuersi z immutati. Mare inquit. Primi sunt viri
presidentes. Secūdi viri subiactes. Tertii viri peni-
tētes. ¶ Primo ergo dico quod laudare debēt domi-
num viri presidentes in dignitatibus. z isti designan-
tur per celos. Celi inquit laudēt eum. Per celos enim
qui sunt eleuati a terra. z qui trāsmutationi vel corru-
ptioni uon subiacēt sed superius semp manēt intelli-
gūt viri sublimes: z in prosperitate vel dignitate cō-
stituti qui sursum in dignitatib⁹ eleuant: qui tribula-
tionū impressiōib⁹ nullaten⁹ subiugant. Isti ergo de
bonis a deo sibi concessis debēt deū laudare: z eius
misericordiā cōmendare. Celi inquit. esaiē. c. liiij. Lau-
date celi quia misericōiam fecit dominus. Gallus enim
inuēto grano solz cantare: z se etiam cum aliis pprijs
verberare. Sic vere vir perfectus acquisito grano ali-
cuius bñficij sibi a deo cōcessi. debz statim ad cantum
diuine laudis animari: z ad sui verberationē z corre-
ctionē fortius excitari. Boni enīz ex acquisitione bono-
rum z cōsideratione bñficiorū meli⁹ corrigūtur: z ad
exercēdum canticū diuine laudis audius animātur.
Unde in ps. dicit. Laudabo nomē dei cū cātico z ma-
gnifico cum in laude. ij. Paral. xx. Statuit cāticos
domini vt laudaret dominū. Istud autē genus laudis
summe inuenit in patria. Quia. s. sicut dicit. Esaiē. ij.
Gaudium z leticia inuenietur in ea: gratiarū actio z
vox laudis. Isti enim laudēt dominū de adcepta felici-
tate de tāgrata societate: de euitata penalitate de sui
status securitate. Unde in ps. Apud te laus mea in ec-
clesia magna. Et alibi. In populo graui laudabo te.
Tales tamē nō sunt multi diuites z potētes. qui quīs
a deo receperint multa bona. ipsi tamē seruire dedi-
gnātur: nec eius laudib⁹ occupātur. Patz in malis ec-
clesiasticis qui ad laudādū deū sunt instituti z ad hoc
bonis ecclie ditati. Iuxta illō. j. Esdre. iij. Steterūt sa-
cerdotes in ornatu suo vt salaria s; nō faciunt seruitia.
Bene accipiunt ecclie pēsiones: s; nō exequuntur
dei laudatiōes. De istis dicitur in ps. Nō mortui lau-
dabunt te domine neq; oēs qui descendūt in infernus.
Et si vis compara tales mortuis: qui s; nō mouētur
non loquētur z fetēt. zc. Sic isti nō mouētur p aliquā
bonā occupationē nō loquūtur dei laudē per cōfessio-
nem fetēt per infamie conuersationē. Quō sum me pz
in illis qui habēt tor beneficiā: qui bñ veniūt ad eccle-
siam nō vt deum laudēt sed vt distributiones habeāt
Similes bubonib⁹ qui ecclias frequētant nō tamē p
deo laudādo: s; ppter oleū de lampadibus comedēdo
De istis igif dicitur. Esaiē. xxxviii. Nō in infern⁹ p̄stebi-
tur tibi neq; mors laudabit te. zc. Nō sic ergo: sed lau-
dēt dñm p̄sidentes in dignitatib⁹ celi inq̄t. ¶ Secūdo
dico q̄ deū debēt laudare subiactes aduersitatib⁹.
Terra inquit. Terra enī dicit a tero teris. eo q̄ ab om-
nibus teratur z cōculcetur: z q̄ sub tritura z cōculca-
tione omniū animalū immobiliter radicez. Ista er-
go significat illos qui tribulationib⁹ terūtur: z qui p
aduersitates a deo z a mūdo pculcant: qui pccato de-
bent in stabilitate cōstante manere. z deum laudare
et gloriificare: z ei⁹ iusticiā cōmendare. Terra inq̄t ps.
Laudate dominū de terra: diacōes z oēs abyssi. Tym-

panū enī q̄to magis percussif tantomagis sonat. Sic
vere vir iustus quāto a deo magis tribulaf: tāto ampli⁹
exultat z laudat ps. Laudate cū in tympano et
choro: laudate eū in cordis z organo. Ubi aduerte q̄
de⁹ in tribulatiōe laudādus est: q; p tribulationem.

Caro mortificatur. Mos ergo p tribulationē
Vita rectificaf. carnē mortificamus quod
Sermo dulcificaf. notatur in tympano q̄ fit
Deus glorificaf. de pellib⁹ animalū mor-
tuorū. z in ligno extēditur z siccat: vt tandē percussus
altius modulct. Quia vere quāto caro amplius sicca-
tur z extēditur tribulationib⁹ z miserijs hui⁹ mundi
tanto animalis desiderijs amplius mortificaf z tanto
ad sonū diuine laudis habilior inuenit ps. Sumite
psalmū et date tympanū: psalteriū iocundū cū cytha-
ra. Item per tribulationē vitā rectificam⁹: q̄ notatur
in choro: quia in choro ordinatissime pceditur et ibi
dulciter decātatur. Quia vere in choro fidelium debe-
mus vitā nostrā rectificare z ordinare: z dei laudē pa-
riter resonare ps. Laudēt nomen eius in tympano et
choro: z psalterio psallāt ei. Item per tribulationem
x̄ba mitificam⁹ q̄ onidif cū dicit. In cordis: q̄ quāto
plus trahūtur tāto dulcius sonare noscunt. Quā vere
quāto hō per tribulationes amplius trahit: tāto ad
loquēdum orandū z respondēdum dulcis animatur.
Quia sicut dicit p̄uerbi. xvij. Cum obsecratiōibus
loquit pauper ps. In decacordo psalterio psallaz tibi
Item per tribulationem deus gloriificaf. Constat enīz
q̄ iustus q̄ videt se tribulatū cōuertit se ad deū lau-
dandū: et ad suam iusticiā magnificandū: q̄ oniditur
in organo. Organū enī quod tāgitur z pullatur infes-
rius: sonum reddit a parte superiori. Quia iustus cū
hic inferius tribulatiōibus tāgitur. ad gloriificādum
supernam dei iusticiam superius excitatur. Unde. ij.
Paralip. xxix. Steterūt leuite tenētes organa dauid.
Item terrā autē intelligūt illi qui in tribulatiōibus
deum laudant. Terra inquit. Unde Esaiē. xxvi. Qui
habitatis in puluere expergiscimini z laudate. Et in
ps. dicit. Pauper et inops laudabunt nomen tuum.
¶ Tertio dico q̄ debent ipsum laudare penitētes cō-
uersi a sceleribus. Mare inquit. De penitētib⁹ enīz
qui significātur per mare dicitur in ps. Laudēt illum
celi z terra: mare z oīa reptilia in eis. Per mare enīz
quod est amarū z in cōtinuo motu. quod est etiā suūp-
sus purgatiuum intellige penitētes que est amarus
per dolorem et contritionē. In motu per timoris he-
sitationem. Sui purgatiuus per verbalem locutionē
et confessionem. Iste ergo deum debet laudare sicut
infirmus qui euasit infirmitatem: sicut captiuus qui
euasit captiuitatem: sicut obsessus qui euasit hostiū
ferocitatem. Isti ergo possunt dicere illud. ps. Forti-
tudo mea et laus mea dominus: z factus est mihi in
salutem. Mare ergo. Unde de mari idest de viro pe-
nitente dicitur. Esaiē. xxxiii. Glorificate dominum
in insulis maris a finib⁹ terre laudes audim⁹ zc. Pa-
tet igif quō deū debēt laudare tria generapsonaz. zc.

De suis prauitatibus penitentes.
Mundi aduersitatibus subiactes.
De suis magnis prosperitatibus gloriātes.
Et hec de laude diuina sufficiant quo ad presens.
¶ Sed adhuc dico q̄ inuenit laus humana. et ista vt
cōmuniter est duplex. scilicet quedam vera. quedam
falsa. Laus vera est illa qua laudantur viri virtuosī.
Laus falsa est illa qua laudātur viri vitiosi. De lau-
de ergo bonorū notādum est q̄ merito debēt laudari
illi qui habent.

Laudabiles ergo sunt
Cōscientie sinceritatē. apud deum illi qui ha-
Amicie stabilitatem. bent sinceritatem con-
Sapiētie subtilitatem. scientie. Unde in ps. di-
Opulētie fugacitatem. citur. Laudabuntur omnes recti corde. Itē illi qui ha-
bent amicicie stabilitatē p̄uerbio. xvij. fidelis vir
multū laudabit. Item illi qui habēt subtilitātē sciētie

et sapiētie. vii. Eccli. xxxvij. Vir sapiēs implebit bene dictionibus: et videntes illum laudabunt. Itē illi qui habēt p̄emptū seu fugacitatē opulētie. vii. Eccli. xxxij. Ecce vir qui inuētus est sine macula: et qui post aurum non abiit nec sperauit in pecunie thesauris quis est hic et laudabimus eū. Ista quatuor mēbra nō profē quorū: sed omitto gratia dicitur. De laude vero maloz qui nō de bonis: sed potius de malis p̄sueuerūt alios laudare. De quibus dicit Eccli. xv. Nō est speciosa laus in ore peccatoris. De quibus etiā in lib. de pro uerbis philosophorū. Sit tibi tāturpe laudari a turpibus ac si lauderis ob turpia. Possimus notare ergo qd mali adulatores solēt cōter laudare tria genera hominū peccatorū. videlicet.

- Exercitantes crudelitatem.
- Obtinentes formositatem.
- Cupientes prosperitatē.

De crudelitate exercitibus ptz: qz sicut auis nobilis magis est commendabilis que magis rapit et grauat aues innocētes. Sic in mūdo ille magis reputat cōmendabilis et nobilis qui per rapinas magis infestat pauperes et simplices indigentes. De hoc p̄ uerbis. xxvij. Qui derelinquūt legē laudāt impiū. De speciositate cōtinētibus dicit Eccli. xj. Nō laudes virum in specie sua. De p̄speritatē cupientibus dicit in ps. Laudatur peccator in desiderijs anime sue et ini quis bñdicitur. Sufficit de laudare.

Lazarus. Cum lazarus fuit ille.

Quē mors p̄strauit.	Sicut hec oia patēt. Joh. xj. Possū dīcere qd per lazaru qui interpretat ad iur a dño: potest vir penitēs designari: qui prius mori delinquēdo. quē soror. i. ecclesia sequit cōplorādo seu cōpatiēdo: quē xps amat et uisitat gratiā infundēdo quē xps uocat ad penitentiam inuitando quē xps suscitāt culpā remittēdo et ad uitā gr̄e educēdo et quē tandē ipse pascit et re creat celi p̄mū cōcedēdo. Et dicit adiu? a dño nō ex se nec p se s; ex sola diuina gr̄a a uitis resurgēdo. Johis. xj. Lazarus amicus noster dormit: camus et a somno excitemus eum. Et Joh. xij. dicit. Quod in cena lazarus erat vnus ex discumbentibus.
---------------------	--

Lectulus. Lectus. Cum lectus sit illud in quo hoies dormiūt et quiescūt. Hinc est qd lectū pōt intelligi que cūq; requies siue bona fuerit siue mala. Nota ergo qd per lectulum potest intelligi multiplex quietatio seu mora. Est enim generaliter loquendo lectus bonus et lectus malus. Lectus bonus est bona habitatio seu mora. Et ista est triplex. s. Lectus.

Interior qui est consciētia. Primus lectus ē incipiētū Exterior qui est p̄nia. Scdus lectus ē p̄ficiētū. Superior qd est celi patria. Tertius lectus est p̄ficiētū. Lectus cōsciētie est lectus meroris. De quo. Judith. xij. Stetit Judith. an lectū suū orās cū lacrimis i s̄lētio Lectus p̄nie est lectus doloris. De quo dicit in ps. Domine opem ferat illi sup lectū doloris eius. Lectus celi est lectus glorie et dulcoris. Unde. ij. p̄am. xvi. In ciuitate dauid posuerunt eum super lectū suū plenum aromatis et ynguētis. De isto ergo triplici lectulo potest dici cuiuslibet viro perfecto illud. Ezech. xij. Sedit i lecto pulcherrimo: et mēsa ē ornata an te. Ubi aduerte qd ibi fit mētio. de isto triplici lecto vtz. De lecto consciētie cordialis. De lecto penitētie virtualis. De lecto opulētie supnalis. Primus lectus est lectus tranquillitatis. qd ofiditur in verbo sedit. Scdus est lectus amenitatis. qd ofiditur in verbo pulcherrimo. Tertius est lectus fertilitatis qd ofiditur in verbo et mēsa ornata est ante te. Lectus cōsciētie dat mentis sessio quietudine. sedit inquit.

Lectus p̄nie dat fletus lotio pulcritudine. In lecto inquit pulcherrimo Lectū celi glorie dat dulcis potio plenitudine. Mensa inquit. Primo ergo dico qd est lectus cōsciētie: et iste ofiditur cū dicit. Sedit. Sedere enī signat quietē: qz vere qñ hō redit ad p̄sciētiam suā et dimittit tumultū care et sollicitudinis tpalis: tunc potest in requie et quiete esse. Lectus enī debet esse locus quietus et secretus: et a tumultu hoim et aialium separatus. Sic vere lectus cōsciētie debz esse secretus et quietus: et a tumultu sollicitudinis alienus et a turbamalarū cogitationū totaliter segregatus. Sedit inquit. Apes enī sedent sup aluearia sua vt sugāt superfluitatē mellis qd si nō facerēt erinde arance generaretur: et apes etiam morerētur. Sic vere nos debem⁹ sedere et morari in aluaria et in lecto p̄sciētie nostre p iugē p̄siderationē et examinationē: et si sit ibi aliqua superfluitas alicuius male affectionis vel cogitationis: illam debemus expellere sugere et extrahere per confessionē et cōtritionē: alias gratia ibidem corūp̄ret: aranea peccati mortalis faciliter cōciperet: et nos spiritaliter moreremur. Sedit inquit Esai. xlvij. Sede tace et intra in tenebras. Sedere enī debem⁹ p mūdū laboris abdicatōē. Tacere debemus per munda nozū tumultū denegationē. Intra: debemus in tenebras cordis nostri per cōsciētie examinationē. Bñ ergo dicitur. Prover. xxi. Melius est sedere in angulo domatis qd cū muliere litigiosa. Iste est ergo lectus cōsciētie vbi debet esse mētis quietudo. Sede inquit. Marci. viij. Inuenit puellā sedentē sup lectū. Sed nota qd iste lectus cōsciētie debet habere tres p̄prietates. s. tres lectuli particulares conditiones que in lecto debent esse. Lectus enim debet esse mundus secretus fulgidus. Sic vero p̄sciētia dicitur lectus mundus floridus siue fulgidus per innocētiam et puritatem. vnde Cant. i. j. Lectulus noster floridus. Lectus secretus per humilitatē. Job. xvij. In tenebris strauit lectulū meū. Lectus fulgidus per sapiētie claritatē. Uti Ibeiter. j. Lectuli quoq; aurei et argēti super pauimentū erāt. Quia vere charissimi iuxta lectulū p̄sciētie debet esse lectulus puritatis: lectulus humilitatis. lectulus sublimitatis. Et sic bene dico qd est lectulus conscientie. Et scdo dico qd inuenitur lectus p̄nie. Et iste ofiditur cū dicitur. In lecto pulcherrimo Lectus enī tūc dicitur pulcer qñ est bene lotus interius: et bñ pictus exterius: qñ est bene quadratus et factus superius. Sic vere lectus penitētie pulcer dicitur. Quia interius est lotus lacrymarum lotura. De qua in ps. Laboraui in gemitu meo: lauabo per singulas noctes lectū meū lacrymis meis stratum meū rigabo. Quia exterius. s. in rubedine facie verecūdie est pictura. Tñ talis pōt dicere illud Prover. vij. Interui funibus lectū meum stratum pictis tapetibus ex egypto. Itē qz ibi dicitur quatuor virtutum quadratura. Tñ iste est lectulus que fecit sumamitis helyseo. iij. Reg. iij. faciam⁹ inqt viro dei cenaculū et ponam⁹ in eo sellā candelabū: mēsam et lectulum. In cenaculo enī p̄nie dicitur esse iustitie recitudo ista est sella. p̄rudētie limpitudo: ista est candelabū. Clemētie plenitudo. ista est mensa. Patientie quietudo: ista est lectulus penitētie cum lectulis suis. Sed iste procerto est satis durus ad sustinendum. Quia sicut dicitur Job. xxxij. Increpat per dolorem in lectulo: et omnia ossa marcescere facit. Iste est igitur lectus pulcherrimus. Pulcherrimo inquit. Unde de p̄nia pōt dici illud ps. Confessio et pulcritudo in conspectu eius. Iste est ergo lectus p̄nie. Tertio dico qd inuenitur lectus glorie: qui notat cum dicitur mensa. Mensa enim signat recreationē: satiationē et refectionē. Et ideo proprie mēsa signat quietē glorie paradisi vbi perfecte satiabimur et reficiemur. Quia sicut dicitur in ps. Satiabor cum apparuerit gloria tua. Et ibi perfecte delectabimur et nutriemur. Parasti in conspectu meo mensam. Et Job. vij. Consolabitur me lectus meus. In isto enim dormiunt et quiescunt sancti post labores

A

A

B

C

D

bores et miserias huius mundi: quia amodo iam dicit spiritus ut requiescant a laboribus suis Apocal. xiiij. Et in isto recreantur et satiatur pauperes subditi miseri et egeni. Quia sicut dicit Mathe. v. et Luce. vi. Beati qui nunc esuritis quia saturabimini. Et nota quod iste lectus habet tres lectulos. scilicet Lectulum.

Clare cognitionis. Intellectus dormit in clara cognitione Dulcis dilectionis Affectus desit in vera dilectione. Fortis tuitionis Memoria sedet in secura tuitione.

Est igitur ibi lectulus perfecte cognitionis. Un. Scn. xliij. dicitur. Quod israel qui interpretatur videtur deum colligit pedes suos super lectulum. Item ibi est lectulus perfecte dilectionis unde. Canti. iij. In lectulo meo per noctes quiesui quem diligit anima mea. Item ibi est lectulus secura tuitionis Quia sicut dicitur Canti. iij. Lectulum salomonis septuaginta fortis ambuit ex fortissimus israel. Et sic videtur quod isti lectuli figurantur in illa figura predicta. iij. Reg. iij. faciamus ei cenaculum et ponamus in co. sella candelabrum mensam et lectulum. Per sella et intelligitur quietio seu tuitione securitatis. Per candelabrum intelligitur cognitio vel intellectus luminositatis. Per mensam intelligitur refectio vel dilectio fraternitatis. Per lectulum vero intelligitur consolatio eterne felicitatis. Et sic patet quod est dare lectum honoris in celi gloria lectum doloris in pena. lectum nitore in conscientia. Et sic patet quod lectus potest accipi in malo significato. Adhuc dico quod lectus potest accipi in malo significato. Et sic dico quod triplex malus lectus. videlicet Lectus carnalitatis. Primum lectus est dilectio corporalis Lectus prosperitatis. Secundus lectus est habitatio mundialis. Lectus aduersitatis Tertius lectus est hospitatio infernalis

Primum est lectus deliciarum. Secundus est lectus diuitiarum Tertius est lectus miseriarum. In lecto deliciarum dormiunt luxuriosi. Et de isto dicitur. Eccli. xli. Ne recipias mulierem alienam neque scrutaris ancillam eius neque steteris ad lectum eius. Et iste lectus proculdubio valde est immundus. Iste est enim Lectus

Puerorum. Iste enim lectus figuratur. ij. Reg. xij. Ribaldorum. vbi dicitur. Quod amon cubabat super lectum infirmorum. et cum suam infirmitatem simulans pre desiderio amoris thamar sororis sue quam ad se conuocavit atque deceptit et corrupit. figuratur etiam iste lectus in holoferne. De quo dicitur. Judic. xij. Quod holofernes iacebat in lecto nimia ebrietate sopitus. Et dicitur ibi. Quod dum in lecto sic dormiret ipsius. Judith mulier pulcherrima occidit. Sic vere charissimi loquendo spiritus inualiter. Illi qui in lecto carnalis voluptatis dormiunt et quiescunt. sorores suas et alias christianas: et quandoque consanguineas et propinquas per luxuriam insciant et corrumpunt dum vero talibus delectantur ab ipsis mulieribus et in persona: et in corpore et in anima et in rebus in super et in fama leduntur et destrunt. Ideo ipsa mala mulier videtur dicere. imo in persona ipsius dicitur. Prouer. viij. quod fatuo iuueni loquebatur illa procar mulier dices. Intereui fumus lectus meum. stravi pictis tapetibus et egypto. myrra aloes et cynamomo aspersi cubile meum. Veni inebriemur cupitis amplexibus non est vir in domo sua etc. Sequitur. Statim eam sequitur quasi bos ductus ad victimam et nescit quod ad vincula stultus trahatur. Iste est ergo lectus carnalitatis et immundicie.

Deinde dico quod est lectus prosperitatis et opulencie. Et iste est lectus in quo dormiunt diuites huius mundi. qui proculdubio est valde suavis et mollis.

Et aduerte quod iste est. Lectus tepidorum. De tepidis et pigris dicitur Prouer. xxvj. Sicut vertitur ostium in cardine suo sic piger in lecto suo. De lecto superborum dicitur. iij. Reg. i. De lectulo super quem ascendisti non descendes: sed morte morieris. De lecto vero auarorum dicitur. iij. Regum. iij. Puer mortuus iacebat super lectum suum. Per puerum enim qui non potest surgere de terra. intelligitur auarus qui non potest dimittere temporalia vel terrena. Et sic ergo patet

quod est lectus prosperitatis. Iste lectus figuratur. ij. Reg. iij. vbi dicitur. quod dum rex israel dormiret super lectum suum: ancilla ibi ostiaria obdormiuit et intrauerunt latrones qui eum occiderunt. Sic vere dum homo delectatur et quiescit in lecto mundane prosperitatis si ancilla que custodit ostia sensuum. si ratio sopiatur: tunc a latronibus. i. a demonibus per tentationes occidit et necatur. ij. Para. xliij. Occiderunt enim serui sui in lecto suo. Iste est igitur lectus prosperitatis. Tertio dico quod est lectus penalitatis Et iste est lectus inferni vbi scilicet damnati finaliter sopiuntur et sepeliuntur: et vbi eternaliter hospitantur. De quo potest dici illud Ihesu. viij. Insuper amian super lectus corruisse. Et aduerte quod iste est Lectus.

Durus. Lectus dico durus. Un. de illo potest Obscurus. dici illud Deutero. iij. Adstraxit lectus Insecurus. eius ferrus. Lectus etiam obscurus. vbi Job. xvij. In tenebris stravi lectulum meum. Lectus insuper non securus: quia scilicet in isto lecto quisquis. iacuerit morietur. Unde illud. ij. para. xliij. Occiderunt enim serui sui in lecto suo. Et hec de lecto sufficiat. Vide. s. de accubare. et de Jacere et dormire etc.

Ledere. Nota quod ledere. grauari. nocere. et offedere pro eodem supponunt. Et notabis quod in scriptura inuenit multiplex lesio. videlicet Lesio.

Contributionis. Ledit enim penitentem quem coteritur Correctionis. quia scilicet coteritur ledit et pinguet cor

Uexationis. hominis penitentis qui se deum percipit offendisse. Eccli. xij. Corruptionis. Pauper autem lesus tacebit. Pauper est penitentem et coteritur. qui scilicet considerat nihil boni habere: sed omnia perdidisse. Item leditur delinquentes quando corriguntur. Sed ista est bona lesio sicut enim medicus ledendo sanat: sic deus vel prelati corrigendo saluat

Ista tamen lesio debet esse temperata: quia nullus debet excedere corrigendo. Eccli. xxxij. Si est tibi seruus fidelis sit tibi quasi anima tua: quasi frater sic eum tracta: si leseris eum iniuste in fugam perteret. Leditur indigestus quando percutitur. scilicet per uexationem et tribulationem temporalem: et talis lesio prohibetur tyrannis: quia sicut leo delectatur mordendo sic ille ledendo Apoc. ix. Preceptum est illis ne lederent sensum terre. Et Apoc. vi. Numum et oleum ne leseris. figura de leone. iij. Reg. xij. de quo dicitur. Non comedit leo de caduere: nec lesit a sinu. Innocens enim sicut non ledit: ita nec debet ledi. Genesis. xxvj. Nihil tuorum attigimus nec fecimus aliquid quod lederet te. Quando tamen pauperes taliter leduntur et grauantur patientiam habere tenentur. Iuxta illud Sap. xvij. Qui ledentur gratias agebant. Et ad deum tunc recurrere iubentur. Ero. xxij. Audite et pupillo non nocebis: si leseris vociferabuntur ad me: et ego exaudiam eos. Item leditur pestilens id est peccator quando corrumpitur. seu quando deuicitur hoc est dictum: quando dyabolus per tentationem ipsum ledit: et quando peccato consentiendo culpe lesionem incurrit. Ista enim est pestifera lesio qua scilicet anima leditur hostis tentatione. dei offensione. vana locutione: falsa deceptione. Dico hostis tentatione nisi scilicet deus eum defendat. Iuxta illud Ero. xij. Non sinet dominus dominos vestras ingredi angelum percussorem et ledere. Dei etiam offensione: de qua dicitur Prouer. viij. Qui autem in me peccauerit ledet animam suam. Falsa seu vana locutione. de qua Ecclesiastici. x. Qui multis vititur verbis ledit animam suam. Falsa insuper deceptione de qua Apostolus gloriatur neminem offendisse dicens. ij. Corin. vij. Neminem lesimus neminem circumuenimus etc. Ista est ergo lesio culpe. de qua dicitur Daniel. vi. Quod daniel eductus de lacu leonum nulla lesio inuenta est in eo. Item leditur mortuus quando deprimitur. scilicet per damnationem eternam: de qua lesione dicitur Sap. i. Deo non est impossibile immittere peccatoribus noui generis ira plenas et ignotas bestias: aut vaporem igneum spirantes: aut odorem fumi proferentes. aut horridas ab oculis

E.

3

egypto idest ex angustia vel peccato inquatus se lega-
 no ipso redit ex populi p̄iudicio seu damno. Ethio-
 pia arida et combusta q̄ tenebrosa et obscura diligit. i.
 auaricia man⁹ eorū deo p̄ueniet. Hoc est dictu. Citius
 et priusq̄ deus ad eos venit inquantus. s. iniquissima
 mens eorū. auaricia deo p̄ponit et in obscuro et secre-
 to munera colligit atq̄ ambit deus ipsum. Ethio pie.
 idest lucro et auaricie et postponit. De infidelitate em̄
 cuiusdam legati audiui q̄ cū rex anglie et francie misit
 sent quēdam nobilem virum vt pro vtroq̄ in quada
 nobili ciuitate sen. scalci vl̄ presidis officiu exerceret
 ciuitas vero voluit q̄ ante ingressu ciuitatis faceret
 aliqua iuramēta sicut solitu fuerat ab antiquo q̄ mi-
 serunt ad ipsum quēdam cui de maioribus suis qui
 omnino volebat vt sen. scalci illi non reciperetur.
 sed magis gratia inter regem et populū curet. Iste
 igitur infidelis legatus qui populi verba ad rectorē
 et cōuersio fideliter referre debebat: omnia peruer-
 tit et durissimas responsiones ppli ad iudicē retulit.
 et iudicis ad populū reportauit cū tamē hinc inde ver-
 ba pacifica et concordia inandarētur. Cū vero his non
 obstātibus iudex fuisset in ciuitate recept⁹: et inq̄sita
 veritate illius legati falsitate et nequitia reperisset: fe-
 cit eum interfici dolore. Tales legati fuerūt illi quos
 Josue misit ad terrā explorādū. qui. s. x̄itati cōtraria
 reportauerunt: populūq̄ turbauerunt et murmurare
 fecerūt. p̄pter qd̄ tam ipsi q̄ alij iram dei incurrerūt.
 sicut ponitur Numeri. xij. et deinceps. Idē sic ergo. s.
 sit legatus fidelis: q̄ sicut dicitur Proverbi. xij. Nunciū
 impij cadet in malū: legatus fidelis sanitas. Legati
 enim fideles fuerūt illi de quibus narrat Salustius et
 Valerius Maximus li. v. ca. vi. Quod cuz inter duas
 nobilissimas ciuitates cyrenē et cartaginē esset dissen-
 sio de limitibus agrorū suorū. p̄pter qd̄ sepi⁹ inuicem
 p̄liassent. tandē voluerūt q̄ vtraq̄ ciuitas certa die
 suos legatos mitteret: quilibet de sua ciuitate ad alte-
 rius ciuitatē: et q̄ locus vbi legati sibijnuicē obuiarēt
 esset limes et terminus duorū regnorū seu impiorū
 suorū. Carthagine. ergo philenos fratres pro se lega-
 tos miserūt qui taliter accelerauerūt et itinerauerūt
 iter q̄ multo vltra medietatem itineris legatis cire-
 nensibus occurrerūt. qui vidētes se esse p̄uentos et
 mortē plusq̄ verecūdiam eligētes nouā sponsionem
 carthagine. sibus obtulerunt q̄. s. ipsi carthagine. in
 quocunq̄ loco vellent fines imperij sui ponerēt ita tñ
 q̄ viui obrui in eodem loco statim deberēt. Uel quod
 ipsi cirene. sub eadem conditione vbi vellent sui re-
 gni terminos assignarēt mortēq̄ p̄tinus sustinerēt.
 Phileni ergo cōditione p̄bata. populi sui et sue repu-
 blice vtilitatē vite proprie p̄tulerūt. Propter qd̄ car-
 thagine. aras ipsi duob⁹ fratrib⁹ in ipsis arenis li-
 bicis in honore perpetuū et in facti memoriā creperūt
 que. s. adhuc arene philenorū vocant. Bene igit le-
 gatur de fidelitate legati. p̄uocibi. xxv. q̄ sicut frigus
 nius in die messis. sic et legatus fidelis animā illius
 qui misit ipsum requiescere facit. Habeat ergo lega-
 tus fidelitatē et veritatem. Tertio dico q̄ debz ha-
 bere claritatē et sagacitatē. Ille enim qui pro arduis
 negocijs ad peregrina loca mittitur prudēs cautus et
 diligens esse tenetur. Nā si stultus aut fatuus appa-
 ret: nunq̄ bene negociū expeditur. vnde Proverbio.
 xxv. dicitur. Quod claudius ē pedibus iniquitatē bi-
 bens qui mittit verba sua per nunciū stultū. Prudēs
 ter ergo egerūt illi scipionis legati. qui per hostium
 exercitū trāsmisisti. rectorē tramite sine deviatōe trā-
 sire deberēt. vñ de equis suis et industria soluerunt
 quē fugientē p̄ castra vbilibet insequētes totam pote-
 statē hostium explorauerunt et sub sequele velamine
 cognouerunt. sicut ponit Titus liuius de bello puni-
 co. Prudēs etiam egit brutus ille missus et legatus
 cuz tarquini regis filijs apud delphos qui audiēs ap-
 pollinis responsum q̄ ille legatorū illoz qui p̄mus
 oscularetur matrē suam in vrbē romana dominio po-

tiretur permisit se cadere occasione capta et cadendo
 terram osculatus est que est mater omnium genera-
 lis. Sicq̄ factum est qd̄ post expulsis tarquinis p̄pter
 Lucrecie mortē factus fuit rome consul vt ponit. Ty-
 tus liuius lib. j. ab vrbē cōdita. Prudēs vero et non
 stulti debēt ad legationē mitti vt prudēs possint que
 agēda sunt vel dissimulanda operari. Math. xij. Ec-
 ce ego mitto ad vos p̄phetas et sapiētes et scribas et.
 quasi diceret. Sapiētes et prudēs in mittēdi sunt et nō
 alij. Habeat ergo legat⁹ prudētiam et sagacitatem.
 Quarto habeat legatus audaciam et strēnuitatem.
 Constat em̄ qd̄ legatus vbicunq̄ sit d̄z audacter age-
 re et in omnibus negociū sibi cōmissum vel verbo vel
 facto executioni mandare. Unde de romanis legitur
 apud Tytum liuium de bello punico qd̄ cū Hanibal
 imperator carthagine. vel penorū obsideret ciuita-
 tem saguntini cōfederatā et sociam remanorū roma-
 niz misissent ad ipsum hanibalē sedus denunciādovt
 desisteret. ipse vero qui tunc actualiter obsidebat sa-
 guntus dictos legatos ab aspectu suo et ne venirēt ad
 eum expulit propter quod ipsi romani legati trans-
 lato mari se carthagine. transulissent: post verba
 plurima in senatu carthagine. habita. vnus ex lega-
 tis romanis hec verba constanti audacia plicato gre-
 mio intulit. Hoc inquit gremio vel pacem vel bellū
 attulimus quod volueritis eligatis. Et cū respondis-
 set senatus carthagine. quod volueritis detis nobis
 Tunc legatus romanus expanso gremio dixit eis.
 Quod nomine senatus populiq̄ romani bellum pes-
 nis et carthagine. sibus indicaret: qui responderūt: bel-
 lum se grato animo recipere. ipsiq̄ tali ac tāto ani-
 mo p̄secuturos quo animo recepissent. Igitur ad hoc
 applico quod legatus debet esse audax nihilq̄ debet
 metuere: dum tamē formā mandati sui nō excesserit.
 nec iniuste voluerit quid patrare. Aduerte tñ q̄ quidā
 sunt nūciij vel legati qui tanta supbia repleti sunt et tā-
 tum confidūt in suorū potentia dominorū q̄ quando
 veniūt ad locum vel prouinciā destinatā: tantā auda-
 ciam induunt qd̄ omīssa omni modestia tēperatura:
 ad multa et iusta impertinētia vel iniqua prouinpire
 non formidant. Non enim seruant modū in audacia
 quin immo naturā erunt legatorū et formā induunt
 tyrannorū. sicut de illis legatis narrat. Justinus q̄ cū
 a rege potētissimo ad regē paruum sibi subditū missi
 fuissent pro tributo petendo vel alio negocio pertra-
 ctando. ipsi tamē modum aut temperantā nō habē-
 tes nō solum tributū petierūt. quinimo habere filios
 et nepotes regis illius ad explendā suā libidinē volue-
 runt. Rex ergo iuueculos quosdā ad similitudinē mu-
 lierū ornauit. ipsiq̄ legatis fatuis et p̄teruis tanq̄ iu-
 uenculas per eos postulas ad libidinē obtulit. Pre-
 fati aut iuueculi ex ordinatiōe regis ipsos legatos fa-
 tuos occiderūt: qñ ipsi tanq̄ feminas indicere volue-
 runt libidinē. Talis ergo audacia excessiua legatis
 oibus prohibet: quia si debitas metas excesserint nō
 audacia sed stultitia iudicatur. Habeat ergo legatus
 audaciam et strēnuitatē exēplo pauli qui etiā in cas-
 thena positus cum audacia nomē xpi nō cessabat an-
 nunciare et potestatē domini predicare dicēs Ep̄. vi.
 Datur mihi sermo cum fiducia notū facere euāgelij
 ministeriū p̄ quo legatiōe fungor in cathena ista. Ita
 vt in ipsa audeā prout oportet me loqui. Habeat igitur
 legatus audaciam et strēnuitatem. Quinto dico
 qd̄ legatus debet habere modestiā et benignitatem
 Ad legatos enim spectat q̄ sint
 Humiles. Et potissime istud p̄tinet ad lega-
 tos qui mittunt a papa vel altero
 Benigni. p̄ pace inter aliquos reformāda q̄
 Eloquētes. s. p̄ ceteris debet affabilitatē et be-
 Affabiles. nignitatē p̄edere. vt p̄ces possint
 Et discreti. ad p̄cordiā reuocare. Narrat ei. Solin⁹ q̄ i affrica cir-
 ca templū amonis est fons q̄ virtutē mirabilē habet
 ad aglutinandū et consolidādū. Cineres enim arenas

Æ

¶

et lapillos vnit: et in vnu corpus agglutinat atq; iungit. Sic vere debz esse legat⁹ qui vadit pro pace. Virtutis em̄ debet esse benignissime et affabilissime: vt. s. possit cōtrarios diuersos: et ex toto abinuicē separatos ad inuicem cōglutinare et per pacē et cōcordiā in vnu corpus. i. in vnitatē et amicitiam federare. j. Adach. ix. c. Adisit ionathas legatos cōponere pacē. Istud tamen est cōtra multos legatos qui nō sunt apti nati cōtrarios cōcordare: sed cōcordes abinuicē discordare: qui scz ita sunt duri et impij vel crudeles q̄ illos ad quos mittūtur magis solent ad iracūdiā p̄uocare q̄ ab iniurijs reuocare. Istud potissime videmus in legatis et cōmissarijs quos mittit ad partes extraneas rex et papa. Isti em̄ quādo vident se esse longe a curia. et cōsiderant q̄ eorū mala opera nō poterūt per dominos suos cito sciri. in rapinā et furia efferunt: et pro pecunijs cōgregādis cōtra pauperes debachant. Similes neruis qui sunt in humano corpore. qui scz a capite et cerebro mittuntur p̄ mēbra corporis vniuersa. Sed reuera isti quanto sunt magis propinqui cerebri sensui originali principio siue loco meliores inueniunt. Quā vero longius recedunt a capite: et ad remotiores ptes corporis differūtur tanto peiores efficiunt. Sic p̄cul dubio tales quāto sunt in partib⁹ plus p̄pinqvis tanto minus exequunt opera siue cupiditatis et malicie. Quāto vero in lōgiquiorib⁹ partib⁹ fuerint. tāto laetius siue cupide nequicie opera multiplicant et se exponūt duris operibus atq; factis crudelib⁹ et iniquis Esai. lvij. Adisisti legatos tuos procul et humiliata es vsq; ad inferos. Ut et subditi de talibus possint dicere illud. Ibest. xiiij. Durissima nos opprimat seruitute. et volūt delere hereditatē tuam et. Nō sic debz esse bonus legat⁹. immo p̄certo debet esse dulcis tractabilis et benignus: vt sic possit corda partiū frangere: et ad pacis remediū reuocare. Ad hoc em̄ principia liter mittūtur vt eorū opera et industria pax et cōcordia reformētur. j. Adach. ix. Jonathas misit legatos cōponere pacem. Et Luc. xiiij. de illo rege qui mittēs legationē rogat ea que pacis sunt vbi ostenditur de legato autoritas papalis seu regalis que istum dirigit. Humilitas mētalis que preces porrigit. sedulitas penalis cui iste se subiūgit: tranquillitas seu vtilitas finalis quam supplet exigit et transigit. Autoritati est obediendū. Mittēs sedulitati cōpatiendū. Legationē Humilitati est consentiendū. Rogat. Trāquillitati seu vtilitati est annuēdum. Due pacis sunt. Mittente nihil nobilius. Legato nihil sedulius. Rogante nihil humilius. Pace vero seu cōpositione nihil vtilius. Prosequere si vis de Autoritate. Sedulitate. Humilitate et vtilitate seu necessitate. Et vide in titulis de Mittere. et Rogare. et hic de legatione: de nūcio et de pace. Patet ergo q̄ legatus debet habere modestiā et benignitatē. Secundo dico q̄ debet habere fiduciā et securitatē. fidenter em̄ et secure debet legatus vbiq; incedere et de nullo p̄iudicium aut damnū aliquod sustinere. Istud enim fuit a principio ius gentium: sicut superius in primo fuit dictū. Sicut em̄ ponit. Solimus alicque gentes fuerunt in septentrione dicte arūphē: que fructib⁹ arborū viuebant: crines tam mares q̄ femine tondebant neminem ledere volebāt: sed in pace et in quiete viuebant. Isti ergo sacri reputabant ipsosq; ledere aut tangere nephās etiā a ferocib⁹ nationibus reputabatur quoniam quicūq; periculū metuebat: si ad ipsos fugerat tutus erat: ac si templo vel asilo tegeter qz. s. illuc ipsos insequererebāt. Talis ergo opinio fuit antiquitus de legatis. qui. s. tāq̄ missi pro vtilitate vniuersali reputati fuerūt sacri quā p̄pter multi licuit ipsos atq; tangere nec quibuscūq; iniurijs violare et sic secure et tute ire licuit et redire. Unde de terra de qua natus sum gallicanū prouerbiū est communc. in quo dicitur q̄ nūcius nō metet nec bonū au

dire nec malum hfc. Adessage ne doyt ne bien auoir ne mal ouyr. Et sic dico q̄ iste debet habere fiduciam et securitatē: qz scz nō debet offendi quomodolibz seu ledi. Eccli. viij. Nō ledas seruum in veritate operātes Sic ergo patet quōd legatū debet habere sex cōditiōes predictas videlicet Autoritatē. fidelitatē. Sagacitatē. Strenuitatē. Benignitatē. Securitatē. Et hec sufficiant de legato. Cōcorda melius si potes vel vocaliter vel realiter: qz pauca sunt in biblia de legato autoritates. Vide de Nūcio et de Mittere et similibus.

Legio. Nota q̄ legio idē est q̄ lecta vel electa societates vel cōgregatio qz scz antiquit⁹ milites eligebant: et electi per societates distinguebant: ita q̄ societas sex milia sexcentos sexaginta sex continens legio dicebat. Et potest dici q̄ inuenit legio Angelorum. Ithominū atq; demonū: sed nihil ad p̄sens. Vide vbi Societas. Cōgregatio Multitudo et. Paucaissime em̄ sunt autoritates. De angelis em̄ dicit xps Adachi. xxvj. Quōd pater suus poterat sibi dare plus q̄ duodecim legiones angelorū. De legione hominis dicit. ij. Reg. xv. q̄ David habebat sex legiones celestis atq; pheleti. De legione vero demonū dicit Adachi. v. et Luc. viij. q̄ demonum dixit q̄ vocabatur legio. Multi em̄ inquit sumus et Sufficit.

Legere. Nota quod sicut sunt diuersi libri diuersi et varie sunt lecture. Inuenitur enim in scriptura.

Liber celestis excellentie
Liber patennis cōmentie,
Liber fulgentis sapiētie.
Liber latētis consciētie.

Primus est liber diuine nature i quo legitur agmina sanctorum
Secundus est liber ois creature i quo legitur grec philosophorū.
Tertius est liber diuine scripture in quo legitur caterue doctorum.
Quartus vero est liber mētalis clausure in quo legitur copia iustorū.

Primus legitur ad admirandū.
Secundus legitur ad delectandū.
Tertius legitur ad dirigendū.
Quartus vero legitur ad corrigendū.

Dico ergo primo quod legendus est liber diuine nature vt in ipsa semper admiremur. Sicut em̄ videmus quod pueri licet nihil intelligāt admirant tamen et libet respiciūt pulchros libros: et ipsas pulchras imagines et figuras. Sic reuera licet liber diuine essentie sit nobis ignotus: ita quod illas profundissimas rerū naturas que ibidē ab eterno sunt scripte nō possumus intelligere vel legere: ipsum tamen et imagines rerū in ipso refulgētes merito possumus admirari et in ipsum mētali ter speculari. Iste enim est liber ille signatus de quo dicit Esai. xliij. Cū inquit omnium sicut verba libri signati: que cū de derint scienti literas dicent ei lege: et respondebit nō possum signatus est enim. Et dabit liber nescienti literas et dicet lege et respondebit. Nescio literas. Et vere signatus est nobis pro tēpore vite huius mirabilis liber iste: ita quod nō est dare aut sciētificū aut ignarum qui possit legere que sunt ibi. Cum em̄ liber iste sit li berrōlūtarius: quia scz iste nō legit nisi quantū voluerit et exhibuerit se legēdum constat q̄ serui sancti et angeli ipsum legunt et eum essentialiter intuentur et quanto plus respiciunt tanto plus mirant. Ibi enim legunt processum et emanationē personarum: ydeas et exemplaria creaturarum: p̄destinationes iustorum et repudiationes reproborū: perfidiam iudeorum et. Multa nimis per paucas literas legerat ibi. Paulus raptus vsq; ad tertium celum: qui tamen audiuit ibi archana verba que non licet homini loqui: Iste est enim liber signatus sigillis septem sicut dicitur Apocal. v. Quia scilicet omnia secreta septem mundi etatum: septem planetarum: septem dierum in eo sunt signata et a nobis abscondita vel velata. Daniel. v. Ingressi sunt sapientes regis et non potuerunt nec nisi scripturam legere nec interpretationem indicare. Legendus est ergo liber diuine nature vt in ipso semper admiremur. Secundo dico quod legendus est liber mundi creature vt in ipso valde delectemur

sen etiam moderandum. scilicet superbiam. et proterui-
am aliorum. Unde roboam filius salomonis fuit p'sapi-
entes consultus. iij. Regum. xij. Si locutus fueris eis
verba lenia: erunt tibi serui cunctis diebus. Et. ij. Pa-
salip. x. dicit. Si placueris populo huic: et lenieris eos
verbis clementibus. seruius tibi omni tempore. Quod qz
roboam non fecit: sed relicto senus consilio iuuenibus
credidit. nec serotina bonitate demulsi: sed feritate po-
tius irritauit: ideo regnum paradisi. sicut dicitur ibidē
Proverbiorum. xxv. Patientia lenitur princeps. Unde.
Belic dicitur Ecclesiastici. xlvij. Inscriptus es in iu-
dicis temporum lenire iracundiā domini. Item valet
lenitas ad consolandum. Unde Genesis. xxxvij. dicitur.
Quod filij iacob congregati sunt vt lenirent dolorem pa-
tris et. Adde vbi Modestia. Suauitas Misericordia.
Benignitas.

Leo. Nota qd leo multipliciter sumitur in scriptu-
ra. Inuenitur enim in scriptura. Leo summe.
Auctoritatis. Leo auctoritatis est
Stabilitatis. deus: quia iste est il-
Iniquitatis. le de quo dicit Apo.
Cruelitatis. v. Tunc leo de tribu
iuda radix dauid. Leo stabilitatis est iustus. De quo.
Proverb. xxvij. Iustus quasi leo confidens absqz vilo
timore erit. Leo crudelitatis est dyabolus. De quo. j.
Pet. v. Aduersarius vester dyabolus tanqz leo rugiens
circuit. querens quem deuoret. Leo iniquitatis est pec-
cator. Eccl. iij. Non esse quasi leo in domo tua euertere
domesticos tuos. De istis ergo leonibus aliquid per or-
dinem differamus. Primo igitur dicamus de xpo
qui est leo auctoritatis. Sicut enim leo rex est animalius:
et ideo dicitur leo: quia leon grece. idem est. qd rex latine.
Sic xpus est rex omnium. Iste enim dicitur rex regum et dñs
dominantium Apoc. j. Et ideo de auctoritate istius regis
possumus exponere illud Esch. xxxij. Leoni gentium
assimilatus es: et draconi qui est in mari. Et aduer-
te hic qd xpm quatuor pprietates leonis christus habet
proprie quatuor status. Leo enim est animal

Liberalissimum. Sic vere christus fuit
Virtuosissimum. liberalis carnem assu-
Mirabilissimum. mendo. ideo dicit assi-
Precellentissimum. milatus es. Virtuosus
mortem sustinendo: que notatur cum dicit. In mari.
Mirabilis vitam resumendo. Leo inquit gentium. Glo-
riosus celus ascendendo. Draconi inquit. qd est animal
volans et sursum ascendens. Dicamus ergo qd xpus
dicitur leo propter liberalitatem quam habuit carnē as-
sumendo. Leo enim est animal ita liberale. qd predam suā
non comedit solus: sed animalibus ipsam conuidere
confuevit. Sic vere tanta fuit christi bonitas et libera-
litas. qd se et sua per carnis assumptionem nobis dedit.
Sicut dicitur Esai. ix. Puer natus est nobis. et filius
datus est nobis. Beatitudinē enim glorie sue solus non
voluit participare: sed ipsam per incarnationem bea-
tam vt homines deos faceret factus homo voluit om-
nibus communicare. Ista vero incarnatio ostenditur
cum dicit. Assimilatus es. Iste enim in similitudinem
carnis peccati venit in similitudinē hominum factus.
et habitu inuentus vt homo Roma. viij. Et Philip. ij.
Ita qd proprie potest dici de ipso illud. j. Machabe. ij.
Similis factus est leoni in operibus suis. Dicit ergo
leo propter liberalitatem etc. Deinde dico qd dicitur leo
propter virtuositatem. qua vixit mortem sustinendo.
Et hoc ostenditur cum dicitur mare. Mare enim ama-
rum passionis amaritudinem signat. Sicut enim leo est
animalium fortissimum et audacissimum: ita qd ven-
toribus ipsum impetentibus intrepide se opponit. Sic
vere christus ita fuit audax et fortis qd mortis amari-
tudinē vtiliter pendens. firmavit faciem suam vt iret in ier-
usalem. Quis ibi se sciret corporaliter moriturum vi-
dens Math. xx. et Luce. xxij. Ecce ascendimus hieroso-
lymam et filius hominis traderetur ad crucifigendum:
Iste enim fuit leo de quo dicitur. Proverbiorum. xxx. Leo

fortissimus bestiarum ad nullius pauebit occursum. Iste
enim fuit talis leo sicut videtur dicere Solinus libro de
mirabilibus mundi. Dicit enim qd in partibus vbi ho-
mines a leonibus infestantur solent incolere leones mor-
tuum in alto loco. scz in cruce vel in patibulo suspende-
re. vt alij leones territi ab ipsorum infestatione desi-
stant. Sic vere quia leones inferni ciuitatē huius mun-
di infestabant: et ipsam varijs tentationibus mortis per-
petue submittebāt. Ideo leo de tribu iuda in cruce fuit
mortuus et suspensus. vt predicti leones. idest demones
terrerentur et a nocuementis hominum desistere coge-
rentur. figurati Numeri. xxj. vbi serpens eneus suspen-
sus est in ligno. vt percussus ab alijs serpentibus aspectu
illius sanarentur. Quia vere si xpus in patibulo crucis
suspensus qui (scilz erat serpens per prudentias. eneus
per eloquentiam) deuote consideretur: morsus serpen-
tium infernalium. idest tentationes demonum sana-
buntur et mitigabuntur. Et ista christi passio et tribula-
tio potest accipi. vt dictum est cum dicitur mare. Un-
de christus potest comparari illi bestie que ascendebat
de mari et os eius sicut os leonis. De qua dicitur Apo-
calip. xij. Magna enim velut mare contritio tua: sicut
dicitur Treno. ij. Iste igitur habuit virtuositatem qua
vixit mortem sustinendo. Deniqz fuit leo propter
mirabilitatē quam habuit vitam resumendo. qd osten-
ditur cum dicit Leoni gentium. Leo enim hoc habet sin-
gulariter proprium qd ad vocē patris sui post qd per tri-
duum mortuus fuerit suscitatur. Sic vere xpus dei pa-
tris dispositione post triduanā mortem a mortuis reui-
xit: et mirabiliter resurrexit. Leoni inquit gentium. Un-
de Gen. xlij. Requiescens accubasti vt leo et quasi leonem:
quis suscitabit eum: quasi diceret. Nullus nisi deus.
Insuper dico. qd ipse fuit leo propter generositatem
qua splenduit celos ascendendo. Et hoc ostenditur quan-
do dicit. Draconi. Draco enim qui maximus est serpen-
tus et p' caliditate nimia ignē spirat: et p' leuitate ma-
xima sursum volat signat xpm qui maior est inter alias
creaturas: et qui tanto charitatis ardore plenus fuit. qd
ignē vere dilectionis in discipulos insufflauit dicens Lu-
ce. xij. Ignem veni mitte in terram: et quid volo nisi vt
ardeat. Ipse ergo sursum ad paradysum per ascensiones
volauit. quia scz iste ascendit super cherubin et volauit
super pennas ventoz. Draconi inquit Dan. viij. Erat
draco magnus in illo loco quem colebant babilonij. Si-
cut enim leo in altis rupibus se occultat: vt exinde rugie-
ns animalia audientia terreat: et sicut rex in circulo ip-
sū includat et capiat. Sic christus in ascensione sursum in
monte paradisi ascendit. et ibi se a mundi visibus occul-
tauit. Exinde tamē per predicatōes suos quotidie cla-
mat et rugit Amos. ij. Leo rugiet quis non timebit. Et
in circulo mandatorum suorum omnes generaliter cir-
cungit: quos vult ad partem suam accipere: quos ve-
ro noluerit respuit et dimittit. Quia sicut dicitur Luce.
xvij. Duo erunt in lecto viuo: vnus assumetur et alter re-
linquetur. Ideo de ascensu istius leonis dicitur Hiero-
me. iij. Ascendit leo de cubili suis: p'cedo gentium se le-
uauit. Et sic ergo patet quomodo per leonem intelli-
gitur christus. secundum quatuor status suos: quod bene
figuratur Esch. j. In illo animali mirabili qd quatuor
habebat facies. scilicet: faciem hominis a parte ante-
riori: et prima. faciem bouis a parte sinistra et secunda.
faciem leonis in dextera et tertia. faciem aquile in par-
te superiori et quarta. Sic vere christus primo fuit ho-
mo in incarnatione. per humane carnis assumptionem.
Secundo fuit bos in passione. per sue carnis im-
molationē. Tertio fuit leo in resurrectione per sui prius
suscitationē. Quarto fuit aquila in ascensione per sui
corporis in celum subleuationē. De isto ergo leone vi-
ditur Genesis. xlij. Ad predam ascendisti fili mi accu-
bisti vt leo. Et sic ergo patet. qd per leonem potest in-
telligi christus. Secundo dicamus de viro iusto seu
perfecto qui est leo stabilitatis. Est enim leo animal

Bestia

Bestiis rigorosum.

In inuadendo animosum.

In sustinendo virtuosum.

In discernendo industriosum.

In diuidendo et miseris parcendi officiosum etiam alii
quottens timorosum. ¶ Leo enim erga naturam homi-
num est benignus. Erga naturam animalium est au-
sterus. Ad inuadendum animalia est valde strenuus.
Ad sustinendum laboris est bellicosus. Ad discernen-
dum scilicet inter illos qui ipsum percipiunt est industrio-
sus. Ad diuidendum alijs animalibus predam suam et
ad parcendum miserabilibus personis. scilicet prostra-
tis mulieribus et paruulis est curialis et officiosus. Ad
visum tamen ignis et galli albi. et ad vocem et auditum
strepitus rotarum est mirabiliter timorosus. Sic pro-
culdubio vir iustus et maxime religiosus siue ecclesia-
sticus. vel prelatus debet esse erga homines. id est erga
personas bonas rationabiles. et discretas benignus amicabilis
et modestus. Tales enim non debet ledere vel depumere: sed
potius iuuare et promouere. figura Dani. vj. et xij. vbi
daniel sanctus sedens in medio leonum ab eis non est
lesus. Bestias vero. id est peccatores debet per correccio-
nem ledere et eos acriter castigare. Cuius tamen contra-
rium faciunt hodie multi iudices et prelati: qui magis
sunt benigni bestijs quam hominibus. et impijs quam melioribus:
quoniam quod peius est bestijs et peccatoribus ille
suis solent innocentes ledere: peccatoribus parcere. ho-
mines vero id est sanctos et simplices rapinis et exactio-
nibus deuorare Ezech. xij. Leo factus est et didicit cape-
re predam hominesque deuorare. figurati in Namech. de
quo dicitur in hystoria scholastica. Quod cum cecus esset
et deberet sagittare viam bestiam. pro bestia homines
sagittauit. Item dico. quod iste ad modum leonis debet esse
animosus et bellicosus: quia scilicet vir iustus debet esse au-
dax et animosus ad bonum aggrediendum: ad malos
inuadendus et corrigendus. et ad bellum tribulationum
fortiter et virtuose tolerandum. Quia sicut dicitur pro-
uerb. xxx. Leo fortissimus bestiarum ad nullius pauebit
occursum. Item iste more leonis debet esse discretus et
industriosus: quia discretus debet cogitare et discernere in-
ter illos qui fore faciunt et delinquit sicut leo qui inter
centum homines bene cognoscit illum quem percus-
sit et vnumquemque secundum quod deliquerit corrigere et punire de-
bet. Leo enim dormit oculis apertis. quia scilicet vir iustus
quous quandoque ipsum dormire contingat. per prosperita-
tis consolationem: debet tamen semper oculos cordis
apertos habere. per discretionem et cogitationem. Unde
Apoc. ij. Est vigilans etc. Et Cant. v. Ego dormior cor-
meum vigilat. Et Numeri. xxij. dixit. Auditor sermo-
num dei qui visiones omnipotentis intuitus est qui ca-
dit et sic aperit oculos oculi eius. Et sequitur. Accubans
dormit vt leo. Item iste more leonis debet esse liberalis
et officiosus: et sicut ad miseros curialis compatiens et
industriosus. Debet enim erga miseros esse compatiens
et benignus: et distribuendo predam. bonorum suorum
debet esse omnibus gratus. Sed de hoc vide supra de
iuda in illa autoritate. Uicit leo de tribu iuda etc. Item
more leonis debet esse aliquid pauidus et timorosus
quia scilicet ignem inferni et strepitum et comminationem
rotarum sacre scripture: et penitentiam galli albi. id est dei.
debet summo opere formidare. Quia vere nullus debet esse
tam virtuosus aut fortis tam audax strenuus aut secu-
rus: quin ista tria debeat formidare. scilicet

Ignis inferni combustionem

Dei presentis cognitionem.

Sacre scripture comminationem.

Uide. ij. Regum. xvij. fortissimus quisque cuius cor est quasi
leonis pauore soluet. Sic igitur patet quomodo vir iustus
comparatur leoni. Et ideo de viro iusto potest satis competenter
comparari illud Esai. xj. Utulus ouis et leo simul mor-
rabunt. ¶ Ubi aduertit quod tribus rationibus vir iustus
potest leoni merito comparari: quia scilicet sicut leo. Coram catulo ver-
berato castigat. Infirmis et continue subiugat. scilicet quarta

ne. Constanti fortitudine roboratur. ¶ Sic vere iustus
in hoc mundo. Domat pene mestitudo. Utulus. Siga-
uat carnis egritudo. Quis. Roborat metis fortitudo.
Leo. Isti enim conuertuntur et domant per mestitudines
temporales: quia sunt. Utulus. Effliguntur et grauatur
per egritudinem naturalem: quia sunt. Quis. Saturatur
et firmantur per fortitudinem virtuale: quia sunt. Leo
¶ Dicamus ergo quod iustus multis tribulationibus edo-
matur. Utulus inquit. Sicut enim leo tunc et metus casti-
gatur. quando videt in penitentia sua catulum verberari. Et sic
procerto iustus timere debet et vitam suam corrigere et
edomare: quando videt deum catulos. id est peccatores in
hoc seculo tribulationibus et suis frigidibus demer-
tis varijs afflictionibus verberari. Utulus inquit per
vitulum enim qui facilliter edomatur. et a leuitate sua pri-
maria immutat. et penis et laboribus subiugatur. intel-
ligitur vir iustus qui leuitate et insolentia naturalis
debet relinquere: et per virtutem obedientie se aliorum veri-
bus subiugare. Unde Esai. xj. ca. Leo sicut bos com-
edit paleas. Tribulationes enim et afflictiones male sunt
castigationes correctiones sapientium et iustorum. Quis si-
cut dicitur Prover. xij. Pestilente flagellato sapientior
erit paruulus. Et versus dicit. felix quem faciunt alie-
na pericula cautum. Quod tamen est contra multos: qui
quous malos coram se videant verberari tribulati et as-
fugit ipsam. propter hoc non castigant: nec a suis ini-
quitatibus. pueruntur. Sed non sic boni: quia ipsi debent
esse leones et vituli. Unde. ij. Reg. vij. dicit. Quod in fabri-
ca templi erant simul celati et picti leones et boues et che-
bin. Ubi ostendit quod in templo ecclesie debent esse iusti:
et vitibus firmati: quia debent esse leones. Quod est de
legibus ligati: quia debent esse boues. Scientie lucibus do-
tati: quia debent esse cherubin: qui interpretatur plenitudo
scientie. Ideo de tali vitulo sic domito et correcto potest di-
ci illud. ij. Regum. vj. Recludite vitulos domi. Iustus igitur
dicitur leo: quia tribulationibus edomatur. ¶ Sic iustus
dicitur esse leo. quia infirmitatibus aggrauatur quod ostenditur
cum dicitur ouis. Sicut enim dicit Solinus. Leo feribrem
quartanam habet continuam et sibi quasi vitulo naturaliter
adherentem. hoc enim prouidit illa res ordinatrix natu-
ra: quia scilicet tanta est leonis caliditas et ferocitas: quod
oia deuoraret nisi ipsum continua carnis infirmitas flagel-
laret. Sic vere charissimi boni et iusti semper patiuntur
aliquos carnis defectus: aliquas carnis infirmitates
et fragilitates vt exinde sua austeritas temperet. Con-
stat enim quod multi sunt ita calidi et feruentes et in
militia rigorosi. quod omnes delinquentes velint corrodere et per
iustitiam consumere. nisi infirmitatibus carnis et men-
tis grauantur. Et ideo sepe fit. quod deus viros iustos
permittit febre quartana. id est carnis passionibus in-
flectari: vt ex consideratione sue proprie conditionis sint
humiliores quam ad se. misericordiores quam ad pro-
ximos: reuerentiores et celestis auxilij imploratiores quam
tam ad deum. Istud apparuit in petro secundum Greg. Qui
permissus est a deo timere et deficere et negare. vt quia
futurus erat pastor ecclesie. sciret ex sua fragilitate con-
ditionem delinquentium cogitare. et ad inuadendum
et compatiendum mentem suam benignè inclinare. Si-
cut enim de christo dicit Hebre. ij. In eo enim in quo ipse pas-
sus et temptatus est didicit et his qui tentant auxiliari
Et Hebre. v. Quod christus didicit ex his que passus est obe-
dientiam. Et Eccl. xxxij. Infirmas grauis sobriam fa-
cit animam. Et ibidem sequitur. Intellige que sunt pro-
ximi tui ex teipso. Et Gal. vj. dicit. Quod si quis proccus-
patus fuerit in aliquo peccato. illi qui sunt spirituales
debent eum instruere in spiritu leuitatis. Et causas le-
uitatis assignat ibidem dicens. Considerans inquit te
metipsum ne et tu tenteris. quasi diceret. Et consideratione
proprie infirmitatis qua possumus tentari. debemus ad
parcendum leuiter et misericorditer tentari. Et ista car-
nis infirmitas ostendit eum dicitur ouis Quia ouis est
animal valde debile et infirmum. Unde Esai. liij. Nos
omnes sicut oues errauimus. Ut de talibus leonibus

ff q

Leprosia.

Intelligatur illud Eccl. xlvj. Cum leonibus lussit quasi
 cus agnis: quasi diceret. Tales qui sunt leones propter
 sanctitatem et ferocitatem sunt agni propter annexas car-
 nis infirmitates. **P**er ergo quod vir iustus dicitur esse leo:
 quia infirmitatibus aggravat. **I**tem dico quod iustus
 dicitur esse leo: quia virtutum viribus roborat: quia dicitur
 leo. Leo enim habet naturam constantissimam et audacissimam.
 Habet autem virtutes suas in quatuor scis. In capite. In col-
 lo. In pectore. Et in ore. Sic vere vir iustus habet virtu-
 tem in capite. i. in intellectu per fidem et discretionem. In
 collo per immobilitatem constantiam et perfectionem. In pectore:
 id est in corde per dilectionem et charitatem. In ore. i. in verbis
 per doctrinam predicationem. Virtus ergo nostra dicitur esse
 In capite fidei firmiter credendo.
 In collo constantie immobiliter perseverando.
 In pectore cordis veraciter amando.

In ore verborum utiliter loquendo et predicando.
 Et sic dicitur de eo illud Apoc. iij. Animal primum leoni
 simile. Et bene simile leoni: quia sicut rugitus leonis est
 terror omnium animalium audientium. Sic vere ru-
 gitus verborum et clamor comminationum viri iusti de-
 bet esse terror omnium peccatorum. **D**ie. xj. Leo rugiet
 et formidabunt filii maris. Multi tamen non sunt si-
 miles leoni: quia non habent virtutem in capite sed ma-
 gis similes sunt visio qui valde habet caput debile: et as-
 ino cuius virtus est in renibus non in pectore. Quia ve-
 re multi sunt qui in capite fidei et in pectore vere dile-
 ctionis sunt valde debiles: in renibus vero spiritus ad ere-
 ctionem operum carnalium sunt valde fortes. Non sic
 ergo iusti. sed sit vir iustus similis leoni videlicet
 In morum nobilitate seu benignitate.

In animi austeritate.
 In propugnandi strenuitate.
 In constantie stabilitate.
 In discretionis sagacitate.
 In divitionis et propiciationis liberalitate.
 Et in iustitiae penalitate
 Et sic dicitur de eo illud. i. Macha. iij. quod dicitur est de
 iuda Machabeo. Similis factus est leoni in operibus
 suis. Patet ergo charissimi. quod vir iustus dicitur leo:
 propter virtuales stabilitatem. propter naturalem in-
 firmitatem: propter obedientiam domabilitatem. **P**er
 leonem ergo intelligitur homo iustus. **T**ertio dico
 quod per leonem potest intelligi vir peccator qui est sum-
 me iniquitatis. Leo enim habet septem conditiones per
 quas possunt septem crimina denotari. Est enim Leo aial
 Infirmum et quartanarium.

Ferventissimum et calidissimum,
 Elatum et levissimum.
 Insidians et fraudulentum,
 Rapiens et violentum,
 Rugiens et iracundum,
 fetidum et habens anhelitum immundum.
 Sic vere charissimi peccator est. Infirmus per luxuriam.
 Est calidus per avariciam. Est elatissimus per super-
 biam. Est insidians per maliciam. Est rapiens per scui-
 ciam et castrimargiam. Est rugiens per iracundiam. Est
 etiam anhelitum fetens per detractionis infamiam. Et
 ideo sim diversis suis proprietates peccator in scriptu-
 ra spiritum ad luxuriam dicitur Leo
 Quiescens. **I**ste dico dicitur leo quiescens: quia
 sicut leo est animal continue febricitans: ita peccator est febris et ardore
 carnalis concupiscentie et continue
 Ascendens. **A**rdore sustinens: et inquiete deliciarum ha-
 bitans et quiescens. **S**ecundum. **R**equie
 Interficiens. **I**tem spiritum
 ad avariciam dicitur leo devorans et rapiens: quia scilicet
 peccator avarus more leonis non cessat bestias inno-
 centes et pauperes infestare. et alienum capere et auferre.
 Unde **H**ume. xij. Non accubabit leo donec rapuerit
 predam suam. **I**tem iste per superbiam dicitur leo ascen-
 dens seu repens: quia scilicet superbus more leonis solet mon-

tes altissimos. i. status excellentissimos per appetitum
 ascendere: et per superbiam venatoribus. i. inimicis suis
 se publice opponere. et exinde mortem seipsum incur-
 re. Unde **H**ier. xlvj. Quasi leo ascendet de superbia ior-
 danis. **I**tem iste spiritum ad maliciam dicitur leo insidi-
 ans: quia sicut leo insidiatur animalibus ut ea decipiat
 et rapiat sub foliorum velamine se abscondens: et post su-
 bito dum non advertunt in ipsa insilit et ea rapit et occi-
 dit. Sic vere maliciosi et invidiosi dum volunt alios lede-
 re et gravare sub velamine alicuius palliationis vel dissi-
 mulationis se abscondunt: ut dum non advertunt: eorum
 locum nocendi inveniunt in ipsos insilunt. et sue ma-
 licie venenum eis inferunt et inducunt. Unde in psal.
 Insidiatur leo in spelunca sua ut rapiat pauperem etc.
Item iste spiritum ad iracundiam dicitur leo rugiens: quia
 sicut leo cum est iratus solet fremere et rugire. Sic iracun-
 di fremunt et rugiunt et alios turbant et offendunt. **P**et. v.
 Adversarius vester dyabolus tanquam leo rugiens circu-
 cut querens quem devoret. Et **P**roverb. xij. Sicut fre-
 mitus leonis: ita est ira regis. **I**tem iste spiritum ad castrimargiam
 dicitur leo venans: quia sicut leo undique circu-
 cut et venatur ut inveniatur quem devoret et manducet.
 Sic gulosi circueunt mare et aridam ut inveniatur ciba-
 ria grata. Unde **E**ccl. xxvj. Leo venationem insidiatur.
Item iste spiritum ad infamiam dicitur leo interficiens.
 Sicut enim leo habet os et anhelitum fetidum et immundum:
 sic detractores habent ora fetentia et infecta. per
 aliorum detractionem contagiosam et mirabiliter corro-
 suam. Unde **E**ccl. xx. Dentibus eius dentes leonis interfi-
 cientes animas hominum. Et sic igitur patet quod per leo-
 nem intelliguntur diversis genera peccatorum. Unde multi-
 dus iste est sicut lacus leonum. id est hominum in quorum
 medio positus est Daniel ut ab eis devoraretur: Quia
 scilicet in medio leonum. id est hominum iniquorum positus
 sunt iusti in hoc mundo in periculo devorationis et ra-
 pine nisi a domino protegantur. Sed de hoc scilicet quomo-
 do leo significat peccatorem. Unde supra in diversis titu-
 lis exemplis et figuris. **Q**uarto dico quod per leonem
 intelligitur dyabolus. qui est summe crudelitatis: quia
 scilicet iste insidiatur per detractionem. Rugit per sugge-
 stionem. In vadit per tentationem. In capit per consensum
 et occidit per malam operationem. Devorat vero et consu-
 mit per eternam damnationem. **P**et. v. Adversarius vester
 dyabolus tanquam leo rugiens circu- cut querens quem
 devoret. Sed de hoc invenies supra in diversis titulis:

Leprosia. Hora quod lepra est quedam vilis et enormis
 infirmitas que nunquam aut difficiliter curatur
 et per quam cohabitantes corrumpunt et inficiunt: propter
 quod leprosi a societate sanorum hominum expelluntur. Leprosia
 igitur significat peccatum quod peccato est infirmitas psu-
 sibilis et infamis. facit enim possessores suos societate se-
 delitum finaliter privari et per eorum mala opera et exempla
 alios iniquos et vitiosos destrui et corrumpi. **T**este enim
 apostolo. **1** Cor. xv. Corrupti sunt bonos mores colloquia
 prava. quia sicut dicit **H**ier. xij. Quicquid tengerit immundum
 immundum faciet. **M**oribus igitur quod sicut lepra
 corporalis ex diversis causis oritur: sic lepra spiritualis. i. pec-
 catum rationibus variis generatur. **Q**uitur enim lepra
 Dominus ex corruptione sanguinis.
 Dominus ex corruptione flegmatis.
 Dominus ex corruptione colere.
 Quandoque ex corruptione melancholic.
 Et sim istas quatuor causas possumus intelligere quatuor
 generum. i. Symoniam. Superbiam. Avariciam. Im-
 mundiciam: Leprosia enim inducit horrorem. Tumorem:
 Ardorem. fetorem. Quia scilicet per lepram potest intelligi.
 Horror symonie. Tumor superbie. Ardor avaricie. fetor
 immundicie. **P**rimo igitur dico quod homo potest fieri
 spiritum aliter peccator et leprosus per symoniam pravitatem.
 Sicut enim lepra habet corrumpere non solum pro-
 prium subiectum: immo etiam illos qui habitant et parti-
 cipant cum leprosis. Sic vere symonia non solum infi-
 cit unum immo plures non solum illi qui beneficiatur.
 sed etiam

sed etiam illum que beneficium confert: non solum se-
mel immo pluries. Quia scilicet symonia que in ingressu
beneficij contrahitur. ad totius vite tempora dilatatur
Et ideo ista est quoddam genus lepre que dicitur tyria
seu serpentina: que. l. solet generari ex sanguine interius
corrupto. Quia scz quando sanguis interioris affectio-
nis in homine per auaricia corrumpit: sic lepra symo-
nie generatur. Et sic serpens tortuose et suauiter gradi-
tur. mordet tamen et est venenosus. sic vere symoniacus
tortuose. idest fraudulenter et fallaciter ecclesiam ingre-
ditur. vbi alios inueniat corrodit et persequitur. Ita
lepra significat in lepra giesi. qui gratia dei factam
per Helyseum inuratione Naaman pecunia accipies
et requirit. et sic lepra ipsius secum trahit. sicut dicit.
iij. Reg. iij. Qui uere si aliqd. pro aliqua gratia spoli pe-
cuniam acceperit. Lepra symonie percussus erit. Ideo
ecclesia potest hodie dici domus symonis leprosi. Iuxta
illud scdi Regu. iij. Non deficit in domo tua leprosus.
Ista est lepra in domo seu lepra in lapide. de q fit metio
Leuit. xij. vbi dicit. Quod si in aliquo lapide domus. apparue-
rit lepra. idest aliqua corrosio vel maculatio. ille lapis
amouendus erat et alius loco ipsius statuendus. Sic ve-
re si in domo ecclesie in qua sumus nos tanq lapides.
fuerit aliquis lapis. idest aliqua persona que lepra sy-
monie sit infecta. ipsa. pro certo debet eijci et expelli. et ab
aliorum collegio relegari. Numeri. v. Precipe filiis is-
rael vt eiciant de castris omnem leprosum. Sic igitur
patet quo homo fit leprosus. per symonie prauitatem.
Secundo dico q homo fit leprosus per superbie vani-
tatem. Sicut enim leprosus habet carnem tumidam et
lucentem. Sic superbus interius tumet et inflatur per
presumptionem. exterius uero lucet et ornatur per curio-
sam conuersationem. Lepra talium figuratur in lepra
Josie regis iuda. qui presumens ultra q deceret uoluit
sacerdotis officium exercere. et ideo lepra immediate fuit
percussus: que primo apparuit in fronte eius. Et ista
est illa lepra que dicitur leonina. que ex colera ignea: que
est humor leuissimus generatur. que leonina dicitur.
eo q more leonis corrodit et deuorat totam carnem. Sic
vere superbia que ex leuissimo humore. idest ex leuitate
cordis nascitur. merito leoni comparatur. quia scilicet
tota caro. idest tota patria per eum rapitur et predatur
et deuoratur. Numeri. xij. Caro eius deuorata est a lepra.
fit igitur homo leprosus per superbie uanitate. Tertio
dico q homo leprosus fit leprosus per auaricie
grauitatem. Sicut enim leprosus est grauis et pondero-
sus. et in carne sentit prurium et ardorem. Sic auarus
est grauis et ad terrena et temporalia inclinatus et ardo-
re auaricie continue inflammatus. Unde proprie auar-
icia est lepra que dicitur elephantina. que ex humore
grosso terreo et melancolico generatur. et ideo elephan-
ti animalis graui ponderoso et melancolico. qui scz post-
q ceciderit non potest surgere comparatur. Sic vere le-
pra auaricie ex terreo humore. i. ex bonis terrenis oritur
qua quis ita ponderosus efficitur q ex quo inferius ad
amorem terrenorum per auaricia ceciderit. vix aut nuq
ampli releuaf. ps. Qui dormit no adijciat vt resurgat.
Et ista lepra figurat in lepra Naaman. qui interpretat
commotio eorum. De quo dicitur. iij. Regum. v. Erat
naaman diues et fortis sed leprosus. Quia vere illi qui
in hoc mundo sunt ceteris ditiores et contra pauperes
fortiores. et qui pauperes commouet et offendunt. vt co-
muniter lepra auaricie sunt infecti. Leprosi ergo sunt
per auaricie grauitates. Quarto dico. q sunt aliqui
spiritualiter leprosi per immundicie seditates. et isti sunt
luxuriosi. Quia sicut lepra facit carnem corrumpi. sa-
nietem exire: et anhelitum oris fetere. sic ad literam. luru-
ria facit carnem macilentam. facit pellem saniosam.
facit uerborum spiracula sordida et corrupta. De ore em
salium luxuriosorum non exiit nisi anhelitus corruptus
idest uerba inhonesti et corrupta. Et ista est
lepra que dicitur. allopicia seu vulpina. que oritur ex cor-
rupto flegmate et facit totum corpus depilari et pilis

spoliari. Sic et luxuria que ex flegmate corrupto. idest
ex humorum seditatibus generatur vulpina proprie or-
citur. Quia scilicet vulpes fm fido. est animal fetidum
et corruptum anhelitum habens. fetidum et immundum
Locas in quibus inhabitat reddit sterilia et corrupta.
Sic luxuriosus quip in famiam ualde fetet. et qui ma-
lis uerbis et exemplis loca que inhabitat et totam pa-
triam et uiciniam inficit et corrumpit anhelitum uerbo-
rum habet per malas suggestiones fetidum et infectus.
Ista etiam lepra facit pillos uirtutum cadere. et nudita-
tem morum uirtutum solita est generare. Et ideo figu-
ratur ista lepra in uelle. De qua dicitur Leuit. xij. quia
scz lepra luxurie. uellem sancte conuersationis corrodit
capillozum. idest uirtutum carentiam introducit. Lu-
xuriosus ergo dicitur: quia non solum est corruptus in
se. immo etiam alios inficit et corrumpit. De talibus di-
citur. Leuit. xij. Contaminatum et sordidum se clama-
bit omni tempore quo leprosus erit. Et sic ergo patet.
quomodo per diuersas lepre condiciones per leprosum
possunt intelligi diuersi peccatores. Ita q proprie pec-
catores potest intelligi per illum leprosum. De quo dicitur
Leuiti. xij. q ille qui lepra maculatus erat. a societate
alioz debebat esse diuisus et separatus et habere uestimē-
ta dissuta. caput nudum os ueste cōtectū. et solus extra
castra habitabit. Talis proculdubio est peccator. quia
iste est q peccatum mortale a societate fidelium separa-
tus. uelites sue exterioris conuersationis per insolentia
dissuuntur. caput sue intentionis per iactantiam denu-
datur os sue locutionis per simulationē et fallacia ope-
ritur solus etiam extra castra. idest societatem charita-
tis per partialitatem et inuidiam comoratur. Ista igitur
quatuor genera hominum peccatores seu spiritualia
leprosoz figurant in illis quatuor leprosis qui ad exerci-
tum syrie procedentes ibi lautissime comederunt. Quia
scz infecti et peccatores in exitu maloz p ceteris satiant
et bonis temporalibus adimplentur. Ideo de talibus po-
test dici illud. Luce. iij. Multi leprosi erant in israel te-
ponibus Helyse prophete. et nemo ex eis curatus est.
Tales enim per se sunt incurabiles. Solus enim deus
potest peccatorem curare sicut ipse quotidie per gratia
suam facit. Unde Mat. xj. Ceci uident. claudi ambu-
lant leprosi mundant. Ideo predicatoribus precipitur.
Mat. x. Leprosos mundate demones eijcite etc. Si uis
ponere hic quomodo leprosus solebat reconciliari. sicut
ponitur Leuiti. xij. Sed pone cam infra de mundare.
Sufficit ergo de lepra.

Leticia. Letus. Nota q leticia idē est qd
gaudium. iocunditas. exultatio. et iubilatio. Cum ergo de istis omnibus su-
pra ad sufficientiam sit tractatum. Hinc est q de leti-
cia quo ad presens modicum est dicendum. maxime est
in sermone. Letare hierusalcm. Et in sermone. Letare
sterilis. satis sufficienter de ea sit tractatum. Breuiter
ergo notemus q est triplex leticia scilicet
Interior. Interior est leticia conscientie cordialis.
Exterior. Exterior est leticia opulencie mundialis.
Et superior. Superior est leticia affluentie eternalis.
Leticia cordialis est leticia perfectoz. de qua dicitur
Ecci. xxx. Leticia. als iocunditas est cordis. hec est uita
hominis. Leticia mundialis est leticia peccatorum. De
qua dicit Eccl. vij. Cor stultoz vbi leticia. Leticia sup-
nalis est leticia beatorum. De quibus dicitur Esa. xxxv.
Leticia sempiterna erit super capita eorum. Gaudium
et exultationem obtinebunt. Primo ergo de leticia
interior qua scilicet boni in hoc mundo letantur pos-
sumus breuiter diuidere illam autoritate. ps. Leta-
bitur iustus in domino et sperabit in eo. Ubi aduerte.
q sicut in hoc mundo letantur tria genera personarum
scilicet. Accusati quando sciunt se habere innocencie pu-
ritatem. Obsessi vel impugnat: quando sciunt se habere
adiutorum probitatem. Operarij quando sciunt se habere
futura premij largitatem. Sic vere charissimi boni
et perfecti uidebent letari de tribus. scz. De purita-
te

Leuare.

te mentalis perfectionis. Iustus inquit. De firmitate diuine protectionis. In domino inquit. De bonitate future saluationis. Sperabit inquit in eo. quia scilicet spes est de futuro. Rectificat enim homines. Proprie scientie rectitudo scilicet quando est. Iustus. Diuine sustentie fortitudo. In domino inquit. Eterne opulentie plenitudo. Sperabit inquit in eo. **D**ico ergo quod nos debemus letari. propter proprie conscientie rectitudines. Iustus inquit. Sicut enim nulla res est que ita possit letificare hominem qui habet facere coram aspero iudice. et cum fortibus aduersariis. sicut quando scit se habere iustitiam et innocentiam pro se. et quando non inuenit in se propter quod debeat condernari. Sicut vere summe debet letificare quemlibet virum iustum. qui scilicet coram seculo iudice seipso habet iudicari. et a demonibus accusare sue puritatis et innocentie secure quodque scientie rectitudo. Iustus inquit ps. Letamini in domino et exultate. et gloriati. omnes recti corde. **E**t nota quod multa sunt que faciunt hominem esse iustum que tamen sunt spiritualis leticie induciva videlicet.

Paupertas spiritualis.
Puritas cordialis.
Charitas supernalis.
Humilitas virtualis.

Facit igitur iustum letus paupertas spiritualis Esa. lxxv. Letabitur deserta et inuua. Et Sal. iij. Letare sterilis que non pariat.

Item puritas cordialis. Unde Hier. xxxij. Letabitur virgo in thoro. **I**tem charitas supernalis. Unde Esa. lxxv. Letamini cum hierusalem et exultate omnes qui diligitis eam. **I**tem humilitas virtualis ps. Letati sumus pro diebus quibus nos humiliasti. Et Esaie. lxxv. Serui mei letabuntur etc. Letemur igitur propter proprie conscientie rectitudinem.

Item letemur propter diuine sustentie fortitudines. In domino inquit. Sicut enim magna est leticia alicui debili et infirmo in prelio constituto. quando scit se habere iuxta se aliquem fortissimum protectorem. qui nunquam ei deficiet. sed in cunctis periculis eum proteget et defendet. Sic nos in prelio huius mundi constituti valde possumus letari et iocundari. quia certi sumus quod semper est nobiscum dominus deus noster. paratus nos protegere et iuare. Unde in ps. dicit ipse dominus. Cum ipso sum in tribulatione. eripiam eum et glorificabo eum. In domino inquit. In domino enim est letificandum. non in mundo. quia sicut dicitur. Illa est vera leticia que de creatore non de creatura concipitur. Unde in ps. dicit. Domine in virtute tua letabitur rex. et super salutare tuum exultabit rex. meiter. Et iterum in ps. Letetur israel in eo qui fecit eum. Talem ergo leticiam non habent in seculo peccatores. quia scilicet ipsi non letantur in domino sed in mundo. Non in spiritualibus sed in temporalibus. Non in eternis sed in terrenis. Unde nota quod auari letantur in pecunijs. Luxuriosi in mundi delicijs. Inuidi in aliorum doloribus et tristitijs. Superbi in mundi vanitatibus et vanis glorijs. De auaris patet quod isti sunt sicut auis que dicitur in monedula que naturaliter diligit pecuniam. Plus enim letatur habere vnum denarium quam vnum cassum. quia auari plus gaudent de vno tantillo bonorum mundanorum. quam de imensitate bonorum eternorum. Unde Amos. vj. Ne qui opulenti estis in syon. Et sequitur. Qui letamini in nihilo dicentes. Nonne in fortitudine nostra assumpsimus nobis cornua? De immundis patet. quod sicut porcus plus letatur in luto quam in flumine puro. Sic luxuriosi plus letantur in luto deliciarum quam in aqua spiritualium gratiarum. Unde immundi dicunt illud Sapi. ij. Nemo sit expers luxurie nostre. vbique relinquamus signa leticie. quoniam hec est pars nostra. et hec est sors nostra. De inuidis etiam patet. quia pro certo sicut delphinus plus letatur tempore aduersitatis et tempestatibus. quam tempore serenitatis. sic inuidi magis sunt leti. quando vident tempestatibus et miserias aliorum quam quando vident eorum prosperitates et serenitates. Isti enim sunt de quibus dicitur. Psal. iij. Sicut gaudia eius in ruina tua. et letata est in hoc casu scilicet babilon. sic contristabitur in tua con-

solatione. Item de superbis patet. Quia vere sicut papilio letatur. et delectatur volare currere et circuire ad claritatem candelabri ale eius comburuntur. ipse quoque quodam periclitatur et moritur. Sic superbi letantur in suo discursu. et volatu ad claritatem glorie mundane. vbi alas virtutum perdunt per iniquitatem alas vero bonorum temporalium amittunt per paupertatem. ipsi vero periculum mortis eterne incurrunt. per criminum multipliciter. De leticia talium dicitur Eccl. xj. Letare iuuenis in adolescentia tua ambula in vija cordis tui etc. Non sic ergo. sed letamini in domino. Unde in ps. Letetur cor querentium dominum etc. Letemur. ergo de diuine sustentie fortitudine. **I**tem dico. quod letari debemus de eterne opulentie plenitudine. que ostenditur cum dicitur. Sperabit in eo. Spes enim est de futuris. quia sicut operarius qui in agro laborat. et pugil qui acriter in bello dimicat letantur et gaudent in eo. quod ex talibus laboribus sperant venire finaliter ad quietem et ad mercedem. Sic vere boni qui sunt in mundi laboribus letantur. quia certissime sperant exinde venire ad quietem et premiū paradisi. Sperabit inquit in eo. Ideo bene docet in ps. Sperate in eo omnis congregatio populi. effun. co. illo corda vestra. deus adiutor vester in eternum. Unde de tali leticia que de spe futurorum generatur potest dici illud. Proverb. x. Expectatio iustorum leticia. Ista est ergo leticia interior et virtuosa. **S**ecundo dico quod est leticia exterior et vitiosa. Ista est leticia qua peccatores in hoc mundo letantur quas proculdubio sequitur tristitia sempiterna. Et tamen enim gaudij luctus occupat. Proverb. xij. Sicut enim sereno tempore sereno solent letari et cantare ralis tamen leticia propinquam denotat tempestatem. Sic vere peccatores dum aridet eis serenitas prosperitatis mundane. Isti sunt in magno et honore. ex isto tamen sequitur sempiterna tristitia. et ex isto gaudio sequitur eterna desolatio Esaie. xvj. Ablata est leticia de carmelo. **T**ertio dico quod est leticia superior. que est beatorum. Et ista est illa qua in paradiso sancti et angeli confolantur et gloriantur. quia sicut dicitur Esaie. l. vbi loquitur de ciuitate paradisi. Gaudium et leticia inuenietur in ea. Gratiarum actio et vox laudis. Sufficit etc. **S**ed accipe distinctiones que sunt in sermone. Letare hierusalem. et pone eas hic. Et vide supra de gaudio exultatione. et iocunditate etc.

Leuare. Nota quod leuare. idem est quod sursum erigere vel portare. sed quia supra dictum est de eleuare. de sublimis. de excelis. Ideo breuiter de eleuare aliquid dicendum est. Nota ergo quod triplex est letatio vel erectio videlicet. Quaedam virtuosa. quedam vitiosa. quedam gloriosa.

Prima est perfectorum. **L**euantur enim et sursum eriguntur perfecti per celestium affectionem. **L**euantur infecti per dignitatis ambitionem. **L**euantur beati per supernorum adceptionem. **E**st igitur quedam leuatio virtuosa. Et ista est quando homo ab inferioribus se leuat ad superiora et a temporalibus ad eterna. Sicut enim ignis a propria natura sursum leuatur. et hoc quod sursum est spera et regio ignis. et suū originale principium. Sicut vere quod deus est nostri principale principium et origo. ideo nos ipsos debemus sursum ad ipsum leuare. et mentem et affectum ad eum ordinare. vnde de viro perfecto et iusto. potest dici illud Tresh. ij. Sedebit solitarius et tacebit. quoniam leuauit se supra se. **I**tem enim ipsos et supra appetitum conditionis nostre debemus nos leuare et visus ad celestia nos transire. **I**bi enim cessant laborum anxietates. Sedebit inquit. Cessant verborum nimietates. Tacebit inquit. **I**gitur leuemus nos supra nos. exeamus de cauerna nostre carnis. ascēdamus ad deum mentem. ibi finaliter leuemur in corpore. Et ideo notandum. quod nos debemus leuare nos. se inquit. Quia. scilicet quicquid est in homine oportet esse sursum ad deum leuatum.

Caput

Caput intentionis.
Cor cogitationis.
Facies affectionis.
Oculus cognitionis.
Manus operationis.
Os locutionis.

Caput enim nostrum .idest
intentio semper debet esse
ad deum leuatum. et ad ipsum
principaliter ordinatum. Uñ
Luce. xxi. Respice et leua
te capita vestra. Item leue

Deplozandum.
Implorandum.
Collaudandum :

vocem locutionis nostre ad
vocandum alios per predica
tionem. Unde Esa. li. Vox
speculatoꝝ tuozum leuauerunt vocem. simulq; lauda
bant. Item leuenius vocem ad deplozandum vitia per
lachrymationem. Unde Iudic. xxi. Leuauerunt voces
et magno ululatu ceperunt flere. Itē leuenius voces ad
implorandum dñm per orationē. Uñ Luce. xvij. dicit de
decem leprosis. Qd steterunt a longe et leuauerunt vocem
dicentes. Jesu preceptor miserere nobis. Et sic patz
quomodo homo totus debet spiritualiter se leuare q̄
rum ad omnes sui partes scz. Quātum ad

mus ad eū cor totius cogitationis. vt scilz ibi sira sint
corda nostra vbi vera sunt gaudia. Uñ Tresh. iij. leuem⁹
corda nostra cum manibus ad dñm. Item leuenius ad
deum faciem affectionis. Voluntas em̄ est facies anie
que semper ad deum est eleuanda conuertenda et erigē
da. Uñ ipse dicit Cast. ij. Ostende mihi faciem tuaz et.
Job. xj. Leuare poteris faciem tuaz absq; macula. Qd
est cōtra auaros. qui facies cordis et affectionis semper
habent ad terram inferius per auariciam depressam.
Similes illi animalivencenofissimo egyptiaco qd̄ moza
tur in fonte tygris quod semper inclināt faciem vsus
terraz. quia als yenenofitate sua interficeret quicquid
videret. ij. Reg. ij. Leuare non poterō faciem meā. Itē
leuenius sursum oculos cognitionis. Oculos em̄ cor
dis debemus leuare et erigere. videlicet
Ad implorandum diuinam pietatem.
Ad deprecandum sanctorum charitatem.
Ad contemplandum celozum dignitatem.
Ad cogitandum inferni vilitatem.
Ad meditandum cordium prauitatem.

Caput intentionis.
Cor cogitationis.
Facies affectionis.
Oculos cognitionis.
Manus operationis.
Vocem locutionis.

Quia breuiter quicqd̄ est
in homine totum debz sur
sum ad deum leuari et offer
ri. et ab inferioribus segre
gari et auferri. vt de homie
sic totaliter leuato et crecto
dicatur illud Hier. iij. Ascendit leo de cubili suo. p̄do
gentiū se leuauit. Transco breuiter et omitto et c̄p̄la et
figuraz et diuisiones autoritatezq; p̄termittō p̄pter hoc
q̄ pauca sunt themata applicabilia. Et qz supra de cle
uare et erigere ad sufficientiā est dictū. ¶ De leuatione
hōvitiōsa. que nihil aliud est q̄ superbia dicit Hier. l̄j.
Cor suū leuauit contra me. Uñ. s̄. in titu. supradictis.
¶ De leuatione etiā gloriosa de qua dicit Ezech. xliij.
Leuauit me sp̄s et introduxit me in atriu interioris. et ec
ce repleta erat gloria domus dñi. Uñ. s̄. in tit. anted
ictis. qz omitto gratia breuitatē. S; si foris velis istā ma
teriā aliq̄ntulū dilatare notabis q̄ in scriptura reperit

¶ Igitur leuenius oculos cordis nostri ad diuinū pre
sidium implorandū. Uñ ps. Ad te leuauit oculos meos.
qui habitas in celis. Item ad sanctorū auxiliū deprecā
dum: Uñ. ps. Leuauit oculos meos in mōtes. vñ veniet
auxiliū mihi. Item ad celoz fastigiū p̄templandū. Uñ.
Esa. lx. Surge illuminare hierusalem. qz venit lumen
tuum. et gloria dñi super te orta est. Sequitur. Leua ocu
los tuos et vide. Item ad inferni supplicium cogitandū
Uñ. Esa. l̄. Leuate in celum oculos vestros et videte su
per terram deorsum. Item ad cordium flagitium cogi
tandū. Uñ Hier. iij. Leua oculos tuos in directum et vi
de vbi nunc prostrata sis leuenius igitur oculos nostre
considerationis. Item leuenius manus nostre opera
tionis. Manus em̄ sursum leuantur. Ad aliquid

Supplicandum.
Judicandum.
Indicendum.
Inhibendum.
Porrigendum.
Accipiendum.
Percutendum.

Et reuera charissimū
defendendum istis se
ptem de causis debe
mus leuare in princi
pio ponere man⁹ ope
rationis nostre. i. ope
ra nostra videlicet vt

aliquid a dño supplicemus. Uñ ps. Leuauit manus
meas ad te anima mea. sicut terra sine aqua tibi. Item
vt alijs exempla vtilia iudicemus Josue enim leuauit
clipeum qui erat in manu sua contra Hay. ad culus cō
spectum fortificatus exercitus ciuitatem deuicit Josue
vij. Quia vere quādo clipeum bonoz exemploꝝ
rum alijs ostendunt. ad p̄clandū contra vitia fortius
intendunt. Unde psal. In nomine tuo leuabo manus
meas. Item leuenius manus vt alijs mādata et cōsilia
inūgam⁹ ps. Altitudo man⁹ suas leuabit. Itē vt pec
cata et vitia alijs inhibeamus ps. Leua manus tuas in
superbias eoz. Item vt bona temporalia alijs exhibea
mus. Unde Exod. xiiij. Leua virgam tuam et c̄rēde ma
num tuam. Et Ex. xx. Cum introduxero vos in terrā
pro qua leuauit manum meam vt dārem eam patribus
vestris et. Item vt a deo gratias et beneficia accipiamus
sicut de moyse dicitur Exod. xvij. Cum leuaret moyse
manus vincebat israel. Item vt discolors percutiamus
et corrigamus. Unde zach. ij. Leuo manum meas super
eos et erunt p̄cede eis qui seruiert sibi. Item leuenius
manus vt miseros leuenius et defendamus. Unde Eze
chi. x. Leuauit nimā meas pro stripe iacob vt educerē
eos de terra egypti. Leuenius igitur manus nostre ope
rationis. Item dico q̄ nos debemus leuare vocem no
stre locutionis voz eū leuatur. Ad aliquid
Proclamandus.

Sic vere nos debemus leuare

¶ Primo ergo di
leuatio pertinens ad r̄pm. ¶ Deo est leuatio que
leuatio spectans ad iniustum. spectat ad r̄pm. Con
stat em̄ q̄ deus. Quis leuat Manū vt percutiat. q̄nis
leuat brachiū vt eripiat. q̄nis leuat superbum vt deij
ciat: q̄nis leuat Depressum vt p̄ficiat. Leuat dico ma
num vt percutiat viros pestilentes. quia p̄certo catus
q̄nis ludit euz mure ipsumq; dimittit et p̄posito. hinc
inde discurrete. finaliter tamen vbi videt pedem suum
leuat. et ipm retinet et percutit ne euadat. et adhibet den
tes et ipm morde deuorat et trucidat. Sic oculus cū pecca
toribus. q̄nis videt ludere. in fine tamē contra ipos ma
nus suas leuat. et ipos temporaliter tribulat et eternali
ter damnat ps. Leua manus tuas in superbias eoz in
finem. quanta malignatus est inimicus in sancto. Et
Deut. xxxij. dicit dñs. Leuabo inquit in celum manū
meas. et dicam viuo ego in eternum. Si arripuerō vt sul
gur gladium meum. et arripuerit iudiciū manus mea
reddaz vltionem hostibus meis et. Item leuat brachi
um: vt eripiat innocētes. quia reuera ipse leuat brachi
um fortitudinis sue ad innocētes ab inimicis defenden
dum. Brachium misericordie sue ad indigentes de mi
serijs et tribulationibus eripendit. Brachiū etiā vne cle
mentie ad delinquentes de vitijs et inferni periculis li
berandū. Uñ Esa. xl. Sicut pastor gregē suū pascet. et
in brachio p̄gregabit agnos. et in sinu leuabit fetus ip̄e
portabit. Itē leuat superbos vt deiciat p̄sumētes. Cō
stat em̄ q̄ sicut athleta aduersariū suū leuata terra
vt ipm tandē deiciat. sic deus quosdā quos per occul
ta iustitie sue videt finaliter esse dānandos. q̄nis in ma
gnos status extollit et leuat et duz ibi gloriānt. per mor
tem et tribulationē in infernū in infortunij precipitat
atq; iactat. Rota em̄ fortune sic pingitur q̄ dum vnus
leuat alius deprimif. immo ad hoc quisq; sursum erigi
tur vt cadens postea confundatur. Sic de facie de ma
lis occulta dei providentia. quā in isto casu voco fortu
nā. Ita est aut mala et periculosa leuatio. qz scz quanto
quis in tēporalibus plus leuat. tantoz cōmuniter ma
gis in spiritualibus inclinā. Res em̄ p̄p̄dicularis
nunq̄ ab vna parte leuatur quin ab altera deprimatur
sicut p̄z in lance seu in statera. Cum igitur homo ba
beat duas partes scz animā et corpuz. spiritualia et terre
na. nunq̄ pōt ex parte vnus leuari quin ipsum contun

gat vt cōster ex opposito aggravari. Quia si leuatur in temporalibus depumit necessario in spiritualibus. Et eōuerso si anima leuatur et erigit in spiritualibus caro necessario premittit et calcatur in mundanalibus. Bene ergo dicitur Job. x. Si iustus fuerit nō leuabo caput. Vñ Ezech. xxiij. Nōne hic est qui humilē subleuat. et sublimē humiliat? De quodam em̄ tyranno in suis actibus p̄sperate et de sua potentia gloriante. audiui q̄ in palatio suo fecerat depingi rotas fortune. et se in superiori gradu pingi et poni se fecerat eleuatū. Cum ergo die quadā presens tibus suis rore pulcritudinē cōmendaret: vt a quodam prudētiorē pereret: an huiusmodi pictura pulcra foret. r̄ndit q̄ sic. s; q̄ ibi vñ deficiebat. vix vnus clauus qui teneret rotā n̄ voluerat. Audierat em̄ ille. qz teste beato Greḡo. Sēpius in altū q̄ tollitur vt cadens inde fortius confringatur. figura Exod. x. vbi dicit. q̄ ventus viens leuauit locustas. operueruntq; vniuersam superficiem terre vastantes omnia. Sed sequitur. q̄ dñs flare fecit ventū contrariū: qui arreptas locustas proiecit in mare. Ventus em̄ viens est prosperitas qua median te mali leuantur. ventus p̄trarius quo finaliter sufflate locuste. i. superbi peccatores in mare mortis et inferni precipitant. Deus ergo leuat superbos vt deiciat presumptentes. Item dico q̄ ille leuat depressos. vt p̄ficiat super gentes. Deus em̄ q̄q; suscitatur de puluere egenū. et de stercore erigit pauperē. v̄sedeat cū principib; et solium glorie teneat. Quia sc̄ ipse est qui pauperē facit et dicit. humiliat et subleuat. j. Reg. ij. Unde de Jebu regē israel legitur. q̄ ipse ionadab leuauit ad se in currum suum. iij. Reg. x. Et de Helya dicit. iij. Reg. ij. q̄ dñs in curru ignico ipsum leuauit in celum. Quia reuera sepe fit per occultā dei p̄dentia. q̄ boni de infimo gradu leuantur ad summum per prelationem de terra et terrenis leuantur ad celum per contemplationem: de mundo leuatur ad paradysum. per finalem beatificationem. Unde de leuatione temporalis dignitatis et prelationis potest dici illud Ezech. iij. Spiritus quoq; leuauit me et abij amarus in indignatione spiritus mei. Dico em̄ q̄ licet p̄ssanctus iustum q̄q; velit ad dignitatem leuare et extollere ipse tamen trinitis et dolens debet suscipere et si forsitan dignus sit timere et metuere. De leuatione vero contemplationis potest dici illud Ezech. xj. Spiritus quidem leuauit me. et adduxit me ad transmigratio nem in visionem spiritus dei. De leuatione vero ad apicē eterne felicitatis et consolationis potest dici illud Ezech. xlij. Leuauit me et introduxit me in atrium interius. et ecce repleta erat gloria domus domini. Unde de beatis dicitur Ezech. lxxij. Quod indulgentia domini redemit eos et portauit eos: et leuauit eos in diebus seculi. Sic ergo patet q̄ est leuare pertinens ad christum. Cōsecudo dico q̄ est leuare pertinens ad iustum. Iustus enim leuare debet et ab infimis erigere Animum languentem. vt contempletur. Proximum egentem. vt consoletur. Optimum iacentem. vt honoretur.

Dico ergo. q̄ iustus debet leuare languentē animū ad veri cognitionē. Quia reuera animū nostrū languētē et repidū nō debemus leuare ad videndū redēptionis fructū Luc. xxi. Respicite et leuate capita vestra qm̄ appropinquabit redēptio vestra. Contritionis lucrum. j. Reg. xxiij. Leuauit rex Saul vocē et fleuit. Et illud p̄dictū Hierē. iij. Leua oculos tuos in directū et vide vbi nunc prostrata sis. Deuotionis statum. i. crucem et passionem xpi. quam sc̄ leuare debemus in memora nostra ad spem et fiduciam saluationis. Unde Hierē. iij. Leuate signum in syon et confortamini. Saluationis statum sc̄ gloriam eternam Esa. lx. Surge illuminare iherusalem. qz venit lumen tuum et gloria domini super te orta est. Sequitur. Leua in circuitu oculos tuos et vide. Satū damnationis sc̄ infernum Ero. xxiij. Leuantes filij israel oculos viderūt egyptios. id est mortuos demones infernales et timuerunt valde. Et Ezech. viij. Leua oculos tuos ad viam aquilonis. Di-

co ergo. q̄ iustus debet leuare languentem animū ad veri cognitionem. Cōsecudo dico. q̄ debet leuare egentem proximum ad boni susceptionem. quia sc̄ iustus videns proximum suum pauperem et egentem debet ipsū leuare et a tribulatione et angustia liberare. figura. Deutro. xxiij. vbi asinus si ceciderit precipit leuari. quia sc̄ iustus si asinum. id est pauperem sub mundi infortunijs inuenit nunc cecidisse ipsum debemus per pium adiutorium subleuare et consolatione debita consolari. Unde ibi. remic xxxviij. Leua Hieremias prophetam de lacu ante q̄ moriatur. Et si istud intelligit de lacu miserie corporalis multo fortius de lacu miserie spiritalis videt de peccato quia sc̄ multo maius meritum est leuare hominem a lacu peccati q̄ a lacu presentis miserie vel tormenti. Cōsecudo dico q̄ leuare debemus iacentem optimum ad dignam prelationem: quia sc̄ iustus debet bonos et rectos in statu infimo cōstitutos ad statum dignitatis et prelature leuare. et eos prout decet honorare et promouere. Unde. ij. Regum. xx. dicitur. Quod rex israel leuauit benadab vt sederet secus in curru suo. Istud est igitur leuare pertinens ad iustū. Sed de hoc vide in prin. titu. vbi plene inuenies etc. Cōsecudo dico: q̄ est vnum leuare spectans ad iustum. Et sic dico. q̄ in iustus supra seipsum. Leuatur per presumptiones. Cōtra prelatum per rebellionem. Contra subditū seu egenum per oppressionem. Contra proximum seu sociū per oppugnationem. Contra deū per obstinationē. Cōtra deū ergo. q̄ mali leuatur contra sc̄ ipsos per presumptionem et superbiam Dice. xxiij. Adimpleti sunt et saturati sunt. et leuauerunt cor suum et obliuati sunt mei. Item leuatur contra prelatos per inobedientiam et rebellionem. ij. Regū. xx. Homo demonte effraym z̄yba filius botri cognominē leuauit manum suam contra ciuitatem et regem David. Itē leuatur contra subditos per iniustitiam et oppressionem Job. xxxij. Si leuauit super pupillam manū meę. etiam cum viderem me in porta superiorum. Vñ p̄tra tyrannos dicit Hierē. iij. Ascēderit leo de cubili suo. p̄edo. gentiū se leuauit. Itē leuatur cōtra proximos seu socios per discordiā et discensionē. Contra illud Esa. ij. Non leuabit gens cōtra gentē gladius etc. Itē leuatur contra deū. per perfidiā et obstinationē. Vñ de perfidia dicit Ezech. xvij. Vir q̄ in iustitiā nō se erit. nec in motibus comederit nec oculos suos leuauerit ad idolaviet. De obstinatione hō dicit Hierē. l. Cor suū leuauerūt contra me. Non pono exempla. nec dilato qz vbi leuare et corrigeret in alijs similibus satis dixi. Et hec de leuare.

Leuita. Leui. Nota q̄ leui fuit vnus d. xij. filijs iacob. cuius filij et successores dicti fuerunt leuite. fuit igitur in lege antiqua populus leuitay

Diuinis vñbus deputatus. Cōsecudo enim ad seruiendum dño et ad ministrandum in tabernaculo et in tēplo crāt specialiter dedicati. Sicut dicitur Num. i. Erant etiā varijs ritibus consecrati. sicut dicit Num. viij. Erant insuper a plebis domibus segregati. sicut dicitur Num. ij. Erant insuper possessionibus non dñati. sicut dicitur Deut. xvij. Possessiones enim exceptis domibus non habebant. sed decimis primitijs et oblationibus contenti erant. Per istos ergo leuitas possunt intelligi viri ecclesiastici et religiosi qui etiā in noua lege leuitas fuerunt substituti. qz sc̄ diuinis vñbus deputant et ad ministrandum deo circa altare spiritualiter ordiantur. Unde Numeri. ij. Aplica tribum leui et facies stare in conspectu aaron vt ministrarent et excubent. et obseruent. et custodiant vasa tabernaculi seruientes in ministerio ei. Et aduerte q̄ officij leuitay cor erat. Sacrificia ministrare. Tubis ppl̄s aduocare. Deū canēdo laudare. Onera tabernaculi portare. Et archā dñi solūmodo tangere vel tractare. Sic et charissimi viri ecclesiastici debēt. Sacrificare missam celebrando. Ppl̄m aduocare

uocare alte pdicando. Denote cantare deum collaudando. Quera postare penitentia faciendo. Et archa domini scilicet sacramentis altaris soli tangere. soli ad eius sacrificium accedendo. Unde. j. Paral. x. dicitur. Quod illicitum est quod a quocumque portet archa nisi a leuitis. Et sic homo erit diuinis visibus deputatus. Unde Rume. ij. Eruntque leuite mei. Leuite igitur erant diuinis visibus deputati. Item debent esse a mundi legibus segregati. Quia viri ecclesiastici debent esse per excellentiam vite segregati et distincti a moribus aliorum. Unde Deutero. x. Separavi tribum leui. Item debent esse possessionibus denudati. quia scilicet dato quod habeant possessiones temporales: illas tamen habent nomine ecclesie sue et non nomine suo. Item si habent eas in re. non tamen debent eas habere in affectu. Iuxta illud ps. Diuitie si affluant nolite cor apponere. Date enim non fuerunt leuitis possessiones. duplici ratione scilicet vt solummodo iactarent in domino curam suam. et sic ipse eos enutriet. et ne distractio temporalium ipsos a dei seruitio impediret quia scilicet viri ecclesiastici nunquam se debent a dei seruitio propter temporalia distrahere. sed semper debent ad dominum cor habere. et in auxilio temporalium non sperare. Unde Josue xiiij. Non acceperunt leuite aliam partem in terra nisi viues ad habitandum. Debent igitur esse possessionibus leuite denudati. Item dico quod debent esse variis ritibus consecrati. Circa quod est aduertendum quod tria requirerentur in consecratione leuitis. que spiritualiter intellecta in viris ecclesiasticis requiruntur ad hoc quod sint spirituales leuite et quod digne habeantur domino ministrare. Debebant enim spargi aqua lustrationis. Lauare vestimenta. Kadere capillos. Sicut dicit Rume. viij. In quo notatur quod ecclesiastici debent habere interioris mundiciam puritatis. Exterioris decentiam honestatis. Inferius carentiam facultatis. Debent enim viri ecclesiastici astringere carnis fedtatem. Et ista est asperio aque lustrationis. Depingere morum honestatem. et hec est lotio vestimentorum. Contemnere rerum facultatem. et ista est rasio capillorum. Igitur si digne deo volumus consecrari astringamur vt. lauemur a fecibus carnalitatibus. quod ostenditur in hoc quod ipsi leuite aqua lustrationis scilicet vbi immundi purificabantur. iubebantur aspergi Per aquam enim significatur castitas. aqua quidem carnis puritas astringitur. et omnis mentis fedtatis depuratur. Unde psal. Asperges me domine yfopo et mundabor. lauabis me et super niuem dealbabor. Item depingantur et ornentur virtutibus honestatis. et hoc datur intelligi in lotura vestimentorum. Vestimenta enim que exterius apparent et omnia verecunda celant significant honestatem qua defectus interiores celantur et mores exteriores ornantur. Exodi. xix. Lauent vestimenta suave sint parati. Item etiamur et nudemur ab operibus facultatis. Et hoc datur intelligi in rasura capillorum. Capilli enim significant bona temporalia. que non sunt de essentia nature humane. immo more capillorum sunt superflua et extrinseca. Ezech. v. Accipe gladium acutum radentem pilos. Et sic si mundi bona contempserimus si conuersionem mundauerimus. si carnem nostram purgaucrimus. nos erimus spirituales leuite et digni erimus domino consecrari et sibi debite ministrare. vt sic quilibet possit dicere illud iudicij. xvij. Leuita sum de bethleem iuda. applicatus assumptus et additus: quia scilicet nos debemus deo applicari sibi humiliter seruido et ab ipso assumi et ei addi per charitatis vinculum adberendo: vt sic dominus possit dicere illud Malach. ij. Pactus meum cum leui fuit. a facie nominis mei pauebat. lex veritatis fuit in ore eius. in pace et equitate ambulauit mecum. et multos auertit ab iniquitate. Hoc igitur de leui sufficit.

Leuis. Leuitas. Nota quod leuitas est ipsa res efficitur facilis ad mouendum. et ad de loco ad

locum agiliter transferendum. Neue enim dicit. Quicquid onere seu pondere non grauat. Et nota quod moraliter loquendo leuitas sumitur pro virtuosa agilitate. pro vitiosa mobilitate. pro gratiosa facilitate. Leuis est vir iustus: quia agilis ad operandum. Leuis est vir stultus. quia mobilis ad euagandum. Leuis est vir conflictus. quia facilis ad tolerandum. Primo igitur dico quod quedam leuitas que est virtuosa. Et ista est illa quae viri sancti sunt expediti et agiles ad facilliter obediendum. et ad bonum facilliter exequendum. Elementa enim leuia et que graui materia non premuntur. habent motum suum a centro ad circumferentiam et continue et necessario agitantur et motus aliquem exequuntur. sicut patet in igne et aere. Sancti enim qui graui et terrestri diuitiarum seu vitiorum materia non fuerunt grauati. sed per paupertatem voluntariam et per vitiorum et terrenorum carentiam leues et agiles sunt effecti motum cordis superius habuerunt. a centro. id est a mundo recesserunt. et ad spiritualium et ceterorum bonorum altam circumferentiam mentaliter accesserunt. et ad bona opera exequenda se faciles obtulerunt. Constat enim quod animal leue citius currit et predam suam melius insequitur. citius fugit et difficilius capitur. Sicut iusti prelati qui scilicet spiritualiter sunt leues. predam bonorum operum audius insequuntur. et periculum tentationum effugere vel euadere citius comprobantur. Istos ergo compara prodo vel onagro que sunt animalia valde leuia. Unde Hierem. ij. Cursor leuis explicans vias suas onager affluctus in solitudine. vide istam analogiam alibi scilicet in tit. ii. Sic ergo milites amant in prelio leues equos. et naves etiam compositas de lignis leuibibus magis est ceteris diligenda. Sic deus tales diligit et eligit. quos spiritualis paupertas et vitiorum carentia leues facit. Esate. xix. Ascendet dominus super nubem leuem et ingredietur egyptum. figura ad hoc Genes. vi. vbi archa Noe in qua saluatum est genus humanum a diluuiio de lignis leuigatis dicitur fabricata. figura etiam Deut. xxxij. vbi altare precipitur domino erigi et fieri de lapidibus leuigatis et a pondere attenuatis. Ad denotandum quod illi qui archa salutis et altare deuotionis esse voluerunt. et qui saluare a diluuiio peccati et deo periliare alios solent. leuigati. id est leues effecti et a terrenis vitijs depurati ante omnia esse debent: quia si nullus deo acceptus efficit. nisi quod terrenis pondere. mentem vel corpore leuigat. sicut apparuit in apostolis qui leues et paupes fuerunt. et ideo facilliter per mundum cucurrerunt. et mundum a peccati diluuiio liberauerunt. Unde Abacuc. j. Leuitores paradisi equi eius velociores lupi uespertinis. Ista est igitur leuitas virtuosa. Secundo dico quod inuenit leuitas vitiosa. Et sic per leuitates intelligo Mentis instabilitatem. Talis enim est periculosa. quod Morum insolentiam. res leuis longe periculis non Inconstantiam et mobilitatem. bene sistit. cito corripitur. Longe dico periculis: quia si res leues facilliter mouentur a fluctibus. vel a vento. Vt si naute in mari cito ducunt nauem copetenter onerata et grauem prolixam vacuam atque leuem. De monstro etiam marino quod dicitur nauiculus dicit Plin. Quod tpe sereno aquam maris vomit vt leuio fiat atque ad maris superficiem ascendens membrana subtilis quam habet inter pedes anteriores locum veli cum pedibus erigit et sic per mare uelificat et discurret. Sicut enim timidi habuerunt. et si fluctus nimis tempestuosos senserit. tunc propter leuitatem quam aquas euomendo in se periculis aqua maris rebibit. et se grauem et ponderosum facies sicut an ad profundum descendit periculis euadit. Sicut et dico quod leuitas mentis periculosa est. Huius enim anime non bene ad sanitatis portum ducit. nisi diuini timoris pondere et morum et prudente grauitate firmetur. Alis enim si anime leuitatibus insolentat. flatu et fluctu tentationis ipsam facilliter rapiunt. et ad scopulos tribu

mus ascendere. ne venatores iferni nos valeant inuenire. Ut dicamus illud Eccli. xxxij. Quasi cedrus exaltata sum. in lz. et quasi cypressus in monte syon etc. Cedri enim que sunt arbores altissime. et cypressi que sunt arbores solidissime et firmissime. sunt viri sancti qui per contemplationem sunt alti. per durationem sunt firmi. in lybano ecclesie debent exaltari et repositaliter promoueri. et spiritualiter per mentis affectionem et executionem ad saltum paradisi totis conatibus eleuari. vt sic dicat qui libet illud Esaie. xxxvij. In troiebo altitudinem summmitatis eius. Aduerte tamen figuram. iij. Regum. xij. Et. ij. Paral. xvj. vbi dicitur. Quod carduus s lybani misit ad cedrum que est in lybano dicens. Da mihi filiam tuam uxorem. et indignate bestie saltus conculcauerunt carduum. Reuera charissimi ista videntur hodie esse in saltu et in lybano. idest in dignitatibus ecclesie militantis. Ibi enim. inter cedros cardui. idest in ecclesia inter bonos. et perfectos. inveniuntur insufficientes et imperfecti. Sed quid procerto tales cardui. idest tales insufficientes sunt pre ceteris ambiciosi. semper enim nituntur habere filiam cedri in uxorem. quia scilicet ecclesiam filiam xpi ambiunt et desiderant uxorem habere. et ad eius connubium per promotionem transire. Et ideo sequitur. Indignate bestie saltus conculcauerunt carduum. Quia vere bestie saltus. idest bone persone que sunt in ecclesia. debent tales ambiciosos et presumptuosos deprimere. et ipsos per depressionem et correctionem ne ulterius superbiunt conculcare. ps. Super aspidem et basiliscum ambulabis. et scul. leo. et draco. Tales enim dicuntur aspidem per malitiam. basiliscum per inuidiam. leones per superbiam. dracones per auariciam. Carduus igitur non debet regnare in lybano sed cedrus: quia sicut dicitur in ps. Iustus vt pal. flo. sicut cedrus ly. mul. vt sic applicetur illud quod dicit Ezech. xvij. Aquila grandis venit ad lybanum que tulit medullam cedri etc. Aquila enim est contemplatiuus. qui ad lybanum ecclesie. debet venire per promotionem. vt ibi de cedro contemplationis sumat medullas. idest gratiam et deuotionem. patet igitur quomodo in isto lybano ecclesie vel religionis. vel statui virtutis et perfectionis debet

Mentis grauitas eleuari.

Cordis siccitas humectari.

Carnis feditas eripari.

¶ Per lybanum igitur mox sublimitas denotatur. ¶ Secundo principaliter dico quod per lybanum mundi prosperitas denotatur. Lybanus enim interpretatur candidus: quia propter abundantiam niuium mons iste omni tempore candidatur. Sicut enim in mundo abundat nix et candido mundane prosperitatis: quia. more niuis facilliter dissoluitur et destruitur. et more candido per eius aspectum oculus cordis debilitatur et obrunditur. Benedico quod potest lybanum comparari. Unde de isto lybano potest dici illud Psal. i. Infirmata est basan et carmelus. et flos lybani elanguit. Ubi aduerte quod mundi prosperitas habet infectiuam propter carnalitates: quia dicitur basan qui interpretatur pinguedo. Defectiuam propter debilitatem. quia dicitur carmelus qui interpretatur tenellus. Allectiuam propter amenitatem. quia ibi est flos. Ista enim est flos alliciens. Carmelus deficiens. Basan interficiens. ¶ Tertio principaliter dico quod per lybanum celi felicitas figuratur. Sicut enim in lybano sunt Aues modulantes.

Arbores virentes.

Aque decurrentes.

Sic in celsi curia sunt aues. idest angeli qui deum laudando dulcissime modulant. Sunt arbores idest sancti qui virore celestis glorie perpetuo decorantur. Sunt etiam fontes et flumina voluptatis. quibus sine intermissione beati in patria recreantur. Ideo cuiuslibet sancti virore potest dici illud Esa. lx. Gloria lybani ad te veniet. Et Esa. xxxv. Gloria lybani data est ei. Decor carmeli et saron. Ubi aduerte quod in isto lybano paradisi. Et plenitudo summe voluptatis. Quia est ibi gloria.

Est celsitudo summe dignitatis: quia ibi est lybanus. mons scilicet altissimus. Est gratitudo summe largitatis: quia ibi est datio. data est inquit ei. Vide supra de gloria in titulo suo. Et supra de altitudine. vel de dignitate. Vide etiam supra de dare. Sic ergo patet quomodo lybanus tripliciter sumit in scriptura.

Libenter ¶ Nota quod ille libens seu libenter aliquid facere dicitur qui illud voluntarie et sponte et cum complacentia facere comprobatur. Dicitur autem libenter a verbo liber quod non habet nisi tertias personas indicatiui modi scilicet liber libebat. libuit. libuerat. libebit. Et signat idem quod placeo places. Igitur dicamus quod libenter potest accipi in bono et in malo. In bono enim signat bonam et promptam voluntatem et complacentiam quam habet quis ad bonum faciendum. ¶ Dicamus igitur quod est vnum libenter quod est bonum et commendabile et hoc est illud quo quilibet homo iustus voluntarie et cum complacentia bonum exequitur. et in bonis operibus occupatur. Quatuor enim modis vt dicunt philosophi fit motus naturaliter. Sicut lapis naturaliter tendit deorsum a tota proprietate. Sicut adamans mouet et attrahit ferrum violenter. Sicut sagitta ascendit sursum voluntarie seu libenter. Sicut cum sponte quis facit aliquem actum. vel sicut animus dat corpori motum. ¶ Quia talia quatuor genera actuum. seu motuum sunt in hominibus quantum ad bona opera facienda. Quidam enim faciunt bonum quasi naturaliter. sicut sunt quidam qui a completionem seu constellationem mouentur ad bonum. Quidam secrete et mirabiliter. sicut illi qui occulte tracti diuinitus per gratie inspirationem vel infusionem mouentur ad adamantem. idest ad deum tanquam ad obiectum perfectissimum. Quidam coacte et violenter. sicut cum quis per tribulationum inuersionem vel aliquam fortis impulsione mouetur deorsum scilicet ad celestia desideranda. et remouetur et elongatur a vitijs temporalibus que sunt deorsum. Quidam mouentur voluntarie seu libenter. sicut sunt illi qui ex deliberatione voluntatis etiam contra naturam appetitus per virtutem non per naturam voluntarie ad bonum mouentur. Et sic dicam quod quidam bonis agunt naturali inclinatione. quidam ex diuino tractu vel inspiratione. quidam ex violentia iacti tribulatione vel correctione. quidam ex libenti affectu et voluntaria liberatione. Et procerto quartus et vltimus est commendabilior. quia scilicet iste importat virtutem. alij vero quodammodo important necessitatem. Istud fit voluntarie et electiue. alia quodammodo extraordinarie et coactiue. ¶ Nam Moyse mansuetum coegit natura benefacere. Moyse enim erat vir mitissimus super omnes homines qui erant in terra. ¶ Numeri. xij. Nam petrum apostolum coegit gratia post christum currere seu rēte dimittere. quando. scilicet interiori inspiratione interius attrahente et cogente ad solam christi uocationem ipse et Andreas relictis rhetibus secuti sunt dominum. ¶ Matth. iij. Nam Paulum persecutorem coegit tribulatio deum cognoscere. quando scilicet cecidit et tribus diebus factus fuit cecus. ita quod ex his que passus est didicit obedientiam. ¶ Hebr. v. Sed reuera. Dauid regem et prophetam instruxit voluntas mala fugere. et deo obedire. et sancte viuere. cum scilicet dicebat in psal. Voluntarie sacrificabo tibi et confitebor nomini tuo domine. quoniam bonum est. libenter igitur et voluntarie non coacte est bonum agendum et cito. et prompte. Unde Seneca in epistola. lxxij. dicit. Quod nihil facit virtus. quia necesse est. Et libro de beneficijs dicit. Quod proprium est libenter facientis. cito facere. Nam qui tarde facit. ex animo non facit. Itē libenter et voluntarie est deo et prelato parendū in bonis operibus et virtutibus insistendus. Non enim placent deo coacta seruitia. quia qui bona opera non libenter immo coactus exequitur. eternā inde

Xps em̄ est quidā liber scriptus in pelle agnea. et in ca-
 meravirginis gloriose digitis spūssancti. Iste enim liber
 fuit dictatus in patris dispositōe. scriptus in matris
 cōceptione. expositus in natiuitatis manifestatione.
 correptus in passione: rarus in flagellatione. puncta-
 tus in vulnere in frōne. super pulpituū positus in cru-
 cifigione. illuminatus in sanguinis effusione. et illiga-
 tus in resurrectione. et disputatus in ascensione: qñ. s.
 angeli dicebant. Quis est iste rex glorie. et quis est iste
 qui uenit de edom. Apertus uero erit et explicatus in iu-
 dicij puulgatione. Iste igitur est liber de quo dicit. ij. Pa-
 rali. xxxij. Reperit belchias sacerdos libri legis in
 archa. Est etiā ille liber de quo dicitur. Iudic. xxxij.
 Sume libri emptionis hunc signatū. et librus hunc q̄
 apertus est et pone in uase fictili. Liber ei signat⁹. est diu-
 nitas: liber apert⁹ est humanitas. q̄ in uase fictili carnis.
 scz humane. et in latere arche. idest in uero uirginis ma-
 rie fuit positus et repertus. Et nota siuis q̄ in isto libro
 in pulpito crucis posito et explicato possunt legi va-
 rie lectiones. Ibi enim potest legere scilicet

Superbus humilitatē. in capitis inclinatione.
 Auarus liberalitatē. in manus extēsiōe et pforatiōe.
 Inuidus charitatē. in lateris seu cordis aptiōe.
 Diues spūales paupertatē. in toti⁹ corpis denudatione.
 Solosus abstinentie paritatē. in amara aceti potatiōe.
 Deliciosus pnie aspitatē. in corone spinee ipositione.
 Iracūsus benignitatē. in crucifixorū indulsiōe.
 Instabilis stabilitatē. in pedū conuulsiōe.
 Luxuriosus castitatē. in matris uirginis discipulo et
 in discipulū uirginis matris uirginis cōmendatione.

De istis igitur lectionibus et documentis dicit Ec-
 clesiastici. xxxij. Hec omnia libera uita. et testimonia al-
 tissimi. et cognitio op̄itatis. Hic igitur liber est diuinus

D Quarto dico q̄ est liber humanus. et ista est simili-
 ter duplex est em̄ liber conscientie cordialis. et liber ap-
 parentie corporalis. Liber cōscientie continet bona et
 mala que fecimus. Ueruntamen modo est liber signa-
 tus occultus et inuolutus. Sed uere in iudicio omni-
 bus erit aptus et expositus: qñ cōplebitur illud Dan.
 vij. Libri aperti sunt et iudicium scdit. Sunt enim libri
 conscientie nostre que in iudicio singulorū singulis ape-
 riantur. et s̄m illa que ibi apparebunt hoīes iudicabū-
 tur. unde Apoc. x. Libri aperti sunt. et alius liber aper-
 tus est q̄ est uita. et iudicati sunt mortui ex his que scri-
 pta erant in libris s̄m opera eorū. Iste liber est in mul-
 tis ualde male correctus. immo quasi totaliter corru-
 ptus. sicut est illoꝝ qui libruū conscientie sue ad maluz
 exemplar male uita alioꝝ correperunt. et cōformauerūt
 et ideo multi sunt qui in isto libro nesciunt legere pec-
 cata suauit ip̄a confiteantur. Quia Quidam sunt qui
 ibi legunt ualde false. sicut sunt illi qui unum dicunt et
 aliud omittunt in confessione. Quidam basse nimis
 sicut illi qui peccata sua nolunt confiteri. Quidam ni-
 mis alte sicut illi qui de pprijs peccatis se iactant. et q̄
 in eis gloriātur. Liber igitur talis sic corruptus dignus
 est destrui et cōburi. Sicut dicitur. Iudic. ij. de libro ubi
 scripte erant maledictiones babilonis. de quo precipi-
 tur q̄ ligetur. cum quodam lapide et projiciatur in me-
 dium eufraten: qñ. s. tales libri. idest tales male consciē-
 tie. adiuncto sibi pondere lapidis. idest sententie diui-
 ne. infernali flumine submergentur. Actū. xij. Con-
 tulerunt libros et combusserunt eos. Liber uero ex-
 terioris apparētie signat p̄gerē morū et uirtū qz quot
 sunt in nobis bona exēpla et bona opa. tot sunt in libro
 p̄uocatiōis nostre bona alioꝝ documēta et. sufficit.

Hora q̄
Liberalitas. Liberalis. Iste libe-
 ralis est medium inter duo uitia que tenent extrema.
 que scilicet sunt auaricia et prodigalitas. Liberalitas
 est enim dare danda et retinere retinenda. quia scilicet
 homo debet dare superflua et retinere pro se et suis ne-
 cessaria. Ad quod etiam satis nos informat natura q̄
 scilicet effundendo germen. uel producendo fructus.

nunq̄ tantum exuberat. quin semper humidum radi-
 cale retineat quin semper illud quod est necessariū ad
 sui et ramorū substantiam secum conseruet. et habeat.
 Sic uere debet facere quilibet prudens: quia scilicet nū-
 q̄ tantum debet in interioribus liberalitatibus afflue-
 re. quin semper pro se et radicibus. idest pro parētibus
 et amicis filijs et nepotibus. confanguineis et familiari-
 bus necessaria debeat referuare. Alia sicut arbor q̄ mul-
 tum in uino anno fructificare solet. ut cōmuniter anno
 sequenti sterilis inuenitur. Sic illi qui dando nimis
 effluunt. infra breue tempus. per paupertatem et mise-
 riam sterilescunt. Medium ergo teneat liberalis. et sic
 agat ne per prodigalitatem pauper fiat. Nec per auari-
 ciam nimis uilis. Unde Seneca in puerb. Age sic nego-
 ciū alienū ut tuū non obliuiscaris. amico ita p̄desto ut
 tibi non noceas. Et nota q̄ liberalitas debet esse

Tempori coaptata.

Propere festinata.

Omnibus presentata.

Prudenter moderata.

De nostro proprio ordinata.

Affectu intimo pensata.

Dico ergo q̄ liberalitas temporis uel loco d̄z coapta-
 ri. Quia reuera. sicut uidemus q̄ natura in producen-
 do fructus seruat tempora. quia scz in estate producit
 In hyemero se trahit atqz claudit. Sic homo nō in
 omni loco nec in omni tpe debet liberalitatē facere. sed
 locum et tempus debitum obseruare. Quandoqz enim
 se debet claudere et obstruere. ut tandem occasione re-
 perta et necessaria oportunitate inuenta possit fertilius
 erogare. Teste enim Ambrosi. de offi. lib. j. Deus non
 uult opes effundi sed dispensari. Quia reuera qui si-
 mul totum effunderet. necessitatis tempore nihil ha-
 beret. Omni enim negotio tempus est et oportunitas
 ut et sic liberalis dicat illi quem tempore competentū
 iuuat illud Esa. xlij. et. ij. Coz. vij. Tempore accepto ex-
 audiui te. et in die salutis adiuui te. Ad quod facit uer-
 bum Senecae epistola. lxxvij. et lib. j. de beneficijs ubi de
 munere seu de beneficio loquens dicit sic. Tempore in-
 quit. Beneficia magna sunt. Beneficius est em̄ uilius
 in fame si panis eo animo quo debet dari. nec quan-
 tum sit. sed qua sit datum uoluntate perpenditur. ina-
 rius enim sit munus. licet idem sit. tempore loco et cau-
 sa. Igitur liberalitas temporis uel loco debet coaptari.

C Secundo dico q̄ liberalitas p̄pere uel cito debet fe-
 stinari. Cito enim debet homo dare. et non differendo
 petentem affligere uel grauare. Sicut enim dicitur p̄-
 uerbio. xij. Spes que differtur affligit animam. Iguū
 uita desiderium ueniens. Deus enim et natura sua be-
 neficia cito dant. nunq̄ enim procrastinant. immo in
 momento bñficia sua prestāt. nisi sint obstacula que
 resistunt De deo cōstat q̄ subito solet gratiam infun-
 dere. nisi obstaculus peccati faciat hoc differri. Si em̄
 cor dispositum fuerit. Nunq̄ deus gratiam retardat
 bit. Nescit em̄ tarda molimina spiritus sancti gratia.
 dicit Grego. De natura etiam constat: quia disposita
 materia in momento solet natura formam introduce-
 re. Et turbulentiis nubibus aere depurato. solet solis
 presentia radios suos subito diffundere. et mundus in
 momento suis splendoribus illustrare. Sic reuera dis-
 cam de homine liberali: qz procerto postq̄ uidet q̄ me-
 dium est dispositum et q̄ simul concurrunt tempus.
 persona. locus. causa. non debet procrastinare. s̄ quod
 dare uoluerit cito dare. unde Senec. de beneficijs. lib. j.
 dicit. Acerba inquit crudelitas est differre penam ge-
 nus misericordie est cito occidere et. maior est gratia
 que minus diu perpendit. Et ibidē dicit. q̄ ppriū est li-
 benter faciētis cito facere. Nā qui tarde facit. et ani-
 mo nō facit. Ista tamen sunt p̄tra multos q̄. s. munus
 qd̄ ipsi dant tanta dilatione distrahūt q̄ gram suā nō
 dant pprie. immo charissime uendūt. Ite ergo libera-
 les dicit nō p̄nt: qz nō libere immo coacte faciūt qd̄ cō-
 cedunt. Contra quos dicit Cassio in epla. Qd̄ bone

stius est re negare quam longos terminos assignare. Adipus enim decipitur cui celeriter denegatur. Res enim ad multam instantiam habita cara videtur. Statim est donum quod venit ante preces. Seneca etiam de beneficiis dicit. Beneficium debet esse

Nulla dilacione suspensum.

Nullis precibus redemptum.

Nullis meritis comparatum.

D

Liberalitas igitur prope cito debet festinari. seu sine diffugio dari et proferri. Tertio dico quod liberalitas cunctis hominibus debet largiri. Liberalis enim animus debet omnibus generaliter esse liberalis et omnibus benefacere quam potest. exemplo celi et solis quod omnibus creaturis influunt et a suorum radiorum influentia nil excludunt. unde Seneca de beneficiis. libro. i. dicit. Quod officium liberalitatis est omni petenti dare et deos imitari si oculos inquit imitaris da etiam ingratis. Nam et piratis maria patent. et sol oculis sceleratis. Adverte tamen quod istud intelligitur. ceteris paribus. Nam sol prius illuminat partes magis propinquantibus quam remotas. et mare multo plus arenas et terrarum fabulosas irrigat quam secundas. cum sibi amplius sint propinque. Sic vere cuius liberalis homo omnibus debeat bonum facere. tamen propinquantibus. hoc est consanguineis. familiaribus et amicis. et arciosis. hoc est sterilibus pauperibus et egenis. debet ceteris paribus primo dare. et eis quod necesse est pro aliis ministrare. unde Ambrosius de officio. dicit sic. Liberalitas perfecta est quam probat non pauperis et non tulum. liberalitas enim fide. causa. loco et tempore commendatur. ut. s. primo extendatur. circa domesticos fidei. Et ibidem dicitur quod in pari necessitate melius est subvenire suis quam aliis. Quod tamen est contra multos qui. s. liberales sunt non pauperibus sed divitibus. non propinquis. sed forensibus. non egenis. sed potentibus. Ite quot sunt hodie qui magnatibus liberales existunt et erga eos abundanter expendant. ut ampliora habeant. velut largitatis nomen acquirant sua copiose distribuunt. Pauperes vero christi. et etiam pauperes de genere suo deserunt et dimittunt nec eis de impendere quicquam volunt. De quo dicit Petrus in Kauen. in quodam sermone. Helyscus vasa ter vacua implebat. et deficientibus oleum dabat. Hodie vero vasa vacua continentur. et plena semper implentur. Vigna et silva et aque in mare differunt. arenti autem terre subtrahitur. et flumina que non indigent irrigantur. Igitur liberalitas cunctis hominibus debet dispensari seu etiam largiri. Quarto dico quod liberalitas lance prudentie debet moderari. Et ad hoc applica illud quod dicitur est. s. para grapho primo. Ad quod facit illud Gregorius. qui dicit quod in liberalitate modus adhibendus est et rex et personarum. Rerum ut non vni omnia. sed singulis erogetur. Personarum ut primo tribuamus bonis deinde alijs. Igitur liberalitas lance prudentie debet moderari. Quinto dico quod liberalitas de nostro proprio debet ordinari. quod reuera homo debet esse liberalis de suo non de alieno. quod est contra modernos divites et potentes qui. s. alium de vni diebus rapiunt. et pompas festa et conuiuia liberaliter faciunt. ita quod alij homines tales liberales et magnificos esse dicunt. et sic nomen liberalitatis alienis expensis acquirunt. Similes aquilis et leonibus qui scilicet sunt liberales non de suis sed de alienis. quod. s. illud quod alijs auiibus et bestijs sequentibus tribuunt aliarum autem et bestiarum carnes sunt quas rapuerunt. Sic illi quod sua fauonibus conferunt ab innocentium et subditorum substantijs et corporibus turpiter extractione de quo Ambrosius de officio. dicit sic. Quod illa liberalitas non probatur vbi ab altero extorquetur. ut alteri largiatur. Igitur liberalitas de nostro proprio debet ordinari seu dispensari. Sexto vero dico quod affectu intimo debet pertractari. Ille enim qui liberalitatem facit. affectuose et ex animo ipsam debet facere. Ille vero qui illam recipit. magis debet ad animum quam ad factum attendere. et magis tantis voluntatem et possibilitatem quam muneris quantitatem pensare. Ad quod facit exemplum paupercule

mulieris que buo era minuta offerebat in templum. cuius multi diuites multa et magna offerrent. et tamen ipsa oblationem eius modicam. oblationibus diuitum qui magna offerebant pretulit. Luc. xxi. ita quod bone matrone voluntate et affectu multo amplius quam diuitum immensa munera reputauit. In liberalitate ergo magis pensandus est affectus quam effectus. magis voluntas quam quantitas. et potius datus tenuitas quam liberalitas. Ad quod facit dictum Valerij in sermone. Parua inquit ex voto offerentis magna sunt munera. Et Seneca de beneficiis lib. j. dicit sic. Magis me obligat qui dedit parua magna liberalitate. et qui sua paupertate oblitus ad mea respexit. Et Ambrosius super epistolam ad Cor. dicit. Quod non solum queritur quantum sed et de quanto animo tribuatur. Idem etiam libro de uideuis dicit quod vberior est munus ex paruo quam thesaurus ex maximo. quia non tantum quod datur sed quantum residet perpendit. Nemo enim plus tribuit quam qui sibi nihil relinquit. Igitur dicitur quod liberalitas debet habere istas sequi conditiones iam dictas videlicet quod ex affectibus debet considerari. De proprio debet dispensari. Sapienter debet moderari. Vulgariter cunctis debet dari. festinanter debet proferri. Tempore debet comparari. Et ista sufficiant ad presens. Et parcat lector si vocabula in omnibus non allegantur quod in biblia quasi nulle sunt autoritates vocales de liberalitate et ideo que dixi necesse habui a libris originalibus aggregare. vide. s. in titulis libertate signantibus. vide. l. c. vbi beneficia. Elemosyna. Misericordia. Dare. Ergo. tribuere. Concedere. vel Offerre et similibus.

Liber. libertas

liberare. Nota quod libertas opponitur seruituti Et ideo sicut triplex seruitus inuenitur. sic possumus tripliciter distinguere libertatem. Est enim.

Seruitus infirmitatis.

Seruitus iniquitatis.

Seruitus aduersitatis.

Prima est seruitus naturalis. Secunda est seruitus criminalis. Tertia est seruitus infernalis. Sic protergo dico quod est libertas. Nature. Gratie. Glorie. Libertas est nature nos liberat a carnis infirmitate. et ista fiet in die iudicij. quod. s. quod diu viuimus semper miseris et passionibus subiecti sumus et seruimus. Ite. viij. Vanitati subiecta est ois creatura. Sed in resurrectione creatura liberabitur a seruitute corruptionis sicut dicitur ibidem. Libertas gratie nos liberat a cordis iniquitate. de qua Roma. vj. Cum enim serui essetis peccati. liberi facti iustitie. Libertas glorie nos liberat a penarum aduersitate. de qua dicitur Sala. iij. Illa que sursum est hierusalens libera est que est mater nostra. Dicamus ergo generaliter de libertate quod ille proprie dicitur liber qui nulli subijcitur seruituti. Dico ergo quod libertas est

Aliquotiens vitiosa.

Aliquotiens virtuosa.

Aliquotiens gloriosa.

Vitiosa libertas est libertas fatuorum quod nulli iugo discipline voluit subijcere colla sua. et ideo ad modum onagrorum et bubalorum semper indomiti incorecti et indocti peruerant. De quibus dicitur Job. xj. Vir magnus in superbia erigit. et quasi pullum onagri se liberum natum putat. Libertas virtuosa est libertas perfectorum. Iaco. j. Qui autem permanserit in lege perfecte libertatis. hic perfectus est vir. Libertas gloriosa est libertas beatorum. qui se a cunctis miseris et tribulationibus huius mundi sunt liberi. unde psalm. xj. Iustus de angustia liberatus est. Dicamus igitur de libertate gratie que est virtuosa. Sicut enim caprus ab hostibus efficitur seruus hostium. reuersus vero postquam redditus est efficitur liber. et restituitur in totum pristina libertati. sic vere charissimi qui a dyabolo capti per peccatum. efficiuntur serui sui. Quia sicut dicitur Job. viij. Qui facit peccatum seruus est peccati. Sic vere qui per penitentiam ad statum gratie reuertitur. tunc a seruitute dyaboli liberatur. et libertati filiorum dei restituitur et donatur. Roma. vi. Liberati a peccato serui autem deo facti. Peccator enim est sicut elephas qui cadens in foueam pro gravitate corporis

corpore nō potest per se liberari. sed venit caut⁹ venator liberans eum de fouea ⁊ sic elephas gratificatus domesticus efficitur. ⁊ se liberat de cetero subiugatur. Sic vere clarissimi cum homo cadēs in fouea peccati non possit per se surgerenisi exinde per grām a christo liberetur ideo eius seruus debet fieri ⁊ ex perpetuo subiugari. Liberati inquit a peccato serui aut facti deo. Ubi aduerte q̄ qui vult a malo fieri liber. d̄ principaliter tria facere. videlicet. Extirpare causam inficientem. s. peccatum. Administrare causam perficientem. s. mētē. Procurare causam proficiētē scilicet domini seruitutem. Debet em̄ homo si vult liberari. Extirpare culpe naufragiū. Peccato inquit. Procurare cordis officium. Serui inquit. Procurare dei sub sidium. Deo inquit. liberatur em̄.

Per sublationē iniquitatis. Ideo d̄. Liberati a peccō.

Per subiectionē humilitatis. Ideo d̄. Serui aut facti

Per subiectionē diuinitatis. Ideo d̄. Deo.

C Dico ergo q̄ ad liberationem nostram taz a pena q̄ a culpa necesse est.

Quod auferatur mētē iniquitas. A peccato.

Quod inferatur cordis humilitas. Serui.

Quod afferatur iuuans diuinitas. Deo.

Primo ergo dico q̄ si volum⁹ liberari nos debem⁹ expiare nocumētū iniquitatis quod ofiditur cum dicitur liberati a peccato. Peccatum em̄ ante oīa d̄ eici alias a manu dyaboli nō possum⁹ liberari. Peccatus em̄ est sicut laqueus aucupis. sicut r̄bete venatoris sicut sagena piscatoris. in quo dum aliquis fuerit. a seruitute dyaboli nūq̄ liber crit. Sicut em̄ infirm⁹ nūq̄ fit liber ab infirmitate nisi primo expellat malos humores qui sunt causa infirmitatis. Unde etiam de cane dicitur qd̄ sentiens periculū comedit gramē ⁊ vomens ab infirmitate liberatur. Sic vere cū peccatum sit causa spūalis seruitutis ⁊ infirmitatis an̄ oīa necesse est q̄ ipm̄ eiciamus ⁊ euomam⁹ vt libertatem ⁊ salutē spūs resumamus. Liberati inq̄t a peccō. Eccli. xlvij. Ab omnibus peccis liberabit eos. Et nota q̄ multa sunt per que liberamur a peccato. videlicet.

Per elemosine largitatem.

Per penitētie grauitatem.

Per continentie puritatem.

Dico ergo q̄ liberamur a peccō per elemosinarū largitionem. Sic liberatur leo qui sentiens p̄pter nimā repletionem se nō posse fugere nec venatore euadere. solet proprijs vnguib⁹ cibos eijcere. ⁊ sic per corporis alienationem se a venatoribus liberare. Quia sc̄ q̄n̄ cibos bonorū temporalū alijs per elemosynas oīs per gemus. nos a venatore dyabolo liberamus ⁊ a mortis eterne periculo nos saluamus. Unde Thob. iij. dicit. Elemosyna ab oīi peccator a morte liberat. Itē liberamur p̄o penitētie toleratione. Sicut em̄ ericius per spinas quib⁹ est indutus solet canes euadere ⁊ se ab eorū moribus liberare sic homo qui spinis. i. p̄nē pūctionibus indutus. a canū morib⁹. i. a demonū tēptationibus liberatur. Unde Sap. xij. Trāseuntes mare per rates liberati sunt. Adare em̄ amaritudinē penitētie designat. Quia sicut venator insecutus a r̄ gr̄de fugiendo ⁊ mare ⁊ nauē intrando ⁊ aliq̄ de rapis catulis dimittēdo potest saluari ⁊ liberari. q̄ sc̄ diu vnus de raptis catulis in via dimittitur. r̄gris ipsum ad cubile repositas dat venatori spaciū fugien di. Sic vere si de cubili r̄gridis. i. de mundo catulos suos. i. bona tēporalia ⁊ peccata. ⁊ vitia reportamus necesse est q̄ ista dimittamus per cōtritiōē ⁊ fugiamus per occasionis euitationem ⁊ qd̄ etiam mare penitētie intremus per amaritudinis penarū tolerationem. Tribulatio em̄ correccio. p̄tritiō. cōfessio. ieiunium ⁊ peregrinatio sunt illa sc̄ que liberant hoīem a peccato. Iuxta illud. Job. v. In sc̄ tribulationibus liberabit te. in septima non tanget te malū. Sc̄ enim tribulationes sunt sc̄ predictę penitētie portiones. potissime autē confessio liberat. q̄ sc̄ sicut crocodill⁹

sentiens se a vermibus grauatum: solet os suū quibusdam aubus quis aperire: que ventrem subintrātes solent beluam a dictis vermibus liberare. Sic vere nos quorum venter. i. conscientia peccōrū vermib⁹ est grauata: si exinde volumus liberari: debemus os n̄m aubus. i. viris. spūalib⁹. s. sacerdotibus per confessionem aperire: ⁊ ventrē conscientie eis patefacere: ⁊ sic per eorum ministerium nos ipsos poterim⁹ a vermibus cōscientiam corodentibus liberare. puer. xij. Os iustorum liberabit eos. Liberamur igitur a peccato: p̄ penitētie grauitatē. Itē liberamur a peccato p̄ continentie puritatē. Sicut em̄ castor p̄ testiculo rum detruncationem ⁊ p̄ pudendorū reiectionē a venatoribus liberat semetipsum. Sic auentoribus inferni nos p̄ tēptationes carnis insequentibus sagaciter liberamur: si p̄ virtutem castitatis ab actibus uerecitis detruncamur. Ab isto peccato petebat dauid liberari cum dicebat in ps̄. Libera me de sanguinib⁹ deus deus salutis mee. Ap̄ls etiā sentiens istos venatores. s. carnis tēptationes: dicebat Ro. vij. Infelix ego homo q̄s me liberabit de corpore mortis huius: q. d. hoc est difficile. Sic igitur p̄t̄ quō si volumus eē liberi. Nos debemus expiare nocumētum oīs iniquitatis. Liberati inquit a peccato. Secundo dico: q̄ nos debemus vindicare oīs humilitatis fundamentum qd̄ ostenditur cū d̄. Serui facti. Serui⁹ em̄ dei summa est libertas: q̄. s. a seruitute dyaboli liberat: que est superbia. Cum em̄ superbia sit seruitus dyaboli: quia sicut dicit. Job. xij. Ipse est rex sup oēs filios superbie. Serui⁹ aut̄ xp̄i est humilitas: vnde patet q̄ per istam seruitutem efficiamur liberi ⁊ immunes: iuxta illud ps̄. Humiliatus sum ⁊ liberavit me. Serui inquit facti. Job. iij. Paruus ⁊ magn⁹ ibi sunt ⁊ seruus liber a domino suo. Serui⁹ inquit liber. q. d. Ista seruitus est libertas. Et sicut cōmuniter d̄. Deo seruire regnare est. Sicut adamas etiam tante est potentie q̄ ferrū a magnete tractū ⁊ sue seruituti subiectum violenter ad se trahit. ⁊ a magnetis subtrahit potestate. Sic vere cū ferrū. i. peccatorē frigidū ⁊ durum ⁊ ferrū. a magnete. i. a diabolo qui cū p̄ petriū tenet subiugatū. sol⁹ adamas xp̄s cū nobis p̄ suā grām appropinat ab ista seruitute retrahit ⁊ liberat. ⁊ ad suā seruitutē q̄ libertas est nos atrahit ⁊ inuitat. Serui ergo facti. Quia. s. sicut elephas vt dictū est seruit illi qui ipsum a fouea liberat. ⁊ qui ipsum a venatore pungere ⁊ eū offendere defendit sic xp̄o seruire debemus p̄ quē a venatore diabolo liberati sumus. ⁊ liberari quotidianos sentimus. Lu. j. De manu iniuriorum n̄rorum liberati seruiamus illi. In sanctitate ⁊ iustitia corā ipso oībus diebus n̄ris nota q̄ ista seruitus est libertas. Propter.

Sanctitudinem affectionis.

Rectitudinem intentionis.

Longitudinem durationis

Seruire em̄ debemus deo. Per affectus limpiditatem In sanctitate inquit. Per effectus rectitudines Iustitia inq̄t. Per profectus longitudinē Corā ipso inquit oībus diebus n̄ris Seruire em̄ nos digne faciūt ista tria. s. Affectus puritas ⁊ limpidudo. In sanctitate inquit. Effectus veritas ⁊ rectitudo. Iustitia inq̄t. Profectus firmitas ⁊ longitudo. Dibus inquit diebus nostris. Debemus igitur si volumus esse liberi vindicare fundamentū omnis humilitatis. Serui inquit. Tertio dico q̄ nos debemus procurare iuuamentū grandis auctoritatis. Deo inquit. Deus em̄ est ille solus qui nos potest a nostris aduersarijs liberare. Sine isto em̄ ⁊ sine sui adiutorio nūq̄ fit homo liber a culpa nec finaliter a pena. Salatitem em̄ est lapis huius presentis libertatē portante ab impugnatione muscarum. facit enim lapis iste amabile ⁊ ipsius portitorē quia sc̄ si victus fuerit olco seu lacte. ⁊ istum habuerit lapidem non impugnat a muscis. Si vero lapis aufertur. statim impugnat ab

Ligare.

eisdem. Sic vere carissimi sola presentia et gratia saluatoris quam per gratiam acquirimus et habemus: nos muscis spiritualibus. scilicet temptationibus et a demonibus dicitur liberare. Homo enim qui oleo seu lacte mundane prosperitatis inungitur: nunquam a muscis talibus liberatur: nisi contra presentiam dei suffragetur: unde hieronimus. Debellabunt adversum te et prevalere non poterunt: quia ego tecum sum dicit dominus ut liberet te. Et ideo istam presentiam et liberationem petebat David in psalmo dicens. Veni ad liberandum nos domine deus virtutum. ostende faciem tuam et salvi erimus. Potissime autem iste genus humanum de carcere: scilicet in sua beata passione liberando fuit saphirus: quod dicitur vincrosus de carcere liberare. figuratus in arietem abraam: sicut dicitur. Genesim. xxiij. Dum abraam arietem herentem vepribus occidit et immolavit: ysaac a morte liberatus. ait: quia. sicut populus iudaicus qui per abraam designatus est: christum inter vepres: id est inter ligna crucis occidit: ysaac. i. humanum genus a morte perpetua liberavit. christi enim passio nostra fuit liberatio. Ubi de patribus ab inferno liberatis dicit ipse christus. Mattheus. xxiij. de manu mortis liberabo eos de morte eterna erua eos. Ero mors tua o mors morsus tuus ero inferne. Deo ergo inquit. Ubi. ij. Mattheus. cha. j. Deus creator fortis et iustus et misericors: solus prestans: solus iustus: qui liberat israel ab omni malo. Patet ergo carissimi: quomodo si perfecti volumus liberari vel liberi appellari nos debemus. Expellere quod inficit. scilicet nocumentum iniquitatis a peccato inquit. Adiungere quod proficit. scilicet fundamentum humilitatis: quod debemus fieri scrui. Perquirere quod proficit. scilicet iuvamentum divinitatis. Deo inquit. Et hec de libertate sufficiat. Sive ergo tractare de liberatione qua homo debet homines liberare. De qua dicitur in psalmo. Eripite pauperem et egenum: de manu peccatoris liberate. et puer. xxxij. Erue eos qui ducunt ad mortem et eos qui trahunt ad interitum liberare ne cesses. Ubi dicitur de adiuvare et in pluribus alijs titulis etc.

Licere licet Licentia licitum. Cum omnia que non sunt contra deum ratione scripturarum lege: natura: vel homine prohibita videantur esse licita et concessa: iuxta illud. Apostolus. i. Cor. vi. Quia mihi licet sed non omnia expediunt. Videtur breviter distinguendum de licentia: licito vel licere: Et sic dicamus quod invenitur. Quid.

Licentia quod est faciendum.

Licentia quod est fugiendum.

Invenitur etiam quoddam.

Illicitum quod est vitandum.

Illicitum quod est impetrandum.

Primo igitur dicamus quod est quid licitum quod debet exerceri. Et istud est illud quod non solum est licitum fieri: imo etiam mandatum. Licentia enim benefaciendi solum imponit mandatum et necessitatem illius quod licitum est operari. Luc. vi. dicitur christus. Itaque inquit habebatis benefacere. Ista est autem licentia omni homini concessa: quod solum data est licentia benefaciendi: et ab illicitis abstineri. Unde: et quod plus ad celeste palatium introeundi. Antiquitas enim apud assyrios non erat licitum sacco induto aulam regis intrare: sicut dicitur. Iheremias. iij. Etiam in nuptiis evangelicis ille arguitur: quod carens vespibus nuptialibus in convivio inveniebatur. Mattheus. xxij. Sed non sic hodie: quod omni tempore temporaliter vel moraliter male induto licet benefaciendo se corrigere et ad celi convivium sursum ire. Ubi Seneca. in epistola. Subsilire in celum ex angulo licet. unde Theobaldus. dicitur sic. Hoc per certo habet omnes qui colit te: quod vita eius si in probatione fuerit coronabitur: si autem in tribulatione fuerit liberabitur: et si in corruptione fuerit ad misericordias tuas licebit venire. Igitur dico: quod est quid licitum quod debet exerceri. Secundo dico: quod est quid licitum quod debet cohiberi. Licentia est enim uti rebus generaliter licentia data est homini quod omnia possit fa-

cere que de sua natura non sunt peccata: sicut bibere comedere: nubere. et similia. Utile est tamen homini licentiam aliquotiens cohibere: et ne committantur illicita a licitis aliquotiens abstinere. Nonne infirmus a cibis licitis abstinere: ne forsitan mortem aut gravioz rem. infirmitatem incurrat. Sic debet homo qui sanitatem perfectionis vult acquirere: et ab infirmitate peccati qua se scelerit laborare: omnibus licitis vti non debet: immo ab ipsis abstinere multotiens solet. unde. Mattheus. xx. Non licet mihi quod volo facere: et apostolus. i. ad Cor. vi. Omnia mihi licent sed non omnia expediant. Ubi Gregorius. omelia. xxxij. Cogitandum summo opere est: quod qui se illicita meminit commisisse ab aliquibus licitis studeat abstinere: et per hoc conditori suo satisfaciatur ut quod commisit illicita: sibi metipsum abscondere debet etiam concessa. Et se reprehendat in minimis qui deliquisse meminit se in maximis. Brevis ergo ista est veritas: quod licentia est simplicibus cohibenda: et ne forte abutant ea loco et tempore a superioribus distinguenda. Iheremias. iij. Optime nosti quod non expedit regno tuo quod isolescat per licentiam. Et maxime istud potest dici de quibusdam quibus licet quicquid libet. sicut Seneca. dicit de cesare et alexandro: quod ipsis quicquid libuit licuit: hoc est dictum. Impunes fuerunt: nullum enim quod ipsos corrigeret habuerunt: et ideo non mirum si mala plurima commiserunt. Licentia ergo malefaciendi: vel rebus imoderate utendi est refrenanda: et ab illis vel qui regere se nesciunt cohibenda. unde augustinus. ad polli. dixit. Qui inquit licentia iniquitatis eripit: vitiliter vicit: quoniam nihil est infelicius felicitate peccati quam penalibus nutrit impunitas: mala voluntas velut hostis interius roboratur. Itaque ergo quod est quod licitum quod debet cohiberi. Tertio dico quod est quod illicitum quod debet precaveri. Et istud peccato est illud quod de sui natura peccatum est mortale: sicut enim medicos illa que a tota specie venenosa sunt contra talia vix remediis invenitur. Sic est de illis que de sui natura sunt mortalia et illicita: sicut sunt actus luxurie: motus senectutis: rursus stulticie fructus nequicie. de luxuria dicitur Mattheus. vi. Non licet tibi habere uxorem fratris tui: de senectute dicitur. Ioan. xvij. Nobis non licet interficere quemcumque. de ritu vero seu de cultu ydolorum et ydolatria dicitur. i. Petrus. iij. Ambulaverunt in illicitis ydolorum cultibus ut de hereticis dicamus illud Actuum. x. quod isti annunciant nobis morem quem non licet nobis suscipere de lucro vero seu de fructu nequicie seu avaricie dicitur Theobaldus. ij. Non licet nobis edere de furto. Aduerte tamen quod multa sunt de sui natura licita que propter malum usum vel etiam propter circumstantie debite messe efficiuntur illicita. unde Ambrosius in sermone quodam dicit quod opus omne sine crimine est. sed ordinationis nomine facit crimine. Tunc enim illicitum est quod aliter sit processus sit. Istud est ergo illicitum quod debet precaveri. Quarto dico quod est quid illicitum quod debet sustineri. Et illud est quod aliquid de sui natura licitum pro prohibitione superioris efficitur illicitum. Sicut Paulus dicebat. i. ad Cor. xij. Se audisse archana verba que non licet homini loqui: Tale enim illicitum est in patientia tollerandum. et si vti necesse fuerit tali illicito tunc est ante omnia humiliter impetrandum. Exemplo filiorum israel quod dicebant regi edom. In extremis finibus tuis positi obsecramus ut nobis liceat transire per terram tuam. Numeri. xx. Sic igitur patet de licito et illicito.

Ligare ligamentum Nota quod ligare multipliciter dicitur in scriptura. sicut quod res multis de causis vincitur et ligatur. Sicut enim patet ad sensum. Ligantur. Boves ut coniungantur. Et sic possunt dici re quod moraliter Infirmi ut medicentur. loquendo ligare Chauri ut edomentur. re accipitur in fures ut moriantur. bono et in malo. Sclerati ut suspendantur. Certe ne fructus eorum corrumpant. Primo ergo dico quod ligare in bono signat ligamentum. Amittantur.

Amicitiam et dilectionem. Obedientiam et subiectionem. Perseuerantiam et durationem. Ista sunt tria genera spiritualium ligamentorum quibus. s. boni in hoc mundo ligantur: videlicet. Copula dilectionis: qua combinantur. ferula subiectionis: qua subiugamur. Cordula affectionis seu confirmationis: ne ab iniunctis dissoluamur. **D**ico ergo quod nos debemus ligari per dilectionis combinationem. Dilectio enim est quoddam spirituale vinculum quo duo corda inuicem coniungunt: ita quod unus cor et vnus spiritus efficiunt: et caritatis glutino combinantur et copulantur. Boni enim solent inuicem ligari: ut possint melius operari: quia scilicet illi in agro dominico melius operantur: quod officium mutue caritatis colligant. Quod bene figuratur. Josue. ij. vbi dicitur Quod mulier in cuius fenestra funiculum coccineum erat ligatus: saluata fuit ab excidio ciuitatis. figurat etiam Hunc. xix. vbi dicitur. Quod vas quod non habebat operculum nec ligaturam desuper immisidum erat. Quia vere carissimi illi qui habent funiculum coccineum caritatis: et ligaturam amoris et vnitatis. Dum tamen cum hoc habeant operculum et tegumentum humilitatis: ne cuius iericho. i. cum mundo pereant preseruabuntur et mundi et accepti apud deum iudicabunt. Ioh. de istis ligaturis dicit. Ioh. xix. Acciperunt corpus Iesu et ligauerunt lintheis. Corpus enim Iesu est ecclesia: quod tunc lintheis ligatur: quoniam in membris suis dilectionis funibus inuicem adiuatur. Ligantur enim boni per dilectionis combinationes. **S**ecundo ligantur boni per subiectionis colligationem. Sicut enim animalia sinestra ligantur et stringuntur: incathenantur et vincuntur ut domitia efficiantur: et a sua naturali insolentia arceantur: sicut patet de symijs et vrsis: vnde etiam dicit Plinius: quod in india sunt tauri marini et ferocissimi: quod tamen si sub ficu fuerint ligati subito mansuescunt. Quia etiam elephas de nouo capitur: pedes eius tam diu ligantur quousque plene fuerit edomatius. Sic vere carissimi homo siluestris: vanus et mundanus: peccator insolens et elatus nunquam moraliter domaretur: nec ad usum dei et ecclesie utilis efficere: nisi in vinculis obedientie distringeretur: et nisi diuinorum mandatorum funibus ligaretur. Et ideo sancti et boni qui sub arbore ficus. i. sub deuotione crucis sancte fuerunt ligati: et deo et prelatibus per obedientiam subiugati: fuerunt plene domiti et edocti. Judith. vi. Ligauerunt Achior ad arborem. Et Ezech. iij. filij hominis ecce data sunt super te vincula et ligabunt te in eis: et non egredieris: et linguam tuam adhaerere palato tuo faciam et eris mutus: vbi aduertit quod religiosi et ceteri boni subditi debent tria bona tenere. videlicet. Mandata tenere. Data inquit sunt super te vincula. Adimple mandatorum. In claustris manere. Non egredieris inquit. A verbis silere. Et lingua tua inquit adhaerere faciam palato tuo et eris mutus. Iste ergo ligatur per subiectionis subiugationem. **T**ertio dico quod boni ligantur per affectionis confirmationem. Sicut enim res quae solent ligari ne dissoluantur: vel ut fortiter adhaereant et constringantur: sicut patet de volijs et alijs similibus. Sic vere boni et iusti vinculis perpetue perseuerantie cum deo sunt ligati: ita quod ab ipso nunquam erunt de cetero sepati. Ioh. xvij. Comprehenderunt Iesum et ligauerunt eum. Nos enim debemus esse cum deo perpetuo colligati: et etiam gratie et virtutes nobis debent sine termino copulari. Sicut de lege dei precipitur. puer. vi. Liga eam in corde tuo iugiter. et puer. vij. dicitur. Serua mandata mea et viues: et legem meam quasi pupillam oculi: liga eam in digitis tuis et scribe eam in tabulis tuis. Sic ergo patet quod est triplex ligatura bonorum. s.

Ligatura perseuerantie et durationis.
 Ligatura obedientie et subiectionis
 Ligatura amicitie et dilectionis.

Sic ergo patet quod ligare accipitur in bono. **S**ecundo dico: quod ligare accipitur in malo. Et sic dico quod sex sunt ligamenta peccatorum. s. Ligamentum.

Cupiditatis.
 Carnalitatatis.
 Fallacitatis.
 Societatis.
 Tepiditatis.
 Penalitatis

Ligantur enim auarivincti
 lis cupiditatis: sicut patet de vso. q. ligatur ad stipitem vel ad truncum seruandū: quod tamen extra a truncum ligatur ipse met custoditur et firmiter reseruat. Sic vere dyabolus v. s. i. diuites hirsutos et grossa pelle bonorum tpaum circumdatos et vallatos solet cum cathena auaricie ad stipitem diuitiarum ligare circa quam non cessant quotidie in foro ad forum de mercaco ad mercatum currere et circuire per. In circuitu impij ambulat. Sed istud verum est: quod isti auari non seruant truncum suum. i. diuitias suas: immo potius eorum fora diuitijs suis custodiunt: et ab eis in carcere auaricie detinent. figura. Dani. iij. dicitur. Quod rex babilonis ligatis pedibus et manibus sydrac: mylac et abdenago: misit eos in fornacem ignis. Quia per certo rex babilonis. i. rex confusionis dyabolus auaris cum vinculo amoris diuitiarum ligat pedes et manus. Pedes affectionum: ne ab ipso possint recedere: manus ne pauperibus possint aliquid porrigere et sic ligati in fornace. i. in ardoze et in inflammatione auaricie ponunt vbi continue comburunt. Sicut etiam de vulpibus dicitur. Iudic. xv. quod sanfon ligauit facces ad caudas vulpium trecentorum: quos dimisit ire: ita quod segetes philistinorum bufferunt quia. s. auari fallaces et vulpini: facces auaricie habent ad caudam: id est ad finem vite principaliter alligatas: quia. s. auari solent in senectutis tpe igne cupiditatis exardere. Iste igitur segetes philistinorum. i. substantias pauperum solent vastare: et totam patriam vsuris et exactionibus dissipare. Igitur ligantur auari ligamine cupiditatis. **S**ecundo dico quod ligantur luxuriosi funiculis carnalitatatis: similes aptalcothi qui descendens ad aquam in ripa eufratis: cornua sua in viminibus taliter ligantur: quod quousque sit animal fortissimum ibi penitus arrestatur: et etiam a venatore inuentus ibi capitur et necatur. Quia vere sepe fit quod dum aquam deliciarum diligimus. viminibus. et ligaminibus malae concupiscentiae taliter ligamur: quod ibi toto vite nostre tempe remanemus: ita quod mortem eternam incurrimus et habemus. figurati in sanfone: quod a dalida ligatus et tonsus philisteis fuit traditus: a quibus extitit excecatus et carceri mancipatus: quia per certo dum dalida. i. mala mulier: sanfone. i. hominem vinculis suis: hoc est dictu: verbis nutibus: aspectibus et gestibus strinxerit et ligauerit: statim in manu philistinorum: id est vitiorum traditur a quibus per obstinationem excecatur: et a quibus male consuetudinis carceri mancipatur. Iudic. xv. Ligauerunt sanfon duobus nouis funibus: et ibidem dicitur. Si ligatus fuero. vij. funibus necdum siccis sed adhuc virentibus infirmus ero ut ceteri hominum. Septe enim funes sunt vij. conditiones vel irritationes quae ligant homines in amore carnalitatatis: videlicet.

Pulcritudo corporis.
 Aptitudo temporis
 Vestium ornatus
 Verbalis affatus.
 Carnalis dulcedo
 Aspectus gratitudo
 Saltuum et gestuum insolens
 nocatis vsurarijs et auaris ligantur et inuoluuntur: per malos contractus: similes elephantibus quos dracones solent caudis suis per pedes ligare: ut ipso ad terram possint detrahere. Aranea etiam solet filis suis os capte musce primo ligare: ut humiditatem suam sugere et hinc possit. Quia vere tales fallaces: simplices et ignaros per os ligant. i. per verba talis illaqueat et inuoluitur quod necesse habet cadere per paupertatem: et etiam perdere totam humiditatem suam substantie tpalis. puer. ij. Illaqueatus es verbis oris tui et captus per verba sermionibus. **Q**uarto dico: quod quidam ligantur funibus societatis: quia sicut dyabo-

turpitude. Iste ergo ligantur funibus carnalitatatis. Tertio dico quod quidam ligantur funibus fallacitatis: nisi sunt paupes: quod ab ad-

SS ij

tuo: fructus: id est istas quatuor virtutes solent fide-
libus ministrare vicis.

Contemplationis sublimitate: que notatur in cedro.

Deuotionis suauitatem: que notatur in cypro.

Clementie benignitatem: que notatur in oliua.

Perseuerantie longanimitatem: que notatur in palma.

C **I**sta sunt ergo ligna secunda ad egenorum recreatio-
ne. Ligna inquit campi. vii. ps. Ligna fructificat omnes
cedri. **D**ecide dico que ista sunt ligna erecta ad de-
sorum subleuationem. Et hoc notatur in hoc: que ista li-
gna componant cedris que sunt arbores altissime. Cedri li-
bani inquit. Sicut. n. lignum de sui natura erigit versus
celum: ita que si fuerit arbor alta per illud possint homi-
nes ascendere valde alte. Sic vere crux est lignum ere-
ctum et sublimem intantum: que celum celorum dei filium po-
tuit attingere et tangere. Erectum etiam et altum: de in digni-
tate que tunc ante fuit plerumque opprobrio et vilitate. **E**zech.
xviij. Exaltant lignum humile: flores feci lignum aridum
Et ideo pro merito carissimi si nos volumus inniti isti ar-
bori: per spiritum et deuotionem: et transire per eandem. i. per iugem pas-
sionis christi memoriam et passionem nos per crucis virtutes
poterimus eleuari ad eternorum affectionem et contempla-
tionem: et etiam in futurum per personalem possessionem et ad-
ceptionem. **I**sta. n. est lignum altissimum figuratum in scala.
Jacob que de terra usque ad celos eleuabat. Gen. xxvii.
Unde de ista cedro dicit. **E**zech. xxxi. Eleuata est altitudo
eius super omnia ligna regionis: eratque pulcherrima in di-
latatione arborum suorum. Cedri non fuerunt altiores illo in
paradiso dei. **Q**ui bene uiderit istud lignum per dignitatem et
cellentiam sublimitatis fuit: per fidelium multitudinem dilata-
tatis: per sanguinis christi pulcritudinem picturatum. **I**sta ergo
sunt ligna erecta ad depressorum subleuationem. Cedri
libani inquit. Denique dico: que ista sunt ligna fortia ad
infirmorum sustentationem: que ostendit cum dicit. **P**lantata.
Quas inquit plantauit. Lignum. n. plantatum est magis so-
lidum atque firmiter: et ideo que crux est plantata in hortu christi
que est ecclesia per sue fidei diuulgationem: et in hortu etiam cor-
dis humani per deuotionem et passionem. **H**inc est que est sta-
bilis atque fortis ad sustentationem et subsidium infirmorum
Illi ergo que per fragilitatem se sentiant debiles et infirmos
et ad cadendum per peccatum faciles et ad resistendum temptatio-
nibus impotentes imitantur isti ligno per spiritum et deuotio-
nem: et sic pro certo sustinebunt ne cadant in eterna damnatione.
Ista. n. ista est arbor stabilis et plantata que tanquam li-
gnum que plantatum est secus decursus aquarum: que fructum
suum dabit in tempore suo. **D**e hoc tamen uide plenius supra de
arборе. **I**sta sunt ergo ligna fortia ad infirmorum suste-
ntationem. **I**n super dicit: que ista sunt ligna extensa ad de-
uotorum habitationem: que illic passeris nidificabunt. **I**n
lignis. n. crucis debemus facere nidos nostros. i. moras et
habitationes nostras: que. s. sibi per spiritum et deuotionem: per compassio-
nem et meditationem: sicut passeris. i. uiri contemplatiui et de-
uoti continue conuersari. **S**icut. n. dicit **P**li. **I**ulianus
herba que ceteris animalibus est mors passeribus est nut-
rimentum. **Q**uia uere crux que ceteris rebus est causa
mortis. s. christo corporali et dyabolo spiritualiter: passeribus
i. deuotis illic uolantibus et contemplantibus est cavius eter-
ne. vii. ista ligna figurant. **E**zech. xxxi. ubi de quodam cedro
dicitur quod dum extendisset umbras suas in ramis eius nidifica-
uerunt omnia uolatilia celi et sub frondibus eius genuerunt
omnes bestie saltuum tunc umbraculo habitabat ceterus gentium
plurimum et sedebat. **D**e ligno paradisi dei non est simi-
latum ei. **I**sta. n. arbor seu istud lignum est crux que pro certo ex-
tendit hodie palmites suos usque ad mare: que. s. cultus
eius est hodie per cuncta terrarum spacia dilatatus. **I**sta in um-
bra eius. i. in fide deuotione et memoria ipsius habitant
multa genera personarum. s. uolatilia que sursum uolat. i. con-
templatiui: bestie per terram gradietes. i. boni actiui: gentes
que dicunt sine lege uiuentes. i. peccatores et defectiui. **S**ed
nota: que sub umbraculo eius dicitur habitare ceteri gentium plu-
rimorum. **Q**uia uere carissimi in fide et credentia crucis ha-
bitat ceterus gentium. i. multitudo sectarum diuersarum que. s.
non solum ueri catholici: immo etiam omnes scisma-

tici crucem venerant: et quis sine debita lege uiuant:
ipsam tamen predicant et sectantur: ibi enim habitant greci et si-
liam: bulgari et georgiani: iacobite et siriani. **M**axi-
miani et nubiani. **D**es enim iste gentes crucifixum colunt et
crucem adorant: ueruntamen omnes isti in aliquibus errant
et de fide diuersimode sentiunt et deuiant. **E**t omnes isti que
sunt ueritate tenent hodie maximam partem orbis christia-
nos se nominant et appellant. **I**llic ergo passeris nidi-
ficabunt. vii. in ps. **E**tiam passer inuenit sibi domum et
turtur nidum ubi ponat pullos suos. i. affectus et deside-
ria sua: cogitatus suos: qui. s. pulli et filii aie sunt et
etiam intellectus. **P**atet ergo que per ligna intelligitur
crux: que. s. moris lignorum est habitatio deuotorum. **E**st quoque
sustentatio infirmorum. **E**st subleuatio depressorum. **E**t est
recreatio egenorum. **E**t hec igitur de lignis sufficiant in-
quantum per ligna intelligitur crux et patibulum saluatoris
Sed pone hic pulchram autoritatem bene presertim et diuini-
sam quam habes in sermone de sancta cruce. **D**e ligno
paradisi non est assimilatum ei sed ex utraque parte flumi-
nis lignum uite afferens fructus. xij. mensibus. **E**t ag-
grega quomodo ligna sunt uitalia ad

faciendum arma pro defensione. de alijs. **A**p-
plicata omnia ad
scalam per ascensionem
virtutem cru-
cis sicut. s. su-
pra de cruce: et supra de arboribus: et supra de baculo etc.

Secundo dico: que per lignum intelligitur perfectio
viatoris. **S**icut enim lignum habet radices interius: cortice
exterius: fructus et flores superius. **S**ic uere uir perfe-
ctus consistit in istis dimensionibus uidelicet.

In radice bone cogitationis. **E**t sic iste erit
In medulla dulcis compassionis. **b**eat. uir de quo
In cortice bone conuersationis **d**icitur in ps. et erit
In flore bone affectionis **t**anquam lignum quod
In folijs bone locutionis. **p**lantatum est
Et in fructibus bone operationis. **s**ecus decursus
aquarem quod fructum suum dabit in tempore suo. **U**bi
aduerteret quod lignum. i. uir iustus debet esse. **P**ro funde
de radice: per humilitatem: que plantatum. **H**inc de ve-
getatus: per benignitatem: que secus de aquarum. **F**ertiliter
secundatus: per utilitatem: que. s. fructum suum dabit in tem-
pore suo. **L**ignum enim. i. uir iustus debet spiritualiter loquendo
stabiliter radicans. **D**ico stabiliter radicans
flexibiliter humectari. **q**ue. s. uir perfectus: plan-
tatur et secundari- **t**atus deus esse. i. in fide: et
moribus radicans: et in constantia stabilis. **N**on
debet enim uirum esse variabilis: uertibilis uel motuus:
nec in proposito: nec in uerbo: nec in facto. **I**mo in omnibus
ipse deus esse tanquam lignum quod plantatum est. vii. **H**ier. xvij.
Erit tanquam lignum quod plantatum est super aquas quod ad
humorem mittit radicem. **I**te deus flexibiliter humectari:
que. s. sicut lignum est naturaliter humidum: intus habet sis me-
dulla: et exterius emittit lacrimam uel humorem: que. s. hu-
mor et aqua sunt lignorum et arborum nutrimentum. **S**ic uir
iustus deus esse lacrimosus et humidus. **P**rope enim deus habet
tus medulla pie compassionis: et exterius emittit lacrimas
nā pie elemosine et subuentiois et effundere lacrimas
tristis compassionis et lamentationis. **I**ste enim sunt aquae de
quibus dicit in ps. fuerunt mihi lacrimae meae panes die
ac nocte. **J**o dicit apoc. xvij. **E**rytraque parte fluminis lignum
uite. **I**te deus fertiliter secundari: que. s. iste deus dare fru-
ctum bonorum operum in. t. s. puer. xj. fructus iusti lignum
uite. **U**ide supra de fructu. **S**ic igitur presertim: que per lignum po-
test intelligi uir perfectus. **Q**ui bene figuratum est uir. i. e.
ubi omnia que fuerunt in tabernaculo et in templo uel de li-
gnis erant facta: uel lignis coapta: uel lignis susten-
tata. **D**e lignis enim fiebat uel facta fuerunt et maxime
de quibusdam lignis que dicuntur serbum que ligna incremabi-
lia et imbutibilia sunt. **D**e istis enim fiebat et facta fu-
erunt archa testamenti ad manā continentium. **A**densa
propositionis: ad panes sustinendum. **C**olūne taber-
naculi: ad onus edificij portandū. **T**abule clauise ad
tabernaculum circumsidum. **A**ltare thimiamatis ad

Lilium.

incensum offerendū. Altare holocausti: ad animalia cremandū. Tectes totius edificij: ad cuncta utensilia deferendū. Dialecticū est solebant de lignis fieri: sicut apparet. Erōd. xxvj. z. xxvij. z. deinceps. Quia vere viri iusti qui dicunt ligna spūalia sunt archa: ad virtutum custoditionē. Sunt mensa ad pauperū cūnutritio nem. Sunt colūne: ad tribulationum tolerationem. Sunt tabule: ad aliorū eruditiones. Altare incensi: ad offerendū deo oronem z. deuotionē. Altare holocausti: ad concremandū alios p. correctionē. Sunt etiam vectes ad supportandum alios: p. cōpassionem. Ista igitur diuersimode p. p. bari: sed omittō cōcordanti as cā breuitatis: vide si vis in libro concordantiarū vbi p. ordinem inuenies de predictis. Iusti igitur sunt ligna de quib⁹ tota congeries tabernaculi ecclesie militantis cōpingit: z. de quibus celestis hierusalem fabricata. ¶ Et nota adhuc q. iusti dicūt ligna. s. ligna. florida p. honestatem. Sunt dico p. honestatem florida. Solida per firmitatē nesciam florida. Arida per castitatem Ezech. xvij. florere feci lignum aridum. Item per firmitatem solida: z. isti sunt fethi quia nec aqua deliciae corrupunt: nec igne auaricie cremant: sed in soliditate p. p. tuc per seuerantie gloriant. Erōd. xxvj. facias colūnas de lignis fethim. et Esai. xl. forte lignum z. i putribile elegit artifex sapiens. Itē sunt ligna per castitatē arida. vñ Esai. ly. Nō dicat eumuchus. Ecce lignum aridū: q. hec dicit dñs eumuchus: dabo eis in domo mea locum. Item sunt ligna per pietates humida. Cū isti figurātur in lignis oliuay: de quibus facta sunt duo cherubin in templo salomonis i oraculo: sicut dicit. iij. Reg. vi. q. s. illi magni debent fieri cherubin. i. plati z. m. g. i. in oraculo ecclesie: q. de lignis oliuay sunt facti. i. q. pietatis oleo sunt imbuti. Et hec igitur sufficiant de lignis in bono significato. Significant igitur ligna perfectionē hominis viatoris. ¶ Tertio principaliter dico: q. per ligna significatur infectio seu conditio hominis peccatoris. Sicut em lignum inferius in terra figitur: superius totū erigit: exterius totū pingit: interi⁹ cito cor rumpit. Si peccatores in terra figunt p. auariciam et cupiditatem. Sursum erigunt p. superbiam z. p. oposita tem. Extra depingunt p. hypocrisim p. curiositatem. Intra corrupunt p. luxuriam z. carnalitates. Dico ergo q. peccatores p. auariciam in terra figunt. Radices em lignorū hie sunt in terra z. crudelissimū capiunt nutrimentū. Sic vere corda auarorū in terrenis figūt a quib⁹ nutriunt z. delectant: vñ de malis dicit. Hier. xij. Plantasti eos z. ad radicem miserūt: p. ficunt z. faciunt fructū. ¶ Itē peccatores p. superbiam sursum erigunt. Lignum em a terra versus celum erigitur. z. etiam si sit in aqua sursus subnatat z. eluat. Sic ip superbi sursus querūt ad dignitates erigi: z. oib⁹ alijs supnatare z. p. ferri. vñ Esai. x. d. de supbo ita. Quō si elicias vga cōtra leuantē se z. exaltet baculus q. vtrius lignū est. Tales aut nuriūt in sua supbia adulatores de quib⁹ d. Hier. ij. Dicentes ligno p. meus es z. lapidi: tu me genuisti. Hodie. n. multi vidēt esse sicut ydololatre q. ydola lignea. i. igno: ates: insensibiles z. insatos colunt z. collocāt loco dei. s. in mundi dignitatibus z. platuris: de quibus d. Abacuc. ij. Te qui dicit ligno ex p. ascerere. surge lapidi tacenti. z. Esai. xliij. Dicunt adulatores ante truncū ligni p. cidā. Caucāt tñ q. d. Ezech. xvij. Humiliam lignū sublime. q. sicut dicit. Sen. li. de declamationib⁹. Perpetua in reb⁹ oibus lex: est vt ad summū p. ducti rursus ad infimum: velociusq. ascenderūt r. clabant. Isti ergo p. superbiam sursum erigunt. ¶ Item mali p. hypocrisim extra depingunt. Lignū em sepe est exterius pulcherrimū z. reuertit tamen interi⁹ est cōcausū z. corruptū. Sic ypocrite de quib⁹ d. hier. x. Lignum est argento inuolutum. ¶ Itē mali p. luxuriā corrupunt: q. s. luxuriosi more lignorū facilliter corrupunt p. aq. s. vñ. Job. xij. Esti

mabat q. si lignū putridū. Et sic patet: quō p. cōres iij. rationib⁹ comperant ligno. Hec igitur de ligno sufficiant quo ad p. s. zc.

Lilium. Flora q. lilium cū sit herba medicina lis z. pulchra. generaliter significare potest vel xpm vel mariam vel quemlibet virum iustum De xpo em in p. s. o. n. a. i. p. s. u. s. x. p. i. d. i. c. i. t. C. a. s. i. j. Ego flos campi z. lilium cōnallium. De maria vero seu de qua libet virgine d. ibidē. C. a. s. i. j. Sicut lilium inter spinas: sic amica mea inter filias. De iusto x. o. s. e. u. de iustis d. Eccl. l. q. ipsi sunt q. si lilia q. sunt i. transitu aq. z. quasi thus redolēs in diebus estatis. Igitur siue agamus de xpo: siue de beata virgine: siue de quolibet sancto v. l. i. u. s. t. o. v. l. i. u. s. t. a. z. maxime de illis q. sunt de genere regum: francie: sylicie: vngarie z. nauarie q. portāt lilia: z. potissime de beato ludouico: possumus illius de quo agit allegare q. s. scribitur. Osee. xiiij. Ero q. si ros z. israel germinabit q. si liliū. In q. autoritate d. n. o. tan. octo p. p. i. e. t. a. t. e. s. que possunt applicari octo conditionib⁹ viri iusti. Lilium em.

In terra figitur. Sic igitur dico: q. u. s. i. u. s. i. t. e. r. r. a. i. n. d. e. o. f. i. g. i. t. u. r. Hic angit seu cogit. Hoc facit firma cōstātia: q. dicit ero. i. durabo. facile frangitur z. hoc facit dulcis clementia. q. dicitur. Quasi. Hic angitur seu cogitur: z. hoc facit virtus z. gra. f. k. o. s. i. n. q. u. i. t. Hinc inde spargitur: z. hoc facit caritas p. p. i. a. t. a. c. u. m. d. i. c. i. t. Sursum erigit: z. hoc facit dei noticia. Isra el inquit: Extra porrigit. z. hoc facit virtutum copia. Germinabit inquit. In armis pingitur. Et hoc facit honesta mox decentia. Quasi inquit. Candore tegit z. hoc facit constans mundicia. Liliū inq. t. Et sic dico: q. in lilio seu in viro iusto debet inesse cōstantia firma fortitudo: quam ostendit vigoris statura: cum dicit ero. Clementie pia mititudo: quam ostendit fauoris mirtura. Quasi inquit. T. p. a. n. t. i. c. g. r. a. d. i. s. a. p. t. i. t. u. d. o. q. ostendit dulcoris vinctura. f. k. o. s. i. n. q. u. i. t. Amicitie sparsa latitudo: quā ostendit amoris iunctura cum d. e. t. Sapientie alta certitudo quā ostendit splendoris lectura. Isra el inquit videns des. Pulentie mox multitudo. quā ostendit valoris natura. Germinabit inquit. Apparentie clara pulcritudo: quā ostendit decoris pictura: quasi inquit. Continentie munda certitudo: quā ostendit candoris figura. Lilium inquit. ¶ Primo ergo dicamus q. iustus d. lilium p. p. t. e. r. v. i. g. o. r. e. f. i. r. m. e. c. o. n. s. t. a. n. t. i. e. Ero inquit. Lilius. n. radices habet in terra virtute quāz immobilis p. s. e. u. e. r. a. t. Sic iustus radices cordis figit in deo per fidem z. spes: vel in terra. i. in morte p. cōsiderationē z. humilitates: z. sic manet immobilis in bono p. cōstantiam z. firmitatē. Et hoc ostendit cū dicit. Erō. q. d. Non deficiam: sed p. s. e. u. e. r. a. t. bo: q. s. sicut d. in p. s. Iustus erit tanq. lignum q. plātatum est zc. et foliū eius non defluet. Quia reuera ipsi sunt sicut d. Eccl. l. Quasi lilia q. sunt in transitu aque. Sequit. Quasi vas auri solidum ornatum omni lapide p. c. i. o. s. o. Dicit ergo iustus lilium p. p. t. e. r. v. i. g. o. r. e. f. i. r. m. e. c. o. n. s. t. a. n. t. i. e. ¶ Secundo dicit liliū: p. p. t. e. r. f. a. u. o. r. e. m. m. i. s. i. s. m. o. d. e. s. t. i. e. Quasi inquit. Lilium eius est valde pingue: tenerum z. suauē: nō em ledit: imo certe lenit quēlibet contingētē. Sic vere vir pius tener est z. suavis: z. aliorum dicitis z. factis lenitius nullius exasperatiuus: sed p. c. l. e. m. e. n. t. i. e. p. i. n. g. u. e. d. i. n. e. z. a. l. l. e. c. t. i. u. s. s. e. e. m. c. o. n. t. i. n. g. e. n. t. e. s. i. s. e. c. u. m. c. o. n. u. e. r. s. a. n. t. e. s. non ledit sed ipsos mulcet pot⁹ atq. lenit. z. hoc ostendit cum dicit. q. s. Quasi em non signat rem solidā sed supficalem z. alteri cōsimiles z. cōformē: qualis s. est vir pius: q. s. soliditatem rigoris z. iustitie nunq. habet sed admodum supficiale z. vertibile ad vota p. cantium se exhibet immo p. mititatem z. clementiaz cui libet cito fauer: quasi inquit. Unde de imititudine hominis

hominis clementis et pijs potest dici illud. ij. Paralip. iij. Labium eius quasi labium calicis vel repandi lili. Dicit ergo liliū ppter fauorem mitis clementie. Tertio dico: qd iustus dicit liliū: ppter dulciores temperantie. Liliū. n. frigide est nature: et ideo dolores et ardores apostematū solet mitigare: et infirmitates varias tpare. Sic vere vir iustus p virtutē tpatie et prudentie ardores et dolores tristitie mitigat: et tam in se qd in alijs infirmitates vitor tpat atqz sedat. Et hoc ostenditur cum dicitur: ros. q. i. refrigerat et medetur: de quo. Eccl. xviij. Ardorem refrigerat ros. Th potest exponi illud. Cas. vij. Umbilicus tuus quasi crater tornatilis: venter tuus quasi aceru? tritici valatus lilijs. Crater. n. tpat sitim. Aceruus vero tritici tpat samē. Quarto dico qd iustus dicit liliū ppter tenorem amicitie. Et inqt. Liliū. n. folijs et in flore dilatatur et spargit vndiqz: ita qd folia eius sparsa: nō solum dilatantur ad latera imo etiā inferius inclinātur ad yma. Sic vere dico: qd flores affectionum et folia locutionum viri iusti debent p amicitiam et caritatem circūquaqz dilatari vel spargi: et non solū ad latera. i. ad laterales confanguineos et amicos debet extendi: s; etiā inferius ad pauperes inclinari. Et ista dilatatio caritatis ostendit cū dicitur: que. s. est dictio addēs cōiungēs et copulās: materia de flagit multiplias et dilatās. vii de Jud. d. Judi. r. Mō ipsa occisura tholofernē induit se vestimentis iocūditatē: assumptisqz de tralia: et lilia et inaurēs: et anulos: et oibus ornamentis suis ornauit se. De tralia. n. significant cōfederationē: lilia dilationē. Inaurēs pēu exauditionez. Anuli fidei et amoris subarrationem. Et sic bñ dicitur: qd lilia significant caritatē et dilectionē. Dicit ergo liliū ppter tenorē amicitie. Quinto dico: qd liliū ppter splendore sapientie. Israel inquit. flos cū liliū sursum erigit: et a pte celi dilatatur: et apitur. A parte nō terre claudis. stringit et artat. Sic vere dicit de iusto. Mō reuera flos affectiōis sue sursum ad deū erigit ipsū cōtēplādo. ps. Ad te leuavi oculos meos qui habitas in celis. Sursum. s. a pte celi et bonorū celestiuū aperit et dilatatur ipsa cōsiderādo et affectando. Col. ij. Que sursum sunt querite. vbi xps est. A pte vero terre et terrenorū clauditur ipsa detestādo nec de eis cogitando. Muc. n. sursum sunt sapite nō qd super terrā. Ibidē Col. ij. a parte etiā ipsorū stringit. ipsa arata et viliā reputando. vii. Sigo. in li. dyal. Anime deū videnti angustia est omnis creatura. et quantum cuiqz parū de luce creatoris aspexerit paruifacit qd quid creatū est. Dilatat. n. lux ista in anime interiori sinu: vt fiat supior oī mūdo. Ista est lux vere sapientie que ascendit ad deū videndū et infima cōtemendū. Et hoc ostendit cū dicitur. Israel qd interpretat vidēs deum. vñ Baruch. ij. reprehendit talis israel. i. hō cōtemplatiuus. qd in terrenis plus debito immoratur. Dicit cū sic. Audi israel manata vite auribus percipe vt discas prudentiā. Quid est israel in terra qd inimicum es. Inueterasti in terra aliena: conquinatus es cū mortuis: deputatus es cū his qui in inferno sunt. Dereliquisti fontem sapientie. Et reuera illud est valde plangēdum scz qd homo israeliticus. id est homo subtilis et ingeniosus. et ad videndum et contemplandum deum et celestia aptus se ex toto corde occupat in terrenis. cū tamen sursum vt dictum est more liliū ascendere et se superius dilatare deberet. Iuxta illud Mat. vij. et Luc. ij. Considerate lilia agri quomō cresecunt. scz vsqz ad celum Israel ergo. Unde in ps: Qui regis israel intende qui deducit velut ouem Joseph. Iustus ergo dicitur liliū propter splendore sapientie. Sexto dico qd iustus dicit liliū propter valorem opulencie. Germinabit inqt quia. s. iustus debet in bonis moribus opulentus esse. et fructus virtutū et bonorū germinare. Liliū ergo germinat flores et semina. fructus et folia odores et ptra morbos varia inuamina. Sic vere dico qd iustus dicit germinare et pducere

flores sancte affectionis: semina auree doctrine et predicationis. fructus bone operationis. folia virentis et honeste locutionis odorem bone fame opinionis et inuamen pie et clementis subventionis. Iuxta illud. Ecclesiastici. xxxij. florete flores quasi liliū date odorem. Germinabit inquit psal. Iustus germinabit sicut liliū et florebit in eternum ante dominum. Ista autem opulentiā virtutū et operum satis videtur denotare numerus foliorum florum et seminū. In floribus enim liliorū sunt sex folia et in medio cuiuslibet septē sunt grana aurea seu semina. Quid em signat numerus semarius nisi sex opera pietatis. que in hoc versu breuiter p̄tinentur. Alito. Poto. Cibo. Recolligo. Nestio. Cōdo. Alito. s. infirmū vel incarcerationatū. Poto s. tribūdū. Cibo famelicū. Recolligo seu hospitor vel recipio peregrinū. Nestio nudus. Condo et sepelio mortuū. Uel si vis dic de sex opib; spiritalib; que sunt Instrue. castiga. remitte. solarefer. oia. Th de scenario istius germinis dicit Esa. vi. Mō ser ale vni et ser ale alteri qd. s. vtraqz pars misericordie ser hz alas vt dicitur est. Itē quid signat septē grana liliū nisi septē morales virtutes septem vitijs capitalibus oppositas: qd sunt humilitas. largitas. castitas. caritas. abstinentia. paciētia. diligētia. que s. oppositur supbie. auaricie. luxurie. gule. inuidie. ire. et accidie. Ista em sunt. vij. semina aurea figurata in septē sigillis sine quibus non aperitur homini liber vite. Unde apoca. i. dicitur. Audi septē candelabra aurea in medio. Talibus ergo germinibus debet iustus homo more liliū germinare. Eccl. xxxij. Quasi liliū frōdete in gratiā. Iustus igit dicit liliū ppter valorem opulencie. Germinabit inquit. Expone si vis quō liliū seu hasta liliū si curuata sepeliatur sub terra de quolibet nodo suo producit plātam et germinat. Sic vere si quis per humilitatē vel etiā per aduersitatē curuatus fuerit et depressus solet multo plus quasi hasta liliū germinare. et bonorū operum plantas et germina p̄creare. zacha. viij. Terra dabit germē suū. Septimo dico qd iustus dicitur liliū propter decorem apparētie. que scz ostenditur cū dicitur. qd denotat mihi similitudinē rerum sicut iam dixi et sic picture et imagines que sunt in superficie parietū que nō sunt res immo quasi res possunt denotari p quasi. In quo etiā loquēdo moraliter nota qd istud quasi potest mihi denotare virtutē exterioris honestatis qd scz nō est pprie res. sed quasi res qd scz magis denotat picturem qd naturam. similitudinē qd certitudinē. apparentiam qd existētiā quas tamē iustus debet habere quā videlicet picturā et imaginē sanctorum in sua superficie et in sui exteriori apparētia debet per honestatem gerere vel portare vt sit quasi christus. quasi angelus. quasi sanctus. ipsorū scz vitam representādo. et eorum mores et opera imitādo. Quod etiam potest per liliū denotari: qd scilicet virore et candore induitur. et per honestatē et decētiā in armis regum et principū picturantur: sicut scilicet patet in armis regum francie. vngarie et nauarie et sicilie et multorū aliorū principum et magnatum et imaginibus decoratur. Ad notandum moraliter quod viroz et candor seu splendor honestatis debz a nobis depingi. et quod imaginibus et imitationibus sanctorū debet nostra exterior cōuersatio insigniri et quod inde arma militie nostre que non debent esse carnalia. sed virtutes debent moraliter decorari. Quasi inquit. Unde. iij. Regum. vij. dicitur. Quod in templo salomonis facta sunt candelabra aurea. quinqz ad dexteram et quinqz ad sinistram quasi liliū flores ex auro purissimo. Habentes lucernas desuper aureas. Candelabra autem aurea significant honestatis splendorem. que scilicet in dextera prosperitatis et sinistra aduersitatis debent esse quinqz et quinqz: propter quinqz sensuum continēntitorem: et debent esse desuper. id est in patenti lucerne auree. id est bonorū exemplorum et doctōrū resplendentiam. et decorem debet habere. Et sic deus

Limen.

et sancti in talibus lilijs cōsolabūtur et delectabūtur. simplices vero ibidē nutriētur et erudiētur. Cōstat em̄ q̄ deus delectatur in lilia honeste p̄uersionis vidēdo. Juxta illud Cant. vi. Dilectus meus inquit ecclia id est sp̄s descendit in hortū suū ad areolas aromatis vt pascatur in hortis et lilia colligat. Quilibz vero simplex delectatur in ipsis eorū exēpla et doctrinam recipiēdo et accipiēdo. Juxta illud quod dicitur Cāti. iij. q̄ scilicet hinnuli capree pascuntur in lilijs donec aspi ret dies et inclinētur vmbre. P̄ter ergo quod iustus potest dici liliū p̄pter decore apparētie quasi inquit.

Octauo dico q̄ potest appellari liliū p̄pter candore cōtinentie qui quidē cādorē denotatur in nomine lili. Liliū inquit Liliū em̄ q̄dm fuerit integrum castitatem cōtinentiam et puritatem significat tā p̄pter candore q̄ p̄pter odorē. si vero fractum fuerit odorem perdit et candorem dimittit. Sic vere castitas dum est integra. habet puritatis cādorē et famositatis odorē. Si vero fracta fuerit per luxuriam tūc et puritatē et famam perdit. fetoreusq̄ et malam opinionē incurrit. Liliū ergo. Unde vir iustus pōt figurari in cādelabro tabernaculi de quo dicitur. Exodi. xxxvij. quod illud fuit cādelabrum ductile de auro mūdissimo de cuius vecte calami. cippi. sperule et lilia p̄cedebat. Quia reuera iustus dicit esse cādelabrum alios exemplariter illuminādo ductilis facilliter obediēdo de auro mūdissimo puritatez innocētie obseruādo et custodiēdo et debet habere calamos discrete lingue docendo et p̄dicādo. cippos. scilicet deuotionis se et alios spiritualiter inebriādo sperulas. i. paruas speras seu anulos scilicet per mobilitatē diligentie velociter operando et obreperādo et lilia castitatis. mētis et carnis sanctimoniam et cōtinentiam frequētando. Et certe si benedictēdimus hic cōtinetur sex virtutes que debēt cōcomitari lilia castitatis. que etiam possunt p̄ sex folia liliū designari videlicet. Cādelabrum sapientie seu honeste apparētie. Ductilitas obediētie. Aure puritas innocētie Calamus lingue orationis doctrine et eloquentie. Cippus deuotionis et inebriate consciētie. Sperula operationis et diligentie et sic venient lilia munde cōuersionis et purissime consciētie. Unde Exodi. xxx. faciunt inquit candelabrum ductile de auro mundissimo. hastile eius et calamos. cippos et sperulas et lilia et ipsa procedentia. Sic igitur patet quod liliū. id est vir iustus debet habere istas octo speciales proprietates. vt sic possit dicere illud Canticoz. ij. Ego flos campi et liliū conuallium.

Sed de lilio vis aliter dicere s̄m Mauricium. Dico q̄ nos inuenimus Liliū.

In valle.	In valle plantat affectus humilis.
In ventre.	In ventre collocat castitas nobilis.
In flumine.	In flumine situat gemitus flebilis.
In agro.	In agro ip̄m querit contemplatio.
In horto.	In horto ipsum inuenit miseratio.
In prato.	In prato ipsum aspiciet cōuersionis.
In spineto.	In spineto ipsuz reperit maceratio.

De valle humilitatis dicitur illud. Ego flos campi et liliū conuallium. Canticoz. ij. De ventre castitatis et puritatis dicitur illud Canticoz. vij. Venter tuus sicut aceruus tritici vallatus lilijs. De flumine deuote flebilis dicitur illud Ecclesiastici. l. Quasi lilia que sunt in transitu aque. De agro contemplationis dicitur illud Mathe. vi. Considerate lilia agri quomodo crescunt et non seminant neq̄ metunt. De horto compassionis seu miserationis dicitur illud. Cant. vi. P̄pascatur in hortis et lilia colligat. De prato floxide et odorose cōuersionis dicitur illud Ecclesiastici. xxxij. florete flores. quasi liliū date odorem. De spineto vero penitētie et asperē macerationis dicitur illud Canticoz. ij. Sicut liliū inter spinas sic amica mea inter filias etc.

Limes. Nota q̄ limes seu limitare idē ē q̄d terminus seu finis. s̄nihil penitēst in con-

cordancijs et forte nec in biblia. Vide ergo vbi terminus et vbi finis.

Limen. Cum limen sit pars inferior ostij seu porte sepe fit: q̄ limen intelligitur in gressus vel introitus in ipsam domum: vel etiam ipsa domus q̄tum ad interiorē partem sui: sicut dicit q̄ nos debem⁹ ap̄loz lumina visitare. limina dico. i. ecclesijs. Dicam ergo breuiter q̄ in scriptura inueniuntur limē Interius q̄d debes intrare. Superius q̄d debes optare. Exterius q̄d debes ornare. Inferius q̄d debes vitare. Quia reuera conscientia n̄ra est vel esse debet sicut quedam sancta: cuius limina sunt sepiissime frequētanda et visitanda: vt scz homo videat quid ibi deficit quid ibi p̄ficit: et quid illuc officit: et. s̄suppleat deficientia compleat proficientia: amoueat officiētia. Et de tali limine interiori. i. de tali conscientie domo seu habitaculo: seu intrinseco introitu vel ingressu pōt dici illud. Ezech. xl. vbi dicit: q̄ angelus mensus est templum interius et vestibula atrij: limen et fenestras obliquas. Et in eodem capitulo sequitur: q̄ limē erat qua drangulū: et facies sanctuarij contra aspectum altaris: ad denotandum: q̄ limen q̄d est templum interius id est nostra interior cōsciētia: debet esse mēsurata et limitata p̄ regulas et moderamina discipline et equitatis. Et debet habere vestibulum atrij. hoc est dictum. Vestes et ornatus morū et honestatis: fenestras debet habere obliquas. i. noticijs scripture circumspecte. Debet etiam esse quadrangulum per obtentum stabilitatis et firmitatis: et debet facies sanctuarij: id est mentis ad altare conspiciere per deuotionem et cultū benefice deitatis. Limen enim conscientie ista debet habere videlicet.

Disciplinam regulate mensure.
Decentiam moralis vestiture
Quadraturam immobilis stature
Noticiā circūspecte scripture.
Deuotionē ad auctore nature.

Est dico limen regulatum discipline moderate mune et hoc fit p̄ temperantē tū ois operationis. Ezech. xl. Mēus ē limē

Et sic cōsciētia erit Limē.
Regulatū discipline moderamine.
Signatū diuino sanguine.
Rigatū gratie flumine.
Exaratū scripture lumine.
Habitatū celesti numine.

Et t̄ter dico q̄ cōsciētia ē limē signatū diuino

sanguine et hoc fit p̄ memoriā passiōis de quo dicit. Exodi. xxij. fasciculū ysopti tingite sanguine qui est in limine et aspergit ex eo super liminē et vtrūq̄ postē. In domo em̄ cōsciētie limen q̄d tacet interius est humilitas. sup̄liminare est spes et mētis sublimitas: vtriq̄ postes sūt fides et charitas. Ita ergo sunt sanguine aspergenda i passiōis memoria sp̄ualiter intingenda. Itē dico q̄ cōsciētia ē limē rigatū gr̄e flumine et hoc facit p̄ fluuiū deuotionis. cōpunctiōis et cōpassionis. Unde Ezech. xlvij. Aque egrediebant subter limen domus. Itē est limen scriptū seu exaratū scripture lumine. Et hoc facit noticia legis et lux rationis. Deu. vi. vbi de mandatis legis p̄cipit sic. Scribes ea in limine et in postibus domus tue et ligabis ea quasi signū in manu tua. Itē est limē habitatū celesti numine. Et hoc facit virtus intrinsece incarnationis. De quo Ezech. xlvi. Intrabit princeps et stabit in limine porte. P̄ter ergo q̄ limē interius est cōsciētia que cōsiderando debet visitari. Secūdo dico q̄ limen superius est celi gloria seu curia que desiderādo dicitur cōtemplari. De quo Ezech. ix. Gloria domini israel erat super cherub et limen domus. Tertio dico q̄ limē exterius est hic ecclesia. que deum colendo debet contemplari. q̄ scz boni viri et iusti liminibus ecclesie commozantur. ibiq̄ deum colunt fideliter et humiliter venerant. Cuius tñ contrariū faciunt super bi ecclesias stici q̄. in liminibus ecclesie ingrediantur. nō humiliter se

ter sed arrogāter. nō ad seruicium. sed ad seruicium. nō ad dei laudem. sed ad sui fraudes. Cōtra quos Sopho. i. Visitabo inquit dominus super omnes qui arrogāter ingreditur super limen in die illa. qui cōpleuit domum dñi dei sui iniquitate et dolo. Ut proprie dicatur illud Ezech. ij. Egressa est gloria dñi ad limē templi. Quarto vero dico qd limen inferi est mūdus patrie. que refugio dō debet detestari. Libēt enim fugit homo loca plena serpētibz et venenis. Sic hē debemus a mūdo cum sit plenus malis hoibus et peccatis fugere. Juxta illud Sopho. ij. vbi de speciosa. id est de alexandria dicit. qd acubabūt in medio ei⁹ greges. omnes bestie gentium. et onocrotalus. et herici⁹ et yber in liminibus ei⁹ morabūtur vox cātantis i se nētra. coruus i superliminari. Erpone et applica ad diuersas species hominum peccatorum. Sic igit p̄ quomodo limen id est domus introitus vel ingressus sumitur multis modis. Aduerte tamē qd quis limen sit inferior pars ostij. superliminare superior. vtraqz postis. vtraqz colūna hinc et inde. sepe tamen p̄ limen intelligitur tota domus etc.

Lingua. Nota qd lingua generaliter i scriptura signat locutiōem. Et quia locutio est quādoqz bona quādoqz mala. Ideo duplicem linguam possumus inuenire. bonam scilicet atqz malā. Ideo bene dicit sapiens p̄rouer. xvij. Qui custodit os suum et linguam suam custodit ab angustijs animam suam. Notemus ergo qd lingua seu locutio vitiosa et virtuosa. De lingua ergo virtuosa dicamus qd locutio nostra debet quatuor habere cōditiones que in lingue proprietatibus denotantur. Lingua enim est mollis et delicata. Rubea et colorata. Acuta et mox gladij figurata. p̄plicabilis et ad mouēdū q̄ plurimū applicata. Inclusa et dentium circuitu vallata. Sic p̄culdubio carissimi locutio iustorum debet esse mollis per benignitatē. Colorata p̄ honestatē. Acuta p̄ serueritatē. p̄plicabilis p̄ sagacitatē. Inclusa p̄ custodie sedulitatem. Sit igitur lingua locutiōis nr̄e.

Mollis per compassionem.

Rubea per dilectionem.

Acuta per correctionem.

p̄plicabilis per discretionem.

Inclusa per coercionem.

Primo ergo dico qd in lingua nostra debet apparere mollicies compassionis quia. s. verba nostra que per linguam denotantur debēt esse tenera et cōpassiua dulcia. mitia. suauia et benigna in respondendo et malos et interduum corrigēdo. Quia sicut dicit p̄rouer. xv. Lingua mollis duritiā confringit. Quia p̄certo mollis et benigna locutio frāgit duritiā iracūdie et furoris et et in peccatore qui corrigitur duritiā malicie et obstinatōis: qz multi sunt qui melius cū verbis dulcibus corriguntur. duris aut et asperis in deterius obstinātur. Similes marmorū qui nō duro ferro s; in oli plumbo secatur. Similes etiam adamati qui ferri duritiā superat. mollicies tñ sanguinis ipsum secat. Quia biciter duri et obstinati qui correctiōis duritia nō franguntur. aliquādo lingua molli. id est verbosū dulcedine corriguntur. Sicut enim dicitur p̄rouer. xv. Rāsio mollis frāgit iram: sermo durus excitat furorē. Et sequit Lingua sapiētium ornat sciētia. lingua placabilis lignum vite. Et Eccli. vj. dicit. qd hū dulce multiplicat amicos. et mitigat inimicos. Lingua eucharis in bono hōle abundat. Sic ergo patet qd i lingua nostra debet esse mollicies cōpassionis. Secūdo dico qd in lingua locutiōis d; apparere robur honestatis: et dilectiōis. Sicut enim lingua est naturaliter colorata et rubea: sic locutio nostra d; esse p̄ honestates colorata. et per charitatē rubicūda. Quia videlicet quicqd loquimur aut dicimus d; amore p̄mi sapere. et honestatis seriē custodire. Sicut enim i sanitate lingue cognoscit sanitas porcorū. Sic sanitas animi apparet in sanitate hōborū. Medici et linguas

infirmorū respiciūt et ad sanitatē lingue sanitatē corporis cognoscūt. Et abūdantia enim cordis os loquit et ad locutiōis sanitatē et honestatē animi puritas declaratur. Ut p̄rouer. xij. Lingua sapientium sanitas.

Tertio dico qd i lingua locutiōis d; apparere acuties correctiōis: qz. s. lingua nostra loco et tempore d; gladio similari: qz. s. debet acuta eē alios corrigēdo. pungeō et castigādo. Ut de apostolis dicitur Actū ij. qd apparuerunt illis dispartite lingue tanq̄ ignis. Ignis enim ardorem correctiōis designat. Quarto dico qd in lingua nostrē locutiōis d; apparere p̄plicabilitas discretiōis: qz. s. sicut lingua faciliter movetur et mouet. et ad volūtate hois nunc ad vnam partē nunc ad aliam agitat. Sic vere locutio nostra d; esse ita facta p̄ discretia. qd s; p̄sonas quibus loquimur ipsam debem⁹ vertere. et mutare et variare: qz. s. nos sunt nūc tristes cōsolādi nūc ignorātes instruendi. nūc delinquentes arguēdi. nūc iusti collaudādi. Sicut enim canis habet linguā medicinalē: valde tñ flexibilem. tenues et subtilem. Sic verba nostra debēt esse medicinalia. vtilia et proficua. et per discretiōem ad diuersa officia vertibilia et mutabilia. sicut de apostolis dicit Act. ij. Quēbāt varijs linguis apli magnalia dei. Istud potissime pertinet ad p̄dicatores: qz. s. sicut vna cattulum suū qui nascitur isomnis et sine figura. solet diuersimode lambere. et in ipso per lingue officij formam et figurā debitam generare. Sic vere carissimi p̄dicatores cattulos. i. peccatores qd de sui natura sunt turpes et isomnes. forma et figura honeste cōuertatiōis carētes: d; per officij lingue locutiōis: et p̄dicatiōis rāsio diuersimode lambere. qd et ipsos possit per virtutes et gratias figurare seu generare. Clarie enim et diuersimode d; loqui p̄dicatores videlicet.

Hunc alte de paradiso.

Hunc basse de inferno.

Hunc acriter de peccato.

Hunc dulciter de premio.

Hic audacter de fidei p̄mio. et sic de alijs. Ipse enim debet loqui aliquando linguis hominum: et quādoqz linguis angelorū. dices illud. j. Corin. xij. Gratias ago deo in eo quoniam oim vestrum lingua loquor. Patet ergo qd i lingua nostra debet esse p̄plicabilitas discretiōis. Quinto dico qd in lingua locutiōis nostre debet esse clausura seu conclusio coerctiōis. Mōbum enim lingue est cōclusum quasi in duobus carceribus et clausuris. s. intra ambitū dentium et labiorū. Ad denotādum qd ipsam naturā clausam esse voluerit et ligatam vt in actus locutiōis faciliter nō eriret. sed vt raritatē sermonis faceret. et quicqd dictura eēt diutius cogitaret. Juxta illud. j. p̄ctri. ij. Quis est qd vult vitam. diliget dies videre bonos. Coherceat linguam suam a malo. et labia sua ne loquantur dolum. Crocodillus enim maximum est animal et tñ minimas h; linguam. Quia. s. ipsa nūq̄ potest extra os ponere: et iō nullam penitus profert vocem. sicut dicit p̄linius et Solinus. Sic vere carissimi illi qd sunt maiores i efficacia et virtute. s. vni prudētiores et meliores: hñ vt cōter linguam minorem q̄tum ad exercitius locutionis: qz. s. raro et modicum emittunt verba sua ab ore. scientes quod s; dictum sapiētis p̄uer. r. In multiloqo nō deerit p̄ctri. Ut Jaco. ij. Lingua qdē modicū ē mēbrū et magna exaltat etc. Quinimo multī fuerūt philosophi qui ad literas voce carere voluerunt. et qd se tpali vl p̄ptuo silētio dānauerūt. Juxta illud Ezech. ij. Adherere faciam linguā tuam palato tuo et eris mutus et quasi nō loquens etc. Sic ergo patet qualiter lingua nostra debet habere clausurā coercionis quia vere lingua est clausa inuoluta et occultata sicut ignis ne extra noceat. Sicut latro ne extra creat. sicut canis ne extra mordeat. Et sic p̄ quō lingua d; eē mollis. rubea acuta mobilis clausa. Et hec de bōa lingua sufficiat. Sed heu phidolo: lingua nō semp signat i bono. imo p̄certo multoties designat i malo.

Limpidus.

quia vero hodie multa inueniuntur genera malarū
linguarum. videlicet lingua.
Mollis per adulationem.
Acuta per detractionem.
Kubea per incantam locutionem.
Mobilis per verborum variationem.
Clauſa per inuidiam et indignationem.

¶ Est enim lingua adulatorum. diffamatorum. iactan-
tium. duplicium. inuidentium. Est enim lingua adulatorum
sicut lingua catti que valde est plicabilis et subtilis. Et
rem pingue libeter lambit. Tersit ipsam pinguedi-
nem paulatim attrahit et consumit. Quia vere adula-
tores diuersimode plicant et variant linguas suas.
Amorem pinguedinis. id est alicuius lucri tempo-
ralis diuites libeter lambunt et sic paulatim pingue-
dinem suarum diuitiarum sibi attrahunt et acquirunt.
Unde Eccl. xx. Qui edunt panem illius false lingue
sunt. ¶ Lingua detractorum seu diffamatorum est si-
cut lingua serpentis que valde est venenosa. vñ ppter
maliciam veneni nigra apparet: et ita cito mouetur et
bifurcata esse videtur quod. s. locutio et lingua detractorum
que valde nigra est et ifamis est illis quos mordet ve-
nenosa et mortifera: et ad diffamationem aliorum diligens
mobilis et acuta. Uñ in ps. Auertunt linguas suas sicut
serpentes: veneni aspidum sub labijs eorum lingua iactan-
tium et duplicium et indiscrète loquentium est sicut lingua
quorundam taurorum qui sunt in india. qui sicut Plinius
ita habet linguas presas et longas que vsque ad aures
prendunt eas: Quia vere multi sunt qui per multilo-
quium. stultiloquium iactantiam et vitia verborum linguas
longissimas habere noscuntur: quas. s. vsque ad aures
suas vident pendere in quantum oia que audierint vo-
lunt statim per multiloquium recitare. In talibus enim lin-
gue et aures et auditus. et locutio simul stant. Quia mul-
ti quicquid audierint statim dicunt sicut apparet de fa-
ciliter diffamantibus et iniuriantibus. Contra quos dicit
Eccl. xix. Audisti verbum aduersus proximum comoriam
in te. Sicut enim apparet de libeter rumores narranti-
bus et de factis suis faciliter loquentibus et iactantibus.
De quibus dicitur in ps. Posuerunt in celum os suum
et lingua eorum transiit in terra. quod. Ipsi volunt ad celum
et ad terras. ad alta et ad infima: ad ardua et ad parua
extendere linguas suam. De quo bene potest dici illud
Esa. xxxij. Lingua balborum velociter loquetur. Lin-
gua duplicium est sicut lingua canum nobilium: que
ita est subtilis et longa que ipsam possunt faciliter com-
plicare: quod. s. duplices continue plicant et variant verba
sua. nunc vñ in presentia nunc aliud in absentia dicentes.
Iuxta illud ps. Lingua canum tuorum et inimicis ab-
ipso. Uñ prover. xvij. Qui vertit linguam suam incidit in
malum. Quia sicut et Eccl. iij. Peccator cognoscitur in
duplici lingua. Lingua vero inuidentium est illoz quod
s. ex inuidia nolunt docere et crudire. et ista est sicut lin-
gua elephantis que semper in ore dicitur latitare et nunquam
exterius apparere: quod. s. tales ex indignatione et inui-
dia nolunt alijs ostendere linguam suam nec aliquod
verbum doctrine vel solarij eis dare. De quibus dicit
in ps. Adhesit lingua mea faucibus meis et. Et sic pa-
ter quo tam lingua mala quam lingua bona accipiuntur
quinq; modis. Vide infra de Loqui.

Limpidus. Idem est quod purus et mundus s; pauca sunt auroitates. Vide infra de mundicia et puritate et.

Lingere seu Lambere. Cum linge-
re seu lam-
bere nihil aliud sit quam lingua aliquid suauiter tange-
re vel palpare. sicut consuevere facere canes circa
carnes: in quo scilicet actu consuevit lambens inue-
nire delectationem. Ille etiam qui lambit consue-
vit inuenire complacentiam et quandam neruorum
tensionem. Et sic constat quod lingere et lambere per-
tinent ad officium lingue. Possunt ergo notare quod in
scriptura inuenitur. Unum lingere.

Linire.

Teracis predicationis.
Tenacis meditationis.
fallacis adulationis.
Crudelis delectationis.

¶ Lingit predicator verbis suauibus ut curet vlcera.
Uñ Luc. xvi. dicitur de Lazaro. Quod veniebat canes.
i. predicatorum et lingebat vlcera eius. lingua enim canis
et ipsius lictio est medicinalis. Aduertendus tamen est quod
solum illi qui lingua et manu labuerunt aquas electi
fuerunt a domino. Alij vero qui solum lingua apposerunt
reprobati fuerunt. Sicut et iudicium. vij. Ad denotandum
quod predicator si vult quod suum lingere canem qui lin-
gitur: suum loquere vel predicare proficiat necesse est quod cum lin-
gua manum. cum verbo operum et exemplum apponat. Quia teste
Gregorio loquentis autoritas perdit. cum vox ope non iu-
uat. ¶ Itē linget contemperator cordis affectibus recolens
vulnera. s. christi: quod. s. deuotus homo debet per deuotio-
nem lingere sanguinem christi. Exemplo illorum canum qui lin-
git sanguinem. Aboboth neciter iterfecti. iij. Regum
xxj. Uñ deuotis et contemplatiuis dicitur Job. xxxij. Quod
pulli adle lambunt sanguinem. ¶ Itē lingit adulatorum
bis fallacibus excusans scelera. Uñ micha. viij. dicit
de adulatoribus quod ipsi lingunt puluerem quasi serpen-
tes. Serpens enim lingendo inueniat. Sic isti adulato-
res pulueres et incostantes diuites intoricant dum ipso nut-
ritur in peccatis. ¶ Item lingit depredator vocibus
crudelibus cum infert verba minacia quia scilicet cru-
deles et iniqui videtur lingere sanguinem innocetium
dum in eorum tribulationibus delectatur. iij. Regum
xxj. Lambent canes sanguinem tuum et. Crudeles enim
sicut canes famelici videtur innocetis et pauperes lin-
gere. dum ipsorum substantiam rapinis et spolijs sata-
gunt deuorare. ps. Inimici eius terram lingunt. Et hec
de lingere seu lambere sufficiat.

Linire. Cum linire nihil aliud sit quam aliquid cum
aliqua re pingui vel vinctuosa leniter yn-
gere vel tractare vel cepo. cera. bitumine seu cemento
aliquid operire et rimas fissuras et foramina contegere
vel implere notare possumus quod limitur.

¶ Morbus ut possit sanari.
¶ Domus quae decet sacrari.
¶ Durus qui debet ornari.
¶ Et sic dicam moraliter
quod ego inuenio limituram
¶ Predicationis.
¶ Consecrationis.
¶ Adulationis.

¶ Primo ergo dico
quod est litura vel limitu-
ra predicationis. Quia
reuera predicator ad
modum medici consue-
uit peccatorum infirmi-
tates linire: et vngenta
salubria. hoc est verba
salutaria pro curandis vitijs adhibere. Itē enim quod
limit luto. de mortis meditatione loquens. Quandoque li-
nit felle. loquens de culpe detestatione. Quandoque lin-
nit bitumine loquens de amore et dilectione. De luto mor-
tis et ipsius meditatione dicitur Job. ix. Quod iesus
fecit lutum ex spuro et limuit oculos ceci nati et statim
vidit. Quia reuera luti et terrestre itatis nostre me-
moriam facit nos videre et intelligere cuncta vtilia. Job.
ix. Ille homo qui dicitur Iesus lutum fecit. ex spuro
et limuit oculos meos. De felle peccati et eius detesta-
tione dicitur Thobie. xj. quod oculi thobie limiti fuerunt de fel-
le piscis et illuminati sunt. fel enim amaritudinem peccati
signat seu contritionem quam debet habere amarissimam. de
peccato. De bitumine charitatis et dilectionis dicitur Sef. vi.
De archa Noe. quod intrinsecus bitumine fuit limitata. s.
ne aqua diluuij subintraret. Ad denotandum quod archa uni-
me. bitumine tenacis dilectionis. et gratie debet inun-
gi. ne aqua diluuij. id est mundi prosperitas. vel aqua
peccati possit submergi. Sicut de matre moysi dicitur.
quod miscellam limuit bitumine ut moyses proiceret in flu-
mine non mergeret. Ista est igitur litura vel limitura pre-
dicationis. ¶ Secundo dico quod inuenit limitura consecrationis.
Et ista est quando sacerdos vel episcopus consecraturus
in spirituali domo dei. crismate vel oleo ungitur et li-
mitur. denotans scilicet lituram et vincturam gratie diuine:
quod scilicet quando deus ipsum hominem sibi dedicat et
quando ipsum

quod ipsum sanctificat et consecrat. oleo sue gratie ipsum linit. **Leui. viij.** Tulit moyses unctionis oleum quo linit tabernacula cum omni supellectili sua. Res enim que linitur magis vt communiter est dulcis suavis et plana. Sic vere illi qui gratia dei linitur et consecratur. sunt magis dulces suaves et mites. plani et etiam et veraces ceteris esse noscuntur. Sic ergo patet quod est litura qua deo spiritualis domus consecratur. In qua quia interdum lepra apparet. precipitur domus vel locus lepre radi. et luto alio tota liniri. sicut apparet **Leui. xij.** Ad denotandum quod domus anime qua lepra peccati sedauit per penitentiam est radenda: et luto alio hoc est dictu luto diuine gratie linita. Hec est igitur litura consecrationis. **Tertio dico** quod inuenitur litura adulationis. Cementarius enim murum solet linire. et calce et coloribus picturare. vt ipsius possit turpitudinem operire. Sic adulator verbis fallacibus malos diuites linit: sic vitia ipsorum ab oculis ipsorum decipiendo et false excusando contegit et abscondit **Ezech. xxij.** Prophete eorum linitur eos absque temperamento. Temperamentum appellat paleas que ponunt in luto quando linitur murus. vt stabilis et firmus heret in muro: et vt sit edificium magis firmum. **Ezech. xij.** Amiebant parietem luto absque paleis: sed vere palee debent poni in luto: quia. si quis aliquem linire voluerit blandiendo. semper debet adhibere paleas defectuum suorum ipsius arguendo et corrigendo. quod quod adulator non facit. ideo sine temperamento linitur dicitur in loquendo **Ezech. xij.** Destruam parietem quem linitis absque temperamento. Quia reuera illi qui sine temperamento tali ab adulatores linitur et blandiuntur ita decipiuntur vt finaliter in corpore rebus et anima destruantur. Unde **Ezech. xij.** Dic eis quod linitur absque temperamento et quod casuri sint. Et sequitur ibidem. Et dirumpere faciam spiritum tempestatis in indignatione mea. et decrit ymber inundans in furore meo. et dabo lapides grandes in ira in consummationem et destruiam parietem quem linitis absque temperamento. Ista bene allega contra adultores et contra illos qui per adultores se fraudari permittunt. Sic ergo patet de litura adulationis. Et hec sufficiat de linire. Vide vbi Angere.

Linum. Lineum herbe de quo lineus recitur vestimentum. subtile. candidum et suauis. quod scilicet primo herba viridis nascitur: et semen in capitellis ipsius colligitur. herba vero collecta in aqua ponitur vt stipula putrefiat. mergi certo tpe dimittitur: et sic cortex ab interiori ligno vel stipula separatur: et cortex mallorum tunctionibus preparatur. tandem filatur. textitur et oxiditur: et per diuersas bullitiones et loturas in candorem erimum commutatur: et faciendis diuersorum generum vestimentis coaptatur. Notare possumus quod linum in bono sumitur et in malo. In malo enim significato per linum intelligitur.

Cogitatio subtilis et maliciosa.

Conuersatio ouilis et ambitiosa.

Delectatio puerilis et delitiosa.

Linum enim est quid subtile. ita quod si miscetur cum alio filo in pano non cito percipitur: et signat malitiosam cogitationem quam dominus reprobat atque damnat. eo quod dum non percipitur simplices decipit atque fraudat. Et ideo vestimentum de lino et lana contextum in lege prohibetur. **Deutro. xxij.** Non habebis inquit vestimentum quod ex lana et lino contextum est. Ad denotandum quod lana. id est exterior preterita simplicitas. dum linus. id est interior maliciam cooperit. simplices fallit et decipit omnem ab eis non cauetur. **Esa. xix.** Confundentur qui operantur lino. id est maliciam. **Item** linus quod est candidum et pulcherrimum tinea quod facit facilliter maculatur. signat exteriorem conuersationem. que. si quod tinea interioris hypocrisis vitiat. et macula luxurie defecit. Et ista est lepra in veste linea de qua fit metio

Leui. xij. vbi dicitur. quod vestis linea que lepra habuit infecta reputabitur. Et precipitur ibi. quod si huiusmodi lepra non cessauerit comburatur. Quia reuera si vestis conuersationis alicuius lepre hypocrisis maculata. si se non castigauerit. inferni ignibus finaliter comburet. Ad quod facit illud quod dicitur **Leui. x.** de filiis aaron. alienum ignem offerentibus in altari. qui induti lineis tunicis igne diuino sunt occisi sicut bene ibidem dicitur. Tulerunt eos sicut iacebant vestitos lineis tunicis. Item linus quod est tactu delectabile et suauis quando tamen est in herba facile rumpitur vel cassas signat carnalem et deliciasam viuendi conditionem. quia licet sit carnalibus suavis et delectabilis. quando tamen nimis est viridis atque mollis tribulatione facili potest fragi. Et sic **Ero. ix. d.** per tonitrua gradum et pluuia lino et ordeum lesum est eo quod ordeum esset virens et lino iam folliculos germinaret. Linus igitur quod sumitur in malo. **Sed** dico adhuc quod quod lino sumitur in bono. Et sic dico quod significat.

Conscientie nitorem et sanctitatem.

Continentie candorem et pulchritudinem.

Apparentie decorem et gratitudinem.

Temperantie decorem et mititudinem.

Linum enim quod est purum et mundum seu vestis **B**

linea que facilius emundatur si contaminata fuerit.

quod quod alia vestis. signat puritatem conscientie. seu

innocentie que scilicet sicut cito per peccatum potest

infrigi. vel per alienam maliciam decipi. sic cito potest

rectificari. vel lauari ad statum pristinum per peni-

tentiam restaurari. De qua scilicet puritate dicitur

1. Regum. i. quod Samuel puer erat adhuc infantulus.

Et sequitur in sequenti capitulo. Samuel autem mi-

strabat coram domino accinctus ephor lineo. **Item**

linum quod est nitens et candidum signat continentiam

que per colorem album communiter designatur. in cuius

figura precipit in lege diuina **Ero. xxvij.** quod sacerdos

tes feminalibus lineis vti debebant quando in taber-

naculo ministrabant. **per** feminalia que renes et mem-

bra pudibunda cooperiebant. virtute continentie designa-

bant: quod. linea. id est munda et pura maxime in viris ecclia-

sticis debet esse vt genitalia. id est actus veneros valeat co-

hibere: vt sic valeant domino digne ministrare. **Leui. vj.**

Testes sacerdos tunica et feminalibus lineis. Ad quod

facit illud **Hiere. xij.** Uade posside libere lincum. et

pone illud super lumbos tuos. **Libere** enim quod strin-

git lumbos castitatem designat. **Teste** enim **Grego.** **U**

bos tunc restringimus cum carnis luxuriam per continen-

tiam coartamus. **Item** lino quod est vestimentum decorum **C**

et placidum signat honestam apparentiam: que. si munda

debet esse et grata. et ceteris placita et venusta **Ero.**

xxix. cap. Cumque laueris patrem cum filiis: indues auro

vestimentis suis: id est linea tunica suphumerali et ronal

quod costringes baltheo. **Vestimenta** enim signifi-

ficant exteriorem honestatem: quam. si debent comitari

linea tunica. id est puritas et mundicia: suphumerale. id est

fortitudo et patientia: rationale. id est prudentia.

et baltheo costringens. id est modestia et temperantia

Leui. vij. **Vestit** pontificem subucula linea. **Item** lino

quod est vestimentum molle et suauis signat benignita-

tem et modestiam: quod. si alius suavis est et mitis. **Magna**

enim benignitas et suavis humilitas fuit in **dauid** qui

saltabat accinctus ephor lineo ante archam. sicut dicitur

1. Reg. vj. **Dauid** percutiebat in organo. **Dauid** erat accinctus

ephor lineo: hoc est dictu mansuetudine et dulcore. **ps.**

Al demeto dicitur **dauid** totis mansuetudinis eius. **Igitur** seu

vestimentum lincum per lino intelligit puritas et suauitas

sive in continentia sive in pueratione et apparentia. sive

et in verbo ino et moderata. Et reuera qui vult alta

vestimenta. id est talem modum puritatem habere: debet primo

ea per humilitatem in terra. id est inferius seminare in aqua

scilicet deuotionis et lachrymationis humectare: et per peni-

tentiam a superfluis separat: tandem tunctionibus. id est

tribulationibus & correctiōibus submittere: & per cō-
 tritionem bullire: per cōfessiones lauare: per satisfā-
 ctionem terere & ordire: & per morum compositiones
 suere & formare. Et sic vestimētum lineū poterit in-
 duere & habere & ministrare in tabernaculo dignus
 esse. Habeat igitur tunicā lineā, charitatis: sardarim li-
 neā dignitatis: vitam lineā timorositatis mensuras
 tēperantie & peccatis feminalia castitatis: & oīa sint
 linea per mūdiciam innocentie & puritatis. De tuni-
 ca charitatis dicitur *Leui. viij.* Vestunt pontificem
 subucula linea. De sardari dignitatis & zona tēperan-
 tie cōstringētis & maturitatis coercētis videlicet ma-
 los mores: que. s. debet esse limee pure & sincere. dicit
Leui. xvj. Quod sacerdos accinget zona linea. & sarda-
 rim lineam imponet capiti eius. De vitta linea: q. s.
 stringebat caput hoc ē dictu: de timore dei q̄ cohibet
 mentes potest dici illud *Ezech. xliij.* Qui ministrat
 in portis atrij interioris & intrinsecus: vitte limee erūt
 in capitibus eorum. De mētura vero iusticie & eq̄ta-
 tis: que scilicet d̄ esse linea id est pura & sine aliqua
 fractione & corruptione pōt dici illud *Ezech. xl.* Ecce
 inquit vir cuius erat facies quasi species cris: & fumi-
 culus lineus: & calamus mēsure in manu eius. Tir
 enim iste est virtuosus seu vigorosus: p̄clatus vel in-
 dex: qui scilicet debet habere funiculum & calamum
 iusticie in manu pro meritis cuiuslibet mēsurādis.
 Ista tamē linea & pura debet esse: vt scilicet nulla cor-
 ruptio affectionis vel symonic: vel subuersionis vel
 fauoris aut odij intercedat. De scriptura etiam. s. ve-
 ritatis que. s. linea pura & sancta & sine quacūq; vana
 gloria heresi vel fallacia debet esse dicit *Ezech. ix.* q̄
 vir vnus vestitus lineis stabat in medio & atramēta-
 rium scriptoris ad renes eius. De feminalibus vero
 castitatis satis visum est supra. Et *Ezech. xliij.* femi-
 nalia linea erūt in lūbis eorū. Ecce ergo quōd quicquid
 est & maxime in ecclesiastico qui habet in sacramēto
 altaris & in dñicis officijs ministrare: totum d̄ esse
 lineum. totum purum totū sanctū. nihilq; maculatū
 corruptum aut fictum. Juxta illud *Ezech. xliij.* Cū in-
 gredierentur portas atrij interioris. vestibus lineis in-
 duent: & nō ascēdet sup eos quicquid laneū. Lana em̄ q̄
 nascit ex carne pōt in hoc loco carnalitatē necnō car-
 nalē parentū affectionē signare: quam. s. quilibet in-
 grediens portas ecclesie d̄ deponere: & lino puritatis
 & innocēte se vestire. Et sic figurabitur i illo viro ves-
 tito lineis: de cui⁹ mirabili descriptione fit mentio
Dañ. x. Aduerte tñ q̄ sicut supra dixi de lino
 q̄ sicut multis tñsionibus: carpinationibus & bulli-
 tionibus supponit. Sic dicā q̄ illi q̄ linea puritate &
 mūdicia vestium: multis mundi tribulatiōibus sup-
 ponunt. sicut de impio Saul & Doech ydumeo prin-
 cipe pastorū eius: per quos intelligo nūdum & eius
 tē: ānos dicit. *j.* Regū. xxiij. Quod ipse occidit octua-
 gintaquinque viros indutos ephod lino. Patet ergo
 q̄ per linū seu p̄ lineum vestimentū potest oīs mūdi-
 cia & puritas designari: & quō in bono sumit: & in malo
 vide supra de Bisso & Lino & in tabul. a.

Liquefcere. Liquefieri. Nota q̄
 ctio nihil aliud est q̄ alicui⁹ duri aut solidi occasio-
 ne caloris vel adiunctione humoris dissolutio. Et sic
 dicam tam in bono q̄ in malo accipiendo q̄ triplex
 inuenitur liquefactio scilicet.

- Iustorum.** Primo ergo dico q̄ liquefcūt
 iusti quando calor diuine chari-
 tatis ipsos percutit: & quando ras-
 dius solaris seu diuine inspirationis ipsos penetrat
 & perfundit. Et sic dicam q̄ sicut ex scripturis potest
 intelligi q̄ Liquefcit cor.
- Penitentis.** Prima est liquefactio p̄tritiō-
 nis que scilicet sicut nubes lique-
 facta emittit lachrymam p̄s. fa-
- Diligentis.**
- Diferentis.**

ctum est cor meū tanq̄ cera liquefcens in medio ven-
 tris mei & alibi in p̄s. Emittet v̄bū suū & liq̄faciet ea
 s. corda penitētia & cōti ita. flauit spiritus eius & fluēt
 aque. **Secūda** liquefactio est deuotiōis Ad metallum
 em̄ durum q̄nq; virtute ignis liquefcit: ita q̄ s̄m vo-
 luntatē suā artifex in varias formas & imagines ip̄s
 vertit. Sic vere q̄nq; fit q̄ iustus p̄ deuotiōne & l. iter
 liquefcit: q̄ oēm duriciam in deuotiōis obstinatōis
 dimittit & i diuersas virtutes imagines sp̄s artifex
 ip̄m flectit. Et de tali liq̄factiōe deuotiōis & obstina-
 tiōis dicit *Cant. v.* Anima mea liq̄facta est vt dilect⁹
 locu⁹ est. Et *exodi. xvj.* Cum in caluisset sol liq̄scibat
 māna. **Tertia** est liq̄factio cōpassionis. Itēz sicut
 rosa posita in alembico liq̄scit & resoluūt in fumum:
 qui tādē in aquā medicinalē hoīb⁹ distillatur. Sic
 pius hō ardore miseriarū alienorū cōpunct⁹ p̄ com-
 passionē resoluūt: & in aquā refrigeratiuā & lenitiuāz
 bñficiōū mutat inq̄tum alijs bñfacit & subuenit vel
 saltē pie compassionis lachrymis irrigat. Nonne de
 Ioue legit q̄ mutatus & liq̄factus est i pluuia aureā
 vt danē impregnaret. Quia vere viri p̄ cōpassionē
 resoluunt & liq̄scūt in aureas pluias. i. in bñficia &
 elemosynas: vel etiā in pias lachrymas: vt. s. paupes
 impregnāt & sterilitate paupertatis releuāt. dū eorū
 suppleat miseras. Nonne aurū & in auream pluias
 liquefcit est beatus *Nicolaus*: q̄n aurum pro puel-
 lis q̄ prostituēde fuerat distribuit: & suis ipsas bñfi-
 cijs impregnauit. Itē ergo dicitur de hoīb⁹ pijs spi-
 ritualiter illud *Esa. j.* Celi sicut fum⁹ liquefcet. Ista
 est igitur liquefactio iustorum. **Secūdo** dico q̄ inue-
 nis liq̄factio malorū vt iniquorū. Ista em̄ liq̄sunt & res-
 soluūt. & penit⁹ vani & instabiles efficiūt: & oēm solidi-
 tatē & p̄statiā pdere cōprobāt q̄n calore & seruoze ma-
 lorū desideriorū tangūt. Et sic dico q̄ est liquefactio.
Abali feruoris. De malo feruore dicitur *Eze-
 ch. xliij.* de illa ola per quam
Diri doloris. intelligit voluntas & affectio
 peccatoris. **Pone** inquit eā super prunas vacuam: &
 incalescat os eius & liquefcit. De vano timore quo. s.
 liquefcunt corda ita q̄ q̄nq; perdunt omnē soliditatē
 tem virtutis dicitur *Iosue. vij.* Pertinuit cor popu-
 li: ad instar aque liquefactum est. De dolore duro seu
 de terrore duro. quo scilicet in iudicio damnati lique-
 scunt dicitur *Judith. xvj.* Montes a fundamētis mo-
 uebūtur cum aquis: & petre sicut cera liquefcunt. Ista
 est ergo liquefactio malorū. **Secūdo** tertio dico q̄ in-
 uenitur liquefactio cunctorum scilicet elementorū.
 Et istud ostendetur in iudicio quādo scilicet tota res-
 rum machina dissoluetur: & tandem in melius repa-
 rabitur & reuertet p̄s. Liquefacta est terra & oīs qui
 habitāt in ea ego. cōfirmāui columnas eius. sufficit.
 vide vbi dissoluere: & vbi soluere &c.

Lis. gare. giosus. Dissensio. Cōtrarie-
 tas & Discordia pro eodem supponant. **Possum** no-
 tare q̄ litigijs semper signat in malo: & ideo pro vi-
 ribus fugiendum est. Si enim lapides domus inter
 se litigarent: dissilirent & disceptarent. nunq̄ vnā
 domum constituerent: sed ipsam potius dissiparēt.
 Sic vere inter nos lites & contentiones: bellaq; & se-
 ditiōes facimus: & cordibus & actibus ab inuicē dis-
 sentimus. nunq̄ domū dei que est ecclesia stabilim⁹.
 sed eam potius dissipamus. Et quia concordia res
 crescunt. discordia vero pereunt & decrescunt. ideo
 bene dicitur. *ij. Thimo. ij.* Seruū dñi nō oportet litig-
 gare. Et bñ dixit seruus dei. quia reuera illi qui pec-
 cariter seruiūt deo sicut sunt religiosi & clerici. debēt
 esse modesti nō litigiosi q̄ cū ipse de⁹ sit de⁹ pacis: nō
 decet q̄ habeat suos lites *Thimo. ij.* Adone illos nō
 litigiosos esse sed modestos ostendentes omnē inap-
 suctudinē ad omnes hoīes. Quō tamen est cōtra mult-
 tos qui se in rixis & litibus dissensionibus & p̄trouer-
 sija delectant. Similes illis locis qui dicitur. sirtes:
 que sunt

quod sunt loca arenosa in affrica ita bullientia: et ad modum aque fluctuantia: quod modico flatu venti ab interiori prorumpente de loco ad locum se mouent et iter se colligunt: ita quod nullus per eos tute transit. Sic mul- ti flatu dyabolice inspirationis et temptationis taliter agitantur: et litibus et discordijs concitantur: quod omnes alij per eos conturbantur: Ipsos enim monet ut litigent. Quidam ergo ad litem et discordiam mouentur et pueritate metali. Prover. xvj. Homo peruersus suscitatur litem. Item alij ex cupiditate reali vel temporalis. Jaco. iij. Unde inquit lites et bella inter vos: nonne ex concupiscentijs vestris: Sequitur litigatis et beligeratis et non accipitis: et tamen. j. Thim. iij. dicit. quod episcopum oportet esse non litigiosum: non cupidum. Item alij ex fatiuitate verbali. Et istud est quando homines faciunt fatuas questiones que tamen terminantur in lites et dissensiones. Job. vi. Litigabant ergo iudei adinuicem dicentes. Quomodo potest hic carnem suam nobis dare ad manducandum etc. Et ideo beatus precipitur ij. Thim. ij. Stultas et sine disciplina questiones deuita. scies quoniam generat lites. Item alij ex carnalitate locali. De quo Proverbi. xxi. Melius est sedere in angulo domatis quam cum muliere litigiosa. Quia sicut dicitur Prover. xxvij. Tecta iugiter per stillatiam in die frigoris et litigiosa mulier comparantur. Ad prosequor ulterius: quod de Discordia dictum est in multis locis. Vide vbi Contra. et Contradicere.

Littus. Littoris. Nota quod littus est terminus aque: et maxime fluminis seu maris illa scilicet terra que imediate aque iungitur. et per quam mare vel flumen terminatur. Est igitur littus terra siccata per longum maris vel fluminis porrecta: arenis ut cetera plena aqua fluctibus et verata: et ipsius humoribus irrigata: portibus et securitatibus magis apta et per illis qui de maris fluctibus enadunt magis ydonea et secura. Est igitur littus locus.

Pulchrior ad spaciandum.

Tutior ad habitandum.

Utilior ad piscandum.

Et ad maris impetus terminandum.

Sic igitur dicam quod per littus potest intelligi in bono significato et in malo. Status.

Pure perfectionis.

Sequentis turbationis.

Ingentis saluationis.

Abundante corruptionis.

Primo igitur dico quod littus signat virtutum perfectionem. Virtus enim et perfectio morum: vel etiam status virtuosus et perfectus sicut. scilicet esse ecclesie et religionis status seu locus: fluctus maris. id est amaras temptationes et fluctuosas tribulationes: aquas etiam dulces. id est mundi delectationes. sistit et terminat et nec terras anime obruat virtus et submergat: acriter repudiat et refrenat. Habet enim in se istud littus arenas penitentie et asperitatis sterilitatem: facilitatem indigentie: et abstinentie seu voluntarie paupertatis: amenitatem seu puritatem continentie et castitatis: et securitatem confidentie et diuine gratie et veritatis: fertilitatem seu opulentiam omnis spiritualis utilitatis. Ibi enim piscatur et acquirit homo quicquid est necessarium ad salutem. Ibi datur moribus et virtutibus. Ibi est in portu: et gaudet a mundi fluctibus euasisse. Ibi est in spacio et gaudet ad solatium exiisse. Sene. xlij. babilon in litore maris habitabit: et in statione nauium. Et Judicum. v. Asser habitabit in litore maris et in portibus morabitur. Signat ergo littus virtutis perfectionem.

Secundo dico quod signat sequentem turbationem mortis et iudicij. Ista enim sunt que terminant maris fluctus. id est huius vite et huius mundi fluctuosos impetus et processus. Ista sunt ad que oportet omnes naues. id est omnes mortales applicari. quosdam vero ad inferni scopulos se cassare. In isto enim litore. scilicet in iudicio vel in morte expectant angeli bo-

ni: ut naues mercibus plenas: id est animas opulentas virtutibus tanquam mercatores recipiant. Etiam expectant angeli mali velut in scopulo: ut fractas et dannatas naues seu animas diripiant. Nonne de angelis scribitur Math. xij. Quod sagenam plenam piscibus educentes: et secus littus sedentes: elegerunt bonos in vasa sua. malos autem foras miserunt. Quia reuera boni pisces. id est sancti homines cum ad littus mortis vel iudicij veniunt ab angelis eliguntur: mali vero ab eis reprobantur. Signat ergo littus sequentem turbationem. Tertio dico quod signat ingentem saluationem. scilicet status glorie paradisi vbi scilicet post fluctus mortalitatis homo stat in litore: hoc est dicitur: in stabili et seculo loco. Exemplo christi. Qui post resurrectionem legitur stesisse in litore. Johan. xxi. Stetit Iesus in litore maris. Quarto signat seculi correctionem. Littora enim sunt partes ille terre que maris fluctibus verberantur: et que piratis amplius exponuntur: et que facilius aquarum alluionibus submerguntur: et que etiam lacis et paludibus aquarum plus sedantur. et que insuper herbis multibus vbi communitur fecundantur. Si vere mundus seu mundi status tribulationibus subiacet: motibus fluctuosus et piratarum. id est demonum rapinis et temptationibus lutosus. lacuosus: aquis et paludibus. id est delectationibus vitiosis: et malis herbis: id est hominibus inuituosus abundat. Bene ergo dicitur Math. xij. Quod Iesus ascendit in nauiculam et turba stabat in litore. Et Ezech. xlvj. dicitur quod aque que sunt in litoribus seu in paludibus torrentis non saluabuntur: quia in salinas dabuntur. Ad denotandum quod littora huius mundi non sunt loca sana ad habitandum. imo certe falsa sunt et amara sanctis hominibus ad gustandum. In salinas inquit dabuntur. Et ideo boni in nauiculam ecclesie vel religionis cum christo solent ascendere. Turba vero: hoc est dicitur mali in isto mundo et negotiorum mundanorum litore solent persistere. Et breuiter de malis dicitur Josue. ix. quod illi qui versantur in montanis et campestribus et in litore maris. congregati sunt pariter ut pugnarent contra Josue. id est contra christum. Sicut enim dicitur Josue xj. Egressus est populus multus nimis sicut arca que est in litore maris etc. Vide supra de arena in littera lb. Patet igitur quod per littus potest intelligi mundus et ipse grauis iniquitas: paradisi et ipse tuta securitas: mors iudicium vel infernus: ipse dura penalis perfectionis status et ipse sancta felicitas etc. Sufficit. Vide infra vbi mare etc.

Litera. Litere. Cum litere sint quedam figurarum elementa ad voluntatem instituentis facta: ad notificandum vota hominum absentium vel tacentium instituta. Possumus notare quod maxima fuit necessitas literas inuenire. Et ideo creta insula pre alijs debet in hac parte a mortalibus honorari quam insula Isidorum et Solimurum literas aureas dedit: quam Plinius videbat velle. quod usus literarum fuit eternus. A principio enim varie nationes sibi ad exprimendum conceptus suos absentibus et futuris literas inueniunt quibus scribentes historias et scientias per eos adiuuantes ipsas ad posterum transmissi sunt. Quis enim modo aliquid de factis antiquorum sciret: nisi illa sagax antiquitas literis demadasset? Igitur in scriptis auduisse potui certe sunt hodie puencie que videntur specialibus literis inscribendo. Europa quasi per totum vtilis literis latinis. Africa arabicis. Asya vero minor et illiricum et macedonia et traacia literis videntur grecis. Asya autem magna raspa per fundam literis per varias prouincias videntur chaldeis: per fars: armenis: yguris et cumanis. Tamen omnibus istis aliis moralia redeamus: et de inuentionibus literarum tacentes: de litteris in quantum instructio nem faciunt ad virtutes aliquid differamus. Dicam ergo quod nos inuenimus Litteras.

Litera.

Admirādas. **A**de admirāde sunt i rerū natura.
 Adeditādas. **A**de meditatāde sunt in vita futura.
 Penetrādas. **A**de penetrāde sunt fere i lectura.
 Perferutādas. **A**de pferutāde sūt i sacra septura.
 Refrutādas. **A**de refutāde sunt vana textura.

B **C**Primo ergo dico q̄ sunt quedam littere veritatē ostēdentes naturaliter: et iste sunt de⁹ creature. De⁹ enim in mente sua habet scriptas omnes veritates et quicquid est pręteritum et futurum. Sed quia iste literę sunt subtiles: ita q̄ soli beati et angeli legere possunt illas: cum nobis tāq̄ pueris fecit vnum alphabetum cum literis valde grossis: videlicet creaturas que scilicet nobis ostēdunt et predicāt magnificētias creatoris. et etiā veritates rerum multiplices futurarum. Teste eñ apostolo. **Roma. i.** Inuisibilia dei per ea que facta sunt intellecta cōspiciuntur. Astronomi enim et mathematici qui easdem litteras vident in celo signis et stellis: per quas cognoscunt quādoq̄ aliqua tam pręterita q̄ futura: etiā res inferiores scilicet ignis: terra: aqua: aer: volucres: animantia s̄m voluntatem instituentis dei: per istas creaturas tāq̄ per instrumentum operantes: multa possunt rerum occulta mōstrare et hominibus varia declarare. **Teste** enim scriptura sacra **Job. xxxv.** Deus docet nos super iumenta terre et in auibus celi erudit nos. Et inde est q̄ antiqui ad inuestigandum aliquas veritates: per creaturas inq̄tum scilicet ipse creature possunt esse ipsius dei quantum ad hoc instrumentum aliquas scientias condiderunt. quibus mediātibz per creaturas in creatoris mirabilia perueniunt: et cognitionem eorum obtinuerunt: et sic fecerunt **Astro**nomiam q̄tum ad celum. **Piromantiam** q̄tum ad ignem. **Aerimantiam** q̄tum ad aerem. **ydromantiaz** q̄tum ad aquam. **Sciomantiam** q̄tum ad terrā. **Aururimantiam** q̄tum ad aues. **Speculantiam** et **extimantiam** q̄tum ad pecudes: que scilicet q̄q̄ per male vtentes vel intelligentes sunt modernis temporibus deprauate. in principio tamen ad inquirendum veritatem a deo per creaturas tanq̄ in quibusdā naturalibus literis fuerunt deo annuente sapientibus reuelate vel a sapiētibus inuente. De istis tamē omnibus taceo: et hoc solum dico q̄ creature sunt vel dici possunt quedam littere veritatem naturaliter ostēdentes. Et ideo admiratiue dicitur **Esa. xxxix.** Dabit liber scienti literas et dicit nescio legere: signatus est enim. Et sic pauce sunt: qui istas literas sciant legere: quia scilicet nō sunt scripte nec grece nec hebraice nec latine. Tutius est ergo lecturam istarum soli deo relinquere vel tempus post mortem quo nobis patebunt omnia expectare: q̄ in pñti circa talia diuagari. **Ibest. iij.** Littere signate sunt anulo regis. Sunt iste littere ergo veritates naturaliter ostēdentes: iō admirande. **C**Secundo dico q̄ sunt quedam littere futura cōiecturaliter presumentes et ideo meditando. Iste autē sunt partim vindicatorie. partim remuneratoze. Vindicatorie sunt que nunciant imo mandant patrandi supplicij strenuitatem. Sicut fuerunt littere ille quarum fit mentio. **iiij. Regum. x.** vbi dicit **Rescripsit** iehu litteras syrie optimatibus vt tollerēt capita filiorum Achab. Cuius mandati terribilis auctoritas quem non facit pauidum: quem nō facit cogitandum. ne propter regis iehu. id ē christi offensam: capitale tormentum. id est mortē et damnationem perpetuam forte sit accepturus. cōtinue litteras istas quasi oculis obiectas contueatur. legat et medietur et damno auisatus alieno proprie studeat saluti. **Remuneratoze** vero sunt que liberalitates et munificentiam erga vniuz habitam preferentes. omnium eorum animos quibus leguntur vel referuntur alluciant. vt et ipsi mittentis cupientes assequi fauorem: et munerum vtilitatem et honorem. diligenter. solliciti: et pręter interapedinem meditantur: vt operentur que illi placida suspicantur et grata. Est enim ves-

risimile vt qui in vnum fuerit seuitie vel gratie modus et ratio. par sit etiam in alios. presertim cuz a iusto animo: a iusto iudicio. et a iusta causa procedat: sicut saluatoris nostri i bonos et malos recte mercedis distributio. Qui reddit vnicuiq̄ iuxta opa sua. **Apostolus** **calipsis. xxiij.** Igitur sicut iste literis vindicatorijs quosdam dānabit. Sic quosdam literis remuneratoijs saluabit. De quibz dicitur. **iiij. Regum. xx.** Misit **Abas** rodath litteras et munera **Ezechie.** Sic dictum est de literis que sunt p̄iecturaliter imo certitudinaliter futura presumentes. **C**Tertio dico q̄ sunt quedam littere veritatem sensibilibz abscondētes: et ideo penetrāde. Iste autem sunt littere legis antique et etiā littere hystorice. sub quarum scilicet cortice sensus diuine intelligentie cōtinētur ita q̄ aliud signāt interius. licet exterius aliud dicere videātur. **I**llam sicut in cera cōtinetur mel quod inde tādem cliquatur et exprimitur. sic in littera cōtinetur sensus qui per rectum intellectū per expositiōem cōgruam exinde educitur et habet. **I**sta enim littera est occidēs et littera vetusta: quia scilicet qui ipsam q̄tū ad exteriorē apparētiaz sequitur: per infidelitatē occiditur et in vitijs antiquatur. **S**piritus igitur. id ē spiritualis sensus querēdus est: literalis vero penitus dimittēdus. **ij. Corint. iij.** De⁹ inquit qui nos ministros fecit idoneos noui testamēti nō littera sed spū. **L**itera em̄ occidit: spiritus autē viuificat. **Tñ Aug. lib. cōtra aduersarios legis pphetarum** dicit: q̄ lex et prohibitio crescit et desiderū augmētat peccādi quod nō extinguitur nisi ex cōtrario desiderio recte faciēdi per delectatiōem fides operetur: hoc autem nō prestat littera in bēs sed ipsius viuēs. **I**gitur carissimi iuxta doctrinaz apostoli **Roma. viij.** **Hūc** soluti sum⁹ a lege mortis in qua detinebamur ita vt seruiamus nō in vetustate littere sicut faciūt iudei sed in nouitate spiritus sicut faciunt viri sancti. **I**ste sunt ergo littere veritatem internaliter abscondētes: et ideo penetrāde. **C**Quarto dico q̄ inueniūt littere veritatem lucidissime declarātes. Et ideo per scrūtādē. Et iste procerto sunt littere legis noue et scripture sacre: que scilicet ostendunt fidei veritatē. De⁹ enim istas literas in suo secreto studio scilicet in mēte propria et in paradiso scripsit et eas per nuncios suos scz per prophetas hoibus misit: et noticiam sui voluntateq̄ suam per istas literas hoī intimaui. **V**erū qz nō bñ intelligebātur: misit finaliter filium b̄dictuz tanq̄ doctorem iustitie: qui istas literas: et eorum vtilitatem per nouū testamētū mōstrauit. **C**Itē iste attulit nouas epl̄as quibus veteres et antique littere. s. littere legis moysayce sunt correcte sicut dicit **Ibest. viij.** Sicut em̄ in cyp̄o et in egypto littere mittūtur per colūbas que. s. ad locū natiuitatis sue volant et litteras secuz tollunt. Sic vere deus per xpm̄ et pphetas et doctores: qui. s. fuerūt puidētes sicut serpētes et simplices sicut columbe. litteras istas nobis misit: et nos per ipsas in fide moribus et sciētijs erudiuit. **P**lōm̄ **Aug. lib. iij. de** **ro. Ambro. Grego. Orige. et alij** fuerunt columbe plene literis diuinis et. ita q̄ cuilibet tali potest dici **ilud. ij. Thim. iij.** Ab infantia sacras litteras nosti que te possunt instruere ad salutē per fides que est in xpo iesu. Sed quid: reuera sicut columbe tales ppter huiusmodi litteras quādoq̄ sagittantur ab hostibz. Sic vere ppter litteras scripture diuine et sciētie theologicę quādoq̄ sagittātur et impētūtur theologi ab hereticis et seductoibus: et etiā hodie a sciētiarū mūdānarum professoribus. **A**ulti enim sunt hodie legiste et canoniste qui tales literatos vilipendūt. et eos sagittis detractionum et punctionum inuadunt. **I**n quorum persona loquitur **Aug. li. ix. confessionum. et libro. xiiij. cōfessionum. dicens. fueram** inquit pessimus latrator amarus et cec⁹ aduersus litteras de mel le celi mellitas. de lumine tuo lumenofas. **E**t certe bene amarus et cecus: quia certe tales bene sunt ceci qui litteras scilicet humanas et per homines adiuentas diuinis pponūt.

diuinis preponit. et quod ipsarum professores contemnunt. se vero alijs anteponit. Cuius tamē dicit Hieronymus quod nescit literas qui sacras ignorat. Et Seneca dicit. quod otium sine literis mors est et viri hominis sepultura. Ideo prosper de vita contemplatiua. li. iij. dicit sic. Tunc contemplatiue sectator ad cor illuminandum conditorem accedat contemplatio. Sequitur. Literarum diuinarum sacris meditationibus vacet: in eis diuinitus illuminatus se oblectet: ubi se totum velut in speculi quodam refulgente consideret quod in se deuisi deprehendit: corrigat: quod deforme deponat. quod pulchrum excolat. quod sanum seruet. quod infirmum affidua correctioe corroboret. dñi sui precepta infatigabiliter legat: efficaciter impleat et quid sibi cauendum. quod delectandum sit. ex eis sufficienter instructus agnoscat. hec prosper ubi supra. Ista tamē prohdolor sunt contra multos theologice et literarum diuinarum sectatores: qui. s. optime sciunt dicere et legere optime disputare et eligere: nihil tamē volūt operari seu facere: sed quod horredum est magis quod alij se solent cunctis vitiorum illecebris dederit: et tiaz contra illa que quotidie dicitur et legunt in vitijs se inuoluerit: et se criminibus irretire. Hone ergo isti sunt qui literas dñationis et sententie sue secus ferunt. In curia enim Romanam falsarium in scala et in patibulo coram omnibus ob confusio nem maiorem exponuntur. Litera vero quas falsificauerit ad collum eorum suspēduntur in testimonium scilicet contra ipsos: quia. s. iste sunt litera falsae propter quas ad supplicium condēduntur. Et reuera tales sunt isti: qui. s. secum portat literas mortis sue: que. s. testimonium prohibet contra ipsos. in quibus scilicet in literis scripture diuine quas deformat. pene suis criminibus debite sunt statute. et in quibus litera sacre scripture quod sciunt et deserunt illos condēduntur et punitios discernunt. figurati videlicet in vno milite dauid qui literas mortis sue secum tulit. et ignorans quid portabat propter literas mortem incurrit. sicut dicitur. ij. Regu. xj. Quia pcerto tales literas mortis sue deserunt in quibus facta est scriptura sciunt. et tñ que scriptura docet non faciunt. sicut enim dicitur. Lu. xij. Seruus sciens voluntatem dñi sui et non faciēs plagis vapulabit multis. Ista est ergo ista que occidit. spiritus autem viuificat. et. iij. Cor. iij. Unde illud Aug. dicitur. simplices et ydiote rapiunt celos. nos cum nostris literis mergimur in profundum. Ad sic ergo: sed habeamus veras literas et non falsas. et faciamus illa que nobiscum scripta deferimus per bona opera et non contrarij faciamus. Ecclesia enim catholica est illa que sola literis veris vtitur. et in quibus vera fides et vera scientia reperitur. figurata. Iudicum. j. in illa ciuitate que dicitur cariathsepher que interpretatur ciuitas literarum. Terus et plati et viri ecclesie figurantur in apolline. i. i. sole: qui secundum astronomos vocatur dñs literarum. eo. s. quod ad literas et scientias habilitat et disponit. Et id est secundum fulgentium et michologia sua: quod effigies appollinis pingebatur literis exarata ad denotandum quod quicumque ecclesiasticus et maxime prelatus: qui scilicet veri appollinis seu solis iusticie christi debet esse effigies et ymago. debet literis exarari. et scribi: in quibus. s. scientia literarum diuinarum debet pertrahi et sacra theologia erudiri. j. Paral. xxvij. Jonathan patruus dauid prudens erat et literatus. Sicut aplos erat dicens. Sal. vj. Dux tempus habemus operemur bonum ad oēs maxime ad domesticos fidei. Videte quibus literis scripsi. vobis. que tamē sunt hodie contra multos ecclesiasticos et platos: quod scilicet sunt hodie non literati. sed ignari. Th. Esa. xxxij. vbi est literatus: vbi legis verba ponderas: vbi doctor paruulorum: quod d. nullus est vel pauci. quia scilicet nimirum esset si sciret literas sacras cum non dicerint Jobā. vj. Quomodo literas scit cum non didicerit. Quia reuera de multis potest dici illud quod scribit Actu. iij. quod scilicet ipsi sunt homines sine literis et ydiote. Patet igitur quod inueniuntur litera veritate lucidi sine declarates. Quinto dico quod inueniuntur litera

obscurissime suffocates. Et id est in fuitate. Et iste pcerto significare possunt scientias mundiales: que scilicet nihil habent ita certum quin possit obiectionibus obstruiri. vel etiaz scientias magicas aut superuacuas et inaptas que nihil habent clarum aut certum: sed totum superuacuum et ineptum. sed de talibus literis nihil ad presens. Sufficit et. Tunc ubi liber. Scriptura. Docere. Scientia. Studium. Legere et cetera similia.

Liuor. Nota quod color blannus. liuidus. vel subniger significat quasi idem. Liuor etiaz proprie dicitur quando cutis et caro percutitur. et in subnigrum colore et squalorem vertitur. ita quod ipsa cutis nullatenus perforatur. Et in hoc casu licet cutis sit integra. itus tñ remanet caro lesa. De qua Eccl. xxvij. flagelli plaga liuore facit. et. Igitur dico quod generat per liuorem intelligit tribulatio. sicut de christo. Esa. liij. Cuius liuore sanati sumus. Quibus simplex correctio vel flagellatio. sic de seruo maluolo quod non corrigis plagis dicit Eccl. xxij. Quod seruo interrogat assidue a liuore non minuitur. Quibus vero inuidia facit hominem occidit atque triste. De quo dicebat ille lamech qui occiderat adulescentem in liuore suo. Gen. iij. Occidi virum in vulnus meum. et adulescentem in liuore meum. Quibus ficta hypocrisis et conuersatio: que. s. cutis. i. exterioris apparitionem habet sanam interioris vero conscientiam sanosam. De quo Esaie. j. Vulnus et liuor et plaga tumens a plata pedis versus ad verticem non est in eo sanitas. De istis autem nihil amplius: quod paucissime sunt autoritates. Tunc ubi inuidia et hypocrisis et cetera similia.

Locuples. Nota quod locupletare idem est quod ditare. Et locuples idem est quod diues. Et potest dici quod in scriptura reperitur.

Locupletatio temporalis que cito deficit.

Locupletatio virtualis que mentem perficit.

Locupletatio eternalis que totum reficit.

De temporalis cito deficiente dicitur Eccl. xij. Domus que nimis locuples est annullabitur de virtuali et proficiente dicitur Sap. viij. Si inquit diuitie quoniam quod sapientia locupletatus. Et. ij. Cor. vj. Sicut egentes multos aut locupletantes. de superuali seu eternali semper resistente dicitur Apoc. iij. Suadeo tibi emere aurum probatum ignitum ut locuples fias. Igitur de locupletatio temporali solum dicam quod ista est.

Filia paritatis.

Emula vanitatis.

Rebula veritatis.

Aduersaria voluptatis

Temeraria caritatis.

Et sic quod sit emula vanitatis hoc est dictum quod diligat iactantiam et vanitatem patet Apoc. iij. vbi dicitur. Dicis inquit quod diues sum et locupletatus sum nullius ego: cuius sis miser et miserabilis: et pauper: et cecus: et nudus.

Et sic quod sit nebula veritatis: et quod sit illud per quod nebula ignorantie generat in aio per Eccl. xxvij. Qui querit locupletari auertit oculum. Et sic quod sit inimica voluptatis: et quod. s. voluptas et superfluitas sit illud quod fieri diuites non permittit. patet Eccl. xij. vbi dicitur quod operarius ebriosus non locupletabitur. Et sic quod sit temeraria charitatis inquit. s. odia et inimicitias gignit. per Tres. j. vbi dicitur quod inimici in hierusalē locupletati sunt. Tunc de diuitijs in locis quasi infinitis et.

Locus. Nota quod locus est illud in quo vnaqueque res dicitur collocari. Et est locus proprius et improprius. Locus proprius est rei conseruatiuus et quietatiuus. et sui motus et furus terminatiuus. In loco enim proprio vnaqueque res quiescit. Locus improprius est rei destructiuus et afflictiuus quia in loco improprio nulla res consolidatur aut quiescit. Nota ergo quod duo sunt genera locorum materialium per que intelliguntur duo genera locorum spiritualium. Sunt enim loca bona et loca mala. Loca bona sunt loca propria: illa scilicet in quibus mens humana debet habitare: et in quibus potest esse suum spirituale seruare. id est

appetit et motus proprios quietare. Et per talia loca possumus intelligere omnia quae homo debet spiritualiter frequentare. Sicut est conscientia interior: bona societas exterior: paradysus superior: infernus vero inferior. In istis enim quatuor locis debent homines spiritualiter manere: et se ibi cordialiter collocare. Quia scilicet locus noster debet esse.

In conscientia interiori ad ipsius meditationem.

In societate bona exteriori ad ipsius frequentationem.

In paradiso superiori ad ipsius contemplationem.

In inferno inferiori ad ipsius considerationem.

Ista enim sunt quatuor loca specialia que sunt a se conservatiua et locatiua et fundatiua. Et primo quidem est locus interior qui est depurandus. et iste est locus conscientie. qui per certo debet esse locus valde mundus. et ideo lachrymis copiosius dicitur sepius esse rigatus et lotus. Apes enim valde diligunt locum mundum. Et de suis alucaribus precipiunt feces suas. nec manent libenter in loco mali odoris. Sic vere nos debemus habere locum mundum pure conscientie. et exinde de feces peccatorum debemus abluere. ut ibi tam nobis quam deo mundum habitaculum appareat. Deum enim in loco immundo et sedo non diligit habitare. per. Deus in loco sancto suo. In tali enim loco debet homo locari. in quantum semper diligenter in propria conscientia meditari. per. Ortus est sol et congregati sunt et in cubilibus suis collocabunt. Item dico quod est locus exterior qui est frequentandus. Et iste est locus bone societatis. Locus ecclesie vel religionis vel bone societatis et similium. Locus dico proprie religionis vel ecclesie. Unde de Jonatha dicitur. i. Mach. r. q. ipse in arce syon collocavit viros qui legem facerent. Apes enim seruant loca sua propria. et nunquam invadunt aut impetunt aliena: quia loca in quibus locati sumus et vocati. et gradus et status quibus sumus instituti debemus diligere et tenere et aliorum loca status aut beneficia non ambire. iij. Reg. r. iij. Contentus est gloria tua: et sede in loco tuo. Locus est societatis bone et congrue. quia hoc est quod summe proficit ad scientiam et ad mores. Vide alibi de societate. Jo. de quolibet potest dici illud. iij. Reg. i. iij. Collocavit eum super lectulum hominis dei. Tertio est locus superior qui est affectandus. Et iste est paradysus. Ibi enim est deus. proprie locus et sedes mentis nostre quia sicut ignis superius habet locum suum scilicet in spera propria que sursum est. et ideo ignis qui est inferius sicut in loco extraneo non quiescit sed sursum ad locum suum proprium semper nititur elevari. Sic vere carissimam mens humana que sursum in deo habet locum suum ratione originalis creationis. et sursum in paradiso ratione requietionis. que tamen hic inferius in mole corporis detinetur semper debet istum locum appetere. et se superius elevari. Eccl. j. Ad locum unde exiit flumina revertuntur. In tali ergo loco collocat deus per considerationem et affectionem homines sibi devotos. ipsosque facit contemplativos et altos Job. xxxv. Reges in folio collocat. Et. j. Esdr. ij. Collocaverunt altare super basim suam. Basim enim nostra est deus et gloria eterna ubi solium mens humana quiescit nunc fide. tandem spe: quia sicut per. Deus de stercore erigit pauperes. ut collocet eum cum principibus. Tertio est locus inferior qui est meditandus. Et iste est locus inferni. Sicut enim locus talparum est sub terra. locus vero piscium est in mari. locus reptilium est inferius in cavernis. Sic vere carissimam locum noster debet esse per considerationem inferius in terra mortalitatis in caverna sepulchri. et in mari amaritudinis infernalis. Sicut enim in locis inferioribus et profundis melius servantur bona tempore estatis ne corrumpantur: et maxime vicia debilia: quia talia in estate a corruptione non servantur. nisi in locis profundis et infinis teneantur. Sic vere in estate prosperitatis homines imperfecti et debiles a corruptione peccati non servantur nisi inferius in profundo loco mortis et inferni per considerationem continue collocentur: ut de talibus possit exponi illud Judicum. ij. Recedit angelus domini de galgalis ad locum flentium. De David et dicitur. j. Reg. r. ij. Quod ipse habitabat in deserto

in loco tutissimis. Unde etiam David dicebat per. Collocavit me in obscuris sicut mortuos seculi. Et de sepulchris est potest dici illud per. Collocabo eos in domibus suis. Ista sunt ergo loca propria. salubria et utilia ubi boni debent manere et a locis contrariis resistere. Sed loca mala et impropria sunt illa que non dant anime requiem vel quietem: sicut est mundus peccati et infernus. In istis enim homo sicut in loco improprio portione: et ideo non invenit delectationes: sicut patet de membro extracto de loco proprio et ad locum alium transportato: quod non quiescit nisi iterum in locum proprio revertatur. Sic vere locus huius mundi et peccati sunt loca talia: in quibus pro certo homo non potest quiescere vel gaudere: sed magis solet pati tristitiam et dolorem. Ideo bene consulitur Eccl. xi. Considera de deo et mane in loco tuo. quasi diceret. loca vitiorum et vitiosa debes deserere: et in loco tuto sicut supra dictum est mentaliter vel corporaliter remanere. Sicut enim piscis extractus ab aqua ubi est proprius locus suus moritur: si vero ad aquam reductus fuerit valde gaudet: delectatur et visibiliter solatur. Sic vero homo si aliquo modo alicuius temptationis extra locum suum proprium cyciat: et ad loca sicca peccati vel mundi trahatur: merito tristatur et desolatur. Si vero inde evaserint. tunc summe solet letari: et in deo plurimum gloriarum. Hic videbatur gaudere David dicens in per. Non conclusisti me in manu inimici: statuisti in loco spacie: sed pedes meos in deo gaudeo quia loca periculosa erunt: et ad loca tuta et optima me transueci. Adverte ergo quod hic quatuor sunt principalia loca a quorum duobus se gaudet evasisse. et quorum duo sequebat intra se. videlicet. Locus strictus et sterilis. Locus durus et sterile. Locus tutus et utilis. Locus latus et fertilis.

Mundus est locus arte sterilitatis quod ostenditur cum dicitur. Conclusisti. Infernus est locus dure penitentis: quod ostenditur cum dicitur. In manu inimici. Ecclesia est locus tute securitatis. quod ostendit in verbo. Statuisti. Paradysus est locus latus et fertilis. quod ostendit cum dicitur. In loco spaciose pedes meos. Primum est locus peccatorum mundalium. Secundus est locus damnatorum infernalium. Tertius est locus perfectorum spiritualium. Quartus est locus beatorum supernalium.

Primo ergo dico quod hic ostenditur locus arte sterilitatis. Et iste est mundus qui est locus strictissimus et artissimus et infatigatus: in quantum non potest sufficere ad satisfactionem vnius cordis. quod ostendit cum dicitur. Conclusisti. Mundus est enim sicut carcer ubi peccatores in carcere cluduntur similes auium quae cluse in cauca pristina libertate obliuiscuntur: et ac si non essent cluse ibi cantant et modulantur. Piscis est qui intravit sportulam piscatoris non percipit se conclusum nec libertate privatum quod diu durat pabulum cuius dulcedine est seu attractus: quia non de aqua extrahit. tunc se fuisse deceptum cognoscit in quantum post recalcitrat et recedit. Sic vere peccatores in artissimo carcere: in strictissima cauea: in angustissima sportula huius mundi sunt conclusi. Tertium hic invenitur pabula diuitiarum et deliciarum: hinc est quod artitudine sue habitacionis non cognoscit. sed se in loco latissimo esse credit: et propter hoc exultat et modulatur: libertatem patrie non meditat: et nullam aliam esse meliorem gloriam arbitratur. Unde Exodi. r. ij. Coartati sunt in terram: conclusit eos desertum. In morte tamen quando extra aquam mundane prosperitatis ponentur: tunc per certo clausos et captos se fuisse fatebuntur. Conclusit ergo eos desertum. Mundus enim dicitur desertum propter bonorum sterilitatem: dicitur conclusio propter spacium modicitatem: quia scilicet minor stella maior est toto mundo. id est tota terra. Et bene dicitur conclusio: quia scilicet nos sumus in hoc mundo conclusi in ambitu sphere aeris: sphere ignis: sphere etheris: et sphere celi.

Flora enim

Nos enim sumus hic sicut in cetro: et ideo in loco valde arto et stricto: et ideo nos debemus alium locum mentaliter appetere: et illum locum abhorere: dicentes. Esa. liij. et fil. Augustus est mihi hic locus da mihi locum ut in habitem. Si in? igitur sicut ignis qui inter omnia clemens est maxime libere conditionis: qui in ventre nubis conclusus locum abhorrens frangit et exire: quod idem fit de vento incluso in corde terre qui locum abhorrens terram frangit et exiens terre motum facit. Quare vere nos qui in isto loco arto. videmus nos inclusos et detentos. debemus loco cum istum naturaliter abhorere. et exinde mentaliter fugere et exire. Ubi Esaie. liij. Dilata locum tentorii: et clauos tuos consolida. Et si vis nota quod locus huius mundi fugiendus est. quia est Locus.

Superbie et elationis.

Auaricie et ambitionis.

Iniusticie et iniuriam.

Fraudulencie et deceptionis.

Inmundicie et infectionis.

Et dico locus superbiorum. Unde Job. xxij. Dedit ei dominus locum penitentie: et ipse eo abutitur in superbia.

Est etiam locus avarorum. Unde iste est sicut in omni ethna: ubi continue flamat ignis: quod scilicet in loco huius mundi ignis avaricie semper fructus: unde Job. xxvij. Terra de qua osciebatur panis in loco suo igni subuersa est.

Est insuper locus iniustorum quia scilicet sicut in mari maior piscis comedit et deuorat minorem. sic in mundo Abacuc. i. facies hominis sicut pisces maris. Quod figuratur in somno parabola qui vidit septem pingues boues que pascebantur in locis palustribus. Ite vidit alias septem valde macres que pascebantur in ripa fluminis in locis virentibus. Ad macres hoc boues: pingues et pulcras deuorauerunt et carum pulcritudinem consumperunt. Quia vere istud est regulare quod in locis palustribus et virentibus. id est mundi prosperitatibus quod macres deuorant pingues ballium pauperes deuorant rusticos diuites: mali comedunt bonos impii deuorant innocentes. Unde de isto loco dicit. Job. xxvij. Hec sunt ergo tabernacula iniqui: iste locus eius qui ignorat deum.

Est etiam mundus iste locus deceptorum. vnde Josue. viij. Perreperunt ad locum insidiarum. Et enim in omni loco inmundorum. Unde in ps. Inuenit enim in terra deserta in loco horrois et vaste solitudinis. Ubi aduerte quod mundus est locus. Aspere penitentis: quia terra deserta. Immunde fecunditatis quia locus horrois. Immense uacuitatis vaste inquit solitudinis. Iste autem est locus tribulatus quia terra deserta id est asperat in culta.

Barci. vj. Desertus est locus hic. Dominum maculatus quia locus horrois Dan. xj. Stabit in loco eius vilissimus: nullius satiatum. Quia locus vaste solitudinis Apocal. xij. In solitudine habebat locum paratum. Patet igitur quod hic ostenditur aliquid de loco arissime sterilitatis. Ideo inquit. Conclufisti. q. d. quid est locus ubi homines stricte concludunt. Secundo dico quod est quidam locus durissime penitentis. Et hoc ostenditur cum dicit. In manus inimici. In inferno enim sunt damnati in manus inimicorum. s. demonum: quod est eis maximum tormentum atque pena. Iuxta illud dicit. v. Seruatis dijs alienis qui non dabunt vobis requiem die ac nocte. Et dicit. xxij. dicit. Seruire te facia inimicis tuis. De isto autem loco vide supra ubi. Adducere in illa auctoritate diuisa. Adquiristi nos in locum istum pessimum et. Et nota quod infernum dicitur locus: quod sibi damnati locantur et stabiliter firmitur. Ubi possumus notare quod iste est.

Locus timoris inestimabilis.

Locus erroris inuitabilis.

Locus tenoris inuasibilis.

Locus doloris inimitabilis.

Locus ardoris inextinguibilis.

Ibi est locus timoris: ubi damnati possunt dicere illud Job. xxxvij. Super hoc ex-pauit cor meum: motus est de loco suo. Item ibi est locus erroris Job. xxxvij. Teng

barum quis locus est? Item ibi est locus tenoris: quod scilicet illi qui sunt ibi inuasibiliter tenent. Unde Eccles. xj. Lignum in quocumque loco ceciderit: ibi erit. Et Job. xij. Ad locum alium non fertur. Iste est locus doloris et ideo sicut pisces non libenter vadunt ad locum ubi vident alios fuisse occisos: et ubi sentiunt sanguinem occisorum. Sicut nec nos debemus trahere et trahi in infernum ubi omnes malos fuisse videmus occisos et damnatos. Ideo mandabat diues epulo fratribus suis ne ipsi veniant in hunc locum tormentorum. sicut dicit Luce. xvj. ca. Item est locus laboris. Unde de demonio dicit Mathei. xij. Quod ambulabat per loca arida et iniqua queres requiem non inuenit. Item est locus ardoris: quia sicut dicitur Ezech. xlij. Combures eos in loco separato domus. Patet ergo quod est quidam locus durissime penitentis. In manus inquit inimicorum. Tertio dico quod est quidam locus tutissime securitatis. Et istud ostenditur cum dicit. Statuisti id est tute stabilisti. Statuio enim signat stabilitatem et securitatem. Et iste procerto locus nihil aliud est quam locus ecclesie vel religionis locus fidei gratie et bone societatis et congregationis. Hoc enim ad hoc quod sit tutus debet esse.

Basse fundatus.

Alte leuatus.

Aquisvallatus.

Tactu ditatus.

Armis dotatus.

Auris venustatus.

Uris frequentatus.

Talis vero locus est ecclesia

vel religio quia. Basse fundatus

datur per humiles subietio

nem. Alte leuatus per celorum

affectionem. Aquisvallatus per

flexibilem compunctionem. Tactu

ditatur per eucharistie refectionem.

Armis dotatur per penitentie macerationem.

Auris venustatur per angelorum visitationem.

Uris frequentatur per bonarum personarum aggregationem.

Et ideo breuiter iste est locus tutus locus firmus: locus securus. Unde. i. Regum. xij. Ecce dauid latitat in locis tutissimis in colle achile. Tutus est dico: quod fundatur per humilitatem. Unde. i. Mach. vj. Per loca humilia ibant caute. Item tutus est: quia leuatur per contemplationis sublimitatem. Ubi Seneca. xxvij. Quis

terribilis est locus iste: vere non est hic aliud nisi deus mus dei et porta celi. Item est tutus: quia aquisvallatur per lacrymationis flexibilitatem. Unde Esa. xxxij. dicitur quod iherusalem est locus fluuiorum: ubi riuus latissimi et patens. Item est tutus: quia cibus ditatur per eucharistie saturationem. Unde Deuter. xxxij. Comedes in conspectu domini dei tui in loco quem elegit. Item est tutus: quia armis munitur per penitentie asperitatem. Asperitas enim penitentie sunt arma spiritus: alia quibus homo militat contra carnem. Et idem de iesu dicit Luce. iij. quod ipse secessit in desertum locum quando voluit de dyabolo triumphare. Apoc. xij. etiam dicit quod mulier cui draco insidiabatur fugit in solitudinem ubi habebat paratum locum a deo: et sic a draco ne non fuit lesa. Sic vere mulier id est anima cui draco. id est dyabolus non cessat insidiari. statim debet fugere ad solitudinem religionis et penitentie ubi accipere locum et habitaculum suum ut sic possit euadere draconis istius nocentem. Item est tutus quia muris venustatur per angelorum visitationem. Iudic. ij. Accidit angelus domini ad locum. Item est tutus: quia a viris frequentatur per bonarum personarum aggregationem Iudic. ij. Pergamus ad locum nostrum. s. ecclesie. religionis. vel bone societatis. Iste est igitur locus tute securitatis. quod ostenditur cum dicit. Statuisti. Stare enim statuere et constituere significant quamdam firmitatem: et loci et status securitate vnde. Ero. xij. Constituam tibi locum in quo fugere debeas. Ideo bene consulitur. Josue. v. Tolle calciamenta de pedibus tuis: locus enim in quo stas terra sancta est. Ubi aduerte. quod religio vel ecclesia est locus paupertatis. Ideo dicitur. Tolle calciamenta. q. d. necesse est quod sis nudus. Locus caritatis: quia ibi sunt pedes per quos defignantur affectiones. Locus firmitatis quia iste est locus in quo stas. Locus puritatis: quia terra sancta est.

Th

Patet ergo quod est locus tute securitatis. **Q**uarto dico qd est locus qui est locus grandis felicitatis. Et iste est locus paradisi qui est locus beatorum quod ostenditur cum dicitur. Spaciofo. Unde Sene. xxiii. **P**alearum et feni plurimum est apud nos et locus spaciofus ad manendum. Era duerte qd iste locus est summe appetendus: quia ibi est.

Honorum plenitudo.

Laborum quietudo.

Honorum celsitudo.

Est dico ibi plenitudo omnium bonorum. **J**udicij. xvij. Dabit nobis dominus locum in quo nullus rei erit penuria. Item est ibi quietudo omnium bonorum laborum. **U**n in ps. dicitur. In pace factus est locus eius: et habitatio eius in syon. Item ibi est celsitudo omnium bonorum: sicut dicitur. **E**sa. lx. Locum pedum meorum glorificabo. Et ideo breuiter sicut illi qui sunt in loco sterili libenter se transferunt ad fertilem. Illi qui sunt in loco litigioso libenter se transferunt ad locum pacificum et amabilem. Illi qui sunt in loco vili et infami libenter se transferunt ad locum nobilem. Sic vere charissimi nos qui in hoc mundo sumus in loco sterili litigiosorum bonorum: debemus nos transferre mentaliter ad paradysum ubi est locus fructificus pacificus et excelsus. Ad quod nos vtiq; debet inducere exemplum christi et predecessorum nostrorum qui istum locum desiderauerunt dilexerunt obtinuerunt. Quia sicut cerui et elephantes sequuntur illum qui primo precedit natando. Sic nos debemus christum sanctos sequi qui nos ad locum istum mente et animo anhelauerunt et tandem corpore precesserunt. Quod figuratum est in filiis israel. **E**xodi. xl. et Sapientia. xix. Qui nubem superstantes sequebantur: et sicut staret siue moueretur ad quemcumq; locum declinabat mouebatur. Quia nos debemus per imitationem sequi sanctos: quare nubes per mundi aerem cucurrerunt et ad locum paradisi cum impetu volauerunt. Quia sicut dicitur **E**zech. i. Ad quem locum declinabat que prima erat sequebantur et cetera. De isto ergo loco christus exiit carne assumendo. Quia sicut dicitur dicitur **E**sa. lxxvi. Egredietur dominus de loco sancto suo. Ad istum locum etiam christus rediit celum ascendendo quod sicut dicitur **E**ccl. i. Dixit sol et occidit: et ad locum suum reuertitur. Et sic ergo per charissimi quod quatuor sunt principalia loca. videlicet **L**ocus peccatorum. **L**ocus damnatorum. **L**ocus perfectorum. **L**ocus beatorum.

Locus peccatorum. Sufficit vide supra
Locus damnatorum. de domo cuius
Locus perfectorum. te de habitare et
Locus beatorum. infra de manere.

Locus. Cum locusta sit vermis seu animal sex pedes seu alatum. quod scilicet a parte anteriori seu ad latus habet quatuor pedes paruos. a parte vero posteriori duos habet longos et magnos qui bus scilicet se inuolat et eleuat quando salit. Est enim animal quod ambulare vel currere nunquam nouit immo semper vel volando vel saltando transferre corpus proprium conseruit. Est etiam animal ore quadrangulum dentibus armatum floribus et herbarum corrosionibus aptum vnicuique habens intestinum: et in cauda portans aculeum. Est etiam animal secundum philosophum ordinatissime discipline consuens cuius per turmas incidere. excubias et exploratores ad preuidendum loca ubi incidere debeant premittere: et post illos locis certis preuisis solet locustarum exercitus totus ire ita quod secundum philosophum expeditionum et ordinationum industria in factis bellicis a locustis ad homines venit et castrorum situs exercituumque ordines humanum genus per locustas primitus adiuuent. Scriptum est enim **J**ob. xxxv. Quod deus docet nos super iumenta terre: et in auibus celi erudit nos. Et proceris herbis victualibus inuicendis aliquotiens volat sicut exemplificat hystoria. Quod semel locustae a spica volauerunt: et per modum marimi exercitus undique discurrerunt: omnia blada prout erant in herbis consumperunt et tandem ad mare flandrie venientes per flatus ventorum in mare perierunt et putruerunt. Tan-

dem vero ad maris littus reiecte: aerem infecerunt: et mortalitatem per totum regnum undique genuerunt: et epidemiam vna cum siccitate et fame vbiq; induxerunt. Sunt enim locustae sale durate in aliquibus regionibus cibus pauperum et miserorum indigentium nutrimentum. sicut dicit. **I**sidus. **I**gitur per locustam possum intelligere virum iustum impium et dyabolum.

Itam vir iustus viuit ordinate.

Dyabolus mordet obstinate.

Itam iniustus saltat effrenate.

Primo ergo dico breuiter quod locusta signat virum iustum et hoc proceris: quod ordinate debet viuere per discretionem. **P**edes posteriores. i. affectus bonorum futurorum: que scilicet post nos veniunt debet habere ceteris longiores durabiles: et maiores per eternorum desiderium et dilectionem. **D**ebet alte saltare et volare per contemplationem. **T**andem pauperum cibus et alimonia debet esse per elemosynam et compassionem. **E**t tandem de floribus sacre scripture et bonorum exemplorum impinguari per gratias et deuotionem: seu etiam per studium et lectionem: ut sic christi naturae virtute discretionis illud **P**rouerb. xxx. **R**egum locusta non habet et per turmas inuas egreditur. **D**e virtute vero deuotionis contemplationis et eruditionis exponatur quod dicitur. **E**ccl. xij. florebit amigdalu: impinguabitur locusta: dissipabitur caparis. **D**e virtute vero elemosyne et compassionis exponatur illud **M**ath. iij. quod esca beati **J**ohannis baptiste erat locuste. **P**rimo ergo significare virum iustum. **S**ecundo dico quod quandoque potest significare dyabolum. **D**e mones enim inter se habent turmas et ordines: et ad nocendum hominibus ordinatas exercituum legiones: solent etiam tentando cuncta consumere et in illis quos depascunt solent cruce viride et pulchrum visu. i. omne quod per gratiam est nitidum et honestate floridum et amenum consumere: et per tribulationes acriter rodere et mordere et cum ore quadripertito hoc est dictum per quatuor mundi partes omnia deuorare. figurati etiam in illis locustis que in egypto quicquid fuit viride corrodunt sicut dicitur **E**xo. x. **D**e quo in ps. dixit. **V**enit locusta et bruchus cuius non erat numerus. et comedit omne fenem in terra eorum etc. **E**t alibi. **D**edit erugini fructus eorum et labores eorum locuste. **E**t si vis applica figuram que ponitur **A**poc. ix. de locustis que exierunt de sinio et puteo abyssi. **U**nde etiam alibi. **L**ocusta ergo quandoque signat dyabolum. **T**ertio dico quod quandoque signat hominem impium et iniquum. **I**mpium enim more locustarum.

Ventre sunt voraces. **H**abent dico ventre valde voraces: quod facit ingluuies et gulostas. **L**ocusta enim respectu corporis marimum habet ventre. **S**ic tales videtur habere ventre omnipotente: quod non possunt sufficere ad eos satiandum velle res deintero. **xv**ij. **L**ocuste deuorabunt omnia. **T**ertio habent ventre valde mordace quod facit detractio vel rapacitas. **Q**uia reuera mali habent ore quadrangulum inquamatum scilicet obloquendo de inferioribus et superioribus: de amicis et inimicis ipsi quadragulat verba sua. **H**erbas etiam et gramina rodunt inquamatum. scilicet quoties et vbi possunt ipsi consumunt et diripiunt aliena. **U**nde **J**udicij. vj. dicitur quod madian et amalech et ceteri orientaliu nationu apud filios israel figentes tetoria: prout erant in herbis cuncta vastabant. **S**equitur. **E**t instar locustaru vniuersa conplebant. **E**t **J**oelis. j. dicitur quod residuum cruce comedit locusta. **T**ertio habent pennam valde volacem: quod facit ambitio vel pompositas: quod scilicet isti sunt qui per ambitionem volunt volare: et per pompositatem superbia et iactantiam semper sursum ad status magnificentiam anhelare. **E**xo. x. **V**entus vicinus leuauit locustas que ascenderunt super terram egypti. **V**eritamen sicut locusta diu non volat sed citissime cadit ad ima sic volatus et status superbor breuis est: quod cito pereunt et descendunt. **U**n **E**xo. x. dicitur quod ventus occidentalis vehemensissimus arrepta locustam piccit

stam proiecit in mare. Tentus em iste occidetalis signat infortunium seu mortem quibus. s. tales in mare. i. in amaritudine infortuniorum deiciuntur: et infernalem voragine devolvunt. Unde Ecclesiasticus. xliij. Tepestas aquilonis et congregatio spiritus: et sicut avis deponens ad sedem dum aspergit niuem et sicut locusta demergens descendens eius. Item habet tybiam valde salrantem quod, facit inconstante mutabilitas: quia scilicet isti sunt qui nunquam in eodem statu permanet: sed per inconstantiam de desiderio ad desiderium: de beneficio ad beneficium semper saltant. Ideo scriptura comparat tales ymbre que valde instabilis est nature ps. Sicut ymbra cuius declinat ab latu sum et excelsus sum sicut locusta. Item isti habent aculeum valde minacem: quod facit perditio vel fallacitas: quia scilicet tales in cauda. i. in fine semper solet aculeum habere hoc est dictu. pungeret vel ledere: et perditionem et fallaciam exercere Apoc. ix. Similitudo locustarum similes equis paratis ad prelium. Sequitur. Et aculei erant in caudis. Item habent numerum valde pacem: quod facit ipsorum multiplicitas quia pro certo sicut locustarum infinita est multitudo: sic sicut dicitur. Ecclesiasticus. i. Stultorum infinitus est numerus ps. Dixit et venit locusta et bruchus quorum non erat numerus. Commune enim est in natura quod illa que minus valent magis multiplicatur certe quod tam in fructibus arborum quam in fetibus animalium invenit. Unde de malis dicitur. Hieremias. xlvj. Multiplicati sunt super locustas: non est in eis numerus. Iste sunt ergo sicut ille locuste de quibus supra dictum est: scilicet pro suis pascuis. i. pro temporalibus acquirere mare transvolat: aliena devastant et dissipant tandem mare inferni subintrant. ita quod putredo sine infamie: et suorum malorum exemplorum sanies: alios interficiunt atque grauant. Sic igitur patet quomodo per locustam potest intelligi impius dyabolus et iustus. Transiui facilliter quia in multis locis ponunt exemplum varia de locustis etc. Sufficit.

Longanimitas. Nota quod longanimitas idem est quod animi stabilitas. Accipit enim pro patientia. pro perseverantia: pro benignitate seu modestia. De deo enim dicitur in ps. quod ipse est longanimus et multum misericors. Viri etiam iusto precepit. ij. Cor. vi. apostolus dicit. Exhibeamus nos sicut dei ministros in multa patientia. Sequitur. In longanimitate. in suavitate. in spiritu sancto etc. Multa possunt dici sed pauca sunt autoritates vocales: et de perseverantia et patientia dictum est in infinitis locis. Unde ergo ibi.

Longeuus. Nota quod longeuus dicitur quasi longevius et longi cui. Et potest dici quod in scriptura reperit longevitas seu stabilitas. Sagacitas. Autoritas. Eternitas. fatuitas seu debilitas. De perseverantia et stabilitate dicitur. Josue. xij. Semulti et longeuus es. De sapientia et sagacitate dicitur. Ecclesiasticus. j. Kami sapientie longevi. De excellentia et autoritate dicitur. Esaias. ix. Quod longeuus ipse et honorabilis est et caput. De eterna opulencia et felicitate dicitur. Ezechiel. xx. Honora patrem et matrem ut sis longeuus super terram. In malo vero significato de longevorum debilitate et fatuitate quod scilicet homines nimis efficiuntur longevi debiles et ignari dicitur Job. xxxij. Non sunt longevi sapientes etc. Unde de antiquitate et Senectute: quia. s. pauca sunt hic autoritates.

Longe. longinquus. Nota quod longe a remote idem signant. Dicitur enim longe illud quod est ab aliquo distans remotum et separatum. Et ideo longe opponitur propinquitati et identitati. Longe ergo potest accipi in bono et in malo. Unde breuiter longe signat distantiam commendabilem. Detestabilem. Contristabilem. Desolabilem. Affectabilem. Primo dico quod est quedam distantia commendabilis: et ista est quando homo se elongat a rebus nefariis et nocuis

sicut sunt iniquitates et male societates: et male peccatorum occasiones. Et sic longe signat status gratie in qua homo existens longe est a peccato. In qua etiam per reverentiam humilitatem et timorem longe se existimat esse a deo. Exemplo publicani. Luc. xvij. qui a longe stans non oculos ad celum levare. Quoad enim avis longe distat a laqueo venatoris vel a visco: musca ab arance rethi seu filo: papilio a lampade vel incendio: tandem sunt in securo si aut nimis appropinquat facilliter periclitantur: et aut laqueo capiuntur: aut visco conglutinantur: aut incendio comburuntur. Ideo vitale est talibus longe stare: et locorum talium vicinitatem fugere et horere. Sic vere charissimi laqueus malarum operationum visco malarum occasionum viscum malarum delectationum: et igitur nem malarum affectionum debemus fugere: et ab eis quantum poterimus longe stare: aliter possemus peccatum et periculum incurere et sentire. Unde proverbio. xxxij. Arma et gladius in via superbi: custos anime sue longe recedet ab eis. Quod bene figuratur Apocal. xvij. ubi loquens de incendio babilonis dicit. Quod qui divites facti sunt ab ea longe stabunt propter timorem tormentorum. De tali distantia de tali longe loquebatur David in ps. Ecce elongavi fugiendum et mansi in solitudine. Et alibi. Longe fecit a nobis iniquitates nostras. Caprea enim clarissimum habet visum: et ideo de longe cognoscit venatorem. Aquila etiam de longe videt pisciculos in mari: quia scilicet de longe id est a longinqua consideratione reverentia et timore debemus venatorem inferni videret cognoscere. et mare id est amaritudinem inferni debemus de longe id est de statu gratie previdere. Unde de aquila dicitur Job. xxxix. Inde contemplantur escam et oculi eius de longe prospiciunt. Et Esaias. xxxij. Oculi eius cernent terram de longe. Ista enim duo de longe sunt consideranda. scilicet terra et esca. Esca paradisi: et terra mortis et inferni. Ista est ergo longinquitas commendabilis. Secundo dico quod est quedam longinquitas detestabilis. Et ista nihil aliud est quam conditio peccatoris. Deus enim longe est ab istis et converso quia sicut dicitur proverb. xv. Longe deus est ab impijs. Et de eterna sapientia dicitur. Ecclesiasticus. xv. Quod longe abest a superbia et dolo. Peccatores enim sunt sicut saturnus qui magis longe distat a centro: et ideo tardius perficit cursum suum. Sunt etiam sicut virga que quanto plus distat a radice: tanto magis est debilis et gracilis: et tanto minus habet de fortitudine et virtute. Sunt etiam sicut membra que quanto sunt a corde longius: tanto sensum et motum participant imperfectius sicut pars de pede respectu oculi seu manus. Sunt etiam sicut radii in rota: qui quanto sunt a centro et medio remotiores: tanto etiam sunt inter se longius distantiores et etiam debiliores. Quia pro certo clarissimi peccatores qui a deo sunt divisi et elongati sunt sicut filius prodigus qui dimisso patre peregre profectus est in regionem longinquam ubi substantiam suam male vivendo consumpsit. sicut dicitur Luc. xv. quia scilicet peccatores deum patrem dimittunt in regionem longinquam peccati. que scilicet multum distat a deo se transferunt vbi substantiam suam scilicet gratiam et animam male vivendo consumunt. Tales dico longinquos peccatores more saturni longe a centro distantis: tam de currunt per bonam operationem: more virge a radice se elongantis debiles sunt per debilem et fragilem conditionem: more membra a corde longe manentis partium sentiunt per piam compassionem: more radii a centro seu a medio longe recedentis et stantis: socios non tangunt per caritatem et dilectionem. Peccatores enim longe stant et longe manent a domino. Math. xv. Et Esaias. xxxix. Populus iste labijs meis honorat cor autem eorum longe est a me. Et tamen ipse est Centrum firmitatis. Radix pietatis. Cor vivacitatis. Medium equitatis.

18

A

A

A

Th Th ij

longinquum nec sibi appropinquare dignum. figura de publicano qui in domū suam iustificatus descendit De quo dicitur Luc. xviij. Quō publicanus a longe stans nolbat oculos ad celus levare: sed percutiebat pectus suus dicens. Deus propicius esto mihi peccatori. De beato vero. Petro qui dixerat Luc. x. Eri a me domine quia homo peccator sum. dicitur. Luc. xxij. Quod Petrus sequebat Jesus a longe. Item dico qd iustus longe est a celo collocatiue per necessitatē mortalitatis. quia scilicet dum viuim⁹ in hac vita longe distamus a paradiso. Unde de iusto vel anima iusta dicit. Prouerbio. vltimo. qd facta est quasi nauis in iustis delonge portans panem fuit. De isto tamē longe id est de ista captiuitate presentis vite ad paradysum itur et ad celi beatitudinē per gratiam ⁊ merita puenitur Esa. xlij. Ecce isti delonge venient: ⁊ ecce illi ab aquilone ⁊ mari: ⁊ isti de terra australi. In isto em̄ lōge iusti. Per discretionē bonā meditantur. Per cōsiderationē seu cōuersionē dei recordantur. Per affectionē celi cōtēplātur. De pūditā meditatione dicitur. Esa. xlij. Audite insule ⁊ attendite populi delonge. De diuina recordatione dicit zacharie. x. De longe recordabuntur mei ⁊ uiuent: ⁊ reuertētur ⁊ reducam eos de terra egypti. De celesti uero cōtēplatiōe dicit. Job. xxxij. In petris manet: ⁊ in pauptis silicibus pmozatur: in de cōtēplatur escam: oculi eius delonge proficiūt. Longe est ergo a celo collocatiue per presentē mortalitatem. Item longe est a mūdo detestatiue p mentalem sublimitatē. Habitatio em̄ iustorū mētalis est in celo: ⁊ ideo longe per abhominatiōē ⁊ cōtemptus sunt a mūdānis diuitijs vel a mūdo. Unde. j. Regum xxvj. dicitur. qd ipse stabat in vertice montis delonge et erat grande interuallum inter eos. Item iustus lōge est a seipso moderatiue per viuēdi austeritatē: longe enim uidetur iustus a se recedere quādo de seipso dinoscitur non curaret quādo seipsum solet per penitentiam moderari et propijs affectibus repugnare. Unde illud. ps. Eccc elongaui fugiens ⁊ māsi in solitudine. et Eccl. ix. dicitur. Longe esto ab homine.

Item iustus longe est a prosperis exultatiue per temporalē aduersitatē. Iusti enim longe sunt hodie ⁊ exultant a mundi prosperis fugant etiā ⁊ excluduntur ab omnibus mundi bonis. Istud enim patz tam in seculo qd in claustro. Cōstat enim qd indigni ad mūdi et ecclesie dignitates aliquoties assumunt boni uero de longe ponūtur ⁊ ab eis excludūtur. Illa em̄ que uerfus spheraz et superficiem apopinquare noscūtur: a centro ubi oīa graua confluit amplius elongantur. Illud enim quod celo ⁊ rebus superiorib⁹ appropinquat: a centro hoc est dicta terra ⁊ ab inferioribus necessario longe distat. Sic uere dico qd sit hodie. quia. s. illi qui sperere celesti idest bonis eternis ⁊ deo que sursum sunt maxis per iustitiam appropinquant: a centro idest a mūdāto inferiori loco ubi scz oīa graua idest oīa mundi bona que ⁊ graua sunt ⁊ animam aggrauant ⁊ inclināt se accumulānt ⁊ abūdant sicut uidemus vt cōmuniter distant. Quia reuera illi qui hodie deo ⁊ celestibus sunt uirtutū auxilio plus propinquat: sunt a mūdāto a mūdānis beneficijs ⁊ officijs plus longinquat. Putet quia uiri scientifici et uirtuosi hodie a bonis ecclesiasticis ⁊ alijs mundi officijs longius excludūtur qui tamē spherē idest deoz superiorib⁹ celi thronis per cōtēplationē perfectionē ⁊ affectionem appropinquare noscūtur. figura in beato Petro. De quo dicitur. Albarci. iij. Quod licet esset discipulus christi specialis: tamen a longe sequebat est. Petrus inquit a longe secutus est. Et hoc est qd dicit. Luc. xxij. de christo ⁊ discipulis eius. Stabāt noti ei⁹ a longe. Aduertāt tamē illi qui modo sunt longe ab ecclesie et mūdi dignitatibus quia procerto illi in fine erunt prope deum in celi et paradisi mansionibus. Et est consuetudine apud homines generosos quod magis honozāt longinquos ⁊ extraneos qd propinquos. Sic

deus in futurum in paradiso magis acceptabit honorabit illos: qui ab eo quo ad ecclesiastica beneficia sunt longinquat qd illos qui sibi hodie in ecclesie dignitatibus sunt propinquat figura. Albarci. viij. ubi christus dixit: misereor super turbam: et precipiebat eis dare manducare: ⁊ allegabat quod nō habebāt quod māducaret. Et qd qdaz ipsoz delōge uenerāt dicēs sic Misereor super turbā: qd iam triduo sustinet me nec habēt quod māducent. Sequitur. Quidā autē ⁊ ex eis delonge uenerūt. Quia reuera deus talibus qui scilz modo sunt longe ab altari beneficiorū ecclesiastico rum: ⁊ a statu prosperitatis et bonorū terrenorū: finaliter miserebitur. Et quia non habēt quod māducent: ipsoz finaliter in celo pascet nutriet et cōsolabit. Uti Actū. ij. dicit. qd repromissio scilz bonorū eternorū fit omnibus qui longe sunt. quos aduocauit domin⁹ deus noster. Et uenit delonge idest de statu presentis tribulationis ⁊ miserie ascendit ad celi solius: hoc est dictū ad paradysum Esa. lx. Surge illuminare bierusalem. Sequitur. filij tui delonge uenit ⁊ c. Requiritur pacis consilium. Josue. ix. De terra longinqua uenimus serui tui: pacem uobiscum facere cupientes. Acquiratur dei cōuinijs. Epheios. ij. Qui eratis longe facti estis prope. Ut sic de quolibet tali longinquo ad paradysum superius ueniet dicatur illud. Iudic. iij. Ecce audiuim⁹ est in hierusalē custodes uenisse de terra longinqua. Igitur iustus longe est a prosperis exultatiue per temporalem aduersitatē. Item iustus longe est a rebus ueris simulatiue per prudentiam et sagacitatem. Constat enim qd ad iustum ⁊ sapientem pertinet qd ab illis que apparenter dicūtur aut sunt aliquoties per dissimulationē longius se transpor tet. Longe enim a ueritate quandoqz sunt uerba fingē da: ⁊ ad uerum ⁊ ad propositum finaliter adducenda figura de chriso qui suo ignota specie peregrini uis pulis loquebatur ⁊ ad finem ueritatem reuertitio nis patefaceret in e longius prima facie uidebat. Luc. xij. Ipse se fingit longius ire. Unde de tali potest exponi illud Luc. xij. Quod cum adhuc longe esset mihi legationem. Item quod iustus longe est a peccato separat uer. Et hoc per uite sinceritatē. quia scilicet iustus longe est et uult esse a culpa ⁊ iniquitate. Prouer bio. x. Longe fac ab eayiam tuam: ⁊ ne appropinques foribus domus eius. Uult etiaz qd longe sit iniquitas ab ipso. Unde Job. xxij. Si reuerfus fueris ad omnipotētem edificaberis: ⁊ longe faciet iniquitatem a tabernaculo tuo. Sed de hoc satis dictum uisum est supra eodem titulo. s. j. Item iustus longe est a dyabolo superatiue per uictorie strēmuitatem quia scilicet iustus quando dyabolum superat: ipsum odit. refugit atqz uitat: ab ipso proculdubio spiritualiter se elongat. Unde Ecclesiastici. ix. Longe abesto ab homine potestatem habente occidendi ⁊ non suscitandi.

Item iustus longe est ab inferno per celestem felicitatem quia scilicet iustus finaliter longe recedit ab inferis: ⁊ a perpetuis miserijs atqz penis: inquantus scilicet ipse uadit ad paradysum ⁊ appropinquat gaudijs sempiternis. Iudic. xlvj. Saluum te faciam de longinquo: ⁊ semini tuum de terra captiuitatis. Sic igitur patet quomodo istud aduerbium longe aliquando refertur ad iustum. Insuper dico qd qnqz spectat ad iniustum impij enim ⁊ iniusti. Longe sunt.

- A deo per iniquitatem.
- A propinio per diuersitatem.
- A seipso per uagabilitatem.
- A celo per cupiditatem.
- Ab egno per paritatem.
- Ab omni bono per desiderij tarditatem.
- A paradiso per inferni penalitatem.

Uenit ista est ueritas quod mali semper sunt longe: raro autem prope. Quia reuera status et regiones in quibus commozatur mali: constituti sunt longe a uirtutib⁹ et a deo. procul de salute leticia ⁊ a celo. Ibi

f

B

B

W W W

Longus.

igitur longe sunt a celo. Et hoc facit culpe malignitas. Adhuc enim per obstinationem et iniquitatem et etiam quibus per infidelitatem a deo longe sunt. Sicut enim videmus quod quandoque homines ita longe recedunt a terra propria et ita radicantur in patria aliena quod propter difficultatem itineris et laboris in illa longinqua patria commorantur et redire ad propriam dedignantur. Sicut apparuit de filiis israel qui in babiloniam captiui fuerunt: qui postea in iherusalem redire paucis exceptis recusauerunt sicut patz. j. Esdre. j. r. z. z. Sic vere quibus fit quod homo ita longe recedit a deo per iniquitatem obstinationem et infidelitatem quod ad ipsum veniret redire non curat: immo peregrinationem et captiuitatem pro patria eligit: et ad deum non reuertitur: neque redit sed in profundum vitiorum perseverat et sistit. Et cetera. Dixerunt habitatores iherusalem longe recedite a domino. Sicut enim dicitur. Proverbi. xvij. Impius cum in profundum peccatorum venerit contemnet. Et ideo dominus conqueritur de filiis suis: et ignobilium. i. de peccatoribus dicens. Job. xxx. In eorum inquit canticum versus et factus super illis in proverbiis. abominantur me et longe fugiunt a me. Et ideo conquerendo dicit dominus. Iherem. ij. Quid inveniunt patres vestri in me iniquitatis quod elongauerunt se a me: et tamen isti deberent advertere illud psalmi. Ecce qui elongant se a te peribunt: perdidisti omnes qui fornicantur abs te. Isti ergo figurantur in filio prodigo. Luc. xv. Qui accepta portione profectus est in regionem longinquam et ibi dissipavit substantiam suam vivendo luxuriose. Terra longinqua est status peccati. Substantia vero nostra est divina gratia. Igitur si a deo ad terram peccati que a deo distat recesserimus: ibi substantiam nostram. scilicet gratiam et virtutes consumimus saltem more filii prodigi ad deum per penitentiam redeamus. Thob. xij. Natiões e longinquo ad te venient. Ut et ipse dominus possit dicere illud. iij. Iherem. xx. et Esa. xxxix. De terra longinqua de babilone venerunt ad me. mali ergo longe sunt a deo: et hoc facit culpe malignitas. Sed de hoc vide. s. ca. ij. Iniqui etiam longe sunt a proximo. Et hoc facit cordis contritas seu contrarietas mali enim per odium et contrarietatem longe recedunt a proximis et per caritatem nunquam appropinquant fratribus sociis et amicis ut et illi dicant de odio conquerendo illud psalmi. Elongasti a me amicum et proximum et notos meos. Iniqui adhuc longe sunt a seipso. Et hoc facit cordis vanitas seu vagabilitas. Parum enim curant nec cogitant in statu suo interiori immo longe a seipsis recedunt in vagabilitate exteriori. De talibus enim dicit Seneca. quod ubique sunt preterquam secum. Contra illud Erod. vij. Sed longius ne abeat. Adhuc dico quod iniquus longe est a celo. Et hoc facit opum et operum cupiditas quia scilicet cupiditas tenet eum occupatum in terra et in mundi negociis et terrenis. et ideo necesse est quod peregrinetur a celestibus et a deo. Esaie. xxxix. Cor autem eorum longe est a me. Preterea dico quod impius longe est ab egenis. Et hoc facit avaritia et paritas: quia scilicet mali divites a pauperibus se elongant et per pietatem et elemosinam nunquam eis appropinquant. Unde pauper potest conquerendo de taliu paritate dicere illud Job. xix. fratres meos longe fecit a me: et noti mei quasi alieni recesserunt a me. Kursum dico quod mali longe sunt a bono. Et hoc facit languor et tarditas. Constat enim quod canes pigri et desides ita sunt longi a preda: quod vir aut nunquam consequitur ipsam. Sic vere quidam sunt ita tardi et desides ad faciendum bonum: et ita longe se tenent a virtutibus et a deo quod vir aut nunquam possunt consequi ad ipsum. Unde de Petro qui christum sequebatur alioque dicitur Mathei. xxvj. quod ter dominus negavit. Ultimo vero dico quod impius finaliter longe erit a paradiso. Et hoc facit inferni civitas in qua scilicet ipse cum demonibus includetur: et longe a celi gloria secludet. Unde de desolatione anime damnate in inferno lugere potest dominus dicere illud. Dicit. vij. Vox cla-

moris filie mee de terra longinqua. Tales et sunt in terra longinqua. scilicet inferno ubi longe sunt ab omni bono psalmi. Longe a peccatoribus salus. Et ubi etiam omne bonum longe est ab eis. Unde damnato dicitur in psalmi. Non est benedictionem et elongabitur ab eo. Unde etiam ipsi damnati videntur dicere illud Esaie. lix. Expecta unum iudicium et ecce non est: salutem et elongata est a nobis. Patet igitur quomodo longe potest referri: Ad impium. Ad iustum. Ad deum. Unde de Procul. de recessu. de fugere. de Distare: et similibus.

Longus. Longitudo.

Nota quod longitudo quaedam dimensio rerum significat spatium seu distantiam de termino ad terminum extensivam. Et potest accipi in bono et in malo. In bono enim signat bonam durationem. videlicet perseverantiam longanimitatem et eternitatem: et eternitatis continuitatem. De longitudine enim perseverantie dicitur Deuter. xxxij. Precepta facientes longo perseveretis tempore super terram. De longitudine vero eternitatis dicitur Prover. ij. Longitudo dierum in delectatione eius et in sinistra illius divitie et gloria. Itaque signat longum in malo: et sic signat perseverantiam proliam in moribus conditionem et desidias. De longa perseverantia in malo dicitur Sapient. ij. quod mali si longe vite erunt in nihilum commutabuntur. De longitudine vero prolietatis et desidie potest dici illud. j. Paral. xx. ubi dicitur. quod in bello dauid fuit vir longissimus qui senos habebat digitos. Brevis ergo notem quod est multiplex Longitudo. videlicet.

- Virtuose perfectionis.
- Vitiose conditionis.
- Dolozose afflictionis.
- Saudiose durationis.
- Et sic dico quod est Longitudo.
- Vite perfectionis.
- Culpe deteriorationis.
- Prope posterioris.
- Boni superioris.

Dico ergo quod est longitudo virtuosa: et ista est longitudo et continuus gratie et virtutis quasi scilicet homo est longus et continuus ad perseverandum in bono. Arbores enim que sunt longiores: sunt ut communiter pulchriores: quasi scilicet quanto homo in bono perseverando est longior: tanto apud deum est pulchrior et gratiosior. Et ideo viri perfecti perseverantes longius figurantur in illa aquila de qua dicitur Ezch. xvij. Aquila grandis onusta plumis: longo membrorum ductu ad libanum venit. Quia scilicet perfecti viri dicuntur aquile per contemplationis eminentiam. Dicuntur onusti plumis id est virtutibus per perfectionis abundantiam. Dicitur etiam habere longum membrorum ductum. id est longam durationem perseverantiam. et sic poterunt venire ad libanum. id est paradisi opulentiam et affluentiam. Et ideo nota quod vir perfectus debet habere.

- Longas aures ad omne quod precipit audiendum.
- Longas manus ad omne quod precipitur operandum.
- Longos pedes ad cuncta vitia affectandum.
- Longam linguam ad cuncta necessaria profertendum.
- Habeamus igitur longas aures ut simus sicut illa morsa firma: que dicitur Panthios: que ita longas aures habent quod totum corpus cooperiunt. Aurium enim longitudo est audiendi promptitudo: et in audiendo perseverantia et fortitudo. Juxta illud. Jacobi. j. Sit omnis homineloq ad audiendum: tardus autem ad loquendum. Itaque habeamus longas manus id est longam operationis perseverantiam: ut simus sicut ille vir longissimus qui habebat senos digitos in manibus. De quo j. Paral. xx. Item habeamus longos pedes. id est perseverantes affectiones ut simus sicut apes que pedes posteriores habent prioribus longiores quod necesse est ut a terra possint citius elevari. Pedes enim posteriores signant

signat affectus spuales: qz pius qd aiale deinde spua
 le. j. Cor. xv. Tales igitur affect⁹ debet longiores & du-
 rabiliores esse: vt a terra. i. a terrenorū amore nos pos-
 simus perfect⁹ eleuare. Quia etiā sicut Deut. xiiij. et
 Leuiti. xi. Omne animal quadrupes erat immundū
 nisi pedes posteriores longiores essent q̄ anteriores. Itē
 habeamus longā linguā. i. longā in oratione & gratia
 ruatione perseverantiam vt simus sicut ille aues que
 dicuntur pici: que inter ceteras aues longissimam ha-
 bent linguā vt simus veri adoratores & nō ficti: hypo-
 crite qui comedūt domos viduarū simulātes longam
 orationem. Ucc. xx. Est igitur longitudo virtuosa q̄
 nihil aliud est q̄ longanimitas p̄seueratic in bono. De
 qua Gal. v. fructus aut spūs sancti est gaudiū. par. pa-
 tientia. longanimitas. ¶ Secūdo dico q̄ est longitudo
 vitiosa. Et ista est lōga p̄seuerātia in malo: & etiam
 spes longe vite. Sicut enim videmus q̄ animalia lō-
 giora sunt deteriora & nature humane inimiciora si-
 cut patet de serpētibus crocodillis cameleonte & dra-
 cone: ceteris reptilibus que respectu sue latitudinis
 sunt longissima & ideo debilia & flexibilia & ex toto cor-
 pore terre herentia. Sic vere illi qui sunt longiores &
 in malo p̄seuerātores vel in sua estimatione durabi-
 liores sunt vt cōmuniter deteriorēs: quia scz tales qui
 longo tēpore sperāt viuere sunt, flexibiliores ad oē ma-
 lum & ex toto corpore. i. ex toto affectu terram. i. bona
 terrena per auariciā diligūt atqz tāgūt zach. v. Uideo
 inquit volumē volans cuius longitudo viginti cubi-
 torum. Iste enim dicitur volumē a volubilitate cogi-
 tationis dicitur volantes a vanitate elationis: dicitur
 longi ab estimatione future durationis. ¶ Tertio
 dico q̄ est longitudo eterne dānationis: An de damna-
 tis potest intelligi illud. Josue. v. Mortui sunt in de-
 sero per longissimos vie circuit⁹. ¶ Quarto dico q̄
 est longitudo gloriosa. Et ista est longitudo vie eterne
 De qua in ps. Longitudine dierū replebo eum: & ostē-
 dam illi salutare meū. Ista autē longitudinem pcurat
 parētum honozatio. Exod. xx. Honora patrē tuum et
 matrē tuam vt sis lōgenus super terram. Diuina imi-
 tatio. Eccli. xxij. Gloria magna sequi dominū: longi-
 tudo eīm dierū assumetur ab eo. Mandati exēcutio pro-
 uerbi. iij. P̄cepta mea cor tuū custodiat. longitudinē
 enim dierum & annos vite: & paces apponēt tibi. Vñ
 ergo desiderabat ap̄s. Eph. iij. Quod nos possimus
 cōprehendere cū omnibus sanctis que sit longitudo.
 latitudo. sublimitas & profundū. ¶ Si vero vis de lō-
 gitudine aliter dicere. dic q̄ longitudo moralis nihil
 aliud est q̄ quedam spiritalis extensio Ad

- ¶ Potenter perseuerandum.
- ¶ Prudenter deliberandū.
- ¶ Ardētē cōfederādum.
- ¶ Clemētē exuberādum.
- ¶ Libētē obtemperādum.
- ¶ Feruētē desiderādū.
- ¶ Equaliter p̄pōderādum.
- ¶ Feliciter recuperādum.

Dico ergo q̄ lue-
 nitur longitudo p̄-
 seueratua: qz. f.
 sicut inter mate-
 rias ligneas vel
 lapideas quibus
 edificia p̄struun-
 tur illa dicit me-
 lior que longiori tēpore durat sic & in moribus ille me-
 lior dicitur qui longiori tpe in virtutib⁹ solidiorz firior
 perseuerat. Esaiē. liij. Longos fac funiculos tuos et
 & clauos tuos consolida. An de perfectione viri insti-
 potest dici illud Job. xj. Excelsior celis est & quid facies
 profundior abyssō & vnde cognosces longior terra mē-
 sura eius et latior mari. q. d. qd vir iustus longus est a
 parte superior: quia attingit vsqz ad celū p̄ cōtempla-
 tionē. A parte inferior: quia attingit vsqz ad abyssum
 per timorē & p̄siderationē. A parte exterior: qz longior
 est terra per fructuosam operationē. A parte interior:
 quia latior est mari per animi amaritudinē & cōtri-
 tionem: vt & sic iuxta ap̄m. Eph. iij. Homo apprehē-
 dat in seipso que sit latitudo. longitudo sublimitas &
 profundū. Hec est igitur longitudo perseueratua, sz
 de ista plenius dixi supra. ¶ Item inuenitur longitu-
 do deliberatua. Et ista est longitudo prudētie qua. f.

quis non statim prorumpit ad sua negocia faciēda:
 nec ad iudicia aut cōsilia danda: immo longus tard⁹
 et deliberatiuus vult omnia & cum moderamine cōm-
 plere. fructus enim & arbores que breui tēpore & qua-
 si subito sunt faciliter cōrumpuntur vt cōmuniter pa-
 rum durant: sicut patet in cucumerib⁹ & cucurbitis q̄
 valde breui tēpore suū recipiūt cōplemētum. Illa ve-
 ro que tarde crescunt lōgo tēpore viuere cōprobantur
 Sic vere inter actus humanos illi magis sunt cōmē-
 dabiles qui lōga deliberatione sunt q̄ illi qui breui
 et subita p̄cipitatione crescunt. Cor eīm de sui natu-
 ra membrū est oblongum nō rotūdus. Ad denotādum
 quod cor idest cogitatio & ratiocinatio nostra dz esse
 deliberans atqz lōga: non p̄ceptis volubilibz rotūda
 Unde de archa noe dicitur Gen. vi. q̄ trecētorum cubi-
 torum fuit longitudo archē. Archa eīm per quā sal-
 uatur genus humanū est vir sapiens: qui trecētos cubi-
 tos longitudinis habere dicitur: pro eo qz trecētis
 idest multimodis p̄siderationibus facta sua puenire
 tenetur. di. Deutero. ij. Circuimus mōtem seyr lon-
 go tēpore. Ista est ergo longitudo deliberatua. ¶ Itē
 inuenitur longitudo cōfederatua. f. longitudo durā-
 bilitas boni amoris & caritatis. Ille eīm qui longa ha-
 bet brachia: multo plura potest amplexari q̄ ille qui
 curta. Sic vere dico quod ille qui habet lōga brachia
 caritatis multos & multa vno amplexu comprehēdit
 et suos caritatinos amplexus ad lōginquos et non so-
 lum ad propinquos extendit. Infra enim istos lōgos
 artus iustus cōtinet oēs. Unde de altari vbi ignis sem-
 per p̄cipitur ardere dicit. Leuiti. vj. et Exod. xxvij.
 q̄ quinqz cubitos debz habere in longitudine. Quinqz
 enim cubiti possunt significare quinqz distinctōes p̄-
 sonarum ad quas se debet caritas extendere. f. amicos
 et mimicos: diuites et egenos familiares & p̄grinos
 bonos & malos. superiores & subditos: vt etiā sic insti-
 figuretur in illa noua hierusalē. scz Apoca. xxi. de qua
 dicitur. q̄ longitudo ciuitatis tanta erat quanta & la-
 titudo. ¶ Item inuenitur longitudo exuberatua. Et
 ista est illa qua nos perseueramus bonos fructus & bo-
 na opera producendo: & ad omnes per beneficia p̄ce-
 dendo: et egenos per elemosinas: & ignaros per docu-
 menta irrigando. Et sic tales figurātur in mensa pro-
 positionis que longitudinē duorū cubitorū perhibet
 habere: quia scz alios nutriendo vel docendo mēse sp̄i-
 rituales idest viri misericordes & p̄ij debent longo tē-
 pore perseuerare. Exod. xxv. facies mensam habentē
 duos cubitos longitudinis. Omitto alia membra: qz
 breuiter homo debet esse longus & diuturnus: diu spe-
 rando: & dei misericordiam expectando & bona eter-
 na desiderādo et affectādo: vt sic de ipso dici possit il-
 lud ps. Vitam petiit a te et tribuisti ei dñe longitudi-
 nem dierum in seculum & in seculū seculi. &c.

Loqui. Locutio. Nota quod loqui acci-
 pitur in bono & in ma-
 le. Est enim locutio bona & virtuosa mala & vitiosa.
 fuit enim locutio inuēta ad exprimēdum cōcept⁹ mē-
 tis. Quia enim mens que spūalis existit non pōt alijs
 proprie declarari. Hinc est qd natura locutiones insti-
 tuit vt per illam cogitatio nostra possit alijs appa-
 re. De locutione ergo bona possumus breuiter nota-
 re quod est locutio diuina & humana. Et primo quidē
 de locutione humana dicam⁹ q̄ sicut animalia diuer-
 simode vociferantur. scilicet,
 Quādoqz alte per p̄dica-
 tionē & eruditionē. Quādoqz basse per orationē & cō-
 p̄sionē. Quādoqz aspere p̄
 correctionē & monitionē
 Quādoqz clare p̄ p̄dicationē
 Quādoqz late p̄ cōfessionē
 Quādoqz clare p̄ p̄dicationē
 Quādoqz late p̄ cōfessionē
 Quādoqz clare p̄ p̄dicationē
 Quādoqz late p̄ cōfessionē
 Sic vere charissimi
 nos debemus diuer-
 simode loqui deo
 et primo scilicet.

desolationē. Omnibus istis modis debet variari verba nostra: q̄ sicut dicitur Actus. ij. loquebatur apostoli varijs linguis magnalia dei. Quia breuiter ois nostra locutio debet esse. Vel ad Commodū nostri. vel ad laudē dei. vel ad vtilitatē proximī ordinata. Unde de appollo dicitur Actus. xviij. seruens spiritu loquebatur et docebat diligēter ea que sunt Jēsu. Ubi aduerte quod nos debemus quinqz generaverborū diuersimode habere. i. quinqz bonis et virtuosīs generibus locutionū disponere verba nostra. Loqui ergo debemus. Attentius per orationē qz debem⁹ esse seruētes spiritu. Patientius per cōfessionē. quia simpliciter dicitur loquebatur. Utilius per instructionē: qz dicitur. Docebat. Adhōdesti⁹ per discretionē: qz dicitur. Diligēter. i. deliberate. Celestis per deuotionē: qz dicitur. Ea que sunt Jēsu. In his em̄ quinqz modis p̄tinetur quicquid hō bene et vtiliter pōt loqui. Ista em̄ sunt quinqz dentes quos in ore tantū habet hericus: quia. s. s. m. Plin⁹ hericus qnqz habet vntres: et quinqz etiā tm̄ habet dentes. Ista etiā sunt illa quinqz verba que dicit velle loqui ap̄s. s. Corinth. i. iij. Nolo inquit sensu inco quinqz verba in ecclesia loqui. **P**rimo ergo dico qz loqui debemus attentius per orationē. Et hoc ostēditur cū dicitur. seruens spiritu. Inter omnes em̄ locutiones nostras oratio dicitur fieri cū seruiore spūs. quoniam etiā sine vocis emissionē Anna loquebatur in corde suo tantūqz labia ipsi⁹ mouebatur vox penit⁹ nō audiebat. s. Regū. j. Sicut em̄ seruor et ardor in vētre nubis causat tonitruū magnū et altum ex quo sequit̄ abūdantia pluiarū. Sic vere quando in vētre nubis. i. in corde hoīs est seruor deuotionis et dilectionis: tūc solet altius tonitruū. i. altior apud deum oratio resonare. et pluijarum. i. beneficiorum copia redundatior abūdare seruēs ergo spiritu. vnde Iho. xij. Spiritu seruētes dño seruētes. Et. ij. Pet. j. Spiritu sancto inspirati locuti sunt dei homines. De isto igitur genere locutionis seruētis orationis possum⁹ notare qz habēda est triplici rōne. vtz Cum dolore et penitētia. Cum honore et reuerētia. Cum amore et amicitia.

Debem⁹ em̄ loqui deo cū penitētia et cōpunctione dicitur Job. i. Loquar in amaritudine aie mee: dicaz deo noli me cōdemnare. Itē loquamur deo cū reuerētia et subiectione. vti Prover. xvij. Cū obsecrationib⁹ loquitur paup. Itē loquamur deo cū amicitia et dilectione. vt ipse dicat illud Cati. ij. En dilect⁹ me⁹ loquit mibi et ego illi. Et sic nos erimus seruētes spiritu quia scilicet in nobis erit seruor.

Doloris. Quō tñ est cōtra multos q̄ in oratione non sunt seruētes sed tepētes qz ore do
Honoris. nō sunt seruētes sed tepētes qz ore do
Amoris. mino loquūtur: corde autē alibi meditatur. j. Corin. xiiij. Eris em̄ quasi in aera loquētes ps. In corde et corde locuti sunt. Non sic: qz nos debemus loqui attentius per orationē: seruētes in dñt spiritu. **S**ecūdo dico qz nos debemus loqui patientius per cōfessionē. Et hoc datur intelligi qñ dicit loquebatur simpliciter sine aliqua p̄ditione vel adiectione qz. s. in cōfessione dicitur esse locutio nuda. simplex apta. nō cōditionata: nec aliq̄bus additiōibus inuoluta. Ita qz cōfitei⁹ possit dici illud Job. xvj. Ecce nūc palā loqueris et puerbiū nullū dicitis. Talis em̄ locutio solet.

Deuonia fugare. Dico deuonia fugare qz si
Vitia dissipare. cut s̄m Pliniū lup⁹ timet
Dominū placare. qñ duo lapides inuicē collidūtur. Sic vere dyabolus solet timere et fugere: quā do videt duos lapides. i. duas p̄sonas. s. peccatorē et cōfessorem inuicēz fabulari. **D**icc. xij. Loquēte effraym bozoz inuasit israel. Effraym em̄. i. peccatorē in cōfessione loquēte. solet israel. i. dyabolus qui rōne subtilis itelligētiē dicit israel. i. deū vidēs qz. s. ipse omē sublimē videt horrere. fugere et timere. Itē ista locutio solertitā dissipare: qz sicut sputū hoīs ieiuni occidit serpētē: sic p̄ locutionē cōfessionis q̄ ab ore nro p̄cedit. serpētē. i. pec

catū qd̄ in corde nro serpit occidim⁹ destruim⁹. et necimus. **E**zec. xxij. Locutus sum ad pplm̄ manet mortuus est vxor mea vespere. Uxor em̄ nostra ē culpa. q̄ vespere. i. in occulto morit. qñ mane. i. clare et lucide hō per cōfessionē loquit. Itē ista locutio deū solet placare. p̄ uerbi. xvj. Volūtas regis labia iusta. q̄ recta loquitur dicitur. Et nota qz talis locutio debet esse. scz]

Citra sine falsitate. **Q**z vere locutio cōfessionis debz carere falsitate Eph.
Cita sine tarditate. **U**ij. Loqui mini veritatem
Muda sine obscuritate. **D**iscreta sine fatuitate. **v**iusquisqz cū primo suo.
Recta sine varietate. **i.** cū sacerdote. Itē dicitur care
re tarditate. **E**saie. xxxij. Lingua balborum. **v**elociter loquetur. **I**tem debet carere obscuritate vt dicat quilibet illud Jobā. xvij. Ego palam locutus sum mūdo quis de multis possit hodie dici illud **M**arci. iij. Si ne parabolis nihil loquebat. Itē debet carere fatuitate: quia scz homo debet ibi loqui prudēter et mature **E**cclēs. v. **N**e temere quid loquaris. **E**t etiā multū dicitur cauere. i. p̄uidere et cautus esse qz habeat discretū et p̄uidū cōfessōrē. **J**urta illud. **P**rouer. xxiij. **I**n vanis insipientiū ne loquaris. **I**tem debet carere varietate et duplicitate. vt de ea possit dici illud **M**arci. viij. Solitum est vinculū lingue eius et loquebat recte. **Q**uāuis de multis possit dici hodie illud. **M**ecmic. xij. **S**ilij eorum p̄ media pte loquebant azoticez nesciebant loqui iudaice. **J**uda interpretat cōfessionē. **Q**uia vere multi sunt q̄ nesciūt loqui iudaice. i. q̄ nesciūt loq̄ vel dicere illa q̄ ad cōfessionē dñi p̄tinere. **N**ō sic ergo charissimi s̄ loquamur patientius per cōfessiones. **T**ertio dico qz loquēdum est vtilius per instructionē qd̄ ostēditur cum dicitur. Docebat. **I**nter omnia em̄ que erant ab ore nostro illud qd̄ proximo est magis vtile est instructio et doctrina: qz ista docet et dat dulces ammonitionē: ac rē correctionē. **B**enignā cōsolationē. **R**ustera cōminationem. **E**t de hoc dicitur. **T**ertij. **L**oquere q̄ decet sanam doctrinam. **L**ocutio em̄ doctoris vel p̄dicatoris debet esse sicut locutio tonitruū seu tube: que nunc alte: nūc basse: nunc collateraliter: nunc videtur anfractuose loqui. **Q**uia scilicet p̄dicator dicitur loqui alte de paradiso: basse de inferno: lateraliter de mundo anfractuose iam scilicet terribiliter corrigēdo. iam delectabiliter cōsolādo **A**poc. iij. **T**or prima quā audiui tanq̄ tube loquētis mecum. **U**t sic possint dicere auditores illud. **L**uce. xxij. **N**ōne cor nostrū ardēs erat in nobis cum loqueretur et aperiret nobis scripturas. **A**duerte tñ qz multi sunt hodie doctores et p̄dicatores siles alicuius que quādo sunt in nemoribus sicut aues loquūtur quādo vero capiūtur et inter hoies in caucis ponunt tunc propriā loquelā dimittūt: et sicut homines verba fingūt. **S**ic vere multi sunt religiosi qui in suis siluis et nemoribus. i. in suis claustris et cōuentibus: cū alijs aubus. i. cū alijs viris spūalibus existētēs. **L**oquuntur p̄prie sicut aues. s. spūaliter et deuote. **M**ira em̄ loquūtur in suis sermōib⁹ et p̄dicationib⁹ cōtra mūdū et mūdānos ita qz de eis pōt dici illud Job. vij. **N**ūq̄ sic locutus est homo. **S**ed vere si accidat qz de silua idest de claustro assumatur: et quod in cauca alicuius. i. in hospitio alicuius p̄lati vel principis p̄stituat: statim incipit loqui vt hoies: qz. s. illis quos omni die audiūt. s. adulatorib⁹ et detractorib⁹ conformāt facili ter verba sua **M**arci. xvj. **L**inguis loquuntur nouis. **N**on sic ergo sed loquamur vtilius per instructiones **D**ocebat inq̄ et exēplo. **T**ho. j. qui timere deū docuit et abstinere ab omni pctō. **Q**uarto dico qz nos debemus loqui modesti⁹ p̄ discretionē. **D**iligēter inquit. **Q**z scz cum diligēti studio et deliberatione debemus loqui: vt scz sciamus. quid quādo. quō. cui: quare. coram quo nos loquimur et sic nos possumus dicere illud. j. **C**or. ij. **S**apiētā loquimur inter p̄fectos **E**t **E**cclēs. v. **N**e temere quid loquaris: neqz sis velox ad proferēdum sermonem. **D**iligenter inquit. ij. **P**araly. xij. **C**ui diligentia cuncta facio. **Q**uinto dico qz nos debemus

debeamus loqui diuinius celestius per deuotionē ca
 mquit q̄ sunt Jesu: qz. nos debemus loqui ea q̄ perti
 nēt ad deū s̄ba. s̄. sancta honesta pudica: et ea q̄ ad dei
 laudē et gr̄ariationē ordinant. sicut de aplis dicitur
 Act. ij. q̄ loquebant varijs linguis magnaia dei. Et
 prima Thesal. ij. Ita loquimur nō quasi hominibus
 placētes sed deo q̄ pbat corda nra. Ea ergo q̄ sunt Je
 su loquamur vt sic reddam⁹ Ea q̄ sunt cesaris cesari
 et q̄ sunt dei deo. Et sic ergo p̄ q̄ quinqz modis possu
 mus bene loqui. Sz p̄certo multi sunt hodie p̄rarie
 cōditionis qui in malis locutionib⁹ et nō in bonis oc
 cupant. Tñ sicut videmus q̄ solia arborum varian
 tur: quia quedā sunt plana: quedā aspera: quedā fetē
 tia. quedā aliosum tendentia: et sic de alijs. Sic vere
 verba malozū que folijs equiparātur sunt quandoqz
 Per adulationē plana. Sicut em̄ dicit Joā. ij.
 Per detractionē aspera. Qui de terra est de ter
 ra loquit. Et ideo
 Per blasphemā horrida. qz mali de mūdo sunt
 Per duplicitatē diuisa. ideo de mūdo loquū
 tur. Unde nota q̄ malimale loquuntur per
 Blandimentū adulationis. Rodimentū diffamatiōis. Dico ergo quod ma
 Jactamentū ostentationis. li solent loqui adulato
 Juramentū diffamationis. ric. Unde Hieremie
 nono. Sagitta vulnerans est lingua eorum: polū locu
 ta est. In ore suo pacē cum ami co suo loquit. et oculi
 te ponit ei insidias. Et p̄ouer. r̄. r̄. q̄ hō qui blan
 dis fictisqz sermonibus loquit amico suo. recte ep̄pā
 dit pedibus eius. Itē loquitur diffamatorie Tñ in
 ps̄. Sedens aduersus fratrem tuum loquebaris: et ad
 uersus filios matris tue ponebas scandalū. Item
 loquunt ostentatorie. Tñ de illo cornu modico orto in
 ter alia cornua per q̄ intelligit antypus d̄. Dan. vij.
 Quō habebat os loquēs gr̄adia. Grandia em̄ loquunt
 tur se iactando: alijs cōmūdo. opera sua magnifi
 cando. mendacia sustinēdo et. Hier. ix. Docuerunt
 linguā suā loqui mendaciū. vt in q̄ agerēt laborauc
 rūt. disperdat ergo dñs labia dolosa et linguā magni
 loquā. Item blasphematorie loquunt Dan. xj. Ad
 uersus deū deorū loquet magnifica. Om̄es q̄ isti q̄
 solent h̄re malas locutiōes: vel q̄ male in ore formāt
 verba. puenit p̄pter superfuitatē humoris. neruos
 q̄ vadit ad linguā vel nimis extēdētis vel nimis re
 trabētis. Et inde est q̄ quidā loquunt nimis cito. qui
 dā nimis tarde. quidā nimis rauce quidā nimis as
 pere. quidā nimis alte. quidā nimis basse. Sic de lo
 quēdo sp̄ialiter humor in corde interiori abundans.
 id est mala affectio vel intentio est causa quare mora
 liter p̄tingit hoīem exteriori male loqui. Sicut enim
 d̄. Math. xij. Ex abundātia cordis os loquit. Et inde
 est q̄ s̄m q̄ interiora sunt male disposita: s̄m hoc ua
 li q̄sqz loquunt nimis cito per stultiloquiū Joan. xvj.
 Quicunqz audierit loquet. Quisqz nimis tarde: sicut
 illi q̄ verēcūdant vitia cōfiteri Hier. j. Nescio loqui
 qz puer ego sum. Quisqz nimis aspere: et isti sunt qui
 nesciūt alicui vnū amicabile verbū dicere: sicut sunt
 inuidi de quibus dicitur Ben. r̄. r̄. Nō poterāt ei
 quicqz pacifice loqui. Quisqz loquunt nimis alte sicut
 illi qui nō cessant iactare et dilatare facta sua: et illi q̄
 nesciūt loqui nisi de pompis et honoribus huius mū
 di. Esa. r̄. r̄. In loquela labij et lingua alta loquet
 ad populū. Itē aliqui loquunt nimis basse: et isti
 sunt illi qui nō p̄nt aliquid loqui vel dicere nisi de re
 bus inferioribus et terrenis: sicut sunt auari: qz sicut
 d̄. Joan. ij. Qui de terra est de terra loquitur. Et. j.
 Joan. iij. Ipsi de mūdo sunt: ideo de mūdo loquunt.
 Tñ de talibus dicit Esa. r̄. r̄. humiliaberis et de ter
 ra loqueris: et de humo audietur eloquiū tuū et erit
 quasi phitonis de terra vof tua: et de humo eloquiū
 tuū mustabit. Et sic igit p̄t quō mali diuersimode
 male loquunt Itā est igit locutio humana tanq̄ ma
 la. Sed adhuc dico q̄ est quedā locutio diuina. Et

ista ē illa, q̄ de⁹ loquit: et qua nobis notificat volūtate
 suā Et nota q̄ de⁹ solet quadrupliciter nobis loq. vs
 Occulte p̄ inspirationē. Itā em̄ sūt quatuor ge
 A p̄erte p̄ tribulationē. nera verbox quib⁹ no
 Literaliter p̄ legislationē. bis deus solet vota sua
 Personaliter p̄ pdicationē. notificare. videlz Per
 nutum inducēdo. Per virgam ostendēdo Per literā
 scribēdo. Per verbū predicando Loquit ergo nobis
 deus per nutū occulte inspirationis. Ofec. ij. Ducā
 eā in solitudinē et loquar ad cor eius. Sicut em̄ dicit
 Heb. j. Multipharic multisqz modis olim deus lo
 quēs patribus in p̄phetis nouissime vero nobis lo
 cutus est in filio suo. Itē loquit cū virga aspere tri
 bulationis Esa. r̄. Tacui: semp et silui: patiens fui.
 tanq̄ parturiēs loquar: dissipabo et absorbebo simul
 Itē loquit deus per l̄am scripturē et lectionis ps̄.
 Deus deoz dñs locutus est vocant terrā. Et Luc. j.
 Sicut locutus est per os sc̄oz. In l̄a autē sacre scri
 pturē deus tot nobis loquit verba quot ibi bona sunt
 documēta. Itē loquit deus p̄ verbū sue p̄sonalis p̄
 dicationis. Et sic locutus est nobis sp̄s p̄sonaliter in
 carnat⁹ dices Inunc. r̄. Dic ad os loquor ei. Quia si
 cut dicit Ero. r̄. r̄. Domi nus loquebat Moyfi fa
 cie ad facies: sicut solet homo loqui cum p̄mano suo.
 Hec igitur de locutione tam diuina q̄ humana suffi
 ciāt gr̄a breuitatis. Vide. s̄. de Lingua. Et de Dicere.
Lorica. Cum lorica sit vestis seu armatura fer
 rea. anulis concatenatis facta: et ad
 defensionē hoīs ordinata. Tūc moralit loquendo q̄
 cū omnis virtus ordinata sit ad anime tutamentum
 cōtra pugnas et impetus vitiozū q̄ vnaqueqz virtus
 potest loice noīe designari. Itā sic armatus lorica est
 Audacio: ad inuadēdū. Sic vere illi q̄ armati
 Stabilioz ad resistēdū. sunt loicis virtutū: et po
 Securioz ad pseuerādū. tissime lorica fidei et in
 stitice. Itē em̄ sunt due virtutes q̄ loicis potissime cō
 p̄ant. Quia reuera illi q̄ feruore fidei et zelo iustitie
 sunt armati. nō timent hoīem. quin qm̄ necesse est ma
 los inuadāt et puniāt. et quin aduersarijs et iniquis ob
 uierit fortiter et repugnēt. Tñ de iusto iudice principe
 et plato d̄. Esa. lix. Iustitia ei⁹ p̄firmabit eū indutus ē
 iustitia vt lorica. et galea salutis in capite ei⁹ indutis
 vestimētis vitiozū: et optus est quasi pallio zeli ad vin
 dictā et retributionē hostib⁹ suis et. De hoīe etiā im
 buto fidei: p̄ma Thesal. v. Nos inq̄t q̄ dei sum⁹: si
 mus sobrii: s̄m⁹ induti lorica fidei et charitatis et gae
 lica spem salutis. Et bñ d̄. tā fides q̄ iustitia d̄ lorica:
 qz reuera iste mult⁹ anulis. i. multis alijs virtutib⁹ sūt
 p̄catenate: et mult⁹ adminiculis cōpilate. fides em̄ cō
 ponit ex multis articulis. Iustitia s̄o ex mult⁹ p̄sta
 p̄siderationib⁹ p̄bationib⁹ et adminiculis. Talib⁹ er
 go loicis sūt fideles et maxime p̄ncipes eē armati et
 p̄tra infidelitatē et iniustitiā cōmuniti. Juxta illud Hie
 re. r̄. l̄. Preparate scutū et clipeū et pedite ad bellū:
 state i galeis: polite lanceas: iduite vos loicis. Et
 nota si vis q̄ in scriptura repit seu reperim⁹ Loice
 figne. Loricas igneas habent viri charitativi:
 ferree. qz s̄z feruēt spū et charitate et zelo fidei et
 auree. iustitie Apoc. ix. Sedebant super equos:
 aree. habebant loricas igneas et iacinctinas.
 Loricas ferreas habent viri vindicativi seu criminib⁹
 punitiui et executiui: quia. s̄. more ferri duri sunt: et cri
 minosos vulnerāt atqz scindūt Apo. ix. Habebat lo
 ricas sicut loricas ferreas Loricas aureas habēt viri
 eruditiui: qz s̄z per iustitiā vt aurū fulgēt: et alios illu
 mināt. inter aliosqz resplendēt vnde. j. Mach. vj. de
 nobili ciuitate elimaida d̄: q̄ illic erāt velamina au
 rea et loice et scuta: q̄ reliquerat alexāder Loricas s̄o
 aereas seu ethereas h̄re cōtemplatiui. qz. s̄. sursus in
 ethere cū deo cōuersant mentalit⁹ et q̄ loicis celestib⁹.
 i. virtutib⁹ se armāt et muniūt sp̄ialit⁹. Mach. v. Con
 tigit inquit videri per acra equites discurrentes au
 reas stolas habētes Sequit. Et aureoz armozū splē

16

21

16

Prouer. xxxj. Non extinguetur in nocte lucerna eius
Hoc em tribulatione signat vn Joan. j. Erat lux ve-
ra q illuminat oem homine. Quauis de multis ho-
die pot dici illud Joan. j. No erat ille lux. Sed de ista
desinitia vel essentia vide. s. de Ess. Iustus igitur dz
esse fundatus firmitatis vigore. Ille inquit erat.

Secundo dico q iustus dz esse ditatus veritatis splē-
dore qd ostendat in vocabulo lucerna. Lucerna em z
se z alia q in domo sunt manifestat. Sic ho verax: et
se z oia q sunt alijs necessaria ondit z indicat. Verus
em ho est suypsius onsiuus. Nescit em fingere qd no
est inimo oibus ostendit qd est. An de ciuitate noua
hierusalem. i. de ecclia dz Apoc. xxi. Lucerna eius est
agnus. Vir em verax significat in agno qd est animal
simplex z innocens: qd nescit aliquā maliciā palliare.

Tertē verus ho est alioz illuminatiu⁹ z ad bona ope-
ra directiuus. vn Lu. viij. dz. Nemo accedit lucernā z
operit eā sed supra candelabū ponit vt intrātes lu-
men videāt Vir em perfectus dz esse ditatus verita-
tis splendore. Lucerna inquit. **T**ertio dico q vir
iustus dz esse crematus charitatis seruoze. qd ondit
in verbo ardēs. Ardo: em signat inflātionē chari-
tatis sicut. s. ondit de ardere. qz. s. viri iusti semp de-
bēt esse ardētes z inflāmati per charitatē. Exo. xxxij
Ardeat lucerna semp in tabernaculo. **Q**uarto di-
co q viri iustus dz esse dotatus honestatis fulgore. Lu-
cens inquit. Honestas em inter virtutes ceteras mag-
gis lucet. Ista em ad modū rei lucētis exterius plus
apparet **M**atth. v. Luceat lux v̄ra corā hominib⁹ vt
videant opera v̄ra bona zc. Vir em iustus dz in se lu-
cere per virtutem z alijs per honestatē lucere. Quia
sicut dz **M**atth. v. Lucerna non debet poni sub modio
sed super cādelabū vt luceat omnib⁹ q in domo sunt

Mo tñ est cōtra hypocrisis q similes sunt noctilucis
q de nocte vident lucere ppter defectum luminis cla-
rioris sic zc. sicut supra de fulgore. Similes etiā lima-
cibus quarū vestigia. quīs sint immunda. aliquan-
tulū tñ lucent. Quia vestigiū. i. opera hypocritarū q
uis in veritate sint fetida z immunda. rōne tñ fite ho-
nestatis vident lucere z lucida hoibus apparere. vn
Job. xij. Post eū lucebit semita. Isti ergo falsi no ve-
re lucēt. similes lignis putridis vel glareis quozum-
dā pisciū q de nocte vident lucere z splendere. de die
aut nō Quia. s. tales in nocte pntis vite videntur per
honestatē fulgere. qñ. s. obscuritas ignorātie dñatur
in die tñ. i. in claritate vere noticie q post mortē fulge-
bit tūc lux taliū non apparebit. immo splēdor sue hy-
pocrisis totaliter disparebit. Quia isti sunt sicut illa
lucerna de qua dz. j. **I**teg. iij. quā nō poterat videre be-
ly donec extingueret qz nos q ad modū hely sumus
cecutiētes per errorū obscuritatē. nō videmus qua-
les sunt tales lucerne quousqz sint extincti per mor-
tis aduersitatē. Quia sicut dicit **P**rouer. xxxij. Lucer-
na impioz extinguet. Et Apoca. xviij. Lux lucerne nō
lucebit. De talibus ergo lignis putridis dz Job. xij.
Estimabit lignū putridū es. Et bene tales dicunt ea
qz. s. quīs qñqz splendeat rubiginē tñ faciliter cōtra-
hit. No sic ergo sed simus lucētes veraciter z nō fite
Ut simus de illis luminaribus de quibus dz **S**cñ. j.
Fiant luminaria in firmamento celi vt luceant super
terram. Et sic ergo poterimus esse **P**er

Veritatem fulgentes. Et ita erimus sp̄iales lu-
firmitatem manētes. cerne ad illuminationez
honestatē lucentes. hominū ordinate. Et ita
Charitatē ardentes. patetq lucerna accipitur
in bono. **S**ed adhuc dico q lucerna pot accipi in
malo. Et sic signat mūdi prosperitatem z hypocrisis
falsitatem. Dico mundi prosperitates. qz scz lucerna
nō est durabilis sed defectibilis: sic z prosperitas. An
illud predictum **P**rouer. xxxij. Lucerna impiozū ex-
tinguet. **T**ertē designat hypocrisis falsitatem. Sicut
em lucerna alios illuminando seipsam cōsumit. z sic
dum alijs proficit sibi nocet. Sic hypocrita alios illu-

minat per doctrinam z seipsum consumit per malaz
vitam. Et dum alijs per doctrinā z bona opera profi-
cit. in seipso per malam vitā deficit **I**biere. xxv. **P**er-
dam ex eis lumen lucerne Et **P**rouerb. xxi. Lucerna
impiozū peccatum zc. sufficit. Vide infra de luce z
de lumine zc. similia.

Lucrum. Nota q lucrū signat omnes acqui-
sitiones emolumentozum. Et sumi-
tur in bono z in malo quia scilicet in scriptura repe-
riur **Lucrum**

Laudabile qd debes querere. **P**rimū lucrū est
Damnabile qd debes fugere. perfectoz q lucrā
Horribile qd debes timere. tur sp̄alia. **S**cōz
Mirabile p quo debes currere. lucrū est peccato-
rū qui lucrant tēporalia. Tertium lucrus est damna-
tozū qui lucrantur infernalīa. Quartum vero lucrus
est beatorū qui lucrantur eternalīa. **P**rimo ergo
dico q est lucrū laudabile per qd acquirunt sp̄alia
seu virtualia. Isti em quozū cura tendit ad hoc lucrū
sūt sicut prudēs mercatoz q dat res grossas p p̄ciosis
z caris. vtpote pānos p auro: aſalia p argēto. sic isti
dāt tp̄alia z etiā vitā z corporalia vt lucrent p̄ciosā. s.
sp̄alia z virtualia. figurati in bono seruo cui cōmis-
sa sunt quinqz talenta z alia quinqz superlucratū est
Matth. xxv. Et ideo supra multa cōstitit constitutus.
Quia reuera qui cū quinqz sensibus sibi commissis
lucratū alia quinqz talēta. id est virtutes quinqz sen-
sibus respondentēs scilicet

Discretionem q̄tum ad visum. Et subiectionez
Deuotionem q̄tum ad auditū. q̄tus ad incessuz
Contēplationē q̄tū ad odoratū. pedum. n̄erebz
Compassionē q̄tus ad tactum. tur cōmendari.
z donis z lucris ampliozibus in gl̄a cumulari. **U**n
de spiritali lucro dici pot illud **S**ap. xv. Estimauerūt
lufum esse vitā nostrā. z cōuersationē vite compositā
ad lucrum. Et reuera nos sumus in vita hac sicut in
nundinis vbi. s. necesse habemus lucrari si in celo vo-
lumus ditari **L**ucemur ergo animas ipsas cōuertē
do. j. **C**oz. ij. **O**mnis me seruū feci vt plures lucrifas-
cerē. Et **M**atth. xxij. Si te audierit lucratis cris fra-
trem tuū. Virtutes ipas acquirēdo **J**acobi. iij. **M**er-
cabimur z lucrificemus dñm ipsum diligendo z ei
credēdo **P**hil. ij. **O**mnia arbitoz vt stercoza vt xp̄m
lucrifaciā. Igit dico q est vnum lucrū qd est laudabi-
le p qd acquirunt sp̄iritualia. **S**ecundo dico q est vnū

lucrū qd est damnabile p qd acquirunt tp̄alia. Et hoc
percerto est lucrū auarozū qui scz quanto plura lu-
crant tanto magis lucrari volunt. Et sic dico q est lu-
crū symonie vendite iusticie: rapine z violētē: false
mercature z fraudulentie. Ista em sunt lucra mala q
scz a perfectis repudiant. **U**n **P**aulus dicit **P**hil. ij
Que em mibi fuerūt lucra p̄ter xp̄m arbitratū
suz detrimēta Et simplicibus interdicut z maxime
ecclesiasticis **U**n. j. **T**himo. iij. dz. **M**o dyacones opoz
tet esse pudicos nō bilinguos. nō multo vino deditos
nō turpe lucrū sectātes. Et ppter illa pene perpetue
introducunt. **U**nde **M**atth. xvj. Quid pdest hominē
si vniuersum mundū lucret. anime vero sue detrimē-
tū patiat. Et nota q talia lucra sunt contemnēda.

Propter fraudulentie ministeriū qd concomitatur.
Propter auaricie desiderii qd multiplicat.
Propter pestilentie vituperiū qd sine parat.
Concomitatur em talia lucra fraudulentie ministe-
riū qz scilicet vix sit magnum lucrum sine fraudet de-
ceptione alterius. **U**nde **A**ug. super illud ps. **N**e tra-
das me domine a desiderio meo peccatozi dicit sic.
Desiderio inquit tuo locum facis dyabolo **E**cce dia-
bolus proposuit merces: lucrum habere non pote-
ris. qz lucrum non habebis nisi fraudem feceris. si
vero fraudē feceris capieris. **T**eni multiplicat p
tale lucrū auaricie desiderii **U**n dicit **A**ug. in quodā
sermone. **Q**uō inquit diuicie sunt quib⁹ crescitibus
crescit inopia amatozibus suis: z si sunt ampliozē

D

E

A

B

non tamen afferit satietate sed inflamant cupiditate. diuinit tu putas qui minus egerit. minus egeret si minus haberet. Nam vides quosdam cum haberent paruum potestatem paruis lucris fuisse letatos. Sequitur. Credis eos fuisse satiatos: falsum est. Nam maior pecunia fauces auaricie non claudit sed extendit non irrogat sed accendit, non poculum respiciunt, quod sibi sibi sunt. hec Aug. Item multiplicat per tale lucrum pestilentie vituperium, s. damnum pene eterne quod venit in fine occasione turpis lucri. De quo Aug. super illud ps. lxi. Rapina nolite concupiscere. dicit sic. O lucra damno sa inuenis pecunia. perdis iustitiam, quod rapias vides. a quo rapiaris non vides. Et Aug. in sermone dicit. Quod nemo huius inuisum lucrum sine iusto damno. Patet ergo quod est unum lucrum quod est damnabile per quod acquirunt temporalia. Tertio dico quod est unum lucrum quod est terribile per quod acquirunt infernalium. De quo Marc. viii. Quid prodest homini si lucrif. universum mundum anime vero sue detrimentum faciat. detrimendum. s. pene eterne. Applica illud quod immediate credit. O lucra damno sa. Quarto dico quod est unum lucrum quod est mirabile. per quod acquirunt eternalia. s. gloria paradisi. De quo Phil. i. dicit ap. s. Adibi vivere xps est et mori lucrum. Unde de lucro vite eterne dicit Aug. super illud ps. cxxii. Inquiretes dominum non inveniuntur omni bono sic. Cuius diligimus dominum omnia in ipso reperimus. Unus est qui inquirat sed in quo omnia continentur. O lucrum mirabile. O comparandum singulariter. cur nos per diuersa fatigamus ad christum ut veniamus festinamus post quem cuncta bona ultra non querimus sed tenemus. Aduerte tamen quod lucrum seu comodum gloriam paradisi nunquam malis concedit. nec fraudulentis nec infidelibus erogat. Non inueniet fraudulentus lucrum. Patet igitur quod quadruplex inuenitur lucrum. Vnde ubi diuinit et ubi habere. Abundare et Acquirere ubi Auaricia etc.

Lucus. Lucus idem est quod nemus paruum et altus. Quia circa nobilius predia solent esse dictum. s. per antifr. sim et per contrarium a lucendo. eo. s. quod non sit ut ceter locus clarus sed potius vmbrosus et tenebrosus. Aduerte autem quod deus valde repudiat tales lucos propter vsus gentiliu qui tunc erant qui. s. in locis amenis tales lucos plantabant. et in ipsis sua delubra ydolis sacrificabant. et ipsos lucos suis demonijs consecrabat. Deus ergo volens cultu ydolorum delere et ritum gentiliu abolere iuxta altare suu lucu plantari prohibuit. et lucos consecratos demonijs qui et ymbraacula ipsorum erant. sacrificijs atque templis succidi voluit et subuerri. Sicut patet Deut. xvi. vbi dicitur sic. Non plantabis lucu aut oem arborem iuxta altare domini dei tui. Et de ydololatrie scipis populo israelitico. Ero. cxxiiij. Bras inquit cor destrue. et confringe statuas lucosque eorum succide. Et Deut. vii. Bras eorum subuertere: statuas confringite: lucos eorum succidite. et sculptilia comburite. Et inde est quod gedeon commendat qui lucu baal succidit. Judic. vi. Achab vero reprehendit qui lucu baal edificauit. Igitur dicitur quod lucu potest intelligi omnis ymbra vel obscuritas. Omnis error vel fallacitas. Omnis excusatio vel colendi aliud voluntas et oportunitas. Per altare autem dei intelligit christi fides vel cultus laetie. status clericorum vel ecclesie. secretum cordis vel conscientie. Per tepla seu altaria demoniorum potest intelligi ipsorum cultus et ydololatria. malorum status et pertinacia contra peccatum et conscientiam. Deus igitur precipit circa altare suu lucu non plantari quia reuera ab altari fidei deus vult oem ymbra et oem heresim et errorem amoueri. et ibi oem veritatem et claritatem perpetuo reperiri. Unde de Joia dicitur. Paral. cxxiiij. Quod ipse mudauit iuda et hierusalim ab excelsis et lucis simulacrisque sculptilibus. In fide enim christi nihil est vmbrosus aut tenebrosus nihil sectu seu sculptile. sed totu solidu atque firmu. Demones vero circa altare suu lucu diligunt. quia circa cultus suos fictions et errores plurimos esse volunt et iniquitates suas ab oculis inuentiu ne forsitam refugiant obtenebrant et abscondunt. Unde. iij. Reg. xvi. et iij. Reg. xix dicitur. In templo Baal quod edificauerat Achab in samaria plantauit lucu. Deus etiam de templo et altari suo quod est ecclesie seu ecclesiasticorum status vult quod ois lucus. i. ois ymbra obscuritas et tenebrositas. hypocrisis et paliationis ignorantie et excusationis. in honeste apparitione male et conuersationis: amoueat. et quod splendore virtutis et sanctitatis. fulgore sapientie et veritatis. decore apparentie et honestatis custodiat. Unde de Asa rege iuda. i. de xpo dicitur illud. iij. Paral. cxxiiij. quod subuertit altaria peregrini cultus. Altaria peregrini cultus significat hypocrisis. statue significat ignorantiam. excelsus et luci significat latet et obscura conuersatione. Sed quod peccato dyabolus conuerso vult habere circa altare suu. i. circa statu malorum ecclesiasticorum lucos suos. s. hypocrisis velatas falsitate ignorantie cecata obscuritate. apparentie elate et inhonestate. Unde de demonibus potest dici illud. iij. Reg. xvij. quod ipsi fecerunt sibi statuas et lucos in omni colle sublimi. Et certe phidolus in omni colle sublimi. i. in omni statu ecclesiastico quatuorcuque sublimi et alto inueniuntur hodie luci et statue. Unde est dictum prophete de eis. Ipsi fecerunt statuas etc. Deus in super de altari suo quod est conscientia vult amoueri lucos. i. obscuritatem et ymbra. Quia reuera ipse non vult quod ibi sit lucus seu ymbra tristitie et desperationis. iracundie et turbationis. verecundie et excusationis immo vult quod oia sint ibi clara et nuda. videlicet quod loco trinitatis sit ibi spes et consolatio loco iracundie. sit ibi pax et quietatio. loco verecundie sit ibi vera et nuda confessio et omnium criminum denudatio. Ut sic intelligat de amotione talium lucorum illud Esai. lviij. In die illa inclinabis homo ad factorem suu et oculi eius ad sanctum israel et non respiciet lucos et delubra. Sed reuera dyabolus vult contrarium. quia reuera ipse conuerso circa templum et altare conscientie plantat lucos. videlicet. Tristitiam que intrat tenebras. Iracundiam que claudit palpebras. Verecundiam. s. consistendi que querit latebras. Unde de manasse que interpretatur obliuiosus. i. de dyabolo qui dicitur oblitus. dicitur. iij. Reg. xxij. Quod manasses fecit malum coram domino et fecit lucos sicut fecerat achab. Sic igitur peccator moraliter reprobatur malos lucos. Et quod dyabolus plantat eos. Et hec de lucis sufficiant. Vnde de Umbra Tenebra. Obscuritate et similibus.

tates suas ab oculis inuentiu ne forsitam refugiant obtenebrant et abscondunt. Unde. iij. Reg. xvi. et iij. Reg. xix dicitur. In templo Baal quod edificauerat Achab in samaria plantauit lucu. Deus etiam de templo et altari suo quod est ecclesie seu ecclesiasticorum status vult quod ois lucus. i. ois ymbra obscuritas et tenebrositas. hypocrisis et paliationis ignorantie et excusationis. in honeste apparitione male et conuersationis: amoueat. et quod splendore virtutis et sanctitatis. fulgore sapientie et veritatis. decore apparentie et honestatis custodiat. Unde de Asa rege iuda. i. de xpo dicitur illud. iij. Paral. cxxiiij. quod subuertit altaria peregrini cultus. Altaria peregrini cultus significat hypocrisis. statue significat ignorantiam. excelsus et luci significat latet et obscura conuersatione. Sed quod peccato dyabolus conuerso vult habere circa altare suu. i. circa statu malorum ecclesiasticorum lucos suos. s. hypocrisis velatas falsitate ignorantie cecata obscuritate. apparentie elate et inhonestate. Unde de demonibus potest dici illud. iij. Reg. xvij. quod ipsi fecerunt sibi statuas et lucos in omni colle sublimi. Et certe phidolus in omni colle sublimi. i. in omni statu ecclesiastico quatuorcuque sublimi et alto inueniuntur hodie luci et statue. Unde est dictum prophete de eis. Ipsi fecerunt statuas etc. Deus in super de altari suo quod est conscientia vult amoueri lucos. i. obscuritatem et ymbra. Quia reuera ipse non vult quod ibi sit lucus seu ymbra tristitie et desperationis. iracundie et turbationis. verecundie et excusationis immo vult quod oia sint ibi clara et nuda. videlicet quod loco trinitatis sit ibi spes et consolatio loco iracundie. sit ibi pax et quietatio. loco verecundie sit ibi vera et nuda confessio et omnium criminum denudatio. Ut sic intelligat de amotione talium lucorum illud Esai. lviij. In die illa inclinabis homo ad factorem suu et oculi eius ad sanctum israel et non respiciet lucos et delubra. Sed reuera dyabolus vult contrarium. quia reuera ipse conuerso circa templum et altare conscientie plantat lucos. videlicet. Tristitiam que intrat tenebras. Iracundiam que claudit palpebras. Verecundiam. s. consistendi que querit latebras. Unde de manasse que interpretatur obliuiosus. i. de dyabolo qui dicitur oblitus. dicitur. iij. Reg. xxij. Quod manasses fecit malum coram domino et fecit lucos sicut fecerat achab. Sic igitur peccator moraliter reprobatur malos lucos. Et quod dyabolus plantat eos. Et hec de lucis sufficiant. Vnde de Umbra Tenebra. Obscuritate et similibus.

Ludere. Cui ludere sit actus leticie per gestus et motus membrorum exterius declaratus. et ad complacentiam tam videntium quam facientium ordinatus. Possumus dicere quod sicut bene distinguit Mauricius. in scriptura reperit quintuplex ludus videlicet Ludus Charitatis. Vanitatis. Fallacitatis et Iniquitatis. Felicitatis. Audit enim Charitas et innocentia. Vanitas et puericia. Fallacitas atque malicia et Iniquitas et insolentia. Felicitas et opulentia. Dicamus ergo primo quod in scriptura reperitur ludus charitatis et innocentie Amor enim et innocentia quibus hoies mouet ad ludendum. Ubi bene enim ludimus cum re quam diligimus et quam innocente et humile reputamus Sicut patet per libere ludit homo cum puero vel cum iuuenulo catulo. ipsa enim a talia iuuenula libetius solent ceteris ludere et propter puritatem sanguinis quod de iustis. quia reuera propter puritatem sanguinis et propter sinceritatem dulcoris. i. simplicioris innocentie leuitate isti spiritualiter exultant et ludunt. et leticiam spiritualem etiam quibus corporaliter ostendunt. Exemplo dauid et filiorum israel qui coram archa domini ludebant et deum laudando etiam corporaliter exultabant. y. Regum. vi. Dauid et omnis israel ludebant coram domino. Et aduerte quod iustus Audit humiliter et sece deicit. Dico ergo quod ludus virtutis et iustitiae

Tiriliter & magna despicit. ri iusti dz esse cū cordis
 Sublimiter & alta respicit. humilitate. qz. s. iustus
 Sagaciter nec mores sicut. qñ exultat in dño sem-
 per dz ad humilitate suam & ad ppiā vilitatē atten-
 dere & se deo humiliare & subycere exemplo dauid di-
 centis. ij. Reg. vj. Unuit dñs qz ludā ante dñm qui ele-
 git me. Sequitur ludā & vilio: siam & humilis ero in
 oculis meis. **I**te debet fieri cū autentica virilitate.
 Vir em iustus scientificus perfectus solet qñqz cū
 magnis hominibus & potentib⁹ ludere & solatiose se
 habere & per virtutē cum maioribus se exercere. Exē-
 plo dauid de quo dicit Eccli. xlvij. Cum leonibus lu-
 dit quasi cū agnis. & cū vris similiter fecit. **I**te dz
 debet fieri cū mētis sublimitate. qz scz magis debet mē-
 taliter ludere & cōfabulari cum deo & sanctis q̄ sunt
 superius q̄ cum alijs qui sunt inferius vt sit de illis
 de quibus dicitur Baruch. ij. Qui in aubus celi lu-
 dunt &c. **I**tem debet fieri cum sagacitate seu matu-
 ritate. qz scz vir iustus omnia solacia sua dz facere sa-
 gaciter & mature ne morum suozū maiesta tem offen-
 dat. Un̄ Eccli. xxxij. p̄o reuerentia inquit accedet ti-
 bi bona gratia. Sequit. p̄curre p̄ior in domū tuā
 & illic aduocare & illic lude. & age cōceptus tuos non
 in delictis & verbo superbo. **I**ste est igitur ludus cha-
 ritate & innocentie. **S**ecundo dico q̄ inuenitur ludus
 vanitatis & inscientie. Et iste est ludus mundanorum
 qui scz non querūt nisi solatiari & ludere. & in terre-
 nis ludib⁹ & mundi consolationibus suas leticias
 exercere. Similes pueris inuicem ludentibus & su-
 peruacuis & inutilibus ludos exercētibus & de futuris
 nihil cogitantibus. & in ludis suis se maculantibus.
 quos tandem mater eorum verberat. & in luctum & in-
 tristitiam ludos mutat. Quia reuera tales non nisi
 de presentibus cogitant & in superuacuis ludis suis
 diuersis vt ijs se maculant. p̄pter qd̄ mater ipozum
 deus finaliter ipos punit. & ipozuz ludos presentes
 in futuris inferni tristitias cōuertit. **A**ldatib. xj. Cum
 inquit assimilabo generationē istam similis est pue-
 ris ludentibus in foro. Et Job. xxxj. **P**ariuli coz exul-
 tant iustibus tenent inquit tympanū & cytharā. & gau-
 dent ad sonitum organi. dicunt in bonis dies suos. &
 in puncto ad inferna descendunt. **I**stis cōtingit sicut
 monstris marinis. que tunc libentius saltant & ludunt
 qñ futura est tempestas. Ludus em̄ talium in mari
 est presagium tempestatis. Sic vere tales ludis & so-
 lacijs suis sibi p̄noscant tempestatē inferni. & etiā
 aduersitatem aliquoties huius mūdi fortuna em̄ si-
 milis est catto qui ludit aliquoties cū mure quem ce-
 pit. ita q̄ ipsum videt diligere. & seipsum in eius mo-
 ribus delectare. finaliter tamē mure comedit & sibi
 ludum quē ante fecerat carvendit. Sic vere fortuna
 cum illis quos cepit in laqueis suis videt ludere. in-
 quantum ipsis p̄o libito permittit bona premia sic
 cedere & venire. Inbito tamē quandoqz diu non ad-
 uertunt ipos per tribulationes deuorat & se nouerā
 fuisse non matre demonstrat. Un̄ Seneca. ij. rethorice
 sue dicit sic. **L**udit inquit fortuna de suis numeribus
 & qd̄ dedit aufert qd̄ abstulit iterum dat. nec vnq̄ tu-
 tius experit q̄ cum iniurie nō habet materiam que
 scz est bonozum temporalū vbertas. **I**dec dicit mate-
 ria fortune ex qua ludos & p̄prietates suas operat &
 format. **I**dem etiā de tranquillitate animi dicit. **Q**d
 in momento mare euertitur & eadem die qua luserūt
 nauigia sorbentur. **A**duerte autē q̄ ludos vanos mul-
 tos & varios esse cōstat. Quosdam quos p̄nocat ven-
 tris saturitas. **E**xodi. xxxij. Sedit populus manduca-
 re & bibere & surreperūt ludere. Quosdam quos ex-
 citat turpis fatuitas scz sicut sunt ludi derisorum qui
 scz adhuc solēt ludere vt alios possint deridere & delu-
 dere. sicut patet **J**udicum. xvj. in ianson quem pbili-
 stei vocauerunt & ad ipsius derisionem coram se lude-
 re coegerunt. Sicut etiam patet de multis qui deriso-
 ric alios derident. & oris & lingue natibus eos vitupe-

rant atqz mordēt. **C**ōtra quos dz. **E**sa. lvij. Super quē
 inquit iustis & super quem aperuistis os & eiecistis
 linguā. **R**ecte loquit contra cachinnatores. Et tunc
 tales debēt aduertere ad illud qd̄ scribitur & legitur
Prouer. ij. **I**llusores deus deludet manifestus autē da-
 bit grām. Sed de illusione vide superius in litera. **J**.
 tales igit ludos constat vt dictum est vanos eē quos
 scz excitat turpis fatuitas. **I**te constat esse vanos
 quosdam quos generat stulta strenuitas sicut sunt lu-
 di armozū baliludozū & torneamentoz. sicut. ij. **R**e-
 gum. ij. dicitur. q̄ abner princeps ex parte ysoseth &
 principes dauid stantes hincinde dixerunt adiuu-
 cem. Surgant pueri & ludant corā nobis. Ludus au-
 tem ille fuit sicut dicitur ibidem q̄. xij. a parte qua-
 liber surreperūt alter alterū per capillos apprehen-
 derunt. & alter alterū se gladijs transfuerberauerunt
 & se mutuo occiderūt. **T**ertio dico q̄ inuenitur lu-
 dus fallacitatis & iniquitatis. Et isti sunt qñ aliqui
 sub spe ludi & exterioris amicitie faciūt actus malie-
 cie & nequicie. sicut facit dyabolus qui delectationes
 offerēdo vjactur amicaliter cū hominibus ludere
 & tñ constat q̄ ipos querit mortificare & occidere. si-
 cut etiā p̄ de proditoribus. qui. s. amicitia p̄tenden-
 do cū hominibus ludūt & tamen in fine p̄tulerunt ip-
 sos destruiunt & confundūt vt & de peccatoribus dica-
 tur illud Job. xl. **O**mnes bestie agri ludunt ibi: simi-
 les lupis qui captis pueris cum eis ludunt ipos tñ si-
 naliter comedunt & occidūt. Sicut dicit **P**linius. **D**e
 quibus. s. dz. **P**rouer. xxxvj. Sicut noxius est qui mittit
 sagittas in mortē. ita qui fraudulenter nocet amico
 suo & cum deprehensus fuerit dicit ludēs feci. **P**atet
 de alcatoribus. q̄. s. in ludis suis nō querunt nisi aliā
 pecuniā acquirere. focum fraudare & decipere iuras-
 re. blasphemare. & maledicere. & qñqz ad verba inuis-
 riosa. plagas & verbera p̄mperere. & cū totum perādūt
 qñqz desperationē incurrere. & finaliter ad rapinas.
 furta & homicidia se cōuertere. **I**te est em̄ luanis p̄a-
 bolicus & certe vt credo per dyabolū adiuuentus. **C**ō-
 stat enim sicut apparet in multis locis q̄ ludi roma-
 ni in honore demonozum fiebant & ipos ludos ipi
 dz. id est demones sibi fieri precipiebant. & per tales
 ludos in honore demonum factos sibi p̄cipere suc-
 cessurum in sua republica fatue estimabāt sicut patz
 in tyto liuo lib. ij. ab vbe cōdita vbi demādato. **J**o-
 nis etiā in somnis pluries apparentis ludi romani
 instaurati sunt. ad quozū spectaculum venerunt vol-
 scibi qui qz exclusi inde fuerāt guerrā fortissimam su-
 scitauerunt. **L**ibro etiā primo ponit quōd dicitator post
 nimis ludos magnos inuenit. Et beuiter ludi & les-
 cisternia in honorem ditorū hoc est dictu: demonio-
 rum fiebat & per istos placare deos se credebāt. **P**a-
 tet ergo q̄ isti sunt ludi fallacitatis & iniquitatis qui
 scz cause sunt periculi & impietatis. Et ideo tales lu-
 di sunt fugiendi & a prudentibus euitandi. **E**xemplo
 scz Anne **T**ho. ij. dicentis sic. **H**unq̄ cum ludentib⁹
 me misui. neqz cum his qui in leuitate ambulāt.
 Et **I**biere. xv. **N**on sedi in concilio ludentium: solus
 sedebam quoniam amaritudine replesti me. **I**gitur
 dico q̄ inuenit ludus iniquitatis & fallacie. **Q**uar-
 to vero dico q̄ inuenitur ludus felicitatis & compla-
 centie. Et iste est ludus hoc est dictu solacium & leti-
 cia beatorum qui coram domino dicunt ludere. hoc
 est dictu consolari perpetuo & gaudere. **U**nde quis
 bet beatus potest dicere illud **P**rouer. vij. **Q**uando
 deus appendebat fundamenta terre cū eo eram. & de-
 lectabar per singulos dies. ludcis coram eo omm tē-
 pore. ludcs in oroe terrarū. **U**t & de beatis generaliter
 dicat illd̄ qd̄ scribit **D**icere. xxx. **E**dificabit ciuitas
 in excelso & templū iuxta suū ordinem fundabitur. &
 egrediet de eis laus. vozqz ludentium & multiplicas-
 bo & glorificabo eos & non minuentur neqz attenuas-
 buntur. ista ergo sufficiant de ludis **B**eatorum. fatuo-
 rum seu iniquozum aut mundanorum & perfectozuz

Tide ubi leticia & gaudium.

Lugere. Luctus. Nota qd luctus est que seu meror: que sine vocis expressione in animo generatur. Est enim luctus dolor animi sine vocis emissionem. Planctus cum vocis dolentis manifestatione. Fletus & ploratus cum lachrymarum effusione. Nota ergo qd est

Luctus virtuosus. Luctus virtuosus est luctus perfectorum qui scz in isto mundo semper sunt in miseria & in luctu. De quibus dicitur Matth. v. & Luc. vi. Beati qd nunc lugent qm ipsi consolabuntur. Luctus vitiosus est luctus deceptorum qd scz fingunt se esse compatientes & lugentes de infortunis aliorum & etiam de propriis delictis sicut patet de hypocritis & falsis amicis. Figuratus in illa muliere cui dixit Joab. ij. Reg. xij. Lugere te simula & induere veste lugubri vt sis quasi mulier iam longo tempore lugens mortuum. Luctus dolorosus est luctus damnatorum qui duz sunt in isto mundo vident dicere illud Apoc. xvij. qd dicit in persona babilonis. i. in persona congregationis reproborum. Non sedabo vidua: & luctum non videbo qd scz semper sperant vivere in gaudio & in risu. Tertium tamen dicitur Luc. vi. De vobis qui nunc ridetis. quia lugebitis & flebitis vos &c. Primus ergo istorum luctuum est frequentandus. Secundus est detestandus. Tertius est formidandus. De primo ergo luctu scz de consolatione virorum perfectorum quaz patimur in hoc mundo quous sit supra satis dictum in titulis de dolore de gemitu & de lachrymis. Hoc tamen est notandum qd in hoc mundo nos debemus plorare. plangere. & lugere vt scz habeamus In corde luctu dolorosum. In voce planctu clamorosum. In oculis fletu lachrymosum. Cui aduerte qd plura sunt que pluribus rationibus & de causis faciunt bonos luctuosos scz

Compunctio meroris interni. Igitur charissimi lugemus per compunctioem in: ermi meroris. Boni enim qm considerant conscientias suas virtutibus denudatas. criminibus maculatas. & dei offensionibus deturpatis. summe lugent & dolent & contristant. & per compunctionem gemunt & lachrymant & per contritionem plorat plangunt & lamentantur. Unde Hier. vi. dicitur anime peccatrici. Luctu virginitatis facti bi planctu amarum. Et vide istam autoritatem expressam bene & secunde. s. de Amari tudine Et Ite. j. dicitur. Luctu diebus multis & ieiunavi. Item lugemus per compassionem fratrum doloris. qd scz ad virum perfectum pertinet per compassionem lugere de peccatis & tormentis & de infortunis aliorum. De peccatis dico sicut. j. Esdre. x. dicitur. Quod ipse lugerat transgressionem eorum qui venerat de captivitate. De tormentis etiam & infortunis sicut Dani. xij. dicitur. qd rex venit die vna & lugeret danielē qui scz traditus erat leonibus ad devorandum. Iste tamen luctus dicitur esse moderatus per considerationem diuine iustitie. qd scz penas aliorum nunquam ita lugere debemus quin semper occulta dei iustitia & providentia quibus procedunt omnia talia principaliter approbemus Et ideo reprehendit samuel qd lugerat saul eo qd dominus percussisset eum de gratia sua. j. Reg. xvj. Atque quo tu luges saul cum ego precerim eum. Ideo prohibetur Ezechiel lugere mortem uxoris sue. sicut dicitur. Ezech. xij. Mortuorum luctum non facies Et sequitur. Et cibos lugentium non comedes. Item lugemus propter afflictionem externi laboris. qd scz pene & miserie quas patimur a causis externis in hoc mundo nos debent facere luctuosos Unde Hier. xij. dicitur. Luctu iudea quod porte eius corruerunt. Et Tercio. j. Die spon lugent eo qd non sit qui veniat ad solennitatem. Item lugemus propter dilationem superni splendoris. Dilatio

em patrie & gloriens debet reddere geniebundos. Tamen de celesti iherusalem dicitur Esa. lxxj. Gaudere in ea iuuetis qd lugebatis super eam. Item lugemus propter suspensionem inferni timoris. Timor enim penarum infernalium & mortis debet mouere homines ad lugendum Unde Eccles. vij. Melius est ire ad domum luctus quam ad domum conuiuii. In ipsa enim finis memorat omnium Item lugemus propter promissionem eterni valoris. Eternum enim premium lugentibus est promissum. Luc. vi. Beati qd lugent quoniam ipsi consolabuntur. Et Apoc. xxi. dicitur. Quod necq; luctus necq; clamor erit ultra quoniam prima abierunt Et sic patet quod sex modis est lugendum. Tunc supra de lachrymis De dolore De gemere & de fletu quod ibi poteris inuenire figuras & exempla. Si autem aliquid aliud dicere vis. dic qd in scriptura generaliter inuenitur Luctus

Dolentium pro culpis commissis. Primus est luctus penitentium pro penis iniunctis. Secundum pro bonis dimissis. & est optimus. Plangentium pro malis submissis. Secundus est luctus indigentium seu patientium & est infimus. Tertius est luctus mouentium & est vltimus. Quartus est luctus desperantium & iste est grauis & pessimus.

Primum faciunt cordis suspiria. Primum ergo dico qd est quidam luctus secundum mundi cauteria. qd est quidam luctus Tertium mortis imperia. penitentium & iste Quartum vero orci martyria. est felix & optimus.

Iste est qm quis luget & dolet de peccatis suis. filius enim propter culpam suam exheredatus bene dicit lugere vt ira patris possit placare & hereditatem recuperare. Sic facit penitens qd peccatum dei offendit & hereditatem gratie & glorie perdidit quod. i. iste luget per contritionis dolorem vt patris dei possit placare iustitiam & rigorem & recuperare gratiam & glorie dominium & honorem Exemplo beater qd pro placanda ira dei contra populum iudeorum quem assuerus occidit in adauerat. vestes regias deposuit & fletibus & luctui apta indumenta suscepit. & pro vnguentis variis cinere & stercore impleuit caput. sicut dicitur. Ite. xij. Quod & factus est. s. qd ipsius luctu & fletu mediatus fuit deus placatus. rex assuerus pacatus: aman suspensus. & populus hebreus liberatus. Quia reuera qm quis per penitentiam luget & plorat. deum placat. hostes partim superat partim recedat. at populum suum. s. corpus & animam cordisq; afflictiones liberat atq; saluat Dicit ergo penitens illud Ite. xij. Exaudi deus deprecationem meam. Sequitur Conuerte luctum nostrum in gaudium vt viuentes laudemus nomen tuum Igitur lugendum est pro culpis quas commisimus Hier. xij. Adulteris repleta est terra. quod a facie maledictionis luxit terra. arefacta sunt arua deserti prope Quasi lugens & contristatus sic incedebat. Iste est ergo quidam luctus penitentium & iste est felix & optimus. Secundo dico qd inuenit quidam luctus patientium seu tribulationum sustinentium. Et iste est breuis & infimus Luctus enim mundi tribulationum breuis est. quod. s. non durat nisi pro tempore huius vite quod est vale de transitorio atq; breue Eccles. xxiij. Luctus mortui septem dies Et Eccles. xxxvij. fer luctus illius vna die & tamen vt ceteri iste est qd generat consolationem eternam. Quia reuera luctus & tristitia vite presentis generat & inducit gaudium & letitiam vite sequentis. De vno enim contrario fit motus in aliud contrarium. & sic de tristitia necesse est qd fiat motus in gaudium & de mundi luctu in eternum solatium. Beati enim qui nunc lugent quoniam ipsi consolabuntur. sicut supra dixi. Unde ipse loquitur de lugentibus in presenti Esate. lxxj. & dicit sic. Spiritus domini ad annuntiandum mansuetis misit me. vt consolaret inquit omnes lugentes. & ponere enim fortitudines lugentibus spon & dare eis coronam pro cinere. & oleum gaudij pro luctu pallium laudis pro spiritu meroris. iste est ergo quidam luctus sustentium & iste est breuis & primus. Tertio dico qd inuenit quidam luctus mouentium & iste est stultus & infimus Luctus enim mortuorum. i. luctus qd fit super mortuum stultus est. s. contra debitum contrinet. Scriptum est enim

Eccles. xxxij.

sumptione. Ista etiā alio modo dicitur luna noua per conscientie puritatē et sanctitatē. Iste enim noie ut communiter magis sunt munde et pure: luna crescēs per virtutū augmentū et amplitudinē: luna plena per gratiarū complementū et plenitudinem. Luna eclipsata per bonorū temporalium paupertatē et paucitatē vel paucitudinē: luna soli coniuncta per eternā felicitatē et beatitudinē. Vel possumus dicere quod virgo beata in sua natiuitate fuit innouata quia tūc noua lux oriū visa est. Isteber. v. In filij incarnatione fuit plene illuminata. Tūc dictū fuit sibi Luc. j. Ave grā plena dñs tecū. Tūc enim fuit impletum illud psouerb. vij. Non est vir in domo sua: abijt via longissima: in die plene lune reuerfus est. Quia scz vir dei filius quia alongetur peccatus ade recesserat. in die plene lune id est in beata virgine reuerfus fuit ad domum ecclesie militantis carnē videlicet assumēdo. In filij passionē fuit eclipsata. quia. s. tunc defecit sibi sol iusticie xps quare nō fuit mirū si ipsam tunc temporis per merorem et tristitiā obscurauit. Tūc enim fuit sol conuersus in tenebras et luna in sanguinē sicut dicit Joel. ij. Quia. s. sole xpo per mortē in passione obtenebrato. Luna ista per dolorē et compassionē sue mortis in sanguinē est mutata Apoca. vi. Luna tota facta est vt sanguis. id dictū fuit sibi Luce. ij. Tuam ipsius animam pertrās sibi gladius. Item in celū in assumptione fuit soli xpo copulata quod tunc sol et luna steterunt in habitaculo suo sicut dicit Abacuc. ij. Et sic ergo patz quō ista virgo dicitur luna. Tūc pprie loquēdo de ipsa dicit illud ps. Thronus eius sicut sol in cōspectu meo. et sicut luna in eternū vbi ostenditur quod beata virgo potest specialiter dici luna. ppter tres conditiones ipsius lune. videlicet. Quia receptiua superni numinis. quod thronus. Quia diffusiva interni luminis. quod sol. Quia reprefua eterni fulminis. quod in cōspectu dei. Luna enim sua diaphaneitate recipit splendorem. Sua luminositate emittit fulgorem. Sua humoresitate temperat ardorem. Sic vere beatā virgo recipit diuinitatē quia ipsa est thronus diuinitatis receptiua. Efficit virtutē suā claritate. quod ipsa est sicut sol. quod scz est maxime virtutis. Admittit scueritatē suā pietate quod semper ipsa est in cōspectu dei ad orandū pro peccatoribus. Dicamus ergo quod ipsa est receptiua numinis superni. Thronus inquit. Sicut enim luna recipit lūmē a sole. et etiā cum sole cōiungit omni mense. Sic vere beatā virgo a deo pte lumen suū. i. propriū filiū qui est lumen de lumine. deus verus de deo vero. recepit et mutauit. et cooperatē paranymphe gabriele: et eius consiliario spūctō. cū ipso deo pte certit mīmonialiter copulata: dicto suo lumine hōdicto filio impregnata. quod ostēdit eū dicit thronus: quod. s. thronus hz suscipere et recipere sedentē. Quod videlicet beatā virgo fuit thronus. sedes et receptaculū huius lucis. s. filij incarnati figurata in throno salomonis de quo agit. iij. Regum. x. vbi dicit. Quod rex salomon fecit thronum grande de ebo re et vestiuit eum auro et in isto throno erāt due manus quod sedile tenebāt et iuxta manus erāt duo leones et ad ascendendū ad thronū erāt sex gradus. et circa sex gradus. xij. leuiculi hinc et inde. Iste thronus charissimū est beata virgo in qua salomon. i. xps per incarnationē sedit et quem in cōceptione et natiuitate ipsius virginis fabricauit quod pculdubio charissimū ista fuit thronus intus eburneus et candidus per castitatem exterius aureus et fulgidus per honestatē. duas habebat manus. i. duplicē pietatē. quod scz ista est liberalis ad dandū tpalia et eterna vel ad subueniendum bonis et malis. Et ideo iuxta istas manus erant leones duo qui scz significant peccatores quod scz iuxta manus misericordie. Adhuc virginis habitāt. peccatores vt exinde recipiant veniam et medelam. Quia sicut dicit in ps. Oculi ancille in manibus dñe sue. Iper sex aut gradus ascendit ad thronū istū quod scilz per sex opa misericordie puenitur ad acquirendū et prome-

rendū gratiā istius benedictę virginis. Et ideo leuiculi circa istos gradus ordinant et collocant. quod. s. peccatores quod per istos leuiculos designant istos sex gradibus. i. sex operibus misericordie insunt vt sub istius ptectione tucant. et vt eius grām mereant. dicentes illud Heb. iij. Adeamus cū fiducia ad thronū gratie eius etc. Et ideo de isto throno dei filij receptiuo potest dici illud Apoc. xij. Thronus est filius eius ad dextram et ad thronū eius. Et Apoc. xx. Vidi thronum magnū candidū et sedentem super eū. Ita quod ipse dei filius potest dicere illud Eccli. xxij. Ego in altissimis habitator thronus meus in columna nubis. Ista est ergo luna receptiua numinis superni. quod thronus. Unde de ista luna potest dici illud Apoca. xij. Luna sub pedibus eius. Item ista luna scz beata virgo est influxiua luminis interni. Et hoc ostenditur cum dicitur Sol quia sicut sol continue fundit nobis lumen. ita beata virgo fundit nobis grām et ideo ista est luna quod inter oia sidera magis assimilata soli quod etiam continue uiuit in rebus intantū quod per ipsam humor in corporibus generat. mare per ipm mouetur et regulatur ros in herbis et floribus dirinat lumen etiā per ipsas temporibus nocturnis viatoribus ministratur. Et ideo in Amb. in exameron dicitur. Luna est

Ductrix noctis. Talis est pculdubio beata virgo quod reuera ista inter omnes alias personas fuit soli iusticie xpo similis et cōformis. et ideo dicitur Cañ. vj. Quod ista pgreddit quasi auroa cōfurgens. pulcra vt luna. electa vt sol. Ad hoc enim solis lumen sue misericordie et gratie continue nobis fundit. Ista enim noctis. i. conscientie est illuminatrix vel ductrix. Thronus gratie est generatrix. Thronus deuotionis est ministratrix. Adhuc huius fluctuosi seculi est dominatrix. Temporum id est meritorum nostrorum est miseratrix. Solis iusticie xpi est emulatrix. Aeris. i. vane conditionis nostre est in uelut inmutatrix. Et breuiter ab ista luna nobis influit omne bonū omnis grā. ois virtus. Et ideo ista est maria maris stella. Tūc Bern. super missus est. dicit sic. Ipsa est inquit nobilis illa stella ex qua cob orta cuius radius vniuersum orbem illuminat cuius splendor pfulget in supernis et inferos penetrat. terras etiam perlustrans et calefaciens magis mentes quod corpora fouet. virtutes coquit. vitia expellit. Ista est igitur diffusiva luminis interni. Item ista est reprefiua fulminis eterni. Ista enim fulmen. i. ardorem diuini rigoris temperat suis intercessionibus sicut luna temperat ardorem solis et aeris suis humidis et frigidis qualitibus et passionibus quod ostēditur cum dicitur. In cōspectu meo. Ipsa enim semper est in cōspectu dei vt pro peccatoribus intercedat. Sicut enim dicit Gen. j. Deus fecit duo magna luminaria. solē vt pcesset diei. lunā vt pcesset nocti. Sol enim id est xps pcesset diei. i. viris iustis per iustitiā et equitatē. Et ideo dicitur sol iusticie Malach. iij. Luna vero. i. beatā virgo pcesset nocti id est turbulentis et peccatoribus p clemētiam et pietatē. et ideo ipsa dicitur regina misericordie. quia. s. ista nō cessat peccatoribus misericorditer subuenire. et pro ipsis filiis sui misericordiam implorare quod scz sicut dictum est ipsa in cōspectu dei est iemper. dices illud Hier. xvij. Recordare quod steterim in cōspectu tuo vt loquerer pro eis bonis. et vt auerterē indignationē tuam ab eis. Quid ergo? pro certo charissimū ex quo ista talis et tanta p nobis stat in cōspectu filij sui pro nobis orando iustū est quod nos stemus in cōspectu illius ei obsecrādo. famulando et seruēdo. Elephantes enim dicuntur lunam adorare. et omni nouilunio cū balneati fuerint solēt oēs noue lune in signū reuerentie capita inclinare. Et ad hoc faciendum solent paruulos suos instruere et docere. Copassus etiā lapis est preciosissimus quod tamē solet influentiam

influentiâ lune sequi. et in suis virtutibus lunari influentie conformari. Selenites etiam lapis nobilis lunari videtur seruire. pro eo quod in medio eius semper solet imago lune candida rutilare. in qua cremetum et detrimetum lune solet lucide apparere. In quibus proculdubio instruimur. et docemur quod lunam. id est beatam virginem debemus totis affectibus honorare. et ei caput et animam inclinare. et imaginem eius per deuotionem in medio cordis nostri habere et cremetum et detrimetum ipsius. cremetum dico bonorum spiritualium. detrimetum bonorum temporalium. per imitationem ipsius debemus respicere. et nos influentie gratie sue supponere et suis virtutibus coaptare. ut de quolibet nostrum dicat illud psalmista. *Permanebit cum sole et luna in generatione et generatione.* Nos enim debemus permanere cum sole. id est christo eisdem per charitatem adherendo et ei famulando. Debemus et permanere cum luna. id est beatam virginem ipsam adorando et ei famulando. *Ubi Berni.* in quodam sermone de *Spentibus.* Ad te inquit maria sicut ad medium. sicut ad archanum dei sicut ad negocium seculorum. sicut ad rerum causam respiciunt vniuersi teque beatam dicunt omnes generatitibus. genuerunt dei. dominam mundi. celorum regina. Que in omnibus generatitibus vita et gloriam genuisti. In te enim angeli leticia. iusti gloriam peccatores veniam inueniunt in eternum: merito in te respiciunt oculi totius creature. quia in te et per te: et de te manus omnipotentis dei que quid creauerat recreauit. Patet igitur quod beatavirgo dei luna: quod scilicet eterni fulminis respiciua. Interni luminis diffusiva. Superni nummis receptiua. Et hec de beata virgine sufficiat. Luna igitur significat virginem matris saluatoris. *Secundo principaliter significat proprietatem iusti viatoris.* Sicut enim Luna.

Administrat humorem.

Temperat ardorem.

Acquirat splendorem.

Sic vir iustus indigentibus pauperibus solet humorem bonorum temporalium per elemosinas ministrare. Apo. vi. Luna tota facta est ut sanguis. Sanguis enim humor dulcis et amicus nature: significat viros copatientes et benignos. *Item solet suis doctrinis et in se et in alios ardorem vitiorum temperare.* psalmista. *Per dies sol non videt te neque luna per noctem.* *Item solet splendorem gratie sapientie et honeste appetitum acquirere et habere. et per hanc et se et alios illuminare.* *Ubi vir perfectus dicitur.* sicut dicitur *Ecclesi.* *Quasi stella matutina in medio nebule et quasi luna plena in diebus suis lucet.* Et idem de claritate morum et virtutum viri perfecti dicitur. *Coz. xv.* Alia est claritas solis. alia lune. alia stellarum. Et vide eam diuisam et persecutam supra de alio ubi inuenies de pietate. Et supra de claritate ubi inuenies de viri iusti luminositate. Multi tamen videntur esse luna obscurata vel eclipsata: quod scilicet non habent lumen gratie. honestatis et scientie. ita quod de eis potest dici illud *Matth.* *xiij.* Luna non dabit splendorem suum. Multi enim sunt ita obscuri per ignorantiam quod lumen scientie et doctrine nesciunt alijs ministrare. Multi etiam sunt ita eclipsati per peccatum quod lumen gratie nesciunt in seipsis continere. Multi etiam ita per malam conversationem tenebrosi sunt quod lumen honestatis bonorum exemplorum nesciunt vel nequest alicui demonstrare. De istis ergo dicit *Matth.* *xiiij.* Sol obscurabitur et luna non dabit lumen suum. sed non sic carissimi. Significat ergo luna proprietatem iusti viatoris. *Tertio dico quod luna significat varietatem vani peccatoris.* Sicut enim sensu patet quod luna nunquam stat in eodem statu quotidie enim mutatur et variatur. quia videlicet *hunc est.*

Clara.

Nigra.

Comuta.

Plana.

Soli opposita.

Coniuncta.

Administratur enim peccator per naturam et in moribus.

Et istud est generale. quod quanto plus habet de lumine a parte terre. tanto minus habet a parte celi. Sic et carissimi peccatores temper sunt in varietate et motu. nunquam enim manent in eodem statu seu proposito.

In natura scilicet *hunc clarus per sanitatem. hunc rubeus per iuuentutem. hunc pallidus per senectutem. hunc obscurus per infirmitatem. hunc totaliter niger et eclipsatus per mortis tenebrositatem.* Homo enim breui viuens tempore repletur multis miserijs. qui quasi flos egreditur et cito ruitur: et fugit velut umbra et nunquam in eodem statu permanet *Job. xij.* In moribus etiam mutatur quia sicut videmus homo. Quandoque est clarus per prosperitatem. Quandoque obscurus per aduersitates. Quandoque iusticie deo est coniunctus per gratiam et charitatem. Quandoque rubeus per carnalitatem. Quandoque est niger per concupiscentiam vitiositatem. Quandoque comutus per superbiam et vanitatem. Et breuiter verum dicit sapiens *Ecclesi. xvij.* *Non sanctus in sapientia manet sicut sol. Stultus autem mutabitur ut luna.* Quia sicut dicitur *Joel. ij.* et *Act. ij.* Sol conuertetur in tenebras et luna in sanguinem. Hoc autem in summa verum est. quia luna ista scilicet homo quanto a parte terre. id est a parte bonorum temporalium per prosperitates magis est clarus et illuminatus. tanto a parte celi. id est a parte dei et bonorum spiritualium magis est per peccatum tenebrosus et obscurus. et lumine superiori. id est lumine gratie vacuus et priuatus. Inferior enim illuminatio hominis. id est temporalis prosperitas et humana sagacitas et subtilitas. si abscondat in inferiori parte hominis. scilicet in corpore. signum est quod superior pars. scilicet anima spiritus ad lumen gratie penitus est obscura: quia. scilicet quanto magis temporalia suppetunt tanto magis spiritualia deficiunt. Quia secundum *Ambrosium.* Successus temporalium eterne damnationis est indicium. Significat ergo luna varietatem vani peccatoris. *Quarto dico quod luna significat prosperitatem mundi deceptoris.* Luna enim continuus processibus variatur. In fine vero mensis ex toto et penitus in illuminando deficit: et in lunaticis dominatur hominibus quos ad insaniam perducit. Sic vere mundi prosperitas que nunquam in eodem statu permanet. immo continue est in motu et fluxu. et nunc in cremetum et nunc in detrimetum. finaliter in fine mensis. id est in termino huius vite ex toto deficiet et cessabit: quia sicut dicitur *Ecclesi. xlij.* Luna signum diei festi luminare quod minuitur in consumptione mensis. Ista enim dominatur in lunaticis. id est fatuis imprudentibus atque stultis: quia scilicet lunaris constellation. id est influentia mundane prosperitatis facit homines spiritum ad deum lunaticos et in spiritualibus insensatos. quia secundum *Senecam.* fortuna que nimium fouet stultum facit. Patet igitur quod per lunam intelligitur mundi prosperitas ad quod tamen possent infinita alia applicari. sed in alijs titulis habebunt locum suum. sufficit ergo ad presens.

Lupus. Nota quod lupus ut dicitur in bono sumitur et in malo ut breuiter concludatur. Per lupum ergo intelligitur.

Iusta seueritas.

Ficta fallacitas.

Impar crudelitas.

Significat enim lupus.

Iusticie veros possessores.

Fallacie fictos possessores.

Seuicie duos successores.

Primo ergo dico quod lupus significat peccatores virtutis et iusticie. sicut enim *Homerum* in li. de pugnis et astutijs bestiarum. cum lupus lapidibus impetitur miro modo obseruat ipsum lapidem iacientem et si lapis ille nocuerit ipsum iacientem si potest interficit si autem parum lesit. iacientem quasi parum leuiter corrigendo pertrahit et post dimittit. Sic vere iustus homo. et potissime iudex. prelatus vel princeps valde debet acriter iusticie moderari. et hominem qui in ipsum delinquendo. hoc est vel in propria personam vel in rem publicam aliquod committit. secundum magis vel minus deliquerit. corrigere vel punire. Et sicut lupus est animal valde vigilans et mirabiliter timens ignem sic iustus per prudentiam debet vigilare esse. et per ignem inferni ipsum etiam deum qui ignis consumens dicitur *Deut. iij.* mirabiliter formidare. Et sicut lupus animalia capit et rapit. ipsas sibi incorporat. et ea sibi vendicat et acquirit. sic iustus debet alios per predicationem

Lupanar.

rapere et acquirere. et eos per charitatem sibi seipo-
rare et ad partem suam et christi per penam convertere et do-
mare. **Secundum** etiam. Benjamin lupus rapax: mane rapiet
predam et vespere dividet escas. Et sicut lupus si ligatus
fuerit vel conclusus non solet oves ledere. sed cum eis pa-
cifice se habere. Unde lupus quasi desuper tectus saltat
in domum ubi sunt oves primo et ante omnia temptat
si poterit exire pro libito et si videat quod ostia sint ser-
vata. nec possit retro saltare per viam quam intravit statim
se captum iudicatis abscondit se: et si famelicus sit nihil
nocet. Sic vere dicam quod iustus vinculis divini timo-
ris astrictus et infra muros et ambitum divinatorum man-
dato: um inclusus cum agnis et omnibus. id est aliis con-
sociis et simplicibus. cum pace solet vivere et nullum
ledere. sed erga omnes benigniter se habere. **Iuxta** illud
Esa. xj. Habitat lupus cum agnorum. **Patet** ergo quod
lupus quicquid significat professores virtutis et iusticie.

B **Secundo** dico quod quicquid significat possessores hypocri-
sis et fallacie. Lupus enim exterius vellus habet hysspidum
et hirsutum. sed quanto plus hysspidiorum tanto crudelior et
deterior. Lupus est sub frondibus solet se abscondere et
dum non videtur solet subito in pecudes insilire. Sic he
multi sunt qui vellus. id est exteriori conversatione habent
hysspidam humilem et austeram. Interiori autem consuetudine
habent crudeliter. rapidam et fallacem: quod scilicet dum sub fron-
dibus fictitiorum et hypocrisis abscondunt. citius et facilius
nocent dum corum malicie non caventur. **Patet** in aliis re-
ligiosis qui sub velamine sanctitatis exercent opera car-
nalitatis. **Patet** in hereticis et. **Ideo** bene precipitur
Matth. vij. Attredite a falsis prophetis qui veniunt
ad vos in vestimentis ovium: intrinsecus autem sunt lupi
rapaces a fructibus vobis cognoscetis eos.

C **Tertio** dico quod lupus significat effosores feritatis et fevi-
cie. hoc est dicitur. Viri crudeliter. impios et raptores.
Lupus enim semper inhiat ad sanguinem et ad predam con-
tra bestias innocentes et se defendere non valentes: et est
tante feritatis quod non sufficit sibi ad necessitatem suam
occidere. immo quotquot inveniunt in grege vel arme-
to solet sine remedio trucidare. Sic vere faciunt ho-
die multi: et potissime iudices. principes et tyranni: quod
scilicet ad preda semper inhiant et anhelant et paupe-
res innocentes rapiunt. violant. exercoriant. trucidant. et san-
guine et pelle sue temporalis substantie ipsos attenuant.
excutiunt et denudant. **Ezechiel**. xxij. Princeps eius in me-
dio eius lupi rapaces. **Et** Soph. ij. Iudices eius lupi
vespertini et. **Et** Abacuc. j. Leuiores pardis equi
eius velociores lupis vespertinis. Nullus ergo est in-
nocentibus remedium positus iter tales lupos nisi pa-
tientia et pudentia. **Iuxta** consilium saluatoris. dicitur
Matth. x. Ecce ego mitto vos sicut oves in medio lu-
porum. estote ergo prudentes sicut serpentes et simplices
sicut columbe. **Quod** autem per lupum intelligat
spabolus qui scilicet animas fraudulenter sub aliqua
specie boni velatus rapit tentationibus et occidit: per
Iohannem. x. ubi dicitur. quod mercenarius videns lupum
venientem fugit. Sequitur. Et lupus rapit et dispergit
oves. Sufficit: quia in variis locis applicando ad di-
versas vitia fit mentio de lupo et.

B **Lupanar**. Lupanar idem est quod prostitu-
tionum. locus scilicet ubi actus forni-
cationis et luxurie exercetur. dicitur a lupa meretrice
que Remum et Romulum rome conditores supra ty-
berim erpositos nutrit. ut dicit tytus livius libro
primo ab urbe condita. Igitur inveniuntur triplex ge-
nus fornicationis scilicet.
Corporalis immundicie.
Cordialis iniusticie.
Spiritalis ydolatrie.
Quibus. scilicet homo fornicatur. scilicet.
Corporaliter carnem maculando.
Cordialiter culpas committendo.
Spiritaliter seu sacramentaliter fidei abnegando seu
demonibus consentiendo et eorum cultui adherendo. Possu-

Lutum.

mus ergo dicere quod est triplex lupanar. id est triplex locus
vel status in quibus actus istius triplicis luxurie ex-
ercetur. De lupanari carnalitatis dicitur **Psalmus**. xxv.
Ingressus est phinees post virum israeliticum in lu-
panar et transfodit ambos. De lupanari peccatricis
conscientie et iniquitatis: ubi scilicet anima cum vitis for-
nicatur per varios consensuum et affectuum dicitur illud
ij. **Micha**. iij. **Optimos** quosque epheborum in lupanari-
bus ponere. De lupanari autem ydolatrie et in-
delitatis dicitur **Ezechiel**. xvj. ubi dicitur loquens civitati
hierusalim ydolatrie: **Ecce** sic. Edificasti tibi lupanar
et fecisti tibi prostibulum in plateis civitatis ad omne ca-
put vie. Et hec sufficienter et.

Lutum. Lutum fit ex aqua et terra inuicem mix-
tis. Et sumitur lutum multipliciter in
scriptura. Sumitur etiam in bono et in malo. In bo-
no enim designat.

Nature utilitatem.

Carnis mortalitatem.

Mentis humilitatem.

Significat ergo nature utilitatem: quod scilicet tota natu-
ra humana non est nisi lutum vile. fragile et infectum.
Ubi **Job**. iij. ubi qui habitant domos luteas et terrenas
habent fundamentum consumuntur velut a timea. **Item**
signat carnis mortalitatem. Caro enim mortua finaliter
efficitur lutum putridum et fetidum. **Hiere**. xvij. Dis-
sipatum est vas quod faciebat ex luto. Ubi per statuum
Habuchodonosor potest signari homo. quia statua
illa habebat pedes partim ferros partim testos.
partim luteos. sicut dicitur **Dan**. ij. ubi iter cetera dicitur.
Vidisti ferrum mixtum terre et luto et. **Pedes** enim. id est
finis et posterioritas statue. id est hominis tres habent partes
quia scilicet ibi est ferrum. id est anima que ad modum ferri
stabilis est et immobilis. Alia pars est testea. scilicet caro que
ad modum teste modicam habet soliditatem et ma-
gnam fragilitatem. Alia pars est lutum. scilicet sanguis que
ad modum luti nullam habet soliditatem sed magnam
corruptibilitatem. Nam sicut dicitur **Dan**. ij. Venit et ceci-
dit subito lapis de monte qui contrivit et comminuit pe-
des statue audite. Quia scilicet sursum a monte. id est a deo
et a dei occulta providentia. descendit lapis. id est mors. qui
percutit statuum in pedibus. id est qui percutit homines in
fine dierum. que omnia in favillam et cinerem redu-
cit. Ubi **Job**. x. **Demitto** queso quod sicut lutum feceris
me et in pulverem reduces me. **Item** signat mentis
humilitatem. de qua dicitur **Job**. xxx. Comparatus
sum luto et assimilatus sum faville et cineri. Homo enim
quod videt se esse in luto et ex luto creatum et in lutum finaliter
convertendum erunde. concipit humilitatem que multum profi-
citur ad salutem. Sicut enim dicitur **Job**. ij. Cecus natus quoniam oculos
suos iesus linxit. statim vidit et lucem recepit. Quia
hececus. id est peccator: quod lutum proprie fragilitatis et mortalita-
tis per considerationes cordis oculis asponit. lumen
grate et sapientie recipit et acquirit. Et ideo consulit **Matth**. ij.
Intra in lutum et calca. subigens tene laterem. Tale enim lu-
tum valde est utile: quod vasa multarum rerum contentiva. inde
formantur: quod scilicet in invicem. ex solo luto vinctuoso plante
precreatur. In luto apertim involuntur. ut fortificato la-
tere non ledantur a venatoribus. Sic hece carissimi ex luto. id est
ex humili consideratione utilitatis et mortalitatis nostre.
nos efficiunt vasa ad continentiam gratiam et devotionem.
Efficiuntur plante ad fructificandum per bonas operationes.
Efficiuntur fortiores et duriores ad resistendum venatoribus.
id est demonibus per constantiam et perfectionem. In luto enim nostre
mortalitatis nos debemus more apertim per considerationem
involuere. et sic iacula tentationum possumus tutius re-
futuro zacharia. x. Erunt quasi fontes concalcentes lutum in
plio. **Patet** igitur quomodo lutum sumus. **Nota**
adhuc si vis quod nos sumus scilicet sicut Lutum.

In ingressu.

In progressu.

In egressu.

et eodem luto rota volu-
li mediante facit vasa con-
traria et

traria et diuersa. s. aliud in honore aliud in contumelia sicut dicit aplos Ro. 12. Sic vere deus mediaute rota occulte sue puidetie. de eodem luto fragilis conditiois humane formatur et facit diuersitate hoim in hoc mundo. Alij em sunt in honorem. alij in contumelia. Alij diuites. alij pauperes. Alij rustici. alij nobiles. Alij peccatores. alij boni. Alij saluati. Alij danati. vt dicat qd bet illud Job. xxxij. Ecce et me et te fecit deus. et de eodem luto quos formatus sum. Hic em qtu ad sua originalē creationē est pprie i manu dei sicut lutu i manu figuli. Ibiere. xviij. Sicut lutum in manu figuli. sic vos in manu mea dicit dñs. Et Eccl. xxxij. Sicut lutum in manu figuli sic hō in manu illius qui fecit eū. ¶ Itē nos sumus lutus in progressu. qz. s. qd diu durat vita nostra mortalis. nos sumus cōpositi de fecibus et de luto. de carne. s. et sanguine et stercore. Dñs. xviij. Iste aut intrinsecus lute est. ¶ Itē sumus lutu i egressu. ¶ Est. xli. Pōnet magistrat⁹ quasi lutu. Sic igit sumus lutu i bona significatiōe. ¶ Sed adhuc dico qd lutu sumus i mala designatiōe. Lutum em solet.

Tangētē maculare. Primū ē lutu carnalitatis. Intrañtē alligare. Scōm est lutum iniquitatis. Portatē aggrauare. Tertiu est lutu cupiditatis. ¶ Lutu em carnalitatis maculat tangētē. Un carnalēs similes sunt porcis q in luto et fecib⁹ delectant. Un. ij. ¶ Pet. ij. Sicut canis reuersus ad vomitū. et sus lota in volutabro luti. ¶ Lutu iniquitatis detinet itrañtē. Sicut em hō facilliter intrat lutu et quo tñ nō facit exiit. sic hō facilliter cōmittit peccatū et quo tñ nō facilliter resilit aut recedit. ps. Eripe me de luto vt non impingar vel infigar. ¶ Lutu cupiditatis aggrauat portatē. qz sicut lutu qd terra et de terra est solet portatē iserius trahere et grauare. sic bona tpalia q terra et lutu sunt. et de terra sūt. Iuxta illud Job. xli. Sternet sibi aurū quasi lutu. hoim p cupiditatē et auariciā detrahūt atqz pmunt. Un Abacuc. ij. dñs. Ne qz pgrgat nō sua. vsqz quo aggrauat sup se densum lutu. Et sic igit pz quōd lutus diuersimode sumus i scriptura.

Lustra. Lustrare idē est qd circuire. vel circūseruariōibus expiare. Et dñs lustrū circuitus qnqz annos. Iuxta illud. Lustra sex q iam pacta et c. sicut in hymno. De lustrō em in lustrū. i. de qnquēnio in qnquēniū tributa romanis soluebant. et vrb Roma p cōsuetos certis sacrificijs expiabat. et illa expiatio lustratio dicebat. Sed de hoc nihil ad pñs. Vide vbi de Circuire. Sacrificare. Expiare et similibus.

Lux. Nota qd lux multipliciter sumit i scriptura. Est em sicut diuidit mauricius Lux.

Exterior et mundana.

Interior et humana.

Superior et diuina.

Inferior et terrena.

Deterior et valde vana.

Debilior et valde miseranda.

Nobilior et valde appetenda.

¶ Cū igitur lux sit illud per qd rerum noticia nobis dat intelligi. qz. s. nihil pot sensibiliter videri nisi lucis bñficio mediāte. Hinc est qd omnis noticia vñ oīs virtus vel res significatiua pot per lucez propue de notari. Est igit lux exterior et ista est splendor noticie quā habent p creaturas. Creature em sūi predicant creatorem. et ad ipsum cognoscendū lucē vere noticie nobis fundit. Teste em aplo Roma. j. Magnitudi ne creature poterit earum creator videri. Un de creaturis dicitur Gen. j. fiant luminaria in firmamento celi vt luceat sup terram. Lux interior est lux rōnis et discretiois. gratie et sapiētie Job. xxxvij. Indica mihi si nosti i qua via habitat lux. Lux superior est de⁹. quia sicut dicitur. j. Job. j. Deus lux est et tenebre i eo nō sunt vñ. Lux inferior est homo perfect⁹. qz sicut dñs. Prouer. iij. Iustus sicut lux splendens. Lux deterior est mūdi prosperitas. de qua Job. xxxvij.

Auferetur ab impijs lux sua. Lux debilior est vita humana. de qua Job. xvij. dicif. Rursum post tenebras spero lucē. Lux nobilior est vita eterna. De q Chōbie. xij. Lux splendens splendida luce fulgebit. Inuenitur ergo i scriptura lux multiplex. videlicet Lux gratie. Lux glorie. Lux decētie. Lux opulētie. Lux sapientie. Lux hereditatis. Lux bonitatis. Breuiter ergo dico qd per lucem potest intelligi Deus. Vir perfect⁹. Perfectio virtutum. Gloria eterna. Prosperitas tpalis. Et sic dico breuiter qd est Lux.

Honoranda.

Imitanda.

Continēda.

Affectanda.

Detestanda.

¶ Dicamus ergo primo qd est qd dam lux qd vñ honorari. Et ista pculdubio est de⁹. Deus em ē lux. et tenebre i eo nō sunt vñ. Lux em inter oēs formas corporales obrinet principatū. Habet em actus inter se principales et excellētiōes qd oēs formas alias antecellit. Sic p certo deus iter omnes naturas spirituales principatiz obrinet. nec est aliquid creatum quod sibi valeat comparari. Et ideo xps deus noster dicit sic Job. ij. Quādiu sum in mūdo lux sum mūdi. Et Johan. viij. Ego sum lux mūdi. Et aduerte hic qd sicut lux habet naturaliter. Cōditionem valde nobilem. Duratiōē valde stabilem. Diffusiōem valde nobilem. Sic de deus est. Cōditione nobilissimus. Ego inquit. Duratiōe eternissimus. Sum. Diffusiōe agilissim⁹. Lux inquit mūdi. Probat nobilitatez dictio primitiua. Ego. Probat eternitatem dictio substantiua. Sum. Probat agilitatem actio diffusiuā. quia lux mundi.

¶ Dicamus ergo qd deus dicitur lux ratiōe nobilis cōditionis. quod ostēditur cuz dicitur Ego. quod est prime psonē. et speciei primitiue. nominatiui casus. et numeri singularis. que omnia expone sicut. s. de aduentu in illa autoritate. Ego lux veni in mundum. Sicut em lux omnia corporalia precedit in nobilitate. et iō sicut res nobilissima primo oim fuit creata et facta iter oia opera creatoris. sicut dñs. Gen. j. fiat lux et facta est lux. Sic vere deus nobilitate excellētia ratiōnitae cūcta precellit. Et sicut prima et primitiua et principalis causa omnium rerū. oia super at pcedit Job. xv. Ego lux in mundū veni. Et Apoc. j. Ego sum primus et nouissimus. Sed de ista nobilitate et dignitate eterne lucis et diuine nature que notatur p Ego. vide. s. de Ego. s. j. Et. s. de Aduentu in autoritate p allegata. Deus igitur lux est ratiōe nobilis cōditionis. Ego inquit et c. ¶ Deinde dico qd deus est lux rōne stabilis duratiōis qd ostēditur cum dicit. Sum.

Lux em hz naturaz incorruptibilē. Et quo em semel creata fuit. esse postea nō cessauit. nec fuit in virtute diminuta. nec in essentia variata. qmō em tanta est ipsius incorruptibilis cōditio qd quīs sup seces trāseat incessanter nullā tñ exinde cōtrahit corruptelā. significās pprie diuinā essentia que nec tpe variatur nec i virtute diminitur. nec illapsione qua reb⁹ corruptibilibus illabif aliquatiter maculatur. s. in propria essentia et natura cōsistit et incōmutabiliter stabilitur. Sum inquit. Deus em lux est. et lucē habitat inaccessibilē. sicut dñs. j. Thimo. vi. Et iō ipse dicit Job. ij. Ego lux sum mundi. Et Job. j. Ipse erat lux vera que illuminat oēm hoim. Est igit deus lux rōne stabilis duratiōis. ¶ Deniqz dico qd ipse est lux rōne mobilis seu agilis diffusiōis. qd ostēditur cū dñs. Lux mūdi. Sicut em lux est suiipsius maxime cōicatiua. et ab oriente et occidente sui subito diffusiuā. occultoꝝ terre penetratiua. lapidum preciosorū et metalloꝝ in terra inuisibiliter generatiua. et elemētoꝝ cōtrarioꝝ in vno mixto cōciliatiua et cōcordatiua. aeris insuper illuminatiua. et tenebrarū et caliginis fugatiua. et etiā vite aialium causatiua et cōseruatiua. sicut dicitur in lib. de fonte vite. Sic p certo deus se per beatam icarnationē hoibus cōcauit. et ab oriente in occidēs. i. de celo ad terrā se diffudit et subito trāsportauit. occultis terre. i. secreta vteri virginis inuisibiliter penetravit.

et ibidem preciosum lapidē vel metallū videlicet cor-
 pus suū admirabiliter fabricauit. et sic diuersa elemē-
 ta. i. diuersas hoim in vno mixto. i. in vna ecclesia cō-
 cordauit et admauit. Ac rē. i. mundū pdicādo et docen-
 do sua bñdicta presentia illi: minauit et info:mauit. et
 sic tenebras errorū et heresum effugauit. et sic vitā grē
 et glie aialibus. i. hoibus pcurauit. Sicut em̄ dicit Jo. j.
 Vita erat lux hoim et lux in tenebris lucet. Iste est er-
 go lux mūdi. i. lux mūdo cōcatina. dicō illō Job. xij.
 Ego lux i mūdu veni. Et Jo. ix. Quādiu sum i mūdo
 lux suū mūdi. Et bñ p̄s se dicit lucē. Quia sicut Lux.
 Dicitur. **E**t sic potest inueniri. Lux ve-
 niens seu oriēs. Lux trāsiciens et p-
 grediēs. Lux mouens et deficiēs.
Obtenebrat. Lux rediens et resiliēs. Sic hē ca-
 rissimi dico. q̄ plus fuit lux oriēs. Et sic pōt inueniri
 in incarnatiōe. Quia sicut dicit in ps. Lux orta est iusto
 et rectis corde leticia. fuit lux p̄grediens in cōuer-
 satione. Semper em̄ procedebat de virtute in virtutem
 Prover. iij. Lux pcedens. Splendens pcedit et crescit
 Lux fuit deficiēs in morte et passione. Esa. v. Lux ob-
 tenebrata est in caligine. fuit lux rediens in resurre-
 ctione et ascensione Job. xvij. Iterum post tenebras
 spero lucē. Deus ergo est lux rōne. Conditionis. Dū
 rationis. Diffusionis. Unum tamen est aduertēdum
 q̄ quia lux q̄tum in se est semp sit parata se diffun-
 dere et se ostēdere. se diuidere et influere. Istud tñ verū
 est q̄ oportet et necesse est q̄ habeat materiam prepa-
 rata. et inde est q̄ lapis durus per lucē non viuificat.
 q̄ oculus cecus p lucē non illuminat. q̄ lignus aridū
 per lucē nō fecūdat. Sed em̄ p̄m. Actus actiuoz
 sunt in patiēte predisposito. et id nihil ē qd possit ali-
 cuius rei influentiā recipere nisi ad hoc antea dispo-
 natur. Sic vere carissimi. lux eterna deus quantū est
 in se. semp paratus est alijs influere. et alios dirigere
 et nuare. Ueruntū necesse est q̄ ad hoc p̄ ḡm et obe-
 diētiā disponantur. Illi em̄ qui sunt duri sicut lapis
 p̄ mentis indurationē. qui sunt ceci p̄ rōnis obfusca-
 tionē. et q̄ sunt aridi p̄ humoris grē priuationē. Istius
 lucis influentiā nec p̄cipiūt nec eius bñficia recipiūt.
 q̄ ad hoc minime se disponūt. Sap. xvij. Ignis q̄ppe
 nulla vis poterat eis lume prebere. Istud optime pa-
 tet in iudeis induratis. obstinatis et reccatis. q̄ lumē
 sp̄m habuerūt p̄tētem et tñ eū nō receperūt nec vide-
 runt. Lux em̄ in tenebris lucet et tenebre eam nō com-
 prehēderūt Job. j. Sicut em̄ dicit Job. ij. Lux venit in
 mundum. et dilexerūt hoies magis tenebras q̄ lucez.
 Isti em̄ sunt sicut britones expectantes arcturū: quia
 isti expectāt qd p̄petuo nō videbūt. Uñ de isto iudeo-
 rum pp̄lo dicit Job. ij. Expectet lucē et nō videat. nec or-
 tum surgentis aurore. Unde de istis derisorie dicit Esa.
 xxvij. Expecta et reexpecta modicū ibi. modicus ibi.
 Sic ergo p̄s quōd p̄ lucē intelligit de. et quōd est quedā
 lux que dicitur venerari. **S**ecundo dico q̄ ē quedā lux que
 dicitur imitari. Et ista lux signat sp̄m. vel beatā virginē.
 vel quēlibet virū iustū. Sicut em̄ lux est in cōditione
 purissima. in operatione est nobilissima. et in appare-
 tia pulcherrima. Sic vere vir perfectus est purus p̄
 sanctitate innocētie. Nobilis p̄ agilitatem obediē-
 tie. Pulcer et delectabilis p̄ honestatē apparētie. Et
 id breuiter de tali luce. sc̄z de viro p̄fecto et sancto pōt
 dici illud Sap. vij. Candor em̄ est lucis eterne et specu-
 lum sine macula. et imago bonitatis dei. In quibz ver-
 bis ostenduntur sex cōditiones lucis que viro iusto p̄fit
 optime coaptari. Lux enim habet.
 Candorem summe notabilem.
 Alorem incorruptibilem.
 Splendorem manifestabilem.
 Ritorem immaculabilem.
 Decorem representabilem.
 Alorem communicabilem.
Solet enim lux Candidam se monstrare. Candor
 inquit lucis. Semper perseuerare. Ideo dicitur Eter-

ne. Cūcta manifestare. ideo dicitur Speculū. fece nō
 sordidare. ideo dicitur sine macula. formas rep̄ntare.
 ideo dicitur Imago. Sece cōmunicare. ideo dicitur
 bonitas dei. Ad istas enim sicut videmus sensibilibiter
 lux habet colozem splendidum et candidum. Et ideo
 dicitur Candor. Lux habet naturam indeficientem.
 et ideo dicitur Eterne. Lux habet splendorē illustrā-
 tem. ideo dicitur Speculū. Lux habet virtutē immaculā-
 tuam. ideo dicitur sine macula. Lux habet formam
 representatiuam. ideo dicitur Imago. Lux habet vir-
 tutem cōcatinam. ideo dicitur Bonitatis dei: quia
 scilicet bonū est sui ipsius cōcatinam et diffusiuam.
 Iste sex conditiones lucis carissimi. que in ista auto-
 ritate notantur. Applicantur sex virtutibus viri ius-
 ti. Quia p̄certo in viro iusto et p̄fecto debet esse.
 Castitatis et p̄tinētie pulchritudo. id dicitur Cādor lucis.
 firmitatis et p̄manētie longitudo. id dicitur Eterne.
 Ueritatis et sapiētie certitudo. id dicitur Speculū.
 Puritatis et innocētie sanctitudo. id dicitur Sine macula.
 Honestatis et apparētie gratitudo. id dicitur Imago.
 Pietatis et amicicie plenitudo. id dicitur Bonitatis dei.
Dico igitur q̄ vir perfectus debet habere pulchri-
 tudinem continentie. quod ostenditur cum dicitur. Cā-
 dor lucis. Candor enim in colozibus. signat castitatē
 in virtutibus. Quia sicut candor est coloz inter ceteros
 purissimus. facilliter tamen maculatur: et in isto
 coloz plus q̄ in alijs macula plus indecorat. Sic vir-
 tus castitatis. plus ceteris est purior et mundior. faci-
 liter tamen per luxuriā corrumpitur. et macula. i. de-
 fectus in ista virtute indecentior ceteris iudicatur. Plus
 enim apparet macula purior. et magis notatur et ci-
 tius cognoscitur q̄ macula superbie vel alterius pec-
 cati. Et ideo sicut lux est naturaliter candida et fulgidis
 colozis. sic vir perfectus per castitatem dicitur esse can-
 didus. et per honestatem fulgidus apparere. vt de co-
 dicitur illud Cast. v. Dillectus meus candidus et rubi-
 cundus electus ex milibus. Et bene dicit electus ex mi-
 libus. quia vix inter mille inuenitur hodie homo cas-
 tus. Ideo quādo inuenitur bene potest mirabile res-
 putari. iuxta illud Eccli. xlij. Pulchritudinem can-
 doris eius admirabitur oculus. Unde breuiter de lu-
 ce sp̄ualis hierlm dicit Thobie. xij. Luce splendida
 fulgebit. Sequitur omnis circuitus murosorum eius ex
 lapide candido et nitro mūdo. Candor ergo lucis. Ut
 sic vir perfectus figuretur in illo filio hominis quem
 vidit Job. Apoca. j. qui habebat caput et capillos can-
 didos sicut lana alba. et cuius facies sicut sol in virtu-
 te sua lucebat. Quia scilicet vir perfectus dicitur candorē
 castitatis habere. et per castitatem lucere. et in capite
 intentionis. et in capillis affectionis et in facie cōner-
 sationis. Quia scilicet castitas est interius reterius
 obseruanda quod est cōtra hypocritas similes cigno.
 qui est auis exterius in plumis candida. interius tñ
 in carne valde nigra. Quia videlicet hypocrite habēt
 plumam. i. exteriorem cōuersationem per simulatāz
 castitatem candidam. carnem tamen interius in oc-
 culto habēt per luxuriam denigratam. Non sic igitur.
 sed habeat vir perfectus castitatis et p̄tinētie pulchri-
 tudinem. Candor inquit lucis. **I**tem vir perfectus
 debet habere firmitatis et perseueratiē longitudinē.
 quod ostenditur cum dicitur Eterne. Lux em̄ in sua
 conditiōe et natura sine corruptiōe perpetuo perseue-
 rat. sic vir iustus semper debet in bono perseuerare et
 durare. et ab esse gratie nunq̄ corrumpi. deficere vel
 cessare. Eterne inquit: quia. i. ad virū p̄fectū pertinet
 eterne et durabiliter. nō t̄paliter aut defectibiliter p̄-
 manere. Unde Sap. x. Dedit illi claritatem eternāz.
 Et sequit. Et fuit ei in velamēto diei. et in luce stellarū
 nocte. Istud tñ est cōtra multos qui sunt t̄pales
 nō eternales. Corruptibiles nō durabiles. Defectui
 nō permansui. Et tales sunt vt cōmunit̄ tria gene-
 ra personarum. videlicet hypocrite. falsi amici. et le-
 ues seu incōstātes. Sed de istis vide supra in pluribz
 locis. Isti

locis. Ipsi ergo non sunt lux eterna, sed potius lux defectibilis et infirma. Sunt enim sicut lux cometarum que subito apparet et videtur stella, subito autem disparat et videtur nulla. Unde de quolibet talium potest dici illud Job. xvij. Expellet eum de luce ad tenebras. Non sic ergo, sed habeamus firmitatis et permanentie longitudo. **I**te vir perfectus debet habere veritatis et eloquentie certitudinem. Speculus inquit. Sicut enim videmus quod natura lucis est occulta et abscondita rerum ostendere, et se et quicquid est absconditum declarare. Sic et conditio et proprietates viri iusti est et se et alia alijs manifestare. Sic dico quod vir iustus per virtutem veritatis vult se omnibus ostendere, qualis est sine aliqua alicuius simulationis vel hypocrisis falsitate, oibus abscondita et secreta fidei et morum ostendit, et quicquid est periculosum et vitale docet pro viribus et erudit. Iste enim sicut dicitur Job. i. Est lux vera que illuminat omnem hominem. Et hoc ostenditur cum dicitur, Speculum. Speculus enim talis est nature quod imaginem quam recipit statim ostendit, nescit enim aliquid celare. Quia scilicet vir perfectus nihil scit de suis interioribus alij per dupliciter, hypocrisis et falsitatem abscondere, sed per simplicitatem et veritatem quequid interioris in corde latet solet omnibus declarare. **A**li. j. Cor. xij. Videmus nunc per speculum. Ista tamen sunt contra falsos et deceptores qui non habent naturam speculi: quia quod in mente in corde cogitant et concipiunt non ostendunt exterius neque dicunt, similes temporationem qui formam habet speculari imaginem representant transuertas. Quia vere tales falsi et ficti, peccatores, falsi amici, adulatores, hypocrite, totum transferunt, i. totum oppositum et contrarium illarum imaginationum et rerum que in mente habent in corde recipiunt et concipiunt solent exterius declarare: quia, scilicet vnum habent in corde aliud in ore, vnum in conscientia aliud in apparentia. Ipsi igitur non sunt lux veritatis, sed umbra et tenebre totius falsitatis. **E**sa. lix. Expectauimus lucem et ecce tenebre. Non sic ergo, sed habeamus veritatis et eloquentie certitudinem. **S**peculum inquit. **I**te vir perfectus si vult esse lux debet habere puritatis et innocentie sanctitudinem, quod ostenditur cum dicitur, Sine macula. Sicut enim lux naturam habet purissimam quod nullo contactu sordium potest maculari vel sordidari. Sic vir perfectus debet esse ita sanctus, innocens et purus, quod per contactum, i. societatem et vicinitatem sordium, i. peccatorum non possit aliquo modo infici vel corrumpi. Sine macula inquit **E**xodi. xij. Erit enim agnus sine macula, masculus anniculus. Ipsi enim dicuntur puri et innocentes. **P**ropter. **M**entis simplicitatem: quia sunt agnus. **C**arnis sinceritatem: quia sunt sine macula. **C**ordis virilitatem: quia sunt masculi. **E**tatis habilitatem, quia anniculi. **I**sta summe pertinet ad ecclesiasticos: quia isti precipue sine macula luxurie debent esse. Quia sicut dicitur, **M**atth. iij. Elegit iudas sacerdos sine macula. Et nota quod tales digni sunt. **U**t in. **C**hristi ecclesia collocentur. **C**hristi presentia famulentur. **C**eli fastigio subleuentur. **D**ebent enim tales in ecclesia collocari. **U**nde ps. **D**ne quis habitabit in tabernaculo tuo. **S**equitur. **Q**ui ingredis sine macula et operatur iustitiam. **I**te possunt digne domino famulari. **U**n **M**atth. j. dicitur, quod pueri de semine regio in quibus nulla esset macula sed qui pulchri et eruditi erant sapientia debebant introduci in palacio coram rege. **Q**uod est figuratum **L**eui. xij. vbi hostie sine macula precipiunt offerri: quia, scilicet, aial quod imolabatur non debebat esse cecum, sine auribus, sine cauda, absque resutabatur, quia, scilicet, non sunt digni deo offerri. **I**sta tamen ecclesie qui carent oculis per ignorantiam, qui carent auribus per inobedientiam, qui carent cauda, i. qui non habent mortis et finis memoriam. Sicut enim dicitur de **A**bsalom. ij. **R**eg. xij. **A** platea pedis usque ad verticem non

fuit in eo aliqua macula. **H**oc tamen aduertendum quod propter maculam velleris exterius, nisi esset caro maculata interiorius, aial non repelleret, quia, scilicet, quis homo habeat aliquas maculas, vel aliquos defectus solus exterius in vellere conuersationis. **U**n tamen nulla macula sit interiorius in membris intentionis, non est propter hoc reprobandus. **M**ulti enim sunt qui videntur exterius mali: qui tamen interiorius sunt valde boni. **D**e quibus dicitur **L**eui. xij. **S**ciat non esse lepram sed maculam coloris candidi. **T**ales ergo qui sunt sine macula digni sunt domino, famulari. **I**te dico quod digni sunt in celo subleuari vel glorificari. **I**o de innocentibus dicitur **A**poca. xij. quod sine macula sunt aial thronus dei. **B**oni enim similes sunt puro et unmaculato balsamo, qui nunquam maculatur vesce quam tangit. **S**ed mali siles sunt plumbo seu pici que solet tangentes maculare: quia, scilicet, boni qui sunt sine macula peccatorum nunquam alios maculant per malum exemplum. **M**ali vero qui in se sunt pleni macula peccatorum et delictorum, solent contingentes, i. vicinos et socios malis verbis et exemplis corrumpere et sedare. **A**ume. xij. **Q**uicquid teti gerit immundus immundum faciet. **S**ed non sic boni, quia ipsi sunt sine macula. **T**ales igitur possunt dici lux propter puritatis et innocentie sanctitudinem, ut de tali puritate dicatur illud **I**hesu. vij. **N**oua lux oriri visa est. **I**te vir perfectus debet habere honestatis et apparentie gratitudinem, quod ostenditur cum dicitur **I**mago. **S**icut enim lux coloratur et imaginatur secundum conditiones rerum per quas habet transire. **I**stud patet in luce transiente per vitrum, que ad colorem vitri solet colorari. **P**atet et in yride vbi radij solares pelemeta et per terra transientes induunt colorem rerum per quas transiunt, et ipsi in yride reperiunt. **E**t inde est quod ibi apparet ruber color ratione ignis, color celestis ratione aeris, color ceruleus ratione aque seu maris, color viridis ratione terre, vbi scilicet arbores herbe virescunt. **T**alis lux proculdubio debet esse vir perfectus: quia vere quequid potest inuenire coloris perfectionis et virtutis in rebus per quas transit, totum debet induere et totum in imaginem perfectionis sue predicere et habere. **A**lios enim in bono debet imitari: et ad eorum dispositionem debet quanto plus poterit colorari: quod ostenditur cum dicitur **I**mago. **I**mago enim est representatiua figure et conditionis illius cuius est imago. **Q**uia, scilicet, homo per honestatem conuersationis debet in se habere et replicare mores et conditiones illius, qui dicitur **S**en. j. **F**aciamus hominem ad imaginem et similitudinem nostram, ut sic de tali honestate dicatur eisdem illud **M**atth. v. **L**uceat lux vestra coram hominibus, videat opera vestra bona. **Q**uod tamen est contra multos similes speculis concupis, que quous imaginem pulcherrimi hominis in se recipiunt, horribiles tamen representant. **Q**uia, scilicet, mali quous bona bonorum exempla et documenta videant et audiant: horribile tamen id est malam conuersationem et vitam in se alijs ostendunt et demonstrant sed de hoc vide supra de **I**magine. **E**t nota quod aliqui representant in se imagines diuersarum bestiarum. **Q**uidam. **L**eonis per superbiam. **L**upi per auariciam. **P**orci per luxuriam, **A**fini per pigriciam, **C**anis per inuidiam, **C**ulpis per maliciam, **A**pri per iracundiam, **A**rsi per gulam et castimargiam. **E**t isti debent timere illud quod dicitur **A**poca. xij. quod scilicet illi qui portabant imaginem bestie, missi sunt in stagnum ignis et sulphuris. **N**on sic ergo sed habeamus honestatis et apparentie gratitudinem. **J**uxta illud, **J**hesu. v. **D**ines enim vos filij lucis estis et filij diei. **I**te vir perfectus si vult esse lux debet habere pietatis et amicitie plenitudinem, quod ostenditur cum dicitur, **B**onitatis. **B**onum est enim sui diffusiuum et conuicium. **L**ux et est summe diffusibilis et conuicibilis, inquit quod in oriente apparet subito, in omnes partes aeris se diffundit, et oibus se conuicat et ostendit. **U**nde et dicitur **A**resto. **Q**uod tanta est virtus et actualitas

Lucis. **¶** vnus punctus lucis sufficeret ad totū aerem illuminādū. Sic **¶** carissimi vir iustus p virtutē caritatis et pietatis solet seipm et bona sua alijs cōmunicare et diffundere: et oēs tā spūaliter q̄ tpaliter adiuuare. **¶** Uñ de luce dicitur **¶** Gen. j. **¶** Uidit deus lucē q̄ esset bona. et diuisit lucē a tenebris. **¶** Talis em̄ lux bona. i. talis vir clemēs et pius. a tenebris. i. a peccatoribus vel a tenebris mundane iniseric diuiditur. et sursum in celesti curia. id est gloria cum deo collocatur. **¶** Uñ **¶** Dan. ij. **¶** dicitur de deo. **¶** Nouit in tenebris cōstituta. et lux cum deo est. **¶** Patet ergo quomodo vir iustus diuersimode potest dici lux scilicet **¶** Ratione.

¶ Pietatis et amicitie.

¶ Honestatis et apparentie.

¶ Puritatis et innocentie.

¶ Veritatis et sapientie.

¶ Firmitatis et permanentie.

¶ Castitatis et continentie.

¶ Et sic igitur bñ ofiditur q̄ vir pfectus est cādor lucis eterne speculum sine macula. et imago bonitatis dei. **¶** Ista est igitur lux imitāda. **¶** Tertio dico q̄ est lux p̄tinentia: sicut videm⁹ q̄ stelle et luminaria sūt p̄tina forme lucis et ipsi ad alia trāsmiffina. Sic **¶** nos debem⁹ lucē spūales h̄re. et eā alijs ifirmiorib⁹ trāsfundere seu dare. **¶** Lux autē ista triplex est videlicet.

¶ Lux gratie. **¶**

¶ Lux scientie.

¶ Lux honeste apparentie.

¶ Talis em̄ triplex lux in bonis psonis a sole iustitie deo inluit iuxta illud **¶** Esa. xxx. **¶** Erat lux lunc sicut lux sol et lux sol septēplacit. **¶** Et p ipos i alios trāsfundit et mittit. **¶** Uñ petebat dauid. **¶** Emitte lucē tuam et veritatē tuā. ipsa me deducet. et adduxerūt in montē sanctum tuum. **¶** Ubi aduerte q̄ talis lux est habēda: q̄. s. per istam. **¶** Interius ifruimur et corrigimur: q̄ ista est veritas. **¶** Exterius ordinamur et dirigimur: q̄ ista deduxerūt. **¶** Superius sublimamur et erigimur: q̄ ista adduxerūt **¶** Lux em̄ gr̄e et sciētie.

¶ Inter⁹ nos corrigit.

¶ Exterius nos dirigit.

¶ Superius nos erigit.

¶ Dico q̄ interius nos corrigit q̄ ista dicitur **¶** veritas. **¶** Emitte inq̄t lucem tuam et veritatē. **¶** Veritas em̄ cōparatur luci q̄ tenebras erodit **¶** ifal sitatis corrigit et expellit et totū habitaculū mentis illuminat et illustrat: et ad illuminandū et alios p doctrinā se exterius diffundit et dilatat. **¶** Sine tali em̄ lumine mens nō illuminatur. nec in p̄nti ad salutē spūaliter iformatur. **¶** Abacuch. ij. **¶** Splēdor ei⁹ vt lux erit. **¶** Sicut em̄ dicitur. **¶** iij. **¶** Coz. iij. **¶** De⁹ facit de tenebris lucē splēdescere. **¶** Itē ista lux exterius nos dirigit. **¶** Sine luce em̄ gratie. hō nō pōt nec se nec alios dirigere: nec picula precare. **¶** Et ideo illi q̄ p pctm̄ spūaliter sunt ceci. nesciūt se in agilib⁹ dirigere: s̄ potius solēt deficere et errare. **¶** Aues em̄ lucifuge de die nō bñ se dirigūt sed in tenebris se abscondunt: quia. s. qui lucem diuine gratie fugere voluerit. in abscondito tenebrarū latitabit: nec ad bona opera se ordinabit. tales igitur digni sunt carere luce et pati carcerem. **¶** sicut dicit **¶** Sap. xvij. **¶** Habebamus igitur istā lucē. q̄ ista exterius nos dirigit. **¶** Deduxerunt inq̄t: q̄ sicut dicit **¶** Sap. x. **¶** Iustū deduxit dñs p vias rectas et ofidit illi regnū dei. et fuit illis in velamēto diei. et in luce stellarū nocte. **¶** Itē ista lux superius nos erigit. **¶** Adduxerūt inquit in montē sc̄m̄ tuum. **¶** Lux em̄ gratie et sapientie in quātum nobis ofidit bona eterna per fidē et discretionē. videtur nos illuc adducere et erigere per spem et affectionē. **¶** Ecch. viij. **¶** Eleuauit me spiritus et adduxit in hiernsalem. **¶** Unde sursum euntibus et desiderantibus dicitur **¶** Abacuch. ij. **¶** In luce sagittarū tuarū ibunt. in splendore fulgurantis haste tue. **¶** Gratia em̄ et scientia et doctrina. dicuntur sagitta. fulgur splēdor et hasta. **¶** Quia scilicet istis **¶** Sicut.

¶ Sagittis pingimur per correctionē.

¶ Splēdore illustramur per discretionem.

¶ Fulgure vt mur per dilectionem.

¶ Hasta sursum leuamur p spem et actionem.

¶ Et aduerte q̄ sicut lux habet oculos recreare. **¶** De culta declarare. **¶** Vita in animalibus generare. **¶** Sicut dicitur in libro fontis vite. **¶** Sic vere lux honeste apparentie oculos aliorum delectat. **¶** vñ **¶** Prover. xv. **¶** Lux oculorū iustificat animam. **¶** Lux sapientie occulta nobis declarat **¶** Job. j. **¶** Lux i tenebris lucet **¶** Lux nō gratie vitā spūalē aie tribuit et ministrat. **¶** Quia sicut dicit **¶** Job. j. **¶** Vita erat lux hōim. **¶** Ista est ergo lux continēda. **¶** Teruntū multi sunt hodie q̄ carēt ista luce. **¶** De quibus dicit **¶** Iher. iij. **¶** Uidi terram et ecce mouebat. et celos et nō erat lux in eis et c. **¶** Expone sicut supra de celo. **¶** Quarto dico q̄ lux est appetēda. **¶** Et ista est lux eterne claritatis et felicitatis. que sursum in gloria beatorum est. que tanta luce choruscet q̄ nihil est occultum quin ibi reueletur. **¶** Nihil triste quin ibi iocundetur. **¶** Nihil debile quin ibi roboretur. **¶** Ciuitas enim paradisi non eget sole et luna ad lucēdum sed lucerna eius est agnus. sicut dicitur **¶** Apocalip. xxi. **¶** Unde nota q̄ in paradiso est lux triplici ratione videlicet.

¶ Ratione cause lucem influētis.

¶ Ratione rei lucem assumētis.

¶ Ratione loci lucem seruāntis.

¶ Causa enim influens est ipse deus indefectibilis et eternus. **¶** De quo dicitur **¶** Esa. lx. et sunt verba directa ad hierusalē supernam. i. ad paradisi celestes. **¶** Nō erit inquit tibi sol ad lucēdū per diem. nec splēdor lune illuminabit te. sed erit tibi domin⁹ in lucēz sempiterna. et deus tuus in gloria tua. **¶** Res autē lucēz beatitudinis assumētis sunt ipsi sancti. qui sunt specula mundissima et ad illuminationē istā aptissima. **¶** Ideo dicit **¶** Sap. xvij. **¶** Sanctis autē tuis maxima erit lux. **¶** Et illud. **¶** Lux ppetua lucebit sanctis tuis oñe. **¶** Nō cur autē perficiens est ipm̄ em̄ p̄reum q̄ totum est il luminosum. dicitur a p̄re q̄ est ignis. nō ratione ardoris. s̄ rōne splēdoris. **¶** Uñ de isto loco potē dici illud **¶** Exo. x. **¶** Ubi cūq̄ habitabāt filij israel lux erat. **¶** Et breuiter dico q̄ ista est lux appetēda. **¶** Quinto dico q̄ est quedam lux abhorrenda. **¶** Et ista est lux humane sagacitatis. et lux mūdane prosperitatis. **¶** Lux em̄ sapientie mundane est tenebrositas apud deū. **¶** Sicut em̄ dicit **¶** j. **¶** Coz. ij. **¶** Sapientia huius mundi stulticia est apud deum. **¶** Regi enim subiecta est nō iustitie. **¶** Sicut enim bñso habet oculos lucentes claros. limpidos et acutos: et tñ lucē solis odit et fugit: sic mundani sapientes hñt oculos. i. intellect⁹ lucētes claros limpidos et acutos. et tamē lumen solis. id est sapientiaz dei fugiunt. odunt et contemunt. **¶** Sapientes enim sunt vt faciāt mala. bene autem facere nesciunt. sicut dicit **¶** Iher. iij. **¶** Utile autem eis esset q̄ lucem meridiane sapientie nou haberent. **¶** Ista enim est occasio multorū peccatorum. **¶** Unde plangendo dicit **¶** Job. ij. **¶** Ut quid data est misero lux et c. **¶** Talis autē lux in morte talibus eclipsatur. **¶** Quia sicut videmus in morte lux mūdane sapientie deficit sapientibus huius mundi. **¶** Quia sicut dicitur **¶** Job. xvij. **¶** Lux impū extinguitur. **¶** Itē lux opulentie terrene est abhorrenda. quia sicut lux corrumpit oculos paruulorum propter suam nimiam claritatem. sic claritas mundane prosperitatis. paruulis. i. viris imperfectis est valde damnabilis et nocua. et multorum criminū inductiua. **¶** Ista tamē lux est recte sicut lux coruscationis que subito deficit. **¶** Est etiam sicut lux lampadis circa quam papiliones volitant et comburuntur. **¶** Est etiaz sicut lux lune in qua aues inimūde volitant et delectantur. q̄ reuera in ista luce soli peccatores et inmundi se delectant. vbi tamen p multa peccata se destruit atq̄ cremant. **¶** Ista tñ lux cito perit et destruitur: et subito dissipat. **¶** Quia videmus q̄ multi sunt qui de prosperitate ad aduersitatez subito trāferuntur: et per mortem vel als de luce ad tenebras deducunt. **¶** Uñ de talibus dicitur **¶** Job. xvij. **¶** Expellet eum de luce ad tenebras. et de orbe trāferet eum. **¶** Sic ergo patet quō lux accipitur multipliciter quia scilicet **¶** Lux est **¶** honoranda. **¶** Imitanda. **¶** Contemenda.

nēda. Appetēda. Abhorrēda. Et hec de luce sufficiat. vide infra de lumine: et de videre: et supra de lucerna. et de illuminare etc.

Lumen. Luminare. Nota quod lumen est fluxus corporis luminosi. Lux enim est ipsa forma lucis simplex. vnica et actualis. put accipitur sub suo nomine generaliter: et put oibus rebus diuersimode cōicitur. Luminare autem est illud corpus mūdum et politum quod est aptum natū ad receptiōem istius lucis. sicut sunt sol. celum et stelle. Lumē vero nihil aliud est quod ille radii seu fluxus emanās et eritēs ab ipso corpore luminoso. Verū quod generaliter cōiter lumē dicitur quod quod potest illuminare. Iō generaliter distinguam. scilicet quod lumen sumit in scriptura. Et sic dico quod est Lumen.

Superius.

Interior.

Inferius.

Exterius.

Et sic inueniuntur

lumina.

Stellatum.

Nubeum.

Ignicum.

Acreum.

Lumē stellatū venit a superiori. Et sic per lumē intelligitur spiritus sanctus vel christus qui sunt sicut radii emanātes a patre. et ab ipso inferius venientes et mūdus illuminātes et irradianes. sicut dicitur Esai. lx. Venit lumen tuum hierusalem: et gloria dñi super te orta est. et ambulabūt gentes in lumine tuo. Lumē nubeum latet in interiori scilicet in ventre nubis. Et istud est lumen gratie et sapiētie. quod in interiori cordis dicitur latere. et sicut lumē quod est in medio laterne dicitur exterius per opera lucere Job. xxxvij. Nubes spargūt lumē suum. Lumen ignicum latet in inferiori. sicut patet de lumine candelabri quod est cōsumptibile et defectiuū. Et per hoc intelligitur claritas prosperitatis mundane: que ad modum ignis licet videatur splēdere. propius tamē destruit et cōsumit subiectum. aliosque per mala desideria calefacit. Et istud est lumē ad quod sedens peccator negauit christum sicut dicit Luc. xxij. Audidit ancilla quedam ostiaria petrum ad lumē sedēte. Lumē acreum lucet in exteriori. Et per istud potest intelligi vir perfectus. Unde de viro perfecto dicit Luc. xi. quod lucerna non ponitur sub modio. sed sup candelabrum ut igradiētes videant lumen. Et primo ergo dicamus aliquid de lumine superiori. scilicet de xpo vel spū sancto: et proponamus illud Esai. lx. Surge illuminare hierusalem: quod venit lumen tuum. Et aduerte hic quod sicut Lumē destruit seu impedit dormitiōem. ideo dicitur Surge. Lumē acuit cognitiōem. Ideo dicitur Illuminare hierusalem. Lumen minuit infirmitates. ideo dicitur Venit lumen. Lumen tribuit vtilitatem. ideo dicitur Tuum. Sic pro certo carissimū istud celeste lumen in ista sua apparitione. incarnatione vel missione excitat torpores negligentium seu dormientium. ideo dicitur. Surge. Increpat errorem ignorantium. ideo dicitur Illuminare hierusalem. Altitigat dolorem egrotantium. ideo dicitur Venit lumen. Inuitat amorem possidentium. ideo dicitur Tuum. Est enim istud lumen Dormientiū excitatiuum. Ignorantium informatiuum. Egrotantium cōfortatiuum. Indigentium fecundatiuum. Lumen enim dormientes ad vigilādiū excitat. Viatores ad ambulandum illuminat. Egrotantes suo aduentu confortat. Omnibus etiam se diffundit et cōmunicat. Dico ergo quod per istud lumen torpor negligentium excitatur quod ostenditur cum dicitur. Surge. Sicut enim claritas luminis impedit dormitiōem. quia scilicet in loco obscuro melius dormitur quam in luminoso. Et inde est quod dormituri solent fenestras luminis claudere ne subintret. Sicut etiam in aduentu luminis solent homines de lectis surgere. et ad opera sua pretendere et vacare. Sic vere presentia huius luminis non sinit homines in peccatis dormire per negligentiam et torporem. Multi enim peccatores qui in peccatis suis dormire et quiescere volunt. istud lumen videre nolunt. Boni vero qui bona opera volunt facere in aduentu huius luminis solent de lecto tor-

poris et negligentie surgere. et se in bonis actibus exercere. Surge inquit. quasi dicat non dormias Ephe. v. Surge qui dormis et exurge a mortuis et illuminabit te christus. Sicut enim oritur per dimidium animum dormiens. in ortu candelae. id est illius stelle surgit: et diligenter euigilās ad eius lumē respicit et attendit. Sic boni in aduentu huius luminis debent surgere. et ad istud lumē per deuotionem aspicere: et se in splēdore ipsius delectare. Sicut enim auces nobiles et mūde visus solis lumine solēt surgere et volare. Viatores solēt ambulare. Operatores solēt laborare. Sic vere carissimū in presentia istius luminis nos debemus volare per cōtemplatiōem. debemus ambulare per bonas affectionem. debemus laborare per bonam operatiōem. vti in ps. Dñe in lumine tuo ambulabūt. et in iustitia tua meditabūtur. Ista tamē sunt cōtra peccatores qui de isto lumine nihil curāt. similes immūdis auibus que in lumine non ambulāt. Latronibus qui tenebris necāt. Infirmatibus qui luminis tempore non laborāt. Aues enim immūde. id est luxuriosi. latrones: id est auari et ambitiosi. infirmi. id est negligētes et desidiōsi in isto lumine non delectant. scilicet ei per peccata obuiāt et cōtrariāt. et ab ipso fugiūt et abscondunt. Unde Job. xxij. Ipsi fuerūt rebelles lumini. nescierūt viam eius. nec reuerſi sunt per semitas illius. Non sic ergo. quia vere nisi in nobis deficiat: per istud lumē torpor negligentium excitatur. Surge ergo inquit. Deinde dico quod per illud lumen error ignoratiū increpatur. cum dicitur. Illuminare. quasi dicat nisi sit defectus tuus nūc est tempus. Dominus enim illuminatio mea et salus mea. Spiritus sanctus enim nos illuminat iterius inspirādo. xps vero nos illuminat exterius docēdo et predicādo. Lucerna enim pedibus meis verbum tuum. et lumē semitis meis. Sed de ista illuminatione spiritali vide. scilicet de illuminare. Deinde dico quod per istud lumē dolor egrotantium mitigatur. quod ostenditur cum dicitur. Lumen. Sicut enim aduentus et presentia medici cōfortat infirmum. in mane etiam per aduentum et presentiam luminis infirmi cōsolantur et mitigantur. quod etiam in nocturno tempore grauat. Sic vere carissimū. peccatores et debiles debent per istius luminis ortum et aduentum cōsolari: et a peccatorum infirmitatibus mitigari. et in eius presentia delectari. Eccl. xi. Dulce lumē et delectabile est oculis videre soles. et spūs enim dicitur vinctus. spiritus sanctus dicitur vinctio et paracletus. id est cōsolator. Maria etiam dicitur maris stella. quia xpc nos per istos vngimur et curamur. visitamur et cōsolamur. regimur et illuminamur. Venit ergo lumē Job. xij. Ego lux veni in mūdus. Unde eam supra expositam de aduentu vbi inuenies satis. et vide de venire. Dolor igitur egrotantium mitigatur etc. Insuper dico quod per istud lumē amor possidentium prouocatur. quod ostenditur cum dicitur Tuum. Paulus enim meliori modo poterat amorem tuum prouocare quod se ipsum faceret tuum. scilicet tibi cōmunicādo. et vtilitatem et comodum procurādo. Lumē enim solet se oibus cōmunicare. et se alijs multis luminaribus tribuere et parti. significans illud celeste lumē quod omnibus se communicauit et dedit. et se ad vtilitates omnium applicauit. Tuum inquit. Ita quod ipse potuit dicere illud. i. Cor. ix. Cum essem liber ab omnibus. seruum omnium me feci. Ideo docet scriptura Esai. lx. Ambulate in lumine ignis vestri. Et nota si vis quod istud est lumē tuum ad tria necessaria faciēda. Videlicet vt per ipsum habeas. Iustitie equitatem. Concordie bonitatem. Prudentie claritates. Per istud enim lumē habemus iustitie rectitudinem. Sicut enim videmus lumē si est in domo. equissime se habet ad omnes. ita enim lucet pauperi sicut diuiti. ignobili sicut nobili: quia scilicet iste generaliter et equaliter omnibus peccatoribus se diffundit. et quantum in se est sine personarum acceptiōe se omnibus distribuit et effundit. Non enim est personarum acceptio apud deum. sicut dicit Iho. ij. et

Luxuria.

Actuum. r. Exēpluz dans iudicibus r platis. q lumē iustitie debent oibus equaliter impartiri Esa. lviij. Tunc erumpet quasi mane lumen tuum. r anteibit faciem tuam iustitia tua ps. Educet quasi lumē iustitiam tuam. r iudicium tuum tanq̄ meridiē. Quāuis multi sunt hodie qui possint dicere cum damnatis illud Sap. v. Lumen iustitie non luxit nobis. r spiritus intelligentie non est ortus nobis. ¶ Item per istud lumen habemus concordie vicissitudinem. Lumen enim celeste cōciliat elemēta contraria in mixto: quia scilicet istud lumē concordant r uniuert quicquid antea fuit discordatū. Nam p̄ spiritus sancti inspirationem per xp̄i operationem. per virginis intercessionē. Diuersitas iudeorū r gentium fuit in unitate fidei adunata. Discordia que erat inter patres r peccatorem fuit pacificata. Iracōndia etiam r inuidia q̄ quotidie oritur inter hoīes est quotidie reconciliata. Istud enim lumen habet omnia pacificare r etia; cōcordare Baruch. iij. Disce ubi sit lumen oculorum r par. ¶ Item per istud lumen habemus prudētie certitudinem. Quia scilicet per istud scimus quid faciendum r omittendum sit. vnde Sap. vj. Diligite lumē sapiētie omnes qui preestis populis. Et sic igitur bñ dico q̄ per istud lumen nos habemus iustitiam. concordiam r prudētiā. Amor enim noster debet ad eū inclinari. r ad ipsum sicut ad illud quod proprie nostrum est prouocari. Tuum inquit. Quod est contra illos qui tui volunt esse sui r non aliorum: r qui scilicet alijs nolūt cōmunicare in aliquo bona sua. sicut sunt auari r c. De quibus potest dici illud Eze. xxxij. Luna non dabit lumen suuz. Sed non sic iste vel ista: q. s. sicut visum fuit. Istic est Lumen.

Amoris prouocatiuum: quia tuum.

Doloris mitigatiuum: quia venit.

Erroris effugatiuum: quia illuminauit

Corporis exercitiuum: quia fecit surgere.

Et hoc sufficit de lumine superiori r c. Scdo dicēdū est de lumine inferiori. Et istud est lumē virtutuz quod intrat i cōsciētia dō esse radicātū. Et istud nihil aliud est q̄ gratia. sapiētia: r honesta apparētia. Sra em̄ ē lumē habēdū. Sapiētia est lumē fundēdū. Honestā apparētia est lumē vidēdū. Dico ergo q̄ lumē habēdū est. Et istud est lumē gratie. sine quo aīa nō uiuit neq̄ videt. Nū gratia est proprie lumē vite. De quo habet Job. viij. Qui sequitur me nō ambulat in tenebris. sed habebit lumē vite. Quāuis hodie multi videātur carere isto lumine dicētes illud ps. Lumē oculorū meorum r ipsum non est mecum. ¶ Item q̄ est lumē fundēdū. r istud est lumen sapiētie r doctrine. quod nos ecclesiastici debemus aly fundere. r sicut luminaria ministrare. De quo Gen. j. fiat luminaria in firmamento celi. vt luceant r illuminent sup̄ terram. Et fecit deus duo magna luminaria. Luminaria enim firmamēti sunt bone persone ecclesiasticę: que lumine honestatis in ecclesia debēt lucere. r lumine doctrine habent alios erudire Baruch. iij. Stelle dederunt lumē in custodijs suis. Tales enim debēt habere lumen imate rationis. ps. Signatum est super nos lumē vultus tui domine. dedisti leticiā in corde meo. Lumen acquisite discretionis. Sap. vj. Diligite lumē sapiētie. Lumen districte locutiōis. ps. Lucerna pedibus meis verbum tuum r lumē semitis meis. ¶ Iterum dico q̄ est lumen vidēdū. r istud est lumen honeste apparentie quod aly in nobis debēt videre. vt per bona exēpla nostra cognoscāt quid debeāt facere aut cessare Baruch. iij. Iuuenes videntur lumen r habitauerunt super terram. Nō sic cui libet nostrum possit dici illud psal. Confessionē r decore induisti. amictus lumine sicut vestimēto. Et hęc carissimi. nos debemus esse luminoi per sciētias. r per honestatem cōuersationem deo r hoīb; gratiosi. vt. s. ad exēplum n̄m possint alij fieri virtuosi Sap. xxij. Tot; orbis terrarū lumpido illuminabas

tur lumine. Quod proculdubio est hodie cōtra multos. Quia hęc multi sunt hodie q̄ nō sunt istud lumē triplex. r iō nō p̄t dici illuminosi. imo sunt p̄ diuersa crimina tenebrosi. Quia vere multi sunt qui carent. Lumine gratie in corde r cōsciētia.

Lumine doctrine in ore r eloquentia.

Lumine honestatis in conuersione r apparētia.

Itē dicit Ezechiel. xxxij. Solē nube tegam. r luna nō dabit lumē suū. r merere faciā omnia luminaria celi. r dabo tenebras sup̄ terrā r c. Sol em̄ signat statū religiozorū. Luna designat statū seculariū clericorū. Luminaria nō designāt statū seculariū laicorum. Quia hęc iste tres partes ecclesie. s. Religiosi. Clerici. r Laici. sunt hodie q̄ plurimuz tenebrati. r lumine gr̄e doctrine. r bone apparētie denudati. ita q̄ breuiter tenebre sunt hodie sup̄ terrā. i. sup̄ totā ecclesiam militāte. vñ Amos. viij. Tenebre fecere faciā terraz in die luminis. Istud ergo sufficit de lumine inferiori. ¶ Tertio dicēdū est de lumine inferiori. Et istud est lumen mūdane prosperitatis. S; de isto vide supra de lumine lūe p̄ quod mūdi prosperitas denotaf. Istud em̄ lumē solis de nocte videt. adueniēte aut lumine sol nō splēdet amplius lumē istud. Quia. s. mūdi prosperitas nō h; locū nisi in nocturna beniuolētia hui; vite. qñ hō clara dies solis. i. claritas eterne glorie venit. tūc ista nihil penitus apparebit. Sicut em̄ dicit Apoca. xxij. Beati nō egebūt lumine lucerne. ¶ Quarto dicēdū est de lumine exteriori. Et istud est lumen eterne felicitatis quod est extra r supra nos.

In quo beati iocūdantur r delectantur.

A quo damnati fugantur r reprobātur.

Quod viri sancti affectāt r cōtemplantur.

Quod viri impij cōtemnunt r dedignantur.

¶ Dico q̄ beati in isto lumine delectantur sicut dicitur Eccl. vj. Dulce lumen r delectabile oculis videre solem. Unde. j. petri. ij. dicitur. Quod deus de celo nos vocauit in admirabile lumen suum. ¶ Itē dā nati ab isto lumine excluduntur. Unde in psal. dicit. Introibit in progenies patrum suozum. r vsq; in eternum nō videbit lumē. ¶ Itē perfecti istud lumē affectant r cōtemplantur. Unde de tali desideratue videbatur loqui Thobias Thobie. v. Quale gaudium mihi est qui in tenebris sedeo r lumen celi non video Et in psal. dicitur. In lumine tuo videbimus lumen. ¶ Item impij istud lumen cōtemnunt r dedignantur. Quia scilicet noctua plus diligit lumen lūe q̄ lumen solis. Sic peccatores magis amant lumē mūdane prosperitatis q̄ lumen eterne felicitatis. vnde Job. xxij. Ipsi fuerunt rebelles lumini. De isto ergo lumine bñ concluditur Jaco. j. Omne inquit datū optimum. r omne donum p̄fectum. defursum est descendens a patre luminum. Apud quem non est trāsmutatio. nec vicissitudinis obumbratio. Quod nobis concedat r c.

Luxuria. Nota q̄ luxuria dicit a luxu quod est superfluitas. sicut patet: quia arbor dicitur luxuriari quando in ramis inutilibus pl⁹ solito abundat. Teruntamen proprie r specialiter luxuria dicitur quecumq; delectatio carnis preterq̄ in matrimonio licito r honesto. Unde dicit Hugo. q̄ luxuria est concubitus carnalis r desiderium contra rationem influens. Si vis de luxuria videre detestaciones. species. occasiones. r remedia. longus esset dicere. sed vide in Mauricio ubi ista profecquitur ad plenum. Cū enim intentionis nice non sit in isto opere nisi profecqui materias in quibus ad plenum possunt inueniri autoritates vocales: r themata et hoc ad illum fines. q̄ si habeatur thema. statim inueniatur sua materia profecuta: r de luxuria cum non sint autoritates vocales: superfluum reputam tractatus super hoc dilatare maxime cū in infinitis locis r inferius r superius possint inueniri autoritates varie r exēpla. sicut i sine tabula denotabit. De oibus enim materijs

Luxuria.

luxuria habere mollicie corporum: mollicie operum mollicie ciborum: mollicie vestimentorum. Est enim summo fido, quidam piscis qui dicitur mulus: eo quod sit mollis et tenerimus: quo si quis plus debito usus fuerit: aciem oculorum hebetat: et odorem piscis in eo generabit. Talis est luxuria que. s. mollis est et deliciosa: quod reuera ista, sicut mollicie oculos intellectus et rationis hebetat et conturbat: et odorem bone fame in odorem piscis et in opinionem grauem et infamem commutat. Luxuria etiam molles et coarctat: quod animos enervat et dissipat ita quod ipsam sequitur ad cuncta vitia remollit. vbi Hugo de sancto victo, dicit quod luxuria, est immoderata carnis petulantia: importuna lues: dulce venenum: perniciose potatio que corpus debilitat et animus remollit. Est igitur mollis et deliciosa. **S**eptimo dico, quia ista est grauis et iniuriosa: luxuria enim iniuriatur deo: quod eius sedat imaginem. Sicut propheta: quod suam propriam dissipat animam. Proximo: quia suam maculat filias vel prorem: quod potissime potest in adulterio vel in incestu. Luxuria enim non est contenta malo proprio: immo ut cõter vult iniuriose viuere in alieno. Quia scilicet luxuriosus si aliorum filias et viros possit maculare: et quãdã alienas filias stuprant et sedant: et quãdã proprias cõsan guineas inficiunt et defraudat: quãdã spõsas ipsius christi virgines sanctimoniales sedare et corrumpere magis tentat: et quanto videt personas erga deum meliores: tãto ipsas inuadunt fortius et impugnant. Terte enim Hieronymo, in epistola. Libidinosa mens ardentius honesta persequitur. Ecce ergo quod omnibus iniuriat luxuria. s. deo, sibi et primo. Deo quod imaginem dei in vultu suo expressam non reueretur: sed sicut dicitur. j. Coz. vj. tollit membrum christi: facit membrum meretricis. Sibi: quod qui fornicat peccat in corpore suum. Ibidem. Proximo inquit: quia contra legem concupiscit et rem et viros primi sui. Exod. xx. et Deut. v. Et illud Hieronymo. Equi amatores in feminas: vnaquisque ad uxorem primi sui hincibat. Proximo nihilominus generi: quod. s. illas sedant: que sunt de sua parentella: quia. s. sicut de talibus. **S**ecundo. furtum et adulterium inuadunt super terram: et sanguis sanguinem tetigit. Sanguinem dico. i. illos vel illas de sua consanguinitate. Et tunc scriptum est. Esai. iij. quod vestimentum mixtum sanguine erit in combustionem et cibus ignis. Nature nihilominus iniuriatur in quantum iuxta apostolum. Ite. j. In semetipsis per molliciem et sodomitiam propria corpora sua contumeliosè afficere nõ verentur. Et tunc scriptum est. j. Coz. vj. Iteque adulteriosque molles. neque masculorum concubitores regnum dei possidebunt. Est igitur luxuria grauis et iniuriosa. Ita sicut dicit Augustinus, li. xv. de ciui. dei. Sicut iniquus est cupiditate possidendi transgredi limitem agrorum: ita iniquus est libidine concubendi transgredi limitem morum. Iniqua est ergo et iniuriosa. **O**ctauo dico: quod luxuria leuis est et impetuosa. Est enim sicut ignis in stupa: qui subito et ex arripito omnia succendit cum impetu. **D**e bra enim humana sunt stupea: et ideo subito per luxuriam fiunt ignea. Ignis enim iste est sicut ignis qui inuenitur in montibus ephesius in licia que cremat omnia etiam lapides: nec aqua potest extinguere. Verum tamen tunc extinguitur: quando terra aut fennum desuper aspergitur: sicut dicitur. **P**li. li. de naturali mundi hystoria i fine li. ij. Quia reuera ignis luxurie ita est fortis et impetuosa et maxime quam bitumen aut pinguedo carnalium deliciarum concomitatur eisdem. quod etiam lapides i. viros lapideos atque fortes et in bono proposito stables et potentes suppeditat et assumit: eos superat atque vincit. Quia. s. sicut dicit Hieronymo, in epistola. Ad patri et filie menses ferreas libido domat. **P**atuit in Sansone fortissimo: dauid sanctissimo et strenuissimo: salomone sapientissimo: quos luxuria superauit. **N**ulla. n. aqua sapientie aut prosperitatis mundane ad hunc ignem etiam ad extinguendum potest sufficere: quoniam immo talia ipsius amplius solent augmẽtare. Sap. xvij. Ignis in aqua valebat supra suam virtutem: sola enim terra

seu fennum. i. sola consideratio terreatatis et mortalitatis et humane vilitatis: que. s. fennum et terra dicitur. Esai. xl. Omnis caro fennum: ad talem ignem luxurie extinguitur dum perficit: tãd ipsam supandũ huiusmodi sola consideratio conualefcit. Sicut enim beatus Hieronymus dicit. **N**ihil valeat ad domandum carnis vitia: sicut considerare quis futura sit caro mortua. **A**rdens est ergo et impetuosa. vbi Hieronymo, in epistola. Dignis infernalis luxuria: cuius materia gula: cuius flama superbia: cuius scintille praua colloca: cuius fumus infamia: cuius cinis inopia: cuius finis gehena. Est igitur luxuria ardens et impetuosa. **N**ono dico quod luxuria est indigens et penuriosa. **C**õstat enim quod luxuriosi laute volunt viuere: preciose vestiri: nihil laborare: et oculum sectari: ex quibus paupertas et indigentia solet sequi. vnde Augustinus, li. de doct. christiana dicit. Luxuria deo et hominibus virtutibus est inimica: perdit omnem substantiam: et dum ad presentem allicit voluptatem futuram non recogitat paupertatem. si gura si vis. Luc. xv. de filio prodigo: de quo dicit. quod dissipauit substantiam suam viuendo luxuriose etc. **D**ecimo dico: quod luxuria est latitans et caliginosa: quod scilicet semper vult fieri in locis abditis et obscuris propter turpitudinem suam ne videat: sic etiam de vitiis que more humano inuicem coeunt dicitur. Et dicitur quod quoniam volunt in simul carnaliter conuenire: profundissima et abdita loca querunt. Oculus enim adulteri obseruat caliginem dicens non me videbit oculus. Job. xxij. **U**ndecimo dico quod ista est penitens et singultuosa: huius enim homo rationalis per luxuriam inuoluatur. et ad actus veneris inclinet: attendens tamen ad vilitatem actus: facilliter penitet: et illud malum quod facit sibi displicet: et dum carne delectatur actualiter corde dolet. Quidam enim sunt lapides magnetis que quosdam habent angulos ferrum attrahentes: et quosdam etiam retractantes. Quia reuera inter angulos illos inueniuntur aliqui alij qui ferrum habent fugare et repellere: huius alij solcant ut cõter ipsum afferre et attrahere. Sic vere huius multi anguli. i. multe conditiones et vane voluptates sunt in luxuria: que mentem attrahunt et alliciunt: si tamen diligenter reuoluas: multos angulos. i. multas conditiones in luxuria reperies: que pro certo mentem sanam retrahunt et auertunt. Quia pro certo in luxuria: si bene consideras: multa sunt attractiua et retractiua: et plura penitentia et displicencie inductiua: que voluptatis et concupiscentie causa fatiua. **H**uius ergo dicit Innocentius, de condi. vili. hu. Quod luxuria mentem effeminat: corpus encruat: maculat animam: sedat personam. Et sequitur. **H**anc inquit prece dit ardor et petulantia: hanc sociat feror et immudicia hanc sequitur dolor et penitentia. Est igitur penitens et singultuosa. **D**uodecimo dico: quod ista est discordans et tumultuosa. Quot lites: quot bella: quot dissensiones per luxuriam facte sunt. **N**õne propter luxuriam commissam cum paride et helena troya destructa fuit. **N**õne propter sabinas a romanis raptas ortum fuit bellus durissimum etc. vñ. Innocentius, vt supra dicit de luxuria. quod ista est que pentapolim commertit: sychem cum populo suo perimit: filios inde percussit: tritum beniamin delem: filios hely in bello perstravit: hec trias occidit. **A**mã suspedit. **P**lurimos lapidauit. **H**ubẽ maledixit. **S**ansonẽ deduxit. **S**alomonem a deo reduxit. Verum est ergo quod propter speciem mulieris multi pierunt. **P**atet ergo: quod luxuria est discors et tumultuosa. **T**ertio decimo dico quod luxuria est imprudens et portentosa et isto potissime spectat ad peccatum sodomiticum: quod contra naturam est: merito potest dici monstruosum et portentuosum. vnde Seneca, li. de naturalibus questionibus loquens de illo villissimo abscentio: que cum seruo suo actus illos turpissimos exercebat dicit: quod ille faciebat portentuosos concubitus: quibus nulla vox satis acta est: et tamen vt ait glabaz in illis. Et huius certe portentosa: quod nullum monstrum magis est propter intentionem nature que sit istud. Et tamen proculdubio multa sunt in quibus tantum degenerauit natura: quod in talibus maculat sui effigiem saluatoris

saluatoris. Isti sunt de quibus dicit aplos. 1Ro. i. Qui
 qz non pbauerunt deū hñe in notitia: tradidit illos de
 us in reprobu sensus: et in passiones contumelie: vt sa
 ciant qd eis non expedit: masculi in masculos turpi
 tudinē opantes. Et aduerre q ad hñōi criminis de
 testationē monet. Natura. figura scriptura. Natura
 dico. qz. s. vt cōiter nullū animal est qd hñōi actus ex
 erceat: quinimo ponit liber de natura rerū: q canis
 piscis talis est nature q masculus a pte doxi ascendit
 sup femellā qsiuult coire cū ipa. Illa uero ait abhor
 rens talem cōcubitū more consucto et debito se appli
 cat: sic debitu masculo suo pñtet iuxta illud. i. Cor.
 viij. Vir uxori debitu reddat: sibi et uxori viro. Cui⁹ tñ
 pstrariū faciat aliq: siles colūbis: de qbus legit q qsi
 sim t: senes scru obliuiscunt: ita q mascul⁹ saltat su
 per masculuz. De hericij dicit 1Pli. q in loco p que
 exēit reuēciū stercoza: se cōtingunt gnationis officia
 exercēdo: sic tales vilissimi zc. Et sic bñ cōstat q ta
 les vel bestie vel peiores bestijs sunt. Sicut em ponit
 Qui. de trāsfo: mat. li. r. fabula. vi. Amathonte fuerūt
 populi i capro: qd hospites suos. do Joui imolabant:
 quo scelere indignata ven⁹: mutant eos in thauros:
 q Salaminij ob cornuū magnitudinē dicti sunt ce
 rastes. et hoc fictū est: ad denotādū: q illi q hospites
 suos. i. familiares suos. Joui. i. viro. luxurioso per so
 domiā imolāt: thauros. i. bestias aut penū bestiales
 se cē mōstrāt. recte p iouē luxuriosus intelligit. Mas
 is ob replēde libidīs desiderium i varias mutatus
 formas fabulaf. Et pculdubio hoc brutale vitū abū
 dat i mltis partib⁹ orbis: et maxime in illa secta vilis
 sima machometi. Quisicut dicit i affrica ita publice i
 ueniunt i pstitulis masculi sicut femelle. In orie n
 te sunt et vt dicit multa regna i qb⁹ passijs apd infideles
 talia ppetrant. Cui⁹ file faciebat pessim⁹ i perator: He
 ro: De quo legit: q vt rump⁹: sexū fuit expertus: cū tñ
 romāe leges seuerissime phibeant actū illū. Isti sunt
 de qb⁹ dicit aplos. 1Ro. i. q naturale vsuz mutauerūt:
 in eū vsuū q est cōtra naturā. Istud ergo vitū abhor
 ret natura. Itē istud reprobatur figura nōne illi ppi
 q hñōi vitū exercebāt. s. sodomite muti intercōtant
 et nōne ab āglo cecitate pculsi. et tādē igne sulphure
 pterūt sicut dicit. 1Pli. xij. In q pcerto figuratiter nota
 tur q tales ceci et excecati. et lumine rōnis puati sūt.
 et q in die iudicij nō hñtes excusationē p ceteris erūt
 muti et q finaliter pice. s. pice igne et sulphure et ardo
 re et fetore nisi peniteāt digni sūt. Et ppter ea tertio
 dico q istud vitū dānauit scptura qz. s. Joel. iij. dicit re
 dargutiue. q posuerūt in pstitulo puerū. et puellā vē
 diderūt p vino vt biberēt. Et Trecū. v. dicit q adolescē
 tib⁹ ipudice abusi sunt zc. Reges quos in cubili alic
 ne ipudicicie expectāt. Infinita possent dici ad dete
 stationē hui⁹ materie s; horribile ē loq de ea iō tran
 seo. Hoc solū allego q de⁹ iustus de tali ignominia
 eripit. et eos de manib⁹ talū inimicōz liberat et custo
 dit exēplo loth. de quo dicit. 1Pe. ij. q de⁹ iustū lo. q. s.
 hñtabat i sodomis oppōssus a nephādoz iniuria et lu
 xuriosa puerationē eripuit pter ergo q luxuria est
 ipudēs et portētuosa. Quarto decio dico q luxuria
 est inqeta atqz querulosa. Infatiabilis enim est qz. s.
 quāto ampli⁹ sibi satis fit tāto ampli⁹ ad nouos mo
 dos libidinis mardefcit. Ignis em nūq̄ vt sufficit puer
 rē. qnimo si istud vitū in aliquo supprimif facili
 ter reaccēdit et renascit sicut figuratū est in illo titio
 d quo dicit fabule q pēa ei⁹ erat i iferno q iecur⁹ sūū
 oī die ad comedēdū vulturib⁹ dabat s; in crastinum
 idē iecur⁹ in statu pstinū reuiuisebat. Ad denotādū q
 luxuriosū suo icore. i. suis delectationib⁹ imūdis se
 satiat. q tñ in idē renasci et recrefcere cōprobant in q
 tū cōtinue recidiuāt. vñ Micro. in epla dicit q libi
 do seu luxuria extincta re accēdit. vsuz crescit et dehi
 cit. et nūq̄ satiat nec rōni paret s; impetu circūse. Et
 Est ergo inqeta seu insatiabil atqz qruulosa. Quitode
 cimo dico q ista est dānabilis et piculosa. qz. s. nō solū

gnat piculū tpale s; etiā eternale. Isto em mō sūt in
 igne culpe et post erunt in igne pene. qz. s. sicut dicitur
 Ezech. xv. De igne egrediētur et ignis psumet eos. Et
 ideo de luxuria dicit Hugo. q ista est illecebrosa volu
 ptas adulterina iocūditas que mel habet in ore. fel in
 corde. aculeū in fine Sic ergo p3 quō multis et causis
 luxuria est fugienda et a fidelibus detestāda. Sufficit
 ergo gratia breuitatis. Clide. s. vbi fornicatio et adul
 terius. Et titulis ad luxuriam faciebt⁹ zc. Potes
 tamē notare si plz q luxuria ex multis alijs causis est
 fugienda et a fidelibus detestanda. tū qz ipsa est ignis
 cōsumēs vires corporis: tū qz ipsa est vorago absorbēs
 fluuiū vitalis tēporis: tū qz ipsa est caligo exccās ni
 tor: em luminis: tū qz ipsa est obtūdēs acie mētis acu
 minis et tandē nos trahēs in locū stercozis et eterni se
 toris et incōsolabilis tristaminis. Experimēti testimo
 niū in epo qui dicebat ydo. De quo dicit q dū fuisset
 iuuenis insudās isis et caste celebrās nome virginis q
 danuice pro quodā epatu rogasset ipsi virgini pillo
 deuoti⁹ castitates promississet i petrato ac etiā i pleto
 qd petierat se pbiter ac cōtinere semp gessisset. Ulti
 mo tñ nodū quē nodauerat. factū qd pepigerat. i. p
 libidinis flāma vrgente rupit et sanctimoniam quā
 dum pacti cū virgine initi affectus pede trāslien s in
 decenter cognouit et rpo dedicatam et deditam vio
 lans defedauit. Ipsum tamē gloriofissima virgo fide
 lis et pia mater ipsius miserta ammonuit et ad memo
 riam federis ammonendo reduxit qui tamen cū con
 tinue prohibitu luxurie fetorem repeteret. audiuit si
 bi dici hunc versum. Cessa de ludo quia lusisti satis
 ydo. Qui non aduertens nec ab insolenti ardore
 se cohibens. de moniali extrahitur. per aerem a de
 monibus vehitur. et in locum ardozis fetidissimi col
 locat. A quo nos cōseruare dignet iesus xps marie fi
 lius q cū pte et spūscō eternaliter viuūt et regnat Amē
 Explicet litera. L. Incipit litera. M

Machabeus. Cum

machabeus fuerit strēnuissimus
 miles et pro fide et lege sua bellico
 sissimus et pro fide et lege iustitia
 summe zelauerit. bonos sustinue
 rit. et impios punierit. et templuz
 repauerit et mūdauerit. et ydola
 eiecerit et delcuerit. et tandē pro fidē et iustitia gloriose
 occubierit. Sicut omnia patēt primo et secūdo Macha
 chabeozū libris. Interpretaturqz machabeus. Prote
 gens vel ptecor. seu pcutiens aut ingeniosus merito
 potest significare viros in virtutib⁹ strēnuos fidei. le
 gis iustitie et innocentie zelotipos. subditorum duces
 principes vel pcelatos. qui s; templū ecclesie in cul
 tu et virtutū ornatu mūdant et reparāt. et qui vitia pfe
 quuntur et impios puniunt atqz fugant. qui. s. sunt in
 genio et discretionē pollentes. bonos ptegentes et de
 fendentes malos vero percutiētes et punientes. si ne
 cesse fuerit pro fide et iusticia subire mortē nullatenus
 recusantes. Unde de quolibet tali principe vel plato
 potest dici illud. j. Macha. ij. Surrexit inquit iudas
 qui vocabatur machab⁹. et adiuuabāt eū fratres sui
 et pceliabantur pcelium israel cum leticia. et dilatauit
 gloriā populū suo. et induit se lorica sicut gregas. et p
 tegebat gladio suo castra. et similis factus est leoni in
 operibus suis et persecutus est iniquos perscrutans
 eos. zc. Applica prout volueris ad quemlibet virū iu
 stum. Ad dilectem. Principem vel pcelatum. zc.

Macedonia. Macedo.

macedoia
 grece est prouincia in qua scilicet. Alexander macedo
 regnauit q pdicante paulo et alijs discipulis fidē rpi
 credidit et suscepit. Interpretat aut macedonia cōbusta
 vel cōbustio siue antecessus vel orientalis. zc. Pōt em
 macedonia significare ecclesiā que s; cōbusta est ad
 uersitate: oriētalis est puritate et scititate a fcedit oēs

3

te

h

h

Maceria.

alias sectas auctoritate, et dignitate. Et sic dico quod macedonia signat virum iustum qui scilicet zelo caritatis coburif. semp in virtutibus proficiendo in meliorem scilicet seu oritur sic dignitate et bonitate alijs asserit. Act. xvj. vir macedo quidam erat stans etc. Ubi nota quod talis est vir ingens et vigorosus. Macedo, i. robustus seu ardens et rigorosus. Macedo, i. combustio, simplex non varius. Quidam firmus non ruinosus, quia erat stans etc. Prosequere si vis.

Maceria. Nota quod maceria proprie dicitur paries ad clausuram institutus et factus luto et lapidibus compositus et ad tuitionem domus et agrorum in circuitu ordinatus. Igitur nota quod in scriptura reperitur Macedonia.

Naturalis.

Temporalis.

Spiritualis.

Est dico maceria naturalis, quae designat corporis structuram quae reuera corpus humanum maceria quae pro eo quod infra illud anima continet atque claudit, et pro eo quod luto et lapidibus, i. carne et ossibus fabricat quodque fragili materie composita faciliter destruitur et faciliter reformatur. et de hoc dicitur in psalmo. s. homo similis est parieti inclinato et macerie depulsa. Depulsa fuit ista maceria in christo quod mortuus est in cruce, et perforata et fracta fuit ista maceria quod corpus eius fuit clavis et lancea perforatum. Ideo sicut in foraminibus maceriarum solent columbae nidificare. Sic vere in christi vulneribus solent deuote anime per iugem memoriam latitare. Cañ. ij. Columba mea in foraminibus petre, in caverna macerie, magna fuit illa caverna lateris quod fuit lancea transforata etc. Item dico quod est maceria temporalis quae designat rei armaturam, videlicet protectionem et iuuantem quod potest dicitur hinc. Ad mundanis amicitijs. A terrentis diuitijs. A proprijs industrijs et malicijs. Iste enim sunt quaedam macerie et clausurae quaedam subsidia et protegmina. Sunt dico macerie quae facile destruntur, et quae occasione modica diruuntur, psalmo. Ut quod destruxisti maceriam eius et vindemiat eam omnes transientes viam, et terminauit eam aper de silua. Et loquitur de qualibet persona ad similitudinem vince. Utrumque de malis quod hic abundat prosperitate dicitur in psalmo. Nihil est ruina macerie neque transitus neque clausura in platea, eo bene dixerunt populum cui haec sunt.

Item dico quod est maceria spiritualis, quae designat virtutum clausuram. Virtutes enim et mandata dei sunt macerie quibus clauditur et custoditur anima viri iusti. Etiam boni viri et boni prelati sunt macerie quibus defenduntur: metuitur et protegitur ecclesie in christo. Ubi christus loquitur de vinea sua, i. de anima vel ecclesia dicere potest illud. Osce. ij. Sepiam viam tuam spinis: et sepiam eam maceria. Utrumque aduertit: quod maceria mandatorum quae claudit et defendit animam ab ingressu animalium, i. vitiorum et demonum: hodie in multis ut plurimum est destructa. Et ideo vinea dñi sabbaoth scilicet anima est quae multipliciter dissipata, unde puer. xxiij. Per agrum hominis pigri transiit: et per vineam viri stulti: et ecce totum repleuerant vitice et operuerant supercilios eius spine: sed et maceria lapidum destructa erat. Expone sicut alibi. Item maceria bonarum personarum: quae etiam claudit et defendit ecclesiam hodie perculdubio est contracta vñ dñs in similitudine ingrate vince: loquitur de ecclesia. Esai. v. dicens. Quid ergo inquit faciam vince mee: auferam sepem eius: et erit in direptionem. Diruam maceriem eius et erit in conculcationem: et ascendet super eam vepres et spine: et mandabo uerbis desuper ne pluat super eam. Ista exponit de vinea ecclesie a dño propter peccata sua: et propter destructionem spiritualis macerie derelicta: sicut ad litteram videmus hodie. Ista sepes et maceria bonarum personarum et platorum deficiunt: et spine et vepres, i. male steriles et inutiles persone totum dissipant et confundunt. Et ideo tyranni vineam istam conculcant et diripiunt, nubescunt celestis influentiae et gratie ipsum hodie parum umbrant: irrigant ac profundunt

Sic igitur patet: quod maceria sumitur tribus modis. Uide ubi dicitur paries etc.

Macina. Nota quod macina dicitur instrumenta bellica ad iaciendum muros et turres ad iaciendum lapides ordinata. Et sic dicitur quod macina significat in bono omnia illa cum quibus turres et edificia vitiorum munitiolesque dyabolice possunt destrui vel cassari sicut sunt virtutes: mandata, precepta, totum verba: et sacre pagine documenta. Talibus enim machinis utitur sancti viri ad edificia dyabolica prosternenda et ad ipsorum molimina subuertenda. Exemplo illius regis iuda qui dicebat. Dicitur. De quo dicitur. ij. Para. xvj. Quod ipse fecit in hierusalem diuersi generis machinas quas in turribus collocavit et in angulis portarum ut mitteret sagittas et sara gradia. Expone. In malo vero signant dyabolicas tentationes, hereticorum machinationes fraudulentorum et perditorum adinuentiones tyrannorum potentiam et ipsorum crudeles invasiones quibus scilicet edificium anime fidei, vel ecclesie quatit, et quibus virtutum firmitas dissipat. Unde de Amas dicitur. Ihesus. xvi. quibusdam nouis et inauditis machinis mardocheum et hester petiuit in mortem. Unde. ij. Machab. xij. dicitur. quod in ciuitate effronit machinae multe, et telorum erat apparatus. Cetera omitto quia pauca sunt auctoritates.

Macrare. Macrare id est est tam malleo quam gladio animal morti dare sicut est quando bos malleo percussus perimitur, et potissime quod animal ad immolandum seu sacrificandum primo malleo percutitur et post ad extrahendum sanguinem gladio perforatur. Breuiter ergo vide per longum scripture macrare, ut communiter non accipitur nisi pro morte animalium deo offerendorum, seu hostiarum aut holocaustorum. Et ideo distinguitur. Quod quidam deo offerendi et presentandi macrantur per penitentiam. Quidam per martyrium. Quidam per humilitatem etc. Tráseuide de Ador te, et in alijs titulis synonymis.

Macula. Nota quod macula accipitur pro immundicia, et sic visum est sufficenter supra in illa auctoritate de luce. Speculum sine macula et imagine bonitatis dei. Uide ubi in quarto membro auctoritatis. Item accipitur pro signo velleris vel coloris, sicut de pardo et de panthera dicitur quod habent pelles maculis plenas, i. diuersis coloribus orbiculis et picturis. Et talis maculositas nihil aliud est quam coloris varietas queve communiter signat in bono quod aliquando si gnificat in malo. Signat enim virtutum ortum et varietatem, et conuersationis picturam et formatam, et sic loquitur. Gene. xxx. ubi fetus qui erant varij et maculosi cesserunt in partem Jacob quia scilicet tales qui sunt in vestitu deaurato: circumdanti varietate cedunt finaliter in partem dei. Possent etiam significare in malo et sic signat curiositatem conuersationis sicut de quodam verme coloratissimo dicitur. Ihdor. quod quot habet colores tot habet dolo: es. Sed vide supra de Colore etc. Omitto gratia breuitatis. Et si vis ulterius aliquid dicere de illis qui spiritualiter per vitia maculantur similes porcis: qui tunc potissime delectantur quando in luto et fecibus amplius maculantur. Et ideo sicut videmus quod porci taliter maculati in aulis et cameris non admittuntur: ne forte omnia alia per eos polluantur. Sic peccatores in palacibus et cameris summi regis scilicet ad ecclesiam tam militantem quam triumphantem non debent intrare permitti ne alios forte per ipsos contingat vitijs maculari, vel oculos summe maiestatis offendi. Omnia enim que habent aut faciunt peccatores, sunt et communiter maculata: et oculis summe maiestatis indignata. Nullus enim mundus homo vellet libere sibi ministrari in camera vel in mensa per hominem maculatum vel luto seu stercore inquinatum, figura Leuitici. xxij. ubi dicitur. De manu alienigene non offeretis panes deo vestro, aut quicquid aliud dare volueritis: quia corrupta et maculata

et maculata sunt omnia. Et nota si vis: q̄ in scriptura reperitur Macula in.

B Carne. **P**rimo dico q̄ macula in carne est luxuria. Ista enim macula maculauit Ruben cubile patris sui quando concubuit cum concubinis ipsius. Senefis. trigesimoq̄nto. Unde sibi dicitur. Genes. xliij. in maledictione patris Ruben inquit non crescas q̄ ascēdisti cubile patris tui: et maculasti stratum eius et bene dicit. Non crescas: q̄ ruerat macula luxurie facit homines descendere tam in virtutibus q̄ in bonis operib⁹: exemplo Salomonis: q̄ postq̄ se dedit luxurie: decreuit in virtutibus et in fama. Unde sibi dicit. Eccl. xlvij. Inclinaſti femora tua mulieribus. potestates habuisti in corpe tuo: dedisti maculam in gloria tua. Nō sic carissimi: sed simus absq̄ macula carnis. Iuxta illud Jude Odientes eā que carnis est maculata tunicam.

C **S**ecūdo dico. q̄ macula vestis est auaricia. Vestis enim exterior substantiam signat: in qua p̄certo macula ponit. q̄si indebita parcitas et auaricia comitatur. Ista enim est macula lepre: que vestē in qua erat p̄bur faciebat. sicut dicitur. Leuit. xij. Talem maculā nō habebat ille: de quo dicitur. Eccl. xxxij. Beatus diues qui inuentus est sine macula. Et qui post aurū nō abijt nec sperauit in thesauris pecunie. Quis est hic et laudabimus eum? quasi diceret. Pauci sunt tales diuites.

Tertio dico q̄ macula seu macule oris sunt vaniloquia: videlicet iactantia: detractio: garrulitas et similia. Macula enim et immundicia porci maxime apparet in ore. Unde de vitio lingue dicit. Iaco. iij. Lingua inquit ignis est: et vniuersitas iniquitatis: cōstituitur in mēbris nostris. que maculat totū corpus et inflamat rotam natiuitatis nostre.

Quarto dico q̄ macula faucis est castimargia. Hoc est dictu. Vitium gula. Macula enim est macula in morib⁹: quādo de gula delictus est infectus. De q̄bus dicit in canonica Jude. Ibi sunt in epulis suis macule p̄uantes: sine timore: semetipsos pascentes: nubes sine aqua: arbores autum nales. Semetipsos pascentes iquit: quasi diceret. Iſti non curant de pauperib⁹ pascentis: sed de se solum. Hubes sine aqua dicunt: et arbores sine fructu: quia scilicet alios nō irrigant neq̄ pascunt. ij. pet. ij. Macule delictus affluentes in conuiujs suis.

Quinto dico q̄ macula faciei est insolentia seu etiaz inhonesta apparentia. In facie enim nō bene sedet macula: quia etiam si omnia alia mēbra sunt pulcra: totum nihil ē si facies fuerit maculata. Sic vere si totū corpus morale virtutib⁹ sit decorum: in facie tamē q̄ p̄e ceteris membris enitet semp̄nuda: hoc est dictu.

In exteriori conuersatione sit macula alicuius cōditionis inhoneste et insolentis: totum inficit. et tota virtutum aliarū cogeries deturpatur. Et inde est: q̄ sum me cauent pulcre p̄pone ne facies appareant maculate. Quamuis enim luna sit pulcerrima: q̄si tamen considerat illa macula que apparet in ipsa totā suā pulcritudinē reddit infamē. Ideo bene dicit viro p̄fecto Job. xj. Si inquit iniquitatē que est in manu tua abſtuleris a te: et non manserit in tabernaculo tuo iniustitia: tunc leuare poteris faciem tuā absq̄ macula: et eris stabilis et non timebis.

Sexto dico: q̄ macula in luce est infamia. Sicut enim speculū nouū ad aspectum mulieris mēstruate maculam contrahit: que p̄ quācūq̄ fricaturam postea non recedit. Luna etiaz licet clara quandā immatam maculam secum portat: que ipsius pulcritudinē maculat: et deturpat. Sicut infamia impressa alicui etiam iniuste solet fricatione seu purgatione: qualibet non obstante ipsius ossibus inherere: et claritatē sui nominis aliquāliter obscurare. Ibiere. ij. Si laueris te nitro maculata es. Cauendum est igit a tali macula: que sic difficulter munda tur. An. Eccl. xxxij. In oib⁹ opibus tuis p̄cellens

esto ne dederis maculam in gloriam tuam. **S**eptimo dico q̄ macula parietis est superbia. Alti enim parietes s̄m legem dicebātur quandoq̄ cōtrahere maculam lepre. Sicut dicit. Leuit. xij. Dne macula erat quandoq̄ causa: quare totus paries destruebatur vel tanq̄ maculatus et immūsus abhominabatur et horrebatur. Ite uera talis est macula superbie: quia scilicet ista est que altos parietes pl⁹ inuadit. id est altas et solennes personas: et etiam quandoq̄ causa est q̄ p̄e poraliter et spiritualiter destruntur: et in aliorum abhominacionē vertuntur. vñ Deut. xvij. Non immolabis domino deo tuo ouem aut bouem in quo est macula: quoniam abhominatio est: sequitur. **M**ullus de inceptis intumescat superbia. Hos enim cum cornib⁹ supbos et ouis cum vellere diuites signant. Talibus p̄cipitur. Eccl. xxxij. Ne dederis maculam in gloriam tuam.

Octauo dico q̄ macula in oculo seu i visu est malicia seu etiam inuidia. Quidā enim sunt qui i visu et in oculo cōsiderationis sue semp̄ habēt aliquā maculam alicuius sinistre intentionis: inuidie vel p̄ditionis. Iſti sunt in quibus videtur dñari constellatione suo plenilunio nascunt macula vel alio vitio in oculo raro carent et semp̄ habent sinistrum oculū dextro p̄fossiore: sicut ponit liber de p̄rietatibus rerum. Luna enim mutabilis est inconstantia seu rerum abundantia: quia p̄certo illi qui istis sunt subditi vel amici: sunt in oculo cōsiderationis: p̄ maculas inuidie: et malicie multoties deprauati. vñ Leuit. xxi. Homo qui habuerit maculas nō offeret panes deo suo: nec accedet ad ministerium eius: si cecus fuerit: si claud⁹ si paruo vel grandi: vel toto naso si fracto pede. Sequitur. Albuginem habens in oculo suo: oēs enim isti per maculas p̄nt referri ad peccata malicie et inuidie: seu etiam fraudis: p̄ditionis et fallacie: q̄a. sibi apparet claudicatio: totuositas fractio cecitas et non recta in cessio: uolopatio. Exponet uolata meli.

Nono dico q̄ macula in manu est iniustitia. Et reuera q̄ habet manus maculatas: non est dignus venire ad mensas hoium honestorum. Et ideo homo solet manus suas lauare et tergere: vt immaculatus valeat apparere. Sic vere dico q̄ si in manibus. i. operationibus nris appareat macula iniustitie: nunq̄ digni erimus accedere ad mensam celestis glorie: seu etiam ad mensas prelature vel eminentie. Illic enim non debet admitti: nisi ille qui ingreditur sine macula: et opetatur iustitiam: et cui loquitur veritate et. Quod tamen est contra multos iudices et prelatos et etiam contra symoniacos: qui. s. manus habent muneribus maculatas. Contra etiam impios et crudeles: qui sanguine innocentū maculāt manus suas: cōtra quos dicit. Job. xxxij. Si declinauit pes meus de via: et secutus est oculus meus cor meum: et manibus meis adhesit macula: feram et alius comedet et p̄genies mea eradicet. Et reuera ista sepe contingunt: quia scilicet illozum qui p̄ iustitiam et symoniam maculati dicuntur: et maculantur et in acutum altitudinis exaltantur: progenies et familia non perseuerat sed eradicatur.

Decimo dico q̄ macula in abscondito seu in sinu: est p̄corris seu blandicia. Ista enim interius latet. Unde dicitur. I. Si laueris te nitro: et multiplicaueris tibi herbam Bouth: maculata es iniquitate tua. Quot sunt hodie tales: qui scilicet exterius sunt loti et mūditi: interius vero diuersis vitijs maculati. Non sic homo: sed sit speculum sine macula: et imago bonitatis dei. Sapien. vj. Igitur dico: quod qui talibus maculis est infectus: deo seu dei seruitio nullatenus est acceptus. Beati ergo immaculati qui ambulant in lege domini. Sufficit. Unde supra vbi imaculatus.

Madian. Hora q̄ Madian fuit filius Abrahę et Cethure sicut dicitur. Gen. xxi. a quo populus madianita: unū qui quāuis circūcisionē reciperet idola tamen colebat.

Magdalena.

et populus israel inimici erant: et ipsis inuidebantur viribus et nocebat et in eorum tribulationibus gaudebat Interpretatur autem madian: respondens autem dimicatio: siue iniquitas autem contradictio. Igitur per madian potest intelligi dyabolus vel peccator: vel etiam populus vel coitas reproborum etc. Dilata et reponere potest volueris etc.

Magdalena. Que primo fuit peccatrix: postea fuit sancta: interpretatur magna: pronuntiata: pronuncia turrensis aut desensibilis. Applicata potest volueris ad beatam Magdalenam vel quemlibet penitentem.

Magis. Aduerbum signat augmentum et superabundantiam quantitatis. Et potest accipi in bono et in malo. Primo ergo dico: quod magis in bono designat bonam superabundantiam et clementiam: bonum etiam additamentum. Sicut de caritate dicitur. Philip. i. Caritas vestra magis ac magis absudet. Nota ergo quod boni abundant in

Humilitate et subiectione. Abundant dico iusti in humilitate. Subtilitate et discretionem. Vnde David in ps. Seueritate et correctione. Vnde David in ps. Societate et affectione. Elegi abiectus esse in domo dei magis quam habitare in

tabernaculis peccatorum. Item abundant in sagacitate. Vnde Prover. viij. Doctrinam magis quam aurum eligite. Item abundant in seueritate. Prover. xviij. Initium vite bone facere iustitiam: accepta autem est apud deum magis quam inmolare hostias. Vnde sicut dicitur. Prover. xvij. Qui corripit hominem magis gratiam inueniet. Item abundant in societate. Vnde sicut dicitur. Puer. xvij. Vir amabilis ad societatem magis amicus erit quam frater. Item abundant in penalitate. Vnde sicut dicitur. Eph. iij. Qui furabatur iam non furest: magis autem latroet manibus suis. Item abundant in constanti stabilitate. sicut apparuit in moyse: qui magis eligebat affligi cum populo dei: quam temporalis peccati habere iocunditatem: sicut dicitur. Iheb. xi. Sed de ista pluralitate qua quis oportet magis in veritate abundare. Vide infra de melius vel de meliori. Magis ergo potest signare superabundantiam in bono.

Secundo signat superabundantiam in malo. Circa quod nota: quod quidam sunt quorum malicia semper auget et semper magis ac magis sunt mali. figurati in muliere emorosa cui nullus medicorum poterat proficere. sed magis ac magis deterius habebat: sicut dicitur. Marci. v. Similes autem malis crudelibus et iniquis qui magis abundant in filiis quam domestica et utilia: sicut patet de cane respectu ovium: quod vere mali fructificant magis in malo quam boni faciunt in bono. Unde nota quod mali hodie abundant in.

Inani gloriacione. Dico igitur quod abundant in inani gloriacione: quod sicut dicitur. Ioh. xij. mali dilexerunt holis gloriam magis quam dei. Vnde dicitur. Ioh. xij. Dico in brigosa litigacione. Vnde. I. Thim. j. monet apostolus: ne intendatur fabulis que inquit magis generant lites. Item in filiorum affectione. Vnde heli fuit dicitur. j. Reg. ij. Honorasti filios tuos magis quam me. Item in carnali delectatione. j. Thim. ij. Voluptatis amatores magis quam dei. Item in mandatorum preteritione vnde. Ibiere. v. Ibo inquit ad optimates et loquar eis: et ecce ipsi magis confregerunt iugum. Istud enim breuius est verum: quod mali in hoc mundo ceteris hominibus Magis.

Immaniter glorianf. Et hec igitur sufficiant de magis. Vide. s. de Abundantia et infra de Maioritate. Si verovis de magis: magis dicere. Dic quod magis quibus sumis cumulatue: sicut cum dicitur. Math.

terent et transgredunt. Et hec igitur sufficiant de magis. Vide. s. de Abundantia et infra de Maioritate. Si verovis de magis: magis dicere. Dic quod magis quibus sumis cumulatue: sicut cum dicitur. Math.

xx. Et illi multo magis clamabant. Quibus sumis copia tue: sicut cum dicitur. Istud mihi placet magis quam illud sicut. Prover. viij. Doctrinam magis quam aurum eligite. Quod reuera ex libertate animi magis placet vni quam aliud. De magis igitur in christo signat perfectum: augmentum et continuationem in bono vel in malo dicamus illud. j. Thim. iij. Accepistis inquit a nobis quemadmodum oportet vos ambulare et placere deo ut abudetis magis. Ita cum desiderium nature sit in deum et inde est quod ois res quanto magis accedit naturaliter ad terminum: tanto magis accelerat ut possit peruenire ad finem cupitum et intentum: sicut patet de leuib9 sursum ascendentibus et de grauib9 deorsum descendentibus: quod quanto magis accedunt ad terminum tanto magis ac magis accelerat ad motum suum. Desiderium enim et natura cuiuslibet rei est magis ac magis versus finem vel prodecedere: et magis ac magis ad terminum se mouere. Sic vere dicam in moralibus: quod reuera motus animi naturalis: quod ad aliquem finem se determinauerit: et inclinauerit: siue ad bonum siue ad malum: quanto magis profecerit et continuauerit: tanto percerto feruentius et violentius se mouebit: et tanto magis se mouere ad ipsum terminum delectabit: et tanto magis in fine quam in principio abundabit. Exemplo fluminis quod quanto magis appropinquat ad mare: tanto magis violenter tendit: et tanto magis abundanter cadit. Sic etiam anima deuota: quanto magis accedit et appropiat per contemplationem ad maiestatis diuine cognitionem: que est finis terminus ad quem tendit et aspirat: tanto magis in caritatis ardore effluat atque flagrat: sicut patet in illo verbo iam dicto. Philip. j. Caritas vestra magis ac magis abundet. Et illud. Job xlij. Confidit dominus nouissimis iob magis quam in principio. In malo vero de iudeis dicitur. Job. v. Quod propter opera que ipse faciebat in sabbato: iudei magis querebant eum interficere. De malis etiam dicitur. Marci. xv. Quod principes concitauerunt turbam ut magis barrabam peteret. Siue ergo magis accipiat perfectiue siue accipiat compatiue: dico quod boni habent suum magis quod debent eligere: mali vero suum magis quod solent diligere. Boni ergo volunt. Unum magis constantem: dum contentum mortis imperium. Unum magis tute fiduciam: dum eligunt claustrum suspensum. Unum magis docte prudentie: dum proponunt sensus mysterium. Unum magis vere iusticie: quod si gutt pene cauterium. Unum magis pure mundicie: quod declinat carnis contagium. Unum magis dulcis clementie: quod supponat fratrum naufragium. Unum magis dignefragantie: quod peccat fame fumigium. Unum magis perseuerantie: quod tolerant mundi litigium. Dico ergo quod boni et iusti volunt et desiderant vnum magis fortis constantie. Et istud est illud magis quo ipsi magis eligunt mortem quam vitam: et magis mundi tribulationem quam pacem. Exemplo bonorum militum. qui magis volunt esse in forti bello quam debili: et magis in periculo quam tuto. Vnde Thob. dicebat Thob. iij. Precipe in pace recipi spiritum meum: expedit enim mihi mori magis quam vivere: sicut de illis. j. Math. j. dicitur: quod ipsi elegerunt magis mori quam cibis coinquinari gentilibus. Et apostolus de seipso dicebat. j. Cor. ix. Id onum inquit est mihi magis mori quam vt gloria mea de euacuet. Quia reuera vir perfectus multo magis eligit mori et pati mortem: quam alicui facere noxi consentire. In isto enim casu verificat illud quod dicitur. Eccl. iij. vbi dicitur. Laudauit magis mortuos quam viuentes. Item dico: quod iusti perligunt vnum magis tute fiducie: et istud est: quia pro certo magis eligunt in religione vel in statu penitentie tute et secure vivere et humiliter manere quam in mundi deliciis habitare. psal. msta. Elegi abiectus esse in domo dei mei magis quam habitare in tabe: peccatorum. Item eligunt vnum magis docte prudentie. Proverbio. viij. Accipite disciplinam et non pecuniam: doctrinam magis quam aurum eligite. Melior est enim sapientia cunctis opibus. Item eligunt vnum magis: quod est vere iusticie. Proverbio. xvj. Initium vite bone facere iustitiam

re iusticiam: accepta em est apud deum magis q̄ im
 molare hostias. Igit faciamus iusticiam nos ⁊ alios
 puniendo ⁊ corrigendo: qz p̄ certo sicut dicit puer. xxviiij
 Qui corripit hominē magis postea gr̄as iueniet apud
 eum q̄ qui p̄ lingue blandimenta decipit. Itēz eligūt
 vnum magis pure mundicie: qz. s. magis diligunt casti
 tatem q̄ carnalitatē: ⁊ magis carnis mundiciā q̄ lu
 ruriā. Sap. viij. Cum esseni magis bonus veni ad cor
 pus com̄natum. Et merito qz p̄ certo: sicut dicit. Eccl.
 xv. Comorari leoni ⁊ draconi placet magis q̄ habi
 tare cū muliere nequā. Itē eligūt vnum magis qd̄
 est clementie. Eccl. xxij. Pone thesaurum tuū in p̄ce
 ptis altissimi: ⁊ ecce magis p̄derit tibi q̄ aurū: cōclu
 de elemosinam in corde paup̄is. Itē eligūt vnu ma
 gis digne fragrantie: hoc est dictum: bone ⁊ honeste
 fame. Eccl. xij. Curam habet d̄ bono noie: hoc em̄ ma
 gis p̄manebit in te q̄ mille thesauri. Itē eligūt vnum
 magis p̄feuerantie seu paciētie. An. j. Cor. vi. Quare
 non magis iniuriā accipitis: quare nō magis fraudē
 patimini. Et breuiter viri boni magis eligunt virtute
 res q̄ vitia eternalia q̄ tp̄alia: bona q̄ mala. Et hec
 sufficiant. Vide infra vbi plus ⁊ s̄. vbi amplius ⁊c.

Magister. Nota q̄ magister est ille qui ali
 os regit ⁊ docet: ⁊ q̄ alijs impar
 tos. Et ideo magister signat doctores: p̄dicatores:
 ductores: tutores: ⁊ quoscūqz holum p̄latos: iudices:
 ⁊ gubernatores. Possunt igit principes ⁊ p̄lati: ⁊ iu
 dices ⁊ p̄dicatores ⁊ eruditores magistrorum noie ap
 pellari. Et dico q̄ p̄nt accipi in bono ⁊ in malo. Et id̄
 notandū q̄ nome magistri est thomen.

- Honoris. Ista em̄ sunt officia boni magri:
- Timoris. q̄ possit alios instruere ⁊ docere:
- Amoris. qualiter debeant taliter viuere ⁊
- P̄clationis. possint vitam p̄petuam obtinere
- Discretionis. Ita q̄ congue possit ei dici illud.
- P̄fectionis. Mat̄. xij. ⁊. Mat̄. x. Magister
- Dilectionis. bone qd̄ faciendo vitā eternā pos
- Correctionis. sideo? De illis igit qui in eccle
- Magister. sia vel in seculo constituunt magi
- em̄ debet. stri p̄t erponi illud verbū. Gen.
- Honorari. xlvij. Si quos nouisti viros indu
- Timeri. strios constitue eos magros pe
- Amari. cor meos. In q̄b⁹ verbis aduerte
- P̄fete. ri. q̄ tales magri debent diligenter
- Esse discretus. examinari. Debent patienter for
- Esse perfectus. tificari. Debent doctifice illumi
- Diligere. nari. Debent canonicē introniza
- Corrigere. ri. Primum facit sagax discussio

Si quos inquit nouisti. S̄m fortis perfectio: quia
 debent esse viri: Sed tertium: prudens discretio: quia
 debent esse industriosi. Quartum s̄o iusta p̄motio:
 qz. s. debent constitui magistri. ¶ Primo ergo dico q̄
 tales debent diligenter examinari: qd̄ ostendit: cū dicit. Si
 quos nouisti. Et loq̄t plato sup̄ior: qz. s. ille qui alios
 magistros i stituit ⁊ p̄fectos: debet eos p̄mo cogno
 scere: discutere ⁊ examinare. ⁊ de eorū cōditionib⁹ suf
 ficientijs ⁊ moribus se diligentius informare. s̄m em̄
 aplm. j. Tbm̄. v. Nemini sunt cito manus iponende.
 Antiquus em̄ nullus miles cōstituebat: nisi ante oia
 p̄bare. p̄. D̄ sic p̄basti me ⁊ cognouisti me. Ad d̄dici
 etiā necesse est: q̄ sp̄s suas cognoscāt ⁊ videāt anteq̄
 in electuario ipsas ponāt. Pugiles etiā p̄mo so
 lent equos suos diligētē videre ⁊ p̄bare: anteq̄ on⁹
 p̄clij eis deus audeant cōmittere. Quia breuiter nulli
 est onus p̄lationis vel publici officij cōcedendū: nisi
 p̄mo diligenter p̄ct: ⁊ nisi mores ipsius cognoscā
 tur. Si quos inquit nouisti. Ideo precipit. Prouerb.
 xxvij. Diligenter agnosce vultum pecoris tui: tuosqz
 greges considera. Ut superiori debet dici illud. Ihu.
 xi. Hosti q̄ senes p̄p̄i sunt ⁊ magistri. Quia. s. ad il
 lum pertinet noscere p̄mouendos ⁊ magistrandos ⁊
 eorum sufficientias p̄uidere. Sacerdotes em̄ ⁊ leuite
 autēqz cōsecrati: ad ostium tabernaculi sacerdoti

bus ⁊ maiorib⁹ offerebant vt diligenter viso q̄ in eis
 nō esset aliqua macula ad suum officiū admitterent
 sicut dicit. Ero. xxvij. Applica ad te aaron ⁊ filios eius:
 ⁊ thume. viij. applica leuitas ad ostiū tabernaculi ⁊c.
 Ad denotandū: q̄ illi q̄ debēt fieri leuite vel sacerdo
 tes. idest q̄ debent aliq̄ officium seu gradū vel magi
 sterius p̄re alijs obtinere: p̄mo debēt ad superiores
 applicari: ⁊ viso ⁊ cognito q̄ nullam habeant insuffi
 cientie maculam: tunc debēt ad dictū magistratū or
 dinari. Ut de tali dicatur illud. Mat̄. xij. Magister
 volum⁹ a te signū videre. Si quos ergo nosti. q. d. ne
 cesse est q̄ p̄mo nofeas: qz. s. ipsi debent diligētē ex
 aminari. ¶ Secundo dico: q̄ ipsi debent patienter for
 tificari. Tiros inquit: qz. s. isti debent esse fortes cons
 tantes: perfecti ⁊ virtuos. Alii em̄. i. virtuos p̄bēt
 esse p̄pter tria vt; Ad subditos.

Correctionem. Magistri em̄ debēt
 Discipulorū defensionem. subditos virilit̄ cor
 Inferiorum refectionē: rigere: Lu. xij. ma
 gister increpa discipulos tuos. Itē debent eos vti
 liter defendere. An. Mat̄. i. iij. Magi nonne ad te p̄
 tinet: qz p̄mus: q. d. Ad se p̄tinet saluare. Itē debent
 eos benigniter refectionē. vñ. Mat̄. xij. Magi dicit
 vbi est refectione mea vt cum discipulis meis manducē
 Ut sic de talibus magistris dicat illud. Eccl. xliij. Hi
 sunt viri misericordie. Tiros ergo inq̄t. Vide de viro. ⁊ su
 pra in multis titulis: qz plures sunt autoritates diuis
 se. Unde. Ero. xvij. Prouide de oi plebe viros poten
 tes ⁊ timētes deū: in q̄bus sit veritas: ⁊ q̄ oderūt qua
 riam: ⁊ constitue ex eis tribunos ⁊ ceterationes roe
 canos: ⁊c. Vide tam. s. de Excelso. Isti igit debent virili
 ter fortificari. Tiros inquit. ¶ Tertio dico q̄ isti de
 bent doctifice ⁊ sagaciter illuminari: qz. s. isti debent
 esse illuminati: p̄ sciam ⁊ doctrinā: qd̄ ostenditur in ver
 bo. Industrios. Industria em̄ idem est q̄ certa scien
 tia vel prudentia: q̄. s. summe req̄rit in magro spiri
 tali. Unde. iij. Ite. xj. dicat. Videns sa lomo adolese
 tem bone idolis ⁊ industrium: constituit eum p̄fectū
 Corpora em̄ su p̄iora sunt lumine pleniora: quia. s. illi
 q̄ sunt aliorū magistri ⁊ sup̄iores: debent esse lumine
 sapientie ⁊ prudentie pleniores. Ut nota q̄ tales ma
 gistri debent esse prudētes ⁊ docti. Et p̄ ipsos subditi.

Exemplariter p̄cedent. Debent em̄ bo
 Salutariter doceant ni magistri alios
 Singulariter cōsulent p̄ bonū exemplū
 p̄cedere. Mat̄. viij. Magister sc̄q̄r te quocūqz teris.
 Itē debēt eos in bonis moribus instruere. vñ. Mat̄. xij.
 Magister scimus qz verar es: ⁊ viam dei in veri
 tate doces. Itē debent eis in sagabilib⁹ consulere. Jo
 petebat qui dicebat. Luce. xvij. Magister bone quid
 faciendo vitam eternam possidebo: q. d. ad te perti
 net consulere quid sit agendum. ¶ Patet ergo: qd̄ isti
 debent sagaciter illuminari. Quarto dico: q̄ ipsi de
 bent sublimiter autorizari ⁊ intronizari: quia scilicet
 cet ipsi debent esse magistri peccorum. i. subditorum:
 dicentes illud. Job. xij. Vocatis me magister ⁊ dicit:
 ⁊ bene dicitis: sum etenim. Sed nota q̄ illi qui magi
 stri. i. principes iudices: vel p̄lati cōstituntur quat
 or conditiones debent habere ⁊c. Vide bene. s. de ex
 celsio: vbi ponit illa autoritas. Constituit eum sup̄ ex
 celsam terraz ⁊c. ¶ Patet ergo quomodo magri sumit
 in bono. ¶ Sed adhuc dico qd̄ magister potest sumi
 in malo. Et sic nota q̄ multa sunt genera malorū ma
 gistroz. Sunt em̄ magri.

- Crudelissimi. De magris crudelib⁹ dicit.
- Adendacissimi. Ero. j. Ad pharao p̄stituit
- Amisignozantes viros ipios ⁊ iniquos ma
- Valde gloriantes gistros opuzvi affligentes
- filios israel onerib⁹. De magris mediocib⁹ dicit. y. p̄ct.
- q. In vobis erūt magri mediocior. de magris i gnozā
- tib⁹ dicit. Job. iij. tu magri israel es dicit i gnoz. ⁊ d̄eb.
- v. Cū deberetis magri fieri p̄pter tps rursus indigēis
- vt doceamini. de magris gl̄iantibus dicit. Timmo. iij

Magistratus.

Coaceruabunt sibi mgfos puriētes aurib⁹. i. auditū vane glie appetētes. ⁊ hec de malis magis sufficiāt.

H **Magistratus.** Nota q̄ magistrat⁹ q̄sq; magisterio publico: in quo constituunt illi q̄ habent rem publicam gubernare. Q̄sq; hō sumit magrat⁹ p̄ illis p̄sonis q̄ in talibus officijs p̄ferūt. Et de istis si vis nota: q̄ dñt esse ceteris.

Liberiores p̄ tenendis magnis honorib⁹.

Clementiores p̄ tuendis pauperibus.

Sagaciores p̄ fouendis causis in iuribus.

Sinceriores p̄ agendis sanctis opib⁹.

Seueriores p̄ p̄lectendis prauis sceleribus.

Igit̄ dico q̄ magistratus ⁊ p̄sone publice dñt esse ceteris liberiores ⁊ in honoribus ampliores. Dñt em̄ alios in gradu ⁊ statu p̄cellere: honorib⁹ ⁊ p̄uilegijs p̄cedere: vt. s. ipsos alij debeant reuereri ⁊ eis efficacit̄ obedire. De libertate em̄ talij satis apparebat apud romanos: vbi illi q̄ erant in aliquo publico magratu durante ip̄o non poterant sup̄ quocūq; crimine cōueniri: imo necesse erat q̄ finire suū officiū ⁊ expectare: anteq̄ q̄s possit sibi dicere aut cū sup̄ crimine molestare. Liber em̄ debebat esse durante officio: ⁊ honoris ⁊ libertatis gaudere p̄uilegio. Judith. ij. Tholosermes vocauit duces ⁊ magistrat⁹ virtutis asyriorum. Uñ de dignitate ⁊ p̄tate talis mgratus dicit. Adach. viij. Q̄d romani cōmittunt vni hōi mgratus suū per singulos ānos dñari vniuersē terre sue: ⁊ omnes obedunt vni: ⁊ inuidia ⁊ zelus nō est inter eos. Sūt igit̄ ceteris liberiores.

B **Uñ dico q̄ isti dñt esse ceteris clementiores.** s. ad causas paupum confouēdas p̄tra maliciā tyrannorū. Uñ dicit de illis mgratib⁹ q̄ vidētes iustitiam pauj. ⁊ sple p̄ceperunt: q̄ de carcere libera renf. Act. xvj. Uñ. ibidē. Ad discretiōem mgratus vt dimit tanini. Itē dñt esse ceteris discretiores seu sagaciores ad q̄d pōt applicari: licet extorte illō. Mcc. vij. Cōgregam optimates ⁊ magistratus ⁊ inueni librū censūs eorū. Et etiā de discretione ⁊ p̄antia talium p̄t dici illud. Act. v. Q̄d abijt mgratus cū ministris ⁊ adduxit ap̄los. s. in cōsiliū sine vlla vi. Itē dñt esse ceteris sinceriores. s. in cōscientia: q̄a oīa q̄ agunt debēt facere iuste: pure sancte: sincerit̄ atq; mūde: ⁊ cū mūda ⁊ sancta intentione. Mcc. xij. Steterunt duo chozi laudantiū in domo dei: ⁊ ego: ⁊ dimidia pars magna tuum mecū. Itē dñt esse ceteris seueriores: scilicet ad malos puniendū: ⁊ ex terminandū q̄si non possunt als castigari. Uñ. ij. Esdre. j. dicit: q̄ magistratus alligauit iochuin ⁊ duxit in egyptū. Ista ergo possunt dici de magistratu in bono.

C **Sz reuera q̄ vt plurimū moderni mgratus ⁊ officiales optimates ⁊ potētes magis excedunt q̄ p̄cedūt: magis deficiunt q̄ p̄ficiunt: magis offendunt q̄ defendunt: ideo de talib⁹ est notandum q̄ isti sunt.**

In delicijs laziores.
In luxurijs potiores.
In consilijs neq̄iores.
In infernalib⁹ supplicijs tristiores. dicit ergo q̄d tales sunt ceteris laziores in conuiujs seu i gule ⁊ castrimargie delicijs. vñ. ij. Esdre. ij. Rex darins fecit cenā magnam oībus mgratibus ⁊c. seq̄ tur. Et cū manducassent ⁊ bibissent ⁊ satiati essent reuertebant. Itē dico q̄ tales sunt ceteris p̄mptiores i luxurijs. Et. j. Esdre. ix. dicit: q̄ in assumptione vxorum alienigenarū cōtra legem manus magistratuū fuerat prima in trāsgressione hac. Et. ij. Esdre. vij. dicit q̄ participes erant p̄positi ⁊ magistratus iniquitatis hui⁹. Item dico: q̄ tales sunt ceteris nequiores in cōsilijs. Patet Dan. vj. vbi dicit: q̄ consiliū inuenerunt cuncti principes regni mgratus ⁊ satrape. s. quomodo. Daniel innocens ponere in lacum leonū. Itē dico q̄ tales sunt seu finaliter erūt ceteris viliores seu tristiores in supplicijs. s. in inferno. Unde de talibus dicit: cōminatue illud. Ibiere. lj. Collidam in te. s. oīferne duces ⁊ magistratus: ⁊ reddam babiloni ⁊ cūctis ha-

bitatoribus caldee omne malum suum quod fecerūt in syon. Sic ergo patet: quomodo magistratus in bono sumit ⁊ in malo.

Magnates. Nota q̄ ad hoc q̄ homo possit a principibus ⁊ magistratib⁹ vtilitatem aliquā reportare: vel erga ipsos digne et laudabiliter se h̄re: plura sunt necessaria sicut innuitur in scriptura. v3 q̄ in ip̄o fit. Humilitas ⁊ reuerentia. Naturitas ⁊ paciētia. Subtilitas ⁊ sapientia. Stabilitas ⁊ permanentia. Sedulitas ⁊ diligentia. Taciturnitas ⁊ sustinentia.

Est dico necessarium: q̄ homo habeat reuerentiā cū humilitate. Eccl. iij. Presbytero humilia aīam tuā ⁊ magnato humilia caput tuum. Itē paciētia cū maturitate. s. patienter ⁊ sine murmure: ⁊ gratāter ⁊ sine querela debet beneficia eorū recipere: ⁊ correctiones ⁊ iniurias sustinere. Eccl. viij. fruire magnatis sine q̄rela. Item sapientiam cum subtilitate seu sagacitate q̄ sicut dicit. Eccl. xx. Homo prudens placebit magnatis. Item p̄manentia ⁊ stabilitatem. Sicut em̄ dicit. Eccl. xi. Sapientia humiliati exaltabit caput: ⁊ in medio magnatorū cōsedere illū faciet. Cōsedere em̄ per mantentiam ⁊ stabilitatē signat. Eccl. xxij. In medio magnatorū consistis. Itē diligentiam cū sedulitate. Uñ de sapientia dicit. Eccl. xxxij. q̄ occultis puerbiorum exq̄ret: ⁊ in absconditis parabolarū cōuersabit. in medio magnatorū ministrabit: ⁊ in conspectu p̄fidis apparebit. Ad ministrare em̄ diligentē sedulitatem designat. Itē diligentia cū taciturnitate. Eccl. xxxij. Loqui in medio magnatorū non p̄sumas: ⁊ vbi sunt senes non multum loq̄ris: ista em̄ si vis applica ad veros principes ⁊ magnatos. s. ad decum ⁊ ad sanctos vel ad bonos p̄elatos ⁊ viros perfectos ⁊ doctos: qz sicut a nobis sunt istis sex conditionibus honorandi: ⁊ p̄fatis modis colendi ⁊ frequentādi ⁊c. Uñ vbi Princeps. P̄elatus. Dñs. ⁊c.

Magnanimitas. sit virtus moralis a magnitudine animi sic vocata: de qua tractat Arist. in ethicis. ⁊ Seneca in libello suo de morib⁹: notabis q̄ ad magnanimum pertinet.

Magnū existere. Primo dico q̄ ad magnanimum. i. ad hominem magnū habentem animū pertinet magnū existere. s. in virtutibus ⁊ morib⁹. Non pōt enī quis magnū animum gerere: nisi qui virtutib⁹ noverit magnus esse. Uñ. Ezech. xxxij. de cedro paradisi dicit. Eratq; pulcherrimus in magnitudine sua: ⁊ in dilatatione arborū suarū. Erat em̄ radix illius sup̄ aquas multas ⁊c. Expone. Unde de magnitudine virtutis: que. s. minorari nescit nec deficere. dicit Seneca. Magnanimus em̄ stat rectus sub onere: nulla em̄ res minorē facit: nihil ei displicet eorū que ferenda sunt: quicqd̄ cadere in hominē pōt: in se cadere nō querit: vires suas nouit: vincit virtute fortunā. Itatur ad magnanimum p̄tinet magnū existere. Secundo dico q̄ ad ipsū pertinet magnis insistere: qz. s. rebus magnis ⁊ arduis. s. celestibus: perpetuis ⁊ sup̄nis cordialiter assistit. magnisq; ⁊ solētib⁹ factis ⁊ dictis actualiter insistit dicens. s. illud. puer. vij. Audite nīe quoniam de rebus magnis locutura sum: aperientur labia vt recta predicent. Veritatem meditabit guttur meum ⁊ labia mea detestabunt impiū. Iusti sunt oēs sermones mei: non est in eis prauum quid: neq; puerum. Et reuera vir magnanim⁹ ⁊ generosus magna sentit: magna facit: magna dicit: veritatem diligit: rectitudinem sectat: ⁊ alterum decipere seu fraudem cōmittere dedignat. Unde Cullius. j. li. d. officijs vbi agitur

agitur de his circa que fortis et magnus animus. **M**af. Dicit in principio. Cū sis ita animo affectus (supple fori et magno) vt. s. dixi. Res geras magnas etc. Spe- ctat igitur ad magnanimū magnis iistere. **T**ertio di- co, q. ad ipm spectat magnis resistere. vir em̄ perfect⁹ et magnanimus fortune duri casib⁹ nō succūbit. quin- imo q̄to magis graua et difficilia sibi incūbunt et imminet. tanto fortius et viriliter in seipso resistit et re- sistit. Teste em̄ Tullio vbi. s. magnanimitas est ratio difficilū aggressiua. Unde ait q. ad magnanimū per- tinet nec perturbationi huiusmodi succūbere nec for- tune. Unde Seneca in plona magnanimi dicebat in epi- stola Paup. hiam. inter plures ero. Exul sū. vbi me na- tū parabo. Duo mitti non curo. Cui angulo nō sum natus. patria mea. totus hic est mundus. Idē etiā Se- neca ep̄la. cxxvij. cōparat vix magnanimū istis anima- libus maximis et stupendis. sicut sunt elephantes et ce- te grandia: q. s. ista non facile sentiunt iacula venato- rum. Unde ait q. p̄p̄ū est in agne fere non sentire a iacu- lo se percussam. Immanis em̄ fera ad latratus canū lente respicit. Sic reueravult Seneca. supponere de viro magnanimo q. s. latrat⁹ et morsus impet⁹ et conat⁹ scit magnanimus despiciere cuncta calcare et contemnere et quanto plures sustinet tanto fortior et letior apparere. **E**xemplo acris qui tunc apparet serenior. quando pre- cesserit. aura maior. **E**xemplo etiā s̄p̄dex que tunc letius rutilant atq. ridet quando frigora plus abundant. **A**d quod facit illud quod dixit Seneca ep̄stola. lxxv. Magnanimo inquit de rebus magnis iudicandū est fortunatior est qui asperis nō mouetur q. qui p̄speris promouetur. non est mirū in tranquillitate non con- cuti. sed illud mirare ibi aliquē stare vbi omnes iacent et ibi aliquē extollere vbi alij deficiunt. Igitur ad magna- nimū pertinet magnis resistere. **Q**uarto dico q. ad ipsum pertinet magnis ignoscere. Ad magnanimum em̄ p̄tinet magnis iniurijs indulgere. victis hostibus parcere. et contra solū quod vento rapit suā fortitudi- nem non monstrare. **E**xemplo illius imperatoris ro- mani qui cū herodem regem vicisset. Ita q. sicut geni- bus herodes coronaz suā ante pedes ipsius posuisset. Imperator ipse coronā in caput herodis reposuit. inu- rias remisit et vitā et regnū concessit dicens ad eandem potentia magnanima pertinere. reges deponere et face- re et rogans q. de cetero romanorum in amicitias experiri- malet q. arma. **E**t ad hoc facit Seneca in lib. de qua- tuor virtutibus. vbi dixit si magnanimus inquit fue- rit. non tibi fieri iniuriā iudicabis. et de inimico dices. non nocuit sed nocere voluit vindictā putabis vindica- re potuisse. scito em̄ magnū honestū vindicte gen⁹ esse ignoscere. Igitur ad magnanimū pertinet magna igno- scere. **Q**uinto dico q. ad ipsum pertinet magna cog- noscere: quia reuera magnanimus magna et ardua opera dei et nature inquirat et percontatur. de rebus vero paruis et cōmunibus inquirere dedignatur dices scilicet illud Seneca. p̄allegatū. Magna animo de re- bus magnis iudicandum est. **S**exto dico q. ad ma- gnanimū pertinet magna despiciere. quia p̄ocerto ni- hil est tam magnū in rebus mundanis quod magna- nimo possit equiparari. Quicquid enim magnū est siue in prosperis siue in aduersis: vir magnanimus vi- lupendit et tanq. se minora omnia despiciat et contēnit. **E**xemplo leonis qui p̄e magnitudine animi in alia animalia q̄uis se maiora solet toruo vultu despiciere. eorum virtutes et magnitudinem contemnere. et con- tra ipsa viriliter p̄ualere. Teste enim Seneca ep̄stola cxxij. facilius est totā genē vincere q. magnanimum. **E**t breuiter sicut idem dicit lib. de moribus. Nihil ma- gnū in rebus nisi animus magna despiciens. iste sunt ergo septem virtutes hominis magnanimi. vt videlicet Magna despiciat. Magna cognoscat. Magnis ignoscat. Magnis resistat.

Magnis insistat. Magnis existat. **A**uerte tū q. magnanimitas debet contineri infra li- mites rationis. Nā prout dicit idē Seneca. li. de quatuor virtutibus. magnanimitas si excedat virū facit sup̄bu- tumidū et imacē inflatū. turbidū et moriuū. **M**ensu- ra ergo magnanimitatis est. nec timidū esse homines nec audace. Eris inquit magnanimus si pericula non appetas vt temerarius: nec formides vt timidus. **M**a- gnitudo em̄ animi si a cōitate hominū sit remota. feri- tas et inmanitas dicit. nō magnanimitas. **H**ec igitur de magnanimitate sufficiant etc.

Magnalia dei. Vide infra vbi Mirabilia.

Magnificare. Nota q. magnificentia idē est q. honorificētia et stat⁹ ex- cellētia. Et magnificare idē est q. honorificare: lauda- re et gl̄ficare. Et nota q. magnificentia. i. honor et excel- lentia. **Q**uedā est glorioza. Magnificētia gl̄iosa est **Q**uedā est virtuosa. excellētia deitatis: quia deus est sup̄ oīa gl̄iosi- **Q**uedā est vitiosa. candus. laudandus et magnificandus. vñ in ps. Laudabo nomē dei cū can- tico et magnificabo eū in laude. Magnificentia et uo- sa est gl̄ificatio viri iusti. De qua dicit. p̄parat. i. **M**a- gnificat⁹ est rex salomon sup̄ oēs reges terre. **M**a- gnificatio vitiosa est magnificatio. laus et honorificatio peccator⁹: et ista nihil aliud est q. p̄speritas maloz: q. s. mali sepe magnificant: famant et gl̄ificant plus q. aliq. **N**ō ibi dicit. v. Magnificati sunt et ditati. impin- guati sunt et dilatati: et preteritū sermones micos. Sed q. longū esset materiā illi s̄psequi. **V**ide. s. de laude. de gloria. de honore. de flāma et de adulatione. **E**t sic scies qd est magnificentia siue in bono siue in malo. **V**erūta- men ne ita transeā pede sicco. dicā aliqd de ista triplici magnificentia. **E**st igitur dico Magnificentia

Summi creatoris **Q**uinto igitur dico q. est Magnificentia summi: circa **J**usti viatoris. magnificētia summi: circa **U**ni peccatoris. tenus. **C**reator em̄ in se magnus et magnificus dicitur. respectu vero nostri magni- ficatus et plenus excellētia. laude gloria et magnificē- tia reperitur. Magnificare enim debet super omnia creatura creatorē. capriuum redēptorē. debellatus libe- ratorē. **C**ū igitur deus sit noster creator qui nos crea- uit. cū non essemus. noster redēptor q. nos redemit cuz- errassemus. noster liberator qui nos liberauit cū peris- semus. merito dico q. debemus ipsum magnificare. i. ipsum exaltando et laudando magnū facere et gl̄ifica- re. dicendo. s. illud ps. Laudabo nomen dei cū cantico: et magnificabo eū in laude. **E**t placebit ei super vitulū nouellū: cornua p̄ducentes et vngulas. **E**t reuera illud est qd summe deo placet. scilicet ipsum laudare et magni- ficare. **I**stud est em̄ vñ solū quod sibi offerre possum⁹ vt scilicet ipsius virtutes et magnificentias exaltemus et vt eius magnalia collaudemus: sicut faciebat ille na- buchodonosor. **D**an. iij. dicens. Laudo inquit. magni- fico et gl̄ifico regē celi. quia omnia opera eius vera. et vie eius iudicia. et gradientes in superbia potest humi- liare. **U**bi nota q. deus est magnificandus et laudan- dus scilicet **P**ropter eius essentia que nunq. desinit. **V**era inquit. **P**ropter eius clementia que semper in- fluit. **C**eli. **P**ropter eius prudentia que cuncta statuit regē a regendo. **P**ropter eius potentia que mira con- struit. **O**pera eius. **P**ropter eius iustia que mala de- struit: quia vie eius iudicia et gradientes etc. **Q**uia re- uera huius essentia nunq. desinit. **C**lementia semper p̄- ficat. **P**rudētia cūtra p̄spicit. **P**otentia mira p̄ficat. **J**u- stitia malos seu mala deijcit. **E**st enim iste. **E**xistendo verissimus. **V**era influendo largissimus. **C**eli. **P**rou- dendo doctissimus. **R**egem. **O**perando formissimus. **O**pera. **C**astigando iustissimus. **J**udicia. **I**sta em̄ qn- q. faciunt deū laudabile. et quēlibet magnificū. scilicet quando **M**agnus est: quo ad essentia et nobilitatem.

Magnificare.

Magna dat quo ad clementiā & liberalitatē. Magna facit: quo ad prudentiā & sagacitatē. Magna facit: quo ad potentiam & strenuitatē. Magnus resistit: quo ad iustitiā & severitatē. **E**rgo dico q̄ magnificare debemus deū p̄pter eius essentiā inuariabilem. Vera inquit: quia quicquid est in eo totū est certū & verum: nihil est in eo fictū. variabile seu vanū: sed totū essentialē perpetuū & eternū. Magnificetur ergo fortitudo domini. **1**hume. xij. Et in ps̄. dicitur. Magnificate dominū meū: & exaltemus nomen eius in idipsum. q. d. Idē ipse ex se ipso est magnificabilis: vt sic dicat homo illud ps̄. Benedic anima mea domino: domine deus meus magnificatus es vehebenter. Confessionē & decorem induisti. amictus lumine sicut vestimento. Vera inquit. Unde de veritate diuine essentie potest dici illud. y. **E**ldre. iij. Veritas manet & inualefcit in eternū. et uiuit & obtinet in secula seculorū. Sequitur. Magna est veritas & inualefcit. Magnificemus ergo deū p̄pter eius essentiā inuariabilem. Vera inquit. **E**t c̄ deū magnificare debemus p̄pter eius clementiā inexhaustibilem: que scilicet ostenditur cū dicitur. **C**eli. **C**eli enim semper radios mittit: omnia cōtinet: & omnia nutrit. Sic de p̄ suā largissimā & largitiuā largitarē: quia iste dat magnifice bona & dona. terrena. spiritua lia & eterna. figuratus in rege assucro. de quo dicitur **1**heser. ij. q̄ ipse fecit conuiuū p̄ magnificū cunctis principibus & seruis suis: & dedit requiē vniuersis principibus & dona largitus est iuxta magnificentiā principalem. **C**eli inquit ps̄. Elevata est magnificētia tua super celos. quasi dicat. **D**ei magnificētia amplius largitur & influit q̄ faciunt ipsi celi. magnificētia enim eius & virtus eius in nubib⁹. que scilicet pluuiā largitur & rorem. Magnificetur ergo deus p̄pter eius clementiam inestimabilem. **C**eli inquit. **E**t c̄m deus magnificetur p̄pter eius prudentiam seu prouidentiam indeceptibilem. regē inquit. qui scilicet dicitur a regendo: quia scilicet in ipso est prudentia & sapientia infinita qua cuncta reguntur & disponuntur. **1**sa. iij. **A**rborem inquit quam uidiſti sublimē cuius aspectus in omnē terram & rami eius pulcherrimi. fructus eius nimius & escam uersorū: n̄ ca: & subter eam habitantes bestie agr̄: & in ramis eius aues celi tu es rex qui magnificatus es. inualuisti. & magnitudo tua creuit vsq; ad celum. & potestas tua in vniuersa terra. **I**sta enim expone de deo & de eius sapientia & prouidentia regitiua. que scilicet dat escam omni carni & de omnibus prouidet vniuersis. **U**t de tali rege cuncta magnifice gubernante dicatur illud. y. **1**paralip. ij. Magnificatus est rex Salomon super omnes reges vniuersę terre. Magnificemus igitur deum p̄pter eius prudentiam indeceptibilem. **1**h̄ regem inquit ps̄. Quā magnificata sunt opera tua domine omnia in sapientia fecisti. impleta est terra possessione tua. **E**t c̄m magnificetur deus p̄pter suam potentiā insuperabilem. **O**pera inquit. Quia reuera potentia ipsius summe appareret & apparuit in magnificis operibus que omni die perficit que fecit. de qua satis propue loquitur dauid dicēs. **P**otentia tuā & iustitiā deus vsq; in altissima q̄ fecisti magna deusq; filius tibi. **U**n̄ sibi d̄. **E**ro. xv. Quis s̄s tui magnific⁹ in sc̄ritate: & terribilis atq; laudabilis & facies mirabilia. **E**t reuera magnificat magna.

Opera creationis.

Opera redemptionis

Opera gubernationis.

Opera iudicij finalis decisionis & ordinationis.

Et hoc in auctoritate ostenditur cū dicitur omnia opera eius. **1**sa. xvi. dicit q̄ deus uoluit ostēdere sanctis suis magna opera suoz: & gloriā in mirabilib⁹ i. s̄i⁹ vt enarrat magna opera eius. **U**n̄ de operibus beate incarnationis: dicit **1**uce. j. bea uirgo. Magnificat anima mea dominū. **E**t exultauit sp̄s meus in deo saluati meo. Quia fecit mihi magna qui potens est &

sanctū nomen eius. **I**gitur magnificemus deū: p̄pter suā potentiā insuperabilem. **E**t c̄m deus est magnificandus p̄pter suā iustitiā irrefragabilem. **E**t hoc ostenditur cū dicitur. **E**t om̄es uie eius iudicia: & q̄ gradīes in superbia potest humiliare. **C**onstat enim q̄ boni & leuiter iudices pfecerunt a populo magnificari: & apud deum & homines commendari. **U**t de rigore seueritatis illius dicatur ei illud ps̄. **C**onfitebor tibi domine: q̄ terribiliter magnificatus es: mirabilia opera tua: & aia mea cognosceat nimis. **U**n̄ alibi de magnificētia diuine iustitie d̄ in ps̄. **Q**uā sanctimonia & magnificētia in aspectu eius. **S**equi. **J**udicabit orbē terre in cōtate: & populos in ueritate sua. **I**gitur dicā q̄ magnificandus est deus. Quia

Iustior in iudicando.

Fortior in operando.

Doctior in ordinando.

Dulcior in miserando

Longior id est eternior in permanendo.

Patet ergo q̄ est magnificētia que debetur summo creatori. **E**t hoc est primū principale. **S**ecundo principaliter dico q̄ est magnificētia que debetur iustoriator. **E**t ista p̄certo nihil aliud est q̄ honor temporalis: spiritualis & eternalis quo scilicet iustus homo glorificatur & exaltatur. & quo honorabilis & magnificus reputatur. **D**icitur enim magnif. eius seu magnificatus idem quod magnus factus: seu magna faciens. quia scilicet iusti magna faciunt uirtuose operādo: deo finaliter magni erunt. temporalē. spiritualem & eternalē gloriā acquirendo: vt scilicet de quolibet viro iusto dicat illud **E**saie. iij. **E**rit germen domini in magnificētia & in gloria. **U**bi aduerte q̄ iustus a triplici magnificētia commendatur videlicet

A virtuali perfectione.

A tpali promotione

A b eternali platione.

Iusti enim virtualiter clarificunt: q̄ sunt germen.

Tpaliter splendescunt: q̄ in gloria.

Et c̄m magnifici: q̄ clarescunt & tu

liter. **E**t hoc ostendit cū dicit. germen d̄i. **U**nde. **1**sa. xvi. vbi

Germen. quō uir iustus germen cōparat. iuxta illud ps̄. **I**ustus germinabit sicut lilium: & florebit in eternū aſi d̄m.

Et reuera iustus in x̄tutib⁹ & sc̄itijs aliquotiens magnificat. & magnus apud deū & homines in fama &

opinionē. honore & p̄fectione putat. **U**n̄ de illo rege iuda **J**osaphat q̄ interpretat ip̄e iudicatus. **1**sa. xvi. **1**paral. xvij.

Creuit ergo **J**osaphat & magnificatus est vsq; in sublimē. **U**bi. **1**sa. xvi. quadruplex x̄tus ostendit que magnificat merito possessorē. **1**. **C**haritatis iugis p̄secutus. **V**eritatis certus p̄secutus. **E**quitatis rectus effectus. **V**oluntatis altus affectus: p̄bat. **C**astitatē ingens incrementū. **C**reuit inquit. **V**eritatē certū argumentū. **E**rgo inquit. **E**q̄ratem iustum fundamentū. **J**osaphat & **N**obilitatem altū firmamentū. **I**n sublime inquit. **C**rescere enim signat uirtutem augmentatiuā: hoc est charitas & diligentia. **E**rgo signat uirtutem ordinatiuā: hoc est ueritas & sapientia. **J**osaphat iudicans signat uirtutes determinatiuā: hoc est cōtas & iustitia. **I**n sublime & o signat uirtutē eleuariuā. **I**. mentis: hoc est uoluntas & celestiu cōplacētia. **U**nde vbi **C**rescere. **E**rgo. **J**udicare. & **S**ublimis. **I**. titulis & materijs suis. **E**t breuiter de uirio uirtuosus quō magnificantur potest dici illud. **1**sa. xvi. **U**n̄ iuda magnificati sunt valde in conspectu omnium. **U**nde **1**rom. viij. **Q**uos iustificauit illos & magnificauit. **P**atet ergo q̄ uiri iusti sunt magnificati: quia clarescunt uirtualiter. **G**ermen inquit. **D**einde dico q̄ sunt magnifici: q̄ splendescunt temporaliter. **E**t hoc ostenditur in **1**sa. xvi. **M**agnificētia. **C**ōstat enim q̄ iusti sancti quib⁹ a deo uocant & pmouentur certā & tpales magnificētijs: regna: p̄claturas & dignitates. sicut de dauid & alijs plurib⁹ legit quos deus tpaliter magnificauit. & ad dignitatē & fastigiū exaltauit. **1**sa. xvi. **M**agnificatus est puer samuel apud deū. **U**nde **E**sa. xvi. sic. **D**ns uoluit & sanctificare eum & magnificare

magnificaret eum. q. d. Primitus debet homo sanctificari aut magnificari. anteq̄ debeat ad prelatiōis apicem exaltari. Et pro certo vato q̄ homo diuina gratia fauente vel permittente ad dignitatis apicem exaltetur nunq̄ tamen propter hoc homo se debet magnificare. nec pre alijs gloriificare: cum ignorat si sanctus aut iustus debeat dici vel possit. An de Romanis dicit. i. Macha. viij. Qd̄ exaltati sunt valde: sed in omib̄ his nemo portabat dyadema: nec induebat purpura vt magnificaretur in ea. Igitur dico. q̄ iusti magnificatur. q̄ splēdescunt temporaliter. Magnificentia inquit. De nris dico. q̄ iusti magnificant in quantū nitescunt sup̄ naturaliter. i. in gloria paradisi. qd̄ ostendit cū dicit. Gloria. Nec est em̄ summa et vltima magnificentia. q̄. i. homo post vite decursum: et post agonē vite presentis assumatur ad triumphū glorie paradisi. et ad magnificentiā imperij paradisi. Gloria inquit. An de viro iusto in celis gloriificato et magnificato dicit Ecc̄. xlv. q̄ deus similem illū fecit in gloria sanctorū: et magnificauit eū in timore inimicorū. Sequit̄ gloriificauit eū in conspectu regū. Igitur pr̄ q̄ iusti a deo magnificant finaliter et eternaliter. Gloria inquit. Mundialiter et temporaliter. Magnificentia inquit. Moraliter et tualiter. Sermon inquit dñi. Sic igitur p̄cludo. q̄ est quedā magnificentia p̄t̄ p̄fessionis: hoc est dictu cuiuslibet iustivatoris. Tertio vero dico. q̄ est quedam magnificentia vani peccatoris. Constat em̄ q̄ mali quandoq̄ in mundo magnificantur. et in altis statibus et dignitatibus subleuantur. scz. Quidam magnificantur

Ratione diuitiarum. De magnificentia diuitiarū dicitur. Ratione mundialiū scientiarū. Hierc. v. Magni Ratione potentiarū amicitiarū. Ratione magnarū eminentiarū. ficati sunt inquit et vitati. impinguati sunt et incrassati: et p̄terierunt sermone meos. De magnificentia ratione mundialium scientiarū: qd̄ potissime apparet in aduocatis dicitur in ps̄. Qd̄ isti sunt illi qui dixerūt. linguā nostrā magnificabimus labia nostra a nobis sunt: quis noster dominus est? Et tamē alibi dicit. q̄ disperdat dñs vniuersa labia dolosa et linguā magniloquā. De magnificentia ratione noticiarū: seu potentū familiaritatū. et amicitiarum que patz de malis principum familiaribus. qui a magistris suis plus debito magnificantur: et ab ipsis fouentur contra iustitiam et honozantur contra illud Ecclesiastici. r. Nol̄ desp̄icere hominem: iustum pauperem: nec magnifices virū peccatorē diuitem. De talibus dicit Esai. ix. Multiplicasti gentē: non magnificasti leticiam. Quia reuera quāto tales amplius multiplicant et magnificantur. tanto inferiores subditi plus grauantur. De magnificentia et ratione dignitatum seu eminentiarum: que scz spectat ad malos principes et prelatos qui scz seipso pre alijs indebite magnificant et extollunt dicit figuratiue Dan. viij. q̄ ipse vidit arietem ventilantem cornibus ad oēm partē: et om̄s bestie non poterant resistere ei. fecitq̄ sm̄ voluntatē suam et magnificatus est. Expone de ariete cornuto p̄ta prelatos mitratos et indebite magnificatos: quibus tamē dominus cōminat. Esa. r. dicens visitabo super fructum magnifici cordis regis. et sup̄ gloriā altitudinis oculorū eius. Sequit̄. Et erit terrore vagus etc. Igit̄ de quolibet indebite magnificato et exaltato dicit Dan. viij. q̄ cornu modicū factū et grāde: et magnificatū est vsq̄ ad fortitudinē celū et deiecit de fortitudinet de stellis. et p̄culcauit eas: et vsq̄ ad principē fortitudinis magnificatus est. et ab eo tulit iuge sacrificium: et deiecit locū sanctificationis eius. Quia reuera quod dicitur cornu propter duriciam et superbiā: qui de paruis fiunt magni. propter promotionis excellentiam. contra deum magnificantur per iniquitatem et maliciam. sacrificiaq̄ ipsius et locum sue sanctificationis destruiunt. in quantum grauant religionem et ecclesiam. stellas de celo eijciunt et conculcant. in quantum nobiles detrahunt ad paupertatem et miseriam. Sufficit igitur de magnificentia im-

p̄i: iusti et dei etc.

Magnus. Magnitudo.

Nota q̄ magnitudo nihil aliud est q̄ quantitas rei ex naturalibus dimensionibus constituta. Constituit em̄ magnitudo ex longitudine latitudine sublimitate et profunditate. que quandoq̄ spiritualiter quandoq̄ temporaliter denotatur. Verū tamē q̄ aliqua sunt magna quantitate moralis aliqua quantitate virtutis. est notādum q̄ est multiplex magnitudo. scilicet. Quedam.

- Mirabilis.
- Laudabilis.
- Motabilis.
- Damnabilis.
- Tristabilis.
- Odibilis.
- Amabilis.

Prima est magnitudo diuinitatis. De qua dicit in ps̄. Magnus es tu et facies mirabilis: tu es deus solus. Sc̄da est felicitatis eterne. de qua Baruc. iij. Misracl q̄ magna est domus dei et ingens locus possessionis eius. Tercia ē magnitudo moralitatis interne. Et ista est illa qua vir iustus dicitur spiritualiter esse magnus. de quo dicit Mat. v. Qui aut fecerit et docuerit sic homines hic magnus vocabitur. Quarta magnitudo est prosperitatis mundane: de qua math. viij. facta est tranquillitas magna in mari. Quinta est magnitudo iniquitatis humane. Unde cuiuslibet diuiti peccatorū dicitur illud Ezech. xxxix. Ecce ego ad te draco magne q̄ cubas in medio fluminum. Sexta est magnitudo penaltatis subterne. i. doloris infernalis. De qua dicit Luc. xxi. Erit pressura magna super terram. Et Tresh. ij. Magna vclut mare contritio tua. Septima est magnitudo capacitatis externe: ista est magnitudo ecclesie militantis. De quibus dicit in ps̄. Apud te laus mea in ecclesia magna. Singula ista per ordinem p̄sequi longum esset et tediosum. idcoq̄ dico q̄ est triplex magnitudo. i. Magnitudo

Dei creatoris.

Boni viatoris.

Mali peccatoris.

Dicamus ergo p̄io de magnitudine dei: et dicam: q̄ est quedā magnitudo valde gloriosa: scz magnitudo dei. Quia sicut dicitur in ps̄. Magnus dominus et laudabilis nimis et magnitudinis eius non est finis. Iste est enim magnus. Ratione capacitatis cuncta continentis. Ratione sublimitatis cunctis pre eminentis. Ratione profunditatis nulli cōpetētis. Ratione eternitatis semper permanētis. Iste em̄ sunt quatuor dimensiones. que faciunt deum magnum: videlicet latitudo capacissima. Iste est em̄ sicut celum. cuius ambitus latitudo continet vniuersa. Et ideo de ista latitudine contentiua dicit quidam philosophus. q̄ deus est sphaera in circumscripibilis cuius centrum vbiq̄ est circūferentia autē nusq̄. Et ij. Esdr̄. iij. Magna est terra et excelsum celū. Et in ps̄. Hoc mare magnum et spaciosus. Itē altitudo sublimissima. Ipse em̄ magnus est in altitudine: q̄ scz preeminet cūctis creaturis sicut cedrus ratione altitudinis: lignis p̄minet vniuersis. quare etiā regina arborū nuncupat. Unde in ps̄. Dñs in syon magnus et excelsus super oēs populos. Et alibi. Terribilis rex magnus super oēm terraz. Itē in ipso est profunditas occultissima. Deus em̄ est sicut abyssus ratione incōprehensibilitatis: q̄. i. sicut dicit. Job. xxxij. Deus magnus et vincens scientiā nostram. Item in ipso est longitudo eternissima. Thob. xij. Magnus es dñe in eternū: Et sic ergo dico. q̄ deus est maximus: licz magnitudo eius sit occulta. In sole em̄ sunt duo que nobis sunt incognita et occulta. scz magnitudo et motus. Maior em̄ est ocies tota terra. qd̄ tamē nō videtur. Atissime etiā currit. et tamen videt q̄ in aliquo nō inouet. Sic de nobis penitus duo de deo sunt ignota. i. sua excellentissima magnitudo. de qua dicit illud Job. xxxij. Magnus deus et vincens scientiā nostrā. Stupebant autē oēs de magnitudine dei. Luc. ix. Et sui motus. i. sue occulte prouidentie. ordinationis et sapiētie certitudo. Ista enim nobis non cognoscunt. sed ab oculis omnium mortalium absconduntur. Quia sicut dicitur in ps̄. Magnus dñs et magna virtus eius: et sapientie eius non cū numerus. Ubi deus ostenditur esse ma-

8

8

C gnus principaliter quo ad tria. videlicet. Quantū ad
 Presidētie celsitudinē. **C** Primū pbat honor
 Efficacie fortitudinem. peratorius: qz magnus dñs
 Providētie certitudinē. Scōz vigoz operatorius: qz
 magna virtus eius Sed tertū splendor ordinatorius:
 qz sapientie eius non est numerus. **C** Dico ergo qz iste
 est magnus ppter suā imperatiuā celsitudinē. qd ostē
 ditur cū dicit. Magnus dñs. Iste est dñs generalis nō
 particularis. summus nō infimus: gloriofus nō vitio
 sus. sicut em̄ dñs in ps. Deus magnus dñs: r rex magn⁹
 sup oēs deos. Itē magnus ppter operatiuā fortitudi
 nem. Magna inq̄ virtus eius. sicut em̄ dñs Job. xxxvij.
 Iste est magnus. fortitudinē iudicio r iustitia. An de
 ipso pōt dici illud Act. viij. Hec est virtus dei que dicit
 magna. Et bñ dicitur in generali. vt denotaret qz ipe
 est oēm hñs r tute. oia pspiciēs. Dēm em̄ hñs r tute r in
 omniū tute r pfectione magn⁹ est: qz s. ipse est Magn⁹
 Pietate. Magnus dico in pietate: qz. s. ipse est
 Potestate. Quā magna multitudo dulcedinis
 Operatione. Quā magna multitudo dulcedinis
 Jurisdictione. De malo liberādo. ps. Mis
 ericordia tua magna est sup me: r eruisi a lam meā ex
 inferno inferoi. In celis premiādo ps. Magna sup celos
 misericordia tua. Itē magnus in prāte Hier. r. Magn⁹
 es tu: r magnū nomē tuū i fortitudine. Itē magn⁹
 in opatione. An in ps. Magna opera dñi. exquisita in
 oēs volūtates eius. Et possumus notare de magnitudi
 ne opey. s. de creatione mūdi. r de suis occultis iudicijs
 r de assumptione carnis r. Iste em̄ fecit magnalia in
 egypto mirabilia in terra chaz. terribilia in mari rubro
 Itē magnus in iurisdictione: qz sicut dicit in ps. Ipse est
 terribilis rex. magnus sup oēm terrā. Habet ergo ope
 ratiuā fortitudinē. **C** Itē deus habet pūissā certitu
 dinē: qd ostendit cū dicit. Sapientie eius nō est nber⁹.
 Ipse em̄ r tute magnitudinis sapientie sue certissime
 prouidet de oibus creaturis. Quia sicut dicitur Hier. r.
 xxxij. Ipse est magnus r incōprehēbilis cogitatu: qz si
 cut dicit Job. ix. Sapiēs in corde est r fortis robore. Et
 in ps. dicit. Dia in sapiētia fecisti: impleta est terra pos
 sessione tua. Et sequit. Hoc mare magnū. Et sic igif p
 quō deus pluribus opationibus dicitur esse magnus.
D **C** Scōdo dicamus. qz est magnitudo viri perfecti. Vir
 em̄ iustus dicit esse magn⁹: qz sicut res dicit esse magna
 que habet suas naturales dimēiones. s. longitudinem
 altitudinē: que ides sunt. r latitudinē r profundū. Sic
 vere ille dicit spūaliter esse magnus. qui habet pfundū
 fidei. altitudinē spet. latitudinē charitatis. longi
 dinē longanimitatis **E** r breuiter stella efficit magna.
 ex magna aggregatione lucis: qz. s. stella nihil aliud est
 qz aggregatio lucis in suo orbe. que quanto plus abun
 dauit tan r stelle substantia maior erit. Sic rē cha
 rissimi: homo dicit esse spūaliter magnus. qm magna
 lucis abundantia. i. magna r tute redundancia in ipso
 fuerit aggregata. Magna em̄ lucis. i. virtutis aggre
 gatio: causat magnitudinē stelle. i. magnitudinē viri iu
 sti. Et sic homo dicit illa stella magna ardens sicut fa
 cula. de qua dicit Apoc. viij. Homo em̄ est sicut arbor:
 que quia in principio sit verba modica tamē crescēdo
 p̄tinue efficit arbor magna. Et etiaz sicut fluiuius: qui
 quia sit in principio riuus paruus: qz tamen continue
 crescit per aggregationē aquay. finaliter efficit magn⁹
 valde. Et etiā sicut dies: que quia in principio sit ob
 scura p̄tinue tamen crescēdo magnā recipit in meridie
 claritatē. Quia rē charissimi: quia homo in principio
 sit obscurus per ignorantia: sitqz modicus per virtutū
 carentia: qua tamē aqua gratiay r virtutū in ipso con
 tinue aggregant. ita qz semp de virtute in virtutē crescit
 r augmentat: ipse finaliter efficit valde magnus: r in
 perfectionis r virtutis magnitudinē gloriofus: sicut de
 ysaac dicit Gen. xxxij. Quō ibat p̄ficiens atqz succrescēs
 donec magnus vehemētē effectus est. Et rē magnus
 efficit homo iustus in tū in corde per gratiay accumu
 lationē: r tū in p̄tinatione per bonoy opey r tū

tionem: longe inter alios per bone fame divulgationē:
 sursum in paradiso corā deo r angelis per glorie acqui
 sitionē. Ita qz breuiter de magnitudine viri iusti potest
 exponi illud Luce. j. Hic erit magnus r filius altissimi
 vocabitur. In quibus verbis ostenditur. qz viri iusti tri
 pliciter fiunt magni. videlicet **P**er
 Virtualē perfectionē. **P**rimū pbat nobilis natu
 ralem promotionē. **P**rimū inquit altissimi.
 Eternalez prelationem. **S**cōm seculi p̄tura. No
 cabit inquit. Sed tertū gloria futura. Hic inquit ma
 gnus erit. Triplex est igif magnitudo viri iusti scz
 Virtualis. **C** Magnus ergo est vir iustus r tuali
 Temporalis. **T**er. per perfectionē. qd ostendit cū dicit
 Eternalis. **T**ur. filius. i. imitator altissimi. Res ei
 dicit esse magna: que magne rei assimilaf r conforma
 tur. Sicut vere iustus pōt dici magnus: qui altissimo deo
 r maiori r maximo per imitationē in virtutibus r con
 ditiōibus inq̄tū est possibile coaptaf. filius inquit al
 tissimi. **A** r sic possit dicere illud Thob. v. Ego sum aza
 rias ananie magni filij. **A** r sic respondeat illud qd se
 quit. Et magno genere es tu. Tales sunt virtualiter ma
 gni: qz. s. sicut teste Jh. r Regiones frigide nutritur homi
 nes magnos. sicut p̄t̄. Europa respectu alia r terray
 Circalmarc. rubium etiā dicunt crescere maxime arbo
 res s̄m eundē: licet circa alia arbores nascunt generali
 ter parue valde. In yndia etiā dicit esse genus hominū
 maximoz. qui nullis doloribus affligunt: qui nec fri
 gus: nec calorem: nec aliquam infirmitatē patiuntur
 quoy corpora ad quinqz cubitos protendunt **S**igātes
 etiam in mundo fuerūt. qui maximā corporis magnitu
 dinem habuerūt. Quēdā sunt animalia valde magna:
 r ab alioy quantitatibus disparia. sicut est elephas in
 ter gressibilia. inter natatilia cete r balena draco r cro
 codillus inter reptalia. **I**stegitur creatura charissimi:
 significant viros perfectos. qui gratijs r virtutibus au
 gmentati sunt. In sup r super alios in scientijs r mori
 bus r vita r fama valde magni. sicut de Job dicit Job.
 j. qz erat vir. ille magnus inter oēs orientales. **I**sti em̄ di
 cuntur esse in frigida regione diuini amoris. plantati
 sunt circa mare rubrum diuini amoris quinqz cubitos
 habent. i. quinqz sensū custodiā per discretionē: nulli
 dolori subiacent. per patientie perfectionem: gigantes
 sunt: per fortitudinē. elephantes per multitudinē. **E**t bre
 uiter de illis pōt dici illud Baruc. iij. **I**bi inq̄t fuerunt
 gigantes nominati illi qui ab initio fuerūt statura ma
 gni scientes bellū. **E**t sic igif p̄t̄ quō isti sunt magni vir
 tualiter per perfectionem. **A**n nota qz isti sunt magni
 In sapientia. **D**ico in sapiētia: qz sicut dicit. iij.
 In eloquentia. **R**eg. r. Magnificatus est rex sa
 In famositate. **S**olomon super omnes reges diuitijs
 In benignitate. **r** sapientia. **I**tē in eloquentia: di
 cens illud prouer. viij. Audite me qm̄ de rebus magnis
 locutura sum. **A**periant labia meay r ceta p̄dicēt. **I**tes
 in famositate. **A**n in ps. In israel magnū nomen eius.
Ites in benignitate. **P**s. Misericordia tua magna est
 super me. **P**at̄z igif qz isti sunt magni per perfectiones
 virtualiter. **C** Deinde dico qz boni quandoqz fiunt ma
 gni temporaliter per promotiones. **E**t ista magnitudo
 ostendit cū dicit. **N**ocabit: qz. s. boni r iusti vocant sepe
 a deo ad magnas r altas dignitates. **A**n **A**at. v. Qui
 fecerit r docuerit sic homines. hic magnus vocabit in
 regno celoz. **I**lle em̄ que regionē obtinent inter apes
 sunt p̄t̄ alijs magne valde. **Q**uia ycre. qui ad regiones.
 idest. ad celsitudinem officioy r dignitay umi promo
 uentur: p̄t̄ ceteris magni in virtutibus esse tenentur.
Quia s̄m vegetium. **T**unc republica bene agit: quā
 do non potest esse maior nisi qui melior. **I**sti ergo sunt
 magni temporaliter per promotiones. **C** Deniqz dico.
 qz boni fiunt magni eternaliter per prelationes. vel per
 fruitionem. **R**es enim superioris p̄t̄ ceteris sunt maio
 res. **P**at̄t: quia minor stella maior r iusti crunt maximi: quando sur
 sum in paradiso erūt perpetuo collocati. **E**t hoc ostē
 ditur

num. De terrore etiam ipsius maiestatis dicitur in ps. Vox domini sup aquas: deus maiestatis intonuit. Et Ueliter. xij. Nō est qui resistat maiestati tue. Igitur ista est formidabilis propter seueritatem. ¶ Item diuina maiestas est delectabilis propter benignitatem: seu propter futuram felicitatem. Maiestas em̄ regia vel papalis delectabilis et amicabile est seruitoribus et familiaribus suis. licet sit formidabilis inimicis. Sic uere maiestatis glorie diuine sanctis erit delectabilis. Iam uero damna sit terribilis. Unde apostolus dicit ad Mat. xij. Cum sederit filius hominis in sede maiestatis sue. tunc et vos sedebitis cum eo etc. scilicet in paradiso ubi erit uobis gloria sempiterna. Iuxta illud Esai. lx. Domū maiestatis mee glorificabo. Ubi de quolibet beato potest dici illud Baruch. v. Ad ducet autē ip̄s cum scilicet beatus cum iocunditate in lumine maiestatis sue cū misericordia et iustitia que est ab ipso. Sic ergo patet: quod maiestas deest: delectabilis: formidabilis: honorabilis: insuperabilis. Sic ergo dico. quod in scriptura reperitur maiestas numeris: gloriosi. Et hoc est primū principale. ¶ Secundo principaliter dico quod inuenitur maiestas hominis uirtuosi. quod reuera sicut lumen in lucerna exterius causat resplendentiam luminosam. que. scilicet aere illuminat circumstantem. Sic lumen uirtutū quā latet in corde hominis et uos si solet quandā maiestatem. et quandā honestatis resplendentiam exterius in gestu et habitu generare. que totā soler patriam bonis exemplis et documentis illuminare. et inuentis oculos delectare. figuratus in illo angelo de quo Apoca. xviij. terra illuminata est a gloria eius. et de talibus dicit illud Luc. jr. Erant autē moyses et helias uisi in maiestate. Ista igitur est maiestas hominis uirtuosi. ¶ Tertio principaliter dico. quod inuenitur maiestas in uirtutibus motuosi. scilicet maiestas boni principis uel prelati. et de quolibet tali exponatur illud Eze. xliij. Israel ingrediebatur per uiam orientalem. et uox erat ei quasi uox aquarū multarū et terra splendebat a maiestate eius. Quia reuera bonus prelati intrat sancte. scilicet per uiam orientalem. Dedicat autē. quod uox eius sicut aquarū multarū. Uiuat honeste: quod terra. id est tota patria splendet a maiestate ipsius. Est igitur maiestas culminis preciosi. ¶ Quarto dico. quod inuenitur maiestas in uirtutibus uirtuosi. scilicet maiestas malorum principum et prelatorū. que est hodie in magna reputatione et potentia: sed finaliter erit in magna desolatione et tristitia. Ad quod exponit illud Act. xij. Magna deo dyane templū in nihilum deputabitur. et destrui incipiet maiestas eius. Et sic patet quomodo quadruplex est maiestas scilicet malorum. maiorū. iustorum atque deorum etc.

Maioz. Maius. Nota quod maioritas accipitur in bono et in malo. In malo enim signat excellentiam statuum uirorum peccatorum. In bono uero designat maiorem dei et hominum perfectorum. ¶ Notemus ergo quod est quedam maioritas cunctis. ¶ **Habilior.** ¶ **Utilior.** ¶ **Inanior.** ¶ **Deterior.** ¶ **Asperior.** ¶ **Primo ergo dico.** quod nos inuenimus in scriptura quandā maioritatem cunctis nobiliorē. Et ista est maioritas dei. qui scilicet est maior omnibus creaturis. similis soli. qui maior est omnibus luminariibus quantitate: claritate potestate motus uelocitate et uniformitate. Maiorē em̄ uniformitatem habet in motu quā alij. quod scilicet non efficit retrogradus quod tamen nulli alij planetarū concessum. Sic uere deus est maior omnibus creaturis propter quantitatem suam infinite dimensionis. propter uirtutem suam inuicem dimensionis. propter celeritatem suam limpide cognitionis. propter uelocitatem suam actiue operationis. propter uniformitatem suam ordinate perfectionis. Iste em̄ nunquam efficit retrogradus. id est de se uolens. sed semper directus iuste ordinatus et sancte in suis actibus. ¶ **Deus ergo dicit maior in scientie limpitudine.** ¶ **Potentie plenitudine.** ¶ **Scientie magnitudine.** ¶ **Dico in scientie limpitudine.** Unde ipse est sicut aqua que maiorem habet in vi-

su limpitudinem claritatis. Unde de ipso potest dici illud iij. Reg. x. Maior est scientia tua quam rumor que audiui. Dico etiam in potentie plenitudine. Unde ipse comparatur rhinoceroni. cuius fortitudo maior alijs animalibus uniuersis est. Unde de ipso potest dici etiā illud Gen. xlij. Tu fortitudo mea. tu principium doloris mei. prior in donis maior in imperio. Dico insuper quod maior est in essentie amplitudine. similis elephantum. qui in corpore maior est omnibus animalibus huius mundi. Unde ipse potest dicere cuilibet illud iij. Reg. xij. Decem partibus ego maior sum. Et bene concludit sapiens Eccli. xlij. Exaltate os meum quoniam potestis. maior est em̄ omni laude. Inuenimus igitur in scriptura quandam maioritatem cunctis nobiliorē. ¶ **Secundo dico.** quod nos inuenimus in scriptura quandam maioritatem cunctis utiliorē. Et ista est illa qua boni per aggregationem meritorum sunt alijs meliores. Quanto enim conchilia marina a maiorē haustu roris recipit: rāto maiorem margarita in se concipit. Sic uere quod uiri iusti maiorē haustu roris gratie et scientie in se recipiunt: tanto maiorem margaritam. id est maiorē sanctitatem et bonitatem concipiunt et acquirunt. Ibi em̄ sunt similes stellis que minime esse uidentur. et tamen maiores tota terra esse a philosophis asseruntur. Sic uere sancti in hoc mundo creditur esse minimi. quia. scilicet sua spiritalis magnitudo non apparet hic. quia uidelicet nihil inter alios reputantur. et tamen in rei ueritate apud deū ceteris sunt maiores et maioribus uirtutibus sunt pleniores. De quo dicitur ad Mat. xj. Qui minor est in regno celorum maior est illo. Et ideo dicit ad Mat. xviij. Quicumque humiliauerit se sicut paruulus iste: hic maior est in regno celorum. De beato iohāne ceteris humiliore dicit ad Mat. xj. Quod inter natos mulierum non surrexit maior iohāne baptista. Et breuiter istud est uerum. quod sicut animalia maiora sunt animalia maiora sunt et cōmunitate mitiora et humiliora: sicut patet de elephantibus. et de magnis equis. Iuxta illud Eccli. iij. Quod magnus in omnibus es tanto humilia te. Sic uere illi qui sunt maiores in bonitate et in dignitate. debent ceteris esse mitiores humiliter et benigne. ¶ **Quicumque uoluerit inter uos maior fieri. sit minister uester.** Ubi nota quod tales qui bonitate uel dignitate sunt maiores debent habere. In statu autoritatem. Maior inquit. In corde humilitatem. Minister inquit. In factis utilitatem. Ueliter inquit. Iste em̄ apud ip̄m doctores est corpore grandior. animo mitior. quod nunquam pungit. fructu utilior. Inuenimus igitur maioritatem cunctis utiliorē. ¶ **Tertio inuenimus maioritatem cunctis in amore.** Et ista est illa quā habent in hoc mōdo diuites et potentes. qui diuitijs et honoribus ceteris sunt maiores. Inter araneas em̄ similitudinem femelle maiores sunt quam masculi. Arbores etiam que sunt infructuose sunt maiores quam domesticę uel secunde. In locis etiam humidis et palustribus solent maiores arbores crescere quam in locis aridis atque siccis. Quia p̄ccato charissimi loquendo spiritualiter illi in hoc mundo ceteris paribus diuitijs et honoribus sunt maiores qui sunt semine per fragilitatem: qui sunt infructuosi per iniquitatem. qui sunt palustres per carnalitates. Iste em̄ figurant in illis de quibus dicit ad Mar. ix. Disputauerunt in uia quis eorum maior esset. Sed pro certo illi qui per paupertatem sunt siccissimi. illi qui per bona opera sunt fructiferi. illi qui per strenuitatem sunt masculi. tales dico in mōdo non sunt hodie maiores: sed in diuitijs et honoribus sunt maiores. Ita quod proprie de eis possit hodie intelligi illud Gen. xxi. Due gentes et duo populi sunt in uentre tuo. maior seruet minor. Cum em̄ in uentre hominis mundi sint due gentes. scilicet boni qui in uirtutibus sunt maiores: et mali qui in uirtutibus sunt minores: istud tamen sepius inuenimus quod maior seruet minor. et melior deterior. quod scriptura dicit Job. xij. Non est seruus maior dno suo. Inuenimus ergo maioritatem cunctis in amore. ¶ **Quarto inuenimus in scriptura maioritatem**

Malignari.

Deus vertit maledictiones malorum in benedictionem bonorum. **C**Secundo dico. quod quidam maledicunt per penalem imprecationem sicut de Josue dicitur Josue. vi. Imprecatus est Josue dicens. Maledictus vir qui edificavit Iericho. Et sic contra legis transgressores facte sunt in lege maledictiones. id est. penarum imprecationes. sicut Deut. xxvij. dicitur. Maledictus homo qui facit sculptile. Maledictus qui transferret terminos proximi sui. Maledictus qui errare facit cecum. et sic de alijs infinitis. sicut apparet ibidem. Peccatores enim legis transgressores a deo sunt maledicti. et penis temporalibus et perpetuis subiugati. ficus enim que non habebat fructus sed folia fuit a deo maledicta. que statim de aruisset foliorum pulchritudinem amisisset sicut dicitur Mar. xi. Quia peccato illi qui in hoc mundo non habent nisi folia verborum et non fructus operum a deo maledicuntur contemnuntur et reprobanur. et finaliter ad ariditatem tribulationis et mortis condemnantur et subingantur. Et nota quod a deo sunt maledicta omnia genera peccatorum inter quos spiritualiter continentur scilicet.

Maliciosi. **C**Dico ergo. quod maledicitur deus maliciosos. Et hinc est quod serpenti qui erat callidior cunctis animantibus terre dictum est Gene. iii. Quia fecisti hoc. id est. quia hominem decipisti. maledictus eris super omnia animantia terre. **C**Tres maledicuntur inuidiosos. Ideo cayn qui propter invidia occiderat Abel fratrem suum dicitur Gen. iii. Maledictus eris super terram. **C**Item maledicuntur luxuriosos. Unde Deutro. xxvij. Maledictus qui dormit cum uxore patris sui maledictus qui dormit cum sorore sua etc. **C**Item maledicuntur desidiosos. Unde Hiero. xlvij. Maledictus qui facit opus domini fraudulentem vel negligentem secundum aliam litteram. **C**Item maledicuntur infidiosos Mala. i. Maledictus dolosus etc. **C**Item maledicuntur ambitiosos. et isti sunt illi qui sursum pendunt. et anhelant ad culmen dignitatum et officiorum. De quibus dicit Deutro. xx. Maledictus a deo qui pendet in ligno. **C**Item maledicuntur invidiosos. quia sicut dicitur Eccli. xxvij. Sufurro et balniguis maledictus. multos enim turbavit pacem habentes. **C**Et nota quod illi qui semper habent os apertum ad iniurandum detrahendum diffamandum et maledicendum sunt a deo maledicti. sicut dicitur Gen. xxvij. Qui maledixerit tibi: sit ille maledictus. Serpens enim cuius lingua propter venenam malitiam semper agitur et movetur. fuit in principio a deo inter animantia maledictus: sicut habetur Gen. iii. Ad notandum quod illi qui ita sunt venenosi. serpentes in peruersi quod lingua eorum semper movetur et agitur ad maledicendum. contradicendum detrahendum et iniurandum a deo sunt maledicti. et ab ipso propter ceteris reprobati Gen. xij. Maledicam maledicentibus tibi. Et procerto tales maledicti sunt valde reprehendendi: quia sicut inueniuntur in scriptura. Maledicta malorum. maledicta bonorum: maledicta malorum possunt aliquotiens operari. De maioribus enim patet quia antiquitus multum timebatur maledictio parentum et multum appetebatur benedictio eorum. Chani enim maledictus a Noe populos genuit ignobiles et maledictos. Sem vero et Iaphet. qui ab eo benedicti fuerunt nobiles et benedictos populos genuerunt. sicut dicitur Gen. ix. Et in historia scolastica super ibidem. Quotidie etiam videmus quod maledictio parentum nocet. Tempore enim meo accidit in pictavia de qua natus sum circa civitatem malleatensem prope parochiam de fontanis. quod cum quedam mulier irata contra filium suum dixisset. Quicquid habeo in te do diabolo qui te submergere possit: statim puer ad vata dicens peccata. dum transiret quendam rivum dyabolus cum magno impetu ipsum puerum ad fundum traheret et eum submergeret nisi populus circumstantes et ad clamorem pueri occurrentes ipsum cum devotis precibus liberasset. Sicut enim dicitur Ecclesiastici. iij. Maledictio matris eradicat fundamentum filiorum. Certe ergo reciproca partes debent a filiorum maledictionibus abstinere

re sicut ipsi filii debent partibus non maledicere nec nocere. quod sicut dicitur Levit. xx. Qui maledixerit patri aut matri morte moriatur. Item de maledictione etiam bonorum videmus: quod sicut legitur Mar. xi. Christus maledicens ficum fecit ipsam ardescere. David maledicens motibus gelbo e ipsos fecit sterilecere. sicut dicitur in historia scolastica super. ij. Reg. i. Josue maledicens civitati hierico ipsam fecit corruere sicut dicitur Josue. vi. Et etiam per Josue maledictionem duo filii reedificatoris hierico perierunt sicut dicitur. ij. Reg. xvj. Sic etiam aque amarissime per maledicta sacerdotum virtute prodesse mulierem adulteram acceperunt sicut dicitur Rume. v. Et sic patet quod maledictio bonorum potest nocere sicut et benedictio ipsorum potest iuvare: Quia sicut dicitur Esaie. xxxij. Maledictio vorabit terram. De maledictione etiam malorum timendum est quia nescitur si in hora maledictionis operatur occulte super corpus aliqua superiorum constellationum. vel si maledicentis maledictio vel maledicti exigentibus demeritis aliquid operabitur occulta dei dispositio. Sicut enim legitur Rume. xxxij. Balaam erat malus propheta et tamen rex Balach. in eius maledictionibus et benedictionibus confidebat. et per eius maledictiones superare dei populum credebatur dicens. Non inquit quod maledictus sit in quem congereris maledicta. et ad hoc facit verbum sapientis Prover. xxvij. Maledictum frustra prolatum in quempiam superueniet. Talis igitur maledictio est tribus rationibus istis fugienda et maxime quod a deo est perpetuo punianda. Sicut enim dicitur. ij. Machab. x. Judas blasphemus et maledicos viuos concremavit. Et sic dicitur. i. Cor. v. Maledictus ab aliorum societate reprobatur. Et sic igitur patet quod quidam maledicuntur per penalem imprecationem. **C**Tertio dico quod quidam maledicuntur per eternam damnationem. Maledictio enim venialis aliis est quam ad eternam miseriam obligatio. Sicut mat. xxv. dicitur. Ite maledicti in ignem eternum. etc. similia. Vide de loqui de Lingua. de Detractione etc.

Malignari. Malignus.

Malignitas. Nota quod malignitas dicitur a malus et ignis quasi malus totus. per malitiam et peruersitatem ignitus et ad malignandum id est maliciose igniendum alios inclinatus. Malignus ergo est ille qui est excessiue malus: et qui est ad inferendum mala alijs valde promptus. Teste enim scriptura. i. Job. v. Mundus totus in maligno positus est: quod peccato sicut dicitur Roma. i. In mundo inueniuntur hodie multi mali. repleti omni iniquitate. malicia fornicatione nequitia: pleni inuidia: auaricia: homicidio: contumelia et dolo et malignitate. Et reuera talis malignitas. id est. mala ignitas. proteruitas et crudelitas est euitanda. Iuxta illud ps. Noli emulari ut malignis quoniam qui malignatur exter. Igitur dicam quod in scriptura reperitur Malignitas Animi pprii. **P**rimam debes a te dimittere. fratris vel socij. **S**ed secundam semper refugere. **S**ed demonis et impij. tercia parti miscere. **C**Primo ergo dico quod est quedam malignitas penitus dimitteda. scilicet. malignitas animi. quod. scilicet. ad vix ipsam non pertinet quod sit peruersus inuidus aut malignus ut sic fit de illis de quibus dicitur Mar. ij. Laudabit inquit me in terra captiuitatis sue. et memores erunt nominis mei: et auertent se a dorso suo duro et a malignitatibus suis. Iustus enim homo non debet esse malignus sed potius malignis obuius: et obuersus dicens illud ps. Quis surget mecum aduersus malignantes: aut quis stabit mecum aduersus operantes iniquitate. Inuenit ergo malignitas. animi que est dimitteda. **C**Secundo dico quod inuenit malignitas primi que est fugienda. Quia reuera vir simplex et rectus et timens deum debet malignos socios seu primos euitare: et eorum prolixia declinare dicens. scilicet. illud ps. Declinate a me maligni. non cognosce. Et iuxta illud. Noli emulari in malicia: neque zelaueris fa. inquit. dicens. scilicet. illud ps. Qui ecclesiam malignantium et cum impijs non sedebo. Et merito: quia procerto tales maligni et malignantes

Conquunt

Concutiunt consilia fraudulenta.
 Obijciunt colloquia virulenta.
 Conficiunt solacia temulenta.
 Recipiunt supplicia truculenta.
 Abijciunt pallacia opulenta.

C Dico igitur quod maligni fraudulenta consilia solent conficere. Et ideo david dicebat in ps. Consilium malignantium obsedit me. Deus tibi solet quoscumque talia malignorum consilia subvertere. et ea in caput ipsorum proprium retorquere Job. v. Dissipat cogitationes malignorum ne possint implere manus eorum quae ceperant. Isti enim sunt de quibus dicitur in ps. Super populum tuum malignauerunt consilium. et cogitauerunt aduersus sanctos tuos. Quae potissime sunt contra consiliarios principum et praetorum quod quotidie machinantur contra subditos. **T**ertio virulenta solent colloquia proijcere seu dicere et obijcere. scilicet detrahendo et inuidias ostendendo. **A**lii ps. Erubescant et reuercant simul qui gratulantur malis meis. Induantur confusio. et reuerentia qui maligna loquuntur super me. **T**ertio isti temulenta solacia solent conficere: quod scilicet istivana et inania gaudia solent ducere et habere. Unde Jac. iij. Hunc autem exultatis in superbijs vestris. Dis exultatio talis maligna est. **T**ertio isti truculenta supplicia solent recipere: quod scilicet tales finaliter merentur et recipiunt finaliter infernalium supplicia. unde in persona pauperis a malignantibus tribulati dicitur in ps. Insurgentes in me malignantibus audiet auris mea. Audiet dico. scilicet damnationem ipsorum quod scilicet plebitur illud Sap. v. Malignitas euerit sedes potentium. Et ibidem In malignitate nostra presumpti sumus. **T**ertio isti luculenta seu opulenta pallacia solent amittere seu abijcere. scilicet gaudia paradisi. Unde ipsi deo dicitur in ps. Non habitabit iuxta te malignus. **P**rimo inu. ante oculos tuos. scilicet in paradiso. Sequitur. Disti omnes qui operantur iniquitatem. perdes omnes qui loquuntur mendacium. **I**sta est igitur malignitas primi quae est fugienda ut scilicet cogaudendo deo dicat homo illud ps. Proteristi me a consuetu malignantium. a multitudine operantium iniquitatem. **T**ertio dico quod inuenitur malignitas pessimi morum scilicet demonum. quae est praecauenda. **D**yaabolus enim malignus est: quod scilicet maligne et maliciose facit et perpetrat quicquid querit seu agit. ps. Quanta malignatus est inimicus in sancto. **I**ste ergo per se rursus fidei et constantiae deus a nobis vincit et superari. **I**uxta illud. i. Job. ij. Fortes estis quoniam uicistis malignum. et ipsi maligni praepararunt potentie debet teneruari de quolibet dicat illud ps. Ad nihilum deducit est in conspectu eius malignus. **S**ic igitur per quod malignus dicitur deo pessimus malus primus nequa animus sufficit.

Malleus. Nota quod malleus est instrumentum ferreum siue ligneum ad aliquid percutiendum figendum. solidandum. frangendum. conterendum ordinatum. **I**gitur dicam quod malleus quacumque moralis percussione signat. Et sic dicitur quod in scriptura reperitur malleus tentatoris.

Inuasoris. **C**orrectoris. **P**rimo dico quod inuenitur malleus tentatoris. Et isto scilicet utitur dyabolus. qui scilicet in hoc mundo malleo tentationis percutit. et finaliter malleo damnationis suos occidit. figuratus in tubalcaym qui fuit malleator: sicut dicitur Gen. iij. qui interpretatur desertus uel desertus: quia scilicet iste qui peccatum deseruit a deo est desertus ad malleatoris hoc est tentatoris officium est conuersus. figuratus etiam Jud. iij. in Jabele muliere quae scilicet Cesarā dormientem malleo interemit quem in cerebrum eius infixit. Sic dyabolus dormientes in peccatis solet occideret malleo damnationis necare. Unde Judic. v. Sinistram manum misit ad clauum. et dexterā ad fabri malleos. **D**e malleis ergo tentationis et damnationis dicitur Prover. xij. quod parata sunt derisoribus supplicia et mallei percutientes stultorum cordibus. **S**ecundo dico quod inuenitur malleus inuasionis uel inuasoris. hoc est dicitur. malleus tyranice turbationis uel afflictionis: quod pro certo ipsi tyranice mallei dicuntur pro eo quod corporis ictibus et tribulationibus boni concutuntur. tonduntur et molestantur. Unde de

tyranno illo Nabuchodonosor et eius morte dicitur Hier. i. Quomodo inquit confracta est virga fortis. contritus est malleus uniuersae terre. Tales mallei non sunt audiri in edificatione templi. sicut dicitur. iij. Reg. vj. Quia scilicet in edificatione ecclesiae et ecclesiasticorum promotione nunquam debet peruenire sonus mallei. id est impulsio uel supplicatio alicuius tyranni. **N**ox inquit mallei non est audita in domo dei cum edificaretur. **T**ertio nota dicitur quod inuenitur malleus correctionis: quod reuera iudei et prelati se habent quandoque per modum malleatoris scilicet fortiter percutiendo. et homines quasi uolenter formando et in uirtutibus figurando. **U**nde de utroque potest dici illud Hier. x. Clauis et malleus conpegit illud uel non dissoluatur. **A**rtifex enim cum malleo format uasa. licet (si materia non sit obediens) sepe fit quod cum eodem malleo frangit ea. Sic deus malleo correctionis et tribulationum hominem percutit et sic percutiendo formare et tuosus facere intendit. **E**sa. xliij. Faber ferrarius lima opatus est in prunis et in malleis formauit illum. **T**ertio nota sepe fit quod dum homo obedire indignatur. malleo mortis et damnationis per ipsum frangit et cassatur Hier. xlij. **H**unquid non uerba mea sunt quasi ignis dicit dominus et quasi malleus perterens petram. **I**deo de homine qui dei uel praetati malleatione format potest dici illud Eccl. xxxvij. **N**ox mallei inouat aurem eius. **E**t de ipso correctore dicitur Esa. xli. **C**onfortabit faber erari percuties malleo eum quod cudebat. **A**duerte tamen quod multi sunt ita duri et ita obstinati quod dei uel prelati malleationes non sentiunt. nec per munera tribulationes inflatas se corrigunt aut peruertunt. figurati in illo behemoth. de quo dicitur Job. xij. quod quasi stipula reputabit malleum. et deridebit vibrantem hastam non fugabit eum uir sagittarius. in stipula uerbi sunt et lapides funde. **Q**uinimo duriores: crudeliores et magis impij sunt exemplo inuidios: quae semper durior efficitur quanto magis super ea malleatur. Job. xlij. Cor eius indurabit quasi lapis. et stringetur quasi malleatoris incus. **P**er igitur quod per malleum intelligitur correctio. **P**ondus inuasoris. morum tentatoris etc. **U**ide ubi dicitur percutere se sibi.

Malus. malum. Nota quod quoscumque malus sumitur pro arboris nauis uel portatur uel sic dicitur Ezech. xlvij. Cedru de libano tulerunt ut facerent tibi malum. et loquitur ciuitati tyri sub meta phora nauis. **Q**uandoque etiam sumitur pro arboris quae dicitur poma sicut dicitur Cant. viij. **S**ub arboris malo suscita uita. et loquitur sponsus sponse. **Q**uoscumque malum sumitur pro fructu ipsius arboris. scilicet pro poma. sicut dicitur Cant. ij. **F**ulcite me floribus. stipate me malis. **E**t Cass. vij. **O**dor oris tui sicut malorum. **H**is tamen omnibus praetermissis de malis in quantum signatur uis peccatorum. uirtuosus et defectuosus. et de malum in neutro genere in quantum signatur uis uel peccatum deo annuente aliquid differamus. **E**t primo de malo adiectiuo. **S**ecundo de malo substantiuo. **M**alus igitur id est est quod peccator ille. scilicet qui a bonitate morali est penitus alienus. **S**icut enim in naturalibus illa res dicitur mala quae est uirtuosa et defectuosa. et sicut de omnibus rebus quae sunt inueniuntur aliquid mala. sicut est domus ruinosissima paludosa. uel uis lacerata. esca uenenata. fructus corruptus. murus destructus. **S**ic et moraliter loquendo ibi spiritualiter dicuntur mali quae sunt in moribus defectiuum. siue sint ruinosi pro superbia siue paludosi pro luxuria. siue lacerati pro inuidia siue uenenati per malicia siue corrupti pro mala consuetudine siue destructi per se rursus carentiam et paucitatem. **E**t breuiter secundum doctrinam saluatoris sic et arbor mala cognoscitur ex malis fructibus. sic homo malus ex malis operationibus. **Q**ui sicut dicitur Math. xij. **M**alus homo de malo thesauro suo profert mala. **I**n quibus uerbis aduerte quod principaliter triplex est malum scilicet malum naturale. **P**rimum uenit ex nostra uisitatione. **M**alum cordiale. **S**ecundum uenit ex nostra cogitatione. **M**alum manuale. **T**ertium uenit ex nostra operatione. **S**ed tertium uenit ex nostra operatione. quod ostenditur cum dicitur. profert mala. **E**t sic patet quod est triplex malum. scilicet malum.

C
B
B

Naturalis inclinationis.
Cordialis cogitationis.
Manualis operationis.

B: **C** Primum ergo dico quod est malum naturalis inclinationis. Et hoc ostendit cum dicitur Malus homo. Homo enim signat naturam humanam. quod per rationem dicitur esse mala: quod scilicet ad malum culpae est naturaliter inclinatus. malis defectuum naturalium est originaliter subiugatus ad malum et penarum et miseriarum multipliciter est obligatus et pendens. De tali ergo naturali malicia videtur loqui Scriptura. viij. Sensus et cogitatio hominis prius sunt ad malum ab adolescentia sua. Sicut etiam videtur loqui saluator Malus. viij. ubi loquens apostolis quos praestabat moraliter esse bonos. dicit sic. Vos ergo cum sitis mali. nostis bona dare filiis vestris. Est ergo homo malus naturaliter: quod scilicet res variabilis. defectibilis. corruptibilis et inanis. Arbor enim non dicitur bona que de se produceret fructus malos et inutiles. Et adverte quot mala nobis humana natura propinat. scilicet Quot

Vendes.
Pulices
Pediculos.
Termiculos.
Fetores.
Pudores.
Infirmiuitates
Debilitates.

Dia enim ista sunt quedam mala et quedam peccata naturalia. id est quedam defectus nobis naturaliter adherentes. De quo Baruch. i. Adhererunt nobis multa mala. Et in psalmo. Circumdederunt me mala quorum non est numerus. Sed de malis istis naturalibus vide Innocentium de miseria peccatorum ubi dicitur iuuenis multa notabilia dicit. Primum igitur quod est malum naturalis dispositionis. Secundo dico quod est malum cordialis cogitationis. Multa enim sunt mala in nobis que nunquam progrediuntur ad actum. sicut sunt mala que sunt in cogitatione. in affectu et in intentione. Sicut enim vipera interius in utero percipit filios serpentulos venenosos. a quibus tamen in utero existitibus ipsa vipera mater sua corrodit et occidit. Sic et vipera spiritualis. id est mala conscientia. multos fetus. id est multas malas cogitationes et affectiones et intentiones interius in utero cordis percipit quod tamen antequam ad actum exterius procedat. matrem suam. id est animam per peccatum mortale necant. Costat enim quod malum in conscientia perceptum. ita bene est mortale. ac si exterius ad actum variis nascere. bene tamen per eos non fit per se. Mala autem in cordibus eorum. Et istud ostendit cum dicitur. De malo thesaurum suo. Malus enim thesaurum hominis est malum cor. Iuxta illud Malus. vi. Ubi est thesaurus tuus? ibi est cor tuum. In quo quidem malo thesauro mala plurima reconduntur quasi in occulto cogitationis: affectionis et intentionis mala permissus disponunt. Sicut enim dicitur Malus. viij. Malus. xv. De corde exeunt cogitationes male: furta: homicidia etc.

C Et sic patet quod est malum cordialis cogitationis. **T**ertio dico quod est malum manualis operationis. Et hoc ostendit cum dicitur. Proferat mala. Proferre enim id est quod producere. et est productio idem quod actio. factio vel in actum ductio. vel actus executio vel operatio. sicut et alique sunt arbores que quicquid exercere proferunt totum est malum. sicut de arboribus dicitur quod quicquid ex se producit totum est malum et venenosum. et fructus et folia et cortex. et vinbra sicut dicitur Psalmi. Sic et multi sunt homines a quibus quicquid fit vel in opus producit. totum est aliis malum et venenosum. Producent enim malos fructus operationum. Iuxta illud Job. ij. Erant enim opera eorum mala. Item mala folia locutionum per Malum locuti sunt de deo. Item malum cornicis peruersationis. de quibus Hierem. xij. Si mutare poterit ethiops pellem suam et pardus varietates suas. sic vos poteritis bonum facere. cum dixeritis malum. Item mala umbra malis nominis et diffamationis. Unde Hierem. ix. Confortati in terra de malo ad malum egressi sunt. Proferat ergo mala. Sicut dicitur. Prover. xxij. Totum spiritum suum proferat stultus. Et Hierem. xxij. Erant enim filii iuda et filii israel iugiter facientes malum in conspectu meo etc. Istud est ergo malum manualis operationis. quod tamen summe interdicitur in scriptura. Unde in psalmo. Divertere a malo et fac bonum. inquit pacem et prosequere eam. Quod tamen est contra multos qui nec a malo diverterunt. nec bonum etiam faciunt. nec pacem etiam aliorum requirunt. sed malis et peccatis vobis se exponunt. ita quod de peccatore per dicit illud Malus.

viij. Dicitur puer meus iacet in domo paraliticus et male torquet. Ubi ostendit quod peccatores sunt mali ratione immunditatis. quod sunt pueri. In corde terrene cupiditatis. quod sunt tacetes et prosequentes terram ex toto tangentes. In corde superbia tepiditatis. quod sunt paralitici et prosequentes nihil potest operari ratione invidie malignitatis: quod scilicet male torquetur. Et sic in ista autoritate ostenduntur quatuor mala culpe quibus subiaceant peccatores. videlicet malus immundicie. Istud dilata et allega sicut visus. Istud

Avaricie. Istud adverte quod cum generaliter duo sunt malaverunt. Malum culpe de quo iam dictum est. Et malus pene de quo dicitur Amos. ij. Non est malum in civitate quod non faciat dominus de malo tamen culpe puenit ad malum pene. sicut de malis dicitur Malus. xxj. malos male pedit. et vineam suam locabit alijs agricolis vel operarijs. Ista igitur de malo sufficiunt quod ad presens. Adde de diversis malis personis in materijs particularibus. Sed si quod velis ultra dicere de malo iam ad electivo quod substantivo. Notabis adhuc quod in scriptura reperit generaliter triplex malum. videlicet Malum culpe in corde latetis. Malum misericordie presentis. Pene post mortem sequentis. Et sic dico quod invenit in scriptura Malus latens quod est eustandus. Patet quod est tolerandum. Scietens quod est dubitandum. Nam tu debes evitare malum criminalis infectionis. Tolerare malum temporalis afflictionis. Dubitare malum eternalis damnationis. Invenit ergo malum culpe quod est evitandum. Infirmas enim illa est precipue evitanda que vires nature destruit. et in qua scilicet quod ceciderit vir resurgit. immo non solum se sed alios pertinenter corrumpit quod est vitare ceteris moribus lepre. tale est malum culpe. Quod reuera natura spiritualis: hoc est dictum. divina gratia per hoc destruit. et exinde vir evadit aut erit. et ipsum etiam contingentes et frequentantes ledunt et corrumpunt. Ideo bene psalms puerbi. ij. Time deum et recede a malo. et Eccles. iij. Serva te a peccato et a malo. Et Deu. xxj. Auferatis malum de medio vestri. Malum dico

Cogitationis. Istud enim sunt. xxj. genera malorum que a nobis sunt fugienda et vitanda. et de fidelibus occidenda auferenda. Quod reuera talia mala diligunt. ipsa quoque diuersimode faciunt et committunt. Hierem. xxij. Erantque filii israel et filii iuda iugiter facientes malum. Malum dico cogitationis Malus. ix. Ut quod cogitatis mala in cordibus vestris. Contra illud Esa. i. Auferite mala cogitationum vestrarum. quicquid agere perverse. discite benefacere. Item malum delectationis. Prover. xxj. Anima impij desiderat malum. De quo etiam Iho. viij. dicit apostolus. Quod odio malum illud facio. Item malum dispositionis. hoc est dictum malum voluntatis et conscientie per Malum autem in cordibus eorum. Item malum operationis. Job. ij. Erant enim opera eorum mala. Et Job. vij. Testimonium perhibeo de illo: quia opera illius mala sunt. Hierem. xxij. Tu vero oculi et cor ad avariciam sunt inclinati et ad sanguinem innocentem fundendum et ad calumniam et ad cursum mali operis. Et tamen Eccles. vij. consilium. Noli facere mala et non te apprehendent. Item malum conuersationis. De quo Dani. ij. Confundantur omnes qui ostendunt scriuis tuis mala. Item malum assuetudinis. De quo Hierem. ix. De malo ad malum egressi sunt. et me non cognoverunt dicit dominus. Item malum ostentationis. De quo Michae. viij. Malum manu suam dicit bonum. Item malum obstinationis. De quo Hierem. xij. Non poteritis bonum facere cum didicistis malum. Item malum oblocutionis. Esa. v. Ne quod dicunt bonum malum et malum bonum. ponentes tenebras in lucem et lucem in tenebras. ponentes amarum in dulcem dulcem in amarum. Et merito quod peccato omnium quod male agit odit lucem. Tales enim ut communiter commendant vituperandos

perandos et obloquendo vituperant cōmendandos.
¶ Itē malū machinationis seu p̄ditionis. De quo p̄
 uerbio. xij. Dolus in corde cogitantū mala. Contra il
 lud zacha. vij. Malū viri fratri suo nō cogitet. **¶** Sicut
 dicit p̄rouerb. xvij. Qui decipit iustos in via mala in
 interitu suo corruet. **¶** Itē malū elcuationis seu sup̄
 bie r̄elationis. De quo Eccl̄s. vij. Interdus dominat̄
 homo homini in malū suū. **¶** Itē malū separationis
 seu desobliuionis. qz sicut dicit **¶** Hiere. ij. Duo mala fe
 cit populus meus. me dereliquerunt fontē aque viue.
 r̄ foderunt sibi cisternas dissipatas que non valent cō
 tinere aquas. Et tñ peccatorū homini dicitur **¶** Hiere. ij.
 Quā malū r̄ amarū est tibi reliquisse te dñm deū tuū
 et non esse t̄ mox̄ eius apud te. Ecce ergo quot malis
 r̄ quot defectibus abundant hodie peccatores. Non
 est igitur mirus si isti sint mali. qui tot malis et vitijs
 sunt imbuti. De quibus dicit. ij. **¶** Timo. ij. Mali au
 tem homines proficiunt in penis errantes. **¶** Verū tamē
 isti merentur. s.

¶ A iustis vitari.

¶ A regno fugari.

¶ In inferno dānari.

¶ Tormentis grauari.

¶ etiā. s. paradisi sunt mali fugandi. **¶** Mathei. xij. Elige
 runt bonos in vasa sua. malos autē foras miserūt. **¶** Ve
 ne foras. qz. s. in paradiso non pōt esse. viueret in tra
 re aliq̄s malus homo. **¶** Unde **¶** Esai. xxxv. Mala bestia
 non ascēdet per cā nec erit ibi. In inferno insuper sunt
 mali ligandi seu damnandi. qz sicut dicit in ps. Virus
 iniustū mala capiēt in interitu. Tormentis insup̄ sunt
 mali grauandi. qz sicut dicit **¶** Eccl̄s. vj. In prospero r̄
 contumelias malus hereditabit. Et illud **¶** Mathei. xxj.
 Malos male p̄det. **¶** Non sic charissimi. sed vitemus
 mala. fugiamus a malis caueam⁹ ne simus mali. **¶** Qu
 reuera sicut bona bonis creata sunt in principio. sic ne
 quissimis bona r̄ mala. sicut dicit **¶** Eccl̄s. xxxij. Ideo re
 uertimini vniūquisqz a via sua mala. r̄ a pessimis cogi
 tationibus vestris r̄ habitabit in terra. **¶** Hiere. xij.
 Time deū r̄ recede a malo p̄ouer. ij. Quia per timores
 dñi declinat oīs a malo. **¶** Eccl̄s. j. **¶** Pr̄ ergo q̄ in scrip
 ra reperitur malū culpe quod est cuitandū. **¶** Deinde
 dico q̄ ibi inuenitur malū miserie quod est tolerandū
 Mala em̄ humane miserie siue sint mala naturalia.
 sicut sunt surditas: cecitas: debilitas: infirmitas: siue
 sint mala casualia. sicut sunt subiti rapt⁹ subiti ignes
 subite mortes. subite tempestates. siue sint mala tem
 poralia. sicut sunt aduersitates. paupertates. iniur
 cie: depressiones. accusationes. diffamationes. verbe
 ra. carceres r̄ similia sunt in patientia toleranda r̄ hu
 mili meditatione pensanda. Deus em̄ fecit nos r̄ non
 ipsi nos. ps. Et sicut lutū in manu figuli. sic nos etiaz
 sumus in manu r̄ voluntate creatoris r̄ domini dei no
 str̄i. **¶** Hiere. xvij. De nobis ergo potest pro libito volun
 tatis facere. r̄ nos in hoc mundo malis istis subdere r̄
 grauare. r̄ de nobis iuxta voluntatis suelibitū ordina
 re. Talia enim mala temporalia: naturalia: casualia: a
 deo originaliter pueniunt. r̄ ab ipso agente vel patien
 te accidunt r̄ occurrunt. Sicut enim dicitur **¶** Eccl̄s. xj.
 Bona r̄ mala. vita et mors. paupertas r̄ honestas a deo
 sunt. Igitur si bona suscepimus de manu domini. ma
 la autē quare nō sustincamus. **¶** Job. ij. Et reuera sustinē
 da sunt talia mala multiplici ratione. videlicet Quia
 Impiuntur a diuina p̄ouidentia.
 Reprimuntur a superna p̄sidentia.
 Infiguntur pro nostra iniustitia.
 His causatur luctuosa penitentia.
 firmantur virtuali patientia.
 His aptatur eternalis opulencia.
 His necatur infernalis violentia.
¶ Dico igitur q̄ mala mundi sustinenda sunt. qz im
 primuntur deo p̄uidente. Constat em̄ q̄ omnia mudi
 mala penalia. quadā occulta r̄ infra dei ordinatione:
 p̄ouidētia r̄ dispositione sunt. r̄ q̄ omnia ipso p̄mit

tente succrescunt. **¶** Unde **¶** Amos. ij. dicit. Si est malum
 in ciuitate qd nō faciat dñs. q. d. non. **¶** Unde **¶** Hiere. xlv.
 Ecce ego adducam malū super oēm carnem dicit dñs.
¶ Itē sustinenda sunt. qz reprimunt deo p̄sidente. Cō
 stat enim q̄ mala penalia huius seculi p̄ libito vagari
 non possunt. immo certe deus ipsa sub certis limitib⁹
 retinet. reprimunt r̄ recludit. r̄ ne vltra debitū seniat. i. p̄
 manu tenet r̄ sistit. Figura de mari cui deus dedit cer
 tos terminos. quos fluctus ipsius nunq̄ p̄teriri per
 mittit. Sic est de mundi tribulationibus r̄ malis. fide
 lis em̄ deus est. r̄ nos nō permittet tentari vltra q̄ pos
 sumus. **¶** i. **¶** Cor. x. Igitur ista reprimunt deo p̄sidente ps.
 Non timebo mala qm̄ tu mecum es. Verū tamen multi
 possunt querendo dicere illud **¶** Iud. vj. Si dñs nobiscū
 est quare apprehenderūt nos tot mala? Et certe posse
 r̄nderi q̄ dñs qñqz differt hoīs a malo liberationē: vt
 scydeat ipsius patientiā r̄ p̄fectionē. r̄ vt etiā puniat
 ipsius culpā r̄ defectionē. r̄ vt in eo opes castigationes
 r̄ correctiones. dicens. s. illud **¶** Hiere. xlvj. Castigabo te
 in iudicio. nec quasi innocētī parācā tibi. Si igitur bona
 suscepimus de manu dñi: mala autē quare nō sustinea
 mus? **¶** Job. ij. Constat tñ q̄ deus finaliter de mudi ma
 lis suos eripit. r̄ ipsos malos p̄ libito scuire non sinit.
¶ Sap. xvj. Tu es q̄ liberas ab omni malo. ps. Dñs cu
 stodit te ab omni malo: custodiata iam tuam dñs. **¶** Re
 primunt ergo deo p̄sidente. **¶** Item dico q̄ sustinēda
 sunt. qz infligunt in vitro delinquente seu hoīe peccāte.
 Cōstat em̄ q̄ quicqd̄ mali patimur pctā nostra merue
 rit. sicut dicit **¶** Aug. **¶** Unde. **¶** Gen. xlvj. **¶** Merito hec pa
 timur qz peccauim⁹. **¶** r̄. **¶** An̄ **¶** Baruch. j. Peccauim⁹ en
 te dñm: deū nostrū. Sequit. Et adhaeruit nobis mul
 ta mala. **¶** Itē sustinenda sunt: qz his duramur in cor
 de penitētie. Cōstat em̄ q̄ hō malis r̄ tribulationibus
 mudi fractus solet cōpelli ad deū recurrere r̄ eius auxi
 liū req̄rere. r̄ de cōmissis criminib⁹ penitere. **¶** **¶** Uti **¶** Greg.
 in omelia. Mala q̄ hic nos p̄mūt citi⁹ ad deū nos veni
 re cōpellunt. ps. **¶** Actati sumus p̄ diebus q̄bus nos hu
 miliasti. annis quib⁹ vidimus mala. **¶** Itē sustinēda
 sunt. qz his duramur vita patiēte. Constat em̄ q̄ hō p̄
 mala r̄ tribulamina que sustinet sapientior r̄ modicior
 r̄ ab oī leuitate r̄ insolētia durior r̄ firmior: r̄ p̄stantior
 r̄ ab oī mollicie liberior inuenit. **¶** An̄. **¶** **¶** Paral. xx. Si ir
 ruerint sup̄ nos mala. gladius. pestilētia. fames stabi
 mus in sempiternū in p̄spectu tuo. q. d. **¶** Per talia ma
 la fit hō stabilis atqz p̄stant. **¶** Itē sustinenda sunt. qz
 his aptamur supernali opulencia scz gloria paradisi.
 Constat enim q̄ mala que hic sustinent felicitatē eter
 nā generāt r̄ gloriā paradisi pcurant. **¶** Unde de lazaro
 fuit dictū diuiti epuloni. **¶** Luc. xvj. fili recordare qz re
 cepisti bona in vita tua. Lazarus autē similiter mala.
 nunc autē ipse consolaf. tunc cruciari. **¶** Itē sustinē
 da sunt: qz his saluamur ab orco fetente. **¶** Itē sustinē
 da sunt: qz his saluamur ab orco fetente. **¶** qz. s. per mala
 temporalia que hic sustinentur. Mala perpetua r̄ in
 fernalia cuitant. **¶** Unde **¶** Sopho. ij. Abstulit dñs iudis
 cū tuū. auertit inimicos tuos rex israel dñs in medio
 tui. non timebimus malū vltra. **¶** Malū dico s. infernū
¶ Patet igitur q̄ inuenitur malū miserie tpalis qd̄ est
 tolerandū. **¶** Deniqz dico q̄ inuenit malus angustie
 infernalis qd̄ est formidandū. **¶** Malū em̄ calus p̄ necie
 ducit finalr̄ hoīem ad malū infernalis penurie r̄ angus
 tie. De quo **¶** Hiere. xlvij. **¶** Prope est interitus moab r̄
 malū eius. **¶** Pena em̄ inferni p̄prie dicit malū. r̄ hoc qz
 p̄triat a summo bono. s. glorie paradisi. **¶** Itud est em̄
 malū quod semel habitū nunq̄ terminatur qd̄ iuxta
 debitū culpis adaptat. quo celi perditū nunq̄ recupe
 ratur. quo ad interitū malus aggravatur. **¶** Itud ergo
 malū semel habitū non terminat. **¶** Unde **¶** Hiere. xj. In
 ducam super eos mala de quibus exire non poterunt.
¶ Item iuxta debitum culpis adaptatur: qz sicut dicit. **¶** ij.
¶ Cor. v. **¶** Recipiet vnusquisqz prout in corpore suo gessit
 siue bonum siue malum fuerit. **¶** Et illud **¶** Esai. ij. **¶** Ne
 anime eorum quoniam reddita sunt eis mala. **¶** Itē ad
 interitū damnatis daf. qz. s. illud malū dicitur mors

eterna: q. s. vicius iniustus mala capient in interitu ps: Et malorum amatores digni sunt morte. Istud est igitur malum formidandum et summo peccato. Juxta illud Eccl. vii. In die bona fructus bonis et diem malum peccatorum. Placeat ergo deo quod mittet nobis et diebus malis quoniam fodiat peccatorum fouea. et audiat orationes nostras et reconcilietur nobis. nec nos deserat in tempore malo. Paret igitur quomodo inuenit. Malum penes malum in misericordia. Malum culpe etc.

Malum granatum. seu malogranatum et malumpunicum. Cum malum idem sit quod pomum. et sic malogranatum pomum sit granis rubeis plenum interius. humidum liquorosum et saporosum per multas cellulas distinctum. musto rubeo frigidum et contra ardores medicinalem ad idum. grossum. rudis duro cortice cooperatum. medicinalem et esui satis aptum. Et quod inter grana pomorum talia sunt optima. inde fuit quod malogranatum malumpunicum est vocatum. Cuius etiam figura in ornamentis pontificis Aaron pro ornamento legitur adiuncta fuisse et in capitellis columnarum templi salomonis locum et ordinem habuisse. Hinc est quod per malogranatum potes intelligere viros perfectos. rudi cortice humilitatis indutos. intus tamen per charitatem rubicundos. per prudentiam distinctos. per gratiam deuotionem. compassionem et scientiam humidos seu etiam liquorosos. per virtutum abundantiam. multis meritorum granis ornatos. et ad ornatum vestium sacerdotalium columnarum templi. id est ad ornatum vestium christi que est ecclesia destinatos. et in horto fidei christiane plantatos. vnde de isto horto ecclesie dicitur Deus. vii. Quod ista est terra ordei frumenti et vinearum. in qua ficus et malogranata et oliueta nascuntur. Vel sicut dicitur quod ista est ecclesia diuersis cellulis. id est diuersis statibus distincta. liquoris gratie et sapientie plena granis meritorum. et virtutum et bonarum plonarum phormata. rubeo charitatis ornatum et cortice humilitatis tecta. Vel idem dicitur de anima vel conscientia. vel etiam de paradiso. Vel sicut dicitur quod istud signat virtutem charitatis que intus per feruorem rubet. exterius per humilitatem squalet. Liquorem elemosinarum et bonorum documentorum stillat. grana aliarum virtutum et meritorum portat vestem sacerdotalem. id est conuersationem iustorum ornat. Unde. iij. Reg. vii. dicitur quod malogranatorum ducem et ordines erant in circuitu capitelli. Et de sponsa christi id est ecclesia vel anima dicitur Cant. iij. Sicut fragmen malumpunicum sic gens tua. Et ibidem. Emissiones tue paradisi malumpunicorum cum pomorum fructibus etc. Exponere et allegare malogranatum et malumpunicum secundum concordantias. quod omitto gratia breuitatis.

Mamma. mammilla. Nota quod mamme vel mamille idem sunt quod ubera. membra scilicet in quibus lac conficitur. vnde attrahit atque sugit et ad utilitates hominum eligitur et mulgetur. Et potest significare mamilla primum miseratorem. Bonum predicatorem. Carnis inquinatorem. falsum adulatorum. Nota per hoc charissimi istud est verum quod mamille. Proxim multos enutriunt. Doctorum multos erudiunt. Carnales multos inficiunt. Verbales multos decipiunt. Inuenio igitur mamillas primum miseratoris quod scilicet lactat et nutrit pauperes pro opera pietatis. Quis cuiuslibet persone potest dici illud Cant. iij. Quia pulchre sunt mamme tue soror mea. spolia mea: pulchriora ubera tua vino et odor tuus super omnia aromata. Exponere quoque mamme pietatis redolent propter famam: quod aromata. et letificant indigentes: quod contra parant vino. quod scilicet letificat cor hominis. Item inuenio mamillas doctri predicatoris qui. scilicet lactat per doctrinam quoslibet ignorantem. vt scilicet cuiuslibet per eum sic lactato dicitur illud Esa. lx. Sugies lac gentium et mamilla resum lactaberis. Regum dico et doctorum. Item inuenio

manumillam carnis inquinatorem id est hominis immundi et carnalis seu etiam male rivilis mulieris: que scilicet dulcedine libidinis lactat et inficit impudicos. Unde de impudicia mulierum dicitur Esch. xlii. In adolescentia sua fornicate sunt. ibi subacta sunt ubera eorum et fracte sunt mamme pubertatis eorum. Item inuenimus mamillas falsi adulatoris: quia scilicet adulatorum mamillis dulcium verborum suorum lactat et decipit audientes. De quo Treno. iij. Namie nodauerunt mamillas lactauerunt catulos suos. Multa possent de mamillis dici: sed non sunt autoritates. Vide vbi Lac. Lactare. Ubra. Et vbi fit mentio de Adulatore etc.

Mandare. mandatum. Nota quod mandatum accipitur dupliciter in scriptura. Est enim mandatum diuinum et humanum. Qualitercumque autem accipiat mandatum. importat virtutem obligatiuam. Mandare enim pertinet ad superiorem. obedire ad inferiorum. Et ideo de mandato possemus distinguere sicut de lege. vt scilicet dicamus quod est mandatum.

Nature. Est dico mandatum natura: **Scripture.** liter impressatum. De quo dicitur Eccl. xv. Memini mandauit inique agere. et nemini dedit spacium peccandi. Et Eccl. xvij. De de terra creauit hominem. et mandauit vni cuius de proximo suo. Deus enim istud mandatum impressit in corde humano et in synderesi rationis. Item est mandatum scripturaliter expressatum. et istud est generaliter omne illud quod deus siue consulendo siue precipiendo in scriptura sacra ordinat et disponit. De quo Proverbio. vj. Mandatum lucerna est et lex lux etc. Sed ista autoritatem vide expositam supra de lege. Item est mandatum preteraliter ordinatum. Et istud est generaliter omne mandatum omnium superiorum vel principum vel prelatorum. quod etiam si sit iustum et licitum semper est obseruandum. Unde Luce. xv. Dicebat primogenitus filius patri suo. Mandatum tuum nunquam preterui. Sed quia quando agimus de mandatis semper vt communiter intendimus de mandatis diuinis que nobis in scriptura mandantur. Et ideo de istis aliquis tantummodo dicemus. Mandata ergo sunt legis diuine precepta. ad salutem hominum ordinata. que possunt in genus species et indiuidua distingui: Dicuntur enim mandata in genere amor dei et proximi. Sicut enim dicit saluator: Mat. xxij. In duobus mandatis tota lex pendet et prophete. Sed de ista dualitate vide supra de charitate et amore. Sicut enim duabus alis sursum erigitur quis. duabus pinnulis piscis in aqua dirigit. duabus manibus homo opus suum exequitur. Sic procul dubio per ista duo mandata natando: et discurrendo per mundum dirigimur. operando bona opera exequimur. volando sursum per contemplationem ad paradysum duccimur. Nullus enim erigitur ad paradysum nisi per ista duo mandata. Quia sicut dicitur Mat. xij. Si vis ad vitam ingredi serua mandata. Item dicuntur mandata in specie. Et sic mandata diuina diuiduntur in duas species. hoc est dictum in de: em mandata decalogi. Sed quia de eorum diuisione et explanatione magis esset theologicum quam morale. ideo supersedeo quo ad presens: ista enim inter se diuiduntur: quod scilicet queda ordinant hominem ad deum. scilicet illa tria que erant scripta in prima tabula. queda vero ordinant hominem ad proximum. sicut illa de secunda tabula. Et etiam ista decem in multa indiuidua. scilicet in multa primum filia particularia subdiuiduntur. Breuiter ergo notemus quod decem mandata legis precipue sunt seruanda. Ista enim sunt queda ipsa huiusmodi infra quorum ambitum affectus humani tenent ne vagari per vitia dimittantur. Sicut enim dicit Plin. In egypto inueniunt papiri decem cubitorum quorum radius est triangularis. et exinde putantur dicitur huiusmodi naues ad nauigandum. funces ad ligandum. vestes ad induendum. Iste papirus charissimus significat mandata diuina. quod scilicet a radice triangulari. id est a ipso deo trino et vno. originali precesserunt. et in egypto huiusmodi mandata fuerunt

data fuerūt. et in decē cubitos. i. in decē p̄cepta decalogi distincta et diuisa extiterūt. sicut dicitur Deuterono. et Moyses scripsit in tabulis verba decem que locutus est dominus. Ista autem p̄cipue ad tria sunt necessaria: quod scilicet erinde sunt. Vestes honeste conuersationis. fūtes debite cohabitationis. et Hauec tute peregrinationis. Sine em̄ istis decem mandatis. Bone conuersationis ve stibus non uelamur. Iuste cohabitationis funibus non ligamur. Tute habitationis nauibus non portamur. Dei enim mādāta possunt dici naues quod per istud mare magnū et spaciosū nullus ad portū paradisi transebit. nisi qui in mandatorū xp̄i nauicula continet. Et ideo dicit quod xp̄us iussit discipulos suos ascendere in nauiculā et precedere eū trans fretū. In ps. em̄ dicit quod maledicti qui declinant a mādātis tuis quod si delicia oīa mandata dei p̄firmata in seculū seculi. Et nota quod mandata dei seruanda sunt multiplici ratione. Ista enim solent

- Mortuos uiuificare.
- Deuos rectificare.
- Immundos purificare.
- Demonēs tristificare.
- Discordes conciliare.
- Obscuantes fecundare.

C Primo dico quod mandata dei habent uirtutē uiuificatiuā. Nullus enim uiuit uita gratie nisi qui mandata custodit. Capre enim dicunt uiuere decē annis. Leporarij etiam per decē annos possunt in bonitate sua uiuere. Si uero amplius uixerint erit inutilis uita sua. Quod p̄certo charissimū numerus denarius quod decē legis p̄cepta designat. uita gratie p̄tinuat. et uitam glorie p̄curat. Infra em̄ istū numerū sp̄ualiter uiuim⁹. et ultra istū si transierimus sp̄ualiter exspiram⁹. Uñ Deut. viij. Mandatum quod p̄cipio tibi hodie caueat facias ut possis uiuere. Quod sicut dicit Math. xij. Si uis ad uitā ingredi serua mādāta. Et per. vij. Serua mādāta uiues. Habēt ergo mādāta uiuificatiuā uirtutē. Secundo dico quod mandata habēt uirtutē rectificatiuā seu etiā illuminatiuā. Mādāta em̄ sunt quedā regule quibus ambulātes nō deuiam⁹. Et sunt quedā lucerne quas aspiciētes nō erramus: quod sicut dicit p̄uerb. vij. Mādātū lucerna est. et lux. et uiuente increpatione discipline. Et in ps. oīa mādāta tua equitas. Tertio dico quod mādāta habēt uirtutes purificatiuās. Mādāta em̄ sunt sicut quedā fontes sp̄uales in quibus crimina purificant et ab iniquitatibus emundant. Sicut em̄ dicit Ps. vij. Rex quod dicit sancta et mandātū sanctū. Et ideo decē mādāta sunt decē cortine tabernaculi quod sicut dicit Exo. xxxij. de bysso retorta sic bāt. Byssus uero signat puritatem. Quarto dico quod mādāta habent uirtutē defensatiuā. Sunt enim mandata sicut scilicet pes anime. ad bestiarū cohibitionē et possessionis p̄seruationē ordinate. Eccli. xij. Si uolueris p̄seruare mandata p̄seruabūt te. Teste em̄ Plin. In egypto sunt plāte decē cubitorū quax fructus est amar⁹ quax folia sunt spinosa. p̄pter quod a crocodillis refugitur et uitatur quereuiri: ancti qui decē cubitos. i. decē mādāta legis in se continent. ex quibus sua. i. spiritalis magnitudo cōstat. et quod fructus amarus penitētie cū spinis diuini timoris continue secū portant. a crocodillis. i. a demonibus refugunt. et ab eis uitant et metunt. Ideo possunt dicere uiri iusti illud ps. fiat manus tua ut saluet me: quod mādāta tua elegit. Quinto dico quod mādāta habent uirtutē conciliatiuā seu concordatiuā. Mandata em̄ secūde tabule oīa ordinant hominem ad p̄mū. Et sic per consequens talia mandata solent inter p̄rimos pacē et amicitia generare. Job. xij. Mandata uero noui uobis ut diligatis inimicē. Et Esa. xlvij. Utinā attenditis mandata mea facta fuisset quasi flumē par tua etc. Sexto dico quod mādāta habent uirtutē opulentiā seu fecundatiuā. Per exercitiū em̄ diuinorū mandatorū hō in bonis uirtutibus melius fecundatur. Sicut enim dicit Plin. Inter equas est regula generalis quod citra quadriennū ueltra decennū non possunt

concipere. requirit enim ad hoc quod equa ueltra p̄cipiat quod quatuor annos habeat et quod decimū nō excedat. Sic uere charissimi nullus p̄t bona opera p̄cipere uel p̄ducere. nisi quatuor annos sp̄uales. i. quatuor uirtutes cardinales habuerit. et nisi infra decennū i. decē mandatorū spaciū p̄manserit. Illi enim qui ad istud quadriennū non attingūt. et qui istud decennū transgrediunt et p̄creunt. conceptū bonorū operū non p̄ducūt. Tace etiam teste Plinio ueltra decennū non cōcipit. ueltra quod decem annos nō uiuit. Quia. scilicet. boni uiri in decennario decē mandatorū. et in quinario ter ducto. i. in obseruatione quod nō sensuū. in fide trinitatis concipiūt fetus suos id est. faciūt opera bona sua. et ibi etiā uitā gratie et glorie acquirūt tā in p̄senti quod in futuro tpe. Quod sicut dicit Job. xij. Mandatū tuū uita eterna est. De quo Sap. viij. figuratus sum caro decem mensū tpe. Breuiter istis et alijs multis rōnibus dico quod mādāta dñi siue plati. Sūt seruanda.

- Credenda.
 - Implenda.
 - Discenda.
 - Docenda.
 - Meditanda.
 - Frequentanda.
 - Diligenda.
 - Metuenda.
 - Requirenda.
- Sūt dico seruāda. Uñ in ps. dicit Seruauī mādāta tua et testimonia tua. quod oīe uie mee in p̄fectu tuo Itē sunt credēda. Uñ in ps. Quia mādātis tuis credidi. Itē sunt implēda. Uñ Job. xij. Sicut mādātus dedit mihi pater sic facio. Uñ Math. xij. dicit. Quod cū iuuenis ille petisset a xp̄o quod faciendo uitā eternā possidebo. et dñs r̄spondit. si uis ad uitā ingredi serua mādāta. R̄spondit ipse. Hec oīa custodiui a iuuetute mea. Itē sunt discēda. vñ in ps. Da mihi intellectū ut discā mādāta tua. Itē sunt docēda. ut sic quilibet sapiēs possit alijs dicere illud Baruch. iij. Audi israel mādāta uite. Itē sunt ineditāda. Uñ in ps. Meditabor in mādātis tuis quod dilexi. Itē sunt frequentanda. Uñ in ps. Ego autē exercebor in mādātis tuis. Itē sunt diligēda ps. Ideo dilexi mādā. tua sup aurū et topazion. Itē sunt metuēda. Eccli. xij. Time deū et mādāta eius obserua. Itē sunt exquenda ps. Quod mādāta tua exquirit. Pr̄ter ergo quod custodire debem⁹ dei mādāta. Iuxta illud Job. xij. Si diligitis me mādāta mea seruate. Quod sicut dicit Job. ij. Qui dicit se nosse deū et mandata eius non custodit mendax est et ueritas in eo non est. Hec igitur de mandatis sufficiant. Sed uide de Ligare. de Decem. de Amare et de charitate. Et infra de Obdientia etc.

Manducare. Nota quod manducare potest accipi in bono et in malo. In bono

- Temporalium sustentationem.
- Eucharistie refectionem
- Sacre scripture auditionem.
- Celestis glorie recreationem.
- In malo autem significat quatuor uidelicet
- Impineuoracitatem.
- Uerborū mordacitatem.
- Ciborum edacitatem.
- Temporalium rapacitatem.

Et sic possumus notare quod est quedam manducatio naturalis. Et ista est manducatio quotidiana. De qua dicitur. ij. Thessal. ij. Si quis non uult operari nō manducet. Item est quedam manducatio spiritalis. et ista est illa qua nos spiritualiter sumimus eucharistie sacramentum de quo Johan. vi. Qui manducat carnem meam uiuet in eternum. Item est quedam manducatio cordialis. Et ista est illa qua nos comedimus et nobis incorporamus pro spiritali nutrimento doctrinam et uerba sacre scripture. De quo Johan. vi. Patres uestri manducauerunt manna in deserto etc. Et in ps. Panem angelorum manducauit homo. Item est quedā manducatio eternalis. Et ista est recreatio beatorum. De qua Luc. xij. Beatus qui manducabit panem in regno dei. Et istis quatuor modis accipit manducatio in bono. In malo uero sumit manducatio pro rapineuoracitate. Et sic raptores uident dicere illud ps.

Quoniam manducabo carnes thauroy. aut sanguinem hircorū potabo. Itē sumis p verborū mordacitate. unde de detractoribus potest dici illud ps. Ipsi dispergentur ad manducandū. si vero non fuerint saturati murmurabūt. Item sumis pro ciborū edacitate. Et sic sumitur Eccli. xxxvj. Omne escā manducabit venter. Item sumis p temporalū cupiditate vř rapacitate. Unde de auarīs t̄m̄tib⁹ videt̄ dicitū illud ps. Manducauerūt t̄ saturati sunt nimis. t̄ desiderū eorū attulit eis. non sunt fraudati a desiderio suo. Et sic patet q̄ manducare potest sumi in bono et in malo. Sed si vis dilatare. Vide. s̄. de cibo t̄ de comedere.

A **Mane** Nota q̄ mane cū sit p̄ma pars diei multo tripliciter sumis in scriptura. **M**ane em̄ habet esse valde debile t̄ parū durabile. **M**ane em̄ semper crescit t̄ p̄ficit in claritate. quousq̄ efficiatur clara dies. **M**ane etiā est temperatior t̄ purior hora diei. Et ideo breuiter dico q̄ mane significat in bono t̄ in malo. Signat em̄ s̄m̄ diuersos suos respectus scilicet **I**uuentutis labilitatem. **P**rosperitatis debilitatem. **V**ite presentis fragilitatem. **P**rofectus morū sedulitatem. **P**uritatis vite sinceritatem.

Est igit̄ vnū mane labilissimū. Et istud est mane iuuentutis. qd̄. s̄. non durat nisi vsq̄ ad meridiē. De quo dicit̄ in ps. **M**ane floreat t̄ trāseat vespere decidat in duret t̄ areseat. **I**tem est vnū mane debilissimū. Et istud est mane mūdane p̄peritatis. que. s̄. non est nisi vnū mane transitorū t̄ facill̄ perditū. De quo p̄t̄ exponi illud. iij. Reg. xvij. Corui deserebāt heyc̄ carnes t̄ panem mane. Et Eccli. x. De terre cuius rex puer est t̄ cui⁹ p̄ncipes mane comedūt. **I**tem est vnū mane fragilissimū. Et istud est mane vite presentis q̄. s̄. respectu future vite nō est nisi vnū mane transitorū. t̄ mane respectu future diei. **D**see. xj. Sicut mane trāsit. p̄trāsit rex israel. **I**tem est vnū mane mobilissimū vel scdullissimū. Et sic mane signat̄ p̄fectū t̄ diligētā ī bono. sicut **S**en. xij. **M**ane p̄ncipiū inuiniā vestra. **I**lli em̄ q̄ volūt diligenter aliqd̄ facere. solent ad illud faciendū mane surgere. Et ideo istud vocabulū mane p̄t̄ diligentias denotare. sicut **D**see. vj. In tribulatione sua mane cōsurgent ad me. Et puer. viij. qui mane vigilauerint ad me inuenient me. **I**tem est vnū mane sincerissimū. Et sic p̄ mane intelligit̄ status gr̄e t̄ puritatis t̄ innocentie t̄ sanctitatis. q̄ sicut in mane ros descendit. nos descendit. dormitio recedit. ad opus suum quilibet incedit lux accedit. Sicq̄ in statu p̄fectionis venit t̄ descendit ros diuine gr̄e. sicut de manna dicit̄ **E**xo. xvj. **M**ane quoq̄ ros iacuit p̄ circuitū castroy. **I**tem in isto mane cessat t̄ discedit nos ignorātie. **M**aria de maria magdalena dicit̄ **J**obā. xx. **M**o valde mane cū ad huc essent tenebre venit ad monumentū. **I**tem in isto mane fugit̄ recedit dormitio. negligētie. Unde **R**uth. iij. dicit̄ q̄ ipsa dormiuit vsq̄ mane. q̄ d. In mane cessauit dormire. **I**tem in isto mane adest t̄ succedit opus diligētie: q̄. s̄. in mane p̄fectionis t̄ virtutis ercūt hoies ad op̄a tuosa. sicut dicit̄. **J**h̄. i. **M**ach. xvj. Surrexerūt mane t̄ abierūt in campū. Et **M**arib. xx. dicit̄ q̄ pater familias p̄mo mane erit̄ p̄ducere operarios in vineā suā. **I**tem in isto mane lucet t̄ accedit lux sapientie. sicut dicit̄ **E**sa. lviij. Tunc erūper quasi mane lumen tuū. t̄ anteibit facies tuā iustitia tua. **S**ed his oibus p̄termis dicamus aliqd̄ de mane put accipit̄ p̄ nostra fluida iuuetute. t̄ dicam⁹ q̄ sicut oparius q̄ in mane nō incipit̄ opari. dietā suā non p̄ficit neq̄ cōplet. sic t̄ nos nisi op̄a bona a mane iuuentutis inceperimus complementū salariū paradisi non merebimur nec habebimus. **T**este ei⁹ **D**yaconde. **M**argarite que in mane generantur meliores sunt. **C**risoliti sunt pulchriores. qui in mane apparēt oculis. **R**os etiā qui in mane descendit flores facit recentiores t̄ herbas etiam meliores. **S**ic p̄cul debio margarite bonorū operū que sunt in iuuentute. reputant̄ apud deū meliores: q̄ sc̄

illi qui in isto mane sunt boni. rōneroz diuine gratie que eos plus p̄fundit. apud deū t̄ hoies sunt gratiosiores t̄ in fama t̄ morib⁹ clariores. Unde de tali p̄t̄ dicit̄ illud. ij. Reg. xxiij. Sicut lux aurore radiāte sole mane absq̄ nubib⁹ rutilat. t̄ sicut pluuijs germinat herba de terra. t̄ p̄pter hoc tota scriptura docet a mane. i. a p̄te iuuentutis bona op̄a incipere. et vsq̄ ad mortis terminū frequentare. ideo dicebat dauid in ps. **T**espe re t̄ mane t̄ meridie narrabo t̄ annuntiabo laudē tuā. Et Eccli. xj. **M**ane semina semen tuū t̄ vespere ne cesset manus tua. In quibus verbis aduerte q̄ bona opera illa que in mane iuuentutis sunt solent

Tripliter premiari. **F**aciliter frequentari. **F**eliciter terminari.

Ista em̄ opa matutina que in mane iuuetutis sūt vtilius premiari. q̄ sunt semen a quo fructū glorie reportamus. facilius frequentari. **N**ec cesset inquit manus tua. feliciter terminant̄: q̄. s̄. ducunt vsq̄ ad vesp̄ram. **P**rimo ergo dicamus q̄ bona op̄a a mane iuuentutis sunt agenda vt̄ repositemus fructū secundio rem. **M**o ostendit̄ cū dicit̄ Semen. **M**ane inquit semina semen tuū. Bona em̄ op̄a sunt quedā sp̄ualia semina. que si in terra bona cordis deuoti t̄ maxime si t̄ pus sit aptū (sicut est mane iuuentutis) seminata fuerint fructū celestis gr̄e p̄ducūt. **M**o sicut dicit̄. ij. Cor. ix. Qui seminant in benedictionibus. de benedictionibus t̄ metent. **M**ane inquit semina. Unde **E**saie. xviij. **M**ane semen tuū floreat. Et nota q̄ mane. i. diligenter vel ab ipsa iuuentute nos debemus surgere ad bona semina seminanda. i. ad bona op̄a facienda. videlicet **A**d contemplandū dei maiestatem. **A**d exorandum dei bonitatem. **A**d inquirendū dei veritatē. **A**d predicandū dei pietatem.

Debet ergo ab ipso mane iuuentutis dei maiestas contemplari. Unde in ps. **M**ane astabo tibi t̄ videbo quā non deus volens iniquitatē tu es. **I**tem dicit̄ diuina bonitas exorari. Unde in ps. **M**ane oratio mea pueniet te. **I**tem debet diuina veritas perscrutari. **P**rouer. viij. Qui mane vigilauerint ad me inuenient me. **I**tem debet diuina pietas predicari. Unde in ps. **A**d annūciandū mane misericordiā tuā t̄ veritatē tuā per noctem. **I**sta em̄ op̄a vna cū alijs s̄sibus sunt quedā sp̄ualia semina que in mane iuuentutis debent a nobis fieri t̄ seminari. vt̄ fructū celestis gr̄e possint inde finaliter repositari: q̄ sicut dicit̄ in ps. **E**untes ibant t̄ siebant mittētes semina sua. **V**enientes aut̄ ventent cū exultatione portantes manipulos suos. **M**ane igit̄ incipiamus vt̄ repositemus fructū vberiorē. **S**ecundo dico q̄ debemus mane benefacere vt̄ inueniamus actū faciliorem. **N**on cesset inquit manus tua. **M**uia sc̄z illi qui a mane iuuentutis ad bene operandū incohant. actum bone operationis facilius exequūtur. **A**ssuetudo em̄ operis facilitatem generat actionis. **M**o enim homo a iuuentute didicit. illud facilius continuat atq̄ facit. **N**o cesset ergo manus tua. **I**uxta illud Eccli. xxiij. **M**o cunq̄ potest manus tua instanter operare t̄c. Sicut enim dicitur **L**euit. vj. **I**gnis in altari semper debebat ardere. cui in mane sacerdotes ligna debebant subijcere vt̄ ipsum possent per totum diem faciliter enutrire. **I**n quo docemur q̄ bona t̄ charitatiua op̄a debemus in mane iuuetutis incipere. vt̄ ipsa sine cessatione possimus facilius exercere. **S**icut de **R**uth dicitur **R**uth. ij. q̄ de mane vsq̄ ad vesp̄eram stabat in agro nec ad momentum ad domū reuertebatur. **I**stauero sunt contra multos qui sunt similes quibusdam diebus mendacibus. qui in mane incipiunt clarissimi et pulcherrimi. tandem vero fiunt turbulentissimi et obscurissimi: q̄ scilicet multi sunt qui in mane iuuentutis bene incipiunt. in vesp̄ere vero senectutis male finiunt. **Q**uib⁹ dicitur **E**sa. xiiij. **Q**uomodo cecidisti lucifer qui mane ostebaris. **N**on sic ergo. sed mane op̄a bona incipiamus t̄

matutina lux. Itē ista hora ad transcendū seu ad deficiendū est ruuosa seu fluctuosa. Ista em̄ hora modicum durat sic vere felicitas. et etiam si qua sit bonitas reproborum cito transit et modicum perscuerat. **Sec. vi.** Ad misericordiam vestra quasi nubes matutina et quasi ros cito pertransiens. **Et Esa. xvij.** Ecce turbo in matutino et non subsistet. Hec igitur de matutino sufficiat. Vide supra vbi Diluculum et similia.

Manna. Nota quod manna quando sumitur pro quodam liquore melleo et dulci de rore celesti in superficie arborum generato. qualis est dicitur in regno hymerici multum abundat. Et qualis etiam in auinione in vna estate uoscitur tempore pape Johannis cecidisse. Communiter em̄ per manna intelligitur ille cibus. qui datus fuit cœlitus filiis israel in deserto: quod erat paruum et rotundum ad modum seminis coriandri. sicut dicit **Exod. xvj.** Et quod etiam omnem saporem habebat. sicut dicitur **Sapient. xvj.** Et quod insuper iuxta sufficientiam cuiuslibet dabatur. et si plus debito accipiebatur in xmiculos putrescebat. sicut dicitur **Erod. xvj.** Uocabatur autem man seu manhu. quod est interiectio admirantis in lingua hebraica. et signat idem quod. quid est hoc. pro eo scilicet quia filij israel quando primo cibum istum in deserto sibi inuenerunt manhu. id est quid est hoc admiratiue dixerunt. et sic istum cibum dulcissimum manhu ab illa prima admiratione uocauerunt: sicut et ibidem **Erod. xvj.** continetur uocauerunt cibum istum panem celicum. quod desurfum descendebat et pluebat. Itē panem angelicum: quia per angelos ministrabatur. Itē panem israeliticum quia filiis israel dabatur et mittebatur. Sicut hec omnia bene dicuntur vbi de filiis israel dicit in ps. Quod deus pluit illis manna ad manducandum. et panem celi dedit eis. panem angelorum manducavit homo.

Igitur dico quod iste cibus dulcissimus potest significare. Christi mirificum sacramentum. scilicet eucharistiam. Christi magnificum indumentum. scilicet humilitatem. Christi viuificum condimentum. scilicet gratiam Christi sanctificum documentum. scilicet bonam doctrinam. Christi saluificum nutrimentum. scilicet glorie felicitatem. **Unde damnicum leuimentum scilicet mundanā prosperitatē.** **Significat dico manna sacramentum christi mirificum.** quia pro certo istud dicitur bene manhu. id est quid est hoc. Quia reuera quando bene consideratur et attenditur: stupor et admiratio generatur. Itē enim panis desurfum mittitur: et a deo immediate conficitur et lacatur et cetera. **Applica ad corpus christi conditiones manne.** Bene ergo dicitur **Deutero. vij.** Dedi tibi cibum manna quem ignorabas tu et omnes patres tui. **Item signat manna indumentum christi magnificum.** scilicet humanitatem christi. De manna em̄ legitur quod deus precepit illud in vna aurea reponi: et in archa fœderis reseruari. sicut patet **Erod. xvj.** Quia scilicet panis celestis dei filius in vna aurea humanitate fuit clausus: et in archa vteri uirginalis absconditus et seruatus. Unde **Hebr. ix.** dicitur. Quod in archa erat vna aurea habens manna. id est quod in vtero uirginis latuit humanitas christi. que manna. id est dei filium continebat **Erod. i. xvj.** Sumemas vnum et pone ibi man. **Itē significat manna condimentum christi viuificum.** hoc est dictum gratiam dei. que scilicet omnes sapores. id est omnes virtutes continet: et mentem humanam dulcedine summa replet. **Manna cuius in deserto fuit cibus filiorum israel vsque dum attingerent ad terram promissionis.** quia tunc loco manne fructus patrie comederunt. Sicut dicitur **Josue. v. capi.** Sic vere gratia cibus noiter est. quod scilicet iustentamur pro tempore huius vite. et in deserto vite presentis. dum scilicet ad terram promissionis tendimus incessanter. finaliter vero quando terminum attingerimus: tunc gratiam in gloriam: manna in fructus solidos. et cibum vite in cibum patrie commutabimus et vertemus. **Erod. xvj.** filij autem israel comederunt manhu quadraginta annis. **Itē significat manna documentum legis sanctificum.** scilicet scientiam scripture et legis diuine. que de celo per re-

uelationem venit. et que in hoc deserto per fidem spem et charitatem nos nutrit. que tamen sibi plus debito tenetur. hoc est si plus debito tractetur aut disputetur vernies errorum et heresum introducit. et a sua perfectione deficit et putrescit. finaliter vero in paradiso deficit. quando scientia fidei in veritatis speciem se conuertit. sicut inquit **Apostolus. j. Cor. xij.** huius scientia destruet siue ligue cessabit. ex parte enim cognoscimus et ex parte prophetamus. cum venerit quod perfectum est. euacuabitur quod ex parte est. Unde de scientia fidei potest dici illud. **Josue. v.** Deficit manna postquam comederunt de frugibus terre. Unde de ista diuina scientia pro tempore huius vite dicitur **Acemie. ix. capi.** **Manna tuus domine non prohibuisti ab ore ipsorum.** **Item significat manna nutrimentum celi saluificum.** scilicet voluptatem glorie paradisi. quod scilicet est dulcissimum: et quod filios israel. id est deum videntes in alia vita nutrit et alit. deus enim pluit illis manna ad manducandum. cibaria meritum in abundantia ps. Unde **Apocalip. ij.** Vincenti dabo edere manna absconditum et dabo illi calculum candidum. et in calculo nomen meum scriptum quod nemo scit nisi qui accipit. **Item in alio significato potest significare manna leuimentum mundi damnificum.** scilicet dulcedinem mundane prosperitatis: que scilicet facilliter putrescit et perit. De quo **Johannis. vj.** Patres vestri in deserto manducauerunt manna et morui sunt. Sufficit. **Vide vbi. Cibus. et vbi. Dulcedo.**

Manasses. Cum manasses interpretatur necessitas vel obstupescens obliuio sus vel qui oblitus est. notare possum quod manasses quod dicitur sumitur in bono. quia in malo. In bono enim significat quemlibet virum iustum: prelatum vel patri archam. quod scilicet manasses fuit vnus de duodecim patriarchis. et fuit filius ioseph. cui iacob benedicens. sinistram suam posuit super caput. sicut dicitur **Genesis. xlvij. c.** Et tamen fuit ab ipso iacob in filium adoptatus. et patriarcharum numero aggregatus. et inter duodecim computatus. Ad denotandum quod licet deus pro tempore vite huius ponat homines ad sinistram. et in statu aduersitatis et miserie: non tamen propter hoc omittit ipsum promouere: et temporaliter aut eternaliter exaltare. et sanctorum numero aggregare. Itē enim obliuio sus interpretatur pro eo. quod domum patris sui et proprius suos factum obliuiscitur et in solo deo meditatatur. Istum ergo deus recipit et adoptat. et hereditatem suam sibi distribuit et dispensat. dicens illud. ps. **Deus est beniamin et meus est manasses: effraym susceptio capitis mei: Ideo petebatur in psal.** Qui sedes super cherubim: manifestare coram effraym beniamin et manasse. Ut de tali manasse dicatur illud. **iiij. Regum. xvj.** Dominum manasses cum patribus suis. et sepultus est in orto. id est in paradiso. ut scilicet inter illos significatos et predestinatos valeat computari: de quibus dicitur **Apocalip. vij.** ex tribu manasse duodecim milia signati. **In malo vero significatio potest significare hominem peccatorem: qui scilicet sine causa per imbecillitatem stupescit et qui obliuiscitur et spiritualia bona nescit.** De manasse enim rege iuda legitur. quod fuit pessimus et sanguinolentus. et tandem a chaldeis captus et in babiloniam ductus. et mortis etiam prophete reus. sicut dicitur. **iiij. Regum. xvj.** De quodam etiam alio manasse marito iudith: legitur **Judith. iij.** Quod cum instaret super ligantes manipulos: cecidit cecus super caput suum et mortuus est. Peccator enim et maxime vir sanguinum et iniquus. id est qui bonos et iustos persecquitur: calore auaricie moritur. Et ideo a chaldeis. id est a demonibus captiuatur. et in inferno finaliter cathenatur. Similiter quoque manus iacob. id est diuina iustitia ipsius capiti apponitur. in quantum ad sinistram inferni. et non ad paradisi dexteram collocatur. **De manasse ergo. i. de peccatore dicitur Esaie. ix.** Unusquisque carnem brachij sui vorabit: manasses effraym. et effraym manassen. et cetera. Sufficit.

Manna

Manere. Nota q̄ manere idem est q̄ stare: p̄ seuerare. Et potest accipi in bono et in malo. Manentia em̄ et perseverantia aliquando ē virtuosa. Aliquando est vitiosa. Aliquā est gloriosa seu gaudiofa. Aliquā est dolorosa. Est em̄ vñū manere valde virtuosum. Unde Joan. xv. Manete in me et ego in vobis. Item est vñū manere valde vitiosum. Et istud significat mansionem peccati in homine vel mansionē hominis in peccō. Joan. ix. Nunc autem peccatū vestrum manet. Item est vñū manere valde gloriosum. Et istud significat illam eternā permanentiā et p̄seuerantiā quā hñt beati in gloria paradisi De qua Hebr. xij. Ad hanc habemus hic manentem civitatē: sed futurā inquirimus. Et Joan. vij. dicitur. Quod seruo non manet in domo in eternum filius autē manet in eternum. Item est vñū manere valde dolorosum. Et istud ē illud quod damnati durabiliter permanēt in inferno. De quo Iher. xix. qui tetigerit humane anime morticinū. manebit spurcia eius super eum. Sed q̄ scriptura vt communiter facit mentionem de manere in quantum significat virtutem perseverantiē ideo de isto aliquid latius disseram. Manere ergo idem est q̄ in bono p̄seuerare. Sicut enim fructus non facit fructū nisi manserit in arborē. sic nec homo ad fructū glorie pervenit nisi in arborē deo p̄ gratiam manserit et perseveraverit. Et hoc est q̄ r̄ps dicit Joan. xv. sicut palme non potest fructum facere nisi manserit in vite: sic nec vos nisi in me manseritis. Ideo bñ docet idē saluator ibidem. Qui manet in me et ego in eo: hic fert fructū multum. In quibus verbis adverte q̄ in statu gratie debem⁹ manere multiplici ratione. scilicet q̄ per hoc in dño solidamur. Talis enim mansio acquirit in dño copulamur. fundamentum. scilicet fundamentum. Hō hō piniamur. tum magni vigoris. In me inquit. Ligamentum gradis amoris. Et ego inquit in illo Condimentum dulcis saporis. Hic fert fructū multum. Primo ergo dico q̄ manendū est in deo sicut in fundatore nostri sustentatio. Qui manet inquit in me. Sicut in amatoe nostri sociatio. Et ego inquit in eo. Sicut in largitore nostri p̄miatio. Hic inquit fert fructum multū. Dico ergo q̄ manere debem⁹ in deo sicut in fundamento nostri sustentatio. Manete inquit in me. Sicut enim videmus q̄ hoīes quando timent sibi periculū in minere. libenter solent in fortibus et firmis castris et locis habitare et manere: sicut de dauid a saul impugato dicitur. Reg. xij. Quod ipse morabatur in deserto in locis firmissimis et mansit in monte solitudinis. De capreis etiam legimus q̄ videntes venatores solent ad montes altissimos fugere et ibi sicut in tuto refugio habitare et manere. Ad venorandū q̄ nos alij qui in hoc mundo a multis venatorib⁹ et inimicis spiritualibus impugnantur: nullum habemus tutū refugium nisi deum. Iste enim est sicut castrum fortissimū sicut mons altissim⁹. sicut locus turissimus. et excelsum. Et ideo ad istum debemus fugere: et in ipso perseverare: et cum ipso iugiter morari et manere. Sicut enim dicit Proverb. xvij. Turris fortissima nomen domini. ad eam fugiet iustus et salvabitur qui manet inquit in me. quasi diceret. In me est tuta et firma mansio. In me scilicet qui manserit et perseveraverit salvus erit. Gratia enim et charitas nos faciūt membra corporis christi mystici et per consequens nos faciunt deo manere et eius corpori adherere. Quia sicut dicitur primo Joan. ij. Deus charitas est et qui manet in charitate in deo manet et deus in eo. Res enim que sunt calidiores sunt permanentiores et durabiliores dum tamē calor sit naturalis et non accidentalis. Calorem naturalem est rei conservativus et sue permanentie continuativus. sicut patet in omni re composita. Quia si calor naturalis deficit. totus rei natura corrumpitur et perit. Sicut lamandra etiam in igne dicitur vivere: et in incendio diu perseverare et manere. Sic vere loquendo spiritualiter cum deus charitas sit et dictum est et deus ignis. Iuxta illud Deuteronomij. iij. Deus vester ignis consumens

est. bene dico q̄ ipse potest esse nostrum spirituale conservans incendium: et nostrū spirituale conservativum. et per consequens in ipso possumus vivere et manere. si enim ab isto calore feruido: ab isto fundamento solido. ab isto fonte vitudo per peccatū discesserimus corruptionem mortis finaliter sentiemus. Quia sicut dicitur Joannis. xv. c. Si quis in me non manserit. mittet foras sicut palme et arefcet et in ignem mittet et ardet. Adhancamur igitur in deo sicut in fundamento. sustentatio. Secundo dico: q̄ in deo debem⁹ manere sicut in ligamento copulatio. Deus enim in quantum se offert in nobis mansurū neri charitatis sue stringit et alligat corda nostra: vt in ipso manere necessario compellamur Joannis. xv. Manete in dilectione mea. Res em̄ que fortiter est ligata: stabilius manet et perseverat. Nos vero fortiter ab ipso ligamur. quando charitas ipsius se offert apud nos mansuram. Ego inquit in vobis. Quis ergo talem hospitem refutabit. Ipse enim in se manentibus manet et a se recedentibus recedit. Duce enim luce in eadem domo talis sunt conditionis. q̄ lumen vnius manet in lumine alteri. Tñū em̄ lumen alteri est perusū ita q̄ substantiā vni⁹ substantiā alteri⁹ penetrat si sit presens et ab ea se separat cum sit absens. Sic proculdubio deus in quo lux est et in quo non sunt tenebre vult: quando inuenit aliud lumen. i. animam per gratias illuminarā et sibi presentē: et in eo per desiderium manentem et perseverantem solet et ipse apud eam manere. et eius essentiā et substantiā radijs sue gratie penetrare. Sicut em̄ imago in speculo tā diu manet nobiscū q̄ diu nos manserim⁹ cū ipsa. Si hō dicere imagini defecerimus. similiter deficit ipsa atq̄ cessat. Sic vere et tandiu manet in speculo mentis nostre ibi scilicet p̄sentialiter existens et misericorditer influendo q̄ diu nos cū ipso manserimus in gratia perseverando et p̄ charitatem adherendo et mādāta ipsi⁹ servando Joan. xv. Manete in me et ego in vobis. Si vero istam mansionem dimiserim⁹ p̄ peccatū nos ab ipso etiā dimittimur. Reg. xij. Quia dimisit me dimisi vos maneamus ergo in ipso vt et ipse nobiscū maneat in eternū. Luce. xij. dicens nobis iacobee scilicet inās descende. q̄ hodie in domo tua oportet me manere. Et dicant sibi illud Luce. xxij. Adhanc nobiscū domine quoniam aduersascat et inclinata est iā dies. Tbi nota q̄ deus manet in nobis.

Ut illuminator nostre cecitas. Et enim necessarii Ut associator nostre charitatis. q̄ in nobis maneat Ut fortificator nostre fragilitatis. Ut per ipsum nra charitas associet. Adhanc inquit nobiscū. Ut ab ipso nra cecitas illuminet. Quā aduersascat. Ut ab ipso nra fragilitas fortificet. Ideo dicit. Inclina r̄as iā dies. Et sic bene dico q̄ manendū est in deo sicut in ligamento copulatio. Tertio dico q̄ manendū est in deo sicut in fundamento secundatio. Hic inquit fert fructū multū. Sicut em̄ arbor manens in bona et in fertili terra meliores et utiliores fert fructum: et maxime si plantata fuerit iuxta aquas. Sic vere hō manens et perseverans in deo. qui proculdubio est terra fertilis et secunda fructu nobilitati: et melior ditatur scilicet fructu glorie paradisi. Hic inquit fert fructum multum. Unde r̄ps dicit Joan. xv. posui vos vt eatis: et fructum afferatis et fructus vestri maneat. Unde Beatus in patria videtur fuisse dictum illud. Joan. xv. Si manseritis in me et verba mea in vobis manserint. quodcūq̄ volueritis petetis et fiet vobis. et sic breuiter dico q̄ tria sunt que faciunt nos manere et perseverare in bono videlicet.

Premiatio vel acquisitio felicitatis.

Combinatio vel coniugatio societatis.

Collocatio vel habitatio stabilitatis.

Et sic bene dictum est: q̄ qui manet in me et ego in eo hic fert fructum multum. Sed scitis quid dicitur. j. Joannis. ij. Qui dicit se in christo manere et mandata eius non custodit. mendax est et veritas in eo non est. Et idē eo quia peccatores manent nec perseverant: nec subsi-

Manifestus

stant. Arbores enim & herbe que erudi habent humorem cito crescunt. Ceterum tamen non diu manent: sed cito deficiunt & decrescunt. Istud patet in melonibus et cucurbitis qui omni anno crescunt vsq; ad suum vltimum complementum. omni etiam anno decrescunt & perueniunt ad suum vltimum decremetum. Unde narrat trussa de palma que tardissime crescit. & tamen diutissime manet & durat que cum haberet quadraginta annos & adhuc esset minor: cucurbita insultabat ei dicens qd non habebat nisi tres menses & tamen erat maior ipsa cui respodit palma. Charissima inquit tu non respicis qd breuissime durabis sed qd citissime creuisti. Si em breuitate tue durationis attenderes nunq; in cremore tuo subito tribulationem vendicares. Talis proculdubio altercatio videtur esse inter bonos & malos. Boni enim sunt sicut palma quia scilicet in hoc mundo raro et tarde crescunt & augmentantur cremore. scilicet dignitatis prosperitatis & honoris. Ceterum tamen qd in presenti tarde crescunt. finaliter tamen diutissime in eternum scilicet durabunt et manebunt. s. in gloria paradisi. Eccl. xij. Omnia hec viuunt et manent in secula. Malo vero sunt sicut cucurbita. que quia in humoribus crudis bonorum temporalium abundant hinc est qd cito & subito scilicet in tepore vite presentis ad magne prosperitatis augmentum attingunt. In isto tamen augmento non manent quia cito et subito deficiunt. pererunt et recedunt. Sicut enim dicitur. Joannis. vij. Struus non manet in domo in eternum. Ita ergo nunq; in sua subita magnitudine debent gloriari quinimo si bene cogitarent in suo futuro decremeto deberent merito contristari. Boni etiam si tarde crescunt et si raro perueniunt ad prosperitatis augmentum: non debent contristari. quinimo si bene considerant suam futuram & perpetuam mansionem et durationem debent sumo opere gloriari. Isti enim teste apostolo Hebr. xij. Non habent hic manentem ciuitatem. sed futuram inquirunt. Et id est sicut. ij. Cog. ij. Si enim quod euacuatur per gloriam est multo magis qd manet in gloria. est. hoc est dictum. Si peccatores gloriantur in sua gloria euacuabili et transeunte: multo magis possunt gloriari iusti in sua futura gloria durabili et manente. Non sic ergo charissimi in domino maneamus: nec a bonis virtutibus desistamus. Quia sicut ipse dicit Joannis. vj. Qui manducant meam carnem & bibunt meum sanguinem. in me manet & ego in eo. Et hec igitur sufficiant de Manere. Vide de perseverantia. de morari. supra de Esse et de Habitare. Et vide inuentiones contra illos qui non sunt manentes: sed deficientes sicut sunt hypocrite. falsi amici & ceteri similes sicut in multis titulis et materijs inuenies annotatum.

Manifestus. Nota qd eius manifestatio nihil aliud sit qd alicuius rei declaratio. ostensio. apparitio. reuelatio. demonstratio possumus dicere qd manifestatio est multiplex in scriptura scilicet manifestatio.

Dei. Primo quidem dicamus de manifestatio-
Iusti. ne dei. Deus enim manifestat & manifesta-
Impi. tur. Sicut enim videmus qd sol qui nocte non apparet: & qui in hyeme a nostro emisferio longe manet: multis & varijs modis se solet mundo manifestare scilicet corporaliter redeundo. virtualiter influendo. actualiter illuminando. virtualiter calcfaciendo. sicut patet ad sensum qd solis manifestationem percipimus in splendore. in vigore. & in calore. in motu pariter et in situ. sicut oia possunt deduci. Sic dicam de deo qd in istos & varios modos se notificandi & manifestandi se nobis vix ad nos redeundo & ibuendo appropinquando p beatam incarnationem. In nos influendo per operum demonstrationem. Nos viuificando et nos vegetando per gratie distillationem. Nos illuminando et illustrando per fidei reuelationem. Nos examinando et nos visitando per iudicij disceptationem. Nos letificando et delectando p glorie retributionem. Nos eternizando et conburendo p inferni desolationem. Isti enim sunt septem modi quibus le-

deus etiam homini manifestat. videlicet.

In carne hominem induens.
In mundo opera. statuens.
In affectu gratiam influens.
In intellectu fide nos instruens.
In iudicio iuste nos intuens.
In paradiso premia tribuens.
In inferno impios destruens.

Dico ergo qd deus manifestatur nobis per assistentiam incarnationis. Quia reuera sicut imago que antea non videbatur tunc tepore manifestatur intuitibus quado radij illius cuius est imago in speculo reflectuntur. Sicut filius imago patris qui de sui natura est inuisibilis. tunc in nostre carnis substantia manifestus apparuit: quando in speculo veteri virginalis reflexus fractus et reduplicatus. hoc est dictum. humanatus fuit. Et istam manifestationem petebat Dauid in ps. dicens. qui sedes super cherubin. manifestare coram effraym: benyamin: & manasse. Et Joannis. vij. Si hec facis: manifesta te ipsum mundo. Manifestatur igitur nobis deus per assistentiam incarnationis &c. Item deus manifestatur per efficaciaz operationis. Effectus enim manifestat cause cognitionem. fructus arboris rationem. opera artificis perfectionem. Deus igitur in suis operibus mirabilibus manifestatur. & sua potentia sapientia et bonitas per ea declaratur. Unde & manifestatione potentie sue per opera potest dici illud Romanos. j. Quod notum est dei manifestum est in illis. Deus enim illis manifestauit. Inuisibilia enim dei per ea que facta sunt a creatura mandata intellecta conspicuntur: sempiterna quoque virtus eius & diuinitas. De manifestatione sue sapientie per opera patet in psal. vbi dicitur. Incerta & occulta sapientie tue manifesta sunt mihi. De manifestatione vero bonitatis sue clementie per opera potest dici illud. quod dicitur Joannis. ij. Ubi post mutationes aque in vinum dicit qd hoc fuit initium signorum Iesu in chana galilee et manifestauit gloriam suam. Igitur manifestatur dominus per efficaciam operationis. Item deus manifestatur per affluentiam largitionis. scilicet per gratiam & deuotionem et virtutum & meritorum largitionem. Quamdiu enim homo hic est in peccato dominus absconditus est ab eo Deuter. xxxij. Et dixi. Abscondas faciem meam ab eis &c. Quando vero mentem virtutibus reparat gratiam & deuotionem dat. Quando etiam bona spiritalia ministrat: tunc se et spiritaliter manifestat sicut hospes a longe veniens eundem virtualiter se presentat. Unde Joan. xij. Qui diligit me diligam ipsum. & manifestabo me ipsum sibi. Manifestatur ergo deus per affluentiam largitionis. Item deus manifestatur per influentiaz reuelationis. Deus enim per fidem & reuelationes se manifestauit et ipsemet seipsum homini declarauit dicens. s. illud Joan. xvj. Pater manifestauit nomen tuum hominibus quos dixisti mihi. Et reuera nisi fuisset istud genus manifestationis. scilicet reuelatio parum aut nihil scuissemus de deo. Ideo doctores vocant deum speculum voluntarium. Quia scilicet prout quantum et quando vult se & sua mysteria declarare et manifestare. potest. Sicut enim in consilio secreto regum & principum negocia secreta tractantur que a paucis et secretarijs primo sciuntur & sub sigillo fidelitatis clauduntur. tandem vero certo statuto tepore publicantur. et in publico manifestantur. Sic et secreta mysteria fidei nostre ab eterno fuerunt apud reges regum et facta paucis scilicet angelis & prophetis notificata sed tandem certo et statuto tepore fuerunt hominibus manifestata. Unde Tyrum punito Spem vite eterne quam pmisit qui non inuenitur deus ante tempora secularia. manifestauit autem temporibus suis solum suum. Igitur manifestatur deus per influentiaz reuelationis. Item deus manifestatur per curiam iurisdictionis. Et istud fit per iudicia sua tam occulta quam publica. et tam presentia quam futura. Deus enim suam omnimotentiam mirabilis prouidentiam manifestat per iudicia mirabilia que exercet malos particulariter puniendo & ipsorum

do: et ipsorum mala opera q̄s occulta reuelando. Sicut enim dicitur. **M**arcl. iij. Et luce. vii. non em̄ aliqd̄ abscondituz quod nō manifestetur. Tercū tamen ista occulta iudicia pauci percipiunt et soli sapientes adhuc respiciunt et attendunt. Sicut enim dicitur in ps̄. **D**eus non fecit taliter omni nationi: et iudicia sua non manifestauit eis. suam vero omnipotentā et sapientā et bonitatem fortius exercebit in futuro iudicio se cunctis manifestando et oia etiā opera cuiuslibet in publicū reducēdo. Deus enim noster manifeste veniet et noster et nō silebit. **I**gnis. In conspectu ei⁹ erardescet et. Ipse em̄ cū ctis manifestabitur cuncti vero et cuncta ei manifesta buntur. Sicut enim dicitur. **iij. Coz. v.** Omnes em̄ nos manifestari optz ante tribunal christi. vt recipiat vnus quisq̄ prout in corpore gessit siue bonū fuerit siue malum. **Et. j. Coz. iij.** dicitur. Veniet dominus q̄ illuminabit abscondita tenebrarū et manifestabit cōsilia cordium. **M**anifestatur ergo deus per euidētā iurisdictionis. **Roma ij.** Iustitia dei manifestata est. **I**tem de⁹ manifestatur per abundantā retributionis. scilicet. in paradiso. Sicut em̄ deus in iudicio manifestabit oēm equitatem. Sic in paradiso manifestabit suaz pictatez et sue magnificentie largitatem. **U**nde in Collecta dicit. **D**eus qui omnipotentā tuam parendo et maxime miserādo manifestas. **I**bi enim manifestabitur eius.

Essentie beata visio.
Clementie beata fructio.
Scientie profunda ratio.
Potentie summa perfectio.
Et hoc quādo manifestabit eterne glorie felix possessio
Unde beati poterūt dicere illud. **j. Joā. j.** Quod fuit ab initio quod audiuiimus. quod oculis nostris perspexim⁹ et manus nostre cōtrectauerunt de verbo vite: et vita manifestata est. **U**ltimo deus manifestabitur p. violentiā condemnationis seu infernalis punitiōis. **D**e⁹ enim qui modo non cognoscitur a reprobis: tunc se eis manifestabit quando eos in inferno cremabit: et rigorem sue iusticie demonstrabit vt deo dicatur illud **primi. Mach. xj.** **M**anifeste facte sunt inimicie ei⁹. tūc em̄ manifesta erunt q̄ primitus latebant opera reproborū. **Q**uia sicut dicitur. **j. Coz. iij.** vnusquisq̄ op⁹ manifestū erit dies em̄ domini declarabit. qz in igne declarabitur. **I**stis ergo modis manifestat deus. **S**ecundo dico q̄ est manifestatio qua manifestatur iustus. **I**tes enim lumine se vt communiter late nō possunt. sed sunt omnibus manifeste. vt patet in stellis. Sic vere boni luminosi. et virtuosi manifesti sunt qz scilicet in conscientia sua vel intentione intrinseca per fidas palliationes celare nesciunt sed quales sunt interius: tales exterius se ostendunt virtutes enim ipsorū etiam si eas per hūilitatez voluerint occultare: seipsas alijs manifestat et etiam ipsis inuitis se declarant. **E**xemplo christi de quo dicitur **Matt. xij.** Quod ipse sepe dicebat ipsis quos conuenerat: ne manifestarent eum. **E**t tamen **M**arcl. vi. dicitur. Quod manifestum factum est nomen eius. corpus em̄ et conuersatio iusti est sicut lucerna seu lapis. **v**bi scilicet lux nō potest latere quin appareat. **E**phe. v. **O**mnino quod manifestatur lumē est. **E**t reuera iust⁹ manifestat seipsum.

Deo se per puram intentionem.
Sacerdoti per integrā confessionē.
Mundo per bonā conuersationē.
Egeno per miserationem.
Et manifestat dei potētā per laudes et predicationem
Sibi ergo dicitur. **j. Timoth. iij.** **P**rofectus tuus manifestus sit. **U**bi. **Prover. xij. ca.** dicit **U**bi segetes sunt plurime. i. virtutes. ibi manifesta est fortitudo bonis.
Hec est igitur manifestatio qua manifestatur iustus.
Tertio vero principaliter dico. q̄ est manifestatio qua manifestat impius vel iniustus. Sicut enim aliqua animalia tra sunt venenosa: q̄ venenū suuz nō possunt cōtinere intra: se imo visa tactu et afflatu solent ipsuz exire nus manifestare. sicut p̄z in basilisco. Sic dico q̄ mu-

ti sunt tra pleni veneno malicie et nequicie q̄ ipsuz interius in corde eclare vel abscondere nō valent imo ipm̄ exterius per mala opera manifestāt. **A**ccidētia em̄ manifestant substantiam. Sic vere exteriora opera manifestant personā. Sicut em̄ lepra aliquando potest palliari nō tamē diu imo solet finaliter manifestari. sic corruptio mētis si quis per hypocrisim palliat. finaliter tamen necesse est q̄ alijs publicet. **S**al. v. **M**anifesta sunt opera carnis. **j. Tymoth. v.** **I**homini peccata manifesta sunt **E**t etiam quandoq̄ sit per tactantā. qz scilicet multi sunt qui peccata sua iactant et ea volūtarie manifestāt. **j. Tymoth. iij.** **I**n sapientia enim ipsorū manifesta ē omnibus **Cōtra illud Eccl. viij.** **N**ō omni homini cor tuū manifestes. **E**t breuiter et impio dicitur qd̄ et verum est **Prover. x.** **Q**uod qui deprauat vias suas manifestabit. **I**sta tamen manifestatio fiet specialiter in iudicio et in inferno: sicut supra visum est et quando scz iuxta illud quod dicitur **E**phe. v. **O**mnia que arguuntur a lumine manifestabuntur. **I**ps⁹ ergo q̄ est manifestatio qua manifestat impius. **E**t hec sufficiant. **U**lde vbi ostendere **R**euelare. apparere. **E**t similibus.

Manipulus. Nota q̄ manipulus nihil aliud est q̄ segetum vel herbarū cumulus seu fasciculus q̄m potest manus capere in uicem conglobatus. Significat ergo quancunq̄ cōgregationem et simul manentem reruz vel personarū cōiunctionem et vnionem. **E**t sic dico. q̄ est dare manipulum **M**eritorū. **P**remiorū. **P**erfactorū. **I**nquorū. **V**itiorū. et **T**ormentorū. **S**ed de istis omnibus super sedeo. quia pauca sūt auctoritates. vide. vbi fasciculus. **C**umulus. seu globus et.

Manfuetudo. Nota q̄m **T**ullium libro de officijs dicitur. **Q**uod mansuetudo est virtus animi vtriusq̄ in diuinitate equalitate pensans. **Q**uia scilicet ad mansuetudinem pertinet vtrumq̄ mundi statum prosperitatis. scilicet et aduersitatis equaliter tolerare. vnde mansuetus in aduersis nō irascitur: sed in beniuolentia solita perseuerat vnde **Hieronymus** in glo. super **Matt. v.** dicit. **Q**uod mansuetus seu mitis est: qui nec irritat nec nocet: nec nocere cogitat: et q̄ nec ira nec furore afficitur. **E**st igitur mansuetus idem: quod mitis. **I**simplex. humilis. et quictus: dulcis clemens. beniuolus et benignus. **S**ic autem distinguit **mauricus** q̄ triplex est mansuetudo. scilicet.

Cordis. **C**or enim humanū molle est et suauis: et humilis mollis et dulcis. scilicet sanguinis contentium. **L**ingua etiam humana suavis est et mollis. **M**an⁹ in super humane nō sunt hirsute vel hysside. sed tactu suaves et plane. **A**d denotandum q̄ cor et lingua et manus. idest. cogitationes. locutiones et opera debent esse per mansuetudines suauis. **P**er benignitatem dulcia per modestiam dulcorosa. **E**xemplo **lilij:** quod virtuosus est suauis et molle interius in radice. exterius in folijs. et superius in semine et in flore. **R**adix ergo cordis. folia vocis flos conuersationis. semen operis vinctuosa sint in nobis per suauitatem mansuetudinis. **M**ansuetudo em̄ cordis concipit timorem et patientiam. **E**ccl. i. **S**apientia et disciplina timor. domini. et quod beneplacitum est illi fides et mansuetudo. **S**apientia enim disciplina. timor et fides in corde sunt plus q̄ in opere vel in voce. **M**an⁹ mansuetudo vocis temperat furorē et violentiā. **J**ō. vi. **E**ccl. i. **R**espōde pacifice in mansuetudine. **M**ansuetudo operis procurat amorem et cōplacētā. **I**deo dicitur **Eccl. iij.** **f**ili in mansuetudine opa tua perfice. **S**i mus igitur mansueti: qz sicut dicit **Ambrosius** sup **Matt. v.** **N**on prodest carere sceleribus nisi moribus temperatis homo fuerit mansuetus. **E**t apostolus dicit. **ij. Cor. mo. ij.** **S**erui dei nō opz litigare: sed mansuetum esse ad omnes. docibilem. patientē et cū modestia corripiētē eos qui resistūt veritati. **E**t bene dicit. **C**um modestia corripientem. **Q**uia reuera ad prelatum et correctorem pertinet q̄ sit modestus et mansuetus. quia scilicet ani-

malitia que corpore sunt malora: sunt vt comuniter m...
fiora. sicut patet de elephante et de rege apuz qui caret
aculo. Unde de rege dicitur Math. xxi. Ecce rex tuus
venit tibi mansuetus. Exemplo etiam dauid de quo di
tur Memento domine dauid et omnis mansuetudinis
eius Et merito: qz pro certo multi sunt qui per mansue
dinē corripuntur. qui tamen per seueritate nimia exal
perantur et in desperationis foueam dilabuntur et ideo
apostolus videbatur super hoc dubitare. f. Cor. iij. In
virga inquit veniam ad vos an in spiritu mansuetudi
nis. Ideo contra correctores nimis asperos dicit. Thie
ronymus super. f. Thy. mo. iij. Nihil enim furioso sedi
preceptore qui: cum ad omnes debeat esse mansuet^o eccō
uerso conuulsu tremētibz labijs rugata fronte effre
natus conuuls. facie commutata. clamore pstrepsit.
et errantes non tantū a bono retrahit im mo sua scuitia
iplos in profundum precipitat vtriusq. Simus igit mā
sueti. Exemplo speremie dicentis Thiere. xj. Et ego qua
si ignis mansuet^o qui portat ad viciniam. Ubi aduertit
qz homo mansuetus. Amicabiliter solet sedrari. Et co
pulariua coniunctio honorabiliter solet exaltari. Ego
pume persone pronomen. Socialiter solet conformari.
Quasi similitudinis aduerbibus Lachrymabiliter solet
deprecari Agnus qui scilicet clamat ad matrem. Mā
suetudo. enim reddit possessorem suū.

- Amicabilem. bonos diligentem.
- Honorabilem. magnis pteinentem.
- Sociabilem. bonos imitantem.
- Lachrymabiles. deus placantes.

Uide de Ego quasi et agnus in titulis suis. Et si vis dic
qz mansuetudo iungit et copulat. Et inquit que scilicet
est coniunctio copulariua. qz scilicet vir mansuetus ab
omnibus diligitur et etia a maioribus adamat. Et in
quit. Et in ps. Propter veritatem et mansuetudinem
et iustitiam et de iacet te mirabiliter dextera tua. Tres
mansuetudo prefert et titulas quia scilicet vir mansue
tus et hūz futuro solet exaltari et alijs pferri et honora
ri. Sicut patet de dauid qui fuit mansuetus de quo di
citur illud predictum in psalmo. Memento domine
dauid et omnis mansuetudinis eius. Sequitur. Iuue
ni dauid seruū meum etc. Exaltati electi de plebe mea
Et hoc ostenditur cum dicitur. Ego quod est prime p
ne et precedit verbum. qz scilicet mansuetudo facit bolez
alios pcedere et honore et dignitate inter alios primum
esse. Esa. xli. Ego primus. ps. Beneplacitū est dño in
populo suo et exaltabit mansuetos in salutē. Et illud.
Regū. xxij. Mansuetudo mea multiplicauit me. Tres
mansuetudo pformat et similat. qz scilicet vir mansue
tus facilliter se conformat bonis iphis. f. obediendo et mo
res suos eoz moribz pformado qd ostendit cū d. qñ. Dñe.
xij. Ero quasi ros ps. Iustus germinabit sicut lilium etc.
Quia. f. sicut supra dictū est. Mansuetudo signal homi
nem mansuetū. dulcē pacificū et modestū. Et h. iij. Di
gne inquit ambuletis cum omni humilitate et mā sue
tudine. cū patientia supportantes inuicem in charita
te: sollicitē seruare vnitate spūs in vinculo pacis. Tres
mansuetudo orat et postulat qd ostendit cū dicit. Agnus
qui. f. solet balare et cū ore lac a matris vberibus expri
mere. Et qui etiā est aial sup dia mansuetū: innocuum et
benignū qz scz vir mansuetus ad trum clamando et orā
do balat. et lac suorū beneficiorū ab vberibus sue miseri
cordie impetrat orationibus et procurat. Unde oratio
est illud canticū agni de quo fit mentio Apocal. xxi. bñ
ergo dicitur Judith. ix. Humilisi et mansuetoz scmp
tibi placuit deprecatio. Et nota slyis qz nos debem⁹ ha
bere mansuetudinem. qz.

Per hanc dirigimur. et docemur.
Per hanc impingimur et mouemur.
Per hanc ptegrimur et fouemur.
Per hanc erigimur et replemur.
mur quia pro certo sicut in ps. dicitur. Deus est ille qui
dirigit mansuetos docebit in iudicio mites vias suas.
Ideo bene dicit Ecclesiastici. v. Esto mansuetus ad au

Dico ergo qz
per mansue
tudinem do
cemur et erigi
mur

diendum verbum dei. Quia vtre talēs facilius erudiun
tur et in spiritalibus instrunt. Audiāt ergo mansue
ti et letentur: et in mansuetudine suscipiant in situm ver
bum. Jacobi. i. Quod dominus ad annūciandū man
mansuetis misit me dixit Esa. lxi. Item dico qz ad mā
suetudinem mouemur et impingimur quia scilicet nos
habemus mirabile exemplar mā suetudinis per quod
possumus ad mansuetudinē inuitari. scilicet ipsoz chu
stus qui fuit mansuetissimus sicut agnus. Unde in per
sona ipsius fuit dictū illud Thiere. xj. Ego quasi agnus
mansuetus. Et illud. Ecce rex tuus venit tibi mansuet^o
ideo dicebat apostolus. ij. Cor. x. Obsecro vos per man
suetudinē et modestiam iesu christi. Item dico qz mā
suetudinē fouemur et protegemur. Ita est enim que cu
stodit hoīem a malo. fili ergo in mansuetudinē serua
animā tuā. Eccli. x. quia. f. domin⁹ arguit in equitate p
mansuetis terre Esa. xj. Quia sicut dicit in ps. Quia susci
piens mā suetos dñs hūilians aut pctōres vsqz ad ter
rā. Item dico qz p mā suetudinē replemur et erigimur
scz ad opulentias hereditatis eterne qz reuera finaliter
mansueti hereditabūt. terrā et delectabuntur in multi
tudine pacis. sicut dicit in ps. qz finaliter Exultet in iu
dicio vt saluos faciet omnes mansuetos terre. Et hoc. f
erit quando illud dñs deus illudēt mansuetos autē da
bit gratiā. Prouer. ij. Sic ergo patet qz per mansuetu
dinē replemur supernaliter fouemur virtualiter. Ad
uemur exēplariter. Docemur regulariter vide vbi. Be
nignitas. Humilitas. Clementia. Simplicitas. Modesti
tudo et Modestia.

Nota qz manus est membrū in hoīe p
qz et cū quo homo naturaliter operat
Et ideo breuiter quotiēs in scriptura de manu fit men
tio: semp vt cōiter p manū intelligit vire⁹ operatiua si
ue in bono siue in malo Manus enim facim⁹ qquid fa
cimus siue bonū fuerit siue malū et idē sū qz man⁹ i no
bis diuersimode disponit: sū hoc in nobis diuersa opa
distinguantur: Notemus ergo. qz in scriptura quadru
plex inuenitur manus. vics manus.

- Dominica. Manus dñica dominas cūctis. ps.
- Demonica. In manu tua dñe omnes fines ter
re.
- Perfectoz. Manus demonica furatur om
nia
- Peccatorum. Ita cū semp nitit subripere et
surari omnia bona spūalia Unde Treno. j. Manus suā
im sit hostis ad oīa desiderabilia ei⁹. man⁹ pfectozū bo
nū operatur. Prouer. xxxj. manū suam nitit ad fortia:
digni eius apprehenderūt fufum. Manus peccatorū. nū
qz occupat. Unde luce. vj. dicitur. Quod erat tibi homo
et dextera manus eius erat arida. Dicam⁹ ergo ali
quid de manu diuine virtutis et potētis. Sicut enim ma
nus aliquando extēdit ad largiendū. aliquando clau
ditur ad continendū aliquando vibratur ad percu
tiendū. Sic vero virtus et potestas diuina. aliquando
extēsa inuenit ad bñficiorū largitionē. Aliquā est clau
sa per manutenētiā et gubernationē. Aliquā mota seu
vibrata per iustitie percussionem et executionē. Et sic
sū hoc videtur hē tres man⁹. vics.
- Manus prudentie cūcta continentis. De manu er
Manus clementie bona largientis. go diuine pru
Manus iustitie malos ferientis. dentie qua cun
cta disponuntur pōt dici illud Thiere. xviij. Sicut iurū
in manu signi. sic vos in manu mea dominus israel. De
manu vero diuine clemētie qua cūcta bona largiunt di
citur in ps. Aperis tu manus tuam et impleas omē ani
mal benedictioe. De manu vero diuine iustitie qua ma
li puniuntur dicitur Job. xxx. Conuersus es mihi ieru
delē et in duricia man⁹ tue aduersaris mihi. Et Ruth
j. Egredia est manus dei contra me et ideo breuiter De
manu diuine virtutis que sicut videmus in rebus di
uersimode operatur. ipsi deo potest quilibet dicere ver
bum illud Job. x. manus tue domine fecerūt me et plas
mauerunt me horum in circuitu. et sic repente precipi
tas me. In quibus verbis ostenditur. qz deus in mun
do quadruplici manu vtit. f.

Manu

Manu factiua. Prima est manus potentie: q̄ cūcra creantur manus inquit tue fecerunt me. Secunda est manus clementie qua cuncta vitantur. Plasmauerunt me. Tertia est manus prudētie qua cuncti gubernantur Totum inquit in circuitu. Quarta est manus iustitie qua cuncti castigantur. p̄cipitas inquit. Est igitur in deo

Manus potentie creatiue. Dico ergo p̄mo q̄

Manus clementie largitiue. deus habet manū po-

Manus prudentie regitiue. tentie creatiue: q̄ ostēditur cum dicitur. ma-

Manus iustitie. punitiue. nus tue domine fecerunt me. Sia em̄ que creata sunt: a manu diuine potentie facta sunt. Quia ad creationē & p̄ductionē rerū inesse nō attigit aliqua virtus nisi ma- nus potētie increate Jō d̄: in ps̄. Sciens q̄ manus tua hec et tu domine fecisti eā. Et alibi. Manus tue domi- ne fecerūt me & psalmauerūt me. va mibi intellectū vt discam mādata tua. Et nota q̄ manū potētie dei est.

Protectiua sibi deuorū. Dico q̄ ista manū est

Destructiua gentis iniquorū. deuorū: p̄fectioz protectiua.

Adiutua plebis perfectorū. Esa. ij. sub ymbra ma-

Dominatiua vniuersorū. nus sue protegit me.

Itē est iniquorū destructiua. psal. Manus tua gē- res dispdidit. Item est perfectoz adiutua. ps̄. Ma- nus enim mea auxiliabitur ei. Item est vniuersoz domi- natiua. Job. xij. In cuius manu anima omnis vt uētis est. Et Sapientie. iij. iustorū anime in manu dei sunt. et Eccl̄. x. In manu dei potestas hoīs. Et sic bene dico q̄ deus habet manū potentie creatiue. Secun- do dico q̄ deus habet manū clementie largitiue. Et ista ostendit. cum dicitur Plasmauerunt me figurauerūt & formarunt. Aliud est enim facere. & aliud plasmare fa- cere. n. signat creationē. plasmare vero figuratiōem & formationem. Et sic facere pertinet ad esse. plasmare ad bene esse. Et ideo per plasmationē spiritualiter loquen- do intelligit virtus clementie diuine que scilicet per di- uersa beneficia que confert homini ipsum esse spiritua- liter format lineat & figurat: quodlibz em̄ beneficiū est quasi vna lineatio atqz formatio spiritualis qua deus spiritualiter perficit atqz format ps̄. Estatem & ver tu plasmasti ea. Et aduerte. q̄ ista manus diuine mie.

Est labentū sublatiua. Dico ergo q̄ manus

Est debiliū sustentatiua. diuine misericordie est

Est periclitantiū liberatiua. labentū subleuatrie

Est pereuntiū defensatiua. ps̄. Cuz ceciderit non

Est laborantium p̄miatiua. collidetur q̄ domin⁹

supponit manum suam. Item est debiliū sustētatrie ps̄. firmetur man⁹ tua. & exaltetur dextera tua. Itē est periclitantiū liberatrie. ps̄. fiat man⁹ tua vt saluet me. Item est pereuntiū defensatrie. ps̄. Manus em̄ mea auxiliabitur ei. Itē est laborantiū p̄miatrie ps̄. Extendit manū suā in retribuendo. Et sic bene dico q̄ deus habet manū clementie largitiue. Tertio dico q̄ deus habet manum prudentie regitiue. Totum inquit in circuitu. Prudentia. n. est prudentia dei q̄ circuit cō- tinct & regit vniuersa. Ista em̄ est illa manus Ezechiel. ij. Ecce inquit manus missa ad me in qua erat liber in- uolutus scriptus intus: & foris: & scripta erant in co la- mentationes. & carmen: & v. Manus enim sapientie & prudentie dei cōtinet libz sue occulte predestinationis. q̄ scriptus intus per cōsciam regiminis illorum q̄ sunt in paradiso. q̄ sicut dicit Sap. iij. Iustorum aīe in manu dei sunt. Et foris p̄sciam regiminis illorū q̄ dexteri⁹ sunt i mundo. Quia sicut d̄: in ps̄. In manu tua dñe oēs fi- nea terre. Inuolue⁹ tamē d̄: iste liber q̄ sc̄ nullus pōt ad plenum cognoscere modū: ordinē et formā p̄ quam manus prudentie dei regit mundū. et ideo figurat⁹ est Apoca. x. In illo angelo qui libellus habebat in manu. qui sc̄ pedem suum dextrum habebat super terram: & alium super mare. manū hō suā sursum ad celū leuabat Quia & deus qui est angelus magni cōsiliy: per libellū sue eterne sapientie quem in manu sue opatiue pruden-

tie semper tenet ad terrā: celū: & mare se extendit. s. p̄ re- gimen celestiu: terrestriu & infernoy. Ista. enim manus se extendit ad regimē celestiu & spiritualiu. ps̄. Ne uabo ad celū manū meā et dicam vno in eternū. Item ista manus se extendit ad regimen terrestriu & sp̄aliū. Ibi. elyij. Manus quoqz mea fundauit terrā. Itē se cōtē- dit ad regimen maris. id est inferioy infernaliū. Unde in ps̄. Pōnā in mari manū meā. Et sic patet q̄ de⁹ ha- bet manū prudentie regitiue. In circuitu inquit. q̄ sc̄ ista manus oīa manutinet. & circuitu et concludit: Un- de sapientia dicit Eccl̄. vij. S̄rū celi circuitu sola & in profundū abyssi penetrat & in fluctibus marisambu- laui: & i populo et gēte p̄matū tenui. Quarto dico. q̄ deus habet manū iustitie punitiue. q̄ ostendit cum dicitur Et sic repente p̄cipitas me. Manus em̄ diuine ius- titie quīs aliquādiu hoīs teneat & sustineat in p̄spe- ritate: ipsos tñ finaliter ledit & pcutit & tēporalē & eter- na aduersitate. Item q̄ in cōsuetudinibz mundane p̄speri- tatis glorianur subito manu iustitie pcutiunt. & in ma- feratū p̄cipitant. De ista manu dicebat david in ps̄. Frustrata est super me manus tua: conuersus. sum i crū- na. mea dū configitur sp̄ina. Job etiam dicebat. Misere- reni mei: miseremini mei saltem vos amici mei: quia manus domini tetigit me. Job. xix. Et aduerte q̄ man⁹ diuine iustitie tangit dominē quandoqz

Ut corrigatur. Dico q̄ tangit quandoqz homi- nē vt corrigat. Sic tetigit symo- nem magum. Actu. xij. vbi dicitur Ecce manus dñi sup te et cris- cecus vsqz ad tēpus &c. Unde Job. v. Ipse vniuerat & me- detur: percutit & man⁹ eius sanabunt. Itē tangit ne- erigatur. Ut probetur. Ut damnetur

Ut corrigatur. Dico q̄ tangit quandoqz homi- nē vt corrigat. Sic tetigit symo- nem magum. Actu. xij. vbi dicitur Ecce manus dñi sup te et cris- cecus vsqz ad tēpus &c. Unde Job. v. Ipse vniuerat & me- detur: percutit & man⁹ eius sanabunt. Itē tangit ne- erigatur sc̄ p̄ supbiā: q̄ solet sepe dei iustitia bonos et iustos ledere p̄ tribulationē: ne forte supbiat per inanē gloriatiōē. Sic loquitur Iher. j. misit dominus manū suā et tetigit os meū. Quis tangit vt hō probeur. Si- cut d̄ Job d̄ Job. j. Exēde paululū manū tuā et t̄ge cū- cta q̄ possidet. Quis etiā tangit vt hō damnetur. Job. xxvj. Obstetricante manu dei educ⁹ est coluber tortuosus. manus em̄ diuine iustitie opante: colubri: tortuosi. i. peccatores de suis corp̄ibus educūtur et ad infernū miserabiliter deducūtur. Ista est manus q̄ scripsit i pa- riete. mane t̄detel phares cōtra regem babilonis. q̄ ca- dem nocte interfectus est. sicut legitur. Dani. v. Quia. i. manus diuine iustitie finaliter scribit sniam suam con- tra peccatores in pariete corporis humani: ita q̄: necesse est vt interficiant per mortem q̄ ad infernū deducū- tur. ps̄. manus tua gētes disperdidit. Et sic breuiter pa- tet q̄ est quadruplex manus dei. videlicet manus. Iustitie punitiue. vel causatiue. Et hec & ma- nus dei sufficient quoad ip̄- sens. Sed ad huc dico: q̄ Potentie creatiue est manus humane opatiōis et efficacie q̄ proprie per manū intelligit q̄nqz operatio nostra manus em̄ q̄nqz digitos habet: & in quolibet di- gito sunt tantummodo tres iuncture. Sic vere omnis opatio nostra p̄ quinqz digitos. i. per quinqz sensus cor- porales distinguuntur. Quia quicqd̄ agim⁹: aut istud audiendo: aut videndo: aut gustando: aut olfaciēdo: aut tangendo facim⁹ aut exercemus. Non est em̄ dare aliquod genus operationis q̄nqz possit sub istis quinqz di- gitis p̄hēdi. verū tñ i quolibz digito. i. i quibz p̄culari operatione debent inueniri tres iuncture. i. tres distin- ctiones. i. fides beate trinitatis. Vel tres iuncture sunt pondus numerus. & mensura. vel etiā tres & tutes theo- logicæ. i. fides. spes & charitas. Quia omnis opatio nos- tra debet ad laudem trinitatis fieri. pondere. nume- ro et mensura ordinari & i fide: spe et charitate radicari fides enim sine operibus mortua est. Jacobi. ij. Et ope- ra si fiant sine charitate: etiam mortua sunt. j. Corin. iij. Si distribuero in cibos pauperum omnes facultates meas: & si tradidero corpus meum ita vt ardeat: cha- ritatē autē non habuero: nihil p̄dest ideo p̄cipitur He- breo. riiij. Caritas fraternitatis maneat in vobis. sic

D

E

f

S

igitur habemus manus. idest opera virtuosa. Sicut bene figuratur Ezechiel. 1. vbi dicitur. qd apparuit in cherubin similitudo manus hominis subruas pennas eorum. Quia vere charissimi viris spiritualibus et perfectis non sufficit qd sint cherubin. i. pleni scientia per rerum cognitionem. nec qd habeant pennas. i. celestium volatum et contemplationem: quinimo etiam requirunt qd habeant manus hominis. idest bonam et discretam operationem. De quo possumus exponere breuiter illud. Ezechiel. 1. Extendit cherubin manus ad ignem qd erat subter cherubin. Et aduerte in ista autoritate qd sicut inuenitur.

Manus sursum crecta.
Manus longe porrecta.
Manus pugno retorta.
Manus erectiue.
Manus porrectiue.
Manus correctiue.

Sic spirituali loquendo dico. qd sunt tria genera manus spirituales. i. operum perfectorum. idelicet Manus enim in reum erigimus. Et

ista notat in verbo cherubi. Manus primus: porrigimus qd notat in verbo. Extendit. Manus pteruos corrigimus qd notatur cu. Ignem. Dico ergo qd sunt quedam manus ad sursum erigendum Et iste sunt manus pure affectionis quas debemus sursum leuare ad deum pro orationem: et ad sue gratie et misericordie implorationem. sicut et cherubin dicitur Eze. 11. Eleuauerunt cherubin alas suas. ps. In nomine tuo leuabo manus meas. Eleuatio enim manus nostrarum est sacrificium deo vespertinum. Quia etiam sicut dicitur Eze. 11. Dum moyses eleuaret ad deum manus suas: ipsum. i. oratio et deprecatio. populus dei vincebat: et populus amalech vincebat Quia scilicet eleuatio manu ad deum in feruenti oratione facit bonos vincere et pualere et de amalech. i. de dyabolo: vel de carnis et mundi tentationibus triumphare: et eos omnimode superare Quod tamen est contra multos qui ita habent manus graues per pigrum et in deuotionem qd ipsas non possunt ad deum dirigere pro orationem. vel per cordis et mentis eleuationem. Sicut enim dicitur Exod. 17. Manus moysi erant graues: et ideo populus israel vincebatur. Quia vere charissimi si manus nostre sunt graues ad orationem et desideria: populus israel. i. congregatio virtutum et bonarum affectionum et nobis vincuntur. et populus amalech. i. demones motus carnis et affectiones temporalium in nobis preualebunt Precipit ergo apostolus. 1. Thymoth. 2. Toloasit omnes viros orare leuantes puras manus ad deum sine ira et discipulatione. Patet ergo qd nos debemus habere manus ad sursum erigendum. Deinde dico. qd nos debemus habere manus ad porrigendum: quod ostenditur cum dicitur. Extendit qd. i. manus nostre debent esse exte ad bona nostra liberaliter concedenda. Prover. 11. dicitur et forti muliere qd manu suam aperuit in opem et palmas suas extendit ad pauperem. Quod est contra multos qd hnt hnt manus extensas ad suscipiendum vel accipiendum: et non ad dandum: sed magis collectas et claufas. Contra qd Eccl. 11. dicitur non sit porrecta manus tua ad accipiendum: et ad dandum collecta. Quia. s. auari semper vellet accipere et nihil porrigere. Manus enim clauduntur et contrahuntur per infirmitatem artemicam vel paralyticam: intantum qd non potest porrigi vel extendi. Quod quandoq; contigit sicut Constantinus ex calidissimo humore inter do minante et nervos manus contrahente et desiccante et manum arfaciente et claudente. Qui auere charissimi quando feruens humor. i. ardor. auaricie dhiatur interior in corde alicuius: necesse est qd nerui. i. spirituales virtutes anime destruantur. et qd manus per paritatem arefiant. contrahantur et claudantur. figurati in illo de quo dicitur Luce. 11. Erat ibi homo. et de terra manus eius erat arida. Non sic: sed habeamus manus extensas ad beneficia pauperibus largiendum. ad quod si effectus non possit sufficere. nunq; tibi dicitur de affectu Elephas enim non hnt manus: nisi vni loco manus posita et porfirio seu proellicanus manus non hnt pedibus tamen loco manus vestitur: et siue comedendo siue reptando officia

manuum pedibus exequitur Charissimi: per pedes i scriptura intel ligitur affectus. qd pro certo si manus. i. potestas operandi et faciendi et opera pietatis deficit. pes. i. affectus sufficit. Loco enim manu debemus pedes hnt qd. i. si facultas deficiat: bonum saltem affectum debemus semper ostendere: impendere: et tenere: vt sic bona voluntas pro facto reputet. et paupertas et necessitas excusetur quod tamen est contra multos malos pauperes: qui non hnt effectum nec affectum illi. bonum non possunt alijs impedere. nec etiam impenderent si haberent. figurati in illis qd erant de genere saul. 1. Regum 11. Quibus. sum mitates pedum et manus absciderunt et in ligno suspendunt. Quia scz illi in inferno suspenduntur. quibus dyabolus pedes et manus. i. affectus et effectus: voluntate et opus abstrulit et subtrahit. Non sic ergo sicut edam pauperes pedes et manus. i. affectum interiore: et effectum exterioris vt sic manus interioris voluntatis correspondeat manus exterioris facultatis: vt et de quolibet nostrum dicat illud Iudicum. 11. Atrax manu vtebatur propterea. Extendit ergo Manus. vii. Extendens manu tetigit eum. Iste sunt ergo manus ad porrigendum. Deniq; dico qd nos debemus habere manus ad corrigendum. qd ostendit cum dicitur Ad ignem. Ignis enim significat ardorem correctionis quo scilicet nos debemus subditos nostros vrere et corrigere: et a malis operibus coercere. Unde de abraham dicitur Gene. 18. Quod ipse portabat in manibus suis ignem et gladium: vt scz filium suum isaac domus immolaret. Ad denotandum qd illi qui sunt abraham. i. patres multarum gentium. i. superiores et plati: ad finem qd filios suos et subditos possint domo immolare: et acceptabiles facere et offerre: debent in manibus ignem et gladium portare. Ignem dico correctionis vt delinquentes coquantur et emendantur. Gladium vero occasionis vt pterui et obstinati scidant et euellant Et sic dicit illud Cantico. Manus mecum distillauerunt mirrhā. Mirrha enim est liquor amarissimus: verum tamen valde medicinalis et odoriferus signas correctionem et iustitiam: que quis sustinentibus sit aspera et amara est tamen medicinalis et fructuosa. et suis possessoribus valde odorifera et famosa sicut enim dicitur quidam sunt hoies iuxta eiladem potum qui solo manu contactu sanant oia venena et pcuras serpentum et reptilium Quia vere quandoq; prelati et superiores tactu sue manualis correctionis subditos sanant a venenis peccatorum et a puncturis tentationum reptilium. i. demonum et carnalium vitiorum. Et ideo talem tactum videbatur desiderare Isaac man. 11. Regum. v. vbi dicit. Putabam inquit vt egredieretur ad me et stans inuocaret nomen dei sui. et manu sua locum lepre tangeret et curaret me. Sic ergo patet qd boni habent tria genera manu. idelicet manus ad

Corrigendum.
Porrigendum.
Erigendum.

Et he sunt manus innocentes de quibus dicitur i ps. Quod in monte domini ascendit innocens manibus et mundo corde qd non accepit in vano animam suam etc. De manibus vero. i. de operibus malorum possumus breuiter notare: qd mali vident habere malarum manus multa genera. de quibus fit mentio in scriptura. Inuenitur enim in scriptura.

Manus dura. Manus dura est manus tyrannorum
Manus impura. De quibus potest exponi illud iudicum. v. Manus sinistra misit ad clauum: et dextera ad fabricorum malleum
Manus leprosa. Manus leprosa est manus impura est manus immundorum. i. luxuriosorum. De quibus dicitur Esa. 1. Manus enim vestre sanguine plene sunt manus leprosa est manus symoniacorum qui. scilicet. lepra symonte sunt infecti. Exodi. 11. Cum misisset manum i sinu ptulit leprosam. Manus pilosa est manus hypocritarum deceptorum. De qua dictum est Gen. 27. Tor quidem vox iacob est: sed manus sunt manus Esau. Et dicit ibi.

q clau

Quod est au homo pilosus erat Jacob vero lenis. q. scz hypocrite habent vocem lenem. deceptoriam: et suaves. Manu in vero. i. operatione habent turpem. hispidam et pilosam. Manu dissoluta est manus debiliu et infirmo. De quibus Esa. xij. Et Ezech. vij. Omnes man9 dissoluent et tabescent oē cor: et omnia genua fluent aq9. Manu polluta est manus homicidarū et occisorum. Esa. lxx. manus em vestre pollute sunt sanguine. Unde pro liberatione ioseph ne a fratribus occideretur dicebat iudas Sefi. xxxvij. Melius est q̄ venūdetur: et manus nostre non polluant. Manu ciata est manus superborū. Prover. xvij. Homo stultus plaudet manib9. Manu velata est manus pigro9 et desidiosoz. Eccles. iij. Stultus cum plicat manus suas et laborat si ad os miserit eas. Et breuiter oēs isti sunt illi de quibus dicit in psalms. In quorū manibus iniq̄tates sunt dextera eorum repleta est muneribus. Et sic patet. q̄ est man9 hominis peccatoris. Sed adhuc dico q̄ in scriptura inuenitur manus demonis deceptoris. in qua. scilicet traduntur peccatores ad tria. Scilicet ad.

M Illudendum. Peccatores enim manu dyaboli illuduntur per tentationem. flagellandum. Illuduntur per tentationem. flagellatur per tribulationes. q. ceciduntur per damnationem. De tali manu petebat liberari dauid dicens in ps. Custodi me domine de manu peccatoris: et de manu contra legē agentis et iniqui. Et alibi. Manu peccatoris non moueat me. S. omittit gratia breuitatis. Vide ve impositione manuum infra toe Spiritu sancto etc.

M Marcescere. **M**acredō. **M**acies nota q̄ illud animal dicitur macrum. quod est in carnibus et in pinguedine plus debito diminutum. Cum igitur macies sit opposita pinguedini: videtur q̄ significatiō pinguedinis opposita significare debeat igitur cū macies idē sit q̄ attenuatio seu tenuitas. Nota q̄ in scriptura reperitur scilicet macies.

facultatis que est toleranda. **I**sta possunt multipliciter dilari: sed pauca sunt aut tentares vocales. **P**rimo igitur dico. q̄ est quedā macies paupertatis. qua scz pinguedo diuitiarū attenuatur. ita q̄ homo macer et tenuis in

M Frum ad mundi prospera reputantur: itatur. **N**ā pauperes figurantur in illis septem vaccis macie cōfectis que tamen vaccas pingues deuorauerunt et cōtra eas preualuerunt. **S**enec. xij. Quia reuera pauperes qui sunt hodie qui ad diuitias macilentis: pinguibus. i. diuitib9 preualent. et in bonitate et in spirituali fortitudine plus abundant. **C**onstat em q̄ vt communiter viri maridi magis sunt fortes et sani q̄ viri pingues et pleni: sic vere dico q̄ vt communiter viri pauperes et diuitiarū pinguedine vacui: sunt pinguibus. id est diuitias habentibus magis boni: et corpe et anima magis sani. **N**ā Eccle. si altici. xj. Est homo marcidus egens recuperatione. deficiens virtute: abundans paupertate. et oculus dei respexit illum in bonum et correxit illum ad humilitate ipsius. **I**sta est igitur macies. toleranda. **S**ecundo dico q̄ est macies penitentie et abstinentie qua. i. caro nostra a voluptuosis delictis tenuatur. et sub iugo ipsius inclinat. **J**ob. xxx. Hunc in memetipso marcescit aia mea. **E**t vere procuranda est talis macies quia scilicet deus medicus prudens: pinguedinē deliciarūq̄ infirmitates solet subtrahere. et maciē introducere: vt corpus possit spiritui subiugare. **U**nde **J**ob. xxxij. dicitur de oco q̄ ipse increpat per doloz in lectulo: et omnia ossa eius marcescere facit. **A**nimalia enim marcida sunt vt cōter magis agilia p̄s in diomedario. **T**ertio dico q̄ est macies

restauranda et ista est macies peccati qua scz homo auitutum pinguedine maceratur et bonis moribus et meritis pauperatur. Quia pro certo hanc quandoq̄ intro ducit pondus auaricie. Jacob. j. Dives in itinerib9 suis marcescit. **Q**uandoq̄ est luxurie. **U**nde de **A**mon in flāmato malo amore thamar sororis sue dicit. ij. Reg. xij. Quare sic attenuaris fili regis per singulos dies. **Q**uandoq̄ fastus superbi: Esa. xlv. **T**umultus alienorum humiliabis et propages foritum marcescere facies. **I**sta est igitur macies restauranda et ad virtutum copulam omnino reducenda. **E**xemplo boni medici q̄ videns hominē per infirmitates incurrisse macies solet eum restaurare. et ad pristinum statum et habitum reparare. **Q**uarto dico q̄ est macies declinanda. et ista est macies hypocritarum. q̄ scilicet facies suas extermi nant vt appareant icuantes. **D**e qua macie dicit. x. ze chi xxxij. Ecce ego iudico inter pingue peccus et macilentum. **I**sti comparantur iunco et calamo q̄ sunt frutices pauce durationis et facili ariditatis et desiccationis. Esa. xlv. **A**tenuabunt et siccabūt riuus aggere calam9 et iuncus marcescēt. **Q**uinto vero dico q̄ est macies formidanda. **E**t ista pro certo nihil aliud est q̄ macies inferni. Quia. i. peccatores in inferno macilentis esse dicuntur. pro eo q̄ omni bono solatio priuantur et tenuantur et a statu glorie mundane marcescere et deficere comprobantur. **I**sti enim in vita sua videntur dicere illud Sap. ij. Coronemus nos rosas ante q̄ marcescant. **D**e ipsis tamen in fine verificatur illud quod Esa. xlvj. scribitur. **A**tenuabitur gloria Jacob et pingues carnes eius marcescent etc. **S**ufficit. **U**nde vbi Siccitas. **P**inguedo **A**riditas **T**enuitas: et similia.

Mardocheus. **N**ota q̄ mardocheus fuit princeps in curia assueri: et a uiculis nutritor et instructor regine **H**ester aman vero superbi cōtempitor: et ipsius nequitie superator: et iudeorum populi liberator: et insidiarum regis reuelator: et c. **S**icut hec omnia apparent per **H**ystonā **H**ester. **I**nterpretatur autem mardocheus: amaricans imprudentis vel amaricatio imprudentie. **E**t sic dico q̄ iste potest significare quemlibet bonum prelatum. q̄ scz debet esse. **N**utritor pupillorū **M**ardoche9 enim **H**ester in **D**etector malignorū **F**iliam adoptauit. **R**egi insi **C**ontemptor superborū. **D**ias reuclauit **A**man super **S**aluator damnatorū **B**iam conculcauit. **D**amna **D**amnator: peruersorū. **T**os iudeos liberauit. **H**ostē **M**aledicum morte strauit. **I**aman quem scz imprudentem et impium amaricauit: et ad patibuli amaritudinē pertrahi procurauit **A**pplica omnia ad prelatum. **E**ry **D**e et concordia sicut in **H**ystona **H**ester.

Margarita. **N**ota q̄ margarita generaliter accipitur pro omni lapide precio **S**o. sicut vbi dicitur **M**atth. xij. quod vir iustus similis est homini negociator: querenti bonas margaritas. **I**d est bonos lapides preciosos hoc est dictū bonas et preciosas scientias et virtutes que scilicet non sunt ante porcos ponende. nec indignis comunicande: cum per tales sint pot9 et conculcande. q̄ debite venerande. **M**at **I**bei. vij. **N**ō litesanctus dare canibus: nec margaritas ponere ante porcos. **S**pecialiter tamen margarita lapis est albidus in ventre conchilii conseruatus visita **V**ocabulo perla: vocatus medicine et ornatu deputatus. **S**ignificans scilicet. virum iustum: et maxime virginem margaritam. **A**lbam scz et sincerā. et ornatu et medicine fidelis valde aprā vel ēt **P** margaritas intelligitur fides vel gratia dei: vel etiā gloria paradisi. qua. i. in uēta debemus vendere omnia et eam comparare. **T**ransco quia in multis exēplis fit mentio de margaritis in hoc opere. et pauca sunt auctoritates **I**deo sufficit.

Mare. **N**ota q̄ cum mare sit res copiosa fluctuosa. i. iustaporosa. periculosa. hinc est q̄ p̄ mare potest stat9 qua dupler denotari. videlicet. **C**opiositas boni superioris. **F**luctuositas mundi inferioris.

Amaritudo cordis interioris.
 Anxietudo chaos inferioris.
 Que vt manifestius exprimat
 dico qd p mare designat
 Celi possessio copiosa.
 Mundi conditio fluctuosa.
 Morsu perfectio virtuosa.
 Morsu afflictio luctuosa.

Primo ergo dico qd per mare designatur celi possessio copiosa. Nulla. n. res plus abundat qd mare habet enim profunditate imperscrutabilez plenitudine inextinguibilem. Latitudinem impugnabilez. Et id ratioe sue copiose et abundantie nature. mare deo comparatur. Job. xj. Excelsior celo est inquit et qd facies: profundior abyssio et vnde cognosces. Longior terra mensura eius et latior mari. Et ideo per mare bene potest affluentia et copiositas superne felicitatis notari cuius qualitas seu quantitas non potest aliqua re estimari. Et ideo beatis in isto mari habitantibus dicitur Esa. lx. Videbis tunc et afflues: et mirabilis et dilatabitur cor tuus qm conuersa fuerit ad te multitudo maris. Ad istud mare debent boni ambulare vt vitent. vt defendant. vt in virtutibus augeantur. Istud enim mare habet diuitiaru plenitudinem. Unde de alexandria dicitur Psal. iij. Cuius diuities mare et aqua munitur. Et vt defendant quia scz sicut balena fugit ad profundum maris ne a piscatoribus capiatur. Sic boni per affectum et desideriu fugiunt ad profundum paradisi ne a malis tentationibus obuiantur. Ideo gloria datur tps in persona anime beate. Ezech. xxxij. Perfecti et decorus ego sum et corde maris sita. Et vt in virtutibus augeantur. sicut enim dicit. Psal. Circa mare rubrum optime crescunt arbores quia. s. illi qd circa mare padisi p affectum et desideriu plantant: melius in virtutibus augmentantur. Unde de vinea domini dicitur in Psalmo. Extendit palmites suos vsq ad mare. et vsq ad flumen propagines suas. Et sequit. Multiplicasti radices eius et impleuit terram. Per mare igitur designatur celi possessio copiosa.

B Secundo dico qd per mare denotat mundi conditio fluctuosa. Mundi enim conditio paratur mari multiplici ratione. Mare enim est natura fr.

- Fumosum.
- Spumosum.
- Clamosum.
- Fluctuosum.
- Fluuiosum.
- Sabulosum.

C Sic vere mundus est. Fumosus per superbiam. Spumosus per luxuriam. Clamosus per discordiam. Fluctuosus per aduersitatem. Fluuiosus per prosperitatem. Sabulosus per cupiditatem. Mundi superficiem contingentes Deus enim loquens de mari dicit. Job xxxvij. Quod ipse posuit nubem vestimentu eius. et caligine tunc pannis infantie ipm iuoluit. Quia marchinus mundi nube et fumositate superbie est vestitum. et caligine ignorantie iuolutum et panis infantie. i. imundicia carnal secularie maculatum. In mari. n. flat vt coiter maior ventus et id mltas naues ibidem sepius naufragant. Quod et legitur Mat. xij. Quod petrus ambulans super mare videt ventu validu simu et id ipse auxiliu imploauit. Quia charissimi tatus ventus superbie stat hodie in mari huius mundi: quod etiam petrus. i. quilibet vir perfectus habet merito formidare: et ipse auxiliu ne pereat inuocare dicens cum petro. Domine salua me fac. Mare. n. est locus vbi sepe habitant diacoēs qd sunt aialia sursum volata et igne spirantia. Quia. i. mare huius mundi est habitaculu diacoñu. i. superboru qui sursum volant p vanitatem. et igne spirant per crudelitatem. vñ Ezech. xxxij. Reomgentiu simulant se et diacoñi qd est in mari. Est igitur in isto mari et fumositatis superbie.

C Deinde dico qd in isto mari inuenitur spumositatis luxurie. Multe. n. spume et imundicia in mari generantur. Unde etiam de spuma maris siccata sunt pumices et spongie qd natura hinc ita ducit qd non potest faciliter dissipari. Et etiam mare est habitaculum scz piscium et eorum principiu et origo. Sic vere charissimi. Mare huius mundi spuma et imundicia luxurie est impletu que in multis taliter per malam conuetudinem induratur: quod amplius non dissoluitur nec mutat. Job. xxxvij. In similitudine lapidis durant aque pisces enim idest delictiosi in isto mari habitant et morantur: ibidem vt uunt et versant in deliciis. Psal. Volucres celi et pisces maris qui pambulant semitas maris. De quibus potest exponi illud Abacuc. iij. via fecisti in mari aquis tuis in luto aquaru multaru. Equi enim significat luxuriosos sicut dicitur Hier. v. Equi amatores in feminas. vñ quilibet ad vxorem proximi sui hinciebat. Isti enim in mari huius mundi habitant et in luto idest in fetore deliciarum abundant: figurati in illis porcis qd pleni demonibus precipitati sunt in mari. Marci. v. figurati etiam in illa bestia fortissima ascendenti de mari. de qua dicitur Apo. xij. Que aduersus seruos et liberos pualebat: et qd alia bestiam cum cornibus agniti sui auxiliu habebat: qd ipsam adorari faciebat. quia vere bestiales luxuriosi vna cum auxilio alterius bestie. i. falsarum verularum. in mari huius mundi contra seruos et liberos id est contra religiosos et seculares personas pugnant et pungunt et vt ab eis adorentur et consentiant laborant. Est igitur in isto mari spumositatis luxurie. Unde in epistola Jude dicitur. Fluctus veri maris dispumantes.

C Denique dico qd ibi est clamor discordie. Mare est propter collisionem fluctuaret a quaru semper clamat: sonat et stridet et maxime quando aqua suis amarissimolito plus abundat. et quando ventis et turbidibus magis solito agitur. Sic vero charissimi in mari huius inu di semper abundant clamores et discordie et stridores. Quia sicut dicitur Esaie. lviij. Impij quasi mare feruens quodque uescere non valet. Quia enim vnde vel aque et fluxus istius maris. idest persone mundane per litigia et controuersias inuicem colliduntur et maxime quando vento superbie mouentur et agitantur: quia sicut dicitur Danielis. vij. quatuor venti pugnant in medio maris: hinc est qd ibi sonus et clamor discordie et infamine generantur. Sicut enim dicitur. Mathei. viij. Morsus magnus factus est in mari. In finibus enim ethiopiae a parte meridiei mare dicitur feruere quasi cacabus propter maximum calorem. Sic vere tantus est in huius mundi mari feruor iracundie: quia quasi cacabus per discordiam feruere dicitur bullire. Job. xij. Feruescere facia quasi ollam profundum maris Esaie. li. Ego totum inu qui conurbo amare et. Hieremie. xxxj. Turbat mare et sonabit fluctus eius. Est igitur in isto mari clamor discordie et iracundie. Esaie quinto sonabit in die illa super eum sicut sonitus maris. **C** Insuper dico qd in mari huius mundi est fluctuositas aduersitatis. Mare enim nunq est vt communiter placidum tranquillum. nec equale. Semper enim est fluctuosum turbidum: amarum ventis et tempestatibus plenum: Sic vere mare huius mundi multis subiaceret aduersitatibus motibus fluctibus. inaequalitatibus et amaritudinibus. Inaro enim est ibi tranquillitas: quinimo semper ibi inuenitur motus tribulatio et aduersitas. Deus enim sicut dicitur in psal. faciet magnalia in egypto: mirabilia in terra cham terrribilia in mari rubro. Mundi enim dicitur egyptus: que interpretatur tenebre et terra cham que interpretatur possessio. mare rubrum quod semper est rubrum et amarum. Quia scilicet mundus habet tenebras obscuritatis: possessionem cupiditatis rubedinem carnalitatis et voluptatis. Deus ergo fecit magnalia in mundi creatione. Mirabilia facit in mundi gubernatione. Terribilia vero quod facit in diuersor iudicioz suoz executione: et in diuersar tribulationon afflitione. Unde dicitur Mat. xij. Quod nauicula in medio mari iactabatur magnis fluctibus. est igitur in isto mari fluctuositas aduersitatis. **C** Tercio dico qd ibi est fluctuositas prosperitatis

prosperitatis. Mare enim fluit et refluit: quia scilicet modo minuitur, modo augeatur. et nunquam in eodem statu perseverat quod totum facit secundum astrologos occultata lune influentia occulte supra mare influentis. Sic vere mundus quod ad prosperitatem semper est in fluxu et refluxu. Aque enim maris id est bona prosperitatis mundane nunquam in eodem statu perseverant. Nunquam augentur nunc minuuntur nunc abundant: nunc retrahantur. Quia sicut dicitur. Math. viij. Morus magnus factus est in mari. Et Esa. l. Deferrum faciam in mare. quod vitis totum facit influentia lune. id est occulta ordinatio providentiae dei. Quia vere quicquid in rebus evenit siue detrimentum fuerit siue crementum, totum ab occultis dei iudicij dependet. Esa. lj. Ego dominus qui cetero mare. Sed istud nota hic. quod mare quanto plus abundat a parte occidentis, tanto a parte orientis magis decrescit. Et econverso si a parte orientis creverit a parte occidentis decrescit. sic vere charissimus homo si a parte occidentis decrescit. id est a parte bonorum temporalium crescit in mundana prosperitate: tunc ut communiter decrescit a parte orientis, id est in spirituali sanctitate et bonitate. Et econverso ille qui in spiritualibus crescit, in temporalibus minuitur et decrescit. zacharie. xij. Erubunt aque vitae de hieru salem: medium earum ad mare orientale et medium earum ad mare novissimum. Et sicut videmus quod omnes aque dulces fluunt et descendunt ad mare: et tamen cum ibi sunt dulcedinem suam perdunt et in amaritudinem convertuntur. Sic vere omnia dulcia, id est omnes deliciose ad mare mundane prosperitatis anhelant et attendunt: ibi tamen dulcedinem consolationis perdunt et amaritudinem tristitiae et timoris incurrunt. Constat enim quod letiores sunt pauperes quam divites. Quia sicut dicit Seneca. Quantum accessimus ad successum tantum accessimus ad metum. Ideo dicit. Ecclesiastes. j. Omnia flumina intrant mare. Est ergo in mari huius mundi fluxuositas prosperitatis. Etiam dico quod ibi est sabulositas cupiditatis. Fundus enim et fundamentum maris est arena. Arena etiam est terminus et clausura maris: ita quod fines et terminos arcae maris circumstantis non licet mare egredi vel transire. In mari etiam est inequalitas fundi quod est marinum periculum. Quod dicitur sirtes. In mari enim sunt cumuli arenarum propter maris impetum continue se mouentium et bullientium: vbi navis veniens continuo absorbetur. Et ideo dicitur sirtes: a sir quod est tractus: eo quod naues trahat ad submergendum. In mari etiam cattuli balene incaute ad maris littora se trahentes arrestantur a cumulis arenarum: ita quod mari recedente a piscatoribus capiuntur nisi forte mater eorum balena hausto in profundo maris magno aquarum flumine. et super cattulos suos cuomatos ipsos retrahat ab arena: sicut dicit Iorath in libro de natura piscium. Reuera charissimi arena proprie divitias signat huius mundi: quia scilicet iste mox arenae difficiliter congregantur: et facilliter disperguntur: et fructu gratiae et virtutis privantur. Quia sicut dicitur. Ecclesiastes. v. Qui amat divitias: fructus non capiet ex eis. In tali ergo arena: aque huius maris. id est populi huius mundi per avaritiam clauduntur et continentur. A talitiam arena cattuli balene id est ipsi devoti christi et filii per affectum immoderatum ligantur et arrestantur et piscatorum infernalium periculis exponuntur. nisi forte a matre ipsorum deo per fluctus aque amare. id est per immisionem tribulationum solvantur et liberentur. Constat enim quod boni viri quandoque ad littus mundanorum negotiorum incaute se exponunt. vbi dum inveniunt arenam divitiarum ibi per amorem arrestantur et sistunt: et sequi matrem suam deum scilicet per bona opera dimittunt propter quod necesse est quod deo mediante fluctu tribulationis de ista arena eos retrahat a periculo suberbat et educat. sicut enim dicit Pro. viij. deus posuit arenam terminum mari et legem posuit aquis ne transirent fines suos. Th. hic. v. Posuit arenam terminum mari. proceperit sempiternum quod non peribit. Et sic per quod mundus scilicet

rationibus potest mari comparari propter quas debet a nobis merito declinari. Mare enim huius mundi est valde periculosum. Ibi enim sunt multa loca periculosa scilicet ditalagus carnalitatibus: carbidis pompositatis et mundane glorie vanitatis et stilla absorptivae voracitatis et cupiditatis. Syrene cantantes fraudulentie et falsitatis. Et sic de alijs. Sed vide exposita sicut supra in diversis locis. Et bene propter hec dicebat ille sapiens Ecclesiastici. xlij. Qui navigat mare enarrat picula eius. Quia etiam secundum apostolum. ij. Corinth. ij. Periculum in terra periculum in mari. Et maxime quod timendum est quod de mari huius mundi: veniatur ad mare inferni et de periculo peccati veniatur ad periculum tormenti. Quia sicut dicitur Michae. vij. Mali de civitate veniunt ad flumen: et ad mare de mari: et ad montem de monte. Et sic patet quod per mare intelligitur mundi perditio fluctuosa. Tertio dico quod per mare intelligitur motus perfectio virtuosa. Unde breviter per mare intelligitur vel vir perfectus: vel penitentie. vel religionis vel ecclesie status vbi scilicet pisces. id est devoti et activi conuersantur: et vnde volucres id est contemplativi originaliter procreantur. Et mari enim creati sunt pisces et volucres. Quia sicut dicitur in hymno. Deus ex aquis ortum genus partim remittit gurgiti. partim leuat in aera. Ad denotandum quod a mari penitentie: religionis vel ecclesie sumuntur origines duo genera personarum bonarum scilicet volucres. id est viri contemplativi: qui. scilicet sursum: volant ad celestia contemplanda. Pisces. id est activi. qui scilicet inferius remanent ad mundi et ecclesie negocia pertractanda. quia scilicet sicut dicitur in ps. In mundo sunt volucres celi et pisces maris qui perambulante semitas maris. Et id proprie de isto mari potest exponi illud verbum. Apoca. xv. Vidi tandem mare vitreum mixtum igne. In quibus verbis ostenditur quod status penitentie vel religionis vel ecclesie. vel etiam vir perfectus quadruplici ratione potest dici mare. Mare enim continet amarum saporem. Ideo dicitur mare id est amarum. Recipite stellarum splendorum. Ideo dicitur. Vitreum. Insuper fluit huius dulcedinem. Ideo dicitur. Vitreum expellit secum horrores. Ideo dicitur. Igne. Sic vere status penitentie vel religionis vel ecclesie. Per contritionem amaricatur. Per discretionem illuminatur. Per devotionem dulcificatur. Per confessionem purificatur. Primum probat maris amaritudo. Mare inquit. Secundum vitrea limptudo. Vitreum inquit. Tertium dulcis ignis vstura. Igne inquit. Dico ergo quod istud mare amaricatur per contritionem. Ideo dicitur mare quod idem est quod amarum. Sapor enim amarus naturaliter innatus est ipsi mari quod vitis facit presentia solis continua. qui scilicet suo calore facit partes subtiliores ipsius aque sursum evaporare et convertere in nubes. Partes vero grossiores que evaporare non possunt solent in amaritudinem commutare. Et inde est quod propter amaritudinem istius maris omnis aqua dulcis in fluxu eius alveum amaricatur. Et inde etiam sal amarissimum conficitur et solis influentia concreatur. Sic vere in mari ecclesie religionis vel penitentie inest amaritudo contritionis: que. id est aquas. id est devotos populos istius maris facit amarus: quia sicut dicitur Apocalip. xvij. Aqua multe multi populi amaricat quoque et contristat. Deus enim aque dulces. id est omnes mundi consolationes que istis admittentur: sui reputatione amare sunt: quod scilicet apud nos falsum est et amarum quod alijs dulce et delectabile invenitur. Sicut enim dicitur Prover. xxvj. Anima satiata calcabit faenum: anima vero esuriens amarum pro dulci sumet. Totum autem istud facit continua presentia solis. id est consideratio continue presentie dei. Quia enim boni semper habent pre oculis solis iustitie. Hinc est quod inde timores et amaraz contritiones reprobalius rejiciuntur: et sic sal spirituale. id est viri perfecti aliorum condituri sunt. Ita quod eis dicit saluator Math. v.

Maria virgo

Us estis sal terre. Istud est igitur mare. s. amarū. Ezechie. ij. Abij a narus in indignatione spiritus mei. In talenim mari habitavit christus sicut dicitur Marci. vj. Quod iesus venit ad discipulos ambulans supra mare. In isto etiam mari habitaverunt christi discipuli Joannis. vj. Descenderunt discipuli ad mare. De petro et dicitur Joannis. xxi. Tunica succinxit se et misit se in mare. Unde nota qd istud mare est.

Liberatio peccatorum. Est dico peccatorum liberatio. Sapien. xxiiij. **H**abitatio peccatorum. Transientes mare per ratē liberati sūt Est et peccatorum habitatio quia scilicet christus et discipuli: et sancti in mare penitentie habitauerunt. Unde Ezech. xxxij. Perfecti decoris ego sum et in corde maris sita. **S**erenatio animorum. Unde Luce. viij. dicitur. Quod domino impetrante ventis et mari facta est tranquillitas magna. **E**xtirpatio vitiōrū. Ubi peccata figurant in egyptijs qui in mari rubro p̄ierunt: filij vero israel liberati fuerunt. Quis scilicet boni in mari penitentie liberantur.

Peccata vero et vitia extirpant. ps. Excussit pharaonē et virtutem eius in mari rubro. filij autē israel ambulauerunt per sicum in medio maris. **I**tem est occupatio viatorum. Unde Marci. i. dicitur quod christus inuenit symonē et andream fratrem eius mittentes rētia in mare etc. **D**ico ergo qd mare ecclesie vel religionis vel penitentie amaricat p̄ contritionē. **I**te istud mare illuminatur p̄ discretionē. **U**trum inquit Mare enim habet vnum propriū et maximum lumē a quo illuminatur et per cuius influentiā gubernatur videlicet lunas: quia secundum philosophos sicut ferrum sequitur magnetem et adamantē. ita mare sequitur motū lune Sic vere charissimi in mari penitentie non cessant quotidie influere et illuminare p̄ sp̄iales reueciatōes ipsa sapientia lumina scilicet p̄s: angeli: et sancti: et ibi lumen gratie et sapientie distillare: et se huius maris habitatoribus reuelare. Sicut etiam de ipso dicitur. Joan. xxi. qd ipse manifestauit se iterum ad mare tyberiadis. qz p̄ocerto sicut nauigantes per mare luce stelle marine et eius. in fluentia diriguntur et ad portum ducuntur. Sic per mare penitentie nauigantes: luce diuine sapientie irradiantur: quod ostenditur cum dicitur. mare vitreum eo qd vitrum sit lumen purum et lucis naturaliter receptiuum. Unde Apocalip. iij. Audiu in circuitu sedis tanq̄ mare vitreū simile cristallo quia vere in circuitu sedis christi idest ecclesie inuenitur mare. i. penitentie amaritudo vitreum idest sapientie limpiditudo. cristallū. i. constantie fortitudo Et sic igitur dico qd mare penitentie vel etiam vir pentrens illuminatur per discretionem. **I**tem dico qd istud mare dulcificatur per deuotionē mixtū inquit Sicut enim videmus sensibiliter omnes aq̄ dulces et maxime aque fontū et fluuiorū fluunt et descendunt in mare: et cū martens in trinece immiscens ad denotādū qd illi qd mare penitentie inhabitant: vel qui per amaritudines contritionis et penitentie mare dicuntur: maior aquarum dulcium redundantia: et ampliori deuotionis et spiritualis consolationis affluentia recreantur. **S**ecundum enim ps̄ Secundum multitudines dolorum meorū in corde meo: cōsolationes tue letificauerūt animā meā. Ideo dicitur Tre. ij. Consolabor te virgo filia symon: quia magna velut mare contritio tua. mixtum ergo quia sicut dicitur in ps̄. Calix in manu dñi vini mei et plenus mixto. Istud ergo mare dulcificat per deuotionē et cōsolationē. **I**te istud mare purificatur p̄ cōfessionem seu etiam per correctionem. Igne inquit. mare enim solet omnes feces et immundicias expellere et mortuos ad litus euomere: nec solet in se aliquid immundicie continere. Sic vere charissimi status penitentie vel etiam cōscientia viri perfecti omnia mortua idest omnia peccata mortalia et omnes immundicias vitiōrum eicie et euomit p̄ cōfessionē et seipsam purificat per omnium spiritualiū scilicet abstersionē et expulsiōnē. Apocalip.

xx. Mare dedit mortuos suos qui in eo erant. Quod ostenditur cum dicitur. mixtum igne. Igne enim purificat metalla. et rubiginem eorum tollit et omnes feces: consumit significans correctionem et confessionem que habent rubiginē peccatorum expellere. et conscientiam purificare et mundare. Unde. ij. Paralip. iij. In mari sacerdotes lauabant Et in psal. dicitur Igne me examina et et non est inuenta in me iniquitas In profundo enim maris quandoqz generatur ignis: qui exterius exalat et flamat. sicut circa siciliam in ipso mari videntur quandoqz crumpere magne flāme. vnde narrat Seneca in libro de naturalibus quēstionibus qd temporibus sidonij in egeo mari de profundis maris maximus ignis erupit: qui maximas rupes et lapides de profundo maris ad superficiem addurit: de quibus vnam magnā insulam fabricauit. quod vtiqz quotidie euenit spiritualiter. quando in mari penitentie ignis feruentis p̄fessionis facit lapides. i. peccata de profundo cordis extirpare: et extra sacerdotibus apparere. Ero. xiiij. viderunt egyptios mortuos circa litus maris Sic ergo patz quod per mare potest intelligi status peccatorum: vel etiam vir perfectus. i. propter confessionē purificatiuam. propter deuotionē dulcificatiuam: propter discretionē illuminatiuā: p̄pter contritionē amaricatiuā: **I**ntelligitur ergo qd mare mox p̄fectio virtuosā. **Q**uarto p̄ncipaliter qd per mare intelligit mortis afflictio luctuosa mare eiē amarissimum.

Capacissimum. **P**ericulosissimum.

Per quod vtiqz triplex genus mortis potest notari videlicet. **M**ors Naturalis: Criminalis Infernalis **I**te enim sunt mortes amarissime ad sustinendū Capacissime ad continendū. Sunt etiā periculosissime ad transeundū. Sicut enim p̄m fido. **M**are ē hospitium fluminū qz. scilicet flumina finaliter terminantur ad mare. Sic vere mors est hospitium et finalis habitatio omnium **I**ta ista fluctuantia et videntium. De morte enim naturali patet qd oia videntia ab ea absorbent. Eccl̄s. i. Omnia flumina intrant mare. De morte etiā peccati apparet: qz omnia flumina. idest oēs deliciose viuētes ad illud currunt et inuoluuntur. Marci. v. Sicut porcorū precipitatio est in mari. de morte etiā inferni apparet: qz omnia flumina et omnes aque dulces. i. omnes deliciose et impii peccatores ad istud mare finaliter applicant. **J**o. ne. ij. **P**roieciisti me in profundum in corde maris. Et sic generatim mare intelligit mortis afflictio luctuosa **M**ox p̄fectio luctuosa mundi conditio fluctuosa. **C**eli possessio copiosa Et dec. de mari sufficient. **U**nde supra de Luna et in multis alijs similibus. etc.

Maria virgo. Quoniam p̄m p̄m excellētia sentatorum: consumit sensū

et potentiam destruit excellentia obiectorum: hinc est qd ad laudem tam excellentis obiecti. scilicet virginis gloriose: et ad sui benedictiois maris incedibilis potentia manum apponere pertimescit. **T**est enim sapienter Ecclesiastici. xv. **N**on est speciosa laus in ore peccatoris. Quia prout dicit. Seneca. **T**am turpe est laudari a turpibus: qd si homo laudetur ob turpia. **U**erum quia ista laudes peccatorum hominum non abhorret eus et ipsa propter peccatores facta fuerit mater dei: hinc est qd audaciā laudandi virginē nūc assumo dicens sibi humiliter verbum illud. **D**ignare me laudare te virgo sacra: da mihi virtutem contra hostes tuos. **A**d laudem igitur marie intendo aliquid dicere de sui nominis. **F**iguratione.

Designatione.

Expositione.

De figuratione ergo huius nominis. **N**otandum est qd nomen istud maria quinqz literis figuratur. quare figuratio quinqz virtutes designat. **M**aria enim que tres habet pedes signat qd habuit fidem sanctissime trinitatis. **A** que est interiectio volentis signat qd habuit qd diu vixit dolorem pene et asperitatis. **R**. que est ramosa

est ramosa, sicut arbor signat q̄ hec habuit more arbor
fructu virutis et sanctitatis J. que est minima litera si
gnat q̄ hec habuit modicitate paupertatis et humilita
tis. A que est prima litterarū signat q̄ hec habuit cha
ritate que est caput et principium totius bonitatis. et ista
possunt dici de suis nominis figuracione. Unde patet q̄ p
p̄dicta est maria. Sed ad hoc faciunt illo q̄ possunt
dici de sui nominis designatione. In isto enim nomine
maria sunt quinq̄ littere: que ad quinq̄ virginis condi
tiones referuntur. Est enim ibi.

B Mellea pietate Quia p̄culdubio
Aquea puritate charissimi beata
K signas regis. Rosca venustate virgo Per pietate
Igneā charitate fuit mellea. Per
Aurea claritate puritate fuit aqua.

Per honestatem fuit rosca. Per charitatem fuit ignea.
Per claritatem fuit aurea. Bene ergo dictū est luce. j.
Romen virginis maria. Explica si vis: q̄ transco gra
tia breuitatis. Et hoc sufficit de sui nominis signatōe. sed
adhuc dico q̄ ad laudem faciunt que dicunt de sui nominis
expositōe. maria em̄ interpretat stella maris illuminas
et illuminata mare amarū seu domina. Ista est em̄ ma
gne significacionis. Quia procerto sicut ostendit ma
ria est Romen equitatis et iustitie quia dicitur. Stella
maris que scilicet stans immobilis in medio celi diri
git nauigantes Romen claritatis et prudētie: q̄ dicitur
Illuminans vel illuminatrix. Romen honestatis vel de
centie q̄ dicitur Illuminata. Romen fertilitatis et abun
dantie. quia dicitur. Mare nomen asperitatis et peni
tentie: q̄ dicitur Amari. nomen autontatis et excellē
tie q̄ dicitur. Domina s̄pro. scilicet sermone. Longum quous
pulcrum esset ista prosequi. Et ad laudem virginis glo
riose adducamus solūmodo istam salutationē angeli
cam in qua implicite vel explicite laudes beate virginis
continentur. et nominando nomen suū dulcissimū. di
camus ei cum angelo illud luce. j. Ave maria gra
tia plena dominus tecum. In quibus verbis describitur
beata virgo. Ut expiata culparum maculis Ideo di
citur: Ave quasi sine ve. Et interpretatur. Stella. Ut de
corata virtutū floribus. Ideo dicitur. maria. Et inter
pretatur. Illuminata. Ut irrigata donorum riuulis. Ideo
dicitur Gratia plena. Et interpretatur mare. Ut dono
rata glorie titulis. Ideo dicitur. Vhis tecū. et interpreta
tur. Domina. Primum probat nitor puritatis. Ave. i. sine
ve. i. sine peccatō. Secūm probat valor bonitatis: que nota
tur in nomine maria ut dictum est iam supra. Tertium
probat humor pietatis Gratia inquit plena. Quartum
probat humor dignitatis Quia dominus tecū. ¶ Dico
ergo primo q̄ hec fuit culparum maculis expiata. quia
secūm aliquos ista nūq̄ contraxit peccatum nec ori
ginale nec actuale. Ideo interpretatur: stella maris. q̄
f. stella habet naturam purissimam.

Nulli corruptioni peritiam. Et hoc ostenditur cū
Nulli macule permixtam. dicitur Ave. quod po
Nulli immūdicie depravatā. test dicit ab a gest sine
et ve: quasi sine ve peccati. mundus em̄ subiacet tripli
ci ve. idest triplici maledictioni. sicut dicitur Apoc. viij.
De ve. ve. habitantibus super terram.

Primum ve: signat peccatū cogitationis. Sed procerto
Secundū peccatū locutionis isto triplici ve:
Tertiu verō peccatū opationis. ista libera tum
munis fuit. Quia fuit ave. idest sine ve. Ne em̄ primum
abh̄t sicut dicitur Apoc. viij. Et ideo ista comparatur
luci que nullam habet corruptionis immundiciā per
mixtam. Quia sicut dicitur Sapi. vij. Luci comparata
inuenitur prior. Candor enim est lucis eterne et speculū
sine macula. Bene ergo sine macula: quia interpretatur
ut dictum est stella maris. Ista enim stat in celi medio
immobilis: et cunctis stellis mouentibus ista solūmo
do non mouetur. Et ideo ad istam respiciunt naute ut
ad portū dirigantur. Ista etiam ferrum tactū ab adamā
te attrahit. ita q̄ ad partem suam ipsum inclinat et con
uertit. Sic vero virgo beata fuit stella immobilis per fi

dem. Quia in passione filij alijs stellis. idest alijs discip
pulis. fluentibus. et dubitantibus. ista immobilis colū
na fidei semper permansit. Et quia in illa die sabbati ut
la fuit vnica columna fidei xpiane hinc est q̄ dies sab
bati ad eam applicatur: et in honore ipsius sciunatur.
vnde de illa sua immobilitate. dicit Job. xx. maria stabat
ad monumentum. ¶ Item ista dicitur esse in medio ce
li: quia. scilicet est inter deum et peccatores p̄ssima me
diatrix. In medio etiā est: quia sicut medius se h̄z equalit
ad extrema. sic ista ad bonos et ad malos mediocriter et
equaliter se habet omnes ad gratias recipiendo: et om
nibus gratiam infundendo. luce. xxij. Ego autem in
medio vestri sum sicut qui ministrat. maria enim teste
Bernar. in sermone. Omnibus omnia facta est. Et de
eius plenitudine accipiūt vniuersi. scilicet. Captiuus re
demptionem. eger curationes. Tristis cōsolationē. pec
cator veniam. Iustus gratiam. Angelus leticiam. Tri
stas gloriam. filius carnis substantiam. Ista est igit
in medio quia ad omnes equaliter se h̄z. ista igit ferrus
idest peccatores tactos ab adamāte gratia dei solet ad
misericordiā attrahere et nauigantes per mare huius
mundi solet sine periculo ad portum glorie perducere:
dum tamen ad ipsam velint per p̄sas orationes atten
dere et natate. Unde Bern. super missus ē. Re auertas
oculos tuos a fulgore huius sp̄ctis: si non vis obui
p̄cellis. Si igit surgat: venti. voca mariā Syndis: sup
bie tactaris si ambiciōis: si detractiōis v̄semulatiōis flu
ctibus eleuatis respice stellā vocā mariā. Ista igit stel
la est pura: sancta: et culpārū malis expiata q̄ ostensu
est cū dicitur Ave et hoc est primum. ¶ Secūdo dico q̄
maria fuit titulis et virtū illustrata. q̄ ostēdit cū dicitur: ma
ria. maria em̄ ex sua significatiōe figuratiōe et interpreta
tiōe signat p̄genē oim virtutū et maxie q̄ interpretat illu
minata: quia. scilicet ista fuit illuminata cunctis lumē
nibus seu splendōibus gratiarū. istam sicut omnia lu
minaria fulgent in celo. omnes colores apparent in p̄ri
de omnes herbe et lapides preciosi procurantur in terra
Sic in maria fulgebāt oia luminaria bonorū documē
torū. omnes colores bonorū exemplorū: omnes herbe et
lapides preciosi virtutum et meritorum. et breviter be
ne dicit Hiero. Si inquit diligenter attendas: nihil est
virtutis aut splendōis: nihil gratie vel candoris q̄ nō
resplendet in maria. Ambro. in libro de virginibus dē
cit sic: Quot inquit in vna virgine sunt virtutes. Ibr
enim fuit vcrillū fidei secretū: v̄recundia et v̄notiōis ob
sequium. virgo intra donū: comes ad ministerium ma
ter ad exemplum. ista ergo est maria. q̄ sicut dicitur Lu
ce. j. Romen virginis maria super quo dicit Bern. in quo
dam sermone. Si inquit criminū imaniate turbatus:
si conscientie feditate confusus: si horrore iudicij per
territus. si baratro desperationis absorptus mariāz co
gita mariāz inuoca: non recedat a corde: nō recedat ab
ore. ipsam enim cogitans nō erras: ipsam rogans nō de
sp̄ras: ipsam sequens non deuias ipsa tenente non cor
ruis ipsa protegente non metuis ipsa duce non fatiga
ris: ipsa propicia peruenis ad portum salutis: et sic in te
ipso poteris experiri q̄ merito dictum sit nomen virgi
nis maria. idest maris stella ista ergo fuit virtutū flor
culis illustrata quia maria. ¶ Tertio dico q̄ ista fuit
bonorū riuulis secundata. Quia plena gratia. ista em̄ fuit
gratia plena in anime infusione. plenior in natiuita
tis diffusionē. plenissima in filij conceptione. Et ideo
maria interpretatur mare quod inexhaustibiliter abun
dat in aqua. Quia. scilicet ista est sicut vnum mare
plenissimum in quo deus posuit omnium plenitudi
nem gratiarum: ut per istam ad alios transfundantur.
sicut em̄ a mari. exēit originalis aqua: sicut dicit
Eccl̄. j. Sic omnes gratie et virtutes originaliter ven
unt de maria. Gratia ergo plena. Unde ibi. in sermo
ne de Assumptione dicit de cebar inquit mariāz gratia
plena esse q̄ celis gloriā terris et h̄ pacemq̄ hoibus refū
dit fidē genitib: sine v̄tū vite ordinē morib: discipli
nā. Et breuiter. sicut videmus q̄ fons quādoq̄ cū ita ple

Vasculus

nus aqua q̄ necesse est q̄ per diuersos riuulos exterius transfundatur. Sic vere beata virgo ē et fuit aqua gratiarum totaliter ita plena: q̄ p̄ riuos sue dulcissime pietatis continue transfunditur ad deuotos. Ista enim est ille fons q̄ ascendebat de terra irrigans vniuersam superficiem terre: sicut dicitur. *Gene. ij. Nam vt dicit. Hieronymus. Ceteris per partes marie autem simul tota se infundit gratie plenitudo. In christo enim fuit gratia tanq̄ in homine personaliter distincto. In maria tanq̄ in templo singulariter consecrato. In christo tanq̄ in fonte influente. In maria tanq̄ in riuulo transfundente. q̄d plura charissimi p̄culdubio videtur q̄ ratione sue plenitudinis gratiarum ista potest omnibus rebus nobilibus comparari. Et inde est q̄ ista in scriptura coparatur. *Luce que est mater rois. Et breuiter charissimi tanta ē in virgine gratie plenitudo q̄ res naturales nō suppetunt quibus debeat comparari. Bene ergo dicit. Gratia plena. Et ideo Bernardus in sermone p̄ te inquit beata virgo celū impletū ē infernū euacuatū. celi ruina repata captiuus misis. Ita data p̄t̄ q̄ ista fuit donorū riuulis fecundata vel irrigata. gr̄a inq̄t plena. Quarto dico q̄ ista fuit donorū et stellis decorata quod ostenditur cū dicit. Dominus tecum. Inter ceteros enim honores quos potest habere pauper homo p̄t̄ prius est q̄ dominus suus secū cohabitare: cōiuuare: et conuersari dignetur: sic quia dominus et creator virginis beate cum ipsa cohabitauit p̄ carnis in ipsa assumptione per gratie plenam infusionem per eternam in paradiso mansionem et conuersationē. Sicut ipsa dicit. *Ecclesiasticus. xxiij. Qui creauit me requieuit in tabernaculo meo. bene igitur dico q̄ dici potuit honorata. Dominus inquit tecum. Et ideo maria interpretatur domina. Quia. *Ex eo q̄ ista fuit sponsa regis christi facta ē angelorū domina et magistra et totū celi impatris et regina. Ut etiam de ea canitur. Regina celi letare etc. Et idē cū ipsa dicitur dominus fuisse: sicut dicit Aug. in sermone de naturate virginis. Dominus inquit tecum in ventre. Notandum ergo q̄ deus fuit cum virgine in ipsius conceptione per totius carnalis fomitis abstersionem. In ipsius natuitate per sue gratie plenariam infusionem. In ipsius purificatione per sue purificationem in templo presentatione. In ipsius annunciatione per nostre humanitatis in ipsa assumptionem. In ipsius virginis assumptione per eterne glorie beatificationem. Et sic patet virginis dignitas gloriosa: quia dominus tecum. virginis bonitas virtuosa: quia gratia plena. virginis claritas luminosa: quia maria. virginis puritas gratiosa: quia dicitur est Aug. Uide sis in sermone. Que est ista vbi multa de laudibus virginis gloriose inuenies. vide etiam supra de aduentu: vbi de virginitate virginis et filij. conceptione poteris inuenire. Sed si vis adhuc nota q̄ beata virgo summe est laudabilis p̄pter tria: videlicet. quia fuit mundissima christum concipiendo. fuit purissima nobis conpatiendo fuit fortissima hosti contrariando. Primum fecit virginitas immaculabilis. Sed secundum benignitas inexhaustibilis. Sed tertium autoritas insuperabilis. Dico igitur q̄ ista est summe collaudanda quia. fuit mundissima in conceptu. Dico ergo q̄ ista habet virginitatē. immaculabilem: quia scilicet ista fuit virgo ante partum et in partu: et post partum. Circa quod nota q̄ ipsius virginitas debet p̄bari p̄ proprie fatibus creaturarū. Enigmatibus figurarum fictionibus poetarū. Vaticinijs p̄phetarum. Dico ergo q̄ v-****

ginestas beate virginis probat p̄phetatibus creaturarum. Apes enim sine carnali coitu concipiunt. *Ibiēna sine mare dicitur concipere. Cultures etiam sine coitu dicunt generari et prouenire: q̄ quidē signa et exēpla sunt concipit virginis gloriose. Ista enim sine virili semine concipit christum et in conceptu et in partu perpetua virgo mansit. Quod vtiq̄ secundo probatur enigmatibus figuratū. Maria enim figuratur in. *Thellere gedconis. Dico q̄ ista fuit vellus gedconis q̄ sicut dicitur *Judicij. vi. Istud vellus tota terra sicca manēte solū sine pluuia rore habuit: *Rubus etiā ardere videbat et r̄si p̄bustione nō sustinuit. sicut dicit *Ego. iij. Thyonus etiā salomonis re eborē puro et candido p̄struētus fuit sicut dicit. *ij. Regū. r. De morte etiā danielis lapis sine manibus fuit abscissus *Dan. ij. In porta etiam ezechielis nullus p̄ter dñs fuit ingressus. *Ezech. xliij. Sic ergo p̄culdubio beata virgo sine pluuia carnalis voluptatis fuit roida per inuipregnationē. Sine combustione et sine lesione sue integritatis fuit ignita p̄ spiritus sancti in suo concēptu operationē. Uterus etiā eius qui per castam virginitatē fuit candidus et eburneus salomonis. i. xpo factus est thyonus per suā benedictā incarnationē. Sicut etiā sine manibus humane operationis lapis angularis xps de monte sui p̄gnatis vteri fuit abscissus p̄ sue natuitatis p̄gressionē. Et sic ipse vterus suus factus est porta clausa soli dño aperta et per uia p̄ sue sancte virginitatis p̄petuā conseruationē et consecrationē. Et sic patet marie virginitas in enigmatibus figuratū. *Itē p̄bat sua virginitas fictionibus poetarum. Teste em. *Quidius dea pallas semper fuit virgo fuisse: et r̄si fingit quendam filij sine virili semine concipisse: ipm q̄ filius q̄ duplicis erat nature hominis scilicet et serpētis: dicit in quodā scrinio secretissimo inclusisse. Ista dea charissimi signat beatam virginem quia sc̄ p̄certo ista sine virili semine virgo filium gēmi ne substācie. sc̄ xps q̄ deus erat et hō genit et p̄cepit ipm in cista humanitatis nre includit mirabiliter et abscondit. *Esa. xlv. Vere tu es deus absconditus. *Itē p̄bat sua virginitas vaticinijs p̄phetarū. *Uti. *Esa. vj. dicitur *Ecce virgo concipiet et pariet filium et vocabit nomen eius emmanuel. *Istū em virgo concepit. q̄ dicit emanuel. i. nobiscū deus dicitur fuit inq̄tū deus et homo hic vna cum hominibus habitauit. *P̄ter ergo q̄ beata virgo habuit virginitatem immaculabilem. *Deinde dico q̄ ista habuit benignitatem inestimabilem. Tanta enim pietas et benignitas ē virginis: q̄ ipsa regina misericordie nuncupat. Ista em ē sicut adamas lapis q̄ ferri ē attractiuus et est lapis hominū recōclatiuus: ista em ē lapis guttaz aq̄ continue emissiuus et distillatiuus. Ista em sicut saphir⁹ quod est lapis carceris aperitiuus et vinculoꝝ etiā p̄fractiuus. Quia p̄certo dea ta virgo per suam summam clemētiam est ferri. id est peccatorū ad ventā attractiua: et deo recōclatiua. Est aquarū. id est gratiarū et beneficiorum cōtinue diffusiuua. est etiā carceris inferni sepissime apertiuua et vinculoꝝ dyaboli. sc̄ peccatorū suis intercessiōib⁹ cōfractiua. Ista em ligatos peccatoꝝ de potestate dyaboli: eripit. et oib⁹ in tribulationib⁹ positis subuenit et succurrit de hoc. *Her. in quodam sermone. Tue inquit misericordie beatā virgo longitudo durabit vsq̄ ad iudiciū. latitudo replet orbē terrarū: sublimitas reitaurat p̄adisus profunditas euacuat infernū. *Habet igit beata virgo benignitatem inestimabilem. *Deinde dico q̄ ista habet autoritatem insuperabilem. Ista em h̄ potestatem in celo et in terra in mari et in oibus abyssis. ista em est sicut lapis qui dicitur alectoricē: cui⁹ presentia terret leonē ista ē sicut arbor q̄ dicitur cedrus: que ratione altitudinis regina arborū dicitur cuius fragrātia fugat serpētes. Ista ē sicut ebur q̄ pannū lineū positū sup p̄unas abur p̄hibet sc̄ p̄unā extinguit. Ista est sicut arbor fragin⁹ sub cui⁹ vmbra de imone venire nesciūt neq̄ p̄st. Ista est sicut sapor in cuius medio generat carbuncul⁹. *Christus semper splendens et**********************

dens et nocte illuminas. Ista est sicut animal pulcherrimum et amicabile quod dicitur panthera: cuius vox et clamor conturbat dracones. Et proculdubio charissimi per istam fugantur et terrentur et superantur inimici nostri demones: quia ipsi sunt leones per seiviciam et crudelitatem. Serpentes per maliciam et fallacitatem dracones per invidiam et malignitatem. Et breuiter charissimi nullus hostis infernalis potest ledere quem beata virgo voluerit iurare. Et ideo. Sub tui presidio pfugim? scia dei genitricis. nost ras ergo desp. ne despi. sed a cunctis periculis libera nos virgo beata. Versu. enim dicit. Ille inquit solus taceat misericordiam tuam beata virgo qui te fideliter inuocatam sibi asserit defuisse. Et quod mirum si aduocata adest que etiam presto est non vocata. Sic igitur patet quod beata virgo habet potestatem insuperabilem huius benignitatem inestimabilem et inexhaustibilem: habet puritatem immaculabilem. Et hec sunt ad id dignitatem nec pauperime facultatis: et quantum ad pollutionem labiorum: meorum que non sunt digna aperi ut recta predicent quoniam vir pollutus labijs ego sum ita quod discrete nescio loqui quia puer ego sum sed non purus ac. de maria sufficiant que sunt dicta. Hoc solum hic superaddere dignum duxi: cuius formam semel in quodam libro scriptam inueni de salutatione virginis marie in principio sermonum. que dicit. Ave maria etc. In terra charissimi ergo ad hoc aliquis habeat gratiam nobilium puellarum quibus summo opere suffragantur: videlicet.

- Curialis salutatio:
- Sue pulcritudinis commendatio
- Sui amici nominatio
- Sue fame recitatio.
- Sui generis magnificatio.

Sic proculdubio charissimi. quia gratiam beate virginis necesse habemus acquirere in presenti. Hinc est quod debemus ipsam salutare dicentes. Ave maria. Commendare: dicentes gratia plena. Amicum suum. scilicet dei filium nominare dicentes. Dominus tecum. famam ipsius recitare: dicentes. Benedicta tu in mulieribus. Genus ipsius magnificare: dicentes et benedictus fructus etc. Dicamus ergo pro gratia impetranda salutando virginem gloriosam. Ave maria. gratia plena dominus tecum etc. Vel alio modo dic quod inter cetera que sunt puellis virginibus magis grata solent esse flores et potissime flores rosarum et etiam liliorum que virginibus proprie adaptantur. Et ideo pro impetranda gratia beate virginis acquiramus flores illum que sibi attulit Gabriel angelus de viridario paradisi. Ave maria etc. In isto flore lilij sunt sex folia scilicet folia lilij matricialis. et sex sex proprietates eiusdem. flos enim lilij.

- Pollet candore.
- Caret sapore.
- Abundat humore.
- Claret regio honore.
- fragrat odore.
- Precellit valore.

Quia scilicet lilium est signum regis francie et eos qui portant lilium demonstrat esse vel de familia vel de genere regis. Sic pro certo beata virgo pollet candore per puram continentiam. Ideo dicitur Ave. id est sine ve. Caret sapore per penitentiam. Ideo dicitur. Maria. id est amara. Abundat humore per clementiam. Ideo dicitur gratia plena. Claret regio honore per excellentiam. Ideo dicitur. Dominus tecum. fragrat odore per fame redolentiam. Ideo dicitur. Benedicta tu etc. Precellit valore per eminentiam. Ideo dicitur. Versu. dicitur fru. etc. Offeramus igitur regum gloriose lilij.

- Castitatis.
- Amare penalitatis.
- Dignitatis.
- Famositatis.
- Utilitatis.

Et dicamus pro gratia impetranda. Ave maria etc. Vel alio modo potest notare quod inter illa que magis placet regibus et reginis sunt lapides preciosi. Et ideo pro gratia regie virginum impetranda offeramus coronam illam auream ornata omnibus lapide preciosis. que angelus Gabriel de throno attulit paradisi. Ave maria. In ista enim corona sunt septem lapides preciosi.

scilicet. sex speciales virtutes que beate virginis applicantur etc. Applicata et dicitur quod ista habuit carnis puritatem. Ave id est. sine ve. mentis claritatem. maria id est illuminata morum ubertatem. Gratia plena. firmam charitatem. Dominus tecum. fame celebratam. Benedicta tu in mulieribus. Operum bonitatem. Et benedictus fructus ventris tui applicata sex predictas virtutes sex lapidibus preciosis sicut volueris: quia omitto causa brevitas etc.

Maritus Cum maritus sit nomen. Reuerentia. Diligenter. Amicicia. quod. s. marius. Ab vxore debet reuereri.

Possum dicere quod triplex status domus debet inueniri. inuenitur maritus videlicet sponsa sic fidelis haberi. Amice ecclesie. sponse. maritus anime est christus saluator. maritus ecclesie est presul. et pastor maritus sponse est coniunx et tutor. Quibus enim istorum maritorum vxore sibi commissam debet diligere. Debet corrigere et dirigere. Primo ergo de christo dico quod est maritus anime spiritualis et ipsam per fides in baptismo desponsat. Iuxta illud. Sponsa bo te mihi in fide. Constat enim quod ipse istam coniuges suam diligit dirigit et corrigit. Constat etiam quod sicut maritus tanto zelo diligit vxorem quod nullum alium preter se vult et copulari quoniam si alienorum colloquia obscurat consortia videt eam admittere statim zelotipus efficit et in ipsam seivire et animaduertere comprobatur. sic deus tanto zelo diligit animam christianam quod sibi soli vult eam copulari et se ipsi solummodo copulare per gratiam et per fides. Genes. xix. Hinc quoque copulabitur mihi maritus meus. Et ideo si videret quod cum lenonibus scilicet cum mundo: carne et demonibus per vitia et errores habeat familiaritatem et colloquia. ipsorum scilicet suggestiones admittendo et audiendo solet tristis et de solatus esse. Iuxta illud. j. Malcha. j. Omnis maritus sumptis lamentus. Et in ipsas atrociter vindicare. Exemplo sampsonis. De quo dicitur. Iudicium. xii. et. xv. Quod vxore eius sumptis alius maritus: et ideo ipsas repudiavit et in philistecos vindicavit. Deus enim animam que ipsius dimittit. et maritus sibi alius querit: virum quod suus legitimus christus respuit contemnit et mundo carni vel demoni se coniungit solet repudiare et de ipso delectari non curare: sed ipsas cum suis amatoribus de se huc et delectare. Sicut de vasti deposita pro eo quod regem virum: et maritus suus contempserat dicitur. Hester. j. Quod hoc exemplo omnes coniuges pariter admittant iperria maritorum. Ideo deposuit eas Assuerus sicut dicitur ibidem. et Hester substituit loco eius. Adverte tamen quod vxore ista scilicet anima probatur et examinatur vxore scilicet maritus suus contempserit sibi quod fuerat infidelis: sicut probatur coniunx suspecta per aquas maledictionis: sicut ponitur. Numeri. vi. Sed de hoc vide. alibi ubi posita est figura. Christus ergo est maritus anime spiritualis que s. p ipsa tuenda et salvanda se exposuit. et morti eius et cruci exposuit iuxta illud. Iust. j. mortuus est helmelech maritus noemi et ideo iste non est ab ea contemendus sed fideliter diligendus. vñ de Thobia et sara dicit Thobie. x. Quod ipsi monuerunt filiam suam honorare locum: diligere maritum: regere familiam gubernare domum et seipsum irreprehensibiliter habere. Secundo dico quod platus est maritus ecclesie spiritualis. Platus enim est ecclesie sibi commissa spiritualis maritus et sponsus eius. scilicet iudici et regimini spirituali deputatus habet enim zelum magni diligere sapientibus dirigere atque regere et seivire corrigere et reducere quod. scilicet contra multos malos quod ecclesias et vxores suas non diligunt nec eorum regimibus et operationibus intendunt: sed alienas vxores appetunt alienas ecclesias et platuras ambiunt et deponunt. Siles thauris et equis quod vxore vna non contenti sunt. sed cum multis et pluribus concubere querunt et mugiendo de vna ad aliam se diffundunt ita quod seba ecclesia potest dicere pume illis dixit lya rachel. Gen. xxx. Ave. scilicet era et pulchra et ideo maritus dimissa lya vxore antiochore et lippa ipsi quasi rosa adherbat. Hinc quid pariter tibi videt si maritum meum propter mibi etc. quod reuera tales mariti primam vxorem non diligunt: sed iuniores et pinguios res prius querunt: et nunquam in aliqua pede figunt. Cum

Masculus

tamen dicat apostolus. **De** christi oportet esse vniuerso-
ris viri et circa vna ecclesiam occupari: vt sic dicat illud
Gene. xxx. **Ad** decum erit maritus meus. Est igitur prela-
tus maritus ecclesie spiritualis. **T**ertio dico qd vir
sive spousus est maritus spousae sue corporalis: et sic de ma-
rito materiali et corporali dicam qd iste debet vixorem
diligere: dirigere et corrigere. et ab ipsa diligere: metui et
reuereri. Sed de istis nihil ad presens. Vide vbi. **Contu-**
gum: quia pauca sunt hic auctoritates. Et vide in alijs
titulis pertinentibus ad istam materiam sicut est **Ad-**
ulterium fornicatio **Uxor** femina **Coniunx** Vir. **Spou-**
sus et similia.

Marmor. Nota qd marmor est lapis durissi-
mus quandoq; varius. Et potest significare illos qui per
patientiam sunt durati. et in bono per constantiam ita-
biliter roborati: et ad edificium ecclesie tam militantis
q; triumphantis finaliter deputati. Sicut de Salomo-
ne dicitur. **Paral.** iij. Quod ipse stravit pavimentum
templi preciosissimo marmore decoro multo. vñ de illis qd
sustinent ecclesiam dicitur **Cantico.** v. Quod crura eius
columnae marmorae. **Uel** etiam in malo potest significare
illos qui per crudelitatem sunt duri et per obstinationis
maliciam ad omne vitium indurati sicut in fabulis di-
citur qd nobis fuit conuersa in marmor durissimum et ni-
gerrimum et. **transco:** q; paucissime sunt auctoritates.

Martha. Quae interpretatur puocans seu irri-
tans seu dominans: sicut domini hospita-
ta. quae scilicet christum suscipiendo fuit largula. **fratri**
ppatiendo fuit gemula. **fide** obediendo fuit credula. **Do-**
mino seruiendo fuit sedula. **sororem** arguendo fuit que-
rula. Sicut haec omnia patent **Joannis.** xij. **Quia.** s. ista
ad resuscitationem lazari fratri sui dominum puocauit. **Sorore**
sua aliquot irritauit. **Et** in celis dominum iperravit. **vide** qua-
gelium vbi supra et diuide et distingue: et commenda bea-
tam martham de largitate **Charitate.** **Credulitate.** **Se-**
dultate et **Seueritate.** **Transco:** quia pauca sunt aucto-
ritates.

Martyrum. Quamuis crepla et figure pos-
sent in natura et in scriptura plu-
rime inueniri: q; tamen nomen martyris rari est in scri-
ptura: ita qd de martyribus nec themata nec auctoritates
vocales inueniuntur. **Hinc** est qd de martyribus pau-
ca dico. **Nota** ergo qd scripti martyres. sunt honorandi et ex-
ordandi quia fuerunt pro christo. lapidati et pro ipso passi
terunt: qd fide fundauerunt penas sustulerunt: mundum
contempserunt. celum elegerunt christum dilexerunt ty-
rannos vicerunt gloriam meruerunt. **Prosequere** si vis
et vide in moralitatibus in tabula de martyre vbi satis
inuenies in manipulo florum in titulo suo. **Et** vide in-
fra de tribulatione. **Et** infra de sanctis: vbi deo propicio
multa ponam.

Massa. Cum massa nihil aliud sit q; aliquarum
rerum congeries inuicem collecta seu co-
iuncta inuicem vel compacta et ad inde aliquid facien-
dum per modum materie ordinata multa possent dici:
sed **transco** **Ad** massas enim caricarum **dauid** plantauit
f. **Reg.** xxx. **Reges** in deserto pavit **ij.** **Reg.** xvij. **Ezechiel**
curauit. **ij.** **Reg.** xx. et **Esa.** xxxvij. **massa** etiam **pi-**
cis et stupe draconem occidit et strangulauit. sicut di-
citur **Dani.** xij. **Et** sic per massam intelligitur congeries
virtutum: meritorum vel etiam bonorum hominum vel in-
florum **massa** in super impietatem in amphora conclu-
sit. **zach.** v. **Et** modicum fermentum totam massam cor-
rumpit. **f.** **Coz.** v. **Et** ex eadem massa figulus vas in bo-
nozem et vas in contumeliam facit. **Roma.** ix. **Et** sic p
massam intelligitur male consuetudinis pondus quod
in corde claudit impietatem ne creat: vel malorum ho-
minum congeries seu cumulus quem modicum fermentum
malicie seu male doctrine facilliter corrumpit vte
teat vel anismaru a deo creaturus origo seu titulus quem
ordinet dei predestinatio vt ad vitam vel ad mortem ve-
niat seu trahat et sufficit q; modicum e de auctoritatibus et.

Masculus. Nota qd masculus cum sit nomē
sexus perfectionis. idest sexus viri-
litatis: vt communiter signat in bono. **Et** ideo sicut mas-
culus vt communiter respectu sexus feminei est conditio
nobilitatis complexionis calidioris: perfectionis po-
tentioris. Sic vere cum in mundo inueniam quasi dupli-
cationem sexuum: bonorum. s. masculos et feminas hoc est
dicto bonos et malos clericos et laicos prelatos et sub-
ditos: sic etiam istud certum est qd masculini boni et pfe-
cti viri et maxime boni ecclesiastici vel prelati sunt nobi-
liores in dignitate sunt calidiores in charitate sunt po-
tentiores in constantia et firmitate. **stud** enim constat
qd masculini. idest viri perfecti ecclesiastici et prelati sunt
digniores ad imperandum sunt fortiores ad operandum
sunt feruentiores ad diligendum. **Et** ideo antiquitus in le-
genitum animal deo offerrebat nisi masculum **Ad** ma-
sculina enim et maxime primogenita deo offerrebantur
et sibi etiam dedicabantur. sicut dicitur. **Ezo.** xij. **Om-**
ne masculinum sexus consecrabis domino. **Ad** denotā
dum qd soli viri masculi et virtuosii et perfecti deo sunt
congrui et accepti et digni deo offerri. et eius vobis re-
putari. **De** agno enim paschali dicebatur qd debebat eē
agnus sine macula. **masculus** anniculus q; scilicet pfe-
cti viri et maxime ecclesiastici vel prelati debent esse agni
per benignitatem. masculi per strenuitatem sine macu-
la per innocentie puritatem. **Notemus** ergo qd isti ma-
sculi vbi prelati respectu subditorum clericis respectu laicorum
perfecti respectu iniquorum debent eē vbi sunt istos dignio-
res ad imperandum. fortiores ad operandum aptiores ad gene-
randum. **Primo** ergo dico qd tales hnt virtutē sagaciter i-
perandi: sicut masculi natura trahant semellis sicut et
reus maledictus cui dicit sibi. sub viri potestate eris. **Se-**
ne. iij. sic vere tales perfecti viri debent et in prelatioe et in
iurisdictione alijs preeminere et potestatem super alios
obtinere. **Certe** et **Bernardus.** **Ancillam** dominari et domi-
nam ancillari magna abusio est. **Seneca** etiam dixit. qd
grate est a deteriore cingi siue anari. **Et** ideo dicit **Ue-**
getius. **Quod** tunc bene respublica regebatur. quando
non erat maior nisi qui melior. **Et** ideo masculi. idest vi-
ri perfecti debent dominari: et debent in honoribus pre-
ferri. sicut dicitur **Apoca.** xij. **Quod** mulier peperit virum
masculum qui rectus erat gentes quod est contra mltos
quia sicut videmus femine. idest viri imperfecti: magis
quandoq; preferuntur q; masculi. idest viri boni: ma-
gis volunt dominari q; viri boni et perfecti. **In** **Amazo-**
nia femine retinentur et masculi expelluntur. ita qd nul-
lus masculus sed solum femine ad regimen admittuntur.
Quia vere hodie in hoc mundo repelluntur scriptis-
sime ab officijs et diuinis illi qui sunt meliores et admit-
tuntur illi qui sunt deteriores. **Quod** figuratum est in
pharaone qui precepit masculos enecari: et feminas re-
seruari. **Et** ideo hodie videtur impletum illud **Esa.** iij. **pe-**
pulum exatores sui spolia vcrunt: mulieres domi-
nate sunt eis. **Cuius** equidem figuram et exemplum ha-
bemus in illa muliere **athalia** que omne semen regius
fecit occidi vt sola posset. in hierusalem principi vbi
tamen nequissime regnauit et populum domini a cul-
tura dei reuocauit: et in templo adorari ydola fecit: sicut
dicitur. **ij.** **Reg.** xij. **Paral.** xij. et xxij. **Ipsa** ta-
men finaliter fuit gladio interfecta. **Ista** ergo femina **athalia**
typum et figuram gerit malorum. **effeminatorum**
et in constantiam prelatorum qui ad finem qd possunt
regnare in ecclesia sepe nituntur extinguere depumerc
et impugnare semen regius idest viros bonos ad quos
debat aliorum regimen pertinere: sicut sepissime pat-
et ad sensum. **Quia** sicut dicitur **Ecclesiastici.** xxx. **Si**
mulier sumserit principatum: contraria est viro suo quo
facto si in regimine preualet: statim propter eorum ma-
lam vitam templum ecclesie destruitur. **deus** non coli-
tur nec adoratur: immo ydola dyabolica. idest vitia et
peccata in ecclesia colunt et ipsa dyabolo finaliter in infer-
no pemuntur: q; sicut dicit **puer.** xxvij. **Regnabitibus** i. ijs
ruine hominum. **Ad** masculi ergo debent esse perfecti q; alijs pre-
cipiantur

clplantur. qz isti virtutē habēt sagaciter sperādi. ¶ Se-
cundo dico qz tales spirituales masculi habent virtu-
tē viriliter operandi. Naturaliter enī masculi sunt for-
tiores ad operandū q̄ femine. Sic tales fortius ⁊ viri-
litus debent bona opera exequi q̄ alij. In celo enūm dī-
tur esse quedā signa masculina. ⁊ quidam planete ma-
sculini: qui valde sunt fortioris operationis q̄ alij quia
scilicet in celo ecclesie: illi qui sunt masculi. idest prelati
clerici vel perfecti: debent in bene operando esse fortio-
res et in bono opere promptiores. Quod tamen est ho-
die contrarium. Inter vsos enī teste Plinio fallit regu-
la quia scilicet inter vsos femine sunt masculi fortio-
res. Sic vere in ecclesia femine. idest simplices ⁊ subdi-
ti sunt fortiores ad bene operandum q̄ clerici vel prela-
ti. ¶ Tertio dico qz tales spirituales masculi habēt vir-
tutem fortiter generandi. In generatioue enī mascu-
lus se habet per modū forme et agentis. femina vero
per modum materie et patientis. Unde proprie ad mas-
culum pertinet generare. Sic vere tales pre ceteris de-
bent habere virtutem spiritualiter generandi. quia. scili-
cet ipsi debēt generare in seipsis bona opera et etiam
alios debent per predicationē et conuersationē dño ge-
nerare sicut faciebat apostolus qui dicebat. j. Cor. iij.
In christo enī iesu per euangelium ego vos genui ⁊ c.
¶ Omitto grā breuitatis. Vide in tabula que infra fiet.

Masphat. Nota qz masphat erat locus vbi
filij israel contra tribum bentamin
⁊ scelus gabaon coniurauerat sicut dicitur iudicum
xx. ⁊ xxj. Ubi etiam filij israel ad samuel contenerunt ⁊
vbi ipso orante victoriā ⁊ philisteis habuerūt sicut di-
citur. j. Reg. vij. ⁊ j. Reg. r. Ubi samuel populum iudi-
cauit sicut dicitur ibidem. Et vbi iudas omnē masculū
interfecit. j. Mach. v. et vbi Sodalitas filios israel post
destructionē hierusalē congregauit. sicut dicitur ihere. xl.
⁊. iij. Reg. xxv. Interpretatur autem masphat contem-
plans tēpus vel speculator peccati. Applica si vis ad bo-
num vel ad malum quia transeo.

Mathathias. fuit pater machabeorum. ⁊
interpretatur collator a dño:
vel donum domini aliquando. Vide de ystoniam. j. Ma-
chab. j. et. ij. ca. Et applica prout occurrerit.

Materia. Nota qz cū materia sit cū suis libet rei
originale principij passiuū dūtaxat
que de sui natura est in potentia ad oēs formas: habēs
in se ipse perfectionē potens et acquirere perfectionē per
presentiā forme sibi vnite. Adulta possent de materia di-
ci ⁊ ad multa posset multipliciter applicari. Verum qz
paucissime sunt antozitate omitto. vide si vis in intro-
ductioe meo: vbi primū capi. est de materia et ipsius
conditionibus ad diuersa moraliter applicatis.

Mater. Nota qz cū mater sit persona in qua et ex
qua fetus materialiter pcreatur. A qua
fetus nutritur et educatur. Per quam fetus regitur et
gubernatur. Spiritualiter loquendo. mater potest acci-
pi in bono ⁊ in malo. An per matrē in bono potest intelli-
gi prelati et gubernator instructor ⁊ predicator. nutri-
tor et miserator. Dico qz mater potest significare prela-
tos et gubernatores. Et sic deus potest dici mater quia
scilicet iste sicut mater portat: nutrit: fouet ⁊ diligit vni-
uersos dicens illud. ij. Reg. j. Sicut mater vniciū amat: si-
liū ita te diligebam. Sic etiam prelati possunt dici ma-
ter qz scz prelati debent filios nutrire. idest subditos ver-
bo et exemplo. et temporali subsidio. vt sic quelibet ma-
ter spiritualis siue sit prelati siue predicator: siue etiā
quelibet bñfactor possit dicere illud ecclesia. xxij. Ego
mater pulcre dilectionis et timoris ⁊ agnitionis et san-
cte spei. Ubi aduerte qz prelati debent esse.

Diligentes.	Dilectionis.
Matres Corrigentes. quia mater.	Timoris.
Dirigentes.	Agnitionis ⁊
Erigentes.	Sancte spei.

¶ Primo ergo dico qz prelati debent esse mater filiorū. ad

est subditorū ipsos fouendo et diligendo. qz. f. mater so-
let filios diligere: ⁊ ipsos nutrire ⁊ defendere. Quod est
contra malos prelatos qui sunt sicut quedā porce q̄ s̄
Pliniū solent omnes filios suos deuorare p̄ter primos
Quia. f. multi sunt mali prelati q̄ filios. i. subditos suos
deuorant exactorib⁹ et rapinis: p̄ter illos qui apud
eos sunt potiores ⁊ primi. f. familiares consanguineos
⁊ amicos: ita qz tales non possunt proprie dici matres:
f. qz isti contra naturā maternitatis proprios filios ma-
gis q̄ alios cruciant et flagellant ita qz talibus potest
dici illud Ezech. xix. Quare mater tua leena cubauit in
ter leones. Isti enī dicuntur mater p̄pter plationis ma-
ternitatem. Dicuntur leena p̄pter inuasionis crudelita-
tē. Dicuntur cubare propter deliciarū carnalitatē. Di-
cuntur esse inter leones propter voraces familiaritū so-
cietatem. Timeant igitur tales impie matres ne eis
eueniat sicut scorpiō. Dicit enī Plini⁹ qz est quedā spe-
cies scorpiōnū que quandoqz concepit. ⁊ filios quos ta-
men cū peperit oēs incipit deuorare. Quod videns vlti-
mus salit super clunes matris: ⁊ eā pungit et occidit: et
mortē fratru suoru vindicat atqz punit. Sic vere charif-
simi accidet talibus iniquis matribus filios suos idest
pauperes subditos deuorantibus. Quia p̄culdubio vl-
timus frater illoru. f. christ⁹ qui dixit Mar. iij. Qui fa-
cit voluntatē patris mei. ille frater meus ⁊ mater ⁊ so-
ror est: ipsos finaliter per mortē tēporalem ⁊ perpetuā
vulnerabit ⁊ fratru suoru iniurias vindicabit. Canti. j.
filiū matris mee pugnauerunt contra me. Et Mich. iij.
filia consurget aduersus matrē suā. Non sic ergo s̄
sint prelati bone matres subditos fouendo et diligendo
Ego inquit mater pulcre dilectionis. vt dicat quelibet il-
lud. ij. Reg. j. Sicut mater vniciū amat filiū ita diligite
bā. ¶ Secundo dico qz debēt esse matres subditos ma-
monēdo et corrigēdo: qz scz prelati debent esse mater ti-
moris sicut enī mater solet filio timorē incutere. ⁊ quā-
do inuenit euz luto maculātū solet euz acriter verbera-
re. Sic vere prelati debent timorē suū in subditos impi-
mere et eos si delinquit iuste ⁊ rigide castigare. Cū Ec-
cli. xv. Qui timet deū faciet bona: et qui continēs est ius-
ticiū apprehendet eā ⁊ obuiabit illi quasi mater hono-
rificata. ¶ Prelati enim sicut mater honorificata habet
malis subditorū desiderijs obuiare vt timorē dei possit
in eis generare. ¶ Tertio dico qz isti debent esse ma-
tres subditos regendo ⁊ dirigendo. Agnitionis inquit.
Sicut enim mater tantum habet de agnitione et indu-
stria qz filios suos regit et dirigit quousqz sciant regere
semetipsos. Sic vere prelati debent esse prudens: sa-
piens ⁊ agnoscens vt subditos debite dirigat atqz re-
gat. Unde bonus pastor dicit illud Joannis. r. Cogno-
sco oues meas et cognoscunt me mee: vt sic de tali ma-
tre possit dicere quelibet subditus illud prou. iij. Te-
nellus vt vnigenitus sui coram matre mea et docebat
me vere ad tales pertinet docere subditos et eos in mo-
ribus crudire: quia sicut ad matrē pertinet lactare fi-
lios cum mammillis et eisdem lactis dulcedinem mi-
nistrare. Sic ad bonum prelatum pertinet fac bone do-
ctrine subditis distillare in bonis spiritualib⁹ eos enu-
trire. Anūtamen aduerte qz sicut paruuli lacte matris
sue proprie laudabilius nutriuntur: sic subiecti lacte do-
ctrine proprii rectoris vel prelati melius et laudabilius
informantur. Quod est contra illos qui per vicarios
faciunt subditis predicari: et ipsos per vicarios guber-
nari. Nullus enim potest vt communiter ita bene doce-
ri et informari. regi ⁊ gubernari p̄ vicarios sicut p̄cto-
res ⁊ prelatos. Magis enim fertur effectus maternus
sup filiū q̄ alienus. Sicut exemplū habemus. ij. Reg.
ij. de duab⁹ mulierib⁹ meretricib⁹: quarū mater p̄p̄uū
filiū noluit interfici. Alia vero mulier. q̄ se matrē finge-
bat et nō erat de morte pueri nō curabat dices. Nec mi-
hi nec tibi. s̄ diuidas. sicut de mercenariō dicit Joā. r. qz
mercenari⁹ cui⁹ nō sunt oues p̄p̄ie vidit lupū veniētē
⁊ fugit qz nō pertinet ad eū de ouibus. ⁊ id iudicauit sa-
lomon dices de vera matre. Date huic infantē ⁊ viuunt

Matrimonium

hoc est enim mater eius. Ipsi ergo debent esse matres subditos regendo et cognoscendo. Agnitionis inquit Col. j. Impleamini agnitione dei. Quarto dico quod isti debent esse matres subditos tenendo et erigendo. Sancte sper inquit. Sicut enim mater puerum cum cadit in luto solet erigere. et ne iterum cadat ipsum manu tenere et corpora sustinere. Sic prelati debent subditos in lutum cadentes. i. ad amorem honorum temporalium ambulantes sursum erigere ad spem et desiderium eternorum: et eos ibi manutenerere. et pro posse continue conseruare. Sancte inquit spei. Nulla enim alia spes est sancta nisi spes bonorum paradisi. Et ideo ibi superiores sperare et ad sperandum subditos adiuuare debent. ps. Sperate in eo omnis congregatio populorum: effundite coram illo corda vestra. Et in ps. Spere in domino et fac bonitatem etc. quod est contra illos qui magis inducunt filios ad temporalia diligenda quam ad eterna speranda. De quibus dicitur. In Paral. xxiij. Mater eius impulit eum impie agere. Non sic ergo. sed sit prelati Mater diligens. corrigens: dirrigens: erigens. Ut sic ad prelatos videatur referri verbum berubardi dicentis super cantica. Discite vos subditorum in matres esse non dominos: diligite magis amari quam metui. Sit in vobis materna pietas et paterna severitas. Exhibete vos matres fouendo: patres corrigendo: suspendite verbera: producite verba. Sic igitur patet quod mater accipitur in bono etc. Sed potissime accipiendo in bono: possum accipere virginem gloriosam. Mater enim est nomen honoris: nomen amoris: nomen dulcoris. Dico nomen honoris: quia ista debet ab omnibus sicut mater omnium honorari. quam etiam sicut matrem creator omnium honorauit. Ista est enim sicut saphir qui dicitur in carbunculi pro eo quod in eius ventre et venis carbunculus generatur. quia scilicet ista est mater dei: quia in ventre veteri sui ipse carnem accepit. Ita et nos possumus sibi dicere illud Ioan. xij. fili ecce mater tua. Et maritima a nobis debet honorari: quia ipsa est mater omnium. Est enim sicut archimesia que dicitur mater barbarum: quia ista est mater omnium peccatorum et peccatorum Sapient. vij. Omnium bonorum mater est. Et ideo debet a nobis honorari sicut mater figurata in imagine terre que vocata fuit alma mater. Teste enim Irido. antiqui videntes quod terra mater esset et nutrit omnium ventium voluerunt ut deam colerent et fecerunt sibi viam imaginem quam alma mater vocauerunt quam sedentes in medio currus collocauerunt clauem et tympanum in eius manibus tradiderunt. et in capite coronam de turribus impofuerunt: galli et aues ipsam sequebantur. et in eius presentia leones prosternebantur. Ista est enim propria imago virginis gloriose. Ista enim est in virtutibus secundissima. Et ideo influenza sue gratie est omnium spirituum interuentum nutritiua qua propter alma mater est merito nuncupata. Unde etiam de ea canitur. Alma redemptoris mater. ista dicitur sedere in curru. quia scilicet in sancto sabbato de discipulis iter quos erat. videntes christum in mortuum de fide dubitarent et more currus current et cogitationibus fluctuarent: ipsa sola immobilis in fide se debat: sicut vnica columna ecclesie fidem ne caderet sustentabat propter quod dies sabbati specialiter ei applicat ij. Reg. ij. Postus est thronus matris regis et sedebat ad dexteram eius. Ista ergo tenet clauem in manu per quam intelligit misericordiam. per quam solam padisus peccatoribus aperitur. Tenet etiam tympanum per quod intelligo iusticiam et potentiam. per quam solam exercitio demonum deterrere. Et ideo dicitur Can. vj. Terribilis ut castrum acies ordi. In capite etiam portat coronam quia sicut regina angelorum a christo mirabiliter coronatur. Quia sicut dicitur in ps. Corona aurea su. eius. Quid plura: proculdubio: galli id est angeli et viri contemplantur ei deuoti: ista sequitur et seruientur per deuotionem leones vero. i. peccatores coram ea prosteruntur per orationes et per sue misericordie implorationem. Galli enim et leones. i. angeli et homines perfecti et peccatores indigent maria sequi. Maria seruunt marie. respiciunt ad mariam. In

ipsa enim secundum Bertholdum. Inuenit angelus leticiam. Inuenit gratiam. Peccator veniam: tota trinitas gloriam. Ista est ergo mater honoris. Ecclesi. xv. obuiabit illi quasi mater honorificata. Deinde dico quod ista est mater amoris dulcissimi et honesti. Ista est enim sicut mater que defendendo filio verberato patris verberibus se opponit: et ipsam filium regit et protegit et defendit. Quia vere charissimi beata virgo pro filio suis id est pro sibi reuoluntatis: patri nostro deo propter orationibus se opponit et adire primendum verbera damnationis eterne misericorditer se interponit. Ideo dicitur Iherem. xlij. Nunquid potest mater obli. infan. suum etc. Denique dico quod ista est mater dulcoris. Pre dulcedine enim compassionis ista semper condolet miseris aliorum sicut apparuit. Joannis ij. Vinum non habentibus compassa pro ipsis: filium exorauit: Quia pro certo si vinum spiritualis consolationis nobis deficit. ipsum nobis a filio si ad ipsam recurrimus imperabit. In figura cuius dicitur Joannis. xij. quod stabat iuxta crucem iesu mater eius. Quia. scilicet ista semper adest hominibus cruciatis. Sic igitur patet quomodo ista potest dici mater. ita quod proprie de ea potest dici illud. Gallat. iij. Que sursum est iherusalem libera est et hec mater nostra est. Et Sap. vij. Omnium bonorum mater est. Et sic patet quod per matrem potest intelligi mater nostra beata virgo. Sed adhuc dico quod mater potest accipi in malo. Et sic mater potest dici.

Mundi prosperitas et habitatio.	Iste enim sunt que
Carnis carnalitas et delectatio.	dam matres im-
Hostis fallacitas et fraudatio.	prober: pestife-
re que nos percutiunt peccatores.	Mundus ergo est ma-
	ter omnium auarorum. Tunc de tali matre dicitur. Eze-
	chie. xvj. Radix tua de terra chanaan. pater tuus amor-
	reus. et mater tua cetha. Exponesi vis. Caro est mater
	omnium immundorum. Et ideo tales possunt dicere illud
	ps. Ecce enim iniquita. conce. sum. et in pe. corde. me ma-
	ter mea. Hostis est mater omnium superborum. Ita et de ipso
	et de quolibet filio suo potest dici illud. y. Para. xxij. ma-
	ter eius impulit eum ut ageret impie. Et hec de matre
	sufficiant tam in bono quam in malo.

Matrimonium. De matrimonio conu-
bio. coniugio. celibatu
multa possent dici sed paucissime sunt auctoritates. Est enim matrimonium.

Spirituale.	Spirituale est christi et anime.
Sociale.	Sociale est prelati et ecclesie.
Cordiale.	Cordiale iter duos mutui amoris.
Corporale.	Corporale vero viri et uxoris.

Ista possent multipliciter deduci sed auctoritates vocales desunt. Vide ergo vbi coniugium et coniunctio. Erubi sponsum et similia.

Maturitas. Maturare. Nota quod
maturare
quandoque accipitur pro accelerare: sicut cum dicitur. Quis maturauit opus iter vel negocium. Et sic ut communiter accipitur apud tyrumlium et alios antiquos historiographos. Si etiam sumitur. Genesis. xxxij. vbi de iacob dicitur. Quod cum mature surrexisset tulit duas uxores suas etc. Er. ij. Achabeo. vij. Inuocans inquit deum genti nostre maturus propicius fieri. Et Actuum. xxv. Promisit se festus apud cesaream maturus profecturum. Quandoque autem et communiter sumitur per conditionem seu dispositionem fructuive potestatem quod dicitur. Quod uel segretes sunt mature hoc est dicitur. Plene disposita et perfecte et ad ultimum suum complementum deducta: et sic sumitur Genesis. xl. Tunc ille vidit vitem ubi erant tres propagines et crescere paululati gemas et paulatim uvas maturefcere igitur moraliter loquendo dico quod maturitas in bono sumitur in malo. in bono enim significat dispositionem perfectionem et complementum cuiuslibet rei bonae. et similiter in malo complementum et summationem mali nam sicut fructus maturus dicitur quod ad illud statum puenit in quo congruus est quod colligat et ad usus hominum deducatur sic vere quodcumque negocium maturum

rum esse dicit: qñ ad cõplēmētum suum ad qd̄ ordina-
tuz fuerat est deductū. Uide de bona maturitate ⁊ p-
fectiōe ⁊ de imperfectis q̄ ad eā nō attingūt dicit. Esai.
xxxvij. Qd̄ facti sunt sicut fenū agrī: ⁊ gramē pasce-
berba tectorū q̄ exaruit anteq̄ maturesceret. De ma-
la vero maturitate. i. de cõplēmēto vitiorū ⁊ p̄summa-
tione in malo dicit. Apoc. xiiij. Mitte falcē tuā ⁊ me-
te: qm̄ venit hora vt metas: q̄ maturauit messis terre
Loq̄ eñ similitudinariē. q. d. Sicut messis qñ matu-
ra est colligit: sic p̄gries reproborū qñ matura est i vi-
tīs p̄summata fuerit ⁊ p̄pleta: necesse ē q̄ dānet. Igit̄
p̄z q̄ loq̄ndo morali t̄nos iucim⁹ q̄ ē maturitas in
Vultu. In oibus eñ hō esse debet maturus: ⁊
Sestu. in virtutibus cõpletus ⁊ in honestis mo-
Actu. ribus honestus ⁊ i opibus circūspect⁹
Sessu. Maturitas eñ p̄uidam grauitatē
Sensu. ⁊ deliberatiuā tarditatē signat quam
p̄certo pudēs hō in suis opibus ⁊ v̄bis factis ⁊ gesti-
bus semp̄ feruat. Leuitas eñ ⁊ incōstantia: celeritas
⁊ festinancia: scurrilitas ⁊ insolētia: maturitati oppo-
nunt. Et ideo viri prudentes ⁊ honesti talia detestan-
tur ⁊ in maturitate debita delectant. Dicat igit̄ quili-
bet talis illud. ps̄. p̄ueni in maturitate ⁊ clamau-
i q̄ in verbo tuo iupsperavi. De maturitate igit̄ graui-
tate ⁊ honestate morū multa possent dici: sed deficiūt
auctoritates. Uide vbi honestas. prudentia. Delibera-
tio. Tarditas ⁊ similia.

Maxilla. Cum maxille sint partes corporis aī
malis q̄. s. dentibus armanf: sctib⁹
irrigant: ictibus adaptant funibus artant seu frenat
Dica q̄ p̄ maxillas ecclie intelligo viros iustos q̄ re-
uera, armanf dentibus discretionis: vt valeant cūcta
rummare. Iriganf sctib⁹ deuotionis: vt valeant di-
gna germinare. Grauant ictibus tribulationis v̄vra
leāt mala tolerare. Ligant seu frenant funib⁹ corre-
ctionis: seu discipline ⁊ coertionis: ne valeant nimis
euagari. Vel si vis: dic q̄ maxille significāt duplicem
aīe potentiaz. s. superiorē: hec est virtus intellectiua:
⁊ inferiorē hec est virtus affectiua ⁊ volitiua. M̄ reue-
ra tales maxille sp̄iales v̄nt esse sctibus rigate p̄ pe-
nitentiā. T̄cñ. j. Plorans plorauit in nocte ⁊ lacrimae
eius in maxillis ei⁹. Item debēt esse ictibus aptate p̄
patientiam. T̄cñ. iij. Dabit percutienti se maxillas
saturabit opprobij. Itē dñt esse funibus frenate: per
disciplinā: prudentiā ⁊ tēperantiā. ps̄. In chamo ⁊ fre-
no maxillas eorū constringe q̄ nō. approp̄imant ad te.
Vel si vis in malo significato. Dic q̄ maxille in q̄bus
sunt dentes q̄ mordent ⁊ edunt: signāt crudelitatem ma-
lorū: quā deus finalit ictibus tribulationū ferit: ⁊ fre-
no debite coertionis cōstringit: ⁊ sctibus desperatio-
nis cingit. Uñ dñs loquens tyranno sub figura draco-
nis. Ezech. xxxij. dicit sic. P̄onā inqt̄ frenū i maxillis
tuis ⁊ extrahā te de medio fluminū tuorū ⁊c.

Maximus. Nota q̄ maximus dicitur: vel
simpliciter vel comparatiue:
vel saltem extimatiue. Simpliciter dico. sicut de⁹ di-
citur maximus: q̄ nihil est deo mai⁹. Cōparatiue si-
cut illa dicunt maxima: q̄ respectu aliorū sunt ardua:
atq̄ magna. Extimatiue ⁊o sicut nos illa extimam⁹
esse maxima quorū magnitudo n̄c ibecillitati ⁊ ipe-
tentie est ignota. Horabo igit̄ q̄ in scriptura reperit
maximitas.

Immortalis essentie.
Virtualis excellētie.
Temporalis p̄minentie
Criminalis pestilentie.
Sup̄nalis opulentie.
Infernalis violētie.

Primo igit̄ dico q̄ iue-
nit vnū maximū qd̄ ē i-
mortale. Et istud ē de⁹
qd̄ est summ⁹ ⁊ maxim⁹
sup̄ oēs. vñ Hester. xvj.
dicit. Qd̄ istis vtentes

legib⁹ sunt filij altissimi ⁊ maximi semp̄vniētis dei
Secundo dico: q̄ inuenit vnū maximum qd̄ est ⁊o
uale. Et sic dico: q̄ libet hō virtuosus est maximus
co q̄ i maximis se exercet: ⁊ maximis virtutib⁹ est re-
pletus. Eccl. xlvj. fortis in bello ielus naue successor

moysi in p̄phis: q̄ fuit magnus ⁊ maximus in salutē
electorū dei. Tales eñ dicunt maximi: quia continēt
maxima agunt maxima: attingunt vsq̄ ad maxima:
⁊ p̄merent maxima. Et sic dico q̄ isti sunt maximi p̄
lipitudinē sciētie. Eccl. ix. Hanc autē vidi sub sole sa-
piētiā ⁊ p̄bau maxima. ⁊ Hiere. xxxj. Des eñ cogno-
scēt me a minimo vsq̄ ad maximum. Isti sunt mari-
mi p̄ rectitudinē iusticie: sicut enim dicit. p̄uer. xv. In
abundanti iusticia virtus maxima est. Hoc eñ mari-
mum ⁊ p̄mū est mandatū. Mat̄. xxij. Itē isti sunt
maximi p̄ fortitudinē potentie seu constantie. Judi-
cū. xvj. Dic mibi obsecro in quo sit tua maxima forti-
tudo. Uñ de morte cuiuslibet talis viri potest dici il-
lud. ij. Reg. ij. Princeps ⁊ maximus cecidit hodie in
isrl: hoc est igit̄ vnū maximū qd̄ est ⁊uale. C Ter-
tio dico: q̄ est vnū maximum qd̄ est tpale. Et sic dico:
q̄ in estimatione mūdanoꝝ qd̄ dādicunt maximi ra-
tione sciētie secularis. Quidā ratione potentie ma-
gistralis. Quidā rōne opulentie tpalis. Et reuera ta-
les q̄ ita maximi reputant. Sunt dediti cibis atq̄ cō-
muis. Sunt dediti lucris ⁊ avaricijs. Et dantur penis
atq̄ supplicijs. Sunt dico dediti cibis castrimargijs
Uñ de Assuero d̄. Hester. i. Qd̄ ipse inuitauit omnes
populum q̄ erat in susis a minimo vsq̄ ad maximum
Sunt etiā dediti lucris ⁊ avaricijs. M̄ reuera sicut d̄
Hiere. viij. A minimo vsq̄ ad maximum oēs avaricie
student. f̄maliter vero oēs erūt dediti penis atq̄ sup-
plicijs sez in inferno: q̄ potentes potenter tormenta
patient. Sap. v. Uñ. ij. macha. xij. dicit: q̄ iudas iter
fecit viros milia. xiiij. ⁊ maximū elephantorū. Est igit̄
tur vnū maximū qd̄ est tpale. Quarto dico: q̄ est
vnum maximum qd̄ est criminale. Et ista ē maximi-
tas culpe. Peccata eñ dicunt maxima: vel q̄ multa
vel quia pessima: vel etiā: q̄ dei q̄ est maxim⁹ ostensi-
ua: vel glē eterne q̄ maxima est p̄ditua vel pene eter-
ne q̄ maxima est causatiue: sicut venen⁹ d̄ maximū
vel quantitate vel virtute. Et sic dico: q̄ maxima pec-
cata dicūt ydololatria: sup̄bia: luxuria: ⁊ ydololatria
d̄. Ero. xxxij. Qd̄ moyses rephendit aaron p̄pter ado-
rationem vituli dicens. Quid fecit tibi p̄p̄s iste vt in-
duceres sup̄ eū pctm̄ maximū: Et Job. xxxj. d̄ de ado-
ratione solis ⁊ lune. Qd̄ hec est iniquitas maxima: ne-
gociatio cōtra deū altissimū. De sup̄bia ⁊o d̄. in ps̄.
q̄ si mei non fuerint dominati tunc ima. ero ⁊ emun.
a delicto maximo. De adulterio vero seu luxuria d̄.
Job. xxxj. Si deceptum est cor in eū: sup̄ mulierē: ⁊ ad
ostium amici mei insidiatus suz. Sequitur. Hoc eñ ne-
phas est iniquitas maxima. Istud est igit̄ vnū maxi-
mū qd̄ est criminale. Quinto dico q̄ inuenit vnū
maximū qd̄ est sup̄nale. Et hoc est gloria paradisi. vñ
de ista maxima gloria dici p̄t illud. Sap. xviij. San-
ctis autē tuis maxima erat lux. ⁊. ij. (pe. j. vbi d̄. q̄ de
us pater per xpm̄ maxima ⁊ p̄ciosa nobis p̄missa do-
nauit: vt diuine efficiamur p̄ortes nature. ecclesiā. n.
triumphans maxima d̄. quia etiam ipsa ecclesia mi-
litans quandoq̄ maxima vocatur. sicut. ij. Macha.
xiiij. d̄. q̄ nichanor venit ad maximum ⁊ sanctissimū
templū. Et ibidem in principio d̄: q̄ alchimius per
pecuniam: qui erat pessimus: factus est summus sa-
cerdos maximi templi dei. Inuenitur ergo vnum ma-
ximum: quod est sup̄nale. Sexto dico q̄ inuenitur
vnum maximum quod est infernale. Et istud est im-
mensitas pene inferni: de qua potest dici illud. Be-
nesis. xij. q̄ deus flagelauit p̄pharaonem plagis ma-
ximis. Sufficit. Uide supra vbi. Magnus. ⁊ Maioꝝ.
Quia multa posui de Magnitudine.

Maxime Nota q̄ istud aduerbiū maxime
est aduerbiū significans p̄cedē-
tium adiunctionē: augmētatiōē ⁊ maiore affirmatio-
nem ⁊ distinctionis specialē d̄nominationē: ⁊ idem
signat: qd̄ potissime vel qd̄ p̄fertim ⁊c. Omitto quia
paucissime sunt auctoritates vocales.

Mechari. Nota q̄ mechari idem est q̄d cum aliena vxore cocubere v̄ luxuriari Et sic dico q̄ mechari accipit p̄ fornicatione sp̄uali corporali ⁊ cordiali: Sp̄ualis est q̄n̄ aia p̄ fidē deo spon fata adheret adultero: pctō vel dyabolo: v̄n̄ de tali aia sic mechante d̄: Hier. iij. Vidit p̄uaricat̄ iuda q̄ p̄ eo q̄ mechata est auerfat̄: israel dimississet eā ⁊ dedit sibi libellum repudiij: non timuit: sed mechata est cū ligno ⁊ lapide. i. cū ydolis lignis ⁊ lapideis ip̄a. s. adorando. Corporalis est q̄n̄ vnus cōinguz alteri fidem frangit. De quo. Exo. xx. Non mechaberis. Cordialis h̄o q̄n̄ quis licet nō corpore saltem mēte ⁊ p̄pleta voluntate cōsentit actualiter in peccatum de quo math. v. Qui viderit mulierē ⁊ cocupierit eā iam mechatus est eam in corde suo. Tūc vbi luxuria fornicatio. Adulterium.

A

Mecum. Nota q̄ istud aduerbiū mecū semp̄ signat societatem siue bona fuerit siue mala. Nota ergo q̄ in scriptura inuenit̄ **Mecum.** Gloriosum. **Mecum** gloriosum signat societatem dei ⁊ beatorū q̄. s. seq̄i sunt in paradiso: ita q̄ quilibet p̄t dicere illō. Luc. xxiij. Hodie mecum eris in paradiso. ⁊ Luc. xv. filii tu semp̄ mecum es: oia mea tua sunt. Ubi aduerte q̄ istud mecum habet caritatem inestimabilem. filii inquit. habet firmitatē semp̄ durabilē. Tu inquit mecum es. habet bonitatem cōcabilē. Quia oia mea tua sunt. Item mecū ⁊ tuosiq̄ signat societatem dei ⁊ viroꝝ perfectōꝝ: de quibus ip̄se dixit. Luc. xi. Pueri mei mecum sunt in cubili. Ista em̄ societas intelligit̄ p̄ gr̄am ⁊ caritatem. Et ista est societas.

Flebilium consolatiua. Dico ergo q̄ p̄ talem societatez flebiles cōsolant̄. v̄n̄ Ezech. iij. **Debilitum roboratiua.** **Dolentium mitigatiua.** **Mansuetudinaria.** **Mansuetudinaria** dñi erat mecum confortans me. Debiles roborant̄. p̄s. Si ambulauero in medio vni. mor. non time. nia. qm̄. tu mecū es dñe. Dolentes mitigat̄ p̄s. Et tu dñe fac mecum p̄pter nomē tuū. qm̄ suavis est mīa tua. Et id̄ breuiter societatem talē debem⁹ sectari: ⁊ ip̄am p̄ gr̄am frequentare. sicut etiaz ip̄se hortatur. mat. xxvj. Sustinete hic ⁊ vigilate mecum. Ubi aduerte q̄ talis societas. Debet in patientia tolerari. Sustinete. Debet cū diligentia frequentari. Vigilate. Debet cū amicitia copulari. **Mecum.** Prosequere si vis: q̄ illi q̄ a tali societate recedunt reprehendunt sicut ibidem d̄. Non potuistis vna hora vigilare mecum. Istud est igitur mecū virtuosum. Itē est mecum dulcorosum: q̄d signat societatem mutui bonoꝝ p̄sonarum: qua nihil dulcius inuenit̄. De qua. ij. Reg. xij. Veni mecum vt req̄scas. **Item mecū est vitiosum.** Et istud signat societate hōim̄ peruerōꝝ: ⁊ etiā pditorū de qua. Lu. xxiij. Ecce man⁹ tradētis me mecū est i mēsa. **Itē est mecū dolorosus ⁊ istud signat societatem mortuōꝝ ⁊ dānatōꝝ: de qua samuel mortu⁹ ⁊ in inferno positus dixit sauli in crastino morturo: j. Reg. xxvij. Tu ⁊ filij tui cras mecū eritis. Si vis adhibere exēpla sicut de societate inuenies: vel forte intendo facere vnum tractatum. de **Mecum. Tecum. Secum. Nobiscum. Vobiscum.** Vide supra satis plene vbi Cum.**

A

Medicus. Medicina: cū medicina sit remedium cōtra morbuū: videt̄ q̄ omnia illa q̄ contra morbos vitioꝝ adiuuāt debeāt dici medicine. Sicut em̄ videmus: q̄ animalia q̄n̄ se sentiūt infirmari certas sibi p̄parāt medicinas: sicut pt̄ d̄ cane: q̄ comedit gramē vt̄ faciat vomitū: de ceruo q̄ vitif diptāno: de elephante q̄ vitif olea q̄n̄ se pcipit venenatum. Sic vere hō q̄n̄ sentit q̄ vitia est infirmus: d̄ p̄uidere ⁊ recipere sp̄ualia remedia medicine. Iuxta illud. Ecclē. xviij. Ante languorem adhibe medicinam. Et bñ dicit. Ante languorē. s. inueteratum. Quia p̄certo: q̄n̄ languor infirmitatis peccati p̄ malā conductu

dinem indurauit: tunc ip̄m̄ sp̄ualis medicus relinquit. Iste autem sp̄uales medicine sunt. Ecclesie sacramenta. Sacre pagine documenta. Correctionum aspera argumenta. Et consolationū dulcia monumenta. Altissimus. n. de terra creauit medicinā ⁊ vir pudēs nō abhorrebit eā. Ecclē. xxxvij. Sunt em̄ hec necessaria ad medicamētuz. Thob. vj. Et aduerte q̄ sicut in medicinis corporalib⁹. Quedam sunt incisive ⁊ mordicative. Quedam attractiue ⁊ aggregatiue. Quedam solutiue ⁊ liquefactiue. Quedam expulsiue ⁊ vacuatiue. Quedam cōsumptiue ⁊ maceratiue. Quedam resumptiue ⁊ impinguatiue. Quedam lenitiue ⁊ demulsiue. Quedam absteriue ⁊ corrosiue.

Sic vt̄ dico q̄ medicine sp̄uales. s. gr̄a ⁊ vtutes sunt diuersimode ⁊ multiplici in aia opantes: q̄. s. Quedaz opant̄ incidendo ⁊ mordicando: hec sunt timor ⁊ cōtritiō. Quedā attrahendo ⁊ aggregando: hec sunt cōsideratio ⁊ discussio. Quedā resoluendo ⁊ in lacrimis effluendo: hec sunt cōpunctio ⁊ cōpassio. Quedā euomendo ⁊ vacuando: hec sunt p̄fessio ⁊ vitioꝝ reuelatio seu emissio. Quedā cōsumendo ⁊ macerando. hec sunt penitētia ⁊ afflictio. Quedā resumendo ⁊ impinguando. hec sunt clementia ⁊ deuotio. Quedā leniendo ⁊ demulcēdo: hec sunt benignitas ⁊ solatio. Quedā v̄o abstergendo ⁊ corrodēdo: hec sunt aduersitas ⁊ correctio: Hec em̄ oia in viridario gr̄e collecta medicina: lia sunt ⁊ peccatice aie curatiua. figurata. Apocal. xxij. in illo lignovite q̄d erat ex vtraq̄ parte fluminis q̄d fructus afferebat. xij. ⁊ folia eius erāt ad medicinas vel sanitatē gentiū. flum⁹ em̄ iste est diuina gr̄a. Duo littoꝝa hui⁹ fluminis sunt facere bona ⁊ fugere mala. xij. fructus sunt. xij. m̄e opera. folia vero medicinalia: sunt oium virtutū gr̄a ⁊ c. Expone sicut alibi in pluribus locis. Bñ ergo dicit. Hier. sup̄ Ezech. q̄ ois medicina h̄z ad t̄ps amaritudinē: sed postea fructus doloris suauitate pensat̄. Istud potissime potest dici de mundo: ⁊ mundi tribulationibus ⁊ correctionibus. Quia reuera s̄m̄ Hiero. ibidē. Prouidentia dei oia gubernant: ⁊ q̄d pena credit̄ medicina est. Unum tñ aduerte: q̄. s. sicut aliq̄ sunt morbi corporales: qui nulla medicina p̄t curari: sicut est lepra: p̄t̄is antiquata: emorroyz fistulata ⁊ colica. Sic vere moralif loquendo aliqua sunt vitia q̄ medicinis sp̄ualib⁹ non curant: sicut est desperatio: p̄sumptio: obstinatio: recidiuatio: ⁊ similia. De hoc d̄: Hieremi. xlvj. frustra multiplicabis medicamina: sanitas nō erit tibi. ⁊ Esa. j. dicit de plaga timēte vuln⁹ ⁊ plaga tumēs nō est circūligata panis: nec curata medicamine nec fota oleo. Bñ igit dicit Hiero. in epla ad paulinū. q̄ putride carnes ferro indigent ⁊ cauterio: nec est medicus culpa sed vulneris: cū crude carni sicut medicus vt̄ miserat̄ nō p̄cit nec parcat: his igit de medicina p̄tactis possum⁹ dicere: q̄ nos habemus triplices medicos: diuersay egritudinū curatiuos. s. Christū redēptōꝝ q̄ vitam reparat ⁊ vulnera peccatoꝝ. Legum scrutatōꝝ dignū p̄ceptōꝝ: q̄ mores temperat ⁊ regit opera subditoꝝ. falsum deceptōꝝ: q̄ mentes alterat: excusans scelera fatuōꝝ. Doctū adiutorē: q̄ morbos superat: et sanat corpora infirmoꝝ. **¶** Dico ergo p̄mo q̄ est dare medicū q̄ animoꝝ est reformatōꝝ. Et iste p̄certo est xp̄s qui. s. medicus ē sup̄nus: q̄ de studio paradisi veniens in hunc mundū: genus humanus languidum medicauit: ⁊ medicina p̄prij sanguinis repavit ⁊ a mortis eterne piculo liberauit. De esculapio em̄ legitur: q̄ post appolinē p̄ez ip̄sius repator fuerit medicine. Et ideo q̄ homines videbat̄ de morte reducere: creatus fuit deus. v̄n̄ etiā s̄m̄ fabulas: q̄ per medicum mortuos

16

mortuos suscitabat dñi inuidentes ei fulminauerunt
 ⁊ occiderunt ipsum. Talis fuit medicus nř rps qđ. s. a
 morte culpe: ⁊ pene eripit pctōes. Dñi tñ illi d̄ qbus
 dñs: Dēs dñi gentiū demonia: hoc est dictu: demōes vel
 iudei. Uidentes ad lřam lazari: m p eū suscitatu inui
 derunt ei: ⁊ fulmine passionis ⁊ crucis eū occiderūt
 vñ de rpo. i. de isto medico loquit̄. **W**erñ. dicēs: q̄ ve
 nit redemptor ad perditos: medicus ad infirmos et
 egrotos ⁊c. Uide eā. s. ⁊c. Et merito: qđ p̄certo sicut di
 cit necesse fuit vt magn⁹ ad nos veniret medicus: qđ
 magnus vbiq; iacebat infirmus. vñ Aug. cōtra. v. he
 reses dicit: qđ fusus est sanguis medici: ⁊ factus est me
 dicamentum frenetici. Aug. etiā in li. confes. dicit li.
 ⁊. **I**heu mihi: cgo vulnera mea non abscondo: medic⁹
 es: eger sum. **A**ltericōs es: miser sum. nunqđ nō tē
 ptatio est vita hominis sup terrā: **P**rs igit̄ qđ est dare
 medicū qđ animoz est reformatoz. **S**cdo dico: qđ est
 dare medicū qđ auditor est informatoz. Et sic dico: qđ
 p̄ medicū p̄dicatoz intelligit̄. qui. s. docēdo ⁊ informā
 do alios medicat: ⁊ mox infirmitatib⁹ taz verbis q̄
 exēplis seu opib⁹ opitulatur. De isto em̄ videt̄ dictū
 illud. **E**cclē. xxxviiij. **H**onora medicum p̄pter necessi
 tatē: et em̄ creauit illū altissimus. **A**duerte tñq̄ multi
 sunt sicut frenetici: qđ. s. suos medicos solent odire: et
 ipsos dentibus ledere vel mordere. Sic multi sunt qđ
 detrahendor diffamando mordēt ⁊ lacerāt suos me
 dicos sp̄siales. s. p̄dicatores. **I**stud potissime faciunt
 qđ daz qđ ita infirmi sunt qđ suoz morbū aut sua vitia nō
 sciunt. **D**icunt em̄ **M**ath. ij. **N**on est opus valen
 tib⁹ medicis: sed male h̄tib⁹. **N**otādū etiā est qđ
 qñq; illi qđ p̄ceteris sunt infirmi. ⁊ i vita ⁊ in morib⁹
 defectiu: volunt alioz esse doctozes ⁊ medicos. **A**lios
 em̄ docent: se ipsos non docent. **P**redicant em̄ non fu
 randū sed furantur nō mechandum predicant ⁊ me
 chant. **T**alibus. n. dicit potest illud. **L**uc. iij. **A**ldice
 curā teips. **I**st. m. p̄fit dicere illō qđ dicit **S**cti. i. ep̄la
Eger hic nō medic⁹ habitat. ⁊ **H**iere. viij. dñ. **R**esina
 nō est in galaad. ⁊ medicus nō est ibi. **N**ō sic bonus ⁊
 spiritalis medicus. quia. s. talis est bonozandus ⁊ re
 munerandus ⁊ non mordendus nec diffamandus
Ecclē. xxxviiij. **I**mpingua oblationē ⁊ da locū medi
 co. **P**atet ergo qđ est dare medicū qui auditorū est in
 formatoz. **T**ertio dico qđ est dare medicū qđ subdi
 tozū est reparatoz seu gubernatoz. Et sic dico qđ medi
 cus est p̄latus qui. s. mox medici debet infirmos si
 bi cōmissos. i. subditos in sanitare morū ⁊ virtutum
 debite gubernare sanos ⁊ virtuosos fouere. **I**nfir
 mos ⁊ defectiuos corrigere ⁊ sanare. **N**on. n. egent qđ
 sani sunt medico. sed qui male habent. **L**u. v. **S**z pro
 certo pauci sunt hodie boni medici in officijs p̄la
 ture. **Q**uia reuera multi sunt qui recte mox quozun
 dā medicoz magis volunt infirmos qđ sanos. ⁊ plus
 gaudent habere subditos defectiuos qđ virtuosos
Et hoc. quia sicut medicus de infirmis non de sanis
 recipit salaria sic p̄latus de malis. ⁊ nō de bonis re
 portat munera. **N**ota etiā qđ aliq̄ sunt ita ignari me
 dici vel p̄lati qđ p̄certo nullū sciunt in morbis et
 defectibus subditorum remedium adhibere immo
 magis consueuerūt occidere qđ curare ⁊ magis lede
 re qđ iuuare. **I**sti igit̄ debent dicere illud **E**sa. iij. **N**ō
 sum medicus. ⁊ in domo mea non est panis neq; ve
 stimentū. **N**olite me constituere principem populi.
 q. d. omnē principem vel p̄latum decet esse medicū
 non tyranum. **P**atet ergo qđ est dare medicum qui
 subditorū ē reparatoz. **Q**uarto vero dico qđ est da
 re medicū qđ plurimoz est defraudatoz. Et iste p̄cer
 to est adulator vel p̄pocrita qui. s. verbis suis fallaci
 bus ⁊ mollib⁹ scit plagas vitorū excusando lenire. ⁊
 dolorē ⁊ displicentiā de autoz cordib⁹ amouere. **D**e
 talib⁹ medicis dñ. in ps. **N**unquid mortuus faciet mi
 rabilia: aut medici suscitabunt eum. q. d. non. **F**atiū
 est ergo talibus medicis. scz adulatoribus credere. ⁊
 cox verbis fallacibus consentire. **F**igura. **L**uce. viij.

vbi dicit. qđ mulier fluens sanguine erogauerat totā
 substantiā suā medicis. nec tamē quicq; p̄fecerat. sed
 semp̄ deterius habebat. **Q**uia reuera multi sunt qđ in
 talibus medicis. s. adulatoribus erogāt quicqđ h̄nt:
 sed tñ p̄pter hoc avitijs nō curātur. s. deterius semper
 valent. **M**at. v. **M**ulta fuerat perpeffa a plurib⁹ me
 dicis. est ergo dare medicū qui plurimoz ē defrauda
 toz. **Q**uinto hō dico qđ est dare medicū qđ infirmoz
 est solatoz. Et sic accipio lřaliter nřos medicos tem
 porales seu modernales. quia scz debent esse.

In arte completi.

In modo discreti.

In actu secreti.

In verbo faceti.

Debet em̄ medicus esse cō
 pletus in scientiā. **D**iscre
 tus in prudētia. **S**ecretus
 cum modestiā faciet̄ mox
 blandiciā. **H**ic est qui **P**er scientiam cōsiderat mor
 borum vitia. **P**er prudētiā administrat iusta reme
 dia. **P**er modestiam seu per honestam ⁊ secretā conti
 nētiā reuelantur sibi consilia **P**er faciendā seu blā
 dam eloquentiam consolando p̄ebet auxilia. **S**ed re
 uera multi non sic quia vere mali medici nō sunt sciē
 tes. sed ignorantēs et obliuiofi. **N**on sunt prudentes.
 sed precipites et impetuosi. **N**on sunt secreti. sed in
 solentes et nimis verbosi. **N**on sunt faceti. sed arrogā
 tes ⁊ iniuriosi et quod ceteris est deterius non sunt cō
 tenti sed ambientes et semper pecunie querulosi **I**sta
 dilata. concordia et applica sicut vis. **I**sta igitur suffi
 ciant quo ad presens.

Meditatio. **N**ota qđ medita
 tio nihil aliud est qđ circa ali
 quod attēta ⁊ profunda cogitatio **I**gitur distinguēdo

de meditatiōe ⁊ bona ⁊ mala. **P**rimo dicam⁹ qđ mēs
 humana videtur habere similitudinem corporalium
 oculoꝝ. **O**culi em̄ sunt membra mobilia ⁊ nūq; in co
 dem statu perseverātia. **V**oluit em̄ natura qđ superi⁹
 dextrosūm ⁊ sinistrosūm possent se voluere sic pos
 sent picula p̄cauere ⁊ corpori proficiā p̄videre. **S**ic
 vere dico de oculo mētis nostre vertibilis em̄ ⁊ mobi
 lis debet esse. qđ. s. per meditationem p̄uidā ⁊ discre
 tiā quādoq; dñ sursum ad deū ⁊ ad bona eterna respice
 re. **Q**uādoq; dñ inferius ad mortē ⁊ ad infernū intēdere
Mng. ceteri⁹ ad dexteram. i. ad illa que faciēda sunt
 se conuertere et quādoq; ad sinistram. hoc est dictum
 ad illa que cauēda ⁊ vitanda sunt se transferre. **C**olū
 ba enim que est auis gemebunda ⁊ meditatiua. solet
 caput suum nūc huc nunc illuc sepe voluere anteq; ip
 saz cōtingat alicubi se mouere. **M**editatio ergo cogi
 tatio **D**eliberatio ē necessaria viro iusto cuiq; p̄uido
 vel discreto v̄dicat illud **E**sa. xxxviij. **D**e mane vsq;
 ad vesperam finies me sicut pullus hyrundinis sic cla
 mabo ⁊ meditabor vt columba. **A**tenuati sunt oculi
 mei suspicientes in excelsō. **S**equitur. **R**ecogitabo ti
 bi omnes annos meos in amaritudine anime mee.
Ecce ergo quomodo iste meditabatur vite labilitatez
De mane vsq; ad vesperam finies mee. **C**arnis fragi
 litatem. **S**icut pullus hyrundinis inquit. **M**undi ad
 uersitatem. **C**lamabo inquit. **M**ortis necessitatē **M**e
 ditabor vt columba inquit. que scilz respiciens gemit.
Rerum debilitatez. **A**tenuati sunt inquit oculi mei.
Celi felicitatem. **S**uspicientes inquit in excelsō. **M**e
 tis iniquitatē. **R**ecogitabo inqt omnes annos meos.
Dei autoritatem. **T**ibi inquit qui scz es deus omni
 potens. **I**nferni p̄nalitatem. **I**n amaritudine inquit
 anime mee. **I**sta enim sunt nouem diuerticula que de
 bet vir prudens scrutari. et in quibus debz solerti ani
 mo meditari. **F**iguratus **G**ene. xxiij. vbi dicitur. **Q**đ
 cum ysaac exiisset ad meditandoz in agro. obuiauit
 sibi rebecca pulcerrima ⁊ prudentissima puellaruz qđ
 facta est eius vxor. **Q**uia reuera cum quis ad agrū ex
 trinsece meditationis egreditur. et in p̄fatis ⁊ alijs
 necessarijs solitarius meditat̄. **R**ebecca que inter
 pretatur patientia ⁊ que multum accepit. id est virtus
 modestie et prudentie. que sm veritatem multa me
 rita recolligit eidem coniugatur. vt sic talis possit di
 210 ij

Medius.

tere illud ps. Meditatus sum nocte cum corde meo exercitabar et scopebam spiritum meum ut dicitur est persequere prout volueris. Sed si vis alio modo distinguere. Dic quod iustus debet meditari.

Superius. Superius dei maiestatem.
Interiorius. Interiorius nostram qualitates.
Exteriorius. Exteriorius rerum vanitatem.
Posterius. Posterius mortis breuitatem.
Deeriorius. Deeriorius celi ciuitatem.

Primo ergo meditari debemus dei maiestatem que sursum presidet. Quia reuera super et ante omnia meditatio nostra debet ferri in deum sicut inquit precipuum atque summum. Nonne aquila respicit solem. Vnde animal oculos tendit ad stellam. Elephas ad lunam nouam sicut ponit propheta. Sic ve re dico quod homo debet ad solem lunam et stellas oculos mentis erigere ad deum. sanctos et angelos cor leuare. et in ipsis meditari iugiter et manere. dicens. sicut ipse deo illud ps. Meditatio cordis mei in conspectu tuo semper. Et hoc notabis quod sicut ponit Solinus de quibusdam prophetis. In dorso quod sicut irruerit oculis intuetur in rota ipsius quedam secreta rimantes. sicut nos dei essentiam debemus meditando rimari. et secreta sue mirabilis magnificentie perscrutari. Meditari igitur debemus in deo que potens sit in opibus. que iustus in vindicandis sceleribus. que largus in tribuendis muneribus. que certus in prolatis sermonibus. Igitur meditare que sit potens faciens opera. ps. Admodum fui operum domini quia memor ero ab initio mirabilium operum domini. et meditabor in omnibus opibus tuis et in adiuuacionibus tuis exercebor. Et illud ps. Et in fac. ma. tu. medi. Ite meditare que sit iustus vindicans scelera. ps. Sed et lingua mea meditabit iustitiam tuam. tota die laudem tuam. Ite meditare que sit clemens re leuans onera seu dispensans munera. ps. In matutinis domine meditabor in te quia fuisti adiutor meus. et in umbram alarum sperabo. Ite meditare que sit prudens gubernans et cetera. Ite est ei qui ordinauit et fecit legem. mandata. scripturam et iudicia ad regnum: que per te sunt omnia meditata et solerti animo facienda. De lege enim diuina dicit in ps. quod in lege domini uoluntas iusti. et in lege eius meditabitur die ac nocte. Super quo dicit Hieronymus. quod meditatio legis est non solum in legendis scripturis. sed in his que scripta sunt faciendis. De mandatis vero dicebat dauid in ps. Meditabar in mandatis tuis que dilexi. De scriptura vero sacra dicit Deus. vi. Erunt inquit uerba mea que ego tibi precipio in corde tuo et narrabo ea filiis tuis. et meditaberis in eis die ac nocte. sedens in domo tua et ambulans in itinere. et dormiens atque consurgens. et Iosue j. Non recedat uolumen legis huius de ore tuo sed meditaberis in eo diebus atque noctibus. ut facias ea et custodias que scripta sunt in eo. Patet igitur quod meditari debemus dei maiestatem que sursum presidet. Secundo dico quod meditari debemus morum qualitates que nobis insident. sicut uita et tuta. Circa. sicut que nobis insunt ut ea fugiamus et ut pro eis gemamus et dolcamus. Esa. lix. Fugiamus quasi uisum et quasi colubem meditates gememus uirtutes uero et eas acquiramus: et ut ipsas in nostris moribus inseramus. Meditetur ergo iustus in temperantia qua uera loquatur. In sapientia qua recte regatur: In reuerentia qua deo subdatur. Meditetur ergo iustus in rectitudine locutionis dicens. puerbi. viij. Veritate meditabitur guttur meum aperientur labia mea ut recta predicent. De simplicitate discretionis dicitur in ps. Deus iusti medi. sapi. et ling. eius lo. iij. lex dei eius in corde ipsius. De bassitudine subiectionis dicitur proverbio. xv. Adens iusti meditabitur obedientiam. Patet igitur quod meditari debemus morum qualitates que nobis insident. Tertio dico quod meditari debemus rerum vanitates quas mundus possidet. Quia uir prudens multum debet meditari. et attendere de rebus mundanis que sint difficilis acquisitionis que breuis durationis et retentionis. que dolose perditionis. que uane et inutilis possessio-

tionis. ps. Populi meditati sunt inania. Quarto dico quod meditari debemus mortis breuitatem: que uiam obsidet. Sapiens enim diligenter et sepe meditat de morte. Esa. xxxij. Oculi tui cernent terram de longe cor tuum meditabitur timorem. vnde Hieronymus ad Elydorum dicit: quod platonis sententia est omnium sapientium uitam meditationem esse mortis. Quinto uero dico quod meditari debemus celi ciuitatem: qua rursus refidet. vnde prosper de uita contemplatiua. li. iij. dicit sic. Uite contemplatiue sectator ad conditorum suum corde illuminandus accedat: ipsi contemplando ac insatiabiliter proficundo toto corde inseruiat: ipsum iugiter concupiscat omnia quibus inde potest auerti refugium ac cogitationes ac totam spiritum ex ipsius delectatione suscipiat. ad ad diuinam literam meditationibus vacet et in eis se diuinitus illuminatus oblectet. Sic ergo patet quod meditatio queque sumit in bono. Sed vere adhuc dicitur: quod queque sumit in malo. Et sic meditatio nihil aliud est quam in aliqua malicia profunda cogitatio: et longa mali deliberatio et intentio. Adhuc enim meditantur mala uicium dolum atque nequitiam. ps. Iniquitate meditantis est in cubili suo: astitit ovis non bonum: maliciam autem non odium. Brigas atque discordias. Prover. xvij. Qui meditat discordias diligit rixas: et qui exaltat cor suum querit rixam: rapinam et auariciam. puer. xliij. Rapinas meditatur mens eorum: et fraudes labia eorum loquuntur et cetera. Nec igitur de meditatione sufficiant. Vide ubi. Cogitatio. Consideratio. Deliberatio. Attentio. Contemplatio. Et in alijs titulis similibus.

Medius. Medium. Nota quod medius seu mediator est ille qui inter diuersas personas tenet officium mediandi. Medium etiam est pars illa que distat equaliter ab extremis. Mediu etiam est illud quod a circumferentia circuli. Et sic per mediu multa possunt moraliter denotari. Signat enim.

Prelatorum equalitatem.	Prelati enim et iudices habent esse in medio equaliter ad subditos se habendo. Viri iusti habent esse in medio concorditer cum socijs conuersando. Boni insuper solent tenere mediu ab extremis uitijs fugiendo et recedendo. Corda uero solent esse in medio profunditer se alijs occultando. Deus autem habet esse in medio sublimiter regnando et imperando. Paradisus est in medio. Latitudine et equitate tenet omnibus impediendo. Clerus est in medio inter deum et homines intercedendo. Aduersus est in medio malos in suis uitijs implicando. peccator est in medio pueras societates sectando. Infernus est in medio centrum terre: edo et inuicibiliter ipsos includendo. Sic igitur dicam quod in scriptura reperit mediu
Sociorum communitatem.	
Bonorum congruitatem.	
Cordium profunditatem.	
Dei auctoritatem.	
Celi felicitatem.	
Cleri conformitatem.	
Aduersi prosperitatem.	
Peccatorum peruersitatem.	
Inferni calamitatem.	
Juris et equitatis.	De medio iuris et equitatis potest dici illud ps. Per ambubaz in in nocentia cordis mei in medio doctorum meorum.
Pacis et unitatis.	
Uirtutis et bonitatis.	
Cordis et uoluntatis.	
Dei et sue auctoritatis.	
Celi et summe felicitatis.	
Cleri et ecclesiastice conformitatis.	
Aduersi et terrene prosperitatis.	
Peccati et grauis societatis.	
Inferni et eterne calamitatis.	
De medio concordie et unitatis potest dici illud Deuteronomio. v. Ego sequester et medius fui inter dominum et uos. De medio uirtutis et bonitatis potest dici illud Ezechiel. xxxij. Sanctificationem ponam in medio. quasi dicat. sanctificatio. id est uirtus tenet locum. et statum medium. De medio cordis et uoluntatis potest dici illud Hieremie. xliij. Contritum est cor meum in medio mei. De medio dei et sue auctoritatis: quod scilicet	

quo. s. deus dicit tenere medium: sum quod altior: quod potentior: quia presentior: quod in infinitum: ab omni parte diffusior: cum ipse sit sphaera cuius centrum ubique est circumferentia autem nusquam terminatur: de ipso potest dici illud. Apocal. v. Ecce in medio throni et quatuor animalium: et xxiiij. seniorum agnū stantē etc. Et illud. Apocal. xiiij. Vidi angelum volantem per medium celi habentem euangelium eternum. ps. Deus stetit in synagoga deorum: in medio autem deus dii iudicat. De medio paradisi et summe felicitatis: quod. s. medium potest dici eo quod ista sit iusta medietas et distributio finiorum: et eo etiam quia est in celo quod est rotundum et per consequens medium rationis est in qualibet eius parte: potest dici illud. Ezech. xi. Ascendit gloria domini de medio civitatis. Ita quod bene potest dici illud. ps. Suscepimus deus misericordiam tuam in medio templi tui. De medio cleri seu ecclesie: astute conformitatis potest dici illud. Eccl. xv. In medio ecclesie aperuit os eius. De medio mundi seu terrene dignitatis vel prosperitatis potest dici illud. Hier. xl. Recedite de medio babilonis. i. mundi. De medio peccati et male societatis potest dici illud quod de peccatoribus dicitur in ps. Nequitie in tabernaculis eorum in medio eorum. De medio autem inferni et eterne calamitatis potest dici illud quod de peccatoribus dicitur Ezech. xxi. Sanguis tuus in medio terre. Et. xxx. Dissipabunt in medio terrarum. **M**edius enim est locus obscurior profundior et ad evadendum difficilior: sic infernus. Ideo in ps. dicitur Medius umbrae mortis. **U**n dānatis potest dici illud. Ezech. xxi. Sicut conflatur argentus in medio fornacis: sic eritis in medio eius. **U**nde oibus istis medijs longum esset dicere. Dicam tamen aliquid de quibusdam. **P**rimo ergo dicam quod est quoddam medium iustissime equitatis. Et istud est illud medium tripantie: iustitie et veritatis in quo debent consistere. Principes iudices et prelati. De quo puer. viij. In visus iustitie habitatio in medio semitarum iudicij. Sol qui est rex planetarum: situs est in medio eorumdem. Ad denotandum quod illi qui sunt reges et iudices aliorum debent in medio aliorum ad omnes equaliter ceteris paribus se habere: nec magis ad unum quam ad alium appropinquare per acceptionem personarum: sed et in promotionibus et punctionibus inter omnes equaliter mediare sicut exigentias meritorum. **E**xemplo christi: qui semper legitur in medio stetit et equitatis medium tenuisse. **M**edius enim tenuere beati ysaie Job. xx. Stetit iesus in medio discipulorum suorum. **E**t Luc. xxiij. Ego autem in medio vestri sum. Debent ergo tales esse in medio per iustitiam et equitatem. Et debent esse medium inter deum et populum: per excellentiam et dignitatem. **D**eut. v. Ego sequer et medius sum inter vos et dominum. **C**ornua enim vnguis et cartilaginei et capilli tenent naturam mediam inter ossa et carnes. **S**tipes etiam in arbore medius est inter radices et ramos. **S**tomachus est medius inter os et membra. **S**tipes enim a radice haurit et ad ramos mittit. **A** radice enim arbor sustinet: et rami per eum supportantur. **S**tomachus etiam cibos quos ab ore recipit sibi ipsi non retinet: sed sicut bonus mediator ad membra nutrimenta transmittit. **S**ic perculdubio bonus prelatus medius et mediator debet esse inter deum et populum. **Q**ui scilicet a deo sicut a radice dicitur per devotionem haurire cibum et devotionem gratie et sapientie. **U**n possit ramos et subditos spiritualiter nutrire. **N**aturam etiam dicitur habere mediam inter carnem et ossa. i. inter homines et angelos: quod. s. nec ex toto dicitur esse caro. i. carnalis: nec ex toto potest esse os. i. spiritualis. **Q**ui vicem non potest habere officii vel angelicam firmitatem: nec ex toto dicitur continere carnem vel pestificam vilitatem. **M**ediam igitur vitam dicitur tenere: et medijs inter deum et homines dicitur apparere. **E**t sicut mediator dei et hominum cum subditis apud deum dicitur cum diligentia procurare: ita quod de eo possit dici illud. Ios. i. **M**edius autem vestri stetit quod vos nescitis. **D**e tali ergo medio quod pertinet ad iudices et prelatos possumus exponere illud palegatum. **E**go autem in medio vestri sum. Luc. xxiij. **U**bi

advertit quod locus medius habet et sui conditione. **M**obilitatem. **M**obilitates dico: quia **C**oitatē. **C**oitatē dico: quia locus medius habet circum **S**tabilitatem. **S**tabilitatem dico: quia iacentibus preeminere **C**oitatē etiam: quod locus medius solet ad circumferentias se habere. **S**tabilitatem insuper: quod locus medius solet ut cōiter tutior et immobilior permanere. **S**ic perculdubio locus gradus et status talium: videlicet platorum iudiciorum et magnatum: dicitur esse nobilior: in dignitate: ideo dicitur. **E**go quod est prime persone Coior: in caritate. **I**deo dicitur in medio vestri. **S**tabilior: infirmitate. **I**deo dicitur Sum. **I**sta enim tria pertinent ad bonum iudicem vel prelatum: videlicet quod habeat. **H**onoris sublimitatem. **E**go inquit. **A**moris cōmunitatem. **I**n medio inquit vestri. **A**goris stabilitatem. **S**um inquit. **D**ico quod tale medium dat honorem et plationem. **E**go inquit. **I**n figura enim rotunda locus medius preminet alijs. **I**n celo etiam stella que est in medio poli arctici est altior omnibus stellis. **Q**ui percerto in celo ecclesie militantis illi qui habent in medio iustitie preidere. s. iudices et prelati debent esse superiores alijs in honoribus: et in dignitatibus altiores. **E**cc. x. **I**n medio fratrum rector: illorum in honore. **D**ebet enim iudicem vel prelatum maiestatem ampliorē habere: et se in omnibus ostendere suis subditis altiorē. **Q**uod ostenditur cum dicitur. **E**go quod est primitive spiritus: numeri singularis: omnis generis: et prime persone: quod percerto tales debent esse prime persone: in excellentia et honore. **D**is generis: peramicicia et amoris: et. s. non dicitur habere generis. **O**mnis enim debent equaliter attingere quod in medio iustitie tenendum. **E**xemplo christi qui dicitur. **M**atth. xij. **Q**ue est mater mea et fratres mei? quod. d. nullus in spali. **E**t sequitur. **O**mnis qui fecerit voluntatem patris mei qui in celis est: ille frater meus et mater et soror est: quod. s. quod ad iustitiam platus non debet cognoscere personam sed esse omnium generis: ut equaliter sit ei cura de omnibus: sicut dicitur. **S**ap. vj. **S**ingularis numeri etiam debet esse: quod percerto ad iudicem vel prelatum habet pertinet: quod se exhibeat ut in pluribus solitarium et singularem: et non nimis cōem et familiaris: quod. s. nimia familiaritas parit cōtemptum sicut dicit Innocentius: ut sic ipse talis dicat illud. ps. Singulariter sum ego donec transieram. **E**t sic si iudex vel prelatus habeat ista tria. vicem quod ipse sit prime persone honorem suum et suam dignitatem primariam autenticam regendo: si sit etiam omnis generis ad omnes se equaliter habendo: si sit insuper singularis numeri nullam familiaritatem indebitam cum subditis subtrahendo dico quod ipse poterit medium iustitie tenere et nunquam ab ipso medio deviare. **E**go inquit. **U**t sic possit dicere illud zach. ij. **E**go ero in gloria in medio eius. **P**atet ergo: quod medium requirit iustitie honorem et plationem. **D**einde dico: quod tale medium exigit amorem et communionem. **I**n medio inquit vestri. **S**icut enim res que est in medio: equaliter distat ab extremis nec magis appropinquat ad unum extremum quam ad aliud: sic vere bonus prelatus vel iudex qui in medio iustitie vult manere: nunquam dicitur per affectionem vel personarum acceptionem: ad unum magis quam ad alium appropinquare: sed omnibus equaliter bonum regimen impedere: et omnes generaliter adiuuare. **I**n medio inquit vestri. **A**ggei. ij. **S**piritus meus in medio vestri. **F**irmamentum enim fuit factum in medio aquarum: lignum vite fuit positum in medio paradisi. **F**ilij israel transierunt per medium siccis maris. **E**t sacerdotes qui portabant archam in medio iordanis presiterunt: sicut dicitur. **S**en. j. et. ij. **E**rodi. xiiij. **I**osue. vij. **A**d denotandum: quod iudices et prelati qui debent esse firmamentum per constantiam. **L**ignum vite per clemenciam. **F**ilij israel. i. deum videtes: per conscientiam: sacerdotes. i. sacra docentes: per eloquentias. **T**ales dico debent esse medijs iustitie: et sine acceptione personarum per medius transire. **L**uc. iij. **I**hs autem transiens per medius illos ibat. ut sic dicat quilibet talis illud. ps. **P**erambulabam in inno. cor. mci. in medio domus mee. **I**n medio ergo vestri. **L**evi. xxvj. **P**enā tabernacu

Medium.

lum meum in medio vestri. Cōpara si vis platum tabernaculo in quo erat archa: tabule cherubin. virga. manna. altare. mensa. candelabrum et ppiciatorium. sicut dicit Exod. xxxv. et deinceps. Quia scilicet prelatus debet habere archam secreti habitatiōis: tabulas legis diuine et ordinationis: cherubin alte contemplationis virgam correctionis: manna cōpassionis: altare ofōnis: mensam refectionis: candelabrum discretionis. ppiciatorium venie et pie miserationis. Et sic pculdubio ipse pprie erit in medio vfi. i. Thessal. ii. facti sumus sicut paruuli in medio vfi. Medium ergo iustitie erigit amorem et cōionem. Deniq; dico qd medium iustitie requirit vigorem et durationem: qd ostēditur cū dicit. Sum. Ihesus em̄ in medio magis est tuta et firma: magis durabilis et longeva: qd illa que habitat in extremis. Et ideo polus qd est situs in medio celi est stellas immobilis. Terra etiā qd est in medio elementorum est naturaliter stabilis et immota. Ad denotandum qd illi qd in medio equitatis et iustitie sunt locati: debent esse immobiliter et durabiliter in virtute et constantia radicati. Decet em̄ iudicem vfi platum eē virum solidum et constantem: non mobilem: variabilem atq; leuem. Sū inquit: vt sic possit dicere illud Math. xvii. Ibi sum in medio eorū. De xpo em̄ dicit: qd ipse stetit in medio discipulorū. Jo. xi. Luc. vi. dictus est infirmo Surge et sta in medio. Ad denotandum: qd illi qd medium locum iustitie in ecclesia tenēt. stantes et stabiles eē debēt. Et sic igit patet quōd tales iudices et plati qd medium potestatis iudicarie tenent in mūdo debent habere.

Perfectam stabilitatem. Et ipsi ita poterūt
 Cōmunem equalitatem figurari in illa arbo
 Excelsam auctoritatem. re. Daniel. iij. Ecce inquit arbor in medio terre: altitudo eius nimia et magna arbor et fortis et pperitas eius cōtingens ad celum: folia eius pulcherrima: fructus eius nimius: et esca vniuersorū in ea. Longum esset exponere eam: vide eā in sermone pcedentis ramos de arboribus. Vel si vis pone figuram. Apocal. ii. qualis describit esse ille qd ambulabat in medio candelabrorū aureorū. i. iudex vel prelatus: qd inter candelabra. i. inter viros lucidos sedet in medio platur: pculdubio dicit ibi: qd ipse habebat capillos candidos: oculos lucētes: pedes ardētes: gladius in ore: et septem stellas in manu tenebat. Quia pcerto tales debent habere capillos candidos: p innocentias. Oculos lucentes p sapientiam. Pedes i. affectus ardētes: p amicitiam. Gladiū in ore: p correctionē: et duriciā. Septem stellas. i. vniuersitatem bonorum in manu tenere p efficaciam. Tales ergo dnt esse illi qd tenent medium aliorū. Quōd tñ hodie est contra multos. qd pculdubio in medio iudicarie potestatis non sedent hodie tales viri pfecti: sed viri penitē impfecti. Quōd figuratum est. Apocal. v. Ubi ipse vidit in medio throni et in medio seniorū agnum stantē. Quia pcerto multi hodie sunt in medio throni qd non sunt pprie nisi agni etc. Patet ergo qd est quoddam medium iustissime equitatis. Secōdo principaliter dico. qd est quoddam medium cōcordissime vnitatis. Et istud est medium qd tenēt viri in medio aliorū. Medium. n. precipat cum extremis: et mediante medio extrema in uicē copulant: sic pculdubio viri caritatiui: viros extremos contrarios et diuersos solent suis meditationibus p caritatis vinculum copulare: et in medio aliorum p amorem et concordiam habitare. Et sic dico: qd qdlibet debet esse in medio cordis alterius p mutua caritatis et dilectionē. vñ Ezech. j. Erat rota in medio rote. Et in medio etiam aliorū p cōdem concordiam et vniōnem: sicut de hierusalem que iterptatur pacifica Ezech. v. dicitur. Ista est hierusalem in medio gentiū posita. Et Lu. xxi. Circūsedēti bus illis erat ppetrus in medio eorū. Et nota qd debent esse in medio aliorū vt dent.

Adcrentibus consolationem.
 Discordibus pacis vniōnem.
 Errantibus eruditionem.
 Egentibus recreationem.
 Timentibus securationem.
 Laudantibus excitationem.
 Dico ergo qd boni sunt in medio aliorū: ad consolationē merentiu: et sic loquit. Ezech. qd ipse erat in medio capriū iuxta fluium chobar. Ezech. j. Itē ad reconciliationē discordium. vñ de xpo dicit. Job. xi. Quōd ipse stetit in medio discipulorū et dixit. Pax vobis. Itē ad eruditionem errantium. vñ ad viros sapientes et lucidos qd alios sciunt erudire potest referri illud. Ezech. j. In medio animalium splendor ignis. Item ad recreationē egentium. Ezech. xix. In medio leuinculorū emittit catulos suos. Item ad roborationē timētū. ps. Si ambulauero in medio vmbre mortis non timebo mala quā tu mecū es. Itē ad excitationē laudantium ps. In medio ecclesie laudabo te. Et alibi. Sup cavolucres celi habitabunt: in medio petrarū dabūt voces. Istud est ergo mediū cōcordissime vnitatis. Sed cōtra nota qd mali habitant in medio aliorū.
 Ad exequendum crudelitatem.
 Ad exercendum carnalitatem.
 Ad faciendum iniquitatem.
 De medio sue crudelitatis dicit. Math. x. ecce ego mitto vos sicut oves in medio luporū. De medio ho carnalitatē dicit. ps. In medio iuencularū tympanistrarum. De medio ho iniquitatis dicit in ps. Ne dicit in hita culis eorū in medio eorū. et alibi. Labor in medio eius et iniustitia. Est igit quoddam mediū cōcordissime vnitatis. Tertio principaliter dico. qd est mediū intinifime voluntatis. Et sic p mediū pōt intelligi cor hūanus qd latet interius in medio carnis nre. Istud em̄ mediū in quo pstitit hō. Sicut ergo aranea pmo facit et reparat mediū tele sue: postea ho laborat extrema reparare: reficere et reformare. Sic vere hō p vacare ad reparationē et ppositionē mediū sui. i. pscientie seu cordis: et ad ipsū p grās et virtutes spūales reformatio nē. ij. Reg. vii. Sanctificauit rex mediū atrij. Et deinde poterit vacare ad exteriora edificanda. i. ad corporalia et spūalia gubernāda. Iuxta illud. primū qrite regnū dei. Math. vi. Qui n. vult facere cūculū seu spera: ne cesse ē primo et ante oia in medio figat circū: et qd a medio incipiat opus suū: et qd deinde circūq; ptra hat lineā siue speras. Sic hō qd circūlū et sperā pfectio nis vult in seipso pponere: dō ante oia circa medium cordis sui intēdere et vacare et sic alia melius poterit ordinare. Tñ nota qd istud mediū ē mūde seruandū: et a vitis diligentissime custodiendū. Sicut em̄ si hostes intrant vsq; ad mediū ciuitatis faciliter capiunt totū residuū. Sic si vitia intrant ad cor p sensus facilliter destrūit residuū p effectū. Vñ ergo p sulitur. De utr. xii. Auferas malū d medio tui. et Sen. xxxv. Abijcite deos alienos d medio vfi. Nota ergo qd istud medium ē custodiendū.
 Quia est firmitatis ppugnaculum.
 Quia est sanctitatis tabernaculum.
 Quia ē vitatis habitaculum.
 Est dico ppugnaculū firmitatis. Istud ē. n. castrū qd nūq; p violentiā pōt capi. vñ Sen. j. fecit firmamentū in medio. Itē est tabernaculū sanctitatis. qz. s. ois vñ et sanctitudo hō in corde principalit sedē suā. Ezech. xxxv. Dabo sanctificationē meam in medio ipsoꝝ. Ibi em̄ feruet dilectio. ps. factum est cor meū tanq; cera liquefcens in medio ventris mei. Item ibi dolce contritio. Iher. xxiij. Contritum est cor meū in medio mei. Ibi insup supplicat oratio. Esai. xix. Erat altare domini in medio terre. Ibi nihilominus humiliat se subiectio. Adici. ee. vi. Humiliatio tua in medio tui. Itē dico qd istud medium est habitaculum deitatis qz. s. deus habitat spūaliter in anima et in corde. vñ Deut. vii. et Sopho. iij. Dominus deus tuus in medio tui et in

tui et in ps. dicitur. Magnus in medio tui sanctus israel. Et sic igitur patet quod est medium intimissime voluntatis. Quarto dico quod est medium ordinatissime bonitatis et istud est medium virtutis: quoniam viri religiosi sepe solent tenere medium: hoc est non diminutionem aut superfluitatem. Non enim sunt diminuti nec superflui: sicut patuit in salomone: qui non petebat diuitias nec paupertates sed tantum victui necessaria. puer. xxx. Virtus enim consistit in medio. sicut patet de liberalitate que media est: prodigalitas vero et auaricia extrema vitia sunt: quorum scilicet vniuersum superfluum continet et aliud diminutum. Sancti ergo medium tenuerunt: quia medium tenere beati. Ab extremis autem recesserunt. i. a vitijs: quia sicut dicitur. puer. xiiij. Extrema gaudij lucrum occupat. Et ideo dicitur math. xvij. Quod aduocans iesus paruulum statuit eum in medio etc. Ubi nota quod ad hoc quod homo sit in medio virtutis: necesse est quod dei bonitas auxilietur. Aduocans inquit iesus: quod mentis vanitas humilietur. Paruulus inquit: quod cordis firmitas radicetur. Statuit inquit eum etc. Ad istud propositum potes adducere omnes autoritates que sunt supra in medio iustitie et etiam de medio societatis. Et si vis potes notare hoc: quod christus ipse semper fuisse in medio. vicij. In ceteris in medio animalium. Abacuc. ij. Pendens in medio latronum. Job. xix. Sedens in medio iudicum et doctorum. Luc. ij. Stans in medio discipulorum. Job. xix. In quibus verbis proculdubio medium quatuor virtutum cardinalium denotat. Quere iste iacet in medio animalium per prudentiam. Extrema enim prudentie que sunt calliditas et fatuitas: per bouem et asinum designant. Vos enim que semper ruminat: et habet cornua: signat illos que in calliditate sue prudentie gloriatur. Ite iste pendit in medio latronum: per temperantiam que carnem eius vitijs crucifigit. Duo enim latrones sunt sunt duo extrema. scilicet cura carnis in desiderijs: qui est siniter et blasphemus. Carnis nimia mortificatio: qui est dexter cui faciliter indulget. De isto medio dicit. Bern. Oportet carnem restringere non extinguere. Deprimere non opprimere. Seruiat ne seuiat. Ancil letur ne dominet. Item iste sedit in medio doctorum per iustitiam adquam. scilicet pertinet in medio sedere: et cuius extrema sunt remissio et crudelitas. Item stetit in medio discipulorum: per fortitudinem et constantiam cuius. scilicet extrema sunt pusillanimitas: quam habuit Job. que mundus fugit. Et temeritas: quam habuit petrus qui gladio ferit et tandem abiit. In omnibus igitur debemus esse pro christi medium tenere: et ad extrema vitiolorum nullatenus applicare: vt cuilibet nostrum dicat illud. Luc. vj. Surge et sta in medio. Quinto et ultimo dico quod inuenitur medium mundane ciuitatis vel prosperitatis: quia scilicet quandoque per medium potest intelligi mundus: vel prosperitas mundana. Ut comuniter enim locus medius ciuitatis est locus magis populosus: magis clamorosus: magis hirtosus: etiam comunis et amplius oposus. Sic vere status mundanus: et potissime status malorum est populosior et opulentior: frequentior et comunior. Sicut enim omnia graua naturaliter petunt medium scilicet centrum quod est in medio terre: sic omnes peccatores petunt et desiderant istum mundum. Et notemus quod istud medium est locus.

Horroris. Locus dico horroris. Ezech. viij. Ab Laboris. Locus dicitur laboris in medio tui erunt Ardoris. Locus etiam laboris. ps. Labor in medio et iniustitia. Item locus ardoris. Locus dicitur ardoris. Ezech. xxxvij. pro ducam ignem de medio tui qui comedat te. Item locus cruoris. i. crudelitatis. Ubi dicit. xij. Ad medium ciuitatis interficiet eos. Locus etiam fetoris. Ezech. Fij. Conquinabar in medio eorum. Et sic igitur aliqua patet de triplici medio. videlicet de Medio. Equitatis et iustitie. Societatis et concordie. Voluntatis et conscientie. Virtutis et temperantie. Mundane prosperitatis: et abundantie. Et hec de Medio sufficiat.

Medulla. Cum medulla sit tenera et mollis substantia in medio ossium sita: et ad temperantiam sue siccitatis ordinata dulcis: sapida et delicata. Possumus dicere quod in bono significato medulla denotat.

Pinguedinem gratie et deuotionis.

Dulcedinem glorie et fruitionis.

Dulcedinem modestie et benigne conditionis.

Temeritudinem clementie pietatis et compassionis.

De medulla enim gratie et deuotionis dicit Gene. xlv.

Dabo vobis omnia bona vt comedatis in medulla terre.

De medulla glorie et fruitionis dicit Deut. xxxij.

Quia deus constituit filios israel super excelsum terram vt comederent fructus agrorum et comederent mel de petra.

Sequitur. Et hircos cum medulla tritici: et sanguinem vne biberent meracissimum.

De medulla autem benignitatis et pie conditionis dicit Rume. xvij.

Deum medullam olei et vini: et frumenti: et quicquid offerunt domino dedi tibi.

De medulla autem clementie et pietatis et compassionis dicit illud. ps. Holocausta medullata offerat tibi cum incenso arietum: offerat tibi boues cum hircis.

In malo vero significato denotat medulla.

Pinguedinem carnalitatatis

Dulcedinem prosperitatis

Dulcedinem verbositatis.

Tenelitudinem debilitatis et imbecillitatis

De pinguedine carnalitatatis dicit Job. xxi. quod viscera ipsius scilicet carnalis hominis plena sunt adipem: et medullis ossa illius irrigant.

De pinguedine mundane prosperitatis dicit Eze. xvij. quod aquila grandis venit ad libanum tulit medullam cedri etc.

Expone sicut alibi. De medulla adulatorie verbositatis seu loquacitatis: seu etiam delicate fragilitatis: potest dici illud. Esai. xlv. facte et inquit conuiuium pinguium medullarum vindemie defecate.

Tales enim semper volunt esse in conuiuio et in delicijs pinguium et viuorum. Sufficit. Vide vbi pinguedo vel Apes.

Mel. Nota quod cum dicitur supra in pluribus locis et capitulis plurima iam sint dicta modicum intendere dicere quo ad philosophum. Quauis enim multa possint inueniri exempla de melle: pauca tamen autoritates inueniunt.

Et ideo hoc solum nota: quod cum mel sit res dulcissima: hinc est quod significare videtur illa que ad dulcedinem pertinere noscunt: qua propter vide supra de dulcedine.

Nota igitur quod mel accipit in bono et in malo. In bono enim designat.

Gratie suauitatem

Glorie felicitatem.

Sapientie sinceritatem.

Misericordie benignitatem.

Eloquentie gratiositatem

Signat dico gratie suauitatem. Unde de melle gratie dicitur.

Math. iij. Quia beatus Jobis reuera erat locusta et mel siluestre.

Item signat glorie felicitatem. Ubi paradisi est illa terra fluens lacte et melle: de qua tanta fit mentio in scriptura. d. quo Deut. xxxij. Constituit eum super excelsum terrarum: vt suggeret mel de petra etc.

Uide. s. de excelso. Item signat sapie subtilitatem. vbi istud est mel d. quo hausto illuminati sunt oculi. Jonathe. j. Regum. xiiij. vbi. Cañ. v. Comedi fauam cum melle meo etc. vide eam. s. de comedere. Et vide ibi et. s. de bibere. Item signat clementie benignitatem de quo Eze. xxxij. Bal samum et mel et oleum propositum in mercatu suo. Item signat eloquentie gratiositatem. vbi Cañ. iij. Fauis distillans lac tua: mel et lac sub lingua tua. vide eam supra de lacte: et in ps. Quia dulcia faucibus meis eloquia tua super mel oris meo: longum esset ista prosequi: sed omitto gratia breuitatis: quia in tabula inuenies exemplum infirma. de apibus et de melle.

Sed aubuc dico quod mel quicquid accipit in malo: et sic mel significat.

Iniquitatem carnalitatatis.

Adulationem fallacitatis

Dilectionem prosperitatis

Significat dico carnalitatē inquinatōnē. vñ puer. rrv. Qui mel comedit multum: non est ei bonum. Itē significat fallacitatis adulationes. Judic. xiiij. vbi dicitur Quod samson inuenit in ore leonis fauim mellis: qz. s. multi sunt qui quous sunt crudelis et leonine conditio nis: portant tñ in ore mel fallacis et blande adulationis. Similes apibus que vna cum aculeo portat mel et istud est illud mel: qd dñs phibet poni in sacrificio. Am. ij. Nec quicquid inquit mellis aut fermenti adole bis in sacrificio domini. Quia deus in sacrificio nec acceptat mel adulationis: nec fermentum malicie aut detractionis. Item significat prosperitatis delectationem. Et istud est mel inflatum: maculatum: et inquinatum: de quo. j. Reg. xiiij. dicitur. Quod vulgus venit ad saltum vbi erat mel super faciem agri: et dicitur ibi: quia Jonathas de illo melle comedit. i. de dulcedine prosperitatis mundane: in periculo mortis fuit: qz vere illi qui de melle. i. de dulcedine mundane prosperitatis comedunt mortis eterne periculo se exponunt. Et hec de melle sufficiat: vide in tabula.

Melius melior. Nota quod quanto sunt meliores: tanto sunt acceptiores et eligibiliores. Et ideo quanto homo se fecerit in moribus meliorem: tanto se reddit apud deum acceptiorem. Sicut enim videmus: quod in omni genere aut specie semper est dare aliqua sunt alijs meliora sicut apparet inter stellas. Quia secundum apostolum. j. Cor. xv. Stella differt a stella in claritate. Sicut etiam patet in animalibus: in arboribus: herbis et lapidibus: vbi semper inueniunt aliqua alijs in suo genere meliora quod sicut dicitur. Eccles. xxxvj. Bono melius inuenitur: sic proculdubio dico quod in moralibus est dare homines alijs meliores et in sufficientijs clariores. Et ideo breuiter notare possumus: quod tria genera hominum debent esse ceteris meliora videlicet.

Prelati respectu subditorum

Clerici respectu laicorum.

Antiqui respectu iuniorum.

Primo ergo dico quod meliores debent esse illi qui sunt superiores in platione. In natura enim videmus: quod illa que sunt superiora: sunt inferioribus meliora. Stelle enim et corpora celestia multo sunt perfectiora et melioris conditionis: quam ista inferiora que sunt corruptibilia atque vana: secundum ysaac in dictis. Herbe etiam et fructus que crescunt in montibus multo sunt meliores quam ille que crescunt in vallibus et paludibus. Cynamomum etiam quod crescit in superiori parte arboris valde est laudabilius et melius: sicut dicit Plinius: quod illud quod crescit in parte inferiori. In quibus quidem instruimur: quod illi qui sunt in morte et in celo: et in superiori parte ecclesie: videlicet in officio prelature constituti et locati: debent esse meliores in scientijs et moribus: quam illi qui in statu subiectionis inferiorum sunt detenti. Teste enim Hugone et Vegetio. Tunc bene res publica regitur: quando non potest esse maior nisi qui melior. Quod bene ponitur. j. Regum ix. vbi de Saul promouendo ad regnum dicitur: quod de cunctis filiis israel non erat melior illo. Et ideo dicitur. j. Regum. i. Eligite meliorem de filiis domini vestri. et ponite eum super solum patris sui. Istud tamen proculdubio hodie in pluribus in contrarium est mutatum: quod illi superiores hodie non sunt meliores: immo multotiens sunt peiores. Quia sicut dicitur. Osee. viij. Multi mali regnauerunt sed non ex me principes extiterunt sed non pro spiritu meo. Non sic ergo sed sint meliores viri in platione superiores. Secundo dico quod meliores debent esse viri perfectiores ex professione et isti sunt clerici et religiosi: qui vix ex professione statim sui habent esse laicos secularibus meliores. Res enim tanto est melior: quanto summo bono est proximior. Res etiam in tanto sunt in genere suo meliores: quanto sunt suo principio proximiores. Et quia isti viri ecclesiastici et religiosi sunt summo bono. scilicet deo qui est omnium rerum principium et origo proximior: et ad sibi appropin-

quandum et assistendum spiritualiter deputati: dico quod debent esse ceteris meliores: et bonitate et efficacia pleniores: ita quod de quolibet tali potest dici illud. Debra. viij. Nunc autem melius sortitus est ministerium quam to melioris testamēti est mediator. Circa quod nota quod viri perfecti ecclesiastici: vel etiam quicumque virtuosus sunt meliores quod. scilicet. facit.

Pondus timoris.

Herens amoris.

Lacrima doloris.

Descensus humilitatis

Conflictus aduersitatis.

Conuictus tenuitatis.

Amictus iocunditatis

Dico ergo boni sunt meliores ratione diuini timoris. Ecclesi. xvj. Melior est vnus timens deum quam decem filij impij. et per. cr. xv. Melius est. parum cum timore dei. Item ratione fraterni amoris. puerbi. xxvj. Melior est vicinus iuxta quam frater longe. et Eccles. iij. melius est ergo duos esse filios. Item ratione eterni meritis: quod sicut dicitur. Eccles. vij. melius est ire ad domum lucrum quam ad domum ciuium. Sario filium. n. quod fessus lacrimatur valet melius. scilicet. de lacrima vide vel de fletu. Item sunt meliores ratione humilitatis. balsamus enim descendens ad fundum melius valet: quod sicut dicitur. puer. xvj. Melior est humiliari cum mitibus quam diuidere spolia cum superbis. Item ratione aduersitatis quod herba conculcata melius proficit vento enim tempestate et pluuia solent herbe gaudere. vñ puer. xvj. Melior est patiens viro forti. Item ratione tenuitatis seu paupertatis. Cynamomum enim melius est quod habet tenuem corticem: sic qui habet tenuem suam pauperem substantiam. vñ puer. xix. Melior est pauper iustus quam vir mendax. Item ratione iocunditatis. Eccles. iij. Cognoui nihil melius esse homini quam letari. Sic ergo patet: quod meliores sunt et debent esse illi qui sunt perfectiores ex professione.

Tercio dico: quod meliores debent esse viri perfectiores seu prudentiores: ex conditione: sicut sunt fenec respectu iuniorum: secundum enim Plinium. Quamuis arbor thuris quando est iuuenis thura proferat candidiora arbor tamen antiqua thura proferat efficaciora et meliora. Tunum etiam et potissime bastardicum vinum quod dicitur vipellense: quanto antiquius: tanto melius purius et efficacius. Tunum etiam illud quod per triennium vel quadricennium custoditur: ita purificat: quod sparsum in igne solet ad modum olei flammare. Sic proculdubio carissimi illi que sunt antiquiores in etate habent esse meliores in efficacia et virtute. Quanto enim plures viuunt tanto maiorem puritatem contrahunt: ita quod more olei per caritatis incendium inardescunt. vñ Lu. v. dicitur. Quod nemo bibens vinum vetus statim vult nouum: dicit enim. vetus melius est. Ista tamen regula fallit hodie in multis quod multos videmus iuniores que sunt senioribus meliores: quinimo multos videmus que sunt boni in iuuentute: tamen efficiunt mali in senectute. Virtus enim habet fructus medicinales. sed tanto sunt meliores quanto recentiores. Sic vere sepe accidit: quod hoies sunt meliores quam sunt iuuenes et recentiores: quam qui efficiunt in etate et tpe magis senes. Ideo plangendo dicebat Hieronimus in meditationibus: cur inquit tanto desiderio appetimus vitam istam in qua quanto plures viuimus tanto magis peccamus. Non sic ergo: sed sint meliores et perfectiores prelati respectu subditorum. Clerici respectu laicorum Antiqui respectu iuniorum.

Melchisedech. Nota quod melchisedech qui ad literam fuit rex salis que postea fuit dicta hierusalem interpretatur Rex iustus aut Rex pacificus: seu rex pacis aut rex iustitie: fuit autem rex et sacerdos sicut ponitur Genesis. xiiij. Et sicut dicit ibidem. Iste panem et vinum deo obtulit: et Abraam decimas dedit. Iste ergo secundum apostolum. Hebr. vij. christum figurauit qui iustus et pacificus semper fuit et qui rex et sacerdos etiam dictus fuit: qui mundum regendo. et de regali progenie descendendo: et panem et vinum in sacramento altaris offerendo: seque pro nobis immolando regis et sacerdotis officio

tis officio fuit functus. ps. Tu es sacerdos in eter. sm
oz. melchi. Vel si vis. Per ista intelligit quilibet vir
perfectus. q. s. se et alios digne scit regere. et pro se et alijs
peccatis et sacrificia bonorum operum immolare. et pacis et in
sticie cultor esse. decimas offerre. et se et a cunctis superflui
tibus decimare. Ihebr. viij. Erat autem hic melchise-
dech rex salis sacerdos dei summi. j. ps. ij. Nos estis
genus electus. regale sacerdotium. et gens sancta etc.

Melodia. Unde ubi Cattare et ubi sonus et vox.

Membra. Nota quod membra sint partes
corporis constitutive. Hinc est quod
per membra possunt intelligi partes que constituunt
aliquid uniuersum. Cum igitur plura sint corpora spi-
ritualia. videlicet Corpus.

Beatorum. Hinc est quod plura possumus inue-
nire membra. videlicet. Superiora. Et
Reproborum. ista sunt angeli et beati qui sunt me-
bra ecclesie triumphantis. j. Cor. xij.

Meritorum. Posuit Christus membra uniuersorum eorum in suo corpore sicuti
voluit. Item inferiora. Et isti sunt homines perfecti qui
sunt membra ecclesie militantis. de quibus. j. Cor. xij. Cor-
pus non est unum membrum. Item exteriora. Et ista
sunt reprobi et damnati. qui sunt membra dyaboli. de quibus. j.
Cor. vij. Tollens ergo membra Christi faciam membra meretricis.
Item membra interiora. et ista sunt anime. potentie. gratie
et virtutes. Homo interior habet membra sua. videlicet.

Caput intentionis.

Oculus discretionis.

Aures obediencie et subiectionis.

Linguam gratiarum actionis.

Nasum deuotionis.

Manus et brachia operationis.

Pectus meditationis.

Ventrem dilectionis.

Pedes affectionis.

Ante de talibus membris potest dici illud. j. cor. vij. Mem-
bra nostra templum sunt spiritus sancti. Cum igitur sicut partes
ex premissis per membra possunt intelligi christifideles. no-
tandum quod sicut membra corpori uniuersum. pariter con-
nectunt. inuicem obsequuntur. officijs distinguuntur. Sic
vere christifideles christo coniunguntur per fidei et gratie vnita-
tem. Simul connectuntur per vere amicitie caritatem.
Sibi obsequuntur per mutue clementie bonitatem. A
se distinguuntur per fortitudo transuarie qualitate. Di-
co igitur quod ista membra christi mystico corpori uniuersum.
Et istam vnionem facit fides et gratia. viij. j. Cor. xij. Om-
nia membra corporis cum sint multa vnus corpus sunt.

Quod tamen est contra peccatores qui membra sunt palati-
ca. Et contra hereticos et scismaticos qui sunt mem-
bra abscessa. Item isti dicuntur membra quia per car-
itatem inuicem obsequuntur. Item Iero. xij. Unus corpus mul-
ti sumus in christo. singuli autem alter alterius membra. Quod
est contra discordes. inuidios et superbos. qui nullatenus habent
inter se connectionem per caritatem sed magis odium. inui-
diam. et contradictionem. Unde Christus potest dicere illud Iero.
vij. Audeo aliam legem in membris meis repugnantem legi
mentis mee. Item per pietatem inuicem obsequuntur.

quod sicut dicitur. j. Cor. xij. Per se inuicem sollicita sunt mem-
bra. siquidem aliquid patitur vnus membrum. compat-
tuntur omnia membra. Et si gloriatur vnus membrum. glo-
riantur omnia membra. Nullum enim membrum est tam nobile. quam
libenter inuicem quantumcumque vile membrum. Sic nullus dicitur
esse tam diues nobilis vel est sanctus. quin compatitur et
condoleat. quin obsequatur et subueniat quibuscumque ma-
lis et peruersis. vel est quantumcumque miseris et egenis.

Item per qualitate inuicem distinguuntur: quia. sicut
quodlibet membrum distinctum habet officium et quodlibet con-
tentum est officio sibi dato a natura. ita quod nullum ambit
ad officium alterius. acquirendum sicut pater. quod man-
num appetit videre. nec ambulare. nec pes audire. et
sic de alijs. Sic vere viri perfecti distinguuntur a deo in
diuersis officijs et gratie et fortune. quia sicut dicitur. j. Cor.

xij. Unus datur sermo scientie. alij etc. Sequitur. Diuisio-
nes graduum sunt. vnus autem spiritus diuidens singulis
putat vult. Quantum etiam ad fortunam distincti sunt: quod
vnus miles. alius clericus. alius diues. alij pauper.
Quia sicut dicitur Iero. xij. Omnia membra nostri
corporis eundem actum non habent. Et ideo nullus
debet officium alterius ambire. sed gradu et statu pro-
prio debet contentus esse. nec ad bonum alterius am-
bare. nec eidem in aliquo inuidere. Quod est contra il-
los qui cum sint vna sola persona. volunt tamen in ec-
clesia constitui plura membra. vel membrorum plu-
rimorum occupare officia. Quia si sunt decani. non suf-
ficiunt eis nisi etiam sint archidiaconi vel cantores. Si
habent prebendam in vna non sufficit nisi habeant in
alia ita quod isti volunt fieri plura membra. vel membrorum
plurium occupare officia. Isti debent aduertere ad
verba Apostoli. j. Cor. in. xij. Corpus non est vnus mem-
brum sed multa. Et sequitur. Si totum corpus oculum
vbi auditus. Si totus auditus. vbi odoratus. nunc au-
tem posuit deus membra vnusquodque in corpore suo
sicut voluit. Et ista de membris sufficiant. De mem-
bris vero corporalibus quomodo debent seruari. De-
cupari et Adornificari. Vide alibi.

Memozia. memini. Memento. me-
morari. Nota quod

memoria est potentia anime. per quas transacta et per-
terita recordamur. Accipitur enim sepe pro cogitatione et cogitatione rerum absentium. occultarum
et futurarum. sicut Eccle. xij. Memor esto quoniam
memoria non tardabit. Accipitur etiam memoria
pro fama sicut Eccle. xlv. Hi sunt viri misericordie
quorum memoria in benedictione est. Quocumque in oculo
accipitur notare possumus. quod est memoria diuina et
humana. Diuina memoria nunquam recipit obliuionem.
Memoria est in seculum testis sui. in presentibus. Humana autem
memoria patitur sepe corruptionem. Sap. xij. Erunt ge-
mentes et memoria eorum peribit. Notemus ergo quod in
scriptura inuenitur quedam memoria que est.

Petenda. Memoria petenda est memoria di-
uine misericordie. De qua in ps.

Timenda. Memeto nisi dñe in displicito po-
puli tui. visita nos in salutari tuo.

Tenenda. Memoria tenenda est memoria iustitie de qua in ps.

Memineris iniquitatum nostrarum. Memoria tenenda est memoria humane sapientie. De qua in ps. Me-
mor fui dei et delectatus sum. Memoria vitanda et di-
mittenda est memoria fraterne iniurie de qua Leui.
xix. Homo memoris iniurie civium tuorum. De bo-
na ergo memoria humana dicamus. quod viri iusti debent
habere memoriam preteritorum et futurorum. sicut. n. vide-
m. et Auicē. dicit. Aliqua sunt animalia que sunt re-
natis valde memorie. sicut est canis. equus. camelus.
optime enim recordantur vias per quas ierant homi-
nes qui eis benefecerant. hospitia in quibus morari
consueuerat. quod et canes de longinquis partibus so-
lent ad hospitia redire. et per viam quam transierat me-
morari. Sic vere carissimi viri boni et perfecti debent ha-
bere sortem et tenacem memoriam: quod. s. recordari debent
de hospicio paradisi. qualiter inde per peccatum ad-
cecidissent et exierunt. Apoca. ij. Memor esto unde ex-
cideris. Item memorari debent viam totius vite sue
qualem eam transierunt: et in quibus errauerunt: et in quibus
profecerunt. ps. Memor fui dierum antiquorum. Et
Hierc. ij. Vide vias tuas in conualle. scito quid feceris.
Item memorari debent illos a quibus beneficia re-
ceperunt et habuerunt. vñ dicit Senec. Nec inter duos
beneficij lex est vt alter statim obliuiscatur dati. al-
ter vero semper sit memor accepti. Et aduertamus quod
si volumus esse viri perfecti tria sunt precipue memo-
randa de deo. tria de seipso tria de alio. Primo quod
deum de deo debemus memorari.

Potentiam creatoris.

Clementiam redemptoris.

**Memento. me-
morari.**

**Memento. me-
morari.**

**Memento. me-
morari.**

**Memento. me-
morari.**

**Memento. me-
morari.**

**Memento. me-
morari.**

**Memento. me-
morari.**

**Memento. me-
morari.**

**Memento. me-
morari.**

**Memento. me-
morari.**

**Memento. me-
morari.**

**Memento. me-
morari.**

**Memento. me-
morari.**

Justitiam correctoris.

Dico potentiam creatoris: quia scilicet mirabilia que facit deus in mundi continua gubernatione: que faciet etiam in futuro iudicio in mundi renouatione nunq̄ debet excidere a memoria cordis nostri. psal. **M**emor ero ab initio mirabilium tuorum. Et **E**ccl. xij. **M**emento creatoris tui. **I**tem clementiam redemptoris. Tormenta enim que pro nobis in cruce sustinuit. gratiam et gloriam quam nobis in cruce obtinuit magnum precium quod pro nobis exhibuit. semper debent a fidelibus memorari. et per compassionem et gratiarum actionem iugl memorie comendari. **H**ebre. xij. **R**ecogitate cum qui talem in corpore suo sustinuit contradictionem. filij enim pellicani videntes matrem suam propter sui viuificationis vulneratam et sanguine diminutam. solent sibi dolorem ipsius memorari: et ipsam nutrire et consolari et concomitari. Quia scilicet nunq̄ debet homo obliuisci sanguinem et vulnera matris sue: scilicet christi. q̄ scilicet pro nobis viuificandis in cruce noscitur sustulisse **T**hob. iij. **H**onore exhibebis matri tue. **M**emento. n. esse debes que et quanta pericula propter te perpessa sit. Solus enim aspectus sanguinis ad prelium animat elephantes. Quia sola memoria sanguinis christi ad preliandum contra demones et vitia deuotos exercitat et fideles. Et ideo christus ad hoc inuitat. **T**ren. iij. **R**ecordare paupertatis mee. et homo debet sibi dicere illud psal. **M**emor fui tui super stratum meum. in matutinis meditabor in te: quia fuisti adiutor meus: et illud. **P**ropterea memor ero tui de terra iordanis et hermonij a monte modico. **I**tem memoremur iustitiam correctoris: quia scilicet semper debemus habere in memoriam quanta est diuine iustitie severitas. quanta est suorum iudiciorum obscuritas. quanta erit etiam fide future sententie auctoritas. **P**sal. **M**emorabor iustitie tue solius. **D**e aquila enim legimus q̄ aues die qua viderint vel audierint aquilam reboantem. ipsius per totam diem taliter recordantur q̄ pre timore eius ad predam volare non audere dicuntur. Quia vere carissimi si memoriam aquile que est auis seuerissima. id est memoriam iustitie et seueritatis in corde habuerimus. nunq̄ ad mala opera volabimus. **I**deo consulitur **R**ecm. iij. **D**ni dei magni et terribilis memento. Et sic patet q̄ q̄tum ad deum tria sunt memoranda. videlicet eius.

Potentia creatura.

Clementia redemptiua.

Justitia correctiua.

Secundo dico q̄tum ad nos sunt tria alia memoranda. videlicet. **P**incipium. **M**edium et finis. **H**oc est dictu carnis vilitas et conditio: quod scilicet est principium vite. **V**ite prauitas et infectio. quod scilicet est medium. **M**ortis grauitas et afflictio. quod est finis. **M**emoremur igitur nostram vilitatem et conditio: nē: q̄. s. homo de habere in memoria.

Quam viliter generatus.

Quam difficiliter nutritus.

Quam fragiliter constitutus.

Ps. **M**emorare que mea substantia. nunquid enim vane constituisti omnes filios hominum? **S**ene. iij. **P**uluis es et in puluerem reuerteris. **I**tem memoremur nostram prauitatem: quia scilicet debemus habere in memoria peccata que commisimus qualiter ex his deum offendimus. et qualiter paradysum amisimus: et infernum acquisimus. **S**erpens enim habiturus copulam cum murena solet venenum euomere. ipsi tamen postmodum resumere. et sibi intima re et incorporare. **S**ic vere serpentes. i. viri iusti q̄ sunt prudentes sicut serpentes et simplices sicut columbe. ad hoc q̄ cum christo per gratiam copuletur. necesse est q̄ venenum peccatorum suorum per confessionem euomant et dimittant ipsa tamen per recordationem debet resumere. et in ventre iugis memorie comendare. **S**a-

piens enim **E**ccl. v. dicit de propiciatu peccatorum. **N**oli esse sine metu. **E**t **E**ccl. xj. **I**n die bonorum non immemor sis malorum. **I**tem memoremur mortis grauitatem. **S**emper enim debemus habere in memoria mortem. scilicet q̄ cita q̄ aspera. q̄ occulta. **M**ortis enim memoria comparatur cineri qui est residuum corporis resoluti. **I**n lege enim precipitur q̄ cineres animalium combustorum et in sacrificio consumptorum in sanctuario in loco mudo reponerentur. sicut precipitur **L**eu. i. **A**d denotandum q̄ in mundo loco conscientie nostre. semper debemus cineres nostre resolutionis et mortis per memoriam reponere et habere. **S**efi. iij. **P**uluis es et in puluerem reuerteris. **E**t **E**ccl. xiiij. **M**emor esto quoniam mors non tardabit. **E**t. xxvij. **M**emento nouissimorum et desine inimicari. **F**estina tempus. et memento finis **E**ccl. xxxvj.

Et sic dico q̄ memorare debemus. s.

Carnis conditionem et vilitatem.

Culpe infectionem et prauitatem.

Mortis afflictionem et grauitatem.

Tertio dico q̄ quantum ad alios tria sunt etiam memoranda. videlicet.

Perfectio predecessorum.

Damnatio malefactorum.

Affectio beneficiorum.

Dico q̄ memoranda est perfectio predecessorum.

quia proculdubio bonitas et perfectio antiquorum digna est ab omnibus memorari. et ad eorum laudationem.

et ad eorum imitationem. et ad nostrum exemplum et informationem. **I**sa. iij. **M**emento te opere patrum vestrorum que fecerunt in generationibus suis.

Et. iij. **M**emento te quomodo salui facti sunt patres vestri. Quia sicut dicitur in ps. **I**n memoria eter. erit iustus. **U**t sic breuiter de memoria et fama cuiuslibet viri iusti dicatur illud **S**ap. iij. **I**mortalis est enim memoria illius. quia apud deum nota est et apud homines. Cuius tamen contrarium est de malis. quorum memoria moritur cum eis. **D**e quibus **E**ccl. x. **D**is perdidit eos. et cessare fecit memoriam eorum a terra. **E**t in ps. memoria eorum veterascet in inferno a gloria eorum. **I**tem memoretur damnatio malefactorum: vt scilicet exinde terreamur. ita q̄ a similibus commitemur. **V**t **L**uce. xvij. memores estote vxoris loth. que scilicet propter inobedientiam conuersa fuit in statuum salis. sicut dicitur **S**ene. xij. **A**liorum etiam quorumcumq̄ afflictorum et tribulorum debemus recordari. et eis compati et eos consolari. et maxime illos qui sunt in purgatorio vel in quocumq̄ infortunio vel tormento. more elephantum qui casu sui socij compatiuntur et eius infortunium memorantur de quo. **H**ebre. xij. **M**emento te victoribus tanq̄ ipsi pariter victi. **I**tem memoretur affectio benefactorum sicut positum est supra exemplum de cane. et sicut supra inuenies multa exempla de gratiarum actione. de quo **C**ant. i. **I**n odore vnguentorum tuorum currimus. memores vberum tuorum super vinum. **E**t sic igitur patet que sunt illa que debemus in memoria gerere et tenere: vt sic quilibet dicat illud **T**ren. iij. **M**emento in memoriam ero et tabescet in me anima mea. **I**sta tamen sunt contra multos qui recte videntur memoriam amisisse: quia scilicet non videntur recordari illorum que pertinent ad salutem. **S**ed de hoc vide supra et infra de Oblitione. **V**ide etiam supra de Aqua. vel de fonte: vbi ponitur de duobus fontibus ethiopicis quorum aqua vnus potata inducit obliuionem. altera vero memoriam facit. **S**ed adhuc possemus breuiter adiungere q̄ in deo triplex est memoria. scilicet memoria qua memoratur.

Iniquorum ad eorum damnationem.

Perfectorum ad eorum saluationem.

Infirmorum ad eorum consolationem.

Recordatur iniquorum dico ad eorum damnationem. de qua

apoc. xvj. **B**abylon magna venit in memoriam ante deum.

et in ps

in ps̄ d. In memoriā redent iniquitas patrū ei⁹ in cōspectu dei. ⁊ peccatū mīris ei⁹ nō deleat. **M**ēntē mōrā bonorū ad eorū cōsolatiōem ⁊ p̄mōriōem. ⁊ sic dicit in ps̄. memēto dñe dauid ⁊c. Et alibi memor esto tibi tui seruo tuo i quo mihi spes dedisti. **M**ēntē mōrā infirmorū ad eorū cōpassionē. Et sic petebat dauid adiuuari allegādo fragilitatē pditiōis hūane dicens i ps̄. mēorare q̄ mea substatia. nūqd. n. vane p̄stitui si filios hoīm. ⁊ Job. vij. memēto mei dñe. qz veni⁹ est vita mea. Et hec de memoria sufficiūt. Unde. s. de p̄sideratiōe. Cogitatiōe. Intellectu ⁊c. Et infra de recordari.

Mens. Nota qz mens qñqz accipit p̄ aīa qñqz p̄ corde. qñqz p̄ cogitatione. pro cōstantia. p̄ intentiōe. Et qz de oib⁹ istis est tractatū. Idcirco intēdo bēniter p̄transire. Nota ergo. solūmō dico qz in scriptura inuenit mens bona: ⁊ mēs mala: vitiosa ⁊ virtuosa. De volūtate ⁊ cōscientia bonorū possumus notare qz boni ⁊ perfecti habent **M**entē.

- Timorofam.
- Luminosam.
- Amorosam.
- Renouatam.
- Elevatam.
- Humilitatam.
- Adornatam.
- Decodicatam.

Dico ergo qz viri p̄fecti hnt mentē timorofam. vñ Deut. v. Quis det talē eos hñc mentem vt timeant me? **M**entē mentē luminosam. Unde act. x. Cecidit super petrum mentis excessus. ⁊ vidit celuz apertū. **M**entē mentem amorofam. vñ de. ij. **P**aral. xxiij. **O**btulit vniuersa multitudo mentem deuotam. **M**entem dico qz perfecti hnt mentem renouatā. **E**phc. iij. Renouamini spiritu mentis vestre. **M**entem elevatam. vñ in ps̄. Beniamin adolescentulus in mentis excessu. **M**entem mentem humiliatā ⁊. **C**oz. xiij. **O**rabo spiritu. orabo ⁊ mente. **M**entem virtutibus ornata. Unde **M**ar. v. Luce. viij. dicitur. qz ip̄s viderunt illuz qui a demonio verabatur vestitum sidentem ⁊ sane mentis. Unde nota qz ad hoc qz homo habeat bonam mentem. id est bonā animam ⁊ voluntatem necessaria sunt tria. videlicet. **Q**uod virtutum florib⁹ vberius ornet. **I**deo dñe vestitū. **Q**uod mūdānis fluctib⁹ ceteri⁹ p̄uef. **I**d dñe. Sedentem. **Q**uod culpārū sordidibus interi⁹ mūdet. **I**d dñe. Sane mentis. **I**sta. n. tria ad bonā mentē sunt necessaria. videlz. **V**irtutibus florere. **I**d ē in mūdi negocijs vltra **C**riminib⁹ non sordere. **Q**z oporteat nō herere. **C** Tumultib⁹ carere. **I**ste. n. **S**ene. **N**emo ad bonā mētē puenit occupat⁹. Et ista de bona mēte sufficiāt.

- S**ed adhuc dico qz in scriptura fit mentio de mente malorū. Et sic nota qz est inuenire **M**entē.
- Cupidam ⁊ inflāmatam.
- Stolidam ⁊ inmutatam.
- Timidam ⁊ enervatam.
- Rapidam ⁊ effrenatam.
- Solidam ⁊ induratam.
- Turgidam ⁊ agitatam.
- Fetidam ⁊ inquinatam.
- Ignaram ⁊ cberatam.
- Obscurā ⁊ exccatam.
- Non veram sed palliatam.

Dico qz mali hnt mentē inflāmatā p̄ cupiditatē. Et tales crāt illi qz p̄cupierūt p̄cupiscētā i deserto dicētes **A**n. xj. **R**ecordamur pisciū quos comedebam⁹ i egypto in mēte nobis veniūt cucumeres ⁊ p̄pones. qz porri cepe ⁊ allia. **M**entē mentē inmutatā ad iniquitatē. De salomone em̄ dñe. ij. **R**eg. xj. **I**rat⁹ est dñs salomoni. eo qz auersa est mens ei⁹ a dño deo israel. **M**entē mentē enervatā p̄ timiditatē. sicut de exercitu holoseruis dñe **J**udith. xv. qz audita decollatione magistri sui fugit mens ⁊ cōsiliū ab eis. **M**entē mentē effrenatā ad rapacitatem. puer. xxiij. **I**hc emuleris viros malos: qz rapinas meditat⁹ mens eorū. ⁊. y. mach. xj. **M**ente effrenat⁹ in multitudine peditū cōfidebat. **M**entē mentē induratā p̄ inmutabilitatē. puer. xxvij. **Q**ui mētis ē dure corruet i malū. **M**entē mentē agitatā p̄ curiositatē. **E**ccli. ij. **H**ec est vanitas ⁊ casta sollicitudo mentis.

Mentē mentē inqnatā p̄ carnalitatē. **T**yr̄. i. **P**olluta est eorū mens ⁊ p̄sciētia. **M**entē mentē hebetatā p̄ fatuitatē **D**an. ij. **M**ente p̄fus⁹ ignoro qd viderim. **M**entē mentē exccatā p̄ obscuritatē. **C**oz. iij. **D**eus hui⁹ seculi exccauit mētes infidelis. **M**entē mentē palliatā p̄ fallacitatē. vñ puer. xxij. **C**omede ⁊ bibe dicit tibi ⁊ mēs ip̄s⁹ nō est tecū. **I**sta igit de bona ⁊ mala mēte sufficiāt gr̄a breuitatis. **S**i vis exēpla. vide. s. d. cor de. cōscientia cogitatiōe. ⁊ infra de voluntate.

Mensa. Cū mensa sit illud in quo hoies reficiunt. **H**inc ē qz moralit̄ p̄ mēsam possum⁹ significare qd qd solet refectio denotare. **N**ote m⁹ ergo qz mēsa accipit multipliciter. **E**st em̄ mēsa. **P**erfectorum. **P**rima est mensa virtuosa. **B**ecatorum. **S**ecūda est mensa glorioza. **A**ldignorum. **T**ertia est mensa vitiosa. **D**annatorum. **Q**uarta est mēsa dolorosa.

Primo igitur dico qz est mēsa virozum perfectorū. Et ista proculdubio quadrupliciter signat. s. **S**acre scripture conuiuationem. **E**ucharistie refectioem. **G**ratie nutritiōem. **E**cclēsiastice substatie sustentationem. **I**n mēsa sacre scripture proponūtur fercula scientiarum: ⁊ ibi ministratur fides. sapiētia. studiu. meditatio. ⁊ discretio. ⁊ de isto dicitur puer. ij. **S**apientia edificauit sibi domum miscuit vinus. ⁊ posuit mensam. **S**criptura enim dicitur mensa sapiētie. que procerto est domus ad habitatiōem. **E**st vinū ad dulcem cōsolatiōem. **E**st mensa ad mētis recreationem. Et de ista mēsa. dñe. ij. **R**eg. xij. **C**um sederet ad mensam factus est sermo dñi ad prophetā. **I**n mensa eucharistie proponūtur fercula miraculorū.

In ista mensa ministrāt. fides. deuotio. timor ⁊ reuerentia. **I**sta est illa mēsa de qua dicitur **N**umeri. iij. **M**ensam propositiōis inuoluent pallio bacynthino. **M**ensa em̄ sacramēti altaris est inuoluta pallio multozum accidentinū: que scilicet sine subiecto in sacramento subsistūt. ita qz ad istam mensam difficile est accedere nisi nos ministra ip̄sus mense. s. fides salubriter itroducat. **I**sta est mēsa de qua dicit **I**h̄c. viij. qz mēsa propositiōis cum panibus semp ad aquilonem in tabernaculo ponebatur. cādelabum v̄cro luminis ad austrum erigebatur. qz proculdubio mensa eucharistie in tabernaculo ecclie necessaria est i parte aquilonari. i. in statu aduersitatis. iuxta illud ps̄. **P**arasti in conspe. meo men. aduer. eos qui trib. me. **C**andelabum v̄cro discretiōis necessariū est in parte australi. id est in statu prosperitatis. **A**duerte tamē qz bona istuz mense hodie deuorantur a tribus generibus hoīm iniquozum. videlicet. **A** viris.

Pigris ⁊ desidiōsis. **I**mmundis ⁊ luxuriosis. **S**imoniacis ⁊ perniciosis. **P**igris igit⁹ ⁊ desidiōsi figurātur **J**udic. i. vbi dñe. qz sub mēsa adonbezeth qui interpretat⁹ dñs fulguris. **I**xx. reges an: putatis summitatib⁹ pedū ⁊ manūū reliqas colligebāt. **Q**uia p̄certo carissimi hodie illi qz in mēsa dñi fulguratis xpi colligūt reliquias ecclēsticorū bñficiorū ⁊ bonorū: vident amisisse summitatē pedū ⁊ manūū. i. excellentiā bonarū affectionū ⁊ bonarū opationū. **I**mmūdi ⁊ luxuriosi figurātur **D**an. xiiij. vbi dicit. qz sacerdotes p̄ occultos meatus veniebāt. ⁊ cum pueris ⁊ vxoribus cibos qui apponebantur in mensa belis quotidie cōsumebāt. **Q**uia. s. hodie mias ecclēstici ⁊ luxuriosi bona mēse ecclie cōsumūt. et exinde vxores. i. cōcubinas occulte nutritūt ⁊ reficiūt. **S**imoniaci xpo ⁊ p̄niciosi figurant⁹ i iuda qz **Q**uis dñs vēdidisset: cū ipo tñ in mēsa sua comedebat. sicut ip̄e dicit **L**u. xxiij. **E**cce man⁹ tradētis me mecuz est in mēsa. **T**ales ergo p̄culdubio bona mēse xpi hodie comedūt ⁊ recipiunt. iuxta illud **M**at. xv. **C**atelli edunt de micis qz cadūt de mēsa dñi sui. **C**ompara istos catellis si vis: s. p̄certo boni ⁊ paupes vix inde aliqd hodie accipiunt. quia sicut dicitur **L**u. xvi. **L**azarus cu

piebat saturari de micis q̄ cadebāt de mensa diuitis
C et nemo illi dabat. ¶ In mensa gratie proponunt fer-
 cula virtutum atq; donorum. et in ista ministrant pie-
 tas que est panifera. Leticia que est pincerna. Deuo-
 tio q̄ ministrat carnes corporis xpi. et sic de alijs. Et d̄
 hac p̄t dicere dño quilibet iustus illud. ij. Reg. xij.
 ¶ Doluisti me seruu tuū inter cōuiuas mense tue. Ita
 d̄ ista potest dici illud. iij. Reg. iij. vbi loquitur de
 cenaculo helysei dicēs. ¶ Donamus in eo lectulū. et mē-
 sam et sellam et candelabrum. q; procerto in cenaculo
 xpi qd̄ est ecclesia inuenitur mēsa. i. refectio gratiarū.
 in qua q̄dem est lectus mundicie et puritatis. sella iu-
 sticie et equitatis. Candelabrum prudētie et veritatis.
 ¶ In mensa tpalis sustentatiōis seu ecclesiastice sub-
 stantie proponunt hodie fercula multoz temporaliū
 bonoz. Et iō ibi d̄z ministrare largitas et cōpassio ad
 primum. humilitas et gratiarū actio q̄tum ad deū
 paritatis abstinētia. et carnis maceratio q̄tum ad se-
 ipm. Et ideo cui libet ecclesiastico p̄t dici illud. Ezc.
 xxij. Sedisti in lecto pulcherrimo. et mensa ornata
 est an te. De ista p̄cipit Eccl. xxij. Sup mensam ma-
 gnā sedisti. nō aperias sup illā faucem tuā prior. ad
 bona ecclie deuastādum. ambiendum et acquirendū.
 ¶ Recremur ergo et satiemur in ista quadruplici mē-
 sa. i. in mensa Ecclēsticē sustentatiōis. Gratie et de-
 uotiōis. Eucharistie et sacralis communionis. Sacre
 scripture et diuine lectiōis. Ista est ergo quadruplex
 mensa viroz perfectoz. ¶ Scōo dico q̄ est mēsa ho-
 minum beatorum. Et ista est mensa eterne felicitatis
 vbi pponuntur tria principaliter fercula. i. Dilectio
 Cognitio. fruitio. Et nota q̄ in ista mēsa est ordinis
 conuiuantiz rectitudo: hominum ministrātū mul-
 titudo: ciboz affluentiū plenitudo. Est dico ibi iter
 cōuiuas ordinis rectitudo: quia. i. in ista mensa illi q̄
 sunt in moribus meliores. sunt in honorib; potiores.
 quod bñ figuratur in mensa Joseph vbi ipse fecit se-
 dere fratres suos s̄m ordinem etatis sue. vnumquēq;
 s̄m primogenita sua. ¶ Itē est ibi ministrantiū mul-
 titudo. Omnes. n. ministrant sibi mutuo ferculiz car-
 ritatis. Est. n. ibi deus sicut imperator. Beata virgo
 sicut imperatrix. Angeli sicut seruiētes. Patriarche
 sicut principes. ¶ Prophete sicut consiliarij et officia-
 les. Apli et martyres sicut milites. Cōfessores et docto-
 res sicut clerici et aduocati. Virgines sicut domicelle.
 ¶ Item ibi est leticia que tripudiat et letatur gaudiū
 quod consolatur: gratiarū actio q̄ modulatur. laus et
 tripudium quo tota societas recreatur. Ecce ergo q̄
 milia milium ministrabāt ei. Bñ ergo d̄z. ij. Reg. i.
 Quod regina saba veniens ad salomonē. cū vidisset
 ordines ministrantium et vestes. et cibos mēse sue. nō
 habebat vltra sp̄m p̄ stupore. Item dico q̄ ibi est af-
 fluentium plenitudo et etiam longitudo. Lu. xxij. Ut
 edatis et bibatis super mensam meam. et. ij. Reg. i.
 Tu comedes panē in mēsa mea semper. Ista est igit
E mensa hominum beatorum. ¶ Tertio dico q̄ est mē-
 sa mundane prosperitatis. figurata per mensas Isha-
 bucho. regis a cuius cibis sancti pueri. i. daniel et so-
 cij eius abstinuerunt: et sapientiores inuenti fuerunt
 et pulchriores. sicut dicit Dan. ij. Ista est etiā mēsa re-
 gine ieszabel de qua pphete baal fuerunt nutriti. qui
 tñ postea p helyā interfecti sunt. sicut d̄z. ij. Reg. xvij.
 Quia procerto carissimi mēsa psperitatis mundane
 in qua. i. presunt hodie Ihabucho. q̄ interpretat scdēs
 in angustia et ieszabel q̄ interpretat fluens sanguine. hoc
 est dictu auari q̄ cōtinue p sollicitudines angustiant.
 et delicti qui semper fluxui et sanguini carnalitatis
 subiciuntur. suos cōuiuas faciunt per helyam. i. a deo
 per mortem eternam finaliter occidi. Illi vero qui de
 eius delictis nō curant. sunt sp̄ali pulchritudine et sa-
 pientia decorati. Et de tali mēsa loquitur i ps. fiat mē-
 sa eorum corā ipse in laqueum. et in retributiōes et in
 scandalū. Talis. n. mensa est laqueus quo mali p̄miat.
 scandalū quo mali in infernū corrucere compellunt.

Ista est ergo mensa hoim pctōli. ¶ Quarto dico q̄
 est mensa hoim damnatoz. Et istud nihil aliud est q̄
 illud triste cōuiuium infernale vbi dānati pane dolo-
 ris et aqua angustie satiantur et vbi demones atabus
 hoim delectantur. De quo Ezc. xxxij. Dic oī volucris
 celi et vniuersis auibus. cūctisq; bestijs terre. cōuenite
 lo vobis. Carnes fortiū terre comedetis. et sanguines
 principū terre bibetis. arietū et agnoz et hircoz thau-
 rozūq; et altiū ac boū pinguiū et saturabimī sup mē-
 sas meā de equo et eq̄te et forti. et de vniuersis viris bel-
 latozib; ait dñs deus. Et aduerte q̄ in ista mēsa come-
 dūt et deuorāt multa genera pctōz. videlz. ¶ Hoies.
 Comiti per superbiam. Arietes.
 Ignari per ignorantiam. Agnoz.
 Fetidi per luxuriam. Hircorum.
 Elati per stulticiam. Thaurorum.
 Sublimes per presumptionem. Altium.
 Molles per dilectionem. Pinguium.
 Potentes per iurisdictionem. Fortium.
 Crudeles per furores et turbationē. Bellatores indt.
 ¶ Omnes enim tales mali in mensa inferni demo-
 nib; exponūt et ab eis crudeliter corrodūt. Et sic
 patet q̄ in sacra scriptura inuenit Mesa demonioz.
 Mesa vicioz. Mesa gloriozorum. Et mēsa virtuo-
 roz. Et hec de mēsa sufficiāt gratia breuitatis.

Mensis. Cum mēsis sit que daz certa et distin-
 cta pars tpis. s. xij. pars āni q̄ mēsis
 a mēse qd̄ est defectus d̄z. p eo q̄ in oī mēse luna defi-
 cere cōprobatur. et post defectū iterū renouat. Possu-
 mus notare q̄ moraliter loquēdo mēsis sumit mltis
 modis. et sic dico q̄ inuenit inensis.
 Luctuosus et transitorius.
 Virtuosus et meritorius.
 Saudiosus et saluatorius.
 fluctuosus et nugatorius.
 Viriosus et damnatorius.
 Dolorosus et afflictorius.
 ¶ Primo est mēsis mortalis duratiōis. Scōs est mēsis
 moralis pfectiōis. Tertio est mēsis vitalis saluatiōis.
 Quarto est mēsis mūdialis possessiōis. Quintus est
 mēsis criminalis defectiōis. Sexto est mēsis inferna-
 lis damnatiōis. ¶ Primo ergo dico q̄ est dare mē-
 sem trāsitorie duratiōis. et sic mēsis signat vitā p̄ites
 que bñ d̄z a defectu: q; procerto multis defectibus est
 subiecta. Luna em̄. i. humana natura de vno mēse ad
 aliū semp mutat i sine vno p mortē penit obfcurat.
 et p terre interpositionē. et in sepulchro absconsiōē si-
 nalr eclipsat. Isti igit mēses duratiōis humane.
 In ingressu sunt maculosi. ¶ De mēse misera-
 bilis igressus d̄z Job
 In pgressu sunt dolorosi. ¶ r̄ r̄. In quid dnu
 In egressu sunt tenebrosi. ¶ r̄ r̄. In quid dnu
 merasti mēses pceptus. Iste. n. est primus mēsis noster
 s. cōceptus et introitus corporalis. Exo. xij. Mēsis ille
 vobis principū mēsum. primus erit in mēstibus āni.
 de quo et optime potest exponi illud Ps. xx. vbi d̄z.
 q̄ filij israel venerūt in deserto s̄m mēse primo. Sin-
 em̄ interptatur odiū vel egrediens: q; s. tunc dicit hō
 illud Job. j. Mūdus egressus suz de vtero m̄is mee:
 qñ. i. ipse ingredit desertū huius mūdi. et qñ ipse nascit
 ad odiū et ad rirā. De mēse labilis progressus. i. vite
 humane decursus: qui. s. est scōs mēsis. et scōs p̄ctus.
 et medius vite huius potest dici illud qd̄ de diluio d̄z
 Gen. vij. Mēse scōo septimodecimo die mēsis rupti
 sunt omnes fontes abissi: et catharacte celi apte sunt
 et facte sunt pluuie super terram. Et reuera in isto mē-
 se scōo. hoc est dictu in decursu et in progressu vite hu-
 ius. statim q̄. s. transit septima dies mēsis. i. septimus
 annus vite. incipiūt cōtra nos rucere catharacte celi
 i. mūdi tribulatiōes et rumpi et aperiri fontes abyssi
 i. carnis temptatiōes. et fluere pluuie defuper. i. pspe-
 ritatis mūdane inundatiōes: quibus. s. archa noe. i. ar-
 cha corporis nostri diuersimode fluctuat. et hinc inde
 se in incertum

ſe in incertum ſub hoc diluuiſo transportat. De meſe
 ho ſtebilis egreſſus q̄ eſt tertius & vltimus. hoc eſt di-
 ctu. de fine & termino vite hui⁹ dicitur Job. xiiij. Bre-
 ues dies hominis ſunt. nume. men. eius apud te eſt.
 cō. ter. eius qui p̄ete. non po. Et breuiter. Adors eſt ſi-
 nis & eritis menſium vite noſtre: qz. ſ. ſicut dicit Job. iij.
 Noctem illaz tenebroſus turbo poſſidet. nec comput-
 tetur in diebus anni. nec numeratur in menſib⁹. **S**ecundo
 ergo q̄ eſt dare menſem tranſitorie duratiōis. **S**ecundo dico q̄ eſt dare menſem meritoꝝ perfectiōis.
 & ſic dico q̄ vita & cōditio viri iuſti menſis dicitur p̄
 eo q̄ luna ſua. i. iterioꝝ p̄ſcientia. omiſſa antiqua ma-
 la conuerſatione virtutibus iugiter renouatur. & per
 fidem appropinquata ſoli iuſtitie ſibi per gratiā de-
 ſponſatur. Iſte. n. menſis habet. xxx. dies. qui cōſtat
 ex denario ter ducto. Ad denotandum q̄ tota vita p̄-
 perfecta cōſtat ex denario decalogi. ducto & completo in
 ternario fidei trinitatis. De iſto. n. denario dicitur ſigu-
 ratiue ſc̄i. viij. Quod aque diluuij ibant & decreſce-
 bant vſqz ad decimum menſem. decimo autem men-
 ſe apparuerunt cacumina montiuꝝ. Aque. n. iſte que
 ſubmergunt omne viuiꝝ in anima ſignant peccata.
 que procerto in homine iuſto ſemper decreſcunt & di-
 minuuntur. quoaduſqz decimus menſis. i. perfectio
 decalogi attingatur: & montium. i. virtutum cacumi-
 na in homine reuelentur: de ternario vero fidei trini-
 tatis dicitur. ij. ¶ Paral. xxxij. q̄ filij captiuitatis menſe ter-
 tio ceperunt aceruozum iacere fundamenta: & menſe
 viij. cōpleuerūt eos: quia reuera fundamenta virtutū
 que menſe tertio. i. ſine trinitatis ponunt. in. viij. mē-
 ſe. hoc eſt dictu in ſeptenario donoz ſpiritus ſancti cō-
 ſumātur. de denario ergo cum trinario ſupradicto dicitur
 ij. ¶ Paral. xxxvi. q̄ Joachaz qui interpretatur dño p̄pa-
 ratus. tribus menſibus regnauit in hieruſalem. Iſtic
 eſt ergo mēſis meritoꝝ perfectiōis. Et ſi vis dic quō
 ſunt. xij. menſes in año. qz numerus duodenari⁹ vni-
 uerſitatē ſignat. Et hoc qz cōſtat ex ſeptenario i ſe du-
 cto. hoc eſt dictu. ex trib⁹ & quatuor. ter nāqz quatuor
 vſquater tria ſunt. xij. & ſi tria & quatuor nō ſunt niſi
 ſeptem. Septē nō ſm̄ ſic. in omel. vniuerſitates ſi-
 gnāt eo q̄ omnia tēporalia ſeptē diebus. ſub ſeptem
 planetis. & in ſeptem climatib⁹ currūt. Cū igitur duo-
 denarius vniuerſitatem ſignificet vt dictū eſt. cōſtat
 q̄ p̄fectio viri iuſti. xij. virtutes. i. vniuerſitatē virtu-
 tū in ſe cōtinet: qz. ſ. ipm̄ p̄ficit atqz cōplet. figura ad
 hoc Apoc. xxij. vbi dicitur. Ex vtraqz parte fluminis lignū
 vite p̄ferens fructus. xij. per menſes ſingulos. & folia
 ligni ad ſanitatē gentium. Lignū. n. vite eſt vir iu-
 ſtus: qui. ſ. ex vtraqz parte fluminis grē. q̄ partes ſunt
 fides & charitas reſidet. qui per menſes ſingulos. id ē
 per ſingulas virtutes p̄fert. xij. fructus. i. vniuerſita-
 tem bonozum fructuꝝ & operum. & folia ligni. id eſt
 vniuerſitatem bonoz verborū & documentozū. ad me-
 delam gentiū. i. ſimpliciū & p̄ctōrum. De iſtis autem
 xij. mēſibus ſpūalibus quō particulariter p̄ſit appli-
 cari. xij. añi menſibus vſualib⁹. ſ. ianuario. februario
 &c. nimis eſſet longum. Quia. ſ. ianuarius dicitur qz ianua
 eſt anni. vel etiaz dicitur a deo iano. qui ſm̄ paganos
 deus erat mitozum. & depingitur cuꝝ triplici vultu.
 ſedens ad menſam & comedens. Et poteſt ſignificare
 baptiſmum. qui eſt ianua ſacramētoꝝ: & in quo eſt
 triplex vultus. i. fides trinitatis incipit: & cib⁹ & men-
 ſa diuine grē abundanter hauritur. In quo etiam ſol
 capricornū dimittit & aquarium ingreditur. Quia per
 baptiſmum ſol. i. mens hūana a capricorno. i. a fetore
 peccatoꝝ eruitur. aquario vero. i. aque materiali &
 puritati innocentie cōiungatur. Longū eſſet. xij. mē-
 ſes ſic p̄ſequi & moralizare. & maxime qz recordor me
 als de. xij. menſib⁹ mentionē feciſſe. Et ſi vis dic i re-
 ductioꝝ meo morali. li. v. c. v. vbi de mēſib⁹ multa mo-
 rali dixi. Iſte ē igitur mēſis meritoꝝ p̄fectiōis. ad quē
 ſ. optabat p̄tingere Job dicens. ſcilicet illud Job. xxxij.
 Quis mihi det vt ſim iuxta menſes p̄ſtinos ſz dies.

q̄b⁹ de⁹ cuſtodiebat me. quando ſplendebat lucerna
 eius ſuper caput meum. & quādo ſecrete. deuserat in
 tabernaculo meo. quādo erat omnipotens mecum. q̄ſi
 lauabam pedes meos butyro & petra fundebat mihi
 riuos olei &c. Iſtic poteſt comprehendere multas par-
 ticulares virtutes quas continent iſti menſes. i. p̄ſe-
 ctionis ſtatus. Et nota ſi vis. quomodo vita & ſtatus
 p̄fectozum pōt comparari menſi. primo ſeu vno. quia
 credit diuinitatis vnitatem. Menſi ſecūdo. quia cre-
 dit in xp̄o nature dualitatem. Menſi tertio. quia cre-
 dit in diuinis perſonaz trinitatem. Menſi quarto.
 quia credit quatuor euangelioꝝ doctrinam & verita-
 tem. Menſi quinto: quia credit. v. libroꝝ moyſi ſanas
 interpretationem & claritatem. Menſi ſexto. p̄pter ſc̄i
 operum mie pietatem. Menſi ſeptimo: qz p̄tinet. vij.
 ſacramentoz ſinceritatem. Menſi octauo: qz hz. viij.
 beatitudinum p̄ntem felicitatem. Menſi nono. quia
 veneratur. ix. ordinum angelozum cōitatem. Menſi
 decimo. qz complet mandatorum decalogi firmitatem
 Menſi. xij. qz continet. xij. articuloꝝ credulitates.
 & quia poſſidet omnium virtutum vniuerſitatē. Oni-
 nia iſta poſſunt cōcordari: ſed longum eſſet. Undecim-
 num. n. menſem non numerari: quia vndenari⁹ nu-
 merus ſignat vitium non virtutem. Signat. n. tranſ-
 greſſionem decalogi: qz iſte eſt p̄ſtinus numerus qui
 tranſgreditur denarium. Iſtam ciuitas hieruſalem
 año. xj. zedechie per regem babilonis fuit captiuata
 ſicut hier. xxxij. dicitur. ¶ Patet ergo q̄ eſt dare men-
 ſem meritoꝝ perfectiōis. **T**ercio dico q̄ eſt da-
 re menſem reſectorie ſaluatiōis. & iſte eſt menſis. i. du-
 ratio vite eterne. & felicitatis ſuperne q̄ dicitur menſis
 a māſione vel a manendo & nō a defectu. vel a fluēdo.
 In iſto. n. menſe eſt vita perpetua que ſemp ſuccedit.
 q̄es aſſidua q̄ valde p̄cedit. cera melliflua q̄ nūq̄ re-
 cedit. & laus cōtinua que ſemp accedit. De vite perpe-
 tuitate quā hz iſte menſis dicitur. Eſa. lxxij. Sicut celi no-
 ui & terra noua ego facio ſtare coram me dicit dñs. ſic
 ſtabit nomen veſtrū & ſemen veſtrū & erit menſis ex
 menſe. ſabbatū ex ſabbato. De quietis aſſiduitate vſ-
 tranquillitate. dicit ſc̄i. viij. Iſte quietat archa mē-
 ſe. viij. De p̄ſtinij mellifluitate ſeu voluptate dicit pōt
 illud Iſa. ix. faciant filij iſrael phaſe dic. xiiij. men-
 ſis huius. De laudis cōtinuitate & ſolemnitate dicitur
 Leui. xxij. Menſe. viij. feſta celebrabitis & Leui.
 xxx. Clanges buccina menſe. viij. De iſto igitur poteſt
 dici illud. j. Adach. x. Judit ſe ionathas ſtola ſancta
 menſe. viij. & illud Judith. xvi. ¶ Per tres menſes gau-
 dium hoc. ſ. victorie celebratus eſt. Tres enim iſti mē-
 ſes ſunt beata viſio. fruitio. & tentio. Sic ergo patet q̄
 eſt dare menſem reſectorie ſaluatiōis. **Q**uarto di-
 co q̄ in malo ſignificato eſt dare menſem nugatoꝝ
 poſſeſſionis. & ſic per menſem intelligo curſum & du-
 rationem mundane poſſeſſionis & poſſeſſiōis. Iſte
 enim ſtatus proprie menſis dicitur: eo q̄ plurimis de-
 ſectibus & vanitatib⁹ ſubingatur. vnde de talib⁹ men-
 ſibus dicitur Job. vij. Et ego habui menſes vacuos.
 & noctes laborioſas ennumerari mihi &c. Aduerte au-
 tem quomodo ſtatus mūdi eſt vacuus & laborioſus.
 Iſte eſt ergo menſis nugatoꝝ poſſeſſionis. **Q**uin-
 to vero dico q̄ eſt dare menſes damnatoꝝ defectio-
 nis. Et iſte eſt ſtatus peccati. vbi procerto multi ſunt
 defectus & magni: quia ſcilicet luna id eſt anima ibi-
 dez deficit. & a lumine diuine gracie tenebreſcit. vnde
 nota q̄ iſte eſt menſis tenebroſus & plenus ignoran-
 tia. menſis lubricoſus & plenus inmundicia. menſis
 ingluuiioſus & plenus caſtrumargia. q̄ in iſto menſe
 abundet obſcuritas ignorantie. patet Job. iij. in illo
 verbo predicto. Noctem illam tenebroſus. turbo poſ-
 ſideat. non computetur in diebus. nec numeratur in
 menſibus. **T**ercio q̄ abundet ibi carnalitas & immū-
 dicia patet Leui. xv. vbi dicitur. q̄ mulier que redeū-
 te mēſe patit ſurū ſanguinis. ois q̄ tetigerit eā immū-
 dus erit. **T**ercio q̄ abundet vbi voracitas p̄ ſtume.

Mentiri.

xi. Dedit vobis dñs carnes vt comedatis &c. seruetos ad mēsem diuersi donec creāt p̄nares v̄ras & cōuertantur in nauſeam. Iſte eſt ergo mēſis corruptioe infectionis. ¶ Sexto vero dico q̄ eſt dare mēſem afflictorie dānationis: & iſte nihil aliud eſt q̄ ſtat⁹ & cōditio dānatorum. de quo d̄: D̄ce. v. In dño p̄uaricati ſunt: q̄ filios alienos genuerūt: & iō deuorabit eos mēſis cum p̄tibus ſuis. Sequit. Ululate in bethauen. Illi n. qui a dño recedētes. cū carne mūdo vel demone fornicant ita q̄ filios alienos. i. p̄ctā & mala opera p̄ eos generantur. a mēſe iſto: id eſt a dānatione, eterna perpetuo deuorātur: ita q̄ ululare & deſperare coguntur. ¶ Patet igitur q̄ eſt dare diuerſos mēſes. i. diuerſos ſtatus tam bonos q̄ malos. videlicet Infernales & dānatorū. Criminales & deſectoriū. Miſericordiale & nurgatorū. Sup̄nale & ſaluatorū. Virtuale & meritoziū. Naturale & tranſitorio. Et hec de mēſe ſufficiant.

Mentiri. mendaciū. mēdar. Nota q̄ mendaciū eſt vitium lingue a mentis rectitudine deuiantis. Eſt enim mentiri idē q̄ contra mentem ire. Et eſt mendaciū vitii per q̄ illud q̄ nō eſt ens. fingitur eſſe ens. illud q̄ eſt falſum d̄ eſſe verū. illud q̄ nō h̄z exiſtiam. & ſi h̄z apparentiam. Et ideo poſſumus notare. q̄ mendaciū ſignat.

Vanitatem mundane ſucceſſionis.
P̄auitatem humane conditionis.
Falſitatem proterue locutionis.

¶ Mendaciū ergo accipitur p̄ niſidana p̄ſperitate. Dīa em̄ que in mūdo ſunt dicūtur p̄p̄ie mēdacia. ſicut oēs delicie ſiue diuitie. Anū eſſe credunt & aliud inueniunt. Anū p̄mittunt & aliud reddūt. De mēdacitate. n. bonorū patet: q̄. ſ. illi qui in bonoribus cōſtituunt. vbi ſecuriſſimi eſſe creduntur. ſepius ad magnum infortunium detrahūt. Iſti igitur honores ſunt mēdaces: q̄. ſ. longitudinē quā p̄mittebāt nō reddūt. Et iō de mendacitate bonorū loq̄tur Iſiere. iij. Vere mēdaces erāt colles. De mēdacitate diuitiarū dic̄ Iſiere. xvi. Vere mēdaciū poſſederūt p̄ces v̄ri. & Abacuch. iij. Mendicietur opus oliue. & arua nō afferēt cibum. De mēdacitate vero diuitiarū d̄: D̄ce. x. Comediſti frugē mēdaciū. D̄ce. ix. d̄. Corcular nō p̄ſcet eos. & vinū mētiſ eis: & ſic p̄ quō mendaciū ſignat mundanā p̄ſperitatē. ¶ Deinde dico q̄ mendaciū ſignat humanā fragilitatē. & ſic dauid loq̄tur in p̄. dicēs. Ego dixi in excef. meo oīs ho. mē. mēdar. n. eſt humana p̄ditio. q̄: q̄uis videatur aliqd̄ apparere tñ in ſtate nihil eſt ſicut dicit Job. vij. Parce mihi domine. nihil em̄ ſunt dies mei. Jō de deo qui nō eſt talis cōditionis d̄: Iſume. xxiij. Et balaam dixit nō eſt deus ſicut hō vt mentiaſ. ¶ Deniq̄ dico q̄ mēdaciū ſignat doloſam loquacitatē. Et ſic mendaciū ſumit p̄ ſubo falſo & cōtra p̄ſcientiā dicto ſz q̄. ſ. ſatis dictum eſt de locutiōe: iō parū intēdo dicere quo ad p̄ſens.

¶ Notemus ergo breuiter q̄ vir mēdar.
Primo ergo dico q̄ mēdaciū facit poſſeſſorem ſuum demonē imitari. Primum. n. mēdaciū fuit dictū a demone. & fuit dictū in paradifo. & fuit dictū in ſpecie ſerpētis: quod fuit qñ adam & eue in paradifo dixit. Nequa q̄ moriemini: ſed critis ſicut diij. ſicut d̄: Sc̄n. iij. Qui quidē ſerpens fuit Joſephū vultū virginē d̄ habuiſſe. Huic igit ſiles ſunt mendaces: d̄. ſ. in paradifo dei. i. in religione v̄l ecclia nō ceſſant mēdacia ſeminare: & vt eis meli⁹ credat ſolēt ſe in ſerpētes. i. in viros prudētes. & ſimplices trāſſomare: vt ſic alij decipiant & vt ipſorū mendacia min⁹ ab alijs cognoſcant. Solet igit vir mēdar demonē imitari. vñ Job. vij. Mendaciū inq̄t ex p̄p̄rijs loq̄t q̄: mēdar eſt & p̄ eius. ¶ Secūdo dico q̄ mēdaciū ſolet deo cōtrariari. Iſes. n. d̄. alteri p̄traria qñ vēdicat cōtrariā formā. & iō q̄ forma & p̄p̄ietas eſſentialiſ p̄

dei eſt veritas ſicut ipſe dicit Job. xiiij. Ego ſum via. veritas. & vita. forma vero & p̄p̄ietas taliū eſt mēdaciū. vñ d̄ eis d̄: D̄ce. x. ferietis ſedus cū mēdacio. vñ dico q̄ deo ſunt cōtrarij & ab eo in oib⁹ diuerſi. vñ Jaco. iij. Nolite mēdaces fieri aduerſus v̄ritatē. ¶ Tertio dico q̄ ſolēt ſibimet aduerſari. Cōſtat. n. q̄ hō ſibimet aduerſat inq̄tū. ſ. cōtra p̄ſciam p̄p̄iā mendaciū opaf: & iō mēdaciū v̄ p̄ctm̄ p̄tra naturā: q̄. ſ. alia p̄ctā ſūt p̄ſcia cōſentiēte. iſtud nō p̄ſcia repugnante. Et iō mentiri eſt cōtra mentē ire. In ſignū cui⁹ cū iſti diuiſi fuerūt q̄ ſuſannā accuſauerūt. daniel ſeni mendaci dixit. Dan. xiiij. Recte inq̄t mentir⁹ es in caput tuū. Et ecce angel⁹ dñi accepta ab eo ſn̄ia. ſc̄ndet te p̄ mediū. Et iō ſicut ſm̄ ſn̄iam ſaluatoris Math. xij. Dē regnū in ſe diuiſum deſolabit. Sic vt cōiter viri mendaces ſolent deſolati. & miſeri & paupes inueniri. Iſti. n. a deo vilipendūt. a mūdo vituperant. paupes efficiunt. A deo dico contēnunt: q̄ d̄. puer. xij. Abhominatiōes ſunt deo labia mēdacia. A mūdo et abhoſant. p̄ouer. xij. Verbi mēdar iuſt⁹ deteſtabit. Paupes et efficiunt. vt cōiter. Tñ et de mendace pōt dici illud D̄ce. xij. Tota die mēdaciū v̄ſtatitē multiplicat. Sic ergo p̄z quomodo viri mendaces ſolent ſibimet aduerſari. ¶ Quarto dico q̄ ipſi ſolent bonis inimicari. Mendaces. n. ſunt inimici bonorū. tñ quia fidem eis nō ſeruant. tum et q̄ eos fallunt. decipiunt & defraudāt. Serpens em̄ a quo p̄ceſſit p̄mū mendaciū ſicut d̄: Gen. iij. rōne p̄uenoſitatis ſue eſt totius humani generis inimicus. vñ etiā dictum ſibi fuit ibidem. Inimicicias ponā inter te & mulierem. & ſemen tuū & ſemen illi⁹. Sic de viri mendaces rōne ſue tortuoſe & ſerpentine fallacitatis & rōne ſue venenoſe & p̄nicioſe iniquitatis ſūt bonorū inimici. & eiſdē cōtrarij & nocui. vñ dauid in p̄. filij alieni mentiri ſunt mihi filij alieni inueterati ſunt & claudicauerūt a ſemitis ſuis. Mendaces. n. dicitur filij alieni. q̄ a deo repudiātur. Dicitur inueterati. q̄ in malo habituant. Dicunt et claudicare. q̄ in nō nō radicātur. A deo igit repudiātur: q̄. ſ. filij ſunt alieni. & p̄ p̄ns tāq̄ ſpurij in hereditate paradifi nihil habebunt: q̄ ſicut d̄ in p̄. Ipſe perdet oēs qui loquūtur mendaciū.

¶ Item in malo habituātur. ſ. quia inueterati. dicitur iō vni illoꝝ ſenum mendaciū d̄. Dan. xiiij. Inueterate dierum malorū &c. Et bñ inueterate: q̄ p̄certo mēdaciū ſi aſſueſcitur ſtatim in cōſuetudinem vertit ita q̄ v̄z ab ipſo reſilitur. vñ Greg. Aſſiduitas peccati i naturā cōuertit. Suavis. n. eſt homini panis mēdaciū. ſicut d̄. puer. xx. Mō vtiq̄ eſt valde malū. q̄ ſicut d̄: Eccl. viij. Noli velle mentiri om̄e mendaciū. Aſſiduitas em̄ ipſi⁹ nō eſt bona. Quia ſicut d̄: Eccl. xx. Potior ſur q̄ aſſiduitas viri mendacis. ¶ Itē in nō nō radicātur. Jō dicitur claudicare: q̄. ſ. tales ſemp ſunt duplices. Mendaciū em̄ ſemp claudicat. & t̄ tubat. Nunc em̄ dicunt vnus. nunc aliud. iō d̄ talib⁹. iij. Reg. xvij. Uſq̄quo claudicatis i duas partes &c. ¶ Patet igit quō tales ſolēt bonis inimicari. ¶ Quinto dico q̄ ipſi ſolent inferno dedicari. ſimile em̄ attrahit ſibi ſile. Et quia iſti ſimiles ſunt demonibus qui ſuper om̄ia ſunt mendaces. hinc eſt q̄ ad eos debēt attrahi. & cum eis in infernali carcere mācipari. D̄ em̄ quod mentis occidit aiam. ſicut d̄: Sap. j. Et ideo ſicut d̄: Apoc. xxj. Omnibus mendacib⁹ pars illorū erit in ſtagno ignis. ¶ Sexto vero dico q̄ tales paradifo p̄uuantur. vñ de ciuitate paradifi d̄: Apocalip. xxj. Non intrabit inquit in illam aliquid cōm̄natus aut faciens mendaciū. Et ibidem. xxij. foris inquit canes & venefici. & om̄is qui amat & facit mendaciū. Et hec de mendacio ſufficiant. vide ſup̄a de duplicitate. de dolo de loqui &c.

Merces. Cū merces ſeu p̄m̄ium ſit illud ſalarium q̄ daf alicui pro labore & quo merita hoim̄i compenſant. ſiue bonus fuerit ſiue malus. Juxta illud Roma. iij. Et autem qui operatur merces non

Demonem imitatur.
Deo contrariatur.
Sibimet aduerſatur.
Bonis inimicatur.
Inferno dedicatur.
Paradiſo p̄uatur.

Primo ergo dico q̄ mēdaciū facit poſſeſſorem ſuum demonē imitari. Primum. n. mēdaciū fuit dictū a demone. & fuit dictū in paradifo. & fuit dictū in ſpecie ſerpētis: quod fuit qñ adam & eue in paradifo dixit. Nequa q̄ moriemini: ſed critis ſicut diij. ſicut d̄: Sc̄n. iij. Qui quidē ſerpens fuit Joſephū vultū virginē d̄ habuiſſe. Huic igit ſiles ſunt mendaces: d̄. ſ. in paradifo dei. i. in religione v̄l ecclia nō ceſſant mēdacia ſeminare: & vt eis meli⁹ credat ſolēt ſe in ſerpētes. i. in viros prudētes. & ſimplices trāſſomare: vt ſic alij decipiant & vt ipſorū mendacia min⁹ ab alijs cognoſcant. Solet igit vir mēdar demonē imitari. vñ Job. vij. Mendaciū inq̄t ex p̄p̄rijs loq̄t q̄: mēdar eſt & p̄ eius. ¶ Secūdo dico q̄ mēdaciū ſolet deo cōtrariari. Iſes. n. d̄. alteri p̄traria qñ vēdicat cōtrariā formā. & iō q̄ forma & p̄p̄ietas eſſentialiſ p̄

merces nō iputaf ſm graſ ſ; ſm debitū. Hinc ē qd hz
q hoies diuerſimode opant. pnt diuerſe mercedes
diftingui. Meritū em pcedit pmiuz ſicut floſ pcedit
fructū. Et q; igitur. Quidā merent pmiari tpaliter.
Quidā trucidari eternaliter. Quidā coronari ſpūa-
liter. Hinc eſt qd triplicē mercedem poſſumus in
ſcriptura luenire. Ibi. n. ſit mentio de mercede.

Mundane proſperitatis.

Eterne penalitatis.

Superne felicitatis.

Mūdi. n. pſperitas eſt merces hoim pctōz. Diuini-
tatis. n. bonitas tāta eſt q nō patit vtroq; ſeculo pri-
uari. Et quia pſgit malos qnq; bona facere ſolet eis
de mundi bona p tali mercede ⁊ ſalario diſtribuere.
Sicut habem⁹ em de Habucho. q quia dei ſerui-
bat volūtati ciuitatē ⁊ regnū tyzi ſpoliādo ⁊ deſtruen-
do. dedit ei dñs terrā ⁊ regnū egypti p mercede: ſicut
d; Eze. x. vbi d; . fili hois Habucho . rex babylō-
nis ſeruire fecit exercitū ſuum ſeruitute magna. Ad-
uerſus tyzū omne caput decaluatū. tois humerus de-
pilar⁹ eſt ⁊ merces nō eſt reddita ei. nec exercitui ei⁹.
ppter hoc in dabo ei terrā egypti ⁊c. Et erit mer-
ces exercitui ei⁹. Iſtud idē ē videm⁹ de ypocritis. q qz
aliqua bona faciūt q̄uis nō bona intentione idcirco
hic recipiūt mercedē ſuā videlz famā ⁊ gloriā tempo-
ralem. ſicut d; Mat. vi. De tali ergo maloꝝ mercede
poſſumus notare qd iſta datur. videlicet.

Mundane glorie dilectoribus.

Carnis ſpurcicie ſectatoribus.

Culpe ſimonie profeſſoribus.

Mercedē igit iſtā recipiūt mundane glorie dilectores.
vñ mūdo pōt dici illud Eze. xvi. Tu autē dedisti mer-
cedē amatoꝝ: i⁹ tuis. ¶ Itē ipſaz recipiūt carnis ſpur-
cicie ſectatoꝝ. vñ Eze. xvi. d; Meretricib⁹ dant mer-
ces. ¶ Itē recipiūt culpe ſimonie ſectatoꝝ. Alidhee.
iij. p̄ncipes ei⁹ in munerib⁹ iudicabant. ſacerdotes
eius in mercede docebant: ⁊ pphete eius in pecunia
diuinabāt. Et iudic. xvij. Mercede pduxit me vt ſim
ei ſacerdos. Et ſic p̄ q mundi pſperitas eſt merces
hoim peccatoꝝ. ¶ Scōo dico qd inferni penalitas
eſt merces hoim dānatoꝝ. p̄o malis. n. meritis que
in hoc ſeculo habuerūt. reddif eis ſnaliter talis mer-
ces. de q̄bus. ij. p̄. ij. In corruptioe ſua pibunt iniu-
ſticie mercedem p̄cipientes. ⁊ hebre. ij. d; Dis p̄na-
ricatio ⁊ inobediētia accepit iuſtā mercedis retribu-
tionez ⁊c. ¶ Tertio dico qd paradifi felicitas eſt mer-
ces hoim beatoꝝ: ſicut em d; Math. x. ⁊ i. Chi. v. Di-
gn⁹ eſt mercenarius mercede ſua: ⁊ iō. qz iuſti in hoc
mūdo nō ceſſant opari ⁊ virtutibus laborare: dignū
eſt ⁊ iuſtū qd i paradifo p̄mientur: ⁊ q merces eterne
glorie eis detur. ⁊ iō d; Sap. x. Reddet de⁹ mercedem
laborū ſanctoꝝ ſuoꝝ ⁊ deducet eos in via mirabili. et
ſiet illis in velamento diei: ⁊ in luce ſtellarum nocte.
Iſta em merces d; via mirabilis: qz ibi ceſſat deniqz
erroris. Dicif velamentū diei: qz iſta tollit tedif ar-
doꝝ: d; ē lux ſtellarū: qz iſta p̄fert gaudiū ſplendoris.
S; nota qd dicit. Reddet de⁹ mercedem. Et loq̄
in tpe futuro. Ad denotandū qd ſancti recipiūt merce-
dem laborū non hic: ſed alibi: nō nūc ſ; poſtea. nō tpe
p̄nti. ſed in tpe futuro vel ſequenti. Aliū. n. hoc hz p-
p̄riū qd āno quo plantaf nūq̄ pducit ſemen: ſ; āno ſe-
cūdo vel ſequenti. Sic pculdubio vir iuſtus dū durat
annus vite p̄ntis nūq̄ acq̄ret illud ſemen mercedis
eterne qd colligif in viridario paradifi. ſed p̄certo
anno ſequenti. i. tpe vite future. ipſi ſemen eterne glo-
rie producent ⁊ ipſum recipiēt ⁊ educent. Tūc. n. d; .
bit deus ſemen querenti ⁊ panem comedenti ſicut d; .
Eſa. lv. ⁊ Job. v. Multipler erit ſemen tuum. ⁊ ingre-
dieris in abūdantia ſepulchꝝ. De tali ergo mercede
quā boni in futuro p̄cipiēt d; Mat. xx. Toca opa-
rios ⁊ redde illis mercedem. Merces. n. nō redditur
oparijs in mane ſ; in ſero. Sic gloria eterna nō cōce-
dit in p̄nti: tpe ſed in futuro. Et iō ſicut ad finē vt ope-

rarij melius operent merces eis a pcuratore p̄mitti-
tur in fine danti: vt ad bñ operādū ⁊ lat orādū ipſos
valeat cōfortare ⁊ animare. Teſte. n. Greg. Cōſidera-
tio p̄miij. minuit vim flagelli. ⁊ ideo ad alliciendū
diſcipulos ſuos dicebat dñs. Merces v̄fa copioſa eſt. C
in celis. Math. v. ¶ Ubi aduerte qd iſta merces p̄tra
defect⁹ mūdane pſperitatis tres hz proprietates. H; em.
Indefectibile firmitatē qz veſtra. ⁊ per p̄ns vobis
d; remanere. Inexhauſtibile bonitatē quia copioſa.
Incōparabilem dignitatē: qz in celis. Iſta. n. tria nō
p̄nt dici de mercede mundane pſperitatis qz p̄certo
iſta cito deficit. Ideo non pōt dici v̄fa. Nulli ſufficit.
Ideo non pōt dici copioſa. Malos reficit. Iō nō pōt
dici eſſe in celis. Dico qd iſta merces hz firmitatē in-
defectibilem ⁊ hoc oñditur cū d; veſtra. Iſta. n. p̄ono-
mina. Deus. tuus. ſuus. n̄. ⁊ veſter. ſunt p̄nomina
poſſeſſiua. ſignāt em poſſeſſionem ⁊ proprietatez. Et
ideo p̄p̄ie illud d; eſſe alicuius quod ad ipſm tñō ad
aliū p̄tinet: ⁊ qd ad nullū aliū noſcit p̄tinerē: ſed
cum ipō ſolet iugiter remanere: als ſi repetitio ad al-
terū p̄tineret: ⁊ ſi ad voluntate alterius auferret:
nou eſſe ſuum ſed alterius cenſeret. Sic eſt autem de
mercede eterne glorie. Iſta. n. ſemel habita. amplius
auferri non pōt iuxta illud Eccli. ij. Qui timetis deū
credite illi. ⁊ nō euacuabitur merces v̄fa. Et iſta v̄fa
p̄p̄ie pōt dici. quā. ſ. nullus pōt repeterē vel aufer-
re. Gaudium. n. veſtrū. nemo tollet a vobis. Job. xvj.
Contrariū vero eſt de mercede bonoꝝ t̄paliū. Iſta. n.
nō ſunt n̄ra ſed aliena. Alitūde em veniunt. ⁊ ab alijs
auferunt. fortuna em ipſa nobis cōcedit. ⁊ ipſa a no-
bis tollit. Si enim noſtra cōt. nūq̄ aliqñ nobis de-
eſſent. Et ideo narrat Seneca. epla. ij. de ſilbonate phi-
loſopho qui incēdio perdidit omnia bona. ⁊ ui requi-
ſitus quare non doleret: Reſpōdit nihil inq̄t p̄didit.
quia illa que perditā ſunt non erant mea. fortuna. n.
mutuo mihi dederat: ⁊ nūc ea recepit. Quicquid nō
meū erat. me cū hō. ſ. naturam ſcientiam. ⁊ virtutes.
Et iō de imperfeuerātia iſtius mercedis. d; figurat
Gen. xxxi. Mutuſti mercedē meam. x. vicibus. Sicut
em d; ibidē. Laban dabat iacob pro mercede greges
albos. tandem vero mutabat ei mercedē. ⁊ dabat ei
greges varios ſeu nigros. ita qd mercedē ſuam. x. vici-
bus ſic mutauit. Labā autem qui interpretat cādid⁹
ſignat mūdū. cuius candor ⁊ pulchritudo diſgregat
⁊ deſtruit viſum mētis. Iſte ergo ſeruitoꝝ ſuis mu-
tat mercedē. nūc em dat nigra. nūc alba. nūc p̄ſpera.
⁊ nūc aduerſa. quia pculdubio nulla eſt firmitas aut
ſtabilitas in mercede laban. i. in ſalario bonoꝝ ter-
renozum. Sed econtra ſit de mercede bonoꝝ que red-
detur in gloria: quia iſta eſt perpetua ⁊ eterna. vnde
Eccli. xvij. Non verearis iuſtificari vſq; ad mortem.
qm merces dei viuet in eternis. Veſtra inq̄t. Eccli. ij.
Operamini opus veſtrum. ⁊ dabit mercedem ſuam
in tempore ſuo. Iſta ergo habet firmitatem indefecti-
bilem. Veſtra inquit. ¶ Deinde dico qd iſta hz boni-
tatez inexhauſtibile. Copioſa inquit. Magn⁹. n. dñs
d; dare magnā mercedē. Iſtes. n. quāto maior. tanto
abūdantius ſe diſfundit. Et iō qd de⁹ eſt infinitis. mer-
cedem tribuit infinitū: videlicet ſi meripm. vñ Seneca.
xv. Noli timere abraam: qz ego protector tuus ſum. ⁊
merces tua magna nimis. Talis autē non eſt merces
mūdane pſperitatis Iſta. n. nō eſt copioſa ſ; defectuo-
ſa. Iſta. n. alexandro non potuit ſufficere: ſ; poſt q̄ to-
tum mūdū ſubegit q̄ ſiut vtrum eſſet aliquis alijs
mūdus q̄ iſte que adhuc poſſet acquirere. De quo di-
xit quidā philoſoph⁹ q̄ rñderat regi ſuper iſta q̄ ne.
Hinc inquit huius mūdi habitatio anguſta ſuit que
omnibus dñs ſufficit. Non ſic autē merces paradifi.
quia illa eſt copioſa oib; ⁊ ſufficiens nulli deficiente.
de quo in epla. ij. Job. Tidete voſmetipſos vt merce-
dē plenā accipiant. Copioſa ergo. iō quilibet beatus
pōt dicere illud Actu. xxij. Circūfulſit me lax copio-
ſa. Iſta. n. habet igitur iſta merces bonitatez inexhauſtibi-

Meretric.

Ele. Deniq; dico q; hz dignitatē incōparabilē. In ce-
lis inq̄t. Merces. n. reputat dignior z nobilior. qm̄ da-
tur in loco nobiliori. a dño potētor. p̄fone meli⁹ me-
rito z meliori. Quia ergo merces paradisi p̄suevit da-
ri meliorib⁹ z nō peiorib⁹ in loco sup̄mo z nō in inf̄-
mo. a rege potēte z nō idigēte. bñ dico q; ista merces
digna z nobilis pōt dici. In celis ergo nō. s. in terris.
vbi. s. ē totū p̄trariū: qz videlz nō nobilis rex s; vn⁹ ru-
stic⁹ dat istā mercedē. s. mūdus q; vilis pōt dici z rusti-
cus. z iō null⁹ rex nobilis v; istā aliqd reputare. Istaz
ēt dat nō meliorib⁹ s; pot⁹ viliorib⁹ p̄fons z deterio-
rib⁹. z hoc nō sup̄ius in loco gaudiofo z nobili: s; ife-
ri⁹ in loco luctuoso z miserabili. Hec ē. n. merces ini-
qtatis. De qua d; Actu. j. q; iudas possedit agrum de
mercede inq̄tatis. z suspēsus crepuit med⁹. S; non
fic illa. qz istā daf bonis. z a bono. z i loco bono. In ce-
lis inq̄t. Lu. vj. Ecce. n. inq̄t. merces v̄ra multa ē in ce-
lis. Sic igif p; q; ista merces ē nobilis. qz i cel. Est fer-
tilis: q; copiosa. Est stabil. qz v̄ra. Et hec de mercede
seu p̄mo sufficient. Vide. s. de glia. de btitudme. qm̄
alijs multis titu. vbi fit mētio de glia paradisi. z per
exēpla figurat. z auctoritates q; sunt ibi poteris tria
p̄dicta membra fortificare z p̄barc. s. eterne merces-
dis seu glorie stabilitatē. fertilitatem. z nobilitatem.

Meretric. Nota q; meretric in sc̄ptura mo-
raliter loquendo. signat omne il-
lud quod blandiendo decipit atq; nocet. Et ideo. p;
p̄ie meretric signat. s.
Ihostis canillationes.
Carnis delectationē.
Mundi defraudationē.
Ista em̄ tria. s.
Mundus.
Caro.
Demonia.

Solent more meretricio
primo offerre plurima
blādimēta. i. incho gra-
uia nocumēta inferunt.
Iste. n. sunt ille tres me-
trices forozes. de q; bus
loq̄tur Irido. quarū vna
lyra. altera tybia. altera voce cātabāt. z cantu suo ho-
mines alliciebāt. z tadē ad paup̄tatē deducebant. Et
iō fm̄ eūdē fite fuerūt fuisse volucres. z virgines mix-
te. si rene dicte. q; cantu suo nauigātes sopiebant z ad
p̄iculum p̄tractabāt. Iste ergo meretricis significant
tres p̄dictos hostes. s. mūdū. carnē z demonia. Uterq;
n. istoz cantat nobis mortiferā cantilenā quā can-
tavit ille lucifer q; prim⁹ dixit. Ascēdā sup̄ altitudinem
nubiū Esa. xiiij. C; prima ergo signat mūdū q; cū cy-
thara bonoz tp̄aliū. q; s. more cithare van a sunt atq;
ficca. nobis facit vnā cantilenā auaricie amorē. s. tpa-
liū suggerēdo. Et iō ista figurat in ciuitate t̄p̄i q; in-
terp̄tat angustia. signās mūdū q; semp est i angustia
z labore. de qua d; Esa. xxiij. Er̄it t̄p̄o quasi canticuz
meretricis. sume cytharā. circū ciuitatem meretrici
obliuioni tradita. bñ cane frequēta canticum. vt me-
morā sit tui. C; sc̄da meretric signat dyabolus. Ista
n. portat tybiā. q; est instrū alce sonās z signat altitu-
dinē dignitatē hui⁹ mūdi mediātē em̄ isto instrū dya-
bolus cantat nobis vnā cantilenā sup̄bie sicut de pri-
mo angelo lucifero dictū est. Uel. s. mūdi dignitates
z em̄nētas suggerēdo z offerēdo. Et ista figuratur in
meretricē. Apoc. xvij. q; sup̄ bestā coccineā sc̄debat. q;
auro z argēto ornata erat. z erat ebria sanguine mar-
tyū Iesu zc. om̄itto. qz longū esset exponere. Vide eā
alibi. C; Tertia meretric signat carnē. Ista. n. nō vti-
alio instrūmēto q; voce p̄p̄ia. sue. n. p̄p̄ie suggestio
nez delectatōes sufficiūt p̄ instrūmēto. Istis. n. me-
diantib⁹ ipsa cantat cātilenā. luxurie carnis delicias
p̄ferēdo. figurata i meretricē dalila q; ita sc̄mit can-
tare z suggerere. q; samsonē fortissimū sup̄ genua sua
fecit dormire. z tadē eū totondit z ip̄m incarcerationū
z excecādū tradidit phylisicis. Quia. s. caro hoiez p;
mo facit in delitijs obdormire. ip̄m; cesarie x̄ntuz
p̄uat phylisicis. i. demomb⁹ cū tradit. a q; b⁹ p̄ malā
cōsuetudinē incarcerationē z obstinationē excecāt. sicut
n. d; puer. v. fau⁹ distillās labia meretricis. z nitid⁹
oleo guttur ei⁹. nouissima s; illi⁹ amara velut absin-

thiū. z acuta quasi gladi⁹ biceps. Iste igif tres foroz
res in mari hui⁹ mūdi diuersimode solēt cātare z na-
uigātes p̄ctōres z viatores ad mortis eterne piculuz
inuitare. Istis aut meretricib⁹ phibent viri eccl̄asti-
ci nubere. sicut d; Leui. xxi. vbi de sacerdote loquens
dicit sic. Sordidā atq; meretricē nō accipiet vxorē: s;
puellā virginē de pp̄lo suo: qz. s. meretricē fastidiosaz
z ornata. i. p̄ctm̄ sup̄bie. meretricē ē q; nō q̄rit nisi p;
p̄riū lucrū. i. p̄ctm̄ auaricie. meretricē insup̄ q; nō q̄rit
nisi p̄p̄riā delectatiōez. i. p̄ctm̄ luxurie. nō d; sibi sa-
cerdos. i. vir eccl̄astic⁹ m̄rimonialr cōiūgere: s; puel-
lam de pp̄lo suo. i. purā z sc̄tām p̄ficiā. seu p̄nāz z cō-
tinentiā sibi v; iugaliter copulare. Quō est cōtra nul-
tos filios pdigos. i. malos eccl̄asticos figuratos i il-
lo filio pdigo Luce. xv. Qui deuorauit substātiā suā
cū meretricib⁹ viuēdo luxuriose. Quia p̄erto multi
sunt i eccl̄ia. q; relicto deo p̄fc. substātiā grē quā i ba-
ptismo receper̄t. viuēdo cū p̄dictis trib⁹ meretricib⁹
dilatādāt z sumūt. Quia iā p̄culdubio videt x̄ifica-
tū illud. ij. Mach. vj. vbi d; q; tēplū luxuria z comē-
sationib⁹ erat plēnū z sc̄ozantiū cū meretricib⁹. Sic
ergo p; quō meretric signat triplex p̄ctm̄. s.
Superbie.
Auaricie.
Et luxurie
Uel tres hostes. s.
Mundus.
Carnem.
Et demones.

Et sic etiā si vis falsos amicos
potes meretricib⁹ cōpare. Ap-
plaudūt. n. z nō q̄rūt nisi p̄p̄riū
lucrū. z durat amor ip̄soz non
longi⁹ nisi q̄diu lucrū durauit.
S; de hoc vide. s. vbi ponit
figura de dalila zc. C; Item de
meretricib⁹ inquātū sumit p̄ mala muliere. vide. in-
fra de muliere in illis inuentionibus z titu. vbi in ta-
bula inuenies de luxuria mentionem.

Meridies. Nota q; meridies est illa hora i
qua sol ē i medio firmamēti. Et
iō d; meridies sicut media dies. vel clara dies. Equi-
liter em̄ distat a principio diei z a fine. Est em̄ meri-
dies hora diei. ceteris clarior. ceteris eq̄oz. Et iō mo-
raliter loq̄ndo per meridiem pōt intelligi.

Prosperitas tēporalis
Sinceritas virtualis.
Felicitas eternalis.
Et sic est dare.
Meridiem exteriorē.
Meridiem interiorē.
Meridiem superiorē.

Et sic dico q; prima me-
ridies ē d̄ctabil. Sc̄da
meridies est cōmendabi-
lis: Tertia meridies est
delectabilis. C; primo
ergo dico q; ē meridies
mūdane prosperitatis.
Et ista p̄culdubio hz seruoze auaricie. Habet splēdo-
rē cautele z malicie. seu ēt secularis sc̄ie. H; ēt labili-
tatē incōstātie z ipermanētie. Meridies. n. nō durat
nis p̄ p̄ctū. statim em̄ deficit z labif z q; pei⁹ est de-
fect⁹ sup̄ semp̄ intēdit addetrimētū. alie aut hozē non
fic: qz. s. defectus ip̄soz tēdit z p̄gredit ad augmētūz.
de meridie ēt dicit Pli. q; sc̄p̄io acerrime p̄gigit in
meridie. tūc. n. magis calcēdūt: z magis sitiūt. z acer-
bi⁹ pungūt. Talis ergo est meridies mūdane p̄speri-
tatis. Ista. n. non durat nec p̄seuerat. cito. n. z statim z
subito deficit z recedit. Sc̄p̄iones ēt. i. mali viri q̄
veniūt ad meridiez p̄speritatis. tūc sunt seueriores z
ad nocendū alijs actiores. Tūc. n. p̄ auariciāz magis
feruēt. z magis sitiunt mundi bona. iuxta illud Job.
xxij. Inter acervos illozū meridiati sunt. q; calcatis
tozularib⁹ sitiūt. Sic p; de mūdi diuitib⁹: q; neq;ozes
sunt ad paupes rapiēdū z exheredādū q; alij qui nil
hñt. vñ hie. xv. Induxi sup̄ m̄fem adolēscētis vasta-
tozē in meridie. Et aduerte de isto meridie q; ibi est.
Habitatio malignātū. Excecatio p̄tēplantū Impu-
gnatio q̄scētū. C; Dico ergo q; iste meridies est q;
dā hora maligne habitatiōis: qz. s. sicut in plaga me-
ridionali habitāt ethiopes z rogridite. ad denotan-
dū q; in meridie p̄speritatis habitāt q; hñt nigredinē
p̄cti z inq̄tatis. Et hoc est q; d; Ihu. xij. Amelceb
q; interp̄tatur lingens sanguinē habitabat i meridie.
Ihu. et. xxi. z. xxij. d; q; chanaan⁹: q; interpretatur
possidens vel possessor: in meridie habitabat. Ad de-
notandū

B

A

B

notandū q̄ qui sanguinē deliciaꝝ carnalium per luxuriam lambūt Et illi q̄ bona temporalia per auariciā possidēt & acquirūt. sunt huius meridiei. vꝫ status prosperitatis habitatores. & totius mūdane galonie possessores. ¶ Deinde dico q̄ hic meridies est quedā hora obscure excecationis. Aues em̄ immunde & lucifuge sicut est bubo: in claritate meridiei minus vidēt immo penitus tūc op̄is sunt quasi cecce. Sic illi qui pueniūt ad istā meridiem id est ad statū mūdane prosperitatis vident totaliter excecari Non vidēt em̄ nec cōsiderāt mūdi vanitatem mortis p̄p̄nuitatem &c. q̄ peritimet ad salutē. Ita q̄ p̄p̄ie sol vere intelligentie vꝫ talibus eclipsatus. iuxta illud Amos. viij. Occidit sol in meridie. Et de hoc Deu. xviij. Palpabis in meridie sicut palpare solet cecus in tenebris Et Job. v. Si erit in nocte sic palpabunt in meridie. Iste em̄ meridies. s. status mūdane prosperitatis bñ videbatur excecasse dō. ij. Reg. xj. vbi dōq̄ cū ambularet in solaris domus regie post meridiē. vidit bethsabee lauātē se cuiꝫ quā. s. adulteriu fecit. post vero p̄pter adulteriū per p̄ditionē homicidiū cōmisit. Et ideo tales p̄fiter dicere illud Esa. lix. Impegimus in meridie quasi in tenebris. ¶ Deniqꝫ dico q̄ hic meridies est quedā hora quietis impugnationis. Legimus em̄ q̄ ysaia qui in meridie dormiebat a latronibus fuit occisus sicut dō. ij. Reg. iij. In quo p̄p̄ie figurat q̄ illi qui in meridie mūdane prosperitatis per delectationes dormiunt & quiescūt: mortis eterne piculū sepe recipiūt & incurrūt. vñ Josue. x. dō. q̄ Josue percussit oēm terrā mundanā meridiana. Et dicit. x. Audiat clamor ex mane. & vlatū tempore meridiano. Et sic igitur patet q̄ est meridies mūdane prosperitatis. ¶ Secūdo dico q̄ meridies statum interne sinceritatis. hoc est dictū puritatem cōscientie. Iste em̄ dicit meridies. q̄. scz ibi est. seruoꝝ charitatis & amicitie. Mediatio equitatis & iustitie. Splendor vere veritatis & perfecte sciētie. Uñ de scia viri iusti dō Esa. xviij. Sicut meridiana lux clara est &c. ¶ Tertio dico q̄ meridies signat statum eterne felicitatis. Iste enim meridies hz splēdorem p̄fecte cognitionis. hz seruoꝝ rē perfecte dilectiōis hz etiā honorē perfecte prelationis. Quia sicut illi qui sunt in meridie sunt magis p̄pe solē. sic illi q̄ sunt in patria sunt magis p̄pe deū regē De isto ergo meridie dō dicit. x. Surgite & ascendamus in meridie. Et nota q̄ dō Eze. xlvj. q̄ ille qui intrabat per portā aquilonarē. egrediebatur p̄ vias portē meridianaē Ad denotandū q̄ illi qui ad portā meridianaē glorie paradisi volūt venire. necesse est ip̄os per portā aquilonis. i. p̄ frigus tribulationis & p̄nē primitus p̄trāsire Sicut em̄ dō Act. xiiij. p̄per multas tribulationes oportet nos intrare regnū celozū. Uñ Deutro. xxxij. dō. q̄ neptalim mare & meridie possidebit. q̄. d. p̄mo necesse est mare. i. amaritudinē penitentie possidere q̄ p̄ possimus ad meridiē superne beatitudinis peruenire Sic ergo patet quomodo per meridiem potest intelligi. Celi felicitas gloriosa Mentis serenitas virtuosa. Abundi prosperitas vitiosa. Et hec de meridie sufficiant.

Meritum. mereri. Cū meritum sit illud p̄ quod attingitur ad mercedem. Et sic meritum sit sicut via per quam venit ad finem. sicut p̄missa per quā concludimus syllogismū & sicut flos per quam peruenitur ad fructum notare possumꝫ quod de merito possumꝫ loqui in bono & in malo Est enim meritum quedam relatio vel respectus qui ratione alius beneficij vel maleficij pertrati alium compertit: vt recipere debeat ab altero commodum vel iacturā Meritum est enim ante p̄miz. sicut fratres sunt vterini. qz vnū semper videt aliud supponere. & debita p̄p̄ortione vnū cū alio puenire Uñ nota q̄ est dare merita iustoz. & merita maloz. iusti em̄ p̄ bona opa merent bona mali x̄o finali mala Sūt em̄ iusti sicut mercatores q̄ nō cessant i ter

ra sua diuersimode laborādo merces suarū partium aggregare. & ip̄as tandem ad regiones alias deportare. vt. s. inde possint thesauros & preciosa mercimonia reportare & lucra & cinolimenta acquirere & h̄fe. Istud p̄ in istis venetiis & ianuesibus q̄ merces occidētis in orientē portāt & exinde aurū aromata. & lapides p̄ciosos. & alia longe excellētia q̄ portauerāt in de reportāt. Sic vere sancti in terra sua vbi nati sunt scz i hoc mūdo solēt merces q̄ sunt fatis ibi viles hoc est dictū. stutes & merita cōgregare. & de isto occidēt turbulento vite p̄ntis ip̄os ad orientē vite eterne portare vbi p̄certo ip̄as p̄nt cū thesauris inextimabilibꝫ celestis glorie cōmutare Et breuiter apud deū s̄m quantitatē copiam meritorū. reportat copia p̄miorū. iuxta illud Ecclj. xvi. Ad misericordiam faciet locum vnicuiqꝫ s̄m meritū operū suoz. Ad tñ hodie est contra multos ingratos. q̄. s. alioꝝ opera labores & seruitia recipiūt ip̄a tñ nō remunerāt neqꝫ reddunt cōtra illud Ecclj. x. Da illi honore s̄m meritū suū. Ita p̄nt multū dilari sed in titu. de reddere. retribuere. remunerari & similibus ponunt multa de merito & de statu & modo merēdi. & de merito cōgruo vel qualiter deus q̄nqꝫ p̄miat sine merito p̄cedente sed ista nō sunt p̄sentis speculatiōis. Et iō cū paucissime sint auroitates omitto amplius de merito iustoz. De merito Maloz p̄t notari q̄ mali mala agēdo. mala merētur Et sic p̄ malis suis meritis mala recipere finaliter cōprobant Iustum est em̄ q̄ delicta cōpensent cū penis. & q̄ scelera cōueniunt cum tormētis Ibest. xvi. Deo reddente q̄ meruit Aduerte tñq̄ deus q̄nqꝫ punit citra meritū q̄nqꝫ iuxta meritū. nunqꝫ autē vltra meritū. cū in retributione ip̄e addat semp vltra meritū Et q̄ citra meritū punit p̄ Job. xj. c. Utinā deus loqueret tecū intelligeres q̄ multo minora exigeris ab eo q̄ meret iniquitas tua. Ad p̄miat s̄m merita patet Deutro. viij. vbi dō. q̄ deus reddit odiētibus se statim vt disperdat eos. & vltra nō differat p̄tinus eis restituēs q̄ merent. Apud ip̄m em̄ est illa regula Deu. xxv. p̄pro mensura p̄cti erit & plagaz modus. Ad etiā deus nunqꝫ p̄miat vltra merita quāminimo q̄ et q̄nqꝫ ip̄e dispenset in meritis aut demeritis p̄. ij. Paral. xij. Itā q̄dē dñi merebaris s̄ bona opera inuenta sunt i te. Ita sufficiat. vide i. t. supradictis.

Meror. merere. Cū merere idē sit q̄ tristari. desolari. lugere lamētari vel flere. & sic p̄ merorē p̄t accipi omnis desolatio. tristitia seu luctus notare possit q̄ meror in bono sumitur & in malo. ¶ p̄mo dico q̄ sumit in bono. Boni em̄ semp sunt flebiles & merebūdi. & ab omni mūdi solatio fugibundi. Nonne nubes roxida. obscura & madida magis est cōmendabilis & utilis q̄ nubes sicca nobilis atqꝫ clara p̄ pluuia lemittēda & p̄ terrenascētibꝫ p̄ducēdis. Sic vere illi q̄ sunt in hoc mūdo merentes & stupidi & timore dei p̄cussi & a mūdi gaudijs semoti. i virtutibus sunt p̄fici. & ad vtilitatē sui & alioꝝ amplius oportuni. Vir ergo iustus magis dō esse merebundus & grauis. q̄ letus. cōsolabilis & iocūdus. Turbulentiā em̄ aeris sequit serenitas. sic vere turbulentia p̄ntis iustitie. vel meroris sequit serenitas gaudiū paradisi Job. xvi. Tristitia v̄a vertet in gaudiū. Uñ cet em̄ teste ap̄lo. Omnis disciplina in p̄nti nō videt esse gaudiū sed meroris. cōstat tñ q̄ meror p̄ntis tristitie in gaudiū t̄ctur Et s̄m Esa. lxi. Sp̄s meroris in laudis palliū cōmutatur. & hoc etiā est q̄ dō Job. v. Ad. s. deus ponit hūiles in sublimi. & merētes erigit sospitate. Bñ ergo cōsiliū Eze. xij. Panē tuū in cōtritione comedē. & vinū tuū cū merore bibe. Notabis igit q̄ boni in hoc mūdo merēt multiplici rōe. iuxta illud Treñ. j. Multi em̄ genitus mei. & cor meū merēs. Est etiā meror penitentiū p̄ culpis cōfictis. Cōdolentiū p̄ iustis afflictis. Euilantiū p̄ penis inflictis. ¶ Merēt ergo iusti merore cōtritionis p̄pter scelera q̄ cōmiserunt vel p̄pter opa q̄ dudū fecerunt. q̄. s.

recordatio malozū que qñqz cōminimus nos debet ad merozē monere. ⁊ ad luctū ⁊ tristitiāz exercitare. Exem plo. s. susanne in fuis samuelis que vidēs se sterilē. pre ces merēs ad dñm effundebat dicēs. j. Reg. j. He putes ancillā tuā vñā ex filiabus belial. sed ex multitu dine doloris ⁊ meroris mei locuta suz vsqz in pñs. Et sequit qd ista per talē merozē in filiū impetrauit. qz p certo qñ homo vidēs se esse sterilē omni bono. ⁊ fructib⁹ bonoz operū ⁊ virtutū vacuū ⁊ inanē. ipse debet ad merozē penitentie cōmoueri ⁊ toto corde dñm de precari. qd filio. i. bonis operibus valcat impregnari.

B **C**te merent iusti meroze cōpassionis, ppter onera que iusti ferunt. Quia reuera opera tribulationum ⁊ miserie p̄uozū virū piū exercitant ad merozē. Exem plo Job dicētis. xxx. scbam quondā super eo qd afflic tus erat. ⁊ patiebas anima mea pauperi. sequitur. Adherens incedebā sine furore cōsurgens in turba cla maui. frater fui draconū ⁊ socius strutionū. Un Eze chiel de seipso dicebat. Eze. iij. Veni inquit ad eos qui habitāt iuxta flumiū chobar. ⁊ scdi vbi illi sedebāt. ⁊ mansi. vij. diebus merens in medio eoz. s. captiuozū. Iste em̄ crebat super desolatione filioz israel in ba bilonia captiuoz qd p̄nā hñōi meruissent. qz p̄ certo iusti nō solū compatiunt̄ in istis iniuste afflictis immo etiā pctōibus ⁊ damnatis a deo pditis ⁊ per cussis. vñ dñs de pharaone dicit Eze. xxxij. Cū extin ctus quuit fueris operiā celos ⁊ nigrescere faciā stel las eius. sequit. Omnia luminaria celi merere faciā super te. s. p̄e cōpassione Adherēt ergo iusti meroze cō passionis ppter opera qd iusti ferūt. **C**te merent iu sti ppter v̄vera qd ip̄met ferūt. Cōstat em̄ qd iusti vi detes tristitias ⁊ miseriaas huius mūdi quibus vidēt multitudine se affligi: solunt̄ aliquoties in merozem ⁊ n̄atime ppter timorem penaz ⁊ tribulaminū eter nozū qd se metuūt incurfuros sicut in persona hierlm̄ tribulate ⁊ depdate ⁊ desolate. d. Treñ. j. Posuit me desolatā tota die meroze cōsumptam. Et tñ aduerte qd multi in isto meroze nimis excedunt ⁊ qd de mundi miserijs plus debito dolent ⁊ gemunt. Jaco tales re prehendunt̄ Abdich. iij. vbi d. Et tu turris gregis ne bulosa filia syon. quare meroze cōtraheris. nunquid rex nō est tibi: aut cōsiliarius nō est tibi qz apprehen dit te dolor quasi parturientē. q. d. tu nō debebam ex cessiue dolere. sed in rege tuo p̄o sperare qd merozem tuū scit in gaudij cōmutare Ipe em̄ est qui dicit Job. xxxij. Cū essez quasi rex circumstāte exercitu erā tñ me retū esse gaudij ⁊ Heb. xij. d. qd ois disciplina in p̄nā nō v̄t esse gaudij sed meroris. postea aūt fructū paca tissimū exercitatis per eā reddet iustitie. Adhercam⁹ ergo lamētēmus ⁊ ploremus vt in fine letemur. ubi lemus locūdemur ⁊ gaudeamus Eze. vij. Rex luge bit ⁊ principes induent̄ meroze. Iptz ergo quō meroz pōt accipi in bono. **C** In malo vero possumus dicere qd in scriptura reperit̄ generaliter triplex meroz. vs. Adheroz inuidie qd cruciat dū videt p̄imum p̄ sperā tem. Adheroz tristitie qd sauiat dum grauat animū de sperantē. Adheroz miserie qui anxiat per morsum vlti mū lacerantēni. De meroze ergo inuidie ⁊ desolatio nis. quo. s. inuidius meret ⁊ dolet dū videt alios p̄spe rari potest dici illud Deu. xxvij. Dabit tibi dñs cor pauidū. ⁊ deficientes oculos. ⁊ animam meroze con sumptā. De meroze vero tristitie ⁊ desperationis. d. prouer. xv. Cor gaudēs etatem floridam facit. ⁊ in me roze animi deijcit spūs Et prouer. xij. dicif. Quod me roze in corde viri humiliabit eum. ⁊ sermone bono le tificabit. q. d. Adheroz desperationis deijcit. sed verbū consolationis reficit atqz proficit. De meroze ho eter ne miserie ⁊ future damnationis pōt anime damna te dici illud Eze. xxxij. Capacissima ebrietate ⁊ dolore repleberis ⁊ calicem meroris ⁊ calicē tristitie bibes. Et Jaco. iij. d. In fuis vester vertes in luctū. ⁊ gaudiū in merozē. Hec igitur sufficiant de meroze Tūde vbi dēms. lacrima luctus ⁊ similia.

Metus. Ad deficiā. vide de tristitia ⁊ vbi stu tes vocales. ⁊ por. ⁊ turbatio. qz non sunt autorita

Metari. d. a mutatione termini seu mete. Est em̄ metari idem qd tentoria in certo loco figere. vel mutare. ipaqz in certa meta collocare ponere ⁊ situare. Possumus ergo dicere qd sicut illi qd ducunt exercitus castra sua ⁊ tentoria in varijs locis metant ⁊ figūt Sic homines loquēdo moraliter diuer simode morā. mctam ⁊ habitaculū sibi ponunt ⁊ sñi qd sunt boni vel mali. diuersa loca sibi ad manendūz eligūt ⁊ cōponunt. Hōne de locustis legitur qd p tur mas ⁊ exercitus ambulāt. ⁊ de loco ad locum se muta tāt ⁊ aliquas añ se p̄mittūt qd loco optima ad metan dū castra ⁊ habitacula querat ⁊ preparāt. vñ p̄li. di cit qd disciplina metana castra ⁊ exploranda ad hoc oportuna loca a locustis sumpfit exordij. Restat er go multo fortiori rōne qd hoies. loca status officia et artificia vbi morant̄ eligere debeāt. in quibus moraz cōtrahant ⁊ anime sue terminos ibi fistāt. sic de me ta ad metam. i. de s̄tute ad s̄tutē pcedant. quoaduf⁹ qd ad parasiū terminū perueniat ⁊ attingāt. Hum. ij. Castra metabunt filij israel per gyz tabernaculi. ⁊ nota qd de filijs israel qualiter castra ⁊ tentoria sua circa tabernacula metati fuerūt et quō tres ad orientiē. tres ad occidentē. tres ad meridiez. ⁊ tres ad septē trionē. habitacula sua disposuerunt ⁊ collocauerunt. sñi naturā ⁊ p̄rietatē ⁊ interpretationē nominum possent multa dici ⁊ plura ⁊ ardua moraliter cōpila ri sed transeo. ⁊ hoc alteri psequēdo dimitto qz. scz in reductorio meo li. xvj. libro meritoruz. ca. iij. Hec pōt fui ⁊ exposui satis plene. **C** Horabis igitur. qd iusti in diuersis locis ⁊ in diuersis statibus ⁊ passibus me tantur ⁊ collocant gressus suos. vij. In loco meroris Et hoc facit seruēscōtritio. In loco rigoris. Et hoc fa cit mentis discussio In loco dulcoris Et hoc facit bo nitatis p̄passio. In loco vigoris. Et hoc facit custodie tuitio. Igit̄ metemur ⁊ figamus tētozia mētis n̄e in loco cōtritionis vt meroze cōcutiamur. ⁊ ista est me tatio i bethsimon. qd interpretatur audies merozē. de qua Hūc. xxxij. vbi castrametati sunt de bethsimon.

C **C**te ponamus castra cerz dis nostri in loco compassionis vt in dulcore reficia mur. ⁊ ista ē metatio super fontē de qua. j. Reg. xxx. Israhel castrametatus est super fontē. ⁊ hec est metatio in ie thabata qd interpretat̄ bonitas de quo Deu. x. d. qd filij israel castrametati sunt i i ethabata i terra aqua rum atqz torrentiū. **C** Ite metemur castra cordis in loco tuitiois vt in vigore custodiamur. ⁊ ista est me tatio iuxta lapidē adiutorij. ⁊ reuera hō debet esse sicut prudens princeps exercitus. qui. s. libētē castra sua ponit in locis asperis hoc est rigor. s. ⁊ contritio. **C** In locis clausis. hoc ē humilitas ⁊ deiectio. **C** In locis clausis. hoc est fides. sapia ⁊ discretio. **C** In lo cis secundis atqz humidis. vbi. s. abimdat aqua hoc est pietas ⁊ cōpassio. **C** In locis altis. hoc est fiducia ⁊ cōtēplatio. Hec est igit̄ metatio quā faciunt boni. **C** Sed reuera de fatuis inuicetur aliter quia ipi me tantur castra sua ⁊ figunt desiderij suū in vitijs ⁊ pec catis. ⁊ sic dico qd ipi metantur in loco

Cupiditatis. De loco cupiditatis ⁊ auaritie d. Iniquitatis. Hū. ij. Castrametati sunt de tribu Sulo sitatis. ysachar. ysachar interpretatur vir Sterilitatis. mercedis De loco iniquitatis in iusticie d. Judic. xx. qd filij israel castrametati sunt iux ta gabaa qd. s. interpretat̄ p̄sumuz iniquitatis ⁊ d. ibi qd. xx. duo milia de i p̄is in illo p̄lio ceciderūt. De loco gulositatis seu ebrietatis ⁊ castrimargie. d. Hū me. xxxij. qd filij israel castrametati sunt in aboth. qd icz interpretat̄ iagene grādes. De loco ho sterilitatis ⁊ indigentie.

D **C** In malo vero possumus dicere qd in scriptura reperit̄ generaliter triplex meroz. vs. Adheroz inuidie qd cruciat dū videt p̄imum p̄ sperā tem. Adheroz tristitie qd sauiat dum grauat animū de sperantē. Adheroz miserie qui anxiat per morsum vlti mū lacerantēni. De meroze ergo inuidie ⁊ desolatio nis. quo. s. inuidius meret ⁊ dolet dū videt alios p̄spe rari potest dici illud Deu. xxvij. Dabit tibi dñs cor pauidū. ⁊ deficientes oculos. ⁊ animam meroze con sumptā. De meroze vero tristitie ⁊ desperationis. d. prouer. xv. Cor gaudēs etatem floridam facit. ⁊ in me roze animi deijcit spūs Et prouer. xij. dicif. Quod me roze in corde viri humiliabit eum. ⁊ sermone bono le tificabit. q. d. Adheroz desperationis deijcit. sed verbū consolationis reficit atqz proficit. De meroze ho eter ne miserie ⁊ future damnationis pōt anime damna te dici illud Eze. xxxij. Capacissima ebrietate ⁊ dolore repleberis ⁊ calicem meroris ⁊ calicē tristitie bibes. Et Jaco. iij. d. In fuis vester vertes in luctū. ⁊ gaudiū in merozē. Hec igitur sufficiant de meroze Tūde vbi dēms. lacrima luctus ⁊ similia.

et indigentie. hoc ē dictū in loco infernali. vbi. s. tales finaliter figunt tentoria sua. dī. j. Paraf. r. r. q. rex maacha cū populo suo castrametati sunt in regione medoba q. s. interpretat fames antiqua signans famē et indigentia infernalem que incipit a diebus antiquis sufficit Tūde vbi castra. tentoria.

A

Metere. Metessis Cum messis sit illud qd de fructibus terre colligitur in estate. et qd post multos labores et sudores de terre prouētib⁹ reportatur. et quo etiā tota viuentiū cōitas per anni circulum sustentatur. Possumus notare qd in scriptura per messem intelligitur.

- Societas hominū saluādoz.
- Societas hominū dānatoz.
- Collectio bonozū terrenozū.
- Possessio bonozū internozū.
- Adeptio malozū eternozū.
- Repletio bonozū supernozū.

Primo igitur dico qd est qdā messis hoīm saluādoz et ista est congregatio predestinorū qd in agro huius mūdi crāt diuersimode seminati et tandē papulos et predicatorē sunt recollecti. et in horreo ecclie gregati. et de hoc dī. mat. ix. Luc. x. Rogate dñm messis et mittat oparios in messem suā. Metessis quidē multa oparij aut pauci.

Secundo dico qd est quedā messis hominū dānatoz. et ista est cōgregatio peccatozū qd in agro huius mūdi a diabolo seminant et ibi in mundi p̄p̄eris fouent. et tandē in estate iudicij falce diuine iustitie metent et in inferni horreo reponētur. De tali messe loquit Apoc. xiiij. qd dictū est curdā angelo sedenti sup nubem candidā. qui habebat coronā aureā in capite. et habebat falcem acutā in manu sua. et alter angelus criuit et c. sequit. Aditte falcem et mete. qz venit hora vt metat. qm̄ matura est messis terre: et sequit. qd alius angelus misit falcem suā acutā in terrā et vindemiauit vineas terre. et misit in lacū ire dei magnuz Angelus em̄ iste filij dei signat qd semp̄ sedet in nube candida. i. in carne pura et mūda iudicabit. et falcē acutā. i. asperitatē iustitie secum portabit: et coronam aureā. i. iudiciariā et regiā maiestātē habebit et vineas et messe terre. i. cōgregationē reprobozū metet colliget et vindemiauit et ipsos in lacu ire dei. i. in lacu inferni calcabit et perpetuo cōdemnabit. Et hoc est qd dī. mat. xij. Sinite inquit zizania crescere vsqz ad messem. tempore vero messis dicam messoribus. Colligite primum zizania et alligate ea per fasciculos ad comburendū. Sicut em̄ dī. ibidē. Metessis est cōsummatio seculi. vsqz ad quā zizania. i. mali semper crescunt et prosperantur. Tunc vero a messoribus. i. ab angelis de agro huius mūdi colligent. et per fasciculos. i. per distinctiones penazū inferni incēdio comburentur. Ista est ergo messis hominum damnatorum.

B

Tertio dico qd est messis bonozū terrenozū. Et ista est messis Auarozū. Lufuriosozū. Superbozū. Auari metūt mundi facultates Lufuriosi metūt mundi voluptates. Iniqui metūt mundi vanitates. Auari igit colligūt messem mūdane facultatis. Et sic figurant in manasse viro iudith sup cuius caput tpe messis cecidit estus et mortuus est. vt patet Judith. viij. Ad de notandū qd illi qui circa messem bonozū rpalium occupant. estus et fernoze auaricie perimunt. De auaris etiam dī. Job. v. Metessem inquit famelicus comedet. et ipm̄ rapiet armatus. et bibent sitiētes diuitias eius famelicus est auarus qd semper famescit acquirere et comedere messem terrene facultatis: Et ideo armati. i. demones ipm̄ finaliter p̄ mortē rapiētes. et sic diuitias suas sitiētes. i. alij auari haurient atqz bibent. Ad. s. tales in morte relinquunt alienis diuitias suas et sepulcra illozū domus illozū in eternū. Citem in mūdi colligūt messem mundane voluptatis Et isti figurant in samsonē de quo iudic. xij. Cū tēpus triticee messis instaret venit samson visere volēs vxorē suaz. vñ de lufuriosis dī. ij. Coz. ij. Qui seminat in carne. de carne metet et corruptionem. Citem colligūt superbi messem mundane vanitatis seu pompositatis

Et ista pculdubio habet annexā rapinā et crudelitātē. impietātē. et iniquitātē. Ideo talib⁹ dī. Dsc. x. Arastis impietātē. et iniquitātē messuistis. et Job. iij. Tūdi eos qui semināt dolores et metunt eos flāte deo perūsse. et sic patz quōd est messis bonozū terrenozū.

Quarto dico qd est messis bonozū internozū. Et ista est messis vbi triticū corporis xpi colligit a deuotis et vbi grana virtutū et meritozū a sanctis metunt. de quo dī. Josue. ij. Ad iordanis tēpore messis ripas aluci sui impleuerat. qz. s. qm̄ messis corporis xpi a fidelibus recolligit et assumit iordanis. i. sūm⁹ deuotiozū nis et lacrimazū debet amplius inundare. Et de messe etiā virtutū et meritozū quā colligunt boni in agro cōscientie proprie pōt erponi illud Cantic. v. Metessui mirham meā cū aromatib⁹ meis comedi fauū meuz cū melle mco. bibi vinū meū cum lacte mco. Tūdi aduerter qd in ista messe colliguntur multa grana virtutum. videlicet Granum. Amarū contritōis. Istud est mirba. Redolens deuotiōis Istud est aromata. Dulce compassionis. Istud ē fa. cum melle. Suauē consolationis istud ē vinū cū lacte. Ista ē ergo messis bonozū ternozū. Quinto dico qd inuenit messis malozū eternozū. Et ista est quā seminant mali peccando. et colligunt in inferno supplicia eterna sustinendo. Peccata em̄ sunt semina. tormenta hō sunt illa que a malis colligunt et metūt grana. vñ pucr. xij. Qui seminat iniquitatem metet mala. Et hierc. xij. Triticū seminauerūt et messuerūt spinas. Triticum em̄ qd dī. a terroteris. signat peccm̄ qd per remozūm cōsuevit cōscientiā terere et vastare. Ab isto enim semine tribulus eterne damnationis metit. et spina vermis immortalis et perpetui reportatur. Sexto dico qd est messis bonozū supernozū. Et ista est messis qd a viris sanctis est in hoc mūdo per labores seminata. et nunc ab eis per premia eterne glorie reportata. et de isto dī. in ps̄. Qui semi. in lacri. in epul. me. Et. j. Coz. ij. Qui seminat in benedictionibus de benedictionibus. et metet Et sic patet qd est messis hominum saluādozū. Hominum damnatozū. Bonozū terrenozū. Bonozū internozū. Malozū eternozū. Bonozū supernozū. Et hec de messe sufficiunt.

C

Metiri. Mensura. Nota qd cū mensura sit illud infra cuius ambitū aliquid cōtinet. et per qd rerū qualitates et quātitates sciuntur et cognoscuntur. et per qd vna res alteri comparat et p̄portionat. Hinc est qd vni diuersitatē rerū. possunt mensure varie reperiri Verumtamē nō est intentio nis mee de mensura tractare p̄ hicc. sed tm̄ ad animarū salutē aliquid moraliter Idcirco de mensura Adobilium qd dicit tempus Eternozū. qd dī. eternitas Dissibilū. qd mensurat visus Sonozū. qd mensurat auditus et. Similiter nō intendo aliquid dicere cum ad p̄his opus nō videat pertinere. Cuncta em̄ que sunt certis mensuris limitantur et adequantur. qz sicut dī. Sap. ij. Deus cuncta disposuit in pondere et numero et mēsurā. Adoraliter ergo dicamus breuiter qd in scriptura sit mētio de duplici mēsurā De bona. s. et mala. Bona em̄ signat. Prudentiā maturitatē. Iustitiā et equalitatē. Eternā gl̄iā et felicitatē. Mala hō signat. Iudicij puerilitates. Adentis iniquitatē. Pene eterne asperitatē. Distinguamus igit et dicamus qd inuenit in bono. Adensura virtuosa. Adensura glorioza. In malo hō est. Adensura vitiosa. Adensura dolorosa. Prima est mensura meritozū q̄tū ad perfectos. Secda est mēsurā premiozū q̄tū ad beatos. Tertia est mensura vitiozū seu peccatozū q̄tū ad inferos. Quarta est mensura tormētozū q̄tū ad damnatos. Primo igit dico qd est quedā mensura qd est virtuosa. et ista est mensura prudentie et p̄p̄antie. qua scz boni debēt esse mōderati et mensurati et cunctis bonis moribus. adequati Sicut em̄ videmus qd omne corpus subiacer certis mēsuris. s. longitudini. latitudini. altitudini et p̄funditudo. infra quaz terminos oim̄ cozpozū quātitas conti

A

B

netur. Sic pculdubio quilibet vir perfectus debet esse mensuratus et uoderatus quod ad ista quatuor. scilicet quod ad longitudinem durationis corporaliū. Latitudinē successionis tēporaliū. Altitudinē perfectionis spūaliū. Profunditatē cognitionis scientialium. Sit igitur homo mensuratus quod ad longitudinē corporalis et durationis. Nō em debet sperare semp viuere. sed potius quod necesse est sue durationis longitudinem terminari. ita quod possit dicere illud ps. Ecce mēsurabiles posuisti dies meos et substātia mea tan quod nihilum ante te. Ezech. xli. Mensus est longitudo edificij. Sed de hoc vide. s. de longus et de longe. Item sit mensuratus quod ad latitudinē temporalis successionis quod. s. nō debet appetere nec habere dilationē bonoz huius mūdi. s. in ipsis certa mēsurā et tēporā mēsurā sicut salomon quod dicebat. Nec diuitias nec paupertates dederis mihi dñe. sed tm̄ victui meo tribue necessaria. puer. xxx. Sufficiētia em̄ et necessitas vobis esse tēporaliū mēsurā. Quod est cōtra illos qui nō ponūt in tēporalibus limitem vel mēsurā. Similes crocodillo quod nō habet mēsurā determinatam in quantitate. sed quod diu uiuit semper crescit. Sic dico quod et auari nō habēt mēsurā limitatā in latitudine seu in dilatazione tēporaliū acquirēda. quod diu em̄ uiuunt semp volunt cresceret statū et diuitias ampliare. Boni autē non sic quod ipsi sciūt seipos in tēporalibus mensurare. vñ Ezech. xl. Mensus est latitudinē edificij calamo vno Calanius em̄ qui ē siccus leuis et vacuus signat virtutē sufficientie. quod scilicet leuis vacua et sicca vñ eo quod bonis tēporalibus vltra quod necesse est nō onerat nō impinguat. nec implet. Mensurari debēt quod ad altitudinem spūalis perfectionis quod in altitudine perfectionis bonoz operū et virtutum tēporaliū debēt apponere mēsuram recte intentionis. et tē mēsurā prudentis discretionis vt. s. perfectionē nō incipiat quā. s. cōtinuare nō posset. quia sicut dicit puer. xvij. Qui altam edificat domū suam sentiet ruinā. Jō dicit. Roma. xj. Noli altū sapere sed time. Item mēsurari debet quod ad profunditatem scialis cognitionis. Non em̄ debet vltra quod decet per curiositatem seipfundare. quod semp debet scientiā suā mēsurā veritatis et fidei limitare. vt sic de homine sic mēsurato. et se et alios taliter mēsurare poterit admiratiue quater illud Eccli. j. Altitudinē celi. latitudinē terre. et profundū abyssi quis dimēsus est. quod. d. solus homo pfectus. Quod bene figurat Apoca. xxi. vbi dicit. quod ille qui loquebatur mecū habebat mēsurā hardineam vt metiret ciuitatē. et portas eius et mur. et mensus est ciuitatem in hardine aurea Longitudo et latitudo et altitudo eius equalia sunt Mensura ista charissimi signat virtutē tempantie. quod dicit aurea per claritatem prudentie et sapiētie. et hardineam per rectitudinē iustitie. Ista em̄ tria nos limitāt et mensurant. s. temperantia. sapiētia. et iustitia. Cum ista igitur mensura ille qui loquebatur. i. ille quod dicit vult alijs loqui. debet mensurare et ordinare ciuitatem virtutum cordialis portas sensuū naturalis. Mūrū membrorum corporaliū. Ista em̄ tria sunt principaliter mensurāda ad mēsurā temperantie reducēda. Virtutes em̄ anime debent mēsurari. sicut intellectus ne plus quod necesse est sapiat. Affectus ne plus cupiat quod oporteat. Vermoxa ne plus retineat quod deus iubeat. Sensus etiam debent subiacere mēsurē vt scilicet temperate et mensurate videamus. audiamus. gustemus. et odoremus. Mēbra insup mēsurē temperantie debent subijci. vt videlicet ipsa non voluptuose nutriamus sed vt ipsa sub discipline regula teneamus. Et sequit Residuum figure nostre. videlicet vt dictū est quod longitudo latitudo et altitudo ciuitatis erant equalia quod. s. si sic fecerimus equalitatem et moderantiam in omnibus habebimus. Et sic de nobis verificabitur illud Leui. vij. Cunctis filijs aaron mensura e qua per singulos dies diuidetur. Metiamur igitur nosmetipos. vt sicut me

rita nostre mēsurē nobis remetiat in paradiso ab illo quod dixit Matth. vij. Eadem mēsurā qua mēsi fueritis remetietur vobis. Istud tamē aduerte quod homo nō potest habere tales virtuosas mēsuras nisi sibi a dño cōcedantur. Deus em̄ cōcedit homini mēsuras cōpunctionis.

Deuotionis. Dat dico mēsurā cōpunctionis. Refectionis. Unde in ps. Cibabis nos pane lacrimarum. et potū dabis in lacrimis in mēsurā. Item dat mēsurā deuotionis Ezech. iij. Aquā tuam in mēsurā bibes. Et Job. xlvij. Aquas appetit in mēsurā. Aque em̄ deuotionē designant. Item dat mēsurā refectionis et ista est mēsurā consolatio nis spiritualis bonoz. De qua Lu. xij. Ut det illis in tpe tritici mēsurā. Item dat mēsurā perfectionis An̄ Eph. iij. Unicuique vestrum data est grā sicut mēsurā donationis xpi. Item dat mēsurā cognitionis Ro. xij. Unicuique deus diuisit mēsurā fidei. Item dat mēsurā discretionis. Unde Esa. xxvij. Pōnā in dicium in pondere. et iustitiā in mēsurā. Et sic patet quod est quedā mēsurā virtuosa. Secūdo dico quod est quedam mēsurā que est gloriosa. et ista est illa mēsurā quā distribuit deus beatis in patria. sicut mēsurā meritoꝝ quam habuerunt in via. Paterfamilias em̄ sicut mēsurā laboris solet suis seruatoribus in estate dare certam mēsurā. bladi. pecunie. vel mercedis. Sic pculdubio deus in p̄ria dat beatis certā mēsurā premioꝝ sicut mēsurā meritoꝝ p̄cedentiū et laborum. Marci em̄. iij. dicit. Quod in qua mēsurā mensi fueritis remetiet vobis. Et ideo bonis dicitur illud Lu. ce. vj. Mensurā bonam. confertā coagitatam et super effluentē dabunt super caput vestrū. Illa em̄ mēsurā dicit bona ppter maloz abdicatōnē. Dicit conferta et coagitata ppter bonoz cumulatōnē. Et dicitur superfluens ppter premioꝝ redundantiā et meritoꝝ transcensionem. Ibi em̄ mēsurā seu quantitas premioꝝ. transcendet mēsuras meritoꝝ. Unde Iher. xxj. Edificabit ciuitas et eribit vltra nozmā mensurē. Ista est igitur mēsurā gloriosa. Tertio dico quod est quedā mēsurā que est virtuosa. Et ista est illa qua mali mensurant se et alia. Ipsi em̄ mali immoderate seipos regulāt et mensurāt. Unde Iher. j. Numerus filiorum israel quasi harena que sine mēsurā est. Inter filios em̄ israel id est inter viros ecclesiasticos vel fideles sunt hodie multi qui sunt sicut harena per virtutū sterilitatē. sicut mare per vitioꝝ fructuositatem sine mēsurā per oim̄ actuum et operū superfluitatē. Quarto dico quod est quedam mēsurā que est dolorosa. Et ista est mēsurā et quantitas pene eterne et tormentoz. que respondet culpe et delicto p̄cedentium vitioꝝ. Iuxta illud Deutero. xxx. Sicut mēsurā culpe erit plagarū modus. Ista sunt igitur quatuor genera mēsurarum quibus homines mensurant. Sed de istis vide si vis magis et melius in distinctionibus Mauricij vbi inuenies quatuor mēsuras bonorum quatuor maloz. quatuor beatoꝝ. un. et quatuor dāna torum que omnes sibi inuicem cōrespondent multo melius ponitur ibi quod hic. Hodie em̄ fuit valde melū ingenium obcecatum.

Metus. Metuere. Cū infra satis proponam dicere de timore. hinc est quod hic de metu breuiter pertransibo. Est enim metus idē quod timor. Et quis grammaticaliter loquendo differat. vñ tamen pro alio sumit in scriptura. Notabo igitur quod in scriptura reperio metū. Senilem. Primus est iustoz et prudentium. Scruilem. Scōs est stuloz et peccantium. Duilem. Tertius est vanoz et simplicium. Primo ergo dicam quod est dare metum senilez qui est prudentiū. Quia reuera ad virū prudentem et virtuosus pertinet quod in pluribus metuat atqz hesitet. Eccli. xvij. Sapiēs in omnib⁹ metuit. Et bene dicit in oib⁹ quia ve

quia vere sicut terremotus sepius accidit in montibus q̄ in valibus. sic bonus metus facilius cōtigit alioribus q̄ melioribus q̄ inferioribus et imperfectioribus. Phil. ij. Cū metu et tremore vestra salutē. operemini. Sic ergo nota q̄ vir prudēs metuit illa que. Superius nitent. Metuit dico iustus negocia Interiorius latent. superiora scz deū angelos et Exteriorius patent. sanctos. qz reuera iustus debet metuere ne forte ipos offenderit. vel ne forte ipos rite nō coluerit aut honora uerit. aut ne forte pena ab eis meruerit. Opera enim superius dei nutu pducta. puta tonitrua. fulgura coruscationes incutiunt metum animalibus vniuersis multo fortius ergo aspectus diuine potētie. sapiētie. et iustitie debet nobis metū incutere. et timorē ipsius in nris cordibus gñare. Iste enim est metiendus. qz Respicit in se sperantes. Metuamus ergo euz qz in se sperātes. qz in se sperātes respicit vt eos eruat. p̄. Abijcit in se peccātes. Abijcit vt eos eruat. p̄. Perficit se requirentes. Oculi dñi sup metuentes eū. vt eruat a morte animas eoz: et alat eos in fame. Item ad se clamātes reficit vt bonis imbuat. Hiere. v. Metuamus dñm deū nostrum qui dat nobis pluuiā in tpe suo. plenitudinē anime messis custodientem nobis. Ite in se peccantes abijcit vt bonis viduat. Tñ Hebr. xij. Habemus gratiā per quā seruiamus placentes deo cū metu et reuerentiā. et enim deus ignis cōsumens est. Ite se requirentes perficit atqz perpetuat Eccl. vj. Amicus fidelis medicamentū vite et immortalitatis. et qui metuit dñm inuenit illū. Igitur metuentes dñm sustinete misericordiā eius Eccl. ij. Quia pccato vnus est altissimus creator omnium om̄s rex. potēs et metuendus nimis Eccl. j. Metuit igitur iustus iudicia superiora. Deinde dico q̄ ipse metuit flagicia interiora q̄. s. cōmisit vel etiā ne ipa cōmittat et in eis inuoluatur et cadat. Ille enim q̄ castrū obfessit et in custodia. est: si est prudēs in cōtinuo metu. ne scz hostes ibidē subintrent. Sic igitur cū infiniti hostes obfideant castrū cordis. multū debemus esse metuosi et scrupulosi ne ipm per tētatio nū insidias perdamus: aut per p̄sumptionē et inanez gloriā amittamus. Tñ eccl. v. De p̄ciatiu p̄ctoz dñ. Noli esse sine metu et nō adicias peccatū sup peccatū. Deniqz timeat negocia exteriora. vici mundi tribulationes q̄ potissime per quatuor p̄metā solēt fieri. scz per falsas machinationes discordias et seditiones falsas impositiones. inuidias domesticoz et suspitiones. Et ista sunt illa quatuor q̄ dicit salomon a prudētibz metiendā. Eccl. xxvj. vbi ait. A tribus inquit timuit cor: metū. et a quarto facies mea metuit. Delaturā ciuitatis: ecce p̄ditio. Collectionē populi: ecce seditio. Caluniam mendacē. ecce accusatio. Mulier zelotipa ecce suspitio. Metuat ergo iustus negocia exteriora. Insuper dico q̄ timere debet supplicia posteriora nō s. mortē. qz illa venit de necessitate et id nō est metuēda. Juxta illud Eccl. xij. Noli metuere iudiciū mortis. sequitur. Hoc ē enim datū a dño of carni. sed illa que veniunt post mortē. s. futurū iudiciū. et infernū. et etiā paradisi. Quia reuera iust⁹ dñz timere. De iudicio ne iniustus inueniatur. De inferno ne ibidem condēnetur aut proyiciatur. De paradiso ne indignus reperiat. Tñ potest dici illud: Hebr. xj. fide. Hoc respōso accepto de his que adhuc nō videbantur metues. scz de diluio futuro aptauit arcā in salutē. Ista sunt ergo q̄ debet metuere vir fidelis. et sic dico qd̄ est dare metū senilē seu virilē q̄ est prudentiū. Secundo dico q̄ est dare metū seruilē q̄ est peccantiū et iste est metus illoz q̄ metu et nō amore abstinet a malo. Iste est etiā ille metus quo quis timēs mūdi tribulamina et tyrānoz vexationes cessant dñi voluntatē facere et se inclināt et cōsentunt ad peccatū et iniquitatē. Et pccato tales nō fuerūt martyres. Iste enim videbant audiuisse illud Deu. j. Nolite metuere dñs deus ductor: v̄ est et

Mu. xliij. Dñs vobiscum est noli te timere sm iura cū illa q̄ sunt vi aut metu nō obligāt. hoc tñ intelligit de metu q̄ pōt cadere in cōstantē virū sm iura nō diuina nullus metus creufat a pctō mortali qz etiam mors est potius sustinēda q̄ culpa mortalis cōmittēda. Scti enim oēm metū deposuerūt: soli deo seruiēte Iste enim nō timuerūt derisiones et ludibria. defectōes et opprobria afflictiones et supplicia. Non metuit ergo vir iustus ludibria derisorz Eccl. ij. Domus inquit exasperās est. Tu ergo fili hoīs ne timeas eos et seruitus eoz non inuenias. Ite non metuit opprobria detractorz Esa. lj. Nolite timere opprobria hoīs et blasphemias eoz ne metuatis. Ite non metuit supplicia tyrannoz. Eccl. xij. Noli metuere iudiciū mortis. et Hebr. xv. Noli metuere nō morieris sup. in aīa sed morieris corpe. Et breuiter nullus met⁹ seruilis decet virum perfectū. magnanimū aut cōstantem Et merito quia pccato tales habēt quendā fortissimū defensore. s. ipm deū. et ideo metuere nihil debēt Sardiū enim teste dyascoide lapis est rubeus. cuius virtus est timorē pelleret audaciāz generare et incantationibz obuiare Sic vere deus qñ per fidem charitatē aut gratiam possidet audaciā et constantiā gignit. et imbecillitatē pellit et incantationibus id est demonū et hereticoz deceptionibus resistit Igitur cuiuslibet deū secum habēt. et istum preciosum lapidē p̄fidenti videt dictū illud Josue. j. Noli metuere et noli timere. quia tecū est dñs Est igitur dare metum seruilem qui est peccantium. Tertio principaliter dico q̄ est dare metū ouilem seu puerile. Quidā enim sunt ita imbecilli et pauide voluntatis et cordis q̄ more ouis vel lepore stupēt et metuit sine causa et vana occasione metunt quicqd̄ vident Unde de illis qui timēt ecclipses et tonitrua. fortune. vel nature euentus et p̄digia. dicit Hiere. x. A signis iquit celi nolite metuere qui metuit gentes. Sic ergo dico q̄ est metus ouilis et puerilis. seruilis et vilis. senilis et vitilis. Unde infra de timore tremore et in alijs similibus etc.

Met. Memet. Nota q̄ ista dicitio met nihil signat per se. sed cū sit cōpositio p̄nominis facit p̄nomen cui additur certius significare. et aliquid prius et personalius designare Denotat ergo quādam identitatem et intimāz persone p̄prietatem. Met enim videtur significare illud quod idem. Notabo ergo q̄ in scriptura reperitur Unum met quod concernit

Diuinam naturam. Primo ergo dico q̄ ē vnū met inuariabile et istud ē dei identitatis. Quia. s. ipse deus est idē apud semetipsum et in semetipso. Tñ ipse est qui dicit Gen. xij. Per memetipsum iuravi dicit dñs quasi diceret. per intimitatē essentie mee iuravi quo scz nihil potest esse malus. Et Esa. xlv. In memetipso iuravi. egredietur de ore meo iustitie verbum. Et aduertit q̄ deus ipsemet viuūt et durat eternaliter. et transit temporaliter. confert et iuuat supernaliter. Offert et se dat corporaliter Nam ipsemet durat semper viuendo. Joan. v. vbi dicitur. Quod pater habet vitam in semetipso. et dedit filio habere vitam in semetipso. Nā ipsemet venit carnē sumendo. qz scz sicut dicit Phil. ij. Ipse semetipsum erinaniuit forinā serui accipiens habitū inuentus vt homo Nam ipsemet nos iuuat patrē placando. qz scz sicut Hebr. vii. dicit. Potēs est nos saluare accedens p̄ semetipsum ad deū semper viuēs ad interpellandū p̄ nobis Nā ipsemet seobtulit mortem ferendo. quia. s. sicut dicit. Phil. ij. Ipse humiliavit semetipsum factus obediēs vsqz ad mortem Et. ij. Chi. ij. dicit. q̄ ipse dedit semetipsum pro nobis vt redimeret nos. Patet ergo q̄ est vnū met inuariabile. Et istud est dei identitatis. Secundo dico q̄ est vnū met valde laudabile. Et istud est morū integritas. Et sic dico q̄ homo dicit ipemet et esse in semetipso. qñ ipse in virtute cōstantie. et p̄ cognitio-

nem virtutū est idem integer et intimus sibi ipsi. Pro-
uer. ij. fili mi si sapiens fueris tibi metipsum eris Et qui
semetipsum in sanctitate custodit. et ab omni peccato se
saluare satagit et proponit Math. xxvij. Si filius dei
es salua te metipsum Et reuera quilibet debet esse mul-
to magis diligens de saluando se metipsum quam alio quo-
cumque. Luce. xxij. Si filius dei est se metipsum saluum faciat
Quod est contra multos qui se plus curant alios emen-
dare quam se metipsum sicut sunt mali iudices et prelati.
et predicatorum etc. contra illud Gala. vj. Opus suum
probet unusquisque. et sic in se metipso tantum habebit
gloriam et non in altero. Igitur te metipsum.

Uide et considera. Igitur dico quod te metipsum
Sperne et vitupera. debes videre et considerare
Ama et desiderata. Job. epla. ij. Uidete vos
Salua et recupera. metipsum. Quod est contra illos
Iuua et cōtepera. qui se metipsum non vident
Turba et reuerbera. etc. De quibus Greg. ij. dyalo-
Acua et exonerata. lo. dicit. Quotiens per cog-
Salua et libera.itationis meum extra nos
ducimur et nos sumus. et nobiscum non sumus. Quia
nosmetipsum minime videntes per alia vagamur. Et te
te metipsum debes spernere et vituperare. Math. xvj.

Qui vult venire post me abneget se metipsum et sequatur me. Et te metipsum debes amare et desiderare. j.

Pet. iij. Ante omnia mutua in vobis metipsis chari-
tate continua habetis quia charitas operit multitudi-
nem peccatorum. Et te te metipsum debes saluare et recu-
perare. quia se quando quis per peccatum perit. mul-
tum debet incedere. ut per penitentiam saluet et libe-
ret se metipsum Math. xxvij. Salua te metipsum. Act.
xxvj. Permittat tibi loqui per te metipsum. Et te te met-
ipsum debes iuuare et contemperare quia se tempore ten-
tationum et tribulationum tu debes querere tibi reme-
dia oportuna. Exemplo Jone de quo dicitur Jone. iij. Quod
contra estum sibi metipsum fecit obumbraculum. Et te te
metipsum debes turbare et reuerberare se per peni-
tentiam et timorem. Exemplo christi de quo dicitur Joan. xj. quod
ipse turbauit se metipsum quando voluit Lazaro suscita-
re. Ad denotandum quod qui lazarus mortuum id est ani-
ma prope desiderata a morte peccati suscitare. ipse de-
bet per contritionem se turbare. et in se metipso fremere
et titubare. Joa. xj. fremens in se metipso venit ad mor-
tuum. Et Job. vij. Posuisti me contrarium tibi et fa-
ctus sum mihi metipsum grauis Et Ezech. vi. Displice-
bit sibi metipsis super vniuersis malis que fecerunt etc.

Item te metipsum debes leuare et exonerare scilicet
terrena contemendo et celestia appetendo et contemplan-
do. De quo Greg. li. ij. dyalo. Duobus inquit mor-
dis extra nos ducimur quia per cogitationes sub no-
bis metipsis cecidimus. aut per contemplationis gra-
tiam per nosmetipsos leuamur. Et te te metipsum
debes saluare atque liberare Deu. iij. Custodi te met-
ipsum et animam tuam sollicite. Inuenit ergo vnum me
valde laudabile. Et istud est morum integritas. Et cer-
tio dico quod inuenit vnum me valde damnabile. Et
istud est malorum quidditas. Alii enim in proprijs
personis delinquant. dum se metipsum vitijs et pecca-
tis exponunt. Ipsi enim se metipsum

fraudent et decipiunt. Dico ergo quod isti se metip-
fedant et inficiunt. sum solent decipere. Jacobi.
Turbant et concutiunt. j. Estote factores verbi et
Reuā dum superbiunt. non auditores tantum sal-
Debant dum delipiunt. lutes vosmetipsos. Et te
Paſcunt dum alliciunt. se metipsum solent inficere.

Ephe. iij. Desperantes se metipsum tradiderunt im-
pudicicie etc. Item se metipsum solent cocutere. scilicet
per timorem et turbationem indebitam Tresi. j. Subuer-
sum est cor meum in me metipso. Et te se metipsum
solent erigere se superbiendo. similes Pharaoni. qui
dicebat Ezech. xxxij. Deus est fluuius. et ego feci me
metipsum Contra illud. Prover. ix. Me sis sapiens
apud te metipsum. Item se metipsum solent exca-

re. Judas in canonica sua. Segregat se metipsum. ani-
males. spiritum non habentes. Et se se metipsum lo-
lent impinguare. Judas vt. s. Hi sunt in epulis suis
macule coniuantes. sine timore se metipsum pascen-
tes. Et breuiter multi sunt qui non curant nisi de se
metipsis Act. xxvj. Permittat tibi loqui de te met-
ipso. Et sic igitur patet quod ista compositio met potest
referri ad deum. ad iustum et ad impium. Vide vbi ipse.

De. Dei. Nota quod cum istud pronomen sit. p
nomen demonstratiuum primum p
ne. et numeri singularis. Possunt dicere quod congrue po-
test referri ad omnia genera personarum Ad personas enim
non ad res aut loca potest referri. Quilibet enim per-
sona siue sit deus. angelus. sanctus. iustus. penitens
aut conuersus. siue sit diues. felix pauper. infirmus.
tribulatus. mortalis. siue sit demon peccator et impius
siue sit princeps. prelatus. vel subditus. siue sit religio-
sus. clericus aut laycus. siue sit senex. iuuenis vel in-
fantulus. siue sit femella vel masculus. omnes possunt
sibi istud pronomen appropriare et ipsi de seipsis
dicere et predicare quia scilicet quilibet potest dicere
me de me. in me pro me. per me apud me et similia.
Nota igitur quod istud pronomen refertur ad

Deum cuncta regentem. Ista enim omnia possent per
Iustum sancte viuentem. sequi et concordari. sed
Meophitum culpas desentem. in peccatione factis di-
Mortalem mundo degentem. ces. Solummodo dica-
Prelatum et presidentem. mus quod istud pronomen
Subditum et seruientem. me refert ad christum: ius-
Beatum et triumphantem. tum: impium. Dica-
Dyabolum bonos fallentem. mus ergo primum quod il-
Mundum mundos fedantem. lud pronome me refert
Impium mala patrantem. ad deum cunctipotentem
Crannum dure regnantem. seu cuncta regentem
Mulierem luxu fetentem. Deus enim seipsum et per-
Damnatum semper ardentem. sonam suam omnibus offert
et profert tanquam obiectum videndum et intuentum. at-
tendendum. et meditandum seipsum demonstrat in-
dicat atque refert dicens me quasi diceret. In me. et per
me. et de me et a me et apud me est omne bonum. Adde
etiam signat personam loquentis et ideo signat ipsius lo-
quentis bonitatem quidditatem et auctoritatem etc. Adde
inquit. q. d. Vos potestis me videre et inuenire tanquam
obiectum fortitudinis et virtutis. Unde nota quod deus
est vnum Adde cuius

Potentia omnia regunt. Dico ergo quod iste dicitur
Scientia omnia dirigunt. me. quia omnia con-
Clementia pauperes alunt. cludunt eius potens-
Potentia impy frangunt. tia. Ipse enim sua potens-
Uestigia deuon sequunt. tia condidit vniuersa.
Aurilia a cunctis querunt. Deuterono. xxxij. Ni

per quem magna bris dabant. dete quod ego sum solus
et non sit alius deus propter me ego occida et ego viuere fa-
cia etc. Et Deut. v. Timent me et custodiant mandata
mea etc. Item iste dicit me. quia omnia dirigunt eius
prudentia seu scientia. An iste est qui dicit prover. viij.
Ad deum est consilium et equitas. mea est prudentia. mea
est fortitudo. per me reges regnant et legum conditores
iusta decernunt. pro me principes imperant et potentes dis-
cernunt iustitiam. Ego diligentes me diligo et qui mane-
vigilauerint ad me inueniet me. Et te dicit me quia
omnia fouens seu alunt eius clementia. An ipse est qui di-
cit Math. xj. Venite ad me omnes qui laboratis et one-
rati estis et ego reficiam vos Et Esa. xliij. Glorificabit
me bestia agri: quia dedi in deserto aquas. Item dicitur
in me quod impia frangunt eius iustitiam. An peccatori
dicitur Mich. v. Adducam super vos gentes de longin-
quo. et comedet segetes tuas. et panem tuum deuora-
bit. filios tuos et filias tuas comedet etc. Sequitur. Adde
ergo non timebitis dicit dominus: et a facie mea non
dolebitis. Iste enim super omnia est timendus cum
sit potentissimus et iustissimus. Deute. iij. Congre-
ga ad me populum vt audiat sermones et discat time-
re me.

C

mere me. **¶** *U*n ipse dicit *E*sa. xlvj. *R*edite puaricatores ad cor. recordamini qz ego sum deus et non est vltra me deus. nec est similis mei. **¶** *¶* *T*er dicit me. quia oia sequuntur seu sequi tenent eius vestigia. *I*ste enim est qui dicit *P*etro et *A*ndree *M*atth. ij. *T*enite post me facia vos fieri piscatores hoim. *S*equit. *A*t illi continuo relictis rhetibus secuti sunt eum *E*t merito. qz ipse est qui se sequentibus dicit *M*at. xix. *A*men dico vobis qz vos qui secuti estis me sedebitis sup thro nos. xij. zc. qz sicut alibi dicit. *Q*ui sequitur me non ambulat in tenebris sed habebit lumen vite zc. *B*ene ergo dicit *M*atth. xix. *S*imite paruulos venire ad me. *A*ct. xij. *C*ircuda tibi vestimentum tuum et sequere me *E*t ad huc ipe inuitat dicens *E*sa. xliij. *F*ormaui te seruus meus es tu *I*sr. no obliuiscaris mei. *C*ontrarium vero facientes arguit et reprehendit. *E*sa. j. dicens. *C*ognouit bos possessore suum zc. sequit. *I*sr. autem me non cognouit *E*t *H*iere. ij. *P*opulus autem meus oblitus est mei diebus innumeris. **¶** *¶* *T*er dicitur me quia a cunctis queruntur eius auxilia seu suffragia. iste enim est qui dicit anime destitute tatum modo est et me auxilium tuum. *D*see. xij. ideo *A*mos v. dicit. *Q*uerite me et viuetis. *E*t merito. quia sicut ipse dicit de se ipso. *E*ccli. xxij. in me ois gratia vite et veritatis. in me omnis spes vite et virtutis. *T*ransite ad me omnes qui concupiscitis me et a generationibus meis implemini. *Q*ui edunt me adhuc esuriet. et qui bibunt me adhuc sitiēt. **¶** *¶* *T*er dicit me. quia beatis dabuntur eius magnalia. i. in paradiso. *U*n ipse est qz se offert omnibus beatis et sanctis ad videndum. gustandum tenendum. et amplectendum dicens. *P*rouer. viij. *B*eatus homo qui audit me: et qui vigilat ad fores meas quotidie. qui me inuenerit inueniet vitam et hauriet salutem a dno qui aut in me peccauerit ledat animam suam et omnes qui me oderunt diligunt mortem. *E*t illud predictum *E*ccli. xxij. *Q*ui edunt me adhuc esurient zc. *E*cce ergo quod deus dicendo me. offert se nobis vt obiectum perfectissimum. in quo scz qui libet reperit omne bonum *S*icut ergo ferru quadao occulta virtute adamantis trahit ad ipsum. cui cum coniunctum fuerit ipsum nisi violentef amplius no dimittit *S*ic et nos cum ipe sit infinite occulte virtutis. ad eum debemus accedere. et nunq ipm per peccatum dimittere nec ab eo perpetuo resiliere. iste enim semp paratus est nos recipere. et secū si nos voluerimus retinere. *H*iere. ij. *R*euertere ad me et ego suscipia te. *M*odū autē veniendi ad eum ipe docet *J*oelis ij. vbi ipe dicit. *C*onuertimini ad me in toto corde vestro. in ieiunio et fletu et planctu zc. *S*ed proculdubio multi sunt qui ad istū me. s. ad deū no accedunt. *D*e quo ipse videtur plangere *H*iere. ij. vbi dicit. *A*de de relinquerūt fonte aque viue: et foderūt sibi cisternas dissipatas. *E*t idem ibidē. *V*erterūt ad me tergū et no faciem. et isti deberēt attendere ad illud qd dicit *D*see. vij. *U*e eis cū recesserint a me. *E*t tales maxime sunt hypocrite *D*e quibus dicit *E*sa. xxxix. *P*opulus iste labijs me honorat. corde autē longe a me est. *N*on sic sed coniungamur et couertamur ad istum me. qz iste est qui animam ad hoc inuitat. *H*iere. ij. *E*rgo salute amodo voca me pater meus. dux virginittatis mee tu es. *S*equitur. *P*atet igit qz istud pnomē me. refert ad deum cūctipotentem. **¶** *S*ecdo dico qz istud pnomē me refert ad iustū sancte viuētes. *Q*uilibet enim iustus pōt dicere me. et offerre. opponere et exponere se tāq obiectum virtuosum. *E*t sic per illud pnomē me dico qz ipe pōt se describere et monstrare. ostendere et declarare vt

*U*t penitēs et luctuosus. *U*t meditās et curiosus. *U*t militās et virtuosus. *U*t triūphans et gloriofus. *U*t super doloze in me cor meum merens. *E*t illud *T*ref. j. *M*ulti enim gemitus mei et cor meum merens. *T*imor et tremor venerunt super me et contulerunt me tenebre. *L*ugere insuper. *E*sa. xxxij. *R*ecedite a me amare flebo nolite incumbere vt consolemini me. super vastitate filie ppli mei. *Q*u reuera quādo homo cōsulerit filiā populi sui scz dei et sanctorū idest animā ppriam p peccatum fuisse vastatā et bonis oibus spūalibus denudatā ipse debet flere et culpas lacrymis abolere vt sic dicat anima penitens ipsi deo illud ps. *A*sparges me dñe yso po et mūda. lauabis me et sup niue dealabor. *E*t ibidem. *A*mplius laua me ab iniquitate mea: et a peccato meo mūda me. *Q*uoniam iniquitatē meā ego cognosco. *I*gitur per istud pnomē me iustus se predicat penitente et luctuosus. **¶** *¶* *T*er per istud pnomē me iustus se predicat meditante et scrupulosum seu curiosum. *C*ōstat enim qz ad viruz sapientē et iustū p tinet qz oia que sunt fuerint et erunt prudēter debeat meditari. et inquantū ad salutem pertinet solerti animo perscrutari. *A*ddeditur ergo scz. *C*arnis luxuriam et vilitatem. *U*ite fluxum et breuitatem. *M*undi cursum et vanitatem. *I*nferni morsum et aduersitatē. *P*aradisi passum et amenitatē. *D*e carnis luxuriam et vilitate dicat deo illud quod scribitur *J*ob. x. *A*limento que so qz sicut lutū feceris me et in puluerem reduces me *N*onne sicut lac mulsisti me: et sicut caseū me coagulasti. *P*elle et carnibus vestisti me. ossibus et neruis cōpegisti me zc. *D*e vite fluxu et breuitate dicat deo illud *E*sa. xxxvij. *P*recisa est velut a terete vita mea: dū ad huc oxidire succidit me de mane vsqz ad vesperas fines me. *S*icut pullus hyrundinis sic clamabo et meo ditabor vt columba. *D*e mūdi cursu et vanitate dicat illud *A*poca. xv ij. *V*eni inquit angelus et ostendam tibi damnationē meretricis magne id est mundi. *S*eqtur. *E*t abstulit me in spiritu in desertū et vidi mulierem sedētem sup bestiam coccineam plenaz noibus blasphemie zc. *M*ulier enim mollis et variabilis ē mūda. qui super bestiam dicit sedere. in qm moribus et motib⁹ brutalib⁹ et bestialibus dicit abundare et in qm deū et sanctos facto vel dicto noscitur blasphemare. *D*e inferni morsu et aduersitate dicat similiter homo iustus illud ps. *C*ircūdederūt me dolores mortis. pericula inferni circūdederunt me *D*e paradisi vero passu et amenitate dicere potest illud *E*zechie. xl. facta est super me manus domini. et adduxit me in visionibus dei in terram israel. et dimisit me super montem niuis super quam erat quasi edificium ciuitatis. *E*t *E*zechie. viij. dicit. *E*leuauit me spūs inter celū et terram et adduxit in hierlm in visione dei *I*sta sunt ergo que iustus se predicat meditatē et solerti indagine cōtemplantē *E*t sic dico qz istud pnomē me offert atqz demonstrat meditantem et scrupulosum. **¶** *¶* *I*tem iustus per istud pnomē me se offert militatē et vigorosum *I*ustus enim debet circa vitia dubitare et cōtra fortune difformes euentus scz cōtra pspere et aduersa cōstātī animo fortis esse. et tentationibus dyaboli. necno mūdi tribulationib⁹ pualere. ps. *P*recepisti me virtute ad bellū. et supla. om. insur. in me sub⁹ me *D*ñi inimicos. me. de. mi. doz. et zc. *E*t si vis nota qz homo debet esse. *V*irtuosus et fortis in cre quendo iussa maiorum. *P*rosequendo iura minoz. *S*ustinendo casus fatoz. *A*rguendo facta prauoz. *A*udiciādo pompas fastozū. *A*udiciādo culmē honorū.

B

*D*eploratorē criminis iterni. *M*ediatorē ordinis moderni. *T*oleratorē turbinis eterni. *U*ndicatorē muneris paterni. *I*ustus ergo cōsiderari pōt.

*D*icamus ergo qz iustus p illud pnomē me se pdicat penitentē et luctuosum qz reuera pe-

*O*fferat ergo se iustus dicēdo me. vt exequētem iussa maiorum. qz scz ipse debet maioribus et eorum inpe-rijs obedire et eorum correptionibus cum

C

E

Deprecando opem sanctorum. patientia consentire, dicentes illud *Esa. vi.* Ecce ego mitte me. q. d. Paratus sum in omnibus obedire. Et illud ps. Corripiet me iustus in misericordia et increpabit. ole. au. pec. non impin. ca. me. Item offerat se ut prosequens iura minorum quia scilicet iste debet pauperibus et simplicibus subuenire et maxime si sit iudex presidens vel prelatus. An iste est qui dicit *Esa. lvi.* Spiritus domini super me eo quod viderit me. ad annunciandum mansuetis misit me. ut incederem contritis corde. et predicarem captiuis indulgentiam et clausis aperiens. ut consolaberer omnes lugentes et ponerem fortitudinem lugentibus spon. Item offerat se ut sustinentem casus fortiorum. quia scilicet quicquid iusto acciderit debet in patientia sustinere. et semper debet cogitare quod sibi a deo talia immittuntur. vel immitti permittuntur vel ordinantur ad ipsum castigandum. perbandum et honorandum. Dicat ergo regramendo illud ps. Domine probasti me et cognouisti me etc. Et illud Proba me domine et tenta me vix renes meos et cor meum. quasi dicat. Paratus sum in patientia sustinere. Sicut faciebat ille qui dicebat deo illud ps. Super me confirmatus est furor tuus. et omnes fluctus tuos induxisti super me. Longe fecisti notos in eos a me. In me transierunt ire tue. et terro. tui contur. me. Elongasti a me animum. et primum etc. Talia ergo sunt fortiter sustinenda. Et merito quia pro certo diuinum auxilium nunquam illi solet de facere qui mundi infortunia solet in patientia sustinere ps. In die tribulationis mee clamavi ad te et exaudivisti me. Et ibidem. Quoniam tu domine adiu. me et con. es me. Offerat ergo se iustus ut sustinentem casus fatorem. Item offerat se dicendo me. ut arguentem facta malorum. quia scilicet iste debet esse constans et firmus ad arguendum impios et tyrannos. et ad predicandum fortiter contra ipsos. ut sit sicut ille qui dicebat *Esaie. xlii.* Dominus ab utero vocauit me. de ventre matris mee recordatus est nominis mei. Et posuit os meum quasi gladium acutum. et in umbra manus sue protegit me. Et posuit me sicut sagittam electam. in pharetra sua abscondit me. Et dixit mihi. Seruus meus es tu israel. quia in te gloriabor. Expone bene de perfecto et constanti viro qui debet esse contra malos acutus. gladius et sagitta. Item offerat se ut abdicantem vana fastorum ad est pompositate et superbiam contemnentem. ps. Neque ambulavi in magnis. neque in mi. su. me. Et merito quia pro certo qui voluntarie non humiliatur. contra voluntatem propriam multotiens conculcatur. ps. Veni in altitudine maris et tempestas dimerit me. Sit igitur humilis non superbus. regramens deo dicendo illud ps. In veritate tua humiliasti me. Item offerat se ut vendicantem culmen bonorum hoc est dictum ut talem qui dignus sit ad dignitatum apicem eleuari. ps. In petra exaltasti caput meum scilicet in me. Et nota quod prelatus debet.

Misereri. Misereri dico per clementiam. q. s. f. **Reuereri.** ipse debet esse pius et alijs facilliter indulgere. **Honorari.** exemplo Joseph de quo dicit *Gen. xlv.* q. clementer resalutatis fratribus. qui scilicet in ipsum multum peccauerant dixit. Accedite ad me. ego sum ioseph frater vester quem vendidistis in egyptum. nolite pauere. Pro salute vestra misit me deus ante vos in egyptum et premisit me ut refereremini super terram. Debet reuereri. q. s. ipse debet se ostendere seuerum ne contemnatur. *Jo. xii.* Vos vocatus me magister et domine et bene dicitis: sum etenim. Debet honorari. unde Saul rex dicebat Samueli. *1. Reg. xv.* honora me coram senioribus. Debet coronari. scilicet corona glorie. si bene agat dicens scilicet illud *Esa. lvi.* Gaudens gaudebo in domino et exultabit anima mea in deo meo. quia induit me vestimento iustitie: et indumento leticie circumdedit me quasi sponsum decoratum corona. **Imperfecti** possunt dicere illud. *Esa. iij.* Non sum medi-

cus et in domo mea non est panis neque vestimentum. nolite me constituere principem populi. Item offerat se ut deprecantem opem sanctorum. quia scilicet virtuosus homo debet preualere non solum contra demones et peccatores et tyrannos vincendo et superando. immo etiam contra deos et sanctos in ipsos importunis et cogentibus precibus exorando: et ad misericordiam inclinando. dicens scilicet illud ps. Deus deus meus respice in me. et illud. Domine ne in furore tuo arguas me neque in ira tua corripas me. Dicit ergo contra carnem dicens *Ecclesi. xxiij.* Aufer a me carnis concupiscentias: et concubitus concupiscentie ne apprehendat me. Dicit contra dyabolum. ps. Eripe me domine ab homine malo a viro iniquo eripe me. Contra mundum. ps. Non me demergat tenebrarum aqua: neque virgatus puteus super me os suum. Dicit etiam allegando propriam firmitatem. ps. Misere mei deus quoniam infirmus sum. Diuinam benignitatem. ps. Misere mei deus secundum magnam misericordiam tuam. Diuinam sublimitatem. *Luce. xxiij.* Memento mei domine dum veneris in regnum tuum. Sanctorum bonitatem et pietatem. *Sen. xl.* Memento mei dum bene tibi fuerit. ut suggeras pharaoni ut educat me de isto carcere etc. Dicit insuper regramendo de dei erga se amicitia. *Mat. xxiij.* Recordatus es mei domine. De dei erga se diligentia. ps. Dominus sollicitus est mei. Dominus factus est adiutor meus. De dei erga se misericordia et clementia. ps. Dominus misericors est mihi. Et breuiter tam per orationem quam per aliorum bonorum operum adimplerionem. homo efficitur virtuosus et rigorosus et in bonis actibus bellicosus. Quadruplex enim armatura debet ipsum armare. videlicet.

Caritas que ipsum foueat. Caritas dico et amicitia. *Cant. ij.* Puritas propter quam placeat. Introduce me rex. Veritas que ipsum doceat. In cellam vinariam. Caritas qua vere gaudeat. ordinauit in me charitatem. Sequitur. Reua eius sub capite meo. et dextera eius amplectabit me. Puritas et innocentia. Ibidem. Fulcite me floribus. si pate me malis. ps. Iudica me deus quoniam ego in innocentia mea ingressus sum etc. Veritas etiam et sapientia. ps. Misericordia tua et veritas tua semper susceperunt me. Et alibi. Dirige me in veritate tua et doce me quia tu es deus saluator meus. Claritas etiam atque leticia quia scilicet ad iustum pertinet quod sit letus in spiritu sancto dicens scilicet illud ps. Docebis me in leticia cuius vultu tuo. delectationes in dextera tua usque in finem. Et illud. Delectasti me domine in factura tua etc. Sic ergo patet quod iustus per pronomine me se solet offerre ut militatem et vigorosum. Item iustus solet se offerre per illud pronomine me. ut triumphantem et gloriosum. Quia scilicet ipse iustus beatus et gloriosus existens. nunc per pronomine me suam beatitudinem solet demonstrare dicens. scilicet ipse deo illud ps. fui flagellatus tota die et castigatio mea in matutinis. Sequitur. Tenuisti manum dexteram meam. et in voluntate tua deduxisti me. et cum gloria suscepisti me. Et alibi. Conserua me domine quoniam speravi in te. Sequitur. Notas mihi fecisti vias vite: adimplebis me leticia cum vultu tuo: delectationes in dextera tua usque in finem. Sic igitur patet quod per istud pronomine me. quantum ad diuersas conditiones refertur ad iustum sancte viuente. Tertio principaliter dico quod me potest referri ad impium de se loquentem. qui scilicet semper se vult offerre et preferre. et de se mentionem facere. et se pre alijs reputare. dicendo me. *Exemplo* scilicet ab salon qui dicebat. *y. Reg. xv.* Quis me constituit iudicem super terram ut ad me veniant omnes qui habent negocium? Et *Judicum. ix.* Quod me videritis facere hoc facite. Et si vis nota quod per istud pronomine me. malus potest predicare et describere.

Miseriam temporalem que languet in presenti. Dico ergo quod Iniquitatem criminalem que fertur in latenti. peccator se describit dicens Adolestiam infernalem quam timet in sequenti. scribit dicens do me

do me q̄tum ad miserā vite p̄sentis. Quia reuera cō
stat q̄ peccator multis in p̄senti miseris circūfundi
tur ⁊ multis desolationibus agitatur. Iste est qui di
cit Job. vi. Sagitte domini in me sunt quarū indigna
tio ebibit spiritum meū et p̄ne militant in me. Et re
uera sagitte iste sunt. scilicet.

Indignatio de vili natiuitate.

Desolatio de vite tenuitate.

Adeditatio in rerum mobilitate.

Agitatio in penarum aduersitate.

Uexatio ab amicorum infidelitate.

Conculcatio ab inimicorū crudelitate.

Confusio ex errorum cecitate.

Cōturbatio de mortis necessitate.

Dico ergo q̄ peccator se dicat miserū p̄pter vilē nati
uitatē. Job. x. Quare devulua eduxisti me? Et ibidem
Hōne sicut lac mulsisti me? sicut caseū me coagulasti

¶ Itē se dicit miserū p̄pter vite labilitatē. Uñ Job. x.

Ecce aīam meā vite mee dimittā aduersum me elo
quiū meū. loquar in amaritudine aīe mee. dicam deo

noli me cōdemnare. q. d. homo qui est vite tam labilis

tam defectibilis tam mortalis. non debet tantū repu
tari q̄ a tāto iudice cōdemnet. Uñ etiam de breuitate

vite et eius labilitate dicit. Esa. xxxv. De mane vsq̄

ad vesperā finies me. Uñ Eccl. ix. dicit. Salomō Id
circo inquit rediit vite mee. vidētem mala cūcta esse

sub sole. Itē p̄pter rerum mobilitatē. Magna est em̄

peccatorū miseria. quia stat⁹ ⁊ p̄spicitas p̄ctōis non

durat aut semp̄ perseverat. s̄ q̄nq̄ subito ⁊ vbi nō spe
ratur destruit atq̄ cessat. Job. x. Manus tue dñe fece
runt me ⁊ plasmaverūt me. Et sic repētē p̄cipitas me

Itē p̄pter penarū aduersitatē. Dis enim hō ⁊ mari

me peccator subiicitur in hoc seculo multis penis. ps

Timor ⁊ tremor veni. su. me. ⁊ p̄ter. me tenebre. Itē p̄

pter amicorū infidelitatē. In mūdo em̄ isto non est ve
ra amicitia quia. s̄ vbi quis ad statum paupertatis de
ducitur statim a suis dimittitur. cōtēnitur ⁊ horretur

vt dicat illud Tresh. ij. Vocavi amicos meos ⁊ ipsi de
ceperunt me. Et Job. xxx. Hunc autem deridēt me. iu
mores tēpore. Et Job. xix. fratres meos longe fecit a

me. s̄. paupertas ⁊ noti mei quasi alieni recesserunt a

me. Dereliquerūt me proximi mei. ⁊ qui me nouerūt

obliti sunt mei. Et in ps. Elongasti a me amicū ⁊ pro
ximū. et alibi. Longe fecit notos meos a me. po. me

abho. si. Itē p̄pter inimicorum perversitatē seu cru
delitatem. Job. xv. Hostis meus terribilibus oculis

me intuitus est ps. Inuicui mei aduersum me appo.
et ste. zc. Item p̄pter errorum obscuritates seu cecī
tatē. Homo em̄ in hac vita nihil scit certū facile enīz

decipitur ⁊ errorū tenebris laqueatur. Uñ Eccl. vii.

Dixi sapiens efficiar. ⁊ ipsa longius recessit a me ps.

Collocavit me in obscuris sicut mortuos seculi. Item

p̄pter mortis necessitatē. quia. s̄. post oēs alias mise
rias maior ⁊ grauior sequitur mors. ps. Circumde
derunt me dolores mor. torē. iniq̄. cōtur. me. Ecce ergo

quot sunt miserie p̄ctōis pro tēpore vite huius. Hñ

ergo dico q̄ ipse se describit dicēdo me. quo ad mise
riam vite p̄sentis. ¶ Deinde dico q̄ peccator se descri
bit dicēdo me. quo ad nequitia culpe nocētis seu latē
tis. Et dico q̄ ipse dicēdo me se predicat

Rudem ⁊ obliuiosum. Est igitur p̄ctōr rudis et

Grauer desidiosum. obliuiosus quia scz ipse

Tristes inuidiosum. nō recordat illoz que p̄

Turpē ⁊ verecundosum. tinēt ad salutē. Exemplo

Derectum ⁊ fastidiosum nabuchodo. qui dicebat.

Seductus ⁊ non sciētiosum. Dasi. j. Aidi somniūz me

te confusus ignoro quid viderim. Sequit. Sermo re
cessit a me. ps Comprehēderunt me iniqui. mee ⁊ non

po. vt vide. Multiplicate sunt sup ca. capi. mei. ⁊ cor

me. dereliq̄. me. Item grauis est et desidiosus. Piger

est enim ad omne bonū. Unde ipse dicit in ps. Inqui
tates mee supergressē sunt caput meū. et sicut on⁹ gra

ue grauate sunt super me. Pondus enim vitiorum fa
cit eum grauem et inhabilez ad bene faciendum. Itē
tristis est et inuidiosus. Treno. ij. Repleuit me ama
ritudinibus inebrauit me absinthio. Et ibidem. Edi
ficauit in gyro meo. circumdedit me felle et labore.

Amaritudo enim fellis et absinthij signat peccatum
inuidie quod tristitiam generat et dolorem. Item tur
pis est ⁊ verecundus. Psalm. Tota die verecundia
mea contra me est. et confusio faciei mee cooperuit

me. ¶ Item abiect⁹ est et fastidiosus quia deus odit
et vilipendit hominem peccatorem Psalmi. Deus
deus meus vt quid me dereliquisti. Unde peccator

potest dicere. j. Regum. xxvij. Philistijm pugnat ad
uersum me. et deus recessit a me. Genesis. liij. Dixit

chayn deo postq̄ peccasset. Ecce cūcis me hodie a fa
cie tua. Item seductus est et non sciētiosus quia sci
licet peccator faciliter decipitur a dyabolo. Unde ipse

se dicit Genesis. ij. Mulier decepit me. Et Treno
rum. ij. Venatione ceperunt me quasi auēz. Sic ergo

pater quod dicēdo me. peccator se describit quo ad
nequiciam culpe nocētis. ¶ Deinde dico quod pec
cator se describit dicēdo me quo ad molestiam p̄ne

sequentis quia scilicet peccator penis infernalibus
affligitur et ad mortem eternam finaliter condē
natur dicens scilicet illud. ps. Pericula inferni iuuē

me. Et si vis dic quod ista pericula sunt
Carcer inuasibilis Dicat igit damnat⁹. Ti
Aldero incōsolabilis dete me in carcere ligat⁹

Judex incōplacabilis Tresh. ij. Circū edificauit

Tenebra inillustrabilis. aduersum me vt nō egre
diar aggrauauit compe

Uermis insatiabilis. dem meū. ¶ Itē videte

Paupertas inestimabilis. me merore grauatus seu

Crudentas intolerabilis. a nemine solatū. Tresh. j. Longe factus est a me cōso
latoz. ¶ Item videte me deo discordatū Job. xij. Ar
bitraris me inimicū tuū. posuisti me contrariū tibi

⁊ fact⁹ sum mihi metip̄s grauis. Videte me tenebris

cecatum Tresh. ij. Adē inuauit ⁊ adduxit in tenebras

et nō in lucem. ¶ Itē videte me vermib⁹ voratū Job

xxx. Ecce qui me comedunt non dormiūt. ¶ Itē vide
te me operibus nudatū Tresh. j. Tindēmauit me vt

locutus est dñs in die furoris sui Et hieze. li. Thēddi
dit me q̄ si vas inane ¶ Itē videte me hostib⁹ dānatū

seu a demonib⁹ deuoratū. hieze. li. Comedit me: de
uorauit me nabuchodonosoz rex babilōis. abforbuit

me quasi draco. impleuit ventrē suū teneritudine mea

Sic ergo patet quō p̄ isto p̄nomē me. peccator diuer
simode se describit. Et q̄tum ad molestia infernalē ⁊

quātuz ad nequitia criminalē ⁊ q̄tum ad miserā tē
poralē Sic igit patet q̄ istud p̄nomē me pōt referri

ad virum impiū de se loquentem Ad virū iustuz san
cteuientem Ad deum summe cuncta regentem ⁊c.

¶ Nota q̄ meus. Nota q̄ meus.

¶ Tuus. Sūz. sūt

p̄nomina possessiua. signāt rē iam acq̄sitam ⁊ in bo
nis alicuius iam cōuersam ⁊ ab aliquo vendicatam.

habitā et possessam ⁊ alicui appropriatā. et sibi spe
cialiter deputatā. Igit̄ aīz istud p̄nomē significet rei

appropriationē vt dictuz est. videt̄ q̄ pp̄ue possit ap
plicari ad res aīatas Et sic dicā q̄ loquendo morali
ter istud p̄nomē meus potest referri ad illas p̄sonas

de quib⁹ h̄c mētio in scriptura scz Ad deum Ad iustū

Ad impiū. Ad vtrumq̄. i. tam ad iustum q̄ ad ins
iustum. Quilibet em̄ istoz potest dicere sua. ¶ Igit̄

referat primo ad deū Deus em̄ s̄m varios accipiēdi

modos pōt sua dicere varia et diuersa Ipse em̄ om
nium est ditior ⁊ potentior. Et iō oīa sua. sunt et sibi

oīa subiūcti. ⁊ in possessione sua oīa continent Ipse

em̄ est qui dicit. Adē sunt om̄s fere siluaz iuncta

in montibus ⁊ boues ⁊ pulchritudo agri mecum est.

¶ Deus est orbis terre ⁊ plenitudo eius Ipse etiam est

qui dicit alibi. Adē est galaad ⁊ meus est manasses ⁊

8

8

effraym susceptio capitis mei. Iuda res me⁹ moab ol-
la spei mee. In quib⁹ & bis inuenimus quib⁹ genera ho-
minū quos reputat deus esse suos. videlicet. Tera p⁹-
dicātes. **A**ld⁹ est inquit galaad. qui interpretatur testis
Alundū abdicātes. **A**ld⁹ est manasses qui interpreta-
tur obliuiofus. Iuste indicātes. **A**ld⁹ est effraym qui
interpretatur cōsiliū meū. Deo se subdētes q⁹ sunt sus-
ceptio. fidem sustinētes. q⁹ capitis mei. i. fidei mee.

Igitur dico q⁹ dñs potest dicere. **A**ld⁹ est predicans
purā veritatē. q⁹ scz meus est galaad qui interpretatur
acertuatio testis. q⁹ pcerto illos qui testificātur & p⁹-
cant veritatē d⁹ reputat esse suos. Josue. xxij. Galaad
terra possessiōis sue. **A**ñ ipse dicit Apo. xj. Dabo duo-
bus testib⁹ meis & propheta b⁹ dieb⁹ mille. &c. Et hi
sunt due oliue & duo cādelabra lucētia ante dñs. Et re-
uera cui libet tali testificatori suo deus finaliter celus
tribuet. & veritatē quam nunc predicat reuelata facie
sibi ostēdet dicēs scz illud. Job. xvj. Ecce in celo est tes-
tis meus. & conscius meus in excelsis. Et aduerte q⁹
deus vult q⁹ isti serui sui sint liberi vt libere possint di-
cere & facere p⁹dicare & docere inādata sua. Sicut vide-
mus etiā q⁹ nūc & legati regis qñ mittūtur ad aliqd
exequēdum tāte sunt autoritatis q⁹ null⁹ ipsos audet
tangere vel grauare. Antiquit⁹ em̄ fuerūt populi hy-
perboxorū qui moralē & valde sobriā ducebāt vitaz q⁹
a ceteris nationib⁹ sacri reputabānt. Et iō dicūt plin.
et soli. q⁹ ipsos ledere vel aliquo tāgere nephariū pu-
tabatur. Aurū em̄ & argētum abdicabāt carnes vinus
& delicias nō habebāt fructib⁹ arborū vinebāt & in ca-
uernis pro domib⁹ habitabāt. **R**emē ledebāt & iō le-
di ab alijs nō debebāt. tales debēt esse xp̄i p⁹dicatores
Sobrie em̄ debēt viuere. diuitias nō diligere. neminē
ledere. em̄ debēt facri & sancti esse. Et ideo nō debēt ab alijs
tāgi s⁹ pot⁹ p⁹dicare dimittit ab oib⁹ venerari. et hoc
est q⁹ dñs p⁹cepit in ps. di. **H**oli. ta. xps me. & i. pphc.
meis nolite malignari. Et merito. q⁹ isti pcerto in cor-
pore xp̄i mystico tenēt officia diuersorū mēbrozū. scilz
Officiū gutturis q⁹ gustāt veritatē interi⁹ meditando.
Officiū labioz. quia dicūt veritatē exteri⁹ p⁹dicando.
Officiū oculi. q⁹ studēt veritatē sagaciter speculādo.
Officiū lingue. q⁹ legunt veritatē vtiliter edocendo.
Officiū manus. q⁹ faciūt veritatē viuaciter operādo
& ideo de tali gutture et labijs dicit ipse dñs. **P**rouer.
vij. **A**periētur inquit labia mea vt recta p⁹dicent veri-
tatem meditabitur guttur meū. & labia mea p⁹testa-
buntur impiū. De talib⁹ vero oculis dicit in ps. **O**culi
mei suspiciētes in excelsis. Et illud. **O**culi mei semp
ad dñm. Et illud. **E**uaui oculos meos in mōtes. q. d.
ipse dñs. tales oculi mei debēt alta meditari. deū con-
templari. suprema scrutari. Et tamē proculdubio de
talibus pot⁹ dñs hodie dicere illud. **L**umē oculozum
meo. & ip. nō est inc. quia scz multi sunt hodie predica-
tores qui nō respiciūt ad deū s⁹ ad mundus ps. **O**culi
mei languerūt p⁹ inopia. i. p⁹ avaricia. De tali etiā
lingua dicit in ps. **L**ingua mea calam⁹ scribe. et de ta-
libus manib⁹ dicit **C**anti. v. **A**ñ mee distillauerūt
myrrham optimā &c. **P**atet igitur q⁹ deus pot⁹ dicere.
Ald⁹ est predicās puram veritatē. **G**alaath inquit.

Deinde dico q⁹ ipse pot⁹ dicere. **A**ld⁹ est abdicās
mundi vanitatē. Et hoc ostēditur cū dicit. **A**ld⁹ est
manasses. qui. s. interpretatur obliuiofus. q⁹ pcerto d⁹
illū reputat suū ipsū m⁹ sibi appropuat. q⁹ tēporalia
obliuiscitur & abdicat. **A**ñ de sanctis & p⁹fectis viris q⁹
seculū dimiserūt dicere videtur illud. **I**diere. l. **S**reg
dispersus fact⁹ est popul⁹ m⁹ trāsierūt de mōte in mō-
tem obliuiscuntur cubilis sui. i. mūdi. **A**manasses inquit.
De quo potest dici illud. **I**ty. **R**eg. xxi. **D**ormiuit ma-
nasses & sepultus est in horto. **D**ormiuit
dico mundū obliuiscēdo. & a mundi occupationib⁹ se
cedēdo. **A**d quod videtur dñs mutare dicēs: **I**diere.
lj. **E**gredimini de medio eius populus m⁹ vt saluet
vniquisq⁹ aiā suā. **I**gitur deus dicit. **A**ld⁹ est ab-
dicans mundū vanitatē. **D**e nūc dico q⁹ ipse dicere

potest. **A**ld⁹ est v⁹dicans sensus equitatem. Et hoc
ostenditur cū dicitur. **E**ffraym. qui interpretatur consi-
lium meū. Quia reuera deus illū suū dicitur reputat q⁹
consulte oīa facit et cogitat. **I**diere. xxi. **E**ffraym pu-
mogenitus meus & merito. Quia reuera deus sibi ap-
propriat omne consiliū prudēs & sanum dicēs p⁹ouer.
vij. **A**ld⁹ est consiliū & equitas. mea & prudētia forti-
tudo. **I**n super dico q⁹ d⁹ potest dicere. **A**ld⁹ est appli-
cans mentis voluntatē. Ille scz qui p⁹ obedientiam et
humilitatē se applicat ad suscipiēdum mandata dei.
Et hoc ostenditur cum dicitur. **S**usceptio. vt sic de quo-
libet susceptore dicat ipse dñs illud ps. factus est su-
sceptor meus. **U**nde dominus de quolibet tali susce-
ptore. qui scz humiliter obedit & suscipit. que ei man-
dantur dicit. **J**oh. xv. **N**os amici mei estis si feceritis
que precipio vobis. Et illud **J**ohā. vij. **S**i manseritis
in sermone inueneri discipuli mei eritis. **A**d huc di-
co q⁹ deus pot⁹ dicere. **A**ld⁹ est practicans fidei cla-
ratē seu puritatē quod ostēditur cū dicit capitis mei.
Caput enim virtutum est fides. quā pcerto qui firmiter
suscipit & tenet deus illum suū reputat sibi q⁹ sub-
uenit atq⁹ fauet. **I**lli enim qui super aliquē consuevit
caput suū reclinare. vel propriū capitis alicui custo-
diam committere vel mandare videtur euz amicum
suum et intimum reputare. sicut achis videtur de da-
uid sensisse quando dixit sibi. **I**Reg. xxvij. **C**ustodem
capitis mei ponam te cunctis diebus. **S**ic vere deus
illum amicum suum reputat cui caput suum. i. fidei
sue noticiā & custodiam cōmittit & cōmendat. **U**nde ip-
se est qui dicit anime fidei illud. **C**anti. v. **N**ox dilecti
mei pulsantis. aperi mibi soxor mea. amica mea. colū-
ba mea. immaculata mea quia caput meum plenum
est roze. & cincini mei guttis noctiū. **U**nde ipse potest
dicere viro iusto illud ps. **S**usceptor meus es. glo. mea
& exal. ca. me. **A**dverte tamē quod multi sunt quibus
dominus commisit istius capitis custodiam qui ip-
sum non custodiunt. sed potius destrunt & abscindūt
Isti sunt heretici xp̄iani qui scilicet in baptismo istud
caput christi id est ipsius fidem custodiendā suscipiūt
ipsum tamen per hereses lacerant & confundūt simi-
les scilicet illi virgini in cuius gremio vnicozms ca-
put reclinat que tamen proditiose ipsuz occidit et vul-
nerat quia scilicet tales qui fidem christi suscipiunt
ipsum proditiose se vulnerant dum in cordibus suis
et simplicium per seminatas hereses ipsum necant.
figurati in dalila. que caput sanctonis in suo gremio
reclinatum totondit et fortitudine spoliavit. **Q**uia
reuera dum hereticus a capite. **S**anctonis id est a fide
christi capillos id est veritates articulozum euellit cō-
stat quod fidei fortitudinem destruit et cōfundit. **H**e-
ne ergo dicit in ps. dñs p⁹querēdo. **A**ld⁹ multiplicati sunt
sup ca. ca. mei qui ode. **n**ic gra. q. d. inimici mei. id est
heretici super capillos capitis mei id est super arti-
culos fidei mee congregantur: vt scz ipsos euellant p⁹-
hereses. et per maliciā depredentur **J**oh. xij. **S**e-
nitam meam circūsepsit & transire nō possum. & in
calle meo tenebras posuit expoliavit me gloria mea
& abstulit coronā de capite meo. **E**xpone. **I**ñon sic er-
go sed simus sui fide integre seruando. mente man-
datis subdendo. facta consule regendo. mundum pru-
denter spernendo. vera iugiter loquendo. **E**t sic ipse
bene poterit dicere q⁹ nos sumus sui dicendo. scilicet
illud predictum. **A**ld⁹ est galaad et me⁹ est manas-
ses. et effra. suscep. ca. mei. **I**ta q⁹ de quolibet tali suo
poterit dicere illud **A**dath. ij. & xvij. **E**t **L**uce. ij. **I**hic
est filius meus dilectus in quo mihi bene complacui
Et illud **C**an. j. et v. **H**ortus cyprī dilectus meus. fa-
sciculus mirthe dilectus meus mihi. **D**ilectus meus
candidus & rubicūd⁹ electus et milibus. **E**t si vis no-
ta q⁹ d⁹ vocat quemlibet iustum suum scilicet.

Quia charior. **D**ilectus meus inquit.
Quia mundior. **C**andidus inquit.
Quia pulchrior. **R**ubicundus inquit.

Quia di

Quia dignior seu melior. Electus inquit.

Quia rarior. Et milibus inquit.

Prosc̄re s̄vis s̄m titulos vt sic de quolibet tali dicat ip̄e dñs illud. Gen. xxv. Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni cui b̄ndixit dñs &c. Et breuiter vbi cūq̄ inuenies in p̄sona dei meus seu mea. seu meū. potes recurrere ad alios titulos sicut est. Amic⁹ me⁹. Seru⁹ me⁹. Aia mea. Et sic de alijs. Quia ista materia in infinitū potest multiplicari. sed hoc exēpli gratia posui hic.

Aldeus ergo referat ad deū. Et hoc est primū. De alijs vero que deus dicit sua. s. quādo dicit regnū meū. virtus mea. iustitia mea. veritas mea. inimici mei. hostes mei & cetera similia omitto q̄ non sufficiunt vira mea si vellēt oīa p̄tractare. ¶ Sed si vis adhuc nota de deo

q̄ sicut aliqui vocant dicitur reputant aliquos eē suos. ¶ Ratio de subiectionis. sicut meos dico illos qui sub iunctione mea cōstituntur. ¶ Ratio de p̄iunctionis. sicut meos dico illos qui in seruitio meo morantur & mihi famulantur. ¶ Ratio de cognitiōis sicut meos dico illos q̄ mihi et ḡne ligantur. ¶ Ratio de dilectiōis sicut meos dico illos qui mihi et speciali federe & amicitia copulatur. Sic vere dico q̄ de vocat suos. Dēs iustos tanq̄ subditos ḡnales. Ecclesiasticos tanq̄ famulos speciales. P̄sidentes seu prelatos tanq̄ consanguineos naturales. Perfectos & sanctos tanq̄ fideles & socios. principales. Ad ista allega si vis & vide in titulis in quibus dicitur serui mei. Amici mei. filij mei. Et pone q̄ sicut hō solet res suas meli⁹ cognoscere firmi⁹ diligere. tutius cōseruare amplius honorare. Sic vere dico q̄ deus viros iustos tanq̄ suos melius cognoscit. Job. 7. Cognosco inquit oues meas. et cognoscūt me mee. fortius diligit dicēs cuiuslibet tali illud. Esa. xij. Serue me⁹ iacob quē elegi semē ab aā amici mei. Tanti⁹ custodit dicēs illud ps. Inueni dauid seruū meū ole. san. m. vii. cū &c. Amplius extollit dicēs illud. Esa. xlij. Seru⁹ me⁹ cōtra israhel. q̄ in te gloriabor. Ad. s. fiet in patria q̄ deus dicit illud q̄ canitur. Sācti mei in carne positi certa men habuistis. mercedē laborū ego reddā vobis Et illud q̄ dicit. Adat. xxv. Venite bene. pa. mei p̄ci. re. &c. Et reuera illud regnū & istā mercedē videt dñs declarare dicēs de paradiso Esa. lxx. Electi mei & serui mei habitabūt ibi. Sequit. Serui mei comedēt. serui mei bibent. serui mei letabūt. serui mei laudabūt. Sed heu proculdubio q̄ multi sunt hodie & serui & amici & filij dei in statu eccl̄astico qui procerto tali filiatione famulato & seruitio se reddūt indignos inq̄tum scilz deo ingrati sunt. ipsiq̄ non obediūt. nec intēdunt. De talibus dicit ipse de⁹ cōquerēdo in ps. Amici mei & p̄rmi mei delō. stete. &c. Et illud. Extrane⁹ factus sum fra. m. & pegri. s. ma. mee. Et illud. Notos meos lōge fecit a me. Et illud. Cant. j. filij patris mei pugnantur cōtra me. Et tren. j. Vocau amicos meos ip̄i autem sp̄enerūt me: alia litera. deceperūt me &c. Igitur dico q̄ istud p̄nomē meus aliqui referat ad deū. ¶ Secūdo principaliter dico q̄ quādoq̄ referat ad iustū. Qui libet enim iustus potest dicere sic illa bona sp̄ualia nō terrena. Illud enim non est nostrum quod a nobis potest violēter auferri. Sic vere dico de mundi bonis q̄ non sunt mea. quia scilicet aliūde solēt accedere & modicū solēt proccedere. Sed reuera bona sp̄ualia & eterna scilz dei gratia. virtutū copia. sacra sciētia. celestis gloria p̄prie nostra sunt. quia ista ab intrinseco nō de foris veniūt. Et si volum⁹ renaciter nobis insunt nūq̄ per cuiuscunq̄ violētiam auferūtur aut fugiūt. Unde videtur q̄ mūdus & fortuna possunt dicere homini illud quod Benadab rex syrie mādauit regi israhel. iij. Reg. xx. dicēs. Argētum tuū & aurum tuū meum est vtrosque tue & filij tui optimi mei sunt. Ut & ipse respondeat q̄ sequit. Iuxta verbū tuū dñe mi rex tu⁹ sum ego & oīa mea. Quia reuera oīa bona t̄palia fortune sūt sicut em̄ ista potuit nobis dare. sic ista p̄t q̄ placuerit submonere. S3 reuera bona sp̄ualia supradicta. s. gr̄a mores & sciētia p̄prie nostra sunt quia ista nobis

inuitis nec pereunt nec recedunt. Unde de Stilbonte p̄ho legitur in epistola. ix. Seneca q̄d cū capta & succēsa ciuitate sua bonis suis omnibus direptis & perditis letus & gaudēs exiret & peteretur ab eo cur gauderet cum omnia perdidisset. Respondit nihil perdidit oīa enim bona mea mecū habeo scilz sciētiam & virtutes. alia vero q̄ habebas mea nō erant. ¶ Adhuc dico q̄ inueniuntur quedam bona propria bonorum siue iustorum. Et sic in persona viri perfecti dico q̄

Aldeus est deus per quem iustificor.

Aldea est anima per quam viuificor.

Aldece sunt virtutes per quas rectificor.

Aldei sunt proximi per quos letificor.

Aldea est vita eterna p̄ quam glorificor.

Igitur dico q̄ meus est deus p̄ quē iustificor. De⁹ em̄

p̄prie pōt dici meus qui. s. creauit me. cū nō essem. re

creauit me cum esse desissem redemit me cū perissem

erexit me cū cecidissem. se meū fecit cūz suis essem. se

mibi dedit cū pauper essem ps. Ecce cognoui quā de⁹

meus es tu. tu es em̄ ipse rex meus & deus me⁹. q̄ man.

sa. ia. vt quilibet exemplo thome dicat. Jobā. xx. Dñs

meus & deus meus. ps. Deus deus me⁹ ad te de luce vi

gilo. Deus deus meus respice in me. &c. ¶ Itē dico q̄

mea est anima p̄ quā viuificor. vt sic dicam⁹ deo illud.

Gen. xij. Bene sit mihi propter te & viuet aia mea ob

gratiā tuā ps. Tuuet anima mea & laudabit te & iudic

cia tua adiuuabūt me. Et illud Gen. xxij. Audi dñm

facie ad faciē & salua facta est anima mea. ¶ Itē di

co quod mee sunt virtutes per quas rectificor. Virtutes

enim tam naturales q̄ morales. tam etiam theos

logice. q̄ cardinales. quando ipsas habemus proprie

nostre sunt quia vbiq̄q̄ erimus nobis insunt. & nos

nisi voluerimus non dimittunt. Igitur q̄ mea sit vir

tus fidei patet Roma. j. vbi dicitur. Consolari inquit

in vobis per eam que inimicē est fidē vram et meaz. Et

Jaco. ij. Ostēdam tibi ex operibus fidē meam. Itē vir

tus sp̄ci. Job. xij. Reposita ē hec spes mea i sinu meo.

Itē virtus orationis. ps. Oratio mea in sinu meo cō

uertetur. Itē virtus humilitatis seu subiectionis. ps.

Vide humilitatē meam & laborem meum. et dimitte

omnia delicta mea. Itē virtus patientie. Job. xvij.

Patentiam meam quis considerat. Itē virtus pru

dentie prouerbio. viij. Aldea est prudentia. mea est for

titudo: & sic de alijs virtutibus. Quia reuera virtutes

sunt nostre proprie quando ipsas habemus. Et sic be

ne dixi quod mee sunt virtutes quibus rectificor.

¶ Itē dico quod mei sunt proximi per quos letificor.

Constat enim quod illi qui se inimicem diligunt.

in possessionem et proprietatem alter alterius se susce

piunt. sicut ille pater dicebat filio luce. xv. fili omnia

mea tua sunt. et omnia tua mea. vt sic dicat quilibet

proximo vel amico illud. ij. Edre. iij. Proximus mi

hi sedebis et cognatus meus vocaberis. Itē mea est

vita eterna per quā glorificor quia reuera nihil aliud

est tam proprium beatorum seu iustorum sicut gloria

eterna. Illa enim nunq̄ perditur sed apud quemli

bet continue renouatur vt quilibet beatus dicat illud.

Job. xxx. Gloria mea semper innouabitur. & arcus me

us in manu mea semper instaurabitur. Et illud Esa.

xlij. Gloriam meam alteri non dabo. Et breuiter ista

sunt quedam bona que bonis sunt propria. et que cui

libet iusto tam in vita ista q̄ futura. in hereditatem

possessionem et proprietatem spiritualiter sunt con

cessa. psalm. Hereditas mea preclara est mihi. Tu es

qui restitues hereditatem meam mihi. ¶ Tertio dixi

co quod quandoq̄ referatur ad impiū. Quilibet em̄

impius pōt proprie dicere meū est peccatū meū est ini

quitas. Iuxta illud Genes. xij. Cōfiteor peccatū meū

Et in ps. Quoniam iniquitatem meam ego cognosco &

pecca. me. con. me est semp. Et illud. Iniquitates mee su

pergreffe sunt caput meū Propter quod torquetur eū

intolerabilis pene crudelitas Quia reuera illi qui dā

nabuntur nihil habēt magis propriū q̄ penā eter

ascribit sibi laudem et gloriam honorabilem. Iste enim vult gloriam et laudem sibi impedi. et a deuoris cordibus exaltari: sicut illud Esai. xliij. Populum istum formauit mihi. laudem meam narrabit. Item vult sibi impediri cultum et latram indefectibilem. Cultum enim diuini non vult alicui impendi nisi sibi. Unde ipse est qui dicit Exo. xx. Altare de terra factis mihi. Et. j. Reg. ij. di. cir. Elegi inquit et scis saron in sacerdote. vt ascendere ad altare meum et adoleret mihi incensum. Item vult sibi attribui obedientiam seu reuerentiam amicabilem quia scis ipse vult sibi a suis seruari et humiliter obediri. Unde ipse dicit illud Esai. xlvi. Seruiet mihi ois domus israel. Et Esai. xlv. Mibi curuabit oem genu. Item sibi vult ascribi munificentiam inestimabilem scis sibi vult munus glorie paradisi ad quod. s. seruos et ministros suos finaliter deducit dicens illud zach. ix. Circudabo inquit domum meam et his qui militant mihi. Et illud Joh. xij. Qui ministrat mihi me sequatur. et vbi sum ego illic et minister meus erit. Si quis mihi ministraverit honorificabit eum pater meus qui est in celis. Ecce ergo quod istud vocabulum mihi deo ascribitur et attribuitur et quod per istud nomen omnine quod ad deum pertinet eidem dedicatur et applicatur.

Aduerte tamen quod etiam istud pronomen potest referri ad deum iratum. et ad ipsum de peccatoribus et contra impios indignatum. Unde ipse est qui de peccatoribus conqueritur dicens Malach. j. Non est mihi voluntas iuobis. Vbi etiam ipse est qui dicit peccatori illud Iheri. xxiij. Deruersa est inquit via tua mihi contra. Et aduerte quod ipse sibi reputat contrarios et aduersos multa genera peccatorum. Et isti sunt.

- Adulatores pleni blanditijs.
- Oblocutores propti conuicijs.
- Simulatores picti fallacijs.
- Depredatores puncti feiucijs.
- Administratores dati nequijs.

De vanis adulatores dicitur videtur dñs illud Esai. j. Quid mihi multitudinem victimarum vestrarum. Incensum abominatio est mihi. Et Iheri. vi. dicit. Ut quid mihi thus de saba afferitis et calamus suauis olentem de terra longinqua. Holocausta vestra non sunt accepta. vltime vestre non placent mihi. Thus enim incensum et calamus que in finium odoriferis euanescent sunt verba adulatores vana: dulcia et placetia. que peccato deum non letificat sed contristat. Item de prauis oblocutoribus dicit ipse dñs. Iheri. xxiij. Usquequo detrahet mihi populum istum. De fictis simulatoribus. s. de hypocritis dicit dñs Iheri. xxiij. Aliquid amaris discolorata facta est hereditas mea mihi. Amaris discolorata est hypocrita pallore ficto discolorata. Ipsi sunt enim de quibus dominus dicit Malach. vij. Igitur a fructibus eorum cognoscetis eos. Sequitur. Non ois qui dicit mihi dñe dñe intrabit in regnum celorum. De duris depredatoribus dicit dñs Iheri. xxiij. Hereditas mea facta est mihi quasi leo in silua. De iniquis ministratoribus. i. de malis ignorantibus ecclesiasticis dicit ipse dñs. Iheri. xxiij. Quia scientiam repulisti repellam tene sacerdotio fungaris mihi ois. n. isti deo sunt displicentes. et suis beneplacitis obstitentes. Unde ipse dicit cui libet tali illud Malach. xvi. Taceat retro sathan. scandalum mihi es. Timeat ergo isti illud quod ipse dicit Exo. xxxij. Qui peccauerit mihi delebo eum de libro meo que scripsi. potissime autem timeat malus ecclesiasticus sententiam illam quam ipse profert zach. xxiij. vbi dicitur. frameam suscitabo super pastorem meum. et super virum coherentem mihi. Patet igitur quod mihi refert ad deum cuncta vendicantem. Secundo dico quod mihi pertinet ad iustum malum abdicantem. Iustus enim quilibet virtutes et bona opera acquirit et vendicat. et ea sibi ascribit et applicat omne vero malum refugit et a se abdicat dicens. Mibi assit bonum. mihi absit malum. Et nota quod istud pronomen mihi. i. sacra scriptura ibi dari et ascribi petit.

Aliq̄ que spectat ad statum penitentie et conuersionis. Aliq̄ que spectat ad statum eminentie et perfectionis. Aliq̄

que spectat ad statum excellentie et plationis. Aliq̄ que spectat ad statum opulencie et saluationis. Dicitur igitur quod est vni mihi virosu penitentie. Quod pculdubio vir penitens cogitans crimina que commisit oia signa p̄trito nis facere et oñdere: et se vile et miseru proclamare dicens. Illud Iheri. x. Ne mihi super contritione mea pessima plaga mea. vt sic p̄ mihi videatur petere. et requirere oia sibi necessaria. et sic ergo dico quod ipse oia dicit. Deus parce mihi nam malum edidi. Deus redde mihi bonum quod perdidit. Deus faue mihi in via nam cecidi. Deus prebe mihi cor fletus madidi. Deus da mihi cor viri prouidi. Deus adde mihi spem loci splendidi. Deus inquit parce mihi nam culpam admisi Job. viij. parce mihi dñe: nihil enim sunt dies mei. sequit. Usquequo non parcis mihi. nec dimittis me vt glu. sali. mea: peccaui. Et in ps. Remitte mihi vt refrigeret. et. Et illud. i. regum. xiiij. Propicius sit mihi dñs. Et Luc. xviij. De propicio esto mihi pecca. Item deo redde mihi bonum quod amisi scis gratiam quam perdidit. ps. Redde mihi letitia. tui. et spi. et. Judic. xviij. Redde mihi pristinam fortitudinem. Item deus ser opem mihi nam bellum commisi. ps. Esto mihi in deum p̄tectoorem. et in do. re. vt sal. me facias. Item deus prebe mihi fletum quem dimisi. hoc est dictum. Lacrymationem et dolorem p̄ peccatis Iudic. j. Terram arenam dedisti mihi iunge et irrigua. Et merito: quia peccato tales lacryme sunt nutrimentum et solatio animarum ps. fuerunt mihi lacryme mee panes die ac nocte. Item deo da mihi sensum quem emisi: hoc est dictum. sapientiam et discretione in his que pertinet ad salutem. ps. Da mihi intellectum vt disc. man. tua. Et Sap. ix. Da mihi sedium tuarum assistricem sapientiam. et. Item deo adde mihi spem boni non vixi scis fiducia de gloria paradisi. Et merito: quia mihi adbere deo bonum est. et ponere in domino deo spem meam ps. Et Iheri. xiiij. Da mihi fiduciam rex deorum. Ut sic sperando dicat illud ps. Tu es qui restitues hereditatem meam mihi. Et regratiado dicat illud. Job. x. Vita et infamam tribuisti mihi: et visitatio tua custodiuit spiritum meum. Sic igitur p̄ quod est vni mihi virosu penitentie. Deinde dico quod est vni mihi virosu eminentis hoc est dictum. Viri ei perfecti oia bona sp̄ualia sibi applicat. et p̄ illud pronomen mihi oia petit. vendicat et applicat. Igitur dicat vir iustus atque perfectus de seipso. Mibi volo. Titulum vere humilitatis. Vinculum bone societatis. Motulum firme stabilitatis. Modulum eque satietatis. Speculum clare limpeditatis et subtilitatis. Inuuluum pie benignitatis. Sarcolum prompte scdulitatis. Taculum sancte loquacitatis. Titulum lete iocunditatis. Stabulum tute securitatis. flosculum munde sinceritatis. Lectulum grate tranquillitatis. Igitur dico quod vir perfectus sibi vult veram humilitatem. Et id ipse dicit i ps. Bonum mihi quia humiliasti me. et Ecclesia. xxiij. Et tollentiam oculoorum ne dederis mihi. Item sibi vult vir iustus bonam societatem. Vult enim societatem dei dicens illud ps. Mibi autem adbere deo bonum est. et societatem cuiuslibet alterius viri iusti dicens scis illud. Exo. xxxij. Si quis est domini iungatur mihi. Et in ps. Recti adheserunt mihi. Item sibi vult vir iustus firmam stabilitatem. Unde ipse dicit illud. Psalm. A detritis est mihi dominus ne commouear. Et Alibi. Non veniat mihi pes superbie et manus peccatoris non moueat me. Item sibi vult vir iustus equam societatem. i. moderatam diuitiarum et bonorum temporalium facultatem. Et sic petit puerbio. xxx. Duo rogavi te ne deneges mihi. diuitias nec paupertates dederis mihi sed tribue tibi victui meo necessaria. Item sibi vult vir iustus summam limpeditatem.

est militia nobiliss dominorū qui. s. iuste militat & de
sendit republicā sicut debet. ordinati ad tuitionē cu
stodiā aliorū. Actū. xxvi. ij. Permissus ē paulo p̄nate
re sibi: et cū custodiēte se milite. His ergo p̄missis
dicā solū triplicē esse militiā vicz. Unam que.

Imponitur naturaliter.

Exercetur virtualiter.

Administratur temporaliter.

B Primo ergo dicā q̄ est quedā militia naturalis & ista
p̄certo nihil aliud est q̄ vita p̄sens. que p̄certo pp̄rie
militia dicit. eo q̄ extra patriā in exercitu & expedi
tione. in aliena terra seruire. & cōtra tribulationes ex
teriores & tentationes interiores militare et continue
labozare p̄bamur. vbi certe modicis stipēdijs p̄cemia
mur. & plurimis periculis subiugamur. Militia ergo
est vita hoīs super terrā. Quia reuera sicut miles
dum est in acie. vt plurimū semp est in periculo: raro
in tuto. multū in labore. raro in quiete. sic hō & c. Qui
inimico sicut miles qui est in acie semp habet oculū in
tentū ad exitū pugne. ad laudē victorie & ad regressū
patrie. Sic homo dum est in militia vite presentis sp̄
debet habere oculū cordis ad exitū mortis & ad laudē
finalis victorie & ad quietē & premiū salutis eterne. si
cut habebat ille dicitur. Job. xiiij. Cunctis diebus
bus nunc milito expecto donec veniat imutatio mea
Et aduerte q̄ sicut milites q̄sq; nō bñ se habēt in pre
lio & sic non solēt attingere ad triumphū nec ad quie
tem. sed potius ad miserā & laborē: sicut ponit tytus
luius de militibus romanis qui a p̄llo cannensi alijs
stātibus & moientibus fugerūt qui p̄pter hoc dānati
sunt a senatore: vrbem ingrederētur. s; q̄ tādiu in si
cilia extra pp̄riam patriam militarēt. quousq; hostis
Ibanibal qui ip̄os vicerat: ab ytaliam pelleret. De alijs
etiā militibus romanis legit q̄ qui male se habuerant
in cōflictu dānati sunt ad hāc penā: q̄ alijs militibus
recipiētibus frumētū in stipēdio. ipsi solū ordēz pro
stipēdio receiverūt & q̄ etiā alijs p̄cedentibus & seden
tibus in cōcedendo. ipsi stādo & in pedibus cōcederunt
quousq; ignaniā suā sequētibus & turtibus & prestātiā
militie future purgauerūt. Sic vere dico q̄ in hac mi
litia vite huius multi sunt qui magis demerent q̄ me
rentur: & magis acquirūt vituperiū q̄ triumphū. ma
gisq; merētur nutriti ordēo q̄ tritico magis stādo et
labozādo refici q̄ sedēdo & quiescēdo: qz. s. magis cōti
nuatur militia talitū ad p̄tuationē perpetui laboris
q̄ ad triumphum perpetue glorie & honoris. Act. xij.
Erat nō parua turbatio inter milites. Tertiamē q̄sq;
fit q̄ per virtutē penitētie taliter post lapsum militat
q̄ victorē suū dyabolū superat. et q̄ per facta strenua
verecūdiā primā purgāt. & sic vrbē paradisi & priaz p̄
priaz recuperant quā pdiderāt. Isti ergo dicāt q̄ cūctis
diebus q̄bus nūc militāt expectāt donec veniat imuta
tio sua. Ut sic tales dicāt illō. ij. Cor. x. Nō s̄m carnes
militam; s; s̄m sp̄m. Firma em̄ militie n̄re nō sunt car
nalia. Ista ē ergo militia naturalis. **C** Secōdo principāl
dico q̄ inuenit militia virtualis. Illa. s. qua hō Militat
virtuose viuendo. Quilibet em̄ iust; p̄ dicit
Sanctitatē seruādo. miles q̄ virtutibus armat
Scripturis insisterendo et q̄ cōtra carnē mundū &
Ecclesiā regēdo. dyabolū militat & opatur
Debite ministrādo Quilibet em̄ xp̄ian; & ma
Bene operādo. gime ecclesiastic; ad tales
militiā eligi & ad stipēdia vite eterne finaliter recipi
tur. dum tñ victoriā ab hostibus ase & fidei reportet. Et
si vis dic qd quicūq; vult digne deo militare. debz esse
instar boni militis. s. fidelis & gratus. Diligēs & rat;
A rebus militie nō distract;. Ducib; substrat;. Jctib;
subactus. **C** Ista enim sunt quinq; q̄ requiruntur i quo
cūq; militet: tam spirituali q̄ tp̄ali. vicz q̄ fidelis eri
stat. j. Thimo. j. hoc p̄ceptum cōmendo tibi. vt mili
tes bonam militiam habens fidem & bonā p̄sciētiam
Item q̄ diligens insinat. Unde illud p̄dictū. Labora
sicut bon; miles. ij. Thi. ij. Item vt ab alienis occupa

tionibus desistat. qz. s. sicut dicit. ij. Thi. ij. Nemo militas
deo implicat se negocijs secularibus. Itē q̄ ducibus assi
stat & q̄ eis pareat & obediat. Lu. vij. Dñe suū sub po
testate cōstitut; habēs sub me milites. & dico huic va
det vadit; alio fac hoc; facit & c. Itē q̄ icrib; subsistat
seu q̄ hostibus resistat. Ut illud. ij. Cor. x. Arma mi
litie nostre nō sunt carnalia. s; potētia a deo ad destru
ctionem muitionē & c. Hec est ergo militiā virtualis
Sed reuera econtra inuenitur militia criminalis. Et
ista est illa qua mali militāt dyabolo male agēdo: sibi
seruēdo & p̄ ip̄o cōtra deū & iustos pugnādo. sicut s; z
heretic; & ali; mali q̄ cōtinue militāt p̄tra bonos. Act.
xij. Erat petr; dormiēs iter duos milites vincit; cathe
nis duab;. S; de malis militibus notat vide infra. Inue
nit ergo militia & tualis. **C** Tertio p̄ncipāl; dico qd
inuenit militia tēporalis. Et sic nota q̄ ista militia
A deo fuit instituta.

D Pro iustis fuit constituta.
A malis iam est destituta.
Dico ergo q̄ militia a deo fuit instituta qz reuera of
ficium militare ortum habuit a deo: a natura. Sicut
enim ponit Plinius. Expeditio militaris. dispositio
exercituum. & mutatio castrorū & tentoriorū ortū ha
buit a locustis: que. s. more militari mutāt exercitus &
p̄mittunt exploratores & c. Etā s̄m ipsum forma mili
tis ortū habuit a gallo. qui. s. vngues habet p̄ micro
nibus. aculeos iu tibijs pro calcaribus. rostrū p̄ lācea
cristam pro galca. Etā in mari inueniūtur quedā mō
stra ad formā militis facta. galcata. s. et loricata scuto
durissima munita & ensis similitudine armata. In his
ergo apparet q̄ status militaris figurā: exemplū & or
tum habuit a natura & q̄ a casu nō prodijt neq; venit
Istud ergo est hono: & excellētia militibus & signū qd a
deo p̄uenerūt & nō a casibus qd satis est verisimile.
Qz etiā ipse deus cōgregatiōes angelorum sub titulo
militie & exercitus nominat. & suos milites ip̄os voc
cat. Job. xxxv. Nunqd est numerus militū ei;. Et in ec
clesia de angelis canitur. Cūq; oī militia exercitus
& c. Unde Esa. xij. Ego dñs mādauī sanctis meis & vo
cavi fratres meos. Sequitur Dñs exercitū p̄cepit
militie belli venientibus de terra proci. Militia ergo
a deo fuit instituta. Esa. xl. Qui creauit hēc eduxit in
numero militiā. **C** Deinde dico q̄ militia pro iustis
fuit cōstituta. qz reuera milites christi facti sunt.

E Pro republica tuenda. Et inde est q̄ militibus
Pro iustitia seruanda. qñ creātur p̄cipi q̄ p̄
Pro ecclesia defendenda. republica iuua da de
Pro nequicia ppellenda. bent esse parati. Et da
tur eis ensis in signū q̄ p̄ iustitia faciēda debēt esse
armati: & in pedibus calcaria aurea i signū q̄ ad stimu
landū equos debēt eē muniti. solutares p̄foratos & p̄
ciatos recipiūt in signū q̄ ad frig; & ad labores debēt
esse aptati. frenū. zonas & oia ornamēta debent habe
re deaurata i signū q̄ p̄ honestatē ip̄i debēt eē p̄re alijs
aureati. vñ. ij. paral. xvij. dicit q̄ iosaphat rex iuda cō
stituit militū nūeros in cūctis vrbibus p̄sidiāq; dispo
suit in terra iuda. Militia ergo p̄ iustis fuit p̄stituta

C Deniq; dico q̄ militia p̄ malos fuit destituta quia
p̄certo mali milites qui scilicet militia male vsi sunt no
men militie deprauauerūt. & ip̄m in damnū & non in
utilitatem rei publice conuerterūt. Et sic notabis qd
multi milites moderni sunt.
Superbi & de se p̄sumētes. Inter istos ergo in
Auari & luca cupientes. Uel uenitur militia sus
Crudeles & incōpatientes. perborum. Et ista
Proterui & inobedientes. est militia celi que
Imbecilles & nūq; subsistētes. totiens rep̄hen
ditur in scriptura quia scilicet tales superbi milites
videntur tanq̄ celestes se alijs anteferre et in celo et
et in terra p̄re ceteris nati esse quia certe tales p̄re ce
teris volunt altius honorari. Unde de illo achab re
ge dicitur. iij. Regū. xxi. q̄ ip̄e adorauit oēm militiā
celi. et dicit. xij. d. Qd filij isrl sacrificauerūt vniuer

Quislibet enim mortale peccatum est una alapa qua dominus ab impijs verberat. Isti enim sunt ministri dyaboli qui per hypocrisism transfigurant se in ministros iustitie. sicut dicitur. i. Cor. v. Et ideo periculosum est societatem talium ministrorum intrare. sicut enim dicitur Mat. xiiij. Petrus qui sedebat cum ministris et calefaciebat se ter dominum negavit. Quia peccato illi qui cum ministris dyaboli ad ignem auaricie se calefaciunt. Deum sepe peccando denegat et contemnunt. Quarto ministri dei in vindictam malorum. Sunt enim ministri dei sicut bourellus qui suspendit latrones est minister regis. Ministri etiam sunt danarorum in spiritu. scilicet eis ministrant miseriam et dolorem. De istis enim videtur dicitur illud Mat. xxij. Dixit rex ministris. Ligat pedes et manus mittite eum in tenebras. Ut in Hee. v. Ministri eorum depresserunt populum. Et sic patet quod summi ministri ministrant multis modis. Secundo de ministris dei veritas iustis perfectis et maxime de ecclesiasticis et prelatis aliquid ulterius dicat. Aduertendum quod sicut reges habent multa genera ministrorum. scilicet quosdam superiores; quosdam medicos. quosdam infirmos. Unde videmus quod in magnis domibus quidam ministrant panem. quidam vinum quidam carnes. quidam vestes et sic de alijs. Sic proculdubio in domo magni regis que est ecclesia sunt multa genera ministrorum. id est hominum perfectorum. qui ministrant panem temporalis subventionis. qui ministrant vinum dulcis et blande consolationis. qui ministrant carnes mollis et dulcis compassionis. qui ministrant vestes pulcre honeste conversationis. Dominus enim ministrat et christi ministri spirituales sunt. Ideo dicitur. i. Cor. iij. Sic nos existimet homo ut ministros christi et dispensatores ministeriorum dei. et breuiter de quolibet bono ministro christi potest exponi verbum illud. i. Reg. ij. Puer autem Samuel erat minister in conspectu domini. vbi aduerte. quod sicut bonus minister in domo magni domini debet habere quatuor conditiones. videlicet. Humilitatem. Stabilitatem. Sedulitatem. fidelitates. Sic pro certo in ministris christi debet esse. Humilitas et patientia quod ostenditur. cum dicitur. Puer. Stabilitas et permanentia. quod ostendit cum dicitur. Erat. Sedulitas et diligentia. quod ostendit in verbo. Minister. fidelitas et amicitia. quod ostendit cum dicitur. In conspectu domini. Primo ergo dico quod minister dei debet habere humilitatem et patientiam. quod ostendit cum dicitur. Puer. Puer enim naturaliter est humilis. non enim magis abhorret pauperem quam diuitem: non magis gloriatur poni in alto quam in infimo. Danius etiam pedibus tangit terram. Patiens etiam est. quia seipsum si verberauerit. et si illi quis iniuriam non dolet. si vituperat non indignatur. nec ad vindictam vel odium concitatur. sed magis ad fletum sicut ad vnicuique remedium prouocatur. Talis proculdubio debet esse minister domini. Debet enim habere humilitatem in affectione. patientiam in afflictione. Item ex toto debet tangere terram seipsum. Per mortis considerationem. Iuxta illud Joel. i. Per humilitatis representationem. Alulate ministri Per penitentie macerationem. altaris cubate in sacro ministri dei mei. Si enim sublimet ad dignitatem non debet gloriari. Iuxta illud Ecclesiastici. xxxij. Rectoris posuerunt noli extolli. Si associet pauperibus seipsum si in infimo gradu ponitur non debet indignari. Si tribulationibus ferriatur non debet tristari. sed potius ad fletum compunctionis excitari. Ut Joel. ij.plorabunt sacerdotes ministri domini. sed per firmitatem et fortitudinem patientie in melius roborari sicut dicit apostolus. ij. Cor. vj. In omnibus tribuamur nosmetipsos sicut dei ministros. in multa patientia. in ieiunijs multis per arma iustitie. Et sicut videmus quod puer est sine malicia et sine culpa. innocens est etiam et sine dolo. Sic pro certo minister christi debet esse purus. innocens atque mundus et sine macula peccatorum. Ut dicitur in psalmo. Ambulans in via immaculata hic mihi ministrabat. Samuel ministrabat ante faciem domini puer Accinctus ephod lino. et tunica parua faciebat ei mater sua. Illa autem dicitur. i. Reg. ij. vbi ostendit. quod qui vult esse bonus minister debet habere. scilicet. Puritatis nitorem: quia

puer. quasi purus ser. Castitatis candorem: quod dicitur indui ephod lino. Paupertatis algorem: quod debet esse preteritus tunica parua. i. paupertate et tenuitate. quia ministrat sibi ecclesia mater sua. Patet ergo quod christi minister debet habere humilitatem et patientiam. Secundo dico quod ipse debet habere stabilitatem et permanentiam. quia scilicet christi ministri debent esse stabiles et persecutores in seruitio et ministerio christi. Quod ostenditur cum dicitur. Erat. Verbum enim sum es. signat substantiam et existentiam permanentem. Unde etiam de deo cuius permanentiam et existentiam nunquam deficit dicitur Apoc. i. Qui est et qui erat qui venturus est. Quia proculdubio sicut planete qui in firmamento motibus et influentijs suis ministrant continentur et famulantur: et ministerium suum sibi a deo traditum exequuntur. Habent essentiam incorruptibilem. motum et influentiam indefectibilem. sed perpetuo persecutantem et durabiles. Sic illi qui in firmamento ecclesie ministri positi sunt debent esse sine defectu in bono persecutantes et nunquam per impersecutionem desistentes. Erant qui. Ut de bonis persecutantibus christi ministris dicitur. ij. Cor. xj. Ministri christi sunt et ego. Et sic patet quod debent etiam habere stabilitatem et persecutionem seu permanentiam. Tertio dico quod illi qui volunt esse dei ministri debent habere sedulitatem et diligentiam. quod ostendit in verbo minister. Proprius enim et propriissimus est minister quod debeat esse diligens et circumspectus. Et hoc principaliter ad tria videtur. Ad intelligendum quod precipitur. Quia proculdubio Ad exequendum quod inungitur. Quia minister dei Ad custodiendum quod committitur: nostri scilicet fideles et ecclesiastici. debent esse diligentes et seduli ad dei mandata intelligenda. Quia sicut dicit Prover. xij. Acceptus est regis minister intelligens. Ad dei voluntatem exequendum. iuxta illud psalms. Ministri eius qui facitis voluntatem eius. Ad animas commissas tam nostras quam alienas seruandam custodiendum. vbi dicitur. Erunt ministri fratrum suorum in tabernaculo federis vt custodiant que sibi fuerant commendata. Et proculdubio talis sedulitas requiritur in dei ministris. quia sicut videmus enim in corpora superiora ministerium motus et influentie sue tanta diligentia exequuntur: quod a die creationis sue vsque ad diem iudicij nunquam cessare aut quiescere dinoscunt. Non debet ergo dei ministros esse in bonis operibus negligentes: qui vident creaturas irrationabiles esse in suis ministerijs diligentes. Et ideo Martha sollicita satagebat circa frequens ministerium. sicut dicitur Luca. x. Curtis etiam precipitur. Flume. xvij. quod presto sint ad ministrandum. Quia proculdubio sicut dictum est ipsi debent habere sedulitatem et diligentiam. Quarto dico. quod ipsi debent habere fidelitatem et amicitiam. quod ostendit cum dicitur in conspectu dei. Esse enim libenter in conspectu magistrum et domini sui signum est fidelitatis et amoris. Et ideo fidelis seruus et prudens debet in conspectu dei per gratiam ministrare vt fidelitatem et amicitiam possit pretendere et monstrare. Unde Ecclesiastici. xxiij. In habitatione sancta coram ipso ministravi. Ut siciple possit dicere illud. iij. Regum. xvij. Dixit dominus in conspectu suo. Et sic erit de quo dicitur Eph. vj. Nota faciet vobis frater meus et fidelis minister typicus charissimus Apostolus etiam. ij. Cor. iij. Viciam querit inter dispensatores vt fidelis quis inueniatur. fideles enim debent esse viri ecclesiastici et prelati. scilicet deo fidem ipsius custodiendo. Sibi utilitatem anime sue proprie pro posse procurando. Proximo bona commissa ei distribuedo et iuste et fideliter ad eum se habendo. Quod est contrarium in multis ecclesie ministris. qui. scilicet bona ecclesie que a deo susceperunt vt ipsa fideliter pauperibus ministraret. sibi et suis retinent. et alijs infideliter subtrahunt atque tenent. Contra quos dicitur Sap. vj. Audite ergo reges et intelligite discite iudices finem terrere. Sequitur. Quoniam cum essetis ministri regni illius non iuste egistis neque custodistis legem iustitie nec sim voluntatem eius ambulastis horrende et cito apparebit vobis quoniam iudicium durissimum fiet his qui

presunt &c. Non sic ergo charissimi sed ministremus in gradibus nobis commissis. Quia boni ministri. scz debent temporaliter honorari. Tales dico singu solent singulariter dedicari. lariter dedicant. Sperant eternaliter premiari. Unde .j. Paral. xxiij. Separatus est Aaron ut ministraret in sancta sanctorum. Item temporaliter honoratur Eccl. viij. In omni virtute tua diligere deum. & ministros eius non derelinquas. Item eternaliter premiantur. Unde Job. xij. Qui mihi ministrat me sequatur: & ubi ego sum illic & minister meus erit. Et si quis patet quomodo ministri dei & ecclesie debent habere fidelitatem. sedulitatem. stabilitatem. humilitatem. Et sic sufficit. Uide infra. de seruo & seruire. &c.

Minor. Minorare. Minim?

Minoritas. Nota qd minoritas in scriptura sumit in bono & in malo. Unde breuiter notandum qd per minus intelligitur siue intelliguntur. Homines humiles et virtuos. Homines fragiles & vitiosi. Homines pauperes & luctuosi. Signat ergo minoritas. statum moralis humilitatis. Humilis em semper in sui consideratione est minor. sicut apostolus Paulus dicebat. f. Cor. xv. Ego aut sum minimus apostolorum qui no sum dignus vocari apostolus. Circa qd aduertit. qd illa que sunt minima potentate em philosophos sicut patz de principijs corporum: & de qualitatibus elementaribus que cu sint minima tamen tante sunt virtutis qd ab eis dependere omnia noscuntur. Inter animalia etia videmus. qd illa que sunt minora sunt vt comunitur sagaciora. sicut patet de apibus: araneis & formicis. Humana em sapientia no attingit ad sapientiam animalium predictorum qua habent videlicet. In grana congregando. In tella componedo. In cellis ordinando. & mella conficiendo. Inter homines etiam videmus. qd ceteris paribus plus abundat virtus sensus in personis minoribus qd in magnis. Ad qd etiam concordat auaritia sapientis Prover. xxx. ubi dicit qd quatuor sunt minima terre. & ipsa sunt sapientiora sapientibus. Sic proculdubio loquendo moraliter. Illi qui p humilitatem in sui consideratione alijs sunt minores. Illi etiam qui in consideratione diuinitatis sunt alijs viliores. scz viri sancti & iusti apud deum reputantur maiores & in virtutibus & sapientia potiores. Unde de hoc potest exponi illud Luce. vi. Qui minor est in regno celorum maior est illo. Et aduertit qd illi qui sic sunt minimi vel minores habebunt finaliter inter alios

Sapientiam clariorem. Dico sapientia clariorem. Eminentiam digniorem. Cipus em ioseph per que designatur sapientia in facie fratris minoris fuit inuentus. sicut dicitur Gen. xliij. Ad denotandum qd illi qui per humilitatem sunt minores erunt alijs in potu scientie pleniores qd marime fiet in patria ubi verificabitur illud Hebr. x. Omnes em scient medicit dominus &c. Et illud preallegatum Prover. xxx. Minima terre ipsa sunt sapientiora. Item eminentiam digniorem. de David em qui vnctus fuerat in regem. dicitur .j. Reg. xviij. Qd ipse erat minimus fratrum suorum. Et .ij. Paralip. xxij. dicitur qd habitatores hierusalem octauum filium minimu patris sui constituerunt regem. Ad denotandum qd illi qui per humilitatem sunt minimi in patria erunt in dignitate maximi & supremi. Item affluentiam plenioram. Chis. l. Ad minimus erit in mille. Item permanentiam longioram. quia scz tales cu xpo perpetuo permanent. sicut de beniamin minore filioz Jacob dicit Gen. xliij. Ad minimus frater noster cu patre nostro est. Item amicitiam grandioram. qd sicut omnia res diligere simile sibi. Sic xps cu per humilitatem fuerit minimus alios per humilitatem suam minimus valde amat. sicut ipse dicit Mat. xxv. Qd vni ex minimis meis fecistis mihi fecistis. Et sic pz. qd minoritas signat statum moralis humilitatis. Et de hoc potest potissime

exponi illud Eph. iij. Mihi aut omniu sanctorum minimo data est gratia &c. Secundo dico. qd signat statum leualis iniquitatis. Viri em iniqui dicuntur minores. quia scz dimensioes virtutum deficiunt eis deinde videlicet. Altum spei. Et ideo talibus potest dici illud Dani. v. appensum est regnu tuum in scatera. & in profundu. humilitatis. uentus est minus habens. Tertio dico. qd minoritas signat statum labentis prosperitatis. quia videlicet bona spiritualia dicuntur maiora bona: temporalia vero dicuntur minora. Unde Seneca. j. dicitur. qd deus creauit duo magna luminaria. luminare maius qd precesset dici. & luminare minus vt precesset nocti. Luminare em minus est mundana prosperitas. que facilliter & finaliter minuitur & decreuit. Iuxta illud Eccl. xliij. Luna signum dici festi: luminare minus qd minuitur in consummatione. Luna enim que fluit & refluit illuminatur & eclipsatur. signat prosperitatem temporalem sicut visum est de luna. Uel etiam potest significare minoritas statum pauperis tenuitatis quia. scz pauperes in hoc mundo alij sunt minores. Et isti figurantur in grano synaps. De quo dicit Marci iij. Qd minus est omnibus seminibus: & tamen maius est omnibus oleis. Quia scz illi qui per paupertatem in hoc seculo sunt minores sicut oleis. i. mundi diuitibus in alio gradiorum. vnde Luce. ix. Qui minor est inter vos hic maior est &c. Patz igitur. qd minoritas signat. Temporalium labilitatem. Delinquentium iniquitatem. Promittentium humilitatem &c.

Virari. Virabile.

Nota qd cu miraculo seu mirabile fit illud in quo tota ratio est facti & potentia facientis. hinc est qd attenda potentia creatoris. nihil est mirabile vel stupendum. Dico tamen breuiter qd res dicuntur mirabiles. vel qd in solite. vel quia ardue vel quia incognite. Idcirco multa videmus que a nobis mirantur. h que mirabilia merito iudicantur. Unde breuiter nota qd. Mirabile dicitur deus ratione summe potentatis. Vir iustus ratione grandis bonitatis. Peccator ratione magne prauitatis. Diabolus ratione magne fallacitatis. Sicut enim videmus. qd aliqua miramur. quia valde magna: sicut cet inter pisces: griffes inter volucres. elephas inter bestias quadrupedes. & gigas inter homines. Aliqua etia miramur. quia valde bona sicut aurum in genere metallorum. Balsamum in genere liquorum. Saphirus in genere lapidum preciosorum. Aliqua etia miramur quia valde mala. Et sic miramur leuicia leonis. In flatura bufonis. Impetu unicornis. Aliqua etia miramur. quia valde astuta. Et sic miramur vulpis malicia. draconis fallaciam. serpentis prudentiam. arance astutiam Sic pro certo charissimi loquendo moraliter mirari possumus res que sunt ceteris gradiorum. Et sic sicut dictum est. Mirabile est deus in sanctis suis. quia scz ipse est infinitus in potentia. in sapientia. in eminentia. Unde ps. Magnus es tur facies mirabilia tu es deus solus. Item miramur res que sunt ceteris meliores: & sic miramur bonum in bonorum bonitate. conscientiam perfectionem. virtutem & humilitatem. Isti em. Rone sue decant gratias. Ratione sue scientie lumine. Ratione sue sanctimonie virtute. mirabiles alijs vident. & spectabiles merito iudicantur. sicut sapientis de seipso dicebat Sapient. viij. In conspectu sapientia amabilis erit. & facies principum mirabuntur me. De helya etia dicitur Eccl. xliij. Amplificatus est helyas in mirabilibus suis. Item miremur res que sunt ceteris nequiores & sic potest admirari prauitas hominum iniquorum. Mirabile em est illud qd fit contra: supra & preter naturam. Et ideo cum deus fecerit hominem rectum. sicut dicitur Eccl. viij. Excessus criminum in homine potest mirabilis reputari. Unde Esai. xxx. Babylon dilecta mea facta est mihi in miraculum. Et Apoca. xvij. dicitur. Uidi inquit mulierem ebriam sanguine martyrum Iesu. & miratus sum cum vidissem. Dani. etiam. vij. dicitur. qd bestia quarta erat terribilis

terribilis et admirabilis et fortis nimis. dentes habebat ferreos. comedens atque cominuens. et pedibus reliqua conculcans. Tales proculdubio sunt mundi peccatores: et maxime diuites et potentes. Quia enim isti inebriantur replentur sanguine martyrum iesu. id est substantijs pauperum et egenorum. Quia etiam diuitias crudeliter sue ipsi deuorant et cominuunt diuitias alienas. aliosque per iniurias concutiunt et conculcant. hinc est quod a cunctis mirabiles atque terribiles possunt dici. figurati in illis septem vacca pinguibus quarum mira species et habitudo erat. Que sicut dicitur Gen. 41. Circa ripas fluminis iuxta carpebat. Et proculdubio tam sunt hodie enormia et grandia scelera aliquorum. quod bene possunt et debent mirabilia iudicari. Unde Hieronimus. v. Stupor et mirabilia facta sunt in terra prophete prophetabant mendacium: et sacerdotes plaudebant manibus. et populus meus dilexit talia. Item miremur res que sunt certis falsiores et prauiores: Et sic possunt admirari. viz.

Mundi maligna defraudatio.

De quibus Hieronimus.

Hostis maligna caullatio.

re. rii. di. Se duxerunt populum meum in mendacio suorum in miraculis suis.

Et sic igitur patet quomodo quatuor sunt principaliter admiranda. Sed ut amplius aliquid annexemus: dicamus adhuc de admiranda dei potestate: et de mirabili sanctorum bonitate. Sicut enim videmus: quod creature dei sunt mirabiles et admirande. Quaedam propter sue influentie utilitatem sicut stelle: lapides preciosi: herbe. Quaedam propter sue magnitudinis quantitatem. aer. mare. Quaedam propter sui motus celeritatem. sicut celum sol et planete. Sic proculdubio deus debet a nobis admirari. Propter magnitudinem sue potestatis creaturę. Propter influentiam sue clementie recreaturę. Propter motum et efficaciam sue occulte prouidentie regiturę. Unde nota. In sole sunt tria mirabilia. videlicet. Quantitas incredibilis. quia octies est maior terra. Claritas inestimabilis quia oculus non potest ipsam claritatem aperte considerare. Motus imperceptibilis. quia videlicet quous tarde moueri videatur. certum est tamen quod rapidissime circuit et mouetur. Sic proculdubio in deo sunt tria que sunt valde admiranda. viz. Magnitudo sue immensitatis. De qua illud predictum in psalmo. Quonia magnus es tu et faciens mirabilia: tu es deus solus. Claritas sue sapientie et veritatis. De qua in psalmo. Admirabilis facta est scientia tua ex me Celeritas sue prouidentie et operative potestatis. De qua in psalmo. Admirabilia opera tua. et anima mea cognoscat nimis. Quia enim sicut dicitur in psalmo. Ipse fecit magnalia in egypto. mirabilia in terra cham. terribilia in mari rubro. In quibus verbis aduerte. quod sicut in deo principaliter sunt tres virtutes. Scienza infallibilis. Sicut et tria genera mirabilium seu miraculorum facta sunt a deo scilicet. Quaedam que pertinent ad suam scientiam luminosam. Quaedam que pertinent ad suam clementiam amorosam. Quaedam que pertinent ad suam iustitiam vigorosam. Prima mirabilia sunt de mundi gubernatione. Et ista sunt magnalia in egypto. Secunda mirabilia sunt in mundi reparatione quam scilicet ipse fecit carnem assumendo. Et ista sunt mirabilia in terra cham. Tertia mirabilia sunt de mundi dissipatione. que scilicet fiet in die iudicii. Et ista sunt terribilia in mari rubro. Et sic possumus dicere quod sunt quedam Mirabilia

Dei scientie mundum gubernantis.

Dei clementie mundum reparantis.

Dei iustitie mundum iudicantis.

Prima sunt stuporis inductiua. Secunda sunt amoris allecuiua. Tertia sunt timoris incussiuua. Primo igitur rudoico. quod ista sunt mirabilia que pertinent ad dei scientiam mundum gubernantem. Et ista ostendunt eum dicens. fecit magnalia in egypto. Egyptus enim qui interpretatur tenebre vel angustia. signat scientiam prouidentie diuine. que scilicet in gubernatione huius mundi angusti et ter-

bulati occulta est et tenebrosa. Nihil enim est magis tenebrosum vel occultum quam sit actus diuine prouidentie in regimine huius mundi. Quid enim magis mirabile in egypto pro huius mundi. quam quod boni deprimantur et tribulantur et turbantur: mali vero promoucantur et exaltentur: hec omnia facit quotidie sagax et occulta dei prouidentia. que et iniustos permittit in sua iniustitia prosperari. iustos vero permittit in sua iustitia tribulari. Sicut et exemplum habemus de Nabuchodonosoro pessimo in sua iniustitia prosperato. Unde Hieronimus. rii. Impij prosperantur bene est oibus qui preuaricantur. Sicut etiam patet de iob et Thobia iustissimis. et tam sine peccato suo afflicti sunt. Et sicut dicitur in psalmo. Adulte tribulationes iniustorum. Ista ergo sunt magnalia in egypto. Nihil alibi dicitur in psalmo. Coram patribus eorum fecit mirabilia in terra egypti in capto thancos. Inter oia enim dei mirabilia ista premaxima reputari quod. iusti fieri mali a deo permittuntur iniusti vero boni a deo. efficiunt. Teste enim Crisostomo. sup. Mat. Mirabilis fuit dei mutatio: ut de persecutore faceret primum ecclesie pastorem. De persecutore primum gentium doctorem. De publicano primum euangelij scriptorem. De latrone primum paradisi possessorem. Ista sunt illa mirabilia dei scientie mundum gubernantis. De quibus Ecclesiasticus. Mirabilia opa altissimi. Solus ergo deus fecit magnalia in egypto. Et vere multa et infinita facit et fecit in egypto huius mundi deus mirabilia. et hoc non solum in tam cõibus dictis agilibus. Imo et in rebus naturalibus. Nihil Augustinus. de operibus trium dicitur dicitur Miramur inquit quare crocodillus manducando superiorē mandibulam mouet: quare salamandra in igne illesa viuit: et pmanet: quare erinaceus onustus pomis more palustris ridet: quod aranea diligentia de se laquos preparat. quod etiam formice prudentia in estate pro hyeme grana parat. Hec enim omnia inquit. testes sunt sapientie conditoris Ista igitur sunt mirabilia que pertinent ad dei scientiam mundum gubernantem. Secundo dico quod deus fecit mirabilia que pertinent ad suam clementiam mundum reparantem. Et ista sunt mirabilia in terra cham. Cham enim interpretatur necessitas: quod. pro mundi necessitate subleuanda deus fecit mirabilia redemptionis. Inter que sunt precipua Incarnatio. De quibus dicitur in psalmo. Cantate domino canticum nouum. quod mirabilia fecit. De hoc glo Resurrectio quod dicitur in quodam sermone de pentecoste dicens. Quisvel satis miretur in conspectu partus virginali. noua et mira profecto inspicit qui requirit.

Ibi enim agnoscitur viz.

Longitudo breuis.

Latitudo angusta

Altitudo subdita

Profunditas plana

Ibi agnoscitur

Lux non lucens.

Uerbum infans. i. non fans

Aqua sitiens

Panis elutiens.

Ibi videbis

Potentiam regi.

Sapientiam instrui

Virtutem sustentari.

Tristari leticiam

Paucere fiduciam.

Salutem pati.

Fortitudinem infirmari

Vitam mori

Et quod non minus mirandum est ibi etiam cernit

Tristitia letificans

Pauor confortans

Passio saluans

Infirmitas roborans

Mors viuificans.

Mors viuificans. erit Amarum per tribulationem. Clamorosum per tuba

Ista ergo miracula fuerunt mirabilia in terra cham De tali ergo et de tanto negotio et mysterio dicitur in psalmo. Adhuc factum est istud et est mirabile in oculis nostris. Ista ergo sunt mirabilia pertinentia ad dei clementiam mundum reparantem. Tertio dico quod sunt quedam mirabilia pertinentia ad dei iustitiam mundum dissipantem. et ista sunt terribilia in mari rubro. que denotant facta iudicii futuri que erunt terris. i. terrenis peccatoribus et malis terris. bilita et amara. Iudicium enim comparatur mari. Ratioe amarum saporis. Ratioe horrendi clamoris. Ratioe pelendi horrois. Adare enim continet amarum saporis. Causa fluctuum clamoris. Pelle fecit horrore. Postat mercium valorem. Sic pro certo Adare futuri iudicii erit Amarum per tribulationem. Clamorosum per tuba

Unde Math. xviij. Misertus dñs serui illius dimisit eum. Et ij. Regū. xxi. Misertus est dñs super afflictionem. **I**tem parit & misertur luminosus & fidelibus. Facilius em gratia consequunt in bello capti & victi prudētes & fideliter dñi sui nomen confitentes q̄ fatui & leuiter alterius ditioni se subdentes. Sic deus magis est p̄picus maiestati suā oculis: cu luminibus mentis & rationis contēplantibus. q̄ eis qui ad diuina contēdā ebetatos habent & obtutus. Similiter & his citius. veniam tribuit delictorū. qui nomen suū firmiter confitētur q̄ est magne fidelitatis indicium. q̄ his qui facilliter ipsum negant & diffitentur. De primis dicit Eze. xxxij. Miserebor omnis domus israel. Israel q̄ interpretat̄ mens videntis deū. significat eos qui sunt luminosi radijs cognitionis diuine. De secundis dicit D̄sce. i. Domui iuda miserebor. Iuda interpretat̄ confitens. confiteri vero ex fidei cordet animo proficiscit. **I**tem parit & misertur dolozosis & penitentibus. Exēplo illius patris qui misertus est filio prodigo penitenti & reuertēti Luc. xv. Quia sicut dicit Eccl. xij. Altissimus odio habet peccatores & misertus est penitentibus. Iaco Esai. lv. dicit. Derelinquat impius viā suā & vir iniquus cogitationes suas. & reuertat ad dñm & miserebit eius &c. Ideo penitenti dicit illud Eccl. xvij. Conuertere ad dñm & relinque peccata tua. Sequit. Viuens & sanus cōfiteberis & laudabis dñm & glorificaberis in miserationibus eius. **I**tem parit & misertur amozosis & confidentibus. Libentius em misertur quis amico q̄ inimico & homini de se confidenti q̄ diffidenti ps. Misere mei deus: quoniam in te confidit anima mea & in vmbra alarū tuarū sperabo &c. **I**tem parit & misertur vigorosis & persistentibus. Sicut enim videmus q̄ in bellis magis parit̄ur valentibus militibus quando capiuntur q̄ alijs sic deus misertur hominibus virilibus cōstantibus quādo indiget eius gratia & auxilio q̄ alijs. Unde Iher. x. Miserebor inquit eorū & reducā eos ad vīx in hereditatem suā & virum in terrā suā. Virū inquit. i. virilem & animosum. **I**tem parit & misertur virtuosis & eminentibus. q̄ sc̄z sicut diuitibus captus in prelio magis parit̄ur: hoc sub spe future remunerationis. Sic deus magis parit & misertur illis quos in virtutibus & gratijs scit esse diuites. sciens q̄ tales reipublice erūt vtilēs. Unde Eccl. xxxvi. Miserebre dñe plebi tue miserebre ciuitati sanctificat. onis tue. hierusalem ciuitati re quici tue. reple syon inenarrabilibus virtutibus tuis. & gloria tua populū tuū Sic igitur patz quō miserator misericors est dñs. patiens & multū misericors. Et quō miserationes eius super omnia opera eius. Ueruntū. q̄ ipse est qui dicit Ero. xxxij. Miserebor cui voluero & clemens ero in quē mihi placuerit. Dicamus ergo ei illud ps. Veniāt mihi miseratione tue & viuā & non confundas me ab expectatione mea. Ut sic ipse coronet nos in misericordia & miserationibus. & repleat in bonis desiderium nostrū. Ista est igit̄ misratio diuina quā quilibet debet aperire. **S**ecundo vero dico q̄ inuenit misratio humana quā quilibet debet impendere. Et reuera pietas & misratio nobis debet

Naturaliter incesse. Inesse dico debz naturaliter fraternaliter adesse. Unde illud Job. xxxj. Ab in-
Virtualiter prodesse. Santia creuit mecum misratio. & ab ytero egressa est mecum. Adesse etiā fraternaliter. quia sc̄z sicut dicitur Eccl. xvij. Misratio hominis erga proximum suum. misericordia aut̄ dei super omnem carnem. Prodesse aut̄ virtualiter. ps. Justus autem misertur & retribuet. Et reuera virtus clementie et miserationis valde proficit professioni suo. quia scilicet ista est. Que

Rectificat quo ad interiora. Ista em̄ solet mentē
 Detificat quo ad exteriora. Iterius let. ficare ps.
 Beatificat quo ad posteriora. Jocundus homo q̄
 misertur & comodat &c. Ista etiā exteriorius solet diuificare seu diuitias multiplicare. q̄ s. sicut dicit Prover. xij. Generatur dñs qui misertur pauperi. Quia reuera talis

tota die misertur & comodat. & semen illius in benedictione erit. Ista insuper solet beatificare. Prover. xij. Qui desperit proximū suū peccat. qui aut̄ misertur pauperi beatus est. Dicat igitur pauper diuiti misericordiam illud. iij. Reg. j. Miserebre vt miserearis anime mee. Et illud Luc. xvi. Pater abraham miserebre mei. & illud iob xij. Miserebre mihi mei miserebre mihi mei saltem vos amici mei &c. Alius vero respondeat illud Miserebre. viij. Miserebre reor super turbā. quia ecce iam triduo sustinet me nec habent q̄ manducant. Et merito. quia homo debet alteri miserebre sicut ipse vult q̄ deus miserebre sibi. Judicium em̄ sine misericordia fiet illi qui non fecerit misericordiam sicut dicitur Jaco. ij. Unde etiam dñs reprehendit seruū illum qui consuetū suo noluerat miserebre. Etiam in illo casu vbi a deo obtinuerat misericordiam impendi Miserebre. xvij. Serue nequā nonne & te oportuit miserebre conserui tui sicut et tui misertus sum? q. d. sic. Sed reuera proculdubio multi sunt qui alijs non miserebre. nec aliene miserie cōpatiuntur. & ideo misericordiam diuinā nullatenus promerentur. sicut sunt auarū. vsurarij. tyranni. impij & crudelēs. qui. s. alijs non miserebre. nec ipsoꝝ miseras intuentur. sed omnes quantopius possunt immisericorditer persequuntur ps. Non sit qui miserebre pupillis eius. Et Iher. vj. Sagittā et scutū arripiet crudelis & non miserebre. Ista est ergo misericordia hūana. quā quilibet debz impendere. **T**ertio p̄ncipalr dico. q̄ in scriptura reperit misratio ista quā quilibz debet suspēdere. Et ista est illa quā de sine causa alteri miserebre v̄pote. quando illū qui malefecit. in perniciosum exemplū & damnū reipublice impunitū dimittit. sibiq̄ miserebre & parit. Et ista proprie vocatur misratio iniqua. De qua dicit. ij. Miserebre. vj. Quis hī qui assabant iniqua miseratione cōmōti propter viri amicitiam psulebant eleazaro q̄ simularet se comedisse carnes porcinas cōtra legē vt obediret regi Antiocho. Taliter non miserebas illa fortis mulier filijs suis machabets quos ante se volebat mortē subire ne contaminaretur cibus gentiliū. Talis aut̄ misratio prohibet potissime iudicibus. quibus. s. phibet ne malefactoribus miserebre. etiam si pauperet & miseria decumatur. Ero. xxxij. Paupis non miserebre in iudicio. Un̄ etiā de ydololatriis extirpandis dicitur & precipitur Deut. vij. Non inibis cū eis sedus & non miserebre eorū. Et reuera talem effeminatā misratione non habz deus. qui sc̄z sicut est miserandum & cui non. Quia sicut dicitur Roma. ix. Cui vult miserebre deus. & quem vult indurat. Qū dato q̄ sicut ecclesia canit sibi sit p̄pū misert semper & parcere. ita q̄ sicut supra dictum est. ipse ad modū leonis consueuerit parcere humilibus & prostratis. nunq̄ tamen rebellibus & iniquis (sicut etiam nec leo parit) & in sua malicia perscuerantibus & proteruis. Unde ipse est qui finalr dicit talibus illud Eze. vij. Judicabo te surta vias tuas. et ponā contra te oēs abominationes tuas. et non parcerit oculus meus neq̄ miserebre. sed vias tuas ponā super te. & abominationes tue in medio tui erunt. Patz igitur q̄ in scriptura reperitur. Misratio effeminata que est fugienda. Sācta & iusta que est habenda. Alta & summa que est p̄cedenda. Vide infra de Misericordia.

Miscere. Virtio. Comirtio.

Cum mixtio significet mihi quandā aggregationem adiunctionē & quandā diuersarū rerū cōbinationē. Notare possz q̄ spūaliter accipiendo. Mixtio in bono significat in malo. **P**rimo dico q̄ in bono significat Verbi mirabilem in carnationem. Virtutum nubilem compositionem. Justorum vtilē aggregationem. **I**gitur dico q̄ in scriptura reperitur mixtio superna & ineffabilis. Et ista est illa qua per beatam incarnationem deus homini fuit mixtus & inuitate suppositi idē factus. Quāuis enim ista non fuerit mixtio: quia scilz non cōmixture diuinitatis in carnem. sed assumptione

C

D

H

Miscere.

humanitatis in deum ista incarnationis fuit facta. potest tamen dici comixtio id est diuersarum naturarum vno suo modo. figura Gene. xviij. Ubi dicitur. Quod abraham dixit saræ. Accelera inquit tria sata farine et comisce et fac subcineribus panes. et hoc precepit ut inde angeli quos inuitauerat vescerentur. Ista enim tria sata sunt tres in christo nature scilicet anima: caro et diuinitas que scilicet simul mixta et vnita illum panem angelorum cibum confecerunt. et cum sub cinere nostre moralitatis in igne charitatis coxerunt. et comedendum angelis. id est viris angelicis in ecclesia reliquerunt. De quo potest dici illud. i. Esdre. ix. Commiscuerunt semetipsum cum filiabus alienigenis. Uelut habet alia littera. cum populis terrarum. Neque iste sit calix in manu dominum meri plenus mixto. Ista est ergo mixtio superna et ineffabilis. Deinde dico quod in scriptura reperitur mixtio interna pollens et utilis. Et ista est proprie mixtio et compositio diuersarum virtutum in mente. quia procerto sicut videmus quod pigmentarium conficiunt et componunt antidota et pigmenta: diuersas species simul miscendo et componendo. Sicut etiam videmus quod omnia corpora viuentia mixta sunt et composita de quatuor elementis. quia scilicet corpora simplicia et mixtio ne carentia vita carent. Sic reuera pigmentarium id est virtutum in apotheca cordis suorum. confectiones et pigmenta diuersarum virtutum conficiunt. et sic vitam spirituales obtinent: et ipsos aromaticos reddunt. dum in bonis moribus se componunt. Et ista procerto est mixtura mirre et aloes. qua christus dulciter inungitur. Job. xij. quando sibi a ioseph. id est a quolibet viro iusto. virtutum compositio presentatur. figurata certe in illa compositioe thymia matris. i. Exodi. xxx. Quod de diuersis rebus aromaticis simul mixtis conficiebatur: quod ad usus diuinos et non ad alios applicari tantummodo iubebatur. Quia reuera res aromaticas. id est virtutum fragrantiam sibi christus iubet appropriari et nulli alteri applicari. sed sibi soli confici et misceri. quas scilicet in odorem suauitatis solet recipere. et se in ipsarum fragrantia delectare. Ista est ergo illa mixtura virtutum: et illa aqua asperisionis: qua si quis aspergebatur et a tactu morticinij mundabatur. De qua dicitur Psal. xlv. Quod quicumque hac comixtione aspersus non fuerit: polluet tabernaculum domini. Et aduerte quod pigmentarius solet facere mixtiones de rebus amaris: et de rebus dulcibus: et vnam cum altero temperare. Sic vere homo debet miscere res acras et dulces. id est virtutes spectantes ad acedine timoris. sicut est contritio et mortis memoria. et penitentia. dicens. scilicet illud psal. Cincrem tanquam panem manducabam et poculum meum cum fletu misceram. Et virtutes pertinentes ad dulcedinem spei et amoris: sicut. scilicet pietas et compassio: clementia. mitas et celestium contemplatio: ad quam scilicet inuitat dominus dicens Prouer. ix. Comedite amicum meum et bibite vinum quod misciui vobis etc. Unde de sapientia dicitur Prouer. ix. Quod ipsa edificauit sibi domum et miscuit vinum et posuit mensam. Ista est igitur mixtio interna pollens et utilis. Deinde dico quod in scriptura reperitur mixtio fraternana iungens et nubilis. Et ista nihil aliud est quam bona et sancta societas: que scilicet associate et charitative inuicem se solet miscere. Unde. ij. Paral. xxv. dicitur quod in celebratione phasæ fuerunt pectora comixta duo milia. Sic igitur patet quomodo inuenitur mixtio fraterna et socialis. Interna et virtualis. Paterna et supernaturalis. Et sic mixtio ut dictum est sumitur in bono. Secundo principaliter dico. quod mixtio quandoque et communiter sumitur in malo. Et sic nota quod in scriptura reperitur mixtio Carnalitatis impure. Est igitur quedam mixtio se Societatis obscure de carnalitate. et ista est Iniquitatis periure illa qua per luxuriam aliam sub lege matrimonij diuerse persone inuicem copulantur et commiscuntur. De qua impudici senes dicebant susanne Daniel. xij. Commiscere nobiscum. alioquin seremus contra te testimonium. Et ibidem. Audi

mus eos pariter commisceri. Cuius contrarius faciebat illa sancta mulier sara Thob. ij. dicens. Munda me seruam animam meam ab omni concupiscentia. nunquam cum ludentibus miscui me. Ista est ergo mixtura sece carnalitate. Inuenitur etiam mixtura prave societatis. Et ista procerto multum est periculosa. Sicut enim corruptus liquor facilius corrumpit liquorem purum quam do sibi miscetur. sic malus homo bonum. Et ideo in lege fuit prohibitum filiis israel. ne cum gentibus et finitimis populis miscerent se connubio. ne forte per uxores alienigenas ad idololatriam traherentur. sicut dicitur 3o sue. xxiij. Unde Rume. xviij. alienigena non commiscebitur vobis. Unde de mala comixtione male societatis dicitur in psalms. Quod filij israel commixti sunt inter gentes. et didicerunt opera eorum et seruierunt scurtilibus eorum et factum est illis in scandalum. Et ideo scriptura bene docet tales comixtiones. et potissimum commixtionem cum illis qui linguas acunt alios mordendo. cum illis qui carne defluunt immunde viuendo. cum illis qui verbis affluunt dulciter loquendo. Igitur non commiscamur cum detractoribus qui mordent acriter Prouerbi. xxiij. Cum detractoribus non commiscearis. quonia repente veniet perditio eorum. Item non commiscamur cum infectoribus: qui viuunt turpiter id est cum luxuriosis personis. i. Cor. v. Scripsi vobis non commisceamur cum infectoribus. Item non commiscamur cum deceptoribus. qui fallunt dulciter Prouer. xx. Si quis dilatat labia sua non commiscearis. Ista est ergo mixtura prave societatis. Inuenitur denique mixtura male iniquitatis. Quidam enim sunt qui non sunt simplices: sed in seipsis diuersis vitis compositi. figurati in mari vitreo quod erat mixtum igne. quod iohannes vidit. Apoc. calix. xv. Quia certe multi sunt qui quasi sint mare per amaritudinem penitentie et macerationis. et vitrei per splendorem conuersationis. mixti tamen sunt igne. per ardorem auaricie et ambitionis. Et ideo et ignis mixta pariter ferebantur. Et tamen isti debent aduerte quod res mirte nunquam sunt rati precij. sicut simplices. sicut patet de vino mixto. et de metallo et etiam de liquoribus. Unde vir perfectus simplex et rectus videtur posse dicere illud Eccl. xxiij. Ego quasi libanus non incensus vaporavi habitationem meam. et quasi balsamum non mixtum odor meus. Sed reuera mali non sic: quia scilicet. isti in se et apud se habent mixturam multiplicium vitiorum videlicet. Admixturam

fatuitatis.
fallacitatis.
Carnalitatis
Crudelitatis
Malignitatis
Curiositatis
Ebnositatis
Luctuositatis.

De fatuitate dicitur. Prouer. xx. quod stulti miscentur cotumeliosis. Et Esa. lxx. dixit dominus misit in medio eorum spiritum et rigorem.

De fallacitate dicitur Esa. l. Argenti tui desus est in scoria. vinum tuum mixtum est aqua. Aqua in vino. scoria in argento est fallacitas in animo. De carnalitate dicitur illi fornicarie mulieri Eccl. xv. Ecce congregabo omnes amatores tuos quibus commixta es. De crudelitate dicitur Esa. ix. quod vestimentum mixtum sanguine erit in combustionem et cibum ignis. Sanguis enim crudelitatem signat. De malicia seu de malignitate dicitur Math. xxvij. Quod iudei dederunt christo vinum bibere cum felle mixtum. fel enim maliciam signat de curiositate dicitur Eccl. vi. quod deus fecit hominem rectum: et ipse infirmis se miscuit questionibus. De ebriositate vero dicit Esaie. v. Ne qui potentes estis ad bibendum vinum: et fortes ad commiscendam ebrietatem. De finali vero penalitate seu luctuositate dicitur Prouerbi. xxiij. Misus dolore miscerit. et extrema gaudij luctus occupat. Et breuiter multi sunt in quibus est mixtura omnium vitiorum. Quia sicut dicit Sap. xiiij. Omnia commixta sunt: sanguis: homicidij furus et fictio. corruptio: infidelitas. turbatio et periurium. Sic ergo patet quod inuenitur mixtura multorum vitiorum: mixtura malorum sociorum

focioruz mixtura fedorum negociorum. Et sic p[er] quo modo mixtura in bono sumitur et in malo.

Miseria. Nota q[ue] tres sunt species miserie. Una delicta quedam naturalis quedam temporalis quedam infernalis.

Prima cum homine nascit temporaliter. Secunda homini accidit temporaliter. Tercia homini infertur eternaliter. que de necessitate p[er]sequit natura: sicut est fames. sitis labor somnus. infirmitas. dolor et mors. De ista dicitur Job xij. Homo natus de muliere. breui viuens tempore repletur multis miseris. Temporalis est illa que sequitur fortunam. sicut est paupertas. aduersitas. contempus calamitas et sic d[icitur] alijs de qua dicitur Iudt. x. Seruie r[ati]o deo qui voluit super miseris eor[um]. Eternalis seu infernalis est illa que sequitur culpam. Ista est miseria p[er]ne eterne: d[icitur] qua dicitur Soph. j. Dies illa dies ire dies calamitatis miseris. Sed de oib[us] istis pulcre et laudabiliter tractat Inndc[on]t[us] in libro de miseria huana. ideo omitto. Vide infra de tribulatione: et in alijs titulis. et in tabula. Auctoritates vero in biblia inuenies paucas. in manipulo florum multas et.

Misericordia. Nota q[ue] s[ecundu]m augustinu[m] in li

bericordia est animus volentis affectus ad copatiendu[m] proximo: et largiendu[m] ei de proprio. Et est differentia inter misericordiam et miserationem. Quia s[ecundu]m Augustinu[m] Misericordia est quasi fons in affectu. Misericordia vero est quasi rivulus in effectu. Accipiendo ergo misericordiam pro affectu copatiendo ad indulgendu[m] miserandu[m] benefaciendu[m] proximo possumus notare quod duplex misericordia. scilicet humana et diuina. Diuina est superior et immortalis. Humana est inferior et fraternalis. Prima est iugiter recommendanda. Secunda est iugiter impendenda.

Dicamus ergo breuiter q[ue] est misericordia superior et diuina. Deus enim est misericors a natura. Sicut enim mare est fons humoris. sic deus est fons misericordie et dulcoris. Sed sicut mare cum humore habet amarum saporem. sic deus cum misericordia habet admiranda asperam iustitiam et rigorem. Et ideo deus dicitur misericors respectu bonorum: iustus vero respectu malorum. vnde in ps. dicitur. Misericors d[omi]n[us] et iustus et deus noster miseret. Deus enim est sicut aquila que semper habet in nido suo duos lapides preciosos qui dicuntur echites: quorum vnus est masculus et alius femella. quibus scilicet pulli sui a moribus reptilibus defendunt et mulieres pregnantes a partu suo velocius liberant. Titulus etiam marinus duas habet pinnulas. s[ecundu]m Plin. quare dextra supposita capiti dormientis. ipsum facit profundissime obdormire. Sic pro certo charissimi. deus qui in scriptura et titulo aquile comparat. quia scilicet iste in passione fuit sicut vitulus imolatus. in resurrectione vero fuit sicut aquila renouatus. In ascensione vero sicut regalis aquila sublatus. Iste dico semper dinoscit habere duas pinnulas: et duos lapides preciosos. hoc est dictu[m] duas speciales virtutes. videlicet Misericordiam que est dextera: et iustitiam que est sinistra. Iste enim due sunt filie regis summi. Iste enim sunt due domicelle que custodiunt corpus regis: quod sicut dicitur Proverbi. xx. Misericordia et virtus custodiunt regem. Per istas. pulli. id est fideles christi ab hominibus malis defendunt. Per dexteram etiam istar[um]. hoc est dicitur: per virtutem misericordie: boni in patria dormiunt et quietant. Per sinistram vero. id est per iustitiam mali in inferno vigilare perpetuo compellantur. Sicut enim dicitur Proverbi. xxj. facere misericordiam et iudicium placet deo. Et ideo in ps. dicitur. Deus misericordiam et veritatem diligit: gratiam et gloriam dabit d[omi]n[us]. Ista enim semper concomitantur deum scilicet misericordia et veritas. Iste enim sunt due partes regis christi. Sed vt de iustitia tacemus de qua scilicet superioris iam est dictu[m]. Dicamus de misericordia qua scilicet ipse summe diligit. et etiam summe diligenda[m] fidelibus indicauit. Ipse enim misericordiam summe diligit. quia scilicet ipse dicitur Dece. vj. Misericordiam volo et non sacrificium.

fidelibus enim suis ipsam quasi testamentarie reliquit. Ut Luc. vj. Estote misericordes sicut et pater vester misericors est. Ut igitur de misericordia tam diuina quam humana aliquid breuiter dicamus. Nota q[ue] est triplex ratio quare virtus misericordie est habenda. vj. Propter preceptum scripture. Estote misericordes. Propter exemplum figure. Sicut inquit. Propter institutu[m] nature. Pater vester misericors est ad habendam misericordiam nos monet virtus preceptorum imperatorum. Estote inquit misericordes. Adonet actus exemplorum. Sicut inquit. Adonet status progenitorum. Pater vester misericors est inquit. Primum probat dictio imperatorum. Estote misericordes inquit. Secundum dictio exemplorum. Sicut inquit. Tertium dictio generatiua. Pater vester inquit.

Dico igitur q[ue] virtus misericordie nobis precipitur spiritualiter. Et hoc fit cum dicitur. Estote misericordes Sicut enim filij seruant que pater eis in testamento precipit: alii hereditate priuant. Sic et q[ui] deus pater noster nobis in testamento sacre scripture misericordiam precipit et in iustis: necesse est q[ue] ea faciam[us] alii hereditate paradisi nos ipsos spoliamus destitutum[us] priuamus. Sicut enim dicitur Iaco. ij. Iudicium sine misericordia fiet illi qui non fecerit misericordiam. supereraltat enim misericordia iudicium. Et istud preceptu[m] ostenditur cum dicitur est. Estote misericordes. Et etiam precipit Tobias filio suo Tobias. iij. Quomodo poteris ita esse misericors. Et ad Eph. iij. Estote benigni inuicem misericordes: donantes inuicem. Sed nota q[ue] dicit donantes inuicem. Summa enim precipua pars misericordie est donare et remittere iniuriam. Ista enim summe diligit deus. Sicut ergo homo inierit animam habet pelles meliores. Cassia enim specics aromatica que facilliter se plicat vtilior a medicis iudicat. Sic p[ro]certo homo debet habere pelles anime. id est interiores affectiones benignas et misericordes: teneras atq[ue] molles. Electi enim deus ad misericordiam ad indulgendu[m] p[ro] clementiam facilliter inclinari. Quia p[ro]culdubio isti facilliter flectunt: q[ui] et mollicie benignitatis d[omi]n[us] et hoies id est viri r[ati]oales esse noscunt. et apud deum laudabiles iudicant. Estote ergo misericordes. Et hoc non solum in iuuetute: imo etiam in senectute. Quia scilicet castor sp[iritus] vult habere caudam in aqua p[ro] q[ue] de natura piscis est: sine aqua facilliter corrueret. Sic homo precipue debet caudam. id est fine vite sue in aqua misericordie nutrire. ne forte p[ro] vitia corruat. Sic faciebat dauid q[ui] dicebat in ps. Et tunc mecum in misericordia. Estote ergo misericordes. Que tamen omnia sunt p[ro]tra in istos: q[ui] ad modum hoies pedes affectionum non habent molles aut teneros p[ro] clementiam. nec etiam sunt flectibiles p[ro] misericordiam et indulgentiam imo certe ad modum animalium siluestrium pedes habent duros: impios: et crudeles. sicut dicitur Dece. iij. Non est veritas. non est misericordia: non est scia in terra. Maldicium et mendacium. furtum homicidium: et adulterium inuaduerunt: et sanguis sanguinem tetigit. Non sic ergo: sed estote misericordes. vj. iact. vj. Misericordiam et miserationem facite. Et possumus dicere. q[ue] faciend[um] est misericordia multiplici ratione. q[ui] vix p[ro] misericordiam.

Homo a culpa purificat. Homo gratia viuificat. Homo deo pacificat. Homo gloria dignificat. Homo fama laudificat. Homo diuitijs amplificat. Sic homo per oleum misericordie sanata a veneno peccatorum. sicut de sauciatu habemus Luc. x. In cuius vultuibus samaritanus ipso iuit oleum et vinum. vñ prouer. xv. Per misericordiam et fidem purgantur peccata. Et prouer. xvj. Misericordiam et veritatem redimunt iniquitates. Ite p[ro] misericordiam possumus gratia viuificari prouer. xxj. Qui sequitur misericordiam et iustitiam inueniet vitam et gloriam. Ite possumus cum deo pacificari. Nichil enim magis pacificat hominem deo quam misericordia. q[ui] sicut dicitur prouer. xx. facere misericordiam et iudicium placet deo. Ite p[ro] misericordiam possumus cum deo dignificari. q[ui] sicut dicitur j. Mach. ij. Dauid in misericordia

Deo iug

Misericordia.

cordia persecutus est regnū. ¶ Itē p̄ misericordiā possumus p̄ famā bonā laudificari seu nominari: q̄ sicut dicitur Prover. xxij. Qui p̄nus est ad misericordiā b̄ndicetur. ¶ Itē p̄ misericordiā possumus diuitijs ampliari in hoc seculo et in futuro. q̄ sicut dicitur Eccl. xxx. Qui facit misericordiā fenerat p̄rimo. Et sic b̄n̄ p̄t q̄ merito dicitur. Estote misericordes. vñ D̄sec. xij. Misericordiā et iudiciū custodi: et spera in deo tuo. Debemus ergo misericordes eē. q̄ p̄cipi scripturaliter. Estote inq̄t misericordes ¶ Scdo dico q̄ debemus facere m̄iam. q̄ ostendit exēplariter. Et hoc ostendit in hoc vocabulo sicut qd̄ dēnotat mihi similitudinē et exēplū sicut. Exo. xxx. facies sicut in nōte tibi mōstratū est. In quo innuit q̄ per cōsiderationē bonorū exēploꝝ alioꝝ. possumus et debemus ad misericordiā inclinari. vñ de tali sicut p̄t exponi illud Josue. vj. Misericordia vestra quasi nubes matutina. et quasi ros mane p̄transiens. ac si diceret. Quod homo misericors ad exēplū nubis et rois debz pauperes refrigerare. et eorū ardores beneficorū pluuia tēperare. Et nota q̄ ista exēpla misericordie possumus querere In rebus naturalibus. Itē recurramus ad exēpla In figurā enigmatibus. ¶ In naturalia: et simus In scripturā voluminibus. sicut leo. Leo em̄ habet naturā erga hominē valde benignā. Et ideo hominē v̄cōiter nunq̄ ledit: nisi valde famescens. vel valde puocat ad irā. Et ideo simus sicut leo: sicut elephas: sicut lupus. Leo em̄ p̄cedit et mulieribus paruulis solz parceret: et ipsos nec ledere nec grauare. Elephas etiā erga hominē nature est valde pie. Inuentū em̄ hominē errātem s̄m ip̄s. solet ad viā reducere: et ipsus ne a dracone occidat conducere. et a dracone etiā defendere. De lupo etiā inuenitur scriptū: q̄ quodā pietatis instinctu si paruulū expositū a matre solū reperit ipsum non solet ledere: sed magis ab alijs bestijs p̄seruare. Ista igitur exēpla sunt misericordie et pietatis. In quibus p̄ ocul dubio exēplariter instrumur. q̄ indulgendo nostris fratribus debemus cōpati cōdolere. misereri et indulgere: hominibus errātibz. i. ignorantibus. pueris. i. v̄ris puris et innocētibz. mulieribus. i. v̄ris fragilibz et impotētibz. p̄stratis. i. v̄ris victis et se nobis subijciētibz. Inobedientē cordi sufficit inimicos p̄sternere. et posse de eis victoriā et vindictā sumere. nō tamē accipere. vñ In dōnis in lib. soliloquioꝝ. Magna est virtus si nō ledis eum a quo lesus es. Magna est fortitudo si etiā lesus remittas Magna est gloria si cui potuisti nocere parcas. ¶ Ad hec etiā faciunt figure et exēpla sacre scripture. Magna em̄ dulcissimi saponis in archa federis continebat. Oleū etiā in omnibus libaminibz sacrificioꝝ ponebat. que quidē figura fuerunt et signa. q̄ oleū et m̄ina p̄teritis et misericordie debēt in nostris actibus abundare. q̄ ut v̄tq̄ per exēpla sanctorū pat̄z possunt probari. David em̄ fuit misericordissimus: qui saul inimico et aduersario suo quez in cauerna potuit occidere: voluit misericorditer indulgere sicut dicitur 1. Regū. xxij. De samuele etiā legimus. q̄ saulem dei inimicum misericorditer agebat. pro eo q̄ euz a deo re puuari videbat sicut habemus. 1. Regū. xv. Adott etiā misericordia filij israel fratres suos filios inde illesos in mo facia: ost resectos abire liberos p̄miserūt. quos tamē in bello ceperāt et occidere potuerūt. sicut dicit. ij. Paral. xxvij. Ecce ergo quot exēpla nūc inuenimus in antiquis. et Eccl. xliij. De illis dicit. Viri misericordie fuerunt quoz pietates nō defecerūt. Quare vero laboramus de patribz veteris testamenti. qui in fide positi misericordiā habuerunt. cū etiā inueniamus paganos sine fide misericordiā maximam habuisse. sicut narrat Valerius in libro de factis memorabilibus romanorū. qd̄ tamē longū esset per singula enarrare. Exēplis igitur tot et tātis cōmoniti misericordiā diligam⁹ et ipsam exēplo eorū continue faciamus sicut inquit. Et ideo leo papa in quodā sermone tractans illud verbum. Jaco. ij. Iudiciū sine misericordia fiat illi qui non fecit misericordiā: dicit sic. Sine misericordia nō p̄dest

alia queq̄ virtus. Quia licet quis ardeat charitate: licet quis polleat castitate. licet quis fulgeat honestate. nisi tamē misericors fuerit: misericordiā non merebitur. Sic ergo dico. q̄ misericordiā debemus facere et habere qd̄ nobis ostendit exēplariter. quia ostensum est in vocabulo. Sicut. ¶ Tertio dico q̄ misericordia est habēda: quia nobis indicitur naturaliter. qd̄ ostenditur cū dicitur. Pater vester misericors est. Vene ergo sequitur. q̄ nos debemus habere misericordiā a natura: quia sicut patrem sequitur sua proles ut dicit Hiero. in epistola. Natura hominū prona est ad clementiā. Cuz tamē contrariū videntur facere impij et tyranni qui videlicet non videntur esse filij dei. nec hominum naturā habere: sed potius visorum tygridum et draconum. Quia v̄delicet in nullo volunt alijs misericordiā facere: sed potius in omnibz erga paruos crudeliter se habere. Narratur em̄ q̄ in quibusdam regionibus aliqui sunt homines qui per violentiam fati sui de hominibus conuertuntur in lupos. ita q̄ ipsi perdunt humanā speciem et naturam. acquirunt vero lupinam proprietatem et figuram. Tunc em̄ non solum lupi: immo luptis crudeliores efficiuntur. quia animalia bruta non tangunt: homines vero et maxime pueros rapiunt: exterminant et consumunt: quoz hominum qui sic per lunationes transformantur in lupos: dicuntur in montibus aluerne multi cōmorari. De istis etiā facit mentionē Isido. libro. x. ethymologiaꝝ de portentis. cap. ij. Istud videt sapere fabula Duidij. qui de crudelissimo licaone: qui scilz homines occidebat et ad comedendum suis hospitibus eos dabat et exponebat: quapropter a ioue fuit humana figura p̄uatus et in lupum mutatus et transfiguratus. Procerto charissimus: talis videntur hodie ipsi ritualiter esse multi: qui vere propter crudelitatis excessum: nō videntur esse homines immo lupti. quia videlicet lupinā scilicet acquirunt: et humanā clementiā perdidērunt. Quia proculdubio sicut de multis videmus ipsi crudelius q̄ lupi in homines debachant. et plus in bonos q̄ in malos. Anasita em̄ bruta. i. alios boies malos nō solēt ledere: boies nō puros. i. bonas discretas in nocētes p̄sonas solēt rapinis et exactōibz duozare D̄sec. xij. Immolate homines vitulos adorantes. figurati in populis mēdiorū. de quibus dicit Hiero. l. Crudeles sunt et in misericordes: vox eorū quasi mare sonabit super equos ascendēt quasi vir paratus ad p̄clū p̄tra te filiā babilon. Non sic charissimus nō habeamus naturam crudelē et lupinā: sed potius piam. misericordem et humanam. Quia proculdubio pater noster misericors est vnde in ps. dicit. Quomodo miseretur pater filioꝝ miseratus est dñs timentibus se. vnde etiā sequit. Quod si pater noster misericors est nos filij debemus naturaliter esse. Talis dico igitur prout vltimū est misericordia est habēda. ut nobis naturaliter concrata. Quia pater noster misericors est. Ut nobis exēplariter demonstrata et ostensa in aduerbio sicut. Ut nobis scripturaliter predicata: qd̄ ostenditur in hoc qd̄ dictum est. Estote misericordes. Et hec de misericordia humana sufficiant. ¶ Sed si vis de misericordia diuina dicere. Possumus notare. q̄ diuina misericordia a nobis humiliter debet implorari triplici ratione. Quia scilicet ista est

¶ Peccatoꝝ reuocatiua. Est dico reuocatiua hoīm. ¶ Miseroꝝ consolatiua. peccatoꝝ. Nullus em̄ peccator. ¶ Beatoꝝ premiatiua. tota malo reuocat. nisi dei misericordia mediāte et ip̄s interi⁹ inspirate sicut in beato paulo cōuerso apparuit. Et iō ipse dicit. j. Tymo. j. Misericordiā p̄secutus sum. qm̄ ignorās feci et in ps. de misericordia ei⁹ p̄ueniet me. misericordia em̄ dñi est sicut vn⁹ lapis p̄ciosus. qui dicit laparea: q̄ bz h̄rute ad aspectū suū oīs aialij attractiua. Dia em̄ aialia i aspectu hui⁹ lapidis mirabiliter delectant. et ad ip̄m aspectū endū quasi p̄uolentiā attrahunt. ¶ Misericordia beatiā quas per violentiā capere nequeūt: p̄ virtutē istius lapidis sine difficultate capiūt. Sic p̄certo charissimi. facit misericordia

cit misericordia dñi. Attrahit em̄ ad salutē oīa genera peccatorū virtutē em̄ h̄ cordiū attractiua: a malo re-tractiua. ⁊ idocouatores. i. p̄dicatores ad captendū et couertendū bestias. i. peccatores. isto lapide debent vti sc̄s p̄dicare de dei misericordia infinita. Multi em̄ obstinati ⁊ desp̄ati peccatores p̄ solū aspectū diuine misericordie p̄uertunt: qui nullo modo p̄ asperā correctiōnē mutant. Tali misericordia videbat dauid fuisse tractus ⁊ a malo reuocatus qui dicebat in ps̄. Misericordia tua magna est sup̄ me. et eruisi animā meā ex inferno inferiori. Et alibi. Ipse autē est misericors et p̄picius fiet peccatis eorū. ⁊ nō disperdet eos. Ista est ergo peccatorū reuocatiua. ¶ Itē dei misericordia est misericordiarū p̄solatiua. Et hoc est qd̄ petebat dauid in ps̄. fiat misericordia tua vt̄ confoletur me: q̄ mādara tua exq̄ sui. Istud em̄ est regulare q̄ in quacūq̄ tribulatione vel miseria homo fuerit: si p̄funde deū inuocat. percipiet misericordiā ipsius ip̄m̄ consolantē: q̄ sicut dicit in ps̄. Deus est multe misericordie oībus inuocātib⁹ se. Sicut em̄ patet mater populo famescētē ⁊ clamāti solet māmillā porrigere. Sic deus omni pauperi tribulato ⁊ indigētē: si digne clamat ad ip̄m. ⁊ si in ip̄o cōfidat: solet misericordiā facere ⁊ imp̄dere. Et ideo clamabat dauid dicēs. miserere mei dñe miserere mei: qm̄ in te p̄didit aīa mea: h̄ic v̄o nota q̄ q̄uis dei misericordia sit principalr̄ attendenda nunq̄ nisi sua iustitia est obliuiscēda. Aries em̄ iacet equalr̄ sup̄ latus dextrū et sinistrū p̄ mediū annū in dextro: ⁊ p̄ mediū annū in sinistro: Sic v̄e charissimi debemus equalr̄ per consideratiōnē iacere in latere dextro diuine misericordie ⁊ in latere sinistro diuine iustitie vt. s. p̄ dei misericordiam ad bonū excitemur. ⁊ p̄ dei iustitiā a malo retrahamur sicut em̄ d̄. Eccl̄. v. Misericordia ⁊ ira euz illo est. Et nunq̄ debemus in dulcedine sue misericordie tm̄ sperare qn̄ continue debeamus irā sue iustitie formidare. Qd̄ est p̄tra multos s̄c̄s porcos: q̄ porcus s̄m̄ p̄li. dñi in luto dormit. plus dormit in dextro latere q̄ sinistro. Q̄ p̄certo m̄lūdi peccatores in luto delictarū dormientes: plus insistūt dextro latere diuine misericordie q̄ sinistro sue iustitie. Isti em̄ dei iustitiā nō p̄siderant: sed de sua misericordia semp̄ sperāt. Dicunt ⁊ quidē fatue q̄ deus nunq̄ fecit eos vt̄ ipsos dānaret ⁊ p̄deret. Et bene dicitur sicut fatuus: q̄ saluator est sicut cāp̄ for̄ q̄ denarios ponderosos retinet: et de leuionibus se expedit. sic sunt isti ⁊c. Etia dicitur q̄ in fine dicit suoz penitebūt. ⁊ q̄ interim de penitentia sua nō curabūt. Tales enim vident dicere illud Eccl̄. v. et Eccl̄. xvij. Misericordia dñi magna: oīm peccatorū meoz miserebitur. Sed isti sunt fatuissimi: q̄ p̄culdubio ipse semp̄ simul h̄ misericordiā ⁊ iustitiā. dulcedinē ⁊ rigorē. benignitatē ⁊ seueritatē. ⁊ s̄m̄ sua occulta iudicia: ipse n̄c̄r̄t̄if̄na n̄c̄r̄t̄if̄na. ⁊ hoc nō ad nostrā ordinatiōnē: s̄ ad suā dispositiōnē. sicut ip̄e dicit Exo. xxxij. Miserebor cui uoluerō ⁊ clemēs ero in quē mihi placuerit. Qd̄ est tutū ex toto in dei misericordia p̄fidere immo necesse est seueritatē sue iustitie p̄cauere. Q̄ sicut d̄. Eccl̄. xvij. Misericordia ⁊ ira cū ip̄o est. Est igit misericordia miseroz p̄solatiua. ¶ Itē dei misericordia est bonoz p̄miatiua. Beati em̄ in patria p̄miant a dei misericordia nō a iustitia. Merita em̄ nostra nō possunt ascēdere ex cōdigno ad habendū gl̄iam paradisi. q̄ sicut d̄. T̄p̄t̄. iij. Non ex operibus iustitie que fecim⁹ nos: sed s̄m̄ suā misericordiam saluos nos fecit. Et hoc est quod petebat dauid in ps̄. Q̄tēde nos. dñe mi. tuā. ⁊ salu. tu. da nob. Et sic breuiter p̄t̄ q̄ dei misericordia est bonoz p̄miatio est miseroz p̄solatio est peccatorū reuocatio. ⁊ hec sufficient. Vide infra de pietate.

Mysteriū. Nota q̄ mysteriū sumit p̄re secreta ⁊ occulta. Et p̄re sub enigmate p̄ducta ⁊ prelata. Et id̄ mysteriū in scriptura sumit p̄ Secretorum confessione. Fidet sacramentoz absconsione. Figurarū ⁊ enigmatum inuolutione.

Dico pro secretoz p̄fessione. Et sic sumit Prouerb. xx. vbi dicit. Si qui reuelat mysteria ne cōmicearis. Itē p̄ fidei ⁊ factoz absconsione. Et sic sumit. i. Cor. xij. Sp̄s loquit mysteria. Et. i. Cor. ij. Loq̄mur dei sapiētia in mysterio absconditā. Itē p̄ enigmatū inuolutione. Et sic sumit. i. Cor. xv. Ecce mysteriū vobis dico ⁊c.

Mittere. Missus. Missio. Cuz mittere pertinet ad superiorē mitti nō ad inferiorē hinc est q̄ mittere est signū autoritatis. mitti vero signū est humilitatis. Dicamus ergo q̄ deus mittit ad diuersas opationes. diuersa genera ministroz. Mittit em̄ filium ad redimendum.

Spiritum ad confirmandum

Angelos ad ministrandum.

Prelatos ad gubernandum.

Doctores ad predicandum.

Ciros iustos ad operandum.

Demonos ad malos puniendū.

Tormenta ad malos ferendū.

Beneficia ad bonos consolandū

¶ Dico ergo q̄ filius est missus ad nostrā redēptionē

Et de hoc d̄. Gal. iij. Misit deus filiū suū factū ex muliere. factū sub lege ⁊ eos q̄ sub lege erāt redimeret. Itē

missus est sp̄s sanctus ad nostrā in fide p̄firmationē.

vide Job. xij. Paracletus autē sp̄s sanctus quē mittet pater in noīe meo: ille vos docebit oīa. Et Sap. ix.

Misit sp̄m̄ sanctū suū de altissimis. Itē mittunt angeli ad nostrā admistrationē. vñ Mal. iij. Ecce mitro

angelū meū ⁊ p̄parabit viā tuā aī te. Itē mittunt plati ad mōdi gubernationē. Et de hoc habet in ps̄. Misit moyses seruū suū aaron quē elegit ip̄m. Itē mittunt

doctores ad nostrā informationē. vñ Hier. i. Ad oīa ad q̄ mittā te ibis: ⁊ que mandauero tibi loquaris ad eos. Itē mittunt viri iusti p̄ bonā opationē. An de

patrefamilias d̄. Mat. xx. Qd̄ cōuentione facta cum operariis ex denario diurno: misit eos in vineā suā. Itē

mittunt demones ad malos siue ad maloz deceptionē. vñ. ij. Thes. ij. Mittet illis de opatorē erroris vt̄ cre

dāt mēdacio. Itē mittunt tormenta ad maloz punitiōnē. vñ ps̄ Misit sagittas suas ⁊ dissipabit eos. fulgura multiplicauit ⁊ p̄turbauit eos. Itē mittunt bñficia ad bonoz p̄solationē. Et sic d̄ in ps̄. Misit de⁹ misericordiā suā ⁊ v̄itatē suā ⁊c. ¶ Si vis alio mōdie q̄ mittere accipit quadrupl̄. Accipit em̄ p̄ponere. Et sic accipit Job. xxi. Mittite in dextrā nauigij r̄d̄e ⁊ inuenietis. Item accipit p̄ dare seu distribuere. Et sic sumit Joel. ij. Misit vobis frumentū v̄inū ⁊ oleū. Itē sumitur pro affligere. ⁊ sic accipitur in ps̄. q̄ dicit. Mittit cr̄stallū suū sicut buccellā ante faciē frigoris eius quis sustinebit. Itē sumit p̄ destinare seu p̄nulgare. ⁊ p̄ legare ⁊ sic accipit cōter qm̄ aliq̄s sup̄ior: mittit alicui aliquā p̄sonā inferiorē. sicut de p̄p̄o d̄. Luce. x. q̄ ipse designauit alios. lxxij. ⁊ misit illos binos añ faciē suā in oēm locū in quē erat ip̄c̄v̄eturus. Et sic s̄m̄ istos q̄ tuoz mōdos accipiendū possumus notare q̄ est quedam

Missio personalis admurationis

Missio liberalis collationis.

Missio corporalis afflictionis.

Missio supernaturalis p̄clationis.

Pr̄mū probat siue significat mutabilitatē. Secundū liberalitatē. Tertū tribulationē. Quartū iustitiā

ne. ¶ Primo ergo dico q̄ vnū est mittere mutabilitatis. Et hoc est qm̄ hō mittit ⁊ ponit de vno statu in aliū ⁊ qm̄ p̄uertit se de vno in virtutē. de peccato in gratiā. de gratia in gloriā. Vel quando mittit manū suam ad aliquid operandum. Et s̄m̄ hoc dico q̄ quidam

Mittunt in mare p̄ penitentia. Mittunt dico q̄

In ignē per amicitia. dā in mare penitentie. Et sic Jo.

Exterius per depressionē. nas dixit Jo. ij.

Inferius per subiectionē. Mittite me in mare ⁊ cessabit mare. Et sequit. Qd̄ mi

serunt eū in mare ⁊ cessauit mara furore suo. Quia

procerto charissimif: homo in mare penitentie mittit. mare. i. amaritudo inferni ab eo mitigat. Itē mittunt quidā in ignē charitatis & amicitie. Et sic legitur Luc. xij. Ignē veni mittere in terrā: & qd volo nisi ut ardeat. Itē mittunt quidā ceterius p depressionē. sicut dicitur Math. v. Ad nihilū valet vltra nisi ut mittatur foras & pulchetur ab hominibus. Itē quidā mittunt infernus per humilē subiectionē. sicut dicit Math. iiij. Si filius veies mitte te deorsum. Sed proculdubio multi sunt qui non ponūt nec mittūt. nec mittantur isto modo: s; magis modo p trario & diverso. q; procerto

Quidā mittuntur in ignē avaricie.
 Quidā mittuntur in tenebras ignorantie.
 Quidā mittuntur in carnē pigricie seu accdie.
 Quidā in porcos luxurie seu immundicie.
 Quidā in caminū infernalis pestilentie.
 Dico in ignē avaricie. sicut dicit Math. ix. Qd lunaticus holcm sepe in aquā & in ignē misit. Et Amos. i. Adit tā ignē in domū azael. De tenebris ignorantie pōt exponi illud Math. xxij. Qd precipitur de boie non induoveste nuptiali: q; ligatis pedibus & manibus mittat in tenebras tenebrosas. De carcere pigricie potest exponi illud Math. xvij. de illo qui fuit missus in carcere quousq; redderet vniuersus debitū. De porcis vero. i. de immundicijs luxurie potest exponi illud quod demones a spō petierunt. Math. v. Si egis nos hinc: mitte nos in porcos. De caminō vero infernalis miserie dicitur Math. xij. Qd angeli separabunt malos de medio iustor: & mittent eos in caminū ignis: ibi erit fletus & stridor denticulorum. Et sic ergo patet quō mittere significat localē mutabilitatē. ¶ Secundo dico q; mittere significat legalē liberalitatē. Et sic sumitur pro liberalitate diuina que multa beneficia quotidie mittit nobis. Misit em̄ nobis de paradiso filium suum tanq; Sapientiam vt instrueremur.
 Medicinam vt sanaremur
 Precium vt redimeremur.
 Panem vt satiareremur.
 Duceremur vt conduceremur.
 Tutorem vt protegeremur.
 Visitatorem vt consolaremur.
 Subnatorem vt prouideremur.

¶ Dico q; deus. hoc est dei filius missus est nobis sicut sapientia ad instruendū. Et hoc est quod petebat. Sap. ix. Da mihi inquit sedis tuarū assitricē sapientia. mitte illā de celis sanctis tuis. Itē sicut medicinas ad nos. sanā dū vñ ps. Misit rōbū suū & sanauit eos. Et Thobie. xij. Hunc misit me dñs vt curarem te. Item sicut precium ad redimendū. ps. Redēptionem misit dominus populo suo. Item sicut panē ad satiandum. ps. Panē de celo dedit eis in abundantia. Itē sicut ductorem ad conducendū. ps. Misit ante eos virum &c. Itē sicut tutorem ad protegendū. Exo. iij. Obsecro domine mitte quem missurus es. Itē sicut visitatorem ad consolandū. Ande. ij. Regū. x. dicitur Qd dauid misit viros ad consolandū regē Amon super morte patris sui. Itē sicut gubernatorem ad prouidendū. vnde Gen. xlv. Pro salute vestra misit me deus ante vos. Sic ergo per quo modo mittere signat legalē liberalitatē. ¶ Tertio dico q; mittere signat immisam penalitatē. Et sic accipitur quando deus mittit nobis pestilentias & tribulationes propter belicā nostrā. quod vtiq; quandoq; facit ad nostram

Correctionē.
 Probationē.
 Condemnationē.
 ¶ Ad nostrā correctionē dico. Et sic dicit Treuo. j. De excelso misit ignē in ossibus meis & erudiuit me. Itē ad probationē. sicut in Job & Thobia apparet. Ande treno. ij. Misit in renibus meis filias pharctre sue. Math. etiā. x. dicitur. Ecce ego mitto vos sicut oves in medio luporū. Itē ad condemnationē. Et sic immittit deus peccatoribus mortē eternā. De quo Amos. iij. Misit viros mortē in via egypti. Et sic igit pars quō mittere

signat inflicta penalitates. ¶ Quarto dico q; mittere signat siue designat supernā autoritatē. Sicut em̄ dicitur est mittere p̄inet ad superiorē. mitti rō ad inferiorē Et sic cōiter accipitur mittere & mitti. Quia proprie illi dicuntur missi qui a deo mittuntur. destinantur & ordinantur ad populū gubernandum. Et sic oēs persone superiores siue ecclesiastice siue seculares possunt dici missi. Quia sicut reges gubernant regnū suū per officiales quos ad diuersas partes regni sui dirigūt atq; mittunt. Sic deus per officiales suos scilicet per prelatos & p̄dicatores. per principes & alios iudices quos per suam occultā prouidentia in mundo destināt atq; mittit. regit & dirigit totū mundū. Et ideo sicut ille q; mittitur debet facere voluntatē dei ipm̄ in diuersis officijs destinantis. sicut xp̄us innuit in seipso dicens. Johan. vj. Descendi de celo non vt faciam voluntatem meā: sed voluntatē eius qui misit me. Et ideo generalit̄ de talib; oibus missis p̄t exponi illud Job. xxxij. Nūquid mittes fulgura & ibūt. & reuertētia dicēti tibi assumus. q. d. Illi quos tu deus mittis: debēt esse fulgura & reuertētia et dicētia assumus. In q; bus rōbis aduertē q; missi debent moralit̄ loquendo sincerit̄ ingredi. qd ostenditur cū dicitur. Nunquid mittes. quasi diceret: a te & non ab alio debeat mitti. Celerit̄ p̄gredi. quod ostenditur cū dicitur. Ibunt & dicent assumus. Aniliter congregi. qd ostendit cū dicitur. fulgura que. s. sunt maxime potestatis. facillit̄ regredi. quod ostendit cū dicitur reuertētia. ¶ Dico ergo q; tales missi debent esse sincerit̄ ingredientes. quod ostenditur in verbo. Nunquid mittes. quasi diceret ad te deus & non ad aliū p̄tinet missio institutio & p̄motio. Solus em̄ rex potest instituire & mittere per regnū suū officiales suos & legatos alsi ab alio non habente potestates mitterentur veri legati seu missi: nullatenus crederentur. Sic vere in regno huius mundi: & maxime in ecclesia non debet aliquis introduci in officium legationis seu p̄clationis nisi a rege deo: q; nullus assumit sibi honore: sed q; vocatur a deo sicut aaron Debe. v. Als si carnalis affectio seu symonie corruptio ipsum introduxerit. verus legatus vel missus nunq; erit. Mittes ergo. vt sic quislibet talis possit dici illud Dicit. xxvj. In veritate enim misit me dominus: vt & de eo exponi possit illud Job. i. fuit homo missus a deo cui nomen erat iohannes. ¶ Aduertē q; tales a deo missi sunt vt cōmuniter ceteris discretiores: q; homo. famosiores: in quia habent nomen. Ceteris perfectiores: q; dicitur in quo est gratia. quia iohannes. Procerto hodie non sic. quia vero pauci sunt qui a deo mittuntur et instituantur: quia aut per ambitionē se ingerunt. aut per carnis affectionem seu symoniam sine iussu domini se introducunt. vnde dicit dominus Dicit. xxij. Non mittebam prophetas & ipsi currebant. non loquebar illis et ipsi prophetabant. Isti em̄ debent expectare domini p̄ceptū. immo etiā illud deberent cū timore & reuerentia suscipere. & se etiam excusare. Sicut habemus exemplū in moyse. quē cū dominus ad p̄clationem mitteret pro populo liberando. vix et cum difficultate voluit acceptare. sicut habetur Exodi. ij. Sed nō sic isti immo p̄certo ipsi se ingerunt non vocati: dicentes illud Esa. vj. Ecce ego: mitte me. non sic ergo tales nisi sincerit̄ ingredientes. Mittes inquit. Nota hic de bethsaida q; interpretatur missus. Johan. v. ¶ Deinde dico q; ipsi debent esse celerit̄ progredientes. Ibunt inquit. & dicent assumus. Omnia enim que a superioribus huc mittuntur: suum officij celerit̄ exequuntur. Sicut patet de vento & de aeris statione &c. & ceteris aeris impressionibus. Sicut illi qui a deo huc mittuntur ad ecclesie officia sua peragenda. debent ipsa exequi cum celeritate non cū tarditate. cū diligentia: non cū pigricia: cū sedulitate: non cū ignauiditate. Ibunt inquit & dicent assumus. Ezechi. j. Animalia ibant & reuertebant in similitudine ignis choruscantis. Ulde. s. de Ire Ut de tali talium sedulitate possit exponi illud Exod. xxxij. Mittā

xxxij. Mitta precursorē tui angelū. Deniq; dico q̄ tales missi debent esse viriliter congregantes. q̄ ostenditur cū dicitur q̄ ipsi debent esse fulgura. q; sicut fulgura maxime sunt p̄tatis et virtutis: ita q̄ fortitudine sua sciunt et penetrant: vident et dissipant quicquid tāgunt. Sicq; tales missi seu legati debēt habere tantā audaciā: p̄stantiā et virtutē q̄ contra impios et p̄teruos debent viriliter dimicare et ipsos p̄ iustitiā enervare. vnde psal. Misit sagittas suas et dissipavit eos. fulgura multiplicavit et conturbavit eos. Uide. ā. de fulgure si vis applicare. Insuper dico q̄ tales missi debent esse facilliter regredientes. q̄ notatur in verbo Reuertentia Regatus em̄ missus a papa. facta legatiōe reuertitur ad eundē. Sicq; bonus platus facto officio sibi commisso in hoc mūdo: taliter se habere debet q̄ in egressu vite possit ad deū q̄ ip̄s miserat ad patriā reuēire. Reuertentia inq̄. vt sic ipse possit dicere illud Thobi. xij. Reuertar ad eū qui misit me: vos autē benedicite deum Et sic p̄t̄ q̄o missi et legati a deo debent Ingressi. Progređi. Congredi. Egredi. Et hec sufficiant.

Mitis. mitigare. Cum mititas et benignitas mansuetudo et modestia quasi pro eodē supponant. Modestitas q̄ mititas est quedam animi modestia exterioribus verbis et actibus declarata. Igitur dico q̄ in scriptura Virtus mititatis est habenda: quia Inducitur naturaliter. Iniungitur magistraliter. Ostenditur exemplariter. Assistitur socialiter. Erigitur supernaliter.

Dico ergo q̄ virtus mititatis naturaliter indicit. Homo em̄ est animal mansuetus naturaliter. q̄ nimmo si q̄d crudelitatis erexit. p̄tra naturā propriā opatur. Exēplo ouis vel bouis. que sunt animalia mitia. que si morderet in naturaliter agere viderent. vnde de Moyse dicitur Num. xij. Quō ipse erat mitissimus super omnes homines q̄ morabant in terra. Et hoc etiā satis ostendit ipsa factura hoīs que. s. non h̄z aculeos ad pungendū: cornua ad percutiendū. dentes acutos ad moriendū. ungues recuruos ad lacerandū: sed p̄certo ipse habet manus molles ad leniendū. vultū gratū ad cōplacendū. oculos pios ad mititandū. et mansuetudinē ostendendū: et ad iras aliorū p̄viriū mitigandū. Iracundus em̄ puocat iras q̄ aut patiens est mitigat suscitatas. Prover. xv. Mititas ergo naturaliter indicit. Itē dico q̄ mititas magistraliter iniungitur. s. ex mādato d̄i vno ps. Dirigit māfuctos in iudicio: doccebit mites vias suas. Itē exēplariter p̄ponitur seu ostēdit. s. in persona xp̄i et sanctorū. Ipse em̄ est qui dicit Mat. xj. Discite a me q; mitis sum et humilis corde. vnde sibi dicitur in ps. Quō tu dñe suavis et mitis: et multe misericordie oibus inuocantibus te. Itē socialiter assistitur. q; s. societas mitiū valde diligit et libenter ab alijs frequētur. Quō sicut scriptū est. Melius est humiliari cū mitibus q̄ diuidere spolia cū superbis. Prover. xvj. Itē mititas supnaliter p̄mouet seu erigit: et hoc p̄certo t̄paliter et eternaliter. Quō em̄ t̄paliter mites libenter p̄mouent et erigunt ad seculi dignitatē. Iuxta illud Eccli. x. Sedes ducū sup̄borū distrahit dñs et regnat: refacit mites p̄ eis. finaliter. Quō extollunt ad eternā felicitatē. Mat. v. Beati mites qm̄ ipsi possidebunt terram. Et breuiter dico q̄ ad quēlibet virū iustū pertinet mitē esse et suas et aliorū impatientias p̄viriū mitigare. Quō. s. h̄z dulce multiplicat amicos et mitigat inimicos. Eccli. vj. Exēplo xp̄i qui p̄p̄riā irā mitigare d̄ se non vindicando. ps. Mitigasti oēm irā tuā. auertisti ira indignationis tue. Alios et mitigat ip̄s impetuosos refrenando. ps. Tu dñaris p̄tati maris motum autē flue tuū eius: tu mitigas. Talis autē mitigatio xp̄i et p̄p̄rie sue seu iustitię. seu etiā aliene misericordie. finaliter fiet in iudicio: q; s. p̄o de mitigatiōe iustitie sue erigat iustos d̄ in ps. Ut mitiges et a diebus malis donec

sodias peccatorū fouea. Unū tñ aduerte q̄ is boni mites diligant: mali tñ ipsos hodie vilipendūt et grauant et ipsos decipiūt et defraudant. Esa. xxxij. fraudulentū vasa pessima sunt. Ipse em̄ cogitationes consignabit ad perdendos mites. Sufficit. videri vbi mansuetudo.

Moab. Hora q̄ p̄ moaby cōiter itelligitur in scriptura peccator siue p̄tōres Moab em̄ interpretat ex patre. q; peccatoribus dicit Jobā. vij. Nos ex patre dyabolo estis. Moab em̄ fuit populus gētiliū qui semp fuit populus p̄trariū et nociuus. ad deū notandū q̄ mali semp p̄trariant bonis. et eis p̄tōplūs p̄nt aduersant. Un. ij. Paral. xx. d̄. Congregati sunt filij moab et filij amon ad iosaphat: vt pugnaret p̄tra eū De moab ergo. i. de peccatoribus est notandum. q; isti sunt dū viuunt in hoc mundo. videlicet

Transgressores diuine voluntatis.
Sectatores superbe vanitatis.
Possessores mundane facultatis.
Predatores terrene ciuitatis.
Dico ergo q̄ isti sunt diuine voluntatis transgressores: Un. iij. Reg. i. d̄. p̄curicatus est moab. Itē isti superbe vanitatis sunt sectatores. Un. Esa. xvj. Audiuimus superbiam moab. sup̄bus est valde. Supbia eius et arrogantia eius et indignatio eius plusq̄ fortitudo eius. Itē mundane facultatis sunt possessores. vñ Biere fl. vij. fertilis fuit moab ab adolescentia sua in captiuitatē nō abiit. nec est trāsffusus de vase in vas. Idcirco permānit gustus eius in eo: et sapor eius nō est imutatus. Itē isti terrene ciuitatis sunt p̄tatores. Un. iij. Reg. ij. Hic p̄ge ad p̄dam moab. Itē est p̄p̄s peccatorū p̄pter ista: quia p̄nuabitur interna securitate. Delebitur superna autoritate. Fudabitur eterna prosperitate. Damabitur eterna aduersitate. Dico igit q̄ p̄tōres securitate puabunt inq̄tū. s. eter nis tremoribus tristabūt. Un. Ero. xv. Robultos moab obrinuit tremor. obniguerūt oēs habitatores chanaā. Itē dei autoritate delebūt. Un. Hu. xxj. Ne tibi moab: peristi popule thamos. Itē mūdi prosperitate nudabuntur. Esa. xv. Q̄nus moab q; nocte vastata est ar. moab p̄ticuit. Itē inferni aduersitate grauibunt. vñ Biere. fl. vij. per totū capitulū. Castata est moab et ciuitates eius succense. Et iterū ibidē. Abscisum est cornu moab et brachiū eius p̄tritū est. Et iterū ibidē. Ablata est lecticia de carmelio et de terra moab. Itē ibidē. Super oia te cta moab oīs planctus: qm̄ p̄triu moab sicut vas inuile deieci ecrucit: moab: et p̄fusus eritq; moab in derisum et c. Sufficit.

Modestia. Modeste. mode-

stus. Moderatio. Hora q̄ Modestia d̄ra modo. vnde modestus idem est q̄ modus honestus. Differunt autem mititas et modestia. Quō mititas est interius in animo. modestia vero est exterior in operatione et in factō. Modestas est erga proximū modestia spectat ad se ipsum. Igitur dic q̄ oia faciēda sunt a prudentibus modeste et moderate: non impetuose. temere vel funeste. Modestia em̄ valde decet quēlibet virū iustum: et maxime ecclesiasticū vel p̄latū. Unde. j. T̄ymoth. iij. Episcopus oportet esse prudentē: sobriū et c. sequit. Nō percussorem. sed modestū. vnde. j. Petr. ij. Unanimis in oratione: misericordes: humiles estote. Et si vis dic q̄ modestia est habenda. Quia Nonnet ad compassionem. Inflammat ad dilectionem. Ornat ad conuersationem. Commendat operationes. Comunicat et cōcomitat miserationē. Dicā ergo q̄ modestia exorat cōpassionē. Libēt̄ em̄ cōpatit̄ q̄s in necessitate hoī modesto q̄ p̄teruo. Exēplo modesti viri p̄ cuius iniusta morte rex q̄ iniquus legisset: fleuisse. recordat̄ inq̄ defuncti modesti ar̄ sobrieta tē ita q̄ occisorem in eodē loco vbi cum occiderat fecit

Modo.

occurrit. Sicut enim dicitur. **q. Macha. iij.** **Itē inflāmat dilectionē. hominē em̄ piū r̄ modestū diligit̄ etiā eius contrarij. s. hoies impij r̄ superbi.** Ideo **Colof. iij.** dicitur. **Induite vos sicut electi dei: sancti r̄ dilecti viscera misericordie: benignitatē: humilitatē: modestiā: patientiam: supponentes inuicē r̄ donantes.** Itē adornat cōuersationē. Certū est em̄ q̄ p̄uersatio hominis maturi r̄ modesti valde reputat. Ad **Tymoth. iij.** Admone illos non litigiosos esse: sed modestos et mansuetos ad oēs homines. Itē cōmendat operationē. Opus enim quod fit cū modestia r̄ maturitate amplius cōmendatur. Ad prudentē em̄ pertinet q̄ sit modestus in operationibus suis. sicut de illo principe dicebat **rex. iij.** **Macha. ix.** **Confido em̄ cū humane r̄ modeste acturus vobiscū.** vnde **Jac. iij.** dicitur. **Quō sapientia que defursus est primū quidem pudica est deinde pacifica et modesta r̄c.** Itē p̄comitat̄ miserationē: quāt cōter hoies modesti sunt misericordes r̄ **pij. j.** **1. Pet. iij.** **Ananimes in oratione estote misericordes modesti: hūiles r̄c.** Unde **infra de Patientia. Et. s. de Virginitate r̄ Modestitudine r̄c.**

Modicū signat in bono et in malo. In bono enim signat et inuenitur.

Modicū penitentie. **Modicū affluentie.** **Modicū amicicie.** **Modicū patientie.**

Inuenit em̄ modicus penitētie: q. s. quicquid boni patiunt̄ in hoc mūdo: valde modicū pōt dici.

vnde **Ecclesi. ij.** **Modicū laboravi r̄ inveni mihi multā requiē.** Itē inuenit modicū affluentie. De affluentia enim deliciarū r̄ diuitiarū debemus modicū sumere. s. ad necessitatē nō ad voluptatē. Et sic **legij. j.** **Tymoth. v.** **Modico rino vter: ppter stomachi necessitatē.** Itē inuenit modicus amicicie. **Modicū em̄ bone fidelitatis vel boni amoris qd̄ deo impēdimus ab ip̄o mariniū reputat.** Unde **Luc. xij.** **Euge serue bone r̄ fidelis: q̄ in modico fuisti fidelis r̄c.** De isto etiā modico dicit **r̄ps. Job. vij.** **Adhuc modicus tempus ero vobiscum.** Itē inuenit modicū patientie. totū em̄ tempus huius vite vnū modicum dicitur respectu eternitatis. Et ideo mala que hic patimur: sunt in patientia sustinenda: vnde **Apocal. vj.** **Sustinete adhuc modicū tempus donec impleat̄ numerus fratru vestroꝝ.** Et **Esa. xxxij.** **Abcondere modicū ad momentū donec pertranseat indignatio mea.** Et sic patz q̄ modicū sumitur in bono **¶ Sed adhuc dico q̄ aliquando etiam r̄ cōter modicū sumitur in malo.** Et sic dico q̄ in scriptura inuenit q̄ mali in hoc mundo habent omnia bona modica r̄ quasi nulla. Habent enim

- Modicum stabilitatis.**
- Modicum credulitatis.**
- Modicum sagacitatis.**
- Modicum virtuositatis.**
- Modicum durabilitatis.**
- Modicum taciturnitatis.**
- Modicum securitatis.**

¶ De modico ergo stabilitatis r̄ de paucitate eius intelligo illud **Esaie. xxxij. Expecta r̄ expecta modicus q. d. tales modicū p̄seuerant in eodē statu.** De modico credulitatis seu infidelitatis dicit **Math. xij.** **Modice fidei quare dubitasti de modico sagacitatis dicit **Jo. xij.** Adhuc modicū lumē in vobis est.** Itē de modico virtuositatis dicit **Apoc. iij.** **Eccce dedi ostiū apertū corā te sciens q̄ modicā habes virtutē.** Itē de modico durabilitatis dicit **Jaco. iij.** **Que aut̄ est vita nostra nisi vapor ad modicū parēs.** Itē de modico taciturnitatis dicit **Jac. iij.** **Lingua qd̄ modicū mēvius est r̄ magna exaltat.** Itē de modico severitatis dicit **Mat. viij.** **Quid timidi estis modice fidei.** **¶ Vel si vis dic q̄ p̄ istud adverbium modicum intelligitur peccatū quod vere ita modicū bz de essentia q̄ a sanctis non solū dicitur modicum: immo nihil omnino.** Ideo nota q̄ per modicū intelligitur **Peccatū malicie et fatuitatis.** **Peccatū nequicie r̄ iniquitatis.**

Peccatū stulticie et fatuitatis. De peccato malicie dicit **1. Cor. v.** **Et **Gal. v.** Modicum fermentū totā massam corrūpit.** De peccato nequicie dicit **Lu. xvj.** **Qui in modico iniquus est. r̄ in maiori iniquus erit.** De peccato stulticie dicit **1. Cor. xj.** **Utinā sustineretis modicū quid insipientie meret. Et hec de modico sufficiat. Unde infra de **Parum.****

Nota q̄ modo q̄ns sumit p̄ tpe preterito. q̄ns p̄ presenti. q̄ns p̄ futuro. sicut cū dicitur. **Modo venit: modo vadit: modo ibo.** Et cōter tamen modo sumitur pro nunc. pro statim. r̄ similibus signantibus presens tempus. Applicādo igitur ad tēpora que nunc vel aī nobis sunt vel erūt presentia. **¶ Notemus q̄ in scriptura reperit. Unū modo quō semper labit nec est durabile.** Unus modo quo virtus nascitur r̄ est laudabile. Unū modo quo salus panditur r̄ est mirabile. **¶ Primū est nature.** Secundus gratie. Tertius glorie. **¶ Primo ergo dicā q̄ in scriptura reperitur vnū modo nature labentis. Et sic pro cetero per modo intelligitur vita presens que certe non est nisi vnū nunc. vnū statim. vnū protinus. vnū modo.** **¶ Et sic certe possum dicere q̄ vita presens est vnū modo. scilicet**

- Indigentie et nuditatis.**
- Ignorantie et cecitatis.**
- Impotentie et debilitatis.**

¶ In isto ergo modo vite presentis viget nuditas r̄ indigentia. Unde **1. Pet. iij. c.** dicit. **Quō in hoc peccatis mei abraam r̄ timor ysaac affuisset mihi: forsitan modo nudū me dimisisses.** Itē in illo modo vite presentis viget cecitas r̄ ignorantia. **Job. xij.** **Quod ego facio tu nescis modo. scies autē postea.** Itē in illo modo viget debilitas r̄ impotentia. Unde **Job. xij.** **Christus dicit **1. Pet.** Duo egovado non potes me modo sequi. Sequitur. **Quare nō possum te modo sequi: Et illud **Job. xvi.** Multa habeo vobis dicere que non potestis portare modo. Patet ergo q̄ est vnū modo nature labentis. **¶ Secundo dico q̄ est vnū modo gratie presentis. Et sic dicam q̄ gratia que nunc datur in presenti christi fidelibus est******

- Unū modo iustitie et equitatis.**
- Unū modo credentie r̄ veritatis.**
- Unū modo innocentie r̄ sinceritatis.**
- Unū modo confidentie r̄ securitatis.**

¶ Quō status gratie sit vnū modo r̄ vnū tēpus equitatis r̄ iustitie patet **Math. iij. vbi dicitur. **Sine modo. sic enim nos decet adimplere omnē iustitiā.** Itē q̄ sit vnū modo veritatis r̄ noticie seu credentie r̄ iustitie. patet **Job. xvi.** vbi dicitur. **Modo creatis. ecce venit hora: ecce nunc venit.** Et **Mat. xvi.** **Amo diveditis filius hominis.** Itē q̄ sit vnū modo sinceritatis r̄ innocentie patet. **1. Pet. ij.** vbi dicitur. **Quasi modo geniti infantes ratioabiles. lac concupiscentie sine dolo.** Itē q̄ sit vnū modo securitatis r̄ confidentie. patet **Esa. xxx. c.** vbi dicitur. **Non modo confundatur iacob. nec modo vultus eius crubescat.** Et illud. **1. Machab. ix.** **Libere mus animas nostras modo.** **¶ Si uero est ergo vnū modo gratie presentis. ¶ Tertio vero dico q̄ inuenitur vnus modo glorie sc̄q̄ntis. Eterna enim gloria est semp̄ p̄ns sc̄m̄q̄ mō: tota simul. Et sic notabo q̄ ista est vnū modo quō **¶ Nunq̄ deficit.** **¶ Nunq̄ dico deficit.******

¶ Clare respicit **Esa. ix. Amodo r̄ vsq̄ in ventrem reficit sempiternū zelus domini exercitū faciet hec. Clare etiā respicit. q. sibi est vi si clara. **Math. xxij.** **Non uidebitis amo diveditis. benedictus qui uenit. Et **Job. iij.** Amo diveditis cum r̄ cognosceris cum. Adentes in super delectat r̄ reficit **Apocal. xij.** Amodo iam dicit spiritus vt requiescant a laboribus. Sic ergo patet quomodo istud adverbium modo spectat ad gloriā gratiā r̄ naturā. Sufficit.****

Modus. Quia de modo non intendo loq̄ logice caliter nec grammatice. s. solū moraliter

liter. Notabo q̄ modus est q̄dā decēs ⁊ p̄grua adiacē
tia actionū: sine qua ip̄e actōes nō habēt efficacīā aut
valorē. Adod⁹ etiā quōs denotat ordinē: sicut dicitur.
Mō q̄s locutus est in modū qui sequit̄. Mōq̄s sicutudi
nē. sicut cū dicit̄. Mō in candelabro erāt tres cyp̄bi q̄si
in modū nucis. vel sicut cū dicit̄ q̄ sili modo factū est
hoc. Mōq̄s aut̄ signat modestiā. regulā ⁊ īpantiā. Et
sic sumit̄ moralit̄ loquēdo. Igit̄ moralit̄ loquēdo dī
co q̄ in oībus actionibus nostris debemus ponere re
gulā atq̄ modū. Adodus em̄ in ope vel in facto. est si
cut sal in potagio vel in cibo. Quia sicut cibaria q̄q̄
bona ⁊ dīcāta sine sale sunt insipida: sic opera sine mo
do sunt inutilia. Igitur dico q̄ nos debemus habere
moderantiā regulā atq̄ modū. scilicet.

In scientia ne nimis inquiramus.

In iustitia ne nimis exuramus.

In leticia ne nimis gaudeamus.

B In potentia ne nimis exurgamus.

¶ Primo igitur adhibeamus modū in sciētia. Teste
em̄ apostolo ad Iho. xij. Non plus sapere q̄ op̄s sapere
sed sapere ad sobrietatē. Sicut em̄ ante oculos natura
posuit palpebras ad modificandū visus q̄. si oculus
semper esset apertus: sp̄s visibilis dispergeretur. ⁊ sic vi
sus p̄pter d̄biti modi carentiā lederet. q̄nimo forsitan
cecaret. Sic intellectus indiget palpebris rōnis: q̄ mo
dū ⁊ regulā imponit sp̄i inquisitionis. Quis intelle
ctus circa ardua. ⁊ maxime circa aspectū solis ⁊ lumi
nis. i. circa celestia ⁊ diuina plus iustovagari p̄mittit.
faciliter per hereses excecaret. Animalia em̄ que nō hnt
palpebras (sicut pisces) obscurus vident. sic tales ⁊c.
Bene ergo dicit̄ p̄verba. xij. Non inquit laborare ut
diteris: si prudentit̄ tue pone modus: ne erigas oculos
tuos ad op̄a quas habere nō potes. quia facient sibi
alas quasi aquile ⁊ volabunt in celū. Homo em̄ nō de
bet laborare ut dicitur operibus sc̄tiarū nimis ardua
rū: quia tales non solent faciliter acquiri sed volare. i.
possibilitatē humanā excedere ⁊ abire. Igitur babea
mus modū in scientia. ¶ Secundo dico q̄ debemus ad
hibere modū in iustitia. Non em̄ debemus esse nimis
excessiu in puniendō. Igitur em̄ melius calcasit quā
do aque aspersio sic excessiue flāme modus imponit.
Sic vere ille ignis ⁊ ille rigor magis est cōmendabilis
q̄ per modū debitū sit tēperabilis. Teste em̄ scriptura.
Deut. xxx. Pro mensura peccati erit ⁊ plagarū modus.
Sicut de leone legit̄ q̄ ip̄e s̄z quod magis vel minus
ad aliquo leditur vel percussitur. ip̄s magis vel minus
rotare vel percutere dicitur vel moidere: ⁊ sic ire sue mo
dū imponere cōprobatur. Quod est contra tyrannos
qui sine modo contra alios debachant. Contra illud
Gal. j. Supra modū persequebar ecclesiā dei. Ut ⁊ ta
les opprēssi possint dicere illud. ij. Cor. j. Supra mo
dū grauati sumus ⁊ supra virtutē ita ut tederet nos et
vivere. Exēplo beati pauli. ij. Cor. xj. Sedicentis fuis
se in plagis supra modū. in mortibus frequenter. Ad
hibeamus igit̄ modū in iustitia. ¶ Tertio dico q̄ ad
hibere debemus modū in leticia ad literā em̄ modus
valde requiritur in omni musica ⁊ cantu. Sic vere val
de decevirū prudentē q̄ in sua leticia modum ponat.
Exēplo illorū de quibus dicit̄ Eccl. xlij. Mō ipsi fue
runt boies magni virtute: et prudentia sua p̄diti. in
puericia sua exquirentes modos musicos. Contra il
los qui nullū in leticia tenēt modū. De quib⁹ p̄t dicit̄
illud Apocal. xvj. Mō ip̄e vidit tres sp̄s imundos in
modū ranarū. Sp̄s em̄ sunt supbiendo. imundi lupu
riando: ⁊ ranc garrulādo: ⁊ supbiue exultādo. ¶ Quar
to adhibeamus modū in potentia. Valde em̄ requir̄ q̄
hō in sua prosperitate ⁊ potentia modū ponat q̄q̄ se
ip̄s tēperet ⁊ cōponat. Nonne vitis anno quolibz pu
tatur: ⁊ nō sibi de ligno sup modū dimittit. ⁊ s̄m mo
dū ⁊ regulā tēperatur. ne forte nimis excedens in fructi
bus citius sterilescat ⁊ ad nihilū deducatur. Sic oi
ues ⁊z ramos diuitiarū suarū rescindere. ⁊ potentie ⁊
opulentie sue modū ponere: ne forte ipsum contingat

propter excessum sterilefcere vel perire. Sicut illos de
quibus dicitur Sap. xv. Mō oēs insipientes ⁊ infelices
supra modū anime sue supbi sunt. Ideo de diuitiis mo
deratis potest exponi illud q̄ scribitur. iij. Regū. vij.
q̄ supra capita colūnarū erat opus in modū lily. Ca
pita em̄ colūnarū sunt diuites ⁊ capitanei qui. f. debēt
esse in modū lily quod est valde suauē ⁊ tēperatū q̄uis
sit pingue et humorosus. Ad denotandū q̄ diuites licz
prosperitate et humore diuitiarū sint pingues: debent
tamen moderati esse ⁊ humiles: ut possit eis dici illud
ij. Regū. x. q̄ in hunc modū cuncti reges etheorum et
syne equos venundabant id est superbiā deponebant.
Sic ergo patet quomodo ponendus est modus ⁊ ad
hibendus. In potentia ne superbiat. In leticia ne defi
ciat. In iustitia ne deficiat. In scientia ne decipiat.

¶ Et aduerte q̄ iusti debēt habere modū iudicatiū
bene docendo et predicando. Imperatiū bene regen
do et gubernando. Optatiū bene orando ⁊ supplicā
do. Coniunctiū bene amando ⁊ pacificū viuendo. In
finitiū semper manendo ⁊ in infinitū perseuerando.
Et sic dicitur q̄ multifarie multisq̄ modis loquitur
dñs patribus in p̄phetis. Ihebr. j. Et hoc de modo suf
ficat. Vide de Modestia. Et vide infra de Quomodo.

Moyles Nota q̄ moyles s̄m diuersas condi
tiones ⁊ actus ipsius. potest in scri
ptura diuersa et varia designare. ¶ Unde generaliter
notandū est q̄ moyles signat

Statū prelatorū ⁊ presidentiū.

Statū perfectorum ⁊ contemplantiū.

Statū iudeorū ⁊ peregrinū.

¶ Primo ergo dico q̄ moyles signat statū presidentiū
prelatorū. vñ Dat. xxiij. Sup cathedra moyfi sederūt
scribere ⁊ pharisei. Sicut em̄ moyles fuit a dño elect⁹ ⁊c.
ad educendū populū israel de egypto. ⁊ ad educendū
ip̄m extra domū pharaonis vsq̄ ad terram p̄missio
nis. sicut habetur Exodi. ij. ⁊ deinceps. Sic plati sunt
a domino electi: ut populū sibi cōmissum de egypto. i.
de statu peccati. ⁊ d̄ potestate pharaonis. i. diaboli cri
pant ⁊ educant: ⁊ q̄ per desertū penitente ipsos vsq̄
ad terrā p̄missionis paradisi dirigant. pertrahant ⁊
perducāt. ps. Deduxisti sicut oues populū tuū in ma
nu Moyfi ⁊ Aaron. ¶ Unde nota q̄ sicut Moyles
fuit ouium pastor.

fuit populū ductor.

fuit ouium doctor.

fuit populi protector.

¶ Sic vere bonus prelat⁹ ⁊ se exhibere recreatore
ouium ⁊ pastore. ⁊ populū ductorē ⁊ gubernatorē. Qui
doctorem et legislatozem. Qui tutorē et defensorē
rem. Dico ouium pastorem. sicut de Moyse legitur
Exodi. ij. Moyles pascēbat oues petro cognati sui.
¶ Prelat⁹ enim debet subditos suos pascere et nutrire
et non solum pabulo scientialis eruditionis: im
mo etiam pabulo temporalis recreationis et subuentio
nis. ut dicat illud Iohannis. Ego sum pastor bonus ⁊c.
Item dico populū ductorem. Prelat⁹ enim daret de
bet per bona exemplaria vite subditis suis: ut cum se
quendo ipsos ad patriam perducant. Ideo de Moyse
legitur in psal. Quod deus notas fecit vias suas moy
si: et per eum filijs israel voluntates suas. Et Michē
vj. Adisi ante faciem tuam moysem. Item dico ouium
doctorē qui videlicet sicut moyles ascendens in mon
tem in medio nebule. xl. diebus ieiunauit. legem suam
dominus sibi reuelauit ⁊ destinauit. perquam tandē
populum instruxit ⁊ informauit. sicut dicitur Exodi.
fix. et. xx. Sic pro certo prelat⁹. debet montem perfe
ctionis ad dominum ascendere. debet etiam carnem
suam in abstinentijs et ieiunijs macerare. debet etiā ne
bulositate proprie conscientie penetrare. et sic a deo
legem ⁊ scientiam poterit audire ⁊ discere. de qua post
modum ⁊ scientiam poterit edocere. Unde Iohannis
vij. Nonne moyles dedit vobis legem. Item dico po
puli tutorē. quia sicut moyles orādo populū israeliū.

Monere

uabat. ita q̄ dux moyses man⁹ lepabat israel vincebat
amelech. sicut dicit Exo. xvij. Sic p̄certo charissimi. pla-
tus dicit orationib⁹ pplm defendere et iuuare: et p̄ ipso q̄
tra diabolu⁹ p̄cib⁹ dimicare. Uñ Exo. xij. dicit. Moyses
ascendit in montē ad dñm supple orandū. Breviter et
go dico q̄ moyses signat statū p̄sidentium platorum.

Secundo dico q̄ moyses signat statū contemplan-
tū perfectōis. Et hoc triplici rōne videt⁹

- Quia fuit benignissime conditionis.
- Quia fuit concordissime dilectionis.
- Quia fuit tenerissime correctionis.

De benignitate sua dicit Num. xij. Quis moyses erat vir
mitissimus sup oēs hoīes q̄ morabant in terra. De cō-
cordi societate seu charitate ipsi⁹ dicit Luc. ix. q̄ moyses
et helyas appuerūt in monte cū dño. De severitate hō
isti⁹ dicit Jo. vij. Moyses mādavit mlierē lapidare adul-
terā. Sic p̄certo viri p̄fecti debēt hīc exēplo moyli scilz
virtutem benignitatis.

Virtutem concorditatis.

Virtutem severitatis.

Ut sic q̄libz talis possit dicere illō Jo. ix. Nos moyli dī
scipuli sum⁹. **T**ertio dico q̄ moyses signat statū pe-
reuntiu iudeoz. Sicut em̄ moyses habuit velamē sup
faciē suā. sicut dicit Exo. xxxij. sic iudei habēt velamē er-
ros. vñ. ij. Cor. iij. Uñq̄ in hodiernū diē cū legi moy-
ses velamen est positū sup faciē cordis eoz etc.

Molestia. Nota q̄ molestia accipit⁹ p̄ graua
mole vel p̄ nocumento seu ietiā pro-
zeloy⁹ difficultate vel iniuria etc. Uide ifra de nocere etc.

Mollis. mollicies. Nota q̄ mollicies
moraliter loquēdo
signat in bono. De mollicie benigne locutionis
Benignā locutionē. dicitur puer. xv. Mollis mollis
Terrenā affectionē. frāgit irā sermo durus excitat
Deflēt cōpunctionē furorē. **D**e mollicie hō affe-
ctionis seu cōpassionis dicit Sap. ij. Spiritus diffundit si-
cut mollis aer. De mollicie in sup cordialis cōpunctionis
dicit Job. xxij. Deus molliuit cor meuz et spiritus: als
oī potēs turbauit me. Itē mollicies in malo signat

- Animozum fragilitatem.
- Immundozum carnalitatem.
- Prosperozum labilitatem.

De mollicie fallaciū hōy⁹ dicit in ps. Molliti sunt
sermōnes eius sup oleū: et ipsi sunt iacula. De mollicie
hō fragiliū animoz⁹ dicit Thiere. ij. Egredimini d̄ medio
babylonis ne forte mollescat cor vestrū. De mollicie et
carnaliū immūdoz⁹ dicit Esa. xlvij. Non vocaberis vltra
mollis et tenera. De mollicie hō labiliū p̄speroz⁹ dicit
Mat. xj. Ecce q̄ molliū vestiuunt in domibus: reges
sunt etc. Omitto gratia breuitatis: quia q̄uis infinita
sunt exēpla: paucissime tñ sunt auctoritates.

Momentū. Nota q̄ momentū q̄sq̄ sumit⁹
p̄ fama nōleuelvalore: vt qñ vi-
citur q̄ illa erat res magni momenti. i. magne fame.
nominis vel valoris: sed vt cōiter sic non accipitur in
scriptura. Uñq̄ hō et cōiter sumitur momentū p̄ mo-
dicissima parte t̄ps seu hore. Et sic sumitur p̄ nunc.
p̄ statim p̄ subito. p̄ instanti. Quia scilicet sicut pun-
ctus est minima pars linee: q̄ excogitari possit. sic mo-
mentū t̄pis. Nota ergo q̄ in scriptura cōparatur mo-
mento omne illud q̄ est transitoriu: qz. f. respectu eter-
nitatis omne t̄pale est momentaneū: et omne tempus
dicit momentū. Sic igit dicit q̄ inuenit vtz momentū
labentis nature. Ita p̄certo quasi subito et in
momento transeūt oīa que
p̄sentis figure. sunt. igit dico q̄ in momē-
p̄centis iacture. to transeūt labētis vite natu-
Sequentis puncture. ra. f. vite corpōsi humano-
Latentis scripture. rū. Uñq̄ Esa. xl. Ecce gentes quasi stilla situlet quasi
momentū statere reputate sunt ei. f. respectu eternita-
tis. Itē in momento transeūt p̄sentis rerū figura: qz scz
omnis natura rerū creatarum non est nisi vnum mo-

mentum respectu immensitatis. Unde Sap. xj. Quo-
nia tanq̄ momentū statere. sic est ante te orbis terra
rū. et tanq̄ gutta rois antelucani. Itē momento com-
paratur innocens pene iactura. hoc est dictu oīs mūn-
di tribulatio seu pena. Esa. xxxvj. Abscondere modicus
ad momentuz donec transeat furor meus. Et. ij. Cor.
iij. Illud em̄ quod in presenti est momentaneū et leue
tribulationis nostre: supra modū in sublimitate eter-
nū glorie pond⁹ opat⁹ in nobis. Uñ etiā d̄ morte q̄ est vi-
timū terribiliū p̄stat q̄ ipsa trāsit et deficit in momēto
j. Reg. iij. In ipso autē momēto mortis ei⁹. Itē momēto
cōparat⁹ scq̄ns mūdi p̄ctura. f. dies iudiciū. De quo. j.
Cōnt. xv. In momento in tectū oculi in nouissima tu-
ba etc. Loquitur em̄ de resurrectione et iudicio. Itē mo-
mento cōparatur latens dei scriptura seu norma rerū
futura id est voluntas et ordinatio dei circa futura rez
negocia. Unde Actū. j. Non est vestrū scire tēpora vel
momēta que pater posuit in sua potestate. Et. j. Thes.
v. De t̄pibus autē et momētis non indigetis fratres etc.
Sic ergo p̄t̄ quo oīa minutis atomis instātibz sub-
iacent et momentis. Uide de Horar. c.

Monere. Cum monere idem sit q̄ hortari. sol-
licitare. inducere. instigare. seu ver-
bis exēplis aut factis ad aliquid inclinare. Uidet⁹ q̄
monumentum et monileozum sumpserunt a mone-
re. Monumentum enim dicitur eo q̄ homines admo-
neat d̄ morte: vel de mortuo introducto. Monile autē q̄
in pectore ponitur quod rotunde est figure. portantes
de rebus eternis admonet cogitare. que figura solet di-
cere sperica: eo q̄ fine et principio careat. Monitiones
ergo et monita nihil aliud sunt q̄ documenta. et ad bo-
nū faciendū sollicita monumenta. sicut de Thobia di-
citur Thob. j. Quis monita salutis dabat eis. Et Tho-
bia etiā x. dicitur q̄ parentes sare monuerunt eā ho-
norare socrū. diligere maritū. regere familiā. guberna-
re domū. Et nota q̄ hō monetur ad bonū faciendū
videlicet per

- Stimulū tribulationis.
- Sarculū exhortationis.
- Speculū informationis.
- Rotulū cruditionis.
- Jaculū predicationis.
- Sibilū inspirationis.

Dico ergo q̄ homo monetur benefacere per tribu-
lationis stimulus. sicut de filiis israel dicitur Sap. xj.
Quis hos deus tanq̄ pater probans monuit etc. Ecclē
vij. dicitur. Quis melius est ire ad domū luctus q̄ ad do-
mū cōiuij. In ipsa em̄ finis cunctozum admonet oīm
Itē monemur benefacere per exhortationis modulū.
Sap. xij. Hos qui exerrant partibus corruptis. et de q̄-
bus peccant admones et alloqueris. Et Rom. xv. Cret-
tus lupi inquit fratres mei qm̄z ipsi pleni estis dilectio-
ne. Itē monemur benefacere per informationis specu-
lū. hoc est per exēpla. Unde de lapidibus qui fuerūt ex-
tracti de fluuio iordanis dicit Josue. iij. q̄ positi sunt
lapides isti in monumentū eternū filiis israel. Et etiaz
Num. xv. dicitur q̄ dñs precepit in altare affigi thuri-
bula hominū cōbustoz: vt essent filiis israel pro signo
et monumento: vt cōmonerentur ne alienigena accede-
ret ad altare. Itē monemur benefacere per eruditio-
nis rotulum. hoc est dictu per verba sacre scripture.
Colosē. ij. Verbum christi abundet in vobis abun-
danter in omni scientia docentes et commoneutes vos
mempis in psalmis et hymnis et canticis spirituali-
bus. Itē monemur benefacere per predicationis ja-
culū. j. Cōnt. ij. Non vt confundam vos sed vt fi-
lios charissimos moneo. Et. ij. Thimo. ij. Commo-
neo te testificans coram deo etc. Itē monemur bene-
facere per inspirationis sibilum. sicut de Joseph legi-
tur Math. ij. q̄ admonitus in somnis secessit in par-
tes galylee etc. Uide vbi Docere. et in alijs consimili-
bus titulis.

Monumentū

Monumentum. Nota qd monumentum mortui recodunt: qd etiā alio modo mausoleus seu sarcofagū nūcupat. Et p̄t moralr loq̄ndo significare plurimū in scriptura. Un̄ nota qd monumenta designā t̄rcz Conscientiam puram et secretam.

Conscientiam turpem et infectam.

Successionem vite temporalis.

Afflictionē mortis corporalis.

¶ Dico ergo qd per monumentū intelligitur.

Conscientie sanctitudo.

Conscientie turpitudine.

Temporalium plenitudo.

Corporalium mestitudo.

¶ Dico qd monumentū signat p̄scientie sanctitudinē

Et sic accipit monumentū. Job. xij. vbi dicit qd in orto vbi erat monumentū in quo nondū quicq̄ positū fuerat ibi posuerūt eū. Istud monumentū signat p̄scientiā viri iusti. Vbi dicit ortus p̄pter virtutū secunditates. Dicit nouū p̄pter virtutū amenitates. Ibi etiā nullus fuerat sepultus. ibi nullū erat peccatū p̄pter sp̄ales sinceritātē. et p̄pter ea ibi mū de sepeliē x̄ps per p̄tinuā sue mortis memoriā et dolorositatē. Vnde semp boni viri debent in monumento pure p̄scientie dñm sp̄ualiter sepelire. et ip̄m ibi per cōpassionē et memoriā retinere. vnde

¶ Mar. xv. Tulerūt corpus eius et posuerūt illud in monumento.

¶ Istē monumentū signat p̄scientie turpitudinem. Sicut em̄ monumentū ceterius est clausum et q̄siq̄ pulchritūz picū. interius v̄o corruptōe et immūdi cia totū plēnū. Sic h̄c cōscientia peccatoris est ceterius clausa p̄ p̄fessionē denegationē. interius v̄o est infecta p̄ multoz peccatoz corruptionē. ceterius v̄o videt pulchra: et p̄ hypocrisim et palliationē: interius est squalida p̄ scelerū p̄taminationē. vñ Luc. xij. Ne vobis q̄ celsi vt monumenta que nō apparent. Et breuiter p̄ monumenta possunt intelligi oēs immūdi cie peccatoz. vñ ¶ Marci v. d̄ qd ille qui habebat domiciliū in monumentis. i. in infectionibus et peccatis. ¶ Istē monumentus signat t̄pallū. p̄speritatē seu plenitudinē. Vnde sicut illi q̄ in monumentis sunt nunq̄ p̄nt ampli⁹ egredire. immo necesse est qd habeāt ibi p̄petuo remanere. Sic illi qui p̄speritate mūdāna semper fuerūt inuoluti: nunq̄ se p̄nt ampli⁹ egredire: immo necesse habēt sicut in monumento p̄t̄rescere et fetere. Soli em̄ mortui. i. peccatores tali monumento tenent figurati in lazaro q̄ quadriduanus in monumento ferebat. sicut d̄ Job. xij. vnde d̄ ¶ Proverb. xij. Desideriū impij monumentū est pessimū. ¶ Item monumentū signat acerbitatē seu afflictionē mortis corporalis. Et sic p̄ monumentū intelligit moys que d̄ monumentū a moneo mones. eo qd per monumentus corpale qd exteri⁹ videmus. semp instrui debemus et moneri ad mortē p̄t oculis habendam. sicut faciebat magdalena de qua dicit Job. xij. Qd ipsa vadit ad monumentū vt ploret. Job. xx. etiā dicit qd symō petrus in trouit in monumentū: q̄ v̄z nos p̄ mortis p̄siderationē debem⁹ monumenta introire: et nostrā mortalē miserā deplorare. Et hoc sufficit Tude ifra. de Sepelire.

Mons. Montes. Nota qd i scriptura

inuenit mons et tuosus. fructuosus et gloriosus. Mons virtuosus signat statū hoim perfectoz. vñ de hoc p̄t dicit illud: Esa. xl. D̄s mons et collis humiliabit. ¶ Mons fructuosus signat statū eccl̄asticū p̄lator vel etiā dignitatū hoimū clericoz. Et sic mons nihil aliud est qd eccl̄ia. Et de hoc dicit Esa. ij. Erat in nouissimis dieb⁹ p̄paratus mons domus dñi sup verticē montū: et fluēt ad cum oēs gētes. ¶ Istē mons gliosus significat statū hoim beatoz. v̄z statū glorie paradisi. Et sic d̄ in ps. Quis ascendet in montē dñi. aut q̄s stabit in loco sancto eius. Innocēs manib⁹ amido corde. Et ideo breuiter d̄ illo triplici mōte possimus p̄m modicitatē nr̄i ingenij ali quid balbutire. Dicam⁹ igit qd aues ceteris nobiliores bestie ceteris velociores. arbores ceteris vtiliores. folēt

in montib⁹ facere mansionē. De auib⁹ p̄t̄ sm Grego. Qd aq̄la ceteris auib⁹ nobiliores semp vult in altis montib⁹ et rupib⁹ nidificare. De aialib⁹ etiā patz qz capree q̄ velocissimi sunt cursus semp q̄to plus p̄nt volūt in altis montib⁹ habitare. De arborib⁹ etiā p̄t qd pinus q̄ ceteris arborib⁹ vtilior est: solet meli⁹ in altis siccis et sabulosis locis vel mōtib⁹ crescere et fructificare. Sic p̄ culdubio clarissimi: viri sancti iusti et p̄fecti q̄ p̄nt dici aq̄le p̄pter volatū altissime p̄t̄lationis: dicit et p̄nt capree: p̄pter cursus bonē et diligētis opationis. dicit etiā p̄nt pini: p̄pter rectitudinem sancte et sincere intētio nis semp debēt p̄dictos mōtes iugiter habitare. Habitare em̄ debēt in mōte p̄fectionis: p̄pter meritoz cumulationē. In mōte eccl̄ie vel religionis p̄ fidē et deuotionē. In mōte et celestis māisionis et regionis p̄ perfectionē et p̄t̄lationē. Et sic cuiuslib⁹ tali dicat illd̄ Esa. ij. fuge dilecte mi. sis es capree hyrnuloz ceruoz sup mōtes bethel. Nos et dicam⁹ iuicē illd̄ Esa. ij. Venite ascendam⁹ ad montē dñi: et ad domū dei iacob. In q̄b⁹ v̄bis aduerte qd tres sunt mōtes sp̄uales in quibus et sancti et iusti diuersimode p̄uersant. Est em̄ ibi mons p̄fectionis seu p̄fectionis.

¶ Primus est mons p̄fectionis.

¶ Secundus est mons p̄fectionis.

¶ Tertius est mons p̄fectionis.

¶ Quarto est mons p̄fectionis.

¶ Quintus est mons p̄fectionis.

¶ Sextus est mons p̄fectionis.

¶ Septimus est mons p̄fectionis.

¶ Octavus est mons p̄fectionis.

¶ Nonus est mons p̄fectionis.

¶ Decimus est mons p̄fectionis.

¶ Undecimus est mons p̄fectionis.

¶ Duodecimus est mons p̄fectionis.

¶ Tredecimus est mons p̄fectionis.

¶ Quattuordecimus est mons p̄fectionis.

¶ Quindecimus est mons p̄fectionis.

¶ Sedecimus est mons p̄fectionis.

¶ Decemseptimus est mons p̄fectionis.

¶ Octidecimus est mons p̄fectionis.

¶ Decemviginti est mons p̄fectionis.

¶ Viginti est mons p̄fectionis.

¶ Viginti et unus est mons p̄fectionis.

¶ Viginti et duo est mons p̄fectionis.

¶ Viginti et tres est mons p̄fectionis.

¶ Viginti et quatuor est mons p̄fectionis.

¶ Viginti et quinque est mons p̄fectionis.

¶ Viginti et sex est mons p̄fectionis.

¶ Viginti et septem est mons p̄fectionis.

¶ Viginti et octo est mons p̄fectionis.

¶ Viginti et non est mons p̄fectionis.

¶ Viginti est mons p̄fectionis.

¶ Viginti et unus est mons p̄fectionis.

¶ Viginti et duo est mons p̄fectionis.

¶ Viginti et tres est mons p̄fectionis.

¶ Viginti et quatuor est mons p̄fectionis.

¶ Viginti et quinque est mons p̄fectionis.

¶ Viginti et sex est mons p̄fectionis.

¶ Viginti et septem est mons p̄fectionis.

¶ Viginti et octo est mons p̄fectionis.

¶ Viginti et non est mons p̄fectionis.

¶ Viginti est mons p̄fectionis.

¶ Viginti et unus est mons p̄fectionis.

¶ Viginti et duo est mons p̄fectionis.

¶ Viginti et tres est mons p̄fectionis.

¶ Viginti et quatuor est mons p̄fectionis.

¶ Viginti et quinque est mons p̄fectionis.

¶ Viginti et sex est mons p̄fectionis.

¶ Viginti et septem est mons p̄fectionis.

¶ Viginti et octo est mons p̄fectionis.

¶ Viginti et non est mons p̄fectionis.

¶ Viginti est mons p̄fectionis.

es q̄ sua altitudine uidet celū tāgere. fictus fuit a poetis fuisse gygas: qui vsq̄ ad celū attingebat & totū celū humeris sustinebat. vt dicit idē. Sic p̄certo viri p̄fecti debent sursum ad celū per affectū & desiderū eleuari. & a terra. i. a bonis corporalibus per p̄temptū & subterfugū sustolli. Sicut em̄ dicit in ps̄. Ascendūt montes et descendūt campi. Et sic tales dicuntur alti & eminentes: et capite idest affectione celū & celestia contingentes: & solo p̄cde. i. solo corpe terre inferi⁹ adherentes. Iuxta illud Sap̄. xviij. Usq̄ ad celos attingebat stans in terra. Unde pp̄rie de tali monte dicit Dent. iij. Accessit ad radices montis qui ardebat vsq̄ ad celū. Ardoz em̄ affectionē signat. ¶ Itē dico q̄ isti debēt esse luce splē didiores: quio. s. sicut sol solet montes citius plenius & diutius illuminare: sic lux diuine gratie & scientie solet viros perfectos. vel etiā statū monachoz perfectoz citius & abūdantius illustrare & in ipsis permanere diutius. Unde. j. Machab. vi. Refulsit sol in clypeos aureos & resplenderūt mōtes ab eis. ¶ Item isti debēt esse roze perfusiores. Quia sicut ros solet montes a superioribus perfundere: fontes hō & flumina solēt eos interius humectare: qz. s. p̄pter sui cōcauitatē mōtes aquam attrahūt quā per fontes & flumina mox emittunt. Sic p̄certo viri perfecti & status perfectozū solet a superiorib. s. a deo haurire roze gratie & deuotionis: qz sicut dicitur in ps̄. Ros Hermon descendit in montem syon. Ab interiori hō. s. a corde debēt attrahere aquas lacrumarū & cōpunctionis. ps̄. Inter mediū montium pertransibūt aque. Et alibi. Irigans montes de supioribus suis etc. Ista tñ tria p̄culdubio habent hodie esse cōtrariū: qz. s. in uiris & in statibus qui debēt esse perfecti. videlicet in clericis vel etiā in religiosis. nō sunt hodie ista tria. videlz Celi altitudo. Lucis claritudo. Ros plenitudo. Ibi em̄ hodie deficit altitudo sublimis affectionis: qz. s. oēs ad terrā p̄ auariciā inclinant. Iuxta illud Esa. xl. Omnis mons & collis humiliabit. Job. xiiij. Mons cadens defluit. alluione terra p̄sumetur. Itē ibi deficit claritudo lucis discretionis: qz oēs per ignorantā obscurant. Unde Ero. xix. Totus mons synai fumigabat: & per consequens torus obscurus erat. Itē ibi deficit plenitudo ros deuotōis: quia scz oēs p̄iracundiā seu p̄virtutū carentiā desiccantur. Unde. y. Regū. j. Montes gelboe nec ros nec pluuia descendat sup̄ eos vbi ceciderunt fortes israel. Non sic charissimi non: sed sit in uiris & in statibus virtuosus deuotio roificans. ¶ Et sic p̄certo dico q̄ discretio clarificans. iste erit stat⁹ securitatis & affectio altificans. ¶ Scō dico q̄ isti morant in monte nobilitatis & p̄lationis. Et hoc ostendit cū dicit. Mons dñi. Status em̄ ecclie & maxime p̄lationis dñi mons dñi qz. s. illi qui ibi habitant sunt vicarij xp̄i & ibi in ecclia substituit. In isto em̄ monte ipse primus sedit: qz sicut habemus sp̄s in mōte fuit trāfiguratus. Mat. xvij. In monte fuit manifestatus. sicut dicit Mat. xvij. In mōte fuit a d̄monib⁹ tentatus: sicut dicit Mat. iij. In mōte fuit ad orandū secretius sepatus. sicut dicit Marci. vj. Et Mat. xiiij. In monte fuit ad gr̄as agendū deo eleuatus & sublimatus. sicut dicit Mat. xiiij. In q̄bus p̄culdubio pōt notari q̄ illi qui in monte p̄lationis vel ecclie uenit. debēt trāfigurari & immutari p̄ morales p̄uersionē. Debent manifestari discipulis. i. subditis p̄ doctrinā & p̄dicationē. Debent p̄parari ad sustinendū tentationē. Debent dedicari p̄ populo in orationē. Debēt etiā habitari ad dei laudē & gratiarū actionē. Et breuiter sicut antiqui philosophi solebāt ascendere in altissimos montes vt ibi cursus syderū specularent. Sic vt alios montes eccliaſtice dignitatis soli illi debent ascendere qui per discretionē nomen philosophi merentur scire. & qui cursus syderū. i. beatitudinē sanctorū nouerunt secretius contēplari. Et qz pauci sunt hodie tales: ideo admiratone querebat dauid in ps̄. Domine quis habitabit in tabernaculo tuo: aut q̄

requiescet in monte sancto tuo. Et respondet. Qui ingreditur sine macula & operat iustitiam. qui non egit dolum in lingua sua etc. q. d. Sic debent esse illi qui occupant istos mōtes. Quō bene figuratū est Mat. xvij. vbi dicitur Quō iesus assumpsit petrū Jacobū et Johannē: & duxit illos in montē excelsum: qz. s. cū xp̄o in excelso monte ecclie illi soli debent esse qui dicuntur petrus ratione constantie & soliditatis: qz petrus dicitur a petra: Qui dicuntur Jacobus rōne prudentie & subtilitatis: qz Jacobus interpretatur supplantans. Qui dicuntur Johannes rōne mundicie & integritatis: quia Johannes semper fuit castus & uirgo. Et hoc etiā est quod innuitur Ero. xix. Quō soli moysi fuit licitū ascendere montē. alijs hō tam hoibus q̄ iumentis fuit inhibitiū sub pena mortis ne in montē ascenderet vel etiā tangerent ip̄m. Ad denotandū q̄ soli sancti et discreti uiri debent ad montē ecclie & maxime ad statū p̄lationis accedere. & q̄ populus tam simplicium q̄ rudis atq̄ iumenta. i. congregatio hoim peccatorū nunq̄ debent ad montē hōi vite anhelare. Cui⁹ hō die p̄trati inuenitur. Bene em̄ verificatū est illud ps̄. Iumenta in montibus & boues. s. illi qui sunt boues p̄ ignorantie ruditatē. & illi qui sunt iumenta per immūdicie feditatē. Sed non sic charissimi: quia uiri iusti & boni debent ibi habitare. Exemplo Helpe. de quo dicitur. iij. Regū. xix. Quō ipse ambulauit vsq̄ ad montē dei oreb. Iste est ergo mons domini. ¶ Et possumus notare q̄ ecclia vel status p̄lationis: vel etiā qui cūq̄ eccliaſticus vel p̄latus potest dici

- Mons compassionis.
- Mons dilectionis.
- Mons deuotionis.
- Mons subiectionis.
- Mons orationis.
- Mons defensionis.
- Mons saluationis.
- Mons refectionis.
- Mons contemplationis.
- Mons predicationis.
- Mons exultationis.
- Mons habitationis.
- Mons gratiarum actionis.
- Mons doctrine et eruditionis.
- Mons amare tribulationis.

¶ Dico ergo q̄ eccliaſticus vel ecclia est mons compassionis: qz. s. sicut in montibus sunt aque dulciores ibi etiā crescunt arbores gummi & resinam sudantes & distillantē. sic vere in monte ecclie semp debēt aque dulces compassionis & misericordie fluere: & arbores. i. persone que ibi sunt debent semper gūm operū misericordie distillare. Unde in ps̄. dicitur de isto monte. Mons coagulatus mons pinguis. Et Joel. ij. In die illa stillabunt montes dulcedinem & colles fluent lac & mel. figura in monte oliueti vbi ois dicit roties habitasse. Oliua em̄ de sua natura opera misericordie designat. Quia. s. deus in illis montibus. i. in illis personis habitat & moratur. qui oliuas misericordie pducant & creuantur. Luce. xxij. Ibat s̄m consuetudines in montē oliuarū. ¶ Item dico q̄ est mons dilectōis: quia scilicet arbores que sunt in monte calorem solis solent primo & principaliter percipere. Sic illi qui sunt in ecclia. solent primo & ante omnia calozē celiz amorem celli idest solis iustitie percipere et habere. Unde ps̄. Sed elegit tribum iuda montem syon quem dilexit. ¶ Item est mons deuotionis: quia sicut in montibus crescunt balsamus cum myrrha. & alia aromata quibus odor euaporatur. & quibus odor recreat. Sic in monte ecclie sunt aromata bonoz paradisi que ibi per deuotionem odorantur: & a quibus deuotozū animus consolatur. vnde Cant. iij. Ibo ad montem myrrhe & ad collē thuris. ¶ Itē est mons subiectionis: qz sicut dicitur Esa. xl. Omnis mons & collis humiliabitur. ¶ Itē est mons orationis: qz sicut montes sunt naturaliter

Monstrare.

mens taliter agitat. **¶** cessante omni soliditate cōstātie et virtutis: illi q̄ erant vnū per amicitia et vnitatē: efficiuntur duo inimicitia et aduersitatē. **¶** Tñ de talibus d: in ps̄. **¶** Trāfferent montes i cor maris. **¶** Tñ p̄ctōres fluminibus carnalis imūdicie humectātur. Sicut em̄ montes porosi et cōcāni sepe aquas attrahūt: ita q̄ a montib⁹ fontes et flumina sepe fluūt. Sic luxuriosi aquas deliciae nō cessant attrahere. **¶** Propter qd̄ sequitur q̄ ipsos solet flui⁹ luxurie irrigare ps̄. **¶** Sup̄ montes stabunt aque. **¶** Tñ p̄ctōres pinguib⁹ castrumargie delectant. Sicut em̄ qñq̄ inueniuntur vince quibus hoies mebrant. aialia pingua q̄bus hoies pascūtur. fruct⁹ et dulces: quibus hoies recreant et impinguātur. Sic vero gulosi volunt oia supradicta. s. vni⁹. carnes et fruct⁹ habere: vt sic seip̄os valeant impinguare. **¶** Tñ in ps̄. **¶** Mons coagulatus mons pinguis. **¶** Tñ p̄ctōres ponderib⁹ accidie aggrauant: q. i. sicut montes sunt nature grauissime et ponderosissime: ita q̄ faciliter nō p̄nt p̄cuti vel moueri. Sic accidiosi ita sunt graues et difficiles ad bonum faciendū. q̄ vix aut nunq̄ p̄nt ad bona opa exercitari. **¶** Tñ p̄rouer. viij. **¶** Montes graui mole p̄stiterāt. **¶** P̄ctōres ergo dicuntur montes rōne septem p̄ctōrum mortalium: sed p̄certo quibus sint alti et magni qñq̄ tñ subuertuntur et euelluntur. Sicut de quodam monte narrat in hystoria **¶** Martiana. **¶** Quisq̄ et comburuntur et p̄petuis incendijs inflāmantur. sicut de monte ethna d̄. Sic p̄culdubio p̄ctōres quibus in hoc mūdo sint magni et alti propter p̄speritatē et eminentiā temporalē. figurati in illo lapide paruo qui p̄cussit statuā Dauid. **¶** Qui facit mons magnus. q. videlicet isti q̄ status. i. paupes nō cessant ledere et p̄cutere. propter qd̄ necesse est eas crescere et ad magnitudinē status venire: sepe tñ in p̄nti p̄ paupertatem et infortunij destruant. **¶** Juxta illud ps̄. **¶** Montes sicut cera fluxerunt a facie dñi. i. p̄ctōres per dānationē eternam igne p̄petuo cremant. **¶** Et ideo talibus loquitur scriptura. **¶** Hierem. iij. **¶** Ecce ego ad te mons pestifer qui cor rūpis vniuersam terrā. et extendā manū meā sup̄ te. et euellā te de petris. et dabo te i montē combustiois. **¶** Et sic iḡ patet carissimi q̄ accipiendo in malo per montē intelligit fastus et eminentia p̄ctōr. **¶** Et sic p̄ montē intelligit p̄speritas et dignitas tp̄alis q̄ vt cōter magis eminet in malis q̄ in bonis. **¶** Tñ ad eos refertur illud Amos. vi. **¶** Ne q̄ opulenti estis in syon: et cōfidistis in montib⁹ samarie. **¶** Et aduerte: q̄ mons misidine p̄speritatis cōparatur oibus malis montibus de quibus fit mentio i scriptura. videlicet. **¶** Monti samarie. **¶** Monti seyr. **¶** Monti esau. **¶** Monti edom. **¶** Monti bethanis. **¶** Expone si vis plongare iram. **¶** De monte mūdane p̄speritatis possumus breuiter notare q̄ iste est mons. **¶** Carnalitatatis. **¶** Mons dico carnalitatatis et inimū cupiditatis. **¶** Et sic p̄t exponi illud ps̄al. **¶** Pompositatis. **¶** Montes sicut cera fluxerunt. **¶** Garrulitatis. **¶** Item mons cupiditatis et auaricie. **¶** Tñ i ps̄. **¶** Sicut ignis qui cōburit siluam. et sicut flamma comburens montes. **¶** Tñ mons p̄positatis et superbie. **¶** Tñ. iij. **¶** Regum. vi. **¶** dicit. **¶** Quod totus mons erat plenus currū et equorum quorum scilicet strepitus pompam designat. **¶** Tñ mons garrulitatis et inanis leticie. **¶** Quia sicut aues in montibus garrunt. Sic diuites in honoribus et dignitatibus. ps̄. **¶** Montes exultauerūt vt arietes. **¶** Tñ mons aduersitatis et pestilētie. **¶** Quia sicut tempestates et fulgura et terrē motus in montibus solent cadere et accidere. Sic multe aduersitates solent honoribus dignitatibus et prosperis immisceari. **¶** Unde **¶** hierem. iij. **¶** Audi montes et ecce mouebātur. et omnes colles conturbati sunt. **¶** Item mons labilitatis et defluentie. **¶** Cito. n. **¶** tales montes in nihiluz

defluent. **¶** Tñ Job. xij. **¶** Mons cadens defluit. **¶** Tñ mons obscuritatis et ignorantie. **¶** Quia in isto monte magna est obscuritas ignorantie et erroris: intantuz q̄ ibi hō obliuiscit deū et proximum: et salutē p̄p̄tā: et seipsum. **¶** Unde **¶** hierem. i. **¶** Pastores eorum seducerūt eos et fecerunt eos vagari in montib⁹. **¶** Et ibidē. **¶** Trāsierunt de monte in collem: obliuiscunt cubilis sui. **¶** Tñ mons flebilis et eterne tristitie. **¶** Quia maloz dignitates et p̄speritates ad flebilatē tribulationū et eterne miserie vt cōter deducūt. **¶** Ezc. xxxvij. **¶** Subuertentur montes et cadent sepes: et omnis murus in terraz corruet. **¶** Et **¶** Ezc. xxxv. **¶** Dabo montē seyr desolatum. **¶** Seyr interpretatur hysitatus. **¶** Sic igitur p̄z quō per montem intelligitur status et eminentia p̄ccator. **¶** Sed si velles vltra addere q̄ status p̄ccatorum vel et ipsi perfecti p̄nt comparari bonis montib⁹. de quibus fit mentio in scriptura. **¶** Nota q̄ tales dicuntur: videlicet **¶** Mons oliueti. **¶** p̄pter pietatem: quia scilz oliua pietatem signat. **¶** Mons lybani propter castitatem. quia lybanus interpretatur candor. **¶** Mons carne li p̄pter caritatem: quia carmelus interpretatur tener seu pinguis. **¶** Mons syon p̄pter intelligentiam claritatem: quia syon interpretatur specula et c. **¶** Allega si vis et dilata. **¶** Sufficit ergo de montibus. **¶**

Monstrare. **¶** Nota si vis q̄ deus monstrat nobis viam bonā: vt hanc tenemus **¶** Bona opa vt faciam⁹. **¶** Tiros iustos vt hos eligamus. **¶** Gratiam suam vt hanc adcamus et appetam⁹. **¶** Celestem gloriā vt hanc adcamus et appetam⁹. **¶** De via bona dicitur **¶** p̄rouer. iij. **¶** Viam sapientie monstrabo tibi quā cum ingressus fueris nō artabuntur gressus tui et c. **¶** De bonis exēplis et operibus dicitur **¶** Ezc. xxx. **¶** Respice et fac s̄z exemplar qd̄ tibi in monte monstratum est. **¶** De viris iustis ad regimen eligendis dicit. **¶** Reg. xvi. **¶** Quō dñs volens q̄ dauid eligeretur in regez dixit samuēli. **¶** Unges quemcūq̄ monstrabo tibi. **¶** De gratia vero et benignitate diuina quā deus in suis beneficijis quotidie demonstrat: potest dici illud **¶** hester. viij. **¶** Quod assuerus extendit virgam ab hester: quo signum clementie monstrabatur. **¶** De celesti nūc gloria p̄t dici illud **¶** sc̄. xij. **¶** Egredere de terra tua et veni in terram quā monstrauero tibi: faciam⁹ te in gentem magnam. **¶** Vide de ostendere.

Monstrum. **¶** Nota q̄ monstra dicunt aīa hā p̄ter: vltra: vel cōtra naturam genita. **¶** Sicut si nascetur hō cum capite bonis: vel cū capite bino: vel pedibus leonis et similib⁹. **¶** Talia ergo dicunt monstra a monstrando: vel q̄ aliquod futurum significat et monstrat vel q̄ libet tanq̄ rara et mirabilia monstrant. **¶** aliosq̄ ad sui cōsiderationem inuitat. **¶** Simili ergo mō monstra dicuntur ostēta ab ostendendo dicta: vel quia aliquod futuruz solent ostendere vel ostēdi libenter et in alijs monstrari. **¶** Quotiens em̄ apud romanos talia monstra pueniebant: signū alicuius mali futuri vel aliquod p̄dignuz reputabant. **¶** Et ideo p̄ placadis dijs ad sacrificia recurrebant. vel et libros sibilinos adibant. sicut ponit tytus lilius in multis locis. **¶** Et sic et bene supponit. **¶** y. **¶** Nach. v. **¶** vbi d̄. **¶** Quō regabant in bonum monstra conuerti. **¶** Item per monstra a figura cōi exorbitantia p̄nt intelligi mali hoies in morib⁹ dissimiles bonis et difformes vel et ipsa mala maloz opera: q̄ qñq̄ ita a cōi regula bonitatis deuiant et recedunt. q̄ monstra merito dici p̄nt. **¶** Unde de illis excessiuus hoibus filijs enach dicitur **¶** thume. xij. **¶** Vidimus monstra q̄dam filiozum enach. quibus comparati locuste videbatur. **¶** Sed de monstris vide in diuersis titulz et exēplis varijs allegatis: q̄ transco gratia breuitatis.

Mozari. **¶** **Mozari.** **¶** Cum mozari idem sit quo loco perscuerare. et supra satis sit dictū de habitare: hinc est q̄ de mozari nō intendo facere magnaz vim. **¶** Unde breuiter notem⁹. q̄ est iuenire mozari. **¶** Virtuosum.

Virtuosum. Vitiosum. Dolorosum. et Sandiosum.
 ¶ Primo igitur dicam quod est mora hominum perfectorum que est
 virtuosa. Morantur hi enim in celo pro desiderio et a morte.
 Morantur in inferno per meditationem et timorem. Morantur
 in corde proprio per contritionem et dolorem. Morantur etiam in
 parte deserto per afflictionem et laborem. De mora ergo
 in paradiso quam faciunt ceterplantes: quod scilicet moritur aqle li-
 biter morantur in locis arduis ad speculandum. Iuxta illud
 quod de aquila dicitur Job. xxxix. In petris manet et in
 ruptis rupibus comoratur et in inaccessis silicibus. inde co-
 templat esca. Etiam quibus morantur in deuotiois agro. sicut
 dicitur Cant. i. Dilectus meus inter vbera mea morabitur.
 Etiam dicitur Eccl. xxiiij. In omnibus requie quefui et in be-
 reditate domini morabor: et in hiernsalem partibus meis. De
 mora inferni quam faciunt meditates: qui scilicet semper habent
 considerare amaritudinem infernalem. sicut talpe vel an-
 guille pisci. illa audita voce humana fugit remotus.
 ista in tempore tepestatis comoratur in profundo maris. vnde dicitur
 Eccl. xxx. Comorari leoni et draconi placebit. De et
 Hume. xiiij. Chananeus habitabat iuxta mare. De mo-
 ra in corde proprio quam faciunt insipientes: quod scilicet per amaras
 contritionem sepe erinaniunt corda sua. dicitur Job. xvij. In amar-
 tudinibus moratur oculus meus. De moratione in parte
 deserto quam faciunt proficietes dicitur i. Regum. xxij. David
 morabatur in deserto in locis firmissimis. Ista est ergo
 mora hominum perfectorum que est virtuosa. Secun-
 do dico quod inuenitur mora hominum peccatorum: que est
 vitiosa. Et isti proculdubio morantur in.

B

Diuitiis temporalibus.
 Deliciis corporalibus.
 Eminentibus secularibus.
 ¶ Prima est mora avarorum qui scilicet nimium volunt circa
 mundi diuitias immobilari. Et de hoc dicitur Job. xxxix.
 Numquid rhinoceros volet seruire tibi aut morari ad pre-
 sepe tuum? Rhinoceros vero signat avaros: qui ad labo-
 randum pro terrenis sunt fortissimi: et ideo ad pre-
 diuitiarum mundialium comorantur. Secunda est mora
 luxuriosorum qui scilicet semper querunt in deliciis puerari.
 Unde Job. xxxv. Ingredietur bestia latibulum suum et in
 antro suo comorabitur. Tertia vero mora est superbo-
 rum: qui scilicet semper querunt in mundi officiis et dignitatibus
 collocari. vnde Prover. xxx. Stellio manibus innititur et
 moratur in edibus regum. Ista ergo est mora hominum
 peccatorum que est vitiosa. Tertia est mora hominum da-
 natorum que est dolorosa. Et isti figurantur Soph. ij.
 vbi de nimue destructa loquitur et dicit quod bestie gen-
 tium et onocrotalus et hericius in liminibus eius mor-
 rabuntur. Quia scilicet in inferno que destructa ciui-
 tas potest dici morabuntur finaliter bestie. i. carnalis
 immundicie sectatores. Onocrotalus qui horrede stri-
 det. i. infamis eloquentie detractores. Ibericius indu-
 tus spinis. i. avari opulencie possessores. De quibus
 dicitur Prover. xxj. Vir qui errauerit a via doctrine in
 cetum gygatiu comorabitur. Ista est ergo mora hominum
 danatorum: que est dolorosa. Quarta autem est mo-
 ra hominum beatorum: qui scilicet sursum cum christo in celi
 palatio comorantur. que est gaudiosa. Job. xj. Venit
 iesus in ciuitate que dicitur effrem: et ibi morabatur cum
 discipulis. De mora etiam inquantum sumitur. per pe-
 uerantiam die per omnia sicut supra dictum est de mora vir-
 tuosa. De mora vero in quantum denotat tarditatem sicut
 Sen. fly. dicitur. Descende ad me ne moreris. Et Leui. xij.
 Non morabitur opus mercenarij apud te usque mane.
 vide de negligentia et tarditate etc. vel in tabula si
 non sit titulus specialis etc.

A

Mordere. Morsus. Cum mordere sit
 pungeri vel vorare. Notabis quod in scriptura reperitur
 multiplex morsus. Videlicet morsus.
 Detractionis. Mordet detractor: morsu vipereo
 Tentationis. Mordet tentator: morsu venereo.
 Perationis. Mordet verator: morsu venereo.
 Danationis. Mordet danator: morsu tartarico.

¶ Primo ergo dicam quod est dare morsum vipere detractio-
 nis. Constat enim quod sicut vipera occulte mordet et pu-
 git: et tamen manifeste nocet et inficit. Sic detractor occulte:
 hoc est dictum: i absentia partis mordet et detrahit:
 et totum corpus. i. totam familiam inuenenat. inficit et cor-
 rumpit. Unde Eccles. x. Si mordeat serpens in occulto
 nihil eo minus habet qui occulte detrahit. Quot sunt
 homines tales occulte vixit et serpentes aliorum fame et non
 detrahentes. Unde enim quod torus mundus in libris est posi-
 tus: que scilicet est regio que in multitudine serpentum cete-
 ris orbis partibus plus abundat. et maxime in solitudinibus
 et desertis. quod vix transit aliquod animal quoniam ab eis
 mordeatur. Sic reuera in mundo abundat tanta copia
 detractorum. et maxime in desertis religionum et claustrorum
 quod vix potest aliquis transire per istos quoniam morsum inue-
 niat aut punitorum. Miere. viij. Mittam vobis serpen-
 tes et regulos quibus non sit incantatio et mordebunt
 vos. Et scitis certe. sicut lupi quoniam sunt antiqui et in ra-
 biam couersi: libentius mordent et deuorant boves quam
 pecudes. Sic tales libentius per detractionem lacreat
 bonos quam malos: et virtuosos boves quam infames. Sap.
 xvj. Supuenit illis. scilicet iustus teua bestiarum ira: et mor-
 sibus peruersorum coluborum exterminabuntur. vnde Alu-
 chee. iij. Dominus reprehendit malos prophetas. qui
 inquit seducunt populum meum: et mordent dentes suis
 et predicant pacem: et si quis non dederit in ore ipsorum
 sanctificant super eum plium. Patet ergo quod est dare
 morsum vipere detractoris. Secundo dico quod est dare
 morsum venere tentationis. Constat enim quod caro: mun-
 dus et demonia diuersis morsibus tentationum mor-
 dent animam. Sed precipue caro humana venenatis
 morsibus mordet. ita quod de deliciis carnalibus vel de
 carne potest dici illud Prover. xxij. Fouca profunda me-
 retrix et puteus angustus aliena. Sequitur. Ingrederit
 blande sed in nouissimo mordebit: vt coluber. et sicut
 regulus venena diffundet. Est igitur dare morsum vene-
 ree tentationis. Tertio dico quod est dare morsum su-
 nere seu fulguree verationis. hoc est dictum: exterio-
 ris et temporalis tribulationis. Quis est ille qui tali morsu non
 mordeatur: et qui mundi tribulationibus et verationibus
 quotidie non subdat. Ista sicut videmus quod animalia
 imbellia fugitua et debilia. sicut sunt lepores et capree
 morsibus subiacent plurimorum: vt pote canum: lupo-
 rum et leonum. ita quod si vni euaserint. i. dentes cadunt aliorum.
 Sic vere homo diuersis morsibus tribulationum subiacet.
 et si vni euaserit succedens alius eum mordet. Iste spe-
 ret ergo homo quod in hoc mundo sine tribulationibus vi-
 uat. Quia teste beato Iusto. Impossibile est quod homo sit: et
 quod tribulationes non sentiat. Unde Amos. ix. Non erit fu-
 ga eis. supple quoniam tribulationes sentiant et sustineant: et
 non saluabit qui fugerit: et si clauerit se ab oculis meis.
 in profundo maris ibi mandabo serpenti et mordebit eos
 quod dicitur quod homo non tam taliter abscondit se aut celat quod omnino
 tribulationes euadat. imo certe sepe fit quod vbi securior
 creat esse. aliquid ex insperato reperit quod ipse mordeat
 et inuadat. Sicut ad lram videmus de beatis et felicibus
 huius mundi. quibus vbi se magis securos esse cre-
 dunt. ibi citius tribulationes et miserie veniunt. mi-
 mici et accusatores insurgunt. ita quod status eorum ad
 nihilum deueniunt et decurrunt. Iuxta illud Abacuch
 ij. In repente consurgunt qui mordeant te. et suscitabuntur
 lacrantes te et eris in rapinam eis. Et quia tu
 spoliasti gentes multas. spoliabunt te qui reliqui sunt
 ex populis. Patet ergo quod est dare morsum corporee
 seu fulguree vel funeree verationis. Quarto dico quod
 est dare morsum tartaree danationis. Quia reuera
 danati sentiunt multos morsus. videlicet morsum.
 Sententie superius contra eos fulminate.
 Conscientie interius contra eos effrenate.
 Dyabolice militie exterius contra eos ordinate.
 ¶ Unde Deut. xxxij. Consumetur fame et deuorabunt eos
 aues morsu amarissimo. Dentes bestiarum immitam
 in eis cum furore trahentium super terram atque serpentium. Sic

B

C

ergo p̄ q̄ in scriptura reperit quadruplex mal⁹ mor-
sus. De bono x̄o morſu p̄t dici q̄ iuenit morſus.
Cōſcientie pectoralis.
Juſtitie paſtoralis.
Potentie imperialis.
Cōſcia. n. bñ ordinata ſtatim mordet ⁊ murmurat
p̄tra quēcūq̄ male agentē. iuxta illud Ecclies. x. Qui
diſſipat ſep̄e mordebit eū coluber. Juſtitia ēt boni iu-
dicis vel plati malefactoris ſolet mordere. ⁊ eos pu-
nire. Sch. xlij. fiat dan coluber in via ceraſtes in ſe-
mita mordens vngulas equi. potentia inſup marime
diuina demones ⁊ mortē inemordit ⁊ eorū potentiaz
marie deſtituit ⁊ confudit. iuxta illud Oſec. xij. Ero
mors tua o mors morſus tu⁹ ero inferne. Sic ergo p̄
q̄ mordere in bono ſumitur ⁊ in malo.

A

Mors. Mori. Mortuus. Nota
ſcriptura ſit mentio de quadruplici morte. Videlicet
De morte naturali que eſt ſuidenda.
De morte virtuali que eſt appetēda.
De morte criminali que eſt precauēda.
De morte eternali que eſt metuēda.

De morte dico naturali. ⁊ iſta eſt illa cui propter
peccatus ade ſubiicitur omnis hō. De eua dicit apls
Hebr. ir. Statutū eſt hoīb⁹ ſemel mori. Et Seneca
dicit q̄ q̄bus naſci p̄tingat mori reſtat. Itē de mor-
te ēt virtuali. Et iſta eſt mors ſp̄ialis qua boni mor-
riuntur ⁊ mortificantur mūdo vt viuāt deo. De qua
Phil. i. Mihi viuere x̄ps eſt. ⁊ mori lucrum. Et Col.
ij. Mortificate mēbra veſtra q̄ ſunt ſup terram. De
morte ēt criminali. Et iſta mors nihil aliud eſt q̄ mor-
tale pctū qd̄ aīam mortificat ⁊ occidit. De qua Apo-
ca. ij. Nomen habes q̄ viuas ⁊ mortuus es. De mor-
te inſup eternali. Et iſta eſt mors ⁊ pena inferni. que
ēt in ſcriptura dicit ſcda. De eua dicitur in p̄.
vbi de dānatis peccatoribus loquit. Sicut ovis inqt
in inferno poſiti ſunt. mors depaſcet eos. De iſta ergo
quadruplici morte aliquid breuiter p̄ ordinē eſt dicē-
dū. De camus ergo primo de morte naturali. ſed qz
de mortuis recordamur plus q̄. xx. feciſſe ſermones.
quorum ēt autoritates diuiſe ⁊ p̄ſecute poterint hic
annecti. Ideo breuiter trāſeamus ⁊ dicam⁹ q̄ ſm
Seneca Mori nihil aliud eſt q̄ ſinis ⁊ d̄fectus vite.
Mors em̄ nō eſt aliqd̄ quia vt dicit nō eſt aliquid po-
ſitiuū: ſed priuatiuū. Et inde eſt qd̄ d̄ Sap. j. De mor-
tem nō fecit. nec letaf in pditiōe viuorū. Et poſſumus
notare de morte. q̄ ſicut oīa que ſunt hic infer⁹ ſunt
naturalit̄ corruptio ſubiecta: ſicut p̄ in animalib⁹:
arboribus ⁊ fructibus. qd̄ vtiq̄ facit p̄trietas qua-
tuor elemētōrū: quorū vnū cōtinue agit in aliud: t̄ inde
neceſſe eſt q̄ corruptio ſequat̄. ⁊ q̄ res deficiat ⁊ fru-
ſtreſt. Ad qd̄ accedit h̄bū ſcripture. Eccl. xij. dicētis.
Ad opus corruptibile in fine deficiet. Et propter hoc
cariffimi: cū nos ſim⁹ q̄tū ad corpus de elemētis cō-
trarij cōpoſiti: ⁊ variatati ⁊ mutabilitati ſubiecti. ſz
qd̄ dicitur Koī. vij. Vanitati ſubiecta eſt oīs crea-
tura. inde eſt q̄ p̄ mortē neceſſe habemus deficere: ⁊
corruptioni ⁊ miſerie ſubiaccere. Sicut em̄ videm⁹ q̄
oēs ſtelle q̄ ab oriente veniunt. q̄uis magne ſint cla-
ritatis virtutis. ad occidentē t̄ tendunt. ⁊ ibi ſm di-
verſos iaculos alie tardius. alie citius a n̄ris viſib⁹
ſe abſcōdunt. Sic vere hoies vniuerſi qui ab orientē. i.
per natiuitatē vtunt̄ mūdo. q̄uis ibi aliq̄ diu rutilēt
⁊ clareſcāt: t̄ neceſſe eſt q̄ alij tardius: alij citius: ſz
q̄ curſum duratōis ſue a deo acceperūt. finaliter ad
occidentē mortis veniāt ⁊ deſcendāt. ⁊ q̄ ibi a mūdi
viſib⁹ deficiant ⁊ recedant. Sicut em̄ d̄. j. Cor. xv. In
adā oēs morimur. Et ideo breuiter exponamus illam
flebilē autoritatē que ſcribitur. ij. Reg. xij. Omnes
morimur: ⁊ quaſi aque dilabimur in terrā que nō re-
uertunt. In q̄bus v̄bis aduerte: q̄ mors h̄z ſz p̄ote-
tiā inſupabilem. qz. iſta cōcludit. oēs. Penitentia in-
uitabilem: qd̄ ſz notaf in v̄bo p̄tis t̄pis morimur.

Duriciā immitigabilem: qz. iſa facit quaſi aquā nes-
labi in terram: qd̄ oſtendit cū dicit. Et quaſi aque di-
labimur in terrā. Snam irrecuocabilem. qd̄ oſtenditur
cū dicit. Que nō reuertunt. Dico q̄ iſta h̄z inſupa-
bilem potentia qd̄ oſndit cū d̄. D̄s: qz. iſta non ſupat
vnū ſolū. imo proculdubio oēs. ſ. fortes ⁊ debiles: le-
tos ⁊ tristes: diuites ⁊ pauperes: egenos ⁊ aduenas:
vicinos ⁊ vicinas. Sicut em̄ ſm ſapientes Ecclies. j.
Dia flumina intrant mare. Sic proculdubio oēs ho-
mines in hac fluctuoſa vita fluētes: mare. id ē mortis
amaritudinem neceſſario ſubintran. Amos. ix. Ado-
rientur oēs peccatores. Mori em̄ eſt.

B

Omniū pena. Sicut em̄ mare abyſſi di-
cit hoſpitiū oīum fluuioꝝ.
Omniū tributū. ſic mors vt dicitur eſt: eſt ſina-
Omniū carcer. lis receptio oīm mortalū via
Dim receptaculum. toꝝ. Et iō Job. xxx. d̄. Scio q̄
morti trades me vbi p̄ſtituta eſt dom⁹ oī viuētū. vñ di-
cebat Seneca. Mori nec prim⁹ nec vltim⁹: oēs inqt
me p̄ceſſerūt ⁊ oēs ſequuntur. hac cōditōe intraui vt
exirē. De iſta ergo vniuerſali ⁊ iſupabili potētia mor-
tis poſſum⁹ notare q̄ mortē nō p̄nt euadere. ſ.

Neceſſe potentia fortiores.
Neceſſe ſcientia doctiores.
Neceſſe ſubſtantia ditiores.
Neceſſe eminentia digniores.

De fortioribus enim patet: quia ſicut d̄ Job. xxx. Iſte
moritur robuſtus ⁊ ſanus. De doctiorib⁹ d̄ Ecclies
ij. Moriatur doctus ſimul ⁊ indoctus. De ditioribus
aut̄ dicit Luce. xvj. Moriatur eſt aut̄ diues ⁊ ſepult⁹
eſt in inferno. Itē de dignioribus ēt d̄ Eccl. x. Ho-
die eſt rex. cras morietur. Et breuiter nulla etas: nul-
lus ſexus. nulla p̄ditio euadit mortē. Iſta eſt em̄ ſicut
hyena beſtia inmundiſſima: q̄ in mortuorū carnib⁹ de-
lectatur. que ſm Pliniū talis eſt nature q̄ ſi hoīem
viderit mortuum. neceſſario figit gradū ⁊ tres circu-
los facit ne ab eo abſtrahatur. Sic p̄certo cariffimi:
mors videt̄ in mortuorū carnibus delectari: que. ſ. tot
⁊ tantos nō ceſſat quotidie deuorare: ⁊ ſuis legibus
ſubingare. Homines em̄ tribus ludicis. i. tribus p̄-
cipuis nocumētis circūt ⁊ cōcludit. videlicet. abla-
tione rerum amicorū ⁊ corporū. neceſſario facit hoies
ſiſtere: ⁊ ſuis duris legibus ſubiaccere. Ideo fortiffi-
mē iſt⁹ beſtie ex paueſcēs dicebat dauid in p̄. Quis
eſt hō q̄ i viuet ⁊ non videbit mortē: q. d. null⁹. Quia
ſicut d̄ Eccl. xv. A muliere initium peccati factum
fuit: ⁊ p̄ ipſam oēs morimur. Et ſic p̄. q̄ mors habet
potentiam inſupabilem. D̄s inquit. Itē mors h̄z
preſentiam inenſabilem. Ubicūq̄ enim ſe hō vertit:
ſemper habet mortē preſentem. Unde ēt dicit Jer̄n.
Scito inquit q̄ vbiq̄ mors te expectat tu hō ſi ſapiēs
fueris vbiq̄ eam expectabis. Iſta h̄o mortis preſentia
oſnditur cū d̄. Mori mur nō moriemur: ſed qz noſtrū
viuere eſt vnū mori. Et hoc pbat Seneca. Dicit em̄
q̄ in prima die natiuitatis noſtre: vita noſtra lōgior
eſt q̄ vnq̄ poſtea futura ſit. Et iō omni die: ⁊ oī hora
demitur aliqd̄ de via ⁊ longitudine curſus noſtri. Et
inde eſt q̄ quāto plus viuim⁹: tātō magis minuit vi-
ta noſtra. Quapropter: vt dictū ē: mors ſemp nos co-
mitat̄: nobis preſentialiter inimicatur. tomni die vnū
diē de vita noſtra nobis ſubtrahit ⁊ furat. Mori mur
ergo ſicut dictus eſt in preſenti. vñ ēt dicit Seneca. ep̄-
ſtola. xxij. Quotidie inqt morimur: quotidie demit
vite noſtre aliqua pars: ⁊ tūc quoq̄ cū creſcimus: vi-
ta decreſcit. Infantia amiſimus deinde pueritia de-
inde adoleſcētia v̄q̄ ad heſternum quicquid trāſijt
t̄pis perijt. ⁊ hunc ipſum quem agim⁹ diem cū mor-
te diuidim⁹. Ecce cariffimi q̄tū eſt nobiſcū preſentia
mortis: cū qua etiā neceſſe habemus omni die diui-
dere vitam noſtrā. Apoſtolus etiam dicit. j. Cor. xv.
Quotidie morior propter gloriā veſtrā. Et p̄pter hoc
bñ p̄. q̄ mors h̄z p̄ſentia inenſabilem. Itē mors h̄z
duriciā intolerabilem: qz ſz iſa facit nos in terram
dilabi ſicut

C

dilabi sicut aquas. Sicut enim videmus quod aqua in nube vel in glacie congelata propter feruorem solis solet liquefieri: et in terram et lutum dilabi et conuerti. Sic et nostra fragilis et aquea conditio: que recte nihil aliud est quam quedam carnea glacies aliquantulum congelata: quam homo propter feruorem mortis conterit et viget necesse habet effluere et dilabi: et ad terram et in terram decidere et mutari. Quasi inquit aqua dilabimur in terram. Et in psalmo. Sicut aqua effusus sum. et dispersa sunt omnia ossa mea. Et Ecclesiastes. ij. De terra facta sunt omnia. et in terram pariter reuertentur. Elephas enim quasi sit animal fortissimum: deus tamen quod cum incaute arbori dormiendo inmitit: occidit venator arboris debilitat: et sic elephas fracta arboris in terram detrahatur. Vbi quod consergere nequa: venatore necat: quoniam quod cadit super terram non potest surgere de seipso: et propter hoc dormit in arbori. Sic per certo quod homo sit fortis et strenuus: quoniam tamen occidit venator. i. mors arboris sicut vite fragilitatis continue debilitat et consumit: necesse est quod ad terram finaliter cadat: et quod ibi miserabiliter corumpatur. Esa. xiiij. Corruisti in terram que vulnerabas gentes. Sicut igitur aqua dilabimur in terram. Et hoc sicut aqua. Quia per certo sicut aqua labentes in terram: a terra absorbentur ita quod apostolus non inueniunt. Sic homines mortui in terram defossi non sunt spectibus non representabuntur. Et ideo querebat dubitative Job xiiij. Homo cum mortuus fuerit et nudatus atque consumptus. ubi quiescit: quod dicitur. nescitur. Et nota quod iste dicitur.

Homo propter fragilitatem naturalium.

Mundatus propter abstersionem temporalium.

Consumptus propter corruptionem corporalem.

Patet ergo quod mors habet duriciam intolerabilem. Tertia mors habet sententiam irrevocabilem. quod ostenditur cum dicitur. Que non reuertuntur. Sicut enim cellum currendo ab oriente in occidentem nunquam reuertitur. imo directo cursu semper labitur quousque in mane iterum orientem. Sic homo postquam ad occidentem mortis venerit: nunquam ad vitam naturalem amplius reuertetur. quousque per resurrectionem ultimam iterum orientem. Non reuertuntur inquit. ubi Job. viij. Tiam quam non reuertat ambulans. Et ideo admirative dicitur Job. xiiij. Putasne mortuus homo rursus vivat: quod dicitur. non naturaliter: quod sicut dicitur est. Ad hoc habet sententiam irrevocabilem. Et iste sunt quatuor mortis conditiones. videlicet. Sententia irrevocabilis. Duricia imitigabilis. Presentia inevitabilis. Potentia indeclinabilis. Et ideo nota. quod mors est talis conditionis quod ipsa.

Per patientiam debet sustineri.

Per sapientiam debet provideri.

Per fortitudinem non debet timeri. Uel

Per sanctitudinem debet preveniri.

Dico ergo quod mors debet in patientia sustineri. Sicut enim dicit Seneca homo moriturus non debet magis conquiri vel tristari si ad mortem pervenerit. quam si nauigans si celerius quam creditur ad portum ad quem nauigat applicauit. Propter ad quem continue nauigamus est mors. Et ideo si cunctus casus et fortune ad istum portum nos subito et ex insperato duxerit. nos non debemus dolere: sed potius in patientia sustinere. Et ideo sancti et iusti et naturales philosophi de morte non doluerunt: sed ipsam in patientia sustinuerunt. sicut exemplum habemus in scriptura ij. Mach. vi. de eleazaro de quo dicitur. Quod gloriose mortem magis quam odibilem vitam amplectens. voluntarie ibat ad supplicium inuictus quemadmodum oportet accedere patienter. Exemplum etiam habemus de filia isre. Judicij. xij. Que videns se propter votum patris occidendam et imolanda non timuit: sed mortem in patientia sustinuit. sed solum ad plorandum virginitatem: dilationem mortis spacium duos mensium requisivit. Inter philosophos etiam quot sunt exempla de patientia mortis. potest quod libros legit recordari. Sicut enim in libro laertij de vitis philosophorum legit socrates quod athenis morti a civibus eodem nam pro eo quod eos de idololatria reprehendebat. cum posset ab amicis data pecunia liberari noluit: sed ponendo venenosa mortem patientissime sustinuit. et de morte usque ad mortem cum discipulis disputauit. Et breuiter le-

ge Seneca et discurre per libros philosophorum: et infinitos inuenies mortem patientiam sustinuisse: et vitam istam miseram contempsisse. lege Tullium in libro primo quoniam tusculanarum. ubi de comoditate mortis ipse ponit exempla naturalia. Cum enim videtur ait: Trofonius et Agamedes templum apollini fere fecissent. petierunt in genere remuneratio: ne a deo: et sibi dari ideterminate illud quod erat hominibus optimum. Quibus cum respondisset Apollonius quod omnes eorum esse erant dicitur: quod die tertia erant munus et salarii recepturi. Sic actum est quod illi duo illa die mortui sunt reperti. Ad idem autem addit exemplum Iudeus Tullius de argia sacerdotissa que cum quodam die per sacrificando in quadam solennitate ad templum currum veheret et propter inuentorum mortem ultra ire nequere. sic actum est quod duo filij sui. scilicet clobis et byton: veste posita corpora oleo inungentes currum maris ad locum traxerunt. in quo cum plurimum laborassent petierunt a deo sacerdotissa dari filijs suis pro premio pietatis illud maximum donum: quod a deo poterat dari hominibus: nihil aliud exprimeo: sed aliquid maximum expectado. factum ergo fuit quod dicti inuenes cum matre comederunt: et cunctes ad somnum in crastino mortui reperi fuerunt. In quibus quod exemplis vult tullius supponere: quod nihil potest dari mortalibus quod eis sit melius ipsa morte. Dato enim quod illi deus nihil daret aliud quam demonia. in risis tamen suis profuerat ut contra veritatem diceret: ut sic possent misere suos homines ad cultum suum fortius inuitare. Concludo ergo. Si apud illos paganos que futurorum nullam spem habebant: mors reputabatur summum bonum. sicut et de tracia dicitur Proponi et Valerius maximus lib. ij. cap. j. Quod apud eos leta sunt funera: luctuosa vero natalicia. Nam inter philosophos alij aias putant non emori sed transiri. alij vero emori. Quidam vero putant beatius esse in vita quam vivere: multo fortius ergo nos christiani que velut firmam anchoram spem futurorum habemus. debemus mortem non timere: sed cum patientia sustinere. Sicut patet et exemplis pluribus ipsorum infidelium paganorum. scilicet Cathonis que se occidit. Sostratus que venenum bibit. Heguli que in patientia crucem tulit. Phylenorum que pro augedo cartaginensium imperio se viuos sepeliri permisit in ipsorum arenis ubi patrie fines amphauerunt. Et de duobus decijs. que pro utilitate romana vitam suam inferis deuouerunt: sicut ponit Tertullianus et Valerius maximus. De patribus noui testamenti dicimus: et maxime de martyribus sanctis que videlicet pro christo mortem non solum in patientia sustinuerunt. immo etiam ipsam non senserunt. Nam sicut linitus oleo madragore. ferrum et sectiones non sentit. sic et isti qui oleo exultationis et future spei consolationis a deo fuerunt liniti. mortem et verbera non senserunt: sed ipsa cum gaudio et patientia sustinuerunt. Iuxta illud prover. xiiij. Verberauerunt me et non dolui. vulnerauerunt me et non sensi. Ideo merito mors in patientia sustinenda est sustinenda. Quia sicut dicit Seneca. Quicquid futurum est necessarium est et libenter aio debet ferri. Nam ipse dicit in libro prover. Libenter feras quod necesse est. Et quia mors omnibus est necessaria. libenter animo est ferenda. ut ipse dicit in quadam epistola. Libenter mori est bene mori. Unde etiam ipse dicit alibi. Viri inquit mihi lucille quantum opus erat. mortem letus et plenus die expecto. Fortes simus aduersus fortunam: non contremisamus iniurias. vincula. verbera. carceres. egestatem. mors quidem aut finis est aut transitus ad meliorem. ergo desine timere aut transire. Sic igitur patet quomodo mors debet in patientia sustineri. Deinde dico. Quod mors debet cum diligentia preveniri. Preuidencia est enim et consideranda. videlicet. Mors propria ut preueniamur. Mors bonorum ut ad bonum animemur. Mors malorum ut in nostris passionibus consolemur. Est enim consideratio mortis nostre vitium ad nostram preuentionem. Teste enim Grego. Alidius iacula ferunt que preuidentur. Et ideo si mortem cogitando preuiderimus. minus sua percussio cum venerit nos granabit. Et ideo Seneca dicit. Ad mortem non nunquam timeas: sed semper cogita. Talis enim consideratio

Mortuus.

Inducit humilitatē. Exempla de pavone q̄ vidēs tur-
pitudinē pedū suoz: fastū plumaz suaz deponit. Cau-
sat em̄ securitatē: q̄. s. si mors cōtinuē hūidat. securi
expectatur. An̄ dicit Seneca in libro de naturalibus
q̄onibus Effice tibi mortē cogitatōe familiarē. vt ita
cū fors tulerit: possis ei obuiā erire. ¶ Itē ofidit saga-
citātē. In libro de dictis phoz d̄. q̄ requisitus quidam
phs q̄ esset maior sapiētia. Dixit q̄ frequēter cogita-
re de morte. Cōsideratio igit̄ mortis n̄e vtilis est ad
n̄am p̄munitōnē. Et istud est cōtra illos q̄ nō p̄cogi-
tant mortē suā: q̄bus accidit sicut crocodillo: q̄ dū sa-
ciat̄ p̄funde dormit. q̄ daz auicula que h̄z penas scin-
dētēs in ventrē ipsi? illabit. et ip̄m dū dormit: scindit.
vulnerat et occidit. Sic vtrē dū hō nō p̄cogitans mor-
tē dat se ad dormiendū in delicijs et peccatis subito a
morte se scindit et occidit. et dū nō sperat subito enecat.
Et iō docet sapiēs Eccl. xiiij. Admōr esto qm̄ mors
nō tardabit. Itē sic ergo quia p̄certo vt dictū est: cō-
sideratio mortis n̄e vtilis est ad n̄am p̄munitō-
nē. ¶ Itē dico q̄ cōsideratio mortis bonoz vtilis est
ad n̄am animatōnē. q̄ videlz sicut elephas aspectu
sanguinis ad plū animat. sic iustus cōsideratōe mor-
tis iustoz: qui. s. tam facte mortui fuerunt. tam alte
sperauerūt. et tā fortiter contra hostes aīo pugnaue-
runt. debent ad similia spirare. et in pugna mundi et
causis similibz cōsolari: vt sic p̄sideratōe mortis cui-
uslibet viri iusti nos possumus dicere illud Job. xj.
Uadam et moriamur cū eo. ¶ Itē p̄sideratio mortis
maloz est vtilis ad n̄am cōsolatōnē. Sūma em̄ con-
solatio bonoz est cōsideratio enormis et infamis mor-
tis hoīm malignoz. qualr. s. subito moriunt. et qualr
in hoc seculo et in alio puniunt. Sicut em̄ dicit Pli.
Cinis muriū cōbustoz cū vino mixtus si dolentibus
auribz instillet sanat dolorē. Adures enim carissimi:
signant malos detractozes q̄ nō cessant corrodere sa-
nias n̄am. Adalos et auaros et raptozes q̄ nō cessant
corrodere substantiā n̄am. Adalos insup iniuriato-
res qui nō cessant corrodere et ledere vitā n̄az. Quia
carissimi cū tales post mortē igni p̄petuo traditi sint
cōburendi. dolentibus de iniurijs sibi factis summū
est remediū et solatiū. q̄ auribus et auditibz ipsoz. ci-
nis. i. memoria mortis talium instillet. et q̄ de morte
sua mala alia narratio predicetur. Sicut em̄ dicit
in ps̄. Adors pctōrum pessima. Et ideo letabit iustus
cum viderit vindictā. manus suas lauabit in sangui-
ne peccatoris. Breuiter igitur hec mors: videlz tam
nostra q̄ aliena a nobis debet meditari: et iugiter me-
morie cōmendari. Exemplo cuiusdā magni phi. Qui
cū seip̄ velle habitare in cimiterijs et ossa mortuoz
tangere et palpare. requisitus ab alexandro quare hoc
faceret. R̄dit. Qd̄ valde inq̄t libenter vellē cognos-
cere ossa regū et diuitū. ab ossibz pauperū et seruoz.
In quo quidem instrumur q̄ bonū est per cōsidera-
tionē in cimiterijs habitare. et de conditione carnis
qualis post mortē futura sit p̄fundius cogitare. An̄
Job. xij. Ipse ad sepulturam ducetur: et in congerie
mortuorum vigilabit. Patet ergo q̄ mors debet cum
diligentia p̄uideri. ¶ Deniqz dico. q̄ mors debet p̄
fortitudinem non timeri. Adors enim non est timen-
da triplici ratione. tum
Quia est certa et necessaria.
Quia est breuis et transitoria.
Quia est vtilis et meritoria.
¶ Certa dico et necessaria. Istud vero valde d̄z dimi-
nuere timores: quia scilicet certi sumus q̄ necesse est
nos mori. vnde Seneca inquit. Tis aduersus ppriuz
corpus fortis esse tanq̄ migraturus habita. propone
q̄nis hoc cōtubernio carendū. fortior eris ad necessi-
tatem exēdi. ¶ Item breuis et transitoria. An̄ dicit
idem libro de contemptu mortis. Adors timēda erat
si tecum esse posset sed necesse aut q̄ nunc veniat aut
q̄ trāseat. ¶ Item vtilis et meritoria. Quia videlicet
sicut dicit quidā sanctus Adors nihil aliud est: q̄ exi-

de carcere. finis enim illius est.

Laboris consummatio.

Ad portum applicatio.

Peregrinationis fruitio.

Dneris grauiissimi depositio.

De equo furioso descensio.

De domo rumosa liberatio.

Omnium egritudinum terminatio.

Omnium periculorum euasio.

Omnium malorum cōsumptio atqz diruptio.

Debiti nature solutio.

Reditus in patriam et ingressus ad gloriam.

¶ Est igit̄ mors nō timenda: certe et marie bonis vi-
ris. q̄ p̄ mortē ad gloriā se vēturos esse sciūt. q̄ i talibz
n̄ificat illud Eccl. viij. Melior est dies mortis die na-
tiuitatis. Iō talibz d̄ illud Eccl. xij. Noli metuere iu-
diciū mortis. S̄z. p̄certo carissimi: istud intelligit de
viris iustis nō de iniustis. q̄ vici viri iniusti valde et
merito debēt timere mortē. cū p̄ ipsaz nō habeāt trāsi-
re ad gloriā s̄z ad penā Eccl. xij. Mors q̄ amara est
mēoria tua hoī iniusto et pacē habēti in diuitijs suis.
viro q̄eto cui? vici sunt directe in oibz et adhuc valēt
capere cibum. ¶ Ubi aduerte q̄ mors est terribilis et
amara. vici. Abundantibz iniq̄tate. hoī iniusto inq̄t.
Affluētibz in p̄speritate. Pacē inq̄t habenti in diui-
tijs. Diffidentibz de bonitate. Vir inq̄t q̄eto. i. ocio-
so. Carentibz aduersitate. Cui? inq̄t directe sunt vici.
¶ Nec languētibz infirmitate. Adhuc inq̄t valēt sume-
re cibū. Itē sim? igit̄ tales. s̄z sumi boni et iusti vt nō
timeam? mortē cū venerit. Exēplo fencis q̄ instinctu
nature sciens se p̄ ignē et mortē vitā itex recepturā: et
rediturā per pristinā iuuentutē. volūtaria et it̄cipida
intra ignē vbi accendit et morit: et in cinerē et in pul-
uere cōmutat. et tādē in eandē auem post tridū dicit
spaciū trāformat. Sic et sancti et iusti p̄ mortem ad
vitā venire p̄petuā crediderūt. Itz ergo q̄ mors est p̄
fortitudinē vilipendēda. Per sapiētia p̄uidēda. Per
patiētia sustinēda. Et hec ad p̄ns sufficiant de morte
naturalis: q̄ quasi in infinitis locis et titul? iuuenis mul-
ta dicta. Est ergo mors naturalis que est exoluēda.

¶ Scōo principāl̄ dico. q̄ est mors spūalis et virtua-
lis q̄ est appetēda. Et ista nihil aliud est q̄ sup̄flus
deiectio: maceratio. tad humilitatē vel patientiā re-
ductio. Vir em̄ iustus et p̄fectus dicit mortu? q̄ sicut
mortu? ad voluntatē portatis regis: nō se mouet vel
recalcitrat. si p̄ugit nō sentit nec clamat. s̄z oīa q̄ sibi
sūt: i. patiētia sustinet. Sic et fit p̄fect? et maxime bo-
nus religiosus ad volūtatem alterius p̄mittit se regi
p̄ obedientiā. imo sine rebellionē sustinet oīa p̄ patiē-
tiā et tolerantia. Et de tali mortuo legitur 1. Cor. vj.
Qui em̄ mortu? est iustificat? ē a pctō. Et tali et mor-
te religiosi dicūtur mortui. q̄. s. nō mūdo debēt viue-
re: s̄z deo. Et sic de tali morte exponitur illud Job. xj.
Lazar? amic? n̄ mortu? est. De tali et morte vel mor-
tificatōe intelligit illud Jobis. xij. Nisi granū frumē-
ti cadēs in terrā mortuū fuerit ip̄m solū manet. si autē
mortuū fuerit: multuz fructū afferet. ¶ Ubi aduerte.
q̄ tales sunt mortui vel mortificati. Per exteriorē af-
flictionē. q̄ dicūtur cadere in terrā. Per interiorē cō-
deiectionē. quia dicuntur mortui. Per vberiorē cō-
ditionem. q̄ dicunt multum fructū afferre. q̄ suā car-
nem mortificant et affligunt. Ideo tales dicunt.

Prompti et obedientes.

Deuoti et compatibles.

Docti et erudientes.

De obedientibz p̄t dici illud Job. v. Mortui audiet
vocē filij dei et q̄ audierint viuet. De cōpatientibz ho-
dicit Job. vj. Patres vestri. māducauerunt māna et
mortui sunt. Dulcedo em̄ māne signat dulcedinē de-
uotiois et cōpassiois q̄ semp̄ solet mortē humilitatis
cōcomitari. De prudentibz siue sapiētibz d̄ Jobanis
viij. Abrahā p̄ noster mortuus est et p̄phete mortui
sunt. Et breuiter oēs boni i hoc mūdo isti habēt pro
mortuis et

mortuus et p vilibus et despectis. vñ Sap. iij. Nisi sunt oculi insipientium mori. illi aut sunt in pace. Nisi ipsi dicunt illud. ps. Propter te mortificamur tota die. estimati sumus sicut ovis occisionis. Sed tñ si aliqd velis addere d mortuuali et spuali. potes notare q vir pfect mortuo coparat multiplici rone. Quia sicut mortuus. Tumultibus non inquietatur. Insultibus non plus infestatur. Terrestribus bonis non plus meditatur. Spiritibus notus sociatur. Cum dentibus punitus non tristatur. Homnibus non plus copulatur. Inanibus verbis non letatur. Ab omnibus licet expellatur. A manibus tamen receptatur. Tegumentibus aureis velatur. Lumnibus cereis lustratur. Cantantibus clericis laudatur. Et Pulsantibus campanis sonatur. Egentibus panis erogatur. Patentibus templis tumulatur.

¶ Iste em sunt pditioes mortui q pfit bonis moribz applicari. Dicaz ergo q mortuus. i. vir perfectus q. s. est de numero illoz de qbus dicit Roma. vi. Exhibete vos deo tanq et mortuis viuētes. Et Apocal. xiiij. Beati mortui q i dño moriunt. Nō inqerat mūdi tumultibus. i. mūdi negocijs. Quia. s. isti abnuūt et repudiant negocia huius mūdi ad modū. s. mortui q caret penitentiā mortuū. q. s. isti porsus a mūdi motibz recesserūt. Eccl. xxiij. Adodicū plora sup mortuū qm redēuit. Et Apocal. xiiij. dicit de mortuis q in dño moriunt. Quod amodo iā dicit spūs q recesserūt a laboribz suis. ¶ Ite talis mortuus nō plus infestatur hostis insultibz. i. dyaboli tentationibz. Sicut em hostis psequit inimicuz suū vsq ad mortē. sed si inuenit eū mortuum. dum tñ sit vir nobilis cordis. nō solet eū amplius ledere nec cōtra eū plus scuire. Sic dyabolus psequi solet hoīem q diu sentit eū pfiēdo viuū et spirantē. qñ vero inuenit eū ex toto mortuū. i. xrtū plenitudine cōsopitū. et a motu vitioz penitus alienū. tñ cessat eū tentare et sibi amplius insultare. Sicut em dicit sancti. Dyabolus nō libetere tentat hoīem a quo fuit supat. Exēplo leonis. iij. Reg. xij. De quo dicit. Nō tetigit pphetā mortuū nec lesit asinū. Ad denotandū q leo dyabolus spuales. mortuos. seu mūdo mortificatos nō pōt ledere. nec asinos. i. deiectos. humiles isfestare. Leui. xxiij. Morticinū aut captū a bestia non comedit. Nisi Job. xij. Ut aut viderit eū iā mortuū nō fregerūt ei crura. ¶ Ite talis mortuus virtualis nō plus meditat bonis terrestribus. Quia. s. sicut mortuus totaliter est se motus ab oī cura et appetitu bonoz terrenoz cū apli nō idigeat talibz. Sic vir pfectus oīa mundi bona abdicat. et ab eis quo ad effectū penitentię se elongat. Eccl. ij. Mortui aut nihil nouerūt apli. q. d. Nō amplius cogitat in terrenis. ¶ Ite talis mortuus spualis applicat magis celestibus et est sociat magis notus spiritibus. Constat enim q mortui mole mortalis corporis liberati melius solent celestia cognoscere. et etiā spirituale naturam perfectius intelligere. et sibi familiares et noti q antea magis esse. Sic de viri pfecti celestibus per contemplationem se applicant. et beatis etiam spiritibus famulantur seruiunt et ministrant. Unde Luce. xx. dicit. Quis in resurrectione a mortuis neq nubent neq nubentur. sed sunt sicut angeli dei. Tales em sunt viuētes cū mortuis. De qbus dicit Luce xxij. Quem queritis. viuētem cum mortuis. nō est hic. surrexit. s. ad celestia cōtemplanda. ¶ Ite talis mortuus non tristatur punitus cum dentibus. Quia s. sicut mortuus perdidit oēm sensum. ita q si percutitur aut pungitur nunq solet sentire. Sic vir perfectus tanta patiētia solet esse firmat. q oī sensu videt esse priuatis. Inqñtū. s. nō murmurat nec recalcitrat neq turbat. sed se hz tanq nō sentiens aut sicut mor-

tus. Nisi. ij. Mach. vi. Gloriosam mortem magis q odibile vitam complectens volūtarie ibat ad suppliciu. j. Pet. ij. Mortificatos in carne viuificatos autē spiritu. ¶ Ite talis mortuus nō ligatur seu copulatur viuus hoibus. Sicut em mortui segregant a societate hoīm viuozum. et iungunt cetibz mortuozū. Sic viri pfecti solent se ab hoibus relegare et a mūdānis cōfortijs segregare. et cum alijs mortuis. i. viris sanctis et mortificatis personat habitare. ps. factus sum sicut hō sine adiutorio inter mortuos liber. et Job. xxi. Ipse ad sepulchrum duces et in congerie mortuozum vigilabit. q. d. Habitat cū mortuis non cum viuus. ¶ Ite talis mortuus nō letatur verbis inanibus. Quia sicut mortui nec loquūt. nec audiūt etiā loquētes. Sic viri pfecti nō loquuntur. s. inaniter verba multiplicando. imo certe silent et tacent a vanis locutionibus abstinendo. qñimo et loquentes et obloquentes et iniuriantes et blasphemantes non libetere audisunt suis vanis s̄monibz applaudēdo. Unde Amos. viij. Mortui moriuntur in omni loco proiciuntur silentiū. ¶ Ite talis mortuus cōculcatur seu cōtēnuitur a cunctis gētibus seu et a nunc viuētibus. Sicut enim videmus q vt cōmuniter viuū abhominant mortuum. Sic he peccatores et mūdo viuētes cōtēnunt et abhominant virū iustū. Sicut de Lazaro mortuo legit Job. xj. Quod et proprijs sororibus fetebat. Dñe inquit iā fetet. et tñ spūs ipsum amicu et mortuū appellabat. Lazarus inq̄ amicus noster dormit. Unde de tali cōtēptu potest dici illud. iij. Reg. vij. Cōculcavit eum populus et mortuus est. ps. Obluioni datus sum tanq mortuus a corde. ¶ Ite talis mortuus recepta datis manibus. i. ab alijs iustis et mortificatis homnibus. Sicut enim inanes et mortui precedentes. secum recipiunt alios nouiter morientes. sic viri iusti et sancti libenter recipiunt et associant illos quos mundani fugiunt et euitant quando ipsos sibi similes et spirituales liter mortuos esse vident. Mat. vij. Sinite mortuos sepelire mortuos suos. ¶ Ite talis mortuus adonatur pulcris tegminibus. Quia scilicet sicut mortui ponuntur in feretro pannis aureis ornato. Sic vere ille qui per virtutes spiritualiter est mortuus. pannis aureis. i. honesta et exteriori conuersatione velatur. et bonis actibus moribus et gestibus adornatur. Nisi de tali coopertura honeste cōuersionis potest dici illud. ps. Cooperuit nos umbra mortis. ¶ Ite talis mortuus illustratur claris luminibus. Quia reuera sicut plura luminaria accenduntur erga mortuos. sic plura bona exempla et documenta circūstant et circūeunt virum iustum Luce. j. Illuminare his qui in tenebris et umbra mortis sedent ad dirigēdos pedes nostros in viam pacis. ¶ Ite talis mortuus circūstatur multis cantantibus. Quia scilicet sicut mortuum solent cantantes clerici circūstare et propter eum campane strepere et sonare. Sic veri multi sunt qui finaliter de vita et perfectione viri iusti cantant et exultant. ipsūmq magnificant atq laudant. Eccl. iij. Laudauit magis mortuos q viuētes. ¶ Ite talis mortuus frequentatur a viris egentibus. Quia reuera sicut pauperes et indigentes solent conuenire erga feneratorum mortuozum vt elemosinas recipiant p eisdem. Sic vere ad literam tales spirituales mortui solent indigentes nutrire et eisdem elemosinas diuidere et donare. Eccl. xij. Mors bonum est iudicium tuum homini indigenti. ¶ Ite finaliter talis mortuus tumulatur templis patentibus. q sicut mortuus finaliter in loco sacro. ecclesia vel amitorio tumulatur et ab humanis vsibus occultatur. Sic vere vir perfectus finaliter in loco sacro. paradisi recondit et sepelitur. iij. Regum. xij. Mortuus est igitur helyscus et sepelitur eum. Sic igitur patet q vir iustus mortuo comparat. Et ideo bene dicitur q in scriptura inuenitur mors virtualis que est appetēda. ¶ Tertio principij liter dico q est mors peccati que est precauēda. que

Mortuus.

salam occidit et holcm peccatorē facit mortuū et infe-
ctū. Sicut enī videm⁹ q mortu⁹ se nō mouet nō loqf.
nō videt: nō odorat. nec gustat. fetet. est viuis terribi-
lis. grauis. et ad portādū difficilis. Sic vere peccator
nō mouetur per bonā operationē. vñ Dasi. xij. Ecce
morior cū nihil homini fecerim. ¶ Nō loqitur p diem
laudem et cōfessionē. ps. Nō mortui laudabūt te dñe.
Et Eccle. xvij. A mortuo quasi nihil pit p fessio. ¶ Itē
nō videt p discretionē. ps. Collocauit me in obscuris
sicut mortuos. ¶ Itē nō odorat nec gustat p deuotio-
nē. Eccle. ix. Mortui nihil nouerūt amplius. ¶ Itē
isti fetent per malam infamiā et conuersationem. Et
ideo peccatores cōparantur sepulcris dealbatis que
plena sunt ossibus mortuorū et immundicia. Mathi.
xxij. Et Exodi. viij. Mortue sunt rane et computru-
it terra. ¶ Itē sunt viuis. i. sanctis viris horribiles per
cōtemptum et abhominatiōē et p sue societatis fugā
et vitatiōē. Et ideo Leui. xxj. dicitur et precipitur q
quilibet sacerdos: q significat quēlibet virū iustum:
ad mortuū nō ingredit. ¶ Itē isti sunt graues et onē-
rosi. s. alijs p suā importabilē tentationē. Esaie. xliij.
In anno quo mortu⁹ est rex achas factū est on⁹ istud.
Et sicut videm⁹ q qñ aliq mortif. Sudario inuoluit.
Luminaribus circūcingitur. Panno aureo coope-
ritur. Ab amicis defectur et deplangitur. A sacerdoti-
bus vero circa ipm psallitur atq; canitur. et tandem a
quatuor ad foueam deportat. vbi in terra abscondit et
sepelitur. Sic pecculubio peccatores sudario male cō-
suetudinis inuoluuntur. luminaribus aliquorū bñfi-
ciorū et bonorum operū circūcingūtur. Et sic figurant
in alexādro q fm vaticinia phozū mori debebat sup
pauimentū ferreus: et sub velo aureo. et sic accidit vt in
bello vbi vulnerat letaliter fuit. ipse alexāder super
loicam cuiusdā militis iacuit. qd fuit pauimentum
ferreū: sup se nō habuit velū aureū. ita q tūc cogno-
uit alexāder se necessario moriturū sic narrat de di-
ctis phoz. Spūalr p alexādrū pñt mortui pctōres re-
putari. q vulnerati vitijs et pctis iacēt in pauimento
ferreo durissime obstinatiōis. et iacēt sub velo aureo
diuitiarū et tpalis possessionis. Quia sicut dicit Eccle.
viiij. Multos pdidit aux et argentus. Et iō Eccle. xxxj.
d. Iustus diues qui post aux nō abijt btūs dñi et fecisse
mirabilia pclaimat. ¶ Itē tales mortui. s. pctōres ab
amicis. s. a bonis psonis p cōpassionem desinent Eccle.
xxxvij. In mortuū pduc sachieymas. Circa istos vero
quotidie canit p adulationē. Eccle. iij. Laudauī ma-
gis mortuos q viuētes. finalr ad fouēā inferni por-
tant atq; ferūt p spem final venie et p malā cōsuetu-
dinē et obstinatiōē. Luc. xvj. Mortu⁹ est diues et se-
pult⁹ est in inferno. A malis regit et sepeliet p malaz
suorū criminū exculatiōē. iij. Regū. xij. Cū mortuis
sepelies me. Et sic bñ ptz quō varijs similitudinib⁹ et fi-
guris pctō: mortuo cōparat. De diuersis enī generi-
bus mortuis applicādo ad diuersa vitia tpicula pñt
multa dici: et oia per exēpla nature et p figuras et au-
toritates scpture possent pbari. s. vide i diuersis lo-
cis picularib⁹ vbi de criminib⁹ multa sunt dicta. Vide
ergo supra de Interficere. Et isra de occidere. Et vide
supra de Dormire: vbi iuuenes qualr pctōres dormiē-
do diuersimode moriunt. Patet igit q inuenit mors
pctōrū que est fugiēda. De qua et dicitur Ezech. xvij.
3 cap. Anima q peccauerit ipa moriet. ¶ Si tñ vis bre-
uiter tangere cōditiones hominis mortui et peccatorū
homini applicare. dic q sicut mortuus. videlicet,
Alligatur panni ligamine.
Obumbratur ceca caligine.
Tumulatur stricta voragine.
Uiciatur feda putredine.
Denotatur vermis acedine.
Reclamatur cantus dulcedine.
Deplozatur carorum agmine.
Circūstatur plurimo lumine.
Occultatur a mundi lumine.

¶ Sic vere peccator malis affectionib⁹ inuoluitur.
Cecis dubitationibus obtegitur.
Strictis obstinationibus includitur.
Fedis diffamationibus inficitur.
Diris cordis remorsibus impingitur.
Falsis hominum laudibus pcingitur.
Diris carorum luctibus deplangitur.
Claris rerum luminibus extollitur.
Nostris tandem obtutibus abducitur.
¶ Dica ergo q mortu⁹. s. peccator alligatur sudario
male delectationis. vnde Jobā. xj. d. Quō prodijt inq̄
qui fuerat mortuus ligatis pedibus et manibus insti-
tis. et facies eius sudario erat ligata. ¶ Itē talis mor-
tuus obscurat sub núbilo cece dubitationis: q. s. pec-
cator multis ignozātijs et dubitationib⁹ est subiectus
q: sicut dicitur in ps. Isti sunt sedentes i tenebris et in
ymbra mortis. vincti in mēdicitate et ferro. ¶ Itē talis
mortuus carceratur turgurio stricte obstinatiōis.
Sicut enim mortuus a fouca vbi ponitur nunq̄ sur-
git: sic peccator obstinatus a peccato nō resilit. Eccle.
xvij. A mortuo quasi nihil perit confessio. Tales etiā
sunt sicut mortui dormiētes in sepulcris quorū nō est
memor āplius et ipsi de manu tua repulsi sunt. ¶ Itē
talis mortuus maculatur contagio fede diffamatio-
nis: quia scilicet sicut mortuus fetet viuis: ipse tamē
p propriū fetorem non sentit. Sic peccator viuis. i. vi-
ris iustus fetet et est abhominabilis et infamis vt di-
ctum est. et tamen fetorem et horrorem suum non per-
cipit solus Prover. xxiij. Tulnerauerunt me et nō do-
lui. Tulnerauerunt me et nō sensi. quasi dicat. ¶ Isti
non sentiunt oblocutiones et verbera que fiunt cōtra
illos. ij. Regum. xix. Nunquid vigent sensus mei ad
discernendum. Et Hier. iij. Sensus illudis mei tur-
bati sunt. Unde de fetore taliū dicitur illud predictū.
Nazarus mortuus est. Sequitur. Die iam fetet. Jo-
hānis. xj. Et Esaie. xxxij. De cadaueribus corū ascē-
det fetor. ¶ Itē talis mortuus stimulat flagicijs du-
re remorsionis. Quia scilicet sicut mortuus merdet et
laceratur a vermibus. sic peccator a continuis con-
scientie stimulat remorsibus. vnde Esa. lxxvj. Ver-
mis corum nō morietur. Unde tales mortui dicitur
a bestijs lacerari. i. cōscientie dentibus deuorari. vñ
Leui. xxij. Morticinum et laceratus a bestia nō come-
det. ¶ Itē talis mortuus cōmēdat eloquio false adu-
latiōis. Quia scz sicut dictum est mali hodie magis
cōmendant q̄ boni. sic magis cantatur a sacerdoti-
bus circa mortuos q̄ circa viuos. et magis pulsaf clas-
sita pro eisdem. An de puella mortua legitur Mat.
ix. Quō circa illam erat turba tumultuās et tybices.
Quia scilicet erga mortuos pctōres marie si sint pñ-
cipes vel magnates nūq̄ deficiunt tybices. i. suorū
malorum actuum laudatores. Quia sicut dicit Prover.
xxvij. Qui derelinquunt legem laudant impiū. An
illud predictum. Laudauī magis mortuos q̄ viuen-
tes. ¶ Item talis mortuus illustratur seu illumina-
tur fastigio clare reputatiōis. id est mundane glorie
et temporalis possessionis. Esa. ix. Habitantibus in
regione ymbre mortis lux orta est eis. ¶ Itē finaliter
talis mortuus. scz peccator occultatur et segregatur a
consortio humane habitationis. Quia scilicet sicut
mortui sepeliuntur et absconduntur ita q̄ amplius nō
videntur: sic peccatores ita finaliter peresūt q̄ de ipis
memoria non habetur. Psal. Perijt memoria eorū
cum sonitu. Unde Ecclesiastici. x. Cum morietur ho-
mo hereditabit serpentes et bestias et vermes. Sequi-
tur. Usq; ad fundamentum arefecit ex ipsis et disper-
didit eos et cessare fecit memoriam eorū a terra. Sic
igitur patet q̄ multis rationibus peccator mortuo
comparatur. Et sic dico q̄ ista est mors criminalis:
que est fugiēda. Et hoc est membrum tertium prin-
cipale. ¶ Quarto principaliter dico q̄ est mors toz-
mentorū q̄ est metuēda. Et ista est mors pene eter-
ne que peccatoribus perpetuo infligitur. Mort⁹ enī
peccatorū

peccatorum pessima. **M** sicut dicitur Romanorum. vi. **S**uspendia peccati mors. Cum enim mors sit omni uni pena maxima congrue per mortem fuit illa eterna pena: sicut oium maxima designata. **E**t ideo breuiter notandum est. qd morte eterna moriunt illi. s.

Mui sunt diuitijs onerati.

Mui sunt delicijs impinguati.

Mui sunt seuijs occupati.

Mui sunt inuidijs macerati

Mui sunt iniurijs resrenati

Mui sunt honoribus elenati

Mui sunt rancoribus instigati.

Dico diuitijs onerati. **L**uce. xvi. **M**ortuus est diues sepultus est in inferno. **I**tem delicijs impinguati. **A**pocalyp. xvij. **Q**uantum glorificauit se in delicijs suis: tantu date illi tormetum et luctu. **E**t sequitur. **I**n vna die vnerunt plage eius: mors et luctus: fames et ignis. **M**ortui enim habent luctu in consolabilem. famem insatiabilem. ignem inextinguibilem: mortem interminabilem. **I**tem ibi moriunt seuijs inflammati: s. homines crudelcs. **M** sicut dicitur. **I**her. xxxvij. **Q**ui cius in ciuitate hac inaserit: morietur gladio. **I**tem moriunt ibi inuidijs macerati. **J**ob. xxi. **A**lius moriunt in amaritudine anime. **I**tem iniurijs resrenati. s. **R**eg. xxiij. **C**anem mortuum persequeris. **I**tem honoribus elenati. **iij.** **R**eg. xviij. **F**ilius regis mortuus est. **I**tem rancoribus instigati. **iij.** **R**eg. xx. **P**ercussit eum in latere et mortuus est. **P**laga enim in latere: est odium in corde. **E**t breuiter morte eterna morientur omnes peccatores. **Q**uia sicut dicitur in **P**salmista. **V**eniat mors super illos et descendant in infernum viucentes **E**t hoc de morte sufficit.

Mos. Moris. Mores

Mos. **M**oris. **M**ores. **N**otabo qd rem bonorum et morem malorum. **B**oni enim bonis moribus instruitur et bono more aguntur et educuntur. **S**icut enim bone arbores visitato more faciunt bonos fructus. et bona aialia bonos fetus. **S**ic vere boni et iusti ex more docti et hactenus assueti faciunt bonos actus. **N**on notabis qd boni ex more.

Indigentibus compatiuntur.

Innocentibus compatiuntur.

Supplicantibus afficiuntur.

Presidentibus subijciuntur.

Habitantibus consociantur.

Mendicantibus assimilantur.

Mortuorum cofamulantur.

Dico ergo qd boni et iusti iuxta morem suum copatiuntur indigentibus. s. elemosynas erogando. **vñ** **S**ect. xxxij. **D**o amoto lapide de ore putei mos erat cunctis gregibus conuenire: et ibidem adaquari. **Q**uia reuera putei. i. diuites boni et humiles ex more insite pietatis: lapidem duricie et paritatis a se tollunt: et se per paupertate aperiuunt: et ouibus. i. pauperibus ex more cofluentibus sua codiuidunt atqz donat. **D**eut. xj. **I**n ortoz morem aque ducuntur irrigue: supple ad faciendu aridos indigentes. **I**tem dico qd boni iuxta morem pie copatiuntur innocetibus. **A**ñ **J**udici. xj. **D**e filia septe quam pater vt impleret votum deo sacrificauit: et eam fatie occidit et immolauit. dicitur qd mos introiuit in israel et cofuetudo seruata est: vt conueniant in vnum filie israel et plangent filiam septe. **I**tem dico qd boni iuxta morem afficiuntur supplicantibus seu codescendunt iuxta petentibus et orantibus. sicut de assuero legis **H**ester. viij. **M**o vbi vidit **H**ester regina ad terra prostrata: et sua gram implorante: ipse ex more sceptrum aureu qd tenebat in signu clemencie protendit ei. **I**tem dico qd boni iuxta morem subijciuntur presidentibus. s. eis obediendo. **vñ** **H**ester. j. dicitur. **M**o rex interrogauit sapientes qui ex more regio assistebant ei. **I**tem dico qd boni iuxta morem cofociant se conuenientibus. s. cu eis pacifice couersando. **p**o. **D**e qd in habitare facis ynanimis

in domo. **I**tem dico qd boni et iuxta morem assimilantur seu coformantur medicatibus sicut. s. de ruth d: **R**uth. ij. **Q**uod ipsa collegit reliquias et surrerit vt spicas ex more colligeret. **I**tem dico qd boni cofamilantur morientibus. s. sepeliendo et pietatis debitum impendendo. **J**uxta illud **J**ob. xij. **U**bi dicit qd acceperunt corp⁹ iesu et ligauerunt lintheis et aromatis sicut mos erat iudeis sepelire **E**xemplo. s. **J**oseph qui pcepit seruis suis medicis vt aromatis codirent corpus patris sui **J**acob: quibus iussa completibus traserunt. **xl.** dies. **I**tem quippe mos erat cadaveru coditorum. **S**icut **p**o. **S**enehis. l. **S**ic ergo patet quod boni et iusti sunt bonis moribus assueti: et bono cognito more instructi pariter et edocti. **S**ed adhuc dico qd mali hofes hserit coiter malos mores. **E**t sic dico qd in eis viget **M**os.

Crudelitatis et violentie.

Mobilitatis et incostantie.

Inhonestatis et insolentie

Fatuitatis et ptinacie.

Simplicitatis et ignorantie.

Mendacitatis et verecudie.

Carnalitatis et immudicie.

Habent dico mali morem violencie et crudelitatis **vñ.** **iij.** **M**achab. v. **d.** qd **A**nthiochus reliquit ppositos hierosolymis ad affligedu gentem philippu quendam moribus crudelior e ipso a quo constitutus est. **I**tem habent mores incostantie et mobilitatis. **J**udici. xx. **P**utauerunt eos more solito cedere. **I**tem mores insolentie et inhonestatis. **E**ro. xxxij. **N**ullus ex more indurus est cultu suo. **I**tem mores ptinacie et fatuitatis. s. ad perseueradu in malo. **U**nde de samaritanis qui de babilonia venerunt dicitur. **iij.** **R**eg. xvij. **q**d vsqz in presentem diem more sequitur antiquu. **I**tem mores ignorantie et simplicitatis **S**ap. xij. **I**nfantius insensatoru more viuentes: ppter hoc tanqz pueris insensatis iudiciu in derisum dedisti. **I**tem mores verecudie et mendacitatis **E**ccli. xx. **M**ores hoim mendacium sine honore et cofusio illoru cum ipso sine intermissione. **I**tem mores immudicie seu lururie et carnalitatis **U**nde eis potest dici illud. **iij.** **M**achab. x. **q**d die solenne more bestiaru egerunt. **I**sti sunt ergo mores corrupti quos de⁹ grauer tolerat. **J**uxta illud **A**ct. xvij. **R**onstant nobis more quez non licet nobis suscipere. **N**o sic charissimi sed habeamus bonos mores et sanctos: malos vero et inhonestos dimittam⁹ et in meli⁹ conuertamus: iuxta illud **H**eb. xij. **S**int mores sine auaricia contenti presentibus. **Q**uia sicut ibidem dicitur. **f**ornicatores et adulteros iudicabit deus. **I**tem de bonis moribus dicitur. **j.** **C**orint. xv. **C**orumpunt bonos mores colloquia praua. **d**e illis vide infra de virtutibus **D**e malis dicitur **L**euiti. xvij. **J**uxta morem regionis canaan non agetis. et isti mores nihil aliud sunt qd maledictiones et vitia et peccata de quibus infra dicitur. **I**tem mos accipitur per similitudinem. **A**ñ. **iij.** **M**achab. xj. **d**e filijs israel qd leonum more irruerunt in hostes. **E**tias accipitur pro consuetudine: vt **H**ester. j. dicitur quod **A**ssuerus rex interrogabat sapientes qui ex more regio adherabant sibi. **E**t ideo breuiter vide de consuetudine vel similitudine. **S**ufficit. **U**nde in diuersis titulis vbi de conditionibus: consuetudinibus: moribus et operibus fit mentio

Mouere. motus

Cuz mouere seu moueri fit de loco ad locum vel de forma ad formam mutari et traserri: in de est qd fm philosophos duo sunt genera motuuz: videlicet. **M**otus localis: et motus formalis: postumus per motum intelligere quamlibet mutationem moralem. **E**t quis materia moralis possit esse valde longa: sed qz pauce sunt autoritates necesse est breuiter ptransire. **M**otemus ergo qd inuenitur **M**otus. **M**otus tractus est ille quo quis ad bonum trahitur et mouetur per dei vel prelati violentiam et correctionem. **E**t iste assimilatur terremoto: quia terra est valde stabilis et grauis signans obsequium

Motus.

natos in malo qui cum magnaviolētia possunt ad bonum moueri. Et de hoc dicit Esai. xij. Terra mouebitur de loco suo. **I**tem motus raptus est ille quo quis rapitur et ducit per uoluntariam obedientiam et subiectiōnem. Et iste assimilatur motui raptus firmamētis: quod sine quacūq; difficultate: ad solā uoluntatē et imperium de uelocissime rapitur, mouet signās bonos et religiosos: honestos et perfectos viros qui uoluntarie et prompte ad instinctum dei. ad bona opera circueunt et mouentur. Et de hoc dicitur Luc. xxi. Virtutes celorum mouebuntur. **I**tem motus rectus est ille quo quis directe mouetur in deum per amorem et dilectionem. Et iste assimilatur motui lapidis qui directe mouetur ad centrum: nec quiescit quousq; attigerit ipsum. Sic homo deuotus directe mouetur ad deum tanq; ad centrum: nec quiescit quousq; per gratiam attigerit ipsum. unde Act. xxiij. In ipso enim uiuimus: mouemur et sumus. **I**tem motus reflexus est ille quo quis mouetur ad suū ipsius examinationem et cōsiderationem. Et iste assimilatur motui maris et fluuiorū qui circa terram mouetur: quia uidelicet bonus homo debet circa cor suum per bonā cōsiderationē circuire et ad eius examinationē uel minationē circulariter se mouere. Sicut enim mare mouetur cōtinue: et hoc diuersimode: quia uidelicet nunc sursum: nunc deorsum: nunc ad dexterā: nunc ad sinistrā. Sic uere cor sapientis. qui scilicet sicut mare ppter amplitudinem capacitatis. semper debet esse in motu circūspectiōis et sagacitatis. Unde pro certo nunc debet ascendere et moueri sursum ad paradysum per eternorum affectiones: nunc debet moueri deorsum ad infernū per tormentorum percussione. Nunc debet moueri dextrorsum ad mundi prosperitates ad ipsarum abominationem. Nunc uero debet moueri sinistrorsum ad mundi aduersitates per ipsarum fortem et strenuam tolerationē. Et sic de isto mari sic diuersimode se mouente: potest intelligi illud uerbum. Math. viij. **M**otus magnus factus est in mari.

De motibus ergo uirorum perfectorum et de ipsorum bonis actibus et operibus possumus exponere illud. Joelis. ij. Contremuit terra: moti sunt celi: sol et luna obscurati sunt. In quibus uerbis aduerte quatuor genera bonorum motuum quibus boni debent moueri. Est enim **M**otus.

Interior.

Superior. **M**otus interior est motus conuersorū.
Exterior. **C**ōtremuit inquit terra. **M**otus superior est motus platorū. **M**oti inquit sunt celi.
Inferior. **M**otus exterior est motus predicatorum. **S**ol inquit. **M**otus inferior est motus a crinorum seu passiuorum. **L**una inquit. **E**t sic patet quod primus est motus contritionis. Secundus est motus discretiōis. Tertius est motus discussionis. Quartus est motus contritionis. **D**ico primo quod est motus contritionis qui fit interior. Et iste notatur in tremore terre. Contremuit inquit terra. Sicut enim terra quousq; sit stabilis et naturaliter immobilis ut dictum est iuxta illud psal. fundauit terram super stabilitatem suā. quādo uero interior in ventre terre congregatur et generat fortis spūs seu uentus necesse est quandoq; terram concuti et moueri. et ciuitates et terras destrui. tonitruum audiri et terrā etiā aperiri. et quādoq; etiā fontes et flumina a terre interioribus exalari. sicut dicit Aristoteles in libro Metha. et Seneca in libro de naturalibus questionibus. Sicut uere charissimi quousq; peccator sit quandoq; ad modum terre per malam consuetudinem et obstinationem induratus et immobilis. et a malo proposito suo inflexibilis. sit tamē quādoq; in ventre cōscientie sue diuini spiritus generat. uirtute cuius interiorius in spirantis ipse terrenus peccator per contritionē et per sui status examinationē cōcutitur et mouet. et in bonum cōuertitur et mutatur. **T**ūc enim audis subterraneū tonitruum humilis et uere confessionis tunc emanant fontes lacrimarū et compunctionis. et flumina

cōpassiōis et deuotiōis. et sic ciuitas dyaboli destruitur. i. congeries peccatorum seu interioris habitatiōnis. Contremuit ergo terra. Et de hoc dicit in psal. cōmota est et contremuit terra. Et de hoc alibi in psal. fundamenta montium cōturbata sunt et cōmota sunt. Seneca dicit: ubi supra. **M**otus in egypto nō accidit terremotus: causam autē assignat: quia egyptus est terra fluuialis: pinguis et limosa: a flumine qui dicitur nilus anno quolibet irrigata: et harenis et limositatibus cumulata: et ideo ppter limosam cōpactionē interior spiritus non generat: cum non sint ibi cauerne. **P**ropterea terremotus ibi non efficitur nec causat. **C**arissimi egyptus que interpretatur tenebra uel obscuritas: significat aliquos luce diuine grē penitus priuatos: qui uel limo delitiantur impinguntur: et qui fluuiio prosperitatis irrigantur: et arenis diuitiarum cumulantur. In istis enim ppter cōpactionē obstinate et male uoluntatis: nunq; consueuit spiritus timoris et contritionis facere terremotum alicuius bone cōuersationis: quinimo tales sunt immobiles quasi lapis: dicentes cū psal. Ego dixi in abundantia mea: non mouebo in eternum. **Q**uia. scilicet tales in talibus abundantibus non curant a malo statu suo moueri: in meliusq; mutari. **U**nde de dyabolo et de talibus potest dici i. lud. Esai. xl. Querit quomodo statuatur simulacrum quod moueatur. Et Esai. xij. Cōfortauit simulacrum clauis ut nō moueatur. Et nota si uis. quomodo tales dicunt si mala: sicut supra de ydolo. **N**on sic ergo: sed fit in nobis motus contritionis qui fit interior. **C**ōtremuit inquit terra. psal. Terra mota est et cetera celi distillauerunt. **S**ecundo dico: quod habendus est motus discretiōis qui fit superior. Et iste est motus platorum: quod notatur cum dicitur Celi. **Q**uia celi qui sunt istis inferioribus superiores: signat platos. qui motu uidentur et discretiōis regunt et dirigunt et ad bonū etiam ducunt et trahunt inferiores populos et subiectos. Et de hoc dicitur. Joelis. ij. **M**ouebuntur celi et terra. et domus spes populi sui. **C**eli enim. i. superiores prelati mouebuntur debite regendo et diligenter gubernando. Terra autē id est subditi mouentur obediendo et bene operando. **E**xemplo celi cuius motus facit moueri planetas inferiores. **E**xemplo etiā magnetis qui extra uas facit moueri aciem ferream contentā in uase. **Q**uia. scilicet motus bonorum operū et exercitorum in prelatiōis: est causa motus bonorum operū in subditis. **Q**uāuis de multis subditis potest dici illud. **E**xo. x. Tribus diebus nemo uidit fratrem suum nec monit se de loco suo. **Q**uia. scilicet nullus hodie uult uidere fratrem suū pro cōpactionem nec moueri de loco pro obedientiam seu pro bonam operationē. **N**on sic sed moueamur ad motū orbis. i. prelati qui superior est: non motu proprio sicut supra dictū est de Currere. **Q**uia pro certo in platis est motus discretiōis qui fit superior. **T**ertio dico. quod inuenit motus pdicatiōis qui fit exterior. Et iste notat cū dicitur Sol. **S**icut enim sol pro mundū mouet ut ceteras illuminet creaturas sic pdicator debet pro mundū currere et moueri. ut per doctrinā suā illuminet peccatores. **E**ccli. xliij. Sol illuminas pro oia respicit. **U**t etiā potest dici illud. **A**poc. ij. **M**ouebo candelabrum tuū. **Q**uāuis hodie dyabolus uideatur dicere malis peccatoribus illud. **I**osue. x. **S**ol cōtra gabaon ne moueatur. **Q**uarto dico quod inuenit motus cōpassiōis qui fit inferior. Et hoc notat cū dicitur Luna. Luna enim cuius motus et influentia rorem mundo ministrat. si gnat viros pios et misericordes qui pro cōpactionem mouent: et rorem bñficiorum alijs distribuunt et infundunt: sicut supra de Luna uisum fuit. **A**lega sicut ibi figurati in samaritano de quo legitur. **L**u. x. **Q**uod misericordia motus sauciato contulit medicinā. **D**e patre dicitur. **L**uce. xv. quod misericordia motus est super filio prodigo reuertenti et contulit sibi uestimēta etc. **D**e ioseph etiā legitur. **Gen.** xliij. **Q**uod cōmota sunt viscera super fratre suo et incepit flere. **I**n quibus uerbis notatur quod tribus

tribus generib⁹ personarum debemus cōpati ⁊ erga ipsas misericordia cōmoueri: videlicet. Indigentib⁹ qui figurant in sauciato vel spoliato. Item penitenti bus: qui figurant in filio pdigo reuerente. Item innocenti bus qui figurant in beniamin fratre ioseph iunior. Et sic ergo patet quomodo in scriptura inueniuntur quadruplex bonus motus: videlicet. Ad otus.

Adserationis.

Prædicationis.

Contritionis.

Discretionis.

inconstantia ⁊ vanitatez. An in ps. dicif. mouebunt oia fundamenta terre. Unde nota q̄ motus signat.

Vitium.

Impfectionis

Indignationis.

Subsanationis.

Variationis

impfecti ⁊ faciliter mouent de bono in malū: nec perseuerat in eodē. Et de hoc dicit. Hier. xiiij. Dilexit mouere pedes suos ⁊ dñs non placuit. Isti vident nasci i sagittario: q̄ delectant in motu. Isti igit cū tentātur deberent recurrere cuz dauid ad deū: dicentes in. ps. Si dicebas motus est pes me⁹: misericordia tua dñe adiuuabat me. Iuxta cōsiliū apli. ij. Ches. ij. Non cito moueamini a v̄ro sensu. Item signat vitium indignationis: q̄. s. iracundi faciliter ⁊ sine causa mouentur ad iracundiā ⁊ vindictam. Et de hoc dicif in. ps. Turbati sunt ⁊ moti sunt sicut ebri⁹. et. j. Adach. xiiij. factus est motus magnus in ciuitate. Itē signat subsanationis vitium ⁊ derisionē: q̄ caput solet moueri in signum derisionis. An in ps. dicif. Locuti sunt labijs ⁊ mouerūt caput. An etiā de iudeis dicif. Adathe. xxxij. Quō ipsi blasphemauerūt dñm mouentes capita sua. Itē signat vitium inconstantie ⁊ variationis: q̄ sunt plures qui ad vniuscuiusq̄ sermonis status et persuasionem mouent nec aliqua firmitate consistūt. Quib⁹ recte dicitur illud. Hier. xlvj. Velut flumina mouebunt. Et de motu sic sufficit: tam in bono q̄ in malo: gratia breuitatis. Vide supra de exercitio: ⁊ in fra de mutatione ⁊c. sufficit quo ad presens.

Mulier + bono ⁊ in malo. Potest em̄ significare habitualiter ⁊ moraliter. Et in vtroq̄ sensu potest signare in bono ⁊ in malo. Om̄issa ergo distinctione gratia breuitatis: dicam⁹ de muliere bona: sicut moraliter sumif. Scdm̄ em̄ Ihd. Mulier dicitur a mollicie. Et sic dicif mulier quasi mollis aer: v̄ dicitur a mulceo ces. p eo q̄ mulier est naturaliter apta nata homines attrahere ⁊ mulcere. ad denotādum: q̄ moraliter loquendo anima rationalis vel quelibet persona bona que p mulierē potest significari: debet cē mollis p pietatem. Aer p puritatē. Adulcens ⁊ limiēs per benignitatē. Et sic de anima vel de qualibet bona muliere potest exponi illud. Eccl. xxxij. Datum deit mulier tacita ⁊ sensata. In quibus verbis aduerit q̄ quelibet bona mulier: vel quelibet anima: vel sancta persona debet principaliter tribus virtutibus ppolere: ad hoc q̄ possit mulier nuncupari: videlicet.

Pietate compassionis. Mulier inquit.

Raritate locutionis. tacita inquit.

Claritate discretionis. sensata inquit.

Dico q̄ talis mulier debet habere magnā cōpassionem. Mulier inquit. Et em̄ naturalis mulier est valde flexibilis atq̄ mollis: ad denotādum: q̄ tam bone mulieres q̄ quecumq̄ beate p̄sone debent habere teneritatem ⁊ molliciē pietatis: q̄ videlicet delinquentibus ⁊ penitentibus debent indulgere: ⁊ per elemosinas ⁊ ⁊ p beneficia indigentibus subuenire ⁊ prouidere. Vide de bona muliere dicif. Prouer. xxxj. Mulierem fortem q̄ inueniet: Et sequif. Adan⁹ suas aperuit inopi: ⁊ palmas suas cōtēdit ad pauperē. Et me

rito q̄ p̄certo sicut dicitur puer. xj. Mulier gratiosa inueniet gloriā. q. d. illa persona est gloriosa que est gratiosa. i. grata ad benefaciendum ⁊ prompta: ⁊ illa dico inueniet gloriā sempiternā. Et nota q̄ pietas seu compassio istius mulieris in tribus potuit apparere: videlicet. Quia.

Prouidebat p̄i pauperibus.

Condolebat p̄i vulneribus.

Supplicabat pro peccatoribus.

Ista ergo erat mulier compatiens indigentie miserorum. Et ideo talis potest figurari in muliere vidua: de sarepta: que helyam prophetā nutrebat: ⁊ tamē nec farinaz nec oleū cōsumebat: sicut dicitur. iij. Reg. xvij. De qua dicitur ibidem. Uade in sarepta in sydonium. precepti enim ibi mulieri vidue vt pascat te.

Quia proculdubio hoc habet pprium pietas pauperum: q̄ quanto plus pie de bonis temporalibus elargitur: tanto plus p̄ dei clementiam affluere dinoscit. Iuxta illud Luce. vi. Date ⁊ dabitur vobis. Et iuxta illud. Prouer. xi. Alij diuidunt ppria ⁊ ditiores sunt: alij autem rapiunt non sua ⁊ semper in egestate sunt. Allega si vis exēpluz de lapide endros. Item ista erat compatiens pestilentie christi tormentorum. Si cut enim bona mulier: cōpatitur vulneribus viri sui ⁊ maxime quando videt: q̄ ppter acquirendum ius hereditatis sue fuit vir suus vulneratus. Sic proccro quia christus pro hereditate paradisi anime acqrenda fuit mortuus ⁊ occisus: debet sibi anima merito condolere. figurata in illa muliere. de qua dicitur. iij. Reg. xvij. Aparuit mulier vidua colligens ligna.

Quia videlicet ligna crucis christi sunt colligenda: ⁊ per compassionem in scrinio memorie reponenda. Unde. ij. Regum. xiiij. Augere te simula: ⁊ induere veste lugubri: ⁊ sis quasi mulier iam plurimo tempore lugens mortuum. Item ista erat compatiens in infirmitate mundi peccatorum: ⁊ ideo pro ipsis de si confueuerat exorare: ⁊ pro ipsis christi clementiam implorare. figurata in Ibester: cuius patrocinium populū suum de interitu liberauit: sicut dicif Ibester. vi. ⁊ deinceps. Ideo sibi poterit dici illud. Judith. viij. Ora pro nobis: quoniam mulier sancta es. Patet ergo: q̄ ista dicitur mulier: quia habuit magnā cōpassionem.

Secūdo dico: q̄ dicitur mulier: quia habuit raram locutiones. Istud enim summe pertinet ad bonam mulierem: videlicet. raro loqui: ⁊ etiam ad quālibet bonam personā. Quod ostenditur in verbo tacita. Unde Amos. v. Prudēs in tempore illo tacebit: quoniam tempus malum est. Inter enim omnia animalia vt cōiter illa que sunt femini generis habet vocem magis tenuem ⁊ subtilem. Ad denotādum q̄ ille persone q̄ vel literaliter vel moraliter mulieres dicuntur: vt voce ⁊ locutione submissa: per taciturnitatem tenentur. Iuxta preceptū. Apli. j. Cor. xiiij. Mulieres in ecclesijs taceant. Et. j. Thimo. ij. Mulier in silentio discat cum omni subiectione: docere autem mulieri non p̄mitto. Habent igitur raram locutionem. Sed de hoc vide supra de Loqui. Et infra de tacere.

Tertio dico: q̄ debet habere clarā discretionē. Sensata inquit. Sicut enim mulier debet esse bñ sensata: vt. s. sciat discrete nocua declarare ⁊ p̄ficua procurare. Sic proculdubio anima vel quelibet sancta virgo: vel quelibet sancta persona: debet habere sensum discretionis ⁊ prudentie: vt ⁊ a nociuis caueat et abstineat: et p̄ficua prouideat ⁊ disponat: vt sic de tali sensata muliere possit dici illud. Judith. xj. Non est talis mulier super terram in aspectu: et pulcritudine et in sensu verborum. Ista em̄ habuit aspectum honestatis. Pulcritudinem castitatis. Sensum etiam veritatis ⁊ sagacitatis. Iō ista potuit figurari in illa abigail: q̄ sua sapientia leuit dauid mitigare. et ideo ista mulier speciosissima ⁊ prudētissima nuncupata fuit sicut dicitur. j. reg. xv. figurata etiā i Judith q̄ suo

E

A

f

•

+

B

C

Mulier.

sensu sciuit Holoferne occidere et grauare. sicut dicitur Judith. xiiij. figurat etiam in illa muliere sapienter: que ciuitatem sciuit de Joab manibus liberare: sicut dicitur ij. Reg. xx. Quia peccato carissimi ista spualis mulier de qua agimus sapientia et scientia fuit decorata: suis intercessionibus mitigat iram dauid. i. iustitias dei patris Holoferne etiam idest dyabolū superat atque vincit. Ciuitatem vero istam. i. conscientiam propriam vel personam sibi deuotā liberat atque munit. Et sic sibi proprie potest dici illud. Ier. iij. ca. Scit omnis populus mulier te esse stultis. Et id quod virtutes sunt celestis glorie introductiue et procuratiue: inde est quod bene potest de ista dici illud quod dicitur. Gen. xij. de sara. Quod sub lata est mulier in domum pharaonis: quod. s. propter predictas virtutes quasi habent: mulier idest anima vel bona persona introducit in paradysum: quod est domus et habitaculum summi regis. Quod sicut dicitur est. Mulier gratiosa inueniet gloriam. Et sic figurat in illa muliere amictus sole et luna sub pedibus eius: et in capite eius corona stellarum. r. ij. Apoc. xij. ca. Erpone sicut alibi. Patet ergo quod mulier in bono accipiendo signat animā seu quācumque virginē: seu etiam quālibet bonam personam vel etiam bonā mulierem: et hoc ratione clare discretionis. Item locutionis. Item compassiōnis etc. Sed adhuc dico quod mulier potest accipi in malo significato. Et sic per mulierem potest intelligi ad literam. s.

¶

Conditio malarum mulierum.

Deceptio hostium malignorum.

Imperfectio hominum peccatorum.

Dico quod per mulierem intelligitur hostium malignorum deceptio. Unde de hostibus spiritualibus. s. de dyabolo carne et mundo potest intelligi illud. Eccl. xij. Unum et mulieres faciunt apostatate sapientes: quod sicut per blandimentum mulierum mens humana decipitur: sic per oblectamenta que facit dyabolus in suggestione mundus in temporalium concessione caro vero in delectatione vel in desiderabilium propinatione: anime desideria capiuntur et ad peccatorum precipitium deducunt. Sicut enim dicitur. puer. vi. Mulier viri precipiosam animam capit. Et bene dicitur capit: quod sicut dicitur: quod musca ab aranea mediantibus suis filis capitur et humore vacuata exterius percipitur: sic homo filis et laqueis diuersarum delectationum et suggestionum ab istis mulieribus capit: et per mala desideria in vitijs illaqueatur: humore etiam gratie vacuat: et tandem vacuus de mundo in infernum expellitur et fugatur. Et sic tales spuales mulieres figurant in dalila: que sanctos primo allexit: ut super genua sua dormiret: quem totondit et pilis fortitudine spoliavit: et tandem eiecit eum: et tradidit philisteis: quod eum excecantes carceri manciparunt: sicut dicitur. Iudicum. xvi. Sic vere tales mulieres spuales super genua mundane prosperitatis oblectantur et dormire faciunt peccatores: vbi perculdubio fortitudine spuali et cesarie virtutum priuant: et sic a philisteis. i. demonibus per vitia diuersa subiugant: quod ipsum per obstinationem excecant. et in carcere male consuetudinibus carcerant atque ligant. Iste sunt ille mulieres alienigenas quas adamauit salomon: que auerterunt cor eius a domino deo suo: sicut dicitur. ij. Reg. x. quod sicut dicitur ibidem Depravatus est cor eius per mulieres. De istis potest etiam intelligi illud. y. Esdre. iij. forte est vinum: fortior est rex: fortiores sunt mulieres. Multa possent de talibus mulieribus dici: sed longum esset. Unde in tabula vbi exponitur exemplum duarum mulierum portantium amphoras etc. intelligitur ergo per mulierem hostium malignorum deceptio. Deinde dico quod per mulierem intelligitur hominum imperfectorum conditio. Sicut enim dicitur h. s. Senus fragilitatem. Sicut viri imperfecti sunt fragilis conditio: habent debilem discretionem: habent labilem et volubilem affectionem. Unde Eccl. x. Danus debiles et dissoluta genua. fragiles dico sunt quod. s. non possunt in bono persistere: nec contra malum

¶

resistere: Sensus etiam habent debiles: quod vix isti non vident discretionem: immo sunt ignorantes. Job. ij. Quasi vna de stultis mulieribus locuta es. Affectiones etiam habent inuolubiles: ideo de talibus potest intelligi istud. Ecclesiastici. ix. Non aspicias mulierem multivolam. Sed quid? Dato certe quod tales sint hodie imperfecti. sunt tamen quibus in magnis dignitatibus constituti. Unde Esai. iij. Populus meus exatores sui spoliauerunt mulieres dominate sunt eis. Et quod peius est tales quibus promouent: que sunt alijs acriores: et ad rapinam et iniustitiam promptiores. Exemplo apum de quibus dicitur. Quod femine inter ipsas acrius pungunt quam masculi: sic videlicet ignorantes et femineci plati durius percipiunt: pungunt: et rapiunt quam perfecti. Quod sicut dicitur Eccl. xxv. Breuis est omnis malicia super maliciam mulierum. Et ibidem. Non est ira super iram mulieris. Et sic ergo patet: quomodo per mulieres intelligitur hominum imperfectorum conditio. Denique dico quod ad literam per mulierem potest intelligi mala mulierum infectio. Et circa hoc possumus dicere illud. Crisostomi super Math. xij. vbi dicitur. Non expedit nubere: vbi de mulieribus loquitur sic. Quid inquit aliud est mulier quam inimicitia inimica. ineffugabilis pena: necessarium malum naturalis tentatio: desiderabilis calamitas: domesticum periculum: delectabile detrimentum.

¶ Circa quod possumus ad detestaciones malorum mulierum notare: quod mala mulier est detestabilis.

Quia fallax et proditiosa.

Quia loquax et garrulosa.

Quia tenax atque glutinosa

Quia ardens et luxuriosa

Quia cauta et maliciosa.

Quia leuis et curriculosa

Quia rebellis et litigiosa.

Quia compta atque curiosa

Quia nociua et periculosa

Iste sunt ergo nouem conditioes male mulieris a quibus nos pre seruet omnipotens. Dico igitur quod mala mulier est fallax. Optime enim scit male mulieres homines decipere et ad simulationes amoris homines et ad peccata inducere: et ipsos tandem spoliare et consumere: et de ipsis amplius non curare. Similes hęc: que sunt in Plinio libro. viij. voces fingens humanā: pastores et canes ad se aduocat: ipsos necat et occidit. Umbra etiam ipsius canes mutescere facit: mortuos de sepulcro eiecit: et animal quod si ter lustrauerit necessariū gradum figit. Sic vere mala mulier fallacia vocis et verborum suorum decipit quādoque quatuor genera personarum videlicet.

Pastores.

Canes.

Mortuos.

Et animalia.

Hoc est dictu

Prelatos.

Predicatores

Religiosos

Et seculares

Ipsos enim pastores et prelatos solet sorbendo famam: gratiam et deuorando temporalē substantias spiritualiter occidere Canes vero: idest predicatores solent per umbras malarum delectationum a latratu predicationis facere cessare obmutescere. Mortuos vero idest religiosos solet quandoque de tumulis claustrorum suorum expellere et extrahere. Animalia vero: idest seculares quos per malas suggestiones circuit et lustrat solet infra laqueorum suorum ambitum inenascibiliter arestare. Et sic vna mulier hebreica fecit confusionem in domo regis Nabuchodonosor. Sicut dicitur Judith. xiiij. fallax est ergo et proditiosa: quod scilicet ita scit omnia genera hominum verbis suis decipere et suis legibus subiugare. Non est enim qui se abscondat a calore eius. Quia sicut dicitur. Ecclesiastici. ix. Propter speciem mulieris multi perierunt. Ideo proverbio. ij. dicitur. Ut eruaris a muliere aliena que molit sermones suos. Et ideo docet sapiens. Proverbiorum. v. Ne intendaris fallacie mulieris: quod fauor distillas labia meretricis etc. Nouissima vero illius amaravelut absinthium: et acuta velut gladius biceps. Est igitur fallax et proditiosa. Item dico quod mala mulier est loquax et garrulosa. Serpens enim super omnia animalia lingua citius et velocis

¶

¶

velocius mouet: ita et etiam sicut plures supra dictū est duas linguas videtur h̄re. s̄m̄ Pli. Quia vere ille mulieres p̄ multiloquium solent citissime linguam mouere: alioq̄ verba iterrūpere: et verba sua sine discretionē dicere et mouere. Icticiam, cantus, rixas, et verba mutilla fulminare. Et de hoc d̄r̄: p̄ uerbo. vi. de mala muliere. Quod erat ornata meretricio apparatu: garrula et vaga: quictis impatiēs. Et bene dicit garrula: q̄. s̄. multa sunt genera auum in quibus sunt femelle magis garrule q̄ masculi. Et p̄culdubio tale genus auū videt esse gen̄ h̄uanū: q̄ mulieres plus q̄ viri vident garrule et verbose et inani gloria curiose. Et merito. Cuidā em̄ q̄renti: quare mulier esset magis verbosa q̄ vir. R̄ndit quidā p̄s. Quod h̄o fuit forinatus de terra: mulier vero de osse. s̄. de costa viri. Et q̄ faccus plenus terra nunq̄ clamat: faccus vero plenus ossibus modico impulsu sonū reddit et clamat figurati in eua q̄ citius dicitur locuta fuisse cū serpente tentante vt deciperetur: q̄ cū deo vt p̄tegeret: vt cū viro vt erudiret. Sic vere tales citius loquunt mala cū malis q̄ bona cū bonis. Ita q̄ cui libet p̄t dici illud Job. ij. Quasi vna de stultis mulierib̄ locuta es. Ista est igitur loquax et garrulosa. Item dico q̄ mala mulier est tenax atq̄ glutinosa. Mala em̄ mulier est sicut quoddā piculū maris q̄ dicit bitalassus: q̄ nihil aliud est q̄ bitumen tenacissimū: quo si naui impigrit: ita fortiter tenet: q̄ ibi necessario remanet et si aliter frangit et cassat. Echinus etiā est piscis modicus vt semipedalis. s̄m̄ Pli. q̄ si naui alicui casu adhereat: ita fortiter eam arreat et tenet: q̄ nisi ferro abscindatur piscis: naui illa nō amplius p̄cedit. Talis p̄ oia est mala mulier: q̄ p̄certo si nos q̄ i mari fluctuoso huius seculi nauigamus: isti pisci p̄ inordinatum amorē adherem̄ vel infra eius laqueos incidamus: tante est tenacitatis et adhesionis: q̄ vt aut nunq̄ euademus: nisi forte p̄ diuinū miraculū erua mur. Istud bene scenerat salomon q̄ dicebat. Eccles. vij. Inueni mulierē morte amariorē vincula sunt manus eius: sagena est cor eius. Est igitur tenax et glutinosa. Item dico q̄ ipsa est ardens et libidinosa. Et ideo s̄m̄ Iud. femina d̄r̄ a fos q̄ est ignis: eo q̄ in mulieribus sit ardor igneus appetitus. Non em̄ diligit nisi delectabilia carnis et ardorem libidinis sue satiare Similes syrenis q̄ tantū appetūt: q̄ vltro homines rapiant: et eos secus cohabitare cōpellant. vii. j. Reg. xx. filius mulieris vltro virū rapietis. figurate etiam in vxore putifar: que ioseph ad carnis copulā puocauit: q̄ q̄ recusauit ipsa eū accusauit q̄ eam fedare voluerat: et ipsum fecit carceri mācipari. Sicut em̄. Eccles. ix. Mulier fornicaria quasi sterq̄ ab oibus transcutib̄ conculcabitur. Quare vere multe sunt q̄ ex industria: actibus: et nutibus: verbis et gestibus inclinant homines ad peccatū. Iuxta illud. Esai. iij. Apprehendent septem mulieres virum vnū etc. Item dico q̄ mala mulier est cauta et maliciosa. Ista enī cōparat serpenti p̄pter maliciā: q̄ sicut d̄r̄. Eccles. xxv. Veniens est omnis malicia super maliciam mulieris. De malicijs et de cautelis mulierū vide in libro de donis et in libro Petri alfonsi etc. In quibus multa hystorica exempla reperies de malicia mulierū. Sicut enī mulieres maliciose cantādo in deserto attrahūt elephantē ad se venientē: et mamillas ipsarū lambētē p̄ditiose occidunt: sed ad hoc vt eius sanguinē pertingentes purpuram extrahāt ab eodē. Sic vere hodie mulierū malicia nō cessat maliciose suggerere: et verbis fallacibus elephantēs. i. homines ad se attrahere et ad amorem p̄prium inuitare: et hoc non vt ipsos in veritate diligat: sed vt sanguinē sue tēporalis substantie ab eis auferat et educat. Et hoc est q̄ dicit hugo loquens socio volenti nubere. Mulier inquit diligit vt decipiat: decipit vt accipiat: amat quod habes nec diligit quod es. Ista est ergo cauta et maliciosa mulier. Item dico: q̄ ista est leuis et curculosa. Mala

enim mulier non p̄t consistere in vno loco pedibus suis: q̄ nunc foris: nunc intus. nunc in plateis: nunc in angulis domoꝝ insidians: sicut ad literam d̄r̄ puer. vii. Item dico q̄ ipsa est rebellis et seditiosa. q̄ sicut inter phocas mulier contra p̄prium masculum suū pugnat: quia ipse masculus ipsam cū ipugnat defendit: vt dicit Pli. Sic multe sunt ita pueris mulieres q̄ etiam viris suis in omnibus cōtrariant et per lites iurgia discordias et litigia paci et voluntati eoz cōtrariā aduersant: q̄ sicut dicit. Eccles. xxv. Mulier si p̄matū habeat cōtraria erit viro suo. Vide in li. phox de dictis eoz: vbi conquerit socrates de importabilitate sue mulieris etc. Et ideo bene faciebat ille: cuius vxor in aquam fluminis ceciderat et submersa erat: q̄ querebat eam in superioꝝ parte fluminis non in inferiori dicens: q̄ contra rationem et contra illud quod debebat semper consueuerat facere. Et ideo non inferius sed superius contra cursum aque debuerat enastasse et breuiter de talibus dicitur dictū. puer. xxv. Tecta iugiter distillātia i die frigoris et litigiosa mulier comparant. et Eccles. xxv. In muliere zelotipa flagellum lingue. Ista est ergo rebellis et seditiosa. Item dico q̄ ipsa est cōpta atq̄ curiosa. Talis enim totum intentū suū ponit in corporis ornamentis. Catus em̄ in pellis pulcritudine gloriatur. ita q̄ siluestris et vagus efficitur: et etiam p̄pter pellis pulcritudinem sepe a pellipariis capitur necat. Equa etiam in uba colli sui q̄ plurimum gloriatur. et p̄pter ipsam ad libidinē excitatur q̄ si ei abscisa fuerit: libido eius minuit et decrefcit: sicut dicit Plinius. Sic vere mulier in pulcritudine corporis: et in vanitate vestium et in multitudine iube. i. relucetium capillorum q̄ plurimum gloriatur: et in eis etiam delectatur: sunt tamē cā q̄ mulier curiosa vaga vanigloriosa et libidinosa efficitur: p̄pter q̄ sepe fit. q̄ a luxuriosis capitur: et peccatum mortale ab eis spiritualiter occiditur. Tū dicit hugo. Quod mulieres velant q̄ sedum est mōstrant q̄ pulcrum est: lingua ipsarum sonat castitatem: sed totus gestus corporis voluptatem. Et p̄culdubio talis dissolutus ornatus signum est: q̄ in eis later luxuria et libido interior. Sicut em̄ circulus a si domum signum est: q̄ ibi est taberna: signum etiam super caput positus equi significat q̄ equus est expositus ad vendendum. Sic tales exercitioꝝ circuli: capillature et ornatus: sunt in mulieribus quedam signa: q̄ in eis est taberna luxurie: et exposite sunt ad vendendum. Ideo bene docet apostolus Petrus in canonica sua: prima. ca. iij. Mulierum inquit non sit extrinsecus capillatura: aut circumdatio auri aut indumentorum cultus. Etiam dicitur gallice. fame de bellacour est arboleste a cour. Itā vt dicit Eccles. ix. Propter speciem mulieris multi perierunt. Et ideo consulitur Eccles. ix. Auerte faciem tuam a muliere cōpta. Est igitur cōpta atq̄ curiosa. Item dico q̄ ista est nocens et periculosa. Et hoc p̄culdubio. q̄ ista solet attrahere. Decipere. Consumere. Peruertere. Et dico attrahere. Ista em̄ est sicut lapis qui dicitur laparea que ad sui conspectum attrahit omnia animalia. Ita q̄ est causa quare a venatorib̄ capiunt. Sic mulier p̄culdubio ad sui amorē peccatores attrahit et sic in manus venatorum infernalium eos tradit figurata i vxore sāsonis q̄ amore eius cōtracta: fuit a philisteis captā et excecā. Quia sicut dicit Eccles. ix. Speciem mulieris multū admirati reprobi facti sūt. Item ista solet decipere sicut supra visū est. Item ista solet consumere: similis anripigmento: qui est lapis pretendens colorem aureum. Cuius virtus est attrahere: dissoluere et corrodere. Omnia enim metalla solet corrodere et consumere propter aurum. Sic vere mulier que p̄pter pulcritudinem aurea potest dici:

atrabit per suggestionē. dissoluit per delectationes: corodit per oīum virtutum extirpationē. Breuiter eñ mulier omnia metalla. i. omnia genera psonarū solet destruat: et oibus etiā pualere: nisi forte fuerit aurum id est viri deuoti et perfecti a deo sanctificati et electi. Exemplum habemus de Sansone fortissimo De dauid sanctissimo. De Adam dignissimo. De salomōe sapientissimo. qui oēs a mulierib⁹ sunt destructi. Ideo docet Hieronimus scribens ad Nepocianū Hospitium in quā tuus mulieres nunq̄ teneat. Dēs christi & gines aut equaliter diligas. i. equaliter ignores: nec de preterita castitate confidas: qz non es adā dignior. Dauid sanctior: fortior sansone: nec sapientior Salomone: qui tamen omnes mulierū fallacys perierunt. Item solet peruertere. Ego eñ dico: q̄ sicut Echites q̄ est lapis niger cum quo p̄ incantatores flumina a cursu suo pp̄io retrouertunt. Tygris etiā aspiciendo specula ab itinere suo diuertit et a recuperandis catulis impedit. Sic p̄certo carissimi mala nigra rinfamis mulier: sepe est causa: q̄ flumina. i. viri purissimi et sanctissimi: tigrides. i. viri iustissimi et serenissimi a via et cursu virtutum retrouertunt et a bonis operibus retardant. Patet in p̄dictis crepulis. vñ. ii. Reg. xj. dicit q̄ mulieres alienigene quas salomō adamant auerterunt cor eius a dño deo suo. Patet ergo quō mala mulier est periculosa. curiosa: litigiosa: curriculosa: maliciosa: libidinosa: glutinosa: garrulosa: proditiosa. Et ideo mala mulier cōparatur multis malis rebus: qz. s. ipsa comparat anima lib⁹ ltuosis. Et sic nota q̄ in scriptura mala mulier comparatur.

JK

Sui ppter fedtatem luxurie.
Stercori ppter vilitatem infamie
Urso ppter insatiabilitatem auaricie.
Uento ppter instabilitatem lasciuie.
Scorpioni ppter fallacitatem malicie.
Leoni ppter pompositatem supbie.
Draconi ppter crudelitatem nequicie.
Laqueo ppter tenacitatem adherentie.
Stillicidio ppter rixositatem discordie.
Ista ergo cōparat sui ppter luxurie fedtatem: qz. s. f. sus est animal inuidū et luxuriosus. Uñ puer. xj. Circulus aureus in naribus suis: mulier pulchra et fatua.
Item stercoi ppter infamie vilitatē. Sterc⁹ eñ summe fetet: sic tales p̄ infamias sunt fetentes. Eccl. ij. Mulier fornicaria quasi stercoi in via: ab oib⁹ cōculcabif. i. ab oibus diffamabif.
Item vno ppter auaricie insatiabilitatē. Ursus. n. vir est ita satiat⁹: qui n̄ sp̄ velit amplius comedere. Sic mulier q̄ multa recipit: sp̄ vult amplius recipere. Eccl. xxv. Requicia. i. auaricia mulieris immutat faciē eius: obcecauit vultum suū tanq̄ vultus et tanq̄ faccū in medio primorū.
Item cōparat vento: ppter lasciuie et incōstantie instabilitatē. vñ. puer. xxvj. loquens de mala muliere dicit. Qui tenet eas quasi q̄ ventū teneat. Item pparat scorpionis: ppter malicie venenositatē. Ista. n. more scorpionis in facie. i. in pncipio blandif: in cauda hō. i. in fine pungit et venenat et neq̄tiā operat. Unde Eccl. xxvj. Mulierē nequā q̄ tenet q̄si q̄ apprehendit scorpionē. Item pparat leoni: ppter supbie p̄positatē. sicut. n. leo h̄z collū immobile: sic mulier mala collo erecto incedit p̄ supbiā et p̄positatē. vñ de locustis q̄ habebāt capillos sicut mulieres. dr̄ Apoc. ix. q̄ ipse habebant dentes sicut leones. Item cōparat draconi ppter eloquentie flāmeitatē. Quia sicut draco naturalit̄ de ore suo spirat ignē: sic mala mulier de ore suo emittit & b̄a flāmeat ad ardorē libidinis incēdētia qz sicut dr̄. Miere. ix. Comozū eius q̄si ignis exardescit. vnde Eccl. xxvj. dr̄. Cōmorari leoni et draconi plus placebit q̄ habitare cū muliere nequā. Item cōparat laqueo ppter inherente inenassibilitatē: q̄ eñ cū laqueo mulierum tenet vir aut nunq̄ amplius deligat. Unde Eccl. vij. Inueni mulierē morte amariorē: que laque⁹

venatorū est. Item cōparatur stillicidio: ppter discordie rixositatē. Uñ puer. xxvij. Tecta iugiter p̄stantia in die frigidis et mulier comparantur et. Sufficit de Muliere.

Multum. multitudo. Nota q̄ multitudo sumitur in bono et in malo. Unde nota in bono q̄ est multitudo. scilicet.

A

Virtuosa et cōmendabilis.
fructuosa et delectabilis.
Gloriosa et honorabilis.
Gaudiosa et cōsolabilis.

Dico primo q̄ est multitudo cōmendabilis et fructuosa: et ista est multitudo hominū perfectorū q̄ sunt in ecclesia sancta dei. Sicut eñ videmus: q̄ in mari sunt multi pisces natantes: in terra sunt multe herbe virentes: in celo hō sunt multe stelle fulgentes et relucētes. Sic p̄certo in ecclesia multi sunt hoīes q̄ in mari et in statu religionis natant more pisciū: p̄ deuotionē q̄ in terra. i. in statu seculariū laycorū florent et virent p̄ honestam conuersationē. multi etiā q̄ in celo. i. in statu platorū splendent et rutilant p̄ doctrinā et cōmplerem opationē. Et breuiter hodie videt impletur illud q̄ dicitur. Multi veniunt ab oriente et occidēte vt recumbāt cū abraam ysaac et iacob. Uñ Math. xij. de xp̄o dicit. q̄ multe turbe cōgregatę sunt ad eū Istud etiā pertinet ad ecclesiā ad quā cōfluit multitudo gentium et sectarū: qz sicut diues replet thesaurū suū multis pecunijs: sic deus ecclesiā suā multis psonis. Et sic ad ecclesiā refertur illud. Esai. lx. Tunc videbis r̄afflues. et. q̄si cōuersa fuerit ad te multitudo maris et. Ista est ergo multitudo cōmendabilis et virtuosa. Secundo dico q̄ est quedam multitudo delectabilis et fructuosa et ista est multitudo gratiarū et virtutum. que. s. quanto amplior: tanto est melior. Arbores eñ que ramorū pulcritudine spoliānt. fructuum multitudinē fecundant. Sic p̄culdubio illis q̄ dicitur de ramos bonorū temporalium subtrahit: maiorem virtutum multitudinē concedit. Math. ix. Messis q̄dem multa. Et tales sic fructuosi figurant in regina saba De qua dr̄. iij. Reg. x. q̄ ipsa dedit regi salomoni aurum et argentū et aromata multa nimis. Quia. s. boni offerunt regi deo aurum sapientie: argentum eloquentie et aromata virtutū et famose redolentie. Ista est ergo multitudo valde vtilis et fructuosa. Tertio dico q̄ est multitudo valde nobilis et gratiosa. Et ista est multitudo sanctorū et angelorū: qua multitudinē deus est continue circumseptus. Ideo dr̄. Math. vij. q̄ milia milium ministrabant ei. Uñ etiā. Math. xvi. dicitur. Sufficiat vobis: qm̄ oīs multitudo sanctorum est.

Quarto dico q̄ est multitudo delectabilis et gaudiosa. Et ista est multitudo bonorū paradisi. Ibi enim est. s. multitudo.

Delectationum. Dico delectationū: qz. s. sicut dicit Eccl. ij. Ad dicitur laboravi et inueni mihi multā requiem. Dico etiam habitationū: qz sicut dicit Joh. xij. In domo patris mei mansiones multe sunt. Dico insup p̄miationū seu retributionum. ps. In custodiēdis illis retributio multa. Et Luc. vij. Ad dicitur vestra multa est in celis. Et hec de Multo i bono dicta sufficiant. Sed vide infra de Plus et pluribus. Sed adhuc dico. q̄ multum potest accipi in malo. Et sic est notandum: q̄ inuenitur Multitudo.

Peccatorum. Est dico multitudo peccatorū: quia sicut multe sunt arbores steriles magis q̄ fructifere: sic multi sunt homines vitiosi magis q̄ virtuosif. Multa sunt eñ genera serpentium: generet specie differentium: s; quot colores tot sunt dolores: quot venena tot tormenta. Sic vere in mūdo multorū genera sunt malorū: quorū quanta est differentia: tanta est malicia

C

malicia pestilentia & nequicia. Sicut dicitur. Math. vij. Data est via que ducit ad mortem: & multi ingrediuntur per eam. Serpens enim multos generat filios quos scilicet. xx. secundum Plinium & Solinum. Quis vero que est animal utile valde paucos: quod scilicet. vni solus: vel ad plures duos. Sic vere serpens diabolus in hoc mundo multos filios & subditos. id est multos peccatores producit: cui ipse sit rex super omnes filios superbie. Quis vero id est rex super omnes filios superbie. Unde Esai: liij. Multi filij deserte magis quam eius que habet virum. Et ideo peccato hodie accidit in mundo. sicut secundum Plinium dicitur. Quod inter apes quando exercitus apum qui est cum vno rege. inuenit alium regem qui plures in exercitu suo habet quam suus rex. dimittunt regem suum & sequuntur alienum qui maiorem apum multitudinem videtur obtinere. Sic vere carissimi hodie accidit: quod cum in hoc mundo sint duo reges. scilicet. Christus & dyabolus. Christus vero paucos habet: dyabolus autem multos: sepe fit hodie: quod homines sequuntur qui plures habet discipulos non qui paucos. Quod etiam in scolis & generalibus studijs accidit: quod illi doctores vel baccalario qui multos habet scolares alij faciliter adherent et ipsum credunt meliorem. Unde narrat de quodam rege pagano consentienti baptizari: qui cum videret aquas paratas: petiit a sancto qui baptizare eum debebat. Quis inquit est dominus plurium personarum. deus in paradiso: vel dyabolus in inferno? Respondit sanctus quod multo plures sequebantur dyabolum quam Christum. Et quod multo plures homines erant in inferno damnati quam in paradiso saluati. Rex autem audiens illa dixit. Et ego inquit volo esse cum illo qui plures habet: & retraxit pedem ab aqua baptismi: & Christo contentus in infidelitate permansit. & sic breuiter videtur verificatus illud. Iohannis. vij. Discipuli multi abiierunt retro: & iam cum illo non ambulabant. Inuenitur ergo multitudo peccatorum hominum. Denique dico quod inuenitur multitudo grauium vitiorum.

Id

Sicut enim arbor multo plura habet folia quam fructus. Sic ut communiter homo plura habet vitia quam virtutes. Sicut enim arbores siluestres plures abundat in fructibus suis malis quam domesticæ in fructibus suis bonis. Sic mali plus abundant in suis malis operibus quam boni in suis virtutibus. Unde Hieronimus. Ascendit super babilonem mare & multitudinem fluctuum: eius operata est. Denique dico quod inuenitur multitudo grauius tormentorum. Multis enim criminibus correspondet multa tormenta. vnde Genesius. Multiplicabo crumenas tuas. Insuper dico quod inuenitur multitudo hominum damnatorum quia proculdubio in inferno sunt possessores diuitiarum. Sectatores seculiarum. Voratores deliciarum.

Dico quod ibi sunt diuitiarum possessores quod sicut dicitur Ecclesiastici. viij. Multos perdidit aurum & argentum. Item ibi sunt seculiarum improbi sectatores. vnde Ecclesiastici. xj. Multi potentes oppressi sunt valde. Item ibi sunt diliciarum gulosi voratores. Unde Ecclesiastici. xxxj. Amaritudo anime vinum multum &c.

Multiplicare. Cum multiplicare accipitur pro Crescere seu pro augmentari: de quibus superius satis dictum est. tamen dico quod est multiplicatio multiplex: videlicet. Multiplicatio. Meritorum. Gaudiorum. Perfectorum. Vitiorum. Tormentorum. Prosperorum. Asperorum. Peccatorum. Dico multiplicatio meritorum quia scilicet modicum semen in terra bona positum sic multiplicat quod efficit seges multa. sic in corde viri iusti semine gratie multiplicat. Unde deus dicit Hieronimus. xxxij. Multiplicabo semine dauid serui mei. ps. Multiplicabis in anima mea virtutem. Item est multiplicatio gaudiorum: et ista est in paradiso: vbi quantum ad premia accidentalia

continue multiplicatur gaudia sanctorum. ps. Multiplicasti misericordiam tuam deus. Item est multiplicatio perfectorum. Apes enim multiplicantur in tempore pluuioso grauius multiplicatur tunc quam primo fortiter conciliatur. Sic vere boni sancti fuerunt tunc in ecclesia multiplicati. quam pluma diuine gratie fuerunt irrigati et quam per tribulationes fuerunt a tyrannide crudelibus conciliati. Unde de filiis israel dicit. Exo. i. quod quanto magis operirentur eos egiptum. tanto magis multiplicabantur. Circa quod nota quod in ecclesia debet multiplicari tria genera personarum videlicet. illi qui habent.

Rectitudinem intentionis. Altitudinem affectionis. Longitudinem durationis. Primi sunt iuste meditatores. quod scilicet sunt recti. De quibus in ps. dicitur. Iustus vt palma florebit. sicut cedrus libani multiplicabitur. Secundi sunt alte contemplantes. De quibus Deuteronomio. x. dicitur. Multiplicauit te deus sicut astra celi. Et Hieronimus. dicitur. quod filij israel multiplicati sunt sicut astra celi. Tertij sunt diu perseverantes. Et de hoc dicitur. Job. xxxix. Sicut palma multiplicabo dies. Talibus autem dicitur Genesius. i. Crescite & multiplicamini & replete terram. Causa vero multitudinis fidelium fuit occisio & mors martyrum. Sicut enim propago quam sub terra ponitur sicuum multitudinem inducit. Sicut etiam amphibena serpens quando auferrebat ei vnus caput duo loco ipsius nascebant. sicut dicit Iheronimus. Sic vere antiquitus quando plures occidebant sanctos tanto plures currebant. Exo. i. Quasi germinantes multiplicati sunt filij israel. Ista est ergo multiplicatio perfectorum. Item est multiplicatio vitiorum. Hieronimus. v. Multiplicate sunt iniquitates: alias purgationes eorum. Item est multiplicatio tormentorum per ps. Multiplicata est in eis ruina. Item est multiplicatio prosperorum. Unde Ezechiel. xxxvi. Vocabo frumentum & multiplicabo illud. Item est multiplicatio aduersorum seu asperorum. De quibus dicitur Genesius. iij. Multiplicabo erunas tuas. Et in ps. Multiplicate sunt infirmitates eorum &c. Item est multiplicatio hominum iniquorum. ps. Multiplicati sunt super capillos capitis mei qui oderunt me gratis &c. Sufficit.

Mundare mundus mundi

Cum mundicia denotat mihi quatuor species virtutum videlicet. Innocentiam mentalem. Continentiam carnalem. Penitentiam virtualementem. Apparentiam seu conuersationem moralem. Et quoniam multa supra dicta sunt & inferius etiam dicentur. Hic est quod breuiter aliquid est obmuidelz de Mundicia virtuosa. Mundicia preciosa. Mundicia fructuosa. Mundicia gratiosa. Notandum est ergo quod est mundicia virtuosa & ista est mundicia conscientie seu innocencie que se habet in corde principaliter reperitur de qua. Esa. j. Lauamini: mundi estote. auferite malum cogitationum vestrarum &c. Secunda est mundicia continentie. de qua. Thimotheus. iij. Munda seruauit animam meam ab omni concupiscentia. Tertia est mundicia penitentie. quod scilicet penitentia cum aqua conpunctionis & cum fricatura satisfactionis purificat atque mundat animas. De ista mundicia dicitur. i. Munda uit edes in quibus fuerat simulachra. Quarta est mundicia est honeste apparentie & de hac. Exo. xxx. vbi dicitur. sic fiet archa de lignis sethim & de aureo de auro mundissimo intus & foris. Quocirca ergo in obmuidelz acipiam mundicia: dico breuiter quod nos debemus specialiter esse mundari ab omni immundicia peccati liberi atque puri. Sicut ei ministri dominorum suorum: & maxime illi qui in conspectu eorum assistunt solent curare summe mundi appareant coram ipsis. Nasa etiam in quibus preciosi liquores reponunt ab omni pus sordide diligenter mundant. Sic vt huiusmodi cum nos respiciamus & maxime ecclesiastici simus ministri regis christi & in conspectu eius penitenciam assistamus: simus etiam vasa in quibus

Mundare.

sciosus liquor: diuine gratie est reponendus dico qd nos specialiter et spualiter debemus esse mundi: et ab omni sorde pcti diligenter et efficaciter expiari. vt roe nobis exponat illud siue intelligat. **Itē. rj.** Mūda ti sunt sacerdotes et leuite et mūdauerūt pplm et portas et murū. In quibus verbis ostendit qd tria genera sūt principalit mūdāda ad hoc qd sumus sacerdotes et leuite possumus spualit eē mūdi. Mūdari ergo debet

B. Cordiū voluntates. **P**rimo igitur dico qd mūdē Sensus vanitates. **M**us et purgemus cordiales Carniū voluptates. **A**ffectiones. Et iste notatur p pplm. **S**ensualis affectiones. Et iste designant per portas. **C**orpales infectiones et iste signant p murū.

Dico ergo qd mūdande sunt cordiū affectiones. Mūdauerūt inquit pplm. **P**plus em̄ signat turbā affectionū desiderioꝝ et cogitationū cordis qd pccato ab omni sorde pcti debet mundari. et a cunctis vitijs expiari. Mūdus em̄ rex mundū vult habere populum. Mūdus dñs vult habere mundā domum. Mūdus hō vult habere mundū lectū. Sic vere cū

rps mundus rex: mundus dñs: mundus hō in cordibus humanis et in eorū cogitationibus et affectionibus sibi elegerit. **S**icut ad quiescēdū. **D**omū ad habitandū. **P**opulum ad imperandū. summe necessesse est qd ista omnia spualiter sint valde munda: et ab omni sorde pcti penitus aliena. **U**bi Jac. iij. **E**numdate manus a peccato. purificate corda duplices animo. **P**opulū ergo mundauerunt. **U**nde de xpo dicit ad **T**ytum. ij. **D**ñs ipse passus fuit vt nos redimeret et vt mundaret sibi pplm acceptabile et placētē deo. Et vere charissimi pplis cordis est bene mundandus. qz scz mundanda est **V**oluntas a vitio carnis et concupiscentie. **I**ntellectus a vitio erroris et ignorantie. **M**emoria vero a vitio ingratiuidinis et insipientie. Et sic vbi cordis populus. domus et lectus sunt bh mundi. **I**bi dñs libenter habitabit. **I**bi frequenter dominus accubabit. **I**bi etiam dñs imperabit. **M**ūdantur ergo cordium affectiones et desideria: qz sicut dicitur **M**atth. v. **B**eatissimi mundo corde qm̄ ipsi deum videbunt. **A**pes em̄ mirabiliter diligūt munda vasa iuas libenter mellificant et domum sc̄tilē. i. consciētiam qd habeat ser̄ uales angulos sibi parant. **A**nguli em̄ istius domus mūdi dñt esse sc̄p̄tutes. **V**ic

Recitudo. **D**omus em̄ cordis debet esse Sanctitudo. **C**ta p̄ mētis equitatē. **S**ancta p̄ mentis puritatem. **F**ortitudo. **F**ortis p̄ mētis firmitatem. **C**larity. **C**larity p̄ mētis sagacitatem. **A**ltitudo. **A**lta p̄ mētis sublimitatem. **L**atitudo. **L**ata p̄ mētis caritatem

Cor em̄ rectum debet esse munda domus. **Q**z sicut dicit **P**lmi. **A**pes valde sunt animalia munda: et ideo i domibus suis nullam penitus imundiciā dimittunt sed eam eijciunt et expellunt. **S**ic vere de cordibꝝ peccator debemus expellere imundiciā vt ibi possim spualeni mundiciā custodire. **J**urta illud. ij. **P**aral. rj. **M**undate domum dñi dei patrum v̄roꝝ. **M**undā de ergo sunt cordium affectiones. **S**ecundo dico: qm̄ mū de esse debent sensus conditiones: qz. s. visus dz esse mundus: ab infectione visibiliū tactus a delectatiōe tangibilium: gustus a sua uitate gustabilium: auditus a deturpatione scurriliū: olfactus a delectatiōe odorabiliū et c. qz breuiter debemus sensus nros ita mūdos a pollutione seruare qn̄bil sensibile possit ipsos per peccatum corrumpere vel fedare. Et hoc ostendit cum dicit **D**ñs ipse mundauerunt portas. **P**orte enim aie sunt ipsi corporis sensus. **Q**z cum omnis cogitatio: et nra cognitio incipiat a sensu: nihil intrat aiam nisi p portas sensuum corporalū. **S**icut ergo psumit domus eē imunda cuius porte introitus sunt imūdi. **S**ic anima immunda merito psumit cuius porte. i. sensus p peccatorū imundicias maculant. **S**icut etiaz valēs hō non libenter intrat domū: cuius portē varijs sordibus sunt fedate: sic nec deus consciētiam cuius sensus

exterioribus vitioꝝ sordibus sunt corrupti. **M**unde ergo sint porte nostre. **J**urta illud **A**poc. rj. **S**ingule porte erant ex singulis margaritis. et platee ciuitatis aurū mundū. **T**ūc em̄ hō efficit spualiter aurū mūdū qñ sensus ipsi sunt margarite. i. honesti modesti: puri: candidi atqz mundi. **M**undari ergo debet sensus cōditiones. **T**ertio dico qd mundare et purgare debe mus carniū infectiones. **E**t iste denotant per murum **M**urū inquit mundauerūt. **M**urus em̄ qui sit de luto et lapidibus: et infra cuius ambitū ciuitas est cōtenta. **S**ignat corpus qd ex luto idest ex carne et lapidibꝝ idest ex ossibus est cōfectum. et infra cuius ambitū ciuitas. i. anima est inclusa. **I**ste ergo murus carnis nostre dz munde seruari per castitatē ab omni inquina mēto debite custodiri. **V**nde **T**hob. rj. **C**ircuitus murorum eius ex lapide cādido et mūdo. **E**t bñ dicit murorum in pl. qz. s. ciuitas anime hz murū corporis. hz murū manū habz murū vestimētorum tanq̄ magis p̄prium et propinquū. habz etiam murū bonoꝝ tēporaliū tanq̄ magis extraneū et remotū. **I**n omnibus ergo muris istis dz esse mundicia. qz scz in muro corporis dz esse mundicia castitatis. **D**e gna **H**ebreo. x. **A**bluti corpꝝ aqua mūda. **E**t. ij. **C**ozim. vij. **M**undemꝝ nos ab omni iniquamēto carnis. **I**tē in muro manū debet esse mundicia bonitatis seu sanctitatis. qz. s. manꝝ debent habere opa mūda et sancta. **U**bi **J**ob. rj. **T**enebit iustus viam suā et mūdīs manibꝝ addet fortitudinem. **I**n muro vestimētoꝝ dz eē mūdicia honestatis. **U**nde **A**poc. rv. dicit qd ipsi angeli erāt vestiti lapide mūdo et cādido. **I**n muro v̄ro bonoꝝ tēporaliū dz esse mūdicia elyner largitatis. **J**urta illud. **L**u. rj. **D**ate clemosynam et ecce oīa mūda sunt vobis. **E**t sic ergo patz quō in nobis debet esse oīa mūda interiora et exteriora: vt sic de nobis vel de quolibꝝ viro pfecto possit exponi illud. **A**poc. rj. **I**psa vero ciuitas erat aurū mūdū sicut vitro mūdo. **U**bi aduerte qd tria faciunt spualiter hominē mūdum vicz. **Q**uando.

Callatur per sedulitatē. **P**urgatur per aduersitatem. **R**igatur per flebilitatem.

Ista em̄ tria mūdificant hominē a pctō. **S**edulitas q̄ vallat. qd ostēd. **E**t cū dicitur Ciuitas q̄ sicut ciuitas claudi debet ne ab hostibus capiatur. **S**ic hō dz claudi ne a spiritualibus hostibꝝ possit per imundiciā maculari. **I**tem hominem mundat asperitas seu aduersitas qua purgatur quod ostenditur cum dicitur **A**urus. qz sicut aurum in igne probatur et purificatur: sic homo per ignem tribulationis a vitijs abstrahitur et preferuat. **E**t **I**tem hominem mundat flebilitas qua rigat qd ostenditur cū dicit. **T**hrū. qz. s. sicut vitru efficit mundū per loturā aquarū sic homo p lauacrū lacrymarū. **J**urta illud ps. **A**sperges me dñe psopo et mundabor lauabis me sup niuem de albaboz. **I**ps ergo qd est mūdicia cordialis. sensualis et corporalis. **S**ed adhuc dico qd. s. possumus notare qd homo spualiter mundatur. **S**icut arca p spiraculū diuine inspirationis. **S**icut vestis per loturā lacrymarū et cōfessionis. **S**icut vas eneū p fricaturā penitentie et afflictionis. **S**icut a demone obsessus per virtutē sancte et meritoꝝ orationis. **S**icut leprosus p mysteriū spiritualis curationis. **D**ico ergo qd peccatorē mundat diuine gratie inspiratio. **U**bi ps. **C**or mundū crea in me deus et spi. re. inno. in visce. meis. **S**ola em̄ inspiratio diuine gratie facit hominem purū et mundū. sicut ille dicebat. **L**uc. v. **D**ñe si vis potes me mundare. **I**tē pctōꝝ mundat baptismi vel lacrymose cōfessionis irrigatio. **U**nde **E**sa. j. **L**auamini mundi estote. **F**igura de **H**aanan leproso qui lauit se septies in iordane. et restituta ē caro eiꝝ sicut caro pueri mundat est **I**deo dictū fuit ei **U**ade laua te septies et c. sicut. iij. **R**eg. v. dicit et recipiet sanitatē caro tua atqz mūdaberis. **E**t sequitur. **Q**uod post loturā huiusmodi restituta est caro eius sicut caro pueri et mūdatur est. **I**tē pctōꝝ mundat

E

mūdat penitētie ⁊ afflictionis castigatio. Et de hoc dicit Math. xij. vbi dicit q̄ diabolus inuenit domū suam scopis mundatā ⁊ ornata q̄. s. pctōr q̄ fuerat domus diaboli. p̄ scopā afflictionis ⁊ p̄nie mundificat: strin- gitur ⁊ purgat. ¶ Itē peccatores mundat meritoꝝ ofonis supplicatio. sicut Leui. xij. dicit de muliere san- guine fluente. Quis sacerdos rogabit pro ipsa ⁊ mūda- bitur. ¶ Itē peccatores mūdat remedioꝝ ecclesie ope ratio. Et sic p̄certo pōt mundari pctōr sicut leprosus. Leprosus enim sicut dicit Leui. xij. Quis ex toto debuit mūdari multa requirebant. viz. sanguis. aqua viua vas fictile. cedrus. yfopus: coccus. lotura corpis. ra- sio capilloꝝ. Sic vere ad hoc q̄ homo peccator puri- ficet ⁊ mūdet: necesse est q̄ habeat sanguines. i. me- moriā sanguinis xp̄i ⁊ passionis. Quia sicut dicit He- breo. ix. Dia fere in sanguine mūdanf. ¶ Itē aquā ri- ualē. i. redundantiā lachrymar ⁊ compunctiois Eze. xvi. Laui te aqua ⁊ mūdaui sanguine tuū ex te. ¶ Itē vas fictile. i. memoria sue fictilis ⁊ fragilis cōdictio- nis. Un̄ Heb. ix. dicit q̄ cinis vitule aspersus sanctificat ad emundationē carnis. ¶ Itē cedrus alte ⁊ eleuate cōtemplatiois. Un̄ Eze. xxxvij. loquens montib⁹ di- cit. Effundā sup vos aquā mundam ⁊ mūdabimini. ¶ Item yfopū humilis ⁊ basse affectiois. Un̄ in ps. dicit. Asperges me dñe yfopo ⁊ mundabor. ¶ Item coctum qui est p̄anus ardens ⁊ rubens. i. ardore cari- tatis ⁊ dilectionis: Un̄ Eph. v. Xps dilexit ecclesiam mūdās eā. ¶ Itē loturā corpous. i. mūdationes p̄nie ⁊ cōfessionis. Un̄ Leui. xij. Lauabit ea q̄ pura sunt secundo ⁊ mūda erūt. Secūdo dicit q̄ primo dicit ho- mo lauari p̄ cōpunctionē. secūdo p̄ cōfessionē. ¶ Itē finaliter debet habere rasurā capilloꝝ. i. absterfionē omnis superflue ⁊ inutilis affectionis ⁊ exterioris ve- teris cōuersionis. Un̄ Leui. xij. dicit. Deciuus capite capilli sumt calu⁹ ⁊ mūd⁹ est. Et ibidē. A cui⁹ frōte ceciderint capilli recaluaster et mūd⁹ est. Sic ergo patet quō peccator diuersimode pōt effici mundus.

¶ Si autē vis notare potes q̄ apud deū sunt munda quatuor genera personarum. scilicet illi qui sunt. Secretorū obseruatores. Primi figurantur i archa q̄ sicut dicit Egenorū benefactores. Ero. xxx. Erat de auro Delinquentiū miseratores. Ero. xxx. Erat de auro Ignorantiū instructores. rata int⁹ ⁊ foris de auro mundissimo Scōi figurantur in mensa p̄posi- tionis. Ero. xxxvij. Erat circūdata auro mūdissimo Tertij figurant in p̄piciatorio. q̄ sicut dicit Ero. xxx. Ex auro mundissimo erat factū Quarti nō figurant in candelabro. q̄ sicut dicit ibidē Ero. xxx. Ex auro mū- dissimo factū erat q̄. s. illi q̄ sūt archa secreta custodi- endo: mensa pauperes nutriendo: p̄piciatorijū miseri- tis subueniēdo ⁊ indulgēdo. candelabrū ignorantēs docēdo. illuminati sunt apud deū atq̄ mūdi ⁊c. Unde de Lauare atq̄ purgare. de Castitate. de Corde. de Conscientia ⁊ Innocentia ⁊c. sicut in alijs pluribus locis precedentibus.

Mundus Cū de mundo ⁊ immundicia mul- ta in suis titulis iam sint dicta iu- dico iam fore transeundus.

Mundus substantiue. Nota bre- uiter q̄ mū- dus accipit p̄ vniuersitate creaturarū sicut dicitur Ecclesia. xliij. Species celi gloria stellarum mundus illuminās in excelsis dñs. ¶ Itē accipit p̄ statu p̄e- sentiū miseriarū: ⁊ de hoc. j. Tamo. j. Nihil intulim⁹ in hunc mundū: haud dubius. quia nec auferre quid possum⁹. ¶ Itē accipit pro cōmunitate omniū ma- larū p̄sonarū. Et sic accipitur vt in plurib⁹ locis in scriptura: videlicet. j. Johānis. ij. Nolite diligere mū- dum neq̄ ea que in mūdo sunt. Et notandum q̄ iste mundus non debet diligi sed magis refugi ⁊ contem- ni multiplici ratione. viz. q̄ est locus.

Locuus ⁊ periculosus. Obscurus ⁊ nebulosus.

Infectus ⁊ perniciosus. Turbatus ⁊ laboriosus. fallens ⁊ deceptuosus. Labens ⁊ defectuosus.

¶ Primo dico mundum esse nociuū ⁊ periculosum Est enī sicut nemus vbi aialia domestica semp sunt in pe- riculo. vel vt a venatoribus capiunt: vel a bestijs cru- delibus deuorantur. Et etiā sicut mare vbi minores pisces sunt esca maiorū. ⁊ vbi vix euadent rhetia seu sportulas piscatorū. Itā sicut in mari cancri sentiētes lac ⁊ carnes assas libenter rhetia piscatorum ingre- diuntur vbi capiuntur vt finaliter comedant. Sic ve- re mundus est periculosus. q̄ nō solū ibi sunt bestie crudelles. i. peruersi hoīes ⁊ raptores quinimo etiā ibi sunt occulti venatores ⁊ piscatores. scz ipsi demo- nes: qui nō cessant. cancri. i. peccatoribus retrogra- dis lac ⁊ carnes idest mūdi delicias porrigere ⁊ ostē- dere vt in rhetibus suarū tētationum ipsos pessime p̄ malos consensus ⁊ desideria irretire: ⁊ in inferno fi- naliter deuorare. Ipsum ergo debemus contemne- re tanq̄ nociuum ⁊ periculosum. Itā vt dicit Augu- ad tyoscorum. Periculosior est mundus blandus q̄ molestus ⁊ plus cauendus est cū allicityt diligat q̄ cū cogit vt contemnatur. ¶ Scōo ipsus debemus cō- temnere tanq̄ obscurum ⁊ nebulosum. Sicut enī in mari ⁊ in locis paludinosi solent abundare nebule ⁊ vapores ⁊ per consequens inarior obscuritas ibi esse sic in mari huius mundi: abundant vitia ⁊ errores: ⁊ ideo ibi tanta est obscuritas ignoratiō: ⁊ tanta ingra- titudinis caliginositas q̄ deus quasi a peccatoribus oblitus nō cognoscit. omnis veritas ignoratur: ⁊ dei bñficia quasi a nemine cogitant. Sicut enī dicit Joan. j. Deus in mundo erat: ⁊ mundus p̄ ipsum factus est: ⁊ mūdus eū nō cognouit. Quia sicut dicit Joan. xliij. Spi- ritū veritatis quē mūdus nō pōt accipere ⁊c. ¶ Ter- tio dico q̄ ipsum debemus cōtemnere tanq̄ infectū ⁊ perniciosum. Sicut enim aliqua loca sunt p̄niciosa ⁊ humani cōplexiōi cōtraria p̄pter mala acciden- tia que sunt ibi: viz. aliqua p̄pter terre motū sicut sicilia aliqua p̄pter ignē cōtinuē spirantē. sicut cloya aliqua p̄pter ventū flantē sicut prouincia. aliqua p̄- pter calozē ventē sicut ethiopia. aliqua p̄pter algo- rem stringentem sicut liuonia. aliqua p̄pter copiā animalium venenosorum inhabitantē sicut est egyptus ⁊ superior lybia ⁊ iordanis. Sic vere mūdus est p̄pialiter p̄niciosus. ⁊ ioloum que ibi sunt mentali- ter infectiuus. q̄ ibi sunt.

Terremotus inconstantie ⁊ labilitatis. Ignis spirans auaricie ⁊ cupiditatis. Ventus p̄fians superbie ⁊ pompositatis. Calor viciis luxurie ⁊ carnalitatatis.

frigus stringens in deuotionis ⁊ tepiditatis. Copia bestiarū seuiciens. i. multitudo hominū totius malicie ⁊ iniquitatis. Itā sicut Plinius in egypto su- periori est terra inhabitabilis pro eo q̄ ibi sunt basi- lisci visu interficientes. Dracones ignem spirantes ⁊ eralantes. Reguli altevolantes ⁊ discurrētes. Tygri- des dure mordentes ⁊ occidentes. Sic vere terra hu- ius mundi est perniciofa. q̄ p̄certo ibi sunt basilisci. idest luxuriosi. q̄ sicut bea. pct. ij. pe. ij. Oculos hñtes plenos adulterio. visu inficiunt inquantū alliciūt ad peccatū. Ibi etiā sunt dracones. i. auari ⁊ ambitiosi q̄ scz igne auaricie inflammantur. Ibi etiā sunt reguli idest superbi q̄ alis superbie sursum per elatione vni- diq̄ deseruntur. Et breuiter verū est q̄ dicit. j. Joan. ij. Quod omne qd est in mundo aut est concupiscentia oculorū aut concupiscentia carnis: aut superbia vite Ubi ostenditur: q̄ in mūdo sunt.

Cupiditas temporalis. Carnalitas corporalis. Pompositas vite. Idec est cōcupiscentia oculorū: hec est cōcupiscentia carnis: hec est superbia vite. Unde Ambro. super p̄a.

Quoniam rarus est in terris cui nihil cum seculo commune sit que non inflammet libido: stimulet avaricia. lascivia effeminet: luxuria decolorat: sternat abilitie: cruciet invidia: ira sollicitet. Cōtēnamus ergo mūdum tāq̄ infectū z pniciosuz. **Q**uarto dico q̄ ipsuz de benigno cōtemnere: tāq̄ turbidū z laboriosuz. In mūdo em̄ nō est nisi labor: angustia: miseria: calamitas: aduersitas z tñ mundus amatores suos ita allicit: q̄ bñdōi nuserias nihil sentiunt. **A**d dragoia em̄ facit poma totaliter insipida. talis tñ sunt virtutis q̄ odorantē ipsa poma totaliter faciunt obdormire: ita q̄ si ferro vulneret nunq̄ sentit vt dicit Plinius. Sic vere mūdus hz poma sua. i. tpalia bona. q̄ procerto insipida sunt. quinimmo aspera z amara. qz pculdubio nihil est in tēporalibus quin plus habeat amaritudinis q̄ dulcoris: qz sicut dicit Joā. xv. In mūdo pressurā habebitis. Tērūtñ odor z delectatio eius ita sapit: delectat z attrahit pctōres mūdānos: q̄ pro tpalibus acquirendis quicquid mali sustinuerūt libenti aīo patiunt: ita q̄ penas sentire aequaliter nō vident. Contra quos loquit Greg. in omel. Ecce mūdus in se arefcens in vestrīs cordibus reuifescit. vbiqz luctus: vbi qz mors vbiqz desolatio. vbiqz piculū vbiqz amaritudine replemur: et tamen ceca mente eius amaritudinē amamus: fugientē sequimur labenti inherem⁹ z qz labentē retinere nō possumus necesse est q̄ cū labente labamur. Cōtēnamus ergo mūdū tanq̄ turbidū z laboriosum. **Q**uinto dico q̄ ipsum debem⁹ cōtemnere tanq̄ fallentē z deceptuosum. Iste em̄ videt multa promittere. sed finaliter nihil reddit. **U**n Petrus ble. dicit q̄ mundus fallax est. z q̄ finis eius est dubi⁹: exitus horribilis: index terribilis. **S**exto dico q̄ ipsum debemus cōtemnere tanq̄ labentē z defectuosum. Ipse em̄ nihil hz firmitatis. qz. i. cōtinue variat in suis cōditionibus z mutat similes maris qd cōtinue fluitat: z mouet similes etiā firmamenti qd continue mouet. ita q̄ q̄tum ab vna parte eleuamur tantū ab alia deprimimur. **U**n. j. Joā. ij. **M**ūdus transiet z cōcupiscentia eius. Et breuiter malas conditiones mundi bene tangit magister in libro de proprietatibus rerum. dicens sic Licet mundus videatur esse nutritor corporū: est tñ carcer spiritūuz z animarū. **M**ūdus enim est locus.

- Incolatus z peregrinationis.
- Reatus z transgressionis.
- Doloris z lacrymationis.
- Laboris z fatigationis.
- Horroris z confusionis.
- Motus z mutationis.
- Flugus z alterationis.
- Transitus z corruptionis.
- Insolentie z turbationis.
- Violentie z oppressionis.
- fraudentie z deceptionis.

Et sequit mundus nos allicit. notos abijcit. **A**dultis obest. **P**aucis prodest: multa pmitnt: pauca redit: z quos hic diuitijs z honorib⁹ extollit: in fine nudos dimittere cōsueit. Sic igit p̄z charissimū quō mundus est fugiendus z contemendus: z summo pe re deuitandus. qz sicut dicit. j. Joā. ij. Si quis diligit mūdū nō est caritas patris in eo. Sicut em̄ in scriptura colligit **A**d dācē sapientiā **M**ūdus habet fallacē amicitiam. **A**d dācē inimicitia. **D**ico sapientiā mordacē qz sicut dicit. j. Corin. ij. Sapientia huius mundi stulticia est apud deum. Item amicitiam fallacem qz sicut dicit Joā. xv. Si de mūdo estis: mundus vni⁹ qd suū est diligeret. **T**ē inimicitiam mendacem. **I**dem. Quia de mundo nō estis: ideo odit vos mundus zc. sufficit.

Munire. munitus munitio.

Cū inquitio nihil aliud sit q̄ rerū ad defensionē alijus loci vtilium aggregatio z prouisio: hinc est q̄

sm conditiones z varietates locoꝝ ponā varietatem munitioꝝ. **N**ota ergo q̄ q̄nqz munitio sumit pro ipso loco munito. **M**ūqz p gentibus armis defendentibus z mumentibus locū. **M**ūqz vero pro rebus z armis ad munitioē loci vel etiā persone ordinatis. **M**ūqz etiā pro machinis z instrumentis z circumiacentibus ad captioē alicuius castri vel ciuitatis. **S**umēdo igit primo in bono significato. **D**icā q̄ in scriptura reperitur munitio personarū. z munitio locoꝝ. **E**t sic dicā q̄ inuenit munitio **V**irtualis que est perfectioꝝ. **S**pūalis que est clericoz. z **T**pālis q̄ ē munda noꝝum. **C**ū prima munit cōscientia. **C**ū scda religio seu ecclia **C**ū tertia vero munit iniquoz collegium seu militia. **D**ico ergo primo q̄ est munitio perfectioꝝ q̄ munit interius virtutū titulis. **H**āc sicut videmus q̄ ciuitates z fortalicia munit armis: vidualibus z militibus ne facilius ab hostibus capiatur. **S**ic tenra iusti interius in cōscientijs armis virtutū: vici talibus scientiarū: z militibus. i. p̄sidijs z adiutorijs sanctorū z angeloz ne. s. a demonib⁹ opprimant. **A**si talis ciuitas munita erat ille cui dñs dicebat. **I**heric. j. Ego quippe dedi te hodie in ciuitate munita: z in columnā ferream z in murū creū sup omne terrā: z debellabūt aduersuz te: z nō preualebūt figura ad hec **E**cclē. xlvij. vbi dicitur. **M**ō **E**zechias munit ciuitatē suā. z induxit in medio ipsius aquā z fodit ferro rupem. z edificauit puteū. **E**t dicitur ibidem **M**ō **S**ennacherib. rex potentissimus cōtra illā ciuitatē sic munita nō potuit preualere. **Q**uā reuera quādo **E**zechias auxiliatus a deo idest iustus munit z preaparat ciuitatē cōscientie sue armis z virtutibus copiosis: z inducit in medio eius aquā. idest profundiū lacrymosē deuotionis: z effodit z eradicat ab ea rupem. idest duriciem obstinationis: z edificat sibi puteum. i. profunditatem humilitatis z deiectionis: certer seimacherib rex superbissimus infernalis contra cā nō poterit preualere. **S**imus ergo iudas **A**dachabeus qui sicut dicit. j. **A**dach. iij. **E**dificauit montē syon: z per circuitum muros altos z turres firmas: z munit eum vt haberet populus munitioē cōtra faciem ydumee. **S**ed scitis quid est: procerto sicut videmus q̄ illi qui habitant in aliqua fortissima ciuitate munita minus solent esse solliciti z vigilēs sup custodia ciuitatis. **U**nde sepe fit q̄ ipsi dormiendo in suis munitioꝝ ab hostib⁹ capiunt. **S**ic certe multi sunt qui in suis munitioꝝ. i. in suis virtutibus nimis cōfidunt: z ideo cōtra insultus tētatioñū z cautelas diabolicarū proditiōñū minus vigilāt z attendunt. **Q**uapropter sepe fit q̄ a demonibus capiuntur z tentationibus z peccatis succūbunt **I**heric. xlvij. **P**ro eo q̄ habuisti fiducia in munitioꝝ tuis z i thesauris tuis: tu quoqz capieris. **S**equit ibi dē. **A**stator moab ascēdet ad te z dissipabit munitioꝝ tuas. **E**t bene dicit dissipabit: quia certe sicut inimici capta ciuitate dissipant munitioꝝ: subuertunt turres: muros destrunt: portas aperunt: rapiunt thesauros: z post miccto igne z occisis hominibus oīa deducunt ad vltimas desolationes. **S**ic p certo hostes infernales postq̄ ceperint aiām christiā: statim turres cōtemplationis subuertūt: muros idest clausurā obseruatiōe destrunt: portas sensū naturalis ad cuncta delectabilia aperunt: thesauros virtutū rapiūt: z hoīes. i. vsum rōnis perimunt: ignē avaricie immittunt: z sic oēs munitioꝝ destrūt: z iuxta illud **T**re. ij. **O**mnia speciosa iacob destruxit in furore suo: munitioꝝ virginis iuda deiecit in terram. **P**olluit regnū z principes eius. **N**ō sic charissimū: sed sup nostris custodys vigilemus ne forsitan munitioꝝ virtutū p negligentia amittamus zach. ij. **C**ouertimini ad munitioē vincti spei. **P**z igitur q̄ iustus munitur interius virtutū titulis. **S**cdō dico q̄ ecclesia munitur: z extrinsece iustozum. **C**umulis **E**cclēsia em̄ z religio tunc est fortis z bene munita: quando

quando iustis habitatoribus est repleta. Iusti enim sunt lapides quatuor virtutibus cardinalibus quatuor: quibus ecclesia cingit et munis: et quibus defenditur et tuetur. De quo dicitur. j. Mach. x. Quod ionathas iussit extruere muros in circuitu: montem syon lapidibus quadris ad munitionem. Christus enim fecit sibi et suis fidelibus ecclesiam pro habitatione: et ideo ipsam personis bonis et virtutibus numerari voluit et decreuit. figuratus in symone Machabeo. j. Machabeo. xiiij. Qui munit montem templi et habitauit ibi et hi qui cum eo erant. Infirmi enim libenter habitant in castris et locis munitis: et inde est quod capre et ibices que sunt a salia imbellica et fugitiua: libenter morantur in locis altis et montuosis: et in rupibus sua natura munitis ubi ferarum difficilis est accessus. Sic vere quod nos infirmus in hac parte debiles ad resistendum: et debiliores ad inuadendum necesse est quod loca munita. scilicet religionem vel ecclesiam habitemus ut ibi ferarum infernalium impetus euitemus. Et hoc est quod desiderabat ille qui dicebat in psalmo. Quis deducet me in civitatem munitam. que deducet me versus in pumicea. Vbi ergo consulitur Iheremias. viij. vbi dicitur. Conuenite et ingrediamur civitatem munitam et scilicet ibi. Adverte etiam quod diabolus munitioes suas: id est machinas: tentationes et vitia contra civitates munitas religionum et ecclesiarum crexit. Iuxta illud. iij. Reg. xiiij. Tulerunt serui regis babilonis in hierusalem: et circumdata est urbs munitionibus ipsamque vastauit multipliciter et destruxit. Psalms: quia certe pace inueniuntur hodie ecclesie talibus munitiois. i. bonis et sanctificis personis munitis: multe vero talibus vacue et deserte. vbi zach. xj. Ulula abices: quia cecidit cedrus quod magnificata est. Ululate quercus basan: quoniam succisus est saltus munitus. Non sic sed habeamus civitates munitas. Iuxta illud. Dece. viij. Judas multiplicauit civitates munitas. Psalms: ergo ecclesia munitur iustorum cumulis. Tertio vero dicitur quod iniquus munitur terrenis locis. i. terrenis diuitijs. potentijsque mundanis. Costat enim quod diuites huius mundi taliter hodie sunt muniti et tot et tantis diuitijs: auribus et fauoribus circumfulti quod nullus potest eos vel ius suum ab eis repositare. Dicitur. iij. Cuncte vobis regni basan erant munitate muris altissimis. Sed quod peccato tales civitates munitas. i. diuites impios et tyrannos deus finaliter destruet: ipsosque et eorum propter peritatem euertet. Esa. ij. Dies inquit domini exercituum super omnem superbum: et excelsum: et arrogantem: humiliabit. Sequitur et super omnem collem eleuatum: et super omnem turrim excelsam: et super omnem murum munitum. Adhuc enim et diabolus talium munitiones deo permittente finaliter subuertit: et eos postquam diu regnauerint impetuose confundunt dicentes. scilicet cuius bet tali illud Mach. v. Perdam civitates terre tue: et destruiam omnes munitiones tuas. Exemplo. alexandri de quo dicitur. j. Mach. j. Quod ipse percussit darium regem persarum et constituit prelia multa: et omnium obtinuit munitiones. Psalms: ergo quod triplex munitio in scriptura reperitur. scilicet. Reuerencie mundo dominantis Ecclesie digne militantis. Iustitie corde latitantis.

Munus. Nota quod munus potest accipi in bono et in malo in bono enim signat quicquid utile ad salutem anime tribuitur et offertur. Et sic potest significare Eleemosynam qua pauper ditatur. Virtutum meritum et opus meritorium quo deus placatur. Gloriam paradisi qua beatus in patria premiat. De muneribus ergo eleemosynarum potest intelligi illud. y. Esdre. ix. vbi precipit filijs israel dare munera his que non habebant. Et ratio est quia pro peccato sicut dicitur. Prouer. xij. Donum hominis dilatat viam eius et ante principes spacium ei facit. Donum enim eleemosynarum dilatat viam hominis ita quod sine difficultate intrare poterit paradisum: et ante principes. id est ante sanctos spacium ei facit atque locum. Quod sicut dicitur Prouer. xxij. Victoria et honorem acquirat que dat munera. De muneribus vero

bonorum operum et meritorum: que sepe deo offerimus cum ipsum placare volumus: et suum ipsius gratiam volumus impetrare: dicitur in psalmo. filij. tyri in muneribus vultum tuum deprecabuntur omnes diuites plebis. Nullum enim potest offerri deo gratiosius munus quam bona opera meritoria et virtuosa: sicut de magis dicitur. Apertis thesauris suis obtulerunt christo munera. aurum: thus et mirras. sicut dicitur Mach. ij. Nos enim aperire debemus thesauros cordium nostrorum pro deuotione. et christo debemus offerre bonorum operum munera pro gratiarum actione. Offeramus ergo sibi Munus.

Discretionis.

Orationis.

Afflictionis.

Discretio significat in auro quod splendet per se. Tinet et dabit ei de auro arabie. Quod signat thure: cuius fumus sursum ad celum tendit. Bere. xij. dicitur de viris sicheem quo volebant sacrificare quod munera et thus habebant in manu ut offerret in domo domini. Afflictio seu carnis mortificatio significat in mirra que mirabiliter est amara: et de qua mortua corpora conduntur unde Prouer. vij. Asperse cubile meum mirra et aloem. Talia ergo munera debemus deo offerre: ut possimus ipsius gratiam impetrare. Quod sicut dicitur Prouer. xxi. Munus absconditum extinguit iram. De salomone etiam dicitur. iij. Reg. x. Quod singuli offerebant ei munera. De saul vero dicitur quod cum factus fuisset rex filij belial non obtulerunt ei munera. Quod peccato illi que bona sunt talia munera regi suo offerunt. Illi vero qui sunt belial: ei offerre spiritualia munera contradicunt. Simus ergo si cut illi de quibus dicitur in psalmo. Reges tharsis et insule munera offerent: reges arabum et faba dona adducet. Vbi adverte quod tria genera personarum offerunt munera gratia deo. vtz.

Discreti gubernatores.

Astuti contemplatores.

Compuncti lacrymatores.

Bene dicit discreti gubernatores: quod notat cum dicit. Reges inquit: qui. scilicet et alios bene regunt. Astuti contemplatores cum dicitur. Tharsis inquit quod interpretatur explorans gaudium. Compuncti lacrymatores cum dicitur. Insule inquit: que. scilicet undique circumdant aqua. De muneribus vero diuinis. scilicet de affluentia donorum celestium et gaudiorum que. scilicet deus solet dare beatis potest exponi illud Iheremias. viij. Pontifex ad offerendum munera et hostias constituit. Pontifex enim ipse fuit a deo prece constitutus ad offerendum munera celestia glorie fidelibus sic ergo potest quod munera accipiunt tripliciter in bono. Sed adhuc dico quod munus accipit in malo. Et sic accipit per illis donis spiritualibus. i. pro illis operibus que deo ab hypocritis et ceteris malis hominibus offerunt. Sicut legimus de cayn que offerebat domino de fructibus terre munera et tamen deus ad munera abel respexit: ad munera vero cayn non respexit: sicut dicitur. Gen. iij. Cuius ratio addit. Quod abel offerebat sua munera bona intentione cayn vero offerebat cum odio fraterno et cum inuidia et mala intentione: talia enim munera non sunt deo accepta. Quod sicut sapiens dicit Ecclesi. xxxij. Dona iniquorum non probat altissimus. Vbi talibus dicitur. Amos. v. Holocausta vestra et munera vestra non suscipiam. Potest etiam dici quod munus accipit pro lucro vel premio quod mali solent dare vel offerre malis iudicibus et superioribus ut ab eis sustineantur et ut ab eis non impugnentur et ut ab eis ius et iudicium corrumpant. Mali enim de sua malicia diffidentes nullum habent promptius remedium quam muneribus corrumpere iudices et potestates. De vulpe enim legimus quod infestata a canibus quasi nimis proxi manant ad eum solet caudam suam villosam in ore ipsorum immittere: quam dum tenuerunt et pilos in abundantia inuenerunt fortiter vulpes trahit caudam suam et eis remanent pilis: ipsa vero vulpes effugit et recedit canibus cuius pilis que in dentibus suis remanent occupatis. Sic vere de aliquis vulpes. i. aliquis fraudulentus aduer-

MM ij

farinus vel quicunq; iniquus videt se propter sua fo-
refacta a cambus. i. a prelatibus vel iudicibus psequi.
pilos eande sue. innumera diuitiarum suarum solet eis
presentare. **De s.** per caudas que sequit bestia et que
ei inhæret intelligit possessio temporalis. Per pilos qui sunt
supflui et qui extrinseci ipsi corpori intelligunt diuitie
temporales. Et sic igit talis vulpes. i. malefactorum diuin-
iphs. i. malis auaris et insatiabilibus iudicibus ta-
les pilos. i. talia munera dimittit: ipse taliter effugit
et euadit. **Bestia etiam** que bannacon dicitur videns se a canibus
persequi. solet stercores suos ignem et ardentissimum
contra canes pycere: et sic a canibus fugientibus et retro
cedentibus fugiendi spacium obtinere. **De bestia etiam** que
dicitur loch: que est in bohemia reperit scriptum quod dum a ve-
natoribus insequitur: solet aquam in quadam palearia quam
habet sub gutture taliter calefacere: quod tandem illa aqua
feruentissima solet contra canes et venatores proicere
et ipsos necessario facere retroire. **De bubalo etiam** les-
ginus quod dum stercores suos odoriferi eiecerit: canibus cir-
ca odore stercores remanentibus: ipse bubalus effu-
git et recedit. **De** proculdubio charissimi dum canes in-
satiabiles. i. auari iudices et balliui: venatores. i. cru-
deles raptores: principes et prelati: aliquam bestiam. i.
aliquem peccatorem vel malefactorem volunt et iniuncto
sibi iustitie officio capere: corripere et punire: non re-
stat nisi quod ipsi malefactores proiciant eis stercores. i.
inimicitias temporales: que ab ipso stercores nascuntur. **Psalm.** in
quibus dum ipsi canes et venatores fuerint infamati: et
auaricie seruoze recreati dilectionis ardore: statim
ipso dimittunt tunc fugere: et retentis inimicis stercores
et muneribus ipsos illesos et impunitos sinunt re-
cedere et abire. Quibus dominus maledicit **Esaie. v.** Te qui
iustificatis impiis pro muneribus: quod breuiter de om-
nibus verificat illud verbum **Esaie. j.** Principes tui in-
deles: focij suri: omnes diligunt munera: sequuntur retru-
butiones. **Et nota** breuiter quod munera non sunt acci-
pienda nec diligenda triplici ratione: videlicet.

- Quia tollunt rectitudinem iudiciorum.
- Quia causant multitudinem flagitiorum.
- Quia procurant magnitudinem suppliciorum.

Primo ergo dico quod munera tollunt iudiciorum recti-
tudinem. **Uix enim** aut nunquam potest esse iustus iudex qui liben-
ter accipit munera: necesse est enim vel omnium iniuste su-
stineat vel quod alium deprimat. **Et ideo** precipit **Deus. xvj.**
Non accipies personam aut munera. excecant enim munera
oculos sapientium. **Quia** sicut oculus visus excecatur per aspe-
ctum peluis candentis: et per ardorem ipsius: humoris oculi
consumitur. sic oculus recti iudicij et rationis: mali iudicij
et principis vel prelati turbatur et excecatur: quoniam peluis
ardens. i. aliquod munus ardore auaricie continens eidez
presentatur sicut de filijs Samuelis dicitur. **Quod** acceperunt
munera et peruerterunt iudicium. **Et istud** est hodie
pessimum quod vix inuenitur hodie ita bonus platus aut iu-
dex quin in muneribus gloriatur: et quin per se ad faciem
dum ultra se faciam aliquam obliget. **Ubi** dicitur **Michæe**
ij. Principes eius in muneribus iudicabant: sacerdo-
tes eius in mercede docebant et prophete eius pecunia
diuiniabant. **Ubi** enim tales comparant cattis que dicuntur a ca-
piendo. Comparant accipitribus que dicuntur ab accipien-
do. Comparant sanguisugis que dicuntur a sanguine su-
gendo et hauriendo. **Quia** peccato tales non cessant munera
capere et accipere: et ipsa paulatim fugere et haurire:
contra illud **Exo. xxij.** Non accipias munera que excecant
etiam prudentes et peruertunt verba iustorum. **Munera** ergo
tollunt iudiciorum rectitudinem. **Secundo** dico quod mu-
nera causant flagitiorum multitudinem. **Costat enim** quod ma-
li animantur ad malefaciendum: quoniam sperant quod per munera
de correctorum manibus eruent. **Sicut enim** rana que per
sequitur statim refugit in aqua: sic mali que persequuntur
a prelatibus statim vadunt ad archam. scilicet pro
muneribus offerendis. **Sicut enim** vmbra hyene facit
canes mutescere: sic vmbra et inmemoria munerum
facit iudices a latratu reprehensionis cessare. **Ubi** ta-

les vident dicere illud **Gene. xxxij.** quod dicit iacob de
cau. **Placabo enim** inuneribus que procedunt: et sic vi-
debo faciem eius. **Et quod** peius est inferiores balliui non
cessant pauperes excoiare et rapere. ut habeant unde
valeant superioribus et magnatibus munera mun-
strare. figurati in sansone que cum perdidisset probleuma
descendit ad occidendum philisteos: vnde ipsum ve-
stibus solueret stipedia seu munera que debebat: sicut
dicitur **Judi. xij.** **De s.** tales non faciunt officia de pauperum vel
etiam ecclesiarum vel etiam cuiuscumque spolijs auferendis: ut ha-
beant unde munera offerant suis fautoribus et magi-
stris. **Ubi** de **Acha dicitur. ij.** **Para. xxxij.** **Spoliata** domo
domini et domo regis et principum: misit munera regi assy-
riorum. **Istud** non debet esse charissimum: quia procerto su-
periores nunquam debet accipere munera pro iniustitia:
facienda: quoniam in omni homini eadem munera defe-
renti debet dicere illud **Dani. v.** **Munera tua tibi sint**
et dona domus tue alteri da. **Et illud** **Amos. v.** **In**olo-
causa vestra et inunera vestra non suscipiam. **Et** **Mal-
lach. j.** **Munus non suscipiam** de manu vestra. **Quod**
proculdubio non faciunt hodie multi. de quibus dicitur
in psalmo. **De** cetera expleta est muneribus. **Non** sic er-
go sed contentum inunera: quia ista causant flagitio-
rum multitudinem. **Terrio** dico quod contemnenda
sunt: quia inducunt suppliciorum magnitudinem.
Quia proculdubio tormenta infernalium promittunt
munera accipientibus. vita vero eterna contemnen-
tibus et fugientibus. **De** tormentis enim infernalibus
potest exponi illud **Job. xv.** **Ignis** deuorabit taberna-
cula eorum qui libenter munera accipiunt. **De** vita vero
beata que promittitur munera refutantibus dicitur
Prover. x. **Conturbat domum suam qui** sectatur auaricia.
qui autem odit munera viuere. **Etiam** in psalmo dicitur. in monte
sancto domini habitare qui super innocentem munera non
accipit. **Et sic** patet quomodo munera si iniuste acci-
piuntur tormentorum multitudinem solent generare. **Uti**
tiorum multitudinem solent procurare. **Animo**rum lim-
pitudinem solent exccare. **Et** hec de muneribus suffi-
ciunt. **Uide. s.** de acceptione.

Murmur. Nota quod murmur idem est quod susur-
ratio. detractio. oblocutio vel im-
patientie demonstratio et displicentie manifestatio.
Est autem conditio murmuratoris similis porco qui sine
dormit: siue vigilet: siue vadat: siue quieteat. semper so-
let grunire et aliquem grunitum displicentie emittere:
Sic vere susurro vel murmurator vbi cumque sit quocumque
quod faciat. siue sit in labore siue in quiete semper solet gru-
nitum murmuratiōis effundere et aliquod signum morde-
ntis displicentie. propalare. **Isti enim.** solent murmu-
rare de tribus. videlicet.

- De sanctorum perfectione.
- De laborum afflictione.
- De bonorum defectione.

Murmurant enim de sanctorum perfectione quod. i. tales so-
lent magis murmurare de bonis quam de malis. **Sicut**
dicitur **Exo. xv.** quod omnes populi murmurauerunt contra moysen.
De christo etiam dicitur **Lu. v.** quod de ipso murmurabant scribe
et pharisei dicentes quod cum publicanis et peccatoribus man-
ducaret et bibat. **Tales enim** solent quicquid ab alijs est
benefactum vilipendere et sinistra interpretatione dan-
nare. **Item** isti murmurant de laborum afflictione.
Tales enim non possunt sustinere aliquid tribulationis
vel laboris quin statim murmurant et loquantur. **Mu-
me. ij.** **Ortunt est murmur** populi quasi dolentium pre
labore. **Item** isti murmurant de bonorum defectione
quia scilicet statim quando eis deficit aliquid ipsi so-
lent iurare et murmurare sicut dicitur in psalmo. **Si** vero
non fuerint saturati et murmurabunt. **Sicut bene**
apparuit **Exo. xvj.** vbi dicitur. quod pro desiderio carnis
populi contra moysen murmurabant. **Unde etiam**
aqua deficiente. dicitur **Exo. xvj.** quod sitiuit populus
et murmurauit contra moysen et. **Uide. s.** de detra-
ctione et. Sufficit.

Murus

Murus muri. Cum muri instituantur ad munitionem civitatum et ad fabricationem et fortificationem castrorum turrium et domorum. Hinc est quod per muros loquendo moraliter possumus intelligere istos qui habent descendere et tueri civitatem domum vel castrum ecclesie sancte dei. Et sic per murum potest intelligi videlicet.

Status et habitatio perfectorum.

Actus et operatio prelatorum.

Virtus et defensio angelorum.

Fructus et ordinatio mandatorum.

Dico ergo per muros potest intelligi perfectorum habitatio- nes seu ecclesie congregationes: quia status bonorum est unus murus in ecclesia. ita quod de omnibus ihuice aggregatis efficitur una maxima munitione. Unde de talibus muris dicitur Iudith. 1. quod ille edificavit muros civitatis sue de quadratis lapidibus. Lapides enim quadrati sunt quatuor virtutes cardinales quibus procerto pro- fone et status perfectorum sunt a deo fabricati. Item per muros intelliguntur prelatorum visitationes. Sicut enim muri circumcunt civitatem et ipsam ab inimicis protegent et defendunt: sic prelati ecclesiam per diligentiam ambiant ipsamque ab hostibus spiritualibus tutam reddunt. Unde dicitur Deuter. 19. Urbes erant munite muris altissimis. id est prelati perfectissimi et excellentissimi. Item per muros intelliguntur angelorum consolationes. Angeli enim sunt muri ecclesie. quia sancta ambiunt et tuerentur. Unde dominus loquens dicitur Esai. 62. Muri autem tui coram oculis meis sunt semper. Item per muros intelliguntur statutorum mandatorum ordinationes quibus. scilicet affectiones nostre clauduntur: ne ad peccata profluant prohibent. Et de hoc dicitur I. Paral. 22. Edificemus civitates et muniamus eas muris. His autem omissis dicamus quod per murum potest intelligi vir perfectus: et maxime ecclesiasticus vel prelati- tus ut in persona ipsius dicitur Cant. 7. Ego muros: tybera mea sicut turris. Ubi adverte quod sicut murus est medius inter tectum et fundamentum. sicut etiam murus huius circumire totum edificium. In muro sunt etiam ostia per que homines recipiunt in domum: et murus insuper erigitur et elevatur in altum. Sic prelati quantum ad istas quatuor proprietates debent habere quatuor virtutes ut murus ecclesie possit spiritualiter appellari. De enim spiritualiter loquendo esse. Caritativus mediator quantum ad primum: quod ostendit in verbo. Ego. Diligentissimus visitator quantum ad secundum quod ostendit cum dicitur. Murus. Liber- ralisimus miserator: quantum ad tertium. quod ostendit in verbo. Uberta. Eminentissimus. Dico primo quod iste debet esse mediator caritativus quod notat cum dicitur. Ego. Quia sicut ego est pronome: quod. scilicet pro nomine ponitur. murus vero sicut dicitur est: medius est inter tectum et fundamentum: et inter terram et celum. Sic prelati: vel ecclesiastici: vel perfectus debet esse medius et mediator inter populum et deum. et debet esse pronome: quia. scilicet pro nomine vel ecclesia cuius portat nomen debet apud deum et homines interponere precibus suas. ut possit dicere illud Deuter. 5. Ego scilicet quester et medius fui inter vos et deum. Unde quilibet talis debet dicere illud Zach. 3. Ego ero ei in muris ignis in circuitu. Et ideo de tali mediatore potest dominus dicere illud Ezech. 3. Murus enim erat inter me et eos et Quavis de multis duris et crudelibus prelati possit dici illud Ezech. 3. Accipe sartagine ferream et ponas eam circum murum ferreum inter civitatem et te. Quia. scilicet illi qui sunt hodie inter deum et civitatem mediatores constituti sunt sartago per ardorem cupiditatis. et murus ferreus per duriciam impietatis. Secundo dico quod prelati debent esse visitatores diligentissimi quod etiam notat in nomine murus. Quia sicut murus de sua natura debet circumire et visitare ecclesiam et populum sibi commissum. Unde de bono prelato potest dici illud Ezech. 31. Ecce murus forissecus in circuitu. Quavis de prelati negligentibus possit dici illud quod de muris hierusalem dicitur Hier. 1. quod murum hierusalem per circuitum destruxit exerci-

tus chaldeorum: quia proculdubio exercitus chaldeorum id est vitiorum vel demoniorum destruxit illos muros. id est prelatos hierusalem. id est ecclesie. Tertio dico quod prelati debent diligenter circumire. Tertio dico quod prelati vel ecclesiastici seu perfectus debet esse misericors liberalissimus. Quia sicut in muro est porta per quam homo recipitur in civitate: sic in prelati debet esse porta misericordie. quia. scilicet ad civitatem et unitatem ecclesie debet admittere et recipere universos. quod notat cum dicitur. Uberta. quia. scilicet misericordia tybera debet esse in prelato: quia lac doctrine et temporalium beneficiorum alijs effluant et effundant ut sic subditi possint eis dicere illud Cant. 1. In odorem vinearum tuarum currimus. memores vinearum tuarum super vinum: ut de talibus muris dicat illud Psal. 119. ubi dicitur. quod divitie alexandrie erant mare. aqua muri erant. Et Exo. 17. 3. Aqua erat filijs israel pro muro a dextris et a sinistris. Quia vix prelati qui sunt muri ecclesie: debent esse aqua per refrigerium pietatis et per molliam benignitatis. Quarto dico quod prelati debent esse contemplatores eminentissimi quia vix ipse debet esse sicut turris. scilicet elevatus ad celum per contemplationem eternorum. Unde Gen. 22. faciamus nobis civitatem et turrem cuius culmen ascendat usque ad celum. Unde Iudic. 18. Erat turris excelsa in medio civitatis. Sed proculdubio verificat in multis illud quod de muro babilonis dictum est Hier. 1. Murus babilonis ille altissimus suffossione suffodietur. Quare hodie muri altissimi. id est prelati contemplativi sunt ab ecclesia suffossi et ex toto ad terram. id est ad amorem terrenorum disrupti et destructi. Antiquus enim erat prelati ecclesie Muri ferrei.

Muri lapidei.

Muri altissimi.

Muri firmissimi.

De hierusalem enim legimus quod dictum est ei Hier. 1. Dedit de in murum enclit. et in columnam ferream: et preliabuntur adversum te: et prevalere non poterunt. Quia breviter prelati et ecclesiastici solebant esse ferrei per stabilem firmitatem. Enclit per eloquentiam veritatem. Lapidem per ponderosam maturitatem. Alti per mentis sublimitatem. Mach. 1. Edificaverunt montem syon per circuitum muris altissimis. Sed procerto hodie videtur impleri esse illud. iij. Reg. 19. ubi dicitur. quod tres reges aggregato exercitu civitates moab destruxerunt: universosque fontes aquarum obturaverunt: et omnia ligna fructifera succiderunt. Ita ut tantum muri fictiles remanerent. Tres enim reges sunt in huius. caro et demonia: qui congregato exercitu scilicet omnium vitiorum civitatem ecclesie militantis destruxerunt: fontes aquarum. id est viros misericordes seu etiam doctores aquas doctrine vel spiritualis elyze effundentes obturaverunt. ligna fructifera. id est sanctos viros fortes et perfectos prelatos succiderunt. et solum muri fictiles remanserunt. Quia hodie iuxta planctum Hier. 1. filij syon incliti. et amicti auro primo reputati sunt in vasa testea. Non sic ergo sed sint viri ecclesiastici et prelati muri ecclesie defensionem ut de quolibet dicitur illud Esai. 54. Saluator ponet in ea murum et antemurale. Et sic ipsi bene poterunt dici speculatores. et contemplatores miseratores et receptores visitatores et inquisitores mediatores et intercessores. Et hec de muro in bono sufficiant. Sed adhuc nota

quod murus accipitur in malo. Et sic signat.

Carnis vilitatem.

Mundi facultatem.

Culparum pravitatem.

Hostium communitatem.

De muro enim carnis qui. scilicet valde fragilis est et facilliter dissipatur per mortem. bene dicitur Prouer. 11. Considerabam murum hierusalem dissipatum. De muro etiam mundane facultatis et temporalitatis dicitur Prouer. 11. Substantia divitis vix roboris eius et quasi murus validus circumdans eum. De muro vero culpe et iniquitatis in quo scilicet peccatores concluduntur et incarcerantur. dicitur iij. Reg. 17. quod

MM 19

murus cecidit super. xxvij. milia et oppressit eos. De muro hostilium tentationu dicit in ps. In deo meo transgrediar muru sufficit. Uide supra de Mutare.

Mutare. Mutatio. Cū naturaliter ois res aut muta-

taf de loco ad locu: aut de forma ad formā: hinc est q p mutationē pōt spūaliter intelligi ois ille motus. actus vel passio p quem hō spūaliter de vno statu ad aliū variat. Nota ergo q in scriptura inuenit Mutatio utilis et virtuosa. f. lebilis et luctuosa. Mobilis et glosa. Danabilis et vitiosa. Tristabilis et dolorosa

Prima est mutatio penitentiu et conuersorū: q vez mutant de vitio ad virtutē, de malo ad bonū, de culpa ad meritū. Et de ista dicit Sen. xxx. Abundamini et mūdare vestimēta vestra. Secūdo mutatio est hie viuentiu viatorū: q scmp qdū hie viuunt subsunt motu et mutationi: q vez hō nūq in eodē statu pmanet qn immo cōtinue mutat de diuitijs ad paupertatē, de sanitate ad infirmitatē, de prosperitate in aduersitatē de iuuetute ad senectutē et vitimo de vita ad mortem. Tū Eccl. xviij. A mane vsq ad vespam immutabilis ēps. S. de istayide. S. de hoic. Et infra de vita. Tercia est mutatio triūphantiu beatorū, qui scz mutant. De miseria ad gloriam. De peregrinatione ad patriā. De aduersitate ad felicitatē, De corruptiōe ad immortalitatē. Uñ de talibus dicit Dañ. iij. Septes tpa mutabuntur sup te. Septē eñ tpa signant. vij. miseras tpaics. vcz.

Famem. Quia pculdubio ista in bonis mutantur in. vij. dotes. Quia sicut dicit Esa. xl. Laborem. Beati q sperat in dño mutabunt fortitudinē. Assumēt pēnas vt aquile. Dolorē, currēt et nō laborabūt. volabūt et nō Angustiam. deficient. Isti eñ quantū ad atam habebūt dilectionē. sperat inq in dño Ignorantiā. Fruitionē assumēt inq. Exaltationē pēnas inq. Cognitionē. aquile inq. Tercia qdū ad corpus ipsi habebūt claritatē: qz erūt sancti. i. sine terra. hoc est dictu sine obscuritate. Subtilitatē: qz isti volabūt sup pēnas ventorū. Agilitatē: qz currēt. Impassibilitatē: qz. s. ipsi nō laborabunt et nō deficient. Et ideo breuiter de tali mutatione dicit in ps. Hec mutatio dextre excelis. Quarta vero mutatio est delinquentiu pctorū: qui. s. semp mutant de malo in malum, de gratia ad peccū. Unde nota q isti mutant. vcz.

De gratia ad iniusticiam. In pctoribus ergo De gloria ad vilitatem, mutat gra ad inq De sapientia ad ignorantia, tatē. Uñ de ipsis dicit Esa. xxij. q ipsi trāgressi sunt leges mutauerūt ius dissipauerūt sedus sempiternū. Etia dicit Eccl. xxvij. q stultus mutat vt luna. Itē mutant de gloria ad vilitatē, qz sicut dicit in ps. Ipsi mutauerūt glām suā in similitudinē vituli comedētis fenū. Tales igit figurant in nabucho. q fuit de rege mutatus in bestia et vt dicit in vitulū vel in bouē. sicut dicit Da. iij. Itē mutat de sapia ad ignorantia et ad ruditatē. Et illi figurant i yroze loth q nō obediēdo dño mutata fuit in statuā salis. sicut dicit Gen. xix. Uñ Judi. xix. dicit q dices mutabaf in noctē: qz. s. dies. i. prudētia et discretio pctorū in noctē ignorantie trāsmutat. Itē mutant de honesta apparētia ad cōuersationē inhonestā et leuitatē. Uñ Tre. iij. Obscuratū est aurū. mutat est color optimus. ps. Sicut optiorum mutabis eos et mutabuūf. Sed de istis mutationibus esset longū dicere: s. pauce sunt autoritates: et ideo si vis dilatare vide exēpla vbi cūqz agit de instabilitate seu de incōstātia. s. in multis locis. Et si vis vide etiā Quidiā et applica mutationes illas mirabiles fabulosas. Quinta vero est mutatio peccantiū dātorū: q. q. qn veniūt ad infernū: oia q pua eis erant. prospera mutant eis in aduersa. Unde ipsi habent valde dolorosam mutationem. Uñ. Ezech. xxvij. Mutauerunt vultus negociatores pploz. De prima ergo muta-

tionē q nihil aliud est q ad bonū cōuersio: Quis supra ti. de cōuersatione satis de ipsa dicat. Dicamus adhuc si placet: q sicut arbores oī anno et qn cōtinue mutant quousqz fructibus fecūdant ita q a siccitate quā habēt in h̄yeme mutant prius ad virozē foliozū: tandē ad amenitatē floz: et finaliter ad vbertatē fructuū. Sic vere boni et iusti semp debēt in bonū mutari. qz si aliqui cōtingit eos esse in h̄yeme peccati et in siccitate in deuotionis ipsi pcerto se debēt mutare ad virozē grē et deuotionis: et recupare flores bone affectionis: et folia bone exterioris cōuersationis: vt sic finaliter ad fructus eterne felicitatis et fruitionis mutant et in ipsis fructus glorie fecūdant. Sicut eñ videm⁹ q quedā sunt aialia q quantū ad aliquas sui ptes se solent mutare et renouare: qz. s. ceruus mutat cornua: coluber pellē accipiter et aquila plumas: equus dentes h̄yena serū cancer testas. Sicut charissimi nos debemus mutare malas cōditiones nostras in laudabiles et bonas. Et ideo mutemus. vcz Cornua n̄e supbie et p̄sumptionis: sicut ceruus. Pellē n̄e cōuersationis: sicut serpēs. Pennas n̄e elatiōis: sicut aquila. Dentes n̄e detractiōis sicut equus. Serū n̄e carnalis delectationis: sicut h̄yena. Testas n̄e dure obstinationis: sicut cancer. Quia breuiter charissimi quid fuit in nobis tpe retroacto malū et vitiosum: dicitur mutari et renouari in bonū et virtuosum: vt sic qlibet n̄m figuret in saul q irruēte in cū spū dñi cepit prophetae cū pphetantibus et dicere. Mutatus est in virū alterū sicut dicit. j. Reg. x. Et ideo breuiter de cōuersatione seu de mutatione morali et virtuosa. maxime de illa qua pctorū p p̄niam ad virtutē cōuertit possum exponere illud qd de Joseph dicit Sen. xli. vbi dicitur q eductum ioseph de carcere rotonderūt et veste mutata obtulerunt regi. In qdōns verbis ostendit q nos debemus mutari sicut boni mutantur. vcz

Quantum ad interiora. Primo igit dico q hō Quantum ad exteriora. intus mutatur in interi⁹ Quantum ad posteriora. deserēdo affectiones interiorēs: que. s. notant in capillis cū dicit. Totonderūt inquit. Exterioris reparando cōditiones exteriorēs. Mutata inq veste. Posterioris acquirēdo promotiones superiores. Obtulerūt inq regi. Iste eñ sunt tres mutationes bonorū. vcz Prima q est mentalis. Scda q est realis. Tertio q est malis. Prima ergo q si nos mutari volumus debem⁹ mentaliter deserere malas affectiones. Totonderūt inq eductū de carcere Quia pcerto charissimi ad hoc q aliqz de carcere peccati educat et qd de pctorē in virū iustū mutēf necesse est q capillis sup̄his. i. a malis affectionibus desiderijs et cogitationibus tondeat. Sic fuit mutatus saul. de quo dicit. j. Reg. x. q deus immutauit sibi cor aliud. Totonderūt ergo. Ille eñ q nazareus debebat fieri. et q dño voluit spūalr cōsecrari. solebat aū oia tōdere et radere pilos suos sicut dicit. Mat. vi. Quia. s. nullus sc̄tus deo efficit neqz nazare⁹ nisi capillis maliarū affectiōnū et cogitatiōnū prius tōdeat. Ideo p̄cipit dñs Ilic. vij. Tonde capillos tuos et proyce. Quia enim rubca efficit alba qn i vere arbor rose scindit et auri pigmentū immittit et orificiū bñ figū claudif tūc eñ humor interioris p auripigmentū immutatus facit flores rose q rubec dubuerunt esse albas esse: qz proculdubio istud est regulare q mutatio interioris v̄oris. i. cordialis affectiōis. est causa mutationis exterioris rose. i. exterioris cōuersatiōis. Quia sicut dicit Eccl. xij. Cor hois immutat faciē eius siue in bono siue in malo debemus ergo mentaliter deserere malas affectiones. Secūdo dico q hō iustus mutat moraliter inferēdo bonas cōditiones q. s. notant in veste. Veste inq mutata. Sicut eñ pandrū est aīal timidū et imbecille qd tate est timiditatis vt dicit Arist. q timore habitū. i. colorē exteriorē mutat. Sic nos ita pfecte debem⁹ timere deū iudiciū et infernū q si nō amore. saltē timore nos debem⁹ habitū male cōuersationis vertere et mutare.

mutare. Juxta illud. iij. Reg. riiij. Comuta habitum ne cognoscaris. Exemplo thamar quod volens copulari cum iuda patriarcha. depositis viduitatis vestibus sumpsit thersistrum et mutato habitu sedit in bivio. Gen. xxvij. Quod peccato si societate iude patriarche. i. xpi volumus hinc. necesse est quod vestes viduitatis. i. peccata quam vidua fecerat a se oia dimittamus per contritionem quod etiam sedea fuerat in bivio conscientie nostre per ipsius examinationem quod insuper mutemus habitum. i. veterem et inhonestam conversione. Et quod ulterius nos sumamus thersistrum quod erat genus nobilis vestimenti. i. quod acquiramus virtutum et meritorum ornamentum et perfectionem. Et sic poterit nobis dici illud zach. iij. Ecce abstuli iniquitatem tuam a te: et indui te iustitiam. Dico ergo quod si volumus perfecte mutari quod debemus moraliter inserere bonas conditiones. Tertio dico quod nos debemus finaliter acquirere celi promotiones. et hoc notat cum dicitur. Obtulerunt inquit regi. Ista enim est melior et perfectior mutatio: quam scilicet in fine acquiri: et qua boni et perfecti viri in sanctos et perfectos mutantur. Ibi enim convertitur et mutatur.

Constitutum in solatium. Ibi mutat. Paupertas in divitias. Asperitas in delicias. Cognitionis in laudes et honores. Turbatio in pacem dulcoris. Et quare: quod certe. homo offert tibi regi deo qui. scilicet est rex copiosus. rex gloriosus. rex virtuosus. virtualis rex et liberalis. Sicut enim ioseph oblatus regi pharaoni: tunc carcere eductus: fuit per ipsum regem quasi subito in virtutem alterum mutatus. Nam egypto fuit perfectus: anulo subarratus. Stola byssina fuit indutus: et torques aurea fuit honorabiliter insignitus. sicut dicitur Gen. xli. Sic vere dico quod quoniam homo in patria regi sumi per angelos periturus: statim perculdubio datur sibi anulus caritatis stola iocunditatis: torques autoritatis egypto etiam. i. huic inferiori mundo in statu et gradu proficit. et sic in melius immutat. Obtulerunt ergo cum regi per. Offerent regi virgines: proxime eius. i. aie sancte et pure. Ite ergo quod boni et sancti diversimode mutantur quantum ad maiorem talem affectionem quantum ad moralem conditionem vel perfectionem. quantum ad finale promotionem. De mutatione vero qua deus in incarnatione visus fuit mutari quod verbum caro factum est et habitavit in nobis multa possent dici. Sed de hoc vide in materia incarnationis christi. Sicut enim dicitur. iij. Reg. xxij. Rex israel mutavit habitum. Sic christus divine nature substantiam suscepto carnis habitu variavit. Et si vis dicere quod ille qui de novo ingreditur religionem vel prelationem. debet in moribus et conditionibus et ex toto mutari: sicut fenix que ex toto se renouat et immutat. Unde nota quod ipse debet mutare. Aspectuum vagabilitatem. Vestituum curiositatem. Assatum stultiloquacitatem.

De mutatione enim vagabilitatis aspectuum dicitur. iij. Reg. xx. de propheta qui aspersioe pulveris mutavit os et oculos. de mutatione vestituum dicitur. Gen. xxxv. Adudamini et mutate vestimenta vestra. De mutatione autem assatum i. locutionis dicitur. i. Reg. xxi. quod david mutavit os suum coram achis et sufficit. Unde infra de transfiguratione. Et supra. de conversatione et in multis alijs locis et.

Mutuo. Nota quod mutuo et inuicem sunt idem. Et est mutuo idem quod simili vel equaliter. Et sumit in bono et in malo. Sed quocumque modo. malum semper signat societatem participationem vel comitatem. Dicamus ergo quod est unum mutuo virtuosum: et unum mutuo vitiosum. Mutuo virtuosum denotat mihi copulam et caritatem bonorum. Sicut enim aialia eiusdem speciei solent se in mutuo diligere quod teste scriptura. Omne aial diligit simile sibi. Ipsi plane solent virtutes et influentias sibi mutuo concitare. Signa etiam dicunt se mutuo aspicere. Sic peccato viri iusti mutuo se diligunt. se mutuo aspiciunt se mutuo visitant. bona sua spiritualia et temporalia concitant mutuo iuxta illud. Luc. vi. Date mutuum nihil inde sperantes. Unde nota quod nos debemus nos

Mutuo salutare. Mutuo visitare. Mutuo copulare. Mutuo affectare. Mutuo adiuvare. Et in nobis est mutua salutato sic dicitur. Exo. xvij. quod salutauerunt se mutuo et vis pacificis. Ite mutua visitatio: videtur. i. Paral. xxv. Veni et videamur nos mutuo. Ite mutua copulatio seu concursus et associatio: quod scilicet boni semper sunt per vera concordiam et amicitiam mutuo colligati. Unde dicitur de cortinis tabernaculi. Exo. xxvi. quod erant mutuo copulate. Ite mutua affectatio: quod scilicet vbi cumque sumus per verum amorem nos debemus per desiderium mutuo mentaliter aspicere: et bona alter alterius mutuo affectare. Unde dicitur de cherubin. Exo. xxv. Respiciunt se mutuo versis vultibus in propiciationem. Unde. s. de cherubin. Ite mutua adiuvatio. Nam elephantes quasi cadunt mutuo si possunt se adiuvare et releuant. Cervi etiam transcundo vada et flumina mutuo se supportant. Sic boni in suis necessitatibus mutuo se releuant atque iuvant. Sal. iij. Alter alterius onera portate et. Unde etiam. Ecc. iij. Si duo sunt fouebuntur mutuo. Et sic signat in bono. In malo vero dicendo dico quod mali solent mutuo per luxuriam se sedare. per invidiam murmurare per malitiam rebellare. De mutua sedatione dicitur. Levit. xx. Turpitudine suam mutuo releuerunt. De mutua inuentione dicitur de fratribus idem. Gen. xxxvij. quod mutuo loquebantur dicentes. Ecce somnator venit. De mutua impugnatione dicitur. i. Paral. xx. quod exercitus filiorum amon. moab. et sepe mutuo se occidere vulneribus et iudic. vij. dicitur. quod se mutua ce de truncabant. Et hec de mutuo sufficiunt tam in bono quam in malo. Unde. s. de inuicem. Et infra de piter. et.

Mutus. Nota quod mutus est ille qui loquedi non habet possibilitatem. Et potest mutus accipi in bono et in malo. Unde breuiter loquedo possunt notare quod mutus signat tam in bono quam in malo. scilicet Virum. Perfectum et patientem. Dico ergo quod homo fit spiritus. Negligentem. Inter mutos ratione patientie et sic illi sunt muti. Ignorantem. In diuersa diligentem. In inuicem et tribulationibus non obiurgantem. Nec recundantem. nec murmurantem: nec confidentem: sicut erat christus de quo. Esa. liij. Sicut ovis coram tondeute se obmutescit et non aperuit os suum. Et tales peccato debemus esse. Juxta illud. Ezech. iij. Et eris mutus nec quasi vir obiurgas. Ite fit homo mutus ratione negligentie: quod scilicet multi sunt ita negligentem proponere verbum dei. vel dicere et confiteri propria peccata quod vident penitus esse muti. De quibus. Esa. lvi. Uniuerfi canes muti non valentes latrare. Ite fit homo mutus ratione ignorantie quod scilicet nescit aliquid dicere de bono. i. Cor. xij. Ad simulacra muta prout ducebamini euntes. Ite fit mutus ratione iniustitie sicut videmus quod mali iudices et plati si volunt aliquid corrigere: statim sunt muti et statim omittunt contra eum latrare si aliquid munus proiecit in os eius. Umbra enim hyene facit obmutescere canes. Rana etiam nemo seu arborum proiecta in os canis ipsum obmutescere facit. Si etiam canis vellet aliquid mordere. si ei pyciatur aliquid os carnosum statim solet cessare a latratu suo prout et a morsu. Os enim carnosum recipit: et latrare vel mordere cessat et omittit. Et sic homo liber effugit et euadit. Sic vere umbra hyene. i. affectio parentum carnalium: rana loquat. i. applausus adulatorum fallacium os carnosum. i. abundantia sonorum suorum. solet facere canes mutos. i. platos et iudices a latratu reprehensionis et a morsu correctionis penitus alienos. Quod perculdubio sicut ad sensum videmus: tales efficiuntur hodie muti quantum ad correctionem faciendam: aut propter carnalem affectionem: aut propter verbalem deceptionem aut numerum acceptionem. Et ideo de galib. mutis correptionibus in persona balaam dicitur. iij. Paral. ij. Correptionem habuit sue vesanie subiugale inuicem aial. Talis enim

E

H

B

H

dicitur subiugale mutū. i. a. lal qđ est sub iugo: qđ scz tales sub iugo iustitie derinent. ¶ Itē sit hō mutus rōne verecundie: sicut sunt illi qđ p̄e verecūdia omit tunc cōfiteri. ¶ Sicut lupus suo anhelitu facit hoies murū r̄ rancū. sic dyabol⁹ sua suggestione facit hoies in cōfessione pctōr: r̄ alias p̄e verecundia taciturnū. Talis erat ille quē dñs curauit. De quo b̄. Albarci. viij. qđ adduxerūt ei surdū r̄ mutū: r̄ sanauit eū. ¶ Pctōr em̄ d̄: surdus qđ nō vult audire p̄edicationē vel cor rectionem: tūc vero d̄: mutus qđ nō vult dicere pctā sua p̄ cōfessioē. Istum tñ dñs sanauit p̄ suā grām in spirationē ita qđ tunc pōt dici illud Albar. ix. Vocū est mutus r̄ admirate sunt turbe. ¶ Pctōr em̄ d̄: mutus qđ nullū verbū bonū pōt p̄ferre nec. s. cōfessionē: nec orationē: nec gratiarū actionē nec corruptionē: nec p̄ dicationē: nec informationē: similis crocodillo qđ b̄ aial penitus mutū. Sed talis mutus tunc loquit qđ pctōr ad loquendū virtualiter r̄ vtiliter edoceat. Et iō qđ deus dignat talibus vocē bone locutionis reddere bene debemus ipsius mirabilia cōmendare dicen tes illud Albar. viij. Bñ omnia fecit surdos fecit au dīre r̄ mutos loqui. Sic ergo patet quō pctōr: spūalis efficitur mutus rōne patiētie rōne negligentie rōne ignorātie rōne iniustitie rōne verecundie. Vide supra de loqui: r̄ supra de lingua. Et infra de tacere r̄c.

¶ Hic est finis literę. Al. Incipit litera. H.

Haman. Nota secundū

qđ tangit in hystoria libri reg. s. iij. ¶ Reg. v. Haamā qđ interpretat decorus vel pul cerryus cōmouens vel commotio. Hic scz cū facit diues r̄ sufficiens: iuit querere remedium fuit etiā infectus r̄ inficiens. fuit humilis r̄ obediens fuit cōmōtus r̄ cōcutiens. fuit in aqua se discutiens fuit sanatus r̄ proficiens. fuit liberalis r̄ cōpaciens fuit decorus r̄ cōueniēs. ¶ Itē igit t̄pū gerit hois pe nitētis: qui scz primo est diues p̄ grām baptismalem tādē vero h̄t leprosus p̄ culpā r̄ infectionē criminale ¶ Postea vero fuit. cōmōtus p̄ cōrritionē cordialem Tandē septies in iordane qđ interpretat riuus. iudi cy fuit locus p̄ p̄niam sacramentale. ¶ Postea aut libe ralis r̄ largus p̄ elemosynā tpalem. Tandem factus est sanus r̄ mūdus p̄ restitutā grām spirituale. Et sic factus est deo r̄ hoibus gratus r̄ decorus p̄ cōuersa tionem honestā r̄ virtualem r̄c. Concorda prout vis

Haas. Haas fuit rex filioꝝ amon qđ pactū cum his oculos suos dēterteros. Sicut d̄. j. ¶ Reg. xi. Interpretat aut haas serpens vel coluber. augurans vel auguriū. ¶ Itē ergo pōt significare dyabolum qui est colu ber r̄ serpens antiquus: r̄ augurioꝝ magister r̄ autor r̄ filioꝝ aman. i. reprobōꝝū imperator r̄ rex: qui pro certo cū virus iabes qđ interpretat dolor aut siccitas. id est cū viris penitētibus: siccis. dolentibus r̄ absten tibus nititur pactū facere valde malū vcz qđ dē teros oculos ipsoꝝū. scz fidem r̄ sapientiam spirita lem eis auferat. r̄ oculos sinistros. i. sapientiam ter renōꝝū ip̄s̄ solum modo dimittat r̄c. Vide r̄ appli ca sicut placet.

Haason. Interpretatur coluber murmurans lozem: siue augmentum. iniquitatis r̄c.

Habal. Habal interpretat stultus vel insipiēs Et fuit ille qui fuit diues in monte car meli cuius vxor: fuit abigail r̄c. Vide hystoriam. j. ¶ Reg. xv. r̄ applica prout vis.

Haboth. Haboth fuit ille quē inquisissimus rex achab r̄ uezabel vxor sua fraudu lenter occidi fecerunt: qđ hereditatē patrū suoꝝū: scz vmeā ip̄s̄ p̄o faciedo orto olerum ab ip̄o ha bere nequiuērūt. Interpretatur aut celsio vel p̄p̄he tia siue cōcludens aut supueniēs. Hec si vis applica ad r̄p̄m qđ pro cōseruāda hereditate. vcz genere dñā.

no a pessimo rege diabol⁹ r̄ uezabel synagoga sua fu it occisus: r̄ sanguis eius a canibus. i. a fidelibus per fidem r̄ deuotionem lambitus r̄ receptus r̄c. Vide hystoriam. iij. ¶ Reg. xxi.

Nabuchodonosor. Qui interpretat

sedes in angustia fuit rex babilonis pessimus r̄ superbus. qui. s. filioꝝ israel fuit inimic⁹. Et postqđ regna multa r̄ plurima deuicerat: r̄ hierusalem destruxerat r̄ filios israel ca ptiuauerat: in bestia fuit mutatus r̄ transformatus: r̄ a regno etiā ciccus atqđ fugatus: sed finaliter ad regnū r̄ figurā pristinam restitutus. ¶ Itē dicā qđ iste pōt tyrannos impios significare: qui. s. omnes nitun tur vincere: r̄ subiugare: r̄ oibus sup̄e r̄ crudeliter imperare sicut de alio nabucho. d̄. Judith. j. r̄ v. qđ ipse oibus terris voluit p̄ncipari: deus terre voluit appellari nō obediētes sibi p̄ seruos suos molestari filios vero israel per. ¶ Holofernem voluit enervari. ¶ Reuera tyranni r̄ superbi omnes filios volunt sup peditate. Judith. j. Ad oēs misit nuncios nabucho. rex. Deū p̄ter se nullū vident credere vel formida re: in uno deus terre vident esse inquantū pro libito volūtatis omnia solent facere vel tractare. Tñ pro certo serui r̄ amici eoz vident eos deos terre dicere r̄ credere. r̄ tanqđ deos colere r̄ honorare. Judith. v. Ostendā tibi qđ nō est deus nisi nabucho. r̄ probabo quā nabucho. sit dñs vniuerse terre. Et ideo isti solēt omnes alios grauare r̄ infestare: r̄ pessime filios israel. i. deū videntes r̄ cognoscentes. Hec est dictu vi ros ecclesiasticos r̄ scientificos solent turbare r̄ mo lestare: r̄ oēs bonos depauperare r̄ enervare: vt soli possint dī r̄ dñi apparere r̄ soli alijs impare. vñ Ju dith. iij. dicit. qđ rex nabucho. p̄cepit holoferni p̄nci militie sue vt omnes deos terre: extermina ret vt ipse solus diceret deus. Et si vis nota de talibus malis nabucho. qđ isti.

Innocentes iniuste subigunt.

Ignorantes in summis erigunt.

Vitam suam vt brutū transigunt.

¶ Isti ergo iniuste subigunt innocentes. Exemplo na bucho. qui tres pueros in fornacem ignis indebite mitti iussit: sicut p̄z Dañ. iij. ¶ Itē indigne erigunt ignorātes. Tñ de nabucho. d̄. Dañ. iij. qđ ipse cregit statuā aureā. r̄ voluit qđ omnes ipsam statuā adora rent. ipse etiā ipsam vna cū alijs adorauit. Sic reuera mali p̄ncipes solent statuas dñi tñ sint auree. i. vi ros ignorātes dum tñ sint diuites sursum erigere et promouere r̄ eoz cōsilijs taliter credere qđ ip̄s̄ vident tur vt deos habere atqđ colere r̄ cosvelle p̄ altos ado rari. ip̄s̄qđ plus qđ deceat honorari. Adorant statuā quā fecit erigi nabucho. rex. ¶ Itē isti sunt vitā suā vt bestie trāsfigētes. i. carnaliter r̄ bestialiter viuētes r̄ cōuersantes. sicut de nabucho. legit Dañ. iij. qđ ip se in bestia fuit mutatus: r̄ ab hoīm cōsortio segregatus: r̄ feris r̄ bestijs sociatus. Quia reuera multi. sunt hodie tyranni r̄ p̄ncipes qui solā vident sape bestia litatē. r̄ hominū hoc est dictu personarū rōnabilium fugere societate: r̄ ferarū r̄ bestiarū. i. crudeliū balli uoꝝū r̄ carnalium sociōꝝ sectari r̄ diligere. vilitatē r̄ feritatē. Dañ. iij. Tibi d̄ nabucho. rex regnū tuus transibit ate: r̄ ab hoibus te eiciēt: r̄ cum feris r̄ bes tijs erit habitatio tua. Sic igit p̄z quō mali p̄nci pes r̄ tyranni p̄nt per nabucho. significari: r̄ quomō digni sūt sedere in angustia: r̄ regno suo finaliter spo liari. ¶ Sed si vis forte ad bonū propositū applica re. Notabis qđ nabucho. futura prosperit. s. p̄cessus quatuor monarchiarum in statua r̄ arborē Dañ. ij. r̄ iij. Scipsum correxit. scz post mutationē in bestiam r̄ figure restitutionē. Dañ. iij. Utiles erexit. s. Danie lem. Sydrag. Alisac r̄ Abdenago: qui fuerunt cōsti tuti sup regnū r̄ puincia m babilonis. Impios p̄spe rit. scz qui iniuste accusauerunt sydrag. misac r̄ abde nago. quos in fornace fecit cōburi. Dañ. ij. Sic vere boni

boni principes pht compari nabuchodonosor qui in
 terpretat sedens in angustia p eo q isti semp sunt in
 angustia ppter sollicitudinē z cogitationē. i. sup re-
 gimen subditoz. **Dan. ij.** Vidit Nabucho. somnium
 z contritus est ipūs eius. **Dan. iij.** Ego nabuchodo.
 quietus erā in domo z florens in palacio meo. Som-
 niū vidi qd pterruit me: z cogitationes mee in stratu
 meo: z visiones captis mei cōturbauerūt me. ¶ Itē
 futura pvidēt p sapientiā z discretione. **Dan. ij.** Est
 deus in celis reuelans mysteria: q indicauit tibi rex
 nabucho. q vētura sunt. Itē seipos corrigunt p peni-
 tentiā z virtutū recuperationē. **Dan. iij.** Ego nabu-
 cho. oculos meos ad celus leuauit: z sensus meus red-
 ditus est mihi. z altissimo benedixi sequif. Et figura
 mea reuersa est ad me z in regnū meū restitutus sum
 z magnificētia amplior reddita est mihi zc. Vide hē
 storiā z applica de penitente qui post lapsum resur-
 git pfectior. ¶ Itē viles z pudētes exaltat z erigit.
 scz ad honozē z promotionē. **Dan. v.** Nabucho. ceci-
 dit in facie suā z adorauit danielē: z ipsum extulit
 in sublimē. z munera magna dedit ei: z cōstituit eum
 principē sup omnes pronicias babilonis. ¶ Itē in
 malos depūit z despicit p iustitiā z punitiōē. **Uñ de**
sedechia rege ipio d. Die. xxxij. Cōprehēsus addu-
 ctus est ad nabucho q ēcecauit ligauit z captiuauit
 eū. Et hoc de nabuc. sufficit tamin bonoz q in malo.

Nabuzardan. Interpretatus est prophe-
 taut palceas vel propheta
 alieni iudicij zc.

Nachoz. Interpretat requiescente luce. obse-
 cratio nouissima: requies muneris:
 preparatio iracundie.

Nadab. Interpretat bonus vel spontaneus.
 Vide hystorias z applica prout vo-
 lueris quia transeo gratia breuitatis.

Nam. Nota q ista dictionā est aduerbiū affir-
 mādī. Ista enim certificat z affirmat ra-
 tionalē z allegat. inducit asserit z demōstrat. Sumi-
 tur enim pro qvel proccert. Dicam ergo q nā signat
 omne illud qd aliquis sine veraciter siue mendaciter
 nititur affirmare. Et sic dicā q nam signat.

Deum realiter manentem.	Primo ergo
Iustum veraciter loquentem	dico q ista di-
Diabolum fallaciter ledentē.	ctio nā refert
Virū vanū mendaciter dicentē.	ad deū q rea-
liter existit. Cōstat enī q deus est vnū nā. vnū qd cer-	liticū ratiocinatuū z firmū. vñ in ps. Nā ipse deus me-
us z saluaris meus. Uñ nota q in isto nam est scz.	
Potentia: qz vult honorari.	De potentia ergo
Scientia: qz vult operari.	ipius: qz vult ho-
Clementia: qz scit consolari.	norari z adorari di-
citur Joan. iij. Nā z p tales qterit q adozent eum.	
De sapientia. prudentia z sciētia eius que vult vtilia	
compari d. Ecc. xvj. Nā plurima opa eius sunt in ab-	
scōntis Et Sap. ix. Nā p sapientiā sanati sunt quicū	
q placuerūt tibi. De clementia aut ipsius q scit iuna-	
re z cōsolari d. ij. Nā z ipse q hz in celis ha-	
bitationē vīstator z adiutor est. ¶ Itz ergo q ista di-	
ctio nā allegatiua z certificatiua. Nā pccerto refert	
ad deū q realiter existit. ¶ Seco dico q ista dictionā	
refert ad iustū q veraciter sinit. Iustus enī est vnū nā	
vnū qz vnū certe. vnū qd solidū atqz firmum: z hoc in	
opibus z verbis. De factis enim pōt dici illud Ecc. i.	
Elvij. Nam fecit ezechias qd placuit deo. De verbis	
vero pōt dici illud qd dictū fuit bea. Petro. Ath.	
xxvj. Nā z loquela tua manifestum te facit. Et sic igitur	
notabo de isto nā. id est de homine pfecto q scz in	
ipso. est Virus.	
Castitatis que carnem afficit.	Est igit in viro
Honestatis que visum reficit.	perfecto virtus ca-
Caritatis que fratrem respicit.	stutatis carnem
Firmitatis que nunq deficit.	afficiens. ij. Co-
Veritatis que verba perficit.	rinth. x. Nā ar-

Uis humilitatis que sese deijcit. ma militie nfe
 Uis felicitatis quā deus adijcit. nō sunt carna-
 lia. **Uñ de Muliere d. p. ix.** nā q abscesserit ab ea sal-
 uabit. Itē in ipso est virtus honestatis visum reficiēs
Uñ de ipso d. Cant. ij. nā vinca nra florent. **Et. j. Cor.**
ix. nā signaculū aplatus meivros estis. Itē in iplo ēvir-
 tus caritatis fratres respiciens. **Uñ de ionatha d. j.**
Reg. xvij. Nā epoli auit se tunica sua: z dedit eam
 dauid cū quo. s. cōglutinata fuerat aīa ei? **Uñ vir car-**
ritatiu9 erat ille q dicebat **Col. ij.** Nā si corpe absens
 suz spū tū pūs suz. ¶ Itē in ipso est virtus firmitatis
 seu stabilitatis nūq deficit. **ij. Para. vj.** Nā oīs tur-
 ba stabat intēta z. **ij. Cor. rj.** Nā virtus in infirmita-
 te pficif. ¶ Itē in ipso est virtus veritatis falsa reijci-
 ens vñ **Apłs dicit. j. Cor. xij.** Nā z si volucro gliari nō
 ero insipiēs. veritatē em loquor vnde petro dictū fuit
Ath. xxvj. Nā z loquela tua manifestū te facit: nā
 z galyleus es. ¶ Itē in ipso ē virtus z vis hūilitatis
 sese deijciēs vñ **Ath. viij.** Nā z ego hō sum sub por-
 testate cōstitutus z **Prouer. iij.** Nam z ego filius fui
 pūs mei: z tenellus corā matre mea. Ista tñ hūmilitas
 crescit in melius. **Qz sicut d. Luc. ix.** Nā q minor
 est inter vos hic est maior. ¶ Itē in ipso finaliter est
 felicitas beatū facies. s. glia paradisi. vñ **illud. ij.** **Ath.**
vij. Nā fratres mei modico nūc dolore sustētato sub
 testamēto eterne vite effecti sunt. Et illud qd de ciui-
 tate paradisi scribit **Apo. rj.** Nā claritas dei illumi-
 nabit eā z **Baruc. vj.** Nā erit lōge ab opprobij. Nā
 igit refert ad iustū q veraciter pssit. ¶ Tertio dico
 q nā qfigrefert ad dyabolū q fallaciter resistit. **Dya-**
bolus enī allegādo z inducēdo ad malū bonifqz cogi-
 tationibus obuiādo: nosqz tētando z molestādo pōt
 dici nā. **Uñ de eo pōt dici illud. ij.** **Ath.** **xxij.** nā illi9
 prauitate vniuersum genus nostrū nō mimine veraf
Uñ de ipso z sequacibus suis pōt dici illud Eze. xxxj.
nā z ipsi cū eo descenderūt i infernū. Quarto vero di-
 co q ista dictionā refert ad iniustū seu ad impiū qui
 mēdaciter insinit. **Uñ enī impij z mēdaces solēt in**
vanis vobis z mēdacibus resistere: z allegādo z affir-
mādo nūc hoc nūc aliud ostētare. Et sic igit supponē-
do q nam sit vnus magnus mendax z fallax orator: z
mēdaciōz affirmator: z sic in pluribus ipius z pctōz
notare possumus q talis est.
Tanus z varius sine constantia. Dico ergo q
Cecus z inscius sine prudentia. talis nā inue-
Fallax z deuius plenus malicia. nit sine cōstan-
Fedus z ebrius madens luxuria. tia vanus z va-
Raptor z obuius sine iusticia. rius. **Uñ de eo**
Ardens z anxius pcc avaricia. d. **illud. Ecc. i.**
Maloꝝ socius cum impudentia. **xxvj.** nā stult9
Ipēus obnoxius in inferni patria. sicut lūa sicim
 mutat. ¶ Itē inuenit sine prudentia cecus z inscius.
Uñ de eo dicā illud Ath. xvij. nā sepe cedit in ignē
 z sepe in aquā. ¶ Itz inuenit plenus malicia fallax
 z deuius: vt de ipso z eius similibus dicat illud quod
 de ydolis d. **Baruc. vj.** Nam cū sint lignea z aurata.
 scietur postea: qz falsa sunt. vnde de maliciois dicit.
Luc. vj. q ipsi colloquebant adinuicē quid nā facerēt
 de Iesu. ¶ Itē inuenit madens luxuria fedus z ebri-
 us. **ij.** **Ath.** **vj.** nā templū luxuria z comestationib9
 erat plenu. ¶ Itē inuenit sine iusticia raptor z ob-
 uius vñ. **ij.** **Ath.** **ij.** nā ad hunc exactio vectigali-
 um pertinebat. ¶ Itē inuenit sine prudentia cecus z
 inscius: qz quis isti tēporaliter sint prudentes: sunt
 tamē spūaliter ignorātes. vñ **Roma. viij.** nā prudens
 tia carnis mors est. Et ibidē. nā qd oremus sicut opoz
 ter nescimus. ¶ Itē inuenit cū avaricia cūctis obno-
 xiis **Luc. vj.** nā peccatoꝝ peccatoꝝibus fenerant ve-
 recipient. ¶ Itē inuenitur cū impudentia maloꝝ so-
 cius **Lu. vj.** nā z pctōꝝ diligentes diligunt. ¶ Itē in-
 uenit in inferni patria tormentis saucius quia. scz
 in fine tales in infernum descendunt vñ **Roma. vj.** nā
 finis illorum mors est: sufficit.

Narrare. Nota q̄ narrare idē ē q̄ loq̄ vel dicere. vel aliq̄d ex ordine recitare vñ p̄t accipi i bono ⁊ i malo. In bono. s. q̄si hō dicit illa ⁊ narrat q̄ sunt vtilia ⁊ necessaria ad salutem. In malo vero sumitur q̄si q̄s narrat illa q̄ sunt inutilia vel saluti aīe cōtraria. Dicamus ergo q̄ q̄dā sunt narratores boni ⁊ quidā mali. Boni narratores Quedā Narrant deo. Dicā ergo q̄ sunt narratores boni Narrāt primo. ni ⁊ laudabiles. Sicut em̄ vides Narrāt subdito. mus in istis sensibilibus Pauperes narrant suas necessitates. Miseri narrant suas calamitates. Egroti narrant suas infirmitates. Hystriones narrāt bonorū probitates. Deniq̄. Doctores narrāt sōphie veritates. Magistri narrāt statutorū autēitates. Sic p̄certo charissimi boni debēt omnia ista narrare. Deo enim debēt narrare omnia ista quatuor vcz.

Accessitates naturales.	Accessitates. n. naturales debēt
Calamitates temporales.	narrari p̄ ppue.
Infirmitates criminales	narrari p̄ ppue.
Probitates seu bonitates supnales	fragilitatis recognitionem. De quo p̄t intelligi illud ps̄. Nūquid cognabit aliquis in sepulcro misericordiā tuā. Itē calamitas tp̄alis debēt narrari p̄ tp̄alium detestatio nē. vñ Sen. xij. Narravit ergo pharao somniū q̄ viderat. Via em̄ tp̄alia nō sunt nisi somnia q̄dā. Itē iniquitas criminalis est narrāda p̄ cōfessionē ⁊ recognitionē De quo Esa. xlij. Narrā si q̄d habes vt iustificeris. Itē bonitas seu probitas supnalis debet narrari p̄ laudē ⁊ gratiarū actionē. vñ Esa. xlij. Populū istū formam mihi laudē meā narrabit. Et illud ps̄. Laudationi dñi loquetur os meum ⁊c. Et illud. Martantes laudes domini ⁊c. Ista ergo sunt q̄ debemus narrare deo. Itē dico q̄ q̄dā sunt q̄ debemus narrare proximo. Et sic nota q̄ p̄ximo sunt quatuor principaliter narranda. scilicet.

Summe veritatis eruditio.	Narrant igit̄ proxi mis sapiētie eruditio nē p̄ predicacionem. vñ Eccl. xxy. Beatus q̄ inuenit amicū verū: ⁊ q̄ narrat iustitiam De qua altis dicit Eccl. vj. In multitudine presbyterorū prudentiū sta vt oēm narrationē dei possis audire. Itē narrāda est p̄ximis bonitatis dei miseratio p̄ laudē ⁊ gratiarū actionē ps̄. Narrabo nomē tuū fratribus meis: in medio ecclesie laudabo te. Itē narrāda est eis legis diuine ordinatio p̄ iudiciariā impositionē. Exod. iij. Narravit Moyses aarō omnia verba dñi. Itē narret diuine caritatis opatio per suorū beneficiorū recordationē ps̄. Venite ⁊ narrabo vobis oēs q̄ timetis deū quāta fecit aīe mee. Item dico q̄ quedā sunt narrāda subdito. s. superiorū probitatis seu sanctitatis p̄fectio seu declaratio p̄ suarū virtutū imitationē ⁊ impressionē. iij. Reg. vij. Narrā mihi omnia magna q̄ fecit helyseus. Et illud. j. Nach. iij. de p̄lijs iude narrabāt oēs gentes. Et merito: q̄ p̄certo hystorice narrationes melius a simplicibus retinent ⁊ ad effectū ducunt Eccl. xxxij. Narrationē viroz nominatoz cōseruabit. Ideo bene dicitur talibus Eccl. vij. Nō te pretereat narratio seniorum. Ergo breuiter loquēdo. Narratio vt cōiter p̄tinēt ad laudē diuinā: ⁊ ad op̄rū suorū magnificationē. Itā sicut sacra scriptura nobis inuuit q̄ mirabilia ⁊ eius beneficia sunt laudanda. scz.
---------------------------	---

Altis sermonibus.	Dico altis sermonibus et
Cunctis tp̄ibus.	patenter vñ in ps̄ dicit. Narrate in turribus ei⁹. Itē cūctis tp̄ibus ⁊ frequēter vñ in ps̄. Despere ⁊ mane ⁊ meridie narrabo ⁊ annūtiabo laudē tuā. Item bonis hoibus ⁊ prudenter ps̄. Nō moriar s̄ viuā ⁊ narrabo opa dñi. Et illud p̄dictū. Venite ⁊ narrabo omnes q̄ timetis deū quāta fecit aīe mee. Sed adhuc dico q̄ narratio capif in malo. Et sic accipit provere

lis ⁊ narrationib⁹ fatuoz ⁊ importunoz deceptorū ⁊ hereticorū. detractorū ⁊ odiosorum. Est ergo narratio fatuoz q̄ est tediosa. De qua. Eccl. xxxij. Narratio fatui quasi sarcina in via. Itē est narratio deceptorū que est vitiosa. vñ in ps̄. Narrauerūt mihi iniquas fabulationes sed nō vt lex tua. Itē est narratio detractorū que est odiosa. De qua Eccl. xxxij. Narratio peccantiū odiosa. Sufficit. Vide supra de loquit.

Nares. Cū nares sint corporis ptes que sensus odoratus sunt propriū subiectū. vna tñ. cū q̄busdā pomulis interioribus in q̄bus nerui odoratici inferunt. q̄bus. s. spūs attr̄ actus ⁊ emissus presentat ita q̄ qualis odoris existat discernit ab eisdē sicut ponit Constantinus ⁊ Auicēn. Possum igitur moraliter dicere q̄ p̄ nares signatur. scz

Discretionis virtus.	Nares em̄ discretionis sūt
Deuotionis actus.	aperiende. Isti enim sunt
Solationis status.	qui discernūt inter bonos ⁊ malos odores ⁊ inter famā ⁊ infamiā singulorum. Equus em̄ qui habet nares apertas nobilioz reputatur: sicut de equo dicit Job. xxxij. Gloria nariū eius terroz. Aduerte tamen q̄ nares aliquozum sunt nimis symee et isti sunt maliciosi qui moze symee habent nares tortas ⁊ peruersas ⁊ per maliciā deuias ⁊ subuersas. figurati in ydolis. De q̄bus dicit Sap. xv. q̄ illis nō est visus ad videndū: neq̄ nares ad percipiendū sp̄m. Alioz etiā nares sunt nimis implete humonibus: sicut patet in reumaticis qui nō percipiunt bonos vel malos odores. Sic discretio quozundam ita ē p̄ carnalitātē obtusa q̄ nō bene percipit ad cognoscenda. Itē. rj. Comedētis inq̄t carnes donec creant p̄ nares vestras. Et Amos. iij. Ascendere feci patres dinē castroz vestroz ad nares vestras. ⁊ reditis ad me. Itē ergo figurā liter dico Leui. xxi. q̄ ille q̄ habet nāsum nimis parū: grandē vel tortū nō debebat in tabernaculo ministrare. Nares deuotiois sunt

reficiende. s. bonis odoribus virtutū: ⁊ suauitate glorie paradisi Job. xxxij. Spūs dei in naribus meis. Et illud Cant. vij. Nasus tuus sicut turris libani. Quod est cōtra multos. de q̄bus dicit in ps̄. Oculos habent et nō videbunt: nares habēt ⁊ nō odorabūt. Qu. s. mali libentius odorāt tp̄alia q̄ eternalia: vana q̄ sana. transitoria q̄ permanentia. Sapien. ij. vniuers ⁊ status est in naribus vestris. Nares elationis sunt afficiēde Nares em̄ ex q̄b⁹ excessiue erit ⁊ spirat halitus ⁊ spūs hominū iratoz ⁊ elatoz signat superbiā ⁊ elationem De qua p̄t dici illud. y. Reg. xxiij. ca. Ascēdit fumus de naribus eius ⁊ ignis de ore eius: que. s. debent reprimi ⁊ ne nimis effluant moderari. Itā sicut bubalo imponit circulus in naribus vt ad laborē ducatur atq̄ regat: sui etiā ⁊ porco imponit circulus in naribus ne per ipsos pratū ledat seu fodiat: Sic vere circulus teperatiē est hōi imponēdus. seu etiā si necesse sit circulus violētie est supbie ⁊ maliuolis narib⁹ apōnēdus vt proteruus bonū facere doceat vel saltem ne plus debito ledere permittatur. Tñ illi scemache rib dixit dñs. iij. Reg. xij. Et Esa. xxxvij. Ponā ergo circulū in narib⁹ tuis: ⁊ frenū i maxillis tuis: ⁊ reducam te p̄ viā p̄ quā venisti. Iste ē ergo circulus aduersitatis ⁊ tribulationis quē deus quādoq̄ in naribus elationis ⁊ supbie malozū imponit ne bonis noceāt quātū vellent. Tñ de leuiathan dicit Job. xl. Numq̄d ponēs circulū in narib⁹ eius aut armilla p̄forabis maxillā eius: q̄si diceret. Difficile est fieri de supbis. ⁊ tā mē faciendū est ne seuiant. Sicut etiā ibidē dicit de Behemoth. In oculis eius q̄si hamo capiet eū ⁊ in sudibus p̄forabit nares eius. Tñ. Ezech. xxiij. dicit. cui libet in pio vel tyranno. Nasum tuū ⁊ aures p̄cident. ⁊ q̄ reliquū fuerit gladio cōcident. s. demones finaliter in inferno. Et merito: quia p̄certo nares malozum: signo nequitiē. signo luxurie. signo lasciuie. signo superbie p̄ceteris sunt signate. De signo nequitiē dicitur Apo. x. q̄ illi q̄ nō acceperūt caracterē bestie in naribus

naribus aut frontibus: aut manibus suis vixerunt et regnauerunt. q. d. Character nequicie et malicie in naribus elationis potest ostendi. De signo luxurie dicitur. Pro uer. xj. q. circulus aureus in naribus suis mulier pulcra et fatua. De signo curiositatis et lasciuie. qua. s. su perfluc delectant in bonis odoribus. dicitur. Ezech. viij. Replentes terram iniquitate couersi sunt ad irritandum me: et ecce applicant ramum ad nares suas. De signo vero superbie potest dici illud Esai. ij. Quiescite ab hodie cuius spiritus in naribus eius: quia excelsus reputatus est ipse. Et hoc de naribus sufficit: et de naso.

Nasci. Natus. Natiuitas. **N**atiuitas sumitur in bono et in malo sumitur naturaliter et moraliter. Et ideo omnia in unum complectendo possumus notare. q. inuenitur Natiuitas.

Laboris. Prima est natiuitas naturalis. **S**ecunda est supernalis. s. christi vel virginis gloriose. **T**ertia est natiuitas baptismalis. **Q**uarta est natiuitas leticie eternalis. **Q**uinta est natiuitas eminentie temporalis. **S**exta est natiuitas nequicie criminalis. **S**eptima est natiuitas infernalis. **H**omo enim aut nascitur in natura aut super naturam. aut in gratia. aut in gloria. aut in fortuna. aut in culpa. aut in pena. **D**icamus ergo primo quod est natiuitas naturalis que est miserabilis et tediosa: sicut enim dicitur. Job. v. **H**omo nascitur ad laborem: et uenit ad uolatum. **N**am sicut uidemus quod sol ab ortu usque ad occasum non cessat currere. fluminis de fonte ex quo nascitur usquequo absorbeat a mari non cessat fluere. **A**rbor ex quo ode terra nascitur: uentis et turbationibus solet exponi flatibus. frigidibus et calidibus arceri. et quousque de terra tollatur non cessat acris passionibus subiacere. **S**ic uere homo ex quo outur et nascitur. usquequo de terra colligitur: et usquequo ad occidentem uite sue ducatur: per mare mortis absorbeat non cessat penus et laboribus fatigari. flatibus et turbationibus agitari et molestari. **Q**uod bene pronunciat puer cum nascitur qui. s. nascitur euuladum et lacrymando. quod facit secundum Augustinum. tanquam pronuncius et propheta calamitatis et laboris miser et angustie ad quam intrat. **D**e quo lametabiliter dicitur. Job. xij. **H**omo natus de muliere breui uiuens tempore: repletur multis miseris etc. **H**inc etiam supra de homine. **I**sta enim natiuitas habet quatuor amera. uer.

Carnis debilitatem. **H**omo natus de muliere.

Uite labilitatem. **B**reui uiuens tempore.

Pene stabilitatem. **R**epletur multis miseris.

Mortis necessitatem. **Q**ui quasi flos egreditur etc.

Nascitur dico homo ad carnis debilitatem et fragilitatem. quod ostendit cum dicitur. **H**omo natus de muliere. **H**omo enim dicitur ab humo. uel ab humore. mulier uero dicitur quasi mollis ac Ad denotandum quod omnis homo qui de muliere nascitur Est fragilis sicut mulier.

Uilis sicut humus.

Debilis sicut humor.

Sicut enim Ios. ij. dicitur. **Q**uod enim natus est de carne caro est **Q**ui sicut dicitur. Job. xxv. **D**ifficile est quod mundus appareat natus de muliere. **P**lumbum enim secundum Aristotem de argento uiuo et de grosso et immundo sulphure generatur: et ideo grossum et impurum est metallum. ita quod eius immundicia nunquam ex toto tergitur: uel lauatur. **S**ic uere: quod homo de uili materia et fragili. scilicet a muliere sumit originem necesse est quod fragilitate et uilitate attrahatur: a qua nullus quod diu uixerit ipsum lauat. **H**omo enim nascitur non solum cum uilitate et fragilitate nature: immo etiam cum uilitate culpe et maxime culpe originalis et fomitis carnis que nunquam ab hodie eradicatur uel auferatur. uel Ezech. vii. **I**n die qua nata es non est pectus umbilicus tuus **U**mbilicus enim carnalem delectationem uel originale de fectione designat. **Q**ui secundum Gregorium. **U**ris luxuria in lumbis est. seminis in umbilico. **N**ascitur ergo homo ad carnis fragilitatem et debilitatem. **D**einde dico quod homo

nascitur ad uite labilitatem et tenuitatem. **B**reui inquit uenit tempore. **H**omo enim est sicut piscis que dicitur estimeron que eadem die que nascitur moritur et finit. **Q**ui proculdubio illa eadem die qua nos in mundum nascimur et uenimus: mortem nostram incipimus: et continue mortis terminis propinquamus. **T**este enim Gregorio. **U**ita post nihil aliud est quam prolixitas quedam mortis. uel dicitur. **S**en. epla. xliij. **Q**uod quotidie morimur et continue demit aliquid post uite nostre: et tunc quoque cum crescimus: uita nostra decreuit. **S**apientis etiam Sap. v. dicitur. quod nos ut nati sumus continuo desinimus esse. **E**t Ecclesi. xliij. dicitur de malis. quod perierunt quasi que non fuerunt: et nati sunt quasi que non nati. **B**reui ergo uenit tempore: quod sicut dicitur. **D**is poteratus breuis uita. **N**ascitur ergo homo ad uite labilitatem et tenuitatem. **D**einde nascitur homo ad mundi penalitatem et stabilitatem. **R**epletur inquit multis miseris. **E**t reuera homo nascitur ad miseriam et ad penam: quod ex quo homo natus fuerit: nunquam potest dies aliqua pertransire quin ipsum contingat multis laboribus et miseris desolari. **T**este enim **S**en. **Q**ui optat homini quod tribulationibus careat. optat ipsum non esse hominem. **Q**ui secundum Iohannem. de summo bono. **I**mpossibile est quod homo sit: et tribulationes non patiat. **M**ultis ergo replet miseris. **S**uper quo dicitur **B**ernardus. in quodam sermone. **I**n sordibus inquit generamur: in tenebris conuermur. **I**n doloribus periturum. **N**am quasi exiit matres oneramus: in exitu matres ut uipere laceramus. **P**ost exitum statim nostram miseriam deploramus. **Q**uid plura. **N**on legitur. **M**ultis replet miseris. **N**ascitur ergo ad mundi penalitatem et stabilitatem seu stabilitatem. **Q**uarto nascitur ad mortis necessitatem et aspirat sicut enim in syllogismo maior et minor ordinantur ad conclusionem: ita quod maior uel minor non proponitur nisi ut conclusio subsequatur. **S**ic per certo natiuitas sicut propositio maior: uita sicut conclusio minor. ad mortem sicut ad conclusionem ordinantur: ita quod ex istis duabus premissis. scilicet natiuitate et ex uita mortis necessario concluditur. et per modum conclusionis finalis ex duabus premissis predictis necessario subinfertur. **E**t istud est quod dicitur **S**en. in quadam epla. **Q**uibus inquit nascitur contingit: et mori restat. **E**t hoc ostendit cum dicitur quasi flos egreditur et ceteris: et fugit uelut ymbra flos. n. in suo principio ualde est pulcher: in fine tamen breuis efficitur et contritus sic homo etc. **Q**ui dicitur. **E**sa. xl. **E**ricca tunc est fenix: et cecidit flos. **D**e tali ergo natiuitate dicitur **E**cclesi. xliij. **G**eneratio carnis et sanguinis alia finit: et alia nascitur. **A**d hoc enim fluminis nascitur ut post multos discursus in mari terminetur sic homo non alia causa nascitur nisi ut post multos labores ad mare. id est ad mortis amaritudinem reuertatur. **U**el Ezech. xxi. uidebitur dicitur hodie. **I**te uertere ad uaginatam in locum in quo creatus es in terra natiuitatis tue iudicabo te. **M**ors enim dicitur uagina nostra. **M**ors etiam terra natiuitatis nostre dicitur: eo quod natiuitas nostra ad mortem finaliter ordinatur. **S**ic igitur per quod natiuitas nostra includit: mortis necessitatem mundi penalitatem uite labilitatem: carnis debilitatem. **P**er ergo quod est natiuitas. **N**aturalis que est miserabilis et tediosa. **S**ecundo principaliter dico quod est natiuitas supernaturalis que est amicabile et amorosa. **E**t ista est natiuitas christi uel virginis gloriose. **P**lata enim aliquando sine femine solet nasci ex uirtute. scilicet celesti a supernis influente: et ex terra humore et materia ministrante: sic uere christus sine humano semine fuit natus. **N**am spiritus sanctus a supernis influit. **T**erra uero. id est beata uirgo materia ministravit. **Q**ui sicut dicitur. **M**atth. i. **Q**uod in ea natum est de spiritu sancto est. **S**icut enim murena de serpente concipiens non parit serpente sed murenam. **S**ic beata uirgo maria ex spiritu sancto concepit. spiritum sanctum non peperit sed murenam. id est corporalem hominem christi uirgini in humanitate simul periturum. **N**am sicut dicitur. **I**os. ij. **Q**uod natum est ex carne caro est. et quod natum est ex spiritu sancto est. **E**t ideo breuiter de christo si conato et sic mundo mirabiliter perstrato possumus cum gaudio dicere illud **E**sa. ix. **P**uer natus est nobis et filius datus est nobis etc. **U**bi aduerte quod ista natiuitas nobis describitur **T**anquam humiliter inchoata: quia. **P**uer.

Tanq̄ vtiliter procurata: qz. Natus est nobis.

Tanq̄ nobilioz cōsummata: qz. filius.

Vide prosecutionē infra in fine vbi ager de rpi natiuitate: hic aut̄ solum aduerte q̄ iste fuit p̄mus q̄ a virgine fuit natus. vñ Job. xv. Nunquid p̄mus hō tu natus es? Et Nume. iij. Sanctificauit mihi qd̄ primum nascit̄. Et ista est ergo natiuitas sup̄nalis q̄ est amicalis et amozosa. Tertio inuenit natiuitas spiritalis q̄ est cōmendabilis et virtuosa. et sic hō d̄z nasci. qñ de nouo acquirit aliquē bonū statū. siue statū gr̄e et p̄fectionis. siue statū p̄nic et religionis. siue statū celestis gl̄ie et saluationis. Arbores em̄ et herbe diuersimode nascunt̄. Quedā ex solius aque infusione. Quedā ex boni seminis appositione. Quedā ex diligēti plātatione. et loci primi mutatione. Quedā vero ex alterius rami adiunctione. et inscriptione. Sic vere charissimi hoies nascunt̄ in gr̄a et in virtute multis modis. Quidā. s. p̄ aque infusionē. Et isti sunt illi q̄ in baptismo in gr̄a generant̄. Et id̄ baptismus d̄z renouatio et regeneratio qz hō qui primo erat natus et genitus naturaliter. abi generat̄ et nascit̄ sp̄ialiter vñ Joā. iij. d̄z qñ nisi hō renatus fuerit ex aqua et sp̄sctō nō pōt introire in regnū celoz. Et itē alij in gr̄a nascunt̄ p̄ boni seminis seminationē. et isti sunt illi q̄ per semē verbi dei ad statū gr̄e cōuertunt̄. vñ in ps̄. d̄z. Annūciabitur generatio ventura ppl̄o qui nascet̄ quē fecit d̄s. Et itē hō in gr̄a nascit̄ p̄ diligētē trāsp̄lantationem. Et ista est qñ quis p̄ p̄niam de mūdo vel de pctō tollit̄. et in religionē vel in statū gr̄e collocat̄. Unde de enoch q̄ fuit trāslatus vel trāsp̄lantatus in paradisu terrestre. d̄z. Eccl̄. xliij. Nemo natus est in terra q̄lis est. Enoch. ipse em̄ receptus est a terra. Et itē alij nascunt̄ in gr̄a p̄ boni rami infertionē. et isti sunt illi q̄ p̄ societate et adiunctionē bonoz boni efficiunt̄. De q̄bus in ps̄. p̄o patrib̄ tuis nati sunt tibi filij. q. d. bona societas bonoz patrū est causa gnationis bonoz filioz. Et breuiter de illis q̄ ita sp̄ialr nascunt̄ intelligit̄ illud Joā. i. Qui nō ex sanguinibus. neqz ex volūtate carnis. neqz ex volūtate viri. sed ex deo nati sunt. Et h̄c dicit. non ex sanguinibus. qz. s. puer q̄ diu est in ventre in sanguinibus n̄ris nō pōt dici natus. Cum vero avētre m̄ris egredit̄. frigidō acri exponit̄. pelle secundina exuit̄. lacte nutrit̄. et tūc pp̄rie dicit̄ natus. Sic vere illi q̄ in sanguinib̄ carnalis affectionis nutriunt̄ et qui in vtero m̄ris sue. i. in amore matris sue mūdi vel carnis detinent̄ nati sp̄ialr nō dicunt̄. Jo de talibus videt̄ dictū illud Joā. iij. Quō pōt hō de nouo nasci cū sit senex. Sed pctō cū ab vtero mundani amoris ex̄t̄ ab ip̄ eius abhominatiōē. qñ secundina carnalis infectionis exuitur p̄ castitatis mūdi cationē. qñ frigidō acri. i. tribulationū p̄nic exponit̄ p̄ ois miserie tolerationē. qñ insup lacte doctrine nutritur p̄ sapiētie degustationē tūc dico q̄ sp̄ialr nascitur et apud deū penitus innouat̄. Ut de eo dicat̄ illud Osce. y. Expoliē eā nudā. et statūā s̄m diem natiuitatis sue. Et possumus notare q̄ illi dicunt̄ ex deo sp̄ialiter esse nati. qui sunt sc̄z.

Justitie sectatores.

Iniquit̄ie cōtemp̄tores.

Concordie dilectozes.

Constantie professozes.

De iustitie sectatozib̄ dicitur. j. Joā. ij. Qui facit iustitiā ex deo natus est. De nequitie cōtemp̄tozibus d̄z. j. Joā. iij. Dis qui diligit fratrem suū. ex deo natus est. De cōstantie vero professozibus d̄z. j. Joā. v. Omne qd̄ natū est ex deo vincit mūdū. Ip̄z ergo q̄ inuenit natiuitas sp̄ialis et virtuosa. Quarto dico q̄ inuenit natiuitas eternalis et gaudioza. Et ista est qñ hō nascit̄ celo. Et s̄m istū modū mox sanctorū dicit̄ natale qz sc̄z paradiso nascuntur. Tñ de ipsis dicit̄ Joā. xvj. Nō meminit pressurē p̄pter gaudiū. qz natus est hō. Et Luc. j. dicit̄. In natiuitate eius multi gaudebunt. Quinto dico q̄ est quedā natiuitas t̄p̄alis et deliciosa et ista est promoz

tio glorie t̄p̄alis. Homo em̄ tunc mūdo nascit̄ qñ ad mūdi honozes emittit̄ vel etiam parturit̄. Tñ ille tūc dicit̄ natus q̄ mūdi prosperis et diuitijs est format̄. Unū tñ est notandū q̄ tales sic nati solēt. s. Carere. Scientie veritate. Constantie firmitate. Actiue amenitate. Mūdicie puritate. Justitie equitate. Tales em̄ q̄ in p̄p̄eritate nascunt̄ sunt vt cōiter cecici et ignorātes. Mūdus em̄ est sicut carnis q̄ suos filios parit cecos. M̄z pro certo tales q̄ in mūdi dignitatibus et eminentijs nascuntur. partuntur et promouent̄. ignorātes et ceci sepiissime dimoscunt̄ vñ Joā. ix. d̄z q̄ p̄teriens Iesus vidit hoīem cecū a natiuitate. vñ ibidē d̄z. Hic est fili⁹ vester de quo dicitis. qz cecus natus est. Et itē tales sunt vt cōmunit̄ debiles et nō durātes nō em̄ p̄ferunt gl̄ia mundanoz. Tñ de edera iōne dicit̄ Jo. iij. q̄ sub vna nocte nata est edera et sub vna nocte perijt. Et Luc. viij. d̄z de semine qd̄ statim fuit exortum qz nō habebat altitudinē terre. natū aruit. qz nō habebat humorē. Et itē tales sunt vt cōiter miseri et laborantes. M̄z pctō mundi prosperitas multis miserijs est annexa. vñ Job dicebat Job. iij. P̄reat d̄s in qua natus sum. et nox in qua dictū est cōceptus est hō. Prosperitas em̄ d̄z dies p̄pter eius amenitatē. Dicitur etiā nox p̄pter annexam asperitatē. Et itē tales sunt vt cōiter inuidi et petulantē. vñ Eccl̄. xvj. In die qua nata es nō est p̄cisus vmbilicus tuus. Et itē tales sunt iniusti et male viuētes qd̄ summe patet in illis q̄ in ecclesia a symonia vel a carnali affectione nascunt̄. q̄ sc̄z iniuste et rapaciter vt cōiter viuere dimoscunt̄. Est em̄ differētia inter radios q̄ nascuntur a sole. et flumina que nascunt̄ a fonte. Quia sc̄z radij processu sunt rectissimi flumij vero sunt flexuosissimi. Sic vere illi qui a sole iustitie Xpo in ecclesia nascunt̄ et ibidē diuinitus introducunt̄. recte et iuste viuere comprobant̄ et ydem filij solis iustitie xpi appellari merent̄ Joā. j. Dedit eis potestātē filios dei heri qñ nō ex sanguinibus. neqz ex voluntate carnis. neqz ex voluntate viri. sed ex deo nati sunt. Sanguis enim ligat cōsanguinitatis affectionē. Voluptas carnis ligat luxurie infectionē seu quālibet immūda delectationē. Voluntas viri signat symoniacā intentionem. Illi ergo q̄ in talibus fontibus in ecclesia nascunt̄. totose et iniuste incedere et viuere dimoscunt̄. Isti aut̄ si gurant̄ Judic. xj. vbi d̄z q̄ iēpte princeps isracl̄ p̄p̄riā filiā interfecit. qz. s. de meretrice natus erat. Ad denotandū q̄ illi q̄ a meretrice symonia vel a carnali amicitia in ecclesia nascunt̄ et introducunt̄. filiā suā. i. plebē sibi cōmissam grauant̄. occidit̄ et p̄dātur. Jo bñ d̄z Deut. xxij. Nō ingrediet̄ de scortoz natus eccliam dei. Et merito. quia pro certo tales sic nascentes et intrantes vt cōiter male viuunt sc̄z.

Iniuste et crudeliter. Inmūde et carnaliter. Superbe et inaniter. Ignominiose et infamiter. Confestim non stabiliter. Iniuste dico et crudelr. Job. xv. Quid est hō vt immaculatus sit. et vt iustus apparcat natus de muliere. q. d. Impossibile est. qz. s. ille q̄ s̄m carnē natus erat per sequebat̄ eū q̄ s̄m sp̄m. Gal. iij. Et itē inmūde et carnaliter Job. xxv. nunquid iustificari pōt hō aut apparere mūdus natus de muliere. q. d. nō. Et itē supbe et inaniter Job. xl. Tir van⁹ in supbiā erigit̄. et tāq̄ pulum onagri se liberū natū putat. Et itē ignominiose et infamiter Prouer. xij. natus est stult⁹ in ignominia suā. Et itē impseuerat̄ et nō stabiliter Job. xij. hō nat⁹ de muliere breui viuēs t̄p̄e qd̄ ergo certe tales deberēt dicere illud Job. ij. P̄reat dies in q̄ nat⁹ sus. qz sicut d̄z. Mat. xxvj. Bonū erat ei si nat⁹ nō fuisset hō ille. Ideo bñ d̄z. Eccl̄. iij. Laudam magis mortuos q̄ viuētes. et feliciorē iudicauit̄ illū q̄ nec dū atus. sed nō sic iusti q̄. s. nascunt̄ de deo nō a carne.

uxta

Iuxta illud. s. Job. 9. Qs q̄ facit iustitiā ex deo natus est. Et iō sicut. s. dixi isti a culpis abstinet qz qui natus est ex deo nō peccat. s. Joā. iij. Impys eminent. qz oē qd natū est ex deo vincit mundū. s. Joā. v. p̄p̄o xp̄o su stinēt. Jo. xvj. Nō meminit pressure ppter gaudiū qz natus est hō in mūdū. Et vera continent. Joan. xvij. Ego in hoc natus sum et ad hoc veni vt testimonium phibeā veritati. Nec est ergo natiuitas tp̄alis et deli ciosa. ¶ Secundo dico q̄ inuicū natiuitas criminalis atqz vitiosa. ista est q̄si quis nascitur pctō et moxitur gr̄e et virtuti. vñ Jo. ix. In pctis natus est totus. Ideo de pctōibus dicit. s. Reg. v. Nati sunt mures et facta est cōfusiō in orto. s. vide. s. h. p̄cedēt vbi multa de ta li natiuitate dicunt. ¶ Septimo dico q̄ est natiuitas infernalis et ista est illa qua dānati in inferno nascū tur. et q̄ ibi de nouo veniūt et inducunt. De qua in ps̄. fiant nati eius in interitū. Et Eccl. xij. De vobis viri impij. qz si nati fueritis in maledictione et nascemini et. Sic igit p̄t̄ quō diuersimode tā naturaliter q̄ spi ritualiter quis pōt nasci. Vide. s. de generare et.

Natu. Vide vbi maior. Et vbi Senectus.

Natio. Nota q̄ natio accipit p̄ ppli cōgrega tione. vel p̄ regitione. seu p̄ patria vel cōitate. Et sumit cōiter in scriptura p̄ illis gētibus. vel pplis q̄ dei p̄plo erāt inimici sicut erāt philistim amon. amalech et. Vñ breuiter p̄ nationes vniuersa genera p̄ploz denotant gentiliū. Et ideo notandum q̄ spūaliter loquendo nationes signant inimicos no stros spirituales sc̄z.

Comunitatē hominū peccatoz. Dēs em̄ iste Maliginitatē hominū vitiofoz. natiōes hoī Peruersitatē demonū malignoz. bus inimicā tur. et eis i via salutis plurimū aduersant. vñ. s. Ma. iij. Ecce natiōes cōuenerūt aduersum nos vt disper dāt nos. Natio em̄ pctōz ē puerissima. vñ. s. Phi. ij. Si tis simplices sine querela in medio nationis p̄aue atqz puerse inter quos lucetis sicut luminaria in mū do. ¶ Natio vitiofozū est potētissima vix em̄ pōt ab aliquo supari. Sicut em̄ dicit Judic. j. filij. israel nō p̄ ruerūt delere nationes de terra sua: sed tñ ipsas su perauerūt et dimiserunt viuere sub tributo. Sic vere hō nunq̄ pōt ex toto extirpare vel delere nationes vi tioz de terra carnis sue. et maxime vitia carnalia. ipa tñ d̄z subingare rōm. et ipsa dimittere viuere sub tri buto vt sic ei dicat illud Deut. xv. Diaberis nationi bus plurimis. et tui nullus d̄nabit. et ideo p̄ p̄plo suo orat ecclesia. Joe. ij. Parce dñe parce p̄plo tuo tne des hereditatē tuā in opprobriū vt nō d̄nc̄t ei nationes.

¶ Natio vero demonū est crudelissima. vñ. Eze. xxxij de assir. i. de supbo in figura alti cedri d̄z q̄ succident illā alieni. et crudelissimi nationū. ¶ Et si vis in bo no dic q̄ est natio sanctoz atqz iustozū que sc̄z.

Deo seruit et ei subiugat. Dico ergo q̄ natio san ctozū deo seruit atqz Deū laudat et regratiat. ctozū deo seruit atqz Cū deo ligat atqz copulat. subiugat. Sapient. viij. A deo inuaf atqz visitat. Nationes mihi crunt A deo spirat et viuificat. subiecte. ¶ Itē deum A deo vocat et b̄t̄ificat. laudat et regratiatur. ps̄. ps̄allam tibi in nationibus. ¶ Itē cū deo copu lat. Deut. iij. Nō est alia natio tā grandis q̄ habeat deos appropinquātes sibi sicut deus n̄r ad est nobis. ¶ Itē a deo visitat. qz sicut d̄z. Sap. vij. Per natiōes in aīas sanctas se trāsfert. ¶ Itē a deo viuificat. qz si cut d̄z. Act. x. Per nationes gra spū sancti effusa est. ¶ Itē a deo beatificat sc̄z in celo Tho. xij. Nationes de longinquo ad te veniunt et. Vide. infra de p̄plo.

Nathan. fuit p̄p̄ba dñi qui. interpretatur donū donans vel donatus gr̄e. fuit autem nathan propheta dñi Qui sc̄z. Deum consulebat. Terra respondebat Plebem instruebat.

Regem arguebat. Malos fugiebat. Bonos promouebat. Gratia vigeat. Gloria fulgebat. De oibus istis vide hystoriā. ij. Regū. vij. et. xij. qz nō mis esset longū ponere. Et applica ad boni p̄ncipē. et ad bonū regis cōsiliariū q̄ ad deū d̄z recurrere. qui vera d̄z fidere. q̄ pplm d̄z instruere. q̄ regē d̄z argues re sc̄z sicut nathā fecit dauid de morte vie. q̄ impioz d̄z refugere. s. sicut nathā adoniā. q̄ bonos solet extol lere. sicut. s. nathan q̄ inuicē salomonē in regē: q̄ gra d̄z influere. sicut. s. iste q̄ interceptat donās donū: et do natus gr̄e. Qui gl̄ia d̄z p̄cellere. sicut. s. iste q̄ erat su mus in curia dauid. Vñ igit de tali nathan d̄z. Eccl. xlvj. Surrexit nathan p̄p̄eta in diebus dauid qua si adeps separatus a carne. Dilata si vis et concordat.

Nathanael. Interpretat donū dei vel do nauit eum dñs. Et fuit ille de quo dixit xp̄s Ecce vere israelita in quo dolus nō est: q̄n vidit cū venientē ad se Joā. j. Iste ergo signat bo nos simplices. Qui a xp̄o vocant. A xp̄o donantur. A xp̄o laudant. A xp̄o visitantur. Et pone prout volue ris de bonis prelati.

Nathinneti. fuerūt qdā rēpli seruitozes: q̄ inter p̄tant donātes vel donati seu p̄p̄diacones. vel subministri. Et p̄nt signare bo nos ecclesiasticos q̄ a deo donant ispiratiue. q̄ deo sub ministrāt famulatiue q̄ sese sunt donātes deo destina tiue et. Concordat si vis. qz trāso gra breuitatis et.

Natura. Cum paucissime sint autoritates de natura. q̄ multa sint exempla: pa rū necesse est q̄ de ea dicamus. Ne tamē omnino sub silentio trāscamus. Notādū est q̄ in scriptura sit mē tio. De quadam natura.

Immutabili. Primo igit dico q̄ est natu ra immutabilis q̄ est ille in stinctus naturalis rectitu dinis. Et sic accipit us na turale illud qd̄ vñsq̄q̄ aīal natura docuit: sicut est educatio filioz. Dilectio socioz. Cōseruatio corpozū p̄p̄ioz. Et s̄m hec loquit Aug. q̄ nullū est adeo mag nū vitū qd̄ possit delere extrema nature vestigia. Et hoc bñ apparuit in exēplo qd̄ ponit Valerius in li. suo de factis memorabilibus romanoz vbi dicit. qd̄ cū rex pirrus in quodā plio esset captus et inimici ne scīetes cū esse pirrū cū se no minare nō vellent volue rūt cū occidere filius q̄ a natiuitate mutus fuerat vi dens periculū patris. q̄si cōpulsus a natura loq̄ pro patre suo militibus illis q̄ patrē occidere intēdebāt dicit. Nolite occidere pirrū regē. Et sic aliq̄ audietes ipsū captum seruauerunt nec occiderunt. Ista est ergo natura immutabilis. Cuius quidā exēpla habe mus plurima in natura. Quis em̄ docet pellicanū se pro filijs occidere. Quis docet ceruū p̄ sagitta ex trahendā diptannū querere. Quis docet canē provo mitu procurando gramē comedere. Quis docet ca storem testiculos suos dimittere. Quis docet elephā tem dentes suos frangere. Omnia enim ista natura docuit cuius iura immutabilia deus fecit. Quia bre uiter quedam vis et a natura omnibus animalibus est indita. per quam ad faciendum quod debent sunt naturaliter inclinata. Unde precipue natura huma na habet insitam quandam regulam naturalem per quam cognoscit quid est faciendū et quid etiā omitt endum. Unde Roma. ij. dicitur. Gentes non haben tes legem. naturaliter ea que legis sunt faciunt. Nec est igitur natura immutabilis. ¶ Secundo dico qd̄ est natura corruptibilis. et ista est natura humana quantū ad corpus que sc̄z est valde corruptibilis atqz sc̄z feda. Caro em̄ h̄z naturā vilem infectam et corru ptā. Quia sicut limax vilis est et immūde nature. ita qd̄ inficit et maculat qd̄q̄ tāgit. sic caro n̄ra ita est vt

lis q̄ aiam sibi cōiunctā corrūpit inficit ⁊ sedat. ⁊ ad p̄ctā pertrahit ⁊ inclinat. Ephe. ij. Erasmus em̄ natura filij ire. Et breuiter p̄ statu nature lapsē vitia sunt naturalia nobis virtutes vero innaturales. Quā sicut videmus q̄ vulpes solet naturaliter claudicare. Porcus solet se in luto naturaliter lauare. Leo solet bestias innocentes naturaliter deuorare. Aranea solet ad muscas capiēdas naturaliter intendere ⁊ vacare. Sic vere nos a natura corrupta habemus vulpinam dolositatē porcinā impuritātē. Leoninā voracitatem aranee cupiditatē vt sic verificetur illud quod dicit. Sap. xij. Erat eorū malicia naturalis. Ista est ergo natura corruptibilis. Tertio dico q̄ est natura detestabilis ⁊ ista est q̄n aliquis ita assuescit in vitijs ⁊ peccatis q̄ illa vitia p̄ oblationē in naturā cōuertuntur. Nā q̄uis piper sit album originaliter. p̄ decoctionē tñ efficitur grū inmutabiliter. Quā vere multi sunt qui ita radicaliter immutant in malū. q̄ nūq̄ amplius reuertuntur in bonū. Ko. i. femine eorū immutauerunt naturalem vsū. Et Sen. dicit q̄ illud vitij est delectabile q̄ in natura cōsuetudo perducit. Quarto dico q̄ est natura commendabilis. ⁊ ista nihil aliud est q̄ bona cōsuetudo q̄ s̄m Sen. est altera natura. Natura em̄ cineris q̄ est vilis mutatur in naturā vitri q̄ est pulchra. Adiuncto etiam surculo domestico aliquo alteri arbori siluestri natura siluestris in naturam domesticā transmutatur. Sic vere per inuersionē gr̄e dei hō p̄ bonas cōsuetudines taliter immutatur. q̄ quasi in naturā bonā ⁊ cōtrariā transferatur. vñ Roma. xj. Tu ex naturali excisus oleastro. cōtra naturā insertus es in oliuam bonam ⁊c.

Navis. nauicula. Nota q̄ navis est instrumentū lignēū ad transendum mare vel flumina ordinatū. Et potest multimode signare in scriptura in bono. s. ⁊ in malo. In bono enim signat. Ecclesie cōmunionem. Viri perfecti cōditionem. Beate virginis perfectionem. P̄nie vel religionis habitationem. Prima est nauis capacitatis. Secunda est nauis agilitatis. Tertia est nauis fertilitatis. Quarta est nauis securitatis. Ecclesia ergo est nauis capacissima. Ista em̄ cōtinet bonos ⁊ malos. vnde Luce. v. dicit q̄ ad preceptū dñi petrus ⁊ socij sui tantū de piscibus p̄ciderūt q̄ duas nauiculas impleuerunt. Due enim nauicule sunt ecclesia ⁊ religio. que sicut videmus piscibus. i. hominibus tā bonis q̄ malis hodie sūt replete. Vir p̄fectus est nauis agilissima. q̄. s. iustus ad modū nauis velociter trāsīt p̄ mare huius mūdi. non sists̄ ibi p̄desiderijs ⁊ amorē. Ah de p̄fectis viris pōt dici illud Job. ij. Trāsierūt sicut naues poma portātes. Vtā virgo est nauis repletissima ⁊ p̄fectissima. Ista em̄ merces paradisi cōtinuit ⁊ portauit ⁊ portū huius mundi ditauit multipliciter ⁊ repleuit de quo Proverb. xxxj. facta est quasi nauis miltitoris delōge portās panem suū. Religio vero seu status p̄nie est nauis securissima. vñ Act. xxvij. Salui fieri nō poteritis nisi in naui manseritis. Si vero de malo agit. dico q̄ nauis seu nauicula pōt in malo significare. Peccatorū instabilitatē. Mundanoꝝ mutabilitatē. Humanoꝝ vertibilitatem. Nauis em̄ vt dicitur est signat. Labilitatē vani p̄ctoris. Prosperitatē mūdi deceptoris. Mortalitātē vite viatoris. Dico ergo q̄ signat mobilitatē hoim p̄ctorū. Tales em̄ sunt in mari huius mūdi sicut naues ad portū trāsferentes merces dyaboli. ⁊ vitia ⁊ p̄ctā seculi cōtinue deferētes ⁊ p̄ statū diabolicē suggestiois ad o

p̄ctū se faciliter mouentes diabolus est. em̄ sicut antiachus. de quo dicit. Macha. i. q̄ ipse intrauit in egyptū cū magna multitudine nauis. q̄. s. diabolus intrat infernū cū multitudine hoim p̄ctorū. q̄ sicut dicit in ps. Deus in spū vehemēti conteret naues tharsis. Ite nauis signat p̄speritatē hoim in mūdanoꝝ. In ista enim nauē cupiunt intrarc oēs q̄ trāsierunt p̄ hoc mare. s. p̄ istū mundū ⁊ tñ vident cōtinue q̄ ista nauis fluctuat semp̄ multoties perit ⁊ submergit. nūq̄ vero quiescit. Quapropter ista vñ illa nauicula. de qua dicit Mat. viij. Mortuus magnus factus est in mari ita vt nauicula operiret fluctibus. Ista em̄ est nauis in quā ionas fugiēs a facie dñi intrauit vbi tñ tēpestas ipm̄ arripuit ita q̄ in mare fuit proiectus ⁊ a cete etiam deuoratus. Quare p̄ctor. q̄ peccādo a deo recedit ⁊ fugit. ⁊ q̄ in mari mūdane prosperitatis se recolligit et reponit. multis in p̄senti tēpestatibus ⁊ tribulationibus impellitur in fine etiā de nauis p̄speritatis eijcit. ⁊ in mari inferni demergit. ⁊ ibi a cete. i. diabolo deuorat. Ideo talibus dicit Eccl. xlij. Qui nauigant mare enarrant pericula eius. Signat ergo nauis p̄speritatē bonoꝝ mundanoꝝ. Ite signat fragilitatē hoim viatorū. Mortalis em̄ hō nauis cōparat. q̄. s. de fragili materia cōponit. In mari em̄ huius mūdi semper fluctibus agit. ⁊ ad portū mortis cōtinue currit et mouet. vñ Sap. v. dicit. Trāsierunt oia velut vmbra. ⁊ antē nuncius vnus diei. ⁊ tanq̄ nauis que p̄transit fluctuantē aquā. cuius cū p̄terierit nō est vestigiū inuenire. Si tñ adhuc de nauis in malo significat vt pote de peccatore. de diuine seu de mundi p̄speritate velis aliqd̄ dicere notabis q̄ talis nauis solet multis periculis subiacere. Iuxta illud p̄dictū. Qui nauigat mare enarrant pericula eius Eccl. xlij. Ista enim. Tempestatū pulsatur fluctibus. De tempestatibus p̄t quō naues submergunt ⁊ frāgūt. Deluorum cassatur ictibus. De deluis etiā p̄t p̄ doctores quō naues p̄forant atq̄ lesd̄. Sicut exēplificat. Pli. de ferra maris q̄ dorso suo ferrato scindit nauem. Et de monoceronte ⁊ gladio. quoz p̄imus cū cornu aliis cū ⁊ ense p̄forat naues ⁊ scindunt. De adamātibus etiā q̄ ferrū attrahūt patz q̄ naues ab ipsis trahunt ⁊ detinent. De echino pisce semipedali dicit Plinius q̄ sola adhesionē nauē arrestat. nec pcedit vterius nisi lignū cū pisce scindatur. De sirtibus etiā quō cumulis arenaꝝ bullientis rūpūt naues. De carybide vero quō in p̄fundissimas voragines naues sorbet. Et de piratis quō ipsi insidiātes nauib⁹ spoliāt oia a satis patēt. qd̄ ergo. P̄certo ista picula significāt picula spūalia. q̄bus. s. subicij q̄libet mūdanoꝝ seu etiā p̄speritas t̄p̄alis. Quā certe iste naues tēstationū fluctibus pulsant. Deluarū idest tyrannoꝝ ictibus cassant. Adamantiū. i. mulierū tractibus ligant Echinoꝝ. i. maloꝝ socioꝝ tactibus ⁊ ritibus detinent. Arenarū. i. diuitiaz sirtibus rūpuntur. Uraginū. s. mortis ⁊ inferni haustibus absorbentur. Piratarū. i. demonū seu officialiū raptibus spoliant. Vide cōcordantias oim̄ istorū de nauis nauicula nauigare ⁊ nauta q̄ trāseo gr̄a breuitatis. Expone quomodo naues que ibant in tharsis ad reportandum aurū sint cōfracte. ij. Paral. xx. ⁊c. Sicut vt aliquid amplius dilatemus. possumus dicere de nauis spūali. vñ de aia vel de b̄tā virgine. seu de quolibet viro p̄fecto. q̄ sicut videmus Quā nauis leui materia fabricat. Aqua maris superferat. Ad portū cōtinue appropinquat ⁊ applicat. P̄ceciōsis mercibus onerat. A parte maris est clausa sed sursum a parte celi aperitur. In principio ⁊ in fine est stricta. sed in medio dilatatur. fluctibus cōtinue mouet. flatu vēti facili ter bouit. Cito agit. Sic vere spūaliter loquēdo aia seu vñ

seu vir pfectus dicitur esse leuis p tpalium gramū abdicationē. Dicitur mari. i. mūdo subferrī p ipsius contēptū & abhominatiōē. Debet versus portū paradisi moueri p cōtinuā affectiōē. Debet mercibus virtutum onerari p omnimodam pfectionē. Adar. i. mūdo clauditur p bonoz suoz operū occultatiōē. Celove ro. idest deo vel paradiso aperit p pī affectus exhibitiōē. Dicitur etiā strictus esse p corporis lasciuie austeritatē. Latus vero in medio p caritatē. Fluctibus hō cōtinuē moueri p patientie laborē & aduersitatē. Nō tō spū sancti duci p suā inspiratiōē & bonitatē. Cito vero & cōtinuē agitari p obedientiā & sedulitatem. Et sic igif ista est nauis institoris. i. mercatoris & pī. in qua. i. merces virtutū reponit. figurata in nauib⁹ salomonis. De quibus dicitur. y. Paral. ix. q. nauces regis ibant in tharsis semel in annis tribus. & deferebant inde aurū & argentū. & ebur & simias. & pauos. Tharsis enī interpretat̄ exploratiōē gaudium. q. scz tales naues pī regis semp vadunt explorare p cōtemplatiōnem gaudium paradisi. Et ideo inde acquirunt.

Aurum sapientie.

Argentum eloquentie.

Ebur pure cōtinentie.

Simias spūalis leticie.

Et pauos honeste cōuersationis & apparētie.

Sed adhuc de nam inquantū etiā signat ecclesiā religionē vel penitentiā aliquid est dicendū. Sicut enim hō in mari nō pōt incedere. nec etiā nauigare nisi nauī mediāre seu nauicula: sic nec hō pōt mare hui⁹ mūdi tute transire nisi in nauī ecclesie religionis. vel pnie studeat nauigare. Et ideo de xpo legitur Adar. vii. q. ipse ascendit nauē cū discipulis suis. vtz. **Hauē laboris & diligentie.**

Aderos & sustinētie.

Splēdoris & sapientie.

Timoris & reuerētie.

Amoris & pmanētie.

Amoris & beniuolētie.

Uigoris & obedientie.

Trāquillitatis & patientie.

Humilitatis & subiacētie.

Fertilitatis & opulētie.

Securitates & cōfidentie.

operationes in aquis multis. **¶** Itē est nauis sustinētie & meroris. quia scz ipse xps dei filius in ista nauī nauigauit p mundū. Unde. Adar. vi. Ascendentes in nauem abierunt in desertū &c. Locus enim signat planctum contritiōnis desertū vero siccitatē abstinentie. & asperitatē victus & cōuersationis. **¶** Itē est nauis sapientie & splēdoris. Unde. Luce. v. dicit q. Jesus sedens de nauicula docebat turbas. **¶** Itē est nauis reuerētie & timoris. Jone. j. Timuerunt naute & clamauerunt ad deum. **¶** Item est nauis persistentie & tenoris. Luce. v. Vidit duas naues stātes secus stagnum. **¶** Item est nauis beniuolētie & amoris. Act. xij. Cū ualefecissemus murem ascendimus nauem. Et Act. xvij. Paulus fratribus ualefaciens nauiga uit. **¶** Itē est nauis obedientie & rigoris. Unde. Luce. v. dicitur. q. Jesus ascendit in vnā nauem que erat symonis qui interpretatur obediēs. **¶** Item est nauis tranquillitatis & patientie. Unde. Luce. vii. dicit. q. cum Jesus dormiret in nauī cessauit tempestas. & facta est tranquillitas magna. **¶** Itē est nauis humilitatis & subiacētie. Unde. Adar. xiiij. dicit. q. cum Jesus ascendisset nauiculam cessauit uentus idest superbia. **¶** Itē est nauis fertilitatis & opulētie scz cumulus virtutum. Apo. xvij. Diuites facti sunt omnes q. habebant naues. **¶** Itē est nauis securitatis & cōfidentie. Act. xvij. Nisi in mari māscrips non potestis salui fieri. Pulcrum esset hic ponere & exponere illa que dicunt Ezech. xvij. vbi dominus loquitur de magnificētia ciuitatis syri sub methaphorayni⁹ nauis scdualde esset longū. **¶** Hoc solus ergo adiun

q. in nauī ecclesie vel religionis vel penitētie dicitur esse. Subernaculum sapientie & discretiōnis.

Ikemi bone affectionis & dilectionis.

Adalus sublimis & alte cōtēplatiōnis.

Uelum munde & caste cōditionis.

Corde cōcordie vnitatis & cōionis.

Anchora spei. fiducie. caritatis & cōsolatiōnis.

Hauistoriū vero mūdicie & purificate cōfessionis.

Operimētū hō honeste apparentie & cōuersationis.

De gubernatoribus dicit Ezc. xviij. Sapientes tui ty

re facti sunt gubernatores tui &c. De remis dicit Ezc.

xviij. Quercus de basan dolauerunt in remos tuos.

De malo vero dicit ibidē. Cedrum de libano tulerit ut

facerēt sibi malū. De velo dicit ibidē. Ipsius varia

de egypto terta est tibi in uelū. De anchora dicit Act.

xviij. Adittētes anchoras quatuor. De corda dicit in ps

xxxij. In psalterio decē cordarū psallite illi. Expone

re. De hauistorio dicit illud Esa. xij. Haurietis. i. cum

hauistorio. aquas in gaudio. Aquas dico confessionis

q. bus purificabimini. De operimento vero dicit Ezc.

xviij. Jacinctus & purpura sunt facta operimentum

tui &c. s. muenies vbi tabula mōstrabit. Quō nauis

vbi est ferrū attrahitur a rupibus adamantis & pe

nitus dissipatur. Quia dicit in spū uehēmēti cōteret

nauces tharsis. Patet ergo &c.

Nazareth. Nazarenus. Nazare-

us. Cum

nazareth interpretat̄ flos. uirgultū. sanctitas. aut cō

secratio. uinctio. in iudicia. custodiens. aut separatio.

Nazarcnus & nazareus uirgultū. floridus. custodiēs.

separatus mūdus. uinctus. scz & cōsecratus. pōssu

mus dicere q. p nazareth pōt intelligi religio vel eccle

sia. btā uirgo vel aīa sancta vel quilibet uir pfectus.

Sicut enim legitur Numc. vj. Nazareus dñs confes

crandus caput nō tondēbat uitē fugiebat. uinum nō

bibebat. mortuū nō tangebāt. sese deuouebāt. p̄lura

offerebat. Sic uere dicam q. homo pfectus q. in re

ligione uel alibi seipsum offert cōsecrat. uite purita

tē tenet. & uendicat. Adorum sanctitatem se uat & pre

dicat. Cibi uoluptatē odit & abdicat. Ikem facultatem dānat & iudicat. Cordis pietatē monstrat & indi

cat. Apud deitatem seipsum dedicat. Iste dico q. tenet

& uēdicat uite puritatē. Et ideo dicit floridus mū

ndus & mundicia flos. uirgultum & sic est de illis. de q.

bus dicit Cant. iij. q. nazareti hierusalem erant candidi

diores niue. nitidiores lacte. rubicundiores ebore: an

tiquo saphiro pulcriores. In signū aut istius purita

ris bene dicit Luc. j. Quō missus est gabriel angelus ad

maria uirginem in ciuitatē galylee. cui nomen naza

reth. Angelū em cū puri sint semp diligunt puritates

Iste etiam seruat & predicat moxum sanctitatis. Et

ideo iste interpretatur sanctus seu sanctitas. ut de co

dicatur illud Adar. xij. Hic est iesus propheta a na

zareth. p̄pheta enim debet predicare & etiam san

ctus esse. **¶** Itē iste odit & abdicat cibi uoluptatem.

Ideo iste interpretatur custodiens & abstinens. **¶**

etiam sicut dicit Numeri. vj. Nazareus uinum aut q.

quid inebriare pōt non bibebat. uiam & quicquid de

uinea nascebat nullatenus comedebat. Unde de pe

nitente & abstinentē pōt dici illud Adar. xvi. Jesum

queritis nazarenū. crucifixū. **¶** Itē ille damnat & iu

dicat rerū facultatē seu etiā mūdi uanitatē. Et ideo

iste interpretat̄ separat⁹ aut separatio. eo q. ab amos

re seculi separat. Et hoc figurat̄ in hoc q. nazare⁹

completo tēpore consecratiōnis & uoti capillos suos

tondebat. & in igne sacrificij comburebat: & deo offe

rebat sicut dicitur Numc. vj. Ad uenotandum q. ca

pillos. i. diuitias suas dicit uir pfectus abicere. et igne

caritatis cremare & p elemosynas cōsumere & deo of

ferre & p̄ntare Numc. vj. dicitur. Kadetur nazareus

ante ostium tabernaculi. **¶** Item iste monstrat & ins

dicat cordis pietatē. Et ideo interpretat̄ uinctus & u

inctio Unde. Luce. iij. dicitur. q. Jesus uenit nazareth

f

vbi erat nutritus. q. d. Paupes in nazareth. i. in loco
 & a psona pietatis nutritum. ¶ Itē seipsum dedicat
 apud deitatem. Et iō interpretat cōsecratus vñ Judic.
 xij. Erat em̄ naz areus dei ab infantia. Et Judicum.
 xvi. dicit. Nazareus. i. cōsecratus dño sum. Talis ergo
 nazareus. i. talis cōsecratus & sanctus debet frequen-
 tari. debet honorari debet etiā exorari frequentari di-
 co per amicitia sicut de bto Petro dicitur dicitur dicitur dicitur.
 Et tu cum Jesu nazareno eras. Honorari etiā p̄ excellē-
 tiam. vt scz dicat de ipō illud Joh. xij. Jesus nazare-
 rex iudeorū. Adorari insuper per reuerentiā sicut de
 illo ceco dicitur Joh. ix. Luc. xviij. Qui audies q̄ Jesus na-
 zareus transiret clamauit dicēs. fili dauid misere-
 re mei Hec igitur sufficiant de nazareno. Nazareo.
 et Nazareth.

Nebula. Nota q̄ nebula est imp̄ssio aeris ex
 exhalationis aque & terre in terre su-
 perficie generata. Et pōt significare multipliciter in
 scriptura. Significat enim.

Turbulentiam vite presentis. Signat ergo ne-
 bula vite p̄sen-
 Affluentiam mundi labentis. tis turbationez
 Ignorantiam mentis errantis. Sicut em̄ nebu-
 Penitentiam cordis dolentis. la turbulente & debilis ē nature. ita q̄ ad calozē solis

modicū euanescit sic vita p̄sens ignoratiē & aduersita-
 tis turbine obscurat. & facilliter destruitur. & penitus
 dissipat Sicut em̄ nihil est debilius q̄ nebula. sic ni-
 hil est debilius q̄ fragilius q̄ misera vita nostra vnde
 Sap. ij. Transiret vita nostra tanq̄ vmbra. & sicut nebu-
 la dissoluat q̄ fugata est a radijs solis. & calozē illius
 aggravata ¶ Itē nebula signat mūdi labentis afflu-
 entiam Sicut em̄ nebula ē claritatis aeris obnubilati-
 ua. radiorū solariū ē interceptiua viarū & itinerū eoc-
 cultatiua Viatorū & nauigantiū est impeditiua. latro-
 nū est amica & insidiantū cōceptiua. Tpe em̄ nebulo-
 so solent latrones facili⁹ furari lupi vero oues diri-
 pere & p̄dari Sic nebula affluētie seu p̄speritatis mū-
 dane aerē cōscie solet obnubilare & obscurare p̄ igno-
 rantiam. Lumē gratie solet intercipe. Viatores & nau-
 tas ideest mortales hui⁹ mūdi a recto paradisi itinere
 solet facere deuare. Latronib⁹ id est mūdi pctōrib⁹
 lupis. i. demonib⁹ solet esse amica. & corū insidijs suf-
 fragari Cōstat em̄ de nebula mūdane p̄speritatis. q̄
 si obnubilat cor humanū. minus pōt malicia dyabo-
 li p̄cauari Et ideo ista nebula bene dicitur suis lupinis
 fraudib⁹ amitari. Ista em̄ nebula corrupta. que scz &
 segetes & vineas. animalia destruit & corūpit. Quia
 videlicet destructio p̄speritatis mundane facit ipsa
 videntibus multa mala. Et ideo. Soph. i. Dices mūda-
 ne p̄speritatis. dicitur dies nebulę et turbinis. dies tene-
 brarū & caliginis. dies tube & clāgoris. Et ideo breui-
 ter de mūdi peccatorib⁹ diuitib⁹. parū duratib⁹ & cito
 peuntib⁹ pōt dici illud. ij. Pet. ij. Vbi sunt fontes
 tenebrarū referuat ¶ Itē nebula signat mētis erran-
 tis ignorantiam. Ista em̄ nebula. i. obscuritate & igno-
 rantia est totus mūdus circūdat⁹ & obiect⁹ vñ. Eccl.
 xxij. Sicut nebula tēxi oēm carnē. ¶ Itē signat cor-
 dolentis penitentiam. q̄ vix sicut nebula facit aerē tur-
 bidum & nebulosum. est tñ q̄sq̄ pluuie generatiua.
 suūpsius exalatiua. & serenitatis in aere post suū trā-
 sitū inductiua. Sic vere cōtritūo et cōpunctio q̄n ob-
 nubilat aerez cordis nostri solet ibi generare pluuia
 lachrymationis: solet facere sursum ad deuz exalare
 suū deuoze orationis. solet etiā post suū transitū
 causare serenitatem conscientie & cordialis affectio-
 nis Et ideo nota q̄ talis spūalis nebula. id est talis
 conscientie obnubilatio est a fidelibus habenda mul-
 tiplici ratione. quia scilicet Ista est.

Hospitatrix diuini m̄stati.
 Receptatrix supne charitatis.
 Mediatrix eterne prauitatis.
 Expiatrix omnis iniquitatis.

Dico ergo q̄ i ta-
 li nebula eterna
 decitas hospitat
 Uñ dñs videtur

Reuelatrix omnis pueris status. Et conditionis
 Exoratrix eterne diuinitatis. illius nobilissi-
 mi & candidissimi piscis qui dicitur glaucus. qui s̄m
 Quidē numeratur inter numina maris De quo dic-
 cit Ps. Qd nunq̄ apparet nisi in hycine vel saltē in
 tempore nebuloso. Sic vere deus nunq̄ inuenitur ni-
 si in corde humili & contrito. vnde sicut dicitur dicitur.
 Uer in nebula fuit data a deo. Idco dicitur. Reg. viij.
 q̄ nebula impleuit domū dñi Et seq̄tur. Vñ dicit q̄
 habitaret in nebula ¶ Itē in tali nebula superna cla-
 ritas reuelatur. q̄. s. spiritus sanctus illuminat cor cō-
 tritū & nebulosum. & est sicut dicitur Eccl. i. Quasi stel-
 la matutina in medio nebule ¶ Itē per talē nebulaz
 peccati infirmitas medicatur. q̄ sicut dicitur Eccl.
 xliij. Medicina oīm dolorum in festinatione nebule
 ¶ Item per talem nebulam mentis iniquitas expia-
 tur Esa. xliij. Quasi nebula peccata tua soluentur
 ¶ Item per talem nebulam culpe peruersitas ex-
 plicatur scz per confessionem Unde Job. xxxvij. Ele-
 uabis in nebula vocem tuam ¶ Item interior p̄ ta-
 lem nebulam eterna decitas exoratur Unde Auentici.
 xvi. Positis super ignem aromatibus nebula eorum
 & vapor operuerat oraculum In altari em̄ cordis aro-
 mata bonarum affectionum igni seruide charitatis
 superponuntur. & sicut nebula contritionis in oracu-
 lum orationis eleuatur. Quia sicut dicitur. Eccl. xliij.
 Aperti sunt thesauri & auolauerūt nebule sicut aues
 &c. Vide infra de nube.

Necessitas. Necessaria. Nota q̄
 um dicitur generaliter tribus modis Signat enim
 necessitas.

Utilitatem Prima necessitas est procuranda.
 Aduersitatem. Secunda est releuanda vel ad-
 Inevitabilitatem iuuanda. Tercia est toleranda.
 ¶ Necessitas ergo procuranda est illa necessitas quā
 habemus de rebus pertinentibus ad salutē. Illa em̄
 sūme nobis sunt necessaria et vtilia. vñ. ij. Mach. ij.
 Necessariū duxi p̄ cōi vtilitate curā habere Et ideo
 sunt summo opere procuranda. Et istā petebat salomō
 Prover. xxi. Tribue tñ victui meo necessaria. s. gra-
 tias & virtutes. Eccl. xlij. Descēdite & emite nobis ne-
 cessaria. ¶ Necessitas vero subleuanda est illa quaz
 sustinent miseri in hoc mūdo. q̄ nihil aliud est q̄ ad-
 uersitas. infirmitas. infortunium vel paupertas. De
 qua Eccl. xxxix. fenerare proximo tuo in tpe necessita-
 tis. Ista est ergo necessitas miserie in qua. scz nullus
 dz alteri deficere cū etiā in ipsa oīa sunt communia.
 Quis mali & falsi amici alios optime iuuēt in prospe-
 ritate. ab ipsis tñ fugiant in necessitate. sicut dicitur Eccl.
 v. Est amicus socius mens. sed non p̄manebit in die
 necessitatis. Sed de hoc vide supra de amicitia. & de
 Adiuare. & de Aduersitate. &c. ¶ Necessitas autē to-
 leranda est illa ad quā sustinendā necessario compelli-
 mur. Quā s̄m logicos. Necessariū est qd impossibile
 est aliter se habere. Et talia q̄ sic nobis necessaria
 vel a deo. vel a natura. vel a plato. vel a casu imponū-
 tur. sunt in patiētia sustinēda. Debem⁹ em̄ facere de
 necessitate virtutē iuxta doctrinā Senecę q̄ dicit. Ni-
 bēter feras qd necesse est. Ista est em̄ extrema necessi-
 tas cui alias nō pōt occuri. Circa istā tñ nota. q̄ pa-
 tiētia q̄ habet in necessitate. est meritoria atq̄ grata.
 Ista vero necessitas quīs possit deo aliq̄liter cē gra-
 ta. nō tñ valde meritoria est & accepta. Bonū em̄ qd
 facit hō nō dz fieri ex necessitate s̄ ex voluntate. iuxta
 illud ap̄l. ij. Cor. ix. Nō ex tristitia aut ex necessitate
 hylarē em̄ datorē diligit deus. Necessitas em̄ nō h̄
 rōnē meriti sicut supponit ap̄l. s. Cor. ix. Si euāgeli-
 zauero nō habeo gl̄iam. necessitas em̄ incūbit. Ad-
 h̄ em̄ i necessitate sua hōsem sepe diligit & requirit
 qui tamē ipsum prosperitatis sue tēpore vilipendit.
 Et talibus non sunt nec grates nec gratie referende.
 Sicut. Iep̄te bene dicebat fratribus suis qui ipsum
 in necess

in necessitate sua volebat facere ducē suū. et tñ in sua prosperitate ipm̄ ciecērūt a seip̄is Ideo ipse dicit eis Judic. xj. Nōne vos estis qui odistis me. et ciecistis de domo patris mei et nūc venistis ad me necessitate cōpulsi: ac si diceret. vobis nō sunt ex hoc alique gratie referēde. ¶ Sed adhuc possem⁹ notare q̄ illa q̄ sunt vtilia et necessaria sunt cū diligētia procurāda. formica em̄ et aranea. et apes sibi necessaria puidēt et procurant superflua vero nō diligūt nec curāt. Ad denotādūq̄ illa que nobis sunt necessaria et vtilia ad salutē a nobis sunt procuranda. s. virtutes et gratia in p̄senti. et glia in futuro. iuxta illud Sc̄n. xlij. Emitte nobis necessari. ut possimus vivere. Supflua vō. s. mūdi bona non sunt curāda. nec vltra q̄ necesse ē procurāda. Et ideo breuiter nota q̄ ad salutē perpetuā obtinēdas multa sunt nobis necessaria. que sc̄z ponūtur Ecclesia. xxxij. Initiū necessarie rei vite hominis aqua. ignis. ferrus et sal. Lac panis. mel. botrus vuc. oleum et vestimētum que sc̄z necessaria sunt ad salutē. i. ad vitaz spirituale. Quia ad ipsam requiritur. Humoz compunctionis. Aqua. feruor dilectionis. Ignis. Rigor correctionis. ferrum. Splendor discretionis. Sal. Dulcor compassionis. Lac. Item necessarium est habere. Sacramentalem refectionē. Panis. .. Spirituale deuotionem. Ad. .. Adortis domini recordationē. Tuc. Paup̄esū christi nutritionē. Oleum. Honorū morū adiunctionē. Vestimentum. Omnia enī ista sunt necessaria ad salutem qz sicut illi qui ab longinquā terrā volūt itinerare vel navigare solent sibi non solum de vna imo de multis necessitatibus prouidere. Sic nos ad longinquū portū terminum navigare et itinerare debem⁹: habem⁹ nobis de predictis necessarijs prouidere et ipsa diligenti studio procurare sicut Actu. xxvij. dicit. Quod nauigantibus imposuerūt q̄ necessaria erāt. Et Thob. viij. Prepara uerūt omnia q̄ in cibis erāt iter agētibz necessaria. Nam sicut videmus q̄ apothecarij herbas medicine necessarias recolligūt et reponunt. sic et nos debemus querere et seruare que sunt necessaria ad salutē. Et iō filio thobie cōsuluit angelus q̄ quēdā maximū piscēz qui cum de fluuio deuozare volebat acciperet. qz fel coz et iccur. que essent valde vtilia et medicine necessaria referaret. Et dicit ibidē q̄ sumus illi⁹ cordis demoniū effugauit. fel vero thobie antiquozis cecitatem sanauit et illuminauit. vnde Thobie. vi. dixit angelus thobie. Coz. fel et iccur reponē hęc enī necessaria sunt ad medicinā. Piscis enim iste charissimū potest significare mihi deū qui illos qui i flumine mūdialium delictarum se balneant finaliter deuozabit. Iste igitur habet tres partes. vtz Coz. profundissime meditationis. fel seuerissime iurisdictionis. Iccur qd amare cogit. i. virtutē amantissime dilectionis. Que quidem valde sunt necessaria ad salutē. Quia sc̄z valde necessariū est videre quō coz sue consciētie et discretionis. per predestinationē alios saluat et alios dānat Quō etiā fel sue aspre correctionis in iudicio reprobos dānabit. Quō insuper iccur sue dilectionis in paradiso beatos saluabit. Si igitur a nobis volum⁹ demoniū expellere. et cordis nostri cecitates illuminare necesse est ista tria. s. coz diuine sapiētie. fel diuine iusticie. Iccur diuine amicitie et misericordie tanq̄ spūa li medicine necessaria. in nostris cordibz reponere et seruare. vnde Thob. xi. Tolle tecū de felle piscis. erit enī necessariū. Et nota q̄ necessariū est hoi habere. Patientiam firmamentum. Necesse est ergo vt Subire pestilētie nocumentū. paciētiam habeam⁹ Tenere spantie libramētū. Heb. x. Patientia Scruare sufficiētie tpaientū. nobis necessaria ē Itē vt tribulationē seu molestiā subeam⁹. vñ Thob. xij.

Quia acceptus eras deo: necesse fuit vt tēptatio probaret te Item vt tēptatiaz teneamus. vnde Eccl. vij. Non plus sapias q̄ necesse est. Itē vt sufficientiam diligamus ¶ Prouerbio. xxvij. Sufficiat tibi lac caprarū in cibos tuos et in necessaria domus tue. ¶ Sed si vis ulterius aliquid dicere de necessitate tribulationis et paupertatis: notabis q̄ est necessitas cui est Compatiendum. Subueniendum. Assentiendum. Dissentiendum. Obediendum. Aqua refugiendum. Prima est necessitas impiorum. Secūda miserorum. Tertia p̄fectorum. Quarta fatuorum. Quinta viatorum. Sexta dānatorum. deus etiā inuocatus succurrit. sicut de iusto scribitur. Ro. xij. Necessitatibz sanctorū cōcantes. De deo vō dicit. Quod clamauerūt ad dñm cū tribularētur et de ne. eorum eduxit eos. ¶ Tertia est necessitas casus et occulta dei voluntas. Ista enī est necessitas fati q̄ntz ad eam secretā. q̄ dicit esse casus et fortune q̄ntz ad eam apertam. qz. s. tali necessitati dōz hō cōsentiret et ipsam in p̄nia sustinere: sicut dicit. Sc̄n. i epla. Quod sapiēs nunq̄ indignabit: deū sequet: fatum feret: vt sic dicat hō illud Sc̄n. xlij. Si sit necesse facite quod vultis. ¶ Quarta est necessitas dāni seu inaduertētie que est fatuitas. Et ista est illa necessitas in quā fatui cadunt ex inaduertētia sua. De qua eccl. vij. quid necesse est homini maiora se querere. vñ Dan. xij. dicit de rege nabuchodonosor: q̄ necessitate cōpulsus tradidit eis da melē. ¶ Quinta est necessitas nature et immutabilitatis: sicut sc̄z est infirmitas et mors. cui. s. est libēter obediendum: sicut de illis dicit. Sap. xvij. Quod ineffugabilem sustinebat necessitatē anathemate tenebrarū ligati. ¶ Sexta est necessitas pene et eterne aduersitatis. de qua Sap. xij. Ducebat enim illos ad hunc finē digna necessitas. et. Sufficit.

Necis. Negare. Nota q̄ necare idē est qd occidere vel interficere. Necis autē idē est qd mors et iō qz de morte: interficere et etiam occidere satis dicit: trascō nec insisto maxime quia pauce sunt autoritates vocales.

Necemias fuit ille qui filios israel de captiuitate babilonis redeūtes i terrā iuda reduxit. et qui i ierlm̄ reedificauit et tēplum dñi reformauit. Interpretat autē necemias cōsolatus a domino. seu consolatio domini. Per istum ergo potest quilibet bonus pastor intelligi qui ad salutē solet peccatores reducere ecclesiaz reformare et restituere. et cōsolationem omnibus ministrare.

Negare. Nota qd ē negare. Infidelitatis. Ad dicitatis. Pompositatis. et Parcitaris. ¶ Infidelitatis est qñ homo negat deū et fides ipsius et opa. sicut sunt infideles. De q̄bus dicit. Th. ij. Si negauerimus illū et ipse negabit nos Sicut de Petro dicit. Luce. xxij. q̄ ipse negabit nos dicens. Non noui hominem istum. Tales etiā sunt hypocrite de quibus dicit. Th. j. Quō cōsententur quidez se nosse deum. factis autem negant. Et istud non deberet esse. qz nulla pena. nullo timore deberemus moueri ad dñm denegandum. Quia sicut ipse dicit. Mat. x. Quicūqz negauerit me corā hominibus negabo illum corā patre meo. ¶ Item negare mendacitatis est illorū qui semper solent veritatem negare et mēdaciū p̄ra veritatē asserere. Sicut sara negauit se dño nō risisse Genesis xvi. et. j. Job. ij. Quis enim mendat nisi qui negat. ¶ Item negare pompositatis est illud qd habent superbi qui. s. nō dignātur recognoscere pauperes cōsan

Negocium.

guineos et vicinos. Imo ipsos denegat se nouisse. siles struioni que oum dū est in fabulo non cognoscit. qz scz tales oēs illos denegat esse suos quos videt in fabulo paupertatis. Exemplo Petri qui tūc xpm magistrum suum negauit qm ipm in tribulatione esse vidit. sicut dicit Math. xiiij. Tūc de talibus pot exponi illud Job. viij. Si absorberit eum de loco suo negabit eū et dicet. Nō noui te. Quia scz qm aliquis a fortuna sua ab infortunio: de loco. i. de statu pprio absorbetur tunc pccato a suis notis et familiarib⁹ nō cognoscitur sed negatur. Itā sicut archades sm fabulā Quidij. lib. v. fabula. v. Vidēs matrē suā calistone conuersas in viā. ipam horrebat et fugiebat: et sagittis etiā impetebat. Sic et tales illos de genere suos quos videt in vltis. i. in viles et pauperes per infortunia mutatos et conuersos solent fugere et negare. et eos verbis et in proprijs sagittare. Et tales nō bene faciūt. qz. i. negādo cōsanguineos et ppinquos: negāt fidem et fidelitatem et nature etiam bonitātē. Itā dicit ap̄s. j. Thi. v. Qui suozū maxime domesticoz curā nō habz: fidē negauit et est infidelis deterior. Item negare parcitatis et cupiditatis est illud qd habēt aliqui semper in ore. qz quicquid ab alijs misericorditer et humiliter petitur. ab ipsis frontose et pteruiter denegat quod vtiqz fatetur Job se nō fecisse Job. xxxj. vbi dicit. Si negauit pauperib⁹ qd volēbāt. et si oculos vidue expectare feci q. d. Nō. Sic ergo negatio accipit vt cōiter in malo.

In bono nō negare et abnegare debem⁹ tria vitz.
Proprias voluntates. Proprias dico volūtas
Angustias facultates. Angustias dico facultates. vñ Luc. ix. Qui vult
Morias voluntates. Morias dico venire post me abneget
 semetipsum. et tollat crucem suā et sequat me. Item angustias facultates. Unde Petrus. ij. Abnegates oēm impietātē et secularia desideria. sobrie et iuste et pie viuam⁹ in hoc seculo. Itē norias voluptates. Unde de moyse legitur Heb. xj. qd moyse grādis fact⁹ negauit se esse filium filie pharaonis magis eligēs affligi cū populo dei qd tpalis peti habere iocūditatē. filia em pharaonis. i. dyaboli est carnalitas et voluptas. cuius pccato debem⁹ filios nos negare: et oēm iocūditatē criminū tpalium abhorre et afflictionē pñe eligere et amare. Itāz ergo quō negare in bono et in malo sumitur et.

Negligentia. Quamuis multa possent de negligentia inueniri exēpla qz tamē pauca sunt autoutates. ideo vide supra de diligentia. et de Exercitio vbi forte inuenies multas inuentiones. de Negligentia. Unde etiā supra de Accidia de dormire. Et si vis potes breuiter notare qd in scriptura reperitur. Negligentia

Quā iustus diligit. Primā seruat fraternā caritas
 Quē iustus corrigit. Sed scōam superna deitas.
 Quā iust⁹ negligit. Sed tertiam externa prauitas.
Dico ergo qd est quedā negligentia quam custodit fraternā caritas. Et ista est illa qua quis cōtenmit et negligit pro amico suo penā tribulationē et damnū. de qua dicit. prouerbi. xij. Qui negligit damnū ppter amicū iustus est. Itē est negligentia quam ostēdit superna veritas. Et ista est illa qua deus negligit pctores. ipsozqz indurari et psperrari in peccatis suis pmittit. Heb. viij. Nō pcrimāserūt in testamēto. Nō custo dierunt mādāta mea. et ego neglexi eos dicit domin⁹. Exemplo aquie. que scz pullos suos degeneres solet de nido suo eijcere et tāq alienos negligere. Illos aut quos secū retinet solet cū vnguib⁹ ad aspiciendū solē cōpellerē et arcere. Itē est negligentia quā impedit externa prauitas. et ista est illa quā habēt generaliter oēs mali qui scz ad bona faciendū sunt negligentes et pigri siles elco alias felcho monstro marino qd super oia aialia graui somno opprimif. Si quis etiam pinulam eius dextrā capiti supposuerit: statim foriter dormiet et iacebit. significans. i. illos qui pcc alijs sunt negligentes et dormitētes. Quia reuera corū pinnulis id est corū documentis et exēplis alijs somnolēti et

negligentes sūt. Isti etiaz sunt sicut litargici qui moriuntur dormiendo. vel etiam sicut veneno aspidis vel opio potati. De quibus dicit Prouer. xij. qd pigredo inmittit soporē et anima dissoluta esuriet. Qui custodit mādātū custodit aīam suaz. et qui negligit vias suas mortificabitur. Et aduerte qd quidā p superbiāz sunt negligētes in bono. sicut sunt illi qd dedignant facere bonū figurati i rege. Dzia. ij. para. xxvj. vbi dicit. qd cū roborat⁹ eēt eleuatū est cor ei⁹ in interitū suū et neglexit dñm. Tūc nota qd mali negligūt et cōtenmunt.

Medicinam vere scientie.
Disciplinam vere iustitie.
Officinam summe clementie.
Libitinam mortis tristitie.
Proserpinam summe leticie.

Isti igit negligūt et cōtenmūt vere sciētie medicinā. i. sacra scripturam et verba et mādāta diuina. De quib⁹ Sc̄n. xlij. Quare negligitis: audiui qd triticū uenūdet in egypto. triticū dico scripturam. vñ Deut. viij. Obserua et caue ne qm obliuiscaris dñi dei tui et negligas mādāta eius. Itē isti negligūt sacre iustitie disciplinam. Sap. xij. Neglexerūt iustitiam et a dño recesserūt. sapientiam et disciplinā qui abicit infelix. Et prouerbi. j. De sperstis oīe cōsiliū meū. et increpationes meas neglexistis. cōtra illud Heb. xij. Noli negligere disciplinam domini. Itē isti negligūt celestis patrie officināz figurati scz Math. xxij. vbi illi neglexerūt prandium paratū abierunt. Alius in villā suā: alius in negociationem suam. De libitina etiā mortis et etiā de proserpina que fuit dea et regina sm fabulas. i. de reuerētia maiorū: quas scz fatui negligunt dic qd si deū mortem et dños superiores negligūt aut horrēt: ipos nō debite timēt. Si enim eos debite timerēt nunq ipsos neglexerent vel horrerent. Quia sicut dicitur eccl. vij. Qui timer dñm nihil negligit. Itā ergo de Negligētia susficient. Tūc de Accidia.

Negociū. Negociari.

Cū negociū accipi possit pro quocūqz opere vel tractatu. Possumus notare qd sicut opatio in bono sumit⁹ et in malo ita est negocium scz. **Vitiosum** Vitiosum est negociū moralis bonitatis. Et sic negociatio nihil aliud est qd in bono occupatio virtutum et gratiarū: aquisitio: labor: diligentia et bona operatio. vnde prouerbi o. xxxj. De forti muliere dicit qd ipsa gustauit et vidit qz bona est negociatio ei⁹. ideo sequit. Quā manū suā misit ad fortia et digiti eius apprehēderūt fūsum. **Sōm** Som est negocium idē est qd peccatū. et negociatio nihil aliud est qd mala malozū in malo occupatio. de quo Job. ij. Noli te facere domū patris mei domū negociationis. Tunc enim in domo ecclesie mala negociatio efficit. quādo homo dyabolo aīam suaz vendit. et peccata et vitia acquirat et mercatur. **Vitiosum** Vitiosum etiam negociū pot dicitur negociū vel negociatio mūdialis. qz. ista: distribuit a dei seruitio cor humanū: et est causa multozū criminū et culparū. Sicut enīz lepus directe currēs versus vallem statim cadit. Sic homo directe currēs et anhelās ad huius vallis negociationē ministrandā cadit facilliter in peccatū. Et ideo sicut lepus non libēter currit versus vallem. Sic nec homo ad huius mundi negociā anhelare debz ne forte in peccatū labatur. quoniam mo debet dicere illud Deut. j. Non possum solus vestra negocia sustinere. Quia sicut dicit apostolus. ij. Thimo. ij. Memo militans deo implicat se negocijs secularibus. **Tertium** Tertium est negocium infernalis penalitatis. Et de hoc supponitur illud. Acc. xij. Misesunt negociatores vniuersa venalia foras hierusalem negociatores em sunt demones. qui scilicet foras hierusalē celestem mittunt animas damnatas que apud dyabolum sunt venales. Et istud est negocium de quo dauid dixit in ps. Non timebis a timore nocturno. a sagitta volante in die a negotio per ambulante in tenebris.

nebris. ¶ Quartū vero negociū est eternalis felicitas. Et illud est negociū glorie beatorū. De quo ¶ Pro uerbio. ij. Melior est acquisitio eius negociatōe argēti et auri. et oīa que desiderant huic nō valēt comparari. ¶ De negotio ergo bonorū operū et virtutū qd̄ nihil aliud est q̄ bonū exercitiū seu labor. ¶ Possūm⁹ dicere q̄ sicut fidelis procurator solet negocia sibi commissā diligenter et fideliter exercere. Sic cū negociū salutis nostre sit a deo nobis commissum. iuxta illud. Luc. xij. Negociamini dum venio. vnde dic q̄ ipsum debemus pro posse nostro diligenter et utiliter procurare et ut ad nos videatur dirigi illud. Sc̄i. xxxij. Negocientur in terra que spaciofa et lata cultoribus indiget. Ubi nota q̄ nos debemus spūaliter negociari. p̄pter tria scilz. ¶ Propter fructus plenitudinem et scilz ibi est terra que est fructifera. ¶ Propter situs amplitudines qz scz ipsa est spaciofa et lata ¶ Propter actus sanctitudines. qz. s. nos debemus esse cultores. ¶ Primo igitur negociemur. qz ad hoc debz nos monere fruct⁹ et premij plenitudo. In terra inquit. Nam sicut mūdi negociatores sunt ceteris hominib⁹ ditiores et diuitiarum fructibus pleniores. Sic vere illi qui in virtutibus et bonis operibus negociantur. fructib⁹ eterne glorie finaliter replebuntur. qd̄ ostēditur cum dicitur qd̄ ista negociatio sit in terra. Negociētur inquit in terra Terra vero solū est clemētum fructiferum. in quo notatur q̄ tales negociatores fructū eterne glorie consequent. Sic enim d̄ in ps. Terra dedit fructum suū ideo dicitur Mat. xij. Simile est regnū celorū homini negociatori querētī bonas margaritas. q. d. homo qui in virtutib⁹ negociat margaritis eterne glorie se replendū letatur. Negociari ergo nos admonet fructus et premij plenitudo. ¶ Secūdo dico q̄ negociari nos admonet sit⁹ et spaciū aptitudo. Spaciofa inquit et lata. Sicut enim homo libentius negociat et operatur quādo loci aptitudo suffragatur. sic qz nos habemus locum aptū: spaciosum et latum scz statū ecclesie militantis. cōgruum est ut negociemur. et q̄ bonis operibus occupemur. ¶ Post mortem enim non habemus locum spaciosum sed locū ita periculosum et artus q̄ negociandi nō dabitur nobis locus. Sicut enim dicit Eccles. viij. Omni negotio tēpus est oportunitas. M̄ scz tempus negociandi a deo est nobis concessum dū durat latitudo status militantis ecclesie et spaciū huius vite. Luce. xij. Negociamini dum venio. ut gratias referens deo de tā lata spaciositate. dicā illud ps. Stratiisti in loco spaciofo pedes meos. ¶ Tertio dico qd̄ negociari nos admonet act⁹ et officij sanctitudo cultoribus inq̄r. Colere em̄ nosmetipsos per penitentiā et laborē. est actus sanctitudinis et virtutis. iuxta illud apli. j. Cor. iij. Dei enim sum⁹ adiutores. dei agricultura estis: dei edificatio estis. Et ideo in tali negotio oportet laborare. et circa hec negociari debemus. Celsitudinem contemplationis. Puleritudinem conuersationis. Magnitudinem operationis. Multitudinem miserationis. De negotio p̄tēplatiōis pot̄ exponi illud. Ezech. xxxij. Cedros quoqz habuerūt in negociatōe sua. Cedr⁹ em̄ alta significat cōtemplationē. De negotio cōuersationis pot̄ exponi illud ibidē. Qd̄ negociator tu⁹ in multitudine operum et in lanis coloris optimi. De negotio vero operationis dicit ibidē. Negociator tuus propter multitudinē operū De negotio aut̄ benignitatis et miserationis potest dici ibidē. Negociatores manus tue cum agnis. arctibus et hedis. Ista em̄ aialia que valde sunt mitia et benigna. virtutē benignitatis possunt designare. in qua nos debemus multipliciter exercere. Sed heu quia pauci sunt hodie qui in predictis virtutibus negociantur quinimmo proculdubio quasi totus mundus negociatur in vitijs et peccatis. Ideo possūmus dicere qd̄ dyabolus habet hodie negociatores et mercatores qui in nundinis huius mundi

di exercent negociavitiozum. Et isti sunt scilicet
 Cumulati prosperitate. ¶ Primi sunt vsuris et diuitijs ampliat. D
 Effrenati crudelitate.
 Humectati carnalitate. ¶ Ista figurantur
 in cartaginensibus qui in mercato tyri mercabantur
 De quibus d̄ Ezech. xxxij. Cartaginenses negociatores tui in multitudine multarū diuitiarū. argēto. ferro. stamno. et plumbo. repleuerūt nundinas tuas. Cartaginenses em̄ interpretantur ciues solēnes. Et isti sunt vsurarij qui ad literā in nundinis huius mūdi proponunt diuitias et metalla. ¶ Secūdi sunt superbij et scuitijs inflāmati. figurati i damasco de quo dicitur ibidē. Damascen⁹ negociator tu⁹. qz scz damascen⁹ interpretatur sanguinē bibens. qz scz talis per crudelitatem et rapinam bibit et haurit sanguinē. i. substantiam aliorum. ¶ Tertij sunt luxurijs atqz delicijs inquinati. figurati in syris de quibus dicitur ibidem. Syrus negociator tuus. Syrus enim interpretatur humect⁹ significans deliciosos et carnales qui semper volūt in humorū et immundiciarū negocijs occupari. Sed qd̄ procerto ciuitati tyri que interpretatur angustia. i. ciuitati huius mūdi que in luminis est angustijs p̄stituta loquit̄ p̄pheta ezechiel dices ibidē. In negociatōe tua repleta es. et glorificata nimis in corde maris. Et sequit̄. Cētus auster p̄triuuit te. Et in si. ca. d̄. Ad nihil lum redacta es et non eris imperpetuū. Quia p̄certo charissimi ciuitas huius mūdi que per tot malas negociationes. delicijs. diuitijs et eminentijs glorificatur et repletur. finaliter austro mūdane p̄speritatis cōteretur et ad nihilū reducef. Et breuiter de mundi negociatoribus et mercatoribus potest notari q̄ ipsi. Iniquitatis scētent horrozibus. Obscuritatis pallent erroribus. Carnalitates scētent fetozibus. Prosperitatis nitent honozibus. Sed in fine penaltatis squalent terrozibus. Dicā ergo q̄ negociatores seu mercatores hui⁹ mūdi iniquitatū fedātur horroz. vñ Ezech. xxxij. In multitudine negociationis tue repleta sunt interiora tua iniquitate. Iste isti obscuritātū cecātur errore. Esaie. xlvij. Negociatores tui ab adolescētia sua vnusquisqz in via sua errauerūt. Ite isti carnalitatū maculant fetore. Ezechie. xxxij. In multitudine iniquitatū tuarū polluisti sanctificationē tuā. Ite isti p̄speritatū seu p̄positatū cumulatū honore Eze. xxxij. In negociatione tua multiplicasti tibi fortitudinē. et eleuatus est cor tuum in robore tuo. finaliter tamē isti penaltatū grauabunt terroz. s. in inferno. de quo. Apoc. xvij. d̄. Babiloni. i. mundo vna hora venit iudiciū tuū. negociatores tui flebunt atqz lugebunt. In bono ergo et nō in malo debem⁹ negociari. ut possūm⁹ nō tēporalib⁹ scz eternis diuitijs āplari. Hec ergo de negotio sufficiāt

Memo. Nota q̄ nemo est nomē negatiuū sicut null⁹. Itā quicqd̄ signat et ponit: nemo tollit et deponit. Unde nemo idē est qd̄ nō hō Et ideo nemo signat peccatorē qui dicit cum ps. Ego sum vermis et nō homo opprobriū hoīm et abiectio plebis. Et breuiter istud nomē nemo pot̄ mihi significare defectus hominis tā naturales q̄ inozales. Notādū ergo q̄ in hoīe et maxime in peccatore est et inuenitur.

- Duricia impietatis.
- Maldicia proteruitatis.
- Carentia nobilitatis.
- Stulticia verbositatis.
- Spurcicia carnalitates
- Fluentia mortanitates.
- Ignorantia obscuritatis.
- Indigentia crudelitatis.
- Habz igit̄ hō impietatis incōpassionē. qz. s. hodie homines ita parci et duri sunt qd̄ nemo est qui velit alij misereri. vñ verificaf illud Ero. x. Tribus dieb⁹ nemo vidit fratrem suū. Sicut em̄ fabulat Qui. Primi hoīes qui fuerūt post diluuiū creati facti fuerūt de lapidib⁹

ad preces deucalionis. Et propter hoc sicut dicit. nos sumus naturaliter duri. incompatientes quasi de materia dura procreati. Et inde est qd nemo vult hodie alteri compati vel alteri misereri. Nam sicut Luce. ry. dicitur. Pauper ille filius cupiebat saturari de silijs quas porci maducabant et nemo illi dabat. Ita qd quilibet pauper potest modo lamentabiliter dicere illud. Daniel. r. Nemo est adiutor meus. Quia procerito sicut Eccles. iij. dicitur. Uidi caluias que sub sole geruntur. lacrymas innocencium et consolatore in neminem. Sic ergo dico qd homo habet impietatis incompationem. Item dico qd homo habet pteruitatis obstinationem. Multi enim sunt hodie ita proceriti et obstinati. qd nec deus tribulationibus. nec prelatis correptionibus. nec predicatorum monitionibus. nec natura infirmitatibus nec fortuna calamitatibus possunt eos corrigere vel domare. vel ad bonum aliquod inclinare. Quia sicut dicitur Eccles. vij. Nemo potest corrigere quem deus despererit. Tales enim habent naturam adamantis quam nullus lapis seu ferrum potest frangere vel domare. figurati in illo de moniaco. Mar. v. qd nec ligari poterat vel domari ita qd de talibus pprie potest dici illud qd de nabal. dr. j. Reg. rrv. Nam ipse est filius belial ita vt nemo potest sibi loqui. Habet ergo homo peccator pteruitatis obstinationem. Item hz homo nobilitatis abdicationem. Homo enim a natura est vilis pditionis qz vix ex vili materia factus. in vili loco portatus. in vili loco genitus in vili loco nutritus. in vili loco sepultus ad vilem materiam redactus. Et de hoc dr. Sap. vij. vbi post multas vilitates conditionis humane quas ibi enumerat dicit. Nemo ex regibus aliud habuit initium. et multo fortius nemo ex popularibus. Item habz homo peccator verbositas in indiscretionem. vñ Hier. vij. Attendendi et auscultandi. nemo qd bonum est loquitur. Item hz carnalitates iniquitates. qz sicut Eph. v. Nemo vnqz carne suaz odio habuit. Item hz mortalitatis in durationem qz sicut dicitur. Eccles. ix. Nemo est qui semper viuat. et qui huius rei habeat fiduciam. Item hz obscunitatis excecationem. vñ Mar. xij. De die autem illa et hora nemo scit. Et Joh. j. Deum nemo vidit vnqz et Mar. xj. Nemo nouit filium etc. Item hz credulitatis ebrietationem. quia sicut dr. Abacuc. j. Opus ego facio quod nemo credet cum narrabitur Ecce ergo quod per nemo signantur omnes male conditiones humane. In bono vero potest accipi et signat negationes alicuius mali. Unde nota qd homo potest habere.

- fraternam caritatem.
 - Verbalem veritatem.
 - Firmam credulitatem.
 - Longam eternitatem.
 - Nullam sollicitatem.
 - Adnam stabilitatem seu loganimitatem.
- Et tamen oia ista possunt pbari p nemo. De fraternam enim caritate dr. j. Cor. r. Nemo qd suum est querat sed qd alteri. De verbali veritate dr. j. Cor. rj. Nemo in spiritu dei loquens dicit anathema Iesu. De firma credulitate dr. Eph. v. Nemo vos seducat in manibus verbis. De logano durabilitate seu stabilitate dr. Joban. rrvj. Gaudium vestrum nemo tollet a vobis. De nulla cura seu curiositate sollicitate dr. i. Thim. ij. Nemo militas deo implicat se negocijs secularibus. De pferantia seu loganimitate dr. Luce. ix. Nemo mittens manus ad aratrum et aspiciens retro. aptus est regno dei. Ista ergo sufficiat de nemine. qz inter centum nemines non inuenitur vnqz bonus homo. Vide infra de Nullus. Et tñ quada truffam semel de nemine recolo me vidisse vbi. s. nemo fuisse quida valles homo supponebat et vbi de ipso sicut de quoda solim martyre icgeda notabilis tractabat. Hic est qd transfatorie de nemine possumus multa loq. Item igit qd dñs Nemo fuit quidam.
- Mobilissimus impator.
 - Benignissimus consolator
 - Seuissimus castigatoz.
- fuit igit dñs Nemo impator nobilissimus qz sicut dr. Sap. vij. Nemo

prudētissim⁹ pdicator.
 Potētissim⁹ ppugnator
 Sagacissim⁹ famulator
 Subtilissim⁹ cōtēplator.
 Astutissim⁹ explorator.
 Occultissim⁹ operator.
 Audacissim⁹ debellator.
 Generosissim⁹ equitator.
 Agilissim⁹ adulator.
 Diligētissim⁹ pcurator
 Excellētissim⁹ dñator.
 Et ideo dicit Eccles. iij. Uidi lacrymas innocencium et consolatore nemine. Item iste fuit castigatoz seu rissim⁹. Nam illud demoniacum indomabile de quo loquitur Mar. v. Nemo poterat domare. vt dicit ibidem. Quia sicut dr. Eccles. vij. Nemo potest corrigere quem deus despererit. Item iste fuit pdicator prudētissim⁹ Quia sicut dr. Joh. vij. Nemo de xpo palam loquebatur. Et Hier. vij. Nemo qd bonum est loquitur. Item fuit ppugnator potētissimus. Nam iste ita fortis fuit et potes qd etiā dño resistebat. vñ dr. Judith. rrvj. Adonay dñe rex quem superare nemo potest. Item iste fuit famulator sagacissimus qz. f. iste. nō solūm dño poterat famulari immo duobus vel pluribus seruebat. sicut dicitur. Math. vj. Nemo potest duobus seruire. Item iste fuit cōtemplator subtilissimus. Iste enim nouit oia preterita et futura. Deū enim cōtemplabat. qz sicut dr. j. Joh. iij. Deum nemo vidit. futura autē picebat. Tñ etiam de die iudicij dr. Math. xxij. qd de die illa hora nemo scit. Et nec mirū euz ipse esset ppheta. Quia sicut dicitur. Luce. iij. Nemo propheta accept⁹ est in patria sua. Item iste fuit explorator seu periculator astutissimus. qz etiā christū de suis proprijs operibus inquirebat. Volebat enim scire vñ veniebat et quo ibat. Tñ Joh. rrvj. Nemo interrogat me quo vadis. Item fuit opator occultissim⁹ nō ei erat sicut thypocrite qui in publico faciunt opera sua: sed dñs nemo in occulto faciebat bona opera sua. vñ Joh. vij. Nemo in occulto aliquid facit. Item iste fuit debellator audacissim⁹ quia etiā xpm in manibus ausus fuit accipere violēter. Joh. vij. Nemo in eum misit manus. Et merito. qz cognatus suus nondū venerat hora eius. De aplis etiā dicitur. Actū. v. Quis nemo audebat se iugere eis. Et merito qz iste erat strētissimus miles. vñ dr. i. Thim. ij. qd nemo militas deo iplicat se negocijs secularibus. Item iste fuit equitator gratiosissimus. Quia scilz iste equitabat super vnū pullū asine. sicut dicitur. Luce. rix. et Mar. xj. Inuenietis pullū asine alligatū super quem nemo hominū ascendit. Item iste fuit adulator agilissimus. qz sicut dr. Joh. iij. Nemo ascendit in celū. Item iste fuit procurator diligētissimus qz scz ipse nō verecū dabatur ponere manū ad negocia familiaria. Quia sicut dicitur Mar. ij. Nemo intravit in nouū in vitre veteres. et non solū in domo: sed etiā in agro. qz sicut dr. Luce. ix. Nemo mittens manū suaz ad aratrum aspiciens retro Et breuiter vt concludamus Item fuit dñator excellentissimus qz sicut dicitur Luce. vij. Mar. inter natos mulierū nemo est Ipse enim erat dñs dñantiū et rex regū. vñ Deut. rrv. dr. pplo dñi Dñaberis nationibus plurimis et tu nemo dñabit. Et hec de bono nemine gra solaciū dicta sufficiant.

Nemus. Nota qd nemo cū sit ymbrosus ramus sum. solitariū et secretū ab hoibus raro habitatum. seris et auibis assuetū. Potest significare multiplex in scriptura. Signat enim in malo. Ambrosij vitiolorum. Statum mundanorum. Locum inferorum. Primo dico qd cultus et ritus vitiolorum nemori comparantur. eo qd semper ymbrosam secretam et tenebras querunt nunqz videri ab hominibus delectantur. Et hoc satis figuratur in scriptura vbi dicitur quod ara et altaria ydolorum semper in nemoribus edificabatur et in ymbros.

in vmbis nemorū inmolabatur. Quia reuera pcta que nihil aliud sunt q̄ demonū sacrificia. semp volūt in vmbra fieri. et in secretis nemorū inmolari. Un̄ de ydololatriis dicit Ezech. 17. Quō ipsi viderūt oēm collē excelsū. et oēm lignū nemorosū. et inmolauerunt ibi victimas suas etc. Et ideo Iudicij. vj. dī gedoni. Destruis inquit aram baal et nemus qd̄ circa arā est succide. ¶ Secundo dico q̄ nemus signat statū mundanorum quorū vmbra et eminentia feris et auibus. i. malis et superbis placet. hoibus ho. i. rōnabilib⁹ per sonis nō. sicut de illo pessimo dicitur. Ezc. 17. Et ecce assur quasi cedrus in libano pulcer et frōdibus nemo rosus. excelsusq̄ altitudine etc. Et reuera in tali nemore. i. in vmbra diuitū mundanorū habitāt fere. i. mali familiares et ibi sunt etiā multa mala. iij. Reg. xvij. fecerunt sibi statuas subter oīm lignū nemorosū.

¶ Tertio q̄ nemus signat locū inferorū ibi enim est vmbra caliginis sempiternic. et ibi aues et fere habitāt infernales. Un̄ Eze. vj. dicit dñs de dānatis. Subtus oīm lignū nemorosū extendā manū meā super eos et dabo terrā eorū in desolationē. ¶ Sed si vis in bono significato dicere dic q̄ est dare nemus

B

Interius. Nemus interius est p̄scia. vbi. s. ym
Exterius. bia et refrigeriū diuine gr̄e et aues di
Superius uine laudis et leticie. et fere asperita
tis et iusticie abundāt vt scilicet de illo dicit possit illud
flu. 17. Centoria tua israel vt valles nemorose vt
borti iusta fluuios irrigu. ¶ Nemus exterius est re
ligio vel ecclesia. Ibi enim sunt aues id est. viri contē
platiui fere. i. viri actiui secretū solitudinis. i. vmbra
oīm̄s humilitatis. et refrigeriū suauitatis. Un̄ de tali
nemore pōt dicit illud. Gen. 22. Abraam plātauit ne
mus in berfabee. ¶ Nemus superius est celi curia.
Ibi enī est locus eternū refrigerij locus iubilantis
gaudij et locus quietis et solaciij. Unde istud videt esse
nemus vbi rex assuerus iussit preparari conuiuij. In
vestibulo horti et nemoris Hester. j. Istud enim est ne
mus vbi sancti post mortem sepeliuntur. sicut de Saul
et ionatha legitur. j. Reg. 17. q̄ ossa eorū sepelierunt
in nemore iabes. Et sic igitur patet quomodo nemus
suntur in bono et in malo.

Neomenia. Nota quod neomenia apud iu
deos erat festū qd̄ fiebat in no
uitate lune. et principio n̄sis lunaris dicta scz a neos
quod nouū et menos quod est luna. igitur dico q̄ ista
potest significare. festum

A

Interne solēnitatis. Internā solēnitatē cōsti
Supne felicitatis. tuit nouitas gr̄e. quādo
Supne natiuitatis. s. luna. i. defectuosa p̄scia
Eterne p̄speritatis. per p̄niam et gr̄am inno
uatur. De qua. j. Esdre. iij. Ancomencia: alia lsa. A pi
mo die septimi mēsis ceperūt hostias offerre. Septi
mus enī mēsis signat p̄nīe statū in quo delectur septem
narium vitiorū. et introducūt septenariū virtutum.
Eternā felicitatē p̄stituit nouitas glorie Ista enī luna
id est aīa eternaliter renouatur. De qua dī in ps. Buc
cinare in neomenia tuba. in insigni die solēnitatis ve
stre. Supernā natiuitatē. s. xp̄i cōstituit nouitas natu
re. de qua. j. Mdacha. x. dī. q̄ dies remissionis erant so
lennes. et sabbata et neomenie. Externam asperitatē
constituit nouitas seuyannitas nature. De qua dicitur
Esa. j. Neomeniam et sabbatum et festiuitates alias
non feram. etc. Sufficit.

Nepos Nepotes. Nota q̄ nepos cui
sit filius filij vel fra
tris in linea descendenti. semp significat dilectionē.
Subiectionem. Successionē. Nepotes enim a parens
tibus diliguntur. Parētib⁹ subijciuntur. Parēnti
bus succedūt et eis substituitur. Videt ergo qd̄ per
nepotes intelliguntur boni subditi. qui deo et sanctis
sunt dilecti. prelati et maioribus subiecti et tandem ad
hereditatem eterne glorie sunt prouecti. vnde de istis
dicit Eccl. 17. Cum semine eorū perseverāt bona

A

hereditas sancti nepotes illorū et semē eorū in testa
niēto stetit. ¶ De malis vero nepotib⁹ subditis et suc
cessoribus pōt notari q̄ isti sunt. Nequiciarū imitato
res. Diuitiarū deuoratores. vlt appetitores. Vite sugne
nō successores. Adortis eterne toleratores. Isti igitur
sunt malorū imitatores. iij. Reg. xvij. Nepotes eorū
sicut fecerūt patres sui ita faciūt. Itē sunt mundi bo
norū appetitores. Job. xvij. Nepotes eius nō satū
rabuntur. Itē sunt vite beate non successores. Eccl.
17. Nepotes impiorū nō multiplicabūt ramos. Itē
sunt mortis p̄petue toleratores q̄ sicut dī. Ero. 17. iij
Deus reddit iniquitatē patrū filiis et nepotibus etc.

Heptalim. interpretat habitatio vel cōpatio
siue p̄cetes eos. seu etiā implica
tio. vel cōuersatio. seu dilatauit me dñs. aut dilatio
mea pone prout volueris: quia transco.

Nequando. neforte. Nota q̄ iste ne
gatiōes cōposi
te nequādo scz et neforte. semp vident inuicre aliquas
incertitudine vel timorē. Et q̄ timor et dubitatio quā
doq̄ est bon⁹ quādoq̄ mal⁹. Dicamus primo de bono
timore. Et sic dicem⁹ q̄ iustus quandoq̄ dubitat De
Dei iusticia ne puniat. Timeat ergo iustus dei
Dei noticia ne fugiat. iustitiā ne puniat Deu.
Adūdi derisioe ne seuiat. vj. Non ibitis post deos
fidei p̄fusione ne veniat. alienos. q̄ deus emula
tor in medio tui. nequādo irascat furor dñi dei tui con
tra te. et auferat te de medio terre. Itē timeat dei noti
ciam ne fugiat. Deut. viij. Obserua et caue neq̄s obli
uiscaris dñi dei tui et negligas eius mādata et iudicia
Itē timeat malorū derisionē ne seuiat ps. Nequando
supergaudeāt mihi inimici mei. dū p̄mouētur pedes
mei super me magna locuti sunt. Itē timeat fidei cō
fusione ne veniat seu accidat ps. Nequādo dicant gen
tes vbi est deus eorum. et innotescat in nationibus cor
ram oculis nostris. ¶ De neforte vero potes plenus
dicere q̄ plures sunt autoritates. Et sic notabis qd̄ in
scriptura reperitur. Neforte quod spectat.

B

Ad deum cōmīnantē. p̄rimo ergo dicam⁹ q̄
Ad iustum formidantē. istud aduerbiū negati
Ad prelatū docentē. uum neforte p̄tinet ad
Ad impiū torpentē. deū mala cōmīnantem
Un̄ ipse est qui dicit p̄cōtib⁹ Esa. 17. iij. Et nūc noli
te illudere. neforte p̄stringant vincula vestra. Et illud
Hiere. 17. Eruite vi oppressum de manu calūniātis.
neforte egredias vt ignis indignatio mea. et succenda
tur et nō sit qui extinguat. ¶ Secūdo dico q̄ istud ne
forte pertinet ad iustū iuste formidantē. Iust⁹ enī me
rito timet neforteyeniāt sibi mala. Et ideo iste est qui
timet dei seueritatē ne per eam dānetur. Culpe mali
gnitatem ne per eam sedetur. p̄cne crudelitātē ne in
ipsa ligetur. De dei seueritate patz. Hiere. x. vbi iust⁹
dicit ipsi deo sic. Corripe me domine veritatem in iu
dicio et nō in furore tuo neforte ad nihilū reducas me.
De culpe vero malignitate patet Thob. iij. vbi Tho
bias cecus dixit de agno ad comedendū sibi oblato.
Videte inquit neforte furtiuus sit. et Job. j. dicit. q̄ ip
se sacrificium pro filiis offerebat dicens. Neforte pec
cauerit filij mei. etc. De pene vero crudelitate dicitur
Amos. v. Querite dominū et viuite. neforte comburas
velut ignis domus ioseph. et deuorabit et non erit
qui extinguat. et Sc̄i. iij. dixit eua serpenti. De ligno
quod est in medio paradisi precepit nobis deus ne co
mederemus et ne tangeremus ne forte moriamur.

B

¶ Sed tertio dico quod istud aduerbiū neforte per
tinet ad prelatū seu etiā ad scripturam digne con
sulentem seu docentem Et sic nota q̄ scriptura inter
dicat homini cuncta mala. et hoc neforte et hoc contin
gant pericula seu damna. Dicit enim.
fuge mali consortia neforte fias similis.
Custodi tua propria: neforte fias sterilis.
Serua caute consilia: neforte sis risibilis.
Neprime vana gaudia neforte sis odibilis.

C

¶ Nota q̄ iste ne
gatiōes cōposi
te nequādo scz et neforte. semp vident inuicre aliquas
incertitudine vel timorē. Et q̄ timor et dubitatio quā
doq̄ est bon⁹ quādoq̄ mal⁹. Dicamus primo de bono
timore. Et sic dicem⁹ q̄ iustus quandoq̄ dubitat De
Dei iusticia ne puniat. Timeat ergo iustus dei
Dei noticia ne fugiat. iustitiā ne puniat Deu.
Adūdi derisioe ne seuiat. vj. Non ibitis post deos
fidei p̄fusione ne veniat. alienos. q̄ deus emula
tor in medio tui. nequādo irascat furor dñi dei tui con
tra te. et auferat te de medio terre. Itē timeat dei noti
ciam ne fugiat. Deut. viij. Obserua et caue neq̄s obli
uiscaris dñi dei tui et negligas eius mādata et iudicia
Itē timeat malorū derisionē ne seuiat ps. Nequando
supergaudeāt mihi inimici mei. dū p̄mouētur pedes
mei super me magna locuti sunt. Itē timeat fidei cō
fusione ne veniat seu accidat ps. Nequādo dicant gen
tes vbi est deus eorum. et innotescat in nationibus cor
ram oculis nostris. ¶ De neforte vero potes plenus
dicere q̄ plures sunt autoritates. Et sic notabis qd̄ in
scriptura reperitur. Neforte quod spectat.

B

Tempera potus vitia ne forte sis da mnabilis.
 Tolle cuncta ficticia ne forte sis culpabilis
 Cesset a te superbia ne forte ruas humilis.
 Longe sis a potetia ne forte cadas flebilis.
 Caue carnis solatia ne forte fias debilis.
 Tene lingue colloquia ne forte fias labilis.
 Dico ergo q̄ fugienda sunt mala cōsortia ne forte sim
 similes. Prouerb. xxij. Nō ambules cū homine furio
 so ne forte discas semitas eius. ¶ Itē custodiēda sunt
 bona nostra ne forte simus steriles seu pauperes. pro
 uerb. v. Ne des alienis honorē tuū. ne forte impleatur
 extranei viribus tuis. et labores tui sint in domo alic
 na. vt dicat illud. Math. xxv. Ne forte nō sufficiat nob̄
 bis et vobis. ¶ Itē seruāda seu celanda sunt caute cō
 silia ne sim⁹ derisibiles. puer. xxv. Secretū extraneo
 ne reuelas. ne forte insultet tibi cū audierit et reprobra
 re non cesset. Et eccli. viij. Non omni homini cor tuuz
 manifestes. ne forte inferat tibi gratiā falsam et conui
 ciet tibi. ¶ Itē reprimēda sunt inepta gaudia ne for
 te fiamus deo odibiles. prouerbio. xxij. Cū ceciderit
 inimicus tuus ne gaudeas. et in ruina alterius nō le
 tetur cor tuū. ne forte videat dñs et displiceat ei. ¶ Itē
 temperanda sunt potus vitia ne forte contingāt casus
 damnabiles. prouerbi. xxxij. Noli regibus dare vinuz
 quia nullū secretuz vbi regnat ebrietas ne forte bibāt.
 et obliuiscātur iudiciorū. et mutēt causam filiorū pau
 peris. Et Luc. xxij. Attēdite vobis ne forte grauent cor
 da vestra crapulaz ebrietate et curis huius vite. ¶ Itē
 tolerāda sunt cuncta ficticia ne forte dicamur falsi vel
 fictiles. vnde ecclesiasti. j. Ne fueris hypocrita in con
 spectu hominū. ne forte cadas et adducas aie tue inho
 norationē. ¶ Itē euacuāda est omnis superbia. ne for
 te ruamus ad status humiles. Eccli. vj. Ne extollas te
 in cogitatione anime tue sicut taurus. ne forte elidat
 virtus tua per stulticiam. ¶ Item fugienda est omnis
 potentia ne forte ducamur ad casus flebiles. vñ Eccli.
 vij. dñ. Non litiges cū hoīe potēte. ne forte incidas in
 manus illius. ¶ Item abhomināda sunt carnis sola
 cia ne forte fiamus viles et debiles. Eccli. ix. Ne respic
 cias mulierē multiuolā ne forte incidas in laqueis il
 lius cū saltatrice ne affiduus sis nec audias illam ne
 forte pereas in effigie illius. virginē ne cōspicias ne
 forte scandalizeris in decore eius. ¶ Itē cōtemperan
 da sunt lingue colloquia ne forte dicamur stultivl mo
 biles. Eccli. xxvij. Verbis tuis facito stateram et fre
 nos ori tuo rectos et attende ne forte labaris in lingua
 et cadas in conspectu inimicorum insidiantium tibi.
 ¶ Patz ergo quō ista dubitatio ne forte pertinet ad scri
 pturam rite consulente. ¶ Quarto vero dico quō q̄nos
 ne forte spectat ad impiū vane metuētes. Ad ali enī se
 pissime trepidāt vbi nō fuit timor dicendo. Ne forte
 accidat hoc aut illud. Et sic nota q̄ Ad ali timēt
 presentes illusiones.
 futuras derisiones.
 asperas correctiones.
 Inanes locutiones.
 Prudentum prouisiones.
 De phitibus illusionib⁹ ptz in Saul. j. Reg. xxxj. qui p̄
 cepit armigero suo q̄ occideret eū ne forte inq̄ueniāt
 incircūcisi et illudāt mihi. De futuris aut derisionib⁹
 patz in illo abimelech cuius caput mulier fragmine
 mole confregerat: qui a scutifero suo se fecit interfici
 ne forte a femina in futurū diceret occisus. Judicū. ix.
 De asperis vero correctionibus ptz de illo rege Ama
 sa qui reprehensus a propheta eo quō ydola adorasset
 dixit sibi. y. Paral. p. xxv. Nunquid consiliarius re
 gis es. quiesce ne forte interficiam te Ad quod facit il
 lud quod philistim cauerāt ne forte hebrei faceret gla
 dios aut lāceas. j. Reg. xij. De locutionibus hoim dñ
 Math. xxvij. et Mar. xij. Quō iudei cauebāt ne forte ni
 multus fieret in populo: De prouisionibus et bonozū
 timebāt cū dicebāt. Math. xxvij. Ne forte veniāt disci
 puli eius et furentur cum. et. Sufficit de ne forte

Neqz nequaquam Nota q̄ neqz sic
 cut nō nec est ne
 gatiua diuersimode pertinēs ad diuersos Unde nota
 quod est Unum neqz q̄ scilicet est.
 Miserosū. Quodlibet em̄ genus hoim habz
 Contritosū. suū neqz et suā negatiuā. et quidez
 Peccatosū. habēt suū neqz miseri indigētes.
 Peccatum. De istis em̄ dñ. Esa. iij. Nō suz mes
 Iniquosū. dicus: in domo mea nō est panis
 Damntoz. neqz vestimētum ¶ Itēz humiles
 et penitētes. Isti em̄ cauent a delictis et a vitis Lu. vij.
 Venit iohes baptista neqz māducans neqz bibens.
 ¶ Itē perfecti vel eminētes. Isti em̄ perfectionis ha
 bent viam cui denegat omne decliue. iuxta illud Esa.
 xxx. Decē via ambulate i ea. nec declinetis ex ea neqz
 ad dexterā neqz ad sinistrā. vñ etiā ip̄sis dñ. Luc. ix. Nō
 hil tuleritis in via neqz virgā neqz perā. nec pecuniaz
 neqz panē. neqz duas tunicas. ¶ Itē beatiuel triūphā
 tes. Isti em̄ habēt negatiuā oīs mali Quia sicut dicit
 Apoc. xxj. Ibi nō erit ampl⁹ neqz luctus neqz clamor
 neqz dolor erit vltra q̄ primo abierūt Et Luc. xx. dñ. q̄
 isti neqz nubēt neqz nubētur. nec ducēt vxores. nec vlt
 tra mori poterūt. ¶ Itē impij vel delinquentes. Isti em̄
 habēt negatiuā sapiētie vel splendoris ps. Nescierūt
 neqz intellexerūt in tenebris ambulāt. Isti habēt nes
 gatiuā bone eloquētie vel clamoris. j. Thi. j. Nō intel
 ligunt inquit neqz de quib⁹ loquunt. neqz de quib⁹ as
 firmāt. Et in ps. dñ. Neqz enim est spūs in ore ipsorū.
 Isti habēt negatiuā reuerētie vel timoris. Luc. xxij.
 Neqz tu times sedū. q̄ in eadē damnatiōe es. Isti hnt
 negatiuā cminēticyl valoris. i. pfectionis oīm bonozū.
 operū et virtutū. Quia sicut dñ. Dan. iij. Nō est in tēpore
 hoc neqz holocaustū neqz sacrificiū. neqz oblatio. neqz
 incensuz neqz locus primitiarū. Et isti finaliter habēt
 negatiuā eterne affluentie. et superne glorie vel hono
 ris. Quia sicut dicit. j. Cor. vij. Neqz fornicarij neqz ydo
 lis seruētes regnum dei possidebūt Isti ergo sunt im
 piy vel delinquentes. ¶ Itē habēt suam negatiuā dāna
 ti vel desperātes. Istis em̄ negat et interdicit oīne bo
 nū et oīs possibilitas euadēdi tormēta. iuxta illud. ij.
 Math. vj. De manu om̄ipotētis dei. neqz viuz neqz
 defunctus effugiet et. vide supra de nōr nec et c. ¶ Ne
 qua q̄ autem est negatio composita de ne. et de qua q̄
 Est autē nequa q̄ dicitur fortiter et abūdanter negans
 Et si vis nota quō aliqua sunt que nobis per nequa q̄
 fortiter denegātur scilicet
 Decum mūdane habitationis.
 Vitium fallacis circūuentionis.
 Precium auare cumulationis.
 Gaudium libere diuagationis.
 Studium peruerse opationis.
 Brodium carnalis delectationis.
 Dicā ergo q̄ per nequa q̄ denegat iusto mūdana ha
 bitatio vel occupatio. Th de egypto p̄ quā designatur
 mūdus dicit filijs israel. Exod. ix. Nequa q̄ hic vltra
 maneatis. Et Exod. xij. Egiptios quos nūc videtis
 nequa q̄ vltra videbitis. Quod tñ est cōtra multos fi
 lios israel. i. cōtra multos religiosos qui plus diligūt
 mūdum q̄ claustrū et egiptios seculares q̄ clericos et
 regulares dicētes. s. illud. Hiere. xlij. Nō habitabim⁹
 in terra ista nec audiemus vocem dñi dei nr̄i. dicētes.
 Nequa q̄ sed ad egiptum pergemus vbi nō videbim⁹
 bellum. Ista optime spectāt ad apostatas religionēz
 dimittētes et egiptūz babylonē intrātes. ¶ Itē per
 nequa q̄ denegat iusto humane circūuentionis vitium
 Th Genesis. xxxij. Nequa q̄ iacob. idest supplātator
 appellabitur nomē tuū sed israel. ¶ Itē auare cumu
 lationis precium. sicut de dauid legitur. j. Paral. xxj.
 qui arcam gratis dare volēti dixit nequa q̄ ita fiet sed
 precium dabo. ¶ Itēz libere diuagationis gaudium. si
 cut patet de illis qui magis volebāt esse sub regimie
 ne et seruitute regis q̄ liberi. j. Regum. vij. Nequa q̄
 inquit rex erit super nos. Et. r. Nequa q̄ sed regem
 cōstume

constitue nobis. et. xij. Nequa q̄ sed rex imperabit no
 bis. ¶ Itē perucrse opationis studiū leui. xvij. nequā
 q̄ vltra inuolabunt hostias demonib⁹. ¶ Itē ebrius
 se delectationis brodiū. Unde Anna reprehēsa ab Ihe
 li de ebriositate. j. Reg. j. dixit. Nequa q̄ inquit domi
 ne mi nam infelix mulier nimisego suz sed effudi ani
 mā meā in p̄spectu dñi. ¶ In malo aut signato po
 tes notare q̄ in scriptura reperitur. Nequa q̄
 Tami timoris. Devano timore p̄z Ham. xij.
 Neuis tenozis. vbi illi exploratores nō obstāte
 Aldundi amoris. p̄missiōe diuina dicebāt filijs
 ¶ Parui valoris. israel. Nequa q̄ ad pplm istuz
 valentis ascendere. qm̄ fortior nobis est. De leui seu
 instabili tenore patet 2. sa. xxx. vbi illi quibus stabili
 tas spes ⁊ silentiū suggerebat dixerūt. Nequa q̄ sed
 ad equos fugiēmus ⁊ super veloces ascendēmus. De
 mūdano vero amore dicit illud predictū. Biere. xlij.
 Nequa q̄ sed ad terrā egypti pergemus. egypti dico.
 i. mūdū seu amoris mūdani. De paruo vero seu modi
 co valore dicit Rom. ij. Quid ergo precellim⁹? nequa q̄
 Ista igitur de neq̄ ⁊ nequa q̄ sufficiant.

Nequicia. Nequam. Nequis

simus. Hora q̄ nequā dicitur de nō equus. Et ideo nequā
 idem est q̄ nō equus seu inimicus. Nequicia nō idēz
 est q̄ nō equitas seu iniquitas. Nequaz igitur nihil aliud
 est q̄ pctō: iniquus. Malus. nefarius. puerfus. Et sic
 accipitur Esa. j. vbi dicit dñs. Ne gēti peccatrici pplō
 graui iniquitate semini nequā filijs sceleratis. In qui
 bus verbis ostendit quadruplex nequicia a qua prin
 cipaliter est cauendum. videlicet Nequicia.

- Carnalis iniquationis. Prima est nequicia ho
- Uetalis aggrauationis. minū in mūdō: ū genti
- Uerbali p̄dicationis. inq̄t peccatrici. Scd̄a ē
- Mentalis obstinatiōis. nequicia hoim auaro

rum. populo inq̄t graui Tertia est neq̄cia hoim here
 ticozum. semini inq̄t nequā. Quarta est nequicia ma
 lozum subditozū. filijs inquit sceleratis. ¶ Dico ergo
 primo. q̄ est quedā nequicia carnalis iniquationis.
 Et ista denotatur cū dicitur gēti peccatrici. Sens enim
 peccatrix signat populū luxuriosozū ⁊ gētes dicitur
 quasi sine lege ⁊ iudicē. qz procerto tales non seruāt le
 gem in suo delicto. inmo more canū nō parūt cōsan
 guine: cognate: virgini vel moniali. cōiugate vel de
 spōsate. Et ista nequicia luxurie est in hominib⁹. Jug
 ra illud Eccli. xxij. Hō nequam in ore carnis sue nō
 desinet donec accēdat ignē. et etiā in mulieribus. Un
 Eccli. xxv. Cōmorari leoni placebit magi q̄ habitare
 cū muliere nequam. Et bñ p̄parant tales leoni: qz leo
 cōtinue patitur febre: ⁊ habet anhelitū valde fcten
 tem. Sic tales cōtinue patiūtur febrē. i. ardorē luxurie
 et ab ore suo semp solent emittere fetorē verbozū inso
 lentū ⁊ malozū. Un tales nō solū habēt nequicias in
 persona. imo etiā in sermōib⁹ ⁊ in lingua. vñ Eccli.
 xxvij. Beatus qui tectus est a lingua nequā. Et breui
 ter de nequicia luxurie dicit. Eccli. xij. Qui se iungit for
 nicarijs erit nequā quasi dicat. Isti non soluz sunt ma
 li et nequā. inmo etiā alios faciunt nequissimos atqz
 malos. Et aduerte q̄ nequicia luxurie maxime in mu
 liere appareret exterius videlicet.

- In dissoluta conuersatione.
 - In girouaga circūsp̄ctione
 - In instabili circūmotiōe.
- De conuersatione em̄ pot̄ exponi illud. eccli. xxv. Neq̄
 cia mulieris immutat facies eius. De circūsp̄ctione
 etiā dicit Eccli. xxvij. Nequicia: alia litera. fornicatio
 mulieris in extollētia oculozū. De circūmotiōe nō
 dicitur ecclesiastici. xxv. Hō des aque tue exitum neqz
 mulieri nequam veniā prodeundi. q. d. Parata est dī
 scurrere ⁊ exire. Tales inquit luxuriosi dicitur gens
 peccatrix. Ne inquit gēti peccatrici. Un illi sunt illa
 gens de qua dicitur. Esai. xlij. Sētem abhominātes
 ⁊ seruū dominozū. Ista est nequicia carnalis inquina

tiōis. ¶ Secūdo dico q̄ est nequicia auare inclinatio
 nis. qd̄ notatur cū dicitur pplō graui iniquitate. Auari em̄
 dicitur populus grauis: qz sicut res dī grauis que in
 scriuis ad terrā descēdit naturaliter ⁊ mouet. Sic isti
 spūaliter dicunt graues qui inferius ad terrā ad ter
 rena per auariciam mouentur. ⁊ per auarū desideriu
 inclinātur. Sicut em̄ plumbū. sal. harena aurū: argē
 tum ⁊ vinū sunt res mirabiliter graues ⁊ om̄e illud in
 quo fuerint aggrauātes ⁊ ad terrā inclinātes. Sicut e
 mundi bona graua sunt ⁊ onerosa ⁊ mētis in qua ha
 bitant aggrauatiua ⁊ ad terrā per auariciam dicitis
 ua. ¶ Psal. filij hominuz vsqz quo graui corde. Unde de
 corde auaro dicitur eccli. ij. Cor nequā grauabitur in
 dolo. q. d. Nequicia auaricie est semper fallax. p̄dito
 ria ⁊ dolosa. Iste vero dolus apparct in auaris: vsura
 rijs: fraudulentis. De quozum fallacia dolo ⁊ nequi
 cia potest exponi illud. Ecclesiasti. xxv. Non est caput
 nequius super caput colubri. Coluber qui dicit quasi
 colens vmbas. et qui semper tortuose incedit signat
 vsurarios ⁊ auaros. qui in vmbis. i. in locis abscondi
 tis et secretis. vel etiā in absconditis vel sub occultis fi
 ctionib⁹ ⁊ palliatris solēt facere fraudes suas. ⁊ sem
 per tortuose ⁊ fallaciter incedunt in oibus factis suis
 Quia procerto istis nihil est nequius in hoc mundo.
 Qui enim sibi nequā est cui alij bon⁹ erit: Eccli. xij.
 Et ideo quia tales nequam sunt etiam sibi p̄p̄s. quia
 scilicet nō audēt vti bonis suis p̄ auariciā ⁊ p̄tate.
 Non mirū si sunt nequissimi alienis. Iste est ergo pop
 ul⁹ grauis iniquitate. Unde de terra. i. de terreno auar
 o dicitur Esa. xxij. Agitabitur terra sicut ebrius. et
 grauabit eam iniquitas sua: ⁊ corruet ⁊ nō adijcet ve
 resurgat. Tales enim agitātur p̄ desideriu ⁊ affectio
 nem. Sunt sicut ebrius per sibi dā auariciā ⁊ ams
 bitionē. Grauat iniquitate per culpe ⁊ malicie incli
 nationē. Corruūt ⁊ nō resurgunt p̄ male cōsuetudinis
 aggrauationē. Aduerte tñ hic q̄ dicit Sen. li. de natu
 ralibus questionib⁹ de rebus grauib⁹. Dicit em̄ qd̄
 sunt quidā qui sustinent oia graua sicut exemplificat
 de lacu arethuse in perside. vbi nihil mergitur q̄tum
 cunqz graue sit. Sicut etiā exemplificat Irido. de lacu
 sicilie iuxta porzamiā. Causam autē assignat Sen. di
 cens. Quod iste aque sunt lapidibus grauiorē. Et iō
 cum maius graue naturaliter portet ⁊ sustinet nim⁹
 graue. nō mirum si talia graua ab aquis grauiorib⁹
 supportantur. Sic vere charissimi nos vidē qd̄ tal
 es diuites ⁊ vsurarij sunt grauiorē iniquitate ita quod
 satis deberēt ad inferiores status ⁊ gradus descēdere
 ⁊ quādoqz ad literā deprimi ⁊ submergi. ipsi tamē ab
 aquis quibus insidēt idest a suis malis pietatis ⁊ ius
 dicibus fouētur ⁊ supportātur. ⁊ in suis puerficarijs
 sustinent. Cui⁹ certe causa est. qz ipsi maiores: i. his ma
 lis diuitibus grauiorē ⁊ deteriorē esse noscunt: ⁊ iō
 alios sibi similes sustinere cōtra iusticiā cōprobātur.
 Esa. i. Calūniā sustinet filij israel: calūniā dico:
 hoc est dictu viros calūniosos. Et certe talia sunt con
 tra naturā qz scz tales a superioribus tolerātur. Iux
 ta illud Sap. xvj. Iux autē ⁊ glacies sustinebant vim
 ignis. Et breuiter hoc est verū. qz scz tales nequā semp
 inueniūt alios nequiores. qui ipsos in suis iniquitatib⁹
 foueāt atqz portēt. Sicut de spiritu nequā dicit. Quod
 sibi assumit alios septem spūs nequiores se. scz vt ab
 eis foueāt. Nequi⁹ em̄ oculo. i. malo iudice quid crea
 tum est: q. d. nihil. Quia certe nō est caput nequius su
 per caput colubri. Et tñ iste deberet timere illud eccli
 xxvij. Facienti nequissimū p̄siliū super eū. cōuertetur
 Et illud Eccli. xxvij. Mors illius mors nequissima.
 et vtilis infernus potius q̄ illa. Ista est ergo neq̄cia
 auaricie inclinationis. ¶ Tertio dico. q̄ est nequicia
 verbalis predicationis. Et ista est nequicia heretico
 rum que ostenditur cum dicitur. Semini nequaz. Sicut
 em̄ cruca insidens arboribus relinquit in magna quā
 titate pestiferum semē suū a quo totus or⁹ cū suis
 herbis et arboribus corroditur ⁊ vastatur. Sic hereti
 R R iij.

ei semetipsum pestifere predicacionis et doctrine. in tanta abundantia quadoq post se relinquunt. q totus ortus ecclesie exinde patitur detrimentu. Un de istis pot intelligi illud Math. vj. Si oculus tuus fuerit nequam totum corpus tuuz erit tenebrosus. isti em qui oculi idest directores et ductores ecclesie credunt. qn neqcia heresis corrupunt totu corpus ecclesie per errores faciunt tenebrosus. Et ista est neqcia lingue. qvics lingua talis est alijs venenosas et causa nequiciez peccati Et ideo dicit eccli. xxvij. Noli audire linguam nequas. Quia sicut dicit ibidem. Multi ceciderunt qui interierunt per linguam nequam. Et ratio reddit ibide. Quia mors illius mors nequissima et utilis inferno potius q illa. Semini ergo nequam. Un cuilibet tali pot dici illud Eccli. xliij. Dediti maculas in gloria tua. profanasti semet tuum. Ista est igitur nequicia verbalis predicacionis. Quarto dico q inuenitur nequicia mentalis obstinationis. Et ista est neqcia q in proteruis subditis inuenit qd ofiditur cu dicit. filijs sceleratis Quia vere multi sunt filij spuales. i. subditi. ita obstinati et pterui. ita etia nequas et scelerati. qd nec deo nec plato volut obedire. sed sicut filij vipere matre sua. s. ecclias vel platu per mala sua opera et exepa solent pteruiter lamare. vñ Sap. iij. Nequissimi filij illozu. maledicta creatura eorum. Et nota si vis qd mali filij religionis vel ecclesie sunt hodie nequam.

Propter mendaciam vanitatem.
 Propter hypocrisis falsitatem.
 Propter seuitie prauitatem.
 Propter luxurie seditatem.
 Propter malicie dolositatem.
 Propter inuidie malignitatem.

De nequicia em mendaciam dicit Eccli. xx. Opprobium nequam in hote mendaciu. De neqcia hypocrisis dicitur Eccli. ix. Dis hypocriti est nequam. De neqcia seuitie dicitur Math. xvij. vbi loquitur de illo qui noluit misereri coserui sui. cui dixit dñs eius. Serue nequam omne debitu dimisi tibi: qm rogasti me nonne ergo oportebat te misereri coserui tui. etc. De nequicia luxurie dicitur Eccli. xvij. Quid nequius q qd cogitat caro et sanguis De nequicia malicie dicitur Proverbioru. xxvj. Qui submiserit vocem suam ne credas ei. qm septem nequicie in corde illius sunt. De nequicia inuidie dicit. Eccli. xij. Nequas est oculus inuidia. Et sic igitur patz quod est quadruplex nequicia i gnre. s. luxuriosoru. auaroru hereticoru et maloru subditoru. etc.

Nequire. Nota q nequire id est qd non posse vide ergo. infra vbi posse. et vbi potest quia auctoritates valde pauce sunt.

Nescire. Cu nescire id est sit q ignorare Nota dñi q in scriptura inuenit. Unum nescire. Excusabile. Nescire excusabile pertinet ad ignorantiam naturalem. Et ista est qn homo ignorat illa q excedunt cognitionem nature. sicut scire futura et diuine voluntatis beneplacitaz occulta. Si enim ista nesciamus. excusati sumus. Et de tali nescire dicitur Eccli. ix. Nescit homo vtrum amore vel odio dignus sit Et ibide dicitur. nescit homo finem suu. et Luc. ix. Nescitis cuius spiritus estis. Nescire detestabile pertinet ad proteruiam cordiale. Et istud est qn homo ex obstinatione non dignatur scire. i. recognoscere benefactorem creatoris vel superioris sui. sicut pharao qui dicebat. exodi. v. nescio dñm: et israel non dimittit. Talis etiam ignorantia vel nescientia id est qd desuetudo Quia scz sicut res que non frequetatur in desuetudine obliuione et nescientia vertitur. et sic loquitur. Ibiere. iij. vbi de peccatoribus dicit. Sapientes sunt vt faciant mala: bñ aut fecere nescierunt. et Ibiere. vj. dicit. Confusione non sunt confusi. erubescere nescierunt et Soph. iij. nesciuit dei inimicis confusione. Nescire excusabile pertinet ad ignorantiam criminalem. Et sic accipitur vt dicitur. qn. s. homo nescit illa que tenetur scire. Et sic loquitur in ps.

nescierunt neq intellexerunt in te. am. mo. oia fun. terre

Nescire commendabile pertinet ad ignorantiam virtua lem. Et ista est quando homo nescit illa que non est utile scire sibi. Et sic loquitur. Math. vj. Cu facis elemosam nam nesciat sinistra tua quid faciat dextera tua. Ista autem proprie potest dici ignorantia mali non experti. sicut de beato Johane dicitur. nesciens labem niuei pudoris et de beata virgine. nesciens virgo virtus etc. et illud. Ioseph. Deum absq me nescies: et non est absq me saluator. Sed ceteris ommissis de ignorantia criminali: qua scz nescit homo illa que tenetur scire: maxime illa que pertinet ad salutem: aliquid est dicendum. notare ergo possumus q sicut in mundo naturaliter multa sunt genera personarum illa que sunt eis utilia nesciunt et ignorant videlicet. Pueri. frenetici. ceci. dormientes. ebrii et absentes. Sic vere moraliter loquendo multa sunt hodie genera hominum peccatorum qui nesciunt illa que pertinent ad salutem. Et isti sunt scilicet. Pueri carnalis immundicie sectatores. vel frenetici et mente capti temporalis eminentie dilectores. Dormientes et se ad terram prosternentes mundane affluentie possessores. Ebrii vino mundane scilicet sapientie professori. Dico ergo quod primi sunt sectatores carnalis immundicie Nam sicut pueri quidam sunt parui sunt naturaliter feriti et imundi ignorant et inscienti sic luxuriosi pre ceteris peccatoribus imundi sunt et ignorant et ad salutem anime pertinentia nescientes. Nam sicut pueri tria principaliter nesciunt facere: videlicet loqui. discernere et erubescere. Sic vere luxuriosi nesciunt habere honestam et ordinatam locutionem dicentes illud. Hieremi. A. a. a. domine deus nescio loqui quia puer ego sum. Tales enim semper loquuntur insolenter et impudice nec aliquid sciunt loqui ordinate. de quibus dicitur. Ioseph. xij. Loquebantur azotice et nesciebant loqui iudaice. Ite nesciunt habere claram discretionem. Quia sicut puer non discernit inter res bonas et malas ita qd aliqui plus diligit. potum q castru. Sic nec isti bene discernunt inter delicias corporis et anime mundi et paradisi. peccati et meriti. Quia plus videntur diligere ista modica temporalia q illa maxima eternalia. Un isti sunt de illis centum hominum milibus qui nesciunt quid sit in dextera et sinistra sicut dicitur. Ione. iij. qz scz tales non bene sciunt discernere inter sinistra temporalium et dextera eternalium. Item isti nesciunt habere verecundam confessionem Quia sicut pueri non verecundantur ostendere pudenda sua sic nec isti vilia opera tua. Unde Hieremi. vj. Confusionem non sunt confusi erubescere nescierunt Isti ergo sunt sectatores carnalis immundicie. Secundo dico quod sunt nescientes seu ignorantes et dilectores temporalis eminentie. Isti enim sunt scilicet frenetici vel mentecapti. qui amore mundi ita sunt capti quod penitus nesciunt nec cognoscunt nec dei potentiam. nec sui fragilitatem. nec mundi transitoriaz vanitatem. sicut patz ad literam de vanis glorijs et superbis. Nesciunt dico dei potentiam qz scz non videntur scire q deus possit ipsos punire. dicentes cum pharaone. Exodi. v. Nescio dñm et israel non dimittit. Item nesciunt propriam fragilitatem. qz scz non considerant q debent mori et in sepe fit quod subito moriuntur cum nesciunt. ps. Ad nihilum redactus sum et nesciui. Item nesciunt mundi vanitatem. figurati in discipulo helisei. iij. Regu. iij. Qui nesciens quid esset colloquuta fecit exinde puluentum. qd tñ tandem cognouit esse mortiferu et amarum. quia. s. mundi gloria dulcis creditur quā tñ inueniet finaliter valde tristis. Isti ergo sunt dilectores temporalis eminentie. Tertij sunt possessores mundanis affluentie. Et isti sunt diuites qui comparantur dormientibus. Homo enim non dormit erectus sed inferius ad terram prostratus. Sic isti non dormiunt nec quiescunt ad paradysum erecti sed inferius ad terrena per auariciam depressi et cicci. Et isti pro certo videntur nescire.

fraternam

fraternam charitatē.
Mortis p̄p̄nquitatē.
Dei benignitatem.

fraternā dico charitates
qz. s. nō vident scire q̄ te-
neant benefacere fratri-
bus ⁊ vicinis. Et ideo be-

neficia eis negant. vnde Deut. xxxij. Dixerūt patri ⁊
matri nescio vos. ⁊ fratribus suis ignoro illos. Quia
ad literā auari nō recognoscunt: nec p̄p̄nquos nec
consanguineos. ¶ Itē mortis p̄p̄nquitatē qz. s. isti
videntur se nescire mozturos. Et iō cōminat eis dñs
Mach. xxiij. Nescitis qua hora. dñs v̄r venturus sit
Et. xxv. Nescitis diē neqz horā. ¶ Itē dei benigni-
tatē. qz. s. isti vident nescire q̄ deus dederit eis bona
que hñt inq̄tū ipsi recognoscere non dignant. de quo
Osac. xj. Ego nutricius effraym. ⁊ nesciebant q̄ cura
rē eos. ¶ Itē saturitatē. Jō de ip̄is p̄p̄ie d̄y illud Esa.
lvj. Canes impudētissimi nescierūt saturitatē. Et cō-
para ip̄os canibus sicut supra. ¶ Quartū aut sunt p̄-
fessores mundane sapientie: similes ebrijs qui vino
sapientie tēporalis ita sunt repleti q̄ nesciunt aliqd
de pertinētibus ad salutē. De hoc vide. s. de Ebriovñ
Esa. xxxij. Sacerdos ⁊ p̄p̄ha nescierūt p̄re ebrietate
absorpti sunt a vino. Et Hier. ij. d̄r. Sacerdotes non
dixerūt vbi est dñs. ⁊ tenētes legē nescierūt me. Et il-
lud predictum Hier. iij. Sapientes sunt ⁊c. Et hoc
de nescire sufficit Vide supra de Ignorantia.

¶

Nichanoz.

Nota q̄ Nichanoz qui interpres
tal stās lucerna: vel statura luci-
da qui fuit princeps iniquissimus. quē Antiochus cō-
tra filios israel destinavit. ⁊ qui eos crudeliter flagel-
lauit. In fine tñ perijt turpiter ⁊ decessit: sicut ponif.
j. Mach. vij. ⁊ deinceps ⁊c. pōt signare malos consi-
liarios principū ⁊ magnatū. qz scz isti creduntur esse
lucerna ⁊ gubernacula regni ⁊ patrie cuz tñ sint filio-
rum israel id est ecclesiasticorum ⁊ simplicium sub-
uersio ⁊ flagellus. Notabis ergo q̄ exemplo istius ta-
les solent esse

- fallaces ⁊ pditores.
- Tyrāni ⁊ exatores.
- Maloz fautores. vel
- Pravoz sustentatores.
- Donoz molestatores.
- Penarū toleratores.
- Supbi ⁊ iactatores.
- Cauti simulators.
- Mali terminatores.

Dico ergo q̄ malus ⁊ tyrā-
nicus princeps est vt cōi-
ter fallax ⁊ pditor. sicut de
isto legit. ij. Macha. xiiij.
⁊ audivit rex Nichanozē
rebus alienis assentire. et
exaspat⁹ scripsit nichano-
ri. ¶ Itē est vt cōiter rapax
⁊ exator. sicut de isto legi-
tur. ij. Macha. viij. q̄ ipse cōstituit regi. q̄ tributum
dandum romanis de captivitate iudeozū suppleret.

¶ Itē est vt cōiter maloz ⁊ pessimozuz fautor sicut
de isto legit. ij. Macha. xiiij. q̄ gentes q̄ de iudea fuge-
rāt se nichanozi miscebant. ¶ Itē est vt cōiter iustozū
gruatoz. sicut de isto legit. ij. Mach. ix. q̄ volēs ma-
nifestare odiū q̄ habebat in iudā nichanoz misit mi-
lites vt eū comprehenderent. ¶ Itē est vt cōiter mali
toleratoz. qz. s. tales vt cōiter in tormētis finiunt dies
suos. sicut de isto legit. ij. Macha. vij. q̄ contrita sunt
castra Nichanozis ⁊ cecidit ipse. Et sicut dicit ibidez
Caput ⁊ dexteras amputauerūt ei ⁊ in arce altissima
suspendērūt. Et merito. qz certe talis vt communiter
est superbie iactatoz. sicut. ij. Mach. xv. legitur. Quō
summa superbia crectus nichanoz dixerat. Si est po-
tens in celo qui precepit seruare diem sabbati: ⁊ ego
potens sum sup terrā qui impero sumi arma. ¶ Itē
est vt cōiter cautus simulator. sicut de isto legitur. ij.
Mach. xiiij. Quō morabatur nichanoz hierosolymis
nihilqz iniq̄ agebat ⁊c. S3 finalr dico q̄ iste est malus
terminatoz qz sicut legitur. ij. Mach. viij. facinorosif-
simus nichanoz: deposita veste glorie solus fugiens
venit antiochia. hoc est dictu. applicuit in infernum.

¶

Nihil.

Nota q̄ cū nihilitas nihil aliud signat
q̄ nō entitas. An nihil esse. idē est q̄ non
esse. Inde est q̄ s̄m q̄ esse distinguit pōt per opposi-
tū nihil distingui Et qz inuenit Esse nature. Esse vite
Esse fortune. Esse culpe. Esse finale. Esse virtuale. esse

pene Sic ⁊ de nihil possumus dicere. quod sit mentio
in scriptura de nihilo q̄tuz ad omnia supradicta. An
de nota q̄ nihil multiplex signat scilicet

- Naturalem cōditionem.
- Personalem durationē.
- Tempalem successionem.
- Criminalem infectionē.
- Infernalem afflictionē.
- Corpalem diffinitionem.
- Virtualē p̄fectionem.

Est igit vnus nihil q̄
est naturale. Et ista est
tota cōditio humana
⁊ natura. qz p̄certo
ista rōne sue vilis ⁊ fra-
gilis cōditionis potest
merito dici nihil vnde

Esa. xl. Dēs gētes quasi nō sint sic sunt coraz eo. ⁊ qua-
si nihilū ⁊ inane reputate sunt. Et ideo de nichilitate
si humane nature bene potest dici illud. j. Thimo. vj.
Nihil intulimus in hūc mundū. ¶ Itē dico q̄ est
vnū nihil q̄ est personale. s. vita p̄ns. de qua Job. vij.
Parce mihi dñe. nihil enim sunt dies mei. ¶ Itē
est vnū nihil t̄pale. Et istud signat bona mūdi. que p̄-
certo ⁊ q̄tuz ad conditionem. ⁊ q̄tuz ad valorem ⁊ q̄-
tuz ad dulcorem penitus nihil sunt. vñ Hier. iij.
Ic esperi terrā ⁊ ecce vacua erat ⁊ nihili. Et sapientie
vij. Diuitias nihil esse dixi: ⁊ in ps. Nihil inuenerūt
oēs viri diuitiarum in manibus suis. ¶ Itē est vnus
nihil q̄ est criminale. ⁊ istud est nihil peccati. Teste-
em Aug. p̄ctū nihil est ⁊ nihil sunt homines cū pec-
cant. ps. Ad nihilū deueniēt tanq̄ aqua occurrens.
¶ Itē est vnū nihil q̄ est infernale. Et illud est pe-
na seu status damnatoz q̄ homines annihilat ⁊ des-
uastat. ⁊ que a pristina sua p̄speritate ip̄os facit pe-
nitus nihil esse. An de anima damnata pōt dici illud
Esa. xxxij. ex tēdit super eā mensuram vt redigat in
nihilū. qz scz qñ mensura diuini iudicij super istos ex-
tendit. tūc ad nihilū perpetuū reducunt ezech. xxvij
Nihil factus es ⁊ nō cr̄is imperpetuū. ¶ Itē est vnū
nihil q̄ est finale seu corpozale. ⁊ istud signat mortē.
q̄ scz annihilat om̄em vñ. vñ Job. xvij. Mēbra mea ad
nihilū redacta sunt. ¶ Itē est vnū nihil q̄ est vir-
tuale. ⁊ istud est nihil humilitatis q̄ est qñ homo p̄e
humilitate ⁊ se ⁊ bona sua ⁊ merita reputat eē nihil.
Unde de isto nihilo scz paupertatis ⁊ humilitatis di-
citur. ij. Choz. vj. Tanq̄ nihil habentes ⁊ omnia pos-
sidentes ⁊ in ps. Pro nihilo saluos facies illos. ⁊ ali-
bi. Pro nihilo habuerūt terrā desiderabilem. qz scz
pro paupertatis ⁊ humilitatis nihilo homines salui
efficiunt. ⁊ terra desiderabilis paradisi eis a dño cō-
ceditur ⁊ donat. ¶ Sed predictis expositionibus p̄e-
missis ⁊ omissis. dicamus adhuc de nihilo inq̄tuz
signat carentiam omnis boni ⁊ notemus q̄ istud vo-
cabulū nihil signat carentiā omnium gratiarū meri-
tozū. operū ⁊ virtutū. nota ergo q̄ mali nihil sunt et
hoc qz ipsi habent scz nihil de

- Discretionē.
- Compassionē.
- Durationē.
- Possessionē.
- Dilectionē.
- Perfectionē.
- Prosperitatē.
- Sagacitatē.
- Utilitatē.
- Virilitatē.
- Consolationē.
- Conseruationē.
- Operationē.

Dico igit q̄ mali nihil debēt di-
ci. qz p̄certo ipsi habent nihil. i.
carentiā discretionis. An ipsi pos-
sunt dicere illud Numeri. xj. ni-
hil vident oculi nostri nisi man-
na. An enim quod erat cibus dul-
cis qui faciliter corrupēbatur.
⁊ qui pro via deserti fuit tantuz fi-
lijs israel concessus. signat tem-
poralia bona. que solum pro deser-
to huius mundi sunt hominibus
cōcessa. Quia vere multi sun: ho-
die ⁊ fere omnes qui nihil vident
nisi man id est qui non habent aliquam discretionē
nisi in temporalibus. Unde etiam de ecclesiasticis et
mundi sapientibus dicit ezech. xiiij. Ne prophetes in
sipientibus qui sequuntur spiritū suum ⁊ nihil vidēt
¶ Itē habent carentiā compassionis quia scilicet
isti sunt auari ⁊ iniqui. Unde eccl. x. dicitur de auaro
q̄ auaro nihil est scelestius. nihil iniquius q̄ amare
pecuniā. ¶ Itē ipi hñt nihil seu carentiā durationis.
Tales em̄ nō durāt nec perseuerāt in bono. ps. Ad ni-
hilum redactus sum ⁊ nesciui. Naturaliter enim isti

¶

non durant nec perseverant quia viri sanguinum nō dimidiabunt dies suos Job. viij. Nihil enim sunt dies mei. Item isti nihil habent possessionis quia etiā ad literam sepe fit q̄ possessio ⁊ affluentia temporalis impijs denegatur. q̄ si eis quandoq̄ conceditur nullatenus perseverat. Uñ in ps̄. Dormierunt somnum suum ⁊ nihil inueniunt omnes viri diuitiarum in manibus suis. Adors enim a talibus totum auferit. Quia sicut dicitur Job. xxxij. Diues cum dormierit nihil secum affert. apperiet oculos suos ⁊ nihil inueniet. Item isti nihil habent dilectionis. vnde. j. Cor. xij. Charitatem autem non habeam nihil sum. Item isti nihil habent perfectiōis Iherico. viij. Nihil autem ad perfectum adducit lex. Item isti nihil habent prosperitatis quia scilz prosperitas temporalis nō est proprie prosperitas cum magis habeat de aduersitate q̄ de prosperitate. Vnde Iheric. ij. Cōtriuuit deus confidentiam tuam ⁊ nihil habebis prosperum. Item isti nihil habent sagacitatis. Luc. xviij. Et ipsi horum nihil intellexerunt. Item nihil habent virilitatis Quia videlicet nihil qd̄ faciunt est eis bonum ⁊ vtile ad salutem. Vnde ipsi possunt dicere illud Luc. v. Domine per totam noctem laboraui ⁊ nihil cepimus. Item nihil habent virilitatis q̄ scz nihil habent constantie vel virtutis. Vnde Daniel. x. Nihil in me remansit virtū. Item dico q̄ isti nihil habent consolationis. Ita enim sunt tristes ⁊ inuidi q̄ in nullo consolantur. sicut amian inuidens mardocheo. qui dicebat Iheric. v. Nihil habere me puto q̄ diu videam. Mardocheū. Item nihil habet bone conuersationis. quia sicut dicit Ezo. x. Nihil virens in egypto relictum est. Item isti nihil habent bene operatiōis. ij. Thessa. ij. Audiuimus quosdam ambulare inter vos nihil operantes. Et sic igitur patet quomodo nihil q̄tū ad malos diuersi modo sumitur in scriptura. Sed adhuc pōt dici q̄ nihil potest applicari ad viros spūales ⁊ bonos. Et hoc inq̄tum nihil pōt dicere carentiaz omnis mali. Vnde nota q̄ boni habent Nihil

Cupiditatis. Isti ergo nihil habent de cupiditate. q̄ scilz istud modicum quod habent sufficit eis. ⁊ sic non cupiunt calamitatis. Et sic non cupiunt calamitatis. Et sic non cupiunt familitatis. In omnibus diuites facti estis. ita vt nihil vobis desit. Item nihil relationis. habent de inhonestate. Vnde. ij. Successionis. Regum. vi. dicitur q̄ nihil erat in templo quod non auro tegetetur. Aurum enim claritatem honestatis designat. Item nihil habet de calumitate. Quis enim multa sustineant in hoc mundo. quia tamen amore dei placet eis. non est ei calamitas neq̄ pena. habent enim virtutem sufficiētie que omnibus diuitijs equipollet. Vnde Iheric. ix. Nihil eis defuit in deserto. Ad literā etiā diuina prudentia vt cōmuniter non patitur vt iustis in necessitate aliquid denegeretur. vnde Luc. xxiij. Quando misit vos sine sacculo ⁊ pera nunquid aliquid defuit vobis? Dicunt ei nihil. Item nihil habet de carnalitate. Isti enim sunt illa sapientia de qua dicit Sap. vij. Nihil in quinato in cam concurrat. Item nihil habet de fatuitate. Quia sicut dicit Sap. viij. Prudentiam ⁊ sapientiam docet quibus nihil est in vita vtilius hominibus. Item dico q̄ isti nihil habet de presumptione. quia scz non conhdunt de suo sensu immo inuitunt consilijs alior. iuxta illud Eccli. xxxij. fili sine cōsilio nihil facias. Item nihil habet de elatione. q̄ vix semper habet timorem domini secum audientes illud Eccli. xxxij. Nihil melius q̄ timor dei. ⁊ nihil dulcius q̄ attendere mandatis domini. Item nihil habent de terrena successione. q̄ scz isti nō possident diuitias in hoc mūdo. Iuxta illud Iheric. ix. Nihil tuleritis in via neq̄ virgam neq̄ penam. neq̄ peras. neq̄ duas tunicas habeatis. Sed nota adhuc

fi vis q̄ apud deum nihil reputantur Ibi qui
 Tigent magna potentia. Igitur dico q̄ apud
 Pollent mundi scientia. deum nihil sunt ty
 Fulgent falsa iustitia. ranni vigentes ma
 Gaudent vana leticia. gna potentia vñ Esa
 Tūmet magna substātia. ic. xxxij. Dñes pñ
 cipes eius scz babylonis erunt in nihilum. Item nihil reputant clerici fulgentes mundi scientia. Quia scz sicut dicit Esa. xl. Deus est qui extendit quasi nihil lucos. celos inquit. clericos. Item nihil reputant hypocrite pollentes ficta iustitia. vñ de ydoloz dicit Esa. xij. Ecce vos estis ex nihilo. ⁊ opus vestrum ex eo qd̄ nō est. Item nihil reputant fatui gaudentes vana leticia. vñ Amos. vi. dicit. Ne qui letamini in nihil ⁊ dicitis. Nihilquid in fortitudine nostra assumpimus nobis cornua? Item nihil reputant diuites tumentes magna substantia. ps̄. Da nihilum redactus est in conspectu eius malignus. id est malus diues. dicens scz domino illud ps̄. Substantia mea tan q̄ nihilum ante te. Et hoc de nihil sufficit siue in bono siue in malo.

Nidus Cum nidus sit locus qui ab auibus edificatur. Notabo q̄ in scriptura reperitur Nidus Perfectorum. Nidus iustoz ⁊ perfectoz est in Peccatoz. vel ferioz religio ⁊ ecclesia. Interior. Interior cōscientia. Superior pa radifus ⁊ celi curia. Vbi em̄ cor hominis figit ibi nidum habere dicit ibi pullos affectuum ⁊ operū face re comprobatur Et nota q̄ iustoz triplex est nidus scz inferioris ecclesie interioris conscientie. Et superioris celi patrie. De inferiori religioe vel ecclesia dicit in ps̄. Et em̄ passer inuenit sibi domum ⁊ turtur nidū vbi reponat pullos suos Altaria tua dñe virtutū De inferiori vero intentione cōscientia. vbi scz homo nidificat in meditando ⁊ de celo ⁊ inferno cogitando. dicit Luce. ix. Ad vulpes foueas habet ⁊ volucres celi nidos. Iustus em̄ dicit volucris q̄ celestia contemplantur. ⁊ vulpes q̄ infernalem foueam meditatur. De superiori habitatione ⁊ mansione ⁊ celesti patria dicitur Job. xxxij. Etenabitur aquila ⁊ in arduis ponet nidum suum. Isti ergo sunt nidi iustoz. Scdo dico q̄ inueniunt nidi malozum. Et isti certe nidificāt. Adundum peccatum. ⁊ infernum. Mali em̄ nidificānt in mūdo temporalia diligēdo. Iste em̄ est nidus hyrundinum cuius stercoza calida dormientem thobiam excecauerūt Thob. ij. Et reuera tam mundus q̄ status peccati dicitur Nidus fedus per luxuriam. Nidus ergo fedus dicitur plenus per auariciā. per luxuriā. Iste est nidus Altus per superbiam. vppupe q̄ nidificat in stercozibus. sic luxuriosi nidificānt in immundicijs. Vñ de malis mulieribus potest dici illud Esa. xviij. Sicut avis fugiens ⁊ pulli de nido auolantes. sicerunt filie moab. Nidus etiā plenus dicitur per auariciam q̄. s. auarri congregāt in nidis diuitias suas sicut aues predales cadauera. de quo Abacuc. ij. Ne qui cōgregat auariciam domui sue vt sit in excelso nidus suus. Nidus etiā altus dicitur per superbiā. vnde Abd. Si inter sydera posueris nidum tuū inde detrahā te. dixit dominus superbo. Et breuiter de istis tribus ramis prosperitatis mundane. nidificānt hodie peccatores. i. In Delicijs per luxuriam. Diuitijs per auariciam. Honoribus ⁊ eminentijs per superbiam. figura Eze. xxxij. vbi dicit q̄ in ramis cedri fecerūt nidos omnia volatilia celi. Sed certe finaliter ibi habebunt nidum cū demonibus in inferno Iheric. xlij. Cum exaltaueris quasi aquila nidū tuū. inde detrahā te. ⁊ erit ydumea deserta ⁊ c.

Nigredo Nota q̄ nigredo signat in scriptura tam in bono q̄ in malo. In bono enim significato. nigredo que vt cōmuniter a calore procedit

procedit est color ceteris obscurior et vilior et signat virtutem humilitatis. quam scilicet calor charitatis generat et obscuritas mortificationis et penitentie. cōmendat. Sicut enim videmus quod multi sunt fructus qui nullatenus maturi efficiuntur nisi quando nigredine vestiuntur. Sic pro certo nullus efficitur maturus aut sanctus nisi humilitatis nigredine sit vestitus. Et sic figurantur tales. Sen. xxx. Ubi laban preslegit oues nigras et albas et dimisit diuersi coloris et varias Ad denotandum quod illi qui per innocentiam sunt albi. et per nigredinem humiles et abiecti a deo eliguntur. varij vero et fraudulentj repudiantur. Et hinc est quod sponsa christi dicit. Can. j. Nigra sum sed formosa sicut hierlin etc. Et Can. v. Come tue sicut elate palmarum nigre sicut corzum. In malo vero significato dico quod per nigredinem que ceteris est vilior color. Et in alium colore immutabilior. signat scilicet

Mortis horrorem. Mortis dico horrorem: quod
Culpe errorem. oculi et facies et omnia bona
Inferni timorem. nature in morte sunt obscura.
sicut dicitur Ezech. xxx. In taphnis nigrescit dies
cui cōtriuero scypra egypti et defecerit potentia eius
Culpe autem signat terrorem: quam scilicet ardor auaricie: et fumus superbie: et squalor etiam luxurie introducit. An de peccatoribus dicitur Naum. ij. facies omnium sicut nigredo talpe vt sic peccator: figuratur in equo Apoca. vj. vbi dicitur. Ecce inquit equus niger: et qui sedebat super eum nomē illi mors: et infernus sequebatur eum. Inferni etiam terrorem et timorem designat vbi scilicet omnia sunt obscura vnde zacharie. vj. dicitur Quod quadriga in qua erant equi nigri egrediebatur in terram aquilonis que scilicet est frigidissima. per quam significatur infernus. quia scilicet ibi est frigus: et ardor: et fumus Sicut de damnatis dicitur Baruch. vj. Quod nigre sunt facies eorum de fumo qui in domo sit. ista autem de nigredine sufficiant. quod pauca sunt auctoritates: licet varia sunt exempla. Uide vbi Obscuritas etc.

Nimietas. Nimis. Cum Nimis seu nimius aliquādo in scriptura denotent supabundantiam in bono aliquādo designat excessus et superabundantiā in malo hinc est quod nimietatē bonam et nimietatem malam possumus inuenire. Primo quidem dico quod nimis potest accipi in bono. Et sic nimis idem est quod multum maxime seu valde. Et notandū quod boni habent nimietatē. i. superabundantem fertilitatem in omnibus bonis tā spiritualibus quod eternis. Inuenio enim quod isti habent Nimium:

- Dolorem contritionis.
- Laborem afflictionis.
- Clamorem confessionis.
- Splendore discretionis.
- Decore cōuersationis.
- Timore trepidationis.
- Honore dominationis.
- Valorem retributionis.

Dico ergo quod boni habent nimietatē doloris. quod scilicet per dolorem et cōtritionem in corde multipliciter cōtristant. sicut dicebat dauid in ps. Afflictus sum et humiliatus sum nimis rugiebā a gemitu cordis mei. Item habent nimietatem doloris et laboris. quod scilicet boni et iusti nimis penis et laboribus fatigant. vnde iudicum. x. Afflictus est israel nimis. Item habent nimietatem clamoris. Clamat enim valde et nimis orādo. confitendo: et deum laudando et predicando. ps. Cōfitebor domino nimis in ore meo. Item habent nimietatem splendoris. Splendorem enim clare discretionis habent viri sancti. sicut dauid dicebat in ps. Mirabilia opera tua et anima mea cognosceat nimis. Item isti habent nimietatem decoris quia scilicet per bonam et honestam cōuersationē preceteris sunt decori sicut de susanna dicitur Dani. iij. Quod ipsa susanna erat mulier pulchra nimis Et de iudith dicitur iudith. viij. Quod ipsa erat elegantissimi aspectu nimis. Item habent nimietatē timoris. quod scilicet boni vtri semper habent timorē dei in corde

suo. Quia bene sciunt quod scilicet dicitur Eccli. j. Timus est altissimus creator oim omnipotens rex: potēs et metuendus nimis. Nimis enim timent iusti dei seueritatem: inferni penalitatem. et demonum malignitatem vnde. j. Regū. xxvij. dicitur. Quod Saul vidēs castra philistinum timuit et expauit cor eius nimis. Item habet vel saltem habebunt in paradiso nimietatem honoris quia tūc verificatur illud ps. nimis honorati sunt amici tui deus: nimis cōfor. est principa. eoz. Et sic sequitur quod ipsi habebunt nimietatem valoris. sicut ipsi in hoc mundo habent nimietatem bonorum operum et virtutum. figurati in arbore Dani. iij. de qua dicitur. Quod altitudo eius nimia et fructus nimij. Sic habebunt in futurum nimietatē et abundantiam munerū eternorum atque celestium premium. Quia tunc implebitur illud Gen. xv. Noli timere Abraam quod ego tecum sum: et merces tua magna nimis Et istud est illud nimis quod ad bonos diuoscilicet pertinere. Signat ergo nimis in bono. Sed scōo dico. quod nimis signat in malo. Et sic potest significare excessum vitiosū et malorum quez mali habent in hoc mundo. Sicut enim serpentes excedunt in venenositate. leones in crudelitate. porci in voluptate et feditate. Sic mali proculdubio excedunt in nimia iniquitate vnde Eze. ix. Iniquitas israel et iuda magna est nimis valde. Et nota quod tales habent in hoc mundo Excessum

Vericie et iocunditatis.
Affluentie et prosperitatis.
Castrimargie et ebrietatis.
Ignorantie et obscuritatis.
Luxurie et carnalitatis.
Seuicie et crudelitatis.
Male apparentie et totius inhonestatis.
Dico ergo quod isti habent nimietatē iocunditatis. sicut dicitur de Habal. j. Regum. xxv. quod cornabal iocundū erat. erat enim ebrius nimis. Item habet nimiam prosperitatē. Mali enim in hoc mundo plus prosperantur quod boni. Unde ciuitati peccatrici dicitur Ezech. xvj. Similani: et mel: et oleus comedisti. et decora facta es vehemēter et nimis. Item isti habent nimietatē guloositatis. An de holoserne dicitur iudith. iij. quod ipse iacebat super lectū suū nimia ebrietate sopitus. Item isti habent nimietatē obscuritatis. Nō enim attendunt ad lucē sapientie et claritatis: immo abhorrent dicentes illud Eccli. vj. Aspera est nimia sapientia. Item isti habent nimietatem carnalitatis. vnde de Assuero dicitur i. quod ipse post nimiam potationē incalcescebat mero. Item isti habent nimietatē crudelitatis vñ ibi dicitur d. quod rex nimio furore succensus interrogauit sapientes. Item isti habent nimietatē male cōsuetudinis et totius inhonestatis. vñ Hier. ij. Quāuis facta es nimis iterans vias tuas. Et Ezechie. xliij. Multo labore sudatū est: et nō exiuit de ea nimia rubigo eius. Hic autē aduerte quod nimietas semper vt cōmuniter transit ad nimietatē oppositā sicut videmus in arboribus: quod si vno anno nimis abundat in fructibus: in sequenti nimis erūt steriles. Humor enim nimis abundans citius desiccatur. Sicut figuratiter dicit Dani. iij. de illa pulcherrima arbore. cuius altitudo nimia: cuius fructus erat nimis quod subito succisa est et perijt. Sic vere nimius excessus iniquitatis. iocunditatis et felicitatis seu mūdane prosperitatis: facile vertit in excessum tribulationis et paupertatis. et tēporalis et eterne calamitatis. Exēplū de Nabuchodonosor rege iniquissimo. et crudelissimo. et potētissimo subito mutato in bestiam et a regno eiecto: quod. s. in illa hora qua actuali subiugando: et excessiue gaudendo et gloriādo ipse clamabat. nonne hec est babilon quā edificauit in caput regni etc. in gloria decoris mei etc. facta est sibi vox de celo dicens Tibi dicit Nabuchodonosor rex etc. vide Dani. iij. circa finem. Quia pro certo istud est commune quod de nimio calore peruenitur ad pluuiam. et de nimia prosperitate et gaudio peruenitur ad miseriam et tri

Niniue.

Nisi.

nitiam Eccl. xxi. Domus que nimis est locuples an nullabitur superbia. Unde illi potentissime ciuitati tyro dicit Ezechie. xxxij. Glorificata est nimis in cor de maris Sequitur. Ventus auster pertruit te. Nimia em pinguedo mors est. Et breuiter. Omne niniu res probatur. Arbores em niniue facilius eradicantur a vento et animalia nimia tardius fugiunt a periculo. figura de illo hirco. Daniel. viij. Hircus autem captus factus est magnus nimis. cuius creuisset fractum est cornu magnum. Et sic ergo patz quod nimis et nimietas applicantur et ad bonos et ad malos. vide supra de Multitudine vel de Multum.

Niniue. Nota qd niniue que quondam fuit maxima ciuitas scz itinere triu dierum si cut dicit Jone. iij. et que regni assyriou id est superio ris syrie fuit caput. cum syri idz sint qd assyri sicut dicit Justinus libro scdo. et que interpretatur feta vel spaciola gerimen pulcritudinis vel natiuitas pulcra potest significare in bono et in malo Et primo quidez in bono. Et sic certe dico qd signat

Animam innocentem. Anima em pulcra est et Ecclesiam militantem. secunda per innocentiam Et patria triumphante. Ecclesia militas per pe nitentiam Ecclesia triumphans per gratiam et afflu entiam. In anima sunt tres dicte: hoc est dictu. tres naturales potentie scilicet Intellectus. Memoria. et Voluntas In militati ecclesia sunt tres dicte: hoc est dictu tria religionis vota seu tres partes. penitentie viz. Contritio. Confessio. Satisfactio. In celesti vero patria sunt similiter tres dicte. videlicet tres dotes anime seu glorie. que scz sunt Visio. fructio et Tentio De anima potest dici illud Jone. iij. Niniue erat ciui tas magna. Et vere magna est anima que per intelle ctus: memoriam et voluntatem omnia comprehendit. De militanti ecclesia potest dici illud Jone. j. Uade in niniue ciuitatem magnam et predica ibi verbum domini. De celestivero gloria: patria seu curia potest dici illud quod dicitur Thob. xiiij. Quod Thobias sepulchrum est honorifice in niniue. Et sic notabis qd ni niuite sunt viri iusti qui scz cofidenter deo credunt: et sua mala deflet et crimina loquuntur: celum scadunt et sursum sublimantur. Isti dico domino solent crede re Jone. iij. Crediderunt viri niniuite domino. Item crimina solent plangere Jone. iij. In niniue ex ore reg is et principum. et homines et iumenta non gustabunt quicqz et. operantur saccis et clament ad dominum. Item ad celum solent scandere Luce. xj. Viri nini uite surgent in iudicio. Et sic patet qd niniue signat in bono. Sed adhuc dico qd niniue signat in malo Et sic dic qd ista fuit.

Crudelium domus et habitatio. Et sic certe di potentium locus et exaltatio. coq hec signat Fidelium luctus et flagellatio. mundu et mun di prosperitatem: vbi scz mali principantur. vnde Ju dith. j. dicitur. qd Nabuchodonosor regnabat in nini ue. Item ibi magni dominantur. vnde Esate. xxxvij. dicitur qd semacherib rex assyriouum habitauit in ni niue. Item boni et maxime principes flagellantur et inolestatur Unde angelus et Thobias dixerunt Tho bie. vij. Ex tribu neptalim sumus ex captiuitate nini ue. In fine autem niniue id est in iudis et mundi hono res desolantur et dissipantur. vnde Isa. j. Onus ni niue: liber visionis nauis Et Isa. iij. Niniue quasi piscina aquarum. Sequitur. Dissipata: et scissa: et di lacerata et cor tabescens: et dissolutio geniculorum. et defectio in cunctis renibus: et facies omnium sicut ni gredo olle Sufficit.

Nisi. Nota qd ista dictio nisi quandoqz ponitur per modum exceptionis. sicut cum dicitur. Luce. iij. qd multi leprosi erant in hierusalem tem pore Helisei: sed nemo eorum mundatus est nisi Ha aman syrus Quandoqz per modu conditionis: sicut cum dicitur Marc. xij. qd nisi abrenuisset dominus

dies antichristi: non fuisset salua omnis caro. Quan doqz per modum cominationis: sicut cum dicitur. j. Mach. xiiij. Nisi mihi vincrum iudam tradideritis istud dei phanum in planiciem deducam. Et possu mus notare qd sicut homines cauti semper solent in suis contractibus ponere vnum nisi id est vniam con dittonem qua scz stante consuevit stare contractus: et non stante no stare. Sic reuera videtur qd in rebus humanis et diuinis semper inuenitur nisi. id est ali qua dubitativa exceptio vel conditio. que nisi: nisi co pleta fuerit totum perijt. In rebus em humanis ni hil inuenit puru aut absolutu. oia sunt cum nisi. Sic igit notabo qd in scriptura nisi significat Duo ad Deum singularem excellentiam. Iprio igitur

Iustu xtuale sapias vel prudentia. dicam qd est Impios vitiosam diligentiam. vnum nisi qd Beatu gloriosam affluentiam. spectat ad de um Et istud procerio est vnum nisi excellentie singu laris: sicut cu dicit. qd nemo pot hec facere que tu fa cis nisi fuerit deus cum eo. Et sic notabis qd istud nisi i. ista excellētia apparet in multis. viz in hoc: Quia Tiros iustos iuuat et liberat. Dico ergo qd deus Res humanas regit et tenpat. habet suum nisi. Res diuinas mostrat et referat. i. suam specialem Peccatores damnat et vulnerat. prerogatiuam ius Tiros iustos trahit et federat. hos iuuando et lie berando. Un in ps. dicit dauid. Nisi qd dñs adiunxit me: pauloninus habitasset in inferno aia mea. Et Gen. xxxj. Nisi deus patris mei abzaam affuisset mi hi: forsita modo nudu me dimisisses. Item mudo regedo et moderado. Regocia em mundana et huma na magis gubernantur et moderant per diuinā pro uidentiam qd per humanam ps. Nisi dñs edificaue rit domu inuanu laborauerut qui edificant eam. Ni si dñs custodierit ciuitate frustra vigilat qui custodit eam. Item se reuelando et declarando seu etiā refe rando Constat enim quod nemo potest deum cogno scere nisi ipse deus ostendat et reuelet homini semet ipsum. vnde Mat. xj. Nemo nouit filium nisi pater neqz patrem quis nouit nisi filius: et cui voluerit filius reuelare: Et Luce. j. Nemo scit quis sit filius nisi pater et quis sit pater: nisi filius. Item mas los ledendo et vulnerando Constat em qd mali sunt hodie tate potentie: qd nisi deus ipos vulneraret aut morte preueniret no esset qui resisteret: aut ab eoz ne quityz tutus esset: sicut de antipho dicit Marc. xiiij. qd nisi abrenuati fuisset dies eius no fuisset salua ois caro Et in ps. dicit qd nisi qd dñs erat in nobis. dicat nunc israel nisi quia dominuserat in nobis. Cu erurgerent homines in nos: forsitan viuos deglutis sent nos. Item iustos trahendo et federando quia scilicet nemo est qui iustos trahere possit ad ipsius amorem et finaliter ad paradisi gloriam et splendore nisi ipsemet. vnde ipse dicit Joannis. xiiij. Nemo ve nit ad patrem nisi per me. Et Joannis. vj. Nemo pot est venire ad me nisi pater meus traxerit eu. Et ibi dem. Nemo potest venire ad me nisi sibi datum fue rit a patre meo Patet ergo qd est vnu nisi quod spe ctat ad deum. Secundo dico quod est vnum nisi quod spectat ad iustum. Iusti enim habent suum ni si id est suam conditionem exceptiuam et suam singu larem prerogatiuam. Et sic nota qd iusti habent scilicet Anum nisi quod facit

Bene viuere. Dicam ergo qd est vnum Recte sapere. nisi quod spiritualiter fa Rite credere. cit viuere Et istud est pre Iuste agere. rogatiua sacramenti al Diu sistere. tars. De quo dicitur Jo Culpas luere. annis. vj. Nisi manduca Sursum scadere. ueritis carnem filij bois et biberitis eius sanguinem non habebitis vitam in vobis. Item est vnu nisi quod subtiliter facit sapere. de quo Sapientie viij. Reminem

vij. Meminem diligit deus nisi qui cū sapiētia inha-
 bitat. Et il. ud. j. Cor. ij. Nemo nouit dominum que
 sunt in homine nisi spūs hominis q̄ est in illo. ¶ Itē
 est vnum nisi q̄ veraciter facit credere seu colere. v3
 deu solum. vnde. iij. Reg. v. Non faciet vltra seruus
 tuus holocaustū ⁊ victimā dijs alienis nisi domino.
 ¶ Item est vnum nisi q̄ virtualiter facit agere. vnde
 illud predicium Joā. ij. Nemo p̄t hec signa facere
 que tu facis nisi fuerit deus cū eo. ¶ Item est vnum
 nisi q̄ stabiliter facit sistere id est in bono p̄seuerare.
 vnde Joan. xv. Sicut palmes nō potest facere fructū
 nisi manserit in vite: sic nec vos nisi in me māseritis.
 Et Act. xvij. Nisi in naui manseritis ⁊c. salui fieri nō
 poteritis. ¶ Itē est vnum nisi q̄ humiliter facit luere.
 scz virtus penitētie Apoca. ij. Sin autem venio tibi ⁊
 mouebo candelabū tuū de loco suo nisi penitentiā
 egeritis. ¶ Itē est vnum nisi q̄ supernaliter facit scan-
 dere. ⁊ istud est humilitas vel baptismus. De humi-
 litate em̄ d̄: Joan. ij. Quod nemo ascendit in celum
 nisi qui descendit de celo. De baptismo vero dicitur.
 Joan. ij. Nisi quis renatus fuerit denuo: non potest
 intrare in regnū dei. ¶ Item est vnum nisi q̄ menta-
 liter facit iungere seu diligere. s. charitas de qua Ro-
 ma. xij. Memini quicq̄ debeatis nisi vt inuicem di-
 ligatis. Et sic p̄t q̄ nisi facit. ¶ Tuere q̄ est dignitas
 magni sacramenti. s. eucharistia. Sapere q̄ est clari-
 tas sani documenti. scz diuina sapientia vel scientia
 Credere q̄ est firmi veritas fulcimenti. s. fides nra.
 Agere q̄ est sanitas diuini iuamēti scz ipse deus ⁊
 eius gratia Sistere q̄ est firmitas fortis fundamen-
 ti. scz p̄seuerantia ⁊ constantia. ¶ Plāgere q̄ est aspe-
 ritas tristis nocimenti. s. penitētia. Scandere q̄ est
 humilitas vilis condimenti. scz contemptus sui ⁊ pu-
 ritas. ¶ Adnitens iungere q̄ est caritas aut ligamēti
 scz amor ⁊ dilectio vera. Sic ergo patz q̄ est vnum ni-
 si q̄ spectat ad iustum. ¶ Tertio dico q̄ inuenit vnum
 nisi quod spectat ad impium. Constat enim q̄ mali
 habent suum nisi. i. suam exceptionem: ⁊ suā in suis
 actibus fraudulentam ⁊ dubiam additionem. Et sic
 notabo q̄ illi semper apponunt in suis verbis ⁊ ope-
 ribus. scz Anum nisi
 fallacitatis ⁊ fraudulentie. Est igit in eorum fa-
 faruitatis ⁊ ignorantie. ctis inclusa vna cō
 Penalitatis ⁊ pestilentie. ditio: seu etiaz vnu
 nisi fraudulentie ⁊ fallacitatis. vnde ¶ Prouer. iij. di-
 citur. Quod isti nō do: munt nisi male egerit: nec ra-
 pitur somnus ab oculis eorum nisi supplantauerint
 ¶ Itē ibi est vnum nisi ignorantie ⁊ faruitatis. vnde
 ¶ Prouer. vij. dicitur. Quod non recipiet stultus ver-
 ba prudentie nisi ea dixeris que versant in corde suo
 ¶ Item subinteritur vnum nisi pestilentie ⁊ penalti-
 tatis. s. pena inferni. de qua dicitur Joan. xvij. Nemo ex-
 his perit nisi filius p̄ditōis. ¶ Patet ergo quomodo
 nisi ipectat ad impium. ¶ Quarto vero dico q̄ nisi
 quādoq̄ ipectat ad beatum. ¶ Gloria enim eterna est
 vnum nisi. i. vna conditio quam nullus percipit nisi
 beatus. de quo Apoca. ij. dicit dominus sic. Uicenti
 dabo manna abiconatum: ⁊ dabo illi calculum can-
 didum: ⁊ in calculo nomen meum scriptum quod ne-
 mo scit nisi qui accipit. Sufficit.

Nitere. Nitoz. Cum nitoz idē sit q̄ splen-
 dor: potest dici q̄ nos in-
 uenimus Nitozem.
 Sanctitudinis.
 Pulcritudinis.
 Realis seu tēporalis celsitudinis. De nitore seu splen-
 dore sanctitudinis virtualis dicitur Treno. iij. Mō
 nazarei nūe erant candidiores: lacte nitidiores: rubi
 cundiores eboze antiquo. Unde etiā de illa sancta re-
 gina Wester dicitur Wester. xv. q̄ nitentibus oculis
 tristēm celabat animū: vt scz a morte suū pplm li-
 beraret De nitore vero seu decore pulcritudinis coz-
 poralis dicit ¶ Prouerb. f. fauus inquit distillans la-

bia meretricis: ⁊ nitidius oleo guttur eius nonissima
 autē illius amara velut absinthius: ⁊ lingua eius acu-
 ta qua gladius biceps. De nitore vero seu fulgore cel-
 situdinis tempalis p̄t dici illud Judicum. v. Quia
 ascenditis inquit super nitentes a simas: ⁊ sedētes in
 iudicio ⁊ ambulātes in via loquimini. Sufficit quia
 non sunt autoritates. Vide vbi fulgor Splēdor ⁊ Cla-
 ritas ⁊ similia.

Niti. Nota q̄ niti idem est q̄ ad aliquid agen-
 dū viriliter insistere vel conari. Et sic Niti
 in bono sumitur ⁊ in malo. In bono em̄ sicut quādo
 quis vltra vires vel saltem iuxta vires nititur: tēptat
 ⁊ conatur facere. Talis enim conatus laudabilis est.
 Quia scz dato q̄ nullus congruus sequatur effectus
 qui tamen iuxta posse nititur ⁊ conatur. apud deum
 ⁊ homines non solum excusatur: immo etiam com-
 mendat. sicut. s. de Josia rege dicit. ij. Eldre. j. q̄ ipse
 conabatur expugnare regem egypti In bono tamen
 significato tā de niti q̄ de conari quasi nulle sunt au-
 toritates. In malo x̄o significato Nitus ⁊ conatus in
 autoritatibus plus abundat Dic ergo q̄ mali nitunt
 ⁊ conantur semper ad malū. Ip̄i enim nituntur.
 In concordēs discordiam seminare. Dicam ergo
 In maiorum potentiam intentare. go q̄ mali
 Fidelem amicitiam eneruare. conant seu
 Simpliciu substantiam occupare. nitunt s̄cō
 Mendacē eloquentiam ventilare. cordes semī
 Hypocrisis fallaciam frequētare. nare discor-
 Egenorum iustitiam dissipare. diaz. Et sic
 Sanctā matrē ecclesiam subiugare. de quolibz
 tali p̄t dici illud Judic. ix. Appropinquās ostio ignē
 supponere nitēbatur. Ignem dico discordie seu rir.
 ¶ Item nituntur in maiore annullare potentiam: si-
 cut. s. Wester. xvj. dixit Assuerus de Amion: q̄ ip̄m de
 regno pellere nitēbatur. ¶ Item nitunt in amicitia
 seruare fiduciam Et sic dicit Job. vij. Super pupillū
 irruitis: ⁊ subuertere nitimini amicū vestrum. ¶ Itē
 nitunt simplicium occupare substantiā vnde. ij. ¶ Pa-
 ral. xx. filij Amion: ⁊ moab: ⁊ mons sc̄p. nitunt cyce-
 re nos de possessione quā tradidisti nobis: ¶ Itēz ni-
 tunt mendacem multiplicare faciundiam ¶ Prouer. x.
 Qui nititur mendacijs hic poscit ventos. ¶ Item ni-
 tuntur hypocrisis palliare fallacias. Unde de stellio
 ne qui est vermis pulcris maculis ⁊ coloribus pictu-
 ratus: ⁊ tamen est venenosus dicit ¶ Prouer. xx. Stel-
 lio manibus nititur: ⁊ in domibus regum cōmoratur
 Adanibus em̄ id est operibus exterius apparētibus
 nitunt tales picti ⁊ ficti domos regum ascendere: ⁊ p̄
 hypocrisim ⁊ fallaciam cum regibus officia p̄curare
 De quo certe reprobendit hypocrisis Wester. ij. vbi di-
 cit sic. Quid nitēris bonam ostendere viam tuam ad
 querendam dilectionē: que insuper malicias docuit
 tibi vias tuas ⁊c. Et sic ad hypocrisim referatur illud
 Wester. xlij. Qui habitas in caucnis petre: apprehē-
 dere nitēris altitudinem collis. ¶ Item nituntur
 seu conantur egenorum dissipare seu suffocare iusti-
 tiam: sicut de illis pessimis dicitur Wester. x. q̄ cona-
 ti sunt delere nomen iudeorum. ¶ Item conatur cas-
 tholicam violare ecclesiā. sicut scz Actū. xxij. Pau-
 lo ip̄operabāt licet falso p̄actor erat secte nazarenorū
 ⁊ q̄ templū violare conatus sit Et hoc igit de Niti ⁊
 Conari sufficit. Vide supra de Initi.

Nit. Nota q̄ nit̄ habet naturaliter candidissi-
 mam perfectionem. Debilissimam duratio-
 nem. frigidissimam conditionem. Et sic spirituali-
 ter loquendo s̄m istas tres niuis proprietates. Poss-
 sumus dicere: quod nit̄ in bono cria potest generalit-
 ter designare. vics
 Perfectionem virtualem.
 Possessionem temporalem.
 Affictionem corporalem.
 ¶ Primo dico q̄ nit̄ signat p̄fectionē actualē. Nit̄ em̄
 hz colores purissimū ⁊ mundissimū. ⁊ omni macula

Mobilis.

impermixtissimū per q̄ potest mentis et corporis puritas et honestas designari. Quia vix tantus debet esse nitor: puritatis interius in intēione: q̄ nulla proz sus nigra macula cuiuscūq; dz ibi quomodolibet admisceri: vt sic dicat quilibet dealbatus illud. *Psal.* Asperges me domine p̄sopo et mundabor: lauabis me et super niuem dealbabor. Tantis etiā debet esse cādor: honestatis exterius in cōuersatiōe q̄ nulla macula inhonestatis debet apparere vt ip̄e etiā sit similitudo angelo. De quo dicit *Matth.* xvij. Q̄d aspectus eius erat sicut fulgur. vestimenta autem eius candida sicut *Aliz* *Ue* et de quolibet viro perfecto orponatur illud *Daniel.* v. Antiquus dierū sedit: vestimentum eius vt *Aliz* candidum Tales em̄ debent esse antiqui per maturitatē. Debent sedere per mentis tranquillitatem. Debent etiam habere vestimentū cōuersationis candidum sicut nix per puram et honestā et nitidam cōuersationem: Et figurabuntur in illo filio hominis *Apoca.* j. qui habebat caput et capillos candidos tanq̄ lana: et alba tanq̄ nix. Quia videlicet nos nō debemus solum habere niueus seu album caput intentionis vel capillos affectionis sed etiam lanam cōuersationis exterioris. Et sic proculdubio p̄ istam niueitatem virtutalem dealbabitur taliterq̄ finaliter habebimus niueitatem glorie sempiternę. Et sic de nobis dicitur illud *psal.* *Aliz* dealbabitur in selmon. Sic igitur nix signat perfectionem virtutalem. **B** *Secundo* dico q̄ nix signat possessionem temporalem. Sicut enim videmus q̄ nix modico calore dissoluitur: ita q̄ nihil de ea amplius reperit. Sic mundi bona facilliter pereunt: et valde modicum durant aut subsistunt. Ista vero solet esse quādoq; bona quādoq; mala. Bona: q̄ solet terras impinguare. *Aliz* la autem: q̄ solet visum debilitare: et oculos congrorum in mari penitus excecāre: q̄ scilicet tempore magne niuis congru in mari ceci efficiunt: ita q̄ ad volūtatem piscatorum capiunt. Sic vere mundi possessio vel prosperitas solet quandoq; facere bonum scilicet illis qui bene vtuntur et qui per clemosynas istam niueus alijs largiuntur. Constat em̄ q̄ exinde gratijs et virtutibus impingunt. Quia vere illi in scriptura commendantur. Qui dant niuem sicut lanam: nebulam sicut cinerem spargunt. Quandoq; etiam solet facere malum et hoc solū illis q̄ illa male vtuntur: et qui in aspectu huius niuis delectantur. Sepe enim fit ip̄os excecāre per pct̄n: et finaliter destruet per tormentum. Congru em̄ id est delicias tunc lumine gratie priuatur: et a piscatoribus. id est a demonibus capiuntur: q̄ in mari huius mundi niue prosperitatis nimum p̄ fundant. Unde potest dici de dyabolo illud. *ij.* *Regū* *ij.* Q̄d ip̄e percussit leonem. id est peccatorem in medio cisterne in diebus niuis. Signat ergo possessionem temporalem. **C** *Tertio* dico q̄ signat afflictionem corporalem. *Aliz* enim que sua frigiditate ledit membra: signat tribulationem et penitentiam que nos ledunt corporaliter et affligunt. Et sicut niues in altis montibus solent amplius abundare: sic in altis et sanctis viris solet nix tribulationis et penitentię amplius apparere *Hieremie.* xvij. Nunquid de petra agri deiciet nix *lybani.* q. d. non. Et ista nix habet virtutē purificatiuam animarum sicut dicebat *Job.* x. Si locus fuerit quasi aquis niuis: et fulserint velut mundissime manus mee. Et sic igitur patet quomodo triplex nix accipitur in bono. **C** *In* malo vero per niuem potest intelligi hypocrisis simulatio deceptiuar in infernalis tribulatio afflictiuar. Signat ergo nix vitium extreme simulationis. Quia sicut nix operit et tegit varam et paludis seditates: ita q̄ locus qui niue cooperitur quis sit lutoius et periculosus: non tamē cognoscitur: non cauetur. Sic nix hypocrisis exterioris: solet in malis feces animi taliter tegeret et clare q̄ homo nō potest eos agnoscere nec cauere. *Figurati* *Am̄* *meri.* *xy.* in maria lozore *moysi:* que cum p̄pter mur-

mur facta esset leprosa: facta est alba vt nix. Quia regulariter talis albedo niuea: erat antiquitus signum lepre. Quia vere sepe fit q̄ illi qui niue exterioris cōuersationis amplius dealbantur magis leprosi. id est magis peccatores interius dimoscuntur. Unde de *gie* *31* dicitur. *iiij.* *Regū.* v. Quod egressus est leprosus quasi nix. **C** *Item* signat nix supplicium eterne tribulationis. Et sic sumitur *Job.* xxij. vbi de peccatoribus loquens dicit. Quod ad nimum calorem transibunt ab aquis niuum. Unde in *psal.* dicitur q̄ ignis: grādo: nix: glacies: spiritus procellarum pars calicis eorum. Vide eam supra de igne vel de *Glacie.*

Mobilis. litas. **A** *Notat* q̄ nobilitas animi teste *Seneca* generositas est sensus. Et nobilitas hominis est animus generosus. Et ideo quia *fm* *Seneca:* illa nō est proprie nobilitas que ex carne venit: sed que ex mente procedit. *Possumus* igitur distinguere q̄ nobilitas dicitur multis modis. Est enim *Mobilis* *Naturalis.* *Primā* nobilitas debet commendari. *Secūda* honorari. *Tertia* reprobari. *Quarta* vero affectari. *Dico* *Eternalis.* ergo primo q̄ est nobilitas naturalis. Et ista est nihil aliud q̄ quedam naturalis inclinatio et dispositio quam quandoq; habet homo a natura naturante: vel a natura cōstellationum influente sibi naturaliter et originaliter concreata per quam ad nobiles et virtuosos actus disponitur et naturaliter inclinatur. Sicut enim in naturalibus est vna materia nobilior: alia: itaq; materia *fm* q̄ est nobilior: tanto est nobilioris forme capacior: et ad ipsam inclinatio: et inde est q̄ in natura sūt alique res alijs nobiliores: et in suis naturalibus cōditionibus meliores: sicut patet de celestibus respectu elementorum: de animalibus respectu arborum et metallorum et de hominibus respectu quorūlibet animalium et inmentorum. Sic vere ip̄e deus in ipsa natura intellectuali. scilicet in angelis et hominibus alijs solet dare nobiliores: alijs viliores. Et inde est q̄ inter homines aliqui sunt naturaliter inclinati et dispositi ad nobiliores scientias et speculatiōes: ad nobiliores artes et operationes ad nobiliores operas et negociationes. Et ideo de ista nobilitate nature potest dici illud. *j.* *Cor.* *j.* Non multi nobiles *fm* carnes. Et quare: q̄ vere illi qui sunt hodie in naturalibus nobiliores. s. *phi* naturales. astrologi et scientijs nobilibus dedicati. reputant hodie viliores: quoniam etiam tales hodie oportet quod dimittant scientias hōmō: quia exinde nō possunt acquirere victum suum. *Uñ* hodie verificatur illud *Esaię.* v. *Mobilis* eius interierunt fame: multitudo eius siti exaruit. *Inuenit* ergo nobilitas naturalis. **C** *Secundo* dico q̄ inuenit nobilitas virtualis. Sicut em̄ sepe fit q̄ rusticus propter strenuitatem: vel diuitiarum multipliciter: vel gratie regis fauorabilitatem nobilitat et a primis suis rusticitatibus et seruitutibus conditionibus liberatur. Sic homo qui naturaliter est rusticus et peccator: quia. s. teste *ap̄lo.* *Mos* suum naturaliter filij ire: a deo spūaliter nobilitatur. Quia procerto deus rex noster ante secula: q̄n videt nos diuitijs virtutum et strenuitate bonorum operum abundare: solet nos nobilitate et summe nobiles reputare. *Mobilis* em̄ dicitur *Qui* *Libertatibus* vtitur *Uel.* *Seruitutibus* non subijcitur. *Sua* liberaliter largitur. *In* equis: canibus et auiibus delectatur. *In* bellis et hastiludijs viriliter operatur. Et procerto tales nobiles sunt viri sancti. Quia vere ipsi non sunt peccati seruitutibus et malis consuetudinibus subiugati sed magis gratia libertatis sunt dotati: dicētes illud *Sal.* *ii.* *ij.* Itaq; iā nō sumus ancille filij s; libere *Isti* etiā sua largiunt p̄ clemosynas liberalitatē. isti diligunt equos. i. obediētias hūilitatē quia scilicet

quia scy equus: quod est animal domesticū & obediēs & frenatum signat virtutem humilitatis & obediētice. ¶ Item isti diligunt canes qui domino suo fideles sunt: & signat veram amicitia & fidelitates. ¶ Item isti etiam diligunt aues alte volantes id est altam cōtemplationem & sublimitatem. ¶ Item etiam diligunt bella id est pugna cōtra hostium spūalium nequiciam & malignitatem. ¶ Item ergo sunt nobiles. Quia sicut dicit Hieronymus. Sola apud deum est libertas non seruire peccatis & sola apud deū est nobilitas virtutibus esse clarum. Poeta em̄ dicit Quia nobilitas sola est que animum moribus ordinat. Un̄ de illo machabeo d. ij. Mach. xiiij. Quia ipse elegit nobiliter mori potius q̄ subditus esse peccatoribus. Et ideo de nobilitate morali potest exponi illud Luce. xij. Homo qui dā nobilis abijt in regionem longinquā accipere sibi regnū. Ubi aduerte q̄ ad spūalē nobilitatē requiritur benignitas interior in p̄scientia. Homo. Celeritas exterior in apparētia. Abijt autoritas superior & p̄fidentia. Regnum inquit. Hos em̄ debemus habere. Interior in affectu benignitatem. Exterior in effectu velocitatem. Superior in p̄fectu autoritatem. ¶ Dico ergo q̄ ad spūalem nobilitatē requiritur benignitas in affectione. Homo inquit qui scy est animal mansuetū natura quia videlicet creature que sunt nobiliores: sunt vt cōmuniter benigniores. Unde etiam de cane nobili videmus q̄ quis natura eius contra feras sit valde ferox est tamē erga homines valde grata: valde fauorabilis & benigna. Nam si cōtra hominē quādoq̄ curreret: quasi in seipsum reuertens subito desinit. Sic vere vir iustus cōtra feras id est cōtra peccatores debet esse ferox ipos. scy mordendo & corrigendo. & contra eos latrando & predicando. erga tamē homines id est erga viros rōnabiles & perfectos debet esse benignus & pius: & ab omni nocumento eozus debet esse totaliter alienus in uno potius debz ipsi applaudere: fauorabilis. atq̄ gratus esse: sicut de cane dicit Thobie. xj. Tunc p̄currat canis & quasi nuncius blanditiōe sue caude gaudebat. Nam sicut canis nobilis solet p̄dam suaz nō cōdere: sed magistro suo seruire. Sic vir perfectus p̄dā suozum bonozum temporalis nō debet solus expendere sed magistro suo deo in persona pauperum reseruare Canticoz. vij. Omnia poma mea noua & vetera seruaui tibi. Nobilis ergo est. Quia procerto lux q̄ est nobilissima res est suypsius mirabiliter diffusua: est etiam suypsius cū corporibus minus nobilibus scilicet eoz aere & aqua immediatius adiuncta. Ad notandū q̄ illi pp̄ue sunt nobiles: qui per virtutem pietatis diffundunt & communicant se & sua: & qui corporibus ignobilibus id est peccatoribus & pauperibus nō dedignant associare & cōiungere se ipsos. Exemplo xp̄i qui peccatores non dedignabatur: & qui cum ipsis sedebat & aliquoties cibo vescabatur. ¶ Item est igitur nobilitas virtualis. q̄. s. hō habet benignitatem in affectione. Homo inquit quidā: quasi diceret. Pauci sunt tales: q̄. s. iste singulariter dicitur quidā. Un̄ talis potest dici ille de quo Luc. vij. dicit. Bonus hō de bono thesauro suo p̄fert bona. Et Luce. xiiij. Hō qui dā fecit cenā magnaz. ¶ Deinde dico q̄ qui vult esse spūaliter nobilis debet h̄re celeritatē in operatione. Abijt inquit. Corpa em̄ nobilioza sunt vt cōter velociora. p̄z in celo & etiā planetis qui sunt nobilissima corpa: & citissime voluntur. ¶ P̄z etiā in fluminibus q̄ respectu lacuū sunt nobilia: q̄ cōtinue fluūt agitantur & currūt. ¶ P̄z insuper in aibus p̄dalis & nobilibus q̄ celerime volant & superius in aera eleuant. ¶ P̄z nihilominus in nobilibus canibus qui valde citius ceteris currūt: saltant: circueunt & mouent. Sic vere charissimi illi qui in moribus sunt nobiliores: sunt bñ operādo clericores: & ad seruiendū & obediendū: & discurrendū velociores & promptiores. Abijt inquit. Res em̄ quāto est nobilioz: tanto in operando

vel in p̄ducendo actū suū est celerior: sicut p̄z in luce que ab oriente in occidentem subito se diffundit. Sicut etiam p̄z de angelis ac de deo qui sine successione temporis operant. Sicut illi qui spūaliter nobiles vel perfecti p̄nt dici operando bonum nō querunt dilationē vel successione: immo statim & subito ad nutum dei & prelati exequit suā bonā operationē. Abijt ergo. Ut sic quilibet talis dicat illud Joānis. ix. Abijt & laui: & vidi. Un̄. Mach. x. Ascēdit alexander q̄ cognominat nobilis & occupauit ptolomaidaz & regnauit ibi. Habeat ergo celeritatem in operatione &c.

¶ Deniq̄ dico q̄ qui vult spūaliter esse nobilis debet habere autoritatem in dominatione quia ipse debet sibi accipere regnum. Quia scilicet ipse nō debet seruire vitijs sed potius eis imperare. Quia s̄m Crisostomo. super Math. Ille se potest clarum & nobilem reputare: qui seruire vitijs dedignatur. Sicut em̄ res que sunt in natura nobiliores sunt superiores i situ vt cōmuniter: sicut patz de celo & stellis. Sic si tu vis cē spūaliter nobilis: necesse est vt in p̄fendendo tibi p̄fistu sis superior: & sublimior. Requiritur enim quidā philosophus: quis proprie debebat appellari nobilis. respondit. Quis ille qui non erat proprie voluntati subiectus. & qui suis concupiscentijs imperabat. Un̄ de Prosper ait q̄ non caret regia potestate: qui nouit corpori suo rationabiliter imperare.

Unde poeta Claudianus in metro suo dicit sic.

Tu licet extremos late dominare per indos.

Te medius: te mollis arabs: te feres adorant.

Si metuis. si praua cupis: si ducis ira.

Seruitij patiere iugum: leges tolerabis iniquas.

Interior leges: tunc omnia rite tenebis.

Cum poteris rex esse tui &c.

Tales em̄ sunt spūaliter nobiles: & ideo tā sui q̄ aliorum merent esse principes atq̄ reges. Quia sicut dicitur Eccl. x. Beata terra cuius rex nobilis est. Et p̄culdubio charissimi: illi qui super homines accipiūt sibi regnū. bene debent esse spūaliter nobiles & perfecti. Quia sicut theaurus dicitur esse nobilis & generosus qui habet frontē duram & comutam: aspectum ferocem: aures acutas. & qui dimicatione alijs p̄offerit & q̄ arenā in altum spargit. Sic prelati nobiles debent dici qui habet frontem duram per constantiaz & firmitatem. Aspectū ferocem per maiestatem & autoritatem. Aures acutas per audiendi causas partium p̄mptitudinem & sedulitatē. Dimicatione seu bellū p̄offerit. s. malis per ipsorum punitionem & per iustitiam seueritatem. Arenam autē diuitiarum spargit elemosinas & largitatem. Et sic verificabit in illo illud ps̄. Dispersit: dedit pauperibus iustitia eius manet in seculum seculi. Tales ergo debent esse nobiles & tales sic nobiles debent fieri reges & principes & accipere sibi regnum. Iuxta illud Deutro. j. Tuli de tribubus vestris sapientes & nobiles: & cōstitui eos principes: tribunos: quinquagenarios: & decanos. ¶ Patet igitur q̄ ille qui vult spūaliter esse nobilis debet habere autoritatem in statu: velocitatem in actu seu in motu: benignitatem in affectu. ¶ Item est igitur nobilitas virtualis. ¶ Tertio dico q̄ est quedā nobilitas temporalis. Et ista procerto vilipendenda est & cōtēnenda: p̄pter multa vicia q̄ ista habet

¶ Item ingressum.

¶ Alium progressum.

Tristem egressum.

¶ Item dico ingressum. Quia scilicet nobilitas a principio habuit ortum ex violentijs crudelium tyrannorum: qui pauperes & simplices opprēsserunt: & sup̄ eos dominium insurpauerunt. Et quia viderunt se superiores: se nobiles vocauerunt. Sicut de nemrot gigante dicit magister in hystoria scholastica. Habuit etiam ortum nobilitas a diuitijs auarozum. Terte em̄ Cas. Nobilitas nihil aliud est q̄ diuitie inueterate: & per genus ad posteros diruate. formice em̄

Nobiscum.

offices sunt eiusdem conditionis: et omnes sunt paruuli vermes circa terram continue grana colligentes. fit si quandoque formica quando senescit acquirit alas et sursum in aere volitat sicut avis: ita quod iam videtur naturam aliarum formicarum excedere et ad naturam auium aliquantulum se transferre. Sic vere antiquitas natura omnes formicas, id est omnes homines similes creauit et omnes equaliter circa grana colligenda id est circa agriculture officium occupauit. Verum quia qui quod alas diuitiarum acceperunt, idcirco se super alios per superbiam erexerunt, et se in aues id est in nobiles transformatos crediderunt: et se extrinsecus nobiles appellari voluerunt. Isti ergo facti sunt nobiles a fortuna non a natura. Istud etiam videmus quotidie accidere. Quia scilicet viles rustici se fieri nobiles et milites faciunt ut apparerent in ornatu istorum. Quia non cognoscit miles a rustico et clericus et a mechanico, id est futuro: et ab omni practico vix cognoscit: et tunc tunc cum sua posteritate nobiles se esse credunt sicut patet supra in exemplo de cruce: et alijs exemplis prout tabula indicabit. Ista ergo nobilitas habet vilem ingressum. Item ista habet malum progressum. Ista enim habet annexam

Animitatem. Sicut enim videmus. Aues nobiles
Crudelitatem. dicunt ille que rapaces et violente
Et pompositate. esse noscuntur. sicut patet in aquila vel falcone. Leo etiam qui ceteris animalibus dicitur nobilior: est crudelior et superbior. Plinius etiam dicit quod nobilitas thaurorum est toru aspectu habere: frontem cornuta gestare, aures acutas et erectas tenere bellum alijs proferre: et arenam dispergere et iactare. Sic vere hodie illi reputant nobiliores qui sunt superiores et scitiores: et qui sunt animalibus simplicibus id est pauperibus nequiores: qui sciunt etiam acuire aures ad libenter audiendum adulationem: habere frontem cornutam per gestum superbam et elationem. Proferre bellum alijs per iniuriam illationem et rapinam et exactionem. arenam diuitiarum dispergere per prodigam et expensam largitionem: sunt hodie signa nobilitum. Quia hodie nullus nobilis reputatur nisi in elatione et crudelitate alijs preferat. Talibus loquitur in scriptura Ezechielis. xxxij. Sordida nobilis: grandis interitum: tolle sordidum: deponere coronam. Ideo de nobilibus et specialiter de militibus loquitur Petrus b. in epistola. Dico inquit militibus est ordinem non tenere. Nam cuius os imbonestius loquitur qui minus deum timet: qui detestabilius ueritatibus ministris dei vilificat: qui ecclesiam non ueretur: ille hodie in cetero militum fortior et nobilior reputat. Et breuiter sicut ferrum quando est clarum et politum solet facilius rubiginem contrahere. et rubigo solet exinde difficilius abstergi. Sic hodie sepe fit quod homo quanto genere est nobilior et clarior: tanto facilius rubiginem vitiorum consumit: et tanto huiusmodi rubigo exinde difficilius extirpat. vnde Hieronymus in epistola. Quod plerumque nobilitas carnis ignobilitatem parit mentis. Item ista habet tristem egressum quia scilicet talis nobilitas in morte non cognoscitur. Quia scilicet ita nobiles sicut ignobiles corrumpunt. Et quod peius est isti propter peccati commissa occasione nobilitatis in inferno grauius cruciantur. Quia sicut in psal. dicit. Ligant reges mundi in compedibus: et nobiles eorum in manibus ferreis. Ista est igitur nobilitas et libertas temporalis. Quarto vero dico principaliter quod est nobilitas eternalis. Et ista est nobilitas illa et libertas quam habent anime in paradiso De qua. i. Regum. ix. Ecce est vir dei in quietate habens nobiles: quicquid loquitur absque ambiguitate venit. Sancti ergo qui sunt in paradiso proprie nobiles possunt dici: quia ad eos spectat regnum nobilissimum paradisi. figurati. i. Machabe. i. vbi dicitur. Quod alexander id est deus vocauit pueros suos nobiles qui secum erant nutriti a iuuentute et diuisit illis regnum

suus. Et imposuerunt sibi omnes dyademata etc. Unde supra de Libertate.

Nobiscum. Nobiscum.

Nota quod nobiscum semper signat societatem siue bona fuerit siue mala. Et sic nota quod in scriptura nos reperimus. Nobiscum designans fedus perpetuum diuinitatis. Nobiscum congnans nodum proficuum humanitatis. Nobiscum congnans iugum assiduam iniquitatis. Nobiscum sustinens morbum continuum penalitatis. Et sic dico quod nobiscum nos inuenimus societatem.

Deorum. Primo igitur dicamus aliquid de societate deorum seu etiam dei et sanctorum. Nobiscum quod permanet indiuisibilis Deus enim quo ad diuinitatem habet suum beatissimum nobiscum in quantum scilicet ad societatem suam: patris scilicet et filij et spiritus sancti: et ad beatam fructuositatem: cognitionem: et participationem ipse admittit beatos. Deutero. v. Non cum patribus nostris in iudicio pacium sed nobiscum. Et ideo iste proprie a beatis potest vocari emanuel: quod interpretatur nobiscum deus. Et sic notabimus quod ipse nobiscum est dum

Carnem induit modo personali. Nobiscum enim deus seu christus est
Se substituit pani figurati. videlicet in carnis litio quod nunc inhabitat. Sub panis folio quo totus latitat. In mentis dolo quo huius visitat. In celi folio quo regnans equitat. In ortu exilio quo malos agit. Igitur dicamus quod dominus nobiscum est in carne personaliter. Sicut enim videmus quod quando puer propter uocis fantasias non audeat iacere solus: mater sua dat sibi aliquam maiorem personam et tutiorem ad iacendum cum eo: Sic beata trinitas mater nostra videns quod homo fantasias infernales merito metuebat dedit sibi filium dei qui in lecto humanitatis eiusdem secum personaliter taceret ipsumque defenderet et iuaret. Et ideo de tali societate bene potest dici illud Esate. viij. Ecce virgo concipiet et pariet filium: et vocabitur nomen eius emanuel quod scilicet interpretatur nobiscum deus. Nam sicut fortitudo minus militis quandoque totum allecurat exercitum quando vult esse cum eis et induit armis similibus sicut ipsi. Sic fortitudo filij dei nos allecurauit. quando arma humanitatis assumens pro nobis contra demones dimicauit. Iuxta illud. i. Paralip. xxxij. Cernitis inquit quod dominus deus vester vobiscum sit et dederit vobis requiem per circuitum et tradiderit omnes inimicos in manu vestra. Ite bene possumus modo dicere illud Numeri. xiiij. Dominus nobiscum nolite timere. Alterus enim virginalis fuit camera vel capella vbi deus cum humano genere fecit pactum: et vbi se sibi perpetuo federauit. figura Gene. ix. vbi dominus dicit hominibus. Statuam inquit pactum in meum vobiscum Sequitur. Cumque obdureret nubibus celum apparebit arcus meus in nubibus. In nubibus dico fragilis humanitatis tunc apparuit christus deus et homo sicut arcus in maxime potestatis. Sicque deus nobiscum fecit pactum perpetue charitatis. Deutero. v. Dominus deus noster pepigit nobiscum fedus. Et nota quod iste nobiscum fuit

In carne veniens. In carne dico veniens. ij. Paralip. Cras egrediemini et doctrinam iacientis. dominus erit vobiscum. Et in cruce moriens. iij. Regum. xvij. Egrediar et ego vobiscum. Item per mundum gradies. De quo Joan. xij. Tanto tempore vobiscum sum et non cognouistis me etc. Item doctrinam iacientis Luce. xij. Quotidie vobiscum eram in templo docens. Item in cruce moriens Gen. xlvij. Ego innoxior et dominus erit vobiscum. Item a morte rediens seu reueniens. psal. Exurrexi et adhuc sum tecum. Unde sancti post christi resurrectionem victo lucifero potuerunt

tuerūt dicere angelis illud qđ Judith dicebat filiſ israel victo Iholoferne tyranno. Judith. xij. Aperite portas quoniā nobiscum eſt deus qui fecit virtutez iſrael. **C** Patet ergo quomodo deus nobiſcū eſt in carne personaliter. **C** Deinde dico qđ nobiſcuſ eſt deus ſub pane figuratiter ſeu ſacramentaliter. Sicut em̄ anima latet ſub figura corporiſz ſub ymbra: nec apparet viſibiliter ibi eſſe: tamen ibi eſſe z latere credit certitudinaliter atqz ſcitur. Sic vere xp̄ſ quibz non apparet oculo corporali: ſub figura tamē panis dinofciſ z credit eſſe vere. Juxta illud Eſai. xlv. Vere tu eſ deus abſconditus. vii. ij. **Paral. xxxij.** Nobiſcum domine deus noſter. Et hoc eſt illud qđ ipſemet promiſit. **Matth. xxvij.** dicens. Ego autem vobiſcum ſum cunctis diebus vſqz ad conſummationē ſeculi. Eſt igitur nobiſcum deus ſub pane figuratiter. **C** Deniqz dico qđ nobiſcum eſt in mente ſpūaliter. Sicut em̄ radij z virtuteſ ſolis z celi inviſibiliter manent cuſ rebus inferioribus z terreſtribus: ita qđ ſua inviſibili virtute ipſas ſolent vegetare z vivificare: z a ſiccitate ad virorem: a ſterilitate ad vbertatem mirabiliter transformare. Sic certe deus p̄ gr̄az mēteſ hominū inſtoꝝ inhabitat: z ipſas ſpūaliter vegetat: z fructibus bonoz operū ipſas ornat. vii. ij. **Paral. xv.** Domin⁹ vobiſcum eſt: quia fuiſtiſ cum eo: ſi queſieritiſ cū invenieteriſ ſi vero dereli queritiſ cum derelinquet voſ. Et adverte qđ deus nobiſcum eſt. **Ut.**
 Sociuſ nobiſcum manendo.
 Amicuſ ſe nobiſ iungendo.
 Adiutor a malis tucndo.
 Tributor in boniſ ſouendo.
Dico qđ nobiſcū eſt: vt ſociuſ nobiſcū habitāſ. Hier. vij. Bonas facite vias veſtras z ſtudia vſa: z habitabo vobiſcū in loco iſto. Quod etiam illi petebant qui dicebant. **Luce. xxij.** **Adhanc nobiſcum dñe qm̄ adneſperabit.** **C** Item nobiſcum eſt amicuſ ſederat recitāſ. **Unde iſte eſt qui dicit Eſai. xlv.** ſeruiam vobiſcum feduſ ſempiternaz miſericordiaz danid fidelis. **C** Item nobiſcum eſt vt adiutor a malis defendenſ ſeu p̄ nobiſ militanſ. **Unde Hier. xlij.** Nolite timere a facie regis babiloniſ dicit dñs: qđ ego vobiſcum ſuſ vt ſaluoſ faciam voſ. Et vt voſ eruam de manu eiꝯ. **Et Numeri. xij.** Dominuſ vobiſcum eſt nolite timere. Et reuera niſi iſte ſit nobiſcum nunq̄ poſſumus aduerſarioſ ſuſpare. vii. **Deut. j.** Nolite aſcēdere: neqz pugnetiſ: non em̄ ſum vobiſcum: ne cadatiſ. **C** Item nobiſcum eſt vt retributor noſ pie viſitanſ. ſ. beneficia concedendo. ij. **Paral. xij.** Confortamini z agite diligenter z erit dñſ em̄ veſter vobiſcum in boniſ. **Et Thob. iij.** feciſti em̄ nobiſcum miſcōam tuaz. Eſt ergo deus nobiſcum in mēte ſpiritualiter. **C** Inſup dico qđ eſt nobiſcum in celo triūphaliter. Sicut em̄ imperator romanuſ ſubacta puincia z victoria habitabit cum triūpho intrabat: z ſecum militeſ ſuoſ qui participes fuerant laboriſ z victorię: vt participes fuerant laboriſ z victorię: vt participes fierent triūphi ſeu glorię ſecum ducebat: vna cū eiſ triumphabat. Sic deus in ſocietate iuſtoꝝ: qui ipſo ductore vicerūt acieſ hoſtiū malignoꝝ: nunc triūphāt in celis: iſoſqz premiāſ beatificat in cœcliſ: ita qđ ipſi poſſunt dicere illud p̄ſ. **Vſiſ virtutum nobiſcuſ: ſuſceptor noſter deus iacob.** **Et Thob. xij.** Benedicite deum celi quia fecit nobiſcum miſericordiam ſuaz. Eſt ergo deus nobiſcum in celo triūphaliter. **De quo pōt dici illud. Joſue. xxij.** **Adhunc ſcimus qđ nobiſcum ſit dominuſ.** **C** Demum dico: qđ deus eſt nobiſcum in iudicio facialiter. quia ſcilicet xp̄ſ pſonaliter erit in iudicio: vbi ſc̄z cum impijſ facialiter diſceptabit z eoſ cōdemnabit: bonoſ vero amicaliter aduocabit: z eoſ exaltabit z honorificabit. vii. **Ezechielis. xx.** Dominuſ loq̄tur peccatoꝝ: dicens. Adducam inquit voſ in deſertum populozū: z iudicabo vobiſcum facie ad facieſ ſicut iudicio cōtendi aduerſuſ p̄ſeſ veſtroſ. Sequiſ

In furore effuſo z brachio extento regnabo ſupervos dicit dñſ. **Item igitur quō deus habitat nobiſcum.**
 In iudicio facialiter.
 In paradifo triumphaliter.
 In mente ſpiritualiter.
 In ſacramento figuratiter.
 In ſeipſo personaliter
Et ſic patet quomō p̄ nobiſcum intelligiſ ſocietas deoꝝ. i. dei z ſanctoꝝ ſeu angeloz. **C** **Secūdo principa-**
liter dico: qđ p̄ nobiſcum intelligiſ ſocietas iuſtoꝝ. **Iuſti em̄ ſolent inter ſe cōmuniter z ſocialiter vivere: et alter alteri per caritatis copiaz iunctiſ eſſe. Nobiſcum inquit z vobiſcum. Uſi ipſi poſſunt dicere illud. Sen. xxxij.** **Iungamur invicem cōnubia: z habitate nobiſcum. Ubi adverte: qđ ſocietas noſtra debet ſcilicet. Mentaliter vniri. Iungamur cōnubia. Pariliter iniri. Invicem inquit. Stabiliter firmari. Habitate inquit. Civiliter tractari. Nobiſcum inquit. Bona em̄ ſocietas debet eſſe. Mentaliſ z vniuoca. Cōmunis ſeu pariliſ z non equiuoca. Stabilis z certiloca. Civilis z politica. Sit igitur ſocietas noſtra mētaliter vnita: qđ oſtenditur cum dicit. **Iungamur. Societas em̄ que per caritatē non iungit. ſed p̄ diſcordiaz odia diuidit z ſeiungitur nunq̄ perſeuerare poſteſt: ſed faciliſ diripi cōprobatuſ. Uſi em̄ cemento deficientē lapideſ diuidunt: neceſſe eſt qđ parieſ corruat. Et quando cōſumpto humido radicali: corpus z anima ab invicem ſepantur: neceſſe eſt qđ corpus vſ cadaver in pulverem totum cedat. Sic igitur bona ſocietas: p̄ caritatē bene iuncta: alſ cito corruet z crit labiliſ z diſiuncta. Iungamur inquit cōnubia figuratē **Ezech. j.** vbi de ſanctiſ animalibuſ dicit. **Ad due p̄ne ſinguloꝝ iungebant: z Ezech. xxxvij.** vbi dicitur: qđ acceſſerunt oſſa ad oſſa vniꝯque ad iuncturam ſuam: vt de tali nobiſcum dicat illud. **Joh. iij.** **Perfecta eſt caritas oei nobiſcū. Ut z de tali fraternita caritate dicatur illud. Sen. xlij.** **Si deſcenderit frater noſter minimuſ nobiſcum p̄ficiemur. frater enim ſignat caritate: Ad minimuſ humilitatē. Nobiſcuſ ſocietatem. Sit igitur ſocietas noſtra mentaliter vnita. Iungamur inquit cōnubia. Item ſocietas noſtra debet eſſe pariliter ſeu equaliter mixta. Quod oſtenditur cum dicitur. **Invicem. Societas em̄ non debet claudicare: ſed in omnibuſ perſoniſ cōliter ſe habere. In mixto enim ſi vna qualitas aliaz excedit: totū mixtū corūpuit atqz perit. Uſi. j. Joh. j.** **Societatem habemus vobiſcum. Sequiſ. Societatem habemus ad invicem zc.** Sit igitur equaliter mixta. Invicem inquit Item debet eſſe ſtabiliter munita: qđ oſtenditur cōdicatur. **Habitate. q. d. non debet eſſe tranſitoria vſ trāſcurrenſ: ſed diutiuſ habitanſ atqz manenſ: vt ſic dicat alter alteri illud p̄dictum. Hier. vij.** **Habitabo vobiſcum in loco iſto. Et Sen. xxxij.** **Habitabimus vobiſcum: erimurqz vnus ppluſ. Item ſocietas debet eſſe civiliter ordinata. Et hoc oſtendit cū dicitur. Nobiſcum. Quia. ſ. ſimul civiliter z pollicite debem⁹ invicem conuerſari. **Heemie. vj.** **Tractemus vobiſcuſ in domo dei. Et ſi viſ nota qđ iſta civilitas z iſte cōiſ cōuictuſ debet habere Cōmunem.**
 Laborem z diligentiam.
 Ritorem z continentiam
 Vigorem z efficaciam
 Feruorem z amicitiam
 Honorē z reuerentiam.
 Tranq̄llitatē z paciſ gratiam.
 Simplicitatem z innocentiam.
 Fidelitatem z beneficentiam
 Humilitatem ſeu paupertatē
 Ingentia cōiſ nitentiſ: que. ſ. deſignat p̄ puritatem angelicam. vii. **Baruc. vj.** **Angeluſ meus vobiſcū eſt. Et Thob. v.** **Angeluſ ei⁹ conuict⁹ vobiſcū. Item ſit nobiſcū patētia cōiſ vigor: ſeu tenentiſ: q. ſ. d. notat p̄ oſſa q. ſ. ſunt fortia z ſolida cū dicit. **Ero. xij.** **Efferte of**
 tem z indigentiaz
C **Sit igit i nobiſ diligentia cōiſ la boiſ: vt ſcilicet alter alteri dicat illud. **Eccl. v. edi ficabimus vna vobiſcum. Item ſit nobiſcum cōnubia cōiſ nitentiſ: que. ſ. deſignat p̄ puritatem angelicam. vii. **Baruc. vj.** **Angeluſ meus vobiſcū eſt. Et Thob. v.** **Angeluſ ei⁹ conuict⁹ vobiſcū. Item ſit nobiſcū patētia cōiſ vigor: ſeu tenentiſ: q. ſ. d. notat p̄ oſſa q. ſ. ſunt fortia z ſolida cū dicit. **Ero. xij.** **Efferte of******************

Nocere.

sa mea hinc vobiscū. ¶ Item sit nobiscum amicitia cōmunis amoris: q̄. s. signat p̄ fratrem cū dicit. Gen. xliij. Adducite vobiscum fratres v̄m. Nomen enim fratris semp̄ signat caritatem. ¶ Marci. vi. Sorores eius nobiscum sunt. At de feruore caritatis dicat illud. Col. ij. Si corpore absens suus: spiritu tñ̄ presens suus. ¶ Itē sit nobiscum reuerentia cōis honoris: vt sc̄z dicamus dignioribus illud. Judic. xj. Ad te venimus vt p̄fici scaris nobiscum vt pugnes pro nobis: sisq̄ dux oīum qui sunt in galaad. Et iudicū. xvij. Veni nobiscum et habeamus te patrē. ¶ Item sit nobiscum pax et gr̄a cōis tranquillitatis: dicētes alijs illud. j. Mach. xij. ¶ Parati sumus vobiscum facere pacem. ¶ Itē sit nobiscum innocentia cōis tranquillitatis: q̄. s. signat p̄ greges et paruulos. De quib⁹ dicit. Exod. x. ¶ Paruuli v̄ri cant vobiscum. Et ibidē. Cuncti greges pergant vobiscum. ¶ Item sit nobiscum beneficentia cōis fidelitatis et humanitatis: vt alter alteri dicat illud. j. Mach. x. Duc nostra sunt sentias nobiscum. et. j. Mach. x. Retribuemus vobis bona p̄ his q̄ fecistis nobiscum. ¶ Ibidem. ¶ Item sit nobiscum indigentia cōmuni calamitatis seu paupertatis. Juxta illud. math. xxvj. Paupes semper habetis vobiscum. Et sic patet quomō p̄ nobiscum et vobiscum intelligit̄ societas istorum. Aduerte tñ̄ q̄ multi sunt q̄ non curant de nobiscum vel vobiscum: sed solum de mecum et tecum. Volunt enim viuere solitarij et in singularitate: non in cōi et societate: sicut videmus de multis qui non p̄ficiunt nisi sibi. Similes crudelibus animalibus et auibus: sicut sunt aquile vel leones: q̄. s. socialiter non viuunt: sed solum p̄ se et filijs rapiunt. et acquirunt: dicentes cum balaaz qui interpretatur deuorans populum istud. Numeri. xxij. ¶ Prohibuit me dominus venire vobiscum. figurati in naas rege amon. qui noluit facere pactū cum filijs israel nisi auferret eis oculos dextros. j. Reg. xj. In hoc feriam vobiscū sedes et erum vobis oculos dextros. Sed nō sic boni et iusti et. Quiditur ergo p̄ nobiscum societas hoim iustorum. ¶ Tertio principaliter dico: q̄ p̄ nobiscum intelligit̄ societas hoim maloz. Et sic notabis q̄ mali habent vnum Nobiscum.

Crudelitatis et violentie.
Kapacitatis et auaricie.
Carnalitatis et immundicie.
Iniquitatis et iniusticie.
Fallacitatis et fraudulentie.

Dicam ergo q̄ sub isto p̄nomine nobiscum seu vobiscum inuenit̄ societas crudelium impioz. Isti enim socialiter conueniunt contra bonos. Patet in latronibus: qui. s. dicunt adinuicēz illud. ¶ Prover. j. Veni nobiscum. insidiamur sanguini: abscondamus tendiculas contra infontem: deglutiamus euz tanq̄ infern⁹ viuentem. ¶ Item societas rapaciz auaroz. Usurarij enim et auari confederati: sunt adinuicem contra pauperes. dicētes. s. alter alteri illud. ¶ Prover. j. Soritem mitte nobiscum: marsupij: sit vnu oīum nostriz omnem p̄ciosam substantiam inueniemus implebimus domos nostras spolijs. ¶ Itē societas carnaliū immundoz. figurati in illis scribis luxuriosis: qui. s. dicebant Susanne. Danielis. iij. Nemo videt nos: et in cōcupiscentia tua sumus: assentire nobis et cōmiscere nobiscū. An d̄ talib⁹ dicit. ij. petri. ij. In cōmunijs luxuriantes vobiscū. ¶ Itē societas fallaciū vitioz. Et. i. li. Scelera n̄ra nobiscuz sunt: et iniquitates nostras cognouimus. ¶ Item societas mēdaciū et fictorum: hoc est dictu. p̄pocritarum. De quibus dicitur. Luce. ix. Quō discipuli p̄p̄i videntes illum q̄ faciebat miracula in nomine ipsius: et tñ̄ non erat eius discipulus prohibuerunt eum dicentes. ¶ Prohibuim⁹ euz q̄ non sequit̄ te nobiscū. Sic ergo patet: quomō sub isto p̄nomine nobiscū et vobiscū iuenit̄ societas maloz que ē fugienda. Societas iustoz: que est appetēda. Societas deoz seu etiam deit̄ sanctorz: que est

metuenda. Vide supra vbi. Cum: et vbi Abecum. Et infra de Tecum. Secum.

Nocere. Nota q̄ cum de nocumentis tā sp̄ia libus q̄ temporalib⁹ q̄ eternis quasi inueniāf infinita exēpla: q̄ tñ̄ rarissime inueniuntur autozitates vocales: nec necesse est vt q̄ penit⁹ dimit tamus: vt q̄ sub breuiloquio transcurrām⁹. ¶ Notem⁹ ergo breuiter q̄ inueniunt̄ quadruplicia nocumenta: scilicet Nocumenta.

Naturalia. Nocumēta naturalia sunt illa q̄ post pct̄n̄ ade ad p̄nitionēz resp̄ promissioz corrupte nature adeo hominib⁹ sunt inflicta: sicut sunt dolor: labor: fames: sitis: infirmitas: et mors. Ad humiliationē enim hūane p̄ternie factū est: q̄ nō est i mūdo tā modica creatura: que non possit nobis inferre aliquod nocumentū: sicut patet de pulicib⁹ et culicibus: de pediculis et lenticulis: de bufonibus et scorpiōnibus. ¶ Istud autē nocumentū nobis itulit deus: vt fragilitatem p̄p̄iā cognoscām⁹: dū a rebus tā modicis nos ledi et noceri videmus. Judith. xvj. Dñs oī potēs nocuit eū et tradidit eum in manibus semine. ¶ Nocumēta tp̄alia sunt.

Prosperitas terrenozum. Nocet dico: aliqui terrenoz p̄speritas: ob Aduerfitas tormentoz. lectatio. ¶ P̄m⁹ enim arbor altissima est: et nobilibus edificijs valde apta: verū tamen cortex sua valde q̄nq̄ solet sibi nocere. ¶ Ibidem enim vermes generant a quib⁹ vmi substantia de teriozaf. Et ideo qui pinsit illesam volūt seruare: solēt eam a cortice denudare. Cortex carissimi que exteri⁹ lignum ambit: signat tp̄alia mundi bona et p̄speritate ceterius circūstantē. Ista enim q̄nq̄ valde nocet homini. Generat enim vermes maloz desiderioz: p̄ quos homo incurrit corruptionem multipliciū vitioz. An de mūdi p̄speritate p̄t̄ exponi illud. j. Esdr. iij. Urbs illa v̄ba rebellis est et nocēs regibus. Et ideo deus a cortice temporalium solet amicos suos aliquotiens decorticare et nudare: ne cortex h̄mōi possit ipsos destruere et grauare. Quia sicut dicit de regis iacob. Gen. xxx. Detrahit cortex in his q̄ decorticate erāt candoz apparuit. Et loquit̄ de virgiz quoz aspectus oues cōcipere faciebat: p̄ quas viri sancti d̄ signant: qui a deo fuerunt cortice tepozalium nudati: ita q̄ oues. i. simplices p̄ aspectum sue sancte et candide vite ad cōcipiendum bonum p̄positū fuerunt mētaliter aimati. In istis enim cādoz puritatis et innocentie apparuit: q̄ cortex temporalium ab ipsis detract⁹ fuit: et tñ̄ p̄culdubio quis ista exteriora p̄spera valde nociua reperiant: ista tñ̄ a satuis ante omnia appetūtur. Quia sicut dicit. ¶ Proverbio. j. Stulti ea que sibi sunt nociua cupiūt. Nocet ergo homini terrenozum p̄speritas et delectatio. ¶ Deniq̄ dico: q̄ homini nocet tormentum aduerfitas et tribulatio. Abies enim et platanus: et cetera ligna mollia sub tecto dicunt̄ multum durare. Exposita h̄o vento et pluuie solent faciliter deperire. Istis enim ventus et pluuia nocent: quies h̄o et siccitas p̄sunt et valent. Quia vere multi sunt q̄ bus quies p̄speritatis p̄ficiat: et ventus et pluuia tenere aduerfitatis officit: q̄. s. multi debiles in p̄speris bene eis vtendo boni persueuerant: q̄ tamen positi in aduersis p̄e impatiētia et desperatione: sepe pereunt a tq̄ peccāt. An d̄ nocumēto aduersitatū dicit. p̄uer. xxv. Tristitia viri nocet cordi. Deinde dico q̄ homini nocet peruerfoz malignitas et impugnatio. Sicut enim animalia siluestria vt cōmuniter hominib⁹ sunt nociua: q̄ videlicet quedā ledūt cornibus p̄cutiendo sicut rhoceros. Quedā vnguib⁹ dilacerando: sicut leo. Quedā dētib⁹ mordendo et deuorādo: sicut apri. Quedā caudis ligādo et inuoluēdo: sicut draco. Quedā aculeis pūgēdo et affigendo: sicut scorpio. Sic p̄culdubio oia genera maloz hoim bonis et humilib⁹ sunt nociua. An p̄culdubio quidā nocēt alijs cū cornibus supbi

A.

B.

C.

bus superbie et elationis. Quidam cum vnguibz rapine et inuasionis. Quidam cum dentibus mordacitatis et detractionis. ps. Dum appropiant super me nocentes vt edant carnes meas. Quidam tamen cauda fallacie et deceptionis. Quidam vero cum aculeo seuitie et inuasionis. Et sic oia genera hominum malignorum possunt figurari in illis locustis. Apoc. 17. Que ascenderunt de puteo abyssi: quoz erat numerus infinitus: quia habebant caudas sicut scorpiones: et aculei erant in caudis ipsarum: et potestas earum nocere hominibus mensibus quinqz. Sic non debet esse carissimi. Quia homo non debet nocere hominez s; nuare. Iuxta illud Act. viij. fratres vt quid nocetis aliterum: quis mali et obstinati videantur dicere illud Apoc. 17. Qui nocet noceat adhuc. Ista sunt ergo nocumenta temporalia. **N**ocumenta spiritualia sunt multa. Quot sunt vitia et peccata. tot sunt spiritualia nocumenta. Sicut em videmus: qz quando tyrannus persequitur aliquam ciuitatem: multis et varijs modis solet ei nocere: s; igne immittendo: nuc gladio bellando: nunc muros rumpendo: nuc victualia subtrahedo. Sic tyrannus dyabolus multumode nobis nocet. Immittit em nobis ignem iracundie: percutit nos gladio inuidie: destruit in nobis murum regularis obseruantie: subtrahit nobis victum gratie et scientie. Et ideo breuiter dyabolo pot dicitur et dirigi illud verbum. Job. xxxv. Homini qz similis tui est nocet impietas tua. Quia s; impietas dyaboli est nocua homini: qui tamen sibi in rone est similis et conformis. Dyabolus em est sicut serpens qui dicitur obites: qz diuersis et varijs maculis est distinctus. s; in 3. s; et qui tot habet nocendi modos quot h; colores varios et diuersos. Sic et dyabolus multis maculis cauteratur variatur: et ideo multis modis nocet hominibus et aduersatur. Et ideo istum timens dauid: petebat adiutorium a dno dicens. Iudica dne nocetes me expugna impugnantem me. Dns vero pmittit auxilium dicens in ps. Nihil pficiet inimicus in eo: et filius iniquitatis non apponet nocere ei. De varijs autem nocumentis et generibus nocumentorum idest vitiorum super sedeo gratia breuitatis.

Nocumenta eto eternalia sunt multa: qz. s; ista sunt tot et tanta: quot sunt inferni supplicia et tormenta. Non sufficit em dyabolo nocere homini p peccatum nisi iugiter noceat p tormentum. Et ideo necesse est qz diuinam habeamus gratiam: vt isto nocumento finaliter careamus. Sicut em sardius est lapis preciosus qui impedit et preferuat: ne lapis oncidinis qz multas habet pprietates malas i presentia sua possit nocere. Sic gratia dei homines custodit et tuet: ne p dyabolum eternaliter torqueantur: ne eis eterne damnationis periculum inferatur. Et hoc est qd pmittit dñs Ezech. xxxij. Impietas impij non nocet. Et p certo deus preferuat iustos a talibus nocumentis spiritualibus. ps. Nihil pficiet inimicus in eo: et filius iniquitatis non apponet nocere ei. Item a tpalibus. ps. Non reliquit ho. nocere eis. Et Al. Marci. xvj. Si mortiferus quid biberint non eis nocet. Item ab eternalibus. Act. xvij. Nemo apponet tibi vt noceat. Et merito qz scilicet sancti erunt finaliter in paradiso: vbi nullum est nocumentum. Esai. l. et lxxv. Non nocentur ei: et non occident in oi sancto monte. Sic igit patet quomodo inueniunt nocumenta. Eternalia. Spualia. Temporalia. Naturalia. Dimitto et transco ppter raritatem autoritatum vocalium: et dolco: qz habebam multitudinem exemplorum. Sed vide supra et infra diuersis locis et titulis: vbi inuenies infinita de diuersis et varijs spiritualibus nocumentis.

Nocturnus. Nox. Noctes.

Nota qz nox in scriptura sumitur in bono et in malo: s; qz nox habet aliquas bonas conditiones et aliquas malas. Et ideo nota qz in scriptura inueniuntur Nox.

Humilitatis.
felicitatis.
Aduersitatis.
Mortalitatis
Simplicitatis.
Prosperitatis.
Iniquitatis.

Humorosa.
Timorosa.
Luminosa.
Tenebrosa.

Primo ergo dico qz nox potest significare cordis humilitatem: et Nox em est frigida humida et obscura: celat em et abscondit oia colores rerum. Sicut vere humilitas est humida p deuotionem: et frigida p diuini timoris turbatione obscura: p suorum bonoz operuz celantem et absconsionem. Et in tali nocte erat ille qui dicebat. Teneoz. j. Ploras plorauit in nocte: et lacryme eius in maxillis eius. Et ideo breuiter de nocte virtuosa possumus exponere illud qd de filijs israel dicitur in psalmo. Quod deus extendit nubem in protectione eoz: et ignem vt luceret eis p noctem. **U**bi aduerte qz sicut ista nox naturalis est.

Deum collaudandum.
Deum recordandum.
Hostem superandum.
Bonum impetrandum.
Celum affectandum.
Culpas reuclandum.

Sic p certo humilitas seu etiam status humilium et perfectorum que p noctem signatur debet esse humorosus p actuum rozationem. Nubem inqt. Timorosus p criminum meditationem. Quod scilicet notatur cu dicit. Extendit in protectionem. Luminosus per sanctorum inspiratione. Ignem inquit vt luceret eis. Tenebrosus p virtutum occultatione. Per nocte inqt. Dicam igit qz status humilium debet vberius irrigari: qd ostenditur in verbo. Nubem qz. s; nubes que est naturaliter humida et pluuiosa: signat humorem copunctionis: qz per pluuiaz deuotionis vel lacrymaz irrigat mentem nostram. Sicut. n. nox est naturaliter humida: vt dictum est: itaqz in nocte de celo descendit ros: et libentius de nocte qz die pluit. Sic in nocturna mentis obtenebratione et humili conditione descendit de celo ros contritionis: et abundat pluuia lacrymaruz et copunctionis. Et ideo de tali nube dicitur in ps. fuit illis in nube dicit: tota nocte in illuminatione ignis. Et nota qz in tali nocte compunctionis est recte specialiter tempus apertum ad.

Deum collaudandum.
Deum recordandum.
Hostem superandum.
Bonum impetrandum.
Celum affectandum.
Culpas reuclandum.

Dico ergo qz in tali nocte desu attentius collaudamus. Teneoz. ij. Consurge lauda in nocte. et in ps. In die ma dauid dñs misericordiam suam: et nocte canticum eius. Item deum deuotius memozamus. ps. Ademor fui in nocte nominis tui dne. Item hostem virilius superamus. Thobie. vij. Ipsa nocte inceso iecore piscis fugabitur demonium. Quod. s; hostes nostri demones infernales p nubem et p nocte lacrimose copunctionis fugant et superantur. vñ hdiere. xxxij. Viri bellatores fugerunt et egressi sunt nocte. Item bonum facilius impetramus. y. Paral. j. Ipsa nocte apparuit sibi dñs dicens. Istula qd vis. Item culpas secretius reuclamus psal. Media nocte surgebam ad costendum tibi. Item celum feruentius affectamus. Esai. xxxvj. Aia mea desudauit te in nocte. Ista est ergo conditio noctis humorose. i. copunctionis humilis et lacrimose. de qua Cant. v. Capilli mei pleni sunt roze: et cincinni mei guttis noctis. Debet ergo nox ista vberius irrigari. Nubem inqt. **U**nde dico: qz nox spualis. i. vita et conditio humilium debet interius coturbari. Extendit inquit in protectionem: qz. s; qz homo indiget protectione: signum est qz timeat aliquod nocumentum: sicut bn vi debatur timere ille qz dicebat in ps. In velamento alarum tuarum ptege me a facie irapioz qz me afflixerunt. Nam sicut videmus qz nox est naturaliter timorosa. Via em aialia mitia et benigna magis timent de nocte qz die: quia. s; obscuritas solet esse causa timoris. Et inde est qz melancolici rone illi colere nigre que in eis abundat sunt naturaliter timidi. Sic vere spiritualiter loquendo ista nox. s; humilitas habet natu

raliter annerum dei timorem. In corde enim semper homo debet habere illam coleram nigram diuic asperitatis et rigoris: quod ipsum debet facere tremebundum. Vnde de tali nocte dicitur. Ier. iij. Ecce nocte media exparuit homo. et Job. xxx. Nocte os meum perforatur doloribus. Debet ergo nox interiori conturbari. Denique dico quod ista nox debet superius illustrari. Ignem inquit. ut luceret eis. Sicut enim videmus: quod in nocte homines illuminantur ab inferiori: per ignis splendorem: et a superiori per lunam et stellarum splendorem seu fulgorem. Sic vere illos qui sunt in ista spirituali nocte solet ignis interne caritatis interiori inflammarum et splendor lune et stellarum. id est gratia et inspiratio deorum sanctorum spiritualiter illustrare. Tamen de isto igne dicitur in psalmo. Tota nocte in illuminatione ignis. vnde Exo. xij. Nam quod defuit columna ignis per noctem. De stellis vero dicitur. Sap. x. fuit illis in velamento diei et in lucem stellarum nocte. Et proculdubio talis nox habet multas spirituales illuminationes. Nam dominus legis nocte apparuisse Salomoni: et eidem sapientiam infusus: sicut dicitur. iij. Reg. iij. Nocte legis dominus danieli misterium reuelasse. Danielis. ij. Nocte legis angelus domini ianuam captis Apostolis aperuisse. Actus. v. Nocte legis daniel filium hominis venientem vidisse. Danielis. viij. Nocte legis Paulus consolationes et visitationes angelicas plures habuisse sicut habet. Actus. xvj. et xvij. Quod peccato carissimi: illi qui in nocte vere humilitatis morantur: spiritualiter a deo illuminari merentur: et in illis que ad salutem pertinet clarius et perfectius illuminantur et informantur: ita quod quilibet talis humilis et nocturnus potest dicere illud. psalmo. Nox illuminatio mea in deliciis meis. Nam sicut videmus: quod cattus melius videt de nocte quam de die: quod etiam verum est de aibus et ululantibus: sicut est noctua: bubo: vesperilio et vlula. Sic homo melius videt se spiritualiter regere et dirigere: dum ipse perseuerat in nocte humilitatis et paupertatis: quam quando est in die mundane prosperitatis et claritatis. Actus. xvij. Noctevisio ostensa est paulo. Debet ergo ista nox superius illustrari. Insuper dico: quod nox humilitatis debet exteriori occultari: quod ostenditur cum dicitur. Per noctem. Nox enim dicitur a nocendo: eo quod nocet oculis ad videndum. Vel a nocendo de nocte pro eo: quod tenebrosa est et obscura: ita quod colores rerum contegit: et oculos a visu impedit et retardat. Sic vere humilitas bona sua colores: virtutes et perfectiones suas solet occultare et celare: ab aliorum oculis segregare. vnde Iudicum. vj. dicitur: quod mandatum domini noluit de die facere: sed omnia nocte adimpleuit. Quia vix boni non faciunt bona opera in die. id est in publico coram hominibus ut videantur ab eis: sed magis de nocte. id est in obscondito et occultat: et de nocte faciunt facta sua. Iuxta illud. psalmo. Posuisti tenebras et facta est nox: in ipsa pertransibunt omnes bestie silue. et ideo de tali nocturna humilitate potest dici illud. Iudicum. ij. Surge de nocte cum populo qui tecum est et latita in agro. Et sic ergo patet: quod nox id est vita: status: et conditio humilium personarum occultat: illustratur: conturbatur: et irrigatur. Patet ergo quod nox signat statum humilitatis.

E Secundo principaliter dico: quod nox signat statum felicitatis. Per noctem enim intelligitur vita futura beatorum. Nox enim seu homo in nocte.

Laborum fluctibus non turbatur.

Calorum cantibus iocundatur.

Ardorum facibus non grauatur.

Dico ergo: quod homo in nocte non turbatur laborum fluctibus: quia sicut nos ceteri videmus homines et animalia: postquam de die laborauerint: de nocte veniunt ad quietem: ut quod vix necessarium est ut virtutes naturales que de die in diuersis laboribus disolute fuerant: per noctis quietudinem reformentur. Sic vere sancti in ista postquam in diuersis vite multis fuerint laboribus occupati: in virtutibus naturalibus multipliciter dimiauti: et per penas: martyria: mortes et infirmitatem

quod plurimum fatigati: quando tamen ad noctem eterne requie veniunt: ibi requiescunt a laboribus et a penis: et consolantur dormitionibus sempiternis. Vnde de ista quiete beatorum potest dici illud. Luce. xvij. Erunt in illa nocte duo in lecto vno. De petro etiam dicitur. Actus. xij. Quod ipsa nocte erat petrus dormiens. Item dico quod homo in ista nocte iocundatur gallorum cantibus: quia videlicet ipsi sunt galli spirituales scilicet beati et angeli: qui cantant incessabiliter dei laudes. Matthei. xij. Media nocte gallus cantauit. De deo etiam dicitur. Job. xxxv. Quod ipse dedit carmina in nocte. Item dico: quod homo in ista nocte caloribus non grauatur. Quia sicut videmus: quod in nocte temperantur colores et radij precedentis diei. Sic in paradiso non solum temperant quinimo totaliter abolentur ardores tentationum quas patimur in hoc mundo. Sap. x. fuit illis in velamento diei: et in luce stellarum per noctem. Nox enim nihil aliud est quam ymbra terre. quia scilicet nox glorie paradisi est illa ymbra: que dat verum refrigerium animabus. Et sic dico: quod nox signat statum felicitatis.

Tertio dico: quod nox signat statum aduersitatis: nox enim dicitur a nocendo. In nocte enim infirmitates sunt ut communiter grauioribus: nocte etiam omnes homines generaliter vadunt ad dormiendum: ita quod pauci vel nulli sunt exteriori apparentes. Nocte etiam bestie siluestres: que de die latuerant exteriori discurrunt et vagantur: et agros et vineas depredantur. nocte insuper latrones insidiantur. et qui de die apparere non audebant: de nocte malum intrepidum operantur. Sic vere carissimi: status aduersitatis solet omnia ista committere. Iste enim omnibus temporaliter est nocivus: et infirmitatum et dolorum multipliciter causatiuus. vnde Job. xxx. Nocte os meum perforatur doloribus. Iste iste status est dormitionis hominum inductiuus. id est falsitatis amicum offensus: quia scilicet illi qui in die prosperitatis circueunt et operantur circa homines amicitiam prebendo: in nocte aduersitatis vadunt ad dormiendum ab ipso recedendo: et de ipso penitus non curando. I. Thes. v. Qui dormiunt in nocte dormiunt. Et sequitur. Itaque non simus filij noctis: sed filij diei. Item iste status est animalium crudelium et latronum ad predas et rapinas excitatiuus. Quia scilicet raptores: balliu: et ceteri maligni quando vident hominem in nocte aduersitatis solent totis viribus contra eum debachari: et ipsum sicut latrones bonis suis temporalibus denudare. Sicut exemplum habemus in pharaone. Exo. xij. Qui de nocte consurgens compellebat filios israel ut de terra sua exirent. Unde Job. xxvij. dicitur de pauge: quod nocte opprimet eum tempestas. nam sicut latrones nocte vtuntur loco diei: quia scilicet nox est eis pro die: et dies pro nocte: quia scilicet in die non audent apparere. Sic vere talibus malignis nox aduersitatis aliorum est eis pro die prosperitatis: quia sicut Job sententiam Job. xvij. Isti noctem verterunt in diem: et rursus post tenebras sperant lucem. Et aduerte quod ista nox aduersitatis potest esse utilis patientibus tribulationem. Et hoc quia.

Monstrat morum perfectionem.

Purgat naturam culpe defectionem.

Leuat mentis affectionem.

Monstrat dico morum perfectionem: quia sicut nox ostendit claritatem stellarum: quam dies occultat: rat: sic nox aduersitatis virtutes hominum demonstrat: quas tamen dies prosperitatis penitus abscondebatur. De stellis enim. id est de viris iustis quoad sunt in prosperitate nescitur quante sunt claritatis aut virtutis: ita quod proprie nox aduersitatis est quedam probatio: qua ipsorum virtus et claritas declaratur. Unde in psalmo dicitur: quod deus fecit lunam et stellarum in potestate noctis. Cuiusmodi est et carbunculus: talis sunt virtutis: quod in nocte splendor eorum est perfectior et clarior quam in die. Quia vere viri iusti clarus splendent in nocte tribulationis quam in die temporalis successione. Unde proverbi. xxxij. Non extinguatur in nocte lucerna eius

na eius. Item dico quod nox aduersitatis purgat culpe defectionem. Probasti cor meum et visitasti nocte: igne me examinasti et non est in me iniquitas. Item dico quod ista nox leuat cordis affectionem: quia scilicet homo in nocte aduersitatis compellitur recurrere ad deum: et ipsum requirere et orare. Apes enim si nox eas foris apprehenderit excubant superne. Quia scilicet si nox aduersitatis nos apprehenderit, necesse est quod nos spiritualiter supinemus: et quod faciem cordis ad deum conuertentes ipsum deuotionis exorcismus. i. Regum. xv. Contristatus Samuel clamauit ad dominum tota nocte. Patet ergo quod nox significat statum aduersitatis. Et de isto modo significandi vide infra ubi. Persecutare ubi satis dicitur de nocte aduersitatis. **¶** Quarto principaliter dico. Quod per noctem designatur status mortalitatis. Quia sicut dies significat vitam: ita nox significat mortem. Nox enim nihil aliud est quam absentia diei: que scilicet causatur propter umbram terre: vel propter terre interpositionem inter nos et solem. Sic vere mors nihil aliud est quam carentia vite quam scilicet interpositio terre idest terre et fragilis conditionis habet flebiliter generare. Ps. Posuisti tenebras et facta est nox. Et si vis dicere de morte bonorum adiuge illa que superius dicta sunt de felicitate. Si vero vis dicere de morte malorum: dic illa que supra dicta sunt in malo de aduersitate. Unde de morte corporis potest dici illud Esaię. xxxij. Confractioe confringetur terra sicut tabernaculum vnius noctis. **¶** Quinto dico. quod Nox signat statum simplicitatis videlicet status et conditionem hominum simplicium et ignorantium: qui obsecritate ignorantie taliter sunt detenti quod in viam salutis nesciunt dirigere gressus suos. Et ideo talibus est necessarium lumen et claritas stellarum idest doctrina et eruditio prelatorum. De istis enim dicitur Job. xj. quod qui ambulat in nocte offendit: quia lux in eo non est. Tale habuerunt noctes sancti patres antiqui: tunc ante aduentum christi quia quibus haberent cantum gallozum idest vaticinia prophetarum qui aduentum diei gratie predicabant: et quibus etiam haberent lumen et doctrinam stellarum idest prophetarum et patriarcharum: lucem tamen solis christi vel eius presentiam non habebant: et ideo in multis errabant et deficiebant: ita quod ad paradysum venire nesciebant: immo omnes ad infernum miserabiliter descendebant. Et ideo de tali nocte gaudebat. Apostolus euasisse dicens Romani. xij. Nox precessit: dies autem appropinquabit abijciamus ergo opera tenebrarum et iduamur arma lucis. Signat ergo nox statum simplicitatis seu ignorantiam obscuritatis. **¶** Sexto dico. quod nox signat statum prosperitatis seu mundane labilitatis. Sic enim apparet in nocte. Solent.

¶

Oculi somno grauari.

Omnia luce priuari.

Latrones preda ditari.

Fere et lupi insidiari

Noctiluce dotari.

Sic vere charissimi: in nocte prosperitatis homines grauantur somno voluptatis et negligente Job. ix. Venit nox quando nemo potest operari. Item priuatur luce veritatis et sapientie. Psal. Posuisti tenebras et facta est nox. Item ibi latrones idest auari ditantur preda temporalis opulentie: Unde de raptoze dicitur Job. xxxij. De nocte vero erit quasi fur. Item fere idest demones ibi hominibus insidiatur per suggestiones et malicias. i. Machabeorum. iij. Venit gorgias in castra inde nocte. Item ibi noctiluce idest hypocrite videtur lucere per fulgorem honeste apparentie. psal. Ignem ut luceret eis per noctem. Signat ergo nox statum prosperitatis. **¶** Septimo dico quod nox signat statum iniquitatis. Et hoc multiplici ratione. Quia scilicet sicut in nocte.

Oculi non solent clare videre.

Homines in lectis solent iacere.

Homines a verbis solent tacere

Homines operibus solent carere.

Bues immunde solent gaudere.

Fere et latrones solent nocere.

Infirmi magis solent dolere.

Sic pro certo carissimi ista omnia accidunt in statu peccati. ibi enim non videtur clare per discretionem: quia homo que est in peccato non videt nec considerat illa que pertinent ad salutem. Lux enim diuine gratie ipsos non illuminat: et ideo multis errorum obscuritatibus sunt detenti. Unde Sapientia. xvij. Nec siderum limpide flamine illuminare poterant illam noctem horrendam. Item ibi iacent peccatores in lectis per carnalem consolationem. Luce. xvij. Erunt in illa nocte duo in lecto vno. Unde etiam de illo carnali iuvene. Prover. vij. dicitur Quod in noctis tenebris et caligine suam turpitudinem faciebant. Item ibi tacent homines a verbis quantum ad peccatorum confessionem: et quantum ad dei laudem et gratiarum actiones. Quia. scilicet homo quando est in nocte peccati non curat deum laudare: nec ei gratias agere: nec propria vitia confiteri seu dicere. Osee. iij. Nocte feci tacere matrem tuam. Item ibi quiescunt homines ab operibus per negligentiam torporem et obliuionem. Job. ix. Venit nox quando nemo potest operari. Item aures immunde. id est peccatores in nocte peccati gaudent et cantant per sanam leticiam et per male complacentie delectationem. Unde Machabei. xij. et Machabei. xxvj. Media nocte gallus cantauit. Item fere et latrones idest demones in nocte peccati summe nocent: per temptationem et tribulationem et finaliter per eternam damnationem. Unde. i. Regum. xix. Misit saul satellites suos nocte in domum dauid vt custodirent eum et occiderent mane. Item infirmi idest peccatores in ista nocte peccati grauiter solent dolere: per multiplicem laborum et vexationem. Costat enim quod plus laborat mali faciendo opera damnationis: quam boni faciendo opera salutis. Unde Luce. v. Domine pro totam noctem laborantes nihil cepimus. Et sic ergo per quod nox signat diuersos respectus signat ista septem. videlicet Iniquitatem Prosperitatem. Simplicitatem. Mortalitatem. Aduersitatem. Felicitatem. Humilitatem. Sufficit.

¶ Nota quod Noe qui fuit patriarcha. et qui diluuium futurum preuidit. archam edificauit et in eo genus humanum saluauit. Et interpretatur patris requies et potest significare quolibet virum sanctum et maxime patriarcham. episcopum vel prelatum. qui diluuium tribulationum et temptationum solet preuidere discrete meditando: archam ecclesie et anime solet construere exemplis et predicationibus edificando genus humanum solet saluare a culpis et temptationis periculis cruciando: et sic est patris requies eo quod deus pater in ipso solet requiescere sibi in eo complacendo vt sic. scilicet. de eo dicitur illud Gen. vi. Noe vir iustus atque perfectus in generationibus suis fuit. Unde ea infra ubi perfectus. vel si vis dic quod hic describitur talis Noe. vt.

Mente quietus. Noe inquit.

Robore fretus. Vir.

zelo repletus. Justus.

Prospectu letus. Atque.

Bonis completus. Perfectus.

Corde secretus. In.

Opere fetus. Generationibus suis.

Tempore vetus. fuit.

Primo dicam quod spiritualis Noe. id est vir perfectus seu bonus ecclesiasticus vel prelatus debet esse mente quietus: quia nox qui interpretatur requiescens: quia scilicet ab omni motu exteriorum negotiorum et maxime vitiorum debet cessare. Unde de noe legitur Gen. viij. Quod a facie fluctuum et diluuii non ingressus est in archam: vt. scilicet. ibi quiesceret et a periculis saluus esset. Archa secretum meditationis: contemplationis et religionis signat. Sed reuera de multis ecclesiasticis est hodie verum contrarium: quia scilicet isti talem archam non ingrediuntur: sed ea dimissa ad exteriora mundi negotia et ludibria egrediuntur. Quia

SS ij.

reuera sicut Noe aperta fenestra emisit columbam que tandem reuersa reportauit sibi rannum oliue vi-
rentis: ita qd tunc fuit animatus ad exiendum de arca
et ad habitandum terras. Sic multi sunt ecclesiastici
vel prelati: qd qñ vident quod colube emisse. i. procuratores
sui reportant sibi ramos virentes. i. lucra et comoda de
iurisdictione sua: ipsi certe animant archas contem-
plationis dimittere: et ad mundi negocia se transferre. Be-
nef. viij. Egressus est noe et filij eius de arca. Non
sic: sed sit talis noe quietus. Noe inqt. ¶ Secundo di-
co: qd debet esse robore fretus: quia dicitur esse vir. i. viribus
polens. Vide infra vbi vir. viij. Gen. ix. Cepit noe esse
vir agricola et exercere terram. ¶ Tertio dico: qd dicitur
esse zelo repletus. s. zelo iustitie. Vide infra de iusto et
iusticia. An Ezech. xiiij. Noe Daniel et Job ipsi iusti-
tia sua liberabunt animas suas dicit dñs. Quartodo-
co. qd talis spūalis debet esse perfectus letus: quia. s. semp
debet crescere in melius qd ostenditur cum dicit. Atq;
qd signat clementiam et additamentum. Vide supra
in titulo suo vbi inuenies ad plenum. et vbi inuenies
istam eandem autoritatem aliter diuisam: vt de tali cre-
mento: et de tali atq; dicit illud. i. Reg. ij. Puer autē
samuel p̄ficiēbat atq; crescebat. viij. Gen. ix. Benedi-
xit dñs Noe et filijs suis et dixit. Crescite et multipli-
camini et replete terram etc. ¶ Quinto dico: qd talis
noe dicitur esse bonus completus: quia ipse debet esse perfec-
tus: quia nihil debet habere notaliter in moribus di-
minutum. Vide infra vbi perfectio. Eccli. xliij. Noe
inuentus est perfectus iustus. ¶ Sexto dico: qd talis
noe dicitur esse corde secretus: qd ostenditur cum dicit. In. U
die supra de In. valde late. An dicitur isto secreto qd
debet habere iustus potest dici illud. Math. xxij. In-
trant noe in archam. et Gen. viij. In articulo diei illius
ingressus est noe in archas. Sequitur. Et inclusit eū
dñs de foris. ¶ Septimo dico: qd talis noe debet esse
operis fetus. i. bonis operibus plenus: qd ostenditur cum
dicit. In generationibus suis: quia. s. semp debet bo-
nos fetus bonorum operum generare. Vide supra de
generare. Gen. v. Noe cum quingentorum esset anno-
rum genuit cham: s. m et iaphet. Gen. x. He sunt ge-
nerationes noe. ¶ Octauo vero dico: qd talis spūalis
noe dicitur esse tempore vetus. i. spūaliter antiquus: scilicet
p̄ perseuerantiam in bono: qd ostenditur cum dicitur.
fuit qd signat tempus preteritum et tractatum. An
de vetustate perseuerantie sive potest dici illud. Gen. ix.
Vixit autē noe post diluuium. Sequitur. Et facti sunt
dies eius nongentorum quinquaginta annorum. fuit iquit
Job. j. fuit homo missus a deo etc. Et Job. j. fuit vir
vnius in terra huius noie iob. Et sic patet: quod noe potest
accipi in bono. In malo vero potes dicere: qd noe ipse
ad opera fuit ociosus: quia interpretatur requiescens
In potando fuit ebriosus: quia plantauit vineam: vbi
bit vinum: et inebriatus est. Se nudado fuit vitiosus:
quia ostendit verecunda sua filijs suis. Se vindicando
fuit odiosus. s. puniendo cham etc. Sufficit.

Nolle. Nota qd nolle est verbum negatiuum cō-
tradictiuū et phibitiuum: et potest accipi in
bono et in malo: s. in qd de mala vel bona materia pre-
dicatur. Et ideo breuiter dicamus: qd istud verbū tūc
signat in bono qñ per istud nobis a deo vel prelato p̄-
hibetur aliqd vitiosum. Sicut enim medicus per istud
verbum noli dicitur infirmo dicta: sibi qd phibet cuncta
q̄ sibi videntur pertraria et nocua. Sic deus medicus ani-
marum nobis peccatoribus et infirmis scripsit ynam
nobilissimam receptā. s. sacram scripturam: i. qua p̄-
culdubio dicitur dicta spūaliter: et phibet nobis oia que
sunt periculosa ad salutē. s. vitia et peccata: dicit. s. il-
lud Job. viij. Uade et amplius noli peccare. Et idē di-
co qd deus in scriptura per istud verbum noli nobis
phibet.

Duram auariciam et cupiditatem.
Malam amicitiam et societatem
Tristem iracundiam et crudelitatem.

Altam eminentiam et autoritatem.
Pravam sapiētiā et subtilitatem.
Gule castrimargiam et carnalitatē.
Mētis desistentiam et debilitatem.
Morum negligentiam et tepiditatem.
Dico ergo qd deus nobis inbibet duram auariciam et
cupiditatem. Et hoc facit Tob. iij. Quod potes esto
misericos et noli auertere facies tuā ab vilo paupere
Et Prover. xxij. Noli laborare vt dicitur. ¶ Itē pro-
hibet malam societatem et amicitiam. An ibidem. Noli
manducare cum peccatoribus. ¶ Item phibet durā
crudelitatem et iracundiam. Prover. xxij. Noli esse ami-
cus homini iracundo. Item phibet altam autoritatem
et eminentiam. Eccli. viij. Noli velle fieri iudex. ¶ Itē
phibet pravam subtilitatem et sapiētiā. viij. No. xi.
Noli altum sapere sed time. Et Eccli. iij. In superuacu-
is rebus noli scrutari. Et Job. xx. Maria noli me tā-
gere. i. noli me vltra q̄ liceat disputare. Et Eccl. vij.
Noli esse iustus multum nec plus sapias q̄ necesse ē
¶ Item phibet gule carnalitatē et castrimargiam
Eccli. xxxvij. Noli esse auidus in oī epulatione. et p̄-
uer. xxij. Noli esse in conuiujs potator. ¶ Itē phibet
mentis debilitatem et desistentiam. viij. No. xv.
Noli vinci a malo sed vince in bono malus. Et Gen.
xix. noli respicere post tergum tuum. ¶ Item phibet
morum tepiditatem et negligentiam. viij. Math. j. no-
li timere accipere maritiam coniugē tuam. Maria. n.
signat amaritudinem penitentię et laboris. Ista igitur
inhibet nobis deus in scriptura: sicut diligens medi-
cus et patronus de salute nra sollicitā curā gerēs. Et
ideo breuiter dñs in scriptura facit discipulis ynam
generalē inhibitionem: vbi multa particularia continēt.
Et hoc facit Math. x. vbi dicit. Nolite possidere au-
rum etc. neq; calciamenta neq; virgas. In quibus ver-
bis aduerte: qd ipse nobis phibet. s.
Diligere mundi successiōem
Eligere carnis infectionem.
Appetere status erectionem.

Itē enim nobis phibet ne temporalia diligamus. nolite
inquit possidere aurū etc. Ne carnalia eligamus que
notant in calciamentis. ne superna appetamus: que
s. notant in virga. ¶ Dico ergo primo: qd nos phibe-
mur diligere diuitias tpales: qd facit cum dicit. nolite
possidere aurum. Sicut enim viator qui habet ci-
to currere ad aliquem locum: non debet se grauibus
sarcinis onerare: sicut bñ docet natura leonis: qd si ne-
cesse fuerit currere et fugere: solet cibos de ventre euo-
mere et expellere et p̄p̄ijs vnguibus a se reijcere et au-
ferre. Sic vere nos qd necesse habemus ad paradisi
recurere: et a facie venatoris dyaboli fugere: debemus
deponere pondus graue diuitiarū et ipsas in bursa ve-
siderij non habere: sed potius pauperibus erogare.
Nolite inquit possidere aurum neq; argentum neq;
pecunias. Qd breuius inbibet. Prover. xxij. vbi dicit.
noli laborare vt dicitur. Ut sic quilibet possit dicere
illud. Actus. ij. Argentum et aux non est mihi. qd autē
habeo hoc tibi do. Circa istam phibitionem possumus
notare: qd diuitie simpliciter non phibentur: sed so-
lum nimia affectio diuitiarum: et nimia sollicitudo
acquisitionis earum. vñ in ps. non dicitur. nolite acquirere
diuitias. sed ibi dicit. Diuitie si affluāt nolite cor ap-
ponere. Teste enim scriptura. Eccli. xij. Bona est sub-
stantia cui non est peccatum in conscientia. Et teste.
Hier. Vitium non est in operibus sed in usu. Itē q̄ri-
tur enim s̄m doctrinam sapientis et apli: qd hō sit quasi
diues cum nihil habeat. et quasi pauper cum in multis
diuitijs sit. phibemur ergo diligere diuitias tpales
nolite inqt etc. Unde illud prime Job. ij. Nolite dili-
gere mundum neq; ea q̄ in mundo sunt. ¶ Secundo
dico qd nos phibemur diligere diuitias corporales.
quod ostenditur: cum dicitur. neq; calciamenta. Unde euz
calciamenta. s. hant. de pellibus animalium mortuorū
et a carne origine cōtraxerunt recte significant deli-
cias carnales

cias carnales: que. f. a carne habet originalr sedē suā quarū amor nobis in vobis predicte autoritatis phibetur. Et hoc etiam prohibetur Luce. x. Nolite portare sacculum neq; peram neq; calciamenta. Sed de hoc vide supra vbi agitur de calciamento. Et ideo de istis carnalibus delicijs nota q; nobis prohibent q; tum ad triplicem sui partem scilicet Quātū.

Ad nimiam comestionem.

Ad superfluanam potationem.

Ad nephariam coniunctionem.

Comestio em̄ prohibetur Thob. iij. Noli manducare cuz pctōribus. Potio et̄ prohibet̄ Prover. xxiij. Noli esse in cōiuijs potatorum. Cōiunctio insup p̄hibetur Eph. v. Nolite inebriari vino in quo est luxuria. Et sic p̄ q; nos prohibemur diligere delicias cozporales. Tertio dico q; nos prohibemur appetere eminētias seculares quod notat̄ cuz prohibemur habere virgā. Quia. f. virga cū qua regūt̄ oves signat̄ officij regiminis pastor: quod. f. nō debemus p̄ ambitionē appetere. sed potius refugere et̄ nō velle. Juxta illō Eccl. vij. Noli velle fieri iudex et̄ noli querere a p̄ncipe ducatus. figuratas in moyse qui corā pharaone p̄ceit virgā. quā postmodū versam in colubrū timuit apphēdere. Quia vere virga iurisditiōis mūdane est malis et̄ ambitiosis coluber periculosis. per quē. f. ipsi deorant̄ et̄ p̄ peccata plurima suenāt̄ur. Ista ergo debet̄ Moyses. i. vir perfect⁹ pro posse suo refutare et̄ rejicere: et̄ ipsam recipere et̄ trepidare. Sed vide de virga infra in titulo suo. Et sic igitur p̄ quomodo in scriptura tria nobis generaliter prohibent̄ per istud vocabuluz Noli. Sed si adhuc volum⁹ notare possumus dicere q; per istud verbū nolite nobis prohibet̄ ne habeamus Vitium.

Desperationis.

Excecationis.

Obstinatiois.

Estimatiois.

Impugnatiois.

Imitatiois.

Subingatiois.

Acquisitiois.

Dominatiois.

Prohibet̄ ergo nobis tristitia desperatiois Sch. xlv. Ego sum Joseph nolite pauere. Item prohibet̄ nobis ignorātia excecationis p̄s. Nolite fieri sicut equus et̄ mulus quib⁹ nō est intellectus. Item malicia obstinationis p̄s. Nolite obdurare corda vestra sicut in exacerbariōe. Item fallacia estimatiois Luce. vj. Nolite iudicare et̄ nō iudicabimini Et Joh. vj. Nolite iudicare s̄m faciem. Item sciuicia seu violētia impugnatiois: q; .f. nos nō debem⁹ ledere nec pugnare nec bonos nec malos. De bonis prohibemur in p̄s. Nolite tangere r̄pos meos et̄ in p̄phetis incis nolite malignari. De malis etiam prohibemur. i. Adach. v. Nolite cōmittere bellum aduersus gentes. Item prohibetur nobis cōformitas male imitatiois Rom. xij. Nolite cōformari huic seculo nequā. Item scruiilitas male subingatiois Sal. v. Nolite iugo seruitutis detineri. Item sollicitas acq̄sitiōis An̄ Luc. xij. Nolite solliciti esse. Item sublimitas dominatiois Luce. xij. Nolite in sublimi tolli etc. Sed adhuc dico q; nolle accipitur in malo. Et hoc fit q̄n mali nolunt facere illa q; pertinet̄ ad salutē. Unde nota q; mali nolunt.

Audire deum sibi obediendo.

Ad deum irē ad ipsum reuertendo.

Regem tenere mandata faciendo.

Clare videre discrete se regendo.

Bonum habere gratiam amplectendo.

Dico ergo q; mali nolunt obedire. j. Reg. vij. noluit populus audire vocem samuelis. Item nolunt reuere hie. v. Indurauerūt faciem supra petram: noluerunt reuerti. Item nolunt legem tenere. p̄s. In lege eius noluerunt ambulare. Item nolunt clare videre. An̄ in p̄s. Noluit intelligere vt bene ageret. Item nolunt bonus agere siue habere. p̄s. Nolūt b̄ndictionem et̄ elongabitur ab eo. Et hoc de Nolle sufficit.

Nomen. Nomen multipliciter sumit̄ i scriptura. Nomen.

Sanctus et̄ honorabile.

fictum et̄ detestabile.

Bonum et̄ delectabile.

Adalium et̄ expectabile.

Nomen honorabile est nomen deitatis. et de hoc Ero. iij. Ego sum q; super et hoc est nomen meum in eternum. Nomen detestabile est nomen hypocritice falsitatis: q; .f. isti habent nomen et non rem. Eccl. xxxvij. Est amicus solo nomine nomen delectabile est nomen vere et laudabilis famositatis: et istud est nomen bonorū et perfectorū. De quo Eccl. vij. Melius est nomen bonuz q; vnguentū pretiosū. Nomen execrabile est nomen infamis vite et prauitatis. Et de hoc. Proverbio. x. nomen impiorū putrescet. Dicam⁹ igitur de istis aliquid p̄ ordinē. Primum igitur dico: de nomine sancto et honorabili. s. de nomine dei. Quia sicut videmus: q; nomina regū et principum solent timeri et honorari: quia. f. solo timore et honore nominis ipsorū multa fiunt. Sic nomē dei honorandum est et timendum et timore et honore ipsius omne bonum est faciendum et timore vitiū declinādū.

Istud em̄ ē nomē

Gloriosum.

Virtuosum.

Gratosum.

Dulcorosum.

Et ideo breuiter de isto nomine pōt̄ exponi illud. Prover. xvij. Turris fortissima nomen domini: ad ipsum confugit iustus et saluabitur. Ubi aduerte q; istud nomen. Habet fastigium: q; nomen dñi. Prebet refugium: quia turris fortissima. Duerit suffragium q; ad ipsum. Tollit naufragiū q; saluabit. Dico ergo q; istud nomen h̄ fastigium summe autoritatis: q; .f. est nomen domini: non nomen serui: vel cuiuslibet alterius. Istud enim nomen tante est dignitatis: q; humanum genus vix fuit dignum q; ei nominaret: sicut ipse dominus deus ad Abrahā. ysaac et Jacob dicit. Ero. vj. Nomen meum adonay non indicam⁹ eis. Et ideo angelus in p̄sona dñi loquens Jacob et Adanue nomen suum inquirētibus legitur dixisse. Gen. xxxij. et Job. xij. Cur queris nomen meum qd̄ est mirabile q; d. Ad te non pertinet nec reuelare nec scire. Istud em̄ est nomen.

Dignitatis incogitabilis.

Potestatis insuperabilis.

Caritatis inestimabilis.

Istud em̄ nomē h̄ dignitatē. Et idē h̄ Adonay qd̄ interpretatur dñs. Quia sc̄ ipse est rex regū et dñs dñantium. vnde Hier. xij. Et hoc est nomē qd̄ vocabūt cū dñs iustus noster. Iste em̄ dicit dñs rōne autoritatis Dicit iustus rōne veritatis. Dicit noster rōne caritatis et benignitatis. Item istud nomē habet potestatem. Et idē iste d̄: deus sabaoth: qd̄ interpretatur exercitū et virtutum. Quia sc̄ nomē eius habet potestatem super exercitus angelicos et virtutes. Ubi etiā de virtute et potestate huius nominis dicit Adar. xvj. In nomine meo demonia eijcient. linguis nouis loquent. serpētes tollent. sup egros man⁹ imponēt bñ habebūt. Et si mortiferū qd̄ biberint nō eos nocebit. Quia p̄ccato sicut exēplis infinitis patet q; Nomē dei valet Ad

Demonum expulsionem.

Linguarū intellectionem.

Bestiarum et reptilium superationem.

Infirmorum curationem.

Senescentium et periculorum euasione.

Spūaliter em̄ loquēdo istud nomen eijcit demonia p̄ cōtritiōnē. Linguis loquit̄ nouis p̄ cōfessionē Serpētes idest stimulos cōscientie tollit p̄ satisfactiōnē. Super egros. i. pctōres manus imponit p̄ grātie collationem. Adortifera etiā ledere nō sinit p̄ aduersitatum tolerationē. Istud ergo nomē habet potestatem. Item dico q; istud nomē habet caritatē. Et ideo dicit emanuel. i. nobiscum deus Esa. vij. Vocabit nomē eius emanuel. Iste em̄ per caritatē nobiscum est. sicut ipse dicit Adath. xvij. Ubi duo vel tres cōgregati sunt in nomine meo ibi sum in medio ipsorum. Et ideo breuiter de isto nomine tam admirabili tam laudabili. tam glorioso. tam virtuoso. tam delectabili. tam amantabili dicitur in p̄s. Sit nomen eius benedictuz in secula an

Nomen honorabile est nomen deitatis. et de hoc Ero. iij. Ego sum q; super

Et ideo breuiter de isto nomine pōt̄ exponi illud. Prover. xvij. Turris fortissima nomen domini: ad ipsum confugit iustus et saluabitur. Ubi aduerte q; istud nomen. Habet fastigium: q; nomen dñi. Prebet refugium: quia turris fortissima. Duerit suffragium q; ad ipsum. Tollit naufragiū q; saluabit. Dico ergo q; istud nomen h̄ fastigium summe autoritatis: q; .f. est nomen domini: non nomen serui: vel cuiuslibet alterius. Istud enim nomen tante est dignitatis: q; humanum genus vix fuit dignum q; ei nominaret: sicut ipse dominus deus ad Abrahā. ysaac et Jacob dicit. Ero. vj. Nomen meum adonay non indicam⁹ eis. Et ideo angelus in p̄sona dñi loquens Jacob et Adanue nomen suum inquirētibus legitur dixisse. Gen. xxxij. et Job. xij. Cur queris nomen meum qd̄ est mirabile q; d. Ad te non pertinet nec reuelare nec scire. Istud em̄ est nomen.

Istud em̄ nomē h̄ dignitatē. Et idē h̄ Adonay qd̄ interpretatur dñs. Quia sc̄ ipse est rex regū et dñs dñantium. vnde Hier. xij. Et hoc est nomē qd̄ vocabūt cū dñs iustus noster. Iste em̄ dicit dñs rōne autoritatis Dicit iustus rōne veritatis. Dicit noster rōne caritatis et benignitatis. Item istud nomē habet potestatem. Et idē iste d̄: deus sabaoth: qd̄ interpretatur exercitū et virtutum. Quia sc̄ nomē eius habet potestatem super exercitus angelicos et virtutes. Ubi etiā de virtute et potestate huius nominis dicit Adar. xvj. In nomine meo demonia eijcient. linguis nouis loquent. serpētes tollent. sup egros man⁹ imponēt bñ habebūt. Et si mortiferū qd̄ biberint nō eos nocebit. Quia p̄ccato sicut exēplis infinitis patet q; Nomē dei valet Ad

Demonum expulsionem. Linguarū intellectionem. Bestiarum et reptilium superationem. Infirmorum curationem. Senescentium et periculorum euasione. Spūaliter em̄ loquēdo istud nomen eijcit demonia p̄ cōtritiōnē. Linguis loquit̄ nouis p̄ cōfessionē Serpētes idest stimulos cōscientie tollit p̄ satisfactiōnē. Super egros. i. pctōres manus imponit p̄ grātie collationem. Adortifera etiā ledere nō sinit p̄ aduersitatum tolerationē. Istud ergo nomē habet potestatem. Item dico q; istud nomē habet caritatē. Et ideo dicit emanuel. i. nobiscum deus Esa. vij. Vocabit nomē eius emanuel. Iste em̄ per caritatē nobiscum est. sicut ipse dicit Adath. xvij. Ubi duo vel tres cōgregati sunt in nomine meo ibi sum in medio ipsorum. Et ideo breuiter de isto nomine tam admirabili tam laudabili. tam glorioso. tam virtuoso. tam delectabili. tam amantabili dicitur in p̄s. Sit nomen eius benedictuz in secula an

Nomen.

te solem permanet nomen eius. Patet ergo qd nomen dei bz fastigiū summe auctoritatis. Nomen inquit dñi. Deinde dico qd istud nomen prebet refugiu magne securitatis: qz istud dicitur turris fortissima. Sicut enim turris est tutamen et refugiu obsessori: sic nomen dñi nobis in ista valle miserie refugiu locus est et tentatio nibus et tribulationibus obsessis est vnicū refugiu et tutamen. Sicut enim illi qui ab inferioribus iudicibus grauant solēt appellare et refugere ad regē vel papaz sicut ad refugiu seu p̄sidiū singulare. Sic nos qui ab iniquis iudicibus. s. mūdo. carne et demonibus quoti die affligimur et grauamur. debem⁹ ad auxiliū diuini nominis recurrere. et ad tutelaz ipsius. refugere et nos ipsius p̄tectioni et tutamini penitus et totaliter cōmē dare. Unde in ps. Deduristi me dñe: qz factus es spes mea: turris fortitudinis a facie inimici. De isto noie et ipsius fortitudine. p̄ctiua pōt dici illud Ibiere. x. Magn⁹ es tu et magnū nomen tuū in fortitudine. Istud ergo nomen prebet refugiu magne securitatis. Deinde dico qd istud nomen querit suffragiu magne humilitatis qd ostenditur cū dicit. Ad ipsius fugit iustus. Istud enim nomen humiliter debet inuocari: et a quolibz iusto per humile suffragiu implorari. Sicut enim pullus videns miluū cōfugit ad alas galline quasi inuocans p̄tectionē ipsius cōtra miluū. Sic homo cōtra impetum milui. i. dyaboli dō ad alas galline. i. ad p̄tectionem diuini nois per orationē cōfugere et ipsum in auxiliū inuocare. Iuxta illud Ibiere. xiiij. Ibiere quoqz regina cōfugit ad dñm pauens periculum. Nichil enim tutius in periculis p̄p̄uini nois inuocatio. sicut de Enoch dicitur. Gen. iij. Qd iste cepit inuocare nomen dñi. ps. Nos autē in noie dei nostri inuocabimus. Et nota qd istud nomen inuocandū est. Quia. Dulcosum odorantibus. Est dico istud nomen odoratib⁹ dul fructuosum exorantibus. me odoratib⁹ dul Luminosum p̄templantibus. corosiz. vñ Cant. f. Oleum effusiz nomen tuū. Itē est exorantibus fructuosum vnde Joh. xvi. Quodcūqz petieritis p̄rem in nomine meo fiet vobis. Itē est p̄templantibus luminosum. ps. In lumine tuo videdimus lumen: et in nomine tuo cōstēdimur tibi in seculū. Istud ergo nomen querit suffragiu magne humilitatis: qz videlicet istud nomen reqrit qd debet hūiliter inuocari: qz. s. sicut dicit Philip. y. Istud ē nomen qd ē sup omne nomen: vt i noie icu omne genu flectat celestiu: terrestriu et infernoz. Insup dico: qd istud nomen tollit naufragiu ois iniquitatis. Saluabit inq̄t. Qz sicut dicit Actū. iij. Nec enim est datus aliud nomen hoibus in quo oportet nos saluos fieri. Et certe bene dico: qd ad istud nomen est fugiendū et in eo totaliter cōstendū. Si enim maloz spiritū inuocatores cōtra ipsoz seuitiā p̄ virtutē diuini nominis nominū p̄gunt: ita qd ab ipsis ledi nequeunt dū in circulis circūscriptis diuinis nominib⁹ includunt: imo sicut dicit ipsi rhidere per virtutē diuinorū nominū cōpellunt: sicut de nomine dei ineffabili semiphoras: et alijs dei nominibus i libris magicis cōtinet: certe multo fortius credendū est: qd si bone et deuote p̄sone nomen diuini in suis necessitatib⁹ inuocēt ipsius auxiliū sentiunt et reportēt. Quasi peccatores a demōibus et a periculis liberat: multo fortius iustos saluat. vñ de Joelis. y. Et erit: ois quicūqz inuocauerit nomen dñi saluus erit. Istud est nomen dei qd saluat piclitantes. Quod recipit ad se confugientes. Quod erigit ad se clamantes. Quod protegit in se confidentes. Et p̄pterea de virtutib⁹ istius nominis admiratiue loquitur dauid dicens in ps. Dñe dñs noster qd admirabile est nomen tuū in vniuersa terra. Et Esai. x. dicit qd vocabitur nomen ei⁹ admirabile: deus fortis: p̄ futuri seculi: princeps pacis. Ista ergo sunt dicta de nomine sancto et mirabili. Secundo principaliter dico qd de noie bono et delectabili seu cōmendabili. Et

istud est bonū nomen: bona fama: bon⁹ rumor cuiuslibet viri iusti. Istud enim summe est appetendū. Qz sicut nomen est illud p̄ qd vnaqueqz res cognoscit. sic fama est illud: p̄ qd de nobis notitia diuulgat. Arboris enim virtus qh̄ cognoscit p̄ odorē. vñ nulla res dicitur cōter cōuenienter virtuosa cui⁹ nō est substantia odorosa. Sic et p̄ odorē boni nois: bonitas interior cognoscit. Qz vt cōter vbi latet inter⁹ mala substantia male vite: nunq̄ fragrat exterius redolentia bone fame. Et idē breuiter bonum nomen dō sup oia diligi et haberi multiplici rōne. quia videlicet istud est. Diuitijs p̄ponendū. Bonū enim nomen ē melius q̄ diuitie. Delicijs p̄ferendū. Melius q̄ diuitie. Qz sicut eminentijs p̄mittendū dicit. puer. xiiij. Melius ē nomen bonū q̄ diuitie multe. Melius est q̄ delicie. Qz sicut dicit. Eccl. iij. Melius est nomen bonū q̄ vnguenta p̄ciosa. Itē melius q̄ honores seu eminentie. Qz sicut dicit. Gen. xij. Gigantes turre altā vsqz ad celū voluerunt edificare: vt nomen suū possent celebrare. Et qz p̄pter nomen suū celebrandū turris eminentiā edificauerunt. Vñ patet qd nomen eminentie p̄tulerunt. Et istud p̄certo apparuit in antiquis p̄sib⁹ qd p̄ nomine bono habendo: non solū sustinuerunt infirmita mala: imo etiā p̄ noie bono p̄seruado passi sunt infinita dāna. Legi enim qd cū i quadā ciuitate cipi esset quāda burgensis magne fame: magniqz nois et virtutis apud quē oēs transcūtes mare bona sua deponerant: accidit qd quāda malus hō quādam die publice clamauit apud eū. qd redderet sibi quingētas libras q̄s deposuerat apud eū: qd tñ in veritate falsus erat. Burgensis tñ vidēs qd dictus pessimus a clamore desisterē nō volebat: vocauit illū secreto et tradidit illi pecuniā quāpetebat: magis eligēs dictā pecuniā p̄dere q̄ boni nominis sui aliquā demigrationē incurere. Tē rūtū dei iudicio factū fuit: qd dictus pessimus de dicta pecunia valde diues effectus est ad mortē autē veniens cōpunctus corde totū qd habuerat et quēdā acq̄suerat dicto burgensi reliquit: et sic ip̄s factus fuit vtilis procurator: qui fuerat nequissimus defraudator. Iste ergo de bono nomine curabat: et ipsum suis diuitijs p̄ponebat. Iuxta illud Eccl. xij. Curā habe de bono noie. hoc enim magis p̄manebit tibi q̄ mille thesauri magni et p̄ciosi. Per nomen ergo significat bona fama quā. s. viri iusti vndiqz circumiacunt et diffundunt. Et ideo cuiuslibet sic nominato et famoso potest dici illud Ibiere. xl. Oli uā vberē pulcrā fructuosam speciosaz vocauit dñs nomen tuū Vbi aduerte qd hō pōt esse nominatus p̄pter quatuor vcz qñ habet. Probāt cōstantiā ligni soliditas. Oliuā. Probāt clemētiam fructus. Decentie velamentum. bat clemētiam. Scientie paramentum. fertilitas. Uberē. Probāt decentiā formositas. Pulcrā. Probāt sciam veritatis amenitas. Speciosam. Dico ergo qd ad bonum nomen habendū requiritur soliditas firme cōstantie. qd notat in noie Oliuā. q. s. habet lignū valde solidū et quasi penitus imputribilis nature. Vñ est qd in tabernaculo federis quicqd est factū de lignis imputribilibus factū fuit. Duo etiā cherubin facti sūt de lignis oliuarū. Sic vere sp̄aliter loquēdo si nomen et gloriā acquirere volumus. cōstantes et solidi in dictis moribus factis tētationibus et tribulationib⁹ indefectibiles et imputridi esse debem⁹ vñ Dsc. xiiij. Erit quasi oliua gloria eius Exēplo dauid qui interpretatur manu fortis de quo dicit. Reg. xviij. Celebre factum est nomen eius nimis. vñ etiam de Josue forti et strenuo debellatore dicit Josue. vi. qd fuit dñs cū Josue et nomen eius diuulgatū est in omni terra. Sicut enim videmus qd milites fortes et strenui et victoriosi p̄ penas et tribulationes corporis nomen et gloriā acquirunt: ita qd coram regibus et magnatibus laudes et magnificentias accipiunt. Sicut etiā videmus qd sp̄s qñ teruntur melius fragrant. Lapis etiam qui dicitur

D

E

M

gagates q̄ extra ignē redolere nō videt. in igne tñ pos-
 situs suavissime fragrat odorē. Sic vere sancti & iusti
 qñ tribulatiōib⁹ hui⁹ mūdi terunt: qñ igne aduersita-
 tū cremant: qñ in bellis contra vitia & pctā victorias
 fortiter assequunt. odorē bone fame solēt effundere &
 gloriā p̄clari noīs corā regibus deo & angelis acdre-
 re & h̄re. Sicut de rege. *Osia* d̄. ij. *Paralip.* xxvj. *Di-*
uulgatū est nomē eius vsq; ad introitū egypti ppter
crebras victorias. Requirit ergo ad bonū nomē ha-
bēdū. Soliditas firme cōstantie. ¶ Itē ad bonuz no-
men requirit in homine fertilitas pie clemētie. Abe-
rem inqt & fructifera. Sicut em̄ videm⁹ q̄ homines
liberales suas diuitias alijs largiētes p̄e ceteris no-
minātur. Arbores etiam fructifere fructus suos vbe-
riter emittētes p̄e ceteris cōmendantur. Sic viri p̄j
qui fructus diuitiarū suarū libēt & liberaliter pau-
perib⁹ distribuūt & emittūt coram deo & hominibus
nomē. laudē & gloriā cōsequuntur: ita q̄ prop̄ie pau-
*peres p̄nt dicere de talibus illud *Judi.* xvij. *Quidim⁹**
terram valde opulentā & vberē: ita q̄ ad quēlibet ta-
*lem misericordem p̄nt dirigere verbum illud *Cant.* j.*
In odorē vnguentōz tuorū currimus oleū effusum no-
mē tuū. Requirit ergo fertilitas pie clemētie. ¶ Itēz
ad bonum nomē requiritur formositas mire decētie.
¶ Pulcrā inquit. Sicut em̄ res pulcre p̄e ceteris no-
minant: ita q̄ ē tam viri q̄ mulieres qñq; ppter sui
pulcritudinē corporis nomē non modicū assequunt.
Sic vere apud deū pulcritudo honeste apparentie &
decētie solet magnū nomen & gloriā generare. Illiq;
apud deū sunt nominatiores: qui sunt per honestam
*apparentiam pulciores. sicut *Ezech.* xvj. dicit cundā*
ciuitati in figura cuiusdā virginis gloriose. Egressus
est inquit nomē tuum in gentes propter spēm tuam:
quia perfecta eras in decore tuo. fiducia habēs in pul-
critudine. Requiritur ergo formositas mire vel pu-
re decētie. ¶ Itē ad bonum nomē requiritur sagax-
itas magne prudentie. Speciosam inquit. Sicut em̄
sensibiliter videmus illi qui sunt sapientiores: sunt in
fama & gloria notatōres. Unde de salomone sapien-
tissimo. De Aristotele subtilissimo. De seneca morā-
lissimo & prudentissimo prop̄ie viget nomen. Unde
*etiam ipsi Salomoni dicitur *Ecc.* xlvij. Ad insulas*
longe diuulgatum est nomen tuū: & dilectus es in pa-
ce tua. Et ideo proculdubio si nomen bonum habere
volumus: necesse est q̄ in virtute prudentie & spiritua-
*lis scientie vigeamus: quod ostēditur cum dicit. *Spe-**
ciosam. Virorū enim & speciositas arboris viuacitatē
denotat ingenij seu mentis: vt sic cuiilibet in scientia
& eloquentia nominato dicatur illud p̄. Speciosus
forma p̄e filijs hominum diffusa est gratia in labijs
tuis. Sic igit p̄z charissimi q̄ propter.

Prudentiaz subtiliozem. r̄ iusti habuerūt bo-
 Decentiā honestiozem. num nomē ita q̄ cui-
 Clementiam vberiozē. libet poterat dici illō
 Constantiā robustiozē v̄. *Esaie.* lxxj. *Tocabit tibi*
 bi nomē nouū qd̄ os dñi nōlauit. Isti em̄ figurantur
 in tēplo. qd̄ sicut dicitur. *j. Mach.* ij. *Nominatū erat*
 vsq; ad extremū terre. De quo ē dicit. *j. Paral.* xxij.
 Domus quam edificare cupio talis bz esse vt in am-
 ctis regionibus nominetur. figurantur etiam in gi-
 gantibus de q̄bus dicitur *Baruch.* ij. *Ibi fuerūt gi-*
 gantes nominati: statura magna sciētes bellum. fi-
 gurantur etiam in iudeis. de quibus dicit. *j. Mach.*
 xj. *Glorificati sunt iudei & notati sunt i regno. Ista er-*
 go dicta sunt de nomine bono & cōmendabili. ¶ Ter-
 tio principaliter dico de nomine malo & execrabili:
 quod videlicet nihil aliud est q̄ mala fama vel mala
 opinio vel rumor. Istud enim est nomen summe ca-
 uendum. Quia sicut homo valde cauet ne feteat cor-
 poraliter & ne aliquā immundiciam habeat per quā
 vilis & horribilis ab alijs iudicet. Sic spūaliter a fe-
 toze mali & infamis nominis debemus cauere: quia
 p̄certo deus r̄mūdus taliter fetētes non diligunt: s̄

ip̄sos fugiūt & cōtemnūt. *Ihericus* em̄ aīal est fetidus
 & immundū: & ideo ad cōuer sandū inter hoīes nō est
 gratum. *Iporcus* ē immundus dicitur: eo q̄ in sterco-
 ribus & fetozib⁹ delectat. *Upupa* etiaz sacrificari deo
 indigna fuit eo q̄ de stercozibus & rebus fetētib⁹ ni-
 dum facit. sicut d̄ *Leui.* xi. & *Deut.* xiiij. Quia p̄certo
 tales qui p̄ infamiā sunt fetidi. q̄ in reb⁹ fetidis & in-
 famibus sunt nutriti: deo sunt & hominib⁹ odiosi nec
 digni sunt cū bonis hoīb⁹ p̄uerfari: nec etiā deo & an-
 gelis d̄dicari. *Isti.* n. sunt sicut bestia. q̄ ascēdit d̄ abys-
 so: q̄ noīb⁹ blasphemie erat plena: sicut d̄. *Apoc.* xij.
 i. xvij. & possum⁹ notare: q̄ istud malū nomē aq̄ritur.
 ¶ Per stulticiam & p̄sumptionem.
 ¶ Per luxuriam & infectionem.
 ¶ Per seuitiā & exactionem.

Ist igit malum nomen fatuitatis. Et de hoc dicitur.
Ecc. lxxij. vbi de onerosa conditione hominis loq̄ns
 dicit sic. *Sup plumbū quidem grauabit: & q̄ illi ali-*
ud nomen q̄ fatuus. ¶ Tale nomē habebat p̄sumptuo-
sus nabal: qui p̄ suam p̄sumptionē totam domū suaz
& seipsum exposuit periculo & ruine. s. dauid male re-
*spondendo & eidē victualia denegādo: sicut d̄. j. *Reg.**
xxv. An̄ de ipso d̄ ibidem. Ipse em̄ fm̄ nomen suum
stultus est. Itē est malū nomen carnalitatis. An̄ mul-
*ti sunt sicut illa mulier meretric: d̄ q̄ *Apoc.* xvij. d̄: q̄*
in fronte sua habebat nomen scriptū babilō inf̄ for-
nicationū. Itē est malū nomē crudelitatis. An̄ d̄ mul-
*ti p̄nt dici illud. *Esaie.* viij. *Toca nomē eius accelera-**
spolia detrahe: festina p̄dare. Isti figurant in illa stel-
*la cadente de celo: de qua *Apoc.* viij. d̄. q̄ nomen stel-*
le absinthij: q̄. s. raptōres sunt alijs absinthijz p̄-
amaritudine. Et sic p̄z de noīe malo & execrabili.

Quarto dico de noīe ficto & detestabili. & istud est
 nomē hypocritaz q̄ nomē h̄nt sine re. figurati i equo
 pallido *Apoc.* vj. *Qui sedebat sup eum nomen il-*
 li moēs: r̄ infernus sequebat eū. Tales n̄ sunt pallidi
 p̄ fictā apparētiā honestatis. In ip̄s em̄ fm̄ verita-
 tē sedet moēs. i. abundantia toti⁹ iniquitatis: quā. s. se-
 quit infernus finalis pestilentie & penalitatis. *Isti.* n.
 sunt similes fatuis notilib⁹: q̄ hereditatē suaz vendi-
 derunt: quia de hereditate & d̄ genere & nobilitate nō
 retinent nisi nomen. Sic isti hereditatē virtutum nō
 habent: sed solum nomē & famā retmēt. vñ *Apoc.* iij.
 loquit vni tali dicens. *Nomen habes q̄ uiuas & mor-*
 tuus es. Et tale nomen in veritate nō p̄t diu durare.
 Accidentia em̄ nō possunt manere sine subiecto: & qz
 isti non habēt subiectū: necesse est q̄ deficiat in eis d̄z
 accidens honestatis. *Teste em̄ Seneca.* *Nihil qd̄ sinu-*
latum & fictū est p̄t esse diuturnū. Odor em̄ aromas-
tum post recessuz in absentia ip̄soz potest in aliquo
loco aliq̄ diu durare. ¶ Patet etiā de pomo quē homo
tenuit in manu: q̄ manet odor in manu aliquantulū
Uerūt nō potest talis odor diu p̄seuerare. cū nō ha-
beat qd̄ ipsum possit cōtinuare. Sic odor boni nomi-
nis & bone fame in talibus aliquandiu potest stare: s̄
*p̄certo diu nō p̄t sistere v̄ durare. An̄ etiā. *Ecc.* xij*
*Nomen impioz delebit. & *Esaie.* xiiij. ¶ Perdā babilō-*
nis nomen. Hec igit de quadruplici noīe sufficiant.
videlicet. De nomine ficto. De nomine malo. De no-
mine bono. Et de nomine sancto. ¶ Sed adhuc p̄t
dici: q̄ nomen seu nominatio nihil aliud est q̄ ad ali-
quam dignitatem p̄motio vel electio. An̄ cuiilibz no-
*uiter electo potest dici illud. *Esaie.* lxxj. *Tocabit tibi**
nomē nouum qd̄ os dñi nominauit. Et si vis potes di-
cere: q̄ ad hoc q̄ aliquis sit dignus nominari ad di-
gnitatem requiritur q̄ habeat illas quatuor condi-
*tiones in illḡ autoritate supra postas. *Ultima* *Abe-**
rem zc. *Uel si vis pone illam autoritatem supra titū*
lo de Appellare. Appellauit Adam nominibus suis
cuncta animantia: & c̄cta volatilia celi: & cunctas be-
*stias terre. Et de ista nom̄ natione dicit. *Ezechielis.**
xxij. Suscitabo eis germen iustum et nominatum:
 sufficit zc.

E

f

10

3

Nondum.

Nondū. Nota q̄ nōdū semp̄ signat dilatiōez seu futuri t̄pis successiōē. Et sic igit̄ dico q̄ tā in bono q̄ in malo p̄ nōdum pōt̄ intelligi. Mentis prudentia diu deliberans. Celi clementia beatos remunerans. Mōtis potentia tandem accelerans. Cordis pigricia nunq̄ properans.

Primo igitur dico q̄ per nōdum intelligitur mēt̄is prudentia deliberatiua. Ista em̄ nunq̄ subito p̄rumpit ad negociata sed semp̄ deliberat et expectat p̄ consilia. Dicit em̄ nondū est t̄ps. nōdū fiat et c. De em̄ tale nondum diligit. et in talib⁹ prudentibus deliberationibus requiescit. figura ad hoc: quia corp⁹ dñi sicut dicit Luc. xiiij. fuit positū et sepultus in sepulcro in quo nondum quisq̄ positus fuerat. Et Actus viij. dicitur q̄ quia sp̄s sanct⁹ nōdū in quēq̄ illorūz uenit: sed baptizati t̄m̄ erant in noīe dñi Jesu. idco uenit subito sup̄ illos. p̄mo em̄ uidebatur spirit⁹ diu deliberasse. et postea se subito infudisse. Exēplo xp̄i qui dicebat Job. viij. Tempus mecum nōdū impletum est. Sicut etias ipse dicebat beate uirgini dñi miracula facere ad tempus differret Job. iij. q̄si ipsa dicit. uinum non habēt. Quid inquit mihi et tibi mulier nondum uenit hora mea. q. d. Nondum. i. tēpus et hora est in omni negotio expectanda. sicut de missiōe sp̄s sancti dicit Job. viij. Qd̄ nōdū erat sp̄s dat⁹: q̄ nōdū erat Jesus glorificatus. Patet ergo q̄ per nōdum intelligitur mentis prudentia deliberatiua.

Secundo dico q̄ per nōdū intelligit̄ celi clemētia beatificatiua. Cōstat em̄ q̄ gloria paradisi nōdum apparet nobis sed expectatur in fine. De quo Hebr. ix. dicit. Hec signate spiritu sancto nōdum esse p̄paratā sanctorū uiam. adhuc priore tabernaculo habente statū. Unde etiam de ista figura glorie successiōe dicit Job. xx. noli inq̄t me tangere. nōdū em̄ ascēdi ad patrem meū et c. Tertio dico q̄ p̄ nōdū intelligit̄ motus potētia acceleratiua. Ad dōs em̄ et iudiciū habēt suū nōdū. De quo Mat. xxiiij. Oportet primū hec fieri: sed nōdū statim finis. An̄ de isto nōdū. i. de finali fato et hora mortis dicit Job. viij. q̄ nemo misit in Jesus manus: q̄ nōdū uenerat hora ei⁹. Apud deū em̄ s̄m̄ quosdāz p̄hos oīa negocia habēt suū nōdū. i. suū futurū nō essendi punctū: sicut xp̄s de scip̄o dicebat Job. viij. Tēpus meū nōdū aduenit. Igit̄ patet q̄ p̄ nōdum intelligit̄ inortis potentia acceleratiua. Quarto dico q̄ p̄ nōdū intelligit̄ lenta pigricia semp̄ dilatiua. Pigri em̄ et imbecilles semp̄ q̄rūt dilatiōē negotiorū. Dicit em̄ q̄ nondum est t̄ps opandi sicut bñ reprehendim⁹ illi pigri q̄ dicebāt Aggei. i. Nōdū uenit t̄ps dom⁹ dñi edificāde. Isti em̄ differūt et bñ operari et bñ intelligere. Bene dico operari sicut dictum est de illis qui domum dei nōdum edificandā dicebant. Bene et intelligere sicut Marc. viij. ubi dicit. Nōdum cognoscitis aut intelligitis. adhuc cor cecatum habetis. Sic igitur patet quōd nōdum tam in bono q̄ in malo potest dilatiōes quatuor designare et c.

Non. Cum non sit sillabā seu dictio negatiua et priuatiua. posset dici q̄ s̄m̄ q̄ non negat et tollit: et est negatio bona vel mala. in bono potest accipi et in malo. Sic ergo notabo q̄ in scriptura reperitur in bono. Non quod spectat ad.

Summum eminentem.
Tristem penitentem.
Iustum excellentem.
Sanctum triumphantem.
In malo uero reperitur.
Unum non quod spectat ad.
Miserum egentem.
Demonem ledentem.
Impium peccantem.
Damnatum lugentem.

Primo ergo dicam⁹ q̄ est unū nō qd̄ p̄tinet ad summē regentē. hoc est dictū ad deū. Cōstat em̄ q̄ cū deus

sit summē p̄fectus ad ipsum p̄tinet esse nō. qd̄ priuat et aufert aliqd̄ imp̄fectus. Et sic de deo pōt̄ dici q̄ ipse est. Nō ipi⁹. Nō iniust⁹. Nō variabilis. Nō corrupt⁹. Et sic dico q̄ ad ip̄m̄ spectat unū Nō: tollens.

Prauitatem. De prauitate p̄stat q̄ ipse est nō peccabilis: q. s. peccatus nō fecit. nec inuentus est uolus in ore eius. De falsitate constat: q. s. ipse est im̄m̄tibilis: quia. s. nō est deus ut homo ut m̄tatur: nec ut filius hoīs ut mutet. Nume. xiiij. De uanitate seu uariabilitate cōstat quia est im̄mutabilis: quia scz ipse est apud quem nō est trāsmutatio nec uicissitudinis obumbratio. Jacobi. i. Ideo dicit in ps. Tu aut̄ idēz ipse es et anni tui non deficient. Et Malach. iij. Ego dñs qui nō mutor. De mortalitate p̄stat q̄ ipse est im̄mortalis seu nunq̄ corruptibilis: q. s. xp̄s resurgens ex mortuis iam nō morit̄: mors illi ultra nō dominabit̄ Roma. vi. De im̄q̄tate hō cōstat q̄ ipse est p̄ctō in cōsentibilis. Deus. n. nō solū nō peccat: imo et p̄ctō nunq̄ p̄sentit. s. peccare p̄hibet atq̄ uetat. Regat. n. p̄hibet et uetat p̄ illud aduerbiū nō oē p̄ctm̄: et potissimē peccatū ueneris qd̄ carnē maculat: hoc est luxuria. Peccatū aeris qd̄ sursum eleuat: hoc est sup̄bia. Peccatū fumeris qd̄ pigrū uinculat: hoc est accidia. Peccatū sceleris qd̄ ira iaculat: hoc est seueritas. Peccatū fenoris qd̄ opes cumulat: hoc est auaricia. Peccatū iecoris qd̄ i v̄tre pullulat: hoc est castrimargia. P̄ctm̄ pectoris quod bonos iugulat: hoc est inuidia.

Dico ergo q̄ deus habet unū nō qd̄ p̄hibet p̄ctm̄ ueneris et luxurie. Et sic dicit Exo. xx. Non mechaberis et nō cōcupisces vxorē p̄mi tui Eccl. ix. nō aspicias mulierē. Et Eccl. xxv. et xli. Itē h̄z unū non qd̄ p̄hibet peccatū aeris et sup̄bie Eccl. v. nō te uentiles in oēm uentum. Et Thobie. iij. Superbia nunq̄ in tuo sensu dominari permittas ab ipsa enim sumpsit int̄iū oīs p̄ditio. Itē h̄z unū non qd̄ p̄hibet p̄ctm̄ funeris et accidie. i. pigricie. q. s. similis est funeri seu morti Eccl. viij. non te pigeat uisitare infirmus et hoc em̄ in caritate firmaberis. Itē h̄z unū non qd̄ p̄hibet p̄ctm̄ sceleris et seuerit̄ seu iracūdie Exo. xx. Non occides. Et illud Leui. xix. nō facias calūnias p̄mo tuo. Quia sicut dicit Jacobi. i. Ira em̄ uiri iustitiaz non operat̄. Itē h̄z unū nō qd̄ p̄hibet peccatū fenoris et auaricie Exo. xx. Nō furtū facies. Et illud. uō fenera beris fratri tuo. Itē h̄z unū nō qd̄ p̄hibet peccatū iecoris et castrimargie Eccl. xxv. nō te effundas sup̄ oēm escā. Itē h̄z unū nō qd̄ p̄hibet p̄ctm̄ pectoris et inuidie Leui. xix. Nō oderis fratres tuos in corde tuo: sed publice argue es. Et breuiter dico q̄ oē non mali p̄hibitiū p̄tinet ad deū: sicut est. Nō iurabis. Non furtū facies. Nō m̄tietis. Nō falsum testimoniū dices. Nō maledices surdo: et corā ceco nō pones offendiculū. Nō eris criminator in populis. Nō falsus testimonii dices Leui. xix. Et cetera similia q̄ longum et impossibile est ponere. Est ergo unū non qd̄ p̄tinet ad summē regentē. Secundo p̄ncipal̄t̄ dico q̄ est unū nō qd̄ p̄tinet ad culpas lugentē. i. ad hoīem penitentem.

Penitens em̄ habet unū non quo. s. ipse negat. Cor porzi complacentiam. Virtuti desistentiam. Criminum perseuerantiaz. Demoni obedientiam. Corpori dico complacentiam: quia. s. sibi debet negare delicias carnales. Unde de penitentibus: abstinentib⁹ et tristib⁹ pōt̄ dici illud Esaie. xiiij. Cessauit gaudii tympanorū: quēuit sonus letantiū: cōticuit dulcedo cithare. cum cantico non bibent uinum. amara erit potio bibentibus illam. Et illud Luce. i. Unus et sice raz nō bibet et c. Itē penitēs oīz denegare uirtuti desistentiā: quia. s. penitens multū debet cauere ne reciduet. Un̄ illd̄. j. Cor. x. Qui se existimat stare uideat ne cadat. Itē oīz negare criminis seu peccati p̄seuerantiā seu

rantiã seu cõualescẽtiã. Juxta illud ps̃. In corde meo abscondi eloq̃a tua vt nõ pecces tibi. Et merito. Quia sicut dicitur Sapient. xv. Si nõ peccauerimus. scim⁹ quoniam apud te sumus cõputati. ¶ Item d̃z penitens denegare demoni obedientiam. Juxta illud. ij. Malach. viij. Nõ obedio p̃cepto regis sed p̃cepto legis. Patet ergo q̃ est vnũ nõ quod p̃inet ad culpas lugentem. i. ad penitentes. ¶ Tertio principalit̃ dico q̃ est vnũ nõ qd̃ p̃inet ad iuste viuentẽs hoc est dictu ad virũ perfectũ ⁊ iustus. Iste em̃ dicit nõ oibus: qui ipsum ad malum trahere volũt. Nam iste deo.

flagellanti dicit non tristabor.

Mundo varianti dicit non mutabor.

Carni maculanti dicit non fedabor.

Hosti malignanti dicit non turbabor.

Hosti cõmimanti dicit non turbabor.

Summo sperãti dicit subiugabor seu des̃cabor ⁊ humiliabor.

Dicit ergo iust⁹ deo q̃ cũ flagellat q̃ nõ tristabit: sed potius q̃ paciẽtiã habebit. Juxta illud

Prover. xij. Nõ cõtristabit iustũ quicquid ei acciderit.

¶ Itẽ dicit mũdo q̃ cũ variat q̃ nõ mutabit: sed potius q̃ semper erit stabilis ⁊ perseuerãs ps̃. Iust⁹ in eternũ nõ cõmouebitur.

¶ Item dicit carni quãdo tentat q̃ nõ fedabit Roma. viij. Spiritu ambulate ⁊ carnis desideria nõ perficietis. Et merito: quia sicut ibidem dicitur. Illi qui in carne sunt deo placere non possunt.

¶ Itẽ dicit hosti quãdo ipsum ad malum incitat q̃ nõ plicabitur seu superabitur sperans. s. in auxilio diuino. De quo dicitur in ps̃. Nõ dimisit hominem nocere eis ⁊ corripuit p̃ eis reges. Et illud Ieremio: fin etenim seniu ⁊ non vidi iustũ derelictum nec semen eius ⁊c.

¶ Itẽ dicit morti q̃n. s. appropinquat q̃ nõ turbabitur. Juxta illud Job. xij. Non turbet cor vestrum neq; formidet: vado ⁊ veniam ad vos. Et illud. Omnis qui credit in me nõ morietur in eternũ

Job. xij. ¶ Itẽ dicit seruo summo regi. s. deo q̃ cõtra ipm̃ nõ eleuabitur seu etiã q̃ ipsi humiliabit: ⁊ ipm̃ orare non dedignabit: sed ne sibi noceat orabit ⁊ des̃cabitur dicẽs illud ps̃. Ne auertas faciem tuã a me: ⁊ ne declines in ira a seruo tuo. Et illud. Ne proicias me in tempore senectutis: ⁊ cum defecerit virt⁹ mea ne dereliquis me. Et illud. Ne veniat mihi pes superbie: ⁊ manus peccatoris nõ moueat me: ⁊ cetera similia. Patet ergo q̃ ista negatio. nõ. quandoq; pertinet ad iustum seu etiam est vnũ nõ qd̃ pertinet ad iuste viuẽtẽ.

¶ Quarto vero dico q̃ est vnũ non quod p̃inet ad beate regnãtem hoc est dictu ad quẽlibet virũ beatum: quia scilicet beati habẽt suum nõ ⁊ suã negatiuã in qua. s. ab ipsis deficit ⁊ denegatur omne malum. Juxta illud Apocal. viij. Absterget deus omnem lachrymam ab oculis sanctorum ⁊ iam non erit amplius neq; luct⁹: neq; clamor: sed nec vllus dolor. q̃ñ priora transierunt. Unde nota q̃ isti non.

Abdetuunt hostis iniuriam.

Admittunt cordis leticiã.

Sentiunt pene mesticiã.

Cognoscunt vmbre tristitiã.

Admittunt culpe nequiciã.

Incurrunt mortis angustiam.

¶ Nõ em̃ beati nõ metuũt hostis iniuriã. Patet q̃z sicut d̃z Esai. xxxv. ð ciuitate paradisi. Ibi nõ erit leo: ⁊ mala bestia nõ ascẽdet p̃ eam: nec inuenietur ibi. Et Esai. lxxij. Nõ nocebũt neq; occidẽt in oĩ serõ mõte.

¶ Itẽ q̃ beati nõ amittũt verã leticiã. p̃z Job. xij. Nũc d̃z cuilibet beato. In quẽsces ⁊ nõ erit qui te exterreat: ⁊ habebis fiducia p̃posita tibi spe. ⁊ defossus securus dormies. Et Job. xij. Sauditũ ṽm nemo tollat a vobis. ¶ Itẽ q̃ beati nõ sentiũt pene mesticiã. Patet vbi supra. Apocal. viij. Non erit amplius neq; luct⁹: neq; clamor: sed nec vllus dolor. ¶ Itẽ q̃ beati nõ cognoscũt vmbre tristitiã q̃z semp̃ maneat in lumine claritatis eterne. p̃z Esai. lx. vbi cuilibet beato d̃z. Nõ occidet vltra sol tuus: ⁊ luna tua nõ iminuetur.

¶ Itẽ q̃ beati nõ admittũt seu nõ cõmittũt culpe nequiciã: patet p̃ime Job. iij. vbi dicitur. q̃ ois qui in deo manet nõ peccat. ¶ Itẽ q̃ beati nõ incurrũt mortis angustiam tẽporalis. s. vel eterne. patet in ps̃. vbi dicit. Nõ moriar sed viuam ⁊ narrabo opera domini. Sic ergo p̃z q̃ est vnũ nõ quod pertinet ad beate regnãtem. Et sic p̃z q̃ hec dictio negatiua nõ p̃t accipi in bono significato. ¶ Sed adhuc dico q̃ nõ p̃t accipi in malo. Et hoc fit quãdo negat ⁊ priuat illud quod affirmaret esse bonum. Et sic notabo q̃ in scriptura reperitur non quod spectat ad.

Tristem miserum. i. pauperem.

Hostem asperum. i. demonem.

Virum scelerum. i. peccatorem.

Status inferum. i. ad voratores. hoc est dictu ad infernum malorum hominum receptorem. ¶ Dico ergo q̃ est vnũ nõ. i. vna negatiua que p̃inet ad miseros egentes. Pauperes enim ⁊ miseri habẽt suã nõ id est suã priuationem ⁊ carentiam bonorum mundanorum. videlicet carentiam.

Deliciarum ⁊ saturitatis.

Diuitiarum ⁊ prosperitatis.

Eminentiarum ⁊ autoitatis.

Amicitiarum ⁊ fraternitatis.

¶ Habẽt dico miseri in hoc mundo carentiam saturitatis ⁊ deliciarum: quia. s. isti in mũdo nõ habẽt victũ sufficẽtem. vñ Treno. iij. ¶ Paruuli petierũt panem ⁊ nõ erat qui frãgeret eis. Et illud ps̃. Nõ sit illi adiutor: nec sit qui miscreatur pupillis eius. ¶ Item habẽt carẽtiã prosperitatis ⁊ diuitiarum. Unde ipsi possunt dicere illud Actũ. iij. Argẽtum ⁊ aurum nõ est mihi. Et illud Esai. iij. Nõ sum medicus in domo mea nõ est panis neq; vestimẽtum. ¶ Item habẽt carentiam sublimitatis ⁊ eminentiarũ: q̃. s. isti p̃nt dicere illud Job. xvij. Regnũ meũ nõ est de hoc mũdo. Isti em̃ nõ habẽt autoitatem superiorem vel dñicam: subtiliorem vel p̃pheticam: potẽtiõẽ ⁊ autenticã.

De superiori etiã ⁊ dominica p̃z Job. i. vbi dicit. Thelyas es tu: Nõ sum. Thelyas em̃ interpretat ascẽdens dñs vel robustus. De subtiliori autem ⁊ p̃phetica patet ibidẽ Job. i. ¶ Propheta es tu. Nõ dicit nõ ps̃. Signa nostra nõ vidimus: iam non est propheta. De potẽtiori vero ⁊ autẽtica patet Treno. i. vbi dicit misera hierusalem. Infirmata est virtus mea. dedit me dñs in manu de qua nõ potero surgere. ¶ Item habent carentiam fraternitatis ⁊ amicitiarũ: quia scilicet fratres si sunt pauperes derelinquũtur etiam a fratribus ⁊ amicis. Nũc illud Treno. i. Nõ est qui cõsolatur eam ex omnibus caris eius. oēs amici ei⁹ spreuerunt eam. ⁊ facti sunt ei inimici. Et loquitur de ciuitate hierusalem misera ⁊ destructa. ¶ Patet ergo q̃ est vnũ non seu vna negatio que pertinet ad miseros egentes. ¶ Deinde dico q̃ est vnũ non. qd̃ pertinet ad demones vrgentes seu tentantes ⁊ tribulantes. Isti enim habent negatiuã.

Certe veritatis.

Dulcis pietatis.

Alte dignitatis.

Iuste equitatis.

¶ Isti em̃ carent veritatis certitudine dicẽtes. s. illud p̃ime Job. i. In tenebris ambulamus ⁊ mentimur ⁊ non facimus veritatem. ¶ Item ipsi carent pietatis plenitudine. Crudeles enim sunt ⁊ non p̃ij: sicut de Alcedis dicitur Esai. xij. Ecce ego suscitabo super eos mēdos. qui argentum nõ querãt: nec aurum velint: sed sagittis paruulos interficiẽt: ⁊ lacrãtib⁹ vteri nõ miserabuntur: ⁊ super filios non parceret oculis eorum. Ut de dyabolo dicatur illud Ieremie. vj. Sagittas ⁊ scutum arripiet crudelis ⁊ nõ miserebit. ¶ Itẽ isti carẽt dignitatis celsitudine. Ut de dyabolo exponat illud Esai. xxxij. Collocabo te in terram nouissimã. in solitudines veteres cuz his qui deducũtur in lacũ ad nihilum redigam te ⁊ non eris: quesieris ⁊ nõ inuenieris. ¶ Item isti carẽt equitatis rectitudine. Ut scilicet de ipsis possit dici illud Sapientie. ij. Dixerũt mi

pū apud se nō recte cogitates. erigū & cū tedio est tē
pus nrm: & nō est in fine refrigeriū. nec est agnitō qui
reuerfus fuerit ab iferis. Venite ergo opprimamus
pauperē iustū: & nō parcam⁹ vidue. nec veterani mul
ti tuis reuereamur canos. Sic ergo pz qd est vnū non
qd ptinet ad demones vrgētes. ¶ Deniq; dico qd est
vnū nō qd ptinet ad hoīes peccatores seu delinquen
tes. Isti enim habent negatiuam omnis boni. Ideo
possumus dicere qd isti sunt qui.

Veritatis carent eloquio.

Pietatis carent eliquo.

Claritatis carent solsequio.

Humilitatis carent obsequio.

Sedulitatis carent officio.

Fraternitatis carent hospitio.

Tranquillitatis carent refugio.

Eternitatis carent fastigio.

Dicā igitur qd pctōr nō hz vt cōiter eloquiū veritatis
prima Job. ij. Qui dicit se nosse deū & mādata ei⁹ nō
custodit mēdar est & veritas in eo nō est. ¶ Itē nō hz
eliquū pietatis Esa. ix. Vir fratri suo nō parcet. de
cl mabit ad dexterā & esuriet. & comedet ad sinistrā &
nō saturabit vniūq; carnē amici sui vorabit. ¶ Itē
nō hz solsequiū caritatis: qz. s. pctōr nūq; vere diligit.

¶ An Hieremie. ix. Unusquisq; a primo suo se custo
diat: & in omī fratre suo nō habeat fiduciā: qz omnis
frater supplantās supplantabit & oīs ami⁹ fraudulē
ter incedit & veritatē nō loquet. Et tñ scriptū est pri
ma Job. iij. Iustū est qd qui nō diligit manet i morte.

¶ Itz dico qd pctōr non hz humilitatis obsequium.
¶ An Hier. ij. pctōr dicit. A seculo cōfregisti iugū: rupi
sti vincula diristi nō seruiā. Ut sit de illis qui dicunt
Job. viij. filij abrae sumus & nemini seruiuim⁹ vnq;.

¶ Itē nō hz hospitiiū fraternitatis. nemini enim hu
manitate hospitalitatis ipēdūt: nisi forte his qd repē
dunt. paupes vero qd non habēt repēdere: cū indigna
tiōe repellunt. An cōminatūe dicit eis illud Ephe. ij.
non estis hospites. s. paupes recipiēdo nec erit vesler
hospes xp̄us in celū introducēdo. Quia qua mēsurā
mensi fueritis eadē remetiet vobis Mat. vij. ¶ Itz
non hz refugiū pacis & tranquillitatis. Sicut em̄ dicit
Esaie. lvij. Impij sicut mare feruēs qd qescere nō va
let: & nō est par ip̄is dicit dñs Hier. vj. Dicētes par
par: & nō erit par. ¶ Itē nō hnt officiū benignitatis:
qz nūq; rīdēt benigniter vel gratāter: s; poti⁹ arrogā
ter. Cōstat em̄ qd mali nūq; benigniter acquiescūt ali
cui iuste petitioni. imo semp; s̄suerūt dicere non et
nunq; hoī cōsentire. An possum dicere qd isti Dicūt.
Maiores non obediemus.

Pauperibus non subuenimus.

Supplicibus nihil faciemus. Vel

Clamantibus non subueniemus.

Isti ergo dicunt maioribus qd non obediunt. & tamen
de filio proteruo qui patri & matri obedire contēpse
rit p̄cipit Deute. xxi. De lapidibus obruat. An illud
p̄dictū Hier. ij. Inupisti vincula: diristi non seruiā.
Isti dicunt pauperibus qd non subueniēt. Iuxta illud
p̄dictū Treno. iij. Paruuli petierūt panē & non erat
qui porrigeret eis Et i ps. dicit. Pauperē cui nō erat
adutor. Contra illud Eccl. x. non despicias homines
iustum pauperē: & noli magnificare hominē pctōres
diutem. ¶ Isti dicūt supplicib⁹ & orantibusq; nihil
facient seu qd nō exaudient: qz. s. semp; habēt negatiuā
i ore: qd sup̄plicatio sit honesta. nota quō papa Be
neditus. xij. Homo fuit durus & negare ēt assuetus.
ex quō dur borbonēsis dixit sibi: qd ip̄e nō videbatur
esse de lingua hoc: s; de lingua nō: qz rarissime assen
tiendo dicebat hoc. Sepissime autem dicebat nō. Ut
sic tales figurent in isto lento amico qui p̄ alio ab eo
postulante tres panes surgere volebat. immo se gra
uiter excusabat dicens Luce. xj. noli mihi molestus
esse iam ostiū meum clausum est & pueri mei mecum
sunt in cubili: non possum surgere & dare tibi. Et bre

uiter bñ potest dici talibus illud Mat. xxv. nud⁹ erā
& non operuistis me esurini & nō dedistis mihi mādu
care &c. ¶ Itz propterea peccator non habebit nec
obtinebit eternitatis fastigiū. Unde cū post mortem
peccatoris querit vbi sit. vere respondetur qd scribit
j. Paralip. xvij. non est relatus in fastos regis Da
uid. i. sicut illi filij israel qui numerati fuerūt a Joab
filio saruie annalib⁹ dauid nō sunt inscripti: quia do
mini iram prouocauit. Sic nec peccatores deum sces
leribus irrigantes in libro vite sunt scripti: nec ad ce
li curiā recepti &c. Et sic bñ apparet qd est vnū nō qd
ptinet ad peccatores vel delinquentes. ¶ Insup dico
qd est vnū non quod pertinet ad damnatos & despe
rantes. Et sic nota qd ad istos spectat. Anū non quod
Claudit dei benignitatem.

Negat omnem iocunditatem.

Infert omnem crudelitatem.

Aufert omnem stabilitatem.

¶ De dei pietate & benignitate qd eis claudat. patet
in ps. Clamauerūt nec erat qd saluos faceret. ad dñm
nec exaudivit eos. vñ p̄pouer. j. Tunc inuocabūt me
& nō exaudiam: mane consurgent & nō inuenient me.
eo qd crosam habuerunt meā disciplinā: & timores do
mini non susceperunt nec acquieuerunt cōsilio meo.
De cordis iocunditate qd eis denegatur. patet Esaie
ix. vbi dicitur. Multiplicasti gentem. non magnifica
sti leticiam. Ut accedat quod de dānatis dicit Esaie
xiiij. Cessauit gaudium tympanorum. quicuit soni
tus letantium. conticuit dulcedo cithare. cum cantu
co non bibent vinum. amara erit potio bibentibus il
lam. De dura vero crudelitate qd eis inferatur patet
Hier. l. vbi dicitur. Preparamini contra babilonez
omnes qui intenditis arcum. non parcatis iaculis: qd
domino peccauit. De omni vero stabilitate qd eis au
feratur patet Ezech. xvi. vbi dicitur. Tu in terra viuentium
ad nihilum redigaz &c. & non eris: & q̄situs nō inue
neris imperpetuum. Sic igitur patet quomodo ista
negatiua non potest accipi in bono & in malo.

Nonne. Quāuis nōne sit aduerbium dubitan
di & interrogandi. est tamen vt cōmu
niter suppositiuum aduerbii affirmandi. semper em̄
supponit sic vel ita. Sicut cum dicitur. Nonne ex de
nario conuenisti mecum: quasi diceret sic. Et sumitur
vt cōmmitter in omni significato. Sepe enim solet fie
ri questio & dubitatio. vt exinde sequatur affirmati
ua responsio & veritatis declaratio. Et ideo. nōne est
sicut quedam p̄onica negatio: quia. s. per oppositum
signat affirmationem: & veritatis assertionem: & om
nis dubij amotionem. Sic ergo nota qd veritas ista
nonne refertur. Ad

Deuz. Quo ad deū. nōne est veritas affirmatiua.

Scipius. Quo ad seipz nōne est veritas lametatiua

Iustus. Quo ad iustū nōne est veritas ordinatiua.

Impius. Quo ad ipiū nōne est veritas execratiua

Mundus. Quo ad mūdū nōne est veritas ipugnatiua

Homo enim verus & iustus & ab omni falsitate & inē
dacio alienus per istam dictionem nonne. Affirmat
in deo laudabilia. ¶ Plangit in seipso culpabilia. Cō
mendat in iusto notabilia. Arguit in impio damna
bilia. ¶ Predicat de mūdo terribilia. ¶ Dico ergo pri
mo qd est vnū nōne quod homo debet affirmare de
deo omnium creatore & hoc procerto est qd ip̄e d; per
nonne affirmare & laudare. s. Qualiter domi⁹.

Deuotis imminet ipsos defendendo.

Immundis eminet ipsos abluendo.

Tidet & retinet cuncta gubernando.

Portat & sustinet mala tolerando.

Pauperes continet ipsis miserendo.

Auaros respuit ipsos flagellando.

Inuidos arguit propria spergendo.

Superbos instruit parua p̄ferendo.

Igitur dicā qd p̄ istud aduerbiū nōne ip̄m referendo
clicat vna

elicif vna veritas de iustoy defensione. Uex est em̄ z certū q̄ deus bonos defendit z p̄tegit. Unde sathan dicebat dño de beato Job. Job. i. Mōne tu vallaſti eū z domū eius totamq; substātiā eius p̄ circuitū: quasi diceret sic. ¶ Itē elicif alia veritas de pctōuz ablu- tione. vñ Job. xiiij. Quis pōt facere mundū de imūdo conceptuz semine: nōne tu qui solus es: quasi diceret ita. ¶ Itē elicif alia veritas de humanorū guberna- tione. vnde Job. xxxi. Mōne ipse cōsiderat vias meas: z oēs gressus meos enumerat. ¶ Itē elicif alia veri- tas de tormentoy toleratiōe. Deus em̄ quo ad huma- nitatē tormēta grauiā tolerauit. vñ Luc. xxiiij. Mōne oportuit pati xpm̄ z ita intrare in gloriā suā: ¶ Itē elicif vna veritas de miserorū cōsolatione. Constat em̄ q̄ deus p̄suevit pauperibus z miseris subuenire Jacobi. ij. Mōne paupes elegit deus diuites in fide: z Eccl. xxxv. Mōne lachryme vidue ad maxilla defec- dunt. z a maxilla ascēdunt in celum. z dominus exau- ditor: nō delectabitur in illis. ¶ Itē per nōne quo ad deum elicif alia veritas de auaroy rep̄hensione. An̄ de nūmularijs quoq; christus cathedras euertit. z de tēplo emētes z vendētes eiecit dicit M̄arci. xj. Mōne scriptus est. Dom⁹ mea dom⁹ orationis vocabif. vos aut̄ fecistis eā speluncam latronū. ¶ Itē per nōne eli- cif alia veritas de inuidoy redargutione. vñ M̄atth. xx. illis qui alijs similem pecuniam recipientib⁹ mu- debāt: z cōtra patrem familias murmurabant dicit. Mōne ex denario cōuenisti meci⁹: non facio tibi miu- riam: tolle qd̄ tuū est z vade. ¶ Itē elicif alia veritas ex superbōrū detestatione. An̄ discipulis de maiori- tate querētib⁹ dicitur Luc. xxiij. Qui maior est in vo- bis fiat sicut minor. Mas quis maior est: qui recūbit: an qui ministrat: Mōne qui recūbit: q. d. Vos non recūbitis sed ministratis z ideo minores vos repu- tare debetis. Patet ergo q̄ est vnum nōne quod ho- mo debet affirmando q̄rer̄ de deo omnium creatore.

B Secundo dico q̄ est vnum nōne per quod que- ritur homo de seipso mundano viatoze. Et sic dico q̄ homo per Mōne conqueritur. De.

Debilitate proprie nature.

Aduersitate mundane iacture.

Ebrietate gulose pasture.

Conquerif dico de pp̄ia fragilitate. vñ. ij. Esdre. iij. Hō dicit Scire inq̄t o viri vos oportet qm̄ mulieres dominant vñ. Sequif. Nonne fortes sunt mulieres: quasi diceret. Ita plus q̄ nos. ¶ Itē cōquerif de mū- dana aduersitate. Unde ip̄e dicit Job. iij. Mōne disti- mulati nōne filii: nōne q̄cui: z venit sup me tribula- tio. ¶ Itē cōquerif de rōnis obscuritate seu de ebrie- tate. vñ Prouer. xxiij. Cui ve: cui⁹ p̄ri ve: cui⁹ rix: cui⁹ fovee: cui⁹ suffossio oculoy: cuius sine causa vulnera: Mōne his q̄ morant̄ in vino z vacāt calicib⁹ epotanz dis: Sic ergo inuenif nōne quo quis conquerif de se- ipso mortali viatoze. ¶ Tertio dico q̄ est vnū Mōne quo homo interrogat de iustoy p̄fessore. Et sic dico q̄ p̄ nōne fiunt multe gōnes de viro iusto ad elicienduz aliquas veritates. Et sic dico q̄ p̄ nōne q̄rif De iusti.

Sensibus z discretionē.

Fletibus z compassione.

Fructibus z successione.

Laudibus z commendatione.

Sermonibus z locutione.

Affectibus z intentione.

Parentibus z generatione.

Igit̄ dico q̄ p̄ nōne q̄rif de iusti sensibus. Et sic q̄rif Luc. xiiij. de hoie volēte edificare turrim. Mōne inq̄t ledens pius cogitat si habeat sumptus ad p̄ficiēdū. ne postq̄ ceperit edificare z nō potuerit cōsummare: oēs qui viderint incipiāt illudere ei. Bene ergo q̄rif de discretionē viri iusti. Unde dicitur Job. xij. Mōne auris verba diiudicat z fauces comedentis saporē. Item per nōne queritur de iusti tactibus. s. interioris compassionis: qua. scz tenetur proximo misereri. De

quo M̄atth. xvij. Mōne ergo oportuit te misereri fri- tuo sicut z ego tui misertus suz. Ad quēd Eccl. xliij. Mōne ardorem refrigerabit ros. q. d. Sic z tu elemo- sya sive pauperem si vis facere iuste. ¶ Itē per nō- ne queritur de iusti fructibus seu operibus M̄atth. xiiij. Mōne bonū se. seminasti in agro tue: ¶ Itē que- rit per nōne de iusti laudibus. vñ. i. Reg. xvij. Mōne iste est dauid cui cantabāt in choro dicentes. Saul p̄- cussit mille z dauid decē milia: ¶ Itē per nōne q̄rif de iusti affectib⁹ Luc. xxiij. Mōne tu dñe mi rē iura- sti mihi Salomon fili⁹ m⁹ regnabit post me: ¶ Itē q̄rif de iusti affectib⁹ Luc. xxiij. Mōne cor nostrum ardēs erat in nobis zc. ¶ Itē querif de iusti parētib⁹ vñ M̄at. xiiij. Mōne hic est fabri fili⁹: nōne mater ei⁹ dicit M̄aria. z marci. vi. Mōne hic est fabri filius zc. z nōne sorores eius nobiscum sunt. Sic ergo patet q̄ per nōne fit questio de iusto p̄fessore. ¶ Quarto dō dico. q̄ per nōne fit questio de vano peccatore. Et sic certe dico q̄ per nōne fit questio. De malorū.

Cibus z potibus.

Pactis z cetibus.

Abbas z actibus.

De cibis dico z potib⁹ q̄- runt ipsimet Eccl. ij. Mōne inquit melius est come- dere z bibere z videre bona de labore suo. De pactis vero z amoribus malorum dicitur M̄at. v. Qd̄ si in- quir vos diligitis eos qui vos diligunt quā mercedē habebitis: Mōne z publicani hoc faciunt: De malo- rum autem verbis z actibus dicitur Jacobi. ij. Mōne ipsi blasphemant bonum nomen. Et ibidem. Mōne diuites per potentiam opprimūt vos: M̄atth. est no- men qd̄ querif de vano peccatore. ¶ Quinto dico q̄ per nōne queritur de mundo. Et sic dico q̄ fit questio de mundi potentia. nequicia z stulticia. de q̄b⁹ Dan. iij. Nonne hec est babylon ciuitas magna. Et Ezec. chiel. xxi. Nonne hec est que sublimem humiliant. Et. j. Corin. j. Nonne stultam fecit deus sapientiam huius mundi Sufficit.

Moscere Nota q̄ noscere idem est q̄ scire. co- gnoscere vñ sapere. Noticia vero idē est q̄ scientia cognitio vel sapientia. Et quia in locis pluribus de discretionē scientia vel prudētia fuit ac- tum. Breuiter aliquid est dicendum. Notem us ergo q̄ nos debemus noscere.

Anteriora.

Posteriora.

Interiora.

Superiora.

Inferiora.

Tota em̄ summa nostre iustitie z cognitiōis debet vergere circa ali- quod predictorum. nos enim de- bemus noscere: vt dictum est im- mediate: Anteriores nature vili- tatem. Posteriorē mortis neces- sitate. Interiorē cordis iniquitatem. Exteriorē proximi paupertatem. Superiorē celi felicitatem. Inferiorē inferni grauitatem. ¶ Habeamus ergo noticiam rerum anteriorū: quia videlicet sicut vnū- quodq; animal semp̄ habet faciem inclinātā ad ter- ram de qua sumpsit suum principium z originē. Sic nos faciem z cōsiderationem cordis nostri debemus semp̄ habere z vertere ad terrā. i. ad considerationes nostre anterioris terrene vilitatis. de quo potest dici illud Job. xxxix. nunquid nosti tempus partus ibicuz in petris: z dinumerasti menses p̄cepis earū. ¶ Itē habemus noticiam rerū posteriorū videlicet mortis. iudicij z inferni: quia. s. sicut dicitur Prouer. xiiij. Cor quod nouit amaritudinem suam. in gaudio eius non miscebitur extraneus. ¶ Item habeamus noticiam rerum interiorū: scilicet peccatorum z delictorū si- ue contra deum. siue contra proximum cōmissorum. de quibus nos propria conscientia arguit. dicens cui timore deo illud Job. xij. Ipse nouit decipientem scz peccatorem. ¶ Item habeamus noticiam exteriorū. Et ista noticia potissime pertinet ad naturam. quia nos debemus agnoscere z per compassionem scire q̄ sunt miserie proximorū. Quia sicut dicitur Prouer. xxx. nouit iustus causam pauperum. Sicut de Job tribulato z pauperato dicit Job. xli. q̄ pro ipso tele-

uado uenerunt ad euz oēs fratres sui ⁊ omnes qui no-
 uerant eū prius. Ad tñ est cōtra multos q̄ nō noscūt
 hoīem tpe aduersitatis sed tñ tpe prosperitatis. Si-
 miles coruiz qui pullos suos q̄ diu plumis carēt nō
 noscūt. Postq̄ uo plumas habuerint: ipsos recipiūt
 ⁊ nutriūt tanq̄ suos. Quia uere sepe fit q̄ hoīes etiā
 suos pullos. i. suos cōpatriotas. sanguincos uel uici-
 nos dñi plumis diuitiarū carēt noscere uel cognosce-
 re nō dignant. Juxta illud Job. viij. Negabit eū ⁊ di-
 cet nō noui te. Exēplo petri q̄ uidens xpm̄ in tribula-
 tione negauit se nosse illū. sicut dicitur. Mar. xij. Et luce
 xij. Tñ ē in psona pauperū dicit in ps. Aōge fecisti no-
 tos meos a me. posuerunt me abhominaciones sibi.
 Sed p̄certo qñ plumas diuitiarū uidēt eos hñe. tunc
 optime solēt eos noscere ⁊ amare. Quia sicut dicitur Eccl.
 xij. Decepto diuite multi sunt recuperatores humilis
 aut si ceciderit expellet ē a notis. ¶ Itē habeamus
 noticiā rerū superiorū. s. dei ⁊ bonorū paradisi Job
 xxxvij. Nūquid nostri ordinē celi ⁊ pones rōnes ei⁹ in
 terra. Ut sic sim⁹ de illis q̄b⁹ datus est nosse mysteria
 regni dei Luc. viij. Ne forte si nō habeam⁹ deū in no-
 ticia. tradat nos in reprobū sensum ⁊ faciam⁹ q̄b⁹ no-
 bis nō expedit. sicut dicitur. Rom. j. ¶ Itē habeam⁹ noti-
 ciā rex inferiorū. s. infernaliū tormētōz. vñ Actū. ij.
 Note facte sunt paulo isidie. Sic igit p̄ quō debem⁹
 scire ⁊ noscere illa q̄ p̄tinent ad salutē. Quia p̄certo
 iuxta dictū apli. Ro. j. Ad notū est dei d̄ esse manife-
 stū nobis. ut gratias isti referētes q̄ notas fecit uias
 suas moysi. filijs israel uolūtates suas. dicam⁹ illud
 ps. Notas mihi fecisti uias uite. adimplebis me leti-
 cia cum uultu tuo: delectationes in dextera tua usq̄
 in finem. ¶ Et possumus notare si volum⁹ q̄ sicut bo-
 nus sapiēs ⁊ subtilis maḡ solet multa sciētē secreta
 notificare discipulo p̄ dilecto q̄ alijs non reuelat. Sic
 de dilectis suis. s. sc̄tis hoīb⁹ solet multa secreta uolū-
 tatis sue reuelare: q̄ tñ solet alijs denegare. Sicut ē
 uidemus q̄ fidem suā ⁊ secreta diuinitatis sue nō no-
 tificauit passim oībus hoīb⁹: s; solū suis p̄ dilectis
 discipulis fidelib⁹ xp̄ianis. Istis ergo notificauit.
 Virtutem qua protegerentur.
 Salutem qua sanarentur.
 Uia qua progredierentur.
 Dexteram qua continerentur.
 Virtus ei⁹ fuit notificata in mūdi creatiōe ps. Nota
 fecisti pplis uirtutē tuā. Sal⁹ ei⁹ fuit notificata in mū-
 di repatiōe seu in filij incarnatione ps. Notū fecit dñs
 salutare suū. Uia ei⁹ quotidie notificat in mandatorū
 suorū obseruatiōe ps. Nota fac mihi dñe uia tuā in qua am-
 bulez. Dextera sua nō finalit̄ notificabit in eterne p̄-
 speritatis retributiōe ⁊ collatiōe ps. Dextera tuā sic
 notam fac. Sic erit not⁹ in israhel magnū nomē eius. Et sic
 verificat illud Eze. xxxvij. Magnificabor ⁊ sanctificabor ⁊
 notus ero in oculis oīm gen-
 tiuz. Notus ergo d̄ esse deus ⁊ maxime notus suis. i.
 illis quos in domo ecclesie sue p̄mouet ⁊ t; sicut do-
 mesticos atq̄ notos. Quia h̄e tales p̄cipue debēt deū
 noscere ⁊ ei⁹ familiaritatē acq̄rere ⁊ hñe. Quāuis p̄-
 culdubio ip̄e deus possit hodie dicere illud Job. xix.
 Noti mei quasi alieni recesserunt a me ⁊c. ¶ Sed si
 alio modo volumus dicere. Distingue q̄ in scriptura
 reperitur Noticia;
 Summi creatoris.
 Iusti viatoris.
 Uani peccatoris.
 Est dico q̄dā noticia summi creatoris. Et ista p̄certo
 triplex est. s. Noticia certitudinis que nō fallit. Gra-
 titudinis que non obliuiscit. Rectitudinis que nō fle-
 ctitur. ¶ Primo dico q̄ est noticia summi creatoris
 s. noticia certitudinis qua cognoscit cūctos. Quia. s.
 ip̄e nouit superiora ⁊ inferiora: interiora ⁊ exteriora:
 anteriora ⁊ posteriora. Daniel. xij. ⁊ Job. ij. Dñe tu
 omnia nosti. Et. ij. Esdr. vj. Omnia nota sunt dño re-
 gi. Et breuiter ip̄e est q̄ noscit abscondita cordis ps.

B

C

Qui nouit hominū uanitatē Job. xv. Qui nouit deci-
 pientē ⁊ eū qui decipit Job. xij. Ista est ergo noticia
 certitudinis qua noscit cūctos. Et ista ē noticia ap-
 probatiōis. qua deus approbat bonos: ⁊ ipsos cogno-
 scit tanq̄ suos ⁊ se dignos. De em animal nouit fetū
 suum inter alios: ip̄mq; uocat ⁊ sibi appropriat inter
 oēs. Sic deus optime nouit q̄ sui sunt. Et de tali noti-
 cia dicitur. Petri. ij. Nouit deus pios de tentatiōe eripe.
 Et in ps. dicitur. Nouit dñs dies immaculatoz ⁊ hereditas
 eoz in eternū erit. Et Job. xij. Ego noui quos elegerim.
 Ista est ergo noticia gratitudinis qua cognoscit
 sc̄tos. ¶ Itē in ip̄o ē noticia rectitudinis q̄ cognoscit
 sc̄tos. hoc est dictū p̄ctōz ⁊ malos. Et ista est noti-
 cia iustitie. qua. s. ip̄e nouit iustos ad p̄miādū. malos
 uo ad puniēdū. Quia sicut dicitur. Prover. iij. Uias que
 a dextris sunt nouit dñs. P̄ruerit autē uie sunt q̄ a
 sinistris sunt. Et illud p̄dictū. Job. xij. Ip̄e nouit de-
 cipientē ⁊ eū q̄ decipit. Et sic p̄ q̄ est noticia summi
 creatoris. s. Rectitudinis. Gratiitudinis ⁊ Certitudi-
 nis. ¶ Secōdo principalit̄ dico q̄ est noticia iusti uiato-
 ris. Iustus em nouit illa q̄ sunt supra se. infra se. extra
 se. Supra se ut deū celū. angelos ⁊ uitā eternā. Tñ de
 deo dicitur in ps. Nouit p̄tētem ire sue ⁊ p̄ timore ⁊c. De
 celo dicitur illud Job. xxxvij. Nūquid nostri ordinē celi. De
 angelis dicitur in ps. Cognouit oīa uolatilia celi ⁊ puls-
 critudo agri mecū est. De uita eterna dicitur. Matth. xij.
 Uobis datus est nosse mysteria regni celoz. Infra se ē
 s. cor p̄scientiā fragilitatē ⁊ similia. P̄pone de tripode
 appollinis ubi erat sculptum. Notofolitos. i. nosce
 teipm. Uide infra in titulo de p̄uidere. Prover. xij.
 Cor q̄ nouit amaritudinē aie sue in gaudio eius nō
 miscebitur extraneis. ¶ Itē extra se. s. mundum ⁊ rez
 suam familiarem ⁊ tp̄alia negocia. Prover. xij. Nouit
 iustus aīas iumentoz suorū. ¶ Itēz iuxta se neces-
 sitates proximoz ⁊ similia. Prover. xxx. Nouit ius-
 tus cām pauperum ⁊c. similia. Et sic patet q̄ est noti-
 cia iusti viatoris. ¶ Tertio principalit̄ dico q̄ est
 noticia uani peccatoris: quia. s. peccatores plus abun-
 dant in sensu ⁊ noticia huius mundi q̄ iusti. Anima-
 lia enim nociua sicut sunt leones ⁊ aquile clarus ce-
 teris ut cōter uident. Sic filij hui⁹ seculi Luc. xj. Uos
 cum sitis mali noscitis bona ⁊c. Sufficit. Uide supra
 de Cognitione. ⁊ infra de Scire.

D

A

Novē. nonus. et nonaginta.

Nota q̄ numerus nouenari⁹ q̄ ex ternario ter ducto
 cōponit i scriptura plurimū cōmēdat. Significat em
 Statum humanorū mortalium.
 Itum angelorū sublimium.
 Cultum perfectozū humilium.
 Primo significat statum humane cōditionis. Quia
 reuera iste numerus uidetur specialit̄ applicat⁹ ad
 hominem inquantū scilicet ter tribus potentijs cōsti-
 tuit. s. tribus corporis uiribus. que sunt sensitua. uita-
 lis ⁊ nutritiua. ¶ Itē tribus potentijs aie que sunt
 intellectiua. uoluntua ⁊ memoriatiua. Et tribus theo-
 logicis uirtutibus que sunt Spes. fides ⁊ Charitas.
 Et ideo breuiter homo sub nouenario nūero specia-
 liter sumitur: quia sicut expertum est homo sine cibo
 nouem diebus uivere comprobatur. Homo nouem
 angelozū ordinibus finalit̄ sociatur. P̄uer etiam
 in utero nouem mensibus perficitur ⁊ formatur. An-
 de. j. Adhabeo. vij. dixit filio suo mater. q̄ nouem
 cum mensibus in utero portauerat. Ad quod etiam
 facere comprobatur quod de cimiterio sancti Jmo-
 centij parisiensis quotidie experitur scilicet corpo-
 ra ibi sepulta nouem dierum numero totalit̄ com-
 putrescere q̄ in puluerēz reducantur ⁊ ossa nuda ex-
 trabantur ⁊ alij in eisdem sepulchris sepeliantur. Ad
 quod potest applicari illud quod dicitur de sepulcro.
 Ilius gigantis mortui Deutero. iij. Ad adhuc osten-
 dit lectus eius ferreus nouem cubitos habēs. Ut sic
 hō figurat in tēplo dñi. de quo dicitur. 2. zech. xij. q̄ lon-
 gitudō eius

ginitudo ei⁹ nonaginta cubitor⁹. Nonaginta em̄ cōstāt ex denario nonies ducto. vt ad eum applicetur illud qđ dicitur: **Matth. xxvij. d. s. hora nona dñs expirauit** ⁊ qđ tenebre facte sunt vsq; ad horam nonā: sed tunc lux redijt ⁊ accessit ad denotanduz qđ humane vite tenebre: ostas infra nouenarij terminos p̄tinet. quo numero completo homo moritur ⁊ lux future vite succedere comprobaf. **Sp̄atet ergo qđ nouenarius numer⁹ signat statum humane conditiōis.** **Secūdo dico qđ iste numerus signat rituz angelice religionis.** Cōstat em̄ qđ nouē sunt ordines angelor⁹. Numer⁹ em̄ iste cōstat ex ternario ter ducto. ad denotādū qđ in istis est p̄fecta noticia trinitatis. figurati in nouez musis appollini deo sapiētie deputatis ⁊ consecratis: ⁊ fonti cliconi cuius gustus sapientiam bibētibus influebat sp̄aliter dedicatis sicut ponit **Quidius.** Quia reuera isti nouem ordines angelorum fonte eterne sapientie p̄cipue potātur: ⁊ appollini. i. soli iustitie x̄po qui est p̄tris sapiētia p̄ncipaliter famulant. figurati etiam **Luc. xv. in nonagintanouē iustis qui cētesima oue p̄dita patrifamilias remiserunt.** Quis em̄ centesima qui numerus constat ex denario decies ducto. sicut ⁊ dzagana decima. humanum genus qđ in adā peccauerat designauit: qui. s. post nouē angelor⁹ ordines decimum ⁊ locum. Quia. s. isti nonagintanouez. i. iste nouenarius angelor⁹ cum deo māst ⁊ malis rūtēb⁹ ab eo nō recessit. vt de ipsis dicat illud **Eccl. xxv. Nonē sunt insuspicabilia.** Significat ergo numerus iste ritum angelice religionis. **Tertio dico qđ iste numerus signat cultum virtuosē p̄fectiōis.** Numer⁹ em̄ iste sicut dictuz est ex tribus vnitatibus ter ductis cōstituitur. angelor⁹ ordinib⁹ ascribit humano generi sp̄aliter deputaf. tēplo salomonis longitudini applicatur. Ad denotādū qđ p̄fectiōis status ⁊ virtutis. trinitatis fide solidatur. angelice vite conformaf. humaniter viuere p̄batur. dei templuz esse p̄firmatur. Cōstat em̄ qđ homo dicitur p̄fectus ex ternario ter ducto propter fidez beate trinitatis dicēs illud **Eccl. xxv. In tribus bñplacitum est spiritui meo.** **Itē cōformaf vite ⁊ ordinis angelice bonitatis Apo. xij. Uti di alterū angelū dei volantē per mediū celi.** **Humanitatem dicit h̄re per benignitates dulcissime pietatis Ap̄ls. I. humanū dico p̄pter infirmitatē ⁊ c. Rom. vj. Tēplo dei cōformari dicit p̄ obtentū om̄mode sanctitatis. i. Cor. iij. Templū dei sc̄m est qđ estis vos.** Et breuiter dico qđ iste numer⁹ virtutū p̄fectionē designat. quā taliter dñs p̄secrat ⁊ cōmendat. **Quinque x̄ps Ecce decē mūdati sunt ⁊ nouē vbi sunt: Luc. xvij. Conq̄rit em̄ x̄ps qñi in hoibus istū p̄fectiōis nouenariū nō inuenit.** Ad qđ facit illud qđ scribit **Ezech. xxvij. vbi ponunt nouē lapides p̄ciosi qđ p̄fectiōi p̄mi angeli ascribūtur.** Vnde infra titulo de p̄fectione mēbro quarto. **Quid etiā dicemus de dictis aliquor⁹ phor⁹.** **Plurim⁹ em̄ dicit. Quod cor hoīs venenati nūq̄ cōburit.** quimo si nouē ānis igne tenet: cōuertit in lapidē p̄ciosum. qđ cōtra venena ignes ⁊ fulgura summe valet: ⁊ portat cōtra hostes victoriā semp̄ p̄bet. **Quidi⁹ ē libio vltimo de trāformatis fabula. xxvj. ponit qđ in affrica lacu triconico vbi pallas sapie dea p̄mo visa est tale cōtigit p̄digiū. s. si qđ ibi nouē vicib⁹ balneaf. sumptis alis in aūē mirabiliter trāformaf. Que adhuc applicari certe cōuenienter p̄fit qđ. s. si hō nouē ānis vel nouem vicib⁹. i. p̄ decursum p̄fectiōis ⁊ virtutis cor suū: licet qñq; fuit veneno vitior⁹ extinctū: igne caritatis combusserit. scq; in lacu sapientie balneauerit. ⁊ lapis p̄ciosus fiet: ⁊ cōtra venena vitior⁹ fulmina ēt infernaliū tormentor⁹: ⁊ bella tentationū demonior⁹. efficaciter p̄ualebit. Et qđ plus est in auē. i. in virum spiritualem mutabit ⁊ in celū finaliter euolabit p̄s. Quis dabit mihi pēnas vt columbe ⁊ volabo ⁊ redescam. Ut sic de viro p̄fecto dicat illud **Sc̄n. xvij. et xxj. Quod. s. nonagintanouē ānor⁹ erat abraam qñ. s. genuit ysaac. i. risum.** Ad denotādū qđ de isto p̄fectio-**

nis numero ad paradisi gaudiuz puenitur. ysaac em̄ risus vel gaudium interpretatur. Et breuiter dico qđ numerus nouenarius spiritualis. i. p̄fectiōis ⁊ virtutis status dicitur in scriptura **Numero.** Verbi dei ⁊ p̄dicationis. Orationis ⁊ supplicationis. Diuini timoris ⁊ contristationis. Diuine gratie ⁊ reuelationis. Boni laboris ⁊ occupationis. Perseuerantie ⁊ fortissime stabilitionis. Eterne vite ⁊ perpetue requietionis. **In isto ergo nouenario nūē. i. in p̄fectiōis statu audit dei v̄bū ⁊ p̄dicatio Ezech. xxij. factū est v̄bum dñi i āno nono.** **Itē ibidē effundunt dei p̄ces ⁊ supplicatio Act. iij. Petrus ⁊ Iohānes ascēderūt i tēplū ad horā orōnis nonā Et Actū. x. Quās em̄ eras hora nona in domo mea.** **Itē ibidem abūdāt dei timor ⁊ cōturbatio Matth. xxvij. Tenebre facte sunt vsq; ad horā nonā.** **Itē ibidem sentit dei v̄tus ⁊ reuelatio. Itā de Cornelio dicit Actū. x. qđ ipse vidit angelū quasi hora nona ad se venientē ⁊ c. Similr p̄ de celō petro. Act. xj. qđ ipse vidit visionē hora nona. s. linthēū de celo dimissū cūctis aialibus plenū.** **Itē ibidē p̄ficiť bonus labor ⁊ occupatio. vñ Matth. xx. dicit de illō qui exierat cōducere oparios in vineā. inuenit alios hora nona quibus. s. dixit. Itē ⁊ vos in vineā meā.** **Itē ibidē firmat virtus cordis ⁊ stabilitio Apoca. xij. sū damētū nouuz topazius.** **Itē ibidē. An sine donaf beata vita ⁊ requietio Leui. xxij. Die nono mēsis septimi a vespere vsq; ad vesperā celebrabitis sabbata vestra.** Et sic p̄ quod iste numerus multipl̄ sumit in bono. **Si vero in malo significato accipe numerū istū velis. dic qđ iste numerus denarius nō attingit: qui. s. denarius decalogi p̄fectione ⁊ designat. Et sic nouenari⁹ statum imperfector⁹ signat. Et sic notabis qđ tales nouē. i. homines imperfecti.** **Obscuritatis ignorantia cecantur. Diuinitatis complacentia p̄uuantur. Tepiditatis somnolentia grauantur. Infidelitatis inconstantia mutantur.** **Dico ergo qđ hostes imperfecti nouē dicūtur p̄ eo qđ tres vires corpis qđ sunt aiales seu motiua. nutritiua ⁊ gñatiua.** **Itē tres vires aīe. qđ sunt rōnalis. volitiua ⁊ mēoratiua. Trib⁹ mūdi p̄ncipalib⁹ vitijs. qđ sūt supbia. auaricia ⁊ luxuria. applicare noscunt.** **Isti ergo cecantur obscuritatis ignorātia: qđ sicut dicitur **Luce. xxij. Tenebre facte sūt vsq; ad horā nonā. vñ de hely cecutiēte dicit. i. Reg. iij. qđ mortu⁹ est cū eēt nonaginta ānor⁹.** **Itē isti p̄uuant diuinitatis cōplacētia. sicut bñ pōt supponi **Luc. xv. vbi dicit qđ de⁹ nonagintanouē in deserto dimittēs de vno sūmē solct gaudere. Unitas em̄ p̄fectionē significat. Nonagintanouē hō imperfector⁹. Gaudiū em̄ est angelis dei magis super vno p̄ctōre qđ sup nonagintanouē iustis. sicut dicitur ibidem.** **Itē isti grauat tepiditatis somnolētia. vñ **Matth. xx. dicit qđ p̄curator ille hora nona inuenit ociofos in foro.** **Itē isti mutant infidelitatis inconstātia. sicut **Luc. xvij. dicit qđ decē mūdatis vnus reuersus est decem laudās. ⁊ nouē ingrati ipsum sequi nō curauerūt ⁊ c.**********

Novus. Nouitas. Quā res noue solēt libenti⁹ videri. dicam⁹ si placet quōd in scriptura inueniuntur multa genera nouitatum. s. **Nouitas.** Admirabilis. Prima nouitas apparuit i v̄bi incarnationē. Tūc em̄ fuerunt facta dicta ⁊ ānunciata illa noua qđ dicitur **Hiere. xxxj. Creauit dñs nouū sup terram: femina circūdabit virum.** **Secūda nouitas quotidie fit in hominum conuersione qñ scilicet per gratias homines a suis veteribus malis cōuersationibus inuoluuntur. Et de hoc dicit **Sal. vj. In x̄po em̄ Iesu neq; circūcisio aliquid valet neq; p̄puciū: sed noua creatura. Tertia nouitas fit in ceter-****

na saluatione qñ tota humana creatura innouabit. glorificatur: et perficiet: q. s. tunc homo quantum ad tres dotes aie et quatuor dotes corporis fiet quasi totaliter totus nouus. Tunc em̄ agni nouelli. s. sancti cātabunt nouum canticum coras agno: et hoc in celo nouo et in noua ciuitate. Quia sicut dicitur Apoca. iij. Qui uiderit scribam super eum nomē meum et nomē noue ciuitatis hierusalem. Quarta uero nouitas fit quotidie in uana uanoꝝ plocutione et etiā operatōe. Quia. s. hoīes moderni nō delectant nisi in nouitatibus et nouis cōsuetudinibus: et nisi in nouis doctrinis et opinionibus. sicut de atheniēsi bō: Actū. xvij. Athenienses aut omnes aut aduene hospites ad nihil aliud uacabant nisi aut dicere aut audire aliquid noui. Et ideo beatus Benedictus in regula sua dicit precipere q̄ monachus noua referens penam mereret sustinere. De illis aut qui libenter audiūt rumores et noua. Vide supra. Titulo de Audire uel de auris. Tales em̄ nouitates sunt sicut uinū nouis: quod quous sit magis delectabile: est tñ minus uile. Quia scilicet feces hꝝ plurimas intermixtas. Et ideo dicit xps Luce. v. Nemo bibens uinum uetus statim uult nouū. Dicit em̄ uetus melius est. Sic uere tales nouitates non sunt ita sane sicut antiquitates. semper em̄ habēt aliquid seculentum. i. aliquid mali admixtus. uidelicet aliquid hereticę falsitatis uel aliquid superbic et uanitatē. Et propter hoc dicit Ap̄s. j. Thimo. vi. Prophanas uocū nouitates deuita. Quinimo et de talibus nouis opinatoribus pōt dici illud Actū xvij. Nouorum demonioꝝ uidet nunciator esse. Istis ergo om̄ssis aliquid per ordinē est dicendū. ¶ Primo ergo dicamus aliquid de nouitate dñice incarnationis. ¶ Ista enim fuit nouitas ualde admirabilis. Sicut enim apud nos est nouum et mirabile quando uidemus solem eclipsari. terram moueri. stellas cadere seu de loco ad locum mutari. Sic uere in ista incarnatione mirabilia et noua fuerunt. Ibi enim sol. i. dei filius bñdictus fuit umbra terre humanitatis nostre: et interpositione lune id est fluxibilis mortalitatis hūane obscuratus et eclipsatus. Ibi etiam terra. i. terrestris humanitas nostra fuit spiritualiter mota. et de indignitate aut ignobilitate ad nobilitatem mutata. in quātum scilicet fuit in xpo deificata. Ibi etiaz stella que ab eterno fuit in firmamēto celi. i. ipsa dei eternitas aliquo modo cecidit in quātum scilicet per carnis assumptionem fuit aliquantulum quātum ad apparentiam immutata. Unde de istis nouitatibus canit ecclesia. Mirabile mysteriū declaratur hodie in nouantur nature. deus homo factus est. id quod fuit permansit. et quod non erat assumpsit. non cōmixtionem passus neq; diuisionem. Et de hoc pōt dici Apocol. xxi. Audi celum nouum et terram nouam. Ubi nota q̄ in uerbi incarnatione innouata fuit.

Sublimitas diuinitatis superioris.

Infirmetas humanitatis inferioris.

Subtilitas sagacitatis interioris.

¶ In xpi ergo incarnatione innouata fuit dei sublimitas per noue carnis assumptionem. Celum inquit nouum. Nostra humanitas per nouas uerbi coniunctionem. Terram nouam. Nostra subtilitas per noue fidei susceptiones. Uidi inquit. Innouata ergo fuit dei sublimitas carnis assumendo. Quia. s. celus fuit factum nouum. Celum enim est naturaliter incorruptibile et immutabile: ita q̄ proprie nō pōt mutari uel innouari. Terūtamen sepe fit quod celum quod sub uelamine nubilum latuerat. uisibiliter et clare cū stellis suis apparet nobis: ita q̄ tunc uidetur quous non naturaliter sed accidentaliter innouatum. Sic uere deus qui naturaliter est incommutabilis et eternus: quous impossibile fit q̄ proprie possit innouari uel immutari: quia. s. sicut dicitur. j. Regū. xv. Non est deus ut homo ut inuentur. nec ut filius hominis ut mutetur. Et Adal. iij. Ego dñs qui nō mutor: accidenta-

liter in quātum ad apparentiam fuit in ista incarnatione innouatus et mutatus: in quātum. s. ipse qui diuissime latuerat fuit hominibus uisibiliter declaratus Baruch. iij. Postea in terris uisus est: et cum hominibus conuersatus est. Celum ergo nouum. Ubi de nouitate celi dicitur. ij. Petri. ij. Celos nouos et terram nouam expectamus. Deus em̄ fuit renouatus sicut aquila. Aquila enim qñ se sentit antiquā solet ad fontem descendere et ibi ueteres plumas deponere et nouas acquirere: et sic superficialiter de antiqua in iuuenem innouare. Sic deus ad fontes misericordie. s. ad Mariam descendit: antiquas penas. i. antiquis rigorē et iustitiā deposuit. nouas etiam penas humilitatis et benignitatis assumpsit: et sic naturā suā quodammodo q̄tum ad superficiem innouauit. De hoc in ps̄. dicitur. Renouabit. ut aquile iuuetus tua. Nouus ergo celum. Elitropia enim est lapis qui solem facit actualiter eclipsari. Unde de isto dicit in lapidario. Sanguineum reddit mutato lumine solē. Eclipsimq; nouam terris effundere cogit. Sic procerto lapis preciosus immēse caritatis ipsius solis iusticie filij dei. fecit eum per incarnationem nouiter eclipsari: et sub nube carnis uirginice in sanguinem humanę conditionis nouo conuersionis genere obscurari et innouari. Ibi enim fuit eclipsata eternitas quādo fuit facta temporalis. Ibi enim fuit eclipsata immensitas: quādo facta fuit localis. Ibi fuit eclipsata eterna claritas. quādo fuit facta obscura pariter et carnalis. Ecce ergo q̄ noua et mirabilia facta sunt hic. Et ideo pulcre loquitur Bern. in quodam sermone de Pent̄. In cōceptu inquit. partus uirginali noua et mira inspicit qui inquirat. Porro ibi agnoscitur longitudo breuis. latitudo angusta et c. Uide eam. s. in titulo de mirabili. ¶ Patet ergo quomodo inouata fuit dei sublimitas carnis recipiendo. Celum inquit nouus. ¶ Itē dico q̄ ibi innouata fuit nostra mortalitas hōū cōcipiendo. Terrā inq̄t nouā. Sicut. n. p. appropinquationes solis ad terram et p sui caloris incorporationes cū terra et p boni seminis seminationē. ipsa terra q̄ i hyeme erat sterilis atq; sicca. in uere solet quasi penitus inouari: q. s. tunc nouis herbis et floribus decoratur. tunc nouis animalium fetibus secundatur et nouis etiā animū modulis iocundatur. Sic qñ sol iusticie ad mūdū appropinquans seipsum terre nostre mortalitatis uniuert et incorporauit: et eam p suū ipsius incarnationē de paradisi semine aliud semen seminauit: ipsam pcerto que pri⁹ erat inanis et uacua Gen. j. fecit spūaliter esse nouam. Quia. s. noui flores noue uirginitatis ibi apparuerūt Canticor. ij. Flores apparuerūt in terra nostra: tunc exinde etiam noui fetus. scilicet deus et homo. et homo deus nati sunt et ceterius p̄dierūt: q. tunc terra dedit fructum suum: quando scilicet ueritas de terra orta est et iustitia de celo prosperit. Tunc etiaz uouos cantus noue aues. id est noui celestes nūcij cecinerunt dicentes. Gloria in excelsis deo. Quia facti sunt cytharēdi q̄ cantauerūt canticum nouū ante sedem dei et agni. sicut dicit sanctus Johānes Apoca. xiiij. Iuxta illud ps̄. Cantate dño canticum nouus. qz mirabilia fecit. Terram ergo nouam. Ideo tunc potuit dici illud Adiere. xxxi. Creauit deus nouus super terram: femina circūdabit uirum et c. Expone sicut supra. fuit ergo innouata nostra mortalitas uerbus cōcipiendo. ¶ Itē dico q̄ tunc fuit innouata nostra sagacitas seu subtilitas fidem suscipiendo. quod ofiditur cum dicitur. Uidi. Tunc enim inceperunt homines clare uidere. quia primitus erant cęci q̄tum ad illa que pertinent ad salutem. Quia sicut luna quādo cum sole coniungitur in suo lumine renouatur: ita q̄ tunc dicitur luna noua: et nouo modo lucēdi mundo communicat lumen suum. Sic etiam quando soli iusticie christo fuit in ista incarnatione principaliter copulata. ab ipso nouum lumen fidei recepit. et mundū nouo fidei lumine illustrauit. Quia tunc uerificatus fuit illud

E

11

f

fuit illud **Hester viij.** Nova lux ori visa est in gaudiū & tripudium. Nam vt dicit **Greg.** Quia redemptor noster nouus homo venit in mundū . ideo noua precepta dedit mundo . & vite nostre veteri in vitijs enutrite . contrarictatez opposuit nouitatis sue . Tunc em̄ apparuerunt multa noua videlicet

Nouus rex. **Noua lex.** **Nouus dur.** **Noua lux.** **Noua ciuitas.** **Noua communitas.** **Nouus dur.** scilicet christus qui fuit dur nouus noui exercitus xpiani . cum dicit deus pater **Esai. xliij** Ego posui te quasi plaustrum triturans nouū habens rostra ferrantia . **Noua lux.** .f. noue fidei & noue sapientie & doctrine . quia tunc vt dictū est noua lux ori visa est . Sicut em̄ **helyseus** ponens sal in vase nouo sanauit aquas **hiericho. iij.** **Reg. ij.** Sic **helyseus** deus pater . quando in vase nouo veteri virginalis ipse posuit sal sapientie in create . tunc dicit aq̄ **hiericho. i.** scientie mundi & doctrine philosophoz que per multos errores faciebant steriles cere . terram intellectus humani . per veram fidem fuerunt sanate . & ab omni errorz genere depurate . vñ **Hester. viij.** dicit . Qd̄ nouis regis epistolis . vt res aman epistole fuerunt cōrecte . Ideo de ista nouitate si dei & scientie dicitur **Col. iij.** Inducentes nouū hominē qui renouat in agnitionē dei . Item noua ciuitas . q̄ sc̄z ciuitas ecclesie dei fuit t̄c̄ temporis renouata . & in personis & in doctrinis & hoibus & in ritibus . Qd̄ vidēs **Jo hānes** dicebat **Apo. xxiij.** Audi ciuitatē sanctā **hierusalē** nouā descendente de celo . i. ab institutione celesti ordinatā . a deo paratā tanq̄ sponsam ornataz sponso suo . **Noua etiā** cōmunitas q̄ sc̄z in ista incarnatione cōmunitas fideliz fuit gratiz & virtutibus decorata & renouata . **1. Mac. xij.** **Adisit ionathas** exercitū nouum in ioppen . Et sic p̄z quō innouata fuit fidei claritas . **Prostra** mortalitas . Dei eternitas . Istud ergo dictū sufficit de nouitate diuine incarnationis . ¶ **Secūdo** p̄ncipaliter dicendum est de nouitate moralis conuersationis . Sicut em̄ videmus . q̄ homines q̄ sunt inuitati ad ali quod magnū festū . summē meunt habere vestimenta noua . milites etiā noui oīa que circa se sunt debent habere noua . vestes vīcz . calcaria cingula . ensē . & alia necessaria . Sic & nos qui sumus noui milites noui regis xpi . & ipsius . nouo noīe nominamur . ita q̄ a ; po dicitur **epiani** . & qui etiā ad nuptias dei & ecclesie inuitamur . debemus spiritualiter totaliter innouari & nouis vestibus honeste conuersationis . nouisq̄ calcaribus diuini timoris & p̄tritionis . nouo cingulo charitatis & dilectionis . nouo ense x̄bi dei & orationis moraliter & virtualiter adornari . Et hoc est qd̄ precipit **Eph. iij.** Induite nouū hominē q̄ s̄m̄ deū creatus est in iustitia et sanctitate deponētes mendaciū . loquimini x̄ritatē . In quibus x̄bis ostendit q̄ ad hoc q̄ homo sp̄ualiter possit fieri nouus . necesse est . **Extirpare** culpā inficientem **Deponētes** inquit mendaciū . **Procurare** causas efficiētē . **Iustitia** inquit & sanctitate . **Immutare** mentē deficientē **creatus** est . **Aggregare** modū pficientē . **Induite** inquit nouū hominē . frequētar . actū pficientē . **Loquimini** veritatē . ¶ **Dico** igit q̄ si volumus sp̄ualiter innouari . p̄mo & p̄ncipaliter debz extirari culpa inficiens . **Deponētes** inquit mendaciū . i. peccatū . Quia sicut dicit **Sap. i.** Qs qd̄ mentis occidit animā . Sicut ei ad hoc q̄ noua forma in aliquaz materiā introducatur . necesse est q̄ ante oīa forma p̄nariā expellatur . Tñ etiā serpens q̄ se renouat . necesse est q̄ pellē veterē in quadam stricta rimatura lapidis eruat & deponat . Sic loquēdo sp̄ualiter . si sp̄ualiter volumus renouari . necesse habemus pellē nostre male conuersationis dimittere . et culpas omniū vitioz ante omnia deponere & horere . **Deponentes** inquit mendaciū . Et hoc est qd̄ bene dicitur **Col. iij.** Nolite mentiri inuicē . expoliantes vos ve-

terem hominē cum actibus suis . & induite nouū cum qui renouatur in agnitionem dei . ¶ **Item** si volumus esse noui debz procurari causa efficiens . & ista causa ista x̄tus . ista res que nos potest facere nouos . nihil aliud est q̄ iustitia & sanctitas . In iustitia inquit & sanctitate **Rectitudo** em̄ iustitie et sanctitudo continentie apud deū nos faciunt esse nouos vt seruiamus illi in sanctitate & iustitia coram ipso omnibus diebus nostris . **Sācitas** em̄ . idest puritas & castitas sunt causa sp̄itualis nouitatis . Nam sicut videmus . q̄ quando vestis bene abluitur mundatur . tunc a suis antiquis maculis innouatur . Sic cōscientia quā mundicia castitatis et puritatis abluit . nouitatē gratie & perfectionis acquirit & vendicat . vñ **1. Mac. iij.** **Ascēdathus** nunc em̄ dare sancta & renouare . Et proculdubio talis nouitas idest continentia . innocētia et puritas requiritur in nobis ecclesiasticis . q̄ sc̄z apes libentius mellificāt in vase nouo . & mūdo . **Psaltes** etiā libentius intrant rethe de nouo cōfecto . Sic vere deus qui est p̄scis magne deliciositatis . que est apis magne vtilitatis . libenter intrat in vas & in rethe nouū . i. in cor per gratiā & sancti moniam innouatū . vñ **Johā xij.** dicit . Qd̄ in orto erat monumentū nouum vbi d̄m̄ sepelierunt . Et . **ij.** **Reg. vi.** dicit . Qd̄ super plaustrū nouū archā federis d̄m̄ posuerunt . Quia vere ipse deus tunc quiescit & delectatur quando super plaustrū nouū pure & sancte voluntatis per dilectionē defertur . & quādo in monumento nouo pure & munde cōscientie per deuotionē & memoriā sepelitur **1. Mac. xxvj.** **Accepto** corpore **Jesu** posuit illud in monumento nouo . ¶ **Item** ad sp̄itualē renouationē . v̄z immutari status deficientis . **Creatus** inquit est . **Creare** em̄ est aliquid de nihilo nouiter facere . Illud em̄ qd̄ creator dicitur proprie nouum . quia fit sine quacūq̄ forma seu materia p̄cedente . Et istud fit sp̄itualiter q̄s homo peccator qui quantū ad esse virtutū penitus nihil est in bonū . & sanctū hominē p̄uertitur & mutat . ita q̄ de nouo in nouū hominē sp̄itualē innouat ps . **Cor mundū** crea in me deus & sp̄itū rectū innoua in visceribus meis . Sicut em̄ imago in igne posita . & tandem in bonū modulū isula renouat . Et sicut tenet igne mediante renouat etiā in auē nouā . & p̄ximā formā reformatur . Sic sp̄itualiter homo peccator antiquus & vitiosus . q̄s in igne feruentis contritionis dissoluit . & ibi per humilitatē incinerat . & tandem modulo . i. exemplo sanctorū hominū conformat . tunc proculdubio acti de nouo creatur per virtutē sp̄s sancti in nouū hominē immutat ps . **Emitte** sp̄itū tuū & circabunt & renouabis faciem terre . ¶ **Itē** ad sp̄itualē innouationē debz aggregari gestus proficiens . Et hoc ostenditur cum dicitur . **Induite** nouū hominē : quia sc̄z sp̄itualis innouatio debet fieri non solum interius in cogitatione immo etiam exterius in gestu : habitu & conuersatione que notantur per indumentum . **Induite** inquit . Quia sicut indumentum nouum valde bene decet hominē : & multo melius q̄ antiquum : sic noua exterior conuersatio valde est hominē gratiosa . q̄ illa que est infamiositatis & antiqua : & in malis consuetudinibus contrita . Ideo consulit apostolus **Col. iij.** **Expoliantes** veterē hominē cum actibus suis induite nouum . Et sic figurabarur in abia **syonite** propheta . qui obuiauit **le roboam** indutus pallio nouo . **ij.** **Reg. v.** **Abias** em̄ interpretatur pater . **syonites** interpretatur translatus . Quia vere si nos volumus esse patres per honestatem translari scilz de peccato ad sanctitatem . proptere per prudentiam & sagacitatem dico q̄ necesse est q̄ habeamus pallium nouum . idest exterioris conuersationis speciem & formositatem . ¶ **Item** ad sp̄itualem innouationem debet frequentari verbum proficiens : videlicet verbum veritatis . **Loquimini** inquit veritatē : si ne tali enim verbo non potest homo sp̄itualiter esse nouus . Sicut enim amule siluestres ab hominibus capte in canea posite que si totaliter innouant linguam suam . quia videlicet prius cantabant sicut aues silue-

CC

Novissimus.

Hres: tunc vero incipiunt loqui sicut homines. Sic homo qui de silua peccatorum inducitur ad caveam virtutum: vel ad domus ecclesie religionis vel spiritualium mansionum: debet cantum: linguam: et genus loquendi totaliter immutare. Quia scilicet si prius nos loquebamur sicut aues. id est persone vane: mendaces: garrule: et superbe. modo nos debemus loqui sicut homines. id est sicut persone veraces: rationabiles et discrete: ut de nobis dicitur quod discipulis dicitur. **M**arci. xvj. In nomine meo demonia eicient: et linguas loquentur novis: serpentes tollent. **E**t potissime iste nove lingue nostre debent cantare nova cantica coram deo: sicut dicitur **A**pocal. xij. **M**us citharedi cantabant canticum novum coram deo et agno. **J**urta illud psal. Cantate domino canticum novum: laus eius in ecclesia sanctorum. **S**ic ergo patet charissimi. quomodo homo debet spiritualiter innovari: ad quod prout dicitur est. quibus necessario requiruntur scilicet novitas locutionis: conversationis: conditionis: intentionis: ciecctionis. **Q**uod vtiq; est contra multos: de quibus dicitur **E**ccl. i. Nihil sub sole novum neque potest dicere homo ecce hoc recens est. **Q**uia videlicet multi sunt qui in antiquitate vitio sunt taliter radicati: quod nunquam possunt per novitatem virtutum aliquantulum innovari. **N**on sic: sed habemus nova omnia. **J**urta illud **A**pocal. xxi. **E**cce nova facio omnia. **E**t nota adhuc. quod si bene volumus esse novi: omnia debemus habere spiritualiter nova. **J**urta illud. **i. Cor. v. Si** qua ergo in christo nova creatura est. vetera transierunt: et ecce sunt nova omnia. **E**t notandum quod nos debemus

- C**ogitare.
- A**mbulare.
- M**os ornare.
- D**ebellare.
- F**ruccificare.
- E**t iterum debemus noviter
- V**ivere.
- S**apere.
- E**dere.
- B**ibere.
- O**perari.
- M**odulari.
- N**ominari.
- F**amulari.
- C**oncordari.

Debemus dico noviter cogitare: quia vices cor nostrum sunt ad omnia sui partes debet innovari **E**zech. xvij. facte vobis cor novum et spiritum novum. **E**t iterum noviter ambulare: quia scilicet nos debemus incedere in nova virtutibus: et semper in bono innovare vias nostras. **E**xemplo leprosis qui omni anno solet facere viam novam ad intrandum cavernam suam. sicut tradit archelaus. **Q**uia vere quanto plus vivimus: tanto plures novas vias et novos modos intrandi in domum nostram paradisi invenire et providere debemus **H**eb. x. **H**abentes fiduciam in introitu sanctorum in sanguine christi: qui imitavit nobis viam novam. **E**t iterum debemus noviter nos ornare: exemplo arborum que omni anno acquirunt nova vestimenta foliorum et fructuum. **v. d. iij. i. Regum. iij. dicit. Quod ieroboam occurrat abias propheta amictus pallio novo. E**t iterum debemus debellare: quia scilicet nos debemus gerere nova bella et virtuosam scilicet contra carnem hostem. et mundum: ut dicitur. **i. Regum. xxi. Erat accinctus ense novo. Q**uia sicut dicitur **J**udic. v. **N**ova bella elegit deus. **E**t iterum noviter fructificare exemplo arengearum et limonum que omni mense faciunt novos fructus **D**eutero. xvj. **O**bserva mensem novarum frugum. **U**t sic simus sicut cuculus seu lepus. qui in aliquibus regionibus ita sunt secundi: quod quando fetus suum pariunt exterius: novum fetum conceptum semper habent interius. **S**ic et nos. scilicet quando novum bonum fructum alicuius boni creature producamus. semper novum bonum opus in mente habere debemus. dicentes domino illud **Canti. vij. Omnia poma mea nova et vetera: servavit tibi. E**t iterum nos debemus noviter vivere **R**oma. vi. **I**n novitate vite ambulemus. **E**t iterum noviter sapere **R**oma. xij. **R**e novamini in novitate sensus vestri. **E**t iterum noviter edere scilicet novam escam corporis christi. **U**nde **E**rod. xij. **C**omedes azima mense novorum quando egredietur es de egypto. **E**t iterum noviter habere potus. scilicet novam spiritualem doctrinam vel novum christi san-

guinem. **i. Cor. xj. N**ic calix novum testamentum est. **Luce. v. U**num novum in tres novos mittendus est. **E**t iterum nos debemus noviter operari. **A**poc. xxi. **E**cce nova facio omnia. **E**t iterum noviter modulari **J**udith. xvi. **M**odulamini illi psalmum novum. **E**t iterum noviter nominari **E**saie. lxx. **V**ocabitur tibi nomen novum quod os domini nominavit. **E**t iterum noviter famulari. **R**oma. vij. **S**erviamus in novitate spiritus non in veste. **E**t iterum noviter concordari. **v. d. iij. dicit. xxxj. feriam domum israel et domum iuda sedus novum. I**ta ergo dicta sufficiant de novitate virtualis perfectionis quod erat scilicet principale. **T**ertio principali dico. quod est novitas eternalis refectionis. **Q**uia scilicet tunc renovabitur tota humana conditio. **Q**uia sicut fenix post incinerationem reficitur. et de novo renovatur et reformatur siue innovatur. sicut etiam de palma singulari dicit **P**li. **M**us scilicet postquam diuissime duraverit. per seipsum consumpta prima arbore iterum renovatur et crevit. **S**ic homo per mortem incineratus iterum per resurrectionem reueniet et sursum in patria novus fiet. **T**unc enim dabitur anime novum genus cognitionis. novum genus fructificationis: novum genus dilectionis. **C**ognitionis dico. quia scilicet tunc cognoscat in verbo. quia tunc sicut dicitur **E**zech. xxxvj. **D**abitur sibi cor novum et spiritus novus. fructificationis etiam. quia scilicet tunc in verbo inveniunt sempiternas delicias **Sap. xv. Dellectamenti sui percipiscetiam dedistis eis novum saporē. U**nde etiam de ista novitate dicitur **M**atth. xxvj. **N**on bibam a modo de genimine vitis huius donec bibam illud in regno dei. **D**ilectionis in super. quia scilicet novo genere dilectionis anima diligit deum. et proximum: sicut dicitur **J**ob. xij. **M**andatum novum dabo vobis ut diligatis in vicem. **I**ta est ergo novitas eterne refectionis. **Q**uarto principali dico. quod inveniuntur novitas inanis conditionis. **E**t sic novitas accipitur pro iuventute: ignorantia vel simplicitate. **E**t sic novus. idem est quod novitrus. id est simplex et imperfectus. **S**icut enim liber novus non est melior: quam sit pulchrior. **E**quus etiam qui habet pedes novos est illa dabilior et debilior. **S**ic tales novit ignari et imperfecti sunt ceteris illa dabilioribus. et vitiger imperfectioribus pleniores **D**eut. xxxij. **N**ovit recentiores venerunt. **E**t potissime recuperabiles sunt illi mali: qui quotidie innovant mala sua. et qui in malo quotidie innovantur. **D**e quibus **J**udic. x. **F**ilij autem israel peccatis veteribus iungentes nova fecerunt mala in conspectu domini. **P**otissime autem de novitibus possent ponere multa exempla: sed rare sunt auctoritates. **E**t ideo vide in tabula. **Q**uia breviter nullus novus in bono est ita laudabilis ut antiquus **E**ccl. ix. **U**num novum amicus novus. vetera scet enim et bibes illud cum suavitare.

Ad hoc possumus dicere. quod est novitas garrulose locutionis. **E**t ista est illorum qui vacant in rumoribus et in novis sermonibus. **S**ed de ista vide supra in principio illius tituli. et de audire **H**ec igitur de novitate sufficiant. **E**tiam in tabula multa poterunt inveniunt.

Novissimus. **N**ovissima. **N**ovissimum. idem est. quod ultimum: posterius aut finale. **E**t potest significare in bono et in malo. **I**n bono enim potest statum humilitatis interioris significare statum felicitatis posterioris. statum aduersitatis exterioris. **N**ovissimum ergo in bono signat humilitatis perfectionem. felicitatis possessionem. aduersitatis depressionem. **P**rima est novissimitas continenda. **S**ecunda est novissimitas appetenda. **T**ertia est novissimitas sustinenda. **P**rimo ergo dico. quod est novissimum continendum. et istud est novissimum humilitatis. quia vtiq; homo non debet se alijs preponere per superbiā et presumptionem. sed magis debet novissimus et ultimus velle apparere. per humilitatem et subiectionem. **T**alē vero humilitatem videbat **S**aul habere. quoniam primo nunciatus fuit ei. quod ipse erat rex futurus dicens. **i. Reg. ix. N**one filius gemini ego sum de minimis israel. et cognatio mea novissima. **E**t tunc de isto qui se novissimum

simū appellabat dicit. j. Reg. x. **Q**uod in israel nō erat me-
horillo. Inter fetus em animalū primi nō sunt na bo-
ni sicut novissimi. Dixi enim tū ad bonū primi fetus ca-
tulorum fetantium. Et dicit p̄li. q̄ canicula q̄si pa-
rit in eodē lecto catulorū ille semp̄ est melior qui na-
citur ultimus et ille etiam a matre ad cubille repositatur pri-
mus. q̄si nascendo fuit novissimus. Sic vete loquen-
do spiritus inter illi qui nascendo. id est promotione m-
vel prosperitate acquirendo voluit esse p̄iores. apud
deum vt communiter sunt peiores. Illi vero apud deū
meliores inveniunt qui novissimi p̄ humilitatem esse
nascunt. et qui tardius ad mūdri dignitates nascunt et
egredunt. Et sic verificabil illud Mat. xij. et xx. Erunt
novissimi primi. ¶ Et adverte in ista autotare. Erūt
novissimi primi. ¶ Virtus hūilitatis que per locū novis-
simū denotat est habenda multis ratione. videlicet
Quia confert constantie durationem
Quia auferit mentis presumptionem.
Quia affert celi prelationem.

Primū probat verbum substantiū. Erunt.
Sed secundū nomen delectiū. Novissimi.
Sed tertium nomen erectiū. Primi.
Quod ergo q̄ bonū est esse novissimū. per humilita-
tem. q̄ per hoc confert constantia firme durationis. q̄
ostendit in v̄bo. Erūt. **Q**uod est verbū substantiū signās
rei existentia et permanentia virtualē. Sicut em lapis
qui locum novissimū ultimū et infimū tenet in funda-
mento est stabilior et firmior. q̄ sc̄ talis nō exponit su-
perius impulsui ruine. Sic vere illi qui lo-
cū habent no-
vissimū. q̄tum ad gradū paupertatis. vel infimū q̄tum
ad statum humilitatis: magis habent de durabilitate
rotius firmitatis. Humiles em et pauperes sursum in
statu excellentis nō ponunt. et ideo temptationibus nō
mouent. et per p̄sequens stabilitus et permanentius in bo-
no proposito radicant. Erunt inquit. q̄ d. Tales nō de-
sunt esse boni: nec a bono desistunt aut deficient. Et
ideo dauid qui interpretat mano fortis: et de viris eius
qui dicunt a virtute dicit. j. Reg. xxij. q̄ dauid et viri ei⁹
erant in novissimo agmine. Ac si vellet dicere: p̄ illi qui
sunt novissimi. per humilitatem possunt dici dauid. i.
manu fortis. et viri. i. virtuosus per constantie firmitatem.
et p̄fuerantie firmitatem et diurnitatem. Et nota
q̄ isti possunt dici viri pro eo q̄ vir. sc̄ est

Patientior ad mala sustinendum. Sic pro certo di-
Sapientior ad cūcta providendū. coḡ v̄biles sunt
Virtuosior ad bona faciendum. ad sustinendum.
P̄tiores. Et ideo de x̄po dicit Esa liij. Desideravi-
mus eū despectū novissimum virorū. et virum dolorū. et
scientē infirmitatem. ¶ Item isti sunt ad meditando
Sapientiores. Quia viri novissimi. sc̄ humiles. melius
p̄vident et meditant illa que pertinet ad salutē. **U**n-
de dicit. xxij. In novissimis diebus intelligetis consiliū.
Et ideo apostolus dicit. Cor. xv. Novissime aut̄ om-
nium tanq̄ abortiuo visus est et mibi sc̄ x̄pus. Et Eze.
xxij. dicit. Tollit populus terre vnum de novissimis
suis et constituit eum speculatore. Eccl. xxij. Ego no-
vissimus vigilavi. Item humiles sunt ad operandum
efficaciores seu virtuosiores. Ideo de illis novissimis q̄
primo fuerunt tentuenerat dicitur Mat. jr. Novissi-
mi hi vna hora fecerunt et pares illos nobis fecisti qui
portauimus pondus diei et estus. Isti ergo sunt viri vir-
tuosi: et ad operandum et ad meditando et ad solitan-
dum. Per humilitatem ergo confertur longitudo fir-
me durationis. Erunt inquit. ¶ Deinde dico q̄ per ta-
lem novissimitatem auferretur turpitudine vane presump-
tionis. Novissimi inquit. Quia sicut inter planetas
luna que est novissima est ceteris centro terre propin-
quissima. et a circumferētia sperē remotissima. Sic pro
culdubio illi qui per humilitatem sunt novissimi. cen-
tro. id est deo sunt propinquissimi et vicinissimi. et ab al-
titudine presumptionis respere vanitatis et electionis
sunt remotissimi. Et ideo vitarē p̄sumptionē docet dñs
Luc. xij. dicens. Cū vocatus fueris ad nuptias vade et

recube in novissimo loco. vt cū venerit qui te inuitavit
dicat tibi. Amice ascende superius. ¶ Deniq̄ dico. q̄
per novissimitatē humilitatis infertur celi affert plenius
do alte prelationis. Primi inquit. **Q**uod vix si homo per
humilitatē in hoc mundo fit novissimus. ipse finaliter
in paradiso et ceteris in hoc seculo efficitur primus. Sicut
em saturnus est stella respectu terre novissima et remo-
tissima: a parte tamē celi est prima et propinquissima.
Sic illi qui in terra sunt per humilitatē et paupertatē
novissimi et a dignitatibus terrenis cōgātissimi. a par-
te celi. i. q̄tum ad deum et q̄tum ad cetera: vnum bonorū
eternorū ipsi sunt primi: dignissimi et propinquissimi. et
specialissimi. ita q̄ quilibz talis poterit tunc dicere illis
Esa. xij. et xlij. Primi et novissimus ego sum. Quia.
sc̄ humiles qui apud mundum sunt novissimi et mini-
mi. sunt et erunt apud deum primi et maximi. Quia pro
certo ibi fiet conuersio que fit in rota et in celi curriculo
Quādo em celum voluitur. stella que erit prima et erat
in oriente. fit novissima et venit in occidentem. Et econ-
uerso. stella que erat novissima in occidente: sicut prima
et venit in orientem. Sic vere quādo celi et circulus
butus mundi voluit: q̄d sit in morte vel fiet in iudicio:
tunc pro certo mutabuntur conditiones rerum. Quia
quod nūc est prius fiet posterius. Quia qui modo sunt
in oriente et claritate dignitatum. erunt in occidente et
obscuritate calamitatum. Humiles vero et pauperes
qui modo sunt in occidente miserie et in tenebrositate
aduersitatis erunt tunc in oriente et claritate totius fe-
licitatis et dignitatis. Et sic verificabil illud Luc. xij. Ec-
ce sunt novissimi q̄ erant primi: et primi q̄ erant novissi-
mi. Et ideo de ipsis novissimis tunc primis effectis de-
cetur illud Aggei. ij. Magna erit gloria domus istius:
novissime magis q̄ p̄mer: ad q̄d facit illud q̄d i. om̄s.
Mat. xx. vbi dicitur. q̄ illi qui novissima hora v̄ce-
runt: plenum denariū repositauerunt. Ad denotandū
q̄ illi pleni humilitatis: novissime in virtutū vinca la-
borare noscunt. Et sic patz charissimi. quō novissimitas
humilitatis cōfertur stabiles durationem. auferit fle-
bilem presumptionē. affert nobilitatem promissionē. Et reue-
ra in isto novissimo: humilitatis. paupertatis et aduer-
sitaris: x̄p̄ voluit apparere: et salute humano generi pro-
curare. figura Mat. xx. vbi dicit. **Q**uod novissime mi-
sit ad cultores v̄ nec filiū quē tamē impij occiderunt.
v̄n Heb. j. dicit. Novissime diebus istis locutus est illo-
bis in filio suo quē constituit heredem vniuersorū. per
quem fecit et secula dicit. s. Apoc. i. Ego sum primus et
novissimus. Istud est ergo novissimū humilitas q̄d est
contendū. ¶ Sc̄d principaliter dico. q̄ est novissi-
mū felicitatis q̄d est appetendum. Bona em parati
si dicuntur novissima. quia sc̄ non veniunt in hac vita
sed in altera: non in presentē sed in futuro: non in prin-
cipio sed in novissimo. Palma em non potest p̄curre
fructus suos in principio. immo in novissimo et in fine
sc̄ postq̄ compleuerit centum annos: Sic v̄c fruct⁹
eternę glorie non profert nec tribuit in presentē: sed ipsa
distribuet et profert in novissimo: sicut post mortem
in alio seculo et in fine. Sicut enim dicitur Esa. ij. et Ali.
chec. iij. Et erit in novissimis diebus preparat⁹ mors do-
mus dñi. ¶ Et possum⁹ notare. q̄ in isto novissimo erit.
Iocunditas sine dolore. ¶ De iocunditate di-
Suauitas sine labore. ¶ De iocunditate di-
Immortalitas sine timore. ¶ De iocunditate di-
Ibi agitur fortitudo et decor indumentum eius et rade-
bit in die novissimo. De suauitate vero seu de tranqui-
litate dicit Eccl. vj. In novissimo inuenies requiem. Et e-
mortalitate vero dicitur. Cor. xv. Novissime autem
inimica v̄struet mors. Et si vis nota aduocē novissi-
mo felicitatis eternę q̄
Mat. d. domus novissime procedit.
Plenior merces novissime succedit.
Dulcior fructus novissimus accedit.
Reges em et autentici viri ultimo solent p̄cedere. Mer-
ces autē et stipendia ultimo post labore solent succedere.

35

fructus vero et species in mensa ultimi solent accedere. Sic vere dico quod in nouissimo gloria paradisi apparerit. Nec regum predictus honore dicens scilicet illud Esai. xliij. Ego primus et ego nouissimus. Merces etiam recipitur cum pleno valore. Proverbi. xxiij. Habebis in nouissimo spem et spes tua non peribit. fructus degustatur cum summo dulcore. Eccl. iij. Benedictio illius in nouissimo manet. Istud est ergo nouissimum felicitatis quod est appetendum. Tertio principaliter dico. Quod est nouissimum aduersitatis quod est sustinendum. Et sic per nouissimum intelligitur status pauperum qui scilicet modo ponuntur nouissimi: sicut illi de quibus non curatur. Quia sicut dicitur Esa. lx. Nouissimo aggravata est via maris transiordanem galilee gentium. Potissime etiam per nouissimum potest intelligi mors et senectus qui nouissimo et finaliter nobis instant. vel etiam dies iudicii. De quo Job. xix. In nouissimo die de terra resurrectionis sum. Mirabiles enim sunt fructus. Primo sunt dulces: nouissime autem amari fiunt. Quia vere nulla est in vita tanta prosperitatis dulcedo. quin ipsam absorbeat et destruat future et nouissime mortis amaritudo: asperitas et falsedo. Et ideo ista est via maris. i. conditio fluctuose presentis vite. que nouissime per mortem aggravatur: quando transiordanem galilee. i. ultra terram presens mortale seculum transportatur. Unde Amos. viij. Ponaam nouissima eius quasi diem amarum. Et aduerte quod istud nouissimum est cum reuerentia metendum. et etiam est cum diligentia prouidendum. Aduertendum dico Dice. iij. Pauebunt ad dominum: et ad bonum eius in nouissimo dierum. Et Proverbiorum xxiij. In timore domini esto tota dies: et habebis spem in nouissimo. Prouidendum etiam. quia scilicet semper est nouissimas mortis iudicii. et inferni precogitanda et diligenter animo meditanda Deut. xxxij. Utinam saperent et intelligerent ac nouissima prouiderent Eccl. viij. In omnibus operibus tuis memorare nouissima tua et in eternum non peccabis. Et Eccl. xxvij. Memento nouissimorum et desine inimicari. Et ideo ciuitas babilonica reprehenditur Esa. xlvj. eo quod sua nouissima non recordabatur. Non posuisti inquit hec super cor tuum: nec recordata es nouissimi tui. Sed adhuc dico quod nouissimum tribus modis accipitur in malo. Signat enim Negligentius prolicitatem. Temporalium prosperitatem. Desperantiam pueritatem Infernalium penalitatem. Dico ergo quod signat mortem prolicitatem seu tarditatem scilicet negligentium. quia scilicet tales semper sunt uouissimi ad faciendum bonum sicut sunt illi qui procrastinant bona facere usque ad nouissimum senectutis. qui deberent aduerte. quod sicut nouissimi fructus qui veniunt in ficibus nihil valent quia ab hyeme cogelantur. De vino etiam et de oleo illud quod de torculari extrahitur nouissimum inconueniens reputatur. Sic spiritualiter loquendo illa opera: que ita tarde et ita nouissime fiunt a deo inuicta iudicantur. Quod bene figuratum est Math. xxv. vbi dicitur Quod virgines nouissime venientes et lampades sine oleo deferentes a nuptijs sunt excluse. vnde Hiero. xvij. Perdit fons que non peperit. Et sequit. In nouissimo suo erit insipiens. Et Sap. iij. dicit. Sine honore erit nouissima senectus corporis. Item nouissimum signat mundi vanitatem vel prosperitatem. Bona enim spiritualia tanquam principalia debent dici prima. Bona vero mundi tanquam illa de quibus debemus parum curare: debent dici nouissima. Et ideo de mundo et eius statu dicitur prover. xij. Est via que videtur homini recta. nouissima eius ducunt ad mortem. Et ideo de prosperitate potest exponi illud Prover. v. fauus distillans labia meretricis et nitidius oleo guttur eius: nouissima autem illius amara velut absinthium. Item signat hominis obstinati prauitatem et pueritatem. Tales sunt illi qui in fine sunt peiores quam in principio. De quibus dicitur Luca. xi. facta sunt nouissima hominis illius. peiora prioribus. Et Math. xxvij. Erunt nouissimus error peior prioribus.

re. Isti sunt potissime illi qui in fine reuincunt in peccatum: et quorum iuuentus est melior quam senectus: sicut les griffibus quarum pars anterior similis est aquile: posterior vero seu nouissima similis est leoni: quia scilicet tales in principio iuuentutis sunt boni et aquilini: in nouissimo vero senectutis sunt pessimi et leonini. Proverbio. xx. In nouissimo benedictione carebit. Et Eccl. x. Nouissimum oris illius error pessimus. Item nouissimum signat inferni caritatem et penalitatem. Unde etiam in scriptura infernus dicitur terra nouissima Eccl. xxxij. Ubi loquitur ciuitati tyri. Collocauit te in terra nouissima sicut solitudines veteres. Et nota quod infernus dicitur locus nouissimus Quia ibi Abundat terror et gemitus. Perturbat ardor et strepitus. Confundit rubor adhibitus. Affigit dolor implicitus. Afficit stridor infronitus. Deficit dulcor paraclitus. Decipit error incognitus. Decidit furor interitus. Dico ergo quod in isto nouissimo idest inferno est locus gemitus et terroris Prover. v. et gemas in nouissimis cum consumpseris carnes tuas. Item est locus strepitus et ardoris Eccl. xxxij. Nouissimum tuum deuorabit igni. Item est locus confusio et ruboris. Luc. xiiij. Ne inquit scipias cum rubore nouissimum locum tenere. Et Eccl. xiiij. In nouissimo occidit te scilicet dyabolus in inferno. sicut. ij. Petri. iij. dicitur Quod venient in diebus nouissimis illusiones. scilicet demones etc. Item est locus afflictionis et doloris. In inferno enim habet morsum et gladium. Morsum dico Prover. xxiij. In nouissimo autem mordebit ut coluber. Gladius vero Amos. ix. Nouissimum eorum gladio interficiam. Item est locus inquietudinis et stuporis Eccl. xxx. In nouissimum obstupescunt dentes tui. Item est locus amaritudinis non dulcoris Amos viij. Ponaam nouissima eius quasi diem amarum. Item est locus incertitudinis et erroris Eccl. x. Nouissimum oris illius error pessimus. Item est locus interitus et meroris. quia sicut dicitur. Proverbio. xiiij. Nouissima illius ducunt ad mortem. Igitur de isto nouissimo potest dici illud Eccl. iij. Cordurum male habebit in nouissimo. Et. ij. Tim. iij. In nouissimis diebus instabunt tempora periculosa. Uide infra de ultimo et similibus.

Nob. Uide supra vbi Nocturnus. ibi satis ample persequitur de nocte. **Nubes.** Nubes que nubes multipliciter sumitur in scriptura tam in bono

quam in malo. Signat enim nubes Clanditatem humane nature. Puritatem diuine scripture. Dignitatem humane picture. Bonitatem sancte creature. Sanctitatem virginis clausure. Prouitates superbe creature. Sicut enim nubes de valde rara et debili materia componitur. inde est quod valde debilem habet substantiam: cum videlicet modo est et modo non est. Sic humana vita et natura debili carne et sanguine constituta: nunquam potest in eodem statu permanere. Satim enim pro mortem deficit et consumitur. et qui prius toruenti regno magnus apparuerat. et per mundanam potentiam fulgurauerat et tonauerat: nunquam ulterius reperitur. Sapient. ij. Transcat vita nostra quasi vestigijs nubes Signat ergo nubes vanitatem humane nature. Secundo signat puritatem diuine scripture. Nam sicut nubes habet quandam obscuritatem exterius continet tamen ignem et claritatem interius. Et inde est quod ipsa quandoque pluit: quandoque tonat. quandoque choruscatur: quandoque fulgurat inferius. Sic sancta scriptura exterius in apparentia rudis et obscura videtur scilicet summi ad litteram et hystronicam ruditatem. et tamen continet quod ipsa continet interius claritatem summe scientie doctrine summi ad mysticam veritatem. Et inde est quod ista nunc pluit per dulces consolationes. et promissiones nunc

nes nunc tonat per fortes comminationes et prohibi-
tiones. nunc fulgurat per bonorum exemplorum declara-
tiones et per diuine voluntatis reuelationes. nunc ful-
minat per diuinorum iudiciorum manifestationes. et per
maledictionum imprecationes. Et ideo de ista nube te-
nebrosa et eius doctrina caliginosa dicitur in ps. Tene-
brosa aqua in nubibus acris Exod. xiiij. Erat nube te-
nebrosa illuminans noctem. **T**ertio nubes signat di-
gnitates humane precture. Nubes enim semper solet esse
in alto. et signat statum et eminentiam dignitatum. ubi
quandoque boni quandoque mali ascendunt diuersimode.
De bonis enim dicitur Apocalip. xiiij. Audi et ecce nu-
bem candidam super nubem sedentem similem filio hominis
De malis etiam et ambitiosis in persona luciferi dicitur.
Esa. xliij. Ascendam super altitudinem nubium etc. Ut
deeam supra de ambitione. Et nota quod boni qui in ista
nube dignitatum volunt ascendere debent habere tria.
videlicet

In affectu tranquillitatem. Sedentem inquit.

In conspectu conformitatem. Similem inquit.

In intellectu subtilitatem. Hominis inquit.

Quarto dico. quod nubes signat bonitates sancte crea-
ture. id est perfectionem cuiuslibet iusti. vnde Esa. xlv.
Rorate celi desuper: et nubes pluant iustus. Sed de hoc
inferius latius dicitur. **Q**uinto dico. quod nubes signat
puritatem seu sanctitatem virginie clausure. Ista est
enim ista nubes de qua dicitur Hume. xvij. et Ero. xl. Ope-
ruit nubes tabernaculum. sed de hoc dicitur infra. **S**e-
cundo dico. quod nubes signat prauitatem superbie iacture:
quia scilicet sicut nubes vento mouentur: alte leuantur
magne videntur tonare: fulminare et choruscare noscun-
tur: cito tamen deficere et in pluuiam resolui et ad terram
descendere perpenduntur. Sic vere dico. quod diuites et mu-
dani mouentur et agitantur vento vanitatis. leuantur. et
sublimantur in alto dignitatis: creduntur et estimantur
magne auctoritatis: emicant et illustrantur luce pro-
speritatis. fulminant et operantur ignem rapacitatis.
cito tamen deficiunt et annihilantur iure mortalitatis
de talibus ergo nubibus dicitur in canonica Jude. Ubi
sunt in epulis suis macule conuiuantes. sine timore. pa-
scentes semetipsos nubes sine aqua. que a ventis circū-
feruntur: arbores autumales infructuose bis mortue etc.
In fine vero et defectione talis dicitur Job. vij. Sicut con-
sumis nubes et pertansit. sic qui descendunt ad inferos non
reuertuntur. Sed de hoc vide. s. de altitudine. et. s. de Am-
bitione. Et in illa auctoritate. Ascendam super altitudinem
nubium: que utrobique ponis. Sed ne ita sub nube et de nu-
be tranquamus. dicamus aliquid de nube in christum signat
personam virtuosam. et in christum signat virginem gloriosam

Primo quidem dicamus quod per nubem intelligitur vir per-
fectus: et maxime vir ecclesiasticus: religiosus: predica-
tor: vel prelati: vel ipsorum perfectio siue virtus. Sicut enim
nubes habet in substantia puritatem: in existentia concau-
sitatem: in natura etiam maximam leuitatem seu capacitatem.
Sic vere viri perfecti debent habere puritatem munde
castitatis: capacitatem summe charitatis: leuitatem seu
agilitatem voluntarie paupertatis. Quia proculdubio
isti debent habere scilicet

Puritatem caste conuersando.

Charitatem cunctos diligendo.

Paupertatem mundum contemnendo.

Et sic ipsi erunt illud tabernaculum federis. s. quo dicitur
Hume. xvij. et Ero. xl. Operuit nubes tabernaculum. **Q**ui
procerto tales debent habere conditionem in moribus. et
nubi assimilari in virtutibus. Tales erant illi de quibus
admirando dicebat Esa. lx. Qui sunt isti qui videntur
lanam. Ubi aduertat. quod sicut nubes materiales habent scilicet
naturam admirabilem.

figuram conformabilem.

Situm altum et notabilem.

Notum citum et volubilem

Qui sunt isti inquit. Conformabilem conditionem. Ut
inquit. Eleuabilem affectionem. Nubes inquit. Intarda

Sic procerto viri

perfecti et prelati: de-

bent habere. admira-

bilem perfectionem.

bilem perfectionem. Tolant inquit. **D**ico ergo quod illi
qui volunt esse nubes spirituales. debent habere mira-
bilem perfectionem. quod ostendit stupor questionis cum dicitur
Qui sunt isti? In nubibus enim multa sunt mirabilia.
Nubes enim sunt inter celum et terram meditative: sunt
ardoris solaris temperatiue: sunt terre subiacentis irri-
gatiue. ignis et luminis sunt interius contentiue. toni-
trui exterius sunt transmissiue. grandinis et fulguris
sunt inferius emissiue. Et reuera charissimi tales mira-
biles conditiones. debent habere viri perfecti predica-
tores ecclesiastici vel prelati. Isti enim debent esse inter celum
et terram. id est inter deum et inferiorem populum mediatium
pro ipsis. orando et intercedendo: et pro salute ipsorum
apud deum deuotis precibus meditando. figurati in ar-
cu celesti. de quo dicit dominus Scilicet. lx. Arcum meum ponas in
nubibus. et erit signum federis inter me et inter terram. Arcus
enim federis signat virtutem placatiuam. reconciliatiuam
et pacificatiuam ipsius dei ad peccatores que procerto
in nubibus. id est viris perfectis et maioribus debet princi-
paliter inueniri. Item isti debent esse ardoris tempta-
tionis refrigeratiui: quia procerto iste nubes per umbras
bonorum exemplorum. et pluuiam bonorum documentorum.
debent omnes malas arbores. id est omnes malos
affectus et appetitus in alijs temperare. **Q**uod figurari
potuit in filijs israel quibus dominus dedit nubes du-
ctricem. de die contra ardorem et columnam ignis. de
nocte contra obscuritatem. sicut dicitur Exod. xiiij. Quia
procerto filijs israel. id est fidelibus in deserto huius mu-
di dati sunt nubes ductores. id est viri perfecti qui ipsos
scilicet ab ardoribus temptationum protegant: et ad ter-
ram promissionis paradisi ipsos illuminando perdu-
cant. ps. Deduxit illos in nubem diei: tota nocte in illu-
minatione ignis. Item isti debent esse terre subiacentis
irrigatiui: quia vere viri iusti. prelati vel predica-
tores debent pluuiam scientie et doctrine alios irrigare. et
ariditatem sue in deuotionis spiritualiter humectare.
Quia sicut dicitur in ps. Deus operit celum nubibus:
et parat terre pluuiam Iudicum. v. Celi et nubes stilau-
erunt aquis. Quamuis dyabolus videatur hodie dicere
illud Esa. v. Nubibus mandabo desuper ne pluant su-
per eam. Quia procerto charissimi hodie in ecclesia sunt
multe nubes sine aqua. id est multi prelati sine scientia.
Isti ergo non sunt irrigatiui: nec per eorum doctrinas
subditorum sterilitates fecundantur. Item isti sunt ignis
et luminis contentiui: quia scilicet isti debent ignem cha-
ritatis continere interius. et lumen honestatis habere
exterius. Lumen enim bonorum exemplorum debet alijs
exterius ostendere Math. v. Luceat lux vestra coram ho-
minibus ut videant opera vestra bona. Et omnia ex cha-
ritate interius disponere. Iuxta illud. Omnia opera ve-
stra ex charitate fiant. vnde Job. xxxij. s. Nubes spar-
gant lumen suum. De igne vero charitatis quomodo
a talibus nubibus debeat contineri. dicit Ezech. i. Nubes
magna et ignis inuoluens: et splendor in circuitu. Iste
enim isti sunt tonitruum terribilis causatiui. quia scilicet tales de-
bent tonitruum alte predicationis alijs procreare. in
christum scilicet tenentur de terrore diuinorum iudiciorum. et
de horrore infernalium tormentorum alijs terribiliter
comminare ps. Vocem dederunt nubes. Item isti de-
bent esse grandinis et fulguris productiui. quia procerto
isti debent fulgur et grandines seueræ correctionis ha-
bere quibus si necesse sit possint subditos discoloros ca-
stigare. ps. Nubes et caligo in circuitu eius. iustitiam tu-
dicius correctio sedis eius. Ecce ergo quod mirabiles sunt
istarum nubium conditiones. Bene ergo admiratiue
queritur. Qui sunt isti. Et talis questionem videtur
facere Apocal. vij. Ubi qui amicti sunt stolis albis qui
sunt et vnde venerunt. Talde habent igitur mirabilem
perfectionem. Et hoc est primum. **I**tem si volumus
spiritualiter esse nubes: nos debemus conformabilem
conditionem habere. quod notatur cum dicitur. Ut. quod
idem est. quod sicut seu quasi. quod signat conformitatem. et
imitationem. Nam sicut dicit Beda. Nubes a parte

celi se conformat in figura firmamēto. & ideo rotundā habet figuram: in lateribus vero non est determinate figure. sed s̄m figuram aliarum circūstantium nubū figuratur. Sic vere charissimū vir perfectus a parte superiorī. i. a parte superioris iudicij rationis se debet firmamento. i. deo conformare. scz per imitationes virtutum: & sapientias eternos. In lateribus vero. i. in illis exterioribus: debz se conformare nubibus lateralibus. idest proximis: vicinis: & pauperibus: per cōpassionem & per cōionem cordium. Quia proculdubio ad vix perfectum maxime ad prelātū pertinet q̄ non solū conformet se deo perfectiones sectando: immo etiā q̄ se conformet proximis eoz infirmitatibus descendendo: et mores suos eoz moribus socialiter applicādo: sicut faciebat apostolus. i. Cor. 12. vbi dicebat. factus sum iudeis iudeis: gētilibus gentilis &c. Et sequitur. Quibus oīa factus sum vt omnes lucrifacerē. Sic legitur fecisse beatus Bern. qui inueniens iuuenes carnes occulte comedentes conformauit se eis & comedit: & hoc nec timere & p̄ timore apostatarent. In crastino vero respondit abbati suo ip̄m reprehendenti. q̄ ipse nō comederat carnes: sed charitas. Cōformare ergo se debet prelatus non solū deo: sed etiā subditis: q̄ ostendit cum. dicit. Ut vt ipse dicit illud. ps. Ut iumentū factus sum apud te. Vide istā autōritatē. s̄. vbi iumentum Debe mus ergo habere conformabilem conditionē vide de. Ut infra in suo loco. ¶ Itē debemus habere si volumus dici spiritualiter nubes eleuabilem affectionē: q̄ notatur in verbo. Nubes. Nubes em̄ de terra & de mari: & de magis lentibus & puris vaporibus eleuatur sursum: in aere suspendit. & quīs de mari amaro ortus habeat: eius tamen aqua non amara sed dulcissima reperitur. Sic vere vir perfectus debet de mari. i. de mundo sursum ad maiore eternoz se erigere per affectionē superius se suspendere per contemplationem: & q̄ de mare huius mundi sumperit ortum: amaritudinem tamen vitioz non retinet: nec per peccati infectiones fit amarus. qui nimmo dulcis inuenitur & sapidus per benignitatem & deuotionem. Unde de tali nube dicitur. iij. Reg. xviij. Ecce nubecula parua ascendebat de mari. Et sequitur. Quō ab illa nubecula parua secuta est pluuia largissima. Vbi nota q̄ vir perfectus debet esse honestus & luminoso. Ecce inquit. Humilis & graciosus. ¶ Parua inquit. Nobilis & gloriosus. Ascendebat inquit. Flebilis & dolorosus. De mari inquit.

¶ Debem⁹ ergo habere eleuationē affectionū. ¶ Itē si volumus spiritualiter esse nubes nos debemus habere incessabilem profectiōē seu cōmotionem. q̄ ostenditur cū dicitur. Volant. Volare em̄ signat motū. quia autē q̄ diu est in volando semper est in motū. quia scz sicut nubes nunq̄ quiescit a motū: immo q̄ diu durat semper per soler de loco ad locū vndiqz circuire. Sic vir perfectus semper debet se mouere per bonā operationem. Discurre per obedientie executionē. Volare per altā contemplationem. Nunq̄ cessare isto motū per aliquas pigritie retardationē. Volant inquit Esa. 41. Sancti q̄ sperant in dño habebunt fortitudinē: assumēt pennas vt aquile. current & nō laborabunt: volabūt & non deficient. Et possumus notare. q̄ sunt sex que faciūt q̄ nubes moueant. s̄. rei de qua est cōpositio. qz scz nubes generant de vaporibus puris. Locū in quo est dispositio: qz. s̄. nubes generant in aere: vbi nullū est surdamentū Ignis rei cōtente discrepatio. qz. s̄. ignis querēs eritum mouet eā. Venti tangētis circūpulsio. qz ventus circūstans nubē impellit. Centri terrestris elongatio: qz scz centrū immobile nō tenet illā. figure sue circūscriptio: qz scz figurā habet sphericā que abiliōr est ad motū. Sic p̄certo charissimū sex debent esse rationes. p̄pter quas ad modū nubū nos debemus mobiles esse & ad proficiendū in bono hūiles. ¶ Prima est rei de qua sumus cōpositio. qz. s̄. nos debemus esse cōpositi de puris vaporibus & de sanctis affectionibus. ita q̄ nulla iniquitas

debet nos grauare. quin ad bona opera possimus nos faciliter mouere. vnde Apo. 2. dicit. Quō ipse vidit angelum descendente de celo amictū nube. Angelus em̄ puritatē p̄ditionis designat. ¶ Itē locū in quo sumus dispositio. qz. s̄. nos sum⁹ in aere ecclesie fidei vbi. s̄. nō est aliquid q̄ nos possit si volumus a motū bonoz opez retrahendo impedire Job. xxxvij. Subito aet cogel in nubes: & ventus transiens fugabit eas. i. spiritus sanct⁹ mouebit eas. ¶ Itē ignis contenti excitatio. qz procerto in corde nostro. debz ignis diuini amoris contineri. per quē debemus ad motū bonoz opez excitari. Certe em̄ Gregorio. Nunq̄ est amor dei ociosus: operatur em̄ magna si est: si autē operari renuerit: amor non est. Ideo de tali nubis motu dicit in ps. In conspectu eius bes transierunt: grando & carbonēs ignis. ¶ Item venti vigentis circūpulsio. quia vere tunc ad bonū fortius mouemur quādo per ventū exterior tribulationū impellimur quando per flatū interior inspirationum a spiritu sancto excitamur vnde. iij. Reg. xviij. Celi turbati sunt. & ventus & nubes: & facta est pluuia grandis. ¶ Itē centri terrestris elongatio. qz p̄certo homō ad bonū mobilior efficit quādo ad modū nubis de centro. i. de terra hoc est dictū: de amore terrenoz amplius elongat. Et ideo dicitur. Rume. xij. Nubes recessit que erat super tabernaculū. ¶ Itē proprie figure circūscriptio: qz scz nos debemus esse sphericū & rotundū. & ad motum per obedientiā dispositi. Quia ille qui per virtutē obedientie amplius disponit. facilius in motū bonoz opez excitat. Cū de bonis obedientibus dicit Job. xxxvij. Nubes spargunt lumē suū: que illustrantur cuncta per circuitū quocunqz eas voluntas gubernantis duxerit. Et sic igitur patet. quomodo sex rationibus nos debemus habere incessabilem profectiōē. Et sic quilibz talis vir perfectus porissime poterit figurari in illa nube data filiis israel in deserto que ipsos ad terrā promissionis ducebat ipsos de nocte illuminabat & de die obumbrabat & refrigerabat. sicut dicit Ero. xij. Et sic ponit. Rume. 1. Quis se mouebat p̄ficiebant. q̄ sistebat arre stabantur. Quia procerto prelatus viri perfecti qui subditos ad terram paradisi debent ducere: debent eos per doctrinam illuminare & per consolationes refrigerare & per bonum exemplū predicare. Nam profectus & motus talium debet esse motus & profectio subditorum. & conuersio ipsorum virtutum cessatio est subditorū: & casualis a bono arrestatio. Sic igitur patet. q̄ prelatus. religiosus: ecclesiasticus: vel perfectus debet habere ista quatuor: quia scz ipse dicitur est debet

Incessanter proficere. Et hec sufficiant de viro perfecto: ¶ Intardabiliter ascendere. De nube vero ¶ Conformabiliter figurari. ¶ De nube vero ¶ Admirabiliter conuersari. Inq̄tus signat vir gine gloriosas possumus dicere. q̄ sicut nubes est naturaliter concava et pura et ideo magis celestium influentiarum receptiua. Et inde est q̄ per impressionem radiorum solarium pris in ventre nubis mirabiliter deoratur. Sic vere beata virgo fuit per humilitatem cōcaua: quia scilicet se semper concauam & vacuam reputabat. figurata in altari holocausti: quod erat non solum sed concauum & quadratum: sicut dicitur Erodi xxxij. Et propter hoc ipsa fuit habilis ad recipiendum influentiam celi. idest plenitudinem omnium gratiarum. Iuxta illud. iij. Regū. iij. Sume vasa vacua non pauca: & cum plena fuerint tolles. Et ideo ipsum radis dei patris scilicet filium benedictus in seipso contulit & concepit. ipsumqz ibi conuersum in p̄ides. idest in hominem hominibus denunciauit. & ipsum qui de se est inuisibilis omnibus visibiliter declarauit. Baruc. iij. Postea in terris visus est. & cum hominibus conuersatus est. Als enim radis dei patris. idest dei filius non poterat se mundo facere visibilem: nisi primo per nubem istam descenderet. idiqz in p̄idem. idest in hominem se mutaret. & sic mundo visibilis appareret. Gene. ij. Apparebit arcus meus in nubibus. Et ideo dicebat

Esa. xij

Esai. xij. Ascendit dominus super nubem leuē. ⁊ ingre-
ditur egyptum. Ubi nota q̄ ista fuit nubes
Luminosa. **C** Primum probat eterna
Claritas in ea obumbrata.
Virtuosa. Ascendet inquit dominus.
Fructuosa. Ascendet inquit dominus.
Sed scōm interna puritas in ipsa cōgregata. Quia nu-
bes leuis. Sed. tertium eterna prauitas per ipsam re-
parata: quia sc̄z dominus per eas ingressus fuit egyptū
C Dico igit q̄ ista fuit nubes luminosa per filij cōcep-
tionem. Ascendit inquit dñs. Totū em̄ lumen para-
disi. sc̄z filij dei. q̄ est lux vera illuminans omnes hoīem
uentem in hunc mundum. fuit positum in ista nu-
be: sicut in quadam laterna vt exinde totus mundus re-
ciperet lumen suum. Unde ista fuit illa de qua dicitur.
Exodi. xiiij. Erat nubes tenebrosa illuminans noctem.
Tenebrosa fuit enī ista per humilitatem. Quia sicut
nubes quanto plus habet de pluuia ⁊ humiditate tan-
to magis habet de tenebrositate. Sic ista quanto plu-
uia gratiarum fuit plenior. tanto fuit tenebrosior ⁊ hu-
milior. Ista ergo nubes tenebrosa noctē presentis vite il-
luminauit. pro eo q̄ lucē totius paradisi in se cōtinuit
⁊ portauit. Ascendit inquit dominus. Et de hoc dicitur
Exodi. xvj. Gloria domini apparuit in nube. Et nota
q̄ dominus apparuit in ista nube Ut
Declararet suam maiestatem. Per sp̄s ergo in
Occultaret suam claritatem. Virgine appare-
taret mundi inuēnitatem. Item fuit mai-
Concordaret mundi diuersitatem. stas ipsius de-
Irrigaret mundi sterilitatem. clarata. Quia
sc̄z ipse sedit in ipsa sicut in sede sue Imperatorie maiesta-
tis Eccl. xxiij. Ego in altissimis habito. ⁊ thronus me⁹
in columna nubis. figuratus Apoca. xiiij. vbi dicitur.
Tibi: ecce nubem candidam. ⁊ super nubem sedentes
similem filio hominis. Item ibi fuit claritas ipsius ob-
scurata. Claritas em̄ solis iustitie tanta erat. q̄ debili-
tas humani visus ipsum videre nō potest. nisi nube car-
nis humane mediante. Ideo dicit Eccl. xxxij. Solem
nube regam. ⁊ luna non dabit lumen suū ⁊ Exodi. xl.
Operuit nubes tabernaculum. Item ibi fuit humana
paupertas uisitata Exodi. xij. Venias ad te in caligine
nubis. Item ibi fuit mundi ⁊ dei diuersitas concordata
Gene. ix. Arcum meum ponam in nubibus. ⁊ erit si-
gnum federis inter me ⁊ terram. Itē ibi fuit mundi ste-
rilitas irrigata. ps. Operit celum nubibus. ⁊ parat ter-
re pluuiam. Ascendit ergo dñs super nubem. ps. Pontis
nubem ascensus tuū qui ambulat super pēnas ventōꝝ
Ista fuit ergo nubes luminosa. vnde Math. xvij. Ecce
nubes lucida obumbravit eum. **C** Deinde dico. q̄ ista
nubes fuit virtuosa. Et hoc ostenditur cū dicit. Nubes
leuem. Nubes em̄ quanto est leuior ⁊ purior: tanto ad
sursum ascendendū est virtuosior: ⁊ tanto ad moīū est
habilitior. Et ideo quando ista dicitur nubes leuis. bene
supponitur q̄ ipsa fuit virtuosa ad se mouendum per
bonam operationem. ⁊ ad sursum ascendendum per al-
tam contemplationē. iij. Reg. xv. ij. Ecce nubecula par-
ua ascendebat de mari. **C** Deniq̄ dico q̄ ipsa fuit nu-
bes fructuosa. qua sc̄z per ipsam dominus ingressus est
in egyptum. id est in mundum: videlicet ad ipsum sal-
uandum. Quia sicut in nubibus general ceraunius
lapis preciosus. qui tandem cadens in terram est utilis
⁊ fructuosus: quia videt̄ ualet contra tempestatem: vt
dicit Diacozides. Sic in ista nube fuit genitus cerau-
nius dei filius qui in egyptum huius mundi ingredi-
ens ⁊ descendens fructus salutis hominibus dedit. ipsoꝝ
q̄ a tempestate damnationis liberauit. Ingressus est
inquit egyptus Exo. xj. Media nocte ingrediar in egyptum.
Unde de fructuositate istius nubis dicitur in
ps. Mandauit nubibus desuper: ⁊ ianuas celi aperuit
⁊ pluit illis manna ad manducandum. Sic igitur pa-
tet. q̄ ista est nubes: luminosa. virtuosa. fructuosa. Et
sic hic applica omnia que dicta sunt. s. eodem tit. de vi-
ro perfecto. Tūc etiam supra de Arcu. vbi multa inue-
nies de nube ⁊ p̄ide. **C** Sed si volumus per nubem po-

test intelligi peccatum siue etiam mundi prosperitas.
que admodum nubis facilliter perit. Quia ista est que
acrem conscientie obnubilat. ⁊ que lucem celestis gra-
tie impedit ⁊ retardat Trc. iij. Oppesisti nubē tibi ne
transiret oratio. Hoc igitur de nube sufficiant ⁊ c.

Nudus. Nuditatis. Cuz nuditas nihil aliud sit q̄ carentia

vestimentoz. ⁊ vestimenta multipliciter significant in
scriptura. hinc est q̄ distinguere possumus multiphce
nuditatem. Notemus igitur q̄ est

Nuditatis naturalis. Prima est inductiua hu-
militatis. Sda expulsiua
Nuditatis temporalis. cupiditatis. Terria perfe-
Nuditatis virtualis. ctua confessio. is. Quar-
Nuditatis criminalis. ta est exclusiua perfectionis.

C Dico ergo primo. q̄ est quedā nuditas naturalis. ⁊ ista est generalis omnib⁹
quia. sc̄z. naturaliter nascimur nudi. ⁊ morimur nudi.
Nudi dico. scientijs: nudi virtutibus ⁊ virib⁹. Et istud
p̄culdubio est causa magne humilitatis: quia in hoc
est homo vilior ⁊ inferior ceteris rebus. Arbor em̄ nasci-
tur cū cortice. animalia nascuntur cū vellere. pisces cū
squamis. volucres cū plumis. homo aut nudus ⁊ de-
bilis nascitur. vt ad deū recurrere compellat. Et ideo
istā naturalem paupertatem lamentabatur. Job. i. di-
cens. Nudus egressus sum de utero matris mee. nudus
reuertar illuc. Sicut em̄ nudus intrat lectam aut bal-
neum. ⁊ exinde nudus exit: Sic vere homo mundus nu-
dus ingreditur. ⁊ exinde nudus exit ⁊ egreditur Job.
xiiij. Homo cum mortuus fuerit nudus atq̄ consum-
ptus. vbi quæso est? **C** Secundo dico q̄ est quedā nudi-
tas temporalis. Et ista nihil aliud est q̄ paupertas et
bonoz temporalium defectus: que aliquando est volunta-
ria aliquando necessaria Volitaria dico: sicut fuit in
apostolis ⁊ in xp̄o qui se bonis temporalibus nudaue-
runt. De quo j. Coz. iij. Usq̄ adhuc esurimus ⁊ sitim⁹
⁊ nudi sumus. Serpens em̄ timet hominem nudum: ⁊
audacter insilit in vestitum. sicut dicit Plin. Sic dy-
abolus illos timere dicitur qui per spiritualem pauper-
tatem nudi temporalibus inueniuntur: vel qui saltem
q̄tum ad amorem istis temporalibus denudantur. Et
ideo q̄tum ad effectū nudari debemus. ⁊ maxime nos
ecclesiasticos ⁊ religiosos. vt magistrū nostrū xp̄m: qui nu-
dus in cruce pependit nudi famulando sequamur. Ex
emplo petri: de quo dicit Job. xij. Quid ipse nudus erat
⁊ q̄ ipse tunica succingit se ⁊ misit se in mare vt ad dñm
veniret. Quia vere si digne ad xp̄m accedere cupimus
necesse est q̄ nudi simus per temporalium contemptus.
⁊ q̄ tunica temporalium succicta ⁊ diminuta in mari pe-
nitentie nos mittam⁹. sicut de Esaiā dicit Esai. xx. Ambu-
lauit seruus me⁹ Esaias nudus ⁊ discalciat⁹. Vbi ostē-
ditur q̄ talis nudi melius

Operantur. Nudus enī solet melius currere
famulantur. Et ideo dicit. Ambulauit. Nudus
Liberantur. solet melius seruire. Unde etiam ser-
uitores solent se nudare vsq̄ ad tunicas. Et ideo dicitur
Seruus meus. Nudi etiam solent inter latrones me-
lius transire. Ideo dicit Esaias. qui interpretatur salu-
tare. Ista est ergo nuditas voluntaria. **C** Sed adhuc
dico q̄ ista nuditas paupertatis aliquando est necessa-
ria. ⁊ hoc quia hodie raptores auferunt eis temporalium
vestimenta. sicut dicitur Job. xxiij. Nudos dimittunt
homines vestimenta tollentes. Et talis nuditas
siue sit corporalis siue temporalis semper est a nobis suble-
uanda. ⁊ si possumus misericorditer cōtependa. Istud
est em̄ vnū de operibus pietatis. de quo dicit Esai. lviij.
Cum videris nudū operi eum. ⁊ carnem tuā ne despe-
ris. Ista est ergo nuditas temporalis. **C** Tertio dico. q̄
est nuditas virtualis. Et ista est q̄ homo nudat con-
scientias suā sacerdoti. p̄ parā ⁊ nudā ⁊ integrā confessio-
nem. q̄ sicut medicus non possit aliq̄d vulnus curare
nisi membruū nude tangeret ⁊ videret. Sic nec sacerdos
potest salubre remedium peccatorū dare. nisi culpā suā
velit nude ⁊ integrē reuelare. Exemplo dicit. iij. Reg. xv.

Nudiustertius.

Quia ascendit cliuam oluarum nudus pedibus incedens
 flens et plorans aperto capite. Nudus etiam inter la-
 trones potest tunc ire. Nuda puella teste phisologo so-
 lent elephantem cantando occidere et superare. Nudus
 homo solet in lectum intrare. Sic vere ille qui per mun-
 dam confessionem fit nudus. non solet infernales latro-
 nes timere. elephantem dyabolum superat. et lectum
 eterne quietis finaliter intrat. Exemplo huius adam et
 eua nudi creati fuerunt. et quod in innocentiam habuerunt
 nudi et sine vestibus permanserunt. Satum vero quan-
 do innocentiam perdididerunt. nuditatem suam preve-
 recundia tegere voluerunt. Sic proculdubio hodie illi
 qui innocenter volunt vivere debent nuditatem confes-
 sionis habere. et hoc non vererundari nec timere. Si
 pro certo illi qui innocentiam respuunt. nuditatem istam
 erubescunt et fugiunt: ipsam excusationibus et pallia-
 tionibus quantum possunt contegunt et abscondunt.
 Istis videtur dyabolus dicere illud Levit. x. Capita ves-
 tra nolite nudare etc. Non sic sed si mus nudi per inte-
 gram confessionem. ut dicamus illud Michae. j. Su-
 per hec plangam et ululabo. vadam spoliatus et nudus
 Penitens enim debet plangere interius per contritiones
 ululare exterius per lachrymationem. vadere ulterius.
 per sui ipsius mutationem: spoliari temporalibus: per
 elemosinarum largitionem. nudari criminalibus. per
 integram et nudam confessionem. Ista est igitur nudi-
 tas virtualis qua debemus nudari etc. Quarto dico
 quod est quedam nuditas criminalis. Et ista proculdubio
 potest esse duplex. scilicet una que pertinet ad iactantiam et
 detractionem. alia que pertinet ad bonorum carentiam et
 defectionem. Prima ergo mala nuditas est iactantia
 que fitum ad se vel quod ad proximum nuditas dici po-
 test. Iactantia enim denudat in homine quicquid habet
 in bono. Exemplo barbitonorum qui nudant suos pul-
 cros batinos. Et exemplo mercatorum qui nudant me-
 liores merces suas. Sic isti per iactantiam nudant et re-
 uelant omnia bona sua Treno. iij. Inebriaberis et nu-
 daberis. Et ij. Regu. vj. Quagloriosus apparuit hodie
 rex israel. nudatus coram ancillis suis: ac si nudetur vnus
 descurret. Denudat etiam iactantia quandoque quicquid
 habet de malo. quia etiam multi sunt qui in suis pro-
 prijs criminibus se iactant. similes istis pauperibus me-
 dicis. qui viliores partes sui solent nudare et hominibus
 ostendere. ideo Ezech. xvj. dicitur. Nuda eras et confu-
 sione plena. Item detractione denudat proximum. Detra-
 ctio enim semper querit nudare et revelare mala vitia
 aliorum Job. xxij. Nudos spoliasti vestibus. Et Ezech.
 xvj. dicit detractionibus. Nudabunt te vestimentis tuis
 et auferent vasa decous tui. Ista est igitur nuditas cri-
 minalis que pertinet ad iactantiam et detractionem.

Sed adhuc dico. quod est alia nuditas criminalis que
 signat virtutum carentiam. Vestes enim in scriptura si-
 gnificant virtutes. Et ideo ille spiritualiter nudus di-
 citur. qui a dyabolo virtutibus spoliatur. Et tales ho-
 die sunt multi similes quibusdam hominibus ethyo-
 pic. qui continue vadunt nudi. ita quod sicut alij vestibus
 ita isti in nuditate gloriantur. Sic vere multi in uenium-
 tur hodie in ethyopia huius mundi. qui semper volunt
 more bestiarum virtutibus se nudare. De vestibus enim
 virtutum non curant. sed de nuditate ipsorum damna-
 biliter se delectant. Talibus dicitur illud Apocalip. ij.
 Dicitis quia diues sum et nullius indigeo. cum sis miser
 et miserabilis et pauper et cecus et nudus. Tales figura-
 tur in leproso. Leuitici. xij. Qui nudum caput semper
 iudicatur habere. Et ideo bene dicit Apocal. xvj. Beatus
 quis qui custodit vestimentum suum ne nudus ambu-
 let. Ista est igitur nuditas criminalis. Sed proculdubio
 istam concomitatur nuditas eternalis: qua scilicet
 peccator nudatur bonis temporalibus et eternis. Tan-
 de anime peccatrici dicitur Apocalip. xvij. Odient for-
 nicariam. id est animam peccatricem. scilicet deus et angeli.
 desolatam eam facient et nudam. Et si vis nota quod anima
 damnata dicitur nuda. Quia

Non velas virtutibus amenis. In anima enim da-
 nata cessat virtu-
 tum aggregatio.
 Non inuas cautelam cathenis. que scilicet deberet
 Reuelatur sociorum venenis. ipas ornare et ope-
 riri ne nuda videret. vnde Ezech. xvj. Eras nuda et con-
 fusio plena. Item in ipsa cessat cautelam excusatio. Mo-
 do enim cautele excusationes multum faciunt ne homo
 hic videatur nudus. sed ibi scilicet in loco damnatorum non.
 Michae. j. Propter hoc plangam et ululabo vadam spo-
 liatus et nudus. Item ibi adest confociorum accusatio.
 scilicet demonum qui in suo male agendo fuerunt socij. et
 dei et angelorum qui suorum malorum fuerunt conscij. De-
 mones enim qui socij fuerunt animam denudant et man-
 festant. quia scilicet sicut dicitur est Job. xxij. Nudos di-
 mittunt homines vestimenta. id est excusationem tollen-
 tes. Deus vero et angeli qui sciverunt opera mala ipsius
 viderunt ipsi non permittunt celari: sed eavolunt om-
 nibus reuelari. vnde in ps. dicitur. Denudasti funda-
 mentum eius. Et Hebrico. iij. Omnia nuda et aperta
 sunt oculis eius. Et breuiter tali anime sic nudate pot-
 dominus dicere illud Iher. xij. Nudavi femora tua an-
 te faciem tuam. et apparuit ignominia tua. Unde etiam
 sibi dicit. Iher. ij. Ostendat gentibus nuditatem tuam.
 Et sic igitur patet quod est quadruplex nuditas scilicet crimi-
 nalis. Virtualis. Temporalis. et Naturalis Sufficit etc.

Nudiustertius.

Nota quod illud aduerbium
 semper signat tempus preteritum. et semper vt commu-
 niter coniungitur cum aliquo aduerbio temporis. quod
 est heri. Unde etiam nudiustertius. id est est quod ante heri.
 Igitur notemus quod est dare Unus nudiustertius quod est
 Corrigendum. Dicam igitur
 Refumendum. quod est dare vnum
 frequentandum. nudustertius quod
 Confitendum. quilibet debet cor-
 Attendendum. rigere. Et istud p-
 Actuendum. vel certo signat ma-
 Cognoscendum. last improbas co-
 ditiones et inclinationes. quas a tpe retroacto in nobis
 abundare sentimus. quia scilicet istas tenemur refrenare. et
 restringere. et non ad libitum permittere diuagari. figura
 Ero. xxj. vbi dicit. Quod si quis sciebat se habere bouem
 comuptam ab heri et nudiustertius. debebat euz reclu-
 dere ne lederet seu percuteret conuicinos. quod si non fa-
 ceret lapidibus obmeretur. et homo etiam occidi pro-
 pter hec videbatur. Quia reuera si boues nostras. id est
 corpus sentimus esse comuptam. et quod ad occidendum
 animam per temptationes et desideria satis optum ipse
 debemus per penitentiam coercere. et ne ledat include-
 re vel tenere. Quod si non fecerimus sciamus nobis eter-
 nedamnationis supplicij imminere. Item est vnus
 nudiustertius quod quilibet debet resumere. Et istud cer-
 te signat bona que nudiustertius id est heri et ante heri.
 id est tempore retroacto cognoscimus nos fecisse: quia.
 scilicet illa resumere: et ita sicut solebant fieri replicare. vsq-
 ij. Reg. ij. Taz heri quod nudiustertius querebatis dauid
 vt regnaret super vos: nunc ergo facite. etc. Item est vnus
 nudiustertius quod quilibet debet repetere. quia scilicet si nudiustertius bona
 fecimus: ipsa modo plus repetere debemus. sicut scilicet
 dauid de se et socijs suis dicebat. j. Reg. xxj. Si autem de
 mulieribus agit peruenimus nos ab heri et nudiustertius
 Item est vnus nudiustertius. quod quilibet debet dimitte-
 re. Et hoc certe est precedens peccatum. quod si nos heri et
 ante heri peccauisse sentimus. resistere et abstinere debe-
 mus. sicut. s. leg. j. Reg. iij. De hebreis qui fuerant euz
 phariseis. et nudiustertius reuersi sunt vt essent cum isra-
 el. Item est vnus nudiustertius quod quilibet debet attendere
 et istud certe signat imperfectiones et insufficiencies: quas
 an heri etiam adhuc nos habere sentimus quod si ipas debemus
 in mente habere et recognoscere: vt sic inde possimus
 humilitate

humilitatem concipere & tenere. sicut scilicet moyses de seipso dicebat Ero. iij. Ad sum inqt eloques ab heri & nudius tertius. ¶ Tre est vnu nudius tertius qd qlibet dz meruere. qd de deo si ipm in p'senti nobis no esse paratum sicut nudius tertius fuerat viderim dz esse: qz. f. ipm formidaret meruere dzbem. Exemplo. f. Jacob q dicebat vronibz suis. Gen. xxxij. Video inqt facie pris vestri q no sit erga me sicut heri & nudius tertius. ¶ De heri no in qtu signat imediate pteritu pt notari q est scilicet Anu heri

B

Breuiter transiens.

Iniqua faciens.

Iuuamen pariens.

Torpens & dormiens.

Mudo subueniens.

¶ Heri breuiter transiens signat nudu p'speritate seu etia vite nostre labilitates et fugacitate. Ita em quodammodo magis vident esse besterna q hodie. qz. f. magis vident recedere q manere. sicut de vita nostra dicit in ps. Qd multi anni respectu eternitatis sunt sicut dies besterna que preterijt. Ut sic cuiuslibet possit dici illud. ij. Regu. xv. Heri venisti et hodie compelleris egire. Item est vnu heri iniqua faciens. quia scilicet multi qui heri idest in tempore retroacto multa graua commiserunt. de quibus hodie puniri et argui meruerunt. Exodi. ij. Nunquid occidere me vis sicut occidisti heri egyptiu. Item est vnum heri iuuamen pariens. et istud est dies veneris sancta. que scilicet paschevigilie est besterna. ita q in vigilia pasche de humano genere possit dici illud Jobannis iij. Heri hora sexta reliquit cu febris. quia scilicet christus qui a febre peccati humanu genus sanauit. hora sexta mortuus fuit. Item est vnus heri torpens et dormiens. Et istud est quo impij nec heri nec hodie bonu faciunt. sed continue in vitijs pinguescere volunt. quibus potest dici illud Exodi. v. Quare non impletis mensuram laterum nec hodie nec heri. Item est vnum heri mundo subueniens. Et istud est dies natiuitatis domini. que respectu sequentis diei beati stephani potuit dici heri. Ita q christus prothomarty suoloquens potest dicere illud Eccli. xxxvij. Mibi heri & tibi hodie. Et potest esse thema in die beati stephani factis pulchru. Sicut illud Heri venisti et hodie compelleris egire potest esse thema in die veneris sancta in casu vbi annuatiatio diuina fuisse in die Jouis sancta. qd ali quotiens inuenit. Et illud etia pdictu heri hora sexta reliquit cu febris. potest esse thema pvigilia pasche. sufficit Vide. s. de hodie.

A

Nullus omninentitate potest in bono et in malo significare fm q entitas qua priuat bona fuerit siue mala. Sic igit nota q in scriptura reperit Nullitas Perfectoꝝ. Et primo dico q viri pfecti habet sua nullitate. Et hec pfecto est illa que negat i eis & tollit ab eis qe malu. Isti em carent Superbie turgido tumore. Luxurie fetido liuore. Scientie auido furore. Auaricie cupido feruore. Negligentie tepido liuore.

¶ Igit dicat q viri pfecti nulla tument vana superbia. Deut. xvij. Nullus deinceps intumescat supbia. Item nulla fetent vili luxuria. vnde Leuit. xvij. Uxorem fratris sui nullus accipiat figurati in vacca ruffa que in molabaf pro aqua expiationis facienda. de qua dicit Num. xij. q nulla macula debebat esse in ipsa. Iti isti nulla abundant vana scientia: qz. f. isti non plus sapiunt q oportet sapere sed sapiunt ad sobrietate. vnde de talibus dicit Num. iij. q nulla curiositate videat que in sanctuario sunt. vnde etia Ero. xxxij. p'cipit moysi q nullus ascendat lectu in monte. Adont dico sacre scripture. ad secreta diuina inuestiganda nullus alius dz ad hec inquirenda presumit vel accedere. Leuit. xvij. Nullus sit in tabernaculo: vics du sanguis spargit in sanctuario. sed et sacrdos ingrediat solus in sancta etc.

Item isti nulla feruent rerum angustia. hoc est dictu cupiditate vel auaricia. vnde apostolus Act. xij. Uesit nullius concupiui. Item isti nulla torpent mentis p'gricia. Exemplo apostoli. qui scilicet dicit. ij. Cor. xj. Ma cu egerem nulli onerosus fui. sed sicut ait manus sue laborando victualia ministrauerunt. Patet igit quomodo est quedam nullitas hominu p'fectoꝝ. ¶ Secundo vero dico q est quedam nullitas hominu p'fectoꝝ idest beatoꝝ. Isti em nulla habent pene molestia nullam timent mortis angustiam. et nullam vident famem miseriam. nullam boient rerum penuria. nullam stupent hostis malitiam. q isti carcant pena vel labore. patet Judicum. xvij. vbi ipsi dicunt. Nullus erit labor in intrabimus ad securos. Item q isti carcant morte vel dolore. patet Johan. xij. vbi de quolibet beato potest dominus dicere. Ego nullam causam mortis inuenio in eo. Iti q isti carcant fame vel languore. patz. ij. Regu. xj. vbi dicitur. Quia enim re apud me indiges. respondit nulla. Item q isti carcant fortune furore scilicet paupertate. Patet Deut. xv. vbi dicitur. f. generabris nationibus pluribus: et ipe a nullo accipies mutuu. Iti q isti carcant hostis furore. patet Ero. xxxij. vbi dicitur. Nullus insidiabitur terre tue. Et sic patet q inuenitur nullitas electoꝝ. ¶ Tertio dico q inuenitur nullitas miseroꝝ. Miseri em nullu

B

B

Habent longe vite tractu. Hoscunt scientie pactum Sentit clementie tactu. Inueniunt amicicie factu. Miseri em dicunt: qz nulla est eis vite logitudo An isti dicu illud. j. Paral. xxxij. Dies nri q si vmbra et nulla est mora. Iti q nulla est eis veri certitudo: p' Eccl. viij. Inueni. q nullam possit huiusmodi rationem operu domini. Et Thiere. xij. Nullus est qui recogitet corde. Item quia nulla est apud eos clementie plenitudo seu mititudo: quia scilicet pauci volu eis benefacere. Unde Judic. xij. Nullus nos sub tectum suu vult recipere. Item quia nulla est ad ipos vere reputationis & amicitie recitudo. Nullus em reputat aut amat eos quatus valent. vnde Eccl. ix. de paupere qui liberauit sua prudentia ciuitatem dicitur. Qd nullus deinceps recordatus est nominis illius pauperis. Et sic patet q inuenitur nullitas hominu miseroꝝ. ¶ Quarto dico q inuenitur nullitas hominu iniquoꝝ. Isti em nullu dicuntur. quia Nullam. Intelligunt veritatem. Diligunt bonitatem. Concipiunt firmitatem. Percipiunt sanitatem. Veritate dico nulla intelligunt Job. iij. Quia nullus intelligit. in eternu peribunt. Bonitatem etia nullam diligunt. Unde de illo pessimo antiocho dicit. ij. Mada chab. ix. q nullo modo a malicia sua cessauit. firmitatem insuper nullam concipiunt. Quia sicut dicitur Job sue. xij. Nullus vobis resistere poterit. Et ideo finaliter sanitatem nulla percipiunt. ij. Mada chab. xij. Considerans nullo modo sibi esse salutem. sufficit de null. s. v. de. s. vbi Mada chab.

B

Numerus. Numerare Nota q numerus significare pot in bono & in malo. In bono em p numeru intelligit certitudo coitatis bonop. Ma sicut videmus q illa q numerant in quadam certitudine p'stituunt. & ab alijs non numeratis distinguunt. & p numeru a g'iali cofusione ad quadam certitudinem reducunt. Sic boni numeri dicunt. qz. f. isti in estimatioc diuina in sua occulta p'destinatione sub quadam sunt certitudine p'stituti. & io apud deu ipsi sunt a p'ctoꝝ distincti. & sic res q diligit numerat. qd bn figuratu est Ma. j. vbi p'cipit d'ns q filij isrl numerent. vt. f. sciret quot & quanti crant q ad bel la pgrederent. Breuiter ergo dicam q numerus i bono signat limites regularis discipline. Nullu enim est creatum quin consistat in aliquo certo numero. Et sic

B

Numerus.

numerus est illud quod includit & continet omnia que creantur. Et sic potest significare clausuram & continentiam dei mandatorum: virtutum & consiliorum. Infra quorum numeros debemus contineri: & infra quorum limites debent actus & opera nostra numerari: sicut dicit Sap. xj. Deus fecit omnia in numero pondere et mensura. Et sic numerare id est quod discernere: dividere: distinguere & probare. Floremus ergo tam in bono quam in malo quod in scriptura multiplex numerus reperitur: Numerus Perfectorum.

Beatorum.
Damnatorum.
Terrenorum.

Primus est & tuosus.
Secundus vitiosus.
Tertius gloriosus
Quartus dolorosus
Quintus periculosus

B Dicamus ergo primo quod est quidam numerus perfectorum. Isti enim a deo numerantur sicut pauperes ad comitium inmittendi: & sicut milites ad exercitum destinandi. Quia scilicet deus iam ordinavit & numeravit viros sanctorum. ut primo in mundo debeant per bona opera militare. deinde ad celeste comitium transire. j. Paralip. xxi. Numerate israel a bethabee usque dan. Ista autem numeratio nihil aliud est quam bonorum a malis distinctio. Sicut enim homo rem quam diligit numerat: sic deus illos quos diligit sub numero sue congregationis reponit. Act. vi. Multiplicabat numerus discipulorum. Et sicut natura numeri est quod modico potest crescere in infinitum: sicut patet de unitate que est minimum numerorum: que crescit ad quantum volueris quantitatem. Sic vere iste numerus bonorum quibus fit valde modicus in presenti. Juxta illud Deut. xxxij. Quis rubrum & non moxiat: & sit parvus in numero. Xrit tamen maximus in futuro quam de angelis et hominibus fiet unum ovile et unus pastor. Et ideo dicit de bonis illud ps. Cum essent numero brevis: paucissimi & incolae eius transferunt de gente in gentem: & de regno ad populum alterum. Iste ergo est numerus perfectorum. Unde de numero & de predestinatione bonorum dicitur Sap. xv. ca. Scimus quoniam apud te sumus computati. **C** Secundo dico quod est numerus peccatorum. Et iste peccatorum est numerus sine numero. Quia scilicet tantus est hodie numerus & congregatio talium quod ipsi sine numero possunt dici: quia sicut dicitur Eccl. j. Stultorum infinitus est numerus etc. Johannes enim Apocalip. ix. Voluit numerare numerum locustarum que ascenderant de puteo abyssi dicens. Numerus equestris exercitus virgines milites dena milia. Et tamen iste numerus hodie non sufficeret ad numerandum malos. Unde de malis dicit in persona christi in psal. Multiplicati sunt super numerum qui oderunt me gratis. De tali etiam numero dicitur Sap. iij. Si nati fuerint in nihilum computabuntur. **C** Tertio dico quod est numerus beatorum. Beati enim in certo numero a deo sunt constituti. Quod secundum Grego. Certus est numerus salvandorum. Unde in psal. dicitur. Constituit terminos populorum iuxta numerum filiorum israel. Super quod dicit Grego. Illa inquit superna ciuitas ex angelis et hominibus constat: ad quam tanti ascendunt hominum: quantum tibi boni angeli remanserunt. Iste autem numerus nondum est completus: sed per aggregationem quotidie perficitur et completur. Ideo dictum fuit Apoc. vij. animabus interfectorum. Expectate modicum donec impleatur numerus fratrum vestrorum. De isto etiam numero dicitur Sapient. v. Ecce quomodo computati sunt inter filios dei et inter sanctos fors illorum est. **C** Quarto dico quod est numerus damnatorum. Quod sicut falsa moneta numeratur in fornace iterum refundatur. Sic deus in sua presentia damnatos appendet et numerat. ut eos in fornace inferni fundat finali

ter et confundat. Unde Dani. v. Numeravit deus regnum tuum. appensus es in statera et inuentus es minus habes. Ita quod quilibet qui taliter erit numeratus iudicatus et damnatus potest dicere illud ps. Circumdederunt me mala quorum non est numerus. comprehenderunt me iniquitates mee. et non potui videre.

C Quinto vero dico quod est numerus terrenorum. Et iste numerus signat pecuniam que in numero consistit. Juxta illud Eccl. xlij. Omne quod tradis numera et appende. Iste etiam est numerus confidentes in prelio. contra beniamin coherunt. Quia illi qui in numero pecuniarum confidunt. ad infernum cadunt finaliter et descendunt. Quod figuratur in numero bestie sine qua nullus poterat vendere vel emere sicut dicitur Apocalip. xij. Et tamen illi qui numerum bestie habuerunt. in stagnum ignis et sulphuris missi fuerunt. sicut dicitur Apocalip. xix. Quia vere ad literam sine pecunia numerata nihil acquiritur vel habetur. quod etiam quandoque ad ecclesiastica beneficia se extendit. Veruntamen istud est verum quod illi qui habent numerum bestie. id est illi qui in numerando et habendo pecuniam (que proprie dicitur numerus bestie. quia ad homines insecutos et bestiales pertinet tales numeros habere) plus debito delectantur. in igne infernali finaliter cremabuntur. Et tunc non valebit eis iste numerus. Quia sicut dicitur Eccl. xij. Divites erunt molentes in minuto numero. Molentes enim sunt usurarii. qui per vias pauperes conterunt atque molunt qui tamen quantum ad numerationem pecunie erunt tunc temporis ociosi: quia scilicet talis erit numerus imminutus. Patet ergo quod est numerus multiplex in scriptura. **C** Sed de numero perfectorum & beatorum possimus adhuc aliquid notare. Dicamus igitur quod ad tales numeros recipiuntur in multa genera personarum: quod scilicet de isto numero sunt vel erunt illi qui habent

Uinosam simplicitatem.
Gratosam pulchritudinem.

Pudrosam sanctitatem.

Sunt dico de isto numero illi qui virtuosa fortitudine

roborentur. j. Paralip. xj. Iste est numerus robustorum dauid. Et isti sunt illi qui sunt fortes contra tentationes & tribulationes qui. continentur militant contra vitia & peccata. Job. xxx. Nunquid est numerus militum eius. Ite illi qui splendens simplicitate illustrant. s. viri prelati. Numerus. xxi. Numerate omnem summam filiorum israel. Israel enim interpretatur videns deum & signat prelatos. Ite illi qui honestatis pulchritudine decorant vix honesti & famosi. qui in conversatione sunt lucidi atque clari. De quo in ps. dicitur quod deus numerat multitudinem stellarum. & omnibus eis nota vocat. Stelle enim significant viros honestos. lucidos atque claros. Ite illi qui castitatis sanctitudine depurant. Et de hoc dicitur Eccl. xix. Qui se ligat fornicariis. tollet de numero anime eius. ergo qui a fornicariis abstinuit. anima eius in isto numero permanebit. **C** Si autem alio modo distinguere dicatur in scriptura & apud deum reperitur Numerus

Mensuram determinatorum.

Fortium predestinatorum.

Sortium rerum et factorum.

Mercium virtutum et donorum.

Peccatum culpam et malorum.

Est dico numerus mensuram. Et iste est numerus mensuram humane vite apud deum determinatus et certus. De quo Job. xij. Breves dies hominis sunt. numerus mensuram apud te est constitutus terminos eius qui preteriri non poterunt. Ite est apud ipsum numerus fortium. id est numerus sanctorum & predestinatorum. quod apud deum certus et numeratus est & et quoti sunt beatorum numero sociandi. De quo illud j. Esdre. ij. Numerus virorum populi israel. Et Apoc. vij. Audivi numerum signatorum. Ite est apud deum numerus fortium. hoc est dictum numerum factorum & bonorum seu malorum fortune qui sunt apud deum in certo numero sive bonis sive

obtemporatio. Ad david inq̄t. qui. s. fuit misericors & benignus. Juxta illud. Nuncians david fidei. Dico igitur quod in omni legatione debet esse discretio deliberativa. s. a parte illius quo nuncij mittunt. Deceuerunt inq̄t. Papa & cardinales vel rex & psilium suum. Nota quod romani nunquam mittebant legatos nisi primo per senatum esset decretum. Et nota quod ad papam pertinet discernere & decernere super omnibus publicis negociis. Istud est decretum vigilium. De quo Daniel. Vigiles enim sunt illi qui vigiliant super negociis utilitatis & pacis. sicut sunt papa & cardinales &c. Concordia. Igitur dico quod in legatione debet esse discretio deliberativa. Deinde dico quod ibi debet esse discretio accelerativa. quod ostendit cum dicitur Nuncios. Homo enim nuncij est quod debeat esse discurrens & diligens. sicut de illo qui apparuit solus & currens dicitur. i. Reg. xvij. quod iste bonus erat nuncius. Solus enim debet esse secretus de commissis cogitando. Currens celeriter mandata commissa exequendo. Bonis fideliter & utiliter viam faciendo. ut de tali solo nuncio dicatur illud Job. i. Quasi ego solus vult nunciare tibi. Sit igitur in tali nuncio discretio accelerativa. Denique dico quod in tali nuncio debet esse auditio obtemporativa. s. a parte illorum ad quos mittuntur. quod isti debent esse david. Qui s. interpret manu fortis erat tamen obedientis mansuetus & mitis pater. Memento domine david & omnia mansuetudinis eius. Ad innuendum quod isti ad quos mittuntur nuncij debent esse ita potentes quod obediendo & respondendo debeant esse mitis. ut sic de quolibet tali nuncio possit dici illud i. Reg. xx. Venit igitur nuncius ad david. Et tamen non verificet illud quod scribitur. i. Reg. xix. ubi dicitur. Quod nuncij venientes in lecto David non inveniunt ipsum david. sed vultu simulachrum. Quod p̄certo si nuncij pape loco david in veniant modo simulachrum. id est loco obedientis & pacifici viri possit fieri atque durum. qui. s. audire & intelligere non velit. male erit. Sit igitur quilibet talis; david ut sic ille qui ad eum mittitur. ad david & non ad saul. gaudeat se misisse. Juxta illud. i. Regum. iij. Misit ergo abner nuncios ad david. Et reuera nuncij tales mittuntur triplici causa. scilicet ad visitandum ad mitigandum. ad consolandum. Visitando dico per dulcem amorem. sicut. i. Regum. xix. dicitur. Misit rex nuncios ut videret david. Ad mitigandum etiam litium horrorem. scilicet ad componendum pacem super protrusis litium & guerrarum. i. Regum. ij. Venit nuncius ad salomonem. qui. s. interpretatur pacificus. Ad consolandum in super merentium terrores. Sicut de david legitur. i. Paral. xix. quod david misit nuncios ad consolandum reges alon super morte. s. patris sui. Et sic certe tales nuncij amicorum visitationi. inimicorum concordationi & infirmorum tristitia consolationi possunt dicere illud. i. Regum. xvij. Bonum apporto nuncium dicitur mihi rex. Ut etiam de quolibet tali possit dici illud ibidem. Vir bonus est & nuncium portans bonum. Ubi nuncius describitur ut animi viribus preditus: quod vir. Ut virtutibus moribus inclutus: quia scilicet bonus. Ut vultu opere deditus: quod nuncium portans bonum. Et hec de nunciis sufficiant &c.

Nunc. Nota quod istud adverbium temporis nunc significat tantam & indivisibilem portionem. Istud enim non respicit preteritum aut futurum. sed solum illud quod est presens momentaneum atque certum. Alie enim partes temporis sunt incerte scilicet preteritum quod iam transit & futurum etiam quod nondum est. Nunc autem quod est presens solummodo potest dici certum. Igitur notare possumus quod nunc diversimode sumitur in scriptura. Invenitur enim. s. Unum nunc ingentis divinitatis. Habentis mortalitatis. Urentis moralitatis. Presentis prosperitatis. Et sic p̄certo dico quod deus habet suum nunc quod mensurat eius essentiam. Homo habet suum nunc quod mensurat vite presentiam. Iustus habet suum nunc quod mensurat morum iustitiam. Peccator autem habet suum nunc quod mensurat eius iniquitiam. Primo

igitur dicam quod in scriptura reperitur unum nunc quod pertinet ad summam divinitatem. Et sic dico quod deus habet nunc eternitatis. Apud deum enim totum est nunc: nihil enim ibi est nisi presens. Infra ambitum enim sue infinitatis & eternitatis continetur & comprehenditur in isto nunc et in isto presenti omne quod est temporale. & quicquid successive duravit a mundi principio & ab evo. Nulle enim anni ante oculos eius tanquam dies hesterni quod preterit. Unde de tali nunc dicitur Esa. xliij. Et nunc hec dicit dominus creans celos. Et sicut nota quod deus habet unum nunc magnitudinis que non minoratur. Longitudinis que non terminatur. fortitudinis que non superatur. Adversitatis que non irritatur. Celsitudinis que non inclinatur. Amplitudinis que non coartatur. Rectitudinis que non refrenatur. Igitur dico quod deus habet in isto nunc eternitatis immensam magnitudinem. Exod. xvij. Nunc cognovimus quod magnus dominus &c. Ite habet interminabilem longitudinem: quod. s. iste vivit & durat in eternum. i. Reg. xxv. Nunc ergo dicit dominus nunc exaltabo. nunc sublimabor. Quod bene recognoscunt beati dicentes in ps. Sit nomen domini benedictum ex hoc nunc usque in seculum. A solis ortu usque ad occasum &c. Ite habet irrestringibilem amplitudinem: quia. s. iste est super omnia liberalis & amplus dicens. i. Job. xvij. Nunc cognoverunt quia omnia que dedisti mihi dedi tuis. Ite habet irrefragabilem rectitudinem. hoc est dictum iustitiam infinitam ad puniendum malos dicens Michae. v. anime peccatrici. Nunquid vastaberis sicut latronis &c. Unde dominus dixit pharaoni Exod. ix. Nunc enim extendens manum percutiam te. Et ibidem Deceimus etiam nunc dominus iustus. & Thob. iij. Nunc dicit magna iudicia tua. Et Dicitur. viij. Nunc recordabit dominus iniquitatem illorum. Sic ergo patet quod est unum nunc quod pertinet ad summam divinitatem. Secundo dico quod est unum nunc quod pertinet ad naturam humanitatem seu mortalitatem. Et istud p̄certo nihil aliud est quam vita presens de qua non habemus nisi nunc. Et p̄certo ista est unum nunc. Quod cito labitur dum parum manemus. Abne tegitur. dum paucaviderimus. Morte frangitur qua cito cademus. Penus angitur dum pace caremus. Dicitur igitur quod humana vita est unum nunc quod cito labitur. Nunc enim vite presens valde modicum perseverat Job. xij. Nunc princeps huius mundi cunctis fortis. Ite est unum nunc quod nunc tegitur. Abne dico ignorantie. i. Cor. xij. Nunc cognosco ex parte. Et ibidem. Videmus nunc in enigmate. tunc autem facie ad faciem. Ite est unum nunc quod morte clauditur seu frangitur. Job. viij. Ecce nunc in pulvere dormio. Item est unum nunc quod penus angitur seu subicit. Constat enim quod nunc vite presens est plenum miseris atque penus. vñ Job v. Nunc venistis & modo videtes plagam meam timetis. Et sic patet quod est unum nunc quod pertinet ad nostram humanitatem. Tertio dico quod est unum nunc quod pertinet ad mortuam sinceritatem. Boni enim & iusti habent suum nunc. vñ tempus & statum perfectionis & virtutis quod peragunt in presenti. & in quo deo nunc. i. p̄mpt & principaliter obediunt sine mora. vñ de tali nunc. i. de statu perfectionis & virtutis & gratie potest dici illud. i. Reg. xv. Nunc ergo inveniat pueri tui gratiam in conspectu tuo. Notabo ergo quod in tali nunc magna

Magnavidet clara discretio.
Deum laudat sana locutio.
Sursum clamat frequens oratio.
Cito paret velox auditio.
Cibus parcat arta comestio.
Meta fugit tristis editio.
Sanctos iuvat dei provisio.
Deum timet sancta subiectio.
Deum colit sacra religio.
Deum sperat vera deuotio.
Coheredes facit patris adoptio.
Deum gustat beata fruitio.
Deum cernit certa cognitio.

Igitur dico q̄ in isto nunc sc̄s in statu gratie perfectio nis virtutis magnavidet clara discretio Job. ix. Hic est filius noster qui cecus natus est. quō autē nunc videt nos nescimus. Et ibidem. Quomodo ergo nunc videt. qui respondit. Cū cecus essem modovideo. ¶ Itē in isto nūc deū laudat sana locutio. Job. x. Ecce nunc palā loqueris et puerbū nullū dicis. ps. Nos q̄ vivim⁹ h̄dicimus dño ex hoc nūc et vsq̄ i seculū. ¶ Itē in isto nūc clamat feruēs oratio. j. Mach. iij. Et nūc clamamus in celū et miserebit̄ nostri de⁹ noster. Et. ij. Mach. j. Et nūc hic sum⁹ orātes p̄ vobis. ¶ Itē in isto nūc cito paret velox auditio. i. obedientie s̄tus. Uñ Tob. xij. Nūc ergo filij audite me. Et Job. v. Venit hora et nūc est q̄ mortui audiēt vocē filij dei. et q̄ audierint vivent. ¶ Itē in isto nūc cibus parcat arta comestio. i. abstinentia. Joel. ij. Nūc ergo dicit dñs: p̄vertimini ad me in toto corde vestro. i. ieiunio et fletu: et plāctu etc. Et Luc. vi. Beati qui nūc esuritis: q̄ saturabimini. ¶ Itē in isto nūc leta fugit tristis deieccio. i. lamētabilis meditatio. Uñ Mat. v. Beati q̄ nūc fletis: q̄ ridebitis. ¶ Itē in isto nūc sanctos iuvat dei provisio. Uñ Act. xij. Nūc scio x̄e q̄ misit dñs angelū suū et eripuit me de manu herodis etc. ¶ Itē in isto nūc deū timet sc̄a subiectio. Gen. xxij. Nūc cognoui q̄ timeas dñm. dixit angelus abrae ¶ Itē in isto nunc deū colit sacra religio. Josue. xxij. Nūc ergo ait auferte deos alienos de medio vestri. Et Judith. xj. Ego em̄ ancilla tua deū colo et nūc apud te ¶ Itē in isto nunc deū sperat vera deuotio. j. Coz. xij. Nūc autē manet fides: spes: caritas. hec tria. maior autē: horū est caritas. ¶ Itē in isto sanctos vocat p̄ris adoptio. j. Joh. ij. Charissimi nūc filij dei sum⁹. ¶ Itē in isto nūc deū gustat beata fruitio. Uñ de quolibz beatis dicitur dñs dānato illud Luc. xvj. filij recordare q̄ receperit bona in vita tua. Lazar⁹ autē filij mala: nūc autē hic solat̄ tu⁹ cruciariis. Uñ Mar. x. dicit. Quō boni recipiūt nūc in hoc rpe domos et tpalia bona. et in futuro seculovitā eternā. ¶ Itē in isto nūc deū cernit certa cognitio. Luc. j. Nūc dimittis seruū tuū dñc s̄m s̄bus tu: in pa. Quiderūt oculi mei salu. tu. Et breuiter istud est nūc diuine acceptiois. Quō ecce nūc tps acceptabile. ecce nūc dies salutis. ij. Coz. vi. Presentis turbatiois nūc si opz p̄stitari in varijs tētationib⁹. Et eterne cōsolationis: q̄ ecce nūc dies salutis. Et sic p̄z q̄ est vnū nūc q̄ p̄tinet ad morū sanctitatē. ¶ Quarto q̄ dico q̄ est vnū nūc: q̄ p̄tinet ad mētis iniquitatē: hoc q̄ dictu ad statū et p̄ditionē maloz. Ad aliē em̄ nō respiciūt nisi nūc. i. vi. ā. i. p̄ peritatē p̄sentē. Nūc q̄ respiciūt tps p̄teritū q̄ p̄diderūt. bona opa q̄ amiserūt. magna scelera q̄ cōmiserūt. Itē nūc respiciūt tps futurū ad q̄ venerunt: bonū perēne q̄ amiserūt. penā eternā quā meruerūt. Sed q̄ respiciūt? Certe illud nūc. hoc est dictu. p̄sens gaudiū q̄ receperūt mūdi gloriā quā cōceperunt bona terrena q̄ possederūt. Et breuiter istudē tur filis linea q̄ nihil videt nisi p̄sens: q̄. s. statim oblitiscit quicquid videt ante vel retro. Itē de leone legitur q̄ collū bz inflexibile. ita q̄ solus ante se potest respicere. nisi forte vertatur totū corpus. Sic vere multi sunt qui non considerant de tēpore nisi nunc. et de mundi negotijs nisi p̄sens. Quia sc̄s nūc p̄vertunt animū suū ad p̄terita vel futura. immo obliuioni penitus solent

dare quicquid ante se fuit: aut post erit. Et tamen. isti deberent aduertere q̄ sancta animalia oculos habebant ante et retro sicut dicitur Apocal. iij. Et Ezechie. j. De isto ergo nunc. i. de p̄senti statu: gloria et p̄speritate p̄dici illud Luce. vj. De vobis qui nunc ridetis: q̄ plorabit̄ et flebit̄ vos. Uñ nota q̄ istud est Uñ nūc ignorantie et obliuionis. Resistentie et rebellionis. Violentie et inuasionis. Fraudulentie et deceptionis. Inconstantie et deiectionis.

Dico ergo q̄ istud est vnū nunc obliuionis et ignorantie: q̄. s. mali nunc videntur esse ceci inquantū. s. nunc non videntur pendere mala que imminent ipsis. Luce. xij. Nunc autem abscondita sunt hec ab oculis tuis. ¶ Itē istud est vnū nunc rebellionis et resistentie: j. Johan. ij. Nunc antichristi facti sunt multi. ¶ Itē istud est vnū nunc inuasionis et violentie: quia s̄ alter rapit ab alio si sit potens. j. Regz. ij. Nūc dabis mihi alioquin tollami. ¶ Itē istud est vnū nunc deceptionis et fraudulentie. Unde de balila legitur deceptorie dixisse Samoni. Judic. xvj. Nunc indica mihi bi quo ligari debeas. ¶ Itē istud est vnū nunc deiectionis et inconstantie: quia. s. gloria maloz non p̄fuerat. Unde de adā peccante dicitur Gen. ij. Nunc ergo ne forte sumat de lignovite et vivat in eternū eijcite eus de paradiso. Et Job. xij. Nunc princeps huius mundi eijcietur foras. scilicet per mortē et damnationem eternam. Et sic ergo patet quomodo istud aduerbiū nunc diuersimode sumitur in scriptura scilicet quantū spectat ad maloz iniquitatē. Ad iustoz seu ad virtutū sinceritatē. Ad hoīm mortalitatē. Ad eternā diuinitatē. Sufficit. ¶ Sed si de isto nuncis amplius dilatare. Nota q̄ istud aduerbiū nunc q̄ est breuissima pars temporis signat breuissimā vitā nostrā. que de tempore non habet nisi nunc. s. illud instans quo p̄sentialiter viuimus s̄m Senecam em̄. Quicquid de tempore transiit mors iā tenet. quod autem futurū est vitam nondum habet. Quia nihil breuitus nihil incertū. nihil indurabilis vita nostra. Unde dicit idē Seneca. Imovite cōmendatus est non datus. et bene dicit accommodatus: quia non manet apud cōmodatariū nisi quādiu placuerit commodanti. Res autem data perpetuo potest commodatario remanere. Sic vere homovite dicitur accommodatus et non datus. quia ad voluntatem cōmodantis. scilicet dei non ad suam apud vitā cōmoratur. et ideo ad dei beneplacitū reuocatur. Ideo bene dicitur Jaco. ij. Que autem est vita nostra vapor ad modicum parens: Quod pulcherrime transiens beatus Augu. dicit sic. Vita inquit hec vita dubia. vita ceca. vita erummosa. Hanc enim humores fedant. dolores exterminat. ardores desiccant. aera morbidant. esse inflant: ieiunia macerant: uoci soluunt: tristite consumunt. sollicitudo coartat. securitas hebetat. diuitie inflant. paupertas deijcit. iuuentus extollit senectus incuruat. infirmitas frangit. meror deprimat. et post hec oia mors interimis que vniuersa gaudijs finem imponit. ita ut cū esse desierint. nec fuisse putentur. Ista est ergo vita nostra que p̄prie dicitur nūc quāvalde transitoria seu breuis. Ideo de ista breuitate dicitur. j. Pet. j. Ad hodiē nunc si oportet cōstrari. Ad quod facit verbū beati Augu in quodā sermone. Certe inquit huius prolixitas. breuitas potest dici. Si enim adā adhuc viueret. et hodie moreretur. quid eidem p̄ficeret p̄terita longitudo. Est em̄ de vita nostra sicut de p̄stellationibus. que s̄m mathematicos non durat in eadē dispositione nisi p̄ vnū momentū sed per vnū instans. Ratio est euidens intuenti. Nā constellationes considerantur ex motu. situ et aspectu stellarū erraticarū seu planetarum ad stellas fixas. quozum scilicet motus sunt diuisi et varij. et quandoqz contrarij ita q̄ in eadē dispositione nō manent nisi p̄ instās. Ideo cū continue moueant. necessario p̄cludit q̄ earū instā:

na pprietas et ostentatio in instati trāseat et mutat. Sic vere charissimivita humana ex cōtrarijs motib⁹ plasnetarū. i. ex p̄trarijs pprietatibus elementoz cōponit. Et ideo p̄ vnū nūc et p̄ vnū p̄sens modicū durat. Semper em̄ currit et labit. et tā in mortalibus q̄ in naturalibus p̄driōnibus cōinuerterit et mutat. Ut de tali nūc dicat illud Job. xij. Cunctis diebus quibus nūc milito ex peccō donec veniat imutatio mea. Et ideo sic cū videmus q̄ nauta habēs ventū p̄sperū q̄tocius pōt p̄perat ad portū. sciens q̄ ventus mirabilis est res dubia et incerta eo q̄ facillime potest mutari. Sic vere charissimi q̄ scim⁹ ventū labilis vite nostre valde mutabilē et incertū q̄q̄ facillime mutat de sanitate in infirmitatē. de diuitijs ad paupertatē. de iuuetute ad senectutē. de p̄speritate ad aduersitatē. et q̄ veterus est verita ad mortē debemus q̄ diu durat istud nūc idest q̄ diu durat status merēdi p̄ mare. penitentiē p̄perare et iter virtutū p̄tinuare vt ad portū salutis p̄ penitentiā valcamus applicāre. Ideo p̄iulit dñs p̄ p̄phetā Joēl. ij. Nūc p̄uertimini ad mē in toto corde vestro. in ieiunio et fletu. et planctu. et scindite corda vestra et non vestimenta vestra. In quibus verbis aduertendū est q̄ breuitas huius vite dñs nos inducēt. Ad penitentiā faciendā celeriter festinādo. Nunc inq̄t. Sagaciter ordinādo. Cōuertimini ad me. Ad uentiliter cogitando vel cōuertendo. In to. cor. ve. Carnaliter affectādo in ieiunio. Vocaliter lamentando. et fletu et planctu. ¶ Dico ergo q̄ breuitas huius vite dñs nos inducere ad penitentiā faciendā celeriter cū festinatione. q̄ ostendit cū dicitur Nunc. Res em̄ dicit fieri cito cuius dilatio est periculosa. Unde homo in toricatus statim dñs p̄ triacā remediū adhibere. priusq̄ per venenā maliciā perimat. Homo etiā condēnatus statim dñs appellare. ihe sententia in rem iudicatā trāseat. et nō sit locus amplius appellandi. Sic vere homo in toricatus p̄ peccatū mortale. et p̄sequens ad penā condēnatus eternā. statim et sine dilatione debet remediū apponere et adhibere triacā contritionis. et emittere appellatiōē p̄fessionis. Et sic poterit dei sententiā reuocare. et mortē eternā vitare. Nunc ergo. Ideo docet scriptura Thob. xij. Nunc ergo filij audite me. Istud tñ est contra multos qui sunt valde tardi ad penitentiā. semp̄ em̄ p̄crastinant penitere si les cornici. que semper dicit Cras. Cras. sperantes diuivire. et in fine vitā suā emēdare. Et tñ istis accidit sicut gipso seu plastro. q̄q̄ est talis conditiōis q̄ nisi statim postq̄ est distemperatus in opere ponatur ita fortiter induratur q̄ nunq̄ pōt amplius operari. Sic vere homo distemperatus p̄ p̄tritiōē vel p̄ sui status p̄sideratiōē nisi cito ponatur in opere per penitentiā et conuersionē facilliter perit. Nā si diu moraret per obstinatiōē ita p̄ malā consuetudinē indurat q̄ vix amplius ad bonū aliq̄ applicaret. Nunc ergo. i. celeriter est faciēda. Unde ap̄s. Dum tps habemus operemur bonū. ¶ Et nota si vis q̄ breuitas huius vite que p̄ istud aduerbiū nūc denotat. bz generaliter multa que inducere possunt ad penitentiā celeriter pagendā. Habet em̄ penarū paucitatē. i. p̄et. j. Modicum nūc si op̄ cōtristari in varijs tentationibus. Virtutuz quātitatē. i. Coz. xij. Nunc autē manet fides spes charitas tria hec. Anime libertatē. Ro. vj. Nunc autē liberati a peccato serui facti iustitiē et. Bortoz p̄bertatem. Adat. v. Beati qui nūc esuritis q̄ saturabimini. beati qui nunc siens et. fiat igitur penitentiā celeriter cum festinatione. ¶ Itē debet fieri sagaciter cū ordinatio. nevel cū discretiōe. q̄. i. ad dñm debet fieri nō ad mundū. Conuertimini inquit ad me. Solsequiū em̄ ad nullam stellā se cōuertit p̄ter q̄ ad solem. sed solē sequit et ad euz aperitur et ad ip̄m continuc inclinatur. et ideo sponsa solis et solsequiū nūcupatur. ferrū etiā non ad quemcunq̄ preciosum lapidem se conuertit. sed tantū ad adamantē et magnetē qui sunt lapides reconciliatiōis. Sic vere charissimi cor nostrū et affectio nostra non ad quecunq̄ delectabilia se debet conuertere. sed

tantūmodo ad solē iustitię iesum xpm̄ qui lapis reconciliatiōis dicitur quia per ipsum peccator deo patri mediante penitentiā reconciliatur. Istum enim debet respicere per deuotionem. Ad istum se debet aperire per confessionem. Ad istū se debet inclinare et tendere per desiderii et affectionē. Et sic bene dico q̄ ipse debet facere penitentiā sagacitatis. i. ipsam ante deum referendo et ordinando. q̄ ostenditur cū dicitur. Conuertimini ad me et salui eritis. Unde Augu. super ps. Conuertere ad dominū; q̄ ab eo recedendo frigescis. accedendo feruescis. Recedendo tenebrescis. Accedendo splendescis. A quo enim habebis vt sis. ab ipso habes vt bene sis. fiat ergo penitentiā sagaciter cū discretiōne. Conuertimini ad me inquit. q. d. nō ad alium q̄ ad deum. Johan. xvj. Nunc uado ad euz qui me misit. Et Job. xvij. Nunc autem ad te venio. Quod non faciunt hypocrite qui se non conuertunt ad deum sed ad mundum: quia scz penitentiā suā faciunt non ad gloriā dei sed ad uanitatē mundi. Iuxta illud Dñe. v. Nunc fornicata est effraym. scilz deum dimittendo et ad mundum se conuertendo. ¶ Item debet fieri penitentiā mentaliter cum contritione. In toto inquit cor deuestro. Sicut em̄ species amare sunt vt communiter magis medicinales q̄ dulces. sicut patet de aloē. et de mirba. Sic vere amara et dolorosa cordis contritiō valde medicinalis est. In toto ergo corde deuestro. Th̄ Joēl. ij. Scindite corda vestra et non vestimenta vestra. Apes enim s̄m Ambro. et Plinius. Lintunt in estate ostia domoz suarū succis amaris. Sic vere ostiū anime idest cor per quod bona scilicet vel mala intrat cogitatiō debemus lintre succis amaris. idest amaritudine cōfritiōis. doloris pariter timoris. Esate. xxxij. Cor tuū meditabitur timorē. Ut enim dicit Crisost. lib. de compunctione cordis. Contritiō est humiliatiō cordis vera cōpunctio. magna agere. humilia loqui. iuxta operari. et super peccatis timere et tremere. In toto corde vestro inq̄t Eccl̄. xxxij. Nunc in omni corde ore collaudate et benedicite nomen domini. Quod est contra illos qui non in toto corde suo deum colunt. immo cum isto nunc cor suum ad mundū diuidunt et extendunt. Dñe. x. Diuisus est cor eoz. nunc interibit. fiat igitur penitentiā mentaliter cū contritione. ¶ Item debet fieri realiter cum afflictione. In ieiunio inquit. Ieiunare em̄ debemus et realiter abstinere. et ab illicitis scz a peccatis. et a licitis. i. a cibis. A peccatis em̄ debemus ieiunare. Quia s̄m Innocē. in sermone. Magnū et salutare ieiunium est a vitijs abstinere. Hoc est enim magnū ieiunium quod dissoluit colligationes impietatis. soluit fasciculos depumentes. A cibis etiam abstinere debemus. quia ad hoc monet natura. dicitur figura. docet scriptura. Natura dico. Ieiunāt enim anima. leone et lupo q̄ quandoq̄ ieiunant per tres dies. Quia reuera si vitijs et peccatis nos repletos sentimus. vt sanemur per abstinentiam ieiunare debemus. Ad quod facit figura: quia scilz moyses helyas. et christus ieiunauerunt: vt eorum exemplo nos ieiunare docerent. Itē hoc docet scriptura. quia prima inhibitiō que fuit in ieiunio facta fuit parentibus in paradiso. Unde de ligno scientie boni et mali ne comedas. Genes. ij. Et ideo merito debemus ieiunare. Quia reuera ieiunium valet ad bona omnia procuranda. et ad mala omnia extirpanda. Ideo Innocē. ibi dicit. Quod ieiunium valet ad iram placandam. ad uentiam impetrandam. ad nequitiam extirpandam. ad penam vitandam. ad misericordiam petendam. ad ignorantiam excludendam. ad victoriam consequendam. ad gratiam obtinendam. que omnia exemplificat idem Innocē. per hys oriam exempla sacre scripture. fiat ergo penitentiā realiter et cum afflictione. In ieiunio inquit. ij. Coz. vj. Ecce nunc dies salutis. Sequitur. In omnibus exbibemus nos tanq̄ dei ministros. in multa paticnia. in laboribus. in ieiunijs et. ¶ Item debet fieri cum uocis emissionē.

emissione. Aetu inquit et planctu. Penitens enim debet esse sicut coluba que per cantu gemitu reddit. Qui vivere nobis in isto tpe non debet esse cantus solati vel canoris sed gemitus tristitie. v. l. meroris ps. Laboravi in gemitu meo. lava. p. sin. noc. lec. me. lachri. meis. stra. meum. rigabo. fletu inquit et planctu. fletus enim lachrymatio est lachrymatio quod maculas peccatorum abstergit. Unde Crisostomo. exponens illud ps. fuerunt mihi lachryme vice et dicit sic. fletus inquit est animarum. corroboratio sensuum. ablatio peccatorum. refectio mentium. la vacrum culpam. Devoce ergo confessionis et compunctionis. orationis deuotionis. que debet fieri in isto nunc dici potest illud. j. Machab. iij. Clamemus in celum et miserabitur nostri deus noster. Ista sunt ergo quing bona que nos inducunt ad penitentiam in huius vite breuitate. s. fletus emissio. Carnis afflictio. Mentis contritio. Sagax discretio. Uelox cecutio.

N **Numquam.** Cum nunquam sit aduerbium fortiter negatiuum. Nota quod nunquam pertinet ad deum. Ad iustum. et ad impium. Deus enim in scriptura habere nunquam nunquam reperitur. Quod sunt noxios. Iuuat anxios. Docet infacios. Laudat focios. Primo ergo dico quod est unum nunquam dei quod punit noxios. est iustitia. Ista enim nunquam parit peccatoribus obstinatis et decedentibus in peccato. Unde Machab. vij. de damnatis dicit xps. Tunc inquit scis in iudicio confitebor illis: quod nunquam noui vos. discedit a me operari iniquitatis. **N** Nunquam dei quod iuuat anxios est clementia seu misericordia. De quo dicitur. ij. Machab. vij. Nunquam quid est deus a nobis misericordiam suam mouet corripientem in aduersis populum suum non derelinquit. **N** Nunquam dei quod docet infacios est scientia vel sapientia. De quo dicitur Job. vij. Quod xpo predicante audientes dixerunt. Nunquam sic locutus est homo. **N** Nunquam dei quod laudo filios seu socios est amicitia. Et sic dicitur de pueris xpm laudantibus et a principibus sacerdotum redarguitis. Math. xxi. Quod xps ipso laudauit dicens. Nunquam legistis. Quod ex ore infantium et lactentium profecti laudat. Deus ergo habet suam negatiuam et suum nunquam. **S**ecundo dico quod iustus etiam habet suum nunquam. Et sic dico quod iustus nunquam corrumpitur luxurie fece. Extinguitur superbie nece. Accenditur pecunie face. Attingitur leuicie falce.

Dico quod iustus luxurie fece nunquam corruptus dicitur. Thobie. iij. cum sara. Nunquam concupiscit uirum. et mundas seruauit animam meam ab omni concupiscencia. Nunquam cum ludentibus miscui me. neque his qui in leuitate ambulat partem meam habuit. Uero casto dicit Thob. iij. Pretervorem tuam nunquam patiaris crimen tuum scire. Ite dico quod iustus nece superbie nunquam extinguitur. Iuxta illud Thobie. iij. Superbia in sensu tuo nunquam dominari permittas. **I**tem iustus pecunie face nunquam succendit. Unde Thob. v. dicebat illa pro Thobie de filio suo. Nunquam fuisse ipsa pecunia propter quam misimus peregrinari lumen oculorum nostrorum. **I**te iustus falce leuicie nunquam attingitur. sicut serui dauid dicebant de seruis nabal. Nunquam eis molesti et. Iustus igitur habet suum nunquam.

Sed tertio dico quod impius habet suum nunquam. Et sic dico quod impius nunquam. Satiatur sed semper famescit. secundatur immo sterilescit. Quiescat immo plus tumescit. Dico igitur quod impius nunquam faciat. et hoc facit ardoris cupiditas. Prover. xxi. Ignis autem nunquam dicit sufficit. Ite dico quod impius nunquam secundatur. s. bonis operibus et virtutibus. et hoc facit uigens iniquitas. Unde peccator est illa sterilis. siculnea cui maledixit xpus dicens Math. xxi. fructus ex te nunquam nascatur. Ite dico quod impius nunquam quietatur. et hoc facit inuidia prauitas. Unde ille frater qui inuidabat fratri suo bonum

sic recepto dixit patri Luce. xv. Ecce inquit tot annis seruiui tibi. et nunquam mandatum tuum preceperui. et nunquam dedi sti mihi hereditatem cum amicitis meis epularer. Et sic dico quod nunquam potest diuersimode dici. s. De deo. De iusto. Et impio. Unde supra de Thob. et alijs negatiuis et.

N **Numquid.** Nota quod istud aduerbium interrogandi. s. ad maiorem affirmacionem. vel ad alicuius falsi denegacionem. Et quod in scriptura. Aliquam loquitur deus. Aliquam iustus. Aliquam impius. Possum dicere quod ista interrogatio nunquam ad istos tres modos loquendi refertur. ut cetera in scripturis. **P**rimo ergo dicamus quod nunquam quod refertur ad deum loquentem. Constat enim quod deus in scriptura multum dicitur istud aduerbium nunquam. Et hoc certe facit. scilicet

Stultos arguendo. Dicam ergo quod deus nunquam quod solet stultos arguere. Doctos instruendo. Constat enim quod deus nunquam quod arguit fatuos. Iustos commendando. Sese preferendo. Quod arguit fatuos. De seua detestando. vel ignorantia. De impotentia. De iniustitia. De inconstancia. De ignorantia dico. Et sic dicit Job. xxxvij. Nunquam considerasti latitudinem terre? indica mihi si nosti in quauia habitat lux. et tenebrarum quis locus est. Sequitur. Nunquam nosti ordinem celi. et ponas rationem eius in terra? Et Job. xxxvij. Nunquam nosti semitas nubium. magnas et perfectas scientias. q. d. no. Item stultus arguit de impotentia dicens Job. xxxvij. Nunquam pinguere poteris micantes stellas plades. Nunquam mittes fulgura et ibunt: et reuertentis dicent tibi assumus. Nunquam tenuisti concutiens extrema terre et. quasi diceret. Ista non pertinet ad potentiam mortalem. Ite arguit stultum de iniustitia dicens. s. Ecce. xvij. Nunquam uidyie mee non sunt eque domus israel. Et non magis uere prepre sunt. Et Machab. iij. dicitur. Nunquam uidyie stru est scire iudicium qui diligitis malum et odio. habetis bonum. q. d. non. Ite arguit stultum de inconstancia dicens. Thobie. xxi. Nunquam uas fictile atque peritum uir iste. Nunquam uas absque omni uoluptate. Pater ergo quod per nunquam solet deus stultos arguere. **I**te dico quod deus per nunquam solet bonos instruere. et sic certe dico quod deus per nunquam instruit hominem qualiter debeat ieiunare. erogare. gubernare. adorare. Dico quod deus per nunquam docet hominem qualiter debeat ieiunare. dicitur Esa. lvij. Nunquam tale est ieiunium quod elegi affligere hominem per diem animam suam? Nunquam contorquere quasi circuli caput suum. et faccum cinerem sternere. Nunquam istud uocabis ieiunium et die acceptabile domino. Nonne hoc est magis ieiunium quod elegi. dissolue colligationes impietatis. solve fasciculos depumentes. dimitte eos qui fracti sunt liberos. et omne onus dirumpere. frange esurienti panem tuum et. Unde ibi. **I**tem dico quod deus per nunquam docet hominem qualiter debeat erogare. scilicet elemosynam. Et sic certe per nunquam in euangelio dicit Luce. xxi. Quis inquit ex uobis patrem petit panem. nunquam lapidem dabit illi: aut piscem nunquam pro pisce serpentem dabit illi: aut si petierit ouum. nunquam porrigit ei scorpiones. quasi dicat no. Sequitur. Ergo si uos cum sitis mali nostis bona dare filijs et. **I**tem dico quod deus per nunquam docet homines qualiter debeat gubernare. Et sic dicitur Luce. vi. Nunquam potest cecus eorum ducere? nonne ambo in foueam cadunt. quasi dicat sic propter defectum regiminis. **I**tem dico quod deus per nunquam docet hominem quid et qualiter debeat adorare. Et sic docet. iij. Regum. i. adorare eum deum et omnem ydololatriam euitare dicens. Nunquam non est deus israel ut eatis ad consulendum deum acharon et. Sic ergo patet qualiter per nunquam solet deus bonos instruere. **I**tem dico quod per nunquam solet deus sanctos extollere. Et sic certe dicit deus Job. i. Nunquam considerasti seruum meum Job. quod non sit ei similis in terra. **I**te per nunquam solet deus se magnam

Nuptie.

dicere. Et sic certe dico q̄ ipse p̄fert r̄ p̄ponit scilicet
 Suam potentiam insuperabilem.
 Suā Clementiam inestimabilem.
 Suā Justitiā inuariabilem.
 Suam Scientiā indeceptibilem.
 Suā Mūndiciā immaculabilem.

Dico ergo q̄ per nunquā ipse p̄fert suā insuperabilem
 potentia dicens Job. xxxij. Nunquā volet rhinoceros ser
 uire tibi? Nunquā fiducia habetis in magna fortitudi
 ne eius. Et ibide. Nunquā p̄bebis equo fortitudinem?
 nūquid ad p̄ceptū tuū eleuabit aquila? q. d. sic. Dia
 bla sicut per potentia meā. ¶ Itē per nūquid p̄fert
 suā inestimabilem clementiā. dicens Esa. xlij. Nunquid
 obliuiscer p̄t mulier infantē suum vt nō misereat filio
 uteri sui. Et si illa oblita fuerit. ego tñ non obliuiscar
 tui. ¶ Itē per nūquid ipse p̄fert suā irrefragabilem in
 stitiā. dicens. s. illud Michæ. vj. Nunquid iustificabo
 staterā impiā dicit dñs. q. d. nō. ¶ Itē p̄ nunquā ipse cō
 mendat r̄ extollit suā indeceptibilem scientiā. Et sic di
 cit illa p̄dicra. Job. xxxvij. Nunquā nosti semitas nubiu
 magnas r̄ p̄fectas sciētias nunquā scis qñ p̄ceperit de
 pluuīs. Et xxxvij. Nunquā ingressus es thesauros
 nuiis r̄ gradinis. Nunquā apte sunt tibi porte mortis.
 Nunquā cōsiderasti latitudinē terre. indica mihi si no
 sti in quauia habitet lux. Nunquā nosti ordinem celi. r̄
 pones rationē eius in terrā r̄c. q. d. Hec oīa sunt mihi
 nota. ¶ Itē dico q̄ ipse p̄ nunquā p̄fert r̄ extollit suā im
 maculabilem mundiciā. Et inde est q̄ ipse dicit in ps.
 Nunquā manducabo carnes thaurōr. aut sanguinem
 hircorū potabo r̄c. Et sic ergo p̄t q̄d per nunquid so
 let deus se magnus dicere. ¶ Itē dico q̄ p̄ nunquā solet
 deus seua deieciar tvclvana reprimere. Et sic certe vide
 tur q̄ per nunquid ipse arguit r̄ repunit p̄sumptiones
 oīm fatuorū qui. s. plus se iactat posse r̄ sapere q̄ opor
 teat. Cñ Job. xlij. ipse dicit. Nunquā p̄ sapientiā tuam
 plumescit accipiter. Et Job. xxxij. Nunquā nosti sp̄us
 partus ibicū nunquā p̄duces luciferū in tpe suo r̄c. qz
 ista nō spectat ad hoīem. Et Job. xv. Nunquā primū hō
 tu natus es nunquid consiliū dei audisti. Et idē. xvj.
 Nunquā habebūt sine m̄yba ventosa. Sic igit p̄t q̄d
 ista interrogatio Nunquā aliquando spectat ad deum
 loquentē. ¶ Secundo principaliter dico q̄ aliquādo
 spectat ad iustū querentē. Iustus em̄ per nunquid fa
 cit querimonias suas scilicet De

Deo. Et sic dico q̄ iustus p̄ nunquid
 querit interrogat de dei pietate
 Proximo; cur bonis non succurrit. De dei
 Seipso. cur bonis non succurrit. De dei
 Inipio. p̄tate cur mal nō occurrit. De dei
 equitate cur iustē non gcurrit. De dei claritate cur pa
 lam nō discurre. ¶ Querit dico de dei pietate. quare
 bonis tardat succurrere. Et sic dicit in ps. Nunquā in
 eternū irascris nobis aut extendes irā tuā a genera
 tione in generationē. Et alibi. Nunquid in eternū p̄i
 ciet deus aut p̄tinebit in ira sua misericordiā suam. Et
 alibi. Nunquid in fluminib⁹ iratus es dñe. aut in ma
 ri indignatio tua r̄c. ¶ Itē querit de dei p̄tate. quare
 tardat malis occurrere. Esa. ij. Nunquā nō percussisti su
 perbū. vulnerasti orationē. ¶ Itē querit de dei iustitia
 r̄ equitate. q̄re cās tardat discutere seu discernere. Et
 sic dicit in ps. Nunquā adheret tibi sedes iniquitatis qui
 fingis laborē in p̄cepto. Et Job. x. Nunquā tibi bonū vi
 det si calūnieris r̄ opprimas me r̄ p̄siliū impiorū adiu
 ues. ¶ Itē querit de dei claritate q̄re tardat. vera offen
 dere. dicens. s. in ps. Nunquid cognoscent in tenebris
 mirabilia tua r̄ iustitia tua in terra obliuionis. Sic er
 go dico q̄ iustus p̄ nunquid querit de deo r̄c. ¶ De in
 de dico q̄ iustus p̄ nunquid querit de primo. Et sic di
 co q̄ ipse q̄rit de primo ipm̄ excusando de turbulentia
 seu ipatiētia. De inconstātia. De ipotētia. De ignoā
 tia. ¶ Dico ergo q̄ iustus p̄ nunquā primū excusat. Et
 hoc primo de turbulētia seu ipatiētia dicens. s. Job. vij.
 Nunquid rugiet onager cū habuerit herbam. vel mu
 set bos cū ante p̄sepe plenū steterit. q. d. non. ¶ Itē

de inconstantia. dicens. s. illud Jaco. iij. Nunquid fons
 emanat dulces r̄ amarā aquā. q. d. non immo semper
 p̄sēterat in vna emanatione. ¶ Itē de ipotētia
 oēs dicēt. s. illud. s. Coz. xij. Nunquid oēs sunt r̄ turcs
 nūquid habent gratiā sanitatū. q. d. non oēs possunt
 habere vel esse. ¶ Itē de ignorantia dicens. s. illud ibi
 dē. Nunquid oēs apostoli. nunquid oēs p̄phete. nun
 quid oēs doctores. nunquid oēs linguas loquunt. nū
 quid oēs interpretant. q. d. non est possibile. ¶ Itē ergo
 q̄ iustus p̄ nūquid querit de primo ipm̄. s. excusando.
 ¶ Deniq̄ dico q̄ iustus p̄ nūquid querit de seipso. Et
 sic certe querit immo cōquerit dicendo nunquā de bre
 uitate vite. de mentis cecitate. de mundi calamitate. de
 fratru fallacitate. De vite breuitate dicit illud Job. x.
 Nunquid nō paucitas dierū meorū sicut breui r̄c. Itē
 de mentis cecitate dicens. s. illud. ij. Regū. xij. Nunquā
 vigent sensus mei ad discernendū. q. d. nō. Itē de mū
 di calamitate seu aduersitate. dicens scz illud Job. vij.
 Nunquid mare sum ego aut cētus qz circūdedisti me
 carcere. Itē de fratru fallacitate. dices de fraterna cha
 ritate vel fida societate illud Amos. iij. Nunquā ambu
 labunt duo pariter. s. in vestra fraternitate r̄ societate.
 q. d. non. Et sic dico q̄ iustus per nūquid querit de se
 ipso. ¶ Insuper querit iustus per nunquid de impio.
 Et sic dico q̄ p̄certo ipse querit. Qualiter solet

Vana sapere. Dico ergo q̄ iust⁹ q̄redo de ipio
 falsa dicere. ostēdit p̄ nūquā qualr̄ solet vana
 feda vivere. sapere. dicens Eze. xij. Nunquā
 Vestes tingere nō visionē cassam vidistis. Itē
 Deū spernere. qualr̄ solet vana seu falsa dicere.
 Lites facere. Eze. xij. Nunquā nō parabolas
 Penas luere. loquit iste. Itē qualiter solet se
 deuiere. s. luxuriose r̄ immūde. Hiere. iij. Nunquā nō
 polluta r̄ cōtaminata erit mulier ista. Itē qualiter so
 let vestes tingere. i. vane et supflue se vestire. Hiere. xij.
 Nunquā aus discolor hereditas mea mihi. nunquid
 aus tincta per rōtū. Itē qualr̄ solet deū spernere. Esa.
 vij. Nunquid parū vobis est molestos esse hominibus
 qz molesti estis r̄ deo meo. Itē qualr̄ solet lites facere
 p̄uocare. vj. Nunquid p̄t homo abscōdere ignē in sinu
 suo. i. nūquid p̄t impius irā suā eclare itare nō p̄deat
 inde lites r̄ guerre. q. d. nō. Itē qualr̄ solet penas luere.
 scz finaliter in inferno. Hiere. xij. Nunquā nō dolores
 appbenderunt te quasi mulierē parturientē. Sic igit
 p̄t q̄d p̄ nunquā iustus interrogat de impio. de seipso
 de primo r̄ de deo. Et sic dico q̄ nunquid q̄nq̄ spectat
 ad iustū querentē. ¶ Tertio dico q̄ q̄nq̄ nunquid
 spectat ad impiū vana dicentē. Unde nota q̄ mali veri
 sozic⁹ per nunquid faciunt interrogaciones suas sclicz
 Justos deridendo. Solent dico impij p̄ nun
 Bonos arguendo quid bonis insultare sicut
 Vera p̄negando. illi qui xpo dicebāt Jo. viij.
 Mala allegando. Nunquid tu maior es patre
 Superba iactando. nostro abraam. quasi dice
 rent non. Et illud Jo. ij. Nunquā r̄ vos vultis discipuli
 eius fieri. Itē solet p̄ nunquā doctos in festare dicēdo. s.
 Vere credētibus illud Joban. vij. Nunquid vos seducti
 estis. Itē solent vera p̄culcare seu vero repugnare dicen
 do. s. illud Job ij. Nunquā a galylea venit xps. q. d. nō
 cuius tñ cōtrariū erat verū. Itē solent p̄ nunquā malos
 allegare dicendo. s. illud Job. vij. Nunquid aliquis ex
 principibus credidit in eū. Itē solent p̄ nunquid super
 be factare dicendo. s. illud Amos. vij. Nunquid in forti
 tudine nōstra assumpsimus nobis cornua quasi dice
 ret sic. Et sic patet quomodo per nunquid querit im
 pius querit iustus r̄ querit deus. s. sufficit.

Nuptie. Nota q̄ nuptie nihil aliud sunt q̄ so
 lennitates seu conuiuium que solent
 fieri in coniunctione viri r̄ mulieris Et possunt breui
 ter designare omne illud in quo societas seu coniugis
 solennitas reperitur. Notemus igitur q̄ in scriptura
 inueniuntur quinq̄ genera nuptiarum. videlicet.
 Nuptie

Corpales

- Corporales.
- Temporales.
- Criminales.
- Artuales.
- Supernales.

Prime nuptie significant contugum societates De quibus dicitur. j. Cor. vii. Si non continent nubant melius enim est nubere q̄ vti. Iste enim nuptie sunt bonis vobis concessa. Ad peccatum vitandū Ad simul habitandum. Ad mundum propagandum. Dico ad peccatum vitandum: Ideo consilium apostolus propter periculum fornicationis q̄ iuvenes mulieres nubant. j. Thi. v. Nolo autē iunioris nubere. Dico etiam ad simul habitandum. Quia scz per nuptias duarū personarum. et multe alie persone simul ligantur. sociant: et per amorē vniuntur. Unde Sefi. rxi. Vocatis multis amicorum turbis ad cōuiuū fecit nuptias. Dico super q̄ ad mūdū propagandum. Et ideo apostolus reprehendit illos qui prohibent nubere et abstinere a cibis. j. Thi. iij. Secunde nuptie signat mundanā prosperitatem. In istis enim nuptijs. s. in mundi prosperitate homo recte sibi desponsat mundum et mūdi negocia. Juxta illud. i. Corinth. vii. Que autē nupta est cogitat que sunt mundi. et istas nuptias pro certo concomitatur.

Contagium carnalitate. De carnalitate em̄ dicitur. flagitii cupiditatis. Sapient. xiiij. Reges nuptias mundas iā custodiunt. De cupiditate seu rapacitate pōt dici illud Judicum. xiiij. Vocastis nos ad nuptias vt spoliaretis nos De penalitate vero dicitur. j. Mach. ix. q̄ filij saba faciebant nuptias: sed dū essent in suo solatio et gaudio occisi sunt et depopulati. Ita q̄ sicut dicitur ibidē. cōuerse sunt nuptie in luctū. Tertie nuptie signant mentalem iniquitatem. Iste sunt enim quedā improbe nuptie quando scz anima relicto deo p̄ peccati consensum diabolo copulatur et cum ipso cōiungitur et ligat. Et de hoc dicitur. Mach. r. Si vxor dimiserit virum suū et alij nupserit mechaf. Et si vis dilata sicut supra. h. pcedēti. Quare nuptie signant moralē communitates. Et sic nuptie signant illā cōiunctionē qua coniungit aīa cū deo p̄ gratiā et charitatē. vel per fidē et vnitatē. Vel illam qua coniungit quis cum ecclesia per promotionē et dignitatem. In ista nuptijs anima est sponsa. christus ē sponsus vel homo est sponsus. et ecclesia sponsa. Inuitati ad istas nuptias sunt omnes ad fidem vocati. vel omnes in ecclesia promoti. Sicut enim dicitur Math. rxi. Simile est regnum celorum homini regi qui fecit nuptias filio suo. Et de istis possumus dicere q̄ inuitatus ad istas nuptias habere debet quatuor: videlicet.

Cibum parcellissimum. Dico cibū parcellissimū. q̄ vere in nuptijs spūalibus. Locum bassissimum. id est in coniugio anime et habitum mundissimū id est in coniugio anime et ecclesie penitentia vobis ē affectum p̄mississimū. ecclesie penitentia vobis ē cib⁹ n̄ q̄ figuratū ē. Joā. ij. vbi ē nuptijs. vbi erat iesus ipse. p̄cepit ser̄ p̄drius aqua p̄pleri et cōiuuas exinde repleti et satiari. Aqua enim est penitentia que crimina lauat. Ser̄ p̄drius sunt ser̄ partes hominis q̄ in istis nuptijs aq̄ penitente sunt implende. videlicet. Cor quod implendum est aqua contritionis. Os quod est implendū aqua confessionis. Manus q̄ sunt implende aqua bone operationis. Pedes qui sunt implēdi aqua laboriose peregrinationis. Tenter qui est implendus aqua partialis refectionis. Corpus quod est implendum aqua aspera restrictionis. Sic igitur ista aqua in vinum mutabit. Inquit scilicet amara penitentia in consolationem eternam finaliter couertetur. Ideo bene dicitur Joā. ij. Nuptie facte sunt Ichaua galilee. erat mater iesu ibi. mater enim iesu Maria signat amaritudinē penitētie habeamus ergo in istis nuptijs cibum parcellissimum. Tertie dico q̄ in istis nuptijs tenere debemus locum bassissimum scilicet gradū et statū humilitatis. Luc. xiiij. Coniuitatus fueris ad nuptias non discumbes in primo loco. Sequitur Sed cum vocatus fueris vade et recum-

beris nouissimo loco vt venies qui inuitauit te dicat tibi. Amice ascende superius. et erit tibi gloria corā simul discumbētibus. Vbi nota q̄ tales diuines Consequuntur diuinum amorem. Amice inquit. Assequuntur iuxta pernum honorem. Ascende inquit. Amplectuntur eternum fauorem. Et erit tibi gloria coram simul discumbētibus. Item q̄ in istis nuptijs nos debemus habere habitum honestissimum seu mundissimum quia proculdubio sicut dicitur Math. rxi. Ille de nuptiis regalibus meruit eici qui non habens vestem nuptialem et ibi presumpserat introire. quia vere illi qui non habent habitum honeste conuersationis. non merent esse in nuptijs diuine gratie seu ecclesiastice conuersationis. et ideo multis potest hodie dici sicut illi dicitur Math. rxi. Amice quomodo huc intrasti te. Tertie dico q̄ in istis nuptijs nos debemus habere affectum parcellissimū seu p̄mississimū. s. ad deo seruēdū. ministrandū et obediendū. quia sicut dicit Math. rxi. Solus alleuigines que parate erant intrauerunt cum sponso ad nuptias. Sed heu charissimi hodie conuiue in nuptijs ecclesie non videntur istas quatuor conditiones habere. Ecce enim hodie implete sunt nuptie discumbentibus sed vbi est hodie qui habeat penitentie asperitatē Subiacentie humilitatē. Apparentie sanctitudinem. Obedientie promptitudinē. Quis est ille qui hodie velit recumbere in nouissimo loco. qui velit penitentiam facere. qui vestem velit honeste conuersationis habere. qui velit ad obediendum et ministrandum se promptius domino exhibere? Proculdubio pauci. Et ideo rimendus est quod illi qui aliter faciunt: de istis nuptijs finaliter eiciuntur et in tenebras eternas vbi est fletus et stridor dentium reponent. Et sic verificabitur in eis illud. j. Mach. ix. Conuerse sunt nuptie in luctum. Signant ergo nuptie moralē cōiutatē. Quare nuptie signant eternam felicitatem. Iste enim sunt nuptie paradisi vbi est sponus et anima est sponsa. vel vbi chistus est sp̄s et beata virgo sponsa. Juxta illud. j. Count. vii. Si nupserit virgo non peccat. Et Apoca. xix. Uxor agni parauit. se scilicet ad veniendum ad nuptias. Et nota q̄ iste nuptie sunt.

Gloriose ppter ferculorū plenitudinē. Sunt iste nuptie gratiose ppter psonarū sanctitudinē p̄tieglose. vni Copiose ppter cōiuuaz multitudine. de. j. Mach. r. dicitur q̄ demetrius fecit nuptias filie sue. sicut rex in gloria magna. Et bester. ij. dicitur q̄ assuerus iussit parari cōuiuū magnificū p̄ cōiunctione et nuptijs bester. Tertie sunt gratiose. quia sole virgines. i. sole pure persone et sancte ibi admittuntur. Sicut de prudentibus virginibus oleum et lampades. i. bonam intentionē et bonas operationē habentibus dicitur Math. rxi. Que parate erant intrauerunt ad nuptias. Tertie iste sunt copiose q̄ ibi est multitudo hominum et abge louum. Unde Math. rxi. Implete sunt nuptie discumbentibus. De talibus ergo nuptijs gaudento dicat b̄ apoc. rxi. Gaudeamus. et exultem⁹. et demus gloriā deo quia venerunt nuptie. Et sequitur. Beati qui ad cenam nuptiarum agni vocati sunt. Et sic igitur pars q̄ in scriptura inueniuntur quinq̄ genera nuptiarum Sufficit. Unde infra de Uxor.

Nutrire. Nutric. Nota q̄ sicut sūt plura animalia sic multa sunt genera nutrimentoꝝ. Unde s̄m̄ Aristo. libro. j. animalium. Quedam sunt animalia que nutriuntur carnibus vt leo et lupus. Quedam graminiibus vt bos et ceruus q̄dam p̄cipijs gustabilibus vt apes melle musce et arane humore. Sic spiritualiter loquendo multa possunt inueniri genera spiritualium nutrimentoꝝ quibus scz affectus hominum nutriuntur tam in bono q̄ in malo. In bono enim nutriuntur quidam in carnis christi et martirum per passionum suarum considerationem. sicut sunt leones. i. viri alti et contemplantiu. Job. rxi. Quis bet de caribus eius vt saturemur. Et Joannis. vi. Caro mea vere est cibus. quidam graminiibus scientiarum.

Nutrire

per studium et lectionem sicut sunt boves, id est laboriosi predicatorum et doctores: et boni actus. Quidam gustant sibi gratiarum per meditationem et deuotionem sicut sunt apes, id est boni religiosi, eterne dulcedinis gustant. Quod enim boni quocumque nomine celesantur habent sua spiritualia nutrimenta quibus vitam gratie nutriunt atque fouent, et quibus a deo spiritualiter nutriuntur: et in statu gratie vegetantur. Unde Esa. xli. Erunt reges nutritricum tui et regine nutritrices tue Arbor enim in terra vel in aqua plantata sursum surgit et recipit nutrimentum ita quod plantula paulatim magna efficitur ut versus celum superius inaltatur. Sic homo a deo vel ab ecclesia in qua per fidem debet esse plantatus spiritualia nutrimenta recipit ita quod per eunulorum perfectionem in altitudinem magnam crescit. Ut sic de quolibet viro iusto possit dici illud Eszech. xxxij. Aque nutrierunt illum ad eius exaltationem eum. In quibus verbis aduerte quod boni nutrimento triplici nutriuntur: videlicet spirituali, Temporal, supernali. Primum pertinet ad moralem utilitatem. Aque secundum pertinet ad carnales necessitates in utriusque inquit illum Tertium pertinet ad finalem felicitatem. Abyssus inquit exaltauit eum. Primo ergo dico quod boni nutriuntur spiritualiter interiori. Et hoc ostenditur cum dicitur. Aque. Per aquas enim intelliguntur omnia spiritualia nutrimenta, sicut est nutrimentum scientie et lectionis gratie et deuotionis amoris et dilectionis, splendoris et contemplationis. Istae sunt enim quedam aquae spirituales quibus anima vegetatur quibus et ita spiritualiter continuatur, et quibus anime moralis quantitas augmentatur. Unde Esai. xliij. Pluuiauit pinum quam pluuia nutrit, et facta est hominibus in focum. Ubi aduerte quod ad hoc quod anima possit vel gratia vel scientia, spiritualiter nutriri tria sunt necessaria. scilicet Vigor radicatus, Sic vere ad hoc quod homo possit humore vegetatus, spiritualiter nutriri necessaria sunt. Tenor firmitatis. Calor augmentatus. Plantauit inquit, Humorem pietatis, pluuia inquit, Calor charitatis, focus inquit. Necessarie sunt dico firmitas et permanentia. Quia sicut arbor que quotidie mutaretur de loco ad locum nunquam bene nutrireretur nec proficeret. Et ideo necesse est quod arbor sit plantata et in terra firmiter radicata. Sic vere homo spiritualiter non nutrireretur, nisi per virtutem permanentem in bono firmiter radicaretur. Homo enim qui omni die vult mutari et transferri de beneficio ad beneficium, de studio ad studium, nunquam potest perfecte nutriri, nec scientia vel gratia vegetari. Quia sicut dicit Seneca. Non conualescit planta que sepe transfertur. Debet igitur esse plantatus. Plantauit inquit, pinum, ut sic sit tanquam lignum quod plantatus est secus riuum aquarum, quod fructus suum dabit in tempore suo. Item necessaria est pietas et clementia, quam pluuia inquit nutritur. Pietas enim non solum nutrit pauperes temporaliter, immo etiam nutrit suum proprium possessorem spiritualiter. Pietas enim est sicut stomachus anime qui totam corpus nutrit. Et est etiam sicut humor terre qui in omnibus viuentibus nutrimentum tribuit. Et etiam sicut sanguis in corpore, qui omnia deperdita membris continue restituit. Ista est ergo pietatis pluuia. Quod bene figuratum est. Ero, ubi dicitur de moysi qui erat in aqua et filia regis pharaonis accepit eum et fecit eum nutriri. Quia vere pietas filij regis per illum facit in modum vegetari, quae aqua pietatis viderit humectari. Item necessaria est charitas et amicitia. Quod ostenditur cum dicitur, focus inquit, quia sicut nihil nutritur sine calore humore degerere et ad partem varias deferere. Sic spiritualiter homo non nutritur sine charitate, et sine diuini amoris influente superna bonitate. Item, Ignis in altari meo super ardebit, quem nutrit sacerdos subiciens ligna per singulos dies. Istud ergo est nutrimentum quo boni nutriuntur spiritualiter interiori. Aque inquit, Unde de nutrimento gratie dicitur illud Sapi. xviij. Dimmi nutritrici gratie tue deferant. Secundo dico quod est nutrimentum quo ho-

mines nutriuntur temporaliter exteriori. Et istud est nutrimentum bonorum temporalium. Nutrierunt inquit, Quia scilicet illud verbum nutrierunt quod est preteritum temporis competer designat temporalia que facili ter sterescunt et desistunt. Diuites enim et marie plati tenent istud nutrimentum pauperibus erogare porrigere et secundum virtutum facultates eis in temporalibus subuenire. Unde, i. Macha. iij. dicitur. Quod rex reliquit lictam super negocia regni, et ut nutrirer antiochum filium suum. Quia pro certo rex celestis ad hoc reliquit lictam, id est prelatos super negocia regni sui scilicet ecclesie ut ipsi nutriant et foueant filium suum id est statum pauperum et egenorum. Quamuis proculdubio multi hodie sint similes quibusdam porcis seu suis que quandoque concipiunt maximam multitudinem porcellorum, scilicet quibus viginti sed videntes quod non sufficiunt ad nutriendum deuorant omnes preter primum quem tandem pinguis sine nutriunt et impinguant. Sic multi sunt qui oes filios suos, id est subditos solent per rapinas et exorsiones, et uozare nullum nutrire nec promouere, ut sic primum filiorum, id est illos qui apud eos sunt primi, id est consanguineos et affines possint pinguis beneficiare. Similes etiam aquilis que propriis filijs sunt crudeles. Ultra duos enim in nidulo suo non dimittunt, sed abnegato penitus nutrimento egrediuntur et expellunt. Corui etiam proprijs pullis dicitur nutrimentum negare, quousque deposita albedine ipsos sibi recognouerit simiare. Quia pro certo tales nutrimenta bonorum temporalium illis denegant quos non amant. Illos vero quos diligunt solum nutriunt et impinguant et maxime quando vident eos sibi similes in natura, utpote eiusdem patrie vel parentele. Alijs omnibus pretermisissis. Dicit enim quod iuxta dictum apostoli. Eph. v. Nemo carnem suam odit habuit, sed nutrit et fouet eam. Et breuiter, beneyficatur in talibus dictum philosophi, qui dicit. Quod aues curuorum vnguis sunt difficultis cubationis super pullos suos. Piteccae etiam pullos et fetus suos non nutriunt preter rannas, que, id est caudis carent. Dicit enim quod masculi sunt magis negligentes quam femine ad pullos nutriendos, femina enim quod sit corpore imbecillior, est tamen fouedo pullos feruentior et diligentior. Sic proculdubio hodie illi sunt ad nutriendum pullos, id est subditos et pauperes minime sufficientes et minime diligentes qui manserunt in casibus et curuas praecipitatem et tenacitatem et etiam more rane cauda, id est mortis memoria carent per mentis obstinatum fatuositatem qui in super masculi sunt, id est superiores et diuites per temporalem prelationem et prosperitatem. Quia proculdubio istud hodie planum est quod illi qui sunt inter ceteros masculi, id est potentiores, qui sunt curui vnguis, id est auari et tenaciores, qui sunt etiam sicut rane sine cauda, id est mortis memoria carentiores, tales dico nutrire per elemosinas pauperes negligunt nec eisdem in necessitatibus suffragantur. Unde isti sunt illi pastores quos Eszechiel maledixit Eszech. xxxij. Pascebant pastores semetipsos et greges necos non pascebant. Sic ergo pater quomodo nutriruntur boves temporaliter exteriori, nutrierunt inquit, Agnus, id est rex moab nutrirerat pecora multa. Ut de pauperibus filijs regis chasti dicatur illud, iij. Reg. x. filij regis apud optimates ciuitatis nutriebant. Tertio dico quod boni nutriuntur eternaliter superius quod ostenditur cum dicitur Abyssus exaltauit illum. Quia. Certe anime in illa eterna celsitudine in qua sunt a deo exaltati beatifice nutriuntur, apes enim nutriuntur melle. In erbiopia sunt homines qui nutriuntur arborum odore. In historia etiam alexandri legitur quod ipse inuenit puellas infinitas in quodam neyore que sola arborum vmbra vivebant et nutriebantur ita quod si vmbra arborum transissent illico moriebantur. Tale est proculdubio mirabile eterne glorie nutrimentum. Ibi enim mel id est dulcedo fructuosis odor, id est suauitas dilectionis vmbra, id est securitas diuine protectionis animas nutriunt et impinguant ita quod ibi perpetuantur et durant et in illa eterna altitudine.

altitudine perseverant. Abyssus inquit exaltauit eum
 Eterna enim gloria dicitur abyssus ratione inexhausti-
 bilis felicitatis. et dicitur animas exaltare. ratione per-
 petue dignitatis Unde et tali abyssus dicitur in ps. Ada-
 quauit eos velut in abyssis multa. Et et illa etiam nutri-
 rione dicitur Sap. xvj. Angelorum esca nutriuit popu-
 lum tuum et panem de celo prestitisti eis Et sic ergo puz
 quomodo multiplex nutrimentus reperitur. s. Spiritua-
 le. Temporale. Supernale. ¶ Sed adhuc notandum qd
 in scriptura inueniuntur septem genera nutritorum.
 scilicet. Xps. Ecclesia. Prelatus. Perfectus. Predicator.
 Demon. Caro et Mundus. qui suos alinos diuersimo-
 de nutrit dissimiliter quodq; pascut qz nutrit iterum pps in
 fluendo. Ecclesia nutrit exterius pmouendo. Prelatus
 nutrit liberaliter erogando. Perfectus nutrit exemplari-
 ter informando. Predicator nutrit verbaliter predicando.
 Diabolus nutrit falsissime recipiendo. Caro nutrit
 dulcissime in sciendo. Mundus nutrit blandissime al-
 liciendo. De xpo enim spiritualiter nutricente. dicitur.
 Osec. xj. Ego quasi nutricius effraym in brachio meo
 portabam eos. Et tamen et multis dicitur Baruc. iij.
 Obliti estis: alta litora: exacerbatis eu qd nutriuit vos
 et contristastis hierusalem nutricem vestras De eccle-
 sia promouente dicit Ruth. iij. Quod susceptum noe-
 mi puerum posuit eum in sinu suo et nutricis fungeba-
 tur officio. Et tamen multis potest hodie dicere eccle-
 sia. filios enutruui et exaltaui ipsi autem spreuerunt
 me. De prelato liberaliter erogante potest dici illud. s.
 Mach. iij. Quod rex reliquit lissiam super negocia re-
 gni vt nutriret anthiocum filium suum. De perfecto
 exemplariter informante dicitur Leuiti. vj. qd ignis in
 altari meo semper ardebit. que nutrit sacerdos sub-
 ciens ligna: per singulos dies. Ligna enim sunt bona
 exempla maiorum qui ignem charitatis nutriunt i cor-
 dibus simplicium et minorum Esa. xxx. Nutrimeta est
 ignis et ligna multa. De predicatore utiliter edocente.
 dicitur. Ego. ij. Accipe puerum et nutri eum mihi et ego
 dabo tibi mercedem. Quamuis pauci sint hodie tales
 spirituales nutrices. qz sicut dicitur Gen. xxxv. morua
 e delibora nutrit. rebecca. de diabolo vero fallaciter deci-
 piente qui scilicet fouet et nutrit fatuos peccatores in suis
 vitijs et peccatis dicitur. ij. Paral. x. qd roboam cui su-
 uenibus tractare cepit qui cu eo nutriti fuerant ab ado-
 lescentia sua de carne vero dulciter in sciendo dicitur. p-
 uer. xxx. Qui delicate nutrit seruum suam. id est corpus
 a puertia sua ipsum in sine sentiet contumacem. Ista
 enim est nutriti miphiboleth. que dimittens eum eade-
 re fecit eum esse clauduz sicut dicitur. ij. Regum. iij. qz
 vere omnes illi quos caro deliciose tractat et nutrit clau-
 dos in moribus esse facit Jacob. v. In luxuria vsis enu-
 tristis corda vestra. De mundo vero amicaliter allci-
 ente qui scilicet in prosperitate sua nutrit filios suos di-
 citur Sapient. vij. In inuolumentis nuditus sum et cu-
 ris multis. De quo Tren. iij. qui vescebatur voluptuo-
 se amplexati sunt stercore. i. diuitias. Et etiam mundus
 et talibus dicit illud. Baruc. iij. Nutriui eos cum io-
 cunditate et dimisi eos cum luctu. quia sicut dicitur de
 mundo. iij. Rex moab nutrebat pecora multa
 Et hec de nutrimentis sufficiat Unde supra de Statia
 infra de vita et in multis alijs locis vbi de nutrimento
 infinita ponuntur exempla que hic non volui allega-
 re etc. Hic est finis litere. n. Deo gratias
 Incipit litera. D.

Nota qd ista dictio seu
 litera D ponitur diuersimode in scriptura
 ponitur enim pro signo vocatiui casus sem-
 per enim D est signum allocutionis seu so-
 quitur aduocando: et est vt communiter signum admi-
 rationis et execrationis. Et qualiter cuq; homo ponat
 D. semper est signum vel admiratiuum vel execratiuum
 Notare ergo possumus qd ista dictio. D est in scriptu-
 ra. Signum.

Stuporis et admirationis.
 Dulcoris. et consolationis.
 Doloris et lamentationis.
 Rigoris et castigationis.
 Horrons et execrationis.
 Squaloris et deceptionis.
 Timoris et conturbationis
 Amoris atq; dilectionis.
 Ardoris et desiderationis.
 Honoris et commendationis.
 Saporis et delectationis.
 Clamoris. et aduocationis
 feruoris et deprecationis.

Estigitur. D signu
 scu significatiuum ad-
 mirationis et stupor-
 ris Unde admirati-
 ue et stupide loque-
 batur ille qui dice-
 bat. Ro. xj. D alti-
 diui. sa. tsci. dei qm
 com. sunt iudi. ei? et
 inuestiga. vie ei? ites
 est significatiuum co-
 solationis et dulco-
 ris. Et sic sumitur. ij

pal. xx. Iuda et hierly nolite timere nec pauentis cras
 egre. et dominus erit vobiscum. ¶ Item est significati-
 uum lamentationis et doloris Et sic sumit. Tref. j. D
 vos omnes qd transi. pvi. attē. et vi si est do. si. w. meus.
 ¶ Item est significatiuum castigationis seu redargutio-
 nis et rigoris. Et sic sumitur. Ro. ix. D homo tu qd es
 rsideas deo Et Ro. ij. Inexcusabiles o homo ois qd iudi-
 cas in quo enim alterum iudicas teipsum condemnas
 ¶ Item est significatiuum execrationis et horrons. Et
 sic sumit Mach. xvij. mar. ix. et Lu. xj. vbi dicit tem-
 ptantibus eum. D generatio incre. et puer. vlsq; quo ero
 apud vos etc. Et zach. xi. D pastor et ydo. bere. gregem.
 ¶ Item est significatiuum deceptionis et squaloris. Et
 sic sumitur. Actus. ij. D plene omni do. et omni falla. vj
 qd non desi. peruer. vi. domini rectas. ¶ Item est si-
 gnificatiuum conturbationis et timoris. Et sic sumitur
 Hiere. p. Quis non timeo rex gentiu. ¶ Item est significa-
 tiuum dilectionis atq; amoris. Et sic sumitur. j. Paral.
 xj. vbi fontes dauid dixerunt ei. Tui sumus o dauid et te-
 cu filij. psal. ¶ Item est significatiuum desiderationis
 et ardoris. Et sic sumit. j. para. xi. vbi dauid desiderans
 aquam dicebat. D si quis mi. deder. aquam de cister.
 bethleem. ¶ Item significatiuum collaudationis et bo-
 noris. Et sic dicitur Can. i. D pulcerrima inter mulie-
 res. Et sapien. iij. D qd pulcra est casta gene. cum clari-
 tate. Et math. xv. D mulier magna est fides tua. ¶ Item
 est significatiuum delectationis et saporis. Et sic sumit
 Sap. xj. D quam bo. et sua. est domine spu. tu. in nobis
 ¶ Item est significatiuum aduocationis et clamoris quia
 reuera per istud aduerbiu. D. nos vocamus. Vbi pro-
 ximu. Impium. et istum mortem; et Peccatum Deum
 dico videlicet.

Ipsum exorando.
 Ipsum formidando.
 Ipsum admirando.
 Ipsu famulando.
 Ipse dicitur deprecando. ps.
 Dñe sal. me fac. Dñe
 be. ne prosperare. benedi-
 ctus qui vt. in no. do. Et
 iteru. D domine. li. ani. me. a la. mi. et a ling. dolo. Ipsu
 etiam formidando Hiere. x. Quis non timebit te. o rex
 gentium ipsum insuper admirando. Unde illud Ro. xj
 D altitudo diuitiaru sapiētie et scie dei ipsi nihilominus
 seruendo et famulando ps. D domine qz ego seruus tuus
 sum et filius ancille tue. ¶ Per o igitur nos vocamus de-
 um. ¶ Item per o. nos vocamus proximum. et hoc pccer-
 to ipsi demonstrando dei maiestates vt obediat Ipsi de-
 clarando culpe vilitatem vt refugiat. Ipsi predicado le-
 gis veritatem vt perficiat. De dei maiestate veneranda
 dicitur Baruch. ij. D israel q magna est domus dei.
 De culpe vilitate fugienda dicit. zach. ij. D. D. fugite
 de terra aquilonis Et. j. Thimo. vj. D homo dei hec fu-
 ge De legis vero veritate tenenda et obseruanda dicit. i
 Machabeo. ij. D filij emulatores estote legis. ¶ Per D
 igitur nos vocamus proximum seu iustum. ¶ Item p-
 o nos vocamus ipiu seu iniustu. et hoc certe ipserudico
 ipm redarguendo. Erudiendo dico Mach. xj. Indica-
 bo tibi o homo quid sit bonum. et quid dominus requi-
 rat a te. vtiq; facere iudicium etc. et zachari. ij. D spon-
 sa que habitas apud filiam babilonis. ¶ Item redar-
 guendo scilicet de incredulitate Mach. xvij. D genera-
 tio incredula et peruersa Et zach. xj. D pastor et ydo. lē
 qu

Obedientia

Et Malach. j. O sacerdotes qui despicitis nomen meum. De morte vero dicitur peccatori redarguitur forte es immortalis vel es mors mortis q̄ a peccato nō desistis. Putas ergo q̄ vere possis dicere illud Osee. xij. Ero mors tua o mors. q. d. non te. De peccato vero dicitur Eccli. xxxvij. O presumptio nequissima unde creata es. Sufficit.

Dormire. vbi Dormire.
Ducere. vbi Claudere.

Obdurare. vbi Durus et Indurare.

Obedientia. Nota q̄ obedientia est status qua q̄s alicui amore celestis patrie sponte subijcitur. Accipitur autem obedientia pro quacumq̄ obseruantia mandatorū vel pro quocumq̄ consensu seu quacumq̄ executione mandati siue bona fuerint siue mala. Notare ergo possumus q̄ in scriptura inuenitur multiplex obedientia. videlicet Obedientia

Voluntaria.
Necessaria.
Deceptoria.
Damnatoria.

Est dico obedientia voluntaria et ista est qua q̄s deo vel prelati voluntarie obediunt. De qua infra latius est

dicendum. Et de ista dicitur. j. Reg. xv. Adhuc est obedientia q̄ victima. ¶ Item est obedientia necessaria. et ista est illa qua de necessitate consuetudinis vel nature aliquis alicui obedire tenetur. sicut serui dominis. uxores maritis. filij patribus. vasalli principibus. Unde de seruis dicitur Collos. ij. Serui obedite per omnia dominis vestris. De uxoris dicitur Ephesi. vj. Mulieres sicut debetis sint viris suis. De filiis ibidem filij obedite parentibus vestris. De vasallis vero dicitur. Romano. xij. Omnis anima potestatibus sublimioribus subdita sit. ¶ Itē est obedientia deceptoria. Et ista est illa qua mens inclinatur ad obediendum peccato seu carni. misivo vel dyabolo. Et ista est illa de qua dicitur Roma. vj. Non regnet peccatum in mortali corpore vō ut obediat occupis carni. ¶ Itē est obedientia damnatoria vel afflictoria. Et ista ē illa q̄ ipij et p̄terui q̄ nōc obedire nōlūt deo. tūc obedire p̄pellunt in inferno dyabolo. Et qui in hoc mundo se voluntarie subiecerunt. in inferno involuntarie ipsius violenter et necessario seruiunt. Roma. vj. Cui exhibeatis vos seruis ad obediendum serui estis cui obedistis. ¶ His igitur p̄missis dicamus aliquid de obedientia meritoria et virtuosa. Et tandem de obedientia deceptoria. et vitiosa. Dico ergo q̄ sicut omnia que sunt creata sunt in quadam obedientia naturali sicut patet: quia planete naturaliter obediūt motui firmamenti mare naturaliter obedit influentie lunari. omnia generabilia et corruptibilia obediunt motui et influentie solari. Quia breuit in omni genere rerum deus constituit aliquas res superiores et excellentiores. quibus obedire voluit res inferiores. Sic p̄culdubio inter boies natura naturans deus aliquos superiores et platos: p̄sides: principes et prefectos voluit ordinare. q̄ teste apostolo. Non est potestas nisi a deo. Romano. xij. Quibus p̄culdubio voluit q̄ oēs obediamus. et q̄ p̄ ipsorū motus ordinationes et influentias nos regamus. Et ideo cuiuslibet superioris dicit illud q̄ dixit pharao. Joseph. Scilicet. xij. Ad tui oris imperij cunctus populus obediēt. et sic de huiusmodi obedientie erponam. Illud Luc. xvij. Dicitis arbori moro eradicare et transplantare et obediēt vobis. In quibus verbis ostēditur q̄ ad veram obedientiam requiritur. Obedientis dispositio: q̄ homo dicit esse arbor morus. Imperientis dispositio: q̄ homo debet esse eradicatus. Imperficentis acquisitio: quia homo debet esse transplantatus. Imperficentis executio: quia homo debet esse obediēs et occupatus. ¶ Primo igitur dico q̄ si volumus esse veri obediētes nos debemus habere eam dispositiōem. et hoc ostēditur cū dicitur. Arbori moro. Arbo-

em habet interius medullā et humore. q̄ est materia fructus floꝝ et folioꝝ. Et si talis humor sit bñ digestibilis et calori naturali obediēs. tunc fructificat et facit fructus dulces. Si vero humor sit crudus et cōpactus et calori non obediēs: sed resistens. tunc efficit naturaliter fructus acres. Sic vere in doic est humor affectio- nis interioris. q̄ p̄certo: loquendo sp̄sialiter: materia oim que ceterius aguntur in fructibus operi est. et in folijs verborū. et in floribus exemploꝝ. siue bona fuerit siue mala. sed p̄culdubio diuersitate causat dispositū mē- tis q̄ si humor interioris perfectionis sit p̄ humilitatē bene dispositus et formatus. et calori celesti. i. superior suo deo vel prelo prompte obediēs tunc ceterius boni et dulces fructus bonoꝝ operū producantur. Si vere hu- mor interioris affectionis sit male dispositus. vt pote. q̄ in presumptione et superbia compactus et obstinat⁹ tunc deo vel prelo inobediēs est et sic productio bo- norum operū vel fructuum impeditur. Arbor enim in- quit. Et sic teste dño Matth. vij. Arbor bona bonos fructus facit et Lu. vj. Non est arbor bona que facit fru- ctus malos. Debet homo igitur habere interius eam dispositiōem Et ista cā p̄certo est humilitas q̄ mater est obediēte Quia sicut res gracilis et tenuis magis ē obediēs q̄ sit grossa. sicut paret de pua virga: que pro- libito potest torqueri et plicari. quod tamen non posset fieri de arbore magis dura. Sic vere mens que est p̄ hu- militatem gratior est ad plicationem obediēte mag- gis habilior. Nam illi qui per superbiam ingrossantur per obedientiam faciliter non plicantur. Debemus ergo esse bene dispositi vt possim⁹ dicere illud Ero. xij. Quia que locutus est dñs facimus et erimus obediē- tes. fructus em si sit matur⁹ cedit digito si vero sit cru- dus et immaturus non. Aloe etiam que est arbor valde medicinalis et aromatica quīs de natura sit arbor solida et dura: masticatori tñ nō solt resistere. sed magis dē- ribus obedire Sic vere si per humilitatem bene dispositi sit: in moribus honesti: et in mēte maturi: et in fama fra- grantes et aromati fuerimus. nunq̄ impulsui moni- tionis nec masticationi correctionis aliquid resistemus: sed potius sine rebellionē obediētes: voluntatē dei et prelati humiliter faciemus Et ideo dicit Bern. su- per Cātica Optimū in moribus dico si in nullo proisus resistat posteriorioribus aut par inuideat paribus: aut superior noceat moribus Et dicit vniuersusq̄ prela- tis obediēs. socijs congruens subditis condescendēs. deo deuotus magistro subditus. senibus obtemperans angelis placens. verbo vtilis. corde humilis. oibus mā- suctus. ¶ Patet ergo q̄ nos debemus interi⁹ habere eam- sam dispositiōem Arbori inquit. ¶ Secūdo dico q̄ si nos volumus esse boni obediētes nos debemus ceterius ca- uere eam impeditiōem q̄ ostēditur cū dicit. Eradicare. Ihes enim quīs de se sit iac mobilis et mutabilis. tamē si remobilis. firmiter adhxreat nō poterit moueri. et iō arbor ad voluntatē artificis nō ducitur nisi p̄ terra cui adheret primū euellatur sic vere quīs homo de sua naturali dispōne sit humilis ad hoc q̄ possit per obediē- tiam gubernari accidit tñ quīs q̄ rebus immobilibus. si istis tēporalib⁹ aliqui per affectionem adhxrent: et tūc ex toto ad votum sp̄sialis artificis nō se mouēt necesse ē ergo vt ab amore mūdi eradicentur et euellantur: anteq̄ p̄ huiusmodi obediēte moueantur eradicare inq̄t. puer. xv. Cogitationes impiorum eradicabuntur. Sicut em au- rum et alia metalla q̄ sunt mixta. scilicet terra. nunq̄ sūt ductilia. nec ad voluntatē artificis tractabilia immo oꝝ q̄ p̄mo ab huiusmodi corpulēta materia separantur Sicut etiā pellis licet sit mobilis et plicabilis si tamē cū ligno rigi- do sit cōsuta implicabilis efficitur quousq̄ ab eo dissua- tur. Sic p̄certo ad hoc q̄ homo possit ductilis obediēs et plicabilis fieri ipse debet ab omni terrestri corpulen- tia ab omniq̄ tēporali affluentia p̄rum ad effectū et de- siderium segregari Exemplo petri et andree. qui omni- bus impedimentis dimissis dño. vocanti obediēunt. vñ matth. iij. dicit. Quod iesus videns duos fratres mē- tentes

tentes rhetia in mare vocavit eos. At illi relictis betis
 bus secuti sunt eum. Sciebant enim quod melior est obedien-
 tia quam victime, sicut dicitur. i. Reg. xv. super quo dicit. Sic.
 xxxv. moralium. Quod obedientia victimis preponitur.
 quia in illis aliena caro: in istis voluntas propria macta-
 tur. **D**ebeim⁹ ergo sapienter cauere eas ipedientē. **T**er-
 tio dico quod nos debem⁹ diligenter tenere modum proficien-
 tem. Modus autem iste est quod ad propriam voluntatem
 dimittamus. Quod ad voluntatem prelati quicquid nobis
 mandatum fuerit faciamus. Et hoc ostenditur cum dicitur
 Transplantare. Transplantatio enim nihil aliud est quam de
 aliquo loco ubi arbor plantata est ad alium locum inu-
 tatio. Quia scilicet tunc homo verus obediens efficitur. quasi
 a plantatione proprie voluntatis euellitur et ad volun-
 tatem superioris alibi et aliter transportatur. Sicut enim
 caulis et porri et ut cōiter oīa genera arborum per trans-
 plantationem proficiunt. quia cōiter arbor in loco proprio
 non bene crescit si ipsam a sua prima radicatione agri-
 cola non transponit. Sic vere spiritualiter homo solet pro-
 ficere in bonitate. si transplantatur et euellitur a sua pri-
 ma voluntate. Ille enim in moribus non proficit. qui volun-
 tatem propriam non deponit unde de tali dicit. Iher.
 re. xvij. Et erit tanquam lignum quod plantatur super aquas.
 quod ad humorem mittit radices suas. et non timebit
 cum venerit estus et erit folium eius viride. nec aliquis de-
 finit facere fructus. Quia proculdubio charissimi si hō
 transplantetur et moueatur ad voluntatem sui superioris.
 si sit super aquas lacrimarum et deuotionis interioris
 tunc ad humorem gratie mittit radices boni propo-
 siti profundioris et habebit folium viride boni et hone-
 ste cōuersionis exterioris et faciet fructum virtuose ope-
 rationis et vbertioris. Et ideo de tali transplantata obe-
 dientia potest dici illud Iher. xij. fide qui vocatur abra-
 am obediuit in locum exire etc. **D**ebeim⁹ igitur diligenter
 tenere modum proficientem. **Q**uarto dico quod debem⁹ p-
 manenter implere actum perficientem: quod ostendit
 cum dicitur. Obediet vobis. Obedientia enim est quodammodo
 actus valde proficiens apud deum. Et ideo istum actum cōmendant
 Exempla naturarum. **D**ico igitur quod obedi-
 entia exemplatur in rerum
 natura. Omnes enim res
 naturales suis superio-
 ribus causis obediunt. Unde etiam apes regi habere
 dicuntur cui suo modo facere obedientiam dignoscunt.
 Elephas etiam de fouea liberatus efficitur domesticus:
 et ex tunc suo liberatori efficitur obediens et subiectus.
 Titulus etiam marinus secundum Plinium est animal valde di-
 sciplinabile. ita quod magistro suo solet libenter et faciliter
 obedire. In quibus omnibus virtus obedientie cōmēda-
 tur. Quia si ista ratio carēnal obediētia amplectitur
 multo magis hō rōne vtens et ppter obediētia celestē
 gloriā expectās dicitur obediēs esse deo: et plato obediētia ex-
 hibere. Ista ergo cōcepta sunt in patrum figuris. figurat enim obe-
 diētia cōmēdat in patrum figuris. figurat enim obe-
 diētia in adā quod statim cum creat⁹ est fuit pceptis obedi-
 entie astrict⁹ et ligat⁹: et non obediēdo de paradiso deposi⁹ et
 fugat⁹. Sicut dicitur. Gen. ij. Non eritā obediēdo et archā fa-
 ciēdo intrādo a diluuiō fuit saluat⁹. Gen. viij. Abraas
 insuper deo obediēdo et filiū occidere volēdo et sacrificare
 fuit p multarū gētū noiat⁹. Gen. xxij. Loth insuper an-
 gelis obediēdo et ciuitatē dimittēdo fuit ab incēdio so-
 dome liberat⁹. Uxor vero sua dū non obediuit in statuas
 falsas mutata fuit. Duo etiā generi Loth sibi non obedi-
 eunt. Mo cū alijs in dānationis laci cōuertit. sicut dicitur
 Gen. xi. Quid autē dicā de Saul quod ppter inobediētiam
 fuit a regno deposi⁹. i. Reg. xv. De achor quod ppter ino-
 bediētia fuit lapidat⁹. Josue. vij. De propheta bono et iustō
 quod cū indiscrēte inobediēs fuit deo: fuit a leone trucidat⁹.
 iij. Reg. riiij. De enim in tantum obediētia diligit:
 quod contrariā facientes dure et atrociter sepe punit. Un-
 de etiam. iij. Reg. xx. legitur. Quod illū qui vnum filiū p-
 pbetarū in verbo dñi percutere voluit leo continuo de-
 morauit. Ista ergo cōmendat in sanctis figuris. **E**ni-

dico quod ista approbat in multis creaturis. Ipse enim multe
 creature virtus obedientibus obediunt. Unde etiam in
 dyalogo Grego. legitur. Quod cum puer placid⁹ in flu-
 mine mergeretur: beatus maurus ad preceptum beati
 benedicti ad ipsum liberandum super aquam cucurrit.
 aqua vero se sibi palpabilem effecit ita quod dictum puer
 cum submergio liberauit. In vitis etiam patrum legitur quod
 a mandato senioris puer ad hauriendam aquam ob-
 lito fune ad puteum cucurrit ad verbum ipsius obediē-
 tis aqua de profundo usque ad os putei se inaltauit. ita
 quod aquam in suo vase seniori portauit. De quodam etiā
 iuvene religioso in vitis patrum memini me legisse. quod
 quidam senior volens probare obedientiam ipsius pre-
 cepit sibi quod ad leonem siluicrē quem vidit transire iret
 quod ipsum sibi adduceret qui mandatum statim com-
 pleuit. leonemque obedientem nec repugnātem ad senio-
 rem adduxit. Ecce ergo quomodo obedientia approba-
 tur a multis creaturis. **U**ltimo dico quod ista virtus impe-
 ratur seu predicatur in multis scripturis. Ista enim pre-
 dicatur primo. Machabeo. viij. vbi de senatu romano
 dicitur. Quod omnes obediunt vii et zelus et inuidia non
 est inter eos. Ista precipitur. Ephesios. vi. vbi dicitur. Fi-
 lii obedite parentibus vestris. Ista etiam imperatur Co-
 lo. ij. vbi dicitur serui obedite dominis vestris etc. Sic
 ergo patet quod quia obedientia est a scripturis imperata
 a creaturis reprobata. In figuris commendata. In re-
 rum naturis exemplata. bene dico quod ipsa est actus val-
 de utilis et proficiens. Et illud est: quartus auctoritatis
 Bene ergo patet quod obediens debet. Implere actum per-
 ficientem. Tenere modum proficientem. Cauere causas
 impediētem. Habere formam seu causam expedientē
 Ista ergo dicta sunt de obedientia bona. **D**e obedire
 vero nolentibus dico quod isti sunt similes viro quod nul-
 lo modo potest obedire malleo. citius enim frangitur quam
 plicetur quinimo si quis ipsum in aliquam formam fi-
 gurare voluerit necesse est quod per ignis fortitudinem liqui-
 fiat. Sic vere multi sunt ita obstinati rebelles et inobe-
 dientes. et more viri omni humore gratie et deuotionis
 carentes quod malleo diuine monitionis vel prelati correctio-
 nis. nunquam voluntarie obediunt. immo certe citius p
 patientiam franguntur quam se obediendo plicare noscan-
 tur qui etiam nunquam figurantur in bono nisi per fortis
 ignis et tribulationis violentiam dissoluantur et reprī-
 mantur a malo. Contra tales ergo sic inobedientes vo-
 catur. Rume. riiij. Tentauerunt me: nec obediunt vo-
 ca me. figura et filio proteruo de quo precipitur. Deu.
 rxi. Cap. Quod si parentibus obedire noluerit sed sup-
 bierit. lapidibus obui iubebatur. Unde ergo reprehē-
 duntur tales. Sal. ij. Infensati gallate quis vos falci-
 nauit veritati non obedire. Ista etiam videntur similes
 leoni. cuius collum dicitur inflexibile. vide supra de col-
 lo. Sic et tales nec deo nec prelati possunt nisi coacti sic
 etere colla sua. Hieremie. xxxvij. Populus iste non obe-
 diuit mihi. Unde. ij. Thimo. ij. Erūt in nouissimis die-
 bus etc. Parentibus non obediētes etc. Non sic sed si-
 mus obediētes. vt de nobis dicatur illud Roma. xviij.
 Vestra enim obedientia in omni loco diuulgata est. et
 Ecclesiastici. iij. Eris tu velut filius altissimi obediēs
 etc. Dic sicut de obstinatione sicut in tabula inuenies
 in diuersis locis signatum. De mala vero obedientia
 que nihil aliud est quam inclinatio vel consensus ad malū
 possit notari quod quidam obediunt cupiditati. quidam
 carnalitati quidam verbositate. Quasi enim obediunt
 cupiditatibus. Quia sicut dicitur Ecclesiastes. x. Precu-
 nie obediunt omnia etc. Luparosi obediunt carnalitati
 bus. Contra quos dicitur Roman. vj. Non regnet pec-
 catum in mortali corpore vestro vt obediatis. concupi-
 scentijs eius. Pomposi obediunt verbositatibus. sicut
 sunt illi qui libenter credunt verbis aduletorum et de-
 tractorum. De quibus dicitur Prover. xvij. Mal⁹ obe-
 dit lingue inique. Tales ergo mali obediētes deberent
 dicere dyabolo istud quod iunior Machabeus dixit de
 Antiocho. ij. Machabeo. vij. Non obedio precepto re-

Obluio

gis s; precepto legis &c. Uide de tali mala obedientia ubi cunq; agitur de malo consensu seu de tentatione Generaliter ergo de obedientia vide infra de sequi et de Curfu. de motu. & alijs titulis infinitis.

Obliscere. Idem est quod opponere. Imponere. Contradicere. vel Obstare. Uide ubi Contra & Contradicere. quia deficiunt autoritates.

Oblire Oblitus. Ubi mori seu etiã moris.

Oberrare. Ubi Errare ubi relectare et cetera.

Obligare. Nota q; obligare idem est q; ad aliq; quid agendũ vel sustinẽdũ aliqua necessitate teneri. vel ad illud affici necessario vel astringi. Nota ergo q; in scriptura reperitur obligatio

Naturalis et necessaria

Virtualis & meritoria.

Criminalis & damnatoria.

Prima est fragilis que est singulorum. Et ista est illa q; omnes mortales obligantur ad miseriam et ad mortẽ et etiã ad originalem concupiscentiam et reatum vt sic obligatis possit dici illud ps. Ipsi obligati sunt et cederunt supple in mortem. Secunda est utilis & est perfectior seu iustior. Et ista est illa qua iusti se voto vel alias voluntarie se obligant ad opera meritoria. vt p; te ad illa ad que quis alias non tenetur. de quo Numeri. xxi. dicitur. Quod israel voto se domino obligans ait &c. Ista est etiã illa qua omnis homo eo ipso q; fidem recipit et baptismum. obligat se ad diuinorum obseruãtiam mandatorum. Tertia est flebilis et est peccatorum. Et ista est illa qua quis peccando se obligat ad damnationem eternam. de qua in ps. Declinantes aũt in obligationes. adducet dominus cum oprantibus iniquitatem. scilicet in infernum Et acruũ. viij. In felle amaritudinis et obligatio iniquitatis video te &c. Ita poterat esse materia sed autoritates non suppetant idcirco omitto. Uide ubi debere Teneri & astringi &c.

Obliquitas. Obliquus. Nota q; obliquus dicitur illud quod tortuosum. est et non rectum. Dicam ergo q; in scriptura reperitur obliquitas bona et pessima vnde nota q; est obliq;tas. Discretionis & prudentie.

Deceptionis & fallacie.

Damnacionis & tristitie.

Obliquitas tristitie est illa qua quis in negocijs. suis procedit sagaciter. deliberate. et caute. non proterue ferociter. & abrupte Ire enim. recto itinere non est tutũ vlt enim oblique sunt aliquotiens tutiores. Cum enim alius mons ascenditur. non directo gressu proceditur sed per obliquum nunc huc nunc illuc ascenditur ne grauetur. Etiam lepus descendendo montem arduum nõ directe descendit ne forte corruat in descensu cũ antiores tpbas habeat valde breues sed oblique & tortuose incedit. quod etiã ille qui nauigat fortim fluitum ex tranuerso solet facere quia scilicet oblique et non recte solet fluminis impetum superare. Sic vere illi qui forte et imperuosum altum arduũ & negocium habet facere. vel aliquod periculum pertransire non directe nec ex abrupto debet procedere sed oblique et per laterales vias caute et deliberate transitum querere vel tentare: alias enim posset esse q; impetus fortune ipsum obrueret: et nauem status sui frangeret et cassaret. figura ad hoc iij. Regum. vj. ubi dicitur q; de mado domini salomon fecit in templo fenestras obliquas. Quia. scilicet in templo dei q; factũ est et q; dicitis vob; debet esse aliqua fenestra discretionis et prudentis circumspectionis. Iuxta illud. Ezechielis. xl. ubi dicitur. q; ipse vidit in templo limina & fenestras obliquas. Ista est ergo obliquitas prudentie. De obliquitate vero fallacie vel malicie. qua scilicet mali et fraudulentũ in factis suis obliqua et tortuosa intentione procedunt. De obliq; tate etiã finalis tristitie qua. scilicet damnati relinquunt iter rectum et ambulat per vias & tenebrosas et per

iter deuium quod ducit ad mortem multa possent dici sed nulle sunt autoritates vocales vide ergo in tabular infra de Rectitudine.

Obluio. Nota q; obluiscit accipitur pro nesci re: vel pro non curare. Et potest referri ad deum et ad hominem. Et potest significare in bono et in malo. Potemus ergo q; in scriptura inuenitur Obluio.

Virtuosa.

Luctuosa.

Utiliosa.

Dolorosa vel.

Tediosa.

Saudiosa

Primo igitur dico q; est obluio virtuosã que pertinet ad bonitatem. ista est enim illa qua homo obluiscitur. ppter deum: delicias temporales. Emittentias seculares Inurias fraternales. Sic pro certo debent facere boni religiosi qui pro certo statim quando veniunt ad religionem ipsi debent obluisci inũdum et mundana: & de solo deo et spiritualibus recordari. similes asino q; est animal obluiosum: patiens oneris & laboris. Et dicitur asinus a sedendo: eo q; desuper sedeat vel ab a q; est. sine: & finos quod est sensus eo q; est animal sine sensu vt dicit Isidorus. Sic vere bonus religiosus et etiã quilibet vir perfectus debet dici asinus. Ratione.

Patiente.

Obediente.

Dico patiente quia scilicet iste debet esse patiens in omni tribulatione one. Spũal iniquitate. re vel labore. Sicut. xli. ysachar asinus fortis. Obediente dico. quia scilicet iste debet se subditus id est prelati et superioribus esse obediens et subiectus. Mat. xxi. Sedens super asinum filium subingalis in super quia scilicet talis debet esse sine sensu mundane sapientie. Iuxta illud. i. Cor. iij. Si quis videtur inter vos sapiens esse in hoc seculo. stultus fiat vt sit sapiens. Nam talis debet esse animal obluiosum. Quia scilicet vt dictum est ipse debet obluisci et dimittere q; quid ipsum impedit de salute vnde de hoc dicitur in ps. Obluiscere populam tuam et domum patris tui. & cõcupiscet rex decorem tuum. Et Gene. i. Obliscere vt obluiscaris sceleris fratrum tuorum. Ista est ergo obluio virtuosa.

Secundo dico q; est obluio luctuosa. Et ista est illa qua deus obluiscitur nec curare dicitur de peccatoribus obluisci. enim idem est quod nõ curare. Quia id facilliter obliuioni traditur. de cuius memoria non curatur. Et ideo quia peccatores obluiscuntur deus q; saluauit eos qui etiã pro eis redimendis fecit magnalia in egypto. mirabilia in terra cham. terribilia in maribus. hinc est q; ipse deus ipsos obluiscitur et de eorum salute non curare nec cogitare videtur. Pellicanus etiã propter filios resuscitandos sanguine perdito & bilitatis optime videtur qui pullos tunc temporis in eius nutritione laborant et quia ibi sunt aliqui qui matrem legitime lese compatiens ipsamã obliuionem non ponit sed pro ea nutrienda laborant. hinc est q; matrem tandem sanata ipsos non obluiscitur. sed de ipsorum diligentia recordata secum sicut veros filios in nido suo retinet et recipit. Quia vero ibi sunt aliqui alij pulli qui de matre lesa nutrienda non curant ipsam obluiscuntur. hinc est q; mater sanata illorum obluiscitur. et de ipsis amplius non curans ipsos a se et a nido suo reijcit & expellit sicut dicit magister. Iacobus in libro de mirabilibus orientalium regionum. Sic vere charis simi facit deus. Ipse enim pro nobis. viuificãdis in cruce fuit vulneratus et sanguine diminus. Sed vere multi sunt qui illud beneficium obluiscuntur. nec per bona opera sibi nec membris suis pauperibus regratari videntur Iuxta illud ps. Cito fecerunt. obliui sunt operũ eius &c. Et propter hoc iste tales ponit in obliuionem: bonos vero & gratãbũdos ponit et ponit in perpetuam recordationem. Et ideo ciuitati et congregationi saluus ingratorum loquitur deus Dicit. iij. Quia obliui es legem dei tui. obluiscar filiorum tuorum et ego. Sicut enim aquila degeneres filios solet de nido suo tanq; extraneos eijcere et ipsos obluisci & de ipsis amplius non curare. Sic deus degeneres peccatores de nido sui iterioris amoris eijcit. et de ipsis corrigendis et emendandis nõ

curans

curans ipsorum obliuiscit nec de ipsis magis curat. cogitat. aut aduertit. Sicut patet de multis quos deus sine correctione in mundi prosperitatibus peccare dimittit ad libitum ita quod de ipsis non videtur dominus recordari. **C** Et ideo notare possumus quod deus obliuioni tradidit et tradet tria genera peccatorum videlicet Luxuriosos. Presumptuosos. Inuidiosos et vanigloriosos. De luxuriosis dicitur. **Esai. xliij.** Sume cytharam circum ciuitates meretrix obliuioni tradita. De presumptuosis dicitur. **Ezech. xxxij.** Si iustus confusus in iustitia sua iniquitatem fecerit omnes iustitie sue obliuioni tradetur. De iniuriis vero crudelibus superbis et vanigloriosis qui scilicet ad nihil aliud vacant nisi ad nocumtum aliorum dicitur. **Ezech. xxi.** de nabuchodonosor crudelissimo principe. Ignis erit tibi sanguis tuus erit in medio terre. obliuioni traderis. quia ego dominus locutus sum. **Ista ergo obliuio luctuosa. Ista timebat ille qui timebat in ps. Usquequo domine obliuisceris me in finem usquequo auertis faciem tuam a me. Verum tamen de hoc sumus assecurati quod nunquam deus obliuiscit bonorum. Unde nota quod deus recordatur et non obliuiscitur scilicet.**

Patientium et tribulorum. Dico quod deus nunquam obliuiscitur patientium et tribulorum.

Compatientium et benignorum. Quod obliuiscitur patientium et tribulorum. Unde ciuitati hierusalem tribulate consolando illam loquitur dominus. **Esai. lxiij.** dicens sic. **Ubi quid obliuisci potest mulier infantem suum ut non misereatur filio utero sui: et si illa oblita fuerit. Ego tamen tui non obliuiscar. Quamuis enim superficialiter videatur dominus obliuisci illorum quos in tribulatione dimittit. ipsorum tamen finaliter recordatur. et ipsos in suis tribulationibus consolatur. ps. Quoniam non in finem obliuio erit pauperis. patientia pauperum non peribit in finem. Item non obliuiscitur compatientium et benignorum. Summe enim placet deo virtus misericordie et clementie. **Ecclesiasti. iij.** Elemosyna patris non erit in obliuione. Item non obliuiscitur indigentium et miserorum quia in psalmi. dicitur. Non est oblitus clamorem pauperum. Et alibi. Animas pauperum tuorum ne obliuiscaris in finem. **Ista est ergo obliuio luctuosa. seu periculosa qua deus obliuiscitur peccatorem. Tertio dico quod est quedam obliuio vitiosa. Et ista est illa qua homo obliuiscitur illa que tenetur recordari. Ita sicut obliuio naturalis gignatur ex tribus rebus****

Et accidentis exterioris receptione.

Et absentis vltioris remotione.

Ista enim tria generant obliuionem. s.

Humor qui interior generatur.

Causa que exterius operatur.

Res que remotius elongatur.

Sic vere spiritualiter loquendo tria sunt que in nobis generant obliuionem eorum que pertinent ad salutem. videlicet Infectio interioris carnalitates. Receptio exterioris prosperitatis. Elongatio profundioris iniquitatis. Dico ergo quod talis obliuio generat interior carnalitates. Sicut enim dicunt medici. posterior cellula cerebri quandoque humore corrupto taliter inficitur quod memoria totaliter impeditur et omnium que prius sciebantur obliuio generatur. Unde etiam de quodam monacho qui cordetanus sciebat totum officium suum recole me audiuisset quod quidam graui infirmitate detentus taliter perdidit memoriam: quod etiam literas et officium ex toto penitus est oblitus per talem modum ita quod postquam fuit sanatus oportuit quod de nouo literas disceret sicut puer. Reuera charissimi spiritualiter loquendo talis infirmitas est luxuria. Nam quando humor carnalitates animas in qua debet vigere memoria salutis sue per luxuriam inficit. tunc memoriam proprie salutis tollit et obliuionem damnabilem introducit. Et de hoc potest dici illud **Sapient. xij. Ignis supra suam virtutem in aqua valebat et aqua extinguentis nature obliuiscitur. Quia enim**

tales sunt sicut aqua per fluxibilem fragilitatem. hinc est quod ignis concupiscentie in ipsis preualet per luxurie carnalitates ipsi vero tale ignem obliuiscuntur extinguere propter sue male consuetudinis proteruitatem. Talem ergo obliuionem damnabilem generat interior carnalitates. **Deinde dico quod ipsam generat exterior prosperitas. Unde dicitur enim prosperitas est sicut illectio sicut boecie. De quo narrat isido. quod potat inducit obliuionem. Est enim sicut ille annulus moysi de quo loquitur Josephus ex quo regina ethiopia fuit subarrata. per cuius virtutem oblita est quicquid moyses fecerat circa ipsam. Quia vere charissimi in ethiopia huius mundi quasi aqua mundane prosperitatis bibis illa que ad salutem pertinent obliuioni traduntur. Quia vere statim quando moyses. id est. deus dat peccatori istum anulum prosperitatis. peccator ipsum deum obliuioni tradit nec de ipsis mandatis amplius reminiscitur. Et hoc est quod de illo pincerna dicitur **Gene. xl.** Cui Joseph prosperitatem suam interpretatam ex somnio suo predicat: et tamen dicitur ibidem. quod succedenti bus prosperis oblitus est interpretis sui et **Dee. xij.** Saturati sunt et leuauerunt cor suum et oblitus sunt mei. Obliuio enim igitur inducit exterior prosperitas. **Denique dico quod ipsam inducit profundior iniquitas. Sicut enim videmus quod res que a nobis longo tempore absentant et abscondunt obliuioni defacili traduntur. Sic peccator quando a deo et a rebus pertinentibus ad salutem per peccatum longissime se abscondit quia sicut dicitur in ps. Longe a peccatoribus salus tunc ipse peccator deum a se per peccatum elongatum obliuiscit. et de rebus ad salutem pertinentibus nullatenus recordatur. Unde quilibet talis peccator potest dicere illud **Tresh. iij.** Repulsa est a pace anima mea: oblitus sum bonorum. Et per hoc ista videmus quotidie ad oculum: quod multi sunt qui ad tantam profunditatem vitiorum deuenerunt: et se per tantam mentis obstinationem a deo et bonis spiritualibus absentant quod recte et deum et salutem anime obliuioni penitus tradiderunt. **Hiere. ij.** populus meus oblitus est mei diebus innumeris. cccc ergo quod tria sunt que faciunt hominem obliuiosum. et si homo querit que sunt illa que tales dicunt esse oblitus. possumus notare quod ipsi pro certo oblitus sunt.****

Dei potentie sublimitate dico ergo quod isti obliuiscuntur

Dei clementie benignitate tur dei auctoritate et potestate

Celestis glorie tranquillitate tiam pau. Oblitus sunt deus

Diuine gratie utilitate qui saluauit eos qui fecerunt

Diuine amicitie societate. magnalia etc. sicut supra.

Diuine patris longanimitate Bene ergo tales respicientur in ps. Intelligite

Diuine iustitie seueritate. duntur in ps. Intelligite

hec qui obliuiscimini deum ne quando rapti. et non sit qui

pi. Item isti obliuiscuntur dei benignitatem et clementiam

scilicet beneficia dei. Unde **Ezech. viij. Oblitus est israel**

factoris sui. Et in ps. Oblitus sunt beneficiorum eius et mira.

ra. ei. que ostendit eis. Item obliuiscunt tranquillitatem celestis et

terriciam. unde **Hiere. l. Sicut perditus factus est populus meus**

oblitus sunt cubilis sui. Et tamen isti deberent dicere illud

ps. Si oblitus fuero tui hierusalem obliuioni dextera mea.

Item isti obliuiscuntur propriam utilitatem et dei gratiam. Unde isti sunt illi de quibus dicitur

****Matth. xviij.** Quod discipuli oblitus sunt panem accipere.**

Item isti obliuiscuntur dei societatem et amicitiam. et maxime illam quam cum eis pepigit in baptismo.

Unde de mala muliere. i. de anima peccatrice dicitur

****prover. ij.** Quod pacti dei sui oblitus est. Item oblitus**

scuntur dei longanimitatem et patientiam. Unde **Esai. lviij.**

Non cogitasti quia ego tacens et quasi non videres.

et mei oblita es. Item isti obliuiscuntur diuinam veritatem et iustitiam.

Unde **Esai. lix. Iustitia longe stetit et corruit in plateis veritas et equitas non potuit ingredi.**

et facta est veritas in obliuionem. Ista est igitur obliuio vitiosa.

Et ista est potissime que nobis prohibetur in scriptura.

Et ideo adhuc possumus notare quod in scriptura nobis prohibetur. Obliuio.

Offense fidelitatis.

Obscuritas

Impense utilitatis

Impendende benignitatis. et

Dico ergo q nos non debem⁹ obliuisci fidelitatis ami-
corum. Unde Ecclesiastici. xxxvij. Ne obliuiscaris ami-
ci tui. Item utilitatis beneficiorum. Unde. Ecclesia-
stici. xxxij. Si etiam fiduciosus ne obliuiscaris. Tres
bonitatis seu sinceritatis meritorum. Unde Heb. xliij.
Hospitalitatem nolite obliuisci etc. Ista ergo obliuio
vitiola. Quarto dico q est quedam obliuio doloro-
sa seu tediosa. Et ista est illa obliuio qua fama virtus et
prosperitas peccatorum per mortem et damnationem
faciliter obliuiscitur et a memoria hominum remouet
De qua dicitur Sap. ij. Nomen vestrum obliuione acci-
piet. Tales enim obliuioni dati sunt a deo et a mundo. iu-
cta illud Ecclesiastici. ix. Obluioni data est memoria
eorum. Et Esa. xliij. Obluioni traderis otyre. Qui
toto dico q est obliuio gaudiosa et ista est illa qm in
patria absorpti ab immensitate glorie obliuiscunt om-
nium malorum que in isto seculo sustinuerunt. Nihil po-
te fluuiū lethēū apud inferos posuerunt qui interpra-
tur obliuio pro eo q ante me purgate per istum fluuium
transientes omnia preterita obliuiscuntur et sic de
inferno ad celū trāsibāt vbi vsq ad resurrectionem cor-
porum in gloria morabantur. Unde Esa. liij. Confusio-
nis adolescentie tue obliuisceris. Et de hoc dicitur Esa.
lxx. Obluioni tradite sunt angustie priores. qz abscon-
dite sunt ab oculis nostris. Eterna enim gloria est sicut
vinum quod mentem ita inebriat atqz replet q omniū
miseriarum precedentū facit hominē obliuisci. Unde
prouer. xxxij. Da mercenibus bibere vinum etc. Sequit.
Bibant et obliuiscantur egestatis sue: et paupertatis: nō
recordentur amplius. Ideo talibus dicitur illud Job. xj
Miserere quosq obliuisceris. et habebis fiduciam pro-
pō sita sibi spe et defossus securus dormias. Et hec de obli-
uio sufficiat. Unde de memoria Et infra de recordari

Obmutescere.

vbi dicitur.

Obnorius. Idē q obliuio sicut in orō ecō-
uerſo posses ergo distinguere si-
cut de obligare s; trāsco. qz pauce sunt auctoritates

Obriescere. Vide vbi frigus. et vbi rigor et
rigidus.

Obuere. tus. Idem ē qz super aliquē cū
imperuere. et euz cum la-
pidibus impetuose occidere vel delere. De illis ergo q
lapidibus tubebant lapidari. vel obrui. vide supra vbi
lapis et vbi Lapidari etc.

Obscuritas. Nota q obscuritas et tenebro-
sitas sunt quedam aeris passio-
nes que in ipso propter defectum luminis generantur
que solent a visu oculos impedire. Et quis moralit loquē-
do per obscuritatem possit intelligi obtenebratio con-
tritionis: humilitatis. Nam. iij. non est obscura con-
tritio tua quia tamen iste modus significandi rar⁹ est
in scriptura. Notare possumus q obscuritas vt com-
muniter signat. in malo et nihil aliud est obscuritas q
contrarium claritatis. Cui igitur sit dare Claritatem
interiorem in intellectu. Exteriorem in conuersatio-
nis aspectu. Posteriorē superius in dei conspectu. no-
tare possumus a contrario q multiplex obscuritas po-
test reperiri videlicet obscuritas.

Interioris meditationis.
Exterioris conuersationis.
Posterioris habitationis.
Prima ē ob-
scuritas mē-
talis ignorā-
tie. Secūda est
obscuritas moralis apparētice. Tertia est obscuritas in-
fernalis seu letalis pestilentie Dico ergo primo q ē ob-
scuritas ignorantie interioris. Sicut enim videm⁹ q
loca que carēt lumine sunt obscura ista q ibi aliquid nō
videtur. Sic vere quando cor humanū priuatur lumi-
ne diuine gratie propter vitia et peccata tunc per igno-
rantia taliter obscuratur q nō videt aliquid quod per-
tinet ad salutem pā. Obscuretur oculi cor⁹ ne videāt
et dorsum cor⁹ semp incurua. Obscuritas enim causatur

vel propter nubium densitatem vel propter loci profun-
ditatem vel propter luminis debilitatem et paucitatē
Sic vere ignorantia causatur in homine quādo nubes
mundane prosperitatis et carnalis voluptatis contra
eū indensant Apoca. ij. Obscuratus ē sol et de fumo pu-
sci. Quando enim locus interior cordis humani per de-
sperationē et obstinationē in vitis profundatur. psal.
Collocauit me in obscuris sicut mortuos seculi. Quādo
etiam lumen spiritualis gratie et doctrine. et sane et
vere scientie a talibus elongatur sicut p⁹ in hereticis
in quibus propter defectū scientie est ratio penitus
obscurata Zach. xj. Hicabitur ei⁹ dexterū siccabitur et ocu-
lus eius dexter tenebescens obscurabitur. Et ideo de ta-
li obscuritate dicit i⁹ hom. j. Euanerunt in cogitationib⁹
suis et obscuratus est insipiens cor eoz. Ista est ergo ob-
scuritas ignorantie interioris. Secundo dico q est
obscuritas apparente exterioris. Sicut enim vasa au-
rea et argentea aliquotiens obscurantur et a sua exteri-
ori claritate rubiginantur et obfuscantur quod aliquoti-
ens accidit propter contactum alicuius pinguedinis
pulueris seu luti. Sol etiam et luna propter terre inter-
positionem solent obscurari et eclipsari et a claritatis
luminis obscurari. Sic vere sepe fit q sol et luna aurū
et argentum. i. vir ecclesiasticus vel religiosus. vel ali⁹
vir honestus qui. s. dicitur sol. rōne caloris et charitatis
luna. ratione humoris pietatis: aurum ratione fulgo-
ris honestatis: argentum ratione clamoris eloquentie
veritatis aliquando perdit honeste conuersationis cla-
ritatē. et per rubiginem peccati vel per carnalitatis pin-
guedinem. incurrit exterioris apparentie obscuritatis
et totū infamie utilitatem. et de hoc dicitur Terno. iij.
Quomodo obscuratū est aurū mutatus ē color optim⁹
etc. Quod bene figuratū est Luce. xxiij. vbi dicit q sol ob-
scuratus est. et velum templi scissum est. Qu⁹ p⁹terio⁹ do-
die in templo ecclesie velum quod velat omnia interiora
i. exterior honestas scissa est et lauita. ita q claritas so-
lu. i. fama et reputatio stat⁹ ecclesiastici est totaliter ob-
scurata. Ista est igitur obscuritas exterioris apparētice
Tertio dico q est obscuritas posterioris pestilentie
et ista est obscuritas infernalis que scilicet est locus fe-
tidus et obscurus. Ibi enim est locus profundior et fu-
mosior crudelior et turbulentior ceteris vniuersis. Ibi
ergo est obscuritas: et non solum temporalis vel corpo-
ralis imo etiā spūalis. Nō dēs em illorū qui ibi sunt ob-
scuri sunt p turbulentiā doloris: inebriationis et tribu-
lulatiois. Corpa ē q sunt ibi: s; obscura ppter defectū
prosperitatis et consolationis et ideo breuiter de obscu-
ritate tali potest dici illud Job. iij. Obscurent eum tene-
bre et ymbra mortis. Adhuc dico q ē obscuritas sub-
tilioris sapientie seu intelligentie. et ista est obscuritas
scripture. De qua Dan. v. Audiuimus de te q obscura
possis dissoluere. Est etiam obscuritas humilioris sub-
iacentie: hoc est dictū presentis glorie vel fortune. que
scilicet obscura dicitur qz a claritate mūdana fame et
excellentie per paupertatē vel infortunū denigratur.
Sicut de stellis cadentib⁹ dicit Apoc. viij. Quod obscu-
rata ē tertia pars eorum. pā. Collocauit me in obscu-
ris sicut mortuos seculi etc. Hier. xliij. Porte eius obscu-
rate sunt in terra. Et sic patet quomodo obscuritas po-
test quinqz significare. Si vero p obscuritatem intelli-
gitur absentia seu loc⁹ absconditus aut secretus possu-
mus notare q quinqz sunt genera peccatorum que in
oculto. i. in obscuro volunt facere facta sua scz.
Carnales et luxuriosi.
Detractores et iniuriosi.
Deceptoris et malitiosi.
Auari et ambiciosi.
Idololatre et supersticiosi.
De luxuriosis et carnalib⁹ dicit puer. vij. vbi de luxurioso
iuuene loquitur sapiens dicens Quod graditur in ob-
scuro ad uesperascēte die i noctis tenebris et caligine. De
malignosis detractorib⁹ dicitur in pā. Ecce peccatores
intenderūt arcū suū paucērūt sagittas suas in pharetra
vt sagittent

vt sagittæ in obscuro rectos corde. De maliciosis. vero & proditoribus qui scilicet semper volunt q̄ opera sua lateant potest dici illud Sap. xvij. Putant se latere in obscuris &c. De avaris etiam & malis diuitibus qui sc̄s contractos suos faciunt in obscuris dicitur in ps̄. Repleti sunt qui obscurati sunt domibus terre iniquitatis de ydololatriâ vero & sup̄stitionis q̄. s. in obscuris faciunt sacrificia sua dicitur Sap. xiiij. Aut obscura sacrificia facientes Sufficit Uide infra de tenebris et de umbra. Et supra de abscondito et de cecitate.

Obsecrare. Nota q̄ obsecrare idẽ est q̄d ora humiliter implorare. Et est proprie obsecratio cuiusdam allegatione requisitio Sicut si diceret. Amore dei rogo te. aut in nomine dei fac illud & cetera similia. Est igitur Obsecrare. Officium.

Humilitatis. Officium dico humilitatis quia scilicet Utilitatis. cet obsecrare. i. aliquid humiliter deprecari pertinet ad humiles & ad pauperes. **Sedulitatis.** cet obsecrare. i. aliquid humiliter deprecari pertinet ad humiles & ad pauperes. Uide prouer. xvij. Cum obsecrationibus loquitur pauper diues autem effabulatur. Et sic est officium utilitatis quod videlicet sepe fit q̄ hõ obsecrãdo & humiliter implorãdo plura bona impetrat q̄ cũ arrogãtia req̄rendo. Cũ em̄ obsecratio nihil aliud sit q̄ humilis & benigna deprecatio & oratio: & de oratione dicitur Ecclesia. xxxv. Quod oratio humiliter penetrabit nubes. bene sequitur q̄ obsecrare est exercitium utilitatis. Deus em̄ libentius illum audit qui solet humiliter obsecrare. Et ideo dicebat ap̄s. p̄bi. iij. In omni oratione obsecrati debet gratiãdatione peritides v̄se innotescant apud deũ. In istis inferioribus obsecratio etiã utilis est. quia etiam in correctionibus quando q̄ magis valet humilis & benigna obsecratio monitio q̄ quicquid grauis et aspera obiurgatio. Et ideo bene docet apostolus. ij. Thimo. iij. Argue obsecra. increpa in omni patientia & doctrina. De hoc vide supra de arguere. Et acquirendo etiam utilitatem ab homine homo magis humiliter obsecrando proficit q̄ impotente circa hoc insistendo. Sanguisuga em̄ lente sugendo. magis de sanguine elicit q̄ culx de tumultuo & pugẽdo. Et vere illi sibi quandoq̄ plus de utilitate sugunt et attrahunt q̄ obsecrando lente et benigniter. et quasi non curando illud petunt & querunt q̄ illi q̄ ad modum culicis allegationibus & impotentiis sc̄ib̄ quasi violẽter insunt in n. Ista est ergo obsecratio utilis. Et ideo q̄ magis sit intendendum obsecrationibus q̄ increpationibus. patet. s. Thimo. v. vbi dicitur. Seniores ne increpaueris. s; obsecra vt patrem. Est ergo officium utilitatis. **Item** dico q̄ obsecrare est officium sedulitatis. Oportet em̄ q̄ hic sit. sedulus et diligens deũ obsecrando q̄ vult impetrare aliquid Et ideo dicit apostolus Ephe. vi. p̄ orationem et obsecrationem orantes omni tpe. **Nota** temus ergo q̄ obsecratio potest fieri homini. Et ideo de deo possumus notare q̄ ipm obsecrare debemus. Ut.

Auferat mentis iniquitatem. **Obsecremus** ergo vt vellet mentis iniquitatem auferre. Sic obsecrabat dauid q̄ obsecro aufer iniquitatem serui tui. **Item** vt vellet gratie sanitatem inferre. sic videbatur obsecrare qui dicebat. iij. Regum. xvij. Reuertatur obsecro anima pueri huius in viscera sua Et **Thimo. xij.** Obsecro domine sana eam. **Item** vt vellet glorie claritatẽ conferre. Et sic videbat obsecrare ille q̄ dicebat gene. xxvij. **Mihi** q̄ obsecro vt bñdicas. Et. ij. **Re. xiiij.** Obsecro vt videã facie regis. **Item** vt vellet eternam calamitatẽ differre sic obsecrabat ille daniel. **Dani. ix.** Auertatur obsecro ira tua a populo tuo. Et **Lu. viij.** Obsecro tene me torques. **Item** vt vellet clementiam et pietatem afferre Et sic obsecrabat ille q̄ dicebat **Amoe. vij.** Domine xx̄ propitius esto obsecro. **Sed** adhuc dico q̄ est obsecratio homini ab homine facienda. Ista proprie pertinet ad correctores & predicatores qui peccatores debent hu-

militer obsecrare vt eos possint ad bonum conuertere et mouere. Et de hoc nota q̄ obsecrandi sunt homines a predicatoribus et prelatis. vt. Caucant carnalẽ infectionem **Obsecrandi** sunt ergo vt caucant ab infectione carnali & ma- Habcant mentalẽ dilectionẽ. **Item** de carnali & ma- Teneant moralem conuersationẽ. **Item** de carnali & ma- Arceant letalẽ delectationẽ. **Item** de carnali & ma- da infectione de qua dicitur. **Judicum. xix.** Obsecro ne seclus hoc operimini contra naturam in virum. Et generaliter ab omni carnis infectione cauendum est. **Juxta** illud. s. **Petri. ij.** Obsecro vos sanq̄ aduenas & peregrinos abstinere vos a carnalibus desiderijs que militant aduersus animam. vbi ostẽditur q̄ homo obsecratur abstinere a tribus &c. vide eam p̄secutas supra. de **Abstinencia.** **Item** vt maneant in mentis dilectione ij. **Corinthio. ij.** Obsecro vt confirmetis in illo charitatem. **Item** vt polleant digna et honesta conuersatione. vnde **Ephe. iij.** Obsecro vos egovinctus in domino vt digne ambuletis. **Item** vt abstineant a mala delectatione. vnde **Roma. xij.** Obsecro vos fratres per misericordiam dei vt exhibeatis corpora vestra hostiam sã. &c. vide infra de oratione et de **Petere** et s̄ de adorare.

Obsequium. Uide vbi seruitium. Et vbi officium.

Obseruare. Nota q̄ obseruare quandoq̄ sumitur pro cauere: quandoq̄ pro implere quandoq̄ pro vitare: quandoq̄ pro expectare: pro cauere sumit in psal. vbi dicitur. **Obseruabo** me ab iniquitate mea Et **Deutero. vij.** obserua caue ne quando obliuiscaris deũ **pro** implere sumitur **deutero. xij.** **Obserua** et audi omnia q̄ ego precipio tibi hodie. Et. ij. **Re. ij.** **Obserua** vt custodias mandata dei tui. **pro** vitare sumit **Roma. xvj.** vbi dicit. **Obseruate** eos qui dissensiones et offendicula faciunt. **pro** expectare vero sumit **p̄uer. vij.** **Beatus** qui audit me & obseruat ad postes ostij mei. **Qualicumq̄** ergo modo sumatur possumus notare q̄ obseruare in scriptura signat promptitudinem voluntatis siue ad bonum siue ad malum. Dico ergo primo in bono q̄ obseruare debemus. **Verba** legis et mandatorum. **Obserua** ergo mandatum diuine legis **Notum** regis & prelatorum. **Obserua** ergo statum gregis & subditorum. **Eccl. iij.** **Et** me deum et mandata eius obserua. **Item** obserua p̄cepta superni regis dei & prelati vnde. **Erodi. xiiij.** Ecce ego mitto angelum meum ante faciem tuam. **obserua** cum et audi vocem eius. **Item** obserua id est attende ad statum plebis & gregis. q̄d maxime pertinet ad prelatos ij. **Para. xxxv.** Janitores per portas singulas obseruabant. **Secundo** dico q̄ obseruare signat in malis. Et sic dico q̄ est vnum obseruare scilicet. **fallacitatis.**

fatuitatis. **Carnalitatis.** **Cruditatis.** Dico ergo q̄ est vnum obseruare fallacitatis quod pertinet ad exploratores. Quia pro certo multi sunt q̄ valde student obseruare facta & dicta aliorum vt habeant quod possint obloq̄. Et sic faciebãt scribe & pharisei domino **Lu. xiiij.** vbi dicitur q̄ **Jesus** intrauit in domũ cuiusdam principis pharisei sabbato manducare panem. **Sequitur** q̄ ipsi obseruabant eum. id est insidiabãtur sibi. **Sicut** enim leporarij obseruant passus et vias leporum: vt ipsos capiant sic falsi homines insidiando obseruãt facta & dicta hominum vt ipsos decipiãt atq̄ pdãt. **istud** maxime patet in aduocatis & iudicibus & balliuis q̄ dicta aliquorum obseruant & attendunt vt eos capiãt in sermone. vt. s. **Reg. s.** dicit q̄ cũ **Anna** amaro animo orabat ad dominũ. **Isely** obseruabat os eius ps̄. **Obseruabit** peccator iustum & querit mortificari eũ. sicut de serpente qui dicitur enidrosus q̄ obseruat os crocodilli dormientis vt in viscera eius subintret & ea coredat & p̄oret **Sic** de tractator & proditoria innocentũ obseruat vt occidat inuenta noccat atq̄ ledat dicens scilicet illud. **Eccl. viij.**

Obsidere

Ego os regis obseruo. Ut alius dicat illud ps. Ipsi canem meum obseruant. Item est obseruare fatu-
 tatis quod pertinet ad mathematicos speculatores isti
 enim obseruant dies et menses et annos. sicut dicit. Sa-
 la. iij. Quamuis enim tales obseruantie aliquando co-
 tineant veritatem quia scilicet secundum diuersos mo-
 tus et influentias corporum superiorum multa etiam mi-
 rabilia accidunt in hoc mundo. male tamen sunt aliquo-
 tiens in quantum propter suam curiositatem retrahunt
 hominem a salute. Magis enim se debent committere
 fideles occulte dei prouidentie quam corporum celestium in-
 fluentie. Unde Ecclesiastes. xj. dicitur quod qui obseruat
 ventum non seminat et. Et ideo ille rex Acham. ij. Pa-
 rali. xxij. reprehenditur eo quod obseruabat somnia et au-
 guria sectabatur. Item est vnum obseruare carnali-
 tatis et illud pertinet ad immundos luxurie sectatores
 Isti enim sunt sicut cati qui optime obseruat per quam
 cautelam capiat murem. Sunt etiam sicut noctue que
 obseruant propterea tempus noctis quia scilicet tales
 obseruant et attendunt ad nocturnam obscuritatem.
 Job. xiiij. Oculus adulteri obseruat caliginem. Et ad
 cautelosam et insidiatoriam fallacitatem. Sicut de ma-
 lis iudicibus dicitur Danielis. xij. Obseruabat senes
 sollicite quotidie videre Susannam. Item est obser-
 uare crudelitatis. Sicut enim leo et lupus obseruant et
 attendunt quomodo possint animalia innocetia deuo-
 rare sic impij et crudeles ad nihil aliud vacant nisi quod
 possint. alijs preiudicium generare Job. x. Posuisti in ier-
 uo pedem meum et obseruasti omnes semitas meas: et
 vestigia pedum meorum considerasti et. Omitto totum
 gratia breuitatis. Vide supra de Custodiis. Et infra de
 Scrutare.

Obsidere. Nota quod obsessio idem est quod co-
 tinua impugnatio. Et potest signi-
 ficare obsessio illam impugnationem spirituales tenta-
 tionum vel tribulationum quam a nostris hostibus spi-
 ritualibus scilicet a dyabolo. carne et mundo in isto se-
 culo sustinemus. Isti enim hostes continue nos obsident
 et impugnant. et ad nos per peccatum capiendum et per
 mortem eternam destruendum cum omni diligentia sem-
 per vacant. iij. Reg. xxv. Chaldet obsidebant in circui-
 tu ciuitatem. Sicut enim illi qui aliquam ciuitatem ob-
 sident solent contra eam parietes et machinas erigere
 aquam et panem subtrahere muros et turres destruere
 et foueas seu fossata cumulare et implere. Sic isti hos-
 tes spirituales qui velut latronum nos obsident multi-
 tudo nobis pro posse suo subtrahunt omnia illa que p-
 tinent ad salutem. Subtrahunt enim et destruunt in no-
 bis panem eucharistie. seu doctrine et refectionis. aquam
 gratie lachrymarum et deuotionis. Muros custodie et
 disciplinabilis obseruationis. Turres eminentie et altitu-
 dinis contemplationis. fossata humilis aut spiritua-
 lis deiectionis. Unde de dyabolo et exercitu eius taliter
 animam obsidente dicit Hier. xxxij. Venit nabucho-
 donosor hierusalem et obsedit eam. Et ideo sicut videmus
 quod obsessi solent cum omni diligentia cogitare quomo-
 do caueant ne capiuntur et quomodo a suis obsessori-
 bus liberentur. Sic nos omnia spiritualia remedia debemus
 adhibere quomodo obsessores isti aduersus nos non va-
 leant preualere. Et hoc est quod consulitur. Naum. ij.
 Aqua propter obsidionem hauri tibi. Et idem. ij. Ascen-
 dit inquit qui custodiat obsidionem contemplare vias
 conforta lumbos robora virtutes valde: ubi ostenditur
 quod tales obsessi debent habere tria videlicet quod isti debent
 Cogitare quod est virilius. reparare quod est debilius. Et
 citare quod virilius. Primum facit prudentia que est
 virilium cogitatrix. Contemplare inquit viam. Secun-
 dum continentia que est debilius reparatrix. Conforta
 inquit lumbos. Tertium constantia que est virilium ama-
 trix. Ideo. dicitur Robora virtute valde. In ista enim spi-
 rituali obsidione. debet adediri rerum. utilitas Robo-
 rarum mentis debilitas. Animarum cordis virilitas. Et sic
 igitur si ista tria habuerimus hostium spiritualium ob-

sidionem non timebimus. Et sic inimici nostri possint dice-
 re illud. j. Machab. vj. Locus quem obsidemus est mu-
 nitus et. Sufficit.

Obstinatio. Ut communiter sumitur i ma-
 lo et est idem quod in malo propo-
 sito. confirmatio et radicatio. lata et magna poterat esse
 materia sed auctoritates vocales desunt. Vide ergo i ti-
 tulus infinitis ubi inuenies de obstinatio idem in alijs ti-
 tulus similibus et.

Obstruere. Idem est quod claudere. et obdu-
 cere et os alicuius concavitatis
 vel foraminis aliqua materia cumulare. ne intrare quid
 valeat vel exire. Et sic notabis quod dyabolus obstruit et clau-
 dit. terra mundani amoris. seu humore carnalis boi-
 ris. seu etiam lapidibus obstinati et amoris cor peccatoris ne
 digne cogitet os ipsius ne ipsum vocitet. et etiam manus
 eius ne pauperes visiter. vñ. Gen. xxvj. dicit quod philistei om-
 nes puteos obstruxerunt implentes humo. Et. j. Mach. v. dicit
 quod porte ciuitatis obstruere sunt lapidibus. in bono autem si
 gnificatio dicitur quod timor dei corda iustorum taliter obstruit quod
 nullum peccatum intrare sinit. ij. Mach. ij. dicit quod hieremias quod
 archam abscondit ostium ne inueniret et remoueretur obstru-
 pit. Unde Roma. ij. Omne os obstruere et subditus fiat
 omnis mundus deo et. vide supra ubi Claudere.

Obstupescere. Nota quod obstupescere nihil
 aliud est quam subito mirari et
 aliquid incredibili nouitate et cum stupor passio mentis quam
 solet consideratio rerum excedentium et incredibilium generare.
 Possumus ergo notare quod stupescere in bono pertinet ad.
 Penitentes. Obstupescere enim. Est opus peniten-
 Contemplantes. tium et contritorum. Est opus contempla-
 Triumphantis. tium. et discretorum. Est opus militan-
 Militantes. tium et viatorum est opus triumphantium
 et beatorum obstupescit ergo penitentes per sua peccata
 iniquitate vñ de queris et penitentibus gentilibus. dicit. j. Pe. iij.
 Ambulauerunt iniquitate in luxurijs et confideris comestati-
 bus potantibus et ydolorum cultibus et quibus nunc obstupescit.
 et i quibus admirant. Item prelatos et dei iudiciorum
 profunditate. Mach. j. videte admiramini et obstupescite
 quod opus factum est in diebus nostris quod nemo crederet
 cum narrabit ei. Item militantes seu in isto seculo laborantes
 de mundane miserie calamitate et aduersitate. Hier.
 xxxj. Quis comederit vnam acerbas obstupescet dentes
 eius. et Esa. xxxij. Obstupescite et admiramini fluctua-
 te et vacillate et. Item triumphantes de celestis glorie
 inuestigata vñ potest dici illud. j. Mach. xv. Venit anthe-
 nius amicus regis in hierusalem. et vidit gloriam simonis
 et claritatem in auro et argento et apparatus copiosus
 et obstupuit. Item dico quod obstupescere potest. pertinere
 ad malos vnde nota quod mali obstupescunt et obstupe-
 scunt et maxime in iudicio scilicet.

De mundane prosperitatis amissione. Dico ergo quod isti
 De interne iniquitatis apparitione. obstupescunt de
 De eterne penalitatis incurusione. amissione spe-
 De supne felicitatis priuatione. ritatis eterne vñ
 de Esa. xxxij: Collectio vltra non veniet obstupescite opu-
 lencie. conturbaminiidentes. ut sic glorie mundane et sic
 patet dicatur illud Ezech. xvij. Omnes qui viderint te in
 gentibus obstupescunt et hier. xvij. Omnis qui prete-
 rit per eam obstupescet. Item de reuelatione iniquitatis in
 terne. vnde hester. vij. dicit de ama. quod ipse obstupuit vultum
 regis ac regine. Item de incurusione penalitatis eter-
 ne Eze. xxxj. Hic est gladius occasionis magne quod obstupe-
 scere eos faciet. Item de priuatione felicitatis superne.
 Hier. ij. Populus meus mutauit gloriam suam et ydo-
 lorum obstupescite celi super hoc Talibus ergo de sua tam in-
 credibili. tamque inopinabili miseria obstupescuntibus
 dicit Esa. xxxij. Obstupescite et admiramini fluctuate et va-
 cillate inebriamini et non a vino mouemini et non ab ebrie-
 tate quoniam miscuit vobis dominus spiritum soporis Et hieremie
 xxxvj. Obstupescet vnusquisque ad proximum suum.
 Sufficit vide supra de mirari. Et infra de Stupore et de
 Timore et Tremore.

Obtemperare

Occasus, Occasio.

aries obuians alij arietis sibi obno solet eum dure percutere Sic prelatus et deus quando inuenit aliquem sibi obuium et rebellem solet ei per iustitiam obuiare: et ipsum humiliare: et eum dure et seueriter castigare. j. Reg. iij. Egressus est israel obuiam philistinum iphelium. Ecce ergo quod obuiatio signat ut dictum est scilicet.

Asperitatem et rebellionem. Hec igitur ex obuia re sufficiant. vnde supra vbi contra de contradictione et vbi de contrarietate. r. s. de Adversari de charitate et dilectione. et infra. Occurrere etc.

Occasus Occidens. Cum occasus seu occidens nihil aliud denotet quam recessum solis ab emisferio nostro seu locum illum in quo sol a nobis et emisferio nostro deficit et recedit. Et cum solis claritas habeat significare quatuor scilicet.

Mundi prosperitatem. Hinc est quod quadruplex seu sextate puritatem quadruplicem occasum spiritualem possumus assignare. scilicet. Mundi tribulationem. Culpe obstinationem vel obscuracionem. Mentis excecacionem. et Mortis transmigrationem. Primo ergo occasus seu occidens signat statum paupertatis et humilitatis. Quando enim sol mundane glorie et prosperitatis deficit tunc homo ad occasum aduersitatis et paupertatis peruenit Sic spiritualiter quando homo orientem delectabilium dimittit tunc ad casum humilitatis per penitentiam se conuertit. Et sic non solum signat aduersitatem et paupertatem. immo etiam penitentiam et humilitatem sicut. n. videmus quod plaga occidentalis. Et tenebrosa pluuiosa: frigida atque ventosa. Sic occasus iste spiritualiter scilicet humilitas et paupertas est tenebrosus per contritionem et per mundane glorie deiectionem et per proprie mortis considerationem. Unde ps. Sol cognouit occasum suum. Est etiam pluuiosus per labyrinthosam compositionem. Unde Luca. xij. Cum videritis nubem vententem ab occasu solis. statim dicitis imber venit et ita fit. Est etiam frigidus et ventosus per multiplicem tribulationem. Unde. Exodi. x. flare fecit ventum ab occidente vehementissimum. quod bene figuratur. Dani. viij. vbi ipse vidit arietem ventilatorem cornibus contra occidentem. Sed sicut videmus quod pars occidentalis quod sit sterilior et frigidior. solet tamen habere.

B Populos meliores. Sic specialiter loquendo statum humilitatis et aduersitatis. Corpore maiores. Quis sit sterilior in bonis et in sciencijs clarior. poralibus. est tamen laudabilior in spiritualibus. Et ideo dicit zacharia. viij. Saluabo populum meum de terra occasus solis. Sic ergo dicitur quod occidens signat statum paupertatis et aduersitatis. Secundo dico quod signat statum prauitatis et iniquitatis. quod scilicet sol nobis occidit et deficit in occasu et a nobis absconditur et recedit. sic deus et claritas gratie sue nobis deficiunt in peccato. Sicut enim flos solsequij in solis ortu et in eius principio aperitur. i. eius vero occasu clauditur Sic homo spiritualiter in presentia gratie ad bona eterna per affectionem se aperit. occidente vero sole diuine gratie statim per peccatum se constringit et claudit. Unde. ij. Para. xvij. de Achab vulnerato dicitur quod mortuus est occidente sole. Quod autem occasus significet statum peccati. patet in ps. Quantum distat ortus ab occidente. longe fecit a nobis iniquitates nostras. et id sicut holofemes fuit destinatus ad inuadendum regnum occidentis sicut de iudith. ij. Sic dyabolus est specialiter a deo destinatus ad puniendum finaliter illos qui sunt in occidente iniquitatis et prauitatis. Sol enim per totum occidit quando lumen gratie ab eo deficit quod in die mundane prosperitatis sepe contingit. Hiere. xv. Decidit eis sol dum adhuc esset dies Et amos. viij. Decidet sol in meridie. Tertio dico quod occasus intelligit statum ruditatis et obscuritatis. hoc est dictum status ignorantie. De hoc potest

dictum illud Job xxij. Si ad orientem iero non videbo eum si ad occidentem non intelligam. Quarto dico quod signat statum grauitatis et mortalitatis. Quia sicut solis claritas nobis deficit in occasu. Sic vere iocunditas nobis deficit in obitu. Et de hoc Ecclesie. ij. Tunc et stultus et meus occasus erit Occasus enim est finis et terminus diei. Unde Josue. j. Contra solis occasum erit terminus vester. Et certe mors est ille occasus.

Ad quem iustus semper considerat. Et quo demum malus vituperat Iesu. Usque ad quem in bono perperat. Et usque quo laudes accelerat. ergo occasum. scilicet. In quo deus suos remunerat. tempus mortis lolet iustus precuidendo considerare patet. Sol cognouit occasum suum. Item usque ad istum occasum solet iustus in virtute perseverare psal. A solis ortu usque ad occasum exspecto species decoris eius. Exodi. xvij. factum est ut manum ioseph non lassarent usque ad occasum solis. Item usque ad istum occasum solet deum magnificare. Malachie. j. A solis ortu usque ad occasum magnum est nomen meum et in psalmo. A solis ortu usque ad occasum. laudabile nomen domini. Item in ista occasu solet deus remunerare. scilicet beatos in patria quia scilicet tunc recipit eos in sedibus sempiternis. Iuxta illud. Deuterono. xxxij. Post solis occasum ingredientur in castra. et tunc etiam facit eis phase deliciarum glorie paradisi Deutero. xviij. Immolabis phase vespere ad occasum solis. Item in ista occasu solet deus malos damnare et exasperare scilicet in inferno Exodi. x. flare fecit ventum ab occidente. Unde supra in pluribus exemplis. et maxime in istum occidens potest significare mundi prosperitatem vide supra de luna et de mari. etc.

Occasio Nota quod occasio accipitur per leui et facili et casuali. seu etiam ficta et incerta causa sicut bene videt apostolus supponere dicens Phil. j. quod omnimodo curabat siue per veritatem siue per occasionem propter an nunciaretur Accipitur ergo in bono et in malo in bono bono accipitur quasi quis facili et aliquo leui casu accipit occasionem faciendi bonum. Quia vere nunquam debet esse ita modica occasio quin debeat bonum sufficere ad hoc quod bonum aliquod facere debeat vel tractare. Etiam semper debet dari homini occasio bene faciendi et tolli occasio male agendi Iob bene dicit puer. ix. Da sapienti occasionem et adde ei sapientiam. Ideo apostolus de seipso dicebat corinthiis ij. Cor. v. Occasionem datus vobis gloriandi pro nobis. Ad prudentem enim spectat accipere dare et inuenire occasiones benefaciendi loco et tempore oportuno sicut de dare et accipere visum est. De inuenire vero patet Iudicij. xiiij. vbi dicitur quod sanon querebat occasiones contra philistinum. Quia certe ad prudentem spectat quod occasio et colorem bonum in actibus suis querat. Sic ergo occasio sumitur in bono. In malo vero dicitur quod sumitur et accipitur occasio. Sicut enim boni sunt ita habituati et dispositi ad bonum quod occasione modica exequuntur illud Sic vere multi sunt ita mali et ad malum dispositi et inclinati quod valde modica occasio sufficit eis pro faciendo malo. Pro causa enim accipiunt occasionem et per veritatem recipiunt fictionem. Sicut enim equus qui habet tybias rigidas seu curtas facillime offendit et occasione cadit etiam in itinere valde pulcro. Sic multi sunt ita habituati ad vitia quod facillime precipitantur et quidem occasione modica. Res enim que est in pendulo facile occasione mouet. et nauis que est in fluuio facillime inferi trahit et res que est in acre occasione fiat modica ab vno loco ad alium inclinat. sic mali ad peccatum facillime inducunt. Tunc nota quod facillime querit occasionem.

Inuidus et maliciosus. Invidus et proditorius. Immundus et luxuriosus. Refandus et perniciosus. De inuidis et maliciosis constat istud. n. sp. quod occasio nes quo alijs possint nocere sicut. Dani. vi. dicitur quod satrape quebat occasionem ut inuideret danieli. quod scilicet proderent pro eo quod

pro eo q̄ bonitati & glorie ipsius inuidebant. Et aduer-
te q̄ isti inuenerunt sibi occasionem nocendi in hoc q̄
dominum a torabat. Procurauerunt enim fieri edictū
sub pena mortis q̄ nullus vsq; ad certam diem aliquid
ab aliquo deo vel homine peteret nisi a rege solū. Et q̄
Danicel in illo interuallo dominus adorauit ideo p̄ p̄-
simorum in machinamenta occasio sibi exstitit q̄ vt teuo-
raretur leonibus datus fuit. Constāt enim q̄ etiam bona
sunt quandoq; occasio mali. Sicut etias; apostolus
supponit de mandato & de lege Roma. vij. Que scilicet
bona erant sed tamen occasio transgressionis fuerunt.
Unde ait. Peccatum inquit occasione accepta per mā-
datum sedurit me. & operatū est in me omnem concupi-
scentiam. Homo enim naturaliter nititur in vetitū. &
Gal. iij. Igit lex propter trasgressionē posita est &c. Si-
cut enī videm⁹ q̄ ignis tūc solet ardētior esse. Quando
modica stilla aq̄ de sup̄ irrigat. Illud enī stillicidius q̄
ignis sibi sentit cōtrariū. solet eū irritare & ardendi fer-
uentius occasionem aliquā sibi dare. Sic mali malicio-
si et inuidi siue in bonis siue in malis rebus occasiōes
querūt. vt. s. illis noceant quos oderunt. iij. Reg. v. Ut
dete quot occasiones q̄rit aduersum me. s. rex syrie man-
dans naamā a lepra mūdari. Ista ergo patent de inui-
dis: et maliciosis. De infidis autem & proditiōis patet
quot occasiones q̄rant sicut dicitur (Pro. xviij. Occa-
siones querit q̄ vult recedere ab amico. Infidus enim &
p̄ditōr supponit & inuenit occasioneē et aliquā futu-
ram causam quomodo ab alterius fidelitate recedat. si-
cut Deutero. xxiij. dicitur de illo qui occasiones querit
quō vxoem odiosam dimittat. De immundis vero & lu-
turiōsis certum est q̄ occasione modica labuntur in lu-
ruriam vnde Eccl. xxi. p̄cepit scriptura filiam custo-
diri ne inuēta inquit occasione abutatur se. De nephā-
dis etiam et perniciosis esse verum quod scilicet sicut oc-
casione mali ipsi solent faciliter accipere. ita etiam oc-
sione male agendi solent libenter alijs dare contra illō
apostoli. j. Thess. ij. Regs aliquando suim⁹ occasio ma-
licie &c. Et. j. Thimo. v. Uolo aut nullam occasioneē da-
re aduersario Et hec de Occasione sufficiant.

Occidere. Occisio Horas in scriptu-
ra inuenitur mul-
tipler occisio. scilicet.

Corporalis. Occiditur enī multi corporaliter
Virtualis. & talis vt cōter occisio & deo & natu-
Criminalis. re est mirabiliter odiosa. infantib⁹
Eternalis. q̄ sicut videt. Plinius dicere. Sla-
dina quo quis occisus fuerit: nūq̄ amplius erit rectus
Occisio enim est nature destrucruua. Et ideo inter cete-
ra crimina ista est deo amplius odiosa. Cum enim de-
cum magna diligentia formet hominē. ita q̄ animam
rationalem suam i. maginem pretendentes sibi tribuat
& inspiret ipsumq; nouē mensibus p̄ multas alteratio-
nes cōstituat & cōponat. & tādē p̄ varia nutrimenta ipm
ad debitū augmentū & cremētū p̄ducatur. valde pōt ei dis-
plicere q̄n p̄ occisionē subito & in momēto p̄mif. Et iō
penā talionis etiā in ipso iure nature ipse deus cōstituit
& occidendum occisore in nature principio ordinauit.
Gene. ix. Quicunq; faderit humanū sanguinem fundat
sanguis ipsius. Et istud vt cōiuniter est verum. q̄ om-
nis qui delibere & sine iustitia hominem gladio occi-
dit iuxta saluatoris sententiam gladio finaliter perit &
iuxta illud Leui. xxiiij. Qui occiderit hominem morte
morietur. Item quidam occidunt virtualiter. et ista
occisio nihil aliud ē q̄ pp̄ue carnis mortificatio. q̄ fit
per penitentiā in qua scilicet homo occidit spiritualiter
carnem suam. i. carnalitate & voluptatem. Et ta-
les occisores figurantur in moyse qui egyptium fratres
suos hebreos indebite in iuriam occidit: ipsumq; sub
fabulo sepeliuit sicut dicitur. Exod. ij. Qui p̄certo si nos
videamus q̄ egyptus. i. caro seu carnalitas vel peccatū no-
ceat fratri nostro: scilicet anime vel spiritu nostro: ista-
tum debemus ipsum p̄ contritionem & mortificationē
occidere et ipsum sub fabulo asperere penitentie ne a deo

videatur amplius sepelire. De quo Actu. f. Surge petre
occide: macta et manduca. Istud autem fuit dictum
beato petro videnti in theū de celo dimissum quod om-
nia genera bestiarum et reptilium continebat. Ad de-
notandum q̄ quicunq; beatum petrum voluerit imita-
ri: ipse debet in theū corpus sui omnes bestias & rep-
tilia. carnalium vitiorum occidere et ipsa penitentiā anul-
lare. Isti ergo occidunt virtualiter. Et isti sunt illi quos dya-
bolus occidit spiritualiter per vitia & peccata. Sicut
enim astutus miles habet multos modos occidendi ad-
uersarios suos. Sic dyabolus multos habet modos no-
cendi et hominem spiritualiter occidendi. Nam sicut
videmus multa sunt genera rerum spiritualium quib⁹
homo potest per peccatum spiritum occidere. Hora
ergo q̄ hominem occidunt.

Diuitie temporales. Primo dico q̄ hominem
Delicie corporales. occidunt spiritualiter de-
Scientie mundiales. uitie per auaritiā et cu-
Inuidie cordiales. piditatē Multa enim sūt
Eminentie seculares. femina herbarum que in-
Amicitie populares. discrete sumpta hominem
Eloquentie fabulares. occidunt. sicut de eleboro
et de iusquiamo dicunt naturales que discrete sumpta
prebent corporibus medicinam: sed indiscrete sumpta
conferunt mortem. Sic vere femina diuitiarum Quis
discrete et moderate sumpta hominibus possunt profi-
cere ad salutem: occidit tamē illos p̄ auaritiā qui ipsas
indiscrete accipiūt & qui male ipsas administrātes cor-
et fiduciam tibi ponunt Argentum enim viuū ceterius
corpori appositū potest multis medicinis esse multum
vtilē: si vero indiscrete iteri⁹ bibat occidit hominē eius
q̄ viscera perforat & corrodit. Sic vere argentū viuū
ardens gentem viuētem. idest diuitiarum affluētia
si ceterius et superficiali⁹ habeatur vtilis est si vero in-
tus in corde p̄ amorem recipiatur tunc solet hominem
per auaritiā occidere. & per curas & sollicitudines inti-
ma cordis sui multipliciter lacerare. Et hoc est q̄ figu-
ratur Gen. iij. in cayn q̄ interpretat possessio: q̄ iū agro
occidit abel fratrem suum: eo q̄ indiscrete cum eo iussit
ser: et in eo confidisset. Quia vere mundi possessiones &
diuitie in agro huius mundi solent fratres suos. idest
illos qui ipsos amant per auaritiā: et eos qui se eis in-
discrete associant per affectus: qui stulte in eis cōfidit
solent per multa crimina occidere et trucidare. Ideo. j.
Joanni. ij. dicitur. Cayn occidit fratrem suum Occidit
ergo hominem diuitie per auaritiā & cupiditatē. C
Secundo q̄ hominem occidunt delicie per immunditias
et carnalitates. Sicut enim venenus serpentis qui di-
citur ypualis solet hominem statim facere dormire et
ipm dormiēdo occidere. sic venenum deliciarū facit ho-
minē dormire p̄ delectationē: et dū non aduertit ipsum
per luxuriam interficit & occidit. Quod bene figuratur
in Jabel Judicij. iij. q̄ dato lacte sizare calfacto. ipsum
indormiuit et statim cum dym dormiret occidit et vul-
nerauit zach. xj. p̄ pace pecora occisōis que qui posside-
rant occidebant. Sicut enim rinosceros a puella decipi-
rur et tandem per eam occidit ur sic homo a mulierib⁹
deceptus oblectatus solet per luxuriam ab eis infici et
occidit figura iudalila per quam samson: & Judith per
quam holofernes potētissimus sunt occisi. sicut di-
citur. Judicum. xvi. Et iudith. xij. Quia vere et in secu-
lo et in claustro quandoq; fit quod temporaliter et spi-
ritualiter fortissimi et potētissimi a mulierib⁹ oblecta-
ti decipiuntur: & per ipsas p̄ luxuriam occiduntur. Un-
de. i. Re. xxvij. dicitur q̄ mulier habebat vitulum pascuē-
festinauit et occidit eum. C Tercio dico q̄ hominem
occidunt scientie mundiales per superbiam et presump-
tionē. Sicut enim columba portās lras quādoq; pp-
ter lras occidit et ab inimicis literas videtib⁹ sagitta-
tur. ita q̄ literę sunt causę mortis sue Sic spūas sepe fit
q̄ scientia hominem occidit. dum hō de literis sciētia
rū quas portat superbit & p̄sumit hostis em. i. dyabolus

Ocium

videns columbam istas portante literas: solet istam sagitta presumptionis percutere et sic sunt sibi iste literae et scientie mortis cause. Et hoc est quod dicit apostolus ij. Cho. ij. Litera occidit: spiritus autem vivificat. Quarto dico quod hominem spiritualiter occidunt invidie per odium et turbationem. Sicut enim ille vermis qui dicitur burestis qui generatur in ventre bovis ipsum occidit: et epar et iecur eius calefaciendo corrodit. Sic vermis iracundie et invidie in corde hominis genus ipsum solet interius corrodere: et per fraternum odium occidere. vnde Job v. Virum stultum occidit ira: paruulus occidit invidia. Et si vis dic quod iste est gladius. Solie. si cut supra de Interficere.

D Quinto dico quod hominem occidunt spiritualiter eminentie seculares per stulticiam et elationem. Sicut enim aquila nobilis predam suam capit et occidit sursum in aere. Sic dyabolus qui est natura nobilissime solet illos per vanitatem et elationem occidere: quos videt sursum in aere. In mundi dignitatibus auolare et istud genus spiritualis occisionis bene potest suspendio comparari quia scilicet tales elati non videntur terram tangere. immo recte sursum per speculationem pendere figurati in Saul occiso quem philistei in muro suspenderunt. Sexto dico quod hominem occidunt amicitie populares per fraudulentiam et deceptionem. Constat enim quod multi per falsas amicitias aliquotiens occiduntur. Dyabolus enim et mundus sub specie boni multa mala quandoque homini suggerunt propter quod ipsum spiritualiter occidunt. Sicut enim cattus primo cum mure ac si cum diligeret diu ludit et tamen postea ipsum occidit. Sic dyabolus sepe cum homine videtur ludere sibi sub boni specie aliquid suggerendo: sed quis tunc esse videatur amicus ipsum tamen per peccatum occidit sicut publicus inimicus. figuratus in Joab qui sub specie amoris boni tenens mentum amaleac hunc cum osculari vellet occidit eum sicut dicitur. ij. Regum. xx. vnde. j. Nachab. xij. dicitur. Quod trison euz iter faceret: cum antiocho adolescente dolo occidit eum Ad quod facit illud Ero. d. xxij. Decidat unusquisque fratrem suum et amicum. Septimo dico quod hominem occidunt eloquentie per fallaciam et detractiones. Homo enim occiditur spiritualiter per mendacium propter linguam: quia sicut dicitur Sap. j. Os quod mentitur occidit animam. Item per detractionem lingue alienae Job. xx. Caput aspidum suget: et occidet eum lingua vipere. Sic ergo patet quomodo septem modis homo occidit spiritualiter. Ultimo principaliter dico quod quidam occiduntur eternaliter. Et isti sunt damnati et miseri in inferno Amos. ij. Ibi mandabo gladio et occidet eos. sicut enim aspis miro zelo prosequitur et si potest occidet eos qui eius comparem occiderunt sicut dicit. Pli. Sic deus quando videt comparem sui i. animam rationabilem quam sibi per fidem desponsavit mortuum invenit per peccatum: solum qui eam occidit. i. peccatorem finaliter inuadere: et per mortem occidere eternam et punire. Apocal. xij. qui gladio occiderit opus eius gladio occidit. Et ideo quia gladio peccati animam nostram occidimus: necesse est quod gladio tormentorum eternaliter occidamur. Et possumus notare quod tres in inferno occiduntur multa genera peccatorum: videlicet.

Impinguaros ab opulencia temporali
 Excecatos a sapientia virtuali.
 Occupatos in immundicia corporali.
 Effrenatos in violentia criminali.
 Eleuatos in eminentia mundiali.

De tpalif impingua
 tis dicitur
 in psalmo
 Decidit pi
 gues eorum: et electos israel impediuit Luce. xv. Addu
 cite vitulum sagginatum et occidite. De cordialiter exce
 catis dicitur. iij. Reg. xxv. Quod rex babilonis exceca
 uit sedechiam et filios eius occidit. De carnaliter seu cor
 poraliter occupatis dicitur. j. Reg. xxv. Carnes occidi
 tonsonibus meis. De violenter seu criminaliter effrena
 tis dicitur. j. Nacha. ij. Virus qui cogebat immolare oc
 cidit in tempore illo. De mundialiter vero eleuatis dicit
 tur. i. Re. vij. Omnes reges eorum occiderunt. Et. iij. Re. xj.

Aethalia occidit omne semen regum vt et de superbis dicitur illud Math. xij. Thauri mei et altaria mea occisa sunt. Et Ezech. xxxv. Implebo montes sanguine occisorum. Et sic patet quod aliqui occiduntur eternaliter. Alii qui criminaliter. Aliqui virtualiter. Aliqui corporaliter et vide supra de interficere. Et de Honor. etc.

Ocium. sitas Cum ocium idem sit quod pigritia acia ocia: seu defidia: aut etiam am iners et inbecilis a bono exercitio occupatione: et operatione cessatio. Morare possumus quod ocium seu pigritiam auferunt quatuor videlicet punctio diuini timoris. i. interior inspiratio. Pulsio fraterni clamoris. i. exterior proditione. Adhuc interni vigoris. i. auiuit et perfectio. Tractio superni dulcoris. i. paradisi munus et retributio istis enim quatuor modis pigritiam et ocium prode equo. s. fortis Quando realiter stimuletur.

Quando vocaliter exhortatur.
 Quando virtualiter roboratur.
 Quando externaliter inuitatur scilicet quando aliquod allectiuum ipsum ab exteriori trahit et inuitat ad cursum sicut est parati pabulum vel iumentum. Ista poterat dilatari sed autotates vocales deficiunt hoc solum dicitur ociositas fugax est opus et labor. Nutrix electa et malorum. Sicut trix epauptatis et hostitatis et moralitatis. Ista enim mifer est tepiditatis seu imbecillitatis et fragilitatis: quia scilicet nunquam vult operari. Math. xx. Vidit alios stantes in foro ociosos Cuius contrarium faciebat illa fortis mulier: de qua Prover. xxxj. dicitur. Quod panem ociosa non comedit. Item mater est iniquitatis Constat enim quod in terra non culta nascitur multitudo malarum herbarum. Sicut in persona ociosa multitudo nascitur vitiorum. Eccli. xxxij. Mitte seruum in operationem ne vacet multam enim maliciam docuit ociositas. Et Ezech. xv. de hoc fuit iniquitas Sodome abundantia panis et ociosus. Item mater est sterilitatis seu etiam paupertatis et teporalis. i. spiritualis. Prover. xxvij. Qui sectatur ocium replebitur egestate. Item mater est verbositatis. Ibi mo. v. Ociose inquit discunt circuire domos. non solum ociose sed verbose. Item mater est mortalitatis seu eterne calamitatis quia sicut constat quod propter defectum exercitii multi moriuntur: sic in moribus. An. Sefi. dicitur. Quod ocium sine literis mors est et viui hominis sepultura. Ista igitur sufficiant propter defectum autoritatum. Vide vbi cum agitur de pigritia et Accidia et similibus.

Octo. Octonarius. Nota quod secundum morales vel allegoricas significationes scripture nos possumus inuenire. s. Octonarium circuncisionis. Primo ergo Octonarium reparationis. Dicam quod scriptura reperit Octonarium resurrectionis. Octonarium aufert culpam speculentiā octonariis circuncisionis qui crimina solet abstergere. Et iste numerus nihil aliud est quam penitentia seu etiam carnis maceratio et abstinencia. Sicut enim in antiqua lege puer octaua die circuncidebat sibi caro superflua seu prepucium auferebatur sic et dico quod per octonarium penitentie. vitiorum superfluitas tollitur: et carnis delectatio. et propter concupiscentiam maceratur. Sefi. xvij. Infans octidierum circuncidetur. Exemplo etiam christi qui volens instruere quod per circuncisionem penitentie nos a vitijs circuncidere debebamus: octaua die voluit circuidi. Luce. j. Unde Sefi. xxj. Circuncidit eum octaua die. Et notabis quod per istud octonarium penitentie. Crimina purgamus. Dico igitur quod per octonarium penitentie crimina nostra solemus purgare. Et sic dicitur. ij. Paral. xxix. Quod ipsi expiauerunt septem diebus octo expiauerunt dico. i. purgauerunt et purificauerunt. et per istum numerum defectus nostros solemus plorare.

mus plorare. Et hoc est quod dicitur Leui. xv. Quod die octavo sacerdos se debet duos turtures offerre: quod scilicet sunt aves gemebunde. Ad denotandum quod octonarius penitentie requirit gemitum atque planctum. Numeri. vi. offeres. scilicet octava die duos turtures. Item istum numerum pro ventura habenda solemus orare Judicium. ij. Servierunt octo annis et clamaverunt ad dominum. Item per istum numerum deum et sanctos solemus placare. Unde figurat dicitur Joan. xx. quod post dies octo ubi discipuli erant congregati in unum venit Iesus ianuis clausis. Ad denotandum quod quando octonarium penitentie facimus christum dei gratiam attrahimus et placamus. Item per istum numerum animos nostros solemus fundare. Constat enim quod post lapsum penitentie est virtutum omnium fundamentum. v. h. ij. reg. vij. dicitur quod in domo saltus libani erant fundamenta: de lapidibus preciosis: lapidibus magnis octo cubitorum. Item per istum numerum innocentiam nostram reparamus. et hoc significat in duobus agnis qui precipiebatur offerri die octava Leui. xiiij. Ad notandum quod duplex innocentia mentis scilicet et corporis acquiruntur: quando scilicet penitentie octonarius iteratur. Et si vis ponere quomodo octo necessaria sunt ad penitentiam videlicet. Horror culpe. Spes venie. Timor pene. Contritio. Confessio. Satisfactio. Dei amor et dilectio. Proximi zelus et compassio. Et sic ergo patet quomodo inuenitur octonarius circumcissionis quo crimina solemus purgare. Secundo principaliter dico quod inuenitur octonarius reparationis quo virtutes solemus iungere et inuicem aggregare. Et pro certo dico quod numerus iste significat scilicet:

Culparum transgressionem. Per hunc enim vitia virtutum aggregatione. transilimus et transcendimus virtutes communitus et coniungimus pectora stabilimus: et constrigimus. Dico quod vitia transilimus: quod scilicet videmus quod numerus octo transcendit septenarium. Sic vere octonarius perfectionis transcendit: transilit et dimittit septenarium criminalium victorum unde. Ezechielis. xl. octo gradus erant quibus ascensus erat. Ascensus dico. i. victorum transcensus: vel ascensus. i. ultra vitia transilitio atque motus. Et ibidem. In octo gradibus ascensus eius. Deinde dico quod per octonarium perfectio virtutes communimus seu etiam coniungimus. constat enim quod iste numerus significat aggregationem virtutum. Has prima unitas significat cultum unius deitatis. Dualitas scilicet duplicis charitatis. Ternarius fidei trinitatis. Quaternarius quadraturam quadruplicis cardinalis virtutis. Quinarius quinque sensuum discretam custodiam. Senarius sex operum misericordie completam clementiam. Septenarius septem virtutum moralium concretam instituitiam. Octonarius octo beatitudinum perfectam excellentiam. Quibus. scilicet. Beati pauperes. Beati misericordie corde etc. Item est ergo octonarius perfectionis virtutum qui scilicet est.

Iustorum regnum et fortuna. Quod octonarius virtutum cordium limes et mensura. sit iustorum honor et pretura. Pauperum cibum et pastura patet. h. Paral. xxxiiij. vbi dicitur quod octo annorum erat Josias cum regnare cepisset. Item quod octonarius virtutum sit cordium limes et mensura patet. Eze. xl. vbi dicitur quod angelus mensus est vestibulum porte octo cubitorum. Item quod iste numerus sit pauperum cibum et pastura: patet Ezech. xl. vbi dicitur quod octo mensere erant super quas unmelabatur. scilicet pauperibus. Et michi. v. dicitur. Suscitabimus ei septem pastores et octo primates hircos. Pastores enim a pascendo dicuntur. Præ igitur quod octonarium perfectio virtutes communimus. Denique dico quod per octonarium perfectionis peccata stabilimus. Numerus enim quaternarius qui quadrus est perfectam stabilitatem designat: quod scilicet res quadrata stat in quolibet sui latere. cum igitur octonarius duplicem quaternarium contineat: satis patet quod duplicem stabilitatem et firmitatem designat: morale. scilicet et naturale. figura huius.

vij. vbi dicitur quod in tabernaculo federis habebat necessaria et erant ibi quatuor: plaustra et octo boues. unde Apoca. xxi. dicitur quod celestis iherusalem fundamentum octauum fuit berillus. Istud est igitur octonarium reparationis quo virtutes solemus iungere. Tertio principaliter dico quod in scriptura reperitur octonarium resurrectionis quo salutem possumus optare. et sic pro certo per octonarium designatur futura resurrectio: que scilicet in octava etate continget et vbi vite anime eterna gloria proficiuntur. Et nota quod iste numerus seu status. Et numerus Dedicationis. In isto enim octonario. i. in statu resurrectionis seu future vite anime beate deo dedicatur et desponsatur. h. Adac. Similiter Salomon octo diebus celebravit dedicationem. Item tute reccotantur et hospitatur Joan. xx. Post octo dies erant discipuli eius intus. v. de quolibet beatus dicitur illud. iij. Reg. xxiij. Suscepit eum rex anno octavo. Item letet quietant et consolant. Leuit. xxij. die octavo erit sabbatum. i. requies. Num. xxx. Die octavo que est celeberrimus: omne opus seruile non facietis in eo. Item laute festiunt et honorant. Leuit. cl. xxij. Dies octauus erit celeberrimus. Item remunerantur et stipendiant. ij. Paral. vij. fecit die octavo collectam eo quod edificasset altare. Item salutant et visitantur. Quia sicut dicitur Ioan. xx. Post dies octo venit Iesus ianuis clausis dicens. Pax vobis. Et sic patet quod generaliter triplex inuenitur octonarius in bono. In malo vero significato dico quod iste numerus potest significare statum peccati vel etiam peccatorum. Nam sicut videmus octava die circumcidebatur infans. Numerus octo septenarium transcendit. Et in octava etate homo dormit: a somno et a quiete resurgit. Sic vere dico quod in statu peccati infans. i. innocentia circumcidit et resecat. Septenarius. i. virtutum vniuersitas transgreditur et dissipatur. Quies alicui impeditur et excitat et corpus damnata anima puniuntur atque damant. Et ideo breuiter de peccatore innocentia circumcidit virtutes et gradientes. quietem mentis suscitante et commouente. vbi dicitur Apoca. xvij. Bestia que erat et non est et ipsa octava est. Et sic igitur patet quomodo octonarius numerus significat in bono et in malo.

Octoginta. Nota quod octoginta quod dicitur ab octo et ginto quod est decem quod si decies octo vel octies decem potest significare in bono et in malo. Et sic nota quod significat scilicet. Statum. Virtutis et perfectionis. Signat dico statum perfectionis quod scilicet iste significat denarius. i. decem mandatorum obseruantiam et tormenti et damnationis tonarium. i. octo beatitudinum abundantiam: v. sic de perfectione. Ad hoc si dicitur illud Exodi. vij. Erat autem moyses octoginta annorum et Josue decimo quarto. Hodie octoginta annorum sum. Et Luce. xvi. Accipe ergo literas tuas et scribe octoginta. Anna filia phanuel octoginta annorum erat quando dominum in vltimis recepit Luce. ij. Item significat statum infectionis. i. statum peccati et sic dicitur a denario octonario quod scilicet ibi est numerus decies. i. decem mandatorum transgressio quod scilicet sunt decem cornua bestie Apoc. xvj. et ibi etiam est numerus octo multiplicatus. i. octo beatitudinum incompletio et omisio ut sic peccator figuret in capite asini: de quo dicitur. iij. Reg. vj. Quod vendebatur octoginta argenteis et illis octoginta viris qui venerunt rasi barba etc. Ut scribit. Hier. xlv. Ratio enim barbe perditionem virtutum significat: quam scilicet peccator incurrit quando octoginta transgressionum attingit. Item iste numerus significat statum mortalis durationis. scilicet partem vite laborose et miserie: vbi scilicet denarius per octonarium multiplicatur quod post octauam resurrectionis: et per cursum partem circumscriptione et carne glorie denarius in labore et miserie expectat vbi est pars. Si autem in potestatem octoginta anni. et amplius coram labore et dolor. Item iste numerus significat statum glorie.

Oculus

vie et statum saluationis: quia scilicet in celesti gloria inuenitur denarius in octonario multiplicatus. In octonario. sibi acquiritur obsequium. Item decem mandatorum digna retributio: et octo beatitudinum perfectio completio et acquisitio. De isto ergo numero dicitur Iudicum. ij. Humiliatus est moab. et quiescit terra octoginta annis. Et sic de beatis animabus dicitur illud. Cantu. vij. Quod sepruaginta sunt regine. et octoginta sunt concubine. Item iste numerus signat statum miserie et damnationis. scilicet miseriam infernalcm ubi scilicet in octaua etate future resurrectionis punietur octonarium male circumfessionis: et denarium decalogi transgressionis: ita quod tunc verificabitur illud. ij. Macha. ij. Octoginta milia interfecti sunt. Et sic igitur patet quomodo octoginta signat in bono et in malo scilicet. Virtutum copiam. Culpe spurciam. Mundi miseriam Celestem gloriam. Pene mesticiam.

Octingenti. Nota quod octingenti idem est quod octies centus gentos em grece centum latine. Aude ergo quid signant numerus octo: et numerus centus et exponere prout uolueris. Potest em significare statum perfectorum: sicut cum dicitur Scri. v. Dixit iared octingentis annis. Item status in quo rum. qui. scilicet spiritaliter et eternaliter interficiuntur. Reg. xxiij. Et cingentes interfecit impetu vno. Item signat statum beatorum. Reg. xxiij. Inuenti sunt de israel octoginta milia et c. sufficit.

Occumbere. Nota quod occumbere siue accipere pro homine moriente siue po sole occidente: semper signat luminis defectum et virtutis. Et sic nota quod inuenitur Occubire. vite quo ad moventes. Occubitus gratie quo ad delinquentes. Occubitus fortune quo ad indigentes. Occubitus glorie quo ad pereuntes. Occumbit enim sol. i. claritas vite moventibus. Et sic dicitur. Scri. xv. quod cum occubisset sol facta est caligo. vnde de occubitu mortis dicitur Hume. xx. quod multitudo videns occubuisse aaro fleuit. Item occumbit claritas gratie delinquentibus. Ubi de occubitu peccati dicitur. Judi. xij. Occubuit sol iur. gal. gaba. et Mich. ij. Occubuit sol sup prophetas. Item occumbit claritas fortune indigentibus seu etiam penitentibus. Constat enim quod per obitum claritatis fortune penitens efficitur melior. Gen. xxiij. Cum occubuerit sol tunc mundatur vescetur. Pius etiam et clemens efficitur dulcior. Sicut et thobia misericordie largit. quod cum sol accubisset: abiit et sepeliuit mortuum Thobie ij. Prudens vero seu sapiens efficitur cautior: sicut de eodem thobia ibidem legitur quod ipse expectauit ut eus sol occubisset caute sepelire eum. Item sol glorie occubuit pereuntibus. Unde de occubitu mortis eterne. dicit. Jo. i. ij. Ibi occumbere faciet dominus robustos tuos. Et. ij. Reg. ij. Persequentibus abner fugentem sol occubuit. De beatis vero quibus sol glorie sempiternae occubuit dicitur Josue. x. Stetit itaq. sol et non fecit nauit occumbere. Ista ergo de occubitu sufficiant. Vide. s. de occasu. Et infra de Sole.

Occultum. Nota quod occultum vel occultare in bono enim occultare vel occultus signat diuine sapientie sublimitatem humane conscientie profunditatem. Altoralis excellentie humilitatem. Primum occultus est inquirendum scilicet occultum sapientie. Quia sicut dicitur Ecclesiastici. xxxij. Occulta prouerbiorum requirit sapiens. Vera secundum quod dicitur Job. xxxij. Trahitur sapientia de occultis. Et istam traxisse se gloriabatur dauid dicens in ps. In certis et occulta sapientie tue manifestasti mihi. Secundum occultum est reuelandum scilicet occultum conscientie: maxime per confessionem sacerdoti. Mat. x. Nihil operatum quod non reueletur. et nihil occultum quod non sciat. Psalm. Ab occultis meis munda me domine et ab alienis parce seruo tuo. Tertium occultum est abscondendum. Et istud est occultum humilitatis. quia scilicet boni tenent

tur occultare bona facta sua. Iuxta illud. Sefi. Et occultator virtutum tuarum sicut et alij vitiorum. Ista autem occultationem facit humilitas quod non reputat opera sua digna videri sicut et thobia dicitur Thobie. ij. quod occisos occulte de nocte sepeliebat ut de quolibet tali dicitur illud Joannis. xij. vbi dicitur quod Joseph ab arimathia nobilis et curio erat discipulus Iesu occultus tamen. Heb. xj. fide moyses occultatus est. Et sic signat in bono. Si vis exempla et figuras vide supra de abscondere vbi multa inuenies. Sed adhuc dico quod occultus signat in malo. Et sic signat.

- Hypocritarum palliationem.
- Proditorum simulationem.
- Luxuriosorum iniquitatem.
- Detractorum locutionem.
- Inuidorum contentionem.

Hypocrite enim occultant sua mala et sua vitia: et tunc dicitur Thobie. xvj. Non fuit occulta iniquitas eorum ab oculis meis. Proditores occultant sua consilia. p. sedet in insidijs cum diuitibus in occultis ut interficiant innocentem. Et Thobie. ix. Pacem cum amico suo loquitur et occulte ponit ei insidias luxuriosi occultant sua flagitia. Ephe. v. Que autem in occulto ab eis sunt turpe est dicere. Detractores vero occultant sua colloquia. quod scilicet tales de alijs detrahunt non publice sed occulte. Unde psal. Auertunt ut gladium linguas suas. ut sagittent in occultis immaculatum subito sagitabunt et non timebunt firmaverunt sibi sermonem nequam. Inuidi vero occultant sua bona opera et vitia sicut sunt illi qui ex inuidia nolunt alios docere: de quo Ecclesiastici. xx. Sapientia abscondita et thesaurus occultus que utilitas in vtrisque. Deus enim isti occultant facta sua: quod sicut scriptum est. Deus qui male agit odit lucem veritatem constat quod omnia occulta eorum finaliter reuelabuntur et in iudicio nude coram hominibus ostendentur. vnde. Roma. ij. Iudicabit deus occultata hominum. Quia sicut dicitur Ecclesiastici. xj. Ipse est reuelans vestigia occultorum. Quia sicut dicitur Luc. viij. Non est occultum quod non manifestet. Et hoc certe non solum deo: immo etiam hominibus. ps. Non sunt occultata a filiis hominum et c. Et omnia possent per exempla probari: pauce tunc autoritates. Et. s. De abscondere posita est copia exemplorum vide ergo ibi. si vis aliquid dilatare et c.

Oculus. Nota quod cum oculus sit illud membrum quod datum est corpori ad ipsius regnum: possumus dicere quod per oculos intelliguntur iudices et superiores a quibus corpus ecclesie gubernatur. Considerationes inferiores a quibus corpus anime regulatur. Et quia est dare et bonos superiores et malos et bona corda et mala hinc est quod oculi possunt accipi in bono et in malo. Dicamus igitur primo quod oculi accipiuntur in bono. Et sic in scriptura possunt significare tria scilicet.

- Diuine sapientie claritatem.
- Superne eminentie dignitatem
- Interne conscientie puritatem.

In istis igitur tribus membris omnia genera bonorum occultorum inferamur et dicamur quod sunt oculi diuine sapientie et quibus Ecclesiastici. xxiij. Oculi domini lucidiores sup sole. Et ista sapientia seu isti oculi. Quandoque dicunt oculi misericordie et pietatis. Quandoque dicunt oculi misericordie et pietatis. Quandoque dicunt oculi misericordie et pietatis. Oculi enim diuine misericordie homines respiciunt ad eos misericorditer liberandum. Et sic desiderabat respici Daniel. cui dicebat Dant. ix. Inclina deus meus aurem tuam et audi apert oculos tuos et vide desolationem nostram. Istis oculis aspiciunt deus humiles pauperes et timorosos. ps. Oculi domini sup metuentes eum: ut eruat a morte animas eorum. Uertit autem istos oculos auertit a peccatoribus quia ipse est qui dicit Esa. j. Auertit a oculos meos a vobis. Oculi diuine iustitie malos respiciunt ad ipsos seueriter puniendum. bonos vero ad ipsos saluandum et defendendum. Pro uer. xv. In omni loco oculi domini contemplantur bonos et malos isti enim sunt oculi lancee qui vident ultra parietem quia scilicet

quia. scilicet ultra parietē corporis vsq; ad intima cor-
dis vidēt oculi dñi facta nostra. Unde q̄ deus respiciat
iniquos ad eos puniendū dicit Amos. ix. Ecce oculi
dñi super regnum peccātorū & destruet illud. Iste enī
est argus qui centum oculis caput habebat ornatum
ita q̄ nunq̄ dormiebāt simul nisi duo. ideo ante & re-
tro videbat sicut dicitur in Diuidio. Quia. s. dei circumsp-
ctio & cōsideratio tanta est q̄ nunq̄ potest deficere vel
per aliquē defraudari. quin semp videat omnia que
sunt ante & retro. i. p̄terita & futura Ezech. j. Totū
corpus in circuitu plenum erat oculis ante & retro.
De istis vero oculis diuine iustitie narrat de quodā
barbitōfōre q̄ amore dei pauperes quantūcūq; de
fomes libenter radebat & eis succurrebat q̄ cum se-
mel pauper effectus quendā porcum fuisse furatus.
dñs r̄pus volens eum reducere ad penitentiā. apparuit
sibi in specie cuiusdam deformissimi scabiosi ra-
di amore dei petētis. q̄ cum barbitōfōr libenter vel-
let facere inuenit totū caput eius plenum oculis q̄
cum admirās peteret quid hoc esset pauper respon-
dens dixit. Ego inquit sum ille q̄ video vbiq; Et bene
vidi heri q̄ porcum furatus fuisti. Barbitōfōr au-
tez paupere euancēte timuit penitēsq; restituit por-
cū illum Ecce ergo quō oculi diuine iustitie nō pote-
rant pati q̄ iste perderet Eccli. xxxiii. Oculi dñi sup
timētes eum. Oculi vero diuine largitatis respiciūt
iustos ad ipsos in paradiso liberaliter premiandum
vñ in ps̄. Oculi dñi super iustos & aures eius in pre-
ces eorū. Ecce ergo quō oculi diuine sapientie diuersi-
mode respiciunt homines in hoc mūdo. Iste est enī
sicut aquila que oculos habet limpidissimos. ita q̄
pisciculos in mari natātes dicit a celsitudine aeris vide-
re & super ipsos subito descēdere & venire. Quia vere
sicut dictū est. Oculi sciētie diuine q̄ sole sunt clario-
res in mari huius mundi vident quicquid homines
faciunt & qualiter vel in bono vel in malo se gerunt.
Eccli. xvij. Tūc hominū non sunt absconse ab oculis
ipsius Isti sunt ergo oculi diuine sapientie. **S**ecundo
dico principaliter q̄ in scriptura inueniunt oculi su-
perne p̄sidentie. & sic per oculos intelligunt prelati
& superiores q̄ sc̄s habēt regere cetera mēbra ecclesie
militantis. Et ideo breuiter de bono ecclesiastico. pre-
lato vel viro p̄fecto pōt exponi illud quod Job de se
ipso dicebat Job. xxxix. Oculi sui ceco. & pes claudo
pater eras pauperū. & cām quā nesciebā diligētissime
inuestigabā. Ubi aduerte q̄ sicut oculus habet scilz
Magnam luciditatem. Sic p̄certo vir perfe-
ctus & maxime prela-
Magnam vtilitatem. tus debet habere Lu-
Magnam humiditatem. ciditātē discretionis
Magnam sublimitatem. Oculi inquit sui ce-
co vtilitatem dilectionis. Pes inquit claudo. In-
muditatē cōpassionis. Pater inquit eras pauperū
Sublimitatē iurisdictionis. Cām inquit inuestigabā.
Mobilitatē circumspectionis. Diligētissime inq̄t
Iste sunt enī quinq; spūales cōditiones oculi. i. boni
iudicis vel prelati. **D**icamus igit q̄ ad talem oculū
p̄tinet q̄ sit lucidus p̄ discretionē. Oculi inquit sui
ceco. Quia enī membra naturaliter sunt ceca p̄ter ocu-
lum. Et ideo necesse est vt oculus satis habeat de lu-
mine vel splēdore. vt ceteris mēbris possit debitū re-
ginē ministrare Sic vere cuz in corpore ecclesie sint
multa mēbra ceca. i. multi subditi ignozātes: ideo ne-
cesse est. q̄ oculi. i. prelati & viri p̄fecti religiosi & clerici
magne discretionis lumine sint dotati vt per ipsos
possint alij doctrinis & scientijs fidei & morū illumina-
ri & in viam salutis dirigi. & debite gubernari. Ocu-
lus inq̄t sui ceco. vñ Esa. xxxix. Oculi cecorū videbūt. &
addēt mites in dño leticiam. Quod tñ est hodie con-
tra multos oculos & prelatos q̄ scilz magis sunt ceci &
ignozātes in spūalibus q̄ alij subditi vel inferiores.
Quis enī ipsi q̄nq; lumen scientiarū legalium & mun-
daliū habeant. Istud tamen lumē nō est cōueniēs ad

docendū & dirigendū subditos in via spūalis rectitu-
dinis & salutis. Et ideo mēbra ecclesie possunt de istis
oculis suis horribiliter cōqueri dicētes in ps̄. Numē
oculorum meorū & ip̄m nō est mecū. Et quare? q̄ p̄ter
isti oculi sunt hodie. plus q̄ ipsi subditi in spūalibus
ignozātes. iurta illud ps̄. Obscurent oculi corū ne
videant & dorsum eorū semper incurua. De modis
vero quō iste oculus obscurat vide infra. Sit ergo lu-
cidus per discretionē. Oculi inquit sui ceco. Deinde
dico q̄ iste debet esse vtilis per dilectionē. Quod
ostendit cum dicit. Pes claudo. Pes enī affectionem si-
gnat & amorem. Sicut enī oculus sup omnia mēbra
est vtilis ipsi corpori. sic prelatus debet esse ipi eccle-
sie. Debet enī esse pes spūalis affectionis ipos inti-
me diligēdo pes quoq; fundamentalis sustentatiōis
ipos benigniter supportando. q̄ bene figuratum est
Apoca. j. in illo filio hominis sedēte in throno. cuius
oculi erant sicut flāma ignis. & pedes similes aurical-
co cum est in camino ignis ardētis. Sic igit p̄ter est
vtilis oculus p̄ affectionē. **D**einde dico q̄ est oculi
humidus. & iste oculus debet esse humidus p̄ cō-
passionem. Et hoc ostenditur cum dicit. Pater eras
pauperum. Sicut enī oculus multam habet humidi-
tatem respectu quantitatis sue. quod necessariū fuit
ad facilitatem formarū impressionez. sic prelatus debet
esse per pietatem & benignitatem tener & humidus
itaq; faciliter possit in se recipere per compassionem
quicquid sibi per preces pauperum ab exteriori im-
primat & quicquid calamitatis & paupertatis in alijs
exterius speculat. vt de prelati ecclesie dicat illud. ps̄.
Oculi eius in pauperē respiciunt. Pater inquit eras
pauperū. Unde si vis infra de patre. Sed sicut in ocu-
lo sunt plures tunicę. s. quedam humide. quedaz ma-
gis dure. istud tñ veruz est q̄ ista q̄ est mollior est pu-
pille primior q̄ illa que est durior. Sic in prelato de-
bet esse mollicies pietatis & compassionis & etiā du-
ricia feneritatis ita tñ q̄ pietas magis ei adhereat
q̄ iustitia Exemplo samaritani q̄ primo insudit saus-
ciato oleū lenituum. Deinde vinum mordacituum
Sicut dicit Luc. x. q̄ quis vna nō debeat ab altera sepa-
rari. Unā tñ dicitur primus amplectari. Ut sic dicat ei il-
lud Job. x. Oculi carnei. i. misericordes tibi sunt & sic
cut videt hō & tu videbis. **T**ertē dico q̄ talis oculus
debet esse sublimis per iurisdictionē. Causam inq̄t in-
uestigabam Causas enī inuestigare p̄tinet ad iudicē
& superiorem. ps̄. Judica me deus & discerne causam
meam. Sicut enī oculi sunt in loco altiori. s. in capite
sic tales collocati sunt in sublimiori dignitate. Et sic
cut videmus q̄ oculi dicuntur sublimes. q̄ sunt in ca-
pite radicati. & versus celū eleuati & sublimati. & ideo
sunt ad videndum & respiciendum vndiq; magis apti
& etiam ordinati. Sic p̄culdubio spūaliter loquendo
prelati sublimes possunt dici. q̄ in capite xp̄o radica-
tur per fidem & dilectionem Eccli. ij. Oculi sapientis
in capite eius. Sursum versus paradosum eleuatur
per affectionē & contemplationem. iij. Reg. xix. Ele-
uasti in celum oculos Circūquaq; etiam respiciunt &
speculant per prudētie circūsp̄ctionem. Job. xxxix.
Oculi eius delonge p̄spiciunt. Tales ergo oculi de-
bēt esse sublimes. Quis p̄culdubio hodie vsq; ad ter-
ram per auariciam multipliciter sint depressi Esa. v.
Oculi sublimes depressimē. Iste sic sed sit sublimis p̄
iurisdictionē. **R**ursum dico q̄ talis oculus dicitur esse mo-
bilis per circūsp̄ctionē diligentissime inquit Sicut
enī videmus inter cetera corpis membra oculi sunt
ceteris mobiliores. & ad vertendū sunt vndiq; prom-
ptiores. iurta illud. j. Cor. xv. In momēto in ictu ocu-
li in nouissima tuba. Sic prelati debent esse diligen-
tiores & ad motum bonorum operum promptiores.
Iurta illud. ij. Paralip. xix. Cum diligētia cuncta fa-
cite. Unde de tali circūsp̄ctione dicitur Esa. xxi. Con-
templatus est diligenter multo intuitu. vt de talibus
oculis dicat illud Esa. xxxix. Non caligabunt oculi vi

B

C

dentium. et aures surdorum diligenter auscultabunt. Et sic patet quod oculi. i. prelati. iudices et doctores debent esse. Diligentes. Eminentes. Compatientes. Effectuosi et luminosi. Et sic religio vel ecclesie poterit dici illud Cant. i. Ecce tu pulchra es amica mea. ecce tu pulchra oculi tui columbarum. Et sicut oculi naturaliter in sui compositione septem habent tunicas seu pelles. ut dicit Constantinus. Sic prelati debent habere septem virtutes ad implendum spirituale iudicium. Tres. scilicet theologicas et quatuor cardinales. unde Eccles. ii. Oculi eius septem plures sunt. Isti ergo sunt oculi superne presidentie. quod est secundum principale. Tertio principaliter dico quod in scriptura inveniunt oculi interne conscientie. Et isti procerto nihil aliud sunt quam intellectus et affectus. Duo enim fuerunt necessarii. ut scilicet impediret. eius affectus per alterum suppleret. Quia oportet quod illi simplices in quibus oculus intellectus deficit quantum ad perfectam cognitionem oculum affectus habeat clarior quantum ad veram simplicitatem et dilectionem. Istud enim de oculo naturali ita se habet quod si unus excecavit vel impeditur. alius clarius intuetur. Et hoc fit quod spiritus sanctus qui ad ambos dividebatur. tunc in uno solo luminosius congregatur. et sic ibi perfectius operatur. Sic vere fit inter istos duos oculos inter intellectum. scilicet et affectum quod vere impeditio unius est promotio et fortificatio alterius. Sicut enim ad oculum videmus. sepe quando oculus intellectus in visu scientiarum amplius proficit. tanto affectus ad dei et proximi dilectionem amplius impeditur. Sicut ad litteram patet de clericis. qui quanto sunt in scientiis subtiliores. tanto et in moribus tepidiores. Et converso simplices in quibus oculus intellectus obtunditur. in dei dilectione in ceteris moribus perfectius disponunt. unde Augustinus dicit. quod simplices et ydote rapiunt celos. et nos cum literis nostris mergimur in profundum. per oculum ergo mentis cor et conscientiam intelligamus. et exponamus de quolibet viro in isto et eius spirituali oculo illud zacharia. ii. Super lapidem unum oculi septem sunt. In quibus verbis apparet. quod sicut oculi scilicet in capite radicaliter impediuntur. ad unum effectum uniformiter disponuntur. In supercilij sensibiliter absconduntur et reponuntur. Insuper in substantia multipliciter componuntur. Ita viri perfecti debent habere radicaliter stabilitatem durationis. Super lapidem inquit uniformitatem simplicis intentionis. Unum inquit. Concavitatem humilis correctionis. Oculi id est occulti. Multiplicitatem nobilis perfectionis. Septem inquit. Dico ergo quod oculi mentis debent habere stabilem durationem. Quia. scilicet. sicut oculus radicaliter adheret capiti et ibi habet fundamentaliter locum suum. et mediantibus duobus nervis cum ipso tamtenaciter colligatur quod nunquam potest ab eo nisi per violentiam separari. Sic oculi mentis nostre debent per affectum et desiderium et per firmitatem propositi in capite nostro deo et mediantibus duobus nervis dupliciter charitatis tamfortiter et tamfundamentaliter radicari quod nunquam debent ab ipso aliquantulum separari. Ad ostenditur cum dicitur. Super lapidem. Domus enim non potest stabilior esse quam super lapidem est fundata. Oculi ergo mentis nostre super illum quod est lapis angularis debent fundari et firmari. ut nunquam per peccatum possint ab eo segregari. Unde Ezechiel. i. Super caput cherubin quasi lapis saphirus. Istos etiam debemus esse spirituales lapides ut oculos mentis in domino firmos. stables et lapideos habeamus. ut sic sicut oculi ancille in manibus domine sue. ita oculi nostri ad dominum deum nostrum donec miscreatur nisi. Sicut enim hyena debet habere oculos valde immobiles secundum philosophum. Aquila etiam habet oculos ita claros quod sine repercussione in sole potest figuram aspectum. et sole respicere et videre. Ita etiam nos debemus oculos nostre mentis in deum tam immobiliter figuram per amorem quod nunquam ad aliquid aliud diligendum debemus ab ipso oculos auertere vel auferre. Habere enim oculos attentos ad aliquem.

Signum est amicitie verioris.

Signum est obedientie promptioris.

Signum est indigentie amplioris.

Signum est gratificentie amabilius.

Homo enim in aliis figit oculos suos sicut amicus in amicum ut in eius presentia delectetur. Et sic ipsos debet in deum figuram viri contemplativi. Quia sicut dicitur Eccles. xi. Delectabile est oculis videre lumen. Item sicut verus obediens in prelatum ad obediendum sibi totis affectibus oculis eleuetur. Et sic ipsos debent habere boni ecclesiastici et religiosi. Sicut dicebat David in psalmo. Sicut oculi ancille in manibus domine sue. ita oculi nostri ad dominum. Videbas etiam loqui David sicut bonus religiosus cum dicebat. Anticipaverunt vigilas oculi mei. turbatus sum et non sum locutus. Quia scilicet religiosus debet habere subiectionis et obedientie promptitudinem. quod debet vigilare. Timoris et reverentie modestitudinem quod debet esse turbatus. Verborum et facundie paucitatem. non sum inquit locutus. Item debemus oculos mentis figuram in deum sicut pauper in divitem ut aliquid de eius manibus reportet ut refocilletur. psalmo. Levavi oculos in eos in montes unde veniet auxilium mihi. Item sicut gratus homo in suum ad iudicem propiciam et benivolam ut gratias agendo eadem gratuletur. sic faciebat David cum dicebat. Ad te levavi oculos meos qui habes in celo. Istam autem materiam de gratiarum actione pulchre dilatat autor ille in illo libello de oculis ca. xxiiij. Et ponit ibi duo pulchra exempla. Unum de quodam serpente. Aliud de quodam leone. sed omitto gratia brevitatis. quod forte alibi ponam ea. Patet ergo quod oculus mentis nostre debet habere stabilem durationem. seu fixationem. Super lapidem inquit sunt. Quia. scilicet. in capite nostro deo debent radicaliter esse fixi quod est contra multos qui non habent oculos in capite. scilicet. in deo sed magis in vana gloria et in mundo. Similes quibusdam vermibus qui oculos habere dicuntur in quibusdam sicut dicuntur esse limaces. Similes etiam quibusdam monstris seu hominibus monstruosis qui sunt in ethiopia sunt istorum. qui capite carentes oculos dicuntur habere in pectoribus. Quia vere multi sunt qui oculos mentis considerationis et affectionis non habent fixos in capite suo deo. sed magis in cornibus. hoc est dictum in appetitu communium id est emmentiarum et dignitatum per superbiam et ambitionem. Et in pectore hoc est dictum in illis qui sunt ibi impetrotati et in cordati per affectionem et per personarum acceptationem. In istis enim figuram moderni oculos non in deo. Quia sicut dicitur Proverbiorum. xxij. Oculi stultorum in fines terre. Et hoc quia sicut dicitur in psalmo. Oculos suos statuerunt declinare in terram. Contra illud Proverbiorum. xxij. Ne erigas oculos tuos ad opes. Istos sic ergo charissimi. sed habeant oculi mentis nostre in deo stabilem affectionem seu fixationem. psalmo. Oculi mei semper ad dominum quoniam ipse euellet de laqueo pedes meos. Item isti oculi debent habere humilem. simplicem seu gracilem intentionem. Quod ostenditur cum dicitur Unum. Sicut enim videmus quod quibus oculi nostri sunt duo. tamen unicum et simplicem habent actum quod scilicet de vna re non respiciunt seu concipiunt duas imagines sed tamen vnam. Quod accidit ex eo secundum naturales quod duo nervi spirituum visuum a capite ad oculos deferentes in media fronte in modum crucis unum et coniunguntur et sic species rerum a duobus oculis recepta non diuersa sed vna esse videtur. quod sub vna ratione intellectui presentatur. Sic vere charissimi. Oculi mentis nostre debent quantum ad intentionem esse simplices et uniformes quod scilicet vnam rem non debent videre duplici visione. id est duplici intentione. ut scilicet vnum intendat interius. et aliud pretendat exterius. sicut sunt proditores hypocrite et fallaces. sicut scilicet ille qui in terram ingreditur duabus viis a domino maledicitur Eccles. ij. De duplici corde. etiam homini ingredienti terram duabus viis Quia sicut dicitur Luce. xi. Si oculus tuus fuerit simplex

fuerit simplex totum corpus tuum lucidū erit. Simplicem ergo oculum habeamus. Unus inquit. Quia sicut dicitur Matth. xviij. Bonum est tibi cum uno oculo ad vitam ingredi q̄ duos oculos habentes mit ti in fornacem ignis. habeamus ergo simplicem intentionem. Item nos debemus habere humilem abfconffionem. quod notatur cum dicit Oculi. Quia s̄m Jfido. Oculi dicuntur quasi occulti. Sicut enim videmus q̄ oculi in profundo loco capitis ⁊ quasi in abscondito sunt locati ⁊ q̄ ē palpebris sunt cooper ti ⁊ velari. quod vtiq̄ necessarium fuit vt oculus sic il lefus a nocuentis exterioribus seruari vt faciliter clauderetur. ⁊ ne per subintrationem alicuius pulue ris seu venti eius tenera substantia lederetur. Sic ve re dico q̄ oculus mentis nostre debet per humilitatē contegi ⁊ velari. ⁊ ne exterioris indifcrete vagetur per difcretionē reprimi ⁊ recludi. ⁊ in profundo medita tionis spiritualiter locari. ⁊ iugiter profundari. Esa. ij. Oculi sublimis hominis humiliati sunt. Et bene dicit sublimis. Quia vere illi qui sunt in virtutibus sublimiores. cauti⁹ tenēt oculos suos ⁊ etiā magis clausos. ⁊ ne malum videant amplius cooper tos. In ter aues enim ille que sunt nobiliores sicut sunt aquile: habent oculos profundiores ⁊ magis occultiores. Et sic isti videant dicere illud ps̄. Auerte oculos me os ne videāt vanitatē. Cuius tamen contrarius mul ti faciunt. qui scilicet more canis rabidi oculos cor dis semper tenent apertos ad videndū ⁊ defiderandū. explorandū ⁊ deridendū omnia vana exteriora Et tamen dicit Arest. in lib. de anima q̄ animalia que carent palpebris. ⁊ que oculos non possunt claudere sunt debilis visus. sicut sunt pisces ⁊ serpentes. Quia vere pisces. i. carnales ⁊ deliciofi serpētes terram comedentes. i. auari ⁊ maliciosi. qui seꝛ oculum cordis non possunt claudere nec a malis desiderijs co hibere. sed qui potius ipsum ad omnia desiderabilia continue tenēt apertum. sunt debilis visus spūalis. i. debilis difcretionis in illis que pertinet ad salutem. Isti videntur dicere illud Eccl̄. ij. Omnia que desi derauerunt oculi mei non negam eis Et ideo conse cutiue possunt dicere illud. Tref. ij. Oculus mens depredatus est animam meā. Non sic charissimi. sed oculos cordis palpebris humilitatis claudamus. bona nostra celenus ⁊ abscondamus nec nos indifcre te exterioris propalemus Adānus em̄ moyfi dum in si nu abscondita fuit sana per mansit exterioris foris pro ducta leprosa cunctis videntibus est facta. sicut dicit Exod. iij. Excebras etiā a deo reprehendit dum the sauri sui per ipm̄ babilonicis nuncijs ostenduntur. Esa. xxxix. Ip̄e etiā p̄s orator clamando iubet nos abscondere. in cubiculum intrare ⁊ ostium sensuum claudere vt a vānis cogitationibus ⁊ tentationibus ⁊ ab inani gloria possimus animū preseruare. Quia s̄m Gregorium in omel. Depredari desiderat q̄ the saurum in via publice portat Habeamus igitur hu milem abfconffionem. Oculi inquit. i. occulti. Quia si cut dicitur. Esa. xxxij. Quia obturat aures suas ne audiat sanguinē. ⁊ claudit oculos suos ne videat ma lum iste in excelsis habitabit. Item oculus cordis nostri debet habere nobilem perfectionem seu cōdi tionem. Quod ostenditur cum dicit. Septez. Hume rus em̄ septenarius vniuersitatē designat s̄m Greg. Quod probat pro eo q̄ omnia que sunt in quodā se ptenario consistunt. Sunt enim septez planete septē climata septem dies. Etiā in scriptura inueniunt se ptem candelabra septem stelle. septē virtutes. septez vitia. septem dona. In ipso etiā oculo septem a Cō stantino dicunt esse tunicē ex quibus ipsius oculi sub stātia componit ⁊ ipsius oculi pupillis circumdatur ⁊ velat. Sic ergo dico q̄ oculus mentis debet septena rio id est vniuersitate virtutum ⁊ perfectionum esse compositus ad hoc q̄ possit esse in suo morali esse de bite virtuosus. Possumus ergo hic notare q̄ sicut

oculus corporalis habet Splendorem. Humorem. Fluorem. Tremorem.

Sic oculus moralis debet habere.

Splendore difcretionis. Humorem cōpassionis. Fluore lachrymationis. Tremore dubitationis.

Dico ergo q̄ iste ocu lus debet splendere p difcretionem. Sicut em̄ oculus totū corp⁹ dirigit atq̄ regit Et i de necessarium est q̄ habet in se lumē. q̄. i. ipse videt p toto corp⁹ pore nō p se solo. Et ideo Sc̄s p̄s dixit

Quod oculus est lux corporis. vas luminis. inder ani mi. Sic vere spūaliter loquendo q̄ oculus mētis est totius moralis corporis directiuus. s̄z hominis inte rioris ⁊ exterioris: q̄ sicut d̄. Luc. xi. Lucerna corpo ris tui est oculus tuus: necesse est q̄ lumen gr̄e ⁊ spūa lis difcretionis habeat. vt hominē discrete dirigat at q̄ regat. Et hoc est qd̄ petebat dauid in ps̄. Illumina oculos meos ne vnq̄ obdormiam in morte. Aduerta mus tamen de oculis q̄ dicit Arest. in li. de animalis bus. Oculi nigri coloris melius vidēt de die q̄ de nocte. Oculi vero albi seu glauci melius vidēt de nocte q̄ in die. Sicut patz de bubonibus ⁊ de cattis habentibus oculos cādidos seu glaucos. Sic vere charissim i dico q̄ illi qui colorem nigrū. i. memoriaz mortis ⁊ virtutē humilitatis: q̄ in scriptura nigredini cōpa rant: habent in oculis mentis suc. Isti dico in die bonū spūaliū solēt clare ⁊ discrete cognoscere ⁊ vide re quos in nocte negotiorū temporalium nō semp sciāt ita sagaciter se habere. Ideo ad mortis etiā cōsidera tionē habendā monebat ille Esaias Esa. li. Venate in celū oculos vestros ⁊ videte sub terra deos suos. Ecouer so aut̄ illi qui in istis oculis habēt albedinē volupta tis ⁊ glaucedinē glie ⁊ p̄speritatis mūdāc. tales dico h̄m nocte negotiorū mūdi clare videāt ⁊ discrete t̄m in die bonorū spūaliū obscure sapiūt ⁊ nō clare quin immo isti sunt illi q̄ dicunt Esa. lix. Palpauimus sicut ceci parietes. ⁊ quasi absq̄ oculis attractauimus impegimus meridie quasi in tenebris. in caliginosis quasi mortui. Debet ergo oculus iste splendere p dif cretionem. Debet etiā dare humore per cōpassionē. Sicut em̄ oculus multū humorem cōtinet. Quia s̄m Cōstantinū trib⁹ humorib⁹ ⁊ septē tunicis est oculus cōpositus. Sic vere oculus mētis debz per cōpassionē esse humidus ⁊ benignus. Septē etiā tunicas. i. septē pietatis opera dz habere. tribus vero humoribus. i. tribus cōpassionis generibus prepollere. que sunt faciliter indulgere delinquentibus. De oculo in faciliter condolere patientibus. diligente dz. faciliter subuenire indigentibus. Ezech. xx. Ip̄e percit oculus meus sup eos. De oculo cōdolēte dicit Tref. j. Oculus meus deducēs aquam eo q̄ longe factus est cōsolator. Deo oculo in super subueniente dicitur in ps̄. Oculi eius in pauperē respiciunt. Debet ergo dare humore per cōpassionē. Debet quoq̄ flere seu lugere per cōpunctionē. Proprius em̄ est oculi q̄ lachrymas emittat. lachryme vero dolorem ⁊ cōpunctionē designant. Ad denotandū q̄ oculus mentis dz faciliter de peccatis dolere. ⁊ lachrymas cōpunctionis si nō materialiter s̄z t̄m spūaliter distillare Tref. ij. Defecerunt post lachrymas oculi mei. Et aduerte q̄ iste oculus dz flere vel spūaliter tristari ⁊ dolere. s̄. Propter finium cōsiderationis infernaliū tormēto rum. Propter ventū vane gloriationis mundialium gaudiorū. Propter puncturā dure cōtritionis crimi naliū delictorū. Ista em̄ tria debēt oculum cordis ad lachrymas ⁊ dolore prouocare. Teste em̄ Salomone Eccl̄. xxij. Pungēs oculū educit lachrymas. Et ideo dicebat Hier. ix. Quis dabit capiti meo aquā ⁊ oculis meis fontem lachrymarum. ⁊ plorabo die ac nocte: Sic ergo dico q̄ iste oculus debet lugere per com punctionē. Iste preterea oculus debet tremere seu etiā se mouere per conturbationē. Oculus enim pre

f

6

alijs membris est summe mobilis. Excessiua autem oculorum mobilitas timorem dicitur designare. Unde etiam de cameloonte quod est animal summe timidum intantum q̄ pre timore mutat colorē. dicitur q̄ oculos summe h̄z mobiles. vertibiles atq̄ vagos. sic vere dico q̄ oculus mētis n̄re debet esse tremebūdus & mobilis per timorē. intantum q̄ pre timore diuine offense nunq̄ d̄z in pace quiescere aut dormire Deuf. xxvii. Dabit tibi dñs cor pauidū & deficientes oculos Et nota q̄ oculi nostri debent timere

Amittere celi possessionem. **T**imeam⁹ ergo ce-
 Incurrere dei offensionem. **T**imeam⁹ glie amissio-
 Acquirere mortis damnationē nē Esa. xxxvii. At-
 tenuati sunt oculi mei suspiciētes in excelsis. **T**ide de
 diuine offense incurfione. **I**ps̄. Turbatus est a furore
 oculus meus. **T**ez de ignis perpetui damnatione
 vñ Leuit. xxvi. Visitabo super vos velociter ardorez
 qui cōficiat oculos. **I**ste sunt ergo bone p̄ditiones bo-
 ni oculi mētalis. vt sic possimus assimilari illi qui d̄z
 esse oculus hominis zach. ix. vbi d̄z. Dñs est oculus
 hominis. cuius oculi in pauperē respiciūt. Et cuius
 oculi sicut lampas ardēs **D**afi. r. Sic igit patz q̄ isti
 oculi debēt habere **A**dozalem cōfectionē. **H**umilem
 abfconsonem. **S**implicem intentionē. **S**tabilem in-
 fixationē. **E**t hoc de oculo spūali sufficit inq̄trum pōt si-
 gnificare in bono. **S**ed adhuc dico. q̄ oculus pōt si-
 gnificare in malo. **E**t sic p̄ oculos p̄fit denotari mul-
 ta genera cordiū malignorū & multa genera peruerso-
 rum. **P**rimo ergo dicamus q̄ per oculūz malum
 p̄fit intelligi mala corda. **S**icut enim oculus multis
 causis potest in suis operationib⁹ impediri. **S**ic oculo
 mētis potest in suis actionibus diuersis occasio-
 nibus perturbari. **E**t ideo breuiter notare possumus
 q̄ in scriptura inueniuntur multa genera malorum
 oculorum: per quos possunt vel male persone vel ma-
 le conscientie notari. v3 **O**culi

T

Turbati. **T**urbat inuidia.
Inflati. **I**nflat superbia.
Srauari. **S**rauat accidia.
Cecati. **C**ecat auaritia.
Fedati. **F**edat immūdicia.
Fraudati. **F**raudat amicitia.
Dico ergo q̄ inueniuntur oculi qui per inuidiā sunt
 turbati **S**icut enim oculus q̄nq̄ turbat p̄pter nimīā
 claritatē sp̄m visibilē disgregantē intantū. s. q̄ non vi-
 det sicut ante videbat. **S**ic vere oculus mentis q̄n re-
 spicit claritatē aliene p̄speritatis. solet q̄nq̄staliuer p̄
 inuidiā conturbari. **Q**re cōtitudinem iudicij amittit. &
 quid facere debeat nō aduertit. **E**ccli. xiiii. **I**nequam
 est oculus inuidi. **I**sti em̄ sunt oculi serpentis q̄ sunt
 in temporibus nō in fronte. & ideo nunq̄ pōt aliquid
 recte respicere. **I**sti sunt etiā oculi strabi qui recte nō
 respiciunt. **S**ed auerte. qz vere ad literā inuidi nunq̄
 recte respiciūt alios nec eoz bona immo semper eoz
 tuose & inuidiose. cū dolose displicētia & merore. **E**rē
 plo **S**aul qui inuidēs **D**auid nō rectis oculis aspiciē-
 bat ip̄m sicut d̄z. **I** Reg. xvii. **I**nuidus igit cum oculo
 suo sic turbato pōt dicere illud ps̄. **T**urbatus est a fu-
 rore oculus meus. inueteraui inter omnes inimicos
 meos. **S**ecōdo dico q̄ inueniunt oculi qui per super-
 biā sunt inflati seu etiā elati quos tñ non habebat il-
 le qui dicebat. **D**ñe nō est exaltatū cor meuz neq̄ clas-
 ti sunt oculi mei. **P**ropriū em̄ est oculi q̄ sedat in al-
 to loco accidit etiā oculo q̄ semper infirmitate infla-
 tur. **Q**uia vere oculus mētis humane solet per super-
 biā & ambitionē alta loca summe appetere & infirmi-
 tate superbie percussus solet contra alios indebite
 se inflare. **I**sti sunt oculi sublimes quos deus detesta-
 tur. sicut d̄z. **P**rouer. vi. **T**ales oculos habēt illi q̄ non
 dignantur respicere infrius ad videndūz pauperes
 & vicinos. sed superius ad videndum nobiles & ma-
 gistros. **S**icut potissime sunt illi qui nō respiciūt in-
 ferius ad vilem statū vñ originaliter processerūt sed

semper superius ad magnū gradū quē accidentaliter
 ascenderunt **J**ob. xli. **O**me sublimē videt oculus eius
Ipse est rex super oēs filios superbie. **T**alibus cōmis-
 natur deus in ps̄. vbi d̄z. **O**culos superbiorū humili-
 bis. & Esa. ij. **O**culi sublimis hominis humiliati sunt
Isti ergo sunt oculi qui p̄ superbiā sunt elati. **T**er-
 tio dico q̄ inueniunt oculi qui per accidiaz sunt gra-
 uati. **O**culi em̄ grauant a somno. q̄n homo comedit
 illud antidotū medicine q̄ d̄z hierapigra. **Q**uia vere
 pigricia vitiosa facit oculum mentis spiritualiter so-
 ninolentum. **D**uo aut sunt que istam somnolētiāz in-
 ducunt sicut pulcherrime ille ponit in libro de oculo
 morali. ca. xxiiij. vic3 **I**nconsideratio diuine glorie. et
Inconsideratio eterne miserie. **I**ñā sicut duo sunt inter
 cetera que oculum impediunt a somno corporali
 scz presentia nimie claritatis & auditu nimij sonitus
 vel tumultus **S**ic duo sunt que somnum pigricie ab
 oculis mentis possunt excutere scz. **C**onsideratio cla-
 ritatis glorie paradisi. **Q**uia sicut d̄z **E**ccli. xl. **S**tam
 & speciem desiderabit oculus **E**t cōsideratio tumultus
 miserie inferni. **S**icut habebat **D**auid q̄ dicebat
 in ps̄. **T**urbatus est a furore oculus meus. **J**deo ista
 duo considerare nō vident illi quozū oculi mentales
 somno pigricie pregraunt. **I**n vitaspatruz em̄ legit
 q̄ cū frater quidam ab abbate **A**chile peteret quōd ip̄
 sc̄frater tantā accidiam haberet: **R**espondit abbas.
Quia inquit nedum vidisti que sunt premia que spe-
 ramus. & supplicia que timeamus. **P**rimā considera-
 tionē nō videbant habere apli. **M**atth. xxvi. vbi d̄z.
Dō **J**esus inuenit eos dormientes erant em̄ oculi co-
 rum grauari. **S**ecundā vero cōsiderationē non habe-
 bant illi de quibus d̄z in ps̄. **C**ontritiōz infelicitas in
 vjs eozum non est timor dei ante oculos eozū. **I**sti er-
 go sunt oculi qui per accidiam sunt grauari. **Q**uar-
 to vero dico q̄ inueniunt oculi per auariciam ceccati.
Sicut em̄ oculus quus videatur pulcer & lucidus.
 est tamen aliq̄n corporaliter cecus **S**icut p̄z in v̄sis
 quoz oculi pelui ardēt cecant. & tñ exterius pulcri &
 lucentes vident **S**ic vere auari per peluum ardentē.
 id est per ardorem auaricie sunt cecati & lumine vere
 discretionis priuati. **Q**uis exterius in mundanis vi-
 deant claros habere oculos. & sint luce temporalis sci-
 entie p̄ ceteris illustrati **I**biere. xxij. **T**ui vero & oculi
 & cor ad auariciam. **E**t bene isti habent oculos cecos
 & hoc etiam maxime in cognitione terrenoz. que. scz
 tñ vident appetere. **I**ñō em̄ vidēt quāta est ibi vani-
 tas. mutabilitas. laboriositas & periculositas. **O**cu-
 lus em̄ nō videt rē sibi nimis appropinquātē. **I**nter-
 positio ēt terre impedit oculūz q̄ sit clarū a visioe so-
 lis sicut patz de nocte. **L**una q̄ sit clara. eclipsis fo-
 let pati q̄n inter ipsam & solem cōtingit terrā aliqua-
 liter interponi. **Q**uia vere charissimi quus oculus in-
 tellectus sit in hoīe q̄trum ad naturale ingenium lu-
 minosus. obscurus tamē. obscuratus & cecus in sp̄s
 libus negocijs efficit. q̄n terra. i. bona temporalia si-
 bi per nimis amorem vltra debitū appropinquant &
 q̄n per vitū auaricie amor terrenoz inter ip̄m & deū
 interponit & locat. **I**sti sunt illi q̄ oculos statuerūt de-
 clinare in terrā. ps̄. **I**sti sunt illi stulti quoz oculi sunt
 in fines terre. **S**icut d̄z **P**rouer. xvij. **I**sti sunt etiam il-
 li quozū oculi infatigabiles sunt. sicut d̄z **E**ccli. j. **N**on
 fatiatur inquit oculus visu nec auris auditu. **E**t vere
 oculus cordis auaroz nō fatiat diuitijs visibilibus.
Quia. s. quicquid desiderabile videt totū habere desi-
 derat & affectat. vñ **E**ccli. xiiii. d̄z. q̄ infatigabilis est oculo
 cupidi. **I**sti sunt ergo oculi per auariciā ceccati. **V**ide
 supra de cecitate. **Q**uinto dico q̄ inueniunt
 oculi per immundiciā inquinati **E**t isti sunt oculi lu-
 porum qui pre ceteris sunt immundi. **Q**uia scz luxu-
 riosi habent in oculo cordis lippam immundissime
 feditatis. **I**sti em̄ luxuriosi non solum habēt immun-
 diciam luxurie in oculo interiori. immo etiam in ex-
 teriori. **Q**uia multi & multe sunt quozū aspectus cor-
 porales

T

porales sunt totius luxurie interioris prouocatiui & aliorum ad luxuriam inductiui. Isti sunt oculi basilisci qui interficiunt quicquid videt. Isti sunt oculi bufonis. qui quis sint pulcherrimi: sunt tñ nō modicū venenosi: & quis videant magnā habere luminositatē fugiunt tñ diem & claritatem. & diligunt noctē & obscuritatē. Quia vere oculi luxuriosorū diē. id est hominū presentia nō diligūt. sed obscuritatē & solitudinēz semper querūt Job. xxiiij. Oculus adulteri obseruat caliginem. dicens nō me videbit oculus Isti ergo sunt illi oculi quos domina Joseph in eū dicit iniecit qñ ipm ad libidinē voluit puocare. Sicut dicit Gen. xxxix. De istis etiā dicit. ij. Pet. ij. Oculos habentes plenos adulteriū. & ideo breuiter isti sunt quasi fenestre per quas lustriculi. i. tentationes intrant ad animos vel ad animas. Sūt etiā foramina per que furcs id est demones intrant ad depredandū cuniculos. Ut sic dicat quilibet illud Tresh. ij. Oculus meus depredatus est animam meā. Et vere oculus animā depredat. qz cōstat q per oculū indistrecte respicientē venenū tētationis bibif per qz mors & consensus opis sequunt. per q anima a virtutibus spoliatur. Oculusem plus ledit rem albam inspiciendo q rem nigrā Leonis etiā natura est q si homo ipm aspiciat ab ipso inuadit si vero nō aspiciat a leone non curat. Aspectus ergo mulieris est periculosus. & magis albe & formose. q deformis ignobilis seu nigre. De hoc videt applicabile illud Judith. x. vbi dicit. Ad captus est in suis oculis Holofernes. vtz qñ Judith vidit pulchritudinē & asperit vñ etiā Judith. ix. dicit. Capiebatur laqueo oculorū suorum. Oculi ergo isti sunt causa spūalis captiōnis Et hoc solū nō virorū sed etiā mulierū. Teste em̄ Solino li. de mirabilibus mundi Simec sic a venatoribus capiunt. Venatores em̄ oculos suos fingunt se inungere & dimittētes visū in p̄sentia simiarū recedūt. Simec vero venientes & quicquid vident fieri facere tentātes. ille visco oculos suos inungūt. & sic claudētes palpebras ecce fiunt quare a venatoribus citius capiunt & per vnctionem oculorū alterius dominio supponunt. Istud exemplū adducit magister qui fecit librum de oculo morali cōtra mulieres se fucantes & fardātes & sibi oculos suos vt pulcre appareāt depingentes q̄ p̄certo causa sunt & occasio q̄ luxuriosis venatoribus capiunt qz per luxuriam dominio eorum submituntur. figurate in Jezabel. iij. Reg. ix. Que volēs placere illi Jehu qui occiderat virū suum oculos suos sibi pinxit: & tamē ipam ipse Jehu interfecit. Quia vere ille q̄ taliter oculos suos depingūt mortem culpe & pene incurrunt. Ut de luxuriosa persona pōt exponi illud Eccli. xvij. Lingua oculos & cor dedit illis. i. luxuriosis. isti sunt ergo oculi per immundiciā inquinati. Sexto dico q̄ inueniunt oculi per amicitia defraudati seu hebetati Et isti oculi sunt vt cōiter prelatorū. Oculi em̄ deludunt per nimia attentionē ad candelam. Tūc enim digito vel virga inter oculos posito videre credis duo. Oculi etiā impressus fortiter a digito solet vnā candelā videre duas esse. Oculus insuper illud quod videt in speculo cōcauo. solet videre totū in versum qz. s. alta vident ibi sibi infima. dextra sinistra & ecōuerso. Sic vere charissimi. qz hodie multi sunt qui filios nepotes attendunt & considerāt mediante lumine carnalis affectionis ad quod etiā totaliter attendūt. mediante etiā speculo specialis dilectionis & personarum acceptionis mouente etiāz impellente digito. i. vgenite cōsilio alicuius cōsiliatoris vel mediatoris. necesse est q̄ vnū videatur esse duo. i. q̄ illa persona sic respecta vel dilecta credat ab eis plus duplo valere q̄ valeat. Quinimo qd̄ peius est multi sunt qui oculum cordis habent per carnis affectionem. & per personarum acceptionem sic delusum q̄ alta videntur sibi infima id est viri boni videntur sibi esse mali & mali boni & totaliter ecōuerso. Quia breuiter oculus cor

dis nunq̄ de rebus bene iudicat quem personarum acceptio. vel carnis affectio multum turbat. isti figurantur in Sansone quem Dalila id est carnis affectio fecit a philisteis excecari Judicū. xvi. Isti figurantur in Ibeli sacerdote cuius oculi caligauerāt. & non poterat videre lucernam dñi donec extingueret. Sicut dicit. ij. Reg. ij. Quia vere tales nō possunt videre lucernam dñi. i. personas lucidas & discretas. Vident tñ optime lucernas extinctas. i. personas ignozātes & indiscretas & ad quas per carnis affectionē trahuntur Et quid? Procerto talib⁹ accidit sicut Isaac. De quo dicitur Gen. xxvij. Quod oculi eius caligauerāt q̄ videre non poterat Et ideo Jacob quem mediante pelle hedorum tetigerat. Quis esset secundo genitus. benedictionem tamen Esau primogeniti reprobat. Quia vere charissimi sepe fit inter tales q̄ oculos intellectus habent sic occutientes & oclusos. Ad dūm mediāte pelle carnis affectionis aliquez considerant atqz tangunt quibus constat ipsum esse secundo genitum. id est minus ydoneum & perfectum benedictionem tamen primogeniti reportet. id est beneficia que personis dignis & sufficientibus debebantur. eis dem conferuntur & conceduntur. isti sunt ergo illi quorum lumen oculorum non est secum Quia scilicet magis est cum istis suis nepotibus q̄ cum ipsis. Ut de eis proprie exponat illud zach. ij. Super lapidem vnū septem oculi sunt. Hoc est dictu q̄ tales figūt oculos suos septies plus q̄ deberēt super tales lapides & ignaros Ecce ergo charissimi quō inueniuntur in scriptura multa genera malorum oculorum. Vel quomodo oculus cordis in suis operationibus impeditur. Sed vide si vis supra de Cccitate. Supra de iudicare Et infra de videre Et si tibi nō sufficit vide libellum de oculo morali vbi quicquid potest dici de oculo dicit ibi Quia status totius mundi ad oculū pulcherrime applicat De quo etiā fateor me multa accepisse & isto meo opusculo adieciſſe Hec igit de oculo sufficiant que sunt dicta. De pupilla vide infra.

Occupare Nota q̄ occupare sumit pro rei vendicatione. pro laboris & exercitij executione. & pro alterius dominij subuigatione

Dic igit q̄ in scriptura reperitur Occupatio. Commēdabilis & fructuosa. Primo dico qd̄ ē que detestabilis & vitiosa. dam occupatio vitiosa. Affectabilis & fructuosa. Et ista p̄certo est illa qua boni se solent in bonis operibus exercitijs occupare Similes corporibus celestibus q̄ semper sunt in suis motibus occupata. & in officiorū suorū executione ad orbis regimē ordinata. Sic iusti nunq̄ debent a bono motu & operatiōe cessare. sed semper in aliquo virtuoso exercitio se occupare. ij. Paral. xxxv. Atqz ad noctem fuerunt occupati sacerdotes Ad noctem inquit. i. vsqz ad mortē iuxta illud verbum Hieronymi. Semp̄ aliqd̄ boni facito vt te dyabolus inueniat occupatum. iusti ergo occupantur.

Virtutum fructibus. Dico qd̄ iusti occupantur Aquarum fluctibus. virtutū fructibus. Eremi Pauperum pastibus. plo scz bone terre que dū bene colitur bonis fructibus occupat & cumulat. iuxta illud Leui. xxvi. Occupabit messius triturata vindemia: & vindemia occupabit semētē. q. d. vna virtus occupabat aliā. Itē occupant iusti aquarū fluctibus seu lacrymarū fontibus. Quia. i. iusti occupant in lacrymis. & fontes etiā occupant lacrymarum & compunctionis. & deuotionis & cōpassionis fluentia occupare non cessant more scilicet fontis qui se occupare non cessat in emissiōe riuorū vñ Judicū. vij. Descēdit in occursum madian & occupate aquas & Judicū. ij. Occupauerunt viri galaadite vada Jordanis. Itē occupantur iusti pauperū pastibus Sicut enim radice continue occupatur in nutritione ramorum. sic iusti in pastu pauperum & egenorum. Unde de filijs Jacob

Occurrere.

dicitur **Sen. xxxiij. qd** ipsi erant absentes et in pastu pecorum occupati. ista est ergo occupatio virtuosa.

B **Secundo dico qd** inuenitur occupatio vitiosa. Et ista procerto est illa qua mali occupant mala. et qua etiam occupantur a malis. Et sic dico qd inuenitur.

Occupatio
Nequicie cui mali subiugant. De occupatione peccati et nequicie constat qd sicut terra inculta facilliter occupat a vepribus et infructuosis herbis. Sic vere homo qd per laborem et penitentiam non colitur facilliter a vitijs occupat. **Job. iij.** Occupet esu caligo et tenebre. nec sit in recordatione etc. **Uide ibi.** **Ubi** prope mali sunt sicut illi qui se nesciunt defendere. qui ab hostibus scz a vitijs et demonibus occupantur **Judi. vij.** **Illos** quos occupauerat captiuitas. **Talem** autem occupationem timebat dauid cum dicebat. **ij. Regum. xv.** festinate inquit egredi ne veniens **Abfalon** occupet vos. De occupatione rapine et seuiicie. qua scz mali non cessant aliena capere et occupare dicit. **1. Mach. x.** Ascendit Alexander et occupauit **1. Ptholo** maydam. **Et. j. Machab. ix.** Occupauerunt eam et pere merunt animas hominum De occupatione vero stulticie. qua scz homines imprudetes se occupant in rebus superuacuis et ineptis dicit **Eccl. j.** **Occupatio** nem pessima dedit deus filiis hominum vt occuparent in ea. De occupatione aute miserie qua scz occupant pauperes. et in qua etiam miseri occupantur. dicitur **Eccl. xl.** **Occupatio** magna creata est omnibus hominibus etc. graue iugum super filios Adam etc. **Ista** est igitur occupatio vitiosa. **Tertio** dico qd inuenitur occupatio fructuosa. Et ista procerto est illa beati tudo que sanctos post morte occupat in excelsis **Esa. lx.** **Occupabit** salus muros tuos. Et qua etia ipsi beati vendicant et occupant paradysum. **j. Machab. xvij.** **Adisit** occupare hierusalem et montem templi etc.

Quarto vero dico qd inuenitur occupatio luctuosa. Et ista procerto est illa qua damnati occupantur a miseris infernalibus et tormetis. De quo dicit **1. Pro** uerbioz. **xiiij.** **Extrema** gaudij luctus occupat **Uide** de dyabolo ipsos occupante dicit illud. **j. Machab. v.** **Occupant** ciuitatem et occidit omnem masculum **Et** hec de occupatione sufficiant. **Uide. s. de** obtinere.

A **Occurrere. Occursus.** Nota qd occurrere idem est qd obuiam currere. Et qd homo occurrit alteri homini. aliquando pro bono. aliquando pro malo **Pos** sumus breuiter notare qd in scriptura inuenit qd homo quandoqz occurrit alteri.
Ad ipsum veraciter honorandum.
Ad sibi benigniter succurrendum.
Ad ipsum seueriter corrigendum.
Ad ipsum sinceriter diligendum.
Ad sibi humiliter supplicandum.
Ab sibi viriliter repugnandum.
Ad ipsum concorditer salutandum.
Ad ipsum communiter visitandum. vel consolandum.
Ad ipsum efficaciter adiuuandum.
Ad sibi hilariter congaudendum.
Omnibus istis modis accipit occurre in bono. **Sed** adhuc occurrit alter alteri in malo. scilicet
Ad sibi pertinaciter obuiandum.
Ad ipsum fallibiliter defraudandum.
Ad ipsum fabulariter deridendum.
Ad ipsum horribiliter deuorandum.
Dico ergo qd est occursus ad honorandum veraciter **Et** sic videmus qd diuitibus occurrit in signum reuerentie et honoris. **Ubi** etiam in nobis debet esse ad literam qd etiam nos debemus alter alteri occurrere. et alter alteri honorare. sicut de **Abraam** dicitur **1. Sen. xvij.** qd cum vidisset tres viros occurrit in occursum eoz **Xps** etia in patria dicit sanctis occurrere et eos

singulariter honorare. **figura. iij. Reg. ij. vbi** dicitur qd surrexit rex **Salomon** in occursum **Bethsabee** etc. **Item** est occursus ad succurrendum benigniter. **Et** sic viri liberales occurrunt. **i. obuiam** currunt pauperibus qm videt eos indigere. **Quia. f.** homo pius non debet solu succurrere immo etiam succurrendo preuenire et occurrere. **Quia** vt dicit **Sen. de** beneficijs lib. iij. qd gratissima sunt beneficia parata. **occurretia. et** facilia. vbi nulla fuit mora nisi dantis vt recedat. **Uz** sicut dicit idem in prouerbis. inopi beneficium bis dat qui dat celeriter. **Sic** iubet occurrere **Esa. xxxj.** vbi dicitur. **Cum** panibus occurrere fugienti. **Et. iij. Reg. vij.** **Tolle** tecum munera et vade in occursum viri dei. **Item** est occursus ad corrigendum seueriter. **Et** sic debent occurrere prelati malis et eoz malicijs et nequitijs **Esa. xxxj.** **Si** rugiat leo et occurrit ei multitudo pastoz. **Et** sic precepit dñs pphete qd descendere in occursum **Achab** ad ipm reprehendendum de morte **1. Machab. dicens. iij. Reg. xxxj.** **Descende** in occursum regis achab. **Et. iij. Regum. j.** dicit. **Uir** occurrit nobis dixit reuertimini. **Item** est occursus ad diligendum sinceriter. **Occurrere** enim et ire obuiam alteri signum est amoris. **Sicut** dicit **Thobie. fj.** **Quod** **Thobias** data manu puero obuias occurrit filio suo **Sic** etiam spualiter deus occurrit penitentibus preueniente gram infundendo. **Sicut** de patre dicit **Luce. xv.** qd videns filium prodigum reuertente occurres cecidit super collum eius et osculatus est eum. **Item** est occursus ad supplicandum humiliter. **Et** sic occurrunt pauperes diuitibus ad petendum elemosynas sic et nos debemus occurrere deo. et elemosyna sue gratie humiliter implorare. **Sic** fecerunt illi leprosi. **De** quibus dicit **Luce. xvij.** **Occurrerunt** Iesu decem viri leprosi et steterunt a longe et leuaerunt vocem dicentes Iesu preceptor miserere nostri **Item** est occursus ad repugnandum viriliter **Et** sic debemus occurrere dyabolo et pcto. exmplo fortis militis qui fortiter occurrit aduersario suo **Et** sic de **Dauid** dicit. **j. Regu. xvij.** **festinauit** et occurrit ad pugnam ex aduerso philistei. **Item** est occursus ad salutandum concorditer **Et** sic debemus alter alteri occurrere: et alter alterum pacifice salutare. **Sicut** de xpo legitur **1. Mach. xxvij.** **Iesus** aut occurrit eis dices. **Aucte.** **Item** est occursus ad comunitate visitandum. et si necesse fuerit ad consolandum suauiter. **Sic** dicitur. **iiij. Regu. iij.** **Ecce** sumus mitis illa. vade in occursum eius et dic ei. **Recte** ne agitur erga te et virum tuum. **Item** est occursus ad iuandum vitiliter **Et** sic dicitur occurrisse symon fratri suo. **j. Machab. xvij.** **vbi** de **Jonatha** dicit. qd occurrit ei frater suus **Symon** in adiutorium. **Item** est occursus ad cogaudendum hilariter. **Et** sic dicit. **j. Regu. xvij.** qd egressa sunt mulieres cantantes chorosqz dicentes in occursum dicentes. **Saul** percussit millez **Dauid** decem milia. **Et** istis omnibus modis accipit occurrere in bono. **In** malo accipiendo occurrere dico adhuc qd est quidam occursus ad obuiandum ferociter et pertinaciter. **Et** sic occurrere idem est qm contra currere. **Et** sic occurrunt prelati et superioribus obstinati discipuli et rebelles **Sic** patet in seculo et in claustro. **vñ Luce. vij.** **Occurrit** ei quidam vir qui habebat demoniu. sic etiam occurrit dyabolus et vir iniquus tentando et tribulando: contradicendo et nocendo **1. Thiere. xj.** **Egressus** est ysaac in occursum eoz. **De** isto tamen dicitur **Prover. xxx.** **Leo** fortissimus bestiaru ad nullius panebit occursum. **Et** **Job. xxxij.** **Uz.** qd in occursum vadit armatis. **Item** est occursus ad defraudandum fallaciter et fallibiliter. sic dicitur falsi homines sub specie boni alijs occurrere et falli sum honorem et amorem fingere vt eos possint decipere et fraudare. sic fecit **1. Iudic. iij.** **Ubi** dicit qd egressa est **Jabel** in occursum **isare** dicens. **intra** ad me domine mi. ne timeas. **Et** tamen dicit ibidem qd dum dormiret occidit eum. **Item** est occursus ad deridendum

ad deridendū nugaciter ⁊ fabulariter. Et sic faciunt multi qui fabulando ⁊ deridēdo alijs occurrunt sub specie honoris. vnde. ij. Reg. vj. dicit q̄ egressa Michol filia Saul in occursum Dauid deridebat euz p̄ eo q̄ videbat eum nimis letum. Istum aut̄ falsum occursum ⁊ falsum honorē dicunt demones facere damnatis peccatoribus in inferno. Quia sicut dicit Esai. xxxij. Occurrent tibi demonia onocentaurus ⁊ pilosus clamabunt alter ad alterum Et Esai. xij. In fernus subitus te cōturbatus est. in occursum aduentus tui suscitabit tibi gigantes. ¶ Itē est occursum ad deuorādū crudeliter ⁊ damnabiliter Et iste est ille occursum quo animabus damnatis occurrūt demones in inferno. De quo Amos. v. dicit. Quomodo si fugiat vir a facie leonis: ⁊ occurrat ei visus. Iste est etiam ille occursum quo deus occurret peccatoribus in iudicio. De quo Dsee. xij. Occurrā eis quasi vasa raptis caulis. ¶ Igit̄ charissimi occurrāmus deo sicut ex prædictis colligi potest. s. ipsum

C

Honorando. Et hoc est quod ipse nobis innuit
Salutando. in scriptura. Dicens in ps̄. Exurge
Diligendo. in occursum meū ⁊ vide. ¶ Itē
Requiendo. occurrāmus primo scilicet ipsius
Supplicādo. Adiuuando. Consolando. Corrigēdo.
Succurrendo. Et dyabolo etiam occurrāmus ipsū
debellando ⁊ repellendo. Et sic pro certo ipse nō
occurret nobis nosmetipsos deuorādo seu puniendo
Hos etiam vltierius non malo modo occurrāmus p̄
rimo ipsi obuiando seu repugnando. Ipsius deriden
do nec eum defraudando. Ipsū deuorando seu ipsi
nocendo. Et sic finaliter nos occurrēmus omnes in
vnitate fidei. in virum perfectum. in mensuram etatis
plenitudinis xp̄i Eph̄s. iij. De deo vero nota q̄
ipse solet occurrere. Penitentibus per grām preuen
nientem. Laborantibus per clementiam subuenien
tem. Triūphantibus per gloriā expeditentem. De
linquentibus per tristitiaz impeditentem. Occurrit di
co incipientibus ipsos per grām preueniendo. De quo
Marci. xij. Occurret vobis homo lagenā aque scilz
gratie baiulans. sequimini eum quocūq̄ introierit.
Occurrit etiam p̄cientibus ipsis subueniendo Sa
p̄ien. vj. In omni puidencia occurrat illis scilz domi
nus Occurrit insuper perficiētibus seu etiam trium
phantibus ipsos in celis recipiendo seu remuneran
do. Un̄ deo dicit Esai. xij. Occurristi letanti ⁊ facien
ti iustitiaz Occurrit nihilominus deficientibus ipsos
impediendo. seu etiam male agentibus eorum mali
tys obuiando ⁊ in inferno finalr puniendo. s. q̄d pecc
pue fiet in iudicio quando verificabitur illud ps̄. A
summo celo egressio eius. ⁊ occursum ei⁹ vsq̄ ad sum
mū eius. nec est qui se abscondat a calore eius. Cū igit̄
tur nobis deus multis modis occurrat nos sibi etiā
bene parati ⁊ ornati virtutibus occurrāmus. ipsiq̄
humilibus obsequijs nos dedamus Amos. iij. Pre
para te in occursum dei tui israel Et hec de occurre
re sufficiant. Vide supra de obuiare. ⁊ de currere.

A

Odire. Odium. Nota q̄ in scriptura
scz odium fornicādū. Euitandū ⁊ frequentandū
Primum est odium diuine voluntatis illud. scz quo
deus odit malos De quo Eccl̄. xij. Altissimus odio
habet peccatores Secundum est odium mentalis pra
uitatis. Et illud est illud quo mali odium omne bo
num. De quo dicit. j. Joannis. ij. Qui odit fratrem suū
in tenebris est. Tertium est odium moralis bonitatis
Et istud est illud quo nos debem⁹ odire ⁊ fugere om
ne malum. De quo in ps̄. In quos odio habui ⁊ le
gem tuam dilexi. De isto ergo triplici odio aliquid
est dicendus. ¶ Primo quidem dicamus aliquid de
odio virtuoso. Et dicamus q̄ sicut ceruus s̄m̄ ipsi
nium naturaliter odit serpentes ipsosq̄ de cauernis
extrahit. ⁊ tandem ipsos deuorat: ⁊ sic venenum ⁊ in
firmitatem eicit ⁊ expellit. Sic vere charissimi nos

qui sicut cerui super montes bethel debemus esse: et quemadmodum ceruus ad fontes gratie desiderare debemus proculdubio odire serpentes interius in terra nostre conscientie latitantes. i. vitia ⁊ peccata ipsosq̄ per p̄fessionē de cauerna cordis debem⁹ expelle re ipsosq̄ p̄ iugem recordationem comedere ⁊ etiā in corporare: ⁊ sic sanitatem anime poterimus rehabere Amos. v. Odite malum ⁊ diligite bonum. Serpen tes etiam exterius gradientes. s. peccatores odire de bimus in quantum. s. nobis obuiant in via morum. Quia. s. nos tenemur odire malos in quantum mali. ⁊ odire malum q̄d in eis est sicut faciebat dauid dicens in ps̄. Odium ecclesiam malignanti⁹. Et alibi. Perfecto odio oderam illos. inimici facti sunt mihi. Super quo dicit Cris̄. Perfectum odium est odire vitia nō naturam. Hos ergo debemus odire ⁊ fugere mas la: vt sic cuiuslibet n̄m possit dñs dicere illud ps̄. Dile xisti iusticiam et odisti iniquitatem p̄pterea vnxit te deus Tibi ostēditur q̄ mala sunt odienda. scz Ut cha ritatis possimus federa reparare Dilexisti inquit. Ut equitatis possimus opera frequentare Iusticiam inquit Ut prauitatis possimus opera declinare Odi sti iniquitatem. Ut pietatis possimus viscera procu rare. Propterea inquit vnxit te deus ⁊c.

B

Per tale enim odium.
Charitatis efficitur sanctitudo.
Equitatis perficitur rectitudo.
Prauitatis deponitur turpitudō.
Pietatis acquiritur plenitudo.
Dic ergo q̄ odium vitiorum solet reparare pristina federa charitatis. Dilexisti. Unum enī contrariorū vt communiter nō oditur. nisi aliud cōtrariorū dis ligatur Un̄ aues que regiones frigidās solent fugere ⁊ odire experientur regiones calidas diligere ⁊ ama re. Sicut patet de gruib⁹ ⁊ turturibus q̄ in hyeme loca frigida dimittunt ⁊ ad calida se cōuertūt. Quia igitur malum ⁊ bonum sunt contraria. necesse est q̄ si pctm̄ ⁊ malum odimus q̄ deū ⁊ bona sp̄alia dili gamus. Odium aut̄ peccati. charitatem inter deum ⁊ hominem reparat quā cōplacencia peccati destruy perat ⁊ turbat Et hoc bene innuit ap̄lus Ioz. xij. dicens. Odientes malū: ⁊ adherentes bono. Et q̄ tale odium dilectionem dei generet p̄t̄ exemplo ⁊ au toritate. exemplo ille enī grām ⁊ amorē hominis so let acquirere. qui inimicum suū solet amore eius fugere ⁊ odire. ⁊ q̄ dyabolus pctm̄ mundus ⁊ viri ini qui. dei ⁊ sanctorum sunt inimici. p̄t̄ cōsequens si ip sos oderimus sequit̄ q̄ amici dei erimus. Dilexisti inquit ps̄. Qui diligitis dñm odite malum. Custodit dñs animas sanctorum suorum. ⁊ de manu peccatoris liberabit eos. Per tale ergo odium reparant̄ pristi na federa charitatis. ¶ Item dico q̄d per tale odium reformantur pristina opera equitatis Iustitiaz inq̄ Sicut enī per amorem ⁊ cōplacenciam pcti. illa men tis rectitudo: ⁊ p̄portio equitatis vel iustitia. qua ani ma deo dz subici ⁊ sibi humiliter famulari destruy tur ⁊ damnatur De qua dicit Mich. ij. Numquid v̄m est scire iudicium qui odio habetis bonus ⁊ diligitis malum: ita per peccati odiū iustitia reparat̄ Iustitiā inquit. Un̄. j. Tbi. vj. O homo dei hec fuge. s. peccata Sectare vero iusticiam pietatem. fidem ⁊ charitatez ps̄. Qui oderūt iustum delinquent. ¶ Item dico q̄d per tale odium repellunt̄ pristina pondera prauita tis Odisti inquit inquit Sicut enī natura abhorrens prauos humores. q̄n videt eos dissolutos solet eos expellere. Sic anima que peccata odit. ipsa liben ter eicit ⁊ expellit. Non esset enim sapiēs qui in do mo sua morari dimitteret illum quem toto corde fu geret ⁊ odiret ⁊ ideo si iniquitatem odimus. ipsaq̄ de domo cordis expellere debemus. Quare: Certe: quia qui diligit iniquitatem odit animam suam. Nota q̄ nos debemus odire. scilicet Vitium Cupiditatis.

Loquacitatis.

Compositatis &

Sandum prosperitatis.

De cupiditate dicitur Prover. xvij. q. qui odit avariciam longi sicut dies eius. De loquacitate dicitur Eccli. xij. Qui odit loquacitatem extinguit maliciam. De compositate dicitur Amos. vj. Detestor ego superbiam iacob & domum eius odi. De prosperitate etiam dicitur Amos. v. Odit proiecisti festiuitates vestras. Item dicitur per tale odium acquirunt in terra viscera pietatis. Uxit te deus inquit oleo ps. et Mat. v. Diliges amicum tuum & odio habebis inimicum tuum. Et mala. j. Jacob dicitur: esau autem odio habui. q. d. p. odium diligitur bonum quod. s. est memoria pietatis. Uxit te inquit Ezech. xvi. Ibi vixit te oleo. cini te bysso. Istud ergo sufficit de odio virtuoso. Secundo dico de odio pernicioso. i. de odio fraterno. Istud enim odium magis inter peccata spualia reputatur. Et hoc quia immediate opponitur charitati que est maior & principalis iter virtutes. Et ideo etiam scriptura comparat ipsum homicidio. j. Joan. ij. Omnis qui odit fratrem suum homicida est. Sed quid omnia que sunt mala odium ut communiter bona. Quia vnumquodque solet naturaliter odire illud quod est sibi contrarium in natura. Quia sicut similitudo est causa amoris: ita contrarietas est causa odii & rancoris. Et inde est sibi astrologos. q. septimum signum celi quod est directe oppositum primo est domus inimicie & odii. Quia breuiter semper inuenies quod illa que sibi sunt in conditionibus contraria. sunt sibi inimica. Mali igitur odium bonorum sibi paratos & diuersos. Et nota quod isti odium generaliter quatuor. v. bonorum operum executores. Dico ergo quod mali suorum scelerum reprehensores. odium bonorum operum suorum peccatorum informatores. executionem seu omnia suorum locorum reformatores. iustitie persecutiones. In seculo enim in claustris illi a malis amplius oduntur & contemuntur. qui in bonis operibus diligentius occupant. Unde etiam dicitur Ps. qd in labron sunt quedam false apes que nihil operantur: immo odium operantes & comedunt eorum mella: odium autem alias apes quando vident eas diligentes & bone custodie. Quia vere multi sunt hodie qui ad nullum bonum opus solent vacare. vacantes vero & diligentes solent contemnerent & odire & per detractionem mella suorum bonorum operum denotare vnde Prover. xxix. Viri ini qui oderunt simplicem. Mali etiam odium suorum scelerum reprehensionem. seu sue nequicie redargutionem. Sicut enim serpens naturaliter odit rutam que est amara ipsamque fugit & dimittit. Th dicitur qd in ortu seu loco ubi est ruta non solent habitare serpentes. Sic mali odium amaritudinem correctionis. Nunquam enim vellent corrigi. nec a suis malis operibus reprehendi. Sicut exemplum habemus de iniquo rege achab qui de quodam sancto propheta dicebat. iij. Reg. xxi. Odi inquit eum: quia non prophetat mihi bonum sed malum omni tempore. Sicut enim freneticus odit medicum & in suis vinculis gloriatur. Sic tales mali in vinculis peccatorum suorum gloriantes. solent odire medicos correctores: & infirmitatum suarum punitores & curatores. Iuxta illud ps. Tu vero odisti disciplinam & proiecisti sermones meos retrosum. Si videbas furem cur rebas cum eo etc. Quia certe tales magis diligunt confortium malorum quam bonorum. Et th dicitur. Eccli. xxi. Quis qui odit correctionem vestigium est peccatoris & sicut videmus quod freneticus odians medicum & scissuras eius non sustinet mortem incurrit. Sic tales qui correctiones odium & fugiunt: mortem eternam finaliter incurrunt. Quia sicut dicitur Prover. xv. Qui in crepationes odit moxiet. Isti insuper odium sane conscientie informationem. Isti enim non solum odium reprehendi: immo etiam doceri & informari & sicut aues immunde odium lucem. sic tales odium sapientiam & doctrinam Joannis. ij. Omnis qui male agit odit

lucem. & Prover. f. Impudentes odium scientiam.

Odium preterea dulcis concordie reformationem nunquam enim vellent esse in concordia vel in pace. Dicit enim Plinius quod bufo habet unum os quod in aqua feruenti positum facit eas quiescere a feruore & tandem non feruebit quod ibi erit: & isto vult magis put dicit ad odium suscitandum. Tales perculdubio sunt mali: qui recte sunt ossa & membra buffonis dyaboli. feruorem enim charitatis impediunt: & odium suscitant in ducunt. Istud potissime patet in detractoribus & falsis verborum relatoribus: quia. s. istis mediantibus: magis id est demones solent odia suscitare & inter homines discordiam generare. Eccli. v. Sufurrioni autem odium & contumelia & inimicia. Istud est autem quadruplex odium perniciosum. Isti sunt ergo qui recta fugiunt pauperem odium. alie superbiunt. in iustos seuiunt in deum rugiunt. in ecclesia seuiunt. in prosperis ludunt in morte veniunt. Dico quod tales odibiles & odiosi omne bonum solent fugere. Mich. ij. Odio habetis bonum & diligitis malum. Item omne pauperem solent spernere. Prover. xix. fratres hominis pauperis oderunt eum. & Prover. xiiij. Etiam primo suo pauper odiosus erit. Item alta superbe solent sapere ps. Superbia eorum qui te oderunt ascendit semper & alibi. Qui oderunt te extulerunt caput. Item iustorum bona solent rapere ps. Qui oderunt nos diripiebant sibi. Item mala de deo solent dicere. Hierc. xij. facta est mihi hereditas mea quasi leo filius: ideo odium eam. Item in ecclesia solent furere ps. odium ecclesiam malignantium. Item in mundi bonis solent uideri ps. Gloriantur sunt qui oderunt te in medio solent nitatis tue. Item hi finaliter solent cadere. s. in infernum ps. Confundantur omnes qui oderunt spon. Ecce ergo qualiter succedit illis qui deum odium & qui etiam adeo odium. Istud est igitur vnum odium perniciosum. Tertio dico. quod inuenit odium periculosum. Et istud est illud quo deus odit peccatores. & quibus ille motus animi quem nos vocamus odium non possit cadere in deum: quia in ipso non potest esse aliqua mutatio. Unde etiam Sap. xj. dicitur. Nihil odisti eorum que fecisti: dicitur tamen deus odire. i. ad modum odietis se habere in quantum se mala prohibet fieri & in quantum malis subtrahit gratiam & negat gloriam. & ideo notare possumus quod deus odit

Superbos & vanigloriosos.

Auaros & ambitiosos.

Inmundos & luxuriosos.

Iniquos & iniuriosos.

Raptores & sediciosos.

Discordes & litigiosos.

Loquaces & presumptuosos.

Mordaces & perniciosos.

Procaces & insidiosos.

Isti obseruantes vanitates superuacue. De auaris dicitur Malach. f. Jacob dilecti esau autem odio habuit esau enim qui erat pilosus diuites & auaros designat. De luxuriosis dicitur Apoc. xvij. Quod babilon facta est habitatio omnis volucris immunde & odibilis. De iniuriis & iniquis dicitur Judith. v. Deus illorum odit iniquitatem. De raptoribus vero dicitur Sap. xiiij. quod odio sunt deo impietas eius. & Esai. lxi. dicitur quod deus est odio habens rapinam in holocaustum. De discordibus dicitur Prover. xv. Ser sunt que odit deus & cetera & sequitur. & illum qui seminat inter fratres discordias. De loquacibus dicitur Prover. xv. Vir verbosus erit & cetera. & Ecclesiastici. ix. Temerarius vero in verbo odiosus erit. De mordacibus seu detractoribus dicitur Romanos. j. Detractor deo odibilis. De procacibus ad loquendum dicitur Ecclesiastici. xx. est odibilis qui procat est ad loquendum. Et xxxvij. Qui sophistice loquitur odibilis est etc. Vide de Discordia: & de ira.

Odor

Odor. Cum odor. Aliquādo sumat pro celestis glorie suauitate et fragrantia. Aliquā pro bona fama et nominis redolentia. Aliquā pro virtutis sanctitate et gratia. Possumus ergo notare quod triplex bonus odor ponitur in scriptura. videlicet.

Odor appetendus.

Odor diffundendus.

Odor retinendus.

Primo dico quod odor appetendus qui signat celestis glorie suauitatem. que odoratum deuotioris attrahit et delectat. Mons enim libani ratione multitudinis arborum aromaticarum dicitur esse totus odoriferus. Ad quod concordat scriptura dicens. *Eccli. xxxix.* Quasi libanum odoris suauitatis habet. Sic quia in monte paradisi sunt deus angeli et sancti. qui velut arbores aromaticae odoris virtutum fragrantur. necesse est quod odoris suauitatis in deuotis cordibus redolcant quos corda deuota attrahant et reficiant atque pascant. Deuoti enim sunt sicut apes qui libetervadunt ad loca ubi flores odoriferos esse sciunt. Sic deuoti loca paradisi appetunt ubi tot sancti odoriferi precesserunt. Et ideo sponsa. i. aia dicit sponso suo christo. *Cant. j.* In odore vnguentorum tuorum curramus etc. Et merito. Quia sicut dicitur *Prover. xxxij.* Vnguentis et variis odoribus delectat cor. Odor iste est ergo appetendus. Secundo dico quod odor diffundendus. Et iste signat bone fame iocunditatem. Et sic dicitur *Eccli. xxxix.* florete flores: quasi liliū date odorem. Sed de isto odore vide. a. de fama: r. a. de lilio et de flore. Tertio dico quod odor retinendus. Et iste signat virtutis sanctitatem puritatem. sicut enim boni odores solet spiritus in corpore confortare. Animam et cerebrum delectare. Bufones et dracones effugare.

Bufones et dracones effugare.

Sic odor sanctitatis si sit in homine solus confortare et multiplicare spiritum bone affectionis. Delectare cerebrum diuine dilectionis. Effugare venenum dyabolice suggestionis. Sicut enim draco fugit odorem pantberae redolentis: et buso odorem vinee florentis: sic dyabolus fugit odorem sanctitatis in homine abundantis. Unde. *y. Cor. j.* christi bonus odor sumus: alius odor mortis in mortem: alius odor vite in vitam. Et ideo de quolibet viro iusto sic per virtutes odoriferus: potest dici illud *Senecae. xxxij.* Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni. Ubi aduerte quod homo dicitur esse odoriferus. Quatum ad se per sanctitatem et perfectionem. Ecce inquit odor. Quatum ad deum per caritatem et dilectionem. Quia. scilicet esse filius dei. filij mei inquit. Quatum ad proximum per pietatem et passionem. Quia debet esse ager plenus.

Dico ergo quod nos debemus esse delectabiles et odorosi quantum ad nos. i. in nobis ipsis per sanctitatem et perfectionem. Ecce inquit odor quasi dicitur. Iste in se de se est odorosus quantum ad deum gratiosus. Sicut enim Constantinus dicit. A pura substantia resoluitur bonus odor et ideo illi qui sunt in virtutibus boni et puri: non possunt nisi bene redolere. Et ideo possumus notare quod in viro iusto redolent aromata spiritualia virtutum. videlicet.

Hardus humilitatis et subiectionis.

Vnguentum benignitatis et deuotionis.

Uinea iocunditatis et consolationis.

Madragora sublimitatis et contemplationis.

Thus patientie et deuote orationis.

Mirra penitentie et amare compunctionis.

Libanus continentie et caste puerfationis.

Balsamus diuine gratie et totius sanctificationis.

Redolet ergo vir iustus ad modum vniuersalis apothecae. Et quidem propter humilem subiectionem. Et ista est nardus que est herba modica tamen summe odorifera. De qua dicit aia. *Cant. j.* Quis esset rex in accubitu suo nardus mea dedit odorem. Item propter benignam deuotionem. Et istud est vnguentum odoriferum quo deuote mentes vnguntur. Unde cuiuslibet deuoto dicit deus. *Canti. iij.* Odor vnguentorum tuorum super omnia aromata. Item propter iocundam consolationem. Uetitia enim spiritualis valde redolet apud deum. Et ista est odor vinee: quia vinum letificat cor hominis. Et de hoc *Canti. ij.* Uinee

floretes dederunt odorem suum. Item propter sublimem contemplationem. Ista est odor madagore que facit hominem dormire. quia contemplatio est quidam spiritualis somnus. De quo *Cant. vij.* Madragore dederunt odorem suum. Item propter patientiam et orationem. Iste est odor thuris: quia thus tritum et in igne positum melius redolet et sursum etiam eleuat in fumum. Sic patientia in tribulatione: et oratio in seruire et dilectione. Et de hoc. *Cant. iij.* Odor vestimentorum tuorum quasi odor thuris. Item propter penitentiam et compunctionem. Et iste est odor mirre que est species amarissima. De qua. *Eccli. xxxij.* Quasi mirra electa dedit suauitatem odoris. Item propter continentiam et castam puerfationem. Et iste est odor libani: quia libanus interpretatur candor. Unde *Eccli. xxxij.* Quasi libanus non incensus odor meus. Item propter diuine gratie sanctificationem. Et iste est odor ballami. Gratiam enim signat balsamus. *Eccli. xxxij.* Quasi balsamus non mixtus odor meus. Bene ergo dicit de viro iusto. Ecce odor. Quia pro certo: quando aliquis sic odoriferus est in aliqua domo ecclesie vel religionis tunc in tota patria redolet fama sua: sicut dicitur *Job. hannis. xij.* Quod domus impleta est et odore vnguenti. Et sic bene dico: quod vir iustus redolet in se per sanctitatem et perfectionem. Ecce inquit. Odor. Item vir iustus redolet quo ad deum per caritatem et dilectionem. Filij mei inquit: filius enim nomen est amoris. *Job. iij.* Pater enim diligit filium. Quia scilicet nihil magis redolet apud deum quam nos efficiamur filij sui per caritatem. Sicut enim antiquitus holocaustus dicebatur quando totum animal incendebatur: et illud sic incensum odor suauissimus dicebatur. Sic etiam hodie quasi homo per caritatem totus incenditur totus odor gratie et complacentie domino exhibetur quod. *xxxij.* Offeres arictem totum incensum odor suauissimus victime domini. filij mei inquit. Vide supra de filio. Item iustus redolet quo ad proximum per pietatem et compassionem quia scilicet ipse debet esse ager plenus. scilicet ad pauperes nutriendum quod vtiq; valde est apud deum et homines odoriferum. Sicut de elemosyna suscepta a philippo sibus dicit apostolus. *Phil. iij.* Repletus sum receptis ab epafro que ministris in odorem suauitatis. et sic ergo patet quod vir iustus dicitur odoriferus et apud deum et homines gratiosus. Unde proprie de tali potest dicere deus et ecclesia illud. *Canticorum. v.* Dilectus meus candidus et rubicundus electus est in multis: odor eius ut libani: electus ut cedri. Et sic patet quod est triplex odor bonus scilicet appetendus. diffundendus et retinendus. Sed adhuc dico. quod in scriptura inuenitur odor malus. et sic odor significat

Carnis voluptatem. rerum facultatem. fame dico vilitatem. Et sic sumitur. *Exodi. v.* fetere fecistis odorem nostrum coram pharaone. Item carnis voluptatem. Et iste est odor fetidus in quo porci et luxuriosi delectantur. *y. Machabeorum. ij.* dicitur de anthiocho fetido. Odore inquit et fetore illius exercitus grauabatur. Item rerum facultatem. Iste enim odor albe spine: cuius fragrantia canis deceptus perdit preda suam. Quia scilicet dum homo in odore mundi albedinis et prosperitatis delectatur odorem prede sue christi id est deceptionem quam habebat ad ipsius perdit. Ideo talis deberet dicere illud *Amos. v.* Non capiam odorem cetuum vestrorum. Et hoc de odore sufficit.

Offendere. Nota quod offendere

idem est quod ad iracundiam prouocare. Vel offendere. i. nocere sed ledere. Vel offendere idem est quod obviare vel ad scandalum impingere cadere vel ruere. seu scandalum pati vel facere. Et sic communiter ponitur in scriptura. Non offendere aliquid nihil aliud est quam aliquod obstaculum seu offendiculum sic voluta

Offerre.

ti opponere sicut dicitur. Reg. xxix. Uade in pace et non offendas oculos satraparum. Sumis etiam offendere pro incidere vel pro irruere. sicut ceteri ponit tyrus luiti dicens. quod talis offendit in hoste etc. Possunt ergo notare quod in scriptura inueniuntur.

Offendicula maiestatis superne.

Offendicula caritatis fraterne.

Offendicula voluntatis interne.

Dico ergo primo quod est offendiculus superne maiestatis. Et sic offendere nihil aliud est quam per obicem peccati ipsum ad iracundiam provocare. Sicut de duabus vxoribus Esau dicitur. Gen. xxvj. Quod ambe offenderunt animum ysaac et rebecca. Et Num. xxvij. dicit dominus moysi. Offendistis me in deserto in contradictione multitudinis.

Secundo dico quod est offendiculus fraterne caritatis. Et sic offendiculus nihil aliud est quam scandalum vel malum exemplum quod est alius causa peccati et ruine. Et ab isto offendiculo debemus summe cauere. De quo Iero. xliij. Bonum est non comedere carnes vel bibere vinum in quo frater tuus offendit. Tertio dico quod est offendiculus voluntatis interne. Et sic offendiculus dicitur esse illud quod est homini causa ruine in peccatum: et rucndi finaliter in tormentum. Et sic dico quod offendicula dici possunt.

B Eminentie supernales.

Immundicie corporales.

Affluentie temporales.

Ad eminentias dignitatum offendit homo per peccatum superbie. Et de hoc dicitur. Hier. xliij. Date gloriam deo antequam offendat pedes vestri ad montes caliginosos. id est ad excellentias dignitatum que animam caliginant et obscurant. Ad immundicias voluptatum offendit homo per peccatum carnalis concupiscentie. Et de hoc dicitur. Ezech. xli. Unusquisque offensiones oculorum suorum abiciat. Pulserunt enim mulieres sunt offendiculus oculorum. vñ Ezech. xliij. Admissi fuerunt in conspectu ydolorum suorum: et facti sunt domui israel in offendiculum iniquitatis. Ad opulentias facultatum offendit homo per peccatum avaricie. Et de hoc dicitur. Ezech. xxxij. Non erit ultra offendiculum amaritudinis domui israel et spina dolorum inferens. Quia saluator noster in parabola de semine dimittas parat spinas. Luca c. Ista ergo sunt hominibus ad peccandum offendicula.

Peccata vero sunt offendicula ad tormentum. vñ Ezech. iij. Si iustus conuersus a iustitia sua fecerit iniquitatem ponam offendiculum coram eo. Et sicut videmus quod multa sunt que faciunt hominem offendere. scilicet. Cursus celeritatis. Uel obscuritas. Sola inaequalitas que sit vel per foueam profunditatem vel lapidum immixtam multipliciter. Sic et dico quod homines faciunt specialiter offendere rueri. Celeritas iprouide operationis. puer. xix. Qui festinus est pedibus offendit. Item obscuritas defectiue discretiois. Job. xj. Qui ambulat in nocte offendit. Item inaequalitas iustitie et interioris intentionis: quam facit fouea carnalis delectationis et multitudo lapidum. id est exterioris offensionis. Josue. xliij. Que inquit uobis erunt in foueam et in laqueum in offendiculum. Ista enim tria. scilicet. excessus affectionis et defectus discretiois et inaequalitas intentionis quam facit multitudo peccati: et fouea obstinationis vel carnalis infectionis faciunt nos offendere et cadere in peccatum et finaliter in tormentum. Quia sicut dicitur. Iacob. iij. In multis offendimus deo. Ideo bene consulit. Eccli. xvij. ubi dicit. Preccare ante faciem domini minime offendicula. Uel si vis distinguere aliter et dicere quod homines faciunt offendere: ruere seu cadere. scilicet.

C Aduus celeritatis.

Hubes obscuritatis

Auiscus lutositatis

Auentus flatuositatis.

Fosse cocauitatis.

Sara diuerfitatis

viscositatem immundicie propter viscositatem uane glorie propter concavitatem fraudulencie propter farsositatem opulentie. De motu incostantie dicitur est illud

Sic et dico quod in via morum homo offendit propter celeritatem incostantie. propter obscuritatem ignorantie propter

predicti proverb. xix. Qui festinus est pedibus offendit. De nube ignorantie dicitur iob. xj. Qui ambulat in nocte offendit. De visco luxurie seu luto immundicie dicitur Iero. xliij. Bonum est non inaducare carnem et non bibere vinum in quo frater tuus offendit. Carnem inquit. id est carnalitate et luxuriam. De ueto uane glorie dicitur. Eccli. xxxij. In uia ruine non casus non offendas. De concavitatem malicie et fraudulencie dicitur illud predictum. Josue. xliij. Molibis erunt in foueam et laqueum offendiculum. De farsosa uero multiplicitate mundane opulentie dicitur. Hier. vij. Posuerunt offendicula sua in domum in qua inuocatum est nomen meum. Diuitie. n. sunt lapides et ligna et materie offensionis et peccati. De quibus dicitur. Ezech. xx. Unusquisque offensiones oculorum suorum abiciat. Et bene dicitur abiciat. Quia certe offendicula diuitiarum sunt a corde abicienda ne sepe per avariciam aut superbiat offendamus. Iuxta illud. Esai. lvij. Auferte offendicula de uia populi mei. Quia certe sicut dicitur proverb. bi. xj. Uia iustorum sine offendiculo ut cuiuslibet dicatur illud. Proverbiorum. iij. Ducam te per semitas equitatis quas cum ingressus fueris non artabuntur gressus tui: et currens non habebis offendiculum. Ut sic dicitur cuiuslibet illud. Actum. xxxij. Studeo sine offendiculo conscientiam habere. Hos igitur simus sine offendiculo peccati: et caueamus ne alijs demus offendicula mali exempli et uerbi. Iuxta illud. i. Count. b. vj. Memini dantes uillam offensionem. etc. z. j. Cor. ix. Quia sustinemus ne offendiculum demus. Exemplo christi. Quia sicut dicitur. Iacob. iij. Si quis in uerbo non offendit hic perfectus est uir. Et sic patet quod est offensio. Toluntatis interne. Caritatis fraterne. Maiestatis superne.

Offerre. Oblatio.

Nota quod offerre nihil aliud est quam aliquid alicui per modum muneris uoluntarie presentare. Et est oblatio ut ceteri loquendo idem quod sacrificium vel hostia seu etiam holocaustum et inuenitur in scriptura multiplex oblatio tamen in bono quam in malo. In bono enim inuenitur. Oblatio summe uidelicet

Gratiiosa. Oblatio enim gratiosa est illa qua quis offert domino seipsum sicut faciunt illi qui se dei seruitum deputant et astringunt. De quibus dicitur. Iudic. v. Qui propriam uoluntate obtulisti uos discerni mihi benedicite domino. Oblatio preciosa est illa quae deo offerimus in altari. scilicet dei filius benedictus. qui pro nobis seipsum in ara crucis obtulit deo patri sicut dicitur. Hebr. ix. Semetipsum obtulit immaculatum deo. Et Mal. j. In omni loco offertur nomen meo oblatio munda. Oblatio uirtuosa est illa qua quis offert domino opera sua bona tanquam quedam sacrificia. mar. iij. Paralippo. xxx. In simplicitate cordis mei letus obtuli munera tua. Oblatio uero fructuosa est illa qua nos offerimus pauperibus elemosinam: et qua nos offerimus proximis adiutorium et inuicem. De hac dicitur. Actum. xxxij. Eleemosynas faciamus in gentem et oblationes et uota.

Aduerte ergo circa bonam et spirituales oblationem id est circa bonorum operum executionem. Quia sicut antiquitus deo offerebantur sacrificia corporalia: sic nos debemus spiritualia. Quia sicut dicitur in psal. Sacrificium deo spiritus contribulatus etc.

Notandum ergo quod sicut in illis antiquitus oblationibus requirebatur.

Rei mundicia.

Salis presentia.

Mellis absentia.

fermenti carentia.

Voluntatis prompta obedientia.

De rei mundicia dicitur. Genes. viij. Quod noe obtulit de animalibus. et uolucris mundis holocaustum domino. De salis presentia dicitur. Leuitici. y. In omni oblatione tua offeres sal. De mellis et fermenti absentia dicitur. Leuit. y. Omnis oblatio que offertur domino

ofio abfque fermento fiet. nec quicquam fermenti aut mellis ponetis in sacrificio. De mēte nō volūtaria dī. Exo. xxxv. Dis multitudo filiorū israel obtulit mēte p̄m̄ purissima atq; deuota primitias ofio. Sic p̄certo dico q̄ in oblatione spūali. i. in bonorū operū executione cōscientie mūdicia debet inesse. Salis sapiētie et prudentie presentia debet adesse. Mellis falsitas et acceptio debz abesse. fermenti malicia et infectio dz deesse. Prompte voluntatis affectio debet p̄cesse. Et sic p̄certo deus acceptabit sacrificium iusticie: oblatiōes et holocausta: tunc imponemus super altare suum vitulos. Sic videbat offerre Dauid cui dicebat. Holocausta medullata offerā tibi cū incenso arietū. offerā tibi boues cū hircis.

C

Ubi aduerte q̄ nos debemus offerre deo sex spiritualis oblationes videlicet Dilectionis ardorem. Holocausta. Deuotionis liquorē. Medullata. Orationis seruiorē. Cum incenso. Correctionis rigorem. Arietum inquit. Operationis laborem. Boues inquit. Couersationis squalorē. Hircis inquit.

Igitur offeramus deo ardorē dilectionis Antiquitus enim in omni oblatiōe necessari⁹ erat ignis. Quicquid deo offerebat igne necessario cremebat Et ideo precipitur Leuiti. vi. Ignis in altari nico semp ardebit. In quo notatur. q̄ in omnibus que deo offerim⁹ necessarius est ignis seruēns caritatis. Iuxta doctrinā Apli. Omnia opera vestra in caritate fiant Et hoc ostēditur cum dicitur holocausta. Quia holocausta erāt illa sacrificia que tota deo offerebātur: et cuius nulla pars nec sacerdoti nec offerētū retinebatur. et ideo dz ab olon. qd est totū: et causton qd est incēdiuz quasi totū incēsum. Quia. s. quicquid boni facimus: totum deo debet per caritatē attribui et offerri nobis nō vel nostre industrie nihil debz penitus retineri. et hoc est quod precipitur Gen. xxiij. Colle filiū tuū quem diligis ysaac: et offeres mihi cum in holocaustū sup vnū mōtum et. filius em̄ noster quē generam⁹: signat bona opera que facim⁹. Offeram⁹ ergo ardorē dilectionis. j. Adach. iij. Obtulerūt holocausta cū leticia. Ubi de offeramus liquorē deuotionis. Medullata inquit Antiquitus enim in omni sacrificio offerebant certa libamina que fiebant de liquoribus scz de oleo et de vino: addita medulla tritici. s. similia valde mūda sicut dicitur Exo. xxxij. Et Leuit. ij. Sic nō spūaliter nos debemus offerre liquorē deuotionis et gratie: que scz contineat similia purissime intētionis. Vinū spūalis leticie spei et gratiarū actionis. Et oleum toti⁹ pietatis et cōpassionis. Quod quidē ostēditur cū dicitur Medullata. Quia. s. medulla que est mollis et tenera: pinguis et suavis deuotionē designat. De quo dicitur Ihu. xvij. Omnē medullā olei et vini et frumētū et quicquid offerent primitiarū ofio dedi tibi. Offeram⁹ ergo ofio liquorē deuotionis. Deinceps offeramus deo feruorem oratiōis. Et hoc ostēditur cui dicitur. Cū incenso. Incensum em̄ antiquit⁹ et etiā adhuc thus et incēsum deo solent offerri: qd sursum in fumū odoriferuz solet ad deū cleuari. In quo quidē solet virtus orōnis notari: que sursum ad dñm solet ascendere: et sicut bona p̄curatrix quousq; bonū impetrauerit nō cessare. vnde in ps. Dirigat dñe oratio nica sicut incēsum in cōspectu tuo. Et Ihu. xxvij. Incēsum odoris suauissimi offerre ofio per tpa sua. In signū huius magi obtulerunt ofio aurū thus et mirrhā. Per thus em̄ oratio designatur. vñ Leuiti. ij. Offeres primitias tuas domino fundēs super eas oleū et thus impones: q; oblatio dñi est. Et Tho. xij. Cum orares cū lacrymis ego obtuli orationez tuā domino. Deniq; offeramus deo rigorem. correctionis Et hoc notatur cū dicitur. Arietum Per arietē em̄ qui solet percutere quādo vermis quē in capite gestat se solet. aequaliter cōmouere intelligitur virtus correctionis: que excitata a speciali verme idest a iustitie recrudine et a conscientie morsu: solet

corpus propriū percutere et corrigere: et etiā proteruos subditos castigare. Istam ergo deo offerimus: quādo nos et subditos mediāte iustitia percutim⁹. corrigim⁹ et domamus. Arietū inquit Gene. xxij. Uidit post tergum arietē quē obtulit in holocaustum. Iterū offeramus ofio laborē bone operatiōis. Quod ostēditur cui dicitur. Boues. Bos em̄ animal est summe laboriosus: et ad omnia laboris opera virtuosum significans laborē bonorū operum. quē p̄certo debemus deo offerre: et pro ipso laborē et penitentiā sustinere Et de hoc Leuiti. iij. Si de bobus voluerit offerre marē siue feminam immaculatū offeret ofio. Bos em̄. i. labor immaculatus dicitur: qui solum pro deo et nō p̄ temporalī commodo aut aliquāli mani gloria sustinet vñ ezech. xlij. Offeres vitulū de armēto im maculatū. Offer ergo laborē bone operationis. Insuper offeram⁹ squalorem carnis maceratiōis seu couersationis: q; scz cōuersatio nostra dz esse humilis. aspera. squalida atq; macra qd notat in hircis Cum hircis inquit. Per hircum em̄ qui habet vellus valde hypsidū et hirsutū: et cui est exterius valde macer. interius vero pinguis intelligitur humilis couersatio q̄ debet esse ceteri⁹ per humilitatē habitus hispida et hirsuta et per penitentiā squalida atq; macra. Judith. iij. Holocausta offerebant ofio p̄cincti cilicij. Uñ de mortificatione carnis dz illud. j. Pet. ij. Ut nos offeret deo mortificatos quidem carne. viuificatos autē spiritu. Intus tamē in p̄sciētia debet esse gratia impinguata. Et de tali hircō dicitur Leuiti. xvi. Postq; em̄ dauerit sanctuarium tunc offeret hircū viuētē. Sic ergo patet quō offerre seu oblatio accipit in bono. Sed adhuc dico q̄ pōt accipi in malo. Et sic dico q̄ peccatores offerūt: p̄sentant et proponunt coram deo multa sacrificia que non sunt ipsius placatiua sed potius ad iracundiam prouocatiua. Nota ergo q̄ mali offerunt. Adhuc nota.

De oblatione crudelitatis dicitur. Eccli. xxxij. Qui offert sacrificiū de substantia paupis. q̄si qui victimat filiū in conspectu patris. De oblatione iniquitatis dicitur Prover. xxi. Dona iniquorum non probat altissim⁹ que offerūt. De oblatione cupiditatis patet Actū. viij. vbi symon obtulit pecuniam apostolis dicens Date mihi gratiam istā. De oblatione tepiditatis dicitur Math. ix. Quod offerrebant paralyticuz iacentē in lecto. De oblatione carnalitatis dicitur Leuiti. ij. Si capra fuerit eius oblatio: ponet manū sup caput eius. De oblatione proteruitatis dicitur Math. viij. Obtulerūt ei multos demonia habētes. Si autē volumus istā materiam amplius dilatare. possumus dicere q̄ ḡraliter in scriptura inuenitur triplex oblatio. viz.

Oblatio bonorum operum.

Oblatio malorum scelerum.

Oblatio rerū et munerum.

Est igit oblatio bonorū operū. Et circa hec nota q̄ sicut antiquitus deo offerebāt sacrificia corporalia. sic et nos offerre debemus spiritualia. Iuxta illud. j. Pet. ij. Offerre spirituales hostias acceptabiles deo. Et sic notabis q̄ sicut antiquit⁹ offerebant deo multa sacrificia. viz. Agni. Arietes. Boues. Vituli. Hirci. Colūbe Turtures. Sal. Vinū. Oleū. et incēsum. sicut possum⁹ inuenire per diuersa loca veteris testamēti. Sic vere dico. q̄ spūaliter loquendo et intelligēdo nos debem⁹ offerre domino deo nostro.

Agnos bone simplicitatis.

Arietes iuste seueritatis.

Boues fortis stabilitatis.

Vitulos lete iocunditatis.

Hircos dure austeritatis.

Columbas laute fecunditatis

Turtures duplicis caritatis.

Sal discrete claritatis.

D

Offerre.

Animum deuote sanctitatis.
Oicum benigne pietatis.
Incensum seruide voluntatis.
Sanguinem summe nobilitatis.
Hominē perfecte seu pure munditatis
Primo igitur offeram⁹ deo agnos simplicitatis et in
 nocētie Agn⁹ em̄ aial est innocētissimū et mūdissimū
 Ad denotādū q̄ virtutē innocētie et mūdicie deo debe
 mus offerre. j. Reg. vij. Obtulit samuel agnū lactētē.
 figura Hum̄. xxvij. vbi dicit q̄ i iugi sacrificio debebat
 offerri dño duo agni vn⁹. s. mane et ali⁹ vespere. Ad de
 notandū q̄ duplex innocētia. s. voluntatis et operis.
 seu cordis et manus deo dicit offerri: et hoc in mane iuue
 tutis et vespere senectutis Unde ibidez dicit Die sab
 bati offeretis duos agnos. Offeratur ergo agnus sim
 plicitatis et innocētie. ¶ **S**ecūdo dico q̄ offerre de
 bemus arietes seueritatis seu iusticie. Aries enī qui
 percutit seueritatem iusticie designat. Sed de hoc vi
 de supra. §. Deniq; offeramus. ¶ **T**ertio offeram⁹ bo
 ues penalitatis et penitētie seu etiā boues stabilitatis
 et permanentie. Bos em̄ qui est animal laboriosus et
 forte: laborem penitētie et fortitudinem stabilis perse
 uerantie designat quasi in altari cordis deo debemus
 offerre. Vide supra. §. Iterum offeramus. ¶ **Q**uarto
 offeramus vitulos iocunditatis seu leticie. Vitulus
 enim qui saltat et ludit p̄ leticia. spūalem iocundita
 tem designat. que. s. in omni bono opere debet interue
 nire. Iuxta illud. j. Macha. iij. Obtulerunt holocau
 stum cum leticia. Unde de filiis israel dicitur. qd̄ ipsi
 in dedicatione domus dei obtulerūt vitulos centus. i.
 perfectam leticiam. Centenarius enim numer⁹ perfe
 ctionem designat. Ezech. xlij. Offeres vitulum de ar
 mento immaculatū. Et bene dicit vitulū immacula
 tum. quia. scilicet leticia nostra nō debet habere ma
 culam nec culpam. nec debet esse frivola vel inanis.
 ¶ **Q**uinto offeramus hyrcos austeritatis et abstinē
 tie. Sed de hoc vide. §. Insuper offeramus. ¶ **A**d credo
 enim hyrci squalorem et macerationē carnis signat.
 Numeri. xxvij. Hirc⁹ quoq; offerretur dño pro peccis
 ¶ **S**exto offeramus colūbas fecūditatis et opulentie
Columba em̄ que est avis fecūditissima. quia. scz quasi
 omni mense pullificat. fecunditatē. bonozū operuz et
 virtutum designat quam. s. debemus offerre. in quāz
 bonis operibus debemus abundare. Unde de christo
 legit q̄ parētes obtulerūt pro eo par turturū. aut duo
 os pullos columbarū Et Leui. xxij. Pullum colum
 be offeret. ¶ **S**eptimo offeram⁹ turtures caritatis
 et amicicie. Turtures em̄ que semp vine incedunt et
 copares suos tantū diligunt q̄ eis mortuis alijs nūq̄
 nubunt charitatē et amiciciā designat et pretendū: quia
 scilicet vnus alterum debet diligere et pro vno amico
 nequaq; alteri adherere. Ista ergo domino offeram⁹
 et deus et proximū intime diligamus et more turturis
 pro dilatione patrie doleamus cōtinue et gemamus.
 Leuiti. xv. Octava die offeret pro se duos turtures.
 ¶ **O**ctavo offeramus sal discretiōis et sapientie. Sal
 em̄ sine quo nihil est sapidū vel cōditum sapientiam.
 prudentiam et discretiōem designat. sine qua nullū sa
 crificium boni operis aliquid valet. Leui. ij. Quicqd̄
 obtuleris sacrificij sale condies. et in omni oblatione
 tua auferas sal. ¶ **N**ono offeramus vinū deuotiōis
 et sanctimome. Vinū em̄ qd̄ inebriat: et qd̄ etiā ebrios
 quādoq; facit cantare: et quādoq; etiā plangere seu
 flere. seruozenū deuotiōis signat que scz in homine ad
 modum ebriū sensum rapit. laudes et cantica promere
 facit: et etiaz spūales lacrymas introducit. Ezo. xxxv.
 Adente deuota obtulerūt donaria. Unde Nume. xv.
 Vinum offeret in odorem suauitatis. ¶ **D**ecimo of
 feramus oleum cōpassionis atq; clementie. Oleū em̄
 qd̄ lenit vulnera lenitatē pietatis signat De qua. Le
 uit. vij. Offeret panes absq; sermēto cōspersos oleo.
 Et Ezo. xxx. Hoc olcū vnctionis sanctum erit. ¶ **A**n
 decimo offeramus thus seu incensum orationis et elo

quentie. Sed de hoc vide. §. Deinceps offeramus.
 Thus em̄ qd̄ in igne seruet et sursum ascendit oratio
 nem signat. De qua canitur in ecclesia Sacerdotes in
 censum et panes offerūt deo suo et ideo sancti erūt et c.
 Et Nume. xxvij. Offeretis incensum holocaustrū dō
 mino. Istud tamē est cōtra multos qui. s. potius offer
 runt sulphur q̄ thus in incensū quia. s. propter eozū
 malam vitam magis fetent q̄ redoleant apud deum.
 Unde de talib⁹ dicit illud. Hier. vj. Ut quid offeris
 mihi thus de faba calamū suauē olentē. holocausto
 mata vestra nō sunt accepta. victimē vestre nō placue
 runt mihi. Incensum abominatio est mihi et c. Unde
 ibi. ¶ **D**uodecimo autē offeramus deo sanguinē ele
 ctionis et eminentie. s. sanguinem xpi in sacramento
 altaris. quem scilicet sepe et deuote nos debem⁹ offer
 re. Deute. xij. Offeres oblatiōem tuam carnem et san
 guinem. ¶ **T**ertio decimo offeram⁹ hominē perfectio
 nis et excellentie. Quia reuera sicut antiquitus mini
 stri altaris offerebātur dño ad ministrandū sibi sic et
 nos nostrū interiorē hominē scz mentē et ratiōem deo
 debemus offerre ad sibi humiliter seruiendū Exem
 plo christi. De quo dicit Heb. ix. Quis semetipsum ob
 tulit immaculatū deo Uel ad literā etiā nos debem⁹
 offerre ad seruitiū et officii ecclesie viros p̄dones ra
 tionabiles et profectos Exemplo Abraam quymicūz
 filium voluit offerre Sicut dicitur Gen. xxij. vñ He
 bre. xj. si de obtulit abraam ysaac. In quo mitruuntur
 prelati et viri ecclesiastici qd̄ perfectiores et meliores
 in beneficijs ecclesiasticis deo offerāt et qd̄ ipsos omī
 sis deteriorib⁹ antepōnāt. vnde Hum̄. xxvij. p̄cipitur
 q̄ omnia q̄ offerebātur immaculata offerrent. anima
 culata inquit offeretis oīa Quis tamē est cōtra multos
 qui religiosos et clericos faciūt de filijs debitozū
 et turpiorib⁹. Cōtra etiā multos p̄latos qui in officijs
 et in dignitatib⁹ ecclesie p̄ficiunt deteriores. figurati
 Mach. iij. vbi dicit q̄ illi obtulerūt xpo oēs male ha
 bentes. Sicut bene exemplificatur. Mach. ix. et. xvij.
 de paralytico et demoniaco xpo oblati. Et tamē ista
 sunt prohibita in scriptura vbi scilicet prohibetur ne
 cecus et claudus maculatus aut testiculus mutilat⁹ do
 mino offeratur. Ad denotandum qd̄ illi qui per igno
 rantiaz sunt ceci. per maliciam sunt claudi per luxu
 riam et infamiam sunt maculati et per ignorantiam sunt
 testiculus. id est generatione bonozū operum muti
 lati ad offerendū deo in ecclesia sunt indigni. Eccli.
 xxxv. Noli offerre munera praua. Non sic ergo. sed of
 feramus digna deo sacrificia et non mala. Iuxta illud.
 Leuit. vij. Mandauit filijs israel vt offerrent oblatio
 nes. Sic ergo patet quomodo digna sacrificia et spiri
 tualia sunt deo offerenda Multa alia genera oblatio
 num auelli poterant a scriptura: sed transco gratia
 breuitatis. ¶ **H**ic tamen potes si vis adiungere. qd̄ ad
 spiritale sacrificium digne deo offerendum aliqua re
 quiruntur. videlicet.

Locus. Locus est in intima mente. **T**empus
 Tempus. est in vita presente. **M**odus est in actu
 Modus. decēte. Igitur habeat oblatio boni
 operis et virtutis. scilicet.

Locum secretum.

Temp⁹ contritū. i. continuum.

Modum discretum.

Locū dico secretū. s. mentē vel etiā ad literā bona ope
 ra sunt deo offerēda nō publice sed secreta Iuxta illud
 Deut. xij. Caue ne offeras holocaustū tuū in omni lo
 co. Cuius tñ p̄pocrite cōtrariū faciūt qui scz querunt
 loca publica nō occulta. Et tñ Agget. y. dicit. qd̄ oīa que
 obtulerūt ibi cōtaminata erunt. ¶ **T**empus etiā cōtri
 tum. i. cōtinuū et cōpletū: qz scz hō nunq; debet cessare
 ab oblatione boni operis. Quis bene figuratur in iugi
 sacrificio. De quo dicitur Nume. xxvij. Holocaustuz
 iuge est quod obtulistis in mōte synai. vnde. ij. Para.
 xxij. dicit. Offerēbat holocaustū i domo dñi iugiter.

Modū in super discretū. quia scilz in omni opere
 debet inter

debz interuenire prudēs discretio. que scilz cōditōes
z circūstantias adhibeat oportunas. Et sic i omni ob
latōe boni opis dz interesse

Mens spontanea. Mens dico spōtanca. qz scilz
offerrī dzvolūtariē nō coacte
Manus cōgrua. Undc. j. Esdre. ij. ca. Sponte
obtulērūt in domo dñi ad ex
trudēdam eam. Et. j. Paral. x.
Mis continua. Uox melliflua.

Uox melliflua. Uox nō obtuli vniuersa hcc. ¶ **M**ens etiā ydonea:
qz. s. rcsz opus qd dño offerf. debēt cē ydoneaz bone
sta sicut supra visum est in fine paragraphi pcedētis
Manus cōgrua. Immaculata offerctis oia. Ad etiā bñ
figurātū est in filijs Aaron qui propter hoc perierunt
qz rem indignā. signē alienū dño obtulerūt. Num. ij.
¶ **M**anus etiā dz esse congrua quia. s. ille qui offerf
sacrificium reale vel spūale. dz habere man⁹ mundas
vñ **Leui. xxi.** Qui habuerit maculas nō offerat panes
Et ibidem. Qui habuerit maculā nō accedat offerre
hostiā zc. Sicut de Saul satis apparuit qz cū nō esset
sacerdos holocaustū obtulit. z deum z Samuelē con
tra se irratit. Ideo **Leui. xxi.** dicitur. De manu alie
nigene nō offerctis panes. Uis insuper cōtinua: qz scz
iugiter dz offerri dño actu vel habim bonū opus **Sa
lut. 3.** statim visus est. ¶ **U**ox nihilomin⁹ melliflua. s.
vox iubilatiōis z laudis: qz. s. deū laudando oia bona
opera facere debem⁹. vt z sibi laudis sacrificiū offera
mus. ij. Paral. xxix. Accedite z offerre victimas z lau
des. Et ibidem. Obtulit vniuersa multitudo hostias
z laudes. **Adunus** etiā qd lece offerf magis deo placet
vnde. j. Para. xxix. Teratus est popul⁹. Scquit. Quia
toto corde offerēbāt ea. Et ibidē. Populū tuum vidi
cum ingenti gaudio tibi offerre donaria. Iste sunt er
go oblationes iustorū qui impinguāt altarez que etiā
deceptis acceptabiles z deuote. Juxta illud ps. Tūc ac
ceptabis sacrificiū iusticie. oblationes z holocausta.
tunc imponēt super altare tuū vitulos. Sic igit pater
quō in scriptura reperif oblatio bonoz operū. ¶ **M**en
peritur etiā in scriptura oblatio malozū sceleruz. Et
ista pcerto est oblatio seu opatio hoīs peccatoris qui
scz nihil offert deo vel proximo nisi mala opera z hor
ribilia scelera z peccata. Quid em offerit arbor mala
dño suo nisi malos fructus? Et quid pōt fons venena
tus offerre nisi riuos pestiferos atqz fructus malos.
¶ **M**otabis igit qz mali solēt offerre multitudinē ma
lorum z inutiliū ferculorū. Deo. dyabolo z mundo.
Deo em offerūt in ecclesia z in bñficijs. vcz.

¶ **P**aruos et ignorantes.
¶ **T**remulos z vacillantes.
¶ **F**remulos z malignantes.
¶ **L**oculos z aggregantes.

De paruulis ignoratib⁹ dz. **Mat. v. z Lu. xvij.** Quod
ipsi offerēbant xpo paruulos vt eos tangeret. De tre
mulis z vacillantibus. seu ad bñ operādūz impotēti
bus exponi potest illud **Mat. ix.** Et ecce offerēbant
ei paralytici iacentē in lecto. Quot spūales z iacen
tes paralytici offerunt hodie christo in ecclesia. De
fremulis nō malignantibus. s. de fatuis z vanitativa
cātibus pōt exponi illud **Mat. viij. ca.** Obtulerunt
ei multos demonia habentes. De oculis vero pecu
nias aggregatibus. s. de diuitib⁹ z symoniacis qui cer
te hodie pze ceteris in ecclesia offerunt pōt dici illud
predictū. **Mat. iij.** Obtulerūt ei omēs male habē
tes. i. oēs malos diuites. Isti igit sunt qui a malis of
ferunt deo. ¶ **S**unt etiā que a malis offerunt dyab
olo. Et sic nota qz mali offerunt dyabolo.

Titium tumētis eminentie.
Titium ardentis auaricie.
Titium latentis ydololatrie.
De vitio tumētis eminentie. Hoc est dictū. psumptio
nis z superbie. pōt exponi illud qd dñ. ij. Reg. ij. Ad
adhuc popul⁹ imolabat z sacrificabat in excelsis. De
quo **Hiere. xlvij.** Auferam de **Altoab** ait dñs offeren
tem in excelsis. De vitio ardentis auaricie potest ex po

ni illud. **Leui. x. vbi** dicit. Ad offerētes ignem alienuz
interfecti sunt Ignis em ardorē auaricie signat. **Itaz**
auari ita ardēt auaricia qz p prios filios offerunt dy
bolo comburendos. scz inquatū ipsos dedicāt offi
cijs z scientijs lucratiuis. figurati in rege **Amon** qui
propiū filii obtulit sacrificiū dyabolo. iij. Reg. ij.
Unde **Ezech. xxij.** filios suos obtulerūt eis ad deu
rādum. Et **Deutero. xij.** Offerētes filios z filias z com
burētes igni. De vitio nō latētis ydololatrie quo scz
mali experimētatores adhuc offerūt sacrificijs demo
nijs. pōt dici illud **Aggei. ij.** Dia q obtulerūt cōtami
nata erant. Ista igitur a malis offerentur dyabolo.

Et sunt mala que a malis offeruntur mūdo Et ista
pcerto sunt. Offerūt em mali grata collo
quia. quia alijs adulādo sicut de il
p̄raua donaria. la **Jabele** dicit **Judic. v.** Quod
Lauta cōiuiua in mala principū obtulit buti
rum. Butirū em signat adulatiōis vnguetum. Ofes
runt etiā p̄raua donaria. s. ad corūpendū iudiciū. exē
plo scz symonis magi qui pecuniā obtulit pro symo
nia p̄mittēda. **Actū. viij.** Offerūt etiā lauta cōiuiua.
Multi em sunt qui ad nihil aliud vacāt qz comestatio
nibus. ij. Reg. ix. Hec est summa exp̄sarū quā obtu
lit **Salomō zc.** Patet igit qz in scriptura reperif obla
tio malozū scelerū. ¶ **D**e oblatione rerū z munerum
Uide sup̄ vbi munus. Et hec de oblatione sufficiāt.
Uide vbi dare. tribuere vel prebere z similia.

Officium seu exercitiū nihil aliud sit q op⁹
specialiter deputat. De diuersis igitur officijs eccle
sic multa possent dici nisi de quolibz in suo titulo par
ticulariter diceretur. p̄ferim autē de officio p̄la
torum iudicum z predicatorū. nihil ad presens. Hoc
solum nota qz sicut in maiori mūdo varie sunt creatur
re diuersis officijs deputate. sicut

Sol ad illuminandum. Sic in minorū etiā
Ignis ad calefaciendum. mūdo diuersa sunt
Aqua ad humectandum. mēbra: ac diuersa
Terra ad oia nutriendū. officia ordinata. Si
cut **O**culus ad videndū. Lingua ad loquendū **A**uris
ad audiendū. **P**edes ad ambulādum. **M**an⁹ ad ope
randum. ¶ **S**ic proculdubio in corpore christi mysti
co diuerse sunt persone in diuersis officijs constitute.
Quia quidam exercent officiū solis alios illuminan
do per doctrinā z predicationē. Quidā officiū ignis
alios calefaciendo per dei amorē dilectionē **A**lij offi
cium aque alios humectādo per gratiā deuotionē.
Alij officiū terre. alios sustinēdo per patiētiam z sup
portationem. z nutriēdo per elemosinā z cōpassionē.
Alij officiū oculorū alios regendo p̄ p̄lationē z iuris
ditionem. z pro alijs vidēdo per iudiciorū examinatō
nem. **A**lij officiū lingue loquēdo per dei laudē z gra
tiarū actionem. **A**lij officiū auris diligētē audiēdo p̄
obediētiam z subiectionē. **A**lij officiū pedis vndiqz cur
rendo per p̄p̄ij officij executionē. **A**lij vero officium
manus per omniū bonozū actiū operationē. Et bre
uiter verū est qd dicit apo. **1. Co. xij.** qz corpus nō est vñ
in membris sed multa. Dia enim mēbra corporis nō cū
dem actū habēt. Et hoc est qd dñ. ij. Paral. xxx. qz eze
chias constituit sacerdotes et leuitas per diuisiones
suas vnumquēqz in officio suo p̄prio. ¶ **B**reuius er
go notare possum⁹ qd nos debemus vñ in ecclesia dei

multiplici officio scilicet **Officio.**
Sacerdotis per sanctitatem. **H**abeam⁹ ergo
Ministri per humilitatem. officij sacerdo
Pincerne per iocunditatem. tuz nos deo san
Paniferi per pietatem. ctificādo per de
Portitoris p̄ parte firmitatē uotionem. Unde
go notare possum⁹ qd nos debemus vñ in ecclesia dei
multiplici officio scilicet **Officio.**
Sacerdotum in ministris. Quamuis de multis hodie
dicatur illud. **1. Regum. ij.** filij. **I**beli. filij belial
nescientes dominum: nec officium sacerdotum.
¶ **I**tem habeamus officijū ministrorū seruicndo deo

3

W

a

B

Oleum.

per subiectionē. j. Para. rrv. Segregavit filios asaph in ministerijs dedicato sibi officio seruiētes. ¶ Itē habemus officij pincernie per iocunditatē spei r spiritalē consolationē. vt sic simus sicut pincerna pharaonis qui fuit in pristino officio restitutus Sen. r. l. j. ¶ Itē habemus officij panisferij alios nutriendo per pietatē et elemosynarum largitionē. Sicut de Ruth dicit Ruth. iij. Quod ipsa gerule ac nutricis officio fungebat. ¶ Itē habemus officij portitoris onerū per tribulationē r penitentię tolerationē Rume. iij. Hoc est officij familie gersonitarū vt portet cortinas tabernaculi r. c. Si vis applica de illis qui exercēt mala officia. i. officia r pctā. applicādo quodlibet pctm ad quodlibet vile officij. ¶ Itē si vis potes dicere quōd quodlibet membrū est cōtentū officio proprio. nec ambit officij alterius. sicut habetur supra.

C Si autē vis potes dicere q̄ illi qui in officijs publicis et priuatis constituuntur debent esse ceteris.

Sapientiores in subtilitate.
Diligentiores in sedulitate.
Eminentiores in auctoritate.
Abstinentiores ab iniquitate.
Igitur sicut sapientes agūt oīa subtiliter. Sicut videmus de corporibus cōstitutis in officijs celestib⁹ que pre ceteris abundant lumine. Sic vere tales abundare debent scientia r discretionē. Unde de regina faba dicit quōd nō habebat vltra spiritum pre stupore quādo videbat sapientiam. Salomonis r officia ministrorū. ij. ¶ Paraly. r. ¶ Itē vt diligentes agāt oīa seduliter seu etiam vtiliter Iher. xv. Credita sibi officia diligenter obseruāt. ¶ Itē sicut eminentes agant oīa regaliter. autēntice. r solemniter. scilicet sicut quōd requirit auctoritas officij. ij. para. rrv. Sacerdotes autē stabāt in officijs suis. Stare em̄ eminentiā r auctoritatē signat. ¶ Itē sint abstinentes. scz ab iniusticia r agant omnia legaliter. scilz subditos nō grauādo: r alter officij alterius nō inuadēdo. Sicut scz fecit rex Ozias qui offerendo incensum vsurpauit sibi officij sacerdotis: r ideo lepra cōtinuo percussus est. ij. ¶ Paraly. rrv. Nō est tui officij Ozia vt adoleas incensum domino. Ideo. j. ¶ Paraly. rrv. d. Dedicato inquit sibi officio seruiētes. Corpora em̄ celestia ita sua exercēt officia quōd vnum aliud nūq̄ turbat. Sicut dicit. Eccl. xv. Unūquodq; proximū suū nō molestabit sed in officio sibi dedito perpetuo p̄uerat r ad aliud aliquāliter nō anhelat. Quod est cōtra ambitiosos. Dicit em̄. Seneca in epistola. Cedere officio quod semel sumpsisti turpe est oneri cedere: sufficit qz pauca sunt auctoritates vocales r.

Oleum. Nota q̄ oleū in scriptura pōt significare in bono r in malo. ¶ Primo quōd dico q̄ sumit in bono. Et sic dico q̄ p̄ oleū intelligitur omnis virtus que habet animam spirituali r ter rificere r linire. Et sic dico quod per oleum potest intelligi. gratia. deuotio et compassio. Sicut enim oleum est liquor dulcis et saporosus vtilis et virtuosus. sanus etiā r fructuosus. Sic diuina gratia est quidam liquor spiritualis. qui est ipsi anime dulcis. vtilis atq; sanus. Secundū ergo q̄ oleū habet plures naturales cōditiones sic gratia habz plures spūales effect⁹ r operationes. Et ideo sicut oleū in domo summe est necessariū r inde est q̄ oīni anno oleū de oliuis r nucibus colligitur r in domo reponit r seruat. Sic in domo conscientie gratia est valde necessaria. Et ideo a nobis debet cum diligentia procurari: r ibi sine deficientia reseruari. Iuxta illud Eccl. ix. Oleus de capite tuo non deficiat. Et ideo bene precipitur. Hier. xl. Colligite vindemiam r in messem r oleū r condite in vasibus vestris. Et aduerte hic q̄ s̄m triplicē proprietatem olei materialis. triplex spūale oleum a nobis est habendum. Est enim oleum. Liquor.
Saudij causatiuus.
Pabuli conditiuus.

Luminis nutritiuus.

Per primum triste viuentes letificantur.

Per secundū esurientes nutrifantur.

Per tertium cecutientes illuminantur.

Primū signat spiritualis leticie blādimenta quōd notat per vindemiam. Scdm̄ denotat fraternalis clemētie nutritiua quōd notat per messem Tertium designat spiritualis sciētie documēta. quōd notat p̄ oleum in vasis Igitur charissimi colligamus r habeamus oleum leticie spiritualis. quod. s. notatur per vindemiam. Quia vinum letificat cor hominis. Antiquitus em̄ oleum solebat esse lignum leticie. Unde ille facies suam solebat ungere. qui letus hominib⁹ volebat apparere. Et hoc est quod in ps. supponit cui⁹ dicitur Ut exhilaret facies in oleo: r panis cor hominis cōfirmet. Et ideo p̄ oleū pōt spes r spūalis cōsolatio designari per quam solet anima spūaliter iocundari. Quo quidē oleo debem⁹ facies cordis nostris inungere vt possim⁹ desperationem et tristitiam effugare. Math. vj. Unge caput tuū oleo. Istud autē potest comparari oleo papaueris quōd somnū solet inducere. Oleo etiā mandragorari quod membrū inunctum facit sectiones r verbera non sentire. Quia pro certo spes eternorū et spiritualis leticia in deum somnū cōtemplatiōis inducit sectiones tribulationum mundi sentire a fidelibus nō permittit. Quia pro certo qui spirituali leticia perfecte inunguntur. nunq̄ a mūdi tribulationibus grauantur. ps. Caro mea inmutata est propter oleū. Et sic erat vinctus ille cui dicitur in ps. Diligisti iusticiam r odisti iniquitates. propterea vixit te deus tuus oleo leticie pre confortibus tuis. Istud habēt boni in via per spem in patria vero ipsum per spem quādo iuxta verbū. Esa. lxx. Dominus dabit eis coronam pro cinere. oleū gaudij pro luctu. pallium laudis pro spiritu merorū. Igitur colligamus oleum leticie spiritualis. Istud tamen oleum non vidētur habere qui semper viuūt in tristitia r in merore. In odio et inuidia et dolore. In motu iracundie r feruore. Quia scilicet tales de spirituali leticia nihil habent. Et ideo de Saul proprio gladio interfecto. per quem scilicet intelligit inuidi. iracundi et desperati qui proprijs iaculis semetipsos occidunt dicitur. ij. Regum. j. quōd ibi abiectus est clipeus Saul. quasi non esset vinctus oleo. Nō sic ergo: sed habeam⁹ oleum leticie spiritualis. Vindemiam inquit. ¶ Per vindemiam em̄ r per vinum vt dicitur est leticia designatur Ut fiduciamus illud Iher. x. ca. Primitias ciborū nostrorū r libaminū vindemie quoq; r olei offeram⁹ sacerdotibus. ¶ Deinde colligamus r habeam⁹ oleū clemētie fraternalis. Et hoc ostēditur cum dicitur. Messem. Messis enim ad nutritiūm hoīm p̄ncipaliter ordinatur. significans virtutē clemētie r misericordie cuius est officium indigētes nutrire. Et ideo pauper r indigēs comparatur formice que cōgregat in messe quod comedat r parat in estate cibum sibi sicut dicitur. Proverbiorū. vj. Ideo dicitur Job. v. Cui⁹ messem famelicus comedit. Et ita etiaz virtus potest per oleum designari. Oleum enim esurientes nutrit. Dolorem vulnerum mitigat atq; lenit. In quo scilicet notat quod virtus clemētie habz p̄ elemosynas pauperes enutrire. r per indulgētiā r benignā consolationē vulnera suarū miseriarum mitigare r linire. Quod bñ figuratum fuit in sauciato. cui pius samaritanus appropians alligauit vulnera eius infundens oleum r vinum. sicut dicitur Luce. x. Aduerte tamē de oleo miscōie: quia sicut oleū materiale habz. Cibos condire. Ignem nutrire. Fessa mēbra recreare. Apostemata maturare. Sic oleus pietatis cibos bonorum nostrorum operum condit. et deo sapidos et acceptabiles facit. Et ideo ipse a nobis tale oleum petit. Leuitici. rxiij. Precipe filiis israel vt offerant mihi oleum de oliuis purissimis. ¶ Itē ignem charitatis in nobis nutrit. vñ. dñ.

trit. vñ dñi Ero. xxxv. qd filij israel obtulerūt oleū ad nutrimentū ignē. ¶ Itē fessa mēbra. i. pauperes miseris fatigatos recreat atq; lenit. ¶ Marc. vi. ¶ Ungebant oleo multos egros. ¶ Itē apostemata pctōrum maturat. cūcit atq; tollit. vñ iacobi. v. ¶ Precipit infirmos in ungi oleo vt sanitatē recuperarēt. vñ Ezech. xvi. Lauite aqua. et mūdāni sanguinē tuū et te. vñ te oleo. q. d. ¶ Uinctura olei misericordie sanguinē pctōrum tollit et mox re aque p̄scientiā abluit et abstergit. Sz scitis quid est de oleo isto. Tria em̄ requirūt ad olei bonitatē. vñ qd sit nouū et recēs Quia scz oleū per antiquitatē corūpūtur. Itē qd cito creat de torculari qz quāto erit cūz minor difficultate tāto plus habz de bonitate. Unde oleū quod per magnā violentiā extorquetur. non est ita laudabile sicut illud qd sine violentia distillatur. Itē qd nihil habet de terre feulentia intermixtus: qz oleum tāto est laudabilius. quanto terre et amurce est impermixtus. ¶ Sic vere dico qd oleus pietatis et misericordie tūc tēporis est melius qm̄ est nouū. i. qm̄ habet fragratēz gratie nouitatē: qz alias nō valeret si fieret in vetustate peccati. Itē qm̄ cito erit per promptas et celerem voluntatē. Quia s̄m̄ Sc̄n. in puerbys. Beneficium qui cito dat indigētū bis dat. Item qm̄ nō est admixtū terre. i. qm̄ non fit propter terrenā gloriā aut ppter aliquā vanitatē. Et sic istud erit oleū bonū et utile et vniuersū. de quo dicit dñs illud Job. xxxi. ca. Lauabā pedes iheos butiro et petra fundebat mihi riuos olei ¶ Pedes em̄ dñi sunt paupes qui in corpe ecclie sunt inferiores. et ad terrā inferi⁹ dep̄ssiores. Isti ergo butiro cōsolationis lauantur. qm̄ a petra. i. a viro p̄fecto olei misericordie riuuli effundūtur. ¶ De vtilitate hō et bonitate olei mēc possum⁹ adhuc notare qd istud oleum. Tollit criminum horrorem. Confert gratie decorem Procurat glorie dulcorem. Elongat infirmi dolorem. Exoluit debiti languorem. Consecrat animi valorem. Tribuit virium vigorem. Infert gloriā et honorem. Affert gratiarum nitorem. ¶ Quod em̄ istud oleū tollat pctōrum horrorem. ¶ Ps̄. Dan. xliij. vbi dñi. Afferte mihi oleū et sm̄ginata et ostia pomerij claudite vt lauer. ¶ Itē qd cōferat gratie decorem. patet Ezech. xvi. vbi dñi anime. Tu simlā et mel et oleū come disti. et decoza facta es vchemēter. ¶ Itē qd p̄curet glorie dulcorem. ¶ Patet Math. xxv. vbi virgines que oleus habebāt cum sponso ad nuptias intrauerūt. Ille hō que oleo carebat exteri⁹ remāserūt. Quia p̄culdubio qui oleus pietatis habuerit. cū sp̄so x̄po ad paradisi nuptias introibit. Qui hō isto oleo caruerit in inferno exteri⁹ remanebit. ¶ Itē qd elonget infirmi dolorem ¶ Patet Math. xliij. vbi dñi. qd illi qui thesauros in agro frumētū. ordei. olei et mellis habuerūt. ab ysmaele occisi nō fuerūt. Quia vere illos ysmael dyabolus in inferno nō interficit. quos thesaurū misericordie in agro cordis habere sentit. Ideo bene dicit. ¶ Proverbi. xxxi. The saurus desiderabilis et oleū inhabitaculo iusti. ¶ Itē qd istud oleū exoluat debiti languorem. patet. iij. Reg. iij. vbi dicit qd mulier que erat multis debitis obligata. sup̄abundante oleo in vasis suis ad preceptū. Melysci. vēdidit et satisfecit creditorib⁹. Quia vere quis mulier. sc̄a sit debitis pctōrum ad penā inferni vel purgatorij obligata si tamē vasa p̄scientie sue oleo redūda uerit pietatis facile satisfaciet de peccatis. Juxta illō Dan. iij. Peccata tua elynis redime etc. ¶ Itē qd istud oleū cōsecrat animi valorem. patz Exodi. xxxi. et xl. Ubi sacerdotes altaris et vasa oleo sunt inuncta ad hoc vt dñō. eſient debite p̄secrata. In quo notat qd nullus est deo debite cōsecratus. nec suis vñb⁹ pp̄rie deputatus nisi oleo pietatis et misericordie sit inunctus. Nullū em̄ fiebat deo antiquitus acceptū sacrificiū. nisi esset oleum libaminis intermixtū. Quia vere nullū sacrificiū bo-

ni operis a deo acceptat. nisi illud qd p oleū misericordie impinguat. ¶ Itē qd istud oleū tribuat viriū vigorem ¶ Patet. i. Regum. xvi. et xvij. vbi dñi. Quod David oleo inunctus fuit. et postea gigante interfecit. ¶ Itē qd in ferat gloriā et honorem. patet. i. Reg. x. vbi dñi. Quod Saul inunctus est in regē cū lenticula olei et a Samuele propheta. In quo notat qd illi soli digni sunt regnū et regi men obtinere. qui oleo pietatis inuncti sciunt clementia p̄pollere. Unde dñi. i. Macha. iij. qd David in sua misericordia p̄secutus est regnū. ¶ Item qd istud oleū afferebat gratiarū nitorem. patz quia baptizati cōfirmati. et ad ordines cōsecrati oleo inungūtur. et in qualibet vñctione gratie varie cōferunt. Ad denotandū qd illi qui a culpis volūt esse loti et baptizati. qd in bono volūt eē roborati et p̄firmati. et qui in morib⁹ volūt esse bene cōpositi et ordinati et deo sp̄aliter dedicati. debēt esse p̄culdubio oleo misericordie delibuti et impinguiati. Sicut de David dñi in ps̄. Inueni dauid seruū meū. oleo sancto meo vñxi eum. Inueni inq; i baptismo p̄culparūz abluionē. David manu fortis in p̄firmatione per hostiūz superationē. Seruū meū. in sacramēto ordinū p̄sp̄alem dedicationē. Oleo sancto etc. Et sic ergo patz multis rōnibus qd habere debemus oleum clementie fraternalis Et hoc est sc̄m̄. ¶ Deniq; dico qd colligere vel habere debem⁹ oleū sciētie signalis. qd etiā notatur in verbo oleū. Oleū em̄ hz quādā relucētā specularem. ita qd in ipso possunt facies sicut i speculo in tueri. Oleū est nutrimentū luminis lapadarū. Oleum etiā s̄m̄ papiam si in ore teneat. et in profundo maris exteri⁹ emittatur. solet respirādū et anhelādū spacium dare et lumē et fulgorē vñdiq; generare. Un̄ etiā. Seruasius in libello suo de mirabilib⁹ mūdi dicit. Quod circa ciuitatez puteolū est lacus qui dicit lacus iohānis. cui⁹ aqua ē teterrima oleo tñ infuso efficit limpidiſſima. Un̄ etiā narrat idē qd cū sanct⁹ iohānes episcopus dicit loci quādā die circa dictū lacū deambularet. volens p̄scrutari quid sub aqua esset pro eo qd voces lamentabiles ibidē sepius audiebātur cadū olei puris fini in aquā infudit. statimq; quasi accensa lucerna vidit sub aqua portas eneas et vctes ferrcos et maxime quantitates prostratas. Cepitq; vir dei cogitare. has esse portas ercas quas christus infernum spoliatur⁹ dicitur confregisse. ¶ Per oleum igitur quod dicitur est virtutū hz illuminatiua. pōt intelligi virt⁹ discretio nis et prudētie. noticia etiā sacre et diuine sciētie. ¶ Per hāc em̄ interius illuminamur. ¶ Per hāc in mari hui⁹ mūdi dirigimur et regulamur. Et ad videndū et cogitandū portas et penas inferni clar⁹ et lucid⁹ informamur. Tale igitur oleū debem⁹ habere et deo sp̄aliter offerre. Juxta illud qd p̄cipitur Leui. xxiiij. ¶ Precipe filijs israel vt offerāt oleū de oliuis purissimis et lucidis ad cōtinuādas lucernas. Et sic igit patz qd triplex oleū a nobis sp̄aliter est habendū. vñz oleū.

Scientie limpidiſſime.

Clementie benigniſſime.

Acticie iocundiſſime.

Et hec de bono oleo sufficiant. ¶ Sc̄o dico qd oleus accipitur in malo. Et sic oleum potest significare.

Superbie leuitatem.

Luxurie fedtatem.

Blandicie fallitatem

Opulencie voluptatem.

Dico ergo qd per oleus designantur superbie leuitates. Sicut em̄ oleus valde est leuis et aere nature. Idinc est quod in aqua positum statim vult sup̄peresse et sursum in sumitate p̄eminere. Sicut vitium superbie tantam habet leuitatem et acram vanitatē. quod nunq; vult esse in ymo. sed semper in summo. Nunq; vult subesse sed semper p̄cesse. Nunq; diligit gradum inferiorē sed semper querit statum superiorēz. Ideo ad sup̄bū pōt referri illud. Leui. ij. Simila erit eius oblatio: fundetq; oleū desuper. Quia scz simila signat leuem affectionēz que a vento vanitatis dispergitur At p̄culdubio oleum desuper funditur quādo peccatū superbie quod semper super esse querit ibidē

Oliua.

aggregatur figura Genes. xxxv. vbi Jacob erexit lapidē in titulu fundēs desuper oleum. Quia vere sepe fit q̄ q̄n lapis. i. aliquis lapidē ⁊ insufficientēs in aliquē magnū gradum erigitur statim a iacob idest a dyabolo luctatore oleo superbie inungitur. Et sic patz qd̄ p oleū designatur superbie leuitates. ¶ Item per oleū designatur luxurie feditates. Oleū em̄ est nature valde cōtānter infectiue. Inficit em̄ et maculat quicquid tangit eiusq; macula facilliter etiā non recedit est etiā nature valde penetratiue. Vta em̄ vasa penetrat nisi sint vitrea vel lapidea. Est insuper nature valde suaui ⁊ lenitiue. Nihil est em̄ suauius q̄ illud qd̄ oleo est inunctū. Sic vero peccatū luxurie est anime maculatū ⁊ infectiū. Quia sicut dicitur. Esa. x. Computrescet iugum a facie olei. ¶ Reddit enim maculatū et putridū quicquid tangit. ¶ Item est anime penetratiuum. Nō est em̄ aliquis ita fortis et virtuosus. quin per malas delectationes penetret nisi forte lapideus per constātiā aut vitreus per clarā prudētiā efficiatur. ps. Intra bit sicut aqua interiora eius et sicut oleū in ossibus eius. ¶ Item est voluptatis lenitiū. Nihil enim ita lenit aut blanditur sicut luxurie voluptas. Unde Prouerbi. v. fauus distillans labia meretricis. ⁊ nitidius oleo guttur eius. Signat ergo oleū luxurie feditates. ¶ Itē per oleū significant blādicie falsitates. Et sic signat peccatum adulationis vel false et deceptorie locutiōis. Dicū enim quod lenit ⁊ vngit molle ⁊ lene et suaue est significās verba deceptorū: adulatoria: ⁊ fallacia que mulcēdo et leniendo hominem decipiūt defraudāt sicut in ps. dicitur. Adoliti sunt sermones eius super oleū et ipsi sunt iacula. Et ideo de adulatore dicitur. Psea. xij. fedus eius assūris inijt: ⁊ oleum in egypto ferebat. Unde eam supra de Adulatione. Signat ergo oleū blandicie falsitates. ¶ Item oleum in malo potest significare opulētie facultates. Oleū enim quous sit de se bonum et adiūctione tamē efficitur aliquotiens valde malum. Unde in compendio solim dicitur. Si caro leonis in oleo reperitur. illud oleū ita efficitur calidū q̄ si vole manuū et vene pulsatiles ex eo inungant. febrem inducere dinoscunt. Sic vere oleum mūdane prosperitatis ⁊ opulentię de se bonū est. verūtāem̄ propter carnē leonem. idest ppter malū exemplū malozū hominū qui in isto oleo quotidie decoquūtur ad tātum calozū peruentū est. q̄ si quis isto oleo per malā complacētā inungatur: necesse est. q̄ febrem idest ardozem malarum tētatōnum ⁊ cogitōnū patiat. Et sic pōt figurari. Ne ul. vi. vbi precipitur q̄ in sartibagine cū farina oleum frigan ⁊ c. Ad deuotādūz quod illi qui sunt oleo mūdane prosperitatis inuncti: solent esse in sartagine calozū vitiorum et tentatiōis frigi ⁊ multipliciter calefacti. Sic ergo patz quomodo oleum in bono ⁊ in malo accipitur ⁊ c. Sufficit.

Oliua. Nota breuiter q̄ per oliuam potest intelligi vir perfectus seu bona psona q̄ cumq; Oliua enim habet.

In radice amaritudinem.

In ligno fortitudinem.

In folijs pulcritudinem.

In ramis latitudinem.

In duratiōe lōgitudinē. vñ

In erectiōe celsitudinem.

In fructificatiōe plenitudinem.

Et pculdubio p istas septe cōditōes pōt vir iustus oliue cōparari. ¶ Prio quidē ppter amaritudinē penitentie. Vñ vere radix cordis sui semper debet esse in amaritudine penitētie et dolore. Vñ dicit Hierony. Quod surgit oleū oliue ex amaritudine radice in pabulū luminis in refectionē esuriētis: et in medicinā vulneris. Et ideo de dauid dicitur. ij. Reg. xv. Vñ dauid ascēdebat oliuū oliuarū scandēs ⁊ sicens operto capite ⁊ nudis pedibus. ¶ Secundo cōparat oliue ppter fortitudinem permanētie. Oliua enim lignum habet valde solidum et quasi imputribile. Et ideo de lignis oliuarū fuerūt facta duo cherubin in tēplo salomonis. sicut dicit. ij. Regū. vj.

Sic vere lignum conscientie interioris debet esse solidissimum et fortissimum scz ad mala sustinēda et ad bona faciēda vt de quolibet possit dici illud. zacha. xij. Stabunt pedes eius super montes oliuarū. Sed de hoc vide supra de Cherubin. ¶ Tertio cōparatur oliue propter pulcritudinē apparentie. Sicut em̄ oliua habet pulcritudinem magnam pro eo q̄ folia sua nunq̄ deponit. immo semper et quotidie seruat viroreni. Sic vir perfectus debet esse pulcherrim⁹ in sua exteriori cōuersatione quia scz virozē honeste puerfationis debz in se perpetuo conseruare. Et sic figurabitur in columba que venit ad Noe in archam portans rānum oliue virētibus folijs. per quod cessasse diluuiū nunciavit. sicut dicitur. Gene. viij. Quia vere illi qui sunt sicut columba per simplicitatem et qui habēt rānum oliue virentis idest virentem honestatem. tales dico ad archam paradisi ad noe idest ad christum veniunt et inferni diluuiū non incurrunt. Isti sunt sicut oliua speciosa in campis ita quod de illis proprie potest dici illud Hierc. xj. Oliuam yberem pulcrā: fructiferam speciosā. vocauit dominus nomen tuum. Unde eam supra de nomine Iusti em̄ vocātur beate ratione deuotionis. Pulcri ratione conuersationis. fructiferi ratione operationis. Speciosi ratione castetate et munde conditionis. Habent nomen ratione sue famose diuulgatiōis. Sunt ergo oliue propter pulcritudinem apparentie. ¶ Quarto dico quod iusti dicūtur oliue propter latitudinem amicitie. Oliua enim solet multum in latum extendere ramos suos et ipsos circa se multum dilatare. significans virum iustū qui ramos affectionū suarum debet ad alios per caritatem extendere: et se per veram amicitiam omnibus alijs appropinare. Psea. xij. dicitur. Ero quasi ros. et israel germinabit quasi liliū et erumpet radix eius vt libani. ibunt rami eius. et erit quasi oliua gloria eius. Vbi aduerte quod vir iustus describitur hic. A gratie plenitudine. Ero dicitur quasi ros. A scientie limpiditate. Israel germinabit. A mundicie sanctitudine. Quasi liliū. A constantie fortitudine. Quia erumpet radix eius vt libani. A caritatis amplitudine. Quia ibunt rami eius. A pietatis gratitudine. Quia debet esse quasi oliua. Iusti ergo sunt oliue vt dictum est propter latitudinem amicitie.

¶ Quinto sunt oliue propter celsitudinem eminentie. Sicut enim oliua sursum versus celum erigitur. ita quod tota figura sursum quasi per modum piramis eleuatur. Sic vir iustus debet sursum per contemplationem et affectionem ad deum erigi ⁊ per eternorum desiderium eleuari. Unde Ecclesiastici. xij. Et Ecclesiastici. l. Iustus dicitur quasi oliua pullulans et quasi cypressus in altitudinem se tollens. ¶ Sexto dico quod dicuntur iusti oliue propter plenitudinem influētie seu clemētie. Sicut enim oliua est arbor valde fructuosa fructus em̄ multiplices pducit ⁊ oleū pro nutrimento ⁊ pro lumine hoibus effundit. Sic vir iustus debet fructus bonozū operū pducere ps. Ego autē sicut oliua fructificaui. Debet insuper oleo pietatis esuriētes reficere. Leu. xxij. Precipe filijs israel vt offerant mihi oleum de oliuis purissimis. Debent insuper oleū luminis. idest illuminationē eruditiōis et doctrine alijs distillare. Ut sit ipse de illis de quib⁹ dicitur. Apoca. xj. Isti sunt due oliue ⁊ duo candelabra Lucia. ps. Unde eam supra de duo. ¶ Sivero de oliueto vis aliquid dicere. Nota qd̄ oliuetū est locus vbi oliue plurime sunt implantate in speciali vero mons erat prope hierusalem ⁊ prope templū vbi scz abundabant oliue virentes ⁊ vnde etiam oleum plurimū distillabat. Vbi scz lumina templi videbātur et vbi xps sedit et docuit: ibiq; orauit ⁊ genuit et ibi captione et latronūz turbam sustinuit et exinde finaliter celos ascendit sicut omnia patent in euangelio in diuersis locis. Dic igitur q̄ oliuetū signat locum fidei ecclesie vel religionis qui scilicet potest dici locus.

Secure

cipes atq; duces & qui etiam in se infirmi sunt inq̄tū
faciliter in peccatū cadūt & vitulos & faginosos hoc
est dictū diuites agricolas infirmos reddūt. in quātū
iplos spoliāt & depauperāt & comprimunt. Igit̄ cū
tales sint p̄ ceteris nequiores. Nota q̄ ip̄i.
Indignantur in hostium verbulis.
Efferrantur irarum stimulis.
Euagantur incautis oculis.
Inflāmantur carnis faculis.
Alligantur accide vinculis.
Ebrantur cibis & poculis.
Hylarantur ineptis ioculis.
Elevantur superbis titulis.
Jugulantur infernis iaculis.

¶ Dico igit̄ q̄ mali principes in hostiis verbulis indi-
gnantur. Exēplo. s. istius q̄ vna est principibus suis idi-
gnat̄ est cōtra achioz de hoc q̄ de filiis israel veritas
tem dicebat: q̄ scilicet isti nūq̄ volūt inuenire qui di-
cat coram eis veritatē. In Judith. vi. dicit. q̄ indigna-
tus ē holofernes vehementer. ¶ Itē isti irarum stimu-
lis agitantur. In Judith. v. dicit. q̄ irati sunt oēs magna-
tes holofernes. Et iudith. vi. dicit. q̄ holofernes cepit
v̄ cōprehēderet achioz. ¶ Item isti incautis oculis
euagantur. In iudith. x. dicit. q̄ duxerūt iudith ad ta-
bernaculū holofernes & statim cap̄ est i suis oculis
holofernes. ¶ Itē isti carnis faculis inflāmant. s. per
lurarie appetitum. Sicut de ipso dicit iudith. xij. q̄
holofernes cōcussus est & dicit iudith. bibe nūc & ac-
cūbe in iocūditate. ¶ Itē isti accide vinculis alligāt
s. per pigritiam. In de isto legitur iudith. x. q̄ iudith
vidit holofernem sedentes i canopeo. ¶ Itē isti cibis
& poculis ebrantur. Unde de isto dicitur iudith. xij.
q̄ holofernes iacebat in lecto nimia ebrietate sopit̄.
¶ Itē isti ineptis ioculis hylarantur: quia scilicet isti in
lecticōs plurimum delectantur. In de iudith. q̄ vt bo-
nestū negociū q̄ factura erat dissimularet gestacula-
tōez ita p̄tendit vt diceret ei serui holofernes. Scias
quoniam cum steteris i cōspectu holofernes. bene tibi
faciet & eris gratissima in corde eius. ¶ Itē isti su-
perbis titulis elevantur. In iudith. xij. dicit. dō ca-
put holofernes suspēdit est sup muros. Caput enim
i. intentio talium semp̄ in altum per superbiā est sus-
spēdit. ¶ Itē isti inferni iaculis trucidant. In iudith
xij. Ecce holofernes iacet in terra & caput eius nō
in eo. Et iudith. xv. Cūq; audisset exercit̄ decollatus
holofernem fugit. Sic ergo patet quomōd̄ p̄pter mul-
tas cōditōes holofernes signat impios principes &
malignos. Expone ergo & dilata.

¶ **Omne. Omnis.** Nota q̄ istud nomē
tat vniuersitatem. cōmunitatem & generalitatē. Hinc
est q̄ cū multe iueniant vniuersitates. s. bone & male
necesse ē dicere q̄ de sui natura iucnis i bono vniū oē.
Misericabile. ¶ Primum pertinet ad natu-
rā. Secūduz pertinet ad gra-
tiam. Tertium pertinet ad cul-
pā. Quartum pertinet ad glo-
riā. Quintū pertinet ad penā.
¶ Primum igitur dico q̄ omne in bono signat vniuer-
sitatem oim̄ viatorū. Ista est em̄ quedā vniuersitas
valde miserabilis atq; vilis. Sicut enim vniuersitas
creaturarū & elementōū motu & corruptione est sub-
iecta: inde est q̄ omnia que sūt hic inferni nunq̄
in eodē subsistunt. quinimo de forma ad formā tran-
seunt. & de vna cōditione in aliam se cōuertūt. Juxta
illud iroma. viij. Vanitati subiecta est omnis creatu-
ra nō volens. Sic vere omnes homines q̄ diu in ista
via mortali morantur multis & varijs miserijs sup-
ponūt. Necesse enim habent multa discrimina sus-
tinere & de conditione ad cōditionem. de forma ad for-
mā. de miseria ad miseriam cōtinuo se mutare. Quia
sicut dicit in ps̄i. Terta tamen vniuersa va. om. ho. vi. Et
nota hic q̄ ista vniuersitas generaliter subijcit.

Carnis fragilitati.
¶ Dundi aduersitati.
¶ Hostis malignitati.
¶ Vitē labilitati.
¶ Hostis necessitati.

¶ Item subijcit mundi aduersitatibus. q̄ sicut di-
citur Eccl. j. Omnia flumina intrāt mare. Quia vere
quotquot in hoc seculo sum̄. necesse q̄ mare. i. tribu-
lationū amaritudinē subintrem̄. In fido. dicit. q̄
impossibile est q̄ homo sit & tribulationē nō patiat̄.
¶ Itē subijcit hostis malignitatib⁹ seu tentatio-
nib⁹. Impossibile est em̄ q̄ hō hic viuat. & q̄ hostis tē-
ptatiōes nō subeat. Quia sicut dicit i. Reg. xvij. Adan⁹ ei⁹
cōtra omnes & manus oim̄ cōtra eū. ¶ Itē subijcit
vitē labilitatib⁹. Quia sicut dicitur Eccl. j. Vanitas
vanitātū & oia vanitas. ¶ Itē subijcit mortis necessi-
tatib⁹. Quia sicut dicit i. Reg. xij. Dēs mouimur & q̄ si
aq̄ dilabimur sup terrā. Ista sicut stelle q̄ ab oriente sur-
gūt necessario ad occidentē vadunt & currūt. Sic nul-
lo excepto oēs hoies quotquot surgūt ad vitā necesse
est q̄ occidat ad mortē. Quia sicut dicit i. Cor. xv. In adāz
oēs mouimur. Ista est ergo vniuersitas miserabilis.
¶ Itē dico q̄ est q̄dāz vniuersitas cōmendabilis. Et
ista est vniuersitas bonoz q̄ sunt in hoc mūdo. Et sic
istud nomē oē nō solū signat vniuersitatē. imo signat
et cōgregationē & societate. dilectionē & vnitatē & ca-
ritatē. Sicut em̄ oia membra vniū i vno corpe. oia
volatilia p̄fuerūt i vno aere. oēs pisces cōiter viuūt
in vno cauiore. Sic oēs boni debent vniū & aggregari
p̄ caritatē in vno pectore. Quia p̄culdubio oēs debe-
mus p̄ caritatis vinculū vniū esse & oītatē i vnitatē.
& vnitatē in ommitate p̄petuo cōseruare. vt sit oibus
vniū introit⁹ ad vitā & similis exitus. Ut etiā de nobis
oibus possit dici illud Act. iij. quod de ap̄lo dicit q̄ re-
pleti sunt omnes sp̄s sancto. & q̄ multitudinis credē-
tū erat cor vniū & anima vna. & erant eis omnia cōia.
Et possum⁹ hic notare q̄ nos debemus oēs.
Inuicem nos conformare.
¶ Delatis nos subingare.
¶ In vnum cohabitare.
¶ In bono perseuerare.

¶ Dico q̄ oēs debemus inuicē nos cōformare. vt sic q̄li-
bet possit dicere illud. j. Corinth. i. r. Oibus omnia fa-
ctus suz vt oēs lucrifacerē. ¶ Itē platis subingari. j.
¶ Adacha. viij. Dēs obediūt vni. & zelus & inuidia non
est inter eos. ¶ Itē in vniū associari. Act. ij. Erant oēs
discipuli pariter in eodē loco. ¶ Itē in bono p̄firmari
vel p̄ferare. In Act. j. erāt oēs discipuli p̄feratē
tes i oratiōe cū Maria mīe Jesu & mulierib⁹. Ista est
vniuersitas cōmendabilis. ¶ Deinde dico q̄ ē q̄dā vni-
uersitas detestabilis. Et ista est vniuersitas p̄torū & ma-
lignoz. q̄. s. faciūt vniū corp⁹ dyaboli. vniū vniuersitatē
& cōitatē p̄cti. Sed de ista vide plene infra. c. ti. ¶ De-
niq; dico q̄ est vniuersitas delectabilis. Et est vniuer-
sitas b̄dōū. q̄. s. sicut oīs stelle vniuersaliter sunt in fir-
mamēto. sic oēs beati sunt in paradiso. ¶ Ibi. n. est vni-
uersitas oim̄ bonoz & vniuersitas oim̄ b̄dōū. sicut b̄i
dicit i. Cor. xv. Ut sit de⁹ oia in oib⁹. Beati. n. oēs dicū-
tur: q̄ oī bono fruunt. ab oī malo & piculo absoluūt
& liberātur: & ab illo qui oia pōt gubernat & p̄man-
tur. Et nota q̄ isti dicūt oēs p̄ eo q̄ sunt oēs in.

¶ Una societate.
¶ Magna iocunditate.
¶ Summa felicitate.
¶ Equali sublimitate.
¶ Mentali suauitate.

¶ Isti enim om̄s sine discōdia viuūt cōiter. In deo
potest dici illud Esai. lx. Omnes isti cōgregati sunt
venerūt tibi. Et illud. j. Adach. viij. Omnes obediūt
vni & zelus & inuidia nō est inter eos. Et Act. iij. Om̄s
q̄ credebant habebāt oia cōmuna. ¶ Itē isti oēs ma-
gna leticia viuūt hylariter. Juxta illud ps̄. Actam⁹
ni i dño & exultate iusti. & gloriāmini oēs recti corde.
¶ Itē isti

¶

¶

Citē isti oēs in sūma glia viuūt feliciter **Ps.** Glo-
ria hec ē oib⁹ sanctis ei⁹. **C**itē oēs eterna p̄mia h̄bit
equalit: qz. s. oēs p̄cipiūt eūdē denariū diurnū ⁊ visio-
nez beatā. sicut em̄ d̄ Sap. vi. Equat̄ est deo cura de
oib⁹. i. b̄tia. **U**n̄ illud. j. **Coz. r.** Dēs eādē escā spiritalē
māducauerūt. **C**itē isti oēs eterna gaudia gustant
suauiter. ⁊ id̄ isti dicunt dormire. i. p̄petuo q̄scere et
gaudere. **Esa. xiiij.** Dēs reges gētū vniuersi dormie-
rūt in gloria. **I**sta est igit vniuersitas delectabilis.

Citē d̄ d̄ inuenit vniuersitas tristabilis. **E**t
ista est vniuersitas damnatorū: qui. s. simul ⁊ oēs vni-
uersalit̄ in inferno tristant. **ps.** Turbati sunt oēs insi-
pientes corde. **S**icut oues in inferno positi sunt. mors
depalet eos. **E**t nota q̄ isti oēs qui scilicet omnib⁹
tormentis subditi sunt videlicet damnati.

Conscientie verine roduntur.

Tuolentie ense scinduntur.

Pestilentie metu sternuntur.

Impatientie luctu teruntur.

C De vermē rodente dicit q̄ vermes ⁊ torsiones con-
scientie cōparantur bestijs deuorātib⁹. **De** quibus d̄
Hiere. r̄ij. Dēs bestie p̄petate ad deuorādū. **De** ense
scindente d̄ **Hiere. xliij.** Dēs quoq̄ viri moriūtur gla-
dio. **De** metu sternente d̄ **Ezech. xxvij.** D̄ms tēpesta-
te p̄cussi mutauerūt vult⁹. s. p̄ timore. **De** luctu v̄o ter-
rēte seu ēt desolātē d̄ **Hiere. xlvij.** **U**llulabūt oēs ha-
bitatores terre a strepitu ⁊c. **E**t sic p̄ de quintuplici
vniuersitate q̄ denotat p̄ oēs. **M**iserabili. **C**ōmēda-
bili. **D**erestabili. **D**electabili. **C**ōtristabili. **C** S̄c̄do
dico q̄ om̄e potest significare in malo. **E**t sic signat.

Uniuersitatem malorum temporalium.

Uniuersitatem vitiorum cordialium.

Uniuersitatem vitiorum criminalium.

Uniuersitatem dolorum infernalium.

C De malis t̄p̄alibus p̄t dici illud. j. **Job. ij.** **D**ia q̄
in mūdo sunt aut sunt cōcupiscentia oculoꝝ aut p̄cu-
piscencia carnis aut supbia vite. **De** vniuersitate vi-
tiorū cordialium p̄t dici illud **Hiere. vi.** **A** p̄pheta vsq̄
ad sacerdotes oēs student auaricie. **A** maiore vsq̄ ad
minore omnes faciunt dolus. **De** vniuersitate hoīm
criminalium dicit in **ps.** Omnes declinauerunt simul
inutiles facti sunt. nō est qui facit bonū. non est vsq̄
ad vni. **De** vniuersitate v̄o tormentorū seu etiam do-
lorum infernalium dicitur **Matth. vij.** **D**is arbor que
non facit fructum bonū excidet ⁊ in ignem mittetur
⁊c. **C**item cū illud nomen ois sit adiectiuū genera-
lissimū impossibile est q̄ de ipso possit fieri aliq̄s cō-
petens tractat⁹ i generali p̄ eo q̄ semp de ipso sit tra-
ctandū s̄m naturaz sui substantiui. **N**ota q̄ materie
morales distinguunt ⁊ c̄p̄cent circa tria ḡn̄alt v̄z.

Loca.

Personas. **C**irca loca dico que sc̄z sunt. **S**uperior.
Iferior.

Exteri⁹ ē mūd⁹ ecclia vel religio. **S**upius est. paradi-
sus ⁊ celestis habitatio. **I**feri⁹ est inferi⁹ ⁊ d̄natorū
adunatio. **C**irca p̄sonas ēt que scilicet sunt.

Personae iustorum.

Personae malorum.

Personae beatorum.

Personae damnatorum.

Circa res quoq̄ que scilicet sunt quedam.

Spirituales: scilicet virtutes.

Criminales: scilicet vitia.

Temporales: scilicet terrena.

Supernales: scilicet premia.

Infernales: scilicet tormenta.

Cū igit illud nomē ois sit generalissimū videt q̄ qui
de ipso veller t̄p̄ tractare deberet ip̄m ad ista oia d̄-
latate: ⁊ ad oia loca p̄sonas ⁊ res diuersimode appli-
care ⁊ de quolibet in p̄ticulari sp̄alem materiā ordi-
nare. **S**z qz istud esset p̄l̄rū. cū istud vocabulū sit cōif-
simū i scriptura. **H**inc est q̄ solū supaddā aliqd de
p̄sonis q̄ cū p̄pter rez opa bone vel male dicantur: sit

vt cū de p̄sonis aq̄ principaliter. ēt actus sit aliqd de
reb⁹ incidēt. **E**t sic dices de p̄sonis q̄ ois p̄t acci-
pi in bono ⁊ in malo. **C** **P**rimo q̄dem in bono signis-
ficato dico q̄ quilibet hō iustus p̄t dici ois eo q̄ s̄m
Seg. sup illud euāgelij. **I**te p̄dicatē euāgelij omni
creature. p̄cipat oibus creaturis. **H**abet em̄ esse cū
lapidib⁹. **T**inere cū arborib⁹. **S**entire cū aialib⁹. **I**n-
telligere cū beatis spiritib⁹. **S**audere cū sanctis. **E**t
timere ⁊ tristari cū demonib⁹ ⁊ d̄natis. **E**t sic meri-
to iustus ois dicitur qz oib⁹ reb⁹ c̄risētib⁹ in natura
aliqua l̄ter cōformat. **E**t breuiter de isto oī. i. de viro
iusto ⁊ virtuoso p̄t dici illud **Job. vij.** **O**mnis q̄ vi-
det filium ⁊ credit in eum habet vitam eternam. **E**t
Roma. r. **O**mnis quicunq̄ nomen domini inuocauit
saluus erit **E**t illud. **T**ime deū hoc est omnis hō.
Nota igit q̄ iustus dicitur omnis. **Q**uia

Supponit omni superiori.

Opponitur oī deteriori.

Exponit omni penaliōi.

Cōponitur oī vtiliōi.

De qz oī superiori sup

ponit. s. p̄ humilē sub

iectionem ⁊ cōditio-

nem. **J**urta illud **Roma. r̄ij.** **O**mnis aīa potestatis

sublimioribus subdita sit. **E**t. j. **P**et. ij. **S**ubiecti esto

te oī humani creature propter deū. **E**t merito. **Q**uia

certe sicut d̄ **Luce. r̄ij.** ⁊. r̄vij. **O**mnis qui se exaltat

humiliabitur. ⁊ omnis qui se humiliat exaltabitur.

Citē quia omni deteriori opponitur. hoc est dictu.

Omnis vitio ⁊ peccato. **U**n̄ **Eph. iij.** **D**is sermo mal⁹

de ore v̄o nō p̄cedat. **E**t ibidem. **O**mnis amaritudo

⁊ ira tollatur a vobis. **E**t itez. omnis inuidicia ⁊c.

nō nominetur in vobis. **U**t sic dicat mundo de pecca-

to ⁊ impio illud **Ps. iij.** **O**mnis qui viderit te resis-

liet a te. **C**item quia omni penaliōi id est oī peni-

tentie ⁊ labori exponitur. **C** **C**orinthio. ij. **O**mnis qui

in agone cōtendit ab omnibus scilicet agonem impe-

diētib⁹ se abstinēt. **E**xponit enim se. **O**mnis

Dolor cōtritionis.

Clamori orationis:

De oī dolore cōtritionis

bi. j. **M**ach. j. factus est

labori bone operatiōis. planct⁹ in omni loco. **E**t

fluori pie cōsolatiōis. ibidē. ois maris sumpsit

lamentū. **E**t **Roma. vij.** omnis creatura ingemiscit

⁊ parturit. **E**t **Tresh. j.** omnis populus eius gemens.

De omni clamore orationis d̄ **Eph. vi.** orantes omni tē-

pore in omni instantia. **E**t merito. **Q**uia omnis q̄ in-

uocauerit nomē d̄ni saluus erit. **Rom. r.** **E**t omnis q̄

petit accipit ⁊ pulsanti aperietur. **Matth. vij.** **De** om-

ni labore bone operatiōis dicit **Col. j.** **I**n oī ope bo-

no fructificantes. **S**equitur. **I**n oī virtute cōfirmati.

Et **Eccl. vij.** omnis labor hominis i ore eius. **E**t **Job.**

r̄ij. dicitur. **De** fructu bone operatiōis q̄ patet om-

ni palmitem non ferentem fructuz tollet cū. ⁊ om-

ni qui fert fructū purgabit eum vt fructum p̄l⁹ af-

ferat. **De** omni vero fluore deuotionis miserationis

compassionis ⁊ consolationis dicitur **Luce. vij.** **O**mnis

petenti te tribue. **E**t **Lu. xi.** omnis enim qui petit ac-

cipit. s. a pio ⁊ misericorde: q̄ sc̄z libet̄er subuenit fra-

tri suo: sciens q̄ sicut dicitur. j. **Job. iij.** omnis q̄ odit

fratrem suum homicida est. **E**t eiusdē. iij. omnis q̄

diligit fratrem suum ex deo natus est. **P**atet ergo q̄

iustus omnis d̄. q̄ omni penaliōi exponit. **C** **I**tē qz

omni vtiliōi ⁊ nobiliōi componitur. **J**ustus em̄ cō-

ponitur ⁊ formatur ex omni gratia ⁊ virtute. **C**ōuer-

satio em̄ v̄ri iusti omnib⁹ virtutib⁹ d̄z esse composi-

ta ⁊ ornata. **J**urta illud **Ezech. xxvij.** omnis lapis p̄-

ciosus operimentum tuum. **V**ide eam alibi expositā.

Quia reuera ibi debet fulgere scilicet.

Omnis vigor patientie.

Omnis rigor abstinence.

Omnis vigor conscientie.

Omnis splendor sapientie.

Omnis ardor amicitie.

Omnis odor pudicitie.

Omnis odor pudicitie.

Omnis odor pudicitie.

Omnis odor pudicitie.

De oī vigore patientie
dic illud. j. **Coz. vi.** **I**n
oibus exhibeamus
nosmetipsos sicut dei
ministros. **S**eq̄. **I**n
multa patientia: in te
iunjs multis ⁊c. **I**sta enim est illa omnis armatura
fortium. de qua sit mentio **Cas. iij.** **De** omni rigore

Omne.

abstinentie dicitur ezechiel. xxxvij. Noli audis esse in oi epula
 tiode: et no te effundas sup oem esca. De oi viroze pscie
 tie dic illd Act. xxvij. In oi cōficiētia bona puerfantes
 añ deū. De oi splēdore sapiētie: dic illud Sapiē. xvij.
 Quō ois orbis terrarū limpido illuminabaf lumie. Et
 eccl. xvij. ois astur? cognoscit sapiētiā. Ut sic d talib?
 erponat illud ezech. x. oē corp? rotarū plenus oculis
 añ et retro. De oi ardore amicitie dic illud puer. xvij.
 Quō tpe diligit q amicus est. De oi vero odore pudic
 icie dic illud eccl. ix. omni tpe sint vestimēta tua can
 dida: et oleum de capite tuo non deficiat. Sic igit p3
 quomodo iustus pōt dici omnis. i. omni virtute pfe
 ctus et plenus et hoc procerto omni.

Tempore Dico tpe dicēs illud ps. Bndicam
 dñm i oi tpe semp laus ei? in ore meo.
Loco. Et illud Tho. iij. omi tpe bndic deus
 et pcte ab eo vt vias tuas dirigat. Et
Opere. eccl. ix. oi tpe sint vestimēta tua candi
Verbo. da. Et tē oi loco. ps. In omni loco dñs
Desiderio. tūis ei? benedic ala mea dño. Et tē
Vita. omni corde. eccl. xlvij. De oi corde suo laudauit dñm.
 Et tē omni opere. Ividē. In omni opere dedit cōfē
 sionē deo. Et tē omni vbo attendens. s. illud matth.
 xij. Quō de omni vbo ocioso oportebit in iudicio red
 dere rōnē. Et tē omni desiderio. Juxta illud ps. Apud
 te oē desiderū meū. Et tē oi vita. eccl. xij. In omni
 vita tua dilige deū: vt dicat illd eccl. xxvij. In me gra
 tia ois vic et vitas: in me omis spes vite et virtutis.

Iustus ergo dicitur ois multiplici rōne. et hoc singulariter.

Secōdo in malo significato et in singulari de ois et
 de oē dic q pctōr pōt dici ois et hoc certe: q omni.
Vitio subiicitur. Et breuiter i peccatore omne
Virtuti opponit. caput languidum et omne cor
Supplicio deputat. merens non est in eo sanitas.
 esaiē. j. Iste em dicitur omnis arbor que non facit fru
 ctum: que. s. excidetur et in igne mittet. Math. viij.
 Et ideo nota q iste subiicitur omni.

- Pigricie et tepiditati.
- Inuidie et malignitati.
- Luxurie et carnalitati.
- Superbie et pompositati.
- Stulticie et fatuitati.
- Mesticie et obscuritati.
- Blandicie et verbositati.
- Senicie et crudelitati.
- Fallacie et dolositati.
- Inconstantie et fragilitati.
- Pestilentie et penalitati.

Dicit ergo q peccator dicitur ois: q h3 et possidet oem pi
 griciā et tepiditatē. et sic iste est ois piger. de quo dicit p
 uer. xij. ois piger semp in egestate est. Et tē oēs inui
 diam et malignitatem. et sic iste est ois inuid? de quo
 dicit eccl. vi. omnis pctōr inuidus et bilinguis. Et tē
 oēs spurciā et carnalitatē. et sic iste est ois fornicari?
 de quo eccl. xxvij. Ihoi fornicario ois panis dulcis. nō
 fatigabit trāsgrediens vsq ad finē. vt et de mala mu
 liere dicat illd eccl. xxxvij. Quō oem masculū excipiet
 mulier: et sup oēs pcupiscētiā hoīs supducit dñideriū.
 et iudiciū. viij. fornicatus est ois israel. et ezech. xvi.
 erposuisti fornicationem tuā oi transeūti viā. Et tē
 supbiā et pompositatē. Ut de elatōe supbi erponatur
 illud esai. xxij. Ascendisti et tu omnis infecta. Sequit.
 Suspendū sup eā omnē gloriā eius. Suspendū em
 elationē supbie signat. Tñ de superbo Aman dicit Ibe
 ster. xvij. Quō omnis cognatio ei? pendet in patibulis.
 Et tē h3 stulticiā et fatuitates eccl. xij. Cor fatui
 quasi vas cōtractū oem sapiētiā nō tenebit. Et tē
 h3 omnem mesticiā et obscuritatem. Pctōr em nūq
 est vere let? immo certe semp est in mesticia et obscu
 ritate cordis esai. xv. In plateis eius ois vlulatus. q
 sicut dicit Ibiere. xlvij. Super omne caput pctōris
 caluicium. et ois barba rasa erit: et in plateis eius ois
 planc? Ibasio em barbe et caluiciū defectum puidē

tie significat. planc? vero mesticiā et desperationem
 designat. Et tē h3 oem blandiciā et verbositatem. Et
 sicut dicit eccl. xxxvij. Qui sophistice loquitur odibilis
 est. omni re defraudabit. Et tē h3 omnem seuciaz
 et crudelitatem. s. paupes grauādo et deuorādo. Unde
 ei pōt dici qd de volatili dicit ezech. xxxij. feris auis
 bus omniq volatili et bestijs terre dedi te ad deuorā
 dum. Ibiere. vi. Omnis calūnia in medio eius. Et tē
 h3 oem fallaciā et dolositatē. Nō em t3 fidem alicui.
 et primo seu fratri. Tñ ipse est ille ois frater de quo
 dicit Ibiere. viij. Unusquisq a proximo suo se custo
 diat: et in omni fratre suo nō habeat fiduciā. q omnis
 frater supplantās supplantabitur: et omnis amicus
 fraudulenter incedet: et veritatē nō loquet. et inimici
 hoīs domesticci ei?. Et tē habet incōstantiā et fragile
 tatem q reuera tales sunt fragiles et incōstantes. et fa
 ciles vt corruāt in peccatū: et vt etiam deficiāt quo ad
 fortunā glorie tpalis. Sicut em dicit esaiē. xl. omnis caro
 fenū: et omnis gloria eius quasi flos agri et. fina
 liter vero dico q talis omnis. s. peccator habebit in
 inferno oem tristitiā et penalitatem. Tū em sicut dicit
 esaiē. xij. omne cor hoīs tabesct et pteret. Sequitur.
 Et omnis q inuent? fuerit occidet. Quia etiā sicut dicit
 Ibiere. xij. ois herba regionis siccabit. et desolatione
 desolabit omnis terra. Et sic igit patet quō peccator
 dicitur ois. Tñ. j. Job. iij. omnis q facit peccatū: et iniq
 tatem facit. Omnis q peccat nō videt deū. Ois q non
 est iustus: nō est ex deo. Ois qui odit fratrem suū homi
 cida est. Ois homicida non habet vitā eternam. Ihec
 igitur de omni sufficiāt in singulari taz in bono q in
 malo significato. Et in plurali vero dicā q oēs et oia

- Comunio que pace fruitur. Vos inqt.
- Affectio que non disungitur. Anum.
- Duratio que nunq soluitur. Estis inquit.
- Intentio qua bonum conditur. In.
- Deuotio qua fides alitur. xpo.

Ista sunt em septē solēnia argumenta quibus. s. pba
 ri pōt q iusti possunt dici omnes. Scdm vitates em
 isti magis sunt omnes q soli: magis publici q priua
 ti: et magis vnū q singuli: inqtum bonis oibus sunt
 repleti: et a malis oibus sunt segregati: et rei omni. i.
 vtilitati publice assueti. Et dicā igitur q isti habent
 summā pfectionem. Omnes inqt. Iusti em videntur.
 figurati in pan deo vniuersali q omniū rerū reprens
 tabat figurā. Et ideo dicebat a pan qd est totū. Unde
 et illud romē tēplū qd pantheū dicitur sibi fuit des
 dicatum: in quo ecclesia sanctorū oim postmodū
 est fundata. Iusti em vniuersales et omnes dicunt in
 qstū bonis oibus cōparant et virtutū oim imaginem
 representare noscunt. oēs inqt. Deu. xxij. oēs sancti in
 manu dei sunt. Et reuera in ipsis representat virtus.
 Cōtēplatiua

Contemplatiua summorum siderum.

Propagatiua bonorum operum.

Consolatiua dolorum pauperum.

Stupefactiua cordis et viscerum.

Charitatiua pacis et federum.

Dico ergo quod in iustis viget virtus contemplatiua. Ista enim est qua omnes iusti deum et celestia considerant et cognoscunt.

Ubi dominus dicit Hieremias xxxij. Omnes enim cognoscunt me. Et ij. Corinthios iiij. Omnes inquit reuelata facie gloriarum domini speculantes in eandem imaginem transformamur. Item viget in istis virtus propagatiua. i. bonorum operum generatiua Cantus. iij. omnes gemellis fetibus. et sterilis non est in eis. Item viget in eis virtus consolatiua seu est compassiua. Ubi ipse dicit Threnos. j. Vos omnes qui transitis per viam attendite et videte si est dolor sicut dolor meus.

Item viget in eis virtus stupefactiua. scilicet timor dei. ij. Paralipomenon. xxiij. Omnes paucis et tremunt a vultu virtutis tue.

Item viget in eis virtus variatiua de qua. scilicet puer xxxij. Omnes domestici eius vestiti sunt duplicibus. Duplicitas enim duplicem caritatem designat. Patet ergo quod isti habent summam perfectionem. Quia omnes. Item iusti habent veram assertionem. Et hoc ostenditur cum dicitur. Etenim quod idem est quod certe seu vere. et est aduerbium affirmandi. significans quod omnes illi qui omni virtute volunt polliceri omnem veritatem debent habere et sibi certitudinem continere. Exemplo corporum celestium quod omnia sunt pura atque clara et omniumque in se sunt paciter officiosa luna duntaxat excepta. sic isti etc. Etenim inquit. Lucus. xx. omnes enim viuunt. Et merito: quia sicut dicitur. y. Esdre. iij. omnes populi clamabant magna est veritas. Ut et sibi dicatur illud Iudith. viij. omnia que locuta es haec sunt. Quia super omnia vincit veritas sicut dicitur. y. Esdre. iij. Nam tales omnes id est perfecti et veri.

Sunt in bono perseverantes.

Sunt in omnibus se referentes.

Mobiles et se federantes.

Sunt humiles et obsequentes.

Sunt viles et prouidentes.

Sunt habiles et se cognoscentes.

Sunt dico stabiles et perseverantes: dicentes. scilicet illud Galatas. ij. Omnes enim filii dei estis: et Roma. xiiij. Omnes enim stabimus ahi tribunal christi. Stare enim et esse perseverantiam signat. Sunt et seculares et se referentes. ij. Cor. v. Omnes enim nos manifestari oportet. Sunt ultra hoc nobiles et se federantes. Iudith. xxi. Omnes enim in corde iurauerunt. Item sunt humiles et obsequentes. Esa. lx. omnes de saba venient aurum et thus deferentes. Venire enim et offerre munera signum est humilitatis et obsequij. Sunt denique viles prouidentes. Philippi. ij. omnes qui sua sunt gerunt. Sunt et abiles et considerantes. Unde dominus dicit Hieremias xxxij. omnes enim cognoscunt me. Et Abdias. vi. omnes enim eum viderunt. Unde supra de Etenim. Habent ergo veram assertionem. Item iusti habent firmam coniunctionem. hoc est dictu firmam societatem et coniunctionem. Et hoc ostenditur cum dicitur. Nos quod est pronomen significans pluralitatem hominum aggregatam Esa. xxi. Omnes qui inuenti sunt vincti sunt pariter. Ubi illud predictum Threnos. j. Vos omnes qui transitis per viam attendite etc. Ut et talibus simul federatis et iunctis dicatur illud Esa. j. Accedentes ignem omnes vos accincti flammis. Ut de tali communi societate dicatur illud. j. Cor. x. omnes eandem escam spiritalem manducauerunt: et omnes eundem potum spiritalem biberunt. Habent igitur isti firmam coniunctionem seu communionem. Nos inquit. Unde isra de Abdias. j. Item iusti viri et perfecti dicuntur omnes: quia habent strictam affectionem. Quia scilicet ipsi in mente et affectione sunt simplices et non multi. Unus inquit. et non multi ad mundi bona et negocia diuisi. Porro vnum est necessarium. Lucus. x. Iusti enim vnum propter sunt. Quia vna scilicet deo cum Maria seruiunt et obediunt in vna et singulari voluntate. ij. Mach. viij. Omnes obediunt vni. Et occupari circa multa cum martha fugiunt et continent: dicentes scilicet illud. j. Cor. x. omnes de vno

pane et de vno calice percipimus. Et ibidem. xij. omnes vno spiritu potati sumus. Habent igitur isti strictam seu simplicem affectionem. Item iusti dicuntur omnes. quia habent fortiter durationem. quod ostenditur cum dicitur. Estis. Esse enim stabilitatem et perseverantiam signat. Unde supra de Esa. Et isra de Sui. Unde illud Galatas. iij. omnes enim filii dei estis. et Iohannis. xiiij. Omnes enim stabimus ahi tribunal christi. Ubi. j. Thessa. v. Vos enim filii lucis estis. Et Iudith. xx. Omnes robustissimi pugnatores. et. ij. Esdre. ix. Omnes recti steterunt. et. ij. Paralipomenon. xxiij. omnes isti viri fortissimi. Item iusti dicuntur omnes quia habent clausam intentionem: quod ostenditur cum dicitur. In enim signat interiori intimitate secreta conscientie: sicut supra in suo titulo bene visum est quas. scilicet iusti habent in quantum bona opera sua non publice sed in secreto facere studet. et in quantum intentionem suam sanctam secretam et clausam tenet. Unde illud Iosue. xviij. Congregati sunt omnes filii israel in sylo. Et Michae. iij. omnes populi ambulabunt in nomine dei sui. Quia sicut dicitur Baruch. ij. Iustus est dominus in omnibus operibus suis. Habent igitur clausam intentionem. In. inquit. Item iusti dicuntur omnes qui habent piam deuotionem seu religionem. pro inquit. quia. scilicet omnes sancti in christo credunt et confitentur et obediunt: et ipsum laudant glorificat et benedicunt. ij. Mach. xij. omnes itaque benedixerunt iustitiam iudicium dei. Et ibidem. xiiij. omnes igitur deus celi benedixerunt: christo inquit Iohanna. xiiij. omnes stabimus ante tribunal christi scilicet ipsius adorando et ei deuote et humiliter seruendo. Iuxta illud predictum. Esa. lx. omnes de saba venient aurum et thus deferentes et laudem domino annunciantes. Et sic igitur patet quod perfecti et iusti dici possunt omnes septemplex ratione. Ut sic christo dicatur illud Esa. lx. Populus autem tuus omnes iusti. Secundo vero si in malo significato vis omnes accipere notabis quod mali et impij omnes dicuntur pro eo quod ab unitate fidei et caritatis recedunt. et omnibus vitijs se committunt. In omnem ventum se ventitant: et omnibus mundi negocijs se exponunt. Sicut enim dicitur in psalmo. Omnes declinauerunt simul inuerti. scilicet non est dei tibi. ante oculos. Esa. lvi. omnes in viam suam declinauerunt. Nota ergo quod mali in generali et vniuerso dicuntur omnes multiplici ratione: vix quia sunt.

Amatores fallacissimi.

Bellatores debilissimi.

Predatores iniquissimi.

Peccatores inuidissimi.

Derisores nugacissimi.

Seruitores ignauiissimi.

Possessores despectissimi.

Speculatores ignariissimi.

Gladiatores crudelissimi.

Gloriatores inaniissimi.

Epulatores voracissimi.

Acquisitores auarissimi.

Inpatores iniustissimi.

Dicam igitur quod mali dicantur omnes. i. omnibus vitijs dediti: quia sunt amatores fallacissimi. Nullum enim veraciter diligunt sed potius perditiose et fallaciter alios diligere se confidunt. Treneo. j. omnes amici eius spreuerunt eam et facti sunt ei inimici. Quod maxime apparet in falsis amicis et adulatoribus qui tempore prosperitatis diligunt et tempore aduersitatis fugiunt et odiunt. Treneo. j. omnes qui glorificabant eam spreuerunt eam etc. Et illud Hieremias xxx. omnes amatores tui obliti sunt tui contempserunt te etc. Sunt igitur isti amatores fallacissimi. Item quia sunt bellatores debilissimi. scilicet in bello tentationum et tribulationum. Unde Hieremias lvi. omnes viri bellatores fugerunt. Item quia sunt predatores iniquissimi. Deripuerunt eam omnes transientes viam. Et Abacuch. j. omnes ad predam venient. Et tamen isti deberent timere illud quod dicitur Hieremias xxx. omnes predatores tuos dabo in predam etc. Item quia sunt peccatores inuidissimi seu carnalissimi. Hieremias xxiij. facti sunt mihi omnes sodomam et gomorraam et Ezechiel. xxxij. omnes hi iherosolimiti: quibus. scilicet caro propter non auferetur. Item quia sunt derisores nugacissimi. psalms. Omnes videtes me deriserunt me: locuti sunt labijs et mouerunt caput. Item quia sunt seruitores ignauiissimi. Ezechiel. vij. oca

Y Y ij

Omnino.

manus dissoluent. et oia genua fluent aquis. ¶ Itē qz sunt possessores despectissimi. Deus enim despicit et contemnit omnes mundi possessores. licet in mundo appareant ceteris potiores. Esa. xl. Des gentes quasi nō sint sic sunt corā eo. et Dani. iij. oēs habitatores corā eo in nihilū reputati sunt. ¶ Itē quia sunt speculatores ignarissimi seu obscurissimi. Esaie. liij. oēs nos quasi oues errauimus. ¶ Itē quia sunt gladiatores crudelissimi. Michae. vij. oēs in sanguine insidiant. Et tñ ipi deberent timere illud Matth. xxvj. oēs em̄ q̄ accepint gladiū gladio peribūt. ¶ Itē qz sunt gloriatores inanissimi i vanis em̄ adulationib⁹ et leticijs gloriantur. Michae. xxij. oēs pastores tuos pascet vēr⁹. et illud iob. xl. oēs bestie agri ludunt ibi. ¶ Itē qz sunt epulatores voracissimi esaie. xxvij. omnes mēse replete sunt vomitu. ¶ Itē qz sunt acq̄sitores auarissimi. Tñ Michae. vi. A maiorē vsqz ad sacerdotē oēs faciūt volū. ¶ Itē qz sunt impatores iniustissimi. Tñ esa. j. Principes tui infideles socij furti: oēs diligūt munera. sequeuntur retributiones: pupillo nō iudicat. et cā vidue nō ingredit ad eos. et breuiter isti pprie omnes dicūt qz in oī peccato dño cōtrarianf. Ut sic talib⁹ dñs conq̄rendo dicat illud Michae. ij. oēs dereliquistis me dicit dñs. ¶ De oia vero in neutro genere notabis q̄ oia neutraliter pōt referri ad multa vitz ad quedā.

3

Intuenda. s. dei mirabilia.
Detuenda scilicet dei iudicia.
Construenda scilicet bona opera.
Destruenda. s. mala opera seu scelera.
Induenda. s. virtutes et bona exempla.
Cupienda. s. bona eterna et celestia.
Respuenda. s. bona temporalia et mundana.
Sustinenda. s. mundi tribulamina et flagella.
Fugienda. s. tormenta et infernalia.
¶ Igitur dico q̄ sunt q̄dam q̄ sunt intuenda. et ista p̄certo sunt oia opa et mirabilia altissimi: que. s. debēt cōsiderari et solerti oculo intueri. in quocūqz em̄ genere artificij: opa bonorū artificij libenter considerant. ideo cuiuslibet dicitur illud eccl. xlij. Respice i omnia opera altissimi. omnia duplicia: vnum contra vnum et. et merito cōsideranda sunt quia.

facta sunt sapienter.

Bona sunt eminenter.

Durabunt permanenter.

Pia sunt excellenter.

Sua sunt euidenter.

Recta sunt prouidenter.

facta sunt dico sapientissime. p̄. oia in sapientia fecisti. impleta est terra possessione tua. et Sapi. xi. omnia in mensura pōdere et nūero disposuisti. et iterū. omniū artifex docuit me sapientiā. ¶ Itē qz bona sunt eminentissime. eccl. xxxij. oia opa dei vniuersa bona valde. ¶ Itē qz durā abūt p̄manentissime. s. in eternū. eccl. iij. Didici q̄ oia opera que fecit de⁹ p̄seuerāt in eternū. et eccl. xlij. oia opera dñi viuūt et manent in seculū. ¶ Itē qz pia sunt excellentissime. In operib⁹ em̄ dei apparuit pietas infinita. ¶ Ideo bñ dicit illud Sap. xj. Misericors oim̄ qm̄ omnia potes: parcis omnibus qm̄ tua sunt. ¶ Itē quia sua sunt euidentissime. Unde ipse dicit iob. xlij. omnia que sub celo sunt mea sunt. et i p̄. dicit. Adde sunt omnes fere siluay: mea sunt omnia volatilia celi et. ¶ Itē qz recta sunt prouidentissime. q̄ em̄ bñ cōsiderat: manifeste videt q̄ prouidentia dei gubernat omnia. Tñ Sap. vj. dicit. Quod equalit̄ est ei cura de omnibus. et eccl. xxiij. oia videt ocul⁹ et. et. j. Com. ij. Spūs em̄ omnia scrutat. Sunt igitur q̄da oia q̄ sunt intuenda. ¶ Secūdo dico q̄ sunt q̄da omnia que sunt metuenda. et ista p̄certo sunt iudicia diuina et etiā tormenta infernalia. Ista sunt enim iudicia certa: secreta: durabilia et eterna. p̄. In eternū omnia iudicia iustitie tue. et ideo sibi dicebat dauid in p̄. Omnes vie tue veritas. omnes vie mee in cō

spectu tuo. oia q̄ intra me sunt nōi scti. ¶ Tñ in p̄. omnia iudicia eius in cōspectu meo: et iustitias eius nō repuli a me. Ista sunt igitur oia metuenda. ¶ Tertio dico q̄ sunt quedam oia q̄ sunt cōstruēda. Et ista p̄culdubio sunt bona opera et mādata diuina: que sepe sunt faciēda et cōstruēda. p̄. Ad oia mādata tua dirigebat. Unde de bonis operibus faciendis dicit Ap̄ls j. Cor. ix. omnia aut̄ facim⁹ p̄pter euāgelij. Et Phil. ij. omnia facite sine murmurationib⁹. Et oia honeste et s̄m̄ ordinez fiant in vobis. Et. j. Cor. x. oia in gloriam dei facite. Et. j. Cor. xij. oia s̄m̄ edificationez fiat et. Ista sunt igitur quedā oia que sunt cōstruēda seu faciēda. ¶ Quarto dico q̄ sunt q̄da oia que sunt destruēda. Et ista p̄certo sunt oia vitia et peccata. sicut de illo dicit Judicū. x. q̄ oia ydola piecerunt. Ut et hodie dicit q̄libet illud p̄. Tu remisisti omnia peccata mea Quia sicut dicit zach. viij. omnia hec sunt q̄ ego odi dicit dñs. Sunt igitur q̄da omnia q̄ sunt destruenda iij. Reg. xxij. Omnia phana excelsoz abstulit Josias. ¶ Quinto dico q̄ sunt q̄dam omnia que sunt induēda. Et ista p̄certo sunt virtutes et bona exempla. De quibus. s. pōt exponi illud. ij. Paral. iij. omnia de auro mundissimo facta sunt. Et ca. ix. omnia vasa cōiuij salomonis erant aurea. i. virtutib⁹ adornata. Ista sunt igitur omnia induenda seu recipiēda. ¶ Sexto dico q̄ sunt q̄da oia q̄ sunt cupiēda. Et ista p̄certo bona paradisi: et etiam ipse deus. De quibus. s. dicit j. Cor. xv. erit deus omnia in omnib⁹. Et ipse pōt dicere illud. j. Cor. ix. Omnib⁹ omnia fact⁹ sum. et Apo calip. xij. ecce noua facio omnia. Ut de istis dicam⁹ deo illud Thob. x. omnia simul in te vno habētes nō te debuimus dimittere. Ista sunt igitur quedā omnia q̄ sunt cupiēda. ¶ Septimo dico q̄ sunt q̄da omnia q̄ sunt respuenda. et ista p̄certo sunt omnia temporalia et infernalia. Exēplo. s. apostolorū q̄ dicebat matth. xxij. ecce nos dimisim⁹ oia. qd̄ ergo erit nobis? Amē dico vobis. q̄ vos qui reliquistis omnia cū sederit filius hominis et. Sequitur. Centupli accipietis et vitam eternam possidebitis. Bene ergo cōsultur ibi deum. omnia quecūqz habes vende et da paupib⁹. Ista sunt ergo quedam omnia que sunt respuenda. ¶ De tauro vero dico q̄ sunt quedam omnia q̄ sunt sustinēda. Et ista p̄certo sunt tribulamina hui⁹ vite: que sepe nos debem⁹ in patientia sustinere. sicut de caritate dicit j. Cor. xij. Quod ipsa omnia suffert: oia credit: omnia sperat: omnia sustinet. Non vero dico q̄ sunt q̄dam omnia que sunt fugienda seu etiā abhorrēda. Et ista p̄certo sunt tormenta infernalia. omnia em̄ que ibi sunt mors et ignis dicuntur. Tñ exodi. ix. dicit de egypto. Quod mortua sunt omnia animalia. Et Apoc. xxi. dicitur. q̄ omnib⁹ mendacibus pars illoz erit in stagno ignis. Sic igitur patet q̄ oia sumit multis modis. Vide supra de omnis in prima distinctione.

Omnino. Cum omnino idem significet qd̄ totaliter vel ex toto idē quoqz qd̄ integre vel p̄fecte. Notandum est q̄ siue accipiat affirmatiue vel negatiue. seu etiam prohibitiue vel p̄ceptiue semper significat quid certum: p̄fixum: integrum et cōpletū. Nota ergo q̄ omnino significat. Firam et completam prohibitionem. Certam et perfectam cōminationem. Totam et infectam imperfectionem. Tutam et suppletam consolationem. Dicam igitur q̄ quedaz sunt que per omnino nobis totalit̄ phibētur. Et sic certe dico q̄ in scriptura nobis precipitur ne omnino malum cōsortiū frequentemus. Ut omnino carnis contagiū euitemus. Ut omnino oris periuriū declinemus. Igitur omnino fugias mala cōsortiū. Et sic certe prohibetur cuiuslibet sacerdoti Levit. xxi. q̄ ad oem mortuū nō ingrediat oino. Abortu⁹ em̄ vlcem infectā et infamē personaz signat. ¶ Itē oino fugias carnis contagiū. Et sic cuiuslibet dicit Eccl. ix. Cū aliena muliere nō sedas omnino. ¶ Itē omnino

omnino fugias falsa piuria. **M**at. v. Ego aut dico vo-
bis nō iurare oīno. Dicam ergo q̄ quedā per oīno no-
bis totaliter pbibent. **I**tem dico q̄ q̄dam p̄ oīno
nobis totaliter cōmanant: sic de⁹ cōmanant omnino
mortem suā mādāta nō seruātib⁹ Deu. viij. **P**redico
tibi q̄ oīno disperas. **I**tem dico q̄ quedā p̄ oīno
mala totaliter ostendunt seu nobis totaliter cōdem-
nant. Et sic dr. j. **C**oz. v. omnino audis inter vos forni-
catio. adulteriū. **U**nde ibi. **U**nde ēt de totali bonoz
carentia dr. **E**rod. x. q̄ nihil omnino virens relictum
est in egypto. **D**eut. viij. dicitur de deserto q̄ ibi nō
erāt ficus nec malogranata z nulle omnino aque. **E**t
puer. ix. dicitur q̄ nihil oīno sciēs sedet in forib⁹. **z**
Item dico q̄ quedam p̄ omnino nobis totalr pro-
mittunt. z sic dicit **D**eut. iij. **D**eus iquit nō dimittet
te nec omnino delcbit. **D**eut. xv. omnino indignus z
mendicis nō erit inter vos zc. **S**ufficit.

Omnipotens. Cum nomē omnipoten-

tie ad solū deuz ptineat.

possumus notare q̄ dei omnipotentia apparet prin-

cipaliter in tribus videlicet quia potest.

Presumptuosos humiliare.

Deliciosos amaricare.

Defectuosos fortificare.

Pōt dico humiliare p̄sumptuosos sicut apparuit
de holoserne supbissimo. q̄ tñ ad magnā humilitatez
dei oīpotentia est deductus. **U**ñ **J**udith. xvj. dr. **D**ns
asit omnipotens necauit eū z tradidit eū in manu se-
mine. **I**te potest amaricare deliciosos: qz. f. illi qui
in delicijs z mūdī p̄speritatib⁹ nutrumf per dei om-
nipotentia ad inferni amaritudinē sepiissime dedu-
cunt. **R**uth. j. **T**ocate me mara. i. amarā qz amaritu-
dine repleuit me oīs. **I**te pōt fortificare defectuo-
sos. **A**d dei eñ omnipotentia ptinet defectuosos z de-
biles in virtutib⁹ roborare. **U**ñ **E**ccl. xlij. **C**ōfirmavit
dñs omnipotens stabiles in gloria. **A**duerte tamē q̄
quīs dei omnipotentia sit summa: intantum q̄ ani-
mam z corpus potest perdere in gehennam: ab ip̄s
tamen non formidatur nec timetur. nec timere ip̄s⁹
z peccatis quiescit aut cessat. **U**nde ip̄s videtur
dicere illud **J**ob. xxj. **Q**uis est omnipotens vt serui-
mus ei. aut quid nobis prodest si adorauerim⁹ illuz?
z **J**ob. xxij. **Q**uasi nihil posset facere omnipotens esti-
mabant illum. **I**sta autem proprie possunt dici de su-
perbis z p̄sumptuosis. quibus videtur q̄ nihil pos-
sit eis nocere ita q̄ de quolibet tali dicatur **J**ob. xv.
Tetendit aduersus deum manum suam z contra om-
nipotentis roboratus est zc. **E**t si vis adhuc dic q̄
deus est omnipotens scilicet.

Bonos ampliando

Malis obuiando.

Iras leniendo.

Cuncta gubernādo.

Penas mitigando.

Iustos cōseruando.

Preces audiendo.

Malos affligēdo.

Alta cognoscendo.

Sanctis inspirando.

Cūctis imperādo.

Iuste iudicando.

Pressos liberando.

Beatos premiādo.

Beratiōe **I**best. xij. **R**ex inquit omnipotens. in di-
tione tua cūcta sunt posita z non est qui possit resiste-
re voluntati tue. **I**tem in penarum consolatione.
Ibest. xvj. **H**anc autem diem meroris z luctus om-
nipotens deus vertit in gaudium. **I**tem in iustoz
cōseruatiōe seu protectione. **J**ob. xxij. **E**rit omnipo-
tens cōtra hostes tuos. f. te defendēdo: z **J**ob. viij. **N**ū-
quid omnipotens subuertit quod iustus est: quasi di-
cēt. non. **I**tem in votozū fraudatione. **J**ob. viij. **S**i
omnipotentem fueris deprecatus zc. **I**tem in

Dicam igitur q̄ omnipo-
tentia dei apparet in bono-
rum ampliatione **S**enctis
xxxv. **E**go dñs omnipotēs
crescere z multiplicare te fa-
ciam. **I**tem in malozum
repcussione. ps. **D**ns quasi
vir pugnatōz omnipotens
nomen eius. **I**te in iraz
mitigatione **S**en. xlij. **D**o-
minus autem omnipotens
faciat vobis euz placabilē.
scilicet **J**oseph fratribus.

Item in cunctozum gu-
bernatiōe **I**best. xij. **R**ex inquit omnipotens. in di-
tione tua cūcta sunt posita z non est qui possit resiste-
re voluntati tue. **I**tem in penarum consolatione.
Ibest. xvj. **H**anc autem diem meroris z luctus om-
nipotens deus vertit in gaudium. **I**tem in iustoz
cōseruatiōe seu protectione. **J**ob. xxij. **E**rit omnipo-
tens cōtra hostes tuos. f. te defendēdo: z **J**ob. viij. **N**ū-
quid omnipotens subuertit quod iustus est: quasi di-
cēt. non. **I**tem in votozū fraudatione. **J**ob. viij. **S**i
omnipotentem fueris deprecatus zc. **I**tem in

malozum afflictione. **U**nde de impio z peccatore po-
test dici illud **R**uth q̄ cum dominus humiliavit zaf-
sigit omnipotens. **I**tem in cunctozū precognitiōe
Job. xxij. **A**b omnipotente non sunt abscondita tpa.
Item in sanctorum inspiratione **J**ob. xxxij. inspira-
tio omnipotētis dat intelligentiam. **E**t. xxxij. **S**pira-
culum omnipotētis viuificauit me. **I**tem in omni
iurisditiōe. **E**ccl. j. **U**nus est altissimus creato: oim.
omnipotens. xxx. potens z metuentus nimis. **I**te
in solempni iudicatione que scilicet fiet in iudicio ge-
nerali. **J**ob. xxxij. **N**ec omnipotens subuertet iudi-
cium. **E**t. xxxv. **O**mnipotens inquit singulozum cau-
sas intuebitur. **I**tem impessorum liberatione. ij.
Mach. ij. **O**mnipotens z eternus qui liberat israhel.
Item in beatozū premiatiōe. **U**nde cuilibet bea-
to tūc poterit dici illud **J**ob. xxij. **S**uper omnipoten-
tem delicijs affluet zc. **S**ufficit.

Onager. Cum onager sit animal asino simi-

le i figura. quod natura ita creauit

liberum q̄ nullo artificio ad portanda onera edoma-

ri potest: z ideo cōmuniter vniit z vagatur solitariū

in deserto. quīs in domibus quozundam prelatozū

aliquos viderim domesticos. nulli tamen op̄ri vel

oneri affuetos. possumus dicere q̄ i bono signat z in

malo. **P**rimo dico in bono. **E**t sic pro certo dico q̄

per onagrus intelligitur vir perfectus qui asino per

humilitatem z patientiaz comparatur libertate spi-

rituali dotatus. z nulli seruitur alicuius vitij subiu-

gatus sed deserto penitentie affluet. **S**ic igitur nos-

ta q̄ onager. i. vir perfectus.

Patientie firmatur viribus.

Penitentie artatur viribus.

Innocentie fundatur viribus.

Excellentie leuatur viribus.

Violentie grauatur viribus.

Igitur dico q̄ vir perfectus dicitur onager ppter

patientiam in qua confirmatur. **E**t inde est q̄ **O**na-

ger dicitur similis asino quod est animal patientissi-

num. **O**nager etiaz tante patientie dicitur q̄ licet si-

tiat supra modum dato q̄ aquas turbidam inueniat

nunq̄ bibit imo expectat quousqz sit clara. **I**n quo

scilicet virtus patientie z abstinentie designatur qua

scilicet debitum tempus z oportunitas expectat p̄s.

Expectabunt onagri in siti sua. **I**tem dicitur onas-

ger propter penitentiaz in qua cōmorat. **O**nager eñ

habitat in desertis que sunt loca aspera sterilia atqz

sicca. z asperitatis penitētie signatura **J**ob. xxxij. **A**lij

quasi onagri in deserto egrediunt. **E**t **H**iere. ij. **O**na-

ger affuetus in solitudine. **I**tem dicitur onager ppter

innocentiam qua libertas datur: qz. f. sicut istud

est animal liberum. sic iustus liber dicitur quia seruitu-

ti alicuius vitij nō grauat. **U**ñ **J**ob. xxxij. **Q**uis dimis-

it onagrū liberū. **I**te dr onager ppter excellentiaz

qua sursum leuatur. **Q**uia. f. sicut onager libenter ha-

bitat in rupibus desertozum. sic vere iusti sursum ad

altitudinē cōtemplatiōis ascendūt vbi mentālī rege-

scūt **H**iere. xij. **O**nagri steterūt i rupib⁹. attraxerūt

ventū quasi dracones. **I**te dicit onager ppter vio-

lentia qua i mūdo grauat. **Q**uia sicut dracones sepe

deuorant iustos z bonos homines in hoc mundo. **E**ccl.

xij. **C**lenatio leonis onager in heremo. sic tpa sua di-

uitū sunt pauperes. **H**ic igitur ergo de tali onagro. i.

de viro pfecto pōt dici illud **H**iere. ij. **C**urfor leuis ex-

plicans vias suas onager affuet⁹ in solitudine. **Q**ue-

re in tabula vbi eam exposui. **E**t bene dicit in solitu-

dine. **Q**uia scilicet sancti viri loca publica z frequen-

tia. f. mūdum z mūdāna fugiunt: z in solitudine reli-

gionis vel penitētie habitāt atqz sicut **D**isc. viij. ona-

ger solitarius effraim. **S**ic igitur patet quomō p̄ ona-

grum intelligitur vir perfectus. **S**ecūdo in malo

significato dico q̄ per onagram pōt inteligi vir imp-

fectus. f. peccator. **E**t hoc certe quia est.

Sitibundus per cupiditatem.
 Vagabundus per fatuitatem.
 Furibundus per pompositatem.
 Queribundus per riositatem.
 De siti cupiditatis allega illud pdictus. Expectabēt onagri in siti sua. De vagabunditate fatuitatis allega illud Job. rj. Vir vanus in supbia erigit r quasi pul- lum onagri se liberū natū putat. De riositate pom- positatis seu violētie austeritatis allega illud predi- ctū. Onagri steterūt i rupib⁹: attraxerūt ventū quasi dracones. Dracones dicat supbie trahētes r ignē cru- delitatis spirantes. De querulo sitate impatiētie r ri- ositatis allega illud iob. vj. Nūquid rugiet onager cum non habuerit herbarū: quasi diceret sic. Rugiet dico. s. iram r impatiētias ostēdendo. Et hec de Ona- gro sufficient in bono r in malo.

Onus. Nota q̄ i sc̄ptura inuenit̄ mltiplex on⁹ tā in bono q̄ in malo. Inuenit̄ em̄.

Onus sustinēdum. Onus sustinendum signat mūdi tribulatōez. De quo dicit̄ Exodi. j. Quō p̄pharaō p̄- posuit filijs israel magi- stros operū vt affligerēt eos oneribus. Istud em̄ on⁹ licet nō sit procurādū. est tñ in patiētia si supuenerit sustinēdum. Sicut em̄ tauri grauib⁹ oneribus solent subingari. quousq̄ possit corp̄ ferocitas edomari. Sy- mic etiā trūco oneroso alligatur: vt a suis motib⁹ le- uibus compefcatur. Sic deus on⁹ tribulationū q̄ nos nobis solet iponere vt nos possit a malis nostris pesti- derijs cōpescere. r disciplinis spiritualib⁹ edomare. Hume. iij. Sciāt singuli cui debeā oneri mācipari. Tales em̄ sic tribulati r onerati solent a dño cōsola- ri r refectionē celestis glie satiari. Gubul⁹ em̄ q̄nis boues r asinos de die fortiter oneret. eosq̄ compellat onera graua portare. solet tñ in sero. de ipsis optime curare r eos cibis r straminibus satiare. Sic de⁹ in sero mortis illos in paradiso satiat. quos in die p̄- sentis vite onerib⁹ tribulationū grauat sicut ipse p̄- mittit dicēs Matth. rj. Venite ad me oēs qui labora- tis r onerati estis r ego reficiam vos. figura ad hec

Hiere. rviij. Ubi dñs prohibet ne in die sabbati onus p̄ portas hierusalem inferatur. Sabbatū em̄ requies paradisi signat vbi onera tribulationū null⁹ portat. Unde ibidem. Nō inferatis onus per portas ciuita- tis huius die sabbati. Hoc est igitur onus sustinēdū quod designat mūdi tribulatōem. Onus appetē- dum signat xpi subiugationem sc̄z onus legis diuine r mādatorum seu onus regularis discipline r regula- rum statutorū. Sicut enim piscis. qui dicitur rex lo- custarum potest diu viuere c̄tra aquā: dum tñ aliq̄d graue onus seu aliquod graue saxū supra dorsum ip- sius imponatur. Et hoc prout dicūt homines mariti- ni p̄pterea q̄ tñc se semper esse credit in mari in ru- pe r in cauerna sua quādo super se sentit lapides. Et sic ex imaginatiōe decipitur r viuere diutius cū tali onere cōprobatur: Sic vere dico spūaliter q̄ on⁹ spi- rituale predictum nobis solet cōdicare vitam gratie r mortē peccatorum a nobis penitus elongare. Isti si- gurant. iij. Reg. v. in illis septuaginta milib⁹ equorū qui onera portabant p̄ templi dñi edificationē. Quia vere ad edificationē tēpli ecclie militantis valde ne- cessarij sunt illi qui xpi oneribus statutis mādatis et iussionibus seip̄os dedicant r submittūt. Istud est il- lud onus de quo xps dixit Matth. rj. Iugūz em̄ meū suaue est r onus meum leue r Galla. vj. Alter alteri⁹ onera portat e. Quāuis procerto multi sunt hodie iu- dices r plati qui onera graua r importabilia impo- nunt humeris subditorum digito autem suo nolunt ea mouere. Et isti sunt stulti. quia sepe fit q̄ sine cau- sa faciunt subditos desperare. Exemplo cameli qui si plus debito oneratur solet onus in totūz reijcere. Si vero iuxta vires suas onus sibi impositum fuerit so- let ipsum in patientia sustinere. Ad quod facit figu-

ra Exo. j. in filijs israel. qui moderate afflictī onerib⁹ r operibus egyptiorū in patientia operabantur. Tā- dem vltra debitūz grauari clamare r murmurare cō- pellebātur Luce. rj. Oneratis homines oneribus q̄ portari nō possunt. Nō sic carissimi s̄ imponat sub- ditis iugum suaue r onus leue. vt in caritate viuētcs possit alter alterius onera supportare. Exemplo sc̄z apli qui dicebat. ij. Cor. rj. Nulli onerosus fui sc̄z vltra debitū. Alii ibidez. Sine onere me vobis seruaui. Quōd est cōtra importunos r onerosos qui scilicet sunt alijs oib⁹ onerosi. Juxta illud. ij. Reg. rj. Si veneris mecum cris mihi oneri. Est igitur onus appetendus q̄d signat xpi subiugationē seu ēt disciplinam r corre- ctionē. Onus deponēdum signat peccati aggraua- tiōez siue aggragationem. Sicut em̄ certius oī anno eū- cit conua q̄d bene p̄uisus est a natura p̄ eo q̄ cornua ipsius nimis crescūt. r sic sibi numium fierēt onerosa. Sic vere nos debemus peccata nostra eijcere r depo- nere. p̄ eo q̄ sunt quedā cornua supbie cōtra deū que in nobis faciliter crescunt: r ideo nisi deponerentur. possent nos vsq̄ ad inferos aggrauare. Quia sicut di- citur in ps. Iniquitates mee supergressę sunt ca. me. r si. onus gra. graua. s. super me. Onus nō metuen- dum signat inferni mortem r dānationez r on⁹ pene eterne. q̄d ita est graue q̄ nec excuti nec sustineri pōt r tamen sustineri necesse est. Quia sicut dicit̄ Sal. vj. Unusquisq̄ onus suum portabit. Istud onus figurat in illis onerib⁹ de quibus fit mentio in scriptura vbi dicit̄. Onus babilonis. Esa. riiij. Onus damasci. esa. rviij. Onus egypti. Esa. rix. Onus deserti maris. Esa. rxi. Onus tyri. Esa. rxiij. r c. Per ista enim onera per que significate fuerunt pene temporales istarum res- gionum r ciuitatum p̄fit intelligi onera penarū in- ferni per quas affliguntur r puniuntur regiones. i. le- giones hominum iniquorum. Onus enim babilonis que interpretatur cōfusio signat penam r dānationē nem superborū qui p̄re ceteris cōfundi merent. On⁹ damasci qui interpretatur sanguineis faccus signat penam r dānationem carnaliū r luxuriosoz. On⁹ egypti qui interpretatur obscuritas signat penam r dānationem hominum inuidorū. Onus deserti q̄ est terra arida r sicca signat penam r dānationēz hominum det r actorum r exploratorū: qui. s. omnia aliorum facta volunt videre. Onus vero tyri qui in- terpretatur angustia signat penam r dānationē bo- minum iracundorum. Omnes em̄ isti onus p̄nic eter- nel sustinebunt r patienter ipsum portare perpetuo compellentur. Hiere. rxiij. Onus domini on⁹ dñi est. Ideo de quolibet beato dicitur in ps. q̄ dñs diuertit ab oneribus dorsum eius r c. Uide supra de Grauita- te. de Jugo. Et infra de pondere.

Onyas. Nota q̄ Onyas fuit summus sacer- dos populi iudeorum qui in scriptu- ra plurimū cōmēdat tñ fuit. per ambitionē a sacerdo- tio depositus r tandem nequiter interfecus sicut. ij. Mach. iij. r. iij. per ordinē regis. Interpretat̄ autem onyas inrens dño. vel dolor dñi. seu iniqu⁹ dño. vel inutilis dñs. seu murmurans dño. vel inustitatio dñi. Ista nō p̄sequoz. q̄ pauca sunt autoritates. Et iō nō videtur vtilitas magna in p̄sequitiōe.

Operari. Opus. Opera. Cum opus inq̄tum habet rationem meriti vel demeriti nihil aliud sit q̄ actus rationalis creature a deliberata voluntate procedens possumus dicere q̄ in scriptu- ra possunt diuersa genera operum inueniri. scilicet quedāz Admiranda. Inuitanda. frequentanda. De- testanda. Prima sunt opera diuine potestatis. Secū- da sunt opa diuine bonitatis. Tercia sunt opera hu- mane sc̄tutatis. Quarta nō sūt opa hūane prauitatis. Dico ergo q̄ sūt opa diuine ptātis q̄ dñt admirari. ps. mirabilia. n. sūt o. t. do. r am. m. pg. ni. Si. n. mira- bilia sūt opa araneaz. apū. fozmicaaz. r multoz alioz alatum.

animaliū: p eo q̄ humana sapiētia ⁊ potētia ad pdu
ctionem talium non attingit: multo magis opa dei q̄
cōtinue facit in rex. pductione ⁊ gubernatiōe sunt ad
miranda: ad quorū nō solū pductionē: sed nec etiā per
fectionē cogitare vix aut nunq̄ nra creata potētia se
ertēdit. Et de hoc admiratiue loquitur dauid in ps.
dicens. Quā magnificata sunt opa. tu. do. oia in sapiē
tia fecisti impleta est terra possessione tua. ¶ Item
sunt opera diuine bonitatis q̄ debēt imitari. Et ista
sunt que concernunt suaz miām: que. s. ipse quottidie
facit q̄ aperit manum suaz ⁊ implet omne animal be
nedictione. Et potissime ista sunt illa opa: que ipse in
mundo exercuit factus hō: de quibus ipse dicit. Jo.
v. Opa que ego facio testimonium p̄hibēt de me. ipse
em̄ exercuit opera caritatis ⁊ amicitie parcatatis ⁊ ab
stinētie: hūilitatis ⁊ obediētie seueritatis ⁊ iustitie
Eccl̄. xxxij. Opera oia dei bona: ⁊ non est dicere hoc
illo melius. ¶ Item sunt opa hūane sanctitatis: que
debent frequentari. Et ista sunt bona ⁊ sancta opera
⁊ honesta. De quib⁹ infra dicemus: ⁊ de istis dr̄. Ec
clesi. xiiij. Ante mortem opare iustitiam. ¶ Itē sunt
opa hūane prauitatis: q̄ debent euitari. Et ista sunt
mala opera ⁊ vitiosa: de quibus etiam aliquid est di
cendum. Rom̄. xij. Abijciamus opera tenebrarum
⁊ induamur arma lucis. Dicamus igitur aliquid de
operibus virtuosis. Et aliquid de operib⁹ vitiosis.

B ¶ Opus virtuosus est illud in quo vltimata pfectio
solet consistere vel in esse. Sicut em̄ vltima ⁊ summa
pfectio arboris est pductio fructuū: q̄. s. omnia illa q̄
precedunt fructū: flos vitz ⁊ solium ad fructum sicut
ad quid perfectū ⁊ ad quid vltimū ordinātur. Sic vlt
timata aie pfectio p tempore huius vie consistit i p
ductione bonorū operū ⁊ virtutū: q̄. s. oia alia pcedē
tia. s. flores bonaz affectionū: ⁊ folia bonaz locutio
num: vltimate ordinant ad illā. Sicut ergo oēs mun
de creature hnt̄ certas opationes sibi iniūctas ⁊ idi
ctas a natura: quas non cessant vel continue exercere
vel staturis t̄pibus adimplere. Sicut ergo oēs homines
ad pductionē bonorū oporū sunt naturaliter ordinati
⁊ ideo in ipsis debent esse iugiter ⁊ cōtinue occupati.
Et hoc est ad q̄ iducitur hō. Eccl̄. ix. vbi dr̄. Adcūq̄
potest inanus tua facere instant̄ opare. Vbi aduerte
q̄ ad bona opa faciēda req̄rit̄ in bñ operante. s. am
plitudo gñalis intentionis. Adcūq̄ inquit ⁊c. Apti
tudo psonalis conditionis. Adanus inquit tua. q. d.
nō aliena. P̄romptitudo cordialis affectiōis. Instan
ter inq̄ opare. Ista em̄ tria in bene operante requirū
tur. s. p̄p̄os oporū cumulatō. P̄p̄os p̄sone occupa
tio. P̄parati animi seu affectus celestis executio.

¶ Dico q̄ requir̄ in bñ opante: q̄ habeat generalē
intentionē. Adcūq̄ p̄t̄ ⁊c. Sicut em̄ terra nō est p̄ten
ta p̄ferre vnū bonū fructū: q̄nimo oia bonorū genera
fructuū solet generare. Arbores etiaz quedā ita sunt
opulente: q̄ non solū semel. in mo etiam bis ⁊ ter vlt
quater in anno pferunt fructus suos: sicut patet d̄ ci
tronib⁹ ⁊ limonibus q̄ continue ⁊ pluries fruct⁹ hnt̄
hyeme. s. ⁊ estate: ita q̄ dū vnus fructus colligit̄: sem
per alius aut floret aut viret aut inchoat. Aliqua etiā
sunt volatilia q̄ nō semel anno. imo pullificant oī mē
se: sicut de columbis dr̄ in egypto. Aliqua etiam sunt
animalia q̄ tante sunt fecūditatis: q̄ dū fetus vnū so
lent parere. semper solēt p̄gnantia de alio remanere:
sicut in multis insulis est de cuniculis cōp̄obatum.
Sic p̄certo sp̄ualiter loquendo nos debem⁹ in pdu
ctione sp̄ualit̄ fructuū: fetuū ⁊ pulloꝝ. i. in factiōe bo
norū oporū mirabiliter fertiles esse ⁊ fecundi quia
s. nō vnū bonum opus sed plura: nō semel s̄ pluries
debem⁹ pducere: ⁊ vno c̄pleto sp̄ debem⁹ aliū incho
are. Ita q̄ nunq̄ debem⁹ vacui esse ⁊ sine illis fructi
bus neq̄ in estate p̄p̄eritatis: nec in hyeme aduersi
tatis: sed in ipsis cōtinue debem⁹ abundare. Adcūq̄
inqr̄: q̄si dicat non est vnum solū faciendū. sed genera
liter q̄cūq̄ pō fieri est simpliciter exequendū. Iuxta

illud. Job. ij. Adcūq̄ dixerit vobis facite. Ad q̄s mo
net ap̄s. ij. Cor. ix. In oib⁹ oēm sufficiētiā hnt̄es abū
det̄ i oē op⁹ bonū. q̄cūq̄ ergo. Et possum⁹ aduerte
q̄ multa sunt bōa opa q̄ a nob̄ gñalit̄ sunt hñda. s. opa
Iustitie ⁊ equitatis.

Clementie ⁊ pietatis.

Scientie ⁊ veritatis.

Amicitie ⁊ caritatis.

Patientie ⁊ firmitatis:

Apparentie ⁊ totius honestatis. De operib⁹ iustitie
dr̄. Esa. xxxij. Et erit opus iustitie par: ⁊ cultus iusti
tie silentium. De operibus clementie dicit. Math.
xxvj. vbi de magdalena vnguenta fundente dicit x̄ps
Quid molesti estis huic mulieri? opus em̄ bonū opa
ta est in me. De operib⁹ scie dei dr̄. Eze. j. Aspectus ro
tarū ⁊ opus earū quasi visio maris. ⁊ Eccl̄. xxvij. ver
ritas ad illos q̄ operant̄ illaz reuertetur. De operib⁹
caritatis ⁊ amicitie. dr̄. Gala. vj. Dum tempus habes
mus operemur bonum ad omnes. De opibus firmi
tatis ⁊ patientie: dicit̄ Jaco. j. Tribulatio patientiaz
operat̄. De operib⁹ vero honestatis ⁊ apparentie dr̄
Ico. xij. Abijciamus ergo opa tenebrarū ⁊ induamur
arma lucis. Et breuiter quāto plura gñia bonorū opus
pducimus tāto opulentiores arbores dici poterim⁹
Quodcūq̄ inquit. Math. vj. Dia q̄cūq̄ vultis vt fa
ciant vobis hoīes: sic ⁊ vos facite illis. Patet ergo q̄
bene operans debet ad omnia gñaliter dilatari.

¶ Deinde dico: q̄ ipse debet in p̄sona corporaliter
occupari. Adanus inquit tua. quia. s. homo p̄ manuz
suam non alienā d̄z facere bona opera. Quod est con
tra illos qui per vicarios faciunt beneficia sua deser
uiri: ⁊ qui per substitutos faciunt orationes. p̄c̄gr̄i
nationes: ⁊ penitētiās adimpleri: quia. s. isti nō p̄
manum suam: sed per manum alienā faciunt facta
sua: similes istis de lūbardia: qui in faciē is guerris
summe delectantur: ipsas t̄i manualiter non faciunt
sed per substitutos stipendiarios ipsas agunt. Non
sic sed apponamus ibi manum nostram. Exemplo il
lus fortis mulieris de qua dr̄. puer. xxxj. Quod ope
ratu est consilio manuum suaz facta est quasi nauis:
institois. Debet igitur operans in p̄sona corpora
liter occupari. ¶ Deniq̄ dico: q̄ ipse operans debet
adimplendum celeriter exercitari seu agitari. Instan
ter inquit operare. Sicut enim res quanto sunt nobilio
res: tanto solent actus suos ⁊ operationes suas citi⁹
⁊ velocius facere: ⁊ in actus suos celerius prorumpere
⁊ exire. Sicut patet de sole: qui subito solet opus ⁊
actum illuminationis diffundere. Et in oculo qu
actum videndi solet celeriter exercere. Sic proculdu
bio inter homines ille perfectior: ⁊ nobilior apud deū
dicitur: qui p̄romptius ⁊ celerius operatur: ⁊ qui cuz
minori dilatione ad actum bonorum operum appli
catur. Instanter inquit operare id est cito: velociter:
feruent ⁊ faciliter: q̄ sicut dicitur puerb. xxxij. Adisti
hoīem velocem in opere suo corā regibus stabit. In
stanter ergo operare. Et ad hoc iducimur Eccl̄. xxxij.
vbi dicit̄. In omnibus opib⁹ tuis esto veloc: ⁊ omnis
infirmas non occurret tibi ⁊c. ⁊ Eccl̄. xxxij. In om
nibus operibus tuis precellens esto. Istud non faci
unt homines pigri imbecilles: qui si aliq̄ aliq̄ bonū
opus faciūt: ita tarde ⁊ ita difficulter illud faciūt q̄
q̄si penitus illud vēdūt. Patet de auaris cū difficul
tate elemosinā erogātibus. P̄t̄ d̄ malis religiosis cū
difficultate plato obedientibus. Patet de obstinat̄
cū difficultate ⁊ tarditate p̄niam facientibus. Isti. n.
non operant̄ instanter: sed negligenter: nō ex volunta
te sed ex necessitate. De quibus dicit̄. Apt̄. j. Quod
ipsi sunt abhominati ⁊ incredibiles ⁊ ad omne opus
bonum reprobi. Et aduerte q̄ bonuz opus est celerit̄
faciendum propter tria videlicet p̄pter.

Temporis breuitatem.

Operis bonitatem.

Abuncriis quantitatem.

Opera.

Dico propter temporis breuitatem. Ille enim qui hys aliquod opus facere et habet pax de tpe solet celerius et instantius laborare: sic quia valde breue tempus ad bona opera facienda habemus. s. nunc necesse est. q. circa hec celeriter insistamus. **Sala. vi.** Dū tempus habemus operemur bonis ad oēs: maxime autē ad domesticos fidei. **Item dico propter operis bonitatem:** Quanto enim opus est melius et gratiosius: tanto debet impleri instantius et libentius. **Tim. iij.** Perfectus sit homo dei et ad omne opus bonum instructus. **Item dico propter muneris largitatem:** q. s. sicut propter bonum et magnū premiū et salariū solet homo libentius et promptius operari: sic quia summū: eternū premiū glorie paradisi propter bona opera promittit iustus est quoniam instanti diligentia copleant. **Ideō dicitur. ij. Paralip. xv.** Confortamini et non desolamini manus vestre est enim in excessu operi vestro. Sic ergo propter: quod bonum operans debet in bonum operando. Celeriter se preparare. Personaliter se occupare. Generaliter se dilatare. **Hic ergo dicitur sicut.** Ad cuius potest facere manus tua instanti operare. **Multa alia possent de operibus dici: et multa exempla applicari:** sed quia in diuersis locis huius operis de bonis vel de malis operibus satis plene tractat. **Hinc est quod sub breuitate transcurro.**

D

Sed ad hoc aliquid dicendum est de operibus vitiosis. **Notemus ergo quod sicut inter infimas creaturas aliqui sunt dediti ad faciendum aliqui opera respectu aliorum vilia turpia et nocua sicut propter d. leonibus et lupis qui semper parati sunt ad opera crudelitatis: et sic de alijs. Ita pecculibus inter homines multi sunt qui semper parati sunt ad operum iniquitatis et prauitatis. Et id possumus notare quod inter cetera opera que dicuntur mala ista obtinent principatum vices opus.**

Crudelitatis et seuitie.

Carnalitatis et luxurie.

Tepiditatis et accidie.

Pompositatis et superbie.

Cupiditatis et auaricie.

fragilitatis et inconstantie.

Obscuritatis et insipientie.

De operibus crudelitatis et iniustitie dicitur in psalmo. In corde iniquo: opera in terra. **in. ma. ve. conc. De operibus carnalitatis et immundicie dicitur. Eccl. xvij.** In quo mundabo cor tuum cum facies omnia opera hec mulieris meretricis: et peccatis: **De operibus tepiditatis et negligentie dicitur. puer. x.** Egestate operata est manus remissa. **Contra illud. Eccl. iij.** Nolite esse inutilis et remissus in operibus vestris. **De operibus pompositatis et excellencie dicitur. Hier. ij.** Tana sunt opera et risu digna. **De operibus cupiditatis et auaricie dicitur. Esai. lii.** Opera eorum inutilia et labores eorum sine fructu. **De operibus fragilitatis et inconstantie dicitur. puer. xj.** Impius facit opus instabile. **De operibus vero obscuritatis et ignorantie dicitur. Jo. iij.** Dilexerunt homines magis tenebras quam lucem: erant enim eorum mala opera. **Et sic vltimus volueris de ope seu operibus dilatare. Notabis quod sicut in scriptura sacra reperit. Tria sunt genera operum vicia. Opera summa et gloriosa. Opera bona et virtuosa. Opera praua et vitiosa. Prima sunt opera superne deitatis. Secunda sunt opera humane bonitatis. Tertia sunt opera velle voluntatis.**

E

Primo ergo principaliter dicam: quod inueniunt opera deitatis superne. Istas enim quanto sunt magis virtuosas: tanto sunt magis actiue et operose. Et inde est quod celestia corpora que maxime sunt virtutis: continuo agunt: operantur et insuunt: et a motu et opere nunquam sistunt. Multo ergo fortius deus cum sit virtutis infinite: magna et mirabilia operatur: et a motu mirabiliu operum nequaquam desinit aut tardat. **Ubi ipse dicit in euangelio Jo. v. pater meus usque modo operatur et ego operor. et. j. Corin. xij. dicitur. Quis idem est deus qui operatur omnia in omnibus. **Circa quod est aduertendum quod deus quadrupliciter operatur vicia: opera. potentie que debet meditari. Prudentie seu sapientie que debet admirari. Clementie que debet imitari. Iustitie que debet formidari. Dicitur ergo quod inueniunt opera diuine potentie: que sunt spe-****

culanda seu honoranda. Et ista sunt opera creationis: que scilicet dependent a potentia infinita: in quantum scilicet res de nihilo produciuntur in esse. Et reuera qui bene attendit ad potentiam diuine creationis: et quod opera sua sunt maxima: pulcherrima: et durabilissima: sicut apparet in celestium magnitudine in stellarum pulchritudine: in spiritu scientificam limpiditate: et in omni fixa et permanenti longitudine et durabili fortitudine: satis inuenit materiam meditando. **Sicut enim in psalmo dicitur. Opera manuum ipsius sunt celi.** Et ideo dauid in psalmo dicebat ipsi deo. **Meditabor in omnibus operibus tuis: et in adinventionibus tuis exercebor: et tibi. Quia video celos tuos opera digitorum tuorum. lunam et stellas que tu fundasti. Quinimo etiam ad ista potentissima opera videnda et meditanda: dicitur in psalmo. Venite et videte opera eius. et stupenda etiam et veneranda. psalmo. Quia terribilia sunt opera tua domine: nimis profunde facte sunt cogitationes tue. Dicenda insuper et recitanda. psalmo. Annuncient opera eius in exultatione. et alibi. Opera manuum eius annunciat firmiter. **Unde ergo dicebat ipse dauid in psalmo. Memori fuerunt operum domini: quia memor ero ab initio mirabilium tuorum. quod. Opera dei sunt meditanda et tenaci memorie commendanda. **Harrat enim insula yndie que dicitur Ceylon. Rex habet quendam preciosissimum et maximum carbunculum: quem rex insule prefate pro regni honore et corone portat continue loco sceptri. Et merito quia in toto orbe non est ei similis in quantitate splendore et valore. Nam ratione dicti carbunculi totus ipse rex: vt aunt. rutilat sicut ignis. **Harrat autem. **Marchus palus in libro suo de mirabilibus orientis. quod lapis iste taliter fuit inuentus. Quidam enim forefecerat erga regem et timens mortem fugit ad montes: dum igitur solus lateret inter horrendas rupes: vidit quod omni die fere que erant in illis rupibus seumicem congregabant: et quandam cauernam seu foueam subtrabant: et tandem ad loca propria remeabant. **Iste igitur admirans cauernam ingressus usque ad profundum fouee penetrauit: et sibi claritatem maximam reperiens: lapidem illum in quodam angulo vidit: et quod fere ad videndum lapides et se in aspectu ipsius delectandus omni die veniebant dilucide recognouit. **Lapidem igitur ad regem detulit et pacem cum eo impetrauit. **Quod carissimum quid dicam de isto exemplo. Si enim ista animalia bruta in consideratione vnius lapidis se taliter delectabant: quod omni die ad speculationem ipsius veniebant: quid debent facere filij rationis: qui vident a deo tot mirabilia opera per ipsius infinitam potentiam esse facta: **In quibus certe tanta relucet claritas maiestatis quod impossibile est inueniri. **Iuxta illud. **Eccl. viij. Intellectus quod omni operum dei nullam possit homo inuenire rationem. **Proculdubio possum dicere: quod talia dei opera ipsi debent considerare: et ipsa inuestigatione subtili: non tantum plus quam deccat: indagare. **Vnde in psalmista dicitur. **Uenite et videte opera domini. **domine deus magnificatus es vehementer. **Que tamen sunt hodie contra multos: qui scilicet opera dei nolunt meditari vel attendere: sed solum circa opera hominum solent continuo se tenere. **Sicut clerici scientiarum curuiliu: qui diuina opera non attendunt. imo potius illos qui circa diuina cogitant vilipendunt: et circa facta seculi vacant totaliter et intendunt. **De istis dicitur. **Sapient. xij. **Neque operibus attendentes cognouerunt quis esset artifex: et in psalmo dicitur. **Quia terribilia sunt opera tua domine: nimis profunde facte sunt cogitationes tue. **Uir insipiens non cognoscerit. et stultus non intelliget hec: et alibi. **Quoniam non intellexerunt opera domini: et in opera manuum eius destruxerunt illos. **Et alibi. **Obliti sunt operum eius et mirabilium eius: que ostendit illis. **Non sic: sed remiscantur et non obliuiscantur operum domini: et mandata eius exquirant. **quia sicut dictum est: ista sunt opera diuine potentie que sunt speculanda seu honoranda.**

¶ Inueniunt

F Inueniuntur etiam opera diuine prudentie seu sapientie que sunt admiranda. Et ista pcerto sunt opera diuine gubernationis: quia. s. ipse deus regit et dirigit vniuersa: que reuera valde sunt admiranda. Iuxta illud. ps. Admirabilia opera tua et aia mea cognoscet nimis. O deus qui bene consideraret in regimine mundi: qualis et quanta est occulta dei prudentia: et qualiter concordant fatoz necessitas et casuz contingentia: pcerto bene penderet diuinam sapientiam esse summam. Qui etia consideraret in celestibus et arduis: quanta sit motuum cocors diuersitas: quanta sit orbium veloz agilitas: quanta sit in stellis virtus et claritas: quanta sit in cunctis manens eternitas certe bene deberet mirari. Etiam in istis minimis aialibus: qd bñ consideraret: quanta sit in formicis diligentia: quanta sit in apib opulencia: quanta in araneis vigilantia: quanta etia teste Plinio in aliqbus auib secreta: si fas est dicere: intelligetia certe bñ deberet admiratione pfundi: et ad p̄mendatione diuinor operuz mentaliter eleuari: dicēs. s. illud. Apoca. xv. Magna et terribilia sunt opera tua dñe. In his em oibus reuocet sapientia creatozis: qd certe ad sui considerationem trahit mētez et animuz viatoris: dicentis. s. illud predictum. Quia magnificata sunt opera tua dñe oia in sapientia fecisti. Sap. ix. Tecum sapietia tua que nouit opera tua. Ipsi ergo: q inueniunt opera diuine prudentie q sunt admiranda et c. Etiam inueniunt opera diuine clementie: que sunt imitanda. Et ista p̄culdubio sunt opera bonitatis diuine. De quibus d̄ illd p̄dicū: s. Qd opera dñi vniuersa bona valde. Et aduerte: q opera bonitatis et clementie dei sunt. Opus.

Humane reparationis.

fraterne consolationis.

Interne reuelationis.

Externe castigationis

Eterne retributionis.

Dico ergo q ipse fecit opus hūane reparationis seu etiam diuine incarnationis: qd reuera fuit summum et arduum et piū. De isto dicitur. Abacuc. j. Opus factuz est in diebus v̄ris qd nemo credit qñ narrabit ei. Istud tñ diuinituz fuit fabricatum. In scriptura valde cōmendatū. A pphetis multū affatuz. In publico cunctis demonstratū. Dico ergo q istud opus fuit diuinituz fabricatū. Sola em diuina potentia et non humana: tantum opus potuit facere: vñ sibi potest dici illud. Esai. xlv. Opus tuū absqz manibus est. Adanibus dico: idest operationib⁹ humanis. figura. Dani. ij. De lapide paruo q abscessus fuit de monte sine manibus et c. Tñ etia de deo d̄ in. ps. q istud est opus qd deus opatus est in diebus coz et in tēporibus antiqz. Hoc opus igitur fuit diuinituz fabricatū. Et fuit in scripturis valde cōmendatū. vñ de isto ope d̄. Eccl. xlv. q gloria dñi plenū est opus. Tñ ipse etia dei filius incarnatus opus dei dicit. Eccl. xlv. Sol in aspectu annūciās: in exituz admirabile: op⁹ excel. si. Et fuit a pphetis valde affatū. vñ ipsi dicebāt Abacuc. ij. Dñe opus tuū in medio annoz tuorum uisica illud. Et fuit in publico cunctis reuelatum qz. s. visibilit apparuit hō fact⁹. Iuxta illud. ps. Qui nauigant mare in nauibus facientes operationes in aquis multus: ipi viderūt opa dñi et mirabilia i pfundo. Istud ē igit opus hūane reparationis. Et dico q ad dei clementiaz pertinet opus fraterne consolationis. Et ista pcerto sunt illa opera quibus deus.

Nutrit indigentes.

Regit ignoantes.

Iuvat impotentes.

Sanat egrotantes.

Lauat delinquentes: seu etia dilabentes. Et est igit istud opus diuinū quo dat nurimētū indigetib⁹ quo semetipm cibauit xps dicēs: Joh. iij. Deus cibus ē vt perficiā opus eius et c. Itē quo dat regimētū ignorantibus. ps. Respice dñe in ter. tu. et in opera tua et

diri. si. eorum: Itē quo dat iuamētum impotētib⁹ Joh. xij. operi manū tuaz porriges dexterā. et i ps. Opera tua. tu. ne despi. Itē quo dat sanamentuz egrotantibus: qz sicut dicit Sal. iij. Itē est q tribuit nobis spūm et opatur virtutes. Itē quo dat leuamētum seu saluamētū penitentib⁹. ps. Opatus ē salutē i medio terre idest i corde terre peccatoz is ipum. s. ad p̄niam reuocādo. Sic igit patet: q ad diuinā clemētiam pertinet opus fraterne consolationis. Et dico: q ad dei clemētiam pertinet opus eterne tribulationis. Quia reuera deus misericors: dicitur tribulationes solet inferre: vt sic posset suos ad viam veritatis reducere et a malis opibus retroferre. ps. Terribilia sunt opera tua dñe. Misericordiaz: em eius sup oia opa eius. Et ideo quos per benignitatem nō corrigit p̄ tribulationē sanat et dirigit. Qd etia ipse docet. Eccl. xlv. xlv. vbi dicit. Doce filius tuū et operare i illo et c. Istud est igitur opus eterne tribulationis. Et dico q ad dei clemētiam pertinet opus eterne retributionis. s. concessio glorie paradisi: quod certe est. Opus secretum et inuisibile. Completū et admirabile. Iperfectum et cōmendabile. Opus dico inuisibile et valde secretum. eccl. xj. Gloriosa et iusta opera eius. et Eccl. xv. eius opa sunt in absconsis. Opus etia admirabile et plene cōpletuz. eccl. xj. Admirabilia opa altissimi solius. Opus insuper cōmendabile et vere perfectum j. Reg. xxx. Opera eius bona sunt valde. Sic igitur patet q inueniuntur opera diuine clementie que sunt imitanda. P̄terea inueniuntur opera diuine iustitie que sunt formidanda. Et ista pcerto sunt illa opera que deus exercet contra impios et damnatos: ipsos. s. in mundo sine correctione dimittendo: et in inferno iuxta demerita puniendo. Sicut enim dicitur in ps. Opera manuum eius veritas et iudiciū: et Baruc. ij. iustus est dominus in omnibus operibus suis. Et pcerto rationale est quilli qui modo contemnunt suam clementiam: in fine sentiant suam iustitiam. Eccl. xv. Opera iustitie eius quis enunciat: Sic igitur patet q inueniuntur opera deitatis superne. Et hoc est primum principale. Et secundo principaliter dico: q inueniuntur opera bonitatis interne: et ista sunt bona opera meritoria. s. et perfecta: q. s. sunt semina qbus paradisi fruct⁹ recolligunt. Sicut em boni rami a bono stipite pcedētes faciūt vt cōter bonos fructus. s. ramu vt cōter naturam stipitis iuntes. Sic vere nos qui sumus rami optimi stipitis: et filij optimi patris. s. xpi. debemus fructus bonoz operum pducere: et exemplo eius bonis et virtuosos operib⁹ abū dare. iuxta illud. Joh. viij. Si filij Abrae estis: opera abrae facite. Exemplo. s. illius pie mulieris Tabite: de qua dicit. Act. ix. q ipsa erat plena operibus bonis. Si vis aliquantulum dilatare. Notabis q bona opera debent fieri Cum.

Instanti celeritate.

Cōstanti maturitate

Iprestanti copiositate

Distāti diuinitate.

Sit igit in bonis operib⁹ nostris instans celeritas et diligentia. Quanto em causa est perfectio: tanto ad introducendum operationē et effectum est actuosior. Patet de sole: qui in instāti diffundit radios ab oriente in occidentē: virtutē claritatē et calozē ipsius subito deferentes. Sic vere dico. q viri perfecti operationes virtuosas instanter et diligentur operantur et sine negligentia statim ad emittendum ramos bonorum operum animantur. Audierunt enim illud. Iher. xlvij. Quod maledictus qui facit opus dñi fraudulenter. Alia ista negligentia. ideo bene dictū ē. Eccl. ix. Qd cumqz pōt man⁹ tua facere instat opare: et illd. Eccl. xxx. in omnibus operibus tuis esto veloz: zois iustitias nō occurret tibi: et illd. p̄ci. xxx.

Operire.

Udidisti virum velocem in opere suo: coram regibus stabit. q. d. illi q. sunt in bonis operibus veloces: diligentes: p. certo digni sunt q. coram regibus. s. deo et angelis esse in celis debeant seruientes: et ipsi beati- fice ministrantes. ij. Esdre. j. Directa sunt opera. Jo- sue in conspectu dñi. Utz tales sic diligenter opantes sint de illis de quibus dñ. ij. Esdre. vij. Insistebāt ope- ribus sacrosanctis diligentissime. Et merito q. sicut dñ. puer. xvij. Qui mollis et dissolutus est in opere suo frater est sua opera dissipantis. Sit igit in executione bonorū operū instans celeritas et diligentia. Sit etiā ibi constans maturitas et sapientia. Quāuis om̄i i bo- no ope debet esse instans celeritas: non tamen impe- tuosa: aut p. cepto fatuitas seu agilitas. Natura enī non operat impetuosē: sed potius mature: delibera- te et seriose. Sicut patet de arboribus: q. p. debitas suc- cessiones: flores: et fructus emittunt. Sic vere hō dñ mature et seriose fructus bonorū operum p. ducere: et ab offurioso et impetu abstinere. Juxta illud. Eccli. iij. filij in mansuetudine opa tua p. fice. Et merito: quia p. certo sicut dñ. Sap. vij. Nihil ē sapiētia locupletis q. oia opatur. Et aduerte q. opus prudenter elicatum plura cōcomitant: videlicet.

- Satietas et abundantia.
- Anxietas et tremulencia.
- Sobrietates et continentia.
- Stabilitas et patientia.
- Mobilitas et excellentia.
- Seueritas atq. iustitia.
- Autoritas atq. instantia.
- Asperitas et penitentia.
- Fidelitas et amicitia.

Igitur dico q. bona opa cōcomitant abundantia et satis- etas: q. sicut dñ. puer. xvij. Qui operat terrā suam sa- tiabit panib. Item tremulencia et anxietas. s. contri- tionis et diuini timoris. Phil. ij. Cum metu et tremore salutē vram opamini. Item continentia et sobrietates. pue. xxi. Qui aut mundus est rectum est opus eius: et in ps. Qui ingreditur sine macula et opat iustitiam. Item patientia et stabilitas. Iaco. j. Probatio fidei vre pa- tētias opatur. Item excellentia et nobilitas. q. sicut dñ. Eccli. xij. De opus electum iustificabitur: et q. opat illud honorabit. Item iustitia atq. seueritas: q. sicut dicitur puer. x. Opus iusti ad vitam. ps. Operat iusti- tiam et loquetur veritatem in ore suo. Item constantia seu autoritas. vñ. j. Mach. ij. Similis factus ē leoni in opibus suis. Item penitētia et asperitas. Actus. xxvi. Digna penitētie opa faciētes. Item amicitia et fidelitas. Apoc. ij. c. Noni opera tua et fidem. Et breuim ista sunt opa. Quibus homo.

Justificatur. Justificatur dico. Iaco. ij. Vide-
 Glorificatur tis quod ex operibus iustificatur
 Beatificatur hō. Glorificatur etiaz seu cōnē-
 datur et laudatur. puer. xxxi. Laudent eam in portis
 opera eius. Beatificatur insup: q. s. fm̄ opera et va-
 lozem operū: homo in fine recipit premium et merce-
 dem. Apoc. xiiij. Opera em̄ illoz sequitur illos. Et
 fr. ca. dicit: q. iudicatum est de singulis fm̄ opa eozūz
 Igitur bene dico: q. i executione bonorū operum dñ inter
 esse constans maturitas et sapientia. Tbi quoq. dñ
 esse p. stans fertilitas et opulencia. Arbor em̄ fertilis
 et copiosa dicit: qñ non solum vnum fructum: sed plu-
 rimos p. fert. Sic igitur homo debet fructus plurimos
 bonorū operum p. ducere: et non in vno sed in plurib.
 abundare. vñ. puer. xiiij. In operibus oium bonorūz
 erit abundantia. et Eccli. x. Melior est qui opatur et
 abundat: et ij. Corin. ij. Abundetis in omne opus bo-
 nus. Debet insuper in executione bonorū operū iter
 esse distans eternitatis: et permanētia: hoc est dictu: id-
 ga et permanens p. seuerantia. Non valet em̄ q. ar-
 bor floreat: nisi flos vsq. ad fructus p. fectam p. ductio-
 nem maneat et p. sistat. Sic vere non sufficit florem bo-
 ni p. positi p. ducere: nisi etiam vsq. ad finem et p. sum-

mationes boni operis homo studeat laborare. Sicut
 de illo dicitur in ps. Erigit homo ad opus suum et ad
 operationem suam vsq. ad vespertas. i. vsq. ad mortē
 vel ad finem. et Eccli. xxxvij. Vigilia sua p. fecit op-
 suum. et Phil. j. Qui cepit in vobis opus bonum p. -
 ficiet. Exemplo. s. illi. De quo dicitur. Eccli. xxxvij.
 Cor suum dabit in consummationem operum. Que
 tamen sunt contra multos: qui scilicet optime incipi-
 unt bona opera: sed nunq. p. seuerando finiunt. Jux-
 ta illud. Eccli. xij. omne opus corruptibile in fine de-
 ficiet. Quod potissime pertinet ad hypocritas: q. nō que-
 runt nisi gloriam inanē et mundanam in suis operib.
 Contra illud. Eccli. x. Noli te extollere i faciēdo ope-
 re tuo: sicut de seruo dñ. Eccli. xxxij. Circa et onus et
 cibus asino: panis et disciplina et opus serui. Sequit
 In opere constitue eum. Et ibidem. Seruus inclināt
 operationes assidue. Sequitur. Mitte illuz in opera-
 tionem ne vacet. Dia em̄ mala docuit ociositas. Pas-
 tet igitur quomodo bonum opus debet concomitari.
 Permanentia. Opulentia. Sapientia. Diligentia
 Patet ergo q. inueniuntur opera bonitatis interne.
 Tertio principaliter dico: q. inueniunt opera p. -
 uitatis eterne. s. opa mala et p. uerfa q. s. mali hoies
 p. ferunt incessanter. Sicut em̄ fons venenosus fun-
 dit et emittit riuulos venenosos: et arbor mala silr fru-
 ctus malos. Sic vere mali homines mala solent ope-
 ra facere: et in ipsis multipliciter abundare. Esa. lix.
 Opus iniquitatis in manibus eoz. Et nota q. mali
 faciunt opera sua mala nimis.

- Velociter. Dico q. mali operant nimis velo-
- Loquaciter. citer: scilicet sine prudentia et deli-
- Procaciter. beratione. Hier. xvij. Et ecce si-
- Atrociter. gulus faciebat opus sup rotam. et
- Steriliter. Hier. xxij. Tui vero oculi et cor: ad
- Mabiliter. auariciam et ad sanguinem inno-
- centem fundendus. sequitur. Et ad cursus operis ma-
- li. Itē operantur nimis loquaciter. s. alijs detrahē-
- do. ps. Hoc opus illoz qui detrahunt mihi apud
- dominum. Itē operantur nimis p. aciter. s. ipsa ma-
- la opera iactando et publice faciēdo: de quibus dñ.
- Mach. xvij. Omnia opera sua faciunt vt videantur
- ab hominibus. Item operantur nimis atrociter seu
- crudeliter. j. Jo. ij. Opera eius maligna erant. Cōtra
- illud Eccli. x. Nihil agas operibus iniurie. Item ope-
- rantur nimis inaniter seu steriliter. Sap. ij. Inutilia
- opera eozum sine fructu. Contra illud. Ephe. v. Noli
- te cōmunicare operibus infructuosus. Item operant
- nimis nubiler: hoc est dictu: nimis obscure et laten-
- ter: sicut patet de luxuriosis et vsurarijs: quozum sunt
- in tenebris opera: sicut dicit. Esa. xxix. Contra illud
- predictum. Roma. xij. Abijciamus opera tenebrarū
- et induamur arma lucis etc. Et me: ito: quia p. certo
- mala opera que hic in tenebris et obscuritate celant:
- finaliter reuelabunt: et potissime in iudicio et in mor-
 te. Juxta illud Eccli. xj. In fine hominis denudatio
 operum eius. Et merito: quia scilicet ex talibus ope-
 ribus sequit mors eterna. ps. In ope. ma. sua. comp.
 est pec. Et alibi. Da illis fm̄ opera eozum et fm̄ neq.
 tiam adinventionum ipsozūz tribue ipsis. Et prop.
 hoc prudēter loq. batur. Job dicens domino. Job. ix.
 Verebar omnia opera mea: sciens q. nō parceres de-
 linquenti. Et sic bñ patet gñaliter: q. inueniunt. s.
 Opera impij Impij dico: que sunt fugienda.
 Opera iusti Iusti etiam: q. sunt faciēda.
 Opera dei. Dei insup: que sunt intēda
 Sufficit. Vide vbi facere: vbi fructus. et in diuersis
 alijs partibus huius operis.

Operire. Cum operire idē sit qd
 Absorbere. Abscondere. Tegere. vñ
 Celare. Possumus notare q. operire multis modis
 sumitur in scriptura. In bono. s. et in malo. et primo di-
 co q. in bono inuenitur Experimentum.
 Decoris.

Laboris.

Laboris.

Honoris

Primum operimentum facit bona operatio et honesta conuersatio. ista enim operit oēs mentis et carnis defectus. Et isto operimento potissime debemus esse optimos ecclesiastici: iuxta illud. Exod. xxvii. facies feminalia linea aaron et filijs eius ut operiant carnem turpitudinis sue. et c. Secundo operimentum facit penitentia et confessio. Ista enim feditatem et horrorem vitiorum nostrorum solet a dei visibus abscondere: et ne amplius coram deo appareant operire. ps. Operui in ieiunio animam meam: et oratio mea in sinu meo conuertet. Tertium operimentum facit virtutum aggregatio. Istud est enim operimentum quo nos debemus preparare et ornare ut cuilibet nōm possit dici illud. Ezech. xxvii. Omnis lapis preciosus operimentum tuum.

Ubi aduertit quod istud operimentum debet esse virtutum multitudinis contentiuus. Dis inquit lapis. Adirade sanctitudinis ostensiuus. Preciosus inquit. Horrende turpitudinis correctiuus. Opimētus inquit. Est dico virtutum multitudinis pretiuus. oīs inquit lapis sicut. n. videm⁹ quod multa sunt genera opimentorum: quod scilicet. Ques operiunt lana ad caloris conseruationem.

B

Celum operitur nubibus ad humoris expressionem. Miles operitur armis: ad corporis defensionem. Terra operitur herbis: ad decozis ostensionem.

Pauperes opium faccis ad carnis honoris protectionem.

Sicere dico carissimi quod homo debet spiritualiter operiri omnibus istis operibus spiritualiter intellectis. Operiat ergo homo operimento laneo per caritatem. Ista enim est que calorem feruoris et deuotionis inducit et que frigus corporis: et peccatorum excludit. Quia sicut dicit. i. ps. iiii. et pier. r. Caritas operit multitudinem peccatorum. Istud operitorium habent aliqui nimis simplex quia scilicet cum deberent diligere deum: proximum et scipso: ipsi procerto non nisi se diligunt. de deo et primo non curantes. Et isti sunt illi de quibus dicit Aggei. i. Operuistis vos et non estis calefacti. figurati in daniel. de quo dicit. iij. Reg. i. Cuius operiret vestibus non calehebat.

Item operiatur homo operimento nubo per pietatem. Sicut enim ex nubibus venit pluuia qua solet terre siccitas humectari. sic ex operimento. id est ex virtute pietatis solet pluuia elemosinarum defluere que solet ariditatem terre. id est miseriam pauperum releuare. ps. Operit ce. nu. et pa. ter. plu. figurati Gen. vii. vbi dicitur. quod aquis operiti sunt omnes montes celsi. Item operiatur homo operimento ferreo per firmitatem. quia scilicet sicut milites solent se ferro operire: et tegere ut ab hostium se possint iaculis defendere. Sic et nos virtute ferree et solide constantie debemus esse operiti. ut contra tentationum iacula simus muniti et expediti. Ezechie. xxvii. hiacynthus et purpura facta sunt operimentum tuum figurati in illo equo de quo dicitur. ij. Macha. iij. Apparuit illis quidam equus optimus operimentis ornatus. et qui sedebat super eum videbatur arma habere. Item operiatur homo operimento herbeo seu floreo per honestatem. Quia. scilicet licet sicut terra operitur herbis et floribus ut exterius possit pulcritudinem et decozem habere. et tandem bonos fructus producere. Sic et nos debemus herbis et floribus honeste conuersationis esse operiti. ut deo et hominibus simus exterius magis grati. Unde Exo. xxxv. dicitur. quod moyses fecit operimentum tabernaculi de pellibus arietum. Item operiatur homo sacco operimento per penitentiam et asperitatem. sicut Judith. quar. o. dicitur. quod operierunt altare cilicio. Et Jone. iij. Operiantur faccis homines et iumenta. Patet ergo quomodo operimentum gratie debet esse virtutum multitudinis contentiuum.

Deinde dicitur quod operimentum debet esse moralis sanctitudinis expressiuum preciosus inquit. Sicut enim non solum decet reginam que in lecto suo habeat vel

possit habere multa et varia operimenta immo etiam quod illa operimenta esse debeant preciosa. Sic anima non solum debet esse operata multis virtutibus. immo etiam nobilibus. preciosis et excellentibus. sicut dicitur. Apoca. xix. quod vxor agni. i. anima parauit se et datus est illi ut se cooperiat bysso splendēti et candido. Preciosus inquit Lu. vii. Ecce qui in veste preciosa sunt et delicias in domibus regum sunt. Denique dico quod operimentum gratie debet esse turpitudinis cōtectiuū seu celatiuū Operimentū inquit. Sicut enim opimētū celat et abscondit quicquid est subterpositum. Sicque quous homo habeat multos naturales defectus si tamen operimentum gratie scitatis habeat totum abscondit et operit. totum etiam apud deum et apud homines excusatur. Eze. xvi. Expādi amictum meum super te et operui ignominiam tuam. Et nota quod principaliter tres turpitudines sunt a nobis operiēde. scilicet. Turpitudinis

Interne prauitatis. Opia ergo turpitudinis prauitatis.

Fraterne nuditatis. uitatis interne. quod scilicet vitia nostra secreta nulli sunt dicēda vel reuelanda nisi solummodo confessori qui scit re

Paternalitatis. tia nostra secreta nulli sunt dicēda vel reuelanda nisi solummodo confessori qui scit re

medium adhibere vel debet scire scilicet magis operiēda et abs

condēda et ne scādāli generēt ptegrēda. Exēplo catti qui

stercoza statim operit post secessum. figura Deutero.

xxiiij. filij israel precipiuntur palliū feci de ferre et ege

sta humo continuo opire. Item operiat turpitudinis nu

ditatis fraterne. vñ Esa. lviiij. Cū videris nudus opire es

et carnē tuā ne despereris. Item opiat turpitudinis

litis paternae quod scilicet quicquid in nostris spūalibus patri

bus. platis superioribus et maioribus videm⁹ reprehēdibile

et pudēdum. statim nos debem⁹ opire excusare et celsa

re. et ne alijs appareat pro viribus impedire Exēplo fi

liorū bonorū noc. sem. scz et iaphet qui patre suo noe p

ebrietate nudato operuerit verēda eius sicut dicitur. Gen. ix.

Item ergo qualiter debem⁹ nos opire. scilicet. Opimēto tur

pitudinis ptectiuo. Opimēto scititudinis expressiuo.

Opimēto multitudinis pretiuo. Et hec de opire i bono

non sufficere. Sed adhuc dico quod opimētū solet signifi

ficare in malo. Et sic in scriptura inuenit operimentū.

Prosperitatis exterioris.

Iniquitatis interioris. Dico ergo quod aliqui opium

penalitatatis asperioris. prosperitatis exteriori Job.

fallacitatis callidioris. ry. operuit faciem eius crassi

aduersitatis inferioris. tudo. et de lateribus eius

aruiua dependet. et Esa. lx. Inundatio camelorum opiet

te dromedarum madian et effa. Item aliqui operiunt iniquitate

interiori vel deteriori. Et isti sunt peccatores de quibus

dicitur in ps. Operiti sunt iniquitate et impietate

sua. et Abacuc. ij. Iniquitas lybani operiet te. Item ali

qui operiunt fallacitate callidiori. sicut sunt hypocri

te et peccatores qui sub quibusdam operimentis pallra

tionis celat et operiunt prauitate sue interioris intētio

nis. de quo in ps. Labor labiorum ipsorum opiet eos. Con

tra illud. zacha. xij. Non operiet ultra propheta pallio

faccinorū mētia. Item aliqui operiunt penalitate aspe

riori. i. tribulatione et miseria huius mundi de quibus dicitur

Math. viij. Adversus magnus factus est in mari ita ut

naucula operiretur fluctibus. Item aliqui operiuntur

aduersitate exteriori et inferiori. et isti sunt danati. qui

proculdubio habent in inferno. operitorium.

Confusionis. Confusionis di

Remotionis. co. vñ i ps. Ope

Afflictionis. riat sicut diploy

de confusionis sua. Remotionis etiam. vnde Esa. xliij.

Operimentum tuum erunt vermes. Afflictionis insuper

vnde in ps. dicitur. Inimicos eorum operuit mare. Et non mi

rum si isti habeant talia operimenta. quia ipsi sunt in ter

ra tenebrosa et operata mortis caligine. vbi umbra mor

tis et nullus ordo etc. Sic igitur patet quomodo in scri

ptura inueniuntur varia operimenta tam in bono quam in malo

Sed si adhuc vis aliquid tangere notabis quod in scriptu

ra reperitur quadruplex operimentum. scilicet quod sunt qua

tuor genera personarum. videlicet. Operimentum

hominum.

E

Operimentum.

Perfectorum. Primo ergo dico q̄ in scriptura reperitur operimentum hominum perfectorum. Et istud peccato est velamen et ornamentum virtutum: quo. sancti operiunt: et quo spiritualiter ornant et cōteguntur. Juxta illud. Esai. iij. Apprehendent septem mulieres virum unum dicentes. Panem nostrum comedemus et vestimenta nostris operiemur: tñ modo inuocet nomen tuū super nos. Septem em̄ mulieres significant vniuersitatem animarū sanctarū: que. s. virum unum. s. xp̄m p̄ fidē et caritates solent apprehendere: et panes eucharistie deuote sumere et comedere: et vestimenta virtutum se operire multiplici et ornare: et nomini et virtuti xp̄i se sp̄alit̄ cōmēdare. Sicut em̄ videmus q̄ terra operit herbas et floribus. Arbores operiunt ramis et fructibus. Homines operiuntur honestis vestibus. Sic reuera sp̄ialiter: iusti operiunt perfectis moribus: et multis bonis operibus et virtutibus. figurati in illo celesti vinde. qui. s. apparuit operimentis optimis adornatis. ij. Macha. ij. Et in illo p̄pheta helya syonite qui obuiauit hieroboam operitus pallio nouo. ij. Regū. xj. Et possum⁹ notare q̄ in scriptura reperimus diuersa operimenta corporalia: p̄ que certe denotant p̄p̄ta operimenta iustorū spiritualia: videlicet operimenta virtutum et morum. Agitur dicam q̄ in scripturis reperit scilicet Operimentum.

Aubeum. Aubeus est misericordia et compassio
Saccum. Saccus est penitentia et afflictio
Lanæum. Lana est amicitia dilectio.
Pellium. Pellis est honeste vite. cōuersatio.
Ambreum. Ambra est timor dñi et turbatio.
Aqueum. Aqua est lacrimarū inundatio
Terreum. Terra est future mortis meditatio.
Aureum. Aurū est splendēs et clara p̄tēplatio.
Lineum. Lignum est continentie depuratio.
Ligneum. Lignum est diuine crucis cogitatio.
Purpureū. Purpura ē xp̄i sanguinis rubricatio
Puluerum et cinerum. Puluis et cinis ē hūilitatis et inanitio
Lapidem. Lapis est stabilitatis confirmatio.

¶ Ista enim sunt. xij. nobilia ornamenta quibus. s. iusti in hac vita operiuntur vt digne ornati finaliter dño presententur. Agitur operiamur operimento nubecōpassionis. similes. s. ipsi celo qui ante q̄ pluuiā terris fundat solet nubibus operiri. quia reuera tñc pluuiam elemosinarū pauperibus fundimus. q̄ nibe roide cōpassionis nos primitus opimus. ps̄. Operit celū nu. et pater. plu. figura. Ero. xij. et. xl. c. d. q̄ cū moyses legem assumpturus ascēdisset in montē operuit nubes montē. Ad denotandum q̄ nullus terrenus dignus est legem diuinam recipere. nisi is quem nubes compassionis et pietatis consueuerit operire. Rume. ix. Operuit nubes tabernaculū federis. Operiamur ergo operimēto nubecōpassionis. ¶ Ite operimēto et sacce afflictionis. Saccus enim et cilicium que sunt pungentia et aspera vestimenta puncturam penitentie signant qua. s. se in mūdo operiūt viri sancti. Jone. ij. operiant saccis hoīes et iumenta. et. j. Macha. y. operuerunt se cilicijs et planxerūt. et. iij. Re. xij. Rex ezechias operitus est sacco. ¶ Ite operimento lance dilectionis. Lana enim et lanæum operimentum caloem fouent. sic caritas feruorem deuotionis et dilectionis custodit et accendit. Ezech. xxxij. Lac comedebatis et lanis opiebamini. ¶ Ite operimento pellee cōuersationis. Pellis enim carnis et sanguinis vilitatē et horrorem operit. sic cōuersatio bona. figura Ero. xxvj. vbi precipitur q̄ tabernaculū federis iacynthinis pellibus operiat. Rume. etiā. iij. precipit q̄ n archa testamēti operimentū iacynthinarū pellis superi⁹ terterius apponatur. Iacynthus autē colorē celestē p̄tendit. ad denotandum q̄ tabernaculū et archa federis. i. viri sancti ebent pellibus iacynthinis. i. celesti et honesta cōuersatiōe

vestri. et exteriori honesta pulcritudine operiri. num. iij. dicit. Quod rursus operient velamine hiacynthinarū pellis. ¶ Ite operiamur operimēto vmbre turbationis. i. vmbra et caligine diuini timoris et virtuose cōtristationis. Caligo em̄ vmbra et tenebre mētis timorose tristitiam et turbationē designant. pro eo sc̄s q̄ tenebre timorē et tristitiā naturaliter generāt. Esai. lx. Tenebre operiet terrā et caligo populos. sup te autes oriet dñs. et in ps̄. d. Operuit mōtes vmbra eius. et arbusta eius cedros dei. ¶ Ite operiamur operimento aque cōpunctionis similes. s. piscibus q̄ operiunt aq̄s et in ipsis nutriūtur et viuūt. Sic et nos debem⁹ operiri lacrimis flebilibus et deuotis. Job. xxxvij. Impetus aquarum operiet te. et Ezebi. xxvj. Operuerūt te aque multe. Et Malach. ij. Operiebatis lacrimis altare. et Ero. xij. Reuerse aque operuerūt currus. ¶ Ite operimento terre conclusionis. i. consideratione nostre terreitatis et mortis. et nostre terre conclusionis et finis. Deut. xxxij. Egredere humo operies. Et Josue. vij. Argētum quoq̄ humo operui. ¶ Ite operiamur operimēto auree discretiōis: quia sicut oīa que erant in tabernaculo et in tēplo auro cooperto fulgebant. si cut dicit. Ero. xxvj. et. xxvj. et. iij. Regū. vj. Sic vere omnes quotquot sum⁹ in domo ecclē debem⁹ esse opti. et tecti auro. i. splēdore fidei et sapientie. et claritatis discretionis et prudētie. vnde. iij. Regum. vj. dicitur. Mō cherubin q̄ interpretatur plenitudo sciētie operiti erāt auro. Ideo ibidē dicit. Quod salomō operuit omnia laminis aureis. ¶ Ite operiamur operimēto linee purgationis id est puritate caste et munde conditionis que scilicet denotatur per linum vnde Josue. ij. dicitur quod raab operuit exploratores israel sub lini stipula et saluati sunt ne occiderētur. ¶ Ite operiamur operimēto lignee deuotionis. hoc est dictu deuotionis et memoria ligni crucis. sicut. iij. Regū. vj. dicit. Quod salomon operuit tēplum lignis cedris intrinsecus. ¶ Ite operiamur operimento purpuree affectionis. hoc est dictu memoria sanguinis christi. vnde. j. Macha. xij. Operiatur purpura et auro. ¶ Ite operiamur operimēto puluere seu cinere deiectionis. q̄ sc̄s puluis et cinis humilitatis d̄ nos principaliter operire. Job. xvj. Operui cinere carnem meam. ¶ Ite operiamur finaliter operimēto lapidee stabilitatis et durationis. Juxta illud predictum Ezech. xxxij. Dis lapis preciosus operimētum tuum. Saphirus Topasius et Smaragdus et c. Vide infra Sic ergo p̄t̄ quod in scriptura reperitur multiplex opimētum hominū perfectorum. ¶ Sc̄o vero dico q̄ reperit opimētum hominū beatorū q̄ procerō beati in patria opiantur gloria m̄finita. Esai. lx. Gloria domini super te orta est. Sedetur. Inundatio camelarū operiet te. et math. vj. d̄ q̄ salomō in gl̄a sua cooptus est. et Abacuc. ij. Opuit celos gl̄a eius et laudis eius plena ē terra. ¶ Tertio dico q̄ inuenit operimentum hominū peccatorū. q̄. s. in hoc mūdo multiplici operimēto tegūtur sicut supius bñ dictū est. Isti. n. nūc opiantur. s. Substantia tēporali. fallacia cordiali. Acquicia criminali. Leticia mūdia. Operiuntur dico diuitijs tēporalibus. Ite sunt. n. spine que lacerant cor humanū vnde prouerbi. xliij. dicitur. Per agrus hominis pigri transiit. et ecce operuerant faciē eius spine. Ite etiam cōparātur vmbre que intercipit claritatem. vnde in ps̄. Operuit mōtes vmbra eius. vt de auro dicatur illud Ezech. xij. facies eius operietur vt non videat. Istud tamen est operimentum valde frigidum. numq̄ enim generat caritatis calorem. Vnde. iij. Regum. j. Cunctis operiretur vestibus non calefiebat. Et Aggei. j. Operuistis vos et nō estis calefacti. Item opiantur fallacijs peccatorialibus. Cōstat enim quod multis fallacijs operiuntur fraudes suas et alia mala sua. ij. Regum. xij. Operuit vultus suum pallio. Et Prouerbi. xvj. Qui operit os suū fraudulenter. et cetera. Et tamen isti deberent attendere ad illud quod dicitur Luce. xij. q̄. scilicet nihil operiuntur

tum quod non reueletur. Corpus em̄ humanum quo
 dammodo est natura cristalli: q̄. s. ita est peruia: q̄ illa
 que opta sunt cristallo exterius apparent. sicut patet
 in reliquijs. Sic vere mala q̄ interius operiunt i cor
 de: apparent vt cõter exterius in exemplo ⁊ in opere
 Job. xxvj. Nullum est operimentum perditioni. Itēz
 mali operiuntur nequicijs criminalibus. Hierē. iij.
 Operiet nos ignominia nostra. Item operiuntur le
 ticys mundialib⁹. vnde ciuitati peccatrici. s. tyro dī.
 Ezc. xxvij. Iniacynth⁹ ⁊ purpura facta sunt opimētūz
 tuum. Iniacynth⁹ em̄ ⁊ purpura lero colore radiātes:
 leticiam eius indicant qui his operit. Istud est igit
 opimētū boiuz pctōz. ¶ Quarto dō dico: q̄ inuenit
 opimentum boiū dānator. Isti em̄ opiuñt ⁊ inuol
 uunt oī miseria ⁊ dolore. vñ nota q̄ ipi operiunt.
 Timore. Timore dico. Ezech. vij. operiet eos
 pudore formido pudore etiā Abdias. Ope
 dolore riet te confusio ⁊ peribis. Dolore
 Alderoz insip. Unde de anima damnata dī
 ci potest illud. Hierē. l. Multitudine fructūz opta
 est. Et merore etiā. ij. Reg. xv. dī. de dauid: q̄ scens
 ⁊ plorans opto capite ⁊ nudis pedibus incedēs ⁊c.
 Et hoc de opimento sufficit.

Opes. Nota q̄ opes in plurali idem sunt q̄ di
 uitie. In singulari vero idem sunt q̄ au
 rilium: sicut cum dicitur. Ope vel opem. Dicunt autē
 ab ops q̄ s̄m poetas fuit tyro saturni. Sic dico opes
 sunt q̄ opem ferunt inortalibus. Igitur breuiter dico
 q̄ nos inuenimus opes.

Virtuales. Primo dico q̄ sunt opes virtua
Literales. lis excellētie que sunt appeten
Tempales. de. vñ de Booz dicitur. Ruth. ij.
Eternales q̄ ipse erat vir p̄diues ⁊ magnaz
 opum. Vir em̄ dī a virtute. ⁊ Judic. xvij. Uiderūt po
 pulum quiescentē magnaz opum. ¶ Secundo sunt
 opes literales sapientie: q̄ sunt acquirende. Scientie
 em̄ sunt opes animi quib⁹. s. mens ditata pollet ⁊ p̄
 ualet vniuersis: dicens illud puer. vij. Ad eum sunt
 diuitie ⁊ gloria: opes supbe ⁊ substantia. Unde de sa
 pientia dicit puer. ij. Quod preciosior ē cūctis opi
 bus: ⁊ cuncta que desiderant: huic non valent compa
 ri. ¶ Tertio dico. q̄ sunt opes temporalis opulētie
 que sunt contemēde: de quibus dicitur. Eccli. ij.
 Non zelēs gloriā ⁊ opes peccatoris: nescis em̄ que
 ventura sit ipsius subuersio. ⁊ puer. xij. Ne erigas
 oculos tuos ad opes ⁊ merito q̄ pcto iste sunt que.
 Iustitiam subuertunt.
 Plurimos in se vertunt.
 Possessores euertunt
 Deum ad se diuertunt.

Solent igitur mundi opes iudicia iusta subuere.
 vnde illi peruerse ciuitati dicit. Ezc. xij. Opes ⁊ pre
 cius acceperunt in te: supple mali iudices p̄ iustitia
 subuertenda. ¶ Item solent viros malos in se cõuer
 tere. vñ. s. raptores ⁊ impij facili ter vertunt contra il
 los quos vident opibus esse plenos. Ideo bñ dicitur.
 Eccli. v. Quod vbi multe sunt opes multi sunt q̄ cõ
 medunt eas. ¶ Itēz solent possessores cito euertere:
 sicut iob de seipso dicebat. Job. xvj. Ego ille quondāz
 opulentus: repente contritus sum. ¶ Item solent de
 um a se proxis diuertere. Unde dominus est qui di
 cit. Amos. vj. Ne qui opulēti estis in syon ⁊c. Et za
 cha. j. Ira magna ego irascar super gentes opulen
 tas. Istē sunt ergo opes tpalis opulētie que sunt cõ
 temēde. ¶ Quarto vero dico: q̄ sunt opes eterna
 lis affluentie que sunt eligēde. De q̄bus dicitur. ij.
 Paralip. ij. Quod regina saba: in qua figuratur aīa
 beata: intravit hierusalem cum apparatu magno et
 magnis opib⁹. Ut sic de beatis qui sunt in patria di
 cat dñs illud Esai. xxxij. Sedebit populus meus in
 pulcritudine pacis: in tabernaculis fiducie: i requie
 opulenta. Et iudicium. xvij. Audimus terram valde
 opulenta: scilicet paradysus. Et hoc sufficit gr̄a bre

uitatis. vñ supra ad plenum dicit de diuitijs ⁊c.

Opidum. Cum opidum sit locus ordinat⁹
 ad manendum ⁊ habitandum: si
 cut est ciuitas seu castrum: ⁊ potissime sicut est villa
 parua non murata vel clausa: notari potest q̄ nos
 inuenimus opidum.

Secundum. Primum opidum est mū
Subcundum. dus: a quo debemus erire.
Affectandum. Et merito quia pcto ho
Formidandum. stes nostri posuerunt ignē
 auaricie: ire. ⁊ seucie in isto opido: ⁊ ideo fugiendus
 est ne forte in eo comburamur. Numeri. xxj. Ignis
 egressus de opido scon. Et tamen p̄hdoloz multi
 sunt qui hoc non obstante opidum mundi frequen
 tant. ⁊ in his ignibus se habitare delectant. j. Regū.
 ix. Descenderunt de excelso in opidum. ¶ Secundu
 opidum est religio: quam debemus subire. Sen. xij.
 Loth vero moratus est in opidis circa iordanem. Ad
 uerte tamen: q̄ ille leuita de quo fit mentio. Judicū.
 xix. Voluit hospitari in opido gentis aliene: sed ve
 nit ad opidum vbi habitabant filij beniamin: ⁊ tamē
 vxor eius ibi stuprando fuit extincta. Quia reuera se
 pe contingit: q̄ in opido religionis plura mala sunt
 quā in opido gentis aliene: id est in statu mundano.

¶ Tertium opidum est paradysus quem debemus
 optare. Iuxta illud quod scribitur. Josue. viij. Surge
 ascende in opidum hay. ¶ Quartum vero opidum
 est infernus: quez debemus vitare: quia scilicet istud
 est illud opidum: de quo dicitur. Tre. ij. Quod defece
 runt paruulus ⁊ lactans in plateis opidi. Paruul⁹
 est ille qui est virtutibus diminutus. Lactās vero est
 ille: qui delicijs est delibutus: qui. s. in opido ifernas
 li deficiunt: vbi in eterna miseria semper viuūt ⁊c.

Oportet. Nota q̄ illud dicitur oportere q̄
 habere. Unde nota q̄ multa sunt nobis necessaria et
 que nos oportet crequi ⁊ pati ad salutem perpetuaz
 obtinendam. Oportet em̄ interdum.

Operari. Oportet dico exercere operationē
Tribulari Et de hoc. Luc. xij. dicit. Sex dies
Consolari sunt in quib⁹ operari oportet. Itēz
Speculari oportet sustinere tribulationem.
Augmentari Luce. xxij. Oportuit pati christū
Admorari. ⁊ sic intrare in gloriā suā. Actū.
 xij. Per multas tribulationes oportet nos itroire
 in regnum dei. Item oportet obtinere consolationēz
 Luc. xv. Epulari ⁊ gaudere oportet: quia frater tuus
 mortuus fuerat ⁊ reuixit. ¶ Item oportet frequentare
 speculationem. Actuum. xix. Oportet me scōmaz vi
 dere. Item oportet vendicare augmentationem. Jo
 han. xij. Oportet exaltari filius hominis. Item oportet
 tolerare minorationem. Unde Johann. iij. Illuz
 oportet crescere: me autem minui. ¶ Itē m dico
 adhuc q̄ oportet nos scilicet. Per sanctitatem pol
 lere. Infirmi tatem manere. Orationi studere. Habe
 amus ergo sanctitatem et perfectionem. Tptum. j.
 Oportet episcopum esse sine crimine. Item firmita
 tem et durationēz. j. Corinthio. xv. Oportet corrupti
 bile hoc induere in corruptionem. Item caritatem ⁊
 orationem. Luce. xvij. Oportet semper orare et non
 deficere. Et nota adhuc si vis q̄ boni habēt sūū opor
 tet. Et ideo si ipsi querunt dicentes illud. Actuum.
 xvj. Quid me oportet facere vt saluus siam? Certe di
 ci potest ipsis illud. Luce. xij. Spiritus sanctus doce
 bit vos que oporteat. Igit dicatur ipsis quod oportet
 Credere fideliter
 Sistere stabiliter.
 Agere viriliter.
 Surgere sublimiter.
 Sapere modaliter.
 Uiuere moraliter.
 Dicere veraciter.
 Parcere benigniter

Opportunitas.

Eligere communiter
 Arguere seueriter
 Instruere verbaliter.
 Peccari humiliter.
 Sedari mentaliter.
 Tristari flebiliter.
 Conuersari nobiliter.
 Gloriarī simpliciter.
 famulari humiliter.
 fatigari penaliter.
 Negociari vtiliter.
 Peregrinari agiliter.

Ista enim sunt viginti genera operū bonorū: que. s. oportet: q̄ faciamus et in ipis nos decēter et iugiter occupemus. Igitur dicam q̄ oportet fideliter credere. **Thes. b. r. c. xj.** Credere oportet ascendētē ad dñm. **Item** oportet stabiliter sistere id est: perseveranter in bono manere et stare dicēdo. s. r̄po illud **Luce. xix.** In domo tua oportet me manere. **Item** oportet viriliter agere **Johan. ix.** Oportet me operari opera eius q̄ misit me. **Item** oportet subtiliter sugere: scz terrena cōtēnēdo et celestia contēplando et affectando. **Joh. xij.** Oportet filium hominis exaltari. Et **Johannis. iij.** Illud oportet crescere. Et **Joh. xx.** Oportet eum a mortuis resurgere. **Item** oportet modaliter sapere. **Rō. xij.** Nō plus sapere q̄ oportet. **Item** oportet moraliter vivere. **Joh. iij.** Oportet vos nasci de novo. **et j. Thi. iij.** Oportet ep̄m irrephensibilem esse: oportet illū testimoniū habere bonū. **Item** oportet veraciter dicere: seu vera et vtilia predicare et ostendere. **Luce. iij.** Civitatib⁹ oportet me euāgelizare. **Apoc. x.** Oportet te iterū pphare. **Item** oportet benigniter: p̄cere. **Math. xvij.** Nonne oportuit et te misereri cōserui sui: sicut et ego tui miser⁹ suz. **Actu. xx.** Oportet suscipere infirmos. **Item** oportet cōiter eligere. s. q̄si casus cōtingit. **Actu. j.** Oportet ex his viris q̄ nobiscuz sunt eligere vnū. **Item** oportet seueriter arguere. s. malos. **Tytū. j.** Sunt enim multi quos oportet argui. **Item** oportet verbaliter instruere. **Colos. iij.** Oportet vos vnicuiq̄ r̄ndere. et **Actu. xij.** Te oportet romē testificari. **Item** oportet humiliter p̄cari. **Joh. iij.** In sp̄i et veritate oportet vos adorare. **Item** oportet vos mentaliter sedari. **Actu. xij.** Oportet vos sedatos esse. **Item** oportet flebiliter tristari. **et j. p̄e. j.** Hodicū nunc si contristari oportet in varijs tribulationib⁹. **Item** oportet sincerit̄ conuersari. **et j. Thimo. iij.** Scias quomodo oporteat te conuersari. **Item** oportet simpliciter gloriari. **et j. Corin. xij.** Si gloriari oportet in his q̄ infirmitatis mee sunt gloriabor. **Item** oportet seruiliter famulari. scz deo obediendo. **et j. sicut dicit. Actu. x.** Obedire oportet deo magis q̄ hominibus. **Item** oportet penalit̄ fatigari. i. pati et tribulari. s. p̄pter deum. **Math. xvij.** Oportet filiū hoīs pati. et **Math. xxvj.** Si oportuerit me mori tecū nō te negabo. **Item** oportet viriliter negociari. **Math. xxvj.** Nonne oportuit pecuniā meā committere nūmularijs. **Item** oportet agiliter peregrinari. s. loca sancta amore dñi visitando. **Math. xxvj.** Oportet eū ire hierosolimam. et **Actu. xij.** Oportet me et romam videre. **Item** oportet finaliter diiudicari. s. coram deo. **et j. y. Cor. v.** Omnes nos manifestari oportet ante tribunal xp̄i: vt recipiat vnusq̄sq̄ prout in tempore gessit. Et sic patet quomodo multa sunt que oportet fieri ad hoc q̄ possum⁹ etc. et az gloriā adipisci. **Apoc. iij.** Ostendam tibi que oportet fieri cito. **Istud** est igitur oportet iustorum. **Adhuc** dico: q̄ inuenitur vnū oportet quod est in impiorū. Impij enim habent suū oportet et suam iniquāz regulam quam impossibile est variari: cum ad hoc strigantur q̄ obstinationem mentis quasi necessario more fati. **Alia** nota q̄ mali h̄nt vnū oportet.

Luxurie.
 Sultitie.
 Ignorantie.

ydololatrie.
 Auaritie.

De incontinentia seu luxuria videtur dicere illud. **ij. Esdre. iij.** Scire inquit o viri vos oportet quoniam mulieres dominantur vestri. De stulticia vero videtur dicere illud. **Apocalip. xv.** Oportet illum scilicet sathanam solum modico tempore. De ignorantia autem dici potest illud. **Rōma. vij.** Nam quid oremus sicut oportet nescimus. De ydololatria etiā potest dici illud. **j. Corin. xj.** Nam oportet hereses esse. De auaricia vero dicit. **Sap. xv.** Oportet vnūquēq̄ ex malo acquirere. Sufficit.

Opportunitas Nota q̄ oportunitas idē est q̄ modus conueniētia et congruitas. Est autem oportunitas illud quod summe necessarium est in omni re. Oportunitas igitur sumitur pro cōgruitate. Unde dico q̄ est Oportunitas: **Verbalis.** Verbalis dico: quia sicut dicitur. **Prover. xv.** Sermo oportun⁹ optimus est. **Localis.** Localis dicitur. **Prover. xv.** Sermo oportun⁹ in p̄a. **Temporalis.** Temporalis dicitur. **Eccl. vij.** Omni negotio tempus est et oportunitas. Temporalis nihilominus. Quia sicut dicitur in p̄a. **Oculi omnium in te sperant domine et tu das escam illorum in tpe oportuno.**

Oppressio Opprimere. Cum opprimere idē sit quod extinguere: destrueret: vel sub pedibus concalcare. Possimus notare q̄ in scriptura inuenitur multiplex oppressio.

Opprimitur enim homo.
 Spiritualiter per temptationes.
 Temporaliter per verationes.
 Eternaliter per damnationes.
Prima oppressio fit interior.
Secunda oppressio fit exterior.
Tertia oppressio fit inferior.

Primo ergo dico: q̄ opprimitur homo per interiorē temptationem. **Proverbio. xi.** Inuestigator: malorum opprimetur ab eis. et ista oppressio figurata fuit in oppensione. **Job.** De quo dicitur: angulus ventus a regione deserti et concussit quatuor angulos dom⁹ et oppressit omnes filios eius. sicut dicit. **Job. j.** Quando enim super domum cordis nostri stat aliquando foris ventus temptationum: sepe fit q̄ quatuor anguli domus: id est cordis desideria penitus opprimuntur. Dicere enim videntur demōes illud. quod dicebāt de filijs israel egyptij: quando videbant eos multiplicari. **Exo. j.** Venite ergo et opprimamus eos sapient. Et aduerte q̄ anima opprimitur a triplici temptatione. s. Carnali. Mundiali. et Hostili. **Carnali** dico. Et sic opprimuntur sicut puer illius mulieris meretricis que dormiendo oppressit filius: sicut dicitur. **ij. Reg. ij.** Quia: scilicet quando meretricis caro nra indiscrete dormit in delicijs: sepe fit q̄: icante: ad imunda desideria se conuertit: et filium id est spiritum per peccatum luxurie opprimit et subuertit. Ideo bene docet sapiens. **Proverbio. xx.** Noli diligere somnum ne te egestas opprimat. **Mundiali** etiam temptatione opprimitur. Unde etiam de **Aman** crudelissimo: per quem intelligit mundus: dicitur **Thes. vj.** Sed et reginam vult opprimere. **Regina** enim est anima quam mundus temptationibus opprimit quando temporalium affectionibus ipsam premittit et pulsat. **Sen. xlvij.** Oppresserat enim fames terram et maxime egypti. **Ab hostili** etiam temptatione opprimitur. Unde sicut **Chamar** filia regis dauid a fratre suo fuit oppressa sicut dicitur. **ij. Regum. xij.** sic anima filia regis christi a fratre suo lucifero seu dyabolo per tēptationes sepiissime fit corrupta. **Treno. primo.** Virgines eius squalide et ipsa oppressa amaritudine. **Patet** ergo: q̄ opprimitur hō per interiorē tēptationem

Tēptationē. ¶ Secūdo opprimitur homo per exteriorē
 v̄pationem vel tribulationem. Et sic opprimitur ho-
 mo duntaxat Job. xvij. Nunc autem oppressit me dolus.
 Et Jaco. ij. Nonne divites per potentiam opprimunt
 vos. Isti enim sunt qui opprimunt mansuetos. peregrini-
 nos. et se defendere non volentes. Job. xxxij. Oppresse-
 runt pariter mansuetos terre. dicens illud Sapia.
 y. Venite opprimamus pauperem iustum &c. Contra
 illud Job. xxxvj. Non superet te ira vt aliquem oppri-
 mas. Et istis proculdubio ex dei precepto est subveniē-
 dum. sicut dicitur Hiere. xxi. Eruite vi oppressus de ma-
 nu calumniatoris. Et Eia. j. Subvenite oppresso. defen-
 dite viduas &c. ¶ Tertio dico. q̄ opprimitur homo per
 inferiorē damnationē. Et ista est illa oppressio. quā
 damnati sustinent in inferno. De qua Judicum. vj. di-
 citur. q̄ filij israel fecerunt malum coram dōmīno. et
 eradiat eos dominus in manu madian et oppressi sunt
 valde. Et sic ergo patet quomodo est oppressio triplex.
 scilicet temptacionis. Tribulationis et Damnationis &c.

A **Opprobrium.** Nota q̄ opprobrium idē
 est q̄ vituperiū. confusio.
 iniuria. vel prejudicium. Et ideo nota q̄ est opprobri-
 um vitandū iniquitatis. Tolandū aduersitatis.
 formidandū infernalis penalitatis. Vitandū est
 opprobrium iniquitatis Josue. v. Hodie abstulit oppro-
 brium egypti. Quia egyptus interpretatur tenebrę et
 peccata dicuntur opera tenebrarum. Peccatum enim
 est id q̄d facit hominem opprobriosum et confusibilem
 et deo et hoībus abominabile. Psalmi. Ego autē sum
 vermis et non homo opprobriū hoīum et abiectio plebis.
 ¶ Tolandū est opprobrium aduersitatis. Pauper-
 tates enim. miserie et confusiones. contemptus et derisiones
 mundi. sunt quedam opprobria. que a viris perfectis
 debent in patientia sustineri. sicut de seipso dicebat da-
 uid in. Psalmi. Quod ipse erat opprobrium abundantis-
 bus et despectio superbis. De christo etiam dicitur Tre-
 nox. iij. Saturabitur opprobrijs. Boni enim sustinent
 opprobria et derisiones malorum immo ipsi sunt ab-
 minatio et opprobrium ipsis malis psal. Facti sumus
 opprobrium vicinis nostris. subannatio et illusio his
 qui in circuitu nostro sunt. ¶ Formidandū vero est
 opprobrium infernalis penalitatis. Et de hoc dicitur.
 Daniel. xij. Quod per resurrectionem eutgilabunt alij in
 vitam alij in opprobriū vt videat semper. Et in ps. dicitur.
 Percutit inimicos suos i posteriora. in posteriora
 opprobrium sempiternum dedit eis &c. Vide. s. de con-
 temptu. Et abhominari.

Optare. Vide vbi Desiderare.

A **Optimates.** Nota q̄ optimates in scriptu-
 ra dicuntur illi qui sunt in fa-
 ma et potentia maiore et in dignitate et eminentia ex-
 celliores. Tales enim optimates dicebantur eo. q̄ opti-
 mi esse dicebantur. et eo quod in optimis officijs pone-
 bantur. Verumtamen teste scriptura isti optimates in
 quatuor prececeris hominibus delinquebant. videlicet
 In superbia et pompositate. In proteruitate fatuitate. In
 accidia tepiditate. in castrimargia et gulositate. ¶ Di-
 co igitur q̄ tales sunt vt communiter in superbia pompo-
 siores. vnde Amos. vj. dicitur. Ne qui opulenti estis
 in syon. et confiditis in monte samarie. optimates capti
 ta populorum ingredientes pompaticę domum israel
 ¶ Item sunt in stulticia proterutores: quia scilicet no-
 lunt hodie corrigi nec ab aliquo reprehendi. Hiere. v.
 Ibo igitur ad optimates et loquar eis &c. Ecce hi magis
 confregerunt iugū superunt vincula. ¶ Item isti sunt
 in accidia tepidiores. vnde Thaum. iij. Omnes optima-
 tes eius confisi sunt compedibus. ¶ Item isti sunt in
 gula seu castrimargia voratores. Unde Daniel. v. dicitur.
 q̄ balthasar rex babilonis fecit conuiuiz optima-
 tus suis et q̄ ipse optimates sui biberunt in vasis do-
 mus domini. Sed istud pro certo non debet esse. Quia
 illi qui sunt optimates scdm naturam sui nominis de-

berent esse optimi magnates. Unde Nota q̄ isti debēt
 esse ceteris.
 Humiliores: Humiliores dico
 Clementiores. Ideo dicitur Die
 Timidiores. re. xvj. Aspergite
 vos cinere optimates gregis. Et maxime correctiones
 predicatorum humiliter audiendo. sicut Hiere. xij. dicitur
 Obiurgavi optimates iuda. Clementiores etiā
 vnde Hiere. xxxij. dicitur q̄ optimates regis baby-
 lonis tulerunt Hieremiam de lacu. Et Hiere. x. dicitur
 q̄ optimates spoponderunt pro fratribus suis. Ti-
 midiores in super. vnde Daniel. v. dicitur q̄ visa manu
 scribente in parete optimates regis conturbabantur.
 Et sic patet. q̄ optimates inueniuntur aliqui boni et
 aliqui mali.

Optimus. Nota q̄ ille dicitur optimus qui
 est in suo genere summe bonus. et
 quia supra satis est dictum de bono et meliori. hoc solus
 est notandum q̄ in scriptura inueniuntur aliqua que
 sunt optima. scilicet

Temporaliter. Primus signat mū-
 di prosperitates. Se-
 cundo designat mo-
 rum utilitates. Tertio designat celi felicitatem. ¶ Pri-
 mo dico ergo. q̄ est optimitas temporalis et exterior. Et
 sic scdm mundi opinionem illi dicuntur optimiores. q̄
 sunt in mundo feliciores. Quis in moribus sint peiores
 Sic loquitur scriptura. Amos. vj. vbi dicitur q̄ bibe-
 tes vinum in stalis. et vnguentis optimis delibuti nihil
 patebantur super contritionem ioseph Isti enim com-
 parantur vnguento optimo. quia scilicet sicut vnguen-
 ta leniunt dolores. Unde etiam vnguentum vbi est ius-
 tianum appositum in plaga non sinit sentire alarū
 specierum corrosionem et vrsionem. Sic mundi prospe-
 ritas ita lenit et oblectat corda hominum mundano-
 rum q̄ corrosiones aduersitatum que mundi prospe-
 ra. comitantur. et maxime miseras alienas non vi-
 dentur sentire. nihil enim patiuntur super contritionē
 ioseph. Ista optimitas bene videtur figurata. h. Reg.
 ij. vbi de ciuitate Hiericho. que interpretatur lura. di-
 citur. Quod habitatio huius ciuitatis optima erat. Sed
 aque erāt pessime. et terra sterilis. Quia habitatio ciui-
 tatis hiericho idest in iudane prosperitatis que mox lu-
 ne fluit et refluit optima a fatuis dicitur. Quis a spiri-
 tualibus pessima et sterilis dignoscatur. Ista est igitur
 optimitas mundana. qua etiam ipsi pessimi peccato-
 res optimi reputantur. Et certe bene dicuntur optimi
 in genere suo. scilicet optimi vsurarij. optimi ribaldi. et
 sic de alijs. quia sicut dicitur Michę. vij. Qui optimus
 est quasi patiurus. Et bene tales comparantur palinro
 qui est asper et spinosus. scdm Iudo. quia pro certo tales
 per rapinas et exactiones. iniurias et detractiones sunt
 asper et pungentes. ¶ Aduerte tamen q̄ sicut optimis
 rebus melius parciat sic in tempore huius vite man-
 di diuitibus amplius a dyabolo indulgerit. Exemplo
 saul. de quo dicitur. f. Regum. xv. Quod ipse percipit op-
 timis gregibus. Et certe bene parciat rāq̄ suis vnde ipse
 est sicut ille rex. Syrie. qui dicebat regi achab pessimo-
 ij. Regum. xx. filij tui optimi mei sunt. quia reuera quic-
 quid temporaliter est optimum est hodie dyaboli et suo-
 rum. vnde. f. Regum. ij. Et cuius erant optima queq̄
 israel? Unum tamen restat. quia pro certo sicut carni-
 fer in optimis pascuis nutrit bouem et cum impingua-
 tus fuerit ipsum exinde egit et occidit. Sic dyabolus
 qui nunc in optimis prosperitatis pascuis nutrit ma-
 los. ipsos inde finaliter exciet et in inferno occidet. Ista
 est ergo optimitas temporalis &c. ¶ Secundo dico. q̄
 est optimitas virtualis et interior. Et sic viri sancti de-
 cuntur optimi. et bona spiritualia dicuntur optima. Il-
 la enim dicuntur optima. que a magistro optimo fa-
 blicantur. per que optima utilitas generatur. et que ad
 finem optimum ordinantur. Et ideo quia bona spiri-
 tualia ab optimo principio sumunt. originem scilicet

ZZ

Oratio.

ab ipso deo immediate. quia sicut dicitur. Jaco. i. Omne datum optimum et omne donum perfectum desursum est descendens a patre luminum. Utilitatem et usum habent optimam. videlicet. quia preservant hominem a peccatis. et per consequens a tormentis. Et ideo dicitur. Hebr. xij. Optimum est gratia stabilire cor. Ad fines etiam optimum perducunt. scilicet ad glorias paradisi. unde Deuter. xxvij. Promittitur custodiens mandata dei. quod deus aperiet eis thesaurum suum optimum: Unde bene dico. quod ista meliora et optima possunt dici. Et ideo virtutes et bona spiritalia sunt illa misera optima quibus potest deus placari. de quibus dicitur Gene. xlij. Sumite de optimis terre fructibus et portate viro munera. Optimi enim fructus quos possit portare terra nostra sunt gratie et virtutes. quia. ista sola sunt que homines faciunt optimos. Et notemus quod ille dicitur spiritualiter optimus. qui habet optimam Intentionem. Et proculdubio tales sunt viri iusti. Isti enim habent optimam intentionem. Cantic. v. Caput eius aurum optimum. Caput enim intentionem signat. Item optimam subiectionem. Dicunt enim prelato et superiori suo illud Judic. xij. Quicquid illi placet erit mihi optimum. Item optimam compassionem. Unde Cantic. j. Meliora sunt vera tua vino fragrantia. unguentis optimis. Item optimam affectionem Luc. x. Maria optima partem elegit scilicet affectionem ad dominici verbi auditionem. Item optimam conditionem habebat ille de quo dicebatur Thob. i. filius es viri optimi et iusti. Item optimam locutionem Cant. v. Sicut tuum sicut vinum optimum. Et Proverb. xv. Sermo opportunus optimus. Item optimam conversationem. Unde ij. Machab. iij. Apparuerunt duo juvenes decori virtute. optimi gloria. Ibi adverte. quod illi dicuntur spiritualiter optimi scilicet qui per honestatem sunt picturati Apparuerunt inquit. Claritatem sunt combinati. Duo. Castitatem sunt depurati. Juvenes decori. firmitatem sunt roborati. Virtute. Sanctitates sunt nominati. Gloria optimi. De optimitate ergo honestatis dicitur Ezech. xxxij. quod in nudinis tui erant lane colous optimi. Et j. Ezech. viij. dicitur quod ad templum hierosalem reedificandum missa sunt vasa cris fulgentis optimi. Quavis hodie plangat ecclesia Treno. iij. Quomodo obscuratum est aurum. mutatus est color optimus. Apparuerunt inquit. Uide supra de Apparere. Et ij. Machab. iij. Apparuit equus optimus optime adornatus. De optimitate charitatis dicitur Job. xxxij. Habete pacem. et per hoc habebitis fructus optimos. Et hoc ostenditur ibi duo. Uide supra de duo De optimitate castitatis que notatur in verbo Juvenes decori. Uide supra de. Juvenes allega quod castitas est illa optima pars quam post conversionem elegit sibi maria Magdalena Luc. x. Optimam partem elegit sibi Maria. De optimitate firmitatis que notatur cum dicitur. Virtute. Uide supra de firmitate. Et infra de virtute. Et allega illud. j. Paralip. xij. Confugerunt ad David pugnatores optimi. De optimitate vero fame seu nominate sanctitatis que ostenditur cum dicitur Gloria. Uide supra de gloria. Et allega illud Judic. x. vbi dicitur quod Judith vincit se mirro optimo. Mirro enim est unguentum summe odoriferum. significans odorem bone fame et c. Ista est ergo optimitas virtualis que est interior. Tertio dico. quod est optimitas eternalis que est superior. et ista nihil aliud est quam gloria paradisi que optima super omnia iudicatur. Pharaon enim dixit Joseph Gene. xlvj. quod in optimo terre loco patrem et fratres suos faceret habitare. In figura quod deus pater commisit Joseph. idest christo quod in optimo terre loco. idest in optimitate glorie paradisi. fratres suos idest fideles faceret habitare. Et illud considerabat moyses cupiebat. Deuter. ij. Transibo igitur et videbo terram hanc opti-

nam transiordanem. Ubi nota quod ista terra dicitur optima. Quia Luminosa. Transibo inquit. Spaciose Terram inquit. Copiosa. Optimam inquit transiordanem. Et sicut dilata sicut in titulis suis etc. Uide vbi melius. **Oppugnare.** gnare.

Ora. Ora est limbus seu terminus vestimenti seu panni: sicut consuevit fieri de alio filo quod sit pannus. et dicitur gallice cur seu. v. l. Dicitur tamen quandoque ora terminus seu ripa fluminis seu maris: sicut enim. j. Machab. ij. dicitur. venit die sabbati vsq; ad ora iordanis. Et Hebr. xj. ca. dicitur. Sicut arenam que est in ora maris. Cranleo. quia pauca sunt autoritates.

Oratio. Orare. Cum scdm Augu. libro. de spiritu et anima. Oratio nihil aliud sit quam quedam conversio mentis in deum per plium et humilem affectum. Possimus dicere. quod omnia que sunt. solent libenter se vertere et convertere ad illud a quo possunt perfectionem aliquam adipisci. Sicut patet de solsequio. quod se convertit ad solem: et de ferro quod se convertendo sequitur adamantem. Sic proculdubio cum a deo solo possimus perfectione gratie et glorie obtinere. et acquirere: hinc est quod ad ipsum nos debemus convertere per mentis affectionem: et eius auxilium requirere. per humilem et deuotam orationem. figura Esai. xxxvij. vbi dicitur quod convertit Ezechias faciem suam ad parietem et oravit ad dominum. Sicut enim debitor qui multa debet nec habet unde latifaciat et pro debitis est in carcere: nullum habet remedium nisi quod creditoris misericordiam humilibus precibus impellet. Sic cum nos qui in multis offendimus omnes: multa peccatorum debita contraximus: nosque carceri infernali obligauerimus: nec habeamus aliqua merita et virtutes de quibus de condigno fati facere valeamus nihil habemus remedium nisi quod ad deum et ad sanctos per humilis orationis suffragium recurramus. Ita fecit illa Anna de qua. j. Reg. j. Cum esset anna amaro animo oravit ad dominum flens largiter. In quibus verbis ostenduntur multa que sunt ad orationem necessaria. videlicet

Subiectum.	Deus enim ibi esse subiectum
Iniectum.	esse subiectum
Obiectum	magni vigoris
Adiectum:	quia scilicet orans

debet esse anna. Iniectum magni feruoris: quia debet esse amaro animo. Obiectum magnivaloris scilicet deus oravit inquit ad dominum. Adiectum magni doloris: quia debet flere largiter. Si enim quereretur de oratione. Quis. Quare. Cui et Quomodo. Posset responderi per predicta autoritates. Si ergo queritur. Quis vel qualis debet esse qui orat: Respondetur quod debet esse Anna. Si queritur. Quare: Respondetur quod propter amaritudinem animi. Si queritur. Cui: Respondetur quod debet orare ad dominum. Si queritur. Quomodo: Respondetur quod debet orare flendo largiter. Dico ergo quod in oratione requiruntur quatuor. videlicet. In orante virtus proficiens. Anna inquit. In orando causa sufficiens. In amaro animo. In orato va loz perficiens. Ad dominum. In orando modus conueniens. flens largiter. Primo ergo dico quod in orante requiritur virtus et perfectio que proficiat: quia scilicet ille qui orat debet esse Anna. Anna enim fuit sancta et deuota mulier: mater scilicet samuelis: que a domino filium suis deuotis precibus impetrauit. Interpretatur enim anna gratia vel donatio seu donans vel respondens. Ad denotandum quod ille qui vult a deo aliquid orationibus impetrare: debet esse sanctus et deuotus. gratia et elemosinarum donatione repletus. et samuelis mater. idest pauperum nutritus et alinus. Cum esset inquam anna ut sic figuratur in illa anna filia phanuelis. que non discedebat de templo ieiunijs et obsecrationibus intendens. Luc. ij. Sicut enim videmus quod

mus. q̄ aduocatus debet esse persona sapiens & discre-
ta: quia als si esset persona vilis, fatua & infamis, non
bene scderet in officio aduocati. Intercessor etiam de-
bet esse amicus principis: quia teste Grego. Cuius qui
displicet ad intercedendum mittitur irati, animus ad
deterius prouocatur. Quia igitur ille qui orat: & aduo-
cati allegantis suam necessitatem: et intercessoribus: im-
plorantis dei benignitatem assumit: necesse est q̄ sit ho-
mo sanctus: bonus & iustus: et per virtutes et gratias
dei amicus. Quia sicut dicitur Johannis. ix. Deus pec-
catores non exaudit: quia scilicet illum audire domi-
nus dedignatur, qui sibi per mala opera in via salutis
aduersatur. Iuxta illud Esa. j. Cuius extendentis manus
vestras auertat oculos meos a vobis. Et cuius multipli-
caueritis orationes non exaudias: manus enim vestre
sanguine plene sunt. Sicut em̄ unicornis non capitur
nec sopitur a cantu mulieris corrupte: sed a cantu puel-
le incorrupte virginis: pisces etiam non facilliter se capi
& concludi permittunt in vase immundo, sanguine alio-
rum mortuorum piscium humectato. Sic vere deus il-
lorum cantibus seu orationibus non capitur: nec eorum
desiderijs inclinatur: qui sanguine pauperum per rapi-
niam et seuciam imbuuntur: et qui peccato luxurie
per immundiciam inquinantur. Unde dicit Isidorus
Non potest habere certam fiduciam qui adhuc in pre-
ceptis dei pigritatur. & que peccati recordatio delectat
quēntim a preceptis dei auertitur in oratione q̄ postu-
lat non meretur, nec impetrat ab illo q̄ postulat. cuius
legi & iussionibus non obedit. Sic ergo patet: quomo-
do in orante requiritur virtus et perfectio que proficiat.
¶ Secundo dico. q̄ in oratione requiritur causa
vel occasio que sufficiat. Amaro inquit animo. Tunc
enim est causa sufficiens: vel quādo nos impellit ama-
ritudo, interioris tentationis: vel amaritudo exterioris
tribulationis, vel amaritudo posterioris damnationis
Ista enim tria sunt sufficiens causa faciendi orationes
vel cum aliquis per peccati tentationē impellitur, aut
per tribulationem vigetur aut timore damnationis tur-
batur. Eccli. xxxviii. filii in infirmitate tua ne despicias
te ipsum: sed ora dominum et ipse curabit te. Et Job. x.
dicitur. Loquar in amaritudine anime mee: dicam deo
noli me condemnare. Aper enim timens iacula venato-
rum solet dentes suos ad arborem fricare & acere: so-
let latus suum in luto mergeret inuoluere: solet tandem
seipm̄ ad solē siccare et exponere, & sic in latere q̄ si offeas
duriciam contrahit. ita q̄ nunq̄ in illo loco venatoris
iaculum ipsum ledit. Ita etiam q̄ illa pars corporis in
durata vocatur a venatoribus scutum apri, vbi vix po-
test gladius intrare. Sic vere charissimi si spicula ten-
tationum timemus, & molliciem nostre fragilitatis pa-
uemus, non restat nisi q̄ dentes nostrorum verborum
acuamus & fricemus, ad arborem crucis ipsius christi,
per deuotam memoracionem, & inuoluamus nos luto
mortalitatis nostre per ipsius iugem recordationē. Et
ponamus nos soli iustitie deo per deuotionem & oratio-
nem & per nostri sue dispositioni commissionem & di-
missionem. Sic enim si fecerimus indurabimur per cō-
stantiam, ita q̄ a iaculis tentationum: nec penetrabi-
mur nec ledemur. ¶ Alia dicitur. Oratio & reuersus est
in prelium. Quia sicut dicit Grego. in omelia. Tanto
magis orationi insistere tenemur: quanto a carne gra-
uius impugnamur. Amaro inquit animo. Quia scilicet
amaritudo timoris propter causas vigentes debet nobis
in esse, amaritudo considerationis mortis debet nobis
adesse Jac. v. Tristatur quis in vobis oret equo ani-
mo. Sic orauit Jonas qui cum in mari profectus et in
ventre piscis esset absorptus, orauit ad dominum & libe-
ratus est sicut dicitur Jone. ii. &. iij. Quia vere quando
homo mare, id est tribulationum amaritudines sentit
quando in ventrem piscis dyaboli per tentationem se
transgreditur percipit, tunc debet ad dominum recurrere
& orare. vt. ipsi dignetur misericorditer liberare. j.
¶ Macha. iij. Congregatus est conuentus vt oraret & pe-

teret misericordiam a deo. Requiritur ergo in oratione
causa vel occasio que sufficiat. ¶ Tertio dico q̄ in ora-
tione requiritur valor & prelatio que perficiat. Ad do-
minum inquit. Quia scilicet frustratorum esset aliquid
ab aliquo orare & petere, nisi esset potens id facere & cō-
cedere. Et ideo a deo debemus per orationem solum ali-
quid querere, cum ipse solus sit potens totum concedere
& perficere Daniel. vi. Inuenerunt Danielem orantem
et obsecrantem deum suum. Quod est contra illos
qui non curant ad deum per orationem recurrere: sed
vndiq̄ in creaturis remedium querere: & in hominem
spem & fiduciā ponere, propter quod sepe cōtingit ipos
fraudari a proposito & deficere. Similes illi regi obcho-
zie: qui mittebat ad beelzebub deum achaton orandum
& supplicandum, & dominus deum israel contemnebat
propter quod votum suum non meruit obtinere, sicut
dicitur. iij. Regum. j. Orauit inquam ad dominum.
ps. Subditus esto domino & ora eum. Ubi aduerte. q̄
ad dominum orandū necessaria est. Humilitas & subia-
centia. Subditus. Stabilitas et permanētia. Esto. Se-
dulus et diligentia. Ora inquitus. De humilitate
enim dicitur. Ecclesiastici. xxxv. Oratio humiliantis se
nubes penetrabit. De stabilitate seu de perseverantia,
dicitur Ecclesiastici. xviij. Non impediaris orare semp
De sedulitate vero dicitur. j. Thessa. v. Sine intermis-
sione orare. Quia pro certo charissimi deus est orandus
supplicandus & requirendus scilicet

Cum humilitate & subiectione.

Cum stabilitate & perseveranti duratione.

Cum sedulitate & diligenti executione.

Quia pro certo in ipso deo est valor & prelatio, que perficiat, quod erat tertium requisitum. ¶ Quarto dico. q̄
in oratione requiritur modus & conditio que conueniat.
at. flens inquit largiter. fletus enim, humiliatorum
deus non despiciet. Sicut enim exaltationes vaporum
solent sursum de terra ad nubes ascendere: ita q̄ pluuia
solet vapores huiusmodi concomitari. Sic vere quotiens
vapor orationis a nobis sursum mittitur, necesse
est q̄ lachrymarum pluuia subsequatur, flens inquit,
largitur Jacobi. v. Orauit et celum dedit pluiam. Et
Joelis. ij. Conuertimini ad me in ieiunio & fletu & plan-
ctu. &c. Oratio enim quando est lachrymosa, solet esse
mirabiliter fructuosa. Exemplum de Ezechia rege: qui
conuertens se ad parietem fleuit & orauit dominum, &
sic vitam. xv. annorum a domino impetrauit: sicut dicitur.
Regum. xx. Et Esaie. xxxviii. Et igitur bene di-
co. q̄ oratio debet habere modum debitum quem comi-
tetur, finem inclutus: ad quem terminetur, causam pre-
sentem per quam incohetur: virtutem eminentem in
qua radicetur. ¶ Aduerte autem adhuc. q̄ oratio est
frequentanda et sursum ad deum eleuanda. Et hoc q̄
ista est.

Dei & angelorum letificatus.

Pene & tormentorum lenificatus

Hostis & vitiorum exterminatus

¶ Dico ergo q̄ oratio est letificatus dei & angelorum
Sic enim patet ad sensum fumus aromaticus summe
est suauis & delectatius. Unde etiam dicit Plinius. q̄
de arbore cynamomi rami fracti solent fumum aroma-
ticum spirare, vnde solet odo: suauis & aromaticus ex-
alare. Sic pro certo quando sancti per tribulationes fue-
runt laniati & fracti: tunc fumum sancte orationis emi-
serunt, per quem deum & angelos suauiter recreantur.
De incensis em̄ legit. fumus aromaticus d̄ thuribulo
aureo exiisse, & vsq̄ ad altare dei superius adiuisse. Qu-
vere fumus orationis qui de thuribulo feruentis cor-
dis emanat, vsq̄ ad conspectum dei pro impetratione
ascendit & properat. Unde etiam angelus raphael dice-
bat Thobie. xij. Cum orabas cum lachrymis ego obtu-
li orationem tuam domino. ¶ Deinde dico q̄ oratio
est refrigeratus seu impeditus pene & tormentorum.
Sicut enim fumus et vapor qui erit a castanea, est cau-
sa q̄ ipsa castanea non rumpitur nec crepatur, quod

Orbis.

pater: quia si castanea non scinditur: et si vis vapor erituro non aperitur statim facto tonitruo tota castanee substantia laceratur. Sic vere vapor et fumus orationis impedit rupturam et destructionem eterne damnationis. Illi vero qui fumum orationis non emittunt, rupturam eterne damnationis incurrunt. Thobie. xij. Bona est oratio cum ieiunio: et elemosyna magis quam thesaurus auri condere. Quonia elemosyna a morte liberat: et ipsa est que purgat peccata et facit inuenire vitam eternam. Denique dico, quod oratio est exterminatiua culpe et vitiorum. Dulcis enim melodia dicitur demones fugare. Sputum etiam de ore hominis ieiunii progrediens solet serpentem occidere. fumus etiam ab olla bullienti exiens: solet muscas longius fugare: nec ipsas patitur appropinquare. Sic vere fumus et sputum orationis, ab olla cordis scruentis: et ab ore hominis deuoti procedens: et in auribus dei suauiter cytharilians, muscas et serpentes tentationum effugatur et demones superat et conturbat. secundum bene figuratur Thobie. vij. In fumo secus piscis quod potestatem habebat demonia effugandi. unde dicitur, quod dicto iecore super carbonem posito aligatus est a raphaele demoni sicut deus. Christus etiam de quodam demonio dixit Math. xij. Hoc genus non eijcitur nisi per orationem et ieiunium. Quis pro certo quando iecur quod amare cogit. id est est virtus feruentis affectionis ponitur super carbonem feruentis operationis. ita quod exinde fumus feruentis orationis exit. tunc proculdubio a nobis dyabolus effugatur.

Sed aduertendum est, quod ad orationem perfectam multa debent concurrere. videlicet

- Temporis aptitudo.
- Pectoris melitudo.
- Localis sanctitudo.
- Hominum solitudo.

De temporis aptitudine dicitur in ps. Pro hac ora bit ad te omnis sanctus in tempore opportuno. Dauid vero de seipso dicebat in ps. Et ego ad te domine clamaui: et mane oratio mea preueniet te. De pectoris melitudine dicitur Thob. ij. Tunc ingemuit et cepit orare cum lachrymis. De locali sanctitudine dicitur Esai. lvj. Et Johannis. ij. Domus mea domus orationis vocabitur. Et in psal. Adorabo ad templum sanctum tuum. De hominum vero solitudine dicitur Math. xij. quod iesus ascendit in montem solus orare. Sic igitur pater de oratione quomodo est virtuosa. Si vero queratur quare orat dominus Math. xij. Quicumque in oratione petieritis credentes accipietis. Cum de multis tamen videretur quod multum orant. Et tamen nihil impetrant. Possent responderi quod orationem non fraudari contingit multiplici ratione. videlicet. Propter

- Illius pro quo oratur indignitatem.
- Illius qui orat dubietatem.
- Illius quod oratur inutilitatem.
- Illius qui orat extorquendam continuitatem. Impedit ergo orationem illius qui orat iniquitas Esai. j. Cum multiplicaueritis orationem vestram non fraudiam. Et loquitur populo graui iniquitate. filijs sceleratis.
- Item illius pro quo petitur indignitas Ibiere. xij. Noli orare pro populo isto. neque assumes pro eis laudem.
- Item illius qui orat dubietas. Ille enim qui orat debet certissime confidere de obtentu Jacobi. j. Postulet a sit in fide nihil desiderans.
- Item rei pro qua oratur inutilitas. quia scilicet deus nunquam homini concedit illud quod ad suam damnationem cedere conspicit. Ideo multis orantibus pro temporalibus et pro huiusmodi dicitur. Jaco. ij. Propterea vos non accipitis. eo quod male petistis. Quia sicut dicit Irido. libro. ij. de sum. bono. Sed et multos non fraudat deus ad voluntatem. ut eos fraudat ad salutem et utilitatem.
- Item impeditur oratio et extorqueatur orationis penuritas. Quia sicut dicitur non statim satisfacit ioculatori. immo solet diu salarium differre. ut melodiam in qua delectatur valeat diutius

extorquere. Sic deus in melodiosa oratione bonorum delectatur. quandoque differt quod petitur et diutius et de uotius requiratur. Unde Augustinus dicit. Seruat tibi deus quod non vult cito dare. ut piscas magna desiderare. Decigitur de oratione sufficient. Unde supra de clama re. de fumo et Inuocare etc.

Orbis. Nota quod orbis id est est rotunditas. Et ideo mundus orbis dicitur. eo quod ad orbicularem figuram componitur et formatur. Igitur cum orbis significet mundi rotunditatem diuersarum creaturarum aggregationem constructam. Notabo quod moraliter loquendo triplex dicitur esse orbis. videlicet. Interior. Exterior. Superior.

Primus est moralis et virtuosus:

Secundus est letalis et virtuosus.

Tertius est realis et seriosus.

Primo ergo dicam. quod dare vnum orbem morale qui est intimus et virtuosus. Et sic dicam. quod animus viri iustitiae etiam ipse iustus orbis dicitur. eo scilicet quod diuersarum creaturarum. id est diuersarum virtutum serie de oratus in unitate fidei conglobatur. et in orbicularem figuram que sine caret principio hoc est dictum. in naturam eternam. et perpetuam terminatur. Unde breuiter de orbe morali. id est de homine. perfecto potest dici illud Hieremie. ij. Quod deus preparauit orbem in sapientia sua. Et si vis nota. quod sicut iste temporalis et corporalis orbis

Solenniter fundatur.

Stabiliter firmatur.

Fertiliter cibatur.

Potenter subiugatur.

Patenter illustratur.

Prudenter gubernatur.

Clementer visitatur.

Sic vere dico. quod iste moralis et spiritalis orbis a deo fundatur. quod facit pime gratie sanctitudo. A deo firmatur. quod facit permanente fortitudo. A deo cibatur. quod facit opulencie plenitudo. A deo subiugatur. quod facit eminentie celsitudo. A deo illustratur. quod facit sapientie limpitudo. A deo gubernatur. quod facit prouidentie certitudo. A deo visitatur. quod facit sue presentie promptitudo seu gratitudo. Dico ergo. quod iste moralis orbis a deo fundatur solenniter. Constat enim quod deus etiam in homine iusto prima ponit et proijcit fundamenta scilicet gratiam atque fidem. ps. Orbem terre et plenitudinem eius tu fundasti aquilonem et mare. tu creasti. Item a deo firmatur stabiliter. Quia scilicet sicut orbis iste in suo statu et ordine immobiliter et perpetuo perseuerat. sic iustus per perseuerantiam perpetue constantie firmitatem. ps. Etiam firmavit orbem terre qui non commouebitur. Et. j. Paral. xvj. Ipse enim fundavit orbem et immobilis. Item a deo cibatur fertiliter. Constat enim quod dei clementia nutrit et replet etiam bonis orbem. Unde Sapient. j. Spiritus domini repleuit orbem terrarum. Item deo subiugatur valde potenter. Orbis enim iste deo immediate subiugatur. Unde ipse est qui dicit in ps. Deus est orbis terre. et plenitudo eius Item a deo illuminatur valde patenter. scilicet per discretionem et fidem. Unde in ps. Alluxerunt fulgurationes eius orbi terre. vidit commota est terra. Et alibi reuelata sunt fundamenta orbis terrarum. Item a deo gubernatur valde prudenter. quia scilicet deus. regit et gubernat eum in iustitia et sapientia. Unde de iustitia dicitur in ps. Iudicabit orbem terrarum in iustitia. Et alibi. In equitate. De sapientia vero dicitur Ibiere. ij. Preparat orbem in sapientia sua. Item a deo visitatur valde clementer. scilicet per beatam incarnationem. vel per eucharistie consecrationem. Unde Iherosolymorum. j. Introducit primogenitum in orbem terre. Pater igitur. quod est dare vnum orbem morale qui est intimus et virtuosus etc. Secundo dico quod est dare vnum orbem letalem qui est exterius seu pessimus et virtuosus. Et iste est corruptus et infectus mundus. Iste enim habet contrarias

trarias condiciones orbi primo. Unde nota q̄ iste
 Nō est firma stabilitas. sed varia mobilitas singulorū.
 Nō est plena fertilitas. s; famescēs cupiditas animorū.
 Nō est dei regens auctoritas. imo crudelitas tyrannorū.
 Nō est tuta securitas. s; trepidans debilitas infirmorū.
 Nō est sincera veritas. sed defraudans fallacitas de-
 ceptorū. ¶ Dic ergo. q̄ orbis iste est varius & mobi-
 lis & caret stabilitate. Nihil est em̄ ibi durabile seu fir-
 mum: sed totum varium & ineptum. Esa. xxiiij. Deflu-
 rit orbis. Et in ps. dicitur. Commouebantur omnes in-
 habitantes orbē. ¶ Itē orbis: iste est auarus: & steris & ple-
 nus cupiditate vel carens fertilitate. Gene. xli. In vni-
 uerso orbe fames pualuit. Un̄ de nabuchodonosor dicitur
 Esaic. xliij. q̄ ipse posuit orbem desertum. Quia si-
 cut dicitur Gen. xlvij. In toto orbe panis deerat. ¶ Itē
 orbis iste a deo non fit regibilis sed tyrannorum crude-
 litate. Unde ille rex assyrius dicitur Theser. ix. q̄ cun-
 cte que in toto orbe erant prouincie subdite sibi erant.
 Et ibidem. xij. dicit. q̄ vniuersum orbem sue subiuga-
 uerat ditioni. Et etiam ipse dyabolus dixit domino Lu-
 ce. iij. ostendens scilicet sibi omnia regna orbis terre.
 ¶ Hec inquit omnia tibi dabo si cadens adoraueris.
 me. quia mihi tradita sunt & cui volo do ea. ¶ Item or-
 bis iste nō est tutus sed debilis. & carens securitate: quia
 scilicet omnia sunt ibi dubia & trepida. Unde Luca. xxi.
 Ipse timore inquit & expectatione que superueniet vni-
 uerso orbi. ¶ Item orbis iste non est clarus sed nubilus
 & plenus obscuritate seu etiam fallacitate. quia scilicet
 ibi abundat copia mortalium & immortalium decepto-
 rum. Unde Apocali. xij. dicit. q̄ descendit ad nos satha-
 nas qui seducit vniuersum orbem. Inuidia em̄ dyabo-
 li mors intravit in orbem terrarū Sapientie. ij. Et sic
 igitur patet. q̄ est dare orbem letalem qui est pessimus
 & vitiosus. ¶ Tertio vero dico. q̄ est dare orbem reales
 q̄ est optimus & gloriofus. Et iste certe est orbis iste na-
 turalis in quo scilicet est vniuersarum creaturarū or-
 dinatissima aggregatio: qui vere gloriosus merito potest
 dici. Et hoc certe. Quia hunc fecerunt manus domini:
 ce que non fatigantur. Quia hunc fixerunt vires ange-
 lice que non rediuntur. Quia hunc reterunt leges the-
 archice que non perturbantur. Quia hunc vixerunt ar-
 tes autentice que non dissoluuntur. Iste enim orbis ha-
 bet auctorem insuperabilem scilicet ipsum deum. Quia
 sicut dicitur. i. Regū. ij. Domini sunt cardines terre: et
 posuit super eos orbem. Quia sicut dicitur in ps. Ipse
 fundauit orbem terre qui non commouebitur. ¶ Itē
 orbis iste habet cetum ministrorū infatigabilem scilicet
 ordines angelorum. qui deo seruiunt in gubernatione
 orbis. sicut dicitur Job. ix. Sub quo curuantur qui por-
 tant orbem. ¶ Item orbis iste habet ordinem inuola-
 bilem. Ordo em̄ & cursus & dispositio creaturarū nun-
 q̄ turbatur aut violatur. Sapientie. ix. Disponat orbē
 terrarum in equitate. Iustum autem ordines appetebat
 scire qui dicebat Sapientie. vij. Ut sciam inquit disposi-
 tionem orbis terrarum. ¶ Item orbis iste habet natu-
 ram incorruptibilem. semper enim perseuerat & durat.
 Unde illud. j. Paralip. xvi. Deus fundauit orbem im-
 mobilem. Et sic igitur patet. q̄ est dare triplicem orbem
 scilicet. Realem. Localem. atq; Moralem. Vide supra
 de Mundo etc.

Ordeum. Nota q̄ ordeum quod est granum
 interius medullosum. exterius vero
 palea seu stipula coopertum. signat tripliciter in scri-
 ptura. Signat em̄
 Scripturarum sensum hystoricum.
 Simplicium modum canonicum.
 Terre fructum grossum & rusticum.
 ¶ Primo ergo dico q̄ per ordeum intelligitur scriptu-
 rarum sensus hystoricus. Iste em̄ est exterius rudis et
 grossus: interius tamen quando frangitur inuenitur
 alba & suavis medulla: hoc est dictu. intellectu & sensu
 spiritali plenus. Ad nutriendum spiritualem hominē
 aptus et sanus. Unde de scriptura dicitur. j. Paral. xj.

Erat ager regionis illius plenus ordeo. Ager dico sacre
 scripture Thiere. xli. Habemus thesaurum in agro fru-
 menti & ordei. Aduerte tamen q̄ istud ordeum quando
 q̄ leditur & corrumpitur per falsas & hereticas opposi-
 tiones. ita q̄ sanū nutrimentum exinde minime repo-
 tatur Erod. ix. vbi dicitur. Quod linum & ordeum lectum
 fuit scilz per locustas. Ita q̄ tunc potest dici illud Job.
 xxxj. Pro frumento oratur mihi tribulus: & pro ordeo
 spina. frumentum em̄ subtilem doctrinam signat: & or-
 deum grossum hystoricam. Patet ergo q̄ per ordeum
 designatur scripturarum sensus hystoricus. ¶ Secun-
 do dico. q̄ per ordeum intelligitur simplicium modus
 canonicus. Un̄ em̄ humiles & simplices per ordeus in-
 telliguntur: quia scilz exterius rudi. grossa & humili cō-
 uersatione teguntur. intus tamen in conscientia mun-
 da & pura medulla intentionis & deuotionis vitant. vn-
 de talis figuratur in illo pane subcinericio. q̄ fuit ex or-
 deo. sicut dicitur Iudicum. vij. Unde dominus promit-
 tit se daturum filijs israel terram frumenti. ordei & vi-
 nearum. Quia simplices & humiles sunt terra per sub-
 lectam humilitatem: & frumentum per suauem beni-
 gnitatem. Ordeum per exteriorem ruditatem. et vinee
 p̄ spiritalē locūditatē. Sūc ergo frumentū et ordeū. etc.
 Ezechiel. iij. ¶ Tertio dico. q̄ per ordeus intelligitur
 mundi fructus grassus & rusticus scilicet substantia tē-
 poralis: que scilicet ad modum ordei rusticia & equis et
 asinis. id est secularibus hominibus est apta. ij. Regū.
 iij. Ordeum quoq; & paleas equorū descerebant. Et. ij.
 Paral. ij. Dabo in cibaria ordei choros etc. Sufficit.

Ordo. Ordinare. Cum ordo nihil aliud

fit q̄ debita rerū dis-
 positio. Et ordinare nihil aliud sit q̄ aliquid debite sta-
 tuere. disponere & locare: breuiter notare possumus. q̄
 moraliter loquendo in scriptura inuenitur generaliter
 triplex ordo. videlicet Ordo

- Personalis. Primus est ordo morū & actū.
 - Temporalis. Secundus est ordo rex & statū.
 - Supernalis. Tertius est ordo celi spiritū.
- ¶ Dico ergo primo. q̄ est quidam ordo personalis & in-
 terior. Et iste est ille ordo quo scilicet homo debz esse in
 se & actualiter ordinatus. q̄ tuz ad seipsum se debite regē
 dor gubernādo. vt sic de nobis verificabitur illud Ro-
 ma. xij. Que a se sunt a deo ordinata sunt. Domus em̄
 dicitur bene ordinata. vbi quelibet persona prompte et
 bene seruit in officio suo. & ibi dominus debite domina-
 tur: & serui debite famulantur. Sic vere domus dei que
 donus sumus nos. bene dicitur ordinata. quando vnū
 quodq; membrum ad dei laudem suo officio vtitur: et
 quando caro anime subijctur & corpus spiritui subi-
 gatur. de tali ergo ordine gaudere se dicit apostolus vi-
 cens Col. ij. Gaudeo inquit videns ordinem vestrum &
 fundamentum fidei vestre. De isto ordine quo. scilicet
 dz homo esse spiritualiter ordinat⁹ dicitur Job. xxxvij.
 Nunquid nosti ordinem celi & pones rationem eius in
 terra? Ac si diceret. Sicut in celo omnia sunt ordinata:
 quia videlicet ibi sunt planete ordinati vnus super alte-
 rum. qui quidem ordo nunq̄ deficit neq; cessat. Quia.

- scilicet
- Primus est saturnus.
- Secundus iupiter.
- Tertius mars.
- Quartus sol.
- Quintus mercurius.
- Sextus venus.
- Septimus luna.

Sic spiritua-
 liter in terra.
 id est in nobis
 mores & virtu-
 tes nostre de-
 bent esse ordi-
 nate. Ut prio-
 mo. fit saturnus. qui est planeta grauis tardus terre-
 us & ponderosus. id est virtus humilitatis. Deinde iu-
 piter planeta benivolus. qui suos nō suos iuuat. id est
 virtus amoris. & charitatis. Deinde mars planeta fer-
 uens. igneus & deus belli id est virtus audacie contra
 solia tentationis & operationes iniquitatis. Deinde
 sol planeta clarissimus. id est virtus sapientie prudentie
 & subtilitatis. Deinde mercurius deus eloquentie. id est

Organum.

virtus orationis et debite gravitatis. Deinde venus solem sequens aut precedens. scilicet virtus obedientie et prompte sedulitatis. Deinde luna plena humoribus que est mater rois. idest virtus benignitatis et pietatis. Ecce ergo quomodo ordo celi in terra ponitur: quando naturales virtutes corporum celestium. hominum moribus applicantur. Et sic de nobis poterit dici illud Iudicum. v. Stelle manentes in ordine in cursu suo adversus israhel pugnauerunt. Iste enim virtutes sunt quedam stelle spirituales que animam faciunt relucere: et contra israhel. idest contra dyabolum faciunt preualere. Iste est igitur ordo personalis et interior.

Secundo dico quod inuenitur ordo virtualis et exterior. Et iste est ordo ecclesiastice discipline. De quo dicitur Hierem. xxx. Templum iuxta ordinem suum fundabitur. Iste autem ordo consistit in debita personarum proportionem. Sicut enim ordo naturalium sic stat quod nobiliores et pulchriora loca obtinent superiorum. grossiora vero et viliora loca tenent inferiorum. Sic et in ecclesia persone ordinate esse debent. Paralip. vi. Stabant iuxta ordinem suum in ministerio. ita quod perfecti meliorem habebant gradum. imperfectiores vero inferiorum teneant statum. Esai. v. Ascendantur agni iuxta ordinem suum. Sicut enim apes in suis cellulis ordinatissime locantur. fila in telis araneorum ordinatissime situantur: grana leguminum in suis thecis ordinatissime coniunguntur teste in pineis ordinatissime disponuntur. Sic proculdubio boni in suis cellis et thecis. idest in suis officiis et beneficiis ecclesiasticis et collegiis. religionibus et conventibus ordinate et debite conuersantur. I. Cor. xii. Omnia honeste. et secundum ordinem fiant in vobis. Erunt breuiter transeamus. possumus notare quod multa sunt que debent in personis ecclesiasticis fieri ordinate. Ipse enim debent.

- Ordinate
- Sursum ascendere.
- Vitia vincere.
- Gratias agere.
- Stare et manere.
- Lucere et docere.
- Administrare.
- Militare.
- Manducare.
- Rutilare.
- Currere.

Dico ergo quod ordinate est sursum ascendendum: quia scilicet gradatim ascendendum est ad honores et

leges. Num. ii. filii israel per loca et ordines suos proficiscantur. Item ordinate est malum vincendum. Unde Reg. iii. dicitur quod ipse statuit populum suum per ordinem cum gladiis et lanceis. Et. ii. Nachabeorum. xv. dicitur. Quod crederetur erat ordinatus. Item ordinate est gratias agendum. Unde. ii. Paralip. xxxv. dicitur. Cantores steterunt in ordine suo. Item ordinate standum et manendum. Iudicum. v. Stelle manentes etc. sicut supra. Item ordinate est alijs lucendum scilicet per bona exempla. Ego. xl. Locatus per ordinem lucernis etc. concordia sive. Item dic quod iustitiam ordinatam parent et seruiunt. j. Paralip. vi. Stabant autem iuxta ordines suum in ministerio. Tres ordinate bellant et seculunt. scilicet contra vitia. Unde. Reg. iii. Statuit populum in ordinem cum gladiis. Item ordinate edunt et hauriunt. Unde illud Esai. v. Ascendantur agni iuxta ordinem suum. Item ordinate splendorem faciunt Hieremie. xxx. Dat ordinem lune et stellarum. Item ordinate currunt et redeunt. Unde de filiis israel dicitur Num. x. Profecti sunt per turmas et ordines suos. Quod ordo commendatur in rebus: et defectus ordinis vituperatur. Unde pro certo Job. x. dicitur de illa patria. scilicet. Terra miserie et tenebrarum. ubi umbra mortis et nullus ordo: sed sempiternus horror inhabitans inuenitur. Constat enim potissime in actibus prelozorum. quod debiliores fortiores vicerunt. quando ipsi debitem ordinem tenuerunt. Iste vero ordine debito caruerunt. Constat etiam quod inter impios et tyrannos est ordo: quia scilicet impossibile est communitatem stare que ordinem non didicit obtinere. Unde etiam Daniel.

vij. dicitur. quod illa crudelis bestia tres ordines dentium habebat in ore: cum quibus cuncta poterat deuorare. Patet ergo quod est ordo virtualis: qui est exterior. sed de isto vide supra ubi de promotione agitur. Quia in pluribus locis agitur quomodo ordinate homines debent promoueri. **Tertio** dico. quod est eternalis ordo et superior. Et iste est ordo celestium spirituum. De quo dicitur. iij. Regum. x. Ad regina Saba. idest animam veniens ad salomonem. idest christum veniens miratur ordines ministrorum etc. Omitto gratia breuitatis quia in multis locis de ordine superius est tractatum.

Organum. Cum organum sit musicus instrumentum. Possumus dicere quod per organa potest intelligi triplex leticia. videlicet.

Spiritualis et virtuosa. Per organum cum in Supernalis et gloriosa. telligitur leticia spiritualis. illa scilicet qua mens in deum spiritualiter erigitur: et qua laus diuina solenniter decantatur. Unde illud in tympano et choro in cordis et organo laudate deum. Unde. ij. Paralip. xxxix. dicitur. quod steterunt leuite tenentes organa dauid. Item per organum intelligitur leticia supernalis. videlicet sanctorum et angelorum etc. De qua dicitur. j. Paralip. xxij. Electi sunt psalteres canentes domino in organis. Item per organum intelligitur leticia temporalis. De qua dicitur Job. xx. quod filij mundanorum gaudent ad sonitum organi. Et eiusdem xxx. Cetera est in luctum cythara mea et organum in vocem flentium etc.

Oriens Orientalis. Nota quod cum oriens sit pars mundi magis clara. et a parte illa lux oriatur. et celum et stelle ascendere super nostrum emispherium comprobentur. possumus notare quod oriens in bono sumitur et in malo: In bono enim oriens signat. Gratie claritates. Sobrie veritates. Glorie voluptatem. Signat dico oriens claritatem diuine gratie. Et sic secundum istum modum significandi quilibet vir iustus et gratus plenus potest dici orientalis sicut de Job dicitur Job. i. Quod ipse erat magnus inter omnes orientales. Item signat dei scientie veritatem: et sic de magis qui summi astrologi et sapientes erant dicitur Matthe. ij. Ecce magi venerunt. ab oriente. Item signat celestis glorie voluptatem. Et de hoc Baruch. v. Hierusalem sta in excelso et circumspice ad orientem. et vide iocunditatem a deo tibi vententem. Sicut enim videmus quod planete habent suum proprium motum versus orientem. Quis omni die per violentiam firmamenti versus occidentem currere comprobantur. Sic viri iusti motus desideriorum et affectuum suorum ad orientem gratie fidei et glorie debent dirigere. et ad illam partem continue se mouere. ps. Qui ascendit super celum celi ad orientem: quis versus occidentem. idest versus bona mundi: vel versus delectationes carnis in malorum affectus currere comprobentur.

Sed adhuc dico quod oriens potest sumi in malo. Et sic dico quod signat.

Voluptatem deliciarum. Facultatem diuitiarum. Vanitatem eminentiarum. Partes enim orientales solent esse pinguiore et fertiliores quam partes occidentales. significantes status deliciarum: qui solet habere ampliozem pinguedinem voluptatis. Unde Seneca. iij. dicitur. Quod capn postquam occidit abel fratrem suum habitauit ad orientalem. plagam eden. Eden autem interpretatur delicia: quia pro certo illi qui fratrem suum. idest spiritum per peccatum occidunt. nihil aliud quam plagam orientalem mundi deliciarum querunt. Item oriens signat facultatem diuitiarum. Pars enim orientalis maiorem et citiozem recipit claritatem: et tamen in sero citius incurrit noctem et obscuritatem. significans. quod status diuitiarum quis claritatem prosperitatis amplius in mane huius vite habere videat. in sero tamen mortis obscuritate aduersitans

litatis ampliorē grauat. Et de isto oriente loquitur. Ezech. viij. Ubi ipse vidit viros habentes dorsa contra templum et facies ad orientem. Quia vere hodie fit. q̄ mali dorsum contemptus et obliuionis sue ad templū paradisi et ecclesie vertunt. faciem vero affectionis sue ad orientem diuitiarum et mundane prosperitatis conuertit. Item oriens signat vanitatem eminentiarum idest appetitum et ambitionem dominandi. Quia sicut signa que sunt in oriente semper solent sursum ascendere. et supra mundi emisperiū se leuare. Sic illi qui sunt in isto statu. semper solent sursum ascendere per ambitionem. et super emisperium prelationis se leuare per superbiam et preumptionem. Et tales figurantur in lucifero Esaie. xiiij. vbi dicitur. Quomodo cecidisti lucifer qui mane oriebaris etc. Patet ergo quomodo oriens in bono signat et in malo.

C

- Ab ingressu satis amoroso.
- Ab progressu satis luminoso.
- Ab suggestu satis fructuoso.
- Ab congressu satis virtuoso.
- Ab egressu satis gloriozo.

Primum probat nouitas ozien. Queris inquit. Sed secundū. claritas gradicns. Lucifer. Sed tertium. vbertas veniens. Habebis. Quarto vero iuuamen patiens fiduciam inquit. Quinto autē solamen subiens proposita inquit tibi spe. Tercio dicitur q̄ oriens noster. scilicet homo iustus habet feriosum et amorosum ingressum. Et hoc ostenditur cum dicitur. Queris scilicet de non esse in esse. de nihilo ad aliquid. de peccato ad gratiam. de antiquitate ad nouitatē. Oziri enim de sua natura signat nouitatem. Hester. viij. Noua lux oziri visa est. Sicut enim ab oriente sol ingreditur in hunc mundus. sic vere homo per ortum diuine gratie ingreditur in virtutis perfectionis statum. Ezech. xliij. Introitus ab oriente. Et nota q̄ ortus istius orientis. videlicet viri iusti. portat se cum triplicem lucem. videlicet. Lucem gratie lucem fidei et scientie. et lucem etiam finalis glorie. Istas enim lucēs hic oriens secum trahit. et sic clarum et rutilū ad domum domini christus finaliter secum ducit. Unde ipse dicit Ezech. xj. Introduxit me ad portam domus domini orientalem. Ad istum igitur orientē. scilicet ad claritatem gratie et glorie debet homo mentaliter aspicere et ibi corditus anhelare. Ezech. xlvj. Aperietur porta que respicit ad orientē. Patet igitur q̄ vir iustus habet feriosum ingressum. Queris inquit. Ruc. xxij. Querit stella ex iacob. Secundo dico. q̄ ipse habet luminosum progressum. q̄ ostenditur cū dicitur. Lucifer: qui scilicet est stella valde clara: qui scilicet soles iugiter concōtatur: et cū sole continue graditur et mouetur. Sic vere iustus soles iustitie ep̄m per gratiam solet concōtari: et cum ipso de virtute in virtutem progreditur moueri. Lucifer inquit. ij. Petri. i. Oriatur lucifer in cordibus vestris. Lucifer inquit. Hoc est dictu. bonus et luminosus progressus.

D

Aduerte tamen q̄ multi sunt. qui quando deficiunt in progressu. figurati in primo angelo lucifero: qui superbiens cecidit de celo empyreo Esa. xiiij. Quomodo cecidisti lucifer qui mane oriebaris etc. vide ibi. Iustus igitur habet luminosum progressum. Tertio dico. q̄ debet habere copiosum suggestum seu fructuosum. Habebis inquit. Habere enim possessionem diuitiarum signat quia scilicet sicut orientales partes plus abundant in auro et speciebus. q̄ cetera mundi partes. Sic vere illi qui dicuntur per gratiam orientes sunt ceteris in auro idest in virtutibus magis abundantes. Genes. xxvij. Dilataberis ad orientem. Unde Ruc. xxxij. Habemus possessionem nostram in orientali plaga. Habet igitur homo iustus copiosum seu fructuosum suggestum.

Habebis inquit. Quarto vero dico. q̄ iustus dicitur oriens. quia habet virtuosum congressum scilicet contra vitia et tormenta. q̄ ostenditur euz dicitur fiducia. Vir enim audax et fidens fortior est ceteris paribus q̄ infidens. Hic igitur orientalis dicitur. quia scilicet sicut signa orientalia sunt ceteris fortiora scōs. Aristo. et hoc quia sunt ignea atq̄ prima. Sic vere illi qui oriente gratie et fidei statuuntur: fortes et audaces contra hostes et vitia esse noscuntur. zach. vj. Ecce vir oriens nomen eius. Vir enim dicitur a virtute. fiduciam inquit. Vide supra de fiducia. et de. Considerare: quia beati omnes qui confidunt in domino etc. Habet igitur homo iustus virtuosum congressum. Quinto vero dico. q̄ ipse habet gloriosum egressum. quia scilicet ipse habet in fine certam spem de vita futura. Proposita inquit tibi spe. Celum enim a parte orientali venit versus nos: et nobis etiam secum defert solem et lunam et stellas. Ad denotandum q̄ illos q̄ sunt in oriente egre: et qui etiam quotidie per gratiam oriuntur celum: idest celestis patria finaliter deuoluntur. et sol et luna et stelle. idest christus beata virgo et angeli et sancti ad ipsum ascendunt et applicantur. vt sic cuilibet in tali spe constituto dicatur illud Esaie. lix. Ecce inquit tenebre operient terram. et caligo populos super te aures ozietur dominus et gloria eius in te videbitur. Proposita inquit tibi spe. ps. Caro mea requiescet in spe. Ut sic de futura vita sic promissa sperata dicatur omnibus iustis illud Mat. iij. Querit vobis timentibus nomen meum sol iustitie. Quia deus pater. sicut dicitur Mat. v. solem suum facit oziri super bonos. Patet igitur generaliter. q̄ iustus dicitur oriens: vel etiam dicitur esse in oriens: vel etiam esse in oriente quia consequitur gloriosum egressum: quia exequitur virtuosum congressum. quia assequitur fructuosum successum: quia prosequitur vigorosum progressum: q̄ subsequitur feriosum ingressum. Sufficit. Vide de mari. Et de luna etc.

Oziri. Ortus. Cum in scriptura inueniatur multiplex ortus seu processus hoc solum possumus notare q̄ in scriptura inuenitur. Ortus

- Ignobilis.
- Dannabilis.
- Tristabilis.
- Mirabilis.
- Mirabilis.

Primus est ortus humane natiuitatis. Iste enim est valde ignobilis atq̄ vilis. Et

hoc ratione vilis materie. de qua componitur. Ratione vilis modi. per quem concipimur. Ratione vilis loci in quo concludimur. Ratione vilis status in quo progredimur. Et ratione vilis cibi ex quo reficimur. Et de tali oriente et ortu dicitur Ezech. xxxj. et loquitur anime peccatrici vel etiam carni humane. In die ortus tui non est precibus vmbilicus tuus: et aqua non est lota in salutem: nec sale salita: nec inuolura pannis. quasi dicitur. Ortus iste est naturaliter vilis et immundus. miser etiam et calamitosus. Unde Job. xxx. Ad dexteram orientis calamitatis mee. Secundus est ortus humane iniquitatis. Sicut enim in terra inculca naturaliter oriuntur spine: sic in nostra natura corrupta naturaliter oriuntur culpe Job. xxxj. Pro frumento oriatur mihi tribulus. figura Genes. xlj. vbi dicitur. Quod spice tenues percussere dine oriebantur ex stipula. Tertius est ortus mundane aduersitatis. Quamdiu enim sumus in vita ista pene et miserie non cessant nobis oziri. Ruc. xj. Ortus est murmur populi quasi dolentius pre labore. Unde de spinis miseriarum et tribulationum que oriuntur in nobis. dicitur Esaie. xxxij. Queritur in domibus eius spine. vitice et paliurus. Quartus est ortus terrene prosperitatis. Mundi enim prosperitas oriens dicitur: eo q̄ claritas mundane et inanis glorie ibidem reperitur. Et nota q̄ in ista oriente. idest in statu prosperitatis mundane Viget Asperitas et amaritudo. Sterilitas atq̄ solitudo.

ZZ iij

Obscuritas et incertitudo.

Crudelitas et ebetudo.

Calamitas et incertitudo.

Et breuiter sicut videmus. **¶** Stelle que in mane veniunt et progrediuntur ab oriente in sero terminantur et veniunt ad occidentem. Sic vere illi qui in mane presentis vite orientem prosperitatis habitant in sero moris ad occidentem tribulationis properant. Quia reuera iste oriens scilicet mundi prosperitas. vt dicitur est. multas prosperitates habet. Unde Josue. xv. Ab oriente inquit erit initium ad mare salissimum. **¶** Item habet multas sterilitates scilicet bonorum spiritualium et virtutum Josue. xvj. Ab oriente solitudo que ascendit hiericho. **¶** Item habet multas obscuritates. Quia scilicet ibi non plene cognoscitur deus. Unde Job. xxij. Si ad orientem iero non apparet. **¶** Item ille habet multas aduersitates seu calamitates. scilicet in fine quando claritas istius orientis ad occidentes declinat. Tunc enim vernies corpus: et demones animam depredantur Esai. l. Predabuntur filios orientis. Tunc diuites in valle inferi prosternuntur. Unde Judicum. vij. Orientales populi fusi iacebant in valle. Tunc potentes vagi et profugi dissipantur. similes scilicet ipsi Cayn de quo Gene. iij. Habitauit profugus in terra ad orientalem plagam. Ite est igitur ortus terrene prosperitatis. **¶** Qui to vero dico. qd est ortus eterne diuinitatis. Et iste est ille ortus quo dei filium per carnis natiuitatem de matre virgine noscitur processisse. Et de hoc dicitur in ps. Exortum est in tenebris lumen. et. Et circa hoc possumus aduertere. Qd sicut sol in mane oritur: et tandem in die super emisperium nostrum discurret et vertitur. finaliter tamen occidit: et a nobis absconditur. Sic pro certo dei filius fuit a nobis ortus et natus temporaliter: et in nostro emisperio couersatus corporaliter. fuit insuper in occasu mortis a nostris visibus absconditus visibiliter. Et de hoc Eccl. j. Ortus sol et occidit et ad locum suum reuertitur. Et ideo de ipso potest dici illud. zacharie. vi. Ecce vir oriens nomen eius: et subter cum orietur lux. **¶** Ubi aduerte qd sicut in ortu solis. scilicet

Cuncta notificantur. Ecce.

Vires fortificantur. Vir.

Aues letificantur. Oriens.

Fere tristificantur. Homen.

Sentes illuminantur. Orietur et.

Sic dico spiritualiter loquendo: qd christi ortus fuit scilicet. **C**elestium notificatiuus. Ecce inquit. fuit debilitum fortificatiuus. Vir inquit. fuit flebilium letificatiuus. Oriens. fuit hostium seu hostilium effugatiuus seu eliminatiuus. Homen inquit. fuit mentium illuminatiuus sub ipso inquit orietur lux. **¶** Dicamus ergo primo. qd iste ortus fuit celestium notificatiuus. Ecce inquit. Ecce est aduerbius demonstrandi. quia sepe in isto ortu multa secreta celestia. in multisq; mirabilia fuerunt demonstrata: de quibus bene poterat dici. Ecce. **¶** Ortus enim solis est declaratiuus omnium colorum. Ortus vero christi est demonstratiuus omnium bonorum. Unde Esai. lx. Quia ecce tenebre operient terram et caligo populos. super te autem orietur dominus et gloria eius in te videbitur. **¶** Secundo dico. qd iste ortus fuit debilitum fortificatiuus. Vir inquit. Sicut enim vires naturales solent in ortu solis: roborari: infirmi etiam solent alleuari. herbe etiam et flores solent aperiri: et virtute et efficacia plus repleri. homines insuper solent in suis operibus occupari. Sic vere ortus christi. vel beate virginis fuit omnium virtutum in bene operantibus augmentatiuus: et omnium dolorum in male sustinentibus mitigatiuus. quod notatur cum dicitur vir. qui dicitur a virtute: quia iste est vir. qui dedit nobis virtutem benefaciendi a malo resistendi Job. j. Erat vir ille magnus inter omnes orientales. Ut et ipse sit ille angelus qui ascendebat ab ortu solis et habebat signum dei viui Apocalip. vi. **¶** Tertio dico. qd iste ortus fuit flebilium letificatiuus: quod ostenditur cum dicitur. Ori-

ens. Quia scilicet sicut in ortu solis aues medulantur herbe ridere: et omnia iocundantur. Sic in ortu christi pastores angelorum gaudium audiuerunt: et angeli misero gaudium nunciauerunt: et fideles qui redimi meruerunt eternum gaudium finaliter receperunt ps. Lux orta est iusto et rectis corde leticia. **¶** Quarto dico. qd iste ortus fuit demonium seu hostium eliminatiuus et effugatiuus. Sicut enim in ortu solis animalia siluestria et aues immunde que de nocte gaudebant fugunt et absconduntur. Iuxta illud ps. Ortus est sol et congregati sunt et in cubilibus suis collocabuntur. Et loquitur ibi de bestiis silue et leonibus. Sic in ortu christi demones et heretici qui prius nocebant deficiunt et superantur. Et hoc ostenditur cum dicitur. Homen eius. Quia scilicet nomen christi est illud in quo omne genua flectitur celestium. terrestrium et infernorum. Ideo de nomine istius ortus et orientis dicitur Esai. xlj. Ab ortu solis vocaui nomen meum. et adducet magistratus. idest demones quasi lucum. Et Numeri. xxij. dicitur. Orietur stella ex Jacob et confringet duces moab. idest demones. **¶** Quinto dico. qd iste ortus fuit mentium vel cordium illustratiuus. Quod ostenditur cum dicitur. Subter cum orietur lux. Quia scilicet sicut in ortu solis lux oritur et diffunditur: per quam homines illuminantur. vt in suis actibus debite diriguntur. Sic in ortu christi lux vere fidei et vere scientie fuit orta. Quia tunc noua lux oriri visus est: gaudium et tripudium. sicut habetur Hester. viij. Ita qd tunc sciuerunt homines in via salutis. se regere et peccatorum latebras et tentationum pericula precauere Esai. lx. Surge illuminare hierusalem quia venit lumen tuum: et gloria domini super te orta est. Et Eccl. i. Ego feci. in celis vt oriretur lumen inde sciens. **¶** Et nota si vis. qd in ortu christi orta sunt nobis omnia bona. fuit enim tunc orta

Iustitie rectitudo.

Fiducie fortitudo.

Scientie limptudo.

Decentie pulcritudo.

Potentie magnitudo.

Clementie plenitudo.

Leticie gratitudo.

Eminentie celsitudo.

Ista em omnia orta sunt in ortu christi seu. et in ortu virginis benedicte. Et quidem dico qd ibi orta est rectitudo vere iustitie. ps. Orietur in diebus eius iustitia et abundantia pacis. Et Esai. xlv. Et iustitia oriatur simul: ego dominus creauit eum. **¶** Item orta est fortitudo spei seu fiducie. Et de hoc dicitur Job. xj. Cum te consumptum putaueris orieris vt lucifer. et habebis fiducia proposita tibi spe. **¶** Item orta est limptudo fidei seu scientie. y. Petri. j. Donec illucescat dies et lucifer orietur in cordibus vestris. Et in psal. Veritas de terra orta est et iustitia de celo prospexit. **¶** Item orta est pulcritudo conuersationis et decencie Esai. xxxv. In cubilibus in quibus habitant prius dracones orietur viro: iunci et calami. Et in psal. A solis ortu vsq; ad occasum ex syon species decoris eius. **¶** Item orta est magnitudo virtutis et potentie. Quia sicut dicitur Numeri. xxij. Orietur stella ex Jacob et. Et sequitur. Percutiet duces moab. idest demones: et vastabit omnes filios seib. **¶** Item orta est plenitudo pietatis et clementie. Quia sicut dicitur Luce. ij. Pervisera misericordie dei nostri. in quibus visitauit nos oriens ex alto. **¶** Item orta est gratitudo iocunditatis et leticie. psalmi. Lux orta est iusto et rectis corde leticia. **¶** Item orta est celsitudo dignitatis et eminentie: quia sicut dicitur Hester. j. Ortus est sol et humiles exaltati sunt. **¶** Patet ergo charissimi: quomodo in ortu christi orta sunt pariter cuncta bona: et quomodo ortus iste fuit. Scilicet

Mentium illuminatiuus.

Hostium eliminatiuus.

Flebilium letificatiuus.

Debilitum fortificatiuus.

Celestium notificatiuus.

Et hec

E Et hec de ortu oriri sufficient. **C** Si autē adhuc de ortu christi virginis vel baptiste vel etiam de ortu iusti qui fit per gratiam seu etiam de promotione cuiuslibz boni pelari vis aliquid dicere: notabis qd talis spiritalis ortus est. Similis
Lumini clarificanti.
Lumini iustificanti.
Semini fructificanti.
Carmeni letificanti.
Agmini pacificanti.

C Et breuiter dico. qd in tali ortu inuenitur lumen clarificans. Lux enim fidei sapientie et doctrine orta sunt in mundo quando factus est ortus iste. **C** Unde ortus istius comparatur ortui solis propter lumen scientie et glorie tunc nascentis et cum eo orientis. **Ps.** A solis ortu vsqz ad occasum ex spon species decoris eius. **Unde** **Esai.** 12. Ambulabunt gentes in lumine tuo: et reges in splendore ortus tui. **Ut** sic omni populo dicatur illud ibidem. Surge illuminare hierusalem: quia venit lumen tuum: et gloria domini super te orta est. **C** Item dico. qd in isto ortu inuenitur nomen iustificans. **Unde** etiam iste est ille angelus de quo dicitur **Apocalip.** viij. Vidi alrum angelum ab ortu solis etc. **Hunc** enim sicut in **ps.** dicitur. Veritas de terra orta est et iustitia de celo prospexit. **C** Item in ortu isto inuenitur semē fructificans: quia scilicet iste est semen illud qd ortum fecit fructum centuplum. **Luce.** viij. **C** Item in isto ortu inuenitur carmen letificans: quia scilicet talis ortus est omni homini gaudiosus. **Unde** in **psalmi.** A solis ortu vsqz ad occasum laudabile nomen domini. **Quia** lux orta est iusto et rectis corde leticia. **C** Item in tali ortu inuenitur agmen pacificans: quia scilicet in tali ortu cōlocuit fieri concordia et pax. **Ps.** Ortus est sol et congregati sunt etc. **Et** alibi. **Dicitur** in diebus eius iustitia et abundantia pacis. **Sed** heu procerto multorum ortus promotiones et aduentus sunt contrarie conditionis. **vt** recte dicamus illud **Sapientie.** v. Ambulamus vias difficiles et sol intelligentie non est ortus nobis. **Et** **Esai.** xij. **Qd** tenebratus est sol in ortu suo. **Non** sic etc. **Sufficit.**

Ornatus. **Cū** in scriptura fiat mētio de ornamentis corporis: et de ornamentis anime: notare possumus qd inueniunt in scriptura tria genera ornamentorum. scilicet Ornamentum
Necessitatis. **Primum**
Impositatis. **est** ornāmē
Congruitatis. **tum** virtu
tis et perfectionis. **Et** de hoc. **i.** **Machabeoz.** liij. **Oma**
uerunt facies templi coronis aureis. **Secundū** est orna
mentum superbie compositionis. **Psalmi.** filie eoz
rum compositae circumornate vt similitudo templi. **Ter**
tium est ornamentum honeste conuersationis. **De**
quo. **i.** **Thimo.** ij. **Mulieres** in habitu ornato cum ve
recundia et sobrietate ornantes se. **Dicamus** igitur de
ornamentis anime que sunt ornamenta valde virtuosa
Sicut enim videmus qd regines noue sponse diuersa de
ferunt in suis membris exterioribus ornamenta vt cun
ctis intuentibus appareant magis grate. **Sic** anime
que regis paradisi sunt sponse ornamentis virtutuz de
bent ornari: vt a deo hominibus possint magis grate
videri: et ad maiorem complacentiā promoueri. **Esai.**
12. Indumento iustitie circumdedit me tanq̄ sponsam
decoratum coronauit: et tanq̄ sponsam ornata mō
nilibus suis. **Sicut** enim corpus humanum tot habet
turpitudines naturales qd per se non est pulcrum vide
ri nisi etiam habeat aliqua exterius ornamenta. **Sic**
etiam homo interior in anima et in conscientia tot vitis
naturaliter subiacet: qd nisi habeat ornamenta virtutū:
nec deo nec hominibus placet. **Et** sicut videmus qd tria
genera personarum solent ornari scilicet. **Sacerdotes**
Mulieres Sponsi seu coniuges. **Sic** vere tria genera spi
ritualium personarum spiritualibus indigent ornamen
tis. videlicet **Sacerdotes** idest illi qui deo spiritualiter
volunt ministrare. **Mulieres** idest illi qui volunt contra

dyabolum spiritualiter triumphare. **Virgines** seu con
iuges. idest illi qui se volunt deo per charitatis coniu
gium spiritualiter copulare. **Omnes** enim isti ornāmē
tis virtutū debent pollere: et vt cunctis appareant gra
tiosi gratijs et virtutibz refulgere. **Ut** sic quilibz sit tan
q̄ vas auri solidum ornatum omni lapide precioso. **Ec**
clesiastici. l. **Natura** enim ita bene curauit de rerum or
namentis. sicut de rerum naturis. **Nullam** enim crea
turam dimisit sine ornamento. **Celum** enim ornauit stel
lis. **Terram** ornauit plantis. **Mare** ornauit piscibus.
Aerem ornauit auibus. **Arbores** ornauit folijs. **Pecu**
des ornauit capillis. **Sic** proculdubio charissimi natu
ra naturans. idest deus vult nihil carere virtualibus or
namentis. **Vult** enim qd in ornatu spirituali nos habea
mus stellas. idest splendorem discretionis. **Plantas** seu
verbas. idest viros et puerfationis. **Pisces** et queos. idest
humorem deuotionis. **Aues** acreas. idest volatum con
templationis. **Folia** arborum. idest decorem bone locu
tionis. **Capillos** animalium qui scilicet causant inte
riorum in corpore calorem. idest feruorem delectionis. et
affectionis. **Et** sic de nobis dicitur illud **Iob.** xxiij. **Sp**
iritus domini ornauit celos. **Et** **scdm** **Gregoriū.** **Orna**
menta celorum sunt virtutes. **Et** breuiter de huiusmo
di ornamentis videtur loqui dominus anime christia
ne: vel cuiuslibz persone ecclesiastice vel perfecte illud **Ez**
ch. xvi. **Ubi** sic dicit. **Ornata** es auro et argento: et vesti
ta es bysso et polimito: et multis coloribus. **In** quibus
verbis ostendūtur quatuor genera ornamentorum: qui
bus debemus spiritualiter adornari. scz. **Ornamentus**
Sapientie discretionis. **Auro** inquit.

Eloquentie facundioris. **Argento** inquit.
Continentie interioris. **Bysso** inquit.

Apparentie exterioris. **Multis** coloribus.

Primum est ornamentus valde virtuosus. **Secundū**
est valde preciosus. **Tertium** est valde speciosus. **Quar**
tum est ornamentus valde gratiosus. **Primum** est or
namentus **prelatorum.** **Secundū** est ornamentus **pre**
dicatorum. **Tertium** est ornamentus **religiosorum.**
Quartum est ornamentus **clericorum.** **C** **Primo** igitur
dico. qd ornari debemus ornato sapientie lumine: que
scilicet denotatur in auro: quod summe fulget: et qd
omnibus alijs metallis preualet. **Quia** sicut dicitur.
Proverbior. ij. **Beatus** homo qui inuenit sapientiā:
melior est acquisitio eius negotiatione arēti et auris puri
mi et purissimi fructus eius. **Sed** de **Auro** vide supra in
titulo suo. **Et** isto potissime debent esse ornati prelati et
superiores: quia illi debent esse ceteris sapētiores. **Qd**
bene figuratur in ornamento capitis pontificalis scilicet
in mitra que est bicornuta: et auro et lapidibz circūte
cta. **Ad** denotandum qd prelatus debet habere duo cor
nua. scilicet scientiā duorum testamentorum: et aurum
sapientie ad regimen sui et aliorum. **Qd** etiam antiqui
tis lamina aurea cum nomine dei tetragrammaton po
nebatur. **Quia** videlicet caput ecclesie. scilicet prelatus
debet habere thyrā honoris et excellentie: vbi sit lamina
aurea splendoris et sapientie: et vbi insertus sit nomē
dei per incussionem timoris et reuerentie. **Ornata** es in
quit auro. **Ut** sic de qualibet anima vel persona sic or
nata dicatur illud. **Ps.** **Assit** regina a detris tuis in
vestitu deaurato: circumdata varietate. **Et.** **i.** **Macha**
iiij. **Oma**uerunt faciem templi coronis aureis. **Prelati**
enim facies templi vel ecclesie possunt dici. **Ornati** er
go ornati sapientie lumine. **C** **Secundo** dico. qd or
nari debemus ornari eloquentie seriose. que notatur
in argento: sicut supra de **Argento** apparet. **Istud** autē
ornamentum debent habere illi: qui sunt lingua eccle
sie. scilicet predicatoris et dei laudatoris: qui scilicet or
nate et ordinate debent profere verba sua **Ps.** ij. **Do**
ctrina saluatoris nostri dei ornēt in omnibus. **C** **Ter**
tio dico. qd nos debemus ornari ornato continentie pre
ciosa. qd ostenditur cum dicitur. **Vestita** est bysso. **Per**
byssum enim castitas denotatur: sicut supra in titulo

ZZ

suo dictum est. Unde Ezech. xvj. Cingi te bysso. calceas te facinto et ornavi te ornamento. Et illud debent habere virgines et persone regulares. Quia sicut dicitur. Hicre. ij. Nunquid obliuiscitur virgo ornamento sui. aut sponsa fascie pectoralis sue. q. d. Nulla virgo. i. nullus homo virginitatem vouens vel tacite vel expresse debet obliuisci ornamento castitatis: aut pectorali fascie charitatis. ¶ Sed quarto dico. q. nos debemus ornari ornatu apparentie gratiose. idest ornatu honeste conuersationis et bone. Que notatur cum dicitur multis coloribus. Color enim qui inmediate obijcitur visui exterioriorem conuersationem designat: que primo et principaliter obijcitur visui et aspectui aliorum. Multis ergo coloribus debemus ornari. idest multis perfectionibus et virtutibus in conuersatione exteriori colorari Ezech. xvj. Sumpsisti vestimenta tua multicoloria et vestita es eis. Unde supra de Colore. Unde etiam ibidem. Vestisti te discoloribus: indui te subtilibus. et ornavi te ornamento. Et isto ornamento debet potissime ornari clerici et sacerdotes. Ad istos enim summe pertinet habere ornamentum bone et honeste conuersationis: vt sint alijs in exemplum. figurati in virginibus sponsum et nuptias expectantibus: que lampades suas ornauerunt: et oleum in vasis habuerunt. Sicut dicitur Mat. xxv. Ad venotandum q. ecclesiastici qui ad nuptias agni sunt specialiter inuitati. debent lampadibus. idest claritate bone conuersationis. et oleo. idest vinctura pie compassionis esse precipue adornati. Ista enim sunt duo spiritualia ornamenta vtrorumque ecclesiasticorum: scilicet honesta conuersatio: et misericordia seu compassio. Ut cuiuslibet dicatur illud Ezech. xxxij. Sedisti in lecto pulcherrimo: et mensa ornata est ante te. Lectus enim pulcherrimus est virtus honestatis. Mensa autem ornata pro nutriendis pauperibus est elemosina pietatis. Sic ergo patet. quomodo sunt quatuor genera bonorum ornamentorum. Et quomodo ornamentum potest accipi in bono. ¶ Sed adhuc dico. q. ornamenta accipiuntur in malo. Et sic per ornamenta intelliguntur superfluitates parentorum quas tam viri: q. mulieres solent hodie deportare. Et iste ornatus per se detestabilis est triplici ratione videlicet Quia est

Superbie designatiuus.

Luxurie excitatiuus.

Malicie occultatiuus.

¶ Est dico de signatiuus superbie. Quia scilicet superbi et vanigloriosi semper volunt esse superflue ornati et parati. similes pavoni qui summe delectantur in pulcritudine plumarum: ita q. caudam in rotas erigit et fastus pie superbia circumducit. Camelion etiam colores circumiacentium parietum in pelle sua recipit. et ad formam colorum omnium se conuertit. Sic vere superbi in pulcritudine plumie. idest exterioris apparitione gloriantur: et hoc ad faciendum fastum: rotam et magnificentiam excitantur. Pie curiositate enim ornatus colorem suum solent mutare: et quicquid curiositate et nouitatis in alijs vident in se volunt recipere et habere. Et breuiter de isto ornatu superbie dicitur Esai. lviij. Ornasti te regio vnguentis: et multiplicasti pigmenta tua. Et in ps. dicitur. filie eorum composite circumornate vt similitudo templi. Ista autem sunt contra multos modernos ecclesiasticos: qui de bonis ecclesie ornant superflue equos. domos et lectos suos. figurati in athalia impiissima. ij. Paral. xxij. que de illis que sanctificata fuerant in domo domini ornauit phanum baal. Et quod peius est sepe fit. q. de bonis ecclesie ornant suas concubinas. Unde Hieruch. vj. dicitur. Quod vestimenta decorum suorum auferunt sacerdotes et vestiunt et ornant inde uxores et filios suos. Iste ergo ornatus est de signatiuus superbie. ¶ Deinde dico. q. ille ornatus est excitatiuus luxurie. Unde Judith. x. dicitur. q. quando Judith voluit holofernem decipere. ipsum scilicet ad luxuriam excitando. ipsa ornauit se omnibus ornamentis suis. sic decepit et occidit eum. Cattus enim quandocumque propter pulcritudinem pellicis efficitur siluestris.

Equa in iuba magna gloriatur: et ex hoc ad luxuriam excitatur. Quod patet. quia perdita iuba luxuriam deponit. vt dicit Plinius. Sic vere sunt multe mulieres: que in pulcritudine ornatus sui ita gloriatur: q. discurre non cessantes quandoq. siluestres. idest meretrices efficiuntur. Maxime autem in iuba. idest in crinibus et capillis gloriatur. propter quod sepe fit q. ad luxuriam excitantur. De isto ornatu dicitur Proverbia. r. vj. Ubi de mala muliere loquens dicit sic. Ecce mulier occurrit ei ornatu meretricio garrula et vaga etc. De talibus autem mulieribus sic impudice ornatis dicit Hieronymus. Si vir inquit vel mulier se ornauerit: et vultus hominum ad se procurauerit. etiam si nullum inde sequatur malum. iudicium tamen meretur eternus. Tenent enim obtulit dato q. qui biberet non adesset. ¶ Et aduerte q. talis impudicus ornatus signum est luxurie manifestum. Vinum enim vendendus et equus vendendus solet exterius aliquo signo significari vt vendendus esse noscatur. Illi etiam qui merces suas volunt vendere. solent eas parare exterius et ornare. Ornamentum ergo tallum signa sunt. q. ei qui emere eas voluerit vendende sunt. Tales autem que sic se ornant fatue sunt quia sepe fit. q. vnde credunt se esse formosiores: sunt apud deum et homines viliores. Unde dicit Innocentius libro de vilitate conditionis humane. Absit vt alterius color mirabilis sit nature. Quid enim vanius q. crines pectere: cesariem tingere: faciem vngere: genas producere. Vana enim gratia est pulchritudo: et omnis caro fenum. Patet ergo q. iste ornatus est excitatiuus luxurie. ¶ Denique dico. q. iste ornatus est occultatiuus malicie. Sepe enim fit. q. sub ornatu honeste conuersationis: occultant ypocrite maliciam sue false intentionis. Isti enim sunt sicut feretrum q. pannis aureis exterius solet ornari. mortuo tamen cadauere interius solet repleti. Quia quis isti sint exterius ornati panis siue paramentis bone conuersationis: interius tamen repleti sunt cadauere peccati et prave intentionis. Mat. thei. xxij. Ue vobis ypocritis: qui edificatis sepulchra et ornatis monumenta. Isti autem qui sic student in ornatu sue exterioris conuersationis fatui sunt: quia procul dubio apud recte iudicantes meliores non reputantur sed falsiores sepius estimantur. Unde dicit Augu. de virgi. lib. j. Neglectus decore plus placet: et hoc ipsum q. nos non ornauimus ornatus est. Et certe talis ypocriticus ornatus parum durat. quia dyabolus totus impotat. figuratus in Antiocho: de quo dicitur. j. Machab. j. Quod abstulit ornamentum aureum quod erat in facie templi. Sic ergo patet quomodo triplex inuenitur malus ornatus. Et breuiter omnis ornatus est malus: qui non fit vel ratione necessitatis: vel ratione honestatis. Licet enim est honeste et non superflue se ornare: sicut de fara exemplificatur. j. Petri. iij. vbi dicitur. Quod sancte mulieres sperantes in deo ornabant se subdite proprijs viris. Ad quod facit q. dicit Ambrosius libro. j. de officijs. Quod sit inquit decore corporis affectatus: nec vestibus nitentibus adornatus: nil desit necessitati vel honestati: nil accedat pulchritudini vel mitiori. Hec igitur de ornatu anime virtuoso: et de ornatu corporis superfluo et vitioso: nec non de ornatu honestatis necessario et gratioso dicta sufficiant.

Ortus.ti. Cum ortus sit locus in quo herbarum et arborum ortenses et domesticæ plantantur notare possumus q. in scriptura inuenitur multiplex ortus. scilicet

Ortus interior.

Ortus exterior.

Ortus superior.

¶ Primus est ortus conscientie interioris latitantis. Secundus est ortus religionis et ecclesie exterius militantis. Tertius est ortus celestis patrie superius triumphantis. ¶ Primo ergo dicamus aliquid de orto interiori: et dicamus q. sicut ortus debet. aquis rigari. Verbis plantari. Aduris vallari. Acri bono exponi: vel vento congruo perfuari. Sic spiritus: hinc

Iter dico quod ortus conscientie debet esse rigatus per gratiam et deuotionem: et per lachrymarum irriga-
 tionem et humectationes. Esai. lviij. Erit anima co-
 rum quasi ortus irriguus: cuius non deficient aque.
 Item debet herbis idest doctrinis et documentis infe-
 ri et plantari per scientie studium et lectionem Eccl-
 s. ij. fecit ortos et pomeria: et conseruit ea cuncti generis
 arboribus. Item debet claudi et muris vallari per pu-
 dentias et discretionem Canticoz. iij. Ortus conclu-
 sus: fons signatus. Item vento spiritus sancti perflari
 per interiozem inspirationem Canticoz. iij. Veni au-
 ster: perfla ortu meum: et fluant aromata ipsius. ¶ Se-
 cundo dicamus aliquid de orto exteriori. scilicet de ec-
 clesiavel religione. vel etiaz de sacra scriptura. Et dica-
 mus qd sicut ortus corporalis solet causa spaciandi a
 bonis psonis visitari. Solet in super ortus aubus mo-
 dulantibus iocundari. Ortus solet etiam fontibus et
 fluminibus humectari. Ortus nihilominus solet fru-
 ctibus atqz floribus fecundari. Ortus etiam solet mun-
 de et caute seruari vt a porcis et animalibus valeat pre-
 seruari. Sicere dico qd ortus religionis. ecclesie et scri-
 pturae a deo et ab angelis spiritualiter visitatur Canti-
 coru. v. Veniat dilectus meus in ortu suu. Item in isto
 orto aues idest viri contemplantiu et spirituales deu lau-
 dando modulantur. Canticoz. viij. Que habitas in
 ortis: amictu ascultant te. Itz iste ortus lachrymaruz
 fontibus et scientiaruz fluminibus irrigatus. Cantic.
 iij. fons ortoruz puteus aquaru iuuentium. Item iste
 ortus fructibus bonoruz operu: et floribus bone con-
 uersationis decoratur. Cantic. v. Veni in ortu meo spon-
 sa: meo sponso. messui mirram meam cum aromatis
 meis: Item iste ortus per diligentiam clauditur: per
 correctionem purgatur per penitentiam colitur: et per ca-
 stitates munde seruetur vt sic a bestiis idest a demoni-
 bus et a vitijs defendatur. et vt soli deo seruetur et cu-
 stodiatur. Canticoz. iij. Ortus conclusus soror mea spon-
 sa: idest religio vel ecclesia. Ortus conclusus fons si-
 gnatus. ¶ Tertio de orto superiori possumus dicere
 qd iste ortus continet aromata omnis suauitatis. Con-
 tinet flumina omnis prosperitatis. Continet delicias
 omnis felicitatis. De aromatis suauitatis dicit de
 quolibet beato. Dilectus meus descendit in ortus suos
 ad arcolam aromatu. vt pascatur in ortis et lilia colligat.
 Canticoz. vj. De fluminibus prosperitatis dicit
 Numeri. xxxij. Quapulchra tabernacula iacob: tanqz
 valles nemorose. et orti iuxta fluuios irrigui. ¶ De deli-
 cijs vero felicitatis dicitur Esa. lj. ¶ Ponet desertu eius
 quasi delicias: et solitudinem quasi ortu domini. ¶ Si
 vero per ortum vis intelligere virginem gloriosam po-
 tes dicere qd ista fuit ortus clausus per castitatem. ¶ Si
 vero per puritatem. secundus per gratiaruz omnium
 vberitatem. Speciosus per bonoruz exemploru gratiosita-
 tem. De ista enim dicitur Eccl. xxxvj. Illa terra incul-
 ta facta est quasi ortus voluptatis etc. Cōcorda sicut su-
 pra. ¶ Sed adhuc si per ortum vis intelligere statum
 prosperitatis mundane potes dicere qd ille est ortus
 In quo dyabolus colligit opera peccatorum. In quo chris-
 tus relinquitur a cetero discipulorum. In quo chris-
 tus afficitur multitudine tormentorum. In quo ado-
 ratur et colitur multitudo spiritualiu ydoloru. De or-
 to iherosolymorum habes. iij. Regum. xxi. vbi achab rex pessimus
 naboth occidit et vineam suam in ortum olerum
 commutauit. Quia pro certo dyabolus qui est rex su-
 per omnes filios superbie vineam domini saboth pro-
 posse suo destruit: ipsamqz in ortum olerum peccato-
 rum conuertit. de orto vero vbi dominus a discipulis
 derelinquitur habes Joban. xviij. vbi dicitur. Quod
 in orto christus captus est et in orto a discipulis dereli-
 ctus. Ad denotandum qd illi qui faculter chaultum
 deserunt: qui in orto mundi deliciarum viuunt. De or-
 to vero vbi christus crucifigitur dicitur Joba. xxi. Erat
 autem in loco vbi crucifigitus est ortus etc. Quia pro certo
 illi qui in orto deliciarum viuunt. Dominum p pec-

catu iteru crucifigunt. De orto vero vbi ydola adoraba-
 tur habes Esai. j. vbi ydololatris dicitur. Erubescetis
 super ortis quos elegeratis. Ad denotandum qd illi qd
 in orto deliciarum volunt viuere. solent ydola. i. vitia ado-
 rare. Sufficit.

Osculari. Osculum. ¶ **Cuz**

Ori idem sit quod os ori cumulari: possumus
 dicere qd cum osculum sit inuentus ad deno-
 tandu amoru cordiu et feruore. Amore quoqz est verus
 et tuosus. quoqz falsus et pditiosus. quoqz carnalis et vo-
 luptuosus: sm hoc potest triplex osculum inueniri.
 videlicet

- Osculum charitatis.
- Osculum falsitatis.
- Osculum voluptatis.

¶ Primo dico qd in scriptura inuenitur osculum chari-
 tatis. Et hoc est illud osculum. idest ille amor et illud
 vinculum quod deus osculatus fuit humanum genus
 carnes sumendo et se ei intime approximando ¶ inueni-
 do. quando scilicet in misericordia et veritas obuiauerunt
 sibi: iustitia et pax osculate sunt. Quod quidem oscu-
 lum summe desiderabat humana natura Canticoz
 viij. vbi ante christi aduentus dicebat. Quis mihi det
 te fratrem meum fugentem vbera matris mee vt inuentam
 te solus fons: et deosculer te: et iam nemo me deprecietur.
 fons enim idest extra paradysum. idest infernus in mu-
 do cupiebat vci filium inuenire: et cum osculari et sibi
 seruire: vt sic sine deo posset secum perpetuo con-
 uenire. ¶ Ita qd etiam ipse dei filius figurari potuit in
 narcisso qui imaginem suam tantum dilexit. qd eaz in
 fonte respiciendo et osculando submersus fuit. Quia
 reuera dei filius imaginem suam. idest hominem ad
 imaginem eius factum. in fonte veteri virginalem oscu-
 latus est carnem. scilicet sumendo ita qd per nimiam cha-
 ritate mortem incurrit se propter hominem crucifigi
 permittendo. Unde Genesis. xxvij. Accessit et oscula-
 tus est eum. ¶ Istud etiam osculum charitatis potest si-
 gnificare illud amoris vinculum quod nobis deus facit.
 quando per charitatem et gratiam se nobis inti-
 mat et coniungit. Imago enim in speculo vel in aqua
 talis est nature quod si te elongaueris elongatur si
 autem te sibi appropinquaueris appropinquabit se
 tibi etiaz vsqz ad osculum. Sic vere deus elongatur ab
 illis qui per peccatum ab eo se elongant. Quia longe
 est dominus ab impijs. ¶ Propter hoc etc. ¶ Illis autem
 qui per penitentiam sibi appropinquant solet appro-
 pinquare: et vsqz ad osculum. idest vsqz ad perfecte cha-
 ritatis vinculum eis per gratiam copulari. Tale oscu-
 lum petit deus a nobis dicens Genesis. xxvij. Accede
 ad me et da mihi osculum fili mi. ¶ Ipse etiam nos oscu-
 latur nos ad indulgentiam recipiendo. nobis gra-
 tiam concedendo et conferendo: et nos in gloriam in-
 troducendo. Dico nos recipiendo ad indulgentiam:
 quia sicut dicitur Luce. xv. Pater misericors cecidit
 super collum filij prodigi reuertentis et osculatus est
 eum. Dico etiam vobis gratiam communicando: et
 sic osculatus est rex dauid senem berzellai. y. Regum
 xix. Osculatus est rex berzellai et benedixit ei. Dico in-
 super qd deus osculatur nos in celestem gloriam intro-
 ducendo. sicut de laban dicitur Genesis. xxxi. qd audi-
 ens iacob sororis sue filium aduenisse. ruens in oscula-
 dixit eum in domum suam. Item adhuc dico qd istud
 osculum caritatis potest significare illud concordie
 vel amicitie vinculum. quod est etiam inter bonos: qz
 scilicet viri iusti solent se spiritualiter osculari: et cha-
 ritate amorem alter alteri colligari. Sicut de dauid et
 ionatha dicitur. i. Regum. x. qd osculantes alterutru
 fuerunt pariter. dauid autem amplius. De thobia
 etia dicitur. Tho. vij. qd raguel cum lachrymis osculatus
 est eum. Sic ergo patet qd in scriptura inuenitur oscu-
 lum charitatis. ¶ Secundo dico qd in scriptura inuenitur oscu-
 lum falsitatis. et istud certe est osculum demonis dece-

B

B

prois. mundi defraudatoris. hominis pditoris. Dyabolus enim osculatur homines ipsos decipiendo. figuratus in ioab qui tenes mentum amase quasi osculans eum. et quasi osculando occidit eum. sicut dicitur ij. Regum. xx. Qui auere dyabolus primo fingit osculari hominem eidem mundi prospera confrendo. ipsuz tamen tandem proditiose occidit vitam. et prosperitatem subtrahendo et ipsum mortis eterne iaculis feriēdo. De tali osculo dicitur Proverbiorum. xxvij. Meliora sunt vulneta diligentis q̄ fraudulēta oscula odientis. Alundus etiam osculatur adulando et alliciendo. sicut de mundanis amicus dicit Ecclesiastici. xxxij. Post q̄ accipiant osculantur manus dantis et in promissionibus humilianrocem suam: quia scilicet tales non osculantur nec applaudunt propter verā amoris charitatem. sed solum propter propriū lucri utilitatem. Sicut de absalon dicitur. ij. Regū. xv. q̄ ipse oēs illos qui veniebant ad curiam patris sui dauid osculabatur et ab eis in regem promoveretur. Proditor vero osculatur amorem fingendo et simulando: sicut de iuda dicitur q̄ ipse dixit iudeis Math. xxvj. Quenūq̄ osculatus fuero ipse est tenete eum. Quia pro certo proditores sub specie amicicie non cessant osculari et applaudere. vt hominem possint decipere. et secreta sua inuestigare et ipsa alijs revelare. Sicut dixit christus iuda osculo filium hominis tradis. Istud est osculum falsitatis. Tertio dico q̄ inuenitur osculum voluptatis. et istud est osculum luxuriosorum qui more canum non cessant osculari. et exinde ad canis voluptatem et immundiciam inclinari et excitari. Unde de mala muliere et de fatuo iuvene dicitur Proverbiorū. vij. Apprehensum de osculabatur iuuenem. et procaci vultu blanditur dicens etc. Et sequitur q̄ iuuenis statim eam sequitur quasi bos ductus ad victimam. et nescit q̄ a iuicula stultus trahatur. Sic ergo patet quomodo triplex est osculum. scilicet charitatis et amicicie falsitatis et fraudulentie. voluptatis et immundicie etc.

Os. oris. Habet plures virtutes in anima designare. Quis enim officia sunt quatuor scilicet Cibos recipere et masticare ad corporis nutritionem. Aerem seu spiritum attrahere ad cordialis caloris refrigerationem. Verba formare ad animi manifestationem. Superfluitates corporis vomendo eijcere ad corporis liberationē. Scdm ergo istas proprietates possumus notare q̄ os fm bonū significatū signat multipliciter in scriptura. Signat em virtutē.

Discretionis. Signat dico virtutem discretionis: quia scilicet sicut os omnes cibos recipit. ipsosq̄ masticat atq̄ terit et inter ciborum saporem discernit. quod bonum est adventrem transmittit. quod malum est reijcit et expellit. Sic vere virtus discretionis et cogitationis cibos exteriorum rerum debet masticare. discutere. et discernere. et anteq̄ adventrem affectionis transcant vtrū bonavel mala sint debet caute discernere et videre. Bona autem debet intus in corde et affectione recipere. et pro nutrimento spirituali anime retinere. mala vero debz reijcere. et ne anime nocumentum inferant refutare. Quia sicut dicitur Proverbiorū. xxi. Qui custodit os suū custodit ab angustijs animā suā. Item os signat virtutem affectionis. Sicut enim os attrahit spiritus et aerem ex quo cordis calor temperatur. et euz ore etiā vermes se solent trahere et in anterius se mouere. Sic cor et affectio spiritum sanctum per deuotionem attrahit qui calores. tentationuz refrigerat atq̄ tollit. Cū ore etiam affectionis homo per bona desideria trahitur. et ad partē anteriore bonozū eternozū continue cōmouetur. Psalmi. Os meum aperuit et attraxi spiritum: quia mandata tua desiderabam. Item dico q̄ os signat virtutem locutionis. Et sic dico q̄ istud os debet esse apertum. et debet esse clausum. Apertum di-

covidelicet Ad Dominū collaudandū. Populo predicandū. Peccata confitendū. Discolos arguendū. Dominū exorandū.

Dico q̄ istud os debet esse apertum ad collaudandam dei maiestatem. Psalm. Ex ore infantium et lactentium perfecisti laudem. Et alibi. Immisit in os meuz canticum nouum carmen deo nostro. Item ad predicandū omnem veritatem. Hieremie. j. Ecce dedi verba mea in ore tuo. Et in Psalm. Os meum loquetur sapientiam. et meditatio cordis mei prudentiā. Item ad confitendū culpe gravitatem. Job. vij. Non parcam inquit ori meo loquar in tribulatione spiritus mei confabulabor cum amaritudine anime mee. ad Rom. x. Ore autē confessio fit ad salutem. Item ad arguendū morum prauitatem. Job. xxij. Ponam coraz eo iudicium et os meum replebo increpationibus. Figura in asina balaam. Numeri. xxij. Cuius dominus os aperuit. et balaam magistrū suuz reprehendit. vt sic dicat quilibet nostrū illud Esate. xlij. Posuit os meum dominus quasi gladius acutū. Ut et sic figuretur in illo filio hominis qui in ore suo habebat gladium bis acutus Apocalip. xij. Aduerte tamen q̄ multi sunt similes lampade que solo ore est ossa et dura. toto autē corpore mollis et carnea. Psitacus etiā in solo ore habet potentiam et virtutem. Quia reuera isti soli potentes sunt in verbis et nihil in ope. Apocaly. ij. Potestas equozū in ore ipsorum. Item ad deprecandū dei pietatem. Unde in Psalm. Ad ipsum ore meo clamaui. et exultauit sub lingua mea. Sed probdolor multi sunt hodie qui tali ore videntur carere: quia scilicet nesciunt loqui. nec predicando nec confitendo. nec deum laudando. nec proximi arguendo. Similes quibusdam monstris et hyopie. que ore dicuntur carere. et solo odo reuere. et quibz alias formā humanam habcant. vōcem tamen dicuntur pentus nō habere. Sic isti quātū ad vultū recte locutionis et discretionis ore carent. et a pronūciatione humane vocis silent perpetuo atq̄ tacent. Psalm. Os habent et non loquentur etc. Non sic ergo sed habeamus in modo predicto os apertuz. De ore autē in quantum per ipsum superfluitates vitiozū euomuntur dic sicut proxime supra dixi ibi. Item ad confitendū culpe gravitates etc. Sic ergo patet quomodo os quadrupliciter sumitur in bono. Item illud os debet esse clausuz: quia scilicet vir iustus debet loco et tempore claudere os suū scilicet per silentij taciturnitate. et per prudentis consilij maturitates. Ita claudat illud ille qui dicebat in Psalm. Posuisti in meo custodia cū consisteret peccator aduersum me. Homo em̄ inter omnia animalia respectu corporis sui valde habet os modicū. Ad denotandū q̄ illi qui sunt homines idest persone rationabiles. debent habere os strictū et clausuz quantū ad raruz et modestū verborum. Iuxta illud Ecclesiastici. xxvij. Verbis tuis factotataram et ou tuo facto ossa. Quod apparet in ore quod duos habet circuitus seu muros. labia scilicet atq̄ dentes. Ad denotandū q̄ cū difficultate et deliberata maturitate loqui debemus. quando verba nostra per tot portas transitura esse videmus. Et ideo dicitur Ecclesiastici. xxi. In ore fatuozū cor illozū et in corde sapientum os illorum. Sic ergo patet quomodo os clauditur in bono. Sed adhuc dico q̄ os signat quandoq̄ in malo. et sic potest per os intelligi omne genus male locutionis. Animalia enim mordacia et rapacia solent habere multo maiora ora et latiora quam animalia mitiora sicut patet de leonibus. vrsis. canibus atq̄ cattis. respectu hominum. ouium atq̄ bouum. Quia pro certo illi qui sunt in mundo isto bestie rapaces et mordaces. idest peccatores nocentes et siluestres. solent proculdubio habere precesteris ora maiora. et ad inaniter loquendum promptiora et

ptiora et ampliora. psalm. Dilatauerunt super me os suum sicut leo rapiens et rugiens. Quia sicut dicitur Prover. xv. Os impiorum redundat malis. Et nota quod mali habent os magnū principatū ad multa videlicet ad fallendum per deceptionem.

Abordendum per detractionem.

Lambendum per adulationem.

Jurandum per blasphemationem.

Clamandum per iniuriam.

Jactandum per inanem gloriationem.

Mentendum per falsam locutionem.

¶ Primo ergo dico quod mali habent os ad fallendū per deceptionem. et isti sunt peccatores et hypocrite qui vultū habent in ore et aliud in corde. de quibus dicitur in ps. Os ore suo benedicebant et corde suo maledicebant. Isti potissime sunt multi in curia principum et magnatum qui sub specie boni semper solent falsa consilia machinari. Similes canis rabido qui semper gestat os apertum. et semper saluā effundit venenosam. Quia mali psillarij et boies falsi semper habent os apertū et promptū ad verba venenosa in iudiciū subditoꝝ emittēda. Et ad praua et venenosa psillia suggerēda. de quibus dicitur in ps. Os tuū abscidit malicia. et lingua tua p̄cinabat dolos. Et puerb. xj. Simulator ore decipit amicum suū. et ducit eū per viam non bonā. ¶ Secundo dico quod mali habent os ad mordendū per detractionem. siles tortuice marine. que sicut plinū plus habet os magnū et durū quod quodcūq; aliud aial. Durus enim lapides solet frāgere. et os fortitudie lacerare. Similes etiam manticore cuius os horribile tres ordines dentium dicitur in ore gestare: quibus dicitur homines deuorare. Similes insuper serpenti qui dicitur p̄ster qui sicut in fido. et lucanum patulo ore semper incedit. venenumq; continue diffundens membrum quod mordet inficit et corrumpit. Quia proculdubio os detractorum valde est horribile atq; durum. et ad inueniendum et diffamandum semper est patulum et apertum. ps. Os peccatoris et dolosi super me apertū est. et sermonibus odij circumdederunt me. et expugnaverunt me gratis. Isti enim os habent ita durum quod nullus est ita virtuosus et fortis qui ad dentes sue detractionis veniens confringatur. et quin per morsus sue detractionis per infectionem infamie corrumpatur. Iborū enim os teste ps. Maledictione et amaritudine plenum est sub lingua eorū labor et dolor. Tres enim ordines dentium in ore eorum homines isti dicuntur habere in quibus scilicet suis verbis detractorijs solent tria genera personarum scilicet Superiores. Pares. et Inferiores. detractore deuorare. figurati in illa bestia Danic. vij. Que habebat tres ordines dentium in ore que dicebant et. Surge comede carnes plurimas. Istud est os gladius de quo fit totiens mentio in scriptura Josue. vij. Intrafecerūt in ore gladius omnia. Lingua enim detractorum gladius est acutus. Quia videlicet sicut gladius scindit et lacerat quicquid tangit. Sic os detractorum bonos mordet. et deuorat et corrodit. Unde de doeb ydumeo. dicitur. j. Regum. xxiij. quod nobe ciuitatem sacerdotum percussit in ore gladius. ¶ Tertio dico quod mali habent os ad lambendum per adulationem. Os enim de sui natura suauē est et leue et labijs mollibus et teneris circumseptum. Sic isti habent os leue et suauē per adulationem et molliem. verborum. et circumseptum per fraudem et deceptionem. Similes sanguisuga que in ore portat fistulam qua sanguinem attrahit in sugendo. Quia scilicet tales cum fistula verborum dulcium: attrahunt et acquirunt sibi sanguinem id est temporalem substantiam aliorum. De quibus possent dicere ipsorum auditores illud Esaię. xxiij. Populus iste in ore suo appropinquauit. Et in ps. dicitur. Postea in ore suo complacēbunt. Tale os etiam habent male mulieres. que scilicet sunt similes illi serpenti qui dicitur seps qui solet hominis et carnem et ossa liquefacere. et in nihilum redigere et consumere. Similes etiam sunt pisces qui dicitur salten. In cuius ore aqua maris

dulcescit. ita quod alios pisces ad suorum dulcedinem attrahit et occidit. sicut dicit Iozar. Sic vere mala mulier verbis os sui solet homines liquefacere. estuare. et eneruare. et sua atrahente dulcedine per mala desideria occidere et per luxurie opera deuorare. Proverbiorum. xxiij. fouea profunda os alieni. Unde Iohann. xij. dicitur. In medium os ipsius quis intrabit. Sequitur. De ore ipsius lampades procedunt. Isti ergo habent os ad lambendum per adulationem. ¶ Quarto dico quod mali habent os ad iurandum per blasphemationem. contra illud Ecclesiastici. xxiij. Jurationi non assuescat os tuum. Et isti sunt illi qui non cessant anathematizare. blasphemare et iurare. et contra deum verba nepharia propalare. De quibus dicitur in psal. Posuerunt in celum os suum et lingua eorum transfusi sunt in terra. Et isti figurantur in illa terribili bestia. Apocalipsis. xij. De qua dicitur. quod datus est ei os loquens magna. et aperuit os suum in blasphemias contra deum. ¶ Quinto dico quod mali habent os ad clamandum et iniuriandum. et isti sunt potissime iracundi. que ore suo non cessant verba iniuriosa emittere et totam circumiacentem patriam conturbare. figura et Apocalyp. xij. in bestia illa que ascendebat de abyssos. que habebat os sicut os leonis etc. quia videlicet tales iniuriosi et iracundi solent ore suo alios conturbare. sicut leo solet ore suo bestias deuorare. Job. xij. flāma de ore eius egreditur. Unde Proverbia. xvij. Os eius iurgia prouocat os stulti contritiocis.

¶ Sexto dico quod mali habent os apertum ad iactandum per inanem gloriationem. psal. Os eorum locutum est superbiam. figurati scilicet Danielis. vij. in quodam cornu modico de quo dicitur. quod habebat os loquens grandia. Quia procerto illi qui sunt inter ceteros magis modici per virtutum tenuitatem. consueuerunt magis loqui grandia per iactantiam et superbie vanitatem. Proverbiorum. xvij. Qui exaltat os suum querit ruinam. Et Math. xij. Ex abundantia cordis os loquitur. ¶ Septimo vero dico quod quidam habent os ad mentendum per vanam locutionem. De quibus dicitur Sapientie. j. Os quod mentitur occidit animam. Tales autem sunt illi qui multis verbis solet vti. difficile est enim quin cadant in stultiloquio vel mendacio. Unde de talibus dicitur Ecclesiastici. xx. Ex ore fatui reprobatur parabola eo quod non dicit verum in tempore suo. Et Ecclesiastici. xxi. In ore fatui verba inenarrabilia. Ideo bene docet Ecclesiastici. xxiij. In discipline loquele non assuescat os tuum. multum enim casus in ea sunt. Quod tamen est contra multos qui ita assueti sunt ad iurandum et mentendum quod vix possunt aliquo modo abstinere. Et sic ergo patet quomodo peccatorum os septemplex variatur in malo. Ibe igitur de ore sufficiat. Unde supra de loqui. de labijs. de lingua etc.

Os ossis. ¶ Cum ossa sint in corpore partes solidiores et ad sustentationem fibulorum carnis aptiores. inae est quod per ossa possunt intelligi illi qui ratione status et gradus in corpore ecclesie habent subditos et fragiles sustinere. sicut sunt iudices. principes. magnates. prelati. religiosi. clerici et alij qui inter alios debent esse virtuosus et perfecti siue boni fuerint siue mali. Dicamus ergo quod ossa possunt significare in bono et in malo. In bono significant viros virtuosos et perfectos. In malo vero significant viros vitiosos et infectos. ¶ Dico ergo quod per ossa significantur homines perfecti et virtuosus. et maxime ecclesiastici et prelati. quia scilicet isti in corpore ecclesie gerunt officium ossium alios scilicet fouendo et sustentando et in bono ne deficient adiuuando. Romano rum. xv. Debemus autem nos firmiores imbecillitatem in firmorum sustinere. Ut sic possimus christo tibi aduerte quod viri perfecti possunt dici ossa. Sicut enim ossa

Dura substantia componuntur.
 Nervis adinvicem coniunguntur.
 Carne exterius vestiuntur.
 Medulla interius imbuuntur.
 Sic procerto viri perfecti debent firmissime fundari per constantem fortitudinem. Os fortissime ligari per concordie firmitudinem. Sumus. Exterius velari per modestie mititudinem. Caro. Interius rigari per clementie plenitudinem. Tua. Quia procerto charissimi ad utrosque ecclesiasticos pertinet quod habeat principaliter ista quatuor. videlicet
 Constantie stabilitatem. Os tuum inquit.
 Concordie charitatem. Sumus inquit.
 Modestie carnitatem. Caro inquit.
 Clementie medullitatem. Tua inquit.

Dico igitur primo quod in ossibus ecclesie debet esse constantie fortitudo. Et hoc etiam datur intelligi cum dicitur Os. Quia. scilicet ossa de sua natura sunt alba. arida. insensibilia. dura. et inde est quod faciliter non corrumpuntur nec aqua molliuntur. nec igne etiam flaccunt. aut dissoluntur. immo quia in medio carnis sanguinis et humoris habeat locum suum. nunquam tamen propter hoc destruantur. Sicut viri iusti in corpore ecclesie. et maxime religiosi. ecclesiastici et prelati debent esse albi per continentiam. aridi per abstinentiam. insensibiles per patientiam fortes et duri per persistentiam. Infirmos enim debent sustinere. bona debent fortiter facere. et mala fortiter tolerare. et nunquam corrumpi vel deficere. nec igne adversitatis. nec aqua prosperitatis a bono immutari. vel desistere. sed in bono perseveranter et iugiter permanere. Os inquit. Et si sic fecerimus. Christus ubi quolibet nostrum dicere poterit illud Gen. ii. Hoc nunc os de ossibus meis et caro de carne mea. Unde etiam de ista durabili ossium spiritualium potentia potest dici illud Exo. xij. Os illius non confringetis. Quod tamen est contra multos qui per avaritiam corrumpuntur. per invidiam corrumpuntur per tristitiam conterunt. Corruunt dico per avaritiam. iij. Reg. xij. Tulit ossa de sepulchris et corruunt ea super altare. Quod hodie ossa sepulchrorum. id est religiosi. et ossa altarium. id est sacerdotes et clerici. a diabolo corrumpuntur per avaritiam. Job. xxx. Ossa mea aruerunt pro caumate. Item corrumpuntur per invidiam: quod sicut dicitur prover. xij. Putredo ossium invidiam. Item conterunt per tristitiam et iracundiam. ps. Quasi leo sic contrivit ossa mea. Non sic charissimi sed sit in nobis persistentie fortitudo. Os inquit tuum. **S**ecundo dico quod in nobis debet esse concordie vicissitudo. Quod ostendit cum dicitur Sumus. Sumus enim denotat multitudinem aggregatam. Quia sicut multa ossa in corpore aggregantur. ita etiam quod ossa quasi in omni membro plura simul et duplicata inveniuntur. ista insuper ossa nervis et tenaculis invicem coniunguntur. Sic viri perfecti in ecclesia debent simul esse per concordiam et unitatem. et debent invicem coniungi et ligari per veram amicitiam et charitatem. Ut sic dicat ecclesia illud Job. x. Pelle et carnibus vestisti me ossibus et nervis conpegisti me. Ut sic de charitate et concordia talium ossium dicatur illud Ezech. xxxvij. Accesserunt ossa ad ossa unumquodque ad iuncturam suam. Unde etiam. ij. Reg. xij. dicitur. Pone ossa mea iuxta ossa viri dei. Quod est contra multos qui proculdubio non sunt ossa coniuncta per concordiam et charitatem. sed magis ossa disiuncta per odium divisionem et contrarietatem. De quibus dicitur Ezech. vi. Dispergam ossa vestra circa aras vestras. Non sic sed sit in nobis concordie vicissitudo. Sumus inquit. Ut sic nobis dicat dominus illud. ij. Reg. xij. Os meum et caro meos. Et nos dicamus illud. ij. Reg. v. Ecce os tuum et caro tua sumus nos. **T**ertio dico quod in nobis debet esse modestie mititudo. quod notatur cum dicitur Caro. quia sicut videmus quod ossium vincula in omni parte corporis semper est carnis mollicie cooperata. Sicut vir perfectus quia in se sit quandoque durus. solidus. rigidus et severus exterius. tamen in cooperatura id est in apparentia scilicet in verbis et in modis semper debet habere carnem que naturaliter est mollis. id est

modestie et benignitatis teneritudinem et dulcorem. Ut sic possit dicere ecclesia. Adhesit os meum carni mee. Quia hodie proculdubio de multis possit dici illud Job. xij. Pelle mee consumptis carnibus adhesit os meus. Quia vere hodie ossa ecclesie scilicet ecclesiastici mali non adherent carnibus exterioris benignitatis. sed magis pellibus foderaturarum. vel subducturarum et carnalis voluptatis. Vel pellibus que inflata faciunt fontem id est turgedinem superbie arrogantie et vanitatis. Non sic ergo. sed sit in nobis modestie mititudo etc. **Q**uarto vero dico quod in nobis debet esse clementie plenitudo et hoc ostenditur cum dicitur Tua. Ossa enim non ferunt sibi solum. sed etiam aliis membris. quia scilicet omnia alia membra habent sustinere. ita quod ossa magis proprie possunt dici esse aliorum quam sua. In quo notatur virtus clementie. que alios fovet. sustinet et supportat. Vir enim pius non quod suum est querit. sed quod alterius. Unde proprie vir pius non est suus immo tuus: quia scilicet in bonis tuis vel aliorum solet gaudere: et in malis aliorum dolere. Unde Esa. lxxj. dicitur. Ossa vestra quasi herba germinabunt. Ossa enim iterius sunt naturaliter plena medulla. que scilicet ipsorum siccitatem temperat. et communi substantiam nutrit pariter et humectat. Sic vere in ossibus spiritualibus id est in personis ecclesiasticis et perfectis debet semper esse et abundare medulla pietatis interioris. que ipsos debet irrigare. et cordialiter humectare. Job. xxj. viscera eius plena sunt adipe. et medullis ossa ipsius irrigantur. Quod est contra multos qui procerto non sunt medullis plena per pietates. sed potius sunt ossa dura. sicca et arida per incopassionis duritiam et siccitatem. De quo in ps. Ossa mea sicut cremis aruerunt. Non sic ergo charissimi sed sumus Ossa
 Medullosa per pietatem.
 Carnosa per benignitatem.
 Nervosa per charitatem.
 Dura seu virtuosa per constantie firmitatem.
Et sic patet quomodo ossa signant viros perfectos et virtuosos. **S**ed adhuc dico quod ossa possunt significare viros infectos et vitiosos. scilicet peccatores. et maxime illos qui in corpore diaboli locum obtinent principalem maiores scilicet et potentes siue potentiores. Nota ergo quod peccatores dicuntur Ossa propter
 Duram soliditatem.
 Inanem vacuitatem.
 Siccam ariditatem.
 Carnis vicinitatem:
 Sensus nullitatem.
 Sonitus clamositatem.
Quia proculdubio peccatores habent soliditatem obstinationis. Vacuitatem imperfectionis. Ariditatem indevotionis. Carnitatem delectationis. Insensibilitatem indiscretionis. Clamositatem. infamie et murmurationis. **D**ico ergo quod peccatores sunt ossa solida per obstinationem. Quia scilicet sicut ossa propter sui soliditatem et duritiam non facile penetrantur. sic nec peccatores propter duritiam. siue obstinate voluntatis non facile ad penitentiam convertuntur. Exod. xij. Hec ossa ipsius confringetis. Et sicut videmus quod ossa nec aqua molliuntur. nec igne dissoluntur. sicut facit cornu et ungues. sic peccatores obstinati aque dulcis monitionis non possunt molliiri. nec igne aspre correctionis dissolui. Et ideo proprie peccatores dicuntur ossa sepulta: quia scilicet in sepulchro male consuetudinis sunt inhumata. Josue. xxij. Ossa israel que tulerant de egypto sepelierunt in sychem. **I**tem isti sunt ossa vacua per imperfectionem. Ossa enim interioris concava sunt communiter et vacua pro maiori parte. medulla enim que ibi est non solet concavitatem replere. ad denotandum quod osses peccatores vacui sunt omni bono Job. xxxij. Ossa que tecta fuerant nudabuntur. **I**tem isti sunt ossa arida per indevotionem. Quia sicut ossa naturaliter arida sunt et parum habent de humore. Sic peccatores

catores sicci sunt et aridi et humore devotionis privati. ps. Ossa mea sicut cremum aruerunt. Ezechie. xxxvij. Ossa arida audite verbum domini. Et sicut videmus quod res arida cito comburitur. Sic isti sicci. aridi. et indevoti. igne concupiscentiarum inflammantur facilliter. Similes ossibus leonis que ita sunt arida et solida quod ex sui collisione ignem dicuntur emittere. Ut sic de istis dicatur illud. iij. Regum. xxiij. Decidit sacerdotes ecclesiarum et combussit ossa humana. Item dico quod peccatores sunt ossa carnivicina per carnalem dilectionem. Sicut enim ossa ex omni parte carne involuntur: sic peccatores ex omni parte carne. id est carnis voluptate teguntur. Job. xix. Adhesit os meum carni mee. Item isti sunt ossa insensibilia per indiscretionem et per incompassionem. Ossa enim nullam habent virtutem sensitivam. Eorum enim dura substantia non est habilis ad hoc quod delectationem sentiat vel dolorem. Sicut enim isti non habent sensum discretionis. nec etiam sensum pietatis vel compassionis. Nihil enim sentiunt de his que pertinent ad salutem. nec de miseris aliorum. Proverbio. xxiij. Verberaverunt me et non dolui. vulnecrauerunt me et non sensi. Isti sunt ossa mortua de quibus dicitur Mattheo. xxij. quod sepulchra dealbata plena sunt ossibus mortuorum. Item isti sunt ossa clamorosa per discordiam et murmurationem. Quia scilicet sicut ossa inuicem collisa faciunt strepitum. sic mali inuicem coniuncti faciunt et generant dissensionem et detractionem sonitum. De bebetomoth enim id est de dyabolo dicitur Job. xl. quod ossa illius velut fistule eris sonantia. Et sic ergo bene patet quod isti sex rationibus mali possunt dici ossa. Et sicut videmus quod ossa que in se non habeant nec sensum. nec motum. in corpore tamen solent locum maximum occupare. Sic mali que in se non habent bonam operationem. nec sensum discretionis. nec compassionem habeant. in corpore tamen ecclesie magnus locum tenent et occupant. Quod bene figuratum est Ezechiel. xxxvij. ubi dicitur. Dimisit me spiritus in medio campi qui erat plenus ossibus aridis. Et dicitur ibidem quod extensa sunt super ea nervi et carnes. et cutis et spiritum non habebant. Quia vere charissimum totus campus ecclesie plenus est ossibus. id est personis duris et aridis. in devotis et insensibilibus qui proculdubio nervis divitiarum. carnibus deliciarum. et cute exteriorum opulentiarum hodie pie ceteris in ecclesia sunt operati spiritu tamen sancto et celestibus gratiis sunt privati. Unde ibidem dicitur. filij hominis ossa beventur in domum israel est. Sic ergo patet quod ossa signant homines malos et defectuosos. Si vis per ossa intelliguntur interiores virtutes. carnem. id est fragilitatem nostram ne deficiat sustentantes. et maxime virtus fortitudinis et constantie. De quibus Proverbio. xvj. Dulcedo anime sanitas ossium. Vel si vis per ossa intelliguntur peccata. et maxime peccata dure oblationis et incompassionis. Luce. xxiij. Palpate et videte quantum spiritus. id est homo spiritualis. carnes et ossa non habet.

Ostendere. Nota quod ostendere nihil aliud est quam aliquid alicui revelare monstrare vel declarare. Unde breviter possumus dicere quod ostendere potest sumi in bono et in malo. Et quia in bono possumus dicere quod est quedam offensio divina qua deus hominibus ostendit. Viam bonam quam teneamus. Culpe periculum quod caueamus. Iram suam quam timeamus. Inferni tormentum quod fugamus. Gratiam suam quam diligamus. Locum tutum quem cupiamus. Sicut enim videmus quod sapiens medicus ostendit infirmo quid debeat facere. et a quibus debeat abstinere. et breviter quicquid videtur sibi necessarium ad sanitatem recuperandam ostendere sibi solet. Sic deus infirmis id est peccatoribus huius mundi solennem re-

ceptam dicit autem scilicet sacram scripturam. in qua proculdubio hominibus dilucide ostenditur quicquid est necessarium ad salutem. Ostendit enim nobis ibidem Quid Tenendum. Cauendum. Timendum. Horrendum. Diligendum. Eligendum. Item mo ergo dico quod iste nobis ostendit quid debemus tenere. Quia scilicet iste est sicut elephas qui hominem in nemore errantem inveniens solet eum preedere et ei viam ostendere. et eum si necesse sit a dracone defendere. Sic vere deus in silva huius mundi nos errantes a dyabolo defendit et viam mandatorum suorum nobis enucleat et ostendit. Illud autem non solum ostendit in libro artificiali. sed etiam in libro naturali. hoc est dictum in sinderesiarum in qua deus descripsit nobis ostendit de omnibus rebus mundi quid agendum. et quid fugiendum. et circa quod de necessitate salutis insistendum. Ecclesiastici. xvij. Creavit illis scientiam spiritus. sensum implevit cor illorum. bona et mala ostendit illis. Et Ecclesiastici. xvij. dicitur. Ostendit illis viam equitatis. Ostendit ergo quid debemus tenere. Secundo dico quod iste ostendit quid debemus cauere. Sicut enim medicus ostendit infirmo cibos grossos et contrarios a quibus abstinere. Sic deus ostendit que sunt mala et peccata ut ipsa homo fugiat et caueat. Et istam ostensionem petebat Job. xij. dicens domino. Responde mihi. quantas habeo iniquitates et peccata. scelera mea et delicta ostende mihi. Tertio ostendit nobis quid debemus timere. Quia scilicet nos debemus timere. Dei potentiam et auctoritatem. Dei iustitiam et severitatem. Dei scientiam et subtilitatem. Nobis igitur timenda ostenditur dei potentia que est insuperabilis Luce. xij. Ostendam autem vobis quem timeatis. Timeate eum qui postquam occiderit. habet potestatem mittere in gehennam. Et Job. xij. Contra solum quod vento rapitur ostendis potentiam tuam. et stipulam siccam persequeris. Item dei iustitiam que est irrefragabilis. et maxime ille rigor illa iustitia quam quotidie nobis ostendit in penarum et tribulationum immisione est timendus: quia scilicet signum est quod deus propter peccata nostra nobis irascitur. vel quia ne peccemus ad nos terrendum nobis talibus tribulationibus comminatur. Quod bene figuratur Ero. xij. ubi deus ad terrorem incutiendum et ad timorem suum hominibus imprimendum danda legem suam ostendit populo israel multa terribilia scilicet. Ignem ardentem. Montem fumigantem. Tubam clamantem. De quo dicitur Deuteronomio. iij. De celo audire te fecit vocem suam doceret te. de terra ostendit tibi ignes sui maximum. et in ps. Ostendisti mihi tribulationes multas et malas. et conuersus vivificasti me etc. Item timenda est dei scientia infallibilis seu indeceptibilis. Job xj. Utinam deus loqueretur tibi. et ostenderet tibi secreta sapientie sue. et quod multiplex sit lex eius. Ostendit ergo deus quid debemus timere. Ipe enim sicut auriga qui ostendit virgam equo pigro. ut timore ipsius celerius vadat. Sic deus virgam tribulationum et correctionum suarum nobis ostendit ut cum timeamus. et timore eius a malo abstinemus et in via morum celerius procedamus psalmi. Ostendisti populo tuo dura. potasti novum compunctionis. Quarto dico quod deus nobis ostendit quid debemus horrere. et hoc est quando ostendit nobis periculum eterne damnationis et penas et miseras damnationum. Telle enim Plis Spalu est genus arane. cuius ictus acerbior est quam vipere. Est tamen remedium contra morsum ipsius. quod vna alia talis aranea mortua ostendat. sic percussio. Et ideo tales arane mortue ex industria servant ut percussis ab aliis per remedium ostendant. Sic et loquendo spiritualiter

Ostium.

Ch aranee. i. mali hoies nos ledant. Infeſtent ⁊ percu-
riant multipliciter in hoc mūdo ſummū nobis eſt re-
mediū q̄ vnā aliā araneā mortuā videam⁹. i. eſt q̄ mor-
tē aliorū maloz ⁊ eozū dānationē ⁊ penā ſagaciter at-
tendamus. Et idro in ſcriptura deus nobis mortuas
araneas i. eſt mortes malozꝝ oſtendit ⁊ inſinuat. vt
dolorem quē ab eis vel eozꝝ ſocijs ſuſtinemus in nobis
temporet ⁊ leniat. Unde ipſe dicit Apocal. xvij. Veni
oſtendā tibi dānationes meretricis magnę. Oſtendit

C ergo deus qd debemus horrere. **C** Sed quinto dico q
ipſe oſtendit nobis quomodo debem⁹ gaudere. ⁊ iſtud
eſt qñ nobis oſtendit beneficia ſua. ⁊ maxime quando
miſericordiam ſuā nobis dignaſ oſtendere ſcilicet nos
corrigendo. ⁊ de ſalute noſtra curā gerendo. Et iſtud
petebat dauid in pſ. dicens. Oſtēde nobis dñe miſeri-
cordiā tuā. ⁊ ſalu. tuū da nobis. Ipſe eſt em̄ ſicut cala-
drion avis albiſſima. que oſtendens faciē infirmo ſi-
gnū eſt q̄ ſanabitur. ſi vero doſum ei oſtenderit mone-
tur. Quia vere illi ſolū quibus deus oſtendit faciē ſue
gratię ⁊ miſericordię. ſanant ⁊ ſaluantur. pſ. Oſtēde
faciē tuam ⁊ ſalu erimus. Illi vero quibus doſum ſue
indignationis oſtendit illis. ſ. de quozū ſalute non cu-
rat. ſed dimittit eos t̄e ſm̄ deſideria cordis eozū. tales
dico damnantur ⁊ moriuntur. Hierem. xvij. Doſum et
non faciē oſtendam eis in die perditionis eozum. Et
ideo faciē dñi miſericordię ⁊ gratię petebat. **A** Moy-
ſes. Ero. xxxij. Si ergo inueni gratiā in conſpectu tuo
oſtēde mihi faciē tuā vt ſciā tē. ⁊ inueniā gratiā ante
oculos tuos. Et illud Cantic. ij. Oſtēde mihi faciem
tuā t̄c. Uide ſupra de facie. Oſtendit igitur deus quō
debemus gaudere. **C** Sexto dico q̄ ipſe nobis oſten-
dit quomodo debemus ardere. Et iſtud eſt qñ oſten-
dit nobis gaudia beatoꝝ. Iſta em̄ nobis in ſcriptura
oſtendunt: vt ad ea concupiſcenda ardor noſtri animi
accendat Ideo ipſe dicit Apocal. xxi. Veni oſtendam
tibi nouam nuptā ſponſam agni. vnde Sap. x. Juſtus
deducit dñs per vias rectas. ⁊ oſtendit illi regnum dei.
Uide. ſ. de Deducere. Apocal. xxij. etiā dicitur. Oſten-
dit mihi angelus fluuiū aque viue ſplendidū tan q̄ cri-
ſtallū. Uide eam ſupra de aqua. Et ſic breuiter dico q̄
deus oſtendit nobis omnia neceſſaria ad ſalutem. Et
ideo vt ex oſtentione talium homo debet ad bonū couer-
ti: ⁊ a malo ſe diuertere et auerti. Hierem. xxxj. Poſt q̄
oſtendiſti mihi percuffi femur meū t̄c. Sic ergo patet
q̄ eſt quedā oſtentione diuina. **C** Sed adhuc poſſumus
notare q̄ ſicut ex ſcriptura habemus res poſſunt ⁊ ſo-
lent hoibus multis rōnibus oſtendi. videlicet Ad

Timorem incutendum.
Amorem alliciendum.
Stuporem efficiendum.
Pietatem eliciendum.
Remedium adhiendum.
Exemplum perficiendum.
Omne dubium eiciendum.
Dico ergo q̄ res oſtenditur vt timor incutiatur. Et ſic
oſtendit nobis deus ſeueritatē iuſtitię ſue per mundi
tribulationes: ⁊ per peccatoꝝ dānationes. pſ. Oſtē-
diſti populo tuo dura. **C** Itē vt amor alliciatur: ſicut
de dyabolo legimus q̄ ipſe oſtendit xp̄o omnia regna
mundi. dicens. Hęc omnia tibi dabo ſi cadens adora-
ueris me. ſicut dicit **A** Nath. iij. ⁊ **L**uce. iij. Sic etiam
deus oſtendit nobis bona ſua ſpiritualia et eterna: vt
ad ipſa amanda ⁊ affectanda corda noſtra aliciat: in-
ducit. **E**ro. xxxij. Ego oſtendam omne bonū tibi. Un-
de etiam **D**euſ. xxxij. dicitur q̄ deus oſtendit moyſi
omnē terram galaad. vnde etiam **I**beſter ſ. dicitur q̄
aſſuerus fecit grande conuiuū t̄c. vt oſtenderet om-
nibus diuitias regni ſui. **C** Item vt ſtupor efficiatur:
ſicut dicitur **I**beſter. j. q̄ aſſuerus voluit omnibus
oſtendere populis pulchritudinem regine vaſthi: vt. ſ.
ex tanta pulchritudine mirarentur homines ⁊ ſtupe-
rent. Sic etiā facit nobis deus: q̄. ſ. quotidie oſtendit
nobis virtutē mirabiliū ſuozꝝ vt ex eozꝝ conſideratione

in ſtupore ⁊ admiratione veniamus. **M**ichee. vij. ſm̄
die egreſſionis eius de terra egypti oſtendā eis mirabi-
lia. **C** Itē oſtenditur res vt pietas eliciatur. Et ſic oſtē-
dunt miſericordia ⁊ vlcera. vt ad pietatē ⁊ compaſſio-
nem poſſint corda intuentium commoueri. Sic ⁊ nos
debemus oſtendere ⁊ allegare deo miſerias fragilita-
tis noſtre: vt ipſum ad miſericordiā inclinemus. vt ſic
nos oſtendamus ei noſtrā miſeriā ad ſinem. vt ipſe no-
bis oſtendat ſuam miſericordiā: ſicut petebat ille q̄ di-
cebat deo. **I**beſter. xij. Oſtēde te nobis in tempore tri-
bulationis. **C** Itē oſtenditur res vt remediū adhibea-
tur. Sic oſtendere nos debemus ſacerdotibus per con-
feſſionē. **E**xēplo infirmozꝝ q̄ libēter oſtēdunt medicis
verecūdas infirmitates: vt ab ipſis p̄cipiat curatio: ſ.
An dñs p̄cepit **L**uce. xvij. Itē oſtēdit vos ſacerdotib⁹.
Itē oſtēditur res vt exemplariter perficiatur. Et ſic no-
bis oſtenduntur facta antiquozꝝ bonozꝝ vt ad ipſozꝝ
imitationem moueamur. vnde **J**ohan. x. **M**ulta bo-
na opera oſtendi vobis. **E**xēplo elephantū quibus
ſanguis oſtēditur vt ad p̄clū animentur. ſ. **A**ſacha.
vi. Oſtenderunt elephantibus ſanguinem vne ⁊ mori.
C Item oſtenditur res vt veraciter eſſe ſciatur. Et ſic
dominus apparens **T**home oſtendit ei manus et la-
tus. ſicut dicitur **J**ohā. xx. Et ſic ergo patet quomodo
oſtendere diuerſimode in bono ſumitur in ſcriptura.

C Sed adhuc dico. q̄ oſtendere poteſt ſumi in malo
Et ſic oſtendere ſignat ſcilicet
Hypocriſim ⁊ deceptionem.
Jactantiam et elationem.
Maliciam ⁊ detractionem.
Dico ergo q̄ eſt vnū oſtendere. hypocriſis ⁊ deceptio-
nis: quia ſcilicet hypocrite ſemper volunt exterius bo-
nā conuerſationem oſtendere: vt cordis ſui nequitias
valeant occultare. Similes ceraſte qui oſtendit caput
arietini et occultat corpus ſerpentinū. vide ſupra de
hypocrita. Ideo talibus dicitur **I**ſa. ij. Quid mireris
bonā oſtendere cyam vt queras dilectionem. **C** Itē eſt
oſtendere iactantia ⁊ elationis. Et iſto modo ſunt mul-
ti qui omnia bona ſua: ⁊ virtutes et diuitias. et alia
quecunq; alijs per iactantiam manifeſtant ſicut de
Ezechia legimus **E**ſaie. xxxix. Quod nuncijs regis
oſtendit omnes theſauros ſuos ⁊ quicquid ſecretum
erat in domo ſua. **C** Item eſt vnū oſtendere malicie
⁊ detractionis. Et iſto modo detractores oſtendūt oi-
bus ⁊ declarāt quicquid ſciūt in alijs eſſe mali. **I**ſa. iij.
Oſtendā cūctis gentibus nuditatē tuā ſufficit. Uide
ſupra de Apparere.

Ostium. Nota q̄ oſtium idem eſt qd̄ porta vel
ianua: hoc eſt dictū. illud cum quo
oſtium vel ianua clauditur. veruntamen ſepe ſumitur
pro vtroq; ſ. pro clauſura ⁊ pro apertura. Eſt ergo pro-
prie illa pars domus per quam domū ingrediuntur. vel
illud a quo ingredi vel egredi impediuntur. **N**otemus et-
go q̄ in ſcriptura diuiniuntur generaliter loquendo
Ostia anteriora ſunt ſa-
gaciter cuſtodienda. Et
iſta ſunt oſtia ſenſuum
q̄ ſunt quatuor. ſ. oculi.
os aures ⁊ nare. **D**aſi.
xij. **Ostia** pomerij clau-
dit. **Ostia** exteriora ſūt
aperta. Et iſta ſunt oſtia domozꝝ noſtraz materialū
que p̄culdubio gra hoſpitalitatis debēt cūctis intrare
volentib⁹ apire. vñ **J**ob. xxxj. foris nō māſit peregrin⁹
oſtū incūviatorū patuit. **Ostia** interiora ſunt mani-
feſtāda. Et iſta ſunt oſtia cordiū. que. ſ. debēt eſſe apta
deo. per cōfeſſionē. orationē: laudē ⁊ gratiarū actionē.
M̄ ſi ſic aperiunt: dñs faciliter ſubintrat p̄ ſue gratię
inſuſionē. vnde **A**pocal. iij. Ecce ſto ad oſtū ⁊ pulſo: ſi
quis aperuerit ianuā in trabo ad illū: ⁊ cenabo cū illo
⁊ ille me cū. **Ostia** poſteriora ſunt introcūda. Et iſta
ſunt oſtia mortis q̄ neceſſe habem⁹ finali ingredi. Iſta
enim in p̄ſenti p̄ ſiderationē debemus videre: vt ipſa
finaliter

finaliter possim securus introire. Et de isto dicit Gen. xvij. Apparuit dñs abraã sedenti in ostio tabernaculi. Ostia inferiora sunt expauescenda. Et ista sunt ostia inferni que ita stricta sunt qd nulli postq intrauerint pnt ampli⁹ apiri. Quid avaris dñatis dicit Job. xxxvij. Circūdedit mare terminis et posuiverunt ostia. Ostia superiora sunt concupiscenda. Et ista sunt ostia que perculdubio summe debemus concupiscere introire. de quo Ezech. xli. Duo ostia erant in templo. Templū em ecclesie duo habet ostia vñ. scilicet in ecclesia militante: et istud est ostiū fidei. De quo Act. xij. dicit. Qd deus aperuit gentibus ostiū fidei. Vel etiā istud ostiū potest dici xp̄us vel prelatus. per quod oēs debent ecclesiā ingredi per istā et debita promotionē et vocationē. Quia sicut dicit Job. x. Qui non intras per ostiū in ouile ille fur est et latro. Quod est contra illos qui peccet p̄cio intraverunt. Xps em est ostiū ecclesie. vnde Joban. x. Ego sum ostiū: per me si quis introierit saluabitur. Aliud ostiū est in ecclesia triumphante. De quo Cant. v. Pessulum ostij mei apui dilecto meo. Dicamus ergo breuiter ceteris generibus ostiorū diuinitis qd duo sunt genera spiritualiū ostiorū. videlicet cor quod est iterius: et sensus qui sunt exteriorius. Istis ergo partibus debemus ostia facere. ne aliquis peccatū vel aliqua mala, concupiscētia possit ad animā transire. Istud autē ostiū debet esse virtus discretiois: que scilicet sensus et corda debet taliter claudere: qd ibi non possunt aliqua nocua subintrare. Spes enim ostia aluaris sui fructificant: et hinc nuntia succis amaris quando vident ea nimis larga et hoc ne subintrent animalia venenosa. Taurus etiam ostium cauerne sue per quod videt ventus flare cū caudavillosa solet obstruere: ne ventus possit ingredi vel nocere. Diuites etiam cum vasa argentea possident. currunt per domū. et solent ostia sua optime claudere ne forte fures possint subaperire vel auferre. Sic proculdubio cū ad intrandū animam nostram plures sint ianue seu porte scilicet cor et sensus corporis: ostiū prudentie debemus ibi ponere et clausuram circūspecionis apponere. que nullum nocuū dimittat intrare et nullū bonū dimittat perire vel exire. Unde bene consilif. Esai. xvi. Clade ostia tua supra te. Ubi aduerte qd ista ostia debent

Quandoq; Apertius aperiri: quia dicitur Clade intra. Aptius preparari. quia dicitur Cubicula. Attentius custodiri: quia dicitur Clade et. Primo ergo dico qd ista sunt ostia que debemus intradū referre. quod ostendit tibi. Clade et intra. Uide supra de intrare et ingredi. Ostium enim quod semper est clausum nihil valet. necesse est enim qd aliquotiens aperiat. Sicut de ostrea marina que quis in mare existens clausissimam se teneat ne aqua amara ipsam subintret. interdū tamen ad rores celestē se aperit. et ipsius in se recipit atq; haurit. Sic et nos licet pro maiori parte ostia cordis et sensuū debemus clausa tenere per discretā custodiā: ne forte aqua amara bonorum temporalium per aliquā malā concupiscētiā vsq; ad voluntatem subintret: ipsa tamen quandoq; debemus aperire et ad bona opera dilatare. Clade bene et intra. Aperiat ergo cor per dilectionem vt intrer dominus gratis infundendo. Apocalip. iij. Ecce sto et. vt supra. Aperiat oculus per compassionē vt intrer miseria pauperū animū afficiendo. Apocalip. iij. Ecce dedi tibi ostiū apertū: sciens quoniam modicam habes virtutē. Ita debent diuites dicere pauperibus: quod ostiū oculorū debent aperire ad miserias pauperū intuentas. vt duo oculi talium sint ista duo ostiola de quibus dicitur. iij. Regū. vi. qd Salomon fecit in templo duo ostiola de lignis oliuaris. Istos tamen quandoq; claudit avaricia qd nihil possunt videre exemplū illius qui dicebat amico volenti accommodare tres panes. Luce. xj. Non mihi molestus est: ostia mea clausa sunt et pueri mei mecum sunt in cubili. Jtem ape-

riatur os per bonam locutionem. orationem. confessionem et gratiarum actionem. ad Colos. iij. Aperiat mihi sermonis ostiū. Itē aperiantur aures per omnium bonorum auditiōem et per obedientie executionē. Act. xij. Aperuit gentibus ostiū fidei. Istud autē ostiū est auditus. Quia sicut dicitur Roma. x. Ergo fides per auditus. Istud tamen ostiū claudit obstinatio scilicet illis qui aures cordis nolunt ad audiendum vtilia aperire. Mar. xv. Aduoluit lapidem ad ostiū monumenti. Lapis enim duriciam obstinationis designat. Item aperiamus nares per deuotiones Mar. vi. Intra in cubiculum tuum: et clauso ostio ora patrem tuum. Et sic poterit nobis dici illud Actū. xv. Aperta sunt omnia ostia. Clade igitur et intra. Patet ergo qd ista sunt ostia que debemus interdū referre. Secundo dico qd ista sunt ostia que debemus interdū preparare. Et hoc ostenditur cū dicitur. In cubacula. Cubicula enim diuitius honeste parantur. munde seruantur. secreta tenentur. Sic cor et sensus nostri qui sunt ostia spiritualia debent virtutibus preparari mundissime seruari. et secreta humiliter teneri Judic. xij. Clausit vagas ostia cubiculi. Tertio dico qd ista sunt ostia que debemus interdū obserare. Sicut enim ostia camere regis et pape diligenter clauduntur seris et vectibus obserantur. Sic quia rex noster christus in camera conscientie dormit: necesse est vt ostia sensuum claudamus. et qd ipsa per discretam custodiā obseremus. Clade inquit ostia super te. Uide supra de claudere. iij. Regū. iij. Claudit ostium super se et super puerum. Quod bene figuratur in archa noe Genes. vi. vbi dicitur. Ne aque diluuij subintrarent: clausit de foris ostium dominus. Et nota qd per clausuram istorum ostiorum id est sensuum exteriorum et affectuum interiorum: secretus dominum et oramus. securus demonei prosternamus: vitia fugiamus. De orando enim dominum dicitur Mar. vi. Tu autem cum oraueris intra cubiculum tuum: et clauso ostio etc. De prosternendo dyabolum dicitur Judic. iij. qd aior clausis diligentissime ostijs occidit regem moab. De excludendo vero peccatum dicitur. i. Regū. xij. Eijce eam et clade ostiū post eam. ista tamen sunt contra multos quorū ostia sensuum omnibus vitis sunt aperta: ita qd nullum malum desiderium repellitur: sed sicut domus sine ostio omnibus malis complacētis aperitur. Et ideo sicut castrum carens ostijs statim ab hostibus potest capi: et destrui et occupari. Sic cor et sensus nostri: ostijs et valuis discretionis carentes a demonibus capiuntur et per diuersa vitia dissipantur. Hieremie. xli. Non ostia: non vectes sunt eis: soli habitant: et erunt camelorum in direptionem: et multitudo iumentorum in predam. Et Actū. xvj. dicitur. Aperta sunt omnia ostia. Non sic ergo: sed habeamus ostia prudentie que custodiant bona interiora et claudant vitia exteriora. Et in quolibet ostio sit timor dei ostiarius: qui aliquod peccatum non dimittat intrare. Quia sicut dicit Ecclesi. i. Timor domini expellit peccatū. Et. iij. Esdr. vij. Ostiarij erant p singulas ianuas. Patet ergo qd ostia cordis et sensuum sunt interdum obseranda. Et hec de ostio sufficiant. Clade supra de Janua. Intrare. Ingredi. Exire. Claudere. Aperire. Et infra de Porta

Quis. Nota qd oues cum sint animalia debilia: et omni astutia naturali carētia: vt breuiter me expediam per oues possunt significare bonos et malos. Bone enim oues sunt dominici gregis. mali vero sunt oues dyabolice societatis. Breuiter ergo dicamus qd per oues intelliguntur boni subditi et perfecti. Quis enim est animal valde subditum et viris bonis applicatum. Nunq̄ enim inueniuntur oues siluestres. sicut inueniuntur de alijs generibus animalium aliqua siluestria. Semper em sunt Oues

B

C

A

Ovis.

Hominibus subfugate.

In gregibus adunate

Domestice generate.

obedientia. Job. x. Oves me vocem meam audiunt. In gregibus adunantur per concordiam. Esa. xj. Leo et ovium simul morabuntur. Domestice conuersantur per pacem. Esa. liij. Sicut ovis coram tondente se obmutescet. Et possumus notare breuiter quod oves domini gregis id est boni simplices et subditi sunt animalia timorosa et animalia fructuosa. Sunt dico timorosa. Ovis enim ultra modum timet lupo. timet etiam suorum pedum strepitum. quia secundum aliquos multum curreret: nisi audiens strepitum pedum suorum timeret. Sic vere boni subditi debent esse timorosi. Quia proculdubio lupum infernale valde debent timere exterius: et strepitum pedum suorum id est inordinatum appetitum affectionum suarum debent timere interius. Non minus enim timent viri iusti strepitum cogitationum interiorum quam tentationes insultuum exteriorum. Bellum enim domesticum et ciuile: citius destruydem quam extrinsecum vel hostile. Et ideo vtrumque timendum: et ab utroque quantum poterimus est precaendum. Quod bene figuratur Gen. xxx. vbi dicitur. Quod ad aspectum virgatum oues tales fetus concipiunt quales pastor earum volebat. Quia vere dum virga furoris dei scilicet dyabolus per timorem respicitur: fructus bonorum operum concipitur. Est etiam ouis ut dictum est animal fructuosum: quia scilicet in oue nihil est quin sit fructuosum et vtile. Ita enim ut communitur omni anno fetum et quandoque duplicem folet portare. Et breuiter fetus eius est vtilis ad comedendum. lana est vtilis ad vestiendum. Pellis est vtilis ad scribendum. simus est vtilis ad terram impinguandum. Sic vere fetus et fructus operum ipsorum simplicium subditorum sunt vtilis ut ab alijs comedant per imitationem lana sue conuersationis est vtilis ut ab alijs induantur per exemplarē conformationem. Pellis vero sue conscientie vtilis est ut a prelati scribatur per informationem. Stercus vero bonorum suorum temporalium vtile est ad terrarum. id est ad pauperum impinguationem et nutritionem. Et ideo breuiter de talibus ouibus dicitur in ps. Oves coram fetose abundantem in gressibus suis: boues eorum crasse. Et sic dominus poterit de nobis dicere illud quod dixit Jacob esau fratri suo Gen. xxxij. Hosti quod paruulos. teneros. oues et boues fetas habeam tecum. Ubi ostenditur quod sicut oues sunt naturaliter ceteris animantibus

Corpore minores.

Carne molliores.

Alente mitiores.

fructu pleriores.

Gregis amantiores.

Etiam benigniores.

Boues. Per redundantiam fertiliores. fetas. Per amicitiam sodaliores. Decum.

¶ Dico ergo primo quod nos debemus esse per humilitatem modicissimi: quod ostenditur cum dicitur. Paruulos. Sicut enim oues respectu aliorum animalium que in adiutorium humano generi data sunt animalia corpore valde modica sunt: tamen ceteris magis vtilia sunt. Sic vere humiles in sui estimatione sunt valde modici sunt tamen in utilitate virtutum pre ceteris valde magni. Paruulos inquit. Juxta illud. Nolite pueri effici sensibus. sed malicia paruuli estote. i. Cor. xij. Nam sicut oues pre ceteris animantibus homini sunt subiecte: ita quod ad voluntatem pastoris ducuntur et vbi voluerit reponuntur. Sic et nos ita debemus esse humiles et subiecti quod ad voluntatem pastoris vel prelati nostri debemus duci: et sine rebellionem sibi obedire subiecti. ps. Qui deducit velut ouem ioseph. vnde Joban. x. vbi dicitur de pastore. Quod cum proprias oues emisit ante eas vadit. et oues illum sequuntur: quia sciunt vocem eius. Quia proculdubio quando pastor vel prelati gregem subditorum per bona opera precedit: gregem ipsum per bona opera sequitur et succedit. Teste enim Grego. Cui

¶ Sic vere bo-

ni subditi alijs

subiungatur per

obedientiam.

¶ Secundo dico quod

nos debemus esse per pietatem

humidissimi et compassi-

biles.

¶ Tertio dico quod

nos debemus esse per abundantiam

fecundissimi.

¶ Quarto dico quod

nos debemus esse per

amicitiam diligentes.

¶ Quinto dico quod

nos debemus esse per

humilitatem modicissimi.

¶ Sexto dico quod

nos debemus esse per

amicitiam diligentes.

¶ Septimo dico quod

nos debemus esse per

amicitiam diligentes.

¶ Octavo dico quod

nos debemus esse per

amicitiam diligentes.

¶ Nonimo dico quod

nos debemus esse per

amicitiam diligentes.

¶ Decimo dico quod

nos debemus esse per

amicitiam diligentes.

¶ Undecimo dico quod

nos debemus esse per

amicitiam diligentes.

¶ Duodecimo dico quod

nos debemus esse per

amicitiam diligentes.

¶ Tredecimo dico quod

nos debemus esse per

amicitiam diligentes.

¶ Quarta decimo dico quod

nos debemus esse per

amicitiam diligentes.

¶ Quinta decimo dico quod

nos debemus esse per

amicitiam diligentes.

¶ Sexta decimo dico quod

nos debemus esse per

amicitiam diligentes.

¶ Septima decimo dico quod

nos debemus esse per

amicitiam diligentes.

¶ Octava decimo dico quod

nos debemus esse per

amicitiam diligentes.

¶ Nona decimo dico quod

nos debemus esse per

amicitiam diligentes.

¶ Decima decimo dico quod

nos debemus esse per

amicitiam diligentes.

¶ Undecima decimo dico quod

nos debemus esse per

amicitiam diligentes.

pastor per abruptavitioz graditur. necesse est ut in precipitum gregis labatur. Simus igitur per humilitatem modicissimi. Paruulos inquit. ¶ Secundo dico quod nos debemus esse per pietatem humidissimi et compassibiles. Oves inquit. Nullum est enim animal ita tenerum et passibile sicut ovis. significans quod si oves gregis domini esse volumus: humidi et teneres per pietatem et compassionem esse debemus. facilliter enim debemus patimur miserias aliorum eis copatiendo. Unde de ista tenerritudine pietatis dicitur. y. Regum. xvij. Obtulerunt et boues. oues et pingues vitulos. Quia breuiter tales oues debent habere pinguedinem pietatis pro pauperibus nutriendis. vnde in ps. Dediti nos tanquam oues escarum: et in gentibus dispersisti nos. q. d. nos ad dispergendum alijs bona nostra temporalia dispergimur. Oves enim que niuem super se cadentem excutiunt: hunc neminem transire possunt. Ille vero que niuem desuper se nolunt excutere: solent huiusmodi frigora non transire: sed ibi mortis periculo subiaccere. Sic vere illi qui niuem bonorum temporalium a se reijciunt pauperibus erogando: hunc neminem mortis eterne non timebunt. Illi autem qui istam niuem non excutiunt: sed per auariciam ipsam referuant et custodiunt hunc neminem mortis eterne sine periculo non transibunt. Oves enim iste debent pauperibus ministrare carnes ad comedendum: lanam ad vestiendum: lac compassionis et dulcedinis ad ipsos benigniter consolandum. Et sic eis dicitur illud Deutero. xxxij. Quod pauperes sument mel de petra. oleumque de saxo durissimo: butyrum de armamento: et lac de ouibus. Simus igitur per pietatem humidissimi. ¶ Tertio dico quod si uolumus esse oues christi nos debemus esse per patientiam solidissimi seu benignissimi. Boues inquit. Bos enim est animal patientissimum. Quis enim sibi iniuriatur. nunquam tamen consuevit ledere vel mordere. Sic et nos debemus esse patientes: nec contra mundi iniurias reclamantes. Exemplo christi de quo dicitur Esaie. liij. Sicut ovis ad occisionem ductus est: et quasi agnus coram tondente se obmutescet. Ut sic nos coputemur inter illos: de quibus dicitur in ps. Propter te mortificamur tota die: estimati sumus sicut ouis occisionis. Et hoc notatur cum dicitur boues. Quod bos est animal patiens oneris et laboris. ps. Omnia subiecisti sub pedibus eius: oues et boues vniuersas et Job. i. Boues arabant: et asine pascebantur. Uide. s. de Boue. ¶ Quarto dico quod nos debemus esse per abundantiam fecundissimi. Quia in scribis et fructibus bonorum operum debemus esse abundantes. quod notatur cum dicitur. fetas. Quia oues fetas ducuntur ille que sunt pingentes et ad fructificandum parate ps. Oves ecclesie fetose. ¶ Quinto dico quod nos debemus esse per amicitiam concordissimi: quia scilicet sicut oues gregatum incedunt et societatem diligunt. Sic nos debemus gregatum per charitatem videre: et societatem concordiam et amicitiam diligere. ps. Hos autem populus eius et oues pascue eius. Et hoc ostenditur cum dicitur. Decum: quod est vocabulum signans societatem. ps. Quoniam inter mulos erat mecum. Et sic patet quingens rationibus quomodo boni possunt dici oues. ¶ Sed adhuc dico quod oues significare possunt in malo. Et sic dico quod inueniuntur in scriptura scilicet Oves

Segregate. Oves separat discordia zachari.

Dissipate. ruy. Percussit pastor et dispergitur oues gregis. Oves dissipat auaricia. Eze. xxxij. facte sunt oues mee in deuorationem. Oves deuiat ignorantia. Esa. liij: Omnes nos quasi oues errauimus: vnusquisque in viam suam declinauit. Oves vero iugulat inuidia. ps. facti sumus sicut occisionis etc. Et multa inuenies exempla de ouibus supra in titulis diuersis etc. Uide infra de Pastore.

Explicet litera. D.

Laus Deo:

